УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО

Специален клас

Школни години 1 – 6

1922 – 1927

Словото, предадено чрез Учителя, е достигнало до наши дни благодарение на стенографските записи на беседите, които той е изнасял пред аудитории от различен тип. Всички, които ценим тези боговдъхновени текстове сме благодарни на братята и сестрите, които са ги записвали, пазили и издавали през годините.

Настоящето електронно издание включва беседите пред Специалния (Младежки) окултен клас и е разделено на 4 части, включващи по няколко школни години.

Текстовете, поместени в изданието, са взети от съществуващи вече издания на беседите на хартиен и електронен носител, а при наличие на повече от едно издание на дадени беседи, сме се стремели да изберем по-близкото до първоизточника. Приложена е съвременната българска граматика, но оригиналният изказ и речников състав е запазен. Ако някои от схемите са откривани с недобро качество, са били пречертавани.

Проектът по издаване на беседите на Учителя като електронни книги е доброволчески и по него работим с разбирането, че Словото е безплатно. Нека то бъде достъпна храна за всички, които искат да използват технологичните предимства на е-книгите. Ще сме благодарни на всякакъв тип обратна връзка от вас, особено за открити грешки или идеи за подобряване. Очакваме ви на ebooks@friendsoftherainbow.net

Актуалните версии на беседите на Учителя във формат за електронни книги са налични на адрес friendsoftherainbow.net/node/1000

01.11.2014

От съставителите

СЪДЪРЖАНИЕ:

Беседи, държани на учениците и ученичките от окултната школа на Всемирното Бяло Братство преди 1922 г.

ЕЛЕКТРИЧЕСТВОТО И МАГНЕТИЗМЪТ

В съвременното общество има общ стремеж към организиране. Организирането някои наричат мобилизиране. Мобилизирането може да се използва и за добро, и за зло. Организирането е потребно в духовния живот. Трябва да си зададем въпроса: по кой начин трябва ние да се организираме? Нека направим малко наблюдение в природата, какво правят малките семенца, как се организират. Когато се посее житно зърно, то веднага се поляризира и почне да се организира: да пуща корени надолу в почвата и други, клонища, нагоре във въздуха. При организирането си туй семе иска да се залови за почвата – защо? – защото оттам може да черпи сокове. Изкуството е как да се изваждат сокове от земята. Сега, въпросът е за другите коренчета, клончетата, които възлизат нагоре; и те се организират, и те искат да поемат от въздуха това, що им е необходимо. Също и ние всички едновременно сме на два свята – материален и духовен: черпим сокове от материалния свят – обществото. Нашите корени са в него, а пък клонете ни са в духовния свят. Можем ли, като съзнателни същества, да приложим този велик закон на растенето, сир.(сиреч) да разберем процеса на растенето разумно? Религията е път за развиване във физическия свят, за организиране на обществото, и тя е започнала най-първо с музика, разни игри, хора; българското хоро е се от ония времена на първично организиране. То е физическата страна, подготовка към религиозно настроение на ума и за пробуждане на съзнанието.

В продължение на тази епоха, която започва 700 години преди Христа, съзнанието и чувствителността са се развили, и затова хората усещат сега по-големи страдания, отколкото тогава. И тия болезнени състояния ще се усилят още повече. То е признак за разширение на

човешкото съзнание. Когато наблюдавате природата, особено когато жените са трудни, два-три-четири месеца, някои жени минават такова едно състояние: онези, у които съзнанието не се е развило, прекарват леко, но високо развитите, интелигентните, минават много голяма криза, и тази криза зависи от онова състояние на душата на детето, която влиза вътре в света на майката, заражда в нея временна дисхармония, докато майката сполучи да регулира наклонностите и желанията на детето; тогава то изгубва своето съзнание и се подчинява на волята на майката, защото майката взема надмощие, власт над детето. Дете, което до раждането безпокои много майка си, не е за препоръчване. Навеждам този факт, за да ви покажа, че много от религиозните идеи са като тия деца: те ще влязат във вас – ще зачене, и някои от тях може да ви причинят големи болки. Избавлението не седи в помятането. Лекарите казват, когато една майка е в такова състояние, че е слаба и няма да износи детето, и ѝ дават цяр за помятане. Помятането е десет пъти по-опасно, отколкото раждането; защото природата, която е разумна, компенсира всяка жена; тя с всяко раждане се обновява, става по-умна и се развива характерът ѝ, а онази, която помята, губи сърдечни и органически сили. Това е вярно и по отношение на идеите. Ако във вашия ум или във вашето сърце проникне известна идея, каква да е, Божествена или друга, служите ѝ няколко години и я напуснете, ще изгубите вашата умствена способност и привлекателността на вашето сърце. Затова Писанието казва: „По-добре една девица да не се жени", ако не се наема да стане майка, да ражда. И вие трябва да спазвате този закон. Мнозина възприемат всяко ново учение – значи, искат да станат бременни. Ако не възприемете туй учение, ще възприемете разните учения на обществото – не можете да избегнете от това: обществото ще ви застави да излезете от вашето пасивно положение. То постъпва като майките и бащите с дъщерите си: „Ожени се! Докога ще чакаш?";

днес-утре ѝ казват това, и най-после дотегва на момата, и тя направя прибързан избор.

Религиозните, духовните и обществените идеи, които сме възприели, би трябвало да внесат в нашия живот елементи, които могат да разширят съзнанието ни, да усилят волята ни, да очистят сърцето ни и да просветят ума ни. Всеки трябва да носи в себе си тези качества. А при развиване на тези съвременни идеи два фактора имат важно значение: те са нашата мозъчна система и нашата симпатична система; мозъчната система е едно динамо, акумулатор на електричеството, симпатичната нервна система регулира, акумулира магнетизма. Ония, които са високо интелигентни и станат неврастеници, често усещат лазене по краката, по гръбнака, това са молекули от електричество. У някои туй движение на електричеството се изразява в щипения; то са малки експлозии на тази електрическа енергия. Когато електричеството преобладава и има надмощие в организма, човек се изтощава, става сух, неговите мисли и желания образуват чрез електричеството онази вътрешна сухота, която постепенно почва да руши вътрешното единство на организма. Този обратен процес се изменя и превръща в полезен чрез магнетизма. За тази цел симпатичната нервна система служи като акумулатор на живата магнетична сила, която иде от живото слънце. Щом почне да се възстановява надмощието на магнетичната сила, у заболелите неврастеници става следното: те почват да усещат, че ги облива отдолу приятна топлина. И тъй, за да бъде човек готов да възприеме онова, което е полезно и добро в живота, непременно тия две течения трябва да са в хармония. Те са тъй също необходими за възприемането на новите идеи, които идат от небесния свят. В нормалния организъм електричеството и магнетизмът, като се съединяват, образуват приятна топлина, и тогава се забелязва процес на истински живот. Няма ли хармония в нашия мозък горе и в

стомашния долу, в така наречения слънчев възел, не може да бъдем носители на новите идеи.

Имайте предвид, че като говоря за електричество и магнетизъм, не го разбирам така, както физиците сега го познават. Електричеството и магнетизмът имат три състояния: магнетизмът има лъчисто състояние и в това лъчисто състояние той е носител на топлина; щом мине в друго, водно състояние, топлината се поглъща, сир.(сиреч) в самия магнетизъм става известна реакция, съединение на сили; трето състояние на магнетизма е онова, което сгъстява материята. За сгъстяване на материята служи вътрешното привличане на магнетизма – втвърдяването. Какво ни сочи материята? Вие имате житно зърно, неговата външна обвивка е магнетизъм в твърдо състояние; трябва да му доставите влага и като влезе в стомаха, да го превърнете в жидко състояние; и от стомаха го поглъща симпатичната нервна система и го препраща в мозъка, дето то се превръща на лъчи и се проявява в право мислене. Когато човек има магнетизъм, той е предразположен към приятно и здраво мислене.

Туй, което ви казвам, е още много общо. Процесът, който става в организма, сир.(сиреч) в симпатичната нервна система, става в нашето подсъзнание, несъзнателно. Когато процесът е правилен, ние усещаме приятност. Тъй усещат младите – усещат развитие в живота. Старите, у които има надмощие мозъчната система, усещат недоимък от магнетизъм. Имайте предвид следующето: преодоляващото влияние на електричеството се обуславя от нашите лични чувства. Последните често задържат електричеството и го правят взривно – личните чувства правят гранатите и бомбите. Малките избухвания са хвърляния бомби и всичко друго, което е приготвено в човешката лаборатория, напълнена с електричество, и тези изхвърляния може да умъртвят човека – ако тези бомби паднат по всички правила на изкуството, човек ще свърши. Но ние,

духовните хора, сме повикани да научим другите да не се бият. Все пак, да не мислите, че като проповядваме това учение – да няма топове, гранати и бомби, ние сме изкоренили от света всичкото зло; не, то стои на друго място. Затова именно окултната наука идва да преобрази човешкия мозък и цялата симпатична нервна система, сир.(сиреч) всички нейни клетки да станат миролюбиви и да разберат, че може и без война.

Аз ви говоря върху този предмет, понеже забелязвам, че хората на новото течение туй, което градят от една страна, от друга го съсипват. За пример аз мога да подкопая вярата на някого, ако му кажа: „Нима мислиш, че това, което вярваш, е право?" Доста е да му туря това в ума, или да кажа: „Ти на тези глупости вярваш ли? Какви са твоите доказателства?", и той ще си каже: „Действително, аз, културен човек, не трябва да вярвам на това". Най-първо, в какво седи културата? Като кажете „култура", трябва да имате определена идея – в какво се състои тя, кое е положителното в нея. Ама, ще кажете: „Имаме вяра". В какво имате вяра? Когато едно време Мойсей проповядваше на еврейския народ, имаше реална опитност, той им каза: „Тъй рече Господ"; прави-струва, и всичко това, което прави, не бе теория, а опитност. И Исус, когато дойде, също имаше опитност, защото той рече: „Отец тъй ме е научил, с него аз живея". Ние ще излезем да проповядваме новото учение, но в какво стои това ново учение? В това, че Бог казва, какво – войната трябва да бъде изключена из човешкия живот, че тя е най-голямото престъпление в света. Никакво воюване! Нито на физическото, нито на астралното, нито на менталното поле. А какво иска Господ от вас? Работа, работа, а не воюване. Положително, работа иска той днес. А в какво се състои тази работа? Да бъдете носители на Неговата любов; но не тъй, както досега сте я разбирали. Тъй, както сега я разбирате, тя е сила, която ще ви направи на пастърма.

Сега ще ви обясня моята мисъл, в какво именно ще ви направи тя на пастърма? Нека направим една аналогия чрез наблюдаване природата. Превеждам „любов“ в „топлина“. Топлината сама не спомага за поддържане влагата в земята, и всички растения при нея изсъхват; значи, когато има топлина, трябва да има и други елементи, които да задържат известна влага, а топлината, от своя страна, да превърне тази влага в дъжд; ще рече, да носи едновременно и влага в себе си. Ако топлината идва без влага, тя е опасна; любовта идва като енергия от духовния свят. Тя кой елемент трябва да донесе със себе си? Кротостта и смирението. Не може да проявите любов в живота, ако нямате кротост и смирение. Христос какво казва? „Елате при мен, понеже съм кротък и смирен“. Защо „при мен"? Защото Той е кротък и смирен. Като говоря да сте кротки и смирени, имайте предвид, че не казвам – да бъдете слаби: според мен, кроткият е най-силен, най-умен и най-добър човек. Туй разбирам аз под думата „кротост“. Тя е крепост, в която човек е в такава безопасност, че неприятелят може да изхвърли всичките си бомби и шрапнели, и пак да не му направи нищо; тя е броня. Онзи, който има истинска кротост, може да го бомбардира отдалеч неговият неприятел, колкото ще. Дори ако успее да приближи до него, кроткият ще натисне своя бутон на кротост, и тогава яростта на неприятеля ще премине, и той ще рече: „Ти си кротък човек“. Вие да се не самоизмамвате, че сте кротки: щом още се карате, не сте кротки. Ако от сто души само десет правеха изключение по отношение на кротостта, имаме правилна наука; но сегашното положение е обратното: от 100 души едва има само 10 кротки. Кротостта и смирението са два фактора, две условия, при които любовта се проявява, те са подобни на въздуха и влагата, които спомагат на земята да възрасти всички зародиши.

Като ви говоря върху този предмет, аз искам да започнем с опит, да турим в действие кротостта и смирението, да образуваме от тях

една вълна и така да премахнем по възможност дисхармонията, която съществува в света. Може да се молите 10 пъти на ден, може да се разкайвате 100 пъти, то няма да ви спаси, ако у вас съществува тази дисхармония. Когато шишето е пукнато, може да го пълните, колкото искате, водата няма да се задържи в него. Здраво трябва да бъде шишето, в което се налива вода. Българите, когато се пукне стомна, вземат, че я замазват с восък; но това замазване не е трайно: водата може пак да изтече. А от какво се зараждат тези пукнатини? От противоположните действия на поменатите сили в даден момент. Когато стане известен взрив, възпламенението става не по обикновен път; събира се енергия и като не може да стане правилно съединение, става взрив. Напр., ако в задната част на главата ви е събрана енергия от електричество и магнетизъм, която ви подтиква да се проявите, и ако почнат хората отвсякъде да ви заграждат и да ви пречат да я използвате, непременно ще има експлозия. Спрат ли ви хората в известно действие, почвате да се разгневявате и да викате. Не е този начинът, по който може да се работи. Аз и друг път съм ви казвал, че вие трябва да пазите своята енергия. Вижте военните – те обикновено гледат да запазят своята сила; дирят да намерят противника и чрез измерване нагаждат топовете така, щото шрапнелите да падат точно на целта.

Енергията, която сега притежавате, е създадена в разстояние на много хиляди години; не мислете, че този организъм и тази енергия, които имате, са създадени веднага; да се сътворят, най-малко е взело 100–200 хиляди години. В природата няма никъде банки, откъдето да заемате – духовният свят назаем не дава. Може да ви даде едно самунче, колкото да поддържате живота си, но да живеете за сметка на природата, без да работите, такова нещо няма. Всичко в нея е точно отмерено, чрезмерност или излишък няма, защото всеки излишък, ако е чрезмерен, носи известни влияния; ако имате повече

материя във вас, отколкото ви е потребна, ще заболеете; ако мускулите ви станат по-силни, отколкото е необходимо, ако вашата нервна система се развие повече, отколкото трябва, непременно идва болезнено състояние. Природата дава и взема, прави обмяна, но всеки ден прави и точна равносметка. Трябва в това правило да се държите и вие. Заражда се у вас добра идея, и почвате да служите на Бога, но вечерта се прибирате и си казвате: „Не си струва трудът“ – с това вие се съсипвате. При всяко поколебаване вие помятате, завършвате деня с пасив – вашата каса има недоимък. Трябва отсега-нататък да започнете да изучавате условията, при които се развива вашата мозъчна система и вашата симпатична нервна система, и всяка вечер да си давате отчет. Имате известно неразположение спрямо някого – обидил ви, или в направил някакво зло – казвате: „Аз на този човек ще му дам да разбере!“ Да допуснем, че можете да му дадете да разбере – да му вземете богатството, да осиромашее, или да го унищожите – какво лично ще спечелите от това? Утре друг ще има нещо против вас, той пък ще ви ограби, или унищожи – ето ви взаимно самоунищожение. Дръжте в себе си винаги мисълта, че Божествен Дух живее във всеки човек; само че, у някои хора живее в подсъзнанието, у други в съзнанието, у трети в свръхсъзнанието. Онези, у които Духът живее в подсъзнанието, чувстват го като импулс да сторят нещо добро; ония, у които живее в съзнанието, казват си: „Аз мисля, че това е добро и трябва да го направя", и направят го; онези, у които Духът живее в свръхсъзнанието, казват: „Това е Божествено и моето предназначение е да си жертвам дори и живота за него"; следователно, онези, у които живее Духът в свръхсъзнанието, се самопожертват; онези, у които живее в съзнанието, се подвизават. Та, Духът може да е като подтик в подсъзнанието, като мислене в съзнанието и като определен вече

стремеж за самопожертване в свърхсъзнанието. Употребявам съвременни научни термини, а вие ще си ги преведете, както искате.

Аз не говоря за отвлечени идеи, затова искам да бъдат те добре възприети и приложени от вас. И ще ги поставим на съответен опит – опит на свърхсъзнанието, опит на съзнанието, опит на подсъзнанието. Ако някой би ви попитал: „Каква е вашата опитност? Какво знаете за Бога, или за Христа", ще кажете: „Аз чувствам“ – то е вашето подсъзнание, или, най-много може да кажете: „Аз мисля“ – то е вашето съзнание. Обаче, когато дойде до самопожертване, ще кажете: „Дотам не съм дорасъл още“. Но смисълът на живота е само в завързването и узряването на плода – когато една идея завърже плод в свърхсъзнанието. Условията, при които живеем, не са изключителни – това са нови фази в човешкото развитие. Някои от сегашната раса ще минат от подсъзнанието в съзнанието, други – от съзнанието в самосъзнанието, а трети – от съзнанието в свърхсъзнанието. Бедата стои именно в това, че вие се страхувате да направите опит. И аз мога да определя, какъв страх по някой път ви обзема, какви съмнения проникват в душата ви. Учението, по което вървите, е строго математически определено – в него няма никакви изключения, и във вас не трябва да има никакви съмнения. Усъмните ли се в Бога за една минута, веднага ще ви се изпречи вашето минало, всичкият ваш живот в картини – цял ад, ще изпитате големи страдания; повярвате ли в Бога, ще дойде бъдещият ви светъл живот. Ще кажете: „Аз ще си остана на особено мнение"; в тази школа и в този път няма особени мнения – ще трябва да отидете или наляво, или надясно: не може да бъдете неутрални.

Именно, за да можете да се запознаете с духовния свят – ще определя сега това – вам са потребни електричеството и магнетизмът на свърхсъзнанието, а ако искате да развиете вашето самосъзнание, потребно ви е електричеството и магнетизмът на съзнанието. А по

какъв начин ще познаете, че ги имате? Когато в природата лятно време падне роса, всичкият прах и сажди, които са се вдигнали и хвърчат по въздуха, падат на земята, и атмосферата се пречиства; също и ние, когато сме пълни с този магнетизъм и това електричество, за които ви говорих, скоро прощаваме. На оногова, който не може да прощава, казвам му: „Ти имаш много малко магнетизъм и електричество“. И думите на Христа: „Докато не се родите от дух и вода“ аз превеждам така: думата „вода“ с думата „магнетизъм", а „духът“ – това е движение, електричество на свърхсъзнанието. Именно тези два елемента, иска да каже Христос, ако не влязат във вас, не може да имате живот, понеже те са най-важните елементи.

Сега ще минем да преведем думите „кротост“ и „смирение“. Вие имате този магнетизъм в себе си, но ще трябва да научите метода да превръщате тази сила от едно състояние в друго. Стомахът превръща твърдата храна в жидка, белите дробове я препращат в мозъка, а мозъкът, който е орган на динамическата енергия, превръща тази материя в електричество и наново я разпраща из целия организъм. Правилното мислене и чувстване седи в това, да знаете, нещата, които са вътре във вас, да ги превръщате в електричество. Ето една велика и дълбока наука. И ако знаете това превръщане, вашите думи ще имат сила и тежест. А не може да направите това, ако нямате електричество и магнетизъм. Трябва да бъдете изпълнени с жива електрическа и магнетична енергия, и тогава, като говорите на някого, ще намерите у него годна почва за сеене. По такъв начин и вашият живот ще стане по-сносен и по-приятен. Не си туряйте мисъл, че трябва да измените живота си в друга посока; не, само ще отделите от себе си всички лоши утайки, и тогава домашният ви и личният ви живот ще вземат права насока. Напр., ако можехте да вдъхнете на съвременното общество да изключи лъжата из средата си, или, ако хората лъжат, да

лъжат поне 10%, това ще бъде голям прогрес, а сега 90% лъжат. Ще приведа пример с един религиозен човек. Преди 18 години попитах един обущар, евангелист, който често ходи в църква: „Можеш ли ми направи обуща?“ Отговори ми: „За тебе имам много здрави обуща“. След като ги взех и ги носих един месец, те се напукаха и се скъсаха. Когато му съобщих това, той ми рече: „Отде да зная!“ Гледал човекът просто да продаде стоката си. Но с тия обуща, които продаде на мен и на други, разбира се, той съсипа всичкото свое реноме. Когато речете да дадете обещание, спрете се и помислете предварително, ще можете ли да го изпълните, и не обещавайте много, ала, когато обещаете, стойте твърдо на думата си, макар земята да се обърне с главата надолу. Речете да следвате някое учение, следвайте го докрай. А сега, по този начин, по който действате, новото учение не може да хване корен в света.

Но да се повърнем към този магнетизъм, който е необходим и който се чудите как да добиете. Аз ще ви приведа следния пример. Ако някое желязо ви попита: „Какво да направя, за да добия топлина и светлина", какво ще отговорите? – „Има метод“ – „Какъв е?“ – Железарят ще те турне ей-там, на онова огнище, ще духа с духалото, ще се разпали огън, и ти ще добиеш топлината и светлината, които желаеш“. Предчувствам вашата мисъл и вашия въпрос: „Отде и как да добием топлината и светлината ние, които искаме да светнем като желязото?“ – Като минава енергията по онази жица, виждате как лампата свети; също така през вас трябва да мине Божественият ток. И в електрическите искри има съзнание; те се радват на това, което вършат, и казват: „Доволни сме, че ви светим“. А огнището е вашето сърце. Всяка идея, която искате да прокарате в света, ще трябва първо да я поставите на огнището на вашето сърце и да турнете в действие духалото, да разпали въглищата.

Кои са въглищата, които трябва да турнете на огнището? Въздухът, който е потребен за горението, са вашите мисли; те образуват процеса на горението, а въглищата? ("Обаждат се:" "Чувствата“). На огнището ще турите своите мисли и чувства и, като разумния ковач, ще извадите със своите клещи желязото от жарта, ще го погледате дали се е зачервило, ако не, ще го пъхнете пак в жарта, ще направите това няколко пъти, докато желязото се насветли. Така, когато искате да прокарате някоя идея в света, ще трябва да я нагорещите във вашето огнище – сърцето. Като нагорещявате една идея с Божествена енергия, тя не изгубва, а печели: придобива свойствата на радия. Излезе ли веднъж из вашето сърце, тя за 30 хиляди години постоянно ще осветлява. А не е малко нещо да пратим една идея в света, да живее 30 хиляди години – то е доста дълъг живот. Вашите сегашни идеи колко време живеят? Те имат много кратковременен живот. Изразяването на света се дължи на факта, че във въздуха и във вас има много идеи, мисли и желания, от които трябва да се очистите. Когато Христос е казал: „Вие сте гробища варосани", не е бил далеч от истината. Дойде ви една мисъл, веднага след това друга, дойдат ви желания след желания, и вие се претрупвате и превръщате на гробища само от мъртви мисли и желания, между които тук-там ще намерите, и то твърде рядко, някой действително жив човек. Христос, който идва сега на земята, иска да възкреси всички възвишени мисли и желания. Те съществуват – само чакат момента на възкресението. И казва Писанието: „И делата им ще ходят след тях“. Трябва да сторите място на тази велика Божествена вълна на оживяване, която идва; трябва да се отворите, да мине тя през вас; ако не се отворите сега, после може да се разтваряте, колкото искате, ще бъде късно и безполезно. Трябва да се готвите, защото е настанал важен и удобен момент в живота ви, какъвто никога не сте

имали, за да може тази Божествена вълна, която идва от горе и е наближила, да мине през вас.

Ако вашият ум и вашето сърце са готови, ако имате електричество и магнетизъм, сир./сиреч/ материалите, с които да работите, тази вълна ще ви подеме с туй движение в света и ще намерите смисъла в живота. Тогава ония мисли и желания от хиляди години, които са изчезнали от паметта ви, веднага ще се възстановят. При възстановяването им вие ще бъдете като в положението на онзи американец, който заедно със своята възлюблена тръгнал да прекара някъде медения си месец, и, като се сблъскал тренът, в който пътувал, с друг, насреща идващ, младоженецът полудял, турват го в лудница, дето престоява 16 години; по едно време избягва от там, качва се на друг трен, става ново сблъскване с този трен и умът му се намества; и с вас ще стане такова второ сблъскване, което ще намести ума ви. Но ще бъде щастлив само онзи от вас, който успее да се качи на втория трен. Не се страхувайте от катастрофи – какво по-хубаво от това: ще се намести умът ви, и вие ще разберете смисъла на живота.

Искам да се разделите двама по двама, между които има хармония. Може да направите опит най-малко по двама. Но ако единият е сух, другият трябва да бъде тлъстичък – двама сухи на едно място да не се събират. Търговец, който има капитал, е мазен – тлъстичък, а онзи, който е без пари, е сух и умен; но търговецът, за да успее, казва на сухия: „Аз съм мазен – богат, ти си сух – умен, ще дойдеш да работиш с моя капитал“. И с почвата е така: тя трябва да бъде тлъста, защото инак хората не садят. Ще рече, ще се изберете: онзи, който има капитал, тлъстият, ще се събере с оня, който има ум; онзи, който има повече електричество – с друг, който има повече магнетизъм. Ще образувате така една разумна верига, за да видим, какво ще излезе от нея. Тогава ще пристъпим към ония малки опити, за които ви говорих. Най-първо, ще трябва да измените известно

ваше състояние: при голяма тревога, не да спрете и да стане сътресение, но да умеете така да превърнете чувствата и мислите си, щото всичката енергия да използвате за добро. Ще срещнете нервни хора, трябва да знаете да преработите и използвате тяхната енергия за полезна работа. Разбира се, като вземете излишното, непотребното тям – не да ги оберете. Всеки търси добри хора, добро общество, добри учители, добри свещеници; но много малко са такива. Хората от новото общество трябва да разбират законите, които учат, да преработват старите и лоши материали, както природата ги преработва. Така ще дадете нов подтик на съвременното общество. И в този подтик ще се прояви Христос.

Аз ще спра тук и при втора беседа ще продължа върху това.

Беседа, държана на учениците от окултната школа на Всемирното бяло братство, на 22 януари 1920 г., четвъртък.

КРОТОСТТА И СМИРЕНИЕТО

Вземете моето иго на себе си, и научете се от мене; защото съм кротък и смирен по сърце. (Матей 11:29)

Ще ви запитам: коя дума е най-важна и най-съдържателна за гладния човек? – „Хляб“. – Коя дума е най-важна за жадния човек? – „Вода“. – Коя дума е най-важна за болния? – „Здраве“. – А за онези, които се учат? На първите три въпроса отговорихте добре, но на последния – не можахте. Защо хлябът е най-важна дума за гладния човек? Същият закон царува и в живота; затова искам да ви наведа, да разбирате всички думи тъй, както разбирате думата хляб. Като се произнесе думата „хляб", веднага в нашия ум изпъква силата, която той носи, животът, който той съдържа. И тъй, хлябът е най-важната дума, защото не само задоволява глада, но доставя и необходимото на човека, да продължи по-нататък своя път. Коя дума от духовния свят съответства на думата хляб?

Понеже се готвите за работа в живота, желателно е да започнете да разбирате смисъла на думите. Всинца вие сте били ученици в отделения, в класове, а някои и във висши училища, и знаете как учителят последователно открива първата, втората, третата и останалите букви, после учи как се съчетават, след това открива цифрите, съчетава ги и т.н. другите предмети. Думите на земята играят същата роля, и когато вие разберете техния вътрешен смисъл, ще видите, че те са величини. Напр., учителят ви каже да разложите числото 10. На колко части може да го разложите? На 2, на 5 и на 10. Ако го разложите на 2, на 5 и на 10, отношенията едни и същи ли ще бъдат? Ако двама разделят 10-те лева, всеки от тях ще вземе по 5 лева;

ако ги разделят петима, всеки от тях ще вземе по 2 лева, а ако ги разделят 10 души, всеки ще вземе по 1 лев.

От гледището на земния живот, вие бихте предпочели да имате 5 лева, а не 2 или 1 лев, но в духовния свят всякога предпочитат единицата: тя има по-голям смисъл, по-голяма стойност, отколкото числото 5. Да допуснем, че баща ви е оставил наследство 5 кила жито в хамбара и 1 кило на нивата посято – кое от двете ще поискате при подялба? Когато мислите за себе си, за своето благо, вие имате 5-те кила в хамбара, а когато мислите и за другите, тогава ще предпочетете едното кило, посято на нивата. Важно е онова, що е посято в нивата. Затова съвременните жени трябва да се научат да сеят. Вие знаете да пресявате брашно, но вече готово, смляно, а не знаете да сеете жито на нивата, нито знаете времето му – кога трябва да се сее. С това ви навеждам на вътрешния велик закон, който е както първата нишка на чорапа. Как учите вашите деца да плетат чорапи? Първо, да направят една примка, после втора, трета, четвърта и т.н., които съединяват и оплитат едно колелце, и така вървят нагоре, като образуват редове един след друг. Плетенето е цяло изкуство. А вие питате, дали има смисъл човек да плете чорап. Да. Смисълът на живота е също в плетене – живо плетене. Някои мислят, че като посещават школата, ще им се даде всичко наготово. Не, ще правят първо примки. Ученикът трябва да се учи да плете, а онзи, който не се учи, ще купува готови чорапи от пазара. Но, ако в този свят има дюкяни, в духовния няма, там отникъде не може да се купят. Ако някой не знае да плете, трябва да намери в духовния свят други да знае това изкуство и още – да го обича, за да му оплете чорапи. Там чорапите скоро се плетат. Ако няма кой да ви обича, няма да имате чорапи. Има една аналогия между земния и духовния живот, вие това сами разбирате. Когато бяхте деца, вие бяхте радостни, весели, но, когато започнахте да остарявате, настроението ви се изгуби. Защо?

Защото на земния живот сте давали по-голяма стойност, отколкото той всъщност струва.

На търговски език казано: купите една къща за един милион лева, но, понеже цените се менят, вие я продадете за 100.000 лв., значи, губите 900.000 лв. В случая това е щета. Вие оценявате скъпо земния живот и сте готови да дадете за него всичко мило и драго, да жертвате и ум, и сърце. Това е една голяма грешка. Не казвам, че трябва да презирате този живот, но за всяко нещо трябва да се даде толкова, колкото то струва. Напр. единицата, двойката, тройката, четворката, всяко число има своя особена стойност; но, ако дойде друго деление, при което единицата започва да се дели на по-малки части, двойката също, стойността на тези числа още повече се намалява. Що се касае до земния живот, вие трябва да научите вътрешния му смисъл, сир.(сиреч) живота на вашето съзнание. В какво седи силата на този вътрешен живот? Да кажем, вие мислите, че вярвате в Бога и се молите, но нямате една положителна опитност, че Бог ви слуша. Някой път се случи, като се помолите за нещо, молитвата ви бива чута, но други път – не; тогава у вас се заражда съмнение, че може да ви слушат, и не – нямате положителна опитност, да знаете защо някой път сте чути, а някога не, сир.(сиреч) нямате опитността на Мойсея, който е силно вярвал. Защо е било силно неговото учение? Защото е учел за един Бог, когото познавал. Той винаги е казвал: „Тъй рече Господ“. Вие сте християни, вярвате в Христа; питам ви: колцина от вас имате преживявания, по които да познавате Христа, не както е бил на земята, но както е сега? А тази опитност е необходима, и към нея трябва вие да се стремите. А за да я добиете, трябва в душата си да имате дълбоко смирение. Защо ви е необходимо смирението?

Христос казва: „Елате при мене, защото аз съм кротък и смирен по сърце“. Какво разбирате под думите „кротост“ и „смирение"?

Кротък и смирен човек не се подразбира, че трябва да стане мост на всички. Не. Кроткият и смиреният човек не е най-слабият, той е най-силният човек, който зло не прави; и най-умният, който никога не допуща лоши мисли. Много от вас съзнавате, че правите грешки, и ви става тъжно; но, за да ги избегнете, две качества са необходими за сърцето ви – кротост и смирение. А те се придобиват при най-големите изпитания и мъчнотии в живота, а не при охолен живот. Те не се добиват в търговски дюкяни, нито в училища, нито в църкви. Ще ме запитате: тогава, где се добиват? Ще ви отговоря с едно сравнение. Ако желязото ви запита, где може да добие светлина и топлина, как ще му отговорите? В огнището, за която цел е потребно духало и ковач. Сега направлявам мислите ви към този закон, да измените вашия поглед върху нещата. Где се намира това огнище в човека? В сърцето. Вашето огнище готово ли е за работа? Човешкото сърце не е тъй просто, както железарското, защото върху него се коват ценни мисли. За това огнище са необходими въглища. Въглищата може да бъдат дървени, или каменни. За сърцето също необходими ли са такива въглища? Да. Съвременните техници, вместо да употребяват въглища, служат си с електрически ток, който добиват от различни киселини. Този земен огън може ли да пренесете в сърцето? Как се трансформира тази енергия? Любовта е токът, който трансформира нашето сърце, затова тя трябва да се пусне в него. Ще ви попитам: кои са въглищата, необходими за стопляне на стомаха? Храната. Значи, житото съставя въглищата за стомаха. Кои са въглищата за белите дробове? – Въздухът. Кои са въглищата за човешкия мозък? – Мислите. Да приложим тази аналогия и в духовния живот, за да го разберем. Може ли да става горение в огнището, ако няма течение на въздуха? – „Не може“. Тогава, кое е въздухът в духовния свят? – Мисълта. Следователно, ние трябва да я пуснем в нас, за да стане горение.

Когато човек иска да произведе вътрешна топлина, необходима за създаване на онова, което желае, непременно мисълта трябва да тече. От опит знаете що прави духалото отвънка. Мисълта се събужда през пет канала, а те са петте чувства, или сетива. Да допуснем, че вие живеете в няколко стаи, дето въздухът е нечист, и тези стаи се съобщават една с друга чрез специални отвори, душници; тогава, ако поквареният въздух влиза от една стая в друга, вашето положение ще се подобри ли с това? Не. Вие трябва да внесете в стаите пресен въздух отвън, от природата. Това значи, че, ако желаете да освежите вашия ум, мислите ви трябва да прииждат пряко от Божествения свят? Съвременните учени хора могат да сгъстяват въздуха, да го превърнат в течност, а после и в твърдо състояние, тъй че, ако вие приемете една сгъстена мисъл, като разбирате законите, ще можете да я превърнете в течно, а после и във въздухообразно състояние, и така ще се научите да мислите. Ако не знаете да превръщате състоянието на мислите, то, като приемете една твърда мисъл, тя ще ви повреди. Затова Апостол Павел казва: „Твърдата храна е за силните“. Кой от вас знае да превръща мислите си? Малцина. За вас още работят по-големите ви братя. Вие гледате как те изкусно работят върху вас, и си казвате: „Тази работа е черна, тя не е за нас, ние сме благородни, родени сме за по-благородна работа“. Не, от там ще започнете.

Допуснете, че някога ви измъчва едно желание, което нещо често се случва, и затова някаква топка ви е легнала на сърцето, което болно се свива. Каква е тази топка, как тя свива сърцето ви? Какво е свиването? Съвременната наука казва, че телата от студа се свиват, а от топлината се разширяват. Следователно, когато усетите, че сърцето ви се е свило, казвам, че у вас има отрицателни желания и мисли като: омраза, завист, негодуване и пр. Тази омраза може да е във вашето съзнание, да я виждате, а може да излиза кармически от вашето подсъзнание, да не знаете причината ѝ, и да усещате сърцето

си свито. От това свиване на сърцето често пъпът се развива. Мнозина страдате от развит пъп. Не е май приятно да се развие някому пъпът, затова българите гледат да го завиват. Ще ви обясня какво нещо е развитият пъп. Знаете, че, когато детето е в утробата на майка си, се храни чрез пъпа си. Когато храните вашите деца с биберон, ако той се развие и отпуши, детето не може да се храни. Сега вие си мислите: „Проста работа е това нещо, с пъп ли ще се занимаваме?“ Най-големите страдания на хората, казвам ви, са в това развиване на пъпа: щом се развие пъпът в духовно отношение, човек не е нормален, в неговите чувства има някаква аномалия. Навиването на този стомашен мозък не е нищо друго, освен поставяне силите му в активно състояние, сир.(сиреч) да станат те положителни.

Слънчевият възел служи повече на човешкия магнетизъм, а мозъкът – на електричеството. Тези две течения се прекръстосват. А на мястото, дето става това прекръстосване, се образува движение. Които страдат от неврастения, усещат едно особено пъплене отгоре-надолу, това са молекулите на електричеството, които лазят по нервната система. Когато дойдат в съприкосновение с магнетизма, веднага се усеща една топлина, която се развива отдолу-нагоре. След това неврастениците отново усещат едно изстиване, после пак стопляне и т.н. При тези резки промени човек се простудява. В духовния свят не се търпят тези резки промени. Между главата и симпатичната нервна система, или слънчевия възел, требва да има правилна обмяна, или, казано на друг – музикален език, трябва да има хармония между ума и сърцето. Сърцето функционира чрез стомашния мозък, а умът – чрез нервната система. Всички духовни хора, които искат да се тонират, могат, защото има начини за тониране на мозъка, на симпатичната нервна система. Това тониране е необходимо, защото, ако жиците на нервната система не са подготвени, мислите и чувствата не може да се предадат на външния

свят правилно. Може да се направи нервната система тъй чувствителна, че най-малкото побутване да ѝ причини болка. При всяко побутване, или при всяко криво поглеждане, вие кипвате. Поглеждането накриво не е нищо друго, освен токове, които излизат от вашите очи. Токовете на мисълта са най-силните, и те не се регулират пряко от човешката воля. Трябва да се научите да регулирате очите си. Като погледнете някого, трябва от този поглед невидимият свят да изпрати своето благословение. Във всички хора, които искат да се учат, има желание не да дават, а да вземат. Техните очи не са като кюнци, през които се препраща вода, а са като смукала, помпи. Такива не трябват. Обмяната трябва да става правилно – колкото взимате, толкова и да давате.

Живата природа никога не търпи фалш. Ако даде 1 кг вълна, тя ще ви каже: от тази вълна при прането ще се изгуби толкова, при преденето толкова, и ще остане чиста, хубава вълна 700 г, значи, 300 г се губят. Ако от тези 700 г изгубите още, тя ще ви пита, де е тази вълна, и ще ви покаже, че сте немарливи. От 300 г изхвърлена вълна една жена може да си направи цял костюм. Вие не успявате днес, защото изхвърляте много от вълната. Дойде едно чувство, вие казвате: „А, това чувство навън, друго ще взема“. Това изхвърляте, онова изхвърляте, и после дойдете при вашата жива майка, която казва, че вълната ви не е останала 700 г, а само 300 г. Това се дължи на обстоятелството, че у вас няма онова смирение и кротост, които е имал Христос. Вие идете с онези понятия за ваше минало величие, с които сте били на небето. Не, тук не сте царски дъщери. За Христа се казва, че като се намерил в рабския образ и подобие на човек, смирил се. Вие сте идвали на земята много пъти; и сега сте дошли да се учите, но, за да се научите, трябва да разбирате основните закони, които Бог е вложил в живота.

Ще ви оставя следната основна мисъл: законите няма да се изменят за вашите прищевки, дали знаете, или не. Дали сте богати или бедни, дали сте чули или не; живият закон не извинява никого, за никого той не се изменя. Начинът, по който може да правим добро, е един, той не се изменя. От Божествения свят се изисква, щото отношенията, които имате един към друг, да бъдат чисти – ни повече, ни по-малко. Отношенията ви трябва да бъдат, като на хлебаря, комуто дават брашно първо качество и, според закона, знае се каква тежест, каква чистота трябва да има това брашно, но той взима част от него, скрива го и туря по-просто, а с това разваля хубавия хляб. Туй изкуство вие често практикувате, сир.(сиреч), разваляте хубавите чувства, които Бог ви е дал, примесвате ги с лоши. Но от невидимия свят често ви правят ревизия, и ако видят, че хлябът ви е примесен, глобяват ви безпощадно. Бог е справедлив към всички действия. Когато грешим несъзнателно, той ни извинява, но, когато грешим съзнателно, той ни държи отговорни. Всички искате да се учите, да вършите волята Божия, но питам: защо не започвате? Казвате: „Не знаем“. Незнанието не е абсолютно, вие знаете много работи. От това, което знаете, трябва да се стремите към онова, което не знаете. Ако сравните едно низше животно с човека, има голяма разлика: нему трябва дълго време, докато се запознае с основните елементи на живота, защото във всеки живот има елементи, които трябва да се владеят. На първо място, като правило, ще знаете да пестите енергия, а да иждивявате време. Енергията се набавя много мъчно. Това виждате в различните болни, като неврастеници и др. Силата, която Бог ви е вложил, иждивявайте я разумно. Не ви говоря за изгубеното вече, но за това, което е останало, него задръжте, него употребете разумно. Не ви втълпявам мисълта да го пазите, но да го иждивявате разумно. Когато човек е здрав, той никога не губи енергията си. Но, когато започнат да се образуват тези вътрешни празнини, енергията

сама по себе започва да изтича навънка от вас, и тогава вие заприличвате на една счупена стомна. Знаете ли какво правят с такава стомна? Заливат я с восък, с това-онова, но то е само временно. Не искам да дойдете до положението да лепят вашите пукнатини с восък. Христос казва: „Елате при мене, аз съм кротък и смирен по сърце“. Когато човек придобие това изкуство – да стане кротък и смирен, той ще забележи в себе си един вътрешен процес на подмладяване. Кротостта и смирението са един метод за лекуване от разни недъзи.

И тъй, в първия урок поставете си като основа тези два елемента: кротост и смирение, и да видим кой от вас ще вземе премия. Когато някой ученик е усвоил изкуството да шие, да рисува, да свири, или какво и да е друго изкуство, проверява се, как е научил преподаденото; така ще проверяват и вас. Говоря ви върху кротостта и смирението, защото много от вас мислят, че и без тези качества може. Не, те са основата на земния живот, и крачка напред не може без тях. Никаква тайна, никакво изкуство не може да научите без кротост и смирение – те са капиталът. Казва се: Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат – условия за развитие. Може да се докаже чрез статистика, че всички велики, учени хора, които са дали нещо на света, които са направили нещо за доброто на човечеството, които са го подигнали крачка напред, са били смирени и кротки хора. За Мойсея се казва, че бил най-кроткият човек между тогавашните хора. Неговите ученици всички свои погрешки са туряли на неговия гръб, и той ги е понасял. Те убиваха хората и казваха: „Мойсей тъй рече“. Мойсей им казваше да изкоренят своите погрешки, а те си казваха : „Хората и говедата се изкореняват по-лесно, отколкото погрешките“.

Ще ви наведа на едно положение, за да размишлявате. Когато наблюдавате пукването на зората, вие се взирате към изток, дали има

някаква промяна на хоризонта. Ако небето е ясно, промяната е по-рязка; ако е облачно, мрачно, промяната по-мъчно се забелязва. Ако искате да видите дали у вас има такова зазоряване, накъде ще се обърнете? Къде е вашият изток? Намерете де е изток, де е запад, север и юг, де е вашият зенит? Ще ви запитам друго: де е вашият тропически пояс? Като се върнете дома, започнете да мислите малко по-сериозно. Направете следния опит. Раздразнят ви нещо децата или мъжът ви, веднага ви става тъмно– имате вечер в себе си – излезте да видите дали вашето небе е облачно или ясно, дали има буря, гърмотевица, или е безоблачно, тихо. Ако небето ви е ясно, има малко светлинка, но скоро тя се изгуби, за вас настава тъмнина, нощ – това показва, че вие не очаквате зората. Какъв е вашият метод, когато се измени настроението ви? Имате да изплащате една полица от 10.000 лева, но нямате пари, вашето настроение е мрачно; дойде някой ваш приятел и ви даде тази сума, веднага ви светва –настава зора. Забележете от кое място на вашия ум ще се появи зората. Друг пример. Някой път се намирате в трудно положение, вашето небе е като един връщник, няма изходен път; вие започвате да се молите, веднага у вас се заражда една малка надежда, като светъл лъч, който малко по малко започва да блести по-силно. Следете откъде иде това чувство. Тези неща стават почти всеки ден с вас, но не ги наблюдавате. Локализирайте мястото на тези явления. Някои приличат на онзи българин, който минал покрай един кладенец, на въжето на който били закачени две кофи за вода; пуснал въжето в кладенеца и напоил добитъка си; но, като си тръгвал, дотрябвало му въже за колата, взел че отрязал това, на което били закачени кофите, свършил с него работата си и си заминал. След малко време той пак минава през същия път, иска да пие вода, но вижда, че няма кофите, и си казва: „Бре, кофите ги няма тука“. Така хората сами развалят своето щастие – отрязват въжето на кофите, а после се чудят, че ги няма. Аз

правя уподобление. Двете кофи – това са кротостта и смирението. Без кофи няма с що да напоите душата си. Въжето, което държи кротостта и смирението, го няма. Втори път, като дойдете при мене, искам да турите въжето намясто, отгдето и да е, да го купите. Вие може да се съмнявате в успеха и да казвате, че сте стари, та нека вашите дъщери да учат. Ако всяка майка казва така: „Нека дъщеря ми учи, за мене не е тази работа", нищо няма да направите. 8000 години се на дъщерите си се уповавате. Вашата истинска дъщеря не ви напуща. Ако ви напусне, тя не е дъщеря. Син, който напусне баща си, той не е син.

Чрез кротостта и смирението иде Божията благодат. В къща, дето имат тези качества, има здраве, сила. Пазете се от лоши мисли, от гняв, защото те отнимат силата ви. Лошите хора знаят начина, по който да ви лишат от силата ви, както негрите, когато отиват да ловят слонове, прерязват на две места мускулите на задните им крака, и те клякат. Човек трябва да има броня против лошите нрави, да не изгуби силата, която Бог му е дал. Затова Писанието казва: „Лошите общества развалят добрите нрави“.

В тази школа ще трябва първо да се научите да творите, да бъдете носители на добри мисли, добри чувства, да се образува една хармония помежду ви. Тогава много от знанията ще дойдат естествено, и светлината ще проблесне. Като ви гледам, виждам, че всичко у вас е разбъркано. Това показва, че кофите ви не са съединени с въже.

И тъй, като първо правило, ще си поставите да бъдете кротки и смирени, но не тъй, както досега сте разбирали това нещо, а кротки и смирени на издръжливост и сила. Някой казва: „Аз като станах кротък и смирен, всички ме нападнаха“. Не, кроткият и смиреният издържа всичко с достойнство, и умът му става по-подвижен. Не трябва да дразните хората. Често вие се шегувате, но, като излезе някой, от вас по-духовит, по силен, дразните се. Трябва да знаете, че:

„с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери“. Не казвам, че сте лоши, но имате повече сол, пресолили сте ястието. Какъв е цярът, тогава? Турете повече вода. Някой път туряте повече чушки, та имате повече лютивина. Какво е гневът? Чушки. Хубаво нещо са чушките, но да не се туря от тях повече, отколкото трябва.

Какво правите, когато на сърцето ви се яви някаква топка, когато имате някаква мъчнотия? Дойде някой ваш приятел, вие му се оплаквате, и подир малко ви олекне. Вие сте предали топката на вашия приятел. Той отиде на друго място, разказва за това нещо, предаде топката. И така, тази топка ходи от едно място на друго, докато се върне при човека, от когото е първо излязла. Това, което правите, не е наука. Правилно е да разкажете мъката си само на онзи, който ще влезе в положението ви и ще ви облекчи, или да влезете в размишление и молитва. Така топката ще се махне. Вие започнете да работите – изкуството само по себе ще дойде. Аз зная три вида хора: едни от тях са кротки и смирени, когато са в обществото, от страх, други – когато са в църква, защото благоговението го изисква, а трети – вкъщи. Вкъщи се познава кротостта и смирението. Те поправят всички грешки. Според мене, законът на любовта не може да работи, ако не сте кротки и смирени у дома си. Като влезете в своята стаица, дето никой не ще ви смущава, там ще научите това изкуство. Кроткият и смиреният човек никога не изпъква в света, той заема всякога последно място. Добре е човек да заема първо място в истината, в любовта, в добродетелта, в мъдростта, но, ако иска да заеме първо място в този свят, ще изгуби изкуството да бъде смирен и кротък.

Христос е казал: „Който иска да бъде пръв, той остава последен“. Който е пръв на небето, остава последен на земята, и обратно. Бих желал всички да сте първи в любовта, в истината, в мъдростта, в правдата, в кротостта, в смирението, в милосърдието. Тъй започна

Христос преди 2000 години първата школа, но после я опорочиха. Първите християни са имали пряко съобщение с духовния свят. Не може да бъдете духовни, докато нямате тясна връзка с невидимия свят. Само тогава ще ви стане ясно, ще видите как живеят хората там. Засега вие имате само проблясъци от онзи свят и го проучвате тъй, както някои изучават живота – по музеите и от старите паметници. Те виждат разни птички, животни, но те са мъртви, това не е още онзи свят. Като влезете в онзи свят, вие проучвате живота на тези птички, как живеят те, как се размножават и т.н. Когато влезете в тясна връзка с духовния свят, тогава ще се обновите и ще станете силни. Това в Евангелието се нарича "ново раждане", за което какви ли не определения се дават. Новото раждане значи обновление – да можете да живеете едновременно и в този, и в онзи свят, или, друго яче казано, да знаете да трансформирате енергията от физическия свят в духовния, и обратно.

Работете върху кротостта и смирението, защото няма по-хубаво нещо от това, да сте в едно общество на смирени и кротки хора. Като поставите кротостта и смирението като основен камък, ще може да отстраните всички спънки, мъчнотии, неприятности, които срещате в обществото, в домовете си, или където и да е. Вие имате кротостта и смирението в себе си, но те са стояли досега във вашите хамбари в потенциално състояние, сега вече трябва да ги изнесете на нивата, и там да ги посеете. Някои от вас са по-кротки и смирени, защото имат повече влага. А онези, по-коравите буци от нивата ви, те нямат влага. Ако у някого няма кротост и смирение, и да дойде любовта, нищо няма да направи, тя ще го изсуши, ще го направи на пастърма. За да разберете любовта, тя трябва да мине през кротостта и смирението. Такъв е законът. Онази енергия, която иде от слънцето, първо трябва да мине през влагата, а после да се трансформира. Аз мога да трансформирам обикновената любов на когото и да е, даже и на най-

големия звяр, стига да го храня редовно, да му дам да си пийне малко винце. Но това е животинското състояние на любовта, а не на онази любов, към която се стремим. Като ви вземе някой яденето, като ви обиди, любовта ви се прекъсва. Вие трябва да имате такива отношения към всички, каквито има Бог към нас: от толкова хиляди години вие грешите пред Него, а Той не е изменил отношенията си. Смирението и кротостта са бронята, предпазителните средства, които отбиват всички неприятности. Представете си, че се намирате в една модерно укрепена крепост и шрапнелите, които ви бомбардират от всяка страна, отскачат от вашата крепост; вие не се безпокоите, защото шрапнелите не падат вътре, и чакате неприятелят ви да изхвърли всичките си муниции.

Такова нещо е смирението. Идва при вас някой човек да ви ругае, но, ако вие сте смирен, той ще каже: „Е – мене ми мина“. Ако сте кротък човек, вие ще измените настроението на вашия противник. Не можете ли, не сте кротък човек. Кротостта е дар на човека – няма какво да се учи; нея вие сте учили, когато сте били в положение на овци, или крави и волове, когато са взимали вълната ви, месото ви, когато сте работили по цял ден на нивата, и на сутринта сте поглеждали господаря си доволен и засмян. Сега вие ще трябва да възбудите в съзнанието си всички тези форми на миналото, тази кротост, която имате от старо време. Модерните дрехи, които носите сега, не са тъй удобни, хигиенични, затова, като се върнете у дома си, обличате старите си дрехи. Турете в ума си вярата и знайте, че за онагова, който вярва, всичко е възможно. Който няма кротост и смирение, само той не може. Трябва да запазвате достойнството си като душа, и да се обиждате, когато вие излъжете, когато влезе омраза в сърцето ви, когато вършите глупости и т.н.

Не обиждайте, защото често във вас живее някой възвишен дух, вие го обидите, и когато го потърсите, няма го вече. Ако има нещо,

което ми прави най-голямо отвращение, то е човек, който обижда. Такъв човек аз поставям на последно място в живота. Най-неприятното на духа е, когато хората се обиждат. Този дявол ще го вържете, или най-малко, ще го впрегнете на работа. И тъй, смирението укротява алчността у човека, а кротостта е оръжие против яростта, гнева у човека.

Ще трябва да се групирате по неколцина в групи, напр., двама, трима, четирима, най-много по 10, като си изберете такива, с които си хармонирате. Да не се съберете само слаби, или само пълни, а една слаба и една пълна. Двама слаби, или двама пълни са на един ум. Или, да се изберете една с крушовидно лице, и една с ябълковидно. Като се разделите според темпераментите си, ще може магнитните течения да циркулират правилно. Добре е винаги да си оставате така наредени. Това е необходимо за вътрешната обнова на организма. Ще ви кажа после, дали вашият избор е правилен. Човек не трябва само да се учи, но неговият мозък трябва винаги да се обновява. Само по този начин ще се сдобиете с истинско знание и ще станете положителни хора, защото сега не сте такива. Ако ви подложат на гонения, на мъчения, колко от вас биха издържали? На тези отделни групи ще давам по няколко опита. Но за това е необходимо да се създаде една хармония, за да се проверят законите на тази материя. Заедно с това ще върви вярата. Който се съмнява, няма да успее и затова, по-добре нека да не си губи времето. Тук всичко става по закона на свободата. Който върви така, Бог ще го благослови. Който няма съмнение и който влезе в училището да се учи, той ще изкара докрай, а който се съмнява, той ще напусне скоро училището.

Ако поставите кротостта и смирението за основа, всичко ще може да направите. Обнова ще дойде само по този начин.

[*Беседа, държана на ученичките от окултната школа на Всемирното Бяло Братство на 22 януари 1920 г., четвъртък*].

МЪЧЕНИЕТО

Няколко встъпителни думи към беседата – за пояснение. Не мислете, че е лесно човек да бъде ученик в една окултна школа. Не е много мъчно, но не е и много лесно. Второ нещо, всички онези от вас, които нямат разположение към другите – които обичат да се гневят и да одумват, да не идват тук, в школата. Може да идвате, но не отговарям за последствията. Аз искам тук мъже и жени, които имат самообладание. Може да ви блазни мисъл, да придобиете известни знания, за да подобрите живота си. Окултната школа има за цел не да подобрите временния си живот, а да изпълните волята Божия разумно, в широк смисъл, да изпълните Неговата воля във всичките области на човешкия живот. Религиозни хора нам не ни трябват, духовни хора също, нито набожни – религиозните да отидат в църквата, духовните в обществото, а набожните на небето. Сега, виждате, че това е едно противоречие. Как ще изтълкувате – религиозните в църквата, духовните в обществото и набожните на небето? Вие ще кажете: „Мястото ни не е тук“. Действително, мястото ви не е тук. Ако вземете да учите грънчарството при някой майстор, нали най-първо майсторът ще ви учи да разбирате качеството на пръстта – коя подхожда, да я превръщате в кал, после ще ви покаже метода – как да употребите тази кал, най-после ще я турите на грънчарското колело отгоре и ще ви научи да дадете форма на тази кал. Като гледате отвън, ще кажете: колко лесно се прави гърне! Да, лесно за майстора, но не и за ученика. И вие сте чели книги, както неопитните правят грънци. Вие сте чели много окултни работи, но, ако ви дадат това колело, не зная, дали от 100 гърнета ще може да направите едно здраво. Значи, окултната школа – това е изкуство да знаем как да творим.

В тази школа имаме три метода: първо, мъчение, второ – труд, и трето – работа. От мъчението излиза здравето; от труда – щастието, а от работата – блаженството. Сега ще кажете: „Много нещо научихме!“ Нищо не сте научили, защото това, което казах, е само едно формула. Когато ви дойде едно мъчение в света, вие ще трябва да го превърнете в здраве, защото само здравият човек издържа мъчение. Мъчението се издържа чрез здравето, а трудът – чрез щастието. Онзи, който копае с мотиката, е щастлив, защото има цел – да прехранва жена си и децата си. Извадете из ума му тази цел, той ще захвърли мотиката и ще каже: „Не ми трябва никакъв труд!“ Това е психологичен анализ.

За да разберете смисъла на мъчението, аз ще ви обясня известни принципи, от гледището на мъчението. Искам вашите умове да бъдат приготвени, да не се образува дисхармония, защото тя препятства на всеки ученик да разбере нещата. Защо се мъчат хората? Светиите са били мъченици, за да станат здрави; мъчението в духовния свят образува здраве, образува бъдещите форми на хората, които ще се въплътят на земята. Вие, като се мъчите, образувате онази материя, която е необходима за образуване телата на следващите поколения. Ако възприемете мъчението в това му значение, онези, които ще дойдат да се въплътят, в бъдеще, ще съградят своите тела от тези елементи и ще уредят своя живот правилно. Но, ако вие с всяко мъчение внасяте хиляди проклятия, нищо няма да сполучите. Като направите своето бъдеще гърне от такава материя, ще бъдете нещастни. И така, мъчението е необходимо за следващия ваш живот на земята. Този следващ живот може да бъде след 100, 1000, 2000, 5000 и 10 000 години, или пък като един момент, който включва всичко – законът е един и същи.

Сега, мнозина се стремят към разбиране на окултните сили. Всички окултни сили, с които искате да боравите, трябва да знаете, че са чрезмерно подвижни, и че в тях нама никакъв човешки морал; те

може да ви причинят най-голямо добро, но и най-голямо зло. И вие, които ме слушате тук, давали ли сте си някога отчет за следния психически момент, за вашето разположение? Обичате някого, не се мине ден-два, и вашите чувства се променят – колкото вашата обич е била силна, толкова и вашето отвращение и омраза са силни. Питам, възможно ли е от един чист извор, из който до вчера извираше чиста вода, днес да извира мътна? Няма да обяснявам вътрешната страна на този психичен момент. Ще ви дам само едно пояснение картинно, което е вярно. Обичта – това е като извор, бликащ отдолу. Запуши ли се този извор, той търси друго място да се прояви. На изсъхналото място, когато валят дъждове, събира се нечиста вода и утайки, и в тези малки локви, в които животът е застанал, се образуват миазми – злото, изразено в омраза и злоба. И там има движение, но движението не е вече към центъра, а към периферията. Тъй както огънят тлее, и то продължава, докато тази материя се дематериализира – изчезне в пространството, без да принесе полза. След като сте обичали един човек 1 – 5 – 10 години, какво сте придобили от тази обич? Любовта Божия към нас се проявява в това, че ни е създал, и всичко, което е в света, е израсло под неговата обич. А от вашата любов – ако я имате – какво е израсло? Някой ще каже: „Четох еди-кой си автор"; чели сте някоя книга и ви се е харесала; питам: от вашата обич към този автор какво е изляло? Както видите, тази наука не прилича на вашите сънища и видения.

Всички ученици на окултната школа, които не са готови да се мъчат, да не прекрачват нейния праг, защото той е свещен. Това е първото правило. Ще се запитате и ще си отговорите: ако сте готови да изтърпите всички мъчения – елате. Инак, имате обикновени беседи в неделя, идвайте. Вие и в четвъртък можете да дойдете, но аз ще затворя вратата на моята школа, и вие никога няма да стъпите в нея – хубаво да го знаете. Ангел, с огнен меч, ще стои пред вратата, и

горко ономува, който пристъпи. Главата му ще се търколи на пода. Следователно, ще си зададете първия въпрос: готови ли сте да се мъчите и да издържите мъчението. Всичко благородно и възвишено в света се ражда само от мъчението, не от труда. Мъчението съставлява най-великата работа, трудът е втората стъпка, която гради туй, което мъчението е създало. Християнството се повдигна благодарение на мъчениците, които положиха живота си за него. Не съм аз, който изисквам мъчението, то е един неумолим закон на битието, който ще си остане в сила завинаги. Защо се мъчат хората – това е достояние само на онези, които са в школата. Никакво друго обяснение повече няма да ви дам. Какво обяснение повече мога да ви дам, когато сте вън от школата? А резултатът от мъчението на физическото поле – това е здравето. Всеки, който изтърпи мъчението, той е здрав. Това може всяка майка да провери. Слаба жена, която зачене и не послуша лекарите да пометне детето, тя ще бъде силна да го роди; като роди, ще бъде десет пъти по-здрава, отколкото по-напред. Жена три пъти пометне ли, свършено е с нея – тя е изгубена. Може да роди после и 10 деца, но не е жена. Същият закон е и за ученика. Човек, който не може да издържи три мъчения, не е ученик, той е свършил. Сега забелязвам, че във вашите умове се заражда мисъл: колко строг е този закон! Тук няма място за критика; то е една велика наука: готов ли си да се мъчиш – нищо повече. Аз оставям във вас тази мисъл, да я възприемете, или не. Констатирам един закон за подмладяване: човек се подмладява само чрез мъчение; който не се мъчи, той остарява. И ако ме попитате, защо духовете слизат на земята, ще ви кажа, че то е само, защото искат да се подмладят, да се разшири тяхното съзнание. Стар човек е онзи, който е останал в блаженството си и който не иска да слезе, да се помъчи и да се подмлади. Човек да бъде блажен и да остарява, това е едно голямо противоречие в живота – ще кажете; на това отговарям: ако това не беше един необходим закон в света, Бог

не би създал света. Онзи велик закон, който заставя Божеството да създаде човека, има много по-дълбоки причини, отколкото философите мислят. Някои питат, защо Господ създаде света? Туй са онези философи, които са отвън – оглашените: питате, защо – влезте вътре в живота, помъчете се и ще видите защо.

И тъй, имайте предвид, че мъчението е една необходимост в живота. Аз говоря за мъчения, които произтичат от самата природа, а не за мъчения, които сами вие си създавате. Вие сега ще помислите върху въпроса за мъчението. Ще се явят много противоречия. Като влезете в тази школа, ще се повдигнат толкова противоречия, че всинца ще се затрудните и ще станете безпокойни. Вие ще се намерите в положението на човек, който е обран и остава гол. Но законът е такъв, че, ако орехът, който падне, не съблече своята дреха в земята, не може да се развива. Затуй Христос казва: „Ако житното зърно не умре, то остава само, но ако умре, то дава плод – 30, 60, 100“. Законът на мъчението е свързан и със закона на самопожертването. Вие не може да се самопожертвате, докато не разберете закона на мъчението.

Сега, този въпрос ще разисквате философски и ще съберете факти „за“ и „против“. Може да го разисквате от всички страни. Аз не се плаша от противоречия – нека се повдигнат. В тази школа няма място за обикновената вяра, няма място и за любов. Да се разберем. Ако търсите любов, идете в обществото; ако търсите вяра, идете в църквата. Вие ще си отговорите, тук на какво място сте. То е място на мъчение. И така, светът е едно място на мъчение. Този свят е едно от най-великите училища на живия Господ; по-велико училище аз не познавам; наричам го – основа на всички други училища. Разберете го във всички негови разклонения и прояви, разберете го във всичките противоречия, които съществуват в света. Във всяка стадия, на която се възкачвате, вашият живот се улеснява и отива към

блаженство. Схващам една ваша мисъл: „Ама ние имаме мъж, жена, деца и т.н.“ Трябва да разберете истината, без да се разочаровате: колкото повече връзки имате в света, толкова повече мъчения ще имате. Както виждате, аз ви препоръчвам най-мъчния живот – живот на мъчение. Мъчението вие никъде не може да го избегнете, то е една необходимост във всяко верую, във всеки строй, във всеки живот, във всяка мисъл; мъчението е неизбежно и в любовта – най-голямото мъчение именно там се намира. Всички вас, жени и мъже, които знаете любовта, ще ви попитам: Как познавате любовта? Ако попитам вас, които сте я опитали, как бихте я описали? Аз да ви я опиша, да я материализирам. Ще взема човешката форма – мома и момък, като символи. Момата е весела, лицето ѝ е красиво, очите ясни, устата подвижни, зачервени, пъргава и гъвкава в своите действия, всеки неин поглед като стрела насочва, тя е като ловец с натегнат лък, дебнещ своята жертва, като хвърли стрела – поглед, отневидяно на някой момък, нещо го припарва, той я заобиква: – „Ох! Обичам я“. Колкото повече тя стрели забива, толкова повече той я заобиква. Туй е първата фаза на любовта. Втората фаза на тази любов: тази мома вече не е красива, но има строги черти и мускули, зъбите ѝ се показват. Тя отправя своите стрели, но не из засада, а открито излиза срещу му, хвърля своите стрели, показва своя юмрук: „Познаваш ли ме? Ще се подчиняваш ли?“ – „Ще се подчинявам“. Настава мир. Сегашната любов е от тази категория. Така, когато съвременните хора ми говорят за любов, аз тази любов я познавам и затова си нося желязна броня, да се пазя от нейните стрели. И религиозните хора, като ми говорят за любов, аз си турям бронята и казвам: „Сега може да се разговаряме“. Но в тази школа, окултната, засада не се позволява. Ако някой иска да забие стрелите си върху мен, аз мога да му стана мишенка – забийте 4–5 стрели в гърдите ми, аз съм готов да изтърпя това мъчение. И жена, когато мъжът я стреля 1–2–3 пъти, да се не намръщва. Мъжът

само като опне лъка си, или само като профучи край нея из лъка стрелата, тя завиква. Ако вие разберете изкуството на мъчението, Царството Божие ще дойде във вас. Когато влезете в известна окултна школа, ще ви поставят до стената и ще ви пращат стрели – ще ви турят на мъчение. Аз бих ви попитал: защо именно онези, които повярваха в Христа, трябваше да бъдат подложени на толкова мъчения и позор в римските арени? Тези хора, като се обръщат към Бога, той трябваше, именно, да ги защити. Нали и псалмопевецът казва: „Който живее под покрива на Всевишнаго, ще пребивае под сянката на Всемогъщаго", и по-нататък: „Тисяща ще падат от страната ти и десет тисящи от дясно ти“ – как ще примирите туй противоречие? Кой е онзи, който живее под покрива на Всевишния? Който е готов да го стрелят и да изтърпи всички мъчения. Изтърпите ли всички мъчения, Господ ще каже: „Ти може да бъдеш под моя покрив“. Това значение има стихът в псалом 91. Както виждате, то е велика наука, не наука на чувства и екзалтиране: „Аз имам вяра"; не, не – опитност, опитност, опитността на великата Любов! Мнозина ми казват: „Защо не ни разкриеш някои тайни?“ В Европа има много школи, които могат да разкрият тайни, да кажат начини за завладяване хора и за печелене пари – мога да ви дам и адреси – но във великата Божествена школа законът е друг. Ученикът в тази школа трябва да схване великия принцип на живота – че в първия момент на своето пробудено съзнание, след като се пробуди от първия живот на щастие, на блаженство, ще опита мъчението в живота – процеса на подмладяване. Тук няма никакво изключение.

В този закон на мъчението – аз ще ви дам един ребус да го разгадаете, като отчасти сам ще го разгадая. Защо природата е дала тези вежди и тези издатини отстрани на носа? Трябва да има една черна дъска, за да ви покажа, че човек е направен само от цифри – че той е една величина. Това положение на носа и веждите показва

числото 13. И нещастията на човека в света произтичат от гледане, от виждане: когато човек започне да вижда, той започва да страда. И аз ще преведа българската буква „В“ – виждане, страдание. Какви са съставните части на буквата „В“? Отделени, съставят цифрата 13. Ако съберете цифрите едно и три, правят четири; ако вземете сбора от 1 до 4: 1+2+3+4 правят 10 – десет е абсолютна величина на буквата „В“. Като разделите нулата, кръга, на две части и двете половини долепите до 1, пак ще образувате буквата „В“:

Като съедините 3 с 1, единицата – това, което е безгранично – е Бог; значи, да го слеете с Единния, а то е – да му дадете всичко.

Това е пак разложено „В“, което вижда, което гледа и което е ненаситният човек. Значи, буквата В, за да се образува, е минала през три стадии на развитие.

Аз ще ви разложа друга една буква от българската азбука – буквата „Х“:

Отгоре имате два полукръга; това е човекът, който е възмъжал. Тук, при веждите, се раждат електрическите течения и магнетизмът, които спомагат за строежа на мускулите. Всичките мускули на човешкото лице са се образували от разните техни течения в различни посоки. Като срещнете хора, момък или мома, ще гледате, дали „Х“ е правилно написано върху лицето им. Носът е единица,

основа на цифрите. И „Х“-то има също такава. Двата последни полукръга от горе – те са един кръг, разложен на две – показват, че едното течение върви надясно, а другото – наляво. Но човек колко се е мъчил, докато образува туй „Х“. Всички същества, докато добият туй положение, са се мъчили много в низшите царства – минали са известни изпити в своята еволюция, докато дойдат до състоянието на човек. И човешките мисли, за да влязат в шестата раса, ще минат тоя път и ще образуват нови мускули в човека. Но те ще се образуват само с новите течения, които трябва да се възприемат, да влязат в мозъка. Ако не сте готови да се мъчите, за да ги придобиете, ще останете назад в културата. Животните, птиците и рибите са остатъци от великата култура в света. Човешкото лице в бъдеще ще мине в една геометрическа фаза. Сега то е от разни течения, но, ако вие сте готови да се мъчите, тия течения ще отминат; инак, вие ще останете в старата култура. Има разни култури: на черните, на червените, на жълтите и сега, на белите. Седите и съдите света: „Ама този така, онзи така“. Дохождате да ми разправяте кой какво прави и искате аз да ви оправям. Не съм пратен да оправям света. И дори е светотатство да оправям света: според мен, той е оправен; по-добър от него няма; да оправям света, то значи да богохулствам. Злото е в нашето неразбиране на света и в желанието светът да се прояви по друг начин. Не може да се прояви по друг начин. И бурите ще се появяват по определения за тях ред. Колкото и да му се молим, слънцето ще си грее се по същия начин и ще праща своята енергия. Облаците ще се движат по същия начин. Природата няма да се измени нито на милионна част. Тя не може да се изменя по нашите прищевки.

Е, сега, кому от вас е идвало на ума да намери значението на това „Х“. Нали сте ученици? Онзи, който няма на лицето си туй „Х“ е баба. И аз ще попитам: „Разбрахте ли буквата В?“ Вие ще отговорите: „Как да не сме разбрали буквата „В“?“ И започвате: „В е съставено...“

Това не е още разбиране. Знаете ли какво то означава? Няма да ви обяснявам значението на В, какво то означава като глас, интонация.

Защо ви представям тия две букви? Между тях няма никаква логическа връзка, но геометрическа има. Сега, ако вземете буквата В разложена, то е една котва вдигната горе, която показва закона на движението – котвата е вдигната, и корабът е тръгнал – значи, човекът е тръгнал. Тя показва слизане на духа отгоре, движение към материалния свят – вдигнал своята котва от небето, от почивката на блаженството си и тръгнал в мировото движение. И ако запитате: „Защо Господ е създал носа, очите и веждите на човека“, отговарям: за да покаже посоката на неговото движение – човекът да се движи в посоката, която носът му посочва. А другата буква – „Х“? Тя показва, че духът е слязъл от горе долу, до дъното на материята, забил е котва в земята, въплътил се е и е почнал да обработва земята. Спуснал котвата на дъното, и корабът седи, не мисли да се връща на небето. И той ще седи докога? Вие ще отговорите. Всички сте забили котвите си, и аз ви поздравлявам, че сте долу със своите котви. Движението, обаче, отгоре – надолу не е още живот; животът подразбира смисъла на туй движение.

Да се повърнем. Как определя съвременната наука движението? Как определяме, че в нас, в даден психологически момент, има движение? Движението у човека се обуславя от недоволство: „Недоволен съм от живота!“ – имаш движение. Духът, като иде от горе, има всичкия потребен запас в себе си, но, като стигне земята, изхарчва запаса, заражда се недоволство, че е напуснал първоначалното си състояние – спокойствието, и потърсва храна. Ако разберете недоволството като подтик за мъчение и труд, вие сте разрешили правилно задачата на живота; но, ако го разберете, че сте поставени в неблагоприятни условия, че туй не трябвало, онуй не трябвало, енергията във вас ще се превърне в омраза и завист – ще се

роди злото. Когато наблягам на думата „мъчение", аз подразбирам, че трябва да превърнете недоволството във вас в правилно божествено движение. Казах ви в една беседа, че трябва да разберете всичко добре. Човек, който влиза в тази школа, трябва да е много учен човек, трябва да разбира много добре математиката, геометрията. Тогава всичко това ще изскочи във вас веднага в проекция и вие ще виждате християнството не като буква, а като движение на сили, които слизат отгоре надолу в разни посоки и се кръстосват.

И тъй, човек е слязъл на земята, за да научи първия велик закон – мъчението. И когато казват за Христа, че е слязъл и пострадал за цялото човечество, разбирам, че той е дошъл на земята да научи хората именно на този велик закон. Християнството още не е разбрало този закон. Като не разбираме този закон, искаме да възложим мъчението на другиго. Ходим, търсим и не можем да намерим човек, който да го понесе. Искаме да сложим мъчението на гърба на някого, и когато успеем да го сложим, речем: „Слава Богу, отървахме се!" Мъчението е като незаконнородено дете. Геройство аз наричам, когато една майка, която е извършила престъпление, каже: „Това дете е мое, аз ще понеса хорското презрение и всички мъчения". Това е то геройство. Само така можем да си обясним онова място в Евангелието, дето се казва, че Христос е понесъл беззаконията на света. Той понесе именно незаконнороденото дете.

Вие сте в началото на една велика окултна шнола за въздигане на човечеството, и ако не можете да разберете тазвечерния урок, малко ще разберете отсега нататък. Ако, обаче, разберете този първи урок и го турите като основа, и втория ще разберете. Не говоря за обикновеното мъчение. Домашните мъчения аз ги наричам само чесане, малка физическа краста. Някой казал някоя обидна дума и предизвикал страдание – то не е мъчение, то е чесане, физическа краста. Мъчението е велика наука в света. Когато вие почнете да се

мъчите, аз ще ви обикна. Само който се мъчи, мога да го обичам. Не мислете, че вън от мъчението има обич. Ако вие не се мъчите, аз нямам нищо общо с вас, чужди сте ми и знаете ли как чужди? Но, ако се мъчите, тогава сте ми близки до сърцето ученици. Това е отношението на учителя към учениците. Мъчите ли се като великани, със спокойствие и хладнокръвие, и не изгубвате равновесието на духа си, вие сте обичани. Всички съвременни романисти как обясняват и ценят думата „геройство"? Ако някой кавалер води вечерно време мома, нападнат ги и той офейка, това геройство ли е? Ако я защити и умре за нея, той ще остане в паметта ѝ като герой, и тя ще му пали свещи; ако ли избяга, тя ще плюе отгоре му и ще каже: „Не те познавам“. Така също, ако у вас дойде една Божествена идея, погнат ви, и вие избягате от нея, сетне, когато отидете при нея, тя ще ви каже: „Не ви познавам“. Като се мъчите, Христос ще ви тури венец на главата. Кому поставят венец? Само на онзи, който е понесъл най-големи мъчения. Който не е понесъл мъчения, той е развенчан. Както виждате, това не е учение за стари и страхливи хора. То е основа на бъдещата окултна школа, основа на бъдещото общество. Само по такъв начин може да се съгради то на здрави основи – когато всички решат да страдат, сир.(сиреч) не да страдат, а да се мъчат. Мъчението е основа на бъдещата окултна школа. Вие може да си имате някой идеал, да го наричате „любов“ и „смисъл на живота", но не си създавайте илюзия, че ще минете в Царството Божие без мъчение: всичко може да стане, но да влезете в него, да се домогнете до Божията любов и мъдрост, без мъчение – никога !

С тази беседа аз искам да се обновите и следния път да дойдете без раници. Вашите светии, икони, идолопоклонство са нетърпими в окултната школа. Всичко изхвърлете. В тази школа не бива да носите в себе си мисълта за недоволство. Когато някой ви направи някое зло и сте недоволни от него, благодарете на Бога, задето ви е удостоил с

това благо: „Благодаря ти, Господи, за това голямо благо, с което си ме удостоил!“ Ако вие мислите да се освободите от всички страдания в света, да прекарате вашия живот без мъчения, лъжете се: „Няма друг път към небето, освен мъчението“. Има още един път, който може да премине без страдание, но той не отива нагоре. Мъчението води нагоре, а избягването от него – надолу. Мъчението е необходимо на вас, като ученици – то е едно качество на учениците. Имате ли туй първо качество – имате здрава основа, нямате ли го – всичко е свършено: крачка напред не може да пристъпите. И какво ще стане с нас? Ще почнем да се отчуждаваме, понеже не можем да се разбираме. Защо? Разбира се: защото хора, които пътуват в противоположни посоки, се отдалечават.

Та в туй движение на Х-то има едно разбиране. Какво, предполагате, представляват долната и горната части на Х-то? То са двата принципа, които се спосрещат. Вие виждате, че тия кръгове са разкъсани, нали? Ако потеглите от очите една права линия навън, къде ще отиде? До ушите – следващият център; значи, знанието в света се придобива само чрез слушане. Както виждате, тук се спосрещат два велики принципа, които съвременната психология нарича: стремеж на духа и стремеж на душата, стремеж на ума и стремеж на сърцето. Този стремеж произтича само от слушане. А слушането може да дойде, когато човек е вече издържал първия изпит – мъчението. Ще го посети любовта, и като дойде, ще извърши в него нов преврат и ще даде насока на неговото ухо, да разбира правилно туй, което слуша. Туй го вършите в обществения живот – момъкът и момата се венчават – без да знаете защо. То се дължи на онзи велик стремеж на човешката душа да се съедини с Бога. Който не разбира значението на този закон за буквата В, иска да излезе извън себе си и да отиде на небето, и тогава да разбере Бога; но човек трябва да го разбере тук, на земята. Ако разбере най-първия и най-важен закон

тук, на земята, той ще го разбере и горе, на небето. Ако не го разбере тук на земята, няма да го разбере и на небето. Съвременното християнство, тъй както тълкува влизането в Царството Божие, то го криво схваща, защото се поставя на фалшива основа.

Аз не искам изведнъж да изхвърлите всичко от вас; вие ще си държите вашите стари възгледи. Най-първо вие трябва да решите всички въпроси вътре в себе си: готови ли сте да се мъчите? Не искам страдания: ония, които страдат, според мен, са страхливци. Страхливият страда, а героят се мъчи. Хванат го и го бият, и той страда – това не е мъчение. Мъчението е, когато разбере, че страданието е за негово добро, и го издържи със спокойствие. Велик закон е мъчението! Който не може да издържи мъчението, той не може да издържи и страданието. Разберете ли това, всички ваши последующи стъпки в живота ще имат смисъл – ще имате правилно разбиране. Да се разберем: думата „страдание“ аз определям – закон на движение в света; страдание и движение – то е едно и също нещо. Но, за да се движите в известна посока, трябва да имате знание, умение в посоката, към която отивате, и да сте добре осведомени, да знаете пътя, по който отивате, какъв е. „Неприятно ми е – страдам!“ Твоята неприятност не е страдание. Туй, че страдаш, показва само, че ти отиваш в известна посока в този Божествен свят.

Та, ще се спрете на думата „мъчение“ – тя е най-съществената, най-важната в света и в тази школа, в която искате да бъдете ученици. Ще спрягате тази дума във всички лица и времена, и да ви става приятно, когато вие и всички други се мъчат, защото в мъчението е спасението. Ако не бе мъчението, Христос би ли станал това, което е? Кого наричат антихрист? Онзи, който не се е мъчил, а иска да заеме мястото на Христа. Който се е мъчил и със спокойствие е изтърпял мъченията, той е Христос, а който не се е мъчил и иска не през

предната, но през задната врата да влезе, той е антихрист. Тъй говори тази окултна школа.

Аз засягам въпроса за мъчението общо, във всичките му разклонения. То е засегнало сегашното общество едва с края на своя нокът, само го е одраскало. Като сравнявам вашите мъчения с действителните, едва ли те се равняват на една хилядна от истинските. И още казвате, че за Бога се мъчите! Не. Престанете да мислите, че сте се мъчили. Може да сте се тревожили, да сте страдали, но не вярвам да сте се мъчили. Аз признавам за мъченик истински само Христа. Мъчили са се учениците на тази школа, но съвременният свят не се мъчи. Сега настава великият момент на мъчението за сегашното общество, в света идва едно мъчение – идва вече. То ще дойде и ще замине. И онези, които го разберат, ще се повдигнат в бъдеще. Които не го разберат, ще се утаят. Искам всички вие да сте мъченици. Слезте долу, в дъното на мъчението, и ще престанат всички разногласия между вас. Туй е съгласно с Христовото учение – нали Христос слезе в ада, да изкупи нашите грехове? Туй наричат в окултната школа изучване на малките мистерии. И като изучите малките, вие ще отидете към великите мистерии. Центърът на земята е път към слънцето – няма други път. Не подразбирам туй слънце, което сега виждате, то е само една седма от действителното слънце.

Дотук сега ще спрем. Тази беседа засяга само една дума – мъчението, и беседата ми може да се нарече – беседа за мъчението. Постарайте се да разберете тази дума във всичкия ѝ дълбок смисъл. Каква красива дума е тя, макар и облечена в дрипи! Ако се облечете в дрехата на мъчението, аз ще ви поздравя. Поне един от вас е разбрал това, което говорих, а то е за мен достатъчно – от всинца ви един да разбере. Повече не искам. Положително зная, че един е разбрал. Други дали са разбрали, за мен не важи. Следователно, тази вечер свършвам

с единица. Не казвам двама – само един тази вечер има. Сега се питате, кой е? Той сам си знае.

И когато ви попитат: „Какво се учи в тази школа?“ – Мъчението – основа на Царството Божие. Нищо повече – за онзи, който не разбира; а за онзи, който разбира – начало на великата Божия мъдрост в пълната нейна хармония и красота.

Беседа, държана на учениците и ученичките от окултната школа на Всемирното Бяло Братство, на 5 февруари 1920 г., четвъртък.

ПОЯСНЕНИЯ ВЪРХУ ОКУЛТИЗМА, СПИРИТИЗМА, ТЕОСОФИЯТА, МИСТИЦИЗМА И ХРИСТИЯНСТВОТО

Ако известна сила, която съществува в природата, няма съотношение към нашите сетива, към нашите чувства, тя не може да реагира против дадено чувство. Допуснете, че вие се намирате при слепи хора и им запалите клечки – светлината на последните съществува ли за тях? Не. Следователно всяка сила, която действува в нашия живот, ако не можем да я възприемем, т.е. да възприемем светлината на тази сила, ние не може да разберем самата сила. Слепият може да пипне кибритената клечка и да каже: „Това е кибритена клечка“ и че разбира що е клечка, обаче всъщност той нищо не е разбрал. Тя наистина е клечка, но вътре в нея има нещо по-съществено – светлината. Ако очите ви могат да възприемат светлината, вие отваряте книга, четете и разбирате написаното в нея. Та, когато дойдете и до окултните сили, трябва всяка такава сила да се хване и да се впрегне на работа. Ученикът, който се усъмни и рече: „Докажи, че тази окултна сила действително съществува“, той не е ученик. В окултната школа няма никакви разисквания и спорове, тя не е школа за проверяване на факти и истини. Ние не се занимаваме с мъртвите истини – има и мъртви истини, – а с живите истини на света.

Спиритизмът показва движение на духа. Той е ембрио на нещата – нещо неоформено. За да разберете спиритизма, трябва да създадете на този зародиш условия да мине през всички фази на развитие и оформяване. Следователно спиритизмът е учение неоформено.

Теософията е учение за примирение противоречията в света. Тя е наука за примиряване мъжа с жената. Нищо повече. Като казвам да примири мъжа с жената, подразбирам да примири човека с Бога. Онзи, който мисли, че е теософ, трябва да знае този закон: как да се примирява с някого, когото мрази. Има противоречие между теб и Бога – трябва да го примириш. Ако не можеш да го направиш, не си теософ. Ние, съвременните хора, със своя критичен ум, мязаме на онзи български чорбаджия, който бил много стиснат и като повикал един абаджия да му крои дрехи, понеже знаял, че абаджиите обичат да пооткрадват, постоянно седял при него и наблюдавал как крои, да не би да отреже от плата. Обаче абаджията, като виждал плата хубав, отрязал едно голямо парче и рекъл: „Това – за Св. Никола“ и го хвърлил навън. Чорбаджията извикал: „Какво правиш?“ и се завтекъл да вземе парчето. В това време абаджията отрязал едно голямо парче и го турил под себе си. Та казвам: Ние, които критикуваме и гледаме да не ни излъжат, все ни лъжат. Някой ще хвърли парче за Св. Никола и като отидем да го вземем, той скрие друго, по-голямо парче под себе си и мислим, че никой не ни е излъгал.

Мистицизъм не е закон за възлизане, а закон на слизане. Мистикът не е възлязъл, а слязъл към Бога. И е опасен затова, че при слизането, който не знае как да слиза, може да падне и да се осакати.

Сега за окултизма. Аз го сравнявам със съвременните естествени науки. Окултизмът, това е наука за изучаване явленията на Земята, на невидимото, а не видимото; той не се занимава с безформените светове. Това, което се е оформило в себе си, което има форма, съдържание, смисъл – то е област на окултизма.

Тогава къде ще поставим християнството? Мислите ли, че то е наука?

Запитване: – Едно обяснение. Правите ли разлика между християнство и окултизъм? Изложеното в Евангелието дали е едно и също учение с окултизма?

Изучавайте природата както е. В окултизма няма никакъв морал. Той изучава нещата както си са, като чисти факти.

– Значи християнството е отделно?

– Отделно. Окултизмът е наука да се познават природните сили, тяхната област, как действуват и как може да се използуват. Окултистът е човек реалист, той не вярва, а борави само с природата – с материалните неща. Мистикът постоянно живее със сърцето си, изпитва неговите вибрации и всички състояния, през които то може да мине. В християнски смисъл може да бъде християнин и мистикът, и теософът, и спиритистът. Ако вземем областта на Духа в широк смисъл, в неговите разклонения – то е спиритуализъм. Опасността при изучаване на спиритизма лежи в това, че хората имат други утайки, които собствено им причиняват вреда. Но ние ще оставим засега настрана онова, що говорят за него критиците.

Спиритизмът е движение; теософията – примирение на противоречията; мистицизмът – слизане, а може да се каже още, че той е закон за труд, за работа; окултизмът дава всички форми, по които можем да живеем на Земята, единствената наука, която ни научава как да живеем. Той само може да ни избави от всички нещастия. А християнството е наука за ликвидиране на кармата – за изплащане на стари дългове. Ако вземем стиха на Евангелието, който казва, че Христос е понесъл греховете на света, то значи, че Той е платил дълговете му. Що е християнството? То е да знаеш да плащаш дълговете на хората. А кой може да плаща дългове? Само богатият. Следователно богатият може да бъде християнин, сиромахът не може да бъде такъв.

Обаждат се:

– Ами обещанието, че Христос обогатява?

– То е за християните на кредит – за ония, които Христос кредитира, търговци с чужд кредит. Съвременните хора са християни, защото Христос е християнин.

Теософията е наука за примирение на половете, а християнството – за сближение и обединение на последните. Християнството, в неговия вътрешен смисъл, е наука за обединение на духа с душата. Това, което сега учат, не е християнство. То трябва да претърпи преобразувание. Ако бе християнството тъй, както ние го схващаме, светът сега щеше да бъде в друг вид. Но ние ще оставим това, защото то не влиза в нашата област.

Сега ще ви запитам: вие научихте ли що е мъчение? С него ще започнем. От гледището на мъчението, в неговия дух, ще разгледаме всички други науки – теософия, мистицизъм и пр., защото за тях аз ще ви дам и друго пояснение. Теософията има 7 начина на изяснение. Така също и окултизмът, и мистицизмът имат своя вътрешна и външна страна. Теософското общество сега разбира външната страна – организирането. Теософията приготвя ония форми, които може да се нарекат анатомия на теософията. Християнството е изкарало първата фаза на развитие и след изминатите 2000 години е взела да се развива анатомията на християнството. Дали Синът изтича из Отца или не и още какви ли не спорове са ставали във вселенските събори и сега християнството се заключава в това: като ви срещне някой християнин, пита: „Ти вярваш ли в трите лица на Бога?“ – „Вярвам.“ – „Християнин си.“ Аз обаче ще попитам: „Ти, който вярваш в трите лица на Бога, какво подразбираш под това?“ Ще го обясня аз. Второто лице на Бога е лицето на Любовта. Мъжът и жената, всички хора, трябва да търсят това второ лице – Любовта. И когато кажат, че Бог бил троеличен, също така говорят неразбрани думи. Великите

учители, които са писали върху това, са имали много ясни разбирания по въпроса, но техните ученици са изопачили учението.

И спиритизмът е учение, което е дошло от Бялото Братство, но и неговите ученици опетниха. Теософията е друго учение, пратено пак от горе, което учениците също така опетниха. Окултизмът е учение, също дадено от Бялото Братство, но и в него има черни и бели окултисти. Мистицизмът, и той е опорочен. Християнството също е опорочено. Нека бъда ясен. Когато един свещеник или владика тури одежди, патрахил и корона, венчае някого и каже: „Плати толкова", аз го наричам чер маг. Белият маг работи без да му се плаща. Ако мома се облече в хубави дрехи, с намерение да оплете някой момък, тя също е чер маг. Ако момък се нагизди, за да омотае някоя мома, и той е чер маг. Ако правник, съдия си послужи със закона, за да обвини някого, той е също чер маг. Прочее, както окултистите, тъй и теософите, и мистиците, и християните трябва да се делят на бели и черни. Някой ще рече: „Аз съм теософ." – „От кои? От белите или от черните?" – „От белите." – „Може да се разберем." – „От черните." – „Ще остана на особено мнение."

Били сте спиритисти, теософи, мистици или християни; ако сте от черните, светът е пълен с такива. Двадесетте милиона, паднали в сегашната война, показват какво християнство е днешното. Не казвам, че самото християнство е виновно – виновни са черните християни.

Нам трябва правилно разбиране на окултизма – да слезем до дъното на мъчението, защото в него няма разединение, а обединение. Грешните хора са грешни, защото не са се мъчили, а праведните са праведни, защото са се мъчили. Ако ми речете, че има противоречие в това, което ви говоря, ще ви кажа, че Христос на едно място дума, че в края на века ще прати лошите духове и техните синове на вечно мъчение – ще ги прати в дъното на ада да се мъчат. Защо? Именно

защото не са се мъчили. Лошите хора не се мъчат, добрите се мъчат. Работили сте и сте печелили пари, дойде лошият и ви обере – той не се мъчи. Ако вие не се решите да се мъчите, аз ви считам знаете ли какви? От черните. Такива, които не се мъчат, казвам: писано е, че в бъдеще ще отидат в мястото на мъченията. Може да мъдрувате колкото щете – там ще бъдете.

Първото нещо за ученик, който иска да стане окултист, е да не мисли, че другите спъват неговия ум, понеже светът е толкова широк, че има място за всички, но че той сам се спъва. После, не трябва да мисли, че може някой да спъне неговото сърце, понеже светът на чувствата е толкова широк, че за всички има място. Ще рече, първото правило в туй положение на ученика – мъчението, е да мисли, че никой не може да повлияе на неговия ум, да го изопачи; че не може да повлияе и на неговото сърце в една или друга посока, защото светът е широк.

Тази мисъл не ви е ясна, нали? Една мисъл може да бъде ясна и да повлияе само тогава, когато дойдем на същия уровен, на който стои онзи, който я изказва. Как действува законът на влиянието? За да ви повлияе кой да е човек, добър или лош, трябва да ви снеме до своя уровен. Само тогава той може да ви повлияе. Или той ще ви повлияе, или вие ще му повлияете. Щом не сте на неговото равнище, по никой начин не може да ви повлияе. Следователно, докогато държите ума си в безграничния свят, дето действува Божественият закон, вие сте свободен, невредим; щом помислите, че някой може да ви повлияе, вие сте слезли долу от този свят. Когато слугата помисли, че господарят му го ограничава, той вече се ограничава със самата мисъл, че господарят му го ограничава. Ходите из улицата със скъсани дрехи, срещнете някой познат благородник или богаташ и той ви отмине, не ви поздрави, и си кажете: „Нали съм сиромах, никой не ме поздравлява!“ Питам: Като ви поздрави, ще ви придаде

ли нещо? Нищо. Само ще ви погъделичка малко. Ако някой ви погледне и се усмихне насреща ви, какво ще спечелите от туй усмихване? Нищо. Това са илюзии на черния маг. Когато се усмихне човек, трябва да почувствува това от дълбините на душата си, че Бог присъствува в този момент.

Какво трябва да разбираме под усмивка? Като се засмеем, да сме доволни от своята усмивка. Дали хората ще се зарадват от нашата усмивка, не е важно. Ние лично трябва да сме доволни от нея. И когато се начумерим, и него може да направим, и в него трябва да действува същият закон. В окултно училище и начумерването трябва да става по всички правила – и в него да почувствуваш присъствието на Бога. Мислите ли, че като видя някой човек, когото бесят, ще се усмихна? Не. Ще се начумеря, ще призова Бога и ангелите и ще кажа, че това, което става, не е право. Не че фактът не е верен, но че тези хора са криво разбрали Божия закон. Осъдили са известен човек по еди-кой си член от еди-кой си закон. Е, моля ви се, къде е авторитетът на този и изобщо на всички други закони? Те трябва да бъдат вечни, неизменни. В окултизма може да се накаже човек, но когато сам иска това. Сам трябва да даде молба да го накажат. Така гласи окултизмът.

Ще вмъкна една мисъл. Някои казват, че не бива да измъчваме животните. Но знаете ли, че много от животните сами искат да бъдат мъчени, за да се повдигнат? Следователно, като казват да не се мъчат животните, трябва да разбираме: да не мъчим ония от тях, които не искат да бъдат мъчени. Обаче тези, които искат да бъдат мъчени, ако не ги мъчим, закъсняваме тяхната еволюция. Много кокошки, изядени от вас, са прогресирали. Но вие не прогресирате! Следователно ще трябва да покажем на кокошката, която иска да прогресира: „Съжалявам, не мога да те заколя, защото не искам да спра пътя на своята еволюция; но понеже искаш да прогресираш, намери някой друг, който да те заколи и изяде.“

Ученик, който е влязъл в една окултна школа, няма право да причинява мъчение никому. Има право да причинява мъчение, но само на себе си. Да слезе в дъното на мъчението и да го опита и като се върне на Земята, да работи според закона, който е изучил. Затова казвам, че не бива да се измъчвате един други. Един приятел ми разправи анекдот за себе си. Много чувствителен и с хубави пориви в душата си, иска да живее добре с хората, но като се върнал от странство и се срещнал с българите, те почнали да го шокират и подиграват. По едно време взел да мисли за някакво средство, да може да се владее и затова си наел двама хамали да го псуват. Седнал при тях, издържал всички техни псувни с надежда да може да издържи и псувните на другите. Но след като правил това няколко дена, рекъл си: „Защо наемам хамали да ме псуват, когато в обществото има толкова много хамали? На тия им плащам, когато на другите няма да им плащам.“ Всички неприятности, които се случват между вас, в окултната школа, са благо. Когато имате недоразумения, гледайте да ги изгладите, не по изкуствен начин. Зная случаи, съберат се двама, целунат се и рекат: „Да се примирим.“ Но като излязат вън, пак почват да се одумват. То не е начин на примирение. Примирението трябва да стане вътре във вас. Като слезете в дъното на мъчението, готови ли сте да кажете: „Светът е широк за моя ум и за моето сърце, аз ще приема мъчението във всичките му форми.“ Това е най-важния психичен момент.

Искам всички ученици, като се върнат дома, да си създадат благоприятна атмосфера. Тази вечер е последната четвъртъчна вечер.

– Обаждат се: Имаме още един четвъртък.

– Тогава следният четвъртък е последният – гости вече не приемам. Тъй постъпват бедуините – 3 дена може да гостувате у тях, но на четвъртия ще ви дадат работа: или на нивата ще ви пратят, или ще ви дадат да гледате крава; и смятам това правило за отлично.

Който остане в нашата школа, ще му намерим работа: или ще го пратим на лозето, или ще му дадем крава, или кърпене, или писар ще бъде, или разсилен – ще има и такива. После, друго. Каквото се говори тук, в школата, не искам да се изнася навън. Може да го изнесете, но за последиците не отговарям. Не изнасяйте едно учение, докато не го изпитате. Инак, то ще бъде най-голямата глупост, която може да направите. Опитайте го, защото още не знаете дали е вярно. В Англия има комисия със свои експерти, която проверява стоките, що фабрикантите изработват и търговците продават, и само когато експертите турят щемпел, че са проверили, фабрикантите и търговците имат право да изнасят или да продават стоките си във или извън Англия. Вие сте търговци на дребно, но аз не обичам търговците. Всяко нещо трябва да бъде проверен.

Първата задача, която ще дам на жените в това направление, ще бъде например следната. Да кажем, някоя има дъщеря, която не обича – да направи така, че да я обикне. Или мъжът ѝ е невярващ – то е една задача, която трябва да разреши. Някой от вас е беден, други – болен; ще трябва да направи потребното. Някой има в стомаха си тумори – ако не ги отмахне, те ще го унищожат. Всяка болест се образува от същества, които живеят в нас, и се образува психологически и органически от изверженията на тия същества. Когато дойде едно такова същество във вашия организъм, трябва да приложите закона, че 3 дена може да седи като на гости, защото, ако го оставите за повече, ще се загнезди, ще образува тумори, ще събере кръв и вие ще умрете и другите ще кажат: „Бог да го прости!“ Господ не прощава на такива. Той прощава само когато хората не крадат и не лъжат.

Някой ще дойде тук да вземе нещо и да го обърне против мен. Горко ономува, който ще направи това! Проклятие ще има отгоре си, не до четвърта, но до тисяща рода. Такъв е великият Божи закон. Той

е Божествената истина: „Който съгреши против Духа, казва Христос, нито в този век, нито в бъдещия ще му се простят греховете.“

Всичко, което тук ще учите, е велика истина, която трябва да приложите в живота си и да бъдете искрени със себе си при приложението ѝ. Искрени не спрямо мен, а спрямо вашия Господ, спрямо вашия ум и вашето сърце, спрямо вашия дух и вашата душа във всичките им пориви. Вие трябва да застанете на нозете си, да не кажете утре: „Дънов иска да ни хипнотизира и да ни влияе.“ Нямам намерение да ви влияя, защото в момента, когато ще искам да сторя това, ще бъда демон, с главата надолу. Па и вие, ако искате да ми влияете, ще бъдете с главата надолу. Туй е Божественото учение. Да се разберем. На Земята отсега нататък има да живеете с хиляди години, но в която окултна школа и да влезете да учите пътя на вашето развитие, все правила ще ви се дадат. Ако не приемете мъчението като фактор на вашето бъдещо съществуване, вие ще се лутате в света, без да разбирате вътрешния смисъл на живота. Мъчението ще направи всички ви герои. Аз искам да бъдете [герои], да не се страхувате. Щом обаче не се мъчите, вие ще се страхувате, не ще бъдете герои. Не искам да употребя фразата: „Не се страхувайте,“ а ще употребя другата: „Мъчете се!“ Приемете мъчението, защото то ви е дадено от Невидимия свят. Не се силете никога. Има някои от вас, които, и да искат, не са определени за мъчение. Не всички, които ме слушате, ще бъдете мъчени. Всички не сте герои, а мъчението ще дойде за героите. То ще заобиколи някои от вас и ще каже: „Хайде, за друг път.“ Който се мъчи, той трябва да счита мъчението за една привилегия. И първото нещо, което ще почувствувате, когато започнете да слизате в дъното на мъчението, е една тишина; ще прониквате в душата на страдуще същество, ще започнете да разбирате колко много страда то и ще си кажете: „Толкова криво съм мислил досега!“ У вас ще се събуди едно съжаление към всички

същества, които се мъчат, и ще пожелаете, от това място, дето сте паднали, дето стоите, да започнете да подигате другите същества нагоре или поне да им облекчите мъченията. Онзи, който не е разбрал мъчението, той туря другите хора под краката си, качва се на тях и казва: „Слез долу, аз ще възляза нагоре.“ Учението, което Христос е учил, е: да почувствуваш, че всички същества се мъчат. То е разбиране на великото християнство.

Когато излезем от мъчението, ние ще дойдем до други методи, а именно ще учим методи как да обработваме, как и за какво да използуваме окултните сили. Ако вие приемете мъчението, светлината ще дойде във вас от вътре, т.е. Божественият Дух, Който е у вас, ще се събуди и ще подигне вибрациите на вашия мозък и на вашето сърце. Органически клетките на ума и на сърцето ще се видоизменят, а с това ще се измени съзнанието на мозъка и на сърцето ви. Думата „клетка“ има двояко значение. „Колко е клет“ на български значи „колко е нещастен“, но и „колко е обвързан“. Но и съзнанието на всяка клетка е ограничено. Затова има много клетки в нашето съзнание, които са недоволни от положението си. А като се съберат милиони такива недоволни клетки, ние ставаме неразположени. Първото нещо, което ние трябва да направим, то е да превъзпитаме клетките на нашия мозък, на нашето сърце и на стомаха. Много лесно може да превъзпитаме тези клетки, но това превъзпитание става, когато слезем до дъното на мъчението, което е основа на живота. Оттам Божественият Дух ще започне да ни подига нагоре. Ще се качим на крилете на Божията мъдрост и като влезе Божията любов в нашата душа, ще влезе в нея вдъхновение. Тогава ангелите на живота ще започнат да ни подигат в еволюцията и ще излезем от дъното на мъчението.

Защо Христос възкръсна? Защото Този, Който е бил горе, слезе долу и Го възкреси. Бог едновременно се намира и на Небето, и в ада.

Който отива горе при Бога, Бог го праща долу, а който отива долу, Бог го праща горе. Всички днешни проповедници на християнството учат, че трябва да отидете горе, на Небето, при Бога, а аз казвам: Ще отидете горе, за да ви прати долу. Всички, които ме слушате, сте от ония, които обичат лесния път. Лесен път в света няма, има тесен път.

Друго нещо за учениците, което трябва да научат, е примирението, но не индиферентността; да слязат до дъното, да забравят какво мислят хората за тях и да чувствуват само своето мъчение.

Тези са няколкото практически правила, върху които трябва да помислите и които да се постараете да приложите, без да правите някакви изкуствени усилия над себе си.

Някой път, като ми се удаде случай, ще ви поговоря върху произхода на греха – как е влязло злото в света. Било е време, когато не сме били такива, каквито сме днес. Кои са причините за нашето падение? Сега няма добър човек в света. И онзи, който плаче, и онзи, който се смее, и онзи, който говори добро, и онзи, който говори лошо – всички са под еднакъв знаменател. Като гледат един забогатял търговец на кожи, всичко го облажават, без да знаят, че неговото положение се гради върху кожите на хиляди овце, които е одрал. Търговецът казва: „Това е моя стока – спечелил съм си я." Възразявам: Ти си лъжец и крадец, защото си придобил богатството на гърба на животните, като си одрал кожата им. Някой ще каже: „Това е моя къща, съградил съм я с труд, с пот на челото." Отговарям: Направил си я на гърба на толковато хора, чиито кожи си одрал. Някой каже: „Това е мое тяло." Да ме простиш – не е твое тяло, защото, за да се поддържа човешкото тяло, знаете ли колко същества страдат? Колко майки, бащи, сестри, братя са положили живота си за него? Затова вие нямате право да мислите, че това, което имате, е ваше. Според християнството първото нещо, което трябва да имате предвид, е това:

да признаете, че всичко, което имате, не е ваше, а на Бога. Когато някои говорят против мене, и аз казвам: Слушайте, това, което казвам, не е мое. Аз не защищавам своя собственост, защото този Бог, Когото аз зная, е много добър и едновременно много лош. Той е толкова добър, че няма по-добър от Него, когато вършим волята Му, но няма и по-лош от Него, когато не изпълняваме волята Му и вършим зло. В момента, когато кажем, че това тяло е наше, върху нас, върху децата ни, върху всички ни идва проклятие. Трябва да кажем: „Господи! Благодарим Ти, че си ни турил вътре в това Твое тяло.“

Така трябва да мислят всички. А днес ние се хокаме хамалски и казваме: „Махни се оттук!“ Няма какво да се махаме. Аз често казвам, че съм готов да отстъпя, ако съм причина на вашите страдания; но да ви дам тялото си, това няма да направя – то не е нито мое, нито ваше, а ще го предам на Господаря му. Моя ум, моето сърце ще предам Нему. Вие не можете да бъдете господари на тях.

Това трябва да знае всеки ученик на окултизма, на теософията, на спиритизма, на мистицизма, на християнството, защото всички тези наименования изразяват една цел. Те представят онзи Божествен живот, който се проявява. Състоянието на духа е едно, а състоянието на душата – друго; състоянието на ума и на волята е едно, а състоянието на сърцето – друго; то са 5 състояния, които се различават помежду си. Воля, сърце, ум, душа, дух са неща непознати. Туй, което знаем, то е, че страдаме. Усещаме само известни промени: някога мислите ни са ясни, а някога – тъмни; понякога умът ни е ясен, а някога – тъмен; някога чувствата ни са ясни, а някога – тъмни; понякога имаме сила, а някога нямаме. Някои [казват], че имаме душа, но какво нещо е душата? Туй, което чувствуваме, то е само проявление на душата.

Първото нещо, което искам от вас, то е да накарам това бурно море у вас да утихне – да бъдете [тихи и спокойни]. При сегашното

общество и строй ние имаме нужда от работници, които да спасяват затиснатите, защото много здания ще се съборят и много души ще бъдат затрупани под развалините им, под съборената материя, които трябва да се отровят. Моето желание е да ви изтегля изпод вашите съборени къщи. Под всяко ваше психично неразположение аз разбирам, че някоя ваша греда е изгнила и се е съборила. Завистта, омразата, всички подобни отрицателни качества, това са съборени греди вътре във вашето здание – вашето тяло.

Като ви гледам сега, знаете ли какво ми напомняте? Деца, които са огладнели, когато им помирише ядене, а учителят им продължава да разправя урока, си казват: „Дано спре вече, да идем да се нахраним!“ Или: „Не ни говори, Учителю, а сложи да ядем!“ Право е вашето схващане – трябва да ядете. Но, ако ме слушате, трапеза ще имате, ще ви дам да ядете; не ме ли слушате – няма трапеза. Колкото за трапеза, такава още няма да ви сложа, защото на гости се дава малка закуска, а на работници се слага трапеза. Като ви дойде гост, нали му давате само едно сладко и вода и – „хайде, със здраве“. Трапеза слагате и гощавате само онзи, който е работил на нивата ви. Когато ви дойде на гости някой възлюблен или заслужил приятел, вие го нагостявате добре, а това що показва? Че той е работил дълго време на нивата ви. Сега ще видя кому от вас ще сложа трапеза. Който не е работил за мене, ще му дам само едно сладко и вода, а който е работил, ще му сложа царска трапеза и сам ще му прислужвам.

И тази вечер има хванат един, още един, който е разбрал закона на мъчението. За два четвъртъка – двама. Бих желал да преброите колко души сте тук, за да видим как работи този закон.

Беседа – пояснения, дадени на 12 февруарий 1920 г., четвъртък, 7 часа. Стенографирана и дешифрирана от госпожиците, а проверена от Т. Г[1]*.*

[1] Вероятно Тодор Гълъбов.

СИЛИТЕ В ПРИРОДАТА

Ще направя едно обобщение между кротост, смирение, електричество, магнетизъм и мъчение.

Кротостта и смирението показват пътя на духа, електричеството и магнетизмът – пътя на душата, а мъчението – пътя на тялото, или физическия свят, т.е. живота на Земята. Всякога свързвайте кротостта с духа, смирението – с душата, електричеството – с мозъка, магнетизма – със симпатичната нервна система, а мъчението – с всички несполуки в живота. Тази е правата свръзка. Ученикът на окултизма трябва да говори на разбран език, разбрано трябва да говори на себе си.

В българите има предание, че на Йорданов ден небето се отваря и следователно онзи, който може да види отварянето на небето, каквото пожелае в този момент, дава му се. Един българин ред години наблюдавал небето през тази нощ, та дано някога види това нещо. Една година, като наблюдавал по това време през прозореца, вижда, че небето се отваря и искал да каже на Господа: „Дай ми една крина злато," но в бързината си казал: „Дай ми една крина глава" и главата му станала голяма като крина и не могъл да я прокара през прозореца. Този закон действува и в окултизма, т.е. каквото човек помисли или пожелае, то става.

И тъй, окултизмът гласи: Всички блага в живота са свързани с кротостта и смирението, всички сили са свързани с електричеството и магнетизма, т.е. с мозъка и симпатичната нервна система, и всички несполуки – с мъчението. За да бъда ясен, ще ви обясня от какво произтича мъчението. Всеки ученик, който не спази един от вечните закони, които съществуват, той създава мъчението; обаче този ученик или съзнателно, или несъзнателно отхвърля факта, че е

направил грешка и върви в живота от едно прераждане във второ и трето, а законът на мъчението постоянно си действува. Този закон действува тъй, както една река си пробива път и взима ново направление от това, което е имала по-рано. Следователно аз наричам мъчението метод или начин за изправление на човешкия живот.

Вие, които сте се събрали тук да слушате окултното учение, сте на различни възрасти, нали? Аз искам от всички ви да се освободите от мисълта, че някои неща ги знаете. Не отричам знанията ви, но знанията в окултизма имат валидност само тогава, когато минат през Божествения огън 7 пъти и се пречистят. Само такива знания може да се приложат в преорганизирането на нашия живот. Ние имаме наука, с която може да пресъздадем сегашния си живот. За да се изучи тази велика Божествена наука, трябва да се разбират нейните форми, правила, чрез които тя си служи.

Ще си послужа с едно малко обяснение. Ако посадите едно житно зърно, жълъд или една ябълчна семка, силите на раздвояването или поляризирането на тази семка или зрънце ще действуват така, че най-първо всички магнетически сили, които действуват вътре в Земята, ще привличат стремежа на ябълката надолу. Това значи: всеки корен търси онези магнетически течения, които служат за храна. Тези корени се стремят не само да придобият стабилност, но търсят онези течения в почвата, които се кръстосват като малки рекички. Ето защо всички корени отиват в разни посоки, за да намерят онова течение, което им е потребно, и спират службата си. Затова някои корени потъват дълбоко в земята, други – по-плитко, трети излизат на повърхността на земята, поради което различните корени биват различно дълги. Ако почвата е чернозем или някой насип, корените търсят винаги тези течения, които вървят по земята. И в съответствие на тия течения корените се проектират надолу, а клончетата се проектират в разни посоки. Всяко течение долу, в

земята, има съответно течение горе, във въздуха. Тези течения вие не може да ги проверите, понеже не сте чувствителни. Ако имате време, някоя ясна вечер може да направим една малка екскурзия към Витоша, за да ви покажа тези магнетически течения, които вървят в разни посоки.

Всяка добра мисъл, която излиза от вашия мозък и я проектирате в пространството, върви нагоре-надолу, като тези течения в растенията, и търси съответствуващ жив магнетизъм или електричество, които служат за нейното оформяване или развитие. Следователно онзи, който по-често изпраща добри мисли, те не се отделят далеч от него, а остават тясно свързани с него. Съвременните учени, които са малко запознати с окултизма, мислят, че нашите мисли са далеч от нас. Не, всяка добра или лоша мисъл, която вие изпращате, си остава винаги ваша, никой не може да ви я вземе, тя си е ваша собственост, защото вие сте я създали. Тази мисъл трябва завинаги да задържите в ума си. Всяко едно растение, след като пусне по всички посоки своите коренчета, след това започват последователно да се развиват клончета, листа, цветове, плодове и най-после зреене на плодовете. Така се развива и всяка мисъл. В окултната школа се забранява всяко одумване, изтъкване погрешките у другите хора, изобщо лошите мисли се забраняват. Знаете ли защо? Понеже, щом мислите лошо за някой човек, вие отправяте ваши корени към този лош човек, а там, в него, няма никаква храна за вас. Тези ваши коренчета започват да всмукват сокове от този човек, но тези сокове са чиста отрова, която постепенно трови, разваля вашия живот. Много жени се развалят не само от това, че имат лоши мъже, но мислят, че мъжете им са лоши и започват от ден на ден да отпадат, да съхнат, докато един ден кажат: „Сбогом от този свят," а мъжът мисли и си казва: „Не знам от какво се помина моята жена."

Същото нещо става и с ученика от окултната школа. Затова се казва на ученика: „Не мисли зло,“ т.е. не пущай корените на твоята душа в лош човек, стой настрана от него. Тъй стои научната страна на въпроса.

Разберете следния факт: Мъчението показва истинския път на отклонението. Когато казвам, че трябва да слезем до дъното на мъчението, това сравнявам със следния прост факт от съвременния живот. Някой човек пътува в едно планинско място, но се заблуди из пътя. За да вземе друга, права посока, той трябва да се върне точно на това място, отдето се е заблудил, отклонил от правия път. Когато дойдеш в мъчението и видиш, че си се заблудил, след като си пътувал дълго време, ще се върнеш назад, за да дойдеш до мястото, от което си се отклонил. Това подразбирам слизане и връщане назад, за да поправиш погрешките си.

За да може да схванете силите в природата и да ги употребите за добро, непременно трябва да развиете съответни сетива или органи на душата си. В сегашното състояние на съвременната цивилизация много от тези органи са осакатени. Мнозина християни, които са влезли в този път, са станали по-чувствителни и казват: „Не струва човек да бъде много добър“, т.е. не струва да бъде много чувствителен, да страда. Благородството на човека се състои именно в това – да бъде чувствителен, възприемчив към чуждите скърби и радости. Мозъкът е орган на електричеството. Задната част на мозъка съдържа отрицателно електричество, а предната част – положително, значи има раздвояване. И тъй, ако електричеството в предната част на мозъка вземе надмощие над това от задната част, човек става чрезмерно активен по мисъл, но същевременно и груб. Ако отрицателното електричество в мозъка вземе надмощие, човек става пасивен, но в същото време пълен и ненаситен с неосъществими

потайни желания, вследствие на което се раждат омраза, завист и други подобни чувства.

Когато говоря за положителното и отрицателното електричество, подразбирам закона на приливите и отливите, които стават в мозъка. Приливите, това е положителната страна на мозъка и се извършват в предната част на мозъка – на челото, а отливите – на задната част на мозъка. В природата тия приливи и отливи стават равномерно, планомерно, защото в нея Бог действува. В природата няма погрешки, но в нашата земя – в мозъка ни, стават такива, понеже не сме научени да управляваме тези течения – приливите и отливите, и вследствие на това стават закъснения. Когато ви се случи някое нещастие, например къщата ви изгори, пари изгубите, кракът ви се счупи, стоите няколко дни гладни или какво и да е друго, във вашия мозък веднага се нарушава равновесието между приливите и отливите. Имайте пред вид, че от тези планомерни приливи и отливи в мозъка ви зависи растежът и успехите на вашия живот в света. Това наричат в някои школи да бъде човек „магнетичен“. И аз казвам: За да бъде човек магнетичен, приливите и отливите в него трябва да стават правилно.

И тъй, първото нещо, което се изисква от вас, е да не спъвате вашите приливи и отливи. Много умопобърквания, анормалности в живота се дължат на нарушаване равновесието между тези приливи и отливи. Запомнете това изяснение, защото то има приложение в живота ви. Ще знаете какви действия произтичат вътре в душата ви при приливите и отливите. Приложете този метод и ще видите, че той във всички свои подробности е напълно естествен. Като наблюдавате природата, ще видите, че за всяко нещо има точно определено време. И в Притчите се споменава, че за раждане, за смърт, за всичко има точно определено време.

В окултизма, на окултиста ученик не се позволява да прави предпочитание между добро и зло. Тази мисъл е малко тъмна, нали?

Ще я поясня: Ако трябва да направя една операция, аз ще си послужа с един остър нож, а не с тъп. Острият нож е лошият човек, а тъпият – добрият. Следователно при една операция ще си послужа с лош човек, него ще предпочета пред добрия. Когато Господ иска да накаже света, предпочита лошите хора, а когато иска да съгради нещо, предпочита добрите; когато иска да корени, предпочита лошите хора, а когато иска да насажда – добрите; когато иска да корени дупки, ще предпочете лошите хора, а когато ще съгражда дупки – добрите хора. В окултизма не се сърдят на хората, когато правят зло, но всяко действие трябва да се извършва точно в определеното си време.

Сега аз не говоря за обществения морал тук, на Земята, защото той от окултно гледище не търпи никаква критика. Ако аз раздам богатството си на бедните, това е зло за мен, а добро за своите ближни; ако аз обера ближните си, това е добро за мен, а зло за другите. Тъй че в света за всяко нещо има две мерки: добро за себе си и добро за другите. Следователно аз имам два избора: или да раздам парите си на другите хора, или да взема парите на другите. Значи два метода има, по които може да се действува, и двата са прави. Ако 10 души, натоварени с по 20 килограма злато, се давят в морето, а аз снема златото от гърба им, зло ли им правя? Не, избавям живота им. Щом ги спася, аз имам право на златото им. Ако аз съм натоварен с 20 килограма злато и се давя в някое море, а някои ми се притечат на помощ и свалят товара от гърба ми, те имат право на това злато. Така аз примирявам този морал. Тъй гледа окултизмът на доброто и злото. Обаче, ако ти срещнеш човек, натоварен със злато, и ти го спреш, свалиш златото от гърба му и го вземеш, тогава казвам: ето една постъпка, извършена не на точно определено време, т.е. плодът е откъснат зелен.

И тъй, стягайте се сега, за да приложите този закон, според който ще ме обирате и ще ви обирам, но на време. Аз употребявам думата

„обирам“ в много добра, в много широка смисъл, а именно както обираме плодовете от градината, а не както правят крадците – господарите на лозето видели или не видели още плод от труда си, а те бързат да оберат крушите и ябълките от лозето им.

В първата си беседа ви говорих върху „Кротостта и смирението[2]„. Те имат връзка, отношение към чистата човешка мисъл. То значи: човек, който няма кротост и смирение, не може да има чиста човешка мисъл. Всяка човешка мисъл се отхранва само чрез кротост и смирение, а вън от тези две качества мисълта ще бъде като тази на животните. Този закон е точно определен. Така и всяко желание, което е отхранено в живото електричество и живия магнетизъм, е желание на душата, а всяко желание, което не е пропито от това живо електричество и магнетизъм, не е желание на човешката душа.

Следователно всички лоши мисли са отхранени вън от кротостта и смирението; всички лоши желания са отхранени вън от живото електричество и живия магнетизъм. А мъчението е отгледано в неразумния живот на глупавия човек. Разглеждайте това живо електричество и магнетизъм като две велики, разумни сили в света. Мъчението е незаконороденото физическо дете на човека, което бащата и майката трябва да признаят, че е тяхно. В окултизма не се позволява помятане и убиване на деца, т.е. не се позволява да унищожаваме никоя мисъл или желание, била тя своя или чужда. Ти можеш да приемеш или не някоя мисъл или желание, но нямаш право да я унищожаваш. Следователно всеки трябва да се остави да действува тъй, както желае. Никой няма право да противодействува и да влияе нито на добрия, нито на лошия човек. Аз предупреждавам моите ученици да не се опитват нито да ми противодействуват, нито

[2] Беседата „Кротостта и смирението“, държана на 22 януари (четвъртък) 1920 г.

да ми влияят, защото и аз постъпвам и ще постъпвам по същия начин – нито ви противодействувам, нито ви влияя.

Аз излагам велики Божествени закони, които, ако искате, ще ги изпълните, ако не – ще носите последствията. Имайте пред вид, че тези закони, тези сили, с които влизате в свръзка, ще започнат да действуват върху вас, щом вашето съзнание се разтвори. Този закон е неизбежен. Никакви чадъри, големи шапки не ви е позволено да носите, за да пазите главите си от слънцето, от тази жива светлина. Привиквайте главите си на тази жива светлина, ходете гологлави. Имайте предвид, че ви предстои сериозна работа. Под думата „сериозна работа“ подразбирам движение, че трябва да се върви, да не се стои на едно място. Да не мислите, че сте стари или млади, но ще мислите, че сте ученици, които трябва да учат. На живота ще гледате тъй, както някой ученик постъпва, когато му предстои да решава някоя задача: легне си вечерта, но в ума си държи мисълта, че сутринта ще трябва да стане рано, за да я реши, и става. Някои от вас може да имат още няколко, например още 2-3 часа, да учат и после ще заспят. Нищо от това – на другия ден ще продължат; или ако не в този живот, то в другия живот ще продължат и то оттам, докъдето са дошли. Онзи ученик, у когото мисълта не е съсредоточена, цял ден ще мисли върху какво е мислил предишния ден и не ще може да си припомни.

Друго едно положение: Ще научите, че има моменти през деня, които съответствуват на кротостта, други, които съответствуват на смирението, трети – на електричеството, на магнетизма, на скръбта и мъчението и всички се поляризират. Мъчението е най-силното, а скръбта е противоположна на мъчението.

Сега съвременните учители често забелязват едно противоречие в училищата. Влиза учителят по математика в клас, всички ученици са добре разположени, защото този предмет събужда в тях

електричество. След учителя по математика влиза учителят по химия, който предмет също възбужда електричество у учениците. Вследствие на това събрало се в голямо количество електричество, учениците се чувстват вече малко нервни. Ако влезе трети учител, чийто предмет събужда пак електричество у учениците, те са още по-нервни и стават скандали. Не, предметите в училищните програми трябва да бъдат така наредени, че единият предмет да събужда електричеството, а другият – магнетизма на учениците, да има смяна в предметите.

Това се забелязва и в природата. Законът е същ. Например ражда се син – създали са го електрическите влияния, значи влязло е в него кротостта, електричеството и мъчението. Ражда се дъщеря – създали са я смирението, магнетизма и скръбта. Ако ме пита някой: „От какви елементи е създаден синът ми?“ – От кротост, електричество и мъчение. – „А дъщеря ми?“ – От смирение, магнетизъм и скръб. Ето защо момъкът се мъчи, а момата скърби.

В нашата работа ние трябва да се трудим да избягваме еднообразието. Не искам да ви направя набожни, защото това е еднообразно учение. Тъй, както днес разбират набожния човек, той е като впрегнатия кон, който има отстрани на очите си капаци и поглежда само отпред. Набожният човек, едва що стане – и на църква, вечер – пак на църква, сутрин – на църква, вечер – на църква и всички казват за него: „Набожен човек е този.“

В работата, която ви предстои, ще започнете последователно да развивате разни области. Първо ще предизвикате долната част на мозъка, нисшия ум на човека върху природата, върху всички форми, образи, цветове, числа. После ще предизвикаме по-висшите форми на ума, въображението, слушането, разсъждението, музиката, творческия ум. Най-после ще предизвикаме любовта към Бога, към хората и към животните, ще предизвикаме още чувството на вяра и надежда, на дружелюбие, общителност, приятелство, но не в тази смисъл, както

сега се разбират. Ще предизвикаме още закона на справедливостта, изпълнителните сили, от които произтича разрушението, т.е. екзекутивната страна на живота. Разбира се, това е трудно, понеже, ако речем да предизвикаме сега музиката, не ще можете всички да я възприемете, защото у едни от вас музикалното чувство е доста развито, а у други – слабо. У някои от вас обективният ум е много силно развит, а висшият е слабо развит; у някои от вас религиозното чувство е силно развито, а схващането за кротост и смирение са слабо развити. Защо Христос е казал: „Аз съм кротък и смирен по сърце“? Смиреният и кроткият човек лесно може да се справи с всички мъчнотии в света.

Един естествен метод за самовъзпитание е да се поставите в положението на гладния човек. Щом е така, не мислете какво сте яли в миналото, как сте яли ред години, това не е важно. Може да сте яли много добре, важно е днес как ще се нахраня. Не се ли нахраня добре, ще изгубя живота си. В окултизма е важен настоящият момент.

Сега ще ви свържа с живата природа и знаете ли какво ще стане след това с вас? Ще ви дам една картина. В Европа, при един много богат учен, физик, влиза един разбойник с намерение да го ограби, физикът имал в лабораторията си две вълма, с които правил опити по електричество. Затова, като разбрал намеренията на разбойника, подава в ръцете му двете вълма и казва: „Подръж ги малко, докато си направя опитите, а после прави каквото знаеш.“ Разбойникът улавя вълмата, а физикът пуснал тока. Разбойникът започнал да подскача силно. „Пусни ги“ – казва ученият. – „Не мога!“ физикът го запитва: „Ти друг път ще обираш ли учени хора?“

Сега, ако вие дойдете да ме обирате, ще скачате под тези вълма. Живата природа е тъй умна, затова не се е намерил досега човек, който да я измами в нейните методи. И за в бъдеще няма да се намери човек, който ще може да я излъже, затова аз наричам живата

природа „най-добрата майка“. Ако вие я слушате, тя ще ви даде такова учение, каквото никога не сте имали. Престъпите ли нейните правила, ще опитате как тя възпитава своите деца.

Ще ви дам още една формула: Ще мислите, че всичко в света е живо. Ще ви разясня думата „живо“. Когато гледате картина на някой велик художник, питам ви: жива ли е тази картина? Да, жива е, ви казвам аз. Но вие ще ми възразите, че тя не се движи. Допуснете, че имате едно дърво, насадено в земята, и въздухът около него е много спокоен, няма никакъв ветрец, затова и на листата му не се забелязва никакво помръдване. Като гледате, че на това дърво няма никакво помръдване, какво бихте казали за него? Че не е живо, нали? Затова и картината е толкова жива, колкото и дървото в това си състояние. За в бъдеще художниците няма да имат нужда от платна. Аз мога да проектирам пред вас една жива картина и да я държа 1, 2,10 часа или 2 дни и след това тя да изчезне. Има ли някакво противоречие, има ли съмнение, че тя е съществувала? Тя си съществува, но след време я пренасяте на друго място. Следователно един художник, който ще нарисува една картина, може да я проектира дето иска. Следили ли сте как се боядисват цветята, как постепенно се оформява тяхната краска през време на растенето им? За забелязване е, че бои, които са изкуствено получени от хората, избеляват и се разрушават от слънцето, а тези, които природата е създала, колкото повече Слънцето ги пече, толкова по-хас[1] стават, защото са живи. Колкото повече един художник мисли върху цветето, което създава, толкова е по-живо то, но престане ли да мисли върху него и то изчезва.

Първото нещо за един окултен ученик е да има силно въображение. Без въображение не може да извърши нищо, затова той трябва да го развива. Аз ще ви дам един метод, който ще трябва да практикувате, за да съсредоточавате мисълта си. Ако някой от вас е разсеян, а иска да се съсредоточи, нека вземе една игла и я забие

половин сантиметър в ръката си. Като го заболи силно, ще започне да мисли върху ръката си и разсеяността ще изчезне. Като забиеш десетина пъти иглата в ръката си, докато потече кръв, подсъзнателният човек у тебе ще каже: „Не струва човек да се разсейва.“ Нещастията, които днес се срещат в обществата, са именно такива игли, които природата забива в нашите умове, за да мислят правилно, и в нашите сърца, за да дойдат на местата си. Като се забива тази игла в тебе, тя те кара да мислиш за същественото. Така мнозина хора, като отидоха на бойното поле, върнаха се, но вече с наместен ум и сърце.

Гостуването ви вече се свърши и сега ви питам: Ще си ходите или ще останете? Който си отива, ще му дам препоръка да отиде на друго място да гостува, а който остане, ще му се даде работа. Сега вие си мислите: „Какви ли сериозни работи ще ни се дадат?“ Много приятни работи ще ви се дадат и то две от тях ще бъдат приятни, а една – неприятна.

Сега искам от всинца ви да бъдете кротки и смирени. Кротост и смирение, както и стремеж към абсолютна чистота – това е смисълът на живота. Без тази чистота вие не може да пристъпите нито крачка напред. Най-първо ще трябва да изнесете навън своите недъзи и да се погрижите за изправянето си. Не крийте недъзите си, не ни заставяйте да ви ги търсим. Тъй че, ако искате да се ползувате, ще бъдете смели и решителни в себе си, за да изкарате недъзите си, без да имате това високо понятие за себе си, каквото сега имате, и ще слезете 10° надолу. Всички ученици, които имате недъзи в ума, в сърцето или в тялото си, ще ги представите ясно. А най-мъчното нещо е човек да изкара своите недъзи на лице.

В Америка имаше един знаменит професор по красноречие – Силва Неа, при когото отиваха свърши висше образование по ораторство, красноречие, с достойнство, че знаят да говорят. Като

излизали от този професор, всички се чувствували като попарени, оквасени, защото той режел безцеремонно. Всичкото изкуство на този човек се състояло в това да им казва направо истината. Излиза някой пред него, започва да декламира, но професорът му казва: „Слез, слез при мене“ – и започват да се разговарят. „А, сега те разбирам, качи се отново.“ Ораторът започва отново. „Чакай, чакай, не разбирам, слез, слез.“

Не декламирайте, кажете ми една проста истина, без никаква приправка. Поставете я в яснота, за да изпъкне. Аз искам всички да бъдете естествени и затова казвам: Окултизмът е такава школа, че който влезе в нея, излиза много прост. Който влезе тук, най-първо казва: „Аз имам особено мнение по това, тъй мисля, иначе мисля, тъй разбирам Бога и т.н.“ Е, хубаво, приятелю, ти тъй или иначе мислиш, но работите ти не са оправени, ти не си здрав човек, имаш недъзи. – „Да, но Господ тъй иска.“ – Не иска Господ хора с недъзи, това е лъжливо учение. Господ не иска да мислим, да чувствуваме криво. Ако мислим и чувствуваме криво, това е наше, а не от Бога. „Господ тъй ме е създал“ – казва някой. Не те е създал Господ тъй, а ти сам си се създал. Ние сме налепили толкова много мазилки върху това, което Бог е създал, че трябва дълго време да ги разлепяваме, докато намерим Божественото. В съвременните хора много добродетели не може да се забележат веднага, но има външни признаци, по които може да се забележат. Например честността у някои хора е изразена с две черти на челото, а с една черта по средата на челото – справедливостта. Тези черти, както и чертите на любовта у някои хора са тъй загладени, че за тях казват, че мязат на месечинка. Това аз наричам „джунгур-лунгур-пух“, т.е. пълнички хора и нищо повече.

И тъй, ще се стараем да въдворим простота и хармония в нашите обноски. Между мене и вас трябва да има най-прости, най-естествени действия и обноски. Всяко действие на ръката, на главата, трябва да се

стреми към най-правилни форми. Например ръката, насочена напред и свита на юмрук, както кога мушкат някого, изразява движение на зло. Правилно движение е, когато свиеш трите пръста на ръката, а палеца и показалеца доближиш един до друг във вид на колелце. Защо е правилно това движение? То означава змията, която е хванала своята жертва, то е колело, движение, в него няма опасност. Щом се отвори колелото, започва съскане и казва: „Пази се, защото мога да те ухапя." Следователно, когато един ученик се разгневи, покажи му така свита ръката си. А вие какво правите? Показвате му шамар. Това не е окултно движение, това е движение на черните маги. Когато някой момък хване под ръка някоя мома, това движение е на черните маги. Някой дава пари на някой беден и му ги мушва грубо, като си отминава. Не, дайте пари на просяците и им направете почести. Всички тези лоши образи и движения, събрани вътре в нашия ум, предизвикват и съответни сили, които разстройват хармонията на мозъчните центрове, и вследствие на това се ражда известна дисхармония. Ние трябва да имаме пластични движения, а ще ги добием, като се оглеждаме пред огледалото. С тези пластични движения ще възстановим загубената хармония. Вие не може да възпитавате децата си, ако не постъпвате хармонично. Много прости сте, нали? Няма да се обиждате, като ви казвам, че сте прости.

Днес аз ви показах едно правилно движение, а друг път вие да намерите едно такова и ще помислите върху него. Пазете се от лоши подражания в живота си. В Америка, в една област имало един евангелски владика, който обичал да носи главата си накриво малко, едното рамо издигнато повече. Всички проповедници от неговата област му подражавали, носели и те главата си малко настрана. И днес всички наши лоши привички са подражание на лошите привички на някой владика. Аз взимам думата „владика" не в прямия,

а в широкия ѝ смисъл, защото бащата е владика в къщата, майката – владичица.

Първото нещо, което ви е необходимо, е да развивате силно въображението си, за да може нещата силно да изпъкват. Щом ви се каже нещо, ще трябва веднага да можете да го проектирате в ума си. Без въображение нищо не може да постигнете в окултната наука.

Считайте, че живеете в един широк свят и сте сами всред него. Щом се затъжите, представете си, че се намирате пред хора. Като ви дотегнат хората, мислете, че сте сами. Аз не искам да очаквате всичко от мене, пазете се от тази илюзия. Ще ви обясня какъв е този Божествен закон със следната формула: Когато житното зърно се постави в земята, то трябва да прояви тази енергия, която е скрита в неговата душа. Кои са условията за това проявление? Светлината и топлината, които идат отгоре му, както и влагата и дъждът. Щом има тези условия, то започва да расте. Аз употребявам и към вас законите на окултната наука защото и във вас има всички възможности, необходими за вашето развитие Топлината и светлината идат от Бога; влагата, това е животът и нам предстои да използуваме тези външни условия. Почвата, това е нашето тяло, в което житното зърно, т.е. нашата душа е посята. Топлината, това е любовта, светлината, това е Божествената истина, а мъдростта се изразява чрез процеса на растенето. Това е правилния път, по който стават движенията в тялото.

Това учение, върху което ви говоря, не сравнявайте с други учения и не говорете абсолютно нищо за него навън. Защо да не разправяте? Докато не опитате това, което учите, какво ще разказвате на другите хора? Добийте опитност, резултат и тогава ще имате силата да разказвате и на другите хора. Който от вас обича да разказва натук-натам и не държи в тайна, ще го хвана по всички

правила на окултизма. Българите казват: „Който много говори, малко върши.“ И вие сте от тези герои.

В древността един цар имал мечи уши. Когато викал берберин да го бръсне, на излизане от двореца отрязвали главата на берберина, за да не разказва, че царят има мечи уши. Един ден повикват един берберин да избръсне цар той, като свършил работата си и видял какво го чака, започнал да моли да се пощади животът му, като обещал, че никому няма да съобщи това, което видял в двореца. Царят го пожалил и освободил. Берберинът, за да бъде сигурен няма да изказва никому нищо, забегнал в един далечен край. Дълго време той крил тайната, но толкова много се измъчил, че отишъл всред гората, изкопал една дупка и извикал силно в нея: „Царят има мечи уши!“ На това място един ден израсло голямо дърво, от което един овчар си направил свирка. Като започнал да свири, чувало се: „Царят има мечи уши!“

Така и вие ще направите една дупка и ще извикате в нея: „Царят има мечи уши.“ Какво и накъде ще разказвате, това за мене е безразлично, но за вас е безполезно. Опити, опити ви трябват. Това учение има вътрешни реални преживявания, които трябва да проверите на опит, тъй че не искам да казвате, че това е заблуждение, онова е заблуждение. Който не иска да се заблуждава, да влезе в света – там няма никакви заблуждения. Това е предупреждение, защото сега сте ми гости, а правилата на учтивостта не позволяват човек да бие гостите си. Когато ученикът от окултната школа сгреши нещо, най-голямото наказание е това, че всички наоколо му млъкват и с това го изобличават.

Друго правило за ученика: Да бъде искрен спрямо духа си, искрен спрямо душата си и искрен спрямо себе си, или, на ваш език казано: искрен спрямо баща си, искрен спрямо майка си, искрен спрямо братята и сестрите си. Двата елемента – бащата и майката, не

ги виждате, те са горе, а остават само вашите братя и сестри, които виждате тук, на Земята.

За следния четвъртък искам някой от вас да напише нещо върху [*Тема №1*] костната система, костите на скелета; друг [*Тема №2*] – върху функциите на сърцето и кръвообращението, а трети [*Тема №3*] – нещо върху храносмилателната система.

Беседа, държана на 19 февруари 1920 г, четвъртък, 7 часа вечерта

ВЕЛИКАТА МАЙКА

Прочетоха се зададените работи от миналия четвъртък върху костната система, сърцето и неговата функция и храносмилателната система.

Ние сме пратени на Земята не на гости, а на работа. И Земята търпи своите гости само 3 деня. Всички съвременни нещастия произтичат от факта, че ние искаме да бъдем гости на Земята. И тъй, като ви говоря от чисто окултно гледище, ако ме попитате от какво произтичат нещастията в света, ще ви кажа, че те произтичат от това, че вие искате да бъдете само гости тук, на Земята. Земята е място за една от най-сериозните работи. За всяко същество, колкото малко и да е то, има математически точно определено място и работа, която то трябва да свърши. И днес в света по-висшите същества живеят на гърба на по-нисшите.

Аз нарочно поисках за пояснение да се опише костната система, сърцето и храносмилателната система, защото вие, учениците на окултизма, даже и не подозирате какво се върши всеки момент вътре у вас. Всеки от вас трябва да проучи добре своя организъм. Единственото реално нещо, което притежавате в този свят, то е вашият организъм. Докато вие не проучите вашия организъм, ще бъдете невежи и не ще може да разбирате природата. Нашата велика Майка – Природата спира постоянно Своите деца по всички правила, които има. Имайте пред вид, че Тя е безпощадно груба. Никои окултисти не трябва да се самоизмамват, да мислят, че това ще мине за тях незабелязано. Когато тази Божествена Майка те хване, Тя ще те прекара през всички правила на възпитанието, без да ѝ мръдне окото. Аз ви говоря върху възпитанието, защото оттам трябва да започнете, в Нея се крие начинът на възпитанието. Туй, което на един обикновен

човек се вижда грубо в света, това, което ние, съвременните хора забелязваме като някаква дисхармония в света, всъщност това са най-хармонични действия. Аз не смея още да ви кажа, че природата трябва да се изучава от опаката ѝ страна. Вие трябва да започнете да изучавате и своя живот от опаката му страна. Например добрината на един човек зависи от лошавината, която се съдържа в корените на неговия живот. Следователно математически може да определим, че добрината на един човек ще бъде толкова голяма, колкото лошавина има в корените на живота му. Аз изключвам вашите морални разбирания и не взимам думата „лош“ в смисъл на „лоша постъпка“. Под думата „лош“ разбирам онези материали, които работят в разрез с вашия живот.

Казах ви, че трябва да проучавате живота от неговата опака страна. Сега у мнозина от вас има желание да се покажат по-добри отколкото са или по-лоши отколкото са. Това е едно лъжливо положение и Природата не търпи такъв фалш. Природата има два метода, чрез които Тя си служи: или точно математически трябва да определяш нещата, във всичката им точност, или никак не трябва да ги измерваш. За да се измерят точно силите, които действуват в нас, ние трябва да развием тези сетива, които имаме в организма си, за да работят, т.е. да развием нашата душевна чувствителност.

Вземете понятието „студено“ – имате физиологически процес, физиологически причини на студа. Как ще преведете студа? Той е емблем на какво? На омразата. Значи подобно на студа е омразата. Направете една аналогия между студа и омразата. Какво произвежда студът върху организма? Свиване. И наистина, всички тела от студа се свиват до известна степен. Омразата предизвиква същото действие – и тя свива човека. Противоположното на студа е топлината. Преводът на топлината е обичта. Какво произвежда топлината? Разширение. Какво произвежда обичта? Също разширение.

Следователно окултистите, които разбират законите, могат чрез топлината да въздействуват на омразата, а чрез студа – на обичта. Великите маги в бялата окултна школа, употребяват топлината против омразата, а черните маги употребяват студа, като противодействие на обичта. Белите маги употребяват топлината за усилване на обичта, а черните употребяват студа за усилване на омразата. Ако ме запитате защо имаме студена зима, ще ви отговоря: тия две ложи – Черната и Бялата, действуват в природата. И според този закон, онези от вас, които са наблюдавали какво е било времето, когато воюваха помежду си Централните сили и Съглашението, са забелязали следния резултат: когато Централните сили имаха победа, времето всякога беше студено, а когато побеждаваше Съглашението, времето беше топло. И тогава, от чисто окултно гледище, ние заключавахме, че Бялата окултна ложа беше на страната на Съглашението, а Черната – на страната на Централните сили. Дали те знаят това нещо или не, това е друг въпрос. При сключването на мира, Черната ложа измени тактиката си и започна да действува върху Съглашението, а Бялата ложа започна да действува върху Централните сили – размениха ролите си. Аз няма да се спирам, а само мимоходом минавам този факт.

Положението, в което се намирате в даден момент, когато поддържате известна идея, може да бъде подкрепено или от Бялата, или от Черната ложа. И тъй, ако вие искате да се самовъзпитате, най-първо трябва да определите откъде се дирижират идеите, които имате и които ви вълнуват. Някой ще каже: „Аз вярвам в това и това!“ Но това още не те спасява. И глупавите хора вярват. На глупавия човек като му даваш нещо, например 100 наполеона, той е готов веднага да ги вземе, като казва: „Аз ще ти дам 150%“, макар че може след това всичко да изгуби. Не е въпросът за печалбата. Имайте пред вид, че всички наши постъпки и идеи на Земята определят нашето бъдеще.

Може би някоя ваша сегашна мисъл да определи бъдещия ви живот след хиляди години. Затова имайте пред вид, че което вършите сега, вършите го за себе си. Може да минат и хиляди години, но вие няма да избегнете от да влезете в една права посока.

Сега тези лъжливи учения на Черното братство идат да изопачат стиховете на Свещеното Писание. И когато искат да те впримчат в някой грях, да изопачат нещо, веднага цитират някой стих, който им благоприятствува. Бялото братство, когато иска да те спаси, взимат друг стих от Светото Писание, който на тях благоприятствува. Черните братя, когато искат да поставят някого в грях, биват с него много любезни, учтиви, предлагат му кокошки, баници, докато му турят юларя на главата, но турят ли юларя, подкарват го напред и с остена го побутват, а после нито баница, нито кокошка ще има. Тогава започва тъй наречената „черна съдба“. Българите казват: „Каквато ме майка залюляла, такава ме отлюляла.“ Обаче ученикът на окултизма не може и не трябва да мисли по такъв начин. Неговите възгледи за живота трябва да бъдат строго определени, да не се обусловяват на онези глупави тълкувания и вярвания, които имате от миналото. Ученикът трябва сам да проверява основно нещата, а сенките на нещата, второстепенните и третостепенните неща само по себе си ще дойдат. Всеки трябва точно да разбира закона, служи ли на закона или не, има ли вяра в Бога или не.

Аз не взимам думата „Бог“ в тази смисъл, в каквато вие я разбирате. Аз поставям окултния закон така: имаш ли вяра в живия закон на Природата, но не като влияние, защото всяко влияние ви е известно. Всяко влияние е резултат, то произтича от един жив и разумен център. Следователно, когато кажем, че нещо ни влияе, това се дължи на мисълта, която е вложена в това влияние. Когато хвана някого с ръката си и му влияя да ходи, това е резултат на мисълта, която е вложена в мене. Следователно в мисълта си трябва да бъдете

строго определени – имате ли вяра или не. Как ще определите вярата? Щом дойде истинската вяра, ще дойде и неверието, а с това – и противоречието в живота. Там, дето има противоречия, животът е започнал. Това е един признак, по който се познава, че истинският живот на ученика е започнал. Няма ли противоречие, вие сте далеч от истината. Това е закон за Земята, но това противоречие не трябва да става спънка за вас, които искате да се учите.

Когато в миналата си беседа казах, че онзи от вас, който не е готов да следва, кракът му да не стъпва в окултната школа, подразбирам: не си туряйте крака в школата на тази ваша Майка, понеже Тя ще ви изхвърли навън по всички правила на изкуството. Може да влезеш при Нея, но ще влезеш с всичкото смирение на душата си и ще ѝ говориш меко и нежно. Всяка груба интонация на ума и душата ти ще предизвикат всички противодействуващи сили и ти ще се спънеш в пътя си.

В Стария Завет се казва: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат.“ „Бог“ подразбирам Майката, живата Природа. Как изразява Майката Своето противене? Живата Природа се противи на Своите горделиви деца, като ги хваща с трите Си пръста, дигне ги нагоре, после ги хвърля и казва: „Ти познаваш ли Ме? Знаете ли какво мога да направя с вас? Ще се гневите ли? Аз мога от един човек да направя най-малко едно микроскопическо животно.“ Вие ще кажете: „Не, човек не може да се върне назад в своята еволюция, да стане животно.“ Не е вярно, човек може да се върне назад в своята еволюция и то по всички правила на този велик закон на Майката. Християните казват: „Човек, който се е родил веднъж, остава си винаги като човек.“ Да, но ако престъпи правилата на Майката, Тя ще го върне назад и тогава той ще започне едно дълго правилно пътешествие от форма в форма и ще минат милиони години, докато се пречисти. Докато мине през този път, той ще

напълни 10 джобури[1] със сълзи. Като ги напълни, ще носи своите възпоменания, та срещне ли го някой и го запита: „Ти няма ли да сгрешаваш вече?“, той ще му отговори: „Ти пълнил ли си джобури със сълзи?“

Когато Христос казва, че ще прати някого на вечно мъчение, аз казвам, че ще изпрати всички духовници, учени и философи, както и техните слуги, да се мъчат, да пълнят джобурите си със сълзи. Затова ще минат през голям огън. Този огън не е такъв, какъвто го описват, той е тих, има си и своите приятности. Той е огън на чистене и смирение. Аз ви предупреждавам да се пазите от трите пръста на вашата Майка – Природата, Тя е опасна. И когато в православната църква се кръстят с 3 пръста, това значи да се пазиш от трите пръста на Майката, за да не те бутне. Особеното значение на кръстенето в окултна смисъл е следното: „Помни трите пръста на Майка си и в ума, и в сърцето, и във волята си.“ А религиозните хора казват, че единият пръст бил Отец, другият – Синът, а третият – Отец и Син. Може и така да бъде, но вие трябва да знаете, че това са трите пръста на вашата Майка, трите разумни сили, които работят в Нея. А Тя е велика, велика е вашата Майка Природа. И вие, които обичате да дигате шум, трябва да знаете, че без да ви изобличавам, мога да се оплача на Майка ви и ще ѝ кажа да ви хване с трите пръста. И тогава, мъж или жена, момък или мома, да му мислят! Тя ще ви попипа и ще каже: „Аз ви пратих да се учите ли или да философствувате, да слугувате ли или да заповядвате?“ Този закон е разбрал и Христос, като ученик на тази велика окултна школа. Казва се в Писанието: „Като се намерил в образ човешки, смирил се.“ За да има благословението на тази Божествена Майка, Христос беше готов да понесе всички страдания. В окултизма знаят Отца като Майка, Той е Любовта, не както вие разбирате тази майка-любов. Не туряйте даже в ума си мисълта да сравнявате тази Божествена Майка с любовта,

която вие познавате. Няма образ, с който да сравним това понятие. Аз я наричам Божествена Майка, не в смисъл, че родила Бога. Окултната школа разбира Божествената Майка – същината на всичко живо в света.

Да се повърнем назад, защото това са отвлечени неща, които могат да внесат в умовете ви страх и трепет. Целта ми не е да се внесе страх у вас, защото страхът е едно чувство, а досега са открити 40 способности у човека. Страхът съставя 1 /40 от сегашния живот, тъй щото отношението на страха трябва да бъде 1:40. Ако целият ви живот се обърне само на страх, вие не разбирате живота. Страхът трябва да бъде само предупреждение на човека, да ви напомня дали това което сте учили, сте разбрали Добре, дали сте го приложили добре или дали сте постъпили добре. И тъй, страхът е, за да ви покаже, че имате отговорност, след това иде чувството на съвест, което ти казва: „Направил ли си го по всички правила на Божествения закон?"

Сега, първото нещо, което се изисква от всички ви, е да вземете като правило мотото: „Ако не станете като малките деца, не може да влезете в царството Божие." Аз превеждам: Ако не заемете положението на малките деца, в никоя окултна школа не може да влезете, в никое разклонение на тази велика разумна окултна школа.

Второ правило: Ученикът на окултната школа трябва да се научи на мълчание, да мълчи, за да може да мисли. Неговата мисъл трябва да бъде строго определена, не трябва да бъде разсеяна, да има тези противоположни мисли на съмнения. Някой казва: „Аз мисля." Но какво мислиш? Ако погледнете лицата на съвременните хора, те показват, че тези хора не мислят, а се чешат. Сегашното философско мислене е чесане, но черепите и костите показват до каква степен е тяхното правилно мислене. Първото нещо, което ви предстои, е да възстановите правата мисъл. Вие ще запитате: „Отде ще знаем кое е правата мисъл?" Това не се доказва. В окултната школа няма

доказателства. Това е един закон, вложен още отначало в човека – душата му да мисли правилно. И тъй, понеже душата всякога мисли право, няма какво да доказвам това нещо. Всеки може да го опита, стига да се върне към това положение, от което се е отклонил. Това е достатъчно.

Какъв ще бъде първият резултат на тази права мисъл у тебе? Щом дойдеш до това положение – да изпиташ тази права мисъл в себе си, всички мрачни мисли ще те изоставят, в ума ти ще се появи една светлина и ти ще започнеш да се примиряваш с всички. Ти ще започнеш да назърташ малко, ще схванеш съотношението, което съществува между причините и последствията, и ще разбереш защо всичко става така, а не по друг начин. Писанието казва: „Да мълчи земята, за да говори Бог." Мълчанието, това е първото правило във всяко училище. Когато, дойдат учениците в училището, а след тях влезе учителят, всички ученици млъкват, за да говори учителят. Затова, когато заговори тази Божествена Майка, всички трябва да млъкнат. По някой път Тя насила ни заставя да мълчим. Тя ни изпраща едно голямо нещастие и с това ни казва: „Мълчи!" Тогава ти казваш: „Нямам разположение да говоря" и започваш да размишляваш. Мислиш, мислиш и най-после казваш: „Животът няма смисъл." Казвам: Още не си научил смисъла на мълчанието. В мълчанието именно има смисъл. Чул ли си в това мълчание гласа на твоята Майка, който глас иде от дълбочините на душата? Този глас е спокоен и ще ти проговори тъй тихо и нежно, както никой друг глас не ти е говорил. Но кога ще ти проговори този глас? Когато човек е минал през най-големите мъки и страдания и след като е напълнил 10 джобура със сълзи. Това проговаряне на този глас ние наричаме тук, на Земята, любов, обич и т.н. Този глас предизвиква в човека моментално, магическо променение. Ти може да си бил най-оскърбеният, най-огорченият човек на Земята, може да се намираш на

умиране, но проговори ли ти този глас, у тебе веднага се заражда едно съживяване. Вие търсите тайната, истината на живота някъде вън и ми казвате: „Научи ни как да я намерим.“ Научете се да разбирате себе си и да намирате тази тайна в себе си.

Някой път вие, без да знаете, полагате ръката си на челото на детето, което плаче. Питам ви: Защо я полагате? Колко философи и учени има в България, които знаят причината на това нещо? Аз ще ви кажа: когато полагате дясната ръка на горната част на челото, вие предизвиквате едно от най-благородните чувства. В тази част на главата се намират много чувства, но вие засягате главно милосърдието – Божествената любов. И ако онзи, който полага ръката върху главата ти, има чувство на милосърдие, ти веднага ще почувствуваш в себе си една приятност. Майката, като полага ръката си върху главата на детето, с това тя казва на неговия дух: „Майката Природа, Която ме е оставила да те гледам, те обича и Нейната любов никога не се мени.“ А тази майка, която полага ръката си върху детето, тя е неговата мащеха, оставена да гледа това дете. После, някога, когато се разтревожите, турете си [ръката], вие или друг някой, върху челото си, съсредоточете ума си върху това място и като повикате вашата Велика Майка, всичко ще мине. Това е едно красиво движение. Да знаете значението на всяко едно действие, това са новите начини на възпитание.

Всяко действие в природата е строго определено и оттам, всички хора могат да бъдат или добри, или лоши. Ако вашето дете плаче, а вие вземете горната част на ръката му, доближите я близо до устата си и му духнете, болката на детето минава. Но ако при подобни случаи ти свиеш долната си устна и я изкараш навън, ти си опетнил вече ума си. Всяко неправилно мърдане на ръката или на устната ти опетнява ума ти. А тези действия влияят. Ето защо, всяко действие на ръката, на очите ни, трябва да бъде строго определено, да става по

всички Божествени правила. Сегашните много учени хора са като онези деца, които за пръв път започват да пишат, и затова, като вземат калема, започват да дращят по хартията. Това дете драще, драще по хартията и казва на майка си: „Мамо, виж какво написах!“ Но това дращение не съдържа никаква Божествена мисъл, в него няма никакво съдържание. Така и днешните вестници дращят. Така и при някои сеанси, някой пишущ медиум първо започва да дращи върху хартията и после започват да се определят някакви букви.

На мнозина от съвременните християни умовете и сърцата им приличат на тия драскулки на децата – дращят, но нищо не излиза. И тъй, най-първо започнете да дращите, после – да образувате кръгчета и най-после – да излизат буквите. Научете се да се спирате, да се вглеждате в действията си, та като направите едно какво и да е движение, действие с ръце, глава, очи или уста, да сте сами доволни от него. Внимавайте в действията си, но не се страхувайте.

Някои поети често говорят и си разтърсват главата. Това тяхно движение аз тълкувам така: „Ех, дано тези гнили круши паднат!“ Вие казвате за тях: „ тези идеи, които се зародили у тях, има нещо съществено, те са поети, ще напишат нещо.“ Нищо няма да напишат. И тъй, внимавайте действията ви да бъдат хармонични. У вас може някога да се зароди желание да поправите някого. В окултната школа не се позволява никой никого да поправя. Това е обида. И онзи, който поправя, и този когото поправят, вършат и двамата престъпление. Мислите ли, че движението на онова колело във фабриката, което веднъж се е завъртяло и върти, не е точно определено? Мислите ли, че онзи господин, който се е разгневил, господарят му не е определил това действие? Мислите ли, че трябва да затворите онази канализация, през която излизат всички нечистотии? Не, вие с това ще създадете най-голямото нещастие на хората. Онзи човек, който се гневи, е един канал, затова нека изтекат всички нечистотии, не го

спирайте. Този твой брат, който се гневи, днес е дежурен, изригва толкова много неща и затова ти му кажи: „Братко, ти днес извършваш една велика работа, изхвърляш много нечистотии и с това помагаш на толкова хиляди хора.“ Ако ти не разбереш това нещо така, утре ти ще станеш дежурен.

И тъй, разумният ученик трябва да разбира добре причините и последствията на всяко нещо и да знае следното: че животът е определен много разумно, в него няма никакви изключения, никакви случайности и всичко е предвидено до най-малките подробности. Това не е ограничение на човешката воля, защото з тази стадия, в която се намирате, вие още нямате никаква воля, казвам ви истината. Аз намирам, че има воля само този човек, който, като го обидят, може да прости; воля има у този човек, на когото, като отнемат всичкото богатство, той забравя стореното; воля има у този човек, който помага на някой паднал, макар и да има много работа. А да заповядаш на едного и другиго, това не е воля. Волята започва с грях. Ако схващате тъй въпроса, веднага в ума ви ще дойде едно просветление.

Направете един опит, за да може Майка ви да ви проговори. Ако се държите за вашите възгледи, каквито имате днес, вашата Майка няма да ви проговори и след хиляди години, но ще ви хване само с трите Си пръста. Като ви казвам, че вашата Майка ще ви хване с трите Си пръста, аз не визирам вашия индивидуален живот, а ви говоря принципално, какви са законите. В тези закони има изключения, те не са абсолютно механически. Тъй че, като казвам, че Майка ви ще ви държи с трите Си пръста, то ще бъде до момента, когато се противите, но в момента, когато се промените, и Тя ще се промени по отношение към вас. Никаква философия, никаква логика не е в състояние да измени Природата, но в момента, когато вие почувствувате в себе си едно разкаяние, че не е този пътят, по който вървите, веднага във вашата Майка настава друго разположение. Щом

настане в Нея това разположение, веднага вие ще почувствувате една приятност, едно облекчение. Докато изпитате това разположение, вие ще се борите и всеки, който се изпречи на пътя ви, ще бъде лош. Сега, Природата не съжалява, че има такива опърничави деца; напротив, Тя се радва на тях, защото те вършат една отлична работа. Тя поставя тези Свои деца дето им е мястото. Когато се уморят, те казват: „Мамо, ние изучихме това изкуство.“ Майката им отговаря: „Добре, Аз ще ви преведа в друга област.“

Тъй както ви виждам, вие сте се уморили от живота и казвате, че той няма смисъл. Това, което досега сте изучили, не ви задоволява и вярванията, които имате, и те не са положителни. Ако ви подложат на мъчения за вашите вярвания, колцина от вас сте готови да се самопожертвувате, да умрете за тях? Ще кажете: „Трябва да си помислим малко, че тогава да отговорим готови ли сме да се самопожертвуваме.“

Сега да се повърна към мисълта си, към красивите движения. Ще ви представя два примера. Казвам така: Денят е ясен, слънцето хубаво грее, висока скала, обърната към юг, а под тази скала извира чист, бистър извор на изток и малка рекичка тече също на изток. Ако ви представя същата картина, само че обърната така: Висока скала, обърната към север, на запад от нея бистър извор извира. Ако вие посетите такива две местности, у вас, във вашия ум ще се зародят две различни идеи. Наблюдавайте какви са хората, които живеят при такива северни склонове и на които реките текат към запад, и такива хора, които живеят в южни склонове, а реките им отиват към изток. Направете сравнение между едните и другите хора, имайте това като задача. Тази задача някои от вас могат да разрешат след една седмица, други – след месец, а трети – след една година. Затова ние при възпитанието трябва да използуваме Природата, защото в

различните форми, които Тя е създала, лежи онази основна, велика мисъл – да изменя настроението на нашия ум, сърце и воля.

Ще ви дам едно малко пояснение, за да обръщате внимание на облаците, да се свържете с тях и да не мислите, че те са мъртви, а да ги считате винаги като живи. Някой път на небето се образуват цели планини от облаци, насочени към север или към юг. Наблюдавайте тези живи образи вътре в пространството и размишлявайте защо едни са обърнати към север, а други – към юг. Съвременните хора днес са изтощени, издребнели, защото не излизат да наблюдават небето, а се обръщат само към земята, към това, което ние сме създали, а то е дребнаво. Ако хората излизаха да наблюдават небето, облаците, звездите, тяхното настроение щеше да се измени и ние, съвременните хора на бялата раса, щяхме да бъдем по-благородни, отколкото сме сега. Понеже ние доброволно не искаме да се откажем от стария ред на нещата, затова от Бялата ложа са решили да ни направят хора, да ни освободят от тези постройки, за да гледаме Природата. Едно време хората са си правили идоли, покланяли са се на тях, а ние днес им се смеем. Но и съвременните хора са си направили къщи, имат си имоти, радват им се, защото те ги прехранват. Нима това не е идолопоклонство? Никога не влагайте каква и да е мисъл в това, че вашата къща, нива или лозе ще ви прехранват. Не туряй никаква надежда в тях. Мислиш ли така, ти си на крива посока. Аз ви говоря като на ученици от окултната школа. Ще изхвърлите от ума си тези ваши къщи и ще гледате на тях като на едно просто упражнение. В Америка има къщи с по 20-30 етажи. Казвам: Това, което имаме, това не са къщи, това са най-ужасните затвори, които досега светът е виждан, това са гробища. Има случаи, дето слънцето не е прониквало с години. Това не е култура, затова не се възхищавайте от тези големи здания. Аз бих предпочел да живея и в най-простата българска колиба извън града, отколкото да живея в

едно 20-етажно здание, което да струва няколко милиони, па макар и да има най-големите удобства.

Аз правя една аналогия: един автор описва къщите на един град, описва улиците, как е нареден този град и ти четеш и си казваш: „Защо всичко това не ми предизвиква никакъв ефект?“ Защото няма нищо ново. Нека той развие това действие всред природата, нека опише нейните прояви, да видите няма ли да има ефект. Този автор описва как двама се любили, единият бил на сцената, а другият – в някоя ложа. Има ли по-изопачени действия от тези? Като окултисти, не си хабете времето за тези романи, а прочитайте само идейното. Ако някой от вас започне да пише, да не подражава на тези писатели. Вижте как пише псалмопевецът в своите песни. Той казва: „Да пляскат реките, да се снишат горите и високите кедри.“ Той уподобява всички хора на дървета, на планински върхове, на реки, извори, а света уподобява на море и т.н. Във всичко това има смисъл. В тези описания, като окултисти, те са влагали онези истински Божествени идеи, които ръководят света. Тълкувателите, като взели тези форми, изопачили са ги и сега съвременните хора не могат да мислят правилно. На вас сега предстои една задача: да се повърнете най-малко 8000 години назад, да дойдете до вратата на райската градина, да ви покажа, че сте хванали крива посока. Когато хората излязоха от рая, имаше два пътя напреде им и трябваше да изберат единия от тях. Цялото човечество взе кривия път и казваш „Така е определено.“ Не, имаше друг път определен, а той беше тъй наречeният правият, тесният път. Под „тесен път“ се разбира онзи велик път на живата Природа и в този път трябва да влезем. Не може да се върнем през пътя, по който сме излезли, но аз ще ви върна по обратния път, по тесния път. Като дойдем до това място, аз ще ви посоча пътя, който трябва да вземете в новата насока на своята еволюция.

Направете си едно малко размишление в ума, кажете си така: „Где съм бил преди 100 години?“ Поспрете се, после си помислете: „Де съм бил преди 1000 години, де – преди 2000 години, де – преди 3000, 4000, 5000, 6000, 7000 и де – преди 8000 години?“ Направете си мислено един такъв малък процес и се спирайте на всяко положение. Вие няма нищо особено да разрешите, но като се връщате мислено по пътя, който сте минали, ще се подчините на този закон и като дойдете до състоянието, в което сте били преди 8000 години, отбележете си състоянието, което сте преживели, и мисълта, която ви дойде, и после пак се върнете в сегашното си състояние. Ако не се породи никаква мисъл или ако не преживеете никакво състояние, това да не ви смущава, върнете се пак назад. Аз постепенно ще ви показвам математически съотношения, как да работите.

Тези упражнения са най-малките, които ви задавам. Във вашия ум възниква идеята: „Как мога да се върна 8000 години назад, как ще направя това?“ Вземете пример от малкото дете, което, като се изправя на краката си, има ли идея как ще пристъпва? Не, то се подчинява на инстинкта, изправя се на краката си, пада, отново се изправя, пак пада и т.н. Така и вашият ум е едно четвероного животно. Умствените хора са четверокраки, започват да се изправят, падат, пак се изправят и най-после казват: „Не можем да разсъждаваме.“ Не, ще падаме, ще ставаме, ще се покланяме, докато най-после застанем на двата си крака и започнем да мислим. И тъй, запомнете, че умът ви не е човешки, той е на 4 крака, но това не е за обида. Ако умът ни беше човешки, то животът ни щеше да бъде другояче устроен и нямаше да бъдем на този хал, на който сме сега. Че умът ни не е просветен, това може всеки да го провери. Може ли да намерите две души вкъщи, които да са на един ум, които да живеят в любов? Много рядко и то когато хората имат разположение. Това е не че нямаме желание да живеем, но има нещо изкълчено в нас. Щом се

повърнем в първоначалното си състояние, ние веднага ще се освободим. Тогава ще се намерим в положението на човек, когото лекуват с вода или слънчеви лъчи – той се изпотява, докато изхвърли всички нечистотии и след това се усеща като новородено дете.

Ето защо нам предстои първо да се освободим от тези нечистотии, събрани у нас от хиляди години, и да остане само чистата кръв, т.е. чиста Божествена мисъл и чисто Божествено сърце. След това с нас ще стане същото, каквото става с някой човек, който е тежал 120 килограма, но после заболява от тифус и отслабва, става като чироз. И с вас ще стане същото. Ще изхвърлите едно-друго, всичко, което е непотребно, и ще почувствувате, че сте оглупял.

Докато не оглупеете, нищо няма да излезе. След като се изпразните съвършено, тогава новият Божествен живот ще дойде от друго място и той ще напълни вашето шише.

От вас не се изисква голямо геройство, а само вяра и послушание, за да можете да направите този малък опит. Вие ще ми цитирате онзи стих, дали това е съгласно с волята Божия. Всяко добро действие в света е съгласно с волята Божия. Всяка добра мисъл, всяко добро начинание, колкото малко и нищожно да е, е съгласно с волята Божия. Знайте, че всяко добро започване, всяко добро начинание показва резултат и ще може да се реализира, но се изисква затова дълго време. Затова, най-малкото добро желание, най-малкият добър подтик след време ще произведе добър резултат. Всяка добра мисъл и желание се дължи на подтика на нашата Божествена Майка, Която иска да ни подигне на уровена, на който Тя се намира.

Между вас сега има една малка дисхармония, аз ще проверя дали аз или вие сте причина за тази дисхармония. Вие ще правите вашите упражнения и аз – своите и като ги разрешим, ще се срещнем в някои допирни точки. Имайте вяра и не се колебайте.

Като правило ще имате следното: От вас се изисква вяра в себе си, във вашата разумна душа и то дотолкова, доколкото тя ще бъде свободна да мисли и да разбере всичко, което Бог е направил.

Доколкото вашата душа е събудена, дотолкова и вие ще се ползувате от Божествените блага в света.

И тъй, между всичките правила поставете вярата.

Беседа, държана на 26 февруари (четвъртък) 1920 г.

ТРУД И МЪЧЕНИЕ

Ще ви дам едно правило, което трябва да имате предвид, а то е: когато се изправим за съзерцание, кой където се намира, там да застане, а всеки, който не се спре сам, ще го спрат. От всинца ви се иска ред и порядък. За последствията, казвам ви, че не отговарям. Ще се научите, че духовният свят не е като земния. На земята може да се върши всичко, но на другия свят всичко трябва да е в изправност. За да не става спиране, ще се научите да зачитате душата и духа си. В беседата „Мъчението“ казах, че трябва да възприемем мъчението, защото то изразява човешкия живот, а животът трябва да го възприемем във всички негови форми. Под „мъчение“ се разбира и добро, и лошо. Втора фаза за ученика е трудът. Трудът представлява растене, духовен живот. Тази дума започва с буквата „Т“. Окултистите от изток и запад турят на тази буква една увиснала змия, която показва пътя, по който се движи човешката душа. Тази буква представлява две велики движения в света: в материалния и в духовния свят. В съвременната философия тези две движения се определят с времето и пространството. Те са две идеи. Какво са всъщност пространството и времето, ние ги определяме по техните проявления. Пространството е място за великите светове, а времето определя най-малкото движение на живота. Мъчението е процес на слизане, а трудът – на възкачване. Ако схванете думата „труд“ като изтощаване, значи не сте схванали смисъла ѝ. Следователно всеки от вас трябва да схваща идейно труда като движение нагоре, т.е. като движение в духовния свят, движение нагоре в пространството, а то значи разширение. Аз искам да освободя умовете ви само за известна степен, а не и напълно от илюзиите. Няма да ви отнема всички илюзии, защото животът ви без тях няма да има смисъл. Ще ви

обясня това нещо с езика на природата. Този език аз наричам Божествен. Насадете кое и да е растение, то ще ви покаже тази велика философия. Най-напред това растение слиза надолу, с което ви показва, че приема материалния свят във всичките му форми и с всичките му страдания. След това то поникква. Ако погледнете това растение в духовния свят, там то представлява един разумен живот. Онова малко цветенце, което виждате пред очите си, ви се показва смешно, като се считате пред него много интелигентни, обаче в другия свят то има много по-висока култура, отколкото вие в дадения момент. Това малко цвете, като слиза на земята, казва: „Аз приемам Божествения живот във всички негови форми." Но това малко цвете, което ви се показва глупаво и неразумно, е велик дух. С тези неразумни цветя вие си служите като емблема на нещо бяло, на чистотата, на любовта или друго нещо. Тези цветя ви препоръчват. Накичите се с някое бяло цвете и казвате: „Вярвайте в това цвете, вярвайте, че и аз съм такъв." Това не е проявление.

И тъй, първо трябва да се научите да мислите правилно, да знаете, че цветята не са прости, неразумни същества, и ако те не могат да проявят своята интелигентност, това ни най-малко не ви дава право да мислите тъй. Ще направя една аналогия, да разберете защо те не се проявяват. Когато си легнете вечерно време и заспите, ако дойде някой да ви събуди и веднага ви запитва нещо, иска обяснение по известен въпрос, вие колкото и да сте учен, ще мълчите, не ще можете да се проявите. Ще кажат за вас: „Той е първокласен глупак." Нямат право да заключават това. Така е и с цветята. Те сега мълчат, защото си почиват. Събудете ги от съня им, ще разберете тяхната интелигентност. Бързите ви заключения за нещата са един недъг, от който трябва да се освободите, защото ще ви спрат още на първата врата.

Змията, която е поставена горе върху двете величини – пространство и време – показва, че нашият живот ще се осмисли само тогава, когато разберем смисъла на истинския труд. Да допуснем, че се намирате в някоя планинска местност и пред вас тече бистра река, и вие отивате към изворите на реката, и се спирате пред тях. Питам ви: Разбрахте ли тази река? Тези извори са образувани от дъждовната вода, част от която се изпарява, а друга част се просмуква от земята и като подпочвена вода образува изворите. Дъждовната вода пък е образувана от океанската, от морската, която чрез изпаряване отива в пространството. Аз правя една аналогия между живота, който се проявява у нас, и между тази река с нейните извори. Вие казвате: „Това сгъстяване, което става в земята, то е материалният свят." От океана, от който се е изпарила една част вода и във вид на пари се е качила нагоре, после тези пари отново като вода слизат надолу в почвата, потъват и пак след това се изкачват. При това движение се образува буквата „Г", която е начална буква на думата Господ. И когато кажете, че сте ходили до изворите на тази река, вие разбирате само половината на буквата „Г", т.е. само това, което извира от земята, а другата половина не сте взели в съображение. Въпросът не е за реката. В едно изречение Христос казва: „Животът, който ще вложа във вас, ще бъде един постоянен извор в човешкото сърце." Вие не може да разберете труда, докато не разберете мъчението. Първата фаза е мъчението – ще слезеш до дъното, дето са корените, оттам ще се поляризираш и в тебе ще се образува едно движение нагоре – ще отидеш към труда. Няма да разглеждам как ще се образува това движение. Вие сами ще размишлявате върху буквата „Т". Когато посеете едно житно зрънце, кой му показва как да расте? Вие изисквате всичко да ви обясня, но това не се позволява. Нито Бог, нито природата обясняват всичко. Земеделецът трябва да разорава земята си, да я посее и след това природата започва своята работа.

Кой учител е показал на житното зърно как да слезе в земята, как да поникне нагоре? Кой учител му е открил тези велики закони? Ще кажете: „Житното зърно не е интелигентно, него кокошките го ядат. Тъй че и да му се обяснява, то няма да разбере.“ Не, то стои по-високо от вас. Ако бяха ви турили на негово място, вие не бихте издържали този живот. Вашият живот се дължи на живота на това житно зърно. Когато Христос казва: „Яжте Моето тяло, пийте Моята кръв, Аз съм хлябът“, Той подразбира житното зърно. Това житно зърно се ражда в небето, то е плод на Божествената Любов. Тази идея, върху която ви говоря, е смътна за вас и вие се запитвате какво отношение има между реката и изворите, и между човешкия живот и труда, и между житното зърно и труда. Човешкият живот се проявява в материята, чието движение е надолу, и в Духа, Който се движи нагоре. Движението на материята и движението на Духа са в две противоположни посоки и те не се мразят, но никога не се заемат да свършат работа един вместо друг. Ако Духът каже на материята: „Свърши ли тази работа?“, тя се отрича, като казва, че това не е нейна работа. По същия начин постъпва и материята. Материята и Духът се противопоставят един на друг. Ще ви моля, когато разисквате по този въпрос, спрете за малко вашите религиозни вярвания. Питам ви: Каква беше първоначалната ваша религия, както и тази на човечеството? Ще кажете, че това не е съгласно с религията. Ние не мерим Божествената Мъдрост с религията, тя с нищо не може да се мери. Тя може да се възприема, може да се проверява с опити и само чрез вътрешни преживявания човек може да провери нейната същина и никаква мярка друга няма в този свят, с която да кажем, че това е Божествено или не. Двама души, които се ръководят от Божествената Мъдрост, ще постъпват по един и същ начин. Те ще постъпват еднакво, както двама велики артисти ще вземат по един и същи начин лъка и с него с еднаква продължителност ще вземат цялата

нота „до“. И двамата планомерно ще вземат тази нота. В Божествената Мъдрост всички действия са математически отмерени, там нищо не се коригира. Бог няма нужда от коректори, от философи, от мъдреци. Той има нужда от ученици. Най-големите философи той ги праща за товарни животни на земята. Всички товарни животни, с които си служим за возене на коли, това са все велики философи. Това да не ви се вижда смешно, защото именно умните ще дойдат да оправят света. Само великият философ като стане бик, вол, ще може да извлече колата на правия път. Казва се в Писанието: „Първият ще стане последен.“ Вас ви шокира мисълта, как един философ може да стане животно! В индийската литература има предание, че някои адепти ходили да освобождават остров Мадагаскар и като отишли в Сините планини, станали биволи. Тези биволи са много умни, разбират повече, отколкото днешните европейци. И до днес ги пасат.

И тъй, мъже и жени, като гледате буквата „Т“, в кое положение и място ще поставите жената и где мъжа? И едните, и другите ще кажат: „Ние не искаме да слезем долу в корените.“ Така вие не разрешавате въпроса съществено. Някои искат да поставят и мъжа, и жената, дето не им е мястото. Най-напред трябва да си съставите понятие какво нещо е мъжът и какво нещо е жената, и тогава да ги поставите на мястото им. (На 3 май 1917 г. в беседата „Съчетанието“ е казано: „Буквата „Т“ – долната линия представлява мъжа, а хоризонталната – жената. Те се стремят да се обединят.“) Горната черта е мъжът, а долната – жената, затова мъжете се оплакват от жените, че са горчиви. Знанието е жената, горчивият корен, тя е, която слиза. Затова се казва в пословицата: „Корените на знанието са горчиви. “Жената е човешкият живот, който слиза в материята, за да извлече необходимите, потребните сокове. Тези неща ви се виждат детински, нали? Като ме слушате, казвате си: „Ние знаем тези неща.“ Престанете да мислите, че знаете. Като знаете, обяснете защо са

страданията в света. Ако мисля, че много зная и съм много учен, а като ме сполетят нещастия, не мога да ги издържа, не разрешавам правилно задачите си, това не може ли да покаже на моята дебела глава, че нищо не зная? Не че нищо не зная, но това, което зная, не е това, което трябва да зная, не е това, което е съществено. Освободете се от кривите си идеи, хвърлете всички панделки, колкото ги имате, защото често си мислите, че като се облечете хубаво, като си турите хубава шапка с перце, като се накичите със скъпоценни пръстени, всичко е свършено. Не, силата е в това, каква е силата на мускулите, на стомаха, на дробовете ви и на мозъка, а другите неща са второстепенни. Вярванията ви, това са една дреха, която няма важно значение. Ти може да си облечен с най-скъпи дрехи, може да си накичен със скъпоценни камъни, но те няма да придадат нито йота на ума ти, а по-скоро може да се явят като причина, която ще съкрати живота ти. С прости дрехи може да живеете по-дълго време, а със скъпи дрехи и със скъпоценни камъни – по-малко, за тях ще ви претрепят, ще ви убият.

И тъй, трудът е движение нагоре, към Бога. Като кажеш, че се трудиш, веднага в ума ти да възникне идеята, че ти се движиш към Бога, за да разбереш смисъла на живота, който е у тебе. Като слизаш надолу, пак да разбереш, че се движиш към Бога, защото Бог се движи към безкрайно малко време и към безкрайно малко пространство. Посоката нагоре се нарича труд, а надолу – мъчение. Значи мъчението е движение надолу, да разберете Бога в най-нищожното Му проявление, да разберете, че Бог действува там, дето не се забелязва никакъв живот. Развийте вашето съзнание така, че в най-малките неща да схващате Божествените прояви. Онзи, който не е разбрал мъчението, и започне да се движи нагоре, него го очакват големи катастрофи. Злото в съвременното общество е в това, че всички се движат нагоре, всички искат да имат знания, да бъдат

богати, да са добри, но това създава днешната анархия. Тези хора не искат да се мъчат и казват: „Другите да работят за нас.“ В Божествената книга е писано тъй: „Който не се мъчи, той не може да се труди; който отхвърля мъчението, не може да се ползува от труда.“ Следователно този човек се лишава от плода на човешкия живот. Употребявайте думите „мъчение“ и „труд“ и ги проверявайте. Щом се намерите в мъчението, трябва да разберете проявлението на Бога, да го намерите в материята и да намерите законите, които създават тези форми. Един старовременен пророк казва: „Ако взема крило и отида на небето, там ще си; и ако сляза в ада, пак там ще си.“ Същият закон е и тук. Това движение в буквата „Т“ надолу е магнетическо движение, затова бих препоръчал на учениците си, когато искат да придобият повече магнетизъм, да си събуят обущата и да ходят боси по нагорещената от слънцето земя 1–2 часа. Обущата ни изолират от магнетизма на земята, вследствие на което се зараждат много болести. Ходенето гологлави е също така полезно. Знаете ли защо гърците наричат българите дебелоглави? Едно нещастие е накарало българите да носят дебели шапки. Българинът е гениален, магнетичен ум, но докато не хвърли шапката си, не може да мисли тъй хубаво, не е остроумен. Бих ви препоръчал следното: Ходете боси и гологлави, ако искате да сте умни и здрави. Това, което ви давам в тези беседи, е само начало, само а, б от цялата наука, но не искам да го давате на масата, това е само за вас. Решил съм да давам само на достойните, а недостойните ще излязат с празни торби. Ако имат нещо в торбите си, а са недостойни, като излязат вън, ще изпразнят торбите, ще ги обискират. Това е Божественото учение, а вие мислите, че ще надхитрите другите. Ако сте недостойни, като излезете от тази школа, и най-малката игла, която имате, ще ви я вземат и като ви питат какво сте научили, ще кажете: „Нищо не знаем, то не е за нас.“

И тъй, първата стъпка е мъчението, слизането към Божествения живот, към Бога, както се проявява в материалния свят, и да виждаме във всички действия Божията разумност. Втората стъпка е трудът. Като се трудим, трябва да знаем, че и тук е проявлението на Божествения живот. Като приемем тези две идеи в нас, ние ще се поляризираме и ще знаем да работим правилно. При мъчението ще се развива тялото ни, мускулите ни, ще бъдем здрави. Всички хора, които се движат нагоре, които се трудят, имат организирани мозъци и добри мисли. Не може да има добра мисъл без движение нагоре. Човек, който мисли постоянно за земята, той е осъден на израждане. Човек с живота си трябва да слиза в материята, а с ума си да върви нагоре. Защото от какво се създава мисълта, от какво се създава горният живот на дървото? Корените, които са стигнали до известна дълбочина на земята, започват да смучат сокове и да ги пращат нагоре, при което се заражда Божественият живот. Тогава умът започва да действува и да развива листа, клончета, цветове и плодове. Там дървото има правилни геометрични форми, това показва, че умът е започнал да работи. Следователно, когато започнем да приемаме магнетизма от земята, ще се развиваме както растенията: листа, клончета, цветове и плодове. Първо ще се намерите в положението на житното зърно: като дойдат нещастията върху вас, ще ви заровят, но не издавайте никаква въздишка, задълбочете се в себе си. А какво прави човек в такъв случай? – Стряска се. Не, ще постъпите като житното зърно. Докато не се събори светът, нищо няма да се създаде. Докато земята не се преобърне отдолу нагоре, докато не се разоре, житното зърно няма да излезе. Следователно, ако средата, в която живеете, не ви затрупа, вие не може да никнете. Всяко страдание е малкото пръстчица, която се туря отгоре ви. Всяко страдание е пръстта върху житното зърно, за да не го клъвне някоя птичка, а като се посипе с пръст, то може да се движи нагоре и

надолу. Когато страдаш, кажи си: „Заровиха ме, погребаха ме, посипаха ме с малко пръст“, т.е. смъртта ми дойде. Но всичко това е привидно и в окултната наука се нарича изпитание. Има зърна, които не могат да поникнат. Това значи, че те не са издържали изпита си. На всеки от вас, като му се тури малко пръст отгоре, дава му се възможност да расте. Това може да го проверите. Ако пък ви се даде някакъв изпит, и вие се страхувате, не устоите, не сте го издържали, спирате се в развитието си за 1–2 или 10 години; но след време ще продължите живота си оттам, гдето сте се спрели. Този закон работи навсякъде. Всички бедни ученици, които са били смели и решителни, са успели да си пробият път, а богатите ученици, като срещнат трудности в училището, напущат го. Не са външните условия, които създават човека; не е и трудът, който създава човека, а мъчението. Проверете този факт. Хора, които са готови да се мъчат, те ще се повдигнат, те ще сполучат. Който се стреми към труда, а избягва мъчението, неговите идеи ще се реализират само 50%.

Сега искам всички, които сте тук, да се вдълбочавате в себе си като житното зърно и да не се занимавате с другите хора. Ако разберете себе си, ще разберете и другите хора; не разбирате ли себе си, никого не можете да разберете. Ако си доволен от своите постъпки, ще бъдеш доволен и от постъпките на другите хора; ако не си доволен от себе си, от никого няма да бъдеш доволен. Като определяме една постъпка от гледището на тези два велики закона – мъчението и труда, всякога ще бъдем доволни. Според тези закони може да проверявате и други неща. Например някога напишете едно стихотворение или една статия и искате да знаете как ще се произнесе окръжаващата ви среда. Ако вие си го харесвате и не го критикувате, ще ви го харесат и другите. Критикувате ли го вие, и другите ще го критикуват. Вие написвате едно стихотворение и не го харесвате, а искате другите да го харесат. Че как, те по-глупави ли са

от вас? Тъй че като напишете едно стихотворение и го измерите с тази мярка, комуто да го представите, ще намери, че е добро.

И тъй, възможността да напредвате в окултната школа зависи от вашето вътрешно разположение. При всяко одумване, критикуване на другите, вие се обезличавате. Себе си критикувайте, другите – не. Поправи себе си, ако искаш да поправиш другите хора.

Първият закон на труда е да се трудите всички и да бъдете доволни от труда си. Не питайте защо Господ е оставил човека да се труди. Ако се трудите повече, отколкото са силите ви, това е от лукаваго. Ако едно 10-годишно момченце майка му го накара да пренесе 60 кг брашно от едно място на друго, като му казва да го пренесе на няколко пъти по 5 кг, а то, за да спечели време, се натовари с 30 кг и не може да го вдигне, кой му е виновен? Ще трябва да послуша съвета на майка си. Има тежки идеи, които, като ги туря на вашия ум, ще се обезобразите. Вашият мозък не е в състояние да издържи вибрациите на една Божествена идея. Някой казва: „Аз имам такива възвишени идеи!“ – Знам какви възвишени идеи има на земята. Това са идеи от 5 кг, по-тежки от тях няма. Човешкият мозък в сегашното си развитие не може да издържа. Като разказвам някога на някой човек нещо, той казва: „Спри малко, че ми се зави свят.“ Всичкото заблуждение е там, че като прочетем някои книги, мислим, че много разбираме. Това е мъчение. Някой прочете Библията 1–2 пъти, мисли, че е разбрал нещо. Има начини за четене, за разбиране на тази книга. За да разбереш тази книга, която е писана преди 2000 години, трябва да преживееш това, което тези писатели са писали. Не можеш да разбереш Давида, ако не минеш през неговия път. Не можеш да разбереш пророчеството на Исаия, ако не преживееш това, което той е преживял. Ако някой художник нарисува Витоша, мислите ли, че ще можете да я разберете, да си я представите точно, каквато е. Не, ти ще трябва да извървиш цяла Витоша, за да я

разбереш, но от картината нищо не ще разбереш. Някой казва: „Аз имам понятие.“ Да, понятие всеки може да има, но онези живи идеи, които може да станат храна на нашия ум, се добиват само когато човек мине през тези местности. Следил съм как някои туристи, като пътуват, говорят за едно, за друго, но не и за природата. Вслушайте се в разговорите на тези, които отиват на разходка в Борисовата градина. Един следи за шапките на дамите, друг за роклите и т.н., а природата – на заден план. Всички тези хора, които се разхождат, имат ли еднакви схващания? – Нямат. И когато някои хора разправят за духовния свят, казвам: „Тези хора говорят за шапките на духовния свят; те говорят за дрехите, за челиците на духовния свят“. А духовният свят не е нито шапки, нито рокли, нито чепичета. Всичко има смисъл, щом е според Писанието, в което се казва: „Бог не гледа на лице, а на сърце.“ Как ще разберете тази метафора? Господ не гледа как е устроено твоето лице, а гледа на сърцето ти. Гледам двама души: единият има хубаво лице, а другият – почерняло лице, груби ръце и Господ предпочита втория, защото има хубаво сърце, а първият няма. Някои ще ми възразят: „Да, но нали лицето е израз на сърцето.“ То е тъй, но не и на земята. Лицето е израз на сърцето само в Божествения свят. Когато някой тук на земята е скръбен, а иска да се представи радостен, изменя неестествено лицето си. Той отвътре скърби, а отвън се смее; отвътре мрази, а отвън показва, че е готов на всяка отстъпка. Питам сега: Лицето израз ли е на сърцето? Какво става в това лицемерие? При тези две противоположни състояния по преживяване мускулите претърпяват известни съкращения и отпускания, вследствие на което лицето погрознява. Всякога, когато искате да представите това, което не е, лицето погрознява. Следователно красотата произлиза от пълен изблик на сърцето с хубави чувства. Ще кажете: „Значи, като се разгневя, трябва да проявя всичко на лицето си.“ Това е друго лицемерие. Не, трябва да

изразяваш това, което чувствуваш. Като те измъчва някой, кажи му: „Ти, който ме измъчваш, ще погрознееш, за тебе страдам, а аз ще стана красив.“

И тъй, който приема мъчението, става красив и в него постоянно приижда Божественият живот. Такъв е законът на Бога. Бог е постоянно към страната на слабите. Всеки, който се хвали, че е силен, Бог му казва: „Хайде да се поборим!“ Господ започва да го тъпче, за да го убеди, че не е силен и че е една от малките единици. Ако напишете едно число с 10 нули и на края поставите една единица, и вземете отделно друга единица, можете ли да намерите колко пъти тази единица е по-голяма от числото с нулите? Числото с нулите е: 00000000001. Като се изчисли, получава се 1/10 000 000 000 част от цялото. Ще кажете: „Ние разбираме тази 1/10 000 000 000 част.“ Можете ли да опишете пътя, по който тази единица е минала, за да се раздроби на толкова малки частици? Това е законът на инволюцията, на слизането. Ако бихме обяснили тези нули чрез закона на мъчението, щяхме да имаме един велик свят. Всяка нула показва световете, през които е минала единицата.

И тъй, за подема ви, за да дадете баланс на развитието си, ще внушите в ума си идеята за мъчение и труд, два противоположни полюса. И едното, и другото са движения към Бога. Това значи, едното е движение от центъра навън към периферията, а другото от периферията навътре към центъра. Не може да има движение към центъра, ако не се излезе към периферията и обратно. Тези две движения са движения на ума и на сърцето; едната буква показва сърцето, а другата – ума. Сърцето показва движението към центъра, а умът – в другата посока, и ще започне растене, развиване. Хубостта на това учение е, че чрез него ще си създадете един вътрешен свят. Например, като излезете на разходка и погледнете някое цвете, веднага ще влезете в неговия живот, ще почувствувате едновременно

неговата радост и скръб. Като минете покрай някой извор или река, ще почувствувате живота на този извор. А това е велика философия. Вие няма да си представите извора само такъв, какъвто си е, но ще ви се представи и другата му страна. Като влезете в този океан, ще вземете пътя към пространството нагоре. Като наблюдавате тези неща, ще ги сравните с вашия живот, с всички ваши разположения, чувства, мисли и желания, защото всички реки са съотношения на движенията, които стават вътре във вас. Ако разбирате реките и цветята, ще разбирате и вътрешния си живот, известни ваши мисли и желания мязат на тях. Ако разбирате външното, ще разберете и вътрешното, и обратното. Как ще обясните защо като се срещат двама души, не си хармонират понякога? Защото и двамата едновременно се движат в една и съща посока. На учениците от окултната наука не се позволява да вървят двама един след друг. Ще чакат първият да извърви пътя си, за да не гълта прах вторият. Този път може да трае векове, а може и един момент. Например у някого се зароди една идея, а той не я приема с дни, месеци; това е пътят, който тя е изминала. Пътят, който се извървява, е пътят на мъчението, след което отиваш в друг път – започваш да работиш. Когато някой каже, че започва да мисли, то значи, че е извървял пътя на мъчението и започва да работи. Проверете това с вашите мисли. Не можете да приложите известна идея, докато не я приемете, а за да я приемете в нейната пълнота, трябва да я извървите. Като мислите така, ще можете да преодолеете някои големи спънки. Тези спънки са хипнотически. Аз скоро ще ви събудя от вашия сън, но като ви събудя, да не мислите, че ще спите. Нали сте сънували, че сте се пробудили, ходите, движите се, но после пак заспите. Под думата „пробуждане“ разбирам живот, движение нагоре. Аз ще проверя закона. Онзи, който е слязъл до дъното на мъчението, веднага ще приложи пробуждането, а който не е дошъл до дъното на мъчението,

ще каже: „Нека си почина.“ Като си лягате да спите, подразбирам, че не сте слезли до дъното. Като свършите работата си, няма да спите. Сънят е процес, който показва, че слизате надолу, за да почерпите енергия за вашия бъдещ живот, бъдещо развитие.

И тъй, мъчението е движение надолу, трудът – движение нагоре, страданието – заравяне, събуждането – извървяване на пътя. Като се събудиш, запитай се: „Извървях ли пътя?“ Не е въпросът за целия път на живота ти, а пътя, който ти е даден за определения ден. Ако не го извървиш, отново ще го почнеш. Ще гледате да освободите умовете си от ненужния товар, който имате. Всяко безпокойствие, тревога, нервиране, негодуване и тем подобни ще ги уволните като стари служащи. Така ще създадем едно поколение. Искам да направите опит в това и след 4–5 месеца да намеря една промяна в погледа и лицето ви. Тази промяна ще стане. Онези, които спят, ще си спят, няма да ги събуждам, ще ги оставя, а ще вървя с тези, които са се събудили. За спящите можем да вземем една каруца и ще ги возим като болни. Дето спираме, ще ги оставим пак да си спят, докато намерим сгодно място да ги оставим в безопасност. Тях ще оставим, а ние ще продължим пътя си.

Трудът е закон за развиване на вярата. Вярата без труд не може да се развива. Който не се труди, няма вяра.

Мъчението е закон за проявление на надеждата. Следователно, когато искате да усилите вярата си, ще се трудите, а когато искате да усилите надеждата, ще се мъчите. Мъчението нагоре е надежда, а трудът нагоре е вяра.

Ще ви дам две формули:

Първа формула: „Мъчение, надежда, спасение“.

Втора формула: „Труд, вяра, въздигане“.

В първата формула ще вмъкнете още една дума, а във втората три думи, но точно определени. Като вмъквате тези думи, ще ги

опитвате и само тогава ще ги оставите към формулите, когато бъдете доволни от тях. Да няма никакво недоволство нито в ума, нито в сърцето ви. Тези две формули ще покажат доколко сте разбрали това, което ви говоря. И тъй, всичко 10 важни думи ще имате за размишление.

Ще бъдете тихи и спокойни, като житното зърно ще стоите и ще чакате, без да се безпокоите. Ако разрешите правилно тези две формули, нова светлина, ново разбиране ще дойде в ума ви. Нищо да не ви смущава, страх не се позволява тука. Да не казвате: „Дали ще разрешим задачата?“ – Ученикът, който иска да учи, всякога може. Някои от вас могат да разрешат задачата за един час, други за един ден, някой за две седмици, други за 10 години, а някой и за 100 години. Всеки ще решава сам, няма да се допитва до другиго. С чужда пита помен не става. Онези, които не спазят това правило, ще опитат закона, а той ще бъде такъв: цветът им ще окапе и няма да имат плод. Тези две богатства са за всекиго от вас лично, всеки да ги събира за себе си. А когато един ден забогатеете, ще почне да блика навън и ще се ползуват и други, но докато изворчето само цицирика, няма нужда да разпилявате. Има чешми, които текат бързо-бързо и след 1–2 часа нищо не остава. Мъчение, труд, слизане, възлизане, надежда, вяра, спасение и въздигане. Ако бяхте повече напреднали, бих ви изисквал да решите задачата с математически числа, но понеже не сте математици, давам ви да я решите с думи. Първият, който се похвали, че я е решил, той се е самоизлъгал.

Новата култура започва с мъчение и труд. Разрешите ли задачата, вие сте членове на новата култура, на новата раса. Не я ли разрешите, оставате да повтаряте. Разбирайте езика, с който ви говоря. Той не е език на обезсърчаване, нито език на поощряване.

Казвам, че във всяко житно зърно има условия да се развива, няма нужда да го учат на това нещо философи. Така и вас няма нужда

да ви учат как да станете добри, как да вярвате, как да любите. Всичко е у вас, в душата ви вложено, то си е Божествено, затова няма нужда никой да ви учи. Пръстта, която ви турят отгоре, е Божествено нещо и ако вие разбирате какво ви се казва с това, разбрали сте и смисъла ѝ. Не трябва да ви се шепне отвънка, това не е разбиране. Разбиране аз наричам тогава, когато вие възприемете всичко, с всяка клетка на вашата душа, ум, сърце и дух.

И тъй, трудът е движение във въздигането нагоре, за да се оформи нашият живот.

В цялата природа има шепнене, например изворите, пясъкът, листата, цветята, мухите, всичко шепне, но на своя език. Тревата като никне, не никне за мене, мухите, листата, цветята не шепнат за мене.

Ще ви приведа един анекдот за един прочут американски проповедник. Той бил известен в цялата местност. Името му било Джон, но понеже бил обичан от всички окръжаващи, наричали го Brother John, което значи брат Иван. Като си заминавал, излезли да го изпращат всички граждани – мъже, жени, деца, всички искали да му кажат „сбогом“. Птичките запели, казали му „сбогом“. Като излязъл извън града, качил се на кобилата си, но тя го хвърлила от гърба си, казала му и тя „Сбогом, брат Иван“, и си отишла, заминала си. Този анекдот показва, че в проповедника имало всичко, но нямало трезв ум, затова кобилата му го хвърлила.

Сега, аз не искам да ви хвърля кобилата и да ви каже „сбогом“. Така ще се спре всяко развитие, всяка еволюция. Хора, които са хвърляни от кобилата си, казват: „Тези работи не са за мене, няма да се занимавам с тях. Като дойда друг път на земята, ще се заинтересувам, сега съм стар.“ Казвам: Кобилата му го е хвърлила.

Зададена работа за следния четвъртък: Някой от вас да напише нещо върху „Човешката воля“, друг върху „Интуицията“, а трети върху „Човешкия разум“.

Беседа, държана пред учениците и слушателите на Бялото Братство на 4 март 1920 г., четвъртък.

ЖИВО ТЕЧЕНИЕ

Ще познаем с Любовта, а Мъдростта ще ни даде методи.

С Любовта ще се чистиш. Тя е едно мощно течение, което където и да мине чисти. Не говоря за Любовта като чувство, а за Любовта като жива сила, която изтича от Бога. То е Божественият живот. Любовта не излиза от нас, тя идва от Бога, минава през нас постоянно. Ако минава, постоянно ще чисти, ще ни обновява, мислите ни ще станат по-правилни, сърцата по-благородни. Това пречистване някои го наричат възраждане. А това, което преживяваме, то не е любов, то е една опитност. Любовта идва и си отива, тя е жива струя, която минава и заминава, но вечно тече, никога не свършва. Имаш ли това живо течение, всички въпроси бързо ще ги решаваш. Това течение минава през всички части. Иска все едно да образуваме едно малко препятствие, да го спрем, да ни напои градината и после да си иде. Да си направите една мрежица, да спирате тази енергия. Вие всеки ден правите препятствията и ги разваляте. В това седи законът на концентрирането.

Концентрирайте се в дъгата.

В астралния свят ще срещнем животни, води, реки, гущери и т.н.

В менталния свят ще виждаме величествени здания, строежи, там духовете са светещи.

Сега човек, като се концентрира, заспива, а това не бива, защото, щом заспива, влиза в течението на природата, а там са му нужни милиони години, докато намери и вземе правия път. Този е пътят, за който Христос казва: „Молитвите са, които ходят по него, сега вървят подир човека и му помагат.“ Ти ще се освободиш от всички предмети, които те отвличат, свободен да си, ще затвориш телефоните

навсякъде, ще останеш сам, ще кажеш: „На гости отивам.“ И хайде – в астралния свят.

Падане в транс е същото. Ако много хубаво си съсредоточен в една и съща мисъл, е по-лесно, а иначе е по-мъчно, и пак от външния свят идват смущения.

Медитиране трябва, а не мечтание. Труден е пътят за възлизане, за еволюция, но е приятен. Сега особено пътят за възлизане е по-приятен.

Може да направите следния опит: мислено да отидете на слънцето и ако нещо успеете да видите, да мълчите, никому нищо няма да казвате, само ще се поусмихнете малко. Но този опит е доста труден, за него едва ли някой от вас е подготвен. Човек трябва да е толкова морално издигнат, да устоява на думата си, да бъде изправен във всяко отношение. Затова по-добре е да направите следния опит. Опишете обстановката на стаята на ваш приятел, за да проверите интуицията си. Това е приятна работа, с която може да се занимавате. Опитът е необходим на глупавия човек. Само умният може да се ползува от опитността на другите. Човек е едно колективно същество, то се въодушевява от разни неща, но тези неща не са важни за него. Той трябва да знае кои именно неща са важни за него, и на тях да се спира.

Щом основно изучите своя живот, тогава ще започнете да изучавате живота на другите. Защото, ако се свържете с един лош човек, ще слезнете заедно с него, а после качването е много трудно, затова стойте надалеч от лошия човек. Трябва като артист да слизате и да се качвате. Затова за всички времена е валидна мисълта „Познай себе си.“ – Първо ще опознаете себе си, а после ще помагате и на другите. В Писанието се казва, че трябва да се родиш изново. Или ще повдигнеш, или ще те повдигнат, или ще паднеш. Затова, като

свършим първата стадия – раждане по плът, тогава ще има раждане по дух и тогава няма да има противоречия.

I-та стадия – Ще се родиш от грешни родители. Ще се мъчиш.

II-та стадия – Ще се родиш от добри и лоши родители.

III-та стадия – Ще се родиш само от добри родители и тогава ще започнеш правилното си развитие.

Ако душата знаеше своето минало, тя нямаше да може да се развива.

(Аз – Савка – попитах: Учителю, каква е разликата между желанието и искането?)

Учителят отговори: При желание може и да не постигнеш. Ако ти искаш, значи и целия си живот, ако трябва, да го дадеш, но трябва да постигнеш. Да искаш, това е радост.

Когато изядеш един плод, ти се радваш, защото освобождаваш семката, да роди новото дърво. Да желаеш, това е разумно. Да искаш, това е нещо външно, затова идва ограничението. Искането е един външен процес, а желанието е вътрешен.

Искането да съвпада с желанието на душата.

Свободен е само Бог.

Има три вида желания.

1. Които произтичат от Духа.

2. Които произтичат от нашия ум.

3. Които произтичат от нашето сърце.

Има мисли, които произтичат от нашата душа – те идват отвътре, от нашите ближни; от вънка, от по-нисши същества. Ако твоето желание е желание на душата ти, изпълни го.

„Търсете, искайте, хлопайте."

Търси – сърцето.

Иска – умът. Само този иска, който знае.

Хлопа – волята, ръката.

ИСКАШ. – И – за да искаш, трябва да знаеш закона на слизане и възлизане, да разбираш доброто и злото, да разбираш причините и последствията.

/е линията, която свързва двете отвесни линии на буквата И. Искането трябва да има един обект.

С – трябва да разбираш закона на движението, защото който иска, в него трябва да има движение, в него трябва да има постоянно прииждане. Това, което искаш, то не трябва само един момент да го искаш, а постоянно да искаш. Ще удряш, докато се счупи този голям камък.

К – е буквата от астралния свят.

V – ти трябва да знаеш как да направляваш лодката.

А, α – да направляваш нещата и да си умен да носиш товара на идеите, и да знаеш как тези идеи да ги раждаш.

Краката са символ на добродетелите. На земята човек ще отиде с краката си при доброто. С ръцете си ще направи доброто, това е вече ангелският свят. А с устата ще кажеш доброто, то е Божественият свят.

Ние отиваме при доброто. Ангелите го правят, а Бог го санкционира.

Ако човек се ограничава, той е свободен. Който се ограничава, е по-свободен. Ограничава се сам, за да не го ограничават други. *(Тук Учителят говори за месната храна, растителната и плодовата, но аз – Савка – не успях да го запиша.)*

В яденето трябва да влиза любовта като метод да се трансформират енергиите в по-висша форма.

Има глад на тялото, на сърцето, на ума. Когато човек яде, трябва в този процес да вземат участие умът, сърцето и волята, и те да вземат толкова от храната, колкото им е потребно. Щом влезе любовта, тогава никаква нечиста храна няма да влезе у вас. Да обичате, да

любите – това е най-важното. Любовта ще ни покаже каква храна трябва да възприемаме.

Сега ще отиваме главно към плодовете, докато дойдем до това състояние, дето думите ще бъдат храна за душата. Храната, която в сегашния век се консумира, е много нечиста, но ще дойде време, когато ще се храним направо от извора, а не от резервоарите. Месоядство има и в духовния свят. И смъртта на мнозина се дължи на такива месоядни души, които се хранят от кръвта на човека.

(Тези бележки не са довършени. Дали някъде са продължени, засега не се знае.)

19 декември 1921 г. София

Първа година
1922

ДВАТА ПЪТЯ

I година, 1 лекция на Мл. ок. клас, 24.II.1922 г. (в салона) II Събрание, Петък, 6 ½ – 7 ч. в.

Бяхме около 50 души и Учителя. Той ни говори бавно и начесто имахме мълчание.

Тайна молитва (Т.м.)

Аз бих желал да зная каква е идеята вътре във вашия ум? Вие искате или да посеете, или да ви се посее. Може ли да го запазите? То в даден случай ние не обичаме да си хвърляме семето. В неделните събрания ние сме много щедри, хвърляме и наляво, и надясно, но в специалните събрания искаме всяко семе да падне на своето място.

Вземете думата „наука“, тъй както се пише на български или на някой от славянските езици и написана с латинската азбука, тя има две различни понятия. В славянските народи науката търси да примири противоречията на живота, там тя в това е насочена. Докато в англосаксонската раса (scientia), техният ум е насочен в науката да изучават съотношенията на формите и тия вечни промени, които стават вътре в природата. Първата буква „S“ означава безконечност. Следователно от окултно гледище вие може да изучавате наука или като примирявате противоречията в живота, или просто да използвате силите в природата – един от двата метода. Онзи, който използва науката, опасността тук е голяма, там се заражда свещеният егоизъм. Затуй именно в тая раса е туй съзнание на гордост. У тях има една отвратителна гордост, те си придават голяма тежест.

Ние имаме сили, тази сила можем да употребим, както намерим за добре. Следователно аз разделям хората на две категории: едни от

вас ходите като англичаните, с онова присъствие на духа, че всичко може да направите, много може да излезне от вас; а другите, които търсят да примирят противоречията или да изцерят болките на сърцето си. И славяните са по-близо до истината.

Разбира се и важното на първо място, ако искате да се запознаете с окултната наука, трябва да изучите себе си. „Познай себе си!“. Това сте чували, нали? Тогава като казвам да познаем себе си, кое трябва да познава – висшето низшето, или низшето висшето? *(Олга: „Низшето да познае висшето.“)* Значи да познаете себе си, да познаете висшето, Божественото или с други думи казано – да познаем Бога. То значи: да познаем условията, при които можем да растем. Условията, които служат за развиване и растене, които дават направление на това растене и равновесието, което трябва да имаме.

Да допуснем сега, че вие растете, вашият ум се развива, мозъкът и мислите също. Обещавате нещо, от вас се очаква много, но дойде един случай и вашата форма се разсипва и от вас не остава нищо. Някой ще каже: „Такава му е съдбата“. Когато някой грънчар не направи гърнето си хубаво, каква му е съдбата? Смачква го и направя друго гърне. Следователно висшето всякога смачква формите на низшето и наново ще ги направи, щом не са направени хубаво.

Сега вие младите си позволявате често това, понякога минавате за по-умни от старите, казвате: „Те, старите, са отживели, ама ние ще покажем как се живее“. Но едно време и тия стари бяха млади и те тъй са казвали. Те-ние, но след тях ще дойдат други, трети, четвърти. По този начин не може да разрешите основния въпрос на живота. Значи вие младите трябва да използвате слабостите на старите, да видите какво им липсва на тях, кои са били причините, дето техният живот е излязъл несполучлив. То е много. Сега на вас ще ви задам една тема, върху която трябва да помислите. Тя е следната:

Тема №1 – Най-разумният метод за работа.

Това е за всинца, всеки от вас да се изкаже, кой е най-разумният метод за работа. Окултната наука, понеже е опитна, когато някой влезе в музикалното училище, взима цигулката, и оттам ще видя какво може да даде, в кой клас ще го турна. Ако учителят види, че ученикът е посредствен, ще каже: „Не си губи времето“. *Най-разумният метод за работа.* Тогава ще определя следующата беседа

(Мълчание).

Ще ви говоря какви трябва да бъдат отношенията на човека към живата природа. Изкажете се сега вие какъв план имате. То днес е изключително. Най-добрият метод, подразбирам от окултно гледище. Сега всички помислете за следующото събрание. Под „окултно“ разбирам, което трябва да се приложи и в действителния живот, другояче, ако не се приложи ще се отстраним доста далече, ще се отклоним от общия вървеж. Щото всички не сте на един уровен.

Някои от вас сте много обективни, повечето от вас сте материалисти, далеч от природата – материалисти-идеалисти, а по-малкото са идеалисти-материалисти. То е някои дават предимство на идеите, а други на материалното. Това е всичко. Сега идеалистите казват, идеите творят всичко. Има нещо по-високо от идеите. Вие ще използвате методите на природата, тъй както цветята използват слънчевите лъчи, така и вие ще използвате по същия закон. Кой за каквото е роден. Не си правете илюзии да създавате нещо особено, кой за каквото е роден. И в такова направление ще разгледаме у вас кой за какво е роден.

Допуснете, ако краката имат съзнание, пръстите и пр. Краката по земята ще ходят, ще носят общия товар, те не могат да си правят илюзия за нещо друго. Също ръцете, очите, ушите. Всеки един човек вътре в природата е един уд, един орган на това велико тяло и трябва да знае какво е неговото предназначение, разбира ли своето предназначение, по-лесно може да върви. Какви могат да бъдат

неговите функции и работа, които може да изпълни. (*Недешифрирани стенографски знаци.)*

(Мълчание.)

Ако имате някой въпрос, който вас ви вълнува най-близко, не далечното. Ще вървите по начина: гладният го вълнува хляба какъв ще бъде, топъл, студен или мухлясал. Така иде от знанието, пак същият закон, но трябва да се създаде едно знание солидно. Вие младите няма да правите погрешките на онзи циганин. Един циганин имал едно малко парче хляб и сиренце, отишъл на лозето, видял, че това няма да му стигне, че взел ял листа. Ял листа и накрая изял хляба и казал: „Отличен обяд". Та сега не искам да се нагълтате с ония листа и после да турнете окултното знание.

Ще се пазите от грешките. Никаква грешка в работата. Всяка грешка, която съзнаете – поправете я. Не е лошо когато е дошла грешката, но престъпление е ако не се поправи; не е грешка, ако дойде една крива мисъл, но тя трябва да се изправи. Стремежът на вашето сърце и воля трябва да бъде насочена да изправите погрешното, само по този начин може да съградите характер, една воля, на която да можете да разчитате.

Имайте предвид, нали в училището, когато идват учениците, учителите са много любезни, но колкото отиват по-навътре в знанието, материалът става по-тежък, и този добрият учител се и нервира, изменя отношенията си. Значи отношенията на учителя спрямо ученика се изменят. На първо място ученикът трябва да бъде способен да учи и трябва да учите и то много сериозно трябва да учите. Всяка наука си има правила и ще учите според правилата. После на вас младите ви трябва голямо самообладание, не привидно, но същинско самообладание. Защото има два вида самообладание: едното е фалшиво, привидно, отвън, а отвътре равновесието всякога е изгубено.

Аз ще ви приведа един пример: Млад момък се сгодил за красива, млада мома, с голямо благородство и външно самообладание в проявите си. Той често се хвалил с годеницата си пред своите приятели, и един ден завел едного от тях на гости в дома на годеницата си и му я представил. Те седели, разговаряли известно време, след което годеницата донесла на една табла сладко да се почерпят. Годеникът съзнателно спънал годеницата си, да види, как ще реагира тя при този случай. Както държала таблата със сладкото и чашите с вода всичко това паднало на земята; сладкото и водата се разсипали на пода. Годеницата запазила пълно самообладание и присъствие на духа и казала: „Няма нищо!" Спокойно се навела, събрала чашите, изтрила водата и излязла в другата стая. Годеникът се обърнал към приятеля си и казал: „Ето пример на самообладание, на благородство в характера! Това значи идеална мома." Обаче, като се оженили, работата не излязла, както той си мислил. Веднъж той я запитал: „Де остана самообладанието ти?" „Ти трябваше да влезеш в другата стая, да видиш, какво ставаше там. Само дървото на масата може да ти каже, какво дъвкане беше!" То не е самообладание.

После това сте забелязали у всички: отварят един прозорец, теглят, не се отваря, теглят, теглят и най-после толкова силно теглят, че може и да го счупят. Няма съзнание този прозорец. Много от силите, с които работите, някои сили в окултната наука са съзнателни, а някои полусъзнателни; някои са разумни, а други не са. Т.е. като казвам едни са разумни, други не, разумните сили вървят в същата посока, в която ние се движим, а неразумните се движат в противоположната посока и всякога трябва да знаете дали една сила функционира вътре в еволюцията, върви ли в хармония с вашето развитие или не. Всякога тъй трябва да определяте. Имате едно желание, веднага да го определите за или против една мисъл, едно действие, не да го отлагате. От ляво ли върви или от дясно. Ученикът

туй трябва да знае, да определи, да сортира тия мисли по възможност някои 25 %, а които може 100 %. Постепенно ще увеличавате тази пропорция. Тогава следующия път ще видим.

Този път едновременно ще предавам и опит. На всяко предаване следующия път ще ви поставя на изпит. Не само да отговаряте, не само теоретически, но и практически, приложения, да се изработи. Който иска да изучава окултизма, ще ви създадем през седмицата някоя мъчнотия, да видим как ще я решите.

Вие ще кажете: „И без това имаме мъчнотии“. Ние ще употребим начина за лекуване. Имате по цялото тяло много малки болки, пръстите ви болят, гръбнакът, това, онова, а ние ще образуваме по-голяма болест, че да се обърне умът само на едно място и вие ще забравите всички малки болки и ще привличате ума си на едно място. То значи, една мъчнотия ще създадем да привлече силите, другото е разпиляване на силите и природата цери. То значи да се образува една голяма болка, която лекува. Та вие още не сте дошли до големите болки.

Писмено ще се изложите за темата. Ще пишете малко. Ядката само. Всеки от вас ще си създаде един отчет: за вас, кой е най-добрият метод, не какво са писали учените хора. Какво са писали те, то понякога може да съответства с природата на човека. И според тия методи ние ще нагодим да може да използвате общия принцип, тъй че всеки един според метода, който има, да може да използва и прилага. Зависи от вашата добросъвестност, вашата искреност и дълбокото ви желание. В това отношение американците са на първо място. Има студенти, които свършват, като работят, в кухнята. Вие ще кажете: „Нямаме условия“. Ще използвате всички условия, то е добре, когато дойдат хубавите условия, но всички условия трябва да се използват. И при най-лошите условия, когато кълцаш лук, можеш да намериш 5-10 м. да четеш.

Сега втори път, ще видим тогава.

ЗА СТРАХА И БЕЗСТРАШИЕТО

I година, 2 школна лекция на I Мл. ок. клас, 1.III.1922 г. сряда 7-9.30 в. София

Т. м.

Прочетоха се темите. (Човек трябва да започва всяка своя работа с най-малките спънки.)

От всички тия прочетени работи извадете есенцията. Ще направите едно извлечение. Един да го направи.

Ще съберете числата, както ги дадох, после ще ви кажа защо. За тия числа аз ще ви дам някои обяснения – общото число е 227.

1-20 7-12 13-8

2-15 8-13 14-2

3-5 9-14 15-21

4-7 10-1 16-16

5-9 11-9 17-17

6-10 12-8 18-11

____

227

Знаете ли на какво мяза туй упражнение „Fir-furfen-tao-bi-aumen“? „Fir-furfen-tao-bi-aumen“ – то е едно изречение, което значи „С най-малкия страх и с най-малката тъмнина!“. Всеки, който върви по тоя път, трябва да има най-малкия страх и най-малката тъмнина. С най-малкия страх, който причинява най-малка вреда и отклонение.

Който се страхува много, не е за тука. Първо научете изкуството да се страхувате най-малко и да имате най-малката тъмнина.

Аз ще ви държа една беседа, може би следующия път (като се уреди, тогава ще ви говоря), какви трябва да бъдат отношенията на човека към живата природа. [правилата за учениците от следващата лекция]

А туй изречение аз го превеждам на български така: „Без страх и без тъмнина!“ Знаете ли, че страхът ражда тъмнината в света? А страхът е роден от греха. Тъй седи въпросът. Страх, не предпазливост, защото човек, който знае, че съществува една първична причина и при това се страхува, този човек не е разбрал смисъла на тая причина. Тъй ще влизате, като ученици – без страх и без тъмнина. Ако ли не, ще се яви в ума ви страхът, ще ви лиши от светлината, а тъмнината по един естествен път ще дойде. И обратно – когато имате тъмнина, и страхът е там. Те са две състояния на човешкото съзнание, които трябва да урегулирате, защото всички ученици на окултизма първо се питат: „Може ли?“, „Дали ще успеем?“, „Може да не е време!“, „Какви са нашите способности?“, „Може да паднем“; „Може да се повърнем назад“. Въпросът се решава така – ще се учиш или няма да се учиш – нищо повече! Искаш ли да се учиш или не искаш?! Тъй е въпросът – рязко! Тъй е то. Та сега ще преодолеете тази мъчнотия в себе си. Там, дето Христос цитира този стих: „Страхливите няма да влязат в Царството Божие...“ [О.Й. 21,8] Вие може да проверите страхливият човек учен не може да бъде, нито философ, нито държавник, никакъв не може да стане. Страхливият човек ще има живота на заека, а от заека по-страхлива е жабата. А жабата е емблема на крайния материализъм. Това е един факт.

Следователно, всички хора материалисти са страхливи – вземете на един най-смел човек, материалист парите и ще видите, че той ще изгуби и ума и дума. Като работи 20 години, и вие му вземете всички

средства, той е в положението на жабата, а заекът е богатият, още недообран.

И тъй, като мислите за заека, ще кажете материалист човек е той, е недообран; той бяга да му не вземат останалото богатство. А жабата е съвършено обрана, тя е вън и трябва да влезе във водата. Тя казва: „Тук е спасението!“

И тъй, аз ще ви дам три емблеми: жабата бяга във водата, заекът – в гората, а ако подплашите някоя птичка, тя хвръква във въздуха. Но две неща ви трябват: без страх и без тъмнина! Ще го турите като мото. Туй ще си го напишете и никакви коментари!

Когато се предприеме някоя екскурзия, какъв е методът? – Избира се някой висок планински връх, после туристите почват да се изкачват към него и докато го достигнат, на много места ще почиват. Тъй и в тази наука, на много места ще почивате, на много места ще ядете и подновявате силите си. Сега мнозина учители представят, че окултизмът е област много опасна. Да, опасна е за страхливите, но за безстрашните е най-безопасна. И когато кажа: „Много е опасна“, това изпитват само страхливите. Опасна е тази работа; казвам, за да се освободя от тях. И после, когато кажат: „Без най-малката тъмнина“, те – страхливите казват: „Непристъпна е светлината“. Страхливият и от светлината го е страх. Вземете, и разбойника; като обира някого, в тъмнина работи; като му светнат, веднага му трепва сърцето.

Това са двата метода, с които се изпитват учениците на двете школи. Всякога ще ходите без страх и без тъмнина. Който ходи със страх и тъмнина, той е пак ученик, но на черното братство. Без страх и без тъмнина – ученик на бялото братство.

Може във второто и третото събрание да ви говоря върху човека. Утре вечерта ще има беседа там в салона. Ще бъдете слушатели, там всички. Трябва да се уреждат работите. Вие, младите, трябва да бъдете предвидливи. Когато човек тръгне по някой път, трябва да прати

човек да види пътя разчистен ли е, „може ли да се мине“, мостовете направени ли са, как се минава: пеш, с кон, да не се връща, иначе някой назад. Тъй, ще бъдете безстрашливи!

Първото нещо – вие много пъти сте ходили и сте се връщали назад. Много пъти учениците започват, влизат в гимназията, някои изкарват първи клас и остават, други изкарват II, III, IV, пък най-силните остават напоследък. Като свършат гимназията, като излизат в живота, пък може да се случи най-способните в гимназията да останат назад в живота. Законът е верен. Някои ученици, които са били първи до трети клас, от четвърти нагоре почват да отслабват. И обратно, като че се събужда нова енергия и от четвърти клас нагоре изкарват много добре.

И аз отдавам това на една психическа причина. И тя е следната: тия деца, като ги хвалят чрезмерно, у тях се развива тщеславието, на задната част на мозъка се привлича всичката кръв, а предната част на мозъка се храни по-малко. Тъй че, когато много ви хвалят хората, без да искат, те ще спрат развитието на вашия ум. Затуй учениците трябва да се въздържат, да се възпират от хвалене.

Тщеславието е отзад, а понеже умът е все отпред, разбойник е то и всичката храница, която иде, я взема. И умът не може да се развива. И затова в Писанието се казва: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“. Те стават спасени. Ако някой те пита: Защо да не бъдем тщеславни? – ще възразиш: „За да не престане умът ми да е ум“. Действително, онези хора, които са осмивани в света, са станали поети, велики хора; а които са обещавали много, останали са посредствени. По тази причина умът им не е имал достатъчно храна да изкара своята работа. Та за туй ще чакате да ви хвалят хората след като умрете, на гробищата, тогава ще слушате хората кой какво ще каже за вас – и добро, и зло. А живи, докато сте трябва да бъдете глухи за всичко.

Например, може да ви попитам: „Ти ученик ли си на окултната школа?“ – и после да кажа: „От тебе няма да излезе нищо, то е трудна работа!“ – и ти се умърлушиш. Не, спри се, никакво внимание няма да обръщаш.

Сега ще приложите този метод и ще видите какви са резултатите. Имат ли практическо влияние, или не? Защото има смели хора, от страх са смели. Някои казват: „Да бъдеш много смел!“ Но някой път смелостта се дължи на страха. Вземете, вие котката, която я е страх или куче, което квичи. В момента на самосъхранение у нея се заражда най-първо страх, но после тя е готова да се хвърли отгоре ти. Туй не е безстрашие. Това е смелост от страх да запазиш живота си. Когато пък безстрашието, подразбира вътре при всяко положение да е безстрашен човек, или казано на окултен език: „Да се колебаеш отвънка, без да се разколебаваш отвътре. Колебание отвънка без разколебаване отвътре!“ Тези правила ще ги приложите, ще ги имате пред вид, когато изучавате окултните уроци.

Сега е достатъчно, нали?

Защото именно Божествената Любов ражда безстрашието. Само Любовта може да роди безстрашието, и то съвършената Божествена Любов – никоя друга. На физическия свят не може да познаете Любовта, докато не познаете безстрашието. Ако ти тупка сърцето, може за Любовта да говориш каквото си искаш, тя е непознаваема. Не казвам да направиш сърцето да не тупа, но при страха има едно особено трепкане. Това са енергии, които предизвикват точно определени психически състояния, проявяващи се на лицето, като трепвания, побледняване, събиране на кръвта навътре и след туй има разширение на кръвта, излизане навън, защото, след страха се ражда и гневът.

И тъй, например, страхливият човек се докача, че си го изложил, него го е страх от общественото мнение. Той ще се разгневи, как тъй

да го изложиш. Сега представете си, яви се, да кажем един адепт от черната ложа, и той, чрез своята наука, изкушава те, измами те, излъгва те, ти се опозоряваш. Тогава, след като те опозори, той ще ти даде един метод да скриеш туй, което си направил. Най-първо ще те измами, а след като направиш греха, той ще дойде в друга фаза, като твой благодетел, ще ти покаже начина, как да се избавиш. Ще дойде лъжата. А сега, безстрашният човек никога на изкушение не се подава. Туй е за учениците на окултизма. Щом влезете в тази школа има много възможности за изкушение.

Сега в тази школа ще ви дам метод да правите преводи; например, река на какво е превод, дърво на какво е превод, вълк, лисица, жаба, муха, комар – те са все преводи. Туй е езикът на природата. Защото природата е направила комарите, вълците, лисиците. А ще кажете: „Когато някой пише някое писмо, нали всяка една буква си има своята целесъобразност?“ Един ред от такива букви дава известен смисъл. Следователно, животните, като ги наредиш в известен ред, по същия закон ще добиеш едно разумно слово. Ще започнете най-първо с по-малки преводи: река-извор.

Тема №2 – Превод на думите: река, дърво, планина, вълк, лисица, жаба, муха, комар?

Т. м.

Списък на учениците от Първи Окултен Клас на Бялото Братство

1. Александър Стрезов – студент естест.,чиновник; „Долни Лозенец“ 164
2. Ана Матеева – „Безименна“ 9
3. Анастасия Динова – чиновничка; „Априлов“ 15
4. Анастас Щерев – градинар ; „Фердинанд“ 85
5. Асен Кантарджиев – студент, чиновник; Арсенала
6. Богдан Икономов – подначалник в Министерството на правосъдието; „Оборище“ 87
7. Борис Николов – студент естест.; „Долни Лозенец“ 164
8. Василка Иванова
9. Величко Хараламбев – „Раковска“ 154
10. Виктория Христова – студ. математика, чиновничка; „Цар Борис“ 40
11. Георги Марков – студ. математика; „Регенска“ 30
12. Георги Радев – студ. математика; бул. „Македония“ 15
13. Георги Томалевски – студ. математика; „Веслец“ 47
14. Дафинка Пенчева – студ. филолог., чиновничка; „Сердика“ 1
15. Димитър Стоянов – словослагател; „Неофит Рилски“ 59
16. Добран Гарвалов – студ. медик; „Бр. Миладинови“ 101
17. Евдокия Вълчанова – студентка; „Иван Рилски“ 10
18. Евдокия Иванович – „Оборище“ 65
19. Еленка Андреев – студентка философия; „Витошка“ 59
20. Иван Цочев – студент естест.; „Ц. Шишман“ 26
21. Илия Желязков – капитан
22. Кирил Икономов – чиновник; „Неофит Рилски“ 59

23. Кирил Паскалев – „Бр. Миладинови“ 101
24. Константин Константинов – студ. финансова наука; бул. „Скобелев“ 13
25. Кръстьо Толешков – студ. естеств.; „20-ти април“ 20
26. Кузман Кузманов – студ. философия; „Регенска“ 30
27. Люба Радославова – „Оборище“ 14
28. Мичето Зафирова – студ. философия; „Цар Борис“ 40
29. Марийка Петкова – чиновничка; „Неофит Рилски“ 62
30. Мария Радева – чиновничка; бул. „Македония“ 15
31. Мика Тодорова – студ. философия; „Велико Търново“ 15
32. Милка Икономова – учителка (стажантка); „Оборище“ 87
33. Михаил Влаевски – художник; „Цар Самуил“ 117
34. Моис Коен – Директор на Апис, тел.705; бул."Сливница“ 205
35. Невенка Петкова – чиновничка; „Неофит Рилски“ 62
36. Олга Славчева – чиновничка; „Ивайло“ 25
37. Парашкева Влаевска – „Цар Самуил“ 117
38. Пенка Михайлова – студ. философия; „Шипка“ 48
39. Петър Пампоров – студ. философия; бул. „Фердинанд“ 130
40. Петър Попов
41. Савка [Керемидчиева]
42. Симеон Симеонов – нотариус; „Раковска“ 154
43. Сотирка Бабаджова – ученичка ББ; „Оборище“ 65
44. Стефанка Гунева – аптекарка; „Бр. Миладинови“ 114
45. Стоян Джуджев
46. Стоян Караенев – студент; бул. „Фердинанд“ 85
47. Тодор Попов – студ. естеств.; „Софроний“ 85
48. Христо Койчев – Княжево 211
49. Цветанка Гатева – Симеонова – художничка; „Раковска“ 154
50. Цветанка Щилянова – художничка; „Евлогий Георгиев“ 54

51. Цеко Етугов – електротехник; „Раковска“ 129

28 братя и 22 сестри (Василка като гостенка)

8 март 1922 г. Сряда
София

МЕТОДИ ЗА УКРЕПВАНЕ НА ВОЛЯТА

3 лекция на I Мл. ок. клас, 8.III.1922 г., сряда, 7-8 ч. в.

Т. м.

Сега имате един метод с всичките точки. Второто упражнение ще бъде: **Тема №3 – „Мястото на волята**“. Ще пишете по-малко – половин лист, после пак ще извадите общите правила. Повече от една страница няма да пишете. Само главното ще извадите. На кое място да турим волята, защото тя още не е на мястото си. Сегашните хора са хора без воля. Волята почва с разумния живот, дето няма разрушение.

Аз ще ви дам няколко правила да различавате в себе си истинските волеви действия от другите, които произтичат без воля. Те волята ще вземете като най-висшето, което се явява.

Вие ще бъдете свободни, всеки според както мисли, тъй ще се изрази, както схваща, както вие разбирате. Няма да се страхувате, нито да си казвате: „Дали аз ще се изразя добре?“ Може да е криво – нищо не значи; защото щом има у вас страх, значи вие нямате воля да се изразите. Значи, трябва да имате воля да се изразите, макар и глупаво. Защото, един човек, който взема чуждите мисли и минава за учен с чуждото, е по-глупав от този, който изказва своите мисли. В света няма норма, кое е умно и кое е глупаво. Умното днес, може да стане глупаво утре. Например, в миналата култура хората са се поздравявали като се целунат с езика си. Животните още имат този обичай. Сега ако двама души се срещнат и се поздравят с езика? Сега е на мода да се поздравяват с ръката си. Един ден и това може да се замени с друго.

Сега да чуете правилата за учениците. Четири правила има (в негативен смисъл). На прага за окултния клас слушателите трябва да знаят следното:

1. Който един път се опита да поправи абсолютното, Божественото, се отстранява от класа.
2. Който два пъти не дойде на урок (без важна, неотложна причина), се отстранява от класа.
3. Дълбоко в душата си и пред съвестта си той трябва да знае какви са причините, които са го задържали. Важността на причините се предоставя абсолютно на съвестта на ученика. Един ученик никога не трябва да лъже себе си. Ако той излъже себе си, той сам по себе си е вън от класа.
4. Който един път не направи урока си, се отстранява от класа.
5. Три пъти ако стане взаимно нагрубяване между учениците, и двете страни се отстраняват от класа. Между учениците сърдити хора абсолютно не се допущат.

Всичко, каквото става и се говори в класа, е тайна на класа. Който се опита да изнесе нещо навън (което не бива да се изнесе), се отстранява от класа.

Върху темата за човека няма да ви говоря. Ще ви дам само едно правило. В природата всичките млади издънки имат стремеж бързо да растат на горе, на височина. У тях има стремеж да растат на високо. А след туй израстване почват да растат на дебелина. Този е методът и на художника. Художникът най-първо нахвърля общите черти. То е височината, идеята, а после хвърля сенките – това е растене на дебелина.

Значи най-първо във всичко ще схванете общите идеи, общите черти, важните. Например, ако бихме нарисували човек, кое е най-

важното? – формата, двете очи, двете уши, носът, устата, веждите, неговата брада и челото са най-важните черти. А след туй вече идат сенките. Ако нахвърлите, да кажем, повече сенки, какво ще покаже това? – Че този човек е в затруднение. Когато някоя картина се тури в тъмен фон, показва, че обстоятелствата, при които той живее, са неблагоприятни. И в природата е тъй: когато човек прекарва в безсъние, веднага природата нахвърля сенки около очите. Туй показва, че е преминал една безсънна нощ. Та затуй учениците сега ще учат да спят правилно.

Първото нещо е сънят. Ще се мъчите да спите правилно. Ще си определите точно време кога да си легнете. И като си легнете, ще си турите в 5 или 10 минути да заспите. Там ще упражнявате волята си и ще видите туй време, което сте си турили, ако в 10 минути заспите, наложили сте си волята. Ако мине половин час и не заспите, волята ви е слаба. Волята ще започнете от съня. Ще имате една гимнастика, много приятна и няма да си правите илюзия, че имате силна воля. После ще кажете на себе си: „Тази вечер искам само на дясната си страна да спя." Ако сутринта, след като се събудите, се намерите на дясната си страна, имате воля; ако се намерите на другата си страна, няма какво да се обезсърчавате. Правете опити! Може да направите сто опита.

После чисто от окултно гледище сънят си има своето предназначение. Той е училище в астралния свят. И туй, което учите горе, ще го приложите долу. Ако не можете да спите значи, ако в астралния свят не можете да учите, и на земята няма да можете да учите. Понеже като си спал, ти си бодър, умът ти е добър, но щом се събуждаш и не си разположен, в астралния свят не си работил, както трябва. И целия ден работата ти ще бъде, както твоето сънно състояние. Ще кажеш: „Работата, която ми е дадена на сън, аз искам да я свърша добре. Отивам в астралния свят да работя добре." Сега вие

заспивате и понеже искате да си почивате, затуй не може да намерите онези, които искат да ви преподават. Вие мязате на децата, които са в гората, а не са в своя клас и кому тогава ще предава учителят. Защото всеки, който ляга, не отива на училище, а в гората, а после казва: „Нищо не научих“. Като заспивате, ще кажете: „Сега отивам в клас“, защото и в астралния свят, след като учите и там има разходки. И тогава ще си позволите една разходка, ще имате някои планински върхове, някой извор и ще се върнете пак обновен от тия приятни впечатления.

Първото правило да се научите да спите правилно. Всеки ще тури 5-10 минути за заспиване. Да опитате волята си. Може и 15 минути, 1/2 час, един час, но повече от един час, ако не може да заспите, тогава ще търсите причината къде е.

Сега заедно със съня ще ви дам друго едно положение естествено – да медитирате и то върху дъгата, да може да създадете една картина красива във вашия ум. На някои може да вземе една година, две, три години, някои може в един по-къс, кратък срок да си произведе тази картина. Пет минути ще медитирате върху дъгата, да си я представите жива, тъй както е в природата, с всичките ѝ краски, отчетливо. Туй ще ви послужи, като един стимул, да развивате въображението си. На един окултен ученик въображението е необходимо, понеже то е майка на идеите. Може дъгата да си я представите по следния начин: че на запад е слънцето, един черен облак към изток, а дъгата от север към юг, след един пролетен дъжд. Или пък от изток е ясно, а тази дъга е към запад, или каквото положение и да вземе, но тази дъга в ума ви един ден тъй да изгрее, както в природата. Може да се спирате и по 5 минути, или по 10 минути да медитирате на ден. Да видим кой от вас ще може пръв да произведе тази дъга. Аз ви давам срок една година. Ще медитирате със затворени очи и да виждате тази дъга жива, картинно да изпъква.

Най-първо, си я представете умствено, тя няма да е ясна, но после ще става реална. Може да медитирате и сутрин и когато сте разположени. Какъвто и да бъде резултатът, вие все таки ще се ползвате.

От този опит ще спечелите, няма да изгубите. Сутрин може да медитирате, след ядене не след като минат 2-3-4 часа, тогава пак може. Вечерно време може и преди обед. Вие ще си изберете най-благоприятното за вас време. Вие ще си изберете времето. Някои от вас нарисувайте си тази дъга. Ако искате пък някои щом завали дъжд и има дъга, запомнете обстановката, положението. След всеки един дъжд излизайте да проверявате каква е дъгата. Тази дъга ще внесе един нов елемент вътре в ума ви.

Друго едно правило против дразненето, което имате. Ще употребявате пеенето, за да се тонирате по следния начин. Щом дойде да се раздразните, ще изпеете „до-ми-сол-до“. Ще ги изпееш десет пъти. Те са основните тонове. Само че интересно е, учителят по музика щом се разсърди, забравя туй правило. Никой учител по музика щом се разсърди, не пее, ами с лъка удря. Той като се разсърди, да тури лъка на място и да свири, и да пее „до-ми-сол-до“ и ще свърши работата. После върху тия четири тона аз ще ви говоря какво означават.

Първото правило: ще гледате всички да се хармонирате. Туй трябва да бъде естествено, да няма нищо пресилено. Хармонизиране, не подразбира всички да слезете на един и същ уровен. Не, защото аз определям: еднообразието, според мен, е зло, а разнообразието – добро. Сега всички ще се стремите към разнообразието. Разнообразието това е качество, свойство на Духа! Там, дето е Духът, всякога има разнообразие. Тогава превеждам: разнообразието, то е изобилие, а еднообразието, то е сиромашия. И от окултно гледище, щом имате някоя неприятност в живота си, животът ви е еднообразен.

Следователно, туй зло е влязло в живота ви, да ви създаде разнообразие. Щом имате някаква спънка, страдание, мъчнотия, туй показва, че животът ви е еднообразен и туй страдание е, за да се внесе едно разнообразие. Разнообразието е едно богатство, а богатството е необходимо за развиване на човешкия дух. И туй страдание е само една преходна гама.

Там едното правило казва: „Който коригира Абсолютното", та никога не коригирайте природата в себе си! И всички, които са се опитвали да я коригират, всякога са свършвали фатално, няма изключение. Може да направите опит, и той седи в следующето: Вземете природата, която е създала тревопасни животни и хранете ги с месна храна, ще видите какви ще бъдат последствията. Аз правя разлика. Според мене, злото е месоядство, а доброто е плодоядство, а не вегетарианство. Месото, всякога в астралния свят, седи като емблема на злото. И когато искат да ви покажат, че постъпките ви са лоши, ще ви дадат да ядете месо. Когато сънувате, че ви дават месо, значи вие вървите по един неестествен път. Когато говоря за човека, подразбирам духовния човек, защото две същества живеят в тялото заедно. Аз говоря за разумното същество. Две същества живеят сега, на които животът не схожда и за туй между тия две същества и Божествения човек има борба, защото животът им е несъвместим. И туй произтича от това, че някои от клетките, които образуват нашата храна, са месоядни. После през хиляди поколения клетките са месоядни. Макар ти да имаш желание към растителна храна, но у тях се заражда едно желание за месце; и вътре в тялото; в кръвта те се ядат. Тия белите клетки в кръвта водят борба и се ядат едни други. Тъй че в самия човек има война. Човек е вегетарианец само по идея, а вътре става едно взаимно ядене, гълтат се там. Сега сами ще турите идеята в себе си да се храните с плодове; тъй умствено ще турите

идеята. Тя ще работи, а за пълно вегетарианство, то е един въпрос на вековете още.

Достатъчно е вече.

Тези правила (от методите) ще бъдат ръководно начало. Вие ще си ги напишете. Този закон ще го гласуваме и ще го прокараме. Туй аз го наричам допълнение на закона. Ще го прегледате, ще се съберете някои неща има да се допълнят, други да се извадят и тогава, върху тия точки, аз ще се спра да поговоря. И тогава аз като влезна в клас ще ви поздравявам: „Без страх!“, а вие ще отговаряте: „Без тъмнина!“.

Сега искам да се самоопределите, онези които може да следват редовно, да се самоопределят, добре да се изпитват, да няма после недоразумения. Петдесет души са достатъчни. Та като се самоопределите, тогава ще ви дадем формулата, както е: „Fir-fur-fen-tao-be-aumen“. Ако не се самоопределите добре, тази дума е много опасна. Първата дума чисти, а втората дума „Тао“ – тя съгражда. Но първо трябва да минете първата дума, тя ще ви пречисти. Двете последни думи са много силни; те са думи, които съграждат. Без страх!

Ще употребите само излишното време, което имате, аз не искам да ви се погълне всичкото време. Само излишното време, което няма къде да се употреби, то е достатъчно. За този клас много време не се иска. Тъй щото, там да не се срещне противоречие, някои да се посветят само на това. Не, само излишното време! Когато Мойсей е дал своя закон, казал: „Шест дена ще работя за себе си, един за Бога“.

Но първото правило за съня ще го спазвате. Той ще реши въпроса. Седем часа сън за вас най-много. Ако спите пет часа, не се обръщате и без да се пробуждате, то е достатъчно; но ако десет пъти се обръщате и пет пъти се пробуждате, то е недостатъчно. От 10 часа вечерта всички трябва да бъдат на легло. Десет часа като дойде всички

да бъдат на легло. Туй не може да се каже като правило. Някои може да си легнат в 8 часа, други в 10 ч., някои имат работа до 11 ч., 12 ч., но правилото е: като легнеш, след 10 минути да заспиш. Който остане след 10 часа нататък, той не може да заспи. Сън иде пак в 12 часа. Има промеждутъци в спането. Онези, които заспиват по-рано, поглъщат всичката прана, която е набрана и ти като легнеш не можеш да заспиш. Ще чакаш други да станат. Затуй, богатите заспиват в 4 часа, понеже бедните отиват на работа, образува се един излишък. Но щом си турите един навик да заспивате, тогава тялото ви може да намери тази прана. Може да ви дам едно правило: по-късно от 12 часа не оставайте. До 12 ч. по-късно не. Когато искате да си починитe хубаво, може да разделите времето си. Легнете си рано, в 8 часа. Уморени сте, изгубили сте енергии; яжте рано и в 8 часа да сте на леглото си, да си починитe, да наберете енергията, която сте изгубили. Пък, когато имате енергия в запас, може да останете по-късно. Те часовете са: 8, 10 или 12.

Т. м.

Тайна молитва значи, че ще се молите свободно, тъй както знаете. Тайна молитва значи: ще прекъснете всичко със света, ще затворите всички жици на телефона; да няма никакъв шум, ни приемащ, ни предаващ. Ще затворите всички ключове със света, да не ви смущават, нищо повече! Да останете със себе си, да помислиш малко сам. Има разлика от медитация. Тия работи ще ги научите. В тайната молитва веднага ще се стремите в 1 минута, в 2 минути отгоре да останете свободни. То е просто обръщане ума към Бога. Когато казваме „тайна молитва“, разбираме, както обръщаме погледа си към слънцето, да погледнем. Щом помислите за Бога, то е молитва. То е достатъчно да помислиш за Бога, то е най-красивата молитва. В този клас тия въпроси постепенно ще ги засегнем и ще имате една

ясна, категорична представа. Правете опити, ще проверявате. Въпросът е за завладяване на тялото си, да стане човек господар.

КАЧЕСТВА И ПРОЯВЛЕНИЕ НА ВОЛЯТА

4 лекция на I Мл. ок. клас, 15.III.1922 г., сряда

Т. м.

Прочетоха се темите: „Мястото на волята“. Тоя път пак ще извадите правилата само за волята. И аз ще ви говоря от чисто френологическо гледище, какво нещо е волята, научно. Туй, което вие писахте е психологически.

Сега за втория път искам от трима души да напишете за „белия цвят“: **Тема №4 – Как се е явил белият цвят в природата?** Вие ще изхождате от чисто естествено гледище: Как е създала природата белия цвят. Сега, ако в едно бяло платно отворите една дупка, какво ще се яви вътре? – *Черно петно.* Значи, всяко място, което не се осветлява, е черно, нали? Ако в едно черно място отворите дупка и се осветлява, какво ще се яви? – *Светло място.* Аз ви навеждам на идеята какво нещо е белият цвят. Старите схоластици на какво са уподобявали човешкия ум? – *На една бяла площ, на която всичко се пише.*

Ще разгледаме после и качествата на волята и как се е проявила волята в света. Защото волята има няколко проявления: проявление в умствения свят, в астралния свят и във физическото поле. Волята всякога подразбира ограничаване. Да кажем, че си един богат човек, разточителен, харчиш много – 50 000, 60 000, 100 000 лева. Не ти достигат парите, вземаш оттук-оттам, никой не ти дава, най-после ти решиш да съкратиш бюджета си. Ще седнеш, ще намериш извора, средствата в себе си: малко ще ядеш, малко ще пиеш, скромно ще се обличаш, ще живееш в една скромна колибка. Волята има два начина

на проявление: смаляване и разширяване, но първото нещо – волята започва с ограничаване. Без ограничаване воля не може да се прояви. Воля подразбирам, първо: строго определено движение в съзнанието, трябва да се даде известен наклон. Ако не ограничавате нещата, няма наклон. Ако ограничите в една тясна площ и дадете наклон, ще има движение. Но от френологическо гледище не всички хора имат еднаква воля. Волята не е еднакво развита у всички и затуй трябва да знаете вие признаците на волята.

Сега, например, говорите за воля, но ако видите един човек, може ли да узнаете у кого е силно развита волята? И дали тази воля е култивирана, възпитана или просто естествена? Тия признаци, като ученици на една окултна школа, трябва да ги знаете. Как мислите, ако един човек би имал само един пръст чело, може ли да очаквате от него някоя философска мисъл? – Не, никаква. Най-малко три пръста трябва да е челото, за да може човек да мисли. Сега много от вашите илюзии ще изчезнат. В туй отношение окултизмът е опасна наука. Защото, който влезе и мисли, че е гениален, а окултистът му каже, че не е. Това ще каже, че има гений в зародиш, тъй като семка, малък. Пък има гений, който сега е почнал да расте, пък има и който е израснал. Като кажем, че някой е гениален, разбирам, той се е развил, проявил се е. А простите хора те са в зародиш. За да се развият, иска се много време още. Изобщо:

– в 100 години се ражда по един гений в света;

– в 1000 години се ражда по един светия в света;

– всеки 2000-2500 години се ражда по един Учител в света;

– всяка година се ражда по един талантлив човек;

– всеки ден се ражда по един обикновен човек;

– всеки час се ражда по един глупав човек.

Тъй щото онзи, който бърза, който търси часовете, той е между глупавите, които смята часовете, когато се учи за Бога, той е глупав

човек. Ако търси дните, между обикновените хора е. Седмицата турихме ли ние? – *Не.* А-а, пропуснахме. – *За месеца не казахте.* А-а. Тъй щото, обикновените хора при обикновени условия се раждат. Друг ден ще ви дам една схема за развитието на волята, все трябва да имат известни мерки. В света онзи има по-силна воля, който носи шашка, като те срещне, веднага хваща шашката си. Онзи, който пише писмо, като хване перото и в него се прояви волята. Следователно той може да работи. Търговецът, като отвори касата си и там се проявява волята. Парите са един стимул. Гладният като отвори торбата си и в него се поражда волята. Тъй че в света има различни стимули, които подтикват волята. Ученият – като отвори книгата; химикът – като влезе в своята лаборатория. Затуй човек трябва да има вяра в главата си. Той, като погледне главата си, да е като онзи, който, като бутне шашката си, знае, че тя е корава, силна и може с нея да работи, не се обезсърчава.

Най-първо ние трябва да имаме вяра, че нашият мозък, нашият ум може да работи. Вяра трябва да имаме: вяра в сърцето си, което е емблема на нашите чувства, че във всички мъчнотии то може да издържа на страданията. После, вяра в нашия стомах, че храната, която възприемаш, може да я обработи и да ни даде необходимото в живота и вяра в ръцете и краката, че може да работим и да ходим там, дето искаме. Това е талисман. Като попипнеш главата, да знаеш, че тя може да решава разумно всички въпроси. Затуй ще се пазите, да не се демагнитизира мозъка ви. В известни случаи мозъкът изгубва своите сили – при силни сътресения. Тия сътресения може да бъдат ментални, астрални и физически. Примерът, дето един руски цигулар, като чул друг един виртуоз, това не му послужило за импулс, а се обезсърчил. Затуй високите планински върхове трябва да седят далеч от градовете, да не хвърлят сянка. Или с други думи казано, големите авторитети в света спъват малките хора. Човек да се

основава на известен авторитет в света, може. Но този авторитет да може да събужда мисъл и да дава свобода, но щом те спъва, тогава не може да мислиш. Такъв авторитет може да бъде само Бог, никой друг. А виждаме, че Бог се е скрил тъй, че не го знаем къде е. Той тъй се е скрил, че ние Го търсим сега и не можем да Го намерим.

Тогава, ако ви попитат, в тялото де бихте поставили волята? Да кажем, главата, мозъкът е място за мислене; дробовете, сърцето отговарят на чувствата на човека. Колкото човек повече чувства, той се разширява. Когато е скръбен, той въздиша дълбоко. Значи, там е чувствителността и, когато ние искаме да я уравновесим, дишаме дълбоко. А реакциите и спънките стават в стомаха. А волята е в ръцете, в краката, в езика, в очите, в ушите. Всичките тия сетива са място на волята. Тя там се проявява и действа. И тъй, този е естественият път. Когато някой може да рисува хубаво, неговата воля е определена в рисуването. У друг, който говори, волята е в езика и в нашата мисъл. Навсякъде волята може да влезне и да направлява. В това отношение волята е външната страна, проявената вече, външната страна на битието или обективната страна.

Сега аз съм определил челото – това е мисълта; носът – чувствата, а долната част – волята. В лицето е тъй физиогномически, ей тъй от носа надолу, брадата туй е волята. Като дойдем до пръстите, пак същият закон. Палецът: I-та фаланга е волята, II-та – човешкият ум, а III-та – неговите чувства. Когато някой почне да му отслабва волята, той крие палеца си в юмрук, а онези, които обезумяват, те държат отворени пръстите си. А онези, у които палецът е отгоре при юмрука, прилича на змия, щом ѝ удариш главата, тя се крие и няма вече мисъл. Ще проверявате; щом почнете да си туряте пръстите отвътре, ще се магнетизирате. Не, отгоре ще туряш палеца си, за да се магнетизираш. Когато държиш ръката си в юмрук и палецът е отгоре, известни центрове в главата, които са свързани с тази част, те се

събуждат. Вие трябва да знаете езика на природата. Палецът е най-важният; той изпъква, без него смешна ще бъде ръката и пръстите нямат смисъл без него, а с него и другите пръсти получават смисъл. И желаете формата на палеца да бъде красива, и вие ще въздействате на волята си.

Когато изучавате патологията на човешката воля, ще забележите, че у престъпниците първата фаланга е съвсем валчеста топка, у престъпниците от минали животи, от 4-5 поколения, като един боздуган се образува палецът. Когато волята действа, първата фаланга расте; когато умът правилно се развива, втората част расте в големина. Ето ви барометър, в който ще видите туй развитие – докъде е стигнала волята ви. В този живот може ли да порасне пръстът? – *Може, може.* Ако ½ мм порасне, то е много. Аз съм следил мнозина, в няколко години, 4-5-6 години у някои носът се е проточвал надолу; на някои палецът. Ако първата фаланга е по-дълга, човек е много своенравен. Втората фаланга трябва да е малко по-дълга. Умът трябва да преодолява, след туй чувствата – базата, основата и тя трябва да бъде широка. А волята е физическата страна. Ако първата фаланга (волята) е по-голяма, такива хора са сбъдничави. Криво, право, той не отстъпва. А у инатливия, у него гордостта взема надмощие. Той счита, че погрешка не прави; туй, което е казал, то е право. Сбъдничави са интелигентните натури. Един учен може да бъде сбъдничав, а един прост човек – упорит.

Сега може да опитвате волята си в малките неща. Кажете, че утре ще станете точно в 4 часа. Допуснете, сега е зимно време, студено и вие почнете да разсъждавате: „Ще настина. – Не, това не е воля. Ще станеш в 4 часа да се облечеш, може да се разхождаш в стаята си, но ще станеш.

Често в окултизма много ученици не сполучват, защото те трябва да се концентрират. В концентрирането съзнанието трябва да

мине безпрепятствено от едно състояние в друго. И той заспива; при заспиването ти слизаш. А в туй слизане се прекъсват картините, които иначе би видял. Има, които стоят при вратата, и те приспиват, защото те знаят, че иначе ще видиш повече. А вие ще се борите да не заспите. И мнозина в България, доколкото аз зная, с малки изключения, все заспиват, защото има противници и те казват: „Не е тук място, а надолу“. Ще ти дойде една дрямка и ще те хванат. Никакво заспиване! В концентрирането не се иска напрежение. Ти ще бъдеш тих и спокоен. Едно спокойно очакване и няма да се безпокоиш за резултатите.

Природата обича настойчивост, не своенравие. Ние мислим, че можем да я заставим. Не. Само, ако ние се хармонизираме с нея, отиваме с искреност и настояваме. То е като онзи ученик, който настоява пред учителя си и е готов на всички жертви. Така и природата, щом ни види, че сме готови на всички жертви и тя е готова; но ако ние сме своенравни, тя ще ни лиши от това, което ние искаме. И следователно, воля има онзи човек, който на едно добро желание, след като му откажат 99 пъти да постоянства и на стотния път твоята воля ще сполучи. Сега, в този си живот, вие кармически имате ред препятствия, някои по-големи, някои по-малки. Някои от вас ще развият волята си по-скоро в тази посока, а други – по-мъчно. Пък някои от вас ще дойдат донякъде и ще кажат: „Тази работа не е за мене, в някой друг живот... аз съм млад, та като стана малко по-възрастен, сега не му е времето“. Не, сега, сега. Сега не направите ли туй и в бъдеще пак е същият закон. И тъй, всички ще започнете с ограничаване, не измъчване. Ще гледате да се освободите от всички излишни неща, които ви спъват в живота; а други неща, които ви липсват, ще притурите.

И тъй, във волята вие ще има да се справите първо с физическия човек, първо с тялото, ако искате да развиете волята; второ – с

чувствата си и трето – с мислите си. Така ще насочите вашата воля. Гледайте да пресъздадете тялото си, да внесете ония елементи, които ще внесат по-голяма бодрост и издръжливост на тялото; да внесете ония елементи, които ще дадат по-голяма устойчивост на чувствата ви и по-голяма сила на мисълта ви.

После, всички, които влизате в този клас, може да си определите два положителни часа през 24-те часа. Единият час може да е сутрин: като станете, да си препратите по едно добро желание за усилване на волята си; а другият – вечерно време. Засега изберете си само един ден в седмицата, да видим кой ден бихте си избрали. – *Кажете вие кой ден.* – Е, вие си имате един ден, който си обичате. Сутрин, като станете, ще си пожелаете и вечер преди да си легнете. Ще седите, колкото имате разположение. Гледайте да имате разположение, защото без разположение вие не може да си пратите една добра мисъл. Според разположението на сърцето ви ще бъде изпращането на мисълта. Индивидуално, ще изпращате мислите, не общо. Вие ще изпъквате като индивиди. Само на тези от вашия клас ще направите един малък опит, нали? Та после от малкото към великото, нали тъй? Ако ученикът не напише първата буква, после един слог, първата дума, той не може да напише тия сложни предложения. Всички лица ще ги прекарате с образи и ще пратите мисълта. После друг, трети, докато изредите всички, както поливате цветята: ще идете при всяко цветенце, и ще му полеете водица, ще го погладите, а не с маркуча, това не е поливане. В окултната школа туй не се позволява. С маркуча то е практично, но резултатите са лоши. А тъй, повече време ще ви вземе, но има отлични резултати. Петдесет души сте, вие ще дадете по 10 секунди за всеки един, може по 20-30. Ако е по 1 минута, много ще се уморите, по 10, по 20 секунди, ½ минута. Туй, което пожелаеш за себе си, ще го пратиш на другите. Като пратиш туй пожелание на другите, ще поляризираш своята воля. Може и една минута, но за да

не се уморите, аз ви давам по възможност най-малко, а вие може да си турите и една минута, и 5 минути, но за да не се яви желание у вас да бързате, затова аз искам най-малко 10 секунди. Ти ще помислиш заради него, но не бързай, ще свърши работата.

Кой ден ще изберете? – *Четвъртък.* Хайде, утре точно в 5 часа сутринта, и вечерта – точно в 12 часа ще бодърствате, няма да си лягате преди това. От 11 часа ще започнете до 12, а сутринта от 5-6. Туй е обещание само за тази седмица. Не искам да давате обещание за много. После ще направим обещание за един месец, после за година, а някога ще направим обещание за един ден. От малко ще започнем, то е най-сигурно. А някой даде обещание за целия си живот, а после нищо не изпълни. И тази седмица ще бъдете искрени, който не го направи, ще си каже.

– *Каква мисъл ще пратим?* – Това, което ти желаеш за себе си. Сега вие ще си останете тихи и спокойни; тази мисъл ще дойде на всинца ви. Вие ще си направите тази мисъл, тя ще дойде отвътре и ще си я напишете. Бъдете спокойни, тя ще дойде; мисълта, тя ще бъде кратка и ясна. Може да не я изкажете добре, стига желанието ви да е правилно, нали? Онова дете, което иска да рисува, желанието му е правилно. Щом желанието е правилно, формата и тя ще бъде правилна.

Т. м.

Аз ще ви дам едно изречение: „Без страх в Любовта безгранична! Когато си проектирате мисълта, ще кажете: „Без страх в Любовта безгранична“. Ще се ограждате.

СТАРИЯТ И НОВИЯТ ЖИВОТ

5 лекция на I Мл. ок. клас, 29.II.1922 г., сряда, 7 ч.в.

Т. м.

Вие мислите за какво да се молите. Ученикът ще се моли да учи, нали? Слушателят се отличава със слушане; верующият – с вярата, а ученикът – с учението. И той само за учението се моли.

Четете работата за волята.

Сега, за белия цвят кой е писал? Четете.

Вторият път ще напишете **Тема №5 – „Отличителните черти на доброто и злото“**. Всички ще пишете, както схващате; по какво се отличава злото от доброто? Само същественото, най-същественото, не отвлечено, а както вие го схващате в себе си.

За първото упражнение станахте ли всички навреме? Колко души изключение има? Тогава трябваше да приложите, да си внушавате кога да станете. Във всяка една окултна школа нещата не трябва да стават механически. То е само да се подигне вашето съзнание. Ако вие не можете да работите със закона на Любовта, вие нищо не може да постигнете; вие ще имате обикновена опитност и обикновени постигания, както във всички други школи. Щом е Любовта в душата ви, вие ще станете и ще имате една радост; щом я няма Любовта, вие ще мислите да станете или да не станете; времето студено, ще размишлявате, ще се излежавате и ще дойдат изкушенията, с които трябва да се борите и да ги преодолеете. Това са бурените на астралния свят. И всякога, когато се даде едно упражнение у тези бурени се събужда живот и те растат.

Сега ще ви изведа едно правило по аналогия. Посейте какво и да е цвете или растение при някой голям дъб, близо при корените, какъв опит бихте извлекли? Би ли станало нещо от това цвете? – Не. Защо? Не само соковете се поглъщат, но и светлината се поглъща от дъба.

Следователно, първият закон: у вас стария човек, който сега живее всичките ваши стари възгледи, старите схващания от наука, от миналото, са едно голямо дърво и ако вие не се отдалечите надалеч, каквото и да почнете, не може да го свършите. Туй окултистите го наричат, аз го наричам „Дърво на познание на доброто и злото“. Трябва да сме далече от него или да ликвидираме със своята карма. Кармата – това е едно дърво, което има своите желания – расте и се развива. Всякога най-малкият опит, който бихте се опитали да направите със себе си, да изтръгнете това, което принадлежи на миналото, ще имате опитността на дяволския нокът – като го потеглиш боли. Режат го, той трябва да се изтегли с корен. Боли, не боли, трябва да се изтегли. По някой път имате опитността; потеглите малко и го оставите; но тогава се причиняват по-големи болки. Който иска да бъде ученик, той трябва да го изтегли изведнъж този нокът. Ако не може да премахнете това дърво, отдалечете се надалече. Новите идеи, новите мисли, желания, идеалът, който имате в себе си, посадете ги надалеч от старото. Тогава едновременно водете два живота. Тия два живота ще ги водите едновременно без да искате. Ако известни дни се намерите в разположение, благородни сте, обичате да говорите истината, а в други дни сте готови да извършите обратното; даже понякога езикът ви се подхлъзне, че кажете туй, което не искате или направите туй, което не трябва да направите. И като се върнете вечерта, ще кажете: „Не съм доволен от себе си“. Това е не само до младите, това е до всички.

Сега на вас младите ще кажа следующата истина. Сега всички казват: „Истината е нещо тежко, неприложимо в живота“. Туй значи,

че Божественият живот очаква по-напреднали души. И черната ложа си е послужила с много религиозни системи, чрез които да спъне душите в техния път на развитие. Да се живее за истината е по-лесно, отколкото да се живее за света; и да служиш на Бога е по-лесно, отколкото да служиш на света. Но в тия две системи, понеже чисто Божествената Истина иска приложение чрез Любов, а светът го налага чрез сила, затова на нас ни се вижда светската система по-лесна, понеже въздейства по-силно върху човека. И съм уверен, че в тази школа на мнозина от вас, след като преседят известно време, ще се зароди едно желание ще кажат: „Туй нещо не е заради нас“.

Във Франция се явява един индус, образува една школа и се явяват 500 благородни французи – ученици. Но след една година, като им приложили всичките правила, които школата изисквала, останали само 5 души; на сто един останал. Защо? – Понеже такива са индуските системи.

Сега казват: „Изтокът!“ Не мислете, че индуските системи всякога отговарят на онази жива, Божествена природа. Например, вземете науката за дишането, която индусите употребяват от толкова векове. Ако вие приложите тяхната система на запад, ще имате отрицателни резултати. Всички тия системи са добити по закона на инволюцията – при слизането. А понеже бялата раса е пета и започва своята еволюция с възлизането, всички тия системи трябва да се видоизменят; без изключение трябва да се изменят.

Сега вземете простата мисъл – индусите казват така: „Без учител не може, нали?“ Ние излагаме тази проста мисъл. Учител, това е онуй същество, което мисли. Без тази светла мисъл не може. Но и ученикът, който трябва да се учи и той трябва да има тази светла мисъл, за да може да възприема. Значи, истината е вярна не само за учителя, но и за ученика. И тогава ние казваме: „За един способен ученик е необходим един добър учител; и за добрия учител е

необходим един способен ученик". Туй правило, този закон, може да го приложите навсякъде.

Преди да пристъпим към ония основни положения на окултната наука, трябват ви ред правила, за да се предпазите. Например, ако у вас остане съмнение, че вие сте млади и трябва да си поживеете в света и мислите, че ако влезете в окултната школа, тя ще ви лиши от естествения ви живот, тогава вие имате криви разбирания. Великата окултна школа има за задача да научи младите как трябва да живеят. Тъй е! – да научи младите как трябва да живеят. Окултната наука няма за задача да изправи живота на младите, а тя има за задача да изправи живота на старите, а да научи младите как трябва да живеят. Туй е закон – младото няма какво да се изправя. Ония стари, отживели възгледи във вас, старите схващания, религиозни системи, през които вашата душа е минала в развитието си, те ще се събудят във вашето съзнание. Често ще изпъкнат такива противоречиви мисли и вие няма да знаете техния източник. Новата истина, която сега настъпва в света, тази истина ще изкара всичките тия недъзи. Та, когато се явят тия противоречия, не трябва вие да се съблазнявате и да кажете: „Това нещо, не е за нас". Не, в живота, когато вие се осъдите и кажете: „Това не е за нас", то е тъй, понеже вие сами сте си произнесли присъдата. И тъй, във всяка една окултна школа ученикът сам създава своето щастие и своето нещастие.

Сега ще направим едно малко пояснение при относителните истини, които ще изучавате. Представете си, че имате една определена точка, някъде поставена. Да предположим, че слънцето е една такава определена точка. Допуснете сега, че ние изпущаме един лост, да покажем, че всички планети на слънчевата система са на права линия и проектираме тази линия до крайния предел на слънчевата система Нареждаме тия планети по ред. Допуснете сега, че този лост ние може да го завъртим. Постепенно, като се усилва

бързината, нали по-далечните планети с по-голяма бързина се движат, а по-близките се движат по-бавно? Но сега това не е така в слънчевата система. Значи, при такъв един свят, тия тела, които се движат най-бързо, по този закон ние ще считаме, че те са най-далеч от центъра, а онези, които се движат много медлено са по-близо до центъра. А в сегашната система е обратното. В еволюцията ония тела, които са близо до слънцето, се движат много бързо, а тия тела, които са далеч от слънцето, се движат много полека.

Вземете един светски човек и приложете тази теория; тя е доста вярна. Ще забележите колко тия хора са пъргави, колко бързо работят. За Бога нищо не мислят; сутрин, като станат, не се молят, бързо работят. А религиозните хора като станат, се помолят, после ха да помислим, потриват се. Светските хора ги считат, че са мързеливци, не работят. И първото нещо: като стане човек духовен, той не иска да работи или малко иска да работи. Защо? – Понеже, като е бил светски, е работил и казва: „Когато бях светски, много бързо работех, сега искам да си почина малко“. И следователно, всички религиозни хора говорят все за почивка. Ще дойдат в едно състояние на почивка. И мнозина, които влизат в окултната школа, искат да ликвидират с науката в света, да я отхвърлят и да останат само с окултно познание. И като започнат да се запознават с окултното познание, тогава и това изхвърлят, онова изхвърлят и най-после нищо не остане. Те мислят, че са дошли до центъра. Но този център е планета на друг един лост, който е свързан с много други системи, гдето движението става по съвсем други закони.

Но в окултната школа аз искам от вас да се стремите да осмисляте всяка ваша постъпка, не да я правите безсмислена, но тя да стане смислена, да ѝ намерите мястото. Бих желал, има художници-майстори, каквато линия да му турите, каквато и да е черта, те веднага ще я приспособят, колкото и да е крива той ще вземе туй

нещо и ще направи някакъв отличен образец или ще го тури като част на някаква фигура. Сега вие ще се стремите да осмисляте вашите постъпки, вашите мисли, вашите действия, вашите желания. Да не се борите с вашето минало, а да го поставите като една основа, една опитност за бъдещето си.

Сега, втори опит, който ще направите, ще бъде тази вечер и четвъртък вечерта (утре). Този опит ще бъде точно в 12 часа – половин час ще мислите; няма да лягате и няма да спите; като свършите ще си легнете, ще спите. Точно в 12 часа ще почнете, ще си направите часовниците. Вие ще си турнете мисълта 12 часа и то ще бъде точно, защото туй време не съответствува с физическото. Има едно отличие. Ще ви дам един признак. Ако вие сте схванали истинското време, щом дойде 12 часа, вие ще почувствате една радост; ако истинското време не съвпада, ще имате едно безпокойство; значи, времето не е право.

Тогава, следующия път, нали си имате имената, ще вземете ще прочетете имената си мислено и тогава ще произнесете формулата, и то ще се разпредели към всички. Първата формула ще я кажете: „Без страх и без тъмнина!“ и втората формула: „Без страх в Любовта безгранична!“ Формулите ще вървят заедно. Този е втория опит. Първият опит имаше изключение, няколко души, всички не бяхте точни. Някой път човек като се моли, той чувства радост вътрешно. Обръщането ни към Бога е както обръщането на цветята към слънчевата светлина. Когато помислим за Бога, това един лъч от Него, Който прониква в душата ни. И този лъч е необходим за живота ни. В окултната школа схващанията ни за Бога са по-други, отколкото обикновените схващания. Каква форма бихте дали на светлината? Светлината създава формите. Там, дето има препятствие заради нея, тя създава формата. Създайте на светлината едно препятствие и тя ще отбележи известна форма. Направете средата на вашите мисли или

по-малко рядка, или малко по-гъста, веднага ще има известно пречупване. Но аз искам да схванете следующата мисъл, за да можете да разберете великата окултна школа. Вие ще се стремите да схванете какво е вашето отношение към целокупния живот, каква е вашата роля в този грамаден, Божествен живот; какво е вашето предназначение, колкото и да е малко, но туй предназначение да го извършите тъй, както е определено. При сегашните условия, при сегашните възможности, които съществуват, вашият живот може да се развие само по един начин. За в бъдеще ще се развиете при други условия и по друг начин, а сега само по един правилен начин може да се развиете. Може по много начини да се развиете, но най-правилният начин е само един. Той е начинът на Любовта. В тази Любов да схванете най-възвишеното, най-благородното и да го любите, не да обичате хората отвънка. Никога не може да обичате хората, ако не обичате най-възвишеното, най-благородното в себе си. Ако не можете да го намерите в себе си, вие не може да обичате хората. И всичките заблуждения, всичките страдания са защото вие търсите истината, Любовта отвънка. Тя отвънка после ще дойде. Когато две същества съзнаят възвишеното и Божественото в себе си, те се познават, те имат допирни точки: две, три, четири, образуват системи. Разбира се, когато търсите туй, вие няма какво да се спирате с другия живот.

Сега представете си следующата картина: Вие живеете в някой палат. Има увеселение: свирене, пеене, и главният вход е затворен; имате само една задна врата и сте дали на някой ваш приятел дума да се разговорите. Какво ще правите? – Ще оставите другите да се веселят, а вие ще отидете там, при задния вход. Няма да ги разпуснете; нека се веселят.

Вие в себе си ще оставите много неща да вдигат шум, но вие през задната врата ще идете да се разговорите с вашия приятел.

Увеселението няма какво да ви смущава. Вие се смущавате, ако се научат, че вие сте излезли на задната врата какво ще кажат. Не, няма какво да се смущавате. Всички ще бъдат тъй заети, че няма да чувстват какво става с вас. В такъв случай дайте на всички повече винце да се опият, че когато се върнете да ги намерите пияни – на символически език казано.

Когато човек иска да стане богат, той иска да убие всички гости, да остане свободен, да излезе през задната врата, да не го знаят. А сегашното заблуждение на окултния ученик е... Вие казвате на вашите гости: „Имам приятел, друг път елате" и започват спънките. Оставете ги, нека си ядат, нека пият, няма нищо зло в яденето и в пиенето. Туй се отнася до света. Каквото светът прави – вашият живот, както вие сте свързани със света, ни най-малко не ви препятства. Вие си имате една задна врата, през главния вход не може да излезете. Главният вход е затворен, но всеки си има една задна врата, и може да излезнете, когато искате.

И тъй, до следующото събрание ще мислите какво е вашето сегашно предназначение в туй прераждане.

Да отправим ума си пак.

Тайна молитва.

Сега пожелавам на всинца ви, на младите ще гледате да се избавите от песимизма, абсолютно никакъв песимизъм да няма. Ще гледате на живота смислено; ще бъдете бодри, смели, решителни. Може да ви дойдат най-тъмните мисли, желания, ще кажете: „Те са гостите вътре вкъщи, които са неразположени, защото няма какво да ядат и пият". Защото вие живеете със старите идеи; вие сте като стария дядо. Старият дядо, като иска нещо и не му го дадат, той се обезсърчи. Как тъй стар дядо да не го послушат! А младият не се

нуждае друг да му донесе вода. Той сам може да си донесе вода, да копае, да оре, всичко може сам да направи. Когато аз мога сам да си направя това, защо ще се тревожа? А старият, понеже не може всичко да си направи, той се сърди. Следователно, вие ще мислите, че всичко можете. И като казвам, че всичко можете, само по закона на Любовта всичко можете. Ако живеете по закона на Любовта, всичко ще можете и вечно ще бъдете млади. Щом загубите Любовта вие сте стари и тогава други ще ви слугуват.

Сега ние ще приложим този закон. Искам всички да направите опит, да се уверите в истината на великия закон, който работи без изключение. Да започнете да мислите как може да се оправи света и как ще се оправи? Едно време св. Илия изклал 400 души пророци в Израил и мислеше, че с туй ще освободи Израил, но после... Той не се уплаши от 400 души пророци, изкла ги, а после от една жена се уплаши, та го пращат в пустинята да пости 40 дена, да му покаже по кой начин ще се оправи светът. Излязъл в канарите, дошла голяма буря, после огън, но Господ не бил в бурята, нито в огъня. Но после дошъл тихият глас, то е гласът на Любовта. И тогава той разбрал, че само чрез тихия глас може хората да се оправят. Бурята, това е сегашният живот.

Вие употребявате двете системи – огънят и бурята, но няма да се оправи светът. Канарите може да се разрушават, дърветата да се изкореняват, но светът ще бъде същият. Но като дошъл тихият глас, той закрил лицето си и разбрал дълбокия смисъл. Сега ние на вас искаме да покажем какво може да направи тихият глас. Вие искате да бъдете силни, като огъня, когото парнете да знае кой сте вие; или да бъдете силни като вятъра. А ние искаме да ви научим, тихо, като говорите какво може да направите.

Сега, разбира се, тия неща няма да ги изнесете навънка. Аз много пъти съм казвал: Докато не проверите нещата, докато нямате

един узрял плод, нищо не знаете. Ще ги посадите и като имате един добър плод, най-първо на мене ще го донесете, аз да видя плода, а после го носете, където искате, но аз трябва да видя този плод. Щом имате изобилно плодове, носете където искате, но първото нещо, ако изнесете тия елементарни неща, някои нищо няма да ви кажат, но в себе си ще си кажат: „С какви празни неща са взели да се занимават". И тогава в подсъзнанието ви той ще внесе една противоречива мисъл. Пък от толкова хиляди години вие сте опитвали целия живот; пак да преповтаряте нещата няма смисъл. Ние ще ви научим да превърнете стария си живот в нов. Нищо повече! Затуй алхимиците са учили старите хора да ги подмладяват. Там са имали известни начини: стария ще го затворят херметически някъде и постепенно този старият човек ще се подмлади. Та и вас ще ви затворим херметически, ама не сега. Сега няма да ви затворим. Ще идете без страх и без тъмнина!

Тази вечер ще си пожелаете... Какво ви трябва сега? – Да проникне във вашето съзнание истинското знание. Сега гледайте да правите добре упражненията, защото силата е в упражненията. Не правите ли упражненията, всичко друго е напразно. Сега някои от вас може да кажат: Защо да е в 12 часа, защо да не е в 1 часа? Вие ще станете в 12 часа и 1/2 час ще спазвате за размишление. Ще си запишете хубаво мисълта. После в четвъртък пак. Имайте си една тетрадка и запишете какво сте помислили. Защото, ако вас ви пратят в България, да образувате някой окултен клас, как може да го образувате? Вие ще го образувате по книгите, нали? И ще кажете: „Там, в „Светлина върху пътя" *[Мейбъл Колинс (1887/8)*] пише – „Убий в себе си всяко желание". Е питам: Като убиеш всяко желание, какво ще остане в тебе? То е съвсем крив превод там. Като се превеждат окултни съчинения, не се превеждат така. Няма никакво убиване, ами просто обърни ума си. Отиваш надолу – върни се нагоре. Нищо

повече! „Убий в себе си всяко желание“ подразбира – обърни се в обратна посока. Отиваш, имаш да вземаш отнякъде пари, наумиш си да го убиеш, да си вземеш парите насила. Хубаво. Хайде може да го убиеш и да вземеш парите си, какво ще спечелиш? Дойдеш до някое място, измениш желанието си и казваш: „Не, по този начин няма да взема парите си“. Отиваш по добър начин, приятелски му говориш и си вземаш парите. Постига се целта.

И после, казват там, че за да намери човек истината, сълзите му трябва да престанат в хубаво. Аз тълкувам така: Ако всички извори пресъхнат, тогава на земята какво би станало? А тия, които проповядват окултната школа казват: „Сълзите трябва да престанат и краката да се измият в кръв“. И после мислят, че всичко са разбрали. Това са символи, на които трябва да се намери вътрешния смисъл, да се осмисли. Аз ще дойда тогава, аз ще туря „Светлина върху пътя“ на едно сито пред вас, ще я раздрънкам хубаво и всичките тия правила ще ги раздрънкам най-първо. Те са една вълна, която трябва да се раздрънка. Косъм по косъм трябва да остане, а всичкият прах да падне долу.

Това са все изрази. Това са формули на астралния живот. Някои формули там има символически и от менталното поле и другите полета, та всички, снети на физическото поле образуват една попска яхния. И когато много медиуми говорят, казват само житен сок ще ядете, пък те не разбират житото в този смисъл. Те не знаят, че за да пиеш този житен сок, трябва да имаш съответното разположение на житното зърно; овесена вода ще пиете, трябва да имате съответното разположение; праз ще ядете, трябва да имате съответното разположение на праза. Нямаш ли туй разположение на праза, празът нищо не те ползва. Там е вътрешната страна. Тия работи трябва да ги научите. На опит да приложите туй знание. Не че то е лъжливо, но има заблуждение, криво тълкуване.

Окултната наука е за вас, за младите хора е окултната наука. Знаете ли защо? Аз ще ви кажа сега. – Понеже вие, младите, имате по-силни индивиди въплотени, отколкото у старите, това са причините. Сегашните най-напреднали души са въплътени в бедните, не в богатите, учените, религиозните хора, а в повидомому по-посредствените хора. Те са по-силни. Един слаб индивид, той няма характер. В света слабите индивиди, ненапредналите ще се въплотят между богатите, а напредналите – между сиромасите, да ги подигнат. Та сега у младите има по-силни духове въплотени. Затуй окултизмът трябва да започне с вас. Затуй вие бягате от църквите. Те са силни, казват: „Не ни трябват църкви", а старите, тия страхливци, казват: „Как, ония отидоха! Тия разбойници на нас не ни трябват".

Сега вие трябва да се оправите хубаво, защото за вас черната ложа има други примки, та да не би да попаднете в робството им. Аз у старите не харесвам, те казват: „Едно време ние бяхме като вас, но и вие, като остареете, ще станете като нас; и вие ще се примирите". Не, не, не, човек, който се примирява, никакво примиряване! Ние няма с какво да се примирим. Те казват: „Ама вие ще разберете". Няма какво да разбираме, какво ще разбера! Ако вляза в някоя локва, какво ще разбера? – Че има тиня. Ако взема да пия, какво ще разбера? – Че съм се напил. Какво знание има в туй? – Никакво знание няма! Те казват: „Вие ще разберете живота". Какъв живот? На калта? На убиването и всички тям подобни?

Ще кажете: „Това ние го знаем, няма какво да го учим, ние сме го учили от хиляди години, ние искаме да научим нещо, което не знаем". Та, ако така мислите, вие сте млади; а ако другояче мислите, вие сте от старите.

Тогава най-важното нещо за всинца ви – идеята да си помагате. Това е новото учение във великата окултна школа – взаимно подпомагане; когато някой падне духом, всички да се притекат с

добрите си мисли, желания, да действат да го окуражават. А сега заблуждението, туй, което аз не харесвам у съвременните и старите хора – искат да убедят младите да станат щастливи, т.е. искат да ги вкарат в света – да станат щастливи. Но този свят, който сега съществува, той не е единственият. Той, животът, може да се развие и по друг начин. Щастието всяка душа го носи със себе си. И ако вие разбирате този велик закон на Любовта, щом влезете в света, вие ще предизвикате в тия силни индивиди его; ще дойде Любовта и веднага ще се образува един красив свят. А сега, със светлината, която носят, ние караме всеки един човек да се затвори, казваме: Човек не трябва да се издава и всички са все затворени. Ще бъдете силни, силни, силни, силни, силни.

Някой от вас ще каже: „Ама ние сме по-слаби сега“. Не, силни! Това изречение: „Душата е всесилна; плътта, животинският човек е слаб“. Животинското у човек е изложено на слабост, на падение. Работете и молете се, казва Христос. Божественото то всякога е силно.

Сега вие сте млади, ще кажете: „Как ще се развие моят живот?“ – Ако вървите по този път, красиво ще се развиеш; ако се отклоните от този път, тогава може да идете на гробищата да видите какво ще стане с вас; може да идете при болниците, на бойното поле; може да идете в търговския свят, по кафенетата, да намерите фалиралите търговци. В този път на Бялото братство няма никакво изключение. И ако по някой път белите братя не ви помагат, знаете ли защо? Ама ако вие имате един другар пияница, те ви дадат известни средства, вие ги дадете нему, той ги изпие. Ден след ден вие давате на вашия приятел и той ги изпива, каква полза му принасяте? Те тогава спират своя бюджет и на вас и на него, и вие страдате. Защо? Нему му трябва пиене.

В туй учение, ако дойде приятелят ти и каже: „Нали ще се жертваш за мене“, той не ти е приятел. Ако дойде приятелят ти и

каже: „Може ли аз да се жертвам заради тебе", той е приятел. Тъй е учението. Но каже ли: „Ти заради мене може ли да се жертваш", въпросът е решен. Не се лъжете! Туй е мястото на Бялото братство. Щом имате дълбоките подбуждения в себе си, те са всякога готови да се жертват за вас, да ви помагат, да ви съдействат. Но турите ли думите: „Ти готов ли си да се жертваш заради мене", те турят един облак и те спират тяхната помощ. Та сега от вашето разположение зависи. Каквото е вашето разположение, такова ще бъде и тяхното разположение спрямо вас. Тъй щото ще се поставите на една чиста и определена почва. И всеки ден, каквото градим, граденото ще го проверяваме камък по камък.

Тогава за следующия път вие ще развиете темата си.

Свободни сте.

ДВЕТЕ ПОСОКИ

6 лекция на I Мл. ок. клас, 5.IV.1922 г., сряда, 7 ч.в.

Т. м.

Забележете в природата: всички издънки, които израстват от земята, вървят нагоре, право перпендикулярно, отвесно растат и клоните са прави. Като почнат да остаряват тия клони, почват да се превиват. Знаете ли причините защо младото расте нагоре? То винаги е свързано с центъра на слънцето и в този стремеж застава право; но, като мине известно време и стане старо, обърне погледа си към центъра на земята, и вследствие на това прегърбва се. И всички стари дървета стават по-тежки. Сега този закон ще го видите и у младите. Той ходи винаги изправен, но като мине известна възраст, както и растенията, почва да става материалист; той почва да се прегърбва, а по същия закон неговата глава започва да мисли за центъра на земята. Смъртта не е нищо друго, освен мисъл за центъра на земята – човек там иска да живее.

Сега в школата, в която сте влезли, ще се научите да превръщате едно течение в друго. Ако не научите този закон, да променяте теченията, за пример, имате едно неприятно настроение; то е настроението на стар човек; имате едно приятно настроение, то е настроението на един добър, на един млад човек. Туй го дръжте в ума си. Всичките неприязнени мисли принадлежат само на старите. Сега да считате думата стар“, като символ в смисъл на навици. „Стар“, като символ, означава навик, в непрерывна форма навик. Сега разбира се, зло, не е че някои се стремят към центъра на земята, само че този стремеж трябва да бъде съзнателен. Рударят, който влиза в някоя

мина, за да извади злато, някои скъпоценни камъни, той има за цел да ги извади на повърхността, да ги употреби. А онзи, който по невнимание падне в някоя дупка в някой кладенец, неговото положение не подхожда на положението на онзи, който съзнателно слиза. Сега, понеже сте влезнали в школата, ще размишлявате, защо често се менят вашите състояния. Отбележете си, на ден по колко пъти се менят, за една седмица. През следующата седмица ще отбележите три пъти през деня: сутрин, на обяд и вечерта, когато си лягате, колко пъти се е изменило състоянието ви през деня. Само резките промени ще отбелязвате. Да видим за 7 дни отгоре колко пъти се е променило състоянието ви: и отбелязвайте часа и минутата, преди обяд или след обяд. Сега разбрахте ли добре? Е, тогава да видим как сте го разбрали. От неделя ще почнете да отбелязвате. Вие само ще отбележите явлението, което става във вас, а причините са далече. Вие само ще наблюдавате промените, които стават вътре във вас, дълбоко във вашето съзнание. Вие съзнавате, че сте се изменили; значи има нещо по-дълбоко от изменяемото. Вие ще изучавате туй, което се изменя във вас, а не това, което не се изменя. Защото, това, което не се изменя, то прави наблюденията. Чрез тия наблюдения, докато дойдете до вътрешното ваше състояние, което не се мени, което наблюдава другите състояния, а то само остава неизменно. Пък, който има повече време, да отбележи и времето какво е; може отвън да е ясно, облачно, дъжд, вятър ли е имало, а който няма време, може да отбележи само промените на състоянието си, вляво ли е било или вдясно. Няма да се смущавате; ще кажете: „Вляво“ или под нулата, и над нулата. Вляво е под нулата, а вдясно е над нулата. Движение към корените или движение към клонищата. Да не ви смущава вашето състояние в ляво, само най-резките промени. Ако няма такива, няма да пишете. Всички неприятни състояния са вляво, а всички приятни състояния са вдясно. Нали ще се самонаблюдавате, без да се

критикувате? Защото критика в природата, това е глождене, а глождението е качество само на гъсениците. Сега ние наричаме всички критици в туй отношение психологически гъсеници. Ще се самонаблюдаваш, ще констатираш известни факти, ще ги изложиш без никаква критика. За пример, вие направите една погрешка, казвате: „Какъв лош човек съм аз: Ее – ти си направил две злини: една, че си я направил и не я изправяш, и после казваш, че си лош човек. Ще кажеш: погрешка имам, и тази погрешка трябва да я изправиш. Че си много лош човек, то е от лукаваго; то е едно качулче. Някой път може да кажеш, че си много добър човек; това е друго качулче.

Сега един ученик на окултната школа трябва да се научи да върви в пътя, без да го хвалят. Защото ти по един начин се укоряваш, а по друго се похваляваш. Но това нищо не помага. Укори и похвали, те са за децата. Там са на място. Когато казвам похвали и укори, кога се дават? Сега да бъда ясен, защото в моя ум седи една строго определена мисъл, без никакво колебание. Тя е следующата: Ние никога нямаме право да произнасяме своето мнение върху една картина, която не е завършена! И знаете, когато някой художник изрисува първоначално плана на своята картина, някой може да се хване за корема и ще каже: „Това художник ли е? Това са детински работи!“ Но като погледне картината, когато е вече завършена, ще каже: „Това е отлично нещо!“ И тъй той дава две мнения за една и съща картина. Чакай, когато се завърши работата, тогава дай мнението си! Ще имате търпение във вас да се завърши работата на някого; не давайте мнението си преди да е завършена работата! Туй значи да не се критикуваме.

Тема №6 – Сега, вторият път искам да напишете по една дума. Но гледайте да не се случат по две еднакви думи. Работата ви ще бъде само една дума. Само една дума ще напишете.

С какво е започнал човешкият език? – *Със съюзите е започнал.* Най-първо са се образували съюзите, глаголите, местоименията, а най-после съществителните. Че туй е тъй, когато някой го хлопнат по главата; той забравя съществителните; след туй губи местоименията, изгубва глаголите и дойде до съюзите. Те не се губят. Сс-сс-сс. Змията каже ти знаеш ли как е започнала човешката реч?

Ще напишете по една дума, не каквато искате, а по една хармонична дума; дума, която обичате вие, и като я произнесете, да ви е приятно. Но Любов, няма да я пишете и добро, няма да пишете и зло и право и красота няма да пишете. Ще напишете друга дума. В българския език все ще намерите една дума. Ще пишете глаголи, съществителни, прилагателни – думи, които изразяват идеи. Ще видим дали от вашите думи може да излезе едно изречение. То е всичкото. То е закон. Да видим дали сте се хармонирали. Правим опит: вляво ли вървите или в дясно. Ще ви хванем, като дадете думите. То е първият изпит. Без да знаете ще се определите: вляво ли вървите повече или вдясно. Тъй.

(Учителят показва листа с чертаните от Него символи). Знаете ли какво е туй определение? То е движение. Какви движения стават във вас? По тия движения всички, които сте писали, това показва движението на вашите мисли. Всичко може да изчезне, но това не изчезва. Те са знаци, които съществуват в природата. Всеки един знак, накривяването на клона означава известна идея. На някои веждите са като на младо дърво, а на някои – като на старо дърво. Законът е много верен. Всякъде тия черти може да ги има. Те означават движения, какви са били теченията, какво е било положението. И, следователно, ние знаем сега оригинала, от где сте черпили; не какво е писал, ами знаем оригинала, от где е черпен и как е дошел до тази мисъл. Има много мисли, които са минали през хиляди форми. Една мисъл е минала през един мозък, два, три и т.н.

Нека имаме една тайна молитва!

Сега, ако се учите хубаво, ще ви запознаем със строежа на реките, образуванията на канарите, с природата. Да имате идейни схващания, да може да четете този език. Една трудна задача, но някои от тези символи може да ви дадат нови идеи. Пътувате някога, нямате книги да четете, като идете в гората, на някоя канара, като знаете тези символи, и ще ви бъде приятно да живеете, няма да усещате скука; а който не разбира живота. По-хубаво е да четеш някоя книга на някой поет, музикант или държавник, но нямаш тия – книги.

– Без страх!

– *Без тъмнина!*

Ще ви дам следующия път един план на работа.

ЗАКОН НА ДВИЖЕНИЯТА

7 лекция на I Мл. ок. клас, 12.IV.1922, сряда

Прочетоха се домашните работи

1. Тръгни
2. Хармония
3. Абсолютното
4. Природа
5. Надявам се
6. Симфония
7. Постоянство
8. Начало
9. Ученик
10. Мир
11. Висина
12. Мир
13. Кристал
14. Съграждаме
15. Героят
16. Усърдие
17. Мога
18. Хубаво
19. Мога
20. Звезда
21. Светлина
22. Дете
23. Мълчание
24. Жертвувам се
25. Стремеж
26. Великолепно
27. Господ
28. Иде
29. Мир
30. Взаимопомощ
31. Лотус
32. Обичта
33. Смиреномъдрие
34. Мога
35. Светлина
36. Висина
37. Топлота
38. Съвършенство
39. Хармония
40. Извор
41. Чистота
42. Хляб
43. Ведрина
44. Виделина
45. Ученик
46. Обичам и
47. Просветление

Прочетете първата дума.

– *Тръгни!*

Трябва да проучавате Закона на движението. Може ли да си спомните тръгването, първото желание, което е турило всички други желания в движение? Във вашето детинство може ли да си спомните първата мисъл, първото желание? Забравили сте го, нали? Първото желание, първият подтик на детето е дишането. С раждането то почва да диша, защото Законът на движението е Закон на астралния свят. Детето се намира в един свят не толкова хармоничен. То издава един звук, с който определя, че качествата, средата, в която се намира, не е толкова приятна. Плачът означава, че човек се намира в една среда нехармонична.

Но ние ще разгледаме живота, т.е. съзнателния живот или самосъзнателния живот тъй, както той сега се е проявил. Всяка една душа, която излиза от Бога, излиза, за да опознае себе си. А то е първото движение в съзнанието. Да опознае себе си, значи, безграничното влиза в рамките или границите на граничното, самоопределя се. А всяка граница създава формите, а всяка форма съдържа в себе си посоката на движението или пътя на еволюцията, през която трябва „Его“-то или „Аз“-ът, или човешката душа да мине, за своето самоусъвършенстване. Следователно, човешката душа слиза на земята, за да стане силна.

„Силен и слаб“ започват със същата буква, както е в славянския език. Значи, слаб е Закона на променението, а силен – Законът на непроменението. Но силен разбирам – в силата има разширение, а в слабостта има смаляване. Сега от гледището на вашия земен живот защо сте дошли на земята? Отговорът е „Да станем силни!“ А вие ще кажете: „Да познаем Бога, да се спасим“ и т.н. Ще познаеш Бога само, когато си силен, защото ако у детето няма сили да прегърне майка си,

ако у него няма сили да поеме млякото, може ли да познае своята майка? Не може. Следователно, във всяко движение и във всяко чувство, и във всяка мисъл, колкото и да е малка, микроскопическа, в тази мисъл се крият неизчерпаеми сили, които в бъдеще може да се развият.

Сега според Закона на контрастите слабостта винаги подразбира силата. Слаби, значи, запознали се с най-малките величини, най-малките проявления в живота. Например малкото дете при своето идване на земята съзнава, че то е без сили. Но в туй безсилие се крие неговата сила. У него има желание туй безсилие да изведе към сила. Аз ви навеждам на този Закон, защото вие морално се чувствувате без сили. Казвате: „Имаме слабости, пороци, ограничения, това-онова, и не може да се подвизаваме". Значи вие сте в духовно отношение деца, които майката къпе в коритото и често тези деца правят много неморални неща. Т.е. от гледището на вашето схващане – неморални работи. Едно пиле щом като излезе из черупката си, веднага с излизането то започва да рови из земята. Обаче един човек майката трябва да го държи няколко години, докато стане способен да търси храната си. А пилето след един-два дена може само да си взема храната. Туй не зависи от слабостта на човека, но понеже материята, с която е обвит е по-гъста, вследствие на това човек сам не може да преодолее спънките, в които тази материята го е ограничила в даден момент тъй лесно, както пилето.

Сега ще турите мисълта у вас, че известни мъчнотии, каквито и да са те, вие може да ги преодолеете. От чисто окултно гледище нещата се обясняват по два начина:

1. едни от съществата, които са излезли от безграничното, са забравили, че са излезли от Него;

2. други са излезли от граничното и са влезли в самозаблуждение, че те са тъй безгранични и вследствие на туй са паднали;

Някой път за да изгоните вашите илюзии от ума си, някой може да каже „аз зная“, нека той си представи, знае ли той какво става сега на слънцето. Защото, ако каже „аз зная“, трябва да знае какво става по целия космос. Туй същество, което знае, трябва да знае какво става навсякъде. Вие мислите някой път, че знаете; задайте си въпроса: „Какво става на месечината? Какво съм аз?“ – „Едно божество“. Щом си едно божество безгранично, какво става с мозъка и понеже мозъчните клетки са вътре в тебе, какво става в Слънцето, с ближните звезди? Щом не можеш да разрешиш този въпрос, ще знаеш, че си една малка част от общото съзнание на битието, едно малко проявление.

Сега ние се натъкваме на Закона за моралното развитие на човека. А от окултно гледище моралните сили на човека зависят от първичната енергия, която индусите наричат прана. Силният човек всякога прави погрешки. Който е по-силен, в смисъл по-учен, той прави погрешки. Затуй ще пристъпите да проучите Закона на праната. Вашите настоящи форми, това е прана в движение. Вие сте всички прана в движение. Когато праната не е еднакво разпределена в тялото, раждат се болестите. Когато праната не е еднакво разпределена в чувствата, раждат се недоволства. Когато праната не е еднакво разпределена в мозъка или в човешкия ум, ражда се безсмислието.

Ще направим този Закон на праната ясен чрез движение. Ще ви дам едно упражнение сега. Ще си забележите, ще го правите сутрин, обед и вечер, преди да си легнете.

Упражнение: Ще изнесете ръцете си напред хоризонтално с допрени палци и показалци, да се образува един триъгълник; много

красив, дланите хоризонтално, надолу. След това бавно ще разтворите ръцете настрани – един полукръг; дланите се обръщат нагоре и ръцете се превиват до лактите като с първите три пръста се хване най-горната част на ухото (палецът е отпред, а другите два пръста отзад; след туй с пръстите се прави едно движение по ръба на ухото до долната му част (при туй движение палецът се движи по ръба на ухото, показалецът – от задната страна, а средният пръст – от предната страна). След туй ръцете пак се изтеглят напред.

Туй ще се прави 10 пъти и най-накрая ръцете се свалят отпред, надолу, като върхът на палеца е хванат, допрян с върха на показалеца. Туй хващане горната част на ухото ще създаде един морален подтик. Хващането долната част има отношение с вашия стомах. Аз ще искам да зная какви са резултатите на състоянията.

Сега няма да философствате, няма да чоплите. Ще направите упражненията, ще наблюдавате какви резултати може да се произведат в ума ви, в чувствата ви, във волята ви, ще си записвате. Защото, докато нещата не се опитат, полза няма. Тези упражнения са свещени и ще ги пазите, никому няма да ги казвате. Ако вие издадете, аз ще се науча, ще узная. Тия упражнения ще ги правите, докато имате резултат от тях. Да. Защото, щом ви се каже да не съобщавате, като на Адам и Ева, дяволът ще ви каже: „Защо не ядете от този плод, за да им кажете“. Няма да казвате, разбирате ли?

Най-първо ще бъдете много спокойни, ще ги правите в седящо положение, гърдите ви да бъдат издадени навънка. Когато правите туй упражнение, умът ви ще бъде съсредоточен в ръцете ви, ще следите всяко тяхно движение от двете страни (двете ръце). Силата е там – да може да концентрирате ума си в движенията на вашите ръце. Умът ви да следи движението през всеки момент. Туй е концентриране от физическия към астралния свят. Защото, ако ние влезем в отвлеченото, мъчно може да го направите. И ще отбележите

при всяко едно упражнение състоянието на ума си. На обяд ще ги правите обезателно преди ядене, а вечер – преди лягане, а сутрин и преди, и след молитва, когато сте най-разположени.

„Ако ни видят домашните?“

Нека да ви гледат, няма да разправяте: „Правя си упражнения“. Няма да казвате абсолютно нищо. Като ви питат, ще мълчите. Когато човек не може да каже истината, той трябва да мълчи. Ако някой много ви пита, ще кажете: „Мълчанието в някои случаи е най-хубавото, следователно, аз искам пред вас да направя най-хубавото“. Ще кажете: „Туй четох в една книга. Пък аз искам да направя най-хубавото“. Ще мълчите!

Туй е предисловие, да видим сега. Това са микроскопически опити. Да не мислите, че е нещо. Туй упражнение е като онзи рисувач, който туря една линия и определя носа, като права линия, а то не е нос. Докато стане нос, има още криви линии да се турят. После сенки, по-тъмни и пр., да даде илюзия на светлина. И сега и ние теглим само една права линия. Аз ви давам туй упражнение да се концентрирате, да слушате. Първото е да слушате.

Две неща са необходими:

1. да бъдете честни и искрени;
2. да бъдете жизнерадостни.

Две неща са потребни. Честни и искрени спрямо себе си и жизнерадостни; те са две състояния на праната. Едното състояние засяга умствения свят, а другото засяга физическия свят, а през средата движението минава през астралния свят.

Сега аз ви давам упражнение, без да приказвате нещо. Вие само ще концентрирате ума си в движенията, а после ще ви дам туй упражнение с разни формулки, с думи да го направите. Да видим какви ще бъдат резултатите. Още тази вечер преди да си легнете, може да започнете.

Ще дишате дълбоко при упражнението, доколкото може да поемете тази жива прана. В български няма дума за прана. Тя е в разни състояния: има чисто физическа прана; има чисто умствена или ментална прана. Без прана мисъл не може да се образува; без прана чувство не може да се прояви и без прана волята не може да действа.

Разбира се в туй движение ще имате различни мисли, които ще се проявят. Не е необходимо всинца да имате едни и същи преживявания. Всеки според своето развитие ще приеме това, от което се нуждае. Например на някои от вас, след като си турите ръцете на долната част на ухото, ще помисли или мляко да пия или за варено жито или яйца за Великден. Някой ще му дойде на ума за орехи – разни неща може да ви дойдат на ума. Глупави работи няма в света, защото „глупаво“ в българския език отгоре има знакът на безконечността („Г“), на безконечното число.

Засега всички изобщо са изгубили своята прана. Най-малко прана има сега. Движенията в съвременните хора са слаби. И за да може да се разбирате, да може да се учите, трябва да имате еднакви движения, еднакви трептения. Всички хора, които имат еднакви трептения и еднакви движения, се разбират, а всички, които имат разнородни, те се отдалечават и не се разбират. Впрочем еднаквото сега е упражненията; за бъдеще по-малко философия, повече упражнения, а после ще дойдем по-малко упражнения, повече философия. А после ще обясним смисъла на тия движения.

Да свършим.

Т. м.

После ще разискваме върху тези думи (от домашната работа). Половината думи вървят хармонично, но другата част не е

хармонична. А това е една черта– вие започвате добре, но има нещо, което ви препятства. Първите движения (на линиите по листа на Учителя) са по-хармонични, а тази малка хармония върху туй (листа), показва едно нещо – учите се, но знанието още не е станало обект на вашия ум, т.е. учите се, да кажете, че знаете. Нещо има у вас несъбудено – туй съзнание да знаете, да бъдете силни. Силни, не да се изнасилвате, а силни да се повдигате. Който се изнасилва е пак силен, но силен човек аз наричам този, който се повдига; в този смисъл трябва да бъдем силни. Силни да се повдигате, а не силни да се изнасилвате. Човек, който изнасилва себе си, ще изнасили и другите! – правило е това. А който повдига себе си, повдига и другите! Туй е пак правило. Но аз вярвам, че има възможност малко по малко да изправите тази погрешка.

РАЗБОР НА ДУМИ

8 лекция на I Мл. ок. клас, 19.IV.1922 г., сряда, 7-9 ч.в.

Тайна молитва.

Първата дума беше „Тръгни“.

Направете едно предложение от тази дума. Най-краткото предложение без никакви определения и допълнения, само една връзка. Всеки да си запише своето предложение. Четете ги високо. Някои писаха: Тръгни към Бога, към истината, по пътя, по стъпките на Учителя.

Е, може ли човек да тръгне към истината? Може ли човек да тръгне към Бога? Как мислите? Истината е нещо безпространствено, нали? А тръгването е нещо пространствено. Следователно, може ли да тръгнем към Истината във време и пространство? Може ли да тръгнем към Бога?

Като ученици на окултната наука, ще се научите да мислите точно и определено. Думите трябва да определят ни повече, ни по-малко. Към Любовта може ли да се тръгне? Турнете тогава: Тръгни там, дето има време и пространство. Сега сте в школата, ще мисли. Тръгни! Какво означава един глагол? – Действие. А движението какво означава? – Време. Времето към кой свят спада? – Материалния. А пространството? – Пак в същия. Нали само физическите тела заемат място? Значи, пространството е качество на физическия свят, на проявения свят, на формалния свят.

Е, какво означава думата Любов? Пространствена ли е тя или е безпространствена? В Любовта има ли време? – Няма. Начало има ли? – Няма. Ами че туй, което няма начало и край как ще го познаете? То

е непознаваемо. Щом почнеш да чувствуваш, то е вече начало, то е един момент, който определя едно състояние. Между състояние и пространство има ли съотношение? Нали казвате: „Състоятелен човек“... Състояние, значи, състои се.

Втората дума – „хармония“.

Сега, изчислете някои думи, симфония и хармония, каква е разликата? Симфонията е резултат от хармонията. В окултната наука често такива думи са чужди, те имат съвсем друг смисъл. Когато вземете една дума, всякога ще видите нейния корен от какво произтича, как се е появил. И думата симфония, тази дума трябва строго да е определена, ако е като идея, тази идея трябва да бъде строго определена. Симфония е много неопределена. В един симфоничен оркестър, дето най-вещите цигулари свирят безпогрешно и добре изпълняват едно парче, звуковете на всички инструменти образуват една симфония. Коя е по-определена симфония или хармония? Симфония между два тона не може да има. Хармония може да има.

Според вас, коя дума е най-важна от всичките думи? Постоянство, съвършенство, то означава резултат. Господ – то е много неопределена дума. Обичам – вижте, там има смисъл. Може да обичаш кого? – Другите. Не, Господа може да обичаш. За да кажеш Господ, трябва по-напред обичта да предшествува и тогава може да имаш думата Господ. Произнесеш ли Господ без обич, то е все едно да четеш книга без светлина. За да произнесеш едно име или да тръгнеш, трябва да имаш един подтик в съзнанието. За пример, идейните хора, които тръгват в пътя, трябва да имат този подтик. Може да бъде несъзнателен, може да бъде подсъзнателен; може да бъде съзнателен, както у животните, може да бъде и самосъзнателен, както у човека, а може да бъде и свръхсъзнателен, както е у по-висшите същества. Тръгване, т.е. вътрешният подтик да се извърши.

Не може да произнесеш името на майка си без обич. Ако говориш за майка си и не предшествува идеята за обич, всякога такова произнасяне на думата ще произведе дисхармония, както в мозъка ви, тъй и в душата ви. Нали трябва да имате ключ. Имате цигулен ключ. Всички ноти, наредени под този ключ са правилни. Турете думата Господ, какво означава обичам? Тя е ключът. Следователно, като вземеш думата обичам за ключ, Господ като туриш, има смисъл. Тръгвам като туриш, има смисъл, хармония и др. вътре имат смисъл и тъй, думите се нареждат като тонове. Нали някои от вас има малко поети. Те не са учили тия ключове. Поетите трябва да знаят тия ключове. За да напишете едно стихотворение, коя е подбудителната причина? Обичта за неговата родина, обичта за майка му, за баща му, за приятели, за църквата. Обичта е един път. Не всякога може човек да тръгне по пътя. Колко пъти е спомената думата обичам? Един път. Обич? Един път. Тръгвам? – Само веднаж. Е, хубаво, тръгвате, за къде? Когато посеете някоя ябълчна семка, тя тръгва нагоре и надолу, към центъра на слънцето и към центъра на земята. Ее, вие като тръгвате, накъде ще вървите? – Към слънцето. Вие най-първо тръгнете към себе си, ще спуснете корени към себе си. Ще почнете най-първо със себе си и след това ще мислите за другите. Ще помислите за себе си и за другите. Тръгване към себе си, туй казано на ваш език – влезни в себе си. От думата тръгвам са произлезли други две думи: влиза и излиза. А за да влезнеш и излезнеш, все трябва да има тръгване. В момента, когато искаш да влезеш, ще тръгнеш; и в момента, когато искаш да излезнеш, пак ще тръгнеш. И тъй, навсякъде трябва да тръгваме. Думата тръгни показва турете ключ. Ключ трябва да имате навсякъде. Сега някои хора казват тъй: Върви към Бога! Ама къде е Господ? Нали трябва да знаем къде да тръгнем? Когато аз тръгвам за Русе или някой град, нали трябва да зная пътя? Към Бога! Кой път? Накъде? – Вътре във вас. Е, имате ли

вече тази опитност? Не. Ами че тогава как ще говорите за това, за което нямате опитност? Как може нещо да е във вас и да не сте го изпитали? Имаме. Е, хубаво, щом сте го изпитали, нямам нищо против.

Аз искам от всинца ви да мислите! Но тъй ще ви заставя да мислите.

Грешно е да се мисли без мисъл. Разбирате ли? Запример, казва някой: „Да се любим“. То е грешно да кажете да се любим. Как да се любим? Няма никакъв метод. А обичта вече ни дава подтик. Обичта казва тъй, то е символ, тя казва: „Тръгни“! Обичта казва: „Посей семето в земята, вложи чувството в сърцето, вложи мисълта в ума си!

Следователно, всяко чувство, ние вземаме като отделно семенце, което трябва да се посее в сърцето и да даде резултат. Резултатите ще покажат качеството на семето.

Виж, обичта съдържа два елемента, тя показва, че туй семенце трябва да израсте; това е първият опит. „Ч“ показва, че туй семе трябва да израсте, не само да израсте, но и да цъфне; не само да цъфне, но и да победи всичките мъчнотии добре, да го не попари сланата. „А“ накрая показва, че трябва да даде онзи разумен резултат, от който ще се убедим, че това е обич. Всеки резултат, който може да ни убеди за своята реалност, без никакво противоречие показва, че ние сме в пътя на обичта.

И тъй, първото нещо, ще тръгнете да търсите истината. И като намерите тази истина, ще я обикнете. И когато обичате тази истина, тя ще ви избави от сегашното състояние на страха и лъжата. Сега вие още не може да говорите истината. Сега да допуснем, някой от вас му е зададено едно упражнение, един прост пример и го попита Учителят: Защо не го направи това упражнение?, той няма доблестта да си каже истината, причината, а ще намери такива причини да се извини и ще каже една лъжа. Той няма да каже истината, понеже ще

мисли, че учениците ще си съставят едно лошо мнение за него. И той, като се оправдае пред Учителя, ще гледа същевременно да не загуби уважението пред своите съкласници, но той е изгубил пред Истината. Сега, за пример, като ви задам някое упражнение, аз чета в душите ви вие желаете да се покажете, че знаете. А то е лъжа. Вие мислите, че сте казали нещо. Не, нищо не сте казали. Може да кажем, ние фактически, че зло няма в света, но ако някой ти бръкне в джеба, ще мислиш, че има зло. Именно, когато пишеш, че няма зло, като ти бръкне някой в джеба, няма да мислиш злото, че парите били в твоя джеб или в другия. На теория всякога говорим едно, а на практика все ще дойде едно разногласие: Взели ми парите, мен ми трябват, ами че и нему му трябват. „Туй не е право!“ Туй право е и за тебе, и за тях. Той или ти – то е все едно, философски като разсъждавате, нали? Ето къде е злото. Ако аз съм се наял, този, който види, че съм оставил в торбата, той има право да го вземе и изяде. Ако той е сит и вземе хляба, той е извършил едно престъпление, защото той няма нужда. Следователно, онзи, който има най-голямата нужда, той има право да вземе, а който няма нужда, правото не е на негова страна. Сега искам да спазите тези правила; те са максими, с които ще си служите. Какво нещо е правото? Който е гладувал три дена и се е молил на Бога, има право пръв да седне на трапезата; който е гладувал два дена, ще бъде втори на масата; който е гладувал един ден, ще бъде третият. И тъй ще ги нареждате.

Аз разбирам глада, едно вътрешно, дълбоко преживяване, съзнателно преживяване, този човек е работил, той го заслужава. Пък знаете ли защо не можете да казвате истината? Вие някой път купувате някоя вещ, имате вяра в този, който ви я продава, не сте я проверили, той ви казва: „Туй е един отличен плат, той е вълнен плат, а то, освен, че не е вълнен, а е памучен. Вие отивате при ваш приятел и казвате: „Аз имам тук един вълнен плат, той го вземе и го продаде

пък на друг. И най-после всички се излъгали. Всяко нещо, което ви се даде, проверете го! Онзи, който не разбира, да не отива да купува. Търговец да става само вещият майстор; земледелецът да стане само вещият, а невежият да остане настрана. Способният ученик да иде да се учи. Училището не е място за невежите; то е място за способните, за даровитите. И Писанието казва, един стих има: „Даром сте взели, даром давайте!“ Даром се дава само на талантливите ученици. Когато някой ученик е талантлив и отиде при някой учител по музика, той ще го задържи и ще му каже: „Нищо няма да плащаш!“ И не взима нищо от него. И следователно, ако вие отидете при Бога със заложените у вас таланти, даром ще вземете. Онзи, талантливият по музика, в него има едно сърце, което гори, той мисли само за музиката, а онзи, обикновеният ученик гледа само да свърши училището; неговият ум е раздвоен. А на талантливия ученик умът му е само на едно място; на способния ученик умът му е само за класа, а който не е способен, не е талантлив, най-малко за две работи мисли едновременно. Ако мислите за две работи сега, не сте талантливи.

И тъй, аз определям таланта, гениалността на човека, да мислиш само за едно нещо и то за най-важното.

Сега аз ще ви дам един изпит, ще ви поставя да видим колко ще говорите истината. И ще ви направя една изненада. Нали искате да знаете какво нещо е Истината? Да видим сега дали може да говорите истината? И знаете ли на какво ще замязате вие? Аз ще ви дам едно малко предупреждение.

Един млад момък имал трима души приятели обични и всички му се верили и клели в своята обич и вярност, че те го обичат. Той искал да изпита тяхната обич, доколко го любят. Взема той и заколва едно теле, туря го в един чувал и отива при къщата на първия и му казва тъй: „Дойде в къщата ми един, имал да взема пари, убих го и го

турих в чувала, какъв ум ще ми дадеш?“ – „Махни го бързо, да се не намери в къщата ми“. Той отива при втория приятел и му казва: „Слушай, аз сторих това и това; какво ще ми кажеш?“ – Разправяй се с убития човек, аз не се меся при теб. Отива най-сетне при третия и му казва същото. – Ела в моята градина, там има място; ще го закопаем и никой няма да знае.

Кой е изказал любовта си? – Третият. Той е готов като ги хванат двамата, да иде в затвора. И му казал: Ти си мой приятел, ще го скрием, ако можем да крием добре, ако не можем – и двама в затвора. Ти ще кажеш: „Аз го убих, а аз съм съдействувал за убиването и каквото ни се налага, ще го изтърпим“. Да допуснем, че един заклал теле, като ви хванат какво трябва да кажете? И аз искам да ви доведа не към онази обикновена истина, говорим за необикновената истина, нали?

Сега някой път аз ще дойда в къщата ви, ще ви дойда с телето, не с теле, а с някой убит човек. Ще влезна при учениците с убития човек, и тогава ще ви опитам доколко може да говорите истината. Някому ще кажа тъй: „Ти ще мълчиш, този човек аз го убих, но нищо няма да казваш“. На другиго ще кажа тъй: „Ще идеш да разгласиш, че аз убих този човек“.

И двамата ученици, като ги изправят: „Тебе казаха ли ти, че Учителят уби един човек? – Не! Ще питат и другия. Ще ги турна в спор. На едного ще кажа да не казва нищо, да мълчи, а на втория ще кажа да иде да каже. И сега аз ще превърна този символ. Казвам: Може ли да бъде това? – Може. Когато отивам с едно празно шише на чешмата, наливам вода и турям запушалката на шишето, казвам: „Няма да казваш, че има нещо, ще мълчиш!“ Вземам аз туй шише и го нося. Дойде второто положение, че тази вода трябва да уталожи жаждата; казвам: „Ти трябва да кажеш, че имаш вода“, значи да почнеш да се изпразваш. Да кажеш някому да мълчи, значи да се

изпълва, а да кажеш някому да говори, значи да се изпразва. И когато ние крием истината, ние се пълним, а когато я казваме, ние се празним. То е закон! Това са по-дълбоките мисли, скрити в думите: „Кажи Истината и не я казвай! Защо не трябва да казваш? Понеже ти си празен, истината я няма, мълчи, да се напълни твоето шише. А защо трябва да кажеш истината? – Защото тази истина е влязла в тебе; тя трябва да мине през твоя кюнец.

Сега ние ще спрем тук, при темата на тръгването. А туй, всичките думи цяла година има да се говори върху тия неща.

Седем думи казахме до сега.

Сега да бъдете готови, защото с чувала ще дойда някой път. Да не мислите, че няма да дойда с някой човек и тогава може за 10 години да ви турнат в дрангулника. Туй е сериозна работа! Представете си, че ви турнат в хипнотически сън и да преживеете туй, което ви казвам, да видите как става туй престъпление, как ви турят в дрангулника – всичко това го преживеете. И като се събудите, казвате: „Слава Богу, че това е било лъжа!“ И всичките неща на земята такъв характер имат. Като те осъждат, който разбира закона на окултната наука, той се радва, че преживява. Пробудил ли се е съзнателно, той е на път; не се ли е пробудил съзнателно, той преживява страх и ужас – какво ще стане! Аз искам в известна степен да се пробудите, да знаете, че много неща не са реални.

Сега достатъчно.

Тайна молитва.

Сега, ако сте от добрите ученици, ще ви говоря върху темата: Защо Мойсей уби онзи египтянина. Какъв е дълбокият окултен смисъл и защо Мойсей го уби. Какво означава: окултната наука как си обяснява това убийство? Какво означава това убийство.

Да, свободни сте сега.

ПРОЯВА НА КАРМИЧЕСКИЯ ЗАКОН

9 лекция на I Мл ок. клас, 26.IV.1922 г., сряда, 7-8 ч. в.

Тайна молитва.

Следующата тема № 7 ще бъде върху красотата: „**Мястото на красотата в природата**“.

Сега на вас ще говоря върху Проява на кармическия закон в света.

Каквото намерите писано върху кармата на френски, английски, немски, италиански, прочетете. А аз ще засегна закона на кармата от гледището, от становището на Божествената окултна наука.

Кармическият закон води своето произхождение от първото излизане на човека от Бога – от там води своето начало. А неговото действие или проявление започва с поляризирането на човека или с явяването на двата пола в света. Другояче казано, съзнанието на човека се е раздвоило на положително и отрицателно, възходяще и низходяще, съзнание на Любов и съзнание на Мъдрост у човека. Това са два полюса.

Сега, вложено е във всяко едно съзнание желанието да обсеби и да завлада; то е стремеж на всеки индивид, на всяко его, вътрешен стремеж да влада. И понеже тази първична сила е подействувала да раздвои човешкото съзнание, тия два полюса на съзнанието са се заблудили. И следователно, раздвоили се, те искат да се завладат по един особен начин. Тъй по един механически начин искат да се завладат, а там, дето това механическо завладане започва, се явява насилието. Първото положение, което природата изисква от човека е: човек за човека да се жертвува.

Сега, да определя думата жертва, от това становище какво се подразбира.

Жертва – това е закон за правилното растене и развитие. Това подразбира жертвата, защото само това, което расте, което се развива, цъвти и дава плод, то може да услужи на света, то се принася в жертва.

Сега как е започнала кармата? Първото съзнание в света, което е ограничило второто съзнание, то е родило сегашната карма. Сега представете си следующето изяснение: двама господари, еднакво интелигентни и еднакво богати, съпоставени в природата, но природата така ги е съпоставила, че те имат нужда един от друг, трябва да търгуват. И у тях се заражда желание, всеки един от тях иска да се домогне до богатството на другия – да го привлече към себе си Допуснете сега, че единият от тия, по-умният е завладял всичкото богатство на другия и той остане без материали. Тогава – той ще стане слуга; а онзи, който е взел богатството, става господар. Следователно, господарите в света показват преодоляющето съзнание, което е взело надмощие първоначално, а слугите показват хората, които се подчинили на туй влияние. Но у самите слуги туй съзнание да искат да бъдат господари, не е изчезнало, следователно, този господар придобива един слуга, втори, трети, четвърти, пети... тия слуги останат 100, 200, 500, те почват да се организират – тяхното съзнание се пробужда; съберат се, хванат господаря си, удушат го, вземат богатството му и те станат господари или като му вземат богатството, господарят стане слуга – сменят си ролите.

Сега, аз ви говоря върху кармата. Не се мъчете да я разберете изведнъж, във всичката ѝ пълнота. Но в една школа как ще се зароди злото между вас? Злото е, че вие ще почнете да искате да господарствувате с вашето знание. Някой от вас има някоя идея, иска да я наложи на другите. Или той може да има някакъв навик, някаква

характерна черта, някакви сили, той ще иска да ги прокара, да ги наложи, но знаете, че в природата има закон за регулиране нашите действия. Всяка сила има граници, в които тя може да се развива. Дойдат ли тия граници, има вече обратни действия. Дотогава, до когато хората не знаят вашите същински намерения, те може да ви слушат, но в момента, когато те узнаят целта, към която вие се стремите, веднага ще почнат да ви противодействуват и то по закона на самосъхранението. Всяко същество иска да се предпази, т.е. всеки иска да цени своята свобода. Следователно, кармическият закон може да се урегулира само чрез закона на самопожертвуването, т.е. да станеш слуга на другите, да отдадеш правото на всекиго. Правото, което искаш за себе си, туй право да дадеш и на другите; благото, което искаш за себе си, туй благо да го имат и другите. Правото, което искаш в своя ум, в своето сърце и в своята воля, туй същото право дали си ученик, слуга или господар; тия права всички трябва да ги имате еднакво, защото по този начин, в школата сега, в окултната школа има друга една опасност, от тъй наречения вампиризъм, разбирате ли вие. Вампиризъм – черпене на жизнените сокове на окръжаващия чрез тия окултни закони, нещо, което е абсолютно забранено. В тази школа, в която сте абсолютно, разбирате ли, ни помен, ни сянка от тунеядство.

Сега другите школи учат, че силата на човека е в неговата мисъл. Силата на човека е само временно в неговата мисъл; тя не седи нито в неговата воля, нито в неговото чувство, нито в неговата мисъл. Малко по-ясно. Да вземем известна проява на Любовта, тази Любов може да се яви по форма, по съдържание и по смисъл.

1. Давите се в реката. Минава някой прост работник, отива на работа. Дава ви ръка, изважда ви от водата и казва: „Върви си!“ То е физическото проявление на Любовта. Той не се спира повече.

2. Второто проявление: вие сте гладували три дена; по пътя минава друг, вижда вашия глад по лицето ви, взема ви вкъщи, нахранва ви и той ви праща.

3. Третото: вижда ви, че искате знание, взема ви, но след някоя година, след като придобиете знанието, каже ви: „Вървете си по пътя!“

Мислите ли, че животът се е използувал след като сте подали ръка на някого, нахранили сте някого и сте дали знание на някого? – Не! Вие трябва да влезнете в причинния свят, дето основният закон е следующият: там един живее за всички и всички живеят за един; благото на едного е благо на всички и благото на всички е благо на едного.

Следователно, по този закон, което и да е същество на света, колкото и да е малка неговата деятелност, неговата радост и неговата скръб трябва да бъдат за вас свещени. Една муха може да бъде, но на тази муха, тъй трябва да се радвате, както на един човек и тогава може само Бог да се весели. Туй е свойствено само на Бога; само Той може да гледа дребните работи, а хората забелязват само едрите (неща).

Понеже в школата ще се учите за себе си, ни помен от лъжа да няма! Единственото нещо, което в школата не се прощава, то е лъжата. Туй трябва да го знаете! Всичко се извинява, но лъжата – никога! Вие ще се пазите като от огън да не се подавате на лъжата, то е един принцип, който ще ви заведе в противоположностите на живота и после много мъчно ще се избавите.

Попаднете в най-трудното положение, казвате си: Без лъжа не може, нали?

Без Истина не може, а без лъжа може! Точно е турено. Само без Истина не може, а без лъжа може. И ще турите. Без Любов не може, а без омраза може! Без Мъдрост не може, а без глупост може! Защото,

щом кажете, че без лъжа не може, значи, лъжата ражда Истината, то не е вярно. Щом кажете, без глупост не може. И според съвременната наука от невежеството е излязло знанието.

Сега, в съвременния свят слуги и господари, това е едно отношение на кармата; братя и сестри – това е друго отношение на кармата; майки и бащи, това са все отношения на кармическия закон, то са отношения на кармата. По степен бащата и майката са едно смекчающе условие на кармата. Ученици и учители са пак същия закон, пак по закона на кармата те се събират, защото онези господари, които изнасилват своите слуги, ако той изнасили сто души слуги и за бъдеще те станат господари, той трябва после на сто души да бъде слуга, за да се изплати и ако питате защо трябва да бъде слуга? Защото е искал да подчините (на) себе си съзнанието на другите хора, което не е позволено. Да подчини съзнанието на един човек, то значи да подчини Бога на себе си. А единственото нещо, което в света е невъзможно, то е това.

Сега ще знаете, че и чувствата, и сърцето, и то се преобразява, и умът се преобразява, както учат и теософите – висшият и нисшият манас, низшето и висшето сърце на човека или духовното и плътското то са все полюси. Когато искате да обсебите нещо в чувствата си, вие създавате сами кармата. Щом искаш да обсебиш нещо – създаваш карма, щом даваш свобода, ти ликвидираш с кармата си. Сега, да допуснем, че вие имате един приятел и ти кажеш: „Аз искам ти да ме обичаш“ и той каже: „Ще те обичам“. Турне на главата ти юлар, а отзад остен и каже: „Ти съгласен ли си?“ – Съгласен съм. Те си създават карма. Щом туриш юлар някому на главата и вземеш остен – кармата е започнала. Сега този юлар може да седи в една горчива дума. Кармическият закон е ужасен. Една горчива дума може деликатно да е казана, с една усмивка или лека подигравка, кармата е започнала. Даже в най-тънката форма да кажеш

нещо, противникът даже не подозира, но ти си прикрил едно чувство невярно и ти в душата си усещаш, че кармата е започнала, може в бъдеще туй чувство да донесе хиляди злини. Следователно, в себе си ще бъдете строги, ще прецеждате! Защото от туй гледище на окултната школа, умът е филтър, сърцето е филтър и волята е филтър. Всяка мисъл трябва да мине през ума, сърцето и волята, да се филтрира; всяко чувство трябва да мине през ума, сърцето и волята, да се филтрира и всяко действие трябва да мине през ума, сърцето и волята; всичко туй трябва да се филтрира и тогава да влиза в градината на душата за посаждане. Сега не трябва човек да бъде голям ясновидец, даже и неясновидецът може да знае кога е започнала кармата да действува. Ако вие не спазвате закона на Любовта в себе си, веднага двете полушария на мозъка ще се поляризират по два противни начина; в едното полушарие ще се събере повече енергия, а в другото – по-малко. Ако в дясното полушарие се събере повече енергия, вие ще почнете да се сърдите, даже вашите близки приятели може да ги нагрубите. Ако се набере повече енергия в лявото полушарие, може да станете учтив, любезен, но туй е още едно неустановено явление. Тогава мускулите, да кажем, от дясната страна на лицето, ако в лявото полушарие има повече енергия, ще почнат по-силно да се съкратяват; и тогава у някои хора виждаме, че стават неволни движения от едната страна на лицето. Движения, които са дисхармонични, показват проявата на някаква мисъл нехармонична, чувство нехармонично, действие нехармонично. И ако туй действие продължава дълго време, често устата на хората се изкривяват от едната страна, едни мускули се разширяват, а други – се свиват, и кармата налага своя печат на лицето ви, може на очите ви. Ако например употребявате лъжата, известни мускули на лицето ви ще се съкратят и тогава ъгълът на вашето око, под който светлината пада на вънка, е обърнат надолу и

като ви гледа човек, ще види, че ъгълът на вашето око е насочен към центъра на земята и само като се погледнете в огледалото, няма да се харесате. Та, като говорите за красотата, красотата произтича само от тази вътрешна хармония. Абсолютно човек трябва да бъде чист. Аз турям, т.е. така ще турите едно от правилата: Истината в душата ви.

Светлината в умовете ви.

Чистотата в сърцата ви.

Туй трябва да бъде едно правило, ще го турите в стаята си и всяка вечер ще се питате дали Истината е във вашата душа, светлината – в умовете ви и чистотата в сърцата ви.

Сега Истината ще ви даде свобода, по това ще я познавате. Ако е в душата ви, ще давате широк замах и на себе си, и на окръжающите ще давате свобода. Ако светлината е в ума ви, светлината ще ви даде знание; тя е проводник на знанието. Ако чистотата е в сърцата ви, вие ще бъдете силни, ще бъдете еднолични във всяко отношение. Те са второстепенни прояви. Сега по някой път виждате у себе си някое чувство погрешно. От гледището на този кармически закон, кой каквато погрешка види у другите, тази погрешка той сам трябва да я изправи. Ти, който си забелязал някоя погрешка у приятеля си, трябва да се постараеш ти да я изправиш. Ще кажете: Как ще я изправя? Аз ще ви приведа един малък пример. При един евангелист, книжар, във Варна отива един млад момък да си купи книги. Книжарят му казва: Преди време дойде един твой познат да иска пари на заем от мене, но и до днес не ги е върнал. Твоите приятели са такива. – Колко ти дължи? – Толкова. Той взема и му дава парите. – Считайте, че въпросът е свършен, аз и приятелят ми сме едно; извинете, моят приятел и аз, това е едно и също нещо. И плаща той всичкия дълг на приятеля си. Ние сме честни хора. – То е благородство на характера. И ако някой почне да одумва някого, извадете кесията си. Аз и приятелят ми е едно и също нещо. А при сегашното ни разбиране

много пъти вие казвате: Аз зная, той има тази слабост, той е нехаен малко, аз ще му поговоря да ти плати... Не, не в тази школа животът седи малко по-другояче, ще отвориш кесията си, ще ликвидираш сметката и на приятеля си нищо няма да казваш. И ако вие приложите тъй закона, ще опитате другите резултати. Сега, това е за онези, които трябва да плащат, пък онези, които има да плащат, ако те почнат да правят такива дългове по книжарите и други да им плащат, те образуват негативната си карма; един ден те ще изгубят своите добри приятели и ще останат сами да си изплащат дълговете, защото когато имат добри приятели, които да ви плащат дълговете, и вие сгрешите, тогава, по обратен път, проявлението ще ви турне подобни на вас, и освен че няма да ви плащат, но ще ви натоварят двойно. Този закон на кармата, който мисли, че ще го надхитри, лъже се. Българите казват: „Хитрата лисица с двата крака в капана влиза". С него игра не става! Той е един, как го казвате на търговски език – кредитор. Той не допуща закъснение нито половин ден; нищо не отпуска, точно ще платиш и всичките му лихви; и от лихвите не отстъпва, от нищо не отстъпва, той отстъпва само като му платиш.

И тъй, ще знаете, че всичките ваши добри мисли и добри желания ще се поляризират в една или друга посока. Сега, когато ви говоря за кармата по този начин, вие ще се противопоставите. Съпоставете съвременните две учения. Туй учение, което сега имате, ще го поставите долу, в корените на вашето същество да функционира, а новото учение ще го поставите в клонищата, горе, да функционира. От кармата си няма да се боите. Кармата обича хора смели; вие ще бъдете смели, да посрещнете кармата си. Които бягат от кармата си, тя има пречка за тях. Ще бъдете смели, може да ви убие, но в края на краищата едно благородство има в нея. Тя е като мечка. Мечката като иска да ви изяде, тя почва полека да ходи да си глади козината, гладка става, но да знаеш, кожата ти отива. А когато

иска да не ти направи пакост, тя се нахохори, като мине, ще те наплюе и ще замине. Само страх дето ще теглиш. Само страхът ще запомниш, щом се нахохори, само страхът ще ти остане. Та кармата като мине ще ви наплюе, ще се нахохори, а вие ще благодарите, че тя е постъпила тъй. Тя казва: От мен да замине плюенето и страха, който ще ви внуши. Следователно, тъй ще разрешавате. Когато дойде голямо нещастие, ще кажете: „Моята възлюблена карма се е нахохорила, плюе“. Туй е много вярно. Тъй ще си кажете: „Плюе ме малко, но тя повече от това не може да направи“. Сега аз не обяснявам, те са отделни случаи и закони на кармата, но ще ви дам друго едно изяснение: Представете си два успоредни, железни пътя, по които един влак пътува на запад, а другият на изток. Представете си от източния път 100 трена се движат, има известна дистанция, първо те се движат с еднаква скорост; следователно, дистанцията е една и съща. Но представете си, ако почне да се намалява движението на тия тренове какво би станало? Нали ще почнат да стават сблъсквания по пътя. Следователно, в кармическия закон, дали отиваме към изток или запад, бързините от изток и запад трябва да бъдат едни и същи. Когато двама души не се движат с една и съща скорост, всякога става сблъскване, ако се движат в една посока, схванахте ли вие? Ако, да кажем, сега първият трен, който тръгва от изток и отива на запад, се движи със 100 клм в час, другият се движи с 80 клм, нали той ще остане и онзи, който се движи със 100 клм, няма опасност да остане. Представете си, че първият се движи с 80 клм, а вторият – със 100 клм. Тогава има опасност. Да. Представете си, че те се движат вечерно време в тъмно, непременно ще има сблъскване. Тогава, за да не става сблъскване, онзи, който се движи с по-голямата бързина, трябва да намали бързината, да се движи най-малко, както първият, за да се пази някаква дистанция.

И тъй, между хората не трябва да бъдеш нито много умен, нито много глупав, защото глупостта ти е пак закон кармически; интелигентността е пак закон кармически. Щом Господ съпостави двете, ако си много интелигентен, ще се движиш много бързо и ще дойдеш в стълкновение с другите; ако си много глупав, ще се движиш много бавно и пак същият резултат. Ще бъдеш толкова интелигентен, колкото всички окръжаващи. Вие сега ще си зададете въпроса колко трябва човек да прояви своята интелигентност? Вие ще запазите своите сили за по-благоприятни условия. Щом има един трен с по-малка бързина, ти ще спреш парата си, а като няма препятствие напред ти ще препускаш, колкото искаш.

Сега, ще спрем до тук. След две седмици от всичко туй ще направите едно извлечение от туй, което сме говорили.

Приложение на кармата в живота – това ще бъде втората тема след две седмици. Тогава, онова, що остава недообяснено, след две седмици, след като напишете нещо за кармата, аз ви давам сега малко наброски, за да може да напишете нещо. Малко ще пишете. И тогава ще искам всеки един от вас сам да прочете туй, което е написал. Ще излизате тук и ще прочетете работата си. И след това ще го поставим другите, да го критикуват. Тъй ще се изказвате по новите правила на кармата. Да критикуваме, значи, да кажем онези факти, които са истинни, онова, в което съм напълно сигурен да кажем, че сме в съгласие с природата. Критикуване подразбира: да поставим нещата тъй, както си са в природата, в нейната първа проява. Това значи.

Не искам сега да погълнете всичкото си внимание. Ако работите всеки ден по един час, 7 часа в седмицата вие може много да сторите. За вас да напишете една тема 20 минути са достатъчни. А темата тъй ще напишете.

Ако си отпред, с малка бързина не се движи. Ако си отзад, с голяма бързина, не се движи. От тук една тема е отговор на новата философия.

Отпред бързо се движи, отзад бавно се движи! Ама то само от части се разрешава, ако има втори трен, трети подир тебе, тогава друго правило: ако има някой отпред, давай му място да се движи, колкото иска, но отзад ли си, ще вървиш с малка бързина. Тогава е безопасно. Тъй щото, има 4 положения. И тъй, някои искат от нас да им дадем право, Учителят на ученика няма да даде право да се движи. Аз ви казвам сега с малка бързина да се движите. Ако си ученик, който е свършил, ще кажа: Турни парата си, движи се колкото искаш, но ако има някой пред тебе, не бързай! Който е отпред, с голяма бързина; да се движи, а който е отзад, с малка бързина да се движи.

Сега те са символи, ще ги превърнете вие в живи дела. Бързината ще превърнете, голямата бързина на какво съответствува? – Добродетелта. Нали тогава значи: в доброто бъдете бързи, т.е. отпред, а в злото бъдете мудни, отзад. Превеждане трябва. Ние превеждаме от физическото поле в духовното поле. Значи голямата скорост означава добродетелта, а малката скорост означава злото. Ако се разгневиш, ще кажеш: Аз съм отзад. Полека ще се движиш.

Сега темата може да я напишете вече.

Тайна молитва.

Ако се зараждат някои въпроси, неизбежни в школата, може да оставяте по някои бележки на масата, някои въпроси, много жизнени. Та може да употребим част от времето за тия жизнени въпроси, които може да се подигнат.

Свободни сте.

КРАСИВОТО В ЖИВОТА

10 школна лекция, на I Мл. ок. клас, 3.V.1922 г. сряда, София

Тайна молитва

Красотата може ли да я чувствувате? Не. За сега вие само я виждате. Седели ли сте вие пред огледалото да направите лицето си красиво? Сега, ако бих ви казал да нарисувате едно красиво лице, как щяхте да го нарисувате? Кое е красивото лице? Някои личности, като ги гледате в една поза на мълчание са красиви, но щом се засмеят, тази красота изчезне, и обратно, някои щом мълчат с грозни, а щом се засмеят, стават красиви. Как ще обясните това? Лицата им стават красиви. За пример, на едно валчесто лице, ако турите малки очи, и ако тия очи са близо до носа, ще има ли красота? – Не. Ако са далеч турени от носа? Добре. Ако на едно лице турите големи уши, валчесто лице, а на друго – много малки уши, какви лица ще имате? Красиви ли? – Не. Е, какви трябва да бъдат тогава ушите? Сега вие имате понятие, но трябва да почнете да мислите. Вие имате вътре един мащаб, с който гледате на света. Туй, което сте правили, не какво са казали някои автори, но от ваше гледище как е правото. Не какво е казал някой автор, то може да ми служи за едно пояснение, допълнение на онова, което вие мислите в даден случай. Сега за пример, често вие можете да бъдете красиви и при това, ако ви попитат в какво трябва да седи вашата красота, ще кажете както знаете. Може да разискваме втори път върху красотата.

Красиво лице е туй, което през всичките видоизменения не губи основните си черти. Всякога тези основни черти на лицето, каквото положение и да взема то, дали е сериозно или както и да се изпъват мускулите, тия основни черти, ако се спазват, туй лице е красиво.

Малките очи близо при носа са признак на малка впечатлителност. Следователно, душата не е така отзивчива. Много големите очи са признак на лакомство, чрезмерна чувствителност. А от малките очи е произлязло скъперничеството. Т.е. хора с големи очи са богати, разсипват, а с малки очи – те са бедни. То са само общи понятия.

В едно красиво лице, трябва всяка една част да е съразмерна. Челото трябва да съставя 1/3 част от цялото лице, и носът 1/3 част и брадата 1/3 част. И лицето трябва да бъде малко заострено, крушеобразно, не съвършено обло. Тази облевина, дето се показва, че лицето е обло, то е защото някога се натрупват мазнини долу при брадата. Но красотата е създала много злини в света. Тъй е. Т.е. видимата красота е създала много злини. Сега хората се стремят да бъдат красиви външно, а не вътрешно. За пример, лицето трябва да бъде не само красиво, но трябва да бъде пластично, да има дълбочина. Има лица, които изразяват топлота, чувствителност, а има лица, които са красиви и означават богата чувствителност, благородство. После в едно красиво лице трябва да преобладават кривите линии. Щом преобладават правите линии, лицето не е красиво. Правите линии са признак на присъствие на електричество; кривите линии са признак на присъствие на магнетизъм. Следователно, в някои лица преобладават правите линии, в някои – кривите. Някои хора имат красиви чела, но лицето им не е красиво. На някои брадата не е красива, на някои ушите не са красиви. На някои носът е сплескан долу. То има ред мерки в природата, математически мерки си има тя; ще се измерят основните черти, те са чисто математически, геометрически са. За пример, ако се стремите към благородство, към чистота, към нежност, очите ви ще придобият нещо, ще станат прозрачни, меки. Ако почне да преобладава грубият елемент на личните чувства, гордостта, очите пак ще бъдат ясни, но ще бъдат светнали и ще представят една грубост, неподвижност. В човешкото

лице очите играят най-важна роля. Те са най-красивите. За туй в класа ще се борите, когато имате някое чувство, някой път сте неразположени, имате горчиви чувства, ще се старaете туй горчиво чувство да го отделите от себе си, ще го гледате обективно и ще работите отгоре, както майстора с чука си, докато го смекчите. Каквато и да е мисъл, да я хванете и да я измените в нейните прояви. Често някой добър музикант много се разсърдва, когато някой вземе фалшив тон, той кипва. Именно в това той трябва да влада своя слух и да влада туй кипване, което може да стане с него – той няма да поправи работите. Даже един учител, ако може тъй да се влада като поправя, той прави хармонични движения и някой от учениците, който не може да пее, хармонизира се с него и веднага започва да пее хубаво. А инак, учителят, като се разсърди, съкратяват се вълните и тоновете стават по-фалшиви.

Сега, така като говоря, аз подразбирам че човешката душа е красива сама по себе си. Човек трябва сам да изрази красотата във форма. За пример, м туй, което пишете, то е много хубаво, но от чисто психическо гледище; когато сте писали, не сте се стремили да изкажете истината, а сте гледали просто по-хубаво да пишете.

Първото нещо на всеки ученик е, да изкаже истината. Тъй, както разбира да изкаже красотата, да даде своето разбиране, да няма нищо излишно, никакви прибавки, никакви преувеличения. За пример, може да говоря: „то е чудо!“, но като го няма, то е едно преувеличение.

И после едно правило, като пишете вашите теми, тъй успокойте се хубаво, прочетете работата си високо и вижте на вашия слух как ще прозвучи. Някой път задоволява ума ви, но сърцето не, долу в симпатическата нервна система нещо не върви добре, има нещо. Ако на двете места хармонира, темата сте развили добре. Четете я веднъж, два пъти, три пъти, най-малко три пъти ще прочетете темата и ще

видите как звучи на вашия слух, защото туй, което не звучи хубаво на вашия слух, не звучи и за слуха на другите и обратното: туй, което звучи хубаво на вашите уши, то звучи хубаво и на ушите на другите. А ние искаме в школата нещо звучно, щом е звучно на неговите уши, ние сме готови да го изслушаме добре. И после не пишете дълго. Учете се да пишете кратко, повече идейно; не съвсем кратко. Когато имаме малко време, ще ви дам образец една и съща идея, изразена в три форми да видим коя от трите форми ще ви хареса, защото само едната форма ще бъде права. Всяко нещо по три начина може да се напише. За пример, в библията има такова красиво описание – историята на Йосифа. Красиво описан живота на Йосифа, отлично! Може да го прочетете.

Тайна молитва

Нали често казвате: „Светлината носи живот; Любовта носи живот; Истината носи живот“. Е, какъв е тогава животът, който светлината носи? И какъв е животът, който Любовта носи? И какъв е животът, който Истината носи? Можем ли да кажем: светлината носи живот? Можем, можем. Любовта носи живот, Истината носи живот. Но Истината прямо не носи живот.

Обект на Истината е свободата.

Обект на светлината е знанието, а обект на Любовта е животът.

Докосваме светлината, понеже, за да може човек да се учи, той трябва да има Любов. Значи, светлината извиква живот за знанието. И Истината, за да даде на хората свобода, и тя ще извика живота, за да може в този живот да даде свободата.

Втората тема, като я пишете, три пъти ще я прочетете и, като я напишете, вам да се хареса. И тъй, ще пишете хубаво, няма да бързате. В окултната школа се изисква, не както в света. Ще се учите на точност. Всичко, което го правите, да е точно. Не да пишете на листчета тъй откъснати, геометрия се иска, точност. Нека бъде листът

малък, но да има правилна форма. Може формата да е един триъгълник, нищо не значи, но всякога да има една правилна форма. Говорите за красота, а сами красиво не постъпвате. После, писаното ви да бъде хубаво написано, да сте доволни. Няма да бързате. Гледам някои, пишат, пишат, че към края писаното е вече нечетливо. Как тъй! Вие сте несъгласни със себе си! Ще се борите, то са известни недъзи, с които трябва да се борите. Листата, на които ще пишете, може да са тесни, но да са правилни, хубави. Например, този лист красив ли е? – Той мяза на женска рокля. Този лист красив ли е? – Не. И вие за красота говорите. На този пък краищата му не са орязани. А този?

– Покажете ни тогава някой красив.

– Красивите вие ще намерите, а аз търся само некрасивите, със свещ ги търся сега. Всяка една форма упражнява едно влияние. В окултната школа всяко нещо, което вършим, всичко се отпечатва, и за зло, и за добро.

Тъй щото, разбрахте какво нещо е красотата. По отрицателен път, от некрасивото ще идем към красивото.

Вярвам втори път ще напишете по-красиви работи.

ЗАКОН НА ЕНЕРГИЯТА

11 школна лекция, на I Мл. ок. клас, 10.V.1922 г. сряда, 7 ч. в., София

Тайна молитва.

Прочетоха се част от темите за „Приложението на кармата в живота“.

Това сега е теоретическата страна на кармата. Останалото ще дочетем следующия път. Едно практическо упътване.

Физическото тяло, това е една инсталация, то е проводник на електричеството. Физическото тяло е една велика инсталация на природата. В тази инсталация двояко функционират положително и отрицателно електричество и положителен и отрицателен магнетизъм. Сега вашите тела не са тонирани, физически не са тонирани. Повечето от вас сте положителни, другата част сте отрицателни. Сега, ако двама от вас, които имат положително електричество, се съберат, непременно ще има сблъскване. И след туй ето какво ще се зароди: щом се съберете и говорите, като се отдалечите един от друг, вие чувствувате едно неразположение в себе си, единият е недоволен и другият е недоволен. В дадения случай, ако един от тях не може в себе си да измени положителното електричество в отрицателно, той е длъжен да намери един другар с отрицателно електричество. Сега туй е на физическото поле. Ще се зароди една вражда и вие ще станете активен, активен в проявяване на характера си. Активността, която е добра, може да стане и груба. По този начин се явява грубостта като резултат. Мъжът и жената безразлично, може да станат груби. Понеже електричеството избира най-късия път, а грубостта е изявление на късия път.

Сега, ако се съберат двама, на които електричеството е отрицателно и двамата са негативни, пак ще се отблъснат, пак ще се зароди едно недоволство в тях. Но недоволството ще носи съмнението, страха, и двамата ще се съмняват, ще се боят един от друг, ще се боят.

В първия случай и двамата, които са положителни ще се бият, ще се дуелират. Един от двамата трябва да умре. Положителен е.

Във втория случай, всеки един го е страх за живота си. Дуел няма да си обявят, но у тях като резултат ще се яви лицемерието и измамата. По околен път, по някой хитър начин единият ще гледа да обвърже другия и така да си отмъсти.

Сега щом искаш да се дуелираш трябва да знаеш, че електричеството е положително. Ти действуваш на физическото поле. Щом у вас се заражда страхът, съмнението, лицемерието във вас електричеството е отрицателно. Вие сте на негативната страна на електричеството. И вие, и вашият противник сте негативни. Защото, ако вашият противник беше положителен, а вие негативен, вие щяхте да го обичате, той ще е човекът, на когото ти мязаш.

Добре. В този случай, когато вие сте недоволни и сте изгубили вашето равновесие, в дясната страна на вашия мозък има набрано повече електричество, отколкото трябва. В дадения случай, значи, има повече електричество набрано в дясната страна на двамата души, следователно, те са груби. Ако електричеството се набере на лявата страна и у двамата души, те са негативни...

Сега разбирате ли? Вас може да ви смущава мисълта, туй негативно електричество, което не може да влезе в работа, не се е трансформирало в деятелност, какво ще стане. Понеже няма противоположен полюс, то е отделено. Сега, каквато и форма, фигура да употребя, може да ви разясня. Понеже вие сте млади, аз ще употребя вашия живот за пример. Да кажем, вие сте три приятелки,

но едната е по-силна, привлича две от приятелките към себе си, но с едната се обича повече и повече дружи, а с другата – по-малко. Част от нейната енергия се асимилира от приятелката, която тя обича, а известна част, предназначена за втората приятелка, остава неизползвана и се набира. Ако се набере в дясната страна на мозъка, индивидът огрубява; ако е в лявата – той се облагородява. Ако енергията остане на лявата страна на тялото, той ще бъде умърлушен, недоволен от себе си. Какъв е церът? – Ней трябва друга приятелка, която да асимилира енергията. Туй електричество е трън в плътта. Значи трябва да намери приятелка, която ще употреби, асимилира точно това електричество.

Добре. Сега туй за лекуване е вярно. Ама вие давате задължение, че няма да злоупотребите с правилото. Всеки, който злоупотреби, ще бъде най-строго наказан. Такова наказание, каквото никога не е ставало. Ще употребите правилото само за добро. Давате честна дума. /Отговарят: „Да“/. Вие може да злоупотребите с правилото, понеже на някои може да приложите вашето положително електричество, да усилите злобата на някого. По този начин хората един друг се докарват до отчаяние. Ако твоята дясна страна е наелектризирана по този начин, ще намериш една приятелка, в която лявата страна има излишък, и тя да постави своята лява ръка на дясната страна на главата ти и ти ще поставиш своята дясна ръка на лявата част на главата ѝ, и у двама ви веднага вашето разположение ще се измени. Може да не турите ръцете на главата, но ако се хванете двете за ръце, веднага ще се измени електричеството, трансформиране може да стане. Сега може да направите първия опит. /Запитват: кога да ги правим и може ли с други?/ Когато някой път сте много неразположени, другари с другари да направят опита, момичета с момичета, жени с жени, мъже с мъже. Сега аз говоря принципално, защото има много жени, които са мъже, има много мъже, които са

жени. Аз говоря: мъж с мъж – разумния принцип, жена с жена. Ние туряме любов с любов и мъдрост с мъдрост. Затуй в школата трябва да се нареждате. Тъй както сега сте наредени, не сте добре наредени. Трябва да се нареждате според този закон, да има постоянна хармония. Учениците на окултната школа, като срещнете някой индивид, който нарушава мира ви, ще се пазите от него. Най-малко половин метър на страна ще сядате. Ако не можете физически да се отдалечите от него, мислено ще създадете това разстояние. Ще се нареждате по закона на симпатията. По закона на симпатията, двама, които си хармонират, като се съберат, и двамата почнат да мислят и да чувстват хармонично. Но пък, когато двамата се съберат и имат такова състояние: единият мисли, а другият не мисли, единият мисли, а другият чувства, не си хармонират. Трябва едновременно и двамата да мислят, и двамата да чувстват и двамата да действуват. Единият да мисли негативно, да чувствува негативно и да действува негативно; другият да мисли положително, да чувствува положително, да действува положително.

Тъй, най-първо за регулиране на физическото тяло едно правило. Ще направите един опит и ако има резултат ще ви дам второ правило. Туй правило ще го употребите да видим дали ще може да се регулирате. /Запитват: кои са признаците, когато електричеството е в лявата страна?/. Щом си готов да се караш, с първия, когото срещнеш, искаш да се скараш, електричеството е на дясната страна, пък щом си неразположен, песимист, то е на лявата страна. Това е закон на физическото поле, ще го проучвате, после ще го принесем в астралния свят, в духовните тела. То е един метод. Той е малък, микроскопически опит, който ще правите и ще ми съобщавате резултатите. Не мислете, че изведнъж ще имате сполучлив опит. Този опит трябва най-малко 99 пъти, 100 пъти да правите. В тези опити аз искам да се развие вашето съзнание. Аз

общо казвам в дясното полушарие. Това електричество може да бъде набрано в разните центрове и после по-специално да го поучаваме, но изобщо принципът е верен като казвам в дясното полушарие. Щом имате неразположение, ще кажете на себе си: „Електричество имаме". Ще го турите на райота. Може да го турите по следующия начин: ще намерите някоя ваша другарка и ще направите опита. Опитът, който ще правите може с лица от класа да правите, може с някои лица вън от класа, някое бедно момиче, но ще избирате да ви е симпатично, да е в пътя на вашата еволюция. Като правите опита, вие му помагате да върви в същия път. Ако направите това на онзи, който върви в противоположно направление, връзвате се. Щом отправите ума със своята енергия, вие ще почувствувате едно облекчение. Туй състояние често се ражда у всички. Понеже ние не изпълняваме закона, набира се излишна енергия. То е изостанал багаж, като онези богати хора, които много готвят, а малко ядат. Яденето все вкисва и слугите го изхвърлят навън. Често и в нас електричеството се вкисва, а когато се вкисне, вече разрушава. Най-първото правило: когато се набере електричество на дясната страна, то е от опит доказано, ако гладиш с дясната ръка дясното полушарие, състоянието се влошава, той ще почне да се сърди, а ако му гладите лявата страна, той се укротява. За туй дадох правило: когато слънцето ви пече, веднага с двете ръце ще гладите косата си, ще разтривате главата, ще вземате туй електричество от главата и може да избегнете всеки слънчев удар. И може при едно възбудено състояние да направите пак едно малко гладене. Космите са добър проводник на електричество. Сега разбира се, разни магнетически школи има, които употребяват тези начини за магнетизиране, за тониране. Употребяват същите закони и правят големи пакости. Ученикът на окултизма никога не трябва да позволява да го хипнотизират. Трябва да ви дават пари без полица, на доверие. Ако вярват, да ви дадат, искат ли полица, не вземай на заем.

Предпочитайте да ходите гладен, но не подписвайте. Тъй говори окултната наука: пари без запис и без полица, който дава – вземи и върни ги пак на време.

Сега от вас искам едно правило: да бъдете искрени към себе си. Всяка сутрин за две седмици, като станете, ще си помислите: искрени ли сте вие спрямо душата си. Душата разбирам, най-висшето у човека, Божественото, което е проявено. Искрен ли е човек спрямо душата си и през деня готов ли е да извърши всичко, което тази душа желае и му нашепва и ако съгреши, да се извини преди нея, да не се оправдава, да се извини да каже истината тъй, както си е. Стане погрешка, ни най-малко нито да я намалява, нито да я увеличава, а да констатира факта, тъй, както е, тъй, както природата го е констатирала. То е необходимо за развиване вашето съзнание, да схващате нещата правилно, без увеличение и без намаление.

Тайна молитва

Сега направих тази малка забележка, за да не злоупотребите. Злоупотребението може да седи в следующето: В окултната школа всички опити стават съзнателно. Съзнанието седи в следующето. Ако аз турям ръката си върху някоя глава, в мене трябва да има съзнание давам ли или вземам. Ако давам, туй, което давам, ще бъде ли в полза и туй, което вземам, ще ме ползва ли. Ако туй, което давам, не принася полза, и туй, което вземам, мене няма да ме ползва... Аз най-първо след като дам и след като взема, трябва да благодаря, понеже ние работим с известна Божествена енергия. За тази енергия, която тече през мене или през вас, всякога се държи отчет. Природата си има часовници, които отбелязват колко се изразходва и за кого, и през вашия мозък и през ръцете колко енергия е минала, всичко туй в тази инсталация е строго отбелязано и се туря на сметка, не само на сметка, но и резултатите на тази енергия правят тази енергия да има отглас в общото битие. И следователно, като турите ръка на някоя

глава, знаят какво е произлязло и вас ви държат като един отговорен фактор. Туй не го казвам да се страхувате, но за да знаете, че всяка една работа, която вършите, да бъде благородна. Принципално действие, не със страх. Всякога подтикът на вашата душа трябва да бъде извършен в съгласие с Бога, с великото, в хармония с Бога. То е великото в света – да работим разумно. За тия положения при други условия малко ще се спрем. Многото обяснения в окултната школа са обременителни, защото опитите, които ще правите, те ще ви обяснят много положения, които сега ви са тъмни.

Без страх в Любовта безгранична!

Когато имате някой въпрос тъмен, ще попитате, защото и другите ученици, на черното братство и те ще ви посещават. Може вечерно време да се мени настроението ви и вие не знаете как може да ме посетите. Ще ви обясня тази тъмнина. Няма да се плашите. И тя си има закони.

МЕТОДИ ЗА ЧИСТЕНЕ

12 школна лекция, на I Мл. ок. клас, 17.V.1922 г. сряда, София

Тайна молитва.

/Прочетоха се останалите теми за „Приложението на кармата в живота“/.

Аз няма да се спра да обяснявам кармата, но ще направя едно малко пояснение. Представете си един младеж, който е бил с другари и се е напил. Случва се завалява дъжд, образува се кал. Понеже за първи път се е напил, той не може да влада своето тяло. Излиза навън, пада в калта. У него се заражда желание да стане. Стане, падне, стане – падне, стане, изтрезнява и се поглежда – цял окалян. Няма да се спирам върху причините защо се е напил. Как може да си изчисти дрехите е въпросът. Някои може да разправят на дълго и широко как са го завели другарите му, как се е напил и т.н. Дрехите как може да се изчистят и неговото тяло как може да се изчисти – то е въпросът. Следователно, на вас ще ви дам два метода чрез прецеждане, чрез филтриране и чрез изпарение. Тези два метода как ще ги познавате? Онази вода, която се е размътила, трябва да се филтрира. Да допуснем, че в тази вода има съзнание.

При потъването в земните пластове най-първо тя ще почувства скръб, голяма скръб, че изгубва светлината и отива в мрака и тъмнина. Потъва един, два, три, четири, пет, шест, може и десет пласта и след туй срещне един каменист пласт, дето спира движението надолу и тя излиза нагоре, излиза и почувства радост. Значи, при филтрирането скръбта започва от началото, а радостта после се явява. Сега един от методите за ликвидиране с кармата е

филтриране, потъване в материята, пречистване и излизане навън. Вторият метод е чрез изпаряване. При изпаряването, радостта започва най-първо, в началото, а скръбта отпосле. И то как? – Представете си онази водна капка, която се освобождава от излишни грехове, отива към Бога, казва: „Освободих се от страдание“. Тази малка капчица се радва, разперила крила, но срещне едно студено течение, изстине, сгъсти се и пада надолу. Като падне долу, окаля се и пак дойде скръбта, без да разбира, че в своето падане тя е принесла полза някому. Сега вие сте изложени на тия два метода. Като се филтрирате, скръбта е отначало, а радостта отпосле, като се изпарявате, радостта е отначало, а скръбта отпосле. Тъй че, ако скръбта ви дойде после, вие не се филтрирате, а се изпарявате. Тогава само ще продължавате пътя си на страданието, понеже като паднете ще имате скръб, нали? Не пресичайте тази скръб, влизайте направо в земята, продължавайте докато излезете от другия край и ще имате радост. Ще съедините двата края на страдание и двата края на радост, ще образувате един кръг. Който не разбира закона ще има всякога една радост, едно страдание, едно страдание една радост, едно страдание и няма да знае защо са тия работи.

Кой метод ще изберете? – Единият метод – филтрирането, е за сърцето, изпарението е за ума ви. Следователно, тия два метода са необходими, ще се съединят. Умът ще пречиствате не само чрез изпарение, а и чрез филтриране. Нали хората казват: трябва да се изпарят тия мисли из главата ти навън, да излязат и да се повърнат и да образуват един кръг. Когато дойде филтрирането, човек е почнал да прогресира, но работата е опасна, че вие сте дошли в един период на застой. Знаете ли какъв застой? Природата има застой, дето няма нито филтриране, нито изпарение – туй, което в обществото се нарича индиферентност. Някой казва: „Индиферентен съм, каквото и да се случи“. Вие трябва да знаете какво ще се случи. Сега

кармическият закон може да се разгледа само от страната на неговите страдания, но кармическият закон има и други отношения. Допуснете следующето изяснение: На вас ще дам да носите празно шише в джоба си красиво, запушено. Идвате при чешмата и забравяте да напълните шишето. Тръгвате по пътя, жажда чувствувате, изваждате шишето – празно, няма вода. Значи при чешмата вие може да сте имали някои философски разсъждения: как е направен света, колко са далеч звездите, колко милиона години има откак е създадено слънцето, кои са причините за социалното положение, но сте забравили да напълните шишето. Най-първо ще напълниш шишето, а след туй ще разискваш тия въпроси. В този случай шишето трябва да го напълните. Ако не го напълните, ще страдате. Има други положения, други примери ще ви дам. Значи, празното шише трябва да се напълни.

Второто положение: Турите на гърба си един кош с хляб от 70-80 кг все хубави самуни. Вие сте толкова лаком, искате да го занесете на 40-50 километра да го продадете. Но законът е такъв, че срещате бедни деца и трябва да дадете на децата да ви олекне. Горко ти, ако не дадеш на децата! Докато идеш до 50 км гърбът ти ще се обели. В този случай ще празниш коша си, а при чешмата ще пълниш шишето. Ако не изпразниш коша, ще дойдат същите страдания. Пълният кош с хляб ще раздавате на дясно и на ляво, докато остане само един хляб за теб. И тогава ще бъдете доволни и щастливи. Ако вие сте нещастен, две причини има: първата причина е, че вие не сте напълнили шишето; втората причина е, че не сте раздали хляба. Сега вие нали сте в класа? Всяка една ваша постъпка, щом почнете да страдате, обяснете си я: шишето ли не напълнихте, или хляба не раздадохте. Не само да спорите и да философствувате, не, но близката причина ще търсите, причините, които сега създават кармата. Тя не би се проявила, ако не се създаде в настоящето една близка причина. Сега

вие казвате: „причината на кармата“. Когато човек е изгубил любовта си, кармата е дошла на мястото. Когато радостта се е изгубила, скръбта е дошла на мястото. Когато правдата се е изгубила, безправието е дошло на мястото. Когато милосърдието се е изгубило, насилието е дошло на мястото. И тъй, всичките недъзи, които съществуват днес, показват какво ни липсва. Следователно, кармата от какво се ражда? – Онзи, който е изгубил любовта, иска да я завладее чрез насилие. Всяко същество, което се опита да завладее душата ни, да ни наложи каквито и да е връзки, ги налага и на себе си. Защото тия форми, които то образува, са затвори и в същите затвори и то ще влезе.

Ще ви приведа един окултен разказ: Един стар адепт в миналото имал голяма омраза към мишките, че създал един капан, в който мишките да се хващат. Но той съгрешил, и Господ го направил мишка. Влязъл в същата дупка, видял този капан отворен, отива да го изследва. „Тази пастърмица може да ми причини добро“. Издебва, и хайде вътре. Затваря се този ум, който бил направил този капан. Никакви капани не курдисвайте в ума си или в сърцето си, защото в този капан вие ще влезете. Този капан, може да минат десет, сто хиляди години, той ще ви чака. Може да се върнете назад в окултната наука, може да се превърнете на муха, може да се превърнете на глистя, на една микроба. Може да се повърнете даже на сред път и пак да започнете от начало. Не си правете илюзии. Казват: „Няма повръщане в еволюцията“. Има повръщане – то е за простите. И като ви повърнат тогава през всичките мисли, които сте създали, вие ще минете и ще опитате всичкото нещастие в туй отношение. Казват: „Каквото посееш, това и ще пожънеш“. Ако се върнеш назад, ще пожънеш всичките последствия. Сега туй е едно философско разсъждение. Да се пазите от ония твърдения, че човек не може да се повръща назад. Повръщане има. И, ако ангелите в своето падане се

върнаха и им израснаха опашки, рога и копита – то е голямо падение – сега, ако туй е за ангелите, то същият закон важи и за човеците. Той не е изключен. Сега в своя стремеж вие ще се старaете да се държите до Божествения закон на Любовта и да ликвидирате кармата си чрез него. Няма да се борите с цялата карма, няма да я туряте в ума си, няма да мислите за нея. Защото щом извикате кармата, трябва да знаете, че едновременно с нея се извикват два велики закона. Извиква се Любовта. Сега има твърдение: някой казва, че може сам да ликвидира със своята карма. Да, щом съзнае, че Любовта е единственото богатство на душата, може. Но той трябва да се попита дали тази любов е единствената любов; той да се попита, дали обича всички същества еднакво. Сега ще ви дам едно пояснение. Представете си разбойник, който е направил стотици престъпления. За него обществото има най-лошото мнение. Но този разбойник в един добър момент избавя една страждуща душа, една жена, да кажем, той я избавя. Някоя мечка се е готвила да я разкъса и той я избавя. Как мислите, тази жена как ще мисли за този разбойник? Може ли светът да я убеди, че той е лош? Не, за нея той ще бъде добър. Следователно, и най-добрият човек може в известен момент да извърши едно престъпление. Всички ще мислят, че е най-добрият човек, обаче за едного може да бъде лош.

Сега какво разбрахте от двата примера? Кое е по-хубаво: човек да дава или да взема? Кое е по-хубаво: да учиш или да те учат? Кое е по-хубаво: да любиш или да те любят? /Отговарят: да любиш/. Тогава ти, който любиш, на теб ти е приятно, ама нему, когото любиш, приятно ли му е? Ако и той те люби? Ти даваш, и онзи иска да дава, тогава вие двама ще се спречквате. Представете си, че и двамата искате да давате или и двамата искате да вземате. Върху този въпрос ще мислите: Какво значи да те любят и да любиш. Втория път само ще ви запитам.

Няма да пишете конкретно. Какво значи да даваш и какво значи да вземеш?

Вие трябва да си изясните от чисто окултно гледище, да имате едно определено становище. Всяка една мисъл трябва да бъде строго определена. Когато любиш, трябва да любиш без принуждение. И когато те любят, да те любят без насилие. Онзи, когото любят, той прави услугата, онзи, който люби, той е нещастник. И следователно той казва на онзи, когото люби: „Облекчи ме от моя товар“. Това значи „аз любя“. Аз в моя език разбирам: снеми от моя товар, искам да туря малко на твоя товар. Понеже те виждам, че си силен, искам да туря на твоя гръб. А другият казва: „Да, аз се радвам, че си ме намерил годен, турете половината от товара“.

Единият люби и другият люби, или на окултен език казано товарът е разделен по равно на двама. Или пък, то е същото сравнение – празното шише и пълния кош. Аз искам между вас да се установят други връзки, по-благородни, защото мнозина от вас нито към себе си имате почит, нито към другите. Някои казват: „Хората се много обичат“. Човек трябва да има най-първо почитание към себе си, към своето висше съзнание, към душата си и тогава да има почитание към другите души, към окръжающите го. Имате котка, която обичате, ще я вземете за главата, за опашката, ще я стискате, ще правите карамболи, после ще я гладите и пак ще се примирите. Но, ако дойде до човека и речете тъй да постъпите, както с котката, той крайно ще се обиди. Казваме: „Да любим“. Как? Тъй, както котката, да я обърнем на гръб, да я стискаме за опашката, ушите. Когато ще пристъпим да разискваме за човешката любов, трябва да се знае каква е тя, конкретно какво значи, какви трябва да бъдат отношенията. Те са математически отношения, строго определени отношения. Щом ги имате, ще образувате хармония, щом ги нямате – дисхармония. Сега за пример, двама като се срещнат, вие веднага казвате: „Той не знае

колкото мене“. После, като го срещнете: „Той не е толкова висок като мене“. – Да, казва, аз съм нисък, но съм по-дебел, после аз съм по-учен. Друг ще тури друго качество, да каже, че е равен. И се започва борба. И следователно, ние базираме тази любов на знание, на това-онова. А Любовта е един закон, независим от всички социални отношения. Всички може да опитате. Нито учението може да я задържи, нито силата, нито парите. И ако не е така, покажете един човек, който да има знание, богатство и сила, и да е щастлив. Вие мислите, че ще бъдете изключение, че вие, като влезете в живота за вас ще има изключение. Не. – И вие, като влезете, ще бъдете една такава глупава запетая, турена не на място. Защото запетаята е потребна за малка почивка, но може да турите тази запетая там, дето няма почивка. Любовта аз наричам на физическото поле по възможност най-малката почивка, да кажем да се задъхваш или да поемаш въздух; да вземеш едно впечатление, то е най-малката любов.

Сега стария възглед вие ще го пазите за себе си, старото няма да рушите, ще посаждате само. Аз ви уча само на посаждане. Върху старото дърво ще присаждате тия новите присадки. Защото, ако вие разрушите старото дърво, ще спънете всяка еволюция. Защото от туй гледище великите хора в света са израз на цялото човечество. От духовния свят ще се съберат множество монади ще съединят своята деятелност и сила и ще дадат израз на един велик човек на земята. Тъй, както едно дърво може да изпрати един посланик в друго дърво, така в един велик човек на земята или учител, в него е съсредоточена всичката интелигентност на всички тия възвишени монади или души, които целокупно действуват в дадения случай. Следователно и вие сте такава съвокупност. Сега трябва да се приготвите, защото за бъдеще ще дойде и вашият ред на туй колело. И вие ще се запалите, но нито по-рано, нито по-късно. И вие трябва да намерите толкова огън, че като дойде, да се запалите. Трябва да наберете тази опитност.

Само че сега, като гледате запалена свещ и вие искате да се запалите. Не бързайте. Туй колело, което се движи, като се върти, ще дойде на време. Защото сега, вземете в България, всеки, който е станал пръв министър все се намира в затвора. При сегашните условия всеки един човек се усеща в един затвор, или чака затвор, не паметник. Римляните с евреите въздигнаха кръст за Христа. Сегашните християнски народи въздигнаха църкви. Но в тия църкви не е Христос. Трябва още време докато узреят хората за туй великото, Божественото. Помежду вас трябва да се образуват връзки, но чисти връзки, не на сила. Да мислите по закона на свободата. Чисти и възвишени връзки! Връзки, без да се връзвате, ограничения, без да се ограничавате, т.е. като направите един капан, да има две врати. Мишката, като изяде пастърмата, да излезе из втората врата. И като намерите пастърмата изядена, да кажете: „Тази мишка много хубаво е направила".

Тайна молитва

Сега наскоро ще ви дам една задача. Няма да бъде много трудна. Трябва да я изпълните. Една задача ще ви дам, но не сега. Сега, ако ви я дам, задачата няма да принесе тия плодове, които се изискват.

Сега да видим как ще решите въпроса и по това ще видя да ви дам ли тази задача или не. Да видим как ще решите въпроса, защото и в двата случая има ограничение. Който люби, се ограничава и когото любят, се ограничава. Да кажем търговецът люби, ходи, търси стоките. Когото любят и той си губи времето. Той чака, понеже го любят, очаква. Тъй щото едновременно и двамата любят. Тогава загубата как трябва да се поправи? Именно тогава се явява кармата, ако любовта не се проявява хармонично и у двамата. Като почнеш да любиш и да те любят, кармата почва да расте. Щом възлюбленият един ден не се яви на местото, питат: „Защо не дойде?" А онзи, когото

любят, питат го: „Защо не дойде на време?“. Значи, има известни ограничения, известни огорчения.

Сега за бъдеще вас ви трябва новата философия. Има друго едно разрешение, социално разрешение. Най-хубавото разрешение ще трябва и него да научите. Другояче, ако не го научите, за бъдеще ще имате по сто юларя, сто остена и всеки ден господарят ще опитва най-хубавия юлар и остен. Може някои да се изхабят. Питам ви: след като употребят отгоре ви сто юларя и сто остена, какво ще научите? Те са настоящи въпроси, минаваме от сегашното в бъдещето, т.е. да мине вашето съзнание, да се трансформира съзнанието от сегашното в едно по-висше съзнание. Този преходен период, за да го минете, трябва ви едно усилие, да се трансформира, известни граници на съзнанието трябва да се премахнат. Защото някои в класа, ако мислите да си оправите работите, може да ги оправите временно, но два пъти ще ги оправите, три пъти ще ги забъркате. Всеки окултен ученик, който иска да си оправя работите, той два пъти ще ги оправи, три пъти ще ги разбърка. А въпроса може да го решите рязко в неговата пълнота, без никакви заобикалки. Като разрешите въпроса, ще дойде нова светлина, ново разбиране, ново схващане вътре в живота. За туй познание, ако аз бих ви дал тия окултни познания, не зная кои от вас биха издържали. Вие всинца ще кажете: „Ще издържим“, но някому стомахът ще се развали, някого главата ще заболи, някой ще оглушее, някой ще ослепее, ще дойдат много страдания. Тази висша енергия вътре в нервната система ще произведе цяла една пертурбация. Ако вие не сте в съгласие с великия Божествен закон да ви помагат, вие ще се стопите. За туй, именно, ученикът трябва да се подготвя дълго време и тогава да стъпи на краката си. Да добие по-силни вибрации, да придобие издръжливост. Та има причини да не се даде туй знание, понеже е сила, а тази сила ще разстрои неговото тяло. Малко ще ви обясня, с малки правила ще

ви обясня. Ще правите опити няколко пъти да видим как ще се закали нервната система. Най-първо ще ви турим на една скара отгоре, разбирам фигуративно, на една скара ще ви турим, с духало ще увеличим топлината на 500 градуса, после под 600 градуса, после ще я увеличим на 600, 1000, 1200, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, да видим колко ще издържите. При 400 градуса желязото се топи. Значи, ако там се стопите, като желязото сте, ако се топите при 600 градуса, олово сте. Нали астрологически се определя силата?. При колко се топи медта? Платината се топи при 1800, 2000 градуса. Добре, така ще дойдат знанията. Но сега до колко може да издържите? При каква температура може да се стопите, без да изгорите? В алхимията се образува наистина горене. При алхимията искаме не горене, а топене. Един въглен, ако може да го стопим, ние ще го трансформираме от едно състояние в друго, ако го изгорим, процесът ще бъде обратен.

Сега тия мисли ги нахвърлям не да се плашите, трябва да бъдете смели, аз ви казвам какви са законите. По този път сме минали всички, и вие ще минете, понеже нашият път е най-лесен. Методите са най-сложни, но пътят е най-правият, лесен е. И тъй, ще мислите. Първият въпрос: да любиш или да те любят. И тогава ще определите кога се е появила любовта – във връзка с любовта в съзнанието туй „да любиш“ кога се е появило. И кога се е явило в съзнанието „да те любят“. Според вашето схващане как са се родили в живота тия две състояния на съзнанието. Направете един прост опит. Той е следующият. Да улесня съзнанието ви. Може да вземете една хубава череша. Най-първо направете опита, когато сте сит. Вземете най-хубавата череша, да видим колко време ще я държите. Най-първо вие искате да я държите, обичате я, но, колкото у вас идва гладът, във вашето съзнание се губи нейната красота и у вас ще се роди едно желание да я изядете. Забележете главните промени, които стават в съзнанието. Даже до следующата сряда може да направите този опит.

Череши има, направете този опит. Вземете една или пет хубави череши, но да сте сити, нека седят. Вижте как ще дойде желанието да ги изядете. Значи сте минали в съзнанието да те любят. Ще кажете на черешата: „досега аз те любих, пък от сега нататък ти ще ме любиш“. Тъй и онзи, който люби, ще бъде погълнат. По-малките изядат по-големите. Всякога е тъй в света. Не голямото е силно, а малкото. Само онези от вас, които имат свободно време може да направите един малък опит. Някои може да направите разлика в съзнанието, някои може да не направите. Ще бъдат интересни тия аналитически процеси. Гледайте да бъдете спокойни. И ако изпъкне нещо в съзнанието от миналото, кога се е родило туй желание у човека. А сегашните спънки, които съществуват между вас, ние ще ги изгладим. Има няколко начина за изглаждане. Художникът, като сгреши някъде, той има начин за изтриване, с боите се нацапва. Някой като сгреши, с гума изтрива. Но има начини и без изтриване. Понеже всяка погрешка е вътре в съзнанието, който разбира законите, чрез трансформиране вътре в съзнанието може да я премахне. Той е най-трудният закон, който сега може да приложим. В човешкото съзнание е направено всичко. От там трябва да започнем трансформирането. Да оставим за втори път.

СТРАХЪТ И СЪМНЕНИЕТО ОБИЧТА

13 Лекция, на I Мл. ок. клас, 24.V.1922 г. 5 ч.сл.пл., Витоша

Противоречията в живота

Латинската раса е направила противоречието в живота V – символ на противоречието.

Тайна молитва

Ще говоря върху противоречието в живота или противоречието в живота на ученика. Изобщо всички ученици страдат от страх и съмнение – те заедно вървят. Задали ли сте си въпроса: „защо се боим“, от какво произтича страхът? За пример, давам ви известна тема да пишете или известен урок и след това във вас има страх, че този урок не може да го научите. От какво произтича този страх?

Допуснете, че вие имате съзнание, но нямате никаква форма, която да владеете. Само се съзнавате като човек, мислите, но нямате абсолютно никаква форма. Може ли да се роди страхът във вас? И тъй, страхът е едно последствие в съзнанието, че човек може да изгуби това, което има, или може да не придобие това, което иска. Когато в съзнанието се яви, че може да изгуби това, което има, се заражда страхът. За пример, човек го е страх да не би да изгуби живота си. А когато мисли, че няма да спечели това, което иска, се заражда съмнението. Сега психологически, защо именно трябва да се зароди съмнението в душата му? Щом се зароди страхът, волята ви е слаба: страхът всякога показва слаба воля. То е в природата на живота.

Страхът показва, че волята ви е слаба; вследствие на това се ражда страхът.

Съмнението показва, че интелектът е слаб. Дават ви някоя работа, вие се съмнявате. Виждате, че вашият ум не е в състояние да извърши работата. Когато вашият ум е светъл и способен, никакво съмнение не се заражда, следователно, съмнението трябва да ви даде подтик не да го държите като писано яйце, но туй съмнение да ви подбуди да усилите ума си. И ако вашият ум е слаб, ще употребите синия цвят, ще възприемате сините вибрации на светлината, ще гледате да изтеглите сините вибрации на светлината, и тъй ще се усили вашата интелигентност.

Този цвят, който имате сега – зеленият цвят, той е чисто материалистически. Ако искате да станете материалисти, гледайте само зелено, а ако мислите за зелено, тъй мислете все за къщи, за ниви, за пари; и за туй хората обичат зелено – той е любимият цвят на хората. В този цвят е потопена цялата еволюция, и затуй той е преобладаващият цвят в сегашната еволюция, материалистическият цвят.

Страхът се дължи на отсъствие на сила. Ако имате чрезмерен страх, употребявайте портокаловия цвят да балансирате силите, той е един лек. Ако много се страхувате вечерно време, денем гледайте от слънцето да асимилирате чисто портокаловите лъчи, и тогава страхът ще стане нормален, ще се превърне само на благоразумие. Напр. вие мислите, че не сте страхливи, седите в къщи, имате вяра, разсъждавате, философствувате, но дойде ли да се разтърси къщата от землетресение, няма мислене, ще се намерите на улицата. След като излезете, ще почнете да мислите как сте излезли, значи, нямате присъствие на духа, не контролирате ума си с волята. За пример, когато се опарим, не мислим. Било е време, когато страхът, туй чувство за предпазване, е било на място. Но сега страхът е анормален.

Превърнат е в едно болезнено чувство. Предпазливостта е на място. Внимателността, предпазливостта, благоразумието, все имат този елемент на осторожност. Говоря алегорически. Да знаеш, че живееш в един свят, дето има противоположни сили, в разрез с еволюцията, която следваме, с пътя, който следваме. Сега, когато страхът е взел надмощие в мозъка, тогава почнали да се явяват тези конвулсии, тия движения на ръцете, криво ходене, главата не се държи естествено, очите са непостоянни; тогава ще знаете, че туй чувство е взело връх. Ще гледате да го регулирате с портокаловите лъчи. Страхът увеличава негативните качества на човека. Напр., ако се е случило на някой човек, някоя малка пакост, той я преувеличава. Ще я преувеличи най-малко десетина пъти. Ако е претърпял някое страдание, той няма да го опише естествено, а ще го увеличи десет пъти най-малко.

Сега съмнението и то има свойство да преувеличава погрешките, които човек има. Например, от един малък повод вие може да извадите такова голямо заключение, което никак не съществува. Да допуснем, че сте чели някой автор. Той има съмнение. Някои автори се съмняват в бъдещия живот, в Бога. Не е развит ума. И да е учен, има силен интелект, но слаб ум. Защото под „ум“ ние подразбираме всички способности, чувства, интелект и сили. Умът съдържа всички тия способности у себе си. Интелектът, това е част от ума. Интелектът подразбира нисшия ум на човека, а разумът е висшият манас. Умът включва и висшия и нисшия манас, заедно ги съдържа в себе си. Следователно, има някои със силно развит разум и слаб интелект, а някои – със силен интелект и слаб разум: и двамата правят погрешки. Има философи, които знаят да философстват отлично, имат отлични системи, но за природата са толкова невежи, че малките деца знаят повече от тях. Те не знаят охлювът как се движи, как пълзи. Един учен англичанин – проповедник, такъв философ, който разправя

за философски работи, веднъж привел един пример в една своя реч, че овцете пиели вода само когато са болни. Човек, на когото висшият разум е /толкова/ развит, а интелектът е толкова слаб, че той мисли, че овцете пият вода само когато са болни, но именно, когато са болни овцете не пият вода.

Сега вие, учениците на окултната школа, и вие само доказвате като тоя проповедник, че няма Господ, че овцете пият вода само когато са болни. Точно обратното. Може този човек да е слаб, защото от чисто окултно гледище Бог е една същина извън всички наши доказателства. Той не се доказва. И тогава ние можем да определим от тяхно гледище: Бог е същество извън пространството, извън времето и извън съзнанието, извън интелигентността на хората, той е извън живота на хората. Той е извън времето и пространството, но съдържа времето и пространството; извън интелигентността, но съдържа интелигентността; извън съзнанието, но съдържа съзнанието; извън живота, но произвежда живота. Е, как ще го определим? Значи, Бог не се намира в сегашното време и пространство, там Бог не е, и тогава от тяхно гледище може ли да докажем това, което е безгранично, как ще го докажем, то не може да се докаже. И следователно, всяко нещо, което не може да се докаже на физическото поле, произвежда съмнение. А в същност ще знаете, че само нещата, които не се доказват, те са реални. Всички ония неща, които се доказват, това са спънки на реалността. Сега, като казвам не се доказва...

Можем да мислим за тях, да разсъждаваме върху тях, да ги разгледаме, но не да ги доказваме във време и пространство. И тъй, когато съмнението проникне във вашите души, да знаете че вие сте по-близо до реалността. Сега може да зададете въпрос: „как тъй?" – Да кажем, нямате приятел на света, в кого ще се съмнявате, можете ли да се съмнявате в него? – не може. Но като имате един приятел, може

вече да се съмнявате в него. Следователно, може да се съмнявате само в реалността на нещата. Може да се съмняваш дали той мисли като тебе, дали има същите чувства, дали е на същата степен на развитие и т.н. Значи, съмнението подразбира отрицателната страна на реалността. Страхът – тъй също. Ако нищо не виждаш, може ли да се страхуваш? От кого ще се страхуваш? Следователно, само като виждаш нещата може да се страхуваш. Може да се страхуваш само от това, което не можеш да си обясниш. Само необяснените неща в света задават страх. Ако аз ви изведа вън от стаята вечерно време като спите и ви туря в пространството, в някое облачно място, като се събудите, веднага ще се уплашите, защото няма да знаете де е изток, ни запад, веднага ще се изплашите ще ви хване панически страх. Не можете да си обясните къде сте; значи, че бяхте в стаята, но сега не сте, а сте на друго място; как е станал този преход? Реалността, която не може да си обясните, заражда страха. Сега аз ви задавам само две причини, за да знаете как да превръщате страха. Като дойде страхът, ще кажете в ума си: „Аз не разбирам реалността, не зная къде съм. Ще създадете в душата си да обясните мястото и положението, където се намирате. Щом обясните, страхът ще изчезне. Сега, представете си следующата случка: един ваш приятел, който се е облякъл в мечешка форма и без да го знаете вие, дойде при вас. Какво ще стане с вас като влезе в стаята? – Вас ще ви настръхнат косите, а той ще се смее; вие мислите, че той е мечка, а той не е мечка. Вие имате една крива представа за реалността на формата. Ще се уплашите, и първото нещо, ще се зароди желание да се защищавате или да бягате; ако имате две врати, ще избягате от втората. Аз ще ви обясня един психологически факт. Щом влезе той през първата врата, втората ще се отвори, и вие ще разправяте на всички, че във вашата стая е влязла мечка и без малко щяла да ви изяде. Но, ако нямате втора врата, непременно тогава ще търсите начин за самозащита. Ще се роди във

вас известна смелост. И тъй, когато опасността се появи в сърцето, човек в ума бяга, през вратата на ума бяга, но когато опасността дойде от ума, от горе, тогава през вратата на сърцето отстъпвате. И тъй, щом дойде страхът до сърцето, ще зададе въпроса: туй, което виждате, туй, което усещате, туй, което преживявате, реално ли е или не? И, ако може да се самообладаете, може да седнете на някой камък, дето има мечки, тигри, много свирепи животни, ако се самообладаете, имате воля да концентрирате ума си, тия животни ще минават и нищо няма да ви направят. Но, почнете ли да се спирате, те ще ви нападнат. Те нападат страхливия човек, смелия човек никога не го нападат, те сами се боят от него, те чувствуват, че силата му е по-голяма от тяхната, и отстъпват. Това инстинктивно правят.

/Край нас мина стадо овци, връща се от паша. Весело блеят малките агънца. Едно куче се приближи към нас, поспре се, изгледа ни, и отмина/.

Сега тук дойде едно куче. Какво помисли то? Дойде, погледа; може ли да проникнете в неговото съзнание? Дали разбра то, че вие сте ученици на известна окултна школа, как ще си обясни то? То разбра, че за някоя важна работа сте се събрали, но за каква, не знае. И, ако се беше уплашило, веднага щеше да почне да лае, но като ви погледна, настроението на вашата мисъл му даде някаква работа, и то каза: „Тази работа не е моя, аз ще си вървя“. В тоя случай то употребява своя нисш ум. Интелектът е развит у него, наблюдението: веднага схвана каква практическа работа се върши. То наблюдава своя господар, и от своя господар съди за вас и казва: „както господаря ми и те имат някаква работа“.

Сега на физическото поле страхът и съмнението се зараждат естествено. А в окултната школа всякога ги образуват изкуствено. Като влезете в една окултна школа, изкуствено ще ви създадат страх и съмнение. Така е било в Индия, в стария Египет. Ще идете при

някой учител, вие ще говорите, той ще мълчи, вие говорите, той нищо не продумва. Ден, два, три, като че вие не съществувате. Не че не съществувате; Някой ден ще ви създаде страх и вие ще кажете, че няма да отидете. Или ще ви даде някой урок и ще ви изплаши – ще ви изпита дали имате тези качества, дали вашата воля е развита; дали вашият ум схваща; дали само имате негативни качества. Всички окултни ученици трябва да имат положителни качества. Ученик с негативни качества не може да бъде ученик в тази школа.

И тъй, каквито мъчнотии и да ви дойдат, каквито мъчнотии и да ви се случат, тия мъчнотии в живота са строго математически определени и те са неизбежни, необходими са за живота, вие не може да ги избегнете по никой начин. Ако ги избегнете в една форма, ще дойдат в друга, трета, четвърта и ако ги избегнете във всичките тия форми, най-лошите форми ще дойдат в края. И в туй отношение законът е верен. Туй, от което човек най-много го е страх, иде му на главата, и туй, което най-много иска, и то идва, и двете идват. От гледището на окултната школа на Бялото Братство, съмнението и страхът, това са негативни качества, които показват, че висшата любов не е проникнала в човешкото сърце, слабо го е засегнала. При това, страхът и съмнението показват, че висшата Божествена Мъдрост слабо е засегнала човешкия ум, в туй няма никакво съмнение.

Сега в тази школа вие ще научите истинските методи за работа. Да допуснем, че вие отивате при един учител да ви учи. Да допуснем, че той копае на лозето; вие сте ученик, студент, свършил висше образование, отивате при него, той копае и вие го запитвате, но не вземате мотиката да работите. Питам: вие ученици може ли да станете? Ако искате, ще вземете мотиката и ще почнете да работите. Тогава ще питате и разговорът ще се подведе естествено. А у вас се заражда желание той да напусне работата си, да си почива, да дойде при вас. Но той никога няма да направи това. Сега съвременните

хора, които се съмняват в Бога, искат Той да си спре работата и да ги пита: какво е вашето нещастие? Но именно там е погрешката. Господ от своята работа не може да спре нищо. Той ще работи, той може да увеличи времето и пространството. В Бога е това, че Той може да увеличи времето, може и да го намали. Когато бесят някого времето се съкратява. Нали бързо текат дните? Някой има да дава; времето много кратко му се вижда нали? Тогава желае времето да се продължи. Тъй, че ние при сегашните условия на живота нямаме критерий да знаем коя е истинската мярка на времето.

Да кажем, ако вие се движите с особен трен, вие ще отидете за 250 години до слънцето, толкова време ви трябва. Ако се движите с бързината на светлината, трябват ви 8 минути. Каква е разликата между 8-те минути и 250-те години? То е въпрос само на вашето съзнание. Вашето съзнание може да се движи с един трен, може да се движи с бързината на светлината, може да се движи и по-бързо. Следователно, времето и пространството се обуславят от съзнанието; туй е извън времето и пространството; извън въпроса на противоречието; извън съмнението и страха. Пространството произвежда страх, а времето произвежда съмнение. Когато паднеш в някой кладенец, страхът ще дойде, няма да се съмняваш. А когато дойде падежът да изплащаш някоя полица, ще дойде съмнението. Ще помислиш дали не е сбъркал този, който иде със своята полица. Съмнението ще дойде в ума ви. И тъй, когато съпоставим два предмета във времето, дисхармонични, тия предмети пораждат в ума ни съмнението, а когато разделим двата предмета вътре в пространството, ще произведат страх в нашето съзнание. Сега едно малко обяснение: да кажем, вие сте казали една обидна дума на вашия приятел – веднага се заражда страхът, че може да го изгубите – вие сте в пространството, усещате, че връзките може да се скъсат.

Ще спрем тук.

Какво имате да питате? – Нищо. Кое е по-хубаво: да обичаме ли или да ни обичат? Да даваме или да вземаме? Поставям въпроса: кое е по-хубаво – да обичаме ли или да ни обичат? /да обичаме/. Тогава, ако допуснем, че всички обичате...? – ще се отблъснете. Въпросът е рязък, пък всички искате да бъдете обичани. Да обичаш е едно, а да те обичат е друго: то са две различни състояния на душата, които произтичат от два различни процеса на битието. Да обичаш е процес на любов по сила, а да те обичат е процес на Божествената Мъдрост. Щом искаш да те обичат, Божествената Мъдрост работи в тебе, а щом искаш да обичаш, тогава Божествената Любов работи в тебе. Какво противоречие има? Значи, когато Бог работи в душата ви със своята Мъдрост, вие искате да бъдете обичани, а щом Божествената Любов работи, вие трябва да създадете условия за тази обич, защото човекът, който ще ви люби, той изисква известни условия. Например, ако вие сте затворен в една стая, в тъмница и искате светлината да ви обича, сама да дойде в очите ви, да ви причини приятно впечатление, ще стане ли? – Вие сте длъжни най-малко да отворите прозореца и щом отворите, тя ще влезе в стаята и ще ви обича. А вие какво ще правите? – Вие ще ѝ се радвате.

„Да обичаш“ подразбира Любовта, първият принцип в Бога. „Да те обичат“ подразбира втория принцип, който работи. Той е Божествената Мъдрост. Искаш да бъдеш обичан, единият процес е потребен; а другият, след като обичаш дълго време, може да се определи. За пример, след като обичаш ден, два, три, месец или година, след туй в тебе ще настане едно пасивно състояние, ще кажеш: „сега мен да обичат“, и за туй ще се зароди желание във вас – вие да бъдете обичани. Ще се сменят процесите. В тази смяна колелото на живота се е вече изменило. В човешките тела е станала една промяна. Телата са изменили своята роль. За пример, ако всичката човешка деятелност е била съсредоточена в астралното тяло,

ще имате един резултат. Ако, след като сте работили дълго време, е станало едно отлагане в астралното тяло, тогава вие пренасяте своята деятелност в менталното тяло, в умственото поле и ще имате добър резултат. Няма да работите по същия начин, както сте работили в астралния свят; пък, ако и в менталното поле няма условия, тогава ще слезете на физическото поле. Когато службата на физическия свят престава, минава в менталното поле; когато там има отливане, минава в астралния свят и пак се повръща назад. Има едно постоянно обръщане в целокупността на живота на човека. Тъй щото не може да седите на същата точка, не може постоянно да обичате. Ще настане най-малко една индиферентност. Не може постоянно да мислите. Тогава ще прочетете някоя книга, ще чакате някой автор да внесе някоя мисъл, вие чуждата мисъл ще вземете – тогава вас ви обичат. Щом четете един автор, той ви обича, щом вие пишете някоя книга и пред друг я четете, вие го обичате. Същият закон навсякъде действува. Значи аз ви обясних нали? Противоречие няма. Колкото е силно да обичаш, толкова е силно да те обичат, защото душата, която очаква да я обичат, тя създава импулс на другата душа, която я обича. Това са два полюса на живота. Сега, който обича произтича от субективния свят /на живота/, а обичаният създава обективния свят на живота. Затуй, който обича, иска да види своя образ в онова, което люби, тъй е. Щом се оглеждате в едно огледало, вие се харесвате. Огледалото е пасивно; вие обичате огледалото, понеже вашият образ се отбелязва, вие може да го носите, и жалко ако се счупи. Щом загубите огледалото, не може да имате ясна представа какъв е този образ. Мислите за себе си, но не схващате лицето; туй огледало ви представя по-добре, почвате да се учудвате на това огледало. Следователно, онзи, когото вие обичате, всякога дава израз на вашата обич. Затова вие го обичате. Ако туй огледало е малко замърсено, вие казвате: „Не струва да го обичам, защото не дава една ясна представа“.

Или най-малко онзи, когото обичате да ви даде едно вдъхновение, един подтик, както съвременните списатели обичат. Когото обичаш, той ще ти даде вдъхновение. Сега например, казва се в Писанието: „Да възлюбиш Господа със сърцето си“, т.е. подразбира тази идея – да отразите Божественото в себе си. Казва Писанието: „Да се весели Господ в твоите дела“, туй Божественото, като го види Господ в твоята душа, може да знае, че ти си работил върху него. И следователно, когато Бог надникне в душата ви и забележи, че вие сте използували Любовта Му, Той като се развесели, и вие се зарадвате. Щом се радвате, значи Бог се весели. Щом вие загубите радостта, Господ е недоволен от вас. Вие не мислете, че Любовта, която проявявате, е ваша, не. Човек сега е само проводник на Божествената Любов и на Божествената интелигентност. И, ако всички тия списатели, които сега пишат, казват, че тя е от техните умове, някой път те се усещат тъй бедни, като най-глупавите, ако е тяхна, те всякога трябва да раждат, но те раждат, когато някой донесе, после пъшкат. Ако дойде някой да напълни кошницата с череши, те раздават, изпразват, пъшкат. Любовта при сегашните условия е интелигентност от невидимия свят; ние сме само носители на тая интелигентност. Туй никога не подразбира, че човек е автомат. Във вас трябва да има съзнание, че вие сте носители; да достигне душата до съзнанието, че е получила нещо от Божествения свят.

За следующата сряда ще напишете, ще определите вие от ваше гледище: защо трябва да обичате и защо трябва да ви обичат. За себе си, за другите няма да говорите. Аз искам само да помислите, за мене не е важно дали ще напишете правилно или не. За мен важи, след като мислите, ще се ползувате ли от тази тема. Този предмет е важен, трябва да мислите за него. Силата седи само в мисленето. Щом мислите, вие ще получите нещо, което може след 10 години да го изявите. Може в същия ден, може след една година, но не мислете, че

ако дадете едно право определение, вие сте на правия път, не. За пример, когато пишете, да преживявате; вие пишете, а нищо не преживявате. Ти, като почнеш за пишеш за Любовта, трябва да любиш, да преживяваш това. Какво ще преживеете? После, да преживееш онзи момент, че те обичат. Как ще го преживееш? Тъй щото, когато дойдем до същността на нещата, много мъчно е да се пише върху обичта. Да обичаш и да те обичат – за сега вие ще пишете само за това, което не знаете. И аз даже зная, че вие не сте обичали до сега, нито сте били обичани. Туй, което вие наричате „обич" то е само спънка; и да ви обичат, и то е спънка само. То не е реалност. Ако вие се съмнявате, аз ще ви дам един малък опит да видим колко от вас ще издържат. Не че нямате любов, но тази любов, за която аз говоря, вие я нямате. Защото в тази любов поляризиране няма. Аз говоря за обичта. Тя щом проникне в душата ви, веднага ще дойде едно просветление в ума ви, вие ще се намерите в хармония с всичката земя, с всичкия живот, с цялото битие, като че всичко ви е ясно и близко на душата. Всичко туй ще почувствувате като обичате, и като обичате и като ви обичат, пак ще почувствувате същото. Тогава ще почувствувате вътрешния смисъл на тази обич и пак ще го преживеете. Тъй щото, това ще бъде за вашата бъдеща еволюция. За туй, дето ви казвам да обичате и да ви обичат, вие ще учите хиляди години. Само когато преживеете ред съществувания, ще дойдете до онова вътрешно дълбоко разбиране на нещата, така реално. В туй отношение аз не искам да направя един опит, понеже вие не може да издържите. Ако при сегашните условия пусна тока на обичта, вие ще трябва всинца да се намерите на корем, нито един няма да стане, само ще ритате, ще почувствувате, че умирате и ще кажете: „Стига, Господи!" – спира ви дишането, спира мисълта, избягват живота живота и съзнанието. Туй ще почувствувате; вашата нервна система не е достатъчно калена, телата ви не са калени, за да може да се

възприемат тия силни вибрации. Затова тия методи в окултните школи са за калене: трябва да се кали душата, сърцето, волята, ума. Калене подразбира нагласяване съобразно тия течения в природата. То е велика наука. Да не мислите, че когато някой път казвам: „вие не обичате", аз обичам да турям силни контрасти, че аз отричам; аз не отричам, че те говорят за любовта, но те не я преживяват. Питайте когото и да е: каква е неговата любов, какво люби; който е казал, че много е любил, нека ви опише в какво седи неговата любов, как я е преживявал и след като ви я опише, вие ще се хванете с двете ръце за корема и ще се смеете. Той ще каже: „Тъй, аз му разправих добре, а той не е признателен". После: „аз го обичах, той ми изневери". Ама това не е любов, защото човек може да изневери и без да го обичаш. Именно, когато обичаш някого, има условия най-малко да ти изневери. В окултната литература не е имало случай, дето обичаният да е изневерявал, няма изключение, то е немислимо. Изключенията са всякога вън от Любовта, вън от Божествената Мъдрост. Там са всички изключения. В Божествената Любов, в Божествената Мъдрост абсолютно няма никакви изключения за изневеряване, то е само за земята. Човек, който казва, че има изневеряване, то и въпрос за любов не може да става. Вие ще кажете: „Тъй, да говорим за друг предмет". Няма да казвате, че не е вярно, но кажете: „да говорим за друг предмет". Този предмет е изчерпан. И щом се съмнявате, в сърцето ви Любовта и Мъдростта не съществуват. Тъй, щом се съмнявате, интелигентността не е в ума ви, а щом се страхувате, Любовта не е в сърцето ви. Въпросът е свършен. Тъй седи. Ако не внесете това правило, всички ония ученици, които не внасят това правило в окултната школа, оглупяват. Тогава ще изучавате сенките на реалното и няма да имате едно положително знание и в края на краищата ще се зароди едно разочарование и отвращение. Ще кажете: „всичко е празнота". За туй вие ще турите тази обич, ще я

проверите в най-малкия размер. И тогава ще вземете и другите, крачка напред, разбира се, няма изведнъж, но полека-лека и съзнателно.

Две правила ще ви дам, после трето: „ако искаш да обичаш, страх не трябва да имаш, ако искаш да те обичат, съмнение не трябва да имаш“. Туй са две правила, които ще внесете, изпитайте ги да видите колко тия правила са верни. Ще мислите върху тях. Изисква се сериозна мисъл. През празното време, което имате, занимавайте се с тия размишления и разсъждения, пресейте съвременната философия, всички философски мисли сейте и не бойте се. Всички списатели сейте ги и туй което остане във вашето решето, него дръжте; което остане в решетото, в тия правила, то е ценно. Онова, което падне долу, то не е за вас. Сега, колкото философия имате, ще я турите и ще сеете. Знаете ли как да сеете? Някои неща с ръката се вземат, значи с воля ще ги отстраним, и те падат. Ние, които мислим някои неща, чрез мисълта ги отстраняваме.

Време е да станем.

Сега ясно ли е това? 1/10 – това е вашата единица, с която трябва да мислите, понеже човек представлява 1/10 от реалността; 1/10 от Божествената истина е човек, и когато кажа: 1/10, подразбирам мярката, с която вие, според степента на вашия ум, мерите нещата. Във вашата душа имате един лъч, това сте вие. Вие сте прави, защото имате 1/10, а щом нямате 1/10, вие сте други същества. Това са философски разсъждения: да се докаже, че човек е 1/10 от единицата, т.е. цялото съвременно човечество е 1/10 от единицата.

Тайна молитва

ВРЪЗКИ НА ЗНАНИЕТО

14 Лекция на I Мл. ок. клас, 31.V.1922 г., 71/2 ч.в.

РАЗМИШЛЕНИЕ

Имате ли нещо за четене? – Да. – Четете. Прочетоха се темите: Защо трябва да обичаме и защо трябва да ни обичат.

Сега темата добре сте я развили, но само по форма сте я развили, но не и по съдържание. Туй, за което писахте сега опитали ли сте го? Вие ще се стремите да разсъждавате по закона на природата. А този начин на разсъждаване, той е инволюционен начин. Сега може аз да ви запитам: защо сте гладни или защо трябва да ядете? Вие ще отговорите: гладни сме. Добре. Сега според вашата теория, казвате: онзи, който люби, дава. Но, онзи, който яде, какво дава? Той е, който люби; той, освен че нищо не дава, но всичко изяда. Тогава, според вашето разбиране, вие казвате: който люби – дава.

Онзи, който люби, всичко взема. И който те люби, той те обсеби. Господарят като обича слугата си, обсеби го, та не му дава възможност да се прояви. Ти, като обичаш коня си, не му даваш свобода. Какво дава обичта? – Нищо не дава. Следователно, основата на вашето разсъждение не е права. Приложете вашата теория в практическия живот да видим какви резултати ще има. Ще влезете непременно в противоречие със себе си. Аз да ви дам един малък опит. Сега онзи, който иска да го обичат, казвате вие, трябва да вземе. Обратното, онзи, когото обичате, той всичко взема. Аз ще ви приведа сега един пример. Вземете един кръчмар, който обича онзи, който пие вино. Кръчмаринът обича пияницата. Кръчмаринът го обича, извади винце от бъчвата, даде му, „изпий го“, казва и все му дава. Пияницата все се пълни, ама и този кръчмарин и той се пълни. Но туй, което вземе пияницата от кръчмаря, нищо не остане от него. А

кръчмаринът вземе му всичките къщи, ниви, пари. Любовта, за която вие говорите, сега тази ваша любов е на кръчмаря и на винопиеца. Това е идеалната любов и затова светът е такъв. Вие го казвате: в любовта има нещо Божествено. Хубаво. В коя любов да видим туй Божественото? Нито един от вас сега да го поставя на изпит, не е в състояние да издържи туй, за което говори. Тогава говорите ли истината? За пример, вие туряте, че трябва да се жертвува. Знаете ли какво нещо е жертвата? – Не знаете. Доброволно да се жертвувате. Но вие туй правили ли сте го някога? Сега туй го вземете, това е един разбор.

Аз питам: защо трябва да ви обичат? Има ли нужда да ви обичат? Аз казвам: няма нужда да ви обичат. И защо трябва ти да обичаш? Аз казвам: нито едното е потребно, нито другото е потребно. И двете неща са непотребни. Сега тълкуване правя. Любовта е вън от всеки закон. Следователно, ако е потребно аз да любя, тогава има един закон, който ограничава Любовта. Нали разсъждавате вие обективно, как тогава ще обясните туй противоречие? Ако някаква необходимост мен ме заставя аз да любя, тогава това не е любов. Мислили ли сте така? Разсъждавайте. Ако те заставят чрез закон да любиш, това не е любов, това е нещо друго. Сега самият факт. Аз не говоря от мен, но това, което вие сте писали. Но този факт по тази същина не е верен.

Е, питам сега, след като си обичал какво си придобил? Или какво си загубил? Я ми кажете вашата опитност. Аз искам да ви подбудя да разсъждавате правилно, да се доберете до самата реалност, да мислите здраво. Аз не отричам нещата. Вие изхождате от едно старо гледище: да ви обичат – това са идеи и понятия на мъже и жени. Мъжете искат да обичат, а жените искат да ги обичат. Това са старите идеи от памтивека. И тази идея хората са я взели и окичват с една боя, с друга, украсяват я със синци, с червеничко, но тя е една любов, която мяза на селска красавица. Ако не е така, покажете ми онези, които са живели

по тази любов, дали идеално са свършили в края на живота си. Двама приятели, които се обичат, кажете как са се обичали? Но в историята на земята няма нито един случай, дето по този начин да са свършили добре, като мъж и жена, в окултната история няма, т.е. в този развой на нещата няма.

Сега аз само ви давам противоречия, не че туй, което вие развивате не е право. Право е, по вашето гледище е право, но от окултно гледище не е право. В любовта въпрос не става, там, дето има любов, никакви въпроси защо и за какво, не се разискват.

Любовта изключва всички питания.

Любовта изключва всички противоречия.

Любовта изключва всички насилия.

Любовта изключва всички ограничения.

Тогава как ще я определите вие?

Значи на тази любов, за която вие говорите, ѝ трябва нещо ново да се внесе. Липсва един елемент много важен. Липсва един важен елемент. И може ли да го намерите?

Защо трябва да гледаш и да те гледат? Туй „защо трябва да гледаш и защо да те гледат“, то е същият въпрос. Ами че онзи, който гледа и когото гледат и двамата не гледат ли? Не извършват ли един и същ процес? Единият казва: „защо ме гледаш?“ Другият казва: „Ти не ме ли гледаш?“ И двамата се гледат. В същото време и двамата се гледат. Е тогава, къде е тук различието от чисто физическо гледище? Аз ще ви обясня. Два лагера противоположни войски, борят се. Едната страна напада – активна любов, според вас, а другите се бранят – пасивна любов – посрещат неприятеля. Питам, който напада и който посреща противника си, не действуват ли и двете страни по един и същ начин? И едните употребяват картечен огън и другите. Само че едните се движат, а другите – не. Де е разликата? Съществена разлика има ли? – Няма никаква разлика. Само че едните излизат от своите

позиции, а другите стоят, защищават се. Това е то, който обича, когото обичат, то е все същото нещо. Понеже вие развивате въпроса, идейно го развивате, нали? Вие трябваше да разграничите коя е най-малката любов. Граничната любов трябваше да развиете. Какво нещо е граничната любов? Щом се казва: защо трябва да се люби и защо трябва да ни любят, ще кажете тъй: граничната любов, която е с граници. Ами че тъй, защото вие смесвате две идеи: едната е безграничната, другата е граничната. Тогава каква съвместимост има? Да допуснем, който няма пари отива при един банкерин, който дава пари на заем, в този случай той обича банкерина, взема, а банкеринът, който е обичан – дава. Банкеринът не обича. Който иде, той е активен, той иска, той е, който атакува. Туй ви го давам като една аналогия на вашите чувства.

Защото вие, като ученици на окултната наука, ако не анализирате вашите чувства правилно. /Дали схващате нещата правилно или не/, вие няма да имате резултати. Ще бъде смешно като ме срещне някой и ми каже: защо не ме гледаш. Представете си, че аз съм сляп, ще кажа: ослепял съм, не мога да те гледам. Представете си, че и двамата са слепи, а при това искат да гледат. Най-първо имате ли туй чувство на любов, и туй чувство неизменно ли е или не? Защото и слепият може да говори за светлина, за зрение. И той може да има известни понятия за светлината. /– „Нашата любов отиде, та се не видя.“/ Не се е свършила, ами вие досега сте имали нещо, което все за любов е минавало. И този е именно въпросът, който трябва да се разреши. Защо трябва да любим? В самият въпрос се съдържа отговорът Тия разсъждения не ги туряйте в абсолютно противоречие. Как бихте ги примирили?

Сега казвате, че идеалното е да ви обичат. Но до сега намерили ли сте един човек, който да ви е обичал? Досега обичал ли ви е някой? Когато ви обича някой, вие казвате: душата възраства. Туй проверили

ли сте го? Ама някой автор е писал. Той проверил ли го е? Това факт ли е или само предположение? /– „Факт е.“/ Аз не казвам, че не са положителни неща. /– „Има един, който ни обича.“/ Има. Кой е той? Конкретно има ли? Вие чувствувате, че ви обича някой, но кой е той? Не знаете. /Мнозина се обаждат: – „Знаем го.“/ Ще кажете, че аз имам една приятелка, тя ме обича. Да те обича човек един момент, то е само проявление на любовта. Аз минавам, турям едно грошче в ръката ти, то е само проявление, или може да ти дам един обяд, мислите ли, че това е любов? То е само проявление. Тъй че кой ви обича? / – „Ами че вие нали ни обичате?“/ Та какво имате от това? / – „Ние чувствуваме, че възрастваме от вашата любов.“/ Кой е възраснал? Туй, което някои казват, че са възраснали, аз го наричам една дресировка външна. Никакво възрастване няма в моите очи. Това е една дресировка, една полировка, много външна, която няма още същина, то е една малка психическа полировка. Но утре щом се поставите на един изпит, тази полировка ще изчезне. За да дойде Любовта, вие трябва да преживеете един процес алхимически. Цялата същност, цялото битие съвършено да изменят живота. Възгледите да станат диамантени. Този процес изведнъж става. / – „Може ли това изведнъж да стане?“/ Ние вземаме това като символ, диамантът – това е едно трансформиране. Аз ви давам това за разсъждение. Много има да разсъждавате. Вие сте на права посока, но методите, които употребявате са стари, т.е. не може да ви помогнат. Защото старият начин, старото винаги предизвиква. Като говорим за любовта, какво предизвикваме в нас? Вземете мъжът и жената, които говорят за любовта, четат Евангелието – идеални са. И след това мъжът каже: „Ти ще ми сготвиш“. Жената каже: „Ти ми купи това“. За любов говорят, но по старому живеят. И утре ще разсъждават, че тъй е определено. /– „Любовта различава ли се по същност или само по степен?“/ Който обича себе си, той гледа в огледало и обича себе си. Но това не е обич,

той себе си не обича. Ние към себе си нямаме обич. Ако ние обичахме себе си, не бихме правили пакост на себе си, и който казва, че сме егоисти – в крива насока е. Черната ложа е размътила тъй всичките тия учени философи, всичките тия ваши разсъждения са все методи и начини на разсъждение, те са все на черната ложа. И всичкото, което писахте тази вечер, принципите са все Божествени, а формите са изтъкани от черната ложа. И казва Писанието: целият свят от лукаваго излиза. Вие, когато развивахте тази тема – аз да ви критикувам – вие нямахте за цел да кажете истината, вие имахте за цел да прикриете истината. Ако искахте да кажете истината, трябваше да кажете тъй: аз не съм любим и не мога да пиша. Сега, втория път, аз ще дойда до същността, ще разгледам любовта като едно проявление. Аз не засягам сега принципа, ние ще го оставим, ние ще се спрем върху формата на нещата. Защото тия форми ни са потребни. За да се прояви любовта, трябва да намерим съответствующа форма. А за да се намерят тия форми, там лежат най-големите мъчнотии. Аз не отричам, някой път имате туй разположение, едно приятно разположение, едно приятно разположение, един импулс, временен. Минава ви една мисъл да раздадете имането си. Но, като разсъждавате 1-2 часа, казвате: „още не му е дошло времето“. Отлагате. След 4-5 месеца пак кажете: „Ще дам“, но след това пак: „не му е дошло времето“. И вашата книга е написана с решения, решения, неприложени решения. И всичката любов, която вие сте проучвали е все: „тъй е, тъй е“. Но, като дойде до приложение... аз няма да произнеса, че няма любов, вие сами може да съдите колко сте я приложили. Тия разсъждения са тук за класа. Разбирате ли? Разсъжденията са само за класа. Тия разсъждения няма да ги изнасяте вън, няма да ги прилагате в обществения живот. Ще направите друга грешка. Те са за класа; тук като дойдете, ще мислите другояче, пък като излезете вън, ще мислите пак по старому. Защо?

Аз ще ви кажа. Защото вие не сте се научили да употребявате новите форми, и ще си причините други вреди. Сега ние ще се спрем върху този разбор следующия път. Аз само ви загатнах тия неща, искам да мислите сами. Задачата не е разрешена защо трябва да любим. Ще помислите малко, да видим може ли да дойдете до разрешение.

Сега вземете една тенджера, тя си има капак отгоре. Някой я ритнал, та капакът отскочил, и тя останала отворена. Представете си, че отворената тенджера това е жената, а отхвръкналият капак – това е мъжът. Какво се иска? – Просто капакът да се тури на тенджерата. Капакът ли трябва да люби тенджерата, или тенджерата капака? Ама те са разсъждения за класа, тук. Аз ни най-малко не засягам вашите чувства, аз засягам теорията само. Вие чувствата си ги пазете там, не ги барайте, защото за вашите чувства аз ви давам един начин. Аз ви навеждам на един правилен метод. Ако вашето чувство е една открита тенджера, трябва да намерите капака, и тенджерата ще бъде цяла.

Сега туй не го разбирате, нито аз искам да го разберете. Защото щом го разберете, ще го изопачите. В окултната наука неразбраните неща са разбрани, а разбраните неща са неразбрани. Когато мислиш, че си разбрал нещо, ти не си го разбрал, а когато мислиш, че не си разбрал нещо, ти си го разбрал. Любовта е нещо метафизическо. Сега за пример, аз като говоря така, вие се смущавате, нали? Слушайте да ви кажа сега моето положение, да ви уподобя защо аз говоря. Представете си, че вие сте растение, израснало някъде, и почнало да вали сняг и няма никакъв ветрец и тоя сняг се наслоява, и ако не дойде вятър да отърси тия клонища, те ще се счупят. Следователно, потребно е малко вятър, този сняг да падне. И вие толкова сте натрупани с вашите идеи... вашите идеи не са на корените, а на клонищата. И много ваши клонища са се счупили. Идеите трябва да бъдат в корените. Аз нямам нищо против идеите, но има опасност да

се счупят клонищата. За туй, поне малко ветрец ви трябва. Сега се опасявате: „Отиде снега, падна!“. Не, не, той долу, долу ще падне! Той като падне при корените то е по-хубаво.

Когато човек обича, когато туй чувство се събуди у него, в неговия ум се появи едно желание никой да не знае това нещо. Туй е стремежът на душата. Когато той е проявил едно чувство на обич, той иска никой да не знае и той е радостен. Знаят ли го другите, радостта изчезне. Направете един малък опит. Минете край един беден човек, той да ви не види, турете му 20-30 лв., заминете си; ще усетите една радост в себе си. Минете втория ден, турете пак 30 лв. Той ще ви познае и сам ще ви търси вече, и вашата любов ще се развали. Значи, любовта трябва да стане в тъмно – никой да не знае.

Вие сега изказахте вашата любов при много голяма светлина. Сега бедния като му турите 30 лв. денем или при светлина, той нищо не губи. Въпросът е за мене, аз губя. Туй 50% е вярно. Ще ви приведа и други сравнения по аналогия. След тази новата мярка, тези разсъждения ще бъдат антични, като някой скъпоценен камък, той не може да се приложи в практиката, защото, за да се приложи една истина в живота, трябва да има разработен метод, изработена форма, при която може да се приложи.

А върху тази любов, когато дойдем, ако имаме условия, ще ви задам една задача, да видим как ще извършите тази задача, която трябва да изпълните. – Защо любя и защо ме любят. Ще ви дам една задача тъй, както ходихте на Витоша, да видим как ще я разрешите. Ще я изпълните не само на книга, без книга ще бъде тогава. Но сега вие не знаете задачата как ще се създаде. Тайна ще бъде. Щом намерим най-добрите условия, тогава ще видим тази задача в какво седи. Вие ще се спрете сега върху туй, ще кажете: това са разсъждения много важни. Това са разсъждения в клас и когато разсъждавате, все ще се намирате в клас. Тия идеи няма да ги смесвате с идеите на

света. Смесите ли ги, вие ще се забъркате. И знаете ли каква погрешка бихте направили? Тя е следующата: представете си, че вие имате едно голямо шише с вода, може да е пълно до половината, вие сте го напълнили и 3-4 дни е стояла тази вода в шишето. Аз ви давам едно по-малко шише с вода чиста, а вие излеете тази вода от малкото шише в голямото вътре. Питам: умно постъпихте ли? Не, моето шише отделно ще го държите. Аз искам да го държите отделно. Нищо повече. Ще се спрем тук.

Тайна молитва.

Нямате тема, нали? Следующия път пишете върху: „Предназначението на дясната ръка“. Може да пишете и за двете ръце, за да не се смущавате. Предназначението на двете ръце или Предназначението на ръцете. Туй, което знаете, оттам ще започнете.

МИСЪЛ, ЧУВСТВО И ДЕЙСТВИЕ

15 Лекция, на I Мл. ок. клас, 7.VI.1922 г. сряда, София

Тайна молитва

Мисъл, чувство и действие

Всяка правилна мисъл е образ на една Божествена идея. Животът на човека започва с неговата мисъл. Щом мисли, той съзнава, че живее. Всяка мисъл, за да бъде жива, трябва да бъде придружена с чувство. Този израз се нарича слизане на мисълта в реалния свят, в света на формите. Всяко чувство, за да бъде положително, трябва да бъде придружено с волево действие. Действие ние наричаме крайния предел, до който духът достига, крайния предел на духа в неговото проявление в даден момент. И тъй, действията показват спирките, станциите на духа, там дето той се спира да работи. Значи, мисълта е първата спирка, станция, чувствата – втората, действията – третата станция на духа. Следователно, този път е хармоничен, освен ако не се намесят посторонни влияния в мисълта, чувствата и действията ви.

Аз бих ви задал един въпрос: как мислите, ясновидците как виждат човешката мисъл? Как говорят там? /Отг. – „Във форма и краски."/ /На една сестра стана лошо./ Сега туй е един опит за вас. Вас ви се виждат тия неща анормални. Всички дисхармонични мисли, чувства и действия са анормалности. Целият ви живот не седи ли от такива анормалности? Представете си, че вие имате едно хармонично състояние в себе си, внезапно вашите чувства се изменяват, настроението ви съвсем се измени, прекъсвате връзката на

хармонията. Представете си, че в такова състояние се явявате пред по-интелигентни същества, как бихте изглеждали пред тях?

Всякога, когато застъпите два принципа в човешката мисъл, ражда се раздвоение в мисълта. А всяко раздвоение, изобщо, лишава човека от неговата пълна свобода, туй да го знаете! Една мисъл никога не трябва да е образувана от два принципа. Опитайте се да направите един малък опит. Той седи в следующето: на някой беден човек всяка сутрин, като минавате, давайте му по една добра мисъл, по една добра мисъл му пращайте, тъй в един месец всяка сутрин ще го правите. Вземете друг, на когото всяка сутрин да давате по един лев, и ще забележите какви ще бъдат резултатите. Как мислите, първите ли резултати ще бъдат добри или вторите? /Отг. – „Първите."/ Лошото в парите е това – щом дадете каквито и да са пари – понеже минават през много ръце, носят влияния, всички мисли са отпечатани на една монета. Някои пари даже от векове носят всички тия влияния. И когато казвам: „Много стари мисли трябва да се заменят то е, понеже тия форми в астралния мир и менталното поле са покварени. И когато казват: „парите" подразбира се парите като емблема на човешкото знание. Парите – това е съзнателният човешки живот, то е един човек, който мисли. И когато казваме, че без пари може, ние подразбираме, че в умствения свят тия идеи, които са създали парите, трябва да се изменят. Парите на земята са само един резултат на оная мисъл, която ги е създала. Следователно, тия мисли в менталния свят са така опорочени, че имат отрицателно влияние върху човешкия живот. И сега всички вие мислите за парите, те са във вашия ум. Защо да не може без пари? Един окултен ученик трябва да се освободи от мисълта да има пари.

Парите всякога седят в ума ви като фактор. Вие ако искате да постъпите или да обиколите света, няма да турите никакви пари в ума си. Вие може да заобиколите целия свят без пари. Тогава можете

да бъдете ученик. В ума си вътре идеята за пари ще изхвърлите, може джеба ви да е пълен със злато, без обаче да имате пари в ума си. Пък може да нямате пет пари в кесията, а умът ви да е пълен с пари.

Сега често окултните ученици, както в Индия става, са правили малки опити да живеят един месец без пари. Да кажем чиновник си – туй, което ще ви кажа, само най-силните ученици ще направят. Вие сте оглашени сега. За оглашените, които искат да станат верующи, може да направят малък опит за един месец. Той е следующият – съзнателно ще го направите, няма да съжалявате. Ако можете съзнателно, започнете, ако не, хич не го почвайте. Да кажем вие имате средства, предвидени за един месец. Осигурените средства за един месец раздайте ги и да останете без пет пари, и да не мислите за цял един месец от де ще ви дойдат парите, нито за през деня ще мислите. Умът ви ще бъде съсредоточен само нагоре, към невидимия мир, ще работите и ще оставите Духа да действува по един Божествен начин. Нищо няма да казвате. Сега не ви казвам да го приложите, но в една година отгоре, които искат. В 12 месеца го турям. Ако го направите, ще ви съдействуваме. Щом мине година, няма да го правите. Пък онези, които се страхуват, няма да го правят. Най-смелите, които са герои, да го направят. Няма да раздадете всичко, но това, което стига за вас за един месец. И ще мислите, че нямате нищо, бедняк сте, нито пет пари нямате.

Разбира се, това ще го пазите, няма да го изнасяте навънка. То е малък, микроскопически опит. Сега аз ще ви дам един изходен пункт. Който от вас започне опита, няма да ходи да иска пари от никого – едно. Никому няма да разправяте. Ако се намерите в затруднение, ще дойдете при мен. Аз ще ви помогна, ако се намирате в голямо затруднение. Ако се намерите в едно положение да паднете, елате при мене, защото по-добре е да дойдете при мене, отколкото да паднете. Пък, ако издържите, тогава – отлично! Аз го давам като един

пример. /Един ученик казва: „Само за ядене ще ни трябват пари за един месец, ще идем в къщи, ще се наядем.“/ Е, другите как го разбрахте? /Друг се обажда: „Мъчно е да се разбере.“/

Сега представете си следующия пример, че вие идете в някой многолюден град като Ню-Йорк, Лондон, не познавате никого. Параходът ви изхвърли в града, никого не познавате, пет пари в кесията си нямате и езика не знаете. Такова е положението. Сега как ще разрешите въпроса? /Един ученик отговаря: ще идем на пристанището и ще помагаме на хамалите, ще работим/. Тъй, въпросът е правилно разрешен.

Запример, представете си, че вие се храните в гостилница. Ето как седи въпросът. Ти си студент, ще си раздадеш парите, ще идеш в гостилницата и ще кажеш: „Има ли да свърша някоя работа?“ Ако намериш работа, ще ядеш. Ще работиш, ще ти дадат да ядеш. Да кажем студент си, нямаш работа. Ще идеш, градят някое здание, ти ще поискаш някоя работа и ще изкараш само за една храна. Ще уповаваш само на труда си. Ще дойдеш да уповаваш на нещо реално. Ти ще работиш 1-2 часа, колкото за храна. Ако работиш повече, ще напуснеш работата си. Само за обед ще работиш, за вечерята няма да мислиш, да не се осигуряваш. Никакво осигуряване за насъщния. Ние ще опитаме, и ще видим как работи Божественият закон. Има и друг живот извън нашия ограничения живот, в който сега сме поставени. Има и други условия, които регулират нашия живот. Но понеже тия условия не действуват, ние разполагаме с тия действия, които сега имаме. Злото в съвременния свят е, че ние се осигуряваме. От тази осигуреност храните седят, често се развалят, параходите потъват в морето, а гладни хора седят и чакат.

Ако някой от вас се страхува, да не прави опита, защото един несполучлив опит хич не го правете. Или тогава за един месец е много, направете го за една седмица. Няма да гладувате, непременно

ще изкарате един обед. /Един ученик се обажда: „Ами ако някой се прикомандирова на гости?“/ Ще изкарате обяда си по един честен начин. Да излезе тъй из вашите ръце. /Питат: „Който е при родителите си, как да постъпи?“/ Ще направите някоя работа на майките си.

За туй казвам ще се научите. Въпросът е как ще преживеете. Този страх постепенно да изчезне. Да знаете, че има един велик закон в света, който регулира нещата.

Когато се дават тия опити, някои ще ги разберат буквално. Този закон е разумен. Не чрез пост. Постът всеки може да направи. Ще иждивиш своята енергия от тялото. Ти уповаваш на него. Ти ще уповаваш на онзи велик закон, който движи живота. Тъй значи, една седмица да си починеш. Тъй щото сега го направихме микроскопически и ви улеснихме, не мислете. Ще ви дам един изпит, който ще ви затрудни доста. Ще се изпотите по три пъти, само като помислите, пот ще потече. Има страшни опити. И те ще дойдат на времето си. Туй е хубаво в една окултна школа, че вие ще прекарате всички мъчнотии съзнателно и ще знаете защо и за какво. А тия страдания и вън от школата пак ще ги минете, но без да знаете защо. Там е преимуществото от опита и изпита. Никой не може да избегне, все трябва да го минеш съзнателно или несъзнателно. Ако го минеш съзнателно благославяш се, противоречие няма да има. И в края, когато издържите изпита, веднага ще дойде Божествената идея, ще проясни и ще ти стане ясно защо е, ще ти олекне на душата. Значи, когато минавате през известна опитност на страдание, ще ви олекне. Има други опити, които вредят.

Искам животът за вас в бъдеще да стане съзнателен и приятен в школата. Не да ви лишим от страдания, ни най-малко. Целта ни е тази: да ви научим да използвате страданията. Страданията са най-голямото благо, което ви се дава от страданията. Никое страдание не е

произволно. Всяко страдание си има дълбок смисъл. И ако ни е позволено да обясним защо стават... То е една от тайните на природата. Като дойдат страданията всеки трябва да ги понесе. Като минат тогава ще ги обясняват. Даже Христос, един такъв велик Дух като Христа искаше да знае защо му се дава най-великия изпит и не му се даде абсолютно никакъв отговор. Отговорът, който му се даде е, че му протече кръв. Най-после, като пита, пита, той каза: „Тъй да бъде. Да бъде Твоята воля“. Значи страданието Му да мине без никакво обяснение. Пита Той, ако е възможно, да мине чашата, значи изпитът да мине. Сега вие искате, когато ви се даде някое страдание, веднага да ви се даде обяснение. Не, обясненията всякога идат подир, след като мине изпита. Ще се научите да мислите. Всеки един изпит дойде ли, турете мисълта: „Тъй е Волята Божия, разумната Воля Божия, великата Воля Божия, на безпределния космос, Неговата Воля е такава“. Всяко друго разрешение ще ви въведе в грях. И ако в даден момент някой би ви обяснил причините на тия страдания, той ще ви причини най-голямото зло. Тъй е Волята Божия, не съжалявайте. За страданията не съжалявайте. Защото, ако вие съжалявате за страданията, тогава пък трябва да съжалявате и за любовта, която ви се праща. След всяко голямо страдание иде и любов. Такъв е законът. Трябва да го знаете абсолютно тъй. Може да опитате. Колкото страданието се увеличава, толкова любовта се увеличава, и колкото страданието се намалява, толкова любовта се намалява. Следователно, страданието ще бъде мерено, чрез което ще мерите увеличаването на любовта. А любовта може да се увеличава разумно и тя приижда. Тия два процеса едновременно вървят в строежа на човешката душа.

Тайна молитва

Напред в Любовта безгранична!

КАКВО СЕ ИЗИСКВА ОТ УЧЕНИКА

16 Лекция, на I Мл. ок. клас, 14.VI.1922 г. сряда, София

Упражнение за следующия път ще имате: „Скъпоценните камъни“.

Какво се изисква от ученика.

Сега думата „ученик“ ще взема в едно ограничено значение. Човек е ученик, докато се учи, докато е в училище. То е особено състояние на ума. Или в окултен смисъл казано: ученик си само докато си в контакт с Учителя или във връзка с Учителя си. Щом изгубиш връзката, ученичеството престава. За да бъдете в постоянен контакт, потребни са послушание и внимание. Защото законът е такъв. Послушание може да имаш само към висшето, към Божественото. Там се изисква абсолютно послушание. А по отношение на низшето, то трябва да ни слуша, то трябва да има послушание и внимание към нас. Ученикът трябва да има абсолютно послушание към Учителя си и туй послушание трябва да произтича от неговото съзнание. Преди да е отишъл при Учителя си той трябва да има послушание и трябва да го познава или, като отиде, да се старае да го познае. Той трябва да има всичките сили и способности и туй вътрешно чувстване да познава Учителя си. Връзката между Учителя и ученика не е връзка мимолетна или връзка, която сега се образува, тя е връзка на хиляди години.

После ученикът не трябва да се разколебава от несполуки, които може да го сполетят още в началото. Светът, в който Учителят живее, е абсолютен, не търпи никакво невежество. Тези сили, тази атмосфера, в която Учителят живее, е жива и всеки, който влезе там неподготвен и се опита да каже някоя измама, го очаква смърт, нищо

повече. Сега когато казвам, че го очаква смърт, туй е тъй естествено, както когато извадите риба от нейното естествено състояние, от водата, какво ще стане? – *Ще се задуши във въздуха.*

Значи във вас трябва да има послушание и внимание, трябва да се образуват тия нови чувства и способности, в които може да реагира новата среда. Щом влезете в атмосферата, в която Учителят живее и сте неподготвени, непременно ви очаква смърт. Ще разберете, че туй отношение е естествено. Може да помислите защо трябва да умрете. То е все едно да попитате: Защо рибата трябва да умре? – *Защото тя не може да диша.*

Попитайте съвременните електротехници колко са внимателни с електричеството. То поврежда хората. Ако барнеш някъде, ще получиш такъв силен удар, няма да те пита. Изисква се умение, човек трябва да знае как да бара. Барнеш ли там, без разлика, ще приемеш такъв силен удар, какъвто не си виждал. И ако го запиташ: Защо прави така, ще каже: При мен изисквам учени хора, да знаят повече от мене и всеки, който знае по-малко, приема ритник.

Сега трябва да знаете, че тия тела, които вие имате, може да станат проводник или на електричество, или на магнетизъм. Тогава аз определям: Може да бъдете проводници на тъй нареченото – аз ще употребя думата – черно електричество, електричество, което произтича от тъмнината. Тялото възприема и магнетизма, който произлиза от тъмнината. То възприема и електричеството, което произтича от бялата светлина и магнетизма, който произтича от бялата светлина. Сега разсъждавайте: Имате магнит, при този магнит имате игла и той я притегля. Самото желязо ли привлича иглата? – Не, то е токът, който тече. Токът е вътре. Когато този ток се изгуби, желязото нищо не струва само по себе си. Следователно, същевременно вие трябва да наблюдавате и себе си, какви токове текат вътре във вашата душа. Ако се намерите в стая, свирите на

някое пияно, някои от клавишите не издават правилни тонове, какво ще кажете? – Има дисхармония, трябва да се поправят, трябва да се нагласят. Щом във вашата душа се яви известна малка дисхармония, непременно трябва да нагласите вашите жици, да видите къде се е разгласило. Най-първо ще намерите дали е във вашия ум. Вие имате три октави; ще видите дали е в първата октава на ума, дали е във втората октава или в октавата на физическото поле. Всяка една октава е разделена пак на три октави. Например, ако направите един опит: да кажем имате разположение някой път да контролирате волята си; вземете една игла и на някое място боднете, забодете два или три милиметра на някое дебело място в тялото и се постарайте да не се измени вашето състояние, т. е. след като я забодете, да си запазите равновесието. Когато правите опита и турите иглата, ще забележите, че ще се яви едно колебание. Боднеш, махнеш, боднеш, махнеш... ще се поколебаете веднъж, дваж. Четете колко пъти. После дали изведнъж ще вземете един милиметър, два милиметра. Няма да му мислите много, а ще правите опита. Ако после се яви малко страх, опитайте един, два, три, четири, пет пъти, докато се решите да боднете. Туй съотношение е математическо число, което показва в какво състояние се намира твоят организъм, колко време се изисква, за да се тонира. Забележете някои деца искат да прескачат някоя река, засилят се, дойдат до реката, спрат, върнат се назад пак, пак дойдат, пак спрат. Така веднъж, два, три пъти, най-после придобият кураж, един стремеж и казват: Или в реката, или ще прескочим, и минат съпротивлението. Сега вие за да се тонирате, има ред препятствия във вашите умове и сърца, които трябва да се премахнат. Много от знанията, които днес имате, променят характера ви в една посока и ако дойдат големи изпитания, всичко туй от вас...

И после ще кажете: Едно време аз бях по-благороден. Но благородното всякога е благородно, диамантът е всякога диамант,

златото е всякога злато. Защото онзи, който е имал сила да превърне един нисш елемент във висш, той като знае законите в света, няма сила, която може да видоизмени резултатите на неговите действия, няма сила, която може да превърне златото в по-нисш елемент, освен той самия. Следователно, ще гледате да турите най-благородния запас от енергии в тялото си, в мозъка си, в сърцето си, които природата употребява за човешкото развитие. Тия центрове ще гледате да ги тонирате и вашия слънчев възел, областта над стомаха. Симпатичната нервна система гледайте и тя да е добре тонирана. При туй имате някой път някое неприятно чувство, не можете да се освободите от него. Туй неприязнено чувство има отношение към черния дроб. Ще тонирате вашия черен дроб, ще поговорите малко мислено на тия клетки.

Сега някои от вас започнали ли сте онази задача? Колко души започнаха? Но трябваше да ви дам една формула. Вие казвате, че се отричате за една седмица от парите, че не ги признавате, но какво трябва да турите на тяхно място? Тогава ще кажете така: „Започвам да работя с Божествените добродетели, които живеят в моята душа; това ще казвате всеки ден, докато свършите. Туй трябва да имате като пропуск. Тръгвате да изпълните задачата, ще кажете: Туй е пропуск. В ума си ще го повтаряте. С нова идея трябва да започвате. Вие се отказвате от парите, но нямате равносилно, напущате оръжието, но нямате друго. Значи започвате да работите с Божествените добродетели, с тях ще отваряте човешките сърца и ще побеждавате. С парите ще платиш на този човек, на онзи, ще си пробиеш път, нали? Не изпущайте ни най-малкия случай, ще бъдете много умни, учениците трябва да бъдат много досетливи. Сега ще ви приведа един пример: Един окултен работник решава да изпълни Волята Божия по известен начин. Отива на едно място, няма работа, отива на второ –

няма работа, ден, два, цяла седмица, почти е на отчаяние. Фамилия има, деца има, а не може да изкара нищо.

Един ден като се връща, гледа едно момиче пада на пътя, счупва му се кракът. Взема той това дете. Ако сте вие, ще кажете: „Що ми трябва такава бела, има лекари". А той взема това дете, пита го къде живее, (то е дете на един фабрикант), занася го у дома му. Туй дете му отваря път за работа. Бащата на туй дете от признателност му дава работа, той бил фабрикант.

Значи ако ти отминеш последния случай, няма да намериш работа. Ще използвате последния случай, вие не знаете – той е първият. Та при малките работи, които може да пренебрегнете, може да изгубите най-добрия случай да реализирате плана си. Защото някои от вас мислят, че като влязат в окултната школа, всичко ще се отвори най-лесно. Но там по някой път ще ви се създадат такива големи мъчнотии, че ще се намерите в чудо, ще се разкайвате десет пъти, че сте влезли вътре, ако не разберете законите. Тъй се разкайват онези, които пътуват по Атлантическия или Великия океан, хване ги морската болест и почнат да съжаляват, понеже не могат да се върнат; но като минат океана – туй повръщане престава. Няма какво да съжалявате, че сте влезли в една окултна школа. Бъдете смели и решителни, нищо повече! Но туй казвам на онези, които са готови; които не са готови – да седят отвънка.

Разбира се, в една окултна школа няма да се старaете да спрете процесите на природата. Ще ограничите този процес в неговите естествени граници. Този процес може да е процес на чистене, може да е процес на растене, може да е процес на пробуждане на съзнанието. Сега всичките неприятности произтичат от процеса на чистенето. Щом дойде чистенето, там вече има неприятности. Природата, когато някой дойде при нея, тя иска да го пречисти. Сега, да кажем, някой път вървите по пътя, гледате някой човек, искате да

знаете какво мисли той, във вас се заражда едно желание. Когато хората са гладни, какво мислят. – Всички мислят. – Има една обща черта, която е у всички – всички искат храната. Но един желае само хляб, друг желае месце, печена кокошка, някой желае баница. Различни са мислите, всеки иска нещо специално, всеки иска да се нахрани. Но в туй нахранване се различават образите, всеки има различен образ. И ако дълго време наблюдавате човешкото лице, онзи, който иска да яде месо, лицето му придобива известна окраска. Ще ви кажа следующия случай: Гледам една дама от висшето общество, много красива, с воал, толкоз красива, че човек не би помислил, че в нея се крие нещо тъй отвратително, влезе в една колбасница, сне си воала и като че туй първото съзнание съвършено се измени в нея. Лицето ѝ се измени, очите, както у едно месоядно животно, гледа едно парче просто тъй, както едно животно. Изгуби се съвършено красивото лице. След като си тури месото в чантата, тази маска пак се постави, пак дойде благородното лице. Казвам: Две лица има тя. Тя се забравя, не може да се самовладее. Вдаде се в туй месце, какво приятно впечатление ѝ произведе вътре, измени се лицето ѝ.

Следователно, вътрешните образи, които имаме скрити, при даден случай постоянно изменят лицето. Всяка една мисъл съдържа много образи, може да е сложна мисъл, цял един процес. Напр. мисълта „храна“, когато си гладен, то е цял един процес, ред образи може да изпъкнат. Може да изпъкне образът за супа, направена от пиле или пуйка с фиде, или оризец, може да изпъкне образът на едно печено прасенце, хубаво, отгоре с горчица, малко хрян турено, или може да изпъкне образът на свински кебап със солчица, с червен пипер, после да изпъкне образът едно шест годишно вино, шампанско вино, после малко печено, режеш, ядеш и туряш винце и ред други образи. От всичко туй ти се въодушевяваш вътре. Такава една обстановка – това е поезия. Понеже светът е преходен,

представете си, че изгубвате парите си и минавате покрай някоя гостилница, дето всички тия работи се пекат. Какво ще направите? – Ще въздъхнете. Преди години аз отивах на разходка във Варна. Един гимназиален учител, когото бяха изключили, ме придружаваше и се разговаряхме философски. Минаваме покрай една гостилница, дето се пекат кебапчета, той въздъхна и каза: „Туй е живот; едно време и аз живеех щастлив живот". Неговата философия рухна. Почна да ми разправя за нещастията си. Рекох: Туй, което за теб е нещастие, за мен е щастие. Мен да ме турят при тия карначета, ще бъде нещастие.

Старите навици, които имате, ще се възпламенят. Като минавате покрай някоя гостилница, веднага ще въздъхнете, може да сте окултен ученик. Някой път може да ви прекарат, дето се пекат най-хубавите карначета, не мислете, ще минете през едно голямо изкушение. Ще минете през едно голямо изпитание, то е временно. Ако не се опомните – туй е вярно – много желания, които човек е имал преди хиляди години, може да възкръснат. Не мислете, че нещата са мъртви. Нещата изискват само известни условия, за да се подновят. Сега вие може да запитате: Как може да изпъкнат тия противоречия в ума на един ученик? Много естествено. Представете си една гъсеница, която се е превърнала в пеперуда, но е забравила да промени формата на своето съзнание, носи и двете съзнания. Представете си, че в даден момент обръща погледа си, иска да яде листа. – Тя ще се спъне. Не ѝ са потребни листата, тя има хобот и туй съзнание на хобота трябва да го упражнява. Един ученик може да се спъне със своя минал живот, той иска да възкреси старото и ще падне под изкушение. Ще се спънете, ще имате падане. А падането значи повръщане към старите форми. Нищо повече! Значи ще кажете рязко в себе си: „Това ми е непотребно, моето съзнание е минало през това състояние, ще употребя новите условия. Допуснете сега, че вие сте на изпит, ученик сте, но сте имали слабост да упражнявате лъжата, най-

първо бялата, после черната, като една необходимост. Решавате се вие да живеете при един господар, който е малко строг. Направите една погрешка, колебаете се да кажете истината или лъжата. Вие ще кажете лъжата, за да не си изгубите службата.

Ще мязате на онзи български офицер, който веднъж казал истината и го наказали. Един български офицер с добър характер, турят го да завежда конюшната, обаче, случва се, че умира едно магаре. Той разправя на полковия как е умряло магарето и той го наказва със седемдневен арест, че не взел мерки да не умре магарето. И той казва: „Господине, аз за първи път ви казах истината и вие ме наказвате, до сега толкова лъжи съм ви казал и не ме наказахте, отсега нататък няма да говоря истината". Може да се случи, като кажете истината, да ви арестуват седем дена. Този арест е вече от невидимия свят. Той за първи път казал истината, арестуват го, защото по-рано не е говорил истината. Обаче в нашето съзнание да не остане мисълта, че щом говорим истината, ще ни арестуват. То е за другите случаи, дето не сме казвали истината. И обратното е вярно. Щом сме казвали много пъти правото и един път кажем лъжата, ще ни възнаградят. И когато един човек забогатее материално, то е едно наказание. Наказание, белег на физическото поле на човек, който забогатее. Всички богати хора ще изгубят своя мир, своето спокойствие. Туй не значи, че не трябва да бъдете богати. Трябва да бъдете. Но за богатството трябва един силен и устойчив характер. После не мислете, че като ученици всичко, каквото съществува, е за вас, че в дадения случай, каквото се изпречи пред вашите очи е все за вас. Не. Да кажем, че вие вървите по пътя си и минавате край една градина, насадена с ябълки. Господарят го няма; вие може да си позволите да откъснете някои плодове, но тази градина не е заради вас. Ако е определена заради вас, господарят на градината ще бъде там, той ще ви спре на пътя и ще ви покани. Щом произнесете тази

формула, той ще ви спре. Преди години тръгваме от Варна пеша да минем през Стара планина за Бургас. Придружаваше ме един приятел със своето колело. Заваля силен дъжд, пътят стана кален, той нарами своето колело, отиваме до Камчия. Тя придошла, до четири километра цялото пространство залято, трябва да се събуем до колене, да се гази вода. Този приятел казва: „Как ще минем, трябва да се спрем. В същото време се задава един българин с кола и хубав кон; спира се там при една кръчма. Кръчмарят казва: „Този човек може да ви пренесе, но той е един сбъдничав човек, може да ви направи услуга, но кой знае – до сега никому добро не е направил". Казвам: Ние ще го опитаме. Аз отивам и казвам: Приятелю, ние не искаме да се качим на твоята каруца, но да турим само колелото, а ние пеша ще минем. „А, на радо сърце, каза, пък и вие се качете на моята кола". И той ни прекара. Значи човек, който може да носи колелото, може да носи и теб, пък който не иска да носи колелото, няма да носи и тебе. Когато човек постъпи съобразно един закон, той работи съобразно всичките условия. Божествените закони нямат изключения.

В краен случай ние бяхме решили и без каруца. Назад нямаше да се връщаме, можехме туй колело да го носим ние. Бяхме решили и да няма каруца, да минем. Човек трябва да реши. Да не каже, ако има каруца, тогава ще мина. Има, няма, ще каже: „Ще мина", тогава каруцата ще дойде, пък и лош да е человекът, той ще направи услуга на вас. Вие може да направите погрешка. Може при вашия мост да не бъде таз каруца, вие ще решите да минете. Ако дойде, то е едно преимущество, ако не дойде, пак трябва да минете. Може до колене да има вода, ще минете напред, няма връщане.

Сега вие окултните ученици не трябва да бъдете ексцентрични, даже светът не трябва да подозира опитите, които правим, никакви други лица. Туй, което вършите, трябва да бъде естествено. Англичаните някой път се събуят боси, правят си упражнението. В

Англия сутрин някой професор излезе, тръгне по пътя, прави своето упражнение. В България го считат нещо ексцентрично. Какво от това? Или вземеш мотика, излезеш. – То са все упражнения. Именно там ще се калим. Да изменим обикновения ред на нещата, защото този ред не е най-красив. Трябва да се създадат по-красиви форми за работа. Но ще се стремите всички да бъдете искрени спрямо себе си. Голяма искреност. Човек трябва да бъде искрен. Никога пред себе си не трябва да потаява своите погрешки, ни повече, ни по-малко. Всякога погрешките може да си ги прощава, но да не ги извинява. Може да ги прощаваш, но да ги имаш пред вид за втори път да ги не правиш. Нищо повече. Не се извинявайте нито с условията, нито с кармата. Знайте, тя е грешка, един факт, констатирайте го и не трябва да се извинявате. Нищо повече. А след време, когато надраснете и дойдат онези по-светли мисли, желания, тогава може да разглеждате въпроса по-другояче.

Второто упражнение ще бъде: „Най-силната добродетел на ученика“. Да видим коя ще извадите. Всеки един от вас ще каже най-силната добродетел. Нали някой път уподобяваме добродетелите на скъпоценните камъни. Когато опишете скъпоценните камъни, ще опишете техните характерни черти. Най-характерните черти на скъпоценните камъни кои са да се обяснят. Вземете водата за пример. Кои са характерните черти на водата? – Водата има най-малко съпротивление, отличава се с неустойчивост. Тя е неустойчива – една от характерните черти на водата. Защо да бъдем ние устойчиви или неустойчиви? Тъй седи въпросът. Неустойчива е, за да добие ние устойчивост. Думата „неустойчивост“ значи приспособява се към всички условия и добро, и зло едновременно. Сега друго качество да кажем, друга характерна черта. После ще вземете, че тя измива, изчиства, има свойство да чисти. После има свойство да разхлажда човека. Туй, което простите хора разбират, най-първата черта, която

се забелязва от всички хора. Попитайте един овчарин, той да ви опише какво нещо е водата. Той ще ви каже най-характерната черта. После ще турим ония черти, които казват учените хора. То е по-дълбоко разбиране.

Или да вземем светлината. Характерната черта коя е? – Да осветява пътя, хвърля светлина на пътя. Характерната черта на водата е, че улеснява живота. Защото там, дето няма вода, няма улеснение. Всичките улеснения се дължат все на водата. Животът зависи от водата. Всички сега се събират близо до водата. Може пороите да влекат къщи някой път, обаче седят там, защото има вода, условие за живот. Сега вие сте ученици, нали? Ще изтъкнете характерната черта на скъпоценните камъни. Общо ще се спрете. Там десетина камъни има, които познавате. Характерната черта на камъка. Защото и човек след време може да стане скъпоценен камък. В най-общи черти пишете. Опишете ги защо ги наричат скъпоценни. Някои имат по-голяма цена. Но защо на някои цената е по-голяма, на други по-малка, причините за това и т. н. След туй опишете ползата от скъпоценните камъни. Скъпоценните камъни действуват възпитателно. Една подбудителна причина: всеки иска да има скъпоценен камък, а то е вече една придобивка. Всеки един скъпоценен камък е фина енергия, събрана, кондензирана, от която човек има нужда, кондензирана енергия в камъка вътре. Някои от тия камъни изгубват някой път силата си. Един камък може да придобие и да изгуби своята сила и своя блясък. Изобщо хората ги носят на пръста си и те отново се тонират. При някои хора се тонират, а при други се детонират. Добре, тогава като пишете върху скъпоценните камъни, ще мислите може ли ние да бъдем скъпоценни камъни. Ще кажете: Може. Какъв камък искате да бъдете? – Може да бъдете скъпоценен камък като всички скъпоценни камъни: като диаманта, рубина, сапфира. Много няма да пишете, вкратце. Туй, което знаете.

Сега може вие да зададете въпроса: Защо избирам тия предмети? – Защото окултно ще ви повлияят. Дали вие ще напишете нещо или не, то е друг въпрос, но като насочите ума си, ще ви повлияят. Всяка една тема в окултната наука принася полза; щом мислиш за някой предмет, ти се ползваш и получаваш туй, което е необходимо за твоето развитие. А то е важно за вас туй, което ще придобиете. Например, като търсите най-силната добродетел на ученика, тъй като мислите върху нея, някои може да кажат: Любов, вяра, надежда, милосърдие, много работи може да минат, много мисли, а там е ползата. Вие може изведнъж да се не домогнете. В дадения случай всички добродетели са еднакво силни, т. е. при различни условия разни добродетели играят роль. Ако си на бойното поле, главна добродетел коя ще бъде? – Смелостта. Ако си в някоя болница? – Милосърдието. Ако си в училище? – Послушание. Ако си някой работник? – Трудолюбие. Ако си слуга при някой лош господар? – Съобразителност, да знаеш всичките черти на господаря си, та като влизаш, да знаеш как да постъпваш. Аз веднъж гледах едно малко кученце, много интелигентно. Хвърлиха му един кокал и то се спусна и взема кокала, но дойде едно голямо куче и почна да го гледа, и онова го гледа и отстъпи, взе голямото куче костта, а то почна да обикаля около него, като че нему е много приятно, че то взе тази кост. Ето едно куче, което има такт и съобразителност. И твоят господар е като голямото куче, дай му костта да я изяде. Ами че така е. Сега костта може да е служба. Искаш някоя служба, отстъпи я, няма защо да се бориш. Той има физически сили, всичко ще направи. Благоразумно е да отстъпиш, то не е страх. Благоразумието е спестяване на време и енергия.

Сега вие ще си продължавате да се събирате. Ще гледате да имате хармония, да спазвате хармония между себе си. Имайте пред вид, че всеки, който прави пакост на другите, прави и на себе си. Тъй

щото в какъвто и да е смисъл, комуто и да я правим, в нашето съзнание веднага ще има отглас, и значи за себе си я правим. Защото тези наши лоши постъпки са дисхармонични образи, некрасиви, които ние сме нарисували. А доброто, това са красиви форми и образи. Например една круша, която е сладка, а друга горчи. Защо горчи? Тези горчиви плодове показват, че за бъдеще ще бъдат егоисти. Тя казва: Аз не си давам плода. Горчив го е направила, за да не ѝ бутат плода. Смешно е, обаче умният човек може този горчив плод да го употреби. Някой път краставицата горчи, казва: Не искам да ме ядат. И не ги ядат; все търсят сладки краставици. Искам да бъдете умни и прилежни ученици и да знаете, че вас ви следят, всяка ваша постъпка се хроникира. Има детективи, пуснати подир вас от двете страни: от Бялата ложа и от черната ложа. Едните хроникират вашите добри постъпки, другите хроникират вашите лоши постъпки. И едните, и другите за бъдеще ще използват тези постъпки. Онези, които хроникират вашите лоши постъпки, чрез това психологически ще изучават вашата душа, за да може да ви привлекат на своя страна. Туй е целта. Всички искат работници. И едната, и другата страна искат да ви привлекат, да ви убедят, че пътят, по който те вървят, е най-добрият. А най-добрият пък за ученик е този, в който неговата душа се освобождава от миналите връзки, които са я спъвали.

Сега искам от вас тази беседа, понеже аз съм я разхвърлил, да вземете и извадите – за себе си – най-основните черти и да ги систематизирате. И така, ще извадите най-важните черти и ще ги наредите систематически заради вас. Като напишете беседата тъй, както е, след това всеки един от вас ще се постарае да извади за себе си най-основното, което е разбрал.

Сега аз ви давам послушание в най-малките неща, послушание в най-малкото. Аз изисквам от вас най-малкото послушание, не абсолютно послушание – най-малкото послушание: само един час на

ден, от 24 часа само един час, тъй щото половин час ви се пада за вечерта и половин час като сте будни; половин час като спите, в астралния свят, половин час в будно състояние. Да бъдете послушни тъй, както трябва. Туй ще бъде една мярка до втората беседа. 30 минути послушание: всеки ден ще размишлявате, ще се спирате. Може да си разпределите времето така: сутрин десет минути, на обяд десет минути и вечер преди да си легнете – десет минути, след като заспите, по сред нощ десет минути в съня и преди събуждане пак десет минути. Тъй всичко прави един час. Щом се събудите, ще сте бодър и весел, с някоя идея – послушали сте. Щом сте махмурлия, не сте били послушни, ходили сте там, дето не трябва, не сте били в училище, вън от училище сте били. Сега няма да се обезсърчавате. Човек мяза на тесто. Най-първо, като брашно, може да го духне вятър, цялата стая ще се напълни с брашно. Опасно е. Обаче замесват брашното, турят вода, прибавят брашно, после прибират, прибират дълго време го мачкат и тогава го правят на хляб. Човек най-първо мяза на брашно, после като му се тури малко вода, мяза на каша, после постепенно тази каша се събира, еволюира, мачкат я, мачкат я, докато всичко се събере и се образуват тия хлябове. Та ако някой път мязате на брашно, ще кажете: Излязох от воденицата. Ако сте в нощви, ще кажете: Сега съм на каша. Щом замесят туй тесто, после в пещта. Извадят ви от пещта: Сега съм готов за работа, вече мога да помагам на всички. Сега това са образи, които ще ви наведат към нови мисли и идеи, за да може да имате нови образи. Тогава ще нахлуят нови струи, нов подем ще дойде. Старите решения ще отмените, ще турите нови. И ако турите, ще почувствувате едно подмладяване. Има един стих, който казва: „Онези, които чакат Господа, силата им ще се възобнови, и онези, които търсят пътя на мъдростта, и техният път и той ще се обнови“. От добрите хора добро да изкараш, не е голямо изкуство, но от лошите хора да изкараш

добро, то е изкуство. Та сега вие да се не обезсърчавате. Ще работите над себе си смело и решително.

Сега задачата, която ви дадох, ще изпълните в най-слаба форма, но следующата, която ще дам, ще бъде по-трудна. Тогава ще дам само на онези, които може да изпълнят. Всяка задача трябва да се изпълни без съмнение и колебание. Щом има колебание, спъва. Щом кажеш в себе си: „Може и без тази задача“, то е спънка. Задачата дадена – казано, свършено. Трябва да се изпълни, никакви разсъждения. Като свършите задачата, имате резултати, тогава върху резултата може да размишлявате. Най-първо воля, а главно разумната воля трябва да действува. Защото в Божествения свят първо действуваме, после мислим; а при човешките постъпки първо трябва да мислим, после да действуваме. В Божествения свят първо трябва да действуваме, после да мислим. Законът на интуицията: първо схващаш и решаваш, после мислиш върху последствията. Вървите ли в Божествения свят, ще действувате и после ще мислите; дойдете ли в човешкия свят, мислете и после действувайте. Това са два метода, които трябва да имате пред вид, никакви разсъждения, разсъждения при човека. Защо да не разсъждаваме? – Ако вършиш работа по човешки, ще разсъждаваш, после ще действуваш; пък ако искаш да действуваш по Божественому, първо ще действуваш без да мислиш, после ще мислиш. В единия случай мисълта ще бъде първа, действието – после; а във втория случай действието ще бъде първо, а мисълта – втора. Защото когато ние мислим, Бог действува, когато ние действуваме – Бог мисли. Тъй седи въпросът. Когато Бог мисли, ние действуваме, значи, Той мисли заради нас.

Вземете един инженер, взел един план. Най-напред той обсъди, обмисли, нареди го, после вземе плана и действува според него. Вече няма какво да мисли. Това е то философия. Проста философия, рязко и категорично. „Ще мислим“ – подразбира човекът, „ще действуваме“ –

подразбира Божественото. Нищо повече. Туй са две различни идеи. Щом туриш като човек, от първо да мислиш, после да действуваш, непременно ще правиш погрешки. И ако в Божествения свят мислиш, ще направиш погрешки. Мисълта отпосле ще дойде.

И тъй, ще мислите и действувате, ще действувате и мислите.

Тайна молитва.

СКЪПОЦЕННИТЕ КАМЪНИ

17 Лекция, държана на I Мл. ок. клас, на 21.VI.1922 год. сряда, София

Тайна молитва.

Прочетоха се някои от темите за скъпоценните камъни.

Вие се спирате върху външната страна на скъпоценните камъни. Допуснете, че вие бихте яли без чувство на охота или апетит, без чувство на глад, какво щяхте да усещате. Ако тази храна я вземехте без да усещате? Значи главният стимул, импулс на храната е в чувствуванието на туй, което сдъвкаш, което възприемаш без да я чувствувате какъв резултат бихме имали? Почти никакъв резултат.

Като говорим за скъпоценните камъни, подразбираме ума, понеже само един интелектуален човек може да говори за скъпоценните камъни и той може да прави разлика, само интелектуален, но високо интелектуален и благороден човек, само той, нали в окултния език може да се каже добродетелен човек, защото само умният човек може да бъде добродетелен.

Аз бих желал върху тия дванайсеттях камъни да се спрете и да направите някой малък опит, отчасти. Много малък опит, микроскопически. Опитът седи в следующето. Може да излезе сполучлив или не, то е без разлика. Да допуснем, че вие имате неприятна мисъл, каквато и да е: тя може да е от чисто физически характер или сърдечен характер, умствен характер. Започнете по обратния път със скъпоценните камъни от долу на горе. И почнете да прекарвате всички тия скъпоценни камъни през ума си и да видите при кой камък тази неприятност ще изчезне от ума ви. Но

същевременно свързвайте тия камъни с известни добродетели. Всеки един камък е свързан с известна добродетел, предизвикайте и нея в ума си, тогава, колкото знаете, ще си поправите мислите.

Добродетелта не е в цвета. Нима когато една мома се намаже с червено или розово и понеже означава Любов, тя Любов ли е? Ако някой облече розова дреха? Не е. То е едно желание да има Любов, но то не е Любов. Някой обича синьо. Но то ни най-малко не показва, че има истината. Тъй щото не правете погрешна мисъл. Щом имаш (цвета), то е едно пасивно състояние. Цветът трябва да се превърне чрез ония фокуси на ума. Само един цвят минал през човешкия ум и съсредоточение на съответствующото място, може да лекува. Инак няма никаква стойност. – Без участието на ума няма никаква смисъл.

Сега аз искам да се спрете и да проучите скъпоценните камъни. Ще се спреш върху тях да ги проучите. Вие много лесно искате да минете да речем, че някой ден имате апатия, мързи ви, не искате да учите, или някой ден, вие сте наклонни да се откажете от вашите убеждения, тъй искате да тръгнете по широкия път. Или някой ден вие се съмнявате в себе си дали вие именно сте в пътя. Или друг ден във вас се заражда завист, едно чувство изпъкне от някъде, от къде е не го знаете, мъчи ви. Туй чувство може да не е ваше.

Трети ден или четвърти, или пети ви обхване страх, страх вътрешен, без да знаете причината.

Сега употребете камъните, да видите какви резултати може да имате! Мислено един камък, втори, трети, четвърти, пети прекарайте дванайсеттях през ума си. Някой път може да имате резултат, някой път може да нямате. Бих желал да зная какви сведения ще имате и тогава ще ви дам обяснение върху законите, които действуват. Значи скъпоценните камъни някога са били нескъпоценни. Тъй за пример, ако въгленът, който е бил черен някой път, а сега е станал диамант, какво трансформиране е минал? Сега аз ви препоръчвам тия опити,

за да може да ви послужат като една изходна точка в сегашния физически живот, да може да устоявате в някои неприятности в живота.

Ако се случа втори път да бъда между вас, ще говорим повече за скъпоценните камъни. Сега прекъсвам.

Тайна Молитва!

Аз не искам тия опити да ви заемат много време, ами празното време. Когато няма какво да правите, скука усещате. Ще вземете да посадите едно семенце. Тия малките опити да запълнят разумното време ще бъдат приятни и ще ви наведат на някои добри мисли и чувства във вас по отношение на физическия живот.

ПРОЯВИ НА СЪЗНАНИЕТО

18 Лекция, на I МОК, 28.VI.1922 г., Сряда, София

Прочетоха се **темите №13** върху „Най-силната добродетел на ученика“

Тогава развийте **тема №14**: „Коя е най-силната черта на светлината“:

На вас ще ви кажа, ще ви предупредя, започнете конкретно с най-реалната черта. Най-силната черта, която изпъква най-първо, първа се проявява. Туй, което се проявява най-после, то е най-слабо.

Най-хубавото грозде се появява първоначално на лозето, а пък ягоридата [недозряло, кисело грозде] най-късно се явява, и е недозряла. Та, когато говорите за добродетелта, същия закон ще спазвате. Туй, което най-първо се появява в душата, то е най-силно. Най-първо опишете реалното, туй, което изпъква, след туй отивайте към отвлеченото.

Сега, пазете се от следующия метод, който е вреден. Има изобретатели, които искат да заинтересуват, да заставят своите слушатели да признаят какви блага принася тяхното изобретение. И почва: то като влезе в света, такива преобразования ще направи... Но те още изобретението го нямат на лице. Няма какво да препоръчват такова едно изобретение. Всяка една добродетел си е на мястото, когато се прояви.

Тогава коя е най-силната черта на водата? Коя е най-силната черта на огъня? – Стопля ви (*Обаждат се – горенето*). Горенето е друго. За нас – стопля ни, това е първото. Коя е най-силната черта на Любовта?

Сега вие се намирате в следующето противоречие. Вземете човешкия език. Той има няколко служби: 1. Най-първата служба е да прекарва храната в стомаха, помага и на водата да слезе в стомаха. 2. Втората служба е вкусването. 3. Третата служба е говоренето. Сега, когато дойдем да кажем коя е най-силната черта на езика, ще се намерим в противоречие. Три служби има той, но коя е дадена най-първо? Гълтането е най-първо, защото ако не е езикът, човек не може да яде. Значи, първо той трябва да възприеме храната и тогава ще вкуси. И при туй имате три служби на езика. Яденето спада към физическия свят, вкусването – към духовния свят, а говоренето – към Божествения свят. Следователно, езикът изпълнява едновременно три различни служби на физическото поле.

Сега, Любовта и тя е разни видове. Самопожертването към кой свят спада? Кой може да се самопожертва? – Само умният човек може да се самопожертва, а не глупавият. Следователно, спада към ангелския свят. Глупавият човек постоянно жертва; жертва се, но как? Онези малките пеперуди, които все летят около лампите, постоянно стават жертва, но то е една несъзнателна жертва. Значи, разумната жертва принадлежи на умния човек, само един интелигентен човек може да се жертва. Сега на туй може да ни се възрази: когато се дави някой човек и друг се хвърли да го спаси и се удави във водата, само умният ли се хвърля? –

Само умният човек, човек с интуиция може да се хвърли във водата да избави някого. Тук се изисква висока интелигентност и благородство.

Силната черта на любовта на физическото поле каква е? – Движението. Там, дето има голямо движение, има голяма любов.

Силната черта на любовта в астралния свят? – Чувствуването.

В умствения, мисловния свят? – Мисълта.

Силната черта на любовта в причинния свят? – Това са причините. Неговата любов е твърда, неизменна. Дадена дума – хвърлен камък. Жертвата е вече в причинния свят. Само същество, което прониква в причинния свят, може да се жертва. Защото, за да жертваш, трябва да има какво да жертваш. Само човек, който е в причинния свят има какво да жертвува. На физическото поле ние нищо не можем да жертвуваме, жертвата се дължи на причинния свят.

Сега нали ви казах, ще си вземете тетрадки и всички теми, които ви даваме, ще си ги пишете. Отличителните черти на всяка ще прекарате. Тя ще внесе нова идея в ума ви. Те са свързани като ноти, всяка тема ще внесе нещо ново във вас.

Сега помнете едно нещо: ако във вас бодърства вашето ограничено съзнание, туй ваше ограничено съзнание ще спъне вашия прогрес. Туй може да го проверите. Вие вземете кое да е малко дете и го накарайте да мисли за своето растене, да иска да расте, то не може да расте, спъва се. Сега, ако вие искате да растете, ще се спънете. Вие ще пожелаете и ще оставите тази мисъл. Защото растенето е Божествен процес, не сте вие, които можете да заставите себе си да растете. Та ограниченото ви съзнание временно ще го отстранявате да оставяте душата си спокойна. Вие само пожелайте и оставете туй желание във вашето подсъзнание и свръхсъзнание и след ден, два, месец, ще имате резултати. Сега аз съм забелязал, че мнозина са се спъвали по следующия начин: те имат някакви прояви преди да влязат в школата, имат видения, сънища, светлини и казват: „чакай да влезем в школата, да придобием повече“. Но като влязат с туй съзнание, изгубват и туй, което имат. Защото туй, което е започнало естествено, то не е в дисонанс с това, което е започнало в школата. Школата, тя е една – вънка или вътре. Но най-първо всички ще се старaете да бъде душата ви свободна, да имате свобода на душата, свобода на ума и сърцето, да премахнете всички ограничения, които

спъват. Може някой път да имате неуспех. Туй да не ви обезсърчава, неуспехът е един добър признак. Вие сте изучавали еволюцията. За да достигне един вол до положението на един човек, знаете ли през колко неуспех ще мине? Тогава, ако поискате от този вол да опише своята еволюция и ако той каже, че пътят бил златен, царски път, той няма да каже истината. Колко пъти са го клали като вол, колко ниви е изорал… Той ще мине по възможност, през най-големите неуспехи и страдания. Тъй е за сега. И вие, ако искате да минете от туй състояние в едно по-горно, пак ще имате доста големи препятствия. Не си правете илюзия. Ако някой ви каже, че има царски път без смърт, той няма да ви каже истината. Ние не искаме да създадем мъчнотии, няма нужда. Но веднъж създадени, приемете ги, не може да ги избегнете, приемете ги. Бъдете смели и решителни.

Да кажем някои от вас искате да имате видения или някое окултно проявление. Може да го имате. Сега вземете простия опит: ако вие насадите едно цвете в една малка саксийка и не му поставите подходяща пръст, после на време не го поливате, как мислите, това цвете ще хароса ли? – няма да хароса. И забележете онези, които имат ясновидство. У тях челото трябва да бъде по-широко. С малко чело човек не може да бъде ясновидец. Той трябва да има широко чело, трябва да има въображение, тия центрове трябва да са развити в мозъка. И тъй, трябва да дойдете в контакт с тия, които имат подходящ импулс, стремеж. Тия сили ще въздействуват върху вас. Ученикът, който обича музика, отива при някой музикант, който има този стремеж. Художникът отива при този, който има този стремеж към рисуване. Няма да отиде при невежия. Списателят – при списателя; свещеникът – при свещеника; ученикът – при учениците, пък вие, окултните ученици ще отидете при окултни ученици, няма да отидете някоя баба. Колко съзнание ни трябва!

На първо място трябва да развиете безстрашието, не нахалство, защото някои хора са нахални, не се боят, но то е нахалство, не е безстрашие. Безстрашието е качество на разумния човек.

Сега вземете и направете един малък опит за една седмица. Четете 3-та глава от Евангелието на Йоана до 13 стих включително. Тия стихове ги четете за една седмица, сутрин и вечер и се постарайте да си представите във вашето съзнание този разговор между Христа и Никодима, но конкретно, да оживее картината в съзнанието ви. Да си представите не само това, което е писано, но, ако може във вашето съзнание да проникнат и други мисли и идеи, които са минали тогава, не само този разговор. Никодим е седял най-малко два часа при Христа. То е една дълга реч, дълга беседа. Тъй поне една стотна част да мине през вашия ум, да си съставите една идея. Сутрин и вечер ще четете и ще създадете този образ. Ще видите дали може да го възпроизведете. Ще се върнете в миналото, ще видите дали вашето съзнание може да се пробуди. Ще видите дали вашето съзнание има връзка, дали имате връзка с туй минало. Ако имате връзка, ще видите, ако нямате, няма да изгубите, то е един опит. Ако някой от вас е бил тогава, той ще си спомни нещо поне, ако ли пък не е бил, то ще бъде нещо тайно, затворено. Вечерно време преди да си легнете 5-10 минути, то ще даде едно успокояване да се върнете в миналото.

В класа ще имате мъчнотии, докато се създаде една магнетическа атмосфера, в която умовете ви ще се подигнат. За сега атмосфера не е образувана. Най-първо трябва да се образува една аура на класа ви. В тази аура ще се подигнете. Не е лесно да се образува такава атмосфера. Трябва още да работите, за да се създаде една атмосфера, в която, като влезете, да почувствувате, че се изпълняте с едно въодушевление, умът да се повдигне нагоре, да възникнат нови мисли, стремежи, нови идеи. Върнеш се вечерно време, прекараш

отличен сън. Станете сутрин с нови идеи, весели сте. А сега станете сутрин, тъмно. Казвате: „изгубих и това, което имах“. Защо се случва това? Представете си, че сте някой търговец, имате капитал. Внасяте всичкия капитал, нито пет пари не оставяте. Няма ли да се намерите в трудно положение, в тъмнина? Ще почнете да се съмнявате. Но, като тръгне работата, има дивидент 25%, 30%, 50% или 100%, ще кажете: „Много добре, че влязох и вложих парите си.“ Ако изгубите, ще кажете: „Що ми трябваше, по-добре да стоях настрана.“ Тъй щото някои казват: „Който не предприема, нито печели, нито губи.“ Но това не е философия. Животът или трябва да печели, или трябва да губи. Едно от двете. Печалба и загуба, еднакво трябва да вървят. След всяка загуба иде печалба и след всяка печалба иде загуба. Тази загуба може да бъде случайна, може да бъде и естествена загуба.

Темата за следующия път ще бъде: „Службата на човешкия палец“. Гледайте да намерите някоя книга да прочетете за палеца. Ще проучите този палец. Дали е нагоре или надолу, къс ли е или дълъг, добре ли е сформирован. Много няма да пишете. Най-много ще пишете 20 реда. Ще пишете 20 реда, повече няма да пишете. Учете се да пишете съкратено и идейно. Само идеята скицирайте. Скицирайте идеята, защото, ако се впуснете в подробности, губите. Събирайте семенца. Идеите са семена, вие ще ги сеете после. Напълнете торбите със семе, ще дойде време да ги сеете. Защото щом извадите едно семе, мъчно се носят издънките. Сега някои от вас мислят, че не успяват. Щом мислиш, че не успяваш, то е придобивка. Ако един човек, който до сега е бил индиферентен и ти го заведеш в училище и той мисли, че нищо не знае, то е придобивка; той иска да учи. Ти си го турил на прав път. Той казва: „сега съзнавам, че нищо не зная, за туй влязох да уча“. Пробуждане стане, че нищо не знае. Втората стъпка: ще се роди желанието да запълни тази празнина на

незнанието. Следователно, във вас ако се роди мисълта, че сте изгубили нещо, то ще се роди ново желание да спечелите нещо.

Сега, ако някой ви попита така: „защо някои хора са високи, а други ниски, коя е причината да имаме високи и ниски хора? Това ще бъде друга тема: „Високите и ниски хора и техните отличителни черти“. С какво се отличават високите и ниски хора. Може да не можете да напишете нищо, но, като мислите за палеца, за високите и ниски хора, все-таки ще се домогнете до някоя идея. Високият човек ще внесе една идея, ниският ще внесе друга. Турците имат една поговорка, която казва: [вероятно: Adamın kısa Allah'tan bela]“Алемин късасъ, аллахън белясъ.“ /Късият човек е беля на Бога/. Къс човек – белалия човек. Човек, който е много дълъг, от него само ос става. То са крайните типове на много високите и много ниските хора. Ако този, високият има много тесни рамена, то се изменя отношението на неговата височина. И ако късият има широки рамена – също. Ако той е къс и с широки рамена, тогава е белалия.

Сега ще ви наведа на една мисъл. Тук в градината има няколко ружи. Забелязвам тия, които са на север, стават по-високи, а тия, които са на юг – са по-къси. Следователно, в северните склонове израстват високо, стремят се да излязат нагоре, да видят слънцето. Значи, дългите хора се намират на север, късите – на юг. Тъй че, високите растат високо да видят слънцето. И у боровете, и у тях има стремеж да растат на високо, да видят слънцето, не искат да станат по-широки. Значи човек, който е израсъл на високо, той се е намирал в много неблагоприятни условия. Късият се намира на охолно, но страда от липса на влага, а високият се намира при много неблагоприятни материални условия, но при изобилна влага, която му спомага да расте на високо. Но това е чисто материално растене, не идейно. И физиологически има съвсем други причини. Някои

хора, дето са високи има съвсем други причини. Но вие ще разгледате въпроса тъй, както вие го схващате, да видим как ще го разгледате.

После друго едно нещо: като ученици на окултизма, вие не се старайте да поставите тази школа в противоречие с общия живот. Окултната школа примирява всички противоречия. Вие трябва да се стремите към примирение, вие не може да се примирите, но се старайте. Нещата сами по себе си ще се примирят. Но и вие в себе си гледайте да примирите всичко. Разбира се, някои от вас в школата имате по-тежка карма, следователно, ще вървите по-мъчно, ще имате повече и по-големи спънки. Някой ден радостен си, дошъл си до някой опит, но дойде твоят кредитор и туй, което си събрал, вземе и продаде всичките ти инструменти и ти останеш пак без необходимите потребности и трябва пак наново да събираш. А онези ученици от вас, на които кармата спомага, по-лесно ще вървят. Аз бих желал всеки един от вас да знае коя му е най-слабата черта и нея да укрепява. Трябва да знаете и най-слабата и най-силната си черта. Защото всичките мъчнотии идат от най-слабата черта. Там е вратата, откъдето влизат вашите неприятели. Да кажем някой има слабата черта да се хвали. Дадат ви нещо, кажете, че няма да го показвате. Вие ще идете при вашия приятел, ще кажете: „Аз ще ти кажа нещо, само на теб ще го кажа, няма да го казваш никому“. Той иде при своя приятел и каже: „Имам нещо, което ще кажа само на теб, ама другиму да не го кажеш“. Казано нещо, никому няма да го поверяваш. Ще го носиш, докато ти се заповядa да го кажеш. Никому няма да го съобщаваш, докато ти се не позволи. После може слабата ви черта да е, че вие сте разсеяни, едновременно мислите за много работи, за десет, петнадесет неща. Мислите да станете философ, мислите да станете поет, музикант, някой богат човек. След туй мислите да станете някой велик държавник, все такива идеи, изоставете ги, защото иначе и ума си разпилявате, и чувствата си хабите, и времето

си губите. Само на една работа се дръжте. В дадения случай една работа ви трябва. Щом свършите една, захванете втора, после трета, четвърта. Сега върху този въпрос вие всички не можете да мислите еднакво. На някои от вас въображението е много слабо развито, на някои от вас разсъдителните способности са слабо застъпени, на някои – вярата, на други – надеждата, в трети – наблюдателността, у четвърти – благоговението е слабо застъпено, в пети – самоуважението, у шести – приятелството е слабо застъпено. Това са отличителни черти. И когато постъпвате в една окултна школа, за да ви знаем, аз ще измеря челата ви, в една година отгоре да видим с половин милиметър може ли във вашето чело да стане едно изменение в известно направление, или в широчина, или във височина. Ако стане, значи вие сте работили. Или да допуснем, че вие сте работили върху вашата воля. Ще измерим брадата ви и, ако след известно време стане едно микроскопическо изменение във вашата брада, знаем, че сте работили. Може да работите над носа. Тогава ще измерим носа. Ако във вашия нос след една година стане едно изменение, то е факт, че вие сте работили. Ако няма никакво изменение, ние знаем, че никак не си работил, мисълта е била много слаба. Та следующата година, ако продължава школата, тогава ще имаме чертежи на всеки един от вас, да видим в една година в кого какво промениние ще стане. Тогава, ако много се грижите и безпокоите, нищо няма да направите.

Но трябва концентриране. В окултната наука се изисква едно силно концентриране на мисълта. Ще учите закона на концентрирането, да превръщате окултните сили от едно състояние в друго, да развиете центровете си. Тогава ще имате окултни преживявания, които са необходими за ученика. Но най-първо няма да се обезсърчавате. Челото може да се повдигне, носът може да се

измени, брадата, всичко може да се измени. Няма нищо, което човек да не може да видоизмени.

Сега някои от вас нямат търпение, нали? Аз ще ви дам един метод как да се поправяте, сами да се поправяте. То е трудно, но... Изправете се пред огледалото и се постарайте да схванете една ваша дисхармонична черта, нещо, което не одобрявате, вижте в коя част на лицето е. Спрете се около 5-10 минути и гледайте по-дълго време в очите си. Не гледайте повече, защото може да се хипнотизирате. И тогава внушете на този, който е в огледалото, кажете му: „Ти трябва да се поправиш“. Нищо повече! Но като кажете: „ти трябва да се поправиш, свържете в ума си образа и той ще ви въздейства, по отражение ще подейства, чрез внушение да изправите тази черта. То е малко трудно, но някои от вас може да го употребят, като едно средство. След като гледате в огледалото и очите ви се напълнят със сълзи, туй показва, че нервната система е слаба. Когато очите престанат да се наливат със сълзи, туй показва, че почват да укрепват нервите ви. Вие най-първо гледайте една минута, две минути без да примигвате, няма изведнъж да стане – то е немислимо.

Тайна молитва.

ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ СИЛИ В УЧЕНИКА

19 Лекция, на I Мл. ок. клас, 5.VII.1922 г. сряда, София

Тайна молитва.

/Прочетоха се темите: „Отличителната черта на светлината“./

След туй ще пишете: „Предназначението на човешкото сърце“.

Положителни и отрицателни сили в ученика.

Сега, ако нямаше никак тъмнина на земята, би ли имало растеж на физическия свят? /Отговарят: – „Не!“/ Светлина и тъмнина, това са две състояния на душата. В тъмнината душата познава себе си, като се ограничава. Тъмнината е ограничение, а светлината е процес за познаване Бога, за познаване Любовта. Без светлина Любовта не може да се познае.

И тъй, най-силната черта на светлината е да познаем Любовта. Сега, като напишете това общо, ще вметнете и туй: „най-силната черта на светлината е да познаем Бога. Светлината е умствен процес. Щом се разкрие умственият свят, разкриват се формите, разкрива се тяхното съдържание, разкрива се смисъла на нещата, идва се до първата причина на нещата – Любовта. Значи, светлината е пътеводителят за познаване на Любовта. Следователно, ако вие искате да растете, всякога трябва да свързвате психологически светлината с процеса на познаване Любовта. А всички ония състояния на вашата душа, които произвеждат една малка дисхармония, спадат към

тъмнината. Туй е ограничение. Всякога всяко състояние, което носи дисхармония в себе си, от каквото естество да е, спада към тъмнината. Всяко състояние, което носи хармония в себе си, каквато и да е приятност, което носи обмяна, спада към светлината.

Сега, ако влезете в метафизиката, ще се намерите в едно противоречие. Метафизиците и крайните окултисти твърдят, че абсолютната светлина е абсолютен мрак. И когато рекъл Бог: „да бъде светлина, направил първото ограничение. Следователно, абсолютният мрак, като се ограничи в себе си, произвежда светлина, която мрак не може да обземе. И тъй, у човека кое е първото ограничение? Аз ще ви го кажа. То е жертвата. Следователно, щом човек се реши да жертвува нещо, той произвежда светлина в себе си. Ето защо е потребна жертвата. Щом се решиш да жертвуваш, първият ден на светлината в твоята душа се проявява. Ако се яви светлината, за да се разграничи светлината от тъмнината, у теб жертвата е правилно направена, еволюцията е правилна. Ако не се яви никаква светлина и тъмнина, жертвата не се е явила. Тъй се обуславя. Христос казва там: „Аз съм виделина на света“. Но тази светлина беше придружена със саможертвуване. Тъй щото, за да създадете светлина в себе си, когато се говори за самопожертвуване, подразбира се един акт – светлина да се яви във вас. В замяна на жертвата, която ще дадете, ще се яви светлината. Сега, при сегашното състояние на еволюцията, светлината има четири направления на физическото поле. Четири направления, вълни, по-слаби и по-гъсти, а по-гъстите образуват задната част на мозъка. Главата расте тогава отзад. Както тежестта на мозъка у животните е зад ушите и вследствие на туй тия животни са заставени да ходят на четири крака. У растенията тежестта е отдолу, в корените, вследствие на това те са принудени да бъдат поставени с главата надолу към земята, за да пазят равновесие. У човека движението на светлината е отпред. Тежестта на мозъка е отпред,

пред ушите и вследствие на това бил заставен да се изправи на два крака, за да пази равновесие. Четвъртото състояние започва сега, то е състояние на горе и образува чисто духовните, Божествените чувства у човека – висшия свръхчувствен свят. Тъй щото, когато във вас светлината действува в четири направления, отзад, отвътре, отпред и нагоре, образува се един кръст. Тогава, като начертаем този кръст, според дължината на всяка една част на кръста ще познаете в кое направление светлината е по-силна. Ако западната част на кръста е развита, значи животинското естество е по-силно. Ако долната част на кръста е по-дълга, тогава растителните стремежи у вас са по-силно развити. Ако източната страна на кръста е по-дълга, значи човешките способности и чувства са по-силно развити. Противоположната на горе, горната част показва Божественото у човека. И тъй, ако спуснете една отвесна площ отгоре на долу, успоредно на главата на човека, той се разделя на две. Задната част е лявата пътека на неговото движение, а предната част на главата е дясната пътека. Ако спуснете друга площ от запад към изток, имате друго едно деление. Дясната част на мозъка е правият път, а лявата част на мозъка – това е широкият път. Първото състояние показва само състоянието на душата. Стремежът, това е левият път, принципално. А пък правият път – това са вече действия. Защото в правия път върви само онзи, който действува, а в широкия вървят онези, които не действуват. Те са двата пътя въобще, по които хората сега вървят. Сега, когато говорим за животинското царство, за влияние на животински и растителни стремежи, ние под думата „животинско“ разбираме съзнанието в неговите първи прояви, а под „растително“ разбираме подсъзнанието. Всякога, когато известна енергия се набере в човешкия мозък или организъм повече, отколкото е потребно, раждат се дисхармонични състояния. Например, наблюдавайте всички хора, на които слепоочните части са чрезмерно развити, широко закръглени, вие ще

забележите, между тази широчина и човешките бърни има съотношение. Бърните стават по-дебели. Понеже обонянието е тясно свързано с бърните, когато носът е близо до устата, с помирисването на някое приятно ядене, става прилив в бърните и вследствие на това те стават по-дебели. Същевременно и другите части на мозъка хвърлят известно влияние. Например, ако надеждата у един човек е силно развита, в лицето има два мускула, по които се познава това. Когато този център е силно развит, ъгълът на устата е обърнат на горе, а не на долу. Тъй щото мозъчните центрове хвърлят в две направления белези: или криви линии или прави линии. Някой път има подвити ъгли на вътре. Изобщо нагоре и на долу. И всякога, когато човек става тъжен, ъглите на неговите уста се спущат на долу. Туй показва тъжно състояние или другояче казано: теченията са вече растителни или животински. Щом ъгълът на устата е насочен на горе, то е човешко и Божествено. Човешкото и Божествено течения имат движение на горе и напред. Животинското и растителното имат движения надолу и назад. И тогава, като ученици на окултизма, ще правите опит. Имате едно състояние, неразположени сте, отделете туй състояние от вашето съзнание, за да го изследвате като обект, да го положите на критика и да изследвате причините и последствията му. Туй състояние, неразположение как се е появило у вас, изследвайте как се е появило, то е един обект вътре в съзнанието, отделете го и може да го разгледате. Вие имате едно неразположение и мислите, че то е много тясно свързано с вашето съзнание, че не може да го отделите. Не е вярно; може да го отделите. Може да го отделите от вашето съзнание тъй, както дяволския нокът отделяте. Като речете да го откъснете, причинява известна болка, но може да го изтеглите от крака си.

Когато човек е чрезмерно страхлив, чрезмерно честолюбив и с малко развита надежда, той е всякога песимист. Защото страхът

създава у него всички ония форми на препятствия, които той не може да преодолее; неговото честолюбие изтъква в ума му, че той не може да се подигне и слабата надежда, че той не може да работи на физическото поле и всякога пораждат едно мрачно състояние и се поражда песимизма. И с този песимизъм се раждат най-лошите черти: да бъде мизантроп, да мрази хората, ражда се лукавство, хитрост, завист, омраза – раждат се отрицателните черти у човека. Сега вие ще попитате защо се е появил страхът в света. Страхът е бил един велик закон в животинското царство. Това е най-великият закон, който има животинското царство. Страхливият в животинското царство значи, правото не е на негова страна, той трябва да плюе на краката си, да бяга. Онзи, който е слаб, казват му: „законът не може да те избави, а краката ти трябва да са дълги. Туй, което може да те избави не е законът, то са дългите крака". Страхът у животните е съвестта у човека. Съвестта у човека се явява заместница на страха. Вие може да имате тия две състояния. У вас може да се появи най-висшето у животните – страхът, а щом се подигне страхът, ще се подигнат много възпоминания от миналото, които не са красиви. Ще превърнете страха в съвест! Тогава ще се породи разум, разсъждение. Там се говори вече за право. Разбира се, сега тия разсъждения няма да бъдат еднакво полезни за всинца ви. Но все таки полезно е всеки един от вас да се стреми да отдели две или три свои състояния, да ги разгледа тихо и спокойно. Скръбен си, обхване те мрачно състояние, не ти се иска да живееш, искаш да се самоубиеш, отдели това състояние и го разгледай, защо туй състояние на съзнанието не иска да живее. Отдели го. Ти не си това. То е едно състояние. Че е състояние се познава по това: да кажем може да си хипнотизиран, този, който те е хипнотизирал, може да ти е внушил мисълта да се самоубиеш. Хипнотизират някого в спящо състояние, внушават му след шест месеца в еди-кой час да стане и иде при приятеля си. Той

до тогава нищо не подозира. Дойде часът, той стане, прояви се туй състояние. Туй състояние може да трае 15 минути, час, два и след туй пак като че нищо не е вършил. Вие сте били ученици на разни школи в миналото и някой от вашите учители ви е хипнотизирал за някое следующе прераждане, след 120, 250 или 300 години да извършите нещо. И вие ще го извършите добро или зло. Някой път се чудите как тъй се изменя човек. Живее един човек честно и почтено и изведнъж стане една рязка промяна, той стане най-големия разбойник. Мине година, две, три, пак стане рязка промяна, той пак се повърне в своето първо състояние. Та сега, в сегашното състояние на школата, всички тия състояния ще се стремите да ги изправяте. Предстои една грамадна работа на изправяне. Школата има за цел да ви даде знания, но същевременно и ред погрешки на миналото да ги изправи по един разумен начин. Щом дойдете в туй хипнотическо състояние, по обратния път трябва да победите. Има обратни паси. Да кажем онзи, който ви е хипнотизирал, тегли на долу с ръцете си. Когато искате да се разхипнотизирате, ще теглите с ръцете на страни. Движенията от горе надолу те са на черната ложа. Всички вие все така се миете, нали? /Показва/. Добре, като се миете така, вие казвате: „Не си струва на човек да му са отворени очите“. Право. В известно отношение е право. Когато влезете в материалния живот, право е. Но щом влезете като ученици на окултната школа, ще употребите другите движения – настрани. И после, като мокрите косата си, правете движения на горе, не снемайте на долу, и отзад теглете ръцете надолу по косата.

Трябва да знаете, че всяко движение, което правите, то има свой смисъл и влияние. Наблюдавайте състоянията. Някой път направите едно движение и вас ви е неприятно. Направите едно движение и вътре на духа ви стане приятно. Има известни движения, като ги направите, усещате известно разположение. Може да паднете в друга крайност. Трябва най-първо у човека да не се роди страхът дали туй

нещо да го направи или не. Всяко едно движение си има своето влияние, упражнява свое влияние. Тогава някой път, за да се хармонизирате, може да започнете такова едно движение. Най-първо мислете за растенията, после мислете за животинското царство във всички негови форми, след туй минете към хората, към човеците и тогава – към Божествения свят. То е един начин за тониране на ума. Най-първо за растенията, животните, човеците и помислете за чисто Божествения свят. Защото, ако започнете движението обратно: за Божествения свят, човешкия, животинския и растителния, имате обратно движение назад, по инволюция, слизате. Еволюционен път е: растителния свят, животинския, човешкия и Божествения свят. По този начин всички неприятности, които ви се случват, в каквато форма и да са, вие всички може да преодолеете. Но старайте се някои от тях да отделите от вашето съзнание, да отделите причините от последствията. В туй отношение някои от вас може да си спомогнете. Четете ботаника, зоология, някое съчинение по антропология, четете тогава съчинение върху Божествения свят. Защото непременно ние трябва да слизаме всеки ден към растенията. Всяка скръб и страдание, които причиняваме, показват, че слизаме към растенията, те ни помагат и ние им помагаме. Всяко неразположение и гняв са свързани с животинското царство. И там, значи, можем да сме полезни. Разумният и приятният живот започват с човека. Минаваме към човеците, докато дойдем до приятното. В чисто Божествения свят всяка дисхармония е изключена. Тези са четири велики състояния, с които трябва да си служите. Макар и да не разбирате законите, няма опасност. Например, някой път вие се чувствувате тъй неразположен, нетърпелив, смущава ви нещо. Представете си, че се намирате в някоя гора от борови и дъбови дървета, няма да се мине много време, ще почнете да добивате туй състояние и разположение на растенията. Някой път сте мързеливи, почнете да мислите за животните. Всички

животни са подвижни. Нуждата за глад ги е заставила да мислят. Като мислите за тях, те ви стимулират с енергията си. Между тях ленивци няма. Даже най-мързеливите от тях са много енергични. Едно животно, след като се наяде е мързеливо. Но после пак ще обикаля до пет-шест часа да търси храна. След като придобиете търпението на растенията и подвижността на животните, вие ще минете към човека. Да разсъждавате последователно. След като разработите човешката мисъл, ще минете в Божествения свят. Ще изложите всички ваши мисли на показ. Ще се ослушвате. Ще се явят там на вашето изложение тия напреднали същества, ще направят своите бележки. Умните хора всеки ден правят по едно изложение, средните – в неделята едно изложение, пък глупавите – в годината по едно изложение. Туй, дето наричат „човек трябва да се самоосъжда, то е туй, което той е създал да го занесе в Божествения свят другите да се произнесат, да го обсъдят, а той да наблюдава, да вижда погрешките си и да вади смисъл. Това са живи образи, това е една дълга дисциплина на ума. Разбира се, в окултната школа, ако вие бяхте готови, да нямахте туй противодействие...

Сега не сте готови. Аз сега мога да махна с ръката си и изведнъж да ви приведа в другия свят, но ако река да направя туй сега, между вас ще захванат конвулсии, някои няма да искат да излязат навънка и какво ще стане? Ще кажат: подлудяха. А пък другояче класът – всички ще заспите в един час и като влезе някой, ще ви види като мумии, ще каже: „Какво е станало?“

След един час ще се върнете освежени, като че сте ходили на някоя разходка. Но трябва голяма дисциплина на волята. Не може човек да ви приспи тъй при тая обстановка. Трябва да има абсолютна тишина. Улици наоколо не трябва да има. В един час не трябва да има никакви смущавания. И трябва да има известна аура, образувана около цялото място. При такава само обстановка може да имаме по-

реален опит, а сега при сегашните условия, при тия улици и всичко туй наоколо, ще се задоволим със сегашното. И Чам-Кория, дето сме и там не може. За да го направим, трябва да изберем някоя планинско място. Ще търсим на друго място; като намерим такива условия, виж тогава може. То и тук може да се създаде в центъра на София, но трябва да се направи особена стая, да се огради с такава аура и може да се огради. Само в такава стая, в която ще правим тия упражнения, крак на външен човек да не влиза, само учениците да знаят. Външен човек да не подозира, че има такава стая. Така да се огради, щото онзи непосветения, като рече да се приближи до стаята, да каже: „не ми е мястото тук“ и в него се зарежда противно желание. А пък в ученика, у него се зарежда един стремеж да дойде той като някоя пчела при цветята. Той веднага ще знае, че има такова място. И потребно е тук в София това – трябва да се създаде такава стая. В салона не може да се създаде такава атмосфера. Но като ученици ще работите, ще се създаде.

Тайна молитва.

Работете. Ще се преодолеят всички мъчнотии постепенно. Постепенно всичко ще се преодолее. Ще гледате да образувате една воля, не като желязо, не като гранит, а като диамант. Всички трябва да имате диамантена воля. Гранитните воли капитулират, железните воли капитулират, но диамантената – не. Особено, както са вашите класове смесени, тук се изисква по-широко схващане и по-голяма самоотверженост. Има още ред заблуждения, криви схващания, които трябва да се премахнат, да се внесе светлина от особен род. Особена светлина трябва да се внесе в съзнанието ви. Ако не дойде тази особена светлина, вие ще имате сегашните схващания. А в сегашните схващания, в тях не може да се добият тия резултати, които очаквате.

Аз, като казвам „нов род светлина“, туй ни най-малко не трябва да ви безпокои, тя ще дойде. Като казвам, че трябва да се внесе, подразбирам, че ние ще се качим на един планински връх и по-рано ще дойде тази радост, а долу – по-късно ще дойде. Ние ще направим големи усилия да се качим на тая Божествена вълна. Там светлината иде по-рано. Долу в равнините и долините ще проникне по-късно. То е преимуществото на една окултна школа – да покаже пътя към тия планински върхове. Например, в школата още не сме ви преподавали за ритмическото ходене, още не знаете какво нещо е ритмическо ходене. Но ще бъде постепенно. В Чам-Кория те са научили вече първия урок по ритмическо ходене.

ВЪЗМОЖНОСТИ

20 Лекция от Учителя за учениците на I-ия мл. ок. клас (държана в Чам-Кория на 26 юли 1922 г., сряда).

Присъствуваха: Василка, Дафинка, Марийка, Милка, Паша, Савка, Цветанка

Започна се в 12 ч. без 20.

Тайна молитва.

Прочетоха се темите: „Значението на високите и ниските хора“.

Разлика между възможност и необходимост.

Възможността, това е към човешките процеси, т. е. означава човека. Необходимото, това означава Божественото в света. То се налага. И тъй когато говоря за възможността, подразбирам какво трябва човек да направи в дадения случай, да използува онези благоприятни условия, които необходимостта е положила в неговите ръце.

Аз ще ви задам сега един траен символ в окултен смисъл: да допуснем, че един човек и един кон имат известна обич, конят и човекът могат да дружат. Обичат се, тръгват двамата.

Господарят, човекът го язди, а конят го носи. Отиват на нивата. Дойдат на нивата, господарят слиза, хваща опашката на коня, впряга го на работа, почват да орат на нивата. Свършва до вечерта работата, разпряга го. Качва се на него, връщат се в къщи. Господарят влиза в къщи, а конят – в яхъра. Сега възможността у кого седи? Възможността е у човека, той може да измени положението на коня. Той може да подобри и да влоши неговото положение, почти

абсолютно от него зависи. Сега обратно: конят може да улесни положението на господаря си. Следователно, нисшето у вас трябва да ви улеснява, а висшето трябва да ви подобрява – начин за работа.

Сега в школата вие заемате мястото на коня и ще улеснявате, а пък господарят заема мястото на учителя и ще подобрява. Учителят трябва да подобрява условията у човека, които той ще използува. Та тази възможност е разумното у вас. Тия възможности ще ги употребите за подобрение на коня си, за да може той да ви улесни. Например какво ще подобрите? – Ще подобрите храната, ще подобрите (пашата), ще подобрите жилището и той ще бъде по-силен, ще може да върши по-добре работата си. Значи ако вие не подобрите мислителните сили на вашия ум, ако не подобрите чувствителните сили на вашето сърце, ако не подобрите действуващите сили на вашата воля, то вие не можете да имате улеснения в живота си.

Сега в школата ще използувате недоволството, което може би за в години ще ви е като една спънка. Недоволство: недоволство от себе си, недоволство от ума си, от сърцето си, от волята си, от самите вас, от окръжаващите ви. Туй недоволство ще го използувате като един стимул за работа, защото в недоволството все таки има една идея, че човек съзнава, че му липсва нещо, което му е много потребно, което е необходимо за неговото щастие, а го няма.

И тъй ако търсите сега топлината, отде трябва да я търсите? – От слънцето. Ако търсите светлината, отде трябва да я търсите? – От слънцето. Може да каже някой: „Ама може да запалим някое дърво. Те са вече второстепенни неща. Тук има събрана енергия, може да я превърнете на топлина. Ако имате начин как да превърнете тази топлина, можете. Но най-хубавата топлина, най-хубавата светлина идат от слънцето. То е първичната топлина и светлина.

Сега ако търсите Любов, Истина, отде трябва да ги търсите? – От Бога – външния диск от Бога. Външната страна на Бога се изразява чрез Неговата Мъдрост. Дискът на Бога, това е Мъдростта, съдържанието на диска, това е Любовта, а смисълът, това е Истината. Следователно, когато говорим за Бога, проявен в Мъдростта, подразбираме видимата страна, т. е. формата на нещата, реалната форма, която съществува или абсолютните форми, които съществуват в Битието. Някой път може да търсите Любовта, Мъдростта и Истината в хората, това е второстепенно, вторично нещо. Кога ще търсите Любовта в Бога? Когато търсите Любовта в Бога, всякога ще сте в безопасност, тя е неизчерпаема, този огън не ще изгасне. В този огън трябва да внасяте нещата. Престанете ли да внасяте нещата там и тя ще изгасне. Ако в лампичката не внасяте масло, тя ще изгасне. Ако в електрическата лампа няма ток, изгасва. Това са условности.

Сега ние намираме в живота, че много условия са противоречиви. Да, защото са безконечни. По същия закон лампата ви непременно ще изгасне, като изгори маслото ѝ.

Тъй като ученици ще се стремите да разбирате безграничното, безконечното, проявено в конечните, разумни форми. Например безконечното ви прави недоволни. Да допуснем, че вие сте една тръба, съзнавате, че сте една тръба, през вас минава вода от едно цяло езеро и тя е тъй изобилна, че образува цял напор. Какво иска да каже тази вода? – Разширете се, та да изчезне недоволството. Като се разширите, недоволството ще изчезне. Недоволството всякога показва, че човек не е използувал условията, които му са дадени. Това е една от причините.

Знаете ли кога стават хората недоволни? – На стари години. Всичките стари хора са много недоволни от себе си. Те виждат много ясно как е трябвало да използуват младите си години, да се учат, да придобият опитности, а как са прахосали времето си. Всички стари

хора, с малки изключения, са крайно недоволни от себе си. Младите пък са недоволни от ограниченията, които често ги спъват, та не могат да изпълнят, което искат. Щом им турят граници, които ги спъват, за да изпълнят желанията си, те са недоволни от тия препятствия, които им се създават.

Вие знаете онзи анекдот за щъркела и жабата? Той е един окултен разказ. Минавал един разумен щъркел покрай едно блато. Щъркелът бил момък. Той завел разговор с една мома жаба и започнал да ѝ разправя за техния свят, как се дига на високо в тези широки пространства; „И чудно ми е как седиш ти в туй блато" – „Че нямам възможност, как, криле нямам", отвърнала жабата. „Лесно е, може да се качиш на гърба ми, аз ще те пренеса в тия новите места". Качила се жабата на гърба на щъркела, дигнал я той много на високо, обаче, като не могла да издържи, паднала от там и се убила. Значи жабата трябва да стои в условия при блатото. Тя преждевременно излязла от блатото. Щъркелът ѝ говорил преждевременно за хубавите места. Та и в окултизма има такива съблазнителни места. Не се качвайте на щъркелски криле! Туй, което за жабата е опасно, за щъркела е безопасно и обратно: туй, което за щъркела е опасно, за жабата е безопасно. Ако щъркелът беше се съгласил с жабата да влезе в блатото, щеше да се случи и с него същото.

Сега възможностите дават разширение на вашата мисъл, разширение на вашите чувства и разширение на вашата воля. В мисълта ви не трябва само разширение, но и дълбочина; в чувствата ви също трябва разширение и дълбочина, а на волята си предавайте интензивност.

Сега ще ви дам на вас I клас, един малък опит, да познаете колко вашият ум е широк и дълбок, колко чувствата ви са широки и дълбоки и колко волята вие е интензивна.

Накарайте някой ваш приятел да ви каже нещо обидно, вие ще го заставите затова и ще видите, дали ще можете да превърнете тази обида и за колко време ще можете да я превърнете. Този опит може да трае един цял месец. От днес който ви каже една обидна дума, забележете си за колко време ще можете да преодолеете тази обида, да превърнете тази дума така, че тази дума, която е била обидна, да почнете да чувствувате, че от нея излиза музика.

Това е един опит, от който ще познаете дали сте предали широчина и дълбочина на ума си, широчина и дълбочина на чувствата си и интензивност на волята си. Но гледайте обидната дума да не е много голяма, да не направите някой много дълбок абсцес. Най-първо малка обидна дума, да ви резне малко, но да не ви засегне много, за да видите за колко време ще може да заздравите туй място.

Сега индусите имат един начин за събиране на прана, на енергия. Може да направят един разрез на ръката си, после да концентрират ума си и в 20 минути раната заздравява.

Следователно, една обида не е нищо друго, освен един малък разрез или на ума, или на сърцето, или на волята. Ако имате изобилно тази прана, поставете я на ръката си и ръката заздравява.

Туй показва, че имате воля. В друг случай ще се намерите в положението на онзи търговец, който мисли, че е богат, а той няма нищо в касата си.

И тъй ще намерите един ваш приятел и съзнателно ще направите с него опита. Ето как ще стане. Когато вашата приятелка е в отлив, тя е неразположена, ще отидете при нея и ще я подразните. Ти ще я подразниш, ще я опиташ, а после ще ѝ кажеш, че правиш един малък, окултен опит. Ще ѝ кажеш: „Аз ти много благодаря, че много ми услужи“, защото в това време тя може да ви каже някоя обидна дума. Вие ще изберете субекта и той ще ви направи един малък разрез. Да видим дали ще можете да се поляризирате в

малките опити. Такива опити може и други да ви създадат, без да си ги създавате сами. От Братството ще ви се създадат. Ако се предизвикат естествено, по-добре ще бъде. Ако не се случат естествено, тогава сами ще си ги създадете. Тук, в окултната наука, всички опити, които сега идват, те са запас от енергия. Щом научите законите, ако може да преодолеете тези изпити, всичката тази енергия, ако не изгубите, ще се върне при вас. Защото растенето, развитието – физическото, духовното и умственото, става само чрез тия противоречия вътре. Онуй е един неизбежен закон в природата.

После, дръжте в ума си тази основна мисъл, че в първичния закон, когато говорим за законите и силите, всякога разбираме живото и разумното. Нещата са точно определени и няма никакви изключения. Ако съществува едно изключение само, то е като една възможност, като една врата. Изключения няма, съществува едно изключение като една възможност. Например, за Бога няма нищо невъзможно, Той може всичко да поправи и постепенно и моментално. Да кажем, недоволни сте от времето, студено е – значи топлина дойде, веднага ставате доволни. Недоволен си от някоя нощ, дойде светлина, доволни ставате. Нещата се уреждат. Както топлината, тъй и всички други сили в даден момент или уреждат, или развалят.

Та и сега ще гледате какви са възможностите в сегашния, в дадения живот, кое трябва да подобрите и кое трябва да улесни. Възможности в подобрение и улеснение. Гледайте нисшето да ви улеснява, а висшето да подобрите. Овците ще ви улесняват, ще ви дават собственото си мляко, вълна, а вие ще подобрите положението на овците. Подобрете положението на ума си, той ще ви улесни. Подобрете положението на сърцето си, то ще ви улесни. Подобрете положението на волята си, тя ще стане интензивна, силна, мощна.

Злото в света е една възможност, която съществува в Битието. Неразположението на духа, неразположението на чувствата, това са все възможности. Когато извършиш хармонично ония действия, които великият закон изисква, ти усещаш радост, а щом извършиш противоположното, усещаш скръб. Значи скръбта е признак на оране, а радостта е признак на жетва. Когато орат, земята скърби, а когато жънат, житото се радва, че е минало през процеса на скръбта, на страданието, освобождава се, радва се.

Туй е достатъчно.

Тайна молитва.

12 1/4 часа.

Сега към училището, нали, за обяд?

ДЕЯТЕЛНОСТ НА СЪРЦЕТО

21 лекция от Учителя 2.VIII.1922 г. на учениците от I Мл. ок. клас. Започна се в 71/2 ч. веч.

Тайна молитва.

Прочетоха се темите за „предназначението на сърцето“.

Учителят запита: Имате ли тема за следующата сряда? – Не. Тогава за следующия път ще имате темата:

Значение на човешкото око.

В 81/4 ч. Учителят започна да говори:

Вие оценявате ли вашето сърце? Значи, ако спре да тупти то, ще спре и физическият живот. Ако спре да чувствува, ще спре и вашият астрален живот по същия начин.

Сега аз ще ви дам да размишлявате цяла една седмица за сърцето: сутрин, преди обяд и преди вечеря ще произнесете следните думи: Боже, създиди в мене сърце чисто и свято, а след туй ще започнат вашите размишления, които ще продължават пет минути.

Някои казват, че сърцето е храм, а други олтар. Как го взимат поетите, като храм или като олтар. Вие много голяма цена му давате. В тялото каква роль заема сърцето? Природата му, ролята му е проста. – Да подтиква кръвта. Като един проводник е то. Всякога взимайте за всеки уд такава мярка, каквато му съответствува на големината. Сърцето си има своята математическа големина. И в духовно отношение тия съотношения се спазват. И в духовно отношение същите отношения съществуват. На физическото поле сърцето е малко, а вие в духовния свят му давате всички функции, то става

господар на всичко, когато не е тъй. Господар на всичко е само човешкият дух.

Сега ще ви запитам: Сърцето ли чувствува или човешкият дух чувствува? Как определят съвременните психолози сърцето? – Като нервно разлагане, разлагане на нервното вещество, т. е. най-малко разпознаване на нервното състояние.

Сега аз ще ви задам и друг въпрос: Представете си, че се намирате някъде през лятото на курорт в Чам Кория, излизате на разходка. Дето има много боровинки, похапнете си боровинки, поправите си стомаха, поне ви идва на ум да си наберете малко за зимно време. Сега вие като говорите за сърцето, минавате като екскурзианти, ядете боровинки и си казвате: „За зимъс ще си купя". Добре, но представете си, че зимно време няма откъде да си ги купите. Когато аз ви зададох темата за сърцето имах съвсем друга мисъл. Сега когато в някой храм се създаде олтар, олтарят е огнището. В къщата огнището съставлява сърцето. Там постоянно гори огън. Защо? – За да се топлят, да се готви, да се измиват. Ще определите сега функциите на сърцето, ще определите сега за какво е функцията на това огнище. Понякога когато е топло, изгасвате огъня. Огнището остава. Защо? Значи и без да гори огнището, хората могат да се топлят.

Сега да вземем човешкото сърце. Ако сърцето във физическия живот престане да тупти, престава и физическият живот. Ако чувствуванията престанат, престава и астралният живот, т. е. човек пада в едно сънно състояние. Нали когато имате олтар или огнище, коминът му трябва да бъде добре направен, понеже щом запалите огъня, а коминът не тегли, не провървя, тогава всичкият кадеж ще остане вкъщи.

Е, сега, когато вие сте неразположени, не показва ли, че кадеж има във вашето сърце? Това показва, че коминът на вашето сърце е запушен.

И тъй вие казвате, че сърцето всичко върши, а когато дойде някое ваше, вътрешно състояние, не го изяснявате по същия начин. Казвате, че сърцето всичко върши, а когато имате някое анормално състояние, отдавате го на друго нещо. Когато вляза в къщата ви и има кадеж, това е едно анормално състояние. Оправете комина си! И сърцето има комин? В какво седи, да е този комин на сърцето?

Аз бих желал сега за втория път да ми отговорите, да се досетите приблизително, кой е коминът на сърцето?

То ще бъде после – когато започнете да изучавате земята – физическото, астралното, менталното и причинното. Астралното тяло си има физиология, има си и анатомия. Менталното тяло – също. Тези изучавания ние ще оставим малко по-насетне.

Сега когато употребявате аналогия, уподобление, гледайте тия уподобления да са верни по своите съотношения. Тогава вие ще почувствувате интуитивно една хармония или удоволствие. Щом една мисъл в своите уподобления е вярна, чувствуваш се разположен. Например, напишеш едно стихотворение, прочетеш го 1, 2 пъти, чувствуваш, че нещо не ти харесва. Четеш го, но нещо на ухото ти казва, че не е вярно. Поправиш го, прочетеш го отново 1, 2 пъти, мине време, виждаш, че си доволен. В самия човек има известно чувство, което му показва кое съждение е вярно и кое не.

И аз бих желал вие да развивате тази вътрешна интуиция, с която можете да си служите за верността на някои положения. Запример след като напишете нещо за сърцето си, не бързайте, ами спрете се, прочетете го един, два пъти и вижте доволен ли сте от туй, което сте написали. Ако ти си доволен, то туй, което си написал, ум дава и на тебе идея и ти като го четеш и другите ще бъдат доволни.

Щом сам не си доволен, никога не очаквай и другите да бъдат доволни от туй, което си написал. Например като пишехте за сърцето, трябваше да гледате вашето сърце, здраво ли е, чувствително ли е? Трябваше да помислите вашето духовно сърце колко прегради има, вашето астрално сърце колко прегради има. Физическото сърце колко прегради има? – Две: лява и дясна. Всяка от тях по още две – четири. Този е новият начин да мислите. Съвременният свят не мисли. Да кажем, че аз казвам тъй: „Ти си лош човек или ти си добър човек". Добре, ако аз съм слуга, а някой е господарят и ми каже господарят да взема, да посея едно житно зърно на нивата. Аз не посявам туй житно зърно, не е важно, а той ми казва, че ти си лош човек. Защо? Защото не съм посял туй житно зърно. Питам сега: ако ми се заповядa да посея цялата нива и да посея едно житно зърно и не изпълня заповедите, има ли разграничение в непосяването? Какво намирате вие в тия две съждения? Законът е такъв: онзи, който сее едно житно зърно, може да посее и цялата нива, и онзи, който не посее едно житно зърно, той не може да посее цялата нива. Такава е аналогията. И в окултна смисъл ние говорим: когато кажем, че един човек е лош, ние подразбираме, че е лош в дадения момент, не в миналото или бъдещето, но в настоящия момент. Неговата лоша постъпка може да продължи 1, 2 или няколко часа, а следующата минута, следующия час той може да се занимава с една благородна, добра мисъл. Тогава той е добър. Тъй щото, когато говорим за добро или лошо в окултна смисъл, разбираме определен момент, може да е минута, 10-15 минути, може да е час, може да е 1, 2, 10 години, но пак ще се измени. Той не може да е през целия си живот лош. Вълкът, който е толкова жесток, и в него настава момент на благородство. По някой път го наричат, че е лош. Но какво прави някога? Влезе в някое стадо, побута, побута овците с устата си, и си замине, без да им направи някоя пакост. Овчарите казват, че му се е затворила устата. Не, това е

един момент на благородство. Той има разположение и казва: Е... Първото му състояние се сменя. Има три случая, когато се сменят състоянията у вълка. Първият момент е, когато влезе в стадото, всички изподавя и си отива. Вторият момент е, когато влезе в стадото, дращи овците с краката си, но не ги дави. Третият момент е, когато влиза в стадото, всички овци се разбягват, но той само ги побутва и си отива, заминава си. Тъй щото тези състояния са и у човека. Човекът като вълка най-първо дави, после дращи и най-после само с муцуната си побутва. Тъй щото когато говорим за лошавини на един човек, трябва да знаем за кой момент се отнасяте. Лошо или добро, то е относително. Казвам: „Относителните неща се определят от времето, в което енергията и деятелността се сменят. Някой ще каже: „Ама защо не може?“ Ти вече не можеш да правиш зло, защото всяко зло астрологически се определя. Има условия, при които можеш да вършиш зло. А щом мине туй условие, то се затваря и ти нямаш условия вече да вършиш зло. И тази енергия тази деятелност, която се събрала, тласка, но щом е затворен пътят ѝ, ти ще измениш тази енергия в друго направление. Така е и за доброто, така е и за злото. Не всякога има условия, да вършиш добро. И не всеки момент е за вършене на зло.

Сега когато ви задам да пишете нещо за окото, добре размишлявайте, не само да пишете, но извадете своя аналогия, какви блага придобивате чрез окото. То е хубавата страна, чрез която може да си помогнете. После какви блага придобивате чрез сърцето.

Аз в една от беседите си бях казал да правите опити, но сега поне класът може да направи. Правили ли сте наблюдения върху биенето на сърцето си? Например определете при нормалното си състояние, когато сте в най-доброто си разположение, колко пъти бие сърцето ви, колко удари прави в минута. После когато се рязко изменяват състоянията ви, имате едно състояние на голяма радост или едно

състояние на голяма скръб, пребройте каква е разликата на ударите, колко пъти бие сърцето ви. Ще имате математически данни, за да работите. После, забележете дали ритъмът на сърцето ви е равномерен или кратък. Някой път сърцето ви бие на дълъг ритъм, но има бърз и кратък ритъм. Правете наблюдения, ще се научите да наблюдавате. Тъй умът ви ще има една конкретна опора, защото както във всяко схоластическо учение, вие ще станете като банки, които като вземат парите, не знаят как се добиват, а само боравят с хиляди. Не, този банкерин да го впрегнат да оре, да копае, та така ще види, ще има един правилен начин как се добива богатство. А сега вие казвате: „Имам хиляда, две хиляди, 10 000 лева". Не, опасно е това богатство, опасен е този приход. Та ще наблюдавате и изучавате сърцето, като докарате нещата до крайност.

Добре, сега върху упражненията ще се постарая да ви дам по астрален начин едни малки упътвания. Гледайте да се пробуди съзнанието ви. На физическото поле има една голяма мъчнотия. Тя седи в следующето: че на ума ви някой път се преподават много предмети, които отвличат вниманието ви. Колкото и да се пазите, вниманието ви все ще се отвлече. Някой път вие не ги дочувате вътрешно. Значи вниманието ви е занято. Явяват се неразбирания, недочувания, вследствие на което някои неща не можете да ги възприемете. Например аз мога да ви говоря за сърцето, а вие ме слушате, но същевременно сте дали някому рандеву, искате да се срещнете в 8 ч. с някого. Туй е една междина, затова ще има неща, които няма да разберете. Или седите в клас, огладнели сте, казвате си: „Дали е наближило време за ядене?" И понеже вашето съзнание е заето с тази мисъл, вие ще пропуснете много нещо. Гледам ви, някой път има не само един предмет, но 10-15-20 предмета, които са заели съзнанието ви, а всичко туй бърка, за да можете да схващате. Например вземете някой поет. Той някой път е претърпял голям крах

в живота си. Пише поезия. Той туря в поезията си този противен крах, всички тези оттенъци и като четат поезията му, казват: „Много хубава!“ Втори път, като излезе от този крах, написва друга поезия, казват: „Каква голяма дълбочина е турил!“ Той имал разочарования, туй-онуй, турил в поезията си, маскирал ги и всички после казват: „Какво ли е искал да каже?“ – Разочарования. Друг път имал очарования, въодушевление. Какво ли е искал да напише? – Очарование. Добил туй, което искал. В какво седи всичката му поезия? Този поет бил болен. Трябвало да отиде в Европа на разходка. Отпущат му 30 000 лв. – Описва туй си състояние. Какво ли искал да напише? Казвам: „Отпуснали са му 30 000 лв. да иде в странство, и той пише. Обратно: искал 30 000 лв., не му отпуснали. Написва стихотворения, пропити със скръб. Казват: „Каква велика философия, каква дълбока мисъл!“ 30 000 лв. не му достигат. Аз казвам: „Поет е този, който пише, вижда нещата от Божествено гледище и ги прилага тъй, както ги вижда. Поетът трябва да описва нещата от чисто Божествено гледище, тъй както са, тъй както вижда нещата в природата. Да описва реалността конкретно, без да е ангажиран в нещо. Туй е поезия. Същото и в музиката. Сега искам и вие като размишлявате да няма ни да ви дават, ни да взимат 30 000 лв. от вас. И ако аз съм се въздържал да говоря за някого, единствената причина, която ме е въздържала (от) да говоря е тази, че не съм намерил хора, на които съзнанието да е чисто, като слънцето, без петно. Само така, лесно се говори.

И сега в този окултен клас, най-първо трябва да се подготви съзнанието ви, че като дойдете отвънка тука за един час, да имате туй възпитание на волята, че да затворите телефоните си, да кажете: „Ние приемаме, не предаваме“. Да се усещате свободни. Тогава може да се говори. А сега, като влезете в клас, един звънец започва „дрънн“, друг „дрънн“, а вие ставате, ходите, връщате се и предметът остава

недоразбран. И после казвате: „Не разбрахме какво иска да каже учителят“. Толкова звънци!

Та, първо в окултизма трябва да се научите да затваряте телефоните си, станциите си. Ще кажете: „Жиците са заняти.“ С какво? – С окултната школа. След като свършим урока си, пак приемаме и даваме. Тъй ще казвате в себе си. Ще говорите чрез внушение. Ще кажете: „Отивам на училище. Един час няма да ме безпокоите. Каквото и да има да казвате, един час ще чакате“.

Туй упражнение ще трае по 5 минути сутрин, на обяд и вечер (преди ядене).

Ще го правите по 3 пъти на ден за една седмица.

(9 без 10 ч.).

Беседа, държана на 2 август 1922 г. (сряда).

Допълнителни лекции към първа година на специалния клас

ПРАВИЛНИК за УЧЕНИЦИТЕ на ПЪРВИ ОКУЛТЕН КЛАС на БЯЛОТО БРАТСТВО

Изпяхме „Фир – Фюр – Фен Тао Би Аумен“.

На прага на окултния клас слушателите трябва да знаят следното:

1. Който един път се опита да поправи Абсолютното, Великото, Божественото, се отстранява от класа.

2. Който един път не направи урока си, се отстранява от класа.

3. Който два пъти не дойде на урок (без важна, неотложна причина), ще се отстрани от класа.

4. Три пъти ако стане нагрубяване взаимно между учениците, и двете страни се отстраняват от класа. Между учениците сърдити хора абсолютно не се допущат.

Забележка: Дълбоко в душата си, пред съвестта си ученикът трябва да знае причините, които са го задържали, за да не посети класа. Важността за причината си остава абсолютно на съвестта на ученика. Един ученик никога не трябва да лъже себе си. Ако той излъже себе си, той сам по себе си е вън от класа.

5. Който идва тук, от любов да идва, без принуда.

6. Ученикът трябва да бъде верен на себе си. Да бъде строг съдия на постъпките си.

7. Величието на характера на ученика седи в това – той винаги изпълнява обещанието, което е дал пред себе си.

8. Ученикът пристъпя в клас с пълна вяра, без страх и съмнение към думите на Учителя – съмнения и мъдрувания не се допускат. Ученикът се покорява, слуша и изпълнява думите на Учителя.

9. Ученик е само този, който е редовен с уроците си и всякога присъства на лекциите. Той е абсолютно точен и никога не закъснява.

10. Ученик е само този, който е в хармония с Абсолютното. Учениците трябва да знаят едно – Божественото никога не се коригира. Ученик е само този, който никога, нито в клас, нито вън от класа, нагрубява някого.

11. Ученикът не се обижда, а винаги търси доброто в думите, които са му казани. Той във всичко търси Любовта.

12. Ученикът нищо не изнася от това, което се говори в класа, навън, докато не го обработи, докато това знание не стане негово.

13. Ученикът не проявява никакво любопитство. Той нито пита, нито позволява другите много да го разпитват. Той е свободен да мълчи. Задоволява се само с това, което му се казва.

14. Задачите, които се дават на ученика, трябва да се изпълняват без съмнение и колебание. Най-малкото съмнение е спънка.

15. Най-добрият път за ученика е онзи, в който душата му се освобождава от онези връзки, които са го спъвали в миналото, които и днес го спъват.

16. Ученикът трябва да има абсолютно послушание и внимание към Учителя си. Послушанието трябва да идва от съзнанието. Ученикът трябва да слуша и да изпълнява. Да притежава такива чувства и способности, с които да познава Учителя си. Който се съмнява в Учителя си, той не е ученик. Усъмни ли се ученикът в Учителя си, с него всичко е свършено. Ако Учителят престъпи и най-малкия Божествен закон, и с него всичко е свършено.

17. Ако не работи със закона на Любовта, ученикът нищо не може да постигне. Главната задача на ученика е да реализира Любовта към Бога, т. е. Любовта към всички.

18. Постоянно будно съзнание и точност се иска от ученика. С тези две качества той ще може да изправи своите погрешки. „Стани, тръгни, направи навреме!“ – това е законът на природата.

19. На ученика не се позволява да говори празни думи.

20. Ученикът не се жени, нито роб става. Той е свободен. Който не иска да учи и да служи на Бога, да се жени колкото иска. Който иска да флиртува – вън от класа! Който ревнува – вън от класа! Ученикът е чист, честен, искрен. Учениците взаимно да си помагат, един друг да не се използват.

21. Ученикът работи съзнателно, за да придобие съвършенството, към което се стреми непрестанно.

април 1922 г.

СЕМЕНАТА

Тайна молитва

Целта на всеки окултен клас е да се учат тия неща, които са съществени, необходими и потребни за самия живот. В окултния клас не се учат излишни неща.

Сега, елементите на музиката кои са? Нали са нотите? Първите седем тона трябва да се научат. Трябва да се научи и ключът на музиката, чрез който се познават нотите. В художеството трябва да се изучават боите и формите. При изучаване на езика трябва да се изучава азбуката. При изучаване на математиката трябва да се изучават отношенията на числата. Сега значи, вие постепенно ще се запознавате с основните принципи на окултната наука. Разбира се, както във всички други отрасли на знанието, тъй и в окултната школа, не всякога учениците са еднакво способни да възприемат великите истини. Някои са по-способни, а други сега трябва да се подготовляват. С какво се отличава един окултен ученик, който свършва успешно? – Той е постоянен, не се влияе от мъчнотиите. Ученик, който иска да свърши, трябва да бъде смел и решителен, да посрещне всички мъчнотии.

Сега умът на един ученик, който постъпва в една окултна школа, трябва да бъде много възприемчив, гъвкав, подвижен, бодър и свеж, да долавя всяка нова мисъл и да разбира всяко едно съотношение. Сърцето му трябва да бъде смело и решително, а волята му да бъде твърда като диамант. В окултния клас ще се натъкнете на големи мъчнотии. Тези мъчнотии са естествени. Като влезете в един музикален клас, всеки лесно ще научи похватите, но колкото отивате напред, усложняват се упражненията и някои ученици казват: „Тия

работи са много мъчни, не може да се изпълняват“, и свършват с музиката. Някои почнат с математиката, отначало лесно – събиране, изваждане, но като дойдат до ония висши проблеми в математиката, и те спират. За езика – също. Ако някой ви попита, с колко думи говорите в българския език, чели ли сте с колко думи говорите? – В обикновения разговор се употребяват не повече от 500 думи. Най-добрите оратори знаят около 4000 думи. Аз не искам да употребявате всичкото си време, ще давате излишното си време. Ще се занимавате само през онова време, което не знаете какво да направите. Няма да напущате работата си. Всички от вас обмислихте ли, добре ще може ли да следвате? Материята няма да бъде много трудна. Сега на вас, в началото, ще дам една тема. Малко ще пишете. Половин лист върху **Тема №1**: „Качествата на добрия ученик“. Няма да пишете много. Не какво са казали децата, т. е. другите, но вие както схващате – добрият ученик по какво се отличава. Прямо ще пишете. По малко, тъй както разбирате. Хубостта е там, когато човек се изказва естествено. Може да ви запитат, по какво се отличава добрият ученик. Вие може да определите в 10 думи; в 20-30 думи...

Сега, във всички ви ще има желание туй, което учите, да го прилагате постепенно, защото, ако не се прилага в живота, то ще бъде знание безполезно. Мъдростта е за ума; добродетелта е за сърцето, сърцето се обогатява чрез добродетелта; силата е за волята, волята укрепва чрез силата, истината е за душата. Значи, ако искате да бъдете успешни в света, непременно трябва да имате знание и мъдрост. Вземам света в широк смисъл – Божествения свят. Ако искате да бъдете обичани от вашите приятели, от вашите близки, трябва да бъдете добродетелни и ако искате другите да имат доверие във вас, трябва да имате силна воля. Човек със слаба воля може да обещае много, но нищо не изпълнява. Да кажем, вие имате приятел, обещае нещо, но не го изпълни два-три пъти, и вие изгубвате

доверието в него, и не можете да му бъдете приятел. Ако обещавате и не изпълнявате, и баща ви ще изгуби доверие у вас. Ако пък лъжата цари в душата ви, вие се отчуждавате от Бога. В един окултен клас от лъжата и помен не трябва да има. В други случаи, лъжата може да има смисъл, но в душата абсолютно никакво изключение! Знаете ли, щом се отчуждите от Бога, какво ще почувствате? – Една голяма скръб, тегота, безсмислие в живота и няма да знаете, къде да се денете. За да бъдете човек успешен в живота, трябва да знаете истината. Истината е връзката между Бога и човека. Няма по-велика от Любовта и няма по-хубаво и по-красиво нещо от Истината в живота. Онзи, който иска да бъде красив и хубав, непременно Истината трябва да живее в душата му. За пример вземете онзи градинар, който е пълен с трудолюбие. Като влезете в градината, когато е уредена, на човека става леко в душата. Така е и с човека, който има истината в душата си. Сега, ако ви зададат такъв един въпрос: „В какво се състои хубостта на градината?“ – В плодните дървета. Всяка градина е хубава по дърветата, които са вътре в нея. Изкоренете тия дървета, градината нищо не струва. Земята е само условие, а дърветата образуват хубавата градина. Ако попитам: По какво се познава човек? – Човек се познава по неговото сърце, по неговия ум и по неговата воля. Изкорените ли тия качества, от човека не остава нищо, той е изгубен – няма човек. Следователно, в една окултна школа вие ще имате методи да развивате вашия ум, вашето сърце и вашата воля. Защо много градини не съществуват сега? – Земя има, семена няма. Значи, градината съществува само в семената. Щом посеете семена, градината е образувана. То е въпрос на време да се образува градината. Затуй по правилата на тази школа аз искам да добиете всичките знания, които светът има. Да не мислите сега, че трябва да напуснете знанията на този свят. Не. Колкото знания можете да придобиете, толкова по-добре. Ония, които в света са умни,

учили и завършили, и имат високо образование, ще бъдат по-добри окултни ученици. Всички ще се учите, няма да бъдете лениви, няма да казвате: „Като вляза в окултната школа, всичко ще науча изведнъж – нам светско знание не ни трябва!“ Светското знание е предисловие на окултната наука. Там, където висшата математика на земята спира, там започва окултната наука. Музиката и математиката са потребни. Някои са музиканти, но някои са слаби в математиката. Математиката и геометрията са потребни.

Един окултен ученик не трябва да бъде превзет. Той трябва да бъде много скромен в душата си. Да бъде като една дълбока, тиха вода. Да бъде като една инсталация, в която тече силен ток, но отвън нищо не показва и ако някой казва: „Имаш ли знания?“, ще му кажеш: „Бутни ме, завърти ключа!“ Но жица от жица има разлика. Може някои да кажат: „Имаме знания.“ Като завъртим ключа, няма светлина. Някой казва: „Аз имам светлина денем“, но като завъртиш ключа, не върви. И аз желая вие да бъдете такива жици, една инсталация, пълна с енергия. Вземете нервната система, това е една инсталация. Сега ще ви учим да инсталирате нервите, защото някои нерви даже са в бездействие – атрофирани.

Колко души сте? – 25. – И то постепенно ще се уреди. Класът ви сега още не е уреден. Сега ще си държите бележки. После, като се донесе темата, ще си направите обща извадка.

Тайна молитва

9 май 1922 г., вторник, 19 ч. и 30 мин., София.

ПРАЗНОТО ВРЕМЕ

Тайна молитва

Прочетоха се темите върху „Качествата на добрия ученик“.

Извадете по-съществените неща сега и направете една обща работа на същата тема. Втори път пишете **Тема №2**: „За какво служи умът на човека“.

Ще помислите върху тая тема, макар и да не можете да напишете нещо, пак ще се ползвате. Великият ум за какво служи, от там ще започнете. Кратко ще пишете.

Вие ще пазите две правила: да не губите времето си напразно и направените грешки да ги изправяте. Като направите някоя грешка, да не отлагате за следующия ден, а да я изправяте, разбира се, в себе си. То е наказание. Сега ще ви дам една картина, как подразбирам аз да не губите времето си напразно. Представете си, че носите едно празно шише, идете при чешмата и забравите да напълните шишето с вода, и вървите по пътя с празно шише. Дойдете донякъде, хващате шишето, а вода няма. Да не губите времето си напразно, значи да напълните шишето, а оставите ли го празно, значи, че сте изгубили времето си.

Сега, другото правило: как да изправите грешките си. Представете си, че на гърба ви са турени 50-60 килограма хляб да носите. Срещате бедни деца, които са гладни, вие се занимавате с тях, но не снемате хляба, да им дадете. Хлябът, това са вашите грешки. Вие ще снемете един хляб, два – три – четири, то е изправяне на грешките. Щом снемате, и на вас ще стане леко, и на тях ще стане леко. Всяка направена грешка има съотношение към окръжающите.

От хляба, който насища, ще давате на другите, докато товарът ви стане приятен за носене. Това значи да изправяте грешките си.

Сега едно положително правило трябва да има ученикът. Той трябва да бъде жизнерадостен. Какво значи „жизнерадостен да бъде“? Психическите закони са такива. Когато човек мисли, че е нещастен, такъв става; като помисли, че е щастлив, такъв и става. Каквото помисли човек, това и става. Ако помисли някой да излъже, той ще излъже. Ако помисли, че ще каже право, ще го каже. Ако помисли, че ще стане музикант, ще стане; добър ученик – ще стане. Жизнерадостният казва: „Ще си науча урока, ще изляза на разходка“ и пр. Ако каже: „Болят ме краката, боли ме главата“, той не е жизнерадостен. Мъчнотиите в живота, които хората срещат, в окултно отношение имат и друго значение. Вас ви пращат на път; като тръгвате, може да вземете повече багаж, но ще си създадете неприятности в пътуването. Който взема повече, отколкото му трябва, и който взема по-малко, отколкото му трябва – еднакво страдат и двамата, и двамата са нещастни.

Вие знаете, че в музиката има правила. Който иска да се научи да свири, трябва да се упражнява. Всеки иска да прескочи малките правила, всеки иска само мъчни упражнения да свири, всеки има желание пръстите му бърже да играят по струните. Вие трябва последователно да се упражнявате. Човешкият мозък е като музиката. Вие, като музиканта, искате да имате силна воля изведнъж, каквото хванете, да го направите, изведнъж искате да станете учен. В природата нищо не става изведнъж. Всичко става медленно и последователно.

Като влезете в една окултна школа, ще ви научат как да поправяте грешките си. В окултната школа ще ви кажат тъй: „Вечерно време, като си дойдете вкъщи, ще си изуете обущата, ще ги изчистите, няма да чакате да ви ги изчистят“, ученикът няма да вика

сутрин слугинята. Като иде при гърнето, той ще се научи какво трябва да прави. Като се умиете, легенът казва: „Тая нечиста вода от мен ще я вземеш и ще я излееш!“ Значи, легенът и гърнето ще ти предават. Какво казва кърпата? – „Вземи, избърши се и пак ме тури на мястото ми!“ Тая кърпа може да е и на физическото поле, може да е и на умственото. В окултния клас човек ще се научи как да разбира нещата. За упражнение се иска малко време – само излишното време, което не знаете какво да направите, празното време ще го употребявате за окултната школа. Малкото се благославя. Аз искам в малко време много да свършите, а после ще дойдем до другото правило – в много време малко да свършите. Сега казвате: „Как може в много време малко да свършим?“ – Да допуснем, че някоя ученичка има другарка в училище; тя трябва да чака своята другарка 4-5 часа, да ѝ даде една ябълка или круша, значи, в много време малко работа свършва. Сега ще ви покажа, как може в малко време много да направите. В 5-10 минути свършвате за един ден работата. Положителното правило е: в малко време много работа да свършите. Представете си, че вие сте при една инсталация, вземате един ключ и с него запалвате всички свещи, а иначе, колко много време бихте ги палили. Когато човек дойде до Божествените закони, като намери Божествения ключ, в малко време много ще свърши.

Тайна молитва

16 май 1922 г., вторник, 19 ч. и 30 мин., София.

ВЕРЕН НА СЕБЕ СИ

Тайна молитва

Прочетоха се темите върху „За какво служи умът на човек“.

За следващия път пишете върху **Тема №3** „Ползата от изворите“. Като пишете, ще си представяте извор, който блика, един планински извор. Като пишете за този извор, да не би да се опитате да пишете, без да имате ясна представа. За ума сте писали като за обич, като за един затворен извор; пък сега ще опишете извора тъй, както го виждате – планински извор, както извира. После, ще опишете ползата, която принася този извор на обкръжаващите растения, на животните и на селото, през което минава.

Под думата „ум“ се разбират всички колективни чувства, сили и инстинкти. Когато говорим за човешкия интелект, разбираме нисшия ум. Когато говорим за разум, разбираме само част от ума – една част от него – висшия ум. Човек се нарича манас – умно същество, което мисли. Съвестта е чувство на ума. Разсъдъкът – това е способност, това е разумна сила. Когато няколко способности се групират, образуват сила. Когато няколко чувства се групират, образуват се стремежи. Човешкият ум е в горната част на лицето. Чувствата са отзад. Интелектът – това е нисшето; разумът – това е висшето проявление.

В своите разсъждения започвайте с обективния свят или с живата природа, всякога си представяйте живи образи. Да допуснем, че описвате диаманта като един минерал. Как ще го опишете? Най-първо ще опишете неговата форма, кристализация. Второ, силата на неговата твърдост, може да опишете от какво е съставен. Трябва да имате ясна представа за диаманта. Когато пишете за ума, как ще го

проучите? Ще го проучите от книгите, които е писал, от железниците, църквите и пътищата, които е съградил. По обратен път ще получите познания за ума, ще го разучите по резултатите или по произведенията – музиката за пример.

Ако ви запитат сега, възможно ли е човек да наблюдава себе си? Може ли горящата свещ да наблюдава себе си? Тя, за да се наблюдава, трябва да изгасне, а щом изгасне, тя ще забележи първото нещо, че няма светлина. Обратно, изгасналата свещ може ли да се наблюдава? – Може, като се запали. Тя се познава като горяща светлина, свещ – произвеждаща светлина. И тъй, горящата свещ, като се изгаси, ще се опознае, а изгасналата ще се опознае, като се запали. Една изгаснала свещ никога не можете да я убедите, че тя е изгаснала. Като я запалиш, за да я убедиш, тя казва, че действително е такава, а пък горящата свещ казва: „Моето естество е такова.“ Значи една свещ може да бъде в две състояния – горяща и негоряща. Тая мисъл е малко философска за вас. Аз исках да ви нахвърля само една мисъл за бъдещето.

Аз искам от всички ви, като влезете в школата, да наблюдавате цветята, само ги наблюдавайте, може да не ги описвате. Цветята, животните, растенията, промените в природата, които стават, плодните дървета – всичко, което се вижда, наблюдавайте и ще почерпите храна и материал за вашия ум. Това е пътят, за да бъдете жизнерадостен. Някой път, когато се намерите обезсърчен – ще ви дам едно правило. Ако сте ходили на някое място, започнете мислено разходка от върха надолу и проследете всичките места, гдето сте ходили. После – друго едно правило, не искайте да си създавате един живот, какъвто вие искате, а оставете живота тъй, както природата ви го е дала. Вашия живот обработвайте, но го оставете тъй, както той се проявява. Сега, на вас да задам такъв въпрос: Да кажем, вие сте беден ученик и някой цар казва: „Хайде сега да се разменим, ти да ми

дадеш твоя ум, твоето сърце, а аз – парите си!“ Бихте ли направили такава размяна? – Човек трябва да бъде верен на себе си. Той не трябва за нищо да разменя сърцето и ума си. И целия свят да му дават, окото му не трябва да мигне. Някой път вие казвате: „Аз не съм като хората.“ Човек, като стане като хората, той е една монета, която се е обезличила. Една златна монета попаднала в ръцете на едни деца и те като я търкали, станала чиста. Друга монета им попаднала и нея искали да направят чиста, обаче я изтъркали. Когато всички хора станат еднакви, те са изтрити хора.

Тайна молитва

23 май 1922 г., 19 ч. и 30 мин., вторник София

ИЗВОРИТЕ

Тайна молитва

Прочетоха се темите „Ползата от изворите“.

За следващия път пишете върху **Тема №4**: „Ползата от ветровете“. Да видим дали има връзка между ветровете и изворите. Ще се учите да мислите, следователно и да намирате връзката. Мисленето не е нищо друго освен два конеца, които са скъсани – да ги свържете, да направите един цял. Там – в днешното упражнение – определяте, че умът е сбор от мисли. Мислите ли образуват ума или умът създава мисли? Как мислите вие? (Обаждат се едни: Мислите създават ума. Други: Умът създава мисли.) Умът се проявява чрез мисълта. Мисълта е проява на ума. Значи именно растенията виреят около изворите, намират значи изобилни условия за живот там. Но от своя страна каква услуга растенията оказват на изворите? Оказват ли някаква услуга? (Обаждат се: Задържат влагата и валежите.) Корените са като смукала, които изтеглят водата отдолу нагоре. Правили ли сте наблюдение, кои извори са по-хубави? Южните, северните, западните или източните? (Обаждат се: Южните.) Южните – понеже тия склонове, които са обърнати на юг, приемат по-големи части от слънчевата светлина, която прониква между пластовете. Следователно на тях слънчевата светлина оказва едно благотворно влияние. Хубави са изворите, които възприемат лъчите на източното и западното слънце. Северните извори са по-студени и не са толкова здравословни. Вие, като пишете сега за ветровете, опишете и връзката, която съществува между изворите и вятъра.

На вас ще ви дам едно упражнение. Ще го правите по два пъти на ден, сутрин и вечер при лягане, по 6 пъти, и ще забележите каква

промяна става; ако придобиете някое настроение, ще ми съобщите. Аз няма да ви кажа. Да видим каква е вашата досетливост. Само гледайте да не го забравите. С дясната ръка ще започнете. Мисълта ви да бъде съсредоточена върху упражнението, няма да скита. Туй упражнение ще го пазите за себе си, да не идете да го разгласявате навън. Който предава туй упражнение, голямо наказание има. Сутрин, като станете в стаята си, и вечер, преди да си легнете, до вторник ще го правите. Няма да давате никому обяснения, никой да не подозира. Защото българинът, като му дадеш нещо, той ще излезе на улицата, да го разгласи.

Тайна молитва

30 май 1922 г., вторник, 19 ч. и 30 мин. София.

ХАРАКТЕРНИ ЧЕРТИ

Тайна молитва

Когато ви се задава някоя тема, ще изтъкнете нейните черти, които изпъкват – очебиещите черти.

Сега, кои са характерните черти на вятъра? Най-важните черти? – Движение. Второ, какво той извършва, туй, което всички забелязват? – Прохлада. Трето? – Разнася семената, улеснява дишането на растенията. После вятърът улеснява пречистването на атмосферата, образува дъждовете, пренася влагата, след това руши скалите, почвата. (Обаждат се от много страни: Изменя лицето на земята.) Това не е съществено, това изисква дълъг период от време, за да се докаже.

Сега ще ви дам една тема за характерните черти и разлика между добрия и лошия човек – **Тема №5**: „Разлика между характерните черти на добрия и лошия човек.“ Ще опишете най-характерните черти, които изпъкват. За пример, по какво се отличава един добър човек? Първото качество е, че добрият човек ще те нахрани, като отидеш в дома му, а лошият ще те набие, той ще ти покаже веднага пътя. (Обаждат се: Отличителната черта на добрия човек е, че той е филантроп.) – Това са отвлечени качества. Добротата е сила, тя се проявява в разни качества. Така ще се научите да мислите правилно. По този начин вие ще въздействате на вашия ум. Можеш ли да опишеш един вълк, че той е благороден? Можеш ли да опишеш една овца, че тя е свирепа?

Сега, темите последователно ще ви се задават. Ако аз не присъствам, през цялото лято ще имате по една малка тема. Не пишете много. Много не пишете, но го задръжте за себе си. Хамбарът

ви трябва да бъде пълен, трябва да бъдете предвидливи, който дойде, не трябва да му давате всичкото жито, а по една крина. Представете си, че вие сте един сказчик, у вас ще има желание, каквото знаете, да го кажете на един път. Ако държите втора беседа, какво ще кажете, ами на третата, четвъртата, петата какво ще кажете? Затуй ще разпределите материята си хубаво. Хубаво е да се спирате, но важното е да спестявате времето в много отношения. После, да се направи една тема за една седмица, то е доста трудна работа. За вятъра ви трябва най-малко един месец, да направите една добра тема. Добрият проповедник прави една проповед за една седмица, а лошият всеки ден ги прави. Трябва да знаете, че една хубава мисъл, която сега ви изпъква, не се явява от един път и затуй на вас ви трябва дълго време да мислите, че да почнат тези мисли да прииждат. А щом почнат да прииждат, тогава ще ви наведа на следващата мисъл – от всяка тема да изваждате поука за вас си. Вятърът за какво служи? След като направите темата, искам всеки от вас да вземе обезателно едно тефтерче. Ще отбелязвате в туй тефтерче какво прави вятърът, какви добродетели има. Неговите добродетели вие имате ли ги? После – какво прави изворът, съответно на него правите ли вие тези добри работи? А като почнете тъй да мислите и да си задавате тези въпроси, ще се възпитавате. Ще се попитате: „Разхладявам ли аз като извора цветята, духам ли аз като вятъра, нося ли дъжд за растенията, подобрявам ли кръвообращението?“ Така ще извадите по 3-4 поуки от всяка тема за себе си – вие какво трябва да направите. За да стане извор, трябва вода. Изваждайте за себе си поука от темите... Вие продължавате ли с вашите упражнения? (Остава още една седмица.)

Втората **Тема №6**: „Ползата от цветята“.

Сега ще правите едно упражнение, малко упражнение ще ви дам, ще го правите по две седмици, за четири седмици. Ще го правите сутрин и вечер. Ще затворите дясната ноздра и през лявата

ще вдишвате, като броите ритмически до четири. След туй ще спрете, ще затворите лявата си ноздра и ще броите до осем, като издишвате. По шест пъти ще го правите. Едно вдишване и едно издишване за един път ще го смятате. През втората седмица ще бъде по седем вместо четири. Вечерно време ще започнете през дясната ноздра.

Сега за събирането, може да се събирате и тук. После ще ви дам да прочетете в клас „Камо грядеши“ за през цялото лято. Всеки от вас ще си отбележи най-важните мисли, най-съществените мисли от романа.

Следващия вторник, ако съм тук, пак може да ви държа беседа, ако не – вие ще се съберете, ще четете описанието и разликата между характерните черти на добрия и лошия човек, ще си направите извадки. Може да четете лекциите. Всички ще си вземете тетрадки, ще ги препишете, защото туй, което мине през ръката ви, то ще ви ползва. Туй, което е печатано, то не е полезно. Ученик, който иска да се учи, той трябва да ги препише и да ги има като свещени, а обикновените работи могат да се печатат. Ще пишете в тетрадките чисто, защото трябва да се стремите да развивате всички добри качества в себе си. Сега, от беседите ако искате да четете, може да прочетете следващите: „Житното зърно“, „Талантите“, „Мир вам!“, „Необходимостта да познаваме Бог“, „Страхът“, „Колко по-горе стои човек от овца!“ Колко станаха? – 6. Според времето, ако имате време, може да прочетете повече.

Тайна молитва

На вас ще ви дам една малка задача за една седмица. Сутрин ще станете и ще изчистите обущата на всички. Колкото обуща има, ще ги почиствате през цялата седмица. Ако на обущата не трябва да има кал, колко повече на сърцето! Забележете си хубаво, ще произнасяте: „Тъй както аз почиствам тези обуща, така живата, Божествената Истина да очисти моето сърце.“

13 юни 1922 г., вторник, 19 ч. и 30 мин. София

ЕДИН МАЛЪК ОПИТ

Тайна молитва

Прочетоха се темите върху „Характерните черти на добрия и лошия човек“.

Тема за следващата неделя имате ли? – (Да. „Ползата от цветята“.) – Упражнение имате ли? – (Да. Дишане и издишане.) – Колко теми досега сте развили? – (Пет.) – Ще се старaете от всяка тема, която развивате, да извадите по една полезна черта за себе си – положителна черта.

Добър човек е онзи, който не се сломява от нещастията, от страданията. Който може да устои на всички страдания, той е добър човек, а лош човек е онзи, който не може да устои на страданията. Който може да издържи неприятностите в живота, той е добър. Който може да приеме страданията на хората, той всякога може да ви приеме и в къщи, той може да бъде гостолюбив. Добър човек е този, който никога не се сломява от страданията, който устоява. Туй е в негативен смисъл. Добрият човек, където стъпи, трябва трева да поникне, а лошият, където стъпи, тревата изсъхва – това е разликата. Добрият и в пустинята като отиде, тя ще се превърне в градина, а лошият човек и в градина да отиде, тя ще изсъхне.

Сега, направете един малък опит. Вземете цветята, които в скоро време никнат и цъфтят. Някой от вас да вземат малко карамфилче, теменужки и да ги посадите в една малка саксия, и да забележите как растат при вас. Ако виреят добре, вие сте добър, ако не – имате черти, които трябва да се изправят. Най-малко един месец или два месеца дръжте тая саксия и ако заминете – дайте наставление как да се грижат за цветето вашите близки. И когато ви питат, няма да

разправяте. Тая малка саксийка ще изложите при най-хубава обстановка, ще си я поливате всяка сутрин. Един малък опит.

Иде някой и иска да знае къде има вода в земята. Който разбира, ще вземе серива вълна, ще изкопае малко, ще я зарови, ще я покрие с една паница и след това, ако е мокра, значи има вода, ако е суха, значи няма вода, ще търси на друго място. Ако има наблизо вода, вълната омеква, понеже тя има свойства да привлича водата.

Та сега казвам, цветята ще покажат има ли у вас добри или лоши качества. Представете си един цигулар, който мисли, че хубаво свири, но който го слуша, вижда, че не свири вярно. Може да му търпят хората, но те знаят, че не свири хубаво. И Божественото у нас, като ни търпи, не трябва да мислите, че То се съгласява, че свирим хубаво. – Не. То казва: „Не свириш добре, както живееш, не е добър живот." Както учителят казва: „Не свириш добре, тона не взимаш правилно." А като не вземаш ти, взема учителят тогава цигулката.

Сега ще се учите да бъдете положителни в себе си, да не критикувате, но да отбелязвате фактите. Пишете върху темата „Ползата от доброто и здраво сърце". Ползата по отношение на тялото и на душевния живот.

Тайна молитва

20 юни 1922 г., вторник, 19 ч. и 30 мин. София

КОЕ Е ПОЛЕЗНО И КОЕ НЕ Е

Тайна молитва

Прочетоха се темите върху „Ползата от цветята“.

Най-първо, когато описвате един предмет, ще се опирате конкретно върху реалните черти на предмета. Питам ви сега: Цветята усещат ли като човека болките? Това е предположение; вие не сте преживели, вие си представяте. Ще ви приведа една аналогия. Когато един художник изрисува едно цвете върху канавата, туй цвете радва ли се? – Не, художникът се радва. Цветята, това са най-невежите същества. По-невежи от тях няма. Когато цветята се късат, окултната наука приема, че те не усещат болка, защото утре ще увехнат. Някои цветя за вас са неприятни. Мислете конкретно, вярно, да схващате отношенията, които съществуват в природата, туй, което въображението може да развие. Ще мислите кое е полезно и кое не е. За пример, вие ако минете покрай една градина, във въображението си може да помислите, че тези цветя са за вас, обаче това нищо няма да ви помогне на физическото поле, защото вие не може да се ползвате. Окултно ще разбирате, че те сега образуват своето тяло на физическото поле; нямат никакво съзнание и благодарение на това те издържат своите страдания. Сега започват да образуват жизненото си тяло, етерното си тяло. Астрално тяло имат животните. Те живеят колективно в духовния свят, а на земята нямат живот. Може да се каже, че те приготовляват материал за бъдещите си тела. Всичко това е приготовление, да образуват оная форма, в която духът ще може да се пресели и да живее. Сега, поетът отива в една крайност, естественикът описва тъй реално, че отива в друга крайност. Та ще съберете поета и естественика на едно и ще ги разделите на две.

Единият ще каже 100, другият – 1, ще ги съберете -101, и ще ги разделите на две, значи 50 1/2.

Интересно е да се знае кои цветя са полезни и кои не са, също и плодовете. Ще се спирате и ще изследвате цветята, техния живот и плодовете им, как действуват в окултно отношение. За пример конкретно да може да опишете цвета и плодовете на ябълката, на слънчогледа, на лозата. Ако човек би постъпил тъй, както цветята постъпват, в обществото биха го считали за анормален човек и биха го затворили в лудницата. Тази свобода само цветята могат да си позволят. Ще ви кажа защо е тъй. Например някоя река минава покрай някое село, прави големи пакости, но понеже същата служи да напоява градините, кара водениците, утолява жаждата, хората казват: „Ние ще ѝ простим, защото благата са повече от вредите." Някои от цветята не са тъй благородни. Колко са хитри тези мухоловки! Отвори си венчето, а вътре на дъното има една киселина, дойде някое насекомо, тури си хобота и почва да смуче, затвори се венчето. И после как ще пишете „Цвете мило, цвете красно"...? Има цветя, които не са мили. Ще описвате общото принципно и ще бъдете конкретни в разсъжденията си. Трябва да мислите здраво, да се научите да търсите в природата, защото тя никога не лъже.

За втори път пак напишете за цветята, от по колко листа цветовете им се състоят – петлистни и шестлистни. Вземете и опишете динята, пъпеша, черешата, те са петлистни – по какво се отличават. Всички петлистни цветя действуват разхлабително на стомаха. На шестлистните влиянията им са добри. Опишете крушата, ябълката, сливата, черешата, динята, краставицата – те са доста. Ще ги проучите, опити ще направите. Тъй всеки може да говори. Ще попитате някои агрономи и градинари – проучете ги. После, какви им са соковете и как въздействат на човека. Ако вие бихте били чувствителни, още като хванете една круша в ръката си, ще я

познаете – тая круша сочна ли е, стипчива ли е или крехка. Също и за ябълката. Наблюдавайте ония плодове, които имат деликатна кожа. Вземете една любеница, която има лъскава кора, то е признак, че тя е сладка. После може да я познаете жълта ли е или червена, навън има написано. Може да знаете с положителност, с математическа вероятност. На 100 случая ако отгатнеш 75%, то е знание, ако отгатнеш 10%, то не е знание, но 60% е знание.

Ще развивате у вас естествено и правилно въображение. Ще гледате туй, което пишете, да е вярно. Сами да сте доволни от темата си. Някой път туй, което пишете, не ви се нрави, като че нещо ви дращи, оставете го за други ден, прочетете го; и ако пак не ви се харесва, махнете го. Сега някой път може да имате желание с малко думи да пишете. Не е нито в многото думи, нито в малкото. За пример как ще изразите това предложение? Може да кажете тъй: „Ходих на един прекрасен излет, пих от един бистър, кристален извор и си утолих жаждата.“ Или: „Бях при известен планински връх и останах доволен.“ Или просто: „Бях при планински извор, пих от водата и останах доволен.“ Ще кажете: „Пих вода, нахраних се.“ Ако кажете: „Много съм гладен, много съм жаден“, то те са слаби думи. Но ако кажете: „Гладен съм“, то показва едно истинско състояние на глад. Например, ако кажете: „Много ви обичам“, то значи, че с тая дума „много“ или „по“ ограничавам любовта си. Но за да се изразите: „Аз се страхувам много“, това може, защото означава състояние на физическото поле. Тия неща са относителни. Сега, в българския език вземете думата „чух го“; ако я изразите на турски или английски, нищо няма да ви разберат, ако не прибавиш „аз“ – „аз го чух.“ На български казваме: „Аз го чух с ушите си!“ Каква роля играят тук ушите? – Това значи, че никакво съмнение не може да съществува.

Тайна молитва

27 юни 1922 г., вторник, 19 ч. и 30 мин. София.

ТЕМИ ОТ II-ри СПЕЦИАЛЕН КЛАС

1. Качествата на добрия ученик
2. За какво служи умът на човек
3. Ползата от изворите
4. Ползата от ветровете
5. Разлика между характерните черти на добрия и лошия човек
6. Ползата от цветята

Втора година
1922 – 1923

ДОПИРНИТЕ ТОЧКИ В ПРИРОДАТА

Поздрав: Без страх! Без тъмнина!

Тайна молитва

Всички хора се запитват какво представлява злото и какво – Доброто в Живота. Злото е потреба в Живота, както и в Природата, но не е необходимост. Свързано с отрицателните сили в Природата, злото става вече потреба. То представлява най-малкия брой вибрации на Доброто. В Живота лошите, злите хора са канал, през който минават нечистотиите. Казано е в Писанието, че има нечисти и чисти съсъди*. Нечистите съсъди са лошите хора, а чистите – добрите. Когато съзнаят службата, която изпълняват, лошите хора започват да страдат и постепенно се изправят, изменят живота си. Докато още не са в сила да се изправят, те са недоволни от добрите хора и казват, че страдат заради тях. Тази е причината, заради която лошите хора не гледат с разположение, с добро око на добрите. Като знаете това, вие трябва да бъдете снизходителни към лошите хора. Това е окултното разбиране на злото. Туй обяснение обаче не трябва да поощрява злото, но трябва да се разбира неговия дълбок смисъл като закон в Природата, като временна потреба. Докато има нечистотии в света, трябва да има канали, съсъди, през които тия нечистотии да минават.

Доброто и злото в света са две училища със съвършено различни програми и методи. Ученикът от първото училище не трябва да минава във второто, защото ще изгуби мястото си, което Природата му е определила. Докато е в първото училище, т.е. в Школата на Белите Братя, той ще работи чрез главата и гърдите си. Щом влезе във второто училище – това на черните братя, той ще работи със

стомаха, с черния дроб, дето неизбежно ще се вкисне. Тъй щото, човек може да живее или в главата и белите дробове, или в стомаха и черния дроб. И тогава той ще работи или по законите на Бялото Братство, или по законите на Черното братство. Тези два закона се изявяват навсякъде в Живота. Когато някой повдига само единия си пръст, показалеца например, с това той иска да покаже, че служи на Бялото Братство. Показалецът е знамето на Бялото Братство. Когато някой вдигне двата пръста на ръката си – показалеца и средния, това означава: „Аз служа на двете братства или аз благославям от името на двете братства, т.е. когато трябва, ще кажа Истината, когато не трябва, ще я прикрия.“ Двата пръста са знак на противоречие. Това е двойствен морал: „Когато става въпрос за Бога, ще работя с първия морал; когато става въпрос за злото, ще работя с двата морала. В първия случай ще работя с главата и с гърдите, във втория – със стомаха или с черния дроб.“ От вас зависи с кои права да се ползва човек – с правата на белите или с правата на черните. Когато повдигнете двата си пръста и ги погледнете, това показва, че подсъзнанието ви предупреждава да бъдете внимателни в постъпките си – кой от двата метода да изберете. При избора на първия метод вие постепенно ще се научите да мислите правилно, ще разберете, че злото не е някакво наказание, нито нещо излишно, непотребно, което вие можете да реформирате.

Едно се иска от вас – да бъдете внимателни, да не нарушавате равновесието, което съществува между Доброто и злото. Отношението, пропорцията между злото и Доброто е определено от самата Природа: на сто добри хора се падат десет лоши и обратно – на сто лоши – десет добри. Това е първото отношение, което е и най-доброто. Има още няколко отношения: на 100 добри хора се падат 50 лоши и обратно – на 100 лоши – 50 добри. Третото отношение: на 100 добри – 75 лоши или на 100 лоши – 75 добри. Ако в една епоха от сто години се случи

първото положение – на 100 добри хора да има 10 лоши, в света ще се забележи благоприятен прилив във всички неща; ако се случи на 100 лоши хора 10 добри, в света ще настане отлив. Например, когато в света се разлее духовна, религиозна вълна, според това отношение на всеки 100 души ще се явят в първия случай 10 нерелигиозни, а във втория, в обратния случай, на всеки 100 нерелигиозни – 10 религиозни, духовни, добри хора. В никой случай числото на добрите хора не може да се намали по-малко от десет на сто. Няма да дойде време, когато добрите хора в света да изчезнат – 1 или 10 са равносилни числа. Единицата представлява силата на добрите хора.

И тъй, знайте, че положителните и отрицателните сили, т.е. Доброто и злото са потребни за вас, но вие трябва да се справите с тях по най-разумен начин. При това положение вие не трябва да се критикувате, да търсите отрицателните си страни, защото сами ще се заразите от тях. Когато някой ученик направи една погрешка и се отклони от пътя си, другите трябва да бъдат внимателни, да видят в какво седи тази погрешка, защото и те могат да бъдат подложени на същия изпит. Не можете да се произнасяте за погрешките на хората, докато не познавате Истината.

По колко начина може да се каже Истината? Един начин има за изказване на Истината. Послужите ли си с втори начин, той вече не съдържа Истината. Например, отивате в едно бедно семейство; поседите там час-два, но започва да се мръква, домакинът запалва свещ, за да се видите по-добре, да си поговорите на светло. След един час той изгасва свещта. – „Защо изгасихте свещта?“ – „Господине, аз съм беден човек, дневно получавам само петнадесет лева, свещта струва пет лева. Ако я оставя да гори дълго време, тя скоро ще се свърши, а не разполагам със средства да купя втора. Затова, като я горя по малко, тя ще ми служи за по-дълго време.“ – Ето този човек говори Истината. Отивате в друго бедно семейство, дето домакинът също изгасва свещта. – „Защо

изгасихте свещта?“ – „Защото, както виждате, в стаята си имаме прозорец, който гледа към улицата – кой как мине покрай този прозорец, поглежда в стаята.“ – Този човек не говори Истината. Той намира като претекст за изгасване на свещта прозореца, всъщност причината за изгасване на свещта е сиромашията. И вие, учениците, като ви питат нещо, отговаряте или по първия, или по втория начин. Едни от вас казват: „Аз изгасих свещта, понеже не разполагам със средства да купя втора свещ.“ Останалите казват: „Изгасих свещта, защото отвън през прозореца гледат какво се върши в стаята.“ С други думи казано, когато някой от учениците сгреши, той е готов да си каже Истината както е в действителност. Той казва: „Аз извърших престъплението, аз съм виновен, защото не разполагам с достатъчно морални сили да издържа на изпитанието.“ Ученикът, когото уподобявам на втория домакин, казва: „Аз сгреших наистина, но виновен е моят другар, който ме подхлъзна.“ Питам какъв е този ученик, който се води по ума на своите другари? Ученикът може да се води само по ума на своя Учител.

За да познавате Учителя си, ще ви опиша отличителните черти на Учителя на Бялото Братство и на този от Черното братство. По какво се отличава добрият от лошия учител? Учителят на Черното братство не познава Истината, вследствие на което обръща голямо внимание на външността: той се облича с най-хубави модерни дрехи, носи скъпи украшения – пръстени с различни диаманти и брилянти. Той казва на учениците си: „Ще знаете, че само при мене ще намерите истината.“ Учителят на Бялото Братство се облича скромно, но винаги чисто, спретнато, без никакви пръстени и украшения. На учениците си казва: „Не очаквайте от мене много нещо!“ Следователно, за да не изпадне в заблуждение, ученикът трябва да познава Учителя си не външно, а вътрешно. Когато ученик от Школата на Бялото Братство отиде при Учителя си и каже, че еди-кой си учител е много напреднал, знае много

неща, Учителят му няма да се нахвърля по адрес на този учител, да го нарече такъв-онакъв, но ще каже: „Да, този учител знае много повече неща от мене. Той може да направи такива работи, които аз не смея, не си позволявам да извърша. В това отношение той седи по-високо от мене.“ – „Щом е така, да отида при него.“ – „Иди, все ще научиш нещо.“ Той не ограничава ученика си, дава му пълна свобода. Като отиде при новия учител, ученикът веднага сменя мястото си – от главата слиза в стомаха, в червата, при нечистотиите, а после – и в черния дроб. Като затъне в тези тъмни фабрики, той започва да разбира първия си Учител и казва: „Не искам да седя повече тук, час по-скоро искам да изляза от този затвор.“ Учителят на Бялото Братство не носи никакви пръстени и украшения, облича се скромно, защото иска да застави ученика си сам да намери вътрешните богатства и чистота на Учителя си, да намери вътрешния, а не външния му блясък. Като съзнава своята вътрешна бедност и сухота, учителят на Черното братство казва: „Ще се обличам богато, разкошно, с украшения, за да покажа на учениците си с какви богатства разполагам.“ Това са външни положения. Който иска да се покаже външно богат, той вътрешно е беден; който изглежда външно беден, той вътрешно е богат.

Пазете се от външни заблуждения и знайте, че дето много обещават, малко дават; дето малко обещават, изобилно дават. При първото положение ще се натъкнете на същества от различни категории на развитие в умствено и сърдечно отношение и ако речете да ги критикувате, ще се свържете с техните влияния. Това значи да се бори човек със злото. Който веднъж само се е опитал да се бори със злото, той е бил победен. Няма адепти, нито учители, които, като са се борили със злото, да не са били победени. Злото нито се подчинява, нито се побеждава, нито се ограничава. Като окултист, Апостол Павел е казвал: „Побеждавайте злото чрез доброто!“ Значи Доброто само може отчасти да ограничи злото, да се балансират тия две сили.

Освен тези две категории учители, има и трета категория, които си служат с методите и на двете братства, но не спадат към никое от тях. Много от учителите на Черното братство са свършили Школата на Бялото Братство, знаят всичките ѝ методи и ги употребяват за Черното братство. След като са свършили Школата на Бялото Братство, някои от Учителите на тази Школа са следвали Школата и на черните братя, тъй щото и те знаят методите и на едното, и на другото братство. Според случая те си служат или с едните, или с другите методи. Те си позволяват това, защото са от по-висока йерархия от другите. Учителите на Бялото Братство си служат с методите на своята Школа. Учителите от Черното братство, които знаят методите и на двете Школи, често употребяват методите на Бялото Братство в полза на своята Школа. Вие трябва да знаете тези неща, защото при изучаване на окултизма можете да се натъкнете на големи мъчнотии и противоречия. Като ученици на окултна Школа трябва да познавате силите си, защото при сегашното ви развитие, при сегашното ви знание, при сегашната ви морална стабилност невъзможно е да боравите с някои сили на Природата. Защо? Защото не можете да издържите на техния вътрешен напор.

Сега аз ви говоря тези неща, за да се научите да различавате кой говори Истината и кой не говори Истината. Учителят на Бялото Братство, Учителят на Истината носи в себе си три неща: Свобода за душата, Светлина за ума и Чистота за сърцето. Учителят на Черното братство носи в себе си робство за душата, тъмнина за ума и нечистота, опорочаване на сърцето. Тези са отличителните качества на Бялата и на Черната школи, които всеки е изпитал. Ако попаднете в Черната школа, там веднага ще започнат да ви предписват ред правила и закони, на които вие непременно трябва да се подчините. Щом започнете да им се подчинявате, ще забележите, че падате в робство, в ограничения. Дълго време трябва да мине, докато дойдат да ви

освободят. Мъчно се излиза от железните обръчи на робството! Кой може да ви освободи? – Истината. Кой ще донесе Светлина за ума ви? – Мъдростта. Кой ще очисти сърцето ви? – Любовта.

Що е Любов? – Любовта е най-опасната сила в света. Дето влезе, тя всичко взима – на богатите кесиите отваря и изпразва, на земеделците пълните хамбари навън изнася, на господарите слугите отнема. Как прави това? Като сваля оглавниците* от врата на слугите. В първо време като че се разкъсва връзката между господаря и слугата, но после, без оглавници, свободно, по добра воля слугата отива в помощ на своя господар. При това положение или трябва да приемете Любовта, или да се откажете от нея, ако мислите, че преждевременно е дошла. Не, всички трябва широко да отворят вратите си за Любовта – богатите да изпразнят кесиите си, земеделците – хамбарите си, господарите да освободят слугите си. Ами държавата, управлението, какво трябва да даде на Любовта? Един от първите начини на управление е бил монархизмът, ретроградството, т.е. ограничението. Аз вземам това управление като символ, само за обяснение.

Тези обяснения наричам обяснения в първа степен – това значи разглеждане на символа, тъй както се отразява върху народа. После ще вземете друг символ в преносен смисъл – значи обяснение на символа във втора степен. Такъв символ е изгасването на свещта. В дадения случай свещта представлява Живота. Следователно всеки символ трябва да се разглежда първо в неговата най-близка, най-позната форма, тъй както хората го употребяват, а после в неговия преносен смисъл.

Аз желая тази година да се създаде между вас правилна, разумна хармония, но доброволно, а не насила. Това не значи, че трябва да търпите всекиго, но като разбирате този закон, поне да не се критикувате. Не е въпросът да бъдете слепи за злото, но да знаете, че то е потребно в света. Щом го видите, можете да се отдалечите. Щом

веднъж е потребно, злото има право да съществува. Ако не беше потребно, то нямаше да съществува. Седите някъде захласнати и веднага идва в ума ви една лоша мисъл; защо дойде тази лоша мисъл? Да ви извади от захласа, в който сте изпаднали. Вие трябва да бъдете будни, да не се унасяте.

И тъй, Доброто и злото, отрицателните и положителните сили в Природата са необходими, както са необходими приливите и отливите в морето. Например, седите на една канара, размишлявате върху Божията Любов, без да знаете, че условията, при които се намирате, не се подчиняват на тази Любов. Минава покрай вас едно дете с камък в ръка, хвърля го срещу вас и ви пуква главата. Това е прилив на злото, който е бил насочен спрямо вас. Вие веднага скачате от мястото си и тръгвате след детето да го гоните. По този начин се спасявате. Тъй както се бяхте захласнали на канарата, ако не бяхте хукнали подир детето, вие щяхте да паднете в пропастта, а с това заедно и животът ви щеше да отиде. Детето несъзнателно ви е извадило от това положение. Зад него се крият Разумни същества, които са го насочили да хвърли камъка срещу вас. И тогава вие казвате: „Ела зло, че без тебе по-зле.“ Следователно, когато някой пукне главата ви и с това ви причини скръб, знайте, че Разумните същества са сторили това чрез детето, с което искат да ви кажат, че не сте дошли да благувате на този свят. Той не е свят на блаженство. Затова, докато сте на Земята, не трябва да се захласвате. Щом отидете на Небето, можете да се захласвате, да пеете и да скачате колкото искате.

Освен приливи на злото, в Природата съществуват и приливи на Доброто. Седите пак на канарата, но сега отчаян, обезсърчен – готвите се да се самоубиете. Минава същото дете покрай вас, хвърля камък и пуква главата ви. Вие изпущате револвера от ръката си, хващате се за главата и забравяте решението си да се самоубиете. В този момент ви се притичват на помощ, превързват главата ви и ви казват няколко ободрителни думи. Вие се успокоявате, започвате да мислите правилно

и казвате: „Благодаря на детето, което ми пукна главата. Ако това не беше станало, животът ми щеше да отиде." Много такива случаи има в живота и за добрите, и за лошите хора: за добрите – да им се покаже Доброто, а за лошите – да ги избавят от злото. Когато в ума ви дойде някоя лоша мисъл, тя има за цел да ви напомни, че светът, в който живеете, не е още Царството Божие, затова трябва да бъдете будни. Когато в ума ви дойде някоя добра мисъл, тя има за цел да ви даде съвет какво добро да направите. Това са разсъждения, които трябва да имате предвид като окултни ученици. Можете да имате още ред философски разсъждения, и това е добро. По този начин ще можете да сравнявате, доколко дадените правила са правдоподобни.

Под зло и Добро, под отрицателни и положителни сили разбирам ония, които работят в две противоположни посоки: злото работи в корените, а Доброто – в клонищата, в цветовете. Обаче и злото, и Доброто са нужни за развитието на Живота изобщо. Службата им е строго разпределена. Един ден, когато завършите своята еволюция, Великите братя, които направляват двете школи, както и цялото човечество, ще наредят друг начин на живеене, съвършено различен от сегашния. При сегашните условия на Живота растението живее като растение (с глава забита в земята), животното – като животно, човекът – като човек. Каквито усилия да прави, човек още не може да живее като Ангел. В бъдеще човек ще мине през благоприятните условия на Ангелите, ще живее като Ангел, но днес това още е невъзможно.

Всички се стремите към определения връх, но трябва да знаете, че пътят към този връх е един. Учителят, който ви ръководи, е застанал на самия връх и казва: „Този път е единствен, но има отклонения надолу и настрани." Каквото отклонение да вземете, в края на краищата ще видите, че само един е пътят, само един е върхът. Когато завършите еволюцията си, т.е. когато стигнете върха, ще срещнете Учителя си, който ще ви посочи просторно поле и ще каже: „Сега можете да отидете дето искате, свободни

сте.“ Докато стигнете върха, ще вървите само по един път – към Учителя си. Щом стигнете при него, много пътища се отварят и вие свободно можете да правите избор. Докато сте на Земята, няма свобода. Свободата е горе, на високия връх. Придобиването на Свобода подразбира завършване на една еволюция и влизане в друга, съвсем нова.

При сегашното си състояние трябва да се пазите от заблуждения, да не мислите, че има и друг път освен посочения, че има лесни методи за работа. Един е пътят, много са методите. Но ще знаете, че няма лесни методи в света. Не мислете, че като сте млади, разполагате със сила да оправите света. Докато са ученици, младите мислят, че ще напишат някоя книга, с която ще оправят света, или ще държат някаква сказка, която ще произведе преврат в умовете на хората. Така мислят и много от пророците и учителите, но Великите Учители, които управляват целия Космос, знаят, че всичко ще се нареди по съвършено нов план. Кога? – След завършване на века. Сега нещата ще си вървят по стария начин.

Като знаете това, няма да критикувате, няма да се занимавате с отрицателните си черти. Това изисква окултната наука. Когато се натъкнете на някоя ваша отрицателна черта, веднага я заместете с добра. Същото правете и с вашите приятели и братя. Спирайте се върху доброто в себе си, както и върху доброто на своите ближни. Гледайте колкото е възможно по-малко да мислите върху своите недостатъци. Вие правите точно обратното – като че съзнателно сте си задали за цел да се занимавате със своите недостатъци. Какво става тогава? Без да искате попадате в Черното братство. И обратното се случва – ако ученик от Черното братство се занимава с положителните черти на своя характер, той става ученик на Бялото Братство. Следователно препоръчвам ви да се занимавате с положителните си черти. На лошите си черти гледайте като на остатъци от миналото. Какви са лошите черти на ученика, това не ме интересува. Аз искам да

чуя от него Истината. Лекарят, например, разпитва болния за състоянието му, не защото се интересува за неговия стомах или за сърцето му, но иска да знае де е болестта му.

Когато изнасям недъзите ви, аз имам желание да ви помогна да се освободите от тях. За да постигнете това, трябва да знаете каква добродетел съответства на даден недъг. По този начин ще си въздействате. Доброто ще изпъди злото навън. Не търся злото у вас, за да ви упреквам, но да ви покажа методи как да посадите Доброто вместо злото. Като ученици на окултна Школа вие трябва да постъпвате разумно. Няма да ви казвам, че трябва да бъдете добри, разумни, но ви давам методи, според които да постъпвате добре, разумно. Умът трябва да се храни със съответстваща за разумността храна. Ще кажете, че за ума е нужно четене на книги. Знаете ли обаче какви книги трябва да четете, знаете ли как трябва да четете? Бих ви препоръчал да четете Шекспир, Гьоте, Кант или живота и деянията на пророците, на апостолите. Много от учениците четат безразборно, каквато книга им попадне, вследствие на което в ума им става цяла каша. Те развалят вкуса си към хубавото, към красивото и намират, че това не струва, онова не струва. Те стават големи критици, с мнение за себе си, че много знаят. Като видят, че знаете много, от Бялото или от Черното братства ще ви поканят на служба. Те се нуждаят от знаещи, от учени хора. Ако ви поканят от Бялото Братство, ще ви изпратят за проповедник в някоя голяма черква в Америка и след десет години ще се произнесат за вас от кои проповедници сте и какъв е характерът на проповедите ви. Ако Черното братство ви покани, ще ви постави пръв министър в България и ще ви каже: „Слушай, тези хора не се управляват с добро, с морал, но се управляват с желязна ръка, със затвор.“ И ти започваш – този осъдиш, онзи осъдиш, докато си създадеш неприятели, докато си натрупаш тежка карма. Всички ония, които вие сте затворили, ще ви причинят ред злини. Това значи да

мисли човек, че много знае. Щом знае много, и двете школи ще го впрегнат на работа за свои собствени цели.

Ето защо на ученика се препоръчва положително знание, положителна наука. На ученика се препоръчва смирение. Всеки момент ученикът трябва да знае положително отде иде всяка мисъл, всяко чувство, всяко действие, всеки подтик – отдясно или отляво. Всяка мисъл може да има само два резултата – или лоши, или добри. В началото си дадена мисъл може да има добри последствия, а накрая – лоши. И обратно – в началото си може да има лоши последствия, а накрая – добри. Същото може да се каже и за чувствата, и за постъпките. И тъй, всички мисли, които ограничават ума и го лишават от чистота, идат отляво и те непременно трябва да се отстранят. Вие нямате нищо общо с тях. Всички мисли пък, които носят Чистота, Светлина и Свобода, идат отдясно. Приемете тези мисли в себе си и дайте им условия да растат. Като говоря за Чистота, имам предвид живата Чистота. Тази Чистота е подвижна, както са подвижни цветовете на спектъра. Ако вземете една стъклена призма и я поставите върху бял плат, платът ще се оцвети според цветовете на спектъра, но само докато призмата е изложена на слънчевите лъчи. Щом слънчевите лъчи престанат да минават през призмата, платът става пак бял, чист, какъвто по-рано е бил. По същия начин действа Истината: тя оцветява, украсява нещата, без да ги боядисва. Докато призмата на Истината действа върху някое тяло, тя го оцветява червено, жълто, синьо, зелено или какъв да е друг цвят; щом тази призма се премахне, тялото става пак бяло, чисто, каквото е било първоначално. Оплаквате се, че някой ви е оцветил. Лесна работа, достатъчно е да се премахне призмата на Истината от вас, за да станете отново чист, бял. В Бялото Братство могат да те оцветят, могат и да те избелят. В Черното братство обаче боядисат ли те веднъж, никакво избелване по-нататък не става. Техните краски* с нищо не се избелват. Черните хора са боядисани с краска от Черното братство; хиляди години

трябва да минат, за да се освободят, да се изчистят от тази краска. Следователно и в Бялото, и в Черното братство оцветяват платовете, само че плат, оцветен с призмата на Бялото Братство, моментално може да стане бял, докато при Черното братство това е невъзможно.

Живата Чистота е свързана със закона на Любовта и със закона на Мъдростта. Докато се съобразяваш с тия два закона, ти си чист. Щом направиш най-малкото отклонение, ти изгубваш Чистотата си. Живата Чистота не е постоянно качество на човека, тя е качество главно на Любовта. Това значи: щом Любовта присъства в сърцето, човек е чист. Чистотата е качество едновременно и на ума, и на сърцето. Светлината е качество само на ума. Щом Светлината изчезне, в ума настава тъмнина, мрак. Това е диагнозата, която определя състоянието на вашия ум и на вашето сърце. Тези състояния пък определят какъв е пътят, по който вървите. Желая ви да имате тази жива Чистота. Когато тя присъства в ума и в сърцето ви, вие сте радостни и весели. Човек не се ражда чист, впоследствие става чист. Светлината моментално се ражда – дълго време се приготовлява, моментално се проявява, а също така моментално изчезва.

И тъй, живата Чистота е качество на разумната Любов. Който иска да има тази Чистота, той непременно трябва да е свързан с Любовта. Любовта изключва нечистотата, страданието, завистта, омразата. Тя изключва всички отрицателни прояви на Живота. Дето няма Любов, там съществуват всички отрицателни качества. Дето Любовта влезе, там има Мир, Радост, Веселие, разширяване, Свобода. Когато някой казва, че страда от любов, той не разбира закона на Любовта. Ние абсолютно оспорваме това твърдение. От Любов човек не може да страда, той страда, само когато изгуби Любовта. Това е друг въпрос. Докато Любовта е в човека и го осветява, той е радостен и весел. Щом Любовта го напусне, той започва да страда. Защо? Няма кой да го осветява. Следователно страданието, скръбта показва, че си

изгубил Любовта си, че свещта ти е изгаснала и предметът, т.е. обектът на твоята любов се е отдалечил от тебе. Това е малко противоречиво на вашите възгледи за Любовта, но ще го приемете като ново положение. В бъдеще, когато пишете нови литературни произведения, ще си служите с нов език. Сега пишете: „Този човек плаче за изгубената си любов“; тогава ще пишете: „Този човек плаче за изгасналата си свещ“ или „Еди-кой си скърби за изгасналата Любов, за изгасналата Истина.“ Казвате, че като люби, човек става разсеян. Всъщност човек става разсеян не когато люби, но когато се страхува да не изгуби любовта си или след като я изгуби. Той мяза на човек, който е изгубил парите си.

Любовта събужда в човека най-възвишени чувства и мисли. Ако е мекушав, страхлив, колеблив и ако умът му не достига, той живее извън Любовта. Който иска да бъде интелигентен, способен, той трябва да се свърже с Любовта и да заживее с нея. Аз не говоря за това, което хората наричат *любов*. Това са чувства, страсти, които правят човека нещастен. Ученикът борави с обикновената, с човешката любов, а Учителят – с възвишената Любов. Когато говори, Учителят употребява всяка дума на мястото ѝ. Той знае защо е употребил една дума, знае какъв ефект ще произведе тя. Когато ученикът говори, той не знае защо е употребил една или друга дума.

Любовта на Учителя е изпитана, тя не може да се изпитва; любовта на ученика не е изпитана и трябва да се изпита. Знанията на Учителя са изпитани, няма защо да се изпитват; знанията на ученика не са изпитани и трябва да се изпитат. Чистотата на Учителя е изпитана, той е минал през този изпит; чистотата на ученика не е изпитана, тя трябва да се изпита.

Следователно любовта, знанието, чистотата, милосърдието на ученика трябва да се подложат на изпит. Това е потребно, то е в реда на нещата. Не мислете, че можете да минете по друг път. По този път са

минали вашите учители, по този път и вие ще минете. Ако критикувате, ще забавите своята еволюция.

Любов безгранична.
Мъдрост непрестанна.
Истина постоянна.

Напишете тези три мисли и работете върху тях през цялата година.

Размишление

Без страх в Любовта безгранична!

1-ва лекция от Учителя, държана на 4 октомври 1922 г., София.

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА ВОЛЯТА

Без страх! Без тъмнина!

Тайна молитва

За следния път пишете върху темата: *Отличителните черти на Живота.*

Кои са отличителните качества на волята? Първото качество на волята е твърдостта. Твърдостта е опорната точка на волята. Значи волята трябва да бъде твърда и непоколебима като канара. Второто качество на волята е смелостта и безстрашието. Третото качество на волята е приложение, изпълнение, но без отлагане.

Често в ума на човека се явява отрицателната мисъл: „Не може ли някога проявата на волята да спре човека в неговото действие?“ Когато се говори за воля, ние разбираме нейните положителни прояви. Отрицателните прояви на волята са случайности. Ако трен* спре всред пътя, това е случайност. Неговите спирки са определени от една гара до друга, всяка спирка вън от определените гари, това е вън и от тарифата на движението на трена. Следователно твърдост, смелост, безстрашие и приложение са необходими качества за проява на волята на физическия свят. Освен на физическия свят волята се проявява и в Умствения свят. Отличителните качества на волята в Умствения свят са разбиране, проумяване, схващане и долавяне. Това, което си разбрал, ще проумееш; това, което си проумял, ще схванеш; това, което си схванал, ще доловиш. Можете ли от схващането да отидете към разбирането? Не, ще вървите последователно. Едно от отличителните качества на волята в Божествения свят е нейното благородство – волята трябва да бъде благородна, да има благороден импулс, благороден подтик.

Като знаете отличителните качества на волята в три различни свята, вие ще можете да окажете влияние върху своето тяло, върху сърцето и мозъка си. Например разбирането, проумяването, схващането и долавянето са методи, чрез които можете да упражните влияние върху предната част на вашия мозък. Колкото по-близо е някой от центровете на мозъка до физическия свят, толкова по-голямо е въздействието върху него на физическите качества на волята – твърдостта, смелостта, безстрашието без отлагане. Развитието на горната част на мозъка, т.е. развитието на моралните чувства се постига чрез благороден подтик, предизвикан от милосърдие, правдивост, Любов към Бога и любов към ближните. Тялото на човека е дадено като пособие за упражняване на волята. За да влезете в контакт, в прямо общение или в правилна обмяна със силите на Природата, непременно трябва да знаете как да владеете тялото си. Органите на тялото трябва да бъдат под контрол на волята. Човек извършва волеви и неволеви движения, волеви и неволеви функции, което показва, че много неща не зависят от неговата воля. Например сърцебиенето, мислите, чувствата са вън от човешката воля.

Окултната наука дава ред методи за контролиране на човешките мисли и чувства. Колкото и да се отрича факта, че мислите и чувствата са вън от контрола на волята, това лесно може да се докаже. Достатъчно е да ви убоде някой с игла, за да подскочите веднага и да измените състоянието си, да дойдете даже до избухване. Избухването, разгневяването е процес извън волевия контрол. Това е процес на ферментиране. Всяко ферментиране се дължи на особен род бацили, които са причина за образуване на вкисването. Много такива бацили съществуват както във физическия, така и в останалите светове. За да се освободите от влиянието на тия бацили, вие трябва да упражнявате волята си, тя да въздейства върху мозъка, специално върху въображението. То трябва да се намира под контрол на волята.

Въображението представлява отвора на тъмната стаичка, камера обскура*, в която се поставя светлочувствителното стъкло на фотографията. От фотографа зависи дали да се отвори или затвори тази камера обскура. Когато ще фотографира, той отваря камерата. Там, дето въображението не е под контрол на волята, отвърстието на тази камера е постоянно отворено, вследствие на което навреме и без време, съзнателно и несъзнателно се получават отпечатъци върху мозъка. Ако разбирате законите на Природата, вие ще знаете кога да отваряте и затваряте тази камера. Има случаи, когато съвсем не ви са нужни външни впечатления. Например двама души се карат, вие се спирате, отваряте камерата си и приемате впечатления; тези впечатления се предават в мозъка и цели два-три часа след това се преповтарят. Трябва да мине известно време, докато тия впечатления в мозъка се изгладят и той се върне в нормалното си състояние. Друг случай: минавате покрай някоя гостилница точно по 12 ч., време за обяд, искате да влезете вътре, за да се нахраните, пипате джоба си, но се оказва, че нямате пари. Тръгвате из улиците недоволен, неразположен, като носите във въображението си образа на всички ония хора, които ядат. Минавате покрай втора, покрай трета гостилница и виждате, че всички хора ядат. Настроението ви се влошава още повече и вие се чудите защо днес трябва да постите. Чрез този пост Разумните същества са ви поставили на изпит, да опитат волята ви. Този ден именно не трябва да минавате покрай гостилниците. У вас пък тъкмо тогава ще се яви желание да обиколите гостилниците, дано видите някой приятел да ви покани на обед. Този ден останете в дома си и разсъждавайте философски: „Толкова години вече как ям и пия. Какво съм придобил от това? Не мога ли поне един ден да не ям и да постя?“ Така трябва да разсъждава окултният ученик. Да пости един ден, това не значи, че той трябва да се изтезава от глад. Че някой щял да гладува един ден – това е случайност,

това е временна проява в живота, която трябва да се приеме в положителен смисъл.

Както виждате, методите на Природата коренно се различават от човешките. Всички неща в Природата не са систематизирани, както хората разбират. На пръв поглед като че всичко в Природата е разхвърляно. Като се качвате по планинските върхове, виждате долини, гори, полета, в които всичко е в голям безпорядък – тук виждате големи дървета и веднага до тях – по-малки, там виждате големи и малки цветя разбъркани, другаде виждате големи и малки камъни едни до други или разхвърляни. Гледате и се чудите на този безпорядък. Ако човек би нареждал градина, в първите редици ще постави малките цветя, после – по-големите и така ще ги нареди последователно. Ако нарежда камъните, първо ще тури по-малките, после – големите и т.н. Обаче, който разбира законите, във външния безпорядък той ще види смисъла, разумността на Природата. Важно е за човека, като се движи всред Природата, да разсъждава, да изучава нейните методи и закони. Изучете развитието на едно дърво и ще видите каква хармония съществува в отделните му части. Виждате, че едно дърво се е изкривило малко, това не е случайно. Изкривяването на дървото показва, че то е срещнало някакво препятствие на пътя си. За да преодолее това препятствие, дървото се е извило малко. Значи някаква разумност е движила развитието на това дърво. Следователно, когато срещаме изкривявания или някаква разхвърляност в Природата, това говори за неблагоприятните условия, които съществуват на Земята. Веднъж тези условия преодолени, това показва каква голяма разумност има в Природата.

Също така и мислите, и чувствата на човека са разхвърляни, т.е. нехармонично поставени. Защо? Защото условията, при които живеете, не са благоприятни. Какво трябва да правите? Да преустроите вашия ум, вашето сърце. Как ще ги преустроите? Като вложите в тях ново

съдържание – нови мисли и нови чувства. Да преустроите мозъка си, това не значи да го завладеете. Често хората казват, че трябва да завладеят Природата. Не, Природата никога и никой не може да завладее. Природата представлява Божественото тяло, следователно Бог никога няма да остави някой да завладее тялото Му и да се разпорежда с него както иска. Понеже съвременните хора искат да завладеят Природата, те си навличат големи злини и нещастия. По този начин тя им дава добър урок, показва им, че те не могат да я завладеят. Те трябва да ѝ се подчиняват, да я слушат. Мислите ли, че бащата ще се остави на сина си да му тури гем* на устата и да си играе с него като с конче? Да завладеем Природата, това значи да завладеем своите мисли, чувства и желания.

Друго криво положение в съвременните хора е мисълта, която те поддържат, че трябва взаимно да си упражняват влияние, да се завладяват. Това е лесно, но не е позволено. Черното братство разполага с ред методи за това. Като свържеш краката и ръцете на един заспал човек с въже, ти си го завладял вече. Щом се събуди, ще му кажеш: „Сега аз заповядвам!“ Какво печелиш с това? Тялото на човека можете да владеете, но никога – неговия ум и неговото сърце. Щом се освободи от въжето, той ще направи същия опит с вас. Когато спи човек, вие можете да го връзвате и, като вързан, можете да му влияете, но щом се събуди, влиянието остава само върху тялото му, а не и върху ума, сърцето, душата или Духа му – те никога не могат да се подчинят на чуждо влияние, те не се поддават на връзване.

И тъй, при упражняване на волята Бялото Братство изисква всяка мисъл да бъде чиста, пряма, изправна и благородна. Силната воля не подразбира груба, физическа проява, както съвременните хора казват, но тя се изразява в примирителни действия. Допуснете, че един ден ви се представят сто случая да направите зло, а един случай да направите добро. Силата на волята ви ще се види при стоте случая,

ако се прояви в примирителен смисъл. Обаче, ако направите сто злини, а едно добро, доброто не може да компенсира извършените злини. Следователно всеки трябва да упражнява върху себе си вътрешен контрол, да прилага волята си, за да разбере своите отношения към Природата и към ближните си.

За да изучавате проявата на волята трябва да наблюдавате растенията. Например, ако отидете в някоя борова гора, ще видите, че боровете растат наблизо един до друг и приемат конусообразна форма. Когато растат близо един до друг, те икономисват пространството. Боровете предават това свое качество и на брястовете, както и на други дървета, които растат около тях. Например, щом са около боровете, брястовете растат нагоре, приемат конусовидна форма; щом са далеч от тях, те се издигат нагоре и се разширяват. Боровете обаче винаги запазват своята конусовидна форма. Това показва, че борът има духовна култура, той не е материалист. Следователно, когато се разширява нагоре, волята има материалистически стремеж; когато запазва конусообразната си форма, с постоянен стремеж нагоре, тя има духовен характер.

Сега ще ви дам един метод за развиване издръжливостта на волята. Този метод е тъй нареченият примирителен. Той се отнася само до ония хора, които имат силна воля. Ето в какво седи методът: ще си представите, че сте студент, приготвили сте си 25 000 лева за издръжка, но по някаква случайност някой влиза в стаята и открадва парите ви. Започват ред изпитания: хазяйката ви изпъжда от къщата си, гостилничарят не ви дава да се храните в гостилницата му, приятелите ви изоставят и вие оставате на улицата сам, без подслон, скитащ се от една улица в друга, без никаква помощ. Като си представите това нещо, ще се наблюдавате, за да видите какви чувства се събуждат у вас. Ако се уплашите и кажете дано не ви се случи такъв изпит, вие сте пропаднали. Колкото и да се молите да не ви дават такъв изпит, има вероятност да ви

се даде, има вероятност и да не ви се даде. И едното е възможно, и другото е възможно. Мислите ли, че като постъпите в някое музикално училище, няма да ви дават мъчни упражнения? Ако ученикът каже на учителя си, че иска да му дава лесни упражнения, учителят ще каже: „Намери си друг учител!“ Който иска да учи, той трябва да е готов на всичко – и на мъчни, и на лесни упражнения. Ако отидете при някой художник, и там ще срещнете същото. Речете ли да искате само лесни упражнения, учителят ще каже: „Намери си друг учител!“ Следователно, щом влезете в окултната Школа, ще очаквате мъчни задачи. Ако си правите илюзии, че там ще ви дават само лесни задачи, учителят ще каже: „Намери си друг учител! Това училище не е за тебе.“

Следователно, както в науката, в музиката, в изкуството са необходими упражнения, така и в окултната наука са необходими методи. Ако не прилагате дадените методи, няма да постигнете желаната цел, няма да придобиете нужното знание. Има хора в света със силна, с твърда воля. Като дойде до някоя операция, такъв човек дава ръката си да му направят разрез без никаква упойка. Той седи спокоен, мускул не мръдва на лицето му и като се свърши операцията, казва: „Свършихте ли вече?“ Как е развил той тази воля? Чрез упражнения, чрез прилагане на различни методи. Бих желал и вие да имате такава воля. Като дойде ножът до кокала, да турите ръката си върху раната и след двадесет минути да оздравее. Човек със силна воля може да направи това. Защо? Защото той може да концентрира праната от въздуха и да я отправи към раната си. За да постигнете такава воля, трябва да бъдете безпощадни към погрешките си – не да се критикувате, но да констатирате нещата така, както сеизмографът отбелязва земетресенията, както светлочувствителната плоча на фотографията отпечатва образите. Не бивайте слепи към погрешките си, но ги изправяйте! Как ще изправяте погрешките си? Посетете едно музикално училище и ще видите как учителят поправя ученика си. Двамата свирят

и ако ученикът сгреши някъде, учителят казва: „Не свириш вярно, започни отново!“ И двамата започват отново. Щом ученикът изправи погрешката си, учителят казва: „Продължавай нататък, вземи другата позиция!“ Като сгреши, трябва ли ученикът да свали лъка от цигулката, да заплаче и да каже: „Учителю, простете ме, сгреших.“ Няма защо да плаче, да прекъсва свиренето. Той трябва да върви напред. И тъй, като направите една погрешка, не оставяйте цигулката и лъка настрана, но продължавайте, правете опит след опит, докато най-после тоновете на вашата цигулка се слеят с тоновете на цигулката на вашия учител. След това продължавайте напред.

Какво е цигулката за човека? Цигулката представлява човешкото тяло. Какво правят учениците по музика? Като не им върви, те продават цигулката си. Пазете свещено следното правило: и при най-мъчните условия на Живота не продавайте цигулката си! Цигулар, който при трудните условия на Живота продава цигулката си, е осъден на големи страдания. – Имал дългове, които трябвало да плати. – Щом има дългове, нека свири. По този начин той по-лесно ще изплати дълговете си, отколкото ако продаде цигулката си. От окултно гледище не е позволено на ученика да продава цигулката си. Ако продаде цигулката си, той ще се намери вън от училището. Всеки ученик трябва да има своя цигулка; училището не дава цигулки на заем. Следователно каквото и да е тялото ви, каквито недостатъци да има, те могат да се изправят. Как? Чрез упражнения. Както цигулката чрез упражнения все повече се обработва, така и човешкото тяло чрез упражнения, чрез работа се изправя и развива. Например, тази година мога да ви дам задача да работите върху носа си – да го удължите или разширите с един-два милиметра. По-лесно е да се разшири носът, отколкото да се удължи. За да стане волята ви устойчива и положителна, трябва да измените палеца и долната част на брадата си. Долната част на брадата ви трябва да бъде малко издадена навън, да се

образува малка вдлъбнатина. Това оформя брадата, придава ѝ по-хубава форма. Палецът пък трябва малко да се разшири и удължи. Ако не можете да постигнете това, каква воля е вашата?

Казвате, че хората си влияят взаимно. Питам: като студенти какво влияние оказахте в университета? Вие имате убеждения, но се страхувате да не ви познаят какви сте и гледате да минете незабелязано. Вие искате като богатият търговец да минете незабелязано покрай разбойниците, да не ви оберат. Така постъпва страхливият човек. Който има положително верую, положително убеждение, той трябва да бъде готов да обоснове своето верую не с думи, но с прояви. Човек с убеждение е като електрически ток, който тече по жиците – дето минава, произвежда светлина и топлина. Умовете на повечето светски хора функционират главно около ушите, около слепите очи, вследствие на което мисълта им не може да се издигне в горната част на мозъка. Опитният градинар отправя водата там, за да полее тези части, да се създаде в тях по-висока мисъл. Така постъпва Природата. Как възпитава тя материалиста-селянин? Докато има плодородие, той обикаля кръчмите, пие, чука се с приятели, за нищо не мисли. За да го застави да мисли, Природата започва да го възпитава. По какъв начин? Изпраща суша. Селянинът сее, но реколтата е слаба, а сушата – голяма. Седи селянинът и си мисли: „Каква е тази работа, какво съм сгрешил пред Господа?“ Мисли той и повдига очи нагоре. Ако две-три години наред няма дъждове, сеитбата изсъхва, селянинът още повече се замисля и става по-смирен. Значи, когато иска да възпита човека, Природата му взима ония предмети, които отвличат вниманието му, които му пречат да мисли.

Друг метод, с който Природата въздейства върху материалистите, е поставяне на клинове. При този метод не се иска много говорене. Ще минете покрай някой материалист и ще му кажете тихичко: „Мислиш ли, че материята е нещо реално?“ или „Мислиш ли, че сегашният

живот е устойчив?“ Ще кажете тези думи и ще заминете, те са като клинове в мисълта. Тогава човек започва да мисли. Природата има за цел да застави човека да мисли, а не да го убеждава. Щом мисълта му почне да действа, той ще ви потърси, ще иска да поговори с вас върху материята. Но и в този случай вие не му говорете надълго, нека той се изкаже. Като се изкаже, запитайте го: „Мислиш ли, че твоите възгледи са прави?“ Това ще го засегне и той ще продължи да говори, да доказва, че възгледите му са прави. Когато говори, вие трябва внимателно да го изслушате. Достатъчно е веднъж да се заинтересува, за да търси случай да се разговаря с вас. Той не се поддава, съзнателно даже дава отбой, но мисълта му започва да работи. Щом мисълта му почне да работи, енергията на новата мисъл прониква в него, започва да напоява и горните центрове на мозъка. Този метод се казва *метод на подпушване.* Чрез него ще подпушите човека от едно място, за да го накарате да търси изход от друго. Правете малки опити в това отношение, за да видите какви резултати ще имате.

Размишление

Без страх в Любовта безгранична!

2-ра лекция от Учителя, държана на 11 октомври 1922 г., София.

ПСИХИЧЕСКО НАБЛЮДЕНИЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Четоха се темите върху „Отличителните черти на Живота“.

Сега ще ви дам едно психическо упражнение. Всички ще извадите тетрадките или тефтерчетата си и ще пишете като заглавие на упражнението: *Психическо наблюдение.* Упражнението не е мъчно, но и лесно не е. През време на упражнението стомахът ви трябва да бъде свободен.

Упражнение: вдигнете лявата ръка с разтворени пръсти нагоре, с длан към лицето, а показалецът на дясната ръка поставете върху показалеца на лявата (върховете им). Наблюдавайте каква мисъл ще мине в този момент през съзнанието ви. Каквато мисъл мине през съзнанието ви, отбележете я с две-три думи, накратко. Може да не мине никаква мисъл през ума ви – това да не ви смущава. При това ще наблюдавате дали мисълта ви е приятна или не, дали е отрицателна или положителна. Ако е отрицателна, отбележете я с черна точка; ако е положителна – със светла точка. Ще бъдете искрени в наблюденията си, ще констатирате нещата, както са в действителност, без да се стеснявате. Например пътувате от София до с. Драгалевци. От двете страни на пътя си, отляво и отдясно срещате различни неща. Ако искате да дадете точно описание на пътя, ще отбележите всичко, каквото сте видели, без никакво стеснение. Не мислете, че ако констатирате известен факт както е в действителност, ще се изложите. Този факт не представя самите вас; той е нещо отделно от вас.

Като поставите показалците си с върховете един срещу друг, ще концентрирате мисълта си в продължение на една минута. След това ще поставите показалеца си на средния пръст на лявата ръка и пак ще се съсредоточите около една минута; ще следите каква мисъл минава през ума ви. След това ще поставите показалеца си върху безименния пръст на лявата ръка, после – върху малкия пръст и най-после – върху палеца. Ще държите показалеца си на всеки пръст пак около една минута като следите мислите, които минават през ума ви, и ще ги отбелязвате в тетрадката си. Като правите това упражнение, ще усетите, че от всеки пръст излиза особена, специфична космическа енергия. Значи всеки пръст е проводник на особена енергия, на особено течение. Когато показалецът изреди всичките пръсти на лявата ръка, ще допрете двете си ръце, но само в края на пръстите им. В това положение на ръцете си ще мислите хубаво. Правете упражнението два пъти на ден – сутрин и вечер в неопределен час, но главно след свършване на предвидената от вас работа. Тази е първата част на упражнението.

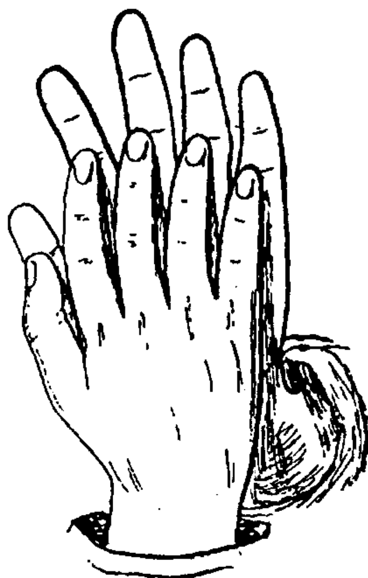

Втората част на упражнението се различава малко от първата, а именно: вдига се дясната ръка с разтворени пръсти нагоре, с длан,

обърната към лицето. Показалецът на лявата ръка подпира показалеца на дясната вече не на върха, а през средата на пръста. В това положение на пръстите ще концентрирате мисълта си около десет-двадесет секунди. След това средният пръст на лявата ръка ще подпре средния на дясната и пак ще концентрирате мисълта си. После безименният пръст на лявата ръка ще подпре безименния на дясната и т.н. При подпирането на всеки пръст ще концентрирате мисълта си по десет-двадесет секунди. В това положение на пръстите ще вдигнете ръцете си над главата, ще съсредоточите мисълта си известно време и ще свалите ръцете си долу. Това ще направите три пъти, след което ще свалите ръцете си долу, но вече отделени една от друга.

Ще правите упражнението една седмица – значи всичко четиринадесет пъти. Като правите това упражнение, ще видите какви са проявите на вашето съзнание и доколко полето на това съзнание е будно и разширено. Гледайте на упражнението сериозно. Правете го, когато сте сами, а не пред хората, да не го опорочат. Ако някой види, че сте вдигнали само единия си пръст, ще каже: „Този човек смята нещо.“ Като види, че сте вдигнали и двата пръста, ще се чуди какво правите.

Двете ръце на човека са се образували при различни условия: дясната – при инволюцията на човека, а лявата – при еволюцията. Значи, когато човек е слизал от Невидимия свят, по-голямата част от енергията е минавала през дясната му ръка. Обаче тази енергия първо е минала през лявото полушарие* на мозъка, после – през сърцето и най-после – през ума.

Като правите упражнението, ще бъдете внимателни, ще се самонаблюдавате какви промени стават в съзнанието ви. Може да не станат никакви промени – това да не ви обезсърчава. Само за себе си

упражнението е интересно, без да очаквате много нещо от него. Това движение на пръстите е цяла музика. В бъдеще ще може да се построи такъв окултен инструмент, с който да се свири. Даденото упражнение има практическо приложение. Когато сте неразположени духом и рискувате да загубите равновесието си, направете това упражнение няколко пъти, докато възстановите нормалното си състояние. При докосване на всеки пръст трябва да размишлявате. Когато се докоснете до показалеца, ще си кажете: „Аз трябва да бъда благороден във всичките си постъпки!“ Когато се докоснете до средния пръст, ще си кажете: „Аз трябва да бъда справедлив, да разсъждавам правилно върху всички неща в Живота!“ При докосване до безименния пръст ще си кажете: „Аз трябва да обичам науките и изкуствата!“ При докосване до малкия пръст ще си кажете: „При всички търговски сделки аз трябва да бъда изправен, да се съобразявам със законите на материалния свят!“ Следователно по отношение на своя обективен ум вие ще се поставите като господар и ще му кажете: „Слушай, аз искам от тебе да бъдеш благороден, справедлив, разумен слуга, да ме не лъжеш и крадеш, да приключваш сметките си добре. Ако не изпълниш тези условия, ще те уволня.“ Така ще се разговаряте със себе си, със своя обективен ум. Когато разбере, че има добър, разумен господар, обективният ум всякога е готов да слуша. В човека се проявяват два ума, но висшият ум в него трябва да господства над обективния. В животните господства обективният ум, затова те са жестоки. В тревопасните господства субективният ум. Библията нарича тези два ума *двата човека* – човекът на плътта и човекът на Духа, които живеят всякога заедно.

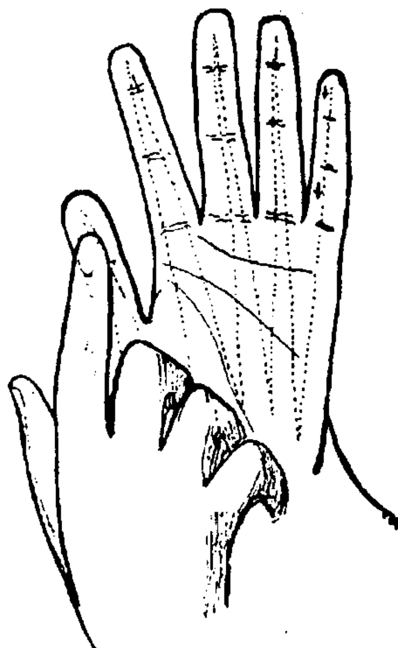

Когато правите упражнението, същевременно ще мислите и за планетите, с които са свързани отделните пръсти. Палецът, например, се влияе от Венера, показалецът – от Юпитер, средният пръст – от Сатурн, безименният – от Слънцето, а малкият – от Меркурий.

Щом завършите двете части на упражнението, ще направите следното движение върху пръстите: ще поставите десния показалец на върха на левия малък пръст и ще го движите до долу – до основата на китката; оттам ще се движи нагоре до върха на безименния; от него – пак надолу до китката и нагоре до върха на средния пръст; от върха на този пръст показалецът слиза надолу до китката и после – нагоре до върха на показалеца; от него – надолу до върха на палеца. По този начин десният показалец ще обиколи всички планети, ще засегне и Марс – на войната, и Луната – на въображението. Пръстите на ръката трябва да бъдат разтворени.

Добре е, като правите упражнението, да отбелязвате точно часа, минутите и секундите, когато сте го започнали. Това упражнение

изисква голяма точност, понеже е свързано с времето и пространството. За предпочитане е да се водите от слънчевия часовник. Онези, които са чувствителни, могат да правят упражнението в момента, когато на хоризонта се яви първият слънчев лъч. При това положение ще имате отлични резултати. Който е чувствителен, той може да се обърне с гърба си към изток и да почувства кога се явява първият слънчев лъч. В този момент именно той ще почувства в слънчевия възел слаба, приятна топлинка. Понеже гръбнакът е свързан със симпатичната нервна система, той е в състояние да възприеме топлината на първите слънчеви лъчи.

Някога можем да направим следния опит: сутрин, преди изгряването на Слънцето, целият клас ще излезете на открито, ще обърнете гърба си към изток и ще се концентрирате. В това време очите на всички трябва да бъдат завързани, да не гледате. Аз ще наблюдавам кога ще се яви първият слънчев лъч. От време на време ще ви запитвам дали Слънцето е изгряло. Онези, които са чувствителни и са възприели вече тази топлинка в слънчевия възел, веднага ще кажат: „Слънцето изгря!“ Всеки сам може да прави тези опити, да проверява своята чувствителност. Понякога вие възприемате тази топлина, но се колебаете дали Слънцето е изгряло или не. Всяко колебание предизвиква раздвояване на съзнанието. Щом съзнанието се раздвои, вие губите вече вътрешните си впечатления.

Тайна молитва

3-та лекция от Учителя, държана на 18 октомври 1922 г., София.

ОТЛИЧИТЕЛНИТЕ ЧЕРТИ НА ЖИВОТА

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Прочетоха се работите върху темата „Отличителните черти на Живота“.

Съвременните хора казват, че Животът е движение. Съгласни ли сте с това? Вие как разбирате Живота?

Прочетоха се следните стихове:

„Блага дума на устата –

туй е ключът на сърцата.“

Коя дума в прочетения стих е най-съществена? – *Блага дума.* Отде произтича благата дума, отде произтича Любовта? Може ли да се каже, че Любовта произтича от Живота? Причината може ли да произлезе от последствието? Ще кажете, че Любовта създава Живота. Не, Любовта не може да създаде Живота. Защо? Животът не може да бъде създаден. Създаването е механически процес. Създават се, градят се къщи, но в този смисъл Животът не може да се гради. Ще кажете тогава, че Животът съществува. Животът е без начало и без край. Може ли да кажете за това, което няма начало и край, че съществува? В своя първичен произход думата *съществува* е била във възходяща степен, но постепенно е слизала и днес в български език я виждаме в низходяща степен. Думата *съществува* произлиза от корена *са*, което значи проява, изявяване. Значи Животът се проявява.

Ще ви задам още няколко въпроса. Може ли да изтече това, което се проявява? Ако кажете, че всяко нещо, което се проявява, изтича, тогава ще ви запитам де остава Животът? Какво разбирате под думата

живот? Като четете темите си, забелязвам, че вие се стремите да напишете нещо красиво, с хубави изрази, без да съдържа Истината. В това отношение вие мязате на модерните дами, които се обличат с красиви, скъпи дрехи, за да се представят пред света, без да обръщат внимание на това дали дрехите им са топли, хигиенични. Но това, което е позволено в света за светския човек, не е позволено за окултния ученик. Когато светският човек е гладен, пътувал е няколко дена без хляб и няма близки, към които да се обърне, той ще се моли на този, на онзи, ще апелира към тяхното благородство, към тяхната добрина, дано го нахранят. Обаче, ако окултният ученик изпадне в такова положение, не му е позволено да говори толкова много, това са излишни думи. Той трябва да каже: „Гладен съм!“, нищо повече. Всяка трета дума не е на мястото си. Който го чуе, ще каже: „Гладен е човекът, да го нахраним.“ Всеки знае какво нещо е гладът. Ако гладният започне да обяснява защо е гладен, от колко време гладува, кой как мине покрай него, ще каже: „Оставете го, не го слушайте, този човек не е гладен.“ Сам по себе си гладът е нещо силно. Всяко обяснение около него ще го обезсили.

Да се върнем към въпроса за Живота. Как мислите, може ли да се определи какво нещо е Животът? Някои казват, че Животът е съзнание, т.е. че вън от съзнанието Животът не съществува. Думата *съзнание* е съставена от *съ* и *знание* – то означава нещо, което е със знание. Понеже нашето съзнание не обхваща целия Живот, следователно Животът не може да произтича от съзнанието. Съзнанието не може да обгърне даже нашия живот, а още повече целокупния. Ако приемем Живота като движение, самото движение е обхванато от съзнанието. Значи още по-малко Животът може да се разглежда като движение.

Сега, да проследим вашата мисъл още по-нататък. Как мислите, постоянно нещо ли е съзнанието? Не е постоянно. Може ли тогава Животът да се измерва с непостоянна мярка? Ако съзнанието е

постоянно нещо, нека го подложим на десетдневен пост, да видим ще запази ли формата си или ще я измени. При това положение ще забележим, че съзнанието, което първоначално е било светло, постепенно започва да потъмнява. Когато съзнанието ви е светло, вие сте тих, спокоен, доволен. Щом започне да потъмнява, вие ставате нервен, недоволен, не можете да се контролирате. Следователно, ако съзнанието е постоянна, неизменна мярка, може да се каже, че Животът е съзнание. Но невъзможно е Животът да се сравнява с една непостоянна, изменчива величина, каквато е съзнанието. Художник нарисува една хубава картина и се радва на картината си; на какво се дължи неговата радост – на картината или на друго нещо? Може ли човек да се радва на предмет, в който няма никакъв Живот? Може ли да се радва на един скъпоценен камък? Не може да се радва човек нито на картина, нито на някой скъпоценен камък. Друго нещо предизвиква Радостта. Млад момък обича млада мома; ако този момък намери един скъпоценен камък и го подари на своята възлюбена, той ще се радва. Радостта му обаче не се дължи на скъпоценния камък, а на това, че го е дал на възлюбената си. Ако тя не съществуваше, скъпоценният камък за него нямаше да има никаква цена.

И тъй, нека всеки си отговори в какво се заключава неговият живот. Мислете върху този въпрос. Спрете се специално върху думата *живот* и наблюдавайте как ще я почувствате дълбоко в себе си, с какво е свързана тази дума у вас. Не търсете какво са казали философите или учените за живота. Важно е как е поставена тази дума за самите вас. Изговорете думата *живот* на срички, проточено, във вид на песен, като наблюдавате какво впечатление ще произведе. На пръв поглед тази дума изглежда обикновена, но в нея се съдържа една от великите истини на Природата. Вие не сте си задавали въпроса живеете ли, за да почувствате колко е интересен Животът.

Сега вие минавате за ученици от специален клас. Но представете си, че вземете всичките си теми за Живота и ги прочетете на един тежко болен. Как мислите, могат ли вашите теми да събудят Живота в този болен? На какво мязат темите ви? Лягате вечер, заспивате, а сутринта разправяте, че сте ходили някъде, разхождали сте се, срещали сте се с много хора. Вярно ли е това? Тялото ви е било на леглото, краката и ръцете ви не са се мръднали от мястото си, с какво сте ходили тогава? Будни ли сте били или в спящо състояние? Спали сте. Ако бяхте будни, вие трябваше да помните де сте ходили. Такова е вашето състояние и в будния ви живот – вие мислите, че сте будни. Не, не сте будни. Вие още спите, но време е вече да се събудите. Само аз не казвам, че спите; и вие сами казвате това. Когато някоя нова идея влезе в ума ви, казвате: „Пробудих се! Чудно, как съм спал досега!“ Като се намерите в по-голяма светлина, казвате: „Сега виждам вече, като че се пробуждам от дълбок сън.“ Че сте в спящо състояние, това се вижда от обстоятелството, че всички предмети около вас, всички понятия за нещата са разхвърляни, несвързани във вашия ум. Като казвам, че се намирате в спящо състояние, не ви критикувам, но искам да ви дам нова насока да мислите.

Какво означава думата *спящ*? Представете си, че отивате при един учител по музика, искате той да ви учи. Учителят ви показва цигулката, лъка, отваря нотите и гледа какво ще направите. Вие виждате цигулка, лък, някакви точици, чертички – едни нагоре, други надолу – и си отивате. Това още не е музика. Вие сте интелигентен, способен, имате желание да учите музика. На другия ден пак отивате при учителя си. Той ви показва същите неща, но същевременно ви дава лист и молив и гледа какво ще правите. Вие взимате молива и започвате да описвате какво представляват цигулката, лъкът, нотите и т.н. И това още не е музика. На третия ден отивате при учителя си, взимате цигулката и лъка в ръце и започвате да се упражнявате. Учителят ви

посочва как да държите цигулката и лъка, как да свирите. Така продължавате ден след ден, докато най-после дойдете до положение сами да свирите. Всички ноти трябва да минат през ума, през съзнанието ви и тогава да кажете, че знаете вече какво нещо е музиката. Такова нещо е Животът. Докато не знаете да свирите, вие бяхте спящ за музиката; щом се научихте да свирите, вие се събудихте за музиката. Опитали ли сте Живота? Казвате, че Животът е радост. Опитали ли сте Радостта? В Живота има много скърби. Опитали ли сте тия скърби? Хората още не са изпитали истинските скърби. Една и съща ли е скръбта на овцата, която губи живота си, и на човека, който губи шапката си? Каква скръб е тази, че някой изгубил шапката си? Никаква скръб не е това, то е чиста илюзия. Една скръб познавам и тя се предизвиква при загуба на Любовта. Няма по-голямо страдание, по-голяма скръб за човека от тази, да опита веднъж Любовта и след това да я изгуби. Тази скръб е истинска, реална скръб. Следователно може да се скърби само за Реалното, а не за илюзиите в Живота. Кога се радва човек? Когато намери изгубеното.

Две важни неща има, които Животът изисква: те са храната и водата. Значи гладът и жаждата са две силни неща, които лишават всички същества от Живота. Когато човек гладува, Животът в него се проявява, изисква храна. Докато не приеме тази храна, той изпитва мъка, безпокойствие, страдание; щом приеме храната, в него настава мир, доволство. Така разбират простите, неучените хора Живота. Казвате: „Само вода и храна ли са нужни за Живота?“ Много са елементите, които Животът изисква. Ще ви дам следния пример: затварят едного в една стая и от време на време му донасят хляб и вода. Седи той в стаята година, две и всички знаят, и той сам знае, че е жив, живее в тази стая. След време изваждат този човек от стаята и го оставят в една хубава градина. В градината той вече може свободно да се разхожда, да диша чист въздух, да се радва на светлината. Той казва:

„Сега вече живея!“ Не се минава много, завеждат този човек в една богата библиотека и го оставят там да чете каквото иска – по свобода и по разположение. Този човек се чувства доволен, щастлив и казва: „Сега живея още по-добре, започнах вече да разбирам смисъла на Живота.“ Както виждате, този човек и в първия случай живее, но като затворник; и във втория случай живее, но е свободен от затвора; в третия случай живее като човек – с всички нужди на своето външно и вътрешно естество.

Животът трябва да се разбира във всички негови най-тънки прояви, във всички негови тънки изисквания. Който изпитва Живота в неговите тънки и разумни прояви, той всякога е доволен, защото кръгът на неговата деятелност се разширява. Той изпитва приятно чувство на растене, на живот в своя ум, в своето сърце, в своята душа. Аз употребявам думата *душа*, но за вас тя е нещо неопределено. Душата е нещо извън времето и пространството – с нищо не се мери, душата обхваща времето и пространството. Какво са всъщност времето и пространството? Това са две временни мерки, с които се определят нещата на физическия свят. Животът предизвиква едно топло, нежно чувство в човека. Който е изпитал това чувство, той никога не може да го забрави. Представете си, че се качвате по една хлъзгава скала, вървите бавно, внимателно, но по някаква случайност се подхлъзвате. В този момент един ваш приятел ви хваща за ръката и ви задържа. При тази смяна на чувства, пред ужаса, който изживяхте, и при подкрепата, която получихте, у вас се събужда нежно, топло чувство – проява на Живота. През каквито перипетии и да минете в живота си, вие никога няма да забравите това чувство. То е толкова по-силно, колкото любовта на приятеля ви е била по-голяма. Той ви е подкрепил с риск на живота си. Анализирайте това чувство в себе си, за да разберете поне външната страна на Живота.

Какви качества приписват днес на Живота? Казват, че Животът носи радост, скръб и движение. Други поддържат, че Животът е състояние на душата, в което тя се самосъзнава, т.е. съзнава, че живее, че се намира в хармония със себе си, с великите закони на Природата. Да бъдете в хармония със себе си, това значи всичко във вас да бъде в пълен ред и порядък. Представете си, че имате хубава, добре наредена градина, всичките ѝ пътеки – постлани с пясък и вие се разхождате из пътеките ѝ доволен, щастлив. По невнимание обаче каквото сте носили, забравяте го на пътеките – тук някое гърне, там някое столче, другаде разхвърляни камъни. Прибирате се вечерта вкъщи доволен, че всичко е в ред и порядък. Случва се, че същата вечер още, увлечен в своите философски размишления, пожелавате да излезете в градината, за да се разходите, да подишате чист въздух. Както вървите из пътеките, спъвате се в гърнето и се чудите кой е оставил това гърне на пътя ви. После се спъвате в столчето или в някой камък и се чудите кой е оставил тези неща на пътя ви. Забравяте, че вие сами сте оставили тези работи из пътечките на градината. Като се блъскате от предмет на предмет, най-после казвате: „Чудно нещо, как се е обърнал светът с главата надолу!“ Кой е обърнал света в това положение? Вие самите – сами вие сте обърнали вашия свят с главата надолу, сами вие сте поставили пречки по пътя на вашия живот, а после се чудите кой ги е поставил. Спъвате се в нещо и започвате да скърбите. Трябва ли да скърбите, че се е прекатурило едно малко столче? Ще скърбите ли, че сте се спънали в нещо и сте паднали на земята? Вие трябва да скърбите, ако разберете, че някой ваш неприятел е поставил тази пречка на пътя ви. Но ако знаете, че сами сте причина за това, няма защо да скърбите. И тогава не остава нищо друго, освен да се наведете, да вдигнете пречката от пътя си и да я турите настрана.

Следователно, като изучавате Живота, започнете от най-съществените, от най-елементарните му прояви. Що се отнася до същината на Живота, това е въпрос, който никога няма да разрешите. Да разберете същината на Живота, това значи да разберете какво представлява Бог в своята пълнота. Невъзможно е да разберете Бога във всичката Негова пълнота. Вие не можете да разберете дори каква е будността на Неговото съзнание. Той всеки момент е буден, съзнанието Му обгръща всичко, чувства се господар, неограничен, мощен в своите възможности да направи каквото пожелае. За вас това е непонятно. Вие съзнавате в себе си, че не можете да направите това, което желаете, и се чувствате нещастен. Няма защо да страдате, тъкмо в безсилието ви се заключава вашето растене. Днес сте изпълнени с радост, скачате, пеете, мислите, че всичко можете да направите; утре виждате, че нищо не можете да постигнете. Днес се качвате, утре слизате, но не знаете защо се качвате и защо слизате. В тези контрастни състояния именно вие растете. Ако ви попитат защо сте дошли на света, нищо не можете да кажете. Отде сте дошли – пак нищо не знаете. Някои философи, учени казват, че сте дошли от другия свят, но вие не помните това. Имате ли някакви спомени от другия свят? Не само това, но вие не помните дори нещо от първата си годишна възраст, от първата година на раждането. Помните ли нещо от първата година на своето детинство? Нищо не помните. И от втората, и от третата година на детинството си нищо не помните. Може би едва в четвъртата година на детинството ви е станало слабо пробуждане на съзнанието и вие сте запазили някакви спомени от това време.

Като разсъждавате така, като се анализирате, ще видите, че има мъчни въпроси за разрешаване, които трябва да оставите настрана. Например, какво бихте писали върху темата: „Що е Бог“? Едни ще пишат, че Бог представлява онази Първична велика сила, която е

създала света, прониква атомите и молекулите и ги движи, тя е създала целия Космос, всички светове, океани и морета и т.н. Това не е Бог. Други ще пишат, че Бог е Любов. В какво се заключава тази Любов? Когато Бог, т.е. Божията Любов прониква в човека, той изпитва в себе си топло, широко чувство към всичко живо в света. Този човек не е дребнав, той гледа на нещата правилно. Нищо не е в състояние да го изкара от равновесието му. И милионите му да оберат, и къщите му да отнемат, той не трепва. Той знае, че онова топло, велико чувство, което изпитва в себе си, струва повече от всякакви богатства в света. Той знае, че нищо в света не се губи. Като го оберат, той влиза в ония, които са го обрали, и пак става господар. Когато една форма се разруши, Животът минава в друга форма и това чувство пак се запазва. Няма форма в света, която може да ограничи това чувство. Не е страшно формата да се разруши, но страшно е, когато човек изгуби това чувство, когато Любовта го напусне. Който има това чувство в себе си, и мечка да срещне на пътя си, той ще остане тих и спокоен. Защо? Той ще влезе в мечката, със съзнанието си разбира се, и тя ще отстъпи. Човекът на Любовта знае, че Единният живее във всички същества. Докато гледате на всички хора, на всички живи същества като на нещо отделно от вас, от вашето съзнание, вие винаги ще страдате. Тогава и мечка ще ви напада, и хората ще ви пакостят. На всички същества гледайте като на съзнания, през които протича един и същ Живот. Един е Животът, едно Съзнание прониква всички живи същества.

Сега ще ви дам една задача, един опит да превърнете едно свое скръбно състояние в радостно. Представете си, че ставате рано сутрин и дълбоко в себе си изпитвате голяма скръб. Искате да работите – не ви се работи, искате да се разговаряте с някого – не ви се говори, никого не можете да търпите, никого не обичате. Скръбта ви се все повече увеличава и дохождате до голямо отчаяние. Какво трябва да

направите при това положение, как ще си помогнете? Ето какво ще направите: за един момент само станете тих и спокоен в себе си и прекарайте скръбното си състояние в съзнанието си. След това опитайте се чрез законите на хармонията да го трансформирате. Ако успеете да постигнете това, ще забележите, че една малка Радост прониква съзнанието ви и скръбта ви постепенно се омаломощава, докато съвършено изчезне. Значи Радостта прониква скръбта и тя съвършено изчезва. Тогава човек намира, че няма защо да скърби. Ако става обратното, тогава пък скръбта прониква Радостта и я изпъжда навън. Това всеки е опитал: днес спечели сто лева – радва се, утре изгуби тия сто лева – скърби. Тези скърби и радости са временни, преходни, но чрез тях човек расте и се развива. Това са опитности, през които всеки от вас е минал, и всеки ден минава. Например вие сте ученик в окултна Школа, намислите нещо хубаво и се радвате, доволен сте от себе си. Дойде Учителят ви при вас и каже, че сте първокласен невежа, че нищо не знаете; вие веднага повярвате и падате духом, изгубвате разположението си. Питам трябва ли ученикът веднага да се обезсърчава? Ако той има знания, могат ли тия знания само от една дума на Учителя да се унищожат? Ти носиш на гърба си раница, в която има четиридесет килограма злато; среща те един познат и те пита: „Какво носиш в раницата си?“ – „Нося четиридесет килограма злато.“ – „Лъжеш се, никакво злато нямаш в раницата си.“ – „Нямам ли, ей сега ще ти докажа!“ Сваляш раницата от гърба си и започваш да броиш. Казвам: такова нещо е истинското Знание. Който има Знание, той не може да се усъмни в него. И затова като ви кажат, че нищо не знаете, ще свалите раницата от гърба си и ще почнете да проверявате знанието си.

Задачата на окултната Школа е да освободи учениците си от отживелите времето си схващания, които миналите векове са наслоили в съзнанието им. Разбиранията на сегашните хора са

подобни по стойност на книжните пари, на банкнотите, с които те си служат. Например днес златото е скрито и хората си служат повече с книжни пари, които всеки ден губят от стойността си. Значи има нещо несигурно в живота на хората, от което те трябва да се освободят. Същото може да се каже и за знанието. В подсъзнанието на човека има складирани известни мисли, известни идеи, които не са реални, които нямат положителна стойност. За тази цел съзнанието ви трябва да се раздвижи, за да се освободите от нереалните си знания и да оставите само ония, които са свързани с известни опитности и преживявания. Ако сами не можете да си помогнете, ще повикате някой ваш приятел, той да свърши тази работа. Ако разбира законите, приятелят ви ще промени вашето състояние и вие ще видите, че това знание, на което до този момент сте давали значение, днес нищо не струва. Тези промени в състоянията наричаме окултни масажи. И медицината препоръчва масажите, и окултизмът ги препоръчва, но при условие умът на ученика да бъде съсредоточен, концентриран. Каквито и опити да правите, ще знаете, че всички няма да бъдат сполучливи. Ако от сто опита десет излязат сполучливи, те са достатъчни, за да придадат нещо към вярата ви в законите на Разумната Природа.

Да се върнем пак към основната идея – към Живота. Мнозина казват, че Животът е движение. Движение има само там, дето функционира онова приятно вътрешно чувство на Любов към всички живи същества. Дето функционира това чувство, там е Животът. Като ставате сутрин, вие трябва да изпитвате това чувство в себе си, за да можете през целия ден да бъдете добри, активни, с импулс за всяка работа. Това значи да чувствате импулса на всяко живо същество, по-високо или по-низко от вас.

Първият закон на Живота е поляризирането. Това показва, че кръгът, който представлява целия Живот, е разделен геометрически

на две равни половини. Буквата *ж*, с която започва думата *живот*, е съставена от двете половини на кръга, обърнати в противоположна посока и свързани помежду си с диаметъра на кръга. Това движение се продължава до безконечност. Тези криви линии се наричат параболи. Ако едно тяло се движи по такава крива линия, то ще отиде в безкрайността. Когато едно тяло тръгне от палеца на дясната ръка и се движи нагоре по показалеца, след една, след десет, след сто, след хиляда или повече години то ще се върне през лявата ръка, като слезе от показалеца и стигне до палеца долу на същата ръка. Като съедините върховете на двата палеца и на двата показалеца на двете ръце, ще се образува формата на човека. Тези два полукръга, образувани при разтварянето на палеца и на показалеца на двете ръце, представляват поляризирането на човешкия живот. Следователно човек е произлязъл от движението на тия два кръга. Кръгът пък представлява Божественото съзнание, в което човек се движи. Това съзнание е общ център на всяко движение.

Вторият закон, по който върви развитието на Живота, е слизането и възлизането. При слизането става смаляване, а при възлизането – разширяване, уголемяване. При тези две положения топлото, нежното чувство в човека ту се губи, ту отново се проявява, т.е. ту се смалява, ту се разширява. Това приятно чувство трае само миг, но когато се изгуби, в съзнанието на човека остава известна празнина. Най-малката причина е в състояние да доведе човека в положение да изгуби това приятно, красиво чувство. Но както сте изгубили това чувство, така можете да го придобиете. Следователно схващайте Живота като момент – той се проявява във време и пространство, но е извън времето и пространството. Въз основа на това Животът не може да се обхване, но може да се почувства. Ето защо човек само констатира, че се е проявило или че е изчезнало това чувство, но кога е станало това не може да се

определи. Моментът, в който се проявява Животът, е извън времето и пространството.

Ако теглите права линия през средата на човешкото лице, ще се образува буквата *ж*. Това показва, че човешкото лице се поляризира, т.е. разделя се на две части, в едната от които на първо място седят чувствата, а на второ място – мисълта. В другата част на лицето е точно обратно – на първо място са мислите, а на второ – чувствата. Когато говорим за човека на плътта, т.е. за човека, който слиза, разбираме, че в него чувствата са взели надмощие над разумния Живот; когато се говори за духовния човек, разбираме, че разумният Живот в него е взел надмощие над чувствата. Това се вижда по самото лице на човека: когато низшите чувства взимат надмощие над мислите в човека, долната част на лицето му огрубява, разширява се; ако в него преодоляват възвишените мисли и чувства, тогава горната част на лицето му се стеснява и става по-нежна. Това е диагноза, по която се определя движението на вътрешния живот в човека.

В продължение на една седмица правете следното наблюдение върху себе си: като ставате сутрин, следете съществува ли това приятно чувство у вас. То е неизменно чувство и съществува във всеки човек, но вие трябва да се наблюдавате, да го схванете правилно и да го отделите от другите чувства. Щом се концентрирате в себе си, ще схванете това приятно чувство на Живота, ще го отбележите, без да критикувате. Едни ще забележат, че това чувство се проявява в ума, други – в сърцето, а трети – в съзнанието им. Ако е в съзнанието им, те ще го възприемат във вид на малка, нежна, приятна светлинка. Тя излиза от центъра на тяхното съзнание във вид на някаква разумна сила. Достатъчно е най-малкото докосване до тази светлинка, до тази разумност, за да преобрази човека, да го застави да гледа разумно на нещата. Това значи пробуждане на съзнанието, това значи Разумен живот. Когато изпаднете в мрачно състояние, този светъл център

постепенно започва да потъмнява, около него се образуват малки черни точици, които са в постоянно движение. Като се движат, те заоблачават светлите лъчи на този център.

Сега, пожелавам ви като ученици на окултна Школа да живеете и да се ползвате от своята собствена опитност, а не от опитността на другите хора. Докато се ползвате от вашата опитност, вие ще седите на Вечната канара, дето няма никакви опасности, никакви изненади. Ако нямате свои опитности, всеки може да ви измами и подхлъзне. Ще кажете, че еди-кое си било реално, еди-кое си не било реално. Питам ти живееш ли? Ако живееш, ако си на Вечната канара, там всичко е реално. Това лесно може да се провери. Как? Вземи свещта на твоя живот и виж можеш ли да четеш на нейната светлина. – „Не мога да чета." Щом не можеш да четеш, ти не си в Реалността. Ела сега при мене и виж можеш ли да четеш на свещта на моя живот. – „Мога да чета." Щом можеш да четеш, сега и двамата сме в Реалността. Тази Реалност никога не се изменя. И мъчениците, в които е развито чувството на Живота, никога не се изменят. Мъченията, гоненията, страданията не са в състояние да ги разклатят, да ги разколебаят, те всякога запазват своята Радост.

Следователно дойдете ли до Живота, не го търсете вън някъде, било в Космоса, било в Слънцето. Де е Животът? – В самите вас. Вглъбете се в себе си, ако искате да намерите Живота. Това чувство на Живота, което окултистите наричат Божествено съзнание, се движи с неимоверна бързина. То се движи с такава бързина, че в един момент само можете да отидете дето искате – на Слънцето, на Сириус, на Венера и т.н. Понеже това движение е абсолютно, то като че поглъща всички останали движения, а неговото остава незабелязано. Онези от вас, които нямат тази опитност, казват: „Може да е така, може и да не е така." Обаче някога, когато се домогнете до това чувство в себе си, ще видите с каква голяма бързина то се движи. Тогава вие ще почувствате, че цялата Вселена, всички живи същества – от най-малките до най-големите, от

мушиците до Ангелите – са вътре във вас. Това движение се проявява навсякъде, то е Животът. Желая ви това чувство да се прояви у вас и всички да съзнавате Живота в себе си. Направете опит за цяла седмица да се наблюдавате, да видите дали ще откриете това чувство в себе си. Все ще откриете нещо. Всички древни школи са учили, че човек не може да познае живота на другите хора, докато не познае своя живот. Не мислете, че сегашният ви живот е лош. Не, той е най-добрият живот, който сега можете да имате. Засега по-добър от този живот не може да ви се даде.

Следния път ще подложа на изпит едного от вас, за да видим какво е разбрал от лекцията. Всички ученици ще му кажат по една обидна дума, за да видим как ще може той да ги трансформира. Не е лесно да се издържи такъв изпит. Разбира се, този, който се подложи на изпита, трябва да има здрав гръбнак, да издържа. Не мислете, че ще минете без такива изпити. Всички ще минете през сито. Страшен е този изпит! Той е цяла операция, за която се изисква голямо присъствие на духа. Когото подложат на изпит, поставят го в реторта* и там започват изпитанията. Мнозина от вас, като се видят в реторта или на операционната маса, ще кажат: „Не се надявахме, че тези хора, толкова благородни, могат да постъпват по този жесток начин с нас.“ Вие трябва да знаете, че в Школата често прилагат следния морал: започват зле, свършват добре. Щом крайният резултат е добър, постъпките са морални. За нас важат крайните резултати. Не мислете, че ние искаме от вас да се откажете от живота си. Не, ние искаме да ви посочим правия път; ние искаме да се даде ход на всичко онова, което от векове е вложено в душите ви; ние искаме да се даде ход на всички семенца, на всички сили у вас – да се развият, да се облагородят. Ако това не се постигне, така, както сега живеете, вие ще се спънете в развитието си. Тази е причината, поради която окултните школи са се криели от хората. Защо? Като не разбират законите, със своето

любопитство хората са им причинявали ред пакости. Те са постъпвали с тях, както и до днес още някои постъпват с цъфналите дръвчета: минава някой човек покрай едно цъфнало дърво и без да мисли много протегне ръката си и откъсне един клон. Така се изреждат около десетина души и всеки си откъсне по един клон, докато дървото се осакати. Когато човек прави някои опити, има опасност, като минат няколко души покрай него, всеки да си откъсне по едно клонче и да му причинят известна вреда. Затова именно Христос е казвал на учениците си да се пазят от свинете. Когато цветята и дърветата цъфтят, радвайте се отдалеч на миризмата, на благоуханието им, но по никой начин не се докосвайте до цвета им. Такъв е великият закон на Природата.

Сега ще направя една аналогия: когато ученикът или студентът се интересува от предмета, който учителят или професорът преподава, последният е особено разположен към него; ако ученикът е небрежен към уроците си, и професорът е невнимателен към него. По същия начин, когато и ние се интересуваме от този важен психологически момент на Живота, Съществата, които стоят по-високо от нас, които са завършили своята еволюция, започват да се интересуват от нас и да ни помагат. Между тяхното и нашето съзнание се образува вътрешна връзка. Тези Същества са близо до вас, но за да ги почувствате, съзнанието ви трябва да се пробуди, да се прояви нежното чувство на Живота във вас. Тогава вие ще почувствате, че има Живот и там, дето не сте допущали; вие ще почувствате, че този Живот е разумен – нещо, което не сте мислили; тогава ще започнат в света да се втичат интелигентни сили оттам, отдето не сте подозирали. Такъв ще бъде резултатът от първия ви опит. При това положение, ако сте намислили да отидете, например, на Мусала, едно от тия Разумни същества ще ви проговори и точно ще определи програмата на вашето пътуване. То ще ви каже в колко часа ще тръгнете, през кой път ще минете, на кой

километър ще ви срещне мечка, но да не се уплашите и т.н. Тръгвате за Мусала и всичко става така, както ви се каза. След това ще ви се каже, че ще ви срещне един старец, който ще ви спре и ще се разговори с вас; по-нататък ще ви срещне млада мома, която ще ви се усмихне само. Вървите вие и наистина се случва точно така, както ви е било предсказано. Като се върнете дома си, вие си спомняте всичко това и казвате: „Говори ли ми някой или не?“ Говори ти, разбира се. Това Същество прави и втори, и трети опит с вас; то казва: „Ще отидеш на еди-кое си място, ще разровиш там и ще намериш съкровище.“ После ще отидеш навътре в гората, на разстояние около десет километра, ще разровиш земята на това място и ще намериш един ценен ръкопис. Ще откриеш ключа на този ръкопис и ще го прочетеш. Питам илюзия ли е това или реалност? – Каквото ви се каже, всичко се сбъдва. Обаче, когато духовете говорят, не излиза така – каквото духовете ви кажат, нищо не се сбъдва. Когато разумните, възвишените Същества ви говорят, всичко е абсолютно вярно, без никакво изключение.

Най-после, след като направите тези няколко опити, вашият приятел ще ви каже: „Внимавай в живота си, понеже ние всичко виждаме. Внимавай в мислите, желанията и постъпките си, понеже ние всичко знаем.“ Тогава вие ще повярвате на това чувство в себе си и ще придобиете ценна опитност. И пак ще чуете гласа на вашия приятел: „Винаги бъди внимателен!“

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

4-та лекция от Учителя, държана на 25 октомври 1922 г., София.

НАГЛАСЯВАНЕ НА СИЛИТЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Чете се резюме на темата „Отличителните черти на Живота“.

Какво се разбира в математиката под думата *координата*? (– *Координатите са величини, които в една координатна система определят положението на точките).* Представете си, че имате четири координати на една точка. Еднакво ли е отношението им към началото? Не е еднакво. И тъй, под координиране разбираме съотношение, нагласяване на силите.

Представете си, че имате една точка в пространството – тази точка е жива. Щом е жива, тя се намира в движение. Ако имате две такива точки, те образуват права линия, която има само едно измерение – дължина. Тъй щото, когато две точки се движат съзнателно, те образуват права линия, която има понятие само за едно измерение. Точките могат да се движат само по тази права, но в две посоки – нагоре или надолу. Имате две точки *A* и *B*, които се движат в две противоположни посоки; след известно време тези точки ще се срещнат в една и съща точка, но не могат да се разминат. Ако запитате тези точки могат ли съществата от техния свят да се разминават, те ще отговорят: „Според законите на нашия свят, когато две същества се срещнат в една точка, те не могат да се разминат. У нас съществата се срещат само лице с лице, а като се връщат, обръщат се с гърбовете си.“ Значи на отиване те са обърнати с лицата си, а на връщане – с гърбовете си. Защо е така? Защото те не могат да се

разминават. Обаче в света, в който хората живеят, те отиват и се връщат с лицето си напред.

И тъй, отношенията между съществата са математически формули, които трябва да се преведат, за да могат съзнателно да се прилагат. Значи две същества, които се движат само по права линия, ще познават само един момент – точката. В тяхното съзнание линията представлява сбор от множество точки, без да подозират, че тия точки образуват права линия. И ако ги запитате съществува ли права линия в света, те ще кажат: „Може да съществува някоя права линия, но тя е извън нашия свят." Следователно според тях точката е единицата, с която те измерват света. Те разглеждат точката като безкрайна единица, т.е. като 1^n. Числото *n* не означава величина, която може да стане безкрайно голяма, защото за всеки даден момент и за всеки даден случай всяко нещо в света се измерва със специфична мярка. Всички неща не се измерват с една и съща мярка. Например величините от едноизмерния свят могат да се измерват с линейния метър. Обаче може ли дадена плоскост да се измерва с линейния метър? Не, плоскостта, като величина от двуизмерния свят, се измерва с квадратния метър. И плоскостта е живо, съзнателно същество, което има своя специфична единица за измерване. Когато съществата от едноизмерния свят третират въпроса за правото, те дохождат до относителни заключения. Например съществата, които се движат само по права линия, казват за себе си, че са най-правите същества. Защо? Защото се движат само по права линия, друго движение не познават, те не познават кривата линия. Питам тия същества: „Можете ли да забиете някому нож в гърба?" – „По никой начин." – „Ами в гърдите?" – „Можем." – „Защо?" – „Защото за нас съществува само лице, но не и гръб." Ако едно от най-разумните същества на едноизмерния свят намери начин за излизане от условията на правата линия, от условията на едноизмерния свят, като

огъне правата линия в окръжност, то при движението си съществата *А* и *В* ще се допрат гръб с гръб. Това движение наричаме падане. Тези същества сами ще се чудят как са дошли в положение да се допрат с гърбовете си. Такова е положението на падналите, на грешните хора в света. Те не се гледат лице с лице, но се гледат гръб с гръб. Грешните хора са хора на едноизмерния свят. Който знае законите, може да ги застави да се разминат. Обаче за съществата от първото измерение това е невъзможно.

Питам: точката, в която се намира някое от тия същества, може ли да се придвижи под прав ъгъл, т.е. в перпендикулярна посока на правата, към която тя принадлежи? Не може. Защо? Защото тази точка може да се движи само в една посока. Ако можете да фотографирате движението на съществата от едноизмерния свят, това движение ще се яви като права линия. Но помръдванията на самите същества ще се отбележат като точки.

Ако точките на правата се придвижат перпендикулярно на себе си, те ще образуват плоскост. По какво се отличава плоскостта от правата? Правата е граница на плоскостта. Правата има една безкрайно отдалечена точка, а плоскостта има една безкрайно отдалечена права. Какво има зад тази права? Нищо? Но това *нищо* е граница на реалността, на проявеното. Зад това *нищо* седи проявеното. Това *нищо* ни най-малко не показва, че няма друга възможност за проява на непроявеното. Вие се чудите как може нищото да даде нещо? Ами как може имагинерната, въображаема единица, която е едно *нищо*, като се повдигне на четвърта степен, да даде една реална единица?

Сега да оставим настрана света на едното измерение и да минем към света на двете измерения. Срещам две същества, които седят на два противоположни полюса, и ги питам могат ли да се срещнат, могат ли да съединят в една точка двата края на правата линия. Те казват, че за тях това е невъзможно. Това значи: две същества, които

са на две противоположни мнения, по никой начин не могат да седят на едно място. Това е вярно за техния свят. Обаче ние им доказваме, че това е възможно. Как? Като образуваме кръга. Следователно двете крайни точки на правата линия са крайните предели на разкъсания кръг. Тия две същества, които мислеха, че техните възгледи са диаметрално противоположни, вследствие на което не могат да се съединят на едно място, при известни условия могат да образуват кръг, могат да се съединят в една точка. Ако запитате съществата на двете измерения дали в техния свят има плоскости, те ще ви кажат, че в техния свят съществуват линии, но не и плоскости. Според тия същества светът е създаден само от точки и линии. Питам тия същества: „Ако линиите на вашия свят се придвижат перпендикулярно, какво ще се образува?“ – „Не знаем, това знание е трансцедентално, извън нашето съзнание, извън опита.“ Те не подозират, че като се движат линиите в перпендикулярна посока, ще се образуват безброй светове, подобни на техния, които заедно ще образуват плоскостта. Ако плоскостта се придвижи перпендикулярно на себе си, ще образува куба.

И тъй, ако правата се придвижи перпендикулярно на себе си, ще образува плоскост; ако плоскостта се придвижи перпендикулярно на себе си, ще образува куб. Кубът е тяло, което има три измерения. Към триизмерния свят се отнасят хората. Ние питахме съществата от първото и второто измерение какво е мнението им за движението в техния свят, но няма да спрем дотук. Сега искаме да знаем какво е мнението за движението и на съществата от третото измерение. Питам могат ли всичките точки и всичките граници на куба да се съберат на едно място? Колко плоскости има кубът? Шест. Колко ръба? Дванадесет. Могат ли ръбовете на куба да се съединят на едно място? Невъзможно е нито точките, нито границите, нито ръбовете на куба да се съединят на едно място. Представете си, че имате двадесет

и четири куба с различно боядисани страни, един от които заема централно положение спрямо останалите. Ако централният куб измени мястото си, и останалите кубове ще се разместят. Можете ли да кажете какво положение ще заеме всеки куб по отношение на централния? При това разместване на кубовете ще видите, че нито точките, нито страните на тия кубове могат да се съберат на едно място. Четириизмерното тяло, ограничено от осем куба, се нарича тесаракт. Движението на кубовете в тесаракта е от периферията към центъра.

И тъй, четириизмерният свят се характеризира с четири координати. Той е свят на време и пространство. Затова именно простите хора казват, че времето оправя всичко. Тесарактът е тяло от четвърто измерение. Четирите измерения определят отношенията между съществата. С тези измерения си служи и математиката. Те имат приложение и в практическия живот на хората. Например хората имат известни морални възгледи за правото, за отрицателните и положителните величини и с оглед на своите възгледи се произнасят за нещата. Някои поддържат, че отрицателните величини не могат да се превърнат в положителни, обаче това не е вярно. При известни условия отрицателните величини могат да се превърнат в положителни. Например един човек има една малка сума в себе си, но му трябват още десет хиляди лева; той отива при един банкер и взима десет хиляди лева назаем. Банкерът е имал на разположение сто хиляди лева, но като е дал от тях десет хиляди лева, в касата му са останали сто хиляди минус десет хиляди лева. Онзи пък, който е имал една малка сума, прибавя към нея десет хиляди лева и сумата му се увеличава. Обаче след време дохожда падежът на полицата и той трябва да плаща. Като изплати дълга си, останалите му пари са минус десет хиляди лева. В този случай в касата на банкера сумата се увеличава с плюс десет хиляди лева.

Когато става въпрос за парични взимания-давания, хората се натъкват на ред престъпления. В какво се заключават тия престъпления? Който дава пари назаем, той създава условия за престъпления. Защо? Защото онзи, който е взел парите и не може да ги върне навреме, се принуждава да лъже. Който връща парите навреме, минава за честен човек. Онзи пък, който дава пари назаем, той минава за благодетел. Това са външни положения, от тях не може да се съди за характера на човека. Представете си, че вие имате десет хиляди лева в касата си и разчитате на тях – върху тия десет хиляди лева вие градите своето щастие. Дохожда една вечер един ваш познат и задига парите ви. Като разберете, че този човек ви е обрал, вие казвате по негов адрес ред лоши думи. След няколко дена същият човек се дегизира и влиза в дома ви, започва да се разговаря с вас. От дума на дума вие повдигате въпроса за десетте хиляди лева и се оплаквате, че ви обрали. – „Лесна работа, аз мога да ви помогна, да ви дам други десет хиляди лева – богат човек съм, разполагам с пари, няма да усетя даже, че съм извадил нещо от касата си." – „Крайно ви благодаря, не съм срещал толкова благодетелен човек в живота си!" Питам заключенията ви в първия и във втория случай верни ли са? Онзи, който ви обра, и онзи, който ви подари десет хиляди лева, са едно и също лице. Възможно ли е тогава едно и също лице да бъде и престъпник, и благодетел?

Оттук ще извадим следния извод: в отношенията си, в проявите си хората могат да бъдат и добри, и лоши, но по същество те нито са добри, нито са лоши. Какво показва това? Че в даден момент човек може да работи с отрицателни величини, а в друг – с положителни. В този смисъл ние можем да означим злото като отрицателна величина, която създава страдания на хората, а Доброто – като положителна величина, която причинява радости на хората. В Природата обаче и отрицателните, и положителните величини имат

една и съща стойност. Но за нас не е така. Защо? Защото мерките, с които ние определяме нещата, са различни: мярката за едного не е мярка за другиго. При това положение ние се натъкваме в математиката на тъй наречените несъизмерими величини. Например на какво е равно лицето на кръга? Лицето на кръга е равно на $\pi.R^2$, дето π е равно на 3,14..., т.е. то е несъизмеримо число. Буквата R означава радиуса на окръжността, който може да бъде най-различно число. Кръгът е емблема на нещо, той се отнася към величините от четвърто измерение. Кръгът означава времето. Той може да се измерва с други величини, затова именно се говори за квадратура на кръга. Щом е така, трябва да знаете, че в Природата съществува абсолютна величина, с която всичко може да се измерва. При движението си тази величина присъства едновременно навсякъде с всичките си точки, колкото неуловими да са те. Каква е тази мярка хората не могат да разберат, за тях тя всякога ще остане непонятна.

Следователно кръгът представлява идеалният свят за първото измерение, кубът представлява идеалният свят за второто измерение, тесарактът представлява идеалният свят за третото измерение. Тесарактът е ограничен от осем куба. Той не може да се нарисува, т.е. не може да се сложи на плоскост. Както плоскостта е граница на куба, така кубът е граница на тесаракта. Можете ли да си представите тесаракта и да видите как се движи в пространството? За обикновеното съзнание това е невъзможно, но невъзможните неща за един свят са възможни за друг свят. Следователно възможно е двама души да се примирят, възможно е омразата да се превърне в Любов, възможно е лъжата да се превърне в Истина, възможно е неправдата да се превърне в Правда.

Какво е понятието на съвременните хора за лъжата? Представете си, че един човек взима от вас десет хиляди лева назаем и обещава, че след известен срок ще върне парите. Дохожда срокът, но той не устоява

на обещанието си. Продължава срокът за още няколко месеца и пак фиксира дата, на която ще изплати дълга си. Дохожда и този срок, но той пак не издържа на обещанието си. В дадения случай в какво се заключава лъжата? В неспазване на времето. Как разграничавате времето, с какво е свързано то? Как определят математиците и философите времето и пространството, как и с какво определят проекциите на тия сили? Времето измерват с часовник, а пространството – с известни мерки за дължина. Често в математиката изчисляват интензивността на известни сили, които действат по известни силови линии. *(– Във физиката времето се измерва според количеството на извършената работа).* В математиката умножават една буква сама на себе си, което показва, че известни величини могат да растат. До каква степен те се увеличават, т.е. до каква степен могат да растат? До безкрайно голяма степен. Това значи растеж! Всеки импулс, всеки подтик е част от времето; всяко разширяване е част от пространството. Значи времето и пространството се проявяват в един и същ момент. Когато енергията минава от едно състояние в друго, това преминаване наричаме време; разширяването при всеки даден момент наричаме пространство.

И сега, от гледище на времето и на пространството могат да се дадат нови определения за Добро и за зло. Изобщо, Доброто и злото са два процеса, които се проявяват в съзнателния живот на човека. Това, което едновременно расте и се разширява, ние наричаме Добро; това, което едновременно се движи и смалява, наричаме зло. В този смисъл злото е процес на деление. Когато хората се делят, когато между тях се извършва деление и изваждане, това е злото в света; когато между хората се извършват процеси на събиране и умножаване, това е Доброто в света. Обаче в Живота, както и в цялата Природа, тези два процеса се извършват едновременно. Например, когато се говори за разширяване, това подразбира, че тялото е било малко. И тогава всяко

най-малко разширяване се забелязва. Следователно, за да разшириш едно тяло, първо трябва да го смалиш.

В един стих от Евангелието е казано, че праведните ще възкръснат, а грешните ще изчезнат. Това значи: праведните ще израснат, а грешните ще се смалят. На мнозина това се вижда невъзможно, но то може да се докаже. Например зимно време земята е покрита с лед, със сняг и намирате, че това е реално. Обаче вие не виждате семенцата, които са скрити в земята. Значи вие не виждате Доброто, което е скрито в земята. Щом не виждате Доброто, не го считате реално и казвате: „От години ние познаваме това положение на земята – да бъде покрита със сняг и лед. За да премахнем тази нейна обвивка, трябва с чукове да я разбием." Така разсъждавате по отношение на злото. Обаче изгрее ли Слънцето, веднага тия вековни ледове и снегове започват да се топят, превръщат се във вода и потъват дълбоко в земята. Де отиде вашата реалност, де отиде злото в света? Но деятелността на Слънцето не спира тук. То продължава да грее и под влиянието на неговите топли и светли лъчи семенцата, които са били скрити в земята, започват да изникват. В скоро време земята се покрива с трева, с дървета и с цветя. Де отиде злото? Злото трябваше да слезе долу, да се стопи, да изчезне, за да дойде Доброто вместо него.

Ако разглеждате Земята от четвърто измерение, ще видите, че тя е покрита с грамаден пласт лед. Земята сте вие. Казано е в Господнята молитва: „Да бъде волята Ти както на небето, така и на земята." Значи Земята има възможности да изпълни Волята Божия – всичко, което се посади в нея, може да расте и да се развива. Понеже хората представляват Земята, те могат да изпълнят Волята Божия. Някои мислят, че като дойде нов обществен строй, хората ще могат да изпълнят Волята Божия. Общественият строй е само сянка на Живота. Следователно сянката е нещо, което се мени, а изпълнението на Волята Божия не седи в променливите величини. Всеки предмет хвърля сянка,

но сянката не е абсолютна величина – тя се явява и изчезва. Щом е така, и общественият строй, като сянка на Живота, може да съществува, може и да не съществува. Например вечер сянката на някой предмет е най-голяма, на обед – по-малка, а сутрин – съвсем малка или почти не съществува. Човек представлява Реалността на нещата, а всички други неща са фиктивни. Ще кажете, че икономическите условия влияят на човека. Питам преди икономическите условия съществуваше ли човек? Да, човек е съществувал преди всякакви условия – човек сам създаде условията. Смешно е тогава създаденото да влияе на създателя си. Колкото и да се твърди, че икономическите условия са фактор в живота на човека, той не трябва да се заблуждава, не трябва да се влияе от тях. Човек е над всякакви условия. Религиозните хора ще кажат, че религията е създала човека. И това не е вярно. Човек е съществувал и преди религията, и преди всякакви икономически условия. Учените пък казват, че науката ще оправи света. Преди науката човек не съществуваше ли? Следователно човекът, който създаде и религията, и науката, и икономическите условия, е в сила сам да измени всичко.

Тази е идеята, която трябва да легне в умовете на всички хора, да стане основа на техния живот. Човешкият Дух е главният фактор в Живота. Вземе ли някакво решение, всичко ще се измени – и религия, и наука, и условия. При това положение хората ще постъпват според законите на Природата, а сега постъпват според своите лични разбирания и вярвания. Напишат някаква максима за Живота и всички се стремят да постъпват според нея. Тази максима е техен личен възглед, не е възглед на Природата. Например повечето сегашни хора минават за християни, защото вярват в Христа. Така е, те са християни, но Христос не беше християнин. Защо? За да бъдеше християнин, Той трябваше да вярва в друг някой, вън от себе си. Какво знаем за Христа? Знаем, че Христос е проповядвал за Любовта и изпълнявал Волята на Отца си. Христос

никога не е проповядвал християнство. Езичниците създадоха християнството, преди Христа то не съществуваше. Що е християнството? Християнството е съвкупност, сбор от формули, от правила, които се налагат на хората. Ние вярваме в Абсолютната мярка на нещата, в един принцип, който регулира всички прояви на Живота. Всяко учение, което почива на Абсолютни мерки, на Абсолютни принципи, е извън религията, извън науката, извън всякакви условия, т.е. то разполага с религията, с науката, с условията и всякога може да ги измени. Когато човешкият Дух върви паралелно с Божия Дух, той е господар на всичко в своя живот.

Днес хората спорят помежду си кой е православен и кой не е. Други пък спорят върху комунизма. Христос православен ли беше, Христос комунист ли беше? Той проповядваше идеята за Любовта, която всякога е съществувала и ще съществува. Ще кажете, че и комунизмът проповядва любов между хората. И комунизмът проповядва любовта, но тази любов е неразбрана още. Тя не може да донесе на хората това, от което те се нуждаят. Религията, науката, икономиката представляват математически отношения, координати. Религията е движение нагоре, икономиката е движение надолу, а науката – хоризонтално движение. Това са три координати, които имат известно отношение помежду си – те имат една допирна точка. Щом имат една допирна точка, те имат общи интереси. В какво седят общите им интереси? Например една фабрика изработва икони; от какво зависи броят на иконите, които тя трябва да изкарва? От числото на набожните, на религиозните хора, които признават иконите. Ако останеше да се поддържа от хора, които не признават иконите, фабриката щеше да фалира. Ако според правилата на някоя религия хората не трябва да ядат месо и масло, в скоро време много маслари и месари ще фалират. Какво ще правят след това масларите и месарите?

На помощ на масларите и месарите иде науката. Според най-новите научни данни, според мнението на лекарите препоръчва се да се яде повече месо и масло. Веднага положението на месарите и на масларите се подобрява.

Сега, на научен език, според Питагор, ще определим какво нещо е икономика, религия и наука. Един от катетите на правоъгълния триъгълник представлява религията, вторият – представлява икономиката, а хипотенузата – науката. С други думи казано: възможностите на религията плюс възможностите на икономиката се съдържат във възможностите на науката. Значи науката, т.е. хипотенузата ще оправи религиозните и икономическите въпроси. Заблужденията на религиозните се заключават в това, че те мислят, че религията ще оправи света. Когато разглеждаме религията като фактор, от една страна, а науката и икономиката като фактори, от друга страна, и намерим съотношението между тях, само тогава светът ще се оправи.

Сега, да покажем това нещо чрез равенството $a^2 + b^2 = c^2$ – тези величини са религията, икономиката и науката. Значи сборът от квадратите на религията и икономиката се равнява на квадрата на науката. От първото равенство можете да съставите още две: $a^2 = c^2 - b^2$; $b^2 = c^2 - a^2$. Какво може да излезе от тези две равенства? Тук математиците имат думата. Религията, икономиката и науката се съдържат в ума. Тогава може да дойдем до друго положение на Питагоровата теорема: възможностите на ума плюс възможностите на сърцето се равняват на възможностите на волята. После дохождаме до още едно положение на Питагоровата теорема: възможностите на ума плюс възможностите на сърцето плюс възможностите на волята се равняват на възможностите на душата. В този случай получаваме уравнение на сфера. И най-после дохождаме до последното положение на Питагоровата теорема: възможностите на ума, на сърцето, на волята и на душата се равняват на възможностите на Духа – $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 = Д^2$.

Това са сили, отношения, с които трябва да работите. Следователно волята е равнодействаща сила по отношение на ума и на сърцето; душата е равнодействаща сила по отношение на ума, на сърцето и на волята; Духът е равнодействаща сила по отношение на ума, на сърцето, на волята и на душата. Освен тия няколко положения можем да съставим и още едно положение: възможностите на ума, на сърцето, на волята, на душата и на Духа се равняват на възможностите на Бога. Това можем да изразим с формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + Д^2 = Б^2$. Можем да съставим още едно философско положение: възможностите на ума, на сърцето, на волята, на душата, на Духа и на Бога се равняват на възможностите на Абсолютното, на Безграничното. Това изразяваме с формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + Д^2 + Б^2 = A$. Чрез тази формула вие влизате вече в областта, в границите на трансцедентално̀то. С помощта на тези математически формули вие ще можете да правите изчисления в астрологията и в други някои науки.

Да допуснем, че взимате ума като определена величина, като сила. При това приемете, че тази сила се поставя в известни възможности, в известни условия, при които може да се прояви. Кои са тези възможности? – Зодиаците. Да кажем, че умът се е проявил през нощта на първия ден от месец март. При тези условия е определено вече какви възможности има умът, за да се прояви. Също така може да се определи какви възможности има умът за проявяването си, ако е дошъл на втория, третия или кой да е друг ден от месец март. Това са отношения. Като правите тези изчисления, ще отбелязвате точно кога умът е дошъл. Същото можете да направите и за сърцето, ако вземете, например, че е дошло през месец юли. Никога умът и сърцето на човека не идват едновременно. Умът идва заедно с физическото тяло. Първо иде тялото, после – умът и най-после – сърцето. Когато детето се зачене, първо се образуват крайниците – ръцете и краката, после се образуват останалите органи – черният дроб, дихателната система, а най-после – и сърцето.

Сърцето се образува в момента, когато се прояви волевата деятелност у детето. Тя се проявява в момента на раждането, когато детето заплаче. Когато детето поеме първата вдишка въздух, сърцето му започва вече да бие – проявило се е. Следователно проявата на Съзнателния живот в човека показва, че той е излязъл вече от матката на Природата. Проявата на съзнанието в човека подразбира, че той е излязъл от стеснителните условия на Живота и е започнал да живее свободно – това означава ден на раждане. Когато волята се проявява, детето първо заплаква, а после повдига ръцете си нагоре. Значи, щом повдигне ръцете си нагоре, волята на детето се е проявила и започнала да действа върху съзнанието му. Когато ръката започне точно да определя посоката на движението, у детето се проявява вече съзнателна воля. Дали движенията му ще бъдат хармонични или не, това е друг въпрос, важно е, че волята в него се е проявила. Правилно проявена воля е тази, на която движенията са хармонични.

Какво разбрахте от всичко говорено тази вечер? *(– Че всеки свят има своя основна мярка, с която определя, с която измерва нещата).* Действително, когато кажем, че някой човек е с ограничен ум, т.е. умствено ограничен, това значи, че той се движи в едноизмерния свят, в света на линията. Например скъперникът живее само с една идея, той мисли само за пари – в неговия ум парата е поставена като център, като точка, около която всичко друго се движи. В това отношение той е човек на едноизмерния свят. Онзи човек пък, който мисли да си направи къща, да се ожени, да си има другар или другарка, да има дечица, той живее в света на двете измерения или в двуизмерния свят. Дето ходи, той говори все за две лица – *аз* и *ти* – той живее в плоскостта. Ще могат ли, като се съберат на едно място, тия двама души да живеят хармонично? Да се съберат двама души на едно място, това значи да тръгнат в нова посока.

Представете си, че имате един дълбок кладенец – хиляда стъпала надолу, на всяко стъпало седи по един човек, а в средата на кладенеца има един дебел, здрав стълб. Всички хора в кладенеца поглеждат нагоре през дупката и казват: „Какво ли има горе, на онзи свят?“ Животът в кладенеца е така нареден, че един на друг си дават заповеди, а същевременно един друг не могат да се повдигнат – всеки седи на своето място и не се мърда оттам. Онзи, който е на най-горното стъпало в кладенеца, е на разстояние едва десет метра от дупката, но той не съзнава това, мисли, че е далеч от нея. В това положение седят всички в кладенеца с години и никой от тях не може да се издигне едно стъпало по-горе от своето положение. След време дохожда един разумен човек, поглежда в кладенеца и като вижда тия хора вътре, запитва: „Какво правите долу?“ – „Седим на едно място.“ – „Не можете ли да се движите?“ – „Не можем.“ – „Ами аз не бих ли могъл да ви помогна?“ – „Надали ще можеш. Ние седим тук от години, и то тъй основателно, здраво заседнали – всеки на своето място. Ето този стълб седи в средата на кладенеца от хиляда години насам.“ Тогава този човек донася едно въже с кука накрая и го пуща в кладенеца. Всички гледат какво ще стане. Куката хваща за дрехата онзи, който е на най-горното стъпало в кладенеца, и без да усети, той се намира вън от кладенеца, в широкия светъл свят. Останалите започват да се чудят де отиде другарят им, как тъй пред очите им се изгуби. С излизането на първия се създава едно малко раздвижване в кладенеца. Вторият от тях веднага се качва на мястото на първия, по този начин всички се качват на едно стъпало по-горе. Човекът отгоре ги изпитва: „Какво става там?“ – „Един от нас излезе от кладенеца, а всички останали се качихме на едно стъпало по-нагоре.“ – Това наричаме ние еволюция. – „Можете ли сега да се раздвижите?“ – „Не можем.“ Той пуща въжето в кладенеца и улавя с него втория. Останалите пак се раздвижват и се изкачват още едно стъпало по-

нагоре. Така спуща той въжето 999 пъти в кладенеца, изважда един по един навън, докато остане последният. Той казва: „Аз изминах вече 999 стъпала нагоре, готов съм да напусна и последното, на което съм стъпил."

Питам това постепенно изкачване от стъпало на стъпало култура ли е? Това не е никаква култура. Има ли нещо съществено в стълбата, по която сте се възкачвали? И в стълбата няма нищо съществено. Същественото е във въжето и в куката. В това седи културата на света: спущате въжето в кладенеца, закачвате за куката някого и хайде навън! Еволюцията пък се заключава в бавното изкачване по стъпалата.

Време е вече Петата раса да излезе от дупката на този кладенец. Под думата *дупка* се разбира гъстата материя. Ще приведа един пример, с който да обясня по-близо до разбирането ви какво означава кладенецът. Един богат земеделец има безброй житни зрънца; на пролет влиза земеделецът в хамбара и пита зрънцата: „Добре ли ви е тук, имате ли възможност да се разширявате?" – „Тясно ни е, много сме сгъстени едно до друго, нямаме условия да се разширяваме, вследствие на което не можем да се търпим." По същия начин и хората се налагат едни други и мислят, че са щастливи. Земеделецът взима едно от зрънцата и го държи известно време в ръката си. Зрънцето го погледне доволно, чувства се на свобода. След това то запитва господаря си: „Какво мислиш да правиш с мен?" – „Искам да те поставя при по-добри условия." Земеделецът взима една крина житни зрънца, занася ги на нивата и с широк замах ги посява. Всяко зрънце пада на земята в една дупчица, която за него представлява голям кладенец. Този кладенец не е по-дълбок от петнадесет сантиметра. При това колко зрънца могат да влязат в един такъв кладенец? Като се види само в кладенеца, зърното започва да плаче, да вика, че и тук е на лошо място. Земеделецът го убеждава, че е

необходимо да мине през този процес и че скоро ще дойде една кука да го извади на повърхността на земята. Не се минава много време, влагата започва да действа върху зърното и му казва: „Хайде, излизай вече вън от кладенеца, за да направиш място за други зрънца." Зрънцето постепенно започва да излиза вън от кладенеца.

Следователно влизането на човека в кладенеца, т.е. в ограничителните, в стеснителните условия на Живота представлява гъстата материя. Такава гъста материя обвива и човешкото съзнание. За да се пропука, за да се разкъса тази обвивка, тази черупка на съзнанието, трябва да дойдат на помощ влагата, светлината, Новият живот – трябва да дойде и Любовта. Божията Любов ще дойде над тия условия като върховна сила и ще даде нова насока, ново направление на съзнанието. За тази цел човек трябва да мине през няколко процеса: да излезе от хамбара и да влезе в кладенеца, т.е. в пръстта, дето ще го засипят с още пръст, докато израсне. Израстването не е нищо друго, освен действието на разумните сили – топлината и светлината, които представляват въжето в ръцете на разумния, който извлича човека от кладенеца. Половината от вашите братя – корените – ще останат в кладенеца да чакат деня на своето спасение. Един ден и те ще излязат вън от кладенеца, а други ще отидат на тяхното място. Повечето хора днес трябва да излязат от последния кладенец, в който се намират – той е кладенецът на плътта. Като почнат съзнателно да се движат, те ще излязат и от този кладенец.

И тъй Правата, абсолютната мярка, с която определяме Живота, не седи нито в едноизмерния, нито в двуизмерния, нито даже в триизмерния свят. Тя се намира в четириизмерния свят – в света на четвъртото измерение. Доброто и злото се определят в света на времето и пространството. Когато приложите правилно времето и пространството като мярка за нещата, вие ще изпитате в себе си вътрешна Радост и хармония. Ако сгрешите някъде, веднага ще

почувствате в себе си вътрешна скръб, дисхармония. Тогава ще разберете, че светът, в който се движите, не е хармоничен. Обаче светът на четвъртото измерение е хармоничен. Там никакви престъпления не могат да стават. Защо? Защото този свят е с обли, кръгли стени.

Представете си, че вие живеете в свят, подобен на цилиндър. На основата на цилиндъра е складирано всичкото богатство, всичкото злато. Ако някой апаш влезе в този свят, като види златото, той ще вземе част от него и ще започне да се изкачва по стените на цилиндъра. Ако рече да си почине малко и да остави златото настрана, то веднага ще се върне назад. Колкото пъти да слиза и да се качва, за да вземе злато от основата на цилиндъра, в края на краищата златото пак ще си отиде на мястото. Тази е причината, поради която в четириизмерния свят не се вършат никакви престъпления. Там колкото пъти оберат човека, парите му пак ще се върнат назад. Затова именно българите казват: „Дето е текла вода веднъж, тя пак ще потече“; „дето е имало веднъж пари, там пак ще има.“ Значи всяко загубено или откраднато нещо в Божествения свят отива на своето място. Законът е такъв. В Божествения свят няма престъпления. Желания за престъпления може да има, но възможности за тяхното реализиране не съществуват. Хората от второ и трето измерение имат навик да крадат, но щом влязат в четвъртото измерение, те намират вече, че всякакво престъпление е безполезно. Какъв смисъл има за тях да откраднат нещо, когато на часа още тази вещ ще се върне на мястото си?

Същият закон се прилага и за идеите. Седите тих, спокоен и дойде в ума ви една светла, възвишена идея; вие се зарадвате, искате да я запомните, но веднага след това констатирате, че тази идея е изчезнала, помен не е останало от нея. Коя е причината за това? Тази идея не е ваша. Тя е била чужда идея, която случайно е минала покрай вас, и скоро след това се връща при своя господар. Следователно всички идеи, всички желания, всички чувства, които вие лесно забравяте, са чужди, крадени идеи и желания. Понякога и

любовта на хората се изгубва. Защо? Крадена любов е тя. Всички неща, които лесно се изгубват, са все крадени. Благодарете, че живеете в свят между висши, разумни Същества, които постоянно коригират действията ви. Когато изгубите любовта си, знайте, че тя не е била ваша. Вашето никой не може да вземе. Помнете: Реалното, Божественото никога не се губи. Когато Любовта дойде в човека, ако е негова, никое същество не може да му я вземе. При това Любовта не се изменя, тя остава винаги една и съща. Щом любовта ви се губи, щом любовта ви се изменя, тя не е ваша. Като ученици вие трябва да знаете това. Щом го знаете, нито ще се извинявате, нито ще се самоизлъгвате.

Младите често говорят за Любовта. Тогава определете само едно качество на Любовта. Ако не можете да определите едно от съществените качества на Любовта, в такъв случай аз ще ви кажа едно съществено качество на Любовта: Любовта дава Свобода. Значи, щом обикнете едно същество, първата ви работа е да го направите свободно. Ако вол обикнете, ще му махнете юлара и ще го оставите свободно да се движи. Любовта има желание да освободи всяко живо същество, да може свободно да се ползува от благата на Живота. Любовта дава Свобода на всички живи същества – това е същественото ѝ качество. Никаква друга философия не ви трябва. Как са разбирали този закон освободените от Любовта ще се познае по това дали и те имат желание да освободят ония, които са още заробени. Който няма това желание, този стремеж в себе си, той не е разбрал Любовта.

Следователно, като ученици на една и съща Школа, вие не трябва да се ограничавате. Ограничаването не е проява на Любовта. Когато говорите, дайте свобода на всеки да се изкаже. Като говори един, другите трябва да слушат. Вие трябва да приемете в себе си, че

мисълта на всеки човек е права. Ако не мислите така, вие подозирате човека в неискреност. Кой каквото говори, изслушвайте с търпение.

Когато пишете темите си, вие имате желание много да пишете, да покажете, че сте учени. Това е фалшиво положение. Цели трактати пишете за Любовта, за нейните качества, но като дойде да я приложите, там ви няма. Ще ви дам следната задача: щом видите някой човек, вързан с въже, идете да го освободите. Като отидете при човека и видите, че въжето е здраво вързано, ще ви е нужен за целта нож. Купете един нож и разрежете въжето. – „Да, но този нож струва скъпо, аз имам всичко сто лева в джоба си, които ми трябват за ядене и пиене, пратете друг някой да освободи този човек." Кажете ли така, това показва, че нямате Любов. Вие не знаете, че този човек е милионер, той ще ви благодари. И наистина, ако го освободите, той ще каже: „Приятелю, много Ви благодаря, че ме освободихте. Много хора минаха покрай мене, но никой не се спря да ме освободи. Понеже Вие ми направихте тази голяма услуга, и аз ще Ви благодаря. Вие ме освободихте физически, аз ще Ви освободя материално. Вие имате нужда да учите, умствено да се развивате. Аз съм на ваше разположение."

И тъй, който има Любов, той е освободен; който няма Любов, той е вързан. Ако имате слаба вяра, слаба воля, вие сте вързани; трябва да дойде някой да пререже въжето, да ви освободи. За да се освободи човек, нужни са нови методи, нужно е приложение. Не е достатъчно човек само да чете, но прочетеното, наученото трябва да се приложи. Между четенето и приложението има известно съотношение. Съотношения има навсякъде в Живота. Какви са, например, отношенията на физическото тяло спрямо Етерното, Астралното, Менталното и Причинното? Според окултизма всяко от телата на човека представлява известна величина. Физическото тяло е една величина, Астралното – втора, Менталното – трета и Причинното – четвърта. Тези четири тела представляват

четири координати. Всяко от тия тела има свои специфични енергии. Вие трябва да разбирате тези енергии, да можете да ги трансформирате, да ги превръщате от един свят в друг. Щом постигнете това, лесно ще изправите погрешките си.

Като ви наблюдавам, забелязвам, че някои от вас често поставят едната или двете си ръце на слепите очи. Защо? Около слепите очи е събрана енергия повече, отколкото трябва, вследствие на което умът не може правилно да мисли. Като поставите ръцете си върху слепите очи, с това вие отнемате част от излишната енергия, която се е натрупала около тия центрове. Но това поставяне на ръцете трябва да бъде съзнателно. Първо трябва да поляризирате ръцете си в по-високо поле на деятелност, та като прекарате тази енергия няколко пъти през ръцете си, умът ви веднага да се проясни. Понякога енергиите от ръцете на човека са свързани с по-низки полета и тогава той не само че не може да си помогне, но влошава положението си. В такъв случай добре е да извикате друг някой – с магнетични, с добри енергии, той да ви разтрие около слепите очи. Тъй щото, правете всичко съзнателно. Щом спазвате нужните правила, трябва да имате резултат петдесет-деветдесет и пет на сто. Вие трябва да знаете защо правите нещо и как трябва да го направите.

Ще знаете, че съществените качества на Любовта са, че тя дава Свобода и всичко жертва. Бог всичко дава и не мисли за себе си. Хората постъпват точно обратно: те мислят само за себе си и нищо не дават. Всъщност, положението трябва да се измени, в смисъл Бог да мисли за нас, а ние да мислим само за Него. С други думи казано, ние трябва да възприемем Божията Любов, да работим за нея и да я прилагаме навсякъде като строго определена специфична величина.

Сега, да затворим кладенеца!

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

5-та лекция от Учителя, държана на 1 ноември 1922 г., София.

ХАРМОНИЗИРАНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

За следния път пишете върху темата: *Разлика между душа и Дух.*

Като пишете темата си, всеки ще се стреми да бъде свободен, да не се влияе от чуждо мнение, от това какво са писали някои авторитети. Всеки ще бъде авторитет за себе си. Пишете това, което вие знаете, каквото вие разбирате под понятията *душа* и *дух*. Можете да четете какво са писали и други автори по този въпрос, но за вас е важно да не се влияете, да останете верни на своето разбиране.

Какво разбирате под думата *разлика*? Говорите за разлика между две величини, между две уравнения. Когато две величини се сравняват, става въпрос за разлика между тях. Прави се разлика в количествено отношение, прави се разлика и в качествено отношение. Говори се за разлика между цветовете, значи прави се различие в количеството на вибрациите. Говори се още за разлика във вярванията на хората; тук пък имат предвид степента на човешкото развитие, както и начина, по който хората живеят. Всеки живее според вярванията си. Интелигентността, както и животът на човека, се определя от вярванията му. И затова казват: „Не се спирай върху онова, което човек говори, но спирай се върху начина, по който той живее." Животът на човека определя неговите вярвания, неговите възгледи и убеждения. Някой човек казва, че вярва в Бога, но щом го помолят за някаква услуга, той веднага започва да се рови в паметта си дали този, който иска услугата, не му е направил някакво зло или

някаква пакост. И ако намери такава, веднага се отказва да извърши услугата. Той помни злото с години. Каква вяра е тази, която помни злото?

Сега искам да спра вниманието ви върху съгласните букви. В случая за вас не е важен характерът на буквите, нито символът, който те изразяват, но е важна интензивността на енергията, която всяка буква съдържа в себе си и която е необходима за нейното произнасяне. За да произнесете, например, буквата *б*, вие доближавате устните си и малко се напрягате. Горната устна е свързана със сили от Астралния свят. От двете устни едновременно изтичат два вида енергии: от горната – активна енергия, а от долната – пасивна. Буквата *б* означава творческия принцип в Природата. Забележете, когато иска да направи нещо, човек се напряга, напъва се, като че изговаря буквата *б*. Той се изпъчи напред, свие вежди, напрегне се и казва: „Ба, мога да направя това нещо!“ Следователно, щом произнесете звука *б*, вие се свързвате с известен род енергии в Природата. Това показва, че нищо не е произволно, нищо не е случайно. Знакът на звука *б* в различните народи може да бъде различен, но енергията, която е свързана със самия звук, не е произволна. Интензивността на тази енергия е точно определена величина. Щом произнесете този звук, това показва, че у вас има желание да творите; за да реализирате желанието си, вие трябва да знаете как да го произнесете. Когато произнесъл този звук, Бог създал света; Той казал: „Да бъде виделина!“ Свещената книга започва с *Битие* – създаването на света, дето първата буква е пак *б*.

Когато изговаряте звука *в*, вие поставяте зъбите на горната челюст върху долната устна. Зъбите са свързани с физическия свят. Следователно при изговарянето на този звук става съединяване на един активен принцип от физическия свят (зъбите) с един пасивен принцип от Астралния свят (долната устна).

Когато произнасяте звука *г*, трябва да обърнете внимание на положението, което езикът взима. Думата *гърло* се пише със знака *г*. Такъв знак се образува и при изговарянето на звука *г*. Този знак означава безконечност. Когато произнесете звука *г*, езикът се подпира малко на небцето, близо до гърлото, което показва, че вие трябва да разбирате онези мерки, с които се определя безконечният ред от енергии или числа. При звука *г* става малко свиване на гърлото, а не на устните. Този звук представлява музикално число. Енергиите, които са свързани с него, идат от Духовния свят, затова и думата *Господ* се започва с тази буква. Буквата *Г* е съставена от единица, върху която седи знакът за безконечността. Когато казваме, че Господ е безконечен, безграничен, този Негов атрибут се съдържа в буквата *Г*, с която започва думата *Господ* на български език.

При изговарянето на звука *д* езикът се допира до небцето горе, близо до зъбите. Езикът е разумното начало в човека. Небцето пък представлява активен принцип от Божествения свят. Следователно при изговаряне на звука *д* разумното начало в човека влиза в контакт с Божествения свят. Езикът има три служби: да вкусва, т.е. да опитва вкуса на нещата, да се движи и да говори. При изговаряне на буквата *д* той се докосва с крайчеца си само до Божествения свят. В звука *д* се съдържа такава активна сила, която е в състояние да примири противоположностите между физическия и Божествения свят. Тази буква представлява закон на равновесие. В звука *д* се съдържат такива правила, чрез които силите на Природата могат да се регулират, уравновесяват или хармонизират.

При изговаряне на звука *е* става малко свиване на гърлото, а езикът заема особено положение в устата – той леко се докосва до зъбите на долната челюст, до пасивната ѝ страна. Буквата *е* означава размножаване в Природата. Същевременно тя означава двата полукръга, получени от делението на кръга на две части. В това

положение на буквата имаме знака *е*. Ако същата буква се обърне към запад, имаме буквата *з*. Ако се обърне нагоре, към север, имаме еврейската буква *ш*, *шин*, *w*. От това гледище буквата знака *е* означава слизане на енергия от Божествения свят на физическия, за да послужи за размножаване и осъществяване на всичко, което иска да се прояви, да се материализира.

Когато произнасяте буквата *ж*, между небцето и езика се образува малка дупчица. Това показва, че звукът *ж* е свързан с такива енергии, които съдействат за растенето на органическите семена в Живота. Като разглеждате буквата *ж* внимателно, ще видите, че тя е образувана от два шина или от две букви *е* – едната обърната нагоре, а другата – надолу. Това показва, че тук става двойно растене – горно, в клонищата, на които се забелязват цветове и плодове, и долно, в корените, които растат, заякват и се размножават. Следователно звукът *ж* е свързан със сили, с енергии, които работят за растенето и развиването.

Човек трябва да изучава звуковете, за да се свърже с енергиите, които протичат през тях, и да може по такъв начин да си въздейства. С енергиите, които излизат от мислите, чувствата, думите и постъпките на човека, се обясняват хармоничните и дисхармоничните състояния, които човек преживява. Представете си, че вие мислите за някой ваш приятел и като си спомните за него, усещате едно приятно, хармонично разположение. Коя е причината за това разположение? Добрата мисъл, която отправяте към приятеля си. Мисълта, изобщо, не върви в права линия, но е малко вълнообразна. В това време и приятелят ви отправя към вас добра мисъл и се готви да ви посети, понеже ви е обещал. Вашите мисли се срещат с неговите и между тях става правилна обмяна. Понеже мислите са вълнообразни, възвишенията от мисълта на приятеля ви съвпадат с низините на вашата мисъл и продължават своя път

(*Фигура 1*). Вие се усещате добре, хармонично разположени. Обаче най-малкото съмнение по отношение на приятеля ви нарушава хармонията на вашите мисли и вие усещате главоболие, напрежение около слепите очи. Съмнението е причина за сблъскването на вашите мисли. Как става това сблъскване? – Възвишенията на мислите на вашия приятел не влизат вече в трапчинките на вашата мисъл, но се срещат възвишения с възвишения, вследствие на което става отблъскване на мислите (*Фигура 2*). Това отблъскване е причина за главоболието ви.

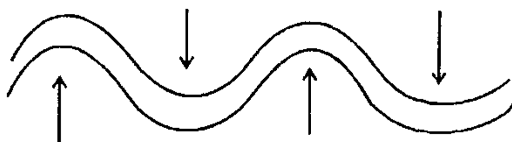

Фиг. 1

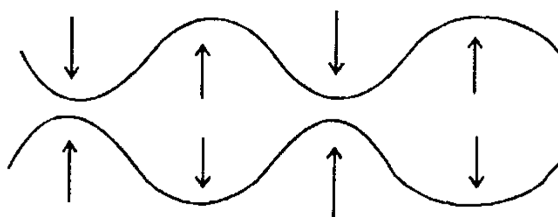

Фиг. 2

И тъй, когато между мислите на един човек или между мислите на двама или повече души има хармония, винаги се образува Светлина; щом хармонията между мислите се наруши, в ума на хората настава мрак, тъмнина. Този закон се проверява навсякъде в Живота. Учителят обяснява на учениците си една задача. Ако някой от тях се усъмни, че може да разбере задачата, веднага обясненията, които учителят дава, изчезват и задачата става тъмна, неразбрана. Следователно, когато учителят обяснява нещо, ученикът трябва да бъде в хармонична връзка с учителя си. Усъмни ли се, връзката се прекъсва. Когато

ученикът е във връзка с учителя си, последният повдига мислите на ученика си нависоко, свързва ги с вибрациите на своите мисли и ученикът е доволен, че предметът му е ясен, че разбира нещата. Той се радва, че в ума, в съзнанието му е светло.

Следователно при срещата на две хармонични мисли се образуват вълни, които вървят правилно в своя път. Височините на едната мисъл влизат във вдлъбнатините на другата и образуват една вълна (*Фигура 1*). В такова положение се намират две назъбени колела, когато влизат едно в друго. Ако се измени движението на тези колела, веднага се явява дисхармония и те спират. Ако не спрат, ще се образува търкане, при което някои от зъбците ще се счупят.

Вие можете да направите опит, да видите какво е влиянието на хармоничните и дисхармоничните мисли върху човека. При две хармонични мисли едната е положителна – тя е свързана със студените течения в Природата; другата мисъл е носителка на отрицателна енергия – тя е свързана с топлите течения в Природата. Докато се движи между тези две течения, човек се усеща добре, здрав. Тогава в едното полушарие на мозъка му се образуват студени течения, а в другото – топли, магнетически течения. Когато главата се сгорещи, човек изпада в болезнено състояние. За да се възстанови здравословното му състояние, трябва да се предизвика в него някакво раздвояване, в смисъл – да се създадат в двете полушария на мозъка две различни течения. Щом се постигне това състояние, кръвта започва правилно да циркулира и човек се усеща здрав. И дъждът в Природата се образува при същите условия, а именно при срещата на две различни течения – топло и студено. Същото може да се каже при образуване на мислите и желанията на човека – и те се образуват при срещата на две противоположни вълни или течения.

Да се върнем към буквите и думите. Когато произнасяте буквите, добре е да ги пишете и да изучавате движенията, които правят гърлото,

езикът и устните. От буквите постепенно ще пристъпвате и към думите. Ще видите, че много думи са написани граматически правилно, обаче има известно несъответствие между смисъла им и силите, които действат в тях. Например думата *престъпник* по смисъл е лоша, но по съдържание на сили, на енергии, тя има възходящо движение. Като се каже на някой човек *престъпник*, подразбират лице, което е нарушило законите. Обаче енергиите на тази дума са във възходяща степен. Тази дума има благородно произхождение. У българите, когато малкото дете за пръв път пристъпва, т.е. направи първа стъпка в живота си, майката омесва прясна медена питка и поканва съседите си на угощение. Значи за престъпника се готви затвор, а за току-що пристъпилото дете – питка. Това показва, че макар на някои думи да е придаден лош смисъл, те не са изгубили своята чистота, не са опорочени. Как става това ще обясня със следния пример: представете си, че имате едно хубаво шише от чист, доброкачествен порцелан; сипвате в шишето силна киселина. Киселината е вредна, опасна, обаче тя не опорочава шишето, тя не прониква през шуплите на порцелана. Като се изпразни шишето, вие искате да налеете в него чиста хубава вода. Какво трябва да направите? Измивате шишето добре, виждате, че то става чисто и свободно можете да го напълните с вода. Какво показва това? Това показва, че съдържанието на шишето е било нечисто, обаче самото шише е запазило първоначалните си свойства. Такова е положението и с думата *престъпник*, която по смисъл само е опорочена, а не по първоначален произход, по същина, по вибрации. Щом се освободим от смисъла на тази дума, тя придобива същия характер, какъвто е имала първоначално. Освен форма, съдържание и смисъл думите имат още и възраст. Някои думи живеят няколко години само, други – по сто, двеста години, трети – по хиляда, две хиляди години и повече. Думата *престъпник* не е негативна дума, но в български език тя е придобила съвсем друго значение и се е опорочила.

Също така е опорочена и думата *шантонерка.* Тя е френска дума, Франция е нейно отечество, там са нейните майка и баща, и означава *певица.* Тази дума е от високо, от благородно произхождение. Като напуснала отечеството си, тя останала без майка и баща, тръгнала по чужди народи, по чужди къщи, които съвсем изопачили нейния смисъл и значение. Дето ходила, всички я впрягали на работа като слугиня да мие чиниите им, вследствие на което тази дума днес е опорочена. Като се каже *шантонерка* разбират лека, безпътна жена, която води порочен живот.

И тъй, като изучавате различните езици, обръщайте внимание върху положителните и отрицателните думи. Например думата *светлина* е положителна, а *тъмнина* – отрицателна. Тъмнината всякога следва Светлината. Те са две сестри, едната е облечена в тъмни дрехи, а другата – в светли. Когато се скрие зад хоризонта, Светлината става невидима. Обаче тъмнината неотклонно я следва. Следователно противоположната сила на Светлината е тъмнината, на Любовта – омразата, на Доброто – злото. *Светлината*, *Любовта* и *Доброто* са положителни думи, а *тъмнината*, *омразата* и *злото* – отрицателни. Като класифицирате по този начин думите, ще се спрете и върху думата *престъпник*, за да видите коя друга дума отговаря на съдържанието, което е вложено в нея. Вие трябва да намерите бащата и майката на думата *престъпник*, да изучите нейното произхождение. Ако майката и бащата на тази дума са добри, благородни хора, невъзможно е тяхната дъщеря или техният син да са престъпници – такъв е законът. Обаче случва се понякога в развитието на човека да стане някакво отклонение, но това отклонение по никой начин не може да бъде престъпление. Казвате, че думата *престъпник* може да се замести с думата *злодеец.* Тази дума означава човек, който работи с отрицателен метод.

Като изучавате положителните и отрицателните думи в някой език, трябва да се спрете и върху неутралните думи. За следния път направете

един списък от петдесет положителни и петдесет отрицателни думи, за да видите дали съдържанието и смисълът на думите отговарят всякога на външния им вид, на външния им израз.

Като ученици на окултна Школа вие трябва да правите ред упражнения, да дойдете до положение да разбирате думите по съдържание и смисъл. Защо? Защото на окултния ученик не е позволено да си служи с двусмислени думи. Когато искате да изкажете една Истина, думите, с които си служите, трябва да бъдат положителни и по форма, и по съдържание, и по смисъл. Освен това всяка дума представлява картина, образ на нещо живо, било от физическия, било от Духовния свят. Спомнете си кое беше първото окултно музикално упражнение, което ви се даде в Школата. Първото музикално упражнение беше от физическия свят: *Сила жива, изворна, течуща.* То представлява жива картина на водата, която тече, която се движи.

Второто музикално упражнение беше *Изгрява Слънцето.* Когато изговорите думите *изгрява Слънцето*, вие започвате да мислите. Имате пред себе си жива картина на изгряващото Слънце – вие си представяте как Слънцето изгрява, как праща светлината си в цялата Природа и какво върши тази светлина. „Изгрява Слънцето, праща светлина, носи радост за живота тя“. На какво се дължи тази Радост? Радостта се дължи на това, че всички растения изникват, растат и се развиват. Това е друга картина, но вече от Астралния свят, в който енергиите са по-възвишени, по-фини от тия на физическия свят.

Третото музикално упражнение, което ви се даде, беше *Сладко медено.* И то събужда във въображението ред картини – за Слънцето, за цветята, за пчелите и техния живот, за културата им, за тяхната голяма чистота. Тия картини осмислят думите *сладко медено.* При тия картини изпъква идеята, която се съдържа в думите *сладко медено.* Това сладко е дошло от Слънцето и влязло в цветята, отдето пчелите

го изсмукват и преработват. Те го превръщат в мед и го използват за храна. Когато си представите картината за живота на пчелите, на пръв поглед изпъква тяхната физическа чистота и голямото им трудолюбие. Достатъчно е най-малкото нарушаване на законите на една от пчелите, за да бъде тя строго наказана.

И тъй, когато изучавате някой език, добре е да класифицирате думите така, че всяка от тях да се постави в съответния за нея свят – физически, Астрален или Умствен. Така разпределени, всяка на своето място, думите ще бъдат ясни, разбрани по смисъл и по съдържание. Тогава няма да съществува тази двусмисленост, каквато понякога срещате в някои думи. Например вие често употребявате думата *любов*, но някои се срамуват, когато я произнасят, а други се запитват за каква любов се говори. Това показва, че тази дума има няколко значения, които се дължат на различни течения в нея – възходящо и низходящо. Да се питате за каква любов се говори, това показва, че има няколко вида прояви на любовта: проява на любовта между животните, между хората, между Ангелите и най-после Божествена Любов.

Каква е разликата между Ангелската и Божествената Любов? Като ученици на Любовта, вие ще кажете каква е разликата между едната и другата любов. *(– Божествената Любов крие в себе си сили, условия за растене).* – Божествената Любов се отличава с Абсолютна вярност – в нея няма нито промяна, нито измяна, тя не се изменя нито по форма, нито по съдържание, нито по смисъл. Ангелската любов се изменя по форма, но никога по съдържание и смисъл. Щом не се изменя по съдържание и по смисъл, това показва, че Ангелската любов е свободна от страсти. Ако говорите на някой Ангел за страстите, той нищо няма да разбере; в това отношение Ангелите са абсолютно невежи. Що се отнася до човешката любов, вие я познавате, няма защо да се спираме да говорим за нея. Всички знаете, че човешката любов е

примесена с животинска, затова именно тя се изменя по форма, по съдържание, но не и по смисъл. Тя включва страстта, а изключва Чистотата. Отличителното качество на човешката любов е, че тя всякога ограничава. Достатъчно е да ви залюби един човек, за да ви ограничи веднага. Той казва: „Аз те обичам и ти ще дружиш само с мен и с моите приятели, вън от тях нямаш право да дружиш с никого." Животинската любов пък се изменя и по форма, и по съдържание, и по смисъл, тя забравя всичко.

Ако разгледаме думата *живот*, *животинска* по съдържание и по смисъл, намираме, че тя е положителна дума. Когато искаме да пресилим нещо, да покажем, че енергиите, които текат някъде, са низши, ние употребяваме думата *животинско*, обаче тази дума ни най-малко не съдържа низши енергии в себе си. Например има животни, които проявяват по-висока любов от човешката. Наблюдавано е как плъх е носил зрънца на един гълъб да го храни. Ние считаме животинската любов за низша, защото е свързана изключително с материята. Тя не признава по-висок свят от материалния; щом материалният свят престане да съществува, и любовта на животните се прекратява. Доколкото интересите на животните са свързани с материалното, дотолкова се простира и любовта им. Човешката любов обаче обхваща и двата свята – и материалния, и Духовния. Като изучавате живота на птиците, виждате, че те се събират по много заедно не от любов, но от нужда да се бранят, да нападат жертвите си и т.н. Щом мине опасността, която ги застрашава, те веднага се разпръсват. И човек минава през тия състояния. За да дойде до великата Любов, човек трябва да мине през всички фази на любовта – през животинската, през Ангелската и най-после ще влезе в Божествената Любов. Това са фази на любовта, които човек трябва да наблюдава и да изучава в себе си.

И тъй, докато се занимава само с материалния живот, човек се намира в границите на животинската любов; докато се занимава с материалния и духовния живот, той е в границите на човешката любов; щом изчезнат страстите от човешката любов, човек влиза в Ангелската любов; и най-после, когато разбере причините на всички явления в Живота, човек влиза в Божествената Любов. За да проверите истинността на моите думи, правете наблюдения върху своите прояви, както и върху тия на ближните си, за да видите до коя фаза на Любовта сте достигнали. Ще видите какви тънки различия съществуват в проявите на Любовта в различните хора. Като ученици вие трябва да изучавате Любовта във всичките ѝ прояви, за да разберете най-високата Любов – Божията. Ако думата *любов* не е определена, причината за това е, че тя съдържа в себе си четири вида течения, между които има известно съотношение. От тези четири вида течения в Природата можете да съставите четири уравнения, в които Божествената Любов ще означите с буквата *Б*, Ангелската – с буквата *А*, човешката – с буквата *М* (от думата *манас*, което означава мъж), а животинската – с буквата *Ж*. Ако стомахът има надмощие над другите органи, човек проявява човешка любов; ако белите дробове имат надмощие, той проявява Ангелска любов; ако мозъкът има надмощие, той проявява Божествена Любов.

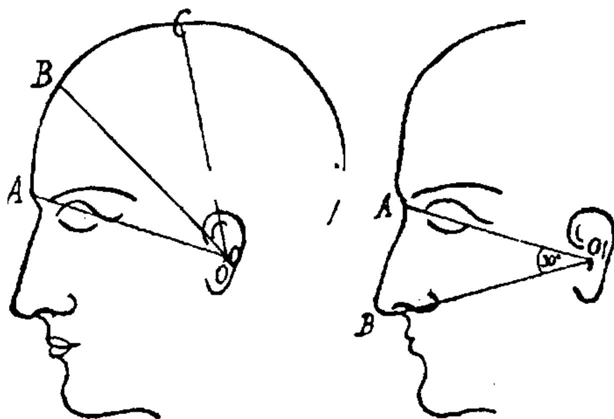

Фиг. 1 Фиг. 2

И тъй, ако широчината на главата, т. е. ако широчината на мозъка е по-голяма от дължината, това показва, че в този човек преобладава животинската любов. За широчина на главата се измерва разстоянието от едното ухо до другото. Колкото по-голяма е широчината на главата, толкова по-голяма е интензивността на силите, които действат в тия центрове. Освен широчина, всеки орган проявява известна активност, която произтича от обема, от пространството, което той заема в даден момент. Ако от средата на ухото прекарате радиуси към предната и горната част на главата, по дължината на тия радиуси ще определите каква е любовта в човека (*Фигура 3*). Ако радиусът *ОА* е по-голям от другите радиуси, тогава преобладава човешката любов; ако радиусът *ОВ* е по-голям от другите, преобладава Ангелската любов; ако радиусът *ОС* е по-голям от останалите, преобладава Божествената Любов. Следователно по големината на радиусите се определя интензивността на Любовта, която се проявява в даден човек. Дължината на радиусите определя степените на интензивността на Любовта.

Ако от ухото прекарате две линии – едната над носа *ОА*, а другата под носа *ОВ*, ще се образува един ъгъл от тридесет градуса, който

определя интелигентността на човека (*Фигура 4*). По големината на този ъгъл можете да определите различните степени на интелигентност у животните. Първоначално центърът на тежестта на мозъка е бил отзад някъде, но при постепенното развитие на човека центърът на тежестта е минал в предната част на мозъка. Затова именно челото на човека е право, а на животните – наклонено, полегато. Тази е причината, задето животните ходят на четири крака, а не на два като човека. Ъгълът *AOB* определя интензивността на умствените енергии в човека. Ако разгледате как се пише на български език думата *любов*, ще видите, че първата буква *л* в думата представлява ъгъл, подобен на ъгъл *AOB*. Този ъгъл е съставен от две величини – *AO* и *BO*, които се движат в две различни посоки и противодействат една на друга.

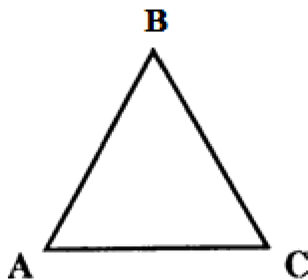

Фиг. 3

Като напишете думата *любов*, ще видите, че ъгълът *ABC* (*Фигура 5*), който представлява буквата *л*, е също така образуван от две величини *AB* и *BC*, които се движат в различни посоки. За да предадете разумност на Любовта, трябва да съедините точките *A* и *C* с права линия, за да образувате триъгълник. При това положение трите страни на триъгълника могат да бъдат равни помежду си. Обаче от движението на линиите *AB* и *BC* в една или друга посока зависи и тяхната големина. Ако тези линии са по-дълги или по-къси от линията *AC*, ще се образува правоъгълен триъгълник, по отношение на който може да се приложи Питагоровата теорема: сборът от квадратите, построени върху двата

катета, е равен на квадрата, построен върху хипотенузата. Площта е мярка на силите. Следователно силите, които действат в квадрата, построен върху хипотенузата, са равни на сумата от силите, които действат в квадратите, построени върху двата катета.

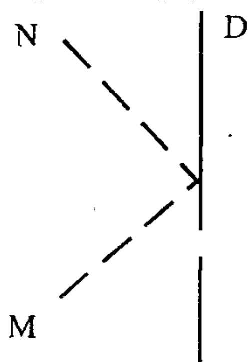

Фиг. 6

Често се говори в живота за правия път, който се символизира с права линия. Обаче правата линия ни най-малко не означава прав път. Правата линия определя най-късото разстояние между две точки, но в никой случай тя не определя правия път. Защо? Защото и разбойникът избира най-късия път, без обаче да върви в правия път. Между правата линия и правия път има голяма разлика. Правият път се определя от интензивността на силите, които действат в човека. Ще представя тази идея графически (*Фигура 6*). Имате силите *M* и *N*, които идат от две различни посоки и се движат към точка *A*, обаче срещат съпротивлението *CD* и се отблъскват. Това съпротивление представлява скала, всред която има извор *A*. Силите *M* и *N*, които вървят към *A*, представляват силите на ума *MA* и силите на сърцето *NA*. Когато тези сили срещнат съпротивлението *CD*, те се връщат назад, като образуват кръг. Щом изминат този кръг, те се връщат там, отдето са излезли. За да не се отблъснат, тия сили трябва да се впрегнат на работа. Това ще извърши волята. Волята е сила, която

впряга мислите и чувствата на човека на работа и произвежда ред действия. Когато някой човек има слаба воля, мислите и желанията в него образуват по един кръг, без да извършат някаква работа. Който има силна воля, той впряга мислите и желанията си на работа и извършва нещо.

Това са обяснения, които отклоняват вниманието на ученика. Тези обяснения са нужни за почивка. Така постъпва учителят с малките деца – когато забележи, че са се уморили, учителят прекъсва урока и разказва на учениците си приказка. Като си починат, той пак пристъпва към предмета си. Сега и вие, като слушате обясненията, които ви давам за силите, не можете да намерите връзка между това, с което започнах лекцията, и това, което сега говоря. Връзката седи в това, че при произнасянето на всяка дума трябва да проявите мисъл, чувство и действие. От окултно гледище всяка произнесена дума, всяко движение съдържат или положителни, или отрицателни сили в себе си. Например, когато искате да ударите някого, вие правите движение надолу; когато искате да задържите някого от престъпление, вие правите движение с ръцете си напред. Движенията, които правим нагоре, съдържат възходящи сили и могат да бъдат положителни и отрицателни. Движенията, които имат посока надолу, са низходящи и могат да бъдат положителни и отрицателни. Като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни в движенията си. Никога не дръжте главата си надолу, към земята, защото ще се свържете със силите на Земята, които ще окажат въздействие върху мисълта ви. Затова повдигайте главата си нагоре, за да свържете мисълта си със силите, които излизат от Слънцето. Необходимо е от време на време да поглежда човек и към Земята, но ако постоянно гледа към Земята, той ще се изопачи. Българите казват: „Пази се от човек, който гледа към земята“; турците казват: „Който гледа към земята, той гори сърцата.“ Всяко движение е резултат на някакви сили, независимо от това дали човек ги съзнава. Те могат да бъдат от умствен

или от сърдечен характер. Също така движенията могат да произлизат от съзнанието, от самосъзнанието, от подсъзнанието и от свръхсъзнанието на човека. Ученикът трябва да се наблюдава, да изучава движенията и силите, които са свързани с тях, за да може чрез думите правилно да ги регулира.

Сега, като пишете върху зададената тема *Разлика между Дух и душа*, спрете се известно време върху думите *дух* и *душа* и помислете малко. Те ще хвърлят светлина в съзнанието ви и ще напишете нещо самостоятелно. Тези думи са идейни, те носят Светлина в себе си. Като се спирате върху думите, вие ще се научите да разбирате дълбокия смисъл, който е вложен в тях. Окултният ученик никога не трябва да бърза. Като произнесете думите *душа* и *дух* няколко пъти спокойно, тихо, при думата *душа* ще почувствате под лъжичката си особена топлина, особена мекота и ще изпитате желание да помилвате всичко, което се намира около вас. Като произнесете думата *дух*, ще изпитате особена сила, особена активност. Думата *душа* произвежда мекота, а думата *дух* – сила; думата *душа* произвежда вътрешно разширяване към даден център, а думата *дух* – разширяване навън, с желание да се завладее светът. Това са преживявания, които ще имате от произнасянето на думите *душа* и *дух*. После ще се запитате: „Аз душа ли съм?“ – „Душа съм, защото душа, мириша нещо.“ Както виждате, думата *душа* има няколко значения: душа, мириша нещо; душа някого, т. е. хващам някого за гърлото, опитвам го, дали е душа или не, дали живее, или не. След това ще си кажете: „Аз съм Дух.“ Като кажете тази дума, ще усетите, че във вас се влива едно течение на сила, на активност, с желание да излезе навън. При произнасяне на тези две думи ще се образуват две течения: едното иде отвън, минава през главата и слиза в симпатичната нервна система; другото течение излиза от симпатичната нервна система, минава през сърцето и оттам се разпростира в главата. При произнасянето на думата *душа*

теченията идат отгоре и проникват вътре в организъма; при произнасянето на думата *дух* теченията вървят по посока отвътре навън.

Като знаете това, вие трябва правилно да регулирате енергиите на вашия организъм. Ако енергиите на вашия организъм не са правилно разпределени, това ще ви причини ред страдания. Като ви наблюдавам, виждам, че енергиите у вас не са равномерно разпределени – някъде са събрани повече енергии, някъде – по-малко, вследствие на което преживявате някакви дисхармонични състояния. Когато казваме, че някой човек има характер, това значи, че енергиите в него са разпределени точно на своето място и се намират в хармония помежду си.

Като ученици вие трябва да разбирате закона за трансформиране на енергиите на своя организъм, да не изпадате в неправилности. За тази цел вие трябва да регулирате силите на своя организъм, да ги уравновесите, да контролирате ума и сърцето си, да направлявате волята си, да разберете отношенията, които съществуват между Духа и душата. Щом постигнете това, ще можете да изпълните задълженията си, които имате към Природата, ще постигнете и целта, към която се стремите – да познаете Бога, да познаете себе си. Това е смисълът на Живота. Да намери смисъла на Живота – тази е една от великите задачи на окултния ученик. За да постигне това, той трябва да започне от най-малката задача – работа върху своето тяло. За това се изискват упражнения, усилия, труд.

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

6-та лекция от Учителя, държана на 8 ноември 1922 г., София.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ДИХАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Прочетете сега положителните думи, които сте написали. Следния път ще прочетете отрицателните думи.

За следния път пишете върху темата: *Предназначението на дихателната система.*

Сега ще ви дам едно психическо упражнение, което ще правите сутрин след ставане и вечер преди лягане. Ще вдигнете ръцете си нагоре и ще произнесете думата *светлина*, като наблюдавате каква промяна става в състоянието ви. Упражнението ще продължава от десет до двадесет и пет секунди. Ръцете се поставят една до друга пред челото, с длани, обърнати към лицето. След това ще свалите ръцете си долу и ще ги поставите на горната част на носа, като произнесете думата *благоухание.* Като произнесете тази дума, ще наблюдавате каква промяна става в състоянието ви. Най-после ще поставите ръцете си под носа – на горната устна и ще произнесете думата *сладост.* Пак ще наблюдавате промените в състоянието ви. Първата дума, която ще произнесете, е *светлина*, после – *благоухание* и най-после – *сладост.* Думите вървят от възходяща към низходяща степен: материята на думата *светлина* е най-рядка, после е тази на *благоухание*, а най-гъста е материята на думата *сладост.*

Сега на вас се вижда чудно защо ви давам темата „Предназначението на дихателната система“. Какви знания имате за дишането, защо диша човек? Човек диша, за да поддържа живота, горенето в своя организъм.

Какво нещо е горенето и какво – дишането? Според някои дишането е процес на чистене. В белите дробове има повече от шестстотин милиона клетки, затворени в малки стаички, в малки лаборатории. Когато въздухът влиза в белия дроб, всяка от тия клетки за кратък момент изпълнява двойна служба – физиологическа и психическа. В този смисъл дишането е двоен процес на хранене. В една минута човек прави двадесет вдишки, двадесет обяда, а в един час – 20 х 60 = 1200 вдишки, 1200 обяда. Ако всеки такъв обяд струва сто лева, значи за един час за всеки човек се изразходват 120 000 лева за дишане. За двадесет и четири часа пък той ще струва на Природата 2 880 000 лева. При всяко вдишване Природата слага трапеза на човека, при всяко издишване тя вдига трапезата. При всяко вдигане и слагане на трапезата работниците извършват своите задължения. Сложна е работата на тия работници, които имат крайната задача да пречистят кръвта. След всичката сложна функция вие считате, че тия клетки не са разумни. Разумни са клетките на човешкия организъм. Клетките на всеки орган, на всеки уд* от човешкия организъм имат специална служба и предназначение.

И тъй, дишането е двоен процес – физиологически и психически. Крайната цел на дишането като психически процес е пречистване на мисълта. Следователно дишането е свързано с мисленето, с мисълта. Кое е най-доброто дишане? Има три вида дишане: горно, средно и долно (според това коя част от дробовете взима най-голямо участие при дишането). Белият дроб представлява сложна лаборатория, в която се кръстосват много енергии. Праната от въздуха прониква в белите дробове и помага за озонирането на кръвта даже и там, дето въздухът мъчно може да проникне. В така пречистената кръв се влагат елементите на Живота. Най-добро е пълното дишане. За пълното дишане помага главно Любовта. Значи Любовта е първото и необходимо условие за пълното дишане. Когато диша, човек трябва да оценява въздуха като незаменимо благо. Когато

гледате на въздуха като неоценимо благо, той прониква и в най-отдалечените клетки на белите дробове, изпраща им своята прана, своята жизнена енергия, която те извличат и изпращат по целия организъм. Значи Любовта първо засяга белите дробове. Който люби, той се разширява, разширява белите си дробове. Когато човек възприема едно благо съзнателно, с благодарност, Любовта започва да действа в него и го повдига. Тази Любов е положителна, възходяща и разширява човека. Всяка Божествена енергия, която слиза отгоре, трябва да мине първо през дихателната система, оттам да се качи в ума и после да слезе в сърцето.

Когато се говори за Любовта, мнозина казват, че Любовта е сляпа. Този израз е останал от времето, когато човечеството се е намирало под влияние на Луната – в периода на постоянните промени. Всъщност Любовта се проявява в разумния Живот, защото сама по себе си Любовта е най-възвишеното нещо в света. Дето Любовта прониква, там е Животът, там е културата. Божественият ден започва с Любовта. Казано е в Писанието: „И рече Бог да бъде виделина; и стана виделина." Всеки може да каже, да рече нещо, но за това се иска от човека първо да възприеме въздуха заедно с праната, с Божествената енергия, която е вложена в него. Като проникне в ума и в сърцето, тази енергия ще даде подтик на човека да се изкаже, да рече това, което е намислил. Следователно, който иска да говори разумно, той трябва да се научи правилно да диша и правилно да мисли. Правили ли сте опит да дишате тихо, никой да не ви чува? Когато дишате дълбоко, вие дишате с шум, всички наоколо ви чуват. Изкуство е човек да диша дълбоко, но без шум, никой да не чува. Когато дишате дълбоко, туряйте ръцете си на стомаха, тъй щото при всяко поемане и издишване на въздуха и ръцете да се повдигат.

Вие трябва да изучавате добре процеса на дишането, да можете да го опишете и във физиологическо, и в психическо отношение.

Изучавайте разните методи на дишане, за да видите кой метод да приложите като най-добър. Правете опити при всяка вдишка да мислите за *светлината*, за да можете по този начин да се свържете с нейните енергии. Тези енергии се намират във въздуха, отдето трябва да ги извлечете. Като мислите за *благоуханието*, ще извлечете от въздуха друг род енергии; като мислите за *сладостта*, ще извлечете трети род енергия. Като мислите върху тези думи и същевременно дишате, ще видите, че всяка дума се отразява различно върху пулса на сърцето. Най-малките, най-слабите промени в пулса говорят за деликатни преживявания на човека. Резките промени в пулса пък говорят за големи преживявания на човека. Когато човек се въодушевява от възвишени мисли и чувства, биенето на сърцето му е ритмично, пулсът му е правилен, хармоничен. Когато човек живее в областта на грубите, низките чувства, пулсът му е дисхармоничен, неправилен – той изгубва естествения ритъм на своя пулс. При такива случаи струва ви се, че сърцето на човека спира. Така бие сърцето на хора, които страдат от сърцебиене. Едно трябва да научите: да дишате правилно. Защо? Защото чрез правилното дишане ще пречистите мислите си, ще пречистите кръвта си, ще пречистите и мозъка си.

Като се говори за дишането, трябва да знаете състава на въздуха. Кои елементи влизат във въздуха? Въздухът е смес от една пета кислород и четири пети азот. Значи Умственият свят борави с елементите на физическия свят. Какво се отделя при дишането? При дишането се поглъща кислород от въздуха, а се издиша въглероден двуокис. В какво състояние се намират елементите кислород и азот във въздуха? В молекулно състояние. Изобщо когато даден елемент се е получил вече от някое сложно тяло, той е в молекулно състояние; когато се получава от сложното тяло, докато атомите му не са успели още да се съединят в молекули, той се намира в атомно състояние; и най-после, когато някое сложно тяло се разтвори във вода, елементите му се

намират в йонно състояние. Кога са най-активни елементите? Когато са в йонно състояние. По-слабо активни са, когато се намират в атомно състояние, а най-слабо активни, когато са в молекулно състояние. Човек трябва да се наблюдава, да види какво е състоянието му, когато е неразположен, възбуден, гневен и какво – когато е спокоен, добре разположен. Доброто или лошото разположение се отразява на дишането, на пулса. Който разбира това, по пулса на човека ще разбере неговото физическо и душевно разположение.

Като ученици вие трябва да изучавате всичките състояния, да различавате тяхната материя по гъстота, по състав. Например, каква е материята на гнева – гъста или рядка? Гъста. От какви съединения е образувана? От експлозивни вещества. Гневът е опасен поради експлозиите, които го придружават. Който се е разгневил, той се чувства, като че е горял, като че е станал пожар в него. Много време трябва да мине, докато поправи всички повреди от този пожар. Повредите стават в неговия организъм. На какво се дължи гневът? На излишни енергии в организъма. Когато човек има много желания, които не може да реализира, част от енергията, която е била определена за тяхното реализиране, остава неизползвана – тази енергия е причина за гнева в човека. Необработените вещества в мозъка предизвикват слаби процеси на гниене, на ферментация, вследствие на което се предизвиква гнева. Непостигнатите желания произвеждат гнева. Когато някой се гневи, това показва, че има много нереализирани, непостигнати желания. Какъв е церът на гнева? Да се реализират тия желания. Излишната енергия се събира зад ушите на човека. В гневливите хора тези места са силно развити. Френолозите наричат тези центрове разрушителни. Тези центрове са свързани с двигателните мускули на устата, затова, когато се разгневи, човек започва да мърда устата си. Който разбира закона за трансформиране на енергиите, той ще знае по какъв начин да отправи излишната

енергия от ушите си към мозъка, да я впрегне на работа. Който не разбира този закон, като се разгневи, той ще впрегне езика си на работа – напред-назад, докато изхвърли тази енергия навън и се облекчи. Езикът е картечницата, а думите – картечният огън, който се изсипва надясно-наляво, докато се свърши. Когато искате да знаете кои думи са отрицателни, идете при някой гневен човек, вземете лист и молив и започнете да пишете. Той ще изкаже такива отрицателни думи, каквито в никой речник не бихте намерили. Ако искате да знаете кои думи са положителни, идете при някой благодарен, доволен човек и го слушайте.

Като метод за въздействие срещу гнева окултната наука препоръчва на ученика да се откаже от многото си желания. Не е позволено на ученика да има едновременно много желания. Защо? Защото не могат да се развиват правилно. Определено е колко квадратни метра земя е нужно за едно плодно дърво, за да вирее добре. Ако имате един декар земя, върху която искате да посадите лозови пръчки, вие можете да посадите най-много десет пръчки. Посадите ли повече, те ще се развиват слабо, ще дават хилави плодове. Следователно, за да не получите хилави плодове, не бързайте да реализирате всичките си желания изведнъж. Желанията на човека се намират в зародишно състояние и затова той трябва постепенно, едно по едно да ги излюпва, за да може да ги храни, да дадат добри плодове. Всяко желание на човека е капитал, който може да се превърне в кинетична енергия, но то трябва да чака времето си. Всяко желание е сила, която ще даде своите резултати, но тази сила трябва да се събуди на определеното за нея време. Желанието не трябва да се събужда нито по-рано, нито по-късно от определеното време – за всяко желание има определено време и пространство, когато то може да се реализира. Ако не спазите това време, ще се натъкнете на ред отрицателни състояния, между които на първо

място ще бъде гневът. А като не може да постигне някое свое желание, човек завижда. Щом започне да завижда, ще дойде и гневът. Искате ли да се освободите от гнева, трябва да постигнете желанията си. За да ги постигнете, те трябва да бъдат малко на брой. Колко желания можете да реализирате годишно? Едно желание. Колко класа може да свърши ученика за една година? Един клас. Най-способният ученик може да свърши два класа на годината, а гениалният – три класа. И гениалният учи, минава класове, но за него има особена школа. И гениалният човек е изложен на погрешки; той има условия да греши повече, отколкото обикновения човек. Гениалният много печели, много губи и много страда; обикновеният човек малко печели, малко губи и по-малко страда. За да регулирате енергиите на своя организъм, трябва да дишате правилно, дълбоко.

И тъй, многото желания отклоняват вниманието на човека. Срещате някой човек – замислен, навел глава надолу, към земята гледа. Този човек има много желания, вследствие на което и дишането в него се извършва слабо. Това е забелязано и в живота на видни артисти. Когато някой способен артист стане много амбициозен, кръвообращението в него става неправилно, дишането му непълно, вследствие на което той се нервира и започва да се гневи. Церът против гнева е да намерите някой ваш приятел, който да е отрицателен, пасивен; помолете го да тури лявата си ръка върху дясната половина на главата ви и ще видите, че след кратко време всичката излишна енергия от вас ще мине в ръката му и ще се облекчите. Вие сте били положителен, активен, а той – отрицателен, пасивен, вследствие на което между вас е станала правилна обмяна. Значи гневливият трябва да намери тих, спокоен човек, на когото да предаде част от излишната си енергия.

Не е лошо, че се гневи човек, но трябва да знае закона, да впряга тази енергия на работа. За предпочитане е човек да се гневи, отколкото

никак да не се гневи. Има хора, които са пасивни и като се разгневят, не могат външно да изразят гнева си. Те минават за кротки хора – всъщност не са кротки. Пасивният гняв ражда страха, а активният ражда отмъщението. Особено силно е отмъщението, когато някой се опита да се противопостави на гнева. Щом се разгневи някой човек, дайте му възможност да прояви гнева си; спрете ли гнева му, той ще започне да отмъщава. Защо някои хора не могат да се гневят? Защото нямат излишък от тази енергия. Те мязат на онези пияници, които искат да пият, но или пари нямат, или кръчми отворени няма. Значи те нямат условия да се напият и по необходимост минават за трезви; те са готови да отидат в първата отворена кръчма и да се напият. Истински трезв, добродетелен човек е онзи, който при всички условия да пие, да се гневи, не може да излезе от своето равновесие. Такъв човек има воля, има самообладание. Онзи, който има слаба воля, той се поддава и на най-малкото изкушение.

Сега, като ученици на окултна Школа вие трябва да изучавате противоречията, на които се натъквате. Вие трябва да изучавате разните състояния, които изживявате. Някой път седите, чувствате се някак особено притеснен, не знаете де да турите ръцете си: турите ги отпред – не ви харесва, турите ги отстрани или отзад – пак не ви харесва. Ако разбирахте дълбокия смисъл на вашето състояние, вие лесно щяхте да го обясните. Ръцете представляват човешката воля. Когато не знаете де да турите ръцете си, това значи, че не знаете какъв ход да дадете на волята си. Като поставяте ръцете си отзад, отпред или настрани, с това вие търсите най-подходящия метод за проява на волята. Щом намерите подходящо място за ръцете си, вие вече сте решили въпроса по какъв начин да проявите волята си. Като пръв метод за проява на волята е прилагането на закона за трансформиране на енергиите в организма си чрез белите дробове. Източните народи обръщат голямо внимание на дишането като метод за работа в много направления. И западните

народи са искали да използват този метод, но като крайни материалисти, той е дал за тях лоши резултати. Те са искали по бърз начин да постигнат много неща, но скъпо са платили за това бързане. Любов се иска от хората, за да използват правилно науката за дишането. Без Любов не може да се диша. Първото условие е Любовта да участва при дишането. Не участва ли Любовта при дишането, никакви постижения не можете да имате. При това положение организмът не може да се справи с излишната си енергия, вследствие на което в човека се зараждат ред отрицателни състояния. Когато дишането не става правилно, в организма се наслояват полуорганични вещества, утайки, които са причина за всички болести. Благодарение на тия утайки, на тия полуорганични вещества кръвта на човека не може добре да се пречиства и става причина за развиване на много микроби.

Сега вече имате понятие колко сложен процес е дишането. Достатъчно е да си представите тия шестстотин милиона работници, които ден и нощ работят безкористно, за да разберете какъв велик процес се извършва във вашия организъм. При това всяка клетка има своя строго определена специалност. Ако не разглеждате този процес съзнателно, вие ще кажете, че не струва да се живее. Не, струва да се живее. Всяка вдишка и издишка е резултат на работата, на усилията на милиони работници. Следователно дишайте съзнателно, с Любов, ако искате всякога да имате добро вътрешно разположение. Разгневите ли се малко, цялата хармония в организма се нарушава, а с това заедно и дишането не става правилно. За да разберете колко скъпо струва всеки човек на Природата, направете изчисление колко се изразходва за него в продължение на една година. Като знаете колко се плаща за двадесет и четири часа, лесно ще изчислите за една година. И това е разход само за дишането. Изчислете след това колко се изразходва за работниците в стомаха, в мозъка и във всички останали удове. След всичко това ще дойде някой да каже, че Животът нищо не струвал, че всичко било даром

дадено. Така е за онзи, който не разбира. Онзи, който разбира, той знае колко скъпо струва Животът и на най-малкото същество, а още повече на човека. Вие сте храненици на Природата, без да съзнавате какви средства харчи тя за вас. Нима децата съзнават колко харчат родителите за тях? Обаче, когато пораснат, когато сами започнат да се поддържат, тогава виждат колко много са коствали на родителите си. Не е лесна работа да се отгледа един човек. Когато направите точна сметка за всички разходи, които Природата прави за вас, ще видите какво нещо е човекът. И тогава в душата ви ще се пробуди велико чувство на благодарност за Живота, който ви е даден. Само при това съзнание вие ще разберете дълбокия смисъл на думите: „По благодат живеем."

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

7-ма лекция от Учителя, държана на 22 ноември 1922 г., София.

ЕДИНСТВО НА СЪЗНАНИЕТО

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Размишление

Четоха се темите върху „Предназначението на дихателната система“.

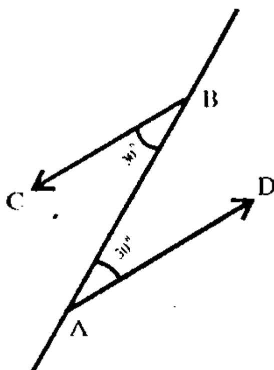

Фиг. 1

На *Фигура 1* имате две успоредни линии *CB* и *DA*, които се движат в противоположни посоки, пресечени с трета линия *AB*. При пресичането на двете успоредни с трета права се образуват ъгли, равни на 30°. При движението на успоредните линии и съзнанието взима участие. То е представено чрез пресечната линия *AB*. Тя е главната линия. В живата геометрия тия линии представляват силови линии. Всяко тяхно движение има строго определен смисъл. Когато изнесете дясната или лявата ръка напред, тези движения имат определен смисъл и значение. Ако движите ръката си по посока на правата *CB*, и това движение означава нещо. След това взимате в ръката си една

ябълкова семка, свивате ръката си, навеждате се към земята и посаждате семката. Щом направите това движение, след малко ще направите обратно движение – ще се вдигнете нагоре. След няколко години дървото ще израсте и ще даде плод. За да откъснете един от тези плодове, вие протягате ръката си нагоре и после я спущате надолу. При тези движения – спущане ръката надолу, за да посадите семката, и протягането ѝ нагоре, за да откъснете плод от дървото, чиято семка сте посадили – се образува буквата *И*. С буквата *И* започва думата *Истина*. Какво означава тази дума? Истината подразбира опитване на плодовете на това, което някога си посадил.

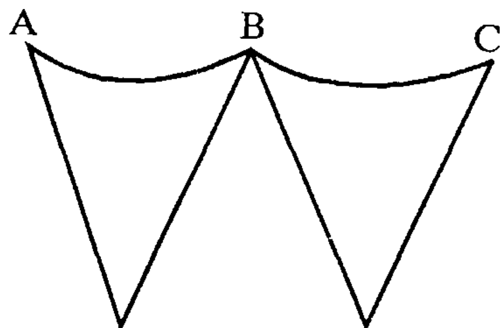

Фиг. 2

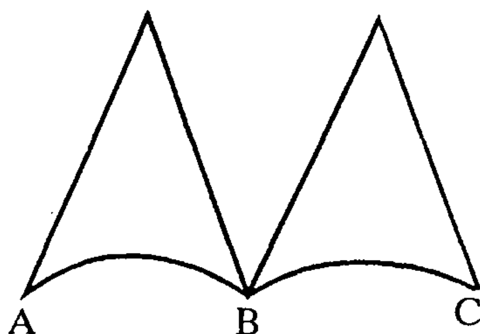

Фиг. 3

Сега имате други две линии, които представляват движение на един отворен кръг. Този кръг е образуван от двете криви линии *AB* и

BC. Движението на кривите линии *AB* и *BC* върви надолу, в гъстата материя. Така се образува еврейската буква *W* (вав), която представя човек със спуснати надолу ръце, в състояние на мисъл, на размишление. Тези две криви могат да се движат и нагоре, в по-рядката материя, при което се образува чертеж, обратен на първия. Чертежът на *Фигура 2* представя състоянието на човек, който инволюира, т.е. слиза в гъстата материя. Като съедините двата чертежа, ще получите *Фигура 4*, която представлява две същества, обърнати с главите надолу, и други две, обърнати с главите нагоре. Ако буквата *W* се обърне нагоре, ще се получи буквата *M*, която е образувана при движението на човешкото съзнание в неговото еволюционно състояние. На еврейски език тази буква означава смъртта, а у нас означава начало на човешкия интелект или начало на човешкия ум. С други думи казано, тази буква означава превръщане на енергиите от едно състояние в друго. И наистина, чрез мисълта човек дохожда до положение да превръща енергиите.

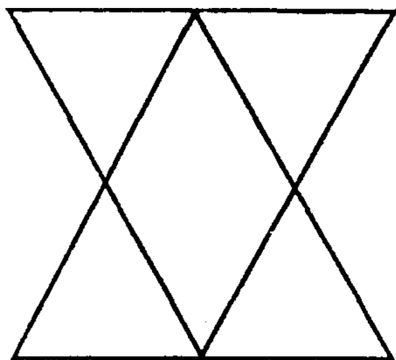

Фиг. 4

Голяма наука се крие в буквите, затова те трябва специално да се изучават. Всяка буква е ключ на известен род енергия, която човек трябва да превръща – ако е низша, да я превърне във висша. С буквите се занимава Кабалата. Например някой човек носи едно име, което той сам

не харесва и с което изобщо не му върви в живота. Какво трябва да направи, за да тръгнат работите му напред? Да промени името си, да си измисли такова име, което да хармонира на състоянието му. Действително, като се вслушвате в имената на хората, ще забележите, че звуковете в някои имена са така съчетани, че дразнят ухото ви. Когато някой човек минава през известно посвещение, турят му такова име, което да отговаря на неговите астрологически аспекти. Ако разгледате буквата *а*, виждате, че тя е образувана от знака за безконечността, поставен нагоре (вместо хоризонтално, както обикновено се пише) и натоварен, бременен с нещо. Това показва, че в тази буква безконечността се ограничава от нещо и става бременна.

Както буквите изразяват известен род енергии, така и всеки уд в човешкия организъм е свързан с известен род сили, с известен род енергии. Например носът на човека е израз на неговата интелигентност, на неговия интелект. Следователно, колкото по-силен е интелектът на човека, толкова по-дълъг е неговият нос. Ако от средата на челото спуснете перпендикуляр към носа, този перпендикуляр определя големината на ъглите, които се образуват от линиите на носа. Линиите на носа представляват двете рамена на ъгъла, а широчината на носа представлява големината на ъгъла. Колкото повече страните на тия ъгли се отдалечават от перпендикуляра, толкова повече интелигентността на човека отслабва. Колкото по-малък става ъгълът, толкова повече интелигентността се увеличава. Изобщо интелектуалната сила на човека се проектира чрез носа. Колкото ъгълът е по-малък, толкова интелектът на човека е по-силен, толкова умът му е по-проницателен. Колкото по-голям става този ъгъл, интелектът се намалява, а природният, обективният ум се усилва. Колкото чувствата са по-силни в човека, толкова по-широк е носът долу, при ноздрите. Общо казано, дължината на носа е свързана с интелекта, а широчината – с чувствата

на човека. Като знаете тези общи положения, правете наблюдения, изучавайте формата на носа, за да видите какви различни отклонения са станали от нормалното положение, което Природата е определила.

Всички линии, с които означаваме носа, очите, устата на човека, представляват силови линии. Тези силови линии определят интензивността на самите сили, които работят в човека. Като изучавате очите на човека, ще дойдете до заключението, че колкото отворът на очите е по-голям, по-широк, толкова и впечатлителността, способността на човека за възприятия е по-голяма. Колкото отворът на очите е по-малък, толкова и впечатлителността е по-слаба. Впечатлителността е свързана с наблюдателната способност в човека. Колкото по-наблюдателен е човек, толкова е по-силно развита в него долната част на челото, до веждите. Тази част на челото е добре развита у естествениците, понеже те наблюдават всички явления в Природата. У философите пък, които се занимават повече с отвлечената мисъл, с тъй наречената метафизика, горната част на челото е повече развита от долната. Когато устните са дебели, добре развити, това показва, че в този човек е добре развит апетитът или чувствеността. При тънки устни чувствеността е слабо развита. Следователно външните признаци или белези на човешкото лице особено, показват с какво има човек да се справя в себе си и как трябва да работи, за да регулира силите на своя организъм. Като знае тия признаци, човек ще може да моделира носа, очите, ушите, устата, веждите си. За тази цел той трябва да изучава движенията на силовите линии, както и техните външни и вътрешни проекции.

За да бъде правилно, хармонично движението на силовите линии в човека, той трябва да пази единство на съзнанието си, т.е. да не допуща в съзнанието си никакво раздвояване. Най-малкото раздвояване на съзнанието произвежда в човека две равни противодействащи сили, които взаимно се неутрализират. Например

явява се у вас желание да направите едно добро, което е свързано с някаква материална жертва. В този момент се явява страхът, че ще се ощетите; той веднага се противопоставя на желанието ви да направите добро и тези две сили се взаимно унищожават или неутрализират. Щом се натъкнете на тези две противодействащи сили, вие казвате: „Ще отложа това добро за по-благоприятни условия.“ При друг случай у вас се явява силен стремеж да направите някакво научно изследване, но изведнъж си представяте, че за това изследване ви са нужни години усилена работа и се отказвате от изследването си. После влизате в някое духовно общество, искате да работите за своето духовно развитие; но ако дойде в ума ви мисълта, че не е време за духовен живот, вие напущате това общество. Днес пренебрегнете едно добро желание, утре подтиснете известен стремеж в себе си, докато най-после съзнанието ви се раздвои. Не, за да развиете своите духовни сили, вие никога не трябва да се отказвате от добрите си желания и стремежи, никога не трябва да се подпушвате, за да не раздвоите съзнанието си. Духовните сили в човека се развиват само при единство на съзнанието. Вие трябва да знаете, че всички сте изложени на влиянието на странични същества, които имат желание да ви отклонят от пътя. Като имате всичко предвид, трябва да вземете предохранителни мерки за възстановяване на първичното положение на съзнанието си. Иначе, ако държите на вашата крива философия, ще мислите, че при раздвояване на съзнанието има някаква наука или някаква придобивка. Не, в раздвояването на съзнанието няма никаква наука, никаква философия, никаква придобивка.

Следователно роди ли се у вас желание да направите някакво добро, не отлагайте да го извършите, колкото и каквото да ви струва. Желанието за правене на добро е положителна сила, която придава нещо на човека, но не отнема. Щом се роди у вас желание да направите най-малкото добро, направете го. Откажете ли се да го направите, вие

ще изпитате малка тъга или известно неразположение. Тази тъга, това неразположение са наказание за вас, че не сте извършили доброто. Който се откаже да извърши най-малкото добро и отхвърли страданието, което е преживял по този случай, той ще се натъкне на някакво нещастие. Няма да мине много време и той по невнимание ще се подхлъзне и ще строши или ще изкълчи крака си. Това нещастие се дължи на раздвояване на съзнанието в човека. И след това той ще вика лекар, ще плаща, ще лежи два-три месеца в легло. Какво е спечелил от всичко това? Значи всички нещастия, всички страдания в живота на човека се дължат на нежеланието му да изпълни Волята Божия. Нищо в Живота не остава безнаказано. – „Е, в друг живот ще плащаме." – Няма да плащате в друг живот, но още сега. Няма да мине седмица, месец или година и вие ще видите последствията на отклонението ви от правия път. Като знаете това, бъдете внимателни даже към най-малките си стремежи и желания. Не пренебрегвайте малките желания, не спирайте тяхната проява.

Като ученици на окултна Школа вие трябва да бъдете внимателни, никога да не подпушвате съзнанието си. Каквато погрешка направите, малка или голяма, бъдете готови да се изповядате пред себе си. Искрени трябва да бъдете пред себе си. Например, някой млад човек постъпва в университет, иска да учи, да свърши по някакъв предмет, но той е беден, няма средства. По едно време Провидението го поставя на изпит, за да види доколко той е готов да издържи в своята честност. Така се съчетават условията, че той се намира пред отворената каса на един богат човек, поглежда към касата, поглежда към вратата на стаята, за да не влезе някой да го види, и като се увери, че е сам, бръква в касата, изважда две хиляди лева и казва: „Ще свърша с тези пари и като се назнача на някаква работа, ще помагам на бедни студенти и те да свършат университет." Какво става после? Откриват кражбата и го хващат. Той започва да се

извинява, че не знаел какво го чака, не знаел, че ще носи отговорност, но мислел, че трябва да свърши университет и самото Провидение му предлагало тази помощ. Невъзможно е човек да не знае какви са последствията на кражбата. Ако не знае, в затвора ще ги научи. Човек трябва да бъде искрен пред себе си, да се изповяда, да признае погрешката си. По този начин той ще освободи съзнанието си от излишен товар. Това значи: не подпушвайте съзнанието си!

И тъй, не пренебрегвайте в себе си и най-малкото Божествено желание. Щом се яви такова желание в сърцето ви, реализирайте го. Всяко Божествено желание е малко семенце, което вие посаждате в земята. Щом го посадите, то ще израсте и ще даде плод, който свободно можете да откъснете и да го вкусите. Ако задържите едно Божествено желание в себе си, вие съзнателно се подпушвате, вследствие на което се излагате на ред болести. Всички болести се дължат именно на това подпушване, предизвикано от неизпълнение на Божествените желания, които ви подтикват към правене на добро. Вие трябва да знаете, че не можете да си играете със законите на Разумната Природа. Тя не позволява на никого да си играе с нея. Който веднъж само се опита да играе с Природата, той в най-скоро време ще получи своето възмездие.

Като ученици от всички се изисква единство на съзнанието. Ако нямате това единство, не можете да бъдете ученици. И да посещавате класа тук, горе няма да ви приемат. Докато не придобиете единство на съзнанието, никакви ученици не можете да бъдете. В Школата се приемат ученици със светъл ум, с благородно сърце, със силна воля и със здрав гръбнак – да носят. Хилави, болни ученици в Школата не приемат. Който е слаб, хилав, да седи у дома си; като оздравее, тогава да дойде. Ученикът трябва да има диамантна воля, да прилага. От вас не се изискват големи подвизи, да спасявате света. От вас се изисква най-малкото, микроскопическо приложение на Доброто. Щом дойде

някакъв благороден подтик у вас, колкото малък да е, дайте му ход. Той ще отнеме само една минута да го извършите. Например, отивате по работа някъде и срещате на пътя един беден просяк; изведнъж у вас се явява желание да му кажете една добра дума. Спрете се за минутка пред него и го попитайте как вървят работите му. Казвате: „Защо ще губя времето си да спирам пред този просяк и да разговарям с него?“ Ако не си готов да спреш за една минута, после ще те заставят да изгубиш сто минути.

Единство на съзнанието се изисква от вас. Щом придобиете това единство, вие ще можете да регулирате силите в своя организъм. Ако нямате единство на съзнанието, ще се отклоните от пътя си, ще тръгнете в левия път. Опасно е да се раздвои съзнанието на човека. Представете си, че някой се спуща с парашут на земята. При спущането си надолу парашутът непременно трябва да бъде отворен; не е ли отворен, смъртта е неизбежна за онзи, който е вътре. Разтварянето на парашута означава единство на съзнанието. Защо? Защото Животът е в отворения парашут. По аналогия на това казваме, че Животът е в единството на съзнанието. Само при това състояние на съзнанието вие ще можете да контролирате мислите, чувствата и постъпките си. Вие трябва да правите опити да се контролирате, да изпитате силата на волята си. За тази цел ще ви подложим на следния опит: ще вземем една голяма игла, губерка, и ще я забодем на известна дълбочина в ръката ви, докато потече кръв. След това всеки ще наблюдава след колко време чрез силата на волята си ще спре болката на ръката. Това бодване с губерка не е нищо друго, освен обидите и огорченията, които вашите близки ви нанасят. Ако можете скоро да забравите, да трансформирате обидата, вие сте човек със силна воля. На този опит ще се подложат само силните, т.е. безстрашливите, страхливите ще оставим настрана. Природата не обича страхливите хора, те са осъдени от нея на смърт. Към смелите хора тя има почитание и всякога е готова да им помага. Смел, безстрашлив може да бъде само

онзи, който има непоколебима вяра в законите на Разумната Природа. Страхливият всякога престъпва тия закони, затова Природата има за него особено мнение.

Всеки трябва да се стреми към единство на съзнанието като метод за лекуване, като метод за работа върху себе си. От каквато болест да заболеете, достатъчно е да възстановите единството на съзнанието си, за да се вдигнете от леглото си здрав и бодър. Висшите сили на съзнанието се насочват към вашия организъм и започват да му въздействат, докато стане обрат в тялото ви, вследствие на което всички енергии потичат нагоре, вземат обратно движение. При това положение, чуждите вещества в организъма, които са причина за болестите, изчезват моментално, както изчезва прахът от повърхността на барабана. Ако някой от вас заболее от хрема, нека приложи същия метод, за да види за колко време ще се излекува. Крайният предел, до който може да продължи хремата, е обикновено седем дена. Понякога тя продължава три седмици, в изключителни случаи продължава три месеца. С този метод обаче вие можете да излекувате хремата за пет минути; ако не успеете да я излекувате в пет минути, ще гледате да се освободите от нея поне в продължение на два-три часа или два-три дена.

Мнозина се оплакват, че паметта им отслабнала, започнала да им изневерява. Лесно може да се възстанови първоначалната сила на паметта. По какъв начин? Чрез възстановяване единство на съзнанието. Как става това? Като изхвърлите от ума и сърцето си всички ония мисли и чувства, които ви смущават. Раздвояването на съзнанието е причина за отслабване на паметта. Същевременно раздвояването на съзнанието ражда страх в човека. Някое дете открадне едно яйце от дома си и от страх да не го види майка му то се преструва на болно. Страхът от наказанието е резултат на раздвояване на съзнанието в това дете. Страхът е недъг на чувствата, а гордостта – недъг на ума.

Разрушителната способност в човека се дължи на известно изопачаване в творческите му сили. Когато силите, енергиите в човешкия организъм се отбият от правия си път, човек започва да се отдава на фиктивни, въображаеми мисли и чувства, които му създават излишни страдания. Например, някой си въобрази, че еди-кой си обидил честта му. Кой може да обижда? И какво всъщност представлява честта?

Съвременните хора са чувствителни, лесно се обиждат, лесно се накърняват чувствата им. Учените казват, че човек имал пет чувства, т.е. пет сетива. От какво е произлязла думата *сетиво, усет*? Казваме *у-сет*, или *у-сат*. Буквата *у* означава човека, който е посадил нещо. Коренът на думата е *сат*, което означава проява, а същевременно означава и нещо, което е ограничено. Следователно под думата *усет* разбираме нещо, което е посадено в почвата или в съзнанието, в ограничено пространство, дето започва да расте. Коренът *сат* е от санскритски произход и означава нещо, което може да се прояви, да се ограничи. Буквата *а* в корена *сат* при слизането си, при инволюцията си постепенно се е изменяла, докато се превърнала в буквата *е*. Значи, от *у-сат* се е образувала думата *усет*.

Коя дума познавате, подобна на думата *усет*? – *Възприятие*. Като извадите предлога *въз*, остава думата *приятие*, която започва с буквата *п*. Тази буква означава оплодяване. Значи енергиите първо се запазват, а после се оплодяват. Усетът означава външен процес, а възприемането – вътрешен; той означава растене. След възприемането иде схващането. Схващането произлиза от думата *хващам* нещо с ръката си; то е физически процес. Обаче думата *схващане* започва с буквата *с*, която показва, че това, което човек е хванал с ръката си, се намира във възходящо състояние, върви нагоре. За да расте нещо нагоре, ние трябва да му създадем благоприятни условия, да го оградим отвсякъде. За да се огради нещо, умът на човека трябва да работи. Буквата *щ* в

думата схващам показва, че умът може да работи само тогава, когато и волята взима участие за премахване на външните противоречия. Като израсте, посятото ще мине в по-висока степен и ще оживее. Следователно в схващането като процес се забелязват няколко фази: посаждане на нещо, израстване на посятото и узряване – превръщане на тия енергии в плод, в нещо живо.

Основната идея на тази лекция е единство на съзнанието. Дето има единство на съзнанието, там не могат да съществуват никакви криви мисли, никакви отрицателни чувства. За да дойдете до това единство, от вас се иска да бъдете искрени в себе си, да не се самоизлъгвате. Всеки в себе си ще си признае добрите и лошите черти, без да ги увеличава или намалява. Като се прецени правилно, ученикът ще може сам да направлява силите на своя организъм. Всеки човек има недостатъци, но някои не искат да признаят това. При сегашните условия на Живота недостатъците са благо за човека. Чрез тях той може да се развива. Например, някой човек е физически слаб, хилав, но същевременно Природата е вложила в него такива сили, чрез които той може да подобри физическото си състояние. Друг някой има добър ум, но центровете му зад ушите са силно развити и този човек е склонен към разрушаване. Какво трябва да прави? Понеже има добър ум, той ще намери начин, по който да трансформира тази енергия, да я изпрати в предната част на мозъка си и да я впрегне на работа. Тази енергия е необходима, но трябва да се използва разумно. Гневът, например, представлява въглищата, които се поставят в огнището да карат колата. Значи въглищата ще поставите на огнището, водата – в котела, парата ще прекарате през тръбите и ще я впрегнете на работа. Така машината ще се движи, ще върви напред.

Друга енергия в човека е страхът, който също трябва да се впрегне на работа. Като елемент страхът трябва да се съедини с разсъдъка и да

даде сложно тяло или съединение, наречено благоразумие. Тогава ще имаме следното равенство: *С + Р = Б*. На химически език казано, страхът е основа, разсъдъкът – киселина, а благоразумието – сол. В животинското царство страхът е на първо място, там той управлява. Задните крака на заека са се удължили вследствие на страха. Дългите уши на заека показват, че той е умен – слуша добре и разсъждава добре. Заекът обича да се катери по стръмни места нагоре, затова предните му крака са останали по-къси от задните. Нагоре той бяга много бързо, но когато бяга надолу, често се търкаля. Ръцете на човека отговарят на задните крака у заека. Както се свиват ръцете на човека, така се свиват задните крака на коня; както се свиват и движат предните крака на коня, така се свиват краката на човека. Това са странични въпроси, но добре е да размишлявате върху тях, да видите на какво се дължи тази аналогия.

И тъй, като ученици от вас се изисква единство на съзнанието и Абсолютна справедливост спрямо себе си. Справедливостта е необходима за растенето на ученика. Дето има Справедливост, там има и растене; дето Справедливостта отсъства, там няма никакво растене. Когато се говори за единство на съзнанието, ние имаме предвид участието на Божественото съзнание, както и участието на Божия Дух, който работи в цялата Природа. Дето има Справедливост, там има съприкосновение на човешкия Дух с Божествения.

Всяка вечер, преди да легнете, застанете прав и се свържете с великата Светлина на Божия Дух и кажете: „В името на Абсолютната справедливост признавам погрешките си и съм готов да ги изправя." Никакво извинение, никакво отлагане. Погрешките се изправят, а не се прощават. Когато обещаете да направите някакво добро, изпълнете го без страх. – Ама последствията щели да бъдат лоши. – По-добре да сгрешите, отколкото да се върнете назад. Обещал си да дадеш някому хиляда лева; дойде някой при тебе и започва да ти говори за този човек, че не е честен, че ще изяде парите ти и т.н. Каквото и да стане с

парите ти, не се връщай назад. Така ще направиш само една погрешка; ако откажеш да дадеш обещаните пари, ще направиш две погрешки. Щом си дал обещание да направиш някакво добро, не трябва да се отмяташ. Погрешно да е обещанието, ще го изпълниш. Бъдете смели и решителни. По никой начин не можете да избегнете кармическите последствия. За да придобиете смелост и решителност, започнете от малките опити, за които са нужни малки знания. Не се стремете към големи опити, защото не сте готови за тях, нямате още нужните знания.

Сега, запишете си следните три правила:

Вложи Истината в душата си и Свободата, която търсиш, ще придобиеш!

Вложи Мъдростта в ума си! Светлината ще дойде и Знанието ще ти даде своята помощ.

Вложи Чистотата в сърцето си! Любовта ще дойде и истинският Живот ще започне.

Напишете тези правила на отделен лист и го поставете на масата си или го закачете на стената, за да можете да ги четете, когато пожелаете. Като ставате сутрин, първата работа, която ще свършите, е да прочетете тези правила и да размишлявате върху тях. Ще прочетете първото правило и ще си кажете: „Аз трябва да вложа Истината в душата си! Защо? За да бъда свободен, да придобия Свободата си.“ После ще прочетете второто правило и ще си кажете: „Аз трябва да вложа Мъдростта в ума си! Защо? За да придобия Знания.“ И най-после ще си кажете: „Аз трябва да вложа Чистотата в сърцето си. Защо? За да дойде Любовта.“

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

8-ма лекция от Учителя, държана на 29 ноември 1922 г., София.

ЗАКОН ЗА СЪОТНОШЕНИЯ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Четоха се работите върху темата „Предназначението на дихателната система“.

За следния път пишете върху темата: *Елементи на човешката реч.*

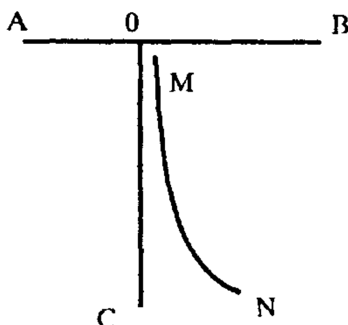

Фиг. 1

Сега, да вземем правата *AB*. Тя не е образувана произволно, но е произлязла от някакъв разумен източник, от някакво разумно същество. При това образуването ѝ се дължи на известна причина. Как определят в геометрията правата линия? *(– Най-късото разстояние между две точки се нарича права линия.)* Или правата линия представлява процес, извършен с най-малки разходи. От правата *AB* надолу спущаме перпендикуляр *OC*. След това начертаваме кривата *MN*, като предполагаме, че и тя излиза от същия център, от който излиза правата *OC*. Каква е дължината на линията *MN* в сравнение с перпендикуляра *OC*? Линията *MN* е по-дълга от *OC*,

защото е крива. Да предположим, че линията *OC* представлява витло на аероплан. Какво става с аероплана, ако витлото усилва, ускорява движението си? Аеропланът започва да се издига нагоре. Какво става с аероплана, ако витлото намалява движението си? Аеропланът започва да слиза надолу. Какво е отношението между енергиите в двата случая? При издигането си нагоре аеропланът надделява земното притегляне; при слизането си надолу това притегляне вече не му противодейства.

Представете си сега, че кривите *A* и *B* *(Фигура 2)* са условия, при които Животът може да се прояви. Приемаме, че кривата *A* представлява планинско място, изложено на силни ветрове. Един ваш приятел посадил на това място сливи и казва, че като завържат и узреят сливите, ще ви даде от тях. Кривата линия *B* представлява долина, в която друг ваш приятел е посадил сливи и обещава, че когато узреят, ще ви даде от тях. Кой от двамата ви приятели ще има по-голяма възможност да изпълни обещанието си? Онзи, който живее в долината. Колко на сто той ще има възможност да изпълни обещанието си? Ако пък имате един болен, где трябва да живее, за да се излекува по-скоро – на височината или в долината? На височината ще оздравее по-скоро, отколкото в долината. Следователно неблагоприятните условия в едно отношение са благоприятни в друго отношение; и благоприятните условия в едно отношение са неблагоприятни в друго отношение. Оттук може да се извади законът: след всяка несполука иде сполука.

Фиг. 2

За обяснение на този закон ще приведа следния пример: вие сте болен, очаквате от вашия приятел сливи, които той ви е обещал. Приятелят ви живее на планинското място *А*. Чакате ден, два, седмица, две, месец, той нищо не изпраща. По едно време решавате сам да отидете при него да видите защо не ви изпраща обещаното. Отивате при него и влизате в обяснения. Той ви развежда из своите имения, показва ви градините си, разказва ви при какви условия се развиват дръвчетата му и в тези обяснения и разходки вие оставате при него цял месец. В това време обаче под влиянието на чистия планински въздух болестта ви изчезва, вие напълно оздравявате. Питам кое струва повече в дадения случай – сливите или здравето? Ето, една ваша несполука се последва от сполука. Законът за съотношенията действа навсякъде в Природата и може математически да се определи какво е отношението на едната величина към другата.

Представете си, че някой обещава да ви услужи в нещо. Думата *услужвам* е положителна. В този смисъл можете ли да определите колко на сто е вероятността даден човек да ви услужи? Някога от сто обещания могат да се изпълнят само едно или две; това показва, че лицето, което обещава, се намира при условия на физическия свят. Някога от сто обещания могат да се изпълнят деветдесет и девет; това показва, че лицето се намира при условия на Ангелския свят, дето възможностите за реализиране на дадените обещания е по-голяма. Най-после на сто обещания могат да се реализират сто и едно; това показва, че лицето се намира при условия на Божествения свят. Оттук виждате какви са възможностите за реализиране на идеите във физическия, Духовния и Божествения свят. Има известно отношение в тия възможности. Това лесно може да се определи, ако човек знае предварително отде произтича дадената енергия, която ще се впрегне на работа. Източникът на енергията определя възможностите. Значи между енергията и възможностите, които тази енергия съдържа, има

известно съотношение. Следователно на физическия свят възможностите за реализиране на едно обещание могат да бъдат едно или две на сто. Например, искате да срещнете един заек в гората; вероятностна да го срещнете е само едно на сто. Значи малка е вероятността да го срещнете, много условия могат да попречат на тази среща. Искате да срещнете някой човек, който ви е обещал тази среща; само две на сто има вероятност да го срещнете, всички останали случаи до стоте са изключения. И затова казваме, че човек много обещава, малко изпълнява. Дойдете ли до Ангелския свят, там на сто обещания деветдесет и девет се изпълняват. В този свят и най-възвишените Същества се намират при условия, че каквото предприемат, да го свършат деветдесет и девет на сто успешно, а с едно на сто изключение. В Божествения свят обаче няма нито едно изключение за неуспех, там на сто обещания сто и едно се изпълняват. Ангелите се занимават с живота на растенията. Ако някой се заеме да разорава една нива и я оре и посява деветдесет и девет години наред, нивата ще роди точно толкова пъти, колкото пъти я е посявал; на стотния път този човек се отказва да оре и не посява нивата. Мислите ли, че тази нива ще роди? Няма да роди нищо. Това именно е едното изключение в Ангелския свят. В Божествения свят обаче, ако някой се откаже на стотния път да посее нивата, сто души ще го заставят да я посее. Ще не ще – този човек ще посее нивата и то не само сто пъти, но сто и един пъти даже. В Божествения свят не се позволява абсолютно никакво изключение. Дали си човек или дух, щом боравиш със законите на Божествения свят, никакво изключение не се допуска.

И тъй, след всеки щастлив случай в Живота иде един нещастен. На всяка планина съответства долина – това е закон в Природата. Тъй щото, когато някой слиза, това показва, че той е на височина; когато се качва, той е в низина. Изкачването по планината изисква подем на

човешкия Дух; слизането в долината изисква от човека внимание. И в двата случая има препятствия, само че тия, които заставят човека да се качва нагоре, са корубести, изпъкнали; тия пък, които го заставят да слиза надолу, са вдлъбнати. Препятствията ще заставят човека да намери извора. – „Ами ако кривна наляво или надясно?" – Никакво изкривяване не може да стане. Едно е възможно: или нагоре да се качвате, или надолу да слизате. В това отношение съществува един закон в Природата, а именно: след всеки щастлив случай иде един нещастен, след всяка радост иде скръб. Скръбта и Радостта са две различни състояния, през които човешката душа неизбежно трябва да мине. Могат ли скръбта и Радостта да се предизвикат от една и съща причина или да се произведат от едно лице? Радостта е планински връх, а скръбта – долина. Затова се казва, че който страда, той слиза в долината. Като слезе в долината, човек започва да оре, да копае, да сее, вследствие на което ръцете му се покриват с пришки. Каквато е разликата между планинския връх и долината, такава е разликата между Радостта и скръбта. Планинският въздух е рядък, чист и студен; въздухът в долината е гъст, нечист и топъл. Растителността в долината е по-буйна, по-изобилна, а на върха – по-слаба, по-оскъдна. Може ли човек да бъде постоянно радостен? Не може. Ако разглеждате нотите, ще видите, че има цели, половини, четвъртини, осмини и т.н. Всяка от тях трае строго определено време. Между всяка нота и времето има известно съотношение. Въз основа на този закон радостите и скърбите имат определено време на траене. Някоя радост или скръб трае само един момент, равен на траенето на 1/64, 1/32, 1/16, 1/8 нота. Някога трайността им е по-голяма, равна на четвъртина, половина или цяла нота. Някои радости и скърби имат ехо, вследствие на което те траят повече от определеното за тях време и казваме, че са продължителни. Радостите и скърбите в Живота са моментни само, а когато ние казваме, че продължават много, това се дължи на тяхното

ехо. Например, някой ви удари; болката, която усещате, е резултат на първия удар. Ако болката още продължава, тя е рефлексия на първия удар. Значи между интензивността на енергията и продължителността на времето има съотношение. Като знаете това, вие можете да изчислите математически колко време – часове, минути или секунди – ще трае известна болка. За това е необходимо да знаете силата, с която е нанесен ударът. Забелязано е при това, че болката постепенно се намалява – в първия момент е била най-силна, но този момент не се повтаря.

Законът за съотношението се изявява навсякъде в Природата и в Живота, но вие трябва да го изучавате, за да можете разумно да се ползвате от него. Знаете, например, че страданието трае момент само, а след това иде неговото ехо, което продължава часове, седмици и месеци. Ето тук ще прилагате волята си! Като ви заболи зъб, ще знаете, че болката трае моменти само; затова със силата на волята ще гледате да прекратите рефлексиите на тази болка. Какво правят съвременните хора? Като ги заболи зъб или като заболеят от някаква болест, те казват: „Аз зная, че ще боледувам най-малко цяла седмица." И така става – те съзнателно се поддават на отражението на болестта. Не, човек трябва да знае, че всяка болест трае няколко момента само, а от психиката на човека зависи колко време ще продължат рефлексиите на болестта. Математически може да се определи каква част от секундата ще продължи известно страдание или известна болка. Затова, като ви налегне някакво страдание, ще му напомните, че то е кратковременно, да не се забрави да седи часове и дни. Щом кажете така, страданието ще си отиде. Същото нещо става и с Радостта – и тя е кратковременна. И да искате да я задържите повече време, тя си отива, защото в съзнанието ви предварително е сложена мисълта, че тя скоро ще ви напусне. И действително така става.

Както виждате, има известно съотношение между мислите и желанията: след всяка силна мисъл иде слаба проява в характера на човека, след всяко благородно чувство се проявява някаква слабост. Като знаете това, вие всякога трябва да бъдете готови да посрещате тия неща със спокойствие. Щом се качите на върха, вие знаете, че непременно ще слезете. Затова от вас се иска да бъдете внимателни, да бъдете всякога готови, да сте на щрек. И тогава, ако сте били внимателни, ще слезете от върха бавно, спокойно; иначе рискувате да паднете. След всяко лошо чувство или след всяка лоша мисъл вие ще проявите някаква силна, възвишена мисъл или благородно чувство. По този начин Природата внася равновесие във всички прояви на Живота. Причината за тези резки промени се дължи на факта, че ние сме свързани със светове, по-високи и по-низки от нашия, които ни въздействат по един или по друг начин. Когато сме скръбни или когато нарушим равновесието в Природата, от Ангелския свят ни дохожда помощ, докато се възстанови това равновесие. Като се повдигне разположението ни, от низшия свят идат същества да ни ограбят и ние изгубваме придобитото. Следователно при всяко нарушаване на Божествения ред и порядък от ваша страна идат Разумни същества да възстановят това равновесие. Дали сте достойни за тази помощ или не, те не държат сметка. Целта е да се тури ред в Природата, да се възстанови първото ѝ положение.

Тогава на какво се дължи успехът и неуспехът на хората? Преди да се отговори на този въпрос, вие трябва да се запитате какъв успех очаквате – материален, духовен или умствен? Задавали ли сте си конкретно въпроса какво искате да бъдете или какво искате да придобиете? Често у вас се раждат мисли, желания и чувства, които не са ваши, и като не знаете това, искате на всяка цена да ги реализирате. Например, четете някой автор и като свършите книгата му, у вас се явява силно желание да станете поет или писател като

него. Тази мисъл не е ваша, това е било някогашното желание на автора на книгата да стане поет, писател. Той силно желаел това и го постигнал, но вие не можете да станете поет. Защо? Защото за вас не са определени тези страдания, не е предвиден този път, през който авторът е минал. И наистина, ще видите, че това желание след няколко дена ще ви напусне – значи то е било чуждо желание. Докато е станал този автор поет, само той знае през какви страдания и изпитания е минал. Колко пъти той се е обезсърчавал и отново насърчавал, колко пъти той се е отчайвал и дохождал до самоубийство, колко пъти е бивал освиркван и подиграван! Това обаче никой не знае – ние се намираме пред един резултат. Четем книгата, възхищаваме се и пожелаваме и ние да бъдем като него поети – как, по какъв начин може да се постигне това не се интересуваме. Поетът трябва да мине през големи страдания, няма поет в света, който да не е страдал. И тука е спазен законът за съотношенията, а именно между страданията и постиженията.

Следователно между физическия, сърдечния, умствения и волевия живот на човека съществува известно съотношение. Въз основа на това съотношение може точно да се определи след колко време крайният материалист може да стане краен идеалист. Преди години дойде при мене един варненски адвокат, по убеждение социалист, и като се разговаряхме по различни въпроси, казах му, че след четири години няма да остане помен от сегашните му убеждения. – „Не е възможно това, аз съм убеден социалист!“ – „Запиши това, което ти казвам, и ще провериш дали говоря истината.“ Две години след това той се ожени, роди му се момиченце. С жена си живееше добре, обичаше я. Една вечер отишъл на събрание и се позабавил малко повече от обикновеното време. Жена му била в къщи, работела нещо; като ѝ се доспало, тя си легнала и оставила лампата да гори. Случайно някак лампата се обърнала, газта се

разляла върху леглото ѝ и тя изгоряла. От скръб и страдание за жена си у него настанал голям обрат, той станал силно религиозен, забравил социалистическите си идеи. Скоро след това го изключиха от социалистическия кръжок. Като ме срещна един ден във Варна, той ми каза: „Представи си, каквото ми предсказа, това се сбъдна! От моите първи убеждения нищо не остана.“ Казвам: като знаете закона на съотношенията, всички трябва да бъдете внимателни, да не нарушавате великите закони, защото ще попаднете под други закони, които няма да ви щадят. И в Писанието е казано: „Който стои високо, той трябва да знае, че ще падне. Който падне, той трябва да знае, че ще стане.“

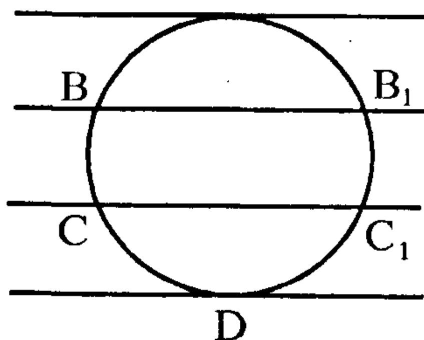

Фиг. 3

Сега от вас се изисква да разсъждавате правилно, зряло, да знаете, че според окултната наука нищо не става случайно, произволно. Окултната наука е положителна, тя взема предвид всички елементи, с които Природата работи. Ако се съобразява със законите на тази наука, човек може да избегне много нещастия в своя живот. На какво се дължат нещастните случаи в Живота и в Природата? Те се дължат на известно нарушаване на един от великите закони.

Сега ще представя графически четирите области на проявения Живот *(Фигура 3)*. Правата *A* представлява физическия живот, правата *B* – сърдечния, правата *C* – умствения и правата *D* – волевия живот на човека. Енергията, която се развива в първия период от живота на човека, когато той расте физически, е точно определена по количество и по време на траене. След това тази енергия преминава във втория период от живота на човека, когато той се развива повече сърдечно. Оттам енергията минава в третия период, когато човек се развива повече умствено. Най-после тя слиза в четвъртия период – във волевия живот на човека. Като стигне до долу, енергията взема обратно движение нагоре и образува един кръг, едно обръщане на силите. Като се знае това нещо, може да се изчисли математически след колко години, как и де ще се прояви енергията. Също така може да се изчисли в какъв размер ще се яви тази енергия и какви резултати ще произведе. С това се обяснява защо желанията, подтиците, стремежите на човека се явяват периодически. Някой млад човек желае да учи, да се развива умствено. Започва да учи и работи в това направление две-три години. След това подтикът му за учене изчезва, той се прехвърля на друго някакво желание. След известен период от години той пак се намира пред първото си желание да учи. Това нещо е в зависимост от закона на съотношенията. Времето е в зависимост от силното желание, силната мисъл, силното чувство. Например, толкова по-дълъг ще бъде периодът, през който човек ще учи, колкото по-интензивно е желанието за учене. Ако се явят някакви особени препятствия за реализиране на това желание, човек страда, чувствува се нещастен. Препятствията пък се явяват по причина на някакво нарушаване на законите. Като млади вие трябва да правите наблюдения, да изчислявате колко време трае една силна мисъл у вас и след колко време се явява отново. И тъй, според закона на съотношенията след всяко щастие иде нещастие и след всяко нещастие иде щастие; след

всяка болест иде здраве и след всяко здраве иде болест. Под думата *болест* аз не разбирам обикновените болести, когато човек страда физически, но имам предвид онези състояния, които се предизвикват при нарушаване хармонията между чувствата и мислите.

Всеки от вас трябва да се запита дали се е самоопределил според закона на съотношенията. Вие трябва да се самоопределите. Който не се самоопредели, той ще остане завинаги в хамбара. Който седи в хамбара, той нищо не печели, но и нищо не губи. Знаете ли какво нещо е самоопределението? Щом не знаете, пишете за следния път върху темата „Самоопределяне в Живота“. Вие трябва да се самоопределите, защото в скоро време ще се намерите пред една окултна митница, дето ще ви прегледат най-щателно. Като намерят, че носите вещи, за които не сте платили мито, ще вземат вещите и ще ви глобят. Ще ви прегледат с рентгенов апарат, за да видят какво носите в себе си. Тъй щото, ще ви прегледат външно и вътрешно, ще вземат и най-малкия излишък, който се намери у вас. Следователно изхвърлете всички излишни работи навън, за да не ви глобяват. В този смисъл, да се самоопределите значи да изхвърлите от себе си всички излишни, несъществени неща, които причиняват страдания и нещастия, и да задържите само същественото, което причинява Радост и Веселие и с което можете да работите.

Окултната наука, с която се занимавате, е положителна, но същевременно опасна наука. Веднъж влезли в тази Школа, вие имате привилегията да ви се предаде тази наука в най-лека, в най-възприемлива за вас форма. Ако бяхте в друго време, по никой начин нямаше да ви приемат в Школата. В древността не са приемали ученици по-млади от 33 години. Затова трябва да бъдете внимателни, да не си играете с природните закони. Природните закони са живи, съзнателни, те не могат да се престъпват. Дойде ли до окултните сили, до окултните закони, ученикът трябва да знае, че с тях игра не бива. С това аз не

искам да ви наплаша. Страхът е необходим, но не онзи обикновен страх. Ученикът трябва да има благоговейно чувство към Великото, към Божественото в света. Ако това чувство не е развито в него, то трябва да се замести със страха. Този страх именно наричам Божествен, разумен страх. При този страх могат да възрастат всички благородни чувства в човека. Който съзнателно изучава окултната наука, той развива в себе си смелост, решителност, инициатива, трудолюбие и работоспособност. Като направите някаква погрешка, не се оправдавайте с условията, с майка си и с баща си, но винаги бъдете готови да изправите погрешката си. Оставете настрана майка си и баща си. Като работите съзнателно и с Любов, вие сте в състояние да използвате условията и да създадете от себе си каквото желаете. Щом направите някаква погрешка, веднага я изправете. Щом изправите погрешката си, тръгнете пак напред.

Като ученици вие трябва да изучавате окултната химия, да знаете от какви елементи се нуждае вашата кръв. Ако желязото е недостатъчно в кръвта ви, по някакъв начин трябва да го доставите. Иначе отсъствието на желязо в кръвта ви ще придаде повече мекушавост, огъваемост на характера ви. Ако златото е малко в кръвта ви, ще бъдете лишени от благородство в характера. Значи всеки нов елемент, внесен в ума, в сърцето или във волята на човека, дава нова насока на неговата деятелност. Изучавайте химията добре, за да можете да превръщате силите в себе си. Тогава ще знаете как да калите желязото в себе си – от меко желязо да го превърнете в стомана. Някои от вас се нуждаят от твърдост в характера си, други – от мекота, трети – от благородство, четвърти – от постоянство, пети – от Любов към Бога, шести – от милосърдие, разсъдливост, въображение и т.н. Всеки може да каже за себе си: „Едно ми не достига.“ Той трябва да намери какво му липсва, а после да потърси метод как да придобие този елемент, който му липсва. Всеки се нуждае от едно нещо, но това нещо е от голямо значение за неговото

развитие. Това важно нещо той ще научи от закона на съотношенията.

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

9-та лекция от Учителя, държана на 13 декември 1922 г., София.

САМООПРЕДЕЛЕНИЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Прочете се резюме на темата „Предназначение на дихателната система“.

Четоха се работите върху темата „Елементи на човешката реч“.

Каква тема имате за следния път? *(– Самоопределение в живота.)* Какво разбирате под думата *самоопределение*? *(– Да се самоопредели човек, това значи да определи отношенията си към околната среда.)* Съгласни ли сте всички с тази дефиниция? Какво нещо е самоопределение на единицата? Според мен самоопределението на единицата седи в това, че тя подтиква нещата напред, т.е. изнася ги на сцената. Какво представлява самоопределението на двойката? *(– Поляризиране.)* Какво нещо е поляризирането? *(– Проявяване.)* Числото 2, двойката представлява материята, т.е. закон на материалния свят. С други думи казано, единицата представлява сили, които подтикват нещата в материалния свят, в материята, която ги облича във форми, т.е. оформя ги. Единицата е баща на нещата, а двойката – тяхна майка. Единицата дава първия съзнателен подтик на Живота. Единицата е първата видима причина на нещата, а двойката – втората видима причина. Какво е самоопределението на числото три? – Тройката е смисълът, целта, към която всичко в Живота се стреми. Следователно всеки за себе си може да каже: „Аз съм единица. Защо? Защото се проявявам.“ – „Аз съм двойка. Защо? Защото отглеждам своята идея както майка – своето дете.“ – „Аз съм тройка. Защо?

Защото имам цел, към която се стремя, към която направлявам своята идея.“ Значи човек едновременно е и единица, и двойка, и тройка.

Всички числа, с които си служите, представляват отношения, сили, разумни същества, които се намират на различна степен на развитие. В този смисъл и единицата, и двойката, и тройката представляват Разумни същества. Като се каже *единица*, разбираме колективното, Божественото съзнание, което включва в себе си всичко. В двойката се проявяват два велики центъра – Божественото и Ангелското съзнание. В тройката се проявяват три центъра – Божественото, Ангелското и човешкото съзнание. Значи в единицата няма деление на нещата, в нея съществува само едно съзнание – Божествено. В двойката и в тройката обаче се явява деление на колективното съзнание. Затова именно, като се говори за две, за три и за повече единици, нещата започват да се делят, да се раздробяват на части.

Какво е самоопределението на четворката, на числото *4*? Числото *4* представлява абсолютна мярка, с която се измерват всички неща във видимия свят, в целия Космос. Като дойдат до *4*, кабалистите спират. Те събират числата *1*, *2*, *3*, *4* и получават числото десет: 1 + 2 + 3 + 4 = 10. Като съберат тези числа, те извършват после обратния процес – изваждане: те вадят единицата, двойката, тройката и четворката от десет и получават:

10 − 1 = 9

10 − 2 = 8

10 − 3 = 7

10 − 4 = 6

Числата *1*, *2*, *3*, *4* представляват елементи на *10*, а числата *9*, *8*, *7*, *6* са производни на първите четири числа. Значи числата *1*, *2*, *3*, *4* са самоопределения на единицата.

Какво значи да се самоопредели човек като единица, като двойка, като тройка или като четворка? Кои елементи влизат в човека като единица, за да може да се самоопредели? В човека влизат Дух, душа, ум и сърце. И тогава съставяме следната пропорция: Духът на човека се отнася към неговата душа, както умът към сърцето му. Тази пропорция може да се изрази в букви: *Д : D = У : С*. Това показва, че човек трябва да се самоопредели като Дух, като душа, като ум или като сърце. Същевременно той може да се самоопредели като цяло – като съвкупност от четирите съставящи го елемента. Когато се говори за самоопределение, човек трябва да има ясна представа какво да самоопредели в себе си. Окултната наука е положителна, точна наука, всяка дума в нея отговаря точно на идеята. Там не може да се каже, че човек ще се самоопредели. Кажете ли така, веднага следва въпросът в какво ще се самоопредели или кое ще самоопредели. Като какво ще се самоопредели човек – като единица, като двойка, като тройка, като четворка или всички, вкупом взети? Ако се самоопредели като единица, т.е. като първична сила, в нея човек не трябва да прибавя качествата на двойката. Може ли единицата да стане двойка? Единицата може да стане двойка само след като я счупим, като я разполовим на две части. Тогава полученото е два пъти по-малко от единицата. Две равно ли е на единица? Вие казвате 1 + 1 = 2. Значи според вас двойката е два пъти по-голяма от единицата. Обаче ние казваме, че няма число, по-голямо от единицата. Тогава как е възможно единицата да е равна на двойката? Ето де и как се явява софистиката във философията. Ще кажете, че всяко нещо може да се приеме за вярно, след като се докаже. Ако е за доказване, лесно може математически да се докаже, че единицата е по-голяма от двойката. Когато казвате, че 2 + 1 = 3, и това не е вярно. В математиката, с която днес си служите, идеите не са верни в абсолютния смисъл на думата. Числото *3* наистина е равно на 2 + 1, но само ако двойката и

единицата ги разглеждаме като съставни елементи на единицата, но не и като самостоятелни цели числа. Числото *3* съдържа резултатите на числата *2* плюс *1*, а не самите двойка и единица.

Учителят влиза в едно от отделенията и казва на един от учениците си: „Стоянчо, нарисувай един кон!“ Стоянчо излиза на дъската и рисува кон. Всички деца от отделението казват, че Стоянчо е нарисувал на дъската кон. Какъв кон е този? Той съвсем не мяза на кон. Може ли дете от първо отделение да нарисува кон? Ако някой художник погледне рисунката, ще каже, че това не е никакъв кон. Какъвто е конят на това дете, такива са понятията на много съвременни хора за Бога. Както чрез рисунките си децата дават само представа за известни неща, така и съвременните хора имат най-различни представи за Бога; те нямат нещо абсолютно, нещо ясно, определено за това какво е Бог.

И тъй, когато става въпрос за самоопределение, в какво трябва човек да се самоопредели? Човек трябва да се самоопредели в стремежа на своя Дух, в порива на своята душа, в мисълта на своя ум и в чувствата на своето сърце. Това обяснение за самоопределението ви се дава не да го напишете на книга, но да го възприемете в себе си, да знаете в какво отношение трябва да се самоопределите. Това, което напишете на книга, ще бъде теоретическо самоопределение, а това, което приемете в себе си, ще бъде практическо самоопределение. Последното самоопределение поставя човека на един или на друг път. Като казвам, че човек трябва да се самоопредели, това не значи, че той трябва да се самоопредели към някаква партия или към даден народ. Да се самоопредели човек, това значи да познава силите, с които разполага, да знае в каква посока да ги отправи, за да използва разумно своя живот.

Както виждате, темата, която ви дадох в началото на лекцията, за самоопределението, е разгледана вече. Ако речете да пишете върху

нея, ще повторите това, което говорихме сега. Затова за следния път пишете върху друга тема, а именно върху: *Признаци на човешкото съзнание, проявено в най-високата си форма.* Като напишете тази тема, ще ви дам някои обяснения и върху нея.

Представете си сега, че правата *AB* е единица, която е изменила своето положение – вместо да е в отвесна, тя е в хоризонтална посока. Като права линия тази единица означава различни неща. Ако я разглеждате геометрически, ще кажете, че правата линия означава най-късото разстояние между две точки. Ако я търсите на лицето на човека, ще я намерите на няколко места. Например, ако затворите устата си, т.е. ако доближите устните си близо една до друга, ще се образува права линия. Обаче, ако устата е малко отворена, устните – слабо отдалечени една от друга, ще се образува елипса. Естественото положение на устата е последното – двете устни да образуват елипса. Щом волята в човека започне да действа, устните се доближават една до друга и образуват права линия. Значи правата линия е проява на волята. И наистина, когато човек изнесе ръката си напред или настрана, добре опната и свита в юмрук, това движение означава проява на волята. Самото положение на ръката представлява права линия. Ако ръката се спусне надолу, в пасивно състояние, волята престава да действа. Дето волята не действа, там линиите се пречупват. При тези линии всякога се образуват ъгли; ъглите означават непостигнати желания. Следователно счупените линии, ъглите означават някакво пречупване на волята, вследствие на което желанията не са постигнати. В геометрията изучават ъглите и ги делят на прави, остри и тъпи. Какво нещо представлява ъгълът в геометрията? *(– Пространството между две пресечни линии в една равнина наричат ъгъл).* Има ли някаква идея в тази дефиниция? *(– Никаква идея няма в тази дефиниция).* Тогава ние можем да дадем друго определение за ъгъла: ъгъл се образува от всяко непостигнато желание в човека. Ако върху лицето на някой човек са

образувани много ъгли, това показва, че този човек има много непостигнати желания. Тези ъгли имат различни големини и различни посоки. Същевременно те означават и противоречията, на които даден човек се е натъкнал. Пречупвания, ъгли се срещат и в Природата. Например, долините се образуват от пречупване на пластовете. При това всяка долина е заградена от двете страни с плоскости, които представляват поли на планината. Ако вземем долината като място, дето животът се проявява, ще извадим заключението, че между две противоречия всякога има условия да се прояви Животът.

Ако разглеждате ъгъла *ABC*, обърнат с върха нагоре, той представлява противоречие, което е в разрез със законите на духовния живот. След време това противоречие се превръща в благо за човечеството. Ако същият ъгъл е обърнат надолу с върха, това показва, че противоречието е за Земята, т.е. влиза в разрез със законите на Земята. Ако пък си представите два планински върха, обърнати с върховете надолу, те ще произведат дъжд. Следователно, за да се произведе дъжд, необходими са две противоречия в Невидимия свят. Ъгъл, обърнат с върха надолу, означава образуване на дъжд.

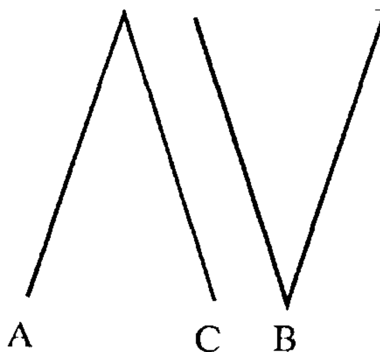

Фиг. 1

И тъй, като се натъкнете на известно противоречие, на известно противодействие, ще знаете, че то се определя от следния закон: на всяка акция отговаря реакция, на всяко действие – противодействие.

Следователно между две злини, между две нещастия или между две противоречия всякога се ражда една добрина. Между две добрини пък се ражда една злина. Затова именно се казва: „Две добрини не могат да седят на едно място.“ Този закон има сила само за Земята. Какво представляват злото и Доброто в Живота? Злото е най-малкото проявено Добро; Доброто е най-голямото проявено Добро. С други думи казано, злото е началото на Доброто, а Доброто е краят на Доброто. Ще докажа това твърдение със следния пример: взимате една овца, заколите я, опечете я и я изядете. За вас това е начало на едно добро, но за овцата е зло. След време, когато се запознаете с великите закони на Живота, вие срещате същата овца в гората, вземате я на ръце и я оставяте в своята ливада свободно да пасе прясната зелена тревица и казвате: „Ти можеш да останеш при мене, аз ще се грижа за твоя живот, ще те пазя, няма да посягам върху тебе. Аз благодаря за услугата, която ми направи в миналото. Тогава бях некултурен човек, но днес имам по-голяма светлина, разбирам законите, искам да ти се отплатя.“ Това е краят на Доброто, което е същинското Добро. Злото се явява и при случаи, когато човек се натъкне на някои свои идеи от преди хиляди години. В миналото тези идеи са били добри, но при сегашното развитие на човечеството те носят зло в себе си. Например, когато една риба изяжда друга, това е в реда на нещата – за рибите това не е зло. Но ако днес един човек по атавизъм изяде друг, това е голямо зло и за двамата. Ако една риба изяде друга, първата продължава да живее, но ако един човек изяде друг, и двамата умират. Значи желанието на човека да глътне друг някой човек е зло – то е желание, което е отживяло времето си, то е остатък от далечното минало, на което човек периодически се натъква. Следователно в съвременния живот злото не е нищо друго, освен идеи на миналото, които са отживели времето си.

И тъй, що е злото? Злото представлява отживели идеи, несполучливи опити на миналото. Днес всичко това трябва да се отбягва. Хората са опитвали тези идеи в миналото, няма защо и днес да се повтарят. Доброто представлява нови, Божествени идеи, които дават нови насоки за реализиране на човешките желания. Чрез Доброто човек отправя своите сили към Божествения свят. Когато ви запитат защо човек не трябва да бъде лош, ще кажете: „Човек не трябва да бъде лош, за да не повтаря своето минало." Защо трябва да бъде добър? За да постигне целта на своя живот, да влезе във великия свят на Битието. Значи злото е изминатият път, по който човек не трябва да се връща; Доброто е пътят, по който човек върви вече, за да реализира своите желания по нов, по Божествен начин и да разбере смисъла на Живота.

Ще обясня идеята си със следния пример: представете си, че сте живели известно време на северния полюс. След това, с движението на Земята се движите и вие и дохождате до екватора. Времето, което сте употребили, докато стигнете до екватора, се равнява на двадесет и пет хиляди години. Какво ще стане с вас, ако се върнете отново на северния полюс? Вие непременно ще умрете. Значи връщането в миналото не е нищо друго, освен връщане към северния полюс. В този смисъл злото представлява ледена епоха, леден период, който носи смърт за човечеството. Едно време там е имало условия за живот, но днес тези условия не съществуват. Ако някой попадне при тези условия днес, непременно го очаква смърт. Това е връщане назад. Да се връщаш назад, това е смърт; да вървиш напред, това е Живот. Ето защо днес никой не може и не трябва да се връща по пътя, по който някога е вървял. Защо? Защото там условията за Живот са вече изменени.

Сега знаете какво представляват злото и Доброто. Тези разсъждения са необходими, за да хвърлят повече Светлина в съзнанието на човека.

Щом Светлината на съзнанието е по-голяма, може да се говори вече за будност на човешкото съзнание.

Що е съзнание? По този въпрос е писано в много философски и окултни книги, които сами можете да четете. С няколко думи казано, съзнанието подразбира склад от положително Знание, вложено в Духа, душата, ума и сърцето на човека. С това Знание той има ясна представа за нещата и знае при всеки даден случай как да постъпва. Съзнателният човек никога не върши зло. Той се ползва от опитността на миналото си, вследствие на което днес по никой начин не си позволява да прави зло. Несъзнателният човек може да прави зло, но само дотогава, докато придобие опитност, докато съзнанието му се пробуди. Думата *съзнание* е образувана от съюза *съ* и съществителното име *знание.* Следователно думата *съзнание* подразбира да се направи връзка между знанието на Божествения и човешкия Дух, да се прехвърли мост, който да свързва Божествения с човешкия свят.

И тъй, от всички се изисква самоопределение. Докато не се самоопределите, не може да ви се говори на понятен език. Каквото и както и да ви се говори, не можете да разберете. Като се самоопределите, ще ви се говори на математически език, и вие ще разбирате този език. Математическият език е кратък, ясен и строго определен. В него няма повторения, излишни думи и двусмисленост. Когато определите отношението, в което се намират вашите Дух, душа, ум и сърце към Първата Причина, вие ще бъдете вече напълно самоопределени. Самоопределението е въпрос на съзнанието. За тази цел вие трябва да четете какво са писали различните автори върху съзнанието и самосъзнанието, след това и аз ще говоря по същия въпрос. Ако се ползвате от чужди езици, върху съзнанието е писано и на немски, и на френски, и на английски езици. Можете да четете, да разширявате знанията си. Вие трябва да изучавате проявите на

съзнанието не само като философска, отвлечена мисъл, но и като приложение, за да видите какви резултати дават. В съзнанието си човек проявява един род чувства, мисли и действия, в самосъзнанието си – друг род, в подсъзнанието – трети и в свръхсъзнанието – четвърти. В каквато област на духовния живот да се намира човек, такъв израз ще има неговият живот на Земята. Обаче трябва да знаете, че вън от човека съзнанието не може да се определи. Някои философи казват, че съзнанието е самият човек. Не, човек е нещо повече от съзнанието. Съзнанието е елемент, който влиза в човека, но не е самият човек. *(– Каква разлика има между познанието и съзнанието?)* – Познанието е повърхностно нещо, а съзнанието е вътрешно нещо, придобито чрез дълъг опит – то е положително знание. Да имаш познание за захарта, това значи да си чел някъде за нея, че е бяла, че е сладка, че лесно се разтваря във вода. Да съзнаваш какво нещо е захарта, това значи да си я видял, да си я вкусил, да си я разтворил във вода. Познанието подразбира зародишното състояние на телата, а съзнанието – тяхното постепенно развитие, докато стигнат до узряване. Докато узрее, плодът минава в четири последователни фази: съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Когато плодът напълно узрее, имаме състояние на свръхсъзнание. Четирите фази на съзнанието представляват различните Ангелски йерархии. В някои отношения Ангелите седят по-високо от Боговете. Те не се борят помежду си както Боговете. Заради чистотата си те са проводници на Божествения Дух.

Четете, размишлявайте върху съзнанието, за да се домогнете до смисъла на това понятие. Под думата *съзнание* някои философи разбират същината на нещата. В това отношение те не са далеч от Истината. Други философи под думата *съзнание* разбират формата на нещата. Като разглеждат в този смисъл съзнанието, те се отдалечават от Истината, защото идеята за съзнанието в техните умове се изменя.

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

10-та лекция от Учителя, държана на 20 декември 1922 г., София.

ПРИЗНАЦИ НА ПРОЯВЕНОТО ЧОВЕШКО СЪЗНАНИЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Прочете се резюме на темата „Елементи на човешката реч“.

Четоха се работите върху темата „Признаци на проявеното човешко съзнание в най-високата му форма“.

За следния път пишете върху темата: *Отличителни черти на физическото тяло.*

Представете си, че някоя точка означава съзнанието на човека или проявената Вселена. Вън от тази точка пък е непроявената Вселена. Допуснете при това, че материята на външната, на проявената Вселена има различни гъстоти, а оттам – и различни състояния. След това приемете, че от дадената точка излизат различни лъчи, т.е. казваме, че този център, тази точка започва да радиира. Всеки лъч представлява отделно същество. Когато тези същества влязат във връзка с външната среда, която е с различни гъстоти, с различни състояния, тогава те ще видоизменят своя характер. Това видоизменение в характера на тия същества е причина за различието, което съществува между тях. Различие съществува не само между хората, но и между духовете, между Ангелите, както и между всички напреднали Същества. На какво се дължи това различие? На ред външни причини. Значи до известна степен всеки лъч се влияе от средата. Безграничното определя отношенията, както и формите на граничното.

И тъй, когато у вас се прояви някаква особеност, ще знаете, че тя се дължи на първичната среда, в която сте попаднали. Един ден, когато се върнете в дадената точка, вашето естество ще се измени. Тогава вие ще завършите еволюцията си, както ви е било определено първоначално. Тъй щото ще знаете, че каквито отклонения да правите в живота си, те ни най-малко няма да изменят вашия път. Мнозина мислят, че като криволичат на една или на друга страна, ще изменят своя път. Не, окултният ученик трябва да знае, че по никой начин не може да измени първоначалната посока на своя Живот. Не само ученикът, но никое същество не е в състояние да измени посоката са своя път, докато не постигне целта си. Когато змията прави зигзаги, гърчения с тялото си, изменя ли с това своя път или своето естество? Не. Защо се гърчи? За да се движи. Защо се извива светкавицата? Защото среща среда с различна гъстота от тази, в която се движи. Следователно всяко отклонение на човешкия характер се дължи на това, че той среща на пътя си по-гъста среда от тази, в която се движи. По-гъстата среда му оказва голямо съпротивление, вследствие на което той не може да издържи и се отклонява на една или на друга страна. Той живее с това отклонение, докато срещне друго препятствие, което ще го върне в правия път. Най-после, като теглите права линия между тези отклонения, тази права определя посоката, в която съзнанието се движи. Докато е млад, човек се движи, като криволичи натук-натам, и мисли, че изменя посоката на своя път; като остарее, човек мисли, че е по-умен, че е разрешил своите задачи. Старият е разрешил задачите на своя живот толкова, колкото и младият. И старият, и младият са далеч от Истината.

Такова различие съществува не само между хората от различните възрасти, но и между един и същ човек. Например, очите на човека представляват два кръга – лявото око изразява физическия свят, а дясното – духовния. Тази е причината, поради която лъчът, който

излиза от лявото око на човека е насочен винаги към Земята; лъчът, който излиза от дясното око на човека е насочен нагоре. В своята еволюция човек се движи от физическия към Духовния и от Духовния към Божествения свят. Ако някой се движи със светкавична бързина от Духовния към Божествения свят и се отдалечи на няколко билиона километри от Духовния свят, вие ще мислите, че този човек е близо до Бога. Обаче, ако го наблюдават с телескоп от Ангелския свят, ще кажат, че този човек се движи много бавно, както се движи някоя звезда на небето, гледана от физическия свят. За Ангелите този човек е далеч от Бога, а за хората той е близо до Бога.

Едно трябва да знаете: с каквато бързина да се движи, човек трябва да има стремеж нагоре, към Божествения свят. За тази цел той трябва да развие всичко онова, което е вложено в съзнанието му. Вървете нагоре и напред, без да се страхувате от отклоненията, които правите. Отклоненията не са падане. Разсъждавайте философски по този въпрос. Когато светлинният лъч минава от рядка в гъста среда или обратно – от гъста в рядка среда, той неизбежно ще се пречупи, ще се отклони от своя път. Такова отклонение претърпява и съзнанието на човека, когато преминава от рядка в гъста среда. Следователно при сегашното развитие на човека (в неговото индивидуално и социално развитие) стават ред отклонения в съзнанието му. Като знае това, човек трябва да се пази, да бъде внимателен при тези отклонения.

Съвременните хора, общества и народи са устроени така, както са устроени и материалните светове. Всички се движат по кръгове, концентрично разположени около един център. Например, десет-петнадесет души съставят едно звено и си влияят взаимно, както планетите оказват влияние помежду си. Обикновено тия, които са по-близо до центъра, се движат по-бързо от тия, които са по-далеч от центъра. Като знаете това, ще забележите, че никой не може да

избегне влиянието на онези индивиди, които влизат в една и съща система с неговата. В този смисъл никой не може да бъде самостоятелен. Хората представляват групи от индивиди, съсредоточени в един център, които взаимно си влияят. Когато Божественото съзнание в човека се пробуди, той може вече да определи отношението си към ония, които влизат в неговата система. При това съзнателно отношение към тях той няма да им противодейства, но ще им съдейства по Божествен начин. Обикновено на всяка система от висши Същества отговаря такава от низши, вследствие на което човек трябва да бъде внимателен, да знае по какъв начин да въздейства на съществата от своята система. Не само съществата от една и съща система си влияят взаимно, но и системите оказват влияние една върху друга. При това взаимодействие на системите Космосът расте и се развива. В центъра на всички системи седи Божественото съзнание, Божественият Дух, който регулира всички неща в Природата и Живота.

Всеки човек трябва да се самоопредели, да знае към коя система спада, колко души влизат в тази система, с каква бързина се движат във физическо, сърдечно и умствено отношение, от какви материали е съставена тяхната система и преди колко милиона години се е образувала. Следователно умственият уровен на човека ще зависи от състоянието на цялата система – този закон е неизменен. Значи, за да се измени умственото състояние на човека, трябва да се измени умственото състояние на всички същества, с които той влиза в една и съща система. Между всички същества от една и съща система има известна връзка: ако някой от вас е в Америка между непознати хора и бъде нападнат от някого, веднага ще се яви човек от вашата система, който ще ви защити, ще ви отдаде правото. Защо ще ви защити? Защото това е в интерес на цялата система. Колкото по-

голяма е системата, в която влизате, толкова по-голям брой съчувственици ще имате. Ако влизате в малък народ, малко съчувственици ще имате. Това ни най-малко не ограничава човешката воля, но показва, че посоката на човешкия Дух е точно определена и той трябва да върви в тази посока, защото тук са дадени възможности и условия за развиване на неговата деятелност. Ако някой се противи на този ред на нещата, той трябва да се върне назад и да се погълне от общия център. Когато се казва, че Земята трябва да падне на Слънцето, това не се разбира буквално. Това значи, че Земята трябва да влезе в нови условия на развитие, да попадне под влиянието на някакво ново Слънце.

Сега ще направим едно психическо упражнение: ще си представите, че се движите с грамадна бързина и влизате в Слънцето. Ще се наблюдавате кой докъде може да достигне. За това упражнение се изисква голяма концентрация на мисълта.

Колцина от вас стигнаха до Слънцето? Със своята мисъл някои стигнаха до средата на пътя. Горещо е на Слънцето, всеки не може да отиде дотам. Други някои пък останаха в тъй наречената ледена, студена област. Трети се вдигнаха до един магнетически пояс, образуван от гъста и шуплеста материя. Един от поясите между Земята и Слънцето се нарича *смъртна река*, през която минават всички души, които отиват за онзи свят. Всеки може да направи опит да мине през този пояс. Достатъчно е човек силно да концентрира мисълта си, да се откъсне от околната среда и веднага ще навлезе в съвършено тъмна област, без никакъв слънчев лъч. Той може да провери с часовника за колко време е минал тази зона. Който прави този опит, трябва да бъде много внимателен, да не се плаши от голямата тъмнина. Като излезе от този пояс, той ще мине в следния, в тъй наречения *астрален пояс*, дето светлината е мека, приятна, като при зазоряване. На връщане към земята човек ще мине пак през същите пояси. Както виждате, между

Земята и Слънцето има разни области, разни полета, всяко от които съдържа специални сили, енергии. Между Астралния и Менталния свят съществува тъй наречената *ледена* или *електрическа област*. Тя съдържа грамаден запас от електричество, което би било в състояние да замести напълно въглищата, които днес употребяваме за отопление. Бъдещата раса ще разполага с методи, чрез които ще може да впрегне това електричество за осветяване и отопляване на цялата Земя.

Като правите това психическо упражнение, ще бъдете концентрирани, за да може не само мисълта ви да пътува, но и цялото съзнание. Тогава ще усетите две течения – едното отива от Земята до Слънцето, а другото се връща назад. По този начин става правилна обмяна между слънчевата енергия и вашата. Добре е да правите това упражнение, когато сте неразположени духом.

Второ упражнение: отправете ума, сърцето, Духа и душата си към Божествения Дух, който обхваща всичко в света и поискайте съдействие от него за реализиране на всичко възвишено и благородно у вас. Този Дух обхваща всички съзнания, действа вътре и вън от тях. Затова е казано в Писанието: „Духът Божий се носи по цялата земя.“

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

11-та лекция от Учителя, държана на 27 декември 1922 г., София.

ПРОЯВИ НА СЪЗНАНИЕТО

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Размишление

Чете се резюме от темата „Признаци на проявеното човешко съзнание в най-високата си степен“.

Представете си, че имате три съзнания – съзнанията *A*, *B* и *C*. Те са произлезли едно от друго: от съзнанието *A* е произлязло съзнанието *B*, а от *B* е произлязло съзнанието *C*. Значи съзнанието *A* е първичното съзнание, което се проявява в областта на времето и пространството. Какви са отношенията на трите съзнания към времето и пространството? Да приемем, че съзнанието *A* се е проявявало през периода на пролетта, съзнанието *B* – през периода на лятото, а съзнанието *C* – през периода на есента. В зависимост от годишните времена се определят отношенията между тези три съзнания. Същевременно всяко съзнание определя какви са били материята и условията през времето, когато то се е проявявало. Например, от съзнанието *A* може да се определи какви са били условията и материалите, с които даден човек е разполагал в пролетта на своя живот. Като се знае това, всеки човек може да се върне в своето минало, да види какви са били условията, при които се е развивало неговото съзнание. В това отношение окултният ученик трябва да научи закона, с помощта на който може да се връща в своето минало като в архив. Щом разрови този архив, той ще види какви са били условията, през които е минал в предишните си съществувания, докато дойде до сегашното си развитие. В различните

животи той е минавал през различни условия, които са внесли в неговото съзнание различни сили, различни качества и способности.

Съвременните хора живеят в света на промените. например, някой ден сте отлично разположени, въодушевени, изпълнени с възвишени мисли и идеи, с благородни желания да помагате на човечеството. На другия ден обаче всичко това изчезва, вие падате духом и казвате: „Не струва да живее човек за другите, всеки трябва да мисли за себе си." Питам на какво се дължи тази рязка промяна в разположението? В първия случай вашето съзнание е минало през пролетта на живота ви – значи вие сте се намирали в съзнанието *A*. При втория случай сте влезли в съзнанието *C*, когато сте преживявали състояние, подобно на есента на вашия живот. Какво е отношението между тези две съзнания *A* и *C*? Ако дадете тази задача на един математик или механик, те лесно ще я решат. Например, един трен* се движи с известна бързина. Вие можете да усилите движението му, ако усилите огъня, ако усилите напрежението на водните пари в котела. Как ще усилите бързината на движението на съзнанието? Ако е въпрос до бързина на трена, тази задача лесно се решава – ще увеличите въглищата, ще усилите огъня. Когато става въпрос за съзнанието, отде ще вземете огън, въглища?

Например, пътувате през съзнанието *D* при голям сняг, виелица и студ. При това съзнание, което представлява зимата на вашия живот, вие имате лошо настроение, лошо разположение на духа – краката и ръцете ви са измръзнали, треперите от студ. Влизате в стаята при майка си, гледате час по-скоро да се стоплите, а тя иска да ѝ разкажете де сте били, какво сте правили. Можете ли в такова състояние да говорите? Вие трябва да вземете сняг, да разтъркате измръзналите си ръце и крака и след това да говорите с майка си. Ще каже някой: „Защо не измиете краката си с гореща вода, а ги търкате със сняг?" Вие знаете пословицата: „Клин клин избива." Или злото със зло се лекува. Ако някой човек е преял, как ще му помогнете? Ще го

заставите по някакъв начин да повърне храната или да вземе очистително. И в единия, и в другия случай трябва да се действа бързо, иначе има опасност от отравяне на кръвта. Такива отравяния могат да се предизвикат и в съзнанието на човека от наслояване на горчиви чувства и противоречиви мисли. Тогава казваме, че човек се намира в съзнанието *D*, т.е. в зимата на своя живот.

Следователно според философията, която е изработил за Живота, човек може да живее в едно от тия четири съзнания – *A, B, C* и *D* – и тогава Животът за него ще бъде или ад, или рай. Често в живота на човека тези съзнания си влияят взаимно. В това влияние се забелязват известни пермутации, които могат да се отразят благоприятно или неблагоприятно върху човека. Да допуснем, че съзнанието *A* представлява възходящо състояние, при което самото съзнание се движи към даден център, като ту се отдалечава, ту се приближава към него. Когато се приближава към своя център, съзнанието на човека придобива повече енергия, вследствие на което и бързината на движението му се увеличава. Ако пък съзнанието *B* се намира в низходящо състояние, казваме, че то се отдалечава от своя център, вследствие на което приема по-малко енергия. Щом приема по-малко енергия, и движението му е по-бавно, по-слабо. Сега, като знаете в какво състояние се намират съзнанията *A* и *B*, определете в какво състояние ще се намира съзнанието *C* – във възходящо или низходящо. Разсъждавайте свободно, без да се страхувате, че можете да направите някаква грешка. И да направите някаква грешка, това е естествено, няма защо да се смущавате. Допуснете, че съзнанието *B* представлява Земята, а съзнанието *C* – Месечината, която се движи около Земята. При това допуснете, че съзнанието *B* е във възходящо състояние. Определете тогава в какво състояние ще се намира съзнанието *C*, което се движи около *B*, като ту се приближава, ту се отдалечава от него. Това можете математически да изчислите и ще

видите дали съзнанието *C* се намира във възходящо или низходящо състояние.

И тъй, когато се говори за възходящо и низходящо състояние на съзнанието, имаме предвид добрите и лошите разположения на духа. Когато е весел, разположен, радостен, човек се намира във възходящо състояние на съзнанието; когато е мрачен, тъжен, скръбен, той се намира в низходящо състояние на съзнанието си. Какво трябва да направи човек, за да внесе равновесие в съзнанието си? Какъв е лекът в този случай? Какво трябва да направите, за да излекувате някой човек, който страда? С какво се лекува гладът? С хляб. С какво се лекува жаждата? С вода. Значи човек трябва да познава свойствата на елементите, които влизат в съзнанието му за всеки даден момент, за да може да ги превръща от низходящо във възходящо състояние. Представете си, че сте скръбни; как ще превърнете скръбта си в Радост или най-малкото – как ще се освободите от скръбта? *(– Ще се молим.)* – Представете си, че не знаете да се молите. *(– Ще плачем.)* – Не можете и да плачете. *(– Ще пеем.)* – Не сте певец, не знаете да пеете. *(– Тогава ще намерим някой по-скръбен от нас и ще започнем да го утешаваме. По този начин ще трансформираме състоянието си.)* – Ако при всички тия методи не можете да трансформирате състоянието си, не остава нищо друго, освен да търпите. Това търпение се налага от самия Живот. Чрез търпението човек придобива Свобода. Само търпеливият може да бъде свободен. И обратно – само свободният човек може да търпи. Свобода и търпение вървят паралелно. Търпението е качество на волята, а неволята е отрицателно качество на ума. Когато не мисли, не разсъждава, човек изпада в неволя и тогава минава за глупав. Той носи и страдания, и мъчнотии, но по неволя. Неволята подразбира безволие.

Казваме, че от съзнанието *A* е произлязло съзнанието *B*, а от него – съзнанието *C*. Следователно, като се натъкне на някаква проява на

съзнанието си, човек трябва да знае коя е първичната причина за тази проява. Например, някой иска да стане учен; той трябва да знае коя е подбудителната причина, която е събудила в неговото съзнание идеята да стане учен. Тази идея работи в съзнанието на този човек, но той трябва да потърси подбудителната причина, която го заставя да учи. Човек може да учи по две причини: или с цел да се препитава със знанието си, или да се облагородява, да се повдига. В такъв случай първият подтик към ученето ще бъде низходящ, а вторият – възходящ. Следователно, щом дойдем до съзнанието, ние се натъкваме на закона на поляризирането. Това показва, че всяка проява на съзнанието има две страни, две противоположни посоки – възходяща и низходяща. Този закон се изразява графически с правата *CD: C_______D.*

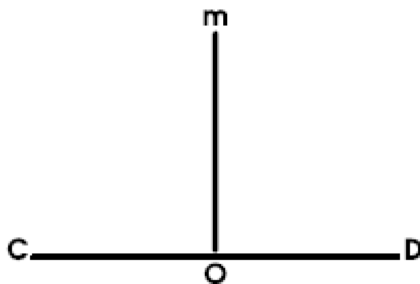

Фиг. 1

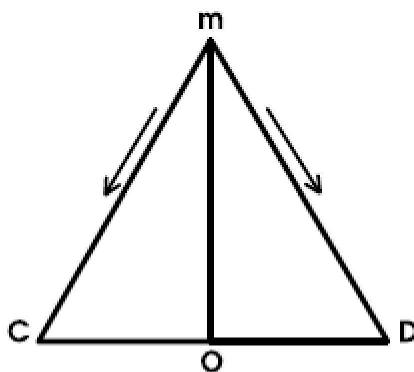

Фиг. 2

Значи всеки, който иска да подобри положението си, той непременно трябва да се поляризира, да раздели своите стремежи, т.е. да ги постави в две противоположни посоки. Щом имате две противоположни посоки на движение, вие лесно можете да намерите между тях третата, правата посока. Щом е дадена посоката на движението на две точки, лесно ще намерите движението на третата точка. Как можете да направите това? Геометрията дава следния прост начин: взимате правата *CD*, която представлява движението на точките *C* и *D* в противоположни посоки. След това от точките *C* и *D* с пергел описвате дъги. От точката, в която дъгите се пресичат, спущате перпендикуляр откъм правата *CD*; този перпендикуляр показва посоката на движението на точката *O*. Щом съзнанието се поляризира, човек намира правата посока на движението си: тази посока е перпендикулярът, спуснат от дадена точка вън от някоя права. Когато се поляризира и намери своята посока на движение, съзнанието започва да изпуща Светлина по всички посоки, във всички направления. При това положение съзнанието на човека е изложено на странични влияния и се движи като махало на една и на друга страна. Така е за всеки, който не разбира закона. Обаче, който разбира закона, той ще намери неподвижната точка на своето съзнание и там ще застане. В съзнанието на човека тази точка е напълно устойчива, тя не се влияе от нищо – тя е точката *O* на правата *CD*. Като дойдете до тази точка, вие ще се върнете назад до точка *m*, по-горе от която не можете да отидете. От точка *m* енергията върви по две посоки: *mC* и *mD*. Така се движи часовниковото махало, като описва около себе си полукръгове. Като дойдете в точка *C* на съзнанието, вие мислите, че сте разрешили някой въпрос, обаче оттук се качвате в точка *m*. Щом поседите малко в тази точка, слизате в точка *D*; и тук мислите, че сте разрешили въпроса, но се заблуждавате, както при точка *C*. Така се самоизлъгвате всеки ден. Тъкмо разрешите

един въпрос, на другия ден виждате, че не сте го разрешили. По този начин се създават ред философски системи, които наричаме *философски разсъждения на махалото*. Всяка такава система разрешава въпросите едностранчиво, вляво или вдясно; в края на краищата виждате, че нито едното, нито другото разрешение е абсолютно. Тъкмо сте слезли в точка *C* наляво, и казвате: „Това разрешение не е право.“ Качите се горе, но скоро слезете в точка С и казвате: „И това разрешение не е право.“ Така се люлее съзнанието от *D* до *C* и обратно, докато дойдете най-после до точка *O* – устойчивата точка на съзнанието, отдето пак се изкачвате нагоре, към точка *m*. Така се движи съзнанието ту наляво, ту надясно, ту в точка *O* и върви напред, разширява се и пръска Светлина в пътя на човека.

Фиг. 3

Фиг. 4

И тъй, махалото *mo (Фигура 3)* ще се люлее най-много до точките *C* и *D* – по правите линии *mC* и *mD* и ще образува триъгълник *CmD*. Правите *mC* и *mD* представляват крайния предел на възможностите за реализиране на дадено желание или за разрешаване на известен въпрос. Като дойде до този краен предел, човек излиза от тези възможности и навлиза в нови. От точките *C* и *m* на правата *Cm* с помощта на пергел се описват дъги и от пресечната точка на дъгите се спуща перпендикуляр към правата *Cm*. Образуваният перпендикуляр *nE* представлява махало, което има възможност да се движи до своите крайни предели (наляво и надясно) по линиите *nC* и *nm*. И при това движение на махалото въпросите остават пак неразрешени. Обаче човешкото съзнание не може да стои на едно място – стъпка по стъпка то се движи и излиза от старото си положение. От точките *m* и D *(Фигура 4)* пак ще опишете дъги и ще спуснете перпендикуляр към правата *mD*, а именно перпендикуляра *nq*. И в този случай перпендикулярът *nq* представлява махало, по което съзнанието на човека се движи до своите крайни предели *mn1* и *n1d*. Най-после от точките *C* и *D* на правата *CD* пак описваме дъги, от пресечната точка на които спущаме перпендикуляр *Or*; по този перпендикуляр, който служи като махало, се движи съзнанието на човека по правите *CO* и *OD*, като образува и в този случай триъгълник *COD*, равен на другите два, както и на триъгълника *CmD*, с който се намира в обратно положение – с върха надолу. При това движение на съзнанието ние имаме три неподвижни, устойчиви точки, в които въпросите могат да се разрешават. Обаче мъчно се спира съзнанието в тези точки. *Фигура 4* представя създаването на макрокосмоса, а същевременно и пътя на слизането и възлизането на човешкия Дух. Тази фигура се нарича *Соломонов знак*. От центъра *A* може да се опише окръжност; тя представлява голямата и малката вселена, големия и

малкия космос. По този начин ние си представяме минаването на обикновеното човешко съзнание и самосъзнание в неговото подсъзнание и свръхсъзнание. С други думи казано, човек минава от обикновеното в Божественото съзнание, от обикновения – в Божествения свят, дето започва да се движи в перпендикулярна посока на всяко свое желание.

Как ще разберете мисълта, че трябва да се движите в посока, перпендикулярна на своите желания? Представете си, че някой обича да пие, да пиянства; това желание влече човека надолу, към центъра на земята. Какво трябва да направи този човек? Той трябва да тръгне в обратна посока на своето желание, а именно – в перпендикулярна посока нагоре, към центъра на Слънцето. Той трябва да върви нагоре без никакъв компромис, без никакво отклонение. Най-малкото отклонение от перпендикуляра ще го завлече надолу. Като каже категорично в себе си, че няма вече да пие, той започва да се качва по перпендикуляра. Ако започне да отстъпва в себе си и каже, че ще пие само две-три глътки или най-много една чаша, този човек е пропаднал вече. Щом се зарече веднъж да не пие, никак не трябва да пие. Една глътка, една чаша или едно кило вино, то е едно и също нещо. Този е начинът, по който човек може да се освободи от някакъв недостатък в себе си. Щом реши да не прави нещо, той трябва да бъде категоричен – никакво отстъпление от взетото решение. Който иска да стане силен, той трябва да се откаже изведнъж от някой свой недостатък и да постоянства в решението си. Щом може да прояви воля, това показва, че човек може да мисли. Който иска да знае дали може правилно да мисли, нека се опита да се откаже от някой голям недостатък в себе си. Ако може да преодолее над този недостатък, това показва, че той мисли. Затова именно недостатъците трябва да се използват по най-разумен и правилен начин. Чрез тях ще калите волята си и ще изпитате силата на своята мисъл. Недостатъците, от какъвто характер да са – физически, сърдечен, умствен или духовен,

са създадени от самите вас. Следователно само вие можете най-лесно да се справите с тях.

Сега ще ви дам малки обяснения, от които трябва да се ползвате. Когато изнася истината, човек трябва да гледа обективно на нещата. Например, започваш да броиш от *1* до *10*; казваш: *1*, *2*, *3*, *6*, *9*... – сбъркаш. Щом направиш погрешка, не остава нищо друго, освен да заличиш погрешката и да започнеш отново: *1*, *2*, *3*, *4*, *8*, *9*... – пак направиш погрешка. Ще заличиш погрешката и ще продължиш да пишеш. Който не разбира закона, той ще започне да се извинява, да търси причините – защо, за какво е сгрешил. Който разбира закона, той лесно изправя погрешката си. Когато пише или когато брои, човек лесно може да прави погрешки. Достатъчно е най-малкото отклонение на вниманието му, за да сгреши. Ако иска да не греши, той трябва да бъде съсредоточен в работата си и да изучава силите, които действат при написване на всяка буква или на всяко число.

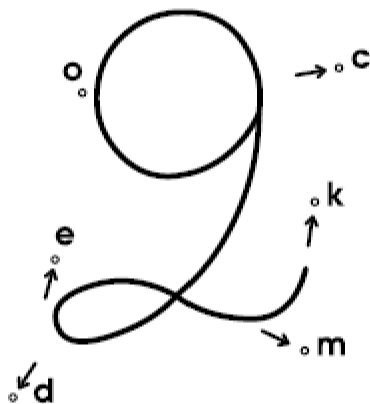

Фиг. 5

Представете си, че трябва да напишете числото *1*; силите, които вземат участие при написване на единицата, започват отгоре и слизат надолу. Значи единицата определя посоката на силите. Когато искате да напишете числото *2*, въпросът е по-сложен: първо се образува един

малък кръг *O*, който представлява пътят на човешкото съзнание, което, наместо да се движи в орбитата си, се развива навън – първо по посока *c*, а после слиза надолу по посока *e*. Причината за това е, че друг някакъв център е повлиял на човешкото съзнание и го е заставил да измени пътя на своето движение. Но и това влияние на центъра *e* се изменя, защото иде друго, по-силно влияние – от центъра *d*, което заставя силите на първичното съзнание да се изменят, да образуват по-малък кръг от първия. След това иде влиянието на центъра *m*, а най-после иде влиянието на центъра *к*, който повдига човешкото съзнание нагоре. Следователно всяко съзнание, което минава през двойката, преживява сложни процеси. Числата *1* и *2*, написани едно до друго, представляват дванадесетте зодиаци. Събрани заедно, те дават числото *3*. Когато съзнанието на човека минава през дванадесетте зодиаци, те оказват върху него дванадесет различни влияния – значи те внасят в съзнанието му дванадесет различни елементи. Тъй щото, когато изучавате числата, вие можете да изучавате всяко число поотделно, а можете да ги изучавате и колективно, в техните общи влияния. За вас е важно да знаете, че числата не са прости, мъртви знаци, но живи величини, т.е. сили, енергии, които действат върху съзнанието на човека. В числото *2* имате две единици, две съзнания, които се стремят към една и съща цел. Това движение ние наричаме *стремеж към Бога*. Следователно стремежът към Бога ражда Любовта. Значи Любовта се ражда само между две души, между две съзнания, които се стремят към Първичното, към Божественото съзнание.

Сега, на вас остава да разсъждавате, да мислите върху недоизказаните въпроси. За вас е важно да мислите, да намерите метод, чрез който да възстановите равновесието на вашето съзнание. За тази цел достатъчно е винаги да помните, че има една връзка у вас, която никога не се къса, никога не се променя. Тя винаги остава еднакво силна, еднакво здрава. Освен вие самите, никой друг не е в състояние да скъса

тази връзка. Ние наричаме тази връзка *проникване на Божественото съзнание в човешката душа.* Тази връзка представлява вечно движение, вечно проникване на Божественото съзнание във всички същества и движение на тези същества към Божественото съзнание. Всеки е опитвал и опитва тази връзка. И при най-лошото състояние да се намирате, вие всякога чувствате, че нещо силно във вас поддържа духа ви. Всички да ви изоставят, вие дълбоко в себе си чувствате, че има нещо здраво, неизменно, което поддържа равновесието на вашето съзнание. Това се дължи на онзи лъч от Божественото съзнание, който прониква в душата на всички хора. Като знаете това, дръжте в себе си положителната мисъл, че има нещо във вас, което и при най-критичните ви състояния няма да ви напусне, няма да ви изостави. Когато изпаднете в безизходно положение и не знаете как да разрешите някоя задача, турете в подсъзнанието си мисълта, че тази задача ще се разреши. Като си кажете така, успокойте се. Няма да мине много време и задачата сама по себе си ще се разреши. Следователно, когато съзнанието ви се раздвои, първата работа е да се успокоите и да вложите в подсъзнанието си положителна вяра и мисъл, че има във вас една връзка, която никога не може да се разкъса и на която всякога можете да разчитате. Няма сила в света, която може да разкъса тази връзка. Върху тази връзка именно вие можете да градите вашия бъдещ живот. Без вяра в тази връзка, вие не бихте могли да живеете, не бихте могли да издържите на постоянните промени, на каквито сте изложени всеки момент. Животът на Земята е живот на постоянни промени.

Свещено нещо е връзката ви с Великото Божествено начало на Живота. Дойдете ли до тази връзка, не позволявайте на никого да я пипа. Нито вие имате право да я чоплите. Уповавайте на нея! Тя ще ви извади и от най-забърканите положения на Живота. Щом уповавате на тази връзка, вие всякога ще бъдете свободни. Ако временно сте

изгубили Свободата си, пак ще я придобиете. Докато се държите за тази връзка, за този конец, вие ще можете да излезете от лабиринта на вашия живот. Скъса ли се връзката, вие оставате в този лабиринт, докато дойде някой и ви помогне отново да я възстановите. Страшно нещо е човек да се оплете в конците на материята! Единствена тази връзка е в сила да ви освободи от забърканите конци на материалния свят. Като знаете това, никога не си позволявайте да развързвате конеца, с който Първичната Причина ви държи. Някои считат за голямо изкуство да развържат този конец, да се освободят от тази връзка. Не, докато живеете в лабиринта на материята, не късайте конеца. Всяко преждевременно късане на този конец води след себе си нещастия, страдания, катастрофи. Докато сте в лабиринта, дръжте се здраво за тази връзка – това значи вяра. Следователно положителната вяра, за която говорим, подразбира съзнателно поддържане на вътрешната, разумна връзка между Първата Причина и нас.

Сега всички заедно ще направим следното упражнение: ще си представите, че имаме хубав, пролетен ден, а часът е около 2 или 3 сутринта и мислено ще направим разходка до Зорницата, а после – до Слънцето. След това ще направим едно пътешествие и до Венера. Като свършим пътешествието, ще се върнем отново на Земята.

Ще ви дам това упражнение за Слънцето като метод за трансформиране на състоянията ви. Правете го редовно, в продължение на десет дена, а след това – когато сте неразположени. Добре е да правите упражнението сутрин, между 2 и 3 ч. Ако не можете да го правите сутрин, правете го вечер, от 10 ч. нататък. Легнете ли си по-рано от 10 ч., не го правете. Това упражнение ще ви отнеме най-много пет минути. Ще концентрирате мисълта си към Слънцето и абсолютно ще забравите околната обстановка. Като свършите упражнението, ще почувствате едно освежаване, бодрост и разположение на духа. Докато правите упражнението, гледайте да не се раздвоите, да не изпаднете в буквата на

нещата, да го правите механически. Всяка механическа работа развива лоши навици в човека. Ето защо всяко упражнение трябва да се извършва с разположение и вътрешен стремеж, за да се отрази благотворно върху човека.

Лабиринтът, за който ви говорих, представлява гъста материя, в която всеки може да попадне. За да преодолеете мъчнотиите, които срещате в гъстата материя, вие трябва да се ползвате от методите, представени чрез триъгълниците на *Фигура 4*. Там са показани методи, чрез които човек може да отправя ума, сърцето и волята си към Първичния център, от който е излязъл. Значи стремежът на човека, на цялото му същество трябва да бъде насочен към Бога, към Първичното съзнание.

Съвременните хора страдат, мъчат се, не знаят как да се справят с мъчнотиите в Живота. Много просто, трябва да се свържат с Бога. Няма по-реално нещо от тази връзка – тя никога не се променя и нищо в света не е в състояние да я разкъса. Достатъчно е да насочите ума, сърцето и волята си нагоре, към Първичната Причина, за да се свържете с Нея моментално. Достатъчно е човек да отправи погледа си към изгряващото Слънце, за да разсее облаците, събрани в неговото съзнание. Такова нещо представлява Първичното съзнание. Достатъчно е човек да се свърже с това съзнание, за да разсее събралата се в него мъка, скръб. Първичното съзнание е Слънцето на хоризонта на нашия духовен живот. То е в сила да пробуди съзнанието на всеки човек, да внесе в него повече Светлина, повече Живот. Срещате някой човек отчаян, мрачен, недоволен от себе си, от живота, готов да мре. Обаче, ако може да се свърже с Първичното съзнание, всичко това моментално изчезва, той става весел, разположен, съзнанието му се прояснява, той намира смисъл в Живота, вижда, че има за какво да живее. Всяка мъчнотия показва, че човек се натъква на някакъв възел от някое негово минало

съществуване и той трябва правилно да го развърже. Тази мъчнотия е кармическа и трябва разумно да се разреши.

Представете си, че в някое от своите минали съществувания вие сте убили някой човек, но сте забравили това престъпление. В сегашното си съществуване вие сте доста изменени външно, никой не може да ви познае. Обаче при движението по орбитата на вашето съзнание вие минавате през своето минало, когато сте извършили престъплението, и срещате онзи, когото сте убили. Тази среща е необходима, за да ликвидирате с кармата си. Човекът, когото в миналото си сте убили, веднага ви познава. Вашият образ, вашите движения са се отпечатали в съзнанието му и той се нахвърля върху вас с мисълта си, започва да търси случай да ви отмъсти. Неговите неприязнени мисли и чувства се отразяват върху вашите и вие преживявате големи сътресения. Какво трябва да правите при това положение? Ще се обърнете към Бога с молба да ви помогне правилно да ликвидирате с кармата си. Каквито страдания да ви сполетят, ще ги пренесете с търпение, защото знаете, че причината за тези страдания лежи във вас. Както сте създали престъпленията, така ще ги изправите. Има случаи, когато някоя душа, на която сте причинили някаква пакост, с години ви търси, докато ви намери да ви отмъсти. Когато тя е горе, в Невидимия свят, вие сте на Земята – тя ви търси горе, не може да ви намери. Ако тя е на Земята, вие сте в Невидимия свят – пак не може да ви намери. Случва се и двамата да сте на Земята, но вие сте някъде в Америка, а той – на другия край на света, не може да ви намери. Най-после условията се съчетават така, че и двамата се срещате на едно и също място. Тогава вие не можете да бягате, но трябва да се обърнете към Бога с молба да ви помогне. Вашият кредитор пита: „Готов ли си да плащаш?“ Ако кажете, че сте готови да плащате, той ще ви пусне на свобода и ще чака да се изплатите. Кажете ли, че не признавате задълженията си и не искате

да плащате, той ще ви хване, ще ви тури в затвор и ще ви подложи на големи мъчения и изпитания. Този е моментът, когато човек трябва да признае престъплението си и да започне да плаща. Тогава той ще се обърне към Бога, към Вечния извор на Любовта, да му помогне правилно да ликвидира със своята карма. Кармата се ликвидира със закона на Любовта, а не с бягане. С бягане въпросите не се решават. Всяко страдание има свои далечни причини, страданията не идат напразно. Кармата може да се изрази на физическия свят, но може да се изрази и в Астралния или в Менталния свят, т.е. в света на чувствата и желанията или в света на мислите. Както и да се изрази кармата, вие трябва да научите урока си от нея и геройски да понасяте страданията си. Хиляди години могат да минат, но онзи, с когото сте свързани кармически, непременно ще ви намери и ще ви застави да му платите.

При ликвидиране на кармата има обратни положения. Това са добрите случаи във вашия живот, когато вие сте правили добро на хората, а те не са могли навремето си да ви благодарят. Тъй щото, когато някой ви хване за гушата и настоява да платите каквото му дължите, едновременно с това друг иде да ви благодари за доброто, което някога сте му направили. И двамата са еднакво силни: те се хващат за раменете и започват да се борят, вие оставате между тях. В дадения случай вие не трябва да вземате участие в тяхната борба – ще седите настрана и ще се молите, те сами ще се разправят.

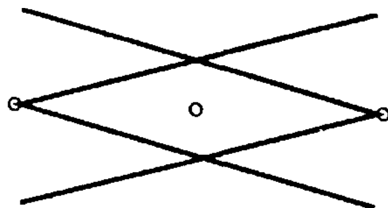

Фиг. 6

Как се явяват споровете в света? Представете си две братчета *А* и *В*, които си играят тихо, мирно, братски се разбират. По едно време някой им подхвърли една ябълка *С (Фигура 6).* Те се спущат към ябълката и започват да я теглят – едното тегли и другото тегли, започват да се борят кое от тях да вземе ябълката. В тази борба се образува един четириъгълник – децата се държат за ръцете, борят се, а ябълката остава свободна. Те поглеждат към ябълката, но нито едното пуща, нито другото. В дадения случай ябълката е причина за явилия се спор, който създава кармически отношения. Как ще се разреши този въпрос? Дохожда трето лице, което има известно задължение към едно от братчетата, и казва: „Аз ще платя за него." Плаща и въпросът се разрешава. Същото се случва и във вашия живот: ако дойде някой ваш благодетел да ви помогне, лесно ще ликвидирате с вашата карма; ако никой не ви помогне, ще минете през големи нещастия и страдания, докато най-после изплатите всичките си задължения. Всеки човек има поне по един приятел, който се застъпва за него и го защищава, и по един неприятел, който го преследва и постоянно му пакости. Приятелят и неприятелят са еднакво силни и се борят помежду си за един човек. Приятелят казва: „Аз обичам този човек, той е дал живота си за мене"; неприятелят казва: „Аз го мразя, в миналото той ме уби." Приятелят казва: „Щом е така, от мене искай, аз ще платя заради него." Двамата се спогаждат и с това спорът се разрешава. Това са неща, които стават в Невидимия свят, а също така и на Земята, както и в съзнанието на човека. Виждате един напреднал човек, който тъкмо е стигнал върха на своя живот, радва се на успеха си, радват се и близките му. В този момент неприятелят му го дебне, иска да пресече нишката на неговия живот. Ако успее да направи това, всички ще се чудят какво е станало с този човек. Най-после ще кажат, че умрял от разрив на сърцето. Обаче приятелят на този човек иде точно в момента на тази засада, излиза срещу неговия неприятел

и го поразява. След това този човек казва: „Голямо премеждие минах, но благодаря на Бога, спасих се." Хората имат криво разбиране за спасението. Само Бог спасява – Той е създал света, Той спасява.

От всичко, казано досега, задръжте в ума си следната мисъл: в света съществува само една връзка. Тя е връзката с Божественото съзнание, която е в сила да помогне на всички хора, на всички живи същества – от най-малките до най-големите. Следователно, каквото и да се случи в живота ви, дръжте в ума си мисълта, че вие имате връзка с Божественото съзнание, което при никакви условия в Живота няма да ви изостави. Щом имате тази връзка, вие ще бъдете в състояние да мислите, да чувствате, да действате. Щом имате тази връзка, никога няма да бъдете забравени. Същото нещо се забелязва и между светските хора: докато партията им е силна, те имат вяра и могат да направят много неща заради нея; щом партията им отслабне, и те изгубват силата си. Значи, докато е свързан с Божественото съзнание, човек има сили всичко да направи; щом се усъмни в тази връзка, той отслабва, обезсърчава се, изгубва смисъла на Живота.

Размишление

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

12-та лекция от Учителя, държана на 3 януари 1923 г., София.

ОКУЛТНА СТРАНА НА ЖИВОТА

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

Размишление

Всяка мисъл или всяка дума може да се задържи в ума или в съзнанието на човека само тогава, когато е добре разбрана. Например, какво разбирате под думата *жажда*? Жаждата означава известно вътрешно състояние. Жаждата не е страдание, както някои мислят, защото като се утоли с вода, човек изпитва приятно чувство. Значи жаждата подразбира подготвителен процес за някакво приятно чувство. Какво разбирате под думата *глад*? Гладът отнася ли се до самия човек, думата *глад* съдържа ли някаква конкретна идея? И гладът означава известно вътрешно състояние. Когато кажем, че в някоя страна има глад, това значи, че жито няма в тази страна. *Гладувам* и *глад* са две различни понятия. Има ли някакво отношение между жаждата и глада?

Тъй щото всяка дума, всяка права мисъл има свои физически отражения. Мисълта върви в линии, които са вълнообразни, както светлинните лъчи. Тия линии изглеждат прави, така се проектират в плоскостта, обаче всяка мисъл претърпява неколкократно пречупване в зависимост от средите, през които минава. Колкото е по-голяма разликата в гъстотата на средите, през които мисълта минава, толкова по-големи са ъглите, които се образуват при пречупването на мисълта. Следователно при пречупване на мислите се образуват различни ъгли – остри, прави и тъпи. При създаването на човешката ръка също така са образувани ъгли. Това показва, че силите, които са

образували човешката ръка, са претърпели известни пречупвания. При измерване дължината на ръката е забелязано, че крадците, т.е. ония, които обичат да пипат, имат винаги по-дълги ръце от честните, от добрите хора. Как ще си обясните този факт? Много просто: в желанието си да пипнат нещо, да бръкнат в някой чужд джоб, те постоянно проектират мисълта си в това направление и по този начин хранят клетките на ръката си повече, отколкото другите удове. Те имат желание да удължат ръцете си, да станат по-дълги, лесно да си служат с тях и ръцете им наистина се удължават. Ако в продължение на ред поколения хората проектират мисълта си в известна посока с цел да видоизменят своя организъм в дадено направление, те ще постигнат желанието си.

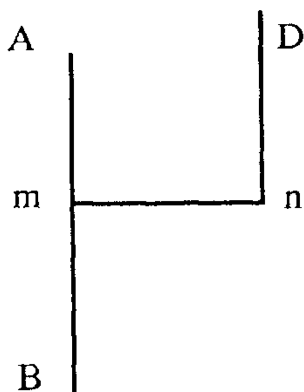

Фиг. 1

Миналата лекция говорих върху съзнанието, но не можахте да го разберете добре. Как мислите, какво ще стане със съзнанието на един Ангел, ако се проектира към Земята? *(– Ще се пречупи, понеже минава от по-рядка в по-гъста среда.)* Окултистите казват, че растенията са деца на Ангелите. Доколко е вярно това твърдение, не е важно. Питам обаче през каква среда трябва да е минало съзнанието на растенията, за да са се обърнали с главата надолу? Дали това съзнание е минало през центъра

на Земята или през друг някакъв център? *(– Не е минало през центъра на Земята).* Каква форма щяха да имат растенията и в какво положение щяха да се намират, ако бяха минали през центъра на Земята? Ако означим съзнанието на растенията с правата *AB*, съзнанието на животните ще върви в перпендикулярна посока на *AB*, а именно в посока *mn*. Съзнанието на човека пък ще върви в посока *nd* – нагоре. Оттук се вижда, че между растенията и хората има известно подобие – и едните, и другите се движат по един път, но в две различни посоки. Животните пък представляват преходна фаза, която съдейства за повдигане на човешкото съзнание.

Човек трябва да учи, да дойде до причините на нещата, да разбира защо съзнанието на растенията върви в права посока надолу към Земята и защо съзнанието на хората върви в права посока нагоре към центъра на Слънцето. Според някои окултисти растенията са деца на Ангелите, а животните – деца на Архангелите. Като се проследи развитието на човешкото съзнание, вижда се, че то е минало през центъра на Земята и продължава да се движи нагоре по направление към центъра на Слънцето. Значи растенията се движат от посока *A* към *B*, хората се движат от посока *C* към *D*. Правата *CD* показва посоката на движението на човешкото съзнание, когато е слизало в материята.

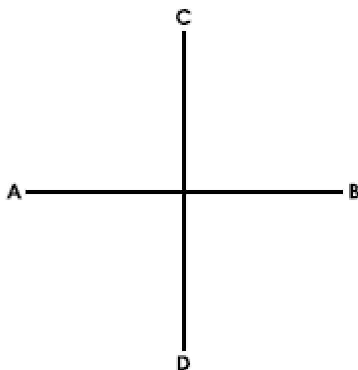

Фиг. 2.

Сега, когато човек еволюира, неговото съзнание се движи в обратна посока – от *D* към *C*, към центъра на Слънцето, към Първичния център, по който някога се е движило. От двете посоки, по които се движи съзнанието на растенията и на хората, се образува кръстът, който е в постоянно движение. Между растенията и хората има известно отношение: главите на растенията са забити в Земята, главите на хората са свободни; растенията се подпират на главите си, а хората – на краката. Понеже съзнанията на растенията и на хората се движат в диаметрално противоположни посоки, те имат съвършено различни разбирания. Разликата в разбиранията им се заключава в следното: растенията не познават какво нещо е грях, престъпление, срам, те вършат всичко открито; хората познават греха, престъпленията, те вършат нещата тайно. Човек е придобил тези неща от времето, когато е минавал през центъра на Земята. Едва сега той се връща към първоначалното си положение, едва сега съзнанието му се отправя към центъра на Слънцето. В движението си нагоре той се подлага на чистене, за да освободи съзнанието си от всички утайки на своето минало. Едва сега човек започва да изучава великите мистерии на Живота. Съзнанието на растенията пък едва сега минава през центъра на Земята, затова е свободно от онези качества, които човек е придобил в миналото си.

Каквото и да се говори за съзнанието, както и да се обяснява, все ще останат някои неща неразбрани. Докато сте ученици, все ще има някои неясни за вас въпроси. Казвате: „Защо не може и не трябва да разберем всички въпроси?“ Ще ви отговоря със следния пример: представете си, че имате един голям хамбар, пълен с жито. Човешкото съзнание иска да изследва какво количество жито има в хамбара – това значи всичкото жито да се изяде. Като се изяде житото, следната година няма да има, какво да се посади на нивата. Какво печели човек при това положение? Нищо не печели. Щом е така, на човека не

остава нищо друго, освен да се откаже от желанието си да изследва всичкото жито. Колкото и да е любознателен, нека остави някои въпроси неизследвани. В негов интерес е да остави част от житото неизследвано. Човек все трябва да остави нещо неизследвано в живота си, за да му послужи като основа на бъдещия му живот. Така постъпва и Природата: тя крие много тайни в себе си, които постепенно, по малко открива на онези, които искрено желаят да учат.

Сега ще ви дам един пример – сами да направите сравнение, за да видите как хората ценят нещата. Представете си две общества, които имат различни разбирания и различни изисквания: едното общество се стреми към големи работи и тях цени, другото общество пък цени малките работи. Пред тези общества се явяват двама атлети: първият носи на гърба си тежест от двеста килограма, вторият носи един скъпоценен камък от петстотин грама тежест. Като се явят пред тези общества, първото ще ръкопляска на първия атлет, него ще признае за герой, а на втория ще се смее. Второто общество ще признае за герой втория атлет, на него ще ръкопляска, но и на първия ще отдаде нужното внимание. Защо? Защото, като се стреми към малките работи, второто общество може да цени и разбира и големите работи. Първото общество пренебрегва малките работи. Героят, който носи двеста килограма на гърба си, е физически силен човек, той е развил своята мускулна сила. Вторият герой, който носи тежест от петстотин грама, е умствено силен човек, той е развил своите умствени способности. Скъпоценният камък, който тежи само петстотин грама, представлява знанието, което този човек е складирал в главата си. Тъй щото, първият герой носи тежест на гърба си, а вторият – в главата си. И затова, като казвам, че Природата е скрила своите тайни и по малко ги разкрива, имам предвид човешката глава, в която се крият големи богатства. Тези

богатства се откриват по малко, постепенно и то само за разумните, за добрите и прилежните хора, които обичат да работят.

И тъй, всички учени хора са атлети, които носят в главата си скъпоценен камък от петстотин грама тежест. Те искат да знаят как е създаден светът и работят в това направление. Първоначално светът е бил създаден от едно малко житно зрънце, което и мравка е могла да носи. Днес обаче светът е станал толкова голям, че и Ангелите не могат да го носят. В течение на вековете от това житно зърно са могли да произлязат цели светове. Това показва, че е станало размножаване на живата материя, която се съдържа в житното зърно. Всяко нещо съдържа освен жива материя, способна да се развива, още и груба, инертна материя, която представлява спящи, паднали същества. Те чакат времето си да се събудят, да започнат да се развиват. Следователно една от задачите на всеки човек е да събуди тази инертна материя в себе си, да я обработи, да я организира, да стане годна за съзнателен Живот. Тази инертна материя се среща и в най-малките песъчинки, които хората подритват без да знаят, че в тях се крият същества, които чакат часа на своето пробуждане. Те казват: „Едно време и ние ритахме като вас, но сега се учим да не ритаме."

Това са ред философски разсъждения, които ще ви помогнат дотолкова, доколкото можете да ги приложите в живота си. Знанието на човека, колкото и малко да е, се цени в зависимост от това, доколко може да се приложи в сегашния преходен живот, който той минава. Ако знанието на човека е в състояние да извърши нещо разумно за него, да го повдигне поне един милиметър по-високо от обикновеното му положение, е на мястото си. През всеки период на живота си човек складира в подсъзнанието си по малко знания, които, събрани заедно, представляват онова истинско, положително Знание, към което всеки се стреми. В развитието си човешкото съзнание минава през

разни фази, вследствие на което цени нещата различно. В една от своите фази на развитие човек ще цени онзи атлет, който носи на гърба си двеста килограма тежест; в друга фаза на развитие той ще цени онзи атлет, който носи в главата си скъпоценен камък, тежък петстотин грама. В трета фаза на развитие той ще цени житното зърно. Въз основа на това различие ние познаваме няколко вида съзнания в Природата: съзнание на минералите, на растенията, на животните и на хората. На тези четири категории съзнания отговарят други четири вида съзнания от невидимия свят. Казано е, например, че растенията са деца на Ангелите. Сега се явява въпросът защо Ангелите трябва да вземат формата на растенията? Това е един неизвестен въпрос – *x*. След това се явява въпросът защо Бог е направил човека от пръст, не можа ли да го направи от друго нещо? Това е второ неизвестно – *y*. Значи имате едно уравнение с две неизвестни. Трябва да намерите начин как да решите това уравнение.

Ангелите се свързват със съзнанието на растенията, за да им помогнат да развият добродетели. Растенията са лишени от добродетели, затова са обърнати с главата надолу. Слънчевата енергия действа главно върху крайниците им – техните добродетели – и помага за развитието им. Хората пък, понеже имат донякъде развити добродетели, са поставени с главата нагоре, да развият в себе си повече мисъл. Слънчевата енергия доставя на човека онези материали, които са необходими за съграждане на Причинното тяло – основата на неговата мисъл. Човешката мисъл се съгражда от образи, които Причинното тяло създава; мисъл без образ не съществува. Следователно човек не може да мисли, ако няма в съзнанието си никакъв образ. Образите за нещата се крият в Причинния свят. Затова именно човешката глава трябва да бъде изложена на слънчевата енергия. Изложена на слънчевите лъчи, в човешката глава се развиват

такива центрове, които са необходими за съграждане на Причинното тяло. Слязъл на физическия свят, човек се явява с добре развито Физическо тяло. Днес то служи като база, върху която се развиват другите тела: Астрално, Ментално и Причинно. И наистина, виждаме, че във физическо отношение човек е пригоден за живота на Земята. Хиляди години е работено в това направление, за да може човек самостоятелно да расте и да се развива, да използва условията на физическия свят.

И тъй, в човека първо се е създало физическото тяло, за да послужи като основа за съграждане на останалите тела. У някои хора физическото тяло е напълно завършено, затова те могат да минат в Астралния свят и да започнат строежа на Астралното си тяло. У други хора физическото тяло не е още напълно развито, вследствие на което те дълго време още трябва да прекарват на физическия свят, докато напълно завършат строежа на физическото си тяло. Тъй щото, физическото тяло представлява основа за Астралното, Астралното представлява основа за Менталното, Менталното – за Причинното и т.н. Едно трябва да знаете: всяко тяло трябва да бъде така усъвършенствано, че да може свободно да расте и да се развива в съответния за него свят. Като знаете това, не трябва да си правите илюзии, че можете да постигнете всичко това в един живот. На детето е позволено да си играе, да живее в илюзии, но на инженера, който строи шосета, не е позволено да си играе, нито да си прави илюзии за нещата. Той трябва да разбира нуждите на хората. Понеже вие строите пътища, по които ще минават Божествени тренове, не ви е позволено нито в морално, нито във физическо отношение да си играете, да постъпвате както намирате за добре. Когато питате защо не можете да живеете както искате, ще си отговорите: „Ние сме инженери на Божиите пътища, затова не можем, пък и не ни е позволено да живеем както искаме.“

Всеки Божествен път извършва определена работа. Веднъж сте инженери – за интересите на хиляди хора вие трябва да строите пътища, по които те ще минават, по всички правила на новата наука. Това значи морал. Като прилагате този морал, вие не можете да живеете както искате, но ще работите както Бог иска. Не работите ли както Бог иска, веднага кармата ще дойде. Строг и неумолим е кармическият закон! Дошъл на Земята, всеки човек е работник, инженер, който строи пътища. Той е държавен работник, на когото се плаща редовно. От него не се иска нищо друго, освен да бъде съвестен, добре да изпълнява службата си. И в Писанието е казано: „Прави правете Божиите пътища!“ Не мислете, че като ученици не сте отговорни за работата си. Именно като ученици вие носите по-голяма отговорност, отколкото, ако не бяхте ученици. Вие строите вашия бъдещ живот, вашия бъдещ морал. Вашият морал трябва да се отличава от този на другите хора. Пътищата, по които съвременните хора вървят, са железни. Какъв е резултатът от тия железни пътища? Резултатът е такъв, че от сто души, които вървят по тези пътища, седемдесет и пет на сто умират, а само двадесет и пет на сто оцеляват. Божествените пътища, които днес строите, трябва да се отличават със съвършено друг морал. Новият морал, който можете да прилагате като начинаещи ученици в Школата, трябва да има друг процент, а именно – седемдесет и пет на сто да минават пътищата благополучно, а само двадесет и пет на сто да не издържат. Колкото повече напредвате, процентът на издържалите трябва да се увеличава, да бъде сто на сто, да няма нито едно изключение. Такъв е Божественият морал. В Божиите пътища няма жертви, няма погрешки, там всичко върви гладко, хармонично. Като извървите един Божествен път от тридесет години, нито един пътник не трябва да пострада – това значи Божествен морал.

Дръжте в ума си идеята: пътят, по който вървите, трябва да бъде толкова правилен, толкова хармоничен, че нито един човек да не пострада, нито една жертва да не погълне. С други думи казано, когато говорите, мислите, чувствате или действате, нито в една ваша дума или мисъл, нито в едно ваше чувство или действие да няма най-малък фалш – всичко да е точно на своето място. Думите, мислите, чувствата и действията представляват Божествени пътища, които човек трябва да знае как да проправя. Когато строи една къща, инженерът трябва да бъде честен, добросъвестен и да каже на домакина, на когото строи: „Ще ти направя една къща от толкова и толкова хиляди тухли, керемиди, летви, греди, дъски – преброй ги и ще се увериш в думите ми." Домакинът проверява и вижда, че инженерът говори истината. Ще възразите, че е невъзможно в готова къща да се броят керемидите, тухлите, гредите. Възможно е. Всяко нещо, вързано на Земята, вързано е и на Небето. И в Духовния свят има инженери, предприемачи, които строят, правят изчисления, проверяват нещата. Затова е казано, че няма нищо скрито-покрито в света. В Духовния свят инженерите разполагат с особени увеличителни лещи, които поставят пред готовата къща и гледат. Всички тухли, керемиди, греди, гвоздеи се представят в увеличен вид и могат свободно, безпрепятствено да се броят както в някоя незавършена къща. Щом направят изчислението, отстраняват лещата и гледат на къщата с обикновено око. В Духовния свят всяка дума, всяка мисъл, всяко чувство може лесно да се провери истинно ли е или не. Там най-малката дисхармония, най-малкият фалш е налице.

Когато се говори за промяна в съзнанието, тази промяна лесно може да стане с децата, а не със самите родители. Например, майка музикантка и баща с наклонност да краде раждат син. Ако синът вземе външната форма на родителите си, а в съзнанието си вложи свое съдържание и свой

смисъл, по съзнание той ще седи по-високо от родителите си. Обаче, ако синът вземе своя форма, а съдържанието на съзнанието – от родителите си, от една страна той ще бъде музикант, а от друга – крадец. Като свири и пее, той ще обира хората. Следователно, когато детето запази своята външна форма, а вземе от родителите си съдържанието и смисъла на тяхното съзнание, то носи техни пороци и добродетели. Ако запази свое съдържание и свой смисъл, а вземе външната форма на родителите си, то ще наследи техните външни черти. В първия случай детето е наследило нещо вътрешно от родителите си, във втория случай детето външно, по кръв, по форма само прилича на родителите си, а по съдържание и смисъл е чуждо за тях. И тъй, ако искате да се освободите от някаква фамилна, родова слабост, вие трябва да вземете само формата на тази слабост, но не и нейното съдържание и смисъл. Например, бащата обича да пие; и синът може да пие, но не вино както баща си, а вода. Щом вземете формата на някоя слабост от родителите си, изпразнете тази форма и вложете в нея свое съдържание и свой смисъл.

Ясен ли ви е този въпрос сега? Или ще кажете, че е толкова ясен, колкото и по-рано. Според мене едни работи ви станаха ясни, а други се замъглиха. Такава е човешката философия: две изтъчеш, три разтъчеш. Ако всички въпроси ви станат ясни, няма какво да учите. Дали харесвате тази философия, или не я харесвате, не е важно. И философията има свои методи. Например, съвременните естественици твърдят, че броят на елементите в Природата е строго определен, те нито се намаляват, нито растат. Това е модерно схващане във философията. Всъщност не е така, всяка година се придава по един нов елемент в Природата. Този елемент иде отвън някъде и влиза в Космоса. Външно, във физическия свят, това не е констатирано в промените на човешкото съзнание. Всеки момент в човешкото съзнание се влива нещо ново. Като разрешават известен

въпрос, някои философи казват: „Ние бяхме разрешили въпроса добре, но в съзнанието ни влезе нов елемент *x*, който развали работата.“ Те правят изчисление и намират, че *x* е равен, например, на единица. Тъкмо разрешат въпроса, на другия ден още един нов елемент – *y* влиза в съзнанието им и разваля работата. Изчисляват на какво е равен *y* и намират, че е равен, например, на две. После влезе нов елемент в съзнанието, който постоянно го изменя, а от това и материята се диференцира.

В съвременната химия се говори за атомите на елементите – например, за атома на златото, като считат, че във всички случаи този атом запазва едни и същи свойства. В действителност не е така. Атомът на златото в минералното царство се различава от атома на златото в растенията, последният се различава от атома на златото в животните, най-после атомът на златото в животните се различава от този в кръвта на хората. Имаме четири вида атоми на златото – с различни свойства и различни прояви. Колкото по-нагоре се отива, толкова повече се изменят свойствата на един и същ елемент. Съвременните химици казват, че един от най-леките газове е водородът. Те не вземат предвид гъстотата на първичната материя, от която е създаден светът. Тази първична еманация е хиляди пъти по-лека, по-чиста, по-фина от материята на водорода. Затова, когато се говори за състоянието на материята, всякога трябва да се изхожда от нейното първично състояние. От тази материя зависи проявата на нашето съзнание. От материята зависят действащите сили в целия Космос. Тъй щото всеки ден, всяка минута, всеки момент в Живота се внася нещо ново. Ако за момент само приемем, че това втичане на новото престава, с Космоса всичко е свършено. Колкото малко да е, новото внася радост, подтик, тласък у всички живи същества. Какво представлява новото, това е неизвестно. То ще остане неизвестно за всякога, за всички времена. Защо? Защото новото иде всеки момент.

Никой учен, никой светия, никой Ангел даже не знае какво носи бъдещето в себе си. Причината за това е, че първоначалната, Божествената сила е безгранична и непостижима. Докато не се е проявила, тя е безгранична и непостижима; щом се прояви, тя става постижима. Стремете се към проявеното съзнание, като пазите правилото да не изяждате всичкото жито в хамбара.

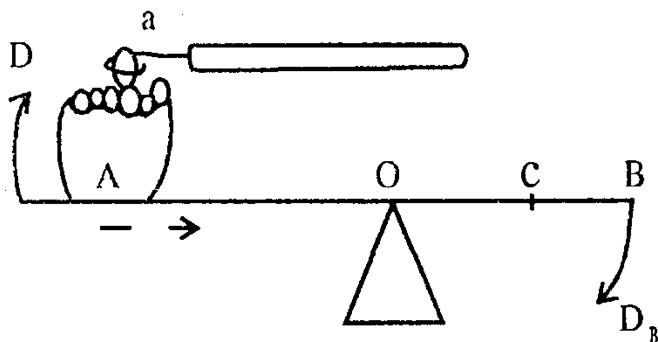

Фиг. 3

Сега ще ви задам въпроса: трябва ли всичко да опитвате? Ще отговоря със следния пример: представете си, че седите на единия край на една чувствителна плоскост, поставена на една подпорка, а на другия край на плоскостта е закачена една кошница с ябълки, която по тегло е равна на вашето. Значи имате нещо подобно на везни, които се намират в равновесие. По едно време дохожда един философ при вас и казва: „Защо не вземеш една кука и не извадиш няколко ябълки от кошницата да ги опиташ?" Вие виждате една кука близо до вас, вземате я и с нея посягате към кошницата, изваждате няколко ябълки и ги опитвате. В този момент равновесието се нарушава, плоскостта се наклонява към точка *B*, дето седите вие, и се образува един полукръг от *D* до *Д*. Това нарушаване на равновесието е причина за известно нещастие, на което се натъквате. Който разбира закона за равновесието, той трябва да се мести, постепенно да отива към *c*;

същевременно и кошницата трябва да се мести. Когато тежестта се намалява, рамената на лоста трябва да се скъсяват, за да се запази равновесие. Иначе наруши ли се равновесието, вие ще се намерите на земята. Защо идат нещастията в света? Защото опитвате ябълките, без да познавате закона на равновесието. Този закон е свързан с правилното движение в Живота. Точката *А* представлява мястото на вашия идеал. Опасен е този идеал, ако искате да го достигнете с кука; идеал с кука не се достига. Ще отидете на мястото, дето е той, и там ще си вземете от него. – „Искам да бутна този кош, да си взема няколко ябълки.“ – Не, отдалеч ще гледаш коша и няма да буташ, докато не намериш правилен начин как да решиш задачата. И тъй, за да не изгубите равновесието в живота си, не бутайте коша с ябълките, докато не сте намерили правилен начин как да го бутнете и как да си извадите няколко ябълки.

Желая ви да разсъждавате правилно, да придобиете такова Знание, което всякога можете да приложите в живота си и посредством което всякога можете да градите. Без това Знание никакъв морал не можете да създадете в себе си.

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

13-та лекция от Учителя, държана на 10 януари 1923 г., София.

УСТАНОВЕНИ МЕРКИ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Размишление

Чете се резюме от темите „Отличителни черти на физическото тяло“.

В геометрията се говори за прави, счупени и криви линии, за остри, прави и тъпи ъгли, за кръгове, за триъгълници, за четириъгълници и т.н. Всички тия линии, ъгли и фигури имат свое значение, но са мъртви, неподвижни и несъзнателни. Обаче в живата геометрия, т.е. в геометрията на Живота те са живи, подвижни, съзнателни. Вследствие на това в обикновената геометрия всички линии и фигури се тълкуват по един начин, а в живата геометрия – по друг начин.

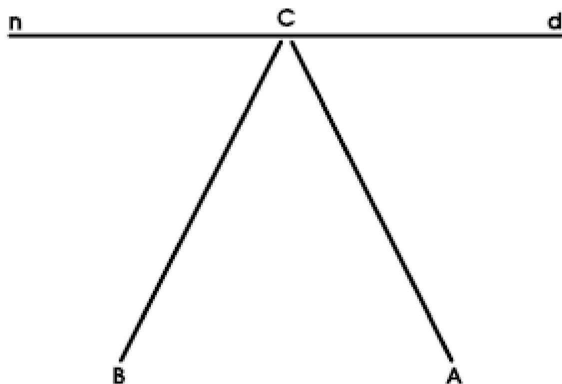

Фиг. 1

Да допуснем, че линиите *CA* и *CB (Фигура 1)* са живи и се движат съзнателно. Коя е причината, че от точка *C* те започват да се разделят

една от друга и образуват остър ъгъл? Ако правата *AC* представлява положителна сила, а правата *CB* – отрицателна, те по никой начин нямаше да се разделят, те щяха да се слеят в една линия. Значи тези две прави представляват или две положителни, или две отрицателни сили, заради което се отблъскват и образуват помежду си ъгъл. Каквото става между силите в Природата, това става и между хората – някои хора се отблъскват, а други се привличат. Отблъскването между хората се дължи на еднаквите, на еднородните сили, които действат между тях.

Представете си, че имате едно бунище *C (Фигура 1)*, към което се отправят два петела, които се разглеждат като две еднородни, като две положителни сили. Щом се срещнат, те веднага ще се отблъснат. Между тях ще започне упорита борба: единият петел ще отстъпи, другият ще настъпи, после и двата заедно ту ще настъпват, ту ще отстъпват и ще образуват помежду си ъгъл *BCA*. След борбата един от петлите ще се качи на бунището и ще изкукурига, после вторият ще се качи и той ще изкукурига. Така ще се образува един триъгълник, който представлява бойно поле. Колкото повече ъгълът *BCA* се стеснява, толкова и борбата става по-усилена, по-ожесточена. Онези, които изучават физиологията, срещат този ъгъл на човешкото лице, главно на човешкия нос. Колкото повече носът при основата се стеснява, толкова човек става по-енергичен, по-сприхав. За такъв човек казваме, че е активен, че силите в него са интензивни. Колкото носът на човека при основата е по-тесен, толкова той е по-капризен, по-нетърпелив. Как трябва да се въздейства на тези сили в човека? Като се разшири носа при основата. Ако ъгълът при върха на носа у някой човек е от пет-десет градуса, а широчината при основата от петнадесет-двадесет милиметра, казваме, че нервната енергия на този човек е почти изтощена. И затова всяка вечер преди лягане и сутрин след ставане този човек нека концентрира мисълта си към носа, да

развие по-голяма широчина. Ако не успее да разшири носа си, ще се намери в трудно положение, бързо ще изтощи организма си.

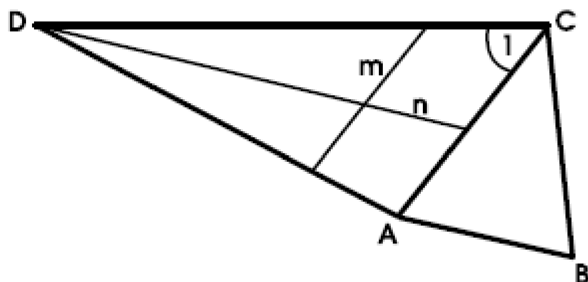

Фиг. 2

И тъй, дължината на страните *AC* и *CB* *(Фигура 2)* в триъгълника *ACB*, който представлява големината на човешкия нос, определят интелигентността на човека в нейната широчина и дълбочина. Триъгълникът *ACB* е в зависимост от триъгълника *ADC*. Точката *D* представлява човешкото ухо, а линиите *AD* и *DC* са страни в триъгълника *ADC*. Страните *AC* и *CB* характеризират интензивността на мисленето, а страните *AD* и *DC* в триъгълника *ADC* характеризират общата интелигентност на човека. Оттук можем да извадим следния извод: колкото по-тесен е носът, толкова по-голяма е интензивността, активността на нервната, на умствената енергия, а толкова по-слаба е физическата енергия. Или колкото ъгълът *C* е по-малък, толкова по-голяма е умствената активност и толкова по-слаба е физическата. А когато няма равновесие между умствената и физическата деятелност у човека, той ще фалира, т.е. деятелността му се прекратява. Колкото по-дълга е линията *m*, толкова по-голяма е интензивността, активността на човека. Дължината на линията *n* показва слаба интелигентност. От големината на двата триъгълника вадим два различни резултата: колкото триъгълникът *ACB* е по-широк,

толкова интелигентността е по-слаба. Значи, колкото ъгълът *C* е по-голям, толкова интелигентността е по-слаба.

Носът е проекция на сили, които слизат от Божествения на физическия свят. Носът е проекция на тези сили, именно защото горе е тесен, а колкото по-надолу слиза, постепенно се разширява. Същата аналогия виждаме и в реките на Природата: всяка река в началото си, отдето извира, е по-тясна; колкото по-надолу слиза, тя постепенно се разширява. За ъгъла *ADC* на същия триъгълник можем да кажем следното: рамото *CD* на ъгъла *ADC* е проекция на сили от физическия и от умствения свят, а рамото *AD* е проекция на сили от Божествения и Ангелския свят. Тези две линии излизат от един център, но вървят в две различни посоки, затова именно и силите вървят в две противоположни посоки. В центъра *D* се прекръстосват сили; в това отношение той е фокус, в който се събират, а после пречупват ред интелигентни сили. Значи всеки център е фокус, в който се събират една или повече интелигентни сили, които направляват проявите на човека във физическия и Умствения свят. Точката *C* на триъгълника *ACB* е също така център, фокус на сили. Той се намира почти на границата между челото и носа на човека. Някои учени казват, че зад този център се намира малка празнина, която наричат *мълчаливия пост на Духа.* Мнозина френолози се излъгват, като приемат, че зад този център се намира особен мозъчен център. Някога тази кухина, тази празнина е по-малка, а някога – по-голяма. Като говорим за проекции на сили, трябва да имаме предвид, че те не са проекции на съзнанието, но на ума, на човешката мисъл. Широчината на този ъгъл се обуславя от физическите сили, които действат върху ума на човека. Широчината на човешкото лице също така се обуславя от физически сили: колкото повече лицето се стеснява, толкова по-силно действат умствените сили. Физическите сили разширяват, а умствените – стесняват, удължават.

Като знаете това нещо, вие можете да го приложите в живота си, когато трябва съзнателно да си въздействате. Представете си, че сте неразположен, раздразнен, нервен, цяла нощ не можете да спите. Какво трябва да направите? Концентрирайте мисълта, съзнанието си към върха на носа и си представете, че носът ви постепенно се разширява. Щом съсредоточите мисълта си към носа, вие ще се успокоите и ще заспите. Първоначално, когато е бил създаден, човек имал правилно, хармонично лице, духовният му живот също така е бил правилен. За да придобиете това, което сте изгубили, вие трябва по външен начин да си въздействате. За тази цел в продължение на няколко години наред вие трябва да правите опити, докато дойдете до известни резултати. Като постоянствате в опитите, в упражненията, ще видите най-после, че сте разширили носа си, ако е бил много къс. Широчината на носа у някои е около 30, 31, 32, 33 мм, рядко 35 мм, която мярка е нормална.

Носът играе важна роля в човешкия живот. От формата на носа се съди за живите сили, които се проявяват чрез този уд. Чрез носа, чрез живите сили, които се проявяват и действат в него, човек дава на другите сили в себе си направление, каквото сам желае. Някои хора в младините си са имали правилен, красив нос, но впоследствие със своя нередовен живот те са го съвършено изопачили. Носът у някои хора е изкривен повече надясно – това говори за асиметрия на силите в тях; значи силите в тях действат асиметрично, не са в хармония помежду си. Следователно всеки човек трябва да уравновеси силите в себе си. Когато силите в човешкия мозък се проявяват правилно, и носът му е правилен. Ъгълът, който се образува от линията на челото и началото на носа, не трябва да бъде много остър, много вдлъбнат навътре, напротив – този ъгъл трябва да бъде тъп. Изобщо ъглите, които се образуват в човешкия организъм, оказват голямо влияние върху човека. Те определят силите, които му действат. Природата е предвидила нещата разумно. Например, при свиването си, краката

образуват известни ъгли; тези ъгли, тези пречупвания са необходими, за да могат силите в организма да се разпределят правилно. Тежестта на самия организъм се разпределя правилно именно чрез тези ъгли, чрез тези свивания и разпущания на краката. Ако тежестта на тялото би паднала перпендикулярно върху краката, без да става свиване, те непременно щяха да се счупят. При това положение човек прави много скокове, обаче който скача от високо място, той трябва да бъде голям гимнастик, да скача по правила. Такива скокове прави човек и в Умствения свят, затова трябва да бъде много внимателен.

Ще кажете може би, че Природата е създала човека такъв, какъвто го виждаме. Не, сегашният човек сам се е отклонил от правия път, вследствие на което е изгубил нещо от своята първоначална форма и строеж. Следователно според окултната наука вие трябва да се върнете в правия път, да се оставите на Природата тя да действа върху вас, да възстанови първото ви положение. Ако още днес разберете истината по отношение на вашето отклонение, вие ще се обезсърчите и нито един от вас няма да остане в Школата. В този случай вие ще се намерите в положението на онзи руски виден виртуоз, който, като слушал един ден по-виден от себе си виртуоз, обезсърчил се, че не може да свири като него, и се самоубил. Щом е така, по-добре да не знаете причините за отклонението от правия път. Има ред причини за отклонението, но вие не трябва да ги знаете. За вас е важно да се върнете в Божествения път. Изправянето на света зависи изключително от връщането на човека към Първичния живот, за да работи с Божествените закони.

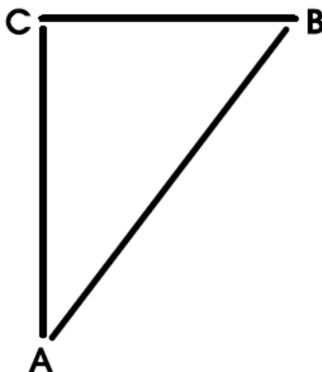

Фиг. 3

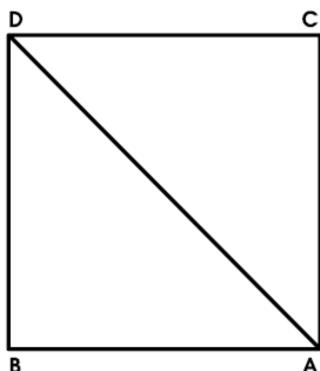

Фиг. 4

Представете си, че имате три сили: *AB* – физическа, *AC* – умствена и *CB* – чувствена, т.е. сила на чувствата *(Фигура 3)*. Отношението между тези три сили можем да изразим по следния начин: *AB:AC:CB*. Ако *CB*, линията на чувствата, се увеличава, линията *AC* ще се намалява; ако линията *AC* се увеличава, линията *CB* ще се намалява. Оттук можем да извадим следния закон: когато светът на чувствата в човека се увеличава или усилва, едновременно с това в него отслабва Умственият свят и обратно – когато Умственият свят в човека се увеличава, светът на чувствата в него намалява. С други думи казано, когато чувствата преодоляват, човек по-малко мисли; когато умът преодолява, човек по-малко чувства. Затова хората казват, че учените ще оправят света. С това

те искат да кажат, че като мислят повече, учените ще бъдат свободни от влиянието на чувствата в себе си. Тогава ще излезе, че като учени, те ще бъдат по-изтънчени в мисълта, а по-груби в чувствата. Въпросът е как могат да се примирят умът и сърцето? Според триъгълника *ACB*, когато умствените силови линии се увеличават, чувствените се намаляват; когато чувствените силови линии се увеличават, умствените се намаляват. Коя е причината за това съотношение между сърцето и ума? Мислете по този въпрос, за да видите до какво заключение ще дойдете. Трите страни на триъгълника представляват проекции на сили от три различни свята – физически, Умствен и Сърдечен. На какво е равен сборът от вътрешните ъгли на един триъгълник? *(– На 180°, или на два прави ъгъла).*

Тук, на *Фигура 4*, имате квадрата *BDCA*. Какво ще стане с този квадрат, ако две от страните му се скъсят, а другите две – продължат? *(– Той ще се превърне в правоъгълник).* Диагоналите в този квадрат представляват равнодействащи сили, които уподобяваме на волята в човека. Диагоналът *AD* разделя квадрата на два триъгълника – *BDA* и *ADC*. Ако приемем, че страната *DB* представлява силовите линии на ума, а *BA* – силовите линии на сърцето, тези силови линии могат да се уравновесят от волевите сили, от волята *AD*. Същото може да се каже и за силовите линии в триъгълника *ADC*. С една дума казано, волята е в състояние да урегулира силите на ума и на сърцето в човека. Като знаем това, по лицето на човека можем да четем какви сили участват в него, кои от тях вземат надмощие, какво направление приемат – възходящо или низходящо. Всичко това е написано и може да се изчисли по математически, по строго научен начин. Като наблюдавате ъглите, линиите на носа, на ухото, на устата в човека, можете да измервате кои линии се удължават, кои се скъсяват и да вадите заключение за силите в човека. Това е живата геометрия, начертана на човешкото лице. Когато умствените сили вземат

надмощие в човека, линията *BD* се удължава, а линията *AB* се скъсява. Това показва, че в дадения случай волята на човека не е взела участие, значи някакви външни сили са действали върху индивида. Например, мъж и жена се оженят; мъжът има дълъг нос, жената – къс нос. Раждат се дъщеря и син: дъщерята има дълъг нос, а синът – къс. Това показва, че бащата е оказал влияние върху умствените сили на дъщеря си, затова тя мяза на него; майката пък е оказала влияние върху чувствата на сина си, затова той мяза на нея. В тези случаи удължаванията и скъсяванията на линиите не зависят от волята на индивидите, които слизат на Земята; това зависи от външни влияния, от влиянията на майката и бащата върху децата. Когато синът и дъщерята започнат съзнателна работа върху себе си, тогава те могат свободно да проявят волята си, която ще въздейства върху сърцето и ума с цел да уравновеси техните сили. Когато някоя съзнателна, високо издигната душа дойде в света, чрез волята си тя ще си изработи такъв нос, какъвто желае; тя ще изработи такива черти на лицето си, каквито желае. Тази душа няма да се влияе нито от носа на баща си, нито от носа на майка си. Ако носът на майката е къс и широк, чрез волята си този индивид ще си изработи толкова широк и къс нос, колкото желае.

Що се отнася до вашите носове, това е вече свършен факт. Вие се намирате под влиянието на баща си и на майка си. Зад баща ви се крие влиянието на хиляди поколения с положителни сили, зад майка ви се крие влиянието на хиляди поколения с отрицателни сили. Вие се намирате вече под влиянието на тези сили. За да бъдете свободни от тяхното влияние, трябвало е още преди раждането си да не сте се свързвали с тях, но да сте се свързали с разумните природни сили. Щом веднъж сте се свързали с вашите деди и прадеди, не остава нищо друго, освен да работите съзнателно върху себе си, да впрегнете ума, сърцето и волята си на усилена работа. Като работите по този начин, няма да забележите как чувствата и мислите ви постепенно ще

се изменят и вие няма да мислите и да чувствате вече като вашите дядовци и баби – чертите на лицето ви ще се изменят, носът ви ще се удължи. Достатъчно е носът ви да се удължи с един милиметър, за да видите, че волята ви е действала. Ако можете да разширите носа си с един милиметър, това показва, че усилията на волята ви не са останали безрезултатни.

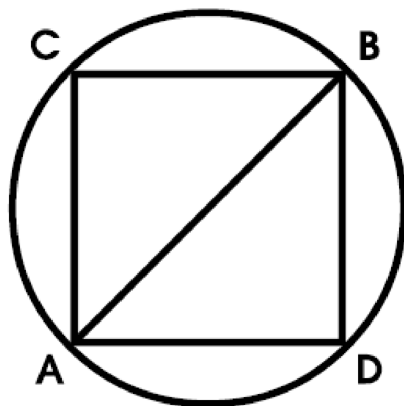

Фиг. 5

Сега, ако около квадрата *ACBD* опишем окръжност, диагоналът *AB* в квадрата ще бъде едновременно диаметър в окръжността. Какво показва това? Това показва, че можем да превръщаме или да трансформираме силите, енергиите в Природата. Значи диагоналът в квадрата можем да превърнем в диаметър на окръжността. Не е достатъчно само да превръщаме енергиите, но ние трябва да ги измерваме, да им дадем математически израз. Диаметърът е равнодействаща сила, която поставя всички точки от окръжността на еднакво разстояние от една вътрешна, централна точка, наречена център на окръжността. Или диаметърът е равнодействаща сила, която поставя в равновесие всички умствени, сърдечни и волеви сили. Диагоналът пък е равнодействаща сила, която показва, че човек може да пази равновесие в себе си само в четири точки. Четирите точки са четирите тела, през които човек минава

в сегашната си еволюция. Следователно, когато кажем *квадрат*, разбираме процес на развитие. Всяка от страните на квадрата представлява едно от четирите му тела – физическо, Астрално, Умствено и Причинно. Всяко тяло представлява отделен свят, отделно поле на действащи сили. Диагоналът в квадрата е равнодействаща сила, която слиза от Божествения свят, за да уравновеси другите сили на квадрата. Значи диагоналът иде от посока *B* към *A*, а не обратно.

Сега ви оставям да мислите върху квадрата, без да се обезсърчавате. Ако имате неясни неща, не се смущавайте. Всички неясни, неразбрани неща постепенно ще се разберат. Като се натъкват на някои противоречия, мнозина казват: „Тъй казал Господ, такава е Волята Божия“ и т.н. Отде знаете, че Волята Божия е такава? Не, разсъждавайте, мислете дълбоко върху нещата, за да си ги представите в техния първоначален вид, и тогава се произнасяйте каква е Волята Божия, какво е казал Господ и т.н.

Представете си, че изговаряте думата *ишвара*, която е турска свещена дума. Един произнася правилно думата *ишвара*; дойде втори, заличава първата буква и остава думата *швара*; дойде трети, заличава буквата *ш*, остава думата *вара.* На турски *вара* означава *лутане* – значи този човек ходил, лутал се насам-натам. Какво намерил като се лутал? Намерил изгубеното *иш*, което означава *работа.* Думата *ишвара* означава същество, което дава работа на хората. Когато хората загубят работата, т.е. *иш*, това същество ги изоставя. Които не искат да работят, които не обичат работата, затриват слога *иш* и започват да се скитат. Казвате: „Каквото Бог даде, каквото Бог каже, така ще бъде.“ Щом е тъй, Бог е казал *ишвара*, т.е. ще работиш. *Ишвара* е свещено име на Бога на санскритски език. То означава, че за всяко нещо е нужно работа. Под думата *работа* разбирам всичко онова, което умът, сърцето и волята вършат. Когато само сърцето чувства, когато само умът мисли или

когато само волята действа самостоятелно като физическа проява, това не е работа. Обаче, когато действат и трите заедно, в хармония с великия Божествен закон, това е работа. Следователно под *работа* в пълния смисъл на думата се разбира хармония на проява между ума, сърцето и волята, с цел да осмислят Живота. Работата подразбира още влагане на форма, съдържание и смисъл в Живота.

За следния път искам всички да проучите добре тази лекция. В нея са посочени практически методи, които трябва да разберете, за да се ползвате от тях. Всяка наука се осмисля, само когато има практическо приложение. Ако някоя наука няма практическо приложение, тя се утаява в подсъзнанието, т.е. складира се там и дълго време остава неизползвана.

И тъй, като погледнете носа си, не се обезсърчавайте, нито обвинявайте дедите и прадедите си. Благодарете за всичко, което ви е дадено – то е подарък, за който нищо не можете да кажете. Една българска пословица казва: „На харизан кон зъбите не се гледат.“ Щом не сте доволни от това, което ви е дадено, трябва да работите върху себе си. Ако работите съзнателно върху себе си, ще ви се дадат упътвания как да работите върху различните области на мозъка си, за да предизвикате дейността на умствените си сили. По този начин ще внесете равновесие в себе си. Средата, в която живеете, е много груба и лесно може да ви извади от релсите на вашия живот. Не си правете илюзии да мислите, че с гранитна или с желязна воля можете да постигнете нещо. Диамантна воля се изисква от всички! Българинът има такава воля само когато се заинати. Ако в работата си би проявил такава воля, каквато в ината, той би извършил чудеса. У българина е силна волята в отрицателен смисъл; той, като евреина, повече руши, отколкото съгражда. Обаче от две хиляди години насам евреите минават през големи изпитания, вследствие на което се смекчиха малко, станаха по-умни и започнаха да творят. Като знаете това,

работете усърдно, за да изправите това, което миналите поколения са изкривили. Лицето, което носите, е плоскост, върху която е проектирана не само дейността на вашите деди и прадеди, но и на цели поколения, цели раси и епохи преди вас.

Като ви давам тези обяснения, трябва да ги използвате правилно. Да приемете новото знание, това не значи да изхвърлите старото. Старото знание ще остане у вас като почва, като основа, върху която ще градите. Така постъпва и Природата. Умният книжник вади богатство от старото знание и върху него, като основа, поставя новото. И така, от старото той създава нещо хубаво.

И тъй, работете съзнателно върху носа си – ако е къс и тесен, да го удължите и разширите поне с един милиметър. Ако успеете за две години да постигнете този резултат, вие имате силна воля. Като норма за широчината на носа вземам 35 мм. През тези две години ще мерите носа си, за да видите дали сте достигнали дадената мярка. Освен това число, има още едно число – 37 см – разстоянието от средата на ушите до темето; това число е норма. Който има тези две числа в себе си, той е устойчив човек, на него може да се разчита. Като изучавате тези силови линии, ще видите какви са резултатите, когато тези две числа едновременно се намаляват или увеличават или ако едното число се увеличава, а другото намалява. Като правите различни изчисления, ще видите колко сложни формули се получават. От това гледище аз определям човека като сложна математическа формула. Щом е формула, всяка формула има три вида разрешаване: умствено, чувствено и физическо или волево. Ще кажете, че човек е най-разумното същество в света. Аз пък ще кажа, че човек е най-сложната математическа формула в света. Ето защо според мене очите, ушите, устата, брадата, веждите на човека представляват математически и геометрически формули. В тези формули има знакове, скоби, отношения.

Който знае тия неща, той може да решава всяка математическа задача. Сложно нещо са тия математически задачи. За да се реши една такава задача, нужен е изтънчен ум. За това се изискват ред измервания, ред изчисления. Който иска да прави точни изчисления и измервания, той трябва да си служи с пергел, да намери и най-малкото отклонение от нормата. Ако не се правят точни измервания, човек може да се излъже. На пръв поглед някой нос изглежда дълъг; като се измери, вижда се, че не е дълъг. За всяко нещо човек трябва да има определена мярка, да познава същността на нещата. Той трябва да знае ролята на всеки уд в своя организъм. Велика задача е дадена на човека – да определи ролята на всеки свой уд. Носът, например, има едно предназначение, очите – друго, ушите – трето и т.н. При сегашното развитие на човека тази задача е мъчно разрешима, но той трябва да работи, да я разреши.

Мислете върху диагонала в квадрата и диаметъра в окръжността, за да станат тия въпроси по-ясни. За следния път направете резюме на тази лекция, за да придобиете повече Светлина в съзнанието си.

Всички трябва да знаете следното: математиката не търпи много философстване, много глаголстване, в нея всичко е строго определено. Ако започнете да разправяте на геометрика, че между носа и веждите има известно съотношение, трябва да му говорите с часове, за да го убедите. Обаче започнете ли да му доказвате това нещо математически, той веднага ще ви разбере и ще се съгласи с вашето твърдение. Колкото и да му говорите за линиите на лицето, за съотношението между тях, той няма да ви разбере, докато математически не му докажете това нещо. Той ще ви изслуша, но в края на краищата ще каже, че това е някакво съвпадение.

Какво показват извитите нокти на ястреба? Неговата алчност, неговата хищническа природа. Той е извил ноктите си, за да държи здраво жертвата. Когато хване жертвата си, никой не може да я

освободи от неговите нокти. Когато човек свие ръката си на юмрук, с това той иска да покаже, че никой не може да вземе от ръката му това, което веднъж е сграбчил. Щом отпусне юмрука си, човек всичко дава – с това той казва, че не иска да държи нищо с ноктите си, т.е. не иска да държи жертвата в юмрука си. Всички движения, които човек прави, не са произволни. Те крият своя произход в далечното минало на човека. На времето си тия движения са били разумни и естествени, но днес, когато причината им е забравена, те нямат онова значение, каквото са имали в миналото. Днес ние виждаме, че някой свива ръката си, но защо я свива не знаем. В движенията, в свиването на ръката липсват някои неща, вследствие на което това свиване е изопачено. Някои движения са много естествени. Например, когато викате някого, вие движите ръцете си навътре, към вас; когато пъдите някого, движите ръцете си напред. Когато крие нещо, детето туря ръцете си отзад, близо до слабините си.

Сега говорим за юмрука, но за следния път пишете върху темата: „Произход на юмрука“. Понеже никой автор не е писал по този въпрос, вие кажете своето авторитетно мнение за юмрука. Ако пък знаете какво са казали старите хора за юмрука, пишете тяхното мнение. Като говорите или пишете за юмрука, ще знаете, че той представлява проява на волята във физическия свят. Първите хора, които са свили ръката си на юмрук, това са ковачите, орачите, копачите, земеделците. Мислете по въпроса за юмрука и ще видите де и как се е явила нужда човек да свие ръката си на юмрук. Когато меси хляб или когато пере, жената свива ръката си на юмрук – хваща дрехата, изстисква я, но ръката ѝ се свива на юмрук. Ще мислите и ще изредите всички авторитети, които са били причина да се свие ръката на юмрук. После ще минете към животните, и там ще намерите подобно свиване. От наблюденията ще видите, че алчността е причина за свиване на ръката на юмрук. Когато защищава нещо, човек свива ръката си на юмрук; той го

изнася вън и е готов да се бори. Сила е юмрукът за него, той вярва в тази сила. Като изгуби вяра в юмрука, той отпуща ръката си и казва: „Тази работа не може да се нареди по този начин.“ После пак свие юмрука си, пак го разпуща и т.н.

Добре е понякога човек да свива ръката си на юмрук, да се насърчава. Кога? Когато се е отчаял, обезсърчил. Нека тогава свие ръката си на юмрук, постави палеца отгоре и каже: „Тази работа ще се нареди добре!“ Палецът представлява Божествения свят и законите, които действат в този свят. Ръката свита на юмрук, това значи: „Вярвам, че тази работа ще се нареди според законите на Божествения свят. Значи с Любовта всичко мога да направя.“ След това човек погледне към показалеца си и казва: Вярвам в своето благородство. После погледне към средния пръст и казва: „Вярвам в своята честност и справедливост.“ Когато погледне към безименния си пръст, който е свързан със Слънцето, човек казва: „Вярвам в Слънцето, което отоплява Земята и праща светлина.“ Като погледне към малкия пръст, секретарят на боговете, той казва: „С малкия си пръст се присъединявам към останалите пръсти, за да можем заедно да свършим работата си.“ Това са формули, с които лесно можете да се справяте. Всичките планети се намират на човешката ръка – всеки пръст е свързан с влиянието на една от планетите. Като погледне на дланта на ръката си, човек вижда и други планети – Марс, Луна, Венера. Щом има всички планети на ръката си, човек свива ръката си на юмрук и казва: „Сега вече мога да извърша всякаква работа.“ По този начин човек може да се поляризира.

Мнозина казват за себе си, че мислят право. Права мисъл е онази, която е свързана с разумните сили на Природата. Само така човек ще повярва, че показалецът му, например, е свързан с Божествения свят. Значи силите на неговия ум се отправят към Божествения свят.

Сега, като ученици вие ще изучавате тия неща и ще ги прилагате в живота си като методи за работа.

Тайна молитва

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

14-та лекция от Учителя, държана на 17 януари 1923 г., София.

ГОРДОСТ И ТЩЕСЛАВИЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Размишление

Четоха се темите върху „Произходът на юмрука“.

Сега ще ви задам въпроса каква е разликата между постоянното и променливото в Живота. Постоянно в Живота е онова, което през всички времена и условия остава едно и също; променливо е онова, което през всички времена и условия е изложено на промени. Каква е разликата между Реалността и сенките на Живота? Представете си, че имате едно огледало, пред което сте поставили една запалена свещ. Какво ще видите в огледалото? Запалената свещ. Реална ли е свещта в огледалото? Не, тя е отражение, сянка на истинската свещ. Значи запалената свещ е реална, а отражението на тази свещ в огледалото е сянка на тази реалност. Да допуснем, че някое същество заема известно положение пред огледалото, под някакъв ъгъл и оттам наблюдава отражението на свещта в огледалото и го приема за реално. Това същество наблюдава промените на свещта в огледалото и развива свои теории за тази реалност. Свещта ту загасва, ту се запалва и това същество вади заключение, че в Природата настава ден и нощ. Това вижда в огледалото и започва да издирва причините за образуването на деня и нощта. Това същество вижда в огледалото, че някой чете книга. След известно време този човек затваря книгата и загасва свещта. Значи, каквото става пред огледалото, същото става и в огледалото. По промените в огледалото се съди за промените, които стават пред него. Тази е причината, задето хората често приемат сенките на нещата за реалност.

Въз основа на това ние вадим заключение, че каквото става в Духовния свят, по отражение същото става и на физическия свят. Някое същество в Духовния свят е запалило няколко свещи и на физическия свят някое същество се ползва от светлината на тези свещи. Съществото от Духовния свят започва да загасва една по една свещите – същото става и на физическия свят. Най-после, когато горе се изгаси и последната свещ, човекът на физическия свят се намира в тъмнина и казва, че е настанала нощ. След дванадесет часа съществото от Духовния свят започва да запалва свещите една след друга, а съществото на физическия свят казва, че е настанал ден. Следователно теориите, които човек на физическия свят създава за явленията в Природата, не са нищо друго, освен теории, които съществото пред огледалото създава за промените и явленията, които наблюдава в огледалото. Това същество запознато ли е добре с Реалността на нещата? Не е добре запознато. Защо? Защото вади своите заключения от сенките, от отраженията на Реалността. Тъй щото, можете ли да кажете за електрическата светлина, че е реална? Електрическата светлина не е реална, тя е отражение на Слънцето – ако Слънцето изгасне, и тя ще изгасне. В този смисъл електрическата светлина не е нищо друго, освен кондензирана слънчева енергия.

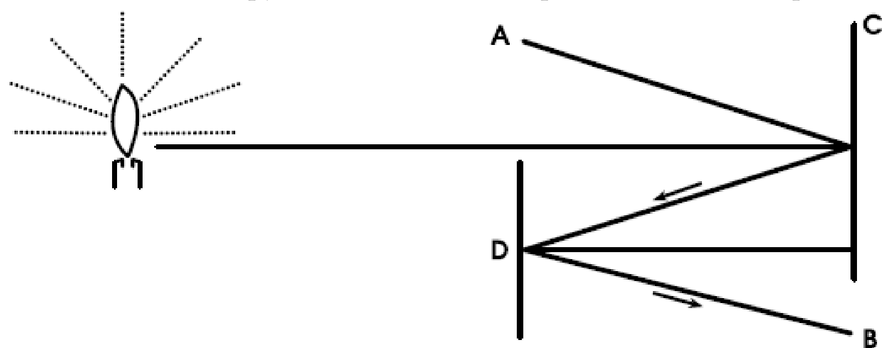

Фиг. 1

Въз основа на тези разсъждения питам човек реално същество ли е? И човек не е реално същество, и той е отражение, сянка на нещо по-високо от него. Не само това, но човек е отражение на две същества още. Значи, той живее едновременно в три свята. Представете си, че човек е светещо тяло *(Фигура 1)*, което се намира пред огледалото *C*. Като наблюдавате какво се получава в огледалото *C*, ще видите в него образа на човека. Лъчите, които излизат от образа в огледалото *C*, падат върху второ огледало *D*, в което образът повторно се отразява. Този въпрос се разглежда и във физиката. Вие трябва да го изучите добре, за да не попадате на илюзорни знания. Знания, придобити чрез отражение на образите в огледалата, сковават психическото и умственото развитие на човека. При това положение човек минава живот, подобен на този, който се извършва в неорганизираната материя. Ако черпите знанията си от отраженията в първото огледало, и тогава не можете да се развивате. Следователно, за да придобиете истинско Знание, трябва да попаднете в реалните лъчи на Битието. Тогава ще можете правилно да се развивате. Но за да се ползвате от тези лъчи, вие трябва да сте дошли до положение да различавате Реалността от сенките или отраженията на нещата.

За следния път пишете върху темата: „Разлика между гордост и тщеславие“. Като размишлявате върху темата, внимавайте да не разбъркате тези две понятия – да вземете тщеславният човек за горделив и горделивият – за тщеславен. Между горделивия и тщеславния човек има рязко различие. Който намери тази разлика, той по никой начин не може да се обърка. Гордостта произтича от ума, а тщеславието – от сърцето. Горделивият човек е подобен на къртица, която тихо, без шум, от никого незабелязана, рови земята – хората виждат тук-там купчинки пръст, но кой ги е изкарал навън не знаят. Тщеславният човек е подобен на кокошка, която едно яйце да снесе, окряква света – всички да чуят, че е снесла яйце.

Сега ще нахвърлям няколко мисли върху гордостта и тщеславието. Гордостта се дължи на чрезмерно развито самоуважение в човека. Тщеславието пък произтича от желанието на човека да има доброто мнение на хората, да бъде обичан от тях. Тщеславният е човек на съвременната култура. Той се облича хубаво, по последна мода; дрехите, обущата му са всякога чисти; вратовръзката, карфицата – добре поставени, на място; косата му е хубаво, гладко причесана. Тщеславният иска да покаже на хората, че е особен, че какъвто е отвън, такъв е и отвътре. Той обещава много, изпълнява малко; като не може да изпълни обещанията си, веднага се извинява. Горделивият е точно обратното на тщеславния – той не обича външно да се представя. Ако не го познават хората, той минава за скромен, за смирен – не вдига шум около себе си, а всъщност самоуважението е силно развито в него.

Като пишете темата си, пишете и за ползата и вредата от гордостта и тщеславието.

Гордостта и тщеславието играят важна роля в науката. Когато тщеславен човек направи някакво откритие, той ще го разтръби по целия свят. Тази е причината, поради която много теории се явяват в света и живеят най-много по една-две години. Всички теории, които набързо се раждат, са плод на човешкото тщеславие – те бързо се раждат и бързо умират. Тщеславният човек е много самоуверен, но като се убеди, че не е прав, лесно отстъпва. Гордостта е дала обратни резултати в науката, тя е създала консерватизма. Вследствие на гордостта знанието е задържано за достойните хора, за аристократите – простата маса, народът не е достоен за знание. Гордият не търпи хора, които знаят повече от него. Той счита, че простите хора трябва да бъдат невежи. Тщеславният иска всички хора да имат знания, да бъдат учени. Следователно гордостта привлича енергиите към центъра, а тщеславието ги пръска навън, към периферията. Каквото и да стане с

тщеславния човек и около него, той непременно ще го отрази най-малко през двете огледала – *C* и *D.* Докато свещта гори пред огледалото, тщеславният казва: „Аз мога да направя това, аз мога да направя онова.“ Щом свещта изгасне, той казва: „Не зная какво стана, и аз сам съм изненадан.“ Докато свещта гори и огледалата отразяват, тщеславният казва: „Учен човек съм аз, всичко мога да направя.“ Щом свещта изгасне, той казва: „Стана нещо, но и аз не съм виновен за това, което се случи.“

И тъй, изучавайте гордостта и тщеславието в техния естествен вид, за да ги превърнете в нещо полезно. Те са недъзи, от които човек може да се ползва. Обаче, когато изучавате своите недъзи, както и тия на хората, не ги разглеждайте като нещо индивидуално, но като колективни качества, като остатъци от миналите култури на човечеството.

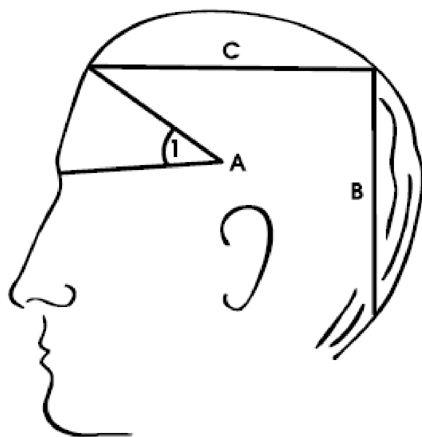

Фиг. 2

Когато изучавате чувствата и способностите в човека, трябва да се спрете върху устройството на човешката глава и ще видите, че тя не е еднакво развита навсякъде. Има области, които са по-добре развити. Ако горната част на главата *(Фигура 2)* е добре развита, това показва, че моралните чувства *C* в човека са развити повече от личните, от

егоистичните, които се намират в задната част на главата *В*. В долната част на главата, в областта *В* се намират домашните чувства; в предната част на главата се намират умствените способности на човека *А*. Колкото по-голям е ъгълът *1*, толкова по-силно развити са умствените способности в човека. Щом ъгълът *1* се намалява, едновременно с това се намаляват и умствените способности в човека. Като изучавате

френологията, вие ще намерите местата на всички мозъчни центрове по главата и ще познавате кои от тях са по-развити и кои – по-слабо развити. Но и да не знаете нищо от френология, вие можете да намерите местата на някои центрове по следния начин: когато някой ваш близък или познат ви обиди силно, у вас ще се засегнат личните чувства; за да познаете де се намират тези чувства, наблюдавайте се в това време, за да разберете на кое място на главата ще усетите повече топлина, по-голямо налягане. Там, дето усетите топлина и налягане, е мястото на личните чувства, понеже от обидата, която сте изживели, е нахлула на това място повече кръв. Когато личните чувства в човека не са силно развити, както и да го обиждате, този човек не се засяга. Ако е въпрос да изкара нещо, той мисли за парите и повече не се интересува. Когато самоуважението е добре развито, човек е много чувствителен, той гледа да не обиди никого. Самоуважението е благородно чувство, а гордостта – болезнено. Гордостта е опасна и в това отношение, че прави човека злопаметен. Злопаметният човек не прощава лесно – и след хиляда години той още помни обидата и е готов да отмъсти. Затова именно е казано в Писанието: „Бог на горделивия се противи, а на смирения дава благодат.“ В морално отношение личните чувства спъват човека. Колкото по-силно са развити личните чувства в човека, толкова по-слаби са моралните.

В развитието на човека едно от първите чувства, което се е явило в него, е чувството на охотливост, на апетит, на желание да се храни. Този център се намира пред ушите *(Фигура 2)*. Благодарение на този център в

човека се явило желание да опитва, да вкусва нещата, вследствие на което се е създала устата. След време човек е видял, че не може само с устата да работи, затова е почувствал нужда и от друго спомагателно средство. Така той създал ръцете като втора проекция в своя живот.

Личните чувства в човека говорят, че като индивидуално същество той живее само за себе си. Като се е видял сам, като видял, че няма хора около себе си, които да го хвалят, създало се е в него чувство на тщеславие – жената в човека. После се явила гордостта – мъжът в човека. Човек обича да се хвали сам. Ако някой ученик е тщеславен, той мисли, че всичко знае. Ако учителите му не го задоволят както очаква, той казва: „Този учител нищо не знае, онзи нищо не знае“ и т.н. Учителите не трябва да се разправят с него, но нека го подложат на изпит, да му докажат какво знае. Учителят по математика влиза в клас, извиква тщеславния ученик и му дава да реши една задача. Ученикът започва да решава, мъчи се, пъшка, поти се – не може да реши задачата; той става засрамен от мястото си, подава листа на учителя и сяда на мястото си. Ето как се възпитава такъв ученик. Няма защо учителят да се разправя с него, да му доказва, че не знае. Като не може да реши задачата, ученикът ще признае, че има неща, които той не разбира и не знае. Така ни учи и Природата. Като види, че протестираме и негодуваме против нея, тя ни дава една мъчна задача и ни оставя да решаваме. Щом не можем да я решим, сами по себе си ние капитулираме, започваме да се молим да ни се помогне и признаваме, че не знаем. По същия начин и учените хора капитулират. Някой учен изследва един научен въпрос, прави опити, изчисления – не може да се домогне до истината. Най-после се отказва от своето изследване. Дойде втори учен, използва опитите на първия, но и той не може да реши въпроса. След него дохожда трети, четвърти учен, но всички се убеждават, че този въпрос е един от трудно решимите. След тях дохождат духовните хора и те подемат

този въпрос, свързват се с Разумния свят и оттук търсят някакъв начин за разрешаване на въпроса. Едни от начините се оказват верни, други – неверни, но и духовните хора не могат да решат въпроса. Защо? И у едните, и у другите има нещо лично, известно тщеславие, което пречи на работата им. Докато живее в личните чувства, човек не може да се домогне до положителната наука.

Ето защо, когато се стреми към придобивки, окултният ученик трябва да познава какви сили са вложени в него и какво днес може да направи с тези сили. Той разполага с много повече сили, отколкото има възможност да използва. И действително в мозъка на всеки човек е вложена грамадна енергия, от която при сегашните условия може да се разработи едва една хилядна част. Изобщо човешката енергия може да се разработи в три направления: в широчина, която дава стабилност на характера; в дълбочина, която дава активност и предприемчивост; във височина, която дава стремеж и полет на духа. Тези са трите насоки, които могат да се дадат на енергиите в човешкия мозък. Оттук и всяка идея трябва да има широчина, дълбочина и височина. Широчината се проектира на физическия свят, дълбочината – в Духовния, т.е. в Сърдечния или Астралния свят, а височината – в Умствения свят. В заключение на това можем да кажем, че недъзите в съвременния свят се дължат на човешката мисъл. Това не значи, че има някакъв недоимък в нея. Напротив, човек страда от излишък на енергия, която не е разработил. При съвременното възпитание трябва да се има предвид следното: да се намери път на излишната енергия и да се впрегне на работа, защото Природата наказва всички ония, които складират нейната енергия и не я използват. Това всеки е забелязал. Когато се отпусне, когато стане мързелив, човек започва да надебелява, придобива много мазнини. Като не разбира законите на Природата, той се радва, че се е оправил. Никакво оправяне не е това. Природата няма да закъснее да

даде урок на този човек. Как? Ще му изпрати една болест, която всичко ще стопи. С това тя иска да каже, че трябва да се работи. Природата не търпи никакъв застой – никой няма право да държи енергиите на Природата в застой.

Следователно Природата изисква от човека да бъде изправен едновременно и в трите свята – физически, Духовен и Умствен. Той трябва да работи едновременно и в трите свята. Особено това се изисква от ученика. Като наблюдавам лицата ви, виждам, че вие живеете повече в света на чувствата, отколкото в Умствения свят. Вие още не сте влезли в света на здравата, положителна мисъл. Който живее в чувствения свят, той мяза на мома, която по цели дни се оглежда в огледало – измие се, нареди се, облече се и хайде пред огледалото. След половин или един час – пак същата история. Седите, оглеждате се и намислите някакъв план; неочаквано дойде нещо отвън, развали плана ви. Какво правите тогава? Поскърбите малко, но се облечете в нов костюм и хайде пред огледалото. Мислите, че като излезете така облечен, ще направите нещо особено. Излезете в света, но виждате, че нищо не можете да направите; пак се върнете, обаче с едно малко разочарование. Не си правете илюзии, знайте, че новият костюм нищо няма да ви придаде. При сегашните условия на Живота костюмите не спасяват човека. Защо? Защото съвременните хора още живеят в низшите полета на Астралния и Менталния свят. Докато не излязат от тези полета, те нищо не могат да направят. Това, което сега става на физическия свят – страдания, изпитания, всичко иде в помощ на съвременните хора, за да ги подтикне към Новата култура, към новия Живот. Невидимият свят изпраща свои представители да се въплътят на Земята с цел да дадат нова насока на културата.

Представете си, че някой се облече хубаво, огледа се пред огледалото и излезе вън. Каква дейност ще прояви този човек вън? Ще влезе в някое

кафене, ще вземе вестник, ще запали цигара и ще започне да бистри политика. Тези дни срещам един от учениците, доста напреднал, върви бавно, мисли нещо и държи цигара в ръката си. Като ме видя, скри цигарата, поздрави и продължи пътя си. Навярно този ученик е казал в себе си: „Друг път ще бъда внимателен, за да не ме видят, че пуша." Не, този ученик трябваше да има доблест да каже: „Ще ме извините, аз имам една слабост – пуша от време на време, но ще работя в това направление да се справя с този недъг." Ученикът трябва да бъде свободен от тези недъзи – пушене, пиене на вино, ракия и т. н. Когато стомахът на човека е слаб, позволява му се от време на време да сипва по няколко капки вино във водата за усилване. Това е само за светските хора, но не и за ученика. Ако иска да пие вино, ученикът може мислено да приеме известна доза вино и да се задоволи. Чрез мисълта си ученикът може да се лекува. Как? Направете следния опит: някой ученик заболява от треска; той знае, че лекарите препоръчват против треска хинин; за възрастния човек – една доза от 40 сантиграма. В това време някой ваш познат, който се лекува от лекари, заболява също от треска; той взима 40 сантиграма хинин от аптеката и го поглъща. А вие мислено ще приемете същата доза хинин: ще отидете до някоя аптека, ще си представите, че купувате 40 сантиграма хинин, ще се върнете дома си и мислено ще вземете хинина. По този начин ще проверите силата на мисълта. Трябва да знаете, че елементите на хинина се намират и във въздуха, и в самото растение, от което се получава. Разликата е тази, че растението е преработило тези елементи, синтезирало ги е в едно съединение, докато във въздуха елементите на хинина са свободни, отделени един от друг.

При сегашното състояние, в което се намирате, вие често се натъквате на някои наследствени черти, за които трябва да бъдете морално готови да ги посрещнете. В първичното тяло на човека или в тъй наречения матрикс* са складирани всички добри и лоши семена на човешките мисли и чувства, които от време на време се проявяват. Във

всяко прераждане човек дава възможност или подтик на някои от своите мисли и чувства да се проявяват, да се развиват. За тази цел той трябва да има знания – за всеки даден случай да разбира как да постъпва. Например, някъде в градината си имате трън; какво ще направите с този трън? Ще го присадите, нищо повече. – Ама могло да се изкорени. Никакво изкореняване – ще го присадите. Някой е горделив; гордостта в него е трън, който не трябва да се изкорени, но да се присади. Този трън може да се присади, само когато се подчини на моралните чувства в човека. За тази цел човек трябва да развива моралните си чувства. Те се развиват чрез ума. Когато разработва умствените способности в себе си, по този начин човек влияе върху моралните си чувства и ги развива. За развиване на мозъка, на умствените способности пък влияят всички отрасли на изкуствата, на техниката, както и всички научни дисциплини.

Ако се вгледате в Природата, ще видите, че в нея има и музика, и изкуство, и наука. Де е музиката в Природата? В течението на водите, в клокоченето на изворите, в шумоленето на листата, в духането на ветровете. Де е изкуството в Природата? В различните краски на цветята, на крилцата на насекомите и пеперудите, на птиците. Де е архитектурата в Природата? В строежа на планините и скалите. Де са естествените науки? Естествените науки са изразени във всички минерали, растения и животни. Не само това, но в Природата ще срещнете философията на всички науки. Следователно, който иска да се самовъзпитава, нека влезе в контакт с живата, разумна Природа. Този контакт може да се създаде, когато човек постави в ума си мисълта, че Природата е жива, разумна и интелигентна. Дето влезете в Природата, вие сте обиколени от живи, съзнателни същества и сили. Достатъчно е да се нагласите съобразно нейните трептения, за да можете да влезете в общение с нея. Щом влезете в общение с Природата, тя ще ви упътва, ще ви дава методи за правилна и

разумна работа върху себе си. Обаче това не се постига изведнъж, но постепенно, с течение на времето. Затова не напущайте още стария си живот. В този живот вие събирате нови възгледи, складирате ги в подсъзнанието, дето те се проявяват при специфични случаи.

Сега, ако ви запитат в какво седи силата на човешкия ум, какво бихте отговорили? Какви качества трябва да притежава умът на човека? Едно от качествата на човешкия ум е творчеството, въображението. Като погледнете отгоре главата на човека, тя е закръглена, има форма на небесния свод. И наистина, когато изучава звездите, Слънцето, човек развива въображението си. Който иска да развие въображението и разсъдливостта си, той непременно трябва да изучава звездите, да наблюдава небето. Въображението и разсъдителността са два центъра, които се намират отпред, на челото. Когато тези центрове в човека са добре развити, местата им са издути. Хора, у които е развит центърът на причинността, са особено силни в сравненията. Те съпоставят явленията, сравняват ги и вадят общи резултати. За да се сравнят две величини, едната от тях непременно трябва да бъде по-голяма или по-малка от другата. За да се сравнят тези две величини, трябва да си послужите със съответното чувство. Сравняването пък става чрез измерване. За тази цел трябва да се влезе в областта на музиката. Музиката, математиката в човека също така са свързани с известни центрове.

И тъй, способен, умен човек е този, който действа едновременно в три области на своя ум – в широчина, в дълбочина и височина. Той трябва да бъде добър математик, музикант, философ; освен това в него трябва да бъдат добре развити моралните, обществените и домашните чувства. Изобщо, когато всички способности и чувства действат едновременно в човека, той минава за умен, за правилно развит човек. Наблюдавайте, изучавайте главите на различните хора, за да видите каква е идеалната глава. Вие трябва съзнателно да работите, да

въздействате върху различните мозъчни центрове, да ги разработвате. Когато не успеете в нещо, вие се обезсърчавате. Обезсърчаването е недъг, който произтича от силно развити лични чувства в човека или от чрезмерно развит страх. Дето страхът и гордостта са силно развити, там надеждата е слабо развита. Силно развити честолюбие и страх и слаба надежда раждат песимизма. Песимистът казва: „От мене човек не може да стане." Този човек започва да страни от хората и се вглъбява в себе си. Това се дължи на страха. Гордостта пък кара човека да се държи нависоко, а същевременно и да лицемери. Слабо развита надежда кара човека да гледа отрицателно на нещата, заради което той употребява отрицателни думи в речника си. Когато разсъдъкът и сравнението са силно развити, а милосърдието – слабо развито, човек става силно критичен. Ако и милосърдието е добре развито в него, той минава за справедлив. Без милосърдие, при силно развит разсъдък и сравнение човек става безпощаден критик. Това се дължи на две силно развити положителни чувства в него и на едно слабо развито чувство – милосърдие. Това показва, че у критика липсва едно морално чувство. Съвременните критици са хора все от този тип. Юначеството в човека се дължи на силно развити смелост, разрушителност и страх. Юнакът е едновременно и много смел, и много страхлив. Юнаците са много страхливи, защото в тях има силно развит личен елемент.

Окултният ученик трябва да бъде герой, да развива в себе си безстрашие, самообладание. Това е необходимо за ученика, защото и той като военните ще излезе на бойното поле всред много гранати и куршуми – от всички страни ще го обстрелват и той трябва да издържа. Това е геройство! На окултния ученик не е позволено да се страхува. И от вас се изисква геройство. От обикновени герои, на които краката треперят, вие трябва да станете истински герои. Ако се страхувате, ще си признаете тази слабост. Каквито недъзи или добродетели да имате, ще ги изнесете такива, каквито са – нито ще ги

преувеличите, нито ще ги намалите. Ще констатирате нещата както са и ще гледате, ако са недъзи, да ги изправите. За да се калите, за да преодолеете страха, излизайте вечер, в тъмна бурна нощ, във време на светкавици и гръмотевици вън от града – първо на половин километър, после на един, два и повече километра, като се стремите да запазите присъствие на духа. Може да ви се случи да минете през някоя гора и да ви нападнат вълци. Вие трябва да бъдете готови да минете покрай тях без да ви засегнат. Вълк никога не напада смел човек. *(– Ако някъде ни следят да ни застрелят, трябва ли да минем през това място?)* – Ако не сте готови, минете от друго място. *(– Изобщо как трябва да се гледа на опасностите?)* – Който е придобил безстрашие, той може да излезе срещу опасността и нищо да не го засегне. Който е страхлив, нека седи у дома си, докато опасността мине. Едно е вярно: окултният ученик не може да бъде преследван с цел да го убият. Ако някой от вас е подложен на такъв изпит, това е негова карма, с която той трябва правилно да ликвидира. Ще бъдеш смел – ще излезеш един, два, три пъти срещу неприятеля си и на четвъртия път той непременно ще избяга. И да стреля, няма да улучи. Защо? Безстрашието е сила, която отбива куршума от неговия път. Ако успеете да се срещнете лице с лице с неприятеля си, ще турите ръката си върху рамото му и ще кажете: „Слушай, приятелю, няма защо да стреляш; ако си обиден нещо от мене, аз съм готов да изправя погрешката си; ако ти дължа нещо, готов съм да се изплатя с лихвите отгоре.“ Смел трябва да бъде човек – с връзка, с вяра в Учителя си. Пред такъв човек всяко зло отстъпва. Ако неприятелят ви вдигне револвер да ви убива, достатъчно е да погледне лицето ви, да види вашето безстрашие и Любов, за да свали моментално ръката си и да се откаже от намерението си. По този начин вие минавате спокойно, защото сте издържали изпита си. Този човек е изпратен от

Невидимия свят само да ви изпита. Не е лесна тази задача, но може да се реши.

Като ученици вие минавате известни мъчнотии, които не са нищо друго, освен последствия на вашия минал живот, т.е. преживяване на вашата карма. Ако не се възползвате от опитностите на вашия живот, вие нищо не сте придобили. Ако не извадите никаква поука от противоречията на своя живот, вие нищо не сте придобили. В разрешаване на противоречията се крият закони, сили, посредством които ученикът може да превръща отрицателните състояния в положителни. Когато ученикът напредне, ще го поставят при условия да срещне мечка в гората. Безстрашният ученик ще погледне спокойно мечката в очите, ще вземе дясната страна на пътя, а мечката – лявата и така ще се разминат. Щом се разминат, опасността е избегната. Мечката никога не се връща от пътя си. В редки случаи тя може да се върне назад. За да се справи с външната мечка, ученикът трябва дълго време да се упражнява в безстрашие. Има нещо по-страшно от външните мечки – това са вътрешните мечки в човека. Какви по-страшни мечки познавате от гнева, от разрушителността в човека? Като се разгневите няколко пъти, като паднете и станете няколко пъти, най-после ще хванете гнева в ръката си и ще го заставите да ви слуша, да работи. Следователно на всяка мечка вън от вас отговаря по една мечка вътре у вас.

И тъй, при сегашното си развитие човек трябва да се стреми към целокупното човечество, към Космическия човек. Космическият човек се проявява в цялото човечество, затова всеки трябва да се стреми да обича всички, да обича цялото човечество. Нови, широки разбирания трябва да има човек, за да привлече към себе си космическите енергии и да се ползва от тях. За това се изисква велик морал, какъвто съвременните хора още не познават. Веднъж привлечени, тези сили започват да работят в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешката воля, в човешката душа и в човешкия Дух.

Сега, като гледам как сте наредени на местата ви, намирам, че е нужно да стане пренареждане с оглед на темпераментите. Например, два сангвинични темперамента не трябва да седят един до друг. Правилно е до човек със сангвиничен темперамент да седне някой флегматик. До човек с умствено-нервен темперамент трябва да седне някой холерик. Между хората може и трябва да става правилна обмяна. Това се постига, когато темпераментите им се прекръстосват. Тогава между тях ще стане правилна обмяна на енергиите им. Когато не са наредени по този начин, хората лесно заспиват. Между тях се образува тежка атмосфера. Ако влезете в клас, дето учениците са безразборно наредени, ще усетите тежест, неразположение на духа. И самите ученици не са разположени, лесно заспиват. Когато между умствените, моралните и обществените силови линии на учениците има хармония, те са будни, живи, лесно възприемат. С такива ученици леко се работи, лесно им се въздейства. Онези от вас, които знаят астрология, нека направят списъци за ново пренареждане на учениците в класа според месеците на раждането им, според темпераментите и т.н.

Сега да направим следното размишление: ще съзерцавате две минути, през което време ще се вдигнете със съзнанието си в пространството и в това време ще проследите на какъв ъгъл се намира Слънцето от вас. Както сте сега, Слънцето е на запад, на 60° под хоризонта. Значи то се намира под ъгъл, равен на две трети от правия.

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Тайна молитва

15-та лекция от Учителя, държана на 24 януари 1923 г., София.

ДО УЧЕНИЦИТЕ НА В.Б.Б.

До специалния клас

П.М.

Светлината с ръка не се хваща, но с очи се вижда и с ум се разбира. Тази Светлина води изпадналата душа през тъмнината.

Ръката може да хване само образувалия се плод от Светлината; Окото да види слугата, който го донася, и ума да прочете писмото на оня, който го праща.

Свещеният плод на живота трябва с всичката чистота да се хваща.

Душата на ученика трябва да е обхваната от свещения трепет на Божия Дух. Само така ученика може да се доближи да види свещеното лице на Истината и да разбере възходящия път на Любовта.

Великите идеи живеят в благородните души;

Светлите мисли в светлите умове;

Чистите желания в чистите сърца.

Там гдето има Светлина, Чистота Духовна, Свобода Божествена, там Духа царува.

31.01.1923 г. София

[Свещеният подпис]

ОБРАЗУВАНЕ НА ДОБРИТЕ НАВИЦИ

Учителят поздрави: „Фир-фюр-фен Тао Би Аумен“

Отговорихме: „Тао Би Аумен.[3]“

Прочетоха се резюметата на „Произходът на юмрука“ и „Разликата между гордост и тщеславие и ползата и вредата от тях“.

Прочете се резюмето на миналата лекция – „Правилно регулиране на силите у човека“.

Ще имаме едно упражнение сега за пет минути. То е следующето. Ще си изберете една планинска местност, която е вам позната. Вземете южната страна на тази планина. Ще изберете едно място закрито, една хубава поляна. Ще вземете едно семе, ще го посеете. Две минути ще вземе да се качите на планината, една минута – да образувате място на семката и две минути иска семката да израсте два метра. Сега, може да израсне, може и да не израсне. Разбрахте ли как?

Поставете ръцете на масата. Допрете палците един до друг. Затворете сега очите.

Направихме упражнението.

Ще говоря върху навика.

Навикът седи в две величини – „не“ и „да“. Сега, вие може да запитате: може ли човек чрез „не“ да образува навик. Може.

[3] Тази лекция е по пълни стенографски записки. В каталога на Е. Андреева е наименувана „Добрите навици“.

НЕ ДА

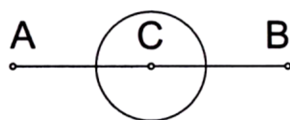

Н. НЕ ДА

Фиг. 1

Да допуснем, че вие обещавате да направите някаква услуга. Вие казвате: „Утре в четири часа да отида оттук до Драгалевци.“ Денем слънцето грее, вие сте смел и решителен. Но като излезете вечер, вие се разколебавате, казвате: „Не, не може да направя това нещо. Страх ме е.“ Един навик във вас – поколебаете се. Значи не сте господари на онези сили, онези влияния, които действат във вас. Значи има сили, на които вие сте в засада. Казвате: „Не!“ И така – веднъж, два пъти, три, докато най-после вие станете страхливци. Веднъж станете, поколебаете се, два пъти... Най-после вие изгубвате вяра в себе си, образувате един лош навик в себе си: ще обещаете, и няма да изпълните.

Сега, туй е и до идеите. Някой път се въодушевите от тия идеи, които имате. Ще направите всичко. Обаче, като дойдат мъчнотиите, казвате: „Тази работа е мъчна, не му е времето.“ И отлагате. Днес отложиш, утре... и най-после станеш един морален инвалид.

Животът ви е пълен с отрицателни черти. Може да ви ги посоча. Някоя специална беседа ще имаме, математическа. Вие ще ми дадете каквото число искате и от туй число аз ще изкарам всичките ваши недостатъци. Може да кажете: 1, 3, 4, 5, 10, 12, 100 или повече. По известни математически формули ще ви докажа колко недостатъци имате. Не само туй, но по същите числа ще изкарам обратна формула. Най-първо, ще обърна внимание как ще произнесете числото десет – проточено ли ще го произнесете, или бързо.

Десет в квадрат… (10^2) Всички числа във втора степен, в тях има постоянно стълкновение. Там, дето има стълкновения, има разбити носове.

Сега важи психологическият закон: никога няма да бързате да обещавате. Някой казва: „Направи ми тази услуга.“ Ще се спреш, ще помислиш веднъж, дваж, триж, и кажеш ли веднъж, и сто мечки да има на пътя ви, един километър заобиколи мечките, но ще идеш. Или вляво, или вдясно заобиколи. Аз вземам думата „мечка“ под формулата мъчнотии.

Психологически никога не туряйте „не“. Тогава, след като победите в себе си тия навици, идат посторонни влияния. Някой ти каже: „Тази работа не може да я свършиш, тя не е за тебе.“ Най-първо, ти си внушаваш: „Да!“ След като си внушиш, че можеш, ще дойдат окръжающите, ще кажат: „Ти не си способен.“ Ти в себе си ще кажеш: „Мога. Да, мога!“

Сега, да допуснем, че някой ти каже: „Ти си груб.“ Каква положителна мисъл може да турите на грубостта? („*Нежност.*“) Нежност, то е вече един резултат, да бъдеш нежен. Вие ще турите една друга способност у човека, то е милосърдието. То е способност, да бъде човек милосърд. То е един елемент у човека, не е резултат. То е една сила, вложена у човека, която действа. Нежността е създадена от няколко елемента. Аз ще оставя това, понеже ще се отклоним.

Ще кажеш: „Ще бъда милостив.“ Може да поправиш своята грубост. Що е грубост? Значи тия центрове при ушите са развити. Тази енергия при ушите ще я прекараш горе при милосърдието, следователно може да избегнеш туй състояние. Ще кажеш: „Аз съм господар. Както може да бъда груб, така може да бъда милосърд.“ Нищо повече.

После, искам да си правите известни опити. Един от простите опити е следущият. Вечерно време легнете в десет часа и кажете тъй:

„Аз ще стана точно в дванайсет часа.“ Да допуснем, вие се събудите, но не ви се става и казвате: „Я да си поспя още пет минути.“ Не. Ще станеш. Може да си помислиш: „В дванайсет часа какво ще правя?“ Ще вдигнеш главата нагоре.

След туй ще пуснеш краката надолу, ще станеш прав, ще се обърнеш към изток и ще кажеш: „Аз съм господар на времето, ще го използвам.“ Тогава ще имаш една от най-хубавите и велики мисли. След туй ще легнеш. Ще кажеш тъй: „Аз искам след два часа пак да стана.“ И в два часа пак се събудиш – пак друго съпротивление, но пак ще вдигнеш главата, пак ще пуснеш краката надолу. Ще станеш и ще се обърнеш към изток. Ще дойде втора мисъл. Легни и кажи: „Аз искам да стана в четири часа.“ И в четири като станеш, няма да лягаш.

Сега, туй е не както навик за през цял живот, но навикът е приготовление за усилвано на волята.

Да кажем, една седмица ще правите тия опити – по три пъти ще ставате на вечер. Някои от вас може да кажат: „Тъй като прави човек, може да се изтощи.“ Силата на спането не зависи от времето. Сегашните учени хора казват, че е необходимо седем часа. Да, така е, седем часа са потребни. Но силата на спането зависи от друг елемент. Вие, ако разбирате психологическия закон, в пет минути може да свършите [работата] за седем часа – пет минути като дремнете, да се усещате крайно обновени. Седем часа взема, докато тия клетки вътре правят конференция в мозъка.

Мозъкът не спира своята дейност. Вие не сте се научили сами да спирате тия пирамидални клетки, и когато човек заспи, изведнъж ще престане дейността. Човек ще излезе из тялото и физическата съзнателна енергия, тя ще обнови организма. Дълго време има конференция дали да започнат работа, или не. Тогава човек се обърне на едната страна, на другата страна. И тогава седем часа спи, не може да почине.

Веднъж ще кажеш тъй: „Всички на работа. Аз излизам, отивам по работа. Всичките слуги вътре в тялото, които се занимават със стомаха, да почистят стомаха. Всичките слуги, които са дежурни в дробовете, да извършат своята работа.“ И всичките клетки в мускулите, костите ще ги настаниш. Ще кажеш: „Довиждане.“ И те, щом замине господарят, така трескаво работят, много системно – като дойде господарят, да намери вече обновено тялото. Ще станете бодри и весели. Но всякога на вашите клетки ще говорите.

Помнете едно правило в окултизма: всяка една клетка е една малка жива душа. Тя временно е влязла във вашия организъм. И на всяка една ще говорите разумно. Няма да ги плашите, говорете им разумно. Всяка една от тях е тъй намясто поставена, тъй разумна. Няма у тях никакво упорство. Разберат ли веднъж волята на господаря, ще я изпълнят.

И по този начин се образуват добрите навици.

Значи ще кажете: „Мога!“ Това ще туриш за задача.

Да допуснем, че ти си скъперник. Ще си кажеш тъй, ще направиш един опит. Какъв ще бъде опитът? Ще туриш, да кажем, трийсет лева в портмонето си – по пет лева. Дойде някой беден човек, ще бръкнеш в портмонето. Колкото вземеш, ще му ги дадеш. Може да кажеш: „Много дадох.“ Ще дадеш и ще забравиш

Сега, тия действия в природата – когато даваме, имат обратни резултати. Даваш – дава ти се.

Законът не трябва да бъде егоистичен. Той се нарича закон на опуленс, тъй се нарича в английски. Всяка една благородна мисъл, каквато и да е тя, в която влагате волята си – сложете вяра само, законите на природата ще я реализират. Но трябва да чакате реализирането на тази идея. То е, както в растителното царство. За пример в умерения пояс колко време се изисква да израсне една ябълка? Една благородна мисъл не може изведнъж да се развие. Тя е

като семка, трябва да я посадите. Ако почвата у вас е приготвена, може в една година, може в един месец да се развие. Някой път, за да развиете вашата дарба, може да се изискват десет години да работите усилено. Вижте навика във всички изобретатели, учени хора. Те постоянно правят опити – един, два, три, четири, пет опита, докато дойдат до положителен резултат. Щом помислят, че може да преодолеят мъчнотиите, в тях дойде нова светлина.

Дотогава, докогато една мисъл е негативна вътре в ума, никакво откритие не може да стане. Трябва една положителна мисъл. Положителна в съзнанието, че онези велики закони, които движат света – когато ние работим в съгласие с тях, всичко е възможно. По този начин, като работим с Бога, всичко е възможно. В онези велики живи закони всичко е възможно.

Често някои казвате: „Ако иска Господ, ако е рекъл Господ, ако иска Бог.“ То са ваши понятия. Щом имаш едно побуждение, имаш едно желание – Той иска. Първото нещо е да имаш желание. Обаче ти влизаш и разваляш Божествения план. Как? Бог ти казва, че тази идея ще расте постепенно, ще расте десет години. Ти кажеш: „В една година не може ли да стане?“ Знаете ли на какво се обръща човек? Един американски лекар бил в Мала Азия. Един от турците се разболял от треска. Дава му цяр в едно шишенце и му казва: „Ще туряш в една чаена лъжица по три капки. Три пъти ще вземаш на ден за една седмица.“ Този турчин помислил: „Една седмица – по три пъти на ден, по три капки.“ Казва: „Изведнъж може по-скоро да оздравея.“ Взема лека изведнъж и умира.

Сега, има известни лекарства в природата. Природата има известни отрови – някой път употребява за лекуване. Защото в лекуването всичките методи на лекарите от която и да е школа имат един общ принцип, върху който принцип базират своето лекуване. Вземете хомеопатия, после има алопатия [...]. Какъв е принципът,

който съзнават? Съзнаването е следущето: че в човешкия организъм има жизнена сила, която по някой път е мързелива, не работи. За да я заставят да работи, ще внесат известни отрови, а за да изхвърли навън отровите, ще се възбуди да работи. Някой път отровата е толкоз силна – вместо реакция ще произведе спиране на дейността. Алопатите казват – действията трябва да бъдат силни, хомеопатите казват – причината трябва да е много слаба, но всички съзнават, че тази сила трябва да се събуди. Туй е водното лекуване – да произведе една малка реакция, едно изстудяване. След туй – разширение, започва реакция.

Следователно в психологическия свят законът е същият. Всякога ще се произведат две противоположни мисли. Ако не се произведат две противоположни мисли във вас, вие не може да започнете никаква дейност.

Представете си, светът ако беше все от морални хора, какъв щеше да бъде светът? („*Рай.*“) Не, раят не седи от морални хора. Раят, това са хора високо интелигентни, благородни, които през милиардите години на своята опитност изпълняват Божествения закон без никаква погрешка. Те не са морални хора, но са разумни хора. Мекостта е потребна, тя е само едно условие.

Втория опит, който ще направите, ще го направите само веднъж – по десет минути всяка вечер преди да си лягате. Не само да мине, ще го правите. И който от вас не го направи, ще му се случи едно нещастие, после да не съжалява. Ще го направите. Като правите този опит, няма да си затваряте очите, ще ги държите отворени. Ще седнете, ще турите ръцете си на масата. Ще седнете в стаята, ще се концентрирате, за себе си ще мислите. Тъй няма да подвижите нито очите, нито ръцете, нито краката. Десет минути ще седите. На ръката изведнъж ще ви ухапе нещо, после на крака, но хапе, не хапе – вие ще седите. [*Ако мръднете*,] туй показва, че нямате воля. Ще дойдат тия

щипещи мисли – тук ще ви бодне, там. Вие за десет минути ще се намерите като в някоя пещ. По краката ще имате хапаници като комар, някъде някоя бълха се загнездила. Спокойно ще седите, заняти с някоя идея, десет минути ще изтърпите. Часовника ще турите пред вас – само десет минути.

Някои искат да усилят своята воля. Ако вие десет минути не може да издържите, в живота ще ви се случат някои други противодействия

После, аз ще ви обясня кои са причините, защо. То е спиране на тази нервна енергия – става изпразване изведнъж, понеже не знаете как да я регулирате. И то е добър признак. Ако имате хапаници, бодване, някой път толкоз силно. че може да подскочите, туй са малки електрически експлозии. Ще бъдете тихи, спокойни, ще концентрирате ума си, ще кажете: „Всичко върви намясто, всичко ще се уреди."

Сега, аз бих желал някои от вас да ми кажат как е излязъл опитът, хапаници имали ли са.

Някои мислят нещо друго. Току изведнъж ще ви дойде друга мисъл, да имате една баница. Таман се отървеш от баницата: малко сладко да имаше. Таман се отървете от сладкото: една хубава круша да имаше, или да има някой да ми тури десетина наполеона в кесията. После, като се освободиш от това: да напиша някое съчинение, че светът тъй да се учуди, докторат да имаш и какво не. В тия десет минути – от най-малките детински работи, докато станете някой цар някъде. Няма да се сърдите, кажете: „Ние сме на длъжност поставени, на голяма длъжност сме дежурни. След десет минути, като свършим упражнението, добре дошли. Сега сериозна работа имаме, ще почакате." Те ще хлопат: „Отворете!" Вие мълчите. Ще ви кажат: „Най-после човещина няма ли? Тия глупави работи що ги вършите? С тия неща светът не се оправя, то е глупаво." Седнете,

концентрирайте ума, вижте дали можете да държите ума концентриран вътре в себе си в едно тихо и спокойно състояние.

Запитват: „Ако някой влезе отвън?“

Ти ще затвориш вратата, никой да не влезе. Ще вземеш всичките мерки никой да не те смущава. Ще кажеш: „Десет минути много важна работа имам.“ След десет минути излез от стаята. „За десет минути имам важна работа, такава важна работа, от която цялото бъдеще зависи, толкоз важна, че ще бъдете толкоз човеколюбив...“ Разбира се, върху туй зависи цялото ви бъдеще. Ще похлопат, тогава ще кажеш: „Почакай.“ Той нека си хлопа. Няма да мислите за благоприличието. Веднъж направете упражнението.

Аз много харесвам турците. Виждали ли сте как коленичили се молят, като че другите не съществуват за тях? Сега е останала само механическа черта, и казвам, много добра черта е.

Сега върху навика – не искам да стане механически. Навикът трябва да има три съществени черти – по форма, съдържание и смисъл. Той трябва да бъде свободен. Добрият навик трябва да бъде един помощник на волята. Ами в какво условие бихте се намерили в Питагоровата школа? Ти като седиш, дойде някой, шибне ти една плесница. Питагор е гледал в колко време онзи ученик може да възстанови своето равновесие. Той те удари – така да се тонираш, като че нищо не е станало Някой път например може човек да бъде така концентриран, да не усети. Даже в християнството има [*такива случаи*]. Например, когато възприеме човек някоя идея, всички започнат да го хулят, плюят, турят му най-лошите епитети. Той върви и се смее. Защото този човек не слуша, той живее в съвсем друг свят. Друг, като не е свикнат, ще каже: „Мен да ме опозорят! Мен честта ми ще падне.“ Онзи, с убеждения човек, който се е концентрирал, той се върне вкъщи весел. Апостолите, като ги биели, като се върнели, славели Господа. Вие ще кажете: „Представете си, мен за моите

убеждения ме биха.“ Радвайте се. Един човек, който не се радва на своите страдания, в неговия ум идеята не е вродена.

Сега аз говоря само за учениците, които са влезли и искат да се занимават с ония велики прояви на природата. То трябва специална школа. Не е лесна работа човек да търпи. Само човек, който има добър навик, той търпи. Някой път си представяте, че търпите, но то е неволя. В търпението всякога присъства умът, присъстват висшите умствени способности. Противника може да го стигнеш, не си отмъщавай. Търпеливият човек е всякога по-силен от своя противник и по мисъл, и по тяло.

Ще ви приведа тогава един пример. В Америка един професор по боксиране, като минал един слаб и хилав студент, този го боксирал така в лицето, че студентът се превъртял няколко пъти. Станал, отърсил се, но в неговата глава се зародила идея да си отмъсти. Той по същия начин започнал да се упражнява. Десет години се е упражнявал и след десет години той можел да вдигне един кон и конче, този хилавият студент. Отива при този професор, който го е боксирал, хваща го за краката, вдига го нагоре. „Извинете.“ „Помниш ли?“ „Да, помня. Извинете.“ Може, но се изискват десет години.

Следователно, ако вие имате един недъг, след една усилена умствена дейност, след време, може да станете гигант. Сега сте хилав студент, казвате: „Такава е съдбата, такъв Господ ме е направил, но след десет години и аз може да бъда като него.“ Ще кажат: „Трябваше да го мушнеш.“ Той не си отмъщава, вдига го нагоре във въздуха и онзи признава, че има по-голяма сила.

Та моето желание е не да бъдете инвалиди. Като се развивате, окултните ученици, вие ставате отрицателни: „Това да не правим, онова да не правим.“ Какво трябва да се прави?

Един ден ще поискам от вас кои са отличителните черти на човека. Нали ще кажете: мисъл, чувство и действие. Ами че кой не

чувства, кой не мисли, кой не действа? Това не е определение. Кой е умен човек? Който вижда това, което другите хора не виждат. Най-малките погрешки който ги вижда, той е умен човек. Благороден човек е онзи, на когото сърцето е тъй чувствително, че той забелязва у себе си, в своите чувства, най-малките недостатъци и най-малките благородни чувства и пориви. Благороден човек е онзи, който употребява своята енергия не за велики работи, но за такива маловажни работи, дето никой не е обърнал внимание.

За пример такъв един велик човек – няколко души се препират по пътя, няма да ги примирява, знае че друг ще направи това. Но някое малко дете е паднало в калта, ще го повдигне. Той ще направи това, което другите хора не правят. Той помага там, дето другите не може да помогнат. Той е умният човек. Някъде се бият, той не разтървава. Той не е щедър да дава пари на който поиска. Не мислете, че онзи, който постоянно държи кесията си отворена, е някой велик човек. Тия просяци са търговци. Някой срещне, моли: „За Господа дай." Сто души е спрял на деня, сто лева има спечелени. Следователно той има един приход от три хиляди лева на месец. Защо аз ще му дам един лев? Ще му кажа: „Моя лев в себе си ще държа за друг, на когото никой не е турил в джоба, понеже на такива деветдесет и девет са турили." Там, дето има деветдесет и девет, числото е завършено. Аз ще туря първо там, дето джобът е празен.

Следователно ние ще правим своята услуга на слабите. Вие всички сте кавалери. Изобщо там, дето другите турят, и вие туряте. Но окултният ученик трябва да образува един навик – той трябва да бъде особен.

После, в навика не мислете за своята добродетел и за своите недостатъци. Защо? Аз ще ви кажа. Допуснете, че аз имам едно портмоне. Отворя портмонето, виждам десет лева. Защо трябва да отворя портмонето? Тия десет лева ще ми придадат ли нещо? Отворя

портмонето. Нямам нищо, нула. Допуснете, че тази нула е един недостатък, пък десетте лева са една добродетел. Хубаво, след като изядете десетте лева, не остава ли нула? Десет лева имате, идете в гостштница, изядете ги, остава нула. Следователно, щом изядете, вие образувате вашите недостатъци, ако тъй разсъждавате.

Защото за пример, когато се образува някоя комуна, забелязвам, отиват там, но ще седнат и казват: „Искаме услуга, плащаме." Там, дето има плащане, няма комуна. В една комуна всички трябва еднакво да работят. Всеки трябва навреме да дежури, да тури престилката, да работи. Сега дойдат, седнат като рентиери все един да сипва. Не, днес един ще сипва, утре – друг, трети. През цялото време ще се изреждате. То е комуна. После – паниците всички трябва да миете. Момчета, момичета, всички ще работят. Сега, сестрите да работят! Не, не, ще се упражнявате. Ами че тъй вие искате да устроите нов свят на стара почва. Не е така. Ще турите нещо възвишено и благородно. Влезне един брат от комуната, казват му: „Тук да не седиш." Той се докачи, излиза. Много добре, втори път да не влиза в комуната. Всякога в една комуна се разбират по взаимно морал но съгласие. Всички са равни – еднакво ще работят, еднакво ще се ползват. Туй е идеята.

После, окултният ученик, той никога не трябва да подава ръка да иска пари. Той ще каже: „Имате ли работа да свърша? Може да копая, може всичко да върша." Ще свършиш работа. Да си изкараш прехраната с труд, то е благородство. Всичките други системи, които досега са употребявани, са направили хората хилави. Услуга за услуга, добро за добро. Законът навсякъде е еднакъв.

Природата е много взискателна. Знаете ли онези въшки? Аз съм говорил с тях. Те са все велики хора. Ако някой път проследите тяхната история – докато дойде до положението на една въшка, тя постепенно е деградирала. Човешкият интелект може да деградира в

своята форма. Природата в туй отношение е тъй строга, че всеки един човек, което и да е същество, което не се подчинява, и всеки, който не работи като нея, тя го осъжда на такива страдания – не жестоко, но справедливо го осъжда.

Следователно вие всинца трябва да имате идея в себе си. Не да се наложи отвънка, защото, ако се наложи като механически закон да действа, под върви да поддържа вас, това не е хубаво.

Ни най-малко аз не мисля за вашите пороци. Всеки един от вас да мисли да се поправи, да каже: „Това в мен не е хубаво, ще го поправя.“ Това е хубаво.

И тъй, ще гледате да образувате сега добри навици. Не е лесна работа, но една приятна работа е, човек да изправи своя характер и да образува хубавите навици.

В природата всеки, който се труди, всякога остава възнаграден. В туй отношение животът всякога се притичва на помощ.

И тъй, в класа ще се стремите да бъдете съзнателни, да имате туй съзнание вътре във вас. Аз може да ви кажа отрицателните черти на характера по две съображения: просто може да имам у себе си една идея да уроня престижа на ученика, да му кажа: „Ти си неспособен, мързелив, ти си това-онова.“ Но това не е онзи истински учител. Учителят по рисуване, по музика или математика няма да каже на ученика, че е неспособен. Учителят ще му даде една задача – не може да я реши. Ще седне, ще си поплаче. Той ще му каже: „Слушай, там има известни правила. С труд и постоянство може да преодолееш тия мъчнотии.“ У теб ще заговори честолюбието, засрамваш се от другите ученици. А може учителят да каже прямо: „Ти си неспособен. От теб нищо няма да стане.“ Какво трябва да каже ученикът тогава? Учителят каже тъй: „От тебе нищо няма да стане.“ Ти ще кажеш тъй: „От мен човек разбойник няма да стане, но от мен човек с благородни черти ще стане. От мен човек с един лъжлив характер няма да стане, но от

мен човек ще стане, който мисли и разсъждава.“ Учителят те изпитва, той не те обижда. Ще превърнеш тази величина: от теб човек няма да стане. Да, право казва, лъжлив човек няма да станеш, крадец няма да станеш. Какво ще станеш?

Тъй щото умът на ученика трябва да бъде гъвкав, да може да се бори с тия противоположности в природата, понеже има сили, които действат в разрез със сегашното развитие. Защо и за какво, не може да се разправя, но има известни сили, които противодействат и всякога трябва да бъдем нащрек. Не си ли нащрек, не можеш ли да се владаш, ще имаш големи страдания. Тия мъчнотии може да се преодолеят само чрез добрите навици.

Сега упражнението какво ще бъде? Ха да го направим сега. Таман десет минути имаме. (*Девет без десет часът е.*) Тук ще бъдете, никъде няма да ходите, само за себе си ще мислите. Ще мислите, че нямате никакви дългове, никакви задължения, че сте човек щастлив и ще живеете в своето щастие. Нищо повече.

Сега започнете.

Дъжд има отвън сега, чува се, че вали. Направихме упражнението.

Благополучно излезе, нали? Имаше ли щипаница? (*Имаше.*) Колкото щипаницата е по-голяма, толкоз по-добре, силна е реакцията. Първото упражнение е свободно. То ще ви докара в противоречие. Може да не се събудите навреме: да кажете, в дванайсет часа, и да се събудите в два. Навик да се образува, да можеш точно в дванайсет часа, в два, в четири да станеш. Да се образува навик, значи човешкото подсъзнание да те слуша. Някой път, станеш в дванайсет часа, в два, някой път ще мине към шест часа да се събудиш. Някои упражнения са трудни.

В другото упражнение ти ще мислиш за очите си, за ръцете си, за краката – всичките органи ще бъдат под контрола на вашия ум. Вие мислете само за тялото. Ще държите тялото под контрола, под

опекунство на вашия ум. Тогава ще имате полза. Щом забравите вашето тяло, то не е упражнение, няма да се ползвате. Ще гледате часовника – само десет минути, докато се ориентирате, но после, като усвоите упражнението, свикнете, може и без часовник.

Представете си сега, че аз ви кажа да стоите пет минути на големия си пръст само, на един крак. После, да стоите на един крак и да клякате чак до долу, до земята, и пак да станете. Може да контролирате мускулите. Някой път казвате, че нямате воля, на един крак не може да клякате. Човек трябва, най-първо, да контролира мускулите на тялото.

За пример колко от вас може да доближат показалеца и малкия пръст. Всичките тия движения на мускулите може да предизвикат известни чувства. Тъй че всичките ни действия, които имаме, са неестествени.

После, трябва да учите да отнемате всичката енергия от ръката си и тя да стане като мъртва. Само по този начин ще се научите да се познавате. И тази енергия трябва да се разпредели еднакво по всичките части на тялото. Някой път не е добре разпределена в мозъка, после – в дробовете, и вследствие на това усещате известно натегнато настроение. Някой път енергията е в задната част на мозъка – ние имаме едно състояние. Ако енергията е при ушите, имаме друго състояние. Ако е отпред при слепоочната част – трето състояние. Разни състояния имаме. Значи енергията не е еднакво разпределена.

Окултният ученик трябва дълги години да учи, години ще посвети да научи разни пътища, как да определя тази енергия. Той трябва да бъде като градинар.

Сега, мислите ли, като прочетете някоя книга за дишането, някой трактат на индусите, че знаете вече всичко? Не е лесна работа. Малки упражнения има, съединителни упражнения.

За пример коя поза е най-хубава за сядане? Коя е естествената поза? Доста трудна задача, да вземеш една естествена поза. Вие не може да намерите вашата поза, трябва да минете ред упражнения. Може да вземете хиляди упражнения, докато намерите равнодействащата. След като направите тия упражнения, ще намерите за вас коя поза може да бъде естествена в даден момент.

Представете си, вие сте в някоя местност, очаквате някой ваш приятел. Изведнъж туряте ръката на ухото. Какво означава туй? После веднага ставате. Чакате единороден ваш приятел, очаквате брата си. Вие чакате два-три часа, ставате. Какво ще бъде вашето положение, каква ще бъде позата? Ще се взирате към посоката. Учителят при учениците ще вземе една поза, свещеникът на амвона – друга поза, войникът пред войниците трета поза, търговецът – друга. Всеки ще вземе особена поза. Някой, който нищо не го интересува, каква поза ще вземе?

Най-първо ще изучите позите на търговеца, свещеника, войника, учителя, земеделеца. Всичките други възможни пози ще влязат в туй психологическо настроение, да може да си представите защо.

Тия упражнения ще бъдат за контролиране на вашите мускули.

За пример някой от вас върви с глава, наведена малко настрани. Ако главата е наведена вляво, значи тази част е развита, лявото полушарие има повече кръв и вследствие на това вървите тъй. Всякога ще държите главата перпендикулярно, нито вляво, нито вдясно. Всякога ще седите прави. То е естествено положение. Мъж или жена – раменете назад, брадата ще бъде под прав ъгъл, сериозни. Не сегашното положение. После, някои ходят с разкривени рамене. Това са все недъзи. Рамената трябва да бъдат еднакви. Ако едното рамо е вдигнато, ще се стараете да го докарате успоредно. Всякога ще държите ума си – лицето да бъде право. Има да работите върху ред недъзи. Те не са ваши, но от миналото – хиляди поколения, които са

изкривили онези прави линии, онези линии, които природата ви е дала първоначално. Ние сме се отклонили. Сега, има много да страдаме, докато възстановим първоначалното положение.

Ако аз се намирам пред своя учител, коя е истинската поза? Ще я възстановим. Право, няма да гледаш в земята, право в очите, [...] малко хоризонтално. То е правата поза.

Те са навиди – да застанеш спокойно, като че изпращаш онзи естествен подтик на душата си. Тъй както изпраща една свещ своята светлина, тъй от очите трябва да излиза тази светлина, без да има предвид някого. Тази светлина трябва да се изпраща хармонично. Човек трябва да знае какво трябва да мисли в даден момент. Всяко едно движение трябва да се обуславя от една вътрешна съзнателна или несъзнателна мисъл, която лежи в основата на движението. Ще гледаш всяко движение да е в хармония със самия тебе.

В човека има едно същество, което разсъждава много правилно. Щом не си постъпил правилно, казва: „Не е хубаво това движение." Като вървите по пътя, право ще вървите, право ще стъпвате. Краката ще вървят успоредно. Когато е кално, този, който хвърля кал отзад на гърба си, той е честен човек, но то не е хубаво. Хубаво е, ако вървите по една кална улица, да няма нито една капка кал отзад. Вие, без да съзнавате, хвърляте кал с краката на гърба си. Трябва да се концентрирате, да кажете: „Нито една капка кат няма да капне по мене." Ако концентрирате ума, може да преминете улицата, без да се окаляте; но щом забравите, ще се окаляте. Гърбовете на които са окаляни показват, че те са добри хора, но не са добре мислили.

Направете един опит. Когато човек върви и мисли, да е концентриран умът в краката и в тялото. Прочетете калните петна – ще видите, че са малко.

Има доста неща да изправяте. Вие казвате: „Те са малки работи. Някои по-велики неща."

Ако си махна тъй ръката навън, проектира се една дисхармонична вълна. Всяко нехармонично движение в астралния свят произвежда едно нехармонично движение и в умствения свят – дисхармонично движение произвежда и идат нехармонични вълни. Всяко движение трябва да бъде хармонично. Туй са сега навиците.

Сега не трябва да се самоосъждате, но да се радвате, че имате недостатъци, които трябва да изправяте. Едното рамо, другото рамо, главата си, след туй има да изправяте ушите, носа, очите. Много работи има, върху които трябва да работите.

Та са били светиите, които са работили по десет, двайсет, трийсет години над лицето си и то е започвало да става правилно. Като станете господари на мислите, чувствата и действията, тогава ще станете господари на организма си. Туй показва, че вътрешният свят е уравновесен. Туй, което имаме, е отражение на вътрешния свят.

Следователно, ако външният свят е уреден, то по закона на аналогията и вътрешният свят не може да бъде изкуствен, а органичен, съзнателен.

Сега – дъжд, не дъжд – трябва да се върви.

Учителят поздрави: „Тао Би Аумен.“
Отговорихме: „Тао Би Аумен

16-та лекция от Учителя, държана на 7 февруари 1923 г., София.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА СЛЪНЦЕТО, ЛУНАТА И ЗВЕЗДИТЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Четоха се темите „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите“.

За следния път пишете върху темата: *Първата мисъл, която се е родила в човешкия ум.* Мислете върху този въпрос и свободно кажете мнението си. Всеки ще има особено мнение, ще прилича на старите български абаджии, които размерват плата с различни мерки.

Като говорите и пишете за значението на Слънцето, на Луната и на звездите, виждали ли сте ги? Не сте ги виждали. Под думата *виждане* подразбирам познаване на нещата. Само онзи вижда, който знае, който познава нещата. Какво знаете вие за Слънцето? Ако запитате един обикновен човек какво нещо е Слънцето, той ще ви каже, че Слънцето е светло, кръгло тяло, което изпраща на Земята своята топлина и светлина. Знаете ли положително каква минимална част от небесното пространство съставя слънчевият диск? Ако Слънцето е милион и петстотин пъти по-голямо от Земята, знаете ли колко такива слънца могат да изпълнят цялото небе? Следователно, когато говорим за Слънцето, ние нямаме предвид само външното Слънце. То е отражение на голямото, на великото вътрешно Слънце. За да си представи какво нещо е вътрешното Слънце, човек трябва да мисли, да разглежда нещата по дух, а не по буква, т.е. по външна форма. Например, ако ви запитат какво нещо е човекът, ще кажете, че човек е същество с глава, с две очи, с две уши, с нос, с уста, с две ръце, с два крака и т.н. Не, това не е човек. То е все едно детето да нарисува един паун и да каже, че това е паун – рисунката на пауна не

представлява още никакъв паун. Външната форма, тялото не представлява още самото съдържание. Тялото на човека е символ, но идеите не произлизат от тялото, те само се проявяват чрез тялото. Мислете върху този въпрос, за да се освободите от заблужденията си. Докато имате заблуждения, вие не можете да мислите правилно. Докато живеете в заблуждения, вие се намирате в положение на хипноза, която държи съзнанието ви в сънно състояние. За да бъдете свободни от тия състояния, вие трябва да имате в себе си велика, свещена идея, която носи Живот.

Сега всички хора говорят за Слънцето като за картина на някой велик художник. Щом е така, трябва да се замислите върху тази картина, да потърсите нейния автор и като Го намерите, да почувствате в себе си някакъв подем. Какво правят съвременните хора? Те говорят за Слънцето, възхищават се от него и нищо повече. Това е неразбиране на идеята, която е вложена в Слънцето. Какво разбиране на Слънцето е това, ако то не може да ви събуди? Покрай голямото си значение като носител на Живот, Слънцето е създадено да буди мързеливите хора, да не ги оставя много да спят. Които спят след изгряването на Слънцето, те ще се видят в чудо от комарите, които ще ги хапят. И тогава искат-не искат ще се събудят. Като се обръщат към Слънцето, евангелистите казват: „О, слънце на душата ми!“ След това пък казват, че не знаят защо Слънцето е създадено.

Слънцето, Луната, звездите са символи на нещо. Слънцето, например, означава държава. Когато един народ, едно племе, една раса или цялото човечество се организира в една външна сила и започне да проявява своето, това се нарича Слънце. В Писанието се казва, че Слънцето, Луната и звездите ще потъмнеят и ще изгубят светлината си. Когато се казва, че Слънцето потъмнява, това подразбира държава, която губи своята сила, своята светлина. Луната представлява известна религиозна система, независимо от това дали е права или крива.

Звездите пък представляват великите хора на Земята. Значи ще дойде ден, когато държавите, религиозните системи и великите хора на Земята ще изгубят своята сила и светлина и ще паднат от своето величие. Поетите възпяват Слънцето, Луната и звездите. Вярно ли е всичко, което те пишат?

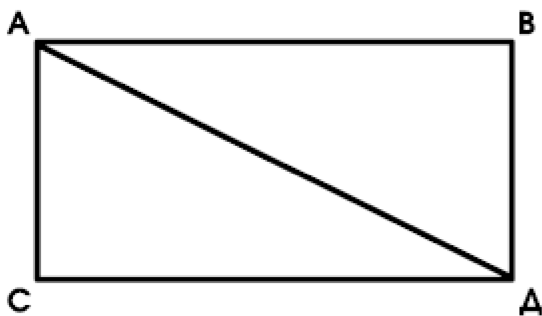

Фиг. 1

Представете си, че имате правата линия *A*__________*B*; тази линия означава движение на човешката ръка, насочена към някой предмет. Съзнателно ли е това движение? То може да бъде съзнателно, може да бъде и несъзнателно. Едновременно с движението на ръката се извършва движение и в някоя част на мозъка; и това движение е несъзнателно. Допуснете, че в точка *A* на правата линия е поставен кош с ябълки; едно дете минава покрай този кош, вижда ябълките и пожелава да си вземе една-две. Детето се спира пред коша и започва да го разглежда от всички страни. По едно време то вижда една дупка на коша, проектира ръката си напред, пъха я вътре, взима една ябълка и се отдалечава. При движението на ръката към коша се образува правата линия *AB*. Тази линия се е образувала благодарение на енергията, складирана в един мозъчен център над слепите очи. Този център е наречен център на стяженолюбието*. Той кара детето да пожелае една-две ябълки. Друг център, който се намира под слепите очи – центърът на охотливостта, заставя детето да вкуси

ябълката. В движението си тези два центъра вървят пак по права линия. Единият от тях заставя човека да скрие това, което е взел, да го държи надолу. Другият център – на охотливостта – събужда в човека желание да опита, т.е. да вкуси това, което е взел. Като последствие на тия две движения ще имате резултантното движение *AD* – това движение се нарича корен на желанията. Линията *CD* означава размера, интензивността на желанията. Някои желания не могат да се реализират, това зависи от тяхната интензивност. Колкото по-слаба е интензивността на желанията, толкова по-малка е вероятността за тяхното реализиране. Ако линията *AB* е по-дълга от ръката на детето, желанието му няма да се изпълни. Какво трябва да направи детето? Трябва да търси план за реализиране на своето желание. Значи всяко желание или всяка мисъл има няколко елемента, от които зависи реализирането ѝ: първият елемент е изразен чрез линията *AB*, който представлява възможност за реализиране на дадено желание в зависимост от условията, вложени в човека за даден случай; елементът *CD* означава интензивност на желанието; елементът *BD* представлява подемът на човека към реализиране на желанието. Линията *A*D представлява препятствие, турено на пътя на едно желание. Това препятствие може да е поставено във вид на стена или някаква преграда. Щом се натъкнете на тази преграда, у вас веднага се явява желание да я съборите, да я прескочите или да я пробиете по някакъв начин. Вие ще гледате да направите най-малкото отвърстие, през което да минете на другата страна.

Да се върнем към предназначението на Слънцето, Луната и звездите. Думата *предназначение* всякога подразбира показалец на известно желание. Във всяко желание е вложена интензивност, сила за неговото постигане. Казваме, че човек е дошъл на Земята да се учи, учен да стане. Дали ще стане учен, това е въпрос. В желанието на човека да стане учен трябва да е вложена интензивност. За да се добие

тази интензивност, която е в състояние да реализира желанието на човека, три сили трябва едновременно да действат в една и съща посока. Само при участието на тези три сили ученият човек може да реализира своето предназначение. Тези три сили са силите на ума, на сърцето и на волята във физическия свят; силите на мислите, на чувствата и на постъпките в Духовния свят и силите на Любовта, на Мъдростта и на Истината в Божествения свят. Какво е казано в Библията за предназначението на Слънцето, Луната и звездите? – "Бог създаде слънцето, луната и звездите, за да отдели деня от нощта, светлината от тъмнината, доброто от злото и да бъдат знамение за дни, за години и за времена." Те са създадени за знамение на всички събития, които стават в човешкото съзнание. Те определят кръга на Живота.

Върху зададената тема „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите" някои се въздържат да пишат, с което искат да кажат, че не знаят какво е предназначението им. Не, каквато тема и да ви се даде, пишете нещо. От всяка тема гледайте да извадите известна поука. За да постигнете това, освободете се от личния елемент в себе си и тогава пишете. Каквото и да напишете, не мислете, че ще разрешите важния въпрос защо светът е създаден. Никой не може да отговори на този въпрос, но въпреки това светът има свое предназначение. Защо е създаден светът? Светът е създаден за хората, които, в сравнение със Съществата от възвишения свят, са деца, изпратени на Земята да се учат като в забавачница. В далечното минало и хората като души са прекарвали на Небето, но понеже правели големи смущения, Бог се видял в чудо и ги изпратил на Земята да се освободи от тях. Същото става и на Земята: когато някое дете вдига голям шум вкъщи, майка му го праща в градината да се поразходи малко, а тя да е свободна от неговите безпокойствия. Къде е било това дете преди да се роди? То е живяло в ума на майката като жива идея, която е чакала деня на

своето реализиране. Щом се е реализирала отвън, тази идея се е облякла в плът, въплътила се е – тогава тя придобила други отношения към външния свят.

Мислили ли сте някога върху себе си какво представлявате като индивид? Ще кажете, че сте човек. Като човек именно имате ли ясна идея какво нещо представлявате? Ще кажете, че се познавате. Как се познавате? Днес сте здрави, поправени, румени, но утре заболявате от някаква болест и изгубвате и румените, и здравето си. Като се погледнете, казвате, че не се познавате и се чудите къде остана вашето здраве, какво стана с вас, че не се познавате. За да не изпада в това положение, човек трябва да намери в себе си онази отличителна черта, която при никакви условия не се мени – всякога остава една и съща. Какво ще бъде положението ви, ако се намерите в един свят, в който всички хора си мязат външно – очи, уши, нос, уста, ръце, крака – всичко е еднакво; освен това всички говорят, движат се, работят по един и същ начин. При туй положение вие по никой начин няма да се познаете. В такъв случай ще потърсите някакво вътрешно различие. Първоначално хората външно са си приличали, но вътрешно са се различавали. Вътрешното различие се дължи на това, че те не са излезли едновременно от Божественото съзнание, но последователно. Значи те се различават вътрешно, по отношение на времето и пространството. Вътрешното различие между хората впоследствие е създало и външно диференциране. Това значи: вътрешното различие на душите постепенно се е отразявало и върху човешките лица.

Допуснете, че ви дадат задача от сто души, които външно си приличат, да различите всеки един поотделно. Как ще ги различите? Ще отидете при едного, ще поговорите малко с него и ще му турите някакъв белег; ще отидете при втори – ще му турите друг белег, така ще обиколите всички и на стоте души ще турите някакъв специфичен белег. Каквото и да правите, вие мъчно ще решите задачата. Като е

предвидила всичко това, Природата сама е поставила някакъв специфичен външен белег на всеки човек, за да се различават хората един от друг: на едного очите и косата са черни, на друг очите и косата са светли, трети пък се отличава от другите по ръст, по форма на тялото, по начин на ходене и т.н. При това положение на нещата естествено е всеки човек да си състави ясна представа за себе си. Той сам даже трябва съзнателно да търси онази основна черта в себе си, по която се различава от всички хора.

Съвременните хора говорят за Невидим свят, за бъдещ живот. Как ще живеят в този свят, когато напуснат тялото си? Как ще се познават едни други? Ще кажете, че ще се познават по двойника си, който прилича на физическото тяло. Това са думи само. Вие не знаете още какво представлява двойникът. Важно е човек да знае своята основна, отличителна черта. Тази черта се крие във времето на неговото излизане от Великото Божествено съзнание. Раждането на човека от Битието е толкова важен момент, колкото е важен моментът на раждането му на Земята. Например, казват за някой човек, че се е родил при изгрев слънце в 6 ч. 45 мин. 10 сек. и 5 терци. *(– Как можем да различим времето и пространството?)* – По интензивността на движението (диаметърът – времето) и големината на кръга (пространството). Значи има аналогия между раждането на човека на Земята и раждането му, т.е. излизането му като душа от Божественото съзнание. Моментът на излизане на душата от Великото съзнание е точно определен. В това отношение всяка душа представлява единица, т.е. някаква строго определена величина. Важна е тази единица в Живота, в Божественото съзнание тя играе голяма роля и заема особено място. Щом сте влезли в Живота, вие не можете да изчезнете. Нищо не е в състояние да се противопостави на Божествената идея, която ви е подтикнала да слезете на Земята. Не само един път, но много пъти човек ще слиза на Земята и при това в различни форми – ту като мъж, ту като жена, ту като стар дядо или

стара баба, ту като цар и т.н. Ако ви попитат коя е основната черта на този човек, няма да знаете. И той сам не се познава. Ако го поставите пред образите на неговото минало, той ще отрече всички, освен царския образ; ще каже: „Аз се познавам като цар, когато съм воювал със сабя на бойното поле." Защо помни само този образ? Защото той е един от силните моменти на неговото минало.

И тъй, различните въплъщения в Битието не са нищо друго, освен силните аспекти на Живота, които имат положителен и отрицателен характер. Като окултни ученици вие трябва да имате истинска светлина върху въпроса. Що се отнася до практическия живот, и силните, и слабите, и добрите, и лошите аспекти са необходими. Силното Добро всякога има за контраст силното зло. Що е злото в случая? Злото представлява висок планински връх със своите вечни снегове, които замразяват човека, както омразата заледява човешкото сърце. Който се качи на този връх, той непременно ще изпита неговата студенина. Долината представлява Доброто на физическия свят, дето всичко никне, расте и се развива. В Духовния свят нещата са обратни – долината символизира злото, а височината – Доброто. Значи там, дето на физическия свят има студ, в Духовния свят има горещина и обратно – там, дето в Духовния свят има горещина, на физическия свят има студ. Същото може да се каже и по отношение на човешкото съзнание: когато в една област на човешкото съзнание е светло, в друга някоя област е тъмно.

Човек трябва да знае, че зад Топлината някъде седи студът, зад Светлината седи тъмнината, зад Доброто седи злото, зад учеността седи невежеството. Изобщо зад всяко изобретение или зад всяка идея седят редица мислители, редица работници, които се проявявали в същото направление. Някой учен открие нещо и казва, че внесъл нова идея в науката. Да мислите, че този учен именно сам е открил нещо, то е все едно конят, който е пренесъл житото в хамбара на господаря си, да казва,

че сам го е пренесъл. Не, зад коня седи колата, а в колата – земеделецът, който върши главната работа – той е главният фактор в пренасянето на житото. На същото основание казваме, че ученият, който е измислил нещо ново в науката, не е нищо друго освен впрегнат кон, заставен от господаря си да свърши тази работа. Че е така виждаме от факта, че ученият сам се чуди как е могъл да се домогне до това откритие. Следователно всеки за себе си ще знае, че той не е главният фактор за новото, което иде в света – той е носител само на идеи, които идат от по-високи сфери. Както човек се ражда и прeражда, така и идеите се раждат и прераждат, пренасят се от един човек на друг. Както една идея е най-добре изнесена в последния момент на развитието си, така и сегашният живот за всеки човек е най-добър, макар условията на живота му да са такива, че го заставят сериозно да мисли. Наистина човек трябва да бъде заставен да мисли. Мнозина не обичат да работят. За да обикнат работата, Провидението ги поставя при бедни условия и те се принуждават да научат различни изкуства. Дето има камшик, там има работа, труд, усилия. След всичко това някой ще каже, че е учен човек. Да, учен е, но благодарение на камшика, на условията, които насила го заставят да работи. Тъй щото, като ученици вие трябва да изучавате окултната наука, но без да пренебрегвате официалната. Тя е предговор към окултната наука. Тя е създадена от онези възвишени, разумни Същества, които ръководят съдбата на човечеството. И официалната наука е окултна, само че изучава външната страна на Живота и Природата.

Всички хора се стремят към знания. Знанията, към които се стремят, не са съществени, но са необходими. Те са подготовка, приготвяне за онова, което в бъдеще ще получат. Старите гърци са казвали, че човек трябва да познае себе си. Христос пък е казал: „Възлюби ближния си като себе си!“ Думите *себе си* подразбират мярка, с която се определят всички неща. Аз-ът е мярката, с която

човек определя Любовта към своя ближен. Следователно, когато любиш ближния си, ти трябва да мислиш за себе си; когато искаш да познаеш себе си, ти трябва да мислиш за Бога. Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и сила." Значи, Бог е мярка. За какво? За познаване на себе си. При това положение Любовта към Бога се осмисля.

И тъй, Слънцето е емблема: то символизира Бога на физическия свят, то представлява Великият принцип, който дава Живот. Слънцето означава Любовта на човека към Бога, Луната представлява самия човек, а звездите – Любовта на човека към ближните. Слънцето е Бог, Луната – човекът, звездите – неговите ближни. Следователно, за да познаете звездите, трябва да мислите за Луната; за да познаете Луната, трябва да мислите за Слънцето. Наистина Луната се открива на хората само след като Слънцето я освети – само Слънцето е в състояние да ни открие Луната. Когато Слънцето залезе, то хвърля светлина върху Луната и тя става видима за нас. Когато Луната се скрие, тя хвърля светлината си върху звездите и те стават видими за нас. Значи Слънцето трябва да се скрие, за да се види Луната; и Луната трябва да се скрие, за да се видят звездите. Този закон съществува и в обществения живот. И тъй, ако искате да познаете себе си, вашето Слънце трябва да бъде на противоположната страна на съзнанието ви, за да хвърля светлината си върху него. Ако искате да познаете ближните си, съзнанието ви пък трябва да бъде на противоположната страна. При това положение само Животът има смисъл.

Със зададената тема „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите" имах предвид да помислите не само върху физическото Слънце, но и върху онова вътрешно, духовно Слънце, което е свързано с духовния живот на човека. Това Слънце изучаваме ние.

Що се отнася до физическото Слънце, всеки знае нещо. Когото запитате за Слънцето, ще ви се каже, че то действа благотворно върху растенията – под неговите лъчи те растат, цъфтят, връзват плодове, зреят, а ние опитваме зрелите, сладки плодове. Ако се зададе въпросът защо са създадени небесните светила, лесно може да се отговори: всичко в света е създадено, за да мислят и да учат хората. Какво значи да мислите? Да мислите върху нещо, това значи да имате точно определена, конкретна идея върху този предмет. Казвате, че мислите за приятеля си. Как мислите? Ще кажете, че като си спомните нещо за него, все едно, че сте мислили. Не е така. Да мисля за приятеля си, значи да вляза във връзка с него и той да почувства, че съм помислил за него. Като мисля за приятеля си, ще му напиша писмо, в което ще му съобщя, че се намирам в добро разположение на духа, че съм свършил една сериозна работа и сега имам предвид да заема някаква служба, да приложа това, което съм научил. Като споделя с приятеля си това, което ме радва, аз се свързвам с него.

Изобщо всяка мисъл, всяка идея трябва да бъде строго определена, ако искате да се реализира. А така, че сте помислили за приятеля си, че в този момент е някъде на театър или на концерт, това не е мисъл. Истинска положителна мисъл е само онази, която носи в себе си известно благо както за самия човек, така и за обкръжаващите. Ближните ни трябва да се ползват поне от излишъка на това благо. Този закон съществува и в Природата: от изобилието, с което разполага, Природата всеки момент отделя по нещо за всички живи същества. Съвременните хора не се спират върху този закон и казват, че никой не ги обича, никой не се грижи за тях. Щом получат някакво благо, тогава казват, че има кой да ги обича и да се грижи за тях. Кой е първият признак на Любовта? Мнозина поддържат, че първият признак на Любовта е жертвата. Така ли е всъщност? В това отношение окултната наука е строга – тя гледа сериозно на въпроса за жертвата.

Кога и как трябва да се дава жертва? Има неразумни жертви, които нищо не допринасят. Понякога човек съзнава, че трябва да направи някаква жертва, но ще я направи късно, когато моментът е пропуснат.

Детето на една циганка заболяло тежко. Във време на болестта си то казало на майка си: „Мамо, купи ми малко мед." – „Ще купим, мама." – „Мамо, искам малко масло." – „Ще купим, мама." – „Мамо, яде ми се сладка баница." – „Ще купим, мама." – „Мамо, ядът ми се ябълки." – „Ще купим, мама, всичко ще купим." Един ден детето умряло, не могло да издържи на болестта. Като видяла това, циганката си казала: „Горкото детенце, умря, но поне си хапна от всичко, каквото пожела." Питам какъв смисъл има в такова хапване? Циганката имала желание да направи жертва за детето си, да му достави каквото искало, но никаква жертва не направила.

Обичта е цвят, който навреме трябва да се опраши. Закъснее ли пчелата или пеперудката да дойде навреме, цветецът изсъхва, без да завърже. Между цвета и пеперудата трябва да става правилна обмяна и то на определеното за това време. Когато съзнанията на две същества са будни, те навреме се жертват, взаимно си услужват и навреме изпълняват Божия закон. Като знаете това, бъдете будни навреме да използвате и най-малките моменти за жертва, за изпълнение на Волята Божия. Ученикът трябва да бъде буден, да бъде изправен в своите прояви, да не изпуща и най-малките моменти за правене на добро – това значи да се прояви Божественото съзнание в човека. Когато Божественото съзнание работи в човека, той придобива благ израз на очите, лицето му става светло и е готов на всички жертви – каквото има, той е готов да го сподели с ближните си. Щом Божественото съзнание го напусне, той става обикновен човек. Докато Божественото съзнание присъства в човека, той има стремеж към възвишеното и е готов на всякакъв подвиг. Божественото повдига падналите души, поставя ги на прав път и ги подкрепя. Щом

пренебрегне Божественото в себе си, човек пада духом, започва да става груб, недоволен и е готов на всички престъпления. Това се забелязва не само в отделния човек, но и в целия свят. Когато Божественото съзнание отсъства, навсякъде в света се вършат престъпления; когато Божественото съзнание присъства, Доброто се проявява навсякъде. Това са състояния, които хората наричат ден и нощ. Където Божественото съзнание присъства, там е денят на Живота; където Божественото съзнание отсъства, там е нощта на Живота. В първия случай Слънцето царува, а във втория – Луната.

Всяко благородно чувство или желание, което се ражда дълбоко някъде в човека, е Божественото начало в него. То определя човека като човек. Единственото нещо, което индивидуализира човека, това е Божественото начало в него. Докато мисли за Бога, човек познава себе си; щом престане да мисли за Бога, той престава да се познава. Бог е огледало за човека – в Него само можем да се оглеждаме и познаваме.

Темата, която ви дадох за следния път, беше „Първата мисъл, която се е родила в човешкия ум“. Мислете върху тази тема, без да прибягвате до онова, което са казали някои автори. Важно е да се върнете към вашето минало – там да намерите своята първа мисъл. Само там ще намерите Истината. Истината не е в обикновения, във всекидневния живот, тя е в Първичния живот, дето душата живее. Чистата вода не е в реката, където има много примеси; чистата вода е в планинския извор. Там ще отидете, ще си начерпите вода и ще се върнете. Който иска да пие чиста вода, той сам ще отиде на извора да се напие. Какво правят съвременните хора? Един отива на извора, а останалите си наливат от неговото шише. Не, щом водата излиза вън от извора и се пренася от човек на човек, тя губи вече своята чистота, своята девственост. Така пренесена тази вода, тя не е вече от извора, но от реката, в която има много примеси. Един автор изнесъл една истина,

друг някой възприел тази истина и я предал на трети, третият я предал на четвърти и т.н. Това е вода от река, но не от самия извор. Ако в продължение на един месец болният излага гърба си на Слънце и размишлява върху него, той ще научи от самото Слънце повече, отколкото ако чете всичко, каквото учените са казали за него.

Помнете правилото: вярвайте в Божественото съзнание, което работи в човека, и никога не се колебайте в него. Докато вярвате в Божественото в себе си, вие сте в деня на Живота; щом се усъмните и разколебаете в Него, вие сте в нощта на Живота. Страшно нещо е съмнението! В тази област са падали големи адепти и светии. Достатъчно е да проникне най-малкото съмнение в душата им, за да паднат от голямата висина, до която са достигнали. И апостол Павел казва: „Боя се, като проповядвам на хората, сам да не бъда отхвърлен.“ С тези думи той изказва страха си от съмнението. Дайте място на Божественото съзнание в себе си и не се страхувайте. Затова обаче се изисква будно съзнание. Когато съзнанието на човека е будно, той ще бъде изпълнен от добри и благородни мисли и чувства.

От всичко, което досега ви говорих, двадесет и пет на сто ви е ясно, седемдесет и пет на сто – тъмно. Това е достатъчно. Използвайте онова, което ви е ясно. Приложете го в живота си, ако искате да имате успех.

Упражнение: размишлявайте две минути върху първата мисъл, която се е родила в ума ви. За да дойдете до тази мисъл, представете си, че в този момент излизате от Бога и проследете първата мисъл, която мине през ума ви. Ако не можете да намерите тази мисъл, не се смущавайте. При свободно време пак ще повторите опита. Размишлявайте върху първата мисъл, за да се ползвате от нея. Приятно е човек да мисли.

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

17-та лекция от Учителя, държана на 14 февруари 1923 г., София.

ПЪРВАТА РОДЕНА МИСЪЛ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Размишление

Чете се темата „Първата мисъл, родена в човешкия ум“.

Чете се резюме на темата „Предназначение на Слънцето, Луната и звездите“.

Упражнение: поставете палците на ръцете си един до друг, а останалите пръсти на двете ръце съединете горе. След това си представете, че сте център и мислено опишете около себе си, около този център един светъл кръг. След това мислено опишете още един светъл кръг около себе си в посока отзад напред. Най-после опишете мислено още един светъл кръг около всички. Упражнението ще трае всичко две минути. Във време на упражнението ръцете ви ще бъдат пред лицето.

Някои се страхуват да не се кръстосат кръговете им. Няма защо да се страхувате. Тия кръгове са мислено представени, те са в Умствения, а не на физическия свят. Кръговете, които мислено описахте, представляват разумни движения. В тези движения се образуват два остри ъгли. Какво представляват острите и тъпите ъгли? Ако ги разглеждате от положението на обикновената геометрия, ще дадете едни обяснения; ако ги разглеждате от положението на живата геометрия, ще дадете други обяснения. Дето има остър ъгъл, там движението е всякога най-силно. Това може да се провери навсякъде в Живота и Природата. Например, носът на човека представлява ъгъл – някога по-остър, някога – по-тъп. Ако носът на човека стане много остър, в органическо отношение това е лош признак: това показва, че

този човек се намира изключително под влиянието на мозъчната система, такъв човек е чрезмерно активен. Ако носът на човека е тъп, това показва, че той се намира повече под влиянието на симпатичната нервна система; такъв човек е повече пасивен, отколкото активен. Острите ъгли показват, че човешкото съзнание е много активно. Кои са подбудителните причини за това? Активността на съзнанието е в зависимост от вътрешния живот на човека. Интензивността на вътрешния живот на човека се обуславя от неговия умствен и сърдечен живот.

По черепа на умрял човек можете по-лесно да съдите за неговия умствен живот, отколкото по черепа на жив човек. Как ще познаете какъв умствен живот е прекарал някой човек? Ще вземете черепа на някой умрял, ще влезете в тъмна стая, ще запалите свещ и ще я турите в черепа. Колкото по-разработен е черепът на човека, толкова по-тънка ще бъде костта му и толкова повече светлината на свещта ще прониква през него. Ако има неразработени места в черепа, светлината не ще може да минава през тях. Обаче това може да познава само онзи, който добре разбира ъглите на живата геометрия. Чрез тези ъгли Живата Природа строи своите форми. Колкото по-тънка е костта на черепа в човека, толкова по-интензивен е бил неговият умствен живот; колкото по-дебела е костта на черепа, толкова по-слаб е бил неговият умствен живот. Ако в горната предна част на черепа костта е тънка, този човек е бил милосърден. Ако костта отзад на главата е тънка, този човек е бил крайно горд и честолюбив. Колкото повече е работил човек с някои мозъчни центрове, толкова по-тънка е костта на тия места. Колкото повече мозъчна, т.е. електрическа енергия се отделя от някой център, толкова повече се изтънява костта на това място. Тези сили оформят човешката глава. Значи мисълта оформя главата на човека – както мисли човек, така и черепът се изменя. Човешкият череп е изложен

на постоянни промени. Мислите и впечатленията, които човек възприема, се отразяват не само върху мозъка му, но и върху неговия двойник. Който може да чете мислите на човека, той може по двойника му да разбере какъв е духовният му живот. На този двойник отговаря още един, върху който също така се отпечатват мислите на човека, както и целият му духовен живот. Значи животът на човека се отпечатва в няколко екземпляра, един от които се запазва и след неговата смърт. От този екземпляр, който остава във вечността, можете да четете миналия живот на човека. Докато е жив, човек носи тия екземпляри със себе си. След смъртта му, един след друг те се отделят от него и остават за вечни времена като копия на неговите минали съществувания.

Окултният ученик трябва да познава своите умствени сили. Той трябва да знае как и върху кои центрове най-много да работи. Когато иска да работи специално върху някой мозъчен център, ученикът трябва да се свърже с тези Същества, у които този център е най-силно развит. Щом се свърже с тях, те ще му въздействат благотворно в това направление именно, към което той се стреми. Например, ако ученикът иска да развие в себе си милосърдие, той трябва да се свърже с ония интелигентни, разумни Същества, на които милосърдието е специалност. Други Същества пък имат специалност *Любов към Бога*; щом се свържете с тях, енергията, която е складирана в чувството Любов към Бога, веднага протича и към вас. Като знаете това, вие трябва да се учите да различавате енергиите, които минават през вашия мозък, и съзнателно да ги обработвате. За да се развие известен мозъчен център, през него непременно трябва да тече съответна мозъчна енергия. Милосърдният човек веднага се отзовава на страданията на хората. Като види някой беден, болен, нуждаещ се, той веднага му се отзовава. Ако милосърдието не е развито в някой човек, дълго време трябва да му говорите за страданието на хората, докато сърцето му трепне. Всички

сили, всички течения в Природата понякога се увеличават, а понякога – намаляват. Тази е причината, задето понякога условията са благоприятни за развиване на известни способности и чувства в човека, а понякога са неблагоприятни. Например, течението в Природата, което помага за развиване на чувството *Любов към Бога*, не иде всякога, но периодически. Ученикът трябва да знае това нещо, да бъде буден, навреме да използва тия сили. Иначе той ще се самоизлъгва, ще мисли, че е развил едно или друго чувство в себе си, без всъщност да е постигнал това. Изобщо всяка сила, всяко течение в Природата иде периодически. Вие трябва да използвате тия сили, за да развивате своите центрове.

Френолозите са изучили около четиридесет центъра в човешкия мозък. Обаче в последно време те са намерили, че на всеки център отговарят по три други центъра, тъй щото днес в човешката глава се наброяват около сто и двадесет центъра. В тия центрове се кръстосват различни мозъчни енергии. Казват за някой човек, че е музикален; какво означава това? Музикалността е способност, чувство, което има свой определен център. Когато човек се свърже с музикалните течения в Природата, той започва усилено да се развива в музикално отношение. Ако майката е посветена в тия неща, тя би могла да постави децата си при условия да възприемат тия природни течения и да се развиват музикално.

Като ученици вие трябва да изучавате природните сили, природните закони. Като ги изучавате съзнателно, ще ги използвате и ще разберете откъде идат противодействията. Така само ще разберете, че всички способности и чувства във вас не са нищо друго, освен природни сили и течения, които се отразяват върху вашия мозък. Ето защо, когато искате да развиете милосърдието в себе си, дружете с хора, у които това чувство е силно развито. Не дружите ли с такива хора, вашето милосърдие няма да се развие. Ако искате да

развиете интелигентността си, дружете с хора високо интелигентни – те ще ви предадат своята интелигентност. Изобщо за да развиете известни способности и чувства в себе си, вие трябва да дружите с такива хора, у които тъкмо тези способности и чувства са силно развити.

Като наблюдавам хората, а също и вас, учениците, намирам, че най-силно развити са личните ви чувства, вследствие на което сте докачливи, честолюбиви, горделиви, тщеславни. Външно се криете, не показвате тези качества, но вътрешно не можете да се скриете. Дето гордостта и тщеславието са силно развити, там умът е слаб. Тези чувства поглъщат силите на ума и тогава човек не мисли за причините и последствията на нещата, но се поддава на личните си чувства. Когато твърдостта в човека е силно развита, той не търпи никакво чуждо мнение или съвет и казва, че неговото мнение е непоколебимо. Преди всичко този човек няма мнение. Защо? Защото мнението, убеждението е резултат, който произтича от целокупната деятелност на всички чувства, сили и способности в човека. Значи всички сили в човека трябва да се съберат на едно място както народните представители в камарата и след дълги дебати да дойдат до общо заключение. Това значи мнение, това значи убеждение. За да се оформи мнение, убеждение в човека, не само една от неговите способности или сили трябва да работи, но всички сили в него трябва да се предизвикат на работа и след дълго разискване помежду си да дойдат до общо мнение, до общо заключение.

Мнозина не се познават и отричат всичко, каквото другите им казват. Те не признават, че са горди, честолюбиви, упорити. Щом не признават, ще ги поставят на изпит сами да се уверят. Кажете на гордия, на тщеславния, че нищо не разбира, за да видите как ще се прояви. Заповядайте на упоритата да направи нещо, за да видите как ще ви се противопостави, особено ако той е на друго мнение по

въпроса. Всички сили и способности в човека се проявяват естествено, затова той трябва да бъде искрен, да се стреми сам да се изучава. От проявите си той може лесно да се учи, обаче за това се изисква съзнателен стремеж – стремеж, който се намира под контрола на разумната воля. Разумна воля е онази, която върши всяко нещо на своето време. Така постъпва добрият градинар: щом настъпи суша, той прекарва през градината си вадички, които поливат всички растения и зеленчуци. Навреме използва той водните сили и се радва на добри резултати.

Ученикът трябва да има стремеж да разработва силите си, да се изучава, да знае в кои области е слаб и в кои – силен. За тази цел той трябва да има един верен мащаб, с който да проверява нещата. Първото условие, което се изисква от ученика, е да има готовност да прави опити. Захване една работа, но не успява; той трябва да я започне отново – докато не получи резултат, ученикът не трябва да се отказва от започнатата работа. Напише една тема – не му харесва; нека я напише втори, трети път, докато сам я хареса. Като четете темите си, виждам как всеки проявява свои специфични чувства и способности. Същото се забелязва и в различните оратори: слушате някой оратор и виждате, че той маха с ръце, сочи с юмрук към публиката, удря на масата. Тези движения показват, че чувството на разрушение в този човек е силно развито. Казват за него, че е отличен оратор. Да, отличен оратор е, но той може да набие този, онзи, той може моментално да разруши това, което хората с години са градили. След него излиза друг оратор: той говори тихо, обръща се на една, на друга страна, разтваря ръцете си. Щом разтваря ръцете си, това показва, че той е страхлив, умът му не е силен, не може да го управлява. Всяко движение в човека означава нещо. Който разбира езика на движенията, той може да чете по тях, да изучава хората, да изучава и себе си. Движенията не са произволни, те се дължат на

известни сили в човека. Срещате един човек и виждате, че ръцете му треперят. Казвате, че този човек е неврастеник. Защо и за какво е станал неврастеник не знаете. На какво се дължи неврастенията? Всеки мозъчен център е склад на енергия. Ако силите на този център не се впрегнат на работа, от време на време стават слаби пропуквания в нервната система, които предизвикват изтичане на тази нервна енергия. Тези пропуквания, тези изтичания на нервната енергия са причина за треперене на ръцете и краката на неврастеника.

Голяма наука се крие в движенията. Красиви са движенията, когато са естествени. Излиза един проповедник на амвона и говори: „Братя християни, от всички се изисква силна, непоколебима вяра в Бога." Всички го слушат, но не харесват движенията му. Какво лошо има в движенията му? Той вдига, слага ръце, но пръстите му се движат така, като че пари брои. Човекът дълго време е бил търговец и не може да се откаже от навика си да брои пари. Движенията на този проповедник не са красиви, защото не са естествени, не са съответни. Търговец да брои пари – това движение е на място; проповедник да брои пари – това движение не е красиво, не е на място. Когато някой е силно възбуден и усеща, че слънчевият му възел е в неизправност, кое движение ще бъде за него естествено? Най-естественото движение за него ще бъде да тури дясната си ръка на слънчевия възел, под лъжичката, с дланта надолу, а лявата си ръка – на кръста, с дланта навън. При това положение на ръцете човек усеща успокояване на нервната система. Естествено и красиво е това движение, защото внася успокояване. Какво правят някои хора в такива случаи? Те ходят, движат се от единия до другия край на стаята, удрят, тропат, сърдят се на този, на онзи. И в резултат на тия движения, вместо успокояване, те повече се разстройват. Като постави ръката си на слънчевия възел, по този начин човек прекарва излишната мозъчна енергия през ръцете си и се успокоява. Дланта на дясната ръка е

проводник на отрицателна, примирителна енергия, а горната част на лявата ръка е проводник на положителна, възбудителна енергия; тези енергии, съединени на едно място, успокояват човека.

Следователно, щом се намерите в някакво умствено, нервно възбуждение, направете този опит, за да се успокоите. Каквато нервна възбуда и да имате, щом поставите ръцете си на слънчевия възел и концентрирате мисълта си, веднага ще настане успокояване. Слънчевият възел е в състояние да регулира мозъчната енергия. Когато кръвта не е правилно разпределена по всички части на организма, тя произвежда редица нервни възбуждения. Всички дисхармонични състояния в мозъчната система се дължат на неравномерно разпределяне на кръвта в организма. На това неравномерно разпределяне на кръвта се дължат много болести.

И тъй, като ученици работете съзнателно върху себе си, за да контролирате движението на кръвта си, да я разпределяте равномерно по целия организъм. Дойде ли кръвта в главата, вие трябва да бъдете будни, да я отправите главно в предната част на мозъка. Ученикът трябва да се контролира, да знае къде колко кръв да изпраща по тялото си. Когато е силно възбуден, т.е. разгневен, той трябва да изтегли излишната кръв от онези мозъчни центрове, които са причина за възбудата, и да я изпрати към ония центрове, които имат по-малко кръв. Като дойде до положение правилно да регулира силите в своя организъм, ученикът ще даде правилна насока на мисълта си. Щом мисли право, той ще чувства и ще действа правилно. Щом се разгневите, спрете се малко в размишление, за да видите какво се иска от вас: хванете палеца си и помислете за Божествения свят, с който сте свързани. Само така ще се справите със силите и теченията, които минават през вашия мозък, и ще можете да ги регулирате.

Когато се разгневите и не можете по горния начин да се успокоите, направете следния опит: турете дясната си ръка на слънчевия възел и започнете бавно, съсредоточено да броите от *1* до *10.* Ако и при това положение не се успокоите, бройте от *1* до *100.* Всяко число съдържа в себе си известен род сили, които се отразяват благотворно върху човека. Като изговорите или напишете числото *1*, мислете за Бога и си кажете: „Има само един Бог в света, само една Мъдрост." Като изговорите числото *2*, кажете си: „Има само една Божествена майка, само една Любов." При изговаряне на числото *3*, кажете си: „Има само един Син – Истината." Числото *4* пък представлява тия три сили, съединени в едно – те са родили човечеството. Числото *5* е свързано с човешкия ум, числото *6* – със закона на развитието, *7* е свързано със силите, които работят в човечеството, *8* представлява голямата майка на света, *9* е резултат, завършен кръг. Щом дойдете до *10*, спрете малко и си задайте въпроса: „Разбирам ли нещо от тия числа?" Ако състоянието ви не се смени и ако в ума ви не дойде някоя светла мисъл, продължете да броите от *10* нататък до *100.* При всяка нова десетица ще размишлявате върху значението на числата. Каквото знаете за единицата, същото се отнася до *11*, *21*, *31* и т.н.; каквото знаете за двойката, същото се отнася до *22*, *32* и т.н. Като броите съзнателно до *100*, ще дойдете най-после до положение да разберете значението на числата и ще се свържете със силите, които работят в тях. Само така ще се успокоите. По този начин ще разберете, че не сте сами в света. Всеки от вас е свързан със същества от различни култури, които го придружават на всяка стъпка, като едни от тях му помагат, а други му пречат в развитието. Виждал съм хора, които вървят из улиците и си шепнат нещо. Някой върви и си казва: „Тъй ли?" Значи този човек слуша разговора на съществата, които са в него, взема участие в разговора им и се присъединява към една от страните. Който не

разбира това, той мисли, че този човек е полудял. Не, не е луд човекът.

Кога полудяват хората? Хората полудяват, когато в ума им се внесе мисъл, противоположна на тази, в която са убедени. Не внасяйте в ума на човека мисълта, че това, в което е убеден, не е вярно. Всяка мисъл, всяко убеждение на човека, каквото и да е, има своя основа, своя причина. Каквато мисъл и да дойде в ума ви или каквото чувство и да дойде в сърцето ви, не ги отхвърляйте. Те имат свой произход, те имат право на съществуване. Анализирайте всяка мисъл, всяко чувство, които минават през вас, и вижте защо са дошли, какво будят в самите вас. Не питайте защо се гневите, но питайте защо гневът ви е посетил. Гневът, страхът са на място, но трябва да се използват. Те са сили, които имат свое предназначение и смисъл; те са съветници на човека, които го придружават навсякъде. Ще кажете може би, че тези отрицателни чувства са подобни на лошите духове и нямат право да смущават човека. Питам защо комарите имат право да хапят хората, а отрицателните чувства, лошите духове нямат право да ги безпокоят? Както комарите, мухите кацат по носа, по ръцете и краката на човека и го безпокоят, така и лошите духове имат право да го изкушават. Бог не се бърка в тяхната работа. Мухите, комарите, бръмбарите, както и животните имат свое велико предназначение.

Човек трябва да мисли право, да съчетава фактите, за да намери смисъла и предназначението на всичко, което Природата е създала. Седите и размишлявате върху нещо, но мисълта ви е мъглива, неясна; в това време един комар кацне на носа ви и ви ужили. Вие веднага се стреснете, раздвоите се, но мисълта ви се прояснира. Друг път се разгневите, искате да си отмъстите на някого, да му направите някаква пакост; в това време муха кацне на носа ви, ухапе ви и мисълта ви веднага се раздвои. Вие се замисляте сериозно върху това, което сте решили да правите, и казвате: „Какво ще ходя да се

разправям с хората, няма защо да отмъщавам, ще се издигна по-високо и оттам ще гледам на живота.“ С ухапването си мухата иска да ви обърне внимание, да се позанимавате малко и с нея. Влизате някога в гората, но сърдит, недоволен, искате да излеете яда си върху някого; обаче както вървите, спъвате се в едно дърво, падате на земята и веднага забравяте недоволството си. Значи всяко растение, всяко животно, всеки неодушевен предмет, които ви безпокоят или в които се спъвате, ви изваждат от лошите, от отрицателните състояния. По този начин те уравновесяват силите във вашия организъм. Камъкът, дървото, в които се спъвате, са предназначени да ви отстранят от злото, което сте намислили да правите. По-добре да се разгневите на камъка, отколкото да напакостите на човека.

Сега аз обяснявам тия неща като на ученици, за да размишлявате върху тях, да вървите в пътя неотклонно, без големи спънки. Така именно ще се калите да издържате на изпитанията. Големи изпитания ви чакат. Представете си, че някой от вас свърши университет и се назначи на работа при някой груб господар или началник, който по цели дни ви ругае, нагрубява, а вие трябва да търпите всичко, да не губите равновесие. Не е ли изпитание това? Воля се изисква от човека, за да издържи това изпитание. Представете си, че сте беден студент и сте принуден да си изкарвате прехраната при някоя сърдита, лоша по характер богаташка или сте чиновник при много взискателен и педантичен началник. И тук ще имате изпитания, но ако владеете закона за трансформиране на енергиите, щом видите господарката или началника си сърдити, отдалеч още ще започнете да отправяте към тях добри мисли. Ще апелирате към тяхната доброта, към благородството на тяхната душа и ще видите, че те ще се изменят, ще бъдат добри и внимателни към вас. В случая те представляват муха, която се готви да кацне на носа да ви ухапе. С добрата си мисъл вие ще отстраните мухата от носа си. Как постъпват чиновниците спрямо

своя строг началник? Като видят, че началникът влиза в тяхната стая, те си казват: „Ето сега ще ни се скара.“ И действително началникът постъпва така, както те мислят. Обаче ако всички служещи и чиновници в едно учреждение посрещнат началника си с добри мисли и с добро разположение, колкото строг и лош да е, той ще се повлияе от тази благоприятна атмосфера и ще се въздържа да се проявява зле към тях. Днес ще отстъпи, утре ще отстъпи, докато подобри отношението си към всички. Значи с мисълта си те са му въздействали добре.

И тъй, стремете се да владеете своята мозъчна енергия, да не я изразходвате напразно. Всичко живо, всичко съзнателно в Природата е в борба кой повече да вземе от тази енергия за себе си. Който има по-голям запас мозъчна енергия в себе си, той повече мисли, чувства и действа. Когато искате да ползвате от енергиите на Природата, приемайте ги направо от източника, а не опосредствено. Например, ако искате да се ползвате от слънчевата енергия, излезте вън и я приемете направо от източника ѝ, а не през стъкла, през лещи. Същият закон се отнася и до мисълта: всяка мисъл трябва да се приема направо от нейния източник.

Какво представлява мисълта? Мисълта е проява на Разумния свят. Докато дойде до човека, мисълта може да премине през няколко пункта и на всеки пункт да претърпи известно пречупване. Ето защо човек трябва да се свърже с Умствения свят, за да могат мислите да дохождат направо в неговия ум. Това значи да приеме една мисъл направо от нейния източник. За да запазят чистотата си, Божествените мисли трябва да се приемат непосредствено от техния източник. Минат ли през умовете на десетки и стотици хора, те губят вече нещо от своята чистота и сила. Ако такава мисъл попадне в ума на някой човек, той веднага се поляризира и започва да се колебае да я изпълни или не. След известно колебание той казва: „Сега не е

време за реализиране на тази мисъл, ще я отложа за по-благоприятни времена.“ Значи, когато сте готови да реализирате една мисъл, това показва, че сте я приели направо от нейния източник. Започнете ли да се колебаете да изпълните ли тази мисъл или не, това показва, че тя е минала през много среди, през много мозъци, вследствие на което е изгубила своята чистота и сила.

Същият закон трябва да се спазва и при изучаване на Свещените книги: те трябва да се изучават така, че да се свързвате с всеки пророк или апостол, за когото четете. Например, ако четете псалмите на Давид, трябва да се свържете с него. Когато се свържете с Давид, вие ще разберете какво е вложил той във всеки псалом и ще можете да се ползвате от него. Всеки псалом представлява известна формула, известен ключ, с който се отварят тайните на Природата. Казвате: „Бог е Любов“; за да може това изречение да произведе нужния ефект в душата на човека, той трябва да знае ключа, с който може да го отвори. Също така и думите *Мъдрост*, *Истина*, *Правда*, *Добродетел* имат ключове, с които се отварят. Който разполага с тия ключове, само той ще може да се ползва от енергиите, които думите съдържат в себе си.

Само онзи знае смисъла и силата на въздуха, на водата, на хляба, който се е лишавал от тях. За този човек думите *хляб*, *вода*, *въздух* са живи, пълни с енергии. Дръжте някой човек гладен и жаден десет дена, за да разбере той какво нещо представляват водата и хлябът. Всички извори, всички ручеи, всички реки и поточета оживяват в мисълта му. Като каже *вода*, той знае какво носи водата в себе си. Значи, за да разберете смисъла на водата, трябва да постите от вода поне десет дена. За да разберете смисъла на думата *Любов*, и за това има специални методи. Всяка дума, всяко понятие трябва да оживее в човека. Ако понятието *вода* не оживее в човека, той никога няма да разбере смисъла и цената на водата; ако понятието *Любов* не оживее в човека, той никога няма да разбере какво представлява Любовта.

Следователно, за да дойде до положителната наука, човек не трябва само да философства, но да прави опити, да проверява нещата, докато станат за него живи величини, а не само празни думи. Например, който разбира смисъла и значението на водата, като каже думата *вода*, той се свързва със силите, които тя съдържа. Водата е емблема на Живота – дето мине, тя напоява. Ако мине през сухи, безводни, неплодородни места, тя ги напоява и превръща в плодородни. Христос говори за живата вода – това показва, че водата е жива сила, която трябва да извира от сърцето на човека. В Писанието е казано, че чрез сърцето човек трябва не само да чувства, но и да мисли. Следователно, за да започне човек да мисли, водата трябва да мине и през мозъка му, да го напои. Само така ще се прояви неговата мисъл.

Като ученици от всички се изисква да правите опити за концентриране на мисълта си, за развиване на самообладание. За тази цел добре е едни-други да си създавате изкуствени изпитания, за да видите как ще реагирате на тях. Представете си, че някой от вас е получил от баща си петстотин лева; като види приятелят ви къде туряте парите си, ще дойде някой ден у дома ви, ще ви издебне, ще вземе тези пари, ще ги скрие някъде и ще наблюдава какво ще правите. След това той ще върне парите. Друг приятел пък ще скрие някъде шапката или палтото ви и ще следи какво ще правите. По този начин вие ще се изучавате, ще видите доколко сте развили самообладанието в себе си. Същевременно и приятелят ви ще се поучава. Но и без изкуствени опити животът всеки ден носи изненади на човека. Колко пъти ще се намерят апаши, които в действителност ще задигнат парите, дрехите ви, без да се интересуват за вашето положение. Тъй щото, ако сами не се поставяте на такива изпити, отвън ще ви ги наложат. Има известни изпитания и страдания, които човек неизбежно трябва да мине. Който мисли, че

може да мине без изпитания и страдания, той се самоизлъгва. Невъзможно е човек да мине без страдания. Като ученици вие трябва да благодарите за всяко изпитание и съзнателно да го използвате. Щом го използвате съзнателно, то ще ви повдигне. – „Ама сега ли трябваше да дойде?“ Знайте, че всяко нещо иде на своето време, всичко в Природата става точно на своето време. Казвате, че известно изпитание е дошло преждевременно. Природата твърди точно обратното – всяко изпитание иде на определеното за него време. Не съжалявайте за това, което се е случило и не се радвайте за онова, което не е дошло. Ако някое благо ви посети, радвайте се, че е дошло и разумно го използвайте. Ако очаквате едно благо, а не го получите, не съжалявайте за него. Скръбта е посаждане на семена, Радостта е цъфтене, завързване и узряване на плода.

Защо идат страданията в Живота? За да развият ума и сърцето на човека. Защо идат радостите? За да развият ума и сърцето на човека. Радост и скръб са процеси, които вървят паралелно в Живота. Който търси само радостите, той не разбира Живота. Радостта и скръбта се сменят непрекъснато: ако днес сте радостни, гответе се утре да бъдете скръбни; ако днес сте скръбни, гответе се утре да бъдете радостни. Щом така разбирате Живота, вие ще се домогнете до известни правила и закони, които ще донесат велико благословение за вас. Не е лесно, когато човек го боли нещо, да му се каже да търпи. Някой страда от стомах, гърчи се, а вие му казвате да търпи; голямо усилие се изисква от него, за да търпи. Вместо да го съветвате да търпи, кажете му да тури ръцете си на слънчевия възел или на мястото, дето е болката, и ще видите, че след известно време положението му ще се подобри. Всяка болка се дължи на натрупване на излишна енергия на известно място по тялото. Натрупването на тази енергия предизвиква известно напрежение в нервната система. За да се махне болката, тази енергия трябва да се разреди. Щом

енергията се разреди, кръвта почва да циркулира правилно по целия организъм и положението на болния се подобрява. Ако натрупалата се енергия не се разреди, кръвта мъчно циркулира по тялото, вследствие на което се образува триене, търкане на тия места – болният усеща големи болки, нервно възбуждение, което лекарите наричат възпаление.

И тъй, човек трябва да пречисти кръвта си, ако иска да подобри своя Живот. Кръвта може да се пречисти главно с чисти мисли и чисти чувства. Чиста мисъл, чисти чувства уравновесяват силите на човешкия организъм. Съвременните хора са изгубили своето равновесие и трябва да го възстановят. Не е лесно човек да се справи с енергиите на своя организъм. Обаче съществуват ред методи за възстановяване на вътрешното равновесие в организма. Като метод за придобиване на това равновесие индусите препоръчват съзнателна работа за развиване на ума, сърцето и волята на човека. Когато развие тези велики сили в себе си, човек може правилно да използва енергиите в Природата. Докато дойде до това положение, той не трябва да се лакоми за много знания – колкото повече знания придобива, толкова повече ще се обезсърчава. Днес на човека са нужни само толкова знания, колкото може да обработи и приложи. Многото знания, но необработени и неприложени, правят човека нещастен. Някой седи и размишлява върху велики въпроси, мисли, че знае много неща; по едно време той отива да слуша един велик музикант, но се връща дома си отчаян, обезсърчен, че не знае да свири. Какво трябва да правите, за да не се обезсърчавате? Слушайте само онзи музикант, който дава подтик и насърчение; четете и изучавайте философията само на онзи учен и философ, който ще ви подтикне към работа, към Истински живот.

Какво представлява обезсърчението? Допуснете, че се намирате в Лондон – съвсем чужд град за вас, английски не знаете, познати

нямате, но в джоба си имате петстотин-шестстотин английски лири и на тях уповавате. По едно време бръквате в джоба си, но виждате, че парите ви липсват – веднага изпитвате ужас, отчаяние, обезсърчение, не знаете какво да правите. Не е лесно при това положение да запазите присъствие на духа си. И философ да сте, и религиозен да сте, все ще изгубите сила и кураж в живота си. Малцина могат да издържат това изпитание – те трябва да бъдат духовни хора, с високо съзнание и да кажат: „Бог дал, Бог взел."

Сега вие искате да знаете коя е първата мисъл, родена в човешкия ум. Питам коя е първата мисъл за гладния? Мисълта за хляба. Коя е първата мисъл за жадния? Мисълта за водата. Коя е първата мисъл за онзи, който има очи? Мисълта за светлината. Коя е първата мисъл за човека, който има уши? Да възприеме звука. Коя е първата мисъл за човека, който има развито обоняние? Да възприеме аромата на цветята. Коя е първата мисъл в новороденото дете? Преди всичко, може ли да става въпрос за мисъл в новородено дете? За да отговорите на този въпрос, върнете се към своето детство и спомнете си кога за пръв път се е явила някаква мисъл у вас. От коя възраст се помните? Помните ли нещо от първата година на своето детство? Нищо не помните. Едва ще си спомните нещо от третата или четвъртата година на детството си. За да се яви мисъл в главата на човека, дълго време е трябвало да живее той като човек. Първата мисъл се роди в ума на Ева, когато видя плода на забраненото дърво; втората мисъл се роди в ума на Адам, когато опита този плод; третата мисъл се роди в умовете на Адам и Ева, когато ги изпъдиха от Рая. Като излязоха вън от Рая, те взеха семенцата от забранения плод със себе си и започнаха да сеят и орат. Първата мисъл е предизвикана от онова чувство, което най-много е занимавало човека. Кое е това чувство? Мислете по този въпрос. Казано е, че Бог създал човека по образ и подобие свое, т.е. да мисли като Него и да владее чувствата и

мислите си. Когато Бог създал Ева, първата мисъл, която Адам изказал, била следната: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми.“ Каква е била първата мисъл на Адам преди появяването на жената, там Писанието мълчи. Докато Адам е бил сам в Рая, Бог вкарал всички животни при него – две по две, мъжко и женско, за да ги види и да ги наименува. От този момент в душата на Адам се родило вътрешно недоволство, че е сам, без другарка. Като видял недоволството му, Бог го приспал. Да заспи, да си почине, да разреши задачата си – тази била първата мисъл, първото желание на Адам.

Наистина, когато не може да разреши някой въпрос, човек заспива. Щом заспи, той ще разреши въпроса. Следователно, за да разрешите някой въпрос правилно, вие трябва да престанете да мислите за него. Ако искаш правилно да разрешиш известен въпрос, абсолютно престани да мислиш за него. Това значи: стани пасивен за своята безпокойна, тревожна мисъл, за да можеш да възприемеш една положителна мисъл от висшия свят. Тази мисъл ще ти помогне да разрешиш правилно своя въпрос. Този е естественият начин за разрешаване на въпросите.

Размишление

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

18-та лекция от Учителя, държана на 21 февруари 1923 г., София.

РАЗВИТИЕ НА МОЗЪЧНИТЕ ЦЕНТРОВЕ

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

Размишление

Чете се резюме на темата „Първата мисъл, родена в човешкия ум“.

За следния път пишете върху темата: *Ползата от реките, моретата и океаните.*

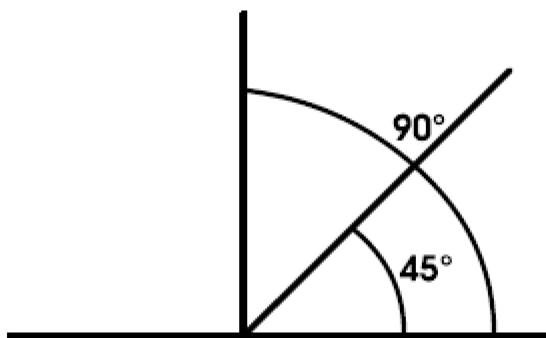

Фиг. 1

Често се говори за еволюция на човека, за еволюция на всичко в света. Думата *еволюция* подразбира движение, развитие, което има посока отдолу нагоре и отзад напред. Това движение се забелязва при развитието на всички живи същества. Например, като изучавате змията, ще видите, че главата ѝ е сраснала с гръбначния стълб и образува права линия без никакво отклонение. Точка *А (Фигура 1)* представлява главата на змията, която с гръбнака заедно образува правата линия *АВ.* Колкото по-нагоре се качвате по стълбата на животинското царство и дойдете до кучето, например, толкова по-ясно ще видите отклонение от правата линия, което се равнява на

ъгъл от 45°. Лицето започва да се увеличава и да се движи отзад-напред. При това отклоняване на главата от правата линия кучето проявява вече по-висок живот от този на змията. Тежестта на мозъка в животните е повече в задната част, вследствие на което те се движат в посока, успоредна на Земята. Когато центърът на тежестта на мозъка започне да се мести напред, с това заедно и животните започват да се изправят. Този процес се извършвал постепенно, докато се е достигнало най-после до човека. Днес виждаме, че човек е изправен, ходи на два крака, в посока перпендикулярна на Земята, с лице успоредно на гръбначния стълб. Значи ъгълът на отклонението постепенно се е увеличавал – от 45° станал на 90° и от 90° е стигнал до 180°, както е в човека. Тъй щото лицето на човека се е обърнало отзад напред под ъгъл от 180°. Това голямо отклоняване се дължи на теченията, на силите в Природата, които са минавали постепенно от едно поле в друго.

Казват за някого, че е двуличен човек. Какво означава думата двуличен? Това значи човек с две лица – едното лице е отпред, както у хората, а другото лице е отзад, както у животните. Следователно такъв човек се проявява ту като човек, ту като животно, вследствие на което не може да се разчита на него. Човек се отличава от животните, освен по теглото на главния и гръбначния си мозък, още и по формата и големината на лицето. Човек има такова чело, каквото никое друго животно няма. По големината, по формата и по развитието на мозъчните центрове отпред на челото се съди за човешката интелигентност. Човек се различава от животните не само по количеството на мозъка си, но и по качеството. Той е създаден при съвършено особени астрологически съчетания от тия, при които животните са създадени. С други думи казано, при създаването си човек е минал през специална врата, за да слезе на Земята. През процеса на развитието си ембрионът на човека е минал в утробата на

майката през около четиристотин-петстотин хиляди форми по-ниски от него, докато дойде до човешката форма. Днес формата на човека е най-съвършената, в която се е проявил Животът на Земята. Над човешката форма има още много форми, през които човек в бъдеще ще минава. Засега обаче той трябва да развива своя мозък, да го приготвя за бъдещите условия. При днешното устройство на човешкия организъм тялото е подложено на големи промени. Една тежка болест е в състояние да отнеме от теглото на човека повече от двадесет-тридесет килограма, но от теглото на мозъка – почти нищо. Най-устойчивото вещество в целия човешки организъм е това на мозъка.

И тъй, най-ценното нещо в човешкия организъм е мозъкът. За тази цел човек трябва да владее мозъка си, т.е. да познава законите, които го управляват, за да може разумно да се ползва от неговата енергия. Мозъкът е голямо динамо на сили, на електрическа енергия, която изпраща по целия организъм. Ако знае правилно да се ползва от тази енергия, човек би могъл сам да се лекува. Вярата, надеждата, милосърдието, благоговението, както и моралните чувства в човека са положителни величини, които имат мястото си в известни центрове, в известни области на мозъка. Който знае как да се ползва от тях, той сам ще се увери в тяхното добро въздействие върху човека. Други някои чувства пък, като предпазливост и страх, са отрицателни величини. Освен положителни и отрицателни чувства, в мозъка има още много центрове, някои от които са едновременно и положителни, и отрицателни. Такива са, например, съвест, самоуважение, общителност и други.

Освен споменатите чувства и способности, в човешката глава има още много такива: разрушителност, сравнение, съвест и други. Когато човек има силно критичен ум и силно развито разрушително чувство,

той се проявява в Живота като голям разрушител – каквото препятствие срещне на пътя си, той иска да го разруши, да го премахне. Човек, у когото е развит центърът на сравнението, каквито препятствия срещне в живота си, той ще ги премахне с разума си – дълго време ще мисли и след това ще действа. Когато центърът на сравнението е добре развит в човека, той съпоставя нещата, изучава ги внимателно и тогава се произнася. Щом се натъкне на две различни идеи, той започва да ги сравнява, да ги съпоставя и тогава само или и двете отхвърля или приема, или само едната от тях приема, а другата отхвърля. Когато разсъдителните способности в човека са развити, той обича да търси причините на нещата, а оттам се ориентира и върху последствията им. Силно развито чувство на предпазливост ражда в човека страх. В животинското царство страхът е закон, който регулира отношенията – там слабият се спасява с бягане; колкото краката му са по-дълги и може да бяга, толкова по-добре за него. За да се развие това чувство в животните, това показва, че условията на живота им не са били благоприятни. Страхът в животните е страж, който ги пази от опасности, на които могат да се натъкнат. Не е добре, когато това чувство в човека се развие чрезмерно. Когато съвестта е силно развита, а разумът – слабо развит, човек става голям фанатик. Когато моралните чувства са добре развити, а разсъдителните способности слабо развити, човек пак става фанатик.

И тъй, понеже у съвременните хора мозъчните центрове не са развити хармонично, те не могат правилно да възприемат енергиите, които слизат от висшите светове, вследствие на което мислите, чувствата и действията им са неправилни. Когато моралните чувства се развиват добре, главата на човека расте нагоре и приема красива форма във вид на кубе. Когато физическите чувства – например, чувството на самозапазване се развива много, главата на човека расте на широчина. Когато обществените чувства в човека са развити

чрезмерно, главата расте отзад. Ако чувството на самозапазване и обществените или тъй наречените домашни чувства са силно развити, движението е наляво, т.е. главата на човека се развива повече в лявата си страна, вследствие на което моралните чувства са слабо развити. За да се даде ход на моралните чувства, трябва да се даде насока на движението на кръвта първо нагоре, а после надясно. Който иска да развие разсъдителните способности в себе си, той трябва да мисли върху причините на нещата. Изобщо съвременната наука се сили по различни начини да развие в човека всички мозъчни центрове хармонично, за да прояви той своите дарби и способности.

Сега, като ученици работете съзнателно да регулирате чувствата си. Чувствата ви трябва да се уравновесят, да бъдат хармонични помежду си. Ако личните ви чувства са силно развити, регулирайте ги. Ако моралните чувства и разсъдителните ви способности са слабо развити, работете върху тях, за да ги засилите. Някой казва: „Срам ме е да лъжа, това не ми подхожда, лъжата уронва моето достойнство, моята чест.“ В случая този човек изхожда от своите полуморални чувства, той живее в свят, дето сам е център. Обаче, когато някой каже, че не е право да постъпва по еди-какъв си начин, безразлично дали е в негова полза или вреда, той изхожда от своите морални чувства, от един възвишен свят.

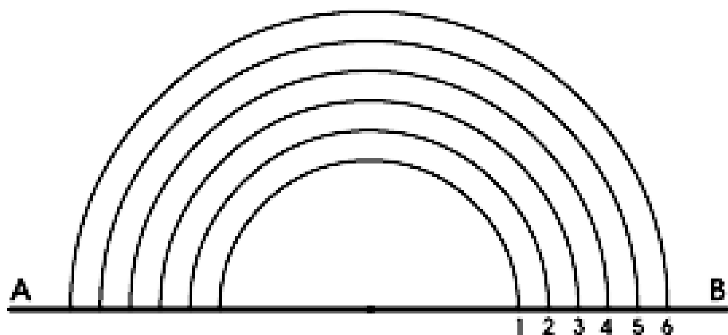

Фиг. 2

На *Фигура 2* имате няколко полукръга, които представляват проекции на сили. Коя от тия проекции е най-голяма? Последната, т. е. шестата. Следователно, колкото по-интензивна е една сила, толкова по-голяма ще бъде нейната проекция. Затова стремете се да имате широки възгледи, с голям простор. За да излезе извън физическия свят на простор, на свобода, човек трябва да държи в ума си велики, възвишени идеи. Каква по-велика идея от идеята за Бога, за Първата Причина на нещата? Който може да се свърже с Божествения свят, той ще се ползва от здравословните енергии в Природата, които повдигат и подмладяват човека. За да възприема тия енергии, човек трябва да е развил моралните си чувства. Те се намират в горната част на главата. В съвременните хора най-силно развити са личните чувства, които се намират в задната част на главата, дето всякаква култура отсъства. Ако има някаква култура, тя е от съвършено нисък уровен. Че това е така, виждаме от последната европейска война: в тази война се биха християнски народи с вяра в един и същи Бог. Войната се свърши, но и до днес още те не се примириха. На какво се дължи разногласието между християнските народи? Те имат едно религиозно верую, а различни политически вярвания и убеждения, различни интереси. Техните интереси и убеждения доминират над религиозното им верую, вследствие на което остават непримирими. Личните чувства у тях господстват над моралните. Един ден, когато силите на човека се отправят нагоре към моралния, към възвишения свят, тогава всички лични, семейни, обществени, народни и общочовешки въпроси ще се разрешат моментално.

Същият закон се отнася и към всеки човек индивидуално. Прилагайте този закон във вашия личен живот, за да видите колко лесно ще разрешавате въпросите си. Представете си, че някой ви обиди; ако обидата засегне вашите лични чувства, вие веднага ще се

настроите срещу този човек и ще кажете: „Всичко мога да направя, но никога няма да му простя за обидата, която ми нанесе.“ Ако не простите, какво ще спечелите? Друг някой пък ще се обиди на вас и няма да ви прости, трети някой ще се обиди на втория – няма да му прости и т.н. Какво ще спечелите? Нищо няма да спечелите, но ще се образува редица от обидени хора, на които личните чувства са засегнати. При това положение на нещата ще дойде някой да се хвали, че е благороден човек, че лесно прощава. Как прощава? Като плати този човек дълга си с лихвите отгоре. Това не е прощаване, така всеки прощава. Прошката не е произволен процес, тя излиза от един възвишен свят, мястото на който е в горната част на човешката глава.

Защо човек трябва да прощава? Защото всяка обида, която някой ви е нанесъл, съзнателно или несъзнателно, има за цел да ви предпази от някакво зло, което предстои да минете. Представете си, че някой върже ръцете и краката ви, а на гърба ви тури един чувал, който съдържа петстотин килограма злато; в това положение ви поставя в лодка и пуща лодката във водата. Какво ще стане с вас? Едва ще изминете десет-двадесет метра над водата и лодката ще потъне на известна дълбочина. Обаче в този момент един крадец се спуща подир лодката, бързо разрязва въжето на ръцете и краката ви, взема чувала със златото и ви тласка към повърхността на водата. Вие излизате благополучно на брега и се радвате на новия живот. Ще се сърдите ли на крадеца, задето е взел торбата със златото? Няма защо да му се сърдите – торбата със златото ще бъде неговата заплата, понеже ви е спасил от удавяне. Това са морални разсъждения, с които трябва да си служите, когато искате да трансформирате състоянията си, да превърнете, например, обидата в благо за вашата душа. Тази е новата култура, която човечеството трябва да възприеме. Новите идеи, новите схващания дават възможност на ученика да различава своето състояние или своето разбиране от чуждото.

Каква е разликата, например, между гъсеницата и пеперудата? Гъсеницата и пеперудата се различават в начина на яденето – гъсеницата яде много и лакомо, а пеперудата – малко и скромно. Тази е причината, поради която всеки може да стъпче гъсеницата. Кой може да стъпче пеперудата? Никой. Тя има крилца, хвърка от цвят на цвят и сладък сок смуче с хоботчето си. След нея дохожда втора, трета, десета пеперуда и всички смучат от същия цвят. Значи двадесет пеперудки най-малко могат да се нахранят от сока на един цвят, докато една гъсеница не би се нахранила и от двадесет цвята даже. Страшна, разрушителна сила е лакомството. Такова нещо представляват някои човешки желания – те са ненаситни като гъсеницата. Когато съзнае това, човек трябва да трансформира ония сили в своя организъм, които събуждат ненаситни желания в него. От сили, от енергии на гъсеница той трябва да ги превърне в енергии на пеперуда, която се задоволява със сладкия сок на цветовете. Животът на гъсеницата може да се уподоби на материалистичния живот на човека, а животът на пеперудата – на духовния му живот. В пеперудата е развит интелектът, това се вижда по нейната дрешка. Приятно е да гледа човек крилцата на пеперудата: на такава малка площ – толкова цветове, толкова шарки, правилно, хармонично съчетани и поставени на своето място.

И тъй, трябва да знаете, че в морално отношение всяка мисъл упражнява влияние върху бъдещите форми, които ще се създадат. Ето защо, каквито мисли и да дойдат в ума ви, стремете се да бъдете вътрешно спокойни. Колкото отрицателни мисли да ви посетят, не се смущавайте. Човек трябва да придобие такова самообладание, че и с игла да се боде, да не трепва, да седи тих и спокоен, като че нищо не става с него. В това отношение животът благоприятства на съвременните хора – условията им са толкова променливи, че без да иска човек ще развие самообладание. Днес срещате един богат човек, доволен от положението си, утре го виждате беден, нещастен; днес е разположен,

с голям импулс за работа, утре го срещате неразположен, обезсърчен, не намира смисъл в живота. Тези смени в условията стават с цел да се изпита човек, да се познае, да види до каква степен на развитие е достигнал. Ако донякъде е придобил самообладание, той ще погледне на живота трезво, със спокойствие. Ако не е придобил самообладание, ще се уплаши, ще се отчае от живота. Изкуство е, след като изгуби човек всичко, което е придобил в Живота си, да се опре на своите способности и чувства и да каже: „Щом имам ум, сърце и воля, от нищо не се боя." Това значи силен човек, това значи човек с убеждение.

Трима души пътуват заедно и замръкват в едно непознато село, решават да похлопат на първата къща в селото, за да пренощуват там. Първият пътник хлопа. – „Кой е там?" – „Моля, закъснял пътник съм, отворете ми да пренощувам във вашия дом." – „Не може, късно е вече, по това време не отваряме на никого." Вторият пътник хлопа: „Моля, отворете ми да си почина и да пренощувам при вас." – „Не може, не приемаме непознати пътници." Третият пътник хлопа: „Моля, отворете да се подслоним във вашия дом." Те веднага излизат и приемат гостите. Защо не отвориха на първите двама, а на последния отвориха? За да си обясните причините на това явление, ще ви приведа следния пример: трима души пътуват и настигат една празна кола. Първият пътник се обръща към коларя с думите: „Слушай, аз съм беден човек, мога ли да се кача в колата ти да си почина малко?" – „Не може." Вторият моли коларя за същото нещо, но и той получава отказ. Третият пътник изважда от джоба си един наполеон*, показва го на коларя и го пита: „Можеш ли да ни качиш на колата си?" – „Мога, качете се." Кое е накарало коларя да вземе пътниците на колата си? Златната монета. Такова нещо се е съдържало в гласа и хлопането на третия пътник, за да се съгласят селяните да му отворят и да го приемат в дома си. Следователно има разлика в хлопането, има

разлика в говора и думите на хората. Затова е казано в пословицата: „Блага дума желязна врата отваря.“

Ще ви приведа още един пример, за да разберете какво представлява благата дума, да видите нейната сила: трима души вземат инструментите си и тръгват на път. Единият носи гайда, вторият – тъпан, а третият – цигулка. Късно вечерта стигат в едно село и спират пред къщата на един богаташ. Първият пътник изважда гайдата си и започва да свири; господарят се събужда от сън, чува пищенето на гайдата и веднага изпраща слугите си да изпъдят този гайдарджия. След малко тъпанджията започва да удря своя тъпан, мисли, че ще му отворят; слугите излизат вън, започват да го пъдят, като му казват, че господарят иска спокойствие, не му се слуша нито гайда, нито тъпан. Най-после третият пътник изважда цигулката си и започва да свири тихо, нежно; богатият господар става от леглото, вслушва се и започва да се облича. Свиренето продължава, той отива към прозореца, отваря го и вижда, че един цигулар – млад момък свири. Той веднага заповядва на слугите си да поканят цигуларя горе да им посвири. В това време жената, децата стават, обличат се и влизат в стаята да слушат младия цигулар. Значи в дадения случай цигулката е благата дума, която отваря сърцата на хората и влиза в дома им нагости. Докато човек прилага в живота си своите груби чувства и наклонности, той всякога ще бъде пъден – никоя врата няма да му се отвори. Приложи ли нежните звуци на своята цигулка, т.е. приложи ли моралните си чувства в своя живот, всяка врата ще му се отвори, всеки дом ще го приеме с думите: „Добре дошъл!“

Следователно, докато човек не знае кога с какви чувства и способности да си служи, той всякога ще страда. Страданията на съвременните хора се дължат на излишна енергия в техния организъм, с която не могат да се справят. Енергията им не е еднакво разпределена по всички техни удове, вследствие на което някои органи, някои центрове

страдат от излишък, а други – от недоимък. Същото се забелязва и в мозъчните центрове: някои мозъчни центрове са силно активни вследствие на събралата се в тях излишна енергия; достатъчно е най-слабото докосване до един от тези центрове, за да се произведе взрив. У някои хора се събира излишна енергия в центровете при ушите: щом се предизвика нахлуване на кръв в тия центрове, те веднага избухват. За такива хора се препоръчва мотика – да копаят, да изпратят част от тази енергия в земята. Като срещнете такъв човек, или трябва да го отбегнете, или да бъдете много внимателни с него. Много методи има за трансформиране на енергиите в човешкия организъм. Като ученици вие ще изучавате тези методи и ще ги прилагате. Представете си, че сте прекарали голямо нещастие и се отчаете от живота, искате да се самоубиете, да се хвърлите от някоя висока канара – това е състояние, което се дължи на някаква кармическа причина. Не бързайте, не се отчайвайте, но мислете защо идват в ума ви такива мрачни мисли и потърсете начин да смените състоянието си.

Един млад момък се отчаял от живота и решил да се самоубие. Качил се на една висока канара и решил да се хвърли от тази височина да се убие. Докато решавал този въпрос, дожаляло му за живота, за младостта му и започнал да плаче. Защо плаче? Много просто, това състояние не е негово, той преживява състоянието на някой умрял, когото в миналото някога е бутнал от такава канара и го убил. Духът на умрелия иска да му отмъсти, да го застави той сам да се хвърли от канарата, за да умре по същия начин като него. Като знае това, младият момък трябва да се обърне мислено към духа на заминалия и да му каже: „Слушай, братко, не ме заставяй да извърша такава голяма грешка, от която нито ти, нито аз ще се ползваме. Ето аз имам тяло, което давам и на твое разположение – влез в мене да живеем и работим заедно. В моето тяло могат да влязат много души,

да образуваме едно голямо съдружие и всички да работим в името на една обща, велика идея, която ще ни повдигне, ще осмисли живота ни.“

И тъй, не избягвайте страданията, не избягвайте мрачните мисли, но се учете от тях. Няма по-приятно нещо от това човек да се справи със своите мрачни и отрицателни състояния. Няма по-велико нещо от това човек да се справи със своите мъчнотии и страдания и да гледа на Живота с Радост. Така са прекарвали живота си старите християни – те са страдали и славели Бога. Каквито страдания и да минете, вие трябва да запазите своето достойнство като човек, като ученик. Отвън можете да бъдете слуга, да изпълнявате най-долна служба, но отвътре да бъдете господар. Мнозина външно заемат положението на господари, а вътрешно са слуги. За предпочитане е човек външно да бъде слуга, а вътрешно – господар.

Сега всички хора трябва да работят върху себе си, за да се справят със своя песимизъм. Техният песимизъм е подобен на детските състояния. Някое момиченце играе с куклата си, по едно време куклата пада на земята и крачето ѝ се счупва; момиченцето започва да плаче неутешимо. Щом поправят крачето на куклата, тъгата на момиченцето изчезва. Някое момченце играе с кончето си, но кончето пада на земята и се счупва, момченцето започва да плаче, изпада в песимизъм. Щом му купят ново конче, песимизмът изчезва. Такъв е песимизмът и на съвременните хора. Не, човек трябва да се анализира, да изследва дълбочината на своите чувства. Каквито и да са чувствата му, той трябва да ги трансформира, да не се поддава на тяхното течение. Какво страшно има в това, че някой изгубил сто хиляди лева? Както ги е изгубил, така ще ги намери. Ще кажат, че се е отчаял и щял да се самоубие. Ако за сто хиляди лева човек е готов да се самоубие, той не разбира Живота. Животът с нищо не се откупва. Който си позволява да

се противи на Живота, той ще бъде изхвърлен навън в бездната, за да прецени какво представлява самият Живот.

Един млад момък отишъл в чужбина да си търси прехраната. Тук потърсил работа, там потърсил, но никъде не могъл да намери – два-три дена гладувал, нямал пари за хляб. В това време минал покрай една турска гостилница, от която се разнасяли миризми на вкусни ястия. Това силно подразнило апетита му, той дълбоко въздъхнал и си казал: „Защо Господ ме остави в това положение? Той не мисли за мене.“ Силно обезсърчен, той отминал гостилницата и продължил пътя си. В това време нещо отвътре му пошепнало: „Погледни надолу!“ Той погледнал надолу и видял на земята половин лев. Бързо взел парите и отишъл в гостилницата да се нахрани. Като се успокоил, благодарил на Господа, че не го оставил да умре от глад. От този момент обаче работите му тръгнали напред.

Човек трябва да се кали в Живота. Изпитанията имат предвид да калят човека, да го заставят да учи, да работи, да разбере дълбокия смисъл на Живота. Като работи върху себе си, той ще развие моралните си чувства, в които няма никаква апатия, никакво обезсърчение. Докато се обезсърчавате, вие сте на физическия свят, вие живеете в своите лични чувства. Щом се обезсърчите, четете живота на великите хора, за да видите през какви големи изпитания са минали. Ако не ви се работи, изучавайте Толстой, той дава подтик към труд. Каквото и да правите, от всички се изисква усилия, труд и работа. Когато се обезсърчите и не ви се живее, ето какво трябва да направите: излезте вън и наблюдавайте небето, свържете се с онзи свят над вас и помислете за Разумните същества, които работят неуморно върху вас, без никакво възнаграждение и благодарност от ваша страна. Излизайте вечер вън да наблюдавате звездите, Луната, за да видите колко е велик светът и какво ви предстои да изучавате. Ако нощта е мрачна, бурна, идете на близката до вас планина – там

да изпитате величието на Природата. Правете различни опити, различни упражнения, за да трансформирате състоянията си. Целта на опитите, на упражненията е да ви поставят в положение да изживеете нещо по-силно от вашето обезсърчение. Какво по-силно, по-велико от това да се свържете с Живата Природа, с разумния свят, с Бога! Вие трябва да бъдете смели, решителни, да понасяте трудностите в Живота. Като лекува хората от техните обезсърчения, Природата ги поставя пред големи изненади: на сън или в будно състояние тя често им устройва такива засади, че те забравят и отчаяние, и обезсърчение и са готови да живеят при най-мъчни условия. Някой намислил да напакости на своя ближен, обаче вечерта сънува, че неприятели го гонят и измъчват, той се бори, бяга, едва се спасява. Като стане сутринта, окончателно изменя решението си да отмъщава, да пакости на ближния си – той е станал мек, внимателен, пази се да не увреди някого. Като разбере цената на Живота, той влиза в правия път, в пътя на Доброто.

Упражнение. Представете си мислено следната картина: в лунна светла нощ се качвате на висок планински връх. Като стигнете върха, ще намерите една висока канара, ще седнете върху нея и ще почнете да размишлявате, да наблюдавате небето. Както седите, по небето се явяват малки облачета, които постепенно растат, стават големи черни облаци и покриват целия хоризонт пред вас – не се вижда вече Луната, не се виждат никакви звезди. Седите неподвижно на канарата, силно концентрирани в мисълта си, и в това време далеч някъде виждате на хоризонта малка светлинка. Небето се отваря, облаците се разсейват, зората се пуква и след малко Слънцето подава своята пурпурна златна главица. Упражнението трябва да трае всичко пет минути.

Fir-für-fen-Tau-bi-aumen

19-та лекция от Учителя, държана на 28 февруари 1923 г., София.

ПЕДАГОГИЧЕСКА ЛЕКЦИЯ

Учителят поздрави: „Фир-фюр-фен Тао Би Аумен.“

Отговорихме: „Тао Би Аумен.[4]“

Едно кратко съзерцание.

Прочетоха се темите „Ползата от реките, моретата и океаните“

Прочетоха се резюметата на седемнайсетата и осемнайсетата лекции. (Олга и Еленка)

За тема ще имате „Произходът на огъня“. Не предназначението на огъня, а произходът.

Аз забелязвам, че вие, учениците в школата, не спазвате един общ закон. Когато купите някоя стомна, нали искате да не бъде пукната. Ако е пукната, течността, която вложите вътре, какво ще остане от нея? Ами ако в някоя химическа лаборатория в някоя реторта правите опит и тази реторта издиша, какво ще стане? Опита може ли да направите?

Аз забелязвам, че от класа много неща издишат навънка. И това не ви препоръчва – издишат, издишат навънка. Сега туй не е за мен. То е за вас.

Ще пазите едно правило: ученик, който се съмнява в учителя си, той не е ученик. Най-скверното нещо е това, да се съмнявате в учителя си – вие се съмнявате в себе си. Когато вие се съмнявате в Бога, в учителя си, въпросът с вас е свършен. Защото, ако сега вие не познавате учителя си, защо отивате да се учите? За да отиваш да се

[4] Тази лекция е по пълни стенографски записки. В каталога на Е. Андреева е наименувана със същото заглавие „Педагогическа лекция“.

учиш, трябва да познаваш учителя си, по-добре стой невежа. Щом веднъж си решил да се учиш, ти трябва да спазваш свещения закон, той е Божествен закон.

В аналите на окултната история няма изключение, дето ученик да се е усъмнил в учителя си и да е прокопсал. Няма в какво там да се съмнявате. Законът е такъв: ако учителят престъпи най-малкия Божествен закон, с него е свършено. Тъй щото Божественият закон е строг закон. Никога не може един учител да бъде поставен на едно място, дето той не заслужава, туй е невъзможно. Той е една определена величина в Божествения свят, абсолютно определена. Тя не може да се измени.

Сега, ако вие ще говорите за един учител на сенките, такива учители ги има. В странство, в Европа, един такъв учител се явява във Франция и казва на французките аристократи: „Ще направя едно голямо знамение, ще покажа силата на окултната наука." Взема той всичките техни скъпоценни огърлици и се качва на експреса, и казва на тия графове, барони, че като каже на експреса да спре, ще спре. Експресът не се спрял, но той излязъл с огърлиците. Това не е учителстване. Под думата „учителстване" трябва да разбирате какво е. Учителство не е да ви се дадат физически знания, защото физическите знания вие ще ги добиете чрез опита и без това.

Има три категории: физически свят, имате духовен свят, имате Божествен свят. Те са величини положителни. По какво се отличават?

+ 1 2 3

По какво се отличава единицата?

Имате художник. Рисуването вземете или рисуването с маслени бои. То е едно изкуство, което спада към физическия свят. Четките, платното, боите – всичко туй може да видите, попитате. Дълго време след като работил този художник, в него се ражда отвращение. Той хвърля четките, хвърля боите, напуска стаята си – ден-два, седмица не

иска да рисува. Ако е и някой музикант, той знае да свири, за да се избави от туй състояние, той ще вземе цигулката, ще влезе във втория свят, ще започне да свири, защото други енергии са се набрали у него, които са положителни във втория свят.

По какво се отличава свиренето? Свиренето не може да го пипаш. Или свиренето, или обонянието може да вземете. Едно цвете може да го помиришеш. Музиката може да я слушаш, все таки предмета цигулка виждаш и гласа слушаш, но гласа не може да пипаш. Значи изкуството на музиката спада към духовния свят.

Сега да пристъпим към Божествения свят. След като свири дълго време, той захвърли цигулката и казва: „Не искам нито да рисувам, нито да свиря. Аз искам да се уединя в стаята си, в някоя гора, със себе си, да се моля." Често във вас се заражда такова желание. Моленето сега нито го пипаш, нито го чуваш. То е нещо, което само може да мислиш. След като се молиш дълго време, пак ще се върнеш към физическия свят.

Следователно преди да постъпите при един Учител, вие ще го опитате на физическото поле, ще го опитате в духовния свят, ще го опитате в Божествения свят и тогава ще идете да се учите. Той трябва да има три диплома, да е свършил в тия три университета. Той трябва да е свършил във физическия свят, да разбира материалния свят основно; да е свършил прогимназия в духовния свят и да е свършил забавачница най-малко в Божествения свят. Той от физическия свят трябва да има диплом от най-висшия университет, в духовния свят – от прогимназия, а от Божествения свят най-малко от забавачница. То са три диплома, които той трябва да има.

Добре, ако във вас дойде едно съмнение, какво се ползвате? Най-първо, трябва да се научите да тълкувате нещата. Всяко проявление на нещата може да се тълкува трояко.

Сега искам да ви осветля върху кривите заблуждения, в които попадате, за да се избавите. Слушайте сега, разсъждавайте. Искам да се избавите просто от известно заблуждение. Вземете просто свиването на веждите. Казват: „Свил си човек веждите. Свил си веждите и очите, не иска да ме погледне.“ Но първоначалния произход на свиването на веждите знаете ли? Откога е произлязъл? Вие трябва да намерите произхода на свиването на веждите, отде начеват своя произход. Произходът е излязъл оттам, че когато очите се увеличили чрезмерно, не могли да издържат повече – тази светлина раздразнява очите повече, отколкото трябва, и харчи повече енергия. Тогава веждите са отгоре една линийка, която регулира. Туй колело – очите.

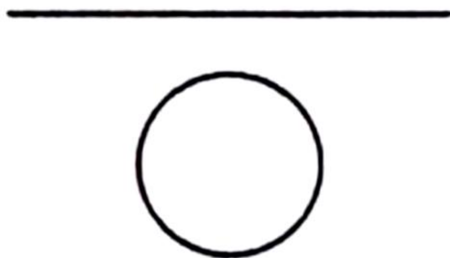

Фиг. 1

Тъй че очите се свиват, за да възприемат по-малко светлина, раздразнението да бъде по-малко. Срещу слънцето затваряш очите си. Никой, като гледа срещу слънцето, не отваря очите си, той ще свие веждите си. Ще кажете: „Защо той се мръщи на слънцето?“ Ще кажете ли, че той се гневи на слънцето? Не, по-малко светлина да приема окото, много голяма е тази светлина. Ще кажат: „Свил си веждите като къртица.“ Това не е философия. Това са символи.

Добре, срещнете вашия приятел. Той има голямо нещастие в живота. Значи туй нещастие праща известно впечатление. Той си

свие веждите, свие си очите и следователно какво трябва да прави при тия мъчнотии? Той иска да приеме по-малко неприятни мисли, за да има равновесие. Той иде, свил си така веждите. Вие правите сравнение, казвате: „Не иска да ме гледа." Де ви е философията? Причината ни най-малко не сте вие. А когато той е просто недоволен от вас, има си други признаци.

Следователно на всяко едно движение, като ученици, в основата трябва да знаете произхода, какъв е произходът на нещата. Например свиването на очите. Някой път вие може да помръднете устата някак. Например има една гримаса на устата, когато някой иска да каже: „Не искам да зная нищо за тебе." Има помръдване или от лявата, или от дясната страна на устата. Аз няма да направя тази гримаса, защото вие сами я знаете. Откъде излезе този произход на гримасата? Произхода знаете ли на гримасата? Аз бих ви задал един ден тема, тази гримаса как е произлязла. За пример повдигането на устните защо е, туй презрение? Но същата гримаса има и друго значение. За пример има гримаса – когато човек е радостен, той повдига устата си, а когато човек е скръбен, снема надолу устните си.

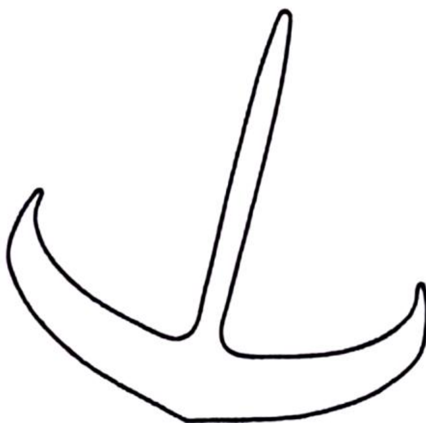

Фиг. 2

Хубаво, има такива направени играчки – маркучи за деца. Те са такива, на рог, от черво са направени като котва (Фиг. 2). Детето като прати въздух, вдигнат се рогата. Като излезе въздухът, паднат надолу.

Питам тогава, надуят човека, вдигне нагоре уста, извадят въздуха – надолу. Значи имаш известен идеал в живота, че ще сполучиш, надигнеш се. Същият закон, казват: „Нищо няма да сполучиш." Отпусне се надолу. Значи повдигнат се устата нагоре – туй показва, че имаш известен идеал. Надуят отгоре, повдигнат се рогата. Произходът на тази гримаса сега, едната гримаса как е произлязла?

За пример някой път правим или вдясно, или вляво такива гримаси с устата. Първичният произход на гримасите [*какъв е*]. Туй дете си играе, надуе туй черво – вдигнат се рогата нагоре; престане да надува рогата – спадат надолу. Сега едно подобие: човек като се въодушеви, повдигнат се устата, той тръгне по същия закон. Изгуби се този подтик отвътре, у него веднага мускулите отслабват и ъглите на устата се обръщат надолу. Значи има известно съответствие на неговите мисли.

Вие нали на всяко явление, което става отвън, трябва да му дадете едно правилно разрешение. Ами ако вие най-малките задачи не може да ги разрешите, как ще разрешите големите задачи?

Що е един изпит? Учителят ви даде един изпит: да разрешите най-малките задачи, да опита знанията ви. Може да ви даде задача от събиране, от изваждане, умножение, деление, от просто и сложно тройно правило. Може да ви даде от уравненията, някоя задача от висшата математика. Тия неща имат отношение към реалния живот.

Представете си, че някога аз туря ръката си на рамото на една от ученичките. Като казват, Учителят хвана ученичката за раменета, право ли е? Че тя има, най-първо, една дрешка; отдолу – друга дрешка, че кожата. Как съм я хванал? То е лъжа, най-първо. Казват:

„Той хвана ученичката за рамената." Хващам за рамената, ако аз снема нейната дрешка тъй. Вие казвате: „Той я хвана за рамената."

Питам сега, вие учениците, фактически изваждате ли истината? Не. Вие говорите само лъжливи доноси. „Хвана ученичката за дрехата", тъй ще кажете.

И тъй, трябва да изразите истината. Когато дойдете до истината, трябва да я изразите тъй, както си е, и да имате един ум неизопачен. Ако искате да разсъждавате, трябва да се оставите от сегашния изопачен ум.

„Хвана ученичката за рамената." Не е тъй. И тогава, един факт може да се предаде от едно положение в друго положение и да дойдем до криви разсъждения и криви заключения.

Всеки трябва да констатира истината. Вие трябва да обичате истината. Тази истина на физическото поле, тя си има свое изражение. Няма по-хубаво нещо за ученика от да обича истината. Когато дойдем до науката, ние трябва всинца да имаме туй разположение.

За пример аз забелязвам, че някой път за известни факти давате опаки тълкувания. За пример, когато вие си наредихте вашия клас, аз взех ли участие в класа, дадох ли някаква програма? Вие си наредихте класа. Сега някой път вие си правите погрешки и идвате, че ги стоварвате отгоре ми. Сега вие трябва да кажете: „Събрахме се толкоз души." Идвам, преподавам. Казвате, че класа го образувал Учителят – не говорите истината. А ще кажете: „Първоначално събрахме се двама или трима души – една сестра имаше, няколко братя, една група. После около нас дойде друга група." Ще представите фактите. „И след туй, като мислихме за един учител, за друг, повикахме Учителя да ни учи. Тъй се образува този клас." Вие сега ще разправяте: „Учителят образува този клас." Гледам, този клас не е така умно нареден. Ами

ако дойде този умният човек, ще каже: „Какъв е този учител, който е наредил такъв един клас?“

И туй още не е един клас. Класът, ако дойде аз да ви сея, това не е окултен клас, вие не сте още окултни ученици. И даже още и слушатели на класа не сте. Аз ви говоря истината, разбирате ли туй? Ако е да ви говоря в окултен смисъл, вие ще кажете: „Ние сме ученици на специалния клас.“ С какво се занимава специалният клас? Че Учителят хванал ученичката за раменета. И туй трябва да го знаят и външните хора – хванал еди-коя си ученичка за раменета. Как тъй Учителят си позволил да хване еди-коя си ученичка за раменета.

Сега, туй е само едната страна. Пък има и други такива работи, които може да ви ги цитирам, които са излезли.

Туй, казвам, за мен нищо не значи, но вие като ученици искам да констатирате фактите правилно. Никога да не допущате във вашето съзнание лъжливи факти и доноси. За всяко нещо да знаете, че е истина, има си свое тълкувание. Подозрението не е знание. Може да ви подозирам в много работи. Знанието е факт точно определен. То не може да бъде друго, не може да се измени. Подозрението, това е невежество.

От какво произтича невежеството? Невежеството пред мен всякога показва, че умът, сърцето и волята са болни.

Аз казвам туй правило: когато стомахът е здрав, човек заповядва на стомаха. Щом стомахът стане болен, той заповядва на човека и казва: „Днес няма да ядеш.“ И яде ли болният? Не яде. Донесат му варено жито, майка му казва: „Ха. майка, яж.“ „Заповед имам днес, стомахът казва, не може да ям.“ И точно изпълнява. Здрав е кракът ти, кажеш: „На разходка на Витоша!“ Счупи ти се кракът, дойде приятелят ти, казва: „Хайде!“ „Кракът заповядва да не ходя.“ Следователно, ако ти не може да ходиш, показва, че кракът е заболял,

а когато е болен, той ти заповядва. Ако ходиш, ти ще заповядваш на крака.

Добре, ако вие добре мислите, значи вие заповядвате на ума си; ако не мислите добре, не може да заповядвате. Ако си добър, ти заповядваш на своята добродетел; ако си лош, лошото сърце заповядва на тебе.

И тогава има две правила. Някой от вас ще каже. „Аз нямам нужда от учител.“ Той е болен, анормален. Защото, докато умът слуша духа, той е здрав, той може да се учи. В деня, в който се откаже от духа, той е болен, анормален. Когато ученикът каже: „Аз нямам нужда от учител“, той е болен.

Тъй седят фактите, разбирате ли? И когато един ученик изнася неверни факти на живота, той е болен – и умът му, и сърцето му, и волята му са болни.

Сега във вас се зароди едно желание. То е следущето – [*да разберете*] кой е този, който е говорил? Вие го намерете кой е.

Христос имаше ученици, дванайсет души. И казва им: „Един от вас ще Ме предаде.“ Казват: „Кой е? И Той не му каза името, но каза: „Този е, на когото затопя хляб в паницата и на когото дам, той е.“ И като му дал хляб, там казва Писанието, тогава влязъл дяволът.

Сега, аз не искам да затопя хляба, защото дяволът ще влезе във вас. Казвам, няма да затопя

Ще обичате преди всичко истината и да не ви съблазняват малките работи. Чистото при всички условия си остава чисто. Нечистото при всички условия е нечисто. Доброто при всички условия е добро, злото при всички условия, каквито и да са, е зло. Истината при всички условия е истина. Лъжата при всички условия е лъжа. По този начин нещата са абсолютно определени.

I II III

За да проверите един факт, първо трябва да го проверите на физическото поле, то е единицата. И съвременните окултисти имат три правила, те са следующите. За да бъде нещо абсолютно вярно, трябва да има признак на главата, на костите в лицето и да има признаци на самата ръка. Изключение няма. Когато обаче, да кажем, този признак на главата и на лицето го има, а на ръката не присъства, тогава имате известно математическо съотношение. Пропорцията каква е? На две места го имате, а на третото го няма.

Когато е истина, тогава имаме три към три (3/3), после имаме две към три (2/3) и после имаме едно към три (1/3), това е отношението. Вие трябва да знаете тия съотношения. Не може в дадения случай да изваждате тия съотношения, както три към три – ще имате криво заключение. Туй показва, че всяко едно съотношение трябва да го разгледате на физическото поле, трябва да го разгледате на духовния свят и в Божествения свят, и ако в трите свята се е проявило туй, което мислите, тогава вашето заключение е абсолютно вярно, няма заблуждение.

Д ПД

добър по-добър

Ще ви дам правило, по какво се отличава добрият човек от лошите хора. Аз вземам думата „добър“ като един плод вече узрял, защото, ако кажа „по-додобър по-добър бър“, за мене има друго значение. Да допуснем сега, аз означавам: Д (добър) и ПД (по-добър).

В „добро“ имате нещо завършено, то е „добър“, резултат. Като кажа „по-добро“, аз подразбирам работа.

Да кажем, вие сте богат. Казвам: „Трябва да станете по-богат.“ Е как? Чрез работа. За да станеш по-добър, трябва да работиш. Затуй доброто е положително. Добър си в даден момент

Сега, по какво се отличава добрият човек от лошия? Ако този човек е добър, трябва да произвежда във вас три резултата. Те са следущите. Сега нали искате да ви определя признаците. Аз вземам думата „добър човек“ в най-широк смисъл. Добрият човек, ако вие сте болен, щом се приближи към вас, трябва да ви даде здраве на тялото на физическото поле, подчертавам туй. Туй трябва да даде. То е едно към три. Второто положение – вие не само сте болен, но имате голямо вътрешно терзание, измъчване. Добрият човек трябва да даде спокойствие и мир на сърцето ви. Не само там да се спре. Вие сте толкоз глупав, не може да мислите. Този добрият човек трябва да даде на вашия ум една светла мисъл и подтик на вашия ум да мислите.

Следователно произведе ли тия три резултата в тялото, сърцето и ума, този човек е в състояние добър, абсолютно добър. Няма изключение. Произведе ли само здраве, този човек е добър само за тялото. Произведе ли резултат и за сърцето, той е добър и за човешкото сърце, но не и за ума. Ние правим относителни неща.

Сега, този закон може да приложите за Учителя.

Аз казвам, добрият човек, той е Учителят. Той трябва да има тия три качества. Има ли ги, той е Учител; няма ли ги, той не е Учител. Туй е една дефиниция, в която да се не заблуждавате. Тя е една окултна дефиниция, в която няма изключение, тук не може да лъжем. Тъй е. Сега ще кажете: по какво може да познаем един Учител?

Един Учител не само един път да произведе това, но всеки път туй трябва да произведе, всеки път, разбирате ли, постоянно, тъй както слънцето.

За пример вие, съвременните хора, може за слънцето да имате едно криво понятие. Казват: слънцето. Не, не, слънцето, това е Божественото око. Какво виждам аз в слънцето? Слънцето, като изгрее, казва: „Елате всички.“ Вика ги: „Събудете се всички.“ И заповеди дава, разпореждания. На дървото казва: „Ти ще растеш

нагоре към мене. На работа!“ И дървото започва работа. Излезе някой паяк, и на него казва: „Там паяжина ще предеш.“ Качва се паякът, започва да преде. И на всичките животни слънцето даде разпореждания, и всичките започват работата си. То, като даде разпорежданията, надничa отгоре и върви целия ден, гледа как се извършва работата. По някой път те се ухитрят – като се уморят, искат да се скрият от окото на слънцето, казват: „Я да теглим едно голямо перде.“ Теглят облаците, скрият се отдолу. Слънцето гледа, не може да види. Слънцето е по-умно – прати вятър, вдигне туй перце, казва: „А-а. какво правите вие долу?“

Та сега някой път образувате такива карагьоз-пердета, теглите, да ви не видят или да ви не види Учителят. Ще дойде вятър, ще пръсне облаците, слънцето надничa и казва: „Не стойте. На работа всички! Каквито заповеди съм дал, трябва да се изпълнят, понеже, който не ме слуша, изсъхва.“ И този е велик закон в света.

Когато Божественото съзнание иде в света, казва: „Всички на работа!“ По някой път си правите илюзии – облаци, тъмнина, обаче дойде вятърът на живота: „На работа!“ Нищо повече.

Затуй първото нещо, което трябва да научите, ако искате да станете ученици, то е: трябва да имате абсолютна вяра в своя Учител. Второ: Учителят каквото и да направи, да не се усъмниш. Усъмниш ли се в своя Учител, той се усъмнява в себе си.

Учителят, това е висшето вътре в ученика. То е вложено вътре, може да го замениш с каквато искаш величина. Ако не може да го замените, не разбирате. Ако разбирате – Учителят е един външен субект, той не е Учител.

Това са ваши разбирания. То е, когато рисуват децата. Това е то, вашата идея за Учителя.

Какво е това? Детето нарисувало един паун. А, отличен е. Къде е паунът?

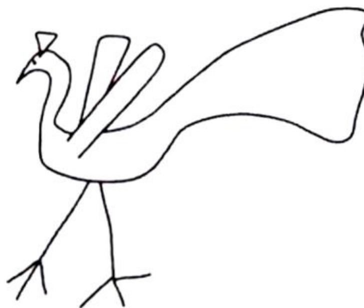

Фиг. 3

С тия идеи трябва да престанете. Отвън може тъй да се говори, но един ученик да говори тъй. като символ, не разбирам.

Но да констатираме истината. Кажете нещо невярно. То може да спъва вашата еволюция, да спъва прогреса. В туй отношение трябва да боравите с точно определени величини. А при обикновения живот може и другояче. Но влезете ли в окултната наука, тя не търпи двусмислени неща. Там всичко е точно определено. Ако боравите във физическия свят, всяка една величина, тя е точно определена.

И сега, всичките болести, които съществуват в света, ние ги определяме от този закон, че хората днес не говорят истината. Истината трябва да е стремежът онова, към което хората да се стремят. И следователно се ражда първото нещо. Когато човек престане да говори истината, той лъже. Лъжата днес господства в света и това показва, че хората не обичат истината. Когато човекът сгреши, туря си дрешка, казва: „Гол съм“, за да се скрие от лицето на Бога. Не е вярно, че е гол. Де е лъжата? Вика го Бог, той не се обажда. Като вижда, че не може да се скрие, казва: „Ето ме.“ „Защо си се скрил?“ „Гол съм.“ Но то е лъжа.

Мислите ли, че един ученик, който употребява лъжата в каквато и да е форма, не е гол?

Сега аз говоря за учениците, не за вас. Вие може да полъгвате, аз ви извинявам. Ако излъжете десет пъти, аз няма да ви кажа: „Защо лъжете?“ Но ако искате да бъдете ученици, ако кажете най-малката лъжа, с вас въпросът е свършен. И благодаря, че още не сте ученици.

Някои ме питат: „Не може ли да бъдем ученици?“ Не може. Ако станете ученици на окултната школа и кажете една лъжа, с вас въпросът е свършен.

Затуй казвам: ще чакате. Като уякнете за бъдеще, тогава ще бъдете. Да бъдеш ученик, то е една от най-хубавите титли. Няма нещо по-благородно от да бъдеш ученик. Но ученикът трябва да отговаря на туй благородно име. Сега, понеже вие се стремите за ученици, вие сте вече ученици на физическото поле, не искам да ме разберете криво. Вие сте тук ученици, да – в първия сте ученици, но във втория свят трябва да бъдете ученици, после – в третия, в Божествения, свят трябва да бъдете. И в тия три свята ще проявите три рода енергия.

Ако вие не разбирате физическия свят, не може да разберете духовния. Ако не разберете духовния, не може да разберете Божествения. От видимото към невидимото вървите, от невидимото към Божественото, безграничното. (*Невидимо значи незнайно.*)

Първото нещо – стремете се всички да проверите всеки един факт, всяко едно нещо. Дойде съмнение – проверете го. Не казвам да го не проверявате, проверете, за да намерите истината. И щом намерите истината, тя ще ви повдигне и характерът ви ще се облагороди.

За пример имате ли туй състояние, спокойно да издържите, ако едного от вас аз туря да го оплюят? Да го туря и да кажа: „Плюйте една плюнка отгоре му всички.“ Вие втори път няма да се появите в класа, нали. Значи вие имате едно високо понятие за себе си. „Оплюха ме“, ще кажете. Питам, вярно ли е туй оплюване?

Аз да ви приведа един пример. Представете си, че имам един диамант колкото яйцето на камилска птица. Представете си, че в този диамант има едно високо съзнание. Аз нося този диамант със себе си и се разговарям с него из пустинята. Минаваме през негърска страна, дето тия хора обичат красиви неща. Може да го откраднат. И ако аз взема с кал, че го нацапам, да си изгуби лъскавината, какво трябва да каже този диамант? „Оцапа ме." Ако ме пита: „Защо ме оцапа?" „Защото ако не те оцапах, ще попаднеш в по-прости хора и те ще те строшат. А за да те избавя от тях, аз те нацапах, че когато минем, да не те бутат." После взема, че го умия. После дойде друга опасност – пак го нацапам. Мине опасността – умия го.

Питам: ако аз някого оцапам по този начин, какво ще кажете? (*Сестра Олга: „Пазите ни."*) Ама сега казвате тъй. Мъдрост трябва да имате за нещата. И в света всички проповядват, че в света Бог е, Който е най-мъдрият, най-силният – с всички добродетели, Той е допуснал най-голямото зло.

Ако вие се усъмните в Бога, че Той е допуснал зло, усъмните се в Самия Него, тогава какво остава заради вас? Вие не сте разрешили великата задача на живота. В Бога няма абсолютно никакво зло. Злото, което съществува в света, то не е Негово, а е наше, абсолютно е наше. Ние сме развалили света и злото е произведение на нас. Следователно няма какво тия свои по грешки да ги приписваме на Бога. Той ще дойде, ще оправи тия работи.

Някои казват: „И в Господа няма правда." Е, защо няма правда? Защото нямал къща. Друг имал къща, а той нямал. Еди-кой си бил много богат, пък той нямал пари.

Питам тогава: богатият човек благороден ли е? Бог като му е дал къща, той в къщата си довежда ли бедните свои братя, или тази къща за какво я употребява?

Питам тогава: вие, които имате мозъци във вашите глави, тия способности, които Бог ви е дал, този мозък, който струва с милиарди, какви мисли има във вашите мозъци, е какво е насаден вашият мозък? Сърцето, дето се нарича олтар, какво има в сърцето? Във вашето сърце турено ли е там лозинката на Бога? В сърцето ви свещеният огън гори ли? Ами в ума ви тази Божествена свещ запалена ли е, свети ли в ума ви, тъй както трябва? На тия въпроси трябва да се отговори.

Сега, ако вие искате да придобиете наука за бъдеще, да се осветлите за природата, вие трябва да имате здраво тяло, в което всичките клетки трябва да имат абсолютна хармония, да работят и да спират едновременно. После, да има хармония във всичките ви чувства и хармония във всичките ви мисли. Сега, при тези условия, тия три елемента са необходими – абсолютна хармония във всичките ви клетки. Тръгнете ли вие, да знаят клетките ви на краката, мозъка, на мускулите и всички да вземат участие, всички да се радват. Ще бъдете разположени, че сте на разходка. И после ще вземе участие сърцето ви, всичките ви желания да вземат участие. После – всичките ви мисли. И ще имате една разходка, ще се радвате на физическия свят, ще се радвате на духовния свят и най-после ще се радвате на Божествения свят. На физическия свят ще се радвате как? Като седнете на една трапеза, ще си похапнете ябълчици, крушчици, топла вода, това-онова, ще се стъкмите за разходката. След туй ще си попеете, ще погледате хубавите картини – то е духовната страна. След туй ще идете в мълчание вътрешно, всеки ще се помоли и разходката е свършена. Пак ще се върнете назад.

Казвам, в умовете ви, като ученици, ако мислите да минете по някакъв лесен път, в окултната школа никой не го е минавал досега. Има само един свещен път. Той е пътят на абсолютната истина. И тъй, както се разбира истина сега, той е път на тази истина.

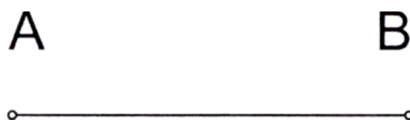

Фиг. 4

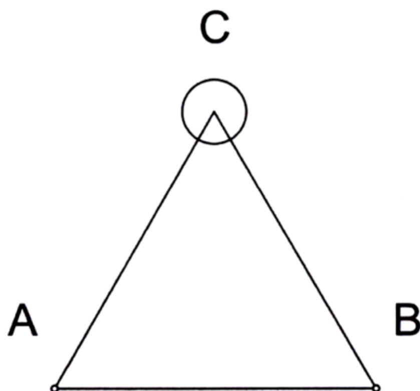

Фиг. 5

То са двата велики принципа, А и В, които започват своята цел в живота (Фиг. 4). Аз ги наричам принцип на мекото, А, и принцип на твърдото, В принцип на сърцето и принцип на ума, принцип на жената и принцип на мъжа, женски принцип и мъжки принцип, принцип на душата и принцип на духа. То е едно движение, което постоянно върви по една права линия. То се извървява само в Божествения свят. Тия неща са недостъпни за физическото поле. За да станат достъпни, непременно на тази права линия трябва да се даде друга посока, и за да се намери, трябва да се теглят две линии – и там, дето се пресичат, туй е посоката на движението.

Мислите на физическото поле, дето животът се осмисля, туй го наричат стремеж към истината. Тази истина е цел в живота, тоест целта е, която осмисля всички енергии, които се проявяват на физическото поле, духовния и Божествения свят. Този център, който

осмисля тия три вида енергии, то е думата „истина“. Истината е стремеж.

И тъй, у човека трябва да се образува любовта и мъдростта и те ще образуват тази права линия. Туй С е ключът за стремежа към истината (Фиг. 5).

И сега, вие по същия закон трябва да работите за бъдеще. Не да изправите погрешките си, защото аз не искам да се занимавате с изправянето на погрешките си, но искам да мислите правилно, да чувствате правилно и да действате правилно. Нищо повече.

Една педагогическа лекция ви държах. Аз я наричам педагогическа лекция. Тези ученици, които се приготвят да влязат в университета, приемна педагогическа лекция имат за приемане децата в забавачницата. Това са първите педагогически правила. Тия педагогически правила ще бъдат и в забавачницата, и в отделенията, и в прогимназията, и в университета. С тях ще свършите този свят. След това ще идете горе, там ще ви дадат други правила. Тия правила са необходими. Не мислете, че може да има други правила. Има други правила – като идете в света, всичко е позволено.

Вън от истината животът няма никакъв смисъл. Истината е, която осмисля живота, туй, което дава подтик на хората, стремеж, радост, веселие. То е подсъзнателно или съзнателно, или самосъзнателно, или свръхсъзнателно. Както и да е, ние се стремим някъде. Туй съставлява известна радост в човека, а при тази радост явява се любовта като фактор, явява се мъдростта като фактор, добродетелта и тям подобни. Онази цел, към която трябва да се стремите, е да обичате истината. Да се научите да обичате истината и няма по-красиво нещо.

Ако имате любов, ще станете меки. Ако имате ум, ще станете твърди. Ако много любов ви се даде, ще замязате на вода; ако много ум ви се даде, ще замязате на камъни. А щом ви се даде истината, на

човеци ще замязате. Тогава ще вземете да разбирате вътрешния дълбок смисъл на живота и ще имате една постоянна деятелност. Тогава ще бъдете напълно радостни, весели, задоволени от работата. Всеки ден ще се радвате от своята работа. Днес, на втория ден, на третия, четвъртия, петия, шестия, десетия, хилядния, милионния – все ще бъдете доволни.

Едно малко размишление.

Сега, е тия бележки, които направих в лекцията, аз искам да ви дам един свещен подтик към познаване любовта, мъдростта и истината. Не се обезсърчавайте. Аз искам да ви дам един свещен подтик. Защото отсега ви предстои сериозна работа, отсега предстои за вас. Вие още не сте започнали.

Трябва всички да имате свещен подтик към любовта, мъдростта и истината. То е необходимо. Затова тази вечер ви държах тази лекция. Ако я използвате, ще имате всичкото мое благословение, ще бъдете радостни и весели.

Божието благословение да бъде с вас!

20-та лекция от Учителя, държана на 7 март 1923 г., София.

СИЛАТА НА СВЕТЛИНАТА И ТЪМНИНАТА

Поздрав: Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

Чете се резюме на темата „Ползата от реките, моретата и океаните“.

За бъдеще ще ви дам следната задача: ще вземате по две лекции от миналогодишните, ще вадите писмено резюмета и ще ги четете в клас. Двама ученика по желание ще се ангажират с тези две лекции. Същевременно ще повтаряте и упражненията, дадени в лекциите. Ако срещнете нещо, което не разбирате, тук ще го допълним. Лекциите трябва да се заучават добре, да се прилагат, за да дадат нужния резултат. Ако ученикът не е готов, той не може да се ползва от Природата. Това е особено необходимо за окултния ученик. Мозъкът на ученика трябва да бъде разработен, добре сформиран, за да влезе във връзка със силите на Природата, да се ползва от тях. Ако не работи върху себе си, той няма да се ползва от знанията, които му се дават в Школата.

Допуснете, че пътувате вечер с един ваш приятел; той ви дава една ябълка, но в тъмнината не виждате каква е тя – здрава или гнила. Захапвате ябълката, но веднага усещате, че е гнила и бързо я изплювате навън. Следователно, каквото гнилата ябълка представлява за вас, такова нещо са вашите нечисти мисли и желания за Невидимия свят. Достатъчно е да проектирате една такава мисъл или едно такова чувство в Невидимия свят, за да го изплюят веднага навън. Ето защо, за да се ползвате от силите на Природата, от

Знанието, което ви се дава, от вас се иска Абсолютна чистота на сърцето. Който разбира какво значи Чистота на сърцето, той ще се ползва; който не разбира, той ще бъде поставен на изпит сам да преживее нечистотата на своето сърце и да се изчисти. Всичко, което се дава и изисква от окултния ученик, е на място, тук нищо не е произволно. Мнозина считат окултизма, окултната наука за нещо опасно. Не, окултната наука осмисля Живота, дава подтик, импулс към Знания, тя показва на ученика пътя към Истината, тя го учи как да се ползва от енергиите на Природата и как да трансформира своите енергии.

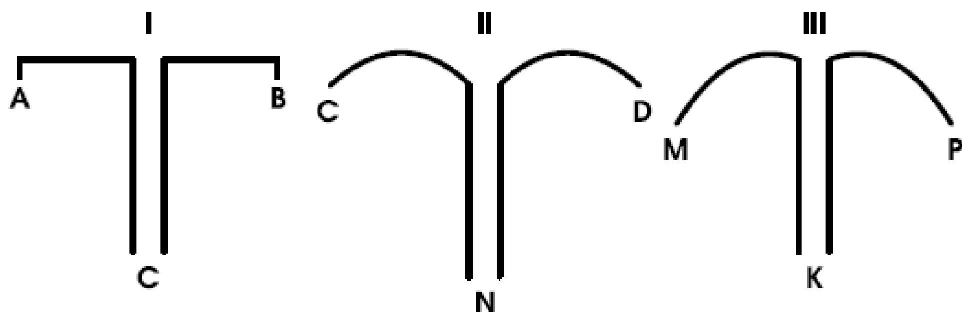

Фиг. 1

На *Фигура 1* са представени три схеми, които показват различните прояви или движения на енергиите в Природата. Първата схема представлява уравновесени енергии на ума, на сърцето и на волята. Човек, у когото тези енергии са уравновесени, се отличава с голяма разсъдителност – преди да пристъпи към някаква работа или преди да каже нещо, той всичко обмисля добре и тогава пристъпва към работа. Втората схема представлява енергиите на млад човек или на дете, за които всичко, що лъщи, е злато – те гледат на нещата оптимистически, мислят, че всичко цъфти. Третата схема представлява енергиите на възрастния, на стария човек. Ако наблюдавате едно старо дърво и един

стар човек, ще видите, че те си приличат: клоните на старото дърво са увиснали надолу, както енергиите в стария човек. Старото дърво и старият човек се намират повече под влиянието на земните сили, отколкото под влиянието на слънчевите. Казват за старото дърво и за стария човек, че са изгубили своята пластичност и пъргавина, вследствие на което се навеждат надолу. От разбиранията, от идеите на човека зависи дали ще бъде млад, или стар, т.е. дали енергиите в неговия организъм ще бъдат възходящи или низходящи. Че е така, виждате от случаите в живота: срещате млад, 20-годишен човек, на когото физическите енергии са възходящи, но духовните му енергии са низходящи – той мисли, чувства и действа като 80-годишен човек. Този човек ще ви говори само за смърт, за отрицателни неща в живота. Енергиите на този човек вземат посока към Земята; казват за него, че преждевременно е остарял. И обратно: срещате стар човек, но с възвишени идеи, с висок идеал; той не се прегърбва като стария, но върви изправен и бодър. Защо? Идеите му го привличат към Слънцето.

Следователно в Природата съществуват главно два вида енергии: низходящи, наречени енергии на тъмнината в Живота *(Схема III)*, и възходящи, т.е. енергии на Светлината *(Схема II). Схема I* представлява кръстосани енергии на Светлината и на тъмнината. Дето тези енергии се уравновесяват, там започва разумният Живот. В този Живот има светли и тъмни места, върхове и долини, вследствие на което се явяват сенки. Сенките са предметите, които човек трябва да изучава.

Как се познава кога човек живее в Светлината и кога – в тъмнината? За да отговоря на този въпрос, ще си послужа със следното обяснение. Във втората схема са представени възходящите енергии на Природата, т.е. – животът на Светлината. Най-високата точка на Слънцето е зенитът – тогава слънчевите лъчи са най-силни и падат точно перпендикулярно към Земята. Ако в този момент човек погледне към Слънцето, очите му не биха могли да издържат тази светлина – те

веднага ще се свият, ще вземат елипсовидна форма. Едновременно с очите той ще свие и веждите си. Който го погледне, ще каже, че този човек е много сериозен. Значи сериозният човек живее в Светлината, в деня на Живота. Наистина, който е роден през деня, когато Слънцето силно грее, той има продълговати очи, не много отворени. Ако този човек влезе в тъмна стая, той ще напрегне очите си, ще ги отвори, за да различи предметите. Оттук казваме, че всеки който е роден вечер, той е с големи отворени очи. Всички хора, които живеят в тъмнина, имат широко отворени очи и вдигнати нагоре вежди. Когато искат да кажат на човека да бъде внимателен, съветват го да отваря очите си на четири. Това е пословица, на която липсва нещо, не е съвсем пълна. Човек трябва да отваря очите си на четири, но вечер, когато е тъмно; през деня няма защо да отваря очите си на четири. Следователно тази пословица се отнася до хора, които живеят в нощта. Ако човек живее дълго време в тъмнина, очите му постепенно започват да изпъкват навън. Хора, на които очите са силно отворени и изпъкнали, са много груби. Студът, градът, снегът, сланата се дължат на тъмните сили в Природата. Омразата, завистта, злобата – изобщо всички отрицателни чувства се дължат пак на тъмните сили в Природата. Ако очите на някой човек са изпъкнали, но елипсовидни, не много отворени, това показва, че той е роден в тъмнина, но има желание да влезе в Светлината. Той разбира грубостта си, но се въздържа, стреми се да прояви своята мекота. Някои хора са родени в тъмнина, но живеят в Светлина, работят за своето смекчаване; други пък са родени в Светлина, но живеят в тъмнина, работят с грубите сили на Природата.

Като знаете това, пазете се да не смените състоянието си – да изпаднете от силите на Светлината в силите на тъмнината. Щом се натъкнете на тъмните сили, започнете да работите да ги превърнете в положителни, в сили на Светлината. Това значи да уравновесите силите

на своя организъм. Пазете се от тъмнината, без да се страхувате от нея. Силите на тъмнината са необходими за растенето – всички живи същества растат, събират енергия и почиват все в тъмнина. За да се развива вашата мисъл, вие непременно трябва да се движите между силите на тъмнината и Светлината – първите ще оформят мисълта, а вторите ще дават сила и движение на тази мисъл да се реализира. Тъмните сили са свързани с черните лъчи на Светлината, а светлите сили са свързани с белите лъчи на Светлината.

Сега, дръжте в ума си идеята, че Природните закони не са произволни. Те са разумни и строго определени. Има закони на необходимостта, но има закони и на Свободата. И едните, и другите са разумни, вследствие на което вие трябва да се съобразявате с тях. Задачата на окултната наука е да посочи на ученика методи как да се справя с природните сили и закони. Щом сте дошли на Земята, ще имате страдания, изпитания, нещастия, с които трябва да се справяте разумно. Не е въпрос да се обезсърчавате или отчайвате, обезсърчението нищо не допринася. Радвайте се, че ви се дава Светлина да разбирате нещата и да знаете как да разрешавате мъчнотиите си. Ако нямахте тази Светлина, мъчнотиите щяха да ви завлекат. Като ученици вие ще можете разумно да ликвидирате с кармата си. Кармата на човека представлява сбор от сили на тъмнината, които вие трябва да разсеете. Когато се справи с кармата си, човек ще живее в закона на дихармата.

Що е дихарма? Дихармата е Благодатта Божия, за която Христос казва: „Всички ще бъдете спасени по благодат.“ Дихармата е сбор от светли сили, тя представлява Светлината в Живота. Вие сте ковачи, творци на съдбата си – желязото е в ръцете ви, огънят е пред вас. Какво ви остава тогава? Нищо друго, освен да вземете желязото, да го турите в огъня и внимателно да го обръщате от една страна на друга, да изкарате нещо от него. Какво ще изкарате от нагорещеното

желязо? Каквото пожелаете – и гвоздеи, и ключове, и брави на врати, и рала, и мотики. Като работите с нагорещеното желязо, трябва да внимавате. Внимание се иска от вас! Ако сте внимателни и разумни, добре ще ликвидирате с кармата си и ще влезете в дихармата. Ако не сте внимателни и разумни, кармата ще ви завлече.

Сега вие сте дошли до една област, наречена *област на забавите*. Ако останете повече време в тази област, съществата, които живеят там, ще спрат развитието ви. Те са същества, изостанали в еволюцията си, те са същества без никакъв морал, без никаква култура. Когото видят, те започват да го хвалят, да казват, че е герой, талантлив човек – ще му разправят различни легенди, предания, докато го оплетат. Щом го оплетат, ще го оставят сам да се разправя. Като се намери между тях, той ще изпадне в положението на петела, за който се говори в баснята „Петел и лисица“. Един петел намерил парче сирене на земята и се качил на едно дърво – там да го яде. В това време една лисица зърнала петела и започнала да мисли как да вземе сиренето от устата му. Да се качи на дървото при него – не може. Тогава тя отишла под дървото и започнала да се разговаря с петела: „Петльо, чудно красива птица си! Като гледам перата ти, тъй хубаво нашарени, като гледам гребена ти, червен, месест, като корона на главата ти, чудя се кой те създаде толкова красив, толкова гиздав и напет. Не съм срещала друга птица тъй красива като теб. Пък и пойна птица си, гласът ти – цяла музика. Щастлива съм, ако би ми запял, да чуя гласа ти.“ Поласкан от думите на лисицата петелът отворил уста и закукуригал. Сиренето паднало на земята. Това лисицата и чакала – тя се спуснала към сиренето, сграбчила го и избягала.

Сега и на вас казвам: не се поддавайте на ласки и похвали, защото като петела ще изкукуригате и ще изпуснете сиренето от устата си. В случая сиренето представлява условията, необходими за вашето развитие. Може да не изгубите всички условия, но колкото и

да изгубите, след това трябва да чакате известно време отново да дойдат същите благоприятни условия. Благоприятните условия идат периодически. Окултната наука дава ред математически формули, чрез които могат да се правят изчисления, да се определи в коя година, кой месец, кой ден и кой час през деня ще дойдат благоприятни условия за всеки човек отделно. Тези условия ще се изразят във вид на възходяща енергия с определена интензивност и бързина на движение. Тази енергия ще повдигне човека и ще му даде тласък нагоре. Това се определя и от благоприятните съчетания на планетите. Като ученици вие трябва да изучавате тия неща, вътрешно да познавате кога какво ще дойде и да сте готови добрите условия да използвате за добро, а с лошите – да се справяте разумно. Дойде някой отвън или вътре във вас и казва: „Не стой на това място!“ – „Защо?“ – „Не стой на това място, нищо повече! Това място е опасно.“ – „Докажи, че е опасно.“ Как ще се докаже? Ако не слушаш, ще го опиташ. Ти си седнал на един камък в средата на една суха река, свириш си спокойно и за нищо не искаш да знаеш. Обаче на планината вали силен дъжд, който постепенно слиза надолу. От полите на планината започват да слизат големи порои и в скоро време реката прииждa, залива околността. Докато успееш да избягаш, водата ще те отнесе и завлече по течението си. – „Сега вярваш ли на думите ми?“

Следователно ще знаете, че такива опасни места съществуват и в областта на окултизма. И там има сухи реки, които могат да придойдат от големите порои. Като знаете това, ще бъдете послушни. Щом ви се каже да напуснете мястото, на което седите, да престанете да свирите и да отидете на някое безопасно място, не питайте защо и за какво, нито чакайте да ви се доказва. Веднъж влезли в Школата, вие трябва да изучавате окултните сили, да се борите, да вземете надмощие над тях. Някои от тия сили са като

лисицата: когато някой започне да ви хвали, ще знаете, че сиренето ви ще отиде. Изслушайте го внимателно, но не бързайте да си показвате гласа като петела. Кажете: „Сега съм зает, имам малко работа. Като свърша работата си, тогава ще ви попея.“ Спокойно изяжте сиренето си и тогава кукуригайте. Не бързайте да кукуригате, не бързайте да покажете гласа си. Ако първо изядете сиренето, а после кукуригате, работите ви ще вървят добре.

Сега, от всички се изисква послушание. Послушанието е първото качество на окултния ученик. Той трябва да проявява послушание към разумните закони и сили в Природата. Послушанието е условие за ученика да уяква. То усилва вярата му във великите закони на Природата, чрез които Бог работи. Като знаете това, всичко правете в името Божие, за да се ползвате и вие, и ближните ви от Неговото благословение. Ученикът трябва да работи съзнателно, да придобие съвършенство, към което се стреми. Всеки може да бъде съвършен. Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш, който е на небеса.“ Когато придобиете съвършенство, тогава само ще разберете какво нещо е Любовта, Мъдростта и Истината. Който не е съвършен, той не може да разбере какво представляват Любовта, Мъдростта и Истината. Ако искате да станете съвършени, вие трябва да се подчините на великия Божи закон. Щом придобиете съвършенство, ще разберете думите, вложени в поздрава, който тази вечер дадох: „Само светлият път на Мъдростта води към Истината“.

Работа, учене се изисква от всички. Съзнателно изучавайте своите прояви и действия. Изучавайте почерка си, за да видите в какви форми изявявате своите енергии. Като пишат, някои започват добре, свършват зле: в началото буквите им са едри, а колкото отиват накрая, стават все по-дребни. Такива хора в началото са силни, а накрая отслабват; на тях не може да се разчита. Буквите трябва да бъдат по възможност по-елипсовидни, но не еднообразни. Всяка форма на буквите трябва да

отговаря на енергиите в човека. Щом има съответствие между формата на буквите и енергиите на човека, той сам е доволен от себе си и от своя почерк. Почеркът трябва да е четлив, да не става нужда други да го разчитат. Като ученици на окултна Школа вие трябва да имате красив почерк. Ако почеркът ви не е обработен, ще се упражнявате в писане всеки ден от десет до тридесет минути. Ако на младини почеркът ви не е красив, и на старини ще остане такъв. Трябва да знаете, че почеркът се отразява върху характера на човека. Работете съзнателно върху себе си, за да бъдете добри ученици.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

21-ва лекция от Учителя, държана на 14 март 1923 г., София.

БЯЛА И ЧЕРНА СВЕТЛИНА

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

Четоха се резюмета на първа и втора лекция от първата година.

В резюмираните лекции се говори за страха. Коя е причината за страха? Тъмнината. Когато някое дете остане само в тъмна стая, то започва да се страхува. На какво се дължи тъмнината? Или какъв е произходът на тъмнината? Дето светлината отсъства, там тъмнината присъства. Когато имате едно кръгло, непрозрачно тяло и го осветявате, едната страна на това тяло ще бъде светла, а другата – тъмна. Който отдалеч погледне това тяло, той ще види само светлата му част, а тъмната няма да види. Това показва ли, че тъмната част не съществува? Ако тъмнината, т.е. тъмната, неогрята част на едно тяло не се вижда, това се дължи на факта, че светлината не е проникнала през него. Оттук излиза, че тъмнината не съществува. Така ли е всъщност? В Природата тъмнината съществува като сила. Тази сила се проявява във вид на лъчи, които, за отличие от светлинните лъчи, ние наричаме лъчи на тъмнината. Когато лъчите на Светлината не се проявяват, тогава настъпват лъчите на тъмнината. Тия лъчи произвеждат в човека свиване, сгъстяване на материята, вследствие на което в него се пораждат ред отрицателни чувства, като омраза, завист, злоба, лукавство, лицемерие и т.н.

Следователно всички грехове на хората се дължат на лъчите на тъмнината или на тъй наречените *черни лъчи* в Природата. Човек греши, когато попадне под влиянието на черните лъчи. Който попадне под влиянието на тези лъчи, той носи вече техните признаци. Както лъчите

на Светлината или белите лъчи имат свои специфични белези, така и черните лъчи имат свои специфични белези. Едните и другите лъчи взаимно се преплитат, като образуват два триъгълника: единият – с върха нагоре, а другият – с върха надолу. Белите лъчи имат възходящо направление, а черните – низходящо *(Фигура 1)*. Белите лъчи образуват триъгълника *ABC*, а черните – триъгълника $A_1B_1C_1$. Тези триъгълници представляват същевременно спектри на бялата и на черната Светлина. Спектърът на белите лъчи съгражда, твори, той носи Живот в себе си; спектърът на черните лъчи разрушава, унищожава, той носи смърт в себе си. По това именно окултистите различават белите от черните лъчи.

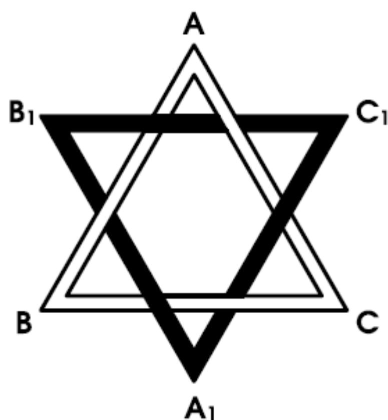

Фиг. 1

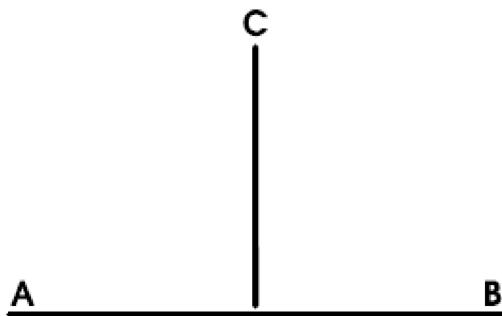

Фиг. 2

Много може да се говори за черните лъчи, но те не трябва да се пипат, защото са опасни. С тях могат да се занимават само силните, мъдрите и добрите хора. Колкото по-малко се говори за злото, толкова по-добре. Като окултни ученици вие трябва да говорите за положителните неща в Живота, а не за отрицателните. Когато умът, сърцето и волята ви укрепнат, тогава можете да изучавате спектъра на черните лъчи. Грешникът познава тъмнината, няма защо специално да я изучава. Той гледа на нещата особено: каквото види, иска да го обсеби, да го задържи за себе си. Ето защо, ако по някакъв начин попаднете в областта на черните лъчи, вие веднага трябва да реагирате срещу тях, да не се оставяте да ви погълнат.

Как може човек да реагира на черните лъчи? За да реагира на тия лъчи, той трябва да измени посоката на своето движение. Допуснете, че две живи същества *А* и *В* се движат по един и същ път, като образуват правата линия *АВ*. Тази линия представлява посоката или пътят, по който черните лъчи се движат. Щом попаднете на този път, веднага трябва да вземете направление нагоре по перпендикуляра *С*, за да се освободите от тяхното влияние. Това значи човек да реагира на влиянието на черните лъчи. Човек трябва да се движи по перпендикуляра *С*, но когато има смисъл. Тогава има защо да изменя посоката на своето движение. Например, четете философските идеи на някой философ, който е образувал пътя *АВ*; дойде някой при вас и започва да оспорва тия идеи. Вие веднага излизате срещу него и започвате да защитавате възгледите на този философ – вие излизате от правата *АВ* и вземате положението *С*. Ваши ли са идеите, които защитавате? Това са чужди идеи, които сте отхранили в себе си като кукувичи яйца и се борите за тях. Обаче вие не знаете дали тези идеи са прави. Ако не са прави, скоро ще напуснете положението *С* на перпендикуляра и ще слезете пак по правата линия *АВ*. За всеки даден случай човек трябва да знае коя идея е негова и коя – чужда.

Съвременните хора защитават идеята, че Бог съществува в света, без да се запитват тяхна ли е тази идея или им е наложена отвън. Те са слушали за Бога от майка си, от баща си, от проповедници, но тази идея не е тяхна, тя не е изникнала от дълбочината на тяхната душа. И затова, както днес поддържат идеята за съществуването на Бога, така утре могат да я отрекат. Докато тази идея им е наложена отвън те се намират в положението *С* на перпендикуляра. Имат ли те Любов към Бога, познават ли Го, реално същество ли е Той за тях? Ако Бог е някаква Реалност за тях, какво е отношението им към Него? Ако хората имаха отношение към Бога, първата им проява щеше да бъде Любовта. Значи Любовта е първото отношение, първата допирна точка с Абсолютната реалност, т.е. с Безграничното, Вечното начало на Живота. Втората допирна точка е Мъдростта, а третата – Истината. Когато човек намери тези три допирни точки в себе си, той се самоопределя по отношение на Абсолютната реалност като мислеща душа.

И тъй, щом намерите първата допирна точка до Великото начало, вие придобивате Живот, движение; щом намерите втората допирна точка, вие придобивате Светлина и Знание – условия за развиване на вашия ум; щом намерите третата допирна точка, вие придобивате Свободата си – първото условие за развиване на волята. Който няма Истината в себе си, той е човек без воля; който няма Мъдростта в себе си, той е човек без ум; който няма Любовта в себе си, той е човек без сърце, без Живот. Значи изгуби ли Любовта си, човек е изложен на смърт; изгуби ли Мъдростта си, човек е изложен на оглупяване – той постепенно слиза в ада, в живота на сенките; който изгуби Истината, той става играчка и посмешище на хората. Тъй щото, само онзи може да каже, че познава Бога, който при първото си докосване до Него е придобил Живота, при второто си докосване е придобил Знание и Светлина, а при третото си докосване е придобил Свобода, която дава направление и импулс на волята.

Животът почива върху тия три положения. Който не вярва, той трябва да излезе да се състезава с оня, който е опитал и преживял тия неща. Мъртвият отрича Живота; турям ръката си върху главата му и той оживява. Питам го: „Вярваш ли сега в Живота?“ – „Вярвам.“ Глупавият отрича Знанието и Мъдростта; турям ръката си върху главата му и той поумнява. – „Вярваш ли сега в Мъдростта? – „Вярвам.“ Срещам най-после онзи, който е станал посмешище на хората; турям ръката си върху главата му и волята в него се проявява, започва да го стимулира към дейност. – „Вярваш ли сега в Истината?“ – „Вярвам.“ Какви по-силни доказателства от тия могат да се дадат? Едно време гарги грачеха около вас, като около мъртви трупове, но откак Любовта положи ръката си върху вашите глави, всички гарги се разбягаха. Сега вие имате в себе си Живот, Светлина и Свобода – това са силите, с които окултната наука работи и разрешава въпросите. Тя не води от причини към следствия и от следствия към причини, но води от причини към причини и от следствия към следствия. Запита ли ме някой дали съществува Бог, или не, няма защо да му доказвам това на теория, но турям ръката си на главата му – ако придобие Живот в себе си, въпросът е разрешен.

Сега, да дойдем до съзнанието, до Първичния живот. Щом дойдем до този Живот, ние ще защитаваме всичко онова, което е първично. Някои философи вземат копирани идеи, вследствие на което техните теории водят към заблуждения. Ние защитаваме само такива идеи, които имат Божествен произход, защото носят нещо ценно за нашето съзнание. Такова нещо представлява триъгълникът *ABC*, с който изразяваме белите лъчи на Светлината. Този триъгълник трябва да оживее у вас, да се свържете с него. Ако това не стане, вие ще имате само картина на този триъгълник, която ще бъде изключително теория, но не нещо изпитано и преживяно.

Какво ще кажете, например, за успоредните линии? Какво означават успоредните линии? Те означават посока на движение между две разумни същества. Значи, когато две разумни същества се движат, те всякога образуват помежду си две успоредни линии – това показва, че те се разбират. Най-малкото отклонение от този път показва, че в отношенията им е настанала някаква дисхармония. Казвате: „Не трябва ли хората да се приближават помежду си?“ Да се приближиш към някого, подразбира приближаване към целта, която той преследва, а не приближаване по разстояние. Да се приближават хората към целта, която преследват, подразбира примиряване на противоречията в техния живот. Да се приближават по разстояние, това значи да се натъкват на нови противоречия. Вижте на какви грамадни разстояния се намират слънчевите системи една от друга. За да не стане сблъскване между една и друга слънчева система, Природата ги е поставила на такива разстояния, че всяка система да се движи свободно в своя път. На същото основание и човешкият Дух е свободен, смел и решителен, докато има на разположение голямо пространство, в което може да се развива. Почне ли това пространство да се стеснява, духът започва да губи своята смелост и решителност.

Мнозина говорят за близост между хората; те трябва да разберат какво значи близост в прав смисъл на думата. Между хората може да съществува само идейна близост по закона на Любовта, Мъдростта и Истината. Всяка близост, вън от тези три закона, създава най-големите противоречия и нещастия за хората. Нещастията на съвременните хора се дължат на грешката, която Космическият човек е направил в миналото: той е изкривил своя път, нарушил е правите отношения между Бога и себе си. Днес трябва да дойдат нови учени, нови философи и поети, за да научат хората да живеят право, да ги върнат в правия път. Правият път е пътят към Бога. Ще кажете, че вие обичате само едного. Ако под думата *едного* разбирате Единния, Безграничния,

идеята ви е права, понеже Той включва в себе си всички същества. – „Обичаш ли и мене?“ Щом някой ви зададе този въпрос, той вече внася злото в себе си. Защото веднъж обикнали Единния, вие не можете да не обичате всички, понеже Той съдържа в себе си всички части. Той е Цялото, а всички останали същества са Неговите части. Пазете се да не изпаднете в положението на ония, които за обект на любовта си вземат само една част и забравят Цялото. Майката казва: „Обичам само детето си“, дъщерята казва: „Обичам само баща си и майка си“, друг някой казва: „Обичам само приятеля си.“ Какво прави Природата в такива случаи? Тя взема детето на майката, взема бащата и майката на дъщерята, взема приятеля на някого и по този начин ги заставя да мислят, да разберат, че са на крив път. Те могат да обичат частите, но първо трябва да обичат Цялото, което включва в себе си всички части.

Питам какво придава човек с Любовта си? Какво придавате вие на онзи, когото обичате? Когато Слънцето обича дърветата, то им дава импулс да растат, да цъфтят и плод да връзват. Какво дава човек на човека, като го обича? Кара го да се движи, да пада, да става. Каква любов е тази, която кара човек да пада и става? Това не е Любов. Любов, която разваля човека, не е истинска, не е Божествена Любов. Ще каже някой, че ви обича, и ще гледа как да вземе нещо от вас – днес ще вземе хиляда лева, утре ще вземе хиляда лева, докато цял ви заложи. Това не е Любов. Ако обичаш приятеля си, кажи: „В името на своя приятел аз обичам всички живи същества без разлика.“ Това е свещено правило. Кажеш ли, че не обичаш всички, ти отваряш в себе си врата за злото, врата за твоето падане.

Като ви давам това свещено правило, аз ви предупреждавам да не се подхлъзвате, да не изпадате в погрешки. Ако сте попаднали вече в някаква погрешка, гледайте да я изправите. Всякога помнете: човек може да обича само Едного, само Бога; дойдете ли до хората, вие трябва да

обичате всички. Нека това правило стане за вас закон, а не само идея. Правете ред опити и упражнения в лицето на Бога да обичате всички и в лицето на едного да обичате пак всички. Наблюдавайте се и вижте каква е разликата, когато обичате Бога и когато обичате само един човек. В първия случай ще усетите необикновена пълнота и разширение по ум, по сърце и ще почувствате Бога в себе си тъй близък и познат, като че сте Го виждали. Във втория случай, макар вашият любим човек да е пред лицето ви, вие ще се почувствате празни, като че никога не сте го виждали. В Божествената книга, в широката Природа той едва ли би представлявал малка запетая в някое предложение*.

Правете дълбоки психологически наблюдения върху себе си, за да придобиете нужното смирение, да се съзнаете като малки запетаи във великата книга на Живота. – „Как, запетая да съм? Аз съм Син Божий." – Имаш ли синовни отношения към Бога? Всеки сам трябва да си зададе този въпрос. При това той трябва да знае кой син е по брой – първи, втори, трети, четвърти, десети и т.н. Има първороден Син на Бога, има и последнороден. Българите наричат последното дете в семейството изтърсак. Следователно човек трябва да знае какво място заема във великата книга на Живота, да има ясна представа за своето положение.

Сега, тия идеи са необходими за обновяването на вашето сърце и на вашия ум, за опресняване на вашите схващания. Без тези идеи вие съвсем ще издребнеете. Кога издребнява човек? Когато няма храна, с която да се храни. Идете в село и вижте какво значи издребняване. Виждате една квачка с петнадесет-двадесет малки пиленца – всички пиленца обикалят около майка си, намират си храна. Най-малкото от тях, което последно се е излюпило, все не може да се добере до храната – тъкмо види едно зрънце и се запъти към него, другите пиленца го изпреварват и то остава на последен план. Като не може да се храни достатъчно, това пиленце остава най-слабо, най-немощно, едва крета.

Другите стават едри, силни, а то се движи между тях като чуждо пиленце. Всяко пиленце гледа добре да се нахрани, без да мисли за своето братче, че е гладно, слабичко. Кой как погледне на него, смее се, че е много дребничко, много издребняло. Същото нещо става и в класовете между учениците. Всеки ученик иска да се развие, да стане голям, велик и не мисли за брата си, че едва крета, че не може да си намери храна. За всяко живо същество Природата е предвидила специфичен дял. Следователно всеки има право само на своя дял, но не и на дела на брата си. Никой няма право да спъва себе си, никой няма право да спъва и другите. Който се опита да спъне брат си, и него ще спънат – все ще се намери някой по-силен от него, който да го спъне.

Едно се иска от вас: никакво лицемерие, абсолютно никаква лъжа! При всяка своя мисъл, при всяко чувство и действие давайте си отчет какви са отношенията ви към Бога, към ближния ви и към себе си. Правете вътрешен анализ на всичко, което минава през вас. Този анализ е нужен за самите вас, а не за другите. Що се отнася до Съществата, които следят кармата на човека, те не се интересуват от вашия анализ. Те само следят всички ваши външни и вътрешни прояви и отбелязват, пишат сегашния и бъдещия ви живот. Сегашният и миналият ви живот определят вашия бъдещ живот. Тия същества са много строги, те не пропущат нищо от вашия живот. Те изваждат лентата на миналите ви животи, развиват я и в най-малки подробности преглеждат формите, през които сте минали. Те следят вашите прояви и определят условията на бъдещия ви живот. Сега е време на ликвидация с кармата. Казвате: „Как, аз да призная греховете и престъпленията си! Не съм съгласен с това.“ Не, ще признаеш всички свои погрешки и грехове, ще се изповядаш и така ще ликвидираш с кармата си. Ако днес не искаш да ликвидираш, утре, в бъдещия живот, ще сториш това. За предпочитане е обаче още днес

да ликвидираш – по-добре днес, отколкото утре. По-добре сами да се съдите, сами да изправите погрешката си, отколкото други да ви съдят и да изправят погрешката ви. Щом съзнаете погрешката си, веднага я изправете. Само при тези условия благородното и възвишеното у вас ще може да се прояви.

Сега, вие искате да поставите здрава основа на вашия Живот и върху нея да градите. Какъв градеж е този, в който камъните са песъчливи, гредите – изгнили, гвоздеите – ръждясали? Никакъв градеж не е това. Няма да мине много време и вие ще бъдете затиснати под вашата къща. Значи основата на вашата къща трябва да бъде от здрав и солиден материал. Не се самозалъгвайте да мислите, че не е важно какъв материал ще имате, но важно е материал да имате. Не е така, при съграждането на вашия живот не е толкова важно количеството на необходимия материал, колкото неговото качество. Като направи някаква погрешка, някой казва: „Няма нищо, ще мине.“ Да, лесно е да се каже така, но понякога погрешката не минава, лесно не се изправя.

Често децата си правят различни смешки, забавляват се. Те вземат един конец и на него нанизват няколко царевични зърна; като видят някоя кокошка, те подхвърлят конеца към нея, дават ѝ да си хапне царевица. Кокошката се хвърля към царевицата, клъвне я, но не може да я глътне. Децата държат конеца в ръката си и играят с кокошката. Тя пак подскочи да клъвне зрънцето, но не може да го глътне – чуди се кокошката защо не може да глътне царевицата. И на вас казвам: преди да клъвнете зрънцето, погледнете първо не е ли нанизано на конец. Ако е нанизано на конец, не трябва да го гълтате. Глътнете ли го, ще се намерите в положението на кокошката – ще скачате, ще гълтате, но нищо няма да придобиете.

Сега, като ученици трябва да бъдете внимателни, да използвате знанието, което ви се дава. Това знание е необходимо, за да решавате

правилно задачите и мъчнотиите на своя живот. Мъчнотии, изпитания ще ви се дадат, но правилно трябва да ги решавате. Така трябва да ги решавате, че да бъдете за пример на обкръжаващите. Хората от света трябва да видят в лицето на всеки едного от вас образец на човек без лицемерие и лъжа, човек на дела, а не на думи. Веднъж влезли в Школата, вашата задача е да се справите с кармата си, да се освободите от всички свои кармични връзки, правилно да се развържете.

Ако погледнете на човека с окото на ясновидеца, той представлява следната картина: в средата е човекът, а от него излизат множество нишки, които го държат вързан. Тези нишки са като лъчи на Слънцето. Задачата му като ученик в Школата се заключава в това, постепенно да къса тия нишки една след друга. Като скъса и последната нишка, той е съвършено свободен, може да разполага с живота си както намира за добре. Докато е свързан с тия нишки, човек постоянно се усеща спънат: иска да мисли – не може, иска да чувства – не може, иска свободно да прояви волята си – пак не може. Иска да къса тия връзки – не може. Защо? Той не знае законите как да ги къса. Той не може сам да ги реже; вземе ножиците, рече да ги отреже, но страхът му казва: „Не късай конците, опасна работа е тази!“ Като знаете това, ще се молите, ще правите усилия – ще късате внимателно нишка след нишка, докато един ден отрежете последната нишка и се почувствате човек със свободна мисъл, със свободни чувства и свободни действия. Това значи да изработи човек в себе си диамантена воля.

Сегашният ви живот, както и условията, при които живеете, не трябва да ви смущават. Те не могат да ви спънат в развитието ви. Решите ли веднъж да късате връзките си, ще видите, че веднага ще ви отворят нов път. Така ще разберете, че всичко в света е разумно. Като се освободите от всички връзки на миналото, ще бъдете свободни, ще станете истински ученици. Ученикът не трябва да бъде

посредствен, но свободен, независим от условията. Окултната Школа има предвид да приготви ученици, хора за бъдещата раса. Ученикът може да криволичи в пътя си, да върви надясно и наляво, но винаги право към целта.

Сега на всички предстои да решите един от важните въпроси: *To be, or not to be*, да съм или да не съм, т.е. да съм роб или да съм свободен. Това значи: да служим на необходимостта или на Свободата. Думата *свобода* значи пробуждане, служене на Духа. Законът на необходимостта означава закон на първичната проява на Битието. В Школата ще ви дадат следните задачи: в продължение на цяла година да не помислите нищо лошо, да не отправите към никого едно лошо чувство и да не извършите нито едно лошо действие; отношенията ви през цялата година да бъдат най-благородни, да почиват на взаимно уважение и почитание. Апостол Павел е казал: „Надпреварвайте се в отдаване почит един на друг." По този начин вие ще поставите здрава основа в живота си за разрешаване на задачите си правилно, чрез висшата математика. Няма мъчнотия в Живота, която ученикът да не може да реши. Достатъчно е да насочи срещу нея своята губерка, нагрята до тридесет и пет милиона градуса, за да я стопи. Няма препятствие, няма мъчнотия, която може да издържи срещу тази губерка. Пред тази губерка всички спънки, били те от физически, сърдечен или умствен характер, отстъпват. Щом се справи с всички препятствия, в душата на ученика настъпва Абсолютен мир. Той влиза вече в Причинния свят, в света на Абсолютната свобода, дето Истината царува. Гответе се сега да придобиете в себе си силата на тази губерка, че накъдето я насочите, да произведе нужния ефект. От върха на тази игла всичко може да излезе.

Като слушате да се говори за тази губерка, вижда ви се малко противоречиво. За онзи, който не знае нещата, действително

съществува някакво противоречие, но за онзи, който знае и разбира нещата, никакво противоречие не съществува. Например, за невежия е голямо противоречие фактът, че ако през тялото на човека прекарат ток от две хиляди волта, той умира. Обаче, ако през тялото му прекарат ток от двадесет хиляди-петдесет хиляди волта, не само че не умира, но той се пречиства и обновява. За учения обаче това не е противоречие, той знае причината за това неблагоприятно въздействие на слабия волтаж върху човека и за благоприятното въздействие на силния волтаж. Такова нещо представлява Божествената топлина, която излиза от губерката на Любовта – когото бодне тази губерка, ще го обнови и пречисти. Всички ще минете през тази губерка, през тази тясна врата – няма да остане човек в света, когото тя да не засегне. Въпросът е само на време. Казано е в Писанието, че всичко ще мине през огън. Това подразбира Божествения огън, от който всичко се запалва и топи без да изгаря.

И тъй, за да минете благополучно през Божествения огън, вие трябва да имате чисти мисли, чувства и действия. Какво по-голямо блаженство за човека от това? Христос е казал: „Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога“, „Блажени кротките, защото те ще наследят земята“. Да наследите Земята, това значи да влезете в Царството Божие, в царството на Любовта. Любовта не седи в противоречията на Живота. Любовта е идеал, към който всеки се стреми. Тя има грижа за всички, на всички изобилно дава. Любовта е грънчарят, който прави своите форми, като ги излива в стройни и красиви фигури. Грънчар приготвя пръст за грънците, но дойде дъжд и я измие; това е нещастие за него. Той може да е омесил пръстта, но дъждът я отнася – това е по-голямо нещастие. Той може да е изработил формите си, но дъждът пак ги отнася – нещастието е още по-голямо. Обаче, ако грънчарят е успял да опече грънците си и след това дойде бурята и дъждът и ги изпотроши, нещастието му е много

голямо. Какво трябва да направи грънчарят, за да не го сполетява такова голямо нещастие? Той трябва да раздава готовите грънци. Щом грънците се опекат, трябва да се разпределят правилно между хората, да се ползват от тях. Реално е само това, което може да се приложи и да задоволи всички хора. Нашите мисли, чувства и желания трябва да се приложат, че и ние да бъдем доволни, и обкръжаващите да бъдат доволни. Този е идеалът, към който всички трябва да се стремите. В Школата се дават методи за реализиране на този идеал.

Главната задача на учениците е да реализират Любовта към Единния, т.е. Любовта към всички. Сега, за една седмица ще ви дам следното упражнение: всяка вечер, като си лягате, мислете по две минути върху Любовта към Единния, когото не познавате. Като размишлявате за Бога, представете си Го като център, от който Животът излиза. После мислено си представете една малка буболечица и отправете към нея Любовта си, като към същество, излязло от Единния. Това е контрастно положение, но вие ще разберете идеята за Бога, за Неговото величие, за всичко, каквото Той е създал в Битието, само при Любовта, която можете да отправите към Великото и към малкото. Колкото малки и да са някои форми, в които Животът тече, те са пълни със съдържание. Великият, Единният е вложил своята мисъл и в тях.

Сега да направим упражнението всички заедно. Първата минута ще мислите за Бога, а втората – за някоя малка, микроскопическа мушица, като проява на Божията мисъл.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

22-ра лекция от Учителя, държана на 21 март 1923 г., София.

НАЙ-ДОБРИЯТ МЕТОД В ПРИРОДАТА ЗА ЧОВЕКА

Учителят, поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.[5]“

Едно кратко размишление.

Прочетоха се резюметата на пета и шеста лекции от миналата година.

Ще пишете върху темите: „Ползата от съня“ (XIV). „Разликата между съзнанието и самосъзнанието“ (XV), „Разлика между подсъзнанието и свръхсъзнанието“ (XVI). Три теми ще имате.

Сега често се говори за време и пространство. Какво е предназначението на времето в живота? То просто хроникира, отбелязва всички ония прояви, които стават. Например известна работа, в съзнанието която е станала, колко време е отнела, колко време е продължила. И природата си има свой часовник. Да кажем, някоя работа продължила шест минути или шейсет минути.

Пространството е една книга, в която се хроникират всички тия резултати, които стават в нашето съзнание. То е книга в природата, в която се пише целият живот.

C^M

A^n —————— B^m

[5] Тази лекция е по пълни стенографски записки. В каталога на Е. Андреева е наименувана „Най-добрият метод“.

Фиг. 1

Да допуснем, че вашето съзнание се явява като една малка точка, в пространството като точка $C^м$. Сега вие мислите или умът ви е съсредоточен вътре. Какво нещо е време? Действията се хроникират.

Сега не считайте времето и пространството извън вашия живот. Когато вие мислите само за резултатите, да кажем, вие очаквате някой ваш приятел да дойде, вие чакате ден, два, три, постоянно се безпокоите и в туй положение вие сте цяло време – вашият ум е зает само с мисълта, кога ще дойде вашият приятел. Безпокоите се. Обяснете ми защо се безпокоите. Дали ще дойде, или не. Очаквате вашия приятел с безпокойство, има един трепет. Виждате, че има още време, но казвате: „Може да е закъснял." Туряте часовника, мислите, че е закъснял. Защо се безпокоите? Защото нямате равновесие. Нищо повече. Безпокойствието в природата показва нямане на равновесие вътре в ума, сърцето и волята на човека. Вие не сте схванали онзи велик закон, че нещата в природата са точно определени. Тя е разумна и е отмерила всичките действия, и е определила дали вашият приятел ще дойде, или не.

Добре, сега да допуснем другото. Вашият приятел е обещал, че ще дойде на гости, но не идва. Може ли вие да обясните защо той не е дошъл? Може, кармически. Ще кажете, че някога в миналото вие сте му дали обещание или в този живот, или в някой друг живот, не сте изпълнили вашето обещание и туй негово обещание съответства на вашето. Следователно и той обещал, както и вие, има връзка, и той не идва. Щом не дойде вашият приятел, вие трябва да намерите една погрешка в себе си, нищо повече. Не е дошъл вашият приятел, вие ще кажете: той е непостоянен, той не седи на думата си и т.н. Но тия неща ги е казал и той спрямо вас и вие не сте нищо друго, освен един отглас на неговите мисли.

Питам сега: ако аз в гората повторя една мисъл, произнеса я звучно, дам ѝ живот и тази мисъл се върне към мене, от нейното ехо какво придобивам аз? Ако кажа: „Горо ле, горо зелена, водо ле, водо студена", какво придобивам сега? Принасям ли нещо, ако кажа този стих? Какво създавам и какво принасям вътре в живота? И тогава що е ехо в природата? Що е отзвук в природата?

Може да се спреш и да кажеш: „Ти си много добър човек." Има ли смисъл? Ти някому говориш, не го виждаш. Ти му казваш: „Ти си много добър човек." И той ти казва: „Ти си много добър човек." Ти го хвалиш и той те хвали. Ако кажеш: „Ти си добър", ехото дойде при тебе, имат ли един и същ смисъл? Геометрически как сядат, имат ли една и съща поза?

Представете си, че вие сте обърнати на изток и произнесете нещо, ехото в каква посока ще се върне? Обратно към запад. Значи отговорът на вашето ехо ще бъде в точно противоположна посока. Сега, какъв е смисълът на ехото? Мислили ли сте върху това? Ако вие произнесете една дума и тя ви даде ехо, тази дума кармически от миналото ли е, имате ли някакво възпоменание към нея? Ами че как се ражда това ехо?

Добре, аз ще ви задам същия въпрос. Ако във вас се заражда желание да имате едно огледало да се огледате и получите едно отражение на себе си, кои са подбудителните причини? То е пак ехо, отражение. Ехо наричаме отражението на словесната реч, звука, а „отражение" в тесен смисъл – отражението на вашия образ в огледалото. В туй о гледало в минатото кармически имате ли задължение? Ама как е свързано? Как е възможно туй, което нямаше никакво задължение, да съществува без причина? Значи без причина стават нещата. Ама подбудителната причина коя е, да искате да се огледате? („*Да имаме понятие за своя образ, за да знаем себе си.*")

Понятие? Защо? Тогава значи, ако с едно виждане в огледалото може да познаете себе си, онзи въпрос – познай себе си – е разрешен вече.

И тъй, казват: „Природата, като дошла и се огледала, създала сегашния свят, за да се види.“ Казвате сегашният свят е едно отражение на реалния свят. А кой е реалният свят? („*Божественият.*“) Тъй. Де се намира той? Та може да си послужим с тази линия. Ако реалният свят е $\mathbf{A}^{n}$ отражението къде ще бъде? $\mathbf{B}^{m}$ нали. Добре, ако реалният свят е в $\mathbf{B}^{m}$, отражението ще бъде $\mathbf{A}^{n}$. Добре, резултатите ще бъдат ли едни и същи? Не.

Какво беше заглавието на лекцията? „Най-добрият метод на природата за човека“. Добре. Следователно туй съзнание, $\mathbf{C}^{\mathrm{M}}$, на човека в природата, е точно определено. То не може да се яви когато и да е. На него е определен денят, определена е годината, определен е месецът, определена е седмицата, определен е часът, определена е минутата, определена е секундата и терцата. Туй съзнание трябва да се яви точно в дадения момент на мястото си.

Много пъти нещастията в живота се раждат от това, че едно съзнание е направило едно малко отклонение в своето проявление. Колкото съзнанието е по-съвършено, толкоз повече то спазва законите на природата и следователно животът на човек с такова съзнание е по-хармоничен в неговото въплъщение. Зависи от точността. Ако той спази времето, което е дадено, яви се точно на времето, всичките му работи ще следват по същия закон. И тогава аз мога всекиго да изпитам, всеки може да познае дали неговото съзнание се е появило точно на своето време, или не. Как? Много лесно. Такава лесна работа е.

Първия опит аз ви давам: сверяваме си часовниците точно, като ученици. Казвам ви: „Вие ще бъдете на Витоша точно в четири часа [без] трийсет и две минути, пет секунди и четири терци.“ Аз гледам сега за терците нямаме показано в часовника. Туряме нула за тях – 0.

За минутите и секундите имаме. Четири часа, трийсет и две минути, пет секунди и нула терци. Да кажем, закъснеете само пет секунди и трийсет и две минути, идвате точно в четири часа. Аз зная колко погрешки ще направите. Имате едно голямо отклонение, следователно на вас не може да се разчита. Не само не може да се разчита, но и вие сами на себе си не може да разчитате. Тогава, ако например вие направите такова отклонение, трийсет и две минути дойдете, а закъснеете само пет секунди, тогава спънките в живота ви ще бъдат по-малко. Закъснял си с трийсет и две минути – те ще бъдат по-големи. Изпуснете и четири часа, дойдете в пет или в шест, вече тогава вие ще се извинявате, няма да кажете истината. В света вашият въпрос е разрешен. Ако изпуснете цял час, вие ще бъдете един човек само на нещастия, само камъни ще трошите и нищо няма да вършите. Ако изпуснете трийсет и две минути, вие ще мязате на човек, който е ял, пил и не е довършил всичките неща. Ако изпуснете пет секунди, то е човек, който е приготвил почвата си, но не е успял нищо да посади и тъй ще си замине от този свят. Добре.

В проявяването на туй съзнание вие може да изправите всички тези погрешки, защото съзнанието се преражда всеки седем години. Следователно, ако вие при първото си проявяване на вашето съзнание пропуснали сте времето, после – във второто прераждане в този живот, може да поправите погрешката си. След седем години съзнанието се пробужда у вас, преражда се. Към четиринайсетата година [*пак се преражда*]. Към двайсет и първата година пак има прераждане. Към двайсет и осем години пак има друго прераждане, към трийсет и пет години има друго прераждане на съзнанието ви.

И тъй, може в този период вие да изправите, ако искате, вашите погрешки. Непременно трябва да бъдете точни. Най-първото нещо – за един окултен ученик се изисква той да бъде точен на онова, което обещае в себе си и на другите. То е правило. Ще обещаеш в четири

часа – в четири, в четири и половина – в четири и половина часа, ни минута по-рано, ни минута по-късно. Ще фиксирате вашата мисъл да бъдете точни в четири и половина часа, нищо повече. И няма да правите никакво извинение: „Да. може у елов но.“ Каквото и да стане, трябва да се стремите да изпълните обещанията. Силата на волята в това седи. Няма да кажете: „Няма нищо, че с една минута съм закъснял.“ Една минута решава целия въпрос. Ако в обещанието не спазите една минута, може да изгубите всичко. Една минута ако идете по-рано, пак може да стане някаква катастрофа.

Природата не обича нито по-рано, нито по-късно. Нещата, които стават по-рано, са недоносчета, недозрели, а нещата, които стават по-късно от определеното време, са гнилота в живота. Тъй е сега.

Аз забелязвам във всинца ви, в учениците, един голям недостатък: вие не сте точни на вашите дадени идеи. На обещанията си не сте точни и във вас има голямо своенравие. Но природата троши главите, краката, ръцете на всички, които са своенравни. Ако вие не внимавате, ще строши и вашите. В нея церемонии няма.

Сега, в живота който и да е дошъл, той трябва да спазва абсолютно този ред в природата. Безпощадна е тя, разбирате. И всякога ще имате едно побуждение. Ако вие дадете известно обещание, най-малко ще имате три побуждения, да ви предупредят да станете. Ще каже: „Хайде, стани и тръгни.“ Едно силно побуждение. Ти кажеш: „Чакай, не съм закъснял.“ След две-три минути дойде второ побуждение: „Стани и тръгни!“ Кажеш: „Ама още не съм доспал. Слънцето не е изгряло.“ Дойде трето побуждение. „Чакай, обущата ми не са закърпени.“ Щом дадеш обещание, нито обуща, нито шапка ще гледаш – имаш, нямаш, ще изпълниш обещанието. Ако нямаш обуща, бос ще идеш; ако нямаш палто, без палто ще идеш. „Как без палто!“ Ами ти с палтото ли се роди? Ще кажеш: „Как

без шапка!“ Вие с шапка ли се родихте? Без палто се родихте, без шапка, без обуща се родихте.

За предпочитане е да идеш и да бъдеш честен на своето обещание. Ти изгубваш великата съдба на живота – една съдба, която ще бъде важна не само за един живот. Може едно обещание да решава съдбата за хиляди животи. Може такива съчетания да има, да е толкоз важна [*работата*], че тогава, когато казва: „Стани!“, ние трябва да станем. За да дойде един от тези велики напреднали духове и да ти казва „стани“, значи работата е много важна.

Следователно ще внимавате дълбоко на ония ваши побуждения, да знаете да не прегрешавате вътре в себе си.

Всичките престъпления в живота произтичат от неточността в живота. Може да направите известен опит. Идете на гости на един ваш приятел и кажете на себе си: „Аз ще стоя у приятеля си до четири часа.“ Ти идеш в два часа и кажеш, че ще стоиш до четири часа. Не спазиш ли туй правило, ако ти останеш по-късно от четири часа, непременно всичко ще се развали. Кажеш до четири часа, до четири часа да стоиш. Дойде побуждението – стани. Сега, каквото и да ти предлага, ти ще кажеш: „Имам важна работа, трябва да си вървя“, нищо повече. Следователно първото нещо – от вас се изисква абсолютна точност в изпълнението на своите обещания. Ученикът трябва да бъде съвършено точен. Греховете ви в света, това е неточност. Всичките престъпления тогава се вършат. Всякога се вършат престъпления вечерно време, само в тъмнина се вършат, не денем. Всякога кражби, убийства стават само в тъмнина. А в тъмнината точност не може да има. Ти в тъмнината не може да определиш какъв трябва да бъде пътят ти. А денем, при ясен ден, при светлина, ти напълно може да определиш пътя си и постъпките си. После, в тъмнината може ли да нарисуваш някоя картина, може ли да напишеш някое писмо? Значи всички ония възвишени и благородни

работи може да се извършат само в светлина. А точността е само проявление на светлината. Когато казвам, че трябва да бъдете точни, подразбирам да използвате светлината в нейното проявление.

Когато аз говоря за светлината, ще дам нова мисъл, която не е минавала през ума ви. Знаете ли каква е? Всеки един лъч, това е проектирано желание на едно възвишено същество. Следователно лъчът, който иде от слънцето, преминава в нас, произвежда едно действие на приятност. То е лъч, който иде от съзнанието на велико същество. Туй същество, което проектира този лъч във вашите очи, във вашия мозък, иска да има правилно отражение. Вие възприемете лъча и се обърнете към земята. Идете в кръчмата, седнете, пиете вино. Под думата „вино“ знаете ли аз какво подразбирам? Кражбата подразбира един непорядъчен живот, а виното подразбира безпорядъчни желания и мисли. Значи, когато туй същество проектира една възвишена мисъл, то е един слънчев лъч. Тия вибрирания на светлината, които постоянно идат към земята, към хората, към всички живи същества, са проектирани мисли, пожелания, чувства на велики същества. Светлината е проекция на мислите на великите същества. Те имат желание да повдигнат всичките хора, които са почти мъртви на земята.

Следователно, ако вие станете сутрин, ако първия лъч, който дойде във вас, ако вие се постараете да схванете каква е мисълта, която иде от този лъч, знаете ли каква мисъл ще дойде във вашия ум! Вие ще кажете: това са колебания на светлината. Светлината има колебания, но светлината носи живота в себе си. Но този живот може да го възприеме само онзи, в когото съзнанието е пробудено. Защо не във всяка почва може да растат растенията? Ако вие в един пепелищник посеете една семка, тя ще поникне ли? Ами ако я посеете в една варница? Хубаво, ако вашето вещество е варница, или ако вашето вещество мяза на един пепелищник, може ли да израсне

нещо добро? Хубаво, аз употребявам думата „варница“, тя на какво е емблема, може ли да разрешите? Аз няма да обяснявам, но на класа ще ви дам тема за следущия път, да видим, може ли да разгадаете. „Варница и пепелищник на какво са емблема“ (XVII) ще ви бъде за тема.

Сега значи съзнанието на всеки едного от вас в дадения момент трябва да бъде будно.

Аз ви привеждам един окултен закон – по никой друг начин вие не може да съградите вашия живот. Пристъпваме към един от важните закони. Ако вие знаете проявлението на вашето съзнание, какво е отклонението на пет секунди, трийсет и две минути и четири часа, вие ще знаете как да поправите вашите погрешки. Защото от туй отклонение се пораждат всичките бели в живота. А ако не знаете туй отклонение, няма да може да поправите вашите погрешки.

Знаете ли произхода на мързела? Мързелът на какво се дължи? Мързелът как е произлязъл в света? Мързелът, това е син или дъщеря на ония хора, които обичат да се удоволстват непорядъчно, които обичат да ядат и да пият, да прекарат живота си охолно, нищо повече. Като кажеш, че имаш мързел, ти носиш големи пороци. Мързелът е само резултат на хиляди грехове, сторени в миналото.

Значи, ако има $C^{м}$ някакъв мързел в съзнанието, мързел може да има в сърцето, в мислите. Обещал си да мислиш, имаш тема зададена, кажеш: „Днес не съм разположен. Утре, като стана в четири часа, ще я напиша.“ Ти седнеш, кажеш: „Не може днес да я напиша, вдъхновение нямам.“ Не, ще седнеш, ще кажеш: „Ще напиша темата, каквото и да стане.“ И ти ще напишеш темата. Само глупавият отлага, той е мързелив. Някой поет казва: „Днес нямам вдъхновение.“ Днес няма, пък утре ще има! Само глупавият отлага. Да се напише една тема, изискват се най-малко две предложения. Тема зададена – да направиш едно добро. И седнеш ти, почваш да опитваш. Ти казваш:

да направиш едно добро, значи да стимулираш сърцето си, ума си, да имаш силни мишци, силни крака. После, да си ял печена кокошка, половин кило винце да си изпит, да си се отспал хубаво. Няма какво да разправяш, тия са празни работи. Добро дело – имаш беден другар, той не е добре. Ще вземеш самуна, ще идеш, ще занесеш самуна, ще се свърши работата. Няма да питаш дали краката са здрави. Точно в четири часа ще вземеш хляба, ще го занесеш. Темата е отлично написана, свършена е много добре. А другото – мързелът, отлагането – то е позорно и нищо не се свършва.

Следователно ще наблюдавате вашето съзнание. Ако вие не наблюдавате себе си, то е първият закон, вие не постигате нищо. Вие имате добри желания, които искате да постигнете, но всичко зависи от вашето съзнание. Сега ще ви приведа един пример. Вие искате да постъпите в училище. Свършили сте вече четири отделения, станали сте на петнайсет години. Във вас се зароди желание да постъпите в прогимназия. Пресрочил си една година. Срещаш известни личности, дойде побуждението. Постъпите тази година. Вие имате условия, които са най-добри, защото тази година вие имате учител, който ще ви даде подтик. Вие казвате: „Идущата година." Идущата година дойде друг учител, по кармата той не хармонира с вас, ще ви дойдат неприятности, той ще ви изхвърли. Каквито мъчнотии имате, вие трябва да идете. Ако сте верен на закона, те ще ви съдействат – тия мъчнотии постепенно ще се премахнат. Във втория случай, макар да нямате мъчнотии, ще влезете без мъчнотии, но ще излезете с по-големи мъчнотии. В първия случай с мъчнотии ще влезете, но ще излезете без мъчнотии.

Следователно, ако вие започнете каквото и да е дело в света с мъчнотии, бъдете верни на вашето съзнание, не отлагайте. Точно, никакво отлагане! Всинца страдат само от отлагане. Започни една работа, но я свърши. Някой започне една работа, явят се мъчнотии, не

я довърши. Друг почне една работа добре, върви му, говори за окултизъм, това-онова, но в края на краищата ще остави всичко и ще се свърши. Започнеш ли една работа, каквото и да се случи, ти трябва да я свършиш.

Идеята е като Божествено семе, което трябва да се сее във вашите души точно навреме. Посеете ли тази свещена идея в себе си, вие ще бъдете точни, да я пазите. Вие тази идея ще я пазите дотогава, докогато тя израсне, докато стане самостоятелна, силна – дотогава ще я пазите. Ще я оградите хубаво. Няма да се отклонявате, да се отстранявате от нея. Една идея, две, три, четири – всички идеи ще ги посаждате точно навреме. Точни ще бъдете. Защото ще ви дам една задача на вас в класа.

Трябва да ви дам една задача, да опитам кой какво отклонение има. Ще ви кажа да дойдете в класа точно в седем и половина. Аз ще дойда пет минути преди вас, няма да ме знаете. И вие ще трябва да дойдете точно в седем и половина в класа. Знаете ли какво е точност? Да дойдете според часовника на вашето съзнание. Аз ще дойда преди вас, ще седна тук и ще започна да хроникирам, да отбелязвам кой кога ще дойде. Вие всинца няма да дойдете изведнъж, ще има дистанция между вас.

Значи вие всинца трябва да бъдете пунктом тук в седем и половина. Нали сте чели романа, онзи Филиас как е станал точен. Защо англичаните успяват в живота си? Това се дължи на тяхната точност. Англичанинът като каже, той е точно на времето. Той ще каже в четири – в четири. Той ще бъде точно навреме, нито минута по-рано, ни минута по-късно.

Първото нещо – вие ще турите точността. Туй правило искам да го запомните: точност, разбирате! После, ще ви дам второто правило. С туй правило ние ще направим едно упражнение. Точност. Добре, времето е точност. Тази картина ще я продължим друг път. Върху

тази тема всички ще мислите. Върху нея ще се съгради бъдещият ви живот – каквото излезе от вас според точността на вашето съзнание, как се е проявявало.

Природата има определено време за всички наши постъпки. За всичките ни постъпки е определено време. Лошите постъпки се намират между тях. За лошото в природата няма определено време. Всяка постъпка, която не е извършена навреме, то е престъпление. Всяко престъпление, това е отклонение от точността, отклонение от нейната точност. Що е престъпление? Едно дело, неизвършено на своето време, е престъпление.

И във всичко туй ще си турите за правило – когато вие срещнете една мъчнотия, трябва да я преодолеете. Решите ли вие да бъдете точни, веднага ще дойде леността и ще каже: „Почакай малко, има още време." Тя е като съветник. Туй е дете, родено от хиляди грехове, то ще ви каже: „Ние тази работа знаем. Почакай, има още малко време." Мързела ще го изгоните или няма да го слушате, ще затворите вратата за него.

Аз вземам мързела в много широк смисъл. Мързел има физически, сърдечен; има умствен, има причинен мързел. Най-опасното нещо е причинният мързел.

Но първото правило – спрете се върху точността. Турете тази идея, която е в този велик закон, точността. Ще видите каква реформа ще настане в живота ви. Бъдете точни.

Упражнение. Протегнете дясната ръка напред. Ще вложите принципа на точността във всичките си пръсти поотделно – в палеца, показалеца и т.н., напред и назад, по десет секунди за всеки пръст.

Това е едно приятно правило – правило за точността, върху което приятно може да се мисли, приятно да се действа, приятно да се разреши, понеже няма никаква спънка. Единствената спънка, то сте вие, абсолютно друга спънка няма.

Следователно ще кажете тъй: „Аз няма да спъвам себе си, нищо повече. Ще бъда точен.“ Защото, ако туй правило за точността вие не може да го разрешите, ние не може да пристъпим към изучаването на ония велики природни сили. Защото всяка една природна сила, която изучаваме или правим опит, изисква точност. Когато работим със силите на природата, изисква се точност и много голямо внимание, да не се пропусне нито една минута. Без тази точност може да се пропуснат много големи работи.

Първото нещо – ученикът трябва да бъде точен. Изисква се голямо внимание, да не пропусне ония правила, ония разпореждания, които природата е турила в действие. Навсякъде тя еднакво постъпва.

Туй правило, точността, е потребно за бъдеще. В него ще градите целия ваш живот. Вашето щастие и нещастие ще почива върху него

Едно кратко размишление.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

23-та лекция от Учителя, държана на 4 април 1923 г., София.

ЖИТЕНОТО ЗЪРНО

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.[6]*“*

Прочетоха се резюметата на седма и осма лекции от миналата година.

Прочетоха се десет теми от темата „Ползата от съня“ (XIV).

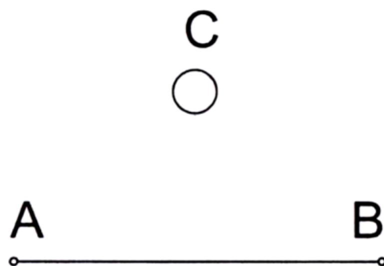

Фиг. 1

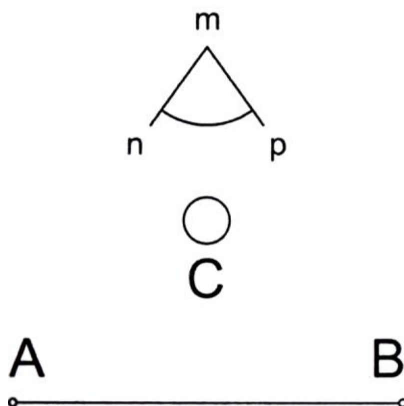

Фиг. 2

[6] Тази лекция е по пълни стенографски записки. В каталога на Е. Андреева е наименувана „Житно зърно“.

Да кажем, че това С е една семка (**Фиг. 1**). Това е един резултат, нали. Самият резултат в семката е скрит. Да допуснем, че вие имате една семка от череша или круша, или някое житено зърно, или някоя семка – жълъд от дъб или може да имате семката на някой друг плод. На скритите сили във всяка една семка трябва да им се дадат условия, за да се развият. И тогава семката върви – щом се турят тия сили. Колко елемента са необходими? За семката са потребни: почва – едно от условията.

Почвата АВ, това е пак един резултат. Това е известна материя, която е вече образувана. Тази материя, която не е завършила своята еволюция, е изостанала. Туй се наричат „спящите духове" в пространството. Тази семка ще вземе, ще преработи всичките тия духове. Или на научен език казано – спящите сили в природата, лежащи в спящо потенциално състояние, тази семка ще пробуди и ще ги превърне в кинетически.

Огряването, този ъгъл **nmp**, означава слънчевите лъчи, които падат върху семката (**Фиг. 2**). Това са условия на светлината. Тази светлина трябва непременно да се възприеме. Същата светлина носи със себе си и влага. Това са външните елементи, които спомагат на семката, за да може да се развива. Така имате едно движение на семката, разклонение.

Туй разклонение е към центъра на земята, О. След туй имате едно друго движение – нагоре.

Сега ще забележите, че между корените и клончетата има известно съответствие, подобие има, тоест на всеки един корен съответства едно съществуващо клонче: на голям корен съответства голям клон, на малко коренче – малък клон, на най-малко коренче – най-малко клонче. Така, когато съответстващото коренче изсъхне, изсъхва и клонът горе. Аналогия има.

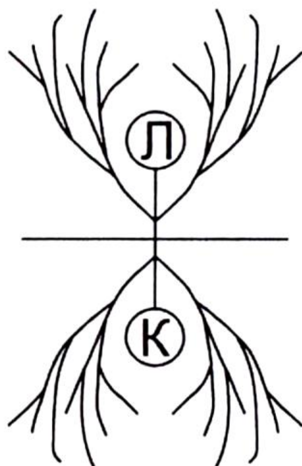

Фиг. 3

Сега, ако вземете и човека – той е създаден от две семки, или две семки са образували човека (**Фиг. 3**). Едната семка е произвела неговия мозък. Това са корените долу. В симпатичната нервна система има един друг мозък, ред от ганглии – стомашен мозък, друга една семка, на която клончетата ѝ вървят в тази посока нагоре. Той съответства на материалния свят. Човек черпи всичките сили, необходими за неговото сърце, оттам. А и симпатическата нервна система е повече заната с чувствата на човека.

Сега вие трябва да знаете да проучвате вашия мозък, да проучвате и вашата симпатическа нервна система. Има начини. Ние ще пристъпим към това проучване, това не е тъй лесно. За пример, ако вие възприемете някаква храна в стомаха си, ако я приемете, и някоя вибрация на тази храна не съответства на тия трептения на симпатическата нервна система, заражда се тягостно състояние в долната част на стомаха. Усещате някой път тежест долу. Това са тия вибрации от тази храна. Може да сте яли месна храна, сирене или кашкавал, или сушена риба и т.н. След като мине туй състояние, след като мине тази тягост – най-после, може да мине по един или друг

начин, може да вземете очистително, топла вода, разтривки, това-онова, може да ви мине, но няма да се избавите тъй лесно. След минаването, в слепите очи ще усещате едно напрежение, едно помрачаване. Значи – ония по-ефирни вещества са минали чрез нервната система в мозъка ви. След туй състояние се изисква пак друго очистително. Ден-два вие сте неразположени, ходите и целият свят ви е виноват. То е може би петнайсет-двайсет грама от хайвера, черен хайвер ако сте яли, или риба – и да е произвела цялата тази пертурбация вътре във вашия ум.

Сега, като ученици, едно правило ще пазите. Вие търсите най-лесния път. Аз съм казал и друг път: най-лесният път е най-мъчният. По-опасен път от лесния път няма. А най-безопасен път е най-мъчният път. Избирайте най-мъчното и всякога ще имате по-голяма сполука, отколкото ако изберете лесния път.

Сега допуснете, че това житено зърно, това семенце, търси лесния път. Ако то кажеше тъй: „Аз не искам дълбоко да спущам корени в земята. Аз искам само два-три сантиметра надолу. Не искам надолу да правя сондажи, десет метра да пусна корени. С такава работа аз не се занимавам, до такъв резултат аз не искам да отивам.“ Питам, какъв ще бъде резултатът на това растение? При най-малката суша то ще изсъхне. Това е право и за онези хора, които търсят лесния път. Може да казват: „Мъчнотии не трябват, от мъчнотии няма нужда.“ И ученици има, които казват: „Аз не искам да се занимавам с математика; лесния път – с история, география, с музика.“ Мислят, като че музиката е лесна. Ти, като се занимаваш с всеки предмет, дълбоко ще влезеш, всеки предмет вътре в съзнанието дълбоко трябва да проникне.

Не мислете, че музиката е лесно нещо. Защото не всеки, който пее, е певец. Аз наричам певец само онзи, който, като влезе в една стая, дето хората са болни, неразположени, изпее една песен и ако

състоянието на всичките хора [*се подобри*] и те оздравеят – той е певец. Защото музиката лекува, тя е начин за лекуване, тя е начин за хармониране.

Следователно в туй отношение всинца трябва да бъдете музиканти. И в една школа – онези, които нямат музика, учениците не може да се хармонират. Когато ние говорим, че трябва да се хармонираме, ние разбираме – ще пуснеш корените дълбоко вътре в земята: пет, десет, петнайсет, двайсет метра. Защото тогава ще имате най-голямата стабилност. От земята ще извадите всичките сокове и ще ги изпратите в клонищата.

Тъй че вашата идея зависи от дълбочината. Колкото дълбоко сте отишли към земята, толкоз дълбоко ще идете към Бога.

Сега, трябва да се трансформират тия сили. Най-първо, как ще се трансформира една сила? Е, допуснете, че аз правя една инжекция, една инжекция с такова вещество, че като бутна вътре в тялото ви, след един месец във вашия мозък се родят най-красивите мисли. Но преди да се родят тия красиви мисли, вие ще имате едно голямо подуване. После, една огненица ще имате, треперене. После ще боледувате, още една седмица най-малко ще лежите, не мърдате. Ще кажете: „Още веднъж такава инжекция не ми трябва.“ След един месец ще забележите добрите резултати от тази инжекция.

Туй в психическия свят тъй става. След всяко едно голямо страдание, когато човек дошъл до помрачаване, че животът няма смисъл, тогава всякога в ума ще се родят най-светли идеи. Тъй било с всички велики хора, тъй било с всички изобретатели, тъй било с всички художници, писатели, тъй било с всички велики музиканти, тъй било с всички проповедници. Навсякъде законът е верен. Най-мъчиият път е правият път.

Сега, когато дойдат тия мъчнотии във вас, ще кажете: „Тази инжекция е турена.“

Да допуснем, някой дойде и каже: „Такива изречения има в български език.“ Има ред добри думи, които имат низходяща степен, и отрицателни думи, които имат възходяща степен. Ние казваме: „Не е по-лош от другите хора“ – и ние усещаме една радост. Значи другите хора са лоши, и ти си като тях. Става ти приятно, не се обиждаш. И другото изречение: „Ти не си по-добър от другите хора.“ Другите хора значи са добри, но ти не си по-добър. Ти се обидиш. Като ти кажат: не си по-добър, подразбираш в обратния смисъл. Защо питам, знаете ли причината? Защо? Досещате ли се? Тогава теб не ти стане приятно, имаш високо мнение за себе си, че си много добър. „Той не е по-добър“ – какво трябва да разбираме? „Добрина“ подразбира права мисъл, право чувство, право действие – три елемента, дето доброто може да се роди у човека. Човек не може да бъде добър, който няма една права мисъл. Защото доброто е резултат.

Добре, идва тогава един ваш другар, вие в класа нали често се обиждате, в гимназията става това. Той казва: „Ти си първокласен невежа.“ „А, как, казва, господине, първокласен невежа? Ти знаеш ли, аз съм чел на френски еди-кой си философ, еди-кой си автор. Ти разбираш ли, аз съм чел на френски Декарта, разбираш, а на немски аз съм чел „Чистия разум“ на Канта. После аз съм чел на английски Бекона. После аз съм чел Спенсера.“ „Чели ли сте! Тогава ме извинете. Вие не сте невежа, вие сте учен човек.“

Питам: защо човек трябва да се обиди, като му кажат, че „ти си първокласен невежа“? Не е ли истина? Кой е този, който не е първокласен невежа? Ами хубаво, този много учен, който казва, че той не е невежа – заболи те глава, ти причината на болежката на твоята глава знаеш ли коя е? „Ами не зная.“ Заболи ме стомах, стяга ме стомахът. Викат сега лекар. Той ще каже: „Изплези си езика.“ Лекарят казва: „Езикът ти е бял. Отвори си окото. Хм, окото ти жълто. Дай си пулса. Сърцето ти бие анормално. Е, затова те боли главата.“

Ами защо е бял езикът? Защо е жълто окото? Защо бие пулсът по-бързо? Казва: „Колко невежа съм бил.“ Представи си, мен ме заболи глава и аз да не зная причината на болката. Дойде лекар казва: „Езикът бял, после, окото жълто, пулсът му бие [*бързо*].“ Всеки, на когото езикът е бял, на когото окото е жълто и на когото пулсът бие бързо, всякога ще има главоболие.

Сега, като премахнем белината на езика, жълтината на окото и биенето на бързия пулс, няма да има главоболие. Но белината на езика показва, че този човек е обичал да лъже. Щом човек обича да лъже, всякога той ще има главоболие, нищо повече. Ако искате да знаете, лесно може да се лекувате. За пример от една лъжа може да платите. Зъб ли ви заболи, глава ли ви заболи – има едно малко престъпление в природата. Вие трябва да претърпите наказание, защото това е туй наказание. Не бягайте от болката. Вие, като ученици, трябва да знаете това.

Сега зъбът ви заболи. Хайде да го извадим! Мислите ли, че като го извадите, ще се уредят работите ви, ще се премахнат болките? Не. Сега за един окултен ученик – заболи те зъб, ти ще се поставиш, че имаш воля, ще кажеш: „Може да издържа туй страдание.“ Ще седиш. Като дойдат другарите, с подуто лице ще приказваш, тихо, спокойно. Няма да казваш „ох-ох“. Защо „ох“ да казваш? Ще преодолееш, ще абстрахираш ума си. Природата иска да покажеш смел ли си, или не.

Сега мислите ли, че това житено зърно, което спуща корените си в земята, че няма страдания? Ужасни страдания има – такива страдания, каквито вие нямате. Опитали ли сте какви страдания то усеща, като че да се пръсне. Казва: „Ще се мре вече.“ Като се пръсне тази завивка, която обвива туй зърно, усеща, като че ще мре. А като се пръсне, тогава идва нов живот нагоре.

Сега за пример аз искам да ви покажа: зъбът ви заболи – искате да го извадите; коремът ви заболи – искате да вземете очистително;

кашлица ви хване – пак търсите нещо. Питам, какво ще научите най-после? На нещата трябва да се научат причините. Да кажем, става ви главоболие – идва смущение. Някой път седите, тежко ви е на душата. Усещате известна мрачина, усещате голяма празнина. Е, хубаво, тази празнина от какво произтича? Ако едно шише е изпразнено и усети голяма тъга, има ли нещо лошо? Ами то е начин, то е един симптом, то е предсказание, че скоро неговият господар ще го занесе, ще налее нещо ново. Щом се изпразниш и усещаш, че в ума ти няма никаква идея, непременно ще дойде нова идея.

Та вие, които се занимавате с окултна наука, трябва да знаете законите, за да може да владате другите науки, за да може да се ползвате. Понеже вие сега сте млади, на старини, когато започнете да остарявате, ако вие не разбирате окултните закони, тия противоречия ще започнат да действат на вашия гръбначен стълб, вие ще започнете така да се прегърбвате, ще станете един сирконфлекс или една въпросителна. Изгърбиш се, казвате: „Остарях." Остарях защо? Е-е, какво мисли, когато беше млад? Знаеш ли защо беше млад и защо остаря? Не го знаеш.

Окултният ученик трябва да бъде прав. Прегърби ли се, това е символ. Той е стар, щом е гърбав. Като е млад, той е прав. Станеш гърбав – то е признак материалистически.

И на всинца ви казвам гърбиците да си изправите. Първото нещо – станете сутрин, едно упражнение направете. Станете сутрин, не бързайте да хванете работа. Вие станете сутрин, умивате се, казвате: „Времето днес е така мрачно, не съм разположен." Не, стани, изправи се, кажи: „Времето днес е отлично." Изправи се така хубаво, съсредоточи ума си нагоре към слънчевата система, съсредоточи ума си надолу към центъра на земята. Направи едно движение нагоре-надолу, изправи се. Може да възприемеш тия течения от центъра на земята и после ги препрати към слънцето, и от слънцето ги препрати

към центъра на земята. Изправи се хубаво, направи една благодарствена молитва. Молитва не на думи, но да преживееш великата мисъл, да знаеш, че туй Великото Съзнание в света, което те е пратило и е създало всичките условия, благодари, че То ти е дало тази благодат, и благодари за вниманието, с което всичките добри същества са те удостоили, че тия велики сили, които ръководят съдбините на хората, са отделили част от своето време да ти услужат и са ти дали възможност да живееш. Благодари.

Така правят цветята. Цъфтенето на цветята, то е една признателност. Едно цвете, след като е проникнало дълбоко вътре в земята, и за онази голяма услуга, която слънцето е направило към него – то го е нашарило с краски, със същите краски, които слънцето има: с беличко, синьо, червено – то си обръща цвета към слънцето и казва: „Аз ти много благодаря за голямата услуга, че ме извади от пръстта, че ти ми показа смисъла на живота и ме направи да цъфтя." След това, като го погледа, засмее се и казва: „Утре ще ти дам повече от своята енергия." Така и ние: всяка правилна, светла, Божествена мисъл, това е един цвят, едно разцъфтяване на човешкия ум, отправяне към Бога да Му благодарим. Или всяко едно чувство, което прониква у вас, не трябва да бъде едно обикновено чувство, а то трябва да бъде един цвят. Всяко действие трябва да бъде реализиране благодарност на всички онези, които ни помагат да се по дигнем.

Защо трябва да мислим? Ще благодарим. Щом не благодариш, ти не мислиш, твоята работа е свършена. Цветето, което не цъфти, неговият въпрос е свършен. Цъфти ли, то използва всичките енергии в себе си.

Вие ще се стремите да имате една чиста и възвишена мисъл. Окултният ученик трябва да има чиста, светла мисъл, не мрачна, песимистична мисъл: „Аз не съм способен." Това е една гордост. За какво ти си способен? Ако едно малко цвете е способно да направи

един цвят, ти не си ли способен твоята глава да роди повече? Ти като цветето не можеш ли да направиш нещо повече? Можеш.

И тъй, вашите бъдещи мисли, вашите бъдещи желания, вашите бъдещи действия трябва да бъдат необикновени.

Сега, не трябва да се заблуждавате, че като вземете и нарисувате едно цвете, то е все едно, [*както*] когато цветето е живо. И вашата мисъл, то е същото. И тази мисъл трябва да е произлязла чрез големи усилия, мъчнотии, страдания, че като цъфнете, ще почувствате вътрешна радост, бодрост. Знаете ли, ако бихте изкарали един живот без мъчнотии, какво ще стане?

Но ако вие имате ужасни страдания, мъчения, вие имате нещо, което има и този, който е копал на лозето – радостен вие имате дял. Кой се мъчи? Който копае на лозето. Онзи, който цял ден копае на лозето, как върви? Навел се, пришки ще има на ръцете си, лицето почерняло. Казвате: „Почернял." Почернял, но работил. А онзи е бял, но не е копал. Природата не обича такива. И Господ не ги обича.

Бели отвътре, а черни отвънка сме ние. А сегашният свят са черни отвътре, а бели отвънка. Именно в тази посока всички трябва да работите, от тия изводи па природата всички трябва да си помагате.

Вие може да си помагате, ако един от вас е обезкуражен. По-нататък ще ви дадем упражнения. Може да знаете – някой от вас, от другарите ви, минава през голям и тежък изпит, страдания има, казва: „Тази работа не може да бъде." И някой път идва му наум да се самоубие. Класът ще почувства неговата мисъл, известно неразположение. Ще кажете: „Ние ще изпратим своята помощ, ние ще споделим от твоята скръб. Какво ти липсва?" „Имам да давам петстотин лева, не ми достигат." Оттук малко, оттам – ще ви дадат помощ. Може да го направите, може. И в умствения свят, и в духовния свят всичко може да извършим.

Колективната мисъл, това е най-великата мисъл вътре в света. Но най-първо трябва да се научите единично да владате вашия мозък, да владате вашето сърце. Да ги владате и да не мислите, че онова, което преживявате, не е обосновано на известни закони, да не мислите, че вашите страдания са нещо случайно, че са извън сметките на природата. Не, те са предвидени, точно са предвидени.

И тогава за в бъдеще, не само да добием едно зърно, но туй зърно трябва да знаем как да го използваме. Забележете, двайсет години вие сте се учили, свършили сте два университета, но не знаете как да използвате вашето знание. Един ден ви хване тифозна треска, някога паднете, ударите си главата, остане утайка в мозъка, повреди се паметта, всичкото знание изчезне. Каква полза имате?

Значи вие да имате такова самосъзнание, че никога да не стане причина да си ударите главата някъде. Никога да не стане причина, щото тази тифозна треска да остави тия утайки. И ще се калите. Всички вие трябва да калите вашата воля.

Сега ще ви дам една тема, „Отличителните черти на силната воля“ (XVIII). По какво се отличава? Може ли да кажете сега отличителни черти на силната воля? Ще вземете „воля“, това е най-висшето. Волята, това е човекът. Изявеният човек, това е волята. Не онова, което мисли човек и онова, което чувства, но онова, което изявява, това е човекът.

Да допуснем сега, как ще съдите за един автор или за един художник? Нали от неговите картини. Как ще съдите за един музикант? Нали от неговите музикални творения, ако той е композитор.

Следователно волята е един реализиран израз на нашия ум, на нашето сърце. На тия два велики свята тя е постоянен изразител. И всякога вие ще се стараете да си дадете един отчет: проявявали ли сте силната воля. На сегашните хора липсва силна воля, нямате силна

воля. В множина няма силна воля, но в окултния смисъл волята в множина е отслабнала. Запример в сегашния век сегашните хора са злопаметни, много мъчно може да забрави обидата – петдесет години минават, не забравят. И често в училището, навсякъде става това. Това са енергии, заложени вътре. Тия енергии трябва да се използват.

За пример вие искате да знаете дали има такива центрове на честолюбие. Где е вашият център? Накарайте някой ваш приятел да ви обици. Вие веднага ще почувствате мястото на този център. Когато се развива тази отрицателна сила, вие от задната част на главата ще почувствате едно сгорещяване. Забележете това място. Някой път, ако искате да видите дали имате страх, дали съществува такъв център, накарайте някой ваш приятел да ви сплаши. Като се образува страхът, вие ще почувствате в главата, в мозъка от двете страни, едно напрежение. Пак забележете мястото и тия две места. Или някой път идете някъде, дето има голяма мизерия. У вас се зароди чувство на голямо милосърдие. Вие ще почувствате на това място на главата (*Учителят показва горната част на главата*) едно напрежение, забележете.

Изобщо всичките енергии вътре в материалния свят имат точни места, дето се проявява тази енергия. Тия места трябва да ги знаете. И ще правите самонаблюдение по този начин. Може да изучавате себе си, то е начин за самонаблюдение. И може след години да имате една положителна опитност.

В школата ще ви се дадат известни методи, как да работите.

Сега всичките отрицателни мисли, това са киселини, с които трябва да работите. Във всяка лаборатория са потребни киселините за очистване на ръжда. С основи може ли да се чисти? И със соли не може. Но киселините чистят. Ако искате да го очистите, кажете му обидна дума. Ще го очистите много лесно. Тия думи са точно определени. Знаете ли, че всяка една обидна дума, ако вие я

разбирате, тя има голяма стойност? Има хора, има адепти, които за една обидна дума биха платили десет милиона, но няма кой да им я каже. А пък на вас като ви я кажат, се обиждате. Събирайте ги в шишета. Като ви кажат една обидна дума, турете я в шишето, запушете я. Забележи каква е думата, забележи я, да знаеш. Като дойде някой, казва: „Такава дума може ли да ми продадеш?“ „Да, имам. Може да ви продам.“ А вие, като ви кажат някоя обидна дума, започвате да я носите. А това не е наука. Това е една рядкост, пазете я, една голяма скъпоценност. Кажете: „Придобих едно богатство, десет милиона лева.“ Една обидна дума струва десет милиона лева.

Следователно отрицателните мисли, отрицателните чувства в този смисъл, това са киселини, които очистват човешкия характер и дават силен подтик.

Сега, ние ще обясним тази всеобща война защо не се спря. Кармата на съвременното човечество беше толкоз натежняла, че трябваше да дойде туй стълкновение на тия сили и да разтърси цялото човечество, за да ликвидира, защото другояче щеше да ги сполети голямо нещастие. Затова се застоя цели четири години без препятствие, за да ликвидира. Но какви въздишки, страдания, пъшкания, знаете ли! Около петстотин милиона души прогледнаха, събудиха се от войната.

Та страданията, мъчнотиите ще дойдат за вас. Вие живеете в една епоха – ще дойдат най-излишните страдания. Но естествените страдания, те имат доброто предназначение да огладят характера ви.

Ние ще направим един опит. Ще вземем от вашия клас двама души ученици. На единия през ден ще му казваме по една обидна дума. Тъй за три месеца ще направим опита. През ден ще му казваме по една обидна дума, без да знае той. А на другия най-сладките думи ще му казваме. След три месеца ще направите сравнение – [*от*] тия двата характера, ще видите кой се е подигнал. Всякога онзи, който му

е казвана обидна дума, той се е по дигнал повече. Като му кажат думата, той ще се спре, казва: „Обидиха ме. Няма да ида на театър." Той ще си хване главата, спусне си корените дълбоко надолу, ще мисли: „Защо ме обидиха? Какво съм направил?" Ще мисли, ще мисли, ще ходи, ще си стиска главата. Ще каже всичките мисли по един начин, по друг начин, как да отговори на онзи. Казва: „Чакай, аз ще му намеря цаката." После – един план, други, докато най-после дойде една гениална мисъл. Онзи, дето му казали сладката дума, казва: „Баща ми е богат, аз няма да работя."

Туй поне на физическото поле е вярно. Затуй използвайте тия страдания.

Обидните думи може да дойдат отвънка, може да дойдат от ваши приятели – някой път се изплъзне езикът. Вие му благодарете, защото тази киселина е необходима за вас. Другояче е, между религиозните хора, които не знаят тия закони, се раждат цели скандали. Как тъй, ние, религиозни хора – трябва да живеем по-добре, да не се караме – си казваме обидни думи! Но вие, религиозните хора, като ви кажат обидна дума, да се радвате, че сте придобили едно богатство, да я турите в шише. Туй разбирам религиозен човек. Като кажат една обидна дума, да усещаш, че си придобил богатство. Туй значи да разбираш основните закони, които действат в природата.

Сега, ние не говорим за онези разрушающи сили, за онези мъртви сили, за един ток, който се разлага, но един ток, който едновременно расте. Вътре в живота става туй. Защото в природата има два процеса: природата отделя едни вещества, които туря за работа, а непотребните вещества ги изхвърля навънка. Следователно не ѝ трябват тия сили.

И тъй, това житено зърно всякога ще го имате в ума си. Дойде някоя неприятност, изправете го пред себе си. Искате да се коригирате, тръгнете по неговите корени надолу, после нагоре, пак

надолу, пак нагоре. Направете един цвят, цъфнете, завържете. Нека узрее плодът му.

Някой път сте много неразположени, искате да се лекувате. Ще ви дам опит. Обидил ви някой ваш приятел, с който сте живели пет-шест години, и казвате: „Отсега нататък няма да го срещна.“ Вие като ученик ето какво ще направите. Вие ще вземете едно цветенце, ще тръгнете надолу, като него ще си спуснете корени, после нагоре – ще направите листа. Нека във вашия ум да цъфне туй цвете, после да завърже плод. Ще видите как ще узрее. Като узрее, вземете този плод и го изяжте. Всичкото неразположение ще изчезне, като работите. Следователно, [*след*] една седмица, като накарате туй дърво да узрее, ще видите резултат. Направете опита, всичката омраза ще изчезне от душата.

И тъй значи, сега тук трябва да намерим отвънка един човек, който да ви обиди. Ще му платим стотина лева да дойде един ден да ви каже, без да знаете, една обидна дума. Да кажем, превърнете сега тази дума.

Една задача ще ви се даде да работите цяла една седмица. Представете си, че ви задам следущата задача, да разрешите следущия опит за цяла една седмица. Казвам: „Ти си един първокласен невежа.“ Ще вземете [*това*] присърце, ще работите цяла една седмица вечерно време. Ето какво ще направите. Вечерно време следущия опит ще направите. Един доста голям джобур (*бъчва*), хубаво направен, симетричен, ще го купите от някой бъчвар. Аз ви казвам: „Вие сте един първокласен невежа.“ Вие казвате: „Сега аз ще ида при бъчваря да си купя един хубав джобур“. който ще ви струва двеста лева. Ще го вземете – мислено туй ще го правите – хубав джобур направен, ще го занесете после вкъщи. Ще донесете после с една голяма торба пръст, ще поставите пръстта в джобура. После една семка от портокал ще посеете в джобура. Ще седнете, ще кажеш:

„Хайде сега да видим, аз ли съм първокласен невежа, или ти си, който казваш.“ Ще седнеш със семето, ще наблюдаваш. Ти с него ще слезеш в джобура долу, после пак нагоре, после надолу, нагоре – постепенно ще израсне в ума ви. След туй ще започне да разцъфтява. Ще гледате – ще завързва, постепенно ще се развива плодът, докато узрее. Първият плод, вторият – докато тази мисъл стане ясна в ума ви. За една седмица ще накарате един портокал да израсне. Този плод ще го вземете мислено и ще го изядете. Сега – една задача. Ще започнете да правите опита. Тази вечер бъчварите са затворени.

Тя е отлична задача. Тя ще продължава цяла една седмица. Всяка вечер ще работите върху тази семка. Където стигнете, на следната вечер ще продължите. Към четвъртия-петия ден тя ще цъфне. Може и на третия или на втория ден да цъфне, може, най-после, никак да не цъфне. Ако цъфне, завърже и узрее – разрешили сте задачата. Ако само цъфне, и не узрее – дотам сте дошли. А ако не цъфне – никак не сте разрешили задачата. По степента на израстването, цъфтенето и узряването вие ще знаете докъде сте достигнали в трансформирането на вашата енергия, какво е състоянието на вашата воля. Това е само мислен опит. Но действително след време може вие да концентрирате силата си да накарате едно портокалово семе да израсне.

Сега, туй е в менталното поле. Работете, то е хубаво упражнение. Ще разрешите думата „вие сте един първокласен невежа“. По същия начин може, когато имате друга мъчнотия, [да] вземете този джобур. Този джобур ще ви бъде правило. Щом имате мъчнотия, ще вземете джобура, ще го поливаш. Ще вземеш мисълта си да контролираш, да започне мисълта ти да работи. Ти ще се свържеш е природата, тя ще започне като майка да те учи да се трансформират енергиите на мозъка. Най-светлите мисли ще проникнат.

То е един опит. Най-малкото, ще видите, че то израства. Вече сте ученици.

А другата задача – всички да ви обиждат, е по-трудна. Тя ще дойде след джобура.

Тези опити са хубави. Между другите неща ще калите волята, ще калите ума, ще калите сърцето с тях, защото главното е в упражнението. Защото не може да лекувате каквато и да е болест. Да кажем известни чужди вещества има в тялото ви. Ще се даде едно лекарство, което лекарство и болестта трябва да имат афинитет. Всяка болест пуска отрови в организма. Лекът трябва да обича болестта, да привлече към себе си отровите, да направи негови съединения и да освободи тялото от отровните вещества, които съществуват. За пример вземете размножението на отровните бацили. Има около шестнайсет хиляди бацили. Те имат серум. Когато едни бацили попаднат в едно тяло, този серум се натрупва и тогава кръвта се отравя от техните извержения. Значи първото нещо – трябва да внесете един цяр да разреди серума, да се спре размножението на бацилите. И първото нещо – ние употребяваме топлата вода като едно средство за разредяване на серума. Четири-пет, шест, осем, десет чаши ще разредят серума, да се спре процесът на туй размножение. Спре ли се, започва тогава – цялата тази жива сила почва да елиминира, почва да изхвърля тия вещества, тия нечистотии извън и тялото дохожда в нормално състояние.

Сега ще знаете: имате доста материал да учите. Знанието, което имате сега придобито, ще бъде предговор като основа за онова знание, което трябва да придобиете и приложите в живота.

Да направим едно упражнение. Ръцете проснати успоредно напред. Палците и малките пръсти допрени. Останалите пръсти на дясната ръка се плъзгат по пръстите на лявата ръка отгоре. После се допират върховете на пръстите, трите средни пръста на дясната ръка се плъзгат по пръстите на лявата ръка отдолу към дланта.

Туй упражнение има сила, като концентрирате ума си. Когато правите туй упражнение, умът ще бъде съсредоточен в ръката, за нищо друго няма да мислите. Допрете палците и малките пръсти. Когато върховете на пръстите са допрени, лактите на ръцете са успоредни на раменете, а после се спущат отпред, като че ще се преодолява някаква мъчнотия, и пръстите на дясната се плъзгат по лявата. После пак се издигат ръцете, пръстите са съединени, пак се допират с върховете, свалят се надолу. Пръстите на лявата ръка се плъзгат по десните, но всякога малките пръсти и палците са здраво допрени.

По пет минути на всяка вечер ще си правите това упражнение, за десет деня наред. Упражнението за джобура – петнайсет минути, а това упражнение – пет минути. Най-напред може това упражнение да правите преди лягане, а после с джобура.

Когато на някой човек се обърка мисълта, обръща палците надолу, а когато се оправят работите, туря палците [нагоре] или в джобовете. Турците пък турят ръцете отзад на гърба. То е трансформиране на енергията. Туй упражнение има сила, като контролирате ума си, защото по някой път до известна степен оглажда.

Те са ред упражнения, които после ще свържем.

Едно размишление сега.

Вие запитвахте, когато ви кажа: „Само светлият път на мъдростта води към истината“, какво да отговаряте. Вие ще казвате: „Тя постоянно ни весели.“

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

24-та лекция от Учителя, държана на 11 април 1923 г., София.

РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Чете се резюме на темата „Ползата от съня“.

Четоха се резюметата на девета и десета лекция от първа година.

Чете се темата „Разлика между съзнание и самосъзнание“.

Упражнение: изнасяне на ръцете настрани. В това положение ще държите ръцете си неподвижно пет минути, като концентрирате мисълта си към тях. След това изнасяте лявата ръка настрана, а дясната движите по лявата, като започвате от пръстите на лявата ръка, дохождате до рамото ѝ, минавате под брадата, изнасяте я настрана, напред и надолу. Същото кръгообразно движение правите и около дясната ръка: дясната ръка изнасяте настрана, а лявата се движи по нея. Това упражнение се прави няколко пъти ту с дясната, ту с лявата ръка и то първоначално бързо, а после все по-бавно.

Упражненията, които правите, са необходими, за да могат енергиите на вашето тяло правилно да се поляризират. Когато човек не живее добре, енергиите в неговия организъм не могат правилно да се разпределят, вследствие на което в едни части на тялото се натрупва повече енергия, а в други – по-малко.

Енергията в Природата иде главно от два източника: от центъра на Слънцето и от центъра на Земята. Преобладаваща енергия в Природата е тази, която иде от центъра на Слънцето – тя е положителна енергия. Когато слънчевата енергия се възприема повече от главата, мозъкът на човека става много активен. Ако тази енергия се поглъща повече от

стомаха, тогава стомахът става силно активен; в този случай мозъкът се демагнетизира, отслабва и се явява главоболие. За тази цел излишната енергия от стомаха трябва по някакъв начин да се препрати отново в мозъка. Понякога слънчевата енергия може да бъде съсредоточена повече в лакътя, в цялата ръка, в лицето и т.н. За да се разпредели тази енергия равномерно по всички части на тялото, необходими са окултни гимнастически упражнения. Когато не можете лесно да заспивате, причината за това е излишната енергия в мозъка. За да се освободите от нея, трябва да правите такива упражнения, чрез които да я отправите по другите части на тялото. Това става по няколко начина: или чрез концентриране на мисълта си към върха на носа в продължение на пет минути, или чрез измиване на краката в топла вода, за да привлечете част от кръвта в главата си да слезе надолу. Натрупването на слънчевата енергия в някои части на тялото в по-голямо количество създава за останалите удове ред болезнени състояния. Изобщо боледуват тези удове, които са демагнетизирани, т.е. които са лишени от нужното количество енергия. За да се излекуват, мислено трябва да им се предаде необходимата енергия. Когато на някой заболял уд се предаде нужната за него енергия, той оздравява.

И тъй, когато искате да регулирате силите на своите удове, направете следното упражнение: спуснете ръцете си надолу и концентрирайте мисълта си към центъра на Земята; след това вземете тази енергия от центъра на Земята и съзнателно я отправете нагоре в мозъка си. Ако не можете да направите това, тази енергия ще ви обсеби и ще се отрази разрушително върху някои от вашите удове. За да не става това, вие трябва да отправяте тази енергия не само към главата си, но и към центъра на Слънцето. После прекарайте същата енергия към центъра на Земята. Тези два вида енергии, тези две течения ще се срещнат някъде. Точката, в която ще се срещнат в

човека, е под лъжичката – в тази точка вие ще усетите малко топлинка, признак на Живот. Ако кръстосването на тия енергии става в мозъка, там ще усетите подем в мисълта; ако кръстосването на тия енергии става в белите дробове, чувствата ви ще се разширяват; ако това кръстосване става в стомаха, ще усещате голям апетит; ако това кръстосване става в мускулите на краката и ръцете, ще изпитвате желание за движение. Изобщо, в който уд и да става кръстосването на тия енергии, човек ще почувства в себе си особена приятност и разположение към нещо хубаво. Ето защо човек трябва да изучава мислите и желанията си, да види каква роля играят те в неговия живот, да различава откъде идат – от центъра на Земята или от центъра на Слънцето.

Като знаете това, от вас като ученици се изисква да контролирате мислите и желанията си. Какво значи да контролирате една мисъл? Да контролирате една мисъл, това значи да проследите направлението, посоката ѝ – отде иде и къде отива – и според разбирането ви или да ѝ дадете път, или да я трансформирате, или да спрете движението ѝ. Затова трябва да правите опити да различавате коя мисъл откъде иде и накъде отива. Без опити, без приложение вие ще натрупате много необработено знание, което ще ви създаде големи неприятности. Ако се събере много необработено, неприложено знание, енергията на това знание ще се натрупа в задната част на главата, дето са личните чувства на човека. Това излишно количество енергия пък ще наруши равновесието в мозъчните центрове на главата. За да се възстанови това равновесие, част от тази енергия трябва да се отправи в предната част на мозъка. В това отношение мозъкът представлява чувствителни везни, дето се отбелязва най-малкото отклоняване, най-малкото нарушаване на равновесието. Забелязано е, че горделивите хора държат главата си вирната. Защо? Защото центърът на тежестта на мозъка им е повече в задната част на главата. У философите пък, които

работят повече с предната част на мозъка си, центърът на тежестта на главата е повече в предната част на мозъка; затова именно философите ходят повече с малко наведена глава напред, те са всякога замислени. У религиозните хора енергията е натрупана повече в центъра, в горната част на главата, дето е религиозното им чувство, вследствие на което те държат главата си изправена, погледът им е отправен нагоре. За такива хора казват, че са мистични, обичат да съзерцават.

Понеже мозъкът е свързан с всички части на тялото, каквото поляризиране да става в някои негови центрове, то веднага се отразява в съответните органи на тялото, които по такъв начин вземат участие в натрупване на енергии. Като знаете това, вие трябва да търсите начин да пренасяте излишната енергия в организма си от един център в друг или от един уд в друг. Щом постигнете това изкуство, вие ще можете да мислите правилно. С пренасяне на излишната енергия от едно място на друго вие ще развивате волята си. Силната воля прави главата на човека при ушите широка. Човек трябва да работи за усилване на волята си. В това направление той трябва да прави много опити, за да развие в себе си смелост, решителност, самоувереност. Всяко положително чувство придава нещо хубаво на човека. Например, ако религиозното чувство в човека не достигне до фанатизъм, то развива благородство в характера. Нормално развито религиозно чувство придава отзивчивост, деликатност на човешкия характер, то кара човека да влиза в положението на своите ближни, да ги разбира и обича. Който не е развил религиозното чувство в себе си, той няма почитание към хората, той се отнася с презрение към бедните, към простите хора.

Следователно работете върху себе си да развивате своите умствени сили, своите чувства. Например, съвестта в човека е във връзка със Справедливостта. Колкото по-силно развита е съвестта на човека, толкова

по-справедлив е той. Религиозното чувство развива в човека чувство на почитание и уважение към хората. Любовта развива милосърдие, а милосърдието прави човека отзивчив, състрадателен към хората, снизходителен към слабостите им. Когато разумът е добре развит в човека, той може да разсъждава върху причините и последствията на нещата. Като имате предвид това, всички трябва да работите, да развивате онези чувства и способности в себе си, които са слабо развити. У едни хора разсъдъкът е слабо развит, у други – времето, тактът, у трети – милосърдието, у четвърти – вярата, у пети – надеждата и т.н. Това са все дефекти, които развалят живота ви; те внасят у вас съмнения, колебания, недоразумения, обезсърчаване и т.н. Вие трябва да развивате в себе си положителни качества, за да подобрите характера си. Добрият характер изисква добре развита разсъдливост, въображение, чувство на сравнение, музика. Човек с добър характер подразбира отворен човек, в когото излишната влага се изпарява, за да не бъде нито много влажен, нито много сух. Той трябва да бъде твърд в идеите си, дружелюбен и общителен. Тези качества усилват ума на човека. Човек се ражда със способности и дарби, които са в зародиш, но трябва да работи върху тях да се развиват. Колкото повече човек съсредоточава мисълта си към тия центрове, толкова повече кръв приижда там и те повече се развиват. Кръвта носи със себе си електричество и магнетизъм, които се предават на тия центрове и помагат за тяхното развитие. Когато някои хора остават назад в развитието си, за да се събудят у тях висши морални чувства, те трябва да се заставят да влязат в някакво религиозно или духовно общество. По този начин те ще мислят, ще развиват своите умствени способности. Забелязано е, че когато някои народи останат назад в умственото си развитие, Невидимият свят изпраща между тях учени, духовно просветени хора, които да внесат в умовете им тласък към наука, просвета и култура – духовна и умствена. Така е било в XIX век, във времето на Възраждането. Всеки

век създава свои хора, творци на нова мисъл, нов живот, които тласкат културата напред и нагоре.

В развитието си съвременната култура върви спираловидно, по един възходящ път. След тази култура, която е култура на Петата раса, ще дойде културата на Шестата раса – културата на чувствата, на сърцето, която е една от възвишените култури. В тази култура и сърцето, и умът ще могат правилно да се развиват. Ако религиозното чувство у някой човек е слабо развито, той ще потърси няколко души, у които това чувство е силно развито, и ще ги помоли да му помогнат и той да развие това чувство в себе си. Веднага около него ще се наредят четирима души със силно развито религиозно чувство: един отляво, друг – отдясно, трети – отпред и четвърти – отзад; всеки от тия четирима души ще тури ръката си върху мястото, дето е религиозното чувство на онзи със слабо развито чувство и така ще подържат ръцете си около един час. Като продължават този опит една седмица, те ще повлияят благотворно върху онзи, у когото това чувство е слабо развито. Същият опит може да се направи с човек, у когото разсъдъкът е слабо развит. Този опит се основава на скачените съдове. Хората представляват скачени съдове помежду си, вследствие на което може да става преливане на енергията от един човек на друг, както се преливат течности от един скачен съд в друг.

В развитието на сегашния живот ние виждаме, че едни хора са учени, други – прости; едни са умни, други – глупави; едни са бедни, други – богати. Коя е причината за това? За изяснение на този въпрос ще приведа следния пример: виждате един планински връх, от който постоянно се спущат изобилни води, които образуват голяма, пълноводна река, от водите на която се напояват градини, бостани, карат се воденици и т.н. Докато реката тече буйно, около нея кипи живот, развива се и растителна, и духовна култура; щом реката се отбие, щом ѝ се даде друго направление, животът на това място

заглъхва. Значи, дето има изобилно енергия, там животът на човека се развива добре – той има условия да расте и да се развива физически и умствено; щом тази енергия се отбие, животът намалява – там се явява недоимък на сили, на условия за развитие.

Определено е строго математически какво количество енергия може да се изразходва за всеки век. Определено е също така какво количество ученици могат да се поддържат от тази енергия. Грамадна енергия се изисква за издръжка на мозъка на тия ученици. Развитието на всеки мозъчен център е свързано с известно количество енергия. В това отношение Природата държи точна сметка за енергията, която изразходва. Тази е причината, задето някои ученици не могат да свършат училище: като дойдат до първи или втори клас, те напускат училище, нямат условия да следват по-нататък. Защо? Защото другарите им поглъщат всичката енергия и за тях нищо не остава. Те излизат от училището и търсят друг начин за развитие. И наистина, виждате, че някой воденичар работи на воденицата си няколко години, работата му върви добре и той е доволен от положението си; обаче дойде някой, отбие водата към себе си и воденицата престава да работи. На друго място виждате, че някой си направил бостан покрай една река – той си направил вадички, през които прекарва вода от реката да напоява зеленчуците си; утре реката се отбива и бостанът изсъхва.

И тъй, докато имате условия, докато Природата е оставила на ваше разположение известно количество енергия, вие трябва разумно да я използвате. Не я ли използвате, друг ще се настани на вашето място. След вас има други, които чакат своя ред. Нищо в Природата и в живота не е произволно. Щом можете да използвате разумно това, което Природата е определила за вас, вие се намирате в благоприятни условия на Живота; не можете ли да го използвате, вие се намирате в неблагоприятни условия за развиване на ума, на сърцето и на волята.

Докато имате желание, вътрешен подтик в себе си за работа, вие ще имате възможност да използвате енергията, условията, които Природата е предвидила за вас. Бюджетът за всеки човек, за всяко общество, за всеки народ и за цялото човечество се определя от Слънцето. Сега Слънцето изпраща на Земята повече физическа енергия, т.е. днес хората са в състояние да възприемат повече физическата енергия на Слънцето, отколкото духовната. В бъдеще, когато Шестата раса дойде на Земята, хората ще имат възможност да възприемат от Слънцето и духовна енергия. Значи енергиите се различават; затова казваме, че има физическа, сърдечна, умствена и волева енергия. Като изучавате хората, ще видите каква енергия излъчва от себе си всеки човек.

Сега, като знаете това, не мислете, че каквото пожелаете, можете да постигнете. За всяко нещо се изискват съответни условия. За да се ползват от умствената енергия на Природата, хората трябва да знаят как да я привлекат към себе си. За тази цел се изискват огнища – общества от хора с умствени, интелектуални стремежи. Те са в състояние да привлекат тази енергия. В това отношение университетите са такива фокуси, огнища, които привличат умствената енергия на Природата. Ето защо, когато студентът влиза в някой университет, той изпитва свещен трепет, подем в своите умствени сили. Той може да се занимава и в дома си, но университетът е мястото, дето умствените сили и способности на студента се запалват и разгорят. В училищата, в университетите умствената светлина е по-голяма, отколкото тази в семейството. Тази е причината, дето децата от най-ранната си възраст се пращат на училище. Ако погледнете на някое училище или на някой университет с окото на ясновидеца, ще видите, че оттам излиза Светлина. Колкото по-първоначално и долно е училището, толкова

Светлината му е по-малка. Най-малка е Светлината на първоначалното училище, а най-голяма – на университета.

Когато казваме, че човек трябва да живее чист, свят, разумен живот, имаме предвид той да използва съответните енергии на Слънцето. Колкото по-възвишени стремежи има човек, толкова по-голяма възможност има да се свързва с висшите слънчеви енергии. Иначе той ще се свързва с низшите земни енергии, които ще го завлекат в гъстата материя, отдето мъчно може да излезе. Колкото повече човек потъва в гъстата материя, толкова повече става материалист и се свързва с Черната ложа. Материалистът отрича Духовния свят. Защо? Защото без да съзнава той се намира изключително под влиянието на низши духове-материалисти, които го заблуждават, че той е господар на положението и от никого не зависи. Дълго време трябва този материалист да учи, да просвещава ума си, докато съзнае, че е обиколен от духове с различно развитие, от които се влияе в положителен или отрицателен смисъл. Слънчевите енергии са положителни и се отразяват благотворно върху човека; земните енергии са отрицателни и се отразяват неблагоприятно върху човека. Първите енергии помагат за повдигането на човека, а вторите – за неговото падане. Свързвайте се с енергиите, които идват отгоре, а не с низшите енергии на Земята. Ония сили, които противодействат на човешкото развитие, имат за цел да прекъснат съобщението между висшите енергии на Слънцето и човека, за да го поставят изключително под влиянието на низшите земни енергии. Докато слънчевите енергии вземат надмощие над земните течения в човека, той има възможност да се освободи от заблужденията на света, от кривите положения на неговия живот. Слънцето носи нови идеи, нови открития, нова философия, нова религия и нова наука. Слънцето ще помете старото, ще го изгори, на пепел ще го превърне. Слънцето ще донесе на Земята чистия,

възвишения Живот. За кого? За готовите души. Готовият човек е пъпка, която чака да изгрее Слънцето, за да се разцъфти.

Човек трябва да бъде цвят, отворен за Слънцето, за да възприема енергията му, която единствена е в състояние да го оплоди. Умът на човека трябва да бъде насочен към слънчевата Светлина, която единствена може да разсейва тъмнината в живота му и да помага за неговото развитие. Щом човек възприема слънчевата енергия, Животът сам по себе си се развива правилно.

Размишление

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

25-та лекция от Учителя, държана на 18 април 1923 г., София.

ЧЕТИРИТЕ СЪЗНАНИЯ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Четоха се резюмета на единадесета и дванадесета лекции от първа година.

Чете се темата „Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание“.

Какво ще получите като съберете следните числа:

$$
\begin{array}{r}
-1-2-3-4-5-6-7-8-9 \\
+\quad +1+2+3+4+5+6+7+8+9 \\
\hline
0\quad 0\quad 0\quad 0\quad 0\quad 0\quad 0\quad 0\quad 0
\end{array}
$$

Фиг. 1

Като се съберат тия числа, взаимно ще се унищожат или ще се получат нули. Нулата представлява реалния свят, от който е произлязъл феноменалният. Ако съберете две положителни величини, ще получите ли реалния свят? Или ако извадите две величини, ще получите ли реалния свят? Какво нещо е изваждането? Човек вади корен от земята, когато изсъхне. В този смисъл изваждането показва, че когато нещо престава да съществува, то неизбежно трябва да се извади. Човек изважда една идея от ума си, когато тя престава да го ползва.

Като разглеждам тия въпроси, аз имам желание да ви заставя право да мислите и разсъждавате. Например, вие мислите, че можете изведнъж да разрешите всички въпроси. Това е невъзможно, такъв процес не съществува в Природата. Като се нахраните веднъж добре,

разрешавате ли с това въпроса за яденето? Цял живот да ядете, и няколко живота наред да ядете, пак няма да разрешите въпроса за яденето, този въпрос е неразрешим. Нито като яде, нито като не яде, човек може да разреши въпроса за яденето. Като се нахрани добре, човек не мисли за ядене; като е гладен, човек мисли само за ядене, той усеща, че му липсва нещо.

Човек не може да разреши въпроса за яденето, но същевременно той не може да си отговори още на много въпроси. Например, той няма ясна представа какво нещо е съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Думата *съзнание* се е образувала от предлога *с* и съществителното *знание*. Тази дума означава още *живот* – тя е произлязла от гръцката дума *зой*. Тогава *подсъзнание* означава нещо скрито под Живота. В този смисъл подсъзнанието представлява склад, в който се събират всички неща. Движението в подсъзнанието е кръгообразно, което показва, че нещата не излизат вън от него. Но когато пожелае, човек може да извади нещо от този склад – от подсъзнанието си, както вади вода от кладенец: спуща кофата в кладенеца, нагребва вода и я изважда навън. В подсъзнанието се крият известни добродетели, но в подсъзнанието се крият и много погрешки от миналото. Когато човек не очаква, тогава ще излезе някоя добродетел или някоя погрешка от подсъзнанието и той се чуди къде са се крили тези неща в него. Някой път влизате в килера на къщата си, дето държите стари, от години изостанали дрехи, вече старомодни, и се чудите къде сте ги крили до това време. Къде сте ги крили? В подсъзнанието си. Тъй щото, ако сравните подсъзнанието и свръхсъзнанието, ще видите, че те представляват две противоположни неща. Подсъзнанието складира в себе си старото, а свръхсъзнанието – новото. В живота на свръхсъзнанието човек ще вземе вълната от гърба на овцата, ще я изпреде, ще я изтъче и ще си ушие от нея нова, чиста дреха. В подсъзнанието се складират стари идеи, а свръхсъзнанието възприема

и прилага новите идеи. Обаче и подсъзнанието, и свръхсъзнанието са елементи, полюси на Живота.

Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът." Това са три елемента на едно и също начало. Кой от трите елемента е най-важен? Някой ще каже, че Животът е най-важен. Обаче как ще отидете до Живота, ако нямате Път? Друг ще каже, че Пътят е най-важен. Как ще отидете до пътя, ако не носите Истината, Светлината в себе си? Следователно нито Живот без Път и Истина, нито Път без Истина и Живот, нито Истина без Път и Живот. Пътят, Истината и Животът представляват три еднакво важни и необходими величини за целокупния Живот. Такова нещо представляват и четирите вида съзнания – те са неразривно свързани величини: подсъзнанието представлява миналия живот, в който влиза животът на минералите, растенията, животните, хората и Ангелите; съзнанието представлява живота на минералите, растенията и животните; самосъзнанието представлява живота на човека; свръхсъзнанието представлява живота на Ангелите. Следователно съзнанието и подсъзнанието представляват основа на човешкия живот, а свръхсъзнанието е извън този живот – то няма нищо общо с човешкия живот. Подсъзнанието и свръхсъзнанието са два живота, съвършено независими един от друг; те са два полюса, които се движат в противоположни посоки. Подсъзнанието ражда съзнанието, самосъзнанието пък е по-близо до свръхсъзнанието. Наистина човешкият живот е по-близо до Ангелския, отколкото живота на минералите, растенията и животните. Съзнанието представлява платното, върху което Природата като вещ художник рисува, нахвърля предметите, които с течение на времето обработва.

Сега ще приведа един стар окултен разказ, който никога досега не е изнасян: хиляда години преди християнството в Египет живял един беден художник – Бар-Един-Бу. Един ден той намислил да

нарисува картината на изгряващото Слънце, но нямал пари да купи платно за картината си. Дошло му на ума да отиде при един виден тъкач на платна в Египет и да го помоли да му даде платно за голямата картина с условие, като я продаде, да му плати платното. Тъкачът се съгласил, отрязал колкото платно било нужно, но си помислил: „Когато художникът свърши картината, аз ще я взема от него.“ Художникът взел платното, благодарил и започнал да мисли откъде да вземе четки и бои за рисуване, понеже нямал пари да купи тия работи. Отишъл в един магазин, в който продавали тия неща, и се помолил да му дадат необходимите четки и бои за нарисуване на картината на изгряващото Слънце с условие след продаването ѝ да плати дълга си. Господарят на магазина му дал нужните неща, но си помислил: „Като нарисува картината, аз ще я взема.“ Художникът се нуждаел още и от рамка за картината си, затова отишъл в един магазин за рамки и казал на господаря: „Моля, услужете ми с една рамка, беден съм, нямам пари да я купя. Искам да нарисувам една картина – като я продам, ще платя рамката.“ Търговецът му дал една рамка, но си помислил: „Като нарисува картината, аз ще я взема за себе си.“ Художникът започнал да рисува картината и след време тя била готова. Той съобщил във вестниците, че еди-кой си художник е нарисувал картина на изгряващото Слънце и я обявява за продан. Картината била изложена в дома на художника; започнали да се стичат маса хора в дома на художника, за да видят картината, и всички останали възхитени – картината била много хубава. Първи се явили при художника тъкачът, търговецът на четки и бои и търговецът на рамки. Тъкачът казал: „Картината е моя, защото аз дадох платното – на какво щеше да рисуваш, ако нямаше платно?“ Търговецът на четки и бои казал: „Картината е моя, защото с какво щеше да рисуваш, ако нямаше четки и бои?“ Търговецът на рамки казал: „Картината е моя, защото ти не би могъл да рисуваш на платно, ако то не беше опънато на рамка.“ На кого

принадлежи картината? Ще кажете, че картината принадлежи на художника. Какви доказателства има за това? Че платното е на тъкача, боите и четките – на първия търговец, а рамката – на втория търговец, доказателствата са налице. Къде са доказателствата, че картината е на художника? Ще кажете, че доказателствата, които са в полза на художника, са в изработката, в идеята, която той е вложил... Най-после се завежда дело на кого принадлежи картината. Ищците имат на лице нещо: един – платното, вторият – четките и боите, третият – рамката. Какво има налице художникът? Нищо. Значи самата реалност не е налице, тя отсъства. Платното доказва ли, че картината е на художника? Не доказва. Рамката доказва ли, че картината е на художника? И тя не доказва. Само боите доказват донякъде, че художникът ги е турил на платното в този ред, в какъвто ги виждаме, обаче това доказателство е косвено само. Питам може ли картината да принадлежи само на един човек? Не може. Следователно тъкачът има право да вземе само платното, първият търговец има право да вземе четките и боите, а вторият търговец – само рамката. Представете си, че тъкачът иска платното си чисто; може ли да му се върне такова? Или ако първият търговец иска боите да му се върнат назад, може ли да стане това? Може ли да се върне рамката на втория търговец?

Сега да преведем какво означават платното, боите и рамката в Живота. Рамката представлява физическото тяло на човека, платното представлява сърцето на човека, а четките и боите – неговия ум. Тъй щото, като гледате една картина, вие виждате и платното, и боите, и рамката ѝ, но реалното не виждате. Следователно реално е това, което не се вижда. Реалността всякога остава невидима – това, което художникът е вложил, е невидимо, това е идеята. Само онзи може да види и разбере идеята на художника, който може да се свърже с неговия ум. Иначе, който друг погледне картината, той нищо няма да

разбере от нея. Какво ще разбере мухата, птицата или кучето от една гениална картина? Нищо няма да разбере.

Сега как ще решите вие въпроса – на кого се пада картината? Кой има най-голямо право върху картината – художникът, тъкачът, първият или вторият търговец? Кое дава право на художника сам да продава картината си? Платното, боите, четките, рамката не са негови. Като са услужили на художника с нещо, тъкачът, както и двамата търговци са казали в себе си, че щом художникът нарисува картината, всеки от тях ще я вземе за себе си. След всичко това художникът, който нарисувал картината, казва, че тя е негова.

Сега оставям този разказ да мислите върху него, вие да го разрешите. Тази присъда може да се разреши по четири различни начина. Разрешението на този въпрос може да стане от гледището на съзнанието, на самосъзнанието, на подсъзнанието и на свръхсъзнанието. Бар-Един-Бу е художникът, който разполага с четири реални неща – платното, боите и четките, рамката и картината. Всеки, който е услужил с нещо на художника, заявява своето право върху картината. Обаче вие казвате, че картината е на художника – това е пристрастие. Нима тъкачът няма никакъв дял в картината? И той се е трудил, работил докато изтъче платното. Бояджията, който е правил боите, също е употребил труд, работа. Онзи, който е правил рамките, и той се е трудил – той е ходил по горите да търси подходящи дървета за рамки. Ако сравните труда на художника с този на тъкача и на търговците, които са му услужили, ще видите, че художникът е употребил физически труд най-малко. Неговият труд е повече идеен, отколкото физически – художникът взема четката, нахвърля боите и рисува. Рисуването не представлява голям физически труд. Следователно, когато решавате въпроса на кого принадлежи картината и кой има право върху нея, трябва да вземете предвид всички ония, които са взели каквото и да е участие в

нарисуването ѝ. Иначе всеки учител, който рисува върху черната дъска, ще каже, че има право и върху дъската. Не, учителят няма право върху дъската. Щом нарисува нещо върху нея, след време той заличава рисунката си. Тъй щото, мислете върху въпроса чия е картината и кой има най-голямо право върху нея. Тъкачът има материално доказателство, че е вложил нещо материално в картината; търговците – също. Обаче какви са доказателствата на художника, че е вложил нещо материално в картината си? Като разсъждавате философски по този въпрос, вие можете да опровергаете много философски твърдения в областта на съвременните философски теории. Съвременните учени и философи казват, че всичко, което се пипа, вижда, чува и вкусва, е реално; щом нещо не може да се пипа, вижда, чува и вкусва, не е реално. Тогава кое е реалното, което художникът е вложил в картината си? Ако е въпрос за неговата идея, тя нито се пипа, нито се вижда, нито се вкусва.

Сега ще изясня тази идея със следния пример: ако с пръст докосна струната *сол* на цигулката и чуя този тон, аз ли съм го вложил в струната? Или ако вземете кой и да е тон, вие ли сте го вложили в цигулката? Тоновете съществуват ли в Природата? Срещате един човек и казвате, че името му е Стоян. Стоян ли е той всъщност? Какво нещо е Стоян? Име. Защо е дадено това име на човека? За да се различава от другите. Имената на хората са произволно създадени. Не само имената, но и много неща са произволно създадени. Следователно вие трябва да различавате произволните, нереалните неща от тия, които Природата е създала и вложила в нейния списък. В Природата съществуват трептения, но не тонове. Тя не знае какво нещо са тоновете *до, ре, ми, фа, сол, ла, си.* Ние вземаме тоновете само като помагало в музиката, като основни белези, чрез които можем да изразяваме това, което чувстваме и преживяваме.

Сега, като разсъждавате върху различни въпроси, като търсите начин за правилно разрешаване на задачите си, имайте предвид следното правило: всяка задача, правилно разрешена, предизвиква в ума ви появяване на малка Светлинка, която пък внася у вас Радост; щом решаването на една задача не е съпроводено с поява на Светлина, задачата не е правилно решена. Това правило се прилага навсякъде в живота, в науката. Например, съвременната механика разполага с много принципи, според които могат да се построят цели машини или части от тях. В една машина искат да турят едно колело в движение. За тази цел правят ред изчисления, основани на известен принцип, прилагат тия изчисления при движението на колелото, но колелото не се движи. Правят втори, трети, пети, десети опит, докато най-после колелото започва да се движи. Щом в ума ви проблесне малка Светлинка и вие се зарадвате, това показва, че сте дошли до правилно разрешение на въпроса. Тъй щото, когато искате да знаете дали сте разрешили задачата си правилно, вижте върти ли се вашето колело. Някой казва, че даден въпрос не му е ясен в съзнанието.

Какво разбирате под думата *съзнание*? За Природата съзнанието представлява само една дума. Като изговорите думата *съзнание*, виждате ли някаква Светлинка в ума си? Като кажете *гладен съм* или *жаден съм*, вие се свързвате с усещането, което тия думи произвеждат върху вас. Обаче какво чувство или какво усещане произвежда думата *съзнание* върху вас? Засега думата *съзнание* е философски термин само, тя не е погълнала още човешкото съзнание. Вие не разбирате още какво нещо е съзнанието. Съзнанието е нещо Божествено. В който момент разберете какво представлява съзнанието, вашият живот коренно ще се измени. Как ще се измени животът ви? Представете си, че се намирате в голяма тъмна стая, но не знаете къде сте, отде се влиза и излиза, не можете да се ориентирате, чудите се какво да правите. В джоба си носите свещ и кутия кибрит, но сте

забравили това. По едно време ви дохожда на ума, че имате една свещ и кибрит в джоба си, веднага драсвате кибрита, запалвате свещта, осветявате стаята и се ориентирате – виждате къде какво има в стаята, виждате къде е вратата за излизане, накъде води тя и т.н., цялата обстановка на стаята приема вече съвсем друг изглед. Вие свободно отваряте вратата и излизате вън на простор, на слънчева светлина.

И тъй, човек не трябва да живее само с понятието *съзнание*, но със съзнанието като реалност. Докато живее с понятието *съзнание*, човек е в тъмна стая, с незапалена свещ и кибрит в ръка и се блъска от стена в стена. Щом се проникне от съзнанието като реалност, в която живее, той се намира в нова обстановка на Живота, пред Нов живот. В този Живот човек навсякъде ходи със запалена свещ. Следователно съзнанието на човека представлява запалена свещ, която вечно гори, без да изгаря – тя показва правия път в Живота. На светлината на тази свещ всичко можете да четете, с тази свещ и в най-голямата тъмнина ще си проправите пътя. Имате ли тази свещ, останалите въпроси – какъв е фитилът на свещта, колко трептения прави в секунда светлината на тази свещ, как става горенето ѝ, колко въздух е нужен за пълното ѝ горене – са от второстепенно значение.

Сега стремете се към простота, към яснота в своите разбирания. Всички неща в Живата Природа са ясни, прости и разбрани – тя не търпи никаква двусмисленост, никаква двойственост. Тя казва: „Ако простите работи не разберете, и сложните няма да разберете; ако простите разберете, и сложните ще разберете.“ Това е изказал Христос със стиха: „Ако земните работи не разберете, как ще разберете небесните?“ Турете в ума си мисълта да разберете елементарните работи в Живота, да разберете простите прояви на съзнанието. Щом разберете простите прояви на съзнанието, ще разберете и неговите сложни прояви, т.е. ще разберете и останалите форми на съзнанието.

Като пишете темите си, написвайте ги по няколко пъти, докато ви харесат. Ако темата, която сте написали, е обикновена, колкото повече време минава, толкова по-малко ще ви харесва. Ако е нещо хубаво, идейно, с времето тя все повече ще ви харесва – в първо време няма да ви харесва много, но колкото повече време минава, толкова повече ще ви се харесва. Какво показва това? Това показва, че обикновените работи в началото си са хубави, а на края стават все по-лоши, по-глупави. Необикновените, ценните работи обратно – в началото си изглеждат глупави, а с течение на времето стават все по-хубави.

Като ученици от вас се иска точност в думите – по форма, по съдържание и по смисъл. По форма на думите, ние казваме, например, *добър*, *по-добър* и *най-добър*. Това е изказване на една дума в различни форми или степени. По съдържание изказани, тия думи подразбират, че някой човек е добър по отношение на хората изобщо, по-добър – по отношение на някого специално и най-добър – също така в сравнение с някого. Тук се прави сравнение на един човек с друг. Обаче това разбиране на нещата не е правилно, няма защо да сравнявате човек с човека, никой човек не може да бъде меродавен за другите. Най-после думите могат да се изговарят по смисъл: казваме *добър*, *по-добър* и *най-добър* или *много добър човек*. По отношение на кого този човек е добър? По отношение законите на Живата Природа. Човек се мени по отношение на тия закони, като постоянно расте и се развива и става добър, по-добър и много добър. При това положение Природата е меродавна към Доброто в човека – тя го измерва и определя. Меродавни са само правилата, мерките и законите на разумния Живот, както и на Живата Природа. Като дойдете до Живата Природа, кажете в себе си: „Добър съм в стремежите си. Приемам всички мерки, всички методи, с които Природата работи върху мен. Ще се стремя да бъда безкористен като нея. Ще любя, както Бог люби.“

Окултният ученик трябва да се съобразява със законите на Живата Природа – за него те трябва да бъдат меродавни. В сравнение с Природата никой философ не може да бъде меродавен. Философите могат да бъдат авторитети за хората, но само дотолкова, доколкото могат да засилят, да подкрепят техните възгледи и разбирания. Ако човек не разсъждава правилно, философът нищо не може да му докаже. Ако ученикът не е музикален, никой учител не може да го научи да свири; ако ученикът е музикален, учителят ще може да го научи да свири, ще му предаде от своя талант, за да развие в него онова, което Природата е вложила. За човека е меродавно онова, което Природата е вложила в него. Ето защо човек трябва да работи върху онова в себе си, което Природата е вложила като дарби или способности. Щом работите съзнателно върху себе си, правилно ще разрешите задачите си. Това е въпрос на време само: някой може да разреши задачите си за един ден, друг – за един или няколко месеца, трети – за година, четвърти – за десет години, пети – за цял живот, шести – за няколко живота. Това зависи от човека. За обикновения човек се изисква много време, за талантливия – по-малко, за гениалния – най-малко. Гениалният разрешава задачите си моментално. Но от всички се иска търпение.

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

26-та лекция от Учителя, държана на 25 април 1923 г., София.

ЖИВИЯТ КРЪГ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Четоха се резюмета на тринадесета и четиринадесета лекции от първа година.

Четоха се резюмета на темите „Разлика между съзнание и самосъзнание“ и „Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание“.

За следния път пишете върху темата: *Полза и вреда от киселините.*

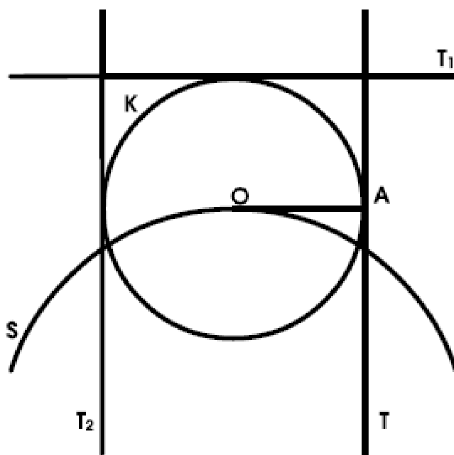

Фиг. 1

На *Фигура 1* имате един кръг. Как се образува кръгът? Кръгът се образува от въртенето на радиуса *OA* около центъра. Как наричате правата *T*, която се допира до окръжността? Тангента. Значи тангента е всяка права, която има една допирна точка с окръжността. Тя представлява частен случай от поляра. Когато полюсът дойде на

окръжността, тогава полярата става тангента. Може ли тангентата да въздейства върху кръга?

Да допуснем, че кръгът, представен на *Фигура 1*, е едно движещо се колело, на което радиусът *OA* и тангентата *T* са в постоянно движение. Тангентата чрез точката на допирането си с окръжността упражнява непрекъснато влияние върху нея. Следователно тя може да усили движението на кръга, ако последният се движи в същата посока. Но ако кръгът се движи в посока обратна на тази на тангентата, неговото движение ще се забави.

В окултната геометрия кръгът представлява един самосъзнателен индивид. Центърът на кръга, това е центърът на съзнанието у индивида – субектът. Кръгът – това е неговият вътрешен, субективен свят; периферията или окръжността – това е мястото, където съзнанието идва в досег с външния обективен свят. Ясно е тогава, че тангентите представляват отделни съзнания или групи съзнания, които упражняват влияние върху индивида отвън и го ограничават. Следователно всяка промяна в съзнанието на човека показва, че някаква тангента е упражнила влияние върху него – чрез допирната точка тя внася известен импулс в човешкото съзнание и е в състояние да измени неговото движение, т.е. да предизвика известна промяна в неговите мисли, чувства или постъпки. Ако съзнанието се подчини на този импулс отвън и следва посоката, по която тангентата се движи, то ще има успех във външните работи. Но ако се възпротиви на този импулс и се движи в посока обратна на тангентата, то ще влезе в стълкновение с онази група съзнания, които тази тангента представлява.

Освен тези външни влияния върху съзнанието на човека, които тангентите предизвикват, има и други – вътрешни, субективни влияния. На нашата фигура кръгът *S*, който минава през центъра *O*, представлява едно висше съзнание, което докосва самия център на

съзнанието у индивида и упражнява влияние върху субективния му живот. Тогава у човека настъпват дълбоки вътрешни промени, които изхождат от самия му център и за резултат имат онова, което наричаме разширение, повдигане, просветление на съзнанието и прочее. Само в такъв случай човек може да се освободи от ограничителното въздействие на външните тангенти.

На *Фигура 1* са дадени кръгът *К* с трите тангенти – T, T_1, T_2, а също и кръгът *S*, който минава през центъра *О* на кръга *К*. Трите тангенти могат да се уподобят на три общества: *Т* – търговско общество, T_1 – земеделско общество и T_2 – учителско общество. Всяко едно от тия общества ще се занимава и ще разговаря за неща, които влизат в неговия интерес. Търговците ще говорят за търговия, за стоки, за купуване и продаване; земеделците ще говорят за ниви, за лозя, за къщи; учителите ще говорят за училища, за ученици, за книги. Кръгът *S* пък и Животът, който се проявява около неговия център, ще имат за предмет отвлечени въпроси – въпросите за Любовта, Мъдростта и Истината. Който не разбира тия въпроси, той се натъква на ред противоречия. Обаче тези противоречия са привидни, а не действителни. Всяко противоречие се предизвиква от същества с ниска култура – било от физическия, Астралния или Умствения свят. Тия светове имат своя физическа страна, която се отразява върху живота на човека.

Освен тия светове съществуват и други – с висша култура, които ние приемаме като течения в Природата. Защото всеки свят влияе и върху по-нискостоящите и върху по-високостоящите от него. Когато човек иска да стане с него някакъв обрат в добър смисъл, той трябва да се скачи с теченията на Природата, които идат от по-високите светове. Задачата на окултната наука е да покаже на ученика законите, чрез които да се свързва с висшите течения на Природата. По този начин неговият ум ще се развива правилно. Когато живият кръг *S* влезе в

живота на човека, той трябва да бъде готов да се справя със силите, със законите, които го управляват. Да бъде човек готов, това значи да разбира новите условия на средата, в която влиза. Например, ако извадите рибата от морето, преди да е превърнала хрилете си в бели дробове, тя непременно ще умре. Водата е среда за рибата, а не въздухът. Ако рибата успее, както земноводните, които са в една преходна фаза на живот, да се приспособи към земния живот, тя би могла безопасно да напуща водата, да излиза на сушата и пак да влиза във водата. Ще кажете тогава, че като не сте готови за нов живот, по-добре да си останете в стария, т.е. като не можете да живеете на сушата, да си останете във водата. Обаче вие не знаете, че утре тази вода ще се изпари и тогава, искате или не, ще се намерите на сушата, но неприготвени за този живот. Природата насила ще ви застави да напуснете водата. Днес всички хора чувстват, че става нещо особено във водата. Мнозина вече доброволно искат да напуснат тези условия, да излязат вън от водата, на сушата. Например, срещате един материалист, говорите с него и забелязвате, че той се стреми към духовен живот, иска да напусне водата. Като напусне водата, той ще се освободи от жабите в себе си, които представляват материализма. Жабата е символ на краен материализъм.

И тъй, щом попаднете под влиянието на живия кръг, т.е. щом този кръг засегне вашия център, вие не можете вече да се противите – или ще влезете в течението на този кръг и ще се издигнете, или смърт ви очаква. С други думи казано, всеки, който е тръгнал в пътя на Истината, той трябва да го следва. Няма връщане от пътя на Истината – който се опитва да се върне от този път, той сам се осъжда на смърт. Човек не може да се противопоставя на движенията, които стават в живия кръг. Що се отнася до тангентите, техният брой е неопределен – може да се прекара и четвърта, и пета, и шеста, и повече тангенти. Всяка тангента предизвиква известна промяна в

съзнанието на човека. Промените в съзнанието могат да се представят геометрически; също така може да се определи центърът на всяка тангента, която засяга човешкото съзнание, както и посоката на нейното движение.

Колко тангенти трябва да има човек? Нито една. Но ако има тангенти, какво трябва да прави, за да се избави от тяхното влияние? Съзнанието трябва да се прибере в своя център и тангентата да отиде в безкрайност. Какво трябва да се направи с кръга – да се стесни или да се разшири? Когато кръгът се разширява, тангентите постепенно се явяват. Когато кръгът се стеснява, т.е. когато енергиите в кръга се събират към центъра, тангентите постепенно се отблъскват. Оттук вадим следния закон: когато човек иска да се избави от влиянието на света, той се съсредоточава към центъра, към Бога, към себе си – той съсредоточава своята умствена дейност към Бога. Това значи пробуждане на Божественото съзнание в човека.

Мислете върху живия кръг, върху тангентите на кръга.

Упражнение: изнасяне лявата ръка напред, бавно движение на дясната ръка върху лявата, като започва от рамото и стига до пръстите на ръката и обратно – от пръстите – нагоре до рамото. Изнасяне дясната ръка напред, лявата ръка прави същото движение върху дясната: бавно движение на лявата ръка върху дясната, като започва от рамото до пръстите и назад. Ще направите това упражнение няколко пъти с лявата и няколко пъти с дясната ръка.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

27-ма лекция от Учителя, държана на 2 май 1923 г., София.

ДВИЖЕНИЕ НА РАЗУМНИТЕ СИЛИ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Чете се резюме на петнадесета лекция от първа година.

Четоха се резюмета на темите „На какво са символ варницата и пепелището“ и „Отличителните черти на силната воля“.

За следния път пишете върху темата: *Разлика между мъдрост и знание.*

Какво определение дава относителната геометрия за кръга? Кръгът е геометрическо място на точки, които са еднакво отдалечени от една вътрешна постоянна точка, наречена център. Кръгът е крайният предел, до който съзнанието на човека може да се разшири за всеки даден момент.

Представете си, че имате два малки кръга. Единият представлява семе на дъб – желъд, другият – семе на царевица. Изчислявали ли сте колко пъти по-голям и по-тежък е желъдът от царевичното зърно? В какво седи разликата между желъда и царевичното зърно? Разликата седи в тяхната деятелност – кръгът на деятелността на желъда е по-широк, по-голям от този на царевичното зърно. Що се отнася до хранителността им, въпросът е поставен другояче. Често свинете се хранят с желъди, но това не показва, че те са по-хранителни от царевицата. По произход кой е по-стар – дъбът или царевицата? Царевицата е по-стара от дъба. Според съвременните научни схващания можете ли да кажете дали желъдът съдържа същите възможности, каквито и дъбът? Две теории съществуват по този въпрос: едната теория твърди, че всяко семе, в случая и желъдът, съдържат в себе си всички възможности, каквито и цялото дърво;

другата теория твърди, че семето съдържа в себе си условията, а не и възможностите, каквито дървото съдържа. Какво е вашето мнение по този въпрос? За изяснение на този въпрос ще вземем следния пример: представете си, че имате една мисъл; когато се изкаже тази мисъл, вие преценявате вече нейните качества. Качествата ѝ съдържат ли се в самата мисъл? Всяка мисъл, изразена навън, определя своето вътрешно съдържание. Като знаете това, вие трябва да наблюдавате, да изучавате мислите си, техните качества и прояви.

Като ученици вие трябва да учите, да придобивате знания. Съвременните учени хора са деца на науката. По отношение на миналото те са учени, минават за капацитети, но по отношение на бъдещата наука те са още деца. По отношение на проявеното те са гении; по отношение на онова, което предстои да се прояви, те са деца. Като знаете това, вие трябва да имате готовност да признавате своето невежество в дадена област, да признавате своите погрешки. Мнозина мислят, че ако признаят погрешките си, ще минат за грешни хора. Не, човек трябва да бъде искрен в себе си, да познава погрешките си и да ги признава. Художник нарисувал образа на един човек; дохождат някои, гледат портрета, вижда им се, че носът е малко крив, обръщат внимание на художника да изправи тази погрешка, но той я отрича – поддържа, че носът на човека бил крив. Като се изредят няколко души да гледат портрета, който художникът е рисувал, всички се произнасят, че носът не е добре предаден. Най-после художникът се заема да го изправи. След като го коригира, той остава доволен от портрета. Както художникът работи върху една картина, докато я нарисува точно според оригинала, така и ученикът трябва да работи върху всяка своя мисъл, докато я изправи. Много от вашите мисли са криви, изопачени. Вие трябва да работите върху тях, за да ги изправите. Някои считат, че всяка тяхна мисъл е Божествена и щом е Божествена, тя е безпогрешна. Не е така. Не всяка мисъл, която минава през главата на човека, е Божествена.

Вие трябва да изучавате мислите си, да дойдете до положение да различавате кои са Божествени и кои човешки. В човешките мисли има грешки, в Божествените – няма. Като анализирате мислите си, ще се стремите да ги прилагате. Ако не прилагате мислите, идеите си, ще мязате на човек, който иска да рисува: за тази цел той си купил четки, бои, платно и се готви да започне работата си. На всички разправя, че има идея, че е готов да рисува, но още не започва да работи. Следователно идеите имат смисъл само когато се прилагат в Живота. Казва някой, че иска да бъде добър; това е неприложена идея. Какво значи да бъде човек добър? Друг пък казва, че иска да бъде кротък – това е друга неприложена идея. Какво значи да бъде човек кротък? Кои са отличителните черти на добротата и на кротостта? Когато рисувате кокошка, ще турите на краката ѝ точно определено три пръста отпред и един отзад. Ако рисувате човек, ще турите пет пръста на ръката му – ни повече, ни по-малко. Всяко нещо, което Природата е създала, е точно определено. Така са точно определени отличителните качества на кроткия, на милостивия човек и т.н. Който иска да познае дали е милосърден, той може да се подложи на следния опит: тръгвате на дълъг път и вземате в торбата си един килограм хляб; целия ден не ядете, но задържате хляба за вечерта, когато стигнете на определеното място. Ако през време на пътуването ви настигнат трима души и пожелаят да им дадете хляб, защото били гладни, уморени, а нямат хляб, какво ще направите? Речете ли да им дадете по едно малко парченце, а останалото задържите за себе си, вие не сте милосърден човек. Ако разделите хляба си така, че на всеки едного дадете по една четвъртинка, вие сте милосърден. Някой иска да провери доколко мисълта ви е философска и ви задава въпроса кокошката ли се е явила по-рано или яйцето. Това са две относителни, а не абсолютни величини. Това са символи, които не разрешават въпроса. Някои философи представят Космоса във вид на яйце, готово да се излюпи, обаче това е символ само.

Да се върнем към въпроса качествата на проявената мисъл съдържат ли се в самата мисъл. Да се задава такъв въпрос, това е равносилно да се запитвате дали тоновете, които излизат от цигулката, се съдържат в самата цигулка, в струните или в лъка. От стягането на струните, от скъсяването и удължаването им се произвеждат различни тонове. Обаче цигуларят, който познава законите на музиката, като поставя пръстите си върху цигулката, произвежда тоновете. Вещият цигулар може да произведе тонове и без струни. Достатъчно е той да съсредоточи мисълта си към вашия слух, за да чуете хубави, приятни тонове на някоя песен, която излиза от цигулка. Обаче това не става по физически начин, чрез трептенията на въздуха, както обикновено се предава звука, но по друг начин – чрез мисълта. Оттук можем да извадим следното заключение: както цигулката е условие за предаване на тоновете, които цигуларят произвежда, така и мисълта е условие за предаване на качествата на онзи, който я произвежда. Тъй щото, нито цигулката произвежда тонове, нито мисълта съдържа в себе си качествата на онзи, който я произвежда.

Това са ред разсъждения, необходими за развиване на мисълта ви, за събуждане деятелността на различните мозъчни центрове. Без тези разсъждения, мислите, които минават през ума ви, ще останат само теория, без никакво практическо приложение. И тогава, като минават различни мисли през ума ви без да се спирате върху тях, без да разсъждавате, в края на краищата ще заспите. Забелязано е, че когато окултните ученици изучават закона за концентриране или съсредоточаване на мисълта си, те често заспиват. Защо? Защото не са привикнали още да събуждат деятелността на своите мозъчни центрове. Вследствие на това, като размишляват върху някой въпрос и не могат да следят мисълта си, те изпадат под влияние на закона на внушението, на хипнотизма и заспиват. Следователно, когато ученикът мисли върху някой въпрос, той трябва да напряга мозъка си,

за да събуди деятелността на всички мозъчни центрове или поне на по-голямата им част. Ако при процеса на мислене се събуди само един мозъчен център, човек непременно ще заспи, ще се самохипнотизира. С това се обяснява защо богатият човек изгубва ума си, защо се отчайва, когато му съобщят, че банката, в която са вложени парите му, е фалирала. През целия си живот този човек е насочвал мисълта си към парите, вследствие на което се е самохипнотизирал. В който ден чуе за загубата на тия пари, той изгубва и ума си, и желанието за живеене, за работа. Сънят на човека е особено хипнотично състояние, което Природата често му налага. Щом го постави в това хипнотично състояние, той заспива. В това време тя го прекарва от физическия в Астралния свят, където му създава различни образи, сменя едни сцени с други. По този начин тя му създава най-разнообразен живот, от който да запази спомен в будното си състояние и да започне да мисли. Чрез сънищата Природата иска да създаде в човека мисъл. Мисълта се развива при голямо разнообразие.

И тъй, от всички се иска съзнателна работа – постепенно да развивате в себе си добри качества и способности. Например, ако искате да развивате търпение, направете следния опит: помолете десет души ваши приятели да ви убодат с игла на десет различни места на един милиметър дълбочина и следете през това време ще изгубите ли равновесието си или ще го запазите. По този начин вие ще се калите. Освен този опит можете да направите още един: събуйте се боси и минете през някоя нива, по която има цигански тръни. Като минете от единия до другия край на нивата, ще видите доколко сте запазили разположението на духа си.

Човек се натъква на същите положения и в Живота. Лошите мисли и чувства на хората не са нищо друго, освен такива тръни, забодени на един милиметър дълбочина в кожата на човека. Лошите мисли и чувства са подобни на ухапването от комар или от бълха – тук

ви щипне една лоша мисъл, там ви щипне едно лошо чувство, докато излезете от релсите на своето търпение. Ако равновесието ви не се наруши, това показва, че имате търпение. Ако равновесието ви се наруши, ще вземете четка и бои, ще рисувате картината на търпението. Ще повторите, ще потретите опита, докато най-после запазите равновесието си и винаги ще бъдете весел. Щом запазите равновесието си, ще знаете, че сте завършили картината на търпението.

Тия опити се отнасят само до учениците и то за ония от тях, които са силни. Слабите не трябва да правят опитите, за да не губят изкуствено разположението на духа си. За тях са достатъчни опитите, които Животът им налага. Животът на хората е нареден така, че без да искат ще претърпят големи изпитания – такива изпитания ще имат, че ще подскачат от болка. При това няма приятели да ги щипят, но такива, които са неприязнено разположени към тях. Всички съвременни хора са поставени на такива опити. В Живота тези опити не са нищо друго, освен изпитанията, страданията и мъчнотиите, които хората преживяват. Невидимият свят постоянно подлага хората на такива опити, за да види доколко могат да издържат. Никой не може да се домогне до каквато и да е сила на Природата, докато не развие в себе си съответни качества. Например, някой мисли, че е честен, благороден човек, че нищо не може да го съблазни; дават на този човек десет хиляди златни стерлинги и го пращат някъде да свърши с тях една работа, после му дават още десет хиляди златни стерлинги да свърши друга работа. Той взема парите, но колкото парите се увеличават, с тях заедно се явява изкушението. Този човек започва да мисли: „Не мога ли да взема тия пари и да си свърша с тях някаква работа?“ Значи човек може да бъде честен до известна степен, доколкото съдържа в себе си елемента на честността. Представете си, че един честен човек е затворен и осъден на смърт; той е дал

обещание, че няма да излезе от затвора, докато присъдата не се изпълни. Обаче един добър негов приятел влиза в затвора и му предлага да излезе – отваря вратата и му казва, че свободно може да излезе от затвора. Този човек започва да се бори, да се колебае да излезе или не, но не се решава, иска да издържи на обещанието си. Ако този честен човек е същевременно адепт, който разполага със знания, може да се дематериализира, но веднъж дал обещание да не излиза от затвора, докато не дойде деня на присъдата, той няма да се възползва от знанието си. Обаче в деня на изпълнение на присъдата му той се дематериализира и моментално изчезва пред очите на всички. По този начин съдиите, управниците ще видят, че са сгрешили, като са осъдили съвършено праведен човек. Праведния никой не може да осъди на смърт, за него закон не съществува.

Следователно, както законът има две различни отношения – към обикновения и към праведния човек, така и моралът има двояко проявление: абсолютен морал – към Бога и относителен морал – към хората. Това значи: абсолютният морал познава само отношения на човека към Бога. Дойде ли въпрос до отношения на човека към хората, там се прилага относителен морал. Отношенията на човека към Бога всякога имат една и съща цена, т.е. никога не се изменят; отношенията на човека към хората и към всички живи същества са изменчиви. Ако отношението на човека към Бога е право, то е в сила да анулира всички останали отношения, към когото и да е. Обаче всички тия отношения не са в състояние да анулират отношението на човека към Бога. Например, някой иска да помогне на майка си, на баща си или на цялото човечество, заради което е готов да се откаже от Истината, т.е. да измени на отношенията си към Бога. Това е погрешна мисъл, това е неправилно заключение. Невъзможно е с една добра постъпка само човек да помогне на майка си, на баща си или на цялото човечество. Когато отношенията на човека към Бога са прави и

на първо място поставени, само тогава той ще бъде в състояние да помага на хората, както и на всички живи същества. Дръжте в ума си мисълта, че само отношенията на човека към Бога имат еднаква стойност за всички времена и епохи, а останалите отношения са относителни и променливи.

Като ученици бъдете внимателни към себе си, да не натрупвате в никоя част на организма си повече енергия, отколкото трябва. Пазете се от натрупване на енергия, Природата не търпи никакви излишъци. Кога човек натрупва повече енергия в себе си? Когато започне да мисли, че е осигурен. Срещате един човек слаб, кокалест; по едно време работите му тръгват добре и той започва да забогатява. Като забогатее, започва да мисли, че се е осигурил, че нищо вече не му трябва. Със забогатяването си той престава да мисли. Гледате – този човек постепенно надебелява, пълнее, става като чорбаджия, натрупва излишна енергия в себе си. Защо човек иска някога да надебелее, да стане пълен? За да заеме по-голямо пространство, да стане по-внушителен, да обърне внимание на хората.

Всъщност кое определя пространството? Мисълта. Крайният предел, до който една мисъл може да простре своята деятелност в пространството, определя нейната сила. Времето пък определя вътрешното съдържание на мисълта, т.е. – нейната трайност. Чувствата на човека определят смисъла – духа на мисълта. Значи всяка мисъл се разглежда първо по обем – какъв обем заема в пространството, т.е. каква е външната ѝ форма; после се разглежда вътрешното съдържание на мисълта и най-после – нейния смисъл. Мисълта се движи по права линия. Вътрешното ѝ съдържание, т.е. чувствата, които изпълват мисълта, ѝ придават кръгообразна форма. Значи правата линия определя формата на мисълта, кръгът определя съдържанието на мисълта. В такъв случай вие имате идеята за време и пространство. За обяснение на тази идея ще си послужа със стиха, който апостол Павел е

казал: „Любовта е плод на Духа.“ Любовта е формата, Животът е обяснение, т.е. съдържание на тази форма, Духът е смисълът – Той осмисля нещата. Когато казваме: „Бог е Любов“, разбираме изявения, проявения свят. Да се прояви Любовта Божия, това значи да се прояви Божественият свят. Когато се говори за Живота, подразбираме специална проява на Божията Любов от всички живи същества. Всяко живо същество проявява Любовта по свой специфичен начин – това представлява неговият живот. Бог е Любов – това подразбира целокупния Живот, пълнотата на Любовта. Животът, изразен чрез всички живи същества, представлява частично, индивидуално проявяване на Любовта.

Сега да изразим идеята за време и пространство в следната форма: целият човек представлява съвкупност от време и пространство. Главата представлява пространството, необятността, затова е ненаситна. Чрез главата човек мисли какво и кое място да заеме. Ненаситността на главата се вижда от ламтежа на човека към знания: колкото знания и да има, той все повече иска да придобие. Той иска много къщи, много хамбари, но умният вижда, че и с една стая може да преживее. Тялото на човека пък представлява времето. Значи тялото представлява вътрешното съдържание на главата. Действително развитието на главата се проектира чрез тялото; проявената деятелност на цялото тяло представлява смисъла на главата. Стомахът, сравнен с главата, приема много по-малко. Колкото и много храна да приема човек, стомахът му лесно се напълва. Главата обаче много приема и всякога ненаситена остава – колкото и да ѝ се дава, тя още иска. И тъй, когато живее в мисълта си, човек се движи в пространството; когато живее в сърцето си, той се движи във времето, в съдържанието на нещата.

Как разглеждат съвременните философи понятията за време и пространство – като реалност или като относителност? Някои казват,

че нещата съществуват извън времето и пространството. Това значи, че нещата съществуват извън света на трите измерения. Например, нарисувате една картина на платно; тази картина е поставена на плоскост, значи тя се простира в света на второто измерение. Обаче същата картина може да се извае, да се изработи като статуя, да се представи в света на третото измерение. Най-после същата картина може да се представи извън трите измерения – да се нарисува в мисълта. Това наричат философите състояние извън времето и пространството. Какво представлява тогава кръгът? Кръгът не представя цяла идея, но малка, микроскопическа част от цялата идея, от реалността. Кръгът е част от сферата, а сферата е тяло от триизмерния свят.

Това са отвлечени идеи, които водят в неразбрана за вас област, без никакво практическо приложение. Тези идеи имат приложение само в съзнанието на човека. Например, с помощта на съзнанието си човек може да познае дали един индивид се приближава или отдалечава от него. Защо? Защото приближаването на един човек към друг не е външен процес, но вътрешен. Един човек може физически да се приближава към вас, а вътрешно, духовно да се отдалечава и обратно – той може физически, външно да се отдалечава, а вътрешно да се приближава. Това показва, че физическата близост всякога не отговаря на близостта между душите, умовете и сърцата. На тези външни и вътрешни отдалечавания и приближавания на хората един към друг се дължат състоянията на радост и скръб, които всеки ден изпитват. Ако към вас се приближи човек, който не ви е симпатичен, вие изпитвате неприятност, а понякога и скръб, особено ако този човек успее насила да вземе нещо от вас. Щом този човек се отдалечи от вас, вие изпитвате приятност, радвате се, че не е близо до вас нито физически, нито по ум или сърце. И обратно – когато се приближи при вас човек, който ви е приятен, вие се радвате; отдалечи ли се от

вас, вие започвате да скърбите. Значи и двамата произвеждат във вас радост и скръб, само че при съвършено различни случаи. Когато несимпатичният се приближава към вас с цел да вземе нещо, вие усещате скръб; когато се отдалечава, усещате радост. Когато симпатичният се приближава към вас, усещате радост; когато се отдалечава, усещате скръб. На какво се дължат тия състояния? – На съзнанието ви. В съзнанието си човек носи някакъв смътен, далечен спомен, че онзи, който му е несимпатичен, някога му е причинил пакост, някакво зло и днес иде със същата мисъл. Това може да е някаква илюзия, някакво заблуждение. Отде знаете, че несимпатичният човек иде да ви причини някакво зло? Може би той днес иде при вас с най-добро намерение да ви направи едно голямо добро, с което приятно да ви изненада. Вие не знаете скритите намерения на хората. Често човекът, който ви е причинил най-голямото зло, е в състояние да ви причини най-голямо добро.

Приятелството бива устойчиво и неустойчиво. Представете си, че вие завързвате приятелство с някой човек. Знаете ли колко време ще продължи вашето приятелство? То може да продължи година, две, три, пет, десет и след това да се развали. Защо? Защото приятелството изобщо се основава на чувства. А всякога, дето чувствата управляват, там се образуват астрални съединения, които се отличават с голяма неустойчивост. За да бъде устойчиво, приятелството трябва да отговаря на следната формула: *Р.М.С.Т.СУ.Д*. Буквите *СУ* представляват един елемент, значи във формулата на приятелството влизат шест елемента. Всеки елемент е взет в строго определено процентно отношение. За да бъде приятелството устойчиво, разумността *Р* трябва да съставя три процента от цялото, милосърдието *М* – пет процента, съвестта *С* – девет процента, твърдостта *Т* – шест процента, самоуважението *СУ* – седем процента, дружелюбието *Д* – седем процента. Същите числа могат да се вземат като числители на дроби, чиито знаменатели са: 6, 8, 10, 12, 15 и

16. Общият сбор на числителите 3, 5, 9, 6, 7, 7 е 37; общият сбор на знаменателите е 67. Тогава ще имате дробите: 3/6, 5/8, 9/10, 6/12, 7/15 и 7/16. Ще приведете тия дроби към общ знаменател, който ще ви послужи като метод за работа. Общият сбор на числителите – 37 и общият сбор на знаменателите – 67 дават нова дроб – 37/67. Събираме сбора от цифрите им и получаваме:

$$\frac{3+7}{6+7}=\frac{10}{13}=\frac{1+0}{1+3}=\frac{1}{4}$$

Събираме числителя и знаменателя: 1 + 4 = 5. Това е философско съкращаване на дробите. Тъй щото, за да намерите съкратената формула на приятелството, трябва да съберете числата 1 + 4. Като ги съберете, ще получите числото 5 – човекът. Единицата представлява Божествения принцип, четворката – животинския принцип, т.е. човек, в когото самосъзнанието не е още пробудено. За да проработи тази формула в човека, той трябва да намери Божественото в себе си – в това седи смисълът на Живота.

Като знаете това, започнете да работите. Вие имате вече основата – числото *5*, върху което като върху почва можете да садите, т.е. да градите вашия живот. В дробта 1/4 и двете числа са киселини: *1* е киселина от първа степен, а *4* – киселина от втора степен. Степента подразбира силата на киселините и на основите. Числото *5* представлява основа от втора степен. Киселината-единица разтваря всичко в себе си. И тъй, истинското приятелство е създадено от дроб, която за числител има единица, а за знаменател – четири.

За дробите 3/6, 5/8, 9/10, 6/12, 7/15 и 7/16 можем да кажем следното: дробта 3/5 представлява част от Божествената разумност, 5/8 – част от Божественото милосърдие, 9/10 – част от Божествената справедливост. Аз взимам думата *справедливост* вместо съвест, защото за Бога не може да се каже, че има съвест – Бог е справедлив, а не съвестен. Дробта 6/12 представлява част от Божественото търпение, което на

човешки език наричаме твърдост. Само твърдият човек, а не упоритият може да бъде търпелив. Дробта 7/15 представлява част от самоуважението на човека – такъв човек никога не изменя на думата си. Дробта 7/16 представлява част от дружелюбието на човека, т.е. от закона на Любовта. Сега, като съберем числителя и знаменателя на всяка дроб поотделно, ще получим следните числа: 3/6 − 3 + 6 = 9; 5/8 − 5 + 8 = 13, а 1 + 3 = 4; 9/10 − 9 + 10 = 19, а 1 + 9 = 10; 6/12 − 6 + 12 = 18, а 1 + 8 = 9; 7/15 − 7 + 15 = 22, а 2 + 2 = 4; 7/16 − 7 + 16 = 23, а 2 + 3 = 5. Числата работят при създаване на приятелство между двама души. За да видите дали приятелството между двама души ще бъде устойчиво, вие трябва да разгледате какво е било съчетанието на планетите в момента на създаване на това приятелство. Приятелството може да бъде устойчиво, когато в момента на създаването му са взели участие Венера, Юпитер, Меркурий и Слънцето. Когато Марс, Сатурн и Луната се вмъкнат в приятелството, те непременно ще подкопаят основите му – няма да мине много време, ще видите, че основите на приятелството започват да се клатят. Когато Марс дойде в приятеля ви, всяка ваша дума може да го предизвика; когато Сатурн влезе в приятеля ви, той ще започне да се съмнява във всяка ваша дума и най-после, когато Луната влезе в него, той ще започне да забърква каши. Луната ще види как се е проявил Марс, как се е проявил Сатурн, ще прибави някакви опашки към всичко това и повече ще забърка работите, след нея приятелството изчезва. Изобщо Луната не помага пряко за растенето на растенията, но косвено само им помага. Когато Луната грее, растенията спират своя процес на растене; щом тя се скрие, те започват да растат. Най-бързо растенията се развиват на слънчева светлина. Понеже Луната събужда завистта у човека, растенията се крият от нея, в смисъл – престават да се развиват. Следователно, когато човек завижда, казваме, че Луната е взела надмощие в него.

Ученикът трябва да изучава астрологията, да познава влиянието на планетите върху себе си и съзнателно да им се противопоставя или поддава – според лошото и доброто им въздействие. Понякога човек се разполага войнствено, готов е да воюва, да вади нож – той се намира под влиянието на Марс. Ако в това време дойде и Луната със своето отрицателно влияние върху човека, тя веднага туря опашки, заблуждения и лъжи към неговото състояние и той, както е войнствено разположен, започва да си въобразява, че като вади нож, всичко може да направи. Това са заблуждения, преувеличени състояния, които идат от Луната – тя обича да заблуждава, да лъже хората. Защо? Защото в отрицателното си влияние нейният кредит е в лъжите и заблужденията. Сатурн внася съмнението, подозрението в човека. Но трябва да знаете, че всяка планета оказва и добро, положително въздействие върху човека, а не само отрицателно. Венера като планета от женски род има слабост към любовта: ако се влюби в Марс или в Сатурн, тя взема техните качества, смесва ги със своите и тогава проявява низходящото си влияние върху човека. Когато Сатурн е в съчетание с Венера, той има влияние върху нея и тогава в любовта влиза отрицателният елемент на Сатурн – съмнение, подозрителност в любовта. Когато Венера е в своето възходящо състояние, тя влияе на Сатурн – той ѝ се подчинява, слуша я и върви в нейните стъпки.

Размишление

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

28-ма лекция от Учителя, държана на 9 май 1923 г., София.

ОТНОШЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ СИЛИ КЪМ ЧОВЕШКАТА ДУША

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината[7].“

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

Едно малко съзерцание.

Прочете се резюмето на деветнайсета лекция.

Силите на природата имат пряко отношение към човешката душа. При изучаване на външния свят трябва да правите две разграничавания. Тъй както сега се изучава природата, вие изучавате само едно отражение на вътрешен ваш мир, проектирате физическия свят извън себе си и казвате: „Това е природата.“ Не е. Външният свят, природата, трябва да се изучава по особен начин.

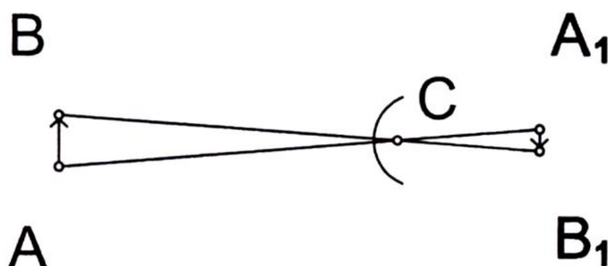

Фиг. 1

Да кажем, това е вашето око, C. Имате предмета, да кажем, AB. Във вашето съзнание този предмет не знаете всъщност какъв е. Вие сте един наблюдател, пали. Да допуснем, светлината, която реагира

[7] Тази лекция е по пълни стенографски записки. В каталога на Е. Андреева е наименувана със същото заглавие.

[*на вашето око*], тя минава през този предмет и хвърля известна сянка, става един вид прекръстосване. Тук имате обратното – A_1B_1 Тези два предмета, AB и A_1B_1, не са равни по големина. Тук имате AB, реалния предмет, а тук имате едно отражение – A_1B_1, както в огледало. Този предмет, A_1B_1 вие наново го проектирате навънка. Да кажем, той реагира върху центъра на вашия мозък – има няколко етапа, няма да ви говоря за тях. Вие схващате известна идея за предмета, казвате: „Предметът е такъв и такъв."

Да допуснем сега, че предметът AB, това е един субект, един индивид, човек е това. Този индивид има височина 165 сантиметра. Това е една норма, която аз вземам. Добре, но AB – туй е височината. Височината на този субект дава само стремежа, показва какъв е стремежът на този субект, едно направление – има да расте нагоре. По това направление се определя неговата височина. Ако има по-висок ръст, условията са били по-благоприятни, израства по-високо. Добре, в растителното царство какво отношение имат тези растения, които растат по-високо, и ония, които израстват по-ниско? Какво отношение има височината със същината на предмета? По какво се отличава един къс човек от един висок човек? Сега, има и интелектуална, и морална, и физическа височина. Не само трябва да знаете вашата физическа височина, нея може да я измерите, може да турите мензура. Да кажем, вашата височина е толкоз точно определена, но идваме сега до умствената височина. Колко е висок човек умствено, в какво седи умствената височина? Или неговата морална височина в какво седи?

Сега, тъй както аз разглеждам този предмет, той е отвлечен, вие не виждате вътрешните връзки. Всяка една наука е толкоз реална, колкото има приложение в живота, да спомага за напредване в живота. Да си съставите ясно понятие, защото вие трябва да растете, не да си губите времето напразно. Истинският живот, реалният живот,

е моралният, духовният живот, защото в него величините са постоянни, неизменни.

Добре, този предмет, който се е отразил вътре във вашия мозък, мислите ли, че вие имате едно истинско понятие за предмета? Нямате. Вие имате само едно отражение на предмета отвън. В дадения момент вие имате един ваш приятел, срещате се. Вижда ви се много учтив, много интелигентен, благороден, внимателен. Това е първото впечатление. След една година казвате: „Не е толкова благороден и интелигентен, както аз мислех." На какво основание първия път го смятахте, че е интелигентен? Какви бяха доказателствата, че той беше интелигентен, или кои са признаците на една интелигентност? Казвате, че беше благороден. Кои са доказателствата, че той е благороден?

Признаците на един математик седят в това, че той може да реши всяка математическа задача. Щом може да реши всяка задача, той е първокласен математик. И тогава казвам: първокласен математик е този, който може да решава всичките задачи, не само всичките задачи в космоса, но тези, които животът може да създаде. Той решава сто процента задачите. Вземете тогава второкласния математик. Той решава седемдесет и пет процента от задачите. Имате и третокласен математик – той решава двайсет и пет процента от задачите. Мислите ли, че този математик, който решава двайсет и пет процента от задачите, той ще ви бъде полезен? Значи, ако в двайсет и пет случая той ви осветли, в седемдесет и пет случая ще ви заблуди.

Добре, да поставим въпроса в морално отношение: тогава кой е първокласен моралист? Онзи, който решава задачите сто процента. Второкласен моралист е онзи, който решава задачите седемдесет и пет процента, а третокласен – който решава задачите двайсет и пет процента. Е, ако имате един учител третокласен моралист, колко задачи може да решите? Двайсет и пет процента. Мислите ли тогава,

че той ще може да ви изведе със здрав гръбнак? Ще бъдете обективни със себе си. Третокласният учител, той е на физическия свят, второкласният – на духовния свят, а първокласният – на Божествения свят. И ако искате да знаете за задачата във всяко отношение, аз взимам седемдесет и пет процента като норма.

Сега, да кажем, че искате да знаете колко сте здрави, колко сте силни. Тогава ще вземете един чувал от сто килограма, ще се помъчите да го вдигнете. Не можете ли, ще си кажете: „Не съм първокласен." Ще извадите двайсет и пет процента и ако го вдигнете, ще кажете: „Е, тогава по сила аз съм второкласен." Ако не можеш да дигнеш и седемдесет и пет процента, още ще извадиш, ще останат двайсет и пет процента, и ще кажеш: „Аз съм третокласен."

Затова идеята трябва да бъде сложена точно. В умствения свят пак същия закон трябва да приложите, за да може да минете от една категория в друга. След като влезете да разрешавате задачите седемдесет и пет процента, седемдесет и шест процента, седемдесет и седем процента, вие вече имате прогресия, отивате в първата категория.

Сега, всичките тия предмети в Божествения свят – там всичко е живо, всичко е интелигентно, там всичко мисли. Ако влезете в Божествения свят, там краката на един човек мислят тъй, както главата му, и краката може да решат една задача тъй реално, както неговата глава. Тогава този човек ние си го представяме така, този човек не е вече продълговат, но в кръг. На физическото поле той живее в центъра.

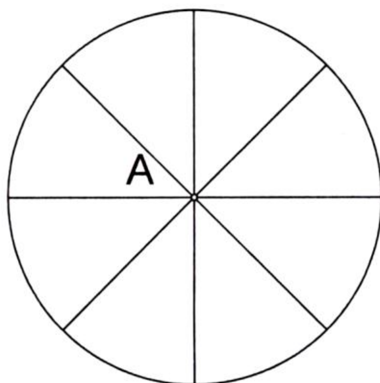

Фиг. 2

Тия радиуси, които можем да теглим от центъра към разни посоки, това са проекции и следователно всяка част е жива, всичко е живо, всичко мисли и той проектира своето съзнание навсякъде. Целият този кръг, тази висша деятелност, всичко туй е разумно, всяка точка е разумна. Да кажем, че този кръг е А (Фиг. 2). Щом почвате да слизате в по-нисшите полета, тази деятелност на интелигентност вече почва да се намалява. В Божествения свят всичко е сто процента. Щом влезете в ангелския свят, имате същия закон – там е седемдесет и пет процента. После се образува физическата природа, която е несъзнателна. Дойдете ли до физическия свят. имате двайсет и пет процента съзнателност и седемдесет и пет процента безсъзнателност, тоест казват, че там седемдесет и пет процента от съществата спят вече, те са в спящо състояние, а двайсет и пет процента от съществата са будни. В ангелския свят пък седемдесет и пет процента от съществата са будни, а двайсет и пет процента спят, в почивка са. В Божествения свят всички са будни. В природата седемдесет и пет процента от съществата са будни, а двайсет и пет процента почиват.

Сега този закон ще го проверите в себе си по следния начин. Някой път умът ви тъй бързо мисли, а някой път заспива и всички способности са тъй тъмни. Някой път като че ли сте разрешили

всички въпроси в света, а някой път мислите, че въпросите не са разрешени. Питам сега: когато един ден мислите, че всичко сте разрешили, а някой ден мислите, че нищо не сте разрешили, в кой свят сте тогава? В коя категория на учените хора сте? (*Обаждат се: „В третата категория.“*)

Не, по-долу от четвъртата категория. Третата категория, това са норми още, а вие сте под четвъртата категория. Ще се спираме върху тия основни светове. Вие сте под категорията на двайсет и пет процента. Там се раждат всичките илюзии на живота, под тия норми отдолу. Например един ден мислите, че вашият приятел ви обича, а втория ден мислите, че вашият приятел не ви обича. Сега давали ли сте си отчет на какво се дължат тия бързи промени, които стават? Това е всякога прекъсване на връзките с Божествения свят, нищо повече. Щом стават тия бързи промени във вас, че знаете и не знаете, това значи, че сте в прекъсване с умствения свят, не сте в пряма връзка с него и в морално отношение има прекъсване между Божествения свят и вас. Всякога трябва да се стремите да направите тази връзка.

Добре, как може да стане тази връзка? Божествена връзка трябва в сегашното състояние между волята, ума и сърцето. Връзката между ума, волята и сърцето представлява Божествения свят. Следователно сърцето ви трябва да бъде в пряма връзка с ума ви и с волята ви.

Да допуснем, че вие сте в известно състояние, в туй умопомрачено състояние, когато всичко ви става тъмно. Недоволни сте, мислите, че всичко в света е нереално. Защо? Може би всички ваши приятели, е които вие сте свързани, в дадения момент имат залез на слънцето, тоест те са на почивка. И вие, като един уморен пътник, ходите из града, нямате подслон. Хлопате на една, на друга врата, натук-натам – всички са заспали. Следователно казвате си: „Не си струва човек да посещава своите приятели в града.“

Тогава где е погрешката? Вие сте избрали един момент да ходите при вашите приятели, когато те са заспали, а не когато са будни. Значи изборът ви е крив.

Сега лекът какъв е? Да кажем, вие сте паднали в умопомрачение. Спрете се за един момент, отправете ума си към Божественото съзнание. Представете си, че в света Божественият ум или Божественото съзнание прониква целия космос. Отправете ума си към туй Божествено съзнание, гдето всичко е в хармония, няма никакви противоречия, но не с вашата философия, да отидете да критикувате какво е Господ. Щом тъй почнете да мислите, тогава на пътя ще срещнете известни експлозии. Вие ще се спрете, просто ще помислите за Божествения свят и веднага тази тъмнина ще ви се вдигне от ума. Най-първо ще имате едно приятно настроение, туй настроение ще се обърне на едно приятно чувстване, туй чувстване ще се обърне на една приятна мисъл – тогава сърцето и умът ще почнат да действат, животът ви ще се осмисли и ще почнете да работите.

Светските хора даже разрешават някой път по-лесно тази задача, отколкото един окултен ученик, понеже те развиват един практически ум, защото имат само една философска система.

Аз ви казвам, че много от тия философи, които са писали разни философски системи, са били много прости хора. За пример те употребяват думата „субективно", те казват: „Вътрешният свят на човека." Нали има вътрешен, или субективен свят, и външен, или обективен Е, по какво се отличава субективният от обективния свят? философите някой път твърдят, че субективният свят, туй, което те преживяват, е по-реално, отколкото обективният. Но субективният свят си има свои отражения. Всеки субективен свят си има свой обект отвънка, който е подобен на вътрешния. Този обективен свят пак не е външен, той е едно отражение на субективния. И те правят погрешка,

като мислят, че външният свят е отражение на Божествения, че е нещо обективно. Не, това е тяхно схващане. Когато вие се домогнете до една реалност, тя няма вече отражение. Когато вие се качите на една череша или круша и опитате плодовете на тази круша, имате ли нужда да изучавате накъде е нейната сянка? Нямате.

Всички хора, които се занимават със субективни неща в света, те са далеч от истината. За пример вие изживявате някое ваше преживяване. Допуснете сега, че има непроверени слухове. Дойде един ваш познат и ви казва: „Знаете ли, че по ваш адрес се говори така и така?“ Веднага вие се обиждате и без да проверите това, казвате: „Аз вече нямам нищо общо с него.“ Вие решили ли сте този въпрос? Знаете ли защо този господин е казал тази дума по ваш адрес. Това може ли да съществува, или не?

Сега аз забелязвам, че всички хора се влияят от известни съвпадения на нещата, които всякога произвеждат лъжливи понятия за предметите. Така и в науката има известни съвпадения. За пример има едно съвпадение между тялото и духа. Понеже тялото апелира повече на нашия ум, ние казваме, че материята е нещо реално, а духът не е реално нещо. Но ние не схващаме, че онова, е което чувстваме материята, това е духът, който чувства, съзнава материята. Сега, вие пипате нещата, но всъщност това е духът, който пипа, а не материята. Материята е дилафът, а духът е този интелигентен фактор, който чрез дилафа проверява нещата. Духът е, който чувства нещата, а ръката същевременно е една мярка за него, за да измерва какви са отношенията на тази материя.

Сега, от гледището на духа, той е който съзнава. А материята по някой път, и тя е жива. Материята, това са спящи духове, които ги обръщат ту на една, ту на друга страна, но те не съзнават това, те са в попивателно състояние. Духът е буден дух, а материята е спящо състояние на духа. Сега вече мисълта е по-ясна и разбирате каква е

разликата между едно спящо и едно будно състояние. В спящото състояние всичките образи са разхвърляни, не са тясно свързани, както е в будно състояние, а в будно състояние всичките образи са в една последователност. И когато ние казваме, че някой човек е станал материалист, ние подразбираме, че той е в спящо състояние, спящ дух. Казват: „Той е страшен материалист.“ Ние казваме, че той спи. Когато кажем, че той е станал духовен, то значи, че се е събудил, а когато кажем, че той е станал Божествен, значи, че той работи, започнал е работа.

Материалистът спи, духовният се е събудил, Божественият започва да работи. И после, тия състояния пак могат да се преповторят.

Понеже вие в сегашния си живот не сте строго запознати с тайните на природата, вие всички искате да имате аладиновата магическа [*лампа*], та като кажете „allez passez“, с едно мръдване всичко да излезе пред Бога. За пример някой, като му дойде една идея, казва: „Като взема перото, сега ще я изразя“, но вижда, че не става. Някой, като замисли да напише една строфа, казва: „А, тази идея е грандиозна!“ Но като се напъне да я напише, вижда, че не е тъй грандиозна. В ума му е много проста идеята, но като си представи да я изрази, вижда му се много грандиозна.

В Божествения свят нещата са много строго определени. Те имат само една цена, нямат друга цена. Всяка една идея или всяко едно чувство, което влиза в ума или душата на човека, трябва да дава пълно задоволство, да не остава никаква празнина, човек да е доволен от себе си. Щом някой път имате такова Божествено чувство, вие сте доволни. Някой път се домогвате до някое физическо чувство – тогава душата ви усеща една празнина.

Сега, задава се въпросът: вие сте млади, имате пред себе си едно определено бъдеще, да кажем, имате да работите десет, петнайсет,

двайсет години, и някои от вас може да изучавате математиката, други музиката, трети философията, четвърти изкуството и всевъзможни други неща, но всичко това цел ли е в живота ви? Това са само средства, това не е още цел в живота ви. И ако вас, като ученици на една окултна школа, биха ви пренесли в Божествения свят, вие бихте намерили друго разпределение на сегашните науки.

Казвам: сегашното разпределение на науките лошо ли е? Не, то е според степента на развитието, но то ще се видоизмени. Съвременната наука е само като едно средство, за да приведе ума ви, сърцето ви, волята ви в свръзка с Божествения свят, да ви свърже с Бога. Защото само тогава може да мислите. Докато не се свържете с Бога, докато не се държите с Божественото, дотогава не можете да имате този правилен растеж.

При сегашния развой, който имате, почти седемдесет и пет процента у вас е съмнения, а само двайсет и пет процента засега е положително. Е, хубаво, това е моята норма, от която трябва да започнете във физическия свят. Тия двайсет и пет процента от положителното у вас трябва да ги използвате, а другите седемдесет и пет процента оставете настрана. Те са една област, непозната заради вас. Защото, като ученици, вие най-първо трябва да уякнете морално, всички трябва да усилите вашата воля. Не да станете своенравни. В сърцето си трябва да развиете морални чувства, а не да се афектирате. И в ума ви, като обект, идеите трябва да вземат надмощие, а не преходните мисли. У вас трябва да има нещо строго определено, на което да можете всякога да разчитате.

Сега, ако бих ви задал една задача, тя е следующата, да напишете няколко думи върху: „Коя е най-определената мисъл у човешкото съзнание при сегашното развитие“.

Сега туй, което ви говоря, то е встъпление към мисълта, към великия закон, който искам да ви разкрия – не да ви разкрия великия, същинския живот, но отгде произтичат противоречията в живота.

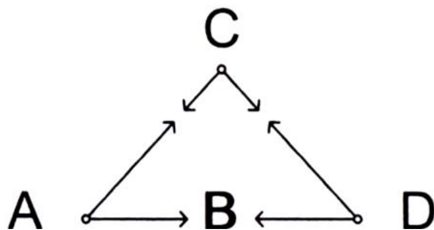

Фиг. 3

Тази точка А е една единица. Тази единица мисли (гл. чертежа). Тази единица А проектира своята мисъл в направлението В.

Всякога човешката мисъл може да се проектира само към един жив обект. Някой казва: „Аз мисля за тебешира.“ Ти за тебешира не можеш да мислиш, ти за черната дъска не можеш да мислиш. Ние можем да мислим само за разумни, за живи същества – туй трябва да го знаете, туй е закон. Може да мислиш само за живото, за съзнателното, за благородното, за възвишеното, само заради него.

Следователно тия две същества, А и D, като проектират своята мисъл към В, те имат вече допирна точка – В. Ако тия същества в туй направление на тяхната мисъл се спрат – туй е първото състояние на физическото поле – и ако едното същество поиска да се прелее в другото, непременно ще стане експлозия.

Ако да кажем, в туй същество D се създаде по-голям стремеж, то ще се прелее в А, А няма да може да издържи и ще стане експлозия. Тогава у вас се зарежда едно желание, да бягате от вашия приятел. То е, защото той се прелива във вас. Той ви толкова обича, че от тази обич се зарежда едно противоречие. Искате да бягате, защото не можете да издържите тази енергия.

Тогава се явява великият закон. Имате друго едно същество, друг един индивид, който е много по-интелигентен, много по-развит, и той става като обект нагоре –   С. Тия две същества, които са по-ниски по развитие, образуват с индивида С един триъгълник. Туй по-развитото същество схваща опасността, в която могат да изпаднат тия две същества – че ще влязат в борба, в караница, в спор. Следователно то проектира своя ум към двете страни и тогава става преливане на енергиите им към този трети индивид. И туй същество се влага в тия две същества, на които то е обект, цел в живота им. И тъй, целта на тия два обекта вече е по-възвишена.

За да имате един идеал, за да имате една цел, непременно трябва да има две същества, две души, които едновременно да мислят за едно и също нещо. Един човек не може да има цел. Затова в окултната наука е вложен този принцип. Вие сте двама приятели, обикнете се. И ако един ден не постъпите по закона на С, вие ще се преливате един в друг, докато станете индиферентни, ще стане експлозия, ще се отблъснете и ще се изгубите в пространството.

Затуй ще имате едно верую. Може да сте един музикант, поет, философ или каквото и да е, законът е безразличен – стремете се към Бога. Само така ще имате един обект. Ще почнете да говорите за Бога, всеки ден ще се преливате в това трето същество. Тогава ще имате цел в живота си и животът ви ще се осмисли.

Следователно по същия закон всички вие трябва да се самоопределите, трябва да имате цел в живота си. Тия двамата трябва да имат като цел едно трето същество, по-високо от тях. Туй ние наричаме, че всеки трябва да има идея.

Добре, но някой път се ражда известна дисхармония. Аз ще ви представя същата тази идея в следующата форма. Първият чертеж представлява правилния стремеж.

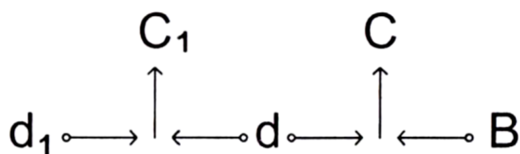

Фиг. 4

Добре, да допуснем сега, че тия индивиди не искат да вървят в тази посока, искат да изменят закона на природата. Да кажем, че този индивид d върви в друга посока, обратна посока, към d_1, но той вече е свързан [с] първата точка, B, с природата. Знаете ли какво става тогава? Да кажем, че те са две горящи лампички. Щом се яви C_1C изгасва вече.

Тия същества d и d_1 са от друга категория. Друг е законът, който може да примири тия противоречия. Тук вече се ражда едно противоречие. Едно семе на две места можете ли да сеете? Един орех на две места можете ли да го сеете? Не, на едно място. Но след пет години, като роди десет ореха, на колко места ще можете да го сеете? Значи за това се изисква време. Един орех само на едно място може да го сеете.

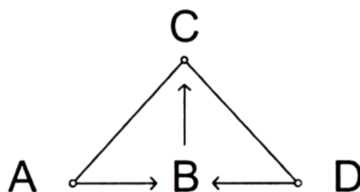

Фиг. 5

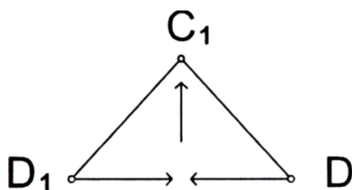

Фиг. 6

Следователно най-първо вие трябва да образувате този триъгълник (Фиг. 4). И после да се образува друг триъгълник, тъй че тия два триъгълника да се намират в известни съотношения с тяхната енергия. И тогава те ще може да работят правилно. И дисхармонията, която по някой път се ражда в класа, е от това, че мнозина от вас не може да се хармонирате по този закон. Вие сте още във фазата на преливането на физическото поле – мястото, гдето се образуват бомбите. На физическото поле се образуват само бомбите, стават експлозиите. И когато едно желание се прелее в известна форма и обектът му се превърне, то е един експлозив. Изисква се само една малка запалка и тази бомба ще експлодира. Всяко едно желание, което е спряно, от него след време ще се образува известна експлозия. За пример някой има желание да се учи, а баща му спре туй желание. Той всякога, през целия си живот, ще има туй недоволство и ще казва: „Аз имах желание да се уча, но баща ми ме спря."

Затуй законът е следующият: на всяко Божествено желание, вложено в душата, никой не може да се противопоставя, никой не може да противодейства. Затова оставете да се реализира желанието. Ето защо всяко Божествено нещо трябва да се старaете да се реализира. Дойде ли един Божествен импулс, да не се спира. Никакъв страх, реализирайте Божественото. Може да ви коства и живота, реализирайте го. Спрете ли туй Божественото, всякога ще съжалявате, не само за един живот, а за хиляди векове. То е ужасното.

Някой, след като изгуби известни условия, той казва: „Аз бях на земята, туй не можах да реализирам, онуй не можах да реализирам." Съжалява. И той трябва да се върне отново, за да поправи своята погрешка.

Всяко едно Божествено желание, което не е реализирано, всякога оставя една междина и вследствие на това хората полудяват.

Забъркването на ума всякога става от противодействието на Божествения свят. Щом се усъмниш в Бога, ще полудееш. И всички философи са опитали това. Законът е все същият. Дали в себе си ще се усъмните, или в другиго, веднага ще дойде друго нещо. Защото туй е Божествено и като се усъмните в него, няма на какво да разчитате, няма да имате опорна точка. Вие ще се намирате в един свят без мярка, дето няма опорна точка. Казвате: „В света няма опорна точка."

Сега аз ще говоря върху това. То е един дълбок закон, който изисква сложно математическо разрешение. Аз искам да го прилагате в практическо отношение. Щом дойде едно такова състояние на съмнение и казвате: „Аз не съм в права посока", веднага ще съзнаете това и ще отправите ума си нагоре. Сърдите се някому, нали. Искате да се примирите – сега ще прилагате закона. Някой ви е обидил. Най-малкото ще признаете, че този човек петдесет процента има право да ви обиди и ще кажете – петдесет процента ще оставите за себе си и петдесет за него. Ако кажете, че той е виноват сто процента, не сте на правия път. И той от своя страна ще отстъпи петдесет процента, и вие ще отстъпите петдесет процента, и ще разрешите въпроса. Но стои ли всеки от вас на стоте, никой не може да разреши въпроса.

Сега аз ви навеждам на този великия закон, да знаете, че всяка една душа в света си има своята стойност. Затова никога не унижавайте душата в стойността, която Бог ѝ е турил. Човешката душа, това е една математическа съзнателна величина в Божествения свят. Вие трябва да уважавате душата според цената, която Бог ѝ е положил. Унижите ли я, за в бъдеще ще ви сполети най-голямото нещастие. Дали себе си ще унижите, или другите, законът е един и същ. Няма да казвате, че „аз съм голям идиот, че ми липсват дарби, че ми липсва туй-онуй", но ще кажете: „Аз не съм използвал благата. Много работи има, които не съм използвал." Аз няма да говоря, че не сте имали условия. Не, имали сте условия, всеки е имал условия.

Сега за себе си често вие – ту от голямо смирение или от нещо друго, вие отричате, че имате заложени дарби. Не, във всяка една душа има заложени ценни неща и тия ценни неща трябва да ги зачитате. Това трябва да бъде като едно морално правило у вас.

При прилагането на този закон у всички се ражда един недъг, както у пияниците. Често онзи, който се научил да пиянства, у него се пробужда едно желание да не пие и той казва: „Аз трябва да свърша с виното." Той е решил със себе си вкъщи да не ние. Но като стане сутринта, казва си: „И днес ще пия една последна чашка, че оттам насетне няма да пия повече." Иде в дюкяна, изпие последната чашка и казва: „Хайде още една." Изпие една, втора, трета, повече, и като изтрезнее, казва, че няма да пие повече. „Понеже ще напусна туй пиянство, хайде още една чашка." Не, ще си кажете: „Ще напусна туй пиянство и няма да пия повече." Наместо чашата с виното ще турите една чаша с вода и ще кажете на вашия приятел: „Туй нормалното питие е най-хубавото питие, което сега съществува в света."

Добре, сега да приложа закона. Аз взимам само примери, не визирам вас. Да кажем, че двама приятели се скарали и двамата искат да се примирят. Единият казва: „Чакай, преди да се примирим, аз ще му кажа още една дума, която не съм му казал, че после ще се примирим, за да не става нужда втори път да му я казвам." Ти кажеш тази дума, той кипне. Ти му кажеш още две-три думи, той ти каже, и най-после се върнеш дома си, казваш: „Не стана примирението." Втория ден пак му кажеш нещо. Една седмица се разправяте, но неговата глава не може да разбере. Казвате: „Тази дума той трябва да я разбере." Нищо. Нека остане една неразбрана дума. Върху тази неразбрана дума в света ще се установи вашият мир. Някой път трябва да има една неразбрана дума в живота ви, за да има мир.

Защо трябва да има мир? Ще ви кажа защо именно трябва да има мир. Ако вие носите един скъпоценен камък в себе си, който коства

няколко милиона лева, и след вас вървят няколко ваши другари, на които не можете да разчитате, мислите ли, че ако им кажете тази последна дума, че „аз имам един скъпоценен камък“, ще им принесете полза? Не, този скъпоценен камък да остане една тайна и вие ще избавите другите от изкушение. Когато дойде този ваш приятел да му кажете тази последната дума, оставете я, тя е най-скъпоценната. Да кажем, че този ваш приятел като дойде – не му казвайте последната ваша мисъл. Тя е вашата скъпоценна дума.

Тази дума да остане незнайна. Тя е един Христос хикс (х). Един Христос (х) трябва да има. Няма ли Христос (х), не върви.

Опитайте сега как работи законът в психологическо отношение. Последната дума, която вие ще кажете, всякога разваля работите. Вие ще си кажете: законът е такъв – чиста вода, чистата истина. Нищо повече.

Следователно, ако си обидил своя приятел, ще отидеш при него и ще му кажеш тъй: „Аз не трябваше да се поддам на своята слабост. Трябваше да стоя на висотата си.“ Вие ще държите само себе си отговорни. Другите няма да ги държите отговорни, защото погрешката, която другите направят, не засяга мене, но погрешката, която аз направя, тя само ме засяга.

Този закон може да го приложите и в умствения свят. И там е същото. Ако мисълта ви е изправна, ще бъдат изправни и чувствата ви, и волята ви. Ако чувствата ви са изправни, ще бъдат изправни и умът, и волята ви. Такава е зависимостта между благородните, възвишени идеи и чувства. Казвате: „Еди-кой си има благородно сърце, но умът му е неблагороден, калпав.“ Не, който има калпав ум, има изопачено сърце, има и изопачена воля.

Сега вие сте на противоположно мнение и казвате някой път: „Този човек не може да разсъждава, но има благородно сърце.“ Има много философи, които твърдят, че човек може да не е много учен, но

да има благородно сърце. То е друг въпрос, но ако вземем умния човек, той трябва да бъде и добър човек, и силен човек. Туй разбирам в духовен, в морален смисъл.

Сега някой път вие ще си кажете, че сте лоши, нали? Е, защо сте лоши? Щом вие ми кажете, че сте лоши, казвам ви, че нямате идея, че сте безидеен човек. Щом си добър, значи, че имаш поне една основна идея, към която можеш да се стремиш.

Та желая сега между вас в окултната школа да се създаде една хармония и да почнете да мислите. Мислите да не бъдат само преповтаряне на такива окултни формули, правила, но всеки да се домогне до една нова окултна мисъл. И вие можете да се домогнете.

Туй е било моето желание – да ви запозная със законите на природата. Старайте се да се домогнете до една нова мисъл, защото преповторението не е знание. Във вашето съзнание трябва да влезе нещо ново. При каквито условия и да сте, това ни най-малко няма да ви побърка да внесете вашата най-добра мисъл. Ако вие очаквате най-благоприятни условия в живота, за да ви дойде вашата най-добра мисъл, тогава вие сте на погрешния път. Обърнете листата на историята, погледнете книгата на живота – ще видите, че най-благородните велики мъже, велики учители са били поставени в най-неблагоприятни условия. В това седи тяхната гениалност, че те са гледали да превъзмогнат тия несгоди и неблагоприятни условия. А всички онези, които са фалирали, които са пропаднали, те са имали най-благоприятни условия в живота.

Та като ви казвам, че ще започнете с незнанието, значи ще започнете с мъчнотиите. И детето започва с мъчнотиите. Като му разправите първата задача, то се намира в чудо и постепенно всичко тъй се разяснява, разяснява. Сега, някой може да ви говори, че човек може да се роди гениален. Да, той може да се роди гениален, но

геният трябва да се развива, а пробуждането може да стане постепенно.

Сега тази беседа ви държа в свръзка с противоречивите мисли, които изпъкват.

Аз бих желал, като дойде някой да ви каже, че туй учение не е вярно, да му кажете: „Кажи коя е нормата, по която можем да съдим кое учение е вярно.“ Учението, което ние поддържаме, седи в следното: ето ние сега ще спрем твоя ум, няма да мислиш. Вие ще кажете: „Как може да стане това?“ Аз мога да спра мисълта на когото и да е. Вие седите в стаята си, четете една книга и си мислите върху нея, интересувате се. Вечерно време е. Аз дойда, затворя ключа на светлината ви. От мене зависи да се учите или не. Ще се чува само едно мърморене в тъмнината, не можете да четете, не можете да мислите. Къде е светлината?

Казвам: „Аз сега ще дойда да ви накарам да мислите.“ Как? Ще отворя ключа.

Следователно аз мога да ви накарам да учите и да не учите. Аз, който държа ключа на светлината, може да ви накарам да учите или да не учите. Трябва да се пазите. И онзи, който държи ключа на светлината, от него зависи да се учите или не. Някой казва: „А, ние не вярваме в светлината.“ Да, светлината знания не дава, но тя е едно условие за знания. Там, дето няма светлина, там няма знания; а там, дето има светлина, има и знания.

Сега някой ще каже: „Вие не сте на правия път.“ Е добре, кой е правият път? Хубаво, ще направим опит. Аз ще посадя едно царевично зърно и ти ще посадиш едно царевично зърно. Моята царевица, като израсне, ще бъде с кочани, дълги до петдесет сантиметра, а твоята – с по-дребни кочани. После, ще съдим за големината на зърната и за тяхното качество. Този метод е много добър.

Всяко едно учение, което облагородява ума, което облагородява сърцето и усилва волята, то е Божествено учение. Всяко едно учение, което огрубява човешкия ум, огрубява човешкото сърце, огрубява волята, това е човешко учение.

Следователно, щом се огрубявате. не сте в правия път; щом се облагородявате, в правия път сте.

Фиг. 7

Аз искам този закон да го спазвате. Защото законът на триъгълниците, туй е съединението. Тия двата индивида С и С' разрешават въпроса.

Туй е целта за тях – С, С'.

Сега как се разрешава въпросът? Да кажем, на едната страна има триъгълника АВС, а на другата триъгълника А'В'С'.

С и С' това са две разумни същества, у които се заражда желание да излязат от своите центрове и да отидат към Бога. Тия два индивида ще се поляризират и ще образуват друг триъгълник нагоре.

Следователно, щом се образуват тия триъгълници, те ще образуват две успоредни. Тогава и те се качват нагоре. Вие не можете да преминете направо от А в В', но чрез С и С' може. Този е пътят. Този закон може да го разберете.

Затуй казвам, че нещата се добиват само чрез Божествения свят. Само когато имаме Божествени идеи, вложени в нас, всичко е възможно. [*Другото*] е преходно.

Сега, това са само наброски, за да усилите във вас моралния си стремеж, да си дадете един отчет, да знаете на каква мярка седите, да знаете где е вашият морален стремеж. Защото не искам един ден след

няколко години да изгубите ума си, да се поставите на една хлъзгава основа под краката си и да кажете: „Много съм изгубил." Не, трябва да поставите една здрава основа под краката си, под вашите добродетели, и вашият ум трябва да е насочен в една права посока, за да може знанието, което добиете чрез вашите ум, сърце и воля, да го използвате за добро.

После, помнете този закон: не считайте, че дисхармонията в света не е нужна. Тя е известно условие, необходимо при растенето. На физическото поле все трябва да има една малка дисхармония, за да има растеж. Дисхармонията, това е едно малко противодействие, а такова трябва да има. Не считайте, че тия противоречия са едно нещастие. Не, те са една необходимост, една потребност.

Някой път мислите, които се явяват, ви разочароват. Плашите се, че някой път може да се случи да полудеете. Не се страхувайте, тия неща са дадени и може да ги минете. Може и да се уплашиш – използвайте всяко нещо за добро. Природата ще я използвате за добро. Природата работи за добро за онези, които разумно разсъждават.

Разбира се, когато един ден станете умни, по-хубаво е. Разумните хора правят по-малко по грешки, а по-глупавите хора правят повече погрешки. Тогава ще видите какъв е процентът на погрешките в постъпките ви. Ако при решаването на една задача направите седемдесет и пет процента погрешки, това показва, че не сте от много учените.

Ще направите един опит, за да се домогнете до един закон: ще си признаеш истината. То е усилие на човешкия дух, да преодолява. Но след туй да не се обезсърчавате, това са мъчнотии, поставени на пътя. След като си решите задачата, ще видите, че всички тия погрешки са послужили за постигане на целта.

При сегашните условия вие ще срещнете много мъчнотии. Дали вярвате, или не вярвате, дали изучавате окултната наука, или не, вие ще срещнете големи препятствия и трябва да знаете как да ги преодолявате. Ако ги преодолявате по окултен начин, добре, по-лесно ще ви е, но може и по друг начин да ги преодолявате. По-нататък, ако у вас не се образува един стабилен морален гръбнак, тогава вашата нервна система няма да бъде в състояние да издържи на всички сътресения.

Окултната наука е като една лаборатория, дето се борави с известни киселини, и за едно малко невнимание скъпо може да си отплатите. Природата е толкова жива и всякога, когато влизате в нея с непочитание, тя ще ви даде един скъп урок, няма избавление. Всеки, който е дошъл на земята, ще влезе в нейните ръце. Тя ще им даде всичките изпитания. Трябва да бъдете абсолютно чисти, подготвени. Ние знаем какви са нейните методи. Попаднеш ли в нейните методи, няма изключения. За пример при един учител може да поплачете и той може да каже: „Хайде, от мен да мине.“ Но в природата няма изключение. Колкото и да плачете, тя казва: „Няма изключение. Тук не е място за сълзи. Тук е място за работа, не е място за плач.“ „Ама аз се обезсърчавам.“ Обезсърчаването не е разрешение на задачата. „Ама аз се отчаях, не искам да живея.“ Е, тогава ще те пратят там, ще дойдат растенията да те безпокоят и ще дойдат хиляди същества да те бучкат с остен, да те заставят да изпълниш великия закон. Тогава ще кажеш: „Такава е волята Божия.“ Ще кажете: „Такъв е животът.“

И вие трябва да учите, и за учениците има остен. Природата обича всички нейни същества да учат. Учението е широко, не е тъй еднообразно. Аз взимам учението в най-широк смисъл, да се учат да запомнят нещата. В природата има милиони, милиони изкуства. Колко школи, колко изкуства има да се учат за в бъдеще!

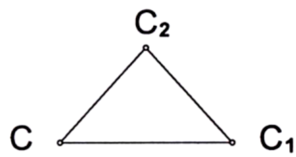

Фиг. 8

Та сегашното е само приготовление за бъдещето. Ще се приготовлявате. Приятно е да се живее. Като дойде едно нещастие, то е приятно. Не считайте, че е нещастие да дойдете да живеете на земята. Онези същества, които живеят долу в центъра на земята, считат за привилегия да излязат на повърхността на земята. Този живот, който вие живеете, те го считат, че е един идеал за тях, а вие считате вашия живот като едно мъчение в сравнение с живота на по-висшите същества.

Вземете един богат човек, милионер, който е изгубил всичките си пари, и започнете да му давате по хиляда, по хиляда лева. Той ще се счита щастлив, ще каже: „Върнаха ми хиляда лева." На втория ден пак ще му върнат хиляда лева и тогава той ще каже: „Сега съм щастлив." Та ако му се вземат сто милиона лева, а му се върнат един милион лева, той ще се радва.

Това, което вашето съзнание може да схване в даден момент, то е най-важното. Излишното в природата нищо не ползва. То е ненужен багаж. Само онези величини, само онези сили, които може да използвате, те ви са необходими.

Туй, което сега дълбоко вие преживявате, което внасяте дълбоко в чувствата, мислите и волята си, туй дълбокото е Божественото. В Божествената мисъл има нещо идейно, честно във всяко отношение. В Божественото чувство всякога има една абсолютна искреност, справедливост, честност и към себе си, и към другите.

И тъй, ако искате да се запознаете дълбоко с науката, това нещо може да го добиете само при един високо морален живот. Защото в

науката, както и в музиката, и в изкуствата има математически проблеми. Изгубите ли моралния живот, нищо не можете да добиете. Днешната наука се основава на онази почва, на която християнството туря този висок морал. За в бъдеще, бъдещата наука пак ще се обуславя на един по-съвършен морал.

Да имаме една тайна молитва

Извадете само основните положения на законите, само есенцията от тази беседа, в един-два листа, а другите обяснения, за да не отвличат вниманието ви – оставете ги засега.

29-та лекция от Учителя, държана на 30 май 1923 г., София.

ОПИТИ

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.[8]*“*

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

Едно съзерцание.

Прочетоха се темите „Методът за правилното дишане“.

Сега знаете ли да дишате правилно? Нали в школата сега гледам, имате един метод. Може ли да опитате вашия метод? Те са определени дефиниции. Е, как се диша с любов, я ми кажете. Или как се диша с добра мисъл?

Това не може да разберете (*фигурата*).

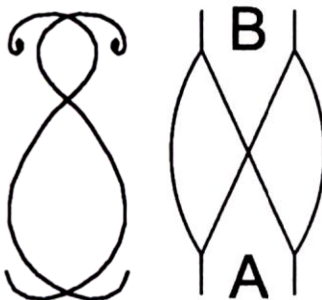

Фиг. 1 **Фиг. 2**

Туй са белите дробове, нали?

Това е геометрически. Означаваме долната част с **A**, а горната с **B**. Може да направите един опит. Ако дишате с двете ноздри – това е естественото състояние, когато се приема въздух чрез двете ноздри.

[8] Тази лекция е по пълни стенографски записки. В каталога на Е. Андреева е наименувана със същото заглавие.

Понеже в организма има две противоположни течения, там в науката за дълбокото дишане как ги наричат? Често или едното, или другото течение взема надмощие. Вследствие на това се нарушава пълното дишане.

Сега, дишането е проводник за разпространение праната по целия организъм. Да кажем, вие сте нервен, в едно възбудено състояние сте. Може да вземете следущия опит. Може да затулите дясната ноздра, ще си турите пръста и мислено ще четете до седем – поемате въздуха чрез лявата ноздра, ще вземете числото седем за вдишане. Спрете се, не дишайте и бройте мислено до десет. След туй, при издиша – нето, вземете и затворете лявата ноздра и издишайте през дясната ноздра, пак издишайте въздуха ритмически, равномерно и бройте до девет.

Туй е едно упражнение. Туй е, когато искате да регулирате вашата силна възбуда или когато изучавате известен предмет, малко умът ви е в безпокойно състояние, паметта ви слаба, забравяте някои неща. То е начин за урегулирване. Сутрин и обед ще поемате през лявата ноздра и ще издишате през дясната. Вечер ще поемате през дясната, ще издишате през лявата. То е упражнение. През лявата ноздра – седем приемане, десет задържане и девет издишане през дясната. Така сутрин и обед. През дясната ноздра – седем приемане, десет задържане, през лявата – девет издишане вечер. Седем такива упражнения ще правите сутрин, обед и вечер. Сутрин и обед през лявата започвате, вечер – през дясната. Онези, които имат чувствителни нерви, може да го правят.

Сега може да направим туй упражнение.

На вас ви се виждат малки неща, но забележете един закон, че този, който не може да прави малките работи, не може да прави и големите. Ще седнете, ще се упражнявате вкъщи. Туй трябва да го правите. Мислено четете числата:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10;

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9;

Когато дишането е правилно, при последното издишане ще усетите една приятност, като че не ви достига дъхът. Същевременно усещате приятност, като че изведнъж да издъхнете, едно приятно чувство. Това показва ползата от дишането – едно приятно разположение имате.

Така, изпуснете всичкия въздух. Още веднъж да направим упражнението.

Вие може да прочетете книгата за дълбокото дишане. Всички я прочетете. Трябва да приложите един от методите.

Фиг. 3

За да може да приложите, трябва да се научите да бъдете опорна точка. Знаете ли какво нещо е опорна точка?

Всеки един възел, дето се проявява известна разумна сила, се нарича опорна точка.

Например на тия лампи – мястото, дето се проявява енергията, е опорна точка.

Сега, предназначението на всички окултни школи е всички ученици да бъдат опорни точки на разумните сили в природата, които седят по-високо от човека.

Често вие сте в известно състояние, вие трябва да се спрете и помислите в дадения случай опорна точка ли сте на Божествената мисъл.

Сега, ако някой зададе въпроса, по какво се отличава Божествената мисъл от човешката мисъл – разбира се, тя се отличава по своята интензивност, по своята широчина, но своята дължина и по своето вътрешно съдържание. Само че трябва да знаете, че Божествените мисли в тяхното чисто състояние много рядко идват до душата.

Да възприемеш една Божествена мисъл значи да се качиш на най-високия планински връх – само там може да възприемеш една Божествена мисъл. Такава мисъл като влезе, тя през целия живот ще бъде светлина на душата, мощна сила ще бъде.

Туй, което съвременния свят и младите демагнетизира, то е, че в тях е съмнението, което е скъсяване и прекръстосване на Божествената мисъл. Вследствие на това се явяват тия анормалности на съвременните хора. И дисхармонията в религиозните общества, между вас и навсякъде, се дължи на едно вътрешно прекръстосване на Божествената мисъл, не точно ритмически.

Сега, разбира се, не мислете, че една мисъл, която е дошла да се прояви, слиза от Божествения свят, идва направо. Тя е минала през умовете на ред същества от по-висока йерархия и в края един лъч от тази мисъл достига до вашата душа според степента на вашето развитие.

Трябва да спазите следущето правило: не мислете, че да възприемете една Божествена мисъл, трябва да се намирате в много благоприятни условия. Не. Една Божествена мисъл може да ви намери при най-неблагоприятни условия на живота. Вие може да бъдете цар и през целия ви живот нито една Божествена мисъл да не ви посети, а

може да сте най-простият човек, най-окаяният човек, и при това тази мисъл да ви намери. Туй зависи от вътрешното състояние на душата.

Баща и дете отиват през лятото да се молят за дъжд. Селото обявява, че свещеник ще дойде, да се молят за дъжд. Бащата отива, но не взема омбрела. Детето взема омбрела и казва: „Дъжд ще имаме!“ Детето вярва. Бащата не вярва, отива и казва: „Я има дъжд, я няма.“

Сега всичките учени хора мязат на тия, които се молят за дъжд, отиват без омбрела, казват: „Може да е, може и да не е.“

В положителния свят като идеш, всякога ще имаш резултати.

Фиг. 3

Сега вие се съмнявате, но ако имате две опорни точки, представете си, че тук изпъвате тънка копринена нишка, нали – тънка нишка от пашкул. Възможно ли е човек по тази нишка да мине, или не? При сегашните условия немислимо е. Но една муха може да мине, мравя може да мине.

Добре, може ли на тази жица да се направи сцеплението да бъде тъй силно, тъй яка да бъде, че човек да може да мине? Може, но при сегашните условия не може да направим тази нишка така яка.

Следователно може ли да изчислим колко такива нишки са потребни, за да се направи едно въже, за да може човек да мине? Туй може да се изчисли. Колко нишки трябва да се съединят? Някои от вас направете изчисление. Тия, които са естественици, може ли да кажат колко тънка е копринената нишка? Колко тънка е тази нишка, има ли някъде писано? Може ли да се намери? („*Може.*“) Намерете. Ще кажете за следущия път колко е тънка копринената нишка, колко е

тънкостта ѝ? (*Копринената нишка, която изпуща бубата, е двойна и е 0.026 от милиметъра или само едната нишка е 0.013 от милиметъра.*)

Сега за пример, сегашното знание, което имате, често е спънка за новото знание. Например всички мислите, че дишате, нали. Някой път дишате откъснато и бързо – от какво зависи?

Защо някои хора дишат много плавно, едва се забелязва дишането, а у някои постоянното дишане не е така ритмично, защо?

Сега да опитате вашия метод за дишането. Вземете някой, на когото дишането не е правилно, нека приложи всичките ваши методи, които сте казали, да видим кой от тези методи ще проработи. Аз бих желал да зная колко метода са тук.

Сега забелязали ли сте състоянието – когато се намирате между малки деца, вие се усещате като господари и се поусмихвате, като гледате на техните играчки. Вие чувствате удоволствие, казвате: „Деца са те." Усещате се свободни, никакво стягане не усещате. Обаче щом се намерите между учени хора, професори, които знаят повече от вас, вие се сгушвате. Откъде произтича туй – като някой войник се стягате? Защо между децата седите и разширение имате, а щом се намерите между учени професори, седите така, в малко стеснително положение, на какво го отдавате? („*На страх.*") Не. Тук работят вече вашите лични чувства. Понеже знаят другите повече от вас, стеснявате се, понеже възрастният има самосъзнание, че той знае, а самосъзнанието, че той знае, това са неговите лични чувства. Знаете по-малко. За да не се издадете, че сте невежа, тия лични чувства ви карат да държите едно положение на смирение. А при децата, понеже не ви наблюдават, вие сте свободни.

Та ако речете да правите каквото и да е упражнение и вашето съзнание е [*стеснено*] като при възрастните, вие нищо няма да придобиете. Вие трябва да имате съзнание като при малките деца

За пример, ако вие се приближавате към природата и се страхувате, тоест процесите, дишането, което искате да извършите, няма да бъде правилно – вие сте в едно стеснено състояние.

Гледам, някоя сутрин някои направят упражненията, но те ги направят бързо, тъй гледат да свършат бързо. Някоя мисъл се яви, бързат. Защо? Ами че ти си положил четири-пет минути, ти бързаш да свършиш. Защо трябва да бърза човек? Туй бързане на малките ли деца е, или на възрастните? Кажете ми сега, кои бързат според вашите наблюдения, малките ли деца, или възрастните бързат? („*Възрастните бързат.*“) На едно малко дете като дадеш ябълка, то ще я обърне, ще я погледа насам-натам, вглъбява се, погълне се; пък този старият философ, като му дадеш ябълка, погледне и каже: „Не заслужава да се занимавам с една ябълка, моят ум се занимава с велики работи.“ Погледне, остави.

Така в дадения случай тази ябълка, тя съставлява един философски предмет за философа, и за него има какво да мисли. Ти може да погледнеш цвета, листата на тази ябълка, нейното семе, нейната еволюция преди колко милиона години се е започнала, кои са я донесли. Много въпроси има. Той каже: „Ябълка? Има по-важни въпроси.“ Той не знае, че по-важни въпроси няма от ябълката. Той ще каже, че ябълката е един обект, принадлежи на обективния ум на видимата природа, то е материя и ще започне своята теория, че е от атоми, от това, от онова. Ябълката и атомите са две неща различни.

Сегашните учени хора искат да ни убедят, че знаят от какво нещо е направена ябълката. Знаете ли на какво мяза това?

Ще ви приведа сега един анекдот. Представете си, че на един човек, който не знае да чете, давате една книга със съдържание. Той най-първо огледа и вижда как е подвързана, кожата каква е. Започне да разглежда и намери, че книгата е подвързана от агнешка кожа. Каже, това е агнешка кожа – **А**. Ще намери в коя фабрика е работена.

Мукавата е направена от дърво в еди-коя фабрика – **М**. Намери, че книгата е направена от ориз – **О**. И така, намери как и от какво е направена и подвързана книгата. След туй разгледа вътрешната част – мастилото от какво е направено, че книгата е надраскана с черно. И там се спрат всичките научни данни Това е книгата – подвързана е с агнешка кожа, мукавата е направена от дърво, после, книгата е направена от ориз и с черно е надраскана. Това е то, тази книга.

Питам, този философ намери ли съдържанието на книгата? Това съставлява ли нещо важно? Ни най-малко. Философска мисъл вложена ли е в книгата? Не е вложена. И съдържанието на ябълката не е [*намерено*]. Тази материя, в която ябълката съществува, това не е само една книга, в която има известна форма.

И законът е такъв, че когато изядете една прясна ябълка, нейните клетки, като влязат във вашето тяло, направят малко раздразнение в природата и тогава тази материя се свързва. От Божествения свят протичат тия сокове във вас, соковете отпосле идат. И затуй, колкото ябълката е по-прясна, толкова може да направи по-силна реакция – да се скачите с тази първична материя, която носи живота в себе си.

Затуй казвам: съзнанието да бъде будно. След като изядете една ябълка, да бъдете крайно разположени. Тогава тази ябълка във вас ще образува туй ритмично движение на живота.

Цялото растително царство е свързано. Ние може да мислим, че ябълката е отделна. Вие, ако бяхте ясновидци, щяхте да видите, че тази ябълка, след като е откъсната, е свързана с другите, туй дърво е свързано с други дървета. Всичките ябълки са свързани, цялото растително царство е свързано с Божествения свят. А другите, които не виждат, мислят, като че тя е един отделен предмет, като че няма нищо общо с цялото.

И затуй именно плодовете трябва да се ядат в прясно състояние, да се сдъвкват много добре, да се не бърза, да е разположен човек – за

да може реакцията да стане правилно. Трябва да направите един опит, втори, трети, четвърти.

Сега, туй може да ви служи на вас като нещо ново. Изучавате, без да сте направили опит и да го срещате на думи. Може да направите този опит. Например имате сега череши. Този опит го направете преди обяд. Излезте на изгрев между десет и единайсет часа, вземете половин кило череши от хубавите, да нямат упрек – хубави, едри, добре узрели. Измийте ги, турете ги, погледайте ги десет-петнайсет минути. След туй вземете една, две, три, четири. От половин кило може да направите опита и след половин час ще имате резултат. Трябва да знаете кога да направите опита. Аз на класа го препоръчвам. Ще го направите един ден, когато сте най-неразположени, защото, ако сте разположени, понеже нямате тънки чувства, не може да намерите разлика. Ако сте неразположени, след като изядете половин кило череши, след половин час ще имате отлично разположение на духа. Нищо друго няма да ядете, само череши ще вземете. Туй е за опит.

Този опит важи за половин кило череши, за него гарантирам. Аз изключвам другото ядене, защото, като правите един опит, позволение трябва да имате от природата, разбирате. За опита, който ще правите, за половин кило череши имате позволение. Законът е верен.

Сега, този опит в една седмица ще го направите всички. Ще излезете горе на изгрев. Може един ден да идете един, двама, трима, четирима – в седем деня всичките по половин кило череши ще изядете на изгрев. Там, разположени на земята, ще се обърнете на изток, ще седнете, ще направите опита.

Вярвам, че този опит е приятен, нали? Тогава на тези, които са чиновници, ще дадем в неделя, ще идете в осем и половина часа до девет. В осем и половина там да сте, опитът ще ви вземе двайсет

минути, докато изядете черешите. След половин час ще имате един резултат и оттам насетне ще си тръгнете. Другите, които имат по-свободно време – от десет часа до единайсет, тъй щото разницата ще бъде между едните и другите само един час и половина. Ще видите ще проработи ли законът. Половин час след опита ще има рязка промяна в чувствата и мислите. След половин час рязко ще се промените. Няма да се смущавате. Туй състояние когато дойде, ще го отбележите.

Сега мнозина, като гледам лицата ви, вие сте много напрегнати. Някои от вас сте като напълнени пушки, само едно побутване и ще избухнете. Туй състояние ще се стремите да видоизменяте, да видоизменяте енергията. То не е лесно изкуство, човек да придобие разположение на духа си. Защото, ако вие в тази школа не се научите да се справяте с енергиите на вашия мозък, то знанието, което придобиете, няма да ви ползва. Когато хванеш ръката на някой човек, който е здрав, на който мисълта е интензивна, всякога ще почувствате – от ръката като че нещо излиза, като че изтича нещо от неговата ръка. Щом човек не е здрав, неговата мисъл не е тъй трезва в дадения момент и вие ще усетите пасивно състояние на ръката – никакво изтичане няма. То е запушен кран.

Важното е всякога у човека да става едно правилно течение. Тъй както държите ръцете (*двете ръце, поставени на масата*), между едната и другата ръка да има постоянно течение, което да обикаля. Добре, ние сега ще направим опита.

Представете си, че имаме само една череша, от тия едрите, турците ги казват далгости, едри са като орехи. Сега турете си ръцете на масата. Сега, важна е тази череша, понеже с един висш живот, с живота на ангелите е свързана черешата. Представете си във вашето въображение тази череша и за пет минути ще мислите за нея. Тази череша ще си я представите, за да видим какво ще почувствате вие

всички. Затворете сега очите. Виждам, че мисълта не работи за черешата. Ще направя мисълта по-ефикасна. Представете си, че сме пред черешово дърво, окичено с много череши. По-ефикасно е действието.

Направихме упражнението.

Какво беше вашето настроение? Отвън атмосферата е пълна с влага, та донякъде препятства на опита.

Тема ще имате: „Влиянието на силните и слабите думи“. Силни – като положителни думи, в положителен смисъл.

За пример, ако вземете две думи – „любов“ и „обич“, как ще ги класифицирате? На коя влиянието ще бъде по-трайно? Как мислите? На любовта действието е по-силно и обратните ѝ реакции са по-силни.

Да кажем, произнесете: „бъди добър“, „бъди благ“. Коя дума оставя по-трайно влияние? Влиянието, което всяка дума оставя във всеки момент, по това ще съдите коя дума е положителна и коя – отрицателна. Тогава да кажем: „бъди милостив“, „бъди снизходителен“. Коя дума в дадения случай оставя по-трайно влияние? („*Бъди милостив.*“)

На силните и слабите думи най-първо ще опитате тяхното влияние върху вас. Произнесете ги и вижте какво влияние имат върху вас. В себе си например произнесете думите „добър“, „благ“, „милостив“, „нежен“, „справедлив“, „търпелив“ и други такива думи, да видите какво влияние упражняват върху вас. Ще вземете само ония думи, които имат съдържание, с които сте запознати добре.

Сега вземете в третата глава на Йоана третия стих. Сутрин, обед и вечер, като правите вдишките, ще го пишете по веднъж – значи двайсет и един пъти ще го напишете. Три пъти на ден, за седем деня – двайсет и един пъти. Щом го напишете веднъж, ще теглите една черта. Три пъти ще го напишете на деня. Искам листата, на които ще

пишете, да бъдат отлични, много хубави, еднакво малки на всички, След като ги напишете, ще ми ги дадете, аз ще направя своите бележки и пак ще ви ги повърна назад. Ще ги напишете много хубаво, много внимателно. Преди дишането ще ги пишете, после ще започнете дишането. Ще видите колко дълъг е този стих.

Прочетоха стиха: „Истина, истина ви казвам, ако не се роди някой изново, не може да види Царството Божие.“

Нека да завършим.

Учителят поздрави: „Само светлият път на мъдростта води към истината.“

Отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

30-та лекция от Учителя, държана на 20 юни 1923 г., София.

НЕЖНОСТ И ГРУБОСТ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Тайна молитва

Чете се резюме на темата „Метод за правилно дишане“.

Чете се темата „Влиянието на силните и на слабите думи“.

За следния път пишете върху темата: *Произход на силата и материята.* Който не може да пише по тази тема, да не се мъчи да измисля нещо. По-добре е нищо да не напише, отколкото да се самоизлъгва, че знае нещо.

Пишете и върху следните теми: *Произход на човешката душа*, *Принцип ли е умът, или не.*

За да може правилно да отговаря на всички зададени въпроси, човек трябва постепенно да отваря прозорците на своя ум, да влиза през тях повече Светлина. Възможно ли е това? Както човек може да отваря и затваря прозорците на своята къща, така той може да отваря и затваря прозорците на своя Умствен и Духовен свят. Духовният свят на човека е неговият вътрешен свят.

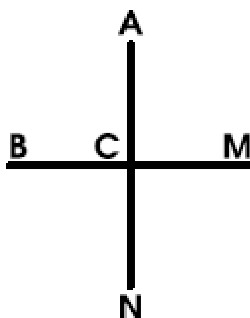

Фиг. 1

Представете си, че на физическия свят човек се намира в центъра *C* и пред него се разкрива известно поле на зрение – той вижда нещата само под ъгъла *ACB (Фигура 1).* Този ъгъл съставя четвърт от целия кръг и е равен на 90°. Ако иска да види нещо в Духовния свят, човек трябва да се обърне в посока, противоположна на физическия свят, и да влезе в полето на този свят, който може да се представи с ъгъла *MCN*. Физическият, външният свят дава само външни впечатления за нещата; за да проникнете в тяхната същина, вие трябва да влезете в Духовния свят. Ако имате едно шише, херметически затворено и пълно с течност, вие можете да го вземете в ръката си и да разглеждате неговата външна форма; ако искате да разберете какво е съдържанието му, трябва да го обърнете с устата надолу. Като изтече течността, която е била в него, вие ще познаете какво е било съдържанието му – съдържанието на шишето представлява Духовния свят. Следователно, когато искате да разберете духовната страна на нещата, вие трябва да ги разглеждате от положение, точно обратно на физическия свят. Тъй щото, когато искате да разберете вътрешното съдържание на нещата, вие трябва абсолютно да се абстрахирате от тяхната форма, от външния им вид. На същото основание, за да разберете същината на човека, вие трябва временно да се абстрахирате от неговата външна форма. Грамадна е разликата между външната форма на нещата и тяхното съдържание.

Сега да разгледаме практическата страна на този въпрос. Всеки човек носи в себе си идеи, мисли, желания от своето минало, които днес го спъват в пътя му. Той чете, интересува се от новите идеи, минава за нов човек, но външно само. Щом го поставят на изпит, той не може да приложи новите идеи и постъпва по стар начин – според това, което е вложено от миналото в него. Дълго време трябва да работи той с новите идеи, докато станат плът и кръв за него. Това се проверява всеки ден в Живота: срещате един учен човек, който е

свършил три факултета – по какъвто въпрос заговорите с него, всичко знае, той познава всички философски системи, обаче ако го поставите в някакво трудно положение, въпреки всичките си знания, и той ще направи същите грешки, каквито и простият човек. В дадения случай разликата между учения и простия се заключава в това, че ученият ще направи добро или зло като учен, а простият – като прост човек. Следователно не е достатъчно само човек да има знания, но той трябва да знае как да ги използва. Същото може да се каже и за окултните ученици: за окултния ученик не е достатъчно само да придобива знания, но той трябва да е готов да ги прилага, да знае как да се справя с тях. Иначе той ще се намери в положението на бедния човек, който копае, работи с мотиката по неволя, а не от съзнание. Дайте пари на този човек, за да видите какво ще направи с тях – той веднага ще напусне мотиката, ще се облече хубаво и ще тръгне с другари по театри, по концерти, по кръчми – ще удари на ядене и пиене. Той ще се мие, ще се чисти – отвън да бъде чист, а дали вътрешно е чист, за това няма да помисли. Този човек ще мяза на учените, които знаят състава и свойствата на храните, знаят кои храни са най-добри, но щом дойде въпрос какви храни трябва да употребяват, всичкото им знание пропада. Това не е наука, това не е знание.

Първото нещо, което се изисква от окултния ученик, е да разбира себе си, да пази онези свои чувства, които съставят основа на живота му. Кои чувства са основни за него? Например, едно от основните чувства на ученика е да влиза в положението на всички живи същества и да знае, че и те страдат поне колкото него. Колкото и малко да е едно същество, и то се мъчи и страда. Лесно е да се каже: „Муха е това, комар е това“ и т.н. Малки са тия същества, но и те имат мъки и страдания. Че нямат съзнанието и интелигентността на човека, това е друг въпрос. Разликата между всички живи същества се

заключава в степента на тяхното съзнание, в степента на тяхната интелигентност. Като изучавате живота на паразитите, виждате, че и у тях има известна степен на интелигентност, чрез която познават на кои части от човешкото тяло месото е по-меко, по-мазно и на които места кръвта е по-чиста, там нападат. Учените наричат тази специална интелигентност на паразитите инстинкт. Така трябва да гледате на всички живи същества. Отречете ли всякакво съзнание на малките същества, отречете ли и най-малката им интелигентност, вие не може да се наречете благороден човек, още повече не можете да бъдете окултен ученик. Ученик е само онзи, който върви по стъпките на Белите Братя. Белите Братя гледат на всички живи същества с подобаващо уважение и почитание. Те зачитат живота и на най-малките същества, защото всичко живо в Природата има свое велико предназначение.

И тъй, като ученици вие трябва да влизате в положението на всички живи същества, колкото и малки да са те. Ако влизате в положението на малките същества, толкова повече ще влизате в положението на човека. Колко повече трябва да влизате в положението си като ученици на една и съща Школа! Да влизате в положението на всички живи същества, това е едно от нежните, от благородните чувства на човека, което се отличава по своята форма, по своя състав. Ако анализирате нежните, благородните чувства на човека, ще видите, че те коренно се различават от другите чувства както по форма, така и по състав. Обаче и те са изложени на постоянни промени. Такова е естеството на Духовния свят, към която област спадат чувствата – там всичко се мени, всичко е в постоянно движение. Промени стават и с физическите тела – и те се движат, но всичко това става бавно, почти незабелязано. Ако направите една къща на Земята и след сто години речете да я съборите, ще видите, че всяка тухла, всеки камък, всяка греда се намират почти на същото

място, на което първоначално са били поставени. Те са изместени малко, придвижили са се на една или друга страна, но това движение, това помръдване е почти незабелязано за обикновеното око. Следователно и континентите, и реките, и планините се местят, но незабелязано. Преди хиляди години континентите не са били на тия места, на които са днес. В бъдеще ще се преместят, ще се придвижат, но пак няма да бъдат на днешните си места. В Духовния свят обаче това движение е много по-бързо – там нещата се движат толкова бързо, че ако човек внезапно попадне в този свят, той по никой начин сам не би могъл да се ориентира. Дето има движение, там има Живот.

Същото движение става и в клетките на всички организми. Такова движение, такова разместване става и с клетките на човешкия организъм. Например, след хиляди години клетките на краката ще дойдат в мозъка, ще сменят службата си. От местата на клетките в човешкия организъм зависи тяхната служба, а същевременно и техният състав. Колкото и да си приличат клетките по състав на веществото или материята, от която са направени, все има едно тънко, едва забележимо различие. Например, кислородът, който влиза като съставна част на клетките на краката, се различава по нещо от кислорода на кръвта; кислородът на кръвта пък се различава от кислорода на мозъчните клетки и т.н. Във физическо отношение обаче няма разлика – дето и да срещнете кислорода, той навсякъде е един и същ – все е елемент кислород. В органическо и психическо отношение кислородът се различава по свойствата си от физическия кислород. И затова можем да кажем, че кислородът има външни или физически свойства, но има и вътрешни или психически свойства, които учените наричат химически свойства. Но и физическите, и химическите свойства на разните видове кислород се различават по място и по служба.

Направете следния опит, за да видите къде се крие силата, която образува, т.е. създава нещата – вън или вътре в тях. Вземете черупката

на някоя мида, надробете я на ситно, турете я във вода и вижте ще можете ли да възстановите първоначалната ѝ форма. Каквото и да правите, не можете да възстановите формата ѝ; това показва, че силата, която е работила за създаването на мидената черупка, е вън от нея. Обаче, ако разтворите няколко кристалчета от морска сол във вода и после изпарите водата, кристалите на солта ще се възстановят; това показва, че силата, която е действала за образуване на кристалите, е в самите тях. Значи в едни случаи силите на Природата действат вън от телата, а в други случаи – вътре в самите тела. Същото може да се каже и за атомите: има атоми, животът на които е отвън; има атоми, животът на които е отвътре. Това се забелязва и във вашите идеи: например, има идеи, в които животът на кислородните атоми е отвън; има идеи, в които животът на кислородните атоми е вътре в тях. Това нещо създава различие и в самите идеи. Както атомите на елементите менят местата си, извършват различни служби, така и клетките на човешкия организъм менят местата и службите си. Например, след хиляди години клетките на краката ще влязат в мозъка – това хората наричат еволюция. Но ако клетките на мозъка не могат да използват добрите условия, след хиляди години те ще слязат в краката, ще вземат по-ниско положение – това хората наричат карма или лоша съдба. Въз основа на същия закон и човек може да бъде или в краката, или в главата на Космическия човек, вследствие на което ще се намира при по-добри или при по-лоши условия на Живота. Ако разумно използва лошите условия, той ще мине в по-добри условия на Живота.

Като слушат да им се говори по този начин, мнозина искат да бъдат умни, добри, по-скоро да еволюират. Човек не може да бъде умен, нито може да бъде глупав; той не може да бъде нито добър, нито лош. Защо? Защото частта не може да бъде равна на цялото. Умът представлява целокупността на Великото, на Божественото в света. Следователно умен може да бъде само онзи, който познава Бога

и чрез когото Бог се проявява. Без тези условия никой човек не може да бъде умен, той всякога ще представлява малка частица, която няма нищо общо с цялото. Представете си, че вие се оглеждате в едно плоско огледало и виждате отражението си в него; отражението ви в огледалото има ли същите качества, каквито имате вие? Привидно отражението мяза на вас, но то няма тези качества, каквито вие имате. Слушате, че грамофонът изговаря речта на някой виден оратор; сам грамофонът има ли качествата на човека, чиято реч възпроизвежда, има ли той някаква разумност? В грамофона няма никаква разумност, той може да бъде само отражение на човека. Следователно отражението не може да бъде равно на реалността. И човек не може да бъде като Бога. Казано е в Евангелието: „Бъдете като Бога.“ Това не значи, че човек може да бъде като Бога, но той трябва да се стреми да има проявите на Бога. Едно от качествата на Бога е, че след като се занимава с велики работи – със създаването на слънца и вселени, Той има грижата и за мравката: като види, че една мравка се дави, Той веднага ѝ се притичва на помощ. Божието око, Божието съзнание е будно за всичко, което става във Вселената. Той всичко вижда и всяко нещо туря на мястото му. Ако човек не може да прояви тия качества в малкия свят, в който живее, какво остава за проявите му в големия свят?

Като ученици от вас се изисква да работите върху себе си, да развивате чувството на внимателност, на деликатност. Това чувство е като семената на растенията: то се нуждае от условия – почва, вода, въздух и светлина. Като знаете това, вие трябва да отглеждате семето без да се обезсърчавате. Ако първите няколко години не даде плод, ще даде на петата или шестата година. Семето трябва да бъде посято навреме и при благоприятни за него условия. Всяка лекция, която слушате, представлява благоприятни условия за посаждане на семена. Използвайте тези условия, за да може посятото семе да расте и да се

развива. Божественото носи условия за растене. В него няма почивка, няма и неутрална зона. Влезете ли в Божествения свят, вие непременно трябва да вземете известна посока. Там не се позволява никаква почивка, там всички същества работят. Който се опита да седи без работа и да почива, той неусетно ще излезе от този свят. В който свят и да попадне, човек непременно трябва да работи върху себе си. Не работи ли върху себе си, други ще работят върху него.

Какво представлява Божественият свят? Божественият свят е разумен, съзнателен свят, а не механически, както някои си го представят. Ако сте слаби, но използвате условията на този свят разумно, вие ще станете силни. Обаче, ако сте силни, но невнимателни, можете да преживеете най-големи разочарования. Защо? Защото най-малката погрешка в Божествения свят е в състояние да произведе лоши последствия. За да не дойде до това положение, човек трябва да използва благоприятните условия, иначе той ще изпадне в крайност, както често някои хора изпадат. Слушате някой да говори: „Бог ще промисли за всичко." Значи той ще седи и ще чака Бог да промисли за него – това е крайност. Друг пък казва: „Аз сам трябва да работя, на никого да не разчитам." И виждате, че този човек се напъва, прави усилия да преодолее мъчнотиите в Живота, но не успява – това е друга крайност. Едно трябва да знаете: някъде Бог ще промисли, някъде човек ще промисли; някъде Бог ще работи, някъде човек ще работи. Какво разбирате под думите *Бог работи*, кога Бог работи? Когато човек е слаб. Това значи: когато синът е слаб, майката работи за него; когато майката е слаба, синът работи за нея. В първия случай детето, синът представлява човека, а майката – Бог, който работи за него. Във втория случай майката е човекът, а синът – Бог, който работи за нея. По този начин става смяна: когато един почива, друг работи. Ако не ставаше тази смяна, хората не биха могли да си помагат.

И тъй, бъдете внимателни към страданията на всички живи същества и знайте, че всички около вас страдат. Красиво нещо е страданието! Страданието не е нищо друго освен език на Бога. То е Великата майка. Който иска Бог да му проговори, той трябва да е готов да понесе най-големите страдания в света, да бъде изоставен от всички хора. И ако при това положение всичко около него и в него затихне, тогава той ще чуе Божия глас, тогава ще се свърже с реалността в Живота. Докато човек е здрав, докато е богат, докато има приятели, Бог няма да му проговори – всички могат да му говорят, но не и Бог. Който е страдал, той е придобил по-голяма мекота, по-голяма нежност, повече знания и опитност от онзи, който не е страдал. Въпреки това всички хора искат да прекарат живота си без страдания.

Като се заговори за страданието, вие казвате: „Далеч да е от мен страданието." Като се заговори нещо за Радостта, веднага се усмихвате. Обаче Радостта и скръбта вървят винаги една след друга. Ако повикате скръбта, веднага след нея ще дойде Радостта. Когато скръбта се разговаря дълго време с някой човек, тя му казва: „Досега аз орах и копах, това зная да правя. След като разорах нивата, ще повикам моята сестра – Радостта да я посее, тя знае добре да сее." Ако някой човек повика Радостта преди още нивата да е прекопана и разорана, тя ще му каже: „Аз имам една сестра, която знае да оре и копае; тя трябва да дойде преди мене, за да свърши тази работа, тогава ще дойда аз да засея нивата. Ние работим задружно – тя започва една работа, аз я свършвам; после аз започвам, тя свършва." Следователно без Радост и скръб животът на човека би бил нещастен. Като работят едновременно, те облагородяват човека, внасят в него нежност, мекота. Ако само скръбта работи върху него, тя ще го огруби; ако само Радостта работи, тя ще го втвърди. Двете заедно обаче внасят в човешкия характер меки, нежни, благородни чувства и възвишени стремежи. Същото се забелязва и между учените хора: докато човек се занимава

изключително само с един предмет, в края на краищата той огрубява. Ако един учен посвети двадесет-тридесет години от живота си изключително за изучаване на пеперудите, той ще огрубее. Каква полза от това, че той е уловил хиляди пеперуди през живота си и ги е препарирал? Какво изкуство е препарирането, каква наука има в това да учи човек да препарира различни животни? Ще дойде ден да препарират и този човек, който е препарирал хиляди по-нискостоящи от себе си животни. Истинско изкуство, истинска наука е тази, да изучава човек животните, без да ги препарира. Докато се занимава с препариране на животни, науката взема криво направление. Като внася Доброто в Живота, едновременно с това тя внася и лошото, грубото, жестокото. Освен чрез препариране на животни, Природата може да се изучава и по съвсем други методи, различни от досегашните.

И тъй, пазете се от огрубяване на чувствата. При изучаване на естествените науки, на математиката човек може да огрубее. Ако не е внимателен, всеки човек може да огрубее, бил той министър, учител, свещеник и т.н. Ако учителят бие учениците си, няма да минат десет години и той ще започне да огрубява. Ако свещеникът се отнася грубо със своите пасоми, и той огрубява. Ако министърът е груб със своите подведомствени, и той огрубява. Всяка работа може да огруби човека, но той трябва да бъде внимателен, да се пази. Няма естественик, който да не е платил скъпо за препариранията, които е направил; няма рибар, който да не е платил скъпо за уловените риби; няма касапин, който да не е платил скъпо за закланите овце и говеда. Изобщо, няма човек в света, който като е нарушил Божествения закон, да не е платил скъпо за това.

Тъй щото, който изучава Природата, той трябва да спазва известни свещени правила, каквито съвременните учени не познават и не прилагат. Ако някой иска да изучава пеперудите, например, той

трябва да отиде при онова Възвишено същество, което ги покровителства, и да иска от него позволение да ги изучава. Ако това Същество му позволи, то ще му даде начин как да постъпва с тях, как да ги изучава без да пострадат. Рече ли този човек да влезе в царството на пеперудите без позволение, техният покровител ще му даде един урок, че да го помни за вечни времена. Ако някой иска да влезе като химик в царството на елементите и да ги изучава, той пак трябва да иска разрешение от пазителя на елементите – дали може да ги изучава, колко елемента да изучава и т.н. Да се иска позволение при изучаването на каквато и да е наука – това е първото свещено правило, което трябва да се спазва. Иначе всеки ще плати скъпо за нарушаване на това правило. Това е причината, задето много учени при своите опити скъпо плащат; мнозина са платили даже със живота си. Всяка област на науката е свещена и който пожелае да я изучава, той трябва да има позволение от ония, които управляват тази област. Ако искаш да бъдеш добър медик и добре да лекуваш хората, обърни се първо за позволение към Съществата, които управляват тази област, и тогава работи.

Едно се иска от човека: вяра! Той трябва да вярва в онова, което изучава. И като се лекува, човек пак трябва да има вяра. Лекарствата, които лекарят препоръчва на болния, имат сила дотолкова, доколкото е неговата вяра. Щом е така, човек може да се лекува и без лекарства. Представете си, че в една болница има тридесет души парализирани: един – с парализиран крак, друг – с парализирана ръка и т.н. Ако тия болни имат силна вяра, с една формула само могат да се излекуват. Мощно нещо е вярата на човека!

И тъй, както вярата е условие за лекуване на болния, така и училището дава условия за развиване на дарбите и способностите, вложени в човека. Който може да използва тия условия, той може да стане учен човек. Значи училището не прави човека учен, нито му

дава знания, но му дава условия да придобива знания, да стане учен. Черквата не прави човека религиозен, но дава условия за развиване на религиозното му чувство. Като знаете това, ще имате предвид, че класът, в който сте, няма изведнъж да ви направи окултни ученици, но ще ви даде условия да станете такива. Ако разумно използвате условията, вие ще станете добри ученици; ако не ги използвате както трябва, вие нищо няма да придобиете. Идеите, които се дават в Школата, трябва да бъдат толкова ясни за вас, че да не събуждат в ума ви никаква двусмисленост. За да възприемете идеите, които ви се преподават, вие трябва да бъдете като деца. Няма по-смешно нещо за човека от това да мисли, че е стар, че е възрастен и всичко знае. Този човек е преждевременно остарял – той мяза на дете, което има съзнание за себе си, че е голям човек.

Един французин върви по улиците на един град във Франция и среща едно малко момченце с цигара в уста; той го спира и му казва: „Момченце, не е добре, че пушиш тютюн, ти си толкова малко дете!“ – „Господине, не знаете ли, че във Франция няма деца?“ Нещастието на Франция седи в това, че деца няма. А когото срещнете в България, все разправя: „Как мислиш, прост човек ли съм? Да не мислиш, че съм невежа!“ Нещастието на България седи в това, че всички българи се считат за учени. Да мисли човек за себе си, че е учен, това значи да е пълно шише, което от години не е отваряно. Не, щом се напълни шишето ви, трябва да използвате съдържанието му, да го изпразните и да го напълните с прясна, чиста вода. Всеки от вас трябва да желае да се пълни и да се празни. Като се празни, да не съжалява за това; като се пълни, да се радва, че е придобил нещо ново. Затова обаче всички трябва да имате положителни възгледи за нещата – само по този начин вие ще имате успех, ще можете правилно да се развивате.

Сега задръжте в ума си следните основни идеи от тази лекция: когато страдате, влизайте един на друг в положението си. И второ:

каквото работите, с каквото се занимавате, използвайте го за развиване на нежни, благородни чувства в себе си. Следователно пазете се от огрубяване на чувствата си и развивайте в себе си нежност и състрадание.

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

31-ва лекция от Учителя, държана на 27 юни 1923 г., София.

Трета година
1923 – 1924

РАЗУМНИЯТ ЖИВОТ

Учителя поздрави с формулата: „Само светлият път на Мъдростта води към Истината.“

Ние отговорихме: „Тя постоянно ни весели.“

Тайна молитва

Тази вечер ще ви говоря върху Разумния живот. Съвременната наука определя Живота по разни начини. Тя го определя в неговата проста форма, като подтик от вътре на вън, т. е. от центъра към периферията. Окултната наука определя Живота като едно условие за проявление на разумното в света. Затова Разумният живот започва с проявяване на две преходни състояния – състояния на радост и скръб, но не тъй, както вие ги разбирате. Скръбта, това е едно от великите условия в Живота. Няма по-велико благо от скръбта, затова тя предшества Радостта.

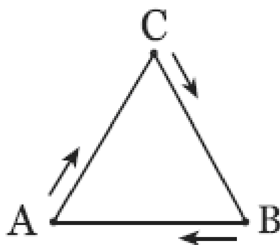

Фиг. 1

Тия състояния на скръб и радост графически може да се изразят по следния начин: от точка А нагоре започва едно движение към точка С. Туй движение е възходящо, което изразява възходящото състояние на ума. От точка С към точка В има друго движение надолу, което изразява низходящото състояние на сърцето. Третото

движение пък е от точка В към точка А – примирителното състояние, което изразява творческото набиране на волевата енергия. Тъй могат да се класифицират и всичките състояния на радост и скръб в живота. Например, при възходящото състояние от А към С, вие харчите енергия, краката ви отмаляват, но понеже целта ви е високо нагоре, към С, и се приближавате към нея, вие се радвате, защото щом стигнете в точка С, всичките жертви, които сте направили, ще се възнаградят. Дойдете ли в точка С, започва вече слизането към точка В, т. е. започват страданията. Тогава вие казвате: „Всичко се свършва вече, няма надежда, ще се слиза надолу." Обаче страните АС и СВ постоянно се движат, а същевременно постоянно се увеличават и скъсяват, вследствие на което вие имате по-големи и по-малки радости и скърби. Засега се спирам само върху тия две състояния – АС и СВ. Друг път ще ви обясня как се свързват двете точки А и В и каква роля играят в Живота. Понякога вие предизвиквате страданията преждевременно, а то става всякога, когато предизвиквате и радостите преждевременно. Следователно, ако вие оставите нещата да текат по своя Божествен, естествен път, по законите, които Природата е определила, страданията и радостите ще идват у вас точно навреме, и животът ви тогава ще бъде приятен и осмислен.

Сега, аз ще ви запитам: как ще ми обясните философски отде произлиза желанието в човека да търси Радостта? Какво е забелязано при радостите и страданията в живота? Всяка радост за едно същество е скръб за друго същество. И обратно – скръбта за едно същество е радост за друго същество. Конят, върху гърба на който язди някой човек, страда, но за човека това е приятност, даже голяма радост. Значи радостта за човека не е радост и за коня. Но ако конят на този човек успее да избяга някъде в гората, той се радва, скача, защото е свободен. В този случай пък човекът скърби. Казвам: когато ти яздеше коня, радваше се, а сега конят се радва – значи състоянията се сменят.

Човекът казва: „Отиде ми конят! Как ще пътувам пеш?“ Когато господарят се радва, слугата скърби; когато слугата се радва, господарят скърби. Това не е абсолютен закон, но то е само съотношение на известни сили. При сегашното състояние, в което се намирате, при този преходен живот, който минавате, тъй трябва да гледате на нещата, за да може корабът ви свободно да плува и да не потъне някъде в морето. В бъдеще, когато животът се устрои другояче, тогава едновременно и господарят ще се радва, и слугата ще се радва.

Още от памтивека, от незапомнени времена, децата, които се раждат, идват със свити ръце на юмрук. Какво означава това? С това детето казва: „Аз идвам да завладея този свят.“ То пораства, бори се с живота, пада, става, докато най-после един ден умре, разтвори ръцете си и ги спусне надолу. Какво означават сега разтворените ръце? Този човек казва: „Нищо не можах да уловя в живота си!“ В бъдеще децата ще се раждат с отворени ръце, което ще означава: „Ние сме млади, силни, ще се трудим, ще работим, за да придобием нещо.“ Възрастните хора пък – тия, които са работили в живота, ще умират със свити ръце, което ще означава: „Аз нося една велика идея със себе си и не съжалявам, че напущам този свят. Живях с разбиране на живота и сега зная де отивам.“ Обаче, за сегашното положение, в което се намира човекът, турците казват: „Теле дошъл, вол си отишъл.“

Страданията и съмненията във вас, като ученици, ще се усилят много, но вие трябва да бъдете силни, да издържите. Учениците на Окултната школа трябва да бъдат силни! В Окултната школа не могат да влязат слаби ученици, слабите остават вън. Там най-първо ще изпитат характера ви, да видят по Любов ли живеете, или вършите всичко от страх. Само благородните хора живеят по закона на Любовта, по законите на Разумния живот, а страхливите не признават

Любовта, те са жестоки хора. Като влезете в Школата, първо ще ви изпитат за безстрашие. Днес в България има благоприятни условия за изпити на окултните ученици.

Ще ви дам едно правило: гневи се, без да си разгневен! Обезверявай се, но не оставай без вяра!

Всинца вие носите бъклици с вода, но минете покрай някой човек, той ви казва, че еди-къде си има хубав, чист извор, и вие веднага изливате водата от бъклицата си и тръгвате да търсите посочения извор. Вървите час, два, три, пет, десет и едва намирате извора. Не изливайте водата от бъклицата си преждевременно! Когато дойдете до хубавия извор, тогава я излейте! Какво представлява бъклицата с водата? – Това са вашите знания.

Допуснете сега, че у вас се заражда желание да знаете всичко. Имате ли ясна представа, какво значи да знаеш всичко? Аз ще ви отговоря отчасти само на този въпрос: да знаеш всичко значи да можеш да определиш всички възможности и условия около дадена точка, в която се намираш за даден момент. Всяка точка съдържа известни възможности, в които ти можеш да се проявиш. Тези възможности може да са една, две, три, десет или сто, но ако ти можеш да определиш всичките, значи, че знаеш всичко. Съвременните хора не искат да знаят възможностите само на своя живот, те искат да знаят възможностите и в живота на другите, но това няма да ги ползва. Вземете например един съвременен химик, вещ в своята материя, и го запитайте знае ли нещо положително за елементите, с които борави? Действително, той знае техните свойства, знае законите, на които се подчиняват елементите при съединяването един с друг, но за същината на самата материя, за същината на скритите сили в елементите той знае толкова, колкото и този, който никак не е учил химия. Химикът казва, че водородът и кислородът се съединяват и се получава вода, но видял ли е това

нещо? Не го е видял, науката твърди това. Философски може да се възрази, че не съществува никакъв водород, никакъв кислород. Това, че водородът и кислородът образуват вода, може да е така, може и да не е така. Образуването на водата може да се обясни и по друг начин. Ние не искаме да разрушим сегашните ви схващания за живота, сегашните ви познания в науката, но казваме, че могат да възникнат различни възражения в умовете на хората. Факт е, че водата съществува в света, знаем нейната цена, нейната полза, но как се е образувала – това е въпрос на бъдещата наука.

Вие още не сте започнали да изучавате истинската наука. Тази наука, която сега изучавате в университета, е само предговор, приготовление за онази велика наука на бъдещето. Сегашната наука представлява тухличките, необходими за строежа на онова велико здание на бъдещето. Това знание, което всеки от вас придобива в продължение на шестдесет-седемдесетгодишен живот, ще се постави в котлите на бъдещата наука. В тия котли тя ще вари знанията, придобити от всички хора, и ще ги събере в едно малко мускалче, както събират гюловото масло в такива малки мускалчета. Малко, но ценно е това мускалче! Всеки ще го носи в джоба си и ще каже: „Много работих през живота си и едва изкарах това малко мускалче.“ И Природата по същия начин вари в своите котли нашите опитности, знания, придобивки и изкарва от тях нещо малко, но ценно. За една душа, която отива на Небето, и най-малката игла да ѝ се закачи, е тежка. С тази игла тя едва ще достигне до Второто небе и там ще спре – толкова тежка е тя. И най-малката игла от този свят е в състояние да ви спре във вашия път. Следователно всички желания във вас, които са в низходящо състояние, ще ви спрат и вие ще започнете да слизате надолу. После ще дойде едно възходящо желание и вие ще се качите нагоре. Така постоянно ще се сменяват състоянията ви: вие ще се радвате и ще скърбите, ще се качвате и ще слизате, при което този

триъгълник ще се движи и ще се изправя все по-нагоре и по-нагоре в точките C1C2... Ще кажете най-после: „Де е краят на този триъгълник?“ Той е без начало и без край.

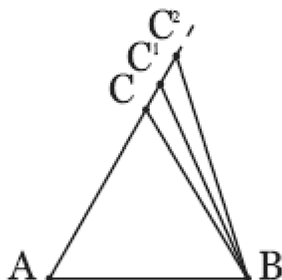

Фиг. 2

И тъй, да се върнем към Живота. Животът е условие за проявяване на разумното. Ето защо ние трябва да се стремим към Живота, за да добием разумното, а само разумното може да ни научи как да използваме условията, в които сме поставени. Сега, всички вие сте млади – някои са свършили гимназия, някои са студенти, трети са свършили вече университета. Всичко това е хубаво засега, но след петдесет-шестдесет-седемдесет години вие ще бъдете стари и ще изгубите това вдъхновение, което имате сега. Всичко, което днес ви въодушевява, ще се стопи тъй, както снегът и ледът се стопяват. Питам ви на какво ще се базира тогава вашият живот? Докато свършите науките си, вие казвате: „Веднъж да свършим университета, че да станем учители.“ Добре, свършите университета, ставате учители, учителствате двадесет-тридесет години и после ви пенсионират. Питам ви какво придобихте от всичко това? Задайте си следния философски въпрос: какво е придобила онази воденица, която е смляла петнадесет хиляди тона жито? Нищо не е придобила. Колко камъни са се изтъркали, докато се смели това жито! По същия начин, ако и нашият живот минава през нас, както водата минава

през воденичните колела, какво ни ползва? Това не е Живот, това е едно механическо действие. Следователно страданията показват, че нашият живот е неразумен – нищо повече. Защо страдаме? – Защото сме неразумни. Защо се радваме? – Защото поумняваме. Туй е един прост факт. Когато някой човек свърши по музика и може да свири добре или когато свърши по рисуване и може да рисува добре, не се ли радва? Радва се, защото има нещо разумно, с което може да се прояви. Идиотът не може да се радва.

И тъй, вие не питайте защо идват страданията. Щом дойдат страданията, кажете: „Ние трябва да бъдем разумни!" Вие обаче казвате: „Защо Господ ми дава тия страдания? Защо Природата ми дава тия страдания?" С тия страдания Природата иска да ви направи разумни. Тя казва: „Ти не разбираш Живота, слушай мене, аз ще те науча!" Страданието, това е езикът на Природата. Вие, учениците на Окултната школа, така трябва да схващате този въпрос. Всеки ден имате поне по десет случаи да проверите, че това е вярно. Дойде ви някоя неприятност, кажете: „Аз трябва да бъда разумен!" Дойде ви някоя несполука, кажете: „Аз трябва да бъда разумен!" Казвате ли така, във вас ще почне да се явява една вътрешна Светлина, едно вътрешно доволство.

Другото положение, което трябва да имате предвид е, че животът, който сега ви е даден, не е произволен. Има хиляди Разумни същества, които се грижат за вашия живот. Всички мисли, чувства, желания, всички подтици, импулси, вдъхновения, които имате за Доброто, са все резултати на тия разумни сили в Живота, които работят върху вашия живот, за да го оползотворите в права посока. Те никога не ви изнасилват, оставят ви да действате свободно, понеже работят разумно. Но когато искат да ви покажат, че сте прегрешили, създават ви едно малко страдание. Когато пък искат да ви покажат, че сте придобили нещо в това, което са ви учили, създават ви една малка

радост. Ако разберете Живота по този начин, съвременната наука ще ви ползва във всяко отношение. Например, ако сте лекар и разбирате Живота разумно, вашите лекарства, вашите методи ще дадат добри резултати. Другояче вие скоро ще загрубеете между болните и ще избегнете тази работа. Незавидно е днес положението на лекаря при съвременните разбирания на Живота! Той отиде при един болен, при друг болен, този пипне, онзи пипне, все дава нещо от себе си и всички болни очакват да им помогне нещо. Незавидно е положението и на един архитект или на някой агроном, или на какъвто и да е учен изобщо. Защо? Всички тия учени се занимават с известен отрасъл от науката, боравят с известни елементи, които седят по-ниско от тях, и с това им оказват някакво влияние. Лекарят например изучава болезнените състояния на човешкия организъм; агрономът изучава условията, при които растат растенията; биологът изучава състоянията на клетките в организмите – как се развиват те и т. н. Но всичко това още не е наука. То е предговор на онази велика наука, която ще дойде за в бъдеще. Ако съвременните хора биха имали тази нова наука, биха преустроили живота си.

Вие наблюдавали ли сте как се проявяват някои противоположности в самите вас? Забележете, в един окултен клас като този или в някое по-висше учебно заведение между много хубавите работи се явяват и някои отрицателни прояви. Например някои ученици не могат да се търпят помежду си. Вие говорите за морал, за Любов, но дойде ли да проявите вашия морал, вашата любов, не знаете как да ги проявите. Докато не разберете какво нещо е самият Живот, не можете да разберете и Любовта, понеже вървите по еволюционен път – от долу на горе. Животът е резултат на Любовта. Следователно първо вие трябва да разберете резултата, за да можете после да разберете и онзи велик принцип – Любовта, от която Животът произтича.

Като се разсъждава по този начин, съвременните хора изпадат често в догматизъм. Всички хора разбират, че трябва да се живее, но как? Казват: „Трябва да се осигурим!“ При сегашните условия Животът се разбира само като процес на ядене и пиене. Ще посеем нивите, ще изорем, ще съберем зимовището, ще напълним хамбарите – във всичко, което вършим, изучаваме закона на яденето. Запитайте когото и да е: „След като умрете, де ще отидете? Какво има след този живот?“ Всички казват: „Не знаем, да поживеем сега горе-долу, както Господ дал, че за бъдещето няма какво да мислим.“ Това не е Живот, това е само изучаване закона на яденето. Когато вземем втората стъпка в Живота, тогава животът ще представлява преходна стадия към Разумния живот, ще имаме правилно разбиране за нещата и всичко в живота ни ще се осмисли. Не казвам, че не трябва да ядете, но яденето считам само като условие за живота, а животът е условие за проявяване разумното в света.

Сега, като разсъждавате тъй, вие изпадате в една погрешка. В какво седи тази погрешка? Вие мислите, че сте единствените фактори в света и затова казвате, че трябва да се грижите за себе си, че трябва да се осигурите. Това е една велика погрешка. Вие трябва да знаете, че в живота на всеки едного от вас взимат участие както Божественият, така и Ангелският светове. Значи Разумният живот взима живо участие във вашия живот. И често меланхолията, песимизмът, които ви обхващат, че няма да успеете, че няма да постигнете желанията си, че няма да можете да се проявите, това са заблуждения. Всичко ще се реализира във вашия живот, само че ви трябва търпение и постоянство, а вие бързате.

Друга капитална погрешка, която ви спъва, е тази, че вие се стараете да разберете външния живот, без да сте разбрали вашия вътрешен живот. Щом искате да разберете Живота първо отвън, а после отвътре, аз ще ви представя една картина според вашата

философия, за да видите в какво положение се намирате. Допуснете, че вие ми дойдете на гости и аз съм наготвил много вкусно ядене в една тенджера, но отварям капака на тенджерата и ви казвам: „Погледнете отгоре яденето и разсъждавайте, произнасяйте се за него, но без да го вкусите.“ Ще може ли да кажете нещо за него? Не, яденето първо трябва да се опита отвътре и тогава ще имаме верни, положителни заключения за него. Някой човек страда; влез вътре в себе си и ти ще разбереш защо страда, а не се старай да разбереш отвън каква е неговата скръб. Някой човек се радва, а ти искаш да разбереш защо се радва; влез вътре в себе си и ще разбереш защо този човек се радва. Вие ще кажете: „Ами как може така – някой човек скърби или се радва, пък аз да вляза в себе си, за да разбера причината на неговата скръб или радост?“ Аз ще ви обясня как може да стане това и защо е необходимо. Допуснете, че отивате в дома на някой ваш приятел и на двора още виждате неговото малко момиченце или момченце, че скача, радва се за нещо. Вие се запитвате защо ли това дете се радва. Аз казвам: влезте в стаята на това дете и ще видите защо се радва. Като влезете в стаята му, ще видите, че баща му купил една хубава кукла, ако то е момиченце, или един хубав кон, ако то е момченце. Тази е причината за радостта му, никоя друга!

Оттук изваждам следния окултен закон: за да разбереш живота на другите хора, трябва да влезеш в себе си, да знаеш как да отваряш ключа на Светлината и да осветяваш всичкото пространство наоколо. Само така ще разбереш причината на страданията и радостите в хората. Светлина трябва на всички ви! Човек разбира другите хора дотолкова, доколкото може да хвърли Светлина в полето, в което те живеят. Може ли да хвърли Светлина, той ще ги разбере; не може ли да хвърли Светлина, техният живот остава непонятен за него. И тогава ние казваме: Животът се разбира само при онази абсолютна

вяра, която човек трябва да има към Бога, който е цел и смисъл на Разумния живот. Всички същества се стремят към Него, защото Той осмисля живота им. Отпаднете ли някой път духом, ни най-малко не се обезсърчавайте! Ако животът ви се обезсмисли, ако вие се обезсърчите, още този момент отправете погледа си, ума си към разумното в света и помощта, която ви е необходима, ще дойде. Постъпите ли така, в каквото положение и да сте, животът ви ще се осмисли.

Разправяше ми една млада майка своята опитност с нейното 10-годишно детенце: един ден то заболява, и при това много сериозно. От силна простуда то изгубва съзнание и температурата му се увеличава до четиридесет градуса. Майката извиква лекар. Дохожда лекарят и като вижда детето в такова състояние, препоръчва да му се направи студен компрес. Майката започва да приготовлява компреса, но в това време детето се съвзема и едва изговаря: „Не искам студен компрес, искам топъл, с топла вода“ – изказва тия думи и отново се унася, повторно изгубва съзнание. Какво означава това нещо? То значи, че разумното или Божественото в това дете казва за болестта: топло с топло се лекува. Такъв е великият закон. На Любов се действа с Любов, и на омраза се действа с омраза. Оттук вадим заключението: скръбта с Любов не може да се цери. Българите имат за случая една поговорка: „Клин клин избива.“ Как се избива клинът? Клинът се избива, когато се разцепи цялото дърво. Но знаете ли какво нещо е разцепването? Разцепване, от което се ражда Живот, разбирам, но разцепване, което произвежда смърт, не разбирам. Когато поставите едно зрънце в земята, там става разцепване. Влагата и слънчевата топлина се забиват в зрънцето като клин. В това зрънце става едно разпукване, едно разцепване и в него се явява силно желание да расте нагоре. Тази силна енергия го отправя към Слънцето. Излезе ли на повърхността на почвата, страданията на това зрънце престават. Тъй

че всяко страдание се предшества от един силен импулс към Живота, към дадена цел. Тази цел може да ви е позната, може да не ви е позната, но вие всякога трябва да давате път на тия енергии, не трябва да ги подпушвате.

И тъй, нека остане у вас съществената мисъл: Животът е едно велико условие за проявяване на разумното, разумното пък осмисля целта, към която се стремим. Имате ли това разумно или Божествено начало в себе си, всичко може да постигнете. Нямате ли разумното в себе си, вие ще страдате, докато го придобиете. Придобиете ли го, пътят ви се отваря веднага. Христос е изразил тази идея по следния начин: „Това е живот вечен, да познаят Тебе, единаго, истиннаго Бога.“ То подразбира: придобием ли разумното, това е Живот вечен, понеже Бог е велика Мъдрост, велика Разумност.

Вие трябва да знаете, че всичко, което става в Живота, е разумно. Като казвам, че всичко в Живота е разумно, не подразбирам, че всичко, каквото вие вършите, всичко, което вие разбирате, е разумно, но казвам, че всичко онова, което става в Живата Природа и което ни се налага отвътре по една необходимост, е разумно. Щом е разумно, то е добро. Затова всички трябва да бъдете смели и решителни, да знаете, че няма сила в света, която може да ви спъне и отклони от пътя, освен вие самите.

Сега, във връзка с този въпрос ще ви запитам друг един въпрос: можете ли да познаете един човек, който сам себе си не познава? – Може да се познава само разумното. Ако един човек е неразумен, как ще го познаеш? Онези от вас, които учат философия, нека кажат могат ли да познаят неразумния човек. Ако кажат, че могат да го познаят, това е крива философия. Защо? Допуснете, че аз имам една кесия и вие казвате, че я познавате. Питам ви в какво седи познаването на кесията? Познаването на една кесия седи в парите, които тя съдържа. Ако е празна, какво ще ѝ познавате? Но ако

отворите тази кесия и прочетете колко монети съдържа и кажете, че съдържа сто монети, казвам: да, вие сте прави, познавате тази кесия. Тази кесия съществува за парите. Но ако отворя една празна кесия, мога ли да я познавам? Следователно глупавите хора са празни кесии, а умните хора са пълни кесии. Пълната кесия можеш да я познаеш, а празната кесия можеш само да я подритнеш. Според вашата философия вие казвате: „Аз имам нужда от една празна кесия, за да си турям в нея пари, когато имам.“ Тогава се заражда онзи средновековен въпрос: кое е съществувало по-напред – кокошката или яйцето? Кое е съществувало по-напред – кесията или парите? Това е един дълбок въпрос, който засега ще оставим. За следния път ще ви задам тема №1: „Произход на яйцето и кокошката“. Тази тема ще я развиете философски, научно обосновано и доказано.

Важната мисъл, която ви оставям тази вечер във връзка с другите посторонни мисли е, че Животът е едно велико условие за проявление на разумното в света. Радостите – това е пътят нагоре, скърбите – това е пътят надолу. Следователно, когато Разумният живот се прояви в света, той носи със себе си скръбта като необходим указател на пътя. Затова Разумните същества, когато се радват и благуват, всякога отделят половината от своето благо и го дават на онези, които страдат. По такъв начин те разрешават правилно задачите в Живота.

Аз ви говоря сега върху този въпрос, защото забелязвам, че често отпадате духом. Някой път сте въодушевени, подигнати, мислите, че можете да направите всичко, но не се мине много време, виждам ви с оскубани пера и казвате: „Свърши се с нас!“ Казвам: чакайте, не бързайте, сега са ви изпаднали няколко перца, но няма да се мине дълго време и перцата ви пак ще поникнат. След пет-шест месеца наново ще можете да си хвръкнете нависоко, вашето равновесие ще се върне. Когато скърбиш много и когато се радваш много, и двете

състояния са приятни. Не се обезсърчавайте! Това е разумното в света. Тъй трябва да постъпвате като ученици на Окултната школа, като ученици на Любовта. Някои мислят, че имат по-голяма Любов от другите. Любовта не може да бъде нито по-голяма, нито по-малка.

Всички вие трябва да се стремите към здраво разсъждение, а не към обикновеното разсъждение. Щом започнеш да страдаш много, ще разсъждаваш защо страдаш, кои са причините и т. н. Това ви е необходимо, за да извлечете полза от тия страдания. Имайте предвид, че когато ви дойде една голяма радост, зад нея седи една голяма скръб; и когато ви сполети някоя голяма скръб, зад нея седи една голяма радост. Например някой ваш чичо умира и ви оставя едно голямо наследство, от десет милиона лева. Вие се зарадвате, но зад тази радост седят големи нещастия. Какви нещастия ще ви последват например? – Ами че вие дотогава сте имали вяра в Бога, обичали сте своите ближни, но след като забогатеете, вие се отдръпвате от всички хора, започвате да мислите само за себе си, загубвате вяра в ближните си, ставате краен егоист. Всичко това носи вашето нещастие. Но ако при това си богатство можете да запазите вярата си в Бога и обичта си към ближните, това богатство ще бъде за вас едно благо. Ако пък богатството ви донесе едно голямо нещастие, то не ви е потребно. Вие ще ми възразите: „Как ще свършим университет без пари?“ Чудни сте вие! С пари ли се свършва университетът? Туй, което ви помага да свършите университета, това е вашият ум, който Бог ви дал, а парите в този случай са заблуждение за вас. Ако отидете в Америка, ще видите, че там има много бедни студенти и студентки, които свършват университета с успех само като ходят при някои богати хора и им помагат – палят им печки, работят в домовете им, каквото намерят. Някъде пък ще срещнете богати американски синове, бащите на които харчат по четиридесет-петдесет хиляди долара годишно, но те не могат да свършат нищо. Има изключения и за

богатските синове, както и за бедните, но искам да кажа, че силата не е в парите. Бедни има и между богатите, бедни има и между бедните. Богатият е беден, когато е неразумен; и бедният е беден, когато има всички условия да бъде разумен, а не ги използва. Тогава неговата беднотия е още по-голяма.

Сега вие трябва да се въодушевите с тия светли идеи, да знаете, че може да си пробиете път към Разумния живот и този път е положителен. Тогава само ще разберете, че този път ви е предопределен и затова всичко разумно ще ви съдейства, за да го постигнете, да тръгнете по този предначертан път. Не оставяйте свещения път, който Бог ви е предначертал! Той е пътят на разумното във вас.

Упражнение: лявата ръка се поставя свободно на коляното, дясната ръка се изнася настрана хоризонтално, след това – напред, нагоре, назад в кръг, надолу. Туй въртене на ръката се повтаря няколко пъти. Същото нещо се прави и с лявата ръка, а после – и с двете ръце заедно. Ръцете спират хоризонтално и се спущат надолу.

Това упражнение ще се прави през седмицата при случаи, когато се забъркат нещо мислите или чувствата ви. Когато се забъркат мислите ви, ще правите упражнението само с дясната ръка, а когато се забъркат чувствата ви, ще правите упражнението само с лявата ръка.

Упражненията, които ви давам, са напълно естествени, тъй както Природата действа. Природата всякога се проявява в човека, без оглед на това дали той съзнава това нещо, или не. Например вървите някога по пътя и махнете с ръката си настрана, направите едно движение. Какво означава това движение? Влязла е в ума ви някаква мисъл, която ви безпокои, и с това движение на ръката вие я изпъждате навън. Това движение изразява един волев акт. Понеже сте във физическия свят, ръцете ви трябва да се движат съзнателно. Ако вие

проточите дясната си ръка наляво, всички разумни сили, които направляват това движение, са при вас. Това движение изразява, като че ви дават нещо и вие го взимате. Проточите ли ръката си напред, ще вземете това, което ви дават. Някога ти кажеш на някой свой приятел: „Можеш ли да ми услужиш с една малка сума?“ Той веднага бръква в джоба си, изважда пари и ти услужва; ти взимаш парите и си доволен. Това негово движение е смислено. Щом движенията ви са съзнателни, те са приятни. Ако правите несъзнателни движения, вие напразно харчите енергията си. Всяко движение трябва да бъде осмислено и свещено! Затова всички трябва да се стремите към красивите движения. Всяко движение в една или в друга посока трябва да предизвиква съответстващи разумни сили, с които да можете да влезете във връзка. Само така движенията имат смисъл и полза. Например човек, който се моли, не може да държи ръцете си надолу, той ще вдигне ръцете си нагоре, в положението на фигурата А. Човек, който иска да воюва за възвишеното, за благородното в света, също тъй издига ръцете си нагоре (в положение А).

Растението, което изниква из почвата и отива нагоре към Слънцето, заема същото положение. Онзи човек обаче, който държи с двете си ръце тояга и се готви да воюва в света за низките, за обикновените работи, държи ръцете си надолу и се намира в положението В. Това положение представлява една готова, напрегната стрела, която чака само последния момент за нападение.

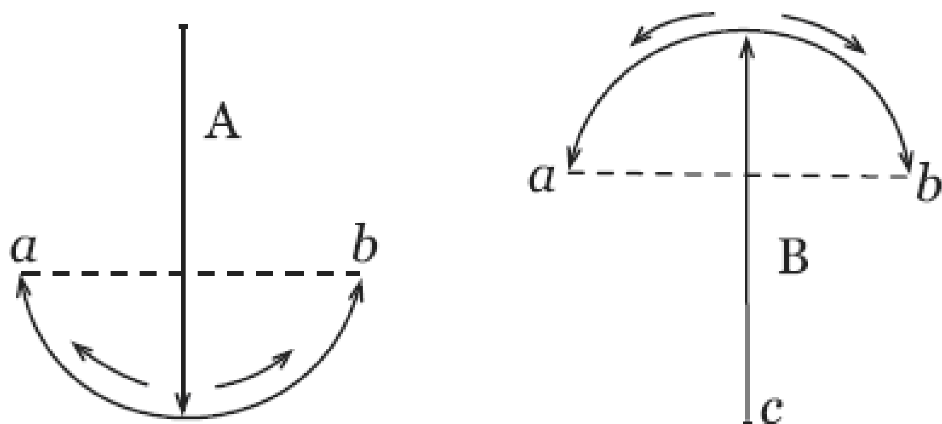

Фиг. 3

Първото положение А и второто положение В са хармонични движения, които са във връзка помежду си. Следователно тия две същества, които правят движенията А и В, според степента на своето развитие, се намират в два различни свята, вследствие на което и техните понятия за Живота са съвсем различни. Но и едното, и другото положение – нагоре и надолу – изразяват полюси на Живота, които трябва да се проучват съзнателно, защото само Животът ще ви доведе във връзка с разумното.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Първа лекция от Учителя, държана на 21 октомври 1923 г., София

ЖИВИТЕ ТОЧКИ В ПРИРОДАТА

– *Само светлият път на Мъдростта води към Истината.*

– *Тя постоянно ни весели.*

Размишление

Прочетоха се темите върху „Произхода на яйцето“.

Ще ви говоря върху живите точки в Природата.

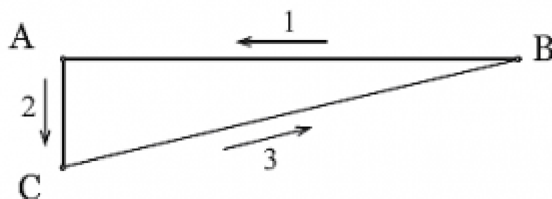

Фиг. 1

Да допуснем, че имате живата точка А, която трябва да се прояви. Можете ли да определите в дадения случай в каква посока ще се придвижи тази точка? Ще кажете: „Тази точка може да се придвижи, например, от центъра към периферията.“ Към коя посока ще бъде това движение – наляво или надясно? Наляво. Значи центърът, от който излиза точката А, ще бъде точка В, отдето точка А ще се движи наляво и ще стигне на мястото, означено с А. Да допуснем, че тук живата точка е достигнала крайния предел на своето движение и се спира. Как мислите сега, тази жива точка тук ли ще остане, ще се върне ли назад в точка В, или ще вземе друго някакво направление? Представете си при това, че и центърът В, който също е жив, се движи в друга някоя посока, и то по-бързо, отколкото точката А. Значи

точката А не може да се върне по същата посока в точка В, но ще направи едно отклонение, ще върви перпендикулярно надолу по посока АС. Това отклонение се нарича вече падение. Тъй че, когато някоя жива сила в Природата достигне крайния предел на своето движение и не може да се върне в точката, отдето е излязла, тя всякога прави едно отклонение от правия път, пада малко надолу, като образува една малка линия АС. Тази линия всякога означава един определен резултат. АС определя извършената работа, тя определя и изразходваната сила. За да може живата точка А да навакса изразходваната сила, какво трябва да направи? – Да се върне пак в центъра В, като образува движението СВ. Тия два пътя – ВА и СВ, които изминава точка А, са почти равни. Питам сега, еднакви качества ли ще има точка А и в двата случая, т. е. в момента, когато е излязла от центъра В, и в момента, когато се връща в точка В? Ще има известно изменение. Как бихте определили математически туй изменение?

Сега ще пристъпя към някои психологически процеси, които стават във вас, за да може да си ги обяснявате правилно. Например у вас има един подтик, едно желание А, което иска да се прояви, да излезе вън от центъра В на вашето съзнание. Туй желание А – Аз-ът във вас – излиза от В и достига крайния предел на възможността си да се реализира, след което пак се връща във В, но с някаква придобита опитност. Можете ли да определите каква ще бъде придобитата опитност? Щом А излиза от В – центъра на вашето съзнание, все трябва да има някакъв подтик, което показва, че всяко ваше желание е съзнателно. Вие например мислите ли, че откак влязохте сега в клас и до този момент сте останали същите? Не, в този един час време вие се изменихте, извървели сте вече пътя ВА. И сега във вас ще се започне един процес на връщане. Този процес на връщане някой път може да трае една, две или повече секунди, някой

път може да трае една, две или повече минути; някой път може да трае един, два или повече часа; някой път – един, два или повече дни; някой път – една, две, или повече седмици; някой път – един, два или повече месеци, а някога – една, две или повече години и т. н. – все същият закон е. По този начин може да се определи математически след колко време една ваша мисъл или едно ваше желание може да се върне назад, отдето е излязло. Например, заражда се у вас силен подтик, силно желание да учите музика, но някои външни обстоятелства спират реализирането на това ви желание и вие забавяте изучаването на музиката. Желанието ви да учите музика като че ли замира у вас. Но след един, два, три или повече месеци случва се да слушате някъде един хубав концерт, връщате се дома си и това желание към музиката отново се възпламенява. Питам, как е станало това нещо – да отидете на концерт, дето вашето желание да се възпламени отново? Причина за това е вашето подсъзнание. Понеже вашето желание спада към Божествения свят, вашето подсъзнание е разбрало много скоро, че вие имате нужда от музика, и затова започва да приготовлява условия, за да се прояви това желание. То ви подтиква към музика, завежда ви на концерт, без да подозирате вие как става всичко това. След това вашето съзнание започва да действа, докато най-после вие се намерите в благоприятни условия за реализиране на вашето желание. При реализирането на всяко желание действат, според мене, едновременно четири процеса: единият процес върви от подсъзнанието към съзнанието, другият процес върви от самосъзнанието към свръхсъзнанието, а другите два процеса са промеждутъчни – от съзнанието към самосъзнанието и от свръхсъзнанието към подсъзнанието.

И тъй, когато едно ваше желание не се реализира поради това, че не сте били достатъчно умни, то минава в свръхсъзнанието. След време Висшите разумни същества, които се занимават с живота ви,

разглеждат кои са били причините да се спре този подтик у вас, какви препятствия сте имали, за да се реализира това желание, и като ги намерят, връщат желанието ви отново в подсъзнанието, в Божествения свят, и от там – в съзнанието, за да се пристъпи към реализиране. Този процес на връщане може да се продължи една секунда, една минута, един час или повече. Подсъзнанието вече доброволно ще ви създаде условия да посетите някой хубав концерт, за да събуди отново това желание във вас и да се заемете да го реализирате. Ако и този път не го реализирате, то пак ще отиде в свръхсъзнанието, ще обиколи същия кръг, докато един ден го реализирате. С това аз искам да ви наведа на мисълта, че ако известна идея не може да се постигне днес, след време все ще се създадат благоприятни условия за нейното реализиране.

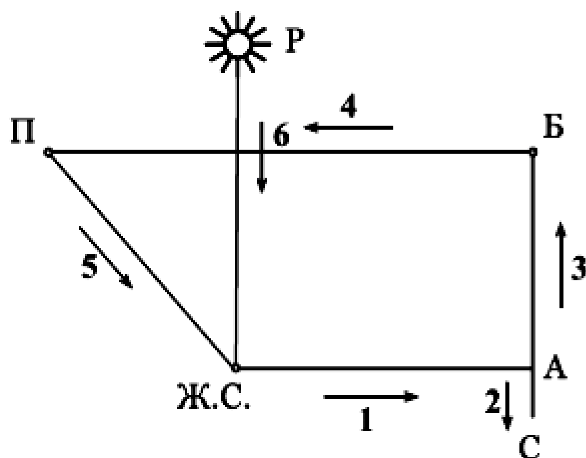

Фиг. 2

Сега ще ви запитам кое е най-любимото изкуство според вас. (Музиката) Всички съгласни ли сте с това? (И поезията) Добре, да вземем тогава музиката (М) и поезията (П) като символи, само за да обясним закона. Допуснете, че вие сте живата съзнателна точка (Ж. С.), която има определена форма и определено направление. Тази

жива съзнателна точка се движи по направление на стрелката 1 и дохожда в материалния свят в точка А. Обаче, поради някои неблагоприятни стечения на обстоятелствата, тази точка Ж. С. не може да върви нагоре към своята цел, към своето местоназначение, но прави едно отклонение, пада надолу в точка С по движението на стрелката 2, вследствие на което закъснява в пътя си. При това падане тя изгубва условията да стане музикант, не може да реализира това си желание, намира се в пътя АС – път на страдания, и казва: „Аз изгубих всичко, не искам да се занимавам с Живота.“ Каже ли така, желанието се отправя към свръхсъзнанието, към Божествения център Б по направлението на стрелката 3 и всякакъв подтик към музиката видимо спира. Но, изпратена веднъж една твоя мисъл, едно твое желание към Божественото съзнание, Бог не е от тези същества, което да не ви чува. Висшето Божествено съзнание Б почва да работи, разглежда причините за твоите несполуки, за нереализирането на твоето желание, и ги отстранява. След като твоята мисъл или твоето желание е направило един кръг, минало по пътя на стелките 1, 2 и 3, движението минава от Божествения център към подсъзнанието, т. е. по направлението на стрелката 4 в точка П, и тогава подсъзнанието започва да работи, създава благоприятни условия за реализиране на твоето желание, което върви по стелката 5 и отново дохожда в точка Ж. С. Цялото това движение може да се извърши много пъти – един, два, десет, сто, хиляда пъти, докато най-после се реализира от самите вас и вие го виждате реализирано вече по направление на стрелката 6 и в точка Р.

Тъй че никое желание в света не остава в своите крайни предели. Там то се спира временно, но в края на краищата ще се реализира. Тъй щото, трябва да знаете, че всички добри желания, които имате, ще се реализират. Има друг един закон обаче, с който може да си напакостите. Да кажем, че вие искате да станете музикант, изпращате

вашето желание горе в Божествения свят, но изгубвате всички благоприятни условия за реализирането му, докато най-после го забравяте съвсем и казвате веднъж завинаги, че вашето желание е непостижимо. Разумните Същества в Божествения свят работят за реализирането на вашето желание, отправят го в подсъзнанието ви и то отново буди у вас това желание, кара ви да търсите начин да го постигнете, обаче вие сте започнали вече да се съмнявате в Живота и не се спирате върху това си желание. Колкото повече се съмнявате, толкова по-късно вашата мисъл или вашето желание ще се яви в подсъзнанието. Със съмнението си вие сами ставате спирачка да се реализира вашето желание да станете музикант. Може да направите опит, за да се убедите в истинността на този закон. Имате например една мъчна задача и вие казвате: „Не мога да реша тази задача." Като кажете веднъж така, не мислете повече върху нея, напуснете тази мисъл, не я повтаряйте и потретвайте. Легнете си да спите спокойно и не се съмнявайте. Не се ли усъмните, може още сред нощ да станете и да си решите задачата. Следователно всякога трябва да изхвърляте от ума си мисълта, която ви измъчва. Оставете тази мисъл за известно време настрана. Кажете ли си веднъж: „Музикант няма да стана, свърши се с мене", спрете се там и започнете да се занимавате с друго. Не се отчайвайте, не казвайте, че няма да станете музикант, че ще се самоубиете и т. н. Друг път ще ви обясня какво значи да кажеш, че ще се самоубиеш, и какво може да ви постигне от изговарянето на тези думи. В другия свят се нуждаят от такива работници. Като се самоубие някой, в другия свят го хващат, турят го на работа, като му дават още по-трудна задача от тази, която е имал на Земята, и той трябва да я реши.

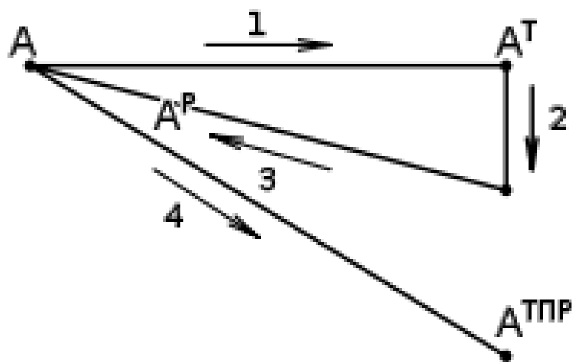

Фиг. 3

И тъй, всички желания са постижими. Това е първият закон в съзнателния живот на точка А. При всяка своя несполука точка А добива едно ново качество, една малка опитност. Ще ви изразя картинно тази своя мисъл: живата точка А излиза от центъра В и се движи по направление на стрелката 1, докато стигне своя краен предел в точка АТ, при което придобива един плюс. Буквата Т отгоре на А означава търпението. Търпението е едно отмерено движение на съзнанието, което означава: аз ще постигна на дело това, което желая. Точка А, като не може да постигне своето желание, от точка АТ пада надолу, прави едно отклонение от точка С, като върви по направление на стрелката 2. От С точка А върви по направление на стрелката 3 и се връща в центъра В, отдето е излязла първоначално. Каква става сега тази точка? Тя става разумна – АР, понеже е имала търпение. И така, имаме трите положения на А: А – АТ – АР. Не може да се яви Р преди Т. Тия букви означават качества. Най-първо трябва да придобиеш търпение, а после разумност. Ако точката А се придвижи втори път навън, какво ще придобие? – Своята поезия. Тогава ще имате АТРП. Значи, за да придобиеш поезията, трябва първо да придобиеш търпение и разумност. Търпеливият и разумният човек е всякога поет; нетърпеливият, неразумният човек е

всякога глупец. За да постигнеш едно свое желание, за да реализираш едно свое чувство или една своя мисъл, изискват се две излизания от Божествения център и едно влизане – това е закон. Вие казвате някога: „Ние не можахме да реализираме някои наши желания.“ Питам ви: вие излязохте ли два пъти от Божествения център и влязохте ли един път? Може да излеете цяла каца сълзи, но без две излизания от Божествения център и едно влизане в Него не можете да постигнете вашите желания. Само по този закон може да успявате. Това значи, че вие се намирате в центъра А на един кръг, по окръжността на който се намират следните центрове: С. С. – свръхсъзнанието, П.С. – подсъзнанието, С – съзнанието, С1.С1. – самосъзнанието.

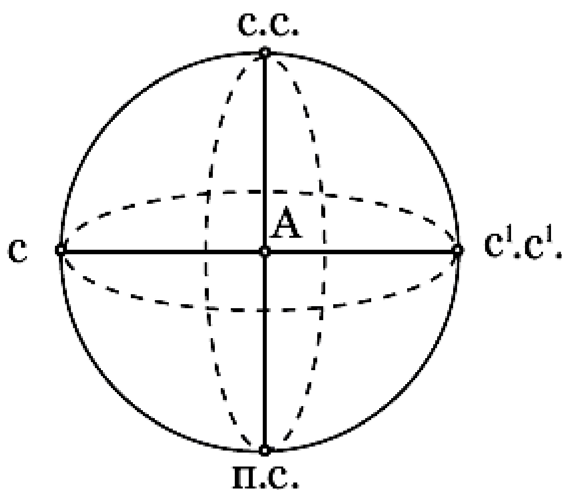

Фиг. 4

Значи, всяка една мисъл, за да се реализира, най-напред трябва да се качи в свръхсъзнанието, оттам да слезе в подсъзнанието, после да се върне към съзнанието и най-после да дойде в самосъзнанието. Този процес представлява цяла една обиколка. Вашата мисъл, като направи едно пълно обръщане, ще се реализира. Туй се нарича

движение на Божественото живо колело за реализиране на всички човешки мисли, желания и идеи. Аз ви давам тази съществена мисъл, понеже в живота ви ще проникнат хиляди съмнения, обезсърчения, та да знаете, че всеки, който е в това Божествено колело, ще може да реализира всичките си мисли и желания. Вашата мисъл ще движи това колело, ще го кара да върви напред, ще влиза и ще излиза от него. Туй колело се движи с различна бързина: някой път се движи много бързо, някой път много медлено, много бавно. Помнете съществената мисъл: всяка ваша нереализирана мисъл отива най-напред в Божественото свръхсъзнание, оттам слиза в подсъзнанието, после – в съзнанието; оттук минава през животинския свят, влиза след това в самосъзнанието, докато най-после се реализира във вашия живот.

Сега, онези от вас, които изучават Живата Природа, които се занимават с растенията, какво правят, когато забележат, че някои дървета са безплодни или раждат хилави плодове? Наторяват почвата с тор. Следователно, когато почвата е бедна, тя трябва да се натори, за да се реализират някои ваши желания, мисли, идеи. За да стане това наторяване, непременно трябва да имате една несполука. Тогава вашата мисъл ще се качи в свръхсъзнанието, оттам ще слезе в подсъзнанието да почерпи необходимата за целта сила, после – в самосъзнанието, дето ще се реализира и ще донесе Радостта, която чакате. Това е един закон, в който няма изключение. И всеки, който има търпение, разумност и поезия, може да стане музикант. Търпението не е неволя, то е качество на разумния човек – само разумният човек търпи. Той трябва да е свободен, да не е ограничен. Само Бог е дълготърпелив и Него никой не ограничава. Той сам си налага известни ограничения. Когато добием туй качество, което Бог има – дълготърпението, тогава ще дойде разумността, поезията и музиката.

И тъй, Божественото колело трябва да се завърти, за да се хармонизирате.

Аз бих желал някой от вас да разработи това колело, да го тури в движение. Когато една мисъл е била в Божественото свръхсъзнание и слезе в подсъзнанието, ще стане едно движение на съзнанието и самосъзнанието, при което тия две точки – C и C1C1, ще се съберат в точка A, и поезията ще дойде. Но трябва да има едно качване в Божествения свят, защото всяка мисъл се реализира в Божествения свят. Тя се изпитва на Земята, а се реализира в Божествения свят. Поезията не е земно нещо; и музиката не е земно нещо. Следователно от двете страни на този кръг – от съзнанието и самосъзнанието – трябва да има едно движение към живата точка A, за да може едно желание или една мисъл да се реализира веднага.

Тема за следния път №2: „Произход на колелото“.

Упражнение: през тази седмица всяка вечер преди лягане, кой когато си ляга, ще размишлявате по пет минути върху живото колело, чрез което се реализират човешките мисли и желания.

Тайна молитва

– *Само светлият път на Мъдростта води към Истината.*
– *Тя постоянно ни весели.*

Втора лекция от Учителя, държана на 28 октомври 1923 г., София

ОСНОВА НА ЗНАНИЕТО

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Тайна молитва

Прочете се резюме от темите: „Произход на яйцето и кокошката“.

Прочетоха се и няколко от темите: „Произход на колелото“.

За следния път – тема №3: „Отличителните черти на пчелата“.

Ще помислите върху тази тема. Имайте предвид чистотата на пчелата. Тя има образцова чистота, не търпи в кошера си нищо нечисто, нищо хилаво. Същото нещо е и в моралния свят. По отношение на чистотата Небето е много взискателно, то постъпва по същия начин, както и пчелите в своя кошер. Там не може да стъпи кракът на някой хилав, нечист човек. В Небето няма лицеприятие, там не се чува: „Този е наш“ или „Този е ваш“. Само достойните, чистите, умните могат да живеят в такъв кошер.

Да допуснем, че имате пред себе си един учен човек, един естественик, който се занимава специално с изучаване живота на пчелите. След като се е занимавал той целия си живот с проучване тънкостите в живота им, питам: какво е спечелил от пчелите? – Огрубял е, нищо повече. И повечето от съвременните естественици, които изучават Природата по този начин, огрубяват, стават материалисти, не могат да извлекат оная велика мъдрост, която се съдържа в нея. В някои от съвременните естественици се забелязва едно израждане, понеже поглеждат на въпросите материалистично.

Вземете например пчелата – по своето благородство тя не седи на тази висота, на каквато е човекът. Нейното благородство е благородство на един по-нисш живот и затова всички хора, които боравят с една по-нисша материя, естествено е, че тази материя ще им въздейства. Тя има свойството да привлича или да смъква човешкия живот към себе си. Вследствие на това всички естественици, с малки изключения, са повече материалисти. Не по този начин трябва да се изучават животните, насекомите, растенията, па дори и минералите! Изучаваш пчелата – трябва да я изучаваш като една фаза от великия Живот на човешката душа; изучаваш мравката – трябва да я изучаваш като една фаза от великия Живот на човешката душа; изучаваш растенията, кристалите – по същия начин трябва да ги изучаваш – те са все фази, през които човешката душа е минала. Това е азбуката, от която е наредена книгата, означена „Миналото на човешката душа“. И всеки човек трябва да чете книгата на своето минало. Когато изучава кристалите, той трябва да знае какви са били тия кристали във времето, когато е живял във фазата на кристал. Като изучава растителното царство, той трябва да разглежда пътя на своето минало и да изведе от този път онази велика поука, която Животът е вложил в него. Само по този начин проучвани, естествените науки имат смисъл, само тогава има в тях философия, само така те имат приложение.

Сега и вие, като ученици в гимназията, като студенти в университета, ако бихте изучавали естествените науки, па и всички други науки от това гледище – като неразривна стадия от вашия живот, вие бихте имали съвсем други разбирания за Живота и за науката. А сега аз често срещам голямо препятствие в работата си поради вашите разбирания. Вие, като ученици в гимназията, като студенти в университета, имате голямо мнение за себе си, мислите, че знаете много. Вярно е това, но аз ще ви запитам: ако вие сте един 100-

годишен дядо и ви поканят да играете на хорото, ще ви ползват ли нещо тия сто години за случая? Мислите ли, че в този стар дядо с напредване на възрастта напредва и силата? Казват му: „Дядо, я поиграй малко на хорото!“ – „Не мога, не зная.“

Вие ще разсъждавате с мене, за да разберете мисълта ми. Ще вземем две величини, първата от които означавам с *+A* (*A* с един плюс) – тя представя дете на 10-годишна възраст. Втората величина означавам с *++A* (*A* с два плюса) – тя представя 100-годишен старец, годините на когото значи са десет пъти повече от тия на детето. Имате тогава: *+A* – 10 години и *++A* – 100 години. И двете величини са две живи същества, които се движат в една и съща посока *n*. Ако придадем към *+A* двадесет години и към *++A* – също двадесет години, кой от двамата печели? – Първият. Защо? Нали би трябвало старият човек да печели повече, понеже числото 20 се прибавя към по-голямо число от 10, а именно към 100? Старият човек обаче не печели, понеже той е положителен. В какво седи тази положителност? Той живее с идеята, че е богат, че е осигурен, натрупал си е голямо богатство, на което уповава; той живее още и с идеята, че е учен, че има много опитности от живота, уверен е в себе си и т. н. Но да живееш с такива идеи в Живота, който всеки момент носи нещо ново в себе си, значи да загубиш своята сила, да не печелиш нищо. Тия са причините, задето, като се прибавят двадесет години към живота на стареца, той става по-слаб, а като се прибавят тия години към живота на 10-годишното дете, то става силен човек. От какво произтича тази разлика? Какъв е законът, който определя силите? Защо именно старецът, като расте по ум, не расте едновременно и по сила? Вие ще кажете, че старците придобиват по-късно силата си. Това е вярно петдесет на сто, но и в този процент има изключения. По някой път старецът изгубва не само силата си, но и своите светли мисли. Коя е

причината за това? Следователно положителните сили не печелят всякога в света.

Аз искам вие да разбирате добре нещата, да разсъждавате правилно. Някой казва: „Човек трябва да има положителна воля и положителен ум.“ Вярно е това, но тук може да се приложи законът за вероятностите. Не всякога положителната воля печели и не всякога положителният ум печели. Защо? Старецът, който има два плюса, който е дошъл до 120-годишна възраст и живее с положителни мисли, се движи в една по-гъста материя, вследствие на което среща по-големи съпротивления в живота си, отколкото младият човек, който живее в една по-рядка среда, с по-малки съпротивления. Следователно, ако плюсовете се увеличават, съпротивленията се увеличават, но силата се намалява – така е в живота на стареца; ако пък плюсовете се намаляват, съпротивленията се намаляват, но силата се увеличава. Законът, който можем да извадим от тук, е следният: силата в живота ни ще бъде обратнопропорционална на съпротивленията, които срещаме, т. е. голяма сила – малки съпротивления, малка сила – големи съпротивления. И всичко това е в зависимост от гъстотата на средата.

Ето защо ние трябва да минем в живота си по онзи път, който има най-малко съпротивления. Много естествено е това! Защо? Вие как влизате в някоя гостилница, нали първо преглеждате колко пари имате в кесията си и според средствата си разполагате? Като влезете в един магазин, нали по същия начин преглеждате кесията си и според това си купувате по-хубав или по-прост плат? Когато ще си правите къща или когато ще предприемете някое дълго пътешествие, по същия начин ще прегледате състоянието на вашата кесия и възможностите, които се съдържат в нея. Трябва да знаете, че когато влизате в материалния свят, всички тия неща трябва да се вземат предвид, а вие често ги забравяте. В това отношение младите мязат на

старите. Знайте обаче, че при тия пропущания в Живота вие затъвате повече в материята, вследствие на което гъстотата на средата се увеличава, съпротивлението – също, а силата ви се намалява.

Ще ви запитам отде идете, колко години откак сте излезли от дома си? – „Не знаем.“ Имате ли писма от вашите заминали, от баща си, от майка си? – „Нямаме.“ И вие сега ще ми кажете, както старите: „Вярваме в Единния Господ...“ Тази вяра не ви ползва. Защо? Ако седя в стаята си и вярвам, че има Слънце, а не излизам да се грея на това Слънце, какво ме ползва то? Ако седя в една изба и изчислявам оттам силата на слънчевата светлина, колко трептения имат най-дългите слънчеви вълни, па зная и за всичките светове, какво ме ползва това? Нищо. Тия знания до известна степен могат да ползват моя ум, но изчисленията за слънчевите лъчи ни най-малко не ползват моята душа. Следователно, когато ние говорим за великите Истини в Живота, трябва да сме в прямо съобщение, не косвено, с лъчите на Слънцето, поне да сме под благотворното влияние на тия лъчи.

Какво се забелязва обаче в живота на младите? – Те остаряват преждевременно. Защо? Във вас, младите, се зарежда желание да израстете бързо. Вие бързате и си казвате: „Кога ще израсна голям, да стана на 21 години?“ Бързате да станете избиратели, да гласувате. Някои пък бързат да станат на 30 години, та дано вземат някой министерски пост. Всички бързате. Какво ще спечелите с вашето бързане? Не е въпросът в бързането да израснете по-скоро. За растенето вие не трябва и да мислите, кога ще израснете – това не зависи от вас. Много ученици от Окултната школа се спъват именно в този въпрос. Щом влезете в Школата, вие бързате да станете много учен, много добър. Задачата на Школата не е да ви направи добри, нито да ви направи умни и да придобиете много знания. Знаете ли защо това нещо не е задача на Школата? Каква разлика ще има тогава между богатия, който трупа парите си в касата и всеки ден ламти за

все по-голямо и по-голямо богатство, и вие, които искате да трупате все повече и повече знания в главата си като някой банкер? Това знание повече ще увеличи тревогите ви. Богатият всеки ден поглежда към парите си, тревожи се, страхува се. И вие, като придобиете повече знания, ще станете по-чувствителен, по-амбициозен, ще вземете да се мислите за нещо голямо и няма да можете да издържите всичко това. Че как ще може да издържите всичко това? Колко сме смешни ние, хората на Земята! Ние имаме един мозък от 1,5 килограма тежест, турен в един лоб. При една такава малка материя, при един такъв ограничен ум вие искате да обхванете цялата Вселена, да турите всичко под нозете си и да кажете: „Знаете ли кой съм аз?“ Казвам: ти си младият човек, с 1,5 килограма тежест в главата си. Знаете ли какво представлява мозъкът на един Ангел? Мозъкът на един Ангел по интензивност на своите вибрации и по качество представлява съвкупност от мозъците на цялото човечество. Знаете ли какво нещо е написано в мозъка на един Ангел? Ако се намериш пред един Ангел, как ще се почувстваш?

Като ме слушате сега, някои от вас може да се обезсърчат, но ние говорим за насърчение, а не за обезсърчение. Вие трябва да разбирате Живота съществено. Не го ли разбирате така, ще си заминете по същия начин, както и всички други млади и стари. Вие ще растете както онзи стогодишен дядо. Следователно, като станете на сто години, ще почнете да преповтаряте всички ваши минали глупости, защото старите хора не се занимават с нищо друго, освен с преповтаряне колелото на своя живот, както онзи кон, който прекарва колелото в градината. Старият човек все ще казва: „Едно време, като бях млад, тъй беше, иначе беше.“ Не, никакъв смисъл няма в преповтарянето на живота. Вие и без да мислите, без да искате по-скоро да израстете, ще растете. Приятното в живота е да растеш, без да мислиш по това; да ставаш добър, без да мислиш, че си станал

добър, но всеки момент да използваш благоприятните условия. Слушал съм някои млади да казват: „Аз не съм толкова добър.“ Че кога си бил добър? Друг път казвате: „Аз съм добър.“ Каква е тази ваша логика, тази философия? Ще разсъждавате правилно! Питам ви как определяте вие Доброто? Може ли един скъпоценен камък днес да е диамант, утре да бъде въглен? Не може. Ако днес вие сте добър, всякога ще сте добър; ако в даден момент сте лош, всякога сте лош. От това правило има едно изключение: въгленът може да се превърне в диамант. Как? Като се подложи на висока температура и голямо налягане. Значи, когато върху въглена действа една разумна сила, той се превръща в диамант. Една разумна сила може да превърне и диаманта във въглен. Може да стане това нещо, но то се отнася до ония диаманти във физическия свят. Но що се отнася до човешката душа, имайте предвид следното: никоя сила в света не е в състояние да превърне душата във въглен. Тя за вечни времена си остава един скъпоценен камък на Небесното царство. Тя е излязла от Божественото дихание – туй трябва да считате като закон. Чистата душа не може да се опорочи, тя всякога си е чиста! Помнете това, дръжте тази мисъл в себе си, за да не се обезсърчавате! Дойдете ли до някое противоречие, кажете: „Моята душа е чиста. Ако аз се опетних, то е външно, не се отнася до душата.“ Следователно ще мислите, че погрешката ви е в постъпката, а не че вашата душа е станала по-добра или по-лоша. Аз мога да ви кажа, че някой път сте постъпили разумно, а някой път – неразумно, но то не се отнася до вашата душа.

Когато дойдем до вашите разсъждения, питам в какво седи вашата философия? Тя представлява развитието на високите човешки мисли, тяхното съзерцание. Питам кои философи са най-прави в своите разсъждения? Аз не ги критикувам, но казвам: вземете който и да е философ, за когото казвате, че има отлична философия, и постройте вашия живот съобразно неговите теории, за да видите

какъв резултат ще имате. Аз искам да разсъждавате по същество, по смисъл. Ако ме запитате: „Тогава защо ни е философията?“, този въпрос е равносилен на въпроса: „Защо ни е светлината?“ На пътника е нужна светлина, за да му осветлява пътя, по който ходи. Защо ни е Знанието? То е светлина на ума – показва пътя, по който човек върви. Защо ни е Любовта? Да осмисли Живота ни. Защо ни е Мъдростта? Да украси този Живот, да му даде смисъл, интензивност. Защо ни е Истината? Да ни даде Свобода – да преобразим Живота си.

И тъй, Знанието, което сега придобивате, трябва да го турите като основа на земната наука. Това са материали, необходими за създаване във вас на правилни разбирания за нещата. Като ви казвам това, аз ни най-малко не подразбирам да тръгнете из света и да разправяте навсякъде своите възгледи за нещата като ученици на Окултната школа. Не, по тия въпроси вие ще говорите с най-учените хора, а с глупавите хора ще говорите за обикновени работи – за лук, за чесън и други. Ако спазвате туй правило, ще имате по-малко страдания, т. е. ще казвате, както Христос казваше: „Доста е на деня неговото зло.“ То значи: в света има толкова страдания, няма защо и ние да притуряме повече. Например някой път може да ви попитат какво мислите за Живота, има ли бъдещ живот. И ти изведнъж се смущаваш и почваш да доказваш философски, че този философ тъй казал, онзи философ иначе казал. Този, като те слуша, казва: „Голям глупак си ти!“ Ти веднага се сгушиш и казваш: „Не ме разбраха.“ Въпрос е кой кого не разбра – дали той не те разбра, или ти не го разбра. Аз мисля, че ти, който говориш, не си разбрал другия.

Мнозина от вас казват: „Откак сме влезли като окултни ученици в Школата, оглупяхме.“ Естествено е, че човек ще оглупее. Кога? Когато не чете, не учи нищо. Има учени хора, които като излязат веднъж от университета, нищо не четат. Какво е казано преди двадесет години, те знаят, но новите теории не знаят. Тия учени,

които следят новите теории, ще кажат за тях: „Много сте изостанали назад.“ Животът е движение, затова който иска да не остава назад, не трябва да се спира, а постоянно да се движи. При това вие имате да се борите в света с ред мъчнотии. Вие минавате за окултни ученици, но още не сте истински идеалисти. Питам ви имате ли идея и каква е тя? Аз не искам да ви обезсърчавам, но ви запитвам, за да си уясните в какво положение се намирате засега. Ще ви задам същия въпрос в друга форма: колко пари имаш в джоба си? Казваш: „Хиляда лева.“ Хайде да ги преброим! Изваждаш ги, броиш, излизат сто лева. – „Как тъй, ами аз мислех, че са хиляда лева.“ Проверката обаче показва, че са сто лева. Де е Истината? Мислите ли, че с такива идеи няма да фалирате? Ще фалирате. Вие ще констатирате факта тай, както си е. Имате сто лева, нито пара повече – точно ще определите, няма да си правите никакви илюзии. Това не са мои възражения, това са сбор от закони, които съществуват в Природата. Природата не търпи абсолютно никакъв фалш. Забележете, при всички търкания, сблъсквания, които съществуват в света, колко умно Природата е построила цялата Вселена! Тя е предвидила всички възможности, които могат да се случат между една слънчева система и друга. Между Алфа-Центаурус[2], например, има двадесет и пет билиона мили разстояние, в което празно пространство може да се наредят три хиляди слънчеви системи, без най-малките стълкновения помежду им. Защо е това пространство? Природата е предвидила всички възможни търкания, които могат да се явят, и за да се избегнат тия катастрофи, тя е оставила празни пространства. Не само между най-големите тела, но и между вас тя е турила известни прегради. Защо? – Въз основа на същия закон – да не стават търкания, които да създадат катастрофи. Мислите ли, че между двата пола, мъже и жени, няма преграда? Знаете ли какви прегради има! Но махнете ли тия свещени прегради, които Природата е турила, очакват ви катастрофи,

нещастия. Между приятелите също има прегради. Когато искаш да се видиш с приятеля си по-отблизо, няма да премахваш преградата, плета, който Природата е поставила, но ще се качиш на този плет и ще кажеш: „Приятелю, ела да се поразговорим по-задушевно!“ Развалите ли тия свещени плетове, ще изгубите вашето щастие. Вие не може да бъдете по-умни от Бога, вие не може да бъдете по-умни от Природата!

Сега тия недоразумения, които изпъкват между вас, се дължат на различните ваши схващания, на различието във вашето развитие. Често вашето приятно разположение се сменя с неприятно. Например вие сте поканени на обед някъде, опекли са специално за вас една кокошка и ви казват: „Отличен обед сме ви приготвили.“ Вие не знаете какъв е обедът, но се приготовлявате за един богат обед. Седнете на трапезата, приготвяте се да ядете, но тъкмо в този момент един ваш приятел идва, задига кокошката от масата и вместо нея ви слага една чиния с хубави ябълки и казва: „Приятелю, аз взех кокошката за себе си, а на тебе оставих една чиния с ябълки.“ Веднага вашето приятно разположение се сменя с неприятно. Понеже бяхте се приготвили за един богат обед, вашето очакване остава незадоволено, вследствие на което във вас се поражда едно горчиво чувство. Питам, има ли някаква неправда в това, че приятелят ви взел кокошката, а оставил за вас ябълките? Примири се с това и кажи: „Много добре направи, че взе кокошката, а ми остави ябълките.“ Това значи да бъдеш разумен, да можеш да примиряваш всички противоречия в живота и да останеш доволен, когато той те лишава от нещо. Взима ти кокошката, дава ти ябълки. Как постъпва неразумният? Той се сърди, недоволен е, казва: „Аз не искам да ям ябълки, искам кокошка, тази кокошка беше опечена за мен.“ Започва тогава по адрес на приятеля си да изпраща разни приказки. Питам: след като се разгневи, след като изпрати по адрес на приятеля си толкова обидни

думи, спечели ли кокошката? – Не. Приятелят ти казва: „Извини ме, донесох ябълки вместо кокошката.“ Ти най-после се смекчиш и казваш: „Добре, извинявам те.“ Извиняваш, но кога? След като си изхарчил толкова излишна енергия! И друго нещо може: след като си му простил, пак да заминеш на онзи свят с мисълта: „Простих му, но все пак той изяде кокошката.“ Значи ти заминаваш за онзи свят с една неблагодарност, че не си изял кокошката. Питам, какво спечели тогава? Това са най-големите нещастия, които съвременните ученици претърпяват в Школата. Не, от окултния ученик се изисква едно важно качество – примирение, но разумно примирение. Примирение с условията, примирение с лишенията, изобщо – примирение, което да почива на дълбоко разбиране на живота.

Ще ви дам пример да видите колко лесно се примиряват американските студенти с условията на живота. Много от тях, които нямат средства да следват университет, а имат силно желание, ще ги видите, препасани с престилки, да прислужват в разни гостилници. Като свършат обеда, измиват чиниите, нахранват се и си излизат навън, дето се срещат с другари и заедно с тях играят на крикет, на футбол – няма никаква разлика между богатите и бедните студенти. Тия студенти не се срамуват от работа, не роптаят против условията, разумно се примиряват с тях. И ще ги видите, че след няколко години някои от тях са свършили за доктори, други – за философи, трети – за професори и т. н. В България обаче другояче ще се изтълкува това нещо. В Америка всеки студент иска да бъде донякъде свободен, те са схванали значението на независимостта, на свободата и казват: „Аз мога да изкарам прехраната си с честен труд.“ Тия студенти не прислужват само по гостилниците, но ходят и по богати хора, палят им печки, ходят на пазар и т. н., но след четири-пет години са свободни от тия си задължения.

Какво заключение можем да извлечем от този пример? Някои от вас се намират в безизходно положение и запитват: „Кога ще свършим тази Школа, какво ще ни ползва тя в живота?“ Как, вие в Окултната школа за печалба ли идвате? Не, трябва да знаете, че в Окултната школа вие идвате, за да се научите да живеете разумно. Като се научите да живеете разумно, ще знаете как да използвате науката във всички нейни разклонения, във всички нейни положителни и отрицателни фази, ще знаете как да отстранявате всяка нейна лоша страна и как да приемате всяка добра страна. Всяка наука има своя положителна и отрицателна страна, а окултният ученик трябва да се научи да живее разумно и да използва разумно знанията, които човечеството е придобило досега. Великите Учители на човечеството не позволяват на учените да придобиват много знания изведнъж, защото ако при сегашните условия на живота им се дадат много излишни знания, тия знания няма да принесат такива блестящи резултати, каквито очакват. Защо? Мозъкът на съвременното човечество, неговата нервна система не е тъй нагласена да издържа бързите трептения на тия висши знания. Има известни идеи, които ако се произнесат, на мнозина от вас ще се пресекат краката и ще паднат с лицето си към земята. Това нещо се случва с много хора от обикновения живот, които минават за силни, за смели хора, говорят много, обаче щом излязат пред някой учен човек или пред човек със знатно положение, като цар или друг някакъв, обхваща ги страх, започват да треперят, езикът им се сплита и не могат да говорят. Защо? – Техният мозък не може да трепти съответно с вибрациите на тия учени или високо знатни хора и не може да ги издържа. Между тях не може да става правилна обмяна. Ето защо при сегашното развитие на човечеството всички велики учени хора се крият, не се изявяват на света, а когато трябва да се изявят, вземат най-проста форма, за да не произведат някакво сътресение. Такива

факти може да срещнете нейде из Стария Завет – например Исайя, 6-а глава, стихове 5, 6, 7: „Тогаз рекох: Горко ми, защото загинах; понеже съм человек с нечисти устни и живея между люде с нечисти устни, понеже очите ми видяха Царя, Господа Саваота. Тогаз долетя при мен един от серафимите и имаше в ръката си разпален въглен, който бе взел с клещи от олтара. И допре го до устата ми и рече: Ето, това се допре до устните ти; и беззаконието ти се отне, и грехът ти се очисти.“

Следователно и до вас трябва да се допре този свещен огън на Любовта, в която няма никаква измяна, никаква лъжа, но в която живее свещената Истина. И вашите души като на млади хора, ученици на Великата Школа, трябва да бъдат заквасени с новия квас на Любовта. Вие трябва да имате Любов помежду си. Всички тия съмнения, подозрения, недоразумения, които съществуват в съвременното човечество, представляват останки от едно голямо разрушение и затова трябва да се изхвърлят навън. Имайте предвид, че за всеки едного има условия да се развива, никой не може да му ги вземе, но важното е, че тия условия няма да бъдат всякога. Питам ви: ако сте близо или под някое голямо дърво, какво ще ви ползва то, няма ли да ви засенчва? За пътника, който иска да си почине, е добре, но за едно растение тази сянка на дървото го спира в неговото растене. Ако ти си растение и това дърво те отхвърли на половин километър разстояние от себе си, прави ли ти някакво зло? – Не, добро ти прави. Туй дърво ти казва: „Слушай, синко, под моята сянка ти не можеш да растеш, но аз те отхвърлих вън от себе си под действието на слънчевите лъчи, за да растеш и човек да станеш.“ Ние не искаме да ви засенчваме, искаме всички да бъдете свободни. Вие не трябва да се спъвате от това кой колко знае, не гледайте на онова голямо дърво. Силата на човека не е в големината му. Не казвайте: „Аз искам да бъда голям!“ Колко големи искате да бъдете, колкото

слона ли? Каква голяма глава, какъв голям хобот има той! Човешкият ум стои много по-високо от този на слона. Смисълът на нещата не е във външната форма. Помнете едно нещо: всяко гърне, като се направи, трябва да мине през огън, докато се опече добре. И колко пъти трябва да мине през пещта! Ако за опичането на едно гърне се изискват двеста и петдесет-триста градуса температура, знаете ли колко градуса се изискват, за да се опекат вашите чувства? – Изисква се най-малко петдесет хиляди градуса топлина. Знаете ли колко градуса се изискват, за да се опече едно ваше душевно желание? – Най-малко сто милиона градуса. Тази топлина от сто милиона градуса не е онази топлина, която изгаря, която унищожава, но тя е топлина, която внася оня велик Божествен живот. При тази топлина се образуват ония висши трептения в човека, които дават подтик към най-възвишеното и благородното.

Та казвам: ако някои от вас се подлагат на изпит в Живота, трябва да знаете, че тия неща са точно определени. Ние знаем тия закони, които определят изпитите в Живота. Като зная законите, според тях аз зная какво ще ми се случи всеки ден, но никога не правя опити да го отклоня или избегна. Никога досега не съм правил опит да изменя своята съдба. Защо? Ако изменя своята съдба, ще ми се случат неща, сто пъти по-лоши. Природата, заедно с всички Възвишени същества, които работят съобразно нейните закони, като са пратили човека на Земята, те са изчислили всички възможности, предвидили са всички условия, при които неговият ум, неговото сърце и неговата воля могат да се развиват нормално. Следователно условията на вашия живот, в които се намирате, са най-добри за вас. По-добър живот от този, който имате сега, не може да ви се даде. В бъдеще може, но при сегашните условия, при разбиранията, които имате сега, този ви живот е най-добрият. Погрешката, която правите в живота си, е, че вие не сте верни на идеите на вашата душа.

Знаете ли какъв е свещеният трепет на душата? Знаете ли колко е нежна човешката душа? В душата няма абсолютно никаква грубост. Тя е готова да раздели последната хапка със своя приятел, с най-бедния човек. Тя не прави никаква разлика между мравката и себе си. Когато душата отправи един свой нежен трепет към някое малко същество, то трепва и казва: „Ето една душа, която ме разбира." Нежността, благостта, които притежава душата, това са качества на Бога. Един поглед на Бога е в състояние да измени условията ти, да те подигне да растеш. Неговият поглед всякога носи Знание, Мъдрост, Свобода, Живот. И тъй, вие като се въодушевите, като ученици на Великата Школа, няма да мечтаете по-скоро да растете и да остарявате, но ще се учите, ще прилагате Любовта, ще приемате Светлината и ще използвате Божествената свобода.

Аз желая между всинца ви да се установи една вътрешна хармония, при която класът ви да може да расте нормално, другояче ще имате хилави резултати. Този е истинският път, по който, като вървите, ще придобиете един Разумен живот, от който да бъдете доволни и вие, и вашите ближни и приятели. И в Писанието се казва: „На децата е Царството Божие." Не се казва, че Царството Божие е на старците, но на децата, на младите, на ония, които растат.

Само върху такава основа може да се добие истинското Знание. Само така може да се развивате правилно. Вън от този принцип вие ще замязате на старци и след сто години всичко ще изгубите, животът ви ще се обезсмисли. Вие, Специалният, Младежкият клас, сте клас, който вечно да расте и да се подмладява и никога да не остарява. В скрита форма аз наричам Младежкия клас „Клас на вечната младост, на Божествената нежност". Аз бих желал вие да останете завинаги деца – не по ум, но душите ви да бъдат детски, или ще употребя един свой термин: душите ви да бъдат нежни!

– *Само светлият път на Мъдростта води към Истината.*

– *Тя постоянно ни весели.*

Трета лекция от Учителя, държана на 4 ноември 1923 г., София

ЗАДАЧИ НА ИСТИНСКАТА НАУКА

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Отличителните черти на пчелата“.

Прочете се резюме от темата: „Произход на колелото“.

За следния път – тема №4: „Ролята на червените и бели кръвни телца в кръвта“.

Тази вечер ще ви говоря върху задачите на истинската наука.

Когато аз ви говоря, мнозина от вас схващат отрицателната страна на беседата. Когато ние посочваме недъзите на известен клон от науката, например на медицината – наука за лекуването на човека, ни най-малко нямаме предвид да я критикуваме, но като разглеждаме състоянието на днешното ѝ развитие, посочваме възможностите за нейното развитие в недалечното бъдеще. Повечето лекари започват да изучават медицината от болезненото състояние на организма. Това обаче не е правият път на изучаване. Най-първо трябва да се разглежда здравият организъм, да има една установена норма за здравословното състояние на организма, и от тази норма да се определи кога човек е в болезнено състояние, кога не, каква е болестта, доколко е опасна тя и т. н.

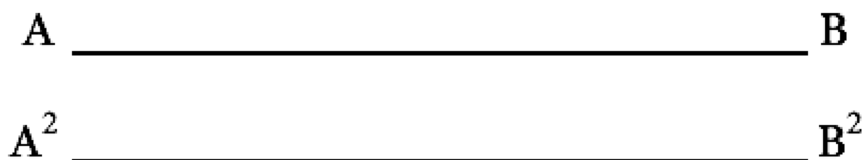

Фиг. 1

Да допуснем, че точка А, като жива точка, представлява здравословното състояние на човека. Неговият организъм расте и се развива правилно в своя живот и достига до точка В, дето, като пуща корени на деятелност, среща известни спънки, известни пречки за развитието си. Тия пречки предизвикват известни пертурбации в организма. Тогава А се превръща на А2 (А на втора степен) и В – в В2 (В на втора степен). Пътят А2В2 представлява пътя на развитието на живата точка А при срещнатите спънки, които създават вътрешните противоречия в човека. За да се избегнат тия пертурбации, които стават в организма, на помощ ще дойде медицината, което показва, че нейната единствена задача не е само лекуването на организма, но и по-висша от дадената. Вината не е в самата наука медицина, но в схващанията, които имат съвременните учени за тази наука. Според схващанията си те определят целите ѝ и задачите ѝ.

Нека вземем друг отрасъл от науката – например астрономията. Как я изучават съвременните астрономи? Някои от тях изучават пътя на планетите, състава им, известни отклонения, известни пертурбации, които стават с тях, но тези данни, до които те се домогват, са само външни. Един истински астроном трябва да се заеме да изучи вътрешното състояние на планетите, за да се домогне до ония велики истини, които интересуват съвременните учени. Вие ще кажете: „Много неща не знаем, защото стоят далеч от нас, а тия, които са близо, ние знаем, проучваме ги лесно.“ Но понятието далеч

и близо се определя по отношение на бързината, с която се движим. Ако човек се движи с бързината на светлината, Слънцето е много близо за него, за осем минути той е там, но ако се движи с бързината на човека, Слънцето в този случай е много далеч. Оттук се явяват в света понятията за постижими и непостижими неща. За умния човек всичко е постижимо във време и пространство.

Сега аз искам да схващате нещата право, да не бъдете партизани на една наука и да се придържате строго в рамките на нейните цели и задачи. Съвременните науки не са кръстени правилно. Техните имена не съответстват напълно на задачите, които те предполагат, тъй както и имената на много от съвременните хора не отговарят на характера им. Например вие сте кръстен Иван, но не сте доволни от това име. Вие искате да се казвате Стефан или Георги, но изборът не зависи от вас. Баща ви, майка ви, дядо ви се събрали и казали: „Хайде да кръстим това дете Иван!“

В бъдеще ние ще имаме за науките съвсем друго схващане, няма защо да ги критикуваме. Ние благодарим на науката за това, което ни е дала до днес в пътя на своето развитие. Често някои младежи казват: „Науката е доказала това!“ Веднъж повярвали в науката, те са категорични в своите заключения и не приемат никаква нова мисъл. Че какво е доказала науката? Тъкмо по тия въпроси, по които съвременните хора най-много спорят, тя не е доказала нищо положително. Ние индивидуализираме науката като някоя личност, а всъщност науката е резултат на усилията на човешкия Дух. Той е създал философията, математиката, естествените науки и всички други отрасли на науката и сам ги е кръстил. В бъдеще ще има три отдела науки: единият отдел ще се занимава с физическите науки, вторият, духовният отдел, ще се занимава с умствените науки, а третият отдел ще бъде наука за произхода на човешкия Дух, която ще

докосне ония области от науката, които сега са непонятни на съвременните учени.

Всички вие трябва да използвате съвременната наука за ваше добро, за ваше благо. Всичко онова, което е полезно в науката за вашето развитие, изучавайте, но всичко онова, което е вредно за вас, отхвърляйте настрана. Вие не трябва да пълните ума си с излишен багаж.

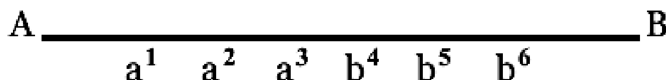

Фиг. 2

За вас, като ученици на окултната наука, които ще изучавате Живота разумно, голям интерес трябва да представлява френологията. Ще ви нахвърлям няколко мисли по нея. Да вземем например линията АВ, която да представлява линията над веждите в човека. По тази линия на челото, според съвременните френолози, се намират всички наблюдателни способности, а именно в точките a^1, a^2, a^3, b^4, b^5, b^6, всяка от които представлява известен център. Какви наблюдателни центрове например има по тази линия? Като разглеждате един предмет, първо определяте неговата форма, после – неговата големина, неговата тежест, какво място заема в пространството и т. н. Тия и ред още центрове лежат все по тази линия на челото. Те събират само външните данни от Природата. Затова, като изучавате един предмет, вие първо ще изучавате неговата външна страна, тъй както прави един естественик, и ще развивате наблюдателните си способности. И действително, във всички ония хора, които са се занимавали двадесет-тридесет години с естествените науки, долната част на челото им над веждите силно се издава навън, а горната част на челото им остава малко легнала назад. У философите пък, които не

се занимават толкова с изучаване външните белези на предметите, а повече разсъждават, изучават принципите в Живота, в тях се развива горната част на челото – разсъдъкът, сравнението, въображението – центърът за принципността на нещата. Ако ви представя челото с две линии – горна и долна, естествениците се движат по долната линия, а философите – по горната линия.

Сега, ако разгледаме линията ОР, на какво мяза тя? – На стъпала. Първото стъпало е устата, второто – носът, третото – челото. Значи в живота си човек се качва по един планински връх, който върви нагоре и все по-нагоре. Колелото се качва и нов кръгозор, нови способности се разкриват. На пръв поглед тази крива линия няма никакъв смисъл, но ако ѝ турите око, ухо, тя добива смисъл.

Разните отдели на съвременната наука имат тази добра страна, че развиват човека всестранно. Например, дали изучавате физика, химия, анатомия, физиология, ботаника, зоология, философия, богословие или каква и да е друга наука, всяка от тях засяга специална област от вашия ум и развива съответни скрити сили във вашата душа. Тъй щото всички науки в своята съвкупност засягат пълната действителност, т. е. развиват всички ония центрове, в които са заложени човешките способности. Цялото човечество днес работи за доставяне материали за съграждане на идеалния, на новия човек. Когато материалите се приготвят, ще се съгради и бъдещото човечество, бъдещата човешка форма. Съвременната култура се ползва от материалите, които са оставени от миналата култура, а бъдещата ще се ползва от материалите на настоящата култура. Като разглеждаме въпроса така, ще дойдем до онова дълбоко разбиране, че всичко в света се ръководи от една висша, разумна Сила. Тази Сила не е единична, тя има колективно проявление. Всичкият труд на тази висша колективна Сила е разпределен в разни области. Тия неща, които на пръв поглед нам се виждат случайни, в Разумната Природа

са строго определени. Ралото, което минава през някой мравуняк и разваля цялата им архитектурна постройка, за тях е случайно явление, те не знаят коя е причината за това, но онзи, който оре, знае причината, той знае защо я е развалил. Ако всички философи от този мравуняк се бяха събрали да разсъждават защо се развали тяхното гнездо, кой им го развали и ред други въпроси, не биха могли да ги разрешат правилно. Те биха могли да изтълкуват туй разрушение по разни начини, но само разумният човек, който е минал със своето рало отгоре върху гнездото им, може да определи кои са причините за това разрушение. И тъй, всяко нещо в Живота, което вие не можете да си обясните, има свои разумни причини, които, ако не днес, в бъдеще ще ви станат ясни.

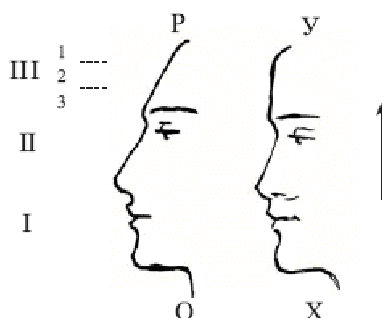

Фиг. 3

Сега, вие трябва да бъдете последователни в живота си, а не да бъдете дребнави и да казвате: „Да използваме сегашния живот, както дойде.“ Не, вие трябва да употребите сегашния живот като условие за туряне здрава основа на бъдещия живот. Ти си ученик в училището, баща ти е богат, има средства да те издържа; какво трябва да правиш тогава, трябва ли да търгуваш, трябва ли да си приготовляваш всичко необходимо за учението? Баща ти е приготвил и стая, и дрехи, и храна, и учител, от теб се изисква само труд и постоянство да се учиш. Вие, като сте дошли веднъж на Земята, трябва да се учите! Ако

се усъмните и кажете: „Ами баща ми може един ден да умре, нали аз трябва да се погрижа за себе си?“ Не, ние мислим по това малко по-другояче. Ние сме съгласни с Христа, който казва: „Достатъчно е на деня неговото зло.“ Човек трябва да мисли само за днешния ден. Днешният ден е основа на всички останали дни; и всичките дни, и всичките дни от миналото са основа на днешния ден. Днешният ден съдържа в себе си възможностите на всички бъдещи дни и всички бъдещи дни са вложени в днешния ден. Като схващате нещата тъй, вие ще имате вдъхновение. Ако не гледате философски на Живота, вие ще се обезсърчите, ще кажете: „Не е този пътят на нашия живот, ние трябва да намерим друг път.“

Вие, младите, трябва да проучите живота на ония млади, които са били ваши предшественици. Някои хора могат да ви казват, че вие не сте на правия път, че вие сте се заблудили и т. н. Може да е така, вие не им възразявайте, но вгледайте се само в техния живот, за да видите дали те са намерили истинския път на Живота. И те не са го намерили. Ако старите не са го намерили, колко повече младите! Ако старите се лутат, колко повече младите ще се лутат в търсене на своя път! Това обаче не е лутане. Туй аз наричам „съмнение в самия Живот“, поради което съвременната философия казва, че за да признаем нещата, трябва да ги отречем. Значи трябва да изгубим нещата, за да ги оценим. Как ще оценим нещо, като го загубим? Ти имаш един приятел и като умре, оценяваш го, че бил много добър. Каква полза, че си го оценил след смъртта му? Съвременната философия седи в това, че всички оценяват само умрелите хора, затова тя е култура на мъртвите. Христа днес оценяват – хиляди църкви има съградени в Негово име, всички Му палят свещи и кандила, но каквито престъпления и да се вършат днес, все в Негово име се вършат! Той все мълчи... Затова Христос е добър, идеален, защото никога не протестира. Ако Христос живееше днес на Земята,

щеше да влезе в противоречие с онези, които вярват в Него. А сега всички цитират: „Тъй казал Христос, иначе казал Христос.“ Да, понеже е умрял. Но какво е мислил този учен Човек, какви са били Неговите дълбоки възгледи за Живота, те не искат и да знаят. Всички разглеждат повърхностно нещата.

Сега аз не искам от вас да бъдете гениални, философи. Моята цел е вие да имате трезва вяра. Знаете ли какво значи трезва вяра? Ще ви дам един пример, за да разберете какво наричам трезва вяра. Някое дете върви по пътя, но случи се, че падне и започва да плаче. Като види, че няма кой да го вдигне, то си става само и продължава пътя си. Друго някое дете пък, като падне на земята, веднага става, усмихва се и пак върви напред. Това значи трезва вяра. Аз искам да бъдете като това весело дете – като паднете, веднага да станете и да кажете: „Друг път ще бъда внимателен.“ Повечето от вас мязате на първото дете – като паднете, погледнете назад дали няма някой да ви вдигне и после казвате: „Счупено ми е сърцето!“ Нищо не значи, че си паднал, то не е случайност. Всяко падане си има своя добра страна. Ще ви приведа един пример, който и друг път съм привеждал: един българин, като ходил по работа, изкълчил крака си и другарят му го качва на коня – ще го води на чекръкчия да му поправи крака (това било в турско време). Конят по едно време се разритал, хвърлил го във въздуха и той паднал на земята, като си казал: „Не стига, че единият ми крак е счупен, но и другият ще се счупи“. Обаче, когато той станал, изкълченият крак се наместил. Че конят ви е хвърлил, това не е признак, че иска да ви направи зло. Ако срещнете някое препятствие в живота си, това препятствие може да ви намести крака и вие ще се радвате. В този случай науката може да ви хвърли в противоречия, но понякога тази наука със своите теории може да извади от вас много заблуждения и да намести умовете ви. Например защо материализмът се яви в света в 19-и век? – За да намести

умовете на хората. Всичката онази паяжина в умовете им се очисти. Той дойде във времето, когато схоластиката беше на върха на своето развитие и трябваше да се внесе една по-трезва мисъл. Сега пък трябва да дойде едно духовно движение, което да изтълкува фактите тъй, както са в Живата Природа.

Казах ви, че вие не трябва да бъдете партизани нито на една наука, нито можете да бъдете. Вие не можете да изисквате от една наука повече, отколкото е тя. Защо еди-кой си философ мисли така, той си има право – тъй вижда, тъй мисли, дотам е дошъл. Вие ще си кажете: „Този философ за себе си е прав, петдесет на сто пък е прав по отношение на другите, но аз зная, че има неща, които той не е взел предвид.“ Вие сте още млади и затова най-първо гледате как да съградите вашия живот, как да се наредите. Някой път вие мислите като старите: как ще прекарате, как ще си намерите работа и често по цели нощи не можете да спите, преживявате какъв ще бъде животът ви след двадесет години. Аз ви казвам, че след сто и двадесет години и камиларят, и камилата ще си заминат от пустинята и няма повече да минават през там. Не мислете само за днес! „Това, което ви е потребно за днес, имате достатъчно, а утрешният ден ще се погрижи сам за себе си“ – казва Христос. Умният човек всеки ден ще намира необходимите условия за живота си. Има ги тия условия, те всякога се създават.

Всички вие не гледате еднакво на нещата, затова може да се роди различие във възгледите ви. Едни от вас гледат по-обективно на нещата, по-наблюдателни са, у други пък разсъдителните способности са по-силно развити, у трети – музикалните чувства, у четвърти – въображението, у пети – паметта, у шести – речта и т. н. Всичко това не е преимущество обаче нито за едните, нито за другите, напротив – с всички тия неща вие можете да се допълвате и да си хармонирате. Човек не може да бъде във всички отношения

талантлив, гениален, все ще има нещо, което да му не достига. Ако той беше съвършен в целокупността на своето развитие, работите щяха да седят другояче.

Ако разглеждате от това гледище науката, каква трябваше да бъде например големината на лицето спрямо тялото? Старите гърци са определяли, че дължината на лицето трябва да съставлява една десета от целия ръст на човека, челото трябва да съставлява една трета от лицето. Ние може да запитаме защо именно лицето трябва да съставлява една десета част от целия ръст. Те още не са обосновали това нещо, но са намерили, че при туй съотношение именно тия хора са симетрични, идеални, в тях преобладават красивите форми. Например в Жълтата раса челото долу е широко, а горе – тясно, има форма, подобна на трапец, докато у Бялата раса горната част на челото е малко по-издадена навън в сравнение с тази у жълтата раса и е по-широка, почти правоъгълна. У индивидите на Бялата раса камперовият ъгъл е 80 ° а у жълтите е 75, °. Туй показва, че долната част на челото им е по-издадена, а горната е права, легнала малко назад. Вие може да питате какво отношение може да имат тия мерки, че у едните камперовият ъгъл е 80 °, а у другите е 75 °, или каква разлика може да има в интелигентността, ако челото горе е по-тясно, а долу – по-широко, или горе – по-широко, а долу – по-тясно? Простият човек не може да намери нещо особено, което да свързва тия съотношения; той не може да намери и причините защо горната част на челото да е по-широка, а долната – по-тясна, но ученият човек проучва тия неща. Забелязано е, че когато човек се занимава с философия, неговото чело отгоре се разширява. И между вас ще забележите, че ония, у които горе челото не е широко, в тях разсъдителните способности са по-слабо развити. Тия, които разсъждават философски, тяхното чело отгоре е широко, те са работили в миналото, в тях има събудени известни центрове и

способности, дето се проявяват душевните им сили. Във вас трябва да се събуди силен интерес към разните области на науката, за да се развият постепенно и различните центрове. Ето защо задачата на окултната наука е да развие вашата висша способност, да събуди във вас Божественото и вашия висш разум. Събуди ли се във вас Божественото, вие ще имате вече друго разположение към нещата и Живота. Вашата воля ще бъде мощна, силна, тя ще има един нов елемент в себе си, т. е. ще има един толкова силен подтик нагоре, че при каквито условия и да се намери, нейната сила няма да се измени, няма да отпадне.

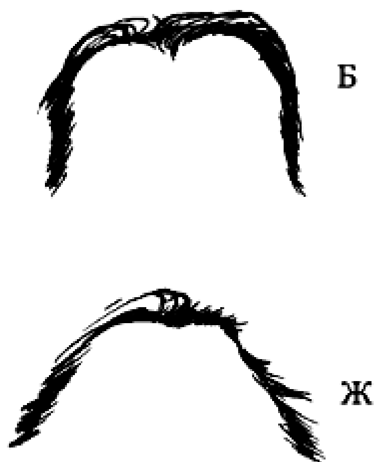

Фиг. 4

Когато ние говорим за Живата Разумна Природа, някои хора я разбират криво; те казват: „Господ ще промисли за нас.“ Аз съм съгласен с това, но в какъв случай? Ако синът каже, че баща му ще промисли за него, вярно е. Наистина баща му ще промисли за стая, за храна, за дрехи, за книги, но той не може да учи за сина си. Следователно Бог може да промисли всичко заради нас, но не може да учи за нас. Разумните Същества могат да промислят всичко заради нас, но едно нещо не могат да направят за нас – те не могат да учат за

нас. Значи има една специална работа, за която ние сме тук, на Земята – да учим! Всички вие трябва да учите без друго; вие трябва да живеете, да преживявате, да действате, да упражнявате вашата воля, сърце и ум. Никой не може да живее заради вас; никой не може да мисли заради вас; с чужд ум не може да се мисли, с чуждо сърце не може да се чувства, с чужда воля не може да се действа. Ще чувствате с вашето сърце, ще мислите с вашия ум и ще действате с вашата воля!

И тъй, като ученици на Окултната школа, вие ще заложите ума, сърцето и волята си да се учите и учението трябва да е придружено с един вътрешен копнеж, с Любов. Имате ли тази Любов, вие ще се домогнете до онази велика Истина, която е цел на вашия Живот. И тогава който клон от науката и да изберете, ще ви ползва. Ние не ви налагаме да изберете този или онзи клон от науката. Всеки от вас е свободен да избере какъвто клон иска, но да знаете, че този клон трябва да бъде помагало за развиване на вашия ум, сърце и душа.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Четвърта лекция от Учителя, държана на 4 ноември 1923 г., София

ПРЕВРЪЩАНЕ НА ЦВЕТОВЕТЕ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Отличителните черти на пчелата“.

Прочетоха се работите върху темата: „Ролята на белите и червените кръвни телца“.

За следния път – тема №5: „Отличителните черти на кротостта и въздържанието“.

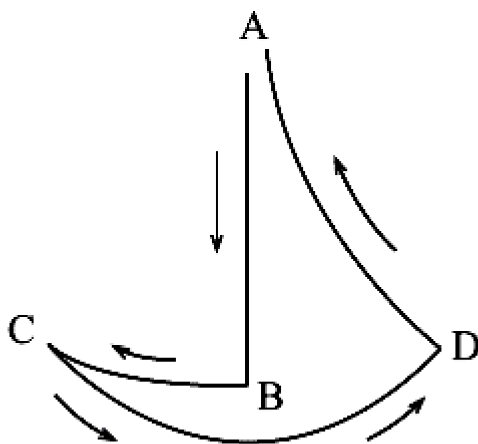

Фиг. 1

Упражнение: ще направите едно упражнение с вдишвания и издишвания, при което мислено ще възприемате белия цвят. Този цвят да слиза отгоре ви като душ. Вдишванията ще стават ритмично и с движение на ръката – с показалеца на дясната ръка. Ще броите до четири. Вдигате дясната си ръка нагоре и започвате упражнението. При първото броене вдишвате и сваляте ръката си от А надолу до В.

При второто броене издишвате и движите ръката си наляво – от B до C. При третото броене вдишвате и движите ръката си надясно – от C до D. При четвъртото броене издишвате и движите ръката си нагоре – от D до A. При тия движения се образува човешкият крак. При движението на краката си трябва да спазвате същите вдишвания и издишвания. Когато организмът е нормален, при стъпването напред се вдишва, а при свиването на крака и отдръпването му назад се издишва. Защо много хора са неврастеници? – Те издишват, когато стъпват, и вдишват, когато свиват крака си – затова се изморяват. Не е тъй обаче. Законите на Природата са строго определени. И вие също така не спазвате тия движения на Природата, затова, като ходите по екскурзии, се уморявате. Никога не трябва да правите резки движения, но плавни, хармонични трябва да бъдат движенията ви.

И тъй, при всяко вдишване и издишване ще мислите едновременно за белия цвят и за чистотата. Добре е да правите упражненията си на чист въздух, ако имате у дома си градина. Всяка сутрин ще правите упражнение и за ритмично ходене (по пет минути). С тези упражнения ще помогнете на организма си за възстановяване равновесието в нервната си система и за премахване дисхармонията, която съществува във вас. Вие може да се запитате: „Защо именно чрез движенията ще се възстанови хармонията в организма ни?“ Всички движения в Природата, положителни и отрицателни, са строго определени. Те почиват на известни закони, затова в тях има дълбок смисъл. Например един съвременен физиолог, като изучава червените и белите телца в кръвта, изпуща ги в известно отношение като важни фактори в кръвта, а оттам – и в човешкия организъм. Съвременните учени не са изучили още напълно ролята на червените кръвни телца.

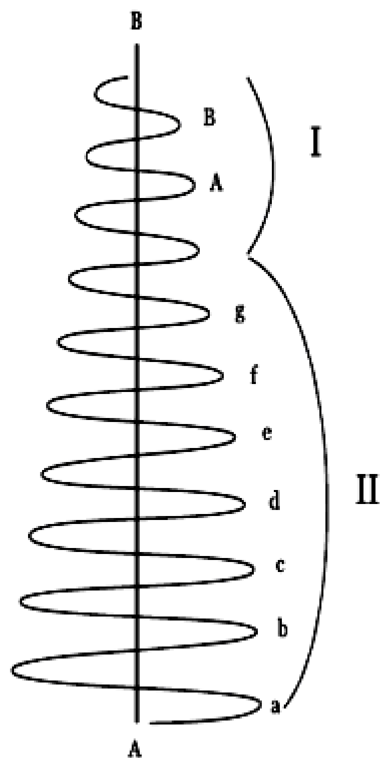

Фиг. 2

Ще ви запитам каква е ролята на червения цвят например? Окултистите казват, че червеният цвят е свързан с чувствата или с Любовта. Той всякога носи Живот. От какво зависи различието в интензивността на червения цвят? – От това в каква гама е, както и в музикалните тонове. Да вземем линията АВ, която да ни представлява стълбата, по която се нареждат седемте основни цвята на светлината. Вълната а означава първия, червения цвят на светлината в първата гама. След червения цвят идват по ред другите цветове на светлината, докато стигнете до седмия, който е виолетовият (g). С този цвят свършва първата гама от седемте цвята и отново започва пак червеният цвят, обаче от втората, по-висока гама. И тук се изреждат

същите цветове – A, B, C… до G (виолетовия цвят). Отново иде червеният цвят, но вече в още по-висока гама, а след него – останалите. Малките форми на червения цвят показват външната страна на Любовта, т. е. намаление на Любовта.

Какво е физиологическото състояние на човека, когато в кръвта му преобладават червените кръвни телца? – Забелязва се голяма активност. Какво ще бъде състоянието на човека, ако в кръвта му се намалят до минимум белите телца, например на десет хиляди червени телца остане едно бяло? Колко червени и колко бели кръвни телца има приблизително в човешкия организъм? (– На един кубически милиметър има приблизително пет милиона червени и десет хиляди бели кръвни телца, значи отношението им е 1:200.) Според вас кои телца стоят по-високо в организма на човека, т. е. кои са по-културни – белите или червените? (– По служба знаем, че червените кръвни телца разнасят кислорода по клетките, а белите запазват организма от вредни, чужди елементи.) Значи белите телца могат да воюват. Те съзнават, че им е даден един жив организъм, когото трябва да пазят. И червените, и белите телца вие можете да си представите като малки душички в ембрионално състояние, които в бъдеще ще се развиват. Следователно сега те прекарват една фаза от своето развитие, в която се учат на трудолюбие и самоотричане.

Сега, ако вземем човешката душа като една голяма, важна монада A, и всички други малки душички – като малки монади, например всяка от тях да представлява монада B, тогава, според теорията на Лайбниц, питам: тази първична монада има ли нужда от другите монади около себе си? – Има. Ще задам въпроса другояче: дясната ръка има ли нужда от лявата? – Има. И лявата ръка има нужда от дясната, но и с една ръка човек може да живее. С две ръце е по-добре, разбира се. Ръката има ли нужда от петте пръста? – Има. Човек може да прекара живота си и с един пръст, но с пет пръста е по-

добре. Всичките пръсти на ръката имат ли еднаква сила? – Не. Силата на палеца е равна на другите четири пръста, той има един плюс повече. Палецът е +5, а всеки от останалите пръсти е –5. Ако се отреже палецът на човека, той губи силата си, чувства, че е изгубил нещо много важно, но щом се отреже кой и да е от останалите пръсти, не се чувства голяма загуба. Значи монадата А има нужда от монадата В. Монадата В е форма, чрез която може да се изрази монадата А. Коя монада е по-висока – А или В? (Монадите се различават само по степен.) – По-висока е монадата А. Закон е: по-високото всякога се изразява чрез по-ниското, или низшето всякога служи като израз на висшето.

Като казваме, че монадата А е по-висока от монадата В, вие ще си кажете: „Разбира се, че А е по-висока от В, тя е първата буква в азбуката.“ Не мислете, че първата буква е А, вие не знаете още коя е първата буква. Българският език, па и другите езици започват с буквата А, но това още нищо не значи. У нас буквата В е трета по ред, но във френски, в английски език тя е втора по ред, на мястото на нашата буква Б. При това в английски език буквата А има седем произношения: а, о, я, ье, ъ, а останалите две произношения и англичаните не произнасят правилно.

Червеният цвят е проявление на един висш свят. Той е емблема на Любовта. Той е толкова чист и деликатен, че ако се докоснете до него, ще внесе във вас висши вибрации, висш живот, но колкото повече слиза надолу от една гама в друга, той става все по-гъст и по-гъст, докато във физическия свят този цвят действа възбудително на хората. Червеният цвят не внася нещо благородно в човека, напротив – дразни го и го кара да воюва. Когато човек се зачерви, той има желание да се прояви. Червеният цвят не носи всякога мир за Земята. Като се дигне червеното знаме, трябва да се знае, че кръв ще се пролива. Когато червеният цвят избива навън, не е опасно, но когато

има вътрешно проявление на червения цвят, тогава е опасно. Ако вие сте попаднали в червения цвят а1 от първата гама, вие трябва да преминете в а3 на третата гама, който цвят съответства на Умствения свят, и така ще се тонирате.

Да разгледаме сега въпроса как може да се превръщат цветовете от едно по-низше в едно по-висше състояние. Как можем да превърнем червения цвят например? Вие знаете, че думите Живот и Любов имат червен цвят. Имате известно неразположение, раздразнени сте, страстите ви в този случай взимат надмощие; какво трябва да направите, за да измените вашето състояние? Вие изговаряте думата Любовь няколко пъти, за да превърнете тази нисша енергия в по-висша, но не успявате, положението ви не се подобрява. Първата буква Л е един клин, който цепи, но не може да трансформира. Тогава вземете Любовта в трета степен, в нейното състояние на Благость, и я произнесете няколко пъти. Буквата Б поглъща излишната енергия във вас, тя е закон на растене. Тази дума ще трансформира състоянието ви. Тъй че, като произнесете няколко пъти думата Любовь и не ви помогне, произнесете думата Благость и следете как ще ви се отрази. Правете опити с думите, за да видите какво влияние ще окажат върху вашия мозък.

Аз ще ви напиша изречението: Любовь и Благость са две сили. Питам ви: вярно ли е, че Любовта придава сила на човека? Напротив, Любовта прави силния човек слаб. Виждаш – някой човек дигнал ръка да те убива, но като го посети Любовта, той спуща ръката си надолу и този, силният човек, почва да плаче като дете. Следователно в това отношение Любовта не е сила. Тогава, ако кажа, че Любов и Благост са две качества на човека, мисълта ми права ли е? Може ли Любовта да бъде качество? Тя съдържа качества в себе си, но сама по себе си не е качество. Значи по-право е да кажем: Любов и Благост са две сили. Като произнесеш това изречение правилно няколко пъти, веднага

развиваш своето сърце и своя ум, които действат хармонично в тебе, ти имаш вече сила. Тия две думи служат на човека да събудят силите му. Например някой човек е алчен за богатство, за слава; дойде ли в него Любовта, тя въздейства срещу тия сили, обуздава ги.

И тъй, ако вие искате да имате Любов, за да станете силни, това е криво разбиране. Онзи, който иска да се домогне до Любовта, той преди всичко трябва да е силен. Любовта няма нищо общо със слабите хора. Това е едно противоречие, нали? Забележете, децата са много силни. Всички казват, че децата са слаби – едно криво заключение. Детето заповядва на цялата къща, всички треперят от него. Как може слабият човек, като заплаче, да му помагат всички? Туй дете не е слабо, силно е. Като чуят, че някое дете плаче, от махалата идат хора да видят какво иска. То казва: „Ти ще ми помогнеш!“ Туй дете заставя всички наоколо си да го слушат. Казват: „Туй слабото, немощното детенце.“ Немощно е то по отношение невъзможността си за дадено време да движи своите органи, но вътрешно е много силно – по импулс, по стремеж е много силно. Но отпосле, като започва да расте, постепенно изгубва своята сила. В първо време баща му не го бие, но като поизрасте, като стане на пет-шест години, баща му го побийва. Докато си дете, всички те обичат – ти имаш сила, защото Любовта действа върху теб.

И затова, когато ние говорим, че трябва да станем деца, то е, за да бъдем силни. Туй е първата фаза в Живота. Щом сме силни, ще дойде и Любовта, понеже тя ще има с какво да се занимава. Любовта трябва да има какво да обработва. Тя ще вземе силата, която е у нас, ще я обработи и ще я тури в права посока. Тия опити, които ви давам да правите, понякога може да излязат сполучливи, понякога – не и някои от вас може да се разколебаят. Те са цяла наука. Вие трябва да постоянствате в тях тъй, както в музиката. Аз ви давам само едно общо положение, което вие ще видоизменяте в разни вариации,

докато най-после постигнете резултат. Имате едно неразположение; кажете си: „Любов и Благост са две сили“, после: „Любов и Благост са две условия.“ Ако състоянието ви не се е изменило още, кажете си: „Любов и Благост са две качества“ и т. н. При изговарянето на тия изрази, наблюдавайте се, за да видите кой от тях е произвел върху вас най-добро влияние в дадения момент. Който израз ви окаже най-добро въздействие, той е най-близо до Истината.

Правете и други опити с цветовете, а именно: изговаряйте някои думи и следете на кой цвят съответства всяка от тях. Аз ще ви запитам думата растене на кой цвят съответства според вас? – На зеления. Скръб? – На черния. Знание? – На жълтия. Жълтият цвят съответства на Мъдростта. Този цвят не съществува в Природата, той е само отражение; досега не се е проявил, ние не го знаем, в бъдеще може да се прояви. Цвят, който се е проявил, има сила в себе си, той е жив, съзнателен цвят – като влезеш в неговата аура, с него можеш чудеса да правиш. Жълтият и червеният цвят засега са само маски, не са истинските образи. Зад всеки цвят седи една разумна сила във Вселената. Например сърцата на всички висши Същества на Любовта са свързани с червения цвят, който те изпращат като струя на Земята. Но за да се домогнеш до съществената сила, която се крие зад този цвят, трябва да го превърнеш седем пъти, т. е. да го дигнеш в седем по-високи гами. Да обясня мисълта си: да кажем, че имате една картина, намазана с червена боя, и вие сте малко натъжен, доближите се до картината и я пипнете. Как мислите, тази червена боя ще ви предаде ли нещо, ще внесе ли във вас някакъв живот? – Не. Вие сте още натъжен, затова взимате един трендафил с розов цвят, помирисвате го, искате да си въздействате с него, но и той не ви помага. Дохожда най-после един ваш приятел, който ви обича, и ви казва: „Обични приятелю!“ Щом чуете тази дума, вашето скръбно състояние веднага се изменя. Думата Обич има розов цвят, тя веднага

внася един нов елемент във вас. Тази дума, като е минала през душата на вашия приятел, произвежда тия висши трептения на червения цвят, вие ги възприемате и си въздействате чрез тях. Трябва да кажеш: „Обичам ви“, а не: „Аз ви обичам“. Думата аз предава материален характер на Любовта.

И тъй, ефектът на цветовете зависи от техните вибрации. Колкото са по-висши вибрациите на даден цвят, толкова и резултатът е по-добър. Правете опити, за да чувствате вибрациите. Когато сте разгневен, когато имате отрицателни мисли, вдълбочете се в себе си, във вашата аура, и ще видите в този пояс около вас широки, черни резки. Тогава казвате: „Колко съм черен!“ Човек може да вижда в аурата си трептенията на разните цветове. Висшите трептения, които идват от висшите светове, влизат в аурата ви и създават една приятна гледка, приятна картина, а тия, които идват от нисшите светове, създават нисши настроения и придават тъмен цвят на аурата ви. Когато сте неразположени, трябва да знаете отде иде това неразположение и в кой цвят се намирате. Много пъти вие сте в дисхармония с тия висши, живи цветове. Ако сърцето ви не чувства правилно, вие сте в дисхармония с червения цвят. Ако сте в дисхармония с мислите си, жълтият цвят не може да ви изпрати своите висши трептения. Ако черният ви дроб е разстроен, вие не може да възприемете трептенията на зеления цвят. Много окултни ученици страдат по тази причина именно, че не могат да се хармонират с цветовете.

За следния път ще напишете по една дума, която приблизително да съответства на всеки един от седемте цвята. Аз искам да употребите думи извън двете Обич и Любов, които употребихме тук. Значи ще напишете седем думи. Не се смущавайте, не се безпокойте дали ще определите точно цветовете на тия думи. Вие трябва да бъдете като музиканта, който се учи. Има неща, които се придобиват

чрез постоянни опити и упражнения. Така се добива и музиката. Ти може да разбираш музиката теоретически отлично, но практически да не знаеш нищо. Чрез постоянно слушане, чрез постоянни упражнения ти ще можеш да различаваш един тон от друг. Същото нещо е и по отношение на светлината: теоретически ти можеш да знаеш, да разбираш много нещо за приложението на светлината, но практически не можеш да я използваш. Ето защо туй, което знаете, трябва да го превърнете, да го асимилирате, да стане плът и кръв във вас – не в обикновен смисъл, но да се превърне в тази жива, съзнателна плът, която се подчинява на човешкия Дух. Туй знание трябва да употребите за полза на вашата душа.

Сега ще ви кажа друго изречение: Любов и Благост са две велики добродетели за повдигане на човешката душа. В разбирането и прилагането на тия велики добродетели е силата на вашата душа.

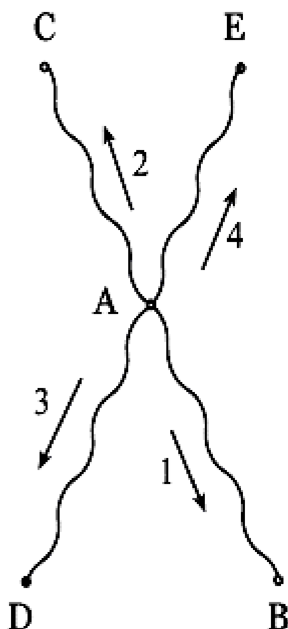

Фиг. 3

Тия неща, които вие знаете, са прави, но са вторични. За да се прояви едно ваше желание, една ваша мисъл или едно ваше чувство, трябва да се поляризира. Основната идея, която искам да ви дам, е следната: да кажем, че имате една монада А, която иска да се прояви. Тя не се проявява нагоре, но пуща първия си корен надолу, и то не по права линия, в монадата В. Тази монада В чрез своята проекция нагоре връща енергията, възприета от монадата А, и образува първия клон нагоре в монадата С. В монадата А се явява отново желание да се прояви, затова пуща втори корен надолу, като образува монадата Д. Тази монада Д се проектира нагоре и образува монадата Е. По този начин именно расте първата монада А: като пуща един корен надолу и от него – един клон нагоре, още един корен надолу и от него – един клон нагоре и т. н. Това са все вторични монади, които работят, а всъщност се проявява монадата А.

Аз ви нахвърлям тия мисли за разсъждение. Моето желание е да ви дам една нова мисъл, върху която да работите. На всички ви са необходими малки запалки. Когато изучавате динамическите свойства на материята, вие ще се научите да боравите правилно с нея. Например, ако запалите динамита на открито и с обикновена запалка, той гори бързо, изгаря лесно, но без експлозия. Запалите ли го в ограничено количество въздух и с химическа запалка, той експлодира и е опасен. Следователно всяка сила, за да се доведе в своето нормално действие, си има своя особена запалка. Истината има особена запалка, Мъдростта има особена запалка, Любовта има особена запалка. Всяка сила има свой специален огън, своя специална запалка, която може да я докара в действие. И друг огън може да доведе силите в действие, но няма да произведе същия ефект – изисква се нейната определена запалка. Единствената запалка за разумната човешка душа е да помислиш, че Бог е Любов. Вие може да мислите за баща си, за майка си, за приятелите си, но те са

обикновени запалки. Като помислиш, че Бог е Любов, тази запалка е сила. От тази запалка трябва да започнете. Няма динамическа сила в света, която да се противопостави на тази запалка.

И тъй, ще схващате Бога като Любов. За Него няма да имате никакви философски схващания, няма да слушате как Го описват философите. Макар че са философи, нищо не значи – те описват неща, които не се описват, и говорят за неща, за които не се говори. Ти не можеш да видиш Бога, нито да Го определиш какво представлява, но като дойдеш в съприкосновение с Него, ти ще Го почувстваш, защото няма друго същество, което да има Неговите вибрации. Ако имаш хубаво разположение на душата си и се приближиш при Бога, ще усетиш най-нежни вибрации, но ако се приближиш при Бога неподготвен, ще изживееш най-големи сътресения, най-големи взривове. Ето защо, когато грешните хора се приближават при Бога, изчезват като дим, а праведниците се радват. Затова най-напред трябва да се нагодим към Неговата запалка. Човек трябва да отиде при Бога с всичкото си смирение, със съкрушено сърце. Като отиде така при Бога, той ще оживее. Пък ако отиде с всичкото си величие като някой цар, нищо няма да остане от него. Господ не иска при себе си царе. Царят е емблема на грехове; той не е сигурен за живота си, за престола си, затова има армия, която да го брани. Какъв цар е това? Да, разбирам цар, но такъв, който е готов да заеме всяко положение в света. А пък смиреният човек, като отиде при Бога, той носи добродетелите си със себе си.

Значи първата запалка – най-силната, най-мощната в съзнателния, самосъзнателния и свръхсъзнателния живот, това е да се свържеш с Бога. Като отидеш при Бога, трябва да станеш сериозен, всички противоречия трябва да изчезнат от душата ти. Душата ти трябва да бъде така отворена, че да приемеш всичко, което е необходимо за тебе. Само така ще можеш да почувстваш Бога! Ти

отиваш при Бога и се съмняваш дали ще те приеме, или не – сам си поставяш преграда. Досега в аналите на окултната наука няма случай смирен човек да е изпъден от Бога, но горделивците много често са изпъждани. Бог държи горделивците далеч от Себе Си, не че не иска да се разговаря с тях, но като неподготвени да издържат Неговите вибрации, в тях стават големи експлозии, които причиняват големи пакости. Писанието казва: „Бог не съизволява в смъртта на грешника.“ В това именно седи Божията благост.

Та ще дойдете до философската мисъл. Аз наричам философска мисъл мисълта на сърцето – първо ще почувстваш, после ще мислиш. Първо ще опиташ ябълките, после ще им направиш описание. И Любовта първо ще опитате, а след това ще говорите за нея. А сега всички говорят за Любовта, без да са я опитали. Аз не казвам, че абсолютно не сте я опитали, но това е човешката любов. А какво казват поетите за човешката любов? – Че е изменчива. Любов, която е изменчива, каква любов е тя? Сега аз говоря за Божествената Любов, която се проявява в човешката душа.

Размишление

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Пета лекция от Учителя, държана на 11 ноември 1923 г., София

ГНЯВ И СТРАХ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме върху темата: „Ролята на червените и белите кръвни телца“.

Прочетоха се няколко от работите върху темите: „Отличителните черти на кротостта и въздържанието“ и „Седемте думи със съответните им цветове“.

За следния път – тема №6: „Отличителните черти на смелостта и твърдостта“.

Какъв цвят има думата гняв? При какви условия се ражда гневът? – Гневът е превърната сила в низходяща степен, той е излишна енергия. Как се е създала тази енергия? – Всяко желание, което среща на пътя си съпротивление, се пречупва; половината от неговата енергия се превръща в една ненормална топлина, която отива в мозъка, и тази топлина именно образува гнева. Гневът е, който увеличава температурата в тялото. Той съставлява един плюс към обикновената температура на организма и действа разрушително. Аз говоря за гнева в обикновения живот, дето той представлява обикновено явление, но когато човек се занимава с възвишеното, с Божественото, тогава гневът се изключва. Идейният живот изключва всякакъв гняв. Гневът не е качество на човешкия ум, но той е присадка на чувствата, един недъг на чувствата. Когато се разгневите, вие може да се оправдаете с това, че някой ви е обидил. Да, но вие може да се

разгневите и без да са ви казали някоя обидна дума. Просто вървите по пътя, някой ви бутне и вие веднага кипвате. Тук вече става подпушване на енергията. Човек не е разположен всякога да се гневи. Може да направите опит: иди, бутни най-гневливия човек според закона на Любовта, той ще се усмихне и ще ти каже: „Бутни ме още веднъж!“ Оттук вадим следния закон: когато се срещнат две положителни сили, те всякога се отблъскват и образуват гнева. Например, ако се срещнат двама души крайно честолюбиви, те могат лесно да се разгневят.

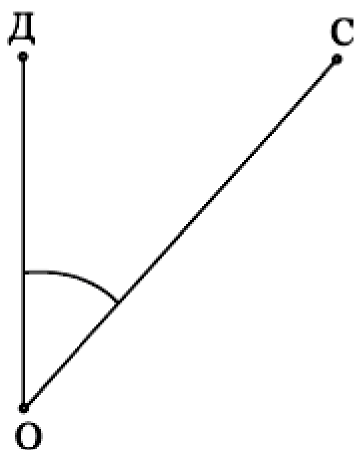

Фиг. 1

Допуснете, че точката О представлява центъра на мозъка, линията СО представлява течението на моралните сили в човека, линията ДО представлява течението на личните сили, личните чувства в човека. Когато линията ОД е по-дълга от линията ОС, всякога се ражда гневът. Ако линията ОД се съкрати много, тогава човек става индиферентен, безразличен. Всяка енергия, която организмът не може да асимилира правилно, ражда един излишък. Този излишък е гневът, който винаги се отбелязва с червения цвят. Има няколко признаци при разгневяването: лицето почервенява,

веждите се свиват, мускулите около устата трепват, ръката се свива в юмрук и човек е готов да се прояви. Опасната страна на гнева е, че човек може да се отдалечи от правия път на своето развитие.

За тази вечер ви бе дадена темата: „Кротостта и въздържанието“. Кроткият и въздържаният човек е човек без гняв. Не че няма гняв в него, но той превръща гнева още от основата му в полезна енергия. Един учен българин ми разправяше резултатите от един метод, който приложил върху себе си: той свършил два факултета в странство и като се върнал в България, преди да се залови за каква и да е работа, запитал се дали ще може да се прояви като истински човек в живота, или не. За тази цел той избрал следния метод: намира един хамалин и го помолва да му говори най-лошите думи, които пожелае, за което ще му заплати добре. Започва този хамалин да го ругае, да му изрежда най-лошите епитети, а той слушал, слушал, докато разбрал най-после дали ще може да издържа на ударите в живота, дали ще стане човек, или не, и му казва: „Достатъчно вече!“ И наистина, опитът излязъл много сполучлив. Вие често се натъквате на такива хамали в живота си, които ви услужват без пари, но сте недоволни. Този пример, който ви дадох, е действителен, но това могат да направят само хора с морална стабилност, този опит не може да го направи всеки. И действително, всички велики хора в света всякога са били подлагани на такава дисциплина. Проследете живота на кой и да е от великите хора – ще видите, че всички са били подлагани на хули, на гонения, носили се най-лоши думи по техен адрес, за да се види дали ще могат да издържат. Този, който може да издържи, той е човекът, на когото може да се възложи някаква мисия. Някои от вас, като ученици на Окултната школа, ще минат под такава дисциплина, затова повдигам този въпрос. Не можете да избегнете този път. Дали ще минете тази дисциплина като ученици на Школата, или вън от нея, безразлично е, но важното е, че всички ще я минете.

И тъй, първото важно нещо за вас е да владеете гнева си. В този случай самообладанието ви е необходимо. Освен това вие трябва да развивате интуицията си. Тя ви е необходима, за да разбирате човешкия характер, да разбирате кои хора са подобни на вас и кои не. С тези, които са подобни на вас, вие може да живеете добре, но от тия, с които не си съответствате, трябва да се държите на известна дистанция. Като познавате кои хора са подобни на вас, може да правите следните опити: когато сте силно разгневени, повикайте някой ваш приятел да тури ръката си на задната част на главата ви. Ако вие сте подобни помежду си, ако си хармонирате, той ще възприеме вашето разположение и равновесието ви ще се възстанови. Ако пък не си хармонирате, неразположението или гневът ви ще се увеличи. Аз съм забелязал, хората от политическите кръгове са силно честолюбиви и ако се случи някой измежду тях да каже някоя дума на кого и да е от тия видни политически лица, даже с мек език, може да го засегне толкова много, че да произведе цяла реакция в него. Често в някои държавници, политици, които са на власт, личните чувства биват тъй силно развити, че те само за една дума, даже деликатно изказана, са в състояние да отворят цяла война.

Сега всички вие трябва да имате един определен идеал за Живота; вие трябва да знаете в какво седи същността на този Живот. Кога се уронва престижът на някой човек? – Престижът на човека се уронва, когато някой му каже една лъжа. Когато някой човек ви говори Истината, какъвто език и да държи, този човек повдига вашия престиж. Мнозина от вас се боите да кажете Истината. Не, когато говорите Истината, вие трябва да бъдете смели! Когато говорите Истината, не ви трябват много философии, не мислете какви ще бъдат последствията, смели бъдете! Когато ще изказвате вашите лични мнения, бъдете крайно предпазливи! Говорите ли Истината, абсолютно не се бойте! Казвайте Истината, тя ще се погрижи за себе

си. Ще правите разлика между Истината и вашето убеждение – тия разграничения са потребни при сегашното ви развитие. Ако не ги вземете под съображение, няма да се мине дълго време и вие ще се намерите в една задънена улица, която турците наричат чакмак-сокак – сляпа улица. Попаднете ли в такава улица, ще трябва да се връщате назад. Вие трябва да турите в живота си една здрава основа, върху която да се развива знанието, което сега придобивате. Кое знание? – Това Знание, което ще ви ползва не само през този живот, но и през бъдещите векове на вашите съществувания. Ако придобиете знание, което ще ви ползва само през този живот, вие ще бъдете една посредствена личност в живота. Такова преходно знание е потребно само за забавление, но всеки от вас трябва да има в живота си една положителна идея, към която вечно да се стреми.

Вие може да се натъкнете на друг един отрицателен недъг в живота – на страха. Мнозина се страхувате от гнева. Колкото гневът е опасен в положителен смисъл, толкова страхът е опасен в негативен смисъл. Гневът може да ви накара да извършите много престъпления – да удавите някого, да убиете, да запалите някоя къща и други. Под влиянието на страха, обратно – няма да направите такива престъпления, ще бъдете много внимателен, но ще се развие във вас лъжата, измамата, лицеприятието, подлостта и тем подобни. Гневът е психическо пиянство, той развива смелостта и вие мислите, че можете да направите всичко, но щом изтрезнеете, ще си кажете: „Що ми трябваше да се гневя? Що ми трябваше да се залавям за тия неща?“ Значи гневът не е естествено състояние за човека.

И тъй, вие имате тия два недъга в себе си и трябва да се пазите от тях. Тия недъзи не са от сега, те са ви съпровождали през всичките ваши съществувания. Те са една полезна нишка за вас, стига да ги разбирате. Ако знаете да използвате правилно страха, той ще се превърне в елемент на благоразумие. Ако знаете да използвате

правилно гнева, той ще се превърне в елемент на волята – на смелост. Значи гневът може да се превърне на смелост, а страхът – на благоразумие. При страха се изисква един малък плюс. На химически език преведено, страхът е основа, на която трябва малко повече киселина, за да се неутрализира. Гневливият човек трябва да бъде разсъдлив; и страхливият човек също трябва да бъде разсъдлив. Гневливият човек, щом почне да разсъждава, става смел, а страхливият човек, щом почне да разсъждава, става благоразумен. Първият ще извади ножа си и така ще разреши въпроса си, а вторият ще вземе перото, ще пише във вестниците и като писател ще разреши въпроса. Всички писатели, които пишат, не са смели хора. Те са смели само с перото в кабинета си, а вън не са смели. Докато пишат още, те са смели, защото не знаят какви ще бъдат последствията.

Какъв е цветът на страха? Какъв става човек, като се уплаши? – Той пребледнява, става жълт. Значи страхът кара човека да мисли. Щом човек направи една погрешка, външно в него се предизвиква жълтият цвят. Значи страхът се лекува само чрез жълтия цвят. Гневът с какво се лекува? – С розовия цвят. Това показва, че тъмночервеният цвят трябва да се превърне в розов или в син. Мислете за тия цветове. Тия вибрации ще предизвикат у вас едно успокояване и вие ще почнете да мислите, да разсъждавате. Кой цвят изпъква след розовия? В кого се влюбва розата. Когато човек се влюби, започва да мисли. Значи след розовия цвят иде жълтият. Розовият и жълтият цвят си хармонират. Когато вие искате да излекувате известен недъг от себе си, прекарайте тия два цвята през ума си и те ще произведат един малък благоприятен резултат. Какво е съотношението между жълтия и синия цвят според вас? Кой е преобладаващият цвят сега на Земята? – Зеленият. Ние сме потопени в зеления цвят, през него минаваме. Той е цветът на човешката индивидуалност, прави го самостоятелен.

Както виждате, вие може да се лекувате с цветовете. Когато вашата нервна система или когато вашият ум, или вашето сърце почнат да обедняват, във вас се зарежда съмнението. Щом сте обеднели, представяйте си едновременно следните три цвята: розов, жълт и зелен. Като се съединят тия три цвята, правят едно съединение, което предразполага човека да се чувства като самостоятелен индивид. И тогава той казва: „Сега аз мога да направя всичко."

Коя дума съответства на розовия цвят? Кое предизвиква да се яви външно розовият цвят? – Радостта. Онзи, който се влюбва, нали се радва най-напред? Всеки предмет или всяко лице, което обичате, предизвиква във вас радост. Коя дума външно съответства на жълтия цвят или на Мъдростта? По какво се познава мъдрият човек? Вече за влюбения знаете – той се радва. Детето, като получи нещо от баща си, скача, радва се. Ами мъдрият човек какво качество ще прояви? (– Сериозност, замисленост, доволство.) Не, външната страна на мъдрия човек е работата. Само мъдрият човек работи. Ако е художник, взима четката – рисува; ако е поет, взима перото – пише. В каквото и да е направление, той е деятелен – работи. Той работи, не се труди. Трудът не е качество на мъдрите хора, а на обикновените. Само мъдрият човек работи и на лицето му се изразява удоволствието. Мъдрият човек работи с удоволствие. И тъй, любещият човек се познава по Радостта, а мъдрият – по работата. Някой казва: „Какво трябва да направя, за да стана мъдър?" Няма да се трудиш, а ще работиш. Всеки човек има какво да работи: да изглажда своя характер, да чисти лошото от своя ум, от своето сърце. Да изглаждаш известни свои недъзи или да придобиваш някои добри качества, това е работа! Ти искаш да станеш мъдър, смел, разсъдлив; това е благородна работа – ще работиш.

Туй, което пречи на съвременната наука да намери Истината, да посочи истински методи за възпитанието, е това, че в нея идеите са разхвърляни. В съвременната наука няма идеи, които да вървят тъй свързани, ръка за ръка. Напротив, всичките ѝ идеи са разхвърляни. Например идеята да бъдем добри тя счита като едно предложение, като един орех, който може да се изяде. Не, за да бъдеш добър, ти трябва да превърнеш своята противоположна идея два-три пъти, да разореш тази земя, да посадиш в нея ореха и да чакаш плода. Добротата е плод. Най-мъчното изкуство е да бъдем добри. Ти не можеш да станеш добър изведнъж. Най-първо ще започнеш с Радостта и след туй ще дойде Добродетелта. Тя ще се яви като резултат на Радостта и работата. Природата не обича разхвърляните идеи. Ние сме много логични, но Истината я няма в тази наша логичност. Природата пък е толкова прецизна, че не търпи никаква лъжа, никаква измама. Не мислете, че като ни търпи, така ще мине. Един ден тя ще вземе всичко, каквото имаме, ще го разсипе и няма да ни остави нищо. Не си правете илюзии, че тя търпи лъжата. И Писанието казва: „Блажен е онзи, когото Господ наказва." То значи: блажен е онзи, на когото Господ показва грешките още отначало. Дойде при тебе някой твой приятел, покаже ти някоя погрешка – благодари му. Природата го е пратила при тебе, той е неин посланик. Ако се откажеш да го приемеш, един ден тя сама ще дойде, ще те вземе без всякакви церемонии и хоп – в ретортата си вътре. И от тебе само пара ще остане.

Първото нещо за вас: ще се научите всички да обичате Истината. Аз не ви говоря за Абсолютната Истина, но за тази, която е вложена в Живота, която е необходима за създаване на характера ви, за създаване устойчивост на вашата наука. Вашата наука трябва да се циментира, да стане един солиден елемент в Живота, за да бъде стимул за работа.

Моята цел сега ни най-малко не е да ви давам някои морални наставления. Аз изразявам само как действа известен закон в Природата. И без да се говори, чрез страдания хората постепенно ще достигнат до същите резултати, но който е разумен, може да се ползва от опитността на другите. Човек, като страда дълго време, добива Истината. Тогава той разбира думите на апостол Павел: „Винаги се радвайте и постоянно се молете!“

Сега как ще изтълкувате думата Радост? Представете си, че Радостта е една монада. Какво означава буквата Р, с която започва думата Радост? Вие знаете, че в Природата няма случайности. Значи този знак не е взет случайно. Той може да е взет от латинската азбука, но го има и в египетските йероглифи. Тия знаци съществуват и в Природата. Буквата Р представлява една монада, буквата А – коренът на тази монада, спуснат надолу. Следователно, щом е корен, той е двояк в себе си – едновременно е и сладък, и горчив. Като корен, той изразява всички ония неща, които се явяват в материята. Горчивина и сладост съответстват на двете състояния – скръб и радост. Тия две противоположности се срещат при сегашните състояния на Живота: след една голяма радост идва една голяма скръб. Някой приятел ви услужи с десет хиляди лева и вие се радвате. Не се минава много време и той ви казва: „Я ми върни парите назад!“ Питам: кои са причините да ви даде парите и след известно време да си ги иска назад? Ако вие не му ги върнете назад, той казва: „Едно време те мислех за мой приятел, но сега се разочаровах, върни ми назад парите!“ Дава ви под съд, осъждат ви и ви турят в затвора. Вие си казвате: „Какво ми трябваше да приемам тази услуга?“ Психологически може да се обясни кои са причините на това нещо, но аз вадя следното заключение: човек, който действа по закона на Любовта и Мъдростта, никога няма да влезе в затвора за десет хиляди лева. Умния човек затварят само за Истината; той казва: „Само за

Истината мога да живея в затвора, за нищо друго!“ Позор е да лежи човек в затвора за десет хиляди лева. Да лежа за Истината, да ме бият за Истината – разбирам, но да ме бият за дребно нещо – това е срамота! Само за Истината мога да подложа гърба си – нека бият! Ти ще мълчиш. Измениш ли този закон, Истината сама ще те накаже. Затова тя казва: „Остави, ти не защитавай себе си!“ Някой ще каже: „Око за око, зъб за зъб.“ Не, това е Мойсеевото учение, то няма нищо общо с Истината. Другаде можем да приложим това правило „око за око“, но дойде ли до Истината, ще обърнеш гърба си. Тя казва: „Ти не се защитавай, аз ще те защитавам.“ Речеш ли сам да се защитаваш, ти си фалирал, ти си пропаднал вече. Остави Истината да те защитава. Онзи, който днес те е ударил три пъти, след една година ще бъде твой приятел. Но кога? – Ако ти премълчиш заради Истината. Тогава той ще дойде при тебе и ще ти каже: „Извини ме, аз направих голяма погрешка по отношение към тебе, но заради това отсега вече съм твой приятел.“

Сега аз не искам да ангажирам всичкото ви време за учение на това, което ви говоря. Ще употребите само това време, което не знаете как да употребите, само празното си време. Ето кое е празното време според мен: някой път сте неразположени – това е празно време. Използвайте тогава учението на Живата Природа, занимавайте се с него; щом умът ви е зает, оставете го настрана. Когато животът ви се обезсмисли, когато ви е страх от нещо, когато имате някакво неразположение на духа, пак вземете учението на Живата Природа. Това е правилният начин, по който може да възстановите своето равновесие, силите в своя организъм. Обезсърчен сте от живота, мислите, че от вас нищо няма да излезе – занимавайте се с учението на Живата Природа. Занимавайте се с цветовете, с Любовта, с Мъдростта. И намерите ли нещо съществено за вас, задръжте го. Аз

мисля, че вие ще намерите по три-четири часа на ден такова празно време, което да посветите на Новото учение.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Шеста лекция от Учителя, държана на 18 ноември 1923 г., София

ТВЪРДОСТ, СМЕЛОСТ И ИЗПЪЛНИТЕЛНОСТ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочетоха се резюмета от темите: „Отличителните черти на кротостта и въздържанието“ и „Седемте думи със съответните цветове“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Отличителните черти на смелостта и твърдостта“.

За следния път – тема №7: „Разлика във философските възгледи на Платон и Аристотел“.

След това ще пишете върху тема №8: „Разлика между страх и съвест“.

Твърдостта, смелостта и изпълнителността, или т. нар. екзекутивни способности на човека, спадат към една и съща категория – те са сили на волята. Графически могат да се представят като страни на един и същ триъгълник. Тия сили първо се проявяват в подсъзнанието, дето действат механически.

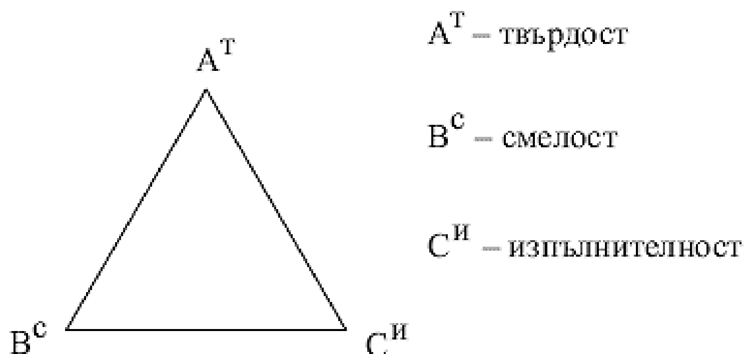

Фиг. 1

Всяка една от тях има три проявления. При първото положение твърдостта се проявява, когато разумът в човека не действа; в такъв случай човек е упорит, своенравен. За такъв човек турците имат следната поговорка: „Циганинът и чука продава, и чергата продава, но от своето не отстъпва." При второто положение твърдостта се проявява, когато се засегнат личните чувства в човека. При третото положение твърдостта се проявява, когато човек има убеждение; това вече е идейно проявление на твърдостта. Тъй че, първото проявление на твърдостта е физическо, несъзнателно – в него съзнанието не взема участие; във второто проявление чувствата вземат участие; третото проявление е идейно.

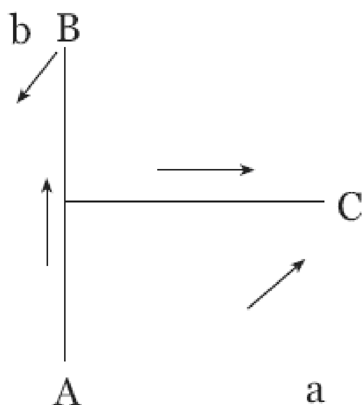

Фиг. 2

Какво мислите за смелия човек? Смелият човек не е всякога изпълнителен, той не е и всякога твърд. И твърдият човек не е всякога смел. Човек може да бъде смел, без да бъде твърд, а може да бъде твърд, без да бъде смел. Тази вода, която слиза от някоя височина по определен наклон, смела ли е? – Не, тя слиза отгоре по необходимост, такова направление ѝ е дадено. Ами тази вода, която се изкачва нагоре под известно налягане отдолу, смела ли е? – Не, и тя се изкачва по необходимост на дадените условия. Смели са само

високоморалните, идейните хора. Смелият човек може да бъде кавалерист, да нападне с коня си този или онзи, да ги обере и после да избяга. Твърдият човек пък седи в крепостта обсаден, както французите във Вердюнз, месец, два, три, пет, осем, а може би и повече – издържа. Изпълнителният човек е човек със замисъл, има предвид да преодолее някакви пречки; той е тежката, дългобойната артилерия на човешкия характер. Тия три сили действат в човека. Центърът на твърдостта се намира отгоре на главата – тя е страж, инспектор при първата врата на моралните чувства; като дойдеш при нея, тя казва: „Я си дай тук билета!“ Смелостта пък всякога урежда работите – тя е втората врата, на волята. Разрушителността е воюващият войник, в нея няма никакъв морал.

Когато проявлението на тия чувства се подтиква само от ума, човек става опортюнист, гледа да използва всичко, а когато проявлението на тия добродетели се диктува от моралните чувства на човека или от духовните му сили, тогава те имат идеален израз. Бъди смел, но да знаеш защо си смел – смелостта ти да бъде на място! Бъди твърд, но да знаеш защо си твърд! Бъди изпълнителен, но да знаеш защо си изпълнителен! Твоята твърдост, твоята смелост и твоята изпълнителност трябва да почиват на известни убеждения в тебе. Тия три сили не са едни от най-висшите, от най-благородните чувства в човека – те имат своето място само на физическия свят. Който дойде на физическия свят, има нужда от тях; когато Висшите същества слизат на Земята, те се въоръжават с тия оръжия. Когато твърдостта не се ръководи от ума, т. е. когато разсъдъкът не взема участие, тя създава много неприятности на човека. В него се набират известни енергии, които трябва да се трансформират. Твърдостта е един акумулатор, в който се събира или електричество, или магнетизъм. Има твърди хора, които за нищо не отстъпват от своето; има твърди хора, които отстъпват от своето, само когато успееш да ги убедиш, че

не са прави. Най-после има твърди хора, които отстъпват само при морални аргументи.

Какво бихте отговорили, ако ви се зададе въпросът защо Природата е внесла твърдостта в човека? – Твърдостта, това е гръбнакът в човека, който не трябва да бъде механически и неподвижен, а съзнателен и подвижен. Да се прегъва, без да се пречупва, и то под влияние на високоморални чувства. Какво движение има твърдостта? – Нагоре по правата линия АВ. Всички твърди хора растат нагоре. Тогава можем да извадим заключението, че късите, ниските хора имат малко твърдост. Значи твърдостта помага на растенето. Ами смелостта какво направление има? – Смелият човек върви по направление към С, на широчина. Какво направление има разрушителността? – Кръгообразно, по всички посоки (по направление на дъгите ав). И действително, всички убийци гледат да хванат човека, да го удушат, като му омотават въжето около врата. Когато заобиколят някой неприятел, тук действа разрушителността – започват своята стратегия, замислят отде да го нападнат, как да го убият и т. н. Разрушителността е най-грубата сила, която действа в човека, тя е от най-ниско произхождение. Хора, у които е развито това чувство, всякога гледат да обесят някого, да го затворят, да го убият. Смелият човек казва някому: „Ти не трябва да бъдеш баба, удари го в носа, че да те помни." Смелият човек трябва да напада и да се оттегля. Твърдият човек трябва да бъде като канара – всичко, което се удари у него, да отскочи. Следователно, когато твърдостта действа в човека, кара го да отстоява правата си. Смелият човек казва: „Ти не трябва да се оставиш да те яздят, трябва да се проявиш."

Наблюдавайте какви движения прави ръката при проявление на тия сили. Когато действа разрушителността, например, ръката се свива на юмрук – забива нещо. Следете тия движения в малките деца

особено, които се проявяват естествено. Какво прави упоритото дете? – То застава право като войник, изопва всичките си мускули, не се мърда, стои неподвижно като кол. Всяко чувство изобщо се проявява в известен род движения, които са израз, отражение на вътрешността в човека. Трябва да знаете, че всички тия сили, всички способности в човека хвърлят оттенък върху неговия ум. Те са елементи на мисълта. Ако в някой човек твърдостта, смелостта и разрушителността имат преобладаващо влияние над другите сили, те ще внесат голяма жлъч, отрова в живота му. Ако този човек е смел, ще каже: „Аз ще му дам да ме разбере!“ Ако е твърд, ще каже: „Аз ще отстоя правата си!“ Човек трябва да възпитава естествено своите чувства, иначе може да се родят много неприятности в умствения и в моралния живот.

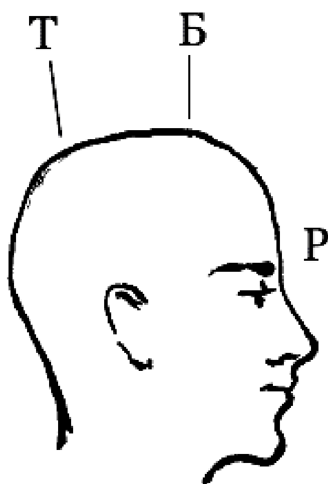

Фиг. 3

Френологически е доказано, че когато у някой човек твърдостта (Т) и благоговейното (Б) или религиозното чувство са силно развити, а разсъдъкът (Р) е слабо развит, имате един фанатик човек, когото с нищо не можете да убедите. Когато една идея влезе в главата му, каквото и да му говорите, нищо не е в състояние да го отклони от нея,

тъй си остава. Само смъртта може да реформира този човек. Когато отстоявате една идея, трябва да имате предвид какви са подбужденията, които ви подтикват към нея, какво благо може да ви донесе и т. н. Интересен факт за наблюдение е влиянието на всички тия сили върху ноктите на човека. Когато твърдостта се развива в някой човек, ноктите му стават широки. Наблюдавайте хора с широки нокти и ще видите, че те са много издръжливи. Хора, които са страхливи, предпазливи, имат малки и завити нокти. От друга страна, доброто, правилното кръвообращение се отразява върху ноктите. За да познаете дали вашето кръвообращение е правилно, разгледайте имате ли бял полукръг в началото на ноктите си. Колкото този полукръг е по-голям, толкова и кръвообращението е по-добро. Изчезва ли този полукръг по ноктите, кръвообращението е слабо, трябва да дишате дълбоко. Колкото повече се скъсяват ноктите, толкова повече разрушителността се проявява. Разрушителните натури имат широки и къси нокти. Скъсяването на ноктите показва, че умствените способности в човека се спират, а се развиват физическите сили като разрушителността. Хора с малки, къси и широки нокти са гневливи и избухливи. Значи всяко чувство упражнява известно влияние върху ноктите. Всичко, което става във вас, може да се хроникира върху ноктите ви, и то само в продължение на сто и осемдесет дни, защото в толкова дни нокътят се сменява. Той показва какво е било състоянието ви през това време. Ноктите ви трябва да бъдат гладки и хубаво закръглени. Щом се яви някаква грапавина по тях, ще знаете, че във вас има нещо дисхармонично. По ноктите си ще изучавате характера си. Те са най-хубавото огледало, в което, ако се поглеждате всеки ден, ще знаете какво ви липсва. Някой път нокътят ви се пука – ще следите, коя е причината за това. Ще проверите, че наистина известни промени в ноктите ви са резултат на развитието на известни умствени способности, на известни морални

сили във вас. Затова, като ученици на Окултната школа, състоянието на ноктите ви ще бъде за вас едно пособие, едно помагало при самовъзпитанието ви. Ако не сте готови, вие ще се уплашите от Живота. Ето защо човек не трябва да знае много работи. Например погледнеш нокътя си, видиш нещо по него, което показва някакъв недостатък в тебе, и ти се уплашиш. Защо? – Не знаеш как да го поправиш. Затова именно ви са нужни знания.

Според вас, как можете да се освободите от страха? Аз разделям страха на три категории: физически страх, страх на чувствата и на ума и морален страх. Когато човек е страхлив морално, все мисли, бои се дали ще влезе в Царството Божие, или не. Когато е умствено страхлив или когато страхът е в чувствата, той се бои, че няма да постигне това, което е нужно за неговото умствено и сърдечно развитие. Когато страхът е физически, човек бяга и от сянката си. Такъв човек може да се уподоби на заека, който взел един револвер и казал: „Аз ще покажа на всички, че съм смел!“ В това време нещо тропнало, той трепнал, хвърлил револвера настрана и се скрил някъде из шубраците. По натура заекът е страхлив, съзнанието му не работи в такива случаи. После се върнал, пак взел револвера в ръка и казал: „Аз ще покажа, че съм твърд, смел.“ Пак тропнало нещо и той отново захвърля револвера и избягва. Човек може да даде много обещания, че ще направи това-онова, но ако тия способности не са развити в него, той скоро забравя всичко и не изпълнява обещанието си. Сега например гледам – в някои от вас има същата слабост, каквато и в заека. Те влизат в Окултната школа, постоят малко и после казват: „Тази работа не е за нас, младите, друго ще изберем.“ Захвърлят револвера и бягат. Какво ще изберат? – Както всички хора. И после какво? – След четиридесет, петдесет, шестдесет, осемдесет години ще ви занесат на гробищата, дето ще видите, че всички философи, всички учени и прости, всички бедни и богати еднакво са разрешили

въпроса за Живота. Всички имат по един кръст и по една надгробна плоча, на която, ако заминалият е стар, пише: „Тук почива 80-годишен старец, умрял в напреднала възраст“; ако е млад, пише: „Тук почива един млад и зелен човек, невкусил още от благата на живота.“ Тъй пишат живите. За окултния ученик има неща, по-съществени от живота, по-съществени и от самата наука. Съвременната наука не е смисълът в Живота, тя е само едно средство, за да се дойде до една по-велика цел. Апостол Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти мъдруваме.“

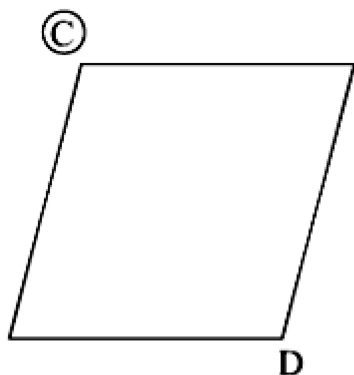

Фиг. 4

Допуснете, че малкият кръг C представлява един жив индивид. Най-напред неговото съзнание е в първа степен, още не е проявено, но замисля да се прояви. Щом започва да се проявява, този индивид прави известни движения и неговото съзнание минава във втора степен (C2). В колко направления ще се движи? – В две направления, при което ще образува плоскостта D. При това движение съзнанието C2 придобило ли е нещо? – Придобило е нещо, минава в трета степен, става C3, но още няма блага, благата ще дойдат впоследствие. С един пример ще направя мисълта си ясна: представете си, че тази плоскост D е една изорана нива, посята нива. В първата фаза, когато съзнанието C е решило да се прояви, тогава е замислило да купи тази

нива. Във втората фаза то я изорава и посява, като минава от С в С2 – придобива нещо. В третата фаза посятото на нивата започва да никне, да расте и съзнанието С2 минава в С3 – пак придобива нещо, но няма още плодове. В последващите фази на съзнанието С, а именно в С4, С5 и т. н. ще се видят благата. По същия начин вие може да разпознавате до каква степен на развитие са дошли известни ваши чувства и способности. Например вие може да определите доколко сте религиозен. Религиозното чувство, както и всички други чувства, не са еднакво развити във всички хора. Ако религиозното чувство в някой човек представлява например една линия, дълга десет сантиметра, в друг някой – девет сантиметра, а в трети – осем сантиметра, мислите ли, че религиозните схващания на тия хора са еднакви? – Няма да бъдат еднакви, разбира се.

Вие казвате, че умствените способности произлизат от моралните или от духовните чувства в човека. Значи, щом в човека се събуди какво и да е чувство, той започва да мисли. Това чувство е един подтик към Бога. Когато човек се отдели от Бога, тогава той започва да мисли за Него правилно. Защо човек не може да мисли за себе си? Кога ще може да мисли за себе си? – Когато човек излезе от своето тяло, той ще мисли по-добре за себе си, ще се опознае по-добре. Следователно, за да мислим за някого, ние трябва да се отдалечим от него на известна дистанция и да го разглеждаме от друго положение. Когато говорим за Бога, под Бог във философски смисъл на думата разбирам мислене. Да вярва човек в Бога, значи да мисли. Човек, който мисли, може да вярва в Бога. Човек, който не мисли, не вярва в Бога. Така идеята за Бога добива смисъл. Според сегашното философско схващане се счита, че мисълта за Бога изобщо спъва и самата мисъл в човека. И затова казват: „Не трябва да се мисли за Бога.“ Това е материалистично схващане. Някои схващат Бога като едно грамадно същество. Бог създава всичките форми, но

Той сам няма абсолютно никаква форма. Действително, ако си представяте Бога като едно грамадно същество, като едно грамадно слънце, вие няма да може да Го обхванете и тогава, разбира се, ще се помрачите и няма да можете да мислите. Ако имате такава идея за Бога, тя наистина ще спъне мисълта ви. Други някои казват: „Господ с мен ли ще се занимава?“ Кажеш ли така, преставаш да мислиш.

От тази мисъл ще направим следния извод: всички ония велики идеи в Живота, които имат грамадна форма, спират процеса на вашето развитие. Идеите, които имате, не трябва да включват в себе си грамадни форми – туй е в съгласие и със самата Природа. Вземете един жълъд например; каква част по тегло представлява от теглото на един стогодишен дъб? В този малък жълъд вие можете да носите целия дъб. Може да му се радвате, да го милвате, да го носите в джоба си – той съдържа всички възможности на дъба. Ами ще можете ли да носите в джоба си един грамаден дъб? – Не можете. Следователно, когато искате да разглеждате известни идеи в тяхната същина, разглеждайте ги, когато растат. А когато искате да разглеждате силата, която съдържат в себе си, разглеждайте ги като семена. Вие можете да си представите дъба като един малък жълъд, който постепенно израства и после отново се смалява. Това е последователна редица от картини. Вие можете умствено да прекарате този жълъд през всички процеси на развитие в дъб и после пак да се върне в жълъд. Значи в света няма по-голям от Бога, няма и по-малък от Бога. Бог се намира в двете крайности: по-голямо същество от Него няма и по-малко същество от Него няма. Тогава как ще разберете Бога? Идеята за малките неща у вас е свързана с нещо слабо. Действително, в практическия живот, в обикновения живот е така – малките неща са слаби. Не е тъй обаче в духовния живот. Имате една малка запалка например; понеже е малка, тя е слаба, това е вярно, но я турете тази малка запалка, тази микроскопическа

искрица под някое взривно вещество, от което сте взели цял тон, какво ще произведе тя, слаба ли е тази запалка сега? – Тук тя ще предаде своята енергия на взривното вещество и ще предизвика страшна експлозия, голям взрив. Малката искрица в този случай произвежда много нещо, а един голям камък, хвърлен всред това взривно вещество, нищо не причинява. Следователно малките, микроскопическите неща в света са силни. Тъй че смисълът на Живота не е във великите идеи, но в малките, само че трябва да видоизменим тяхната материя, да я направим по-пластична, по-годна за работа.

Често вие се спирате пред една велика мисъл и казвате: „Няма да се занимавам с тази мисъл." Няма да се занимавате, разбира се, тя е радий! Мислите ли, че ако имахте десет грама радий, бихте седели в тази стая? Мислите ли, че ако в София имаше петдесет грама радий, софиянци щяха тъй спокойно да стоят в София? Цяла София щеше да бъде във въздуха. Слънчевата светлина също така съдържа радиоактивна сила. В пространството има ред трансформатори, през които слънчевата светлина, като минава, претърпява известно видоизменение и после пада върху предметите като приятна, благотворна топлина и светлина. Ако слънчевата светлина се възприемаше тъй, както иде направо от Слънцето, тя би разтопила всичко, което срещнеше на пътя си. Не мислете, че Слънцето е много снизходително към вас. Ще ви предам накратко една индуска легенда, за да видите колко е снизходително Слънцето: индусите си представяли, че на Слънцето живеели много живи същества, всички били момичета, а самото Слънце – момче. Тия момичета били негови сестрички, а Слънцето само било единственият им брат. Понеже Слънцето било най-големият, па и единственият брат, обичало да бие сестрите си. Един ден майка му, за да избегне тези побои, поставила Слънцето да живее в центъра, а сестрите му да обикалят около него

по периферията. Така се създал неговият диск във форма на окръжност. Слънцето изпращало на своите сестри светлина, като трептяло от недоволство, че не може да ги бие както по-рано. Значи то ги биело със светлината си, а от тия трептения, които отправяло към тях, се ползва днес цялата Земя. И тъй, ще знаете, че малките, микроскопическите идеи в света са силни. Тях ще държите, за да бъдете и вие силни.

Сега ще ви задам следния въпрос: има ли нещо по-велико в Живота извън Бога, извън Любовта, извън Мъдростта и извън Истината? – Има. Тогава кое е най-великото нещо извън Любовта? – Животът. Той е резултат на Любовта. Кое е най-великото нещо извън Мъдростта? – Знанието. Кое е най-великото нещо извън Истината? – Свободата. Ще пазите това за себе си.

Любовта и Животът не са едно и също нещо. В Живота постоянно се извършват два процеса: единият е процес на разрушение, а другият – процес на съграждане. В Любовта не съществуват тия два процеса, тя е нещо чисто, възвишено. В нея няма диференциране, а в Живота има. В такъв случай, ако допуснем, че Любовта и Животът са едно и също нещо, не бихме могли да си обясним противоречията, които изпъкват. Любовта е извън Живота, а Животът е само едно частично, временно проявление на Любовта. Знанието пък е проявление само на Мъдростта. Мъдростта е нещо повече от Знанието. Тя е абсолютна – в нея няма никакви заблуждения, никакви теории. Свободата е проявление на Истината, но Истината е абсолютна – в нея няма ограничения, няма никакво робство. Свободата сама по себе си съдържа известни ограничения, защото всеки стремеж на човека да бъде свободен показва, че той е ограничен.

Тогава аз ви питам можете ли да живеете без Любов? – Можем. Да, без Любов ще имате Живот, но ще страдате. Можете ли да живеете

без Мъдрост? – Можем. Да, без Мъдростта ще имате знания, но глупости ще вършите. Можете ли да живеете без Истината? – Можем. Да, без Истината ще имате свобода, но в робство ще изпадате. Следователно, когато вие се индивидуализирате и кажете, че ще живеете за себе си, вие отричате Любовта, Мъдростта и Истината. Някой път човек може да си позволи един такъв жест, но като дойдат резултатите, не трябва да се сърди. Като страда, да си каже: „Аз съм причина, че страдам, понеже се отказах от Любовта.“ Като страда, да си каже: „Аз съм причина, че дойдоха грешките, глупостите, защото се отказах от Мъдростта.“ Като страда, да си каже: „Аз съм причина, че дойдоха ограниченията, понеже се отказах от Истината.“ Ти си свободен, но ако тази твоя свобода трябва да защитаваш с револвер и пушка, каква свобода е тя? Ходиш по улиците, но все се пипаш да не те е обрал някой, оглеждаш се да не те преследва някой. Това Свобода ли е?

И вие, като ученици на Окултната школа, ходите по улицата и все се попипвате: „Дали съм на правия път? Ами ако съм се заблудил? Ами какъв ще бъде животът ми?“ Това са все отрицания. Тия отрицания съществуват във всички философски системи. Те са едно преходно състояние в Живота. За младите има една опасност – тя е, че могат да изпаднат в голям песимизъм. Аз сравнявам младите хора с гъбите: те са леки като гъби и като ги турят във вода, попиват я, разширяват се, мислят, че всичко ще задържат, но щом излязат от водата, изпущат я. Като влезете във водата, мислите, че сте станали голямо нещо, но като излезете от нея, стиснат ви и вие оставате пак леки, каквито сте били по-рано. Това не е младост. Гъбата показва, че човек може да живее с малко, не трябва да има големи ламтежи. Малко да е, но чисто. Ако гъбата е много наквасена и с нея изчистят дъската, след това не може да се пише на дъската. Гъбата трябва да се наквасва малко, не трябва да бъде нито съвършено суха, нито

съвършено влажна. Младият човек трябва да е пластичен. Старият човек мяза на камък – вари го, печи го, все камък си остава. С младия човек можеш поне една дъска да изчистиш. Със стария човек можеш да съградиш една къща, но в нея хората умират.

Това, което ви говоря, се отнася все до завършили хора. Аз не разправям на деца. Всички вие сте свършили университет – големия университет сте свършили. Когато Христос говори на Никодим и му каза, че ако се не роди изново, не може да влезе в Царството Божие, Никодим Го запита: „Как е възможно стар човек да се роди отново?“ Христос му каза: „Ти си учител израилев, как да не знаеш тия елементарни неща?“

Питам ви сега: колко правят 5 x 5? (– 25) Аз оспорвам това и ви казвам, че 5 x 5 = 7. Аз мога да ви докажа това нещо математически, с ред формули, но нямам време. Този процес е верен в Природата, защото тя има като цел на нещата крайните резултати. В този случай 5 x 5 = 7. Защо? Числата 5 и 2 са живи същества, и двете са основи, а 7 е киселина. Следователно с числото 25 вие не можете да направите нищо, защото и двете числа – 2 и 5 – са основи, а две основи не дават нищо. В този случай, ако посеете двадесет и пет семенца, няма да получите нищо. Защо именно числото 5, умножено само на себе си, дава 25? Това се приема като аксиома, не може да се докаже, но очевидно е, че е така. Тези разсъждения водят към софистика. Числото 7 пък включва в себе си числата 2 и 5. Какви са качествата на това число?

Сега да вземем следните няколко числа:

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21

До първата линия написваме от 1 до 9, до втората линия написваме от 10 до 18 и т. н. Като съберем отделните цифри на числата след първата линия, получаваме пак горните числа от 1 до 9, а именно:

10 = 1 + 0 = 1; 13 = 1 + 3 = 4;

11 = 1 + 1 = 2; 14 = 1 + 4 = 5;

12 = 1 + 2 = 3; 15 = 1 + 5 = 6;

16 = 1 + 6 = 7; 19 = 1 + 9 = 10 = 1 + 0 = 1;

17 = 1 + 7 = 8; 20 = 2 + 0 = 2;

18 = 1 + 9 = 10; 21 = 2 + 1 = 3...

И тъй, числото 1 е творческа сила, киселина; числото 2 – основа, а числото 3 е резултат. Значи числото 3 в Природата показва завършен процес. Триъгълникът е завършен процес, резултат на някоя работа: числото 1 и 2 са се съединили, за да дадат някакъв завършен резултат. Числата 4, 5 и 6 са от втората категория: 4 е киселина, 5 – основа, 6 – резултат. Числата 7, 8 и 9 са от третата категория: 7 е киселина, 8 – основа, 9 – резултат. Тогава числата 3, 6 и 9 спадат към една категория; числата 2, 5 и 8 – към друга категория – основи; 1, 4 и 7 към трета категория – киселини. Както виждате, в числата има разнообразие. Те са сили, които са се трансформирали от едно състояние в друго. Единицата е първото проявление на тия сили; 4 е второто проявление, а 7 – третото проявление. Такова трансформиране става и в човешкото съзнание. Материята, през която

е минавало съзнанието, по-рано е била по-рядка, после – по-гъста, и колкото то е слизало по-надолу, ставала е все по-гъста и по-гъста, докато най-после се проявили формите, които днес съществуват.

Сега във вашия ум остана една неразрешена идея. Красивото в Живота седи в неразрешените идеи. Непосятата нива има бъдеща деятелност, а посятата е изтощена вече. С разрешените въпроси е свършено вече, а това, с което има да се занимаваме, то е бъдещата основа, то е полето, върху което трябва да се работи. Не се смущавайте, когато известни въпроси останат неразрешени – ще им дойде времето.

И тъй, 5 х 5 = 25 = 7. Разглеждайте това нещо от една страна, от друга страна и вижте може ли да бъде вярно и при какви отношения. При известни отношения 5 х 5 може да е равно на 7, но не при всички условия.

Какво значи в математиката да умножиш едно число само на себе си? Как мислите, може ли да се умножи семето само на себе си? За да се умножи семето, в този процес трябва да вземат участие човекът, почвата, слънцето, водата, въздухът – те са формули, които имат дял в работата. Следователно, като казваме 5 х 5 = 25, трябва да вземем предвид и другите елементи, които са взели участие в умножението. При какви условия 5 х 5 = 25? Питагоровата таблица показва, че 25 се получава при известни условия. Значи ще вземем предвид и разумността на човешкия Дух, който взема участие в това умножение. И тъй, 5 х 5 = 25 показва всички условия, които са действали в даден момент, за да се превърне 5 в 25.

Размишление

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Седма лекция от Учителя, държана на 25 ноември 1923 г., София

ПЪТЯТ НА УЧЕНИКА. ОСНОВНАТА ИДЕЯ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Тайна молитва

Прочете се резюме от темите: „Разлика между философските схващания на Платон и Аристотел“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Разлика между страх и съвест“.

За следния път – тема №9: „Ползата от богатството и сиромашията“.

Какъв трябва да бъде пътят на ученика? Всеки път се очертава, отбелязва се по нещо. Ако е физически път, той се очертава от местата, през които минава. Този път може да минава покрай полета, планини, реки или други места. Ако този път е морален или умствен, той се отличава с една ясна, положителна мисъл. Ясните мисли не са безплодни, а всяка безплодна мисъл, според мен, безпокои човека. Например под думата *размножаване* съвременните хора разбират едно нещо, а в Живата Природа тази дума има двояко значение. Ако ударите един съд в земята, той ще се размножи на малки парченца, но това не е размножаване в истинския смисъл на думата, това е раздробяване. Когато хората вървят по този процес, те се израждат. Например бащата е много умен; синът слиза с един градус по-долу от бащиния си уровен; неговият син пък слиза с още един градус по-долу от уровена на баща си и т. н. Срещат се такива поколения в живота, които постепенно се израждат – вървят в низходяща степен. Туй не е размножаване, това е раздробяване.

По същия закон на раздробяване, а не по закона на размножаването, вървят у вас някои мисли в развитието си. Много от вас, учениците на окултния клас, след като сте следвали в университета пет или десет години, вие чувствате като че ли нищо не знаете. Ако човек от скромност чувства, че неговото знание е нищо пред великото Знание в света, това разбирам, то е едно нещо. Но да изгубваш своята памет, да изгубваш своя разсъдък, да изгубваш смисъла на знанието пред великото Знание, това е процес на раздробяване, не е процес на съвършенство.

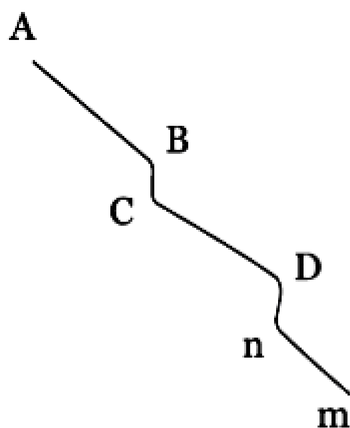

Фиг. 1

Допуснете, че имате точка *A*, която се движи. Аз употребявам думата *допуснете*, защото докато не допуснете нещо в ума си, то не може да се докаже. Тази точка *A* се движи в посока към точка *B*. След това тя прави едно малко отклонение наляво – към точка C, после върви направо към точка *D*, след което слиза надолу към точка *n* и пак върви направо към точка *m*. Всички тия движения на точка *A* представляват един изминат път. Линията *AB* представлява челото на човека, линията *BC* представлява едно малко вглъбяване, влизане навътре или едно малко отклонение между два свята. Значи *BC* е неутрална граница между един по-висш и един по-нисш свят.

Линията *CD* представлява линията на човешкия нос; линията *Dn* представлява слизане от човешкия нос надолу, за да се образува линията *nm* – човешката брада.

Природата изразява движението на тия линии в две противоположни посоки. Когато вие разсъждавате здраво и се развивате правилно, движението на първата линия не образува пътя *AB*, но обратния път – *BA*. Това показва, че щом човек се развива правилно, челото му расте нагоре – тази линия *BA* се повдига перпендикулярно нагоре. Когато пък се развиват вашите интелектуални способности или вашият интелект, тогава носът расте. Носът значи не расте нагоре, а надолу; следователно имате линията *CD*. Челото расте нагоре вдясно, а носът и брадата отиват надолу вляво. Тогава имате отношението *1:2*. Добре, ако вашият интелект и вашата воля се съединят и противодействат на Божествения принцип във вас, в какво положение ще се намерите? – Ще се раздвоите. И наистина, човек по някой път се раздвоява. Тогава какво трябва да правите? За да спаси човека, Природата е разрешила този въпрос. Как? Понеже низшето в човешкия свят – интелектът в човека – и низшето в животинския свят, което изразява брадата в човека, са се съединили против Божественото, Природата ги е разделила, като е направила устата – тя разделя носа от брадата. И затова, когато човек стане лош, първото нещо, което трябва да направите, за да го поправите, е да го нахраните. Може да проверите това нещо. Ако имате един неприятел, който ви мрази, гощавайте го, хранете го, той ще ви стане приятел. Значи устата в Природата представлява процес на раздвояване, процес на разделяне на тия две сили, които действат против Божествения принцип. И тъй, когато вашата воля и вашият интелект се съединят, трябва да ги разделите, т. е. да създадете на ума и на волята си такъв обект, който да привлича всичката им енергия.

Сега всичките нещастия в света се раждат от известни желания. Например някой път се заражда желанието да блеснете пред света. То е желание да израстете нависоко, да станете обемист, дебел, да пуснете големи корени и т. н. Туй е в реда на нещата, то е Божествено желание, но за реализирането му във физическия свят действат противоположни сили – нисши сили. Значи вие искате да станете едно голямо растение или едно голямо дърво, но идват големи бури. Какво ще стане с вас тогава? Ако нямате нужното смирение, ще ви изкоренят и вие ще бъдете или изкъртени, или счупени. Следователно малките тревички в закона на развитието си са в по-голяма безопасност, отколкото големите дървета. При това грамадните дървета в Природата изразходват излишна енергия, без тя да се оплодотвори. Ние знаем, че едно хилядагодишно дърво, за да израсте на десет-петнадесет-двадесет метра широчина в диаметър, е погълнало грамадна енергия в себе си. Питам: ако нямаше в света Разумни същества, които биха могли да използват тази грамадна енергия, складирана в тия дървета, какво биха правили те с нея? И този въпрос Природата е разрешила разумно. Всички тия големи дървета на миналото, които са расли без смирение, Природата ги е събрала и натрупала в дъното на Земята, като образувала от тях каменните въглища, които сегашният човек употребява за гориво. Тя е натрупала тия дървета в Земята, за да се трансформира отпосле тяхната енергия в топлина и светлина. С тази топлинна и светлинна енергия, която се получава от тия дървета, се подпомага развитието на човешкия ум и човешкото сърце.

Като имате предвид всичко това, вие може да си кажете: „Как, ние дължим ли тогава на тия дървета, от чиято енергия се ползваме днес?“ Едно дърво, това е собственост на едно Разумно същество. В такъв случай мислите ли, че ония същества, които са оставили своите кости, своите тела долу в почвата да се ползвате от тях, няма един ден

да търсят тази своя собственост? Голямото зло в света днес иде именно от каменните въглища. Чисто от окултно гледище, много от тия същества, които с хиляди години са били свързани със Земята, днес, при изгарянето на въглищата, било във фабриките, в параходите, в треновете и другаде, се освобождават и създават големи злини на света. Защо? Защото някои от тия същества, които са били свързани с дърветата, вървят в низходяща степен на развитие. Оттук ще извадя една аналогия, а именно: както растенията представляват един преходен етап към развитието на човека, тъй и човекът представлява един преходен етап към развитието на Ангелите. Енергията, която ние събираме в нашите тела от Земята, един ден ще бъде полезна за други, по-висши Същества. Тя ще бъде основа за културата на един по-висш свят от сегашния. Ще кажете: „Какво от това, ще дадем енергията си." Злото седи в това именно, че ако вървите в низходяща степен на своето развитие, вие ще бъдете заплетени в тази материя и няма да може да се освободите. Но ако вървите във възходяща степен на своето развитие, ако вървите към Божественото, вие лесно ще се освободите от тази материя, в която сте заплетени. Като оставите телата си на Земята, вие ще бъдете свободни от тях и като влезете в Ангелския свят, ще се ползвате от благата, които сте оставили на Земята.

Та, като ученици на Окултната школа, вие трябва да имате по-дълбоки разбирания за Живота. Аз ви обръщам внимание на това, за да не се роди във вас страх, да се пазите от сянката си. Не, веднъж дошли на Земята, вие сте свързани с нейните закони и трябва да се развивате по Божествен начин, а не по човешки. Ще вървите и надолу, ще вървите и нагоре. Човек е дърво, съставено от други две дървета. Тия две дървета съставляват двете главни системи в човека: мозъчната и симпатичната[1] нервна система. Клоните на мозъчната система се разпространяват надолу – чак до крайниците на тялото, а

корените му са горе в мозъка. В това отношение човек представлява дърво, насадено в една саксия. Другото дърво представлява стомашния мозък или т. нар. симпатична нервна система, която се състои от ред възли, ганглии, разположени най-много в областта на стомаха. Корените на симпатичната нервна система са насадени в ганглиите, т. е. в стомашния мозък, а клоните ¢ отиват нагоре. Значи клоните на тия две дървета се преплитат. По какво се отличават тия две системи? – По своите резултати. Мозъчната система е носителка на електричество, затова ако тя се развие повече от другата, човек почва да съхне. Щом човек почне да съхне, това показва, че преодоляващо влияние в организма му има мозъчната система. Електричеството отнема всичката влага от организма и затова такъв човек е сух, без влага, безводен е той. Симпатичната нервна система се отличава с обратни резултати на мозъчната – тя е носителка на магнетизма в човека. Когато тя е развита в някой човек, той надебелява, явява се натрупване на излишна материя, която се обръща после в тлъстини.

Следователно тия две системи могат да се коригират една друга. Когато човек затлъстее много, какво трябва да прави? – Да упражнява ума си. Всички хора, които не мислят, затлъстяват. Такъв човек става един чувствен обект – той само чувства, но не мисли. Надебелееш ли, мисълта ти не е сериозна, не е дълбока. Силната мисъл е едно сигурно средство против затлъстяването. Силна и благородна мисъл е тази, която дава подтик на човека. Благородната мисъл никога не внася отчаяние, никога не внася отрицателни, песимистични мисли в човека. Човек с развита мозъчна система е горделив, само това му е грехът; иначе той е твърд, самонадеян, решителен и някой път може да жертва живота си за нищожни работи. Човек, у когото е развита симпатичната нервна система, има повече грехове: той може да се

научи да краде, да лъже, да лицемери – той е човек без характер, на всичко е способен.

Сега наблюдавайте как става растенето у вас, как се развиват отделните ви удове. Някой път например носът ви не расте на дължина, но се разширява. Ако расте на дължина, означава, че му се предава известен умствен колорит, но ако се разширява, без да расте на дължина, предава му се повече чувствен характер. Следователно широчината на носа винаги трябва да съответства на дължината му. Правили ли сте измервания в университета, за да видите, ако един нос е дълъг шест сантиметра, каква широчина му отговаря. *(– Тридесет и пет милиметра широчина.)* Да, тридесет и пет милиметра е нормата. За един 20-годишен човек три сантиметра или тридесет милиметра широчина на носа е малко. Това означава слаба дихателна система, т. е. такъв човек може да има силен интелект, но мисълта му не е дълбока, защото дълбоката мисъл винаги подразбира дълбоко дишане. Това дишане не трябва да става бързо, но медлено. Аз не препоръчвам бързото дишане, но медленото, плавното дишане. И когато си лягате, и когато ставате, ще си внушавате, че дишате медлено.

Носът и челото в човека представляват два отделни свята. Носът е светът на физическия човек. Той е от мъжки пол, но раздвоен. Всички негови пориви са все към земята. Челото е светът на висшия, на горния човек. В него няма раздвояване – той нито е мъж, нито е жена, той е човек. Във вас сега може да се появи мисълта: „Веднъж родени така, как можем да си помогнем?“ Вие се лъжете, не сте родени така. Вие предполагате само, че сте родени, никой от вас още не е роден. Вие сте само въплътени в материята, но въплътяването не е раждане. Раждането е един Божествен, един естествен процес на душата. Въплътяването е един неестествен процес. Ако някой каже, че е роден така, то значи, че той може правилно да се развива; щом е

въплътен в материята, той трябва да употреби своя висш, Божествен ум, за да се разплете. Как ще се разплете?

По какво се отличава въплътяването? Въплътеният в материята човек е крайно капризен, каквото види по улицата за ядене, все му се яде; през дето мине, все ще си купи нещо и ще дъвче; ще напълни джобовете си с орехи, лешници, ябълки и други подобни. Ако го питаш защо дъвче постоянно, ще ти отговори: „Да минава времето по-лесно.“ Той чете всякакви книги безразборно – романи, история, философия, математика, естествените науки и други – всичко в него е каша. Ако го запиташ какво специално го интересува, било в някой от романите, които чете, или в някои от научните книги, ще каже: „Чета, колкото да се прекара времето.“ – „Какво те интересува във философията на еди-кого си?“ – „Да видя неговите възгледи.“ Такъв човек обаче няма нещо определено, към което да се стреми. Не, не трябва да бъде така. Чета ли някакъв роман, трябва да зная каква е основната идея в него. Проучвам ли някаква философия, трябва да зная каква е основната идея в тази философия. Следователно човек, който се е родил, трябва да има една основна идея.

Аз желая всеки от вас да има една основна идея. За следния път развийте тема №10: „Основната мисъл на личния ви живот“. Вие ще кажете: „Това е една свещена идея, тя важи лично за нас.“ Аз бих желал да имате една свещена идея, бих се радвал на това. Не казвам, че вие нямате свещени идеи, но може би вие още не сте намерили в себе си тази свещена идея, а желая да я намерите. Тъй, както ви гледам, знаете ли на какво ви уподобявам? – Вашето положение мога да сравня с това на България. Например българите сега имат много дългове и всички финансисти се чудят как да оправят положението на България. В България има скрити много богатства – въглища, скъпоценни камъни, злато и други, но не могат да ги намерят и затова българите си казват: „Хайде да направим един заем, да

подобрим положението си!“ За заем всички мислят, но никой не мисли да намери в себе си тази основна идея и да я използва. Тя е богатство, енергия, скрита вътре в човека. Американците се отличават от българите по това, че те имат основна идея. Те казват: „Ние ще обработим и основно ще използваме богатствата, които се намират в нашата държава.“ Ако отидете в Америка, никъде няма да срещнете бедна студентка или беден студент, на които богатите американци да дават пари подарък. Ако някой богат американец иска да помогне на един беден студент, ще му каже: „Господине, аз имам предвидена известна работа за тебе. Ако се заемеш да я свършиш, ще ти платя добре.“ Докато я свършиш, ти си задължен по отношение на тази работа; свършиш ли я, ти си съвършено свободен. Отлична черта е тази у американците! Там слугините работят осем часа дневно. След този осемчасов труд тя прекратява работата си, облича се хубаво, взема чадъра си и излиза; господарката дума не ¢ казва. Вечерта се прибере в своята стая, легне си – свободна е, никой не я безпокои. На другия ден пак започва работата си. Извън работното време тя е свободна да си действа, както иска. В България няма такова нещо. Това, което става между българите, говори за безидеен живот. В тях няма никаква основна идея. Сега вие сте българи, родени сте в България. Питам ви: имат ли те някаква литература или някакви исторически паметници, от които да се види каква е тяхната основна идея? Те и досега са безидейни хора. Не че нямат идеи, много идеи са имали и имат, но основна идея в техния бит не са имали и нямат.

Като ви казвам това, аз искам да ви предпазя от атавизъм. Атавистично, гледам, и във вас се заражда същата характерна черта – да разпръсквате енергията си във всички посоки. Ще се пазите от това! Преди всичко трябва да знаете, че сте мислещи същества и затова трябва да имате една основна идея в света. Ще пребродите цялата Земя и, отдето и да е, ще намерите тази основна идея. Като

намерите тази идея, ще я турите на най-свещеното място в себе си, а всички други ваши идеи ще поставите в съответно съотношение към нея. И като работите по този начин, знанието, което придобивате, ще има полза за вас. И тогава, като растете и се развивате, няма да остарявате, но във вас ще става едно вътрешно разширение.

И тъй, това, което ви казвам, е необходимо за един окултен клас. Ако вие не вземете предвид тия мои думи, аз зная какви ще бъдат резултатите на една окултна школа, която няма основна идея. Всички такива школи се разпадат. Не само това, но и вашият живот ще се разпадне. И в бъдеще, каквато и работа да вършите, ако нямате една основна идея в себе си, животът ви ще се разпадне и вие нищо няма да спечелите. Нашето желание е всички вие да имате успех в живота си.

За да намерите тази своя основна идея, тъй ще разпределите времето си, че ще оставите известни часове през деня, известни часове през нощта, като се пробудите, да отправите една силна струя нагоре: ще мислите за Бога, за Слънцето, за светиите, за всички велики хора на миналото, за всички хора на идеите, които и сега живеят. Ще размишлявате през което и да е време от деня по една-две-пет-десет минути, за да се свързвате с тях. Това ще бъде един процес на растене във вас. Тъй ще укрепне и духът ви.

Вие трябва да мислите, че всичко може да направите. Можете да направите всичко, но кога? Когато сте във връзка с всички добри хора, които вкупом съставляват едно Божествено тяло и всички си помагат. Значи всичко може да направите заедно с добрите хора по света, а сам нищо не можете да направите. Ако искате да бъдете силен, ще си кажете: „Аз, добрият човек, и всички добри хора в света с мен, плюс Бога с мен, който е над нас, всичко мога да направя." Тъй седи законът. Ако някой каже: „Аз мога да направя всичко", това е една трета от Истината; ако кажете: „Аз и всички добри хора можем да

направим всичко“, това е две трети от Истината, и ако най-после кажете: „Аз, включая всички добри хора и Бог, можем да направим всичко“, това е три трети от Истината. Това е главната идея. Като казвам „всички добри хора“, подразбирам изобщо всички добри хора, които живеят по цялото земно кълбо, било като живи или заминали за другия свят – всички съставляват едно цяло с Бога. Когато работим с тази основна идея, те са готови да ни помагат всякога и във всичко – и в науката, и в изкуствата, и в живота. Ако имате едно изкуство в себе си – художник сте например, и имате тази основна идея, те ще ви помагат и вие ще бъдете отличен художник. Ако сте музикант или писател, или философ и имате тази основна идея в себе си, те ще ви помагат, ще вдъхнат във вас нова култура, нови идеи и вие ще се проявите като отличен музикант, писател или философ. Може да сте търговец или какъв и да е в света, имате ли тази основна идея в себе си, всички ще ви помагат и този малък кръг на дейност, в който се проявявате, ще бъде за вас благословение.

И тъй, първото нещо, което искам от вас, е да се самоопределите в себе си. Аз казвам: пътят на ученика е едно строго самоопределение. Определите ли се веднъж в себе си, няма да се изказвате навън, но ще бъдете твърд като диамант; всички външни условия ще се смекчат постепенно и вие ще си пробиете път и сега, и в бъдеще. Нашето желание не е да се определите само за пет-десет-петнадесет години и след това да се разкапе у вас всеки стремеж, но сегашното ви самоопределение да бъде в бъдеще един велик етап от вашите минали стремежи.

При сегашния развой на човечеството вие ще срещнете в пътя си една малка мъчнотия. Аз я наричам „малка мъчнотия“, понеже е кармическа. Затова, за да можете да пренесете тази мъчнотия, всеки от вас трябва да бъде силен, да има един морален гръбнак, за да не попадне в слабост и да не се подхлъзне, да не се върне назад. Знаете

ли в какво седи подхлъзването на ученика? – в непослушанието. Не подразбирам послушание на онова, което аз казвам, но послушание на онова великото, Божественото, което говори в нас – когато ние не се подчиняваме на ония велики, основни закони, върху които почива Животът на нашето съзнание. Всеки от вас се приготовлява да стане гражданин на Царството Божие, за което трябва да има правилни отношения към Бога, към своята душа и към ближния си. Вие не можете да установите тия правилни отношения, докато нямате една основна идея в себе си. Ако нямате такава основна идея, вие ще мязате на ония картоиграчи, които всяка вечер се събират да играят на скамбил, на домино и все се побеждават. „Аз – казва – го победих." Все се побеждават и победени остават – губят си времето.

Аз ви навеждам на тази велика мисъл, понеже и вие скоро ще играете на карти – на домино, на скамбил и други. Редактирането на един вестник или на едно списание например аз наричам игра на домино. Защо? Да редактираш един вестник, значи да започнеш да мислиш какво да готвиш на тия хора. Ще почнеш да се нагаждаш към тях, ще мислиш какво да им наготвиш днес, утре, другиден и т. н., дано задоволиш вкуса им. Като ви казвам това, не трябва да ми се сърдите, аз не обичам илюзиите. Вие трябва да знаете нещата тъй, както са в действителност. Някъде ледът е тънък, а мястото – дълбоко, и аз ти казвам: „Не ходи по този лед! Той е тънък, ще се счупи и ти ще потънеш във водата." Някой казва: „Аз ще напиша една статия, но нека да видя какви са нашите хора, какви са техните изисквания и т. н." И започва той да приготовлява нещо по вкуса им. Дойде обаче някой от провинцията, който е чел тази статия, и казва: „Не ми се харесва тази статия." И започвате вие да се нагаждате по вкуса на вашите читатели, по вкуса на съвременните изисквания на обществото, но на какво ще замяза списанието ви? Друг път вие казвате: „Ние още първия път ще напишем нещо силно, ще

прокараме Истината.“ Добре, направете опит и вижте колко абонати ще имате и в единия, и в другия случай. Американците, които са толкова практични, и досега търсят начин как да издават едно независимо списание. И всеки ден те се приготовляват за такова списание, но разгледайте американските списания – всичко ще намерите в тях, но не и дълбока мисъл. Ако се прокара в техните списания или вестници някоя трезва мисъл, тя ще бъде дадена или от някой индиец, или от някой изпаднал славянин, който търси начин за прехранване, но самите американци не могат да дадат нещо дълбоко. Те се занимават с повърхностна мисъл и считат, че не може да се роди втори Марк Твен, мислят го за гениален. Да, гениален е да осмее всичко, и то тъй майсторски, че ти, като го четеш, сам се смееш на себе си. Да осмиваш нещата и да мислиш, че по този обратен път ще можеш да морализираш хората, това не е възпитание, това не е Божествен метод на въздействие.

Засега в света съществуват два метода, два пътя, чрез които се въздейства на хората – единият е чрез осмиване, другият – чрез нагаждане към техните вкусове, но и двата са временни. Истинският метод се отличава от тях. Действително, ще пишете това, което хората са годни да разбират, но у всички ви трябва да има една основна идея. Да кажем, че ще пишете за реформите в обществото; вие постарали ли сте се в себе си да направите една реформа, знаете ли какво нещо е реформа? Ще кажете: „Ние, младите, ще съберем пари помежду си и списанието ще почне да излиза.“ Мислите ли, че парите ще оправят работата? Списание с пари не се издава – туй трябва да го знаете! В списанието трябва да се вложи живот, трябва да се вложи една Божествена идея. Да издаваш списание, това е сериозна работа! Не е въпросът в множеството на абонатите. Ако вие, младите, искате да издавате едно списание, то трябва да бъде строго идейно и между вас трябва да има единство и обединение в идеята. Почнете ли да се

разделяте, да политиканствате, мен там ме няма. Аз обичам идейните работи и за тях съм готов да помагам, но дойде ли въпрос до личните работи, от тях не се интересувам.

Аз желая всички вие да бъдете идейни. Само онези от вас, които са проникнати от една Божествена идея, ще останат като работници на това дело. Аз не ви правя упрек, но ви предупреждавам. Сега носът и волята ви са се съединили, правят заговор против Божественото във вас. Следователно, ако се заемете да издавате едно списание и един ден се скарате, питам ви каква полза ще имате от това списание? Казвате: „Ще придобия една опитност.“ Ако веднъж се напия и след това ме набият, трябва ли втори път пак да се напивам? Достатъчно е веднъж да ме набият, защо трябва и втори път да се напивам, защо трябва и втори път да ме бият? Ако въпросът е да придобия такава опитност, ще отида в една кръчма, там все ще се намерят пияни, ще видя как бият някого и ще си кажа: „Лошо е пиянството, придобих тази опитност.“ Аз ви казвам тия неща, защото не искам да се обезсърчавате, предпазвам ви от обезсърчението.

И тъй, във всяка ваша постъпка трябва да вложите нещо идейно, за да я осмислите. В света има две основни идеи, два метода, по които могат да растат и да се развиват нещата: единият метод е чисто човешки, другият – Божествен. Вие започвате една работа, която е и човешка, и Божествена. Тогава двадесет и пет на сто от успеха ¢ е от вас, петдесет на сто – от Бога, и двадесет и пет на сто – от Живата Природа или, както аз я наричам, „окръжаващите ви хора“. Следователно тези три фактора трябва да действат всякога в съгласие помежду си, за да може каква и да е идея да успее. Затова вие трябва да устремите всички ваши сили към една цел – да развивате Божественото в себе си и да му дадете предимство над човешкото. Аз бих желал, като се срещнем, всеки да види в другия една основна Божествена идея, различна от неговата. Красиво е, когато хората,

които вървят в един и същ път, се различават в своите прояви! Един изучава например външната страна на някоя наука, на някой въпрос, друг – вътрешната, но няма разногласие между тях. Един изучава живата философия, друг – математиката, трети – музиката, четвърти – изкуствата, пети – болезнените състояния на човешкия организъм и т. н., но виждаш: всички тия хора са в съгласие и хармония помежду си, всички са положителни хора, всички са хора с една основна Божествена идея. Всички трябва да се стремите към положителното. Малко да е, но чисто!

При това бих желал да развиете друго едно качество в себе си, което липсва в българите, а всички вие сте българи. Един от големите недъзи на българите е, че те нямат почитание един към друг. Туй липсва и у вас. От изследванията, които съм направил, съм заключил, че религиозното чувство у българина е слабо развито. Благородното чувство в човека е резултат само на религиозното чувство. Понеже в българина има този недостатък на непочитание на другите, той може атавистично да се прояви и във вас. Един българин, като отиде в кръчмата и се напие, може да изнесе и най-интимните работи, които са му казани като на приятел. Някои казват: „Какво от това, че изказал тия работи?“ Аз забелязвам, че същото това нещо става и между вас. Има някои работи, които не трябва да се изнасят. Аз няма да ви кажа защо, но казвам, че това е в ущърб на самите вас. Ако вие изнесете някои от интимните работи на някой ваш приятел, вие сами ще се спънете в живота си. Ако великият закон в света беше такъв, да изнасяме всичко, защо Природата не е изнесла всичко, защо го държи закрито?

По същия закон има много свещени работи, които ние трябва да пазим. Докато ги пазим, има благородство в нас; изнесем ли ги, ние сами се унижаваме, ние сами се компрометираме. Човек, който изнася свещените неща, аз казвам, че този човек проституира. Има

известни свещени работи, до които, като дойде да говорите, кажете: „Приятелю, по този въпрос няма да говорим, дотук ще спрем.“ Например аз говоря за човека, говоря за неговите погрешки по отношение на неговия ум, неговото сърце и неговата воля, но дойде ли до човешката душа, аз казвам: „За душата не говоря.“ В мене има едно качество: когато говоря за човешката душа, аз говоря само за доброто в нея. Туй, което зная, то е, че Божествената душа няма абсолютно нищо лошо. И когато човек живее душевен живот, т. е. когато душата му взема участие във всички негови мисли, чувства и действия, такъв човек аз наричам *новороден човек*. В Божественото у човека няма абсолютно нищо лошо, но когато се отнася до човека, въплътен в материята, то е друг въпрос. И когато някой път аз правя бележки, те се отнасят до вашето въплътяване в материята – такива са вашите отношения; но когато се говори за вашата душа, въпросът седи другояче. Затова вие трябва да имате две мнения за себе си: човек едновременно е нещо човешко и нещо Божествено. Това е правото положение на нещата, затова ще гледате всички да развивате Божественото в себе си. Във всинца ви Божественото не е укрепнало. У някои то е много слабо, като малко детенце. И ако вие не се заемете с вашия разум да пазите Божественото от животинското, от низшето в себе си, то ще се осакати и при сегашното си развитие вие ще се спънете, ще се върнете назад най-малко хиляда години от живота си.

Аз ви говоря като на окултни ученици. Ако не бяхте такива, опасността за вас щеше да бъде по-малка. Понеже детето, като знае де седят сладките неща, като знае, че има скрити някои работи, отива да ги бърка; като не знае, не бърка и по-малко опасности има за него. Вие сте научили много работи, за които ще ви държат отговорни. Знанието всякога прави човека отговорен. Щом ви се разкрие една каква и да е малка тайна, тази тайна веднага увеличава вашата отговорност и вие сте свързани, вплетени с нея. Ще кажете: „Защо е

това свързване?“ Забележете едно нещо: целокупният човек расте нагоре – то е хубавото. Носът и брадата растат надолу. Като разгледате хиромантически линиите на ръката си, какво забелязвате – как расте линията на сърцето? – Наляво. Накъде отива линията на ума? – Надясно. Накъде отива линията на живота? – Надолу. Значи имаме пак същия закон: линията на живота отива наляво, линията на сърцето – наляво, а линията на ума – надясно. Тогава накъде отива линията на съдбата? – Надясно, нагоре. Оттук носът и брадата растат надолу, сърцето и животът – наляво, а движението на Божествения ум върви надясно. Отношението или пропорцията между тия величини е *1:2*, затова не трябва само да мечтаете върху Божественото, но и да се спирате върху него, да работите за развиването му.

Вие ще ме питате в какво седи Божественото. Ето в какво се проявява Божественото: когато имате един приятел, старайте се да откриете една добра черта в него. Мнозина от вас се оплакват, че няма кой да ги обича. Аз ще ви препоръчам едно правило какво трябва да правите, за да ви обичат. Всички може да използвате това правило, то е следното: имаш един приятел, който искаш да те обича; намери в него една от най-добрите му черти, дръж я постоянно в ума си и той ще те обикне. Щом го критикуваш в душата си, той не може да те обича – между него и тебе винаги ще има една междина. И тъй, за да ви обича някой, законът е следният: ще намерите едно хубаво качество в този човек и ще го държите в ума си. Ако постъпвате така, няма да се намери човек в света, който да не ви обича. Този човек, като те срещне, ще каже: „Има един човек в света, който държи в ума си една хубава идея заради мен.“ Вън от това правило, вън от този закон не могат да съществуват правилни отношения между хората. Казвате: „Трябва да познаваме човешкия характер!“ Приложете това правило и ще познаете човека. Приложете това правило за два месеца помежду си или един за друг само. Срещнете някого, когото не

обичате, постарайте се да намерите една добра черта в неговия характер и да го обикнете. Направете този опит за два месеца! Отделяйте всеки ден – сутрин пет минути, на обяд пет минути и вечер пет минути – за размишление върху добрите черти на вашите приятели. Ще постъпвате при този опит по следния начин: като станете сутрин, най-първо ще се спрете върху себе си, за да видите имате ли една хубава черта, едно отличително качество, по което да се различавате от другите, и ще задържите туй качество в ума си. За това качество ще се обикнете и ще го отправите и към другите. Като направите този опит с вас, вие се свързвате с Невидимия свят. На обяд ще правите този опит с вашия приятел пак пет минути; вечер ще правите опита с вашия ближен.

Като правите опитите си, ще гледате може ли въз основа на туй хубаво качество във всеки едного да се съгради нещо ценно. Може. От опита ви през тия два месеца ще видим каква обща идея може да се извади. През тия два месеца и аз ще отделям по петнадесет минути на ден, за да намеря по едно добро качество във вас. Не ми е оставало досега такова свободно време, но сега ще отделя малко от времето си, ще го посветя само за това да намеря доброто във вас. И след два месеца (до 9 февруари 1924 г.) ще формулираме това ново правило. Ще направим този опит, за да видим може ли това правило да работи между българите. Ако работи, добре; ако не работи, ще направим втори, трети опит, докато най-после това правило проработи.

Вие сте млади, силни и желанието ми е да не хабите напразно силите, които имате сега. Аз искам всички ваши сили – и на ума, и на сърцето, и на волята – да се използват за добро. Аз искам вашият бъдещ живот да бъде съграден не на гранит, а на една диамантна воля, която да не се разклаща от никакъв вятър, от никакви бури и да имате една основна идея в себе си, да вървите в Божествения път без никакво спиране. Туй е, което трябва да стане с всеки едного от вас.

Аз ви говоря приятелски, защото искам да се развивате, да напреднете в живота си. По-възрастните ваши братя и сестри очакват да излезе нещо от вас. Те очакват от вас нещо, което в тях няма. Имат право да очакват. Но вие трябва да знаете, че за постигане на възвишеното, на Божественото, на благородното в човека се изискват усилия. Вие трябва да правите тия усилия. Ето, наскоро дохожда тук Марто, отличен виолонист. Той проявява такава техника, такова знание, но всичко това е постигнато с усилие, с труд и постоянство. Днес един наш приятел художник изложи картините си, в които личи знание, разбиране на красхите. Но през какви мъчнотии, през какви борби е минал той! И всички видни писатели, всички реформатори в каквото и да е направление на живота са минали все през борби. В това отношение всички вие може да се ползвате от техните опитности.

Аз искам животът ви да бъде красив, най-първо да сте доволни от себе си. Има едно вътрешно, морално, Божествено доволство в човека, и аз желая всички да имате не външни похвали, а това дълбоко, вътрешно доволство в себе си. Когато човек има това доволство, той е силен и мощен, не отпада духом. Това доволство аз наричам вътрешна връзка, която съществува между всички Възвишени същества. Сега тази връзка не е скъсана, разслабена е, но аз желая тя да се уякчи. Например някоя кост във вашето тяло се изкълчи, излезе навън и после се намести. Веднъж излязла тази кост навън, тя е придобила вече навика често да излиза. И наистина, виждате, при най-малката мъчнотия в живота тя излиза навън. Някой път и във вас има такива навици, които се проявяват атавистично. Не е лесно да се намести една изкълчена кост в човека! Много ще вика човек, много ще плаче. Същото нещо е и по отношение на вашите мисли и чувства. Докато се наместят те, много ще плаче човек. Кога ще ги наместваме, няма да ви казваме, но ще усетите такива болки,

които едва ще издържите. Дойдете ли до най-силната болка, всичко ще се намести. Всяка болка в света има свой максимум на проявление. Дойдете ли до крайния предел на болестта, тя или ще премине, или ще изгубите съзнание. По-добре е болката да се прекрати, отколкото да изгубите съзнанието си.

Въпросът не е да се премахнат мъчнотиите, а да се разрешат. Няма отлагане вече. Всички окултни школи, всички окултни ученици съзнават, че всички мъчнотии са дошли до крайния си предел и трябва да се ликвидира с тях. До 1925 г. вие трябва да ликвидирате със сметките си – нищо повече. Имате на разположение още две години. Не ликвидирате ли със старото... аз ще замълча. Не че е страшно, но казвам, че когато човек се спира в своя път, дохожда до онази точка на замръзване, дето всяка умствена, всяка духовна деятелност престава. И тогава човек започва да живее един посредствен живот, а човекът не е в посредствения живот. В тия две години вие ще се стегнете, усилено ще работите, няма какво да се плашите. Геройство се иска от вас! На вас, младите, казвам: по-добри времена от тия за вашия растеж не са наставали, затова ще гледате да ги използвате – ще развивате Божественото.

И тъй, ще се насърчавате! Ще отправяте едни към други добри мисли, добри чувства и желания. Ще дойдат и обратните процеси на ума, на волята – ще се разгневите, ще се съмнявате; всичко това обаче са външни промени, не са някакви дълбоки, вътрешни бели. Това не засяга вашия живот. Ще гледате същността на нещата. Ще бъдете като онзи плувец, който пори водата с греблата си и върви напред. Вие може да срещнете по-малки или по-големи вълни, но като гребете непрекъснато с греблата си, ще достигнете брега. Ако оставите греблата си и кажете: „Какво ще стане с нас, дали ще излезем благополучно на брега и т. н.“, вълните могат да извият лодката ви и да ви потопят във водата. Не, вие ще държите само греблата си! Вие

трябва да излезете на другия бряг! Другият бряг, това е Новата култура.

И аз ви казвам: вашите гребла, вашите лопати са здрави, трябва ви само работа, и то постоянна работа.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Осма лекция от Учителя, държана на 1 декември 1923 г., София

ЕЗИКЪТ НА ПРИРОДАТА

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Прочете се резюме от работите върху темата: „Разлика между страх и съвест“.

Ще пишете върху темите №11: „Разлика между нравствения и духовния човек“ и №12: „Отличителните черти на мита и баснята“.

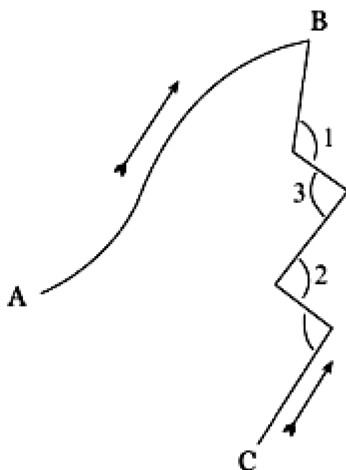

Фиг. 1

Тия две линии *AB* и *BC*, които виждате на рисунката, представляват два пътя в Природата, които се различават един от друг. Кой път ви се вижда по-лесен? *(– AB)* Ами *BC*? *(– Той е по-страшен път.)* Кривата линия *AB* и счупената линия *CB* са два пътя, изминати в Живота. Пътят *CB* е скалисто място; всички тия счупени линии образуват скали. Кои са били причините да се създаде кривата линия *AB* и кои – да се създаде счупената линия *CB*? Какви пътища

изобщо обича сърцето? – Гладките пътища. Когато сърцето говори, иска всичко да бъде гладко, да няма никакви препятствия, всичко да върви по мед и масло. Ако сме в общество, искаме навсякъде да ни посрещат и изпращат с лаврови венци, с букети в ръце, с поздравления, с речи, с гощавки – този е пътят от *A* до *B*. Значи пътят *AB* е път на сърцето. Пътят *CB* е обратният път – пътят на ума, скалистият път. Защо този път е труден? Защото се намесват и личните интереси. Там, дето има скалисти места, и хората по характер са подобни на скалите. Например хора, които живеят при северните склонове на някои планински места, мязат на тая местност. И хора, които живеят при южните склонове на някои планински места, също мязат на тия места. Изобщо много от чертите на планинските места се отразяват и върху характера на хората.

Сега, като разглеждате счупената линия *AB*, как си обяснявате пречупванията, които тя е претърпяла, та са се образували ъглите *1, 2, 3, 4*? Известно ви е, че когато светлината преминава през среди от различна гъстота, претърпява пречупване. Например, ако искаш да облагородиш някой човек, ти не трябва да му говориш с меки думи, не трябва да се проявяваш по отношение към него мекушав. Ако ти си мекушав, това ще произведе в него резултати на червения цвят. Някои казват, че трябва да бъдем към хората меки, в смисъл мекушави, отстъпчиви. Направете този опит с едно дете и наблюдавайте резултата: започнете да галите това дете и ще видите, че цветът на лицето му почва да става розов, червен. В него се набира електричество – една енергия на червения цвят – и материята става неустойчива. Тази материя е още в своето първоначално развитие. При най-малкото побутване на тази материя може да стане експлозия. Такова избухване става и в животните, а някога даже и в растенията. Ще кажете: „Защо това нещо не се забелязва в растенията?“ Защото червеният цвят понякога е пасивен, а някога – активен. Вие трябва да

посещавате планинските местности, за да видите на опит как стават даже и най-малките отклонения на светлината, когато пада при известни условия. Само така ще схванете, че и най-малките колебания на светлината, и най-малките светлинни енергии са вълни с различни дължини. Щом тия вълни срещнат известно съпротивление, веднага се пречупват. С този закон именно – пречупването на светлината – се обяснява образуването на скалистия път, който умът извървява в Живота.

Съвременните физици още не са изучили при какъв ъгъл на пречупване на светлината, при какви стълкновения на светлината се образува червеният цвят; те не са изучили още при какви ъгли, при какви стълкновения на светлината се образува портокаленият, жълтият, зеленият, синият, виолетовият и другите цветове изобщо. Например, ако у вас се зароди някакво недоволство, явява се червеният цвят и вие ставате активен. Когато пък някой иска да ви обиди, вие, преди още да сте чули какво ще ви каже, отваряте широко очите си и слушате. След като чуете обидните думи, вие възприемате съответния цвят. После свиете веждите си малко и във вас се започва една вътрешна реакция. Ако сте по-силен от този, който ви е обидил, във вас се заражда желание да го биете, но ако сте по-слаб, заражда се мисълта при какви условия да му отмъстите. Вие не сте изучавали какви ъгли се образуват при разтварянето на очите, при тяхното затваряне и т. н. Всички тия неща са интересни за проучване.

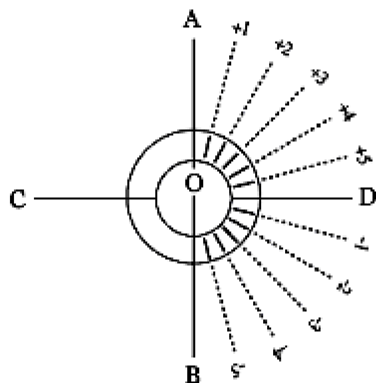

Фиг. 2

Когато наблюдавате човешките очи, ще видите, че от тях излиза един лъч, по посоката на който можете да определите човешкия характер. Точка *O* в дадената рисунка представлява зеницата на окото. Да допуснем, че правата линия *CD* определя полето на зрението. Лъчът, който излиза от окото, в различните хора има разни посоки и направления – у някои този лъч се намира над правата *CD*, а у някои – под правата *CD*. Лъчът става перпендикулярен, т. е. върви в посока *OA*, когато човек се постави в магнетичен сън, и то в четвърта или пета степен. Тогава очите се обръщат със зеницата нагоре и ако може да отворите в това време окото на човека, ще видите това му положение и лъча, обърнати перпендикулярно към главата. От посоката на този лъч – дали е нагоре или надолу – и от ъгъла, който той образува, зависи моралната сила на човека. Този ъгъл се мени и заема положение *+1, +2, +3, +4...* над линията *CD* и положение *−1, −2, −3, −4...* под линията *CD*. Дотогава, докато този лъч е над правата *CD*, този човек е добър в проявите на своя ум, своето сърце и своята воля. Щом този лъч се завърти и слезе под линията *CD*, такъв човек, каквито обещания и да дава, не е в състояние да ги изпълни, той се намира под чужди влияния. Каквито решения и да взима за добро, и тях няма да

изпълни – от сто обещания той едва ще изпълни три-четири. Когато пък лъчите са нагоре, такъв човек може да изпълни почти всичките си обещания, а когато лъчът е перпендикулярен, такъв човек изпълнява сто на сто своите обещания.

Тия ъгли се образуват в мозъчното вещество у човека. Те възприемат и пречупват Светлината и от тяхната големина зависят краските. Следователно, разгледан от това гледище, мозъкът е различен в различните хора. Много от съвременните физиолози и лекари мислят, че всичките гънки на мозъка в човека са еднакви. Те не са изучавали ъглите на тия гънки. Значи в мозъка става един вътрешен процес. Ъглите изразяват само известни гънки, чрез които ние можем да трансформираме известна енергия, да отстраняваме известни цветове, други да превръщаме и да приемаме само онези цветове, които помагат за развитието ни. Трябва да знаете, че Светлината е един от великите фактори не само за умственото развитие на човека, но и за характера и дългия му живот. Вие трябва да се наблюдавате, да проучвате въздействието на разните цветове върху вас. Аз имам голяма статистика по това, но не мога да ви дам някои от тия диагнози, понеже сте много страхливи. Някои от вас сте тъй страхливи, че изпадате в положението на ония слабодушни студенти по медицина, които, като изучават през третата година на своето студентство симптомите на разните болести, сами заболяват – те преживяват тогава всичките болести. Ако един студент по медицина заболее, критическа година за него е третата година на студентството му, когато изучава признаците на болестите. Мине ли тази година, той е вън от всякаква опасност. Същото нещо е и в окултната наука: има известни симптоми, които, ако ви се кажат, произвеждат във вас обратни процеси и вие, наместо да се ползвате, изплашвате се.

Като ви говоря за червения цвят, не мислете, че той се събира във вас, за да ви създаде зло. Не, той се образува от излишък, той е резултат на неизползвана енергия. Във вашия организъм се събират много излишни вещества, които вие не използвате и след време те ще ви създадат ред нещастия. Вие сте млади още, затова ще се стремите да дадете на лицето си правилен, естествен израз. Като ученици ще се пазите от всички неестествени гримаси, а вие имате много такива. Например кривите се на една или на друга страна, почесвате главата си оттук-оттам, мърдате се и т. н. Но ако знаете какво може да ви донесе всяко движение, вие щяхте да бъдете внимателни в движенията си. Например аз спазвам следното правило: не мога да закова две дървета във форма на кръст. Защо? Може да кажете, че това е суеверие. Не, кой и да е ученик, който изучава окултната наука, никога няма да закове две дървета на кръст. Често вие с пръстите си правите един кръст, подавате го някому и казвате: „Целуни го!“ Не, кръстът е най-голямото противоречие в света. Ако кръстът в известни случаи има някакъв смисъл, то е по особени съображения. Двете линии в кръста имат смисъл дотолкова, доколкото и скалите, облечени в зеленина. Кръстът показва едно грешно, дисхармонично състояние в Природата. В окултната наука кръстът е място на падение, мъчение и страдание. Кръстът и ред други символи представляват езика на Природата.

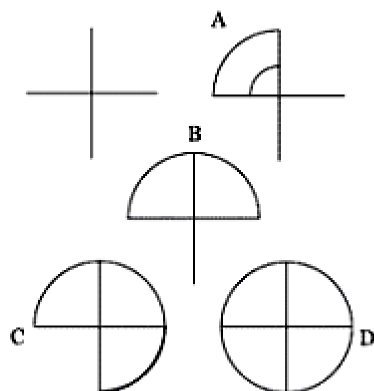

Фиг. 3

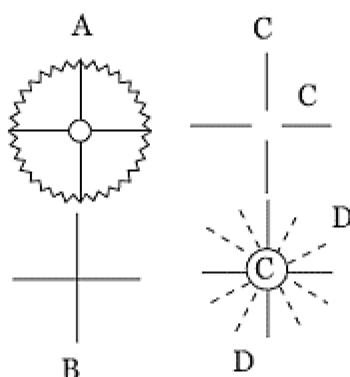

Фиг. 4

Често някой казва: „Аз съм добър човек.“ Това значи, че той взема само една четвърт от кръста, като образува правия ъгъл *A*, толкова е неговата добрина. После казва: „Аз станах по-добър“ – значи той взема две четвърти от кръста и образува изправения ъгъл *B*. След това казва: „Аз станах най-добър“, т. е. взема три четвърти от кръста и образува изпъкналия ъгъл *C*. И най-после казва: „Аз станах много добър“, т. е. взема четири четвърти от кръста, като образува пълния ъгъл D на окръжността. Този човек още не е абсолютно добър, той се е научил само да върти това колело. Опасността на това колело

е там, че като е излязло злото, което създава мъчението на всички хора в кръста, след него иде другото, специалното зло. Какво е това зло? – Вие го знаете.

Всички вие знаете зъбатите колела *(A)*, нали? Ако такова едно колело ви хване със зъбците си, какво ще стане с вас? Някои хора пишат кръста и по друг начин – не както в рисунка *B*, а както е представен в *C*. Тогава някои хора се въодушевяват от него, като му турят в средата един малък кръг *C*, а наоколо му – лъчи, представят си го като светещо слънце *(D)*. Не, това е един опасен кръг, това са енергии, които горят. Мислите ли, че вие можете да живеете в един такъв свят? Днес хората се въодушевяват от звездите и като се възхитят от някого, казват, че очите му изпущат искри, светещи очи имал. Не, опасни са тия очи, от които излизат искри. Тия искри не са лъчи, това са пресекулки. От очите ви трябва да излизат дълги, непрекъснати лъчи от светлина, които да отиват до обекта или до вашия приятел. Тази светлина трябва да бъде хармонична, приятна и не само да отива до вашия приятел, но и да се връща – да прави един кръг. Движението на тази светлина трябва да бъде кръгообразно. Някои хора, като гледат, много бързо си движат очите и погледът им се хвърля от едно място на друго. Това са фокуси в Природата, които тя наказва. Те са едно зъбчато колело. Защо именно вие ще си вдигнете очите нагоре, ще погледнете и после веднага ще ги свалите надолу, кои са причините за това? Някой казва: „Това е навик в мене." Може да е навик, но отде е дошъл той? Вижте онзи пианист, който тъй вещо, майсторски си движи ръцете по клавишите, как е придобил този навик? Той се е учил дълго време, много е свирил и най-после е придобил този навик, това изкуство да свири тъй леко на пианото. Той седи на пианото и не мисли за пръстите, но свири ли, свири. Той казва: „Аз не гледам в клавишите, не мисля за пръстите." Да, ти не мислиш, но твоите пръсти работят по определени закони. Ти си

свирил цели десет години усилено и съзнанието ти вече се е предало в мускулите на ръцете ти. Ти не мислиш, но мускулите на ръцете са под прямото управление на съзнанието ти. Някой казва: „Аз не зная какво да правя.“ Не знаеш какво да правиш! – Учи се да свириш.

Та за всички тия навици, които днес имате, не се оправдавайте, че са прости навици, но трябва да знаете, че за да ги придобиете, вие сте учили дълго време, свирили сте, докато най-после са станали несъзнателни. Най-първо вие сте свирили и сте знаели смисъла на вашето свирене, а сега сте го изгубили. И знаете ли какво е станало, като сте изгубили смисъла на вътрешния оригинал? Уповавали ли сте се само на вашия ум, за да видите в какво състояние ще се намерите? Дойде някой, затрие една нота от оригинала и вие си казвате: „Липсва една нота, но коя ли беше тя?“ – Не знаете коя беше. Турите друга вместо нея, но изопачавате оригинала. Дойде друг някой – и той затрие някоя нота; вие погледнете оригинала и си казвате: „Не ме лъже паметта ми, имаше тук една нота, липсва тя. Коя ли беше?“ Припомните си уж, току турите вместо нея друга нота, но още повече изопачавате оригинала. И след време погледнете – вие съвсем сте изопачили оригинала, т. е. съвсем сте изопачили характера си и вече коренно се различавате от онзи първоначален човек, от онзи първоначален път, по който сте вървели.

Често аз ви извеждам на летни екскурзии, но летните екскурзии са много опасни. В какво отношение именно? – Със зеленината в Природата. Зеленият цвят предразполага човек към фантазиране, а с това той става мързелив, фантазията в него работи много. Той, като дойде до някой извор, фантазията заговаря: „Ех, да има сега тук едно агне, хубаво опечено, малко винце, че като се наредим около този извор – той ще шумоли тъй приятно, а ние ще ядем, ще се веселим.“ Някой ще каже: „Какво има да се мисли за агнето?“ Как тъй, има какво! Докато се опече това агне, най-напред

трябва да се заколи, после да видиш как изтича неговата кръв, след това да го забодеш на шиш и да го въртиш на огъня, да се позачерви и най-после ще го сложиш пред себе си, ще ядеш и ще си фантазираш за това-онова, ще разискваш върху разни идеи. Това не се отнася до вас, но до други някои, които биха се радвали на печеното агне. Мислите ли обаче, че такава една екскурзия може да донесе благо на човека? После, минавате покрай някоя гора и си казвате: „Това място е много хубаво, то е тъкмо за скриване – като гонят някой човек, тук да се скрие." Да, но да гонят някой човек, не ще да е за някаква идея, кой знае какво е направил! Може и да е за идея, но това ще бъде на сто случая един. Ето защо на окултните ученици се препоръчват зимните екскурзии – когато цялото поле е покрито само със сняг, в твоя ум няма да се явява мисълта за никакво агне, за никаква кокошка. Ти ще носиш в ума си само една мисъл: синьото небе и белия сняг! Може да си кажете от време на време: „Ех, да е малко по-топло!" Но като погледнете белия цвят, той ще произведе едно духовно трептение, едно духовно повдигане в душата ви и вие ще си кажете: „Не, и тъй е хубаво – навред синьо небе и бял сняг!" Който иска да си влияе добре, зимните екскурзии със сняг са за предпочитане пред другите. От чисто окултно гледище, вие може да си правите и умствени екскурзии, за да трансформирате състоянията си. Например вие сте неразположени духом, минавате през някаква криза; седнете тогава и мислено си направете една хубава зимна екскурзия: отиване, връщане, пътя, през който ще минете – всичко това ще извършите мислено.

Какво нещо са кризите? Те не са лошо нещо, те са неизбежни в пътя на ученика и зависят от мястото, през което минава той. Представете си, че вие вървите по пътя *AB*. Тук климатът е умерен, бури не стават и вие го изминавате без каквито и да са кризи. Но вие трябва да минете и през другия път – *CB*, който е с крайно

променлива природа. Представете си, че тръгвате от *C* и вървите към *B* нагоре: лятно време е, вие сте облечени тънко, не сте взели в съображение резките промени, които ще срещнете по пътя. Колкото се качвате нагоре към *B*, явява се едно силно течение, лапавица, вие почвате да треперите, простудявате се и ви хваща пневмония, от която боледувате три-четири месеца. Като оздравеете, казвате си: „Слава Богу, че с малко се отървах. Още веднъж не отивам на такава екскурзия."

Всички вие, младите, трябва да знаете, че в морето, през което минавате, стават бури. От първия ден на първата година до последния ден на вашия живот, през целия този кръг ще минавате през кризи. Аз наричам тия кризи *морални бури*. На някои хора се случват по-малки бури, на някои – повече и по-големи. Тия морални кризи са извън вашето естество, не са свързани с естеството ви. Те ще дойдат, но вие не ги обяснявайте философски, а си кажете: „Това е морална буря." Дойде ви едно изкушение – кажете си: „Това е морална буря"; нахлуят във вас известни лоши мисли – не се смущавайте, кажете: „Това е морална буря." Ако сте умен, ще вземете предпазни мерки – ще влезете на завет в кораба си, на някое спасително място. Ако сте изложени някъде на открито, ще пострадате. Тъй щото, ще знаете – това са кризи, морални бури, които стават и в Природата.

Знайте обаче, че вътре във вас има известни инструменти, с които ви предупреждават за това, което има да ви се случи в живота. Такъв един инструмент например е вашата интуиция. Тя често ви предупреждава, казва ви: „Бъдете внимателни, ще ви се случи нещо!" Внимателни в какво? Ако сте в някой град, ще пътувате по краищата, а не по средата, защото ако вървите по средата, може да ви прегази някоя кола. Вие трябва да развивате интуицията в себе си! Тя не се проявява като мисъл в мозъка, но като едно дълбоко вътрешно чувство, като едно вътрешно пришепване. То не излиза и из гортана,

но е едно чувство, което излиза някъде изпод лъжичката. То ви пришепва тихо и спокойно, казва ви само да бъдете внимателни. В какво отношение да бъдете внимателни? – Да се пазите от лоши другари. Вие имате лоши другари, които не ви мислят добро; те искат да отвлекат вниманието ви, за да скъсате връзките си с източника на вашия Живот. Това е злото, което те могат да ви направят. Дето и да вървите, през море ли минавате, или през какъв и да е път, едно правило трябва да спазвате: за нищо на света не късайте връзката, с която сте слезли на Земята и с която ще се качите горе! Докато се държите за нея, може да се завъртите десет пъти около нея, нищо няма да ви стане. Скъса ли се тази връзка, вие сте една перушинка вече и можете да станете играчка в ръцете на съдбата. Кога може да се скъса тази връзка? – Когато съзнанието ви не е будно.

Сега, като наблюдавате живота, ще забележите – тия хора, които обичат да пият, събират се двама души заедно, напълнят чашките си, дигнат ги, прекръстосат ръцете си, казват: „Хайде, приятелю, аз ще пия от твоята чашка, ти – от моята!“ Искат да покажат, че се обичат. Да, това е обичта на огъня, който пращи, хвърля искри надалеч. Има известни места в Природата, до които като дойдете, опасно е. Добре, че вие още не разбирате езика на Природата. По дърветата, по изворите, по реките, по горите, по всички планински места, навсякъде из Природата са хроникирани всички добродетели и всички престъпления и отвратителни грехове, които хората са вършили отначало и до сега. Някои хора казват: „Да разбираме езика на Природата!“ Няма по-ужасно нещо от това да ви се отворят очите преждевременно и да видите какви лоши работи има написани в нея. Има и красиви работи, написани в Природата, но има и лоши! Ще ме запитате: „Как да познаем де има написани хубави неща из Природата?“ Във всеки едного от вас има един вътрешен инстинкт, който ви подсказва: „Тук спри, през тук мини, там не минавай!“ Ще се

подчинявате на този инстинкт. Пътувате през някое планинско място, казвате си: „Туй място не ми се харесва.“ Защо, как, не философствайте повече – не се спирайте там! Ще продължиш пътя си, ще обиколиш тук-там, докато туй чувство вътре ти подскаже: „Тук можеш да спреш.“ Вие може да кажете: „Ами защо да не спра там?“ Ако бихте прочели историята на това място, вие никога не бихте спрели там. Следователно, когато ние пътуваме при сегашните условия на Земята, при сегашната култура, малко места има, дето ние можем да се спрем и свободно да си отпочинем. Кое наричам *почивка*? Да си починеш всред Природата значи да усетиш в себе си едно вътрешно облекчение, а в ума ти да проблесне една велика мисъл. Някой път печеш да си починеш, но веднага нахлуват в тебе груби мисли. Това не е почивка.

Един от важните въпроси в тази лекция беше въпросът за ъглите на очите. Най-първо ще се заемете да коригирате очите си – това ще ви бъде една задача. Как ще ги коригирате? – Ще вземете едно чисто, ясно огледало и ще наблюдавате посоката на лъча, който излиза от очите ви. Накъдето гледате и както да гледате, съзнанието ви трябва да бъде будно. Гледате към земята – съзнанието ви трябва да бъде будно; гледате нагоре – съзнанието ви трябва да бъде будно. Щом отправите погледа си нагоре, ще мислите за Бога, за Вечното, за Безконечното, за светиите, за всички ученици, които са минали преди вас, за всички ученици, които се занимават с наука; ще мислите още за знание, за музика, за поезия – за всичко възвишено в света. Като погледнете надолу към черната земя, какво означава тя? – Черната земя, това са греховете на всички същества. Грехове има на Земята, затова е станала черна. Тя представлява живот на сили, на хиляди и милиарди същества, които са живели лош живот и затова са свързани с нея и не могат лесно да се освободят. Ние някой път казваме: „Колко са хубави тия дръвчета!“ Понякога в Природата се

среща едно съвпадение, а именно: ъглите, които се образуват от лъчите на вашите очи, съвпадат с ъглите на материята в Земята и затова се случва някой човек да заспи в гората и повече да не се събуди. Ето защо в планински места може да лежите, но да не заспивате. Няма да се страхувате, но съзнанието ви трябва да бъде свързано с Невидимия свят. Ще лягате и ще ставате, но будни ще бъдете, ако искате да сте в безопасност. Ще избирате по възможност южните и източните склонове – те са най-здравословните места. Там има повече събрана енергия от синия цвят. В северните склонове пък има повече събрана енергия от зеления, портокаления и червения цвят.

После, ще обърнете внимание на шапките си, на косите си. Купувате си шапка – ще гледате по възможност да е валчеста, да няма много гънки, да не е много надиплена или начупена. Начупената шапка може да ви донесе много пакости. Когато човек си начупва шапката, начупва си и характера. Гледам, някой поет си разчорлил косите; няма по-лошо нещо от това. Ще гледате по възможност косите ви да са прибрани. По някой път те знаят по-добре своя път, отколкото вие да ги нареждате. Тъй, както пада всеки косъм на главата, образува известен ъгъл. Тия ъгли на космите играят много важна роля при пречупването на светлината. Вие може да считате тия неща за много дребнави, но знайте, че Животът е свързан само от дребни неща. Ако вие искате да си създадете характер, трябва да знаете, че той се създава от тия дребни неща във вашите коси. Щом косите ви не се подчиняват на вашата воля, щом палецът ви не се подчинява на вашата воля, вие трябва да се пазите. Всяко ваше движение трябва да бъде под контрол на волята ви. Казвате например: „Не зная какво ми стана, но не мога да сгъвам пръста си.“ Ще го сгъвате, няма да го оставите така. После, казвате: „Не зная какво става с моите коси, но много са щръкнали, не мога да ги прибера.“ Не, ще

заповядате на косите си! Че ако вие не можете да заповядате на вашите коси, на кого ще заповядате тогава? Знаете ли кога щръкват косите на човека? – Когато човек не може да се контролира. Тогава гневът взема надмощие в него, той става нетърпелив и косите му щръкват, нахохорват се, не искат да се подчиняват. Щом стане тих и спокоен, щом стане търпелив, и косите му вземат своя път. Забелязали ли сте как изобразяват великите хора? – С гладко причесани коси и с прав път. У някои жени косите са причесани гладко и с прав път. Това е добър знак. Косите трябва да падат еднакво и от едната, и от другата страна. Според какъвто ъгъл пада всеки косъм, такова влияние упражнява и върху характера на човека. Космите имат свой произход. Някой път ще ви задам тема: „Кога са се явили космите в света." Това е една интересна студия, но доста трудна. В рибите косми няма, а мустаци има само тук-там.

Всички тия неща, които ви казвам, са потребни за вас, понеже вие сте още млади. Знаете ли защо ви давам тия предпазни мерки? Защото морето, през което минавате сега, е бурно и някои от вас ще минат през кризи – напред-назад, нагоре-надолу. Корабът няма да потъне, но пътникът все таки може да направи карамбол.

И тъй, ще държите връзката с Бога! Ще внимавате очите ви да имат нормално състояние, да не правите несъзнателни движения, с ръцете си например. Какви трябва да бъдат движенията ви? – Ще правите движения, които да ви са приятни – сами да сте доволни от тях. Като направиш едно естествено движение, съгласно със законите на Природата, ти ще почувстваш голяма приятност в себе си. Пък като направиш едно неестествено движение, ще почувстваш, като че те прерязва нещо с нож. В погледа на очите си и в обръщенията си към хората трябва да бъдете много внимателни. То не е за другите, то е необходимо за вашето вътрешно развитие. Като окултни ученици вие трябва да се отличавате!

Някой път, когато човек се уплаши, той отваря очите си, а когато иска да приеме по-малко външни впечатления, той си затваря очите. Понякога човек си държи главата наведена наляво, друг път – надясно, някога – назад или напред, но всички тия движения не са случайни, те са резултат на нещо. Това са все ъгли, които показват известна дисхармония в човека. Окултният ученик не трябва да бъде, както казват французите, конте. Що е конте? – Когато човек се облече, докара, едва стъпва на пръстите си и току поглежда навсякъде. Но това е изопачаване на характера. Когато вървиш, движенията ти всякога трябва да бъдат в хармония с твоята обща мисъл, с твоето общо чувство. Под *общо* аз подразбирам човешкото в тебе. И волята ти трябва да бъде в хармония с движенията ти. Туй е езикът на Природата.

Сега, ще държите будно съзнанието си и ще пазите връзката си с Бога! Това ще ви бъде задача за един месец (до 16 януари 1924 г.). Ще мислите върху това всеки ден по петнадесет минути, и то като вървите по пътя. Ще вървите свободно, съзнанието ви ще бъде будно, без да ви забележат хората – естествени ще бъдете. Може да преминавате от единия тротоар на другия, ще вървите между хората и никой няма да ви забелязва.

Будно съзнание и правилни движения на очите! Според този закон, направете един опит, да видите как действа погледът на очите ви върху другите. Срещнете някоя ваша сестра – погледнете я, като отправите погледа си нагоре, към Бога, усмихнете ¢ се вътрешно, слабо, незабелязано и вижте как ще се почувства тя. Като я погледнете така, тя ще види във вашия поглед една мека, нежна усмивка и ще се зарадва. Като срещнете някой млад брат, погледнете го така, като че го познавате. Тия погледи влияят отлично и върху вас, и върху окръжаващите ви. Някой ден може да направите някой несполучлив опит: наместо да отправите лъча нагоре, вие го отправяте надолу.

Тогава ще ви глобят. Човек, като прави опити, може да направи някоя погрешка, но това да не ви смущава.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Девета лекция от Учителя, държана на 16 декември 1923 г., София

УПЪТВАНИЯ. ОБРАЗИ.

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от работите върху темата: „Ползата от богатството и сиромашията“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Разлика между нравствения и духовния човек“.

За следния път – тема №13: „Произход на нравствеността“.

Как мислите, нравственият човек може ли да бъде духовен? *(– Може.)* Духовният човек може ли да бъде нравствен? *(– Може.)* Кого поставяте по-горе? *(– Духовния.)*

Упражнение: Дясната ръка се издига отдолу, върви напред и с малко свити пръсти се поставя над рамото. Полека ръката се изправя, дланта се обръща надолу. Силно опнете ръката си! Ръката – малко надолу вляво, нагоре, надясно. Движение в кръг няколко пъти. Дясната ръка – настрани, като прави кръгове надолу, напред, нагоре и назад – няколко пъти.

Седнете на местата си и започнете: дясната ръка – надясно, отпред пред гърдите, вляво. После – пак вдясно, подгъната при лакътя във вид на кръг. Ръката минава пред лицето: вляво, напред и в полукръг се извива надясно. Най-после турете ръцете си върху масата.

Изправете телата си! Лявата ръка – напред, после – наляво, надясно. Лявата ръка – надясно, а дясната – наляво, хубаво опнати. Ръцете – настрани, после – пак прекръстосани – дясната отгоре. Това

ще направите няколко пъти: веднъж – дясната отгоре, веднъж – лявата отгоре.

Пръстите на двете ръце се срещат и се допират пред лицето хоризонтално, с дланите надолу. Движение на ръцете нагоре, напред, надолу – кръгообразно, все пред лицето.

Сега ще упражните и дишането при движенията. Когато ръцете минават пред гърдите с допрени пръсти нагоре, после – напред в кръг, вие ще вдишвате. Надолу и пред гърдите – ще издишвате.

Ръцете се разтварят настрани, после пак се събират пред лицето с допрени пръсти и с дланите надолу. Тъй се движат ръцете надолу-нагоре няколко пъти.

Тази вечер ще говоря върху упътвания и образи. Да допуснем, че имате една единица. Какво се подразбира в математиката под думата *единица*? Вие, математиците, какво подразбирате под думата *единица*, каква е основната идея? *(– Единицата е неизмеримо число.)* Какво подразбирате под думата *две*? *(– Две е поредно число или две единици. И всички останали числа са бройни единици.)* Значи единицата е мярка, с която се мери. Да допуснем, че метърът се взема като единица мярка. Тази единица дели ли се? – Дели се. На колко? *(– На десет и на сто равни части.)* Всяка част от тях се дели на още десет части. Значи един метър има сто сантиметра, хиляда милиметра. Дотук учените спират. Според туй схващане единицата, с която се мери дадена величина, може ли да се дели на по-малки части от нея? *(– В математиката се прави разлика между число и величина. Величините подлежат на измерване, а самите числа, понеже се смятат абстракции, не подлежат на измерване. Само по себе си, числото се явява като идея и служи като мярка за измерване на величини. Числото не се мери, а величината се мери.)* Тогава, от чисто математическо гледище, по какво се отличава най-малката величина в света? – Че не може да се дели. *(– Математиката приема за най-*

малка величина нулата, понеже няма никакво измерване или, другояче казано, има нулево измерване.) Разбира се, ако ние се занимаваме с мъртвите числа, въпросът е решен, но ако имаме едно, две, три или повече пясъчни или житни зрънца, въпросът седи другояче. Имаме например едно житно и едно пясъчно зрънца. Да кажем, че те имат почти еднаква тежест. Може да попитате по какво се отличава пясъчното от житното зърно. – В житното зърно има една специална сила, която го увеличава от вътре на вън. Но като посеете едно житно зърно, след като израсне и вържe, новоизраслото житно зърно ще бъде ли по-голямо от посятото? При известни условия може да го накараме да стане и по-голямо, и по-малко. Ако вие вземете най-хубавото житно зърно и го поставите в една прекрасна почва, то ще израсте и ще даде по-едър, по-голям плод от посятото, на следната жетва ще се увеличи още повече и т. н. И ако продължаваме така, има възможност да стане голямо като кокоше яйце – чрез подбор, разбира се. Само разумният човек може да направи това. Човекът може да увеличи големината на житното зърно, защото в него има жива сила, а в пясъчното зърно няма такава сила.

Сега, да допуснем, че имате един кристал от някаква сол, голям колкото житното зърно. Този кристал се отличава по това, че ако го разтворите във вода и после изпарите водата на този разтвор, солта отново ще кристализира по същия начин, както и по-рано. Въпросът е сега от един кристал, разтворен във вода, след изпаряването на водата могат ли да се получат два кристала? Ние няма да се произнесем дали може, или не, но ще подложим този въпрос на проучване. В житното зърно става размножаване. Някои окултисти считат, че и кристалите могат да се размножават. Те считат, че златото не се образува в Природата тъй, както съвременните учени твърдят; те казват, че златото в Земята расте, развива се и се размножава тъй, както и ябълковото семе, и затова зърната на

благородните метали те наричат плодове. Но това е тяхна особена терминология.

И тъй, за да можете да работите с известни идеи, вие трябва да имате за тях ясна представа в съзнанието си. Знаете ли в какво седи ясната представа? Можете да имате ясна представа за житното зърно само тогава, когато сте боравили с него, когато е израсло под прямото ваше ръководство, когато вие сами сте събрали плода му и сте го опитали и веднъж, и дваж, и повече пъти. Още по-ясна представа за житното зърно ще имате, когато влезете в съобщение с него. Възможно ли е между човека и житното зърно да има разговор? – Теоретически е допустимо, но колко хора има днес на Земята, които могат да се разговарят с житното зърно? Ако вие бихте лансирали идеята, че можете да се разговаряте с едно житно зърно, всички ще считат, че имате нещо ненормално в себе си, и ще кажат: „Този човек говори невъзможни работи.“ Да влезеш в съобщение с едно житно зърно, това е невъзможно при известни условия, вярно е. Но мислите ли, че вие можете да влезете в общение с човек, на когото сърцето е погълнато от една непреодолима скръб? Можете ли да заинтересувате с нещо неговия ум, можете ли въобще да говорите с него? Да допуснем, че пред вас седи един гладен човек, в съзнанието на когото седи само мисълта за ядене – нищо друго не го интересува. Можете ли да говорите на този човек за красиви работи? Каквото щете да му говорите, той ще мълчи, с нищо не ще можете да го заинтересувате, освен с хляб. С какво ще можете да заинтересувате жадния? – С водата. С какво ще можете да заинтересувате онзи, който търси знание? – С науката. Следователно психологически е доказано, че в даден момент душата има такъв стремеж, който може да се задоволи само от една основна идея. И тази идея сама по себе си е жива. Проследете това нещо в себе си. Всички вие минавате през известна криза, не сте разположени духом, и представете си например, че

някой ви заговори за житното зърно. Какво ще направите? Ще кажете: „Какво ми трябва сега тази единица – житното зърно?“ Прави сте, в този момент вас ви интересуват други работи, други единици. Например някой може да го интересуват житните зрънца, друг може да го интересуват диамантните зрънца, трети – друго нещо, но всеки човек си има известна основна идея, която го интересува най-живо, тя е обект на неговия ум. Оттук и всяка идея в света, за да бъде реализирана, трябва да има обект.

Ще поясня мисълта си: да вземем например гневът. Всеки гняв без обект е вреден за човека. Гневът ви трябва да има обект, за да може в този обект да се трансформира. Ако вие се гневите, без да имате обект, значи без причина или без да знаете дали този човек, на когото се гневите, е виновен, или не, тогава не се гневете. Като казвам да не се гневите, разбирам да не се гневите без причина, без обект. Като се гневите, трябва да знаете кому се гневите и защо. Всички сте чели комедията от Молиер „Скъперникът“: обира го някой, той вика, сърди се, подозира всички. Питат го: „Кой те обра?“ – „Целият свят ме обра!“ Пред него всички са виновни. Не, в дадения момент всички не могат да бъдат виновати. Не могат да бъдат виновати нито двама, нито трима, нито четирима или повече. Ако има някой, който ти е причинил вреда, това е само един, не са двама. Законът е такъв: двама души не могат да ти причинят някаква вреда, само един може да ти я причини. От чисто окултно гледище злото в света може да произтича само от един принцип.

Сега ние говорим за злото, но трябва да се знае какво нещо е зло. Например вие говорите много пъти за реалност, но не знаете какво нещо е Реалност. Аз определих тази сутрин в беседата си що е Реалност: това, което свързва всички свои части в едно цяло и им дава простор за развиване, е Реалност. Реалността всякога присъства в своите части; не присъства ли в своите части, тя не е Реалност.

Следователно ние сме единица или част, защото единицата може да има свои части, по-малки единици, в себе си. Метърът например е една основна мярка, основна единица, но тя не е мярка на Природата. Французите са изчислили, че метърът съставлява една десетмилионна част от земния меридиан, но това изчисление не е вярно. Френските математици трябва да направят нови изчисления, защото Земята се уголемява всяка година. От времето, когато е взета тази мярка, до сега са изминали много години, затова французите трябва да реформират метъра, т. е. да направят нови изчисления. Значи метърът е една условна мярка в света, но в Природата съществуват други мерки, други основни единици. Засега в света ние си служим с тия изкуствени единици. Те не са лоши, но с тях не можем да разрешаваме великите задачи на Живота.

Следователно всеки за себе си има известни задачи, които трябва да разреши, но има и общи задачи, които трябва да разрешим. Например някога вие сте недоволни, кисели, не знаете причината на това недоволство и кой как влезе при вас, вие кипвате. Това е едно психическо състояние. Защо е то? Вие трябва да разберете същността на нещата. Влезе някой при вас, пита ви: „Защо не си разположен, какво има?“ Вие казвате: „Излез навън, не съм разположен, разбери това!“ –“Защо?“ – „То не е твоя работа.“ И после казвате: „Той е причина – дойде днес при мен и ме разтревожи повече.“ Обаче тъй се случва, тъкмо първият излезе, идва втори и вие казвате: „Излез вън, не съм разположен! Ето как ме разтревожи този човек.“ Влязат след него трети, четвърти, пети и най-после влезе един ваш весел приятел и ви предаде едно писъмце. Вземате писъмцето и всичкото ви неразположение изчезва. Вие започвате да скачате, да се радвате. Защо? – Този ваш приятел е намерил най-чувствителното ви място. То е толкова чувствително, че най-малкото побутване, най-малкото докосване до него е в състояние да ви накара да подскачате от радост.

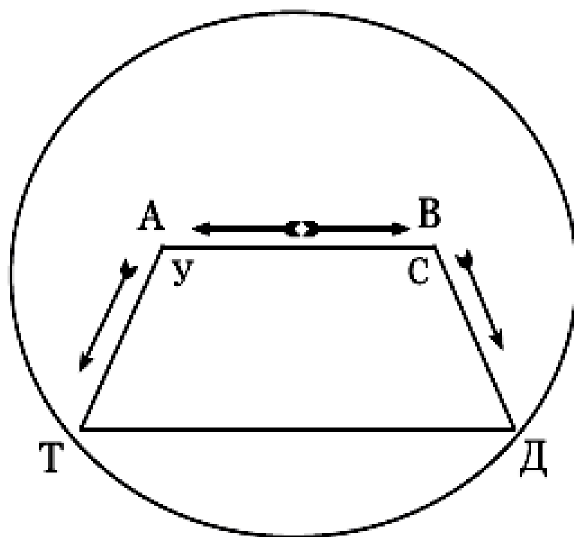

Фиг. 1

Ще ме попитате на какво се дължи неразположението в човека. Неразположението се дължи на скъсване връзката с Бога, или аз считам неразположението за резултат на една психическа противоположност. Неразположението, скръбта, недоволството произтичат винаги, когато съществува дисхармония между две съзнания, които са свързани заедно, а се стремят към две противоположни посоки. Вземете например човешкия ум и човешкото сърце. Да допуснем, че величината *А* е умът, а величината *В* – сърцето. Щом умът и сърцето се движат в две противоположни посоки, веднага в самия човек, в неговата душа, в неговото вътрешно естество се явява едно смущение, едно неразположение. Тогава ти, човекът, ще се постараеш да склониш или твоето сърце, или твоя ум, да изменят посоката на своето движение. Умът се движи в посока към *Т*, а сърцето – в посока към *Д*; как ще изменят сега посоката си, как ще примирите вашия ум и вашето сърце *(– Ще съединим пътищата им.)* Добре, като ги съедините, ще се образува пътят *ТД*. Какво се

постига с това? *(– Равновесие, съгласие.)* Не, съгласие не се постига, а се образува само една арена на война. Вие по този начин ограничихте злото. В този кръг се води война.

Да дойдем до реалното. Да допуснем, че между сърцето и ума има разногласие; как ще примирите вашето сърце и вашия ум? Представете си следното положение: от една страна, умът ви иска да се учи, имате силно желание да отидете в странство да учите; от друга страна, майка ви е толкова болна, че никой друг не може да ви замести, вие трябва да останете да я гледате. Как ще примирите тази противоположност? Трябва ли да се откажете да отидете в странство? – Не. Какво трябва да направите тогава? *(– Да почакаме, докато майка ни оздравее.)* Да, но въпросът сега е разрешен само наполовина. Представете си, че майка ви толкова ви обича, че не ви пуща в странство. Най-първо тя намира за претекст болестта и не ви пуща, но като оздравее, пак не ви пуща, казва: „Не, тук ще си седиш, там можеш да се разболееш, всичко може да се случи с тебе." Ако вие я обичате, как ще постъпите? *(– Ще я вземем със себе си.)* Въпросът пак не е решен. Друга мъчнотия се явява сега: баща ви е жив, тук е на служба и не пуща майка ви в странство. *(– И него ще вземем.)* Да, но той не може по никой начин да дойде и казва: „Как, мене сам ли ще оставите?" Той ви пуща да отидете да се учите, а майка ви иска да останете при нея, не ви пуща. Кое е най-умното сега? Да вземете майка си със себе си, като убедите баща си да я пусне, или да убедите майка си да остане при баща ви? *(– Майката да остане при бащата.)*

Друго положение: допуснете, че вие сте един момък или една мома, но толкова слабохарактерни, че можете да пропаднете в странство. Тогава по-добре за вас е да дойде и майка ви. Ако баща ви е умен човек, ще я пусне с вас. Ако пък вие сте силни натури, тогава майка ви трябва да остане при баща ви. Тогава кой е връзката между бащата и майката? *(– Децата.)* Кой е връзката между сина и бащата?

(– Майката.) Следователно в дадения случай майката е реалното. Бащата не създава къщата, майката я създава. Бащата като замине, майката може да поддържа къщата, но майката като замине, бащата не може да поддържа къщата – на бащата остава да намери друга майка. Майка и баща, това са условни величини.

Представете си сега друг въпрос, който се отнася лично до вас: да допуснем, че някой иска да си поживее, да се повесели, да си поиграе в този свят. Низшият ум в човека изисква това, когато Духът в него изисква един чист, строг и възвишен живот – идея има в него. Умът е учен, например, но иска да отиде в странство още да се учи, да опита всичко в света, да си поиграе. При всички тия условия Духът трябва ли да остави ума сам? Какво нещо е Духът – мъж или жена, майка или баща? *(– Майка.)* Значи между Духа и плътта има борба. Духът казва на плътта: „Без мене ти не можеш да отидеш в странство. Ако аз не дойда, ти съвсем ще пропаднеш.“

Та вие трябва да пазите в ума си основната идея. Коя основна идея? *(– Да слушаме Духа, майка си.)* Основната идея, с която се започва Животът, основната идея, с която се пробужда човешкото съзнание и с която човек почва да работи върху себе си, е единицата. Единицата е първичната идея, която дава подтик на ума, на сърцето и на волята. Тази първична мисъл трябва да пазим. Защо? Защото всички хора не измерват еднакво своя вътрешен мир. За да не изпаднете в грешка, не мислете, че Бог има еднакви отношения към хората. Бог като основна идея има различни отношения към всички същества, които са излезли от Него. Даже към две същества Бог няма еднакви отношения – за всяко разумно същество Бог има специално отношение. Това отношение, което Бог има към едного, е специално, Той не може да има същото това отношение към другиго. Хората се отличават именно по това специално отношение на тази първична същина, на Бога. Тази първична същина отличава човека, тя му дава

подтик, стремеж да расте, да се развива и тя е основната идея, за която всички трябва да се държите. Изневерите ли на тази първична идея, непременно ще навлезете в сянка и в мрак. Така вие се подхлъзвате. Грешките идат у хората всякога, когато те напуснат тази първична идея. Не жертвайте за нищо първичната си идея, дръжте се за нея! Ако човек се държи за първичната си идея, ще бъде смел и решителен.

Някой път вие сте унили духом; защо? – Понеже не се държите за вашата основна идея. Моето говорене тук, моите отношения към вашата основна идея целят следното: аз искам само да създам условия, при които вашата идея ще може да се развива. Обаче ако вие не сте внимателни към тия условия, които аз ви създавам, може да се дойде до неблагоприятни резултати. Защо? Представете си, аз предвиждам, че вие искате да си построите къща на някоя могилка. Аз зная, че там ще дойдат проливни дъждове и вашата къща може да пострада. Какво правя? Започвам да залесявам това място с растителност, за да запазя почвата от проливните дъждове. Представете си, аз посадя едно дърво – вие го изкорените навън, аз посадя второ – вие пак го изкорените. Питам: може ли вашата основна идея да се развива? – Не, ще пострада. Тия наводнения ще разрушат цялата местност, в която вие живеете. Това представлява съвременният критически ум, който нищо не разрешава, а само отрича. Ти го попиташ: „Хубаво ли е това?“, той казва: „Това е лошо.“ Е, кое тогава е хубавото в света? В даден момент, когато трябва да се произнесете за нещо, не казвайте, че основният закон е такъв. От гледището на тази велика Божествена наука, щом намерите една погрешка в себе си, не се стремете да намерите друга погрешка, с която да оправдаете първата. Всяка погрешка във вас, каквато и да е тя, е сянка, единица. Аз означавам грешките с минус единица *(–1)*. А на тия неща, които са станали добре, турям отпред *плюс* – аз означавам тия неща с плюс единица *(+1)*. Тъй щото, намерите ли една погрешка, не се

старайте да намерите втора, а ще гледате от какво е произлязла тази погрешка и каква добродетел ¢ съответства.

Някои от вас често ми казват: „Обичам да се гневя, не мога да се въздържам. Какво трябва да направя?“ Гняв имате всички и не се въздържате. Сега вие търсите един цяр, панацея против гнева. Значи кипвате по някой път; не мислете, че кипването е лошо нещо. Кипването, това е неустойчивост. Това показва, че във вас има киселини, които ще ви накарат да кипнете. Най-първо, трябва да разберете закона на предохраняване. Вие трябва да изолирате всички киселини от себе си, да ги турите под контрол на вашата воля или пък вашата воля да бъде тъй будна, че киселините да са вън от вас. Вие трябва да боравите с тях, а не те да боравят с вас. Питам ви как лекувате вашият гняв? Вие не го лекувате, вие казвате: „Чакай да отворя капака, да видя какво прави онзи приятел там.“ Кой отваря капака? – Грехът. Вие отворите капака и гневът отново се разгаря. После пак го захлупите. Не, не, това не е лекуване на гнева. Разгневите се някой път и си казвате: „Аз никога няма да простя на този човек.“ Но във вас веднага настава едно омекчаване, едно желание да превърнете туй състояние на гняв в някакво по-висше състояние. Какво трябва да направите? Идете да услужите на този човек в нещо – това аз наричам лекуване на гнева.

На какво се дължи гневът? Гневът е плод на едно непостигнато желание. Аз наричам гнева деца недоносчета, родени на пет-шест месеца. Във всички хора въобще се заражда гняв, когато известна идея или мисъл не се постигне. Тогава човек или се разгневява, или скърби. Скръбта е само фаза на гнева. Някой път гневът лекува скръбта, някой път скръбта лекува гнева. Най-първо, като се разгневиш, ще превърнеш гнева на скръб, а после математически ще намериш между две скърби една малка радост. Между една малка скръб *А* и друга *В* има скрито едно течение *С*. Ще намерите туй

вътрешно течение на Радост и ще превърнете гнева на скръб, а скръбта – в Радост.

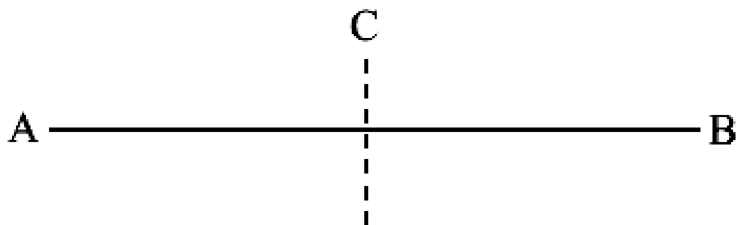

Фиг. 2

Сега вие ще ме попитате възможно ли е това. Аз ще ви представя следния пример: представете си, че вие имате приятел, когото много обичате. Той е много умен, добър, но иска да ви опита. Вие сте студент някъде и баща ви е изпратил десет хиляди лева, които туряте в сандъка си; той намира ключа и задига парите ви. Като видите, че парите ви липсват, какво ще направите? Най-първо във вас ще се яви страх, после – скръб, най-после – негодувание и гняв. Тия три неща – страх, скръб и гняв – изпъкват едновременно. Но какво става? Този ваш приятел идва при вас и вие му казвате: „Някой е откраднал парите ми, не зная кой е." Приятелят ви казва: „Аз ги откраднах!" – „А, ти си играеш с мене!" – „Не, аз ги откраднах." – „Ами как?" – „Откраднах парите ти и ги раздадох." Допуснете, че вие констатирате, че вашият приятел действително е взел парите и ги е раздал. Питам: заради вашите десет хиляди лева вие ще измените ли отношенията си, любовта си към вашия приятел, как мислите? *(– Няма.)* Добре, ако ги измените, вашата постъпка е *–1*, ако не ги измените, тя е *+1*. Значи щом измените на вашия приятел, вие имате отрицателна величина, с която трябва да работите – вие сте изгубили доверие в него. Този ваш приятел идва след няколко дни и ви казва: „Извини ме, аз съзнах своята погрешка и ти връщам наместо десет хиляди лева, дванадесет хиляди. Съзнавам, не трябваше да направя така." Какво ще стане във

вас? Вашето положение ще се подобри, но отношението ви към вашия приятел ще се влоши.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Десета лекция от Учителя, държана на 23 декември 1923 г., София

ЕДИНИЦАТА И ВЕЧНОСТТА

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Разлика между нравствения и духовния човек“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Разлика между мит и басня“.

Сега, от ваше гледище, от ваше становище как бихте си обяснили появяването на морала? Или как бихте си обяснили възникването на отношенията между хората?

Как ще си обясните още от какво произтича разнообразието в Природата? – Разнообразието е резултат от различното размножаване. Тези от вас, които се интересуват от чисто окултната химия или физика, или биология и т. н., най-първо трябва да разгледат и проучат плодовете, а именно ранните и късните плодове. Едни плодове зреят през месец май или юни, каквито са черешите, вишните, други плодове зреят през лятото, а трети – през есента. Дренките например зреят през есента. Черешите и вишните цъфтят рано и узряват рано, дренките пък обратно – цъфтят рано, узряват късно. Ще ви запитам защо именно някои от тия овощни дървета цъфтят рано и зреят рано, а някои цъфтят рано и зреят късно? Знаете ли онзи анекдот за дряна, в който се разправя следното: дрянът цъфнал най-рано от всичките дървета и дяволът, като го видял, казал: „Понеже аз пръв видях дряна, той е мой.“ Другите дървета, като чули това нещо, взели да цъфтят по-късно и затова първо хората ги

виждат. Дрянът си мислел, че като цъфнал най-рано, и най-рано ще узрее. Обаче Господ казал: „Понеже дрянът цъфти най-рано, ще узрее най-късно.“

Сега какъв закон можете да извадите от примера за дряна? Законът е следният: всички ония условия в Живота, които се показват приятни и благонадеждни, нямат всякога бързи резултати. Дрянът цъфти най-рано, но зреенето му не е рано. Такива случаи има и с учениците в училищата. Има ученици, които в първи, втори, трети и четвърти класове на гимназията са отлични, но щом дойдат до пети, шести, седми и осми класове или съвсем пропадат, или свършват като последни ученици. Някои пък обратно – започват като слаби ученици, а последните класове свършват отлично, като силни. Психологически разгледан този въпрос, коя е причината, че дрянът цъфти рано, а зрее късно? Коя е подбудителната причина да цъфти рано? Било е време, когато дрянът е цъфтял рано и зреел рано. Първоначално той е бил тропическо растение и после го пренесли в умерения пояс. Обаче, като го пренесли в умерения пояс, той запазил своето първоначално естество, но от горчивата опитност, която получил в живота си, казал: „Не струва да зрея тъй бързо.“ Значи, ако някой човек иска да бъде здрав, морален, той трябва да има характера на дряна. В обикновения живот използват дренките за лечебно средство. Когато стомахът ви се разстрои, сварете си дренки или пък яжте пресни дренки и стомахът ви ще се оправи. Черешите пък действат слабително върху стомаха. Забележете, всички растения, у които венчето на цвета е петолистно, действат слабително върху човешкия стомах. Значи числото пет е етикет, показва някакви свойства. Разбира се, с това аз не искам да разглеждам медицински въпроси, да се занимавам с лечебното действие на растенията, но искам да ви обърна внимание на това, че във всички растения се изразява една вътрешна страна на Живота.

Да се върнем пак към въпроса за дряна, защо именно той цъфти рано, а зрее късно. Най-после, защо аз ви задавам един такъв въпрос, на който не можете да отговорите? Не е грях, когато човек не може да разреши един въпрос, защото целият живот е образуван все от такива неразрешени въпроси. И аз считам самия човек за една неразрешена формула. За днес едва половината от тази формула е разрешена, а в бъдеще, когато се разреши цялата формула, еволюцията на човека ще бъде завършена. Аз говоря за еволюция, която включва в себе си всичките форми на своето битие.

Във всинца ви трябва да се развие наблюдението. Не казвам да бъдете любопитни, но наблюдателни. Любопитството е лоша черта, а при наблюдението ще трябва да изваждате моралната страна на явленията и фактите, които наблюдавате. При наблюдението ще схващате какви са отношенията между хората. Например срещнеш двама души, които се обичат; като наблюдаваш, веднага трябва да намериш връзката, която съществува между тях – веднага трябва да разбереш коя е причината, дето се обичат. Ако срещнете приятелите A и B, които се обичат, после приятелите A^1 и B^1, и най-после приятелите A^2 и B^2, мислите ли, че това приятелство и в трите случая е едно и също? Мислите ли, че условията и подбудителните причини на приятелството са едни и същи? Не, именно причините на тия приятелства не са едни и същи. Аз съм срещал мнозина, които обичат някого само заради сините му очи. А пък този, със сините очи, като срещне друг, с черни очи, казва: „Като тези черни очи подобни не съм виждал!“ Значи той обича този човек заради черните му очи. Този, който обича приятеля си заради сините очи, казва: „Нещо особено има в тия сини очи!“ И действително, има нещо особено в тия сини очи; и в тия черни очи пак има нещо особено. Срещнете друг някой с черни очи, казвате: „Този човек не ми е толкова симпатичен.“ Защо, нали и той има черни очи? Не, има закон, според който ти не можеш

да имаш едновременно двама приятели. Когато кажем, че не можеш да имаш едновременно двама приятели, ние разбираме една определена идея. Това означава, че на физическия свят ти можеш да имаш само един приятел, а не двама, и то по следната проста причина: ако имаш един съд, който съдържа един литър вода, ти можеш да налееш в него само един литър вода, нищо повече. Можеш ли да налееш в този съд два литра вода? – Не може по никой начин. Значи един литър вода, това е единият приятел, който можеш да вместиш в съда – двама не можеш.

Друго положение: вие знаете закона за скачените съдове от физиката, нали? Питам тогава: приятелството на твоя приятел може ли да премине в друг някой? – Може. Как? – Ти имаш един приятел, а този твой приятел има друг свой приятел. Сега, по закона за скачените съдове – за преминаване на течностите от един съд в друг – приятелят на твоя приятел ще бъде едновременно и твой приятел. И тогава аз ви задавам следния въпрос: може ли да имате приятели в Духовния свят? – Можем. Какви ще бъдат те? Вие имате и сте имали приятели. Можете ли да ми опишете по какво се отличава вашият приятел? Всеки човек се отличава с една характерна черта, затова и вашият приятел, когото обичате, трябва да има една отличителна черта, каквато у вас няма; и у вас трябва да има една отличителна черта, каквато у него няма. Следователно туй, което в тебе няма, а в него има, и туй, което в него няма, а в тебе има, прави съединението. Оттук извличаме един оригинален закон в окултната наука, според който равните отношения не могат да се събират. Според това, единица с единица не могат да се съберат на едно място. Това, че хората се събират на едно място, показва, че те не са единици – те са части на една единица. Днес хората казват всеки за себе си: „Аз съм една единица.“ Не, не си единица. Вие видяхте, че единица с единица

не могат да се съберат. Единицата с нула например може да се събере, при което се получава числото 10.

И тъй, вашият приятел, с когото ще се съберете, или той трябва да е нищо, а вие – единица, или вие трябва да сте нищо, а той – единица. И като се съберете двамата, ще образувате една десетица. И ако те срещне някой и ти каже, че ти не струваш нищо, кажи му: „Аз тъкмо това търся – една единица, която като намеря, ще я направя десет пъти по-голяма. Ако ти си единица, ела при мен, защото без мен пак единица ще си останеш, а с мен ще станеш десет пъти по-голям, отколкото си сега.“ Тук приложението на тази единица е оригинално и смешно.

Значи въпросът за единицата в окултната математика седи така: единица с единица не се събират. Това обаче още не е доказателство, че е така. За да се докаже, трябва да се направят един, два, три, четири, десет, ред опити, за да се убедите, че това не е нещо случайно, но е закон. Едно от обясненията на единицата и на нулата е следното: нищото или нулата всякога показва условията, при които единицата може да се развие. Тя е празното пространство, при което единицата може да осигури своето съществуване. Значи кръгът, нулата, нищото, това са условията, при които ще се развие Разумният живот. Следователно и това празно пространство има свое съзнание. Единицата като влезе в съзнанието на това „нищо“, то може да ¢ предаде своето съзнание и да се изяви в нея. Нищото само по себе си никога не се изявява. В окултната наука това нещо е вярно и вие ще го опитате. Как? Вие може да сте свършили три или четири факултета, но щом се заемете да изучавате окултната наука, с вас ще се случи нещо много интересно и много смешно. Най-първо вие ще почнете да обеднявате, докато дойдете до едно място, при което ще чувствате, че сте прост като фасул, както българите се изразяват. Ще си кажете: „Откак започнах да изучавам тази наука, опростях,

оглупях, обезумях.“ Но това е една илюзия. Туй празно пространство, което се означава с нищо, то е Божественото в човека, което най-първо ще те изпразни, ще те изчисти хубаво и след като те изпразни съвсем, ще започне наново да те изпълва и ще ти даде такива познания, за които ти даже не си и сънувал. Мнозина от вас ще минете през това пространство и ще кажете: „Скоро да се махнем оттук, да не седим на това място! Ако седим тук, скоро ще обезумеем, да се махнем по-скоро!“ Вярно е това, но то е поради туй, че се намирате в закона на изпразването. Някои се страхуват от законите на окултната наука, но трябва да знаете, че това ще стане въпреки вашия страх. Природата е взела мерки за всичко – тя ще ви изпразни по всички правила. Вие може да си говорите, че сте обезумели, че сте оглупели – тя няма да ви обърне никакво внимание. Този закон работи и вън от окултната наука, и то много последователно – не само между хората, но и между най-висшите, най-напредналите Същества. Когато тия по-висши от нас Същества поискат да слязат от висшите светове, за да изучават Вселената, и в тях става едно такова изпразване. И някои Ангели изпадат в това положение – считат се прости, оглупели и се чудят, че нищо не разбират, но после отново започват еволюцията си. И докато достигне своето първоначално положение, знанието у тях е десет пъти повече по-префинено, по-чисто, отколкото онова, с което са слезли в материята.

Сега някой казва: „Що ми трябва да се занимавам с тази наука? Аз оглупях, обезумях, нищо човешко не остана в мене.“ Добре, ами всички хора, които обезумяват, не остаряват ли? Я вижте онзи стар дядо – всичко забравил и започва да говори детински работи. У него се явяват детински желания, капризи и от нищо не се интересува. После, гледаш го, хванал се за тояжката или за бастуна си – на него има вяра, той му е опората в материалния свят. Защо той не уповава на нищо друго, защо не уповава на Бога? Защото не е разбрал закона

на нищото. И той е станал прост като фасул и казва: „Няма какво да правя, ще се смиря.“ И какво става най-после? – Умира. Като умре обаче, вижда своето заблуждение. Това състояние на смърт представлява минаване на Божественото съзнание от едно състояние в друго. Всякога между два етапа, между две граници *A* и *B* на Божественото съзнание се намира една междина *C*, наречена долина на смъртта. Това значи, че човек трябва да се освободи от всички свои лъжливи възгледи за Живота. В това отношение смъртта изчиства праведния човек, а грешния, упорития човек го оставя да си носи последствията.

Фиг. 1

И тъй, вие можете да съберете единицата с нищото. В света съществува само една единица – тя е Бог; в света съществува само една вечност – тя е нищото. Проявлението на целия Космос пък е проявление на единицата, проявление на вечността. Той представлява част от цялото. Думата *част* обаче не означава същинската идея. В такъв случай ние можем да се изразим другояче, а именно: в света съществуват идейни форми, които не се създават, не се губят, а живеят вечно. В това отношение всеки човек е една идейна форма на тази първоначална единица.

Това е една определена идея за вас, младите. Ако речете да я разрешите в пълния ¢ смисъл, животът ви ще се обезсмисли. Можете ли да ми кажете защо животът ви ще се обезсмисли? Един богат американец повикал на угощение няколко също тъй богати американци. Знаете ли колко му е коствала тази вечеря? За всеки гост той е изразходвал дванадесет хиляди долара. Колко долара ще

се изхарчат, ако на тази вечеря бъдат поканени сто души? – Един милион и двеста хиляди долара. Какво показва това? – Че великите идеи изискват изхарчване на голяма енергия. Човек, който се заема да разреши един велик въпрос, той се нагърбва с една много трудна задача. Някой казва: „Аз искам да разреша смисъла на Живота." Смисълът на Живота е разрешен. Той не може да се разреши, както вие мислите, за един, два или повече дни, или за година, две, сто или повече. Разрешението му седи извън времето и пространството. Никога не се старайте да разрешите смисъла на Живота. Вървя из пътя, срещам един човек, който си е счупил крака – смисълът на Живота в този момент е да му превържа крака. Срещам някъде един ученик, който иска да учи, но няма книга; аз имам тази книга, давам му я – в този случай смисълът на Живота е да му услужа с тази книга. По-нататък из пътя си виждам една вдовица, която има дете, което иска да ходи на училище, да се учи, но няма средства; вземам това дете, завеждам го на училище, плащам за него – ето де е смисълът на Живота в този случай. След туй срещам един музикант, който иска да свири, но няма кой да го въодушеви и ме замолва: „Можеш ли да седнеш при мен да ме послушаш поне половин час?"; сядам, слушам го внимателно, той свири, вдъхновява се – в дадения случай това е смисълът на Живота и за него, и за мен – един ще свири, друг ще бъде слушател. Първия път той ще свири – аз ще го слушам, втория път аз ще свиря – той ще ме слуша. Ако имате един приятел, тъй ще постъпвате и вие помежду си: когато единият е активен, другият ще бъде пасивен – не могат и двамата да говорят едновременно. Някой път и двамата говорят, но по-добре е, когато единият говори, а другият слуша. То значи единият да свири, другият да слуша. Той свири, аз го слушам, давам си мнението, казвам: „Много хубаво е това парче", той се въодушевява,

радва се. Тъй става обмяна между хората. Обмяната трябва да бъде разумна.

Следователно красивото в Живота, това е разнообразието. Докато вие се стремите към Божественото разнообразие, ще имате най-красивите чувства. Станете ли еднообразни, във вас ще се яви дисхармония или във вас ще влезе грехът. Красивото в света е първата стъпка в Живота.

Друга грешка, от която трябва да се пазите, е следната: никога не завиждайте, че някой имал някакъв талант повече от вас. Виждаш някой поет или писател, който пише хубаво, казваш: „И аз искам да пиша като него." Не искай да пишеш като него. Виждаш някой музикант, който свири хубаво, казваш: „И аз искам да свиря като него." Не желай да свириш като него; ти искай да бъдеш музикален, но да не изразяваш музикалността си като него, а по своему. Някой казва: „Аз искам да бъда религиозен като еди-кого си, да схващам Бога като него." Не, бъди религиозен, но не пожелавай да изразиш религиозността си като онзи човек – изрази я по начина на своята душа. Като постъпвате по този начин, вие ще имате такава свобода, че няма да се влияете от съвременното общество. В съвременното общество хората се влияят един от друг, вследствие на това са обеднели. Как се познава, че един човек е обеднял? – Щом човек има мрачни мисли, щом става песимист, той започва да обеднява. Обедняването е един морален упадък. Почне ли това състояние да ви наляга, вие ще се върнете към закона на смирението. Смирението е начин за тониране в Живота. Ще си кажете: „Аз ще се върна към това, което имам, него ще разработвам." У вас има много скрити, неразработени сили, дарби и способности, които трябва да развиете. Тогава ще бъдете мощни и силни да изпълните всичко, което ви се даде.

Представете си сега, че при това време, каквото е днес вън – студено, вятър и дебел сняг, бих задал на десет души от вас задачата да отидете някоя вечер на Черни връх и да се върнете. Колцина от тия десет души биха изпълнили задачата успешно? Може да отидат някои, но ще се върнат по астрален начин. Ако тази задача ви се даде от човек, който не разбира законите на времето, така ще бъде. При такова време вятърът ще ви отвее по всички правила и вие ще се лишите от живота си. Но ако един истински Учител ви даде такава задача, всички ще отидете до Черни връх и ще се върнете благополучно. Как? Най-първо, като тръгнете, вятър ще има наистина, но Учителя трябва да бъде вътре в този вятър. Ако той не може да влезе във вятъра, вятърът ще бъде много опасен. Кое е опасното във вятъра? – Неговата студенина – в този вятър няма топлина. Хората умират ли от топлия вятър? – Не, от студения умират. Защо шопите от Софийско носят по два кожуха? Те казват: „От топлото човек не умира, но от студ умира." Понеже в Софийско времето е много променливо, шопът казва: „При тази промяна на времето трябва да нося по два кожуха на гърба си, иначе е опасно." И тази шопска мъдрост е много вярна. Тази шопска мъдрост, преведена на духовен език, означава: човек трябва да има в ума си Знание и Светлина, а в сърцето си – Топлина. Това са двата кожуха. Имате ли ги, каквото и да е времето, всичко ще мине добре.

И тъй, всички тия течения в Природата се дължат на известни бури, които стават в нея. И те са причина за промяна във времето. Един велик Учител например може да измени тия течения. Той може да спре студеното течение за шест-седем часа, докато отидете и се върнете от определеното място, и после пак да го пусне. Той може да спре бурята, виелицата, но същевременно може да направи и друго едно нещо, а именно: ще вложи във вас повече влага, повече

вода. Вие още не сте се занимавали с живата вода. Христос казва: „Изворът, който Аз ще ви дам, ще бъде жив извор в душата ви.“

Та има в живота ви известни положения, с които трябва да се справите. Ако някой път се намирате в едно тягостно състояние, това да не ви обезсърчава. При това си състояние вие сте по-близко до Истината, отколкото когато се усещате силен. Апостол Павел, който е окултист, казва: „Когато съм слаб, тогава съм силен.“ Един дух му казва: „Моята сила се познава само в нищетата.“ Когато човек е слаб, само тогава в него може да се прояви Духът. Туй е вярно и в училищата: от ония ученици, които се занимават с математиката, се изисква голямо внимание, т. е. концентриране и напрежение на мисълта. Кои ученици могат да бъдат добри математици? – Които могат да се концентрират. Между всички силови линии на ума има тясна връзка, затова от един математик не се изисква само едно механическо решение на задачата, но и разсъждение, което се добива чрез концентриране на вниманието. И слабият ученик може да бъде силен, като концентрира вниманието си – с това той ще развие математическите си способности.

От всичко, казано досега, коя мисъл е най-важна за вас? *(– Че трябва да съберем единицата с нищото.)* Да, това е основната мисъл за вас, а всичко друго може и да го забравите. Това е необходимо за вашето развитие. Единицата, това сте вие; нулата, нищото, показва всички Разумни същества извън физическия свят; плюсът пък показва, че човек може да дойде до истинския път само чрез страдания. При сегашните условия на Живота Истината се предава на човешките умове и сърца само чрез страданията. Знанието и облагородяването на сърцето не могат да дойдат без страдания. Страданието засега е само един преходен етап. Ако някой мисли, че Знанието ще дойде без страдание, той е вляво – тогава именно неговите страдания ще се удесеторят. Дойдат ли ти страдания, ще

кажеш: „Страданията ми са толкова, колкото са потребни за мен.“ Всяко страдание е знакът *плюс*, т. е. едно малко кръстче, и изразява едно аритметическо действие, а именно – събирането. Щом дойде страданието, ще почнеш да събираш. Какво? – Ще събираш едно плюс нула. Някой път този знак ще го превърнеш в знак за умножение *(x)*. В математиката си служат със следните четири знака: *+, −,* ⊠*,* :. Тези знаци се допълват един друг.

Следния път ще бъдем в новата година. Вие ще благодарите на старата година, все пак научихте една Истина, че единицата трябва да се събира с нулата. Старата година казва: „Макар че нищо не ви научих, но аз си заминавам, като ви оставям поне следната Истина: единица с единица не се събира, но с нула се събира и дава числото 10.“

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Единадесета лекция от Учителя, държана на 30 декември 1923 г., София

ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ПРОЯВИТЕ В ПРИРОДАТА

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от темата: „Разлика между мит и басня“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Произход на нравствеността“.

За следния път – тема №14: „Разлика между прилежание и трудолюбие“.

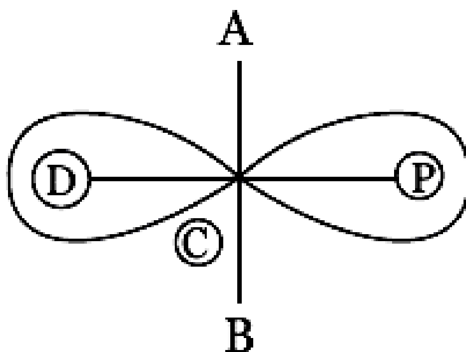

Фиг. 1

Линията *AB* на чертежа представлява път, изминат от едно разумно същество – път на съзнанието *C*. Туй съзнание, след като е извървяло своя път от *A* към *B* и няма накъде повече да се движи, връща се назад и оттам поема посоката към точка *D*, при което се образува един прав ъгъл. Съзнанието се отличава по това, че щом достигне в движението си своята крайна точка, започва да образува

около себе си една спирала. Но понеже съзнанието се движи вечно, от точка *D* отива в противоположна посока до точката *P* и образува друг прав ъгъл. Понеже в това си второ движение съзнанието е отслабнало, при точка *P* кръгчето е по-малко. Можете ли да си обясните кои са причините, дето при едното си движение кръгът е по-голям, а при другото – по-малък? Това е едно положение, което съществува вътре и в самата Природа. Линията *AB*, която изразява пътя на вашето съзнание, е и линията на вашия нос. Тя означава крайния предел на човешката интелигентност.

Да допуснем, че при това отклонение на човешкото съзнание в точка *D* последната представлява дясното око на човека, което е по-разтворено, а точката *P* – лявото око, което е по-малко разтворено. Можете ли да си обясните защо дясното око на човека е повече разтворено, отколкото лявото? Нали всяко явление си има своите причини? Обяснете тогава причините! Вие още не сте се вглеждали нито в себе си, нито в другите хора. Човешките лица не са напълно симетрични – асиметрични са те. Ако се вгледате, вие ще забележите, че едната страна на човешкото лице е по-нежна, по-мека, също така и едното око има по-мек, по-приятен поглед. Ако човешката чувствителност се развива съзнателно, кое око ще се развие по-добре? Имайте предвид, че около очите има две течения: едното течение е от положително и отрицателно електричество, което тече в известна посока, а другото течение е от положителен и отрицателен магнетизъм, който тече в същата посока. Когато дясното око се развива, то е във връзка с лявото полушарие на мозъка; когато пък лявото око се развива, то е във връзка с дясното полушарие на мозъка. Значи движенията в мозъка се прекръстосват. Затова именно дясната ръка се управлява от лявото полушарие на мозъка, а лявата ръка се управлява от дясното полушарие на мозъка. Следователно вашата чувствителност ще се отрази и в очите ви – било в дясното или в

лявото око. Ако желанията и стремежите на вашето съзнание са повърхностни, те ще се отразят не само върху очите ви, но и върху лицето ви. Колкото по-повърхностен е стремежът на вашето съзнание, толкова кръгът на окото ще бъде по-валчест. Обаче колкото повече желанията и стремежите на вашето съзнание се диференцират, колкото повече се разклоняват и добиват известен обект, толкова повече и окото става елипсовидно. Ако енергията, която минава през окото, действа еднакво навсякъде, то центърът на вашето око ще бъде на една равнодействаща линия *AB*, която ще минава през гледеца *C*.

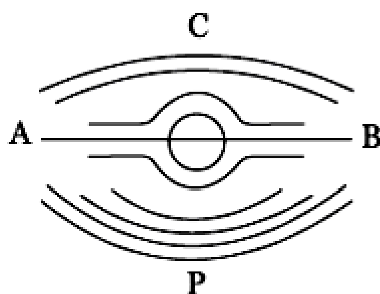

Фиг. 2

Ако пък вашето съзнание се отклони в каквото и да е направление, във възходящо или низходящо, около окото ще се образуват едни малки линии. Например, ако почнете да се привличате към света, т. е. ако външният свят ви влияе, ще почнат да се образуват отдолу малките линии *P*. Ако направлението, към което се движите, е възходящо, ще се образуват отгоре големите линии *C*. С тия противоположни енергии Природата си е служила още в миналото, за да образува долната част на окото. На времето си Природата е отклонявала човешкото съзнание, но понеже днес вече е завършила тази си работа, то ако вие продължавате по същия начин да слизате в материята, това слизане няма да се отрази само върху гледеца ви, но и върху цялото око, което ще вземе едно положение напълно към центъра на Земята. Вследствие на това много хора стават разногледи. Има ли разногледство в принципите, ще има

разногледство и в съзнанието. Когато човек се раздвои в съзнанието, той има и раздвоен поглед. За такива хора казват: „Тебе гледа, мене вижда.“ Когато ви погледне един човек, у когото съзнанието е раздвоено, вие изпитвате една неприятност. Защо? Защото в погледа му има раздвоение. Той ви гледа с две различни цели: той, като ви гледа, едновременно слуша какво му говорите и мисли за какво може да ви използва. Ако чувствителността ви е силно развита и ако можете да схващате лъчите, които се отразяват от окото, вие щяхте да забележите в окото на този човек две различни течения. Едното течение, т. е. един род енергия изтича от долната част на гледеца, а друг род – от горната част. В натури, които имат по-благородни пориви и стремежи, Природата е образувала друга една вдлъбнатина. Каква разлика има между горната и долната вдлъбнатина на окото? – В долната вдлъбнатина *P* има по-голям простор, а в горната – по-голяма дълбочина и надвисване на веждите. С тия вибрации Природата е образувала една малка трапчинка долу под окото, която украсява човешкото лице. Горе пък е образувала веждите в човека.

И тъй, според вас, какво показват веждите? Защо Природата ги е турила отгоре над очите? *(– За да не влиза потта в очите.)* Това е една от службите, едно от предназначенията на веждите, но има и друга причина, по която Природата е турила веждите. Има хора, които почти нямат вежди. Веждите и клепачите на очите са турени от Природата, за да регулират светлината, която влиза в човешкото око.

От всичко това трябва да имате предвид следния закон: вие нямате право да злоупотребявате със силите, които действат във вас. Да не мислите, че можете да употребите тия сили за каквото искате. Не, всяка сила на съзнанието има свое предназначение. И когато тази енергия върви към своето предназначение, към своята основна идея, към своята цел, образува се и тази правилност на лицето.

Ще дам на всички ви да напишете като тема какво трябва да бъде идеалното чело на човека, какви трябва да бъдат линиите му, изобщо – външните му очертания. Като ви говоря за веждите, за клепачите, за челото на човека, не казвам, че те определят характера на човека, но те са резултат на вътрешната му деятелност. Ако човек е весел, ще има отворени и изпъкнали очи. Ако е песимист и гледа с мрачен поглед на хората и на живота, ще има навътре хлътнали очи. Това произтича от един психологически закон. Колкото повече вниманието на човека е съсредоточено към вътрешния живот, толкова по-малко се хранят очите. Светските хора, които искат да видят всичко и се радват на живота като деца, те изпращат повече кръв в очите си, затова техните очи са по-здрави. Хора, които са много замислени, развалят очите си. Имайте предвид, че да мислиш и да си замислен са две различни неща. Мисленето е съзнателен процес – в него влиза нещо възвишено и благородно. В замислеността влизат някакви елементи на чувствания: ти мислиш, че животът не върви добре, че светът не е нареден правилно и т. н. Това е криво схващане на Живота.

И тъй, всичката енергия се очертава на лицето ви. Вие искате да имате красиви очи, нали? И право е, човек трябва да има красиви очи. Красивите очи са прозорци на съзнанието, те се определят от правилния развой на съзнанието. Направете един малък опит да внесете хармония в съзнанието си, като не туряте никакво препятствие пред него. Препятствие е, например, ако кажете: „Аз не съм даровит, никаква дарба нямам“, и т. н. Вие се самоизмамвате. Във всеки човек има дарби, но условията, при които могат да се развият тия дарби, са различни. Следователно всички хора не могат да се развиват при еднакви условия. За развитието на някои хора се изисква по-интензивна енергия. Например, вземете нашия салон, може ли да го отоплявате с една обикновена печка, както отоплявате

една малка стая? Обемът на салона е голям, изискват се две-три големи печки, за да се отопли добре. Значи, колкото една способност у човека е по-висша, толкова по-добри условия изисква. Питам: ако морето по някаква случайност изхвърли на брега една риба, какво трябва да прави тя? – Много естествено, тази риба трябва наново да се върне във водата. Ако я оставите вън, какво ще стане с нея? – Смърт я очаква. Там, на брега, започва да мърда, да се движи, явява се у нея желание да скочи по права посока и да се върне назад във водата. Мъчнотиите в Живота, това са условията на една риба, която е изхвърлена на брега.

Някои питат защо хората са скръбни. Понеже Животът е едно велико море, а вие сте рибите в него. Вие си играете в това море, но някоя вълна ви изхвърли на брега, на сушата, и веднага във вас се заражда една скръб. Вие скачате, мърдате се на брега, но успеете ли отново да влезете във водата, у вас се заражда една радост, че пак сте намерили вашата среда. Но вие трябва да излезете от тази среда. Защо? – Понеже вашето съзнание трябва да се диференцира, вие трябва да проявите вече една по-голяма деятелност в Живота. Наред с вашите хриле ще почне да се образува дихателна система. Образуването на дихателната система в човека е начало на проявяване на съзнателния мозък, начало на мисълта. Това е вярно според законите на еволюцията. Птиците например са произлезли от рибите. По същия закон в Духовния свят човешкото съзнание ще преминава от едно състояние в друго, т. е. от една по-гъста среда в една по-рядка, каквато приблизително е въздухът. Също тъй ще се изменят и вашите стремежи, вашите схващания за нещата. Например кой път вие се чувствате остарели, че сте излезли вече от живота, и казвате: „Едно време бях млад, но сега нищо не ме интересува в живота.“ Мислите ли, че посоката на вашия живот е правилна? Не, вие сте една риба, изхвърлена на брега, и казвате: „Мен нищо не ме

очаква, освен смъртта.“ Казвам: ще се върнете отново в морето. *(– Ами ако рибата е много далеч от морето?)* Аз наблюдавах един път във Варна как един рибар ловеше риба с една много голяма мрежа. Четирима други рибари стоят около него и му помагат. Рибарят хвърли мрежата във водата, тя се напълни и понеже е тежка, той тегли, а другите двама – от едната страна, двама – от другата страна, му помагат да я извлече на брега. Тъкмо притеглят мрежата на разстояние само десетина метра от брега, поглеждам – около двеста-триста риби изскачат вън от мрежата и се прехвърлят с едно подскачане от два-три метра разстояние пак в морето. Питам го защо изскачат тия риби. – „А, остави ги, те са много проклети!“ Защо са проклети? – Че не остават в неговата мрежа. Те предчувстват, че той ги води към брега, дето ги очаква смърт, и затова в тях се заражда желание да не се завират в мрежата, а да излязат вън от нея, и хайде пак в морето! Такива мрежи съществуват и в света – и вие някой път попадате в такива мрежи. Какво трябва да правите, като попаднете в такава? – Вие имате сили да изскочите из мрежата, рибарят няма сила да ви хване. Още повече, че вие сте в своята среда и сте господар на тази среда. Излезеш ли обаче на брега на морето, ти си вече в ръцете му, той е господар. Някои хора казват, че има изключение от това положение. Изключение има, докато още не си излязъл на брега. Пипне ли те веднъж рибарят със своята ръка, мъчно можеш да се спасиш. Във водата ли си още, докато той те заобикаля със своята мрежа, ти полекичка, както тези двеста-триста риби, гледай да измениш своето състояние.

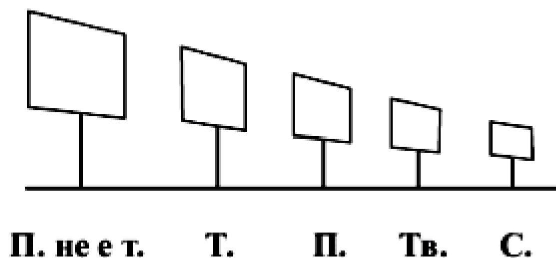

Фиг. 3

Сега скърбите, които ви идват в Живота, това са предпазни мерки срещу спънките, които Природата туря на пътя ви. На всяка спънка, която срещнете в живота си, трябва да прочетете надписа. Имате едно малко желание, което искате да реализирате, но Природата ви поставя една спънка срещу него и вие започвате да скърбите. Не, прочетете какъв е надписът на тази спънка. Вие сте тръгнали за някъде, пътувате, стигнете до някое място, срещнете една спънка. Вие скърбите, че не можете да продължавате нататък. Природата ви е турила тази спънка. Прочетете надписа ¢, тя е написала на тази спънка: „Не е този пътят.“ – „Какво трябва да правя?“ – Вие трябва да се върнете, да вземете правия път. Тръгвате отново по правия път, но се обезсърчавате, отчайвате. Природата ви е турила друга спънка с надпис „Търпение“ – това значи, че за да продължите пътя, трябва ви търпение, за да преодолеете всички спънки и мъчнотии. На трето място – друга спънка, пак не ви пущат; пише: „Прилежание!“ Там ще учите прилежанието. На четвърто място пише: „Твърдост“, на пето място: „Смелост“ и т. н. – ще ви спират на много места по пътя. Вие сте екскурзианти, не мислете, че като сте тръгнали напред, там, по пътя, ще ви посрещат с финикови вейки. Не, вие ще се катерите нагоре, но ще срещате и ред мъчнотии и страдания. Герои се изискват в този път. И по-добре е да ви спънат в началото, отколкото да се качите на високите места и там да чакате.

Следователно спънките в Природата са съзнателни сили, които ви спират в пътя с разумна цел – да научите и придобиете на това място някое специално, особено качество. Щом знаете това, не трябва да се обезсърчавате и да казвате: „Моята работа се е свършила, ами...“ Не, Природата съзнателно ви спъва и казва: „Тук ще започнеш да учиш търпението!“ Питам ви вие как учите търпението? Аз бих желал да зная какъв е вашият метод за изучаване на търпението. Търпението – това е превърната неволя. Значи неволята може да се превърне в търпение. Човек, за да придобие търпението, най-първо трябва да премине през неволята. Неволята ще му се наложи насила и той трябва да мине през нея. Всички твои близки ще те ограничат, ще те поставят почти в положение на животно, ще те лишат от всичко и по неволя ще търпиш. И този закон на неволята ще те накара да мислиш. Ти можеш да минеш от неволята към търпението само чрез един Разумен живот. Търпението е качество само на силния, на разумния човек. Само силният човек, само героят човек в света може да бъде търпелив. А слабите натури, това са хората, които носят неволята. Та ще различавате тия две състояния. Там, дето не можете да търпите, вие сте в неволята. Затова Разумният живот във вас трябва да се образува, да се създаде, за да търпите.

Ще се върна пак към въпроса за очите. Вие някой път казвате, че имате висок идеал. Добре, наблюдавайте се, за да видите дали не се самоизлъгвате. Вижте как се проявява вашето естество. Вие имате висок идеал, но погледнете някого и бързо сваляте погледа си надолу към земята. Човек никога не трябва да гледа към земята, той не трябва тъй бързо да сваля погледа си надолу. Човек може да спре погледа си надолу към земята, но само ако има желание да обработва тази земя. Това е друг въпрос вече. Но ако той съсредоточи ума си към земята, той се намира в едно пасивно състояние и е на един хлъзгав път.

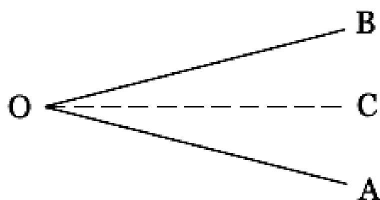

Фиг. 4

И тъй, когато погледът ти отива към земята в точка *A*, ти едновременно ще раздвоиш съзнанието си тъй, че в мисълта си да имаш един полет нагоре в точката *B*. Тия два лъча *AO* и *BO* ще образуват един остър ъгъл от около шестдесет градуса. А линията *CO* е равнодействащата или плоскостта, полето на зрението, дето окото действа. Значи ти трябва да мислиш да отправиш съзнанието си към всички Разумни същества, които са минали преди тебе, и да кажеш: „Аз искам съдействието на онези Разумни същества, които минаха по този път преди мене!“ И ако вие се спрете в себе си и концентрирате вашето съзнание без никакво колебание, непременно ще ви дойде едно разрешение, едно просветление в ума по един много естествен начин. Няма да се мине много време и в съзнанието ви ще се яви една малка светлинка, която ще внесе една нова мисъл в ума ви и мъчнотията ви ще се разреши по един много правилен начин. Ще си кажете: „Колко проста е била тази работа, пък аз не съм знаел.“ И всички даровити ученици, не само от окултните школи, но и от обикновените училища, знаят този закон за концентриране на вниманието.

Аз забелязвам, че мнозина от вас, като срещате мъчнотии, по някой път се колебаете. В това колебание човек може да си причини голяма вреда. А да си причинява човек вреда тогава, когато Природата работи за негово добро, това е престъпление от страна на самия човек. Да греши човек против себе си, това е престъпление. Следователно

ще се стремите да уравновесявате енергиите, които работят във вас. Най-първо вие няма да мислите, че сте бедни, а ще изисквате условия, при които може да се развивате. И Писанието казва: „Ако някой е оскуден от Мъдрост, да проси, но искрено да проси.“ То значи: като получи това, що проси, да употреби тия закони, които служат за неговото развитие.

Правете опити върху това, което ви говоря. Вземете си едно огледалце и наблюдавайте каква е големината на зеницата ви в едното и в другото око. Когато имате едно отлично настроение, или едно отлично чувстване, или една отлична мисъл, или едно отлично съждение, или един отличен принцип във вас, наблюдавайте ясно лявото си око, после – дясното, и след това напишете всичко, което сте схванали. Наблюдавайте очите си, техните зеници и при случаи, когато имате известно неразположение или колебание в настроението си, във вашите чувствания, във вашите мисли, във вашите съждения или във вашите принципи, и следете да видите каква е разликата между първия и втория случай. Разбира се, това свиване и разширение на зеницата няма да бъде много голямо. Ако наблюдавате котката например, ще видите, че тя силно разширява гледеца си. Кога става това в нея? – Най-често, когато иска да улови някоя мишка. Оттук вижте колко силно е у нея желанието да улови мишката. Такова силно разширение на гледеца става и у всички нощни птици – туй показва интензивността на тяхното съзнание само в една ограничена посока. При такова състояние очите придобиват един огън, една лъскавина, подобна на лъскавината на змийското око. Казват за някого: „Този човек има змийско око.“ Не че той има змийско око, но трептенията, които излизат от очите му, са като трептенията, които излизат из окото на змията. Ние ги наричаме користолюбиви трептения. Тогава стават бързи трептения, пресеквания в очите. Вие трябва да знаете, че тия енергии са извън

вашето естество. Аз ги наричам бури в Природата, които идват временно и си заминават. Някой път вие може да попаднете под някои лоши желания, но не мислете, че това зло произлиза от вас. Някой път може да попаднете под такива бури, които са отровни. Какво трябва да правите тогава? – Ще отправите веднага вашето съзнание, вашия ум към ония по-напреднали от вас Същества, които са минали преди вас този път, те да ви ръководят, за да разрешите правилно въпроса си. Разрешите ли го правилно, във вас ще дойде едно вътрешно успокояване и тогава вашият умствен растеж, вашето сърдечно състояние и проявлението на вашата воля ще бъдат в едно нормално състояние – в хармония. Всичко това ви е потребно, за да можете да извършите задължението си по отношение на вашето съзнание. Разширявате ли съзнанието си, вие ще може да извършите правилно своята задача като човек.

При сегашните условия, в които се намирате, човек трябва да бъде здрав и във физическо, и в духовно отношение. Като казвам *здрав*, разбирам каквито и настроения и изпитания да ви дойдат отвън, да отстоявате против тях тъй, както някой кораб, който пътува в морето, отстоява срещу напора на всички вълни. Каквито бури и да ви дойдат отвън, вие трябва да ги издържите с еднакъв отпор. Вие имате сили, за да издържите бурите, които се сипят върху ви. Един стих от Писанието казва: „Никой няма да получи изпитания, по-големи от тези, които може да понесе.“ Всяко изпитание ще съответства точно на ония нужди, които срещате в живота си, и на ония сили, с които разполагате, за да може да го изнесете. Следователно ще се пазите да не раздвоявате съзнанието си. Съзнанието ви трябва да бъде насочено всякога нагоре. Знаете ли кога се раздвоява съзнанието? Например някой човек направи едно добро, а после казва: „Не трябваше да правя това добро.“ Щом съжалява, че е направил едно добро, неговото съзнание вече се раздвоява и линиите

под очите му се увеличават. Втори път направи някое добро и пак съжалява, че го е направил. Знаете ли какво става най-после с този човек? – Костите под очите му започват да нарастват. Знаете ли какво означават тия силно развити кости у някои хора? Наблюдавали ли сте тия издути кости в някои тревопасни и някои месоядни животни? Ония от вас, които са естественици и могат да рисуват, за другия път нека нарисуват тия издути кости у някои от тревопасните и месоядните животни. След това и аз ще ви дам няколко скици, които вие ще може да си нарисувате, за да ги проучите.

Ще знаете следното: за направена простъпка, за направена грешка никога не съжалявайте, но изправяйте се! За направено добро не съжалявайте, но радвайте се! Това ще поставите като основен закон в Живота си. Тръгнали сте в пътя и сте срещнали някакъв неуспех; не се разкайвайте, не съжалявайте, че сте влезли в този път! Някои от вас могат да кажат: „Не му е времето сега!“ Не, сега му е времето. Ще кажете: „Поне по-късно да бях тръгнал.“ Как мислиш, ако беше тръгнал по-късно, нямаше ли да срещнеш тия спънки и мъчнотии? – Пак щеше да ги срещнеш. Никой не е минал по пътя без мъчнотии. Защо тогава трябва да си правите илюзии, че вие именно ще минете този велик път на Живота без мъчнотии? Не, ще пътувате от един град в друг, но в торбата си ще имате хляб, едно шишенце с топла вода, хубави, здрави цървули, най-малко един сантиметър дебели, понеже пътят, по който ще вървите, на някои места е постлан с остри камъни – ако ходите боси, краката ви ще се изпорежат. Хубаво ще бъдете обути! Така трябва да бъдете приготвени за Живота.

Най-после, след като вземете всички тия предпазни мерки, ще носите в себе си разумността, а тази разумност ще се прояви в Божествения Дух, който работи над човека, за да му посочи пътя към Вечния Живот.

Тайна молитва

– *Само светлият път на Мъдростта води към Истината.*

– *Тя постоянно ни весели.*

Дванадесета лекция от Учителя, държана на 6 януари 1924 г., София

ПРИЛИВИ И ОТЛИВИ НА ЕНЕРГИИТЕ. ПРОИЗХОД НА УМА И СЪРЦЕТО

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Произход на нравствеността“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Разлика между прилежание и трудолюбие“.

За следния път – тема №15: „Разлика между икономия и пестеливост“.

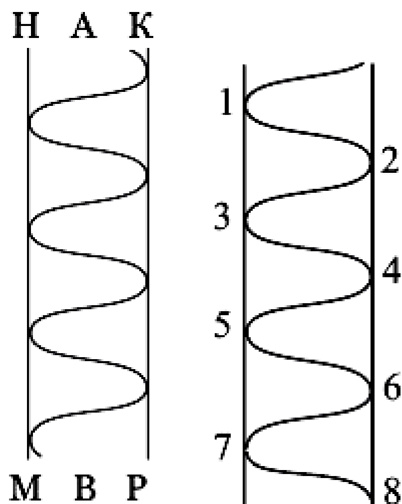

Фиг. 1 Фиг. 2

Всеки живот, съзнателен или несъзнателен, има своите мъчнотии или, с други думи казано, има своите граници. На чертежа имате две успоредни линии *МН* и *РК* и третата линия между тях *АВ*.

Коя линия от трите е най-важна? *(– Средната.)* – Да, тя е линия на движение. Но защо е крива? *(– Защото е жива.)* Движението произтича от Живота, но кривината не произтича от Живота. Тогава от какво произтича кривината на една линия? *(– От мъчнотиите и препятствията, които среща в пътя си.)* Да, вярно е, препятствията са брегове, те са двата свята *MH* и *PK*. Тия два свята са разумни, понеже техните брегове са постоянни. Кривата линия пък *AB*, която се образува от движението, е един свят, който сега се сформира. Следователно, щом вие сте заставени някой път да криволичите, и движението ви ще се измени. Казват за някого: „Той криволичи.“ Това се дължи на известни сили, които действат у вас. Вие не трябва да се плашите от тези криви линии.

Сега мнозина казвате: „Какъв ще бъде моят живот? Ами ако срещна някои мъчнотии в живота си?“ Вашето положение в дадения случай мяза на това, в което се намира някой ученик или слуга, комуто учителят или господарят казва да мине през гората. Вие казвате: „Ами ако ме срещне някоя мечка или някой разбойник?“ Да допуснем, че сте някой войник, когото началникът изпраща като съгледвач на някоя рекогносцировка. Вие казвате: „Ами ако ме срещне неприятелят и ме убие.“ Убият не убият, вие трябва да отидете! Мислите ли, че мъчнотиите в Живота раждат някакво зло? Не, в мъчнотиите няма никакво зло. От това място, дето се явяват мъчнотиите, оттам започва и всичката наука.

Защо линията *AB* се извива в първия случай към линията *MH*, а после – към линията *PK*? Какво предполагате, защо линията *AB* се извива тъй последователно ту към линията *MH*, ту към линията *PK*? Тук навярно има някаква разумна сила, някакъв център, който привлича движението на Живота, и тук силата на привличането трябва да е голяма. Това нещо съществува в Природата като прилив на енергията. Значи енергията *AB* към линията *MH* образува един

прилив. Във второто си обръщане към линията *PK* образува един отлив. Значи енергията *AB* образува един прилив към линията *MH*, а един отлив към линията *PK*. Защо е така? Понеже по линиите *MH* и *PK* се намира една разумна сила, която привлича енергията на линията *AB*. Тази разумна сила действа в точките *1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8*. Аз казвам: само едно разумно същество може да образува точка. Всяка от тия точки не заема никакво пространство, но владее пространството.

По същия начин интелигентността или силата на ума действа извън времето и пространството. Следователно и умът се проявява като една математическа точка, която сама по себе си няма никакво измерение. Обаче тази точка може да действа в пространството така, че да отклони едно цяло течение от своя път. И цялата тази линия на Живота *AB* минава между два свята *(1, 2)*. Кои са тия точки, които отделят тия два свята? – Умът и сърцето. Забележете следното нещо: разумните сили, които са образували човешкото сърце, седят по-високо от силите, които са образували ума. В това отношение човешкото сърце е образувано от Херувимите и Серафимите – Съществата на Любовта, които седят по-горе, отколкото Ангелите изобщо. Някой път думата *Ангел* се употребява в смисъл на Светло същество, колкото да означи естеството на тия Същества. В този случай под понятието *Ангел* влизат всички Светли същества, но когато ги разглеждаме по степента на тяхното развитие, Съществата, които са образували сърцето, са от по-висша йерархия от тия, които са образували ума. Обаче в човешкия живот умът заема по-високо място, отколкото сърцето. Един човек с ум навсякъде в обществото се зачита повече, отколкото един човек със сърце, с чувства. Ако се явят пред тебе двама души слуги – единият, който се ръководи в постъпките си от своя ум, а другият – от своето сърце, ти ще предпочетеш този, който е умен, пред оня, който се ръководи от своите чувства. Защо? – По простата причина, че умът обективно се занимава с материята. Умът се

занимава с външната страна на Живота, а понеже ние минаваме през материалния свят, тия Същества, които са го създали, господстват върху материята. И тогава умът като една жива сила, която произтича от тях, може по-добре да ни направлява при сегашните условия на Живота. И действително, при сегашната стадия на развитие, в която се намираме, по-добре е да ни направлява умът, отколкото сърцето.

Тук, в чертежа, кой е светът на сърцето и кой – на ума? *(– Дясната страна е на ума, а лявата – на сърцето.)* Коя страна вземате за дясна и коя – за лява? Вземете следното положение: ако слизате от горе на долу, от *A* към *B*, линията *MH* ще бъде дясна страна. Този закон за приливите и отливите има приложение в Живота и ако не го прилагате, той ще бъде за вас един непотребен багаж. Щом се явят в живота ви някои малки мъчнотии, трябва да знаете защо става това нещо. Приливът на единия свят образува отлив към другия и отливът на единия свят образува прилив към другия. Тия течения постоянно се редуват: когато в ума има прилив, в сърцето има отлив; когато пък в ума има отлив, в сърцето има прилив. Някой път например вие казвате: „Затъпял е умът ми нещо, не работи никак." Не, това не показва, че умът ви е затъпял, но в това време имате прилив в сърцето, а в ума – отлив, вследствие на което изпитвате известна празнина. Друг път казвате: „Аз съм интелигентен човек, мога да работя добре с ума си, но сърцето ми е слабо развито." Казвам: това е, защото имаш прилив в ума, а в сърцето – отлив. Затова именно в този случай не си толкова чувствителен. Следователно, когато вашият ум се развива, вие ще имате отлив в сърцето си; когато пък вашето сърце се развива, вие ще имате отлив в ума си. Тъй се развиват умът и сърцето. Някой път се ожесточите в себе си, ставате твърди и се заканвате, казвате: „Аз тъй ще направя, иначе ще направя." Но станете на другия ден, в продължение на тия двадесет и четири часа у вас е настъпил един отлив и казвате: „Хайде, аз ще забравя това

нещо!“ Не че ще го забравите, но във вашите чувства е настъпил един отлив.

Сега наблюдавайте да видите дали тия неща стават във вашия живот естествено или неестествено. Когато казвам естествено или неестествено, разбирам да следите дали вие се намирате под прямото влияние на природните закони, или под прямото влияние например на някой ваш приятел. Човек върху човека трябва да влияе, но по законите, които съществуват в Природата. Ще ви дам един пример, за да видите как може да се намирате под влиянието на другите: допуснете, че при вас дойде един ваш приятел рибар, който живее повече около морето. Той по цели дни хвърля мрежата си в морето, лови риба, с това се занимава – лодката и мрежата са неговите инструменти. Вие пък сте земеделец, живеете на сушата, но двамата сте приятели, има някаква връзка между вас. Той ви поканва да ви разходи малко из морето със своята лодка, вие се съгласявате. Влизате в лодката и тръгвате, морето е тихо и спокойно, но като навлезете два-три километра в него, то започва да се вълнува. Вие започвате да повръщате, става ви лошо и във вас се заражда страх – морето вече започва да ви влияе. Вашият приятел има по-голямо присъствие на духа, защото знае законите на морето, а вие, като не знаете тия закони, боите се. Този човек има самообладание, а вие треперите. Защо? – Той знае да плува, а вие не знаете. Казвате: „Какво ще стане с мене?“ Той е тих и спокоен, казва ви: „Не бой се, не бой се!“ Той умело дирижира тази лодка, а вие сте под негово влияние – постепенно-постепенно утихвате. Е, какво лошо има в това влияние? Вие, като излезете на брега, ще се прекръстите и ще си кажете: „Слава Богу, че излязох! Втори път не влизам в морето.“ Вие не трябва да прибързвате да се произнасяте за някого: „Този човек е под влиянието на еди-кого си.“ Какво лошо има в това? Щом този човек е силен, смел, щом той има самообладание и познава законите на

морето, всеки трябва да бъде под неговото влияние, докато премине морето. Един ден този рибар ще бъде под ваше влияние: той ще дойде у вас на гости и тогава вие ще го впрегнете на работа – ще му дадете или мотика да копае, или рало да оре. Ако копае цял ден, вечерта, като се върне, ръцете ще го болят и ще каже: „Какво стана с мене, разболях се?“ Вие ще му кажете: „Няма нищо, всичко ще мине. Измий си краката с топла вода, хапни си малко гореща чорбица, легни си да пренощуваш и сутринта, като станеш, ще бъдеш бодър и весел.“ – „Тъй ли?“ В този случай рибарят е под влиянието на земеделеца. Законът е такъв – редуване става.

Някой път вие се намирате под влиянието на вашето сърце, а някой път – под влиянието на вашия ум. Сърцето, от своя страна, има двояко влияние върху човека: когато сърцето като една сила е прямо свързано с вашата низша душа, има едно влияние, а когато е свързано с Висшите същества, има друго влияние върху вас. Аз наричам първото състояние низходящо, а второто – възходящо. Когато ние действаме като хора, всякога сме егоисти, защото мислим само за себе си. Когато чувствата ни са под влиянието на Херувимите, Серафимите и други Висши същества, ние сме във възходящо състояние. Тогава имаме благородни чувства – да помагаме на бедни, на страдащи. Това състояние не е ваше – тогава вие се намирате под влиянието на някои възвишени, благородни Същества, които ви направляват в Живота.

И умът, както и сърцето, има двояко влияние върху човека: низходящо и възходящо. Обективният ум в човека оказва низходящо влияние. Той ще влезе оттук-оттам, ще заобиколи, все ще открадне нещо. Кражбата е качество на ума – само умният човек може да краде, глупавият не може. Само умният човек може да лъже, глупавият човек не може. И забележете, в онзи разказ от Библията, дето се предава разговора между човека и змията, змията там е

представена като символ на ума. Змията, това е животът, който се заражда между две течения, т. е. между двата свята *MН* и *РК*. Змията върви и се смее, започва се един разговор между нея и човека. От този разговор у човека се събуждат амбиции и той казва: „Аз трябва по друг начин да използвам тези условия, при които съм поставен. Не трябва повече да се занимавам с това градинарство.“ Значи този човек иска да подобри своето положение. Но в дадения случай туй, което е приятно за сърцето, не е приятно за ума, и туй, което е приятно за ума, не е приятно за сърцето. И затова на човек, за да примири ума и сърцето си, трябва му друг един елемент – трябва му душа! Само човекът, който има душа, може да примири сърцето с ума. У хора без душа умът и сърцето им са във вечна борба. И туй, което хората наричат борба между плътта и Духа, то не е нищо друго, освен борба между ума и сърцето. Един път сърцето е отдолу, а умът натиска отгоре; втори път, когато дойде отлив в ума, сърцето е горе, а умът – долу. И при тази борба никой не може да надвие. Някой път мислиш, че умът ти е взел господство над чувствата, но на другия ден виждаш ума си долу, а сърцето горе. Един ден казваш: „Разбрах най-после това нещо, разреших този въпрос“, но на другия ден казваш: „Не, като че никога няма да го разреша.“ Един ден мислиш, че много знаеш, на другия ден виждаш, че нищо не знаеш; един ден мислиш, че си благороден, а на другия ден мислиш, че не си благороден. И след всичко това казваш: „Какво става с мене, ще полудея ли?“ Не, никакво полудяване няма да стане, но тук се сблъсквате с едно просто явление, което става във вас тъй, както и в самата Природа, и вие трябва да го проучвате – нищо повече. Сега вие минавате между тия два свята *MН* и *РК*, между които стават приливи и отливи. И когато тия приливи и отливи дойдат и във вас, там седи красотата на Живота – именно в кривата линия *АВ*. Тази линия е линията на Живота.

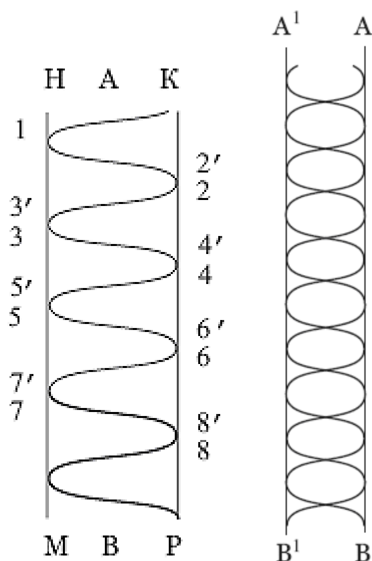

Фиг. 3 Фиг. 4

И тъй, не се обезсърчавайте от страданията! Страданието почва с отлив, радостта – с прилив. Тогава имате: радост – прилив, скръб – отлив. Значи един път ще имате скръб в сърцето си, втори път ще имате скръб в ума си; един път ще имате радост в ума си, втори път ще имате радост в сърцето – редуват се тия състояния. Числата 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, това са радостите на двата противоположни бряга на Живота, а 2', 3', 4', 5', 6', 7', 8', това са скърбите или нещастията на двата противоположни бряга на Живота. Ние ги наричаме нещастия за онези, които не разбират законите на Живота, а за онези, които разбират законите, нещастието в Живота е щастие за тях.

Ще ви разправя един анекдот за един беден човек: този беден човек постоянно се оплаквал от своята сиромашия, всеки ден той минавал през един мост и си казвал: „На, като съм беден човек, все тъй по крака ще минавам този мост, но ако бях богат, щях да минавам с кон." Това си повтарял всеки ден. През същия мост често минавал един княз, който отивал в гората на разходка, и един ден чул как този

беден оплаква съдбата си. Той решил да му помогне, затова един ден взема една торба със злато, туря я насред пътя близо до един камък, през дето минавал бедният, и следял да види какво ще стане. Като дошъл бедният човек до камъка, рекъл си: „Толкова години минавам по този мост все с отворени очи, чакай този път да си затворя очите, да видя мога ли да мина моста, без да се ударя в камъка!“

Та казвам: страданията не са нищо друго, освен онзи мост, по който вие минавате със затворени очи, а на този мост, близо до камъка седи онази торба със злато – щастието, което вие не виждате. Златото, това са условията, които могат да ви доставят коня, за който вие мечтаете. Често хората бягат от своето щастие по този начин именно. Вие трябва да внимавате: като видите онзи камък на пътя си, заинтересувайте се да узнаете кой е турил този камък, защо го е турил и т. н. При този случай вие ще видите и торбата със златото. Нея ще вземете, а камъка ще отстраните от пътя си. Бедният човек си казал: „Чакай да видя, като си затворя очите, ще мога ли да мина моста със затворени очи, без да се ударя в камъка.“ И наистина, минал, без да се удари в камъка, но и торбата не видял. Много умен човек е бил той! И всички съвременни хора имат същото желание – да избегнат страданията – и започват да философстват по кой начин да минат моста. Как ще го минат? – Или вляво от него, или вдясно. И после казват: „Минахме моста!“ Да, по този мост се минава прекрасно, но все пеш. Можете ли сега да използвате този разказ за ваше добро? Вие как ще минете през моста – със затворени или с отворени очи?

Ще ви запитам сега каква е разликата между материята на Висшите същества и човека. – Тъй, както се проявяват Висшите същества, тяхната материя е устойчива, не се изменя, както в човека. Например вие с нищо не можете да измените мисълта на един

Ангел, с нищо не можете да го подкупите. В човека обаче вие може да измените ума му, а може да измените и сърцето му. Като казвам, че може да го измените, не подразбирам, че той се е изменил, но можете да го подкупите с нещо. Подкупът всякога произтича от онова лъжливо схващане, че можем да минем по един лесен път.

Как мислите сега, пълен ли е животът на линията *AB*? Има ли нещо, което да ¢ не достига? *(– Има, ние търсим нещо.)* Този чертеж сега ни представя пълния Живот. Кривите *AB* и A^1B^1 са двете преплетени змии в теософията. В окултизма тия преплетени змии представляват преплетения живот на сегашното човечество, дето двата полюса на Живота се редуват: когато в единия полюс на Живота има прилив, в другия ще има отлив и обратно. Двата полюса на Живота изобщо правилно се редуват. Затова, за да има хармония в един клас, половината от учениците трябва да бъдат радостни, а половината – скръбни, за да образуват тази осморка *(8)*. Под *скръб* аз не разбирам да проливате сълзи, защото сълзи могат да ви текат някой път и от вятъра. Сълзите по някой път са изкуствени прояви, случайности, които не трябва да внасяте в живота си.

Как изгубвате вие радостта си или доброто си разположение? Ще ви приведа един пример: имате една приятелка, която в първо време обичате, затова сте радостни, доволни и казвате за нея: „Колко е умна тя, като нея няма друга!“ По едно време любовта ви към нея започва да охлажда, вие ставате индиферентни и казвате: „И тя е като мене.“ И започвате да търсите друга, у която да има прилив. След години вие отново намирате първата си приятелка, пак се сближавате с нея и казвате: „Колко е поумняла!“ Как е възможно това – едно време тази ваша приятелка беше умна, после оглупя и след три-четири години пак стана умна. Не е станала глупава тя, но е имала в себе си един отлив, а вие, като не разбирате закона, казвате, че е оглупяла. Ето защо вие трябва да си помагате помежду си. Някои от вас са в отлив,

други – в прилив. Като виждате, че някоя ваша сестра е в отлив, влезте в положението ¢ и кажете: „Чакай да изуча какви са нейните брегове и по какъв мост се движи!“ Пребродете бреговете ¢ от единия край до другия и вижте равно ли е мястото от едната и от другата страна. Проходете хубаво тия места! Това значи да се запознаете дълбоко с човешкия живот. Ако това не можете, изучете поне външната му страна. Всички ученици от един клас трябва психологически да изучават както своите приливи и отливи, така и тия в Живата Природа. Ще разбирате добрите и лошите страни на тия приливи и отливи. Като говоря за добрите и лошите страни, аз разбирам вашия морален живот. Вие сте млади и сте същества само на радости и скърби – движите се между приливи и отливи. Гледам някой от вас – той е радостен, весел; не се минава и един час, той плаче, скърби – отиде радостта му, стана песимист. По-рано, в радостта си, пише поезия, учи, а щом дойде скръбта, напуща и поезия, и наука. След няколко дни пак казва: „Не, аз ще уча, ще свърша започнатата си работа.“ Ако го гледа някой човек, който не разбира тия неща, ще каже: „На този момък му хлопа дъската.“ Не, не му хлопа дъската, но той бърже преминава известни течения. Вие не му казвайте нищо, но само изучавайте неговото естество!

Някои от вас, като се подложат на опит, казват: „От мен нищо няма да стане.“ Сега именно математически може да се изчисли какво може да стане. Вие сте x (хикс); казвате: „От мен нищо няма да стане“, значи сега ставате x^2. Аз казвам: сега именно от вас човек ще стане. Знаете ли защо? Най-силното доказателство, че от теб човек ще стане, е когато си казваш: „От мен човек няма да стане.“ Като си кажете, че от вашето сърце нищо няма да излезе, вие ангажирате всички ония висши интелигентни Същества, които са работили върху сърцето за неговото създаване, и те казват: „Не, вашата работа ще се завърши успешно. Ние сме започнали тази работа и от вас човек и половина

ще стане.“ Казвате: „Ама аз зная, че от мен нищо няма да излезе!“ Не, сега именно от теб човек ще стане. И когато някой се обезсърчи, това е най-голямото доказателство, че от него човек ще стане. Щом се обезсърчите, вземете си един малък дневник и пишете: „Днес прекарах най-щастливия ден от живота си, понеже прекарах много страдания и не умрях, а от това разбрах, че от мен човек ще стане.“ Ще си отбележите кой е денят, дали е понеделник, вторник или друг някой, ще си отбележите накратко и състоянието, което сте преминали. Ще си кажете: „Сега аз имам по-голяма вяра в себе си. По рано мислех, че като ми дойде някое страдание, сърцето ми ще се пукне, а сега видях, че като дойде страданието, изживях го, то си отмина, без да се пукне сърцето ми. Слава Богу, издържах всички страдания!“ Страданията, това са вътрешни сили, чрез които работят тия висши интелигентни Същества в нас. Ние по причина на болката, която изживяваме при страданията, не схващаме техния дълбок вътрешен смисъл, а се спираме само върху негативната им страна. Когато тия Същества завършат своята работа, в нас се явява известна Радост. Това е закон абсолютно верен, който вие сами ще проверите. Тъй щото, вие, младите, не трябва да се обезсърчавате.

Фиг. 5

(– Определено ли е времето на тия приливи и отливи в нас?) – Различно е, но обикновено играе между числата 2-10. Те започват с числото 2, което представлява един отлив, т. е. скръб. Животът започва винаги със скръб. Скръбта, т. е. отлива, означавам с числото 2. След това не настъпва веднага радост, но състояние на равновесие,

което означавам с числото 3. Следното състояние е прилив – него означавам с числото 4. Този прилив ще трае толкова, колкото отливът. После имате числата: 5 – равновесие, 6 – отлив и т. н. Разликата между един отлив и един прилив, както и от едно състояние на равновесие до друго, е с две единици: 2, 4, 6; 3, 5 и т. н. Някой път тия приливи и отливи могат да започнат и от числата 6, 7, 8 или 10, но обикновено се започва от числото 2. Понякога между тия числа може да има известно колебание, тия моменти могат да се увеличават или намаляват. В случая, както е на чертежа, при числото 2 имаме отлив на сърцето, при 3 – физическия свят, при 4 – проява на ума, прилив на ума, след това иде пак слизане – равновесие, после отлив и т. н. След всеки прилив и отлив има по един промеждутък: отлив в сърцето, прилив в ума; прилив в сърцето, отлив в ума – тъй непрекъснато се редуват тия състояния.

Та когато идват тъжните, скръбните настроения, вие сами ще проверите този закон и ще се радвате. Ще наблюдавате вашите състояния, без да се критикувате. Човек трябва да бъде много справедлив към себе си. Той не трябва да има лъжливи схващания за нещата, но да знае, че има още много Същества, които се интересуват от неговото сърце. Имате един добър ум – радвайте се за този ум, но знайте, че и други Същества се интересуват от него. Туй е красивото в Живота на всеки едного, че много Същества са ангажирани около него. И вие трябва да знаете, че каквото и да стане с вашето сърце или с вашия ум, в края на краищата тия Висши същества ще ви изведат на безопасно място, на един добър край. Човек трябва да има абсолютна вяра във великия закон, който действа разумно в цялата Природа.

Някой път ще ви говоря върху разните категории енергии в човека, защото има различни умствени енергии, както и различни сърдечни енергии. Едни от тях са по-низши, други – по-висши. Висшите енергии в човека съграждат неговия характер.

Упражнение: Ще изговорите думите *сърце*, *ум*, *душа* и *Дух*. Като изговаряте тия думи, ще теглите ръцете си (пръстите да се докосват само) от челото до слънчевия възел (до стомаха), като минават по лицето, по гърдите, докато стигнат до стомаха. Като произнесете думата *сърце*, наблюдавайте какво ще почувствате. След това теглете ръцете си нагоре – от слънчевия възел до челото, като произнасяте думата *ум,* и пак наблюдавайте какво ще почувствате при произнасянето на тая дума. Опитайте се да схванете разликата между чувствата, които ще изпитате при изговарянето на думата *сърце,* и тия на думата *ум*, понеже те крият различни сили в себе си. *(– При изговаряне на думата „ум“ като че има едно хладно течение, а при изговаряне на думата „сърце“ – една нежна топлина.)*

Сега ще изговорите останалите две думи – *душа* и *Дух*. Пръстите на ръцете се поставят на челото и постепенно се отварят широко настрана, като се изговаря думата *душа*. В това положение на ръцете се изговаря думата *Дух* и постепенно се прибират на челото. Следете какво ще почувствате, като изговаряте думите *душа* и *Дух*. И тъй, при тия упражнения имате две течения: едното е надолу и нагоре – сърце и ум, другото е настрана и навътре – душа и Дух.

Тия упражнения може да правите и мислено, като произнасяте думите в себе си, без да правите движения на ръцете. Тия думи имат сила само като се произнасят. Ще си кажете тихо в себе си думата *сърце* и мислено ще теглите една линия към сърцето си. Спрете се за малко и си представете всички ония Висши същества, които са създали вашето сърце и работят над него. Това е един капитал, който вие имате. После пък произнесете думата *ум* и мислено прекарайте ръцете си нагоре.

Теченията на сърцето и ума са тези две криви линии, които вървят между бреговете *МН* и *РК*, които са две интелигентни същества. Ако някой ясновидец би погледнал на тия неща, ще види

едно широко, вълнообразно течение – много красиво, подобно на светлинните лъчи, които се разливат от Слънцето. То е красота, която не може да се опише. Това течение не е просто, в него има красиви, сложни съчетания. Учените хора представят междините в светлинните лъчи като еднакви, но всъщност те не са еднакви. Всяка вълна и всяка междина се различават една от друга, те не са подобни. Всяка вълна има свое особено качество и свое предназначение. По това именно се и различават. Те са като музикалните тонове. Вземете например долно *до* и горно *до* в октавата. Те са един и същи тон по име, но вторият тон *до* съдържа повече вълни, т. е. повече трептения. Каква е разликата в трептенията на тия два тона? Математически могат да се изчислят трептенията на всеки тон. Във всеки тон се внася нещо ново. Значи всяка вълна се различава от другите по броя на своите трептения, както е и с всеки музикален тон. Който веднъж е видял една такава вълна, той никога няма да забрави тази светла картина. Затова именно светлината съставя такова богатство в Природата.

Това упражнение ще правите десет дни наред: по три пъти ще изговаряте тия думи, и то точно в 10 ч. вечерта (до 23 януари). Ако сте някъде на гости, няма да правите като турците – да застанете сред стаята и тъй да го правите. Вие ще държите на принципа. Дето и да ви завари това време, даже и гости да има около вас, ще се спрете в себе си и тихо, мислено ще направите упражнението. Щом сте сами, ще го правите с движенията на ръцете – тогава упражнявате и волята си. Тъй щото, дето и да сте, вие може да си направите упражнението, без да подозира някой, че правите нещо необикновено. Така ще избегнете едно противоречие, което биха могли да внесат във вас околните хора. Като мислите за сърцето, ще се свързвате мислено с Херувимите и Серафимите, а като мислите за ума, ще се свързвате с висшите Същества на Мъдростта. Знаете ли как теософите и

окултистите наричат тия същества, които са образували ума? – Те ги наричат „творци или бащи на ума“.

И тъй, когато мислите за сърцето, ще се свързвате с Висшите същества на Любовта, а когато мислите за ума – с Висшите същества на Мъдростта. Това е необходимо за вашето развитие, защото в тия Същества има голяма хармония. Всички стремежи и идеали в тях са еднакви, само че в икономията на Божествения свят те заемат разни длъжности.

Ще ви дам следното правило: като се радвате, да не вкисвате, и като скърбите, да се не отчайвате! Защото онзи, който има радост, много лесно се вкисва. Знаете ли кога се вкисва човек? – Щом му вземат радостта, той се вкисва, няма обект вече. Вие имате например една шапка, едни обуща или дрехи, на които се радвате; щом ви вземат шапката, обущата или дрехите, вие веднага се вкисвате. Затова, като ви вземат радостта, гледайте да не вкисвате. Ако пък вкисвате, гледайте да не превкисвате. Когато се обезсърчите пък, гледайте да не се отчайвате! Обезсърчението ще дойде, невъзможно е да не дойде, но гледайте да не се превърне в отчаяние, защото отчаянието нищо не ви ползва. Спрете се само до обезсърчението, то ще даде отлив.

(– Само по веднъж на ден ли да правим упражнението?) Аз ви го давам по един път, пък ако някой има голямо желание да го направи повече пъти, може, но да го прави усърдно и при концентриране на ума. За наблюдение, за опит, но не от любопитство, може да го правите и повече пъти, то ще бъде за ваша полза. Знаете ли на какво мязате в този случай? Представете си, че аз ви завеждам при един хубав извор да пиете вода и вие ме питате колко пъти да пиете от тази вода. Казвам: ако е студено, ще пиете само веднъж през деня, ако е топло, може да пиете и десет пъти през деня. Разбирате ли какво значи това? Та казвам: ако е много топло у вас, може да правите

упражнението и десет пъти през деня, пък ако е студено, ще го правите само веднъж през деня. Разбрахте ли сега закона? Това правило, което ви давам, е разумно.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Тринадесета лекция от Учителя, държана на 13 януари 1924 г., София

ПРИДОБИВКИ НА СЪЗНАНИЕТО

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Разлика между трудолюбие и прилежание“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Разлика между икономия и пестеливост“.

За следния път – тема №16: „Ползата от въображението“.

Когато се говори за пестеливи и икономисти хора, тия две качества имат своите признаци в човека. Френологически пръстите на пестеливите хора са дебели и къси в основата си. Икономист човек, значи прибран човек. Пестеливият човек всякога има, богат е той – в него има един инстинкт постоянно да събира. Катеричката например е пестелива – ако ¢ хвърлите царевица, тя ще я събере, ще си хапне, колкото ¢ трябва, и останалото ще складира някъде. Орехи, лешници – всичко, каквото намери, складира. Докато ако турите пред някоя кокошка царевица, тя ще се наяде и след това останалото ще разпръсне с краката си – в нея няма пестеливост, тя не мисли за утрешния ден.

В икономистите хора, обратно, пръстите при основата им са тънки. Икономистът в своите действия не прави тия съображения, каквито пестеливият човек, който например намира голямо удоволствие в пестене на пари. Икономистът ще си направи разчет с кое и доколко може да разполага и тогава свободно действа. Икономията е качество на ума. Икономистът може да бъде държавен

мъж или финансист – изобщо, умен човек е той. И когато той икономисва нещо, в това взема участие и умът.

Пестеливостта е един естествен нагон у човека. Хора, у които тази склонност е силно развита, могат да станат толкова пестеливи, че ръцете им да се проточат. А какви са тия хора, у които ръцете са проточени? – У всички крадци ръцете са проточени, дълги, но и от това правило има изключения. Кога? – Когато съвестта у човека е развита. Значи ако пестеливостта е силно развита в някой човек, а съвестта му е слабо развита, тогава пестеливостта може да се превърне в едно вътрешно изнудване на духа и този човек ще се прояви като крадец. Следователно пестеливостта е основа на Живота, но човек трябва да знае, че туй, което трябва да пести, което трябва да икономисва разумно, то е неговата енергия. Стомашната система в пестеливите хора е отлично развита, те имат добре развито благоутробие. Човек, у когото стомашната система не е добре развита, не може да бъде пестелив. Пестеливостта се ражда от чувството на любостежание, а любостежанието, свързано с разсъдителните и умствените способности на човека, се превръща в икономия, т. е. взима умствен характер. Пестеливостта значи иде по един естествен порив в човека, а икономията лежи на умствена основа.

Има много недъзи, от които вие, младите, трябва да се пазите. Под думата *млад* разбирам човек, у когото има голямо изобилие. Ако това изобилие не се употреби, както трябва, може да се превърне в излишество. Излишъкът пък образува гниене, гниенето образува болести, а болестите спъват човешкия прогрес, става израждане на хората. Макар че болестите са една мярка в Природата за урегулиране на тия енергии, все пак един индивид може да се спъне. В човека може да се роди едно болезнено състояние, когато се яви дисхармония между неговото физическо тяло и неговия етерен двойник или между неговите сили и неговото астрално тяло.

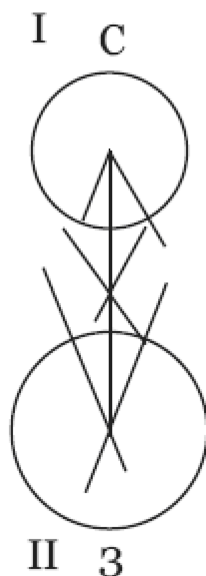

Фиг. 1

У човека има две системи: едната система аз наричам динамическа *(С)*, която е горе в главата, другата система е симпатичната нервна система[1] *(З)*, в която се намират корените на Живота. Ако разгледате гръбначния стълб на човека, той представлява едно цяло дърво. Тия две системи в човека са различни – едната е свързана със Слънцето *(С)*, а другата е свързана със Земята *(З)*. Доброто за вас не седи само в това дали сте свързани със Слънцето, както и лошото не е в това дали сте свързани със Земята. Слънцето изобщо оказва благотворно влияние върху човека. Земята, като живо същество, и тя си има свой хороскоп, и тя има свой път, по който си върви. И нейният път сега не е тъй гладък, както е бил по-рано. Земята по някой път минава през известни области в пространството, които оказват неблагоприятни влияния върху самата нея. Тогава в нея стават известни пертурбации. Хората често се заразяват от тия влияния на Земята и от това се зараждат разните епидемични болести

в тях. И от тия болести някой път измират хиляди и милиони хора. За тия явления в живота науката, както в миналото, така и днес, има свои теории, които ние засега ще оставим настрана.

Окултната наука поддържа, че влиянията на Земята върху хората преди милиони години са били толкова лоши, че човечеството е бедствало – щяло да загине съвършено, да загуби своя път. Вследствие на това се е създала Месечината. Окултистите казват, че в тялото на човека има известни органи, дето се складират тия нехармонични енергии в него, които действат разрушително и са причина за отливите. Влиянието на Месечината в този случай седи в това, че тя изтегля всички зловредни сили у човека, които го разрушават. С това се обяснява защо някои лунатици при изпразването и пълненето на Луната менят състоянията си. Наблюдавайте какви състояния имате, когато се пълни Месечината, и какви, когато се изпразва. Някой път имате някакво неразположение или някакво мрачно състояние на духа: забелязвайте каква е фазата на Луната при това ви състояние. Нали сте интелигентни, правете научни наблюдения. Вие често казвате: „Днес не съм разположен." Проследете къде се крият причините на това ви неразположение – дали са в самите вас, дали са в обкръжаващата ви среда, или в самата Природа. Като констатирате отде идат тия влияния, ще можете и да си помогнете. Ако в някои отношения самата Природа ви противодейства, тя ще ви покаже и изходен път при това положение. Ако тя ви създаде известна болест, същевременно ще ви покаже и лекове, ще ви покаже и изходни пътища, които могат да ви спасят.

Сега вас, младите, аз наричам „богати хора". Тия богати хора мислят, че имат право да иждивеят своето богатство в света тъй, както намират за добре. Това е вярно, те имат право да иждивеят своето богатство, както намират за добре, но ако бяха умни. А сега се явява въпросът вие разбирате ли как трябва да иждивявате вашата енергия?

Да допуснем, че някой от вас иска да следва в университета, запише се, учи два-три семестъра и после казва: „И без учение минава." Зарежe университета, казва: „Аз ще стана учител, ще просвещавам народа!" Става учител, но след две-три години зарязва и учителството. После казва: „Търговец ще стана!" Започне търговията, но след четири-пет години и търговията напусне. Хване се след това на някакъв занаят – и него скоро напуща. И най-после хората казват, че този човек е опитал всичко, енциклопедист е станал. Не, тези хора, които опитват всичко, нищо не научават. Някои казват: „Да опитаме всичко в живота!" Знаете ли какво нещо е да опиташ всичко? Човек, който опитва всичко, ще замяза на онази циганка, на която детето се разболяло и казало: „Мамо, млечице искам!" – „Утре, мама, ще купим, утре." На другия ден детето пак казва: „Мамо, медец искам!" – „Утре, мама, ще купим." Но тя нищо не купувала. Детето искало това-онова, но нищо не хапнало, докато най-после умряло. Циганката си казала: „Е, поне от всичко си хапна."

Така и съвременните хора, които иждивяват всичката си енергия, най-после казват: „Поне научихме нещо." Конкретно какво научихте? Например аз съм виждал мнозина, след като страдат, казват: „Аз научих какво нещо е беднотията." Но дайте им след това пари, ще видите, че те не са научили урока си, пак старата песен започват. Следователно при сегашното си развитие туй знание, което придобивате, трябва да е насочено към една определена посока. Не казвам, че трябва да бъдете едностранчиви, но във всичките си работи да имате единство. Например имате склонност към поезия – да пишете нещо; напишете няколко строфи, но това, което напишете, да остане и след вас. Не е достатъчно да кажеш нещо и след това да го забравиш, но да си го написал едновременно и в ума, и в сърцето си. Иначе, напишеш ли нещо и го забравиш, това е изхабяване на енергията ти. От това, което човек създава, най-първо той трябва да се

полза – такъв е Божественият закон. Някои казват: „Нали трябва да живеем за своите близки?“ Ближен е всеки човек сам за себе си. От знанието, което добия, най-първо трябва да се ползвам аз, за да видя каква полза ще принесе на мене, и след като направя първия опит и получа добри резултати, тогава ще приложа този опит и върху близките си. Най-първо знанието си трябва да приложа върху себе си – това е логично.

В окултната наука най-първо се третира въпросът как да се научи човек правилно да се концентрира. Всички съвременни общества се концентрират. Човек, като учи, пак се концентрира, но има закони, които той трябва да знае, за да може правилно да се концентрира. Да допуснем, че у вас се развива центърът на фантазията, на въображението, което се намира под влиянието на Месечината, и вие се заемете да пишете нещо. Обаче, след като напишете едно стихотворение, Месечината така повлияе на въображението ви, че вие се разширите и се надценявате – мислите си, че можете да бъдете първокласен поет. Но да създадеш един план и да го реализираш, това са две различни фази в Живота. Природата никога не обича да борави с грандиозни планове, тя борави само с малки величини. Тя е направила за хиляди и милиони години тия скали, тия големи планини, които виждаме днес, но все от малки, микроскопически същества. Какво търпение има тя! У някои от вас може би има желание изведнъж да блеснат. Те тръгват в пътя, но при първите мъчнотии, които срещат в живота си, отчайват се и започват да мислят, че ако тръгнат в друг път, животът им ще стане по-лесен.

В какво седи лесният живот? Нека вземем примери от Природата. Природата например е създала човешкото тяло. Но как, лесно ли го е създала? – Не, с усилията на вековете. И ние днес казваме: „Човешкото тяло е идеално.“ Но ако човек не употребява своята воля, това тяло само по себе си не е идеално – то не може

само да се държи право. И това, което днес поддържа тялото право, което го подтиква към движение, към дейност, това е човешката воля. Значи за всяко нещо се изисква усилие, работа, а не леснина. В мозъка на човека има едно спирално, едно кръгообразно движение. И когато това движение се извършва правилно, човек мисли добре и върви добре, без да залита. Направете един опит и ще се уверите, че е така. Ако вървите по улицата и в това време ви дойде наум нещо за някой ваш противник, че е извършил някаква пакост, и почнете мислено да се разправяте с него, няма да изминете и десет-двадесет крачки, вие ще се препънете и ще паднете на земята. Защо? – Прекъснали сте това течение във вашия мозък. Това течение може да се прекъсне и по други причини: от страх, нерешителност, подозрение и ред други причини. Подозрението, съмнението са недъзи, които произтичат от простия факт, че някой ваш приятел, който ви е обещал два-три пъти, че ще ви направи някоя услуга, не изпълни обещанието си. Това неизпълнение на обещанието ви дава повод да се съмнявате в приятеля си, да го подозирате. Представете си, че този ваш приятел, когато ви е дал това обещание, в същия час е дал някакво обещание още на десет-петнадесет души. Питам ви: ако вие дадете обещание за нещо на десет-двадесет души, имате ли най-първо физическа възможност да изпълните тия обещания изведнъж? – Нямате възможност. В това отношение младите са хора, които едновременно дават много обещания и не могат да ги изпълнят. Те страдат от много идеи. Аз ги уподобявам на ония земеделци, които по някой път постъпват много глупаво, а именно: посеят едно голямо пространство земя от две-три хиляди декара, а после нямат работници, нямат средства да ожънат тия ниви. И като дойде време за жетва, нивите остават неожънати, житото – неприбрано, и окапва на земята. Човек може да има отлични мисли, високи идеи, но ако няма работни сили, които са неговите

способности, за да може да ги мобилизира, те остават неразработени, неожънати и неприбрани. Ако пък някой човек има достатъчно работници, т. е. достатъчно сили, способности в себе си, той трябва да умее правилно да ги мобилизира, правилно да ги впрегне на работа.

Силите, които сега действат в света, както и във вас, са повече отрицателни. По някой път например вие се въодушевявате, вярвате, че това ще направите, онова ще направите, но защо? Защото баща ви още изпраща пари. Вие не уповавате на вашето сърце, на вашия ум и на вашата воля и да кажете: „С труд и постоянство аз мога да изкарвам прехраната си!“ Казвате: „Мен не ме е страх.“ Защо? – Защото бащата и майката са зад гърба ви. Вие сте на една лъжлива почва. Да уповава човек на себе си, аз разбирам да уповава на онова великото, Божественото, което е вложено в неговия ум, сърце и воля. Щом уповавате на Божественото, каквато голяма мъчнотия или каквото крушение и да ви дойде, вие ще бъдете силни да кажете: „Онзи велик закон, който направлява света, той ще ме избави, ще ме изведе на спасителния бряг.“ Ще те избави, но кога? – Когато ти правилно си свързан с Природата. В това отношение онези хора, които не вярват в Бога, които са профани в тази работа, но изпълняват този велик закон, имат по-добри резултати, отколкото верующите. Често религиозните хора, като станат много чувствителни, се намират пред една опасност, а именно: те добиват за себе си едно особено мнение, стават особени хора. Срещнах един път един млад евангелист, който, като дошъл до състоянието на *новораждане*, толкова се въодушевил, че започнал да се мисли за всесилен, че никой не може да излезе насреща му и т. н. Отива една вечер сам на Витоша и казва на дявола: „Ела сега да се поборим с тебе! Аз мога вече да те бия, няма да ти отстъпя.“ „Обаче – казва той, – не се минаха и две години, и дяволът ме би.“

Тъй че злото в света, това са разумни, интелигентни същества, това са въплътени дипломати, които действат със силите на Природата. В някои отношения те действат прямо, а в някои отношения – умствено, чрез мисълта. И когато се създаде един окултен клас, какъвто е вашият, непременно ще имате противодействащи сили. Вие сте изложени вече като една мишена на бойното поле. Ще кажете: „Защо е това?" – Срещу всички организации за добро, за духовен подем, Черното братство излиза с цел да внесе смърт и разстройство между тях. Те ще внесат една лоша, отрицателна мисъл в едного, във втори, в трети и какво ще стане най-после? – Ще вземете да обръщате внимание на света, ще изгубите вяра в себе си, в Бога, докато станете играчка в техните ръце. И съвременният християнски свят в това отношение е станал играчка на тия тъмни сили.

Да се върнем към въпроса какво е влиянието на Месечината. – Тя влияе върху въображението. Как може да се използва нейното влияние в положителен смисъл. Да допуснем, че някой път изпаднете в известно меланхолично настроение; приложете тук вашето въображение, представете си една хубава картина, една хубава перспектива в живота. Направете следния малък опит: болен сте, изпаднали сте духом, но зимно време е, не можете да излезете вън да се поразходите; представете си мислено, че се изкачвате на един планински връх, който познавате, ходили сте друг път, и преживейте цялата екскурзия в себе си живо, като че в този момент пътувате. Изкачете се до върха и пак се върнете! Всеки ден може да правите по една такава разходка. Туй усилие на вашия ум веднага ще тонира мозъка ви. При дисхармония на човешките мисли и чувства всички способности се замъгляват и се образува един вътрешен мрак, всички краски наоколо ни изчезват и ние се усещаме напълно изолирани, като че отделени от целия Космос. И тогава всички страдания като че

се струпват все на нашия гръб. При това онези, които вървят в пътя на Божественото развитие, ще изхарчат повече от своята енергия, но това харчене на енергията трябва да става разумно.

Да допуснем, че между двама от вас, които и да са те, се създаде едно чувство на сближаване, на приятелство. Вие как определяте качествата на едно приятелство или на една дружба? То не е само едно обикновено запознаване. И в Природата съществува такова чувство на приятелство – щом свържеш приятелство с някого, този приятел никога не можеш да го забравиш. Приятелство, свързано в младини, остава и за през целия живот. Онези, които имат чувството на приятелство, развито в себе си, те имат един вътрешен език, с който се разговарят. Щом имаш един приятел в света, ти никога няма да се обезсърчиш, никога няма да се отчаеш. Нямаш ли поне един приятел, ще дойде и обезсърчението, и отчаянието. Законът изключва всяко обезсърчение, всякакво отчаяние между двама приятели. Да имаш един приятел и да се обезсърчиш, това е невъзможно. Двама души старци, поети, по на около 80-85-годишна възраст, приятели още от младини, едва сега се срещат – единият идва на гости на другия и двамата сядат до камината и мълчат. След като прекарали пет часа в мълчание, стават, хващат се за ръце и единият казва на другия: „Много съм благодарен за добрия разговор, който имахме.“ И тъй, цели пет часа мълчание – това е един вътрешен разговор на души. Не мислете, че когато мълчите, не се разговаряте. Човек и като мълчи, пак се разговаря. Та желателно е и от ваша страна всички да образувате помежду си положителни чувства, да си помагате едни на други. Аз забелязвам, мнозина от вас почнаха да заболяват. Това се дължи на немарливост по отношение на тялото – става голямо изхарчване на вашата нервна енергия. После, у мнозина забелязвам нервни движения, спазми, нетърпеливост и други подобни. Вие трябва да контролирате вашите мускули.

За да дойдете до положение да контролирате вашите мускули, вие трябва да правите опити за каляване на волята си. Ще правите ред упражнения за това. Ето какво ще направите: вие ще седите тих и спокоен и ще извикате някой ваш приятел да забие една игла на някое меко място, дето няма наблизо артерия или вена – на крака или ръката ви, и ще следите доколко можете да издържите, без да трепнете. Той ще започне да забива полекичка – един милиметър, два милиметра – и вие, ако можете да издържате, ще му кажете: „Още малко, още малко.“ Дойде ли моментът, когато не можете да издържате, ще му кажете да спре. Иглата, с която ще правите опита, първо ще я обгорите добре и после ще я забивате, за да видите доколко можете да издържате тия страдания, причинени от убождане на игла. Ако дойде някакво внезапно убождане, лесно се издържа, колкото и голямо да е, но когато иглата се забожда малко по малко, по-мъчно се издържа. Така ще опитате силата си.

Представете си, че сте мъченик още от първите времена на християнството – как ще изнасяте тия физически страдания, на които те са били подлагани? Като се прави опитът, ще видите как вашето въображение увеличава болката. Често вие увеличавате малките мъчнотии в живота си, но само по тоя начин, при такива опити ще имате едно реално схващане за мъчениците на миналите времена. Всяка мъчнотия, каквато и да е, от какъвто характер и да е, ние трябва да я схващаме като една сила, която работи вътре в нас.

Аз ви говоря тия неща, за да се създаде една хармонична атмосфера между вас. Трябва да знаете, че добрите мисли, добрите чувства и желания и добрите действия образуват една прекрасна атмосфера за работа и успех в Живота. Ако между вас има съгласие и задружност, всичко ще можете да направите. Ако обаче почнете да се разделяте помежду си на партии и да оставате на особено мнение, нищо не можете да постигнете, защото главната цел в живота ви –

това е вашето душевно развитие. При всяка една работа, която можете да извършите на Земята, същественото, към което трябва да се стремите, е развиването на вашия ум, усилването на вашето сърце и облагородяването на вашата воля. Някой път при някой неуспех или при някоя голяма мъчнотия ти може да кажеш: „Аз ще полудея.“ Не, ти ще се спреш и ще си кажеш: „В света има разумни закони, които регулират Живота.“ Как ще полудееш тогава, кой може да ти вземе ума? Ти можеш да полудееш, но при какви условия? – Полудяват всички ония, които водят един порочен живот. Полудяването е допустимо при една разнебитена нервна система, при един порочен живот – туй да го знаете. Но за един човек, който живее чист живот, полудяването е абсолютно изключено. Заболяване може да стане, разстройство в нервната система от пресилване може да стане, но не и полудяване. Пресилването може да стане от две противоположни желания. Някой път вие можете да прекарате през нервната си система толкова електричество, че нервите ви да се разслабят. Вие трябва да знаете доколко в даден момент вашата нервна система е в състояние да издържа известно електричество, доколко е калена тя. Мозъкът в това отношение е една електрическа батерия. Ако вие изпратите този електрически ток на мозъка през нервната система, може да се осакатите. Затова вие, като ученици в този нов път, трябва да се учите на самообладание, на контролиране. Често някои от вас започват да губят паметта си – това аз наричам прилив, който обяснявам с това, че чувствата във вас са взели надмощие, материята е станала по-гъста. Следователно, за да помогнете на паметта си, ще обърнете тия енергии към ума си.

Сега ще ви задам един въпрос: ако човек не може да обича себе си, т. е. подразбирам ако човек сам не цени Божественото, което е заложено в него, може ли другите да го обичат? Ще ви задам друг въпрос: ако вие сами не можете да си сдъвчете храната, друг може ли

да яде заради вас? – Не може. То значи: като отидете при един ваш приятел, той може да ви приеме най-любезно, да ви сложи богата трапеза, но вие сами ще ядете. Този ваш приятел, това е Любовта, която може да ви даде всички най-добри условия за учене, но заради вас не може да учи. Вашият приятел може да ви даде и всички средства за учене, но той не е в състояние да ви направи учен, способен. Ако вие нямате воля да се учите, вашият приятел не е виновен за това и вие няма защо да се обезсърчавате, не трябва никому да се сърдите. Той може да ви предаде едно хубаво настроение или едно добро чувство, но вие трябва да имате воля сами да учите. Има и друго нещо: способният ученик може да предаде способността си на някой свой умен приятел. По същия начин и леността се предава. Забележете, същото нещо се проявява и в училищата: онези ученици, които дружат със способните другари, всички се учат добре, а тия ученици, които избягват способните и мислят, че и без учене може, те изостават назад.

Често слушам някои от вас да казват: „Ние не можем да бъдем толкова добри.“ Не, вие не трябва да мислите така, вие трябва да бъдете добри, защото Доброто е основа в Живота. Не трябва да казвате: „Мога да бъда и по-малко добър.“ – Ако искате да успявате в живота си, не само сега, но и в бъдеще, вие трябва да бъдете добри! Тази доброта не зависи от вас. Доброто е вложено във всички ви, а вие само трябва да го признаете и да го приложите в живота си. Същото нещо е и по отношение способностите и чувствата ви: вие няма сега да придобивате способности – имате ги във вас, чувствата също няма сега да ги придобивате – те са вложени във вас. И волята, която ви е потребна, е вложена във вас. Туй, което Природата е вложила вече във вас, няма какво да го придобивате, но просто ще развиете тия сили и ще изпълните плана, който ви е предначертан. Следователно при никакви условия няма да се отбивате от правия път. И човек през

целия си живот – от младини до дълбока старост – винаги трябва да учи и винаги трябва да има един младенчески дух. Той не трябва да казва: „Моето се свърши, аз няма да уча вече.“ И на сто и двадесет години да станете, аз желая да запазите онова младенчество, като на 20-годишен момък, онзи бистър ум, онзи буден дух да се интересувате от всичко.

Една от опасностите, която ще срещнете в живота си, е, че ще дойдете до положение, като се срещнете двама души, било от външния свят, било между вас самите – няма да се разбирате, и то за някои маловажни работи. Затова всякога ще имате предвид първостепенната, главната мисъл, а второчните и третичните ще оставяте на заден план. Винаги ще имате като начало в живота си следния максимум: никой не може да ви спъне във вашия път! Могат да ви задържат, могат да ви вържат, но да ви спъне или да ограничи някой вашия ум, вашето сърце и вашата воля, или да ви хипнотизира, че да не можете да мислите, да чувствате и да действате – това е невъзможно! Човек може да бъде вързан, двадесет години да прекара в затвор, и пак да премине в другия свят с една силна и трезва мисъл – нищо не може да го ограничи. Такива трябва да бъдат героите на новите времена!

Сега вие ще се натъкнете на мъчнотиите в Живота, ще ги опитате. Това трябва да знаете! Представете си, че излезете на сцената да декламирате едно стихотворение и ви освиркат. Какво ще правите? Вие ще си кажете: „Втори път не излизам.“ Не, кажете си: „Втори път ще изляза!“ Излезте и втори, и трети път, постоянствайте! Знаете ли какво е направил красноречивият американски оратор Бичер? Той отива в Англия с известна мисия, за да говори нещо, да направи някакви предложения; в това време обаче англичаните и американците били в неприязнени отношения. Излиза той пред публиката, на която трябва да говори, казва няколко думи, но всички

стават на крака, дигат шум, не искат да го слушат. Той престава да говори, чака ги да поутихнат; щом се смирят, пак започва да говори. Каже няколко предложения, но отново шум, викове, не искат да го слушат. Той пак чака да утихнат; щом утихнат, отново заговори. Тъй се продължило това английско събрание три-четири часа, докато най-после той ги заставил да го слушат. Те викат, той ги чака, докато най-после се изказал. Като се изказал, англичаните казали: „Направихме една погрешка." Това се казва човек с характер! Ще те освиркат, но ти ще бъдеш тих и спокоен – всичко ще утихне; щом млъкнат, ти пак ще кажеш две предложения. Те викат: „Не говори, слез долу!" – ти пак седиш спокоен. Някой от вас ще каже: „Това е нахалство!" Ако сляза долу, това е страхливост. Кое е по-хубаво – да бъдеш нахален или страхлив? Животът е сцена, на която вие сте се качили, и всички хора около вас казват: „Долу, не искаме да те слушаме!" Вие казвате: „Слушайте, аз искам да ви каже защо съм се качил тук, защо съм изпратен. Като се изкажа, аз сам ще сляза, но докато не се изкажа, няма да сляза. Може и десет пъти да сляза, но пак ще се кача, това да знаете!"

Аз съм забелязал – у мухите има една отлична черта в това отношение. Седя в стаята си и се занимавам и току-виж – някоя муха кацне на носа ми. Аз работя, тя седи. Аз правя опити: изпъдя я – тя пак се връща, кацне на същото място. Казвам: ето една похвална черта на устойчивост, която учениците трябва да придобият. И след това знаете ли какво правя? – Взема малко медец на една книга и я примамвам с него. Казвам ¢: „Разбирам какво искаш от мене." Държа книгата към носа си, тя дойде, кацне, погледне към меда. Тогава аз турям книгата настрана и оставям и тя да се занимава. Аз си продължавам работата, а тя се занимава с меда. Казвам: ако не беше ми кацнала на носа, не бих ¢ дал мед. При това, ако само веднъж беше кацнала, пак не бих ¢ дал мед, но като дойде двадесет-тридесет пъти,

аз казвам: „За твоето постоянство аз ще ти дам или захарчица, или медец, ти заслужаваш това." И в Природата действа същият закон. Когато ние постоянстваме в постигането на своята висша цел, тя е готова да отвори своите съкровища. Затова всички бъдете настойчиви! Паднеш веднъж, втори, трети, четвърти, десети, двадесети, четиридесети, петдесети, шестдесети, деветдесети, деветдесет и девети път – пак стани, пак настоявай! Онова, което искаш, на стотния път ще сполучиш.

Сега например вие се заемате да издавате едно списание, нали? Вие трябва да имате настойчивостта на тази муха. Не мислете, че доброто ще ви постигне изведнъж! Може да ви критикуват, нищо от това – настойчивост се изисква! Само по този начин можете да си пробиете път. Не мислете, че е лошо, ако срещнете някоя неблагоприятност в живота си. Това е една криза. Най-неблагоприятните условия, това са една хубава вътрешна възможност за добро. Само така вие ще станете по-умни.

И тъй, между вашата мозъчна система и симпатичната нервна система трябва да има хармония. Първата система е на мисълта, а втората – на чувствата. Почнат ли очите ви да пожълтяват, трябва да знаете, че черният ви дроб иска почивка. Никакво безпокойство, никакво нервиране – пълно разположение на духа! Ще мислите, че всичките ви работи са уредени. Търпение, търпение, докато всичко се уреди. Природата обича търпеливите, смелите, решителните, настойчивите, разумните хора – на тях всякога прави отстъпки. Недъзите, това са обратните качества в човека, за които не искам да говоря.

Упражнение: Ръцете – напред, пръстите – свободни. Медлено ще свивате пръстите си в юмрук, постепенно отпущайте пръстите си. (Това ще повторите няколко пъти.) Ръцете се прибират пред гърдите и после – настрана с пръсти, свити на юмрук. Ръцете пак се прибират

пред гърдите, при което пръстите се отпущат. (Това също се прави няколко пъти.) Ръцете – пред гърдите със свити пръсти се протягат напред и пръстите се отпущат; ръцете – пред гърдите и пръстите се свиват; ръцете – настрана и пръстите се отпущат; ръцете – пред гърдите със свити пръсти; ръцете се протягат напред, а пръстите се отпущат, отварят.

Като правите това упражнение, представете си мислено, че пред вас седи една голяма мечка, която вие държите за ушите. Дръжте тъй мечката и считайте, че сте равни по сила на нея. Представяйте си, че държите мечката с лявата си ръка за главата, а дясната си ръка прекарайте от горната част на главата ¢ по гърба и назад. С отворена ръка ще я потупате малко – първо по гърба, а после по главата. След това с двете си ръце я дръжте за ушите. Хванете я после с дясната си ръка за главата, а лявата прекарайте по гърба ¢. Разтворете ръцете си настрани с отворени пръсти. Пак хванете мечката за главата, потупайте я по страните хубаво.

Второто упражнение, при което си представяте мечката, се прави много бавно. Това упражнение може да ви се вижда лесно – да галите мечката, но мечката е символ. Тя е акумулатор на известен род енергия в Природата. Тя е същество, пълно със здраве. Например направете следния опит: ако ви тресе или сте духом отпаднали, хванете мислено една голяма мечка и с едната си ръка я дръжте за ухото, а другата прекарайте по гърба ¢. Като направите това упражнение, ще почувствате, като че някаква сила е минала от нея във вас. В този случай мечката може да ви помогне, стига у вас да не се яви желание да ¢ напакостите. Това упражнение не можете да направите с вълка, а само с мечката. Тя е същество на чувствата, много се привързва, но същевременно е и много отмъстителна.

Ако вашата симпатична нервна система е разстроена, с това упражнение вие ще можете донякъде да си въздействате, ще се

тонирате. Всеки човек трябва да черпи от Природата известна енергия, която му липсва. Най-първо от вас трябва да изчезне всякакъв страх. Само като си представите мечката тъй рунтава, голяма, вие потрепервате. Упражнявайте се, за да надделеете на страха. Забележете друго нещо: бълха, въшка или какъв и да е друг паразит в меча кожа не седят, бягат от нея. Та при всички упражнения, които правите, имайте за обект едно живо същество, както при това упражнение в ума ви ще седи мечката. Тогава и тя, и вие ще се ползвате. Вземам мечката като символ на енергия.

Онези от вас, които съзнателно направихте упражнението, какво почувствахте? *(– Лекота, спокойствие.)* Мечката е спокойно, миролюбиво същество. Само в краен случай, когато я раздразните, става лоша. Вие се боите от мечката, имате едно извратено понятие за нея. Знаете ли как е произлязла мечката? Има едно българско предание за произхода на мечката, то е следното: едно време тя била една красива, хубава мома. Майка ¢ умряла, та ¢ дошла втора майка-мащеха, която я третирала много зле – всяка сутрин я пращала на реката да пере едно руно и като се връщала, налагала я. Като дотегнало това на тази мома, тя си казала: „Господ да ме направи мечка с рунтава козина, в гората да живея, но при майка ми да ме не праща." И като си турила това руно, тя станала мечка. Значи мечката е онази красива мома, която избягала от втората си майка.

Казвам: дълго време ще мине, докато у вас се създаде едно правилно разбиране за животните.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Четиринадесета лекция от Учителя, държана на 20 януари 1924 г., София

ТРАНСФОРМИРАНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

– *Само светлият път на Мъдростта води към Истината.*

– *Тя постоянно ни весели.*

Тайна молитва

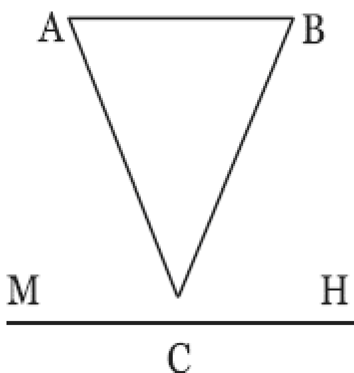

Фиг. 1

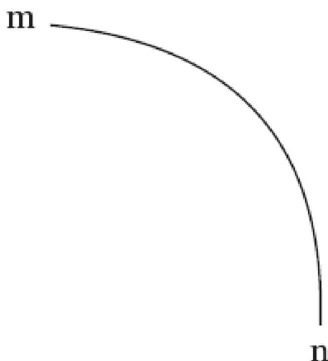

Фиг. 2

В Природата съществува един метод за превръщане на енергиите. Представете си една права линия *AB*, която да изразява състоянието на

покой в съзнанието. При това състояние нещата са строго определени, няма никакво безпокойство в тях. Обаче има ред външни причини, които могат да се явят тъй, както може да се яви една комета в пространството и да наруши спокойствието в съзнанието. Да кажем, че една такава причина е *С*. Тя може така да разтърси съзнанието, че да го доведе до състояние на падение. При това падане обаче съзнанието все ще опре до някоя плоскост – например плоскостта *МН*. Разбира се, когато се чертаят тия линии в геометрията, те не произвеждат никакво болезнено състояние, но когато човек пада, то е друг въпрос. Тъй че, когато само се чертае едно падане, нищо не се произвежда в съзнанието на човека, но когато той фактически пада, ще усети едно психическо, вътрешно страдание, едно голямо безпокойствие. Някой път ефектът, страхът, изживян при това падане, при това сътресение, може да бъде толкова силен, че да изгубите съзнанието си. Допуснете, че мястото, на което се намирате, е една скала и вие се подхлъзвате и падате. И сега, ако теренът, на който паднете, е мека пръст, вие ще се избавите само с едно слабо контузване, но ако той е скалисто място, вие ще платите с вашия живот.

Представете си, че тук не се касае за някакво физическо падане, но за някакво морално или умствено падане. Как ще отклоните това падане? – Веднага в ума си трябва да създадете една огъната линия *mn*, обратна на посоката на падането. Това е един начин за поляризиране на вашия ум. Например направете следния опит: представете си, че вие седите на една скала и искате да се хвърлите от нея на дълбочина петстотин метра надолу. Вие сте увиснали вече във въздуха, готови да паднете, но сега по ваша воля постепенно слизайте надолу – представяйте си мислено, че не падате надолу, а тъй, съзнателно, по ваша воля, слизате бавно, сантиметър след сантиметър. За онзи, който има грамадна воля, или който разбира

законите на Природата, тия сили действат в съгласие с него. Такъв човек може да поляризира тия сили, т. е. да владее всяка своя клетка и по такъв начин ще може да спре, дето иска. Постъпвате ли по този начин, вие ще можете да слезете, както искате, но вашето съзнание трябва да бъде толкова интензивно, че нито за момент да не загубите връзка с Живата Природа и да не помислите, че законите на Природата могат да действат и другояче. Щом се държите за законите на Природата, то е, както когато се държите за едно въже – ще се спуснете полека по това въже и тъй ще слизате. По същия начин може да се качвате и нагоре – по въжето. Ако това нещо можете да направите по едно въже, не можете ли да го направите по законите на Живата Природа? – Можете. Само че в нея това въже е невидимо. Ако въжето е слабо, то ще се скъса и вие ще паднете. Ето защо вие трябва да извършите тази манипулация много спокойно и внимателно.

Същият закон се отнася и до вашето вътрешно естество: докато вашата вяра е здрава и докато вашите ръце – волята ви – са силни, вие ще можете безопасно да слизате и да се качвате по това въже, но ако вярата и волята ви не са силни, вие ще паднете. Всички хора, които падат, те са духовно пияни – нищо повече. Когато човек изгуби своето съзнание, той е в положение на духовно пиянство. И знаете ли кога хората падат? В Духовния свят има особени питиета, които като се пият, предизвикват психическо опияняване. Хората започват да си въобразяват като турците един рай на щастие и блаженство, което не заслужават обаче. А какво нещо е незаслуженото? – Всяко нещо, за което не си готов, е незаслужено за тебе.

Ще ви дам един пример, за да поясня мисълта си: ако някоя майка даде на своето новородено дете твърда храна, то непременно ще умре. Това дете се нуждае само от рядка храна. Следователно щастието и блаженството, които вие търсите, още не са заради вас. Затова най-подходящата храна за съвременния свят, това са скърбите

и страданията. От скръб и страдание никой не се е развалил досега, но от щастие и блаженство половината от хората в света са се повредили. Това, че се раждат такива противоположности в света, е все от тия блага, за които хората при сегашното си съзнание не са готови. Например някои от учениците казват: „Аз имам известни мъчнотии, но не мога да издържа на тях.“ Защо няма да издържите, кои са причините на това? Това показва, че вие губите вяра в себе си. Значи вие губите вяра във вашите ръце, във вашето въже. Щом изгубите вяра във вашето въже, щом изгубите вяра във вашите ръце, непременно падането ще дойде. При сегашните условия на живота ви успехът зависи от силата на вашето въже и вашите ръце.

Сега какво трябва да направите, за да може една мъчнотия или една тежест да седи на повърхността на някоя течност? Да кажем, имате един килограм желязо с малък обем и го хвърлите в морето. Какво ще стане с него? – Ще се намери на дъното на морето. Какво трябва да направите с това желязо, за да го заставите, според законите на физиката, да седи на повърхността на водата? – Обемът или плоскостта му да се увеличи. Ако направите плоскостта на това парче желязо голяма около два-три метра, ще потъне ли? – Няма да потъне. Защо? Защото измества по-голямо количество вода и става по тегло с толкова по-леко. В този случай и съпротивлението на водата е по-голямо, отколкото е тежестта на желязото. Следователно същият закон ще приложите и при мъчнотиите: когато имате една мъчнотия, малка по обем, но сбита по материя, вие психически ще разширите обема ¢, за да олекне и да не потъва във вашето съзнание, дето би причинила болезнени състояния. Да кажем, че имате една малка мъчнотия – боли ви пръст и не можете да търпите; за да се излекувате или по-право – за да можете да търпите, представете си, че някой ви е забил един голям гвоздей в ръката. Тази по-голяма болка сега ще измести по-малката. Ако можете да произведете

умствено това забиване на гвоздея в ръката си, в съзнанието ви ще стане трансформиране на болката. Значи, за да издържите малките мъчнотии в живота си, ще си представите, че има по-големи от тях.

Представете си сега друг случай в живота: някой от вас, учениците, върви по улицата с неколцина свои приятели, изважда кесията си, иска да купи нещо, но няма нито пет пари в нея. Краката му започват да треперят от срам, от честолюбие, и си казва: „Как ще се издам сега пред приятелите си, че нямам нито пет пари, защо ми е този живот?“ Терзае се, но мълчи, никому нищо не казва. Представете си сега друга перспектива: този ученик се намира в един далечен град пак без пет пари в джоба си, но няма нито един познат, нито един приятел. В кой от двата случая задачата е по-мъчна? – При втория случай, разбира се.

Често у съвременните хора се заражда едно тягостно състояние, едно неразположение на духа. Например ставате сутрин, но сте неразположени, гневни, пуснали сте пояса си и казвате: „Днес съм неразположен, не ме бутайте!“ Вие не се спирате да разберете защо сте неразположени. Причината на това неразположение може да е вътрешна, може да се крие нейде в подсъзнанието, съзнанието или самосъзнанието – вие може да сте подпушени в една от тия три области. Какво трябва да правите тогава? – Ще се вдълбочите дълбоко в себе си и ще се запитате: „Защо се нервирам, защо не мога да търпя?“ Ще се стремите да си дадете един искрен отговор като пред Бога и само така ще премахнете причината, която ви дразни, безпокои.

Сега ще ви изнеса два психологически противоположни момента: представете си, че някое лице ви е обидило кръвно и вие казвате: „Аз никога не мога да простя на това лице.“ Обаче вие, като ученик, имате нужда от десет хиляди лева, търсите някой да ви помогне, да ви услужи с тия пари. Отивате при един ваш приятел,

искате да ви помогне, но той казва: „Нямам, много съжалявам“; отивате при втори, трети – всички си повдигат раменете, казват: „Нямаме.“ Всеки казва: „Бих желал да ти помогна, но...“ Да кажем, че лицето, което ви е обидило, е единственото, което може да ви услужи – готово е да ви даде десет хиляди лева. Този човек казва: „Нека дойде при мене, аз ще му услужа.“ Вие казвате: „Не, не отивам при него!“ Вие се намирате пред една дилема – как ще постъпите? Вашата чест е ангажирана с тия десет хиляди лева – една неприятност; от друга страна, трябва да отидете при лицето, което ви е нанесло обидата – втора неприятност. Коя от двете ще изберете? Като дойде по-голямата мъчнотия, вие ще забравите вашата обида. Нуждата от десет хиляди лева ще заличи обидата ви и вие ще кажете: „Хайде, аз ще му простя, ще забравя обидата.“ Туй става в живота. Това е един остен, който Природата употребява против своенравните хора. Тя ни впрегне в хомота и казва: „Право в браздата ще караш!“ Вземе остена, мушне те с него и ти тръгваш право в браздата – нищо повече.

Ще ви задам въпроса в какво седи достойнството на човека? Как бихте отговорили на този въпрос? Достойнството на един слуга седи в това да изпълнява добре работата, която му е дадена, достойнството на един ученик седи в това да учи уроците си добре, достойнството на един проповедник седи в това да проповядва добре, достойнството на един писател седи в това да пише по възможност най-хубави неща, достойнството на един лекар седи в това да лекува според най-добрите методи. Питам: ами вашето достойнство, като ученици, в какво седи? – В приложението на окултните закони в живота ви. Ако не приложите тия правила в живота си, всичко е безполезно. Ако е за знания, вие имате такива. Вие имате знания и по физика, и по химия, и по астрономия, и по история, по всички науки изобщо, но едно нещо ви липсва – не знаете как да прилагате окултните закони при разните условия на Живота. Следователно, щом ви дойде някоя

мъчнотия в Живота, каквато и да е тя, кажете си: „Аз зная, има духовен път, има възможност за разрешение на тази задача, тя не е една от най-големите, напротив – тя е една от най-малките мъчнотии за мен.“ И действително, така е. Най-големите мъчнотии в Живота се дават на най-великите хора, а вие още не минавате за велики хора. Тъй щото, вашите мъчнотии са едни от най-малките в света, и като такива вие можете да се справяте с тях.

Чувам някои от вас да казват: „Аз искам да бъда добър!“ Вие можете да бъдете добри моментално. За да бъде човек добър, не се изисква нито един час време, а даже и нито една минута – то е извън времето и пространството. Всички хора, които стават добри, те стават такива в един момент. То е състояние на съзнанието, което зависи от интензивността на неговата Светлина. Проблесне ли веднъж Светлината в съзнанието, всички утайки от него моментално изчезват. И в Писанието се казва: „Човек може да се новороди“ – за този момент на съзнанието именно се говори. Той е един кратковременен момент – изведнъж може да станете добри и изведнъж можете да станете лоши.

Представете си сега, че имате едно прекрасно разположение на духа, но иде при вас една ваша другарка, към която не храните добри чувства. Какво ще направите? Ще си кажете: „Днес ли намери да дойде?“ И след като тя се отдалечи от вас, вие изгубвате всичкото разположение на духа си. Защо? Отде знае тази ваша другарка, че вие сте неразположени към нея? Знаете ли онзи анекдот за Диоген, в който се разправя подобно нещо? Диоген, като бил на 82-годишна възраст, един ден решава да се отдалечи в самота някъде, като си казва: „Толкова години прекарах между хората, работих и се занимавах все с тях, този ден ще посветя само за себе си.“ Отдалечава се от хората, сяда на сянка под една круша и почва да си мечтае: „Колко прекрасен е животът, колко хубаво е всичко това, което

вековете са създали!“ Но ето към обяд идва един селянин при него за някакъв съвет. Диоген, като го видял, понамръщил се малко, дал му съвет, какъвто трябвало, и после си казал: „Ей, Диогене, ти препоръчваш на хората търпение и спокойствие, а сам в този случай не издържа. Ти се отдели тук, под крушата, на сянка, за да бъдеш в самота, но какво е виновен този селянин, отде знае той, че не искаш днес гости? Искаш ли, като се сърдиш така, да изгубиш това, което си спечелил през тия 82 години? Не, ти не трябва да се сърдиш на хората, когато идват при тебе.“

Сега аз ви питам: вие имате ли право да се сърдите на вашите мъчнотии? – Нямате право. Мъчнотиите – това са гости, това са селяните, които ви намират и когато сте седнали под крушата на сянка. Мъчнотиите са живи. Някоя мъчнотия ви вижда, че седите под крушата на сянка, отправя се към вас като този селянин и си казва: „Този човек там е философ, няма работа, аз ще отида при него да разреши мъчнотията ми.“ А вие кипвате и казвате: „Днес ли намери този човек да дойде при мен? Тъкмо имах едно поетическо, вдъхновено разположение, щях да открия нещо, но работата ми се развали.“ Не, вие не трябва да разсъждавате така. Тия резки енергии, тия резки прояви, които имате по някой път, ви карат да казвате: „Аз ще пропадна в тази работа, не мога да устоя, този път не е за мен, той е за по-способните, за по-умните, аз имам толкова слабости!“ И вие започвате да си правите известни уговорки. Не, кажете си правото: „Аз искам да следвам този път или не искам да следвам.“ Искрени трябва да бъдете към себе си! Защото вие трябва да знаете, че причината не е вън от вас, тя е вътре във вас. Аз говоря това нещо на вас, учениците, които искате да използвате живота си разумно. Трябва да знаете, че щастието, което търсите, се намира най-първо във вашия ум, после – във вашето сърце, а след това – и във вашата

воля. От хармоничното съчетание на тия три сили в живота ви зависи и вашето щастие.

Сега аз не говоря за тъгите, за скърбите, които вие изживявате. Често някои от вас изпадат в меланхолични състояния и ви дохожда мисълта да се самоубиете, да се отровите или да се хвърлите от някоя скала, висока около петстотин метра. Щом имате такова желание да се хвърлите от скалата и да умрете, направете това нещо съзнателно. Как? – Качете се на един камък три метра висок и скочете от него. После – на друг по-голям, именно около пет метра. И тъй, качвайте се последователно на все по-голям и по-голям камък, докато достигнете до камък с височина десет метра, и опитайте се да скочите от там. Наблюдавайте какво ще преживеете при този опит. При този опит вие ще кажете: „Аз разреших вече въпроса, няма какво да се самоубивам." А така вие действате много бързо – дойдете до някоя спънка в живота си и току изведнъж кажете: „Аз ще се самоубия!" Да се самоубиеш, това е най-големият опит, към който ще пристъпиш. Първо ти ще направиш най-малкия опит и постепенно ще вървиш към по-големите. Друг някой казва: „Аз искам да се самоубия, ще си тегля един куршум." Казвам: почакай, направи по-малкия опит – вземи една игла, бодни я един сантиметър в кожата си и виж ще те боли ли. След това бодни я два сантиметра и пак следи какво ще усетиш и как ще вземеш да разсъждаваш. Опити трябва да правите! Дойде ли ви някоя мисъл за самоубийство, вземете една игла и ще видите, че още преди да я забиете нейде в тялото си, всички мрачни мисли и желания за самоубийство ще изчезнат и вие ще си кажете: „Не, не трябва да се самоубивам, животът е сериозно нещо!"

Следователно, дойде ли някоя отрицателна мисъл у вас, не се старайте да я изпъдите от себе си, поразгледайте я, поразговаряйте се с нея, попитайте я: „Как дойде при мен? Нямаш ли баща, майка, роднини? Интересуват ли се във вашия свят от мен? Кой ти даде моя

адрес?“ Този разговор е един от методите за превръщане на енергиите. Като се поразговорите с тази отрицателна мисъл, ще почувствате едно постепенно вътрешно утихване в себе си, докато най-после ¢ кажете: „Аз изменям своето мнение за теб – всички те представяха лоша като мен, но сега виждам, че си толкова нещастна, колкото и аз съм нещастен.“ И тази отрицателна мисъл ще ви отговори: „Понеже и ти си нещастен като мен, никаква пакост няма да ти направя.“ Всичко това подразбира, че всяка енергия в човешкия ум трябва да се превърне и да ¢ се даде място да се роди и живее. Това е, за което се казва на едно място в Писанието: „Не противи се злому!“ Дойде във вас лоша мисъл – дайте ¢ място, дойде добра мисъл – дайте ¢ място!

Превръщането на духовните енергии става по същия начин, както и на физическите енергии. За да превърнете известна физическа енергия от едно състояние в друго, за да ¢ дадете по-голяма интензивност, какво правите? Първото средство, което употребявате, е огънят. Същото нещо е и в Духовния свят. Засега от всинца ви се изисква повече Живот, защото той носи в себе си Топлина. Много от съвременните хора умират от малко Живот, от малко Топлина. Под думата *живот* разбирам един съзнателен Живот, а не едно просто вегетиране. При съзнателния Живот посоката на движението ни трябва да е строго определена. Живот без обект не е Живот – обект трябва да имате! Щом разбирате как да трансформирате вашите мрачни, отрицателни мисли, вие ще можете да помагате и на себе си, и на другите. Минеш покрай твоя сестра ученичка, гледаш я – нещо е неразположена, но си казваш: „Какво се е нацупила тази сестра, какво е проточила носа си, защо не търпи?“ Да, но утре ти се нацупиш, твоят нос се проточва. Това нацупване ходи на гости у всички, няма човек в света, който да не се е нацупвал – всички съвременни хора, от детинството си до края на живота си,

все са се цупили. Дълги години ще минат, докато хората отвикнат от това цупене. Аз съм виждал учени, философи хора, които също се цупят. То е едно особено хипнотическо състояние, след което после сами се чудят на себе си как се поддават на такива разположения. Тия неща са ясни за мен, трябва да бъдат вече ясни и на вас. И когато човек се обхване от това хипнотическо състояние, не знае какво прави – въпреки волята си върши всичко, каквото му диктува това състояние. Това става всякога, когато човек изгуби съзнанието си. Щом съзнанието му се върне, той ще разбере нещата. Колкото и да сте силен, колкото силно и да плувате, влезете ли в това течение, то ще ви отнесе. Ако влезете в морето и вълните са много силни, лодката ви може да се обърне. Ето защо човек трябва да има правилно разбиране за ония сили, с които ще има да се бори.

Всички мъчнотии, които срещате в живота си, са определени точно за вас. Има обаче такива мъчнотии, които се натъкват на пътя ви и вие ги поемате, но те не са ваши, не са определени за вас, вие сами ги предизвиквате. *(– Как ще познаем кои мъчнотии са определени за нас?)* – Тази мъчнотия, която е определена за вас, вие сами ще можете да я дигнете от земята, ще я турите на гърба си и ще продължавате пътя си. А за тази мъчнотия, която не е ваша, ще се мъчите ден, два, три и повече да я вдигнете и пак няма да успеете. Затова оставете тая мъчнотия настрана и си вървете по пътя. Мнозина от вас например седят, размишляват и си казват: „Как ще се оправи съвременното общество?“ Тази мисъл не е за вас – тя е една мъчнотия, която не се отнася нито за младите, нито даже и за религиозните хора. Мнозина са си задавали този въпрос, правили са опити да го разрешат, но всичко е безуспешно. Тази мъчнотия чака своя герой. Кой е той? – Този, който ще може да дигне тази мъчнотия. Когато дойде този герой, ще дигне тази мъчнотия на гърба си и ще тръгне напред. Така ще знаете: туй, което вие може да вдигнете, туй,

което вие сами можете да носите, то е заради вас. В този свят всеки взема по една торба, носи я и казва: „Тази торба е моята.“ И като ме запитват някои хора как ще се оправи светът, аз ще им отговоря: „Когато всички хора вдигнат своите торби с мъчнотии, светът ще се оправи.“ Това разумно носене на торбите със своите мъчнотии аз наричам трансформиране на енергиите.

И най-красивото нещо в живота ви в даден момент е да можете да трансформирате едно ваше състояние. Например вие сте недоволни нещо; как ще трансформирате това ваше недоволство? Представете си, че сте две личности, че у вас живеят едновременно две Ганки, например – едната Ганка е недоволната, а другата не е. Нека втората Ганка каже на първата: „Ти си се нещо поразсърдила, но чакай, аз ще ти изпея нещо!“ Като ¢ изпее една, две, три песни, нека я попита после: „Сега доволна ли си от мене?“ Тя ще ¢ каже: „Какво си се развеселила, разсмяла, бъди малко по-сериозна, не ти прилича да се държиш така.“ Първата Ганка е още сериозна, недоволна и си казва: „Аз трябва да бъда сериозна, защото и животът е сериозен, строг.“ Втората Ганка ще си каже: „Аз пък не мога да бъда сериозна, ще се посмея, ще се повеселя и ще взема половината от твоите страдания.“ Нека след това тази весела Ганка да цитира един стих от Писанието на сърдитата Ганка или да ¢ прочете едно стихотворение и да ¢ каже след това: „Слушай, Ганке, ти си добра моя сестричка, аз те обичам, хайде да си попеем заедно.“ Тогава тази, сърдитата Ганка, ще каже: „Така ли е, много добре, аз ей сега ще се развеселя.“ Ако някой слуша отвън, че се разговаряш със себе си, ще каже: „На този човек дъската му трябва да е мръднала.“ Ами не е ли мръднала дъската на онзи човек, който е много сериозен? Какво означава мръдването на някоя дъска? Чудни са хората, когато говорят за мръдване на дъски! Че това не е някаква философия! Ако вие затворите в един сандък някой умрял човек, той ще мърда ли? – Няма да мърда. Ако пък

затворите един жив човек в този сандък, ще мърда ли? – Ще мърда. Тогава кое от двете неща е по-добро? – Да мърда човек, разбира се. Значи, като кажем, че някому мръднала дъската, подразбирам, че вътре има жив човек – ето истинското разсъждение по този въпрос. Щом ти мръдне дъската, кажи си: „Ганке, аз се много радвам, че ти е мръднала дъската – това показва, че си жива.“ Съвременните хора са изопачили едно истинско положение в Живота и казват: „Дъската на този човек е мръднала.“ Мърда ли ти дъската, радвай се – жив си; не ти ли мърда дъската – тогава да се опасяваш. Хората считат, че някой човек е положителен, че някоя работа е сигурна, когато дъските не се мърдат.

Използвайте всички ваши състояния като живи уроци, като живи опити. Дойдеш в едно интензивно състояние, възбудиш се – кажи си: „Колко съм енергичен днес, мога да върша работа!“ Ученичка си, разгневила си се нещо – вземи метлата и си кажи: „Браво, Ганке, колко си спретната, как хубаво метеш, много те харесвам, като тебе няма друга, ела ми и втори път на гости!“ Това е практически начин за трансформиране на енергията. По този начин вие ще можете да учите по-добре, защото еднообразието убива човека. Ако човек съсредоточава ума си все към една и съща посока, мозъчната му енергия отслабва и остава в застой, а Природата не обича еднообразието.

И тъй, с веселото си разположение вие без да знаете ще пренесете деятелността си нагоре, към вашите духовни центрове. Веселостта е качество от духовен характер. Само високодуховните хора, само разумните хора могат да бъдат весели. В Писанието се казва: „Да се весели Господ в своите дела.“ И Господ се весели – затова аз ви препоръчвам веселостта като едно от най-ефикасните средства за лекуване на много ваши недъзи. Недъзите ви ще дойдат, ще се проявят, а с веселостта си не само ще се лекувате, но ще дадете един

тласък на ума, сърцето и волята си към по-интензивна деятелност. Затова ви давам веселостта на Ганка за пример. В дадения случай Ганка е образец, коефициент за всички други. Не всички хора обаче са весели – някои хора са весели по естество, затова могат лесно да се лекуват; у други центърът на веселието е много слабо развит, те са песимистични по натура и затова виждат само мрачното в Живота. Не, в Живота има толкова много хубости, красоти и блага, които той трябва да види.

Та ще трансформирате мъчнотиите, които идват в живота ви. Няма да гледате на мрачната, на тъмната страна в Живота. Често някои от вас казват: „Може да се повредя от много учене." Окултната история не помни нито един случай, записан в нейните анали, дето някой човек да е полудял от много учене. Хората не полудяват от много учение, но това, което разваля живота на хората, са безполезните тревоги. Не обаче и онази чиста, ясна мисъл – чистата мисъл уякчава мозъка, уякчава цялата нервна система. Затова аз бих ви препоръчал: мислете интензивно, но не се тревожете! Не говоря за мисъл, свързана със страх – такава мисъл съдържа отрова в себе си.

Следователно, щом имате една малка спънка в живота си, създайте мислено на мястото ¢ по-голяма! По това аз ще ви дам ред упражнения за каляване на волята ви. Какво разбирате под думата *калена воля*? Калено желязо например е това, което първоначално е било меко и после чрез нагряване на огън и потапяне в студена вода изведнъж се втвърдява. Значи резките промени превръщат мекото желязо в твърдо. Огънят най-първо го стопява, смекчава, а после го втвърдява. По аналогия на това ние разсъждаваме така: всички тела изобщо, както и всички меки тела специално, съдържат в себе си скрита топлина. Това показва, че те са минали през огъня, но не и през водата. Добре, желязото, което е калено и притежава голяма твърдост, с какво ще можем да му предадем и друго качество, а

именно: да бъде пак калено, но да е гъвкаво, да не се чупи? Тогава казвам: ако в човешката воля се вложи повече електрическа енергия, тя става силна, но крехка. Такава воля, макар че не е слаба, но като дойдат срещу нея повече мъчнотии и с по-голяма сила, отколкото тя може да издържи, счупва се. Ето защо на човешката воля трябва да се придаде един важен елемент – мекота. Аз считам мекотата в човешката воля за едно от качествата на Разумния живот. Само разумният човек може да бъде мек – той съдържа повече магнетизъм в себе си.

Какъв метод ще прилагате срещу мъчнотиите в Живота? Допуснете, че имате една отвесна гладка площ, която се бомбардира от неприятеля. В това положение тя ще претърпи големи повреди. Ако същата площ е в хоризонтално положение и също така гранатите я обстрелват, и в това положение тя ще претърпи големи повреди. Но ако направим тази площ корубеста, гранатите ще падат наклонено върху нея и няма да предизвикват такива повреди. В такова състояние трябва да бъдем и ние, за да се справяме разумно с мъчнотиите в Живота. Какво означава корубестото състояние? – То означава магнетичното състояние у човека. Ето защо ние трябва да направим плоскостта на нашето съзнание корубеста, за да може противодействащата сила, обстрелванията, да не му причинят никаква вреда. Лъчът на падането не трябва да образува прав ъгъл с плоскостта – вие трябва да проучвате този закон добре. Щом срещнете една мъчнотия, която се отправя върху площта на вашето съзнание и образува с него ъгъл, равен на деветдесет градуса или прав ъгъл, вие ще се справите много мъчно с нея, тя ще произведе във вас взрив, експлозия. При тия условия тази мъчнотия представлява една психическа бомба. За да избегнете тия експлозии, вие така трябва да огъвате площта на вашето съзнание, че с посоката, от която иде мъчнотията, да се образува ъгъл, равен на тридесет-тридесет и

пет градуса. Само по този начин може да се образува едно отклонение, едно отблъскване на силите, които биха причинили тези големи повреди. Това може да направи всеки от вас. Вземете следния прост пример, който се случва често между учениците: вие дължите на някой ваш приятел пари, които няколко пъти сте обещавали да върнете, но не устоявате на обещанието си. Най-после той решава да ви набие и един ден влиза в стаята ви. Какво ще направите в този момент? – Ще посрещнете този ваш приятел и ще му кажете: „Приятелю, не се безпокой, аз ще ти върна парите заедно с припадащите им се лихви и с всички други загуби, които съм ти причинил.“ Кажете ли така, въпросът веднага се изглажда и приятелят ви е петдесет на сто обезоръжен.

И тъй, да се справи човек със себе си, да се справи със силите, които са вложени в него, това е най-трудното нещо в света, то е дълбока наука. Та първото важно нещо е да проучвате естеството си с вложените в него сили още от миналите си съществувания.

Всичко това, което ви говорих за мъчнотиите, трябва да прилагате разумно.

Прочете се резюме от темата „Икономия и пестеливост“. Френологически разгледан, човекът, когато у него любостежанието е силно развито, че минава границата, и когато обичта към живота е също силно развита, заражда се в него чувството на пестеливост, т. е. голяма любов към парите, и този човек започва да пести. А онзи човек, който икономисва всякога, има предвид да употреби икономисаното за някаква по-висша цел. Например той ще икономиса пари от облеклото си, от други някои нужди, за да може да си купи книги. Само разумният човек може да икономисва – той е същевременно и пестелив, но тази пестеливост е под контрола на ума. В разумния човек чувството на пестеливост не е силно развито, той пести пари за доставяне необходимите средства за неговото

саморазвитие и самоусъвършенстване. Пестеливият човек пък пести пари за самото богатство. Има някои стари баби, на които като дадеш пари, ще ги вържат в девет възела, спестяват ги.

Преди години дойде при мене един човек, извади една голяма кесия и почна да я развърта – много навита беше тя. След туй отвори устата ¢, бръкна вътре, извади друга една кесия. Гледам го, отвори и нейната уста, бръкна вътре, извади и още една по-малка кесия, много хубаво направена; отвори и нея, бръкна вътре и ръката му започна да трепери; извади една монета и пак започна да завърта кесията. Този човек отвън още се познава, че е пестелив. Като скрива парите си в три кесии и ги държи в пазвата си, счита, че това е едно сигурно средство да ги запази. И дето мръдне – скоро ръката си около парите, никой не може да го обере. Икономистът все икономисва и все не му достигат средства, той не е богат човек, даже и дългове има. И забележете, съвременните европейски народи, които се занимават с пари, потънали са в дългове. И България също – с пари се занимава, все икономисва, а до уши е потънала в дългове. Българите не са пестеливи, в тях има развито чувството на икономия, но не разумна икономия.

За следващия път ще пишете върху тема №17: „Произход на глаголните форми“. Не се плашете от тази тема, тя ви се дава като задача. Ще мислите върху това как се е появил глаголът и по какъв път е минал, докато стигне до тия форми, в които го срещаме. Върху този въпрос може да напишете цяла теза, но вие ще пишете малко. Тази тема е доста трудна. Човек ли е създал глаголите, или те са съществували преди това? *(– Те са съществували преди човека.)* Писанието казва: „Преди да е говорил човек, Господ е говорил.“ Значи човешките глаголи са произлезли от Божествените. Човешкият глагол е само едно трансформиране на Божествения. По аналогия на горния въпрос ще ви запитам окото ли се е създало по-рано, или зрението?

(– Зрението е съществувало по-рано от окото.) Значи зрението е създало окото. Между съвременните учени има спор как се е появило окото. *(– Има червеи без очи, които виждат обаче светлината.)* Това показва, че зрението е съществувало по-рано от окото и после се е създал органът на зрението. Тогава, според вас, как ще класифицирате глаголните форми, към коя област принадлежат – дали към областта на ума, сърцето, душата или Духа? *(– Към областта на Духа.)* Значи разумното в човека говори.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Петнадесета лекция от Учителя, държана на 27 януари 1924 г., София

ЕЛЕМЕНТИ В ГЕОМЕТРИЯТА

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от темите „Ползата от въображението“.

За следния път ще пишете върху тема №18: „Основните елементи в геометрията“. Този въпрос е малко философски. Ако ви попитат кои са елементите в химията, знаете ги, нали?

Аз бих желал всеки един от вас да си извади на един списък всички теми, задавани досега в продължение на трите години, като си отбележи и датата на всяка тема, за да се види редът, по който вървят. Тия теми влизат като камъни в градежа на едно здание. Така и всеки предмет, върху който се спира вашият ум, ще ви принесе в дадения случай или полза, или вреда. Вие трябва да мислите, но не можете да пренебрегвате законите на мисълта. Ако не вървите по нейните закони, ще мислите неправилно, т. е. в мисълта си ще вървите по крив път. Има само два начина на мислене: единият начин е мислене в тъмнина, другият начин е мислене в бялата светлина, т. е. в Светлината изобщо. При сегашните условия на Живота вие не можете да бъдете неутрални. И всеки, който казва, че може да бъде неутрален, той трябва да бъде божество. Даже и божествата не могат да бъдат неутрални. Тъй че всеки, който мисли, ще има едното или другото положение, или и двете – не в един и същ момент, но ще се сменяват.

Сега някой може да каже: „Нашите умове не могат ли да бъдат заети с някои по-важни въпроси?“ Защо не, можете да се занимавате с

каквито искате въпроси, но много посторонни мисли ще дойдат в ума ви и без да ги искате. В ума ви ще дойдат всякакви посторонни теми, но ще се учите да дисциплинирате ума си, затова именно сте ученици. Да дисциплинирате ума си, това е най-голямото изкуство. Недисциплинираният ум може да се уподоби на един див кон, който прескача всички прегради, колкото големи и да са те – баири и планини той прескача. За да го укротиш, трябва да му туриш голям гем. Някой път, като се разбушува, виждаш го – и тебе взел, и гема взел, прескочил планината, а ти се озърташ натук-натам, търсиш го. Затова ще се заемете да работите върху ума си, за да го дисциплинирате. Дисциплинираният ум е велика сила в Природата. Който дисциплинира ума си, създава в себе си и характер. Че минават в ума ви лоши мисли покрай добрите, не трябва да се смущавате за това – считайте туй нещо като едно необходимо явление. Вие не може да изменяте реда на нещата – и злото, и доброто ще дойдат. Те съществуват в света – защо и за какво, вие не можете да знаете, но едно нещо трябва да знаете: че не можете да измените отношенията на Доброто и злото към вас. За да измените тия отношения, трябва да разбирате законите на вашия ум. Като почнете да се справяте с ума си, и то по един най-разумен начин, ще разбирате и отношенията на Доброто и злото към вас. Засега вие мислите, че сте много силни и ще можете да турите на ума си една голяма спирачка. Но знаете ли каква катастрофа може да стане с вас, ако турите на ума си една голяма спирачка? Много малка спирачка ще му турите.

От друга страна, вие трябва да изучавате и законите на вашето сърце. Някои се оплакват от ума си, други – от сърцето си, а трети – от волята си. Няма какво да се оплаквате от ума, сърцето или волята си, те са много добри. Умът ви е много добър, сърцето ви е много добро и волята ви е много добра. И умът ви, и сърцето ви, и волята ви са на местата си, но единственото нещо, което ви спъва, е това, че сте

забравили правилата, по които се движи вашият ум, вашето сърце и вашата воля. Та ще знаете: най-главното за учениците от всички окултни школи е да дисциплинират ума си. Там учениците употребяват най-малко по десет-петнадесет-двадесет години за дисциплиниране на ума си. Например, ако бихте могли да се дисциплинирате, както сте сега в този клас, вие бихте дошли до състояние да седите тихо и спокойно, да не ви смущава нищо наоколо, като че сте сами. Гледам, от няколко дни насам е дошло от някое село едно младо момиче, но знаете ли как умее да се концентрира? Умът ¢ е тих и спокоен, мисълта върви правилно, хармонично. Казвам: ако вие още днес бихте имали това концентриране, знаете ли каква сила би представлявало това нещо за вас? И вие някога сте имали способността да се концентрирате и после сте я загубили. Сега отново трябва да я възстановите.

Сега вие мислите, че сте станали много лоши, а по-рано сте били по-добри. Обратно е – едно време бяхте по-лоши, а сега сте по-добри. По-рано сте имали по-малко Светлина, та не се виждахте. Сега, понеже имате повече светлина, виждате какви сте. Значи, дали сте добри или лоши, това зависи от Светлината, която имате. Има наистина една разлика между това, което бяхте по-рано, и това, което сте сега. Тази разлика седи в следното: едно време имахте по-малко разноски в ядене и пиене, имахте по-малко отношения с хората, имахте по-малко изкушения и изпити, а сега имате повече отношения с хората, повече изкушения, изобщо – повече сте изложени. Ще ви дам следния пример: вземете един учен човек, който постоянно говори за морал, и вижте как старателно смекчава своите грешки. Той счупи някоя чаша например и веднага в него се явява мисълта как да се оправдае, как да смекчи погрешката си. Какво трябва да направи? Ако в този човек има повече Светлина, той ще констатира факта тъй, както си е, без да търси причини за оправдание. Често и вие постъпвате така. Някой път

правите и други погрешки: даде ви се някоя тема и вие казвате: „Тази тема е маловажна.“ Щом кажете така, веднага още сте направили в ума си една основна погрешка. Вземете за пример днешната тема, която ви дадох: „Основните елементи на геометрията“; това е един доста тежък въпрос. Кой е един от първите елементи на геометрията? *(– Точката.)* Как ще обясните философски точката като един важен геометрически елемент? Геометрическите точки заемат ли място? *(– Не.)* Как се е образувала правата линия? *(– От движението на точката.)* Питам ви тогава: щом точката не заема никакво пространство, как се е образувала правата линия? Как може въображаемите точки, които не заемат никакво пространство, да образуват веществени точки, които заемат пространство? Тук вече се натъкваме на схоластическата философия, при която може да се философства, без да се дойде до едно крайно заключение.

И тъй, точката е първият елемент в геометрията. Кой е вторият елемент? *(– Линията.)* Третият елемент? *(– Плоскостта.)* Четвъртият елемент? *(– Тялото.)* Петият елемент? *(– Няма повече от четири.)* Сега вие ще размишлявате по-нататък. Ще разгледате понятието *елемент* тъй, както влиза в геометрията – като нещо, върху което почива геометрията.

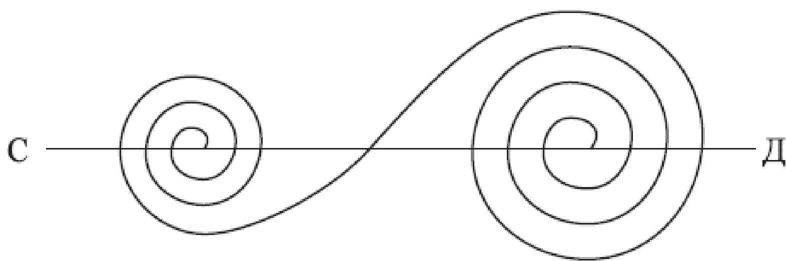

Фиг. 1

Какво представлява тази крива линия на чертежа? *(–Парабола.)* Тази крива линия се образува, когато държите палеца и показалеца си

разтворени. Кажете ми тогава каква е разликата между парабола и хипербола? *(– Хиперболата има два клона, параболата – един.)* Добре, ако едно тяло тръгне от центъра на кривата линия на палеца и се движи по нея, отде ще се върне пак в същата точка? Например, ако това тяло тръгне от точка *С*, ще стигне в точка *Д*. Каква е била материята при точка *С* – по-гъста или по-рядка, когато е започнало това движение? Какви са били силите, които са действали при точка *С*? Следили ли сте как се извършва процесът на мисълта в нашия ум? – Най-първо известна идея седи в ума ви неопределена, т. е. границите ¢ са слабо очертани, но колкото повече мислите, тази идея все повече и повече се определя, докато най-после се материализира вън от вас. Вземете например някой изобретател: в ума му най-първо се явява известна идея в проект – всички колелета, всички части на машината действат, движат се първо в ума му и след това той търси начин как да реализира тази идея навън. Когато известна идея, която се е зародила в ума ви, се проектира на физическия свят, но не може да се реализира, тя се връща назад. И много хора страдат от нереализирани идеи. Всичката опасност седи в това, че тази енергия се връща към своя източник. *(– Вредно ли се отразява това връщане на енергията към своя източник?)* – В повечето случаи се отразява вредно. Например някой иска да свърши университет, но ако не успее, в него се заражда една тъга, че не е могъл да реализира своята идея. Затова именно всички благородни идеи трябва да се реализират – не в своите крайни предели, но в човешкото съзнание, за да дадат подтик или да отворят място на една нова деятелност. При новото положение, в което се намирате сега, у вас, наместо да се развива умът ви, интелигентността ви, развива се чувствителността ви, и то не чувството на милосърдие, а личните чувства, честолюбието – силно се възбужда във вас енергията на задната част на главата ви. Всеки от вас мисли, че той е най-важната личност в света, че той е

някакво божество. Всички хора мислят така, никой не иска да признае Истината. Така е не само с хората, но и с животните. Вземете едно куче, бутнете го само по опашката и то казва: „Господине, как си позволяваш да ме буташ? Ти не трябва да буташ опашката ми!“ Тук именно вие като ученици трябва да бъдете много внимателни – ако не сте внимателни, ще пострадате.

И сега вие, като ученици на Окултната школа, изучавате вътрешната страна на Живота, в която влизат всички сегашни науки. Като изучавате науката за Живота, трябва да знаете, че ако вие не сте деликатни спрямо другите хора, и те ще бъдат със същото поведение по отношение към вас; ако вие обичате да критикувате, и вас ще критикуват. Казвате: „Нищо, нека търпи, той трябва да си знае погрешката.“ Добре, но утре и за вас ще кажат нещо; вие веднага ще кажете: „Как тъй, защо той си позволява да говори по мой адрес така?“ Ами ти как си позволяваш? Ако ти говориш за другите, трябва да имаш мъжество, като говорят за тебе, да кажеш: „Нека говорят, ще нося всичко!“ И ти трябва да изтърпиш погрешката си. Ако един факт е прав, защо да не го признаеш? Казвате за някого: „Ти си нетърпелив, ти си груб в обходата си, ти не си милосърден, не приемаш никого в къщата си и т. н.“ Всичко това не е ли факт? Ако е вярно, признай го и радвай се, че имаш работа върху себе си. – „Ама – възразява той, – аз не съм толкова лош.“ То е друг въпрос. Туй, което е вярно, всеки от вас трябва да бъде доблестен да признае като факт дотолкова, доколкото е верен, а именно седемдесет и пет на сто, петдесет на сто или двадесет и пет на сто. Ако пък някой факт е абсолютно неверен, ще кажеш: „Добре, ще си помисля върху това.“

Аз не съм за този метод при възпитанието – да се критикувате, да си търсите погрешките едни други, но всеки за себе си да има будно съзнание. Някои хора кипват много скоро. Че кипват, това е много хубаво, защото иначе щеше да бъде за тях по-лошо. Но като

кипнат, трябва да знаят къде да пратят тази енергия. Човешкият организъм си има свой отдушник, капак, през който може тази енергия да се изпрати навън. Всеки от вас ще отвори отдушника на сърцето, на ума и на волята си, за да може тази енергия при кипването да излиза през тях, там да се вдига шум. Някой човек влезе в дома си, започне да вика, да дига ръце, да скача и казва: „Аз ще направя туй, онуй, хубаво да знаете!" И после седне на стола си и започва да работи. Много учени хора се лекуват от гнева си с работа. Например някой учен е онеправдан от някого в критиката си и той се разгневи, но веднага взема брадвата, нацепва няколко дърва и се успокоява. Или взима перото, пише, пише, докато се укроти. Добре е и ние да имаме една градина на разположение или едно лозе, та който се обиди или докачи от някого, да вземе мотиката и, хайде на работа. Тъй ще се редувате един след друг. Ще кажете: „Смешно е това нещо." Да смешно е, но е приятно. Да отидеш на лозето, да му копаеш и говориш, е хубаво, приятно нещо. Само по този начин ние ще намерим истинския път на възпитанието.

В живота си всички хора срещат мъчнотии. Не мислете, че е лесно да се възпита човек – у човека има нещо необуздано. Някой път ще се разгневиш срещу някого, но после казваш: „Не, аз вече няма да му говоря нищо!" Размислиш се малко, казваш: „Как да не му говоря, защо да мисли той, че аз съм такъв-онакъв, ще му говоря!" Разсъждаваш, разсъждаваш, докато се успокоиш. Че е кипнал някой човек, не е лошо – това са сили, които работят вътре в човека. Аз бих писал бележка *седем* на този човек, който кипва. И за работа бих приел такива коне, които ритат и хапят, но които и работа вършат. Такъв кон рита, хапе, но като го впрегнеш в каруцата, тегли я – отлична работа върши той! Казват: „Много рита този кон." Да, такъв кон желая, той върши работа. А кон, който е много кротък отвън, който не рита, не хапе, като го впрегнеш в каруцата, не тегли, работа

не върши. По-хубаво е да имаме в себе си една сила, която ще ни кара да работим, отколкото да нямаме нищо. Не се оплаквайте от злото, което е във вас – то е една велика сила, едно велико благо. Аз вземам злото в много широк смисъл. Кипването, гневът, всички отрицателни качества във вас са едно богатство, един специален тор, който трябва да знаете де и как да турите. В бъдеще той ще ви донесе известни блага, но трябва да знаете как да се справите с него.

Вие като влизате в училището, някои от вас мислят, че в този път няма да срещнат никакви изкушения. Не, светът няма да ви посрещне с венци, нито на ръце ще ви държи. Един ден може да дойде това нещо, но засега не е така. Следователно този път, който сега минавате, е още Тесният път. Вие трябва да знаете, че ще срещнете ред мъчнотии и във физическия свят, и в науката, и във вашата собствена етика. При това, колкото повече знаете, толкова повече ще се увеличават мъчнотиите и страданията ви. Но кое е по-хубаво – да знае човек и да страда или да не знаете и пак да страдате? *(– Да знае, разбира се.)*

Ще ви дам едно упражнение, което трябва да правите в продължение на седем дни (от 3 февруари до 10 февруари). Упражнението се състои в следното: да кажем, че първия ден, понеделник, имате едно неразположение на духа; напишете си веднага една точка, след това една права линия и до нея – триъгълник; отбележете си в тетрадката какво е времето вън. Ще наблюдавате също така какви са състоянията, които ви изменят. Втория ден, вторник, до триъгълника на същия лист ще напишете един квадрат; по същия начин ще отбележите времето и състоянието си. Третия ден, сряда, ще напишете на тетрадката или на листа си до четириъгълника един петоъгълник; петоъгълникът може да има форма на къщичка, но още по-добре е да бъде един правилен геометрически петоъгълник. Четвъртия ден, четвъртък – шестоъгълник; петия ден, петък –

седмоъгълник; шестия ден, събота – осмоъгълник; седмия ден, неделя – деветоъгълник. Така в продължение на тия седем дни ще имате следните фигури:

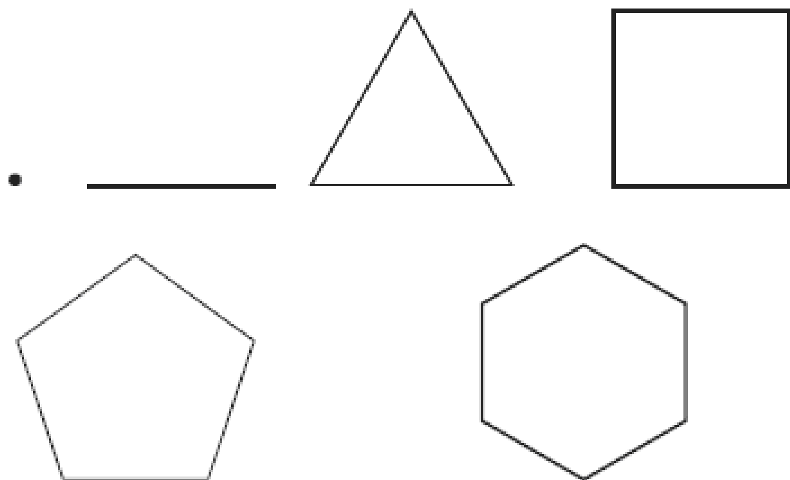

Фиг. 2

Вие трябва да знаете всички тия фигури. Те са символи, които изразяват живи сили в Природата. Тя познава тия символи. Най-първо вие ще предизвикате умствено тия фигури, а после ще ги начертаете на книга, но много правилно, чисто, красиво. Която фигура напишете през деня, нея ще държите през целия ден в ума си. Каквото разположение и да имате, добро или лошо, всяка сутрин ще написвате определената фигура. Геометрията упражнява отлично влияние върху човека. Затова, когато човек е неразположен духом, нека се занимава с геометрия или да решава задачи по математика. Математиката обаче е по-отвлечена – по-лесно е да започнете с геометрията, а да свършите с математиката.

И тъй, като напишете точката, ще я проектирате в ума си, ще размишлявате върху смисъла ѝ. Линията пък изразява точка в движение. Като размишлявате върху всяка фигура, те постепенно ще

оживеят във вас. По този начин вие ще разберете отде произтичат вашите неразположения. Аз ще ви обясня отде произтичат неразположенията в човека: представете си, че къщата, в която вие живеете, е добре направена, стените ¢ – хубави, здрави, но дойда аз или друг някой и вдигнем покрива на вашата къща. Тук природата на вашата къща се видоизменя, отгоре ¢ остава равнище. Как мислите, какво ще стане с вас, ще бъдете ли спокойни в къщата си, мислите ли, че дъждът ще се церемони с вас? Не, дрехите ви, всичко в къщата ви ще бъде изложено на дъжда, ще бъде в опасност. Тогава отношенията на нещата във вас се изменят; изменят се и вашите чувства. Това нещо става и във вашия ум: често вие вдигате покрива на ума си – вашия триъгълник отгоре, и остава само четириъгълникът – една отворена плоскост, при която се нарушава равновесието на ума ви. Какво трябва да правите? Казвам: турете триъгълника – покрива на вашата къща, отгоре на четириъгълника, покрийте го с керемиди, замажете стените, направете вратите здраво и тогава можете да бъдете спокойни духом. Това не е ли философия?

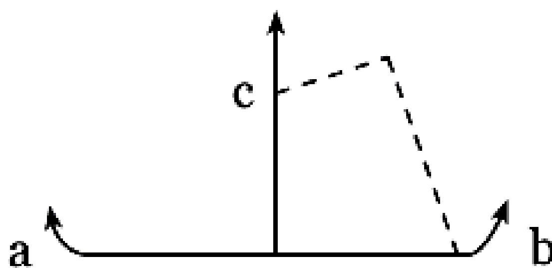

Фиг. 3

На чертежа е представена само основата от триъгълника на една къща *(ав)*. Този триъгълник, макар и в този вид, е турен в действие. Той представлява една лодка, която се движи по водата. Прътът *С* представлява мачтата, на която са опнати платната. Ако махнете

средния прът, т. е. мачтата на вашата лодка, какво ще стане с нея? – Тя ще седи във водата, без да се движи. Мачтата представлява една сила, която може да кара лодката; снемете ли я, вашата лодка остава на произвола на съдбата. След всичко това казвате: „Защо ми дойдоха тия неприятности?“ Казвам: защото вие хвърлихте мачтата във водата. – „Какво да правя тогава?“ – Като излезете на суша, ще турите отново мачтата на лодката си. Лодката представлява сърцето ви; мачтата *C*, това е един обект на Любовта. Често вие казвате: „Аз не искам да любя, всички хора са лоши.“ Щом кажете, че всички хора са лоши, това подразбира, че вие хвърляте този дирек във водата и вашата лодка остава без обект. Какво трябва да правя? – Ще турите дървото на мястото си – животът ви трябва да има обект! Любовта ви към едного или към всички е все едно и също нещо, законът е един и същ. Някои казват: „Аз не мога да любя всички.“ Ти не си длъжен да любиш всички. Като любиш едного, чрез него можеш да любиш всички – ето как стоят тия положения в Умствения свят. Щом сърцето изгуби своя обект, то загубва триъгълника си отгоре. Следователно казвам: дръжте кормилото на вашата лодка срещу вятъра, който представлява вашите желания. Поставите ли се по този закон на движение, преспокойно може да излезете на брега, към който се стремите. И тогава аз ще ви питам как е покривът на вашата къща или как стои вашият петоъгълник. Ще ви питам още директ на вашата лодка седи ли, имате ли хубав комин на парахода си, отворени ли са отдушниците ви, имате ли достатъчно вода, въглища и т. н. И след всичко това, когато бъдете доста силни, когато придобиете нужното самообладание, вие ще бъдете в състояние да се занимавате и със съвременната, и с окултната наука. Ако не станете силни, богатството, което придобиете от тази наука, няма да ви ползва лично вас, а ще ви причини по-големи страдания. Не казвам, че страданията са нещо лошо или

безполезно, но казвам, че може да се мине и с по-малко страдания в този свят.

Сега, като махнете триъгълника на вашата къща, какво ще правите само с квадрата от нея? Човек, който продаде къщата си, трябва да си купи една зеленчукова градина, която да обработва, за да придобие нов капитал. Тогава вече той не се нуждае от триъгълник, но трябва да обработва градина. В този случай по-добре къщата му да седи на мястото си. Ако искаш да имаш къща, трябва да любиш! Ако не искаш да любиш, ще имаш градина. Ти можеш да не любиш, но тогава мотика ще имаш и целия ден ще се разправяш със земята, ще отглеждаш краставици, зеле и други зеленчуци. Една краставица може ли да те смущава и да се смущаваш от нея? Не, ти можеш да я наглеждаш, да я садиш, тя няма да ти каже нито една обидна дума, няма да се бунтува против тебе – ти няма защо да я обичаш и тя няма защо да те обича.

Та в света има разни занятия, а в Окултната школа има разни методи. С някои от тия методи ти можеш да превърнеш една по-низша енергия в по-висша. И трябва енергиите да се превръщат! Имаш някакво неразположение на духа; ти можеш да превърнеш това неразположение за пет-десет-петнадесет-двадесет минути. Как? – Иди покопай малко в градината! Следователно ти ще станеш за няколко минути градинар и като копаеш, ще се съсредоточиш тъй интензивно, че ще превърнеш неразположението си в добро разположение. Мисълта ти трябва да бъде тъй интензивна, че да се изпотиш. Някой път може, като седиш, да се съсредоточиш тъй интензивно, че да потече от челото ти пот.

Всички тия методи, които сега ви давам, в бъдеще ще ви бъдат потребни. Когато някой човек е болен или неразположен духом, той може да се лекува чрез трансформиране на енергиите. Той може да си служи с тия линии, с тия геометрически фигури, и по този начин ще

прекара мозъчните енергии в белите си дробове. Това трансформиране на енергиите трябва да става правилно. Геометрическите форми са съединителната нишка, чрез която могат да се трансформират енергиите. Разбира се, трудно е да се постигне това нещо изведнъж, много опити трябва да се правят. Практическо приложение трябва! Направете пет-десет опита, за да се убедите в истинността на моите думи. Когато направите един сполучлив опит, не спирайте, продължавайте, направете десет-петнадесет-двадесет-петдесет-деветдесет-деветдесет и девет опита, за да имате едно положително знание, което изключва всички съмнения.

Упражнението, което ви дадох за една седмица, искам да го направите много хубаво. Ще си вземете един хубав лист и ще начертаете фигурите много правилно, чисто, с пергел и с линия. Ако се начертаят тъй, само да мине, това не е геометрия, то е привидна геометрия. Законите на геометрията не позволяват неточност, неправилност.

Упражнение първо: Ръцете се изнасят напред с трептение на китките, после се разтварят настрана пак с трептение на китките (ръцете в лактите – не съвсем обтегнати). Ръцете – пак напред и настрана с движение като хвъркане; издигат се малко нагоре, после – пак надолу със същото движение като хвъркане. Ръцете – напред и съединени пред гърдите, след това пак нагоре, надолу и пред гърдите – трептенията се усилват все повече и повече. Ръцете – пак нагоре, после надолу, опънати напред с движение само на китките, и то много бързо. Движението на китките се усилва все повече и повече, после се намалява и пак се усилва (китките се движат само нагоре и надолу). Ръцете – настрана с движение само на китките нагоре и надолу.

На какво уподобявате това движение? *(– Както пчелите проветряват кошера си.)*

Упражнение второ: Ръцете с малко превити лакти се движат отпред – едната нагоре, другата надолу – като везни; движението се усилва. Дясната ръка – надолу, лявата – нагоре, най-напред полека, после движението все повече се усилва (движи се само китката от двете страни на главата), движенията постепенно се намаляват, отслабват. Усещате ли около пръстите си едно движение, като че електричество минава? Движение на ръцете пред гърдите нагоре, настрани и надолу – кръгообразни движения много пъти (бавно); после обратното: пред гърдите, надолу, настрана, нагоре и пред гърдите – пак кръгообразни движения (много пъти). Ръцете – пред лицето с бързо махане пак във вид на кръгове; ръцете – напред.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
– Тя постоянно ни весели.

Шестнадесета лекция от Учителя, държана на 3 февруари 1924 г., София

СЛОЖНИ ДВИЖЕНИЯ НА СЪЗНАНИЕТО. СВЕТЛА ТОЧКА В СЪЗНАНИЕТО

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Прочете се резюме от темите: „Произход на глаголните форми“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Основните елементи в геометрията“.

За следния път ще пишете върху тема №19: „Отношение между моралните чувства и умствените способности“.

Сега ние влизаме в една област, наречена сложни движения на съзнанието. Аз ще направя само няколко малки бележки, върху които вие ще може да мислите, да разсъждавате. Нашата цел е да ви направим философи, да ви подтикнем да мислите. Философията седи в това дали човек може да мисли. Научи ли се човек да мисли правилно, другата философия ще дойде сама по себе си. Човешкото съзнание може да се проектира извън индивида, т. е. съзнанието на една душа може да се проектира и да пусне корени в друга душа. Разбира се, това се отнася до висшето, до Божественото съзнание. Когато ние казваме, че Божественото живее в човека, подразбираме, че има едно специално място, дето Божественото съзнание е локализирано. У човека има една особена Любов, едно особено съзнание – да съзнава само Бога, и то като едно цяло вътре в себе си.

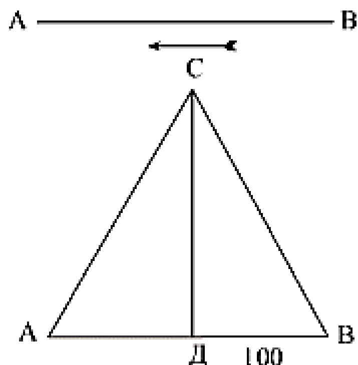

Фиг. 1

Да кажем, че дадена математическа точка *А* представлява нашето съзнание в действие. Това съзнание действа извън пространството, т. е. не фигурира на физическия свят. То върви по една права линия и се самоопределя в точка *В*. Този изминат път *АВ* представлява едно разширение на съзнанието. Щом съзнанието *А* достигне своя краен предел на разширение, човек започва да чувства, че остарява, че няма повече накъде да се движи. Когато съзнанието е в точка *А*, човек се чувства млад, свеж, бодър, философства, но щом дойде до средата на своя път, в точка *Д*, т. е. след като е изминал пътя *АД*, той е на зряла възраст и казва: „Аз съм вече на зряла възраст." Оттук съзнанието върви в две посоки: едната е продължение на първата към точка *В*, а другата отива по наклон нагоре към точка *С*. Човекът обаче не съзнава второто движение, което е един подтик нагоре в посока *АС*, а съзнава само праволинейното движение.

Когато човек е най-силен, когато е в разцвета на силите си, тогава той е и в разцвета на съзнанието си и се намира на равнодействащата линия. Но той, като не разбира закона на движението, което продължава към *В*, същевременно усеща едно слизане. Точката *С* обаче не е известна за него. Например човек съзнава, че се е родил и че ще умре, съзнава, че от *А* ще отиде към *В*.

Отде знае това? Защото майка му е отишла от *А* към *В*, баща му също е отишъл от *А* към *В*. Той съзнава всичко това, но какво има извън *А*, той не знае. Какво има в онзи свят също той не знае. Онзи свят е горе, при точка *С*. Човек не съзнава това движение към точка *С*, защото то представлява духовен елемент. Когато се говори в окултната наука, че трябва да събудим Божественото в себе си, подразбира се именно това движение на съзнанието към *С*. Самият човек не съзнава това движение, не съзнава Божествения елемент. Следователно вие може математически да си направите една пропорция: триъгълникът *АВС* е равностранен; ако разстоянието от *А* до *В* е сто километра, а същевременно има едно движение от *А* към *С* и от *С* към *В*, тогава какво ще бъде разстоянието на втория път, а именно от *А* до *С*? Сега вие ще изпаднете в едно заблуждение: в геометрията това разстояние е равно на разстоянието *АВ*, защото това са страни в един равностранен триъгълник, но когато разсъждавате за Божествения живот, за плоскост и кубове, въпросът не е така, тук разстоянието *АС* ще бъде два пъти по-голямо от *АВ*. Например в обикновената геометрия определяте посоките с думите *нагоре* и *надолу*, но като влезете в Духовния свят, дето ще изучавате същността на нещата, няма да употребявате думите *нагоре* и *надолу* – там отношенията са други.

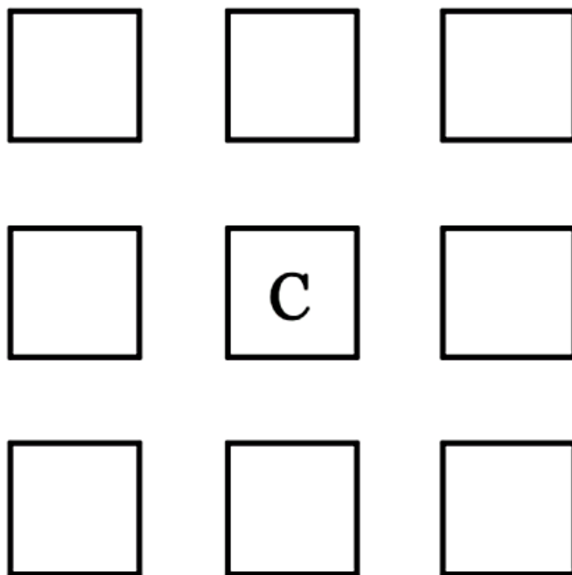

Фиг. 2

Представете си, че *С* тук представлява един централен куб. Тогава всички други предмети, всички други кубове ще се разглеждат по отношение положението на този централен куб, т. е. ще гледате в какво съотношение се намират спрямо централния куб *С* – дали са вляво, или вдясно от него. То значи: всички неща може да се разглеждат по отношение на една централна идея – дали са *вляво,* или *надясно* от нея, но посоките *нагоре* и *надолу* в пространството не съществуват. Започнете ли да разглеждате нещата от тази посока, *нагоре* или *надолу*, ще изпаднете в грешка.

Казвате *нагоре* и *надолу*. Питам ви: къде нагоре – към нашата глава? Къде надолу – към нашия стомах? Тогава казвате: „Към Бога!“ Значи Бог е глава за нас. Следователно, като кажем „към Бога“, подразбираме един по-обширен организъм, отколкото е нашият. И ние съставляваме един уд, една малка част от този организъм. Като казваме „към Бог“, ние само определяме нашето отношение към по-

обширния организъм. Следователно Божественото съзнание се движи два пъти по-бързо, отколкото човешкото съзнание, но нам се чини, че пътят, който изминава то, е два пъти по-дълъг, защото не сме тъй будни за него, както сме будни за физическото съзнание. Тук имате закона за единицата и двойката, отношението на които е 1:2. Числото 2 в дадения случай показва движението на единицата. Тази идея е малко сложна, но ще ви я обясня: допуснете, че единицата сте вие, а 2 – това е вашият кон. Вие имате да пътувате някъде, да извършите известна работа, която е *X* – неизвестна. Извършването на тази работа ще зависи от бързината на вашия кон, от способността на движението му. В дадения случай човешкото съзнание е само орган – носител на Божественото съзнание.

Значи в съзнанието на човека едновременно има две течения, които трябва да се доловят. Всеки от вас може да наблюдава тия течения. Например, минавате покрай някоя градина, погледнете към плодовете ¢, искате да си откъснете от тях. Едновременно с появяването на тази мисъл се явява и друга мисъл – нещо дълбоко във вас ви казва: „Не, ти не трябва да вземаш от тия плодове.“ Отде се ражда последната мисъл във вас? – Тя иде от Божественото съзнание. Вие казвате: „Ама аз съм гладен!“ Че вие още не знаете дали този плод не е отровен. Дървото може да е хубаво, но ако вие изядете този плод, вашият живот може да се спре в развитието си, затова Божественото съзнание ви казва: „Няма да ядеш от този плод!“ Божественото съзнание няма да ти обяснява защо и за какво няма да ядеш този плод; то никога не обяснява, само казва: „Не, недей!“ – нищо повече. То казва: „Това или онова няма да правиш.“ Всичката погрешка на съвременните моралисти или религиозни хора е в това, че те запитват: „Защо да не правя това или онова?“ Божественото никога не отговаря. То казва: „Не!“ Ако ти се подчиниш на това, което Божественото съзнание ти подсказва, след време в твоите старини туй Висше съзнание ще дойде

да ти обясни всичко. Това е, което съвременните философи наричат висшето Аз в човека.

И тъй, в човека има две съзнания – низше и висше съзнание. Божественото е висшето съзнание и като дойде то, ще ти обясни нещата, защото то черпи знанията си от един по-висш източник. Туй съзнание ще хвърли Светлина върху всички философски въпроси, които занимават ума ви. И философи, и учени страдат от един дефект, че искат в даден случай да разберат всичко, а това е невъзможно. По никой начин не може това! Красотата в Живота, красотата в науката не седи в много знания. Истинската красота е в знанието на Доброто. Красотата в науката, в Природата, в Живота седи в онези микроскопически хубости и добрини, които едва долавяме – туй, което никой не може да види, на него да се радваме. Следователно радвай се на тия малки, микроскопически точици, които никой не може да ти отнеме.

Сега всички хора мислят за грандиозното, за великото, но то никога не иде. Най-великите неща в света се дават все в микроскопически величини. Някои хора искат да блеснат изведнъж, в един момент да станат чисти и святи. Не, това е заблуждение. Аз искам да ви обърна внимание върху това, къде да гледате и как да гледате. Вие трябва да гледате *Себе си*, но ако ви кажа само толкова, ще се намерите в чудо, защото *Себе си* – това представлява за вас още една неопределена величина. Ако гледате на *Себе си* тъй, както сега разбирате това, в дълбочината на вашата душа ще забележите една едва уловима светла точица. Онзи, който не разбира това, търси своя идеал вън от тази точица. Силата на Светлината ¢ е една и съща, тя никога нито се увеличава, нито се намалява. Нейният цвят е приятен. В тази точица някой път се явяват грамадни огньове – тук пламне един огън, там пламне друг огън, но в няколко часа всичко изгасва – като че се създават някакви светове.

Някой път тия големи огньове, които се образуват около вашето Божествено съзнание, ви заблуждават. Опитният окултен ученик внимава само в тази точица, а тия огньове не го интересуват. Когато някой Ангел тръгне от Божествения свят на Земята, от там Земята се вижда като една много малка точица. Този Ангел вижда наоколо си милиони още големи слънца, но той не се самозаблуждава от тях, той държи тази малка светла точица и по нея се ръководи да дойде на Земята. Обаче хората на Земята не правят тъй, законът е изменен от тях. Те, като тръгнат по пътя за Божествения свят и видят някое голямо слънце, казват: „Тук е животът.“ После видят друго някое слънце и казват: „Там е животът.“ Ходят натук-натам, мятат се, докато Животът изтече, и казват: „Нищо не можахме да направим.“ Тъй е, тия слънца са много големи, непостижими са. Те представляват това, което в обикновения живот наричат непостижими идеали.

И тъй, отсега вече ще гледате в себе си, няма какво да се смущавате да правите разлика между вашето съзнание и Божественото съзнание. Ще направите един малък опит, за да знаете как да различавате тия съзнания. В човешкото съзнание има едно малко колебание, което можете да проверите на опит. Това колебание може да си представите като една вълнообразна линия. Вълните показват постоянните колебания в човешкото съзнание – затова именно човек е всякога недоволен от себе си. Обаче при това постоянно движение в себе си човек усеща и другото, висшето съзнание в себе си, което всякога е тихо и спокойно. И когато човек е развълнуван, обезсърчен, тази малка светлинка – Божественото съзнание – казва на човешкото съзнание: „Не бой се, всичко ще се свърши добре!“ Ти се спираш, но то казва: „Не бой се!“ Ти философстваш, питаш как ще се свърши тази работа. – „Добре ще се свърши“ – само толкова казва Божественото съзнание, но ти чувстваш дълбоко в себе си едно спокойствие. И най-после, като се свърши

работата добре, Божественото съзнание казва: „Видя ли, нали ти казах, че ще се свърши добре?“ Божественото съзнание никога не казва, че от тебе човек няма да стане. Това е човешкото съзнание, което се раздвоява и казва: „От тебе човек няма да стане!“ Божественото съзнание казва: „Ти ще станеш човек!“ Но как? – Като държиш постоянно в ума си съзнанието *АС*, т. е. движение нагоре към *С*.

Сега аз ви навеждам на една реална философия, която външно изглежда малко отвлечена, но в нея има едно микроскопическо приложение. И всеки учител, който ви каже, че може да имате някакви грандиозни резултати, не ви казва истината. Истинският Учител ще ви покаже малката Светлинка. И ако вие сте доблестен, ако имате характер, ако имате воля да се движите, ще вървите по линията на тази малка Светлинка във вашето съзнание. Като се движите по тази линия, ще се намерите във възможностите на друг един свят. Мнозина от светиите, мнозина отшелници в Индия, много учени хора са изгубили своя живот в търсене на Божественото съзнание. Напразно са изгубили живота си – те трябвало да търсят малката Светлинка в себе си, която би им допринесла много по-голяма радост, отколкото всичките радости, които са имали до това време. И ако вие съберете всичките радости, които сте имали досега, половината от тях даже не може да се сравнят с тази малка Радост, която може да ви достави малката Светлинка в съзнанието. В тази Светлинка вие имате вече нещо реално – към нея ще погледнете в най-големите бури на живота си, тя ще ви допринесе нещо повече, отколкото всичките други блага, които сте имали. Свети ли тази малка Светлинка във вашето съзнание, свети ли този фар, морето може да се вълнува, колкото ще, но вие бъдете уверени, че нищо не е в състояние да ви извади от този път. Загасне ли тази малка Светлинка, изгубите ли този фар, тогава можете да попаднете в една погрешка. Това е не защото сте изоставени, но

понеже хората често вземат противоположна посока на Божественото съзнание, вследствие на което изгубват тази малка Светлинка и не знаят накъде се движат. И сега единственото нещо, което ви остава, е да се ориентирате накъде се движи това Божествено съзнание и да влезете в посоката на неговото движение. Вие едновременно ще се движите в две посоки, т. е. ще реализирате два живота: от една страна, ще развивате човешкото съзнание, а от друга страна, ще се стремите да се движите към Бога.

Ако бих ви запитал какво значи стремеж към *Себе си*, как бихте го определили? Виждате колко е мъчно да се разясни тази проста истина! Не само че е мъчно да се разясни, но мъчно е и да се разбере. Защото онова, което се изяснява, някой път остава неразбрано. Трудно е да се предадат тези обяснения на един човешки език.

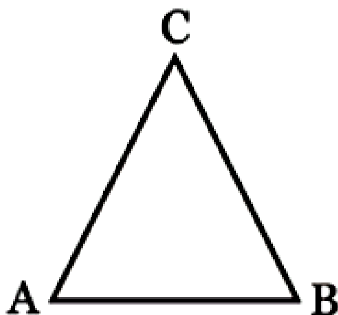

Фиг. 3

И тъй, в съзнанието ви има две движения: едното е от *A* към *B*, а другото – от *A* към *C*. Или можем да определим посоките на тия движения с *ACB* и *ABC*. Някои представят тия движения по следния начин: щом се движи *A* към *B*, имате вече правата линия *AB*; после пък *A* се движи към *C* и *C* се движи към *B*, при което се образува триъгълникът *ACB*. Значи тук едновременно има два пътя.

Сега бих желал един от учениците да каже основната идея от всичко, казано дотук. Какво разбрахте от всичко казано? Каква нова

светлина се внесе в ума ви? *(– Че насоката на целия ни живот зависи от малката светла точица.)* Да, и още това, че съзнанието има двояко движение. Трябва да знаете, че щом срещнете съпротивление, то е, понеже материята, в която живеете, е гъста. Затова трябва да знаете, че при движението *ACB* на вашето съзнание, т. е. при движението ви към Божественото се намират всички благоприятни условия за вас. Туй движение *ACB* приготовлява правия път на вашето съзнание, което може да излезе от тази гъста материя – то е, което ще ви повдигне. И когато някой индивид стигне точката *C* нагоре, той се повдига и пътят се изменя. Тогава той се намира в едно по-високо поле или при едно по-високо разбиране. Някой път може да се случи обратното – пак да се върнете по същия път.

Представяйте си триъгълника *ACB*! Носете всякога в съзнанието си движението *AC* нагоре, защото то е потребно за вашите философски разбирания. То е един метод в Школата. Някои окултисти дават друго определение за страните на триъгълника, като казват, че *AC* представлява пътят на сърцето, *CB* – пътят на ума, а *AB* – пътят на тялото. Това е едно замаскиране на въпросите. Според тях, умът и сърцето се стремят да организират тялото. Не е така. Линията *AC* представлява движението на Божественото съзнание. Но някой път това движение в своята възходяща линия минава през ума. Някой път процесът е обратен: при възкачването си Божественото съзнание минава през ума, а при слизането си – през сърцето. Значи и едното, и другото става. Например движението на Божественото съзнание у мъжа и жената не върви в една и съща посока: движението на Божественото съзнание у мъжа започва от *A*, т. е. от дясно, и върви към ляво. Но ще имате предвид едно нещо: в Бога има само една страна, там няма лява и дясна страна. Абсолютното има само една страна.

Следователно в дадения случай *C* показва само посоката към Божественото. Да кажем, че *A* тръгва отдясно и върви нагоре към Божественото *C*, но като дойде до тази точка, то казва: „Аз не мога да отида до Бога, но да се върна поне назад.“ И не се минава много време, слиза във *B*. Тъй се определя неговият живот. Това е не защото не може да отиде нагоре, но защото не може да се задържи в тази точка *C*. И теософите казват, че след като умре човек, душата му минава първо през Астралния свят, после – през Менталния, и най-после – в Причинния. Понеже не може да отиде по-нататък от Причинния свят, спира се тук известно време да размишлява върху причините и последствията на нещата в Живота. В него се заражда желание да се върне отново на Земята. За този цикъл на душата говорят теософите.

От всичко това, което ви говорих, искам да остане една обща идея у вас, защото ако се спрете върху подробностите, те ще ви спънат. Линията *AC* представлява едно движение нагоре към Божественото, но щом човек не може да го реализира, той се връща към *B* и чувства, че е остарял. Движението на съзнанието у жената е обратно на това у мъжа. Мъжът, принципът на Мъдростта, и жената, принципът на Любовта, се срещат в Божественото съзнание. В точките *A* и *B* няма никаква Любов, те са места на движение, в тях се изразява обикновеният живот.

Правата линия представлява живота на индивида. Значи той владее само правата линия. Добре, да направим сега един психологически анализ на геометрията, т. е. да я преведем като живи сили на съзнанието. От това гледище правата линия представлява всички възможности на точката, додето може да достигне тя в своето праволинейно движение. Ако правата линия показва възможностите на точката и тази точка е достигнала от *A* до *B*, питам: коя е причината, която измества точката от нейното праволинейно

движение и я отправя към втората посока *C*? – Това е Божественият елемент в съзнанието, който измества движението на човека.

Какво представлява плоскостта? – Плоскостта всякога показва възможностите между две души, които се съединяват. И наистина, какво могат да направят двама души? – Те могат да направят само една плоскост. Един човек може да направи само една линия, двама души могат да образуват само една плоскост. Следователно, от чисто психологическо гледище, това са възможности и условия на силите, които действат за и против при създаване на човешкия организъм, както и при растенето и развитието на човешкия Дух. Важно за вас сега е да можете да наблюдавате и да проверите дали това нещо е вярно, или не.

Аз бих желал вие да опитате тази теория. Това, което ви казвам, теоретически е вярно, но практически мнозина от вас нямате тази опитност. Имате ли опитността от това движение? Най-първо, как ще намерите в себе си тази малка светла точица? Ако мислите, че ще я намерите чрез концентриране на мисълта си, лъжете се. Затова ще се поставите в едно състояние на вътрешно затишие и вътрешен мир, като считате, че всичко наоколо ви е в пълен ред и порядък. Само по този начин ще можете да забележите тази малка точица, тази малка Светлинка в себе си. Вие ще намерите тази точица само в най-големите бури на вашия живот, когато всичко наоколо ви е в пълен мрак и считате, че сте съвършено сам, изоставен на произвола на съдбата. Само тогава ще блесне в съзнанието ви тази едва мъждееща точица. И единственото нещо, за което може да се държите в този момент, е Светлината на тази малка точица в хоризонта на вашето съзнание. Вие сте в развълнувано море, към тази светла точица ще се стремите, тя ще бъде вашият фар. Тази опитност може да имате всички. Тъй ще имате една база в живота си – ще знаете, че има нещо Божествено в човека. И при всички вътрешни страдания и несгоди в

живота си, намерите ли тази малка Светлинка, тя ще бъде една Радост за вас. Вие ще знаете, че при този фар някъде има бряг, има суша, дето ще можете да живеете, т. е. има възможност за растене и развиване на вашия живот. А това е достатъчно.

Когато дойдете до разочарование, как ще разрешите въпроса? Аз искам да ви предам една наука, от която да може да се ползвате във всички случаи на живота си. Аз искам да преведа окултната наука, защото тя е много отвлечена, а искам да се ползвате от нея още в сегашния си живот. Вие имате известни разочарования във вашия живот – това е пътят ви по *AB*. Но трябва да знаете, че същевременно имате и друго едно движение на съзнанието си – от *A* към *C*, отдето ще дойдат благата на Живота. Тия блага ще дойдат когато и да е, никой не може да ви ги вземе. И ако сте верни на този Божествен принцип, непременно движението *AC* ще ви извади от всички противоречия, в които може да се намерите. Дали вие вярвате, или не вярвате, то е друг въпрос, но ако вие имате достатъчно търпение да издържите на всички мъчнотии, непременно това Божествено съзнание или движението на туй съзнание ще ви изведе на добър край. Движението на Божественото съзнание наричат в духовните науки Божествен промисъл, но то е една неопределена дума. Аз го наричам движение на Божественото съзнание. Едновременно човек се движи в две посоки. Всеки човек, както и всеки от вас, има тия две движения в себе си, само че у всички хора не се очертават ясно, всички не съзнават тия движения, които стават у тях.

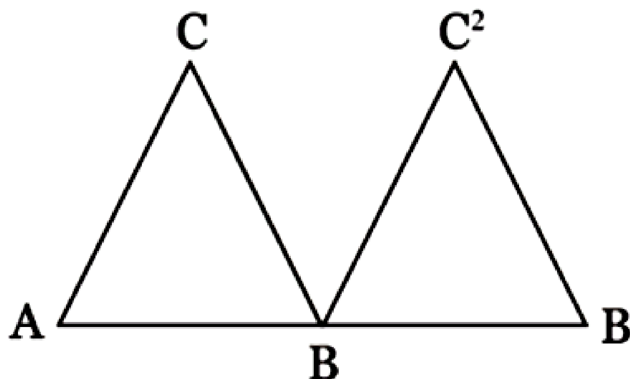

Фиг. 4

Значи най-важното за вас е тази светла точица на съзнанието. Тя е най-важното нещо в живота ви. Тя е една постоянна Светлина, която мъжделее слабо, но всякога свети. Тя е най-красивата Светлина, която вие може да имате в себе си. Когато сте щастливи, когато сте радостни, тя почти не се вижда, но щом животът ви стане мъчен, щом дойдат най-големите нещастия, страдания, отчаяния, тя се вижда. И затова, за да я видите, някой път Божественото съзнание образува като в театъра пречки – затваря ви, ограничава ви, като ви насочва да мислите на друго място, и казва: „Има нещо по-важно във вашия живот, отколкото движението *AB*." Вие се раздвоите, казвате: „Като *AB* няма нищо друго." – „Не – казва то, – има нещо по-важно от *AB* – то е *ACB*." Но онзи, който не разбира този закон, страда. В живота на човека има възлизане, има и слизане – то е един процес. Ние туряме тия два триъгълника един до друг. Защо?

Който разбира закона, тръгва от *A* към *C*, после слиза надолу към *B*, но веднага продължава пътя си нагоре към C^2. Тия триъгълници, *ACB* и AC^2B, са свързани или може да кажем, че като дойде ученикът до *B*, той пак възлиза нагоре и т. н. Тия триъгълници представляват Макрокосмоса. Там триъгълниците са въплътени, а тук ни представят

движение нагоре и надолу: движението надолу е слизането на Духа в материята, а нагоре – възлизането на Духа към Божественото съзнание. Значи движението върви в първия триъгълник към *AC* и после – към *CB*. Който разбира законите, ще продължи да се движи във втория триъгълник към *BC*[2], после – към *CB*, след това ще мине в трети триъгълник и т. н. Пък онзи, който не разбира законите, той все ще се движи в първия триъгълник и най-после ще каже, че Животът е безсмислен. Такъв човек за години или за цял ред съществувания ще си остане само материалист. Ще каже: „Животът не е нищо друго, освен материя." Да, според материалистическото схващане на Живота, той не е нищо друго, освен материя, движение само по права линия. Да бъдеш материалист, значи да съзнаваш само възможностите на точката, която се движи в права посока. Материалистът казва: „Човек се ражда, остарява и умира, всичко се свършва с него." Това е движение по една права линия. Според тази философия човек се движи в пространството като един мехур, който като се пукне, всичко се свършва с него, по-нататък няма никакво движение.

Упражнение: Станете прави, движение на двете ръце в кръгове – един път отвътре, нагоре, навън, назад (няколко пъти); втори път – отвън, навътре и надолу; трети път – отзад, нагоре, над гърдите, настрани, пред гърдите, в кръг настрани, напред (няколко пъти). Дясната ръка – настрана, лявата – пред гърдите, после лявата – настрана, а дясната – пред гърдите; това сменяване става много бързо, после бавно.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Седемнадесета лекция от Учителя, държана на 10 февруари 1924 г., София

МОРАЛНИ ЧУВСТВА

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Основните елементи на геометрията“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Отношението между моралните чувства и умствените способности“.

Вие говорите за много морални чувства. Колко са те на брой? *(– Едно.)* Кое е то? *(– Чувството към Бога.)* Друго? *(– Съвестта.)* Ако чувството към Бога е само едно, човек ще мяза на един триъгълник, на върха на който ще седи неговата глава, т. е. неговият ум.

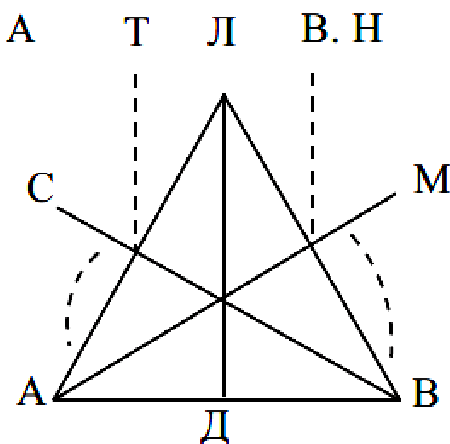

Фиг. 1

Моралните чувства са: съвест *(С)*, милосърдие *(М)*, вяра *(В)*, надежда *(Н)*, твърдост *(Т)* и Любов към Бога *(Л)*. Вие може да наблюдавате какъв е центърът на милосърдието у всички милосърдни хора. Чувството на милосърдието се намира отгоре на човешката глава. То се определя от големината на ъгъла *ВАМ*. Този ъгъл същевременно определя и умствените способности на човека. Всички хора не са еднакво милосърдни – колкото ъгълът *ВАМ* се стеснява, става по-малък, толкова повече се намалява и милосърдието. Линията *АВ* показва основата на мозъка, т. е. ако прекарате една права линия през ушите, тя ще мине през плоскостта *АВ* и ще я пресече. Височината на тази плоскост определя моралността на човека. Височината на перпендикуляра *ДЛ* определя силата и качествата на моралните чувства. Съвременните психолози, пък и вие дори, когато определяте кой човек е морален и кой не, ще имате предвид тази височина именно. Степента на развитието на моралните чувства също тъй се определя от големината на различни ъгли. Това е тъй, защото всяко нещо си има и свои външни признаци. Ние казваме: „Този или онзи човек е красив." По какво се определя красотата на човека? – Има признаци, по които се определя. Ние казваме, че някой човек е умен или че е интелигентен тип. По какво познаваме това? – Пак си има външни признаци.

Наблюдавайте някои умни котенца – ще видите, че средната част на челото им е много издадена. От тази издаденост на челото им вие ще съдите за тяхната интелигентност. Тази интелигентност се изразява в особена досетливост. Аз говоря за интелигентността у котките и затова сравнявам интелигентността на котките една с друга, не говоря за интелигентността на котката в сравнение с тази на човека. У някои котки обаче съзнанието им е развито почти колкото у човека.

Сега съвременните психолози се натъкват на един труден въпрос, той е следният: защо всички хора не са еднакво морално силни или защо всичко хора не са еднакво умствено развити. – По простата причина, че на умния човек органите са развити повече, отколкото на глупавия. Следователно чрез органите ще се прояви и човекът. Всяко морално чувство си има свои органи – според степента на развитието на тези органи може да се прояви едно или друго от моралните чувства. Моралните чувства не спадат към областта на егоистичните чувства. В областта *АСВ*, която представлява една пирамида, спадат личните чувства на човека. Ако превърнем триъгълниците *ВАС*, *ВАМ, АЛВ* в пирамиди, ние ще можем да определим проявата на тия органи. Ако се съмнявате в това, правете наблюдения. Вземете двама души между вас – единия по-милосърден, а другия – не: ще видите, че в устройството на техните глави има едно различие. Главата на милосърдния човек се различава от главата на немилосърдния. Главата на съвестния човек се различава от главата на несъвестния. Всичките органи в главата на човека се различават по устройството си. Онзи човек пък, който има силно развито чувство към Бога, Любов към Бога, то дава подем нагоре. Туй чувство, колкото и да е благородно, ако не е в хармония с другите умствени чувства, някой път ражда фанатизма. Човек може да бъде фанатик, когато това чувство е силно развито в него, без да е в съгласие с интелекта – той вярва сляпо. Любовта може да бъде сляпа, понеже няма директива от ума, а когато чувството е свързано с човешкия ум, тогава е развито правилно и дава една от най-хубавите черти на човешкия характер. Само такъв човек може да бъде нежен, крайно досетлив и учтив. Само един набожен човек, не така привидно, но когато неговото сърце е засегнато от благородното в света, може да бъде крайно учтив и досетлив спрямо окръжаващите го.

Няма по-хубаво нещо от това, когато моралните чувства – съвест, милосърдие, вяра, надежда, твърдост, чувство към Бога – са напълно развити в човека. Тогава човек никога не изпада в меланхолия. Той е смел и решителен, побеждава всички мъчнотии. Често, когато се явяват у вас меланхолични настроения, те показват, че някои от тия чувства са слабо развити. Когато милосърдието е слабо развито, човек става скъперник; когато съвестта е слабо развита, човек обича да послъгва; когато твърдостта е слабо развита, какъвто вятър и да повее, той се огъва – каквото и да ти кажат, ти го правиш; когато няма любов към Бога, такъв човек е тяло без глава. Ако лишите човека от моралните чувства, той ще заприлича на животно, той не знае какво нещо е право. Правото се ражда от съвестта. Човек без морални чувства няма морален устой. Само у човек, който има воля, може да има морален устой. У животните няма воля, няма и устой, у тях има само един нагон, който се дължи на желанията. Едно животно може да е смело само когато е гладно; щом се задоволи гладът в него, смелостта му се премахва. Умът на животните не е така буден, както умът на човека – животните прекарват повече от живота си в сънно състояние. Овцата, като се наяде, легне да спи. Защо? Защото няма какво да прави, тя не може да мисли, никакви философски мисли не я занимават. Някой път се стресне, събуди се и после пак заспи. Докато има опасност за нея, докато усеща глад или нещо друго, тя е будна, но после пак заспива. У човека не е тъй.

Следователно ще помните, че моралните чувства определят характера на човека, т. е. човекът е човек по причина на своите морални чувства. Отнемете от него съвестта, милосърдието, вярата, надеждата, твърдостта и Любовта към Бога, и вие ще го върнете с милиони години назад – той ще бъде по-долен и от най-долната маймуна в някои отношения. И у маймуните има развити някои морални чувства. Забележете, маймуните са пълни вегетарианци,

плодоядци – по никой начин не можете да накарате една маймуна да яде месо.

Сега, като проучвате обективно умствените способности и моралните чувства в човека, питате се какви други чувства биха могли да се проявят. Вие ще си кажете: „Човек трябва да бъде благороден.“ Добре, но в какво седи благородството? Нека напише някой от вас какво нещо е благородството. Нека някой поет напише нещо върху темата: „Благородният човек“. Какво бихте написали? Много работи може да напишете. Изобщо много красиви неща можете да придадете в характера на благородния човек: съвест, твърдост, любов, ред интелектуални способности, разумност в обходата, правилно разрешаване на всички въпроси, щедрост, лесно спогаждане с хората и т. н. Как бихте охарактеризирали благородството в човека – способност ли е, какво е то? Това е един философски въпрос, не се срамувайте да се изкажете. Какво нещо е, според вас, благородството? Не само вие, но доста философи биха се спрели на този въпрос, как да определят моралните чувства в човека. Това, което определят, трябва да е вярно, да е в съгласие с туй, което става в Природата.

Тогава, според вас, къде ще отнесете благородството – към моралните чувства или към умствените способности на човека? Вижте, у благородния човек има и личен елемент. Когато кажете, че някой човек е благороден, това подразбира, че този човек винаги съзнава своето високо произхождение. Съзнанието пък за високо произхождение всякога включва част от личните чувства. Благородството върви по кръв – за такъв човек казват, че е роден благородник, у него кръвта е чиста. Някои благородни хора имат царско произхождение. Често отдават благородството на човека на кръвта, казват: „Този човек има благородна кръв.“

Ако бих ви задал темата: „Разлика между моралните, личните и егоистичните или себични чувства“, какво бихте писали, как ще ги определите? Сега аз искам вие да изучавате въпроса коренно. Ако вие не можете да познавате себе си коренно, всичко друго ще бъде безполезно изучаване. Представете си, че вие посещавате един ваш приятел и той ви посреща много студено; много пъти може да ви е посрещал радостно и засмяно, а сега вие отивате – той е сериозен. Вие излезете от дома му и се докачите. Туй докачане на какво чувство се дължи. *(– На лично чувство.)* Защо се докачате в дадения случай? *(– Нашето лично чувство е засегнато.)* Не, ние не разглеждаме въпроса лично, ние разглеждаме само проявата на нещата. Всеки от вас чувства това, то е едно общо явление и се предава на всички ви. Това са неща, които се случват всеки ден. Вие се докачате от този ваш приятел, излезете навън и казвате: „Аз втори път няма да стъпя там!“ Питам ви сега: защо се докачате, какъв е обектът на това докачане? *(– Защото не ни е угодено в нещо.)*

Сега ще ви приведа друг пример: допуснете, че аз всяка сутрин излизам да посрещам Слънцето, всяка сутрин то е засмяно, аз го поздравя и то ме поздрави – тъй си мисля аз. Обаче една сутрин, като отивам пак да го посрещна, гледам – времето е мрачно, хоризонтът – начумерен, покрит с облаци и Слънцето не се показва. Аз обърна гърба си, казвам: „Такова облачно време – втори път няма да излизам да посрещам Слънцето!“ Питам: Слънцето виновно ли е, на що се дължи това помрачение? Защо Слънцето се крие зад облаците, защо не излезе да ги разпръсне, да се засмее насреща ми? И тогава казвам: „Аз втори път няма да излизам да нарушавам моето благородство!“ Питам: при това явление има ли някакъв сговор между облаците и Слънцето, виновно ли е Слънцето? *(– Не.)* Е, защо му се сърдите тогава? *(– Защото ние сме виновни.)* Не, не сме и ние виновни, но ние

правим едно погрешно заключение. И знаете ли на какво се дължи това погрешно заключение?

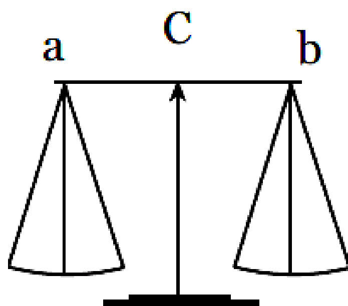

Фиг. 2

Представете си, че *ав* са едни везни, а *С* е подпорната им точка. Но тези везни не функционират правилно, ръждясали са малко. На едната страна на везните турят теглилките, а на другата – предмета, който ще теглите. Вие сте купили отнякъде половин килограм някаква стока, но на другата страна туряте един килограм теглилки, грамове, за да се уравновесят везните. Защо е това така? – Някъде във везните има някакво съпротивление. Тогава вие правите сметка по грамовете. Но ако този човек, който ти е продал нещо от стоката си, отиде да претегли същото нещо на друго място, какво ще намери? – Или ви е дал повече, или ви е дал по-малко. Ако ви е дал по-малко, отколкото са грамовете на другата страна на везните, вие ще кажете: „Този човек е безчестен“, но ако, след като претеглите, видите, че сте взели повече, ще кажете: „Този човек е много щедър, много благороден човек.“ Това безчестие произтича от една погрешка, както и това благородство произтича от една погрешка. Значи, докато аз давах несъзнателно повече, бях благороден човек, но когато давам пак несъзнателно, но по-малко, аз съм безчестен човек. Питам: между тия две явления има ли известна връзка? – Има. Връзката седи в това, че

този, който продава, трябва да проверява своите везни. Сам той не е виновен, че е дал повече или по-малко. Вината седи в неговите везни, те трябва да бъдат изправни.

Кое у човека представляват везните? *(– Съвестта, моралните чувства.)* Съгласявате ли се, че моралните чувства са везните? Ако някой би ви казал, че моралните чувства са грамовете, които се турят във везните, тогава има ли някаква връзка между човека и тия негови чувства? Едно морално чувство се различава по това, че то разрешава въпроса вън от самия човек. Например правото и съвестта не разрешават един въпрос в смисъл дали той е в моя полза, или не, дали това е право, или криво за тебе. То само казва: „Това не е право" – нищо повече. Милосърдието разрешава въпроса вън от личния живот. Човек трябва да бъде милосърден, вън от условията, независимо от това дали е беден, или не. Милосърдието казва: „Ти си длъжен да направиш това нещо." Не че си длъжен, но то изисква – казва: „Ти трябва да го направиш." И пред едно милосърдно чувство ти не можеш да представиш никакво извинение. Моралните чувства не приемат никакви извинения, докато личните чувства приемат извинения. В моралните чувства много рядко се срещат изключения, там ти с нищо не можеш да се оправдаеш – няма изключение у тях. Следователно, според изключенията, които съществуват във вас, колкото повече изключения имате, толкова моралните чувства са по-слаби. Колкото изключенията са по-малко, толкова моралните чувства са по-силни.

Има случаи, при които вашият приятел през целия си живот не може да ви се разсърди. Ако вие отивате при вашия приятел с пълни ръце, той никога няма да ви се разсърди. Но един ден той не ви посреща приветливо; то е, защото вие сте отишли при него с празни ръце – нищо повече. Допуснете следващото нещо: ако моралните чувства на вашия приятел не са достатъчно силни да асимилират

противоречията, които съществуват в дадения момент, той ще се откаже да ви приеме. Той, още като ви види, отдалеч ще усети едно възпиране отвътре – не е готов да ви приеме. Казано на научен език, неговите морални чувства не са в състояние да издържат противоречията, които се явяват в този случай. Ще ви приведа друг един пример: иде един ваш приятел при вас, иска петдесет хиляди лева, но вие сте бедняк, не можете да му услужите. Той обаче иска с такава настойчивост, казва ви: „Или ще ми намериш петдесет хиляди лева, или аз ще се самоубия." Вие чувствате тази мисъл в себе си, преди той да е дошъл при вас; казвате: „Аз не мога по никой начин да направя тази услуга", и се отказвате да го приемете. Сега у вас в друг случай може да се появи следващото противоречие: да допуснем, че някой ваш приятел се дави във водата, вие не знаете да плувате, но се хвърляте във водата да го спасявате. Той се хване за вас и ви повлича във водата. Питам: умно ли е, морално ли е да спасяваш някого, когато не знаеш как да го спасиш? *(– Не е умно.)* Тогава какво трябва да направите? – В дадения случай ще повикате някого, който може да му помогне, защото когато се давят двама души, това показва, че между тях има любов, обаче и злото между тях става двойно. Следователно всяка постъпка, която вие извършвате в света, трябва да бъде разумно обоснована, всички морални постъпки трябва да бъдат разумни.

За следващия път бих желал някой от вас да нарисува един морален тип. Целият клас трябва да се съгласите в това какъв да бъде този образ. Може да го вземете, отдето и да е, но морален тип искам от вас. Ще се съгласите върху него целият клас. Може да го извадите измежду вас, но по-хубаво е да вземете този образ от външния свят, за да не става помежду ви някакво състезание. Аз искам морален тип в широк смисъл на думата, а не някой фанатик, не някой ограничен човек. Морален човек: разбирам онзи, който има един закръглен

мироглед и в Мисловния, и в Чувствения, и във физическия, и в Духовния, и в Божествения свят – да има горе-долу един закръглен мироглед. Не само да има един мироглед, но той трябва да постъпва съобразно този мироглед, да е всякога готов да жертва. За следния път ще ми донесете един морален тип, а после ще ми донесете един духовен тип, за да видим как ще ги разграничите. И след това ще направим разлика между моралния и духовния тип. Например светията е един духовен човек, а благородникът спада към моралните типове. Всичките благородни хора спадат към моралните типове, а всичките светии спадат към духовните типове.

Вие трябва да изучавате себе си строго, без да се тревожите, защото в Живота ще се натъкнете на много мъчнотии. В миналото се натъквахте, пазете се и сега да не се натъкнете на нежелателни мъчнотии. Сега може да кажете: „В бъдеще да стане това." Не, много въпроси са на дневен ред. Сега може да ги разрешите правилно и да се ползвате от тяхното разрешение. Българите са забелязали, че млякото на някои крави често е горчиво. И знаете ли защо горчи млякото им? Когато някои крави са яли пелин, той минава в млякото им и затова то горчи. Често личните чувства у човека проникват в моралните и тогава се образува една горчивина. Освен това в човека има събудени и по-низши от личните чувства – себичните чувства. И когато техните сокове проникват в моралните чувства, образува се тази горчивина. И българите пазят кравите да не ядат пелин, за да не се вгорчава млякото им.

Развиването на моралните чувства е необходимо за всеки едного от вас. Само при моралните чувства вие може да бъдете физически здрави. Моралните чувства дават простор, широчина на човешкия Дух. Те внасят още и разширение на кръвоносните съдове, т. е. дишането е свободно, а кръвообращението – правилно, няма никакво стеснение в човека. Много от болестите се явяват от неправилното

развитие на моралните чувства. И затова всички ще се стремите да изправите недъзите си. Аз ще ви посоча всички тия недъзи, ще ви дам и методи как да се освободите от тях. Вие, младите, имате много недъзи, но знайте, че Природата не се шегува. Някои неща ги правите по незнание, обаче Природата еднакво налага, независимо от това дали знаеш, или не знаеш. И който знае, и който не знае, за нея е безразлично. Само че, ако те хване и те наложи, ти като знаеш погрешката си, ще знаеш защо те бие, а ако не знаеш и тя те налага, ти не можеш да разбереш защо те бие. Тя е мълчалива, ти се чудиш защо те бие, питаш я, но тя казва: „Не зная." Или по-право – нищо не казва. Тя спазва следния закон: за всяко едно престъпление тя знае точно математически колко удара да ти удари. И ти ще броиш колко удара ти е дала и според тия удари ще определиш точно каква ти е погрешката. Ти трябва да броиш. Ако те заболи много и забравиш да броиш, още много пъти ще бъдеш бит. Пък като те удари и ти броиш *едно*, после те удари още веднъж – *две*, след това още веднъж – *три*, тя знае вече, че ти разбираш закона. Тогава тя казва: „Умно дете е това." – *Четири* – ти пак броиш, тогава тя свършва. Числото 4 означава, че си престъпил закона на справедливостта, на съвестта. Природата ще ти даде четири удара, но хубаво ще те заболи. Ако ти удари пет удара, значи нарушил си човешкото – обидил си някой човек, брата си, накърнил си неговите лични чувства. Значи ти ще изправиш своето поведение. Тя си има образи.

Това е само за обяснение. При разните погрешки, които правим в света, заразяват се известни органи у вас. Направиш ли една погрешка, ще почувстваш болка или в стомаха, или в сърцето, или в белите дробове, или в краката, или в лакътя, или в червата, или в пръстите, или в гръбначния стълб, или в черния дроб... Локализирането на болестите в разните места показва каква погрешка

си направил. Особена медицина има Природата; и особена педагогика има тя.

И тъй, ще приложите морала. Не само да философствате, но ще гледате да се ползвате, за да можете по-лесно да изправяте погрешките, които сега имате. Защото ако не ги изправите, друг ще ги изправи, но всякога по-добре е човек сам да изправя погрешките си – то е най-хубавото. И всички дарби, всички човешки способности, талантите у човека – писателството, поезията, изкуството, всичко това зависи от онова морално спокойствие, което ние имаме, от онази вътрешна самоувереност да постъпваме съобразно великите закони в Природата. Само тогава можем да бъдем силни. Всяка наша постъпка трябва да се определи строго. А целта е тази – всички да бъдете силни. Защото ако не сте силни в морално отношение, в какво ще седи разликата между вас и другите хора отвън? Например ако вие излезете в обществото и там могат да ви подкупят с пари, за да направите едно престъпление, каква полза, че сте слушали това? Страданията ви ще се увеличат. Ще кажете: „Ние не се нуждаем от тия подкупи." Да, но вие трябва да бъдете силни, с нищо да не могат да ви подкупят, а не само да говорите.

Вие трябва да бъдете готови да услужите комуто и да е – то е хубавото, това трябва да развивате у вас, туй е задачата на сегашния ви живот. Всичко друго, което научите на Земята, е само един временен багаж, а това, което спечелите с усилието на вашата воля, то ще ви остане, то ще ви придружава и в бъдеще. Че сте чели Шекспир, Платон, Кант: всички тия работи ще ги забравите, а това, което сте преживели, вашето справедливо постъпване в даден момент, изучаването на един жив урок в Природата – то ще бъде с вас. Само знанието на Природата е меродавно и това, което научим от нея, никога няма да забравим – като влезем в другия свят, пак ще го знаем. Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти мъдруваме, а когато дойде

съвършеното, т. е. Божественото, това, което е отчасти, ще изчезне." Пак казва на друго място: „Като бях дете, мъдрувах като дете, а като възмъжах, напуснах това, което е детинско."

Сега разбрахте каква ще бъде задачата ви за втория път – да представите една рисунка на един морален човек.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Осемнадесета лекция от Учителя, държана на 17 февруари 1924 г., София

МОРАЛНИЯТ ТИП

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели!

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Отношението между моралните чувства и умствените способности“.

На черната дъска е поставена една нарисувана картина на глава, която представлява един морален тип.

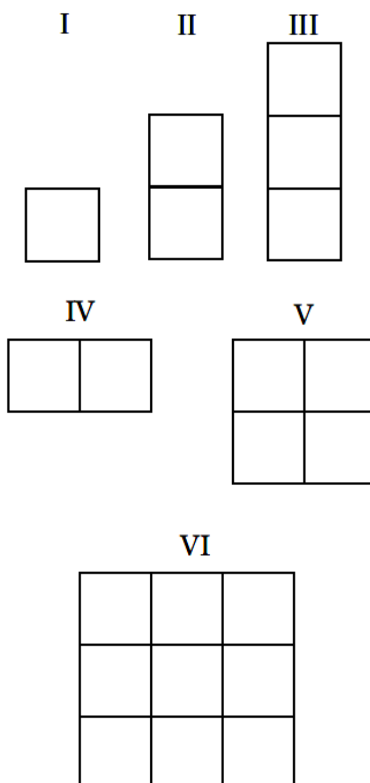

Всички съгласни ли сте с този образ в картината? По какво се отличава моралният тип, кои са външните черти, как познавате дали някой човек е морален, или не? Все таки трябва да имате една мярка, колкото и да е малка. Всички трябва да си служите с ония методи, с които Природата си служи.

Това отверстие *(I)* е един прозорец; този прозорец е в зависимост от стаята, в която е поставен. Ако този прозорец се продължи два пъти *(II)*, колко повече светлина ще влезе? *(– Два пъти повече.)* Ако се продължи три пъти? *(– Три пъти повече.)* И така нататък. Сега, ако ние разширим този прозорец, а не бутаме неговата височина *(IV)*, колко светлина ще влезе? После, ако го увеличим и на ширина, и на височина *(V)*, колко светлина ще влезе? *(– В квадрат повече.)* Ако го увеличим и на широчина, и на височина три пъти *(VI)*? *(– В куб повече.)* Количеството на светлината зависи още и от това дали светлината влиза направо в прозореца, или чрез отражение. Да допуснем, че вие прекарате светлина в прозореца чрез отражение, чрез някое огледало; как мислите, тази светлина дали ще има същия ефект, както когато влиза направо в стаята? – Не. По същия начин някога и вашите мисли и идеи не са здравословни. Знаете ли защо? Защото някой път вие възприемате някои идеи чрез отражение. Това показва, че вие сте на север – тази светлина не ви ползва, тя носи смърт в себе си. Разбира се, тя е по-полезна, отколкото ако живеете в някоя изба, но все таки тази северна светлина ще окаже известно влияние върху вас. Тъй щото, вие може да бъдете обърнати с вашия ум или към юг, или към север, или към изток, или към запад. Има и едно пето положение на ума – нагоре. Във всеки даден момент вие трябва да разбирате каква е посоката на вашия ум.

Вие трябва да разбирате не само посоката на вашия ум, но едновременно и посоката на вашето сърце – накъде се движат вашите чувства. Чувствата са също тъй сили в Природата. Най-първо трябва

да разгледате Умствения и Чувствения свят като движение на живи сили в Природата. В тънкости няма да се спирате. Проучвайте закона на тия сили, при какви условия се развиват чувствата. Например аз мога да повдигна между двама ви ревност. Даже и между тия, които са най-благородни, и между тях може да се повдигне ревност. Ревност може да се повдигне и между сестриче и братче – майката може да повдигне цял скандал, ако направи на братчето по-хубави дрехи, а на сестричето – по-лоши; ако майката не внимава, непременно ще се породи ревност. Ако вие не разбирате законите в света, около вас постоянно ще се създават условия за ревност. Разбира се, майката ни най-малко няма да създаде умишлено един спор или една разпра между децата. Някой път тя е повече привързана към момченцето, отколкото към момиченцето, и от това изниква ревността. Така е, момченцата са повече обичани – туй е раздвояване в чувствата. Като се роди момче, считат го за благословение. Има други случаи, когато момичето е добре дошло. Когато са дошли четири-пет братя, тогава и братята посрещат момичето с радост и казват: „Да имаме едно сестриче!“ Бащата, ако има два сина, не мисли за тях как ще ги нареди, но ако има две дъщери, почва да мисли.

Сега вие не трябва да давате личен характер на вашите чувства. Вие ще ги изучавате като сили, като движения в Природата. Защото щом влезе тази сила в тялото ви, тя ще произведе едно или друго влияние. Следователно силата и посоката на вашия ум ще се определи от степента на вашите чувства. Ако в чувствата си сте развълнувани, вашият ум не може да мисли спокойно. Непременно чувствата ви трябва да бъдат интензивни, но спокойни, т. е. да има хармония между тях. Не разбирам да се удоволствате – то е външната страна на сърцето, но да дадете подтик на вашето сърце към работа. Има чувства, които лишават човека от работа, създават леност в него. Такива чувства се зараждат у богатите хора – дъщерята и синът

казват: „Баща ни е богат, ние можем и без учение, и без знание.“ У тях знанието е повърхностно.

Знаете ли сега накъде е обърнат вашият прозорец – на юг, на север, на изток или на запад? Лъчите на светлината имат различно влияние. Те се различават по това отде идват – дали от юг, от север, от изток или от запад. Различават се по теченията в тях: има едно електрическо течение и едно магнетическо, което върви от изток към запад; има друго едно течение – пак електрическо и магнетическо, което иде от север към юг, на което има и обратно течение. Тия две течения се прекръстосват. Ако някой път вие попаднете на течението от изток към запад и приемате тази светлина, вие ще придобиете по-голяма сухота. Астролозите казват тогава, че върху вас идва повече влиянието на Сатурн. Тогава вие ще обичате светлината, но ще станете много взискателни, ще гледате да намерите погрешка в този, в онзи. Ако пък приемете светлината от север, ще обичате Истината, но ще станете чрезмерно студени и хладнокръвни, тъй че няма да се интересувате за страданията на хората. Ако вие възприемете светлината от юг, у вас ще се роди една топлота и разширение, но има друга една опасност – ще станете мекушав и гъвкав. За такъв човек турците казват: „Той може да се спогоди с всички хора.“ Дето и да иде, той може да прекара добре – всичко прави, на всички угажда: и месо яде, и винце пие, и леща яде – навсякъде се бута.

Такъв човек ще изпадне в положението на Настрадин Ходжа, който си направил една пещ, но дохожда някой и му казва: „Защо си я обърнал към изток?“ – „Ами накъде?“ – „Към запад, по-хубаво гори.“ Обърнал я той на запад. Идва друг: „Онзи, който ти каза да я обърнеш към запад, толкова разбира той, не знае ли, че към север гори по-хубаво?“ Обърнал я Настрадин Ходжа на север. Трети идва и му казва да я обърне на юг – обръща я на юг. Най-после, за да угоди на всички, взема една кола с четири колелета и направя върху нея пещта. Дойде

някой, той го пита: „Накъде искаш да бъде обърната пещта?“ – „На север“ – обръща колата на север. Дойде друг, пита го: „Накъде искаш да бъде обърната пещта?“ – „На запад“ – обръща я на запад. Каквото положение искат, това прави и на всички угажда. Често характерът у някои хора е такъв, като пещта на Настрадин Ходжа – на колелета. Този човек вие наричате умен. Когато моралният характер вземе такъв израз, човек се демагнетизира, колкото и да е силен. Ако вие турите на едно растение тор повече, отколкото може да асимилира, туй растение прегаря, изсъхва. Лошите влияния на хората някой път може да ни подпушат. Никой в света не е толкова силен, щото във всички моменти да може да отбие злото.

Затуй именно, още в тази възраст, в която сте, трябва да проучвате силите в Природата. В Природата има разрушителни сили, които действат и върху сърцето, и върху ума. Много ваши желания имат характер на бомба. Много ваши мисли могат да имат същия разрушителен характер. Ако вие бутате такова едно желание, ще бъдете тъй внимателни, както един техник бута една бомба – тя съдържа пироксилин, не трябва да я бутате. Който е взел тази бомба, да я изнесе надалеч, на два километра, и там да я остави. Заминете си, не човъркайте това желание! Имате някоя лоша мисъл – не я човъркайте! Това, което казва Христос: „Не противи се злому“, подразбира: не изследвай, не човъркай злото. Вие трябва да имате всичкото знание, за да можете да боравите с всяко зло. Не само вие, но и много окултисти, които се занимават с тази опасна област, пострадват. Затова обръщам ви внимание на моралната страна: човек трябва да стане морално силен, духовно силен. Любовта трябва да бъде един от главните елементи в неговата душа. Любовта трябва да бъде силна, за да могат всички други елементи да се хармонират с нея. Защото по някой път може да се зароди в душата ви едно вътрешно разколебаване, раздвояване, съмнение, недоволство. Те ще дойдат, но

тогава вие ще си създадете работа – ще работите. Те сами по себе си ще дойдат – и при най-големите мъчнотии, и при най-благоприятните условия. Правени са такива опити, и с вас може да направят това – да ви поставят в една стая с всички удобства; при все това, пак ще се яви у вас едно малко недоволство. Вие трябва да знаете как да се справите с това недоволство. И ако няма кой да ви ръководи и упътва, във вас веднага ще се яви песимизъм.

Следователно в такива моменти – при едно недоволство от живота – вие трябва да имате Светлина. Вие трябва да имате едно упътване, за да знаете как да използвате тия отрицателни сили. Защото отрицателните сили в Природата могат да бъдат и за ваше добро. Трябва да знаете, че външният свят няма да ви посрещне с венци, никого не посрещат тъй. Ако вие пуснете вашата кокошка всред София, как ще я посрещнат, мислите ли, че тя ще се върне във вашия курник? – Не, тя ще влезе в някоя тенджера, ще я сварят и всичко ще свърши с нея. Мислите ли, че ако пуснете някой ваш вол или кон всред София, ще се върне той при вас? – Не, ще изчезне някъде. Не само животните изчезват, но и хората изчезват. Не мислете, че вие сте свободни – не сте свободни. Мислите ли, че сте свободни, това е една илюзия. Вие казвате: „Ние можем да направим всичко.“ Тогава задайте си задачата да можете да победите тия малки мъчнотии в живота, които сега се създават. Например дойде у вас едно малко съмнение; какви са вашите начини за побеждаване на съмнението? Да кажем, вие отричате всички пътища, казвате: „Бъдещ живот няма, правда няма, хората са безчестни…“ Или пък вие се обидите, разсърдите се нещо. Питам: в такъв случай какво трябва да правите? Задайте си въпроса: откъде черпя аз тия знания, че хората са лоши, че няма правда в света и т. н.? Каква е моята мярка, имам ли основание в това? За да кажете, че всички хора са лоши, трябва да имате една мярка. Коя е тази мярка, с която мерите, че всичко считате

за илюзия? Ако всичко е илюзия, значи имате една мярка, с която мерите нещата. Коя е тази мярка? – Вие туряте за мярка себе си, с това искате да кажете: „Аз съм единственият добър човек, освен мене няма друг.“ Да, вие сте прави, но до вас има друг господин, който мисли също като вас – и той казва: „Аз съм най-добрият човек.“ Един ден вие двамата се разберете. Най-първо допущате, че освен вас друг добър човек няма, но като намерите друг човек, който мисли точно като вас, казвате: „Значи имало и друг добър човек.“ После намирате втори, трети, четвърти и т. н. Питам: ако вашата мярка е вярна, на какво основание допущате, че и те са добри? Щом има едно изключение, могат да влязат и много други изключения. Изключенията в разсъжденията на хората показват, че хората не са прави.

Но да се върнем сега към моралния тип на картината. Вие приемате този тип за морален, нали? Но тъй, както е нарисуван, в него има едно разочарование – в устата му има едно недоволство от живота. После, брадата трябва ли да бъде така права? На брадата всякога трябва да има една малка вдлъбнатина, която показва устойчивост на чувствата, издържане в живота. Тази вдлъбнатина представлява долина, дето има растителност – тя е място на извори. Следователно, ако устните са тънки, това показва, че гънките, през които идат водните източници, са малки. У такъв човек водите текат само тогава, когато вали дъжд, а през лятото всички реки пресъхват. Затова у хора с тънки устни изворите пресъхват лятно време – такива хора, и да искат много нещо да сторят, не могат. Някои пък казват: „Защо устните ми са толкова дебели?“ – недоволни са от това. Действително дебелите устни са донякъде опасни, защото като започнат да се топят снеговете, стават големи порои. Такива хора ние наричаме афектирани, не можем да ги спрем от любов. Това не е любов, то е наплив на тази природна енергия. Любовта е нещо

разумно, тя е една фина сила, тя е благородство, а това, което вие наричате любов, то е хала – всичко отнася, тя гори и разрушава. Ние смесваме тази гъста материя, тая интензивна сила с Любовта и вследствие на това тази гъста материя ни поляризира, прави ни недоволни.

У един морален тип лъчът, който излиза от окото, не трябва да бъде в хоризонтално положение с плоскостта на зрението, но трябва да образува един малък наклон нагоре, да има възходяща посока. Моралният тип същевременно е и интелектуален тип, има отличен ум. Човек, който няма отличен ум, не може да бъде морален. Има изключение, но всякога моралният или духовният човек има отличен ум, който се различава от ума на другите хора. После, колкото височината от ухото до края (темето) на главата е по-голяма, толкова повече е в полза на моралния тип. Има изключение, но тази височина показва интензивност на моралните чувства. Следователно важни са дължините на двете линии: от окото до ухото и от темето до ухото. Първата линия определя силата на ума, а втората определя интензивността на моралните чувства. Това е общо казано, в него има ред изключения, които може да се коригират. Според вас, какъв трябва да бъде носът на моралния човек? Челюстите на моралния тип не трябва да бъдат много издадени навън, че да образуват една крива линия. Пък и лицето не трябва да е много сплескано. Такива типове са повече пасивни, а моралният човек е умствено и духовно чрезмерно активен, той е готов на всяка услуга, той не е индиферентен, той е умен, знае да направи всяко нещо точно на времето си. Ако лицето му не е добре устроено, ако скулите – изпъкналостите под очите му – са много издадени, както у китайците, тогава бузите хлътват навътре. Тая част на бузите е свързана със стомашната система – това показва разстройство в стомаха. Широчината на скулите и на лицето въобще не трябва да е много малка. За тази широчина има известна

пропорция, тя дава устойчивост на характера. Хора с тесни лица са устойчиви, а тия, с много широките лица, са много консервативни, не са прогресивни. Такъв човек, докато се установи на нещо и докато тръгне, трябва да се впрегнат девет чифта биволи. Разбира се, има и изключения. Ако при такива скули челото е построено, както у монголците, имате един консервативен тип. Бялата раса се отличава от Монголската в умствено отношение: челото на Бялата раса е добре построено, то е почти еднакво широко и в горната, и в долната си част. У Монголската раса тази част на лицето при скулите е по-широка, отколкото челото. Ако страните, скулите на лицето са издадени, това показва чувствената страна на човека. Скулите показват какви са неговите чувства, запаса, с който той разполага. От носа надолу – долната част на лицето, изразява волевия човек. Носът представлява духовния човек. От челото на човека пък съдим за неговия умствен калибър – как е развит той умствено; долната част – брадата, показва как е развита волята у човека.

Вие трябва да нарисувате този тип анфас, а не в профил. В един морален тип, като се раздели лицето на три части – чело, нос и брада, те трябва да имат еднакви размери, тия три линии трябва да бъдат еднакви. Защото ако челото е по-голямо, да кажем, че е седем сантиметра, носът – шест сантиметра, а брадата – четири сантиметра, имате един неустойчив тип. Той мисли хубаво, чувства хубаво, но щом дойде до приложение, няма го. У някои индивиди може да имате обратното: челото – четири сантиметра, носът – шест сантиметра, а брадата – седем сантиметра; значи тук преобладава влиянието на волята – този човек малко мисли, но много върши. И той, като се добере до някоя идея, права или крива, ще я приложи в живота си. Той казва: „Не ни трябва много философия в живота, но трябва да се прилага!“

Та ще работите върху себе си. Някои от вас ще работят върху челото си, някои – върху носа си, а други – върху брадата си, върху волята. Някой казва: „Аз възпитах волята си.“ За да възпиташ волята, трябва да работиш над долната част на лицето си. Ако за две години продължиш линията на брадата си с един милиметър, ти имаш воля. После, ако можеш да измениш носа и скулите си с един-два милиметра, и това е пак воля. А това, дето казвате: „Аз мисля, че съм се поправил“, то са празни работи.

Сега наблюдавайте себе си. Най-първо гледайте да измените вашия нос. Например носът на някои при ноздрите е тесен – това показва, че дишането у вас е слабо; ще образувате по-силно дишане, ще разширите носа си с един-два милиметра. Успеете ли в това, то е вече едно подобрение, крачка напред. Дължината се поправя по-мъчно, но ширината – по-лесно. Щом можете да измените носа си с два милиметра, това показва, че и вашата дихателна система е подобрена. После, можете да придобиете и дължина на носа си с един милиметър; като го продължите толкова, доста умствен багаж сте придобили. Когато пък развитието на дължината и широчината на носа се спре, тогава ще почнете да моделирате носа си. Тъй че вие може да видоизмените всяка част от лицето си. Някои от вас страдат от меланхолия. Забележете, у всички меланхолични типове носът започва да се извива навътре; значи песимистичните състояния почват да извиват носа. Щом вашият нос почне да се изкривява, вие трябва да спрете това изкривяване. Как? – Ще промените мислите си. Не се обезсърчавайте, добиете ли едно мрачно настроение, изхвърлете тези мрачни мисли! Никой не е роден песимист. На песимиста липсва надежда. Изхвърлете онази материя, която спира развитието на вашата надежда. Разработете вашето зрение и приятните състояния веднага ще дойдат. Не се водете по настроенията си. Как определих аз настроенията? – Настроението е

ветропоказател; чувството – кладенец, извор; мисълта – река; разумността – градина с плодове, а принципът – Школата.

Имайте предвид, че това е една доста трудна работа – да работи човек като художник върху своето лице. Човек трябва да работи и да не се тревожи. Всяка тревога дава един особен отпечатък върху лицето на човека. Природата не обича хора, които само се тревожат. Тя не обича своенравните деца. Ако ти се спреш в една мъчнотия, тя ще ти посочи начин как да се справиш. У нея има достатъчно воля, за да ти покаже начина, но тя иска ти сам да си разрешиш задачата. Тя може да те чака година, две, три, четири, десет, сто, хиляда години, но ще те остави сам да разрешиш задачата си, тя няма да ти я разреши. Туй, което е твой дял, нито един косъм от него няма да засегне. И когато разрешиш задачата си, тя ще вземе втората стъпка, ще ти даде нова Светлина. Упорстваш ли ти, и тя упорства. Както ти постъпваш, така и тя постъпва: щом ти мълчиш – и тя мълчи, ти не работиш – и тя не работи. Тя има друг един метод: на всички ония, които не искат да работят според нейните закони, тя им създава работа. Каква работа? – Не им дава богатство, но сиромашия им дава и ги кара да работят. После ще им даде един такъв ненаситен стомах, че да искат да ядат много, а да нямат възможност – у тебе ще има желание да ядеш и тя ще те накара да ходиш от врата на врата да работиш, за да ядеш. У нея има всичкото изкуство. И в туй отношение вие трябва да се ползвате по някой път от светските хора.

Аз забелязвам – някои не разбират окултните закони. Те се проявяват отрицателно, с много отрицателни черти. Ще ви приведа един добър пример: преди години аз срещнах един човек, който ми разправи следното: „Вложих осем хиляди лева в една бакалница, но пропадна бакалинът, изчезнаха и парите. Няма нищо, пак ще спечеля тия пари?“ И действително, срещам го след две години и ми казва: „Спечелих парите пак.“ Друг някой би казал: „Отидоха ми парите!“, а

той казва: „Тия пари не са били мои, да са халал, човещина е. Добър е Господ, вместо да дойде на главата ми нещо лошо, нека върви на парите, аз ще спечеля пак.“ И този човек е весел и разположен. Така постъпвайте и вие! Като ви дойде някоя мъчнотия или като изгубите нещо, кажете си: „Добър е Господ, ще спечеля пак!“ А вие се спирате и казвате: „Защо да бъде тъй?“ В Природата има един метод, тя ти казва: „Дръж задачата, ще я научиш и ще разбереш защо е тъй.“ Тя, като ти даде някоя задача, не ти я обяснява, докато всичко не мине. Ако разрешиш една задача, тя дава втора, трета, четвърта. За всички велики умове е било тъй – когото и да срещне Природата, все задачи дава. Вие мислите, че като разрешите една задача, друга няма да има. Колко други по-сериозни задачи има! Сега вие се намирате пред едни мъчнотии, след време тия мъчнотии ще ви се видят детски и пред вас ще се явят задачи, още по-трудни и по-мъчни. И като разрешите и тях, тогава ще си зададете друг въпрос: „Какъв е смисълът на Живота?“ – В дадения случай смисълът на Живота е да разрешите вашата задача – нищо повече! Аз ще ви запитам сега какъв е смисълът на едно легло? – Да си легнете, да си починете. Какви трябва да бъдат качествата на леглото? – Да бъде мекичко. Ще кажете: „Да има пружина, че като стана сутрин, гърбът да не ме боли, но да съм си отпочинал хубаво.“ После, стаята ми трябва да има достатъчно чист въздух, да има изобилно светлина, да няма миризми.

Ще кажете: „Не може ли без спане?“ Какъв е смисълът на спането? При сегашните условия спането е потребно. Ще дойде време, когато ще може и без спане, но сега спането е потребно, за да се набавят изгубените сили. В този живот се харчи повече и затова е необходимо да спите седем-осем часа, за да може тялото в това време да си набави тази енергия. Някой път настъпва една криза в живота ви. Защо? – За да си починете. Вие наричате тази криза загуба, казвате: „Аз загубих.“ Вие понякога мислите, че не чувствате. Що е

чувстването? – Вие, като чувствате, харчите, правите угощение, затова и чувствата се нуждаят от почивка. Може да настане друга криза – да започнете да мислите, че никой не ви обича, че никой не ви разбира. То е една илюзия на вашия ум. Ако вашата ръка е станала толкова безчувствена, че като я похване някой, вие не усещате нищо, кой е виноват – аз или вие? – Вие сте виновати. Но ако вашата ръка е толкова чувствителна, че още отдалеч усещате допиране, аз ли съм виноват? Казвате: „Ама допря се до ръката ми." Не, не съм се допрял, но сте схванали допирането на моята мисъл. Значи вие сте станали толкова чувствителни, че казвате: „Аз не мога да търпя хората." Някои казват: „Ние не можем да търпим това общество." И тогава вашият астрален двойник може да излезе половин-един метър вън от вас и ще се намерите при едно от незавидните положения. При сегашното състояние на вашето развитие двойникът не трябва да излиза повече от един, даже половин сантиметър вън от тялото, защото средата, в която живеете, е груба. Този двойник е чрезмерно чувствителен и трябва да бъде близко до тялото. А пък колкото хората стават по-духовни, техните духовни тела започват да излизат от тялото им навън и тогава тяхната деятелност се разширява. За да се развива вашата деятелност, вие трябва да разбирате законите на вашето тяло.

Сега допуснете, че вашето тяло се разшири, десет-двадесет души ви обикнат, искат да дойдат близо при вас; вие започвате да ги пъдите, казвате им да се махнат. Как мислите, няма ли да си създадете ред неприятности? – Ще си създадете. Всеки човек, който дойде до вас, има нужда от нещо, за него вие сте един извор. Задоволете неговата нужда, дайте му да си напълни своето шише. Няма да вземате това в буквален смисъл, то е един символ само. С това искам да кажа: дайте на всеки едного по една успокоителна мисъл! Спрете се в себе си и кажете комуто и да е по една интензивна мисъл, пожелайте доброто всекиму! Щом пожелаете една добра мисъл

някому, вие можете да попаднете в друга погрешка – да се спрете и да си кажете: „Дали моята мисъл отиде на мястото, дето я изпратих?“ Щом се концентрираш и изпратиш мисълта си, повече не се безпокой – тя ще отиде на мястото си. Но ако ти се спреш и си кажеш: „Дали отиде, или не?“, тя ще се спре и ще почне да витае из пространството. Има хиляди такива мисли, въздухът е пълен с тях – навсякъде се срещат добри мисли, които не са отишли на своето предназначение. Те са писани и пратени, но адресът им е крив, че седят в пощата. Има Божествени пощи, в които след години вие ще намерите своите писма – те чакат там с години, докато отидат на своето местоназначение.

Втори път като дойдете, ще поправите вашия морален тип. Какво ще му придадете, я ми кажете! Ето какво се забелязва в лицето на моралния тип: дали той е сериозен, загрижен, или засмян – при всички условия на лицето му има известни черти, които не се менят. Основа има в лицето на такъв човек. Хора, у които моралните чувства не са развити, преди да се засмеят, може да са приятни, но щом се засмеят, в лицето им прозира нещо отвратително. В лицето на моралния тип има нещо устойчиво, около което всичко се групира. После, вие трябва да проучвате моралния тип от чисто физиогномическо гледище. В неговото лице има две-три гънки, които са особено сложени. Прочетете във физиогномията и вижте кои гънки са най-хубавите. Аз не искам да ви говоря за всички линии, защото при изучаването на физиогномията има една опасност за вас. Тя седи в следното нещо: ако аз ви говоря за патологичните черти на лицето, всеки, като се върне вкъщи, ще ги търси по лицето си и кого кат види, ще казва: „И той е от тях.“ Лошото винаги се запечатва по-лесно – вие ще виждате навсякъде само болни хора, затова е опасно да ви се показват отрицателните черти.

Друго нещо трябва да имате предвид: за да бъде една черта вярна, тя трябва да присъства едновременно на три места – на черепа, на лицето и на ръката. След това тя трябва да присъства на челото, на горната част на лицето, на скулите и на брадата. Най-малко трябва да има един общ признак на лицето и после – на специалните части. Някой път известен признак съществува само на челото; тогава той е само в потенциално състояние, съществува като възможност. Някой път се среща на брадата – то е по отношение на волята. Но когато един недъг съществува едновременно на главата, на лицето и на ръката, този човек е грешил в миналото по ум, по сърце и по воля, той е една бомба, трябва да го барате с щипци или никак да го не закачате.

Засега вие сте в процеса на вашето развитие, който още продължава, и отсега трябва да работите върху себе си. Човекът, докато е още в утробата на майка си, няма възможност да работи, тогава майката работи, майката го моделира, той не е свободен. Но щом се родите, вие може да станете майка на себе си – ще работите, както искате. Вие може да кажете: „Това зависи от обществото." Не, всеки от вас може да извае от себе си такъв човек, какъвто иска, но за това се изисква светъл ум, благородно сърце и силна воля. Имате ли всичко това, може да направите, каквото искате, но ще изучавате законите на Природата. Преди да направите туй нещо, ще имате големи мъчнотии, но мъчнотиите не са лош признак – това са плюсове за вас. Онзи човек, който има мъчнотии, спрямо него Природата е по-благосклонна, отколкото спрямо човека, който няма мъчнотии. Такъв е великият закон.

(– Има ли предел на развитие?) – Предел на развитие няма. Пределът ние сами си поставяме по закона на внушението и наследствеността. Човек, като стане на четиридесет-петдесет-шестдесет години, започва да казва: „Остарях вече!" Той сам си

внушава и другите му внушават. По този начин той възприема мислите на всички стари хора и се солидаризира с тях. Не, ти трябва да се издигнеш над всички стари хора, да кажеш: „Аз няма да остарея!“ Те казват: „Остаряхме ние вече и сега трябва да умрем.“ Умирането е един процес в закона на прераждането, за да почне деятелността отново. Това е един временен метод в Природата. В бъдеще ще приложим по-хубави методи от сегашните, но трябва да работите. Всеки от вас трябва да работи!

Тайна молитва

– *Само светлият път на Мъдростта води към Истината.*
– *Тя постоянно ни весели!*

Деветнадесета лекция от Учителя, държана на 24 февруари 1924 г., София

МОРАЛЕН СТРЕМЕЖ И МОРАЛЕН УСТОЙ. ЗНАЧЕНИЕ НА ДРОБИТЕ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Тайна молитва

Прочете се резюме от темите: „Отличителните качества на моралния човек“.

На черната дъска е поставена втора картина на моралния човек.

Имате ли ясна представа поне за една от отличителните черти на моралния човек? *(– Трябва да има ясно установен поглед.)* А този поглед тук е поглед на един мечтателен човек. Харесва ли ви се този тип на всички? Какво впечатление ви прави? Кой поглед наричате вие установен? – Който има само една мисъл в себе си, и то Божествена. Погледът може ли да се констатира отвън? Погледът на очите може да е установен, но вие не виждате дали умът не е раздвоен. Това са субективни, отвлечени неща. Това вие не го виждате, то са предположения. *(– Нали всичко се изразява в погледа?)* Има хора толкова изкусни, че могат да ви заблудят с погледа си, без да подозирате. Например един актьор, който иска да ви представи един морален тип, той дълго време го наблюдава, проучва и най-после ви се представя морален човек, без да е всъщност такъв. Всички типове имат известно изражение, известно движение на очите и актьорите, за да ги представят на сцената, изучават всички тънкости в тях. Ако някой актьор иска да представи умиращия човек, той проучва ролята на умиращия точно тъй, както е в живота. Ако пък иска да представи някой скъперник или някой честен тип, той го проучва изтънко.

Сега опасната страна при изучаване на човешкия характер е същата, каквато при изучаване на ония органически, патологически случаи, каквито срещаме във физиогномията. Когато човек пипа нещо заразно, може да се зарази, затова трябва да вземе всички предпазни мерки. Вие проучвате един морален тип и казвате: „Чакай да видя дали имам тия черти?“ Търсите ги, търсите ги, докато най-после си кажете: „Нямам ги.“ Така дохожда заразата в обратен смисъл и казвате: „Аз не съм морален човек.“ Не че не сте морален човек, но още не сте изработили този тип. Има типове изработени, има и типове в проекция.

Вие трябва да правите разлика между морален стремеж и морален устой. Например тук, на картината, преобладава повече друг елемент, а именно умственият елемент. Тъй, както е нарисувано тук челото, имаме човек със силно въображение; брадата е заострена – схватлив човек. Както са нарисувани очите, показват чувствен човек, който трябва да употреби голяма воля, за да не кипне. Аз го виждам, той прави голямо усилие над себе си, за да не кипне. Тъй както сте го нарисували, у него има и голямо честолюбие, скрито зад моралните му чувства. После, този образ представлява млад човек, най-много на двадесет и две-двадесет и пет години; един морален тип трябва да има най-малко тридесет и три години. От чисто окултно гледище телата, чрез които той функционира, трябва да бъдат сформирани. Този образ тук е едва в своето умствено тяло, причинното тяло още не е засегнато.

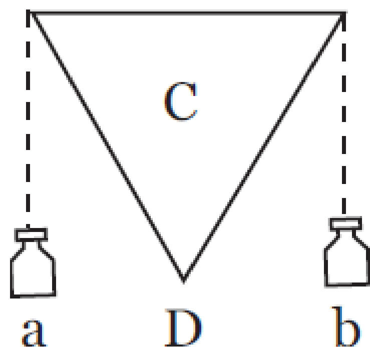

Фиг. 1

Представете си, че този триъгълник в чертежа се държи само в точка *D*. Има ли морален устой в него? *(– Няма.)* При какви условия може да устои? *(– Ако се поставят от двете му страни известни тежести.)* Да, ако се поставят тежестите *a* и *b*, той ще може да устои. И тук, при брадата на човека, може да се приложи същият закон. Ако долната част на брадата е чрезмерно остра, носът има да се бори с много препятствия в живота. Да допуснем, че този триъгълник е жив и се намира в такова равновесие – не пада; това равновесие представлява ли една сигурност? Благодарение на двете тежести *a* и *b* този триъгълник се прикрепва, за да не падне. Тези тежести днес може да представляват неговата сила, неговото богатство, с които той е много устойчив, но един ден той остарява, изгубва своето богатство, своята сила. Тогава? Този триъгълник може ли да устои? *(– Не.)* Значи волята ще се поколебае.

После, тази вдлъбнатина под долната устна в картината е много голяма. И носът, както е нарисуван, съответства на един хаплив кон. Тези две черти съответстват на един хаплив характер – коне, които обичат да хапят, имат тия черти. И хора, които обичат да хапят, да говорят безразборно, у тях се образуват тези черти. У един морален тип веждите не могат да бъдат тъй дълги и извити надолу, веждите не

трябва да слизат много надолу към ухото. Челото пък, както е нарисувано – широко, открито, съответства на един честен и откровен тип. То е чело на един справедлив човек, но това още не показва, че такъв човек в живота си има морален устой. Това не е тип, който може при всички условия на Живота да устои, да се не поколебае – до известно време той може да издържа, но не при всички условия. Това са все впечатления от дадените геометрически линии. Като се изчислят тъй, както са поставени, такива ще бъдат и резултатите. Ушите у моралния тип трябва да имат почти същата дължина, каквато имат носът и веждите. Тук въобще, както са построени веждите, показват, че този тип до известно време ще има подем, но през известен период от живота му тия енергии ще се спуснат надолу. Тия спуснати надолу вежди са признак на остаряване. Значи след известно число години, към тридесет и петата-четиридесет и петата година в такъв човек настава една рязка промяна в мислите и стремежите му. Това ще дойде не по волята на индивида. Ако веждите отиват нагоре, какво означават?

Как намирате устните, еднакво дебели ли са? Долната е по-дебела, което показва, че в този характер при известни случаи има по-голяма пасивност, отколкото активност. А в моралния тип, или можем да кажем в идеалния тип, ние предполагаме, че енергиите са еднакво балансирани и във всички моменти на живота действат равномерно – смяната на пасивност и активност става равномерно. А тук в някое отношение този тип ще е повече пасивен, а по-малко активен. При строежа на човешкия нос целият мозък, въобще всички центрове на мозъка вземат участие. И белите дробове също вземат участие – когато дишането е правилно, и носът е правилно устроен. Ако надеждата е слабо развита и в човека започва да се развива едно песимистично чувство, носът почва да се изменя, да се заостря – чувствата в човека се изменят. Такъв човек става хищник спрямо себе

си – постоянно се самоосъжда, натяква си. Това настроение може да бъде най-първо спрямо себе си, а после може да мине и спрямо другите – безразлично е, причините са едни и същи. На този образ липсват две основни черти от страните на носа, които едвам се забелязват. Също така липсват и линиите на челото. Ако се разгледа черепът на човек, който се е поминал, то е друг въпрос; но даже и в този случай при черепа пак има гънки.

Черепът и костите на интелектуалните типове се различават от тия на неинтелектуалните; черепите на моралните типове се различават от тези на неморалните – разгледани под увеличително стъкло, те се различават. Тъй щото има известни черти, които се отпечатват върху черепа. Докато човек се развива, което става и в напреднала възраст, черепът му постоянно се изменя. В стари години расте повече горната част на главата: от тридесет-четиридесет-петдесет-шестдесет години се развива челото, оттам насетне се развиват моралните чувства, и то, ако човек се развива правилно. Не се ли развива правилно, на старини човек може да се вдетини и в него се създават известни капризи, той започва да преповтаря всичко, което е обичал и знаел в ранната си възраст, и не научава нищо ново.

Ако искате да изработите от себе си идеен тип, трябва да се пазите да не би краят на носа ви да се заостри много, да стане много тънък. Знайте, че идеите упражняват влияние върху целия организъм, а всяка идея специално упражнява влияние не само върху съзнанието на духовния човек, но и върху разните му органи. Ако вие ставате крайни песимисти и недоволни от живота, като дойдете до крайния предел, долната част на носа ви ще се продължи, ще стане тънка и заострена като човка. За предпочитане е един широк нос, отколкото тесен. Знаете ли защо? За предпочитане е една широка река, по която може да се плува, отколкото една малка бара, която и мравките могат да преминат. После, ако чувствата се изопачат, очите почват да

потъват и да се вглъбяват навътре; ако човек почне да огрубява, очите му почват да изпъкват – това става, когато се образува активна грубост. Изпъкналите очи показват и някои добри черти – такива хора са много разговорчиви. Жабата има много изпъкнали очи и затова цели четири месеца се разговаря в блатото – и денем, и нощем не млъква; това е разговор у тях. От чисто френологическо гледище, центърът на речта у жабите е силно развит и очите им са съвсем изпъкнали навън.

Сега всички трябва да имате в себе си по един идеален тип, към който да се стремите. Те може да се различават, но всеки трябва да има в себе си един идеален тип и да работи за реализирането на този тип. Ако ви се зададе въпросът коя е най-важната работа, с която човек трябва да се занимава в сегашния си живот, как бихте отговорили? – Онази основна работа, която да представлява най-високият връх на неговия живот, а всичко друго да се централизира около нея. Коя ще бъде тази основна работа? *(– Да учи.)*

Едно малко разсъждение: да допуснем, че имате едно дърво, тънко и високо като топола. Ако ви попитат кои са причините да бъде това дърво тънко и високо, как бихте обяснили? Идете в боровите гори, в буковите или в други някои, дето дърветата са наблизо, ще забележите в тях едно състезание да растат нависоко. Защо? Окръжаващите ги условия са стеснителни и затова в тях има стремеж и желание да се надпреварват едни други. След като излязат нависоко, те свободно възприемат слънчевите лъчи и после вече у тях се поражда желание да се разпрострат нашироко. Следователно, ако дървото е тънко, значи окръжаващите го условия за него са били стеснителни; обратно – ако дървото е дебело, ще направим заключение, че това дърво от ред поколения е расло само. У него е нямало стремеж да расте нагоре, понеже никой не му е пречил да възприема направо слънчевите лъчи, но като е нямало кой да го

защитава от бурите и ветровете, то е станало дебело, та да може да отстоява срещу тях. По някой път човешкият ум е идеален, расте идеално нагоре като някоя топола, но ако остане сам, ветровете може да го пречупят. Тогава в него трябва да се създаде морален устой. Някои хора, които са действали самостоятелно, които не са имали никаква подкрепа отвън, техният характер придобива по-голяма дебелина – такава, каквато има дъбът или друго някое растение.

В гимназията сте изучавали дробите, нали? Аз ще взема дробите 1/5, 2/5, 3/5, 4/5. Какво показва дробта 1/5? *(– Тя показва, че едно цяло число е разделено на пет равни части и от тия пет части е взета само една.)* Представете си сега, че 5 е едно живо число. Допуснете, че това са пет чувства – аз вземам значи една пета от чувствата. Кое чувство е то? С кое чувство човек е започнал най-първо? *(– С осезанието.)* Тогава какъв ще бъде неговият живот? – Ще прилича на живота на един микроб, който само се движи във водата и има много прост живот. Кое чувство представлява дробта 2/5, кое чувство иде след осезанието? *(– Вкусът, после – мирисът и най-после – слухът и зрението.)* Тогава с 2/5 се изразява вкусът, с 3/5 – мирисът, с 4/5 – слухът и с 5/5 – зрението. Числителят 4 в дробта 4/5 показва условията, при които едно същество може да живее само, или още 4/5 показва, че това същество може да реализира четири пети от условията, а една пета остават нереализирани. И най-после можем да турим 5/5 = 1, нали? Но трябва да знаете, че човек при сегашните условия на Земята никога не може да реализира цялото, т. е. не може да постигне своя идеал. Идеалът е цялото. Той обаче не може да се постигне, затова през целия си живот ние се занимаваме само с прости дроби. В умствено отношение, в морално отношение нашите стремежи са все прости дроби; и нашите постигнати резултати са пак прости дроби. Да допуснем, че с вашето знание вие сте достигнали в живота си само 1/5 резултат; какво разбирате от това? Човек, който

има 1/5 резултат, това показва, че той живее изключително един материален живот, нищо повече. Какво означава 2/5 резултат? – У такъв човек е събудено известно обществено чувство – около него вече има друго някое лице, с което той има вземане-даване. Човек с 4/5 резултат ще бъде свещеник и там ще спре. Сегашните хора, като дойдат до 4/5 резултат, казват: „При сегашните условия повече не може да се постигне.“ Представете си сега, че тия дроби са с различни числители и различни знаменатели – например дробите 1/5, 2/6, 3/7, 4/8 и т. н. Какво представляват такива дроби? – Това са условия, при които трябва да живеете.

Сега вие знаете вече правилото, по което се работи при събиране и изваждане на дробите. *(– Трябва да ги приведем към общ знаменател.)* На какво можете да уподобите привеждането към общ знаменател? – Опростотворяване на Живота. А опростотворяването на Живота се познава по придобиване на едно благо. В живата математика, щом приведеш всички сили към еднакъв знаменател, ти усещаш едно равновесие в себе си, едно успокояване, че ще свършиш тази работа добре. Допуснете, че искате да свършите гимназия; първата, втората, третата година мислите, че ще свършите, но като дойдете до петата година, казвате: „Стига ми толкова знание“, и започвате да се разколебавате; после отново се връщате – във вас се явява една вътрешна борба. Мислите ли, че имате еднакъв знаменател? – Не. Значи идеята да свършите гимназия, при каквито условия и да сте, трябва да бъде непреодолима. Тъй е и в морално отношение: искате да добиете една морална черта – каквото и да стане, при каквито условия и да сте, вие трябва да я придобиете в себе си. Да кажем, дадете някому дума за нещо – трябва да устоите на тази дума. Аз не разбирам тия обикновено дадени думи, но подразбирам такава дадена дума, която има известна морална валидност в себе си.

Кажете ми сега какъв ще бъде знаменателят на дробите: 1/5, 2/6, 3/7, 4/8. Общият им знаменател ще бъде 840. Като съберем числата 8 и 4, равно е на 12. Числото 12 показва, че условията се подобряват. Обаче ако знаменателят е 15, в това число има една опасност – то е число на илюзиите. Тогава имате дробта 12/15. Живата Природа всякога помага на разумните същества чрез числата. Например, ти искаш да свършиш някоя работа, определяш си понеделник или вторник, но Природата ще ти постави чрез някое число едно препятствие да не започваш тази работа в понеделник. Преди няколко дни дойде при мен един господин да ме пита може ли да пътува в понеделник. Казвам му: „Недей!" Аз не му обяснявам защо, казвам му само: „Не пътувай в понеделник, тръгни във вторник!" После той разбра защо не трябваше да пътува в понеделник – с влака, с който той смяташе да пътува, станало някаква катастрофа. И онзи, който разбира закона, ще направи своите математически изчисления и ще каже: „Днес аз не мърдам крака си, ако ще и на десет места да ме чакат." С един ден работата няма да закъснее, тръгни точно когато ти е определено. Ние казваме: „Аз утре ще дойда у вас." Ти изчисли ли го? – Не. Отде знаеш, може би утре не ще можеш да отидеш? Не обещавай, за да не се извиняваш после. Спри се, не бързай – виж дали утре можеш да направиш това нещо; може би тогава съвсем да не е ден, в който ти можеш да отидеш на едно или друго място.

Всички трябва да внимавате, когато работите с Живата Природа. Тя обича нейните деца да бъдат разумни, да я слушат. Не я ли слушате, тя ще ви подръпне ухото и тогава вие може да пътувате с трена, но ще стане катастрофа – тя ще те изхвърли из някой вагон и ти можеш да се отървеш или с натъртено ребро, или с друга някоя малка повреда. Но ако я слушаш, няма да изхвръкнеш из прозореца навън. Значи, когато ние говорим за Разумния живот, разбираме, че всичко в Природата е точно определено. Дните, в които трябва да

работим, са определени – някои дни са приятно съчетани. Така е и в училището. Мнозина от вас не могат да свършат правилно, понеже не са отишли точно на време – някой път са тръгнали по-рано, а някой път – по-късно, вследствие на това се раждат известни мъчнотии. Всички трябва да бъдете разумни, да преодолеете мъчнотиите. Тия неща няма да ви дойдат наготово, изисква се дълго проучване, изисква се и една безпримерна вяра. Разбирате ли какво значи безпримерна вяра?

Ще направя една малка забележка: в материалния свят вие можете да съчетаете числата 9 и 4, но в Духовния свят не можете да ги съчетаете, там такова съчетание не може да съществува – законът е такъв. Защо? Ще ви кажа: синът може ли да бъде по-голям от бащата? – Не може. Числото 9 е синът, 4 е бащата. Тогава числото 94 е за физическия свят, а 49 – за Духовния свят. В Духовния свят има едно движение от 4 към 9. От сумата и на двете числа – 49 и 94 – имате 13. Разбира се, ако имате 94 лева и 49 лева, едно и също ли е? – Не. Но аз ви казвам, че числото 49 е по-голямо от 94. Ще кажете: „Как е възможно това?“ Че то е много проста работа – числото 94 е в книжни пари, а 49 е в златни пари. Във всяко число има една вътрешна възможност. Външността на числото 94 показва, че то е по-голямо от 49. Действително, неговият обем е по-голям, но съдържанието на 49 е по-хубаво, отколкото това на 94. Някой от вас може да каже: „Но и 94 да бъде злато.“ Не може – в този случай не може да бъде злато, понеже 9 е един краен резултат. То показва, че в Природата не може вече да съществува никаква деятелност, това е един процес само за ликвидиране. Следователно при 94 числото 9 показва, че това число не може повече да расте, т. е. на физическия свят то може да расте, но само условно.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Двадесета лекция от Учителя, държана на 2 март 1924 г., София

ЗА СВОБОДАТА

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Какво нещо е Свободата? Много хубави неща са писани за Свободата, но въпреки това хората са умирали без Свобода. Законът на Свободата се определя от два велики принципа: човек не може да добие Свобода, ако не е възлюбил Истината, ако не я е придобил. Истината трябва да бъде главната цел в Живота на човека, към нея той трябва да се стреми. Намерите ли този принцип в себе си, вие ще бъдете свободни.

Ако ти, като търсиш Истината, представляваш сам за себе си цел в живота си, защо са ти хората? Факт е обаче, че човек не живее само за себе си. Всеки човек е разхвърлян между обкръжаващите го хора и какви ли преплитания не стават – милиони жички се образуват от тия преплитания! Тия жички са много еластични, не се късат, но само се преплитат.

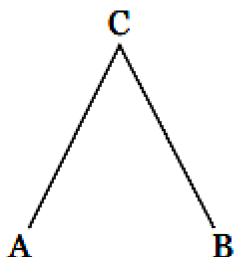

Фиг. 1

Реализирането на смисъла на Живота е Истината. Трябва да бъдете свободни от всички заблуждения. Ако мислите, че всичко можете да направите, вие пак се заблуждавате; и ако мислите, че нищо не можете да направите, вие пак се заблуждавате. Вие казвате:

„Няма човек, който може да ме разбере.“ Значи този човек или не се е родил още, или не сте го срещнали. Трябва да намерите вашата сродна душа или горе на Небето, или долу на Земята. Това съставя смисъла на сегашното ви идване. Вие сте *A*, сродната ви душа е *B*; ще дойдете заедно до точката *C* – най-високата точка на вашия Живот – и вие ще бъдете свободни. Вие желаете нещата, докато ги нямате; завладеете ли ги, имате вече други желания. Следователно нещата, които търсите, трябва да бъдат вечни – извън времето и пространството.

Често запитвате защо са мъчнотиите в света. – Мъчнотиите уякчават човека, страданията пък го облагородяват – това е закон.

Туй, което спъва сегашната младеж, е, че те са изгубили посоката на своя Живот, станали са много преплитания. Всеки от вас моментно, т. е. временно поне трябва да остане сам, за да реши известна задача. И мъчнотиите – това са тъкмо тия моменти, когато ние оставаме сами, за да разрешим важни въпроси, изостанали от памтивека. Та когато и вие останете сами, това е най-важният момент за разрешаване на известна задача. След това ще дойдат всичките ви приятели. Срамно е ученикът да се обезсърчава!

Вие трябва да предпочитате смъртта пред робството, трябва да представлявате пример на юначество. Ама че щели да ви затворят, че щели да ви бият – издържайте, не се плашете! Тихо и спокойно застанете – това е Свобода. Без страх! – това правило трябва да приложите. Страхът ражда лъжата, а лъжата – лицемерието. Като ученици, всички трябва да бъдете без лъжа, а да живеете без лъжа, това значи да живеете без страх. Никога не унижавайте другите пред себе си, защото ще унижите сами себе си.

От всичко това, което съм ви говорил, приложете поне една стотна част! Тогава ще пристъпя по-нататък, ще навлезем в друга област, дето работят живите сили на Природата.

Вашето съзнание трябва да бъде толкова будно, че да не причинявате никакви страдания на окръжаващите ви. Това е благородство! Ако аз съм приятел някому в едно отношение, трябва да съм приятел във всички отношения; ако съм неприятел в едно отношение, неприятел съм във всички отношения. Щом обичам Бога, трябва да обичам всички, които Бог обича. Ученикът трябва абсолютно да изпълнява Божия закон! Това го запишете само с кръвта на вашето съзнание. Това е една светла страница във вашите лекции дотук. От днес обръщам нов лист.

Тайна молитва

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Двадесет и първа лекция от Учителя, държана на 9 март 1924 г., София

ДВИЖЕНИЕ НА ЕНЕРГИИТЕ. ЗАКОН ЗА ПОЛЯРИЗИРАНЕ

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Размишление

Станете прави и се разредете малко! Ще направим едно упражнение с ръцете. Ще държите в ума си думата *Любов*. Любовта е проекция навън. После ще държите в ума си думите *Радост* и *Веселие*.

Движенията на ръцете упражняват известно влияние върху всички ваши органи и върху вашата воля. Ако движите ръката си съзнателно, може да упражните влияние върху силата на волята си. Да кажем, че някой път сте развълнувани; направете следното движение на ръцете си: турете ръцете си пред гърдите, а после – настрана, като правите с китките леки трептения. След това поставете ръцете си пред устата. Като направите това упражнение три-четири пъти и мислите върху трите думи, неразположението ви ще мине. Това е едно психологическо лекуване, едно психологическо проветряване в човека.

Неразположенията ще дойдат, защото трябва да знаете, че вие сте един фокус, през който минават както слънчевите, тъй и земните енергии. От сутрин до обед през вас минават слънчевите енергии, които слизат отгоре и отиват към центъра на Земята. Следобед движението е обратно: земните енергии от центъра на Земята минават през краката ви и отиват към Слънцето. Следователно, ако правите известни движения сутрин или вечер, ще имате различни резултати. Въобще, у някои хора неразположението иде следобед,

понеже тогава през тях минават теченията от Земята. Вие трябва да знаете как да поляризирате и концентрирате тия сили. Направете това упражнение и оставете тия сили, които идат отдолу, да минават през вас. Вие не ги спирайте; ако ги спрете, ще се подпушите и с това може да създадете цяла катастрофа за себе си – препращайте тия сили нагоре. Среднощ ще дойде друго течение. В Природата няма погрешки, а всички погрешки създаваме ние сами от незнание – ние подпушваме тия течения и с това създаваме известна неправилност в нашия организъм.

Аз искам всеки от вас да прави туй упражнение десет дни наред. Когато имате известна мъчнотия, помнете моите думи. Ще произнесете трите думи с движение на ръцете. Дойде ви една мъчнотия; направете това упражнение два-три пъти и си отбележете след колко време е настъпил резултатът – гледайте часовника. Това са математически данни, с които ще работите в бъдеще върху себе си и върху другите. Първия опит ще направите, когато сте развълнувани или неразположени. Това е едно упражнение, което ще възстанови равновесието ви. Ще изговаряте думите *Любов*, *Радост* и *Веселие* – ще имате тия думи като ключове. Буквата *Л* представлява човека в движение, буквата *Р* – ръката на човека, а буквата *В* в този случай изразява човека, който има основа, разбира известни закони. Въобще, когато един човек разреши какъвто и да е въпрос в живота си, той има Веселие, а като спечели нещо, той има Радост. Когато пък вие работите дълго време, изпитвате удоволствие.

Сега всички трябва да си създадете малко усилие да проучите вашето тяло. Тялото на човека е резултат на Божествената енергия – тя е създала сегашния човешки организъм. И всички тия мисли, желания, пориви, които човек проявява, това са сили, които са били ангажирани за създаване на неговия сложен организъм. Някои от тия сили са свършили своята работа, но понеже вие не знаете законите,

които ги управляват, те стават спънка в живота ви. Сами по себе си те са извършили една прекрасна работа и, според закона на нашето съзнание, тази сила, която е свършила своята работа, трябва да слезе по-ниско от естеството си и да подеме другите части. Защото всичката материя на тялото ни не е още диференцирана – в него има множество още клетки, които трябва да се повдигнат. Например човекът сега се е поляризирал, енергиите в него вървят към два полюса. В това отношение, ако разгледате човека, ще видите, че той е раздвоен. Всички висши енергии в него работят по направление от *B* към *A*, а всички низши енергии работят по направление от *B* към *C* – поляризиране става. Изобщо подир обяд човек живее от *B* до *C* и тогава е неразположен, а сутрин въобще той е радостен, разположен, отива от *B* към *A*.

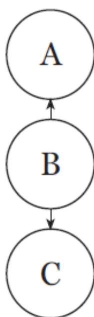

Фиг. 1

Някои от висшите енергии, които първоначално са работили и са свършили своята работа горе в мозъка, трябва да слязат в по-низшите царства на човешкото битие. Сега е епохата, когато човешкият егоизъм играе най-важна роля. Той е един господар в света, но трябва вече да отстъпи място на нещо по-възвишено и благородно. В човека сега се създава един център, който се намира още по-високо от *A* и пред този център енергията на личния егоизъм трябва да отстъпи. Този център хората наричат алтруизъм, разум. Значи егоизмът

трябва да отстъпи място на Божествения разум у човека. Когато ние говорим за Разумния живот, трябва да знаем, че той ще осмисли пътя ни и ще донесе великото щастие. Егоизмът в миналото е свършил една прекрасна работа, но той не може да направи човека щастлив. Не че у него няма желание да направи човека щастлив, но той не разбира законите на човешкото щастие – той дава на човека толкова, колкото знае. Егоизмът ще ти каже така: „Ти трябва да подчиниш другите хора под краката си, ти трябва да ги заплашиш със сила, с власт." Много хубаво, но този егоизъм, както говори на тебе, така говори и на подобните ти. И тогава се заражда в човека една вътрешна борба – това значи зло. Туй отчасти е така, но този вътрешен принцип на Божественото начало в Разумния живот казва, че Животът има и друго разрешение. Било е време, когато егоизмът е бил необходим, но той е минал в една нова област, дето методите на човешкия егоизъм не намират приложение.

Сега аз говоря на ония ученици, у които се е пробудило Божественото съзнание и които се намират в стълкновение със себе си. Те трябва да влязат в едно ново направление. Вие не ще можете съвършено да унищожите вашия егоизъм, той пак ще остане, само че ще му кажете: „Ти ще отстъпиш мястото си на Божествения разум, ще се подчиниш на него, ще го слушаш!" И когато човешкият егоизъм разбере това нещо, ще разбере и Божественото, защото той е една разумна сила. Той ще му се подчини и ще стане един от добрите негови слуги. При сегашния живот всички спънки произхождат все от личните чувства. Можем да кажем, че деветдесет и девет на сто от всички спънки на човешкия живот произтичат все от личните чувства, а само едно на сто от спънките произтичат от другите чувства в човека.

Съвременните хора говорят, че у човека съществува зло, и затова някои се стремят да изкоренят от себе си това зло. По какъв начин

могат да го изкоренят? – Злото седи само в постъпките на хората. Ето защо всяка лоша постъпка може да се премахне, но онази сила, която е извършила престъплението, е нужна. Ще обясня това нещо: да допуснем, че вие вземате едно малко въгленче и с него запалите една къща. После, като съзнаете злото, което сте направили, казвате: „За да нямам подобни изкушения, ще унищожа огъня.“ Питам ви: можете ли да унищожите огъня? Лошото деяние е от огъня наистина, но самият огън вие не можете да унищожите. Друг случай: да допуснем, че вие имате нужда от хляб, гладни сте и за да си го доставите, вие извършвате някакво престъпление, с което се подхлъзвате. След това казвате: „Аз ще унищожа глада, няма повече да ям.“ Мислите ли, че вие можете да унищожите по този начин вашия глад? – Не. Питам ви сега: ако трябва човек да задоволи своя глад, необходимо ли е той да краде? Кражбата произлиза от неразбиране на Божествения закон. Неразбирането е по причина на това, че преди хиляди и милиони години, когато хората на Земята са били малко на брой, всеки е могъл да се качи на кое да е дърво и да яде свободно от плода му. А сега, понеже хората в света се увеличиха и светът се организира, всеки си туря бодливи телове около оградата и казва: „Кой ти дава право да влизаш в градината ми и да крадеш? Едно време ти имаше право да правиш това, но сега нямаш право да се качваш горе на дървото ми.“ Това са наши порядки, които създават мъчнотии. Ние сме създали такива порядки в своята мисъл, в своите желания. Ние сме създали хиляди такива разпореждания, от които сами страдаме. И първото нещо, което ви се налага като на разумни същества, е да премахнете всичките бодливи телове, които имате около градината си. Вътре в себе си вие няма какво да се пазите. Онзи човек, който най-много се бори против злото, най-много греши – това е закон, който ще имате като правило в живота си. Почне ли човек да се бори със злото, той се цапа. Не трябва да се борите със злото. Мислете за Любовта, за

Доброто, за Истината! Приложете ги и те ще ви помогнат. Никога не се борете със злото, но турете вместо него Доброто и вижте как ще постъпи то! Не смесвайте вашите погрешки с ония разумни сили, които работят в Живота. Някой път и Господ може да ви изпита – той може да ви тури в специални условия и да ви наблюдава дали разбирате законите Му, или не. Всеки, който се бори с Бога, ще падне на гърба си.

Вие, младите, трябва да си изработите в бъдеще известни възгледи за Живота. Не само да ги изработите, но отчасти и да ги приложите, за да видите, че тия ваши възгледи имат известно практическо приложение. Например вие решавате да се отнасяте кротко, меко с хората, но излизате вън в обществото и виждате, че не можете да приложите решението си. Защо? Мислите ли, че като кажете, че от днес ще постъпвате кротко, меко, ще можете да постъпвате така? Аз ще ви дам едно изяснение: представете си, че вие сте намислили да посетите някои бедни хора, да им дадете утеха, и при това знаете, че те са гладни. Казвате си в ума: „Утре ще напълня торбата си и ще отида да ги посетя." Обаче, като турите тази мисъл в ума си, вие си представяте вече, че вашата торба е пълна, и като станете сутринта, без да проверите дали торбата ви действително е пълна, вземате я и тръгвате, като си казвате: „Аз реших да отида при тия хора с пълна торба и наистина отивам вече." Обаче, като отидете при тия бедни хора, поглеждате торбата си и я намирате празна. Веднага започвате да си мислите кой ли е извадил хляба от торбата. Та вие никакъв хляб не сте туряли! Първото нещо: всеки, който отива да прави добро, трябва да носи пълна торба с хляб. Следователно не говорете нищо за онази мисъл, която искате да реализирате, не казвайте: „Аз утре ще бъда добър!" Как ще бъдете добри, в какво седи добротата на човека? Най-мъчният въпрос в света е човек да бъде

добър. *(– Не зависи ли това от него?)* – Не зависи. Онзи, който разбира законите, трябва да свърже хората с Живата Природа.

Сега да ви изясня тези закони. Забелязвам, че у вас няма достатъчно концентриране на ума. Когато представя някои работи с чертеж, вам се виждат много лесни. Да, всички работи са лесни в проекция, но когато дойде да се приложат, тогава се виждат мъчни. Например вземете образуването на един триъгълник *ABC*. Да допуснем, че линиите му се движат; вие можете да кажете, че посоката на това движение е от ляво към дясно. Да, това е едно движение, но едновременно има и второ едно движение – от дясно към ляво. Когато *A* се движи към *B*, едновременно и *B* се движи към *C*, едновременно и *C* се движи към *B*. Тия движения се срещат и у човека, но не в една и съща посока. Закон е: щом се проектира у вас една добра мисъл, непременно ще се проектира и едно обратно движение. Това ви се вижда като едно противоречие в Живота, но то съществува в Природата. Посейте едно житно зърно или една ябълкова семка и ще видите, че едновременно в половината от семката се зарежда едно желание, един стремеж нагоре към Слънцето, а в другата половина – друго желание, друг стремеж – надолу. Това става едновременно, това са две противоположни движения – нагоре и надолу. И соковете, които текат в корените и в клонищата, се движат в разни посоки – течението от корените отива към клонищата, а течението от клонищата отива към корените. Така става едно прекръстосване на тия енергии. Същото става и у вас: щом се зароди у вас една добра мисъл, тази мисъл иска да се сгъсти, да си създаде почва – следователно зарежда се едно обратно движение. И онзи, който не разбира закона за възможността да се реализира една мисъл, ако не внимава, може да си създаде известни неприятности.

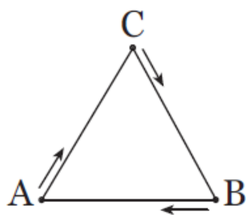

Фиг. 2

Такива противоречия съществуват у всички ви. Някой път аз виждам лицата ви помрачени. Как тъй? – Криво ви е нещо, търсите да намерите някого виноват и казвате: „Аз не трябва да бъда толкова глупав, ще му дам да разбере!“ Какво ще му дадеш да разбере? Почерняването на лицето показва една волева сила – течение на енергиите към центъра на Земята. Значи в този момент липсва Светлина в човека. Лицето ви е тъмно, очите ви са тъмни, погледът ви е обърнат надолу – който и да дойде при вас, вие казвате: „Оставете ме, аз искам да бъда сам.“ Но след един-два часа, а може би и след един ден дойде ви друго настроение, вие вече излизате със сияещо лице и си казвате: „Аз преминах тази борба.“ Мислите, че сте горе на Небето, лицето ви е светло, весело, казвате: „Свърши се тази борба!“ Да, тя се е свършила за малко. Няма да се минат и дванадесет часа, пак ще дойде мрачното настроение; после пак ще се качите горе – движите се като махало. Искате, не искате, това ще дойде. Такива преживявания са имали всички велики хора – и мъже, и жени, и деца, даже и в животните ги има. Аз съм следил кучетата, котките, воловете – и у тях става поляризиране. Сутрин волът е разположен, погледът му е усмихнат, весел; господарят му се приближава до него, той поближе ръката му. Иди следобед при него – той вече е неразположен, казва: „Не ме бутай, аз съм неразположен.“ Ако е кон, ще те ритне, ще те ухапе. Във всички животни изобщо има такова поляризиране на енергиите. Някой път този кон може да е впрегнат,

но все пак си проявява нрава. Например преди години срещам един полковник със своя вестовой – отиват с файтон към семинарията, но конят е в такова неразположение на духа, че не иска да върви. Най-после полковникът и вестовоят слизат, потупват го малко по гърба, помилват го и той тръгва. Качва се отново вестовоят, качва се и полковникът, конят пак спира – пак слизат, галят го, милват го, тръгва. Качва се вестовоят – конят върви, качва се полковникът – конят спира. И най-после полковникът решава да върви пеш. Конят му казва: „Днес ти ще вървиш пеш, не искам да те возя, нищо повече!“ Казват: „Лош нрав има този кон.“ Това е поляризиране – конят казва на полковника: „Днес ти няма да се качваш на файтона, войника ти ще нося, но тебе не искам да нося.“ Това поляризиране на енергиите аз наричам губене на равновесие. Това състояние дохожда всякога, след като се усъмниш. Ти се чувстваш изоставен, като че всички са се обърнали против тебе, казваш: „Аз съм нещастен.“ Чувстваш, че това нямаш, онова нямаш, изпадаш в ред илюзии, в които няма нито сянка от вероятност. И после, като минат няколко часа, казваш: „Господ поне е с мене.“ И виждаш вече, че всички хора са много добре разположени към теб. Не, и едното състояние не е вярно, и другото не е вярно – хората са такива, каквито са били и по-рано.

Сега ще наблюдавате нещата и ще се ползвате от тях. Ако вие не можете да приложите тия закони, които ви давам, всичко това ще дойде върху вас. И бъдещата ви работа, и като учители, и като професори, и като лекари или каквито и да е, ще зависи от това вътрешно разбиране на законите. Вие трябва да разбирате естеството на човека, та като го видите, да знаете как да му помогнете. Сега аз се спирам само върху простото проявление на тия сили. Всякога от това поляризиране се образуват много нещастия. Аз не искам да говоря върху отрицателните сили на Природата, но ако вие имате едно

отрицателно настроение, ще си отидете с мисълта, че злото в света е силно. Злото е силно по причина на това, че вие го обичате – нищо повече. Обичта към злото му дава сила – злото черпи сили от любовта. Ако ние нямаме любов към известна постъпка, тя не може да съществува. Тази постъпка е силна, понеже ние я обичаме. Ти мразиш някого, защото го обичаш, и обратно – ти го обичаш, защото го мразиш. Ти искаш да го заставиш да те обича и казваш: „Аз те обичам и ти трябва да ме обичаш; ако не ме обичаш, аз ще те накарам да ме обичаш." Туй насилие е зло. Другият индивид ще изхвърли от себе си тази енергия; ако е човек, около него се образува особена аура, която създава известна дисхармония между тези две лица.

Ако си представим човека във вид на триъгълник, линиите на този триъгълник се начупват и около човешкото тяло се образува нещо във вид на ръжда или във вид на скреж. Ако човек е здрав, тия линии вървят успоредно и изтичат като лъчите на Слънцето – много са красиви. Щом обаче се появи дисхармония в човека, тия линии се начупват ситно на прах като ръжда и тогава се зараждат разните болести. Някой път тия линии се начупват в гърдите – зарежда се охтика, някой път са в мозъка – мръдва дъската на човека, някой път са в сърцето – получава се удар и т. н. Затова на човека трябва да се създадат големи мъчнотии, за да може този скреж, тази ръждива кора да се разсипе. Затова именно идат големите страдания в света. Като се разчупи това яйце, пак ще дойде Светлината в съзнанието на човека и той ще се намери в своето нормално състояние. Неразположен си духом; иди до Витоша, постой там четири-пет часа и се върни – твоето състояние веднага ще се превърне, ти ще се поляризираш във възходяща степен и ще започнеш да мислиш, че можеш да направиш всичко. Да, ти можеш да направиш всичко това, което е в твоята власт.

Сега между вас трябва да се създаде тази хармония, понеже бъдещата работа, която мислите да вършите, зависи от това взаимно

разбиране помежду ви. Иначе около вас може да се набере такава отрицателна енергия, която ще направи аурата ви непривлекателна. Тези, у които има много такива пречупвания, отблъскват хората от себе си, а у тези хора, които живеят съобразно Божиите закони, има една магнетическа сила, т. е. Божествената сила действа у тях и те са по-привлекателни.

Та първото нещо: вие ще гледате всякога да тълкувате нещата в добър смисъл. Всички сили в Природата по същество са добри, злото е само в тяхното приложение – нищо повече. Значи вие сте приложили известни Божествени мисли и желания, но Природата, за да ви научи един урок, усилва тия желания у вас, вследствие на което идват тия вътрешни страдания. От тия страдания вие изваждате една поука и казвате, че даден закон е верен. И като научите този закон, ще можете да живеете, дето поискате. Вие искате да живеете на Земята, да бъдете здрави, да имате приятели, да устроите вашето бъдеще, да бъдете полезни на вашите ближни, но по какъв начин ще постигнете всичко това? Знание ви трябва, разумност трябва да имате. Ако живеете, както сегашните хора, ще имате един живот, подобен на техния, и след двадесет-тридесет години ще кажете: „Не струва да се живее, животът е илюзия, всичко е измама“ и т. н. Това е най-голямото нещастие, което може да ви сполети.

Моето желание е да приложите поне отчасти това, което ви говоря. То ви е потребно, защото най-малко с петдесет на сто ще намалите мъчнотиите, които сега ви се създават от миналото. Аз забелязвам, мнозина от вас започват да заболяват. Защо? Аз зная, във вас има дисхармония, набиране на излишна енергия и подпушване. Дойде ли такова нещо, ще духате. Дайте място на всичко, което дойде, пуснете го, но по възможност винаги си казвайте: „Всичко в света работи за добро.“ Правете малки опити със себе си. Има известни задачи, които няма да разрешите лесно.

Не мислете, че тия формули, които ви давам, са лесни за приложение. С формулата, която ви дадох тази вечер (движение на ръцете пред гърдите, настрани, същевременно леко издухване, трептене на ръцете и произнасяне на думите *Любов*, *Радост* и *Веселие*) може да разрешите тридесет на сто от мъчнотиите в живота си, но при изпълнението им има голяма отговорност. Те са и за по-големи мъчнотии. А това упражнение няма да ви коства нищо. Колко време ще ви отнеме правенето на добро? – Добро всякога може да правите, при това резултатите му са винаги добри. Сутрин, като направите упражнението, ще имате тридесет на сто подобрение, на обяд – тридесет на сто, и вечер – тридесет на сто – всичко деветдесет на сто; остават само десет на сто от мъчнотиите ви. Като имате един резултат от деветдесет на сто, това е достатъчно, но изисква се повече работа. Вие може да кажете: „И без тия упражнения може." Може, нима хората не умират без упражнения? – Умират. Някой ще каже: „Без наука може." – Може и без наука, не е лошо, но по-хубаво е човек да живее един съзнателен живот и да участва във великата Любов на Природата, в Радостите на Природата и във Веселието на Природата и да знае защо е дошъл на Земята.

Как разбрахте сега закона за поляризирането? Всяка мисъл, колкото и да е добра, щом се проектира във вас, ще хвърли сянка. Вие трябва да знаете, че се намирате в среда от една гъста материя. Следователно, дето и да проектирате вашата енергия, все ще се образува търкане. Туй търкане е свързано с вас – каквато и да е вашата мисъл, все ще произведе обратна реакция. И законът е обратен: ако намислите нещо лошо, тази лоша мисъл ще роди нещо обратно във вас, ще роди една добра мисъл. Силите в Природата всякога се балансират: ако започнете от горе на долу или от долу на горе, всякога тия сили се балансират. Ако започнете с положителното, после ще се прояви отрицателното; ако пък започнете с

отрицателното, първо ще се прояви то, а после – положителното. Ако започнете с Божественото, пак същото нещо: първо ще се яви Божественото, а после – човешкото, и обратното. Тъй щото, когато сте в неразположение на духа, вижте каква мисъл ще се яви от туй неразположение. Например неразположен сте, но дойде ви наум да посетите един ваш приятел и го посещавате. Някой ваш приятел е далеч, във Варна, но ви дойде наум за него, цели пет години не сте го виждали; имате ли условия да го посетите, не се бавете, идете във Варна, направете една разходка и ще добиете една отлична опитност. Замислите ли това нещо, веднага ще дойде едно изкушение, ще си кажете: „Ама аз ще похарча толкова пари!“ Не жалете парите, нито времето, защото времето и парите са дадени за човека, а доброто, което ще направите, струва повече, отколкото времето и парите. Щом ви дойде в ума една положителна мисъл, изпълнете я. Пък ако дойде в ума ви една отрицателна мисъл, законът е обратен. Да кажем, някой ден ви дойде наум, че имате да вземате пари, и веднага решавате да отидете да си искате парите или да дадете този човек под съд. Дойде ли ви такава мисъл, не отивайте, стойте си вкъщи, не мърдайте крака си. Задръжте тази мисъл в себе си, без да я реализирате, ден, два, докато ви дойде едно прекрасно настроение. Иначе, отидете ли веднага, непременно ще забъркате такава каша, че с години няма да можете да я оправите. Закон е това – не си мърдай крака, стой цял ден вкъщи, докато се възстанови твоето равновесие. На другия ден, като ти дойде едно прекрасно настроение, иди при този свой приятел, от когото имаш да взимаш пари, и му кажи: „Приятелю, не се безпокой, работата лесно ще се уреди.“

Това са правила, които трябва да спазвате преди всичко по отношение на себе си. Ако не ги спазвате, в края на краищата вие пак ще ги научите, но по-мъчно. Умните хора се учат от опитността на другите, а тия, които не са поумнели, се учат от своята опитност.

Затова по-добре ползвайте се от опитността един на друг. Така трябва да бъде за учениците, които се учат в един окултен клас. Преимуществото за ученици, които се учат заедно, е в това да се ползват взаимно от своите опитности. Ако тук не можете да се ползвате, тогава учението ви заедно е безпредметно. Като се наблюдавате, ще видите, че някой е по-опитен в живота, друг е по-търпелив, трети е по-силен в известна област, по-умен, по-съобразителен и т. н. Някой има прозорливост, някой е милостив, някой е смел, решителен. Че това са подбудителни причини – всеки може да ти даде една инжекция, да ти послужи като една подбудителна причина към добро. Ако живееш сам, няма да имаш тия добри влияния. Тази е добрата страна на един клас. Някой казва: „Аз, откакто влязох в този клас, огрубях.“ Не, тогава ти не си разбрал смисъла на класа. В един клас има разнообразни елементи, но това разнообразие е хубаво. Има един закон, по който може да си избирате приятели. Някой ден ще ви посоча как трябва да се нареждате.

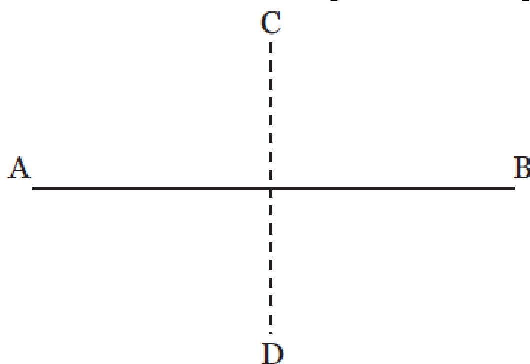

Фиг. 2

Има някои от вас, които, ако ги събера на едно място, непременно ще се скарат. Аз изяснявам това нещо тъй: ако съберем лицата *A* и *B*, те не ще могат да се търпят. Ще кажете: „Да ги примирим!“ Не можете да ги примирите по никой начин,

отрицателни сили действат у тях. Лицата *A* и *B* са отрицателни хора и могат да вършат отлична работа, но какво трябва да ги направим, какво им липсва? – Липсва им трето едно лице. Това лице е *C* – през него ще прекарате *A* и *B*, там и двамата ще се срещнат и ще се погледнат. Но *C* трябва да седи непременно горе в центъра. Тогава *A* казва на *C*: „Кажи на *B*, че аз не го обичам, той има такива и такива недъзи.“ Но *C* е умен, казва на *B*: „*A* казва, че те много обича.“ Обаче *B* казва: „Аз зная, че той не говори истината.“ После *C* казва на *A*: „Знаеш ли, *B* казва, че ти си отличен човек.“ Сега *C* наблюдава отгоре, вижда, че и двамата са недоволни; тогава *C* се проектира долу в *D* и изпраща *B* в *D*. В *D* се събират *D* и *B* заедно, събират се също *C* и *A* и се съгласяват помежду си. Имате след това линията *CD*, т. е. силата, която примирява противоречията. Значи тия енергии, които са по-интензивни, трябва да минат през една по-мека среда, за да се смекчат. Аз наричам *CD* смекчаващи условия в Живота. Така например, сърцето е една среда, смекчаваща човешките мисли; чувствата на душата пък са среда, смекчаваща силите на човешкия Дух. И затова, когато искат да кажат, че някой човек е груб, казват: „Този човек е без сърце и без душа“, не казват, че е без ум. Той може да е умен и силен, но в него няма сърце, няма и душа, той е човек, с когото не може да се живее. Но *CD* може да живее с този, с когото никой не може да живее. Това не подразбира, че *A* и *B* нямат тия меки чувства, но те се намират в едно състояние на зародиш. Меките сили в Природата се намират в зародишно състояние у всекиго. Следователно силите *CD* са положителни, възходящи сили в Природата – те могат да примирят всичко, а силите *A* и *B* могат да направят едно отклонение – в тия сили трябва да стане едно пречупване.

Ето защо в Природата често трябва да става прекръстосване. Това аз обяснявам така: ако някой от вас има продълговато лице, той е

мъж, има мотивен темперамент, затова трябва да дружи с човек, който има валчесто лице, т. е. човек с по-мек характер. Продълговатите лица са активни, обаче валчестите лица може да са натрупани с груба, болезнена материя. В пълните, валчести конструкции преобладават кривите линии, а у продълговатите – правите линии. Всички тия линии са силови линии на енергиите. Някои смятат, че лицето трябва да бъде валчесто, пълно. Не, не трябва да бъде пълно, но линиите на лицето не трябва да бъдат и много вдлъбнати, нито очите много потънали навътре – това е пак една положителна сила. Щом очите на човека потънат много дълбоко, това показва, че сърцето на този човек се е изхабило. Затова ще се стремите всякога да мислите добро. Не мислете зло за никого и за нищо. Например седите и казвате: „Това е лошо, онова е лошо“, без да знаете, че това зло се отразява и огрубява самите вас. Не, ако мислите за пороците, които има един човек, трябва да знаете, че те съществуват у всички хора. Тия лоши мисли, желания, стремежи минават през всеки човек, даже най-кроткия човек може да възбудим, да се разгневи. Имаме един велик характер като Христа, но при един момент Го виждаме, че взема камшика и изпъжда всички из храма навън. Това е една енергия, която се изразява по такъв начин именно. Питам: от чисто окултно гледище, Христос не можеше ли да внуши на тия хора да излязат вън и без този камшик? – Можеше. Защо тогава Христос употреби този камшик, какво казва Писанието? Христос удари ли някого с този камшик, или само тъй го вдигна? Някои считат, че Христос е направил това от слабост. Не, Христос постъпи така не от слабост, но това е един метод: по този начин Христос им каза: „Ако вие не изпълните Волята Божия, от единия край до другия все ще ви бият.“ И около кого от вас не се е увивал този камшик, и то по всички правила? Във всяка къща все има по един такъв камшик. Камшикът е символ. И когато този камшик се

увие около вас, плач и рев ще има, но който не разбира закона, ще каже: „Как, Христос да вземе камшика и да го приложи?“ Христос казва: „Ако вие правите храма Божий тържище, ще има плач, а не мир в дома ви.“ Какво значи това, че около вас се увива камшик? – Камшикът, това са страданията, с които се означава, че вие не изпълнявате Волята Божия. Камшикът е символ само на дълбоки сърдечни и умствени страдания, които човек преживява. Всеки трябва да разбере Божия закон и да го изпълни.

Божият Дух от хиляди години е работил върху нас и ни е дал един организъм с крака, ръце, мозък, сърце и т. н. Ако ние при сегашния живот не можем да контролираме нашия организъм с неговите сили – този мозък, това сърце, тия нерви, артерии и всички клетчици в него, какво очакваме тогава? Вие ставате сутрин и нищо не мислите за вашето тяло. Направете една молитва за него. Изпратете вашата мисъл към тялото си – помислете за всички ваши клетки, които влизат в мозъка, в стомаха ви, помислете за всички живи същества, които работят в него, и им изпратете, както прави един добър господар със слугите си, една мисъл, едно благословение. Насърчете ги, дайте им сили и те ще се зарадват. А вие ставате сутрин и нищо не мислите за тия работници. Мислите за големи работи, но всичките големи работи зависят от тия малки същества. Ами знаете ли какво ще стане, като се откажат да работят клетките на стомаха, на сърцето, на мозъка и кажат: „Няма да работим повече!“ Сърцето започва слабо да тупа и ние казваме: „Сърцето спира!“ Не, изпратете една насърчителна вълна към тия клетки, говорете им – те всичко разбират. Има един Божествен закон, който ги управлява. Насърчете ги, те са съзнателни същества! Бъдете разумни, внимателни към тях, говорете им като един добър господар. Уморите ли се, спрете. Кракът ви заболи например; спрете се, снемете чорапа си, поразтъркайте

малко крака, помислете поотделно за всяка клетка и ще видите, че няма да мине и половин час, и болката на вашия крак ще премине.

Сегашните хора не мислят, че в клетките има съзнание. Не, в тях по някой път има такава интелигентност, каквато хората не предполагат. Здравето ви, способностите ви зависят именно от вашите клетки. Ето защо всяка сутрин пращайте по една добра вълна към всички ваши клетки. Вечер преди лягане пак им пратете по една добра мисъл и си легнете; като станете сутрин, ще усетите едно особено приятно разположение. Ами че тия клетки са ваши слуги! Те ще кажат: „Нашият господар е направил една реформа в нашия живот, нека му слугуваме добре!" Съвременната окултна наука доказва това нещо. Постъпват ли хората по този начин, ще продължат живота си с колкото години искат – с десет, петнадесет, двадесет, сто, сто и петдесет, двеста. Ще кажете: „Кой има време да се занимава всяка сутрин с тия малки клетчици, да им праща добри мисли?" Най-първо ще мислите за тях. Писанието казва: „Ние сме храм и Бог живее в нас, и всичко в нас е живо."

Следователно към всичко трябва да гледаме с едно благоговение и да се радваме, че Бог ни е поставил в това тяло; да се радваме, че всички тия малки душички, всички тия малки клетки след милиони години ще станат отделни, големи хора като нас. Като ги срещнете, те ще кажат: „Аз те познавам." – „Отде?" – „Едно време живях в тебе." – „Де?" – „В главата ти, и съм много добре запознат с реда и порядъка там." Друга клетка ще каже: „Едно време живях в сърцето ти и зная какво чувстваш", трета клетка ще каже: „Аз пък бях в стомаха ти." Всички клетки ще помнят коя де е била и ще носят своето знание.

Сега и вие в този клас сте такива малки клетки. И както всички клетки на един организъм съставят едно цяло, така и вие в този клас, па и милиони още хора, съставлявате такива клетки в организма на едно по-разумно Същество. И някой път, като станете сутрин,

възприемате отнякъде една добра мисъл. Отде иде тя? – Туй Същество изпраща своето благословение до вас, като ви казва: „Мир на вас! Аз ще ви помогна.“ Защо? – Защото ти си в Неговия организъм. И ти се насърчиш, разположиш се. Ти си осигурен, защото живееш в едно тяло, което се управлява от един разумен Дух. Тъй че всички сме осигурени в света – не мислете, че няма сигурност. Дотогава, докато вие живеете разумно и се подчинявате на Божия закон, вашият живот е осигурен.

Сега разбрахте упражнението, нали? Ще го правите десет дни наред – всяка сутрин, всеки обяд и всяка вечер. И ще си отбелязвате какви резултати ще имате – дали, като го направите, веднага ще настъпи промяна в състоянието ви, или след няколко време. Интересни ще бъдат наблюденията ви. Също тъй ще проучвате и закона за поляризирането – той е цяла наука.

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

– Тя постоянно ни весели.

Двадесет и втора лекция от Учителя, държана на 16 март 1924 г., София

МОЩНИТЕ СИЛИ НА РАЗУМНАТА ВОЛЯ

Сега ще ви дам друга една формула, която ще произнесете всички заедно: „Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.“

Тайна молитва

Да кажем, че имаме една връзка. Какво представлява тази връзка? – Връзки съществуват само във физическия свят. Но когато една връзка не е направена по всички правила на законите, които съществуват в действащите сили на физическия свят, появява се дисхармония, която създава експлозии. Какво се произвежда при освобождаването на известни елементи от дадени съединения? – Експлозии. Човешкото тяло само по себе си е една природна батерия, и то не от простите, но от сложните батерии. В тази батерия се намират всички видове енергии. По някой път вие мислите, че сте Ангели, нали? Но преди всичко Ангелите се отличават с възвишен ум. Ние нямаме дума, с която да определим какъв е техният ум. Умът на Ангелите се отличава по това, че в даден момент той контролира всички сили и ги направлява, без да изпуща нищо предвид, докато в отношенията на хората много неща се пренебрегват.

Животът, който се проявява, не се използва правилно – във всеки организъм остават излишни сили. Всяка фаза на Живота носи със себе си тия динамически сили, които или съграждат, или разрушават. Заблуждението на съвременните хора седи в това, че те мислят, че всички сили в света са само съграждащи. Не е така, фактите в света показват, че засега силите, които разрушават, са по-силни, по-мощни, отколкото онези, които съграждат. И вследствие на това във вашия

живот има повече скърби, отколкото радости; повече разочарования, отколкото очарования. Даже колкото и да сте млади, все имате едно разочарование и някой път казвате: „Не струва да се живее!“ Искате да вземете едно въже, да направите една примка и да я турите на врата си. Разбира се, онзи, който вземе това въже, ще си намери и дърво, на което да се обеси. Знаете ли какъв е произходът на бесенето? Защо трябва хората да турят въже на шията си? Има няколко вида смърт за човека: или ще се обеси, или ще вземе отрова, или ще се мушне с нож, или ще се хвърли от някоя голяма скала, или ще се удави и т. н. Отде произтичат тия стремежи у разните хора? Ще кажете: „Този човек не е нормален.“ Не е нормален ли? Ами как му стига умът на този анормален да вземе въже и да се обеси, или да вземе нож да се промуши, или да се удави, или да се хвърли от някоя скала, или да се хвърли в огъня да изгори и т. н.? Кой начин ще избере, това се определя от енергиите, които преобладават в него. Ако в него преобладават огнените енергии, те ще го накарат да се хвърли в огъня да изгори – това е мое обяснение; ако енергиите на водата преобладават, тогава те ще го накарат да се хвърли във водата; ако енергиите на сцеплението преобладават, той ще вземе въже да се обеси – той иска да виси, да не падне на земята. Този човек, като умира, иска да запази тялото си цяло. И в този случай той пак е търговец – обесва тялото си и пак като че го спасява, не иска да се хвърли в огъня. Други хора пък се хвърлят от някоя скала. Това са ред психологически моменти у хората.

Защо сега говорим за тия случаи? Полезно е да се говори, защото и във вашия живот по някой път ще се роди мисълта да отидете на някоя скала и да се хвърлите оттам. Който иска да се хвърли от някоя скала, висока около петстотин метра, казва: „Като се хвърля от тая скала, всички вестници ще пишат за мене.“ Какво геройство има в това да се хвърли човек от една такава скала? – Тщеславие има тука.

Хора, които се хвърлят от канарите, са много тщеславни. Тези пък, които се хвърлят във водата, са скрити натури, обичат да послъгват – те искат никой да не ги знае, затова скриват тялото си във водата, но водата после пак изкарва тялото им навън. Онези пък, които се хвърлят в огъня, те са големи майстори, хитри хора са – те казват: „Да изгори тялото ми, помен да не остане от мен, да нямам вече никакво вземане-даване!“ Аз бих желал някой, който е горял в огъня и после са го извадили, да опише своето психологическо състояние – какви са били неговите преживявания. После да опише в момента, когато се е хвърлял в огъня, какви са били същинските мисли, които е преживял. Много интересни са тия преживявания. Също така е интересно, когато някой се хвърли отвисоко, да му сложат, без той да знае, една преграда и, едва се хвърлил, да се спре на двадесет метра – такъв човек може добре да опише своите преживявания.

Аз зная такъв един случай с една мома от Шуменско. Там има високи канари, около сто и петдесет-двеста метра. Тази мома била родом от Каспичан. Тя се хвърлила от една такава скала, но роклята ¢ се закачила за два камъка и тя увисва; оттам хората я спасяват. Роклята била здрава, тъкана, а не като вашите рокли, слаби, затова я удържала. Като се закачила, цял ден висяла с главата си надолу. И после тя разправяше своето преживяване – какво нещо е да се хвърли човек от скала. Втори път тя вече никога не помислила за хвърляне от скала, казва: „Аз разбрах какво нещо е да се хвърли човек от канара.“

Та това са сили, които се натрупват във вас, и вие трябва да изучавате законите, по които да разпределяте тия сили, да не остават във вас излишни енергии. Когато вие придобивате знания само от тщеславие, всякога личните чувства във вас са подбудителният мотив към това знание. Този мотив е отличен, той е едно благословение, ако вие вървите по естествен път, но ако по този начин вие усилите деятелността на вашите лични чувства, ще остане един плюс, един

излишък, който ще внесе едно горчиво чувство в душата ви. След като добиете знанието, вие ще останете недоволни и ще мязате на онзи студент, който като свършил университета, взел диплома си, зарадвал се, че свършил, и казал на майка си: „Свърших вече." Майката мислела, че синът ¢ е много радостен, но вечерта той се самоубил. Онези хора, които се самоубиват, не са герои. Това са хора, които не искат да изплатят своята дан честно и почтено, те бягат от живота. Но Природата ще ги хване за ухото, ще ги докара в света при още по-тежки условия. Ако и трети път ги хване така, ще им тури още по-тежки букаи, докато най-после ги накара да платят, каквото дължат, по всички правила на кармическия закон. Вие можете да се убивате един, два, три, десет, сто пъти – нищо няма да спечелите, това не е геройство. Ако някой иска да опита това, аз бих го посъветвал да облече една здрава рокля, като на онази мома от Каспичан, та като се хвърли, да се закачи на нея. Само така ще имате една отлична опитност. Тъй както върви съвременният свят, у всички млади хора в Америка, в Англия, във Франция и навсякъде другаде се заражда едно усилено стремление към самоубийство. У младите има едно желание да се самоубиват или най-малко – да се дуелират. Сега е на мода мъже с мъже, жени с жени да се дуелират.

Като не разбирате още добре законите, вие може понякога да си чертаете планове, че в окултната наука ще добиете такава голяма сила – това ще направите, онова ще направите и т. н. Но всяка сила носи след себе си и отговорност. Онзи голям търговец, който има един милион или десет милиона лева и ги туря в обръщение, ще има повече работа, отколкото друг някой, който разполага с малко капитал. Той ще има повече блага, но ще има и по-голяма отговорност, повече неприятности. Плюсът и минусът вървят в Природата заедно. Ако аз напиша числото 5 и туря пред него един минус, какво е това число? *(– Отрицателно.)* Ако

пък туря минуса след 5, какво означава това? *(– Това показва, че от 5 ще вадим нещо.)*

Допуснете сега, че имате една топка с ластик, която може да се тегли надолу и нагоре. Какви резултати ще произведе тя, ако се тегли надолу? Нали децата имат такива топки с ластик? Ако топката отива надолу, ластикът се разтяга, но щом ластикът се свие, топката се връща нагоре в своето първоначално състояние. Допуснете, че едно съзнателно същество тегли тази топка надолу, а друго същество влияе на тази топка отгоре. Ако единият тегли нагоре, а другият – надолу, какво ще стане с нея? *(– Ако и двамата теглят с равни сили, тя ще остане на средата.)* Често физическите сили у човека вземат надмощие над духовните и ако не се задоволят, у човека се явява едно вътрешно недоволство. Това вътрешно недоволство ще докара у него раздразнение, гняв, отмъщение и т. н. И в Умствения свят стават подобни процеси. Това се дължи на двете съзнания в човека: едното аз наричам висше съзнание на Умствения свят, а другото – низше съзнание. Низшето съзнание произвежда във физическия свят известни резултати, които ние наричаме низши прояви – те произвеждат убийства, кражби и всички видове пороци. Другото влияние на висшето съзнание е възходящо, то произвежда туй, което съгражда, което гради на Земята. Следователно низшите енергии в Умствения свят произвеждат и низши прояви във физическия свят.

Сега, ако вашият ум е ангажиран, ако долната част на мозъка ви е ангажирана с наблюдения и се интересувате от неща, близки за вашия живот, вие ще бъдете доволни, но ако ви се случи катастрофа, която вие не можете да си обясните, веднага у вас ще се яви чувството на отчаяние. Ще изясня мисълта си: ако вие живеете на третия етаж на една къща и ви кажа: „Хвърлете се от прозореца“, как ще направя това? – Запалвам къщата. Вие, като няма откъде да излезете, какво ще направите? – Ще се хвърлите от прозореца и оттатък ще минете.

Защо сега ще се хвърлите от прозореца? По-рано не беше разумно да се хвърляте от прозореца, а сега е разумно. Защо? Защото виждаме по-голяма опасност. Да, но по-малката опасност е за предпочитане пред по-голямата. Приложете сега закона. Забележете: малкото нещастие е за предпочитане пред голямото. Ако в живота ви е дошло едно малко страдание, не се сърдете, защото ще дойде по-голямо. Малкото страдание е да се хвърлите през прозореца, а голямото страдание е да изгорите съвършено. Вие можете да се хвърлите от третия етаж, но ще минете с малко контузване. Ако паднете на пръстите си, ще минете без всякакво контузване. И тъй, не избягвайте страданията в живота си. Един съвет от мене: не отбягвайте естествените страдания! Например, излезе ви един малък цирей на ръката – не го разтривайте да се върне назад, но му помогнете да набере, да се увеличи и като набере, пробийте го!

Страхът всякога ражда по-голямо зло. Ако заболеете, не казвайте: „Тази болест да я няма!" Не, усилете вашата воля, кажете си: „Аз съм по-силен от болестта." Как? Аз съм привеждал често следния пример: лекарите казали на една болна жена, че ще умре, но тя си казала: „Не, аз няма да умра, ще живея!" И наистина, тя станала от леглото и не умряла. В даден случай човек може да бъде по-силен от смъртта. Няма сила в света, по-силна от човешката воля. Вас са ви казали, че човек при известни условия е слаб. Не, по-голяма сила от човешката воля няма – аз разбирам разумно употребената воля. Затова имайте доблестта на тази жена. Не се страхувайте, нито се съмнявайте в Бога. Щом се усъмниш в Бога, в Разумното начало, ти не си вече човек. Че Бог е тил за нас в света! Докато тази лампа свети, аз зная, че и Слънцето свети; когато лампите и всичкият огън по Земята изгаснат, това показва, че и Слънцето изгасва. Но докато съществува един огън на Земята, дето и да е той, това показва, че и Слънцето грее, без разлика на това дали ние го виждаме, или не – това не е важно. Тъй

щото, нито един от вас не трябва да губи вярата си в Бога. Само така вие ще чувствате сила вътре в себе си, че сте по-горе от всяка мъчнотия. Всяка задача или всеки изпит, колкото и да е мъчен, вие сте в състояние с труд и постоянство да го преодолеете.

Ще ви приведа един пример за Мохамед: когато той се отчаял от делото си, избягал и се скрил в една пещера. След дълбоки размишления най-после той намислил да напусне идеята си. В това време забелязал, че една мравка се спряла със своя голям товар пред една малка височинка: дойде донякъде – изпусне товара, върне се пак да го вземе – пак го изпусне и т. н. И почнал той да брои колко пъти тази мравка изпущала товара и се връщала отново да го вземе: един, два, три, четири, пет, десет, двадесет, седемдесет пъти тази мравка вземала товара си, но той все падал. Цели деветдесет и девет пъти се повторило това, докато на стотния път тя пренесла товара си. Тогава той си казал: „Ако в тази мравка има такова постоянство на волята да пренесе товара си през тази височинка, защо аз да не последвам нейния пример?“ Една мравка спасява неговото положение. Питам ви: ще бъдете ли вие по-слаби от тази мравка? Някой от вас се обезсърчи; питам го: „Ти мислиш ли, че си много интелигентен? Я виж онази мравка, която деветдесет и девет пъти вдига своя товар, а ти още на десетия път се обезсърчаваш!“ Казвам: мравката седи по-горе от тебе, поне в това отношение. Ето един пример, който показва, че мравките в своята култура са много интелигентни. В една мравка има голямо постоянство и голяма интелигентност. Аз съм правил ред наблюдения върху нейната интелигентност. Един ден седя на една пейка, гледам – един паяк си направил мрежа и дебне. Аз го наблюдавам: по едно време дойде една мравка и паякът веднага я хвана и я внесе в паяжината си. След малко забелязвам една голяма мравя: тича, обикаля около мрежата, дойде до първата нишка, потегли я и я скъса, отиде при втората нишка – и нея скъса, дойде до третата – и нея

скъса. Тъй обиколи всичките нишки, скъса цялата мрежа и се вмъкна вътре. Гледам, паякът излезе из дупката, а тя изнесе първата мравка, жертвата му. Цели двадесет минути наблюдавах тази картина. Казвам: интелигентност има в тази мравка!

Сега, ако някой от вас се е вмъкнал в мрежата на дявола, скъсайте мрежата му, вмъкнете се в нея и той ще избяга през дупката. Някои казват: „Дяволът е много силен." Да, но той е много страхлив. Той е силен само в мрежата си – скъсаш ли му мрежата, няма го, слаб е вече. Тази мрежа е заблуждението, в което вие седите. Дяволът ви казва: „Ти си много слабо същество, ти си роден така, такива са условията на живота, няма смисъл да живееш, от тебе има по-учени, по-силни, ти си беден човек, тегли си един куршум или вземи отрова", и т. н. Не, ти ще му кажеш: „Аз не съм най-слабият, аз не съм по-слаб от тази мравя, която скъса нишките на паяка, аз не съм по-слаб от онази мравя, която се връща деветдесет и девет пъти за товара си, докато най-после го изнесе – аз съм толкова сръчен, поне колкото и тя." Ето ви един морал от низшето царство. Само при такива условия вие можете да си пробиете път в Божествения живот.

Някои от вас искат да им помагат. Нали във всяка армия най-напред върви една малка част, а всички други са тил след нея? Първата част, която върви напред да пробива път, ще бъдеш ти. Някой казва: „Аз искам да бъда генерал." Хубаво, тогава ти върви напред, аз ще вървя след тебе. Ти имаш един хубав нож, извади го – ти напред, аз подире ти! Казваш: „Не, не искам да вървя напред." Нали искаш да станеш генерал, да получаваш десет хиляди левчета? Казват: „Те са мъртви левове, не са живи." Ами защо трябва човек да се плаши от лева? Тези левове не са от онези, големите, които живеят по горите – това са малки сребърни левчета. При това ще извадиш ножа и ще кажеш: „Аз ви заповядвам сега да изпълните моята воля!" И знаете ли какво ще стане? – Вашата полица ще се плати

непременно. На смелите хора, на хората без страх винаги се помага. От Невидимия свят като видят, че си много смел, решителен, като видят един герой пред себе си, те казват: „Ние ще му помогнем, ще го кредитираме.“ Щом някой е страхлив, те не искат и да знаят за него. В Америка един бедняк, но герой човек, се качва на едно здание от тридесет и пет етажа да тури на върха му едно знаме, събират се наоколо хора да го гледат. Качва се той по една скеля, туря знамето и като слиза, един американец му дава двадесет хиляди долара възнаграждение. Но на кого се дава такова възнаграждение? – На смелия. Същият закон е и в Духовния свят: когато вие сте смели и решителни при някоя мъчнотия, непременно ще се яви някой, който ще ви услужи. Но плашите ли се, ще кажат: „Оставете този страхливец да си върви, той не заслужава никаква помощ!“ Такъв е великият окултен закон. Ще кажете: „Ние не можем да бъдем смели.“ Там е лъжата – всички сте смели. Смелостта на човека не седи в свиването на устата. Не, смелият човек е тих и спокоен, както хубавото време може да бъде тихо и спокойно. Даже и най-нежните, най-тихите и спокойни хора могат да бъдат и най-смели. И едно дете може да бъде смело и силно – то може тихо и спокойно да посрещне мъчнотиите; и много пъти то стои по-горе от един голям герой.

Тихи и спокойни трябва да бъдете и вие, като същевременно впрегнете ума си на работа. Няма мъчнотия, по-силна от моята воля. Може да попитате няма ли изключение. – Няма. Аз ви казах: човешката душа е плод на Божията Любов – туй, което е родено от Любовта, е над всичко отгоре. Този човек, който не схваща това, заслужава да бъде роб, а който разбира това, той е свободен. Следователно Свободата седи в това, да си кажете, че вашата воля стои по-горе от всички мъчнотии в света. Аз няма да ви освободя от мъчнотиите, Природата също тъй няма да ви освободи от мъчнотии, от страдания, защото те са нарочно създадени да усилят вашата воля.

Щом произнасяте формулата, която ви казах в началото, Природата казва: „Върви напред, аз ще те подкрепям!“ И тя застава като тил зад вас, пази ви.

Сега да не мислите, че това е само насърчение. Не, това са закони, които употребяват всички окултни ученици. И вие трябва да ги употребите, когато дойдете до изпитанията. Мнозина от вас ще дойдат до изпитанията. Вие ще кажете: „Изпитанията ще ни дойдат, понеже влязохме в този път.“ Не мислете така, и без да сте влезли в този път, те пак ще дойдат. Питам: как ще обясните страданията на онзи заек в гората, когато някой вдигне пушката отгоре му? Защо му е дошло това страдание, защото е влязъл в Окултната школа ли? Ами онзи вол, когото колят, защо страда, защото е в Школата ли? Ами защо колят онази кокошка, защото е ученичка в Окултната школа ли? Смешни са някои, като казват, че страданията им идват, защото са влезли в този път. Не, тия страдания дойдоха, защото не бяхте в пътя, те са резултат на това, че не сте били в истинския път. И ако в бъдеще вървите правилно, всички тия анормалности ще изчезнат. Болестите, препятствията, сиромашията и т. н. са резултат на миналото.

Някой казва: „Аз ще напусна Школата.“ Казвам: тогава ще отидете в курника. – „Нищо, там ни беше много добре.“ То е друга измама – добре е само на онзи човек, който познава законите на Природата. И желанието на Божествения свят е да ви осветли в пътя – да бъдете смели и решителни и да знаете, че има един обект в света, който никога не се мени. Единственото реално нещо в света, което съществува, е Любовта. Тя е един обект, който никога не се изменя. Независимо от това дали вие виждате този обект, или не, той съществува всякога един и същ. Като вярвате в този обект, вие ще опитате неговата мощна сила. Вложете вяра в този обект, за да видите силата му.

За новото мото, което ви дадох тази вечер, няма да разправяте навън, но ще го пазите в себе си като свещено правило. Ще си кажете: „Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите." По-нататък: „Аз съм жив и този Бог е в мен, а щом е мой Бог, с него мога да направя всичко." Кажете така и всичко друго оставете настрана! – „Ама дали ще ме послуша?" Щом допуснете в себе си всички отрицателни мисли и настроения, въпросът е свършен. Никаква друга философия! Философстваш ли, ти не можеш да изпълниш Волята Божия. Смел ли си, без да философстваш, без никакво съмнение, ти вървиш напред, победата всякога ще бъде твоя. Аз не казвам, че няма да дойдат страданията. Някой път лицето ви ще се проточи, сълзи ще потекат. Ние не искаме човек да изсъхне съвсем. Че аз на сълзите именно се радвам – като плаче някой, аз се радвам тъй, както се радвам на един извор, от който постоянно блика, извира чиста кристална вода. Някой казва: „Не съжаляваш ли тази сестра, като плаче?" Казвам: тя е отлична сестричка, аз се радвам, че тя плаче. Аз съжалявам онази сестра, която не може да плаче. Казва ми някой: „Тя страда много!" – Още повече се радвам, тази сестра е много положителна – това са ония творчески сили в нея, които градят, тя има голям капитал. Ние облажаваме онези, които плачат; ние облажаваме онези, които страдат – тъй седи законът. И да ви се проточи лицето, това е приятното. Проточеното лице на някой човек често пъти е по-приятно от веселото, понеже имаш пред себе си един човек, който ти се изявява какъв е. Някой казва: „Аз съм много лош човек." Казвам: радвам се, че се изповядваш. Ти сега признаваш, че в касата си нямаш нищо, а по-рано казваше, че имаш. Касата може да се напълни, може и да се изпразни. Всички хора, всички същества в света имат страдания, няма живо същество, което да не е подложено на известни страдания. И специални страдания има сега в света. Бялата раса е подложена на един специален вътрешен изпит и

понеже вие влизате като членове на тази раса, и вие имате това страдание, но то няма да трае дълго време.

И тъй, ще бъдете герои да минете направо през огъня! Не казвам, че трябва да се страхувате, но трябва да знаете, че през огън ще минете. Нали сте чели „Великите посветени“ и знаете какви са изпитанията на онзи ученик в пирамидата? – Първо е минал през огъня, после – през пропастта, след това – през водата, и най-после е преминал през онази стаичка, в която имало чаша с нектар. Значи той е минал четири изпита. И за вас ще дойдат изпитите. Вие започвате вече – вътре в пирамидата сте. Първо започвате с огъня, а зад вас вратата е затворена. Пред вас има една огнена пещ. Ще минете през огъня и ще кажете: „Що ми трябваше да влизам в тази дупка?“ Казвам: беше вече, влязохте, вратата е затворена, сега напред – нищо повече! Смелост, напред! – И ще излезете на другата страна здрави и читави. Като излезете, ще се зарадвате и ще кажете: „Придобих отлично познание благодарение на това, че минах по този отличен път.“ Значи няма какво да се страхувате, напред!

Следния път ще пишете върху темата: „Възможностите на човешката душа.“ Всеки ще пише тъй, както разбира. Темата е малко замъглена, но ще мислите върху нея. Сега, ако държите правилото да кажете в себе си, че вашата воля седи над всички мъчнотии, вие ще имате в себе си хармония. И когато прилагате това правило, ще произнасяте новата формула. След това ще си кажете: „Нашата воля е по-силна от всяка мъчнотия!“

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и трета лекция от Учителя, държана на 23 март 1924 г., София

ДОБРИТЕ НАВИЦИ. РАЗУМНОТО СЪРЦЕ

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Размишление

Прочетоха се пет от темите „Възможностите на душата“.

Аз ще ви задам следния въпрос: при сегашните условия, при които живеете, кое е най-важното нещо за вас? Не какво мислите, но кое е най-важното, най-съществеността? Вие може да разисквате помежду си по този въпрос. Аз ще ви хвърля малко светлина. Досега аз съм се занимавал с вашия ум и виждам резултат в умственото ви развитие. Отсега нататък искам да се занимавам с Разумното ви сърце – не със сърцето изобщо, а с Разумното сърце на човека. Туй Разумно сърце е душата на всички човешки прояви. Всяко желание, зародено в душата на човека, придобива ценност.

При сегашните условия например всички вие проявявате голяма индивидуалност и самостоятелност, която се изразява в концентриране на вниманието ви към вашето лично Аз. И ако външната среда, т. е. онези хора, които ви заобикалят, не са в хармония с вас, вие се дразните. Всеки от вас е готов да се докачи, да се обиди за най-малкото нещо. И всеки от вас минава за една норма, т. е. като че ли целият свят трябва да се управлява, според както той мисли. Тъй са вложени нещата във вашия малък свят. Но тъй мислят и всички останали хора. Обаче това положение всякога довежда хората до конфликт и дълго време те трябва да се търкат, докато се изгладят тия грапавини между тях. Двама души, като се бият, после стават добри приятели. У човека има друга една страна, аз я наричам

проява на Разумното сърце: човек схваща, че и другите същества около него имат същите права, каквито и той. Ако ти извоюваш тяхното право, и твоето право ще е извоювано. Допуснете например, че имате пред себе си едно пиано; туй пиано има стойност дотогава, докато всички клавиши се намират в известно математическо съотношение, така че тоновете да си помагат един на друг. Ако един тон каже: „Аз взех известно решение, днес ще звуча един-два тона по-ниско“, какво ще стане с него? Утре и друг тон ще каже: „И аз имам особено мнение, днес ще звуча един-два тона по-високо.“ Това пиано ще има ли вече ценност? – Няма да има. Тогава трябва да викаме акордьор да нагласи тоя и оня клавиш, докато най-после каже, че пианото е хубаво направено. Ако ли не, ще трябва да го заменим с друго пиано.

Това именно върши при сегашните условия човешкият ум. Той е търговец, но търговията не урежда живота. Мислите ли, че ако хората имат за вас добро мнение, ще ви направят по-добри? Вие ще кажете: „Ние ще влезем в противоречие с ония твърдения, че трябва да мислим добро за хората.“ Добре, но ако вие концентрирате мисълта си към един вълк и мислите, че той е добър, че няма да дави овцете, ще изправи ли той своето поведение? – Не, той е вълк и вълк ще си остане, той е изработил вълчата природа в себе си и не може да се откаже от нея. Временно, от страх той може да покаже, че се е морализирал, но страхът не е морал. Моралността представлява обработка на Разумното сърце.

Следователно, за да има човек морал в себе си, това е плод на неговото Разумно сърце, което е придобило известна опитност, извадило е известни максими за себе си, приложило ги е и ние ги наричаме естествени навици на човека. Например някой човек казва: „Аз не вярвам в никакво добро, в никакъв Господ“, обаче от миналото си той носи в себе си един добър навик и всякога постъпва добре.

Казва за някого: „Този човек е лош, ще му смажа главата", но вижда по едно време, че същият човек се дави, хвърля се веднага във водата и го спасява. Защо? – И той не знае. Той има добри навици, придобити от неговото Разумно сърце. Казвам: този човек има една неправилна философия, едно неправилно схващане на нещата, а постъпва правилно, без да разсъждава. На другата страна някой ви говори за Бога, че хората трябва да се жертват, и т. н.; казвате: „Отличен човек е този!" Обаче в същия момент няколко апаши ви нападат, той си грабва шапката и пръв офейква – никакъв го няма. Питам има ли у този човек морал. – Няма. Той ви оставя сам и избягва. Или пък, ако види, че някой човек се дави, той ще отиде да търси въже или друг човек, който знае да плува, за да го спаси. Но докато намери такъв човек, докато търси въже, онзи ще се удави. В този човек няма разумен навик – той има права мисъл, но няма прави действия.

Ето защо вие трябва да бъдете внимателни, за да видите какви навици са вложени във вашето сърце. Направете един преглед, за да видите има ли у вас разумни навици. Например тук вие сте ученици, нали? Да допуснем, че някоя сестра отива при един брат и му каже нещо, но той махне с ръка и си отминава; какво означава това? – Това е лош навик. Защо досега той е идеализирал сестрата, а като дойде тя при него, той махва с ръка? – Това е един неразумен навик. Тази сестра, като дойде при тебе, ти трябва да я посрещнеш внимателно, да я изслушаш благородно. Ако има някаква погрешка, ще ¢ кажеш право, без грубост: „Аз мисля, че на еди-кое си място ти имаш една малка погрешка. Аз тъй мисля: според мен, ти имаш една малка погрешка, тази погрешка не ще бъде полезна в практическия ти живот." Това е разумното проявление на вашето сърце. Каква полза, ако вие, като се събирате в един клас, не можете да предизвикате помежду си тия благородни черти? От вас не се

изисква да правите невъзможни неща – вие трябва да предизвикате във вас всички ония благородни навици и да им дадете място, възможност, както земеделецът, да растат и да се развиват правилно. Ще дойдат и противодействията, от които може да изгубите присъствието на духа си, но веднага ще се коригирате – там е силата на човека. Ти може да кажеш: „Аз не мога да се повдигна.“ Не, можеш да се повдигнеш.

Та всички трябва да се стремите да предизвикате проявление на разумното във вас. Благородните обноски – това е най-хубавото и най-красивото, което вие можете да създадете в училището. То ще ви даде подтик за разумно развиване, защото неразумните прояви на човека спъват неговия ум. Човек може да е много талантлив в началото, но в края на краищата неразумните прояви ще го спънат. Те са като малки червейчета, които влизат в корените, прегризват ги и цялото дърво изсъхва. Следователно вие трябва да контролирате всеки лош навик в себе си – не всички навици изведнъж, но един по един. Хвани един от тия навици с щипците си – ще го спиртосаш ли, в някое шишенце ли ще го туриш, но наблюдавай го и виж при какви случаи се проявява. Изучавайте вашите лоши и добри навици и вижте при какви условия се проявяват разумните навици.

Разбира се, ако вие бяхте в отношенията си задушевни, съвършено организирани, или ако представлявахте едно пиано, съвършено нагласено, авторът на Божествения свят би свирил много хубаво на него. Но сега вас ви нагласяват, турят ви като жици на това пиано и всеки образува един особен тон. Акордьорът ще дойде и ще ви нагласи. Ако ти се подчиниш на Божествения закон, ще станеш един Божествен тон и всички останали клавиши ще работят за твоето повдигане. Туй наричам Разумност на сърцето. Когато някой от вас падне духом, не отивайте да го утешавате палиативно, но влезте дълбоко в душата му и узнайте неговите страдания. Ако вие можете

да влезете в положението на някого, без да му говорите, и можете да му помогнете и да облекчите неговите страдания, добре. Някой път вие може да му говорите много красиви думи и да го оскърбите повече. Има хора, на които колкото повече говориш, по-лоши стават, а понякога, когато ние мълчим, те повече се утешават.

Сега от вас се изискват добри навици. Без тях никакъв морал не може да се подкрепя. Човек трябва да бъде смел, да владее страха, да не трепва, да бъде безстрашен човек. Представете си, че пътувате в гората и между камъните някъде виждате една малка змия и хуквате да бягате. Тя не иде към вас, но вие бягате. Щом бягате вие, и тя почва да бяга към вас. Не, човек не трябва да се стряска от нищо. Ще се спрете, ще вземете една разумна позиция и ще повикате вашето Разумно сърце. То казва, че в света има разумност и всички добри прояви са разумни, а всички лоши прояви на човека са извън природните закони. Всички разумни прояви са съобразно природните закони. За тях има една руска поговорка, която казва: „И в безпорядке есть порядок." Но тази поговорка не е още заради вас. Ако поставите вашия живот въз основа на тази поговорка – и в безпорядъка да виждате порядък, това е една велика философия. Най-първо вие ще изучавате философията за порядъка в Природата, а след като свършите този курс, тогава ще изучавате философията, че и в безпорядъка има порядък. Тази втора философия е за великите, за гениалните хора. В тази фаза на Живота, в която се намирате, ще изучавате разумните прояви на човешкото сърце в неговия ежедневен живот. Слуга сте някъде или студент, или заемате друга някоя длъжност – във всеки даден случай постъпвайте според Разумното си сърце. Като видите, че някой се дави, сърцето ви трябва да трепне – не да го съжалявате, но да потърсите начин как да му помогнете, как да извадите този човек из водата. Но така трябва да помагате, че да не се удавите и вие. Човек, който се подчинява на разумните прояви на

сърцето, никога не прави погрешки. Това е закон. Всяка разумна проява е един Божествен момент в човека. В това правило може да има изключения на сто милиона едно. Досега аз още не съм намерил изключение; възможно е да има, допущам и това, но аз зная едно: в проявите на Божественото, на Разумното сърце, няма изключения. Ако искаш да помогнеш на човек, който се дави, ти ще го избавиш.

Ще ви приведа една случка от живота, за да видите, че разумното работи в света по какъвто и да е начин. Ставам рано една сутрин и отивам на морския бряг до варненските лозя. Морето беше доста развълнувано и аз го наблюдавах. Гледам, един човек съблича дрехите си и се хвърля в морето; аз мисля, че знае да плува. По едно време чувам, че той вика, иска помощ. Аз се съсредоточих, свързах се с него, влязох в съзнанието му и казах: „В твоето Разумно сърце ти знаеш да плуваш!“ И той придоби присъствие на духа, окуражи се, страхът изчезна от него и след малко той излезе над водата, започна да плува – излезе на брега. Казах му тогава: „Иди си със здраве и още един път не влизай в морето, когато е бурно.“ Ако аз се бях затичал да търся въже, той щеше да се удави. Мъчнотията е там как да се свържете с този закон. Ако помагате някому с безпокойствие и съмнение, вие сами ще се забатачите. Когато искате, всякога можете да помагате – да помагате, това е навик. Помагате ли, ще запазите присъствието на духа си. Не само аз мога да помагам, и вие можете да помагате. Когато помагам, аз не работя със своя ум, не философствам. Силата на човека седи в друго нещо – в даден случай човек трябва да излезе вън от себе си, нищо повече! Разумното сърце има сили да направи нещата по-леки, да разшири техния обем.

И тъй, вие трябва да работите за създаване на добри навици във вас. Не казвам, че трябва да учите някой нов морал, но приложете този, който имате – този морал е заложен у вас. Сега вие се спъвате, защото искате да вложите в себе си нови навици. Вие имате много

добри навици, само трябва да ги извикате да се проявят. Например всички имате навик да проявявате силна воля. Как мислите, в какво седи силната воля? Като кажем „човек със силна воля“, светът разбира неотстъпчив човек, който каквото пожелае, прави го. Да, така е, който има физически сили, може да направи всичко физическо; който има силен ум, може да направи, каквото иска, в Умствения свят, но всичко това още не е силна воля. Под силна воля според Божествения закон се разбира човек да може да запази всички придобити резултати от добри деяния не само за кратко време, но завинаги, и да станат плът от неговата плът и кръв от неговата кръв. Всяка разумна постъпка у човека влиза като една малка тухла в неговото здание. Значи и всяка разумна постъпка влиза като градиво в общия човешки живот.

Мнозина от вас сте неразположени духом, нервни, само поради това, че не предизвиквате у вас проявите на Разумното сърце. Когато заговори то, вие си казвате: „Ти не слушай сърцето си, а слушай ума си!“ Не, най-първо човек трябва да слуша Разумното си сърце, а след това своя ум. Например искате да знаете дали идущия понеделник времето ще бъде хубаво, или не; почвате да разсъждавате с ума си и след като разсъждавате дълго време, определяте какво ще бъде времето; записвате си това и като дойде понеделник, проверявате. Дохожда понеделник и времето не излиза, според както сте определили – вали дъжд. Или вие казвате: „В понеделник Слънцето ще грее“, но няма слънце. Тогава софистът ще дойде у вас и ще кажете: „Да, но еди-къде си грее слънце.“ Разбира се, че Слънцето грее някъде, но това не е философия. Аз ви питам тук, в София, времето хубаво ли ще бъде от сутринта до вечерта; вие казвате, че ще бъде хубаво, но като дойде денят, не излиза хубаво. Ако попитате вашето Разумно сърце дали времето в понеделник ще бъде хубаво и не мислите повече върху този въпрос, като се оставите в положението на онзи философ, който уповава само на очите си, вие ще си отговорите

точно. Оставете светлината свободно да пада върху очите ви и тогава ще дойде нейното психическо отражение. Ако в понеделник времето бъде отлично, вие щом се оставите в това пасивно положение на мисълта, ще усетите под лъжичката си едно приятно разположение, без никакво раздвояване – туй показва, че времето ще бъде хубаво. Обаче ако усетите на това място едно малко стягане, времето ще бъде лошо – нищо повече. Може да направите този опит веднъж, два, три и повече пъти. Може да направите и ред други опити. Срещнете един човек; запитайте се: „Мога ли да живея добре с този човек?“ Като запитате тъй Разумното си сърце и нещо ви стяга, сърцето ви подсказва, че този човек няма добри навици и не ще можете да живеете с него. Този човек не е лош, но не е предизвикал своите добри навици. На друго място пък сърцето ще ти каже: „Ти можеш да живееш с този човек“, и ти чувстваш едно приятно разположение. Каквото ти каже Разумното сърце, неговата дума е вярна.

Сега вие, като изследвате тия работи, почвате да се плашите де ще му излезе краят. Този страх в дадения случай показва, че този индивид не е предизвикал своите добри навици. Следователно ние трябва да бъдем като онзи разумен човек, на когото като дават въже, той пита: „Това въже здраво ли е?“ Ето де ще употребите своя ум. Казват му: „Здраво е това въже, отлично е.“ Аз имам ум, казвам: „Добре, сам ще опитам въжето“, турям въжето на един колец и казвам на един приятел: „Хайде и двамата ще теглим въжето – да видим ще се скъса ли, или не.“ Теглим – не се къса. Повикваме трети, четвърти и т. н. Защо? – Искам да спусна някого долу в кладенеца, та въжето трябва да бъде здраво. Теглим четирима, петима, шестима и повече души, но въжето не се къса – значи това въже е здраво. С него мога да спусна когото и да е в кладенеца и то няма да се скъса, но ако аз сам потегля въжето и се скъса, никого не пущам в кладенеца с него – това са сегашните опити. В това отношение за нещата, които можем да

опитаме, ще употребим човешкия ум, но за неща, които не можем да проверим по този начин, ние ще употребим нашето Разумно сърце. И каквито сведения ни даде Разумното сърце в дадения случай, тъй трябва да постъпим, без никакво изключение. Каже ли ти например Разумното сърце: „Въздържай се“, ще се въздържаш. Направи това – направи го, без да мислиш повече, последствията ще бъдат всякога добри! Поколебаеш ли се, каже ли ти Разумното сърце нещо и ти не го извършиш, ще почувстваш, че си направил погрешка.

Та гледайте да предизвикате добрите навици в себе си – по това ще се отличавате и пред външния, и пред вътрешния свят. Само чрез добрите навици на сърцето вие ще имате един сносен живот, защото условията, при които живеете сега, са доста груби. Дори и у животни, които се подчиняват на този вътрешен закон, на своето Разумно сърце, някой път работите им се оправят много по-добре, отколкото човешките. Сега аз ви казвам, че без тази подготовка на вашите добри навици, знанието, което придобивате, не ще можете да го използвате разумно. Вие ще мязате на един богат син, у когото моралният устой е слаб и затова наследството, което ще вземе от баща си, ще го употреби за зло – както за самия себе си, тъй и за околните.

У всички ви трябва да се прояви разумното. Във всички вас има много добри навици, но ще трябва само да ги предизвикате. Давид казва: „Размислих в сърцето си.“ Затуй при сегашните условия на Живота разумните сили на Природата лекуват хората чрез страданията. Те изолират човека, за да проникне дълбоко в сърцето си и да се обърне към Доброто, което от хиляди години е заложено в него, за да започне да прилага тия добри навици за своето развитие. Само така вие ще можете да станете самостоятелни, вътрешно свободни, да не губите присъствие на духа. Отвън бурите може да ви засягат, да ви люлеят като параход ту на една, ту на друга страна, но

тия вълни никога няма да влязат вътре и да ви засегнат – вашият кораб ще мине от единия бряг на другия безопасно. Но ако вие не уповавате на добрите навици във вас, много пречки и спънки ще ви постигнат.

Сега аз ви говоря това, защото виждам ученици в света, които, без да са следвали някоя окултна школа, употребяват своите добри навици, а учениците от Окултната школа често не употребяват своите добри навици. Те мислят, че като са в Окултната школа, някоя друга сила ще ги упъти към тия добри навици. Не, те са заложени в тях и учениците сами трябва да ги разработват. Всеки сам трябва да разработва своето вътрешно богатство. Що се отнася до погрешките, които правите, до вашия темперамент, до лошото ви разположение, до лошите ви мисли, тия неща ги минават всички хора – няма човек в света, който да не ги е минал. Като четете псалмите на Давид, ще видите как един пророк се оплаква, че станал посмешище на всички, как бил атакуван от лошите духове – отвън и отвътре. Но в него имало едно: той винаги уповавал на своите добри навици и във всички свои борби е преминал благополучно от единия бряг на другия.

Затова, когато дойдат изпитанията в живота ви, няма да губите присъствието на духа, а ще бъдете разположени. Ако във време на мъчнотии не можете да приложете един добър навик, кога ще го употребите? Ако не ми помогнете, когато имам нужда, когато забогатея ли ще ми помогнете? Тогава нямам нужда от вас. Мислите ли, че тогава ще свържете приятелство с мене? – Не, приятелство, свързано във време на богатство, трае ден и половина, а приятелство, свързано при най-мъчни условия, трае завинаги. Ако вие избавите един човек, който се дави, той ще ви бъде признателен през целия си живот; ако вие избавите някого, който е бил на брега, но е замислял да прекрати своя живот, той също ще ви бъде благодарен. Там седят

добрите навици, там ще се покаже и вашето богатство. Вие можете да философствате, колкото искате, това няма да ви ползва. Трябва да търсите нуждаещите се и да им помагате навреме.

В това отношение може да бъдете добри работници, смели и решителни, защото знанието, което имате сега тук, е достатъчно пред съвременното знание в света. Външният свят при вашето знание е в положение на невежи хора, но в друго отношение те имат голяма смелост. Външните хора са по-смели, по-решителни, а учениците на Окултната школа казват понякога: „Ние ще отстъпим!“ Ако отстъпите по своите добри навици, по дух, разбирам, но ако отстъпите поради материални подбуждения, вие ще останете последен човек в света. Казвате: „За да не се карам с този човек, ще отстъпя.“ На такъв човек, който отстъпва от принципите си, кажи: „Приятелю, твоята постъпка в дадения случай не е права. Аз те моля като приятел, недей отстъпва!“ Пък ако желанието, което той има, е право и благородно, и десет души да му са в опозиция, кажете: „Не, аз съм с него, на неговата страна съм, ще го поддържам.“ Подкрепете го в доброто – това е добрият навик. Това подразбирали в средните векове да бъдеш рицар, кавалер. Да бъдеш рицар, значи да имаш морална доблест, да постъпваш в даден случай според добрите си навици, за доброто на окръжаващите. По такъв начин ще се повдигнете в собствените си очи.

Сега мнозина от вас не вярват на себе си. Щом ви турят на изпит, вие почвате да се колебаете. И някои ме питат дали ще успеят, или не. Казвам: ще ви турим на въжето, ще теглим и ще ви опитаме. Ако десет души те теглят и ти устоиш, въжето ти не се къса, ще устоиш и на изпитанията, но ако само аз те потегля и въжето ти се скъса, казвам: не можеш да устоиш. Въпросът обаче с вас не седи така – ако искате, може да устоите.

Преди време във вестниците се изнесе, че съм казал, че всяка истина е наполовина истина и всяка лъжа е наполовина лъжа. Какво се разбира под тая дума? – Законът е следният: в даден момент аз имам възможност да кажа и Истината, и лъжата – колкото имам възможност да кажа Истината, толкова имам възможност да кажа и лъжата. Аз съм господар на положението, от мен зависи какво да кажа. Това не значи, че след като съм казал Истината, тя не е вярна. Човек може да каже една лъжа и да я обвие в една истина, а може да каже една истина и да я обвие в една лъжа – тогава тази лъжа е практична. Често лекарите обвиват горчиви хапове в сладка обвивка и болният, като хапне, казва: „Сладичко е“, но после му става горчиво. Този хап отвън е сладък, а отвътре – горчив. Законът е такъв: в даден случай човек има толкова условия да каже Истината, колкото и да я откаже; в даден случай човек може да направи и добро, и зло – това са възможности. Следователно в това, да се избере възможността на Доброто и възможността на Истината, седи силата на човека. Значи Бог ти е дал един закон, според който да постъпваш – едновременно ти разполагаш и с Истината, и с лъжата. Ако подчиниш лъжата на Истината, ти си мощен човек; ако подчиниш злото на Доброто, ти си мощен човек; ако подчиниш неправдата на Правдата, ти си мощен човек; ако подчиниш глупостта на Мъдростта, ти си мощен човек; ако подчиниш омразата на Любовта, ти си мощен човек. И обратно – всеки може да стане играчка на съдбата: щом подчиниш Истината на лъжата, Правдата на неправдата, Доброто на злото, ти ще станеш един изсъхнал лист. И този лист ще се мести от място на място. Ти не можеш да кажеш, че твоята съдба е била такава. В дадения случай Бог те е поставил на изпит, казва: „От теб зависи, Аз ще те изпитам.“ Ти имаш толкова възможности за Доброто, колкото и за злото – ти си господар, ти можеш да постъпиш, както искаш.

И тъй, извикайте своите разумни навици и приложете този велик закон за духовните работи без никакво разсъждение – само така ще имате отлични резултати. Бъдете уверени, че щом почнете да се колебаете и разсъждавате, вашият ум вече е взел участие. Щом колебанието престане, твоето Разумно сърце действа, казва ти: „Напред!“ – Ама и отзад, и отпред имало неприятели! – Нищо от това, твоето Разумно сърце ти казва: „Напред!“ – „Ама може да ме убият!“ – Напред! Само умът философства. А ти като вървиш напред, ония, които те преследват, ще бягат от тебе, ще кажат: „Този човек е много смел, ние се боим от него.“ Даже и в гората да си и да видиш някоя мечка, ако се отправиш към нея смело и без страх, тя бяга. Ако се уплашиш, мечката ще мине покрай тебе, ще те оплюе и ще каже: „Ти не си Божествен човек, а си една страхлива крава.“ Защо не прояви своите добри навици? Когато ти кажеш една лъжа, хората ще те оплюят както мечката, защото не си употребил своя добър навик. За всичко, което ви се изпречи на пътя, ще се попитате вътре в себе си как да постъпите и след това ще бъдете смели. Напред, и ще минете без опасност! За последствията не мислете. Постъпвате ли съобразно тоя закон, цялата Разумна Природа е с вас, всички Разумни същества са с вас – те ще оправят вашия път. Проявите ли добрите навици, вашият път е отворен; поколебаете ли се малко, тогава ще дойдат обратните сили в Природата, а вие знаете вече какви са последствията от тия сили.

И тъй, сега ще извикате в себе си своите добри навици. Аз искам в бъдеще да видя благородство във вашето поведение, във вашата обхода. Благородство се изисква от всички ви: в лицето ви, в поведението ви, в обноските ви – навсякъде и във всичко да се чете благородство. Който ви види, да каже: „Това са хора, които служат на един висок идеал, това са хора с идеи!“ Всички можете да бъдете такива. Ясен ли съм? *(-Да.)* Има ли нещо неразбрано? Все ще има

нещо неразбрано, но трябва да знаете, че вие имате основните елементи на Живота. Те са необходими. Който става музикант, трябва да има някои основни елементи; който става лекар, писател или какъв и да е, все трябва да има основни елементи в живота си. Аз не ви говоря за някои специални елементи, но ви говоря за общи основни елементи на Живота, които са необходими както за хората, тъй и за животните. Всички имате добри навици, вложени от миналото, всички хора имат възможност да се повдигнат, ако във всеки даден случай бъдат готови да проявят своите добри навици.

Сега ще правите разлика: в постъпките на Разумното сърце няма страх; когато разсъждава умът, там вече има страх. В Разумното сърце гняв няма, но в ума има гняв. В Разумното сърце, в добрите навици завист няма, в ума има завист. Всички отрицателни черти се дължат на участието на вашия ум, а когато се движим по добрите навици, всичко е разумно, всичко е в хармония. Та ще знаете, че вие сте под влиянието или на вашия ум, или на вашето разумно, благородно сърце. Аз не говоря за ония чувства, които уподобявам на каша – не, те принадлежат към съвсем друга област. Разумното сърце, това са ония вътрешни неща в човека, които са придобити от миналото. Всички качества, които човек притежава, не са всякога добри. Само разумните навици дават стойност на човека. И пак ви казвам: искам от вас да видя поне за няколко месеца, че вашето поведение, вашите обноски, обходата ви, всичко това се е изменило в добро. Нали ви казах, че Царството Божие е за малките деца? Искам и вие, младите, да бъдете хора на добрите навици. Аз желая да видя, че вие сте от тия хора – деца на Царството Божие. Ще живеете в този свят и ще бъдете деца на Царството Божие; ще живеете разумно, ще действате според вашето Разумно сърце и ще работите според добрите си навици във всяко направление. Ще бъдете смели и решителни – каквато работа започнете, да се не колебаете. Да не ме

разбирате криво: ще срещнете мъчнотии, но всички тия мъчнотии в края на краищата ще се стопят пред вас и пътят ви ще се отвори.

Сега аз ви давам основа, върху която вие може да градите, да поставите вашия пръв стълб, вашата първа греда. Тази първа греда е у вас – не мислете за нея, тя е сигурна. Щом този стълб е здрав, щом имате тази основа, оттам започва всичко. Уповавайте напълно на вашето Разумно сърце. Без никакъв страх, без никакво колебание! Колебаете ли се, ще знаете, че вашият ум взема участие. Ще се стремите да разбирате Разумното си сърце и според него да постъпвате. В каквото направление и да действате, ако правите това, което Разумното ви сърце диктува, работите ви ще се уредят тъй добре, че вие сами ще сте доволни. Най-малката работа, извършена с Разумното сърце, е отлична и в добрия резултат на тази работа няма никакво изключение. Разумното сърце разполага със знания и сили не само за нещо специално, но за работи, които се отнасят във всички направления. Затова Разумното ви сърце ще остане като основа в живота ви, а от тази основа вашият ум ще се развива в ново направление. Това ще бъде вашата придобивка, вашият капитал в бъдеще.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и четвърта лекция от Учителя, държана на 30 март 1924 г., София

ДОБРАТА СТРАНА НА СТРАДАНИЯТА. ЧИСТОТАТА

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Тайна молитва

Прочете се резюме от темите: „Възможностите на човешката душа“.

За следния път ще пишете върху тема №22: „Целите на съвременната наука“.

След това ще пишете върху тема №23: „Приспособление на човешката душа“.

Природата има свои методи за нареждане на нещата. Например по-твърдите вещества падат долу, по-леките остават отгоре и по този начин се нареждат. Когато говорим за приспособление, разбираме този естествен метод за нареждане. За да се хармонизирате, вие трябва да намерите нивото на окръжаващата ви среда и да знаете какво положение да вземете по отношение на нея. Ако искате да бъдете на повърхността, трябва да бъдете едно от леките масла. Тогава, дето и да ви турят, нищо не ще може да ви задържи долу, вие всякога ще изплувате на повърхността. И когато ние говорим за духовния живот, всякога разбираме именно това състояние на душата, в което тя може да изплува на повърхността на Живота. Тъй че вие ще разсъждавате философски. Какво разбирате под думата *приспособление*? Може да философствате, колкото искате, но маслото винаги ще изплува на повърхността. Същото нещо е и в духовния живот: когато човек се повдига в една по-висша среда, когато човешките мисли и желания напреднат, то и душата на човека функционира правилно. Всеки от вас трябва да прави такива опити,

да следи своите състояния. По този начин вие може да измените едно ваше настроение.

Защо иде лошото настроение? – Три състояния влияят върху човека: първото състояние се предизвиква от тялото, т. е. в кръга на тялото вие имате едно неприязнено чувство – изпитвате някакво страдание или скръб. Вие страдате и не може да си дадете сметка защо страдате. Вие сте в положението на една мишка, която се намира в капан – тя се чувства стеснена, ходи, обикаля, прегризва железните пръчки на капана, но не може да излезе. У нея се забелязва известен страх, че не може да се освободи – това е страдание на тялото. Всички вие имате такива страдания на тялото и ги считате за много важни, но трябва да знаете какви са качествата на тия страдания. Защо идват страданията и радостите – и затова трябва да си дадете отчет. По този начин вие ще дойдете до областта на Разумното сърце, което започва с тези размишления. И най-после след тези размишления вие ще дойдете до положение да схващате смисъла на страданията и да ги разграничавате. Това аз наричам положение на Духа – когато вие разбирате вашите страдания и сте техни господари, може да ги изменяте. Например има атлети, на които, ако турите на ръката желязна халка, достатъчно е само да свият пръстите си и халката се счупва. Лесно се освобождават те от такъв род страдания.

Първото нещо за вас: вие трябва да се справяте със страданията на тялото. Например, както сте сега в зданието, ако дойде някой и каже изведнъж: „Пожар“, какво ще направите? Вие няма и да помислите – ще хукнете да бягате. Защо трябва да бягате? Спрете се, помислете малко, има ли повод за бягане? – Ама еди-кой си казал. Та що от това? Този повод не иде от теб – някой ти пошепнал нещо, и ти веднага изскачаш навън, но виждаш, че няма никакъв пожар. Всяко действие или всяка мисъл, или всяко желание в нас трябва да произлиза от

дълбочината на нашия Дух, отвътре. Ако нещо отвътре ми каже, че има пожар, аз ще го послушам, но ако някой отвън ми пошепне, че има пожар, аз няма да го послушам, докато не проверя – това е нашепване от обикновения ум.

Та всички вие виждате какво несъгласие съществува помежду ви. Аз наблюдавам вашите тела, виждам, че те не си хармонират. Това не е по ваша вина, но някои от вас са по-интензивни, а някои – по-малко. Тия от вас, които са изучавали електричеството, знаят, че ако се пусне силен електрически ток през слаба жица, тя ще изгори. Значи жицата трябва да съответства на напрежението на електрическия ток, иначе той произвежда разрушение. Затова и вие трябва да постъпвате много внимателно както към себе си, така и към другите. Например някой път искате да ви се каже някоя истина; може да ви се каже тази истина, но ако се пусне един такъв силен ток (защото истините са свързани с голямо напрежение), тогава мислите ви ще се превърнат на сили, които ще минат през вашата нервна система, вие не ще можете да издържите и те ще произведат съответен ефект.

Аз съм ви привеждал няколко пъти примера за онзи евангелски проповедник, който се молил на Бога да му се отдаде случай да изпита какво нещо е посещението на Духа. Той сам разправяше тази своя опитност: цели десет години се молил за това нещо и най-после една вечер имал такова посещение. Но когато Духът дошъл, той легнал по корем и викал: „Стига, Господи, ще се стопя!“ Какво разбрал той от тази своя опитност? Ето защо в окултната наука казват: „Трябва да изучавате силите на Природата и да не си играете с тях.“ Те не са играчка, това са динамически сили, с които човек трябва да бъде много внимателен. Те са свещени работи, не са област, в която може да пипате, както искате. И Мойсей, който беше посветен в Египет в тайните на Бялото Братство, дълго време трябваше да седи в

пустинята и тогава едва му се разкриха някои тайни при къпината. Той чу глас, който му каза: „Изуй обущата си, защото мястото, на което седиш, е свято.“ Следователно, когато вие се доближавате до тия свещени области, трябва да бъдете чисти. Чистотата не изключва Живота, но го осмисля.

Всички ще знаете следното правило: онова, което дава ценност на човешката душа – на мъже и на жени, на млади и стари, е Чистотата. Докато човек е чист, всеки може да го обича; стане ли нечист, всеки го отхвърля – това може да го проверите. Следователно Чистотата е една необходимост, за да може да се прояви във вас Разумната Любов. Вън от Чистотата Любов и разумност не могат да съществуват. Туй е едно качество, което всички трябва да имате; ако го нямате, трябва да го придобиете. Като ученици вие трябва да бъдете чисти. Не казвайте, че не можете да бъдете чисти – можете да бъдете чисти! Че то е ваше право – гражданско право. Само по философски път на мисълта вие сте дошли до онова погрешно схващане, че не можете да бъдете чисти. Вие се заблуждавате от окръжаващата ви среда. Вашите погрешки не могат да ви направят нечисти. Докато аз действам принципиално, докато сърцето ми не е разделено, докато имам само една свещена мисъл – да любя Бога и чрез тази Любов да обичам всички, аз имам Чистота в себе си. Но почна ли да се съмнявам дали има Бог, дали хората са искрени, Чистотата изчезва.

Та ще знаете: когато страдате – това е тялото, което страда. Някой дойде при мене, казва ми: „Сърцето ми се стяга.“ Това е тялото, което страда. Почни да разсъждаваш върху страданията, поразчепкай ги малко. Да кажем, че някой те хванал за ръката и те стиска силно; защо прави това? Опасява се от тебе. Ти пък го хвани по-силно – той стиска и ти стискай. Аз съм виждал някои майки да постъпват така с децата си: детето я ухапе – тя го хване за ухото с ноктите си, то стиска

– и майката стиска, докато най-после то заплаче – боли го. Щом това тяло те хапе, и ти стискай, кажи му: „Не хапи и няма да плачеш", нищо повече. Тъй трябва да говорите на тялото си. То е разумно и трябва да разбере, че ние сме господари, а не то – нищо повече. – „Ама то страда!" – Ние ще отмахнем тия страдания. – „Радва се!" – И ние ще вземем участие в тази радост. Тъй е – и скръбта, и радостта трябва да имат своя стойност; и скръбта, и радостта трябва да бъдат разумни. Сега, като дойдете до страданията, вижте причините защо идват тия страдания, и не ги преувеличавайте, не казвайте: „Моята работа се свърши!" Как, че твоята работа едва сега започва. – „Ама струва ми се, че умът ми ще хвръкне." Чудна работа, това страдание се отнася до тялото. Ти ще го отнесеш сега до Разумното сърце и най-после ще считаш, че това страдание е качество на душата. Ако го издържиш, ще почнеш да се радваш, че страдаш; ще станеш по-чувствителен и ще влезеш във връзка с Разумните същества. По-рано ти беше безчувствен, чакаше да ти заколят една кокошка и казваше: „Хубава е тази кокошка"; или запитваше: „Агнето заклахте ли?" А сега, като дойде някое страдание, което те засяга, казваш: „Значи и тази кокошка е страдала!" Тъй че чрез страданията ти се сближаваш и свързваш с окръжаващите хора, които са близо до тебе. Следователно днес страданията са едно благо за нас, което Природата употребява. Без страдания вие ще останете чужди един на друг и никога няма да се разберете.

И тъй, най-първо имате страдания на тялото; техните качества се разглеждат от сърцето, което отпосле ги превръща в добродетели. Страданията и радостите на тялото образуват най-простия материал, от който сърцето съгражда своите добродетели – те са значи материалът, върху който сърцето ще работи. Добродетелите пък стават градиво за Духа, за да създаде Той своите велики мисли. Всичко това е свързано едно с друго. Не страдате ли и не се ли

радвате, сърцето не може да създава добродетели; нямате ли добродетели, вашият Дух не може да прояви своята мощна сила – това е естественият ред на нещата. Вие ще опитате тия неща: почнете да мислите върху някое страдание и ще го превърнете в радост. Засега вие сте в тази фаза на Живота, когато страданията идват върху ви, но те са едно незаменимо благо за вас. Ще бъдете смели и решителни, за да изнесете тия страдания по един най-естествен начин. Само тогава сегашната наука има смисъл.

Сега колко желания и мисли има, които ви смущават! Ако при вас дойде някоя по-чувствителна душа, тя ще констатира една натегнатост. Вие се събирате заедно, но всичките ви връзки са още официални – аз ги наричам неорганически, механически, връзки по необходимост. Това става и в света: някой път по необходимост се събират хора от противоположни лагери и създават помежду си отношения, като че живеят в съгласие. Но в Школата вашите отношения трябва да бъдат разумни, понеже те са условия, при които вашият характер може да се прояви. Ако тук не можете да научите законите, в Природата ще ги научите, само че там това ще ви отнеме много дълъг период от време и ще преживеете може би десет, двадесет, сто пъти по-големи страдания, и пак ще дойдете до същите резултати и заключения. Като четете Стария завет, ще видите каква е била школата на пророците: всички пророци, които са били определени да повдигнат някого, всякога са бивали поставяни на големи страдания и изпитания, т. нар. вътрешни изпитания, за да се приготвят за Живота, да разбират законите на Природата и да изпълняват Волята Божия. Положението им не е било много розово, но те са били хора със силна воля.

Трябва да знаете, че първото нещо, необходимо за вас, е Чистотата. Ако искате да бъдете обичани, Чистота ви е необходима; ако искате да бъдете запазени от болести, Чистотата ви е необходима.

Тази идея трябва тъй да залегне у вас, да знаете, че друг път няма. И сега аз бих желал онези от вас, които правят опити, да бъдат като първите пъпки, които се разцъфтяват, та да може по този начин един на друг да си помагате. Щом имате това истинско разбиране за нещата, вие ще бъдете в сила да помогнете комуто и да е.

Следователно ще изучавате приспособленията, т. е. условията на Живота, ще изучавате и свойствата на елементите. Ако ставате твърди и жестоки в себе си, трябва да знаете, че имате много неорганическо желязо; ако въображението или фантазията ви става анормална, среброто ви се увеличава, т. е. имате повече сребро в кръвта си; ако мислите, че сте някой голям философ или гений, много неорганическо злато е влязло в кръвта ви. Всичките елементи в човека са точно математически определени – ни повече, ни по-малко. Природата не търпи излишък – колко атома злато трябва да има човек в кръвта си, колко атома желязо – всичко това е точно определено. Когато човек достигне своето съвършенство, елементите са съразмерно, хармонично разпределени в кръвта му. В обикновените хора всички елементи не са тъй хармонично разпределени, вследствие на което се раждат разни дефекти в характера им. Когато желязото стане органическо и се увеличи, човек става по-устойчив, по-твърд – повече издържа; ако среброто, което влиза в състава на кръвта, стане органическо, у човека се развива въображението – влиянието на Месечината върху него е силно. Астролозите казват, че Месечината била майка на въображението.

Та мнозина от вас трябва да преустроите телата си. Това е доста трудна задача, с която съм ви занимавал толкова години, но същевременно тя е задача, която може да се разреши разумно. Тя няма да се разреши в един или в два дена, нито в една година, но ще се разрешава постепенно.

Ще ви дам едно разяснение: имате някакво неразположение; трябва да знаете какво е това неразположение и как се лекува. Ако имате неразположение на сърцето, туй неразположение се лекува лесно, но има и такива състояния, които траят по-дълго време – може би час, два, ден, седмица, месец, а понякога и година. В такъв случай, когато минавате през тази криза, ще намерите едно лице, подобно на вас, една близка вам душа, която може да ви помогне. Все ще намерите един ваш приятел, който има отлично състояние и разположение на духа, който ви разбира, влиза в положението ви, обича ви, и с него ще дружите. Няма да дружите с някой песимист. И като отидете при този ваш приятел, вие ще изпитате едно разположение на душата си. Ще дружите с този човек и той ще ви служи като ограда, докато вашата рана оздравее. Човек може да се нарани и в духовно отношение – тогава се раждат състояния на душевна болезненост; те се раждат и у млади, и у стари. Някой път тия заболявания се лекуват мъчно, но все пак могат да се лекуват. Ще потърсите значи само един такъв приятел, не двама – за вас е достатъчен един приятел. И тогава не разправяйте състоянията си комуто и да е, но бъдете искрени само към тази душа, сродна на вас. Разчитайте на нея само заради чистотата и добродетелите ¢. Ако тази душа ви бъде приятел в пълния смисъл на думата, тогава болките на сърцето ще се лекуват лесно, а болките на тялото се лекуват още по-лесно. Но влезете ли в света, ще се пазите, защото най-първо окръжаващите ви хора ще искат да ви извадят от това място, в което се намирате – те ще ви поставят на изпит. В светския дух има едно разположение да разчепкват идеите на хората, да видят доколко те са устойчиви в своите идеи и оттам си правят заключенията. Ако си ученик или студент и се занимаваш по-сериозно с окултната наука, другите студенти ще почнат да говорят за теб и да казват: „Оставете този човек, той е голям философ!“ Ще гледат доколко можеш да

издържаш: ако имаш силна воля или дълбоко схващане на нещата, ще издържиш ден, два, седмица и повече и тогава те ще изменят своето разположение. Но изгубиш ли равновесието си, те ще кажат: „Разбрахме колко си силен.“ Те ще изпитат задоволство, че са намерили човек, с когото могат да си играят. Един ученик от Окултната школа може да стане обект за присмех на другите хора, но той трябва да се пази от това. Той трябва да се повдигне в себе си и в края на краищата всички да познаят, че у него има нещо повече, отколкото у тях.

Та ще привикнете да влизате в положението на другите. Затова трябва да приложите Любовта, да пуснете този ток. Ако е въпрос за пущане на електричество, вие знаете как става това, но как се пуща Любовта, това трябва да учите. Най-първо ще се научите да превръщате вашите състояния. Постарайте се да измените всяко ваше неразположение – и най-малкото дори. Това ще правите, когато сте свободни и няма с какво да се занимавате. Когато направите първия опит и видите, че сте превърнали едно ваше състояние, ще почувствате голяма радост в себе си, като че сте направили някое ново откритие. Може да направите един опит, два, десет, петнадесет опита и всички да бъдат безрезултатни – това да не ви отчайва, продължавайте опитите. И от първия опит, в който сполучите, ще добиете твърда вяра, че от вас може да стане нещо.

Сега Природата ви е турила известни настроения; те са хубави, но настроенията са чужд капитал. Вие отивате в една гостилница, дето някой господин ви угощава, вие разчитате на него, доволни сте и казвате: „Осигурих се!“ Не, този господин може да ви угости само един път, после ще търсите друг някой да ви нагости. Ти не разчитай на този господин, не си осигурен – утре ще се намериш пред нова мъчнотия. Днес той ще ти даде може би много блюда с ядене, но на следния ден няма да имаш нито едно и това ще предизвика по-голямо

страдание в теб. Затова човек трябва да се научи сам да си изкарва прехраната. Неговата прехрана се намира в Живата Природа.

Сега аз ви препоръчвам най-малките опити, понеже за големи опити се изискват големи знания. И Природата изобщо е много внимателна – тя не позволява да се правят големи опити, тя допуща да се правят само малки опити. Големи опити могат да правят само напредналите души, те имат голям кредит, а обикновените хора ще правят много малки опити. Природата е щедра, всякога позволява да се правят малки опити.

След като учите известно време окултната наука, най-първо у вас ще се роди известно съмнение, едно недоволство в душата ви, ще се яви една сила, която ще започне да ви тласка към периферията, ще искате да бягате от класа и ще казвате: „Мястото ми не е тук, аз трябва да напусна този клас, тия около мен не са такива, каквито си мислех." Но закон е: човек не може да бяга от себе си. Това състояние се дължи, според мен, на набиране на известна енергия, която не може да се асимилира от окръжаващата ви среда; и тия енергии причиняват туй болезнено състояние у човека. Например аз забелязвам в класа, че много от вас имат силно развити лични чувства, вследствие на което се заражда голям индивидуализъм – всеки мисли само за себе си. Вие говорите за духовен живот, но личният елемент е на първо място – дето и да ходите, личният елемент изпъква несъзнателно във вас. Но понеже се проявява и моралът, вие казвате: „Аз искам да бъда откровен, трябва да говоря Истината." Всъщност и тук личните чувства може да ви заставят да изнесете недостатъците някому във форма на истина; и този човек обаче ти казва същото, докато най-после се скарвате. То е, защото вие не се изказвате чрез закона на Добродетелта – ти изнасяш неговите недостатъци като някакъв дефект. Въпросът не седи така, аз ще ви дам по това обяснение. Да допуснем, че вие сте един работник, когото наемат да работи на

лозето – вие копаете донякъде хубаво, но случва се нещо през деня, дойде ви някоя мисъл, която ви отклонява от работата, и вие оставяте двадесет-тридесет чукана неизкопани. Вие обаче мислите, че лозето е прекопано, и си отивате. Аз минавам, разглеждам работата ви и виждам, че лозето е недоизкопано; какво трябва да направя? – Трябва да довърша вашата работа. Ако забележа вашата погрешка в книгата си, ще кажа: „Ти не прекопа всички чукани, направил си една голяма погрешка, подобава ли ти да вършиш такива неща?“ Започна ли да те морализирам, това не е разрешение на въпроса. Щом съм видял твоята погрешка, трябва да я изправя – нищо повече!

Сега вие готови ли сте да прекопаете тия тридесет чукана на приятеля си? Няма нищо по-лесно от това да прекопаеш тридесет чукана. Но във вас ще се зароди друга мисъл – запитвате: „Какво ще стане, ако всеки от нас остави по тридесет чукана неизкопани, нима целият клас все чукани ще копаете?“ – Изключение е туй, у единого само ще се случи това нещо. Правилото е следното: ще довършиш работата на приятеля си! Ако постъпвате тъй, когато видите някакъв дефект у когото и да е, няма да бързате да му го казвате – не е хубаво да изнасяш дефектите на хората. Аз зная, ти задържаш тази погрешка в душата си, но проучи най-първо де седи вината, защо този твой приятел или познат има тази погрешка, кои са причините да има той този недостатък и т. н. Проучи я издълбоко. След като проучиш дълбоко причините, ще разбереш законите защо и за какво този човек греши и как можеш да му помогнеш. Само така ще постъпиш по един приятелски начин. Да допуснем, че днес някой между вас е весел, но на втория ден той изпадне духом, става песимист, отчайва се; минава някой покрай него, казва му: „Какво си се отчаял?“ Не, това не е лекуване. Ти като минеш покрай своя приятел, даже не забелязвай, че той е песимист, считай, че е весел. После постепенно проучи причините и последствията за неговото състояние и след това

пристъпи да му разправяш какво да прави. Нека се минат един, два, три, четири и повече дни и тогава, ако искаш да му направиш бележка, направи я; пък ако мине без бележка, още по-добре. Аз мисля, че този е истинският път, с който може да си служите. Това са начини, методи.

Някои казват: „Да направим това, да бъдем герои!“ Добре, подложете например на опит вашия страх – дали ще можете да се освободите от него, нека ви изпитат! Вие седите вкъщи, някой дойде отвън и ви казва: „Стаята ви гори!“ Ще видите дали ще запазите хладнокръвие. Вие трябва да бъдете хладнокръвни, да знаете, че и да гори, може да я изгасите. Ще видите де гори, ще проучите положението, няма да бягате веднага навън – ти можеш да загасиш този пожар. Знаете ли защо аз ви говоря за пожара? Ами гневът е най-ужасният пожар в човека. След едно разгневяване човек всякога боледува, много клетки пострадват в организма му и той се усеща неразположен. Човек трябва да изправи много мисли в себе си, да се повдигне. Засега у всички ви стават пожари. Тулумбите ви с вода трябва винаги да бъдат готови. В Америка всички колегии, всички университети имат такива тулумби; в случай на пожар всеки студент знае как да употреби тулумбите, за да помогне. После, във всеки пансион, който има три-четири етажа, също така всеки пансионер знае де се намират тулумбите; ако пожарът е голям, че не можете да го изгасите и става опасен за живота ви, ще ви покажат де са стълбите, през които можете да избягате на улицата – предупреждават ви как да постъпите. По същия начин и вие трябва да знаете де са вашите тулумбички. Разумно трябва да се действа срещу всяка гневлива мисъл, която може да ви дойде. Колко е приятно, когато човек почне да владее себе си, когато съзнанието му е будно! Можеш ли да се справиш с един пожар, след това усещаш в себе си приятност, че си използвал правилно тази енергия, че си я превърнал

в добро. Така човек започва да се чувства силен. Това са малки опити, които може да правите във вашите лаборатории. Масоните имат обичай, когато приемат някого в ложата си, за да го изпитат дали е смел, те му превързват очите, въвеждат го в едно подземие, дето има една лъскава, остра сабя, направена обаче от книга, и му развързват очите – той вижда пред себе си човек със сабя, който иска да го промуши. Ако е страхлив и почне да бяга, всичко е свършено – не го приемат в ложата си, но ако е смел, те го мушват с тази сабя и той остава неповреден – след това го приемат. Някой път нему се струва, че сабята излиза от другата страна на тялото му и се попипва. Така и Природата понякога прави такива опити: ако иска да ви изпита, приготвя такива книжни ножове. Няма да бягате, ще знаете, че това е книжен нож. Най-първо ще проучвате вашите страдания към кой род спадат. Има много страдания, които са само като метод, начин за уякчаване на вашите добродетели, за каляване на волята ви.

Сега знаете ли по какво се отличава безстрашливият човек? Безстрашието е качество на сърцето. Само добродетелният човек на Любовта е безстрашлив, а който няма Любов, той всякога е страхлив. Хора без Любов са най-големите страхливци, а хората на Любовта са смели и решителни. Някои хора минават за големи герои, обаче те нямат Любов. Разправяше ми един полковник една случка от последната война: в Македония имало сражение; като падали гранатите, всичките му членове треперели, едва се въздържал да не извика, но мълчал – честолюбието му не допущало да се покаже страхлив, мислел си: „Какво ще кажат войниците и другите офицери за мене!“ Най-после той вижда един генерал, който също тъй треперел; той го запитва: „Страх ли те е?“ – „Не ме е страх.“ Обаче и двамата треперят. Това не е безстрашие. Безстрашливият човек е тих и спокоен, у него се забелязва едно вътрешно спокойствие и присъствие на духа. И човек трябва да прави опити веднъж, дваж, три

пъти, сто пъти, а може и хиляда пъти, докато най-после добие туй състояние – спокойствие на Духа. Тогава ще усетите един вътрешен Мир, една вътрешна Радост, че сте надделели на страха си и Любовта е станала господар на вашето сърце.

Днес ви говоря върху тия неща, понеже вие минавате през най-гъстата материя, през която човешкият Дух може да мине. По закона на еволюцията част от човечеството е минала през тази гъста среда, но цялото човечество трябва да мине през нея и да излезе както евреите на другия край на Червено море. Някои от вас едва сега ще се гмурнат в тази вълна. Всички трябва да минете през Червеното море – след вас иде фараон със своята войска, а пред вас е неизвестността, отвореното море. Вие ще минете през този път и трябва да бъдете смели и решителни. После ще отидете в пустинята – това е чистият живот, след това ще влезете в Ханаанската земя – смисълът на истинския Живот. Но трябва да минете през морето, за да придобиете Чистотата в Живота. Защото Животът без Чистота остава всякога неразбран. И ако вие искате да бъдете разбрани, да прекарате тъй, както вашите убеждения ви учат, трябва да имате Абсолютна чистота. Чистотата, това е гражданско право за всяка душа, за всеки едного от вас.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и пета лекция от Учителя, държана на 6 април 1924 г., София

ТЪРПЕНИЕ

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Тайна молитва

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Целите на съвременната наука“.

Сега ще ви задам една тема, върху която искам да работите самостоятелно. Тя ще бъде: „Най-добрият метод за самообладание“. Най-първо ще направите един опит и после ще се изкажете кой е най-добрият метод за самообладание. Всеки ще се изкаже самостоятелно. Каквото напише, ще го приложи.

При изучаване на Природата трябва да спазвате най-малко две правила: първо, Природата всякога си служи с картини, с образи; второ, тя пристъпва от видимото към невидимото, т. е. от това, което е близко до човешкия Дух, към онова, което е далеч от него. Следователно при първите ваши изследвания вие ще вземете една картина от Природата тъй, както си е, без никакви коментарии, както децата, и вижте какво впечатление ще произведе тази картина върху вас. Може да възразите: „Защо трябва да се постъпи така?“ – По следния прост закон: ако вие поставите едно житно зърно в земята, трябва ли то да философства? Това житно зърно най-напред се опитва да разбере почвата. И после какво прави? – Спуща своите корени надолу. То иска само да разбере почвата, никакви коментари не прави. Следователно, като спусне своите корени долу, първият процес е почнат – значи житното зърно е схванало добре задачата си. Второто желание на житното зърно е да разбере туй, което е над

почвата отгоре. Ако една картина не остави дълбоко впечатление у вас, вие никога не може да разберете вътрешния смисъл на този образ, защото образите на Природата са живи.

Всеки от вас представлява един образ. По тяло вие сте живи образи. Вие какво правите обаче? Срещнете един ваш приятел и веднага искате да го разберете. Не, не се старайте към това, оставете този образ или тялото на вашия приятел да направи известно впечатление върху вас, както правят децата. Този е най-простият начин за разбиране даден образ и най-естественият път за придобиване на истинско Знание. Оставите ли вашата философия на обективния ум да вземе надмощие във вас, той ще ви тури в един крив път и вие ще направите една грешка. Съвременните учени хора тук именно правят погрешка: те искат да обяснят философски какви са крайните цели на Природата. Как ще я разберат? Че те още не разбират Природата, те още не са приложили нейните дълбоки закони, те не са проникнали в нейните вътрешни образи. Запитайте съвременните психолози, които говорят за човешката душа, за човешкия интелект, за човешкото сърце, как познават този ум, това сърце, тази душа, те не ще могат да ви кажат нищо положително, както не знаят де се намира човешкият ум. Те казват: „Умът на човека е в мозъка.“ Да, но на кое място е концентриран той? Де е човешкото сърце, също не знаят. Аз ви казах, че когато Природата иска да определи какъв е умът на някой човек, тя го определя по носа, по дължината на челото, по дължината на брадата. След това тя определя посоката на сърцето. Посоката на сърцето е точно диаметрално противоположна на тая на ума.

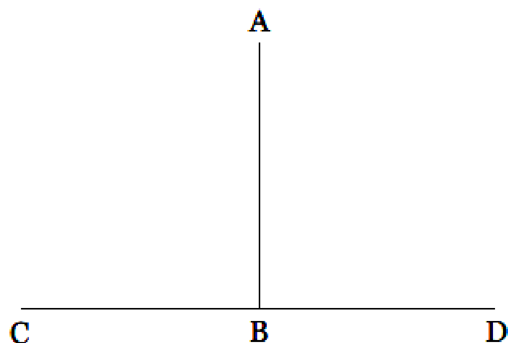

Фиг. 1

Да кажем, че линията *AB* представлява движението на ума; тогава движението на сърцето ще бъде линията *CD*. Вие може да проверите това, като погледнете носа на когото и да е. Онези хора, у които интелектуалният стремеж е по-силен, носът им долу е по-сплеснат, те нямат широк нос – такива хора мислят повече, а по-малко чувстват. На други носът е по-къс, но по-широк – те мислят по-малко, а чувстват повече. Като казвам, че някои хора много мислят, не значи, че могат да реализират всичко. Мисъл е това, което може да се реализира. И чувствата също тъй трябва да се реализират, не е въпросът човек само да чувства. Знаете ли на какво мяза чувстването? Представете си, че аз съм готвач, готвя ядене, а вие дойдете при мене, приближите се около тенджерата и започвате да миришете, като си въобразявате само, че ядете. Всъщност ядете ли? Не, яденето не е реализирано. С такова чувство човек може ли да живее? Вие само чувствате парата, която излиза из тенджерата, но в устата ви нищо не влиза. Така могат да се хранят само умрелите хора, а живият човек трябва да вкуси от яденето. Този закон трябва да се приложи еднакво и към сърцето, и към ума. Някой казва: „Аз мисля.“ Питам: какъв е обектът на вашата мисъл, може ли твоята мисъл да се приложи?

Сега вие как можете да приложите това учение? Допуснете, че някой човек има рана на крака си и казва: „Не мога да ходя.“ Онзи

човек, който разбира закона, като го чуе да се оплаква от болка на крака, ще му даде цяр, ще го излекува и той ще бъде способен да ходи. Добре, да кажем, че двама от класа не могат да се разберат; тогава какъв ще бъде вашият цяр? Нали сте интелектуални типове – казвате, че трябва да живеете братски, да се спогаждате, да бъдете идейни типове, да имате стремеж към доброто и т. н. Всичко това е хубаво, но тия двама съученици са скарани, въпреки техните идеи. Дойде единият – другият обърне гърба си към него, казва: „Аз съм зает сега, имам някаква мисъл.“ Каква мисъл има? – Да си обръща гърба. Единият да си обръща дясната страна, а другият – лявата. Каква философия има в това? Виждали ли сте какво правят петлите? – Единият се надига – и другият се надига, казва: „Ти мислиш, че аз съм толкова прост!“ Това, което правят хората, правят и петлите, и в тях има известно разсъждение. Тук обаче няма никаква философия.

Това са известни навици, но щом дойдем до разумното разбиране на Природата, ние трябва да направим един опит със себе си. Ето защо ви казвам да пишете върху темата: „Най-добрият метод за самообладание“. Но искам да напишете нещо, което вие сте изживели. То ще бъде един ценен принос. Всеки от вас нали има някакъв свой метод? Ще си напишете вашите методи за самообладание. Всички сили, които Природата е турила в действие, имат свои определени посоки. Единственото нещо, което се изисква от вас, е следното: никога не поставяйте пречка на Природата, когато действа във вас, за да не се спънете. Природата, която действа върху вас, е жива. Мнозина казват: „Няма по-добра учителка от Природата.“ Поне аз не съм намерил по-добра учителка от нея. Ако вие я слушате, тя може да ви даде ценни внушения и ценни упътвания, може да изправи почти всичките ваши погрешки, да направи живота ви на Земята разумен, даже и щастлив. У всички ви има следната погрешка: четете един роман, писан от някой си автор, който възпроизвежда

живота на един герой; този герой ви харесва толкова много, че вие искате да му подражавате. Но като подражавате, не излиза така успешно, както е в романа. Всички автори, които пишат романи, излагат в романа само художествени картини, но това не са опити, които те сами са правили. Никой автор не е правил опита върху себе си, той само си въобразява и казва: „Героят трябва да живее тъй или иначе, да се пожертва; героинята също тъй трябва да пожертва живота си“ и т. н. Но всичко това са само въображаеми картини, образи, които много рядко се случват в действителния живот.

Най-първо вие ще отделите реалните неща от нереалните, за да знаете колко от това, което мислите в даден момент, може да реализирате. Сега например говорим за търпението. Търпението е нещо много необходимо за всинца ви. И знаете ли какъв е знаменателят на търпението? С какво число да означим идеалното търпение? – Аз ще ви кажа: знаменателят на идеалното търпение е 100 000 000. Каква част съставлява вашето търпение от идеалното търпение, какъв ще бъде числителят на търпението? Знаменател имате вече, направете изчисление, за да видите какъв ще бъде и числителят на търпението. – И числителят ще бъде, колкото знаменателя. Значи ще имаме дробта: 100 000 000/100 000 000. Изчислете сега какъв ще бъде числителят на вашето търпение. Как мислите, колко ще бъде вашият числител? *(– Единица.)* Не може да бъде единица. Ще ви дам упътвания за това: търпението на най-малкото същество в света е 1/100 000 000 част от цялото. Най-малката клетчица, която започва първоначално живота си, има за числител единица. Сега вие, естествениците, ще намерите колко милиона форми имат съществата и в коя форма се намирате вие. Като намерите това, ще определите и вашия числител най-първо по форма. Сега аз говоря за онази единица енергия, вложена в най-простата форма на клетката: 400 000/100 000 000 = 4/1000 = 1/250. Това означава сегашния ви знаменател, органически е тъй.

Сега вие как схващате търпението, как бихте го определили? Каква сила е търпението у човека, за какво служи то? Търпението има две страни: едното е съзнателното, разумното търпение, а другото се налага по необходимост. Ние говорим сега за разумното търпение, в което вземат участие умът, сърцето и волята. При това търпение човек е свободен. Само абсолютно свободният човек може да бъде търпелив. Човек, който не е абсолютно свободен, той може да носи само неволи, т. е. тогава той търпи ограничения – в тия случаи търпението му се налага. И вие сега сте търпеливи – седите на тия столове, но това ви се налага, то не е търпение. В търпението има следната отличителна черта: търпеливият човек усеща удоволствие и работи за постигането на един краен резултат. Един художник може да бъде търпелив или един математик работи с най-голямо търпение върху известна задача, която може да му отнеме една, две, три, четири, пет, десет години, но той намира удоволствие в самата работа – при всички препятствия, които среща, той е търпелив, не се отчайва. Търпеливият човек всякога е весел и затова не може да изгуби равновесието си. Ограниченият човек всякога изгубва равновесието си – това вече не е търпение. Търпеливият човек има Мир в себе си, той всякога е тих и спокоен. Затуй, когато говорите за търпението, само така трябва да го разбирате, само така можете да имате добри резултати. Например някой път трябва да видите дали може да издържате изпитанията и доколко ги издържате. Да кажем, имате някоя неприятност, недоволни сте от нещо; запитайте се защо сте недоволни от известно положение на работата. Няма по-лошо нещо от недоволството. Знаете ли, че за да бъдете в тази стая, за вас са работили и Небето, и Земята, и Ангели, с хиляди и милиони години – хиляди Същества са работили върху вас, за да ви турят в тази стая, да ви дадат тия знания, а вие сте недоволни, казвате си:

„Как, аз съм тъй ограничен!“ Питам: де другаде може да бъдете в дадения случай?

Ще направя мисълта си по-ясна: представете си една бурна нощ, навсякъде вън е навалял голям сняг; къде може да бъдете по това време? Вън от стаята си не може да бъдете, само стаята ви е единственото място, дето може да бъдете. Ще кажете: „Аз мога да изляза.“ Можеш, но къде ще идеш? Следователно човек трябва да излезе из тия условия на ограничение само тогава, когато намери духовния път. Птиците например с хиляди години са мислили, докато са направили своите крила, и едва тогава са могли да прехвръкват известни пространства свободно, да отиват от едно място на друго. И вие трябва да приложите този закон: като имате известна спънка в живота си, вие дълго време трябва да работите, докато намерите един метод, какъвто птиците са намерили. Мислите ли, че тази птица лесно си е създала крилца и опашка? – Хиляди години, цели поколения е работила, докато измислила това нещо и го приложила в Живота. Следователно, понеже сегашните птици са работили много в миналото, днес по-лесно разрешават своите работи. И вие сега имате по-добри условия, отколкото в миналото. За онези, които не са работили върху търпението в миналите векове, се изисква повече време; за вас се изисква по-малко време, но не мислете, че ще можете да го добиете за един или за два часа. Да кажем, че някой път вие сте недоволни; кажете си: „Сега аз ще бъда търпелив.“ Гледайте да бъдете търпеливи поне за половин час. Какво значи това? – Да мислите, че всичките ви работи са уредени и всичко върви по мед и масло. Вие може да кажете: „Как ще си помисля тъй, когато работите ми не са уредени?“ А, не са уредени! Разбира се, в сегашния обществен строй всякога ще ви противопоставят тази философия, всякога може да ви изкарат из релсите. Вие може да си кажете: „Като вляза в обществения живот, аз ще мога да търпя всичко.“ Да, тъй ще кажете, но когато се

срещнете с реалността в живота, с грубия живот, ще кажете: „То не може така, ами да живеем, както хората живеят." Тогава слагате новата философия настрана и казвате: „Тази философия, това учение няма приложение." Не, има приложение. Всички вие се занимавате сега само с невъзможности – във вашия ум седи идеята, че тези неща са невъзможни. Във вашия ум седи друга една погрешна идея – казвате: „Ние сме млади, имаме известна енергия, нека си поживеем малко, та като остареем, тогава ще прилагаме тия неща." Не, какво ще бъде детето, като порасне, това се познава отрано. Може да направите опит: пуснете едно малко дете да пъпли и по неговото пъплене аз ще ви кажа какъв човек ще стане. Гениалното дете пъпли особено – то не ходи като другите деца, но си туря ръцете по особен начин, в него има особени прийоми. Тъй щото, отсега вие трябва да проявявате качествата на вашата душа, да проявявате нейната Свобода, да не се ограничавате. Вие трябва да отхвърлите всички външни ограничения, да дадете простор на вашата душа да прояви всичките си дарби и способности, както са заложени в нея от Природата. Не трябва да се ограничавате един друг.

Аз съм срещал често в селата индивиди и от двата пола, които са много досетливи. Например някоя млада мома дойде на гости в някой дом и не намира майката вкъщи, а само децата ¢; тя веднага започва работа – помете, донесе вода, замеси и опече пита, та като се върне майката от нивата, дето била на работа, намира всичко готово. Досетлива е тази мома, не чака разпореждане – тя вижда от какво има нужда тази къща и го сторва; и жената, като дойде отвън, благодарна е. А вие всякога чакате да ви дават разпореждания като на войници. Не, вие сами трябва да бъдете досетливи, сами да имате инициатива. Като отидете някъде, каквато работа има, свършете я, не чакайте заповед. Такъв е Божественият закон: влезете ли някъде, направете онова, което другият не е забелязал. Например сега в класа има

толкова работи, за които вие чакате да ви се каже, и възлагате един на друг – събирате комисии, разпореждате, говорите, но нито един от вас няма своя собствена инициатива за работа. Декламирате, както в света, и отново се събирате втори, трети, четвърти път, и пак работите ви не се уреждат. Досетливост, едно малко отпушване трябва. Това са практически внушения, които са потребни за сегашното ви развитие. Мъчнотиите, които ще срещате сега, нищо не значат, те са неизбежни. Има известни спънки в Живота, които вие трябва да преодолеете, и в това ще се яви вашата наука.

Сега кой от всички в класа ви минава за най-търпелив? Според вас, търпеливият човек има ли някакви външни признаци? Аз бих искал да зная как познавате кой е търпелив и кой не. *(– Търпеливият е външно спокоен.)* Ами ако външното спокойствие е само привидно? Не, трябва да има друга някоя черта. Аз ще ви кажа как да познавате търпеливия човек: ако дойдете до човек, който е весел, търпелив, вие ще усетите една радост, от него лъха пролетен аромат. Има някои хора, които се смеят, но вие усещате, че те не са весели. Който е весел по сърце, вие чувствате да лъха от него свежест. Търпеливият човек проявява едно отлично качество, а именно следното: каквато погрешка и да направите пред него, той никога няма да наруши своя Мир – на всичко поглежда весело и спокойно. Каквато пакост и да му направите, той ще остане тих и спокоен, и то не само привидно, но и вътрешно – отлично качество е това. Например ако не сте му донесли навреме някоя книга, която сте му обещали, той няма да се сърди, да каже, че не сте издържали на обещанието си и т. н. Той ще ви посрещне, като че навреме сте му донесли книгата, и пак ще бъде весел. А вие как постъпвате? Да допуснем сега, че един ваш приятел ви даде обещание да дойде у вас точно в 9 ч., вие го чакате, изваждате часовника, разхождате се неспокойно. Мине една минута от определения час и сърцето ви се стегне, мине още една минута,

минат три минути – вие вече излизате от себе си, тропнете с крак, кажете: „Ето един човек, който не държи на думата си!“ Но представете си, че приятелят ви има туй изкуство да връща часовника назад: вие гледате часовника си, минава един час, след един час приятелят ви идва, ти казваш: „Знаеш ли, че си закъснял един час!“, той ти казва: „Я си извади часовника!“, ти го изваждаш, поглеждаш го. Приятелят ти казва: „Аз съм обещал да дойда в 9 ч.“, ти поглеждаш своя часовник и какво да видиш – часът е точно девет. Търпението не върви съобразно часовника на света. И действително, когато двама търпеливи хора в света си обещаят нещо, те ще бъдат тъй точни, както е точна Земята в своето движение. Един търпелив човек, като ви обещае нещо, той ще дойде без часовник и няма да закъснее нито една минута. Търпението определя времето. Значи търпението е най-разумното качество на човешката душа. Следователно търпеливият може да бъде точно навреме, дето е обещал да отиде, но ако другият допусне, че той няма да дойде навреме, това е престъпление от негова страна. Ако имам един търпелив приятел, аз няма да гледам часовника си – зная като правило, че той ще дойде точно навреме.

Сега ще опитате вашето търпение. Необходимо е да се самонаблюдавате. Аз наричам тия опити психологически маневри. Заемете се някой път с един предмет или с една задача, която не можете да решите; оставете задачата малко настрана, поговорете си по друг някой въпрос и после я извадете. Ама да не блъснете книгата! Не, разгледайте този предмет или тази задача тихо и спокойно. Може да мине ден, два, три дена, но пак се върнете към нея. Чрез търпение вие ще успеете във всичко.

Първото нещо: ще се учите да бъдете търпеливи. Като придобиете туй качество, ще видите, че то е едно от най-ценните качества в живота на човека. Без търпение вие не може да се мръднете нито крачка напред. Не е достатъчно само човек да добие Знание, но

той трябва и да го задържи; не е достатъчно само да добие добродетели, но той трябва да има сили да ги задържи. Трябва да знаете, че нещата се задържат само чрез разумно търпение. Човек трябва да има присъствие на духа.

Та вие ще пристъпите към развиване на това разумно търпение. Сами си задавайте упражнения. Да кажем, че вие се разсърдите на някой ваш приятел и му тропнете с крак; като се приберете в себе си, ще си кажете: „Аз ще си дам едно упражнение за търпение." Какво упражнение бихте си дали, как бихте се наказали? Вие ще кажете: „Как, аз да си наложа наказание, че какво лошо съм направил – тропнал съм с крак!" Представете си, че вие сте войник под команда и вашият офицер види, че тропате с крак, и ви казва: „Ще си събуете обущата, ще вземете един котел с вода и бос ще минете от единия край на града до другия и после ще се върнете." Няма ли да направите това? – Ще го направите. И втори път, като ви кажат да тропнете с крак, вие какво ще кажете? – „Ти носил ли си бос през града котел, пълен с вода?" Че това става постоянно в обществения живот – така хората се възпитават един други. Защо трябва да чакате някой командир да ви каже да вземете котела – ние ще заповядваме сами на себе си.

В бъдеще аз бих препоръчал на онези от вас, които нямат търпение и тропат с крак, да си кажат: „Слушай, във вторник ще работиш на нивата без пари." И това трябва да приложите. Като тропате тъй с крака си, всеки ден ще работите по два часа без пари. Щом впрегнете неразумното у човека на работа, то не тропа вече. Ако имаме възможност, добре беше да направим една градина, в която да работят специално тези, които тропат с крак. Кой как влезе, да знае, че тази градина е само за онези, които тропат. И тогава тази градина ще я наречем „градина, в която се учи търпението". Всеки нетърпелив ще си има специално място. Ще знаем как прогресира търпението.

Всеки ще сее известни продукти, от които, като израснат, ще разберем дали сте придобили търпение, или не. Ако картошките станат много хубави, търпението върви добре; ако картошките не станат, още ще копаете. Съответствие има в това, защото хармоничните действия в човека се предават и на почвата, предават се и на растителното царство. Ако един човек работи с търпение и радост, и растенията ще вървят по-добре, отколкото на онзи, който не е търпелив и гледа да се освободи от работата си час по-скоро. Следователно всичко в Живота се определя от търпението и вътрешното разположение на духа. Най-хубавият метод за придобиване на търпението е работата. За да стане търпелив, човек не трябва да се труди и мъчи, но да работи разумно.

Сега може да изпитаме когото и да е от вас, за да видим колко е търпелив. Ето де може да се изпита вашето търпение: допуснете, че са ви дошли двама много добри приятели, с които се разговаряте; идва трети и ви пришепва на ухото: „Иди донеси вода!“ Ако сте търпелив, вие ще кажете на приятелите си: „Извинете ме, аз имам една малка работа – ще я свърша и ще се върна при вас; вие се поразговорете малко сами, докато дойда.“ При сегашните условия вие ще кажете: „Сега ли намери да ме караш на работа?“ Разумният човек трябва да бъде всякога учтив към близките си. Идете, донесете вода и пак се върнете, като че ли всичко е било в ред и порядък. Такива поне са методите на Живата Природа. Тя работи неуморно и по този начин възпитава всички хора. Като ви дойде някоя неприятност, бъдете весели, свършете си работата и после пак си приказвайте. Всяка друга философия няма да ви ползва. Вие може да си философствате да бъдете търпеливи, това да приложите, онова да приложите и т. н., прекрасно е всичко това, но една добра постъпка, направена навреме, е много по-ценна от много философски теории. Теориите са хубави, с тях може да се занимаваме, когато нямаме работа, но щом дойдем до

Живота, за да добием търпение, трябва приложение. Ако всички вие бихте имали това търпение, не щяха да се раждат тия противоречия, които сега съществуват във вас.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и шеста лекция от Учителя, държана на 3 април 1924 г., София

ПРЕДАВАНЕ НА МИСЛИТЕ. МУЗИКАЛНОСТ

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Целта на съвременната наука“.

Прочетоха се няколко от темите: „Приспособление на човешката душа“.

Как определяте вие думата *диференциране*? Или как разбирате видоизменението на материята, минаването ¢ от едно по-просто състояние към по-сложно?

Ако знанието не се прилага, то е опасно за душата. Всяка материя, която се влага в човешкия организъм (а именно в човешкия ум и в човешкото сърце) и не се използва, след време и тя става опасна. Ако имате едно желание, което не можете да реализирате, това желание започва да ви измъчва.

Сега в какво седи видоизменението на материята? Често ние казваме, че човек се видоизменя. Как се видоизменя? Да допуснем, че някой от вас е мислел, че трябва да бъде добър, учтив спрямо всички. След време обаче той изменя този си възглед и казва: „Човек трябва да бъде и малко груб.“ Тогава каква е разликата между учтивостта и грубостта?

A- – -B

Фиг. 1

Да допуснем, че учтивостта представлява точката *A*, а грубостта – точката *B*. Те изразяват два метода в Живота. Някой казва, че работата не върви само с учтивост. Мислите ли, че ако употребите грубостта, резултатът от нея ще бъде по-добър от този на учтивостта? Ако прекарате една година живота си в учтиви обноски, а следната година – в груби, резултатите ще се анулират и вие ще дойдете пак в първоначалното си състояние. Ще образувате един кръг в живота си, т. е. нищо няма да придобиете, или по-право – това, което сте придобили, ще го загубите; това, което ще придобиете в *A* и в *B*, ще го изхарчите. Грубият човек всякога харчи – например той ще удари някого, но с всеки удар предава своята енергия и по този начин я изгубва. Наблюдавайте това нещо в Живота. Проследете един много силен човек, който бие десет-двадесет души – ще видите, че след това той отслабва, изгубва силата си. Нежните учтиви хора на вид са слаби, но след време те заякват. Следователно, когато ние казваме, че нежността или учтивостта са за предпочитане, разбираме, че това са методи за уякчаване на човешкия характер.

Когато човек има излишна енергия, той трябва да знае по какъв начин да я предаде. Защото човешката енергия има обратни движения: ако ударите някого в носа – и той ще ви удари в носа, ударете някого в лицето – и той ще ви удари в лицето. Някой път има изключение, но почти всякога в света се прилага законът „око за око, зъб за зъб“. Ето защо вие трябва да намерите разумно приложение на всичко това, което е заложено във вас. Например от три години насам ви са предадени толкова лекции. Аз бих желал да извадите от лекциите на първата година един метод за приложение.

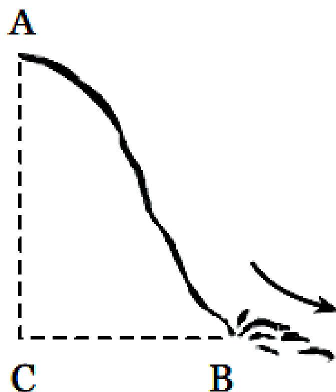

Фиг. 2

Допуснете сега, че извадя едного от вас на таблата да изясни какво нещо е живата точка. По какво се отличават живите точки от мъртвите? Аз разбирам, че всяка точка има форма. Всяка енергия в своето първо проявление образува една малка точка; така и всяка малка светлинка, която се образува в пространството, се проявява като една малка точка. Какво направление взима тази точка? Допуснете, че от планинския връх *A* тече вода надолу и прониква в почвата *C*, отдето при *B* се явява във вид на капка, след нея – втора, трета и т. н. Всички тия капки образуват една права линия, която не представлява друго, освен един ручей или една река, т. е. една жива струя.

Да кажем, че имате един приятел, който живее във Варна; вие проектирате мисълта си към него. Как ще се прояви тази мисъл в пространството, какво направление ще вземе тя – по права линия ли ще се движи, или ще вземе друго някакво направление? Как ще я види този, у когото е развито шестото чувство? *(– Мисълта ще се движи по крива линия, дъгообразно.)* Допуснете, че поставям едного от вас на единия край на салона, а другиго – на другия край, и вие мислите нещо един за друг. Какви ще бъдат линиите, които излизат от вас – прави или криви? Представете си, че в същото време и аз мисля за вас, като същевременно отправям мисълта си и към друго

същество нагоре; каква посока ще има мисълта ми тогава? Кажете ми как си представяте мисълта? Най-първо, за да мога да мисля за кого и да е от вас, трябва да имам представа за лицето и за фигурата ви. Трябва да си ви представя в ума си в миниатюр, да ви държа там малко време като едно микроскопическо човече, съотношението на което да е напълно същото с вашия образ, докато напълно оживеете в ума ми. Колкото вашият образ става по-жив, толкова и мисълта ми за вас е по-силна. Значи, докато не оживеете в ума ми, не мога да мисля за вас; след това ще проектирам своята мисъл към вас. И обратно: ако пък вие мислите за мене, по същия начин ще си представите моя образ в една микроскопическа форма в ума си, за да се образува връзка между мен и вас. Веднъж тази връзка създадена, мисълта вече може да се предава. Как си представлявате мисълта, материална ли е, или не? *(– Материална.)* Мисълта, която съм проектирал към едного от вас, могат да схванат и всички останали. Да кажем, че сто-двеста души се намират в разни пунктове; ако аз проектирам мисълта си само към едного от тия двеста души, а другите са чувствителни, те ще схванат моята мисъл. Какво показва това? – Че мисълта върви вълнообразно. Тя върви по права линия към вас, като същевременно се и разширява, поради което мнозина могат да я схванат. *(– Има ли разлика между този, който я приема направо, и тези, които я долавят косвено?)* – Има разлика – първият я долавя по-интензивно. В дадения случай това може да се представи по следния начин: да допуснем, че на линията *AD* са наредени около стотина души; мисълта обаче се изпраща по направление от *C* към *B*. Мисълта към *B* ще бъде много силна, понеже е централна, а другата, която ще отиде до точките *A* и *D*, ще бъде по-слаба. Тези точки ще представляват брегове, дето мисълта ще се поляризира.

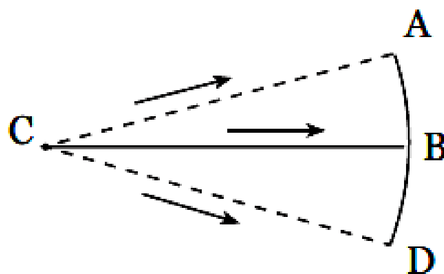

Фиг. 3

Вие можете да правите малки опити за възприемане мисли по телепатически начин. Трябва да имате поне една малка опитност в това отношение. Някои от вас, които си хармонират по темперамент, по сърце и по ум, може да си изпращат мисли и да си отбелязват резултатите. Да кажем, че искате да изпратите една мисъл на някой ваш приятел в 9 ч. вечерта; вие трябва да му кажете, че между 8 и 10 ч. вечерта ще му изпратите една мисъл, за да се концентрира и той малко, но няма да му кажете точно часа. Така ще видите дали той е схванал точно времето и дали е възприел мисълта. Нали сте имали такива опитности? – Седите някой път в дома си и веднага ви дойде на ума някаква мисъл. Например, дали сте обещание някому да го посетите в 5 ч. следобед, но ви дойдат гости и вие пропуснете времето – веднага ви дойде мисълта, че в 5 ч. трябваше да бъдете при един ваш познат, изваждате часовника си и виждате, че сте закъснели. Това подсещане за вашето обещание е неговата мисъл, проектирана към вас – вземате шапката си и излизате навън. Вие сте имали такива случаи, нали?

Същото нещо се случва и в друго отношение: някой път вие водите добър, религиозен живот, но после почвате да се съмнявате в него и казвате: „Този път не е хубав, трябва да се живее по-нашироко“, и тръгвате по широкия път. После пак проблясва в ума ви мисълта за първия живот и казвате: „Не, не може да се живее така.“

Питам ви отде е дошла тази мисъл у вас? – От някой ваш приятел, който живее заедно с вас, но седи по-високо от вас и вижда вашето положение. Той ви казва: „Пътят ти не е прав!“ Може да е някой ваш приятел от извънземния ви живот, който именно проектира тази мисъл към вас, внушава ви я – законът е същият.

Сега, при тия наблюдения, може да забележите и следните явления: като мислите често, ще забележите светли, ярки точки, които се явяват наляво и после отиват надясно и се изгубват. Когато точките вървят от ляво на дясно, мисълта, която се проектира към вас, е от възходяща степен – тази мисъл е полезна; а когато тази светла точка върви от дясно на ляво, тя е в низходяща степен – тази мисъл е опасна и безполезна за вас. Затова трябва да мислите, човешката мисъл е свързана с жизненото електричество в Живота. Когато мислите са положителни, те привличат жизнените сили към себе си, а когато мислите с отрицателни, тия жизнени сили се разпръсват, отдалечават от човека, вследствие на което се появява заболяване. Например, ако имате някой противник, който ви мрази, неговата мисъл спрямо вас е много силна, той може да ви направи негативен и вие ще заболеете. Законът е следният: ако вие заболеете, туй заболяване ще се върне върху него, ще има обратно движение. Вие можете обаче да изпращате вашите положителни мисли, вашите топли чувства и пожелания към някой болен с абсолютна вяра, без никакво колебание и съмнение, и той ще оздравее. Значи, за да бъде здрав някой човек, трябва да изпратите от себе си един жизнен ток към него – той ще възприеме вашата мисъл и пожелание и ще се почувства по-добре. В туй отношение добрите приятели са добра ограда за здравето, а лошите приятели всякога носят болести и страдания.

A_ B

Фиг. 4

Допуснете, че линията *AB* представлява известна плоскост; през това място може да са минавали хиляди хора. Ние насаждаме на тази плоскост няколко хиляди малки зрънца от глог; след няколко години ще можете ли да минете тъй лесно през това място? – Не, то ще бъде един здрав плет. По същия закон всяка добра мисъл може да укрепи слабите места в човека. Добрите мисли могат да се насаждат тъй, както се садят семенцата. Както ябълката или крушата може да се насади и израсте там, дето я посадим, така също и добрата мисъл може да се насади и израсте и да бъде като една здрава крепост. После, не е достатъчно да помислите само веднъж върху нещо, но мисълта ви трябва да бъде постоянна и силна върху това, което искате да реализирате. Ще мислите дълго време, докато мисълта ви почне да расте. Тогава във вас ще се роди желание да посадите втора, трета, четвърта, пета мисъл и т. н. Затова именно всички трябва да насаждате в себе си всеки ден по една добра мисъл. Като говорим сега за добрите мисли, кажете ми една реална добра мисъл от ваше гледище, която може да се реализира в сегашното ви съзнание. *(– Да добием воля, търпение, точност.)* Да, но волята е сила, тя представлява един сложен процес. Волята е сглобена от ред сили, търпението също тъй е сглобено от ред сили. Търпелив ли се ражда човек? Не, той не се ражда търпелив, но после добива търпението.

И тъй, започнете с малките опити! Аз бих ви препоръчал, като ученици, да започнете с музикалните тонове. Вземете основния тон *do*, пейте го, докато останете доволни от себе си. Всеки ден се упражнявайте върху тоновете *do, mi, sol, do*. От чисто музикално гледище, от колко качества зависи правотата на един тон, колко качества има всеки тон? *(–Височина, сила и тембър.)* Да, всеки тон трябва да бъде ясен и чист.

Задача: сега от всички без разлика искам да изучите гамата много правилно – не като музиканти, но да се научите да вземате тоновете правилно. Това ще бъде за вас едно упражнение. Да кажем, че ви накарам да вземете тона *sol* или *la* – искам да го вземете изведнъж. Може да направите погрешка, това нищо не значи, ние сега не обръщаме внимание на погрешките. В туй отношение вие не можете да се възпитавате без музика, не можете да изработвате характер. Музиката е мощно средство за възпитание на човешкия характер, без музика е невъзможно да се възпитава човек – туй трябва да знаете. Тя оказва смекчително влияние върху характера. Както човек не може да пречисти своята кръв без дишане, така и без музика той не може да пречисти своите чувства. Правилно дишане е необходимо, а музиката предизвиква правилното дишане.

Да кажем, че някой певец иска да пее, но в него има амбиция – той мисли, че като излезе на сцената, трябва да го обсипят с букети. Мисли ли така, това разваля работата. Той трябва да пее за себе си. Всеки от вас трябва да обича музиката за себе си, за самата музика. Аз съм за това – да пея за себе си и сам да се слушам. Едновременно ще бъда и певец, и публика – няма по-красиво нещо от това! И като говориш, пак едновременно трябва да бъдеш и говорител, и публика. Ако този, който говори, маха с ръцете си, той вече има предвид публиката, той не говори на себе си. Като говоря на себе си, няма какво да махам с ръце – на себе си ще говоря много тихо. Този, който се напъва да говори много силно, той говори на окръжаващата среда, а тази среда няма да го разбере, колкото и да ¢ говори. Не мислете, че като говорите високо, хората отвън ще ви разберат. Може да ви разбере само този човек, който разбира себе си – това е закон. Някой говори високо; защо? – Иска да накара еди-кой си да го разбере. – Празна работа, тъй не се приказва. Най-първо ще видиш: ако този човек разбира себе си, ако може да говори на себе си, той и вас ще

разбере. Тогава ще кажеш: „Ето един човек, с когото можем да се разберем.“ Двама души, които могат да говорят на себе си, могат да се разберат помежду си.

Този е правилният начин, по който могат да се създадат правилни отношения за разбиране между хората. Ако вие не можете да говорите на себе си, всички усилия са напразни, всякога ще има вътрешни недоразбирания. Тогава ще се извинявате, ще казвате: „Ама аз не исках да кажа това.“ Какво искаше да кажеш? Ако изпея един тон криво, ще взема цигулката – тя ще ме поправи. Цигулката, разбира се, е един голям майстор, учител е тя, ще те поправи. Добрите учители по музика не се измъчват да говорят много на учениците, но им казват само: „Слушайте цигулката!“ Най-първо цигулката говори, а после учителят пее. И в Природата е същото: най-първо Природата ни говори чрез физическите явления, нейният говор е грубият елемент. Всички явления, които стават в Природата, това са инструменти, чрез които тя иска да ни поправи. И наистина, Природата всякога ни поправя. Следователно страданията в света не са нищо друго, освен поправки на известни наши мисли и чувства. Всяка мисъл или чувство в Природата е една хармонична сила, която действа. Не вземеш ли една мисъл правилно, тя ти казва: „Не е така!“ Тогава Божественият лък започва да свири по цигулката един, два, три и повече пъти, докато най-после се поправите.

Втория път ще ви изпитам всички да пеете. Някои от вас ще се срамуват, ще кажат: „Ама как ще пеем?“ Аз искам да пеете за себе си; ако е за други, мен това не ме интересува. Ако вие пеете за себе си, а не за мен, ще ми бъде приятно. Ще ви извадя да пеете за себе си – един по един, после по двама, по трима, по четирима и т. н. Тук имате сега и орган, и пиано, и цигулки – ще пеете, ще се упражнявате, докато всеки от вас добие самоувереност да взема тоновете, колкото е възможно по-правилно. Ние не искаме

невъзможното; ние ще свържем тия упражнения по музика с ред други упражнения.

Сега вие ще кажете: „Това е проста работа, аз не зная ли какво нещо е *do, re, mi*...? Вие още не знаете да пеете. Аз мога да пея една песен по различни начини. Най-хубавото пеене е, когато човек, като пее, съвършено се забравя и мисли, че е сам, нищо го не смущава. Щом фигурира в ума му някое лице, което и да е то, тази музика се нарушава. Тогава ще имате т. нар. трели. Най-първо тонът трябва да бъде ясен. И трелите спадат към окултната музика, само че те се вземат съвсем другояче. А сега певците, като не могат да вземат ясни тонове, правят трели. За да се взимат хубави трели, изисква се голямо изкуство. *Трели* – значи нещо, което трепти, звучи.

Някой път може да се спрем върху окултното значение на разните тонове – за цветовете, които те произвеждат, за влиянието, което те упражняват и т. н. Всеки тон си има своето влияние. И нашата реч всеки ден се видоизменя, вие всякога не почвате с един и същ тон. Речта ви трябва да бъде музикална. Това, дето не говорите музикално, то е, защото има едно отклонение от правилния път на живота ви. Музикално говорене не разбирам говорене в този специален смисъл, както сега се подразбира. Под *музикалност* разбирам вътрешен стремеж на душата към възвишеното. Музикалността от френологическо гледище има свой център при слепите очи. У някои хора този център е по-развит, у други – по-слаб, и в тях се вижда слепоочната кухина. У добрите музиканти челото при слепите очи е запълнено. В душата на всеки човек обаче този музикален стремеж съществува потенциално, а само музикалните органи са различно развити. Когато музикалността е свързана с двигателния център, такива хора могат да свирят по-добре, отколкото да пеят. У някои хора музикалността е свързана с техния ларинкс – те стават добри певци, у други музикалността е свързана с техния ум –

те стават композитори; у тях е развит и центърът на построяването. Тъй щото, от това с какво е свързан центърът на музикалността, зависи в какво направление ще се прояви човек.

Сега ще изучавате влиянието на мислите, като правите за целта ред опити. Всяка проектирана мисъл излиза като струя и се движи из пространството вълнообразно. Когато човешката мисъл е интензивна, тя образува много красиви форми. По формата на тия вълни може да съдите за какво мисли вашият приятел. Защото формите на тия вълни се проектират и предават едновременно и на другите хора. Затова именно трябва да си изпращате добри мисли. Не е достатъчно само да пожелаеш добро някому, но мисълта ти трябва да бъде активна.

Тези от вас, които имат време, нека направят следния опит: посадете си от семе едно цвете от луковичните – зюмбюлче или някое лале – и го наблюдавайте. Всяка сутрин отивайте при това цвете и проектирайте мисълта си към него да израсте добре – туряйте си ръцете отгоре над него и проектирайте своята мисъл. Още по-добре ще бъде, ако посадите семенца в две саксии: всяка сутрин слагайте ръцете си и проектирайте мисълта си само върху едното цвете, а другото само полейте и го оставете да се развива по естествен път. После вижте кое от тия цветя ще върви по-добре. Нека няколко души от класа направят този опит. Ще употребявате за опита всяка сутрин по две-три минути. Този опит няма да ангажира напълно ума ви да мислите само за цветето – ще му изпратите една добра мисъл и ще го забравите. От този малък опит ще видите какво влияние оказва мисълта ви.

Вие трябва да приложите в живота си окултната наука. Ще срещнете ред мъчнотии, но това да не ви спира. Тъй, както сте събрани в класа – с различни темпераменти, като не знаете как да се отнасяте едни към други, как да се хармонизирате, у вас се събира много излишна енергия, която не знаете де да пласирате.

Американските студенти, както и тия из Европа (това е общ закон в живота им), като не знаят какво да правят в свободното си време, изнамират някакви забавления. Например студентите от първите два курса определят да се боксират помежду си, за да видят кой курс ще придобие правото да носят бастуни. Понякога втори курс взима надмощие – те бият първи курс и казват: „Никой от първи курс няма право да носи бастун!“ Някой път се случва обратното – първи курс надвива втори и тогава те прилагат правилото за бастуна над тях. Ако хванат някого, че носи бастун, налагат го на общо основание. Някой път учителите ги гледат, като се боксират, и нищо не им казват, оставят ги – трябва да се изхарчи излишната енергия. Като победи единият курс, тази енергия се асимилира за през цялата година. Като мине първата година, другият курс, който дойде, ще опита бокса. Те могат да се боксират или за един бастун, или за някой каскет, за някоя връзка, за някоя значка, или за какво и да е друго. Туй не вършат госпожиците, а господата. Някой път виждам, че и вие се боксирате. Туй ви изнасям като факт, защото у вас често се зарежда излишна енергия, но тя трябва да се пласира разумно. Ако човек не може да я пласира разумно, Природата сама ще си вземе излишното. Природата не търпи нищо излишно – тогава ще се яви някоя болест. Например някой яде по цял ден; Природата в този случай казва: „Вземете му тази енергия, не трябва да яде толкова много.“ И какво става? – Разболява се. Някой пък прахосва излишната си енергия в харчене, пръскане пари надясно-наляво; Природата казва: „Не трябват толкова пари на този човек, вземете му ги.“ Природата обича точност: туй, което тя дава днес, трябва да го употребиш веднага, още същия ден. Тя не търпи нито излишък, нито недоимък, в нея всичко е хармонично. Като свършиш работата си, тя казва: „Почини си сега малко, няма какво да мислиш за утрешния ден, той ще се погрижи за теб.“

Та сега ще се справяте с излишната енергия, която се зарежда във вас. Някои имат излишна енергия в едно отношение, а недоимък в друго. Например някои имат излишна енергия, която се натрупва в центъра на страха – дето върви, все се страхува, набралата се в него енергия постоянно го безпокои. Тогава направете следния опит: нека един от вас, който не е страхлив, да си тури ръката на това място, дето е центърът на страха, и той ще изчезне. Този опит може да се направи или от много смелия, безстрашния, или от много страхливия. Гневът също тъй е набиране на излишна енергия; центърът му е зад ушите. По същия начин нека онзи, който е много разположен, да си тури ръцете на това място и гневът веднага ще изчезне. Ако тази енергия не се отнеме от човека, веднага започва едно свиване на мускулите. И след пет-десет минути, като мине гневното състояние, човек казва: „Извини ме, аз не бях в духа си, нервен съм." Това е много проста работа – набрала се е в тебе излишна енергия, която трябва да дадеш. Щом гневът дойде, ще вземеш мотичката или ще седнеш да пишеш. Трябва да имаме една работилница с чукове и други пособия, та оня, който има излишна енергия, да отива там да работи. Един ще вземе чука, друг – рендето, трети – перото, и по този начин всички тия хора ще се хармонират. А сега, като няма какво да работите, излишната енергия все трябва да излезе навън по някакъв начин и затова по някой път стават тия малки експлозии. Ще направим една работилница за трансформиране на излишните енергии във вас. Аз мисля, че тогава колелото ще се движи прекрасно – всеки, който има излишна енергия, ще работи по един час на ден. Колко души има в класа? *(– Осемдесет.)* Значи осемдесет часа работа, всеки час – по десет лева – осемстотин лева на ден. Това не е малко.

Сега аз ще приложа този метод, но най-първо у вас трябва да се образува едно стабилно състояние, защото някой път при трансформиране на силите стават големи взривове. Всеки, който не

спазва правилата, може да предизвика експлозия. Ако не внимавате, някой път само с един поглед може да запалите тази набрала се енергия у другия и той да кипне. Понякога един поглед е една запалка. Другият казва: „Защо ме гледаш така?“ – то значи, че запалката е турена. Не мислете, че онези хора, които не разбират окултната наука, не ви наблюдават. Те, като намерят една ваша слаба страна, отиват да си донесат кибрита – вие веднага се запалвате и тогава те казват: „В училището му е мръднала малко дъската.“ От ученика се изисква да бъде като Сократ – при всички запалки да не избухва, като че нищо не се отнася до него, да се усмихне малко и да си каже: „Няма го майсторът!“, нищо повече. – „Ама дъската ти мръднала.“ – „Няма го майсторът!“ – така ти неутрализираш неговата мисъл. – „Ама ти си вагабонт.“ – „Няма го майсторът!“ – щом си чист, тъй ще кажеш. В сегашният свят вестникарите разбират този закон и турят различни фитили: и химически, и физически – все фитили са това. Казвам: умни, учени хора са те, но отдавна са учили.

В положителната наука всеки трябва да трансформира излишната си енергия правилно. Има естествен начин как да трансформирате енергията си. После, и на столовете ще се нареждате съобразно този закон. Та ще правим опити – един, два, три и повече, за да видим какви ще бъдат резултатите.

Кои са основните мисли от тази лекция? Понеже тя е от практическо приложение, за следния път изнесете основните мисли от нея. Защото не можем да вървим напред, докато нямаме първите опити. Те са микроскопически опити, които можете да правите между другата си работа. Тези опити ще бъдат за вас даже едно приятно занимание.

В друга лекция ще говорим за числата. Имате например числата 2 + 1 = 3 и 3 + 1 = 4 и т. н. Като се прибавя единица при числата 2 и 3, един и същ резултат ли ще се получи? *(– Не, различни резултати.)*

Така е и в Живата Природа: тази жива единица, като действа при условията 2 и при условията 3, резултатите биват различни. Как ще обясните например, че 2 + 1 = 3? Единицата – това е почвата; 2 – това е семката, която расте; 3 – това е плодът на тази семка. Следователно в живата математика единицата показва условията или силите в почвата. При това математически може да се изчисли какъв резултат могат да дадат тия сили. Числото 3 означава енергията, която е извадена от почвата. Това е само едно обяснение, но има и друго: например единицата – това е киселина, 2 – основа, а 3 – солта. Солта е завършеният плод. Тъй щото, когато боравим с живата математика, трябва да знаем какво означават символите на числата, които те подразбират, и тогава вече можем да работим в тази област.

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и седма лекция от Учителя, държана на 20 април 1924 г., София

СЪГРАЖДАНЕ НА ДОБРОТО

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Размишление

Прочете се резюме от темите: „Приспособление на човешката душа“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата: „Най-добрият метод за самообладание“.

Учителя начерта посочения чертеж.

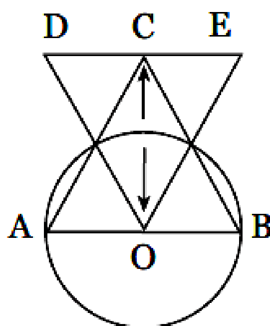

Фиг. 1

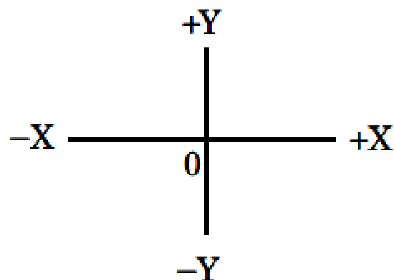

Фиг. 2

Да излезе един от вас на черната дъска. Ще се постараем да развием заедно тази тема, която е изразена чрез този чертеж. Кажете ми кой е по-силен – който прави зло, или който прави добро, който се качва на планината, или който слиза?

Ученик: Който се качва на планината.

Изразете тогава това нещо на математически език. Отбележете качването на планината със стрелката *1*. Обяснете как разбирате това?

Ученик: Законът във физиката е следният: има една крайна точка, до която може да достигне едно движещо се тяло. И когато в движението си нагоре тялото достигне своята крайна точка, то е изгубило всичката си кинетична енергия, енергията му вече се превръща в потенциална. От тази точка то започва да слиза надолу и събира наново своята енергия. За геометрично представяне на движенията може да служи следната координатна система: тя представлява две взаимно перпендикулярни оси, които се пресичат в точка O, която се избира за начало на координатната система. Началото определя посоките върху двете оси. Надясно от точка O по хоризонталната ос посоките се смятат положителни (+X), а наляво – отрицателни (–X). Нагоре по оста посоката е положителна (+Y), а надолу – отрицателна (–Y).

Тогава може ли да се определи, като слизаме и като се качваме, колко енергия се губи? Или за да извършим едно добро, колко енергия трябва да употребим?

Ученик: Енергията е пропорционална на височината – по-висше добро изисква повече сила и обратно.

Да кажем, че от *+Y* пада едно тяло и върви по права линия, но ако има голямо съпротивление, то прави известно отклонение.

Ученик: Зависи и от тежестта на тялото. Ако пуснем една перушинка отгоре във въздуха, тя пада по крива линия, а не по права.

Представете си, че пущаме от точката *+Y* две тела – едното тежи десет килограма, а другото – един килограм. Какво ще стане?

Ученик: Във физиката съществува следният закон: всички тела в безвъздушното пространство падат с еднаква скорост, а във въздуха леките тела падат по-бавно, тежките – по-бързо.

Добре, като имате предвид, че едно тяло при преминаването си в по-гъста материя прави по-голямо отклонение, същия закон ще приложите и във вашия живот. Да кажем, че днес имате отлично настроение, радостни, весели сте – то представлява движение нагоре, но утре това движение се сменя и във вас се заражда скръбно състояние – то е движение надолу. Вие забравяте старото положение и взимате обратно движение – назад. От това ще заключите, че средата, в която се движите, е по-силна от вашата воля. Следователно тя ви заставя да се върнете назад.

Ученик: Ако допуснем една най-висока точка, до която човек може да достигне в движението си нагоре, и една най-ниска точка, до която той може да слезе, тогава смяната на тия състояния – качване и слизане – може да се обясни със следния геометрически чертеж: да приемем, че дадена точка M се движи по кръга; в точка A още няма радост, а само условия за нейната проява (OA – 1) – това е cosinus. Когато точката M тръгне по кръга, проекцията на радиус-вектора OM върху оста OX се намалява, а проекцията му върху оста OY расте. Щом точката достигне B, cosinus е равен на нула, а sinus е добил своята най-голяма стойност – равен е на 1. От този миг започва обратният процес: радостта се намалява, sinus се намалява, а cosinus расте. Оттам правилото гласи: когато sinus расте, cosinus се намалява и обратното – когато cosinus расте, sinus се намалява.

Тогава какво мислите, как се образуват състоянията у вас, сами по себе си ли идат?

Ученик: Аз мисля, че човек пътува през различни среди и възприема различни влияния; на това се дължат разните състояния.

Друг някой да каже как определят в психологията състоянията на човека.

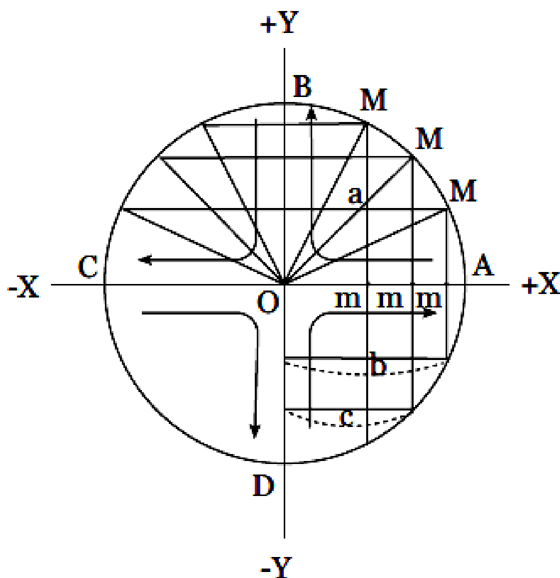

Фиг. 3

Ученик: Зависи от това кое в съзнанието на човека е меродавно в дадения момент – дали то е нещо предметно, дали е една емоция, една мисъл, или един волев импулс, според което и състоянието на съзнанието получава един или друг тон, една или друга окраска или сила.

Често хората се запитват какво е физическото състояние на някой човек. Ние трябва да започнем от видимото към невидимото. Какво подразбира това?

Ученик: Дали известен човек е здрав, или болен, и какво е неговото материално състояние.

Значи това подразбира дали той си има парици, ниви и т. н. И според това колко къщи и колко ниви има, ще определите какво е

неговото материално състояние. Ако има сто декара земя, две къщи и еди-колко си приход, казвате, че материалното му състояние е добро. После запитвате какво е здравословното му състояние, тялото му, след това се интересувате от умственото му състояние, и най-после – от духовното му състояние. И тъй, физическото състояние се определя от богатството на органическите сили в човека, умственото състояние се определя от богатството на мислите, а духовното състояние се определя от богатството на чувствата. Всяко състояние може да се измени. Как? Да кажем, че вие имате сто хиляди лева капитал – това е вашето състояние; имате и един съдружник, който няма нито пет пари, но е умен; вие му давате капитала си и го правите съучастник в печалбата. Обаче, след като търгувате една година, изгубвате петдесет хиляди лева от вашия капитал; вашето състояние се е изменило, нали? *(– Да.)* С колко? *(– С петдесет на сто.)* Значи два пъти се е намалило, и при това загубвате и печалбата. По колко се пада всекиму? Вие имате петдесет хиляди лева загуба от капитала, при това загубени са и пет хиляди лева от печалбата.

Ученик: Загубата е петдесет на сто и още пет хиляди.

Как ще определите състоянието на вашия съдружник? Той нищо не е имал, следователно с какво се е изменило неговото състояние в сравнение с общия капитал?

Ученик: С две хиляди и петстотин лева от загубата, която трябвало да получат.

Втората година пък загубвате и другите петдесет хиляди лева от капитала и още пет хиляди лева от печалбата; тогава вашето състояние съвсем ще се измени, ще загубите вашето разположение. С колко ще се измени разположението на другия? – С пет хиляди лева ще се измени. Единият е загубил съвършено всичко, а другият – само пет хиляди лева за две години. Следователно състоянието и на двамата се е изменило. Онзи, който е загубил сто хиляди лева, цялата

нощ няма да спи, ще се разхожда нервен, възбуден, а съдружникът, който не е внесъл нищо, е по-спокоен. Защо? Защото нищо не е изгубил – той е изгубил само част от своя труд. Първият губи сто на сто, а вторият губи само очакваната печалба. Това е физически закон – слизане надолу.

Обратният закон е качването нагоре. Да кажем, че те имат първата година сто хиляди лева капитал и десет хиляди лева печалба, втората година имат още десет хиляди лева печалба – сега материалното състояние и на двамата се подобрява във възходяща степен. Този закон важи еднакво за всички. Щом влезете в едно общество, все ще вложите известен капитал, т. е. при сегашните условия все ще бъдете съдружник някому – или с капитала си, или с труда си; при сегашните условия никой не може да бъде свободен. Ако нямаш нито пет пари, но си умен, ще ти кажат: „Ела при мене, ти си умен човек; аз имам капитал, а ти – ум, ще започнем да работим заедно." И при този капитал или ще спечелите, или ще загубите. Туй е сега кармически закон: родил си се в известен период, правил си грехове, престъпления, без да мислиш, че се държи сметка за всичко. Не мислете, че като сте дошли тук, няма да плащате. Ами тази загуба? Знаете ли колко енергия е вложена във вашето физическо тяло, колко енергия е изразходвана за създаване на вашето сърце, колко за вашия ум, колко за вашата воля? Всичката тази енергия е точно изчислена. Следователно загубата, която има в този период, ще се изчисли и след петдесет хиляди години ще ви намерят, било като англичанин някъде, като французин или какъвто и да е, и ще ви кажат: „Вие като българин дължите, имате да плащате петстотин хиляди лева и трябва да ги платите." Имате един такъв кармически дълг; какво ще се случи при изплащането на този дълг? – Ще се родите сляп, сакат, хилав човек и през целия си живот само ще плащате.

Сега аз искам да ви наведа на най-добрия метод за самообладание. Ще се спрете, ще кажете: „Трябва да се плаща!“ Всички вие грешите, като казвате, че няма да плащате. Не, ще се спрете и ще мислите върху този закон. Щом размишлявате върху него, ще имате печалба най-малко петдесет на сто. Вие не размишлявате върху този закон и като ви дойде някое страдание, казвате: „Аз се докачам.“ Спри се, кажи си: „Не, аз имам да мисля върху по-важна работа, трябва да отговарям за своите дългове.“ Струва ли сега да се спра на пътя и да разговарям за моето честолюбие, когато имам предоставена по-важна работа? Знаете ли на какво мяза докачението на хората? – Господарката праща своя слуга – едно малко момче – да купи мляко в едно котле; друго момче го замерва с камъни, то оставя котлето и отива да го гони. Други деца минават, бутват котлето и млякото се разлива; момчето се връща вкъщи и господарката му го набива. Казвам: това момче не може да стигне този, който го е ударил, защото краката на последния са дълги, а се връща вкъщи и пак него бият. И всеки човек в света, който се спира да защищава честта си между хора, които нямат никакъв морал, всякога ще намери млякото си разсипано, другарчетата му ще го бият и господарката му също ще го бие – този закон е верен. Понеже вие се разправяхте с другите за себе си, господарката ви пита: „Ти защо остави млякото на пътя?“

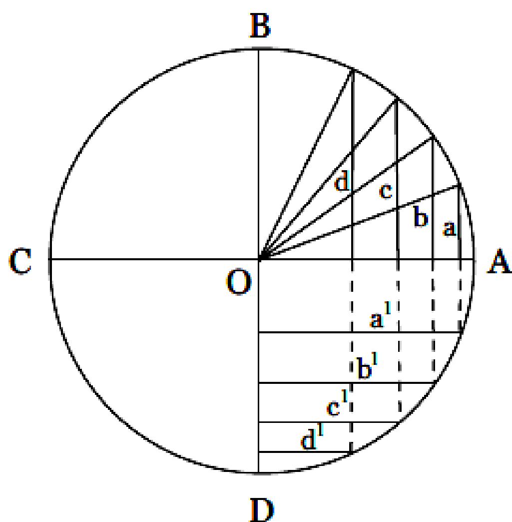

Фиг. 4

Сега вие мислите, че щом влезете в окултната наука, тя ще ви освободи от всичките ви погрешки. Не, тази наука може да ви даде отличен метод как да живеете по-добре. Вижте в чертежа: единият полукръг от едната страна означава радостите, които се увеличават, а от другата страна в другия полукръг са означени скърбите, които също се увеличават. Точката *B* представлява едно възходящо състояние, което е излязло благодарение на основата *AC*. Точките *B* и *A* взимаме за двама приятели – приятелят *A* влага капитала, той е основата *AO*, а *B* печели, без да има капитал. *A* е почвата, а *B* расте върху него. Следователно в дадения момент трябва да знаете, че когато вие се сдружите, един от вас ще бъде почва, а другият – растението, т. е. единият – пасивен, почвата и основата, върху която другият ще расте; последният ще бъде активен. След време енергията *B*, като дойде до своя максимум, минава в противоположната страна и активността на *B* ще бъде превърната в пасивност, върху която *A* ще почне да расте. Когато човек не изпълнява Божествения закон, той слиза в долната страна на кръга и трябва да се върне пак нагоре.

Например някой път вас ви сполетят нещастия, имате идеи, които не постигате – вие сте турени като почва, друг някой печели, а вие трябва да чакате да се свърши този кръг. След време условията ще се сменят: като се повдигне той, и вашето повдигане ще дойде – тогава той ще стане почва, а вие ще растете. Тия смени стават постоянно. Дойде ли ви някоя скръб, ще знаете, че в това време сте почва. В това отношение в Природата съществува следният закон: върху всяка скръб някъде в Духовния свят се повдига едно велико желание. Значи в дадения момент вашата скръб служи за създаване на едно благородно чувство някъде. И вие трябва да се радвате на тази велика мисъл, на това велико желание или чувство, което се гради върху вашата скръб. След време тази велика мисъл, която се е съградила върху вашата скръб и вашите страдания, ще ви се отплати – тя ви познава и ще ви помогне. И тогава скръбта ви ще се превърне в радост.

Казва Христос: „Сега скръб имате в света“, това значи: „Сега сте почва, но Аз ще ви видя, и скръбта ви ще се превърне на радост.“ Голямата погрешка, която забелязвам във вас, т. е. не погрешка, но едно неразбиране на закона, то е, че вие всякога искате да бъдете големци, да растете все нагоре. Не може, така вашият растеж ще се спре. Така е и в Природата: до 25 юни всичко расте, а после всяко растене спира; то значи, че енергиите се прекратяват. Пък вземете и вашето тяло: докато сте малко дете, вие растете нагоре, но не стигате до Слънцето – израствате най-много един и половина-два метра. После това растене спира и се пренася в другите полета – във вашия мозък, във вашето сърце, във вашата душа и във вашия Дух. Щом физическото растене спре, онзи, който не разбира законите, удря само на ядене и пиене и казва: „Ние остаряхме, нека поне си отядем и отпием, това ще ни остане.“ Онзи пък, който разбира закона, започва да учи. Затова старите хора повече четат, повече учат, а младите са

много разсеяни, освен ако младият се е родил някой гений. Та едно скръбно състояние представя в Природата един плюс. В известен случай то може да означава зло. Значи в известна епоха злото е плюс – то има надмощие, а в друга епоха Доброто е плюс – то има надмощие.

(– Нали човек дружи с много хора?) – Не, в даден случай човек може да дружи само с едного, а другите оказват само известно влияние върху него. Например планетите оказват известно влияние върху Земята, а Земята дружи само с кого? *(– Със Слънцето.)* Да, Земята дружи само със Слънцето. Закон е: в даден случай вие може да дружите само с едного, а другите оказват влияние върху вас. От другите, които оказват влияние, всеки от тях дружи само с едного. Дружението е цел –вие вече принадлежите към някоя планетна система. Разните индивиди принадлежат към разни психологически системи.

Онзи закон, който искам да извадя от казаното, или онази мисъл, която искам да остане в ума ви, е, че при всяко съзнателно страдание се извършва нещо велико. Всяко страдание, което вие чувствате, не се отнася само до вас. В дадения случай и други същества чувстват това страдание, даже още по-тежко, отколкото вие. Следователно хиляди и милиони души в даден случай са като основа, върху която в Духовния свят се гради едно велико благо и вие трябва да вземете вашия дял.

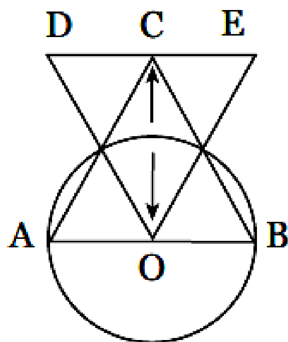

Фиг. 5

Нека разгледаме сега триъгълника *АСВ*. Кой е човекът, който прави добро? – Най-добрият е този, който представлява триъгълника *АСВ*. В такъв случай триъгълникът *ДОЕ* представлява най-лошият човек. Тези двама души са активни, показват движение – те са от една и съща категория. Освен тях ние имаме още: най-добър лош човек и най-добър добър човек – и двамата са активни, също образуват една категория. Най-после имаме и трета категория хора, а именно: най-лошият добър човек, който не прави добро, и най-лошият лош човек, който не прави зло – тези хора са негативни. Но този, който не прави зло, е по-добър, въздържа се от злото, а онзи, който не прави добро, е по-лош в случая.

Ученик: Това нещо можем да означим по следния начин: добър, не прави добро – Д. Н. Д. (+/–); той е добър човек, значи (+), обаче не прави добро – (–). За другия човек казваме: лош, който не прави зло – Л. Н. З. (–/+); това значи, че той е лош – (–), обаче не прави зло, значи (+).

Сега да приложим закона. Да кажем, че в дадения случай вие правите добро; после вашето състояние се сменя и казвате: „Не искам да правя добро.“ Някога става и обратното: например имате един престъпник, който убива сина на някой гражданин и го осъждат на смърт, понеже прави зло, лош човек е той. Питам: може ли да се измени неговата съдба? – Може. Ето при какъв случай: този престъпник избягва от затвора, минава покрай една река и вижда, че царската дъщеря се дави – той се хвърля и я избавя, в това време го хващат. Питам: ще приложат ли смъртното наказание върху него? *(– Няма.)* Да, няма да го приложат, понеже той спасява дъщерята на царя – значи неговото наказание се анулира. Това се случва в живота. Затова някой човек, като извърши едно престъпление, трябва да извърши и едно добро, т. е. той трябва да избави царската дъщеря, за

да не приложат върху него смъртното наказание. Най-първо той е направил едно престъпление – *минус (–)*, а после е направил едно добро – *плюс (+)*, компенсира се. Ако ти извадиш из водата давещата се царска дъщеря, смъртното ти наказание се отменява. Всяко страдание в света, това е едно смъртно наказание – нещо умира в тебе, ти страдаш. Затова именно вие трябва да се стремите да използвате за добро всичките условия, които ви се дават – те са за вас *плюс*. Ако този престъпник каже: „Нека се дави царската дъщеря, няма да я спася“, присъдата му ще се приложи.

И тъй, от всички ви се изисква приложение. Това засега е само теория. В това отношение, когато разглеждате вашите състояния, трябва да бъдете много внимателни, защото всяко състояние може моментално да се измени. Вие често забелязвате в класа, че някой от вас не е разположен; вие си казвате: „Нека си носи той!“, и не се интересувате за него, отминавате си. Но няма да мине дълго време, и това състояние ще се върне върху вас. Затова, като ученици от такъв един клас, у всички ви трябва да има стремеж, като видите, че някой от вас е морално разклатен, да се яви у вас желание да му помогнете. Не всички, но един трябва да му помогне в случая. *(– В какво седи това морално помагане?)* Във вас още няма това чувство (аз го наричам любвеобилност) да желаете доброто някому – без да го познавате, да му изпращате хубави мисли. Любвеобилността мога да уподобя на разположението, което има някое растение, което расте покрай водата. Засега ето как вие се познавате – казвате: „Този е един от братята!“ Вие не можете да бъдете взаимно толкова любвеобилни. Вие мислите всякога само за себе си, само за своето добро – където и да ходите, мислите само за своята личност. Не, човек трябва да има и други мисли. Той трябва да мисли само петдесет на сто за себе си (това трябва да е един максимум) и петдесет на сто за окръжаващите го, ако иска да изпълни Божия закон. Човек не трябва да занемарява

себе си, но не може да занемари и своите ближни – вследствие на това се зараждат боледувания. Когато бащата и майката се карат, децата почват да боледуват. Често майката казва: „Аз не искам вече тия деца“; и бащата казва същото. И ако няма някой техен роднина да ги подкрепи, току-видиш: едното дете заминало, другото заминало и т. н. Там, дето има обич между родителите, децата са здрави. Същият закон се среща и в един клас. Всякога трябва да имате Любов помежду си; аз не говоря за вашите временни проявления и промени на чувствата, но за ония правилни чувства на висша Любов, които трябва да храните един към друг. Проявявайте Божественото във вас – това, което е благородно и възвишено. Щом го проявявате, вие усещате едно вътрешно задоволство. Минават дни и седмици, но вие усещате една дълбока радост; никой не знае това, само вие го знаете.

Та първото нещо: трябва да бъдете герои в малките работи. Някой път казвате за някого: „Той си има карма, нека си я носи!“ Не, този цирей трябва да излезе от него, той има нечиста кръв. Аз мога да му туря един лек и да улесня неговите страдания. Този човек може да има една рана, но не я лекува; ти казваш: „Карма е това!“ Не, аз като човек трябва да му помогна, да улесня неговата карма, да мине малко по-лесно. И вие ще спазвате този закон. Щом не се стремите нагоре, иде връщането назад. Някой казва: „Нагоре, докато стигна до *В*!“ Но забележете: стремлението към Доброто никога не може да се спре, процесът към Доброто е вечен. И ако някой се спре в пътя си от Доброто, за това има друга някаква причина – Доброто е безкрайно, тази причина е извън него. Допуснете, че някой човек е искал в първо време да стане филантроп, да помага на човечеството – това е пътят му нагоре към Доброто. Обаче вън от него друга една мисъл му влияе и у него се зарежда желание да стане пръв министър в България – туй ще спре неговата филантропия и той ще се върне назад. Този човек, като

държавник, вече не може да има стремеж към Бога. И всички общественици вървят надолу. Щом станеш политик, ти непременно ще се върнеш надолу, но и като се връщаш, т. е. като слизаш, трябва да разбираш законите. Защото може да слизаш разумно, може да слизаш и неразумно. Например гнева аз наричам дипломация. Човек, който се гневи, той е пръв министър. В момента, когато се разгневи, всички ги е страх от него. Когато майката се разгневи, всички се сгушват – и бащата, и децата се страхуват; след един-два часа обаче тя вече е грохнала, разболява се, слязла е вече от височата на своето министерство, не е пръв министър, а уволнен министър в оставка. Та някой път и вие казвате: „Искаме да бъдем министри, царе." Питам: кой от вас не е ставал цар за пет-десет минути? Нали знаете онзи разказ за циганина, който носел гърне с мляко и си въобразявал, че станал цар и заповядвал на света. Въобразявал си всичко това и подскочил от радост, но гърнето паднало на земята, счупило се и млякото се разляло. Често и вие при тия малки гърнета, при тия малки блага и способности, които имате, мислите си, фантазирате си, докато дойдете до въображаемите големи блага и подскочите от радост, но паднете на земята и се намерите в един реален свят.

Има ред закони обаче, които регулират Живота. Можем да изчислим математически какви са възможностите, за да може един човек да стане цар например. Да кажем, че в България има четири милиона хора, които имат нужда от цар. Значи възможността за всеки един от тия четири милиона да стане цар е една четиримилионна. Тъй щото, най-близките цели на всеки човек засега са определени. Всички могат да бъдат добри, но всички не могат да бъдат богати; ако всички хора рекат да станат добри, има възможност, но ако всички хора се стремят да станат богати, няма възможност за това. Искат ли да станат богати, ще се яви едно състезание и ще се

роди злото. Но ако всички пожелаят Доброто, няма да се яви състезание, понеже тази възможност съществува за всички.

Сега изваждам друго правило: ако у вас някой път се зароди едно лошо желание, това показва, че вие се стремите към неща, които спадат към изключенията. В такъв случай у вас ще се зароди омраза, съмнение, недоволство – те са спътници на непостигнати желания. Затова ще желаете Любовта – тя е постижима за всички, ще желаете Мъдростта – тя е постижима за всички, ще желаете Истината – тя е постижима за всички, ще желаете Добродетелта – тя е постижима за всички, ще желаете Правдата – тя е постижима за всички. В този живот това е постижимо.

Да бъдеш мъдър човек, не значи да бъдеш учен. Всеки може да бъде мъдър, но учени хора могат да бъдат малцина. Затова всички се стремете да бъдете мъдри, но не се стремете да бъдете непременно учени. Мъдростта е постижима за всички. Всички не може да бъдете красиви, защото красотата е нещо, което лесно може да изгубите – тя не е постижима за всички. Да бъдете красиви, това не зависи от вас, но душата ви може да бъде изпълнена с Любов – това зависи от вас, всички можете да добиете Любовта. Тия неща не се добиват с векове, но моментално. Мъдрият човек е много досетлив, внимателен към всичко – дето и да се намери, всякога ще знае как да постъпи и ще се прояви скромно. Той е много практичен – ако се намери в университет, той ще си отвори пътя, ще вземе инициатива за това, за онова и така професорите ще го обикнат. На мъдрия човек всички професори искат да услужат – той ги разбира и те го разбират. А онзи, който не е мъдър, на него показват вратата на университета и му казват: „Тук не е място за слуги.“ Има случаи, дето слуги са заемали мястото на професори, изучили са цялата материя на професора; един ден професорът не идва – слугата заема мястото му, държи встъпителна лекция по всички правила. И когато професорът

дохожда, слугата казва: „Извинете, аз държах лекцията вместо Вас." Професорът му отговаря: „Много добре си направил, станал си мой заместник." У този слуга няма амбиция, но професорът се компрометира. Туй се казва мъдър човек – такъв човек след време може да стане учен. Най-напред човек трябва да бъде мъдър – мъдър ли е, всичко се добива. Учението е извор на Мъдростта.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и осма лекция от Учителя, държана на 27 април 1924 г., София

ПСИХИЧЕСКИ НАСЛОЯВАНИЯ. ЗАКОН ЗА ПРИМИРЕНИЕ

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

За следния път – тема №24: „Най-малката Любов, която можем да приложим в ежедневния си живот.“

Като пишете върху тази тема, ще изнесете нещо, което сте приложили.

Сега у всички има наслоявания. Аз ги наричам неестествени наслоявания, които ви препятстват да схванете правилните прояви в Природата. Разбира се, у човека има и правилни прояви, има дни през годината, когато вие мислите добре, идейно, и прилагате правилно, но тия светли дни и минути са много редки. Например у вас се случва такова нещо, което често става с любениците: често по корените на любениците се явяват червейчета, които прегризват корените им – любениците израстват, разлистват се и после увяхват, не дават никакъв плод. И вие по същия начин проявите любовта си: покажете се навън, но след това дойде този вътрешен червей, преяжда корена ви и всичко увяхва. Тогава вие казвате: „Е, такива са условията, такава е Природата, няма какво да се прави.“ Не, не е такава Природата.

Вие трябва да се освободите от тия наслоявания по един разумен начин. Например, ще наблюдавате цвета на лицето си, ще се проучвате – нали всички сте хора с висше образование. Това е за ваше добро. Ще вземете едно ваше естествено положение, когато сте здрави или когато имате най-добро разположение на духа, когато сте извършили едно добро дело, от което сте останали доволни от себе си, и то ще ви служи като мярка; вземете едно огледало, погледнете се

и забележете положението на вашите мускули. После ще погледнете ръцете си отгоре и отдолу – каква е кожата им, мека или суха. Обърнете особено внимание на очите си и на цвета на лицето си. След това направете друг опит – когато сте неразположени, сърдити: вземете огледалото, огледайте се и в този случай и ще забележите една рязка промяна в лицето си. Такава промяна в лицето става и в естествения развой на човека. Ако някой е влязъл да копае въглища в една мина, той ще изцапа лицето си, ще го очерни, но той знае метод за чистене: ще вземе малко топла вода и сапун, ще се измие и ще излезе навън пак бял. Вие се цапате, по вас полепват известни частици отвън. Вие мислите, че няма наслоявания отвън; не, всеки ден има такива наслоявания върху всеки човек. Те са малко, но все таки причиняват голяма вреда на душата ви или върху развитието на вашия ум. Даже много учени хора, много младежи, които са обещавали от ранна възраст да бъдат талантливи и способни, са били завличани от тия утайки и са останали последни в живота.

Някой път Природата прави благодеяние на такъв човек: туря го в сиромашия, т.е. туря го във водата и той става чист. Ще кажете: „Как така?“ Да, тя го чисти чрез страданията – не го оставя да има удоволствия в света, а го заставя да изкарва храната си с пот на чело. Дето и да се обърне, няма приятел, който да му помогне, и той живее с постоянната мисъл какво да работи днес, утре, за да преживее някак. И с това силно напрежение на мисълта този прах, който се е полепил върху него, отскача и той се чисти постоянно. А вие, като имате всичко, мислите, че имате много идеи. Не, много наслоявания има върху вас. Тези наслоявания стават по причина на това, че във вас няма тия естествени разположения на духа. Вследствие на тия наслоявания в човека се явява разстройство в стомаха, устата започва да мирише, процесите на дишането не стават правилно, приливите и отливите на кръвта в сърцето се забавят и т. н. Когато човек се

нервира, кръвта започва да се събира в задната част на главата, от това личните му чувства се развиват и той мяза на оса – който го бутне, той го жегне. Този жегне, онзи жегне и по този начин създава ред неприятели около себе си или най-малко около такъв човек се образуват две партии с картечен огън. След всичко това ще кажете, че имате идеи. Никакви идеи нямате, това са все лични чувства. И после тия две групи ще се разделят по на още две, ще станат четири; така ще се образуват неестествени групички: братята – на една страна, сестрите – на друга. Това не е Братство, Братството почива на съвсем други закони. Има братя по кръв, а не по подобие. Двама души, за да бъдат братя в духовно отношение, те трябва да бъдат с еднородни, с подобни идеи, да имат единство в стремежа си. А сега, ако не се чистите от наслояванията, които имате, те ще прекъснат всичките ви съобщения с Живата Природа. Ще ви дам едно обяснение: какво би станало с носа ви, ако нямахте тази течност, която задържа праха? – Всичкият прах би влязъл в дробовете ви и ще запуши бронхите. Но виждате, Природата е турила тази лигава течност като филтър. Тъй и всички хора трябва да имат един вътрешен филтър. Казвате някой път: „Това не ми трябва, онова не ми трябва“ – това значи: „Нямам нужда от тази течност в носа.“ Да, но като пресъхне тази влага в носа, хората заболяват. Ето защо вие трябва да се отнасяте разумно към себе си и да знаете как да се освобождавате от тия психически наслоявания у вас. Онзи ден ви зададох един въпрос: как се освобождавате от едно лошо настроение, какви бяха вашите методи? Да каже някой от вас как се освобождава от едно лошо настроение.

Ученик: Лошото настроение, това са известни енергии, които трябва да се пласират по някакъв начин – било чрез физическа работа, било чрез интелектуална работа.

Аз ще ви обясня психологически причините за лошото настроение: всяко лошо настроение се създава от съвсем малки

причини. Да кажем, че имате един приятел, в когото имате пълна вяра; докато ти храниш абсолютна вяра към него и той към тебе, никакво лошо настроение не може да има. Аз говоря за един умен приятел, който разбира сърцето ти, чувствата ти, мислите ти, който се интересува за твоя успех тъй, както и за своя. Вие се разбирате добре, обичате се; докато се обичате така, никога не може да имате лошо настроение. Но от деня, в който се яви едно малко съмнение към твоя приятел, ти вече ще имаш лошо настроение – тъй седи фактът. Тогава как ще поправите това настроение? – Ще отхвърлите настрана съмнението си и веднага ще дойде хармонията. Следователно това ще знаете като закон и няма да го престъпвате. Вие, като единица – сами за себе си, не можете да живеете. Силното индивидуализиране произлиза от силно развити лични чувства. Когато хората искат да станат единица в света, да живеят само за себе си, те се индивидуализират и сами си създават най-голямото зло, най-голямата отрова. Невъзможно е човек да живее сам за себе си, да бъде единица. Защото единица в света е само Бог – разумният принцип, който е създал всичко и живее за всички. А ти като се индивидуализираш, започваш да презираш всички същества, които Бог е създал и с които Той живее. Тогава в теб се създава това лошо настроение и ставаш нещастен. Какво означава това състояние? – То значи човек да бие главата си в една скала или да пробива кладенец или тунел с една игла. Туй е факт, който виждаме навсякъде в Живота. Ученият например ще мисли, ще философства, ще критикува и най-после ще се изтрие.

Та първото нещо: ще приложите този закон, който ви показвам. Моето желание сега е да изправите отношенията помежду си – никакви партии! Ако не се изправите, казвам ви, ще оставя класа ви дотогава, докато изправите отношенията си, защото иначе говоренето е безрезултатно. Искам да решите този въпрос. Като дойда следния

път в класа, отношенията ви да бъдат оправени – това е основа, върху която може да работите. Вашият ум и вашето сърце трябва да бъдат в хармония, изисква се правилна обмяна между силите на ума и тези на сърцето. В тази област, в която сте влезли сега, ако не разберете основното положение на този закон, след време ще имате големи мъчнотии – пак ще разрешите въпроса, но по-мъчно. Първото нещо: трябва да изправите поведението си. Така ще се зароди в умовете ви, в сърцата ви, във волята ви едно здравословно състояние. Всички тия сили у вас ще работят в хармония и тъй, уравновесени в себе си, по-лесно ще се справяте с външните мъчнотии на Живота. Защото трябва да знаете, че в един клас, в какъвто сте, вие имате отношения един спрямо друг и ако вашите отношения не са правилни, само един от вас е в състояние да причини големи страдания на целия клас. И обратното става: един от класа може да внесе за всички едно велико Добро във всяко отношение. Предназначението, което ви е дадено във великия живот, ще се изрази по който и да е начин, само че вие можете да спънете временно вашето развитие. Пък нали всички искате да свършите навреме училището и да бъдете полезни на себе си, на окръжаващите и на обществото? Но ако не знаете този закон, как да се чистите от тия утайки, вие ще се спънете.

Сега в какво седи вашата математика? Ако повдигнем на квадрат числото *а*, какво изменение става с него? Нека каже някой от вас.

*Ученик: Увеличава се неговото измерение. Ако **а** е линия, $\boldsymbol{a}^2$ вече е плоскост.*

Значи a^2 показва повишение, но това повишение може да бъде във възходяща степен, а може да бъде и в низходяща степен. Да допуснем, че *а* представлява разумно същество, което се движи в права линия – значи то има само едно измерение или живее само на една линия. При a^2 то живее в една плоскост, в един квадрат. Какво придобива това същество в този квадрат?

Ученик: Съзнанието му се разширява. Като се е движило в права линия, то е виждало пред себе си само една точка, а сега вижда цяла линия.

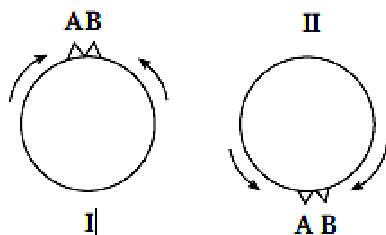

Фиг. 1

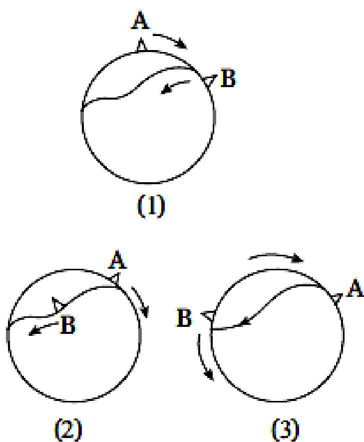

Фиг. 2

Ще ви дам едно обяснение за движенията на телата в първото измерение: имате кръга *C*, по него се движат две същества *A* и *B*, които се срещат. Могат ли да се разминат? – Не могат. Същество́то *A* ще каже на *B*: „Ще се върнеш назад“, *B* ще каже: „Не, ти ще се върнеш.“ Какво ще направят най-после? – Ще се скарат. Това обаче не разрешава въпроса – това е положението, когато имате някакъв спор и не искате да се примирите. Казвам тогава: вие сте хора от първото измерение, не искате да отстъпите. Но да кажем, че тия същества трябва да се

разминат; как ще се разминат, можете ли да кажете? Тия две същества имат нужда от учител, който може да ги избави от това положение. Ще ви обясня: тия две същества се срещат лице с лице, едното казва: „Искам да мина на противоположната страна, отстъпи!“ – „Не мога.“ Тогава? – Нека *B* се върне назад. – Те не могат да се обърнат назад, освен да тръгнат с гърбовете си назад – тогава те ще се допрат на другата страна с гърбовете си и пак ще се скарат *(II)*. Този кръг трябва да се огъне, да се направи един мост *(1)* – тогава едното същество ще мине под моста *(2)*, а другото същество ще мине отгоре *(3)*. Като се разминат така, после първото същество ще излезе отдолу. Този кръг значи трябва да измени своето естество – едното същество трябва да се смири, да влезе под моста, за да могат да се разминат. Много от вашите спорове са от тази категория – срещнете се, никой не иска да се върне. – Направете мост: единият от вас ще мине отгоре, а другият – отдолу. Безразлично е кой ще мине отгоре и кой отдолу.

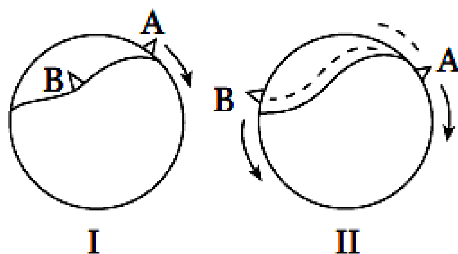

Фиг. 3

Тази идея още не ви е ясна – кръгът ще се отвори, едното същество ще влезе вътре и после пак ще се затвори *(I)*, а другото същество ще мине отгоре *(II)*. Този е единственият начин, ако те искат да живеят разумно, друг начин няма. Непременно трябва да има едно огъване на кръга, за да се образуват два пътя – единият нагоре, другият надолу. Значи орбитата на живота ви по някой път трябва да се измени, това е една необходимост. Кръгът ще се отвори, за да влезе

един от вас; после пак ще се затвори и вие ще се разминете. Като се срещнете пак, този кръг отново ще се отвори. И тъй, с това движение на кръга в съзнанието на тия същества се образува идеята за второто измерение, а то ще бъде едно откритие за тях. С това те ще считат, че е станала известна промяна в техния свят.

Следователно, ако в живота ви стане някаква промяна, считайте, че сте под моста. Или допуснете, че едно същество се намира в тъмнина. Ще обясня закона психологически. Какво показва тъмнината? – Че това същество *B* е влязло в кръга и се намира в един безизходен път. Но това ще трае само докато съществото *A* мине на другата страна на кръга. Тогава съществото *B* пак ще излезе отгоре и ще бъде в светлина. Някой път вие усещате, че съзнанието ви се помрачава – това е временно, само докато минете този път отдолу. И всички лоши настроения, които имате, произлизат все от тия промени в кръга. Дойде ли ви едно мрачно настроение, ще знаете, че има друго едно същество, което минава отгоре. Единият трябва да мине отдолу, а другият – отгоре. Онзи, който страда, той минава отдолу, а който се радва, минава отгоре. И тъй, когато вие сте радостни, трябва да знаете, че друг някой страда. Ти се радваш, но под тебе има едно същество, което въздиша и казва: „По-скоро минавай!“ Ти няма да се спираш на този мост да кажеш: „Не се мърдам оттук.“ Не, ще минеш това място, колкото може по-скоро, та да може и другото същество да излезе отгоре. Затова хората, които скърбят и страдат, отварят път на други, за да се радват.

Въпросът ни беше за психическото наслояване. Щом изправиш отношенията си спрямо хората, това наслояване, което се е образувало от гъстата материя, от постоянните утайки във вас, се вдига. Първото правило: ще спазвате закона за примирението! Черната краска, която се образува около лицата ви, показва, че във вас има едно негативно течение. Ако вземем черната краска, според както се определя във

физиката, тя поглъща всичко в себе си. Значи всичко потъва в нея, следователно тя е негативна. И бялата краска е негативна, но тя отблъсква всичко. Едната възприема всичко, а другата връща всичко назад. Затова, ако искате да въздействате на черната краска, непременно трябва да ¢ поставите контраст – ще турите бялата краска, нищо повече! На кое чувство трябва да противопоставите алтруизма? – *(На егоизма.)* Не, не вземайте тук егоизма, егоизмът е на чисто индивидуална почва. Човек казва: „Аз съм човек и като такъв имам право да мисля нещо особено." Това е егоизъм – превишаване на своето право. Алчността седи в това, когато някой изисква да бъде обичан от всички. Не си правете илюзия да мислите, че някой ученик може да бъде обичан от целия клас, това е немислимо. Половината от класа може да го обича, трите четвърти – също, но целият клас да го обича, това е немислимо. Всякога в един клас от сто души ще има най-малко десет души, които ще бъдат на противоположния полюс, при особено мнение. И когато всички са радостни, весели и скачат, тия десет души ще бъдат недоволни, ще кажат: „Това клас ли е?" Тия десет души са неразположени, недоволни. Защо? – Защото са под моста. Другите ще се радват. Защо? – Минават отгоре. Обаче, законът се изменя: когато тези деветдесет души слязат под моста, онези десет души са весели и радостни. Какво трябва да се направи за уравновесяване на състоянията? Когато деветдесетте са щастливи, те трябва да отделят десятък от своето щастие, да го дадат на своите недоволни братя, за да станат и те щастливи. Те са недоволни, защото имат в случая недоимък, намират се при особени условия. Вие сте изпитвали това състояние: седнете например да учите, решавате някоя задача, но умът ви е разсеян; правите опит да се концентрирате, минава час, два, три, докато най-после дойде едно разположение, при което можете да учите. Ето защо, за да изработите характер в себе си, вие трябва да разбирате законите на Живата Природа. Човек не може

всякога да учи, както не може всякога и да сее. В Египет, дето има най-благоприятни условия, може да се сее два пъти в годината, а тук може да се сее само един път в годината. Тъй и вие трябва да разбирате законите на мисълта; също тъй трябва да разбирате и законите на чувствата. Има между вас, които искат да имат всякога добро разположение. Не, закони има за всичко. Когато сте във физическия свят, има закони, които определят вашата мисъл, вашето чувстване и разположение.

Сега аз нямам нищо против, ако между вас има едно естествено разделение – то е добре дошло. Но забелязвам помежду ви друго едно, нежелателно деление. И естествениците правят редица класификации на животните, но в Природата такива класификации не съществуват. Кой е естественият белег, който отличава едно животно от друго?

Ще ви задам следния въпрос: за да има хармония между двама души, какви черти трябва да имат те? Например вие искате да имате един приятел; как ще го придобиете? *(– Трябва да се поставим в пасивно положение по отношение на него или да станем за него почва, върху която той да расте.)* Но как познавате към кого трябва да се отнасяте така? Вие не можете да правите всекиго ваш приятел. Как познавате кого именно може да изберете за приятел? Все таки вие си имате едно правило, но сега не ви иде на ум. Аз ще ви кажа: в присъствието на онзи, който ще ви бъде приятел, вие чувствате една приятност, свободни сте – вие изпитвате свобода на сърцето, на ума и на волята. Ако и той се усеща също тъй свободен при вас, колкото минава времето, вие ставате все по-добри приятели и нищо не може да ви раздели – каквито препятствия и да се явят между вас, вие ще издържите. Това е правило. Но щом има едно малко търкане помежду ви, може да има приятелство, но само за година, две и след това ще изчезне. По този закон, за да бъдат двама души приятели, ако са мъже,

единият трябва да върви по мъжка линия, а другият – по женска; ако са сестри – пак същият закон: едната сестра трябва да върви по бащина линия, а другата – по майчина линия. Ако и двете вървят по бащина линия, запознанство може да има, но и спор ще има; дълго приятелство обаче не може да има – такъв е законът. Тогава работи осморката – *(∞)*: горната линия е женска, а долната – мъжка. Или това можем да уподобим на мозъка в човека, който има две полушария – ляво и дясно. Енергиите от лявото полушарие се проявяват през дясната страна на човека. Човек е разделен на два полюса: лявата страна в него върви по женска линия, а дясната – по мъжка. Онзи, който разбира закона, ще има предвид тези течения. Да кажем, че някой върви по мъжка линия; с коя част от мозъка си ще се докоснете до него? – С лявата част. Значи той ще ви тури отляво на себе си и в такъв случай по отношение на него ще работите повече с вашите чувства; ако пък е от дясната страна, ще работите повече с вашия ум. Ако някой върви по женска линия, той ще ви докосне от дясната ви страна. Мислите ли, че е случайно, дето някои ходят от лявата ви страна, а други – от дясната? Не е случайно – енергиите от дясното полушарие минават през лявата ръка. Това е един сложен закон. Затова, като дойдете до окултната наука, вие трябва да знаете как да владеете мозъка си и как да го поляризирате. Вие трябва да знаете кога ще действате с лявата част на вашия мозък и кога – с дясната. Ако не разбирате законите, ще се намерите в голяма мъчнотия; ако ги разбирате, един път ще минете в дясното полушарие, друг път – в лявото. Трябва да менете състоянията на мозъка си. Тази е една от причините, дето хората не могат да живеят добре; това съм намерил в своите изследвания.

Сега например всички се оплакват, че няма хармония. Как ще има хармония, във вас се натрупват излишни енергии, които вие не знаете как да изразходвате. И тогава тя се изразходва в съмнение или

в гняв, или в необуздана страст, или в боксиране. Тази енергия трябва да се изразходва по някакъв начин. Природата е много взискателна, тя не обича да се задържат нейните енергии – тя дава толкова, колкото е потребно, а излишъкът ще го вземе и ще ти създаде неприятност. Този закон е верен. Богатите хора искат да се осигурят, имат един, два, три, четири милиона лева, но освен че не могат да се осигурят, техният живот се влошава. Идеята да се осигурят е хубава, но това е качество на човешкия Дух – щом човек разбира законите на Духа, той е осигурен.

Например във вашия клас понякога заболяват някои от другарите ви, но вие оставате безучастни към тях. Вие не обичате да си помагате; туй не е добра черта у вас. Не, като се разболее някой, вие даже трябва да изучавате причините защо вашият приятел е болен и с какво може да му помогнете. Така може да внесете едно микроскопическо подобрение в него, то е достатъчно. Утре и вие може да се разболеете, всеки е изложен на заболяване. Сега трябва да се учите не само на вежливост, но и да развивате вашите алтруистични чувства. Когато човек се изолира, често се започва една борба. Например някой път вие се стремите да изолирате някого от класа; и какво става? – Започват да говорят против него, че той е малко смахнат, че не върви с другите заедно. И той започва да усеща, че го изолират, и остава сам. Болшинството иска да му наложи правилото, че той трябва да се подчинява на същия кодекс, на който и те. Той, горкият, пъшка, превива се, но следи какво правят; един ден и той образува партия. Тогава друг ще се намери виновен, тъй че все ще намерят някого виновен. И тогава, каквото става в класа, всичката вина се слага върху него – той може да е най-изправният, но каквото и да направи, класът не вижда добро в него. Ако рече да направи добро, ще кажат: „Оставете го, той е лицемер.“ И той се намира в чудо.

Тогава или трябва да намери път, по който да се примири, или трябва да избяга.

Такива неща се случват във всички училища: учителят намрази някого и този ученик, колкото добре и да му отговаря, той все двойка му туря. Това е психологически закон. Учителят вижда, че ученикът е горделив, и така иска да го смири. Това е крив начин на въздействие – този ученик се озлобява повече. Да кажем, някой ученик мисли, че знае много; туй не е само негов грях – всички ученици си мислят, че знаят много. Какво трябва да направи учителят в такъв случай? Ако е учител по математика, нека извади този ученик пред дъската и да му даде една мъчна задача, а той да си мълчи. И тогава този ученик, като решава задачата, ще види, че има нещо, което той не знае – ще каже: „Не можах да я реша." Ако пък той действително иска да знае много, у него ще се роди стимул да учи повече.

Та сега, на първа ръка вие трябва не само да съзнавате вашите погрешки, но и да ги изправяте. Няма по-лошо нещо от това да съзнава някой погрешките си и да не знае как да ги изправи. Например аз бих могъл да накарам всички да се обичате, и то да се обичате тъй, както никога не сте се обичали. Знаете ли как? – Трябва да ви туря всички в затвор, да ви наложат там хубавичко и тогава да ви съберат на едно място. Няма ли да се обичате? Я да сте затворени – братя и сестри заедно, че да ви налагат, както са правили със старите християни, няма ли да се обичате? – Само да ви съберат, да видите как ще се разговаряте мило и драго! А сега, понеже не сте в затвора, вие не се обичате. Не чакайте да ви турят в затвор. С такива методи разполага и Природата – тя мълчи, мълчи, но ви дебне; един ден ви хване с щипците и ви туря в ретортата си. Вие може да вдигате шум, да плачете – нищо не значи за нея. Знаете ли през колко реторти ще ви прекара тя? Ако вие изследвате живота на великите хора – музиканти, поети и други, пък и на пророците, ще видите през какви

реторти ги е прекарала Природата. Няма човек, който да не е минал през дисциплината на Природата. Вие трябва да бъдете готови на всичко това. Сега аз виждам – тази ваша майка иде със своите щипци, улавя ви, туря ви в ретортата и казва: „Аз работя сега, искам, като влезете в тази реторта, да стане нещо от вас." Защото някои, като влязат в тази реторта, наместо да се пречистят, изгарят и излизат като пепел; тя ги погледа, погледа, чуди се какво да ги прави, иска да оживи тази пепел. Тъй че за вас е по-добре да се стопите и да излезете благополучно от ретортата – това е законът на подмладяването, тъй го наричам аз. Когато човек изхвърли от ума, сърцето и душата си всички отрицателни мисли, желания, които разрушават, той се подмладява.

И тъй, какво качество желаете да придобиете в този клас? Според вас, коя е малката добродетел, която трябва да имате? *(– Прошката.)* Но трябва да си искате прошка един от друг. Ами като не си искате прошка, тогава? Да кажем, че някой от вас влиза в една гостилница и гостилничарят му казва: „Един от вашите приятели яде тука и не си плати." Какво трябва да направите? Вие трябва да кажете: „Извинете, моят приятел отдавна ме упълномощи да платя вместо него, но аз забравих." И ако имате пари, още този момент ще платите. *(– Това няма ли да бъде лъжа?)* – Не, погрешката е пак негова. Законът е верен – щом този гостилничар ми казва, че моят приятел не си е платил, аз вече съм задължен да изправя неговата грешка, без да казвам нещо. Ако аз кажа на гостилничаря: „Добре, аз ще платя за него", това е човешка постъпка. От моя страна ще направя благороден жест, ако аз извадя пари и платя на гостилничаря от името на приятеля си, без да му кажа какво съм направил за него. Това наричам аз солидарност в ядене и пиене. Вие ще кажете: „Ами ако платя на този, на онзи гостилничар, какво ще стане с моя джоб?" Не се плашете, това ще се случи може би веднъж в живота ви, но казвам: този е истинският

начин, по който трябва да постъпвате. Във вас трябва да има готовност за такъв жест. Ако ти не можеш, ще повикаш друг, ще му кажеш: „Би ли платил за един наш приятел в гостилницата?“ Ще му кажете това и повече няма да му четете морал – няма да казвате: „Знаеш ли какво направил нашият приятел?“ Не, просто ще го повикаш и ще му кажеш: „Един наш брат забравил да си плати на гостилницата, можеш ли да платиш ти?“ Ако не може и той, ще съберете помежду си пари, ще платите и ще си мълчите. Това е характер! Той като узнае, че съкласниците му са платили за него, в душата му ще се зароди едно благородно желание и ще каже: „Както са постъпили моите приятели, така ще постъпвам и аз.“ Ето начин за морализиране. Другият морал не е дал нещо много възвишено. И ние можем да употребим този начин.

Сега аз зная, че всички сте изложени на мъчнотии, затова взаимното помагане е необходимо за вас при сегашните условия. Ако се случи някоя сестра да забатачи материално, тогава сестрите ще постъпят по същия начин. Пък ако сестрите не могат да оправят работата, нека дойдат братята – все таки трябва да намерят един изходен път, това е Божествено. Ако вие работите така, ще имате съдействието на Живата Природа, на Невидимия свят, на светиите, на Ангелите, на всички Напреднали същества. Те ще ви съдействат – нищо няма да изгубите, напротив – ще спечелите. Това е, за да имате спокойствие, да можете да учите. Защото голямата сиромашия и голямата изолираност в света лишават човека от възможността да се учи, все трябва да има някой да го подкрепи. Само Бог може да живее самичък в света, а всички същества от Бога надолу имат нужда да си помагат. Човек трябва да чувства, че има някой, който храни нежни и благородни чувства към него, той трябва да знае, че има поне един човек в света, който е готов в даден случай да се пожертва за него – тогава той ще има кураж да живее. Това е една морална сила, която

крепи човека – тогава той може да учи, всичко може да направи. Изгуби ли тази вътрешна вяра, той мяза на една оскубана пуйка. Този закон работи навсякъде – дето и да сте, все ще почувствате нужда от вътрешна вяра.

Та отношенията, които сега ви свързват, работят за вашето бъдеще. Разбира се, аз ви привеждам този пример, за да постъпвате така от добра воля, по закона на Любовта. Защото ако това стане като един механически закон за вас, нищо няма да ви ползва. Ако всичко това влезе като импулс към великата Божия Любов, тогава ще имате добри резултати. Ето къде може да приложите тази Божествена наука. След това ще се заемем да проучим и други положения, при други условия. Засега, колкото малко и да съм ви предал от окултната наука, вие сте дошли до едно опасно място. Например между вас сега има по-голямо подозрение, отколкото по-рано. Не сте станали по-лоши, напротив, по-добри сте, но не използвате вашата добрина. В една от лекциите си нали разделих хората на две категории: на добри и лоши – добри, които правят добро, и добри, които правят лошо. Вие сте станали от добрите, които правят лошо. Вие пак работите нещо, само че в низходяща степен. Ако всички отивате към центъра на Земята, питам ви тогава кой ще ходи към Слънцето? Окръжаващите ви хора чакат само да видят някоя слабост във вас и да кажат: „Те се събраха в този клас, но какво излезе?“ И при всяко ваше заболяване или неразположение на духа те казват: „Ето до какъв край води това нещо – като мисли много, човек става негоден за живота.“ Не, ще станете годни за Живота. Онези, които разсъждават така, те не разбират законите на Живота, те не разбират законите на Природата – че и Природата има свои закони, които няма да измени заради нас. Железарят, докато не сгорещи желязото, нищо не може да направи от него. Затова и Природата, за да направи нещо от вас, ще ви тури в пещта, ще ви нагорещи и след това, като разберете какво ви е

необходимо, тя ще ви тури във водата си и ще ви кали. Тя няма да ви остави като баби, ще ви закали. Но казвам: ще минете през известни процеси. Някой път ще чувствате, че сте слаби, някой път ще чувствате, че сте много силни, но не уповавайте на това. Силата не седи нито в едното, нито в другото състояние, нито в мекотата, нито в твърдостта – това са само преходни състояния на естеството на вашето развитие.

Какво разбрахте сега, как ще се разминавате по пътя? Колко начина имате за чистене на къщата си? *(– С метла.)* Добър метод ли е метлата? *(– Не, защото прахът пак пада долу.)*

Сега ще ви наведа на мисълта да разберете какво трябва да правите. Да кажем, че имате слуга; за да работи добре на нивата ви, какво трябва на вашия слуга? – Трябва да го храните. Ако не го храните, може ли да работи? – Не може. Значи трябва да храните добре слугата си. После, ако някой работи на нивата и не му плащате, ще ви работи ли? – Няма. Но най-същественото не е заплатата, същественото за вашия слуга е храната – тя е най-необходимото условие за онзи, който работи. Ами вас кой ще храни? *(– Някой наш приятел.)* Законът е верен в този случай. После, трябва да спазвате следния закон: вие храните едно хубаво чувство към някого, но трябва да знаете, че в това чувство не трябва да има никакво раздвояване. Две мнения да няма за него – в даден случай вие трябва да знаете обичате ли някого, или не го обичате. Чувството ви към него трябва да бъде строго определено: ако го обичаш, да знаеш, че го обичаш; и ако не го обичаш, пак да знаеш. Категоричен да бъдеш в чувствата си! Няма по-лошо нещо от това да не знаеш какви са чувствата ти в даден случай и да считаш някога омразата за любов, а любовта – за омраза. Аз вземам думата *Любов* като необходима сила в Живота. Например вземам чашата, отивам при извора, измивам я хубаво, напълвам я и я занасям на моя приятел; в дадения случай аз зная, че тази вода е тъй

чиста, както ако е налята за мене – това значи да зная какви са моите чувства към някого. Такива трябва да бъдат и вашите отношения. Същият закон е и по отношение на хляба: най-хубавото, което употребявам за себе си, трябва да дам и на приятеля си, и да съм доволен от това. Така се създават добрите нрави в човешкия характер и добрата човешка мисъл.

Сега на какво е подобна водата? – На Живота. Значи в даден случай Животът като сила е подобен на водата. Това, което можем да дадем някому от добрия си живот, то е тази чаша с чистата вода. А сега например дойде ви някой на гости, казвате му: „Аз имам високо мнение за вас“, но след като той излезе и дойде друг, казвате: „Той не е толкова даровит.“ Не, ще казваш истината на приятеля си, който и да е той, няма да я намалиш или увеличиш пред него, а зад гърба му да говориш друго – зад гърба му нищо няма да казваш. Само така ще се образуват добри отношения между вас. Няма нищо по-лошо от това, когато говориш нещо лошо зад гърба на някого. Пък ако не можете да кажете нещо добро за един човек, мълчете – така трябва да бъде между вас. Ако искате да кажете за някого нещо лошо, кажете му го в лицето, но намерете един метод за това – кажете му го по най-мекия начин, кажете му: „Искам да ти кажа нещо, но няма да се обидиш.“ Като му го казвате, да не се страхувате. Ако намерите за необходимо, ще му кажете истината в най-мека форма и тогава тя ще принесе полза. Тъй ще се образуват интимни, благородни отношения между вас, защото само те могат да бъдат трайни.

Сега аз бих желал следното нещо от вас: в този клас вие сте осемдесет и седем души; искам да се разделите на осем групи по на десетина души и тогава всяка група да кореспондира с някой град от провинцията. Сега вие се занимавате само със себе си, концентрирате се, съзерцавате и т. н. Аз се радвам, че се концентрирате, но много мислите за себе си, а другите се оплакват, че не им се праща нищо от

София. Казвате: „Еди-коя си сестра сме упълномощили за това.“ Питам ви какво може да направи само една сестра? Ще се разпределите помежду си и ще пишете на всички градове – Варна, Сливен, Русе..., за да се образува между вас една връзка, да има постоянна обмяна. Започнете да работите така за един месец само и ще видите как ще се домогнете до известни практически правила. Нали искате практическа работа? После можете да разширите още повече вашата деятелност – ще пишете на някои от кръжоците из провинцията, ще обменяте мисли с тях. Не мислете, че това е изгубено време – нищо няма да изгубите, а ще спечелите, тия писма са ценни. При това, учениците от провинцията ще се насърчат. Чрез това кореспондиране много от идеите, които се прокарват в беседите и лекциите, ще се възобновят. Вие, софиянци, сте най-много и на вас най-много се дава; трябва да знаете, че комуто много се дава, от него много се иска. Ще се събирате всеки месец и ще обещаете да пишете редовно през това време. Като мине месецът, свободни сте. После пак ще вземете ангажимент за още един месец, но за друг някой град. Като обещаете веднъж, ще бъдете точни.

Тази работа е без пари. Ако ви се плаща, аз мога да накарам всички да работите. Ако кажа някому: „Ти ще кореспондираш с Варна, ще ти се плаща две хиляди лева месечно“, как мислиш, няма ли да бъдеш точен? – Ще напишеш не една беседа, а десет дори. Пишеш, но защо? – Парички има. Пък и сега има пари – каквото добро направи човек, то е повече от пари. Колцина души от провинцията се оплакват, че не им пишете! При това, някои от вас трябва да отидат в провинцията, да посетят класовете. Там, в провинцията, вървят съвсем нередовно. Разправяше ми една ученичка какво правят учениците от провинцията: те се шегуват, смеят се, а малко работят. Шеги може да правите вън, но в класа не е позволено това. Двама или трима от вас ще отидете някъде в провинцията – това ще внесе нова струя в тях.

Всеки от вас трябва да отиде между тях, да поседи малко, да им поговори и да се върне. Той ще бъде добре дошъл.

Сега вие си поразмислете за това и се разделете на групи. Всеки от вас да напише по едно насърчително писмо. Може да направи извадки от някоя беседа. Извадете само есенцията и им я пратете, те ще са благодарни. А сега, като нямат нещо по-важно, с което да се занимават, правят си смешки учениците. Във Варна имаше един учител, който се страхуваше от жаби; учениците му турят един ден в чекмеджето четири-пет жаби; учителят влиза в клас, отваря чекмеджето, жабите изскачат навън, той се уплашва и избягва – всички ученици се смеят. Учителят наказал целия клас, но виновниците не се уловили – учениците били солидарни, не се изказали.

И тъй, повече трябва да се работи за провинцията. Не искам да употребите всичкото си време, но само част от свободното.

Най-първо от всички ви се изисква музикална работа и музикална хармония.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и девета лекция от Учителя, държана на 4 май 1924 г., София

МЛАДИ И СТАРИ

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Тайна молитва

Прочете се резюме от темите: „Най-добрият метод за самообладание“.

Прочетоха се няколко от темите: „Най-малката Любов, която можем да проявим в ежедневния си живот“.

Каква е разликата между проучването на една идея теоретически и нейното приложение? Под *теория* разбираме изучаване на нещата в сгъстена форма, без да ги разбираме, а под *приложение* или *практика* разбираме изучаване на нещата в разредена форма. Ако вие изучавате водата на целия океан, това е теория, а ако изпитвате само една водна капка на езика си, това е практика – разредяване на тази вода. И идеите по същия начин имат теория и приложение.

Сега ще говоря малко върху вашия предстоящ събор. Между вас, младите, се заражда следната идея: ние, младите, ще имаме събор и на този събор трябва да присъстват само млади хора. В това няма никаква идея, защото младият човек не представлява никаква идея. Това е един процес в Природата – ти днес си млад, утре ще бъдеш стар. Какъв идеал има в това? Казвате: „Аз съм млад.“ Хубаво, колко години ще бъдеш млад? Като дойдеш до 33-годишна възраст, ще бъдеш на една средна възраст, а оттам насетне ще започне един наклон. Друг казва: „Ама аз съм стар.“ Каква идея има в старостта? Да преведем думата *млад:* младостта е един символ, или в геометрически смисъл – една фигура, която показва възможностите, които се крият в този млад човек. Този символ представлява движение, което трябва да бъде нагоре, наляво, надясно или надолу. Важното в случая е кога това

движение е наляво и кога – надясно? Във вас може да се зароди идеята, че ние всякога трябва да вървим само надясно, и никога наляво. Идеята, че трябва да вървим само надясно, не спада към материалния свят, тя не е материална идея. Ако вие я считате за материална, аз ще ви поставя следното възражение: пътуваш занякъде, дойдеш до един кръстопът – наляво отива за Пловдив, надясно – за София. Ти трябва да отидеш за Пловдив; как ще тръгнеш по десния път? Значи, щом си на Земята, ще вървиш и наляво, и надясно – това са посоки на движение, които не трябва да смесвате с принципа. Защото има и идейно десни, и идейно леви направления, които не трябва да смесвате с лява и дясна посоки.

Добре, да определим по-ясно още сега какво нещо е младият: при точка *C* имате едно семенце, заровено в почвата – то представлява младия човек, който започва да расте нагоре, като същевременно пуща клонища наляво и надясно, обикаля цялата окръжност. Той е един пилигрим, който същевременно работи и надолу. Такова нещо е младият човек, който расте, пуща клончета и листа нагоре, но няма цветове и плодове. До 33-годишна възраст той расте все нависоко, наляво и надясно, казва: „Знаете ли кой съм аз, аз пуснах клонища и листа!" Какво си ти? – Имаш дебели зелени листа. Той говори само за своите листа и клони. Старият човек пък е достигнал до границите, до крайния предел на възможността за растене. И като излязат неговите клони навън, започват да увисват надолу. Като погледнете младия, той е гладък, а старият има наоколо си зъбци, т. е. има цветове, има и плодове. Знаете ли защо се образуват тия зъбци? – Те са плодовете. Следователно младият и старият са две фази на един и същ живот. Това са двете полушария на кълбото, а всяко полушарие има своя четвъртинка.

И тъй, като кажете *младите*, трябва да имате една основна идея – не трябва да разглеждате въпроса повърхностно, да казвате, че сте

млади. Младият трябва да има една основна идея, която да постигне в живота си. Каква е вашата основна идея? Защо някои от вас се поусмихнаха? Вие погледнете, позасмеете се и после погледнете към земята. Някой погледне към земята, а после вдигне погледа си нагоре. Задавали ли сте си въпроса защо се усмихва човек? Аз ще ви преведа този език: като казаха на Сара, че ще има син, тя беше на 90-годишна възраст; Сара не повярва на тия думи, скри се зад вратата и се усмихна. Като ¢ казаха, че се е усмихнала, тя отрече това – уплаши се. Защо се усмихна тя? *(– Защото се усъмни.)* Това са особени психологически моменти. Когато у някой човек се набере много енергия в известни области на мозъка, тогава се образува смехът. Някой път усмивката иде неволно, без да искаме; някой път усмивката е съзнателна. Има няколко вида усмивки, но те са все резултат на известен род енергия, която трябва да се изяви навън.

Но сега на въпроса. Каква е вашата основна идея в дадения случай?

Геометрически ние можем да отбележим единицата с точка, т. е. като преведем математическата единица в геометрическа форма, имаме точката. После, възможностите, които се крият в точката, това е образуването на правата линия, която означаваме с числото *2*. От движението на точката се образува правата линия. Триъгълника означаваме с числото *3*, квадрата – с числото *4*. И тъй, имаме първото движение на единицата – движение в известна посока. Човек като се роди, най-първо в него има желание да расте нагоре, по права линия – имаме движението на точката; от това се определя неговият ръст. След туй се определят възможностите на неговия ум, на неговото сърце и на неговата воля – образува се триъгълникът. Най-после се образува четириъгълникът. Триъгълникът показва посоката на неговия разумен живот.

Ние знаем вече движението на точката, на линията и на плоскостта, но какво е движението на квадрата, т. е. на числото 4, каква е посоката на туй движение? – То е в четвърто измерение. Всички силови линии се движат в противоположност една на друга. Движението в четвърто измерение е движение навътре. До трето измерение всички движения са навън, в тях има разширение; щом дадено тяло достигне своя краен предел на разширение, в него се започва един вътрешен процес на вгъване, при което всичките сили отиват към центъра, отдето са излезли. Когато едно дърво достигне крайния предел на своето развитие, в него се развиват плодовете. Зреенето на плодовете спада към четвърто измерение. Тогава всички силови линии се обръщат към семката, от която са образувани – значи става смаляване на предмета.

Сега вие ще проверите този закон върху себе си. Мнозина от младите се обезсърчавате и ще се обезсърчавате, ако не разбирате закона. Най-първо, като ви посеят, вие сте експанзивни, до известна възраст отивате нагоре, надолу, разширявате се, имате особени схващания, мислите, че можете да постигнете всичко, но като достигнете крайния предел, настъпва обратен процес на изпразване. Всъщност това не е изпразване, но един процес на вгъване навътре – към центъра на Живота, в който трябва да се образува най-добрият плод, за да се даде друга посока на Живота. Ако вие не разбирате тази основна идея, този основен процес на вгъване, вие ще дойдете до разочарование, до съмнение, до обезсмисляне на Живота. Някой път вие мислите, че никой не ви обича, че всички ви подозират, и хиляди още глупости може да дойдат в ума ви. Защо ще ви мразят хората? Всеки човек е зает със себе си, всеки си има свои страдания, свои мъчнотии. Ти минаваш и си мислиш, че еди-кой си не иска да знае за тебе или пък че има нещо против тебе. Въпросът не седи тъй, всеки човек е зает с известни свои неосъществени идеи, с ред

заболявания, несгоди, страдания, а също тъй го вълнуват и много непостигнати желания. Обаче всеки от вас ще преживее такива състояния, но трябва да знаете, че някои ваши мисли ще се реализират може би след хиляди години. Някои ваши желания може да се реализират след един ден, след една година и т. н., но има желания и мисли, за които трябват хиляди години, за да се реализират. Вие хващате една такава мисъл и казвате: „Искам сега да стане.“ Не, разберете, че днес няма възможност да се реализира тази идея. Следователно вие трябва да определите кои идеи могат да се реализират в сегашния ви живот и кои – в бъдеще.

После, всеки от вас обича да дава съвет на другите хора. Вие често казвате: „Ама ти не трябва тъй да постъпваш!“ Как трябва да постъпва обаче вие не му казвате. Или някой път му казвате: „Ти трябва да бъдеш много щедър!“ Хубаво, вие дайте една определена норма на щедрост. Ако аз ви дам пет, десет или сто лева, това не е щедрост. Може да ги дам от срам, от немай-къде или положението ми ме кара да ги дам, но всичко това още не е щедрост – причината, която ме е подбудила да ги дам, не е щедростта. Тогава какви са качествата на щедростта? Друг път казвате: „Да имаме самообладание!“ Какви са качествата на самообладанието? Кажете едно от вашите качества на самообладанието, които сте писали в темите си. Ако аз ви туря в морето, можете ли да имате самообладание? Или ако ви туря върху една площ и после я нажежа отдолу, ще имате ли самообладание? Човек на самообладанието е този, който владее всички свои сили, та във всички случаи в него не става никакво сътресение. Човек, който се самовладее, той е изолиран – болест не може да го хване, беднотия не може да го намери, съмнение не може да проникне в него, маловерие, гняв – всички тия врагове не могат да проникнат в него. Ако гневът влезе в тебе като червей, а ти външно си спокоен, представяш си, че имаш

самообладание, това не е самообладание. Ще помните: самообладанието е сила, която изолира човека от всички противодействащи влияния – всички твои неприятели ще бъдат отвън и ти ще се разправяш с тях тъй, както ти искаш, а не както те искат.

За да можете да работите, най-важното за вас е да разбирате закона на сходството, на подобието. Двама души се събират, но не могат да работят заедно. Защо? – Имат две противоположни идеи, спорят помежду си. Тогава вие, младите, ще се намерите в следното смешно положение: когато правили баня в един малък градец, останал спорен въпросът с дъски ли да я постелят, или с камъни. Решили най-после да я постелят с дъски, но какви да бъдат дъските – рендосани или не? Цели осем години спорили, въпросът стоял открит и банята оставала недовършена. Най-после идва един архитект и решава въпроса. Как? – Да постелят банята с една рендосана дъска, а другата – нерендосана. И тъй постлали цялата баня. След това той казал на тия хора: „Които от вас са за рендосаните дъски, да стъпват на рендосаните, а които са за нерендосаните, да стъпват по нерендосаните.“ По този начин въпросът се разрешил много правилно – и едните са прави, и другите са прави. Рендосаните дъски за една баня са много опасни, те имат своето преимущество, но имат и своето неудобство. И нерендосаните дъски в банята представляват, от една страна, преимущество, от друга – неудобство.

Всички вие трябва да прибегнете до музиката, да изучавате кои тонове как си хармонират. Всеки от вас си има по един основен тон. Основният тон на някои от вас е *do*, на други – *re*, на трети – *mi*, на четвърти – *la* и т. н. Ако някой от вас е *do*, кои тонове ще му хармонират?

Ученик: Има три групи тонове, които си хармонират: в началото – do, mi, sol; в средата – la, do, mi; в края – fa, la, do.

Следователно, ако вие сте тонът *do*, ще намерите някой, който има основен тон *mi* и с него ще можете да си хармонирате. Ако искате още един другар, ще намерите друг, който има основен тон *sol*. Тези са тоновете в първата октава, а после има втора, трета, четвърта... до осма октава. При сегашното устройство на вашия мозък, човек има голяма възможност да се развива музикално. Най-първо вие ще видите към коя октава спадате вие. Да кажем, че вие спадате в първата октава – значи вие сте по-близо до материалния свят, следователно промените няма да бъдат много резки.

Какъв е вашият метод, когато си избирате един приятел, по кои качества го избирате? Може ли някой от вас, според опитността, която има, да ми каже как избира своите приятели, от какви признаци се ръководи или кое ви приближава един към друг. *(– Ние не се избираме по черти.)* Как се сближавате? *(– По интуиция или по общност в идеала, или когато се допълваме.)* Вие трябва да изучавате тоновете, та като искате да си изберете някой приятел, трябва да се поставите в едно пасивно състояние, умът ви да е напълно свободен от каквито и да било посторонни, външни мисли, които нарушават равновесието ви. Вземете тона *do* или *re* и вижте какво ще почувствате, защото всички тонове в Природата са живи. В по-висшите светове вие няма да намерите музиката, написана на книги, там всеки тон е жив и книгата е също жива. Там всяка нота сама по себе си започва да издава тон, не е нужно ръцете на някой артист да натиснат нотата, за да почне да звучи – не, тя сама издава тона си, след нея иде втора, трета и т. н. Също тъй само по себе си става и прекъсване на звука. Там тия тонове са тъй интелигентни, каквито са тук най-големите музикални величини. При това всяка нота знае кога да издаде своя тон. Това е нещо приблизително подобно на фонографа – като завъртите ключа, плочата се върти сама; то е едно далечно подобие. Всеки тон е свързан с акумулирането на известни сили.

Обикновено двама души с еднородна енергия не могат да се търпят. Например когато косата на някой човек отпред е малко къдрава, това показва, че в задната част на мозъка той има много положителна енергия. Ако има и друг някой с такава коса, тия двама души не могат да седят на едно място – между тях ще се яви едно отблъскване. Изобщо, всеки се приближава към такова лице, което съдържа енергия, от която вие се нуждаете. Следователно енергията от задната част на главата се уравновесява с енергията от предната част на главата. Предната част е повече магнетична, а задната – повече динамична, електрическа. Когато се обидите силно, вие ще усетите едно малко разгорещяване в задната част на главата си, а когато преживеете едно меко чувство, ще усетите слабо разширение отпред на главата – в центъра на въображението си, като същевременно и под лъжичката си ще усетите едно успокоително състояние. Значи това място под лъжичката е свързано с горната част на главата. Онези от вас, които имат дълги лица (не крушообразни), те са повече динамически натури. Валчестите лица имат повече магнетични, негативни сили в себе си; те имат активност, но тя е повече въздухообразна – такива хора са пъргави, но тази пъргавина не е на Земята, не прави никакво зло. У тези хора пък, които имат крушообразни лица, преобладава нервната, интелектуалната енергия.

Най-първо ще обърнете внимание на косата си – тя е едно от условията, ако искате да изправите характера си. Щом косата ви почне да става остра, туй показва, че динамическите сили имат преобладаващо влияние във вас. Ако косите ви стават дебели, това показва, че енергията ви, освен динамическа, станала е още и по-груба. Въобще у всички натури, които не могат да се самовладеят, в края на краищата тяхната коса става дебела. Не е голяма беда, когато космите на някой човек стават дебели, но той сам ще забележи лошите последствия от тази енергия в своя организъм – тази динамическа

енергия у вас ще ви причини големи страдания. Добре е често да мислите около половин час за някои идейни хора или да четете за живота и историята на някой велик човек; така вие ще разберете дали този човек е велик. Гледайте да схванете неговите добри черти – туй, което е най-хубавото в него. У вас има слабостта да схващате по-лесно отрицателните страни на великите хора. Аз съм срещал някои – като четат Шекспир например, търсят някаква ексцентрична черта в неговия характер, гледат какво му липсва и после казват: „И на мен липсва нещо.“ Не се спирайте върху отрицателната страна на хората! Всички ще гледате положително на Живота. Отрицателното само по себе си ще дойде, важно е да намирате положителните черти.

Да допуснем, че имате един приятел, когото не можете да търпите; дойде ли той при вас, самообладайте се, не казвайте, че не можете да го търпите. Кажете си в дадения случай, че можете да го търпите – това именно е самообладание. Закон в Природата е, че туй, което не искаш да направиш доброволно, ще ти го наложат. Природата най-първо ти дава абсолютна свобода на постъпване и като не изпълниш законите, почва да те ограничава. Казвате: „Ами ако аз съм един офицер и някой ме удари, не трябва ли да си изтегля ножа и да му кажа, че не съм говедо, а човек?“ Добре, но ти си полковник или генерал, паднал си в плен, войници те карат и удрят из пътя; какво ще правиш, можеш ли да си извадиш ножа? – Не можеш. И ние сме в плен от една велика сила в света, срещу която не можем да извадим ножа си. И като не можеш да извадиш ножа си, тогава? Всички хора казват: „Трябва да докажеш, че си човек.“ Много добре, но как ще докажеш, че си човек? – По два начина. Единият начин седи в следното: ще го удариш и ще го простреш на земята, докато изгуби съзнание; вторият начин: ти си много силен, хващаш го за краката и го държиш нагоре като свещ, погледнеш го и му казваш: „Мислиш ли сега, че съм баба?“ Ако ти държиш този човек нагоре във въздуха

около десет минути, какво мнение ще има той за тебе, мислите ли, че втори път ще си позволи да постъпи пак тъй с вас? Не, като мине втори път покрай вас, ще каже: „Господине, познавам ви.“ Кое е по-хубаво – да го наложиш ли, или да го вдигнеш във въздуха? *(– Да го вдигнем във въздуха.)* Сега да преведем тази мисъл: да вдигнеш някого във въздуха, значи да му повлияеш със своята мисъл – да познае той, че ти си на правата страна, че твоят живот се ръководи от един велик принцип. И ако не си извадиш ножа, това не правиш нито от страх, нито от недоумение, нито от слабост, но от един велик принцип, на който цялото Битие се подчинява – нека знае той, че ти зачиташ този велик принцип. Разбере ли този човек всичко това, и той ще постъпва като тебе. Този метод трябва да се приложи между вас – всеки от вас трябва да въздейства на другите, като живее по принцип, а не по известни лични съображения или лични схващания. Речете ли да приложите този метод, ще срещнете големи мъчнотии, ние сме изучавали този закон. Аз зная, трудно е, но не е и невъзможно човек да трансформира в дадения случай натрупаната излишна енергия в себе си. Ако успеете да я трансформирате, вие ще се ползвате от нея при работата, която имате да вършите. Ако работите по принцип, каквото започвате, ще успявате. Но ако по ваши лични съображения работите като млади, работата ви ще бъде като на млади; ако ли пък работите като стари, работата ви ще бъде като на стари. Но ако и като млади живеете по принцип, имате една основна идея във вас, ще имате успех във всичко.

Каква идея трябва да имате? – Две неща са важни за вас, които ви казах тази сутрин: Любовта трябва да бъде почва и основа, която да включва всички възможности. Над тази Любов вашата воля трябва да работи, за да реализира възможностите на Любовта. И като влезеш в Любовта, прави всичко, което тя ти диктува – не философствай, не прави избор. Какво бихте направили вие, ако влезете в Любовта? Щом

живеете в Любовта, там вече противоречия няма. В Любовта няма болни и недъгави хора – вие се намирате при най-здравословни и благоприятни условия, при които човек може да живее. Ти влизаш вече при Същества, които могат да те разберат и ти можеш да ги разбереш. Ти можеш да срещнеш човек, който не е учен, но живее ли той в Любовта, не мислете, че е невежа – той може да не е свършил университет, но е мъдър. Човек, който не живее в Любовта, може да е учен, но това учение е вече голям товар за него. Между хора, които живеят в Любовта, всякога има съгласие. Например между двама, които се обичат, безразлично е кой от тях ще свири – единият ще свири, другият ще слуша и ще каже: „Прекрасно“; после другият ще свири, а първият ще слуша. Ако пък нямат Любов помежду си, ще спорят – единият ще каже: „Аз ще свиря“, и другият ще каже: „Аз ще свиря.“

Най-важното нещо: у вас трябва да има широта в идеите, а не дребнавост. Ако някога се зароди у вас чувството на завист, трябва да правите опити да трансформирате това чувство. Направете следното нещо: изберете един комитет, в който, според сегашните традиции, да има председател, подпредседател, касиер, съветници и членове. След избора някои от вас ще останат на особено мнение, ще кажат: „Председателят не е на мястото си, друг трябваше да бъде на негово място.“ За подпредседателя някои ще кажат: „И на този човек липсва нещо.“ За касиера пък ще кажат, че не е честен човек. За да се избегнат тия недоволства, тази завист между вас, направете друго нещо: вие сте осемдесет души, нали – всяка седмица правете нов избор на комитета, за да опитате много начини. След изтичането на седмицата старото настоятелство ще падне, ще се избере ново настоятелство. Ако се яви голям спор, ще постъпите по този начин, но ако всички сте на едно мнение, може да избирате настоятелството за един месец или за една година – този срок е крайният предел. Според

мен, най-добрата система е да бъдеш председател само един ден; тази система работи отлично – по този начин ще се роди у вас частната инициатива.

И тъй, ще имате една обща основна идея, която да ви свързва. И пред тази основна идея, пред този основен принцип да изчезнат всички различия, които сега съществуват помежду ви. Вие не можете да бъдете всички еднакви, Природата ви е създала с различни темпераменти, с различни мисли и желания – всеки човек е особен, като него няма друг и туй именно е хубавото. В Природата съществува следният закон: в цялото Битие вие имате условия да станете всичко, което днес желаете; в цялата вечност имате възможност всичко да спечелите и всичко да изгубите. Като казвам „всичко да спечелите“, разбирате ме, но като казвам „всичко да изгубите“, не ме разбирате. Как мислите, не е ли хубаво човек да изгуби всички грехове? Думата *загуба* има двояко значение. Казвате: „Как, да изгубя всичко, аз не искам да губя!“ Но голямо щастие е да изгубите всичките си грехове. Какво трябва да спечелиш? – Всички добродетели. Човек никога не печели в греховете. Може ли да кажете, че някой е спечелил сто хиляди грехове? В такъв случай ние употребяваме думата *натоварил се*, защото грехът не става по свободната воля на човека. Той е едно опущение на самия човек, било от незнание, било от невежество – много фактори влизат тогава в живота му и той губи. Следователно, когато човек се натовари, той губи. И за народа казват: „С много борчове се е натоварил.“ А когато човек се сдобие с добродетели, това е печалба.

Та всички ще се научите да мислите правилно и да се изразявате правилно. И когато аз ви говоря за музиката, вие трябва да я изучавате, за да можете да се хармонирате. Музиката докарва в равновесие силите, които действат във вас, за да можете да се хармонирате по-лесно. Не ви препоръчвам музиката за професия, но

всеки трябва да пее идейно, за себе си. Като станеш сутрин, изпей си тихичко една песен, за да ти е приятно през целия ден, но никой да не те слуша – това е музика. Когато усвоите това изкуство и у вас се зароди излишна енергия, тогава може да проявите музикалното си чувство и навън. Най-първо музикалното чувство трябва да работи вътре, само за вас; след като придобиете опитност, ще изразите тази музика и навън. Ако искате да станете певец, само така ще можете да развиете вашия ларинкс, да вземате вярно тоновете, та който ви чуе, дето и да е, на пътя било, да се спре да ви слуша. А сега, като ви слушам, гърлата ви са като у стари хора. Вие още сега сте млади остарели, тъй ви виждам. Вие сте почнали да мислите като старите, казвате: „Много страдаме!“ Пазете се от това заблуждение: да мислите, че страданията са зло – страданията са най-великият плюс в света. Помнете това нещо: всички страдания носят големи блага. Щом ви дойде едно страдание, зарадвайте се в душата си, усмихнете му се. Туй може да проверите в себе си – всяко страдание носи голямо благо. И не остарявайте преждевременно. Като дойде страданието, значи Бог си е спомнил заради вас, но вие, като не можете да възприемете Неговата мисъл, във вас се зарежда борба. Дойде Любовта при вас, вие се усъмните; Господ ви казва: „Прегърни, целуни тази стара баба“ – казваш: „Не, тя е отвратителна, възможно ли е да направя това?“ Ти се усъмниш и изведнъж ти дохожда страданието. – „Я прегърни това малко, оцапано детенце“ – ти веднага се намръщиш. – „Направи това!“ – ти се оттегляш и страданието дохожда. Духът ти казва: „Вземи тази книга, прочети я“ – ти се уплашиш, казваш: „Не е за мене тя“, и пак се оттегляш. Същият глас ти казва: „Иди при онази вдовица, измий дъските ¢, че са много кални“ – ти пак се оттегляш. И тъй, вие всякога сами се туряте в противоречия, защото искате лесните работи. Не, измий дъските, прочети дадената книга, целуни старата баба, направи всичко, каквото Духът ти казва.

Сега у вас ще се яви друго едно противоречие – вие казвате: „Като правим всичко това, какво ще стане с нас?“ Ами светът като е постъпвал досега по обратния път, какво е станало с него? Трябва да се приложи правилният и разумният метод в Живота. Божествените мисли се отличават със следното качество: когато вие дадете ход на една Божествена мисъл, няма да се намери същество в света, което може да ви осъди. Но питам ви, извършили ли сте вие едно Божествено нещо? Аз ви казвам: в деня, в който изпълните една Божествена мисъл тъй, както аз я разбирам, всички ще ви се усмихнат – и дърветата, и животните, и бръмбарчетата, и хората – и ще си кажат: „Много хубаво е това нещо!“ Някой казва: „Нека ми каже Духът какво трябва да правя, аз съм готов да изпълня всичко.“ Но това е само идейно. Приложете на опит Доброто и вижте какви резултати ще имате. Голямо щастие за човека е да дойде една Божествена мисъл чрез него и той да я реализира правилно. Ако човек може да изпълни само една Божествена мисъл, аз считам, че той е придобил вече най-голямото богатство – всяка Божествена мисъл е един скъпоценен камък, който струва милиарди.

Та преди всичко вие ще бъдете бодри, весели, а не отпаднали духом. Старият човек да отпадне духом, разбирам, но за младия това е грях и срам. По някой път старите хора са по-весели от младите. Първото нещо: вие трябва да имате весел и бодър дух, та противоречията, които се раждат помежду ви, да не ви спъват. Ако някога се поскарате помежду си и си кажете някоя лоша дума, ето какво да направите: хванете се за ръцете и единият да каже на другия: „Аз много ти благодаря за красивите думи!“ И другият да му каже: „И аз ти благодаря, че ми каза една красива истина!“ А сега какво правите? – Най-първо някой твой познат ти каже една похвала: „Аз съм много доволен от тебе.“ Това обаче не е истина – не се минава много време и той ти казва: „Ти си егоист, ти си такъв-онакъв.“ Става

ти мъчно. Защо? Питам ви: кой от вас е бил толкова щедър, та като е дошъл приятелят му на гости, да му е отстъпил леглото си? Може някои да са направили това, но те са единици. И кой от вас, ако има един доход от хиляда лева, е дал петстотин лева на приятеля си? Може да го е направил някой от вас, но то е изключение. Общото е: всеки живее повече за себе си. Това не е идейно. Ако вие мислите за другите толкова, колкото за себе си, вие бихте били хора с идея. Тази трябва да бъде общата идея, която да ви ръководи в бъдеще. Това да става по свободна воля, по един вътрешен принцип, а не да ви се налага отвън. Даде ли ти някой твой приятел нещо, ще го питаш: „От Любов ли правиш това, или от друга някаква идея? Ако го правиш от Любов, после да не ми го споменаваш." Ако му услужваш с пари, а после пращаш други хора да питат кога ще ти ги върне, по-добре нищо не му давай! Ще дадеш и ще забравиш, като че нищо не си дал – нека помни заради тебе този човек, комуто си услужил.

Сега вие искате да имате събор, но принцип трябва да има. Питате се кой да присъства на събора. Чудни сте, вие присъствате на събора на по-старите ви братя и сестри, а не искате да ги приемете на вашия събор! Понеже един ден и вие ще станете стари, трябва да приемете старите на събора си и обратното – понеже старите един ден ще станат млади, те трябва да дойдат при вас. Тъй щото, ще има и от едната, и от другата страна. Как ще определите, според вас, кои трябва да присъстват на събора и кои не? Ще кажете: „Всеки, който не е повече от четиридесет и пет години, той ще бъде в младежкия събор. Не, светът може да разсъждава тъй, но между вас това нещо не трябва да става. Принципиално ще разсъждавате! И онзи, който ще дойде между вас, той трябва да бъде човек на идеите, той трябва да жертва. Ако не жертва, той сам ще напусне това място. Онзи, който дойде, трябва да е готов на всички жертви – това е едно от условията. Той трябва да е човек на живите идеи, на опита, да е готов за

самопожертване, да е приложил закона на Любовта и да се не колебае насам-нататък. Нека има външни различия между вас, но всички трябва да имате един общ вътрешен принцип: Любовта ви да бъде основа, а волята ви – една динамическа сила, с която да реализирате нещата.

Сега бих ви попитал: разбрахте ли ме. Това не е морализиране, това са добрите начини за действия, за да бъдете свободни в света. Вие ще се съберете на вашия конгрес, ще говорите – това е отлично, но трябва и да прилагате. Миналата година вие говорихте за едно списание и списанието дойде. Старите говориха за един вестник и той дойде. Хубаво, „житното зърно“[4] е посято, но трябва да израсте. И аз желая, щото това „житно зърно“ да даде хубав плод. Туй трябва да се реализира. Идейност, вътрешно сплотяване трябва да има във вас! И тази идея трябва да я предадете и на другите младежи в провинцията, иначе ще се разделите. Има само един начин за приложение на идеите: ще кажеш и ще направиш! Ще кажеш, и ще направиш извън времето и пространството – нищо повече! По това ще се отличавате. Постъпвате ли така, никой няма да ви осъжда. Всички млади трябва да бъдат смели и решителни в малките работи.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Тридесета лекция от Учителя, държана на 11 май 1924 г., София

ПРОТИВОРЕЧИЯТА КАТО НЕОБХОДИМОСТ ПРИ ВСЯКО РАСТЕНЕ

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Прочетоха се десет от работите върху темата: „Разлика и прилика в характерите и философията на Августин и Толстой“.

За следния път – тема №26: „Отличителни черти на човешкия Дух, на човешката душа и на човешкото тяло.“

Да излезе някой от учениците на дъската и да напише четири числа, а именно числата 1, 2, 3, 4, и да отбележи математически, че числото 2 е два пъти по-слабо от 1, числото 3 е три пъти по-слабо от 2 и числото 4 е четири пъти по-слабо от 3.

Ученик: Ще означим силата на единицата с f. Тогава ще имаме 1, 2, 3, 4 – f/f, f/2, f/6, f/24.

Къде се намират най-благоприятните условия?

Ученик: В единицата.

Тъй, единицата представлява пролетта. Енергията през пролетта е най-силна, понеже асимилирането в растенията е най-силно; енергията през лятото отслабва – тя е два пъти по-слаба; през есента е три пъти по-слаба, а през зимата – четири пъти по-слаба; това е закон. В единицата физическият свят е най-силен по качество; във двойката чувствата почват да се засилват, а физическият свят е по-слаб. Следователно, когато физическият свят отслабва, Чувственият свят се усилва. Законът действа и по-нататък: когато Чувственият свят отслабва, Умственият свят става по-силен; когато пък чувствата са много силни, човек не може да прояви умствена деятелност, там той е слаб. Ако на известно растение турите изобилно вода, то не може да

расте, неговото развитие спира, но ако не го поливате, то пак не може да расте. Значи, когато условията за чувствата станат неблагоприятни, колкото по-големи мъчнотии среща човек в чувствата си, толкова по-големи условия има за ума. Следователно, за да се развие човек умствено, той трябва да претърпи едно вътрешно подпушване на своите чувства. И често, когато човек не може да разреши физически най-дълбоките въпроси, той става мистик, религиозен – някои причисляват това към Причинния свят.

В единицата хората се хвалят със своето тяло – те се раждат материалисти, военни личности и други; във второто положение, при двойката, те се раждат актьори, хора, вдадени в чувствата, които постоянно се менят и на които не можеш да разчиташ; в числото 3 срещаме хора на ума, а след учените идват мистиците и мъдреците.

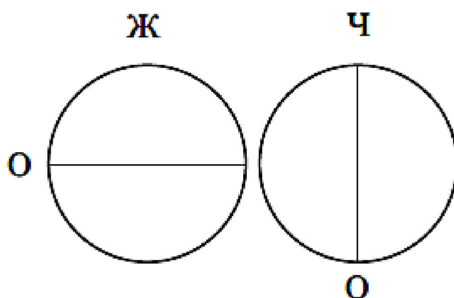

Фиг. 1

Представете си, че *Ж* е светът на животните, а *Ч* е светът на човека. Светът на животните има деветдесет градуса наклон към земята, оста им *О* е хоризонтална. Те са поставени хоризонтално на слънчевите лъчи – под ъгъл сто и осемдесет градуса – и затова възприемат слънчевите лъчи чрез гръбначния мозък. Те възприемат всички мисли и желания чрез гръбначния мозък – техният гръбнак е изложен на Слънцето и затова нямат благоприятни условия за развитие. У човека обаче оста стои перпендикулярно. Понякога и

човек прави отклонения. Вие можете да съдите за някой човек дали върви в правия път, или не, по положението на главата му: когато той разрешава някой мъчен въпрос и си държи главата нагоре, ще знаете, че той ще разреши въпроса лесно и правилно; наведе ли си обаче главата надолу, неговата работа не е добре. По навеждането на главата може да правите математически изчисления как ще се свърши работата на някой човек – колкото повече си навежда главата, толкова повече се отдалечава от правилното разрешение на въпроса. Наблюдавайте вашето положение, когато разрешавате някоя мъчна задача, и не мислете, че това нещо е произволно. За да разреши човек една задача правилно, винаги трябва да си поставя главата отвесно или най-малкото – с един много малък наклон, само на около един градус. Щом наведеш главата си много надолу, в разрешението на задачата ти вече ще има някакво затруднение. Сега вие може да зададете въпроса отде произтича този наклон. – Той произтича от вашата животинска природа, която в случая взема надмощие във вас. Можете да правите ред наблюдения. Когато животинското вземе надмощие във вас, вие не виждате никаква светлина, съзнанието ви е като една тъмна площ, усещате едно съвършено изпразване. Тогава човекът е наполовина човек, наполовина животно и той има да се бори с тия животински навици, които изпъкват в неговото естество. И тази животинска култура има своите добри страни – тя е богата с материали, които трябва да се обработят.

Сега например представете си, че ви се яде мед; такова едно желание е много естествено, не е грешно да ви се яде мед. Минавате покрай една къща с мед, но медът не е ваш; какво ще се зароди във вас? – Най-малкото ще се яви у вас желание да вкусите от този мед. Отишло едно дете да купува мед, но забравило как се казва. Питат го: „Какво искаш?“ – „Мама ме прати за нещо, но забравих какво беше.“ Гледа, гледа, намира кацата с меда, бърка вътре с пръста,

изважда го и го туря в устата: „От това искам.“ Питам: такава една постъпка към коя категория ще я подведете? Това дете, като го пращала майка му, не внимавало какво му казва, мислило си друго нещо и забравило името на меда. То мислило да си поиграе из пътя – неговият ум не вземал никакво участие в това, което майка му говорила. Може ли това дете да се счита за интелигентно? И то, преди да види кацата, се намерило пред една мъчнотия: пред него веднага изпъква майка му, която ще го бие, като се върне вкъщи – страхът заработва в него, то си спомня жуженето на пчелите и в този момент в него се събужда един животински навик, вследствие на който търси начин да намери предмета, който майка му иска. Та казвам: страданията, мъчнотиите в света, които идват, ви заставят като това малко дете да намерите меда. Като не можеш да намериш нещо по естествения път, ще го намериш по обратния път, но с повече страдания, с повече неприятности. Допуснете друго положение: да кажем, че това дете не беше толкова досетливо и не можеше да намери меда; мислите ли, че като се върне вкъщи, ще каже истината на майка си? – Ще излъже. Защо ще я излъже? Интересна е тук психологическата страна на въпроса – отде се явява в това дете желанието да излъже майка си? Майка му го е родила, отгледала, възпитала, защо то се страхува от нея, та трябва да я лъже? Децата въобще най-много лъжат майка си и баща си. Защо? Ето де се крие причината: когато един учител има погрешен метод на преподаване, нали той го предава и на учениците си? – Предава го. По същия закон, по един лъжлив начин майката предава известно свое състояние на детето си и това учение, като се приложи в Живота, ще засегне най-първо нея, за да види тя лошите последствия на своя метод. Въобще у тия деца, които лъжат, горната част на главата им е тясна, шилеста – съвестта им не е развита. Ще знаете, че при всеки импулс да говорите Истината вие развивате

известна област на главата си. Например, ако искате да бъдете смели, ще се развие една малка част от задната страна на черепа. Всички стремежи, които човек има, развиват разни части от мозъка. Въображението например прави челото по-голямо.

Във всеки клас трябва да има ученици, у които са развити различни сили и способности. Разнообразие трябва да има! Учениците могат взаимно да си предават и добрите, и лошите качества. Способните ученици предават своя импулс на по-слабите. Някои от учениците пък имат нужда от морални качества, затова в един клас трябва да има ученици с развити морални качества. Няма нищо по-лошо от еднообразието, затова едни трябва да бъдат умствено силни, втори да бъдат музиканти, трети да бъдат смели, четвърти да обичат Истината и т. н. Всички тия качества се взаимно допълнят. Засега в цялото човечество работи колективният, великият Човек чрез своите единици. Един ден той ще ги съедини и ще образува едно цяло; един ден ще се събере и образува едно отлично, красиво тяло. Вие трябва да привикнете да се анализирате добре. Например някои от вас обичат да послъгват. Много естествено е, но един възрастен човек трябва да избягва лъжата. Има хора, свършили и по четири факултета, пратиш ли ги да изследват някой научен факт, те все ще го преувеличат и виждаме, че техните теории са все криви истини. Много учени хора изопачават научните си данни. Вземете един богослов: за да докаже някоя духовна истина, той първо ще я изопачи. Не, всякога трябва да констатираш една истина тъй, както си е. Няма да изнасилваш един факт, за да докажеш друг – фактите са свързани, те взаимно се подпомагат.

Най-първо хората нямат искреност. Учените хора, духовните хора трябва да имат съвест, да не лъжат. Те обаче нямат смелост, у тях е развит страхът. Има много учени хора, много богослови, даже хора на новото учение, които имат страх и вследствие на това не могат да

изкажат рязко една истина – те ще се спрат и наполовина ще я кажат. Някой съдия седи, мисли, прави своята резолюция, но ще каже истината наполовина.

Та първото нещо: ще знаете, че всички хора имат слабости. Затова вие в себе си ще се стремите да разсъждавате правилно. Туй, което градите, то е заради вас. Ако направите една погрешка, тя не е заради мене, вие ще пострадате; пък ако направите едно добро, то е за ваша полза. Всеки човек причинява или полза, или вреда на себе си, а косвено неговата погрешка може да принесе вреда и на другите. Същото е и с доброто, което той прави – косвено то може да принесе добро и на другите. Например, ако изкарам сега някой от вас на дъската и му задам един мъчен въпрос, на който не може да отговори, той веднага ще се почувства унизен и засрамен, а като не отговаря, другите ще му се смеят. Не е въпросът, че те знаят повече, нито това дали той знае, въпросът е да се обясни една Истина. Първото нещо: у вас трябва да се създаде навик да обяснявате Истината в нейните най-малки проявления. Не се стремете да изяснявате великите проблеми в Живота, това е един грамаден капитал. Търсете всякога микроскопическите факти и за тях се дръжте – малките величини са отлични! Ако един човек го мързи да бръкне с ръката си в джоба, за да даде някому пет стотинки, той никога няма да привикне да дава, а от петте стотинки той ще се научи да дава и по-много.

Сега, от този материал, който преминавате, вие още не сте се спрели върху ония окултни положения, които можете да приложите в Живота. А трябва да ги прилагате! Например трябва да знаете в даден момент дали някой човек ви говори истината, или не. После, правете разлика между вяра и лековерие. Вие не трябва да бъдете лековерни. Например вие сте тръгнали в един път и някой ви казва: „Знаете ли, че този път не е правият път, вие сте тръгнали по крив път“ – и вие

веднага се разколебавате. Защо? – Вие изведнъж приемате тия думи за верни, без да ги проверите – това е лековерие.

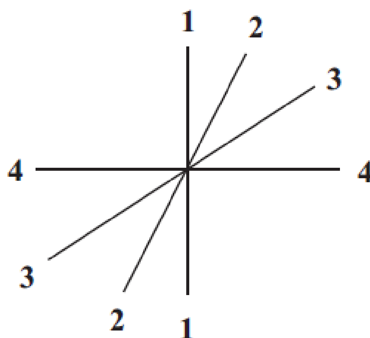

Фиг. 2

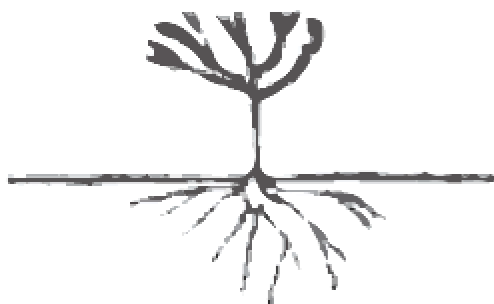

Фиг. 3

На какво се дължи отклонението на две линии? Как се е образувал ъгълът на отклонението?

Ученик: Във физиката има един уред – електроскоп, с който се определя ъгълът на отклонението. Когато през лентичките се пусне електричен ток, електричеството в двете лентички, понеже ще бъде положително или отрицателно, ще ги отблъсне и ще се образува ъгъл.

Ако разгледате работата на тия четирима души – *1, 2, 3, 4*, според както е определена посоката на тяхното действие в чертежа, могат ли те да вършат заедно работа? (*– Всеки поотделно може да върши работа, но между тях няма съгласие.)*

Сега ние засягаме един закон, който съществува в Природата. Какъв е този закон? Да кажем, че имате едно семенце; какви са неговите възможности? – Да расте нагоре и надолу. То среща надолу едно противоречие – почвата, която му препятства, обаче в нея се образуват коренчетата на това растение. По същия начин се образуват нагоре клонищата. И тъй, тия противодействащи сили нагоре и надолу образуват цялото дърво. Тъй щото, и противодействащите сили в нашия организъм помагат за растенето ни. Когато се яви във вас едно противодействие или противоречие, трябва да знаете, че то е в реда на нещата. Ето защо и във вашето растене непременно трябва да има противоречия – щом няма противоречия, всяко растене престава. Щом изсъхне едно дърво, и противоречия вече няма. Някои питат защо е това противоречие. –Това противоречие е в закона на вашето развитие, временно то ви е необходимо. Някой иска да спре противоречията; може да ги спре, но ще спре и развитието си. Едно изсъхнало дърво показва миналите противоречия, които са съществували за него, но в плода на това дърво са примирени всичките противоречия – всички сили се събират в плода. Следователно в плода на своя духовен живот човек ще примири в себе си всички противоречия. А при растенето си той не трябва да примирява противоречията, те са необходими. Това е философия.

Сега хората се делят на партии. Някои хора не приемат вашите убеждения, но не се безпокойте от това. Тия хора са едно малко клонче на същото дърво, което ще отиде най-много три-четири метра далеч от дървото и пак ще се върне назад. Като дойде вятърът, то ще се сблъска с друго клонче, което ще го пита: „Какво искаш от мен?“ – „Нищо не искам, вятърът ме докара тук, сблъскахме се, нищо повече!“ И тъй, само в плодовете на едно дърво могат да се примирят противоречията. Следователно не се смущавайте от това как се развива сега външният свят. Трябва да знаете, че вие не можете да

измените реда на нещата. Само в плода на дървото вие може да примирите всички противоречия. Затова трябва да се стремите към идеален, духовен живот. Всяко дърво трябва да има плод във вас. И както казва Писанието: „От плодовете им ще ги познаете.“ Който има плод, ние познаваме, че той е примирил противоречията, а който няма плод, наричат го безплодно дърво – това показва, че този човек още не е намерил закона на примирението. Значи в плода, в доброто, което правиш в света, трябва да примириш всички противоречия на твоя физически, чувствен и умствен живот и да преминеш в Причинния свят. Защото противоречията на физическия свят не са противоречия и на Умствения свят.

Линиите *1, 2, 3, 4* в чертежа показват движението на тесаракта. Когато ъглите се увеличават или намаляват, това представлява движението и посоката на тесаракта. Помнете и следното правило: хора, които имат най-големи противоречия в живота си, са най-силни. Силните хора имат най-големи спънки. Колкото по-големи мъчнотии имате в живота си, това показва, че Природата към вас е по-снизходителна. Това не изисква никакви теоретически доказателства. Представете си едно способно дете, което майка му ограничава, не го пуща да ходи на кино, да играе по улиците, а го заставя да стои вкъщи и да учи; това лошо ли е? – Не е лошо. Това дете може да се оплаква, че го държат затворено, обаче то учи. Следователно някой път и Природата постъпва спрямо тебе като тази майка – хване те, тури те в някоя стая и ти казва: „Ще учиш!“

Важното за вас е да се стремите чрез плода на вашия живот да примирявате противоречията. И ако ги примирите така, вие сте на прав път. Приложете следното правило: щом направите една погрешка, изправете я веднага! Всяка вечер, като се върнете вкъщи, дайте си отчет как сте прекарали деня, какви погрешки сте направили, и ги отбележете – така ще намерите един начин за поправянето им. Който

иска да успее в Живота, непременно трябва да изправя своите погрешки, това е цяла наука. Спрямо себе си вие сте много снизходителни, казвате: „Условията са такива“ или „Само аз не съм, който правя погрешки, и другите хора правят погрешки.“ Оправдавате ли се по този начин, един ден вие ще се намерите в една задънена улица, защото погрешки в Живота има, но трябва да се изправят. Ако някой ви каже, че можете да живеете без погрешки, той не говори истината. Погрешки ще дойдат, въпреки всичкото ви знание – и много да знаете, погрешки пак ще дойдат, пък ако нямате свои погрешки, чужди погрешки ще ви турят и пак ще ги пренесете. Но спазвайте правилото, което ви казах: всяка вечер ще се отделиш като учител и ще се поставиш като ученик пред този учител. Ще се извикаш пред него и ще кажеш: „Спри се пред мен, ти знаеш ли какво прави днес?“ Питам ви: седели ли сте така на изпит пред себе си? Ученикът ще почне да се оправдава, учителят обаче ще бъде напълно справедлив, ще пита: „Защо направи тези работи?“ И ти, като ученик, трябва да си дадеш един правилен, истински отчет – да намериш причините, подбужденията, поради които си направил тази погрешка. Щом се покажеш малко снизходителен към себе си, това е вече лицеприятие, ти си изгубил. Физическият човек е като дете. Защо майките нямат уважение пред децата си? – Защото детето гледа майка си дали говори истината, или послъгва; щом я хване, че лъже, то вече няма страх от нея.

И тъй, щом вашият обективен ум схване, че вие сте някъде слаб, казва: „И ти послъгваш“ – туй е един неизменен закон в Природата. Например, ако ви туря петдесет килограма злато на гърба и после взема да се моля за вас да преминете една дълбока река благополучно, правилно ли ще е? Питам: уверен ли сте, че с петдесет килограма товар на гърба си ще можете да минете реката, без да се удавите? – Не, ще потънете, ще отидете на дъното на тази река и там ще си

останете; тази река се минава без товар. Всяка погрешка в Живота е един тежък товар и ако не я хвърлите от гърба си, ще потънете с нея заедно на дъното на реката. Когато сте на сухо, вие може да носите петдесет килограма злато на гърба си, земята няма да се продъни, няма никаква опасност, опасността е във водата – като дойдете в една по-рядка среда, там ще фалирате. Трябва да знаете, че в живота си вие ще минете през една такава дълбока река, при това и мост няма да има. Ще кажете: „С лодка." – И лодка няма да има. Тогава? Представете си, че носите петдесет килограма пясък на гърба си и трябва да минете една река; какво ви коства да оставите този пясък на брега, да минете реката свободно и като излезете на другия бряг, там пак има пясък, да вземете от него други петдесет килограма? И като дойдете до друга река, оставете пясъка, минете реката и после пак си вземете пясък, колкото искате.

Закон е: ще бъдете много взискателни спрямо своите погрешки, защото ако не изправите погрешките си, те след време ще ви създадат такива страдания, каквито не сте сънували. Забележете, при правилното възпитание на душата не е страхът, който трябва да играе роля, но правото. В света съществува само едно право. Ние не казваме: „Защо трябва да станат тия неща?" – те ще станат, но трябва да се извършат най-правилно. Ако са погрешно направени, трябва да се изправят. Да кажем, че някои нишки в мозъка трябва да растат на дължина, при това обемът на известни клетки трябва да се увеличи – туй трябва да стане. Значи това е един бюджет, предвиден от самата Природа, и енергията, която е потребна, ще се изпрати да работи във вашия мозък. Допуснете сега, че вашият мозък не може да издържи на този напор, както една жица не може да издържи на силния ток в някоя електрическа инсталация; какво става тогава? – Жицата изгаря. Има ли между вас някой електротехник, за да каже кога изгаря жицата? *(– Когато силата на тока мине определения размер и*

напрежението е по-голямо, отколкото жицата може да издържи.) Следователно човешкият мозък трябва да се инсталира правилно, там трябва да турите най-добрата жица – не каква и да е, а такава, която може да издържи всички напрежения. Затова закон е: каквото вършите, трябва да бъде добре направено и това добре направено дело най-първо ще се отрази върху строежа на тялото.

Та някой път дори изкуствено трябва да си създавате мъчнотии. Забелязано е, че ония деца, които от малки страдат от една, втора, трета и от ред още болести, ако след това им дойде някоя болест, те не умират, а издържат, организмът им става стабилен. Онези деца пък, които никак не са боледували, при първата болест, която им дойде на двадесет и първата година, заминават за онзи свят, болестта ги задига. Човек, който страда постоянно, по-лесно може да издържа на болести, а който никак не е боледувал, при първото заболяване още си заминава. Тъй че страданията са каляване на организма. Разбирате ли този закон? Това е закон, от който вие не можете да се избавите. Щом мислите съобразно тия закони, и вашата мисъл ще бъде в съгласие с Природата. Това съгласие ще даде сила на ума ви да мислите по-правилно, а при това ще ви избави от много морални терзания. Защото невежеството носи безброй страдания. Вземете например една микроскопическа искрица: тя при дървата не е опасна, но при взривните вещества става опасна – зависи де ще я поставите.

Значи всяка вечер ще си направите баланс на всичко, което сте прекарали през деня. И ще си поставите един идеал, който искате да постигнете. Човек трябва да работи над себе си! Сега всички хора въобще, особено фаталистите, казват: „Каквото дойде!“ Това прилича на ония дървета, които са пуснати в някоя река и тя ги блъска тук-там из водата, докато най-после ги изхвърли на брега. Това обаче не е разрешение на общите задачи.

И тъй, коя е основната мисъл на тази лекция? *(– Погрешките да се изправят с време.)* Първоначално е нямало погрешки. Друго? *(– Противоречията трябва да се примирят в плодовете, които ще изработим.)* Най-първо противоречията произтичат от силите на Природата.

Сега аз бих ви задал да пишете върху следната тема: „Кой е най-добрият начин за запознаване?“ Според вас, кой е най-практичният метод за запознаване с някого, кога се запознават хората обикновено? *(– Когато направим някому добро.)* Представете си, че двама души пътуват заедно, торбата на единия пътник се изпразва и той цели три дни гладува, след което се решава да запита втория: „Нямаш ли нещо за ядене, от три дни не съм ял нищо?“ – „Имам.“ Те започват да приказват, разговарят се, вторият пътник дава на първия да яде, после си подават и двамата ръка и си казват: „Хайде, на добър път!“, единият тръгва на една страна, другият – на друга. Учениците как се запознават? Някой от тях не знае нищо по математика, а пък учителят ще го изпита; той казва на един от съучениците си: „Я ми разкажи урока по математика, не разбрах как става това нещо“, седнат двамата, единият разправя – другият слуша и тъй се запознават. Ако и двамата бяха способни, щяха ли да се запознаят? – Нямаше. Но ако и двамата се намират пред една обща опасност – например, ако и двамата са гладни или се намират в чужд град, те ще се запознаят. Тогава от тия заключения ние изваждаме следния закон: общите нужди, които се появяват в Живота, сближават хората. Тия нужди могат да бъдат от физически, умствен или духовен характер, но те всякога сближават хората. И тъй, щом се появи някоя нужда във вашия живот, трябва да знаете, че тя е на мястото си, тя ще ви сближи с някой човек. Тогава не изпущайте случая – всяко сближение, станало по един естествен път, е Божествено и то ще принесе своята

полза. Двама души, които нямат нужда един от друг, не могат да се сближат.

Ще ви дам едно обяснение на въпроса защо трябва да има мекота между двама души в Живота: представете си, че турят двама души в един сандък, пълен с течност – сандъкът е закован добре и тъй те пътуват по железницата. Как мислите, като се бълникат вътре, ще излязат ли здрави? Ако са шишета, нали трябва да има стърготини помежду им, за да няма търкане? Щом кажем, че трябва да бъдем меки, ние подразбираме, че сме в сандъка и пътуваме; щом не пътуваме, може и без мекота. Само шише няма нужда от стърготини, но пращаш ли го с други шишета от един град в друг, непременно трябва да има мекота помежду им. Когато кажем, че трябва да бъдем меки, милостиви, подразбираме, че помежду ви трябва да има нещо, за да не става голямо търкане. *(– Ако те са поставени в мляко, ще избият масло.)* Тъй, масло ще се избие. Да кажем сега, че онзи, който е направил тенекията, оставил я е с много малък отвор и това масло, като се избие, запушва отвора и не може да излезе навън; какво ще правите тогава? – Отворът трябва да бъде много голям. Ето защо човек трябва да бъде щедър, с голяма уста. Значи щедростта е голяма уста, от която можем лесно да извадим избитото масло.

И тъй, разбрахте вече какво нещо е мекотата и защо е необходима в живота ви. Като ви турят мекота, тогава не питайте без тази слама не можем ли, или не казвайте: „Да се махне тази слама!“ Двама души, които са меки, те сами се поотдалечават един от друг и между тях не се произвежда това търкане. И тогава, щом искате да се скарате с някого или ви дойде някое противоречие в Живота, кажете: „В сандък съм, чакай да видя дали има стърготини, та да не стане някоя катастрофа с мен.“ При това, вижте дали устата ви е голяма – ако сте захаросан мед, как ще излезете из тясното гърло? Хората са намерили и в този случай едно изкуство: турят съда във вряла вода, за

да се разтопи медът. В Живота обаче, когато устата е малка, медът се изважда много мъчно, понеже там процесът е много сложен.

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Тридесет и първа лекция от Учителя, държана на 18 май 1924 г., София

МАЛКИТЕ ПРИДОБИВКИ В ЖИВОТА

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Тайна молитва

Ще ви кажа няколко думи върху малките придобивки на Живота.

Както виждате, на дъската имате написана една единица; какво отношение има тази единица към вас? – За да се определи единицата, тя трябва да расте. Добре, ето, с прави линии ще ви начертая носа, устата, веждите и очите на човешкото лице; какво можете да заключите от това лице? В средата на лицето седи единицата – човешкият нос. За да осмислим единицата, отгоре ¢ туряме две – веждите. Те представляват клони – динамически проявления; по този начин расте единицата. Питам: защо единицата дава тия два клона, единият от които върви наляво, а другият – надясно? Това показва, че в самата единица има две течения. Тия течения съществуват в самия организъм на човека: ако разделите човека по посока, перпендикулярна към земята, двете му половини представляват тия две течения – в лявата страна имате минус и плюс *(–/+)*, в дясната страна имате плюс и минус *(+/–)*. Положителните сили в Природата не действат тъй, както вие си мислите. Ако вие имате един приятел, който в даден момент е весел, бодър, добре разположен, и вие му турите още един плюс на дясната страна, неговото настроение веднага ще се измени – той ще се вкисне. Вие казвате: „Как се вкисва човек?“ Допуснете, че вие носите раницата на някой ваш приятел, която тежи около десет килограма; вие я носите леко, бодри сте из пътя, казвате си: „Приятно ми е, ще я понося заради приятеля си, заради любовта си към него.“ Дойде обаче друг

някой ваш приятел и ви тури на гърба и своята раница от десет килограма – вие веднага се вкисвате. Следователно придатъкът не дава всякога разположение на духа. И тъй, ако искаш да развалиш настроението някому, придай му нещо на дясната страна – от лявата страна обикновено се отнема. Обратното положение пък имаме, когато човек е тъжен, скръбен, неразположен: прибавим ли нещо на лявата му страна – един плюс, по този начин ние отнемаме скръбта му и той веднага става весел. Казвате: „Защо човек става весел?“ Допуснете, че някой човек, като върви из пътя, пропада в една дупка, дълбока три-четири метра, и не може да излезе от нея; той се намира в едно тревожно, скръбно състояние. Вие минавате оттам, чувате пъшкане, пущате му едно въже и го изтегляте нагоре – той се хваща за въжето, излиза вън и се развеселява.

Изобщо теченията в лявата страна на главата у човека показват, че му липсва нещо; теченията в дясната страна на главата му показват, че той е свързан със Слънцето. Щом си радостен, не искай да ти дават нищо повече, защото радостта ти ще се развали. Ако си радостен и някой иска да ти даде още нещо, кажи му: „Дай тази радост на някой, който е скръбен!“ Например вие сте весел, бодър, но дойде някой при вас и ви изказва своята любов – вие казвате: „Колко ме обича този човек!“ Не, тия хора не ви обичат – помислите ли, че ви обичат, ще изгубите радостта си. Те само чувстват вашата радост, вашето веселие в дадения случай, а това значи, че им давате едно угощение. Вие като каните гости у дома си, всички са радостни, нали? Защо са радостни? Защото ги угощавате. Тъй щото, ако те са любезни към вас, то е заради угощението, което им давате. Не мислете, че гостите ви предават нещо; ако мислите така, ще се самозаблудите. Възприемете ли нещо от тях, то ще бъде един отрицателен товар – гостите непременно ще ви отнемат нещо и настроението ви ще се

измени. Затова, когато сте доволни, не искайте нищо повече от ближния си.

Да кажем, че някой от вас или някои хора от света са много амбициозни; какво ще искат те? – Да се прославят и целият свят да говори само за тях. Това нещо е невъзможно. Според законите на Природата, от сто души най-много петдесет души ще бъдат на ваша страна, двадесет и пет ще бъдат и за, и против вас, и двадесет и пет ще бъдат съвършено против вас. Последните двадесет и пет души, дето влязат, всичко развалят, затова на тия хора не можете и не трябва да разчитате. Вие ще ме запитате: „Защо всички хора не могат да ме считат добър?“ Ще ви обясня: вие искате тия сто души да ви славят, но представете си, че и тия сто души също искат да бъдат славени. Тогава какво ще стане с вас? То е все едно да се намирате пред следната дилема: имате сто лева и всеки от тия сто души иска да притежава тия сто лева. Какво ще излезе от това? – Значи трябва да се дуелирате и който излезе най-голям пехливан и надвие останалите, ще вземе стоте лева. Питам: той ще бъде ли тогава щастлив? – Не. В дадения случай единият лев е вашето щастие, а не стоте лева. Ако се стремите към стоте лева, те са вашето нещастие.

Да се върнем към единицата. Единицата в дадения случай представлява началото на човешкия ум – тя представлява ума на човека, с който той работи. Веждите показват интензивността на чувствата. Те могат да бъдат дъгообразни, прави и извити нагоре. Ако веждите са дъгообразни, показват, че в чувствата има повече мекота; ако са прави, в чувствата има повече енергия и съобразителност. А ако са извити нагоре, какво показват? За да се изкривят веждите на една или друга страна, за това има причина, която действа извън човека – те показват каква е била окръжаващата среда, в която човекът е живял. Ако човек има валчести вежди, това показва, че той е живял в среда, дето хората, може би в миналото някъде, са били много

чувствителни. Но ако веждите са прави, показва, че тези хора са повече енергични и често материалисти – не толкова на чувствата, колкото на ума. Защото правите линии в Природата са линии на ума, а кръглите, извитите линии в Природата, са всякога линии на чувствата – туй ще вземете като символи. Значи при създаването на носа са действали всички динамически, положителни сили, а когато са почнали да действат чувствата, образували се кривите линии. Чувствата образуват и спиралните линии. Забележете, когато срещате човек, когото обичате, вие няма да отидете при него по права линия, а ще пообиколите и тогава ще го срещнете. Някой път обикаляте от едно място на друго – защо става това, не можете да си дадете отчет. – Такъв е законът на вашите чувства. Ако действате съзнателно, по вашата воля, и ако сте високо повдигнат, ще вървите направо. Такива са проявите на ума и на вашите чувства. Това е закон на миналото и закон на бъдещето, който действа сега.

И тъй, вие трябва да използвате малките придобивки. Често в постъпките ви вашите мисли и чувства оказват известно влияние. Когато действат чувствата ви, вие всякога обичате да отлагате нещата, да увъртате работата; когато действа умът, той обича резките промени – той всичко върши веднага, казва: „Тази работа няма какво да се продължава.“ Когато действат чувствата, човек казва: „Чакай, нека заработи умът ми, че ще видя какво ще направя, няма защо да бързам.“ Казвам: в един случай сърцето работи, а в друг – умът. И затова Природата е турила за нос една крива линия. И вие, като математици, по дължината на тия линии ще съдите за динамическите сили, които действат във вас. Тия сили действат и във вашето сърце и оставят отпечатъци върху лицето ви. Вие трябва да изучавате тия линии. Ако вашият нос е широк и преобладават кривите линии, ще знаете, че сърцето ви взема повече участие в живота ви. Та каквато и да бъде вашата философия, сърцето ви ще

даде свой колорит; ако пък умът ви взема повече участие, той ще внесе нещо твърдо. Сърцето ще ви направи меки като каша; ако пък слушате ума, той ще ви направи твърди като кремък. Някой казва: „Аз няма да бъда мек като каша." Ами ако бъдеш твърд като кремък, по-добре ли е? Кое е по-добре? Има условия, където кремъкът е на място – например, кремъкът се употребява за вършене при диканите, но когато месиш брашното, ако то стане твърдо като кремък, какво ще правиш? Следователно има условия в Живота, дето чувствата трябва да имат преимущество, а има условия в Живота, дето умът трябва да има преимущество.

Ще спазвате следния закон: ако сте неразположени, тогава малко погладете лявата страна на главата си – съзнателно ще прекарате лявата си ръка по лявата страна на главата с желание да уравновесите вашето душевно състояние. Щом сте неразположени, направете този опит и кажете: „Моето разположение, като ученик на тази Школа, трябва да бъде всякога отлично! И в името на Божията Любов аз имам това разположение!"

На ученика не се позволява да бъде намусен! Да се муси може, но само една-две минути, и то, ако е сам; но ако е между хората, не трябва да показва недоволството си, защото те не са виновни за това. Пък ако си много весел, прокарай тогава дясната си ръка по дясната страна на главата си. Щом се вкиснеш, тури лявата ръка на главата си и кажи: „Чакай, чакай!" Този закон работи само тогава, ако вие го турите в действие, и то – съзнателно. Трябва да знаете, че ако вашата ръка изпълнява заповедта на вашето съзнание, на вашия ум, на вашата душа, тогава законът има резултати, но ако ги правите механически, няма да имате резултати и ще бъде тъй, както когато всички се гладят по главата. Например някой си хване главата с ръцете и я клати; ние знаем какво означава това, ние няма да го питаме защо си клати главата, но разбираме законите. Ако го питаме,

той ще каже: „Не зная, тъй ми иде.“ То си има причини – висшето съзнание иска да му каже: „Твоите работи се оплетоха, понеже ти не постъпи разумно – несправедливо постъпи и затова главата ти тегли.“ Друг някой си маха главата – и нему висшето съзнание иска да каже: „Няма да гледаш надолу, нагоре ще гледаш!“ Той си клати главата нагоре-надолу, понеже между ума и сърцето има борба. Висшето съзнание казва, че нисшата енергия трябва да се превърне във висша – затова, за да разреши въпроса правилно, ще гледа нагоре.

Сега, малките придобивки в Живота седят в това, да бъдеш във всеки случай доволен в душата си от една малка мисъл, от едно малко чувство. Едно от най-хубавите качества на ученика е да е доволен от най-малкото проявление – от най-малката мисъл, която му причинява малка радост, и от най-малкото чувство, което му носи щастие. Всяка малка мисъл и всяко малко чувство представляват едно малко семенце, което едва се показва из земята и се радва на белия свят. Тази малка мисъл след време ще ти донесе едно голямо благо, една голяма радост. Много от вашите погрешки се дължат на това, че вие не сте доволни от малките неща. Вие казвате: „Аз искам нещо голямо, ако ще е, да е!“ Не, в Природата няма такъв закон, в Природата всички неща започват с микроскопически проявления. И забележете, в училищата тия ученици, които в първите класове са били много способни, талантливи, в последните класове свършват като неспособни. Има и обратни случаи – някои ученици започват много слабо, но постепенно вървят все по-добре и свършват отлично. Човешката енергия трябва да се развива последователно.

Майката и бащата постоянно хвалят онези деца, които са даровити, способни; наистина, те имат много сили в началото, но има опасност за тях да спрат изведнъж – такова развитие е преждевременно и тия деца обикновено свършват зле. Пазете се, когато хората ви хвалят, защото, когато някой ви хвали, че сте много

талантлив като поет или писател, и вие приемете това и се зарадвате, може да пропаднете. За да проверите това, направете следния опит: напишете една статия, без да турите името си, и вижте какво ще кажат хората за вас. Те може да кажат: „Ама че глупав човек!“ Кажат ли така, не се обезсърчавайте, пак пишете – не слушайте какво ще кажат хората. Ще видите, че не сте такъв, какъвто те ви преценяват, защото други ще кажат, че сте гений. После, като напишете някоя статия, от която хората ще бъдат доволни, пак не си туряйте името, нека това бъде за вас една малка вътрешна радост – кажи в себе си: „Аз зная кой е този поет.“ Запази в сърцето си тази малка радост, която може да ти се причини, нека те радва вътрешно – тя ще ти даде един придатък в характера.

Не излизайте в Живота с всичките си сили изведнъж. Проявявайте се по малко, по малко, и колкото отивате по-нататък, силите ви ще се увеличават по един естествен път, докато най-сетне целият духовен живот се прояви във вас така, че вие да сте напълно в хармония с него. Тогава ще знаете законите как да постъпвате изобщо в живота си. Сега мнозина от вас сте започнали с големите си козове. Който разбира играта, дава най-първо слабите козове, а задържа силните – накрая показва най-силните си козове и изведнъж побеждава, всички останали капитулират пред него. Защо? Защото може да се побеждава само със силни козове. Като дойдат силните козове, сражението се взема изведнъж. Та и вие постъпвайте така – силните си чувства и мисли оставяйте за най-после, не ги излагайте изведнъж, тях туряйте на заден план, най-малките си сили пратете авангард.

Това са практически упътвания, полезни за живота ви. Много философски работи, които знаете, няма да ви помогнат, но тия малки разбирания ще ви помогнат. Като си погледнете веждите, ако са закривени, кажете на приятеля си: „Аз съм човек на чувствата, не зная

граници, но като говоря, ти ела и ме побутвай от време на време." Един американски проповедник обичал много да преувеличава нещата – такава слабост имал; той държал една проповед за силата на Самсон – как ловял лисиците за опашките им, дълги по три метра. Този проповедник имал един добър приятел, който го съветвал да не преувеличава нещата. Един ден те се условили помежду си, когато проповедникът преувеличи в нещо, приятелят му отдалеч да мръдне с пръста си и той да се коригира. Та като заприказвал проповедникът за опашките на лисиците, че били дълги по три метра, приятелят му мръднал с ръката, проповедникът се поправя, казва: „Вижда ми се, че по три метра опашки са много дълги, това е почти невероятно, но предполагам да са били поне два метра и половина дълги." Приятелят му пак си мръднал ръката – той се поправя: „Вижда ми се, че тази дължина при сегашните условия е невъзможна, но според друг един автор, те били два метра дълги." Приятелят му пак си мръднал ръката, публиката го слуша. Най-после проповедникът съкращава до половин метър, приятелят пак мръдва с пръста си, но той му казал: „Повече не скъсявам", т. е. „Аз съм съгласен да мисля, че тия лисици са имали половин метър дълги опашки." Та всякога трябва да имате един приятел, който да мръдне с пръста си отсреща ви, за да можете да скъсявате дължината на лисичите опашки.

Трябва да знаете, че у животните опашката изразява тяхната интелигентност. Например лъвът има дълга опашка, той съзнава, че тя представлява неговата интелигентност – тя е неговата гордост. Следователно вашият ум не трябва да прави опашките на лисиците толкова дълги – вие не можете да направите всичко. Някой казва: „Аз съм силен човек, всичко мога да направя." Какво можеш да направиш, това е въпрос още. Питам го аз: „Като си толкова силен, можеш ли да вдигнеш цялата Земя? Щом не можеш да вдигнеш Земята, не казвай, че си силен." Туй е мащаб за силата. Кажи: „Действително, умът ми

схваща нещо, донякъде разбирам нещата и мога да вдигам товар до двадесет, петдесет или сто килограма, но повече не мога.“ После, в умствено отношение също тъй казваш: „Аз зная много нещо.“ Какво знаеш, какво можеш да разрешиш, можеш ли да решаваш висшите задачи по математика? После, знаеш ли да превръщаш състоянията на сърцето? Знаеш ли какво мислят за тебе майка ти, баща ти, ами твоите приятели какво мислят? Всеки, който мисли, че знае много, трябва да знае нещата конкретно. И какво ще види? – Че неговото знание е само една дълга лисича опашка, която трябва да се скъси – нищо повече. Та радвайте се на всеки малък факт. Ако знаете, трябва да има норма, която да определя какво знаете. Вие трябва да знаете например защо вашият характер е такъв или онакъв и да може да си обяснявате всичко.

Аз и друг път съм казвал, че човешката интелигентност не може да се вложи в главата на една муха. Значи в Природата има специални форми за специални проявления – специални криви линии, специални прави линии, и то със специални дължини. Например казваме, че човешкият нос трябва да бъде дълъг, но той трябва да има определено съотношение спрямо цялото лице. Ако туй отношение е съразмерно, носът ще бъде строен. Ако носът е чрезмерно дълъг и не е в определено съотношение спрямо цялото лице, неговата стройност се губи и интелигентността на този човек е анормална.

Следователно отношението между частите на нашето лице ни показва, че Природата обича хармония в мисли, в чувства и в действия. Една мисъл няма право да взема мястото на друга мисъл; ти можеш да я туриш на мястото на друга мисъл, но тя няма да те ползва. Природата е определила мястото на всяка мисъл, дала ¢ е определена форма, определен мащаб на развитие и тя трябва да се разграничава от другите. Ако вие я разграничите повече, отколкото

трябва, ще си създадете цяло нещастие – затуй не бива да бързате в развитието си. Например много деца имат желание да растат бързо – още като малки деца те бързат да станат големи като баща си, да им пораснат мустаци и т. н., а тази мисъл ги сбабичасва. Ти не мисли кога ще пораснеш и кога ще станеш като баща си. Искай да станеш велик в света, но не туряй срок след толкова и толкова години; ти искай да станеш музикален, но не определяй срок кога именно; ти можеш да постигнеш известно развитие, но не определяй кога, защото това ще бъде в твой ущърб. Природата, като ви е създала, ако е вложила музикални чувства във вас, тя точно е определила известен период след колко време да бъдете музикален. И вие ще вървите по нейния план. Също и вашият ум ще се развива съобразно законите на Природата. А сегашните хора сами си поставят разни планове – те не слушат гласа на Природата и затова не успяват.

Преди двадесет години дойде при мене един учител от Разград и ми казва следното: „Аз имам желание да следвам по музика, главно да уча цигулка.“ Аз го погледнах, питам го: „Това желание с тебе заедно ли се роди, или отпосле дойде?“ – „Отпосле дойде – преди четири години слушах един оркестър и тогава ми дойде мисълта, че мога да стана музикант и мога да се науча да свиря.“ Аз му казах: „Ти не си за цигулар, ти можеш да станеш добър търговец, а на цигулка ще можеш само да стържеш.“ И така стана. Ако у тебе се яви една мисъл за свирене на цигулка само от преди четири години, тя не е твоя заложба; ако мисълта, желанието за музика се ражда заедно с тебе, само тогава ти можеш да бъдеш музикант. Значи, за да бъдеш музикант, трябва да се родиш музикален – този подтик към музиката да е у тебе още от раждането ти. Остане ли отпосле да се развиваш, това вече са второстепенни дарби. Затова вие трябва да започнете с ония дарби, които Природата е вложила във вас още отначало, и на техен гръб да развивате и по-слабите си сили. Някои от вас са силни в

математиката, други са паметливи, трети имат силно въображение, четвърти са поети, музиканти, писатели и други, всеки има известна малка дарбица, която трябва да развива в този живот. Бъдете доволни от малкото, което имате. Гледай сам да бъдеш доволен от това, което имаш, не се спирайте върху похвалите на хората. Ако ти, един малък поет, отидеш при един първокласен, гениален поет и му се похвалиш със своята работа, той ще те погледне, само ще се поусмихне и няма да те похвали, нито ще те насърчи много, но ще каже само: „Хубава е тази работа.“ А онзи, който не разбира от поезия, ще ти каже: „Това е отлично нещо“, обаче тази похвала нищо не те ползва.

Хора с големи устни са богати на чувства: те говорят много, имат чувства, но не са толкова идейни – у тях има повече форми, но не и съдържание. Защо устата у такива хора е станала толкова голяма? *(– От много упражнения.)* Те са били в близко съприкосновение с физическия свят, нуждите в света са ги заставили да говорят повече. Гъстата материя, в която човек се намира, е създала голямата му уста. По същия начин можем да разгледаме и другите части на човешкото тяло.

Как мислите, кой човек е най-здрав? Ако гърдите на човека са вдлъбнати навътре, това има известни психически причини – това хлътване на гърдите е лош признак. Никога не позволявайте да се вглъбяват гърдите ви – гърдите ви трябва да бъдат отпред прави. Те не трябва да бъдат и много изпъкнали, а само малко издадени напред. За да не се вдлъбват гърдите, вие трябва да регулирате чувствата си. Дръжте хармония в чувствата си и вие ще урегулирате вашата дихателна система – урегулирате ли вашата дихателна система, ще урегулирате и проявите на вашите чувства. У някои от вас раменете пък са прави; у други раменете почват да се огъват, но това е лош признак – туй огъване показва, че чувствата имат надмощие над ума. Кривите линии у човека показват, че чувствата,

магнетичните сили преобладават в него. Когато пък раменете станат много тесни, това не е добър признак – това показва изопачаване на чувствата. Кривите линии не са лоши, но те трябва да бъдат красиви.

Природата обича хармония навсякъде и вие ще се стремите към това. Като ходите, дръжте в ума си идеята вашият организъм да има красиви форми, т. е. такива форми, каквито Природата изисква. Раменете ви, лицето ви, очите ви – всичко трябва да бъде правилно и красиво. Поставете си в живота един идеал, който искате да реализирате. Този идеал се среща в Природата, само че трябва да работите за неговото реализиране. Ако умът ви работи, ще създадете вашето чело; ако чувствата ви работят, ще създадете вашия нос; ако волята ви работи, ще създадете брадата си, долната част главно. Ако проектирате всичките си чувства към работа, ще развиете вашето тяло правилно; ако сте много активен, ще развиете белите си дробове правилно; ако в материалните си работи постъпвате правилно, и вашата храносмилателна система ще бъде правилна. Природата регистрира всички наши действия. Правилните чувствания и физически действия се създават в стомаха, правилните мисли се създават в мозъка. Тъй щото, ние градим нашите линии и органи според както постъпваме. Ти или градиш, или събаряш – то е според както постъпваш. Затова казвам: всяко ваше действие, всяко ваше чувство и всяка ваша мисъл ще постави едно малко камъче в градежа на вашето здание. И ако някой ден имате едно красиво чувство, радвайте се през целия ден, че можете да поставите едно хубаво камъче на зданието си – бъдете доволни, че сте поставили този хубав камък. Щом у вас съществува идея за нещо красиво, за нещо велико, трябва да работите идеално.

Сега тази наука, за която ви говоря, е много сложна и вие трябва да бъдете много внимателни в изучаването ¢. Трябва да прекарате

най-малко десет години в изучаване какво е отношението на линиите и енергиите, които се образуват между тях. После, ще изучавате и отношенията между хората – това е един много сложен процес. Сега например вие налучквате нещата. Вие харесвате някого и казвате: „Този човек ми харесва, добър е той“, но защо и за какво го харесвате, не може да определите. А вие можете и трябва да определите защо го харесвате. Природата строго е определила всички линии на очите, на веждите, на носа и т.н. – те са все математически величини, строго определени, точно измерени със сантиметър. Правилните лица имат точно определени измерения, вие можете да проверите тия неща. Аз съм проверявал тия истини цели единадесет години и не съм срещнал никакво изключение. Един морален човек всякога има точно определени черти: лицето, ръцете, очите, ушите му – всичко се различава у него. Дойдеш ли до някой тип, който няма морален устой, сантиметрите вече се различават. Има мерки в Природата, по които моралният човек се отличава от другите типове; у неморалните типове има друго съчетание на числата и величините – чертите у тия хора са дисхармонични. В Живата Природа всичко се хармонира, само че се изисква дълбоко разбиране.

Та във всички ваши постъпки ще се стремите към възвишеното, към малките прояви, които се срещат в Природата. Ако се роди у вас мисълта дали сте от моралните типове, или не, ще знаете, че неморален тип е човекът, който през всичкото време се е противил на доброто желание на Природата – той е злоупотребил с всички ония добри условия, които тя му е давала. Следователно всеки сам може много добре да знае към кои типове спада – Природата отбелязва всичко. Погрешките на човека не се крият в Природата, а в неговата зла воля – той не е искал да използва нейните добри условия. Следователно и в сегашния живот още, щом човек съзнае своите погрешки, лесно може да обърне обратния лист и да измени своите

неморални действия в морални – туй е кармически закон. Щом съзнаеш, че туй, което си вършил досега, е несправедливо спрямо Природата, и почнеш постепенно да коригираш постъпките си, няма да се мине дълго време и животът ти ще се измени, ще се поправи.

Сега, понеже настава лятната ваканция, ще прекратя временно лекциите си, но вие може да се събирате пак. Събирайте се за половин час и прекарвайте в размишление; след това си кажете по една дума и си идете по домовете. Така може да си правите следващите събрания, докато започнем новата учебна година. Започвайте с размишление около двадесет-двадесет и пет-тридесет минути най-много, отправяйте ума си към всичко възвишено и идеално. Теми няма да ви дам. Туй ще бъде за вас една почивка и същевременно малко разнообразие в събиранията ви.

Като ви говоря за тия линии, има една опасност, като се гледате, да не би да си кажете: „Моята брада е такава или онакава, моят нос е особен“, и да се отчаете. Вие не сте измервали колко сантиметра имат веждите ви и носът ви. Вие имате нос, но не знаете колко сантиметра е дълъг и широк; глава имате, но не знаете колко сантиметра е обиколката на главата ви; колко са дълги пръстите ви, и туй не знаете – защо е толкова дълъг безименният ви пръст също не знаете. Значи вие имате тяло и не знаете постройката и съотношението на частите му, а всичко туй трябва да преведете във величини. Колко са дълги ръцете ви също не знаете. Разбира се, за този, който знае, това са важни закони. Ако искате да знаете какъв трябва да бъде вашият ръст, трябва да измерите дължината на разтвора на ръцете. Някой път ръцете са по-дълги – това показва, че в миналото дедите и прадедите на този човек са обичали да поокрадват; ако ръцете са по-къси от нормалната мярка, дедите и прадедите на този човек са обичали да убиват. Следователно желанието им да поокрадват или да убиват продължава да живее и по-нататък. Туй е констатирано в живота: у

всички убийци ръцете са къси и дебели, а у всички крадци ръцете са дълги. Аз обяснявам това със следния факт: крадецът, като проектира ума си с цел да бръкне в някой джоб, кръвта започва да циркулира по-усилено в ръката му и тя израства повече. Това е вярно само една трета от истината, защото дългите ръце показват още и сръчност, енергичност. Тъй щото, ако главата на този човек е правилно развита, желанието му да пипа, да пооткрадва се е превърнало на сръчност и труд. Въобще, дължината на ръцете показва активност, енергичност. Когато главата не е правилно развита, тогава такъв човек обича да пипа, както дядо си. Дебелата ръка говори за склонност към убийство – всички свирепи животни имат силно развити мускули. Обаче не всяка дебела ръка е престъпна, за престъпна ръка ние считаме деформираната – тя не е съразмерна с другите части на тялото. Когато ръката е несъразмерно дълга, тя е деформирана; когато ръката е хармонична и съразмерна с другите части на тялото, тя показва добри чувства.

Та сега, най-важното за вас е да използвате малките придобивки в Живота. Например при известни случаи вие мислите, че нямате чувства, нямате сърце или че то не е развито добре, но един ден вие се домогнете до някой факт, който ви показва, че имате сърце – това е една малка придобивка и вие трябва да ¢ се радвате. Или може да мислите, че нямате интелигентност, но един ден узнаете, че вашият нос показва интелигентност, и вие констатирате това в себе си – това също трябва да ви радва. Следователно трябва да се радвате на вашите малки придобивки. Тези малки мисли или чувства, които ви усилват в Живота, те именно са тия научни данни, които ви подкрепят към възвишеното в Живота.

И тъй, видимият живот е една формула в човешкия Живот. Аз считам човека като най-сложна формула в живата математика и геометрия. И на Земята няма по-сложно същество от човека –

органически той е най-сложното същество и геометрически той е най-сложната формула. За да се изучи човек, изискват се ред години, а то е въпрос на бъдещето.

Та стремете се сега към хубавото, към красивото, към възвишеното. Аз виждам у всинца ви заложени много красиви черти. Всички вие трябва да се развивате, да работите не само за сегашното, но и за далечното бъдеще, което е свързано с настоящето. А пък малките несполуки в живота ви, които може да срещнете, да ви не обезсърчават – несполуката в едно отношение е сполука в друго отношение.

Един съвет ще ви дам: вземете поука от растенията, които, като искат да израснат и да се развият, всякога очакват Слънцето. У тях има едно красиво желание и очакване – да дойде Слънцето! Няма същества на Земята, които с такова интензивно желание чакат Слънцето, както растенията. Затова, когато ние очакваме Божественото в себе си, трябва да бъдем като растенията, които очакват Слънцето всеки ден. Това желание за Слънцето ги издига и самото Слънце ги привлича към себе си. И когато ние очакваме Бога на Любовта със същото желание, по този начин и ние ще добием същите блага, каквито и растенията. Защото само туй интензивно чувство към Бога може да ни повдигне нагоре. Имайте и вие същото желание към Бога, както растенията към Слънцето. Легнеш ли си вечерно време, силно пожелай да дойде Божественото да те повдигне. Сутринта, щом станеш, пак пожелай Божественото. Така всеки ден интензивно пожелавайте близостта на Бога, т. е. Божественото да дойде във вас. И като дойде Божественото, всеки от вас да си вземе това, което му е необходимо.

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Тридесет и втора лекция от Учителя, държана на 25 май 1924 г. София

Четвърта година
1924 – 1925

НОВИТЕ СХВАЩАНИЯ НА УЧЕНИКА[9]

Кратко размишление

Тема I: „Отношение между психология, логика и етика.“

Аз ще ви задам един въпрос: коя е съществената отличителна черта, която отличава човека от животните? *(– Неговата разумност. – Човек може да изрази това, което мисли. – Човекът има стремеж към нещо. – Човекът може да обича Бога. – Човекът има етика, естетика и логика. – Човекът има свободна воля. – Според философията на човека е присъщо изследването на нещата. А у животните тези неща се редуват без да се систематизират.)*

Ще ви запитам друг въпрос: Каква е разликата между положителния и отрицателния полюс, между мъжкия и женския принцип? *(– У жената се проявява сърдечният живот или принципите на любовта, а у мъжа – умственият или принципът на мъдростта. – Те се различават по своята пасивност и активност.)*

В окултната наука под „женски принцип“ ние разбираме, че пасивността е отвън, а активността – отвътре. А „мъжкият принцип“ е активен отвън, а пасивен отвътре. Казват, че жената била пасивна. Ако тя е пасивна, как завладява ума на мъжа? Как може да го влада* [* владам – остар. притежавам; владея] изобщо? Ако на едно дете умът му стига, за да те замотае, то не е пасивно.

Аз искам да имате положителни схващания за някои основни идеи. Всяка основна идея трябва да е добре разграничена, за да можете правилно да я приложите. Щом кажеш, че си пасивен, то значи, че си активен отвътре, а пасивен отвън. А щом кажеш, че си

[9] От 1-14 лекция са по пълни стенографски записки.

активен, то значи, че си активен отвън, а пасивен отвътре. Вследствие на това се явяват и противоречията. Онзи, който е активен отвън, смущенията и противодействията ще му идват отвън, той отвътре е пасивен, незасегнат. У пасивния принцип, смущенията ще дойдат отвътре. Следователно умът има повече препятствия отвън, а сърцето има повече препятствия отвътре. Сърцето е пасивно отвън, а умът е пасивен отвътре. Сърцето е активно отвътре, а умът е активен отвън. Следователно тия два принципа могат да си помагат. Когато умът се намери в противоречие в своята активност, то сърцето, понеже е активно отвътре, ще му дойде на помощ. Умът е опора на сърцето отвън, а сърцето е опора на ума отвътре.

Този закон трябва да го разберете добре. Когато се намерите в смущение с вашия ум, трябва да търсите вашето спокойствие отвътре. А когато сърдечно сте неспокойни, трябва да търсите спокойствието в Божествения принцип на ума. Защото сърцето изисква винаги един принцип, на който може да разчита. Щом сърцето веднъж се излъже в него, в него се заражда чрезмерна активност и подозрителност. И безверието не започва от ума, а от сърцето. Безверието не е родено у мъжа, а у жената. Като казвам „жената“, разбирам, че безверието се явява в сърцето. Разбира се, вие няма да вземете термините „мъж“ и „жена“, че се отнасят до вас, но само ще боравите с принципите. Дева или девица изразява принципа в своята чистота. Когато говорим за жената в нейния първоначален принцип, ние казваме дева, което значи „божествена“. А мъж или човек или манас, значи „син на мъдростта“. Той е израз на Божествената светлина или Божествената Мъдрост. Следователно у човека тия два принципа едновременно се допълват: единият принцип е активен отвътре, а другият е активен отвън. Единият принцип е пасивен отвън, а другият е пасивен отвътре.

Сега разликата между човека и животните зависи от гъстотата на тяхната материя. Материята, от която животните с създадени, е по-гъста. Следователно в света на животните прониква по-малко светлина. Затова и техните разбирания за живота и нещата са неясни. Не са тъй ясни, както у човека. Окултистите считат, че животните са под 13-та сфера. Значи, има да чакат дълго време, докато се повдигнат. За тях сега няма условия да се повдигнат.

Ще ви запитам друг един въпрос: Защо природата е поставила скъпоценните камъни вътре в земята, там да се образуват? Мислите ли, че у кристалите има известна интелигентност? По какво съдим за интелигентността на едно същество? Като гледаме къщата на един човек, прозорците, стаята и всичко наоколо, по това съдим вече за неговата интелигентност. Ако гледаме изработката на някой предмет или някоя статуя от някого, ние също съдим за степента на неговата интелигентност. Това е общо. Кристалите, които са се образували в земята, и те имат своя интелигентност. Те разбират законите на светлината и са научили начина за възприемането ѝ. Всеки един кристал е възприел точно тази светлина, която е необходима за неговото развитие. Окултистите поддържат, че кристалите се раждат и зреят в земята тъй, както и плодовете. Но кристалите са много големи егоисти. Голямо тщеславие и гордост има в тях. И понеже са толкова горделиви, турени са на такава голяма дълбочина в материята, за да обуздава тяхната гордост. И виждате колко са твърди те. В тях няма мекота. Трябва дълго време да ги шлифовате, за да ги направите гладки. В туй отношение кристалите показват първичната причина за човешкото падане.

Бих желал някой от вас да опише красиките на по-важните скъпоценни камъни. Някои от вашите идеи имат връзка и отношение с кристалите. Не мислете, че кристалите са само в земята. Туй, което е в земята, е и у вас. Трябва да знаете: всичко, което съществува в

природата, съществува и във вашето тяло. Всички растения, които съществуват по земята, всички буболечки – съществуват и в тялото ви. Някой вълк се изпречи във вашия ум и ви развали всичкото настроение, изяде ви някоя овца и ви създаде цяла катастрофа. Вие се занимавате с вълците на физическия свят, но със своите вълци не се занимавате. Щом един вълк изяде една овца в своя живот, ще почувствате една голяма болка в сърцето си. Ти мислиш за другите вълци, а за твоите вълци не искаш да направиш нищо. Друг път някоя мечка изяде една от твоите крави вътре в тебе, или някой паяк хване някоя муха вътре в тебе – всичко това трябва да го изучавате. Това е една ценна наука. Ще почнеш да обуздаваш всичките животни в себе си.

Това са символи, това са идеи, това са течения на онзи, Божествения живот, който иде от много направления. Човек е сглобен от множество отделни сили. Това са рекички, които са образували човека. Аз определям това нещо тъй: животните и растенията, които съществуват на земята, това представлява човекът, разложен на неговите части. Всички тези части, събрани да живеят в едно тяло, плюс една монада* [* монада – прост, вечен, неделим духовен първоелемент на битието; единица], която ги ръководи, това е човекът. Нали тази идея прокарва и Лайбниц? Значи в човека има една централна монада и много други монади, само че тия монади не са на еднаква степен на развитие. Те са същества с голямо разнообразие в развитието си. Ония животни, които са свирепи, въобще се намират в една крайно гъста материя. От това се образува повече търкане, повече топлина, чиито закони те не са научили и вследствие на това изявяват своята грубост.

Аз мога да разгневя когото и да е от вас без думи. Представете си, че обещая на някого от вас едни хубави дрехи и кажа: след два месеца ще ги имате. Вие чакате, обаче дойде Коледа и аз още не ви

давам дрехите. Вие веднага кипвате. Как тъй аз да не си седя на обещанието? Че как тъй! Обещанието не е нещо материално. Защо то да произведе във вас едно кипване? Следователно когато някой ви обещае нещо, вие считайте като че нищо не ви е обещавал, за да бъдете самостоятелни. Дали ще ви дадат или не – нека ви бъде безразлично. Като ви дадат дрехите да ги облечете, само тогава се зарадвайте малко. А това, че ви са обещали дрехи – не туряйте тази мисъл в ума си. Защото, ако вие мислите за обещанието, вие ще си създадете една пакост за душата. Този, който ви е обещавал, оставете той да мисли за обещанието, защото това е негова идея, която трябва да реализира. Оставете той сам да изработи своята идея. А вие се радвайте на онзи плод, който ще принесе. Не отивайте постоянно при него да го питате кога ще дойдат дрехите. От дрехите съвсем не трябва да се интересувате.

Друг пример за същата идея. Да допуснем, че някой ви каже, че ви обича. То е същото. Значи обещал ви е нещо. Праща ви рокля, шапка, обуща и ви казва: „Аз ви обичам." Вие ги вземате и си казвате: „Е, той ме обича!" Не, забравете това! Тази мисъл е негова. Нека стои у него. Ако той ви обича, той се повдига с това, нищо повече! Вие се радвайте, че тази мисъл или това чувство работи у него. Когато някой ме обича, аз ще му се радвам тъй, както когато някой цигулар ми свири. Аз ще седна при него да го слушам и ще се радвам, че той ми свири. Значи той като свири, аз мога да се радвам на неговото свирене тъй, както той се радва. Чувството, което той има към мене, може да роди в мисълта ми някоя нова идея. Аз може да нямам тази техника при свиренето, но може да имам музикално схващане и ще мога да се ползвам само като слушам.

Сега, при вашите стари възгледи за живота, ще имате и тия нови схващания. Ще правите опити с тях. Първият опит, който трябва да направите тази година е опитът да контролирате известни ваши

мисли, които могат да ви раздразнят. Да кажем, имате една мисъл, която може да ви напакости, да ви спре 10 години във вашето развитие. Е, хубаво, защо не спрете тази мисъл? Спри я, а не после да страдаш, да плачеш. *(– Какви са тези мисли?)* Друг път конкретно ще се спра да говоря върху тези мисли, които ни спъват. Сега разбирате ли това, което ви говоря тази вечер? То е нещо много деликатно. То е нещо мощно. То е едно изкуство, което трябва да усвоите. Едно от великите изкуства в света е да се владате, когато вие искате. И не мислете, че то може да стане изведнъж. То е, както онзи цигулар, който сега учи. Най-напред учи първа позиция, после втора, трета, че после упражнения, упражнения, упражнения. И след като изкара всичките необходими упражнения, може да стане виртуоз. И тогава, като излезе пред публиката, ще изсвири нещо хубаво, а не тия обикновени упражнения.

Човек, който прави опити да се самовлада, това са все упражнения. Колко пъти тия упражнения няма да може да ги изпълните! Даже и най-видният цигулар, преди да свири някое хубаво парче пред публиката, той се упражнява два, три часа, дълго време повтаря един и същ пасаж и все пак вие виждате, че всички тонове не са достатъчно ясни. Един тон е ясен, друг – не. И колко пъти той ще се умори, докато тоновете станат отчетливи и ясни! Някой път пръстите му се уморяват и той ги маха, маха. Мислите ли вие, че когато искате да се въздържате, че ще можете изведнъж да постигнете това изкуство? Ако кажете: „Аз от сега нататък няма да се гневя“, ще издържите ли? Кажеш ли така, утре ще се разгневиш четири пъти до обед, във вторник – седем пъти, а в сряда – десет пъти.

Аз гледах веднъж един господин иска да свири, но иска да снеме транспаранта. Сваля го, сваля го, не може да го свали. Догневя го, дръпна транспаранта и го хвърли на земята, обаче прозорецът си

остана открит. Той се наведе, вдигна го и отново го постави на мястото. Този човек не е някой простак, учен човек е, но защо хвърли този транспарант? Той се разгневява: как така този транспарант да не извърши неговата воля! Транспарантът казва: „За мене е безразлично дали се гневиш или не?“ И наистина, той вижда, че няма причини да се гневи и взема, та закачва транспаранта.

Този гняв може да се избегне. Причината на този гняв произтича от чувството скритост. Той иска като свири да бъде скрит в стаята си – да го не видят от вън. Ако той нямаше чувството на скритост, нямаше да има нужда от транспарант и щеше да избегне един случай на разгневяване.

Скритост съществува и вътре в природата. То е едно чувство, от което се зараждат идеите. Човек трябва да бъде скрит до известна степен, да крие известни чувства, защото в скритостта зреят тия чувства, които са необходими да се достигне съвършенство. Въобще, у страхливите хора скритостта е по-силна, а у смелите – по-слаба.

Сега, в дадения случай, вие трябва да се убедите в това, че всички необходими условия за вашето растене или щастие се намират в самите вас. Там съществуват те. Извън тази възможност, която се крие във вас, остава един външен плюс – той е на живата Природа или на Бога. Тъй както Слънцето иде и спомага на ония зародиши, които са в земята, да израснат, така и в човешката душа природата или Бог иде и възраства всичко у него. Окръжаващата среда около нас, другите същества и те са до известна степен помощници, тук или там и могат да ни помогнат. В някои случаи, обаче, не могат да ни помогнат. Например, колко души в живота ви могат да ви помогнат? Малцина са, които могат да ви помогнат. Разбира се, в този случай ще се пазите от едно противоречие, което може да се роди във вашата душа: когато се саморазвивате, не изключвайте хората от себе си. Законът е следващия: Всички животни, всички растения, минерали,

кристали, които са вътре във вас, едновременно и всички души, които съществуват в света, не само че си имат отражение във вас, но си имат и представители във вас. Всеки един човек, където и да е, има един жив представител вътре във вас. Ти не търси да срещнеш този човек отвън, а търси малката игла на Витоша. Този, малкият човек, все ще го намериш някъде вътре в теб и с него ще разговаряш.

Тогава вие ще се намерите в следното положение: в един разказ от Волтер се говори за някаква френска експедиция, която отива да изследва северния полюс с параход. Едно интелигентно същество решило по това време да изследва слънчевата система, та като отивало към Слънцето, слязло и на Земята. То стъпило на нашите океани и водата дошла до коленете му. Като видяло един параход, това интелигентно същество взело парахода с пръстите на ръката си, а с едни малки щипци хванало един французин. След като влязло в контакт с него, почнали да се разговарят и то се учудило, че това малко същество било толкова умно, та могло да прави такива научни изследвания. Така трябва да направите и вие. Ще хванете това малко същество, което е вътре във вас с щипците си и ще разговаряте с него. То е много умно. Волтер в този си разказ, в една хумористична форма предава една истина.

Първият закон е: няма да отричаш никой човек извън себе си. Вие казвате за някого: „Аз не искам да зная нищо за него.“ Не, не казвай така! Кажи си: „Аз искам да зная нещо за този човек.“ Аз ще намеря неговия другар, който живее вътре в мен в миниатюра и ще го питам какво има да ми разправя. Това, малкото същество ще ни разправи самата истина, когато външният човек няма тези условия. Този човек отвън и да иска да ми каже истината, не може. Така както са създадени сега хората нямат условия да се разбират отвън, но вътрешно могат. Аз не съм срещнал досега нито един човек, който може да каже истината. Малцина са тия хора, които могат да казват

истината. А другите все хъкат-мъкат, заобикалят. За да изнесе една истина, той от тук ще обиколи, от там ще обиколи, не върви по права линия, тъй по Божественому. В историята Толстой е единият, който е изнесъл в своята изповед истината тъй, както трябва. Втория е св. Августин. Има и други някои, но тия двамата са главните.

Всички вие трябва да бъдете чистосърдечни. Като дойде тази чистота, да можете в себе си да говорите истината, а не отвън. Толстой се изповяда не пред външния свят, а пред себе си, за да възстанови своя мир, за да възстанови връзката между Бога и своята душа. Тази негова изповед стана достояние и на целия свят, обаче, той се изповяда пред себе си.

Сега, като говорим за изповед, не разбирам изповед пред външните хора, а пред себе си, пред нашата душа, за да възстановим връзката между Бога и нас. За да се възстанови тази връзка, всичко трябва да бъде изложено на Божествената светлина. Е, кажете вие: защо да не изложите всичко пред Бога? Ако Бог е отворил вашите очи, имал е това доверие да ви покаже Небето и всичките тия възможности, които Той е създал за вас, всички ония блага, които ви очакват, всичката онази грижа, която има за вас, не заслужава ли и вие да бъдете спрямо Него така, както Той е спрямо вас? Защо не? Ще имаме към Бога същите отношения, каквито Той има към нас – нито повече, нито по-малко. Той има отношения към нас като Бог, а ние ще имаме отношения към Него като човеци. Моите отношения към Бога ще бъдат така прави, както моята душа може да ги определи. Това е възможно и то е красивото в света! Щом дойде до това положение, човек се усеща мощен, а преди това той е бил малодушен, страхлив, но реши ли веднъж да изправи отношенията си към Бога, той става герой, в неговия ум дойде светлина, в душата му настава един мир, той расте пред себе си и казва: „Всичко е възможно. Този човек е прозрял вече Божествената светлина, той е пред лицето ѝ.

Сега например, ако вие отидете в Германия, Англия или Америка, където хората са материалисти, и погледнете някого, ако той е германец, ще ви каже: „Господине, защо ме гледаш! Защо ме фиксираш?“ Ако е англичанин, ще се дуелирате. Вие трябва да се пазите от такива хора. Съвременните хора са такива материалисти, че ги е страх да не би да проникнеш в тяхната душа. Какво ще проникнеш! Страх ги е да не проникнете в техните дребнавости, а всичките им дребнавости не струват нито една лула тютюн.

Вземете сега закона на обичта. Обичта има положителен полюс П.О. и отрицателен полюс От.О. Заражда се въпрос: защо човек трябва да обича? – За да се прояви.

Съществуванието, животът не може да се прояви без обич. Живот без обич няма. Първият акт на живота е обичта. За да покажеш, че живееш, трябва да обичаш. И следователно, първата стъпка на обичта е към един предмет. Намериш една ябълка, вземеш я, гледаш я, обичаш я. При отрицателния полюс пак има обич. Отрицателният полюс на живота винаги представлява областта, в която животът може да се прояви. Значи, за да се прояви животът, трябва да има кого да обичате. И най-първо човек обича себе си. Той не започва с другите, той обича себе си, тялото си: яде и пие. А след време той вече допуска да обича и другиго отвън. Значи, той може да обича още един. Той най-първо привлича всичко към себе си, само расте. Като се развие, като забогатее, тогава допуска, че може да обича още един вън от себе си. Това допускане е прокарано навсякъде във философията. Тогава човек се раздвоява.

Защо се раздвоява човек? Това е един философски въпрос. Думата „раздвоявам“ в какъв смисъл я употребявате в езика си?

Женският принцип, който бил първоначално у мъжа, у човека, мъжът не можал да го завладее, понеже този принцип е бил активен отвътре, а пасивен отвън, а човекът – мъжът – е бил пасивен отвътре,

а активен отвън. Понеже човек по естество е двояк, то този принцип – вторият *(женският)* е прозрял и видял външните неща. Неговата външна пасивност се превърнала на външна активност, а на вътрешна пасивност. И вследствие на това, този принцип се отделил от човека, напуснал го, излязъл навън. Такова било положението на Адам. Този принцип, който излязъл от мъжа, не се върнал вече. Ето защо и до днес виждаме между мъжа и жената не съществува хармония. Между тях има вечно състезание. Дето казват, че любов не може да съществува между тях, вярно е. Любовта не е нещо външно. Най-първо този принцип трябва да се върне вътре, да стане отвън пасивен, а активен отвътре, да си вземе първото положение.

А сега и жената е активна и мъжът е активен. Затова, при сегашното състояние, не е възможно никакво възпитание и никаква култура. Сега това, което ви говоря, не се отнася до вас. Вие сте само проявление на принципа, а ние говорим за общия принцип. Туй, за което ви говоря, вие ще го намерите в себе си. Тогава може да кажете: „Мен не ми трябва мъж." Не, противоречието ще дойде. Ти имаш сърце, имаш и ум, те са две различни състояния, затова не можеш да ги отречеш. Ако твоето сърце обикне известен предмет отвън, то става активно. Сърцето не трябва никога да се интересува за неща отвън, то трябва да се интересува само от вътрешни работи. Онова сърце, което се интересува от външни работи, то е опорочено. И онзи ум, който се интересува от външния живот, и той е изопачен ум. Ти не трябва да отричаш своето сърце или своя ум, но трябва да ги направляваш правилно, всеки да се занимава със своята работа.

Сега тези неща аз не искам да ги вземете като абсолютни истини. Това са разсъждения. Вие ще ги вземете и ще ги проверявате и когато дойдете да се уверите в тяхната истинност, ще работите с тях.

Тогава може да напишем така: Ще означим ума с 1-ца, а сърцето с 2-ка. Аз бих определил тъй: умът отвън е плюс, отвътре минус, а сърцето отвън е минус, значи пасивно, а отвътре е плюс, значи активно. Ще запомните следното: щом вашето сърце обикне известни предмети или вещи отвън, непременно ще паднете в известно изкушение. Защо? Защото тази вещ вие не можете да я владеете – първото нещо. Ако сърцето ви обикне човек, и той ще иска да бъде самостоятелен, следователно и него не ще можете да владеете. Вие, като обикнете някого, все искате да го владеете, а това е невъзможно. Това, дето някой казва, че може да държи някого под свое влияние, това са празни думи. Казват, че Слънцето има грамадна сила и влияние, могло да привлича. Добре, вземете следния факт пред вид: известна комета приближава близо до Слънцето приближава се, приближава, но след това се завърти силно, отдръпне се и отиде в пространството. Питам: ако Слънцето тъй силно влияе, защо не я задържи или спре при себе си, ами тази комета си заминава в пространството? Значи, има и друго нещо в света, което движи телата. Ако една комета е отивала към Слънцето, да кажем, има си други причини, не е Слънцето фактора. Има и други центрове, които действат невидимо. И ако ние в даден случай се приближаваме към някой човек, това показва, че той ни влияе, привлича ни. Ние ще дойдем около него много близко, може би той ще ни нагорещи, ще ни придаде от своята идея, но същевременно ние ще си очертаваме един свой път и ще се изгубим в пространството, т.е. няма да се изгубим в пространството, но ще продължим своя предначертан от Божествените сили път. Ти можеш да се влияеш от тук – от там, но винаги ще следваш своя път.

Значи, ние сме свободни в своя път. Всеки един от вас е свободен. Това да не ви плаши. Някой казва: „Ще падна.“ – Не, нямайте никакъв страх! Колкото близо и да дойдете до Слънцето, то

няма да ви задържи. Все таки, колкото по-близо се приближавате до Слънцето, толкова по-бързо ще се движите. После пак ще си вземете пътя и ще бъдете свободни. Други сили се грижат за вашия път. Следователно пътят, който ви е определен по този Божествен закон, никой не може да ви го измени. Може, като се приближавате при някое слънце или при някоя планета – Юпитер, Сатурн, те да ви поизместят пътя малко, но това са малки пертурбации* [* пертурбация – (лат.) изменение пътя на небесно тяло под влияние на други небесни тела]. В същност, никой не може да ви отклони от вашия път. Даже и в целия космос нямаме пример, където някоя слънчева система да е изменила пътя на друга слънчева система. Може да си оказват известно влияние, но то е обич – допълнят се. Един път една система ще влияе върху някоя, друг път – другата ще влияе. Това е стабилност. Значи пътят, по който вървите, по който растете, е определен, никой не може да ви измести из вашата орбита.

Но за да растете, ще имате разни влияния. Вземете например една планета оказва влияние на Слънцето, но и Слънцето ѝ указва влияние. Това е необходимо. Всяко същество, което се движи, е получило своя тласък от някое по-висше същество, и то има своя точно определен път. В този си път това същество може да се приближава или отдалечава от много центрове, да приема даже известно влияние от тях, но не и да измени посоката си. То е получило тласък на движение не от тия центрове, които среща на пътя си, та да се спре при тях.

Сега да се върнем към мисълта. Ще знаете, че оригиналът на всичко е вътре във вас, а отвън е само копието. Затова външното няма да го обичаш като нещо свое. Туй, което имаш, то е у теб. Пък като се изгуби отвън, ще кажеш: аз имам оригинала му, ще го намеря в себе си. Отвън ти можеш само да му се радваш. Всичко това ние го допускаме само. Това са предположения, математически вероятности,

но дали е така или не, това за вас още не е доказано. Ще знаете, че всяка една изказана мисъл не е изгубена, тя остава написана вътре в самия човек.

Да кажем, че обичате някого. Той представлява само една възможност, за да се прояви вашата любов. Вие благодарете на онова съчетание, което съществува в света, че можете да проявите любовта си. Например ако няма това бяло платно тук, онзи кинематограф може ли да отпечатва картините си? Тъй и вие благодарете, че има едно живо същество, което ще ви позира. То е пасивно. Вие върху него ще проектирате любовта си, а то ще ви разправя за вашата любов. Аз, като любя някого, не зная колко го обичам. Той ще ми разправя колко го обичам. Ама кой? – Този отвътре, той ще ми разправя колко го обичам. Защото той едновременно е и отвън и отвътре. В този случай вие, като обичате някого, ще бъдете толкова тихи и спокойни, ще ви бъде безразлично дали той е при вас или ще замине в Америка.

Тия връзки се разтеглят. Където и да замине той, вие се радвайте на това, защото той едновременно е и вътре във вас.

Аз ще ви приведа следващия пример, за да видите разликата между физическата и духовната любов. Майка, която обича детето си физически, ако рече то да иде на разходка, тя го държи при себе си, не го пуска, казва: „Не може, мама, може да ти стане нещо.“ А онази майка, която обича детето си духовно, тя ще го пусне, ще му приготви раницата и целия ден ще се радва, че то отишло на екскурзия. Тя няма да мисли, че може да му стане нещо. Тази е разликата. Физическата любов все предполага някои пакости, все лоши работи и те се случват, а духовната любов ти носи хубавото и красивото. Щом обичаме някого физически, може да му припишем най-лошите качества, а ако го обичаме духовно, ще му припишем най-добрите качества, най-хубавите. Например физическата любов ще каже: „може

да му стане нещо“, „може да излъже“. Да, но ти само предполагаш, а това, което ти предполагаш, я стане, я не. Щом обичаш физически, то ще стане, но, ако обичаш духовно, лошото няма да стане, ще стане само хубавото. Духовната любов е правилната, защото няма причини, които могат да изменят тази любов. Тя е от Божествено естество. И затова Павел казва: „Любовта не мисли зло, Любовта никога не отпада“. И действително тъй е.

Сега аз ви моля да смените вашето платно, т.е. каквито образи имате сега, сложете ги на друго място, защото върху тях новото не може да действа. Извадете сега нови листове! Това, което аз ви казвам, не трябва да го напечатате на вашите стари листове. Ще извадите нови листове и там ще проверявате тези работи. Защото, ако запазите вашите стари изображения и върху тях сложите новите, ще стане цяла каша. Нека седят вашите образи от миналото, но един нов лист ще обърнете и върху него ще отпечатате вашите нови идеи. Върху него ще правите вашите опити.

Аз мисля да направим един микроскопически опит. Ще го направят двама ученици. Той е следния: единият ученик ще забие в ръката на другия една игла на дълбочина 1 см. Той ще я забие хубаво, така че да усети болка и ще я извади. Другият ще му каже: „Още, още забивай!“ Този, комуто забият иглата, ще гледа да забрави болката, да я превъзмогне. Той трябва да се чувства така, като че никаква игла не е забивана в него. В съзнанието си да не допуска никаква мисъл, че е станало нещо, а да бъде вътрешно тих и спокоен, като някой факир, и след време да счита, че това е било една малка игра.

При това, не само да забрави този опит, но като си спомни за него, да му е приятно, че са забили в ръката му игла на дълбочина 1 см. Това е един психологически опит. Разбира се, той ще стане по доброволен начин. Ще изберем двама от вас, които искат. Всички няма да правите този опит. Ще бъдете внимателни при забождането

на иглата. Ще опитаме как работи законът. Малко кръв все ще излезе, но опитът трябва да се провери. Тази кръв ще я съберем на едно много чисто платънце, ще направим една много хубава кутийка и там ще го турим. После ще си отбележим датата и деня на опита. Това ще бъде първият опит върху великите идеи. Тази кутийка ще се пази от класа като свещена. Ако опитът излезе сполучлив, с тази кръв може да се направят и други опити, а ако опитът не излезе сполучлив, тогава и кръвта не ще е толкова ценна.

За сега аз ще свърша и друг път пак ще продължа върху този предмет. Искам да изясня някои въпроси, преди да пристъпим малко по-дълбоко да боравите с тези знания, които имате в живота. На теория вие знаете много работи, но ви е необходимо дълбоко, правилно разбиране на всички въпроси.

Сега си запишете следните три правила за приложение:

1. Когато сърцето ви изстива, че не може да обхване и вмести свободата на другите, продължете тогава радиуса на сърцето си да обхване и недостатъците на хората; и продължавайте свещения път на сърцето към Бога на Любовта, при най-големите несгоди.

2. Когато умът ви се помрачава, че не можете да разберете и приемете известни истини, удължете тогава радиуса на ума си. Мислете, че всичко така трябва да бъде, за да се изяви Бог на Вечността в цялото разнообразие. Него намирайте във всичко. И продължавайте великия път на ума към Истината и през най-голямото противоречие.

3. И когато волята ви се изроди в своеволие, че спира своята деятелност в добро, удвои тогава радиуса на волята си. Приеми волята като дар от Бога и я посвети – в служба Нему! Тъй продължавай мощния път на волята за проява на Божията Благост и през най-голямото зло!

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

– Тя постоянно ни весели!

1 Лекция на Младежкия Окултен Клас, 19.X.1924 година, София.

ПРИРОДА И ГЕОМЕТРИЯ

Размишление.

Кое е най-важното в яденето? Кое е най-важното в храната?

Защо трябва хората да ядат? (*– За да добият физическа сила.)* Ако е тъй, тогава машините добиват по-голяма сила, като им се тури масло. Защо е силата на машината? *(– Да работи.)* Тази работа нужна ли е на самата машина? *(– Не.)* Всеки човек, който придобива сила, без да знае защо му е тази сила, той прилича на машина. Следователно, всяка една мисъл, всеки един акт, всяка ваша дума, всяко чувство и всяко деяние, в което съзнанието ви не взема участие, е един процес механически. Тази машина по-голяма може ли да стане? По-силна може ли да стане? Не. Тя е толкова силна и голяма, колкото е сама по себе си. Следователно, в живота е силен само онзи, в когото съзнанието присъства, когато проявява силата. Да бъде умен и разумен, то е пак проявление на силата. Трябва да има проявление на силата. Силата е потребна само за разумното проявление на човека. А това е необходимо за вашето развитие, понеже, ако вие не си турите максими и норми, които са верни вътре в природата, няма да се мине дълго време и вие ще изгубите смисъла на живота и ще минете през пътя на всички страдания, по които обикновените хора минават.

Вие, като ученици, ще бъдете изложени на изпитания. Вие не може да избегнете този закон на промените. Ако искате да живеете един обикновен живот, той по нищо не се отличава от живота на животните. Вземете например живота на едно магаре. Мислите ли, че това магаре няма съзнание? Има, пробужда се и неговото съзнание. И ако вникнете в очите на това магаре, ще видите, че една голяма тъга

се крие в очите му. Тъжно е магарето. Но в неговата скръб никой не влиза. Магарето забелязва това и казва: „Най-после сам съм, ще си нося товара, какво ще казвам на тия хора, които не ме разбират!“

Сега, за живата природа, за всички същества, които съществуват на земята, ще си съставите едно понятие не такова, каквото сегашните хора имат. Всички тия същества са разумни и страдат, само че са на градация. Това са все души закъснели, това са души в застой. Например, млекопитаещите са души, изостанали в развоя на своето развитие, закъснели са те, птиците – също. И всички животни, които сега съществуват, това са все закъснели души. Така ще има закъснели души и от човечеството. Те ще бъдат закъснели души от Бялата раса, както има закъснели души от черната раса. А един закъснял от черната раса много мъчно може да мине в бялата раса. От една раса в друга много мъчно се минава. В природата има известни междини или граници за такива души.

Искам всички от вас да имате по-пълно понятие за природата. Онези от вас, които сте естественици, знаете ли кои са ония елементи в почвата, които дават по-голям растеж на растенията? Кои са елементите, които стимулират повече растенето според съвременната наука? (– *Калий, натрий и азот.)* А ако тия елементи са в по-малък размер, какво ще бъде растенето? (– *По-слабо.)* Добре, от какво произтича това, че у някои почви тия елементи са повече, а у други са по-малко? *(– Има различни почви по произход.)* Как мислите, ако на мястото на една гора посадите една нива, почвата ще бъде ли по-плодородна? От какво се образува този чернозем? От клончетата и листата на тази жива материя. Следователно, всички тия елементи са взети от листата и са придадени на почвата, те са складирани в почвата от самите растения. Почвата е само това, каквото е един килер или една изба, а поотделно взети, всяко едно коренче, всяко едно клонче и всеки един лист приема известна енергия от слънцето

чрез въздуха и я предава на почвата. Само излишното се складира в почвата. Растенията се развиват по-нормално, те не могат да затлъстеят тъй, както хората затлъстяват, а те винаги оставят излишъка си долу на земята.

От туй идвам до закона: ако вие не работите правилно, няма да можете да схванете ония елементи, които са потребни за духовния свят. И следователно, за бъдеще вашето растене, вашето развитие ще бъде ненормално. Да кажем, някой път вашата мисъл не работи. Защо? Понеже тия елементи, които дават подтик на ума ви, ги няма, как ще работите? Да кажем, искате да четете. – Е, нямате светлина. Искате да пишете. – Е, нямате книга, мастило. Искате да работите, но пръстите ви ги няма и т.н. Значи, има известни елементи, които липсват. Трябва да знаете, че животът е тясно свързан както със силите в природата, така и с вашите органи. До известна степен вие може да приготвите половина от ония елементи, които са необходими за вашето правилно развитие, а другата половина самата разумна природа доставя. Когато казвам, че трябва да живеем разумно, подразбирам спазването на ония закони, които са в природата и тогава те ще ни доставят материали, които са необходими за живота. Забелязали ли сте някой път, когато вашият живот е естествен, тогава тази фосфорна сила се събира у вас и лицето ви взема друг израз. Някой път пък някои от вас имат доста желязо, но в отрицателна, низходяща степен, кинетическо желязо, не потенциално, а сгурия, която вие не можете да употребите за живота. А това желязо дава друга краска на лицето ви.

Затова, тази година най-първо ще се научите да се филтрирате. Защото без филтриране, тъй както сте сега, в школата на природата не биха ви пуснали. Пречистване ви трябва, защото ония разумни сили, с които трябва да дойдете в контакт, са чисти и ако вие сте нечисти, те ще произведат една силна реакция във вашите мозъци и

вследствие на това се явяват неразположения, разболявания, ставате песимисти. Същото е и в света, там всички се разболяват: и артисти, и художници. После, дали сте или не в школата, щом не вървите по естествения път на природата, с вас ще се случи това. Видимата природа, това е Бог, Който се изявява спрямо нас. Той е снизходителен, но е толкова точен – не извинява и не прощава непоправените погрешки. Може да напълниш цяла каца със сълзи, но Той ще ти каже: „Трябва да поправиш погрешката си." Сега някои казват, че погрешката може да се измие със сълзи. Не, тя се мие, но пак остава.

Та, първото нещо, което е необходимо сега за вас, то е филтриране, пречистване, за да придобиете ония елементи, които са необходими за създаването на един мощен характер, за явяването на един светъл ум и за съграждането на едно благородно сърце. А няма друг начин. Този е правилният път за развиване. У мнозина състоянията, които сега имат, са ненормални. Някои от вас психически сте в трескаво състояние, някои имате слаб стомах, някои хрема, други имат слаби нерви, не могат да изтърпяват. Какъв е съставът на нервите? *(– Главно фосфор, който им придава тази чувствителност.)* По какво се отличава сивото от бялото вещество в мозъка? *(– Сивото съдържа клетки, а бялото е сбор от нервни влакна.)*

Сега, най-първо трябва да създадете разположение на ума си. А това, което вие наричате разположение, то по някой път е настроение. Всеки един от вас трябва да се стреми да създаде разположение на ума си. А това разположение се създава от онази, правата мисъл. Рекох, за да създадеш настроение или разположение, трябва ти работа. Значи, ти създаваш разположение чрез работа. А работата е благородно нещо, тя ще те улесни за създаване разположение.

Сега, вътре в човека има нещо, което се противи. То е наследствено. Преди милиони години, когато човек е минавал през

фазата на млекопитаещите, те всички са били плодоядни животни. Тогава природата е била много богата. Крушите и другите плодове капели направо от дърветата, та животните станали много мързеливи, само седели и яли. Туй положение е прекарал човекът тогава и сега, като човек, той си спомня това и казва: „Аз мога пак да живея както едно време живеех." И турците казват сега: „Ако е нещо на късмет, на краката да ми дойде". Е, то е схващане на миналото, тогава е било така, но при сегашните условия човек трябва да работи, да работи разумно. Следователно, той трябва да побеждава в себе си ония криви навици, които е придобил в миналото. А такива у всички ви съществуват. Тези навици са животински. Например, някой път кипвате, искате да си отмъстите или пък си казвате: „Иде ми да го хвана и да го разкъсам." Та това е едно разположение на мечката, на вълка, на лъва и сега по навик се пробужда и у вас. Но сега не сте нито вълк, нито мечка, нито тигър, а сте човек. Следователно, това, животинското е вложено във вашия организъм и стига да му дадете малко условия, то ще се прояви. И мечката, и тигъра вие ги имате, но в миниатюр. Но, ако вие дадете място на тази микроскопическа мечка, тя може да стане много голяма, толкова голяма, че да ви стане владетелка, та само като я погледнете, ще се сгушите и ще ѝ се подчинявате.

Някой път казвате: „Не може без гняв." Но това са състояния животински, това е състояние на един неразумен живот, живот, в който няма последователност. Та, ще правите разлика: у човека има едно животинско състояние – щом дойде, трябва да се стремите да използвате неговата енергия, то не е вредно, но набрали се тия енергии, те съставляват почвата, върху която човек живее. Върху тия животински състояния, или върху тая животинска почва или чувства са всадени обществените чувства. Те растат върху тях. Върху обществените чувства са посадени личните чувства, а върху личните

чувства отгоре са посадени моралните чувства. Следователно, те един на друг си помагат. Някой казва: „Ама как аз да имам в себе си животинското?“ Имаш го, как не. Онова хубаво растение, което е посадено в почвата, какво лошо има? Човек може да се гнуси от почвата, но когато станат хубавите плодове, тогава той си откъсва от тях, от този по-фин материал.

Затова най-първо ще изучавате закона на растенията, това са обществените чувства. Законът на животните, това са личните чувства, а самият човек, това са моралните чувства. Общо взето, тогава обществените чувства, това са съзнателни растения, които изтеглят и превръщат енергията на животинското царство. Защото има растения, които седят по-високо от животните, но те са в другия свят. На Земята животните седят по-горе от растенията, но растенията в духовния свят седят по-високо от растенията на Земята. И тогава връзката, която съществува в този вътрешен закон, е: човек всякога трябва да разчита на това, вложеното у него, т.е. в неговата природа. Като казвам „човешката природа“, включвам и Божественото, което е у него, Бога.

Един въпрос: ако вие сте написали 10 тома книги по разни научни въпроси и седнете, та прочетете тия книги наново, те ще ви направят ли по-умни? Писали сте, да кажем, по разните науки: физика, астрономия, естествена и др., ако прочетете това, което сте писали, ще придобиете ли нещо ново? Как мислите? Или да кажем, един грънчар, който прави хиляди стомни, направил например 10 различни вида, колкото и безпогрешно да ги прави, все пак те ще съдържат ли онова, което може да се вложи в една стомна? – Не. Затова хората на земята се допълнят. Ако вземем всички тия писатели, те един друг се допълнят. Като четеш един писател, той внася в тебе една нова идея, защото той разглежда въпроса по-другояче. Друг път ще внесе по-друга мисъл. Затова хората четат

разните учени хора, защото черпят сила и допълнят знанията си, защото всеки един, който пише, влага нещо ново по един и същ въпрос. Затова, при тази голяма свобода, вие ще изучавате живата природа по начини, които са вложени във вас, така ще се създаде хармония. Нали ние говорим за хармония или за една атмосфера, която има в себе си мекота?

Има такива положения, когато човек може да свири на някой инструмент, разбира музика много добре, но не може вярно да пее. Може даже да поправя грешките на другите, но сам с гърлото си не може да вземе тона вярно. Тогава ще кажем: гърлото му е така устроено и неговата воля не може да го застави да вземе тона вярно с гърлото си. А има и обратното: някои хора пеят много хубаво, но не могат да свирят. После, някой може да пише хубаво, писмено се излага отлично, но накарайте го да държи една устна реч, той се спъва. От какво произтича това? Казват: „Понеже някои от центровете са по-силно развити, те черпят всичката енергия, а другите центрове остават по-слабо развити и вследствие на това са тези дефекти в проявите.“ Така е и в музиката, изискват се много развити центрове. Защото един музикант може да бъде само един изпълнител, а може да бъде и един музикален творец, композитор. Но за да може той да създаде нещо ново, много качества трябва да бъдат вложени у него: той трябва да има въображение, а за да създаде това въображение, трябва да е развита горната част на челото му. В такава глава никакво творчество на музика не може да има. Това чело е на една китайска глава.

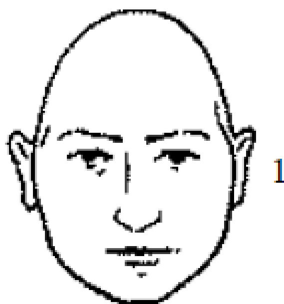

Фиг. 1

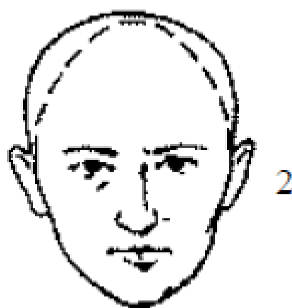

Фиг. 2

Челото трябва да се развие горе. Значи, трябва да има разширение на ума, за да може да има въображение. Колкото умът се повече разширява, толкова въображението става по-силно. Може всичко да си въобразявате. Не е лошо. Във въображението не може да има грях. Може да си мислиш, че си цар, че владееш всичко. Може да си мислиш, че си ангел и се намираш горе във височините. Нищо лошо няма в това. То е едно пътешествие. Когато човек няма работа, да се разхожда с ума си не е престъпление. Ами онзи актьор, на когото, като платят, излиза на сцената, носи корона и си мисли, че е цар, питам: цар ли е? Ти поне без пари ще играеш ролята на цар и при това ще играеш на себе си, а той? – Плащат му пари и той не играе за себе си, а за другите. За него е още по-срамно да си мисли, че е цар.

Значи, въображението е потребно. В него ти си свободен. Разбира се и въображението си има закони, има си своите граници, до които е позволено на човек да отива и извън тия граници той не може да престъпи. Значи, въображението си има зона, граници. Ти можеш да помислиш, че ще станеш много учен, че си много силен, че си много красив, че си богат... и най-после да помислиш, че всичко това го употребяваш за благото на човечеството.

Да кажем, беден си, три дни не си ял. Влезеш и мислиш, че имаш хубава къща, че си цар, уреждаш закони, пущаш затворниците, на бедните раздаваш хляб... и всичко това става мислено. Вие ще кажете, че това са илюзии, нали? Но тия илюзии, щом са за добро и за напредък на твоята душа, един ден ще се реализират. И ако ти, при такова състояние на духа, когато 3 дни не си ял, можеш да мислиш така, твоята воля е доста силна, от теб може да излезе нещо.

И хубаво е някой път да опитате характера си така, да изпитате вашата издръжливост. Например, представете си, че вие сте бедна: обущата ви са окъсани, роклята също, три дни не сте яли. Излизате вън на улицата и виждате някоя хубаво облечена мома, роклята ѝ с панделки, шапката ѝ и обущата ѝ нови, вие в тоя момент да почувствате радост заради нея, а не да ви се стисне сърцето, но да се радвате, че тя има хубави дрехи. Това е разширение на сърцето, това е характер. А това качество е необходимо за всички ви. Защото там, дето съществува завист, напредък не може да има. Съревнованието е хубаво, а завистта е една спънка. А на вас ви трябва съревнование, за да напреднете. Как наричате тези фигури в геометрията?

(– Ромбове.) То е едно движение на физическото поле. Това са две физически същества, които имат само една допирна точка, това е точката Д. Тези същества слизат и се качват по тези линии. Могат ли тия същества да имат и други допирни точки? – Могат. Ако продължим А и А1 нагоре и В и В1 надолу, те ще имат три допирни

точки. Тази фигура представлява едно положение на тесаракта. Тесарактът, в по-пълен смисъл, е един по-уголемен или разширен куб. Не е необходимо всички да вървите по една и съща посока. Да допуснем, че вие почвате да развивате известна идея. [Вие] сте в центъра Д, развивате се там и образувате един малък кръг около себе си. Но, ако тръгнете пак по пътя на вашето развитие, но по посока А, А:В или В, вие ще обиколите света. Когато, ако седите само в Д, ще разберете само от една страна света.

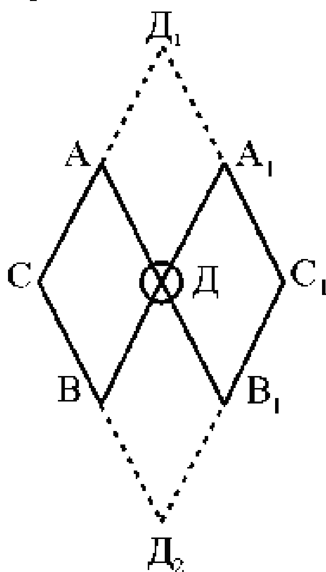

Фиг. 3

Та, всяка една идея, която живее вътре в човека, тя може да живее само при известни условия, може да се развива в много отношения, а ако остане само около своя кръг, тази идея може да бъде само потенциална. Сега, разбира се, в тази работа аз имам предвид сегашното ваше развитие, аз не искам вие да се нагърбите с една работа, която не е по силата ви, защото има известни идеи, които всички не можете да възприемете, понеже на всички умовете не са готови и всички идеи трябва да дойдат последователно. Но поне

отчасти с някои от тия идеи вие трябва да се запознаете и да ги приложите. Има някои неща, които са необходими за вас. Например, чувството на щедрост. Човек трябва да бъде щедър и по сърце, и по ум. Има хора, които по сърце са щедри, а по ум скъперници; има хора с широк ум, а с тясно сърце.

Защо тази фигура я наричате ромб? Какво значи ромб? Тя е гръцка дума. Втори път вижте думата на гръцки какво значи.

Елементите, които геометриците са турили в геометрията, са ги взели от живата природа. Същевременно, това са линии и фигури, които съществуват и у човека. В това се състои живата геометрия. Линиите в лицето на човека се чертаят геометрически, те са данни за геометрията и ние работим върху тях. И по тези линии ние можем да знаем кой човек на каква степен на развитие е. Какви са линиите, които образуват неговото [лице]? Кривите линии едноцентрови ли са или двуцентрови? Защото има линии, които с двуфокусни. Такъв човек разглежда нещата от две гледища. Той няма един център, веднаж разглежда нещата по един начин, а друг път по друг начин. Такова е състоянието на неговия ум. Казва: „Аз така мислех, но сега мисля иначе.“ И всеки ден все се мени, от единия полюс на другия и никога не можеш да го намериш на едно място, като на една преходна почва се намира той. А в схващанията на един човек трябва да има широта. Трябва да се научите да се изслушвате, без да се критикувате. Най-първо научете се да констатирате дали мисълта е права или не, без да ѝ придавате някакъв личен характер. Какво значи да се придаде личен характер на една мисъл. Може да приемем, че този, който говори, има някаква тенденция. За самите нас това вреди, ние си вредим, ние трябва само да констатираме мисълта дали е права или не. Нищо повече! Така също, кои страни на неговата мисъл са прави и кои не са прави. А и за себе си можем да констатираме, че в някое отношение сме прави, а в друго не сме прави.

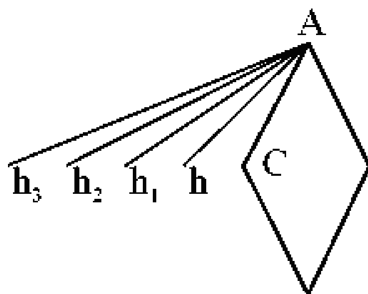

Фиг. 4

Да допуснем сега друго: линиите почват да се отклоняват от правия път. Какво заключение ще направите тогава? Представете си, че А е едно живо същество и си има свой определен път АС. Обаче, това същество, при всяко движение все прави известно отклонение при движението си: АС, Аh, Аh1, Аh2, Аh3... Какво означава това? То ще измени страната на ромба. Едната страна на ромба ще се увеличи и ние казваме: Имало е външни причини, които са действали на това същество да си измени пътя. Такива линии на отклонение ще забележите и в човешкото лице.

После, човешките очи не са симетрични. Ако погледнете по-внимателно, ще забележите, че едното око е по-голямо, а другото по-малко. Всяко изменение на вашето лице си има причини. Например, ако вие увеличите вашето милосърдие, ако милосърдието стане един подтик у вас, върховете на тези два ромба ще се съединят и ще образуват една правилна крива линия О – този чертеж, това е човешкото лице.

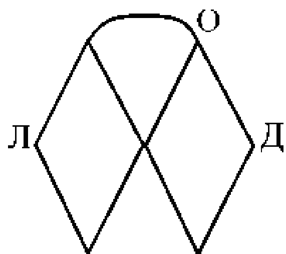

Фиг. 5

Двата ромба, това са дясната *(Д)* и лявата *(Л)* страна на лицето. Значи, в този случай горната част на лицето израства – О. Същото става и когато въображението се развива. Щом пък развиете вашата чувствителност, носът ви ще се развие – долу ще стане широк. А щом станете много скържав, носът ви ще се сплесне. Когато чувствата са добре развити, дихателната система взема по-голямо участие и носът се развива. А когато чувствата не са развити, дихателната система работи по-слабо и вследствие на това носът се сплесва. И у всички слабогръдни хора дупките на носа с сплескани.

На някои хора носът представлява права линия – англичаните го наричат „чип нос“. На други носът е гърбав (а), на трети – завит надолу (б), а на някои вдигнат нагоре (с). Това не е нищо друго, освен отклонение на енергиите в човешкия организъм. Например, когато у човека се е появило чрезмерно желание да разглежда чуждите неща, носът му се е вдигнал нагоре. Това е навик от животните. Най-напред човек, като животно, е ходил да подушва всичко и тази енергия, като

се е събирала много на носа, издигнала го е нагоре. Това е станало у много любопитните хора. Такъв човек, като имаш нещо да му казваш, ще ходи около тебе ден, два, три, ще те пита, ще те разпитва. И кажеш ли му го, той си мисли, че много е научил. А има и друга крайност – хора крайно открити, у тях носът е завит. У песимистите носът е завит надолу.

Но ще знаете това: всички енергии, които се проявяват като качество у човека, оказват известно влияние върху известни органи на лицето, все ще положат своя отпечатък. Ако тази енергия е хармонична, ще се появи хармонична черта на лицето ти, а ако е нехармонична, тя ще направи нехармонична линия на лицето ти. Не можете да избегнете това. А веднаж тази енергия сложила известен отпечатък на лицето ти, тази промяна ще се отрази и върху мозъка ти. И тази линия ще предизвика известни сили или ще се привлекат известни елементи, които някой път са полезни за вашето развитие, а някой път са елементи, крайно дисхармонични и тогава внасят една отрова в живота ви. Та всичките линии и разумни, и неразумни, вървят по известни геометрически форми. Всички хармонични сили на доброто се движат по най-правилните линии на геометрията. А линиите на злото спадат към дисхармоничните линии в геометрията. Затова вие ще се стремите най-първо към хармонични мисли, чувства и действия. Ще се спреш в себе си, ще кажеш: „Моята мисъл трябва да бъде права!“ Какво значи това? Правата линия, това е най-малката единица мярка, с която всичко можете да мерите. Тогава ще кажеш:

Мисълта ми трябва да бъде права!

Чувствата ми трябва да бъдат прави!

Действията ми трябва да бъдат прави!

Това винаги трябва да си го казвате.

Прав трябва да бъда и всичките ми прояви трябва да бъдат прави!

Отрицателните неща у вас трябва да стоят като неща чужди, наследствени, атавистически. Има много недъзи на миналото, които се преповтарят периодически. Те не се придобиват сега. Вие сте на земята при завършване на своята еволюция и трябва да изправите всичките форми, в които сте съгрешили. Та, предстои ви една велика задача за създаване характера и за правилното мислене. Не мислете, че можете да мислите каквото искате. Не, човек не трябва да мисли каквото иска. Той трябва да мисли, каквото не иска! Туй е правото при сегашното развитие: да мислиш, каквото не искаш! Казваш: „Не искам да уча, не ми е приятно." А трябва да научиш урока си. Тогава, именно, ще постъпиш съгласно туй правото – ще учиш, без да искаш. Друг път не искаш да направиш добро, а при това трябва да го направиш. Тогава ще го направиш, без да искаш.

Следователно, ако правим това, което не искаме, ние сме на правата посока. Сега, где седи противоречието на тази мисъл? Да правиш това, което не искаш – това значи, че у тебе има едно същество, което не иска нещо, а има и друго, по-голямо, което иска да му го наложи. Тогава това, което нисшето същество иска, ти ще му го откажеш, а това, което то не иска, ти ще му го наложиш, по всичките правила на приятелското изкуство.

Размишление.

Ще имате нов поздрав.

Аз ще ви кажа:

„Любовта ражда доброто!"

Вие ще отговорите:

„Доброто носи за нас живот, светлина и свобода!"

„За нас" е общо, а когато употребявате тази формула за себе си, ще казвате: „Доброто носи за мене живот, светлина и свобода". Разбираме Божественото добро, Божественото благо.

2 лекция на Младежкия Окултен клас, 26.X.1924 година, неделя, София

ВЪЗПИТАТЕЛНАТА СИЛА НА СТРАДАНИЯТА

– *Любовта ражда доброто!*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочетоха се темите: „Отношение между психология, логика и етика“.

Тема 2: „Първата отличителна черта на мисълта.“

Върху тази тема, която писахте, аз ще задам няколко въпроса:

Граматиката ли се е образувала по-рано и после речта?

Логиката ли се е образувала по-рано и после първото съждение? И моралът ли се роди по-рано и после отношенията на човешката душа?

Значи, граматиката сама по себе си не е съществувала преди човешкия дух, който е създал речта. Човешкият дух е създал тази граматика. Всяка реч трябва да се изкаже по един или друг начин; думите трябва да се нареждат по един начин; а между всички предмети в света трябва да има известно отношение или известно съпоставяне. Две граматики има в света: едната аз разбирам граматика, в която речта е свободна да се изрази с каквито си иска думи и наредени съвсем свободно по дух. И друга една граматика, тя е на буквата, там в строг ред вървят думите, като войници вървят една след друга последователно и по определен ред. Но този ред не е във всичките народи еднакъв. В българския език обикновено глаголът се поставя в началото, има случаи където глаголът се туря на края. А в немски език, след като изкажеш едно дълго предложение

[предложение – (рус.) изречение], тогава ще туриш глагола най-накрая. Питам: защо българската граматика е турила глагола отпред, а немската – накрая? Разбира се и там има изключения. Ще кажете: „Така е свойствено на езика." Как мислите, защо на един език е свойствено да туря глагола в началото, а на другия език е свойствено да се туря глагола накрая? *(– Защото едните най-първо мислят и после действат, а другите първо действат, че после мислят.)* Значи българите най-първо действат, а после мислят, а германците първо мислят, а после действат. Всички съгласни ли сте с това? *(Фактически германците повече действат, отколкото българите.)* Но германците са били философски народ, те после, по примера на англичаните, взели туй направление и се отказали от философията и може би за в бъдеще пак ще се измени граматиката им.

Забележете друго: в английската граматика има един навик, стремеж да съкратяват думите, когато германците разширяват думите. Питам: англичаните и германците, които са от една и съща раса, защо това различие? Това с все въпроси, които можем да си зададем, ние няма да ги решим сега.

Има и други въпроси. Знаете ли коя дума се е появила най-първо в човешката реч? Има ли някой, който да е чел нещо? *(– Според науката най-първо се явили съюзите или подражателните звуци.)* Тъй, сега научните изследвания показват, че когато човек почне да заболява, най-първо той загубва съществителните имена, туй показва, че те са от по-нов произход; след туй той изгубва прилагателните, после глаголите и остават само съюзите. И когато човекът почне да заздравява, пак по същия начин се възвръщат думите по реда си. Когато човек не може да употреби съществителните, употребява глаголите, например вместо секира, казва: „това, което сече" и др. И действително, първата реч на човека е била едносложна, отпосле е

станала двусложна. *(Кой е първия слог, който е бил произнесен?)* Той е като първата дума, съдържал е всичкия смисъл на живота в себе си.

Вие сте изучавали в геометрията триъгълниците, всички триъгълници, които съществуват в геометрията и които има още неписани, вие знаете, носят в себе си една идея, първична идея точно определена. Също и всички криви линии, които съществуват в света, от какъвто и да са характер, си имат смисъл, във висшата жива геометрия всичко е осмислено. Там по отклонението на ъглите на каквито и да са линии, в дадения случай може да се съди за характера на разумното действие. Да кажем, едно същество прави отклонение на 1°, друго – на 2°, трето същество прави отклонение на 3°, какво заключение ще направим за движението на туй същество? Това с аналогични разсъждения: ако вие хвърлите едно тяло с голяма бързина, какво ще стане с него при тази бързина, ако срещне съпротивление на средата, в която се движи? Преди всичко, градусите ще покажат силата, с която се движи тялото. Колкото повече са градусите, толкова силата е по-голяма и бързината е по-голяма, а отклонението ще зависи от средата, в която се движи тялото. Щом отслабне силата, по същия начин отклонението ще изчезне. Но и тази сила, която хвърля този предмет в пространството и тя трябва да си има известна идея. Ако ние хвърлим едно тяло в пространството и то не срещне никакво съпротивление, какъв ще бъде пътя? *(– Във физиката, законът на инерцията казва в какъв случай тялото се движи праволинейно и равномерно.)* Да, те са прави, но така е само в Божествения свят, само там всичко е в хармония, няма никакво противодействие.

Сега, вие сте от младите, можете ли да пишете, ако ви дам, върху темата: „Една от основните отличителни черти на младия.“ По какво се отличава младият човек? *(– Младият има голям ентусиазъм, и за осъществяване идеите, и светлите неща, които са в живота, а*

старият човек си казва: тези работи са неосъществими в този живот.) Друг въпрос: кое прави младия млад? *(– Стремежът.)* Не е стремежът. Стремежът на младия е както стремежа на една граната. Но в тази граната има взривно вещество. Значи, у младия има заложени енергии и тия енергии го правят млад, а у стария, понеже тия енергии са изразходвани, той е стар, така го наричат. Но и младият може за 24 часа да остарее. Ако хипнотизираме един млад и му внушим, че е стар, той може да остарее; и ако старият го турим в един дълбок хипнотически сън в пета степен и му внушим, че той е млад, и той може да се подмлади.

В новата психология трябва да се пазите от следующето: ако не разбирате законите в природата, дълбоките преживявания, дълбоките морални сътресения, преживени неправилно, могат да ви застарят преждевременно и да ви лишат от тази енергия на вашата младост. И когато старият преживее една радост правилно, той се подмладява, добива нови енергии. Второто положение: и младият и старият мислят, но ето къде е разликата. Да кажем пред мене има една ябълка, 10-годишно развито дърво с плодове, в ръката си държа едно семе – ябълка. Питам, семето по-голямо ли е от тази, голямата ябълка? Не, в туй семе [има] смисъл, идея има в него. Младият човек е едно семе, което трябва да се развие. Той още не е проявен в своя живот. У стария човек мисълта се е проявила и реализирала в живота, неговите енергии са изразходвани, станали са кинетически, защото, според закона на прераждането, ако той е изразходвал своите енергии, че затова е остарял, питам тогава, той, след като мине в другия свят, как се ражда наново, от где са тези енергии? Но старостта е нещо посторонно за човешката душа, то е нещо външно. И всичките стари чувстват, че са млади, а само тялото им е остаряло от вън. Не е свойствено на душата да остарява, това са вторични състояния. Те са наложени на хората чрез внушение. С хиляди години хората си

внушавали, че с стари и остаряват, че и другите ще остареят и като мине човек 45, 50, 60 години, мислите на хиляди поколения идат при тебе и ти казват: „Ти си вече стар.“ И ти кажеш: „Хайде, да бъде тъй както вие казвате.“ Или трябва да бъдеш някой гений да се бориш с тези мисли.

Но тогава вашата работа ще мяза на един турски ходжа. Донесли му едно дете да го кръсти по православному, понеже попове нямало, били избягали, а понеже и той е поп – да го кръсти. Той взел детето, потопил го в водата и казал: „Тъй да бъде, както вашия поп кръщава.“ Извадил детето и пак го потопил във водата. Той, както попа, казва: „Тъй да стане“. И още веднаж направил същото и го кръстил.

Законът на внушението има тази мощна сила, че много пороци в света и много добродетели се поддържат от внушението. Техният потик иде от внушението. Някой път човек каже: „Аз ще извърша едно престъпление“, и чувства така, като че нещо е заложено в него. Но това е внушение на някои нисши сили и обратното: някой път човек иска да направи добро някому, това е пак внушение на някои добри хора или на добри същества – висши сили. Сега възпитанието в какво седи? Винаги да се внушава доброто, винаги да се поддържат внушенията на добрите сили и да се пази връзката с тях.

Вие в школата има да се борите с някои наследствени мисли, които вие може да преодолеете и трябва да преодолеете. Разбира се, мъчно е човек да се бори с тях, но ако разбира закона, все таки може да си помогне. Научно има много данни. В геометрията запример има определени черти на порока. Но при сегашното състояние, ако ви покажа някоя линия на порока, вие ще мислите само за него и порокът ще се залепи при вас като някой кърлеж.

Запример вас ви се е случвало като говорите на някой човек нещо и той направи една гримаса с устата си, извади горната си джука малко настрани, навън, а долната настрани и навътре, тогава се

образува една такава крива линия. Но има голяма опасност за вас да съдите за човешкия характер по тия положителни *(в низходяща степен)* данни. Вие нямате право да се произнасяте за никой човек. Можете да съдите за характера на човека само геометрически и математически. Такива данни има човек на лицето си, които са постоянни. Аз ще определя характера на човека от големината на неговото око, неговия нос, от дебелината и от големината и дължината на неговата уста, от дължината на неговите уши, после от широчината и височината на неговото чело, след туй ще взема в съображение неговата брада. Това са основните черти. Сега, ако вземем голямото ухо, то има и добри и лоши страни. Забелязано е: хора с големи уши са щедри, а хора с малки уши са стиснати, но същевременно хора с големи уши обичат широкия живот. То е едно съвпадение сега на една добра и една лоша черта. Те са вероятности, математически вариации, но чрез ред наблюдения може да се установи един закон. Има известно съотношение между ухото и главата. Правилното ухо трябва да бъде толкова голямо, колкото е носа; и правилните вежди и те трябва да бъдат почти колкото дължината на носа. После, челото трябва да представлява 1/3 от лицето, и носът – 1/3, и брадата – 1/3, така е в правилното лице. Тази правилност зависи не от стремежите ви, тя зависи от онази разумна връзка между вашите мисли и чувства.

Сега ние говорим за правата мисъл. Може ли някой от вас да ми каже по какво се отличава правата мисъл? Има ли правата мисъл някои отличителни черти, с които тя се отличава в дадения случай, че е права или не? И най-после една права мисъл с каквато и да е дума може ли да я изкажете?

Първичният език на човечеството е бил образен. Щом произнесеш една дума изпъква един образ в тебе. Вземете думата „река“ – имате един жив образ в ума си. Източните езици с били

образни, идеята изпъква ясно. Вземете съвременните думи, има думи, които не произвеждат никакъв образ. А ако кажете: гладен съм, жаден съм, болен съм… винаги произвеждат образи в нас. Силни думи са те. И тогава, колкото думи намирате вие в един език, които да имат образи, те са силните думи, а другите думи са вторични, за да разберем техния вътрешен смисъл ние ги тълкуваме, един ден и те ще добият образи. Има шанс за тях.

Ето една дума, която няма образ, какво означава думата „шанс“? Има възможност да бъда назначен, това значи шанс, а тия думи, които имат образи, те са разумни. Думата „пея“, тя е образна, „плача“ – също. Ние трябва да се стремим да изработим един език образен, всяка една дума да има образ жив, защото когато всяка една дума има или придобива един образ, тогава езикът става понятен и разбран за нас. Има един език животински или предметен език, той е материален език, само на задоволяване. Това е езикът на вълка. Нему му трябва овцата само за да я изяде. После има един език на хората, на човеците, той е този образния език, отривист език, в него проличава вече идея. Той обхваща живота, светлината и свободата на човека. И трети един език, идеен език, на ангелите, и той е образен. Той включва Любовта, Мъдростта и Истината.

Сега често говорим за добрия живот. Добър живот, но в какво? Туй понятие добро за вас не е определено. Какво нещо е добър човек? Въобще българинът под „добър човек“ подразбира човек, който може да те прегледа, т.е. да ти помогне в дадения случай, да те нахрани и услужи. А лош човек нарича, който в дадения случай не ти прави услуга, не те прегледа.

А в какво седи правата мисъл? Срещна те и те питам: „Кажи ми една права мисъл, аз се нуждая от нея.“ Допуснете, че някой минава покрай вас и ви каже: „Слушай приятелю, искам да ми дадеш един съвет, взел съм тази тояга, мисля да набия един човек, но ще направя

каквото ти ми кажеш, да го бия ли или да не го бия?“ Ако ти му кажеш да го набие, понеже неговата чест е накърнена, че и друг път да не говори тъй по твой адрес, ти казваш една мисъл, която не е права. Защото някоя вечер той пък ще набие приятеля ти. Значи, ти даваш една мисъл, която води към лоши последствия. А ти му кажи: „Що ти трябва да го биеш, остави го, тази работа ще се оправи, ти имаш сега по-важна работа.“ Тогава ти ще му дадеш една трезва мисъл.

Ще ви задам друг един въпрос: трябва ли да причиняваме на хората страдания или не? *(– Вие казахте: „Нито увеличавайте, нито намалявайте страданията на хората.“) (– Онзи, който знае да причинява страдания, нека причинява, но не и всеки.)* Сега забележете, че има известна зона на земята, която обхваща почти цялата бяла раса, дето страданието е преувеличено по причина на тяхната нервна система. Но да страда човек, то е една голяма привилегия. И същества, които страдат, природата гледа на тях с много голяма благосклонност. А онези, които не страдат, към тях тя не е благосклонна. Радостите са само едно последствие на страданията. Радостите, това са плод на страданията, човек, който не е страдал, той не може да има и плода – радостта. Ние говорим за ония, разумните страдания, защото има страдания, които не с разумни. Но разумните страдания в природата, те с една привилегия. Туй е един закон, ще го знаете и ще се радвате на тази привилегия от невидимия свят.

Ако тъй се научите да се радвате, не да иде[те], да се напиете, че да си пукнете главата някъде и да страдате, това не е страдание. Но когато вътрешно, морално страдаш, изгубваш богатство, обществено положение, но за идея ти страдаш – това е една привилегия. И според закона това страдание ще ти донесе радост. Вие трябва това да проверите. Когато вие страдате по този начин, считайте, че това е една привилегия на природата. Природата или Бог изявява винаги

своята благосклонност към вас чрез страданието. И първият акт на Бога, първото проявление на Бога, когато Той се ограничи и Той страда в себе си, Той усеща едно такова страдание, за което вие нямате понятие. Но Той знае, че плода на тия страдания ще бъде за благото на човечеството, на което Той прави тази привилегия, като счита в своята премъдрост, че туй е потребно.

Следователно страданието лежи в основата на живота, говоря за разумното страдание. Защото има някои от вас, като влязохте в школата, започнаха разумните страдания и те казват: „Тази работа не е заради [заради – за (бел. ред.)] мен." Е, коя работа е заради вас? Полека работа от страданието за човека няма. За страданието не се изискват никакви разноски. На страданието няма да му наемеш стая отделно. То казва: „Аз съм от тези, благородните, аз ще живея в дома ти и нищо няма да харчиш заради мене, аз съм много скромен." При това, туй вътрешно, морално страдание, то придава дълбочина на човешката душа и широчина на ума. Защото човек, когато страда – той мисли. Туй страдание не парализира човека, но му дава потик да мисли. *(– Е, трябва ли да причиняваме страдания на другите?)* Не им причинявайте страдания и не ги лишавайте от техните страдания. Защото, ако ги лишите от страданията, тогава ще им причините страдания, понеже щом премахнете онова страдание на природата, вие ги лишавате от техните естествени страдания, които им са необходими, и им причинявате други – изкуствени страдания.

Не разбирам да бъдеш хладнокръвен към чуждото страдание. Ако ти имаш едно такова страдание и аз дойда към дома ти, аз няма да направя ни най-малък въпрос за вашето страдание, то е нещо свещено и няма да го бутам, за друго ще се разговаряме. В духовните страдания всякога има една връзка, една непреривност, а в физическите страдания тази връзка я няма. Например вие боледувате, казвате: „Само да оздравея, ще бъда благодарен на Бога." Но като

мине болестта, вие забравяте Бога, значи няма духовна връзка. Колко пияници, бият ги и теглят от главата си, но все пак забравят и пак пият. И дълго време трябва да ги бият, за да извадят една малка поука. Това не е страдание, това е животинско състояние, а страданието, то е нещо разумно, то спада към Божествения свят.

Сега ще ви запитам друг един въпрос: трябва ли да злоупотребим с доверието на един наш приятел? И след като злоупотребите какъв е цярът, с който може да се възстанови доверието? *(– Явно е, че не трябва.)* Не само, че не трябва, но туй доверие трябва да го считате свещено. Аз говоря за доверието, когато някой приятел си отвори душата към вас и счита, че във всичките случаи ти ще постъпиш тъй с него, както и той би постъпил. Тъй че, не само че не трябва да злоупотребите, но трябва да считате свещено неговото доверие спрямо вас. Туй е едно правило, ще си го запишете. Туй е за всинца ви. У всеки човек има една личност физическа, а другата – духовна. У всеки от вас има един Божествен човек, той всякога говори истината, у него всякога има този стремеж към истината. Ще каже някой: „У мен няма нищо Божествено, но той страда, а туй, което страда, то е Божествено, което изпитва морално страдание, а от външния свят няма защо да се тревожите. Всички трябва да подкрепяте туй Божественото, което се развива у вас.

(– Сега какъв е цярът, за да се възстанови това доверие пак?) Да кажем един ваш приятел ви се доверил напълно, но вие сте злоупотребили с неговото доверие. Сега, за да възстановите неговото доверие, вие ще му се доверите напълно, ще му дадете той да разполага с вас тъй, както със себе си. Ето ви цярът. Защото той ви е дал пълно доверие, без да иска вашето доверие, сега по обратния път, вие за да възстановите туй доверие, което сте нарушили, вие ще му дадете доверие, той да разполага с вас, такъв е цярът.

Само да не попаднете в положението на онзи германски професор, който си правил психологически наблюдения и опити, за изваждането двойниците на хората от телата им. Та той правил често такива опити с един свой ученик. Един ден професорът решил да направи един такъв опит: да извади своя двойник и да го тури в тялото на ученика, а двойникът на ученика да влезе в неговото тяло, но като направил този опит, ученикът се забъркал в тялото на професора и не можал да излезе навън. А и професорът, в туй младото тяло, не можал да помогне на своя ученик. Разбира се, след дълги усилия той сполучил да се оттегли, но трябвало да мине през големи страдания.

Сега правя сравнение, старият морал и новият морал, това са студента в тялото на професора и професорът в тялото на студента. А това е един от опасните опити. Там се забатачват хората сега. Старият професор да влезе в тялото на младия студент иди-дойди, но младият студент да влезе в старото тяло на професора, то е тежко. В природата има известни стари идеи и когато човек дойде до известна възраст, те се явяват, изпъкват в съзнанието му и лицето му става вече старо. Когато евреите, като дойдат до известна възраст, всички приличат на расата си, този типичен за тях нос, тези очи, после всичко да обуславя, това са черти точно определени у тях.

Може ли някой от вас да даде определение на думата „доверие“? Кога имате доверие? Представете си: вас ви гонят, вие сте на брега, има един лодкарин там, вие ще се спрете, да видите кой е той, че да му се доверите? Не, вие влизате в лодката и си казвате: „Каквото Господ даде“, и се мислите сигурен в неговата лодка. Тъй че някой път доверието се налага на вас. Ти влизаш в лодката, не знаеш какво може да стане, от него зависи, може да те предаде на този, който те гони. Но човек при известни случаи напълно може да се довери на друг човек. Въобще в такива случаи, когато човек напълно се довери и

изведнъж на някого, той не остава излъган, с много малки изключения. В душата има едно качество, интуитивно тя схваща, че във всеки човек има една добра страна, че ако ти се довериш напълно на някой човек, рядко са случаите дето той може да злоупотреби с тебе. Но само ако се довериш напълно и изведнъж изключенията са много редки, а ако се довериш с разсъждения и умувания, изключенията са повече.

Например някой те гони, влизаш в една къща и веднага имаш пълно доверие в тези хора, защото няма друг изходен път, и случва се – хората ти помогнат. В дадения случай, това е доверието, което ти имаш към тях, то ги кара да ти помогнат. Доверие има даже и у животните, ако човек вярва на [тях] и те спазват този закон на доверие. Един свещеник ми разправяше за една своя котка. Тя е била примерна по доверие. Той имал пълно доверие в котката си, че тя в негово отсъствие няма да направи никаква пакост. Сутрин, когато свещеникът отивал на работа, тя отивала до вратата да го изпрати и докато той се върнел, тя не бутала нищо, освен ако той ѝ даде. А иначе, тя съзнавала, че на нея имат доверие и не бутала, не искала да злоупотреби с доверието, което ѝ се давало. Това е една черта характерна. У всеки един човек има туй, доброто. У всички хора има една добра черта. Не мислете, че доброто трябва сега да го придобиете. Не, то е вложено във вас, изисква се само време, т.е. благоприятни условия да се прояви. А те от вас зависят да ги създадете.

Да направим едно упражнение с ръцете.

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода.*

IV година, 3 школна лекция на I Младежки Окултен Клас, 2.XI.1924 год., неделя, 7 часа вечерта,

София

УСЛОВИЯ, ЛЕЖАЩИ В ТРИЪГЪЛНИКА

– *Любовта ражда доброто!*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление

Прочетоха се темите: „Първата отличителна черта на мисълта.“

Тема 3: Ще извадите основните мисли на първата лекция от четвъртата година. Да видим кой какви основни мисли ще извади.

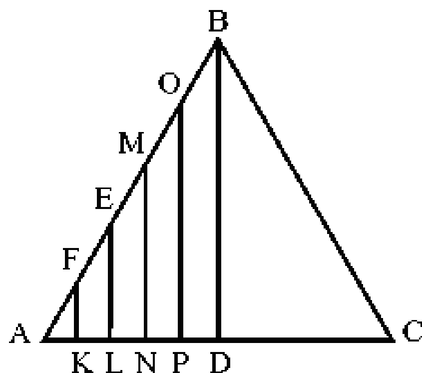

Фиг. 1

Методий, излез и начертай на дъската един равностранен триъгълник по всичките правила на чертането.

Как мислите, този триъгълник може ли да означава движението на човека, пътя, по който човек върви? Спуснете от страната AB пет перпендикуляра към основата AC. FK, EL, MN, OP и BD. Тия линии по своята дължина имат ли известно отношение? *(– Една от друга са по-малки.)* Где условията са най-добри? Представете си, че това са същества. KF – това е едно малко същество. При K то се ражда, а при F

– умира. Живее само 10 години. Другото същество се ражда при L, а при Е умира на 40 години. Третото – при N се ражда, а при М – умира на 60 години. Четвъртото се ражда при Р, а при О – умира на 80 години. А последното умира при В на 100 години. Да кажем, че 100 години е крайния предел. Ако живее повече, почва да слиза по другата линия. Или може да вземем, че при А се ражда, а при В достига най-високата точка на своя правилен живот, а при С достига 100 години – крайния предел. Добре, защо това дете KF умира на 10 години?

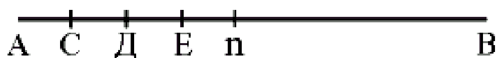

Фиг. 2

Представете си друго разсъждение. Имате пак линията АВ, разделена на 5 части. Едно лице тръгва от А, достига до С. Друго – до Д и спира. Трето – до Е, до n и до В. Защо първото лице се спира до точката С? Нали този път трябва да се изходи? Кои са причините, дето това лице се спира при С? Може да кажем: „Туй дете има хилаво тяло, значи то не може да издържа на външните условия и затова умира рано.“ Другото дете умира на 20 години. Значи неговото тяло е по-здраво. Следователно само ония тела са здраво съградени, които извървяват този целия цикъл АВ или в триъгълника пътя АВС.

Тогава това със съотношения между линиите в триъгълника. АВ представлява външните условия, а АС това е почвата или условията, при които този живот се проявява. Философски погледнато, какви причини може да има в дадения случай, че това дете е умряло на 10 години? Три причини може да има: първата причина може да бъдат бащата и майката; втората причина – обществото и третата причина – само детето е скъсило живота си. Причината може да се определи и

по закона на математическите вероятности. Да обясня същото по друг начин. Вие хвърляте един камък. Той се издига до известна височина и се спира при F. Значи вие с малка сила сте го хвърлили. Следващия път хвърляте камъка по-силно – достига до Е. После – до М, до О, а като достигне до В, то ще бъде най-голямата сила, с която сте хвърлили този камък. Следователно ще знаете – АВС това е правилният цикъл на движението.

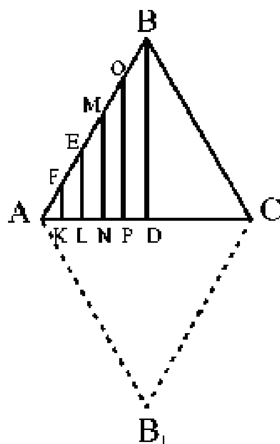

Фиг. 3

И тъй, като схема ще знаете: триъгълникът е пътя, по който човек се качва. АВ е младостта, точката С е, която служи за връзка с Невидимия свят, тя не се вижда. И А, като начална, е невидима, а другите се виждат. Когато движението стигне до С, пътят продължава нататък и се образува другата половина на триъгълника – CB_1A. Получаваме ромба $ABCB_1$. Какво значи ромб, питахте ли? *(– Играчка, пумпал, фърфълак.)* Значи движение. В този ромб ние виждаме само едната страна – единия триъгълник, а другата половина AB_1C не виждаме.

Ако на вашата ръка има астрологически белег, че след десет години ще заминете за другия свят, питам, ако вие знаете това, можете ли да продължите живота си? *(–Може, но ако е дете, няма да може.)* Но има и разумни деца. Но ние ще приложим закона иначе.

До тук беше за вашия физически живот. Но представете си друго. Вие постъпвате в една окултна школа. Най-първо вие сте в точката А, нищо не знаете. Дойдете до точката F – това е първата година. До тук дойдете и си излезете, колко ще знаете? Изминали сте пътя АК, достигнали сте до F. Друг ученик продължава пътя си и през втората година стига до L и точката Е и си отива, напуща училището. Е, кой тогава ще бъде истинския ученик? Който завърши целия цикъл. Ето ви един нов начин на разсъждение, с който вие още не сте запознати. Например вие говорите за триъгълници, но не знаете тази идея, която триъгълникът крие в себе си. И колко още идеи има скрити в триъгълника.

Сега това ви навеждам, за да имате постоянство, като почнете нещо, да го изкарате до край. А сега мнозина от вас нямате постоянство. Например забелязвам, че не всички си пишете темите. А ония, които ги пишат, пишат ги като останат 5 минути, тогава почват да мислят какво да пишат. Но това е криво разсъждение. През цялата неделя [*неделя – (рус.) седмица] ти можеш да мислиш върху темата си, да стане тя добре позната в съзнанието ти. Ти можеш да вършиш каквато и да е работа и пак да помислиш за темата си. После, няма ли да намерите 5 минути всеки ден празно време да помислите за темата си? 5 x 6 = 30. 30 минути ако мислите през седмицата, достатъчно е. А вие колко мислите върху една тема? Трябва да знаете, че всичките теми, които се развиват тук, са за усилване на вашия характер. И когато човек развива известни мисли в света, той едновременно със своята мисъл спомага на всички хора. Не мислете, че с вашата мисъл не спомагате на човечеството. Едно от двете, вие или спомагате или спъвате цялото човечество. Защото вие не сте сами, вие имате връзка с цялото човечество. И ако искате да бъдете учени хора, вие трябва да мислите и не трябва никога да казвате: „Аз нямам време."

После в посещението ви в класа трябва да бъдете много редовни. Веднъж човек постъпи ли в един окултен клас, той трябва да бъде много редовен. Защото по това се познава дали имате характер. Ще помните едно: като дадеш едно обещание, ти си задължен вече и нищо не може да те извини. Небето не обича залъгалки. Никой не те свързва, но за себе си, дадеш ли едно обещание, нищо не те извинява. Ще изпълнявате обещанията си. И ако вие пропуснете каквато и да е тема и не я напишете или си кажете: „Може и да не ида в клас“, вие скоро ще платите с живота си за това. Та затова се изисква в всичко да бъдете абсолютно редовни. И живата природа обича голяма редовност. И ако спазвате тази редовност, вие ще забележите, че ще настане една промяна в живота ви. Аз бих желал всички да решите в себе си да бъдете редовни и изправни.

Сега мнозина от вас мислят, че свободата на човека седи в това, човек да мисли каквото иска. Не, свободата на човека седи в това да мислиш това, за което не искаш. А кое нещо човек не иска? Например да ядеш една хубава, топла баница, туй кой не го желае? В този случай в какво седи волята? – Да не ядеш баницата. Повикай друг някой от улицата и го покани да яде баницата пред тебе, а ти само да гледаш. Това е воля – да направиш това, което не искаш. В това седи свободата. А има и други такива случаи, когато баницата е приготвена за тебе, а друг я изяжда, защото твоят стомах е развален. Ти ще мислиш с мисълта на онзи, който яде, и ще се радваш, че той яде.

Сега в науката има известни положения, които трябва да изучавате. Например вие още не сте се спрели като гръцките философи да се запитате вие като индивид какво представлявате. Вие казвате: „Аз съм.“ Но кой си ти? Казвате: „Ама аз мога да мисля.“ Като можеш да мислиш, кажи какви задачи можеш да решаваш? Или в какво седи тази мисъл? „Ама аз се самоосъзнавам.“ Много добре, в

какво се самоосъзнаваш? Щом се самоосъзнаваш в тялото си, аз рекох: „Излез из тялото си малко да се поразговорим.“ „Е, как тъй?“ Че първото нещо, щом се самоосъзнаваш, трябва да излезеш из тялото си навън и всякога трябва да си господар на тялото си. Казваш: „Е, не мога да изляза из тялото си навън.“ Тогава ти си един затворник, ти мислиш със своите окови, не мислиш като един свободен човек. Дотогава, докато човек е свързан със своя личен живот, докато той е свързан със своя семеен живот, с обществения живот и с човешкия живот, той е все ограничен. Те са 4 положения, които трябва да надраснете. И всички древни школи са имали научни методи, т.е. ред препятствия, които те требвало да превъзмогнат за усъвършенстването на своя характер.

Сега по триъгълника. Когато човек умира млад, три причини може да има: самата почва може да е причина – основата на триъгълника AC. Във втория случай обществото може да е причина – AB, а в третия случай самия индивид – KF. Значи, три различни положения може да има. Всъщност умът, сърцето и волята на човека вървят заедно. Вие не можете никога да отделите ума на човека или сърцето му или волята му. Те трите са неделими.

Знайте друго: външната среда не може да бъде по-силна от нас. *(– Как да си изясним факта, че като дойдат известни течения в живота, едни издържат, а други не?)* Причината е в самия индивид. *(– Трябва да приемем тогава, че външните условия са едни и същи за всички.) (– При хвърляне едно тяло има пак три причини: с каква сила се хвърля тялото, въздействието на средата, дали е въздух или вода, и земното притегляне.)*

За съпротивление може да се говори само на физическия свят. Съпротивленията в умствения свят са от друг род, също и съпротивленията в чувствения свят са от друго естество. Например какви съпротивления може да има в умствения свят на човека или в

неговия чувствен свят? *(– Съпротивление в умствения свят представлява кривото разбиране на нещата. Тъмнината.)* Представете си, че вие се намирате в един идеален свят, както е било първоначално, тогава как се родиха противоречията между хората? Първоначално всички хора излезли при едни и същи условия, а при това виждаме туй голямо различие, което днес съществува?

Сега да обясня друго едно явление: човек, който обича храната, къде ще се спре? – В някоя гостилница. Човек, който обича знанията, къде ще се спре? – В някое училище. Който обича да се моли? – В някоя църква ще се спре. Онзи, който обича хорцето, и т.н. Всеки човек ще спре там, дето той желае. Възможностите за всеки човек са еднакви, но строежа на всеки човек не е еднакъв, защото всеки един е задължен да строи сам. И вследствие на това може да обясним, че някои индивиди са използвали условията добре, а други – не са.

Сега вашият ум седи в едно заблуждение. То е следующето. Вие сега вземате предвид вашите бащи и майки, вземате предвид и обществото. Но представете си, че едно време е немяло бащи и майки и общество, ти сам си бил и индивид, и баща, и майка, и общество. Тъй е било първоначално. Клетката сама се размножава, разделя се, значи общество е нямало тогава. *(– Но, за да се появи човек, макар и като клетка, все е съществувала известна природа около него.)* Слушайте, математически трябва да разсъждавате. Вие не можете да извадите една част от своето цяло. Вие математически можете да извадите и логически може да го делите, изваждате, да туряте дроби, но в природата никога не можеш да делиш частта от цялото. Математически вие може да делите дробите колкото искате, но в природата такова деление няма. Цялото се проектира в своите части. Туй цяло държи частите в себе си. Всяка част е зависима от другите. Ако вие сте една част на едно цяло, тогава ще кажете: „Условията са такива." Няма никакви условия, това е идеята вътре във вас, която

действа. И тогава в духовния свят всяка една част има условията на цялото в себе си, може да се развива, а може да дойде и в противоречие с цялото, но в края на краищата тази част трябва да се примири с цялото, тя не може да излезе извън цялото.

Сега съвременните хора искат да излязат от цялото – там е всичката борба. Но това е невъзможно. Всяка част си има известно отражение. И като рекох, че ние по ум не се различаваме един от друг, разбирам, че общия ум, който действа в нас, е един и същ. Но умът на цялото не може да се побере в своята част. Във висшата окултна математика частта може да бъде равна на цялото, но частта не може да стане по-голяма от цялото, едно положение. А цялото може да стане по-голямо от частта. Ето разликата, това са двете положения. Тук седи онази велика необходимост, която ограничава частите и те трябва да се подчиняват, то е един вътрешен закон на битието.

Та ние можем да бъдем като цялото, но по-големи от цялото не можем да бъдем. И следователно, всеки един трябва да се движи в рамките на туй цяло. Схванахте ли разликата сега? Вие няма да разсъждавате с ума на обществото и с ума на съвременните хора, то е крив ум. Крив, понеже той се е спрял в известен етап. Съвременното мислене не е мислене на целокупното човечество, защото за да мислим право трябва да съберем всичките хора от създание мира и всичките, които за в бъдеще ще дойдат – това е цялото. А сега имаме една малка част, наречена общество, но туй не е цялото. Теософите предполагат, че има 60 милиарда човешки души, които образуват цялото. А сега на земята има един и половина милиард, да допуснем, че са два милиарда, а тогава не допускате ли, че в другия свят те не съставят условие за развитие? Значи в невидимия свят има повече души, а вие тях нямате пред вид. И дисхармонията, която сега се забелязва, е само по отношение на нашия живот, а не по отношение

на този, целокупния живот. Мислите ли, че цялото, което е по-голямо от частта си, ще позволи на своята част да си играе с него? То е немислимо. Най-първо хората мислят, че знаят много, че са всесилни и в младите си години всички стават безверници, понеже уповават на своята сила. Като минат 45-50 години стават набожни, а към 80-та година всички се предават и вярват в Невидимия свят. Това е една слабост на човешкия ум.

(– Всички души едновременно ли са създадени?) Не, те са излезли при разни условия. *(– Тогава различието е напълно обяснимо.)* Всички души са излезли в битието в един определен цикъл последователно. Възможно ли е човек да се роди по всяко време? Има дати, дето е невъзможно да се роди човек. За всяко раждане си има точно определени математически дати. Астрологически е доказано това. Сега астролозите вземат под внимание само планетите, а при това всичките звезди, които съществуват, упражняват голямо влияние. Следователно разнообразието седи в това, коя звезда кому как влияе. И дето се различават хората, то е по причина на тия звезди, а те са безброй, и от там съществува туй разнообразие между хората.

Сега това е едно упражнение за ума ви, да се хвърли една по-свежа мисъл, да знаете, че всичко в света не е атавистически или както турците вярват, фатализъм, т.е. че всичко е определено. Нещата действително са точно определени, но в туй определение на живата природа съществува една абсолютна справедливост и свобода. Т.е. ти, като излезеш в пътя на живота си, не трябва да закъсняваш! Закъснееш ли веднъж, мъчно можеш да намериш пътя на своята среда. Ти вече излизаш вън от тази струя и трябва дълго време да чакаш докато те турят някъде. Там е всичката опасност, затова ти трябва да пазиш своя път и да се не отклоняваш. А човек може да загуби пътя си по причина на едно мимолетно желание само, но туй желание е в сила да те изкара из пътя, а веднъж излезнал из пътя,

течението си върви, а ти сам със силата си не можеш да влезеш на друго място, освен ако те турят.

Та всички трябва да бъдете много внимателни. Някой път вие излизате из вашия път и казвате: „После пак ще влезна.“ Но не можеш да влезеш тъй както и да е. Сега вие можете да мислите, че такава е съдбата, но за да те съдят, кой е причината? Ти като извършиш едно престъпление ще те съдят. И можем да кажем 50% човек сам си е причина дето го съдят.

Сега ще турите в ума си да развиете тази черта в себе си: да учите правилно, да мислите правилно. Всички трябва да имате в основата си правилна мисъл. Ако тази мисъл е в пътя, по който вървите и не ви отклонява, тя е правилна, дръжте я. Ако тази мисъл ви отклонява не я приемайте, отхвърлете я. Всяка мисъл, която ще ви помогне в пътя, по който вървите, дайте ѝ ход. А всяка мисъл, която може да ви спре или отклони, на тази мисъл не давайте място, тя не е ваша мисъл, тя е чужда. Същото е и за желанията.

Защо много хора боледуват? Как схващате това? Кои са причините за явяването на толкова много болести? (– *Че човек влиза в известна среда, която не е за него.)* Прав сте, до известна степен е така. Всички съгласни ли сте? Но аз ще ви дам един друг пример: баща и майка искат много да имат дете, създават условие за него, гледат го много добре, треперят над него, а при това след 4-5 години детето умира. Коя е причината? Три възможности има: първото предположение е, че малка е любовта в дома. Ако пък детето се ражда глупаво, че не може да се учи – малка е мъдростта в дома; ако детето се ражда хилаво, че не е свободно в живота си – истината е малка. Тъй седи въпросът. Втората причина, това е ако в обществото няма любов, мъдрост и истина. И третата причина може да бъде самия индивид. Любовта е сила в природата, без нея се явяват болести.

Може да направите следующия опит: най-здравият от вас да излиза всяка вечер една седмица наред при залез слънце и да каже: „Аз ще се разболея.“ Друг пък, който е малко болен, да става рано, когато слънцето изгрева и да казва: „Аз ще оздравея, аз ще бъда здрав.“ И след една седмица ще видите как ще ви подействуват тия сили сутрин и вечер.

Сега външните промени в живота вас често ви спъват. Аз забелязвам щом някои срещнат препятствие в живота, искат или да излязат от тази среда, или да умрат. Младият, гледаш го, не иска да живее или иска да измени средата. Но тази среда може да я измените само по един разумен начин. Също и за някои неща можете да желаете умирането. Има едно разумно умиране, а не да умирате глупаво, без да знаете защо умирате. По-жалко нещо няма от това. Някой казва: „Искам да умра.“ Защо? – “Дотегна ми живота.“ То е глупаво умиране. Друг пък казва: „Искам да умра.“ Защо? „Искам да уча музиката, пък на земята няма условия, горе ще ида.“ Рекох, тогава върви по-скоро. Или пък казва: „Искам да уча доброто, пък понеже тук няма условия за доброто, искам да замина за другия свят.“ – Хубаво, но ще дадеш едно прошение там. И ако в туй училище, в което искаш да постъпиш, има вакантни места, ще идеш. А ако няма място, ще чакаш година, две, пет, десет и като те приемат, нито минута не се бави. Но не да умирате преждевременно и да подсмърчате някъде, а да нямате място никъде – няма по-ужасно нещо от това. Тогава желайте да умрете!

Вие ходили ли сте в онзи свят да видите какво е там без тяло, ако не ви е дошло времето? Затова туй училище е необходимо за вас. Пък ако тук не си пишете темите, как ще ги пишете горе? Ако тук сте нередовни, като идете в другия свят, че там вашите работи съвсем ще се забъркат. Ако тук сте мързелив и там ще бъдете мързелив. Същите качества, които човек има тук и там ще ги има. А тук човек по-скоро

се поправя. Смъртта не изменя човека, тя само го ограничава, но у него потенциално всичко остава. Там човек няма стомах, но желанието у него да яде и пие остава. Желанията седят, но органите ги няма. И там искат да го научат, че не трябва да пие, понеже няма орган. И там е лошото, че онези хора, които умират с много желания и като нямат органи, влизат в други хора и усилват у тях желанието за пиене повече. И така се правят много престъпления. Затуй щом ти се пие някой път много винце, не пий, защото туй пресилено желание не е твое. Ще му кажеш: „Ти и без винце можеш."

Сега на мисълта. Всички трябва да се стремите да усвоите този правилен равностранен триъгълник. Всеки трябва да си тури за идея да стане един равностранен триъгълник и да владее всичките линии на този триъгълник – външни и вътрешни; и почвата, и условията, вие сами на себе си да бъдете господари. Да разбирате перпендикулярите, три вида перпендикуляри има, могат да се спуснат в един триъгълник. А вие трябва да можете да владеете тия три вида перпендикуляри. Сега разгледахме само перпендикулярите, спуснати към почвата. А има още два вида перпендикуляри. В друга лекция ще се спрем още да видим какво значи перпендикуляр. *(– Най-късото разстояние между точка и права.)* Нали перпендикуляр това е една проява в живота. Силови прояви са те, понеже всичките сили се движат по права линия. Те образуват перпендикуляр или най-късото разстояние на движението, а това е път на силите в живота.

Размишление.

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода*

IV година 4 школна лекция на I младежки Окултен Клас, 9. XI. 1924 год. Неделя, 7 часа вечерта, София

РОЛЯТА НА ПРОТИВОРЕЧИЯТА. ВЛИЯНИЕ НА ПЛАНЕТИТЕ

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочетоха се темите „Основните мисли от I лекция тази година“.

Как бихте означили противоречията с един математически знак? *(– От знака на опозицията може да си послужим: ☍ или ≠.)* А как бихте изразили съгласието математически? ☌ *или* =.

Каква роля играят противоречията в природата? Защото всяко противоречие си има известна роля. Де се раждат противоречията? Нали при сили, които са еднакви? Две положителни сили са в противоречие. Защо? *(– Положително и положително се отблъскват.)* Има две течения на електричеството: Едно положително течение на електричеството от центъра на Слънцето и друго положително електричество – от центъра на Земята. Когато те се срещат, се отблъскват, понеже електричеството, което иде от Слънцето, иска да проникне центъра на Земята, да направи един цял кръг и електричеството, което иде от центъра на Земята и то иска да направи един кръг, и като се срещат, те се спират в своите действия. Защо? Има противоречие. Тогава на помощ на това противоречие идат две други течения: едно магнетическо течение от Слънцето и друго магнетическо течение от Земята. Те идат и отклоняват теченията на електричеството. Едното отклонява електрическото течение на Слънцето в дясно, а другото отклонява електрическото течение на

Земята в ляво. И ние казваме: Положително с отрицателно се съединяват. Схващате ли идеята каква е? Сега туй обяснение ще го вземете като една математическа вероятност. Вие сами ще мислите върху тия течения. Аз ги турям в закона на математическите вероятности. Ето защо трябва да работите, защото в окултната наука никога не може да се приеме нещо, което не е доказано. А всяко нещо вие можете да го проверите в себе си.

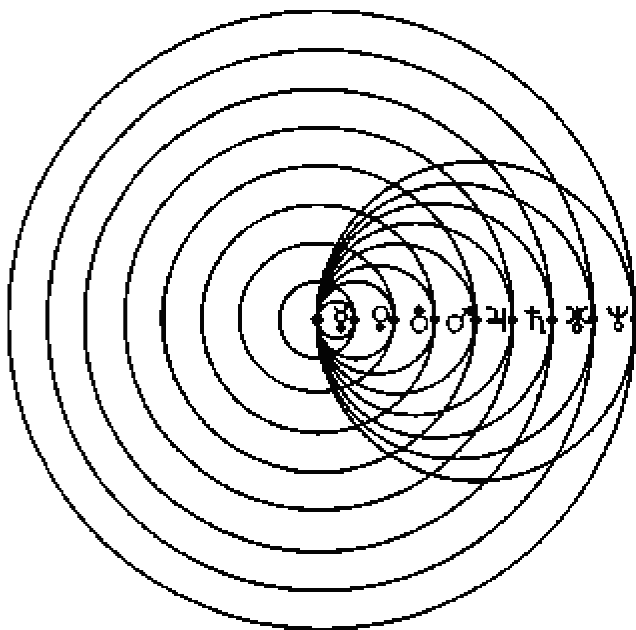

Фиг. 1

Сега тия течения, които идат от Слънцето, проникват в цялата слънчева система. От Слънцето минава един кръг, който минава през центъра на Меркурий. После друг кръг, който минава през центъра на Венера и т.н. през всичките центрове на планетите. Това са все електрически течения, които правят тия кръгове. Но такова едно съчетание: всички планети да бъдат на една права линия се случва много рядко. Но представете си, че те са в разни положения, както е обикновено, разбирате ли тогава как се влияе на Земята?

Това са течения от Слънцето, които отиват към всичките планети.

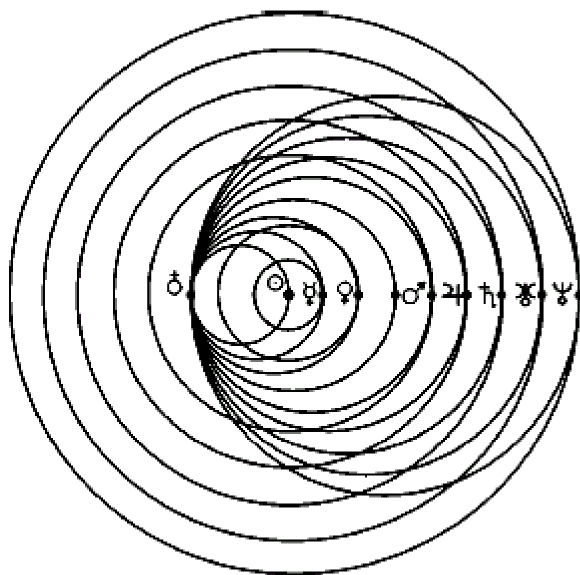

Фиг. 2

А има и други течения от разните планети към Земята. Да допуснем, че някой от вас е под влиянието на Юпитер, значи 482 милиона мили е далеч от Слънцето, той няма да бъде жежък темперамент, няма да има темперамента на Венера, т.е. тия електрически течения се различават, защото тия токове, които излизат от Слънцето, не са едни и същи. Това са течения, които идат от други сфери, от други светове. Трябва да се начертае и друга една картина, да видите как Слънцето съставлява част на друго едно слънце и около него има такива течения, но тия течения са по-интензивни, по-силни в своите трептения. А тия течения на Слънцето те са вторични, те са които влияят на хората.

Ако някой човек е накрая на слънчевата система, питам: за колко време ще дойде светлината до него? Светлината иде на Земята за 8

минути, нали? Тогава до Юпитер за колко минути ще иде? – Приблизително за 40 минути. До Сатурн? Тъй че до последната планета ще вземе около 5 часа, докато стигне. Ако вие се намирате под влиянието на Юпитер, Слънцето или тази интелигентна светлина ще ви повлияе другояче, отчасти ще повлияе тя на вашето развитие, само на някои части на вашия мозък ще повлияе. А как ще ви повлияе Юпитер? Ще повлияе на личните ви чувства, после ще повлияе донякъде на милосърдието. Но неговото влияние няма да подигне всички чувства у вас, няма да повлияе на цялото развитие на вашия организъм. Затова трябва всички планети да влияят върху вас.

И такива влияния има от всичките планети. Това са слънчеви течения и вие сте един фокус, дето всичките тия течения по целия космос се събират във вас и ако някой, който може да види, ви погледне, ще види колко много кръгове има около вас, това са все различни влияния, различни течения. И вие мязате като омотан в една паяжина с хиляди нишки от главата до петите, така ще бъдете опасани. И това са все влияния, които дават подтик на вашите чувства, на вашето тяло. И всичките тия нишки трябва да ги пазите. Ако някой път скъсате една нишка – има същества, които ще ви спрат. Има такова спиране в еволюцията, докато дойдат други същества, да я съединят, всички нишки се спират. Когато някой скъса някоя нишка той се спира и цялата раса спира, всичко около него е в застой, а другите, които не са спрени, се развиват.

Като ви рекох, че трябва да живеете добре, подразбирам, понеже не знаете тази дълбока наука, да не скъсате тия нишки, защото щом скъсате, ще се спре развитието ви. Някои казват: „Аз мога да скъсам една нишка.“ Лесно се къса нишката, но мъчно се върза. И в този смисъл може да се каже, че човек е изтъкан. Целия космос тъче. Всички тия течения тъкат човека.

Сега аз ви давам тази идея, за да бъдете в живота си сериозни – туй, което ви е дадено, да го пазите. Ще си кажеш в себе си: „Туй няма да го изгубя аз!“ Тази е мисълта, която искам да ви дам за сериозността във вашето развитие. Човек постоянно се мени. Всеки ден вие ще бъдете под влиянието на разните планети. Човек постоянно се движи и попада под разните влияния. Всички хора се движат в разни посоки: едни отиват към Слънцето, други се връщат от там. И тъй постоянно движение има в разните посоки. Да кажем сутрин сте под влиянието на Меркурий. След туй може да попаднете под влиянието на Венера или на Юпитер и т.н. Но през целия ден влиянията на всичките планети ще минат през вашия организъм и вечерно време, като заспите и тогава вашия астрален двойник ще бъде пак под влияние на тия течения, само че в друга форма. Тъй щото и когато сте буден и когато спите, цялата природа работи върху вас.

Законът на развитието поставя човека в хармония от тия влияния в слънчевата система. Щом се скъсат някои от тия нишки, тогава става подпушване и у човека се явяват известни кармически последствия. Например, ако влиянията на Марс станат господстващи в живота на някой човек, той ще стане военен, ще мисли само за войни, как да се бие. И тогава, за да го изцерим, какво трябва да направим? Трябва да го турим във влиянието на друга планета. Като дойдат влиянията на Юпитер върху него до известно време той ще бъде благоразумен, ще се самовладее, но щом тия влияния вземат надмощие, той става горделив и се счита като главния бог Юпитер – заповядва и др. А, за да го излекуваме, трябва да изменим влиянията. Някои от тия планети действуват религиозно върху човека, но ако дълго време прекара там, неговият ум съвсем може да се разшири, той ще се зарази с някои егоцентрични религиозни вярвания. Затуй и от там ще го изместим. Човек трябва постоянно да отива към Слънцето

и да се връща до някоя планета, но винаги ще трябва да прави едно движение към Слънцето. Изискват се строги правила, защото който не знае тези правила може да влезе в някой трен и да го закара там, дето не трябва. Значи, трябва да знаеш тарифата, тук-там няма. Като влезнеш в тия течения, трябва да бъдеш много точен, защото другояче можеш да влезнеш в някое течение и да отидеш там, дето не трябва.

Та влиянията на всичките тия планети образуват Слънчевата система. Някои влияят положително, други – отрицателно и тъй съграждат темперамента на човека. Всеки един темперамент е лош, когато не е съграден добре. Когато сангвиническият темперамент е доброкачествен, по-хубаво от това няма. Когато нервният темперамент е доброкачествен, по-хубаво от това няма. Когато холерическият темперамент е доброкачествен, по-хубаво от това няма. Когато флегматическият темперамент е доброкачествен, по-хубаво от това няма. Следователно те се балансират, двата отиват с положителните течения и другите два отиват с отрицателните течения и между тях има едно преплитане, стават силови обмени. Всеки един темперамент си има известен орган, който е най-силно развит. А тия органи са центъра на тия сили, които функционират в живата природа. И всички вие сте под тяхно влияние.

Сега вие можете да кажете: „Мен не ми трябва астрология, аз не се занимавам с това.“ Ти можеш да не се занимаваш, но небето се занимава с тебе. Ще каже една топка на детето: „Аз нищо не искам да зная за тебе.“ Но детето казва: „Аз искам да се занимавам с тебе.“ Топките трябва да разбират туй свойство: магнетическото влияние на цветовете. Ако една топка е червена, за да се избави от децата, тя трябва да измени цвета си, тогава те ще я захвърлят и тя ще е свободна. Следователно вие трябва да разбирате влиянието на тия планети, понеже те, като ви вземат в своя кръг, вие като една топка

ще скачате и после ще се научите действително, че трябва да разбирате астрологията.

Астрологията се занимава с физиологическия процес на човешкото развитие. А тия процеси вие трябва да ги знаете. Това е едно основно знание вътре в окултната наука. И всеки един, който иска да има един нормален ум, едно нормално сърце, трябва да разбира тия влияния на планетите. Знаете ли какво нещо е нормален ум? Нормален ум наричам аз, който не се стряска от мъчните задачи в живота. А нормално сърце наричам, което не се дразни от малките работи. Сърцето трябва да чувствува. Можеш да чувствуваш болка, можеш да страдаш, то е в реда на нещата, но да се стряскаш, това не е позволено. В природата няма стряскане. Стряскането произвеждаме ние. В природата има страдания, интензивни страдания, но стряскане там няма. Стряскането, това е един опасен процес на отскачане, на прекъсване, а туй прекъсване е много ужасно. Седи някой, стресне се: „Какво ще стане с мен?“ Че като се стряска, стряска, най-после от него нищо не остава. Сътресенията, стрясканията, те са за човека удари. Затуй ще избегнете стрясканията. А за да се избегнат те, човек трябва да има вяра във великия закон, който работи в Божествения свят. Понеже всичко туй представлява една разумна система, тия планети са ги образували разумни същества и тия течения са под строгия контрол на тези същества и чрез тях те влияят през пространството на хората. Когато един възвишен дух иска да ви повлияе в една насока, ще бутне известен бутон и ще изпрати тия течения, ще ти помогне. А когато иска да те спре, пак ще бутне един бутон, противоположно действие ще прати. Тъй щото те ще си служат с тези течения или да ви подтикнат към добро или да спрат направлението на вашата мисъл или вашето желание.

Та ще се съобразявате с онзи велик закон на космоса, който действува хармонично във всички направления. Ще си турите за

задача да се хармонирате астрологически. Всички трябва да знаете кой от коя планета повече се влияе. Тогава съобразно тази система нареждайте се по местата си. Ще се научите от астрологията кой с кого се допълня, кои си противодействуват и кой трябва да влезне помежду, за да се примирят. Тъй искам да бъдете наредени в класа. Ще турим тази система на нареждане.

Сега една задача ще ви дам: Астрологически да се наредите. Колко души от вас разбирате астрологията, сега ще ви дам работа. Горе-долу всеки да знае под какво влияние пада. Венера с кого върви? – С Марс. Меркурий? – С Юпитер. Слънцето? – С Меркурий и Луната. Сатурн? – с Юпитер и т.н., ще ги хармонираме. Да видим няма ли да тръгне. Ще направим един опит. Тогава до следующия път ще може ли всеки един от вас да знае под чие влияние пада. Само точно да се определят типовете. Помежду вас може и по друг начин да се постигне хармония. Ако всеки седне с когото обича приблизително пак може да си хармонирате. Но понеже вашата обич се мени, постоянно ще си мените местата. Някои ученици от първите чинове, след известно време, ще ги намерите най-накрая. А други, от последните чинове, гледаш ги, дошли до най-предния ред. И тогава този ученик ще го нарекат малко ексцентричен. А то е едно желание у него да намери някого с когото да си хармонира. Това е един вътрешен стремеж. Ние ще направим един опит, за да се избегне това натегнато състояние, което се зарежда у вас сега в класа. Натегнатото състояние седи в това: известни стари идеи, които имате от света, носите ги със себе си, и сега новите идеи влизат в сблъскване с вашия ум. А ние не искаме да има никакво сблъскване, затова във вашия ум трябва да има място за всяка идея, за да не става никакво сблъскване. Щом идеите се сблъскат, те не могат да произведат този хармоничен резултат, който се очаква при новите идеи. Този начин на

разсъждение ще ви повлияе да се образува едно хубаво настроение на духа ви.

Често онези, които следват окултната наука, но не са запознати много добре с тия клонове на науката *(астрология, хиромантия, френология и др.),* та когато в живота ги нападне една меланхолия или обезсърчение, едно рязко променяване от едно състояние в друго, не могат да си помогнат. Например ако някой мине от едно религиозно състояние в негативно състояние към Сатурн, веднага той ще се обезвери и трябва да действуват върху него тия магнетични влияния на Слънцето, да му се отклони ума от тези отрицателни мисли и той ще се хармонира. Казва някой: „Не вярвам в нищо.“ Но утре, щом го извадите от това течение, ще каже: „Аз съм се заблуждавал.“ Защото в света има едно перспективно отклонение: може да видим нещата, които никак не съществуват и да считаме упражненията за реалност. Там е опасността. А когато виждаме и самите реалности, няма опасност.

Та, понеже вие сте млади, крехки сте още, вашият организъм е крехък, вие не може да издържате, вашите мозъци не са тъй гъвкави, за да могат да издържат ония силни движения, които някой път се намират в природата. Постоянно трябва да се калявате, но да се калите правилно. Мозъкът ви да се кали, да стане гъвкав, еластичен, издръжлив, за да можете да използвате теченията и като влезете в живота, да бъдете приготвени за всичките противоречия, които може да срещнете и да може да побеждавате, не да бъдете победени. Като влезете в света няма да ви посрещнат с финикови вейки и много пъти ще ви посрещнат много недружелюбно и тогава трябва да разбирате как трябва да постъпвате.

Някои казват: „Да се изолирам.“ Как ще се изолирате? Казвате: „Аз постник ще стана.“ При майка си и при баща си да се изолираш, но влезнете в някое село, гладен сте, имате нужда, как ще се

изолираш тогава? Нямате средства, не сте свикнали и да просите, как ще постъпите? Да кажем, най-после сте заставен да влезнете в някой двор. Хубаво, сега начина: как ще си поискате хляба? Ако сте един цигулар, ще си извадите гъдулката и ще свирите, или ако знаете едно изкуство, може да работите, ще влезете в двора, ще видите от какво има нужда този човек, ще му свършите работата и той ще ви помогне. Пък, ако нямате никакво изкуство, ще постъпите прямо, да кажете, че имате нужда, нищо повече. Но все таки едно изкуство трябва да знаете.

Изкуствата произтичат от планетите. Меркурий ще ви научи да бъдете търговец. Какво може да ви научи Юпитер, кое изкуство поддържа той? *(– Висшата търговия, финансите, дипломация.)* Сатурн? *(– Той го бива за началник на отделението, после и дребните занаяти, обущар...)* А Слънцето има отношение към изкуството, около държавниците, около двора завзема все по-блестящи служби, а между учените има отношение към изкуствата. Първичната идея, която съществува в космоса, разбира: към Божествения двор, към Божествената държава трябва да се движим. А понеже хората са забравили тази Божествена държава, те гледат на тази държава, която хората са създали. А първичното чувство е към Божествената държава, към Бога. Трябва да знаете, че всичко в космоса има съвсем друго предназначение, отколкото тук на земята.

Сега може да направите този чертеж с краски да се различават тия кръгове, може да употребите 7-тях цвята на дъгата. Може вместо на кръговете да турите тези цветове на планетите.

Сега да дойдем до противоречията. Противоречията в света, това са възможностите, в които вие можете да се развивате. Междините, това са местата, дето човешкият ум, човешкото сърце може да се развива и расте. Всяко противоречие дава една възможност на човека. Например роди се едно противоречие в живота, но туй противоречие

ще ти даде една нова мисъл. Значи, дава една нова възможност. Противоречията съществуват и в науката, но това са възможности за учените хора да се родят нови идеи. Противоречия в науката, това е една възможност за нови изследвания. Противоречия съществуват и в духовния свят. Те съществуват и в невидимия свят и те дават възможност за истини, които нам са потребни. Та тия естествени противоречия вие ще ги считате като възможности, няма да се оплаквате. Най-първо ще разгледате обективно туй противоречие и ако то не може да ви донесе никаква полза, то не е противоречие. Защото естествените противоречия, в природата всякога носят полза. Използвайте тия противоречия, те дават възможност за растене.

А там дето съществува хармония, там вече човек може да се прояви. При хармонията и при радостта човек е свободен, там може да прояви своята воля. А противоречията му дават само възможност да може да прояви една идея. А при хармоничните съвпадения астрологически тия противоречия ни дават възможност да се проявим като разумни същества, като същества, които сме свободни. Те са моменти само, защото трябва да знаете в този закон свободата няма време и пространство. Духовният и физическият свят се отличават по две неща: времето и пространството в духовния свят е несъизмеримо, а времето и пространството във физическия свят е съизмеримо. Следователно нашето време и пространство в духовния свят не съществува, понеже е съизмеримо, а в духовния свят съизмерими неща не съществуват. Те са отражения.

Какви са възможностите на едно същество от духовния свят? Всеки един от вас си представя сега Георги Марков. Но има още един Георги Марков. Този Георги Марков тук на физическото поле не може да посети тия планети, той може само да ги гледа и да си мисли за тях, а онзи Георги Марков в духовния свят ще му вземе най-много два часа да иде при всичките планети да ги разгледа и да се върне. Тъй

щото във възможностите на този Георги Марков и на онзи Георги Марков има разлика. Това се отнася до всинца ви. Не е само за Георги Марков. Та когато се върне онзи Георги Марков разправя на този Георги Марков какво има по планетите. А този Георги Марков долу слуша и казва: „Не те разбирам." А онзи казва: „Няма нищо, ще се разберем по-нататък." Всеки ден иде той и по един или друг начин се старае по малко да разкрие от това, което е видял. А понеже разполага с едно несъизмеримо време и пространство, той е търпелив. А, че ти си разбирал малко, той е доволен и на това. Постоянно идва при този Георги Марков на земята, разправя му и пак се връща на планетите. Най-после този Георги Марков почва да се радва и казва: „Някаква идея ми дойде." Той се вдъхновява, това е поетическият гений.

Всеки има по един гений, само трябва да го долавя. Това не е нещо фиктивно, това е една действителна истина. Те го наричат ангел хранител. Той е толкова интелигентен, толкова светло лице има, такъв глас, такива трептения има около него и от него диша живот. И когато иде, всякога се усещаш радостен, всичко ти е светло; пък като си заминава, си неразположен духом. Той като идва си радостен, като си заминава – скърбен си, усещаш се стеснен в сърцето. Той все ходи по планетите, не само по планетите, но и още по-далече ходи той и се връща. Някой път и той ще те пита: „Я, ми кажи ти нещо сега из твоя живот." И ти почнеш да му разправяш тъгите си и скърбите, а той седне и те слуша и почне да смята, смята. После бутне едно бутонче и веднага се изменят теченията, тебе ти светне. Но дълго време ще му разправяш и няма да го лъжеш. Той казва: „Право казва." И записва всичко каквото му кажеш. Понеже, ако право казваш – и резултатът ще бъде прав. Ако криво казваш – и резултатът ще бъде крив.

Та невидимият свят или духовният свят взема живо участие за разумните хора на земята, които разбират, всеки ден ги посещават. Затуй ние искаме да приготвим условия да разбирате вече небесния

език. А той, ангелът говори отлично на твоя език, той много добре те разбира и отлично говори на езика ти. Той, като дойде при тебе, няма да те кара да учиш неговия език, ти, като идеш горе, тогава ще учиш неговия език, но щом дойде Духът, той говори отлично на твоя език.

Сега да направим едно малко упражнение: Сега представете си, че ръцете ви са в Слънцето. Ще направите един малък кръг да обхванете първата система – Меркурий. Като се прави този кръг с ръцете произнася се: „Меркурий"; вторият кръг – малко по-голям: „Венера"; третият кръг – още по-голям: „Земята" и т.н. Кръговете стават все по-големи: „Марс, Юпитер, Сатурн, Уран, Нептун." *(Ръцете са напред.)* Сега ще кажете тъй:

„Всичко каквото Бог е вложил във Вселената, благото, което е определил за нас, да дойде и да се реализира в нашата душа."

С кръгове на ръцете ще кажете: „Амин, тъй да бъде!"

Амин, то значи: Всичко тъй да бъде. Всичко тъй, както е написано, тъй да бъде. Амин е дума, която не може да се преведе, тя е свещена дума, която включва всичко хубаво и Божествено в нас.

*IV година, 5 школна лекция на I-ви Окултен Младежки Клас, 16.*XI.*1924 год. 8 часа вечерта,*

София

СВЕТЛИНА И ЗНАНИЕ. МУЗИКА

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Тема 4: „Основните мисли от II лекция тази година.“

Трябва да знаете – във всяка една лекция има само три основни мисли. А всяка една категория може да се раздели още на три, те поотделно и те могат да се разделят на още до три и т.н. Но основни мисли във всяка една лекция има само три, тях ще търсите, няма повече да търсите. Туй да ви служи като едно правило.

Ще ви попитам тази вечер: коя е основната мисъл на живота? Или коя е основната мисъл за човека? Вие ще кажете – Бог. Не, при сегашното състояние основната мисъл не е Бог, туй не е отричане, но основната мисъл, която трябва да ви занимава, това е вярата, а вярата носи със себе си знание. Вие Бога ще го намерите само по пътя на знанието, не по обикновеното знание, а знанието, което хвърля светлина. За да разгледате една вещ под микроскопа, трябва да имате достатъчно светлина и колкото предмета е по-малък, толкова светлината трябва да се увеличи. Следователно за ония, отвлечените идеи се изисква по-силна светлина на знанието. И тъй, трябва да имате знание. Сега вие считате знание да прочетете една книга. Това не е знание, това е помнене. Прочетеш една книга и казваш: „Аз зная.“ Не, то е помнене, ти си събрал в торбата си това–онова от разни места и после казваш, че знаеш. Не, това не е знание, това е помнене. Не е знание, защото знанието е един резултат на човешкия ум, който трябва да роди нещо от себе си. Този ум трябва да се запали, т.е. сам

по себе си трябва да даде светлина на човешката душа. Най-първо ви трябва знание. Туй са го наричали в старо време сърце, но разумното сърце. Аз съм ви говорил и друг път, на вас ви трябва един ум, не обикновен ум, какъвто животните имат, но ум разумен, защото обикновеният ум не разбира нещата в природата. Трябва ви едно разумно сърце.

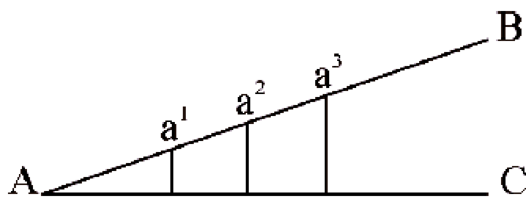

Фиг. 1

Тук имате един ъгъл ВАС. Какво означава ъгълът в обикновената геометрия? Две линии ограничават известно пространство, нали така? При това, във физиката тия ъгли показват посоката на движението. Но този ъгъл си има дълбок вътрешен смисъл. Представете си, че точките А, В, С са живи същества и имат отношение помежду си. Страната ВС е отворена. Тия три същества А, В, С имат две посоки, а нямат равнодействуваща линия. Тия същества се лутат, нямат идеал в живота си. Ъгълът всякога означава две същества, които живеят без идеал, нищо повече. Ще кажете: „Какво значи без идеал?“ Аз ще ви определя какво значи. Перпендикулярите, спуснати от АВ към АС, не образуват никакви триъгълници, това са въображаеми линии. Линиите АВ и АС, те са линии на физическото поле и са видими, а другите линии, те са проекции, те са само в мисълта, мислови линии са те, а същевременно имат влияние върху А, В, С.

Сега да обясним въпроса както седи във физическия свят АВС – туй е една долина отворена и малки рекички се вливат. Значи, онзи инженер предполага, че подпушвания може да станат по-лесно при А,

понеже напорът, който иде, е по-малък. Следователно за да спре тия води, колкото и големи да стават тези реки или колкото по-големи са перпендикулярите, толкова енергията, която трябва да употребим, за да подпушим водата, ще бъде по-голяма.

И тъй, малките погрешки в началото се поправят по-лесно, отколкото в тяхното отдалечаване. Значи, още в самото начало всяка една погрешка представлява един отворен ъгъл. И в самото начало вие можете да определите с каква сила можете да изправите вашата погрешка. Математически вие можете да си направите своето уравнение и колкото тази линия *(перпендикулярът)* се проточва, толкова по-мъчно е да се изправят погрешките. Значи AB и AC в дадения случай са елементи, които ни показват по кой начин ние можем да поправим своите погрешки. Колкото тия перпендикуляри са по-дълги, толкова поправянето на тия погрешки е по-мъчно.

А същевременно този ъгъл има и друго значение. Този ъгъл може да означава интелигентността на един човек. Той е един уред, който показва силата, с която човек в дадения случай разполага. Следователно вашата интелигентност ще зависи от този перпендикуляр, който е спуснат от AB към AC. Ако турите А под ухото и теглите към горната част на носа – B и другият лъч да отива под носа – C, ще се образува един ъгъл. Следователно в този ъгъл ще поместите всичките същества и ще имате разни перпендикуляри, спуснати от челото към долната част на носа. Тяхната интелигентност ще зависи от дължината на тези перпендикуляри. Колкото тази линия е по-голяма, толкова и интелигентността е по-голяма. А колкото перпендикулярът е по-малък, толкова и интелигентността е по-малка. Следователно интелигентността на човека не се определя от дължината на носа, а според перпендикуляра, спуснат [от] челото надолу. А носът показва само относителна интелигентност.

Сега, този ъгъл BAC показва една погрешка, направена на физическото поле. Тогава в умствения свят трябва да се изработи един начин, по който ние да изправим своята погрешка. Да кажем, някой човек се понапил, удари го друг и му повреди носа. Този не знае законите, с които да може да възстанови тия клетки, за да порасне носа му и той ще ходи без нос. Но има един учен човек, той разбира от присаждане, може да поправя носа. Той ще определи каква част трябва да се отреже или от ръката му или от гърба му и да направи носа. Но само умният човек може да направи така.

Когато тия спуснати отвесни линии излизат вън от BC, погрешката е непоправима вече. Крайният предел за поправянето известна погрешка са точките B и C. BC е крайният предел, до гдето вашата погрешка може да се проточи и крайната възможност, дето тази погрешка може да се поправи. Защото една погрешка, направена на физическото поле, в един период от четири поколения се изисква да се поправи. Той е последният предел. Повече от четири рода не може да се продължи поправянето. Тук е линията BC. AB и AC показват крайния предел. А *a1, a2, a3* – това са периоди на живота: 20 години, 40 години, 60 години, 80 до 100 години има възможност да се поправи тази погрешка.

Е, да допуснем сега, че вашият нос наместо да върви отвесно и да разделя лицето ви на две симетрични части, е имало накривяване или наляво или надясно. Ще кажете: „Майка ми тъй ме е родила, законът е такъв в природата.“ Не, не, природата е направила нещата отлично, а ако вашият нос е крив, причината е във вас. Е, коя е причината, че се е изправил носа ти? Казваш: „С крив нос не мога ли да живея?“ Можеш да живееш, но все ще ти липсва нещо. И вие оставите този крив нос да мине четири поколения, без да се поправи тази погрешка навреме, много нещастия ще дойдат върху това последно поколение. Защото удовете, които сега имате, веждите, носа, това са уреди, с които ще си

служите да познавате вътрешния ваш живот. Например вие имате един уред топломер, с когото си служите в някои случаи. Така и носът във вас е един уред, както компасът показва накъде се движите. Компасът е необходим за парахода в океана. Ще кажете: „Параходът може да се движи накъдето си иска.“ Ако се движи накъдето си иска, работата няма да излезе на добър край. Та в знанието и в пътя на съзнанието и в учението е същото. Не мислете, че като тръгнете в новото учение, можете да се движите както си искате.

Някой казва: „Аз мога да мисля за всичко.“ Е, какво, кажете ми тогава, преди съществуването на тази Вселена, какво е имало, от къде е изпъкнала тя? Рекох ви аз, било е време, когато Вселената не е съществувала, какво е било тогава? Вие ще кажете: „Тъмнина е било.“ От где знаете че е така, какви данни имате за това? Друг ще каже: „Светлина е било.“ Кои са научните ви данни, от где знаете, че е било светлина или тъмнина? Тъмнината у вас, това е едно субективно схващане. В реалния живот, в абсолютния живот няма нито тъмнина, нито светлина. Е, какво има тогава? Виждате ли как може да се забърка човек! Туй отричане показва, че съществува нещо извън тъмнината и светлината. Съществува нещо друго, от което тъмнината и светлината са един резултат. Тогава ние не го знаем това нещо какво е. Тези въпроси сега са само гимнастика на ума. Е, такъв род разсъждения до какво заключение ще ви доведат? До никакви заключения. Или който казва, че за всичко можем да мислим, можем ли ние да съберем всичката вселена на върха на една игла и тази игла да държим на ръката си? Хайде сега, мислете за това. Казва някой: „Аз съм свободен да мисля всичко.“ Не, всичко не ти е определено да мислиш. При мисленето вие имате едно рационално число, точно определено ще мислиш само за онова, което в дадения случай може да ви ползва. В този живот да донесе известно благо за ума ви. Следователно за всичко не можете да мислите. Може някой път да ви

се навеят някои мисли посторонни*[външни – посторонний(външен) от руски език, бележка на коректора], то е друг въпрос, но за всичко не може да се мисли.

Сега какво значение може да има още този ъгъл ВАС или страните АВ и ВС? Той няма равнодействующа линия, нали тъй? *(– Има само два лъча.)* Казват, че тия лъчи ги изпраща Слънцето. Питам: какво търсят тия лъчи? Каква нужда имаме ние от Слънцето? Трябва Слънцето да има някакъв интерес от нас. *(– То не се интересува от нас.) Хубаво, тази лампа интересува ли се от нашия клас? (– Не.)* Но кой я запали? *(– Ние.)* Значи, тя изпълнява вашата воля, но кредита ѝ от къде иде? *(– От Слънцето.)* Вие разрешение от Слънцето взели ли сте? *(– Понеже учим, полага ни се.)* Добре, значи ние сме взели известна енергия от Слънцето и съществата в Слънцето измерват колко енергия ще изразходвате и колко ще научите и после правят един баланс: класът ВАС е изгорил толкова калории и толкова е научил. Следователно ще знаете – природата обича точен баланс, тя е много щедра, но държи много точни сметки. Прощава, но не забравя. Тя ще ти прости, но ще пише в книгата си: „Едно своенравно и лениво дете, за тази работа не го туряйте.“ И като дойде пак такава работа, тя казва: „То не е за тази работа.“ И тя дава своята рекомендация и на другите. Вие, като идете при тях, всички казват: „Вие сте много добър, но ще почакате малко, ще бъдете търпеливи“, ще ви утешат, но няма да ви назначат. Природата е много взискателна. Когато няма да ви назначи, тя пак ще ви търпи, понеже един ден вие ще станете нейни чиновници.

Та аз ви казвам нейните отношения какви са, няма церемонии при нея, не грубост, ще те извади на дъската. (– *Каква работа можем да вършим в природата?)* Един ден ще ви дадат кормилото на Земята да го управлявате. (– *Нещо по-близко?)* Ще ви дадат българския народ да го управлявате. *(– Нещо по-близко до нас?)* Ще ви дадат да създавате

новата поезия, новото изкуство, новата музика, новата литература. Или да научите ония материали, които са скрити вътре в природата и с тях да си съградите жилища, които да бъдат хигиенични. Защото тази, сегашната, черната материя, в нея са внесени черните лъчи, които задържат светлината повече и затова е вредна. А има елементи от тази жива материя, които съдържат повече от светлината, те са здравословни. Тази материя за бъдеще може да се изважда от природата и от нея да се приготвят жилища за човека, а така всякога човек ще бъде здрав. Влага няма да има и никакви микроби няма да има, ще бъде приятно за живение.

Сега, какво значат страните на този ъгъл? AB, това е един лъч, който излиза от ума на човека, той зависи от интензивността на неговата мисъл. А, AC представлява интензивността на неговите чувства и тази е причината, че се е образувал този ъгъл тук. AB представлява енергията по-разредена, а AC представлява енергията по-гъста. Следователно тия енергии не могат да вървят в една и съща посока, между тях ще се яви раздвояване. За да разрешим този въпрос в този ъгъл, трябва да спуснем тази равнодействуваща сила BC и ъгълът се затваря и се образува триъгълникът ABC. А този триъгълник се движи около центъра *C* и като се върти, ще опише една окръжност. Тогава предполагаме, че радиусът определя деятелността на човека – той знае в дадения случай как трябва да постъпи.

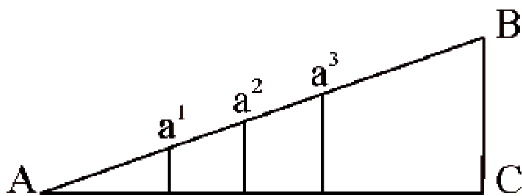

Фиг. 2

В този случай АС означава материалния свят, АВ – умствения свят, а ВС – това е духовния свят. Следователно ония сили вътре в нас, когато ние мислим и чувствуваме, значи нашите мисли и нашите чувства се движат около известен център и правят един кръг. Най-първо, вие мислете за един приятел, проектирайте ума си към него – вашата мисъл да направи една обиколка и се върне пак назад. Старият човек прави така, казва: „Когато бях на 5 години дете, представях си, че след туй бях на 10 години, че ходих на училище, в гимназията, университета... и най-после додето туй положение се свърши." Той почти е направил един кръг и се е върнал пак до себе си. Но старият човек, като дойде до известна възраст, спре. Той напред не може да проектира мисълта си, умът му все назад мисли и затуй старите хора разправят всякога за своето минало, а младите разправят всякога за своето бъдеще. Старият разправя за своя минал живот, той не е извадил поука за живота си и младият говори за своето бъдеще, без да мисли за някаква поука. А тъй и единият и другият се балансират.

Следователно на старият човек ние знаем доколко е реализирал своя живот. Ще кажете: „Аз съм преживял тия и тия работи", но то е едно субективно преживяване, наричам преживяване в живота, когато туй, което е преживял човек, неговото преживяване може да стане основа, а другите да се ползват от него. Тогава той има едно реално преживяване? Някой каже: „Аз имам преживяване." Но от неговите преживявания никой не може да се ползва. Тогава то е частично, т.е. до известна степен то е преживяване, но само заради* него.

Сега, ако вашият нос се изкриви наляво, причин[а] за изкривяване на носа ви наляво е вашето сърце. Ако вашият нос се изкриви надясно, причин[а] на изкривяването тогава е вашият ум. Ако носът ви се завърти надолу – причината е вашето физическо тяло, изопачена е волята ви. Следователно умът и сърцето и волята ви

могат да се изопачат и природата показва, че ти в живота си имаш известно отклонение. Туй отклонение още в началото си можеш да го поправиш.

(– Как може сърцето да се прояви лошо?) По свиването на мускулите се познава дали умът или сърцето се е отклонило от тебе. Когато умът работи, мускулите се свиват по един начин, когато сърцето работи, мускулите се свиват по друг начин и когато волята работи мускулите се свиват по трети начин. И тези свивания се различават по дължината си. Едните мускули се свиват от едната страна, а от другата се продължават и тогава се появява изкривяване. Туй показва, че силите между ума и сърцето не действуват равномерно. Тогава ще се върнете в съзнанието си назад. Всякога изкривяването на носа ви се дължи или във вашите деди, или във вашите прадеди е имало една лоша мисъл, или едно лошо чувство. Като премахнете туй чувство или тази лоша мисъл, носът ви пак ще се върне на място в своето нормално състояние.

Туй знание е потребно за вас, за да може природата да ви се открие, да направите нещата в самата природа интересни. Само поетът може да ви разкрие какво нещо е една ябълка. Вие може да гледате ябълката и да не видите нищо, но този поет, като погледне тази ябълка, гледа – пише, гледа – пише и вие, като прочетете това написано, чудите се откъде го е взел или като седне при някой извор, той пише ли пише. И вие кажете: „Где го намери туй нещо?“ Или ученият човек, погледнеш го, седнал при някоя буболечица и от нея изучава живота. Тия малките същества той ги е направил толкова интересни, че ти виждаш цяла наука. Ученият човек вижда неща, които обикновеният човек не вижда. Има известни съотношения, известни проблесвания, които той само схваща. И вашето съзнание трябва да се проясни, да схващате нещата, които в друг случай не бихте схващали.

Имате много желания. Аз ви рекох, има само един начин за да постигнете вашите разумни желания – абсолютна вяра трябва да имате! Много въпроси могат да ви безпокоят, но ще имате една опорна точка, от която никога няма да се отделяте. От тази точка ще разглеждате всичките неща в живота, на опорната точка ли сте, всичките въпроси могат да се разрешат, но откъснете ли се от тази опорна точка, тогава нямате вече мярка. След като придобиете абсолютната вяра в себе си, тогава ще дойде вторият закон: Любов към Бога. Този закон ще създаде във вас труда, прилежанието, работоспособността, науката, всичко това иде от втория закон. Значи, най-първо ще минете през дисциплината, после ще дойдете до втория закон. Тук ще ви освободят от всичките ограничения. В Божествената Любов ще научите закона за свободата. При сегашните условия щом излезете навън да изучавате любовта на обществото или на ближния, без да прилагате Божия закон, няма да дойдете до никакви резултати. Ако излезете да изучавате любовта на робството, какво ще научите? Робството е създало робството. Какво направиха американците, когато имаха нужда от повече работници? Надигнаха се плантации, отиваха в Африка и от там си докараха негри с жените и децата – роби да им работят и си създадоха една мъчна проблема – въпросът за черните, която не можаха да разрешат. Сега робите са свободни.

Следователно ако ние първо не разрешим този, вътрешния основен закон на вярата, която се отнася към индивидуалния вътрешен живот, после втория основен живот [закон] – Любовта към Бога, а влезем да изучаваме третия закон – той е опасен. Щом обикнеш един народ или едно общество, ти ще се вплетеш в известни грехове. За да не се вплиташ, ти не трябва да си създаваш тясна вътрешна връзка с когото и да било. Ти трябва да бъдеш съвършено безкористен! Ти трябва да правиш добро без да си задължен, но щом

се свържеш и обикнеш когото и да е, непременно ще паднеш в съгрешение.

В Америка има говедари, те не са като българските. Българските говедари ходят със своите криваци и пеш, а те имат 200-300 говеда. А в Америка говедарите ходят с коне и носят въжета. Те пасат 10 000-20 000 добитъци. Някой път тия говеда се подплашват и хукнат в известна посока. Говедарите, като видят това и те препускат с конете си и бягат колкото се може, защото ако не бягат, говедата могат да ги завлекат и нищо да не остане от тях. Един народ, със своите стремежи, мяза [на] тия подплашени говеда. Няма какво да ви доказвам, имате пресни факти доколко съвременните народи са мощни и морални. То е известно.

Следователно вие ще започнете с основния закон на Вярата, после с основния закон на Любовта към Бога и тогава ще се върнете към основния закон на Надеждата. Той е най-опасният закон. В надеждата аз включвам материалния свят, отношенията, които ги има. И много мъчно могат хората да се справят. Например вие седите тук, не сте разположени, всички седите един до друг, нещо ви стиска и вие мълчите, благоприличието го изисква, защо? Има си причини, че не си разположен. Трептенията на едно тяло не са едни и същи с трептенията на друго тяло. Вие не сте наредени хармонично. Аз, ако река да седна някъде, ще кажа: „Приятелю, обичаш ли да седна до тебе, виж какви са моите трептения, хармонират ли с твоите? Може да не са в хармония – ще седна на друго място“ и т.н. Ще меня мястото си, докато намеря някого, дето трептенията ни да са в съгласие.

Та, сега ще проучвате тия вътрешните енергии основно, ще правите наблюдения, ще бъдете искрени спрямо себе си. Седнете един до друг и вижте най-първо има ли хармония между трептенията на телата ви. После може да направите друг един опит с ръцете си, той е пак да видите как вибрират телата ви. Та най-първо ще намерите

дали имате еднакви вибрирания, после ще намерите дали във вашите чувства има хармония, а на трето място – дали вашите умове вибрират еднакво. Тогава, ако има еднакви вибрирания във вас, ще се зароди една нова идея, нови мисли. И двамата приятелски ще разговаряте, променяте мисли, разделяте се. И единият е доволен, и другият е доволен.

Та рекох, сега ще се стремите към тази правилност, няма какво да се сърдите. Ако седнете до едного и телата ви не вибрират хармонично, ще седнете до другиго. Представете си, че имате два инструмента, две арфи, обаче нагласени на два различни ключа. Явява се една дисхармония. Рекох, различно нагласени са тия две арфи. Но ти не знаеш как да нагласиш едната, ще повикаш някой майстор, той ще ги направи на еднакъв ключ и вие ще свирите хармонично. Та, най-първо ще трябва да научите да нагласявате телата си. Сега, като ви виждам, всички сте на разни гами. Не е злото там, но ако искате да работите заедно, трябва да нагласите ключовете си в една гама и тогава всеки един ще свири своята част и всички ще бъдат в хармония. Не е необходимо всинца да мислите едно. Всеки ще мисли, всеки ще чувствува и ще действува разнообразно и пак ще има хармония. Нали имаме много песни на един ключ. Например на цигулния ключ сол.

В природата има ли музика? *(– Има.)* Ние пеем тъй, както мислим. Нашето пение не е пение на природата и нашето свирене не е свирене на природата. Ако влезете в някоя гора и там има тонове, но трябва много деликатно ухо, за да забележи тия трептения. Ухото, което е силно, може да схване във всеки един лист шумолението какво е. Често става едно унищожаване на вибрациите и тогава се ражда един малък шум. Сегашната музика, тя изразява степента, до която ние сме стигнали. Вземете тона „До“. (– *В природата „До“ звучи с много още тонове, които го придружават, те са по-високи и по-*

ниски.) Тъй. В един тон има три качества. Тонът може да има трептения, колебания, които са физични; в тия трептения може да има интензивност и най-после тонът може да има смисъл. Може да накарам тонът, който аз издавам, да трепти малко. Когато човек пее без вдъхновение, той пее механически, но когато той е вдъхновен, в гласа му има едно малко колебание. Едни тремули, наричат го вдъхновение или вливане на една малка чувствителност в тона. И в тия движения се предава една малка лекота в тона. Тогава в чувствата има музика и в мислите има музика. Мисълта, това е висша музика; чувствата, това са висша музика и когато вашите чувства са такива, че няма музика във вас, тогава усещате едно свиване. Но когато чувствата ви са музикални, тогава усещате едно разширение.

В хармоничната музика винаги има едно разширение, съчетание има на тоновете, които дават обем и разширение на мисълта. И когато мисълта ви е музикална по същия закон има разширение и светлина се ражда в ума ви. Чувствата ви трябва да бъдат музикални, тогава те ще внесат една приятна животворяща топлина в душата ви. Тъй, както сега пеете, то не е още музика. Само, когато човек почне да мисли музикално и да чувствува музикално и да пее музикално, той е музикант. Например аз ви слушам в неделя, като пеете, като че някоя топка отскача. Има една студенина. Туй не е пеене. Пееш „Бог е Любов“, а същевременно казваш: „Гладен съм.“ Пееш едно, а мислиш друго. Пееш едно, а чувствуваш друго. А в пението именно и чувствата и мислите трябва да бъдат музика. И там е всичката тайна на живота. Който може да приведе своя ум и своето сърце и своята воля в музика, той образува силно движение, против което никой не може да противостои.

== В: == Сега, вие ще турите друг ключ, аз го наричам „ключът на вярата“. По този начин искам в всинца ви да се яви вдъхновение. Без

вдъхновение никой не може да работи. Ученик, който влезе в един клас, той трябва да има вдъхновение. Нищо друго не трябва да те занимава. Ученик без вдъхновение е мъртъв. Че обуща си нямал, шапка си нямал, това са второстепенни работи. Това нищо не значи за ученика. Или че си болен, сърцебиене имаш, това е нищо. Вдъхновение имаш ли, там е силата и обуща ще дойдат, и дрехи ще дойдат. Но изгубиш ли го, ти си мъртъв. И всеки може да те погребе. Имаш ли го, всичко се разтваря. В природата съществува този закон, онова, зароненото зърно в земята, как пробива яката земя? Вдъхновение има у него. Туй семенце развива своите химически сили, своите умствени сили, биологически и физически. Всичките тия сили са съсредоточени към същата цел, почвата се разтваря. И погледнеш, туй семенце пробило земята. Ако туй семе нямаше туй вдъхновение, то ще се изгуби в почвата – ще изгние. И когато ученикът има туй вдъхновение, вие може да го заровите където и да е, той пак ще излезе отгоре. Тъй щото у всички ви този закон трябва да действува.

Сега, първото нещо десет деня наред, като станете сутрин от леглото си, ще кажете: Вдъхновение! Вдъхновение! Вдъхновение! *(Три пъти.)* На обед – пак три пъти и тогава ще ядете. И вечерно време, като си лягате – пак три пъти. Всичко девет пъти. Десет деня по девет пъти ще казвате „вдъхновение“! Тогава ще си направите едно тефтерче и ще си отбележите вътре този опит. Аз ви рекох, от този опит ще спечелите нещо по-малко от просено зърно, но туй, което го спечелите, то е толкова ценно, че с милиони не можете да го купите. За да добиете един грам от първичната материя, от която е създаден сегашния свят, всички фабрики по целия свят трябва да работят 3000 години. Е, колко милиона ще струва тогава един грам? И знаете ли какви чудеса може да извърши този грам? Вие ще добиете много

малко, но туй, малкото е толкова ценно, то е всесилно във вас. За в бъдеще вие ще положите една основа в живота си.

Често ви следя, като ви давам някое упражнение, казвате: „Може и така да мине." Не, не, не може да мине така, не се лъжете. Упражненията, които аз ви давам, те вървят по един основен закон на природата. Това не са глупави работи, това са умни неща. Ще кажеш тъй: „Вдъхновение!" Със сила ръцете надолу и ще го почувствуваш в сърцето си. После ще го помислиш в ума си, пак ще кажеш: „Вдъхновение!" И трети път пак ще кажеш: „Вдъхновение!" Със сила, за да почувствуваш, че известна сила е дошла в тебе. Туй упражнение ще го правите сами, никой да не ви вижда. С кое качество се отличава ученикът? – Ученикът е вдъхновен! Затуй се благославя. А туй вдъхновение е необходимо, тъй както светлината, тъй както живота, тъй както Любовта.

Сега разбрахте, всички ще направите това упражнение. Като станете сутрин, ще го направите тъй, че да се разтърси атмосферата, че аз да почувствувам в моята стая, че действително има вдъхновение между учениците. Но няма да викате високо, тихо, на себе си ще го кажете: „Вдъхновение!" В това, тихото говорене има музика. Тихото говорене има едно качество, то действува силно вътре в душата. Тихо ще го кажете, но силно ще концентрирате мисълта си. Щом го кажете високо, вдъхновението се губи. Затуй тихо ще го кажете, че да сте доволни сами от себе си и да го почувствувате в душата си. С вяра ще го направите. Не се смущавайте дали имате вдъхновение или не. По който и да е начин, направете го и вие ще придобиете вдъхновението. Само по този начин могат да се образуват ония, красивите чувства, ония, красивите мисли, които са необходими за съграждането на вашия живот. То е необходимо за бъдеще.

Пред вас седи едно бурно море, което трябва да преминете, един живот, който е пълен с мъчнотии. И за да можете да победите и

превъзмогнете всичките тия мъчнотии трябва ви вдъхновение. Сега, щом дойдете до някоя мъчнотия, ще се спрете малко и ще кажете: „Вдъхновение!“ И като я вдъхновиш, тя казва: „Аз отстъпвам пред вдъхновението“, отваря ти пътя и ти минеш напред. Дойде някоя друга преграда, ти пак произнасяш в ума си тази дума и тя каже: „Пред вдъхновението и аз отстъпвам“, ти пак минеш напред. Но нямаш ли вдъхновение, те казват: „Хора без вдъхновение, ние не ги признаваме.“ Не ги пускат да минат и те се набират един до друг, сядат и плачат. Питат: „Кои са тези там?“ Отговарят: „Тези са плачущите, които са без вдъхновение.“ – „Е, защо седят там?“ – „Докато се научат на вдъхновението, а щом се вдъхновят, ще тръгнат и те напред.“

Размишление.

Забележка:

Сега имайте пред вид, аз дълго време съм търсил тази дума на български. Тя е една силна дума. И всяка една дума, за да бъде силна, трябва да съдържа три елементи в себе си. Думата „вдъхновение“ има тия три елемента в себе си. Думата „любов“ няма тия три елемента; „вяра“ – и тя има тези елементи, силна дума е; „надежда“ – няма трите елемента. Самата дума „надежда“ на български е слаба, тя има само два елемента. „Обич“ – също два елемента, думата „благост“ е силна дума, съдържа и трите елементи, а такива думи са малко. Думата „вдъхновение“ е силна в своето трептение. Ако вие можете да схванете тия три елемента, вие ще почувствувате нейните трептения. Тази дума ще внесе нещо ново във вас – туй, което вие искате. Вие ще си я запишете и ще си я произнасяте, за десет деня едно приятно упражнение ще бъде.

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

IV година, 6 школна лекция на I Младежки Окултен Клас 23. XI. 1924 г. неделя, София

СЪСРЕДОТОЧЕНИЕ

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочетоха се темите: „Основната мисъл от втора лекция.“

Искам десет души от вас, да си вдигнат ръката, които ще пишат върху: „По какво се отличават подсъзнателните, съзнателните и самосъзнателните действия?“ Или: „Хармоничните черти на подсъзнателните, съзнателните и самосъзнателните действия.“ Няма да философствате, ще намерите пример на подсъзнателно действие в природата, на съзнателни и самосъзнателни. Къде се показват. Само толкова. Ще дойдете до свръхсъзнателните действия – тях ще оставите.

Сега, аз бих ви задал друга една тема: „Отношение на растенията, животните и човека по отношение тяхното движение.“ Как ще ги хармонирате, по какво се отличават? Растенията се движат перпендикулярно надолу, животните се движат хоризонтално, а човек се движи перпендикулярно нагоре. По това се отличават те – по стремежите си. И тогава правим изводи: растенията са същества в своето слизане, техните идеи, мисли постоянно се ограничават; а човек в своите мисли и в движението си нагоре, постоянно се разширява; а животните са средата между човека и растенията. Защо ви навеждам тази мисъл? Когато аз навеждам една известна мисъл, аз имам пред вид нейното приложение в живота – в широкия живот.

Много хора сега вегетират, те са като растения – слизат надолу, те са хора-растения, понеже техните идеи постоянно стават по-

дребни, стесняват се. Тези хора перпендикулярно слизат надолу, както растенията. А къде ще слезнат? – В ада. Адът, това е най-гъстата материя, до която могат да слязат; най-ограничените условия, където човек не може да се развива. Светлината там е като катран, нищо повече. Там няма светлина, а само напредналите от тях изваждат по малко от светлината, защото я нямат и те не обичат да изразходват светлината си. Като я добият, те я пазят, както ние пазим скъпоценните си камъни. Те я пазят както зеницата на окото си, понеже им трябва в някои случаи. А като си свършат работата, те я затварят и пак живеят в мрачина.

Сега туй да оставим, то е вметнато предложение* само. Ще знаете, че човек на когото идеите не се разширяват, то е едно растение и той трябва да се спре там, където растението се спира, а не да отива по-долу. Поне растенията се отличават с едно, те нямат омраза, те изкупуват греховете си, като дават плодовете си – самопожертват се и те се отличават с една доверчивост, която не е достояние на човека. То ти даде най-първо платата, казва: „Ти най-първо ме изяж, а после ми посей семето." А кой човек плаща днес по-рано? Когато растенията плащат, преди да им се свърши работата, ти я я свършиш, я – не. Хиляди от тях с изядени, без някой да ги е посял.

В света има един закон: Всяка една круша, изядена от тебе, ти се ангажираш да посееш семето ѝ. Казваш: „Даром е крушата." По отношение на растенията – да, но по отношение на теб – не е даром. Ти си я изял и си длъжен да я посееш. Вие живеете, турците казват: „Аллах керим." Действително така е, но и за туй „аллах керим" човек има своите задължения, микроскопически задължения, които той трябва да изпълни.

Та сега вие присъствате в школата. Аз говоря, но въпрос е дали вашият ум присъства или не. Значи ученик, който е в клас и умът му е раздвоен, той на половина е ученик. И тогава математически може

да се определи с колко от вашите способности вие присъствате в клас. Човек има около 40 чувства и способности. Е, колко от тях присъстват в клас? Ще пазите един закон: Каквато работа започнете, в дадения момент трябва да присъствате с целия си ум. В момента, не във времето и пространството, но в момента да присъства с целия си ум. Тъй ще придобиете един навик. Например вие седите в клас и казвате: „Дано се свърши по-скоро." Но то е един навик да се концентрираш. Съвременното обучение в отделенията, гимназията, в университета, то е един метод за концентриране на човешката мисъл. То е един метод да може да се концентрирате, да разработвате вашите способности. И онези, които не разбират закона, те гледат да свършат училището, да вземат дипломата. Не е само така в свършването. Да свършиш, значи да научиш този закон да контролираш ума си и своите способности. Туй е най-голямата придобивка от учението и туй е същинското предназначение на училището. Тъй е било и в старо време в школите, които са се образували тогава. Сега разбира се, се дава само знание и то не е лошо, т.е. потик към знание се дава.

Сега от вас десет души излезте на таблата един по един и всеки да напише една геометрическа форма, един малък триъгълник, една крива линия, една права линия, един малък ъгъл, една окръжност – каквато форма искате. Кой от вас ще излезе първия?

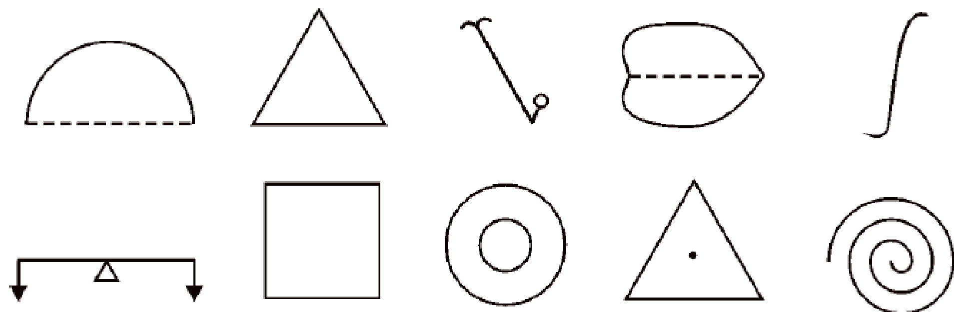

Фиг. 1

Е, тази азбука има ли смисъл сега?

Вие, който писахте първата фигура, имахте ли някаква

мисъл, като чертахте този полукръг? *(Борис Николов: „Мислех да напиша един полукръг.“)* Значи тук е работило подсъзнанието. Нямал е никаква друга мисъл. Този полукръг показва движението на нещо. Но какво е това движение? Може да е движението на едно тяло неорганическо, а може да е движение на едно разумно същество. Той в подсъзнанието си казва: „Човек трябва да има чисти и благородни мисли и желания.“ Този полукръг представлява челото, Божественото у него казва: „Чисти желания и чувства благородни трябва да има всеки човек.“

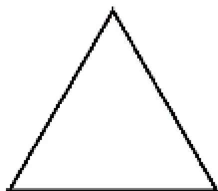

Фиг. 2

Този триъгълник какво показва? Каква беше вашата мисъл? *(Пенка Михайлова: „Стремеж нагоре“)* Хубаво. В нея свръхсъзнанието казва: „Човек, за да може да има такива чисти чувства, непременно му трябва един Божествен ум, едно Божествено сърце и една Божествена воля, които да са насочени нагоре.“ Свръхсъзнанието в нея това казва.

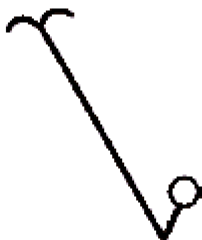

Фиг. 3

Каква беше вашата идея? *(Христо Койчев: „Знакът на Слънцето.“)* Това е една лула, едно духало. Тази лула, както е поставена на физическото поле, има един наклон нагоре, показва, че непременно Божествените неща трябва да се раздухват на физическото поле. Все трябва да има нещо да ги раздухва в вас. А раздухването с какво става? *(– Със скърби.)* Скърбите и страданията, това са духалото. Скръбта е тук на тази лула, която гори, то е същевременно и огнище. Значи, третият знак показва, че нещата трябва да се раздухват, а за да се раздухват, човек трябва да слезе надолу в материята и след това да има едно възкачване нагоре. За да се раздухват нещата трябва сърце.

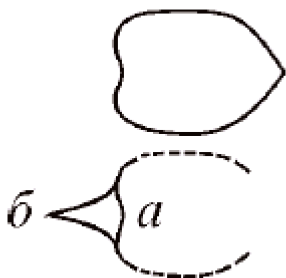

Фиг. 4

Вие за какво мислехте, като чертахте тази фигура? *(Юрдан Костов: „Аз съм работил върху тази фигура и не съм дошъл до едно окончателно разрешение на този въпрос.“)* Тази фигура наподобява човешкото сърце, сърцеподобна. *(– Има нещо несъизмеримо в тази величина.)* Несъизмерима е тази фигура, защото има една малка вглъбнатина. На какво се дължи тази вглъбнатина? *(а)* Тя се дължи на известни сили, които са оттеглили това правилно движение. А противоположното движение е навън *(б), обратното движение на тази вглъбнатина. Тогава несъизмеримата част е тази между а* и *б.* Туй движение не може да се измери. След колко милиона години движението *а* ще се обърне в *б? Например в човешката ръка туй*

движение го имаме от палеца и показалеца, след колко милиона години то ще се върне в другата ръка? Тук имате същото нещо. Защото в света става едно преповтаряне, но тогава няма да бъдете същия, но ще бъдете обратното на това, което сте сега. Защо начертахте тази фигура на запад, а не я начертахте перпендикулярно? (– Защото така се образува от окръжността.) Т.е. самото положение на сърцето, както е тук поставено, разрешава въпроса. Към запад е вглъбнатината, а острата част е към изток. Значи стремежът на сърцето е към изток. Когато човек на земята желае много материални работи, когато той е материалист, неговите бедра започват да растат. Той в бедрата си става широк. Щом превъзмогва* материалното, растат бедрата. Щом духовното почва да преобладава, раменете му стават широки; а щом Божественото почне да преодолява, главата му почва да става правилна. Туй е отношението на частите. Разбирам съответно на тялото. Аз взимам за норма височина 165 см. При тази височина колко трябва да бъдат широки бедрата, колко раменете и колко широчината на главата? Всичко туй уподобява сърцето. Значи, непременно на човека му трябва сърце, в което да става обмяна на тази, Божествената енергия. В Бога има сърце.

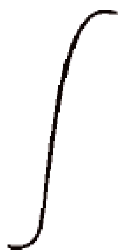

Фиг. 5

То е закон на вечността. *(Олга Славчева: „Аз си мислех, човек може да се издигне по линията на живота до крайния предел.“)* Само във вечността всички неща могат да станат. Извън времето и пространството стават великите работи в живота. Тази линия това

показва: не се обезсърчавай, защото във вечността има условия и възможност за всичко. Няма погрешка, която във вечността да не може да се поправи. Туй, което във времето и пространството е непостижимо, във вечността е постижимо. Или в живота си никога да се не обезсърчаваш!

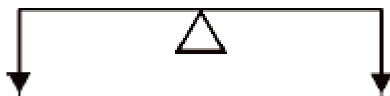

Фиг. 6

Каква беше вашата идея? *(– Цветан Стайков: „В живота има равновесие, само че това равновесие се колебае. В живота има ту скърби, ту радости, които се колебаят, както едни везни.“)* Кое в природата мяза на везни? *(– Ръцете.)* В тази фигура имате три действащи сили в разни посоки. Как ще намерите тяхната равнодействаща сила? Има ли някой инженер от вас да направи изчислението? *(– Ще намерим равнодействащата сила на две от тези сили, после ще намерим равнодействащата на получената и третата и тя ще бъде търсената равнодействаща сила.)* Значи шестата фигура показва, че у човека силите трябва да се уравновесят, т.е. уравновесен организъм, добър организъм трябва да има човек.

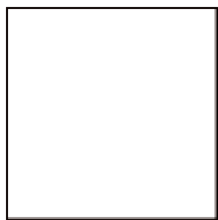

Фиг. 8

Въобще квадратът показва бойно поле, място на противодействащи сили. Човек трябва да бъде герой, за да издържи на това място. Ако от всяка точка те обстрелват, къде трябва да се

оттеглиш? Такова обстрелване може да стане и в психическия свят и вие трябва да знаете закона да намерите равнодействуващата сила на този квадрат, тогава вие може да се избавите от мъчното положение, в което се намирате. Квадратът, това са мъчнотиите, които се срещат във физическия свят. Значи мъчнотии от материален характер. В духовният свят квадрат няма. В духовния свят квадратът е само една страна. *(Кирил Икономов.)*

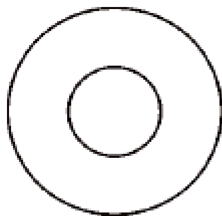

Фиг. 9

Какво тълкуване бихте дали на тия кръгове? *(Генчо Александров: „Понеже става дума за концентриране, този е знакът за концентрирането.“)* Тия два кръга показват в подсъзнанието, че човек трябва да разбира законите, по които клетките се развиват или ембрионалното състояние на вашите мисли и чувства. Това означават двата кръга.

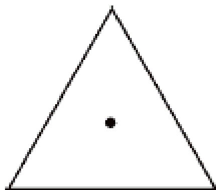

Фиг. 10

Силата на човека трябва да бъде в самия него. Това означава триъгълник с точка. *(М. Тодорова.)*

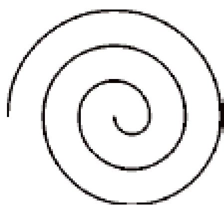

Фиг. 11

Тази фигура показва, че човек от хаоса трябва да знае да създаде хармония. Тази фигура представлява и един охлюв. Децата нали имат прашки, турнат едно камъче и после въртят, въртят, това е все спирално движение. Но камъкът по този начин не може да излезе навън. Единият край на прашката има една малка дупчица, в която е прокаран един пръст, а другият край свободно се държи. Този камък, за да излезе навън, единият край на прашката трябва да се спусне. Кой е единият край? Ти си хванал двата края: единият край на небето и другият край на земята и ги въртиш на пръста си. Казваш: „Какво да правя в туй безизходно положение?“ Ще пуснеш края на земята и ще отидеш на небето, нищо повече. Значи, ако има известна идея, която те спъва, не знаеш как да я разрешиш, ще пуснеш единия край, камъкът ще излезе, а другия край ще държиш. Камъкът, това са твоите желания, те трябва да отидат по някаква посока. А прашката ще седи в тебе. Тази връв ти трябва. В този случай тя представлява твоя мозък, който е заченал известни мисли, ти няма да изпратиш твоя мозък, той ти трябва, той ти е необходим, но мислите, те трябва да излязат навън. *(Георги Радев.)*

Сега, туй което го създадохме на дъската, то беше в подсъзнанието ви вътре. Значи, тия идеи в самите ви действия ги няма още.

Може да ви задам една тема: „Защо природата е създала благоуханието у цветята?“ Или: „Каква роля има благоуханието у цветята?“ Тема шеста ще бъде това след идующия път. Сега кои са

тези десет души, които ще пишат за подсъзнанието, съзнанието и самосъзнанието? *(Тема 5)* Тези, които излязоха тук на дъската, те ще бъдат десетте.

Щом природата е вложила туй благоухание, тя си има и своята задача. Естествениците ще кажат: „Да си привличат малките мушички“, но не е само за това. Туй благоухание има и друго предназначение. *(– Показва скръбта им.)* Да, скръб, но същевременно тази миризма образува и една дреха да се запазят от студа, особено сутрин и вечер през пролетта, когато е по-студено, тогава цветята издават по-силна миризма.

Сега, първото нещо в класа, вие трябва да се учите на концентриране. Вие трябва да знаете в дадения случай туй, което учите където и да сте, то е най-важното. Не, че трябва другото да пренебрегнете, но в дадения случай ще бъдете зает само с едно. После и човек не може да концентрира дълго време ума си върху едно и също време [нещо] – той ще се хипнотизира. Но в дадения случай всичкия си ум ще концентрирате в една посока, тогава ти ще можеш да разрешиш своята задача по-лесно. И всяка една задача зависи от концентрирането на ума. Само ако можеш да концентрираш своите мисли и чувства всецяло в една посока, ти ще разрешиш скоро твоята задача. А когато не се концентрираш, има борба у тебе, колебаеш се и минава дълго време без ти да разрешиш нещо. Вие, като ученици, трябва да имате тази способност: да се концентрирате в дадения случай с всичкия си ум. Ще почнете с малки неща, ще правите микроскопически опити. Има такива малки задачи за концентриране на ума. То играе важна роля в живота на ученика. Както военният, без револвер, пушка и шашка, не е военен; както ученик-химик, без лаборатория със своите елементи и уреди, не е химик; както свещеникът, без епатрихил, без одежди, без кандилце, без требник, не е свещеник; така и ученикът, без концентриране на ума, не е ученик.

Всеки човек трябва да има известни пособия. Концентрирането е необходимо за всинца ви.

Първо, ще се стремите да елиминирате, да отстраните всички кармически недъзи и с концентриране да може да се справите със своите недъзи. И когато човек изправи всичките си недъзи, неговата воля ще уякне. Затова му са дадени тези недъзи. Те са силови линии, които са дадени на човека, за да усили волята си. И той трябва всички тях да тури в хармония. Сега, концентрирането на ума е потребно. Когато концентрирането е слабо, хората лесно заболяват, тогава човек и лесно се плаши, а пък когато е силно концентрирането на ума, тогава страхът е изключен.

Сега, нека един от вас, който е художник, да вземе всичките тия десет части, да ги намести тъй, че да направи един човек. То е една по-сложна задача, нали? Аз ще ви дам идея как може да се работи. Само схемата ще ви дам.

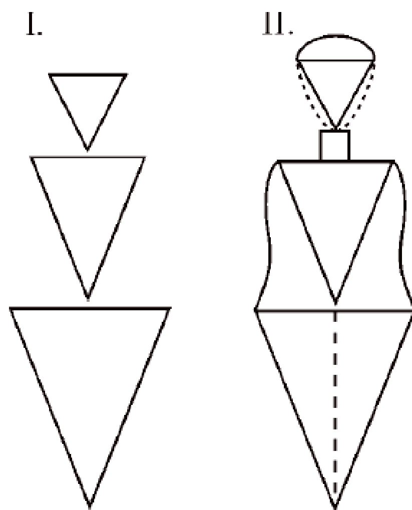

Фиг. 12

Ето, това е човекът. *(I.) (– Това не е човек.)* Човек е. Ето, това представлява човек. *(II.)* Главата – горният триъгълник; раменете –

втория триъгълник и бедрата с краката – третия триъгълник. Това е физическият човек. Духовният човек го няма, той е на друго място. Понеже всичките тези триъгълници са с върха надолу, затова е физическият човек. Тогава къде ще търсите духовния човек? Къде са признаците на духовния човек? Нали там движението трябва да върви нагоре? В носа имате един малък зародиш, там широчината е долу, а острата част е горе. Значи духовният човек е в носа – там имате движение нагоре. Засега в тялото на човека геометрически само носът долу е широк, а горе тесен. Виждате колко малък е духовният човек в сравнение с физическия човек, или носа в сравнение с цялото тяло на човека. Тези триъгълници показват направлението на силите във физическия свят. Виждате, че всички тия грамадни сили слизат към земята. А само една малка част, силите на носа отиват нагоре.

И Писанието не казва, че Бог вдъхнал в устата на Адам, но казва: „Вдъхна дихание чрез ноздрите." Защо? Чрез устата не може ли да се вдъхне? Значи носът е Божественото у човека, духовното от там започва – от мисълта. И туй, малкото един ден ще се развие и цялото устройство на човека ще се измени. Това е само една схема за човека, а другите фигури по същия закон вие ще ги наредите. Това е една задача, един ребус, който трябва да изработите. Първата фигура аз я употребих, направих челото, на другите вие ще им намерите място.

Везните къде ще турите? *(– Ръцете.)* Тъй, значи човек трябва да има воля, това означават везните и т.н. Ще се постараете до известна степен да съчетаете тези части, то [е] само едно упражнение да се научите да уподобявате нещата. Ще почнете от външното уподобление и тогава ще разглеждате вътрешния смисъл на всеки един знак.

Станете да направим едно упражнение с ръцете.

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

IV година, 7 школна лекция на I Младежки Окултен Клас, 30.XI. 1924 год. Неделя, 7.15 ч.в.,

София

ВЕЛИКАТА ПОГРЕШКА

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочетоха се темите: „Хармоничните черти на подсъзнателните, съзнателни и самосъзнателни действия“.

Тема 7: „Ролята на свръхсъзнанието“.

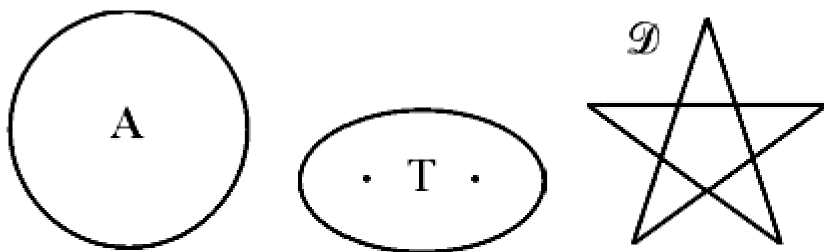

Фиг. 1

Искам трима души да излезат изведнаж на дъската да напишат три геометрически фигури и три букви. *(Колю Каишев, Георги Томалевски, Кръстю Христов.)*

Сега в минало упражнение имаше нарисуван един триъгълник с точка. Какво означава триъгълник с точка? Гледан отгоре, това е пирамида, означава човека в своето проявено естество. Триъгълникът сам по себе си показва движение, проявление и посока на своите сили. А триъгълник с точка винаги показва проекция на пирамида, гледана отгоре.

Сега вие се безпокоите често, като ви погледне човек, мислите, като че ще разгадаят всичките тайни, които се крият във вас. Не, аз

гледам вашия нос, то е една проекция само, ти не си в носа си. Или гледам челото, то е пак една проекция. На някои хора челата са големи, а на други са малки. На някои хора носът е голям, на други е малък. Защо? Защото не са се проявили още. Те са още в движение и следователно, само една малка част се е проявила. Тъй щото изискват се много съществувания, за да види човек в същност какво представлява. Нали астролозите турят всичките хора в един голям човек, те го наричат Адам Кадмон.

Тъй щото всеки един човек на земята представлява едно малко отражение на големия човек. Той не представлява един съвършен образ. Вземете едно млекопитающе, една крава или един вол, представляват ли те човека? Те в известно отношение, представляват. Волът има две очи и човекът има две очи; волът има нос и човекът има нос; волът има уста и човекът има уста; волът има две уши и човекът има две уши. Вземете коня, по какво се отличава той? Конят няма ръце, но има копита, има нещо, по което той се отличава от човека. После, начинът, строежът на неговото чело не е както строежа на челото на човека. При това конят има опашка, човекът няма опашка.

Е, каква роля играе опашката у животните? Нали има естественици тук, кажете! *(– Тя спомага на движението.)* Тази опашка е свързана в края на гръбначния стълб и следователно, когато тя се раздвижва, регулират се мозъчните течения и се спомага за правилното движение, тя е регулатор. И когато някое животно изгуби присъствие на духа, то свие опашката си. У всичките е така. А когато животното мисли, тази опашка се движи нагоре и надолу, показва, че животното е в едно отлично настроение на духа. Но не се ли мърда опашката, то е болно. Сега този регулатор у човека е минал отпред. Животното мисли с опашката си, т.е. неговата деятелност се регулирва отзад, теченията са такива, понеже то върви хоризонтално

със земята, а посоката, в която човек се движи, е обратна на тази у животните. Човек чрез носа регулира своите мозъчни течения. Вие, като махнете носа на човека, той правилно не може да мисли. Това са проекции, има известни сили в духовния свят, които съответстват на носа. Самата интелигентност на човека не седи в самия нос. На човека може да му направят един изкуствен нос, ще бъде ли интелигентен? Не, този нос трябва да бъде жив, трябва да бъде създаден от свръхсъзнанието на онзи, великия човек. Например много от вашите носове са в проекция, те са в ембрионическо състояние, т.е. носовете ви не са развити. После, челата ви също се намират в едно ембрионическо състояние. Значи пред вас седи един дълъг период, в който душата ви трябва да работи за сформируването на онова правилно тяло, което трябва да имате. Правилно тяло аз наричам тяло, което може да издържа всичките мъчнотии, тяло, което не се поддава на слабости.

Страхът например се дължи на тялото. Чувствуваш, че ще те бият и ти се уплашиш и тогава поизлъгваш малко. Тогава страхът към коя категория ще го турите, към подсъзнателните сили, към съзнателните или към самосъзнателните? *(– Съзнателните.)* Когато човек хуква да бяга, той съзнава ли това? *(– Не съзнава.)* То съзнанието после се явява. Има и съзнателен страх, но тук влиза вече разсъждението, а първоначално страхът е в подсъзнанието. Например като ти кажат „пожар“, ти хукнеш да бягаш, нищо повече, не му мислиш много. Не, че съзнаваш пожара, но самата дума „пожар“ дава един подтик в твоето подсъзнание. А след като помислиш малко, виждаш, че този пожар, при дадени условия, е несъвместим и страхът няма място.

Сега защо искам да развием тази тема? Често във вашия живот се заражда обезсърчение. Някой път вие се считате гениални, т.е. като че ще разрешите всичките въпроси, разхождате се в стаята си и си

махате ръцете натук-натам. То е хубаво. Питам: от къде е дошло туй състояние? Вие не го знаете, но се разхождате смело и сте доволен сам от себе си. Мине известно време, промени се състоянието, вие се посвиете малко, казвате: „Тази работа не е за мен“. И като дойде самосъзнанието, то ти казва: „Ти си дребнав човек“ и вие се свиете в черупката си. Най-първо иде подсъзнанието – ти се разпущаш; после иде съзнанието – ти се посвиеш; и най-после, при самосъзнанието – ти станеш една запетая. Казваш: „Що ми трябва, я да си гледам аз своето положение.“ Питам аз: как се явяват тия психологически състояния? Ще кажете вие: „От подсъзнанието идат.“ Но тия бутончета как идат? Най-после ти не се спираш в подсъзнанието и влизаш в една друга област на обезсърчение. Обезсърчиш се, обезвериш се, изгубиш посоката и на подсъзнанието и на съзнанието и на самосъзнанието и се намираш в мъгла.

След като напусне човек самосъзнанието, в коя област влиза? Аз ще ви дам една математическа вероятност. Когато чувствувате тези разположения на обезсърчение аз го оприличавам на един плод преждевременно откъснат от вятъра, че е паднал долу при корена си. Всяка една ваша мисъл неузряла, като падне, тя отново трябва да се трансформира и да се подеме пак отново от корените на живота и да ѝ се даде нова форма, нов живот. Вие като не разбирате закона, като не съзнавате тази работа, казвате: „И този плод остана малък.“ Мислите, че ще излезе нещо, но дойде една малка буря, раздруса дървото и плодът падна долу. Вие това не можете да го обясните, вие вятъра не може да го чуете, малко сте глух, но виждате ябълката паднала долу при дънера. Ти виждаш твоя идеал паднал долу и казвате: „Отиде идеалът ми.“ Не считайте, че това, което е горе, е идеал. Идеал може да бъде само един узрял плод и този идеал никога не пада от вятъра, той ще ви чака, той е жив, вие ще го откъснете. Та рекох, някои от вашите мисли и желания тъй падат и в следствие на

това вие се обезсърчавате. Вземете на едно малко дете куклата, то ще се обезсърчи. Защо? – Няма с какво да се занимава. Същият закон е и у човека. Човешкият ум, човешкото сърце трябва да има мисли и желания, които да останат при всичките бури на дървото на живота.

*(***Фиг. 1***)* Какво означава този големият кръг, на какво е емблема кръгът? *(– Представлява един завършен цикъл.)* Вземете, когато годят някого, турят му един кръг – пръстен на ръката, завършена ли е неговата работа? Не. Кръгът тук означава една работа, в която могат да те впрегнат. Това е кръгът. Значи, определена е деятелността на човека.

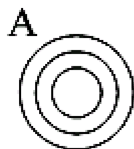

Фиг. 2

Кръгът всякога означава една определена деятелност. И хубаво е, когато мислите ви са разхвърляни понякога, да си правите такива малки кръгчета. *(A)* Тези кръгчета означават: деятелността на човека се разширява. А тази буква „A“ какво означава? Този знак е взет от египетската азбука. Това показва, че египтяните са били изправен народ, т.е. онези, които тръгват в пътя. „A“-то всякога показва самосъзнаване. Казва се: „аз“, то значи: „аз, който определям своята деятелност, аз мога да мисля – самосъзнавам се.“

Фиг. 3

(Вторият написа една елипса и буквата „Т“.) Какво означава буквата „Т“? Вие защо я написахте? *(– Просто аз харесвам тази буква. А, елипса мисля, че е резултат на едно движение, защото и планетите се движат в елипса.)* Човекът има елипсообразна форма. „Т“-то произтича от . Същият знак обърнат представлява буквата „Т“, само че тук двата края отстрани с по-къси. Туй е едно материалистическо противодействие на невидимия свят. А обърната буквата нагоре, „Т“ показва едно примирение. „Т“ показва самосъзнанието у човека да изменя живота си.

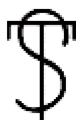

Фиг. 4

Затова на тази буква „Т“ турят една змия. Т.е. нисшият ум трябва да го разпъват или онова самосъзнание хваща нисшия ум и казва: „Слушай, ти няма да ми бъдеш господар, ти си заповядвал досега, а сега ще слугуваш. Пък каквото ти се заповядва, това ще вършиш.“ И тъй, тази елипса показва не само, че човек трябва да се съзнава като едно същество, но и неговата деятелност трябва да бъде определена. И туй същество в своето подсъзнание трябва да изправи една велика своя погрешка, защото този, нисшият ум е свързан с човешкото сърце, а оттам започват всичките пороци и погрешки. *(– Може ли една погрешка да бъде велика?)* Велика е погрешката, защото човек е помислил, че може да живее без Бога. Там е погрешката. Човек, като е взел живота, казал: „Аз и без Бога мога да живея.“ Това е нисшият ум у човека, обаче достигнал до това положение да разбира, че частта извън цялото не може да съществува, не може да живее, а човек е част от цялото. Тогава такава една мисъл е една велика погрешка. Следователно човек може да се развива и съществува само в цялото.

Човек сам не е цяла единица. По-нататък има неща, които ние няма да ги зачекваме.

В ума има едно друго естество, то е достояние на по-висшите светове. Умът в себе си има двояко естество, то съдържа два принципа: един принцип на великите мистерии, на Божественото, а другият, нисшият – той представлява засега плътта у човека. Тези склонности, които сега има човек, откъде ги е взел? Върху туй окултната наука нищо не разкрива. Тя мълчи. Казва се, че тия падналите духове са причина. Но това са само временни обяснения. Казваме, че човек има известни погрешки. Но от какво произтичат погрешките? И защо един прави погрешки, а друг не прави погрешки?

Значи, първата мисъл, която е създала греха, е тази: че човек, като излезнал от Бога, той е помислил, че може да живее и без Него. Така той се отделил от цялото и поискал да живее един самостоятелен живот. И животът, който досега е прекарвал по такъв начин, той е образувал хиляди злини.

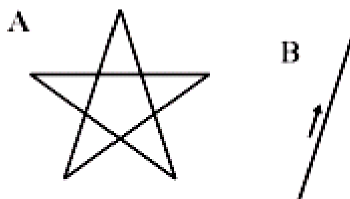

Фиг. 5

Третият чертеж, той е вече разрешението на задачата. Вторият показва, че човек трябва да изправи своята погрешка. Човекът има два центъра: сърцето и ума, които трябва да се хармонират. Третият написа пентограмата *(А)*, то е човекът, който работи. Този човек трябва да бъде в движение и да служи на Бога. Пентограмата представлява малкия свят. Значи, у човека всичките разумни сили и всичките добри желания трябва да бъдат впрегнати за изкупуване –

изправяне на неговите погрешки. А само в петоъгълника ние имаме правила, образци, чрез които можем да изправим една погрешка.

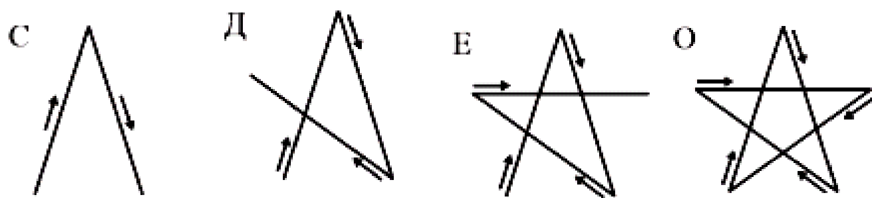

Фиг. 6

Да допуснем, роб си, искаш да се освободиш, но туй робство не е материално, то е духовно, какво трябва да направиш тогава? Какво движение ще направиш? *(В)* Значи, за да се освободиш непременно трябва да отправиш ума си към Бога. Ще направиш движение с ръката си нагоре *(В).* Ръката, това е един женски принцип, движение на волята. Значи, ти непременно трябва да отправиш и сърцето си към Бога. Първият подтик на ума е там. Не направиш ли тъй, може да мислиш колкото искаш, всичкото туй ще отиде на вятъра. Но съединиш ли се с Бога във волята си, веднага ти почнеш да пъплиш нагоре, като един охлюв.

Петоъгълникът започва с едно движение нагоре *(В);* после надолу *(С),* туй е второто движение, слизане надолу и представлява рефлексия на първото. После иде третото движение отдясно към ляво *(Д).* И тогава имате от ляво към дясно хоризонтално *(Е)* и пето едно движение от дясно към ляво надолу *(О).* Първото движение показва закона на истината. Сега туй е само външната страна. След като направите тези пет движения, няма да спрете там, ще направите едно вътрешно движение, един кръг около петоъгълника. Т.е. във всичките ваши чувства и мисли вие ще се стремите да се съедините с Бога – с първият източник, от който сте излезли. Туй всички трябва да го направите, т.е. вие за Бога ще мислите, че е един принцип, едно Същество разлято в целия космос, не във видимия свят тук, защото

видимото е само сянка на онова същественото. С тази жива идея вие ще се стремите да се съединявате и във вас ще има един вътрешен стремеж към Бога.

Сега, когато правите този опит, може да нямате веднага резултат. Ако вие сте някой каменар и вдигате вашия чук, удряте о една скала, с първия удар резултат може ли да имате? Като ударите един път тази канара, чукът отскочи и някой път вие трябва да ударите 500 пъти едно след друго, за да имате един малък резултат. Та, като дойдете до великите идеи, искате да ги разберете, често и вашият чук отскача и трябва да ударите най-малко 500 пъти. А вие веднага казвате: „Тази работа не е заради* мен.“ Не, не, ще чукате, докато отчупите нещо. И след като отчупите едно малко парче от този камък, ще го вземете със себе си и като се върнете в къщи, ще го разгледате хубаво. Следователно у вас трябва да се образува едно постоянство, една черта, която у мнозина липсва. Кой човек е постоянен сега? В туй отношение учените хора донякъде са успели, има които са работили 20-30 години върху известни задачи, за да дойдат до някой резултат. То е вече постоянство и благодарение на туй постоянство те са сполучили да открият нещо. Т.е. те не са открили, но като са хлопали, хлопали дълго време със своя ключ и най-после природата им даде нещо и те открият!

Сега този закон вие може да го приложите. Когато искате да развиете една добра черта във вашия характер, преди всичко трябва да имате постоянство. А сегашното ви постоянство може да се определи на колко удара? След като ударите стотина пъти, вие напускате работата си. Заболят ви ръцете. Някой път ще ви се откъснат ръцете, волята ви ще отслабне, но вие трябва да се научите как да чукате. Има един начин за удряне. При ударите не бързайте никога. Знаете ли как да удряте? Когато удариш, движението на чука да не се пренася в ръката ти. Туй е изкуство, като удариш всичкото сътресение, което

чукът произвежда, да не се пренесе в мускулите ти, а да се поляризира тази енергия навън. Има майстори, които знаят как да удрят. И ръцете им стават здрави. При тези неестествени удари се произвеждат дразнения. Нали вие често се дразните?

Може ли някой да определи какво нещо е дразнене? Някой път у вас има желание да се дразните, умишлено го правите това, говорите едно, а разбирате друго. Например казвате тъй: „Слушай, ти си много умен човек“, а в същност под думата „умен“ разбираш: „Ти тъй малко не си с ума си.“ Или казвате: „Ти си отличен поет!“ А при това не разбираш, че е отличен. Това са дразнения. Ти говориш едно, а разбираш друго. Дразнене може да има в поглед, после и с устата си може да направиш една подигравателна усмивка, това са все известни дразнения, които ги имате. И всички вие сте физиономисти, гледате всекиго в лицето и при всяко движение вие си съставяте известно понятие. Някой път казвате, че известно лице към вас не се държа сериозно. Е, в какво седи сериозността? Кои са чертите, които определят несериозността? Вие не може да определите.

Един българин поканил един свой приятел на гости. Но приготвил за обед една риба, която има много кости. Той бил невнимателен, че турил насреща си гостенина. Когато почнали обеда този се забравил в яденето и постоянно плюл насреща му костите. Хич не му идва на ума, че той плюе на другия. Другият казва: „Разбирам да ядеш риба, но защо ме плюеш?“ А онзи, погълнат в себе си, за да не погълне някоя кост, постоянно плюе. Та, дразненето аз го наричам ядене на риба с много дребни кости, вие ги плюете постоянно, а онези, които са около вас, се дразнят. Някой път туй става несъзнателно, а някой път – съзнателно. Тези черти вие трябва да ги изхвърлите от вас. Непременно човек пред себе си трябва да бъде изправен. Вие трябва да бъдете доволни от характера си, не да бъдете неестествени, но всички да бъдете естествени. Естествено

положение аз наричам, когато човек е сам доволен от себе си. Туй е едно Божествено положение, ние го наричаме милосърдие. И в обноските си, и в погледа, и в думите, и в постъпките си, движенията – всичко това да е естествено, прямо, да не се разбират две неща.

Значи, от тези три чертежа изваждаме следното нещо, на човека му трябват три неща. Първият написа буквата „А“, което значи, че човек трябва да бъде изправен. Вторият написа буквата „Т“, което значи, че човек трябва да изправи своята погрешка. Третият написа буквата „Д“, какво означава „Д“-то? „Д“ означава в природата плод, който зрее, това е чашката, обърната надолу. Ние казваме: „добро“, „добродетел“. Може ли да кажете други думи, които започват с буквата „Д“? *(– Дружба, душа, дух…*“Д“ всякога показва ония сили, които помагат за зрението на известни плодове в човешката душа.

Фиг. 7

„Д“ представлява известни движения. Първото движение отгоре отива надолу към ляво. *(1)* После имате друго движение от ляво на дясно *(2).* После – от дясно на ляво *(3)* И накрай свършва пак към дясно. *(4)* Значи буквата „Д“ показва: каквото се започне трябва да се свърши. И в ляво, и в дясно може да отидеш, но работите си ще свършиш. Работите, които почват с буквата „Д“, свършват добре. Денем се почват тия работи, а не нощем.

„Н“ е закон на противоречие. Тази малка хоризонтална линийка показва мост, който съединява двата брега. Но този мост може да се разруши. Как ще примирите две противоположни страни? – Ще

теглите една линия между тях. „Д“ е закон, чрез който се дават условия за зреене на плодовете. Как се произнася буквата „Д“. Де се поставя езика? – На горното небце. А горната част, това означава активност на волята. Значи, ти трябва да бъдеш активен. Добре, тогава между горната челюст и езика се образува една празнина, един триъгълник. Следователно туй напрежение се връща към гортана*. Това показва, че това добро трябва да бъде разумно, да се изрази навън. Да намерим една подходяща форма, в която да вложим своята енергия, следователно вие в живота се спъвате дотогава, докато намерите една подходяща форма. Човек, който иска да извърши едно добро, трябва да намери един образец. Все трябва да има един учител да ти покаже какво да правиш. Без учител в света не може, в каквото и да е направление, не може. Вземете по музика, най-малко майка ви трябва да бъде музикант, или баща ви – те са първите учители. Трябва да има някой, който да е вложил нещо във вас. Това е закон.

(– Човек не иде ли със своите дарби?) – Своите дарби, че той ги е взел от Бога. Първото нещо, което трябва да знаем, то е, че те са от Бога. Иначе, ако кажете: „своите дарби“, то ще прилича ето на какво, някой казва: „Ти знаеш ли кой съм аз?“ – Е, кой си? – „Петко Стоянов.“ – „Пък ти знаеш ли кой съм аз?“ – Кой си? – „Драган Иванов.“ А това знаете ли на какво мяза? В Русе се случи това нещо. Един запасен полковник отива в една кантора, имал си някаква работа. Казва на служащия: „Ти знаеш ли кой съм аз?“ – „Е, кой си ти?“ – „Аз съм запасен полковник, еди кой си!“ – „Ами ти знаеш ли кой съм аз?“ – „Кой си ти?“ – „Аз съм запасен ефрейтор еди кой си“, и кисват двамата да се смеят. И вие, които сте дошли на земята, сте все в запас. Ти си полковник в запас, друг ефрейтор в запас, но не сте на действителна служба, в запас сте.

Най-първо ще съзнаеш, че тия дарби са вложени в тебе и ти, до известна степен, си се спънал в миналото някъде. Сега трябва да

направиш една връзка, с кого? – С Бога. После, с всички добри и умни хора по лицето на земята и с всички гениални. Защото всички добри хора с умни и гениални. И тогава ще влезете в връзка с цялото кълбо, с всички същества, не само с тия, които живеят сега, но и които с живели в миналото и тези, които за в бъдеще ще живеят. Защото тези, които са живели в миналото, те живеят и сега и пак ще дойдат в бъдеще да живеят. С всички тях ще влезем във връзка. Тъй е за човека, който иска да изправи живота си. Той трябва да влезе във връзка с всички напреднали братя. Без това вашият успех е невъзможен. Вашите мисли, вашите чувства, на тях им трябва простор. За да може да се облагородят вашите чувства, трябва да ги проектирате навсякъде, за да добият сила. И затуй, когато човек се подпушва, няма условия за растене, за развиване, за облагородяване.

Първото нещо за всеки човек, за духовния човек е да отправи ума и сърцето си към Бога, за да не се подпушва, защото светът иска да ни подпуши. Светът ще ви каже: „Вие сте диванета, будали, не трябва да вярвате в Бога", и ако вие ги послушате, вие ще унищожите вашата вяра към Бога. И обществото ще ви изпъди навън и вие, като няма накъде, падате в отчаяние: или ще се самоубиете, или ще се хвърлите в разврат. Не, вие ще се държите за Бога и ще кажете: „Този свят е направен заради мене", нищо повече. Дотогава, докато вие вярвате в Бога, никой не може да ви изключи. Може българите да ви изключат, може един народ да ви извади от своето място, това нищо не значи, вие ще отидете в друг народ. Сега, нали много славяни отидоха в Америка. Там има по-добра почва за работа. Не трябва ние да се ограничаваме само на едно място. Ако българите не ни приемат, ще идем на друго място. Божественото седи по-високо от всичко друго.

Та, няма да си турите една граница между света и вас, но ще се съедините във вашите мисли и чувства с Бога и ще имате желание да

се проявите в пълната смисъл. Не да казвате: „Ти знаеш ли кой съм аз!“ Не, ще турите онова дълбоко желание вътре във вас, да се прояви всичко онова, което е най-възвишеното и благородно. Тогава всичките отрасли на науката могат да ви служат като помагала в живота. Но първото нещо: трябва да образувате една вътрешна, солидна връзка с Бога и не трябва да се колебаете. И като дойде един приятел, ще му кажеш: „Слушай, аз имам една свещена идея, ако можеш да приложиш един подтик в мен за тази идея, добре, но ако не можеш, нищо лошо да не ми казваш за нея. Нищо повече. Има известни свещени идеи, които вие трябва да пазите свещено във вас, в себе си. Някой път може да ви мине мисъл: дали Бог съществува или не? Тази идея не е ваша, тя е идея на хиляди хора, следователно тя не се е родила от вашия ум.

При сегашните условия, при които се намирате, вас ви трябва една среда и тази среда е именно туй, разумното Божествено направление: да мислите заради Бога. Вие не трябва да чакате Господа постоянно. Не, не, при Бога като идете, вие не трябва да разсъждавате. Сега някой ще каже: „Защо да не разсъждаваме?“ Ако един учител по висшата математика ви преподава една задача, какво ще разсъждавате? Нали най-първо ще слушате? Сега някой от вас най-първо разсъждава, а не слуша.

$$\frac{(а+в)^2}{10} = (с-д-п)^2$$

Какво ще разсъждавате тука, какви ви са разсъжденията? Аз може да кажа тъй: *(Учителят изтрива знаците в формулата.)* Сега може ли да разсъждавате още? Най-после махна и буквите. Тогава какво остана? Де ви са разсъжденията? Това са математически отношения и тези числа са символи на известни истини. Ако ти можеш да схванеш тези отношения, тогава може да разбереш тази формула. И когато отиваме при Бога, ние отиваме при Него да можем

да научим отношенията на нещата. Целият живот, всичко представлява все такива отношения. Всички вие тук представлявате една такава математическа задача. Аз виждам някои от вас са в квадрат, други са в куб, от някои се извлича корен, някои ги събират, някои ги умножават, някои се делят, някои от тях са в известна пермутация, после някои от вас спадате към задачите на математическа функция, едни спадат към рационалните числа, други спадат към ирационалните числа, едни към целите числа, други към дробите. Но всеки един от вас е на мястото си. Дроб или цяло, то е безразлично. И тогава най-мъчната задача, която имаме в света, е тази: всички тия хора, тия числа да се приведат в ред и порядък, съобразно развитието на битието. И в нашия живот Божественият дух е, който ни подтиква. Не само сега, но от хиляди години работи Той в нас, учи ни и колко има още да ни учи, знаете ли? Аз ще ви напиша колко приблизително години: 31 014 000 000 000 и това са слънчеви години. Можете ли да прочетете това число? Представете си след толкова време, като се учите, какви ще бъдете!

9 9 9	27	9
8 8 8	24	6
7 7 7	21	3
6 6 6	18	9
5 5 5	15	6
4 4 4	12	3
3 3 3	9	9

Какво означават тия числа? Това са категории, означават известни идеи. Имате тук числото 666? – Означава човекът антихрист. Какво означава числото 777? А какво означава числото 888? – 999? Някой път аз ще се спра по-подробно върху тези числа, но казвам ви, това са различни идеи, турени във форма. Сега във втората колона имате самите числа, умножени три пъти: 3 по 9 колко прави? – 27.

Три по 8 – 24 и т.н. Какво значи 8? Значи: лошият човек може да се поправи. Как? Той трябва да премине числото 8. Лошият човек може да го изправи само числото 8. Осем, това е най-голямата майка. Осем е живата природа, а 9 е целия човек. Значи 8, за да се поправи, той трябва да премине числото 8. А знаете ли колко време трае то? – ∞ А то е един дълъг период на страдание. Върху човека трябва да работят два принципа: Божественият принцип и живата природа. Значи, този човек трябва да мине през много страдания, това означава числото 8 – най-големите страдания, които са допустими за човека. Сега, в третата колона имаме събиране 15, 1 и 5 = 6; 12, 1 и 2 = 3 и т.н., туй е вече изправление. Има известна литература за числата. Вие наблюдавали ли сте при кои числа ви се случват добри неща и в кои дни? То е цяла наука.

Размишление.

Следующият път ще донесете една бяла макара най-малко от 200 ярда и една паница, може да е пръстена, дълбока, но неупотребявана и една нова лъжица, ще направим един опит.

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

8-ма школна лекция, на I Младежки Окултен Клас, 7.XII.1924г., 8 часа вечерта

ЩО Е ЕДИНИЦА. ЧИСЛА И ДЕЙСТВИЯ

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Прочетоха се темите: „Защо благоухаят цветята?“

Тема 8: „Предназначението на гръбначния стълб в човешкия организъм.“

Ще ви запитам два въпроса: коя е първата дума, с която се пробужда човешкия ум? И вторият въпрос: коя е първата дума, с която се пробужда човешкото сърце? Ще мислите върху тези въпроси, няма да пишете нищо.

Какво подразбирате под думата „отстъпи“? Може да отстъпиш мястото, което държиш; може да отстъпиш в някое свое предприятие; може в някоя своя мисъл да отстъпиш и т.н. Какво подразбирате да отстъпиш? Допуснете сега, че вие искате да преминете някоя река, ако тя е слабо течуща река, може да я прегазите, ако водата ѝ е до колене. Но дойдете ли до една река, която е дълбока и бързо течуща и няма мост, какво ще правите? Ти ще се спреш, ще отстъпиш. Няма да минаваш, защото ще се удавиш. Ако човек отстъпи по един начин в известно направление, трябва ли той да отстъпи по всички направления? – Не. Значи ще отстъпиш в едно направление, но ще употребиш друг метод на преминаване реката. Кой е втория метод, чрез който може да се мине реката? *(– Чрез плаване).* – Да, но не знаете да плавате. Третия начин кой е? *(– Мост ще направим).* – Добре, мост, лодка и пр.

Сега, защо ви задавам този въпрос, знаете ли? Какво отношение има туй прегазване на реката по отношение на вашия живот? Връзка трябва да има между едното и другото. Значи, ако не можеш по един

начин да постигнеш известна своя благородна мисъл, ще употребиш втори, трети, четвърти, пети, докато намериш онзи метод, който е най-подходящ за тебе. Ако не можеш да прегазиш, ако не можеш да плаваш, ако лодка не можеш да си намериш, ще потърсиш друго средство, но ще минеш реката! Може с балон или с аероплан, но ще я минеш. Ако можеш да си направиш мост, добре. Сега този въпрос има приложение в психическия свят. Често съвременните хора губят или хабят своите енергии с едно празно усилие да постигнат някоя своя цел. Т.е. методите не съответстват, не са избрали сгодно време и не са избрали подходящи методи, чрез които да могат да действат.

Вторият въпрос е: за да може да постигнете една своя възвишена цел, какво трябва да бъде състоянието ви? *(– Да имаме чистота.)* – Добре, друго. *(– Да бъдем готови да плаваме, да хвърчим и да се давим)* – И туй е добре.

Трети въпрос: кога трябва да се огледвате, когато морето е развълнувано или когато е тихо? *(– Когато е тихо.)* Следователно когато искате да се огледате, силна ли воля трябва да имате? *(– Да.)* Значи морето трябва да е тихо. Това са въпроси, ние още не ги свързваме, а само ги изнасяме. Изисква ли се някакво усилие, когато се оглеждаш? Но ето, морето трябва да е не само тихо, но и да е прозрачно, ако искаш да се огледаш. Така е и с човека. – Когато той иска да разбира, какво трябва да е неговото състояние? Непременно сърцето му трябва да бъде тихо, не трябва да бъде развълнувано. Развълнуваното сърце препятства на човешкия дух да види своя образ. А щом ние не можем добре да се огледаме, ние губим посоката на своето движение. Аз не разбирам само външния образ на човек, но разбирам вътрешния, разумния му образ.

Сега ще се спрем на нещо друго: вземете числата 1, 2, 3, 4. Ако ги съберем, ще получим 10. Десет – това е свещено число, съгласно

питагоровата теория за числата. 1 и 2 и 3 и 4 = 10. Това са най-важните числа. Какво показва числото десет?

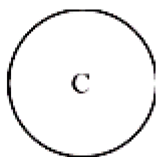

Фиг. 1

Десет показва, че всичките точки, които образуват този кръг *(С)*, са дошли в съприкосновение с външния свят; или този кръг *(С)* показва, че всяка една точка от него е дошла в съприкосновение с външния свят. Числото 4 показва едно пълно завъртане на живота. В числото 1 имаме деление; в 2 има умножение; 3 се изважда, а 4 се събира: 1, x2, -3, +4. Това са закони в живота. Ако искате да делите, да разрешите един въпрос чрез деление в живота, вие ще употребите единицата; ако искате да умножавате, вие ще работите със закона на 2-те; ако искате да изваждате, ще употребите третия закон: закон на тройката, или ще работите с числото 3; и най-после, ако искате да събирате, ще употребите закона на числото 4. Сега, като разделяте човека, къде ще поставите единицата? Единицата ще поставите в ума на човека, там е онова истинското деление, чрез което вие може да разрешавате мъчните въпроси.

Единицата не може да я умножавате, нито да я изваждате, нито да я събирате, тя не е производителна, но като я разделиш сама на себе си, тя става производителна. Човек първоначално е бил единица. Това е основният закон. Този, първоначалният човек, космическият човек, който се наричал Адам Кадмон, преди грехопадението, той е бил единица, която се е разделяла и вследствие на това деление в този човек се е образувал умът и сърцето – образувало се е числото 2. С туй диференциране започва слизането на Духа, следователно слизане

в материята, отдалечаване от Бога. Този, първобитният човек доброволно трябва да изучи един основен закон, който той до тогава не е знаел, следователно той е слезнал. Т.е. с четвъртият закон той трябва да научи, че човек трябва да се раздели, да се умножи, да се извади и да се събере – да се върне при Бога. Тъй човек ще направи цял кръг, това е еволюция. Двата първи процеса *(деление и умножение)* са процеси на слизане, а другите два процеса *(изваждане и събиране)* са процеси на възлизане. Защото делението, това е един процес на смаляване; а умножението показва, че този човек, като се смалявал, той се раздробявал, раздробявал – умножил се, умножили се неговите частици. И всякога умножението показва процес на раздробление. Да се умножиш, значи да се раздробиш, нищо повече. А някой път вие мислите, че човек, който се умножава, се увеличава. Не, не се увеличава, той се раздробява. Тогава, мислите ли вие по тази философия, че Бог, като създал човека, станал по-голям? Не. Той е един вътрешен процес. Не се лъжете. Някой мисли, че има много идеи. Не, не. Вашите идеи са се раздробили, затова са много. Във всеки един човек има само една основна идея, нищо повече.

В дадения случай само една идея преобладава в човека. Например вие сте гладен, в дадения случай единственото нещо, което занимава ума ви, то е само да се нахраните. Във време, когато сте болен, единствената мисъл, която занимава ума ви, е да бъдете здрави; когато следвате в училището главната мисъл е да свършите, една идея е само в ума ви. Тия идеи са извън времето и пространството. Някой път може да ви се струва, че вие мислите за много работи, но това са само части на едно цяло, на една обща идея. Вие искате да бъдете здрав, да имате служба, но всичките тия неща в куп съставляват едно цяло, една обща идея. А каква е общата идея? Общата идея, в дадения случай е, че вие искате да бъдете щастливи, нищо повече.

Ама ще кажете: аз мисля за благото на човечеството. То са само думи, то тъй се говори, но всеки в дадения случай разбира само своето щастие. Или някой се моли на Бога, и той има своето щастие пред вид. Каквото и да прави човек, тази мисъл – „щастието“ е основна и той не може да се освободи от нея и даже някой като се самопожертва, пак мисли за своето щастие. Защото щом човек забрави себе си, тогава въпросът е свършен. Аз ще ви обясня: не да забрави човек себе си. Да забрави човек себе си подразбира, да се върне от своя крив път, нищо повече! Туй значи да забравиш себе си. А онзи, който не разбира този окултен език, не знае какво значи да забравиш себе си.

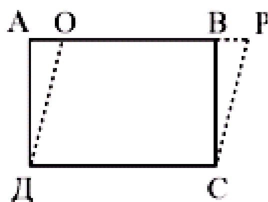

Фиг. 2

В този чертеж имате едно постоянно отклонение на линиите в ляво: ДО и СР. ДА и СВ това представлява ума и сърцето, които постоянно се отклоняват от първата посока на своето движение. Следователно така се ражда у човека едно раздвояване, съзнанието се раздвоява отвътре. Имаш две мерки, как ще приведете нещата към тия закони на единицата? Ще дойдеш до първото положение, ще кажеш: „Аз съм единица, която нито се умножава, нито се изважда, нито се дели.“ Тази единица има само един процес, на който тя се подчинява – това е делението. Второто положение, ще кажеш: „Аз съм една двойка, която се дели и умножава, тя има туй свойство: дели се и умножава.“ По-нататък ще дойдеш ще кажеш: „Аз съм една тройка, която се дели, умножава и изважда.“ И най-после ще кажеш: „Аз съм една четворка, която се дели, умножава, изважда и събира.“

Следователно с четирите ще разрешите общия въпрос. То значи, че ти си на дъното на физическия свят, най-мъчните въпроси се разрешават с числото 4. А небесните, идейните работи се разрешават само с единицата и там идейно трябва да разсъждавате. Затуй под единицата ние ще поставим в ума си Бога, Той е единица. Бог е единица в нас и първоначално Той е извора, от който ние пием. Двете представлява Неговия Дух, който умножава нещата. Трите това е неговото слово, разумното слово, което изважда човека от неговите погрешки. Четирите, това представлява материалния свят, там човек събира опитности, следователно материалният свят е подложен на тия процеси, на тия всички процеси. Единицата, двойката и тройката влияят на четворката.

Сега какво разбрахте? Каква е основната мисъл? Георги Радев, какво си разбрал? *(– Единицата, понеже няма друго число, извън нея, тя не може нито да се умножава, нито да се изважда, нито да се събира, а може да се дели. А в процеса на това деление тя се смалява, раздробява се. Двойката може да се умножава. Аз правя следното сравнение: струната е една, ако тя се раздели на половина и се дръпне, трептенията се умножават два пъти повече, затова двете е умножение.)* Хубаво, тогава трите на какво ще го сравните? (– *Самият тон, който се изважда от трептенията.) (– Може да се вземе едното като Духът, 2 като Душата, 3 – умът, а сърцето, което събира всичко в себе си – 4.)*

Сега вие може да направите проверка в себе си със законите на тия числа. Известни мъчнотии в себе си може да ги премахнете със закона на делението; други мъчнотии в себе си може да премахнете със закона на умножението; трети мъчнотии – със закона на [изваждането] и четвърти – със закона на събирането. Това са четири закона, с които може да направите опит, за да се премахнат известни мъчнотии и обратното е вярно: известни добродетели в себе си може

да ги усилите чрез закона на делението, други добродетели може да развиете в себе си чрез закона на умножението, трети – чрез закона на изваждането; и четвърти – чрез закона на събирането. Така е и за усилване на способностите у човека, пак тия методи ще ги употребите. Например вие може да усилите вашата памет или със закона на делението или със закона на умножението. Пък може и едновременно да употребите и четирите метода. Може, но то съставлява вече един процес.

Сега, ще знаете: законите имат сила само когато се направи един малък опит с тях, а сега, тъй както са дадени само, това са само възможности. Може да е така, а може и да не е така. Това са вероятности още. Но при първата мъчнотия, която срещнете, опитайте може ли да я премахнете с деление; ако не може, турете умножението, изваждането, събирането, това са все методи, ще правите опити, коя мъчнотия с кой процес ще се изправи. Тия числа вие ще ги считате като живи сили, с които ще работите, няма да считате единицата като мъртва сила, жива сила е тя в природата. Значи, единицата сама себе си дели, тя е мярка за себе си.

Разбира се, тази мисъл е твърда още, тя мъчно се разтопява, тя е една от най-сладките мисли, но слюнка ви трябва и водица ви трябва. Нали всичките сладки неща изискват една жидкост*, за да се разтопят и да усетите техния вкус. В дадения случай изисква се съответстващ живот. Умът трябва да е готов, тя е една възвишена мисъл, изисква се съзнание в живота, за да може да схванете това приложение на тия четири закона. Защото при един обикновен живот, това е неприложимо.

В окултен смисъл какво е значението на квадрата? *(– Показва противоречие.)* Аз говоря за ония квадрати, които са поставени в човешкия организъм, отвън на лицето. Може някой път да ги забележите. Такива квадрати има и на ръцете, и ако дълго време ги

наблюдавате, ще видите, че тия квадрати се движат, изменят се. Това показва, че в целия човек става едно вътрешно движение. А с туй движение всичките форми се видоизменят. Например в ранната възраст на децата веждите са поставени под известна форма. Като почнат да остаряват забелязва се едно малко изменение. Всичко у човека се изменя по следната причина, че неговите мисли, неговите чувства, неговите силови линии, неговата деятелност не е тъй хармонична, че да пази онази правилност, която природата изисква. И вследствие на това тези квадрати се изменят и някой път даже образуват дисхармонически геометрически форми.

Какво е движението на носа? *(– Надолу.)* Най-първо носът върви право перпендикулярно надолу. Той има една плоскост с умственото поле, но носът само донякъде слиза, може ли той да слезе по-долу от устата? *(– Не може.)* Носът се показва перспективно от какво положение го гледаш. И когато носът се продължава, мислите ли, че лицето остава в същото положение? И цялото лице претърпява едно изменение. Може да забележим с колко се увеличава дължината на носа, след туй каква е широчината и най-после – дали носът правилно върви или малко се е закривил.

Същото е и с челото. Някой път известна част от челото се вглъбява. Разбира се, тия вътрешните видоизменения не са само физиологични, това са онези разумни сили, които работят в човека, те са линиите на четвъртото изменение. Тия малките кубчета, тия малките квадрати, от които човек е образуван, постоянно се видоизменят и те не определят какво е състоянието на човека. Можем да считаме, че човекът е направен само от кубове, в центъра им има един централен куб, а около този куб са наредени всичките други кубове и те се намират в едно постоянно движение. Има си закони, по които се местят тия кубове. Щом се измени централният куб,

математически може да се изчисли какво положение ще заемат другите кубове.

Сега туй движение може да се обясни и така: човек има една обща идея, а всичките други мисли се нареждат около тази идея. Щом се измени човек от вътре, непременно ще се измени и отвън. Човек по никой начин не може да изневери на себе си. Ако човек изневери на себе си, той ще се самоунищожи. В дадения случай, когато човекът направи една погрешка, неговото съзнание е над погрешката. Няма човек в света, който да не съзнава своята погрешка. Неговото съзнание е винаги будно, той знае, че е направил една погрешка, може да не знае всичката си погрешка, но отчасти той знае, че е направил погрешка.

Тъй щото основната идея у човека никога не може да се изгуби. Ако тя се загуби, ако човек изневери на себе си – той свършва със себе си. Той се обезличава. Това са само метафизически допущения, такова изчезване можем да допуснем само, обаче никой човек не иска да изчезне. Изучавайте психологията на хората каква е. Някой казва: „Аз искам да умра, никой да не ме знае." А при това заръчва да му направят голям паметник. Значи той има известна идея да напишат името му, то да остане. Друг умира някъде, но ще напише причините защо умира. Защо оставя той това писмо? Значи, у всеки човек, каквото и да направи, в него има една скрита мисъл да остане нещо от него. Не си правете илюзии, някой казва: „Мен ми дотегна живота, искам да не ме знае никой." Турците казват: „бош лаф", т.е. празна дума е това. Какво значи това, че той не иска да живее? Това значи, че човек иска да се освободи от ония мъчнотии, които са несносни за неговия живот. Всеки иска да умре за своите кредитори, да не го познават. Човек някой път иска да надхитри съдбата. Човек, когато иска да умре подразбира, че той иска да се скрие от кармическия закон. Ти си живял с някоя душа, направил си задължения, минават

хиляда години, две хиляди могат да минат, но тази душа ще те преследва. Ти си долу, тя е горе, тя слиза, ти се качваш – постоянно те търси, не те забравя. Някой път не само една душа, но много кредитори може да имаш. От горе се научат: ти си в България и те слизат, носят си своите полици, и ти правят най-големите нещастия, не можеш да се избавиш и ти казваш: „Да умра, че да се скрия някъде." Но и като умреш, те пак ще тръгнат по петите ти. Освен по правилния начин ти да се изплатиш, то е единственото спасение. А туй подразбира Божествената правда, която ние трябва да вложим в нашия живот, да започнем правилно да живеем. Тъй че, вие няма да мислите, че може да минете така. Този, кармическият закон ще ви хване. Там работят разумни същества, те ще ви спрат. Ти трябва да съзнаеш в себе си, че по-умен не можеш да бъдеш от тях и ще завършиш своята еволюция тъй както Бог е наредил в света. Всички вие трябва да схващате тъй живота.

Когато някой път ви нападнат меланхолични мисли, например някой казва: „Не ми се живее вече", аз разбирам, че не иска да плаща дългове; то му се живее, но дългове има. Сега, заедно с науката аз засягам тия въпроси, понеже науката може да ви бъде полезна само при един разумен живот. Във всинца ви искам да вложа тази мисъл: не мислете, че може да живеете един такъв горе-долу живот. От всички ви искам да водите един съзнателен живот, да имате най-високия идеал по възможност! То е друг въпрос дали ще го постигнете или не, това да не ви смущава. Всеки един от вас трябва да има най-възвишения идеал, това е достойнство за него и няма съмнение, че животът ви ще има тогава друг израз. И тогава, ако някой път дойдат недоразбирания в самите вас, тия неща лесно може да се уредят.

Сега, вие сте млади. Нали някой път имате смущение. Какво нещо са смущенията? Някой казва: „Смущавам се." За да се

смущавате трябва да има някой да ви е смутил. Не може човек сам себе си да смущава. А щом някой друг те е смутил, ти ще провериш доколко тия сили, с които той те смущава, са верни. Да допуснем следующата мисъл, у вас дойде едно смущение, казвате: „От мене човек няма да стане.“ Тази мисъл се загнезди във вас, напускате училището. Сега тази мисъл права ли е? Ще пазите едно правило: всяко отричане е едно потвърждение на една истина. Когато нещо ви каже: „От вас човек няма да стане“, това показва, че именно от вас човек ще стане. Това е най-вярното! Да ви дам едно тълкувание. Казвате: „От мен човек няма да стане“, при всички физически противоречия вие така мислите. „Н“-то е закон на противоречие. Едно разумно същество ти казва: „Ти в живота си не можеш да сполучиш, докато не преодолееш мъчнотиите.“ Противоречията, това са мъчнотии и като ги минеш, ти ще успееш.

Да кажем, противоречието, това е една река, докато ти не туриш един мост, не можеш да я минеш. Не, че е невъзможно въобще да минеш, но условията, при които сега се намираш, са невъзможни. А у тебе има възможност да преодолееш тия мъчнотии. Значи ще мислиш за тях. „Няма да станеш човек“ не означава абсолютно, че няма да станеш човек, а подразбира, че трябва да преодолееш известни погрешки в себе си. И затуй отричането показва всякога потвърждаване на една велика истина, която е заложена в душата ви. А вие схващате буквално: „няма да стана човек“.

Ще ви разправя един случай. Учителят казва на един от най-мързеливите си ученици: „Слушай, ти си една гарга, от тебе човек няма да стане. Излез от училището и не си хаби времето!“ Той се спира, в него се събужда една мисъл, казва: „Как, гарга! Не, аз ще покажа на учителя си, че не съм гарга!“ И се стяга той, казва на учителя си: „Още една година ще ми дадеш да ти докажа, че аз не съм гарга, досега бях гарга, но от сега нататък няма да бъда гарга.“ И става

един от най-отличните ученици. Такъв един стимул произведоха тия думи у него. Как ще обясните това? Събуждане става у него. Той е разсъждавал правилно, учителят му казал тъй: „По този начин както сега вървиш, нищо няма да излезе от тебе.“ Не, че ученикът е гарга или неспособен, но той има да превъзмогне някои пречки у себе си. Ако ти не можеш да употребиш благата, които Бог е вложил у тебе, ти ще останеш една гарга, т.е. деятелността ще остане слаба. Този ученик е разбрал учителят си правилно и обърнал посоката на своя път. Тия думи на учителя образуват една динамическа сила в ученика и той изменил живота си.

Така много пъти едно противоречие в живота ви може да произведе една динамическа сила, че да ви подигне. Този ученик казал: „Не, аз ще покажа противното“, и го доказал. Киселина са тези думи, те действат в живота. Тъй че, когато дойдат някои противоречия, те са едно благо, една сила – събуждат скритите сили, които са заложени в човешката душа. И ще проверите, че туй е вярно. Аз ви говоря за неща верни. Аз ви говоря за един закон, който за мен е 101% верен. Не 100%, но 101%, това и вие може да го опитате.

Станете да направим едно упражнение. *(Движение с ръцете.)*

*9 ч. с., 9 школна лекция на I Окултен Младежки Клас, 14.*XII.*1924 година. София*

БОЖЕСТВЕНОТО БУТАЛЦЕ

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Шест души прочетоха темите: „Ролята на съзнанието“.
Прочете се резюме от темата: „Защо благоухаят цветята?“

Тема 9: „Защо се ражда и умира човек?“

Представете си, че тази вечер един благодетел ви завещае 10 милиона лева злато, в какво бихте ги употребили? *(– Бих си платила дълговете, а останалите бих раздала на други, които имат дългове.)* Всички съгласни ли сте? *(– Аз бих се отказал.)* И това не е лошо. Има неща, от които ние можем да се откажем, но има неща, от които не се отказваме. Например от подаряването на един добър живот, кой от вас би се отказал? Ако бащата и майката ти дадат един отличен живот, то е един капитал.

Сега, каква е вашата представа за живота? Според вашето просто схващане какво нещо е животът, не философската страна на живота, но какво мислите, че е животът сам по себе си, както вие схващате от ваше гледище? Всякога трябва да си съставяте една картина.

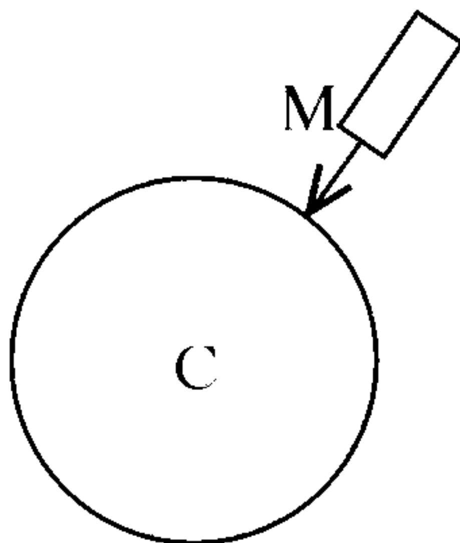

Фиг. 1

Представете си, че това е един затвор, херметически затворен (С), в който вие сте затворен още от детинство. Нямате съобщение с никого, т.е. у вас е само голото съзнание, нямате ни чувстване, ни вкус, ни мирис, ни слух, ни зрение. Но съзнавате само едно: че сте затворени. Представете си, че във вас има един копнеж да излезете от този затвор, накъде – не знаете, но имате този вътрешен копнеж. Как ще разрешите задачата? Представете си, че вие сте затворени и без да знаете едно същество, извън този затвор, чрез едно малко буталце (М) ви побутне само и вие почувствате за първи път, че някой ви бута. Какво впечатление ще произведе първото побутване? Изненада ли, какво ще бъде? Англичаните казват: „Юбилеен ден ще бъде то.“ Най-голямата радост, която вие може да почувствате в тази черупка, такава радост, такова скачане, каквото не може да си представи човек. Сега ние говорим за пробуждане на съзнанието – когато човек очаква нещо. Тия неща вие постоянно ги изпитвате. Някой път вие се намирате на [в] такава една черупка, херметически затворена, че

чувствате отчаяние, от целия свят сте изолирани. И след това почувствате, като че някой с пръст ви побутне само, тогава влиза известна светлина и вие се ободрите. Чрез 5-те чувства човек е свързан с 5 различни свята. През тия 5 чувства интелигентни същества побутват човека и когато го побутнат, той се радва и се весели. Щом не го побутнат, той се чувства изолиран, скръбен, нещастен. Чувствата са нещо, чрез което Божественият живот, Божествената светлина постоянно тече в човешката душа. Добре.

Представете си, че вие излизате навън от този затвор. След като излезете от затвора първото ви действие какво ще бъде? Едно американско магаре, като прекарало 10 години в рудницата, че го изкарали навън, и то като почнало да се търкаля, да реве, то чувствало, че в света на светлината е по-хубаво и то оценява това. Вие ще кажете: „Това магаре реве и се търкаля, какво оценява?“ А магарето казва: „Десет години ужасен затвор беше това долу в земята!“ Е, какво е свобода? Сега вие по някой път се смеете на магарето, но често и вие влизате в такива дълбоки рудници, че по 20 години прекарвате в рудокопачество. Един живот – човек-машина, отдалечил се от Божествената светлина. Аз разбирам Божественото, туй което осмисля живота, а без него човек идва до отчаяние.

Рекох, в сегашното си положение вие всички трябва да се стремите да имате един вътрешен опит. Всеки един от вас, от младите, трябва да имате един опит. Самият живот без опит не върви в права посока. Най-малко един опит, два, три трябва да имате, които трябва да бъдат ръководяща звезда, да имате нещо, на което да разчитате. А такъв опит всеки един от вас може да има. Например колцина от вас имат опитността да знаете, че имате някой приятел извън Земята, един ръководител, ангел-хранител го наричат, един добър приятел, а някои го наричат „Аз“. Едно същество, което взима много дълбоко участие във вашия земен живот. Интересува се от

всичко и всякога, в най-големите мъчнотии, туй същество иде да ви помогне. То е пръв и последен във вашия живот. Сега, туй, като едно философско твърдение, мнозина от вас го приемат, възможно е да е тъй, като една вероятност, но като абсолютна истина не знаете дали е тъй.

Сега вие ще кажете: „Ние сме млади още, не сме остарели." Но младите виждат повече отколкото старите. Според моите разсъждения очите на младите виждат по-надалеч, отколкото на старите хора, нали е така? Стар човек, в окултен смисъл, е проявеният човек. Когато иска някой да стане по-възрастен на години, че да е по-умен, това е криво разсъждение. Да не мислите, че преминаването на години ще ви донесе знание. То е изгубено време. Който чака да стане на 33 години, че да поумнее, то е изгубено време – „изгубена Станка". Не трябва да мислите, че след като остареете ще станете по-умни. Не. Аз искам в ума ви да се утвърди тази положителна философия. Положително ще разсъждавате. Ще бъдете умни сега. Сега ако не – никога! Туй, което аз зная: Сега или никога. Защото, ако аз се силя да докажа, че някой неща за в бъдеще ще станат, те са станали вече. Ако аз не посея семето днес, как ще дочакам то утре да изникне. Значи туй, което е станало днес и утре ще стане, това е непреривност на нещата.

Та във вашия ум всякога идеите трябва да бъдат положителни. Когато действат окултните сили, те действат сега, веднага, днес. Отложите ли за утре, работата е свършена – т.е. никога няма да я направиш. И този факт може да го проверите. Някой път сънувате много хубав сън, събуждате се след това, искате да го запишете, но отлагате за утре. Като станете, всичко е забравено вече. Втори път то няма да се яви вече. Ти веднага ще станеш и ще запишеш съня, ако трябва. Този закон действа и в живота. Една добра мисъл като дойде, приеми я, не казвай: „Като имам повече време." Не, не, ако сега не я

запишеш, ти няма да я запишеш никога. Напиши две думи само, но напиши нещо. Защото нещата трябва да се заверяват едновременно и в трите свята. Тази свещена мисъл се е проявила в света на мисълта. Тя се е проявила и на физическия свят и след като ѝ дадеш форма, тя ще придобие съществуване. Тя е дошла днес, ти кажеш: „Днес не съм разположен – утре." Но утре тя намира друго място, втори път не се връща при тебе.

Затуй трябва да бъдете внимателни, законът действа много рязко. Сега, настоящето, то е Божествено. Значи в настоящето действат божествените идеи. В настоящето Бог ни говори. А бог не повтаря. Той говори веднъж на ума и говори ли втори път – на сърцето и трети път – на волята. А ти, като не си слушал, не си възприел и въпросът е свършен. Тази идея ти не можеш да възприемеш друг ден. Тя е само за днес. За друг ден – друга идея; трети ден – трета идея, четвърта, пета, шеста. В края на краищата в цял един цикъл на живота си от 50-60 години като събереш всичките божествени идеи, които си възприел, от тях може да се оцени какъв е бил твоя характер на земята.

Пита някой: „Как да прогресирам?" Рекох, колко божествени идеи си възприел от бога? В това седи ценността на твоя характер. Идеите по число и качество – те определят характера ти. Ще дойде една божествена идея, това е един знаменит ден, то е един велик ден. Щом възприемеш една божествена мисъл, няма нищо по-велико от това. Тази идея може да се разрасте дотолкова, че да направи от тебе една велика душа.

Сега, всинца страдате от немарливост – едно; от отлагане – две. Каква е разликата между немарливост и отлагане? Немарливият казва: „И без това може." А който отлага, казва: „Сега съм зает, че като свърша работата си, тогава ще го направя." Не, не. Божествените идеи, които проникват в нашата душа, на тях трябва да отдадем всичките

си идеи, докато ги реализираме. А сега, такава една идея като проникне във вашия ум, вие я напишете и кажете: „Аз написах тази и тази идея.“ Вие не признавате, че тази идея е дошла от някъде, не признавате авторитета ѝ, а мислите, че от вашия ум е излязла и тръгнете да се хвалите с нея, но няма да се минат една-две седмици и ще ви покажат, че тази идея не е израснала от вашия ум. Значи, божествените неща всякога трябва да ги отбелязваме в себе си и да признаем, че те са от бога, че тогава те ще бъдат божествени. И за тях трябва да имаме в душата си особено място. Дойде ли тази идея, да бъдем готови да жертваме всичко. Дойде ли до божественото, за нас няма въпрос: да или не, въпросът е свършен, въпросът е решен вече! Значи за божественото човек трябва всякога да е готов да жертва живота си. Не да го изгуби, да го пожертва. Защото всякога, пожертван живота за една божествена идея, този живот се усилва, става по-интензивен. И всичките велики хора и герои дължат своето геройство на този принцип. И те са били затваряни тъй херметически.

Сега вие сте в такава гъста материя, страдате всички, нали? Кой от вас не страда? Някой не е разположен духом. Защо не е разположен? Ако аз взема едни клещи, че да ви стисна ръката, ще бъдете ли разположен? Ако взема една игла, че ви бодна, ще бъдете ли разположени? Ако взема една хубава книга, която вие обичате, че я изгоря? Въобще, отнема нещо, което вие обичате и с което вие сте свързани, веднага ще изменя вашето настроение и прави сте. Човек трябва да бъде свободен. Всеки обича свободата, но и всеки трябва да пази свободата си.

Сега, отговорете ми, защо ви навеждам към тия мисли, вие сте сега в Египет, при Йосиф. Казвам ви: Ще има 7 плодородни години, сейте и прибирайте жито, пълнете вашите житници, понеже ще дойдат 7 гладни години, та сега, когато имате благоприятно време,

събирайте Божественото богатство. Утре, когато дойдат годините на страданието и изпитания, защото те ще дойдат, та да имате един голям запас, да можете да издържате този глад. Изпитанията ще дойдат и трябва да можете да издържате. Сега, на вас като ви говоря за изпитания, някои казват: „Тия са неприятни неща, човек да бъде изпитан." Не, не, даже човек сам себе си трябва да изпитва. Ами че ако аз себе си не изпитвам и кажа например тъй: „Аз мога да плавам, но само разсъждавам, че мога да плавам." Но, ако някой каже: „Да направим опит", аз мога да се удавя в реката. Значи, в мен има едно съмнение, една неувереност, трябва да направя един малък опит, да вляза в реката един път, два, три, четири, пет, шест, докато най-после се хвърля във водата и преплувам реката. Така ще добия вече вяра в себе си. Когато преплавам водата веднъж, два, три пъти, добия силна вяра, тогава мога да кажа: „Тази река аз мога да я преплавам." Но, ако аз тъй седя до реката и казвам: „аз мога да преплавам реката", без да съм правил опит и се върна вкъщи, към кои числа спада това? *(– Към въображаемите числа.)* Някои казват: „Наистина, аз мога да преплавам реката", но как – само мислено. Като дойдем до опита, те казват: „Аз потънах във водата." Е, как тъй? – Схванаха ми се краката. Не, да си говорим истината, той да каже тъй: „Аз само мислено преплавам тази река."

Сега, в живота всинца имате този опит! На мнозина се схващат ръцете и после трябва да им помагаме. Нали сте били ученици в училището? Някой учи до трети клас, остане и казва: „И без знание мога, и без учение мога." Че можеш без учение, можеш, разбира се. Тогава друг човек казва: „Господ ми направи две очи, защо ми са две и с едно мога." – Извади едното. „И две уши имам", вземе и пробие едното си ухо. После казва: „Два крака, защо ми са, с един крак мога." Питам: на каква карикатура ще замяза човек с такива разсъждения? Някой казва: „Човек не трябва да бъде набожен." Смешни сте,

набожността, това е едно качество на човека, едно благородно чувство е то. Казва: „И умен не трябва да бъде човек.“ Е хайде, и умен не трябва да бъде човек, на какво ще се обърнете тогава? Това не е начин на разсъждение.

Сега, какви изводи може да си направите от това? Това не са лични забележки; това са принципални неща, начини за разсъждение. Значи вашите приятели от невидимия свят изискват от вас вие да се учите; вашите приятели от невидимия свят, които са ви пратили тук, искат вие да бъдете духовни и религиозни; вашите приятели от невидимия свят искат вие да бъдете умни, да бъдете силни, да притежавате всички добри качества, да издържате добре изпитите си, да бъдете носители на Божествените идеи, да пръскате светлина, да утешавате страждающи, бедни, немощни, да си състрадавате един на друг, и още хиляди неща, хиляди други работи изискват от вас. И когато вие се съгласите, когато почнете да изпълнявате техните изисквания, вие ще почувствате една вътрешна радост, душата ви ще се разшири, умът ви също, като че нещо тайнствено става у вас, като някоя птичка, която се вдига на крилата си, значи, имате тяхното благоволение. И те ви казват: „Вървете напред и ние ще ви помагаме.“ Пък щом не изпълните техните изисквания, вие се разклатите и най-после станете [...]. Някой седи и казва: „Какво да правя сега, не зная какво да правя.“

Сега, младите какво трябва да правят? Наблюдавайте ако идете в село, ще видите младите моми и момци играят на хорото. Те играят, а един кавалджия или гайдарджия на средата, свири им; опити правят те, търсят се един друг. Обаче, след като се ожени някой, не ходи вече да тропа на хорото. Защо преди е ходил, а сега не ходи, а казва: „Това са глупави работи.“ Значи ти си поумнял, ама от глупавото умно може ли да се роди? При хорото, кое взима най-голямо участие? (– Краката) Какво означават в този случай краката? Младият казва: „С

краката си аз мога всичко да направя.“ А след като се ожени, казва: „Аз криво съм разсъждавал.“ Не само с краката трябва да се тропа, но и с главата трябва да се мисли. Т.е. всяка една постъпка на човек трябва да бъде разумна. Всяко едно упражнение, всяко едно движение, каквото и да вършите, все трябва да е умно, да е обосновано на някакъв закон.

И тъй, в Божествения свят вие ще се стремите към следния закон: всичко онова, което ви е определено от Бога, вие трябва да го реализирате! Всичко на вас е определено. всеки трябва да разбира защо е дошъл. Програмата за вас, която е във вселената, изпълнете я и не бойте се. Сами не си правете никаква програма. Изпълнете вашата програма от природата и животът ви ще тече като масло. Сега мнозина се спират на идеята, казват: „Защо съм се родил аз на земята?“ Според мен, това е един смешен въпрос. Отивам в училището да се уча и питам защо съм дошъл. – Да уча. Имам геометрия, първия път не разбирам нищо, но постепенно ще науча геометрията. С какво започва учителят геометрията? (– С точката.) Хубаво, аз нищо не зная, това не е срамота. Второто нещо, учителят каже: „Точката образува правата линия. Сетне, правата линия образува плоскостта, кубът и т.н.“ Този учител е белалия, не се спира само с точката, линията, куба, ами туря и букви: а, б, с, турга и знаци: плюс, минус, дели и умножава, турга скоби, но всичко това е само за развиване на ума. Тъй щото целият живот се състои все от задачи, от математически закони. Даже, ако всеки ден се съсредоточавате, вие ще намерите една по-велика задача в живота, тъй че и геометрия, и математика са приложени напълно в нашия организъм.

Химията е приложена също в живота на човека. Не само химически процеси стават там, но и лаборатория има, чудна лаборатория е човешкият мозък, такава, каквато в света няма. И всичките химикали, шишенца, с всичките елементи са там. Пък и

всичките инструменти са толкова деликатни, за всичко ги бива. Тук на Земята да съставят такава една лаборатория, трябва да похарчат няколко милиарда. Тъй щото, в тази лаборатория трябва да влизате по-често. Да кажем, имате една мисъл, искате да я изпъдите. Вие сте смешни. Махате с ръка и мислите, че може да я изпъдите, казвате: „Излез де!“ Не излиза. Ти ще влезеш в лабораторията, ще разгледаш от каква категория е тази мисъл, ще я хванеш с щипците си, тя ще се подчини и ще я извадиш. Или има известни киселини, ще вземеш, само ще я побутнеш, ще излезе и оттатък ще мине. Наука трябва тук. А ти махаш с ръка, казваш: „Не искам да мисля за нея.“ Въпросът не е там, да не мислиш, ще мислиш, но положително ще мислиш. Правилно ще мислиш. Ще кажеш тъй: „Дойде ми на ум една мисъл, но аз ще вляза в своята лаборатория, еди на кое си шкафче имам една киселина“, ще отвориш вратата и ще ѝ кажеш: „Излез навън!“ Тогава запиши денят и часът точно кога тя е излязла.

Ще учите, ще мислите, вие не сте започнали още да мислите, че вие от немислене дойдохте до този хал. Някои казват: „От много мислене, че полудял.“ Не, хората полудяват от малко мислене. От много мислене човек никога не полудява и от много учене човек никога не се съсипва. Няма пример в историята такъв. Но от малко учене, от невежество, много хора са полудявали. Онзи, който е учен, той знае закона, не го е страх, той има условия по всеки начин да избягва мъчнотиите. А невежият човек, като не знае по кой път да мине, той се уплаши и умът му изтръпне.

Та сега, на всинца ви трябва силен и крепък дух, че като влезе тази светла, Божествена идея, която се отправя към вас, както буталцето (М), да я приемете, не отлагайте, приемете я. Всички свещени идеи, които проникнат във вас, приемете ги. Бъдете всякога трезви, да ги използвате. Тогава учението, което сега придобивате, ще може да го реализирате. И материалното учение ви е потребно.

Станете да направим едно упражнение.

И тъй, всички ще се стремите да развивате един дух на будност. Бодър и весел дух, вътрешно всички трябва да бъдете бодри и весели, да побеждавате мъчнотиите, които ви посрещат. Корабът, който върви в океана, той не трябва да се плаши от вълните, които идат отляво и отдясно, той гледа само своята посока и върви напред. И човек трябва да прилича на един хубав кораб, който да отива по пътя на своето предназначение, без да обръща внимание на вълните, от какъв са характер.

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

IV година, 10-та окултна лекция на 1-ви младежки окултен клас. 21.XII.1924 г., София

СЪДЪРЖАНИЕ НА ЛЕКЦИЯТА

Какво нещо е животът сам по себе си?

Първото чувство, което може да изпита едно затворено същество в един кръг, при побутването от едно друго велико същество.

Божественото е туй, което осмисля живота.

Всички трябва да имаме една вътрешна духовна опитност.

Два недостатъка: немарливост и отлагане.

При пожертването на живота, той става по-интензивен.

От божествените идеи, които човек е записал в душата си, може да се съди за неговия характер.

Разсъжденията ни трябва да бъдат смислени.

Всичко, което е дал Бог за нас, то е необходимо.

Трябва да изпълним Божествената програма, дадена ни от природата.

Мозъкът – една съвършена химическа лаборатория.

ЗАКОН ЗА ВНУШЕНИЕ И ЗАКОН ЗА РАВНОВЕСИЕ

8.15 ч.в.

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочетоха се темите: „Предназначението на гръбначния стълб.“

Тема 10: „Произход на съзнателните и подсъзнателните движения у човека.“ Ще опишете движенията, всяко помръдване ще опишете.

Как пази човек своето физическо равновесие. Например, главата е по-тежка. Как пази човек своето равновесие? Как седи главата на раменете? Спокойна ли е човешката глава или постоянно се движи? *(– Движи се.)* В какво направление се движи човешката глава? Две течения има у човека. Забелязали ли сте когато пътувате по екскурзии или вървите по пътя, щом се отвлече вниманието ви, родят се значи две противоположни мисли в ума ви, веднага ще паднете или на лицето си, или на ляво, или на дясно. Защо падате? Тия наблюдения трябва да ги правите във вашето подсъзнание. Например ходите с някого и питате: „Защо на еди-кой си господин животът е тъй нередовен?“ И като кажете тъй, паднете на едната или на другата страна. Туй падане е свързано с човека, на когото оценявате характера.

От чисто наследствено гледище тия неща са ясни. Да допуснем, вие се раждате в известна фамилия, член сте там, да кажем във фамилията *АВС.* Как действува наследственият закон по отношение

на живота? Да кажем *А* е вашия дядо. Някога той се е разгневил и намислил да удари някой човек по пътя и да му пукне главата. Той само е проектирал тази мисъл, но не я реализирал, разболял се и умрял. Тази негова мисъл се е отложила, но тя е останала в неговото подсъзнание. Той има син, който се оженва и на него се ражда син, да кажем *В*. Този син точно ще изпълни туй внушение, което дядо му е намислил. Този син ще изпълни туй желание да срещне един човек на пътя и да го удари по главата. У вас се заражда по някой път едно желание да биете някого. Вие сте забелязали някои деца на пътя какво правят: минава някой старец, те вземат един камък и го ударят, защо? *(– Това са външни мисли, от миналото.)* Сега аз ви навеждам на този велик закон, за да разбирате нещата защо тъй стават. Вие мислите, че е безразлично какво мисли човек, не. Или вие ще извършите този акт, или поколенията след вас. Тъй щото в природата търсете причината на тези постъпки.

Тогава математически какво ще бъде отношението? *А* е причината, *В* какво ще бъде? В *В* се изразява идеята. Тъй щото много ваши състояния се дължат на миналото. Седите вие и сте неразположен духом. Иде ви по някой път на ум да извършите нещо недобро. Тази мисъл е вложена от някой ваш дядо. Може би преди 100 години, преди 200 или 300 години от някой ваш прадядо. А вие ще бъдете изразител на тази, старата мисъл. Следователно вие с контра идеи ще се противопоставите на тази първоначална идея. Как? – Ще се върнете назад до *А*. *С*, в този случай, е само резултат, но не е причина. Ще се върнете назад. Ако синът на *А* е бил добър човек, ще апелирате към него. Следователно ще почерпите сили, за да регулирате тази мисъл от *А*.

Сега да изясня. Да допуснем, че имате един канап, или една връв, или едно въже. Вие сте хванали само единия край, а другия край са хванали двама души. Вие не сте свободен. Туй въже е завъртяно

около ръцете ви – вие теглите и те теглят. Внушението от тяхна страна е по-силно. Те ви теглят и най-после ви повличат. Вие не искате, какво трябва да стане? Трябва да дойде някой друг да хване при вас въжето, за да се балансират двете сили. Затуй трябва да учите закона на равновесието. Не трябва да се самооблащавате*, че всичко може да направите сам. Всеки, в дадения случай, е слаб. Трима души на физическото поле могат да бият едното, но и един може да бие трима, па даже и 10 души, но се изисква голяма сръчност, за да набие 10 души. Аз в историята помня само един такъв случай и то ето какъв: Един американски проповедник набива 10 души. Цяла една тайфа пияни влизат и искат да развалят събранието. Той слиза от амвона, набива ги хубаво, върза ги и ги туря долу пред амвона, качва се и си държи проповедта. Накрая главатарят на тази банда се обръща към Бога. Но в такъв случай трябва да имате присъствие на духа. У вас, младите има една черта, която ви липсва, често вие губите присъствие на духа. Когато сте в клас, тогава сте много сръчни, но когато сте сами, тогава трябва да се опитате. А законът на внушението работи единично.

Та, най-първо трябва да изличавате тези потици, които работят върху вас. Ще правите наблюдения. Някои мисли действат върху задната част на главата ви. Вие трябва да се освободите от тях. Някои мисли действат в стомаха ви, тези мисли действат по наследство и ти слушаш нещо постоянно ти казва: „Хляб, ядене!“ Ти се поддадеш на туй внушение и постоянно мислиш за това. Не, не му е времето сега да ядеш, от долу иде тази мисъл, туй внушение иде наследствено; други внушения има, които идат по-отгоре – от под лъжичката. Те са по-благородни внушения; третите идат от предната част на главата, те не са опасни. По някой път внушенията идат от слепоочните очи. И тогава ще почувствувате едно силно притискане на главата. Тогава именно трябва да знаете да трансформирате вашата енергия, да

прекарате тия енергии на горе към предната част, разумната част на мозъка си.

Най-главното в живота – всички трябва да имате един идеал. Всички трябва да сте свързани с някой човек, който седи по-горе от вас, който има морален стабилитет. Аз го наричам – човек с морални устои. А този човек може да бъде някой ваш добър дядо, тук или в Америка да е живял и да е заминал, с когото да сте свързани и когато дойде едно противоречие веднага да си спомните за него, защото приятелят е необходим в такъв случай. За нужди са приятелите.

Затуй сега ще се заемете да изследвате тия енергии. Не да попаднете в тях, да мислите само за тях, защото има друга една опасност тогава, човек може да си самовнуши. Самовнушението може да дойде отвън чрез впечатления. Например, минавате вие по пътя. Може да видите някой човек паднал и си счупил крака. Във вашето подсъзнание това направи силно впечатление. След година може да се яви у вас някоя болка в крака, без да знаете причината ѝ. Много болести има, които нямат никаква органическа причина, а усещате болка. После, може да сте забелязали, като вървите по софийските улици, да кажем, а те са пълни с разни мисли, някой път вас не ви се иска да минете през някоя улица, защо? Като един чувствителен човек усещате, че влиянията не са приятни там и не искате да минете. Следователно човек не трябва да се предава на такива влияния от улицата. В такъв случай минете през друга улица. Ако минете през някои улици вие може да възприемете лошите мисли на някой човек, който е минал преди вас, т.е. те да намерят място във вас, щом вие не сте достатъчно концентриран. Тази сутрин аз видях едно лице, при това свещеник, така се огрубило лицето му, че нищо свещеническо няма в него. Такава една грубост имаше на лицето му.

Та, рекох, виж външните влияния са подействали даже и на един свещеник. Вие в света има да се борите с ред противоположни сили и

трябва да бъдете разумни, т.е. трябва да разбирате закона на внушението. А този закон на внушението изисква чистота на мисълта. Всякога трябва да имате чиста и ясна мисъл. Никакво раздвояване на ума! То ще дойде, но не го допущайте да вземе място у вас. В момента, в който вие допуснете едно раздвояване, винаги човек губи своето равновесие. Питам: онези акробати, които минават по тънки въжета, как минават? – Присъствие на духа имат; онези авиатори, които отиват 3, 4, 5, 7, 8 км. нагоре – присъствие на духа имат. Ама представете си един страхлив човек, който ще изгуби присъствие, какво ще стане с него? Разбира се, всичките авиатори имат едно качество: у тях центърът на страха е по-слабо развит. Страхлив човек авиатор не става. Авиаторите са смели. Сега някои хора трябва да употребят много големи сили, да не бъдат страхливи. Например вие изпитвате страх, но трябва да турите воля, за да покажете, че не ви е страх. Някой път ви е страх, а се преструвате, че не ви е страх. Не, вие ще си представите страха: страх ви е, нищо повече. Но няма да давате място на страха си. В животинското царство у по-нисшите животни страхът си има място, но един човек, който е тръгнал по пътя, страхът често може да го спира. Например колебанието от какво произтича? – От страх.

Та, сега имате да ликвидирате с всичките тия наследствени прояви, които се явяват в ума ви. 50% от тези прояви са наследствени и по закона на наследствеността вие можете да ги изхвърлите. Как? Например някой ден нямате разположение, казвате: „Не ми се учи днес.“ Какво ще направите? – Седни и учи! – „Ама нямам настроение!“ – Седни и учи! Настроението ще дойде. Седни на масата си, нищо повече! Внушение е то. Закон на повторение е то. Ти си отлагал, отлагал и казваш: „Нямам настроение.“ Не, ще седнеш и ще учиш без настроение! Употребете тогава и вие едно внушение, ваше внушение. Да кажем, нямате разположение да идете някъде,

абсолютно нямате разположение. Кажете тогава цял един час наред: „Ще ида, ще ида, ще ида...“ И като повториш цел един час тези думи най-после ще отидеш и оттатък ще минеш. После, направете друг един опит: имате силно желание да идете някъде, но това място няма да ви ползва никак. Кажете тогава така: „Няма да ида, няма да ида, няма да ида...“ И няма да идете. След като повториш една дума, има си известни числа – 100 пъти, 200 пъти, 3-4-5 стотина пъти, туй повторение представлява цял един цикъл и около вас се образува цяла една сила, която ще даде потик да бъде движението ви за или против, т.е. или в положителен или в отрицателен смисъл, което е за добро.

И тогава аз казвам, в природата има два метода, с които тя си служи: когато природата действува със своите положителни сили, тя произвежда в нас всякога негативни състояния; когато природата действува със своите негативни сили, тя произвежда в нас всякога положителни състояния. Туй трябва да го знаете. Едно негативно състояние у вас се дължи на положителните влияния от действията на природата. Обратния процес: когато природата действува със своите негативни сили, у човека се произвеждат положителни състояния.

Как ще преведете минус с минус и плюс с плюс? Човек и природата могат ли да се примирят? *(п.ч.)* Когато природата работи, човек ще възприема, човек ще плаща. Когато природата стои негативно, тогава тя ще плаща. Взаимообразно ще си действат. Но всякога трябва да знаете, когато дойде едно негативно състояние у вас, природата действува със своите положителни сили и те са разумни. Това не е един признак, че вие сте извън законите на природата. Ни най-малко, макар че не сте разположени, но трябва да знаете факта, че природата действува със своите положителни сили и то е за добро. И когато вие сте в най-добро разположение на духа си, трябва да знаете, че природата работи със своите негативни сили. И в единия и в другия случай трябва да знаете, че то е за ваше добро.

Тогава имаме 1, 2, 3, 4. При 3 и 4 движението трябва да мине през кръст.

	п.	ч.
1)	+	−
2)	−	+
3)	−	−
4)	+	+

И действително така е, от лявото полушарие енергиите отиват в дясното, и от дясното полушарие отиват в лявото, прекръстосване става. Едната страна е негативна у човека, а другата е положителна. Но те се менят. Изобщо се казва: лявата страна е отрицателна, а дясната е положителна. Но често има едно променение на тия сили. Лявата ръка, в която действат въобще отрицателните сили, в горната си част на ръката тя е положителна, а долната, вътрешната част на ръката *(дланта),* тя е отрицателна; дясната ръка, която е положителна по отношение на лявата и тя в горната част е положителна, а долната *(дланта)* е отрицателна.

И тогава имате: $\frac{л.}{} = \pm$; $\frac{д.}{} = \mp$ и знаете ли как се съединяват знаците? Пак същото прекръстосване става. Отрицателната част на ръката е всякога гладка, по нея никакви косми не растат, а тази част на ръката, дето е положителна, там има косми. Двете устни са отрицателни, но горната част на устата е положителна – там се образуват мустаците. Тогава горната част е положителна, а долната е отрицателна.

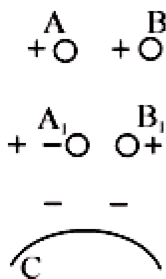

Фиг. 1

Чрез закона на внушение може да се случи следующото: когато природата действува със своите положителни сили и вие искате да бъдете положителни, тогава вие сте в стълкновение с природата, тогава се образува триене; тогава стават мозъчни сътресения и тогава хората подлудяват. Всеки, който се бори с природата, подлудява. И всеки, който се бори с Бога, подлудява, нищо повече! Значи, природата не обича ти да се бориш с нея. Ти ще отстъпиш не от страх, ти ще използваш нейните сили. Когато тя работи, ти ще почиваш, а когато тя престане да работи, ти ще започнеш да работиш. Следователно, ние не трябва да бъдем два положителни знака в природата. Плюс и плюс какво дават? *(– Отблъскват се.)* Е, какво означава отблъскването? В какво направление отиват силите тогава? Да допуснем, тук имате две топки *А* и *В.* И двете са положителни. Най-първо ще се яви едно желание да се приближат *(A_1B_1)*, но после пак се отблъскват; пак се приближават, пак се отблъскват. Как ще обясните това явление? *(– Електричеството става разнородно, щом се приближат двете топки, едното електричество се неутрализира, тогава се отблъскват и т.н.)* Добре. Тогава, в първия случай имаме и при двете топки знака плюс *(А, В).* Във втория случай *(A_1B_1)* имаме минус и плюс – привличат се топките. После пак се отблъскват. Къде отиде отрицателното електричество? *(– Отрицателното електричество отива в земята С. И на мястото се явява пак положително електричество. Топките пак се отблъскват.)* Добре. Това е един геологически закон. Промени стават и в клетките. Какво отношение има земята към тия две топки? Ние допущаме, че те са съзнателни.

Известни величини вие ги означавате с минус, а други – с плюс. Вземете -5 и +5. Тия две величини равни ли са? *(– Като алгебрични*

величини не са равни, само по абсолютна стойност, без знака, са равни, но иначе не са равни.) Ако имаме в термометър 5° над нулата, едно и също ли означават? *(Те не са равни величини.)* – Защо?

– Ж

+ М

Представете си следующето: тук имате жена *(ж).* Тя е негативна в природата *(–)* и мъж *(м),* той е положителен в природата *(плюс).* Но тази жена бие мъжа си и физически го бие и по ум го бие. Как тогава ще си обясните [тогава] това? Действително туй е вярно, но относително е вярно. Сега тия разсъждения са извън науката, те да не ви бъркат на вашата наука. Вие трябва да ги държите отвън. Те със само един посторонен капитал, а вие дръжте си вашия капитал.

Как бихте означили настроението, положително ли е, или отрицателно? Кой е създал настроението? Мъжете или жените? *(– Жените.)* Т.е. под думата „жена“ разбираме „живот“, под „жена“ вие ще разбирате живота. Кой е създал негативните сили: животът или умът? Под думата „мъж“ ще означаваме винаги ума в неговата целокупност, а под думата „жена“ ще разбираме живота в неговата целокупност. Живот и жена са близки. Жена и мъж се различават само по едно качество. Жената въобще е символ на живот, тъй щото тя не засяга формулата на сегашните жени. А положителните сили са създадени от що? Например смелостта на какво се дължи? Дължи ли се на човешкия ум? От какво произтича смелостта? От ума ли? *(– Не от ума.)* Хубаво. Думата „интензивност“ на какво се дължи, на ума или на сърцето? *(– На сърцето.)* Правете наблюдения, щом мислите и във вас има известно безпокойствие, то се дължи винаги на сърцето. Когато сърцето ръководи, в мислите винаги има безпокойствие. Когато умът работи, тогава има чистота, човек е тих и спокоен, невъзмутим, тогава човек се подига.

Ще знаете, когато умът работи сам, човек всякога е тих, а когато сърцето ръководи, човек всякога се намира в едно състояние тревожно: реши едно, смени го – все прави и все недоправи. Казва: „Еди колко книги ще прочета, туй ще направя, онуй ще направя“, и в края на краищата нищо не направя. Всеки ден хиляди желания сменява, все решава, решава. После, като го попиташ: „Защо не го направи“, каже, че условия няма. Аз наричам сърцето е едно дете, което знае само да яде. Ако майка му е сготвила нещо, то всичко изяда. Но не е ли приготвила нищо, целия ден ще има само цирикане. Такова нещо е сърцето. Англичаните го наричат: „място на постоянно безпокойство.“ Когато дойдат тия състояния, ще ги познавате, те са на сърцето. То е детинско състояние, едно детинско своенравно състояние. От неща нищо и никакви, които пет пари не струват, някой минал и те побутнал, дигнеш цял скандал. Детински работи са това. Такова е състоянието на сърцето.

Та, всички трябва да се владеете, т.е. да се не поддавате на такъв детински устрем. Вие ще употребите за сърцето си този пример на циганката, той е много хубав за тези състояния. Разболяло се циганчето, казва: „Мамо, геврече.“ – „Ще купим, мама, ще купим.“ – „Халвица, мамо.“ – „Ще купим, ще купим.“ Че смокини, орехи, ябълки... Всичко искало. И тя все му купувала: „Ще купим, мама, ще купим.“ Най-после то умряло и циганката казала: „Е, мама, от всичко поне си хапна.“ Като дойде едно такова фалшиво желание в сърцето ви, кажете: „Ще бъде, ще бъде“, и оставете го там. И като умре вашето циганче, т.е. не да умре, но вашето състояние се трансформира от едно в друго, по-високо. Тогава кажете: „Действително, всичко постигнах“, т.е. постигнал си да трансформираш своите желания. Смърт значи трансформиране от едно състояние в друго, минаване от един образ в друг. Не е страшна смъртта. То не е ограничение, тъй ще схващате вие. И тогава ще бъдете близо до истината.

Щом дойдат някои неприятности, вие ще спрете и ще кажете в себе си: „Ще бъде, ще бъде.“ Тихичко ще го кажете и отминете. Не се противопоставяйте на вашите желания. Голяма погрешка е това. Никога не влизайте в борба със себе си. Едно правило ще ви дам: Не се бори със себе си! Какво ще постигнете? Изслушай себе си, добре разсъждавай и извади поука. Но не се бори! Например някой казва: „Това нещо няма да го направя.“ Не, не се бори със себе си, изслушай спокойно, не разрешавай въпроса предварително. Туй желание не е твое. Двама души се разговарят там, аз ги слушам, мисля си, че това нещо е за мене, но си казвам: „Няма да участвам вътре.“ Че туй преди всичко не се отнася до мен, аз мога да изслушам тия двамата, те може да искат да идат на разходка, това мен не засяга. Ние се вплитаме в това, като казваме: „Това за мен не се отнася, аз това няма да направя, или онова ще направя...“ Нито едното ще направиш, нито другото няма да направиш.

Първото нещо, ще се борите със себе си! Но всякога обозначавайте своите навици. Щом видиш една погрешка, вземи я, поглади я, потупай я, кажи ѝ: „Ти си много добра и ще бъдеш тъй добра, няма да ми правиш много пакост.“ Поговори ѝ мъничко. Тя разбира. И мнозина от вас, които са решавали така: „Аз това няма да го направя“, колко от вас сте успели в това отношение? Правили ли сте опит! Някой иска да изкорени някой лош навик от себе си. От къде ще го изкорениш? Този навик почти няма никакво твое съществуване, то е само една илюзия във вашия ум. И онзи, който иска да корени от себе си своите навици, аз го уподобявам на един човек, на когото лицето е очернено. И той почне да се оглежда в огледалото и казва: „Е, очисти се, де!“ Ще се очисти ли някога? – Никога. И вие сега гледате в едно огледало. Огледалото никога няма да очисти черното ви лице. Вие по никой начин не може да го изчистите само като се оглеждате. Тогава какво ще направиш? Ще се

разсърдиш и ще удариш огледалото на земята. Ще се очисти ли черното ви лице тогава? Мислите ли, че вашите петна ще се махнат, ако счупите огледалото?

Може би туй дегизиране в дадения случай е потребно за вас. Да допуснем, тебе те гонят. Дойде някой и те нацапа хубаво. А така, като си начернен, няма да те познаят. Няма ли да се зарадваш в този случай, че си черен? Туй дегизиране е по-хубаво в случая, защо ще го снимаш от лицето си? Туй е по отношение на ония неприятни състояния, които вие може да опитате. Не ги считайте, че са нещастия за вас. Като станете, ще имате едно неблагоприятно състояние, спрете се и погледнете в природата. Тогава ще знаете, че в следующия момент ще се сменят вашите състояния.

И тъй, като станеш, ще кажеш така: „Аз няма да се боря със себе си, но ще бъда в хармония със себе си. Аз няма да бъда в противоречие с природата, но ще бъда в хармония с природата. Аз няма да бъда в противоречие с Бога, но ще бъда в хармония с Бога.“ Туй си помисли само. Произнесете тези думи и вижте как веднага ще се измени вашето състояние. Един – два пъти тихичко кажете на себе си. Така човек може да създаде в себе си велик характер. Защото природата сама по себе си е красива.

В дадения момент вие имате работа с интелигентни същества около вас, които са минали около вашия път и го познават много добре. И те са готови да ви услужат, като някой виден професор в някоя лаборатория как помага на студентите си. Правете опити и работете! Ако не излезе опита, ще помолите този професор да ви покаже как се прави опита. Той ще започне да работи с вас и ще ви даде всичките наставления, които са необходими. Той ще ръководи опита, вие ще работите. Следователно когато вие се намирате в едно противоречие с живота, ще повикате едно от тия разумни същества, които са ваши приятели, но ще ги слушате. И опита, който правите,

ще бъдете много внимателни. Този опит става във вас, вие сте една лаборатория, а вашите мисли и вашите желания, това са елементите там. Тъй животът е приятен, ще повикате професора и така с всичкото смирение ще внимавате, ще го слушате и ще отбелязвате всичко, което той прави. Еди кое шишенце на кое място се намира... Ще отбелязвате всичко в книжката си. Трябва да бъдете внимателни към себе си. Към това ще приложите и тази вътрешна опитност, която ще даде една стабилност на характера ви. Туй ще създаде онова състояние на тази вътрешна чистота, която е потребна за развитието на ума. Защото има неща, които се разбират само при една вътрешна чистота на съзнанието.

Ако искате да развиете ума си, непременно трябва да имате чистота. Не чистота, какво се разбира сега. Чистота в кръвта, чистота в сили, които действат във вас. Чистота, чистота. Значи да не са смесени, първични трябва да бъдат силите. То значи чисти сили. С тях трябва да работите сега. И тия сили хората ги употребяват да се обичаме, да бъдем разумни... Всичките тия термини трябва да се преведат в един строг научен начин. Не научен начин, защото често науката не може да даде един потик, но да се направят тия неща достъпни за един положителен живот, че да добиете една увереност във вътрешния си живот, да знаете, че има един закон, с който може да се работи.

Сега ще работите с един закон на внушението в себе си. Ще кажете тъй: „Ще ида, ще ида, ще ида...; ще се моля, ще се моля, ще се моля..." Вземете ред от тия думи, силни думи и ги повтаряйте много пъти. Ето какво ще направите през тази седмица: ще си изберете една дума за понеделник, каква дума ще бъде тя? Той е ден на Месечината. Във вторник ще вземете друга дума; в сряда – друга; в четвъртък – друга; в петък, събота и неделя ще свършите. За една седмица е това. Вие сами ще си изберете думите. Аз искам да видя какви думи ще

изберете. Ще започнете сутрин. Тази избрана от вас дума ще я произнесете 100 пъти, на обед – 100 пъти и вечер – 100 пъти. Вие още не сте запознати с този закон. Ето как ще си изберете думата: ще се спрете тихо и спокойно, няма да се колебаете и тъй като се успокоите в себе си, в съзнанието ви ще изпъкне една дума, тя е за вас. И тя ще ви се понрави. Например ако съм аз, в понеделник ще кажа: „Ще чистя, ще чистя, ще чистя…“ и ще броиш на пръстите си 100 пъти. Природата обича точността. Тя не си играе в такъв случай. И ако ти не произнесеш 100 пъти, оставиш само едно, тя ще те хване за ухото. Ще броите точно 100 пъти. Но няма всички да избирате „чистя“. Може да изберете друга дума: „Ще нареждам, ще нареждам, ще нареждам…“; „ще пълня, ще пълня, ще пълня…“; „ще изпразвам, ще изпразвам, ще изпразвам…“; „ще мия, ще мия, ще мия…“ По-добре е глагол да употребите. Вторник: „Ще воювам…“; „ще изправям…“ *(– Ще уча?)* Във вторник не се учи. Тази философия учениците много добре знаят, във вторник не се учи. Т.е. всеки ден си има по няколко часа за учене. За вторник: „Ще побеждавам; ще превъзмогвам; ще напредвам; ще ставам…“ Сряда: „Ще уча, ще уча, ще уча…“ и т.н. Всеки един ще си избира по една дума. Седем думи за през цялата седмица. И тези думи да са силни в съзнанието ви. Ще си ги поясните, ще си ги запишете в едно тефтерче. Значи, през деня всяка дума ще я произнесете 300 пъти. Тогава имате седем деня по 300 пъти правят 2100 пъти.

Тези са малките опити, които имат добър резултат, ако ги изпълнявате добре. Те са едно подготовление за голямата работа.

9.15 ч.в.

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

IV година, 11 школна лекция на I Младежки Окултен Клас, 28.XII.1924 година Неделя

НАПРАВЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

8.15 часа вечерта.

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочете се резюмето „Ролята на свръхсъзнанието“ и „Предназначението на гръбначния стълб“.

Прочетоха се темите „Защо се ражда и умира човек“.

Тема 11: „Какво зная аз?“ Ще си зададете този въпрос на себе си и тъй, философски ще отговорите, в прикрита форма. Какво е казал Цезар? – „Дойдох, видях и победих“. Какво е писал на римския сенат? – Туй, което той е знаел. Ще мислите върху тази тема: „Какво зная аз“. Същественото, което знаете, не какво сте учили и какво са ви казали и какво сте запомнили, а каквото вие знаете. Самата тема е дадена в най-добрата си форма.

Тема 12: „Трите стълба на знанието“.

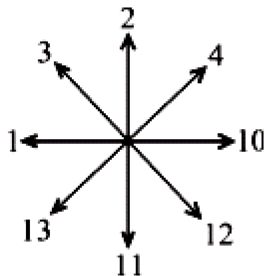

Фиг. 1

Между тези числа има ли сходство или някакво съотношение? Едно на кое съответства? *(– На 10.)* Две на кое съответства? *(– На 11.)* Три? – На 12; Четири? – На 13. Добре. Да допуснем, че ви се дава избор на тези числа, кои ще изберете? Изборът е свободен, всеки може да си избере каквото иска. Обаче, има и друго нещо. От тия числа не може да изберете които искате. *(– Защо?)* Допуснете, че аз ви давам една малка игла, обикновена, с която шиете, и ви дам едно въже по-дебело от пръста и ви накарам да вденете туй въже. Да кажем, то е дълго една педя. Може ли туй въже да го вденете в иглата така, както си е? – Не. Значи, изисква се мисъл. Вие трябва да разберете вдяването на туй въже. Как може да вденете туй въже? Ще го разнищите на тънки нишки и така цялото въже може да го прекарате през иглата.

Тези числа съществуват в природата така наредени. Те се намират и в живота, но не всяко число вие може да изберете. Да допуснем, вие сте една положителна личност – плюс сте и избирате числото едно, ще ви ползва ли този избор? *(– Не, защото числото 1 е положително.)* Аз говоря за живите числа в природата. Вие като сте положителен и числото 1 е положително, то ще произведе у вас едно неприятно състояние. *(– Ще изберем числото 13.)* Още по-лошо: 1, 4, 10, 13 – все са положителни числа. Като дойдете до числото 2, то е със знака минус. Следователно в дадения случай, щом вие сте положителен, вие трябва да изберете числото 2; щом изберете числото 2, може да изберете числото 12. Вече в 12 вие имате закон на резултати. Как е създадено 12? Числото 12 показва как може една положителна енергия да се превърне в една отрицателна енергия. Туй е закон – да знаеш как да превръщаш силите. Ние имаме 12 месеца, те показват един кръг. За да превърнеш една енергия и да я използваш във всички нейни проявления, ти трябва да направиш едно обръщение в 12 зодии. Вие може да изберете 2 и 12, но трябва да

разбирате закона на 12-те, защото в 12 първата цифра 1 е положителна, вие ще се сблъскате с нея и трябва да прекарате тази енергия в числото 2, тогава 2-ката показва закона, метода и начина, с който трябва да действате.

Ако трябва да говорите, в дадения случай как трябва да говорите, кой говор е по-хубав: острият говор или мекият говор? *(– Мекият говор.)* Отблизо когато говориш, меко трябва да говориш, но когато трябва да говориш на един километър далеч, как трябва да говориш? *(– Високо.)* Тъй че, под силно и остро говорене всякога се разбира далечно говорене. И докато твоята реч пристигне на мястото, тия вълни на високото говорене отслабват и онзи там ги слуша много мекичко. Тъй че, някои хора ни се виждат много мекички, защото отдалече говорят, а колкото се приближавате към тях, гласът им става по-силен и вие казвате: „Грубо говори." Рекох, тогава много наблизо сте дошли. Та и в природата често някои от нейните тонове, които тя издава, са силни, а други – слаби. Аз говоря за тоновете на природата. Някой път природата ни говори отдалеч. Тогава тя е много тиха, нежна се показва, но тогава ние не трябва да изменяме своята дистанция; а някои от нейните тонове, за да ги чуем, трябва да сме много близо до нея. Тогава тя ни се вижда странна. Та, рекох, има такива състояния и в природата.

Числото 1 е положително, показва насока, отдето идват енергиите; двойката показва насока накъде отиват енергиите; а тройката какво показва? – Показва работата, която тия енергии са извършили в дадения случай. Как ги наричате вие тези числа, средните числа? *(– Неутрални числа.)* Да, числа, които не са нито на едната страна, нито на другата страна. Разбира се, само едно неутрално число можете да го турите за дирек, за подпора, те не се местят. И всичките устои на живота са съградени все от тия числа – неутрални числа.

Във всяка една година знаете ли кои дни са положителни, кои дни – отрицателни и кои – неутрални дни? Онези от вас, които разбират астрология, трябва да прегледат малко колко дни има в годината положителни, колко отрицателни и колко неутрални. То е само една малка забава, едно упражнение, гимнастика на ума.

В окултната наука се изискват няколко условия *(сили)* от ученика. Първо, той трябва да има не само една силна воля, но благородна и устойчива и разумна воля. Само тогава може да се прояви волята му. Понеже, каквато и да е сила, с която ученикът работи в дадения случай, от него се изисква да има такава една воля. Тогава, той [е] като един чук, а знаете че всеки един чук само в една силна и разумна ръка, може да произведе приятен ефект. Иначе, този чук може някой да го вземе от ръката ти и да ти разбие главата, нищо повече. Чукът в слабата ръка или каквато и да е сила в ръката на един слаб човек е за него в ущърб.

Ние виждаме в съвременната култура мнозина, на които умовете са неприготвени. Като добият малко знания, това знание не ги ползва, то става за техен ущърб. Ще се стремите във вашето съзнание да се кали вашата воля, да бъде силна, разумна и устойчива. И след туй ще прилагате при изправянето на някои ваши минали погрешки. Всинца имате погрешки: лични и унаследени погрешки. Някои от тези погрешки се виждат, някои не се виждат. Някои се знаят, някои не се знаят.

Та, с волята си постоянно трябва да работите като един скулптор над себе си, понеже от тази работа ще зависи благото на вашия живот. За да може да прекарате един разумен живот на земята, да бъдете по възможност щастливи, непременно човек трябва да има силна воля. А силната воля е всякога разумната воля. В туй отношение вие трябва да изучавате математиката. Всички трябва да бъдете не математици, но да мислите математически, то е нещо

точно определено. Някой може да каже: „Може и по друг начин.“ – Не. В математиката не могат да бъдат нещата и тъй и тъй. Единицата, тъй както е поставена, не може да я замените с друго число. Тя е единица, нищо повече. Може да турите друг символ, но като количество, като сила, вие не можете да я замените с нищо друго в дадения случай. И след туй трябва да си служите с геометрията. Всякога трябва да превръщате математическите величини в геометрически форми, в най-красивите геометрически форми. Без това вашата воля ще бъде всякога слаба.

Например как може да уякчиш волята си? Да кажем, страх те е от мечка. Ето един умствен начин за укрепване на волята: няма да отидеш в гората при мечката, че да изгубиш и ума и дума, но ще си представиш, че тя иде в къщата ти. Мислено това ще става. И ти ще се постараеш да я погладиш по главата. Това е вече един опит и този страх, който естествено те обладава, постепенно ще почне да се самовъзпитава. Или някой път те е страх от сиромашия. Представи си, че ти си богат човек, имаш 10 милиона, имаш замък, къща, градина, всичко това на твое разположение; после, представи си, че почнете да изгубвате това-онова, станете последен голтак, нямате нито пет пари и се стремете да бъдете спокоен, като ходите при другите хора да не губите равновесието си. Всичко това мислено ще става. Туй е едно хубаво упражнение на ума. Ако вие това мислено не можете да направите с пълно съзнание... Това са маневри в живота. Като дойде действителния живот, да се не уплашите тогава. Военните нали преди война правят такива маневри – приготвляват се, че като стане война, да бъдат подготвени. И окултния ученик трябва да прави много маневри, за да може да кали своята воля. Туй, от което най-много те е страх, прави маневри в ума си, за да регулираш този страх.

Например много се гневите. Представете си, че някой дойде и ви обиди и мислено се постарайте да се не разгневите, вижте какво ще

изпитате; те са много приятни упражнения. Тези упражнения може да ги правите, когато няма с какво да се занимавате. Когато има да учите няма да правите тия упражнения, но след като се изморите, учили сте 2-3 часа наред, седнете тогава за половин час или за 20 минути и направете такова едно упражнение. След туй вие ще се усетите освежен и при това ще придобиете нещо. На всички ви препоръчвам тия упражнения да ги правите, те са много ефикасни. И без това ще ви посрещнат много повече спънки в живота отколкото сега, тъй поне ще ги посрещате по-спокойно, щом разбирате закона. Сега, как разбрахте темата на разговора тази вечер? Кой от вас доброволно ще ми разправи със свои думи какво е разбрал?

Най-първо ще направите подготовката, а после опита ще дойде от само себе си. Да кажем, страх ви е от змия. Как да премахнете този страх? Ще хванете някоя умряла змия и като свикнете с нея, ще дойдете да опитате как може да хванете и живата змия. Така ще добиете известна опитност. *(– Ако ни ухапе?)* Вие ще вземете един чатал и с него ще я натиснете за главата и после пак ще я пуснете. Ще ѝ кажете: „Аз съм малко страхлива, затуй правя този опит, искам да не се плаша." Това е за ученичка, пък ако е ученик, и той може да каже същото, че е малко страхлив и иска да не се плаши. Но най-първо умствено ще направите този опит. Когато дойде човек да прави положителни опити, трябва да бъде много внимателен, защото някой път може да пострада. Змиите са много сръчни и там човек трябва да бъде много пъргав да се запази. Хитри са змиите, не са тъй както вие мислите.

Сега това е само за изяснение. Те са упражнения, които много добре действат, благотворно действат, при това служат за едно каляване на мисълта. Някой път се насъбират все отрицателни мисли, почнат да те безпокоят. Седни, направи опит да не те е страх.

Например някои от вас ви е страх от паяк, други от жаба, от мишка, от пиявица, всеки човек все има нещо, от което се бои.

Сега, за говора от близо и говора от далече. Когато от близо иде гласът, той е от сърце, пък щом някой говори само за недостатъците на хората, той е от далеч. Но има и друг случай: вие сте банкер, давате пари на заем с лихва, който иска пари, говори тихичко, после може и банкерът да говори тихо: „Ти сметките направи ли?“ Казваш: „Ще почакам малко, след няколко дена.“ Той си има пари, но понеже не знае дали ще може да ви кредитира, казва: „След няколко дена“, а в същото време праща агенти да види имате ли имущество, за да се осигури. Това все тихо се говори. Това говорене не е от сърце. Това е говорене от далече. Хора, които говорят от далеч, те не са хора на сърцето. Щом един човек ти прави добро с някаква замисъл, той отдалеч ти говори. Пък, когато се прави едно добро, без ние да очакваме каквото и да е благо, а просто, че това е една Божествена постъпка, такъв човек от близо ти говори. В такъв случай ти правиш едно добро, вървиш и сам се радваш на постъпката, без да имаш в ума си някаква облага.

Трябва да правите разлика между вашето естество и вашето съзнание, вашето аз. Защото в естеството на човека има много силни неорганизирания, т.е. много сили, които не зависят от вас. Има някои прояви, които са волеви – от вас зависят, а има известни действия във вашия организъм, които не са волеви движения – които не зависят от вас. Например биенето на сърцето не е един волеви акт. Как се наричат тия движения? *(– Автономни.)* Когато ние казваме, че някои неща можем да ги направим, подразбираме тия волеви движения, а има неща, които вие не може да направите. Например има неща, които ако изискват от вас, в дадения случай са невъзможни. Ако ви кажа да пренесете Витоша от едно място на друго, това е невъзможно сега за вас или да ви кажа да прехвръкнете от Земята на Месечината.

Значи, изискват се неща невъзможни, а има неща възможни за вас в дадения случай.

При сегашните условия, когато говорим за воля, трябва да знаем, че има един кръг на действия, които са възможни, волеви движения са те, пък има и един друг външен кръг на действие, те са условни засега, те не зависят от вас. Тъй щото, когато говорим за волеви неща, разбираме тия, които са под контрол на нашата воля. А другите неща са под волята на други същества, по-високи от нас сили, които не се подчиняват на нас, а се подчиняват на други същества. Така ангелите разбират законите на растителното царство, но ангелите не разбират живота на животинското царство. Един ангел не може да произведе живота на животинското царство, не може да направи една коза, например. Там архангелите, те владеят този закон. Тъй щото, всички същества според своята разумност и възможност. Ангелите и те си имат свой район на действие. Разбира се, в сравнение с човешкия, той е много по-обширен, но в сравнение с по-възвишените от тях същества и тяхната дейност е ограничена.

Следователно ние, като завладеем тия волеви действия, всичките сили, вложени в нашето естество, тогава ще пристъпим към възможностите на този, външния кръг. В окултната наука съществуват и други методи, разумни методи разбира се, за проява на волевата сила.

Да направим едно упражнение: *(Всички прави.)*

Лявата ръка право надолу, дясната ръка настрани. Дясната ръка слиза върху китката на лявата ръка. Дясната ръка прави движение по лявата ръка нагоре, над главата, в дясно, настрани и надолу. Когато се прави това упражнение, произнася се следната формула: „Аз мога да направя всичко, което моят ум ми продиктува.“

Същото упражнение с движение на лявата ръка и следната формула: „Аз мога да направя всичко, което моето сърце ми продиктува.“

Туй упражнение е приятно за концентриране. Формулките може да произнасяте и мислено. Тогава е за концентриране. А ако ги произнесете гласно – тогава е за усилване. Тези упражнения са необходими за владеенето на мускулите, при това с тези движения вие подобрявате вашето кръвообращение.

Туй упражнение ще го употребявате за 10 дена. Но законът е следния: няма да употребявате двете едновременно. Щом сте паднал духом, тогава ще употребите първото упражнение *(движение с дясната ръка).* Понеже то е активно, ще превърне вашата пасивна енергия. Щом пък се усещате много енергичен, тогава ще употребите второто упражнение *(с движение за лявата ръка).* То ще урегулира вашите набрали енергии. Тъй че в разстояние на 10 дена всеки един, според състоянията си, ще употребява или едното или другото упражнение. Ще спазвате един закон. Тези упражнения ще ги правите докато ви е приятно, щом не ви се прави вече, спрете. Въобще движенията, които стават с дясната ръка, са по-ефикасни, помощни. А движенията с лявата ръка ние употребяваме само, за да възстановим едно равновесие.

Сега, друго едно упражнение: Прави. Ръцете хоризонтално настрани. Затворете очите си. Концентрирайте се нагоре. Тъй затворете ръцете си над главата като един триъгълник. Концентрирайте се. Разтворете ръцете си и ги дръжте малко хоризонтално. Снемете ръцете си долу.

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

IV година, 12 школна лекция на I младежки окултен клас 4.I.1925 година, Неделя 8 ч.в., София

КВАДРАТУРА НА КРЪГА

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочете се резюмето: „Защо се ражда и умира човек.“

Прочетоха се темите: „Произход на съзнателните и несъзнателни движения“.

Коя е най-близката цел за човека? Как бихте отговорили на този въпрос? Друг един въпрос: Кое е най-хубавото нещо в живота? *(– Слънцето.)* Хубаво ли е Слънцето? *(– Небето.)* За всеки един ще бъде най-хубавото туй, което в дадения момент му липсва.

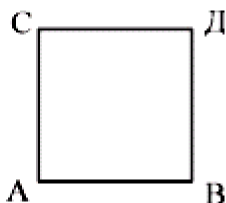

Фиг. 1

Сега ще ви задам един философски въпрос: Защо Питагор е искал да намери квадратурата на кръга, какви са били неговите съображения? И защо в окултната наука се стремят да намерят квадратурата на кръга? Защо искат да определят туй, което не може да се определи? *(– Като проблема на геометрията това е невъзможно, това е символ на алхимията.)* Да допуснем, че квадрата, това е една

проекция, имате четири точки, които са проектирани от някъде от пространството към дадена плоскост.

Представете си, че тези четири точки АВСД в квадрата са проекции. Може да са проекции на подсъзнателни сили, на физически сили, пък може да са проекции и на съзнателни сили. Тогава какви ще бъдат резултатите на всяка една страна, на всяка една точка. Ще бъдат ли резултатите еднакви, например на проекцията А и на проекцията В? Нали всяка една линия показва възможности на тази проекция. (– „А“ *има само две възможности: от А към В и от А към С.)* Възможностите на проекцията А и възможностите в проекцията В еднакви ли ще бъдат? *(– Количествено те* са *еднакви.)* Да допуснем, че А е един извор, В е друг извор в природата. На единия извор е построено едно динамо да осветява града, на другия извор е направена една воденица. Количествено водата на изворите е еднаква, но разумните сили, които използват тия сили, не са еднакви. Следователно резултатите им няма да бъдат еднакви. Разумността зависи от широкото използване на външните сили.

Да допуснем, че този квадрат е образуван от четири реки. Тези реки са еднакво големи по дължина и равни по количество на водата си. Едната е на северния полюс, другата – на умерения, а третата е в самия екватор. Еднакви ли ще бъдат резултатите на тия реки? *(– Течението на водата ще бъде различно.)* Сега ще ви кажа аз какво показва квадрата. Той е един закон, че в четири поколения може да се изправи една погрешка. Квадратът е мярка, която показва, че в четири поколения една погрешка трябва да се изправи. Този е законът на квадрата, с който може да се разрешат погрешките. Може още при линията АВ да изправиш погрешката си; ако изгубиш този случай, тогава при линията ВД или АС и ДС е последния предел за изправяне на погрешката. По-нататък не може да иде тя. Всяка една погрешка трябва да се изправи в четири поколения, нататък не може да мине тя.

Следователно, щом напишете квадрат ще знаете: той всякога означава, че погрешките ви трябва да се изправят в четири поколения, нищо повече! Туй е вътрешната страна за значението на квадрата. Разните проекции в квадрата показват начини, смекчаващите условия, чрез които може да изправите грешките си. Вашите мисли, чувства и действия, това са силите, с които може да манипулирате при изправяне на погрешката.

Когато Питагор е нанасял квадрата в окръжността и е искал да намери квадратурата на кръга, той е искал да намери условията, при които общия живот в дадения случай в колко поколения може да се изправи. А само когато впишете квадрата в кръга, тогава може да определите в първото, второто, третото или четвъртото поколение ще се изправи погрешката. *(Сега те го схващат дали може да се изрази лицето на кръга с точен квадрат, а то е невъзможно.)* Всички тези четири проекции може ли да се слеят в една? *(Ако подложим квадрата на бързо движение, той ще се слее в права линия, а правата линия при бързо движение, ще се слее в една точка.)* Значи, възможно е само при бързината на светлината. За да се изправи една погрешка, това зависи от духовността на човека. Ако един човек е високо духовен, още в първото поколение може да изправите погрешката си.

Да допуснем някой път, че между бялата и черната раса стане прекръстосване: може майката да е от бялата раса, а бащата – от черната. Понеже бялата раса е по-силна, следователно има възможност да се родят повече бели деца, отколкото черни. Но все пак в едно поколение ще се прояви и бащата, а може още и в първото поколение да се родят черни деца, ако не, тогава във второто, в третото, ако и тогава не, тогава в четвъртото непременно ще се роди едно черно дете и ще се свърши въпросът. Следователно квадратът е необходим за поправянето на известна погрешка.

А пък добрите неща, за да се реализират, за тях вече не е необходим квадрата. Доброто се изразява с кръга. Там пределът е по-голям, изискват се 25 000 години, за да реализираш едно добро. Т.е. ако в първото поколение не може да реализираш едно добро, във второто, третото, четвъртото… хиляда поколения докато минат, все имаш възможност, за да реализираш едно добро. Значи и след 1000 рода пак ще ти се даде условие да направиш едно добро. Значи виждате възможността колко е широка тук. То вече не разбира обектно добро, а идейно добро. Например искаш да направиш едно добро на някому, да се жертваш за някого или да посветиш живота си за някого. Ако в първото поколение не можеш да го направиш, тогава във второто, третото… след 1000 поколения ти пак ще имаш възможност да реализираш това твое замислено добро. Такъв голям е срокът, в който ти имаш възможност да направиш това добро. Значи, замисленото добро е валидно през всичкото това време.

Какво е отношението: в първия случай имате 1:4, а във втория – 1:1000. Значи, злото работи само в един свят, а доброто работи едновременно в три свята. *(1000 всяка нула представлява един свят.)* Когато погрешките засягат само физическия свят и затова всеки един грях засяга само тялото и тогава, когато човек пострада малко, всичко се ликвидира. А за доброто има по-големи условия – то се проектира в няколко свята. Широк простор има за доброто. Човек, който иска да направи едно добро, може да започне от физическия свят и да иде чак до причинния свят и там да направи това добро, когато грешникът не може да направи своето зло от духовния свят. А този, който прави добро, може да направи доброто в няколко свята, затуй силата на доброто е мощна. И затуй един добър човек е равен на хиляда лоши хора. Ако хиляда души направят хиляда злини и един добър човек направи едно добро, това добро е равно на хиляда злини, то ги унищожава. А сега, някои мислят, че злото е по-мощно. Количествено

е по-мощно, но по своята интензивност, доброто всякога ще вземе надмощие, понеже то го прониква. Затуй не трябва да се обезсърчавате, когато дойде злото, ще знаете, че то е само на кората.

Сега вие се учудвате, понеже не вярвате в туй учение. Вие още не може да го разберете. Най-първо човек казва: „Как мога да повярвам?“ Но ти трябва да допуснеш нещата и след това ще почнеш да работиш върху тях. Това е закон в математиката, като една аксиома ще работиш с тази величина. Най-първо ще допуснеш нещата и после ще работиш. Тъй е, някои неща непременно трябва да ги допуснете, за да ги разберете после. Не мислете, да се съмнява човек, това не е наука. Ще знаете: първо нещата трябва да се допуснат и после туй, което сте допуснали, непременно ще работите върху него. Така пътят е безопасен. Ако само допуснеш нещата и не работиш върху тях, тогава може да се изложиш на изкушение. Например ти допущаш, че можеш да станеш музикант и почнеш да работиш в това направление: пееш, свириш и най-после станеш музикант; допуснеш, че можеш да станеш художник. Като допуснеш това, ти започнеш вече да работиш в това направление и ще постоянстваш дотогава, докато ти реализираш това, което си допуснал.

Но не всичко човек може да допуска. Едно ограничение ще ви дам: Допущат се само разумните неща! Защото, ако допуснеш известна аксиома, това е все нещо разумно. Има известен закон вътре в природата: ти не можеш да допускаш в себе си туй, което не е разумно. Например, не можеш да допуснеш, че човек с празна глава, без мозък може да мисли. Празна глава като чутура и да може да мисли, туй разумният човек не може да го помисли. Един глупав човек тези неща може да ги предполага, но един умен човек никога не може да допусне, че празна глава може да мисли. После, разумният човек никога не може да допусне, че на лед може да расте жито и разумният човек никога не може да помисли, че може да се съгради

една къща върху окото. Глупавият човек може това да го допусне, но разумният човек никога не може да допусне това. Има неща, които законите на разума не ги допускат. Туй можеш да го помислиш, но да го допуснеш не можеш. Има по-висши същества, които ще ти кажат, че туй, което си намислил, ти не можеш да го допуснеш. Не ти позволява това. Затова и в света ние можем да оперираме само с известни сили, които са разумни.

Например често казвате: „Аз мога всичко да направя.“ Е, какво разбирате под: „Аз мога всичко да направя?“ Ще турите едно малко ограничение. Самото изречение не е пълно. Липсва му нещо. „Аз мога да направя всичко, което е разумно!“ Така изречението е пълно, а: „Аз мога всичко да направя“, така говорят само хора, които не разбират законите. В себе си ти ще кажеш: „Аз мога да направя всичко, което е разумно.“ Тогава законът работи отлично. И Писанието казва: „Просите и не получавате.“ – Защо? – Защото глупаво просите, глупаво говорите. Казва някой: „Аз казах, че всичко мога да направя.“ Всичко не можеш да направиш. На окото си къща можеш ли да съградиш, във въздуха палат можеш ли да издигнеш, цялата земя от диамант можеш ли да направиш? Ще ми каже някой: „Всичко мога да направя!“ Като казваме „всичко“ трябва да разбираме онова, което е разумно, което е в кръга на нашия живот и в неговите възможности. Така като разбираме, законите са верни, тогава вече можеш да действаш и разумно да работиш.

В съвременния свят коя мисъл е по-силна у хората: че са лоши или са добри? Някои казват: „Ние сме добри хора"; други казват: „Ние сме лоши хора.“ Коя мисъл преобладава сега повече? *(– Че* са *лоши; – Че* са *добри.)* Защото и думата лош някои я употребяват в смисъл, че са добри. Някои хора, когато искат да се похвалят, казват: „Аз съм лош човек“, а подразбира в същото време, че е добър човек. Друг казва: „Аз съм добър човек“ и подразбира, че само в известни случаи

е добър. Трети казва: „Аз съм от много добрите хора“, т.е. разбира в известни условия съм добър. Ще се стремите всякога към единство на мислите си. Първото нещо: всякой един от вас трябва да се научи този закон – единство на мисли.

Например кажа ти така: „Ти мислиш много добре.“ – Права ли е тази мисъл? Въобще е права, но с тази мисъл ти нищо не можеш да извършиш. Или някой ти каже: „Ти много добре мислиш“, и ти повярваш в това и се зарадваш. Питам: Ти на правата посока ли си? Значи, ти досега не си вярвал, че право мислиш, а туй, което от сега започваш да вярваш, вярно ли е? Ето как аз гледам на въпроса: седим двама в тъмна стая, държим една книга и не можем да четем. Рекох: „Чети!“ – „Не мога да чета.“ Ти ми казваш: „Чети ти!“ – „И аз не мога да чета.“ И двамата не можем да четем, дали сме невежи и двамата, та не можем да четем? Но, отварям свещта и казвам: „Чети!“ Ти четеш. Как стана това? Нима за толкова кратко време ти научи да четеш? Ти казваш: „Чети ти сега!“ И аз чета. И двамата можем да четем. Светлината ли направи нас да можем да четем? Тя ли създаде у нас възможността да четем? Да четем, това е възможност у нас. Ние знаем това. А светлината, това е само едно условие, да можем да проявим тази наша възможност.

Следователно когато някой казва: „Ти право мислиш“, какво изразява това? Той иска да каже, че някъде добре схващаш въпроса. Той подразбира: „У тебе има светлина, ти можеш да четеш.“ В твоята къща има светлина, отвори книгата си и чети. Туй трябва да го разберете. Ако искате да знаете, в света има само едно Същество, което може да мисли – Той е Бог. А всички други йерархии и същества изразяват само туй Великото безличното. Ние изразяваме само Божиите мисли. И ако ти кажеш, че ти мислиш, не си на правата посока. Само Бог мисли, а ти изразяваш Божията мисъл. Бог всякога мисли право, в Него няма крива мисъл. Следователно аз трябва да

кажа в себе си: „Под тази светлина, която Бог ми дава, аз мога да мисля.“ Или мога да кажа: „В мене Бог мисли право.“ За себе си ще го кажа това: В мене Бог мисли право, нищо повече. Това за себе си ще го кажа. И когато някой път вие кажете: „Аз мога да мисля право“, то има двояко значение. Ако вие подразбирате проявлението на великия безличен закон, който се проявява навсякъде, тогава е право, но ако вие разбирате своето индивидуално и лично същество, вие сте на кривата посока.

Следователно ако схващате себе си като едно разумно същество, което изразява правата Божествена мисъл и вие подразбирате туй Великото във вас, то е друг въпрос, но ако вие схващате, че човекът мисли право, вие сте на кривата посока и няма да се мине дълго време, ще видите, че вие не може да мислите право. Например вземете сега най-видните математици, които разбират математиката с точност, изчислили ли са колко е разстоянието между Земята и Слънцето и с колко милиметра разлика? Аз им турям половин метър разлика. Изчислили ли са те тъй, че аз да съм сигурен, след като пътувам толкова време, да съм до Слънцето с разлика само 1 см. И да прекрача, да стъпя на Слънцето? Така ли е? Ако е така, ще кажа: „Много е права тяхната сметка.“ Ама че окултисти са изчислили този въпрос: колко е разстоянието от Земята до Слънцето и това е решено по един опитен начин. Тези адепти, които излизат от тялото си, те са ходили до Слънцето, имат си своя мярка и колко време им взема да отидат до там, това го знаят много точно; и какви промеждутъци има в пространството – опирни точки, и това те знаят. Защото това пространство, което трябва да се мине от Земята до Слънцето, не е само тъй празно пространство. *(– Какво има там?)* – Има 1001 нощ. Чудесии има, че като мине човек от там да се учуди.

Всичко може да се изчисли в света. Съвременната наука си служи с други методи, но за в бъдеще учените хора отиват вече към

тия, новите методи, те започват да изучават окултните методи и за в бъдеще ще имат по-правилни мерки. Разбира се, сегашната математика се отнася повече за Земята. Тя си има своето приложение за изчислението, за пътищата, за движението и отклонението на планетите, слънчевите системи, т.е. математиците се домогват постепенно до по-нови методи. То е едно упражнение за тях. Това са задачи, които те има да разрешат и няма да им ги разреши никой друг. Великите учители знаят колко е оттук до Слънцето, но те не бива да им го кажат. Тя е една задача, която те сами трябва да разрешат. Разбира се, най-първо се изучават малките мистерии, изучава се вътрешното устройство на земята какво е, след като свършат това, тогава ще се занимаят с вътрешната страна на математиката и геометрията и след туй се пристъпва към великите мистерии на Слънцето. Тогава изучават какво е разстоянието до Слънцето. Да знаеш колко има от Земята до Слънцето, това е един лозунг, парола, ще го дадеш, то значи: знаеш една мистика, знаеш нещата тъй, както са в природата.

Щом произнесете тази дума, веднага природата ще ви отговори. Щом почнеш да говориш на езика на природата, тя веднага обръща внимание на теб, но щом не говориш на нейния език, тя си мълчи, не обръща внимание. Затуй, когато пристъпим към законите на природата, трябва да бъдем крайно внимателни при изучаването на нейния език. Тя е много строга, нейният език е крайно прецизен и по форма и по съдържание и по смисъл.

Например индусите имат ред методи, които са придобили в много поколения. Те, като са изучавали физиологическите закони на тялото, са изучили много закони. Един индусин може да направи един разрез на ръката си, след туй ще положи другата си ръка върху болката и след 10 минути, това място е съвсем заздравяло. Когато, според сегашните ваши методи, за да се излекува този разрез, се

изискват най-малко 3-4 месеци и пак раната няма да се премахне, ще остане известна малка резка. А този индусин, само като положи ръката си, всичко тъй хубаво зараства и никаква следа не остава от тази болка.

Ще се стремите да се домогнете до онова знание, вътрешното разбиране на нещата. И когато дойдете до онова, истинското Божествено знание, то ще внесе в душата ви вдъхновение, туй което вие наричате ентусиазъм. Всякога Божественото носи ентусиазъм. Където понякога някои губят куража си, то е човешкото. – Кога изгубвате куража си? – Когато правите земята от диамант; когато градите къща върху окото си... Мислите значи, за неща невъзможни. Например съвременните учени хора в Бог не вярват, а вярват в невъзможни работи. Има учени хора, които вярват на късмет. В късметен номер вярват, взел лотариен билет и очаква от този билет да спечели една премия от 400 000 лева. Тегли веднъж, нищо не печели, тегли втори път, трети път – все вярва. – Как се обяснява тази вяра? – Преди две години един ми разправяше следното нещо: От 20 години той се занимава с търсене на имане, такива заровени съкровища, богатства. Той си има цяла една книга написана за богатства от древността, заровени в земята. Та ми разправя колко места е прокопал. Веднъж прокопал половин километър да търси едно голямо богатство. Двадесет години все копал. Рекох, ако си беше взел едно лозе и него да копаеше, за 20 години – 400 000 лева би спечелил. А той още вярва да намери богатство, заровено в земята. Рекох, напусни тази вяра, а си вземи едно лозе, а другите богатства не са за тебе.

Питам: От къде се е зародила в неговия ум тази мисъл, че именно той е лицето, което ще намери тия съкровища? И той казва: „Ако ги намеря, аз ще оправя работите на България, 50-60 товара злато са това.“ Това са неща вероятни, възможни, но досега нито един не е намерил толкова голямо съкровище в България. Но туй злато

съществува в земята. Ако този човек би се занимавал малко да развие своя организъм, той би намерил златото. В България има злато и 10 000 катъри да натовариш. Толкова богати руди има, ама трябва работа, работа. Каква гениалност се изисква да извадиш рудите, да ги претопиш, че да мине всичко през огън.

Аз ви привеждам този пример да се пазите от иманярство. Туй аз наричам, когато човек иска да се домогне до лесния път на нещата. Не избягвайте онези съчетания, които Бог е предвидил, не избягвайте онези възможности, които природата е вложила, това са най-красивите неща в живота. Каквито мъчнотии има, не се плашете от тях. Всичко туй ще се превърне за ваше добро. И не се оплаквайте от съдбата си, но работете и тази съдба след време ще ви се усмихне. Съдба, както ние я наричаме, това е един кармически закон. Всички вие се нуждаете от известна опитност и за да я добиете, непременно трябва да минете през страдания. Без страдания няма да имате тази опитност, а без тази опитност, няма да имате това знание. Свежите Божествени мисли не могат да дойдат иначе.

Ако Христос не беше решил да страда, да се жертва, питам: Съвременният културен свят щеше ли да има тези свежи мисли? – Значи, страданията на един човек отварят една врата, дават един подтик на всички ония души, които са останали назад. Следователно, неговите страдания донесоха един хубав плод, отвориха един широк път, през който сега мнозина минават. Римските императори живееха един отличен живот, пълен с разкош и удобства, но какво остана от това? Те нищо не допринесоха за света. Тъй щото, този закон работи в живота на всеки един. Ако някоя ваша идея повидимому така се разпъне, вие трябва да знаете, че разпъването на тази ваша идея, ще донесе блага за други ваши идеи, които идват след това. Това са закони, с които трябва да боравите, за да може да преодолеете на онези мъчнотии, с които ще ви посрещнат в живота.

При сегашните условия, при тази гъстата материя, в която се движите, при всяка една стъпка ще срещнете мъчнотии. Често вие сте герои, но само докато срещнете опасността. Например някой казва: „Аз да видя мечка, не се плаша!“ – Не, не, като видиш мечката, тогава ще се изпиташ, а не преди да си я видял. Това са само изяснения на този закон. И колко изкушения има човек да мине, в тия условия, при които днес живее. И човек трябва да бъде много умен, за да може да надвие на тези изкушения.

При закона на квадрата имате числото 4. Там има само една възможност – чрез закона на наследствеността може да се изправи една погрешка. Значи само едно условие има, при което може да се ликвидира със старите погрешки. При закона на кръга имате числото 1000. Там човек е по-свободен, неговите възможности са по-големи, защото човек действа едновременно в четири свята. Там наследствеността е изключена. Доброто е закон творчески. А погрешките влизат в закона на наследствеността.

Размишление.

- *Любовта ражда доброто.*
- *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

IV година, 13-та школна лекция на I Младежки Окултен Клас, 11.I.1925 година, Неделя, 8 часа вечерта, София

ДВЕТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление.

Прочете се резюмето: „Произход на съзнателните и несъзнателните движения у човека.“

Прочетоха се темите: „Какво зная аз?“

Тема 13: „Коя буква е най-важната в азбуката“, или: „Най-важната буква в азбуката“, като символ може да я вземете.

Георги Радев, я излезте на дъската! Математически какъв знак ще турите, за да означите: „Аз зная, че зная“ *(1);* „Аз зная, че не зная“ *(2);* После: „Аз зная, че излизам от Бог и се връщам при Бог“. Това с какъв знак ще го означите? *(3)*

1) + + − −
2) + − − −
3) ⊖

Всичките положения в кръга ще бъдат ли положителни? *(– Не.)* Връщането при Бог какъв процес е: положителен или отрицателен? *(– Отрицателен.)*

Телата се връщат, когато изгубят своята сила. Когато душата завърши своето развитие на Земята, остава тялото си долу, а тя отива при Бога. Какви други идеи имаше в темите ви? Какво знае гладният? *(– Че е гладен.)* Какво знае ситият? *(– Че е сит.)* Гладният може ли да знае друго, освен глада? *(– В дадения момент той не знае нищо друго.)* Да, защото гладът, в дадения случай, ангажира всичкото му

внимание, той е център за него. А щом се насити, тогава се намира в едно противоположно на това състояние.

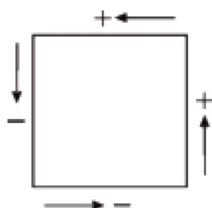

Фиг. 1

Колко положителни и колко отрицателни страни има квадрата, разбира се, като вземете всяка една негова страна? *(4 – две положителни и две отрицателни, ако се вземат като движение.)* В окултната наука трябва да изучавате мозъка, той е едно динамо, в което се набират разни видове енергии – положителни и отрицателни. Сега тия състояния, които изпитвате някой път, на дряхавост* на духа, това се дължи на мозъка. Някой път изключително на излишните потенциални енергии, а друг път изключително на излишните кинетически енергии. На това се дължат тези състояния. Тези енергии се намират и на различни места на главата и на ръцете ви. Горната, косматата страна на ръката е положителна, а гладката или вътрешна страна на ръката е отрицателна; двете бърни на устата са отрицателни; веждите са положителни; челото в горната си част, там действат висши съзидателни енергии – творчески, повече магнетични, а горната част на главата, покрита с косми, там има повече положителни морални енергии; долната част на лицето, дето е брадата, е положителна. Тъй че, на всяка част на лицето може да поставите различни знаци: плюс – минус. Въобще, лицето е един негатив или трансформатор на енергиите.

В човешкия мозък има едно движение във вид на една осморка. Но има и едно друго движение в мозъка – кръгообразно, то е в неговия етерен двойник. Туй движение спомага ние да ходим право. Обаче по някой път, вие може да направите опит. Ако туй движение се повлияе отвън, човек изгубва своето равновесие и пада. Понеже тялото на човека не е достатъчно устойчиво, като се наруши туй въртене, той пада. Направете следния опит: когато вървите по пътя, помислете си за някое лице, което седи по-долу от вас, но малко дисхармонично и като помислите само, вие ще паднете или в ляво, или в дясно, или напред, или назад. Тези мисли ще направят една спирка на туй етерно движение. И винаги, когато падате на земята, някоя мисъл за друго лице е заела вашето съзнание. Или пък някоя мисъл от друго лице е дошла във вашето подсъзнание, или съзнание, или самосъзнание, която не е хармонична с вас и вие падате.

Ако туй лице, което е предизвикало вашето падане е с отрицателен характер, вие ще паднете на лицето си; ако неговите енергии са положителни, вие ще паднете на гърба си, а ако помислите за някое лице и не паднете, тогава туй лице е в хармония с вас. Въобще ще знаете – когато ходите на високи места, винаги трябва да се пазите. Когато пътувате абсолютно няма да мислите за никого, а ще мислите за нещо възвишено, то да занимава вашия ум, никаква идея за посторонни предмети, само с жива идея за възвишеното, благородното, за да става движението правилно. Другояче много пътници са платили с живота си. При най-малкото отклонение в такъв случай, човек може да се отплъзне.

(– Навярно, както Земята запазва плоскостта на своето въртене, така и туй движение запазва равновесието на човека.) – Да. Ще ви дам един пример: В Сливен имаше един наш приятел много слаб, който ред години боледува. Отиват на разходка до Кутелка. Долната страна на този отвес е много стръмна. Единият приятел изува

обущата си, понеже те му препятстват в мисълта и толкова е съсредоточен в краката си, че докато стигат горе, изпотява се. Другият, слабият приятел и той се изкачва, обаче отива с обущата си, нему не пречат обущата, понеже неговата мисъл в дадения случай е била заета с нещо по-високо. И той излиза горе. И туй болезнено състояние, което е имал дотогава, го напуща, той се освежава и добива вяра. С обущата се е изкачил. Защото мисълта му не е била раздвоена е запазил равновесие. Затуй в планинските места се иска съсредоточена мисъл. Та даже и в софийските улици може да ти се пукне главата, ако разрешаваш противоположни идеи, които нямат нищо общо с твоето развитие. Те са такива мисли, несвързани една с друга. Тия въпроси се разрешават само в къщи, а не на пътя. На пътя съвсем идеални въпроси ще разрешаваш, за да бъдат тези движения правилни. Ако някои от вас се съмнявате в това, може да проверите. Направете опит при единия случай. Затова именно в дадения случай, човек трябва да мисли туй, което е в полза.

Да знае човек, че знае, то е една формула много далечна. Аз бих турил тази формула: „Аз зная, че знанието седи в незнанието.“ И второ: „Аз не зная, че знанието седи в знанието.“ Когато писахте върху тази тема: „Какво зная аз“ – интимната ви идея, на себе си ли казвахте туй? Че то е най-лесната работа, която може да направите. Нима е мъчно аз да видя колко пари има в моята каса? Нима е мъчно за един ученик да знае колко знае по математика, по химия, по геометрия? Щом обърнеш 495 страници от учебника; всички формули, които не разбираш, не ги знаеш, а формулите, които разбираш – ги знаеш.

Сега, можете ли да кажете, че водата е направена от водород и кислород? *(– Това го знаем.)* Не, ние предполагаме, че водата е направена от водород и кислород, защото и учените хора предполагат това. Но туй, което те наричат кислород, един ден може да се обясни.

Законът може да е верен, но кислородът може да не е такъв елемент, както го описват учените хора. Тази теория за създаването на водата може да се обясни и по друг начин. Но и сегашното обяснение не е лошо. Разбира се, кислородът си има свои признаци, нали; и водорода, и той си има свои признаци, а какви са признаците на водата? *(– Преди всичко, че е течност.)* Интересно е, ако се превърне водорода в течно състояние, би ли уталожил жаждата на човека? Нали водородът може да се превърне в течност? *(– Може.)* Може ли да уталожите жаждата на човека с това? *(– Не може, защото водородът се превръща в течност при много ниска температура и със силно налягане. В дадения случай водородът е силен негатив и при тази ниска температура човек може да замръзне.)* Какво придава кислородът на водата? *(– Повече свежест.)* После, и топлинка придава, по-енергичен е той като положителен елемент, и усилва горенето. Част от водата се поглъща и се разлага в организма. Някъде трябва водород в елементно състояние за организма; някъде трябва вода само за промивка; а някъде част от водата се разлага на своите елементи и образува някое съединение в тъканите. Една малка част от водата се поглъща, другата се изхвърля навън. Така е и с другите елементи.

Например тази сутрин аз ви говорих, че ако се вложи желязо в органическо състояние в човешкия организъм, човек съвършено огрубява, груб и сух става и се окислява. Всичките пороци у човека се дължат на желязото. После, неустойчивостта на човека се дължи на неорганическото желязо. А това, че човек някой път в своята реч има язвителни думи, това на какво се дължи? На бакъра, на медта, стават известни отровни окиселявания. На кой от боговете е качество медта? *(– На Венера.)* Значи, любовта съдържа бакър. Тази любов, която хората имат, тя не съдържа злато в себе си и затова на съвременната любов липсва злато в чувствата и за бъдеще хората трябва да научат закона да привличат повече злато в състава на любовта. *(– Как ще се*

изхвърли медта и желязото от човешкия организъм?) Желязото ще се разложи, медта също ще се разложи на своите съставни елементи. Този вътрешен процес е работа на алхимията: разлагане или превръщане на всички тия прости елементи в благородни елементи.

Разбира се, има и много други благородни елементи, които още не са познати на съвременната култура. *(– Нали радият досега не беше известен.)* Да, има и други елементи, които още не са известни. Всички елементи в малка доза, ги има в тялото и понеже този състав не е правилен, има една малка дисхармония между елементите, вследствие на това се проявява тази аномалия в организма. Тази е една от причините. И затова в алхимията се учи да се превръщат тия, нисшите елементи, в благородни.

Какви са качествата на благородните елементи, които са още непознати за човечеството? За да бъде една душа така великодушна и щедра, какво ѝ трябва, какъв елемент ѝ е нужен? *(– Калай, защото е елемент на Юпитер. Злато трябва.) (– Платина.)* Едно нещо имайте пред вид: всичките тия алхимици зад тези прости елементи, зад калая и други, са скрили нещо друго. Тези думи: мед, желязо, калай, са само за простите хора, а за тях и за посветените те са скрили нещо и те си го разбират. Ако те биха изнесли всичко, биха ги изгорили. Част от тази материя, от която е образуван нашия организъм, не е правилно разпределена. От тази неправилност, произтичат тези аномалии: набирането на тия енергии, някъде повече, някъде по-малко и вследствие на това става у нас избухване.

Например вие ще забележите някой път някоя част от лицето ви да се движи. Например известна част при носа, показва набрана енергия, иска да излезе навън или на някои други места на лицето. Ще знаете, енергии се набират в долната част на ухото, някой път в гънките на устата, някой път става набиране на енергиите в скулите. Тогава в човека се зарежда едно желание, както у бивола –

индеферентен става, но това не е индеферентност на философ, а е своенравност, или упоритост, ние го наричаме: глупавият консерватизъм. На това се дължи упадъкът на шотландската раса, когато в бялата раса енергията е положителна, има разширяюща сила на мисълта.

Сега, за да опитате силата на волята, вие не сте правили такива опити, например да заповядате на всеки един косъм на главата си да улегне хубаво и цялата ви коса да стане по-мека. Ако вие заповядате така на космите си, те ще ви служат. Не на косата отделно, но на клетките, отдето почват космите, на тях ще заповядате. И те веднага ще пратят мека енергия и космите ще улегнат. А може да кажете и другото: „Аз заповядвам на космите на главата да се нахохорят." *(– Това по-лесно можем да направим.)* В туй отношение това става лесно за вас. Когато космите почват да се изправят, туй показва, че има повече електричество. Електричеството винаги изправя космите и вследствие на това трябва често да изтривате туй електричество с ръцете си от главата и да го полагате на тялото си. Така ще се изразходва тази енергия. От набирането на тази енергия често става скъсване на тези нишки в мозъка или пукване. Това става от електричество и затова природата ни праща страдания, които ще погълнат част от тази енергия. А някой път, за да не се скъса една нишка или да не се пукне някой кръвоносен съд, когато вървиш по пътя, спънеш се някъде и паднеш, тогава всичките тия излишни енергии излизат навън. Най-първо мислиш това да направиш – онова, а след като паднеш, станеш весел, разположиш се и не се тревожиш вече, значи земята е взела всичката излишна енергия от тебе и ти си дошъл до онова нормално състояние. Така че, от невидимия свят често ви помагат. Те вземат излишната енергия чрез земята и вие благодарете на тях, защото иначе ще дойдат по-големи страдания.

Сега вие мислите, че тия малките неща, които стават в живота, нямат връзка. Не, всичко е свързано, всичко има смисъл. Дали вие го съзнавате или не, има си ред причини, които обясняват всяко нещо. Природата обича реда и порядъка и ако вие произведете някъде известна малка дисхармония, тя ще ви уравновеси, тя ще уравновеси всичките тия сили у вас, за да даде ход на нови енергии. Ако вие сте умен, оставете на нея, тя ще регулира живота и работите ви. А че вие ще пострадате малко, нищо не значи за нея, тя не ви държи отговорни. Някой път тя е много нежна, казва: „Не бутай това, този ключ, защото ще се опариш." Но щом ви даде 10-15 урока и вие все не слушате, тогава тя ще ви удари и ще ви разправи какви са последствията. Тези същества, които действат в природата, са умни, но ние някой път като не разбираме този език, почваме да се съмняваме и тогава стават полудявания. А опасността седи в непослушанието. Щом се съмняваш в този вътрешен глас, тогава ти се намираш между човека в плът и твоята душа. При тези две противоположни мисли ти ще бъдеш смазан, при такова състояние хората полудяват. Имаш едно верую, усъмниш се в него – подлудееш; имаш едно желание, не можеш да го постигнеш, усъмниш се – подлудееш. Затова винаги считайте, че желанието ви е постигнато; изгубите парите си, считайте че е постигнато желанието ви, това ще даде подтик на нова идея у вас и вие ще познаете в една нова форма живота. Всякога трябва да знаете, че зад туй, което ви се е случило, има нещо по-велико. Имайте само една основна мисъл в ума и всичко ще върви хармонично. Но внесете ли две противоположни мисли, непременно ще се разправяте с един голям неприятел.

Сега, разбрахте ли основния закон? Може да направите опит и с едното и с другото. В тази възраст вие, младите, по-лесно може да излезете из релсите. Старите са по-опитни в това отношение. Считайте, че всяко едно желание в положителен или отрицателен

смисъл, е реално. Защото невъзможностите за човека са възможности за Бога. Има и друго: „Невъзможностите за Бога са възможност за човека." Как ще разрешите това противоречие? Кое е невъзможно за Бога? *(– За човека е възможен греха, а за Бога той е невъзможен.)* Да, той е невъзможен за Бога, а за човека е възможен. Тогава второто: „Възможното за Бога е невъзможно за човека." Това как разбирате? *(– Е, защо се изисква това от човека?)* Какво е то? Човек не може да бъде Любов! *(– Но той може да прояви Любовта.)* Да, може да прояви, но човек не може да бъде Любов, това е невъзможно заради него, то е атрибут на Бога. Бог е Любов. Следователно всички, които излизат от Бога, са Любов, но ето как се разбира това, то е Бог вътре у тях. Човек е наречен „същество на мисълта", а не „същество на любовта".

Тези неща са гимнастика на ума, те са математически величини, не го считайте за една абсолютност, аз ги наричам относителни разсъждения на езика са те. Ако човек е невнимателен, може да изнесе отрицателни резултати от тези съждения. Нали казвате: „Всичко е възможно за Бога", а сега говорим за невъзможното у Бога. Но аз питам: За Бога възможно ли е да стане човек? Вече настъпваме в една област, която се нарича област на противоречията. Тъй както хора, които делят богатство, как се явява противоречие у тях: един взел повече, друг – по-малко. Това е противоречие. Нас какво ни ползва като мислим какво е възможно за Бога или кое е невъзможно за Бога, ползва ли ни това да разсъждаваме върху него? Ние разискваме кое е възможно заради нас, греха, нали? Щом е възможен грехът, тогава кое е невъзможно за нас? – Любовта, нали така? Добре. Но аз ще ви кажа друго нещо, за да се прояви Божествената любов, трябва да се яви грехът. Човек трябва да направи възможното – това, което Бог не може да направи, за да направи Бог възможното – това, което човек не може да направи.

Значи, за да се прояви Божията любов, човек трябва да направи възможното. А кое е това, възможното за човека? – Греха. За да се прояви положителното у Бога, по-напред трябва да предшества положителното у човека. Но казах ви, това са само разсъждения, това може да бъде така, а може и да не бъде така. Но ние не можем нито да го отречем, нито да го утвърдим.

В живота ние виждаме, че всякога любовта се ражда при следното състояние: когато видим, че едно същество е слабо, в нас се заражда любов, отваря ни се сърцето, а когато сме пред едно силно същество, ние не можем да се смилим над него, не можем да го обичаме, затуй се обичат само слабите същества, които не завземат нито пространство, нито време. Малките неща се обичат.

Сега да оставим тези философски твърдения за друг път. Ще спазите едно правило: всякога в мисълта си трябва да бъдете искрени в себе си. Когато мислите, то е един велик закон. Човек трябва да се стреми да бъде искрен, да пази известно смирение в душата си. Решаваш известна задача, да знаеш, че тя е свързана с други задачи. Имаш една точка, да знаеш, че тя е свързана с ред други точки. Тия точки имат отношения една към друга. Образуват права линия, плоскости, кубове, тесаракт. Най-после те влизат и като проекции у самия човек. Първото нещо: човек трябва да има у себе си онова смирение, което ще му даде подтик да се учи!

Размишление.

Една малка забележка: тези разсъждения, които имате сега, да ви не спъват. Например да мислите коя енергия къде преобладава. Вие имате настойници от невидимия свят. Всички вие сте под опекунство и ще слушате вашите наставници, каквото ви кажат, ще се учите и вечерно време ще си давате отчет. Някой път вие мислите, че сте независими. То не е право положение, под настойничество сте всички. Може да каже някой: „Няма ли свобода?“ Свободата после ще

дойде за вас. Свободни ще бъдете след време, но сега имате настойници и тия настойници, както ние ги знаем, те са възвишени, имат всичкото добро желание вие да успявате и ако вие носите в душата си великата идея, вие ще опитате тази истина през живота, който ще минете сега. Вие ще опитате верността, че сте под ръководство, под едно разумно ръководство на същества, които са завършили своето развитие и те имат добрата воля да ви направляват, доколкото то е необходимо за вашето развитие.

Например, от тия неща, които ние разискваме, може да кажете: „Тогава аз не зная какво да правя?“ Да ви не смущава това. Основната идея трябва да знаете, че сте под ръководство, под едно живо ръководство на великия Божествен Дух или под живото ръководство на великите Божии Духове в света.

– *Любовта ражда доброто.*
– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

IV година, 14-та школна лекция на I Младежки Окултен Клас, 18.I.1925 година, Неделя, 7.20 часа вечерта, София

ИЗПИТИТЕ НА УЧЕНИКА. ЖИТНОТО ЗЪРНО

– *Любовта ражда доброто.*

– *Доброто внася в нас Живот, Светлина и Свобода!*

Размишление

Прочете се резюме от темата „Какво зная аз?“ Прочетоха се работите върху темата „Трите стълба на знанието“.

За следния път пишете върху тема №14: *Разлика между фантазия и въображение.*

Сега ще ви задам следния въпрос: кой е най-силният стимул, който подтиква ума към мисъл? Преди това ще ви задам няколко по-близки до вас въпроса: кой е най-силният стимул за стомаха?

Отговор: *Гладът, хлябът.*

Кой е най-силният стимул за зрението?

Отговор: *Светлината.*

Тогава кой ще бъде най-силният стимул за ума?

Отговор: *Знанието, мисълта.*

Да, могат да се дадат различни отговори. Кой е най-силният стимул за сърцето – да се събуждат чувствата във вашия живот? За вас е необходимо да си дадете правилни отговори на тия въпроси, защото бъдещата култура, на която вие ще бъдете носители, ще зависи от вашите правилни разбирания. Като знаете кой е най-важният стимул в живота ви, ще знаете и на кого трябва да се подчинявате.

Представете си, че ви предлагат три служби в живота – владика, пръв министър в България и цар. Коя от тях бихте избрали?

Отговор: *Нито една.*

Добре, аз ще ви представя въпроса в следната форма: представете си, че вие се намирате в затруднено положение, в крайна мизерия, а вън е студ, мрак – тъмна, студена нощ – и търсите някъде подслон. На пътя ви се изпречват три стаи: едната е на владиката, втората – на първия министър в България, а третата – на царя. Коя от тях ще предпочетете?

Отговор: *Стаята на царя.*

Добре, вие влизате в стаята на царя, но над леглото му виждате един нож така закачен, че от най-малкото побутване може да падне и да ви прободе.

Отговор: *Ние ще легнем на земята.*

Да, но определено е вие да спите непременно на леглото. Законът е такъв. Как мислите, положението на царя свободно ли е? – Не. Отговорността на царя е толкова голяма, колкото и отговорността на всеки, който би се опитал да мръдне ножа, поставен над леглото на царя. Защо? – Защото в леглото спи човек и ако вие не внимавате, ножът ще го прободе. Този нож може всеки момент да падне и да се забие в тялото на човека. Ако пък влезете в стаята на владиката, ще намерите запалени кандила и мангал с огън, който от най-малкото побутване може да се разсипе и да предизвика пожар, от който и вие да изгорите. Значи и тук не сте сигурни за живота си. Остава стаята на министъра. Влизате вътре, готвите се да си легнете, но виждате над леглото една малка етажерка с шишенца, които съдържат силни отрови. Бутнете ли случайно етажерката, шишенцата ще паднат, отровите ще се разлеят върху вас и вие ще пострадате. Както виждате – и вън лошо, и вътре лошо. Коя стая ще изберете? Вие ще кажете: „Като се намерим в това положение, тогава ще правим избор.“

Въпрос: *Можем ли ние да заповядаме да се махне ножът?*

Според законите на това царство туй нещо може да стане само при едно условие: царят само може да махне ножа. Вие не можете да

махнете ножа, нито етажерката с отровите, нито мангала с огъня, защото сте гост. Единственото спасение за вас седи в следното: като се намерите на кое и да е от тези легла, да не мърдате. Всеки човек, който се страхува, не може да влезе в царската стая. Наистина, ако условията вън са по-благоприятни, отколкото тия, които са вътре, вие никога не бихте влезли в царската стая. Но ако условията вън са по-лоши, отколкото вътрешните, вие ще влезете в стаята, защото все има един шанс да останете жив. Вън е студено, вие рискувате да измръзнете, а като влезете вътре, ще си кажете: „И тук има една опасност, но от мене зависи да се спася, внимателен ще бъда, да не бутна ножа – поне ще бъда на топло."

Преведете сега какво означава ножът? – Ножът символизира човешкия език – той е най-острият, най-страшният нож, който реже навсякъде безпощадно. Който го бутне, за дълго време носи последствията му. Той виси над царското легло. Всички вие сте спали в това легло, имате опитността от ножа. Вие трябва да се научите да превеждате символите. Човешкият език – това е човешкото слово, човешката мисъл. От вас зависи как ще употребите в даден случай вашия ум. Първото нещо: като легнете в царското легло, ще бъдете много внимателни – ще спите спокойно, без да мърдате. Ако легнете на дясната си страна, и сутринта трябва да се събудите на нея. И като станете сутринта, няма да се вдигнете изведнъж, но ще ставате постепенно, полека, с най-голямо внимание. След това ще благодарите на Бога, че не сте се мръднали през нощта. В какво седи помръдването? – Във вашите бързи, повърхностни решения. Казвате: „Мисълта на този човек е бърза." Може ли мисълта да бъде бърза?

Отговор: *Може.*

Да допуснем, че вие си представяте, че вашата мисъл е отишла на Слънцето. Питам: може ли мисълта ви да отиде на Слънцето?

Отговор: *Навярно мисълта ни не е отишла никъде.*

Тогава как може да мислите, че сте там, дето не сте? Обаче вие често казвате: „Аз съм на Слънцето и мисля само за него." Как може мисълта ви да е там, а вие да не сте? Според законите на мисълта ти не можеш да мислиш за това място, дето никога не си бил. При това вие твърдите, че мисълта ви е на Слънцето. Как ще примирите тези две противоречия? Това са ред софизми. Питам ви: знаете ли какво има на Слънцето? Вие може да докажете какво има на Слънцето, може да предполагате, но знаете ли го сигурно? Учените хора имат начини, чрез които доказват какво има на Слънцето. Те изследват какви елементи има на Слънцето: дали има кислород, азот, въглерод и др. Те изследват това чрез спектроскопа, но още нямат уреди, нито начини, чрез които да определят има ли живот на Слънцето, или няма. Учените хора не са определили даже и на най-близките планети има ли живот, или няма. Това нещо не може да се определи, понеже няма външни признаци, по които може да се познае. По светлината на слънчевия спектър би могло да се познае има ли същества на Слънцето, или няма.

Преди всичко дето има разумен живот, Светлината иде по особен начин. Например ако вие запалите една лампа, ще видите, че трептенията на тази светлина се разпространяват по един начин, а когато Светлината излиза от разумни същества и се смесва със светлината на лампата, тогава трептенията на последната се разпространяват по друг начин. Значи има разлика между разпространението на светлинните лъчи, които излизат от едно неразумно и от едно разумно същество – законите са различни. Да кажем, че вие наблюдавате слънчевия спектър през една призма, като съсредоточавате ума си и сърцето си върху разните цветове и следите дали в тия цветове се явява някакъв съзнателен живот, или не. Какво заключение може да извадите, ако полето на отделните цветове започне да се разширява или стеснява? Най-първо ще заключите, че

някаква физическа причина участва в опита ви, но щом се уверите, че причината не е физическа, тогава казвате, че някаква психическа причина е взела участие. След това трябва да разберете дали тази причина иде от Слънцето, или някъде от пространството, чрез въздуха. Ако концентрирате ума си върху спектъра на Слънцето, ще забележите, че портокалената краска става в средата си по-ярка, а в двата края избледнява. Какво заключение може да извадите от това?

Ще ви дам следния опит: нека двама от вас вземат две стъклени призми и в определен час от деня, всеки у дома си, да постави призмата в такова положение, че да получи слънчевия спектър. След това нека запомни добре цветовете, тяхната интензивност и широчина на полето. Щом схване добре това нещо, нека единият от тях силно концентрира мисълта си върху някой от цветовете. Същото нещо да направи и другият у дома. След известно наблюдение нека всеки определи дали е забелязал известна промяна върху някой от цветовете на спектъра. Ако наблюдателността е силно развита и у двамата, те ще забележат известна промяна в този цвят от спектъра, върху който именно всеки поотделно е концентрирал мисълта си. Колкото по-силна е била мисълта, толкова и промяната в цвета ще бъде по-ясна. Изменението в цвета показва, че известна интелигентност е действала върху него. От този опит ще схванете как влияе светлината, която излиза от разумни същества.

Ако отидете на някоя изложба да гледате картини на много художници, ще видите, че картините на едни от тях са с по-ярки цветове, а на други – с по-бледи, по-деликатни. Според вас кои художници са по-добри: тия, които употребяват по-ярки, или тия, които употребяват по-нежни, по-бледи цветове и бои?

Отговор: *Повече ни привличат картини с по-нежни краски.*

Циганите обикновено обичат ярките цветове. По спектъра ние можем да познаем отде иде светлината – от разумни или от

неразумни същества. Светлината обикновено иде от разумни области, които са населени с интелигентни същества. Само интелигентни същества могат да изпращат Светлина и цветове. Това е един от основните закони на Живата Природа. Мъртвата Природа, в която няма живот, не изпраща никаква светлина, никакви краски. Навсякъде другаде, дето съществува живот, в каквато и да е форма, той изпраща светлина, известни краски, от които може да се съди за степента на разумност и интелигентност в тия същества. Щом се отнася за светлината на Слънцето, трябва да знаете, че тя не произлиза от него, а от друго Слънце. Видимото Слънце в дадения случай е само един трансформатор на светлинна енергия, която иде от множество висши, интелигентни същества. Често тия висши същества идват на Слънцето, за да регулират движението на тази енергия.

Това са само нахвърляни мисли, предположения и допускания, върху които вие може да разсъждавате. Например вие не можете да кажете с положителност, че на Слънцето живеят хора, но може да кажете: „Възможно е да има хора на Слънцето." От това гледище флората на Земята представлява азбука за разумните същества. Ето защо трябва да се изучават не само формите на цветята, но и техните краски. В това отношение за вас се отваря широко поле да изучавате Живата Природа, да разбирате нейния език. Когато Природата ни говори, тя си служи с нашия език; когато ние искаме да говорим с нея, трябва да знаем нейния език. Щом Природата ти говори на твоя език, тя няма да те занимава с дълбоки, философски работи, но щом ти се разговаряш с нея и си служиш с нейния език, тя ще те занимава с велики въпроси, върху които ще те осветлява. Не знаеш ли нейния език, тя нищо няма да ти говори. Тогава отношението ти към нея ще бъде същото, каквото е отношението на някое животно към тебе. Ти можеш да го гледаш, да го милваш, но не можеш да му говориш за

велики работи. Като го помилваш, като му кажеш нещо, то може да се порадва, но ти не можеш да го учиш. Когато ученикът разбира езика на учителя си, той го изважда вън от чина и го кара да пише на дъската: 1+1=? После му дава друга задача: 2+3=? Тази задача ви се вижда проста, лека, но не е така – тя е сложна задача. Вие казвате: 2+3=5. Какво означават тия числа? Числата 2 и 3 означават основа, от която имате един вътрешен резултат – числото 5, т.е. силата. На този резултат липсва нещо. От кого е таблицата за умножението, с която си служите?

Отговор: *От Питагор.*

В тази таблица крие ли се някаква философска мисъл? – Крие се, разбира се. Питагор[5] е прекарал двадесет години в Египет и десет години във Вавилон, дето изучавал тайните на окултната наука. И затова, като е съставял таблицата за умножение, той внесъл в нея известно окултно знание. Днес е лесно да се научи таблицата за умножение, но тя има дълбок смисъл. Когато се каже 5x5=25, Питагор е разбирал едно дълбоко правило. Когато се казва 2x2=4, той разбирал друго правило. Всяко число е свързано с окултната наука. Днес тази таблица има само външно приложение за улеснение при смятането. Някой пита: „Колко пари имаш?“ – Четири лева: във всяка кесия по два лева. Това е лесно, умножаваш 2x2 и казваш, че ще получиш четири. Ако имаш две кокошки, една от които снася през ден, а другата – всеки ден, как ще сметнеш колко яйца ще дадат за два дни? Можете ли да умножите 2x2? Ако тия две кокошки снасят всеки ден по едно яйце, тогава за два дни можеш да умножиш 2x2, но в първия случай трябва да ги умножиш или да ги събереш? Какво подразбирал Питагор от умножението на числото 2 само на себе си? С числото две Питагор е разбирал две живи души, които разполагат с еднакви сили. Тяхната деятелност може да се умножава. Като знаем колко е голяма тяхната деятелност, чрез умножение ние ще намерим колко ще

изкарат двамата, като работят заедно. Числото 2 е отрицателно и като го умножим само на себе си, ще получим положително число. Значи едно отрицателно число, умножено само на себе си, дава положително число. Ако пък умножим числото 3 само на себе си, имаме друг закон. Какъв е резултатът в този случай? Като се умножи 3x3=9. Числото 9 е неутрално. Като умножите 5x5, получавате 25. Сборът от числата 2+5=7. Числото 7 е положително. Като умножите 6x6, получавате 36. Сборът от числата 3+6=9. Значи числата 6, 36 и 9 са неутрални числа. Като умножите 8x8=64, сборът от тия числа 6+4=10=1. Значи единицата е положително число.

Какво разбирате от всички тия разсъждения? Ние се отклонихме от въпроса, дойдохме до Питагоровата таблица. Навярно нашият стрелочник ни даде крив път. Коя беше мисълта, отдето започнахме?

Отговор: *Говорихме за най-силния стимул на ума, на сърцето и на живота.*

Помислете тогава върху въпроса, кой е най-силният стимул за ума. Като разсъждавате, все ще дойдете до някакви резултати. Туй, което излиза от ума на човека, не може да бъде стимул. Човек не може да бъде стимул сам за себе си.

Въпрос: *Нуждите на живота не ни ли стимулират?*

Оставете нуждите настрана, те са фиктивни работи. В света не съществуват абсолютно никакви нужди. Хората нямат никакви нужди, те сами ги създават. Ако е въпрос за живота, разбирам – всички хора се нуждаят от него. Животът е един извор, който изтича от едно определено място. Той е сила, която трябва да се прояви, а ние наричаме това нещо нужда. Например вие казвате: „Нужно е човек да яде.“ Не е нужно да яде човек, но трябва да стане обмяна между един и друг живот. Това е закон. Когато казваме, че имаме нужда да ядем, това е фалшивата страна на живота, това е криво разбиране. Дотолкова е нужно да ядем, доколкото да стане обмяна между нашия

живот и живота на хляба – да се разберем с него. Когато хлябът е слязъл от Невидимия свят, у него се е зародило желанието да се запознае с нас. Той се радва, като го дъвчем, не кряка като кокошката. В хляба се крие Божествен живот, в него се намира Божественият Дух. Ето защо ние трябва да се храним, за да стане правилна обмяна между Божествения Дух и нашия живот, който е в застой.

Сега ще ви запитам защо не трябва да се яде месо? Това може да се докаже от чисто окултно гледище, пък и от хигиеническо, и от морално гледище. Ако кажа някому, че трябва да се храни само със сол, какви резултати ще има той от тази храна? Добро нещо е солта, хората я обичат, тя е приятна с хлебец, но може ли човек да се храни само със сол? Храненето със сол произвежда такива резултати, каквито и храненето с месо. Както солта стимулира към нещо хубаво, така и месото стимулира към нещо хубаво, но резултатите от хранене с месо и със сол са едни и същи. Обаче хора, които се хранят с растителна храна, живеят по-дълго време от тия, които се хранят с месо. Добре е да ядете от време на време само сурово жито.

Ще ви дам следния опит: онези от вас, които имат слаб стомах или слаби гърди, нека се подложат на житен режим за един, два или три месеца най-много. През това време не трябва да употребяват никаква друга храна, нито хляб, освен да дъвчат сурово жито, добре изчистено и измито, без никакъв прах. Този режим ще бъде като средство за лекуване. Ще наблюдавате през това време какви резултати ще произведе житото у вас. Този опит нека приложат само тези, които са нервни, неразположени и които искат да се лекуват. Нали и някои от съвременните лекари препоръчват на известни болни да ядат само овесена чорба? Вие ще се уплашите, ако ви се каже да се храните само със сурово жито месец, два, три, дори до шест месеца. Ако ви се вижда много време един месец, направете този опит за една седмица само, като употребявате всеки ден по сто грама жито.

Ще накиснете от вечерта сто грама чисто жито в една чаша с вода и ще го дъвчете, като го разпределите на три пъти: сутрин, на обед и вечер. Ако ви се пие вода през деня, може да пиете, колкото искате. Ако бихте се поставили на този режим от по-рано, щяхте да имате по-здрави зъби, а нервната ви система щеше да бъде по-добре урегулирана. Онези от вас, които имат здрави зъби, нека направят опита със сурово жито, а тия, на които зъбите не са здрави, нека малко сварят житото. Нека поне двама-трима ученици направят опита тъй, както ви казах, да видя какви резултати ще имат. Ще дъвчете житото добре и ако почувствате нещо дисхармонично у вас, ще спрете опита.

Този опит давам само на неколцина от вас, а на останалите ще дам друг опит, пак с жито. Всеки от вас ще вземе по половин килограм жито, ще го изчисти добре и през цялата седмица ще го прекарва един път през деня от едната в другата си ръка, до пет минути, като го разглежда внимателно. Като се свърши седмицата, ще сварите това жито и ще го изядете. Може да го сварите на един път, а може и на два или на три пъти, но ще го ядете бавно, като че се разговаряте с него. После ще ми разкажете какви резултати сте добили от този опит. Аз няма да ви кажа какви могат да бъдат резултатите от опита, но вие сами ще опитате и ще ми кажете. За да имате резултат, ще направите опита точно тъй, както ви казах. Които вземат първия опит, ще дъвчат житото дълго време. Тия, които имат слаби зъби, ще го сварят малко без сол, без захар и така ще го дъвчат. Онези от вас, които гледат на този опит като на играчка, да не се заемат с него. Ще гледате на опита сериозно и ще правите своите научни наблюдения. И при двата опита няма да ядете нищо друго, докато не изядете всичкото жито. Аз ви давам тия опити с житото, защото в него се крият най-мощните, най-благородните сили на живота. От това упражнение вие все ще научите едно малко добро

или ще придобиете една малка мисъл. Като разглеждате житото и се занимавате с него, вие все ще възприемете нещо от него в ума и в сърцето си, тъй както се опушва всеки човек, който попада между пушачи.

Жалко е, когато земеделците не използват добрите страни на своята работа. Те натрупват житото в хамбарите си и не го поглеждат, освен когато дойде време за продан. Тогава влизат в хамбара си, нагребват няколко крини от него и после с една дъска го изравняват отгоре, отново затварят хамбара и си излизат. Дяволът им казва: „Не бутайте житото с ръка!" Земеделците хващат житото с ръка само когато ще се мели. Не е позволено на земеделците да изравняват житото в хамбарите си с дъска. Всеки земеделец трябва да пълни крините с ръце и да не ги изравнява отгоре, но да им дава пирамидообразна форма. Постъпва ли земеделецът така, той ще има десет пъти по-голямо благословение, отколкото в случаите, когато изравнява отгоре крината с дъска. Махне ли се върхът от крината, образува се едно течение, което действа вредно върху човека. Според окултните закони, когато се продава жито с крина, тя трябва да се пълни с връх. Затова добре е земеделецът да пипа с ръце житото, да му се радва, за да може да се облагороди. Днес земеделците не пипат житото с ръце, защото знаят, че то ще им проповядва да не го продават, да не го мерят и т.н.

И тъй, вие ще направите тези два опита с житото, за да видите какви са резултатите от него.

– Любовта ражда Доброто.

– Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода!

ЧУДНИТЕ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ

– Любовта ражда Доброто.

– Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода!

Размишление

Прочете се резюме от темата „Трите стълба на знанието“. Прочетоха се работите върху темата „Най-важната буква в азбуката“.

За следния път ще пишете върху тема №15: *Кое е първото растение, което се е появило на Земята?* Разгледайте цялото растително царство и кажете кое растение според вас се е появило първо на Земята.

Сега вече вие минавате през една нова фаза, намирате се на границата на физическото и духовното. Вие ще си служите с духовните и с реалните числа, както в математиката. Духовните числа са въображаемите числа в математиката. Всички неща, които са несъизмерими с мерките на Земята, наричаме духовни.

Ще ви задам следния въпрос: възможно ли е човек да живее извън времето и пространството? То е все едно да питаме може ли рибата да живее извън водата? На този въпрос може да се отговори по два начина: тя не може да живее извън водата, но ако измени своята форма, ще може да живее извън водата. Как определят учените хора времето?

Отговор: *Кант определя времето като категория и казва, че то е вложено само в нашето съзнание като необходимост за мисълта. Отвън времето не съществува.*

Ако според закона на вероятностите допуснем, че делението е безкрайно, тогава какво пространство ще заеме онази най-малка точица, получена от делението на частица, която заема най-малко пространство? Между музикалните тонове има известни интервали и всеки тон има определено време на траене. В една секунда от времето вие може да изпеете два тона. Тия тонове съществуват ли във времето? – Съществуват. Значи много неща съществуват, без да заемат пространство. Съществуването на нещата не се свързва всякога с пространството. В този смисъл има същества, които са в пространството и извън пространството. Има други същества, които са и във времето, и извън времето. Такова същество например е човекът. Той е във времето и извън времето; и в пространството, и извън пространството.

Какво разбирате под думата *пространство*? Пространството подразбира, че нещо се простира, проточва. Пространството не може да бъде нещо абстрактно, все се обосновава на нещо. Ако под това понятие се разбира някаква идея, пространството може ли да съществува? Някои казват, че пространството не съществува. Обаче ние не можем да говорим за неща, които не съществуват – в това няма никаква логика. Казват, че времето не съществува като нещо реално вън от човека, но съществува само вътре в човека. Питам: как може да съществува само в човека, ако го няма и отвън? Знаете ли на какво мязат тия ваши разсъждения? То е все едно да кажете, че водата извира само от Земята, а горе в пространството я няма. Всъщност не е така. Водата съществува и горе в пространството, само че в друго състояние в сравнение с тази в Земята. Ако се качите високо в пространството, на около сто-двеста километра, няма да намерите вода, а нейните съставни части – водород и кислород. Ако се качите на още по-голяма височина, ще намерите кислорода и водорода сгъстени, в течно състояние – това са предположения само. Ако пък се

качите на височина пет хиляди километра над Земята, там ще попаднете в една зона, дето водородът и кислородът са в сгъстено състояние, като водата на океана, но с ниска температура. Кой как мине през това място, замръзва, не може да върви по-нататък, освен ако е много тънък, та да може да се промъкне през шуплите на тази течност. Какво ще кажете за това? – И туй е предположение. Ако отивате още по-нагоре, ще намерите по-големи чудесии: там вече водородът и кислородът не са елементи, но са разложени на други съставни части. Съвременната химия допуска, че това са йони и електрони, но и те още не са крайните, неделими частици, които се получават от елементите.

Съвременната окултна наука приема, че съществуват четири категории етер в пространството. Етерът се счита като най-рядка въздухообразна материя. Той се отличава с голяма лекост и ефирност. След като преминете четирите категории етер, над тях се намира друг свят, със съвсем друго естество. Той се нарича Духовен свят. В този свят нещата се преживяват тъй бързо, че впечатленията, изживяванията от милиони години могат да се съберат в една година; това, което е преживяно през милиони години живот на Земята, може да се преживее само в една година. Следователно целият земен живот и цялата еволюция на едно същество, на един човек, в Духовния свят ще премине като мигновение. Тогава как ще определите този свят? – Той е свят извън времето и пространството. В Духовния свят има друг мащаб, с който се мерят нещата.

Това са въпроси за разсъждение само, които, ако се изнесат на някой човек с по-слаб ум, той не ще може да ги асимилира. Вашият ум обаче не трябва да се разбърква, но да мисли повече. Всички тия неща, които ви говоря, вие може да ги считате като приказки от хиляда и една нощ. Ако се съберат в едно всички епохи, през които е минала Земята досега, едва ли ще може да се направи една Земя като

нашата, но затова в нея ще има събрана толкова много енергия, от която за в бъдеще биха могли да се образуват безброй светове. Засега човешката мисъл, човешкото развитие е свързано с времето и пространството. Тъй както човешкият организъм е създаден, днес човек не може да се развива извън времето и пространството; извън тия условия той не би могъл да се ориентира. Действително, ако вие сте ясновидец и преминете в Духовния свят, вие ще се намерите в най-голямо противоречие със себе си, защото опорните точки на този свят значително се различават от тия на физическия. Като се върнете на Земята, вие ще помните само, че сте били някъде, но де сте били, няма да знаете. Да сте били на Земята – не; да сте били на Месечината – не; да сте били на Слънцето – не. Били сте някъде, но де? Този свят, в който сте попаднали, е много реален, не може да го отречете, но не знаете де сте били. Той е толкова различен от физическия свят, че това голямо различие ще произведе противоречие във вашия ум. Ето защо първо човек трябва много добре да се запознае с физическия свят, та всяко ново явление, което влезе в съзнанието му, да не го смущава. Всяко ново явление трябва да се разгледа – към коя категория да се отнесе. Не трябва да ви смущават нито положителните, нито отрицателните мисли в живота. Те не трябва да хвърлят никаква сянка в ума ви. Например ако четете някое философско съчинение, което е силно логически и добре аргументирано и доказва, че целият свят и всичко около него е плод само на човешкото въображение и че извън човека нищо не съществува, вие ще се смутите. Питам: този философ как е придобил всички тия данни? Той привежда ред автори: този казал така, онзи казал така. Но ако попитате тия автори отде знаят това нещо, ще видите, че нито един не е сигурен в това, което доказва – то е някаква отвлечена теория. Всички крайни заключения в света се дължат на известен род разочарования. Всеки човек, който претърпява някакво

голямо разочарование, пише за нещата в отрицателен смисъл, казва, че в света не съществува никаква закономерност; всеки човек, на когото животът върви гладко и щастливо – той пише в друг дух. Следователно закономерността в света и отсъствието на тази закономерност много пъти се дължат на опитността, през която хората са преминали. Някой път тези твърдения са верни, а някога не са верни.

Във физиката има един закон, според който, когато се срещнат две вълни с еднакви дължини, но в противоположни посоки, те се взаимно унищожават. Защо се унищожават? Какво става с тези енергии? Понякога енергиите се трансформират. Питам: кое може да спре трансформирането на енергиите от едно състояние в друго? Имайте предвид следния закон: трансформирането на енергиите подразбира разумност. Смяна на енергиите, трансформиране на енергиите, сгъстяване и разширение на енергиите: това са форми на един разумен живот извън човешкия. Дръжте тази мисъл в ума си като абсолютен закон. Вие може да мислите, каквото искате, но знайте, че всички промени, които стават в Природата, се дължат на един разумен живот. И когато животът в една област замира, всъщност той не замира, но се трансформира от едно състояние в друго. И туй, което хората наричат смърт в едно отношение, в друго отношение произвежда живот. Смъртта е процес, който приготовлява почва за новия живот. Вие трябва да схванете този процес в съзнанието си.

Човек има двояко съзнание: физическо и духовно. При физическото, или при обикновеното съзнание, човек има обикновени разбирания за живота. Той има един вътрешен страх, плаши се от смъртта и затова мисли, че трябва само да яде и да пие, да заема известно обществено положение и т.н. Ако няма тия неща, той мисли, че не може да живее. Понякога и вие разсъждавате така. Някои от вас

са на двадесет години, други – на двадесет и една, на двадесет и две и повече. Питам ви: де бяхте вие преди тридесет години? Де беше цялото човечество преди четиридесет милиона години? Някои учени твърдят, че човечеството е съществувало само от преди осемнадесет милиона години. Най-после аз питам: де бяха всички растения, цялото растително царство преди петдесет милиона години? Всички растения, както и животните, все дойдоха отнякъде. В окултната наука съществува едно твърдение, че в света има течения, които идват от разни слънчеви системи. Когато трябва да се насели някоя от тия системи, които постепенно се оформят в известни форми на живот и започват своето развитие, всичко това става под влиянието на известен род закони, с които е свързан целият Космос. И вие сте свързани с тия закони. Някои окултисти, които разбират добре законите, знаят колко години след завършване на своето развитие на Земята човек е свободен от тия връзки. Те знаят още де ще бъдете след това – дали ще останете някъде из Слънчевата система, или ще излезете вън от нея.

Тия неща ви се виждат чудни, но това, което е чудно за едного, не е чудно за другиго. Например вземете системата Сириус. В духовно отношение тя седи по-високо, отколкото Слънчевата система. От чисто физическо гледище, ако речете да отидете на Сириус, изискват се много години, трябва да направите едно дълго пътешествие, но за една душа, която е завършила своето развитие в Слънчевата система, се изисква малко време – тя пътува с голяма бързина. Не е важно да разрешите въпроса за колко време ще отидете до Сириус, но трябва да знаете, че в света съществуват разумни закони. Мислите ли така, противоречията, мъчнотиите в живота ви няма да ви спъват, няма да изгубвате смисъла на живота. Ето защо вие всякога трябва да бъдете в съгласие с тия разумни закони. Дръжте постоянно в ума си мисълта, че всичко в света е разумно. Отиваш

някъде, спънеш се, паднеш, удариш главата си – кажи: „Разумно е това падане." Има ред учени хора, които при падане са разрешили много важни въпроси.

Аз мога да ви приведа редица такива случаи, дето учени хора са разрешавали много трудни въпроси при падане. Какво става тогава? – Като падне човек, става известно сътресение и някаква мисъл блесва в ума му. Ще знаете: паднете ли, разрешавайте въпроса философски. Ако падне умен човек, той все ще разреши някой важен въпрос, но ако падне някой прост човек, той ще каже: „Сега ли трябваше да падна?" Той не разбира защо е паднал. Всяко падане е на мястото си. Ако на духовния човек се случи нещастие, той изведнъж ще се домогне до някоя духовна истина, ще забрави своето нещастие и ще благодари на Бога. Ако на глупавия се случи някакво нещастие, той ще каже: „Все на мене ли се случват такива работи?" Той ще роптае против съдбата, против условията на живота и т.н. Това зависи от културата на човека. Обаче ако вие мислите, че съдбата е по-снизходителна спрямо едни хора, а по-жестока спрямо други, вие не разбирате нищо. Има закон, който обяснява тия неща. Той казва: който знае да плува, не се дави; който не знае да плува, той се дави. Питам: какво търси във водата този, който не знае да плува? Той нека си седи на края. То значи: онзи човек, който има слаб ум, да не влиза в света на науките, да не се занимава с философски въпроси. Който е плувец, нека влезе в бурното море, да го опита и да се върне назад. Той не може да преплува целия океан, но поне може да плува. Най-после той може да стане на риба – да преплува целия океан; той може още да стане и на птица – да прехвръкне над океана от едно място на друго. Днес хората със своите аероплани могат да летят над целия океан.

Всичко в света зависи от колективната човешка мисъл, насочена в дадена посока. В това отношение мисълта на всинца ви трябва да

бъде хармонична, да не си противодействате. Не мислете, че някой може да ви засенчи. Пазете се от тази мисъл! Да допуснем, че вие сте едно растение, което расте и пораства, става голямо. Питам: малките тревички около него могат ли да го засенчат? У вас веднага се явява мисълта: „Тези малки тревички нищо не дават. Какво струват те?“ Казвам: не им противодействайте! Тия тревички, макар и малки, имат свое предназначение. Те служат за храна на овцете, на добитъка. Без тях животните не могат да живеят. В този случай голямото дърво не може да помогне на овцете. Следователно всички растения не са определени да станат големи дървета.

Най-после не мислете, че при голямата ученост човек може да придобие нещо. Голямата ученост представлява голямо, предпотопно дърво, високо сто-двеста метра и широко петдесет метра в диаметър. Питам: какво може да стане от това дърво? – Въглища. Освен това хората постоянно изсичат големите дървета и си правят от тях къщи. По аналогия на това какво могат да направят учените хора? Ако ти си виден лекар, лекуваш всички болести – можеш ли най-после да освободиш някого от смъртта? Значи смъртта е по-силна от тебе. Ако ти си виден педагог, учиш хората, даваш им методи за възпитание, при тази твоя педагогика и ти ще свършиш като всичките хора. Ти си виден богослов, учиш хората за Бога, проповядваш им това-онова, но най-после всичкото ти учение рухва. Защо? – Знанието, което сега имате, не почива на здрава основа. Като казвам това, не разбирам, че трябва да се опълчим против науката, но казвам, че на сегашното знание му липсва нещо. И в съвременната медицина има елементи, които ѝ липсват. Един ден тези празнини ще се запълнят.

Като влезем в Новия живот, във висшата култура, ще имаме лекари, които ще си служат с елексира на Живота. Тогава хората ще носят вечния Живот в шишенца. Например някой човек е на умиране, но иска да живее още. Какво ще направи? – Ще отвори едно от

шишенцата, ще вземе няколко капки от *елексира на Живота,* ще си направи една инжекция и ще живее, колкото иска. Ако пък искаш доброволно да напуснеш този свят, да си заминеш – от тебе ще зависи. Тогава богословът, като дойде при тебе, няма да ти проповядва, както сега, с думи, но ще ти направи една инжекция в главата и ще придобиеш богословието. Педагогът няма да те учи как да възпитаваш, но ще ти направи една инжекция в сърцето и ще придобиеш педагогиката. По този начин времето ще се съкрати. И аз тази вечер няма да се занимавам с вас – да ви доказвам това-онова, но ще ви кажа: „Елате тука!“ – и ще направя някому инжекция на главата, някому на сърцето – и всички ще излезете преобразени. Като направя тия инжекции, животът ще започне отново, ще се движим в една съвсем нова област. Ако туй, което учим сега, няма връзка с бъдещето, защо ще губим време? Не – туй, което учим сега, е основа на бъдещата наука, която иде. Затуй трябва да поставите здрава основа на идеите и на чувствата си. Казвате: „Защо трябва да вярваме?“ – Вярата е стълб. „Защо трябва да любим?“ – Любовта е основа на Живота. „Защо трябва да се надяваме?“ – Надеждата е Божествена форма.

И тъй, поставете един стълб, една основа и една форма в живота си. Тия неща са необходими както за сегашното ви развитие, така и за бъдещето. Не е важно дали ще вярвате, или не, но трябва да имате тия три основни елемента. Питам: можете ли да преодолеете несгодите в живота си без Любов? – Не можете. Любов се изисква! Любовта е капиталът в живота. Например вие искате да следвате университет. Можете ли да го свършите без капитал, без средства? – Не. Благодарение на средствата вие си доставяте храна от гостилницата, хляб от фурната, дрехи от магазините и т.н. Това е факт. Ти свърши университета благодарение на фурнаджията. Вие казвате: „Аз свърших университета.“ И по-нататък не се замисляте

как свършихте университета и кому трябва да благодарите. Затова минеш ли покрай някой фурнаджия, спри се и кажи: „Много ти благодаря, без тебе не бих могъл да свърша университета.“ Като минеш покрай някоя нива, спри се пред житото и кажи: „Много ти благодаря! Ако ти не беше израсло и не беше вързало плод, аз не бих свършил университет. Ако ти не беше израсло, аз и в Бога не бих вярвал. Благодарение на тебе аз вярвам в Бога.“ Тъй седи великата Истина. Малките неща ни учат на великите проявления на живота.

Вие казвате: „Аз съм независим.“ – Не, преди всичко ти си зависим от фурнаджията. Друг казва: „Аз искам да бъда самостоятелен.“ Самостоятелен ли? Човек иска да бъде самостоятелен, за да не го владеят хората. Но трябва да знаете: човек не може да не владее, човек не може да не заповядва. Тогава кой заповядва? – Хлябът заповядва. Ти имаш за господар някой човек, който ти заповядва. Той ти заповядва благодарение на хляба. Ако той не държеше хляба в ръцете си, щеше ли да ти заповядва? И ако ти нямаше нужда от хляб, щеше ли да го слушаш? Туй и светските хора го знаят.

Сега аз искам да ви наведа на мисълта да обръщате внимание на малките неща в живота си. Ние пренебрегваме малките неща – житото, ръжта, въздуха, Слънцето – абстрахираме се от тях, но това не е философия, това е криво разбиране на живота. Не трябва да мислите така, но като минавате покрай тия малки неща, спрете се и кажете: „Аз благодаря на всички малки неща – те съставляват основата на моя живот.“ Имаш ли уважение, благоговение и почит към житото, към царевицата и към всички плодове, ти ще можеш да почиташ и всичко около себе си – такъв трябва да бъде новият морал. Не поставите ли този морал за основа в живота си, от вас нищо няма да стане. Ще бъдете такива, каквито сте и сега. Вие ще се раждате и умирате, а тия малки братчета ще ви разлагат, ще изсмукват соковете ви и ще ви

учат на самопожертване. Вие ще минавате от един житен клас на друг и сами ще учите този закон, докато най-после се освободите от тази стара философия. Докато узрее вашата глава, вие ще минавате последователно от живота на растенията в тоя на животните, докато най-после минете в живота на човека. Тогава ще проверите теорията за преселението на душите и ще видите, че тази теория е вярна. Само така ще разберете, че животът на житното зърно е тъй свещен, както и вашият. Всеки човек, който не почита житното зърно, не може да почита душата. Житното зърно е излязло от Бога тъй, както ти си излязъл от Него.

Аз ви давам тази мисъл не за обезсърчение, но за да вложите новия морал в себе си: да бъдете твърди и решителни, да превъзмогнете всички мъчнотии, които срещате в живота си, тъй както морските вълни се разбиват в здраво построения кораб. Корабът ви трябва да пътува без никакъв страх в бурния океан, а вълните ще се разбиват в едната и в другата му страна: ще има малък тласък, ще има сътресения, но корабът ви трябва да устои – не е ли здрав корабът ви, по-добре не минавайте през океана.

Първото нещо: от всинца ви се изисква да внесете в себе си, в душата си един мек елемент. Преди всичко трябва да започнете от житото – да си съставите ясна представа за него. Започнете с морала на житото. Ще ви дам следната задача: ще вземете десет хубави житни зърна и ще ги разглеждате внимателно, подробно, с увеличително стъкло ден, два, три, докато у вас се роди известна идея за житото, от която да извадите поне едно малко морално заключение. След това накратко ще опишете вашите наблюдения и резултатите, до които сте дошли. Ще ви дам един пример, за да видите какъв е резултатът от житното зърно. Представете си, че вие страдате от огница, имате силно възпаление, висока температура, и повиквате един лекар, втори, трети, дано ви помогнат: те ви правят

инжекции, дават ви лекарства, но положението се усложнява. Всички лекари вдигат ръце, не знаят какво да правят и най-после казват: „Такава е Волята Божия!“ В това време един господин идва при вас, предлага ви едно житно зърно и ви казва: „Сдъвчи това зрънце добре! То е нещо подобно на екстракт от прана.“ Вие сдъвквате добре житното зрънце и температурата спада, болестта изчезва и вие се чувствате напълно здрав. Питам: какво ще бъде сега вашето отношение спрямо това малко зрънце? Няма ли да го оценявате? То не седи ли по-високо от всички лекари, които бяха наоколо ви? В дадения случай кой извърши по-висока служба – житното зрънце ли, или лекарите? – Житното зрънце. Следователно житното зрънце свърши най-важната работа. Не е само житното зрънце, което може да извършва такава работа. В Природата има растения, много семена, които могат да се употребяват за лекуване. За в бъдеще новата медицина ще си служи с тях. Само че тия лекари, които ще си служат с новата медицина, сами ще трябва да събират всички тия семена и растения, и то в определени часове, дни и месеци през годината. По този начин тия лекарства ще произвеждат голям преврат в човешкия организъм. Житното зрънце съдържа в себе си потенциална енергия, която, като влезе в организма на човека, се превръща в кинетична.

Та казвам: дребните неща, които сега ви се виждат нищожни, съдържат голяма сила в себе си. В житното зърно се съдържа скрита енергия, която иде за ваша услуга; затова, ако искате да се развивате, да вървите напред, трябва да я използвате разумно. Сегашният ви живот се дължи именно на тия малки житни зърна. Човекът трябва да започне живота си от тях. Житото се е явило на Земята преди човека. Досега житото е преминало през три фази – сегашната му фаза е третата. За в бъдеще то ще премине още една фаза на подобрение, от което ще се подобри и човешкият организъм.

И тъй, като основа на новия морал ще турите закона за най-малките неща. Например у вас се зароди едно малко желание или една малка мисъл, дребни като житното зърно. Какво трябва да правите? – Ще ги отхранвате, ще ги пазите свещено в себе си. От тях ще се родят велики работи. Великите мисли и желания са сбор от множество малки мисли и желания. Дребните желания аз считам за най-нужни и необходими, а големите, великите желания служат като подтик – те ви карат да бъдете интензивни. Те са като някой силен, голям порой, който завлича всичко. Когато у човека се появи някое дребно желание или някоя малка мисъл, това са нежни Божествени проблясъци в съзнанието ви. Ако у вас се породи желание да направите някое дребно, микроскопическо добро, направете го, не го отхвърляйте. Например вие имате едно малко тефтерче, в което сте писали хубави мисли, или една малка, ценна за вас книжка, които обичате. Погледнете ги, отворите ги, но виждате, че по тях има малко прах. Казвате си: „Нека си свърша работата, че тогава ще ги изчистя." – Не, прекъсни работата си, но ги изчисти. Не ги ли изчистиш веднага, ще изпаднеш в грешка. Вашата слугиня няма да изчисти книжката ви тъй добре, както вие сами. Изчистиш ли книжката си, която аз наричам *малкото свещено желание*, ти ще придобиеш една малка Светлинка в съзнанието си. Тази книжка е ценна само за тебе – само ти можеш да я изчистиш най-хубаво.

И тъй, дойде ли у вас някое малко желание, или някоя малка мисъл, не ги отблъсквайте, но ги реализирайте. Ако не изпълните най-малкото си желание, може да развалите цялата работа. Например разкопаваш лозето си, но около един от чуканите оставяш мястото неразкопано. Ти забелязваш това нещо, но си казваш: „Кой ще се връща сега да разкопава този чукан?" Не се ли върнеш да го разкопаеш, за в бъдеще той ще развали всичката ти работа. Тази твоя небрежност, в първо време незначителна, впоследствие ще докара

лоши резултати. После ти ще съзнаеш погрешката си и много ще съжаляваш. Затова забележите ли, че сте пропуснали една работа, колкото и малка да е тя, върнете се да я поправите! Нека това бъде за вас едно важно правило в живота ви.

– *Любовта ражда Доброто.*
– *Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода!*

НОВОТО ВЪЗПИТАНИЕ И САМОВЪЗПИТАНИЕ

– Любовта ражда Доброто.

– Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода!

Прочете се резюме от темата „Коя е най-важната буква в азбуката?“

Прочетоха се работите върху темата „Разлика между въображение и фантазия“.

Ще ви задам въпроса: според вас кой е най-приятният час през деня?

Отговори: *Часът на почивка след усилена работа. Когато разберем нещо.*

Кога се чувствате най-разположени – сутрин, като ставате, или вечер, като си лягате?

Отговори: *Сутрин. Вечер.*

Наблюдавали ли сте как спите нощно време, по колко пъти се обръщате през цялата нощ ту на едната, ту на другата страна? Дали има някой от вас да е броил това нещо?

Сега за една седмица ще ви задам следното упражнение: като си легнете вечерно време, ще вземете при себе си листче и един молив и колкото пъти през нощта се обърнете, ще отбележите на листчето с малки линийки. Ако се обърнете несъзнателно, няма да отбелязвате, за това не сте отговорни; но колкото пъти се обърнете и съзнавате това обръщане, веднага ще си отбележите на листчето. Можете ли да направите това упражнение?

Отговор: *Можем.*

Ако се случи да сънувате през нощта някакъв сън, от който да се стреснете и да се обърнете на другата страна, добре е да си отбележите в кратки черти съня и да видите на коя страна сте се обърнали. Има сънища, които са важни, и добре е в такъв случай да се знае на коя страна сте се обърнали и на коя сте били, като сте сънували.

При окултното възпитание и самовъзпитание трябва да обръщате внимание на начина, по който спите. Щом си легнете, ще кажете на тялото си: „Слушай, както си легнеш, така ще останеш до сутринта – никакво мърдане надясно или наляво!" Ако тялото ви се подчини на тази заповед, значи вие сте му господари, можете да го владеете; не се ли подчини, не сте господари. Добре е да правите тези опити – да видите дали тялото ви се подчинява на вашите внушения, или не се поддава. Всички клетки в организма на човека са разумни и ако можете да им говорите, а те да ви слушат, вие ще можете да се възпитавате; ако говорите на клетките си и те не ви слушат, вие не можете да се възпитавате. Основното възпитание на тялото зависи от възпитанието на клетките. Легнеш ли на дясната страна, ще си кажеш: „Тази вечер ще спя само на дясната страна, няма да се обръщам никак." Ако до сутринта не се обръщате, това показва, че мисълта ви е била силна. Може да правите ред опити, при които да заповядвате на клетките си да ви слушат. Ако при всички тия опити тялото ви се подчинява, всичко у вас ще върви в хармония.

Както забелязвам, всичко у вас става безразборно, вие не лягате в определено време. Човек трябва да си наложи дисциплина. Дойде ли десет или единадесет часа вечерта, каквато важна работа и да имате, ще си кажете: „Сега ще си легна, ще спя, без да се обръщам, ще си почина добре и утре сутринта, точно в четири часа, ще стана и ще започна отново работата си." Това значи дисциплина на тялото, възпитание на клетките. А сега вие като си легнете, въртите се цяла

нощ, не сте спокойни. Питам: какви идеи ще можете да възприемате в такова състояние, щом не можете да заповядвате на ръцете, на краката и на тялото си да не мърдат? Какви идеи и чувства ще възприемате, щом не можете да заповядвате на вашата артериална и венозна система, нито можете да урегулирвате известни неправилни състояния у вас? Представете си, че имате някакъв оток на крака си. Ако вие можете да заповядвате на тялото си, ще кажете на клетките, които се намират около отеклата част на крака, да изпратят по-чиста кръв и да изхвърлят нечистата по-скоро навън. Кажете ли си така, на сутринта ще почувствате едно голямо подобрение, едно разположение на духа.

Понеже вие влизате в света, трябва да владеете органите си, клетките си, да имате самообладание, както моряците. Наблюдавайте някой моряк: какво спокойствие, какво самообладание има! Когато се качва на мачтата, той спокойно върши работата си, връзва, развързва въжето, не се смущава, че наоколо му и под нозете му всичко се люлее и вълнува. Този моряк има присъствие на духа. Ако е някой неопитен, той не може да се качи на мачтата.

Та казвам: вие, като окултни ученици, трябва да се самовъзпитавате, да издържате мъчнотиите, които ви идват. Като се качите на една такава мачта, трябва да се самообладавате, да бъдете тихи и спокойни. Ако не възпитавате своето тяло, всяко друго възпитание няма да ви ползва.

И тъй, истинското възпитание на човека трябва да започне от неговото самовъзпитание.

– Любовта ражда Доброто.

– Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода!

ВИСОКИТЕ МЕСТА И ЧИСТИЯТ ВЪЗДУХ

– Любовта ражда Доброто.

– Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода!

Прочете се резюме от темите „Разлика между фантазия и въображение“.

Прочетоха се работите върху темата „Първото растение на Земята“.

За следния път ще пишете върху темата №16 „*Кой е най-мекият и най-коравият уд в човека?*“

Ще ви запитам защо някои от растенията са малки, а други големи? Какво е вашето мнение по този въпрос?

Отговор: *Това зависи от условията, при които растението се развива. Има един природен закон, според който при лошите условия външните форми се смаляват, а при добрите условия се увеличават.*

Как мислите вие – плодните дървета предшестват ли тревите в своето проявление, или тревите ги предшестват?

Отговор: *Плодните дървета предшестват тревите.*

Имало ли е плодни дървета през ледения период?

Отговор: *Според съвременната наука през този период не е имало плодни дървета.*

Ще ви задам няколко въпроса: Каква е била първоначално формата на заека? Каква форма е имал той – като днешната или друга някаква? Има ли някакво подобие между мишката и свинята?

Отговор: *Те ядат всичко, каквото намерят.*

В устройството си имат ли нещо подобно?

Отговор: *Мишките са гризачи.*

Между мишките и зайците има ли подобие?

Отговор: *Те са гризачи. Освен това и мишките, и зайците са страхливи.*

Защо предните зъби у гризачите растат толкова много? При какви условия и кога се е явил у тях навикът да гризат? Кога се е явило у някои от бръмбарите съзнанието да снасят яйцата си в корите на дърветата? Как бихте си обяснили способността на клетките у птиците да създават кожата, да създават перцата си, и при това тъй хубаво да ги боядисват, като че някой художник е работил върху тях? Дали самите клетки правят това? Обърнете внимание и на пеперудите! Те живеят ли повече от едно лято? – Не. Въпреки това, вижте какво богатство от краски има върху техните крилца! Какво иска да ни каже Природата с това? Туй е една луксозна дрешка, която струва няколко милиона лева, а при това трае само едно лято. Какво голямо изкуство е това нещо! Както виждате, големи художници са пеперудите! Има ли някакъв замисъл в тяхното художество?

Отговор: *Някои от краските им се предават от самата среда, в която се движат, за да се предпазят от враговете си. Краските имитират цвета на околната среда, в която се движат.*

Питам: ами цветята, които имат краски, кого имитират? Нали и те имат врагове?

Отговор: *Напротив, у цветята има желание да изпъкнат всред околната среда, в която се намират, за да бъдат забелязани от насекомите.*

Следили ли сте кои пеперуди повече са изложени на опасност: тия, на които крилцата са пъстро боядисани, или тия, които нямат никакви краски? Помислете малко върху този въпрос и ако не можете да си отговорите, запитайте някой естественик какво той би ви казал. Естествениците още не са разрешили въпроса, кой даде тия краски у пеперудите и как изобщо се създават.

Казвам: вие виждате сега колко въпроси има неразрешени. Ако съвременните естественици биха разрешили тия въпроси, те биха хвърлили голяма светлина върху историята на органическото царство. Забелязано е по известни признаци, че пеперудите имат съзнание за своите красиви дрехи, както и за прашеца, който се намира по крилцата им. Когато вали дъжд или когато дойде буря, те грижливо се скриват някъде, за да запазят праха по крилцата си. Как се е създал този прах по крилцата на пеперудите – това съвременната наука не знае. Това показва, че пеперудите са знаели галванопластиката преди хората. Това не е просто натрупване на прашец. Голямо изкуство е да се наслои тази фина материя върху крилцата им! Как мислите, сами пеперудите ли правят това нещо?

Отговор: *Пъстрите, красиви пеперуди повече се пазят, затова и по-мъчно се ловят от обикновените.*

Така е, красивите пеперуди са по-интелигентни. Един английски писател, естественик, след като правил много научни наблюдения върху растенията и животните, най-после дохожда до заключението, че навярно някои висши същества вземат участие в украсяването и напрашването на крилцата на пеперудите. Той признава намесата на висши същества в тази работа, но не може да си отговори какъв интерес имат те от това.

Правили ли сте наблюдения на ноктите си – да си отговорите какво значение имат белите полукръгове, които се явяват по тях? Някои хора имат такива полукръгове само на един от пръстите си, други – на два, а някои – на всичките пръсти. Случайност ли са тия бели полукръгове, или означават нещо? – В Природата няма случайности. Хората, които имат тия полукръгове на всичките си пръсти, се отличават с добро кръвообращение; тия хора, които нямат полукръгове, се отличават със слабо кръвообращение Има изключения и от това явление, но те са малко. Вие може да направите

опит – да проверите дали това е вярно, или не. Тия хора, у които дихателната система и кръвообращението са слаби, да работят върху засилването на кръвообращението си и да следят явяват ли се тия полукръгове. Ако с усилване на кръвообращението им тия полукръгове се появят, значи това е факт, а не само едно съвпадение. Не се ли усилва кръвообращението, не се ли явяват тия бели полукръгове, с това се потвърждава и фактът, че те имат връзка с дишането и кръвообращението.

Правете и друго наблюдение: следете каква е широчината на ноктите. Широчината на ноктите съответства на волята на човека. Хора, у които ноктите са широки, имат силна, издръжлива воля; тия хора пък, на които ноктите са тесни, имат слаба воля. Знаете ли какви тънки наблюдения трябва да правите, ако ви се даде да работите научно върху тезата „Отношението между ноктите на човека и неговата воля“. Всеки от вас може да прави тия наблюдения.

Също така има връзка между широчината на носа и дихателната система у човека. Колкото са по-добре развити дихателната система и кръвообращението у някой човек, толкова и ноздрите у него са по-здрави, носът и ноздрите имат задоволителна широчина; колкото е по-слабо развита дихателната система у някой човек, той е по-сприхав, по-нервен, вследствие на което носът и ноздрите му са по-тесни. Това се обяснява по следния начин: когато дробовете са добре развити, човек поема повече въздух, който минава постепенно през носа и го разширява; когато дробовете са слаби, човек поема по-малко въздух, вследствие на което носът остава по-тесен. Забележите ли, че носът ви постепенно изтънява, започнете да дишате дълбоко и пълно. У здравия човек широчината на носа при ноздрите трябва да бъде три сантиметра. Мине ли носът тази мярка, това е лош признак. Намали ли се широчината на носа по-малко от три сантиметра, и това е лош признак.

От значение за вас са наблюденията и върху врата. Вратът трябва да има нормална широчина тридесет сантиметра, при височина на човека 165 сантиметра. Намали ли се тази широчина на врата, това е лош признак. У туберкулозните хора вратът е под тази норма. Увеличи ли се у някой човек широчината на врата до четиридесет сантиметра, при същата височина – 165 сантиметра ръст, и това е лош признак. Такъв човек е осъден най-много след две години да умре от апоплексия. Вратът му трябва да спадне поне с пет сантиметра – до тридесет и пет сантиметра. Дойде ли до тази мярка, той ще може да се излекува. Съвременната медицина обръща внимание и върху дължината на врата. Късият и дебел врат показва затлъстяване у човека и условия за апоплексия. Както виждате, между всички величини в организма на човека има известни пропорции, известни математически съотношения, които трябва да се спазват, за да бъде човек здрав.

Младите хора заболяват по-често от възрастните. Най-много заболявания се явяват в дихателната система. Затова хора със слаби гърди трябва да живеят на високи места, над две хиляди метра височина, дето въздухът е чист и лек. При тези условия става силна реакция в организма им. Там електрическите течения са по-силни, отколкото в ниските места: те раздвижват кръвта на организма. Всички слабогръдни са мързеливи хора. У тях се натрупват отрицателни мисли, които действат убийствено върху психиката им. Те знаят, че малко ще живеят, че са болни, но никога не признават това. Ако вие уплашите един туберкулозен, че след месец ще умре, в него веднага се събужда силно желание за живот; той се стресва, започва да реагира срещу болестта и тръгва към подобрение. Туберкулозните обикновено са страхливи хора, затова, ако ги уплашите, че ще умрат, те започват да се борят с болестта и оздравяват.

Онези хора, у които дихателната система е слабо развита, за засилването ѝ могат да употребят следния метод: слабо разтриване на костта зад ушите, за да се усили животът. Това място е свързано с издръжливостта на организма. Там има един център, наречен Любов към живота. Когато у някой туберкулозен се събуди Любов към живота, той става издръжлив, устойчив към външните условия. Туберкулозният човек трябва да живее на високи места и да се излага на слънчева светлина. Ако е студено там, той трябва да бъде добре облечен, краката да са добре затоплени, а главата може да бъде открита – тя повече издържа на студа, защото е акумулатор на електрическа енергия.

Ще ви изнеса едно положение, от което трябва да се пазите. Представете си два организма, *А* и *В*, които седят един до друг. Организмът *А* съдържа много киселини в тялото си: в чувствата си във водно състояние, а в мислите си във въздухообразно състояние. Този организъм е привикнал към киселините, които са в него, затова не чувства тяхното вредно влияние, но неговите киселини се отразяват вредно върху организма *В*. Няма да се мине много време и този човек *В* ще умре. Защо? – Той е по-слаб и не може да издържи на разрушителното действие на киселините. Окултната наука нарича това лошо влияние *вампиризъм* – изтегляне на магнетичните сокове от организма. За да се предпази човек от тия лоши влияния, окултната наука препоръчва на слабите хора да носят скъпоценни камъни. Те могат да трансформират лошото влияние на киселините. Както войниците във време на война се запазват от задушливите газове чрез особени шапки, така и скъпоценните камъни запазват човека от вредното влияние на киселините. Обаче всички скъпоценни камъни не притежават тази сила. Разумният човек знае какъв камък трябва да употреби за себе си. Всеки скъпоценен камък е емблема на някаква сила в Природата. Един скъпоценен камък може да ви действа

благотворно само тогава, когато между вас и него има известна симпатия.

Тия два организма, *A* и *B*, представляват два принципа: първият принцип – *A*, е наречен мъжки, или принцип на разрушение; а вторият, *B* – женски принцип, или мек принцип. Понякога и мекият принцип може да се приспособи към влиянието на киселините, като се научи да трансформира тяхното вредно действие. Заболяванията, които стават днес с хората, се дължат на съвсем други причини, а не на тези, които съвременните лекари обясняват. Например виждаш днес някой млад, здрав човек, но утре чуваш, че умрял внезапно. Окултната наука обяснява тази моментална смърт с това, че този човек е попаднал под влиянието на известни природни течения. Човек трябва да бъде внимателен, когато попадне в тия течения. Той трябва да употреби разумната си воля, за да може да им противодейства. В Природата съществуват не само тия течения, които отнемат живота на човека, но и такива, които завличат хората и ги отнасят нейде далече из пространството.

Човек трябва да се пази и от двойниците на някои умрели, които са като паразити. Те са като медузи в морето – хванат ли нещо, изсмукват го и тогава го оставят. Когато усетите около вас една гъста материя, която ви обвива и смуче, това са именно тия двойници. Вие трябва да им противодействате, да се освобождавате от тях. За да избягвате тия влияния, първото необходимо условие е чистота. Аз не говоря за обикновената чистота, която в хигиенично отношение е мярка против болестите, но говоря за духовната чистота, която е необходима за здравето. Всеки човек, който иска да бъде здрав, непременно трябва да води чист живот. Чистотата е необходима и за човешкия ум.

Често окултните ученици в своите разбирания се намират пред опасност, в която светските хора не изпадат. Те в някои случаи на

живота не действат, но казват: „Бог ще ни пази, Природата ще ни пази, такава е Волята Божия, има Божий Промисъл…“, и т.н. Светският човек не вярва в това, затуй, каквото и да му се случи в живота, сам действа. Трябва да знаете, че Божият Промисъл е основан на разумни Божии закони и затова ние можем да бъдем покровителствани от този Промисъл само тогава, когато спазваме Божиите закони. Не ги ли спазваме, ние сме изложени на вътрешни опасности. Каквото и да правите, всичко трябва да става в границите на разумните природни закони. Тогава каквито страдания и да ви дойдат, те ще бъдат за ваша полза. Трябва да знаете обаче, че смърт няма да ви се причини никога, защото тя нищо не допринася на човека, а само спира развитието му. Дойде ли смъртта, човек изгубва условията за живот. След това трябва да мине дълъг период от време, докато той придобие загубеното, т.е. новите условия за живот.

– *Любовта ражда Доброто.*

– *Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода!*

НАЙ-ВАЖНОТО

Отсега ще имате следния нов поздрав: „Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.“

Размишление

Прочете се резюме от темата „Първото растение на Земята“.

За следния път ще пишете върху тема №17: *Най-важният мускул в човешкия организъм.*

Ако ви запитат защо е необходимо Духовният свят да прави своите проекции на Земята, какво ще отговорите?

Отговор: *За да ги види в най-проста форма.*

Когато разглеждате човека, главно на коя част от тялото му се спирате?

Отговор: *На главата, на лицето, на очите.*

Коя е най-важната външна част от тялото на човека? Де се изразява неговата интелигентност? Вие казвате, че очите са най-изразителни, но забележете, че очите, сами за себе си, нямат никакво изражение. Вземете очите отделно, без мускулите на лицето, и вижте изразяват ли усмивка. Не, очите без мускулите на лицето нямат израз. Лицето заедно с очите изразява целокупното състояние на човека. Така че за проявите на човека, за неговата интелигентност, ще съдите по лицето му. Възможно ли е червеят да пише като човека?

Отговор: *Не е възможно.*

Да, у червея няма такава интелигентност, затова и тази възможност остава нереализуема.

Допуснете, че до вас се докосва една геометрическа сфера, кълбо. Питам: каква част от тази сфера ще ви докосне?

Отговор: *Само една малка част от нея.*

Следва ли от това, че останалата част от нея или от вас не съществува? Съвременните философи казват, че физическият свят не съществува, а е само отражение на Духовния. Според тях отношението между физическия и Духовния свят е такова, каквото е отношението между дървото и неговата сянка. Така ли е всъщност? От гледището на математиката физическият свят е само едно сечение, т.е. една част от Духовния свят. В това отношение и човекът е едно сечение от Цялото, т.е. част от Цялото. Следователно качествата на всички хора, събрани заедно, съставляват качествата на Цялото. Ето защо хората не могат един без друг. Същото е по отношение частите на тялото: най-нищожната, най-маловажната част у човека е тъй необходима, както и по-важните. Например дебелото черво у човека извършва много долна служба. Тогава какво трябва да се мисли за този орган? Когато дойдем до същността на Живота, трябва да се спрем върху всички органи в човешкото тяло: както на тия, които извършват важна и почтена служба, така и на тия, които извършват непочтена работа, и ще видим, че всички са еднакво необходими и важни. Въпреки това вижте каква грамадна разлика има между очите и дебелото черво!

Някога, в далечното бъдеще, човек ще живее и без дебело черво, но при сегашните условия не може да се живее без дебело черво. И в Духовния свят има подобно разпределение на службите. Хората на Земята, колкото и да са грешни, за Духовния свят те са необходими. Аз ви привеждам тази философска мисъл с единствената цел да не разглеждате нещата в Живота като важни и маловажни. Всяка част от тялото по отношение на целокупния човек е толкова важна, колкото и цялото. Има неща, които са вредни за едни същества, а полезни за

други. Вземете например идеята за месоядството и тази за вегетарианството. Месоядците казват: „Месото е полезно за нас, а растителната храна не е полезна." Вегетарианците казват обратното. Попитайте какво ще кажат животните, които се колят за храна на хората. Те ще кажат, че хората трябва да бъдат вегетарианци. Кой е най-силният аргумент на вегетарианците, че не трябва да се яде месна храна? Те казват: „Понеже и животните, както и хората, са грешни, живеят с известни страсти и лоши качества: всичко това внася в организма им отрова, която се отразява зле върху организма на човека." И кокошките, и овцете съдържат в себе си ред отрови. Казвате: „Овцата е толкова мека!" – Да, но и в нея има известна лошавина. Значи месната храна е вредна за човека при сегашното му развитие. Той трябва да се откаже от нея. Не се ли откаже, той ще се отрови. Съвременната медицина констатира, че неврастенията у сегашните хора се дължи на чрезмерното употребление на месото. Единствената здравословна храна за сегашния човек е растителната – тя смекчава неговото грубо естество. За в бъдеще човечеството ще достигне такова развитие, че ще може да извлича необходимите хранителни вещества направо от Живата Природа. Днес хората извличат хранителните вещества за своя организъм от растенията и животните, но след време те ще ги извличат направо от Природата. И тази храна ще бъде чиста, съвършена и напълно здравословна. Това ще бъдат най-фините сокове, които човек днес не може да си представи. В тази фаза на развитие животни няма да има на Земята. Човекът ще остане само с растенията – никакви животни няма да има наоколо му. Тогава и мислите на човека ще се пречистят, защото ще се освободят от животинските влияния. С други думи казано, самите животни ще се преобразят, ще станат тъй разумни, както е човекът днес, и ще кажат: „Ние вече не искаме да бъдем деца."

Най-важното за вас е да съедините с живота всички философски въпроси, върху които често разисквате. Не направите ли това, тези въпроси няма да имат никакъв смисъл. Те трябва да допринесат нещо за повдигане и облагородяване на душите ви. Еволюцията в цялата Природа днес е насочена към повдигане на човешката душа. Всяка идея, всяка мисъл е ценна тогава, когато има приложение в живота. Представете си, че аз лансирам пред вас идеята за някакви паяци с десет милиона очи, които са съществували преди пет милиона години. Такива паяци не са съществували, но ако аз пусна тази мисъл, ще създам една куриозна теория в науката. Всички научни списания ще я възприемат, ще започнат да я третират и т.н. Питам: защо са нужни толкова очи на паяка? Ето една идея, която няма никакво приложение в живота. Ако ви кажа, че един ангел има десет милиона очи, разбирам. Това е една вероятност, една възможност.

Казвам: много съвременни научни теории мязат на тази, която допуска съществуването на паяк с десет милиона очи. Например според някоя теория известен род микроби имали около сто и двадесет стомаха. Питам: защо им са толкова стомаси? Да са два-три стомаха, разбирам, но повече от два-три са излишни за тях. Това са само научни предположения. Много неща в науката са толкова доказани, колкото и теорията за паяка с десетте милиона очи. Природата може да създаде най-чудни неща днес: това е приемливо за ума, но не е възможно за действителния свят. Защо? – Природата е разумна – тя създава само такива форми, съществуването на които се обуславя от ред закони.

Следователно за духовния живот на човека има възможности, които за физическия свят не съществуват. Например можете ли да изчислите математически каква е вероятността да излезе измежду вас, младите, такъв философ, който да създаде нова теория за сътворението на света? Това ще бъде отлично упражнение за ума, но

се изисква точност в изчисленията. Вземете например това: за разстоянието от Земята до Слънцето съществуват три изчисления с голяма разлика едно от друго. Някои казват: „Не е важно, че има разлика в изчисленията.“ Как да не е важно? Щом математиката минава за точна, за положителна наука, тя трябва да борави с точни изчисления, в нея не могат да се търпят никакви приблизителни величини. Когато дойдем до положителните науки в света, трябва точно да знаем кои неща са възможни и кои не са възможни. За всеки даден случай има известни идеи, които са възможни, и други, които са невъзможни. Казвате: „Туй, което е невъзможно за нас, за другите е възможно.“ Това значи: всичко в света е възможно. Невъзможното за детето е възможно за възрастния човек. И действително така е. Целият свят представлява една лестница от същества с различна интелигентност, като започнете от най-малкия микроб и стигнете постепенно до човека и оттам продължите до ангелите, архангелите и ред още по-висши йерархии. И тогава туй, което микробът не може да направи, другите същества с по-висша интелигентност от него могат да направят. Тъй щото всички предположения, които се допускат, са възможни за някои същества от целокупната интелигентност, която действа едновременно в света. За Бога всичко е възможно, но за човека, който е ограничен, в даден случай не е възможно всичко. Например ти казваш: „Днес аз мога да имам сто и петдесет милиона лева.“ Възможно ли е това? – Не е възможно. Обаче тази възможност е вече реализирана от друг някой. Ти казваш: „Аз мога да бъда професор в този си живот.“ – Не, в този живот ти не можеш да бъдеш професор, но друг някой е реализирал тази идея.

Значи това, към което вие се стремите, други вече са го реализирали. В Целокупния живот има връзка между всички същества. Обаче за вас е важно за всеки даден случай да знаете какви са възможностите за вашата душа. Всеки от вас трябва да знае какви

възможности се крият за него в Божествения свят и да се стреми към реализирането на тия възможности. Питам: според вас кое ви е потребно в дадения случай?

Отговор: *Приятелството.*

Имате приятелство. Друго?

Отговор: *Свободата.*

И нея имате. Друго нещо?

Отговор: *Постоянство.*

И постоянство имате. Какво ще внесе приятелството в живота ви? – Всяко нещо, което влиза във вас, трябва да бъде съществено за вашия живот. Ако приятелството например внесе нещо в живота ви, а отвлече друго ценно, какъв смисъл има за вас? То не е истинско приятелство. Какво е потребно за Земята, когато е суха?

Отговор: *Дъжд.*

Какво е потребно за Земята, когато всичко по нея замръзне?

Отговор: *Слънце.*

Какво е потребно за човека, когато е гладен?

Отговор: *Хляб.*

Какво е потребно за човека, след като цял ден е работил?

Отговор: *Сън, почивка, добри думи.*

Думите, словото – това е водата в живота. Питам: водата без наклон може ли да тече?

Отговор: *Не може.*

Значи, за да тече водата надолу, трябва ѝ наклон и налягане.

Забележете, в живота на всеки човек, както и на вас, липсва нещо. Във всеки човек засега има недоволство. Аз чета това и на вашите лица. Вие се представяте за доволни, но всъщност не сте. Значи липсва ви нещо съществено. Питам ви: защо сте недоволни? Какво ви липсва? У някои хора недоволството е в голям размер, у други – в малък размер. Знаете ли какво може да произведе това

недоволство във вашия организъм след известно време? – То може да произведе същия ефект, какъвто произвеждат известни микроби, когато попаднат в кръвта на човека. Ние знаем, че най-опасните болести – туберкулоза, тифус, малария и др., се дължат на различни микроби.

Често в религиозните хора се явява мисълта, че Бог е недоволен от тях, и вследствие на това страдат. Преди всичко тази мисъл не е права. В съзнанието на Бога няма промени. В Бога няма недоволство, но понеже хората не са способни да възприемат Божията Любов, те са недоволни и придават своето недоволство и на Бога. Докато хората мислят, че Бог е недоволен от тях, те ще имат едно съзнание; но от момента, в който разберат, че недоволството е тяхно, те ще придобият друго съзнание. Защо Бог ще бъде доволен от едного, а недоволен от другиго? Това са само предположения. Недоволството у хората се дължи на същества, огорчени от тях. Това огорчение се предава в съзнанието на хората и те, като не разбират законите, отправят това недоволство към Бога – мислят, че Бог е недоволен от тях. Не, Божественото съзнание е всякога тихо и спокойно. Докосне ли се човек до Божественото съзнание, веднага и неговото съзнание се пречиства, недоволството се премахва и животът му се осмисля.

Ще ви питам как бихте намерили Божественото съзнание? Как ще се домогнете до Него? Имате ли такава опитност? Засега вие се занимавате с обикновеното съзнание – до Божественото съзнание още не сте стигнали. Вие още се занимавате един с друг. Понякога съзнанието на другите хора се отразява върху вашето или като една тъмна ивица, като сянка, или като малка светлинка, или само като приятно впечатление, а понякога то се отразява върху вас и като известно ограничение. Когато дойдете в съприкосновение с хора, у които чувствата са благородни и мислите са възвишени и трезви, вие придобивате полет в Духа си, както птиците се чувстват в своя полет

към висините. Това става по причина на висшето съзнание у тия хора, което се отразява благоприятно върху вас. Когато дойдете в съприкосновение с хора, у които съзнанието не е подвижно, вие чувствате в себе си стеснение, ограничение и слизане надолу.

Казвам: всички хора взаимно си влияят. Това влияние не може да се избегне. Ето защо всеки човек трябва да бъде естествен, да познава състоянието и степента на развитието на своето съзнание, което го определя като душа и което никога не се мени. Правили ли сте опит да видите де се намира неизменното у вас? Човек може да намери неизменното в себе си, когато е най-много развълнуван, когато се намира при най-големи изпитания. Тогава човек трябва да се спре, да види има ли в него нещо тихо и спокойно, без вълнение. Намери ли това нещо, то е Разумното начало в човека, което никаква буря вън или вътре в него не е в състояние да разколебае или разклати. Спокойното у човека – това е неговата душа, а всичко, което се вълнува, това е неговото променливо естество. Например някой от вас казва: „Аз утре ще отида на Витоша.“ Ставаш сутринта, виждаш, че времето не е хубаво, и казваш: „Няма да отида на Витоша.“ Питам: ти ли си този, който вчера казваше едно, днес казваш друго? Защо отложи отиването до Витоша? – „Аз съм свободен да кажа, каквото искам.“ – Не, не си свободен. Преди всичко ти не беше свободен да кажеш, че ще отидеш на Витоша, защото зависиш от времето, а то не е на твое разположение. Реалността на нещата ще ти определи какво да правиш. Като станеш сутрин, тогава определяй де ще ходиш. Станеш ли сутрин, тогава кажи какво мислиш да направиш и да вършиш. Още докато кажеш, че ще направиш нещо, започни да го правиш. Не определяй работата си от няколко дни напред. Ако аз бих ви казал, че утре сутринта в пет часа ще отидем на Витоша, то значи: казано и свършено! Но времето било дъждовно или снежно, или гръмотевици имало, или някаква стихия – бури, земетресения – ще

вървим. Каквото и да става по планината, ти ще вървиш напред – това значи свободен човек. Казвате: „Какво ще правя при такова земетресение? Де ще вървя?“ – Ще вървиш. Това е един изпит, който трябва да издържиш.

Който влезе като ученик в Окултната школа, той ще бъде подлаган на такива изпитания, че космите му ще настръхват. Учителите на тази Школа ще ви представят една висока планина, направена от мукава – това вие няма да знаете – и ще ви накарат да се качвате по тази планина. В това време ще станат големи пертурбации, които вие ще трябва да преодолеете. Същото ще бъде и с вас. Ще отидете на Витоша: там ще стават големи пертурбации и вие ще гледате. След малко всичко ще утихне и ще кажете: „Сън ли беше всичко това?“ Много мъчнотии предстоят на ученика. Тия, които са страхливи, ще бягат. Колко от сегашните мъчнотии, които срещате в живота, са действителни? Много от сегашните ви мъчнотии са направени от мукава. Аз определям: на сто ваши мъчнотии само една е действителна, а останалите са въображаеми, направени са от мукава. Наблюдавайте това и ще видите, че е така. Мине ли мъчнотията, нищо не остава от нея. Например някой от вас казва: „Мен никой не ме обича.“ Питам: отде извадихте това заключение? Кои са основанията ви? Това са само предположения, а не и доказателства. Всяко нещо, което се казва, трябва и да се докаже. Омразата е доказателство, че съществува обич. Омразата, завистта, съмнението – това са малки ограничения, които съществуват в едно малко пространство на човешкия ум. Те са малки станции, спирки, дето се образува търпението. Омразата е микроскопическа величина. За да я разгледаш и проучиш, трябва да я туриш под микроскоп. Тя е микроскопическа, наистина, но като влезе в кръвта на астралното тяло на човека, тя се размножава и със своите нечистотии трови човека. Ако човек има серум в себе си, който да ѝ се противопоставя,

тя не ще може да се размножава. Не давайте място на този порок в себе си, защото намери ли благоприятни условия във вас, той се развива и с това ще ви пакости. Следователно силата на пороците седи в тяхното размножаване, а в размножаването всякога има деление. При добродетелите пък работи следният закон: всяка добродетел расте, не се размножава, а в растенето всякога има единство, целокупност между частите. Същият закон работи и в Любовта.

Ще ви дам един пример на размножение. Вие имате един добър приятел, когото обичате, и решавате да му напишете едно писмо. Написвате едно писмо – не сте доволен от него; написвате второ, трето – все не сте доволен; най-после оставяте писмото си недовършено и не проявявате любовта си към вашия приятел. Всеки човек, който пише писма и не ги дописва, той никога не може да напише едно любовно писмо. Този човек се намира в закона на умножението. По същия начин, когато някой човек каже на своя приятел, че го обича, то е все едно, че отрича тази любов или че мрази приятеля си. Това подразбира, че той току-що е взел от приятеля си хиляда лева и не мисли да ги връща. Има изключение от това правило, но пропорцията е малка. Тук не се изискват никакви думи. Един ангел никога няма да изкаже с думи това, което е в сърцето му. Значи всяка дума трябва да бъде не само една неизменна форма, но и една неизменна реалност. Каквото е в ума на човека, това трябва да бъде и в сърцето му, и във волята му. Като се стремите към това, ще създадете в себе си характер. От друга страна, вие не трябва да се държите за буквата на нещата. Например ако някой ви каже нещо, но не го изпълни, както го е казал, или не го изпълни навреме, не го дръжте отговорен за думите, оставете го той сам да се държи отговорен за всичко, което е казал.

Аз ви навеждам на всички тия мисли, за да се развие у вас висшата интелигентност. Сегашната наука спомага за развитието на

човека само до известно време, но като мине той петдесет-шестдесет годишна възраст, тази наука започва да го изтощава и той почва да оглупява. Съвременната наука оказва влияние върху човека тъй, както виното се отразява върху организма. Като пие една чаша винце, човек първо става силен, смел, но колкото повече продължава да пие, организмът му все повече и повече се изтощава и отслабва. Любовта, която трябва да имате в новата наука, се изразява в думите *Доброта, Истина, Красота.* Когато човек се ползва от знанието на Новото учение, той и като млад, и като стар трябва да е способен да възприема; неговият ум и в двата случая трябва да бъде свеж. Аз наричам такъв човек *умен.* Този човек, който и като млад е знаел малко, и като стар знае малко: в неговия ум не е ставало растене. Ученият човек, който на старини знае много неща, като се прероди втори път, пак ще знае много.

Съвременният хипнотизъм ни показва, че ако хипнотизират някой учен човек и му внушат, че нищо не знае, като се събуди, той ще се почувства напълно невеж човек, нищо няма да знае. Той може да е професор, да е свършил два факултета, но в това хипнотично състояние всичко в него се заличава. Питам: де е неговото съзнание? След това отново го туряте в магнетичен сън, внушавате му, че много знае, че е свършил два факултета, че е професор, и той, като се събуди, знае всичко. И обратното може да стане: да поставите един прост човек в такъв магнетичен сън и да му внушите, че е виден професор или лекар. Като се събуди, той ще може да решава най-трудните математически задачи или да предписва най-сериозни рецепти за болни. Какво показва това? – Че знанието е скрито в душата на човека и при известни условия може да се извика от него. Природата изисква от човека да намери тия методи, чрез които да изважда от себе си знанието и да го използва разумно.

И тъй, вие трябва да разбирате нещата правилно. Нека съвременната наука ви служи като забавление, а духовната наука – тази, която обяснява дълбоките причини на нещата, да ви бъде сериозно занимание. Не се плашете от тази велика, дълбока наука. Вие постепенно ще навлизате в нея. Като си зададете един въпрос, старайте се веднага да си отговорите. Не се страхувайте от състоянията, в които изпадате. Дойде ли във вас известно съмнение, запитайте се: „Защо се съмнявам? Защо не вярвам?“ Разглеждайте съмнението научно – като един елемент с неговите свойства и с условията, при които се явява, и т.н. Понякога казвате: „Това не мога да направя, онова не мога да направя.“ Запитайте се защо не можете да направите тия неща? Обезсърчите се нещо. Разгледайте обезсърчението научно, като друг елемент с неговите свойства: как се е породило, причините за произхода му, колко време ще трае, и т.н. Мислете върху всички тия въпроси и си давайте правилни отговори. Вие не мислите върху тях, но дойде ли едно от тия състояния у вас, като не можете да си отговорите, казвате: „Такава е Волята Божия.“ – Не, Волята Божия е ти да растеш, да мислиш, да чувстваш и да действаш правилно, да вършиш това, което е добро, истинно и красиво – в това седи Любовта. Казвам: като работите така върху себе си, вие ще можете по този начин да си помагате взаимно един на друг. Мисли ли всеки от вас правилно, ще може да си помагате взаимно. От вашата мисъл зависи дали вие ще си помагате взаимно, или ще си противодействате. Това е с всички ученици от един и същи клас. Насочвате ли мисълта си правилно, пътят, по който вървите, ще се оправя и пътуването ви ще се улесни.

Като разглеждате главната буква *А* и малката буква а, каква разлика намирате между тях? – Главната буква има геометрическа форма, а малката буква има природна форма, т.е. в нея вземат участие кривите линии. Питам: как се е превърнала главната буква в малка?

Или по-право, коя от двете букви е първата? Има ли някаква връзка, някакво подобие между тези две букви? Това преобръщане на знаците случайно ли е станало, или има някакво съотношение между тях? Допуснете, че тия два знака са две тела. Питам: коя от тези две букви е по-близо до Природата? – Малката буква. Какво представляват правите линии? – Всяка права линия представлява част от окръжност с безкрайно голям радиус. Знакът, с който бележим малката буква a, е взет от Природата – той е йероглифен знак. Буквата a е съчетана от знака *л* и една частица над него. Знакът *л* означава човека, който е слязъл от Небето и върви в своя определен път, а частицата над него означава раницата, с която се е нагърбил – тя е работата, с която той се е заел на Земята. Буквата a означава човека с неговия товар на Земята. Буквата *o* означава семето, което се посажда в Земята, и след като поникне, то израства нагоре, като образува френската буква *d.* В главната буква *A* няма бреме, каквото в малката буква a. В знака *A* човекът е бременен в своята мисъл, а в знака a човекът е бременен в материалния свят, дето учи, пише, работи – тук той се проявява като волеви човек. Като се обърне буквата a надолу, имаме еврейска буква. Еврейската азбука е природна, но поставена на геометрически правила; тази на бялата раса е създадена върху геометрически форми. Кабалата трябва да се преведе според законите на геометрията.

Всяка буква, както и всяко име, означава известно състояние, известна характерна черта на човека. Ето защо човек, за да облагороди характера си, трябва да измени реда на буквите в името си или да смени някои букви: едни да отхвърли, други да прибави. Човек, като идва на Земята, не е господар да избере своите майка и баща, нито условията, при които ще се развива, но сам може да си тури име, каквото иска. Всеки ще си определи едно име, което само той ще знае – никой друг. При най-неблагоприятните минути в живота си произнасяйте това име – то ще работи за вас. Това име

трябва да бъде съставено по всички правила на кабалата или на окултната геометрия, или на музиката. Името трябва да бъде музикално. Всяко име, било на български или на кой и да е език, трябва да съдържа букви от трите категории. В първата категория влизат буквите от *а* до *и;* във втората категория влизат девет букви след буквата *и;* в третата категория влизат останалите букви от азбуката. Тия три основни букви, които влизат в името, трябва да са съчетани тъй хармонично, че при изговарянето му да се чувства мекота и хармония. В това име първо ще търсите корена на вашия произход. От корена на името си ще видите колко букви трябва да съдържа то. Вие трябва да знаете, че имената на хората крият в себе си голяма сила. Едно име, хармонично създадено и хармонично изразено, оказва силно влияние върху самия човек, както и върху околните. Във вашите имена има голям дисонанс. Ако се срещат някои дисонанси тук-там само, те са търпими като изключения, но да станат правила в живота – това е нетърпимо. Тогава те ще създават големи неприятности и страдания.

И тъй, ще се стремите да разрешавате в живота си най-мъчните задачи, които ви се дават. При това, ако искате да бъдете силни, не търсете щастието си на Земята. Щастието иде само; търсите ли го, то бяга. Запомнете следното правило: не търсете щастието си на Земята. Оставете го само да дойде. То е подобно на сянката. Докато го търсите, то бяга; престанете ли да го търсите, то иде подир вас, както сянката върви след човека. Обърнете ли се към него, то пак бяга. Ако искате щастието ви да върви след вас, тръгнете си по вашия път, без да се обръщате назад, и каквото ви се случи, бъдете благодарни. Очаквате ли да постигнете някакво щастие на Земята, надявате ли се някой човек да направи известни промени и подобрения в живота ви, вие ще бъдете най-нещастният човек. Няма по-глупави хора от тия,

които търсят щастие на Земята. Щастието седи в разумните постъпки на човека.

Единственото най-важно нещо, което липсва у всинца ви, е мекотата. Защо ви е необходима мекотата? – Тя ви е толкова нужна, колкото е нужна на грънчаря меката глина. Неговата глина трябва да бъде мека, даже без едно твърдо зрънце, иначе грънците му ще се пукат, когато се пекат в пещта; грънци, направени от мека, доброкачествена глина, не се пукат. Мекотата е нужна за всинца ви, за да можете с нея да правите, каквото искате.

Въпрос: *Как да я добием?*

Да допуснем, че вие сте решили да направите някому едно добро. Обаче има един закон, според който ти ще направиш добро на този, когото не обичаш и който те мрази. Да направиш добро на този, когото обичаш, това е най-лесно, но да направиш добро на този, когото не обичаш, това е мъчно. Невидимият свят изисква това. Защо? – Понеже ти му дължиш. В дадения случай за тебе този човек е най-добрият. Този човек, като те преследвал, като те измъчвал, накарал те е да търсиш Бога, да Му се молиш и да Го познаеш. Питам ви: сега този човек не е ли най-добър за вас? Ако сте имали един добър приятел, който от обич към вас ви е давал пари, а вие сте ги използвали за удоволствия в живота и по този начин сте се отдалечили от Бога, питам: този добър човек не излезе ли лош за вас? Какви резултати даде неговата обич? – Лоши резултати. Тъй щото, ако правите добро, направете го на този, когото не обичате, без да знае той за това добро. Направите ли го, вие ще бъдете доволни от себе си, че сте се повдигнали над вашите обикновени чувства и настроения. Като направите това добро, никому няма да разправяте – такава постъпка е проявление на мекота. Това е меката глина, от която вие можете да си правите грънци, които да не се пукат в пещта. Тия грънци са най-скъпи и доброкачествени. Направете един малък

опит и ако излезе несполучлив, съобщете ми, за да видим каква е погрешката ви. Които от вас искат, нека направят този опит, както математиците решават зададените им задачи, и проверете дали този закон е верен, или не.

Вие влизате в света, затова трябва да му покажете с ред примери от живота си какви са вашите идеи. Само така вие ще можете да покажете на съвременния свят, че той е на крив път в своите разбирания и животът му не е съгласен с Разумната Природа и с Бога. Всички хора трябва да се убедят, че животът им трябва да се измени в този смисъл: благото на едного да е общо благо за всички и общото благо да е благо и за всеки едного поотделно. В това трябва да се убедят и млади, и стари.

Докато вие мислите, че като остареете, ще поумнеете, вие сте на крив път. Вие може да поумнеете още сега, без разлика в това на каква възраст сте. Вие може да живеете щастлив живот и сега, и на старини. Човек не може да бъде нито стар, нито млад. Младост и старост – това са вътрешни, психологически състояния у човека. Човек не остарява само по своя собствена вина. Хиляди поколения са живели нередовен живот, в който са изгубили всичко най-свещено от себе си, и днес тия души, изостанали в своето развитие, пъшкат, страдат, чувстват се остарели. Казвате: какво общо имат тия души с даден човек? – Те са свързани кармически с него и докато той не изправи отношенията си към Бога, винаги ще се намира под тяхното влияние.

Днес по обратен начин ще си внушавате, че и петстотин години да живеете, вие пак можете да бъдете млади и свежи. Младостта на човека не седи във външните промени, но в полета на неговата душа и в мощността на неговия Дух.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

ЧЕСТНОСТТА

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Размишление

Прочетоха се работите върху темата „Най-важният мускул в човешкия организъм“.

За следния път ще пишете върху тема №18: *Отличителните черти на отривистата реч.*

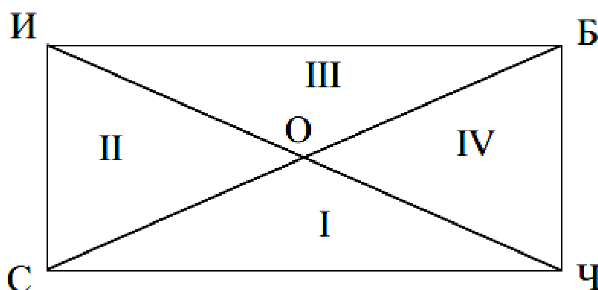

Фиг. 1

Начертаваме един правоъгълник, в който прокарваме два диагонала. При прекарване на диагоналите се образуват четири триъгълника: първият триъгълник е *СОЧ,* вторият е *СОИ,* третият – *ИОБ* и четвъртият – *БОЧ.* Линията *СЧ* в първия триъгълник означава честността у човека. Тя е жива линия и се движи от *С* към *Ч.* Точка *Ч* е началото на линията, а крайната точка на линията – *С*, означава справедливостта у човека. Значи линията *СЧ* изразява справедливостта. За да бъде честен, човек трябва да бъде справедлив, и обратно – за да бъде справедлив, той трябва да бъде честен. Справедливостта подразбира да бъдеш справедлив към себе си и към

другите. В такъв случай честността и справедливостта са страни на един и същ триъгълник, които имат известно съотношение помежду си. И четирите триъгълника във *Фигура 1* се допират с върховете си, което показва, че има само един начин за трансформиране на енергиите. Кои са съседните точки на честността? – Справедливостта и благородството. Значи честният човек трябва да бъде и благороден. Благороден човек може да бъде само интелигентният.

И тъй, първият триъгълник е на честността, вторият – на справедливостта, третият – на интелигентността, и четвъртият – на благородството. Ние можем да си представим тия четири точки като основни точки на една пирамида, която от своя страна представлява само едно сечение на духовния човек. Отделните триъгълници представляват плоскости, сечения от цялата пирамида. Допуснете, че тази пирамида се движи около своя център. Какво трябва да направите, ако искате да трансформирате една ваша енергия? – Трябва да обърнете към вашето Слънце тази страна именно, в която се е събрала излишната енергия. Ще кажете: „Де е това Слънце?“ – Вън от общото за всички Слънце всеки човек има свое вътрешно Слънце. И дотогава, докато вътрешното Слънце у човека грее, той мисли правилно и съзнанието му е будно, светло. Когато външното Слънце грее, а вътрешното Слънце у човека не грее, той казва: „Тъмно ми е нещо, Слънцето не грее.“ Защо? – Неговото Слънце не грее. Често се случва, че и външното Слънце грее, и вътрешното Слънце у човека грее, и тогава той казва: „Светло ми е днес, радостно ми е на душата.“ Когато у вас се развият духовните чувства, вие ще виждате вашето духовно Слънце. Следователно духовната Светлина на всеки човек се дължи на неговото вътрешно Слънце. Колкото по-ярко грее това Слънце в човека, толкова и неговата енергия е по-продуктивна.

Казвам: най-първо бъдете честни към себе си! Елементите на честността са справедливостта и благородството. Значи честността не може да съществува без тия елементи. За да бъде човек справедлив, непременно трябва да бъде интелигентен. Справедливостта без интелигентност не съществува – тя е основата на справедливостта. За да бъде човек интелигентен, трябва да бъде благороден, а за да бъде благороден, трябва да бъде честен – пак започва от началото.

Сега ще направим опит за четири седмици да приложим всички тия качества. Първата седмица ще работите върху първия триъгълник – да бъдете абсолютно честни спрямо себе си, без никаква лъжа. Аз искам да се наемат с опита само онези от вас, които ще могат да го направят; които не могат, да не го започват. Упражнението може да ви се вижда мъчно, но опитайте се. Ще пазите съзнанието си будно за една седмица. Никаква лъжа нито в чувствата, нито в мислите, нито в действията ви! Съзнанието ви трябва да бъде будно не от страх, но от Любов, за да опитате вашата честност. Втората седмица ще работите върху справедливостта; третата седмица – върху интелигентността, и четвъртата седмица – върху благородството. Като се свършат четирите седмици, петата седмица ще работите върху тия четири качества заедно. Аз искам да зная какво е разбирането на вас, младите, за честността? Честността изисква човек да бъде честен спрямо себе си. Да допуснем, че вие отивате при някой ваш приятел, който не ви приема добре, и се връщате оттам обиден, докачен. Защо? – Вашата чест като човек е уронена. Вие казвате: „Моята чест, моето достойнство се уронва по този начин.“ Или допуснете друг случай: вие сте студент в университета. Отивате при един от вашите професори на някаква справка, но той се отнесе към вас хладно, като че не ви забелязва. Вие пак се обиждате, вашата чест е засегната. Казвате: „Този професор не е справедлив.“ Ще знаете: дето се явява докачение, там е засегната честта на човека. Аз искам да

разсъждавате правилно, умно – да видите дали вашето докачение е справедливо, дали почива на някакъв вътрешен закон, или не.

Какво разбирам под думите *умно разсъждение*? Представете си, че вървя по улицата и съм се замислил дълбоко върху някакъв философски въпрос; не виждам, че пред мене има един голям камък, и се удрям в него. После го бутна настрана и продължавам пътя си. Ако вие бяхте на мое място, щяхте да се разгневите на камъка и да му кажете: „Защо не ми сториш път, не знаеш ли, че аз съм човек?“ Питам: отде знае този камък, че вие сте човек? Защо трябва да му се сърдите? Вие трябва да се спрете пред камъка и да му кажете: „Извини ме, че не те видях. Аз можех да те обиколя, без да те бутна.“ Това е честна постъпка, според закона на справедливостта. Ако тази пречка не беше камък, но една голяма канара от четиристотин-петстотин хиляди тона, щях ли да я прескоча или бутна? – Не. Защо? – Защото е голяма. Следователно на същото основание, ако някога се почувствате обиден, трябва да знаете дали този човек, от когото се чувствате обиден, е сторил съзнателно това нещо, или то е резултат на някакво ваше предположение. Учителят вдига един ученик на урок, но той мълчи. Защо? Трябва ли учителят да се обижда от ученика си? – Не. Ученикът мълчи, защото тъкмо в този момент си е хапнал малко от гевречето, което е купил в междучасието. Ако ученикът не е честен, бързо ще извади хапката от устата си и ще почне да говори, като че нищо не е било. Обаче това е лъжа. Ако е честен, той ще каже: „Извинете ме, учителю, аз току-що бях хапнал малко от гевречето си, затова не можах веднага да ви отговоря.“ Честният ученик трябва направо, смело да говори Истината пред учителя си, да му каже: „Извинете ме, аз пристъпих едно от правилата в класа, не трябваше да ям в клас.“ Учителят от своя страна трябва да бъде много благоразумен и добър, да позволи на ученика да

си изяде гевречето пред всички свои другари и с това да се свърши въпросът.

И тъй, какво разбирате под думата *честност*? – Честността подразбира справедливост, абсолютно никаква лъжа у човека. Затова и вие трябва да се стремите да говорите Истината. Коя Истина? Има общи неща, които ние сме длъжни да кажем; има неща, които се отнасят само до нас – тях не сме длъжни да казваме. Никой няма право да знае тайните на вашата душа – те са от личен, а не от общ характер. Ако някой ме пита дали имам, или нямам пари в джоба си, това мога да му кажа, пък и той сам може да провери. Те са външни неща, по тях мога да говоря с всекиго. Обаче има неща вътрешни, които се отнасят само до моята душа – по тях не мога да говоря. Те са от духовен характер. Всеки, който иска да знае положението на моята душа, трябва да мяза на мен. Не мяза ли на мен, никаква тайна не мога да му открия. Представете си, че туря един епитрахил на някой вол и почна да се изповядвам пред него за сторените си грехове. Тази изповед ще хване ли място? – Няма. Защо? – Волът не може да преценява. Добре, допуснете, че пред вас не стои вол, но човек, който разбира всичко, но не може да пази тайна и разнася навсякъде това, което е чул.

Реплика: *Пред такъв човек не трябва да се изповядваме.*

Значи човек може да се изповядва само пред такова същество, което включва в себе си всички изброени по-горе качества: честност, справедливост, интелигентност и благородство.

Понеже сега ще боравите с честността, искам да знаете какво нещо представлява тя. Тъй както ви виждам, вие имате стари схващания за честността. Ще ви кажа какво разбирам под стари схващания за честността. Представете си, че вие сте облечен в една дреха, прана в мътна вода. Вие казвате: „Дрехата ми е прана със сапун, чиста е тя.“ Казвам: да, прана е тя, но в мътна вода, не е много

чиста. Елате с мен, аз ще ви докажа, че дрехата ви не е хубаво изпрана. Завеждам ви при един чист извор, стоплям от него вода, изпирам дрехата ви и показвам водата от нея. Питам ви: чиста ли е водата от дрехата ви? – Не, мътна е. Значи дрехата ви е била нечиста. Следователно всяка дреха, която при пране дава мътна вода, не е чиста. Честността подразбира такава дреха, която, като се пере, не прави водата мътна, нито пък тъканта ѝ се изменя.

Отличителните черти на честния човек са следните: в каквото общество и да влезе, с когото и да дружи, той не причинява абсолютно никаква вреда, а всекиму е полезен; освен това той нито се дразни, нито другите дразни; никому обидна дума не казва; каквото вземе от другите, навреме го връща – никому длъжен не остава. А сега и млади, и стари хора се дразнят, гневят. Всички искат да бъдат честни, но не разбират основните елементи на честността. Щом липсват тия елементи в човека, той не може да бъде честен. Ако се отнеме или повреди центърът на честността в мозъка на някой човек, той не може да бъде честен. В центъра на честността влизат няколко елемента: отношенията на честния човек като разумно същество спрямо всички окръжаващи са прями, в тях няма нищо изопачено; каквото обещае, изпълнява – той е точен, изпълнителен във всичко; пари назаем обикновено не взема, но ако се случи да вземе, обещае ли, че след три месеца ще ги върне, на определеното време ги връща. Яви ли се най-малката неточност, там честността липсва. Честният човек е изправен и точен и като слуга, и като ученик, и като цар. Той предприема такава работа, каквато може да свърши; не може ли да свърши една работа, не се заема с нея.

Питам: колцина от вас искат да направят опита за четирите седмици? Наистина той няма да бъде съвършен, все ще има погрешки, но ще има и някакви придобивки. Опитите не излизат винаги сполучливи, но трябва да се правят често, да се повтарят един,

два, три и повече пъти, докато най-после излязат сполучливи. Някой път може да стане малка експлозия, да се пукне ретортата ви, но ще я платите и пак ще повторите опита. Като работите през седмицата върху честността, все ще дойде някой да ви спъне, да попречи на опита, като иска да ви каже с това: „Можеш да отстъпиш малко от честността, с нея не се живее в този свят." – Не, честни ще бъдете!

Трябва да знаете де се намират тия четири триъгълници в човешката глава. Преди всичко всеки от тях представлява четвърт от правоъгълника, който служи за основа на пирамидата. Първият триъгълник *СОЧ* се допира до втория – *СОИ* и до четвъртия – *ЧОБ.* Триъгълникът на честността се намира на задната част на главата; вторият триъгълник – на справедливостта, се намира отгоре на главата; третият триъгълник – на интелигентността, се намира отпред на главата, и четвъртият – на благородството, се намира отстрани на главата. Ако разгледате главата на човека, тя представлява триъгълник, а не квадрат. Следователно основите на двата триъгълника са по-големи. В триъгълника на честността физическата страна надделява – тя е основата и е най-дълга. Понеже човек на Земята е зает с много материални работи, той трябва да образува своите физически сили. В тази дълга линия – основата на триъгълника *ЧОС* – действат мощни сили, които човек трябва да регулира със силата на волята си. Във втория триъгълник – на справедливостта – енергиите се уравновесяват; той е почти равностранен триъгълник. В триъгълника на интелигентността – третият триъгълник – на човека пак предстои да се бори с материята; и в него основата е по-дълга от височината.

Сега да разгледаме думата *честност.* Ясна ли ви е тази дума? Може ли някой от вас да каже нещо върху честността? – Ако под думата *честност* се разбира достойнството на човека, тогава етиката определя достойнството по следния начин: всеки човек, малко или

много, познава Доброто и се стреми към него според силите си. Самият факт, че човек познава Доброто и се стреми към него, представлява неговото достойнство. Като казваме, че не трябва да накърняваме човешкото достойнство, разбираме, че не трябва да накърняваме разбиранията на човека за Доброто, което той се стреми да приложи в живота си. Наистина човешкото достойнство не трябва да се пренебрегва. Щом кажем някому, че не е честен, ние не сме справедливи. Достойнството засяга най-първо справедливостта, защото тя е отношение на човека към другите, а честността е отношение на човека към себе си. Разгледайте филологически произхода на думите *достойнство* и *честност.*

Чий е този знак – *Ч?*

Отговор: *На Юпитер.*

Значи честността произлиза от Юпитер. От главните богове само Юпитер може да каже *Аз.* Това подразбира: „Аз имам достойнство." Буквата *Ч* представлява чаша, която в Природата се представя във форма на цвят. По кой начин може геометрически да се измени формата на буквата *Ч?* В буквата *Ч* има един прав ъгъл и една права линия до едно от раменете му. Това са живи сили, които, за да хармонират помежду си, се нуждаят от една равнодействаща. Допирната линия при ъгъла на буквата *Ч* може да се постави така, че да затвори чашката и по такъв начин да се образува един триъгълник. Ако завъртите този триъгълник около себе си, той ще образува кръг – така именно действа Природата. Най-първо цветът цъфти, образува буквата *Ч* – отворена чашка; после завързва плод – затваря се и образува триъгълник; най-после триъгълникът се завъртва около себе си, като образува кръга – узрелия плод. Вие не може да бъдете справедливи, докато плодът на честността не узрее и не дадете от този плод на другите. Тогава вече работи не само вашата честност, но и вашата справедливост. Дойде ли някой при вас, дайте му от вашите

плодове за път, без да вземате пари. Вземете ли от него пари, всякаква честност пропада. Справедливостта изисква от човека честност. Как ще реализирате вашата честност в практическия, в реалния живот?

Отговор: *При високо и будно съзнание.*

Първо ще образувате триъгълник, после кръг, и след това ще предизвикате ума си към работа. Не мислете, че сега ще придобиете честността. Тя седи у вас като елемент, като сила, която трябва да се развива. Тя седи у вас като зародиш, като една потенциална, разумна жива сила, на която трябва да дадете условия да се развива. Дадете ли ѝ почва, вода, въздух, светлина и топлина, оставете я по-нататък сама да се развива, не мислете вече за нея. Тя е в състояние сама да се развива. Мислите ли за нея, вие я спъвате. Като ви казвам, че трябва да бъдете честни, не мислете, че трябва да насочите ума си изключително в това направление, механически да развивате честността. Не, честността е жива сила, тя сама расте. От вас се изисква да я насадите в себе си, да ѝ дадете почва.

Честността има и външни признаци у човека. Например честният човек е винаги прав, не се прегърбва. Гърбавият човек не може да бъде честен. За гърбавия човек казват, че е безчестен, влечуга човек. Дяволът представлява крив, прегърбен човек. Главата на честния човек е успоредна с гръбначния стълб. Когато някой човек иска да се представи за честен, той наклонява главата си назад – това вече е глупост. Природата не позволява главата да се наклонява повече от гръбначния стълб – тя трябва да бъде успоредно с него. Ще знаете: честният човек ходи прав, с глава, успоредна на гръбначния стълб. Тия правила няма да намерите никъде – те се намират само в отвлечената наука, придобита с вековете. Ако държите главата си много назад или много напред, вие препятствате на кръвообращението си, на вашата нервна система – изобщо теченията в организма не стават правилно. През тази седмица всички ще се

стремите да вървите изправени, прави да бъдете. Нека всяка ваша мисъл, всяко ваше чувство, всяко ваше действие носи характер на вътрешна чистота. Бъдете честни спрямо себе си! Гръбнакът на човека трябва да има една много малка, лека кривина, да бъде повече прав. У някои хора коремът е много издаден напред, а кръстът е много хлътнал, при което се образува френската буква *s*. За да привикнете да вървите изправени, правете следното упражнение: облегнете се на вратата така, че гръбнакът ви почти цял да се допре до нея. Всичко това е необходимо за вас, за да привикнете да владеете мускулите си разумно и съзнателно, да знаете, че вие сте им господари, а не те на вас. Ако не можете да владеете вашите мускули, как ще владеете външните условия? Ще кажете: „Какво общо имаме ние с външните условия?“ – Външният свят има известни отношения към вас, затова някой път той ще засегне вашия стомах, някога – вашите гърди, а някога – вашата глава. Има хора в света, които разбират законите на Черната ложа, владеят ги и затова някога ще ви внушават например мисълта да държите главата си или назад наклонена, или напред наведена – и в единия, и в другия случай те ще ви повредят. Всички тия мисли са внушения, посторонни неща, които вие трябва да отхвърлите.

Всяка мисъл на обезсърчение не е ваша – тя е дошла отвън някъде, затова я отхвърлете. Всяка престъпна мисъл, която минава през вас, не е ваша, вие не сте я родили – отхвърлете я. В това отношение човешкият мозък е градина, в която всеки може да посее един плевел или някой хубав цвят. Ако съзнанието ви не е будно, всеки злонамерен човек може да посади във вашата градина едно лошо семенце, което да израсне. После вие ще се чудите отде е дошло това семе у вас. Да, то не е ваше, вие не сте го родили, но то има произхода си в далечното минало на човечеството, от което вие сега трябва да се освобождавате разумно. Ако не разбирате тия закони, ще

се предавате на външни внушения и ще страдате. Например често вие хващате главата си с ръце, стискате зъбите си, свивате юмрук: мислите, че в това седи силата на волята. Не, това показва слаба воля. Силната воля не се изразява в такива движения. Силната воля се подчертава в непреклонните принципи, които човек крие в душата си. Човек трябва да има на своя страна най-първо Бога, после Природата, след това всички добри хора, и най-после той сам да бъде на своя страна. Това са положения, които всякога трябва да чувствате в душата си. Не е достатъчно само Природата да бъде на ваша страна, но и вие трябва да бъдете на нейна страна. Някой казва на другите хора да бъдат честни. Не казвай на другите хора да бъдат честни, но ти сам бъди честен! Можеш да загубиш и милиони, но честен бъди! Честният човек е всякога богат.

И тъй, за да бъдете честни, вие трябва да бъдете в съгласие със себе си, с добрите хора и с Природата. Бъдете ли в това състояние, вие ще сте в съгласие и с Волята Божия и ще можете да я изпълнявате. За да постигнете всичко това, необходимо ви е да усилите волята си, затова трябва да правите известни упражнения. Преди всичко трябва да бъдете честни спрямо себе си. Честността усилва волята. Та казвам: честността и справедливостта влизат като елементи на интелигентността, а всички заедно влизат като елементи на благородството. Най-после честността, справедливостта, интелигентността и благородството влизат като елементи на душата и на Духа на човека. В първо време ще се занимавате с четирите качества поотделно. Всеки от вас ще може да направи опита, който ви дадох за четирите седмици, като следи в какво не може да устоява. Ще бъдете ли доблестни всеки в себе си да каже в какво не е издържал? Когато човек изплати най-големия си дълг, той ще бъде в състояние да изплати и малките си дългове – такъв е законът. Ако ти имаш да даваш десет милиона лева и ги изплатиш, вероятността

да не можеш да изплатиш малките си дългове е едно на сто; ако обаче имаш да даваш сто хиляди лева, но изплатиш от тях само хиляда лева, тогава вероятността да не изплатиш останалите е деветдесет и девет на сто. Следователно, когато човек се добере до най-голямата си добродетел и постъпва съобразно нея, вероятността да не бъде добродетелен в другите си постъпки е само едно на хиляда. Когато пък той се добере до най-малката си добродетел, вероятността да прояви слабостите си е деветдесет и девет на сто. Понеже при слабостите си трябва да преодолявате по-големи препятствия, затова първо ще хванете най-голямата си слабост, за да нямате по-нататък такива големи спънки.

Като работите върху честността, ако не успеете изведнъж, няма да се откажете от опита си – ще го повторите, ще потретите, докато имате резултат. Представете си, че държите изпит в университета по дескриптивна геометрия, но пропадате. Има ли нещо лошо в пропадането? Ще се явите на изпит втори път; ако и тогава ви скъсат, ще се явите и трети път – поне ще научите материята по-добре. И професорът, даже и да не ви обича, като види вашето постоянство, ще ви пусне да вървите по-нататък. Аз искам да изучавате честността като наука: да държите по нея изпит тъй, както държите по дескриптивна геометрия или по друг някакъв предмет. Аз не давам на опита ви морален характер, но научен. Вие трябва да знаете положително, всеки за себе си, честен ли е, или не. Ако купувам една ос, трябва да зная каква е: дъбова ли е, букова ли е, или върбова. Ако е дъбова, тя трябва да е здрава, да издържа; ако е букова, ще бъде по-слаба; ако е върбова, никак няма да издържа. Честен ли съм, щом дойде при мене някой човек да купува оси, ще му кажа: „Аз имам три вида оси – от дъб, от бук и от върба." Който е нечестен, ще каже: „Ето, това са осите, които продавам. Купете си, каквато искате." Ако купувачът не разбира кои оси са здрави, може да купи някоя от върба

и ще остане излъган. В дадения случай честният човек ще каже на купувача, че тази ос не е здрава, и ще му препоръча да си вземе от дъбовите оси.

Знаете ли защо ви говоря за честността? – Понеже вие се намирате в присъствието на множество интелигентни същества: когато постъпвате нечестно, те ви виждат. Вие изпадате тогава в жалко, в смешно положение пред тях. Ще ви приведа един пример, да видите в какво положение се намирате при такива случаи. Седя на двора, гледам – една котка дебне малка птичка, иска да я улови, прави си изчисления и казва: „Един път да подскоча и птичката е в устата ми.“ Аз вземам едно малко камъче, подхвърлям го по направление към птичката и тя хвръква, кацва на един клон. Котката не ме вижда и се чуди на това явление. Защо птичката хвръкна? Тя беше си направила много добре сметката – само един скок ѝ беше нужен, и птичката щеше да бъде в устата ѝ. Кой ѝ попречи? Аз спасявам птичката с моето камъче, но котката не вижда това. Ако бях хвърлил това камъче към нея, тя щеше да разбере причината за хвръкването на птичката. Тя се опитва втори, трети път, но аз все осуетявам плана ѝ, като спасявам птичката. Понякога и вие като тази котка си правите някакъв план, но едно Разумно същество отгоре, което вие не виждате, хвърля камъче върху птичката, която искате да уловите, и тя хвръква, качва се на някой клон. Вие гледате нагоре, чудите се кой е развалил плана ви. Не, вашата работа е нечестна. Вие ще си кажете: „Аз няма да ловя тази птичка.“ Това е честна постъпка.

Някои от вас още не са се отказали от месцето. Туряте един капан и в него малко житце, чакате да влезе някой гълъб. Щом влезе, хващате го, опичате го и го изяждате. Честност ли е това? – Не е честност. Аз намирам постъпката на всички ловци за безчестна. Един ден ловът ще се забрани за всички. И на рибарите ще се забрани да ловят риба с мрежи. Който иска да яде риба, да я лови с ръце –

Природата позволява това ловене на риба. Ако може да ловите риба с ръка, може и да я ядете. Ако може да ловите птички с ръка, може и да ги ядете, но не е позволено да ги ловите с капани.

Та казвам: разумните същества отгоре винаги познават нечестните намерения на хората и хвърлят по едно камъче, за да им пречат, като казват: „Не ви е позволено по този начин да ловите птички! Отношенията ви, постъпките ви спрямо тия птички не са прави!“ След като хвърлям камъка към птичката, за да хвръкне, отивам при котката, поглеждам я в очите и казвам: „Това, което вършиш, не е добро.“ Тя ме поизгледа, като че ме разбира, и си отмина. Гледам я на другия ден: пак дебне някоя птичка – забравила урока си. Казвам: котката не може да се възпита. И човек има такава котешка проява в себе си, но той трябва да работи съзнателно върху тази проява в характера си и да каже: „Аз съм човек, имам глава, имам ум, с който мога да размишлявам, не трябва да постъпвам така. Едно време, като бях котка, лъв, тигър, позволено ми беше да постъпвам така, но сега това е нечестно от моя страна.“ Признаеш ли своите погрешки на миналото и откажеш ли се днес от тях, това е честна постъпка. Така е направил Сократ[6]. Един виден физиогномист разглеждал чертите на лицето му и изнесъл всичките му пороци и слабости. Сократ казал: „Така е, едно време аз бях точно такъв, какъвто ме описвате, но сега, със силата на своя ум, на своето сърце и на своята воля, аз изправих всички слабости и пороци на характера си и вече не съм такъв, какъвто ме нарисувахте.“ Това е една отлична черта в характера на Сократ. Аз бих желал и вие един ден като Сократ да кажете: „Със силата на своята воля, на своя ум и на своето сърце аз успях да преодолея всички свои слабости и пороци и вече не съм такъв, какъвто бях едно време – нов човек съм сега!“

Аз искам всички, които се наемете да направите този опит, да го приемете от сърце, доброволно, а не чрез налагане. Ако го приемете от добро сърце, това ще бъде много приятен опит.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

РАВНОСТРАННИЯТ ТРИЪГЪЛНИК

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Размишление

Прочете се резюме от темата „Кой е най-важният мускул?“ Прочетоха се работите върху темата „Отличителните качества на отривистата реч“.

Сега ще пристъпим към един практически опит. Досега вашите работи бяха само теоретически – писане на теми. *За идния път като тема ще имате следното нещо: всеки от вас ще напише едно писмо за Специалния и едно за Общия клас в кой и да е град от провинцията.* Това ще бъде темата ви *(№19).* Ако в цяла България има двадесет града, дето съществуват тия класове, така ще се разпределите, че за всеки град да се получи по едно писмо и в двата класа. Тези писма ще бъдат кратки, лаконически, но насърчителни. Всеки от вас ще пише, без никакво изключение! Ще развиете една идея от това, което ви е говорено, тъй, както сте я разбрали и приложили. Който не иска да напише такова писмо, трябва да напусне класа. Вашите братя и сестри от провинцията се оплакват, че вие сте хора без инициатива, без сърце, не се отзовавате на техните нужди. Искам всички вие да отворите крановете си и от тях да потече толкова много, че всички от провинцията да кажат: „Стига вече!“

Разбрахте ме, нали? Ще имате свободна тема *Писмо* с идея, каквато искате, която най-много приляга на сърцето ви. Щом си изберете въпрос, който ви интересува, вие ще го развиете добре, от душа, и като го прочетат другите, и техните сърца ще затрептят. Двама-трима души ще пишат например в Панагюрище; четири-пет

души – в Пловдив, в Бургас, във Варна, в Ямбол и другаде. Също така ще пишете и в тия села, дето има само по един или двама души. Ще видите как ще се зарадват тия хора! Ако искате, може да си запазите и по едно копие от писмата, да видим какво сте писали, но това вече зависи от вашата добра воля. Аз искам да опитам честността ви. Ще приложите вашата честност в действие. Може да се извинявате, че нямате време, че не сте разположени и т.н. Не, ще пишете – нищо повече!

Та казвам: досега вие писахте теми, четохте, учихте лекции, но какъв е резултатът от всичко това? Научихте нещо, но практика и приложение се изисква вече! От тия писма, които ще напишете на вашите братя и сестри в провинцията, те ще се ползват, ще се радват и ще си кажат: „Отде дойде тази светла мисъл на софиянци, да споделят с нас нещо от това, което са чули и разработили в себе си?“ Нека писмото ви бъде късо, но съдържателно. Може да напишете или десет-петнадесет реда, или една страница, или две страници – колкото ви се подаде. Вие започнете да пишете и вдъхновението ще дойде.

Има един вътрешен закон в Живата Природа, според който, щом човек научи нещо, той трябва да помага и на другите. В това седи служенето на Бога. От изобилието, което има човек, трябва да потече и към другите. Като напишете едно такова писмо, вие ще почувствате малка радост, че сте извършили нещо добро. Аз ви давам свобода, като ви казвам, че може да напишете това писмо на някои ваши познати, на когото и да е, но непременно трябва да напишете. Никакво колебание не трябва да се проявява у вас! Който не иска да изпълни това, ще си излезе от класа. Как? – Невидимият свят ще ви изпъди. Той е много строг: големите ви грешки прощава, но малките – никога! В Невидимия свят по отношение на вас съществува следният закон: ако вие имате един дълг от десет милиона лева, те са

готови да ви го платят, но ако имате един дълг от пет лева, те ще ви заставят вие сами да си го платите. В малките дългове от пет, десет, двадесет, сто лева, никой няма да ви помогне, вие сами ще си ги платите; що се отнася до големите ви дългове – от пет, десет и повече милиона, Невидимият свят ще ви помогне. За големите работи ви помагат, а за малките никой не помага. Такъв е законът в Духовния свят. Там се извършват големи работи, велики дела, а малки – никога. И тъй, понеже великите работи се вършат на Небето, малките работи са останали за Земята. Ето защо от вас не се изискват големи работи, но малки. Вие ще направите малките работи, а на Небето ще направят големите работи – и така Небето и Земята ще се допълват.

Вие знаете адресите на различните градове, нали? Тази тема е свързана с една малка глоба от два лева за марка, които ще излязат от джоба ви. Но вие нали се поздравявате с формулата: *Доброта, Истина, Красота – това е Любовта,* а щом е така, започнете от Доброто. Да напишете едно писмо на някои ваши близки, които чакат да чуят нещо ново, нещо красиво, това вече е едно малко добро.

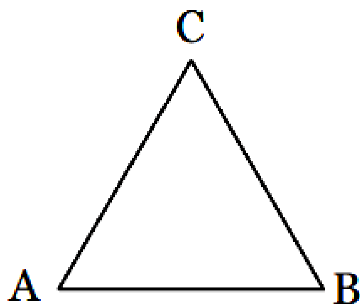

Фиг. 1

Нека вземем триъгълника *АСВ.* Какви отношения може да има в този триъгълник? Първото отношение може да бъде отношение между точките *А, В* и *С*, които представляват върховете на дадения триъгълник. Значи ще имаме отношението: *А:В; В:С; С:А.* Второто

отношение ще бъде между страните на триъгълника, а именно: *AB:BC:CA*. Третото отношение ще бъде между ъглите на този триъгълник: *ABC:BCA:CAB*. Всички тия точки, страни и ъгли са само предположения. Всъщност съществуват ли в геометрията такива отношения?

Отговор: *За да има отношения, изисква се още един триъгълник.*

Триъгълникът *ACB* е само проекция, а реалността е извън него. Каква е разликата между третото отношение и първите две? Когато вземем ъгъла *ABC*, в този случай точката *A* ръководи нещата; когато вземем ъгъла *BCA*, точката *B* ръководи нещата; и най-после, когато вземем ъгъла *CAB*, точката *C* ръководи нещата. Отделно взети, точките *A, B* и *C* са центродеятелни точки. Или когато изговорим ъгъла *ABC*, това показва, че точките *B* и *C* се отправят към точката *A*. Когато изговорим ъгъла *BCA*, точките *C* и *A* се отправят към точката *B*; и когато изговорим ъгъла *CAB*, точките *A* и *B* се отправят към точка *C*. От реда на буквите заключаваме кой от трите върха е най-деятелен и останалите точки отправят деятелността си към него.

Всички тия букви са отношения, които трябва добре да се разбират. Те могат да се заместят и с числа. В геометрията като наука точките и буквите представляват сили и се изразяват само в проекции, а в живата геометрия, дето участва умът, те представляват разумни същества, разумни центрове, които едновременно имат отношения един към друг. Какъв извод може да извадите от следната пропорция *A:B=B:C?* Какво означава тя в геометрията?

Отговор: *Ако ъгълът B е мярка, тогава разбираме, че A:B=C:B. Това става само при равностранния триъгълник.*

Какво означава равенството? – Равенство значи Свобода. Както в равенството работят сили, така и при свободата силите имат еднакви права. Това, което равенството го дава, и свободата го дава. Значи при

равенството и при свободата силите работят еднакво. Когато хората имат еднакви права, тогава те са равни, имат и свобода.

Какво разбирате от второто отношение между страните на триъгълника?

Отговор: *Преди всичко предполага се да имаме още един триъгълник, взет като мярка. Тогава ще имаме отношението* $AB:BC:CA=A_1B_1:B_1C_1:C_1A_1.$

Значи човек, за да работи разумно, се предполага, че има още едно разумно същество като него. Какво ще кажете и за третото отношение?

Отговор: *Тъй както е написано това отношение, то показва отде започва измерването на периметъра: дали от точка А, дали от В, или от С.*

Какво означава периметърът? – Това са условия, граници, при които човешката деятелност може да се простре. В живата геометрия периметърът на разните фигури показва условията, при които човек може да работи, защото всеки ъгъл от триъгълника може да се проектира не само навътре, но и навън. Тогава, след като всички линии се проектират навън, ще имате една фигура извън условията.

Отговор: *Тогава триъгълниците 1, 2 и 3 ще имат отношение към централния триъгълник АВС, взет като мярка.*

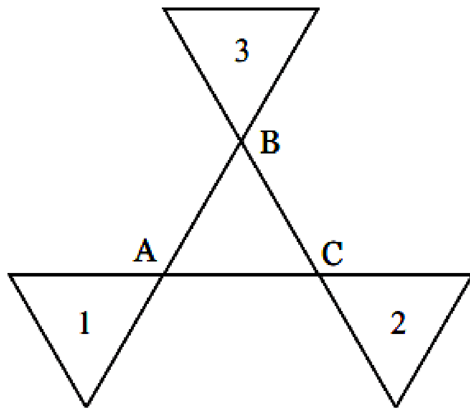

Фиг. 2

Триъгълниците *1, 2 и 3* са условията, при които централният триъгълник може да се изрази. Както виждате, много разсъждения се изискват, за да разберете какво представлява равностранният триъгълник. Този е законът, с който може да работите. Последното отношение представлява ума, сърцето и волята, взети заедно.

Всяка жива сила има известна площ, върху която може да се прояви. Да кажем, че имате един килограм вода, която превръщате в пара. Може ли тази пара да се събере в същото шише, в което по-рано се е събирала водата?

Отговор: *Не може.*

Какъв обем ще заеме сега парата?

Отговор: *Това може да се изчисли математически.*

Какъв обем трябва да има котелът, в който се поставя парата, без той да се пръсне, а при това парата да извърши известна работа?

Отговор: *И това може да се изчисли.*

Следователно, когато у вас се съберат тъй наречените *инертни сили*, които са сгъстени, но могат да се разреждат и да стават по-активни, тогава обемът им се разширява. Ето защо вие трябва да знаете всяка ваша идея, като минава във възходящо състояние, какво пространство ще заеме, при какви условия ще може да се реализира. Една идея не може да се реализира на всяко място. Например вие не може да изпълните един Бетховенов концерт вън, когато вали силен дъжд. Дъждът ще развали вашия концерт. Значи изисква се сухо време или специално здание за този концерт. И тъй, за реализирането на всяка идея се изискват особено място и особени условия. Вие трябва да приготвите тия условия в себе си. В какво седят благоприятните условия? – Да не допускате в себе си никакво съмнение, никакво колебание, никаква отрицателна мисъл. Най-

малкото съмнение у вас предизвиква пропукване на съзнанието ви и вашата идея е пропукана вече. Тогава енергията на вашата идея, ако е вода, ще изтече навън; ако е пара, пак ще излезе навън, без да извърши определената работа.

Та когато казваме, че не трябва да се съмнявате, ние подразбираме нещо много реално – шишето ви трябва да бъде много здраво, нийде да не е пукнато. Защо? – За да не изтече водата – нищо повече! Ако се съмнявате, това показва, че формата, в която е вложена вашата идея, е пукната и в такава форма не можете да задържите идеята си. Когато казваме, че трябва да имате вяра, подразбираме да имате един извор, от който постоянно да наливате своето шише. Под думата *вяра* всички ще разбирате мястото, отдето може да черпите сили в живота си, за да реализирате своите идеи. Всяка идея може да се реализира само тогава, когато има един източник, който ѝ помага. Затова всички величини в живота трябва да се превърнат на сили.

И сега ще знаете какво нещо представлява съмнението от окултно гледище и защо не трябва да го подхранвате. Съмнението разрушава всички благородни форми, които имате, а всяка благородна форма е необходима, за да се реализира една ваша възвишена идея. Следователно разруши ли се формата, идеята, сама по себе си, остава нереализирана. Щом идеята остане нереализирана, у вас се явява или сърдечен, или умствен, или волеви упадък, а може би и упадък на Духа. Когато човек реализира една своя идея, той подхранва в душата си нещо добро и възвишено. Пропукването на котлите всякога създава някакви пакости.

Ако представите в ума си един равностранен триъгълник, всяка страна в него е жива и в движение. Страните на триъгълника са път на живи същества. Ако можете да си представите триъгълника в такова положение, в душата ви веднага ще стане голяма промяна. Всички тия линии трябва да се превърнат на светлина и да се чувства,

че от тази светлина излиза разумност. Схванете ли така равностранния триъгълник, тогава ще разберете какво е отношението между страните му. Равностранният триъгълник представлява отношение между същества от висшия разумен свят. Само между разумни същества може да има правилни отношения на свобода. Ако аз ви начертая един равностранен триъгълник, това значи, че съм написал едно писмо в Духовния свят. Ако ви изпратя до един мой приятел, като ви кажа да му предадете един лист, на който съм начертал равностранен триъгълник, знаете ли какво означава това? Туй е най-добрата препоръка за вас. Вместо да пиша на приятеля си, че приносящият това писмо е отличен човек, че вие може да разчитате на него, че той има прекрасен ум, благородно сърце и възвишена воля, равностранният триъгълник определя точно всичко това. Като изпратя някому писмо, в което съм начертал един равностранен триъгълник, това представлява съкратена реч. Който получи такова писмо, точно и ясно ще разбере какъв е човекът, който го носи. За да се изложи съдържанието на това писмо на обикновен език, това значи да се напишат най-малко двадесет коли. За в бъдеще ще се пишат такива писма. Те имат и това преимущество пред обикновените писма, че ако попаднат в ръцете на външни хора, незапознати с този символичен език, те няма да разберат нищо. Само така могат да се скрият много неща. В това отношение геометрията е наука, която скрива великите мисли от обикновените хора. Който може да разкрива и разбира символичните знаци в геометрията, той заслужава да ги знае; който не може да ги разкрива, той не заслужава да знае нищо за тях. И ако този човек пита какво означава еди-кой си знак, ще му кажем: „Това, което виждаш, е достатъчно за тебе.“

Аз бих ви препоръчал да наблюдавате небето вечерно време, когато е ясно. Излизайте вечерно време вън и наблюдавайте звездите на небето около половин час, за да намерите между тях един

равностранен триъгълник. И нека всеки от вас забележи добре де е намерил този триъгълник, между кои звезди, в коя посока, и т.н. Това ще бъде една малка задача за вас. След това някоя вечер ще излезем всички заедно на една малка екскурзия на открито, ще разглеждаме небето и ще видим всеки от вас в коя посока е намерил своя равностранен триъгълник. После ще ви поговоря нещо върху тия естествени равностранни триъгълници. Така ще размишлявате върху отношенията на звездите едни към други, върху тяхното значение, и т.н. Това ще бъде едно хубаво упражнение за вас.

И тъй, тази вечер ви дадох две задачи: да напишете по едно писмо на Общия и на Специалния клас и да наблюдавате вечерно време звездите, докато намерите един равностранен триъгълник. Не мислете, че ще се освободите само с по едно писмо. Не, ще пишете често такива писма. Тия задачи ще бъдат за вас хубаво разнообразие, понеже еднообразието е вредно за човека. Аз забелязвам, че у вас има събрана доста енергия, която не знаете как да пласирате. С тия задачи и упражнения, които ви давам като малки ценни опити за вас, вие ще пласирате част от своята енергия.

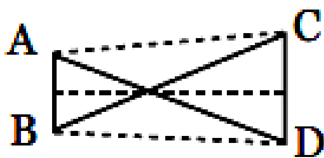

Фиг. 3

Всички знаете от физиката как стават отраженията на предметите. За да се изобрази един предмет в окото, стават ред пречупвания на светлината. Например ако пред окото седи един предмет *CD*, то лъчите, които излизат от точките *C* и *D,* не вървят в прави линии *CA* и *DB*, но минават по друго направление, през друга среда, като образуват линиите *CB* и *DA*. Светлинните вълни, които

идат от Слънцето, по права посока ли вървят, или претърпяват някакво пречупване? – Пречупват се. Съвременните физици не са изчислили колко пречупвания са претърпели те, докато стигнат до окото. Как мислите, слънчевите лъчи претърпяват ли различни промени, докато влязат в окото? – Претърпяват, понеже минават през различни среди. Съвременната наука говори само за пречупванията, които стават в окото, а от тях ние съдим за пречупванията, които стават отвън. Когато един лъч минава от по-гъста в по-рядка среда, той се пречупва по един начин, а когато минава в по-гъста среда, пак се пречупва, но по обратен начин на първия. Тъй щото в окото стават няколко пречупвания, главно три, а физиците говорят само за едно пречупване. Най-първо образът в реалния свят е прав, после се получава обратен образ и при третото пречупване е пак прав. От лещата на окото образът минава в тия клетки, които образуват умствения център, в който се получава идеята за този образ. Тези клетки са специалисти по математика. Те правят известни пречупвания на светлината, за да превъзмогнат външната реалност. Само ние не мислим. И тия малки същества, клетките, мислят. Аз ще се спра друг път подробно върху въпроса кой мисли у нас.

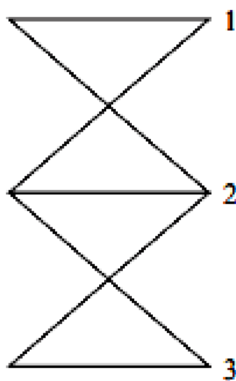

Фиг. 4

Сега ще ви представя няколко отношения, от които можем да съставим една пропорция. Мисленето на подсъзнанието има отношение към съзнанието: *П:С;* мисленето на съзнанието има отношение към самосъзнанието: *С:СС;* мисленето на самосъзнанието има отношение към свръхсъзнанието: $СС:С_1С_1$. Оттук изваждаме следната пропорция: $П:С = СС:С_1С_1$. Мисленето на подсъзнанието е Божествен процес. Както в подсъзнанието, така и в съзнанието много същества мислят. Например ти съзнаваш, че трябва да изучиш известен предмет. Какво трябва да направиш? – Ще се заемеш да изучиш известни автори и от тях ще пласираш нещо в съзнанието си. Хора, които съзнават това нещо, винаги ходят на групи. Светът на подсъзнанието представлява група от още повече същества. Самосъзнанието е единичен процес – там човек не съзнава какво са мислили другите, но съзнава само какво той мисли. Свръхсъзнанието е също тъй единичен процес – там човек съзнава какво Бог мисли. Значи подсъзнанието и съзнанието са групови, множествени процеси, а самосъзнанието и свръхсъзнанието са единични процеси. Оттук имаме следната пропорция: $С_1С_1:П=СС:С$. Всеки от вас ще опита и двата вида процеси. Най-първо ще живееш в подсъзнанието, а после в свръхсъзнанието, защото те са Божествените процеси в човека. То значи: първо ще мислят възвишените духове, после ангелите и най-после Бог. След това тия процеси ще се отразят и върху нас. Тогава ние ще се допитаме до всички онези, които са мислили като нас – това е процесът на съзнанието; след него ще си дадем заключение какво ние мислим вече. По този начин ще се образува цял един кръг. В това седи философията на живота.

Та казвам: подсъзнанието е групов процес, в който се разглежда какво мислят Великите духове; съзнанието е групов процес, в който се разглежда какво мислят окръжаващите човека, ближните му, както и цялата човешка раса; свръхсъзнанието е единичен процес, в който се

разглежда какво Бог мисли; самосъзнанието е единичен процес, в който се разглежда какво мисли човекът сам. Някой път казвате: „Трябва да бъдем съзнателни!“ Това се отнася до другите хора. Когато казвате, че трябва да бъдете самосъзнателни, това се отнася до самите вас.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

ВДЛЪБНАТА И ИЗПЪКНАЛА ЛЕЩА

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Прочете се резюме от темите „Отличителните черти на отривистата реч“.

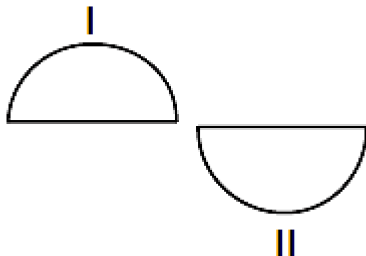

Фиг. 1

Начертайте на дъската два полукръга: единият да бъде изпъкнал, а другият – вдлъбнат, корубест. Ще направим известни разсъждения върху тия два полукръга *(I и II, на Фиг. 1).* Ако се движите по повърхността на първия полукръг, какви ще бъдат отношенията ви? Или ако налеете вода върху повърхността на същия полукръг, какво ще стане с водата?

Отговор: *Ще се разлее.*

Ами какво ще стане с водата, ако я налеете върху вдлъбнатата леща?

Отговор: *Тя ще се събере.*

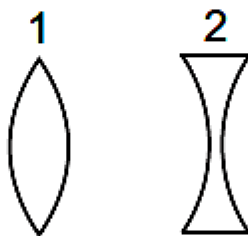

Фиг. 2

Тогава според закона на аналогията казваме: всички енергии, които се разпръскват, се движат по изпъкнала повърхност, а всички енергии, които се събират, се движат по вдлъбната повърхност. Изпъкналите лещи дават малки образи, а вдлъбнатите – големи образи.

Реплика: *Във физиката се изучават изпъкнали (1) и вдлъбнати (2) лещи (Фиг. 2). Далекогледите употребяват очила с изпъкнали лещи, а късогледите – с вдлъбнати лещи.*

Когато енергията на човека се разлива, в какво състояние се намира той? – В изпъкнало състояние. Вие още не можете да схващате аналогията, която съществува между физическите и духовните прояви. Ако се качите на един висок планински връх, който представлява изпъкнала леща, ще можете ли там да седите тъй спокойно, както в някоя долина? – Има моменти, когато може да седите спокойно, но ако времето е бурно, не може да седите на този планински връх. При сегашното развитие на човечеството вие не може да седите дълго време на планинските върхове. Някои хора искат да си направят колибка на един от планинските върхове и там да живеят, но казвам: още не може да живеете на планинските върхове, не е дошло времето за това. И във времето на Христа учениците Му пожелаха да направят три шатри на планината, но Христос им каза: „Не е дошло още времето за това.“ И те трябваше да слязат от планината.

Високите върхове представляват Умствения свят, отдето слизат идеите. Вашите идеи, които имате, могат да изопачат ума ви, да ви свалят в долината. Високите върхове същевременно представляват и човешката гордост. Когато човек се изкачи на някой висок връх, той не иска да знае за хората, не мисли за тях, но щом дойде бурята, слиза в долината и започва да търси хората. На високия връх, като изпъкнала повърхност, човек не може да се задържи във време на буря, но слиза в долината, във вдлъбнатата леща; вдлъбнатата леща, долината, съответства на човешкото сърце.

Въздухът може да обвива еднакво както изпъкнала повърхност, така и вдлъбната – за него не е нужна паница. Той може да се движи свободно, дето иска. За водата обаче въпросът седи другояче. Водата казва: „Паница е нужна за мене." Следователно за сърцето трябва паница, форма, в която да излее съдържанието си. Значи на ума трябва височина, а на сърцето – вдлъбнатина, дълбочина, но има понякога опасност за човека – да не се удави в тази вдлъбнатина, в тази паница. Казвате: „Как, аз, големият човек, да се удавя в една паница!" Казвам: представи си, че ти, големият човек, с великите идеи, имаш форма на мравка. Ако те туря в една паница с вода, няма ли да се удавиш? – Ще се удавиш, разбира се, и нищо няма да остане от тебе.

Окултистите поддържат, че човекът в първите времена на своето развитие е достигал до височина сто метра. После височината му се е намалила до тридесет и пет метра, докато днес го виждаме да достига на височина един и половина-два метра най-много, което показва, че материята му се е сгъстила. За в бъдеще ще се сгъсти още повече. Някой си английски автор привежда един разказ из живота на английските астрономи. Около четиридесет и петата година на миналия век един астроном наблюдавал със своя телескоп небето и пространството около него. Това било във времето, когато холерата и

чумата върлували в Англия в голяма степен. По едно време, както наблюдавал небето, вижда в пространството един грамаден човек, с километри височина, който се движел много бавно. Този астроном наблюдавал дълго време, но грамадният човек не изчезвал от полето на телескопа. Отдръпнал се настрана, изчистил лещите на телескопа, пак погледнал – грамадният човек седи. Най-после астрономът помислил, че това е някаква илюзия на мозъка, че е заболял от нещо или че очите му са замрежени и т.н. Отдалечава се от телескопа, разтърква добре очите си, поразхожда се малко, за да се освободи от илюзорния образ, и пак поглежда през телескопа – грамадният човек още стои насреща му. Тогава той извиква десет души астрономи, между които и една жена, и им казва: „Открих нещо много важно, искам да се произнесете и вие, преди да го споделя с вас.“ Първият астроном започва да гледа през телескопа и наблюдавал дълго време. Отстранява се от телескопа, търка очите си, пак наблюдава, но и той нищо не казва, мисли, че се лъже. Изреждат се след него и останалите осем души, но никой нищо не казва: мислят, че се намират пред някакъв фалшив, недействителен образ. Най-после дохожда ред и на жената. Тя се приближава при телескопа, поглежда през него и веднага казва: „Виждам на небето един грамаден човек!“ Едва сега астрономът се убедил, че това, което и той виждал, не е илюзия. Когато холерата и чумата престанали, същият астроном забелязал, че грамадният човек изчезнал от небето. Днес кой би повярвал на този разказ?

Та казвам: когато забележите, че вашата енергия се разпилява, ще знаете, че причината се крие в ума ви. Когато се дразните, докачате, не можете да търпите този-онзи, вие усещате, че нещо ви дразни отвътре. Това показва, че енергията ви се разпилява и вие се намирате във въздухообразно състояние, у вас настава голяма сухота. При сухите състояния всякога има безплодие. В този случай, за да

оплодотворите организма си, влага ви трябва. Някои хора страдат от много влага. Хора, които страдат от сухота, имат сухи ръце; тия, които страдат от много влага, имат влажни ръце – и двете състояния у човека са крайности. При голямата влага се раждат известни недъзи като гниене, разлагане и др. Когато в сърцето на човека дойде много влага, там не могат вече да се развиват и растат никакви благородни чувства, освен някакви дребни, малки животинки. И при голямата сухота спира животът на всички възвишени идеи и мисли.

Сега вие трябва да приложите закона на хармонията както в себе си, така и в окръжаващата среда, за да не дохождате нито до състояние на сухота, нито до състояние на влага. Знаете ли какво значи хармония? – Хармонията изисква, като се срещнат двама приятели, всеки от тях да оцени добрите черти в характера на своя приятел. Виждате ли благородното в характера на другите хора, вие лесно ще създадете помежду си искрени отношения. За да се приближите към някой човек, първото нещо, което се изисква от вас, е да намерите една добра черта в неговия ум или в неговото сърце: било някаква съществена мисъл, която го движи, или някакво благородно чувство, или някаква способност. Като намерите една добра черта, върху нея ще градите вашите отношения.

Тук, в Школата, се събират два вида ученици, от две различни категории. Едните живеят по върховете, а другите – в долините. Или, с други думи казано, едните ядат от изпъкнали паници, а другите – от вдлъбнати. Като се съберете заедно, ще почнете да се смеете едни на други. Тия, които ядат от вдлъбнати паници, ще кажат на другите: „Яде ли се от изпъкнали паници?“ Последните пък ще ги запитат: „Ами от вдлъбнати паници яде ли се?“ Едните ще се намерят в положението на щъркела, а другите – в положението на лисицата, за които се говори в баснята „Щъркел и лисица“.

Вие трябва да знаете следното нещо: това, което съществува у другите хора в изобилие, съществува и у вас, макар и в малко количество. Между всички хора има едно преливане, една обмяна. Това се забелязва и във външните отношения. Някога ти ще говориш, а други ще те слушат; друг път ти ще слушаш, а други ще говорят. Някои хора мислят, че могат да говорят или да мълчат, когато те искат. Не, човек не може всякога да говори, не може и всякога да мълчи. Вие трябва да разбирате тия две състояния, трябва да разбирате какво означава говоренето и какво – мълчанието. В разумния живот мълчанието е необходимо, за да видим какво говорят другите хора, каква е тяхната разумност. Когато ние говорим, другите следят каква е нашата разумност. Значи когато аз слушам, искам да разбера доколко ти си разумен; когато аз говоря, ти ще разбереш доколко аз съм разумен. Тъй щото ти ще ми говориш, за да те позная; после аз ще ти говоря, за да ме познаеш. След това и аз ще мълча, и ти ще мълчиш, за да познаем и разберем нещата.

Първото нещо: от всички хора се изисква взаимно уважение. Човек трябва да уважава и себе си, и другите хора. Взаимното уважение – това е една от най-благородните черти, която човек трябва да развие на Земята. Вие не може да говорите за Любов, от вас не се изисква да се обичате, защото Бог е, Който обича, но от вас се изисква взаимно уважение. Върху взаимното уважение почива Разумният живот. Ако си туряте един на друг различни епитети, това няма да ви ползва. Вие ще мязате на онзи българин от Варненско, който отишъл при един турчин да си купи чехли. След като премерил всички чехли в дюкяна, тръгнал да си отива, не могъл да намери по мярката си – кракът му бил много голям. Турчинът казал след него: „Калъпсъз!“ – то значи: няма калъп за твоите крака. Българинът чул този епитет, разгневил се, обърнал се към турчина и му казал: „Сен-калъпсъз!“ – ти си човек без калъп. Питам: какво спечелиха тия двама души, като

размениха този епитет помежду си? – Нищо не спечелиха. Епитетите не разрешават никакви въпроси. Единственото нещо, което спомага за разрешението на въпросите, е да възстановите помежду си отношенията на взаимно уважение. Вие трябва да развиете тази черта във вашия характер, по която да се отличавате. Не само привидно, външно да имате това уважение, но да развиете тази черта вътре в себе си – вътрешно да имате уважение един към друг. Само по този начин вие ще придобиете нежност и разумност.

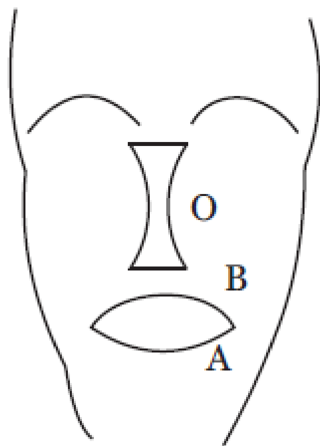

Фиг. 3

От паницата *(II)* на *Фигура 1* можем ли да направим нещо? – Можем. Като турим тази паница в две различни положения – в обикновено положение и после с дъното нагоре, ще образуваме долната и горната устна на устата *AB*. Значи, като се отвори устата, имаме две паници или, както физиците казват, имаме две двойноизпъкнали лещи, през които лъчите минават и се пречупват. И действително устата пречупва много неща. На какво може да уподобите двувдлъбнатата леща *O?* – На човешкия нос. Горната част на носа при веждите е широка, после се стеснява и долната част отново се разширява. Питам: щом устата и носът представляват лещи,

службата им еднаква ли е? Ако светлината излиза от средата на двойноизпъкналата леща и върви към повърхността ѝ, тя се разпръсва. Значи всичко, което излиза вън от устата, се разпръсва. Ако пък светлината излиза от центъра на една двувдлъбната леща, на която уподобихме носа, тя се събира. Значи движението в носа е навътре – всичко се събира в него. По този начин става и дишането. Движението в носа от вън на вътре е по-силно, отколкото движението от вътре на вън. Следователно двуизпъкналата и двувдлъбнатата леща приемат сили от два различни свята. Защо ни е потребна паница в живота? – За ядене, да събира храната. Щом моята паница събира яденето, тя има смисъл. Кои линии в живота са за предпочитане – изпъкналите или вдлъбнатите?

Отговор: *Зависи от случаите.*

Когато искате да отбиете известна енергия от пътя ѝ, трябва ви изпъкнала форма. Така постъпва и Природата. Ако замерите някое дете с камък, то, без да знае законите на физиката, вдига лакътя си и така образува изпъкнала линия, с която се предпазва от камъка. Отде знае детето този закон? – Природата го учи. Същите тия изпъкнали линии, изпъкнали форми имат голямо приложение при закона на вярата. Вие знаете, че през пространството минават много отрицателни мисли, които, ако не можете да ги отбиете, ще ви причинят голяма вреда. За да се предпазите от тях, ще ги отбивате чрез закона на вярата.

И тъй, на първо място ще прилагате законите на вашия ум и на вашето сърце, но трябва да помните, че нечистотиите се събират в паници. Нечистотиите не се събират в изпъкнали форми. Там дъждът измива всичко, а вятърът го отвява. В това отношение изпъкналите форми са по-чисти, но в тях вода не може да се събира.

Реплика: *В изпъкналите форми се събира електричество, а във вдлъбнатите – магнетизъм.*

Да, така е. Електрическата енергия е толкова необходима за тялото, колкото и магнетичната. За в бъдеще вие ще изучавате каква енергия се събира във всяка част от тялото. Вие трябва да изучавате и законите как да трансформирате енергията от един орган в друг. Всички заболявания на организма се дължат на нееднаквото разпределение на енергиите в него, вследствие на което и кръвообращението не става правилно. Електричеството постоянно тече по повърхността на сърцето и благодарение на него то се свива и разпуща, като разнася кръвта по цялото тяло. Премахнат ли се тия живи електрически токове от сърцето, веднага неговото движение спира. Индусите разбират този закон и правят ред опити с движението на сърцето. Например те отнемат тия електрически токове от сърцето и то спира движението си; след това отново ги възстановяват и движението на сърцето започва. В това отношение човешкото сърце представлява един извор. Докато водата в този извор не е подпушена, сърцето действа нормално; подпуши ли се водата му някъде, и движението на сърцето спира. Някои хора се плашат, като забележат, че сърцето им започва да бие по-усилено или пък спира движението си. Не, това е една илюзия на електрическите токове, които текат в сърцето. Когато нервната енергия, в която електричеството взема участие, престане да се регулира от сърцето, явява се сърцебиене; започне ли сърцето отново да регулира тази нервна енергия, и движението му става нормално.

И тъй, видяхте вече разликата между изпъкналите и вдлъбнатите лещи. Първите са необходими за ума, а вторите – за сърцето. Вие трябва да се научите да разпознавате и да владеете състоянията на ума си. Дойде ли у вас колебание, съмнение, трябва да знаете отде произтичат тия състояния. Те показват, че вие сте на някое високо място. Някога вие сте уверени в своите идеи, но дойдете ли в съприкосновение с по-силен ум от вашия, вие започвате да се

колебаете, да се съмнявате. Силният ум представлява висок връх, който може да ви влияе. Този ум ви изкачва на високия връх, но понеже сте тънко облечени, започвате да треперите – колебаете се дали ще издържите на тази височина. Казвам: един по-силен ум може да ви разколебае във вашите убеждения, а на по-слаб ум вие може да противодействате; едно по-силно сърце може да ви повлияе, а на по-слабо сърце вие може да противодействате; по-силна воля от вашата може да ви повлияе, а на по-слаба вие можете да противодействате. Закон е: и вие да влияете, и на вас да влияят. В този закон няма нищо лошо. Всички хора се намират под този закон. Никой не може да се избави от влияние. Всеки човек, с когото влизате в съприкосновение, може да ви повлияе. Хиляди хора ни влияят и Природата ни влияе, а най-после и Бог ни влияе. Той се подписва отгоре и работата се свършва. В края на краищата всеки човек ще излезе на спасителния бряг. Кога? – Когато върви в разумния път – по пътя на своя светъл ум и по пътя на своето разумно сърце. Тогава той ще бъде в съгласие с цялата Природа, в съгласие с всички добри и разумни същества от по-висш свят, и най-после – в съгласие с Бога. Щом сте в такова пълно съгласие, и мъчнотиите в живота ви, и учението ви, и всяка работа, която започвате, ще разрешавате добре и ще ви върви лесно.

Питам: какво е сегашното ви състояние? – Каквато работа и да започнете, нищо не излиза от нея. Ако река да направя опит, ще се убедите, че е така. Например давам петдесет хиляди лева на десет души – да видя какво ще направят с тях. След четири-пет месеца те ще дойдат при мене и ще ми дадат точна сметка как са изхарчили парите. Сами ще видят, че нищо не са направили, а са изхарчили парите за ядене, за дрехи и т.н. Защо не са успели? – Понеже всеки иска да бъде главен майстор, да получава голяма заплата, да се храни и облича добре. Така че дали с дърводелство ще се заемат, или с друга някаква работа, в резултат парите ще бъдат изхарчени, а налице няма

да има никаква работа. В това отношение външният свят работи по-добре. Не е въпросът за парите, но казвам, че по същия начин вие прахосвате и живота си. Всеки ламти за много. Някой иска да стане учен човек, да напише една книга, да се прослави с нея. Ако той вложи всичкото си знание в тази книга, какво ще спечели? Стремежът на човешката душа не седи в писане на книги. Ако ти изпратиш една добра мисъл на някой човек, който е отпаднал духом, и с това го повдигнеш, туй е реалното в живота. Една добра мисъл, едно възвишено чувство струват повече, отколкото сто тома, написани от някой човек. Често тия написани книги не дават нищо на човека, когато една декламация може да произведе цял преврат в душата на някого. Всяко нещо струва толкова, колкото ефективност има в него; няма ли ефективност, нищо не струва.

Великите идеи в света се добиват само с усилен труд от страна на човешката душа, на човешкото сърце, на човешкия ум и на човешката воля. Ще знаете, че само тия неща са съществени за вас, които вие сами може да направите. Във вашия Дух има вложени много възможности, много идеи, но не ги излагайте външно, защото ще настане една празнота у вас. Реализирайте ги, вижте какъв резултат ще имате от тях и тогава говорете, тогава ги излагайте и на външни хора. Докато не ги реализирате, те не са чисто злато, не са ефективни – те са фалшиви пари. Природата не търпи фалшиви неща. Изкажете ли нещо, което не е проверено, ще почувствате в себе си празнота, безсмислие. Ето защо трябва да говорите само проверени работи. Ако ти си велик човек, няма защо да казваш на хората това. Кому са казали Хималаите, че са най-високите планини на света? – Никому. Ангелите и архангелите слязоха ли от Небето да кажат на хората, че са Велики същества? Не – те мълчат, нищо не говорят за себе си. Обаче те имат велико съзнание за своето предназначение и

от изобилието, което имат, всеки момент изпращат на съществата по-долу от тях, без да говорят някому за това.

Първото нещо, което се изисква от вас, е да не задържате излишна енергия в себе си. Какво разбирам под думите *излишна енергия*? Например разгневил си се, пуснал си пояса си, ходиш натук-натам през целия ден, чакаш само да дойде някой и да ти каже нещо. Веднага изваждаш нож срещу този човек и му казваш: „Чакай, сега ще ти кажа на тебе!“ – Не, това е напразно харчене на енергията. Казвате: „Какво да правим в такива случаи?“ Аз ще ви дам метод как да се справяте с тази излишна енергия. Който от вас се разгневи, да вземе мотиката и да отиде на Изгрева да копае земята. По този начин и земята ще ви бъде благодарна. Излишната енергия ще отиде в земята и ще свърши някаква работа. Като покопаете десет-петнадесет-двадесет минути, всичката излишна енергия ще се пласира в земята и вие ще се почувствате облекчен, спокоен, ще имате приятно разположение на духа. Това е метод за трансформиране на излишната енергия. Трансформирате ли тази енергия, турете мотиката на рамо и си идете вкъщи.

Друг ден сте меланхолични – това е пак излишна енергия. Вземете мотиката, излезте вън от града и започнете да копаете. След половин час най-много меланхолията ще изчезне. Тогава турете мотиката на рамо и хайде – обратно вкъщи! Гневът, неразположението, меланхолията – това е все излишна енергия, която трябва да изпратите в земята. Като трансформирате тази енергия, вместо нея ще дойде у вас нещо възвишено и благородно. Ние можем да направим този опит, да видим какви резултати ще имаме. Ще купим тридесет-четиридесет мотички и ще разпределим едни от тях за гневливите, други – за меланхоличните, трети – за неразположените духом, и т.н. – за всяко състояние ще има и съответна работа. Някои може да секат дърва, а не само да копаят, но

все таки физическа работа се изисква за трансформиране на тия състояния. При тия състояния няма да ви караме да готвите, но ще излезете да работите на чист въздух. Какъвто и да сте – цар, философ, поет – тия състояния ще дойдат, затова трябва да знаете как да се справяте с тях. За в бъдеще ще имате още по-големи неразположения, но вече ще знаете как да се лекувате. Гладстон[7], един от видните държавници в Англия, е трансформирал тия свои състояния чрез физическа работа. Всички, които се занимават умствено, имат излишна енергия, която, ако не трансформират чрез физически труд, ще им създаде големи злини. Онези пък, които се занимават с физически труд, често страдат от преумора, която създава други злини. Ние не сме за преумората, не сме и за безделието. Ние сме за малкия труд, но съзнателен.

И тъй, винаги ще държите ума, сърцето и волята си в изправно състояние! Как? – За да държите ума си в изправно състояние, ще спазвате правилото, което ви дадох – взаимно уважение. Този център се намира в задната част на главата. По този начин ще предизвикате тази енергия да отиде към горната част на мозъка ви и с това ще се събудят у вас много възвишени мисли и чувства. Понеже тази енергия е въздухообразна, тя ще обхване целия ви мозък, а оттам ще се предаде и на целия ви организъм, и вие ще придобиете приятно разположение на духа.

Казвам: не се спирайте пред мъчнотиите в живота! Някои хора, като се намерят в трудно положение, не знаят какво да правят. Ето защо в каквото положение и да се намирате, изживявайте вътрешно състоянията на другите хора, та един ден, ако изпаднете в тежко положение, да можете лесно да се справяте. Вие трябва да имате една положителна философия в живота си и да знаете, че като ученици на Окултната школа ще ви прекарат през всички мъчнотии. Някои ще кажат: „По-добре да не бяхме влизали!“ – Не, и да не сте влизали, пак

ще ви прекарат през мъчнотии, за да изпитат характера ви. Сега разбирате ли каква е философията на живота? Щом изучавате тази философия, няма какво да се смущавате. По-опитните от вас със своите мисли и желания ще насърчават по-слабите – в това седи силата на човека. Само така ще се създаде между вас отлична атмосфера и отношения на взаимно уважение. Тогава и списанието ви „Житно зърно“[8] ще върви добре.

У американците има една добра черта – там всички студенти сами се поддържат. Бедните студенти прислужват на своите богати другари във време на обяд, а после и те се нахранват. След това измиват паниците и си отиват. Като се срещнат бедните и богатите студенти вън, те се разговарят заедно, разхождат се, равни са помежду си, няма никаква разлика между тях. Дойде ли време за ядене, богатите сядат пред масите, а бедните им прислужват. Бедните студенти работят и други работи – изобщо те изкарват прехраната си с труд. Те считат за унижение да ги храни някой, без да са работили. Някои от бедните студенти, ако са в пансион, разнасят писмата на своите другари, бият звънеца, слагат масите и т.н. Те не ядат, ако не са заслужили прехраната си. Това е една похвална черта у американците, която обаче липсва у славяните. Славяните казват: „Как, с черен труд ли да се занимавам? Това не го допуска моето достойнство!“ В това отношение аз бих желал ние да подражаваме на американците. Ние трябва да възприемаме хубавите неща, отдето и да идат те.

Моето желание е сега вие да се отличавате с взаимно почитание помежду си. Ако вие успеете в това, половината от целта на вашата работа е постигната. След това трябва да работите за постигането на други неща, но важно е в първо време взаимното почитание. Всички науки, както и всички изкуства и занаяти, са само външни неща,

физически различия – те са само средства, а Животът има по-висока цел.

Аз бих желал вие, като ученици на тази велика Школа, да се разбирате помежду си вътрешно. Вие не трябва да се интересувате един от друг външно, но всеки трябва да се стреми по вътрешен начин да облекчи страданията на брата си, без той да знае това нещо – туй е безкористие. Така ще дойдете до новата философия в живота. Всички вие трябва да бъдете носители на новата философия!

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

СЛЪНЧЕВИТЕ ТРАНСФОРМАТОРИ

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Размишление

Сега ще ви запитам дали някой от вас е броил колко косми има на главата си? Казват, че човек има на главата си около двеста и петдесет хиляди косми. По този случай ще ви дам следната малка задача: да преброите колко косми имате на главата си. За тази цел, ако има някой от вас, който е решил да реже косата си, нека стори това, като се върне сега у дома си, и да раздаде по една малка част от космите си на всеки едного от вас, за да ги преброите внимателно. Вие сте около деветдесет души, които трябва да вземете участие в броенето, за да се улесни задачата ви. В тази задача ще опитате търпението си. До следната неделя да преброите космите, а после, като отидем някой ден на Витоша, ще ги изгорим.

За идущия път, като тема (№20), ще пишете върху най-обичното число за вас, т.е. за числото, което считате най-щастливо за вас. Например какво впечатление ви правят числата 16, 17, 18?

Отговор: *Не харесваме тия числа.*

Ами като чуете числото 19, как ви се отразява?

Отговор: *То е хубаво число.*

Защо? – Не знаете. Както виждате, вие не можете да си дадете отчет защо едни числа са хубави за вас, а други не са хубави, но чувствате, че това е така. Защо числото 17 не ви харесва? И двете цифри, които го съставляват, са свещени. Трябва да знаете, че когато човек не е в хармония със себе си и с Бога, ако пристъпва към свещените числа, той не може да бъде разположен. Ако човек не е в

хармония с тия числа, те са опасни за него. Сборът от цифрите на числото 17 е 8, а числото 8 е най-строгата майка в света.

Въпрос: *Какво е числото 13?*

Самото число не е лошо, но резултатите на това число са лоши. Изобщо числата от 1 до 10 са красиви, а във втората група числа, от 10 до 100, започват малките противоречия. В тази група числа се намесва и човекът. Кои числа се считат според астрологията за мощни, силни?

Отговор: *Там мощни, силни числа са тия, които се считат за мъжки, каквито са числата 1, 4, 7, 8 и т.н.*

Каква разлика има между късите и дългите пръсти на човека? Според хиромантията хора, на които пръстите са къси, имат силно развит обобщителен ум, те не са хора на подробностите; хора с дълги пръсти имат силно развит аналитичен ум, те са хора на фактите, на данните, обичат подробностите. Какво отношение има между дългите и късите пръсти и характера на човека? Изобщо хора с къси пръсти обичат повече обобщенията. Тяхната ръка почти се приближава към елементарната. Колкото повече се развива умът на човека, толкова и пръстите му стават по-дълги. Дали пръстите на човека са къси или дълги, това зависи и от височината му. Ако у един човек с височина сто и петдесет сантиметра показалецът е дълъг седем сантиметра – това е къс пръст. При тази височина ако средният пръст е осем сантиметра, а безименният е седем и половина сантиметра – това са къси пръсти. При среден ръст на човека средният пръст на ръката трябва да е девет – девет и половина – десет сантиметра дължина. При къси пръсти се случва някой път средният пръст да е дълъг шест сантиметра. Понякога показалецът може да бъде десет-дванадесет-тринадесет сантиметра дълъг – той е дълъг пръст. Всеки от вас трябва да измери пръстите си, да знае колко са дълги. Те могат да се измерват и отвън, и отвътре, но от кокалчетата се мерят. Пръстите представляват умствения живот у човека; дланта – чувствения живот,

а горната част на ръката – материалния живот. Това е едното деление на ръката, но има и друго деление, то е следното: цялата китка представлява умствения живот; от китката до лакътя – чувствения живот, а от лакътя нагоре – материалния живот. Всеки пръст отделно също тъй може да се раздели на три части. И в лицето има също такова деление на три части: чело, нос и брада. Навсякъде в тялото има същото деление на три части.

При сегашните условия, в които се намирате, както и при тези на вашето развитие, коя идея считате за най-важна? Не е въпросът какво пишат философите по това, нито какво ви се проповядва, но коя идея е най-важна според вас?

Затова пишете още и върху следната тема *(№21)*: *Най-важната идея за мен.* Ще пишете конкретно върху най-важната идея, която занимава ума ви. Има идеи, които вие не можете да изразите, защото те са скрити у вас, още не са оформени. Причината за това е, че тия идеи са много близо до вас и не могат да се схванат ясно. Ако някой предмет се намира много близо до фотографическия апарат, той ще схване само една част от него, но не и целия предмет.

И тъй, когато известен предмет е много близо до нашето съзнание, той не може да се обхване цял, а се обхваща само част от него. Някой човек казва: „Аз имам известна идея, но не мога да я изкажа." Какво означава това? – Че тази идея е много близо до него. Понякога тази идея е много далече от човека и тогава той пак не може да я схване и изкаже. Следователно идеята на всеки човек трябва да бъде на такава дистанция от него, че да може ясно да се очертава в съзнанието му, т.е. в неговия апарат. Ето защо човек трябва да се постави на такова положение, че да може ясно да схваща идеите в своето съзнание и да ги изучава. Законът в моралния, в Духовния свят е следният: когато искате да изучавате идеите на този свят, вие трябва да си избирате съответно място и положение. Например мнозина от

вас мислят, че са морални, че са силни. Питам: как проверихте това? Ще кажете, че сте взели участие в едно състезание с трима-четирима души и сте ги надвили, излезли сте победител. Да, но в друго състезание, между пет-шест души, вие излизате победен. Значи вашата сила е относителна, вашият морал е относителен. Това показва, че вие сте създали тази идея за себе си, като сте се изучавали само от една страна, от едно положение.

Та казвам: морален, силен човек е този, който във всички състезания излиза победител. Моралният закон е такъв. Докато човек не се обезсърчава и продължава да върви напред, той е силен; щом се обезсърчи и престане да върви напред, той е слаб човек.

Ще имате предвид следното нещо: когато едно ваше желание се проявява непрекъснато, то е силно; когато волята ви действа постоянно, тя е силна. Действията у човека трябва да бъдат постоянни и непрекъснати. Допуснете, че на една гладка повърхност, на която няма никакви съпротивления, е поставена кола, зад която вие духате непрекъснато. Какво ще стане с колата? – Ще тръгне. Това са закони, върху които почиват възможностите за постигането на известни идеи в живота на човека. Вие може да изчислите даже след колко духания колата ще тръгне.

Реплика: *В Германия учени професори са направили следния опит: един от тия професори влязъл в един сал при идеално тиха вода и започнал да върти пръстена на ръката си дълго време, без прекъсване. След деветчасово въртене на пръстена салът започнал да се движи сам по водата.*

Оттук може да извадите следния закон: искате ли да направите някое добро, вземете пръстена на Доброто и го въртете непрекъснато няколко часа: у вас ще се яви мисълта, че това, което по-рано беше невъзможно за вас, сега е възможно, може да го направите. И действително вие го направяте. Като движите постоянно в ума си

мисълта за Доброто, най-после вие ще се почувствате силни да го направите.

Днес хората сами си противодействат, сами унищожават своите идеи. Например някой казва: „Аз ще направя еди-какво си нещо." След малко се размисли и казва: „Тази работа не е за мене, не мога да я направя." После се яви друго желание за нещо добро, но той пак се отказва и така разваля всичките си работи. Не, човек трябва да постоянства върху Доброто, което е намислил да направи. У всички съвременни хора има един навик от миналото – да се движат по наклон, което движение съвпада с движението на Земята. Затова именно вие сте готови да реализирате всички ваши идеи, на които ритмическият пулс съвпада с този на Земята. Всички ония идеи пък, които се намират в противоположно направление с движението на Земята, предизвикват у вас обратно действие. Истинската наука обаче седи в това – да доведе човека до положение да постави своята мисъл, своите идеи в съгласие с ритмуса на Слънцето. Всеки човек, който постоянно мисли за ниви, за къщи, за материални блага, а иска да бъде духовен, няма да успее в това, защото той с мисълта си е в ритмуса на Земята. По този начин той не може да постигне това, което желае. Той не трябва да се отказва от земния живот, но трябва да престане да мисли за Земята. Щом иска да проникне в духовното, трябва да мисли за Слънцето и да го проучва.

Защо някой човек е нещастен в своя живот? – Причината за неговото нещастие се крие в идеята, с която майка му го е посрещнала на този свят. Например ако някое дете се роди в събота, майка му казва: „На това дете няма да му върви в живота, всичко ще му отива на зле – в събота се роди то." Питам: какво ще очаквате от това дете, на което майката още от рождението му е внушила тази идея? Това дете, като порасне, само за Сатурн ще мисли. Действително влиянията на Сатурн са вредни за човека. Около него се

събират ред отрицателни елементи от Сатурн – например оловото, които му се отразяват вредно. Когато планетите са в лошите си аспекти, те упражняват лошо влияние върху хората. Затова всички трябва да се стремите към Слънцето като към главен фактор в живота ви. То ще ви помогне да изправите всички ваши погрешки. Ритмусът на Слънцето, или сутринните слънчеви лъчи, са най-благоприятни за човека. Правете сами наблюдения върху тия изказани мисли, за да се усили вашата вяра. Това са факти, но докато един факт не се провери, той не може да действа върху вас.

Направете следния опит: когато имате хрема, мислете за Земята и вижте какъв ще бъде резултатът; след това обърнете направлението на вашата мисъл към Слънцето, да се съедините със слънчевата енергия, и пак наблюдавайте за резултата. В първия случай хремата ви ще се излекува мъчно, а във втория случай ще изчезне скоро. Когато имате каквото и да е неразположение, правете този опит, за да се убедите в силата на слънчевата енергия. За Слънцето има две схващания: едни го схващат външно – те разбират само външното, видимото Слънце; други разбират вътрешното, духовното Слънце в човека – към това Слънце ще отправите мисълта си.

В Слънцето има един голям трансформатор, който изпраща слънчевата енергия по цялата Земя. Освен това в Слънцето има и специални трансформатори за всеки човек на Земята, чрез които трансформатори всеки човек приема специално изпратената до него слънчева светлина и енергия. Всеки от вас, ако възприеме тази светлина, може да знае кога е изпратена. Вие не можете всякога да възприемате тази светлина, нито знаете в кой момент е изпратена, затова трябва да учите. Представете си, че в момента, когато пристига специалната за вас светлина, вие сте затворени у дома си или сте някъде на представление, или на концерт – какво ще стане тогава? – Вие ще възприемете само общата светлина от Слънцето, която иде до

всички, но не и тази, която се изпраща специално до вас. Защо? – Защото у всеки човек има един трансформатор, който приема специалната за него светлина от Слънцето, и ако той е зает с някаква работа и не може да възприеме тази светлина, тя се връща обратно, без никакъв резултат за самия човек. Щом тази светлина се върне назад, човек през целия ден чувства в себе си едно голямо лишение, като че е изгубил нещо много ценно. Така е, когато човек не е навреме на мястото, отдето трябва да получи тази Светлина, която му носи Живот. Жива е тази Светлина! Тя е наречена *прана*. В това отношение съзнанието на всеки едного от вас трябва да бъде будно, за да знае часа, когато ще пристигне неговата светлина, и да може да я възприеме. Ако сте заети с някаква работа, то като наближи моментът, когато вашата светлина иде, вие ще почувствате едно приятно разположение да излезете малко извън стаята. Каквато работа и да имате, излезте вън, за да възприемете тази светлина. Постойте вън пет-десет минути, най-много половин час, докато тази светлина премине.

Сега вие ще кажете: „Чудно нещо, за всеки човек да има специален трансформатор от Слънцето!" Да, това са наредби на Живата Природа. Всичките нейни действия са отмерени и верни. Тя се грижи за материалите, за капиталите, които дава на всички същества, и държи точна сметка за тях. Тя не се интересува от вас като за господари или слуги, нито за вашата личност, нито за вашата индивидуалност, нито за вашето особено схващане, но тя се интересува за вложените във вас нейни капитали. Затова вие трябва да възприемате изпратената специално за вас светлина и ако разбирате закона, ще изпратите тази светлина обратно до Слънцето чрез трансформатора, който е у вас, и с това ще покажете на Слънцето, че сте поумнели. Това е същото положение, в което се намират учениците в училищата: най-първо учителите задават

задачи за решаване и учениците, като ги решат, връщат тетрадките си обратно на учителите, за да видят, че са работили върху тях.

Следователно, ако вие изпратите чрез вашия трансформатор получената от Слънцето светлина обратно до него, това показва, че вие сте възприели тази светлина; ако не я изпратите обратно, отгоре знаят за вас, че вие не сте били будни в момента, когато е идвала светлината при вас, и не сте я възприели. В тяхната статистика е отбелязано точно колко пъти сте възприели тази светлина и колко пъти не сте я възприели.

Въпрос: *Де трябва да възприемем тази светлина?*

Това е една от великите тайни на Природата. Човек трябва да бъде умен, интелигентен и добър, за да схване времето и мястото, дето ще възприеме тази светлина. Птиците например знаят добре това нещо. Докато птицата не трансформира своята светлина, не отива на работа – тя седи на някой клон, чака да дойде нейната светлина; щом възприеме това, което е определено за нея, тя хвръква от клона и започва работата си. Значи птиците знаят тази тайна на Природата, а човек не я знае – той я е изгубил и тепърва трябва да се заеме да я намери.

Псалмопевецът казва: „На ранина, Господи, ще Те потърся; на ранина, Господи, ще Те намеря.“ Този стих изнася в поетическа форма момента, когато Животът иде, т.е. когато иде специалната за всички същества Светлина. Ние не говорим за общата Светлина, а за специалната, за *моята* Светлина. Аз се интересувам само от онази книга, която носи нови елементи, нови познания за мене; аз се интересувам само от онези цветя, които обръщат моето внимание; аз се интересувам само от онези извори, които ме ползват. По този начин ние навлизаме от частното към общото, при което отделните опитности се съединяват и образуват общите опитности. Ако искате животът ви да върви, както трябва, бъдете будни за тази Светлина.

Пък ако желаете да се лутате, спете, колкото искате. Обаче трябва да знаете, че не е позволено да разправяте на други кога иде вашата светлина. Това е един свещен момент в живота ви, който ще задържите само за себе си. Ако разправяте на хората за вашите специфични работи, ако им кажете, че Слънцето изпраща специфична светлина за вас в еди-кой си час, хората, като не разбират този закон, ще ви изпратят своите нечисти мисли и с това ще попречат на вдъхновението или на разположението ви. Що се отнася до общата светлина, за нея може да говорите, колкото искате.

Това, което ви говорих за Слънцето, съставлява една трета от цялата Истина. Същото нещо се отнася и до Духовното Слънце у човека, както и до Божественото Слънце у него. Значи в живота на човека всеки ден има три важни момента, които, ако той може да долови, ще се развива нормално. Като ставате сутрин, най-първо се запитвайте какво трябва да правите днес, защо сте дошли на Земята, и т.н. Има ли нещо неестествено в това? Учителят не се ли пита какво ще преподава днес? Лекарят не се ли пита кои болни ще посети днес? Като казвам, че всяка сутрин човек трябва да се запитва защо е дошъл на Земята и какво трябва да върши, това се отнася до човека вън от всички негови частни занятия. За човека има нещо по-важно от работата на лекаря, от училището на ученика, от нивата на орача, от учителството на учителя, а то е следното: за какво е дошъл човек на Земята и какво има да върши днес. Разреши ли човек този въпрос за деня, той го е използвал правилно. Човек всеки ден ще разрешава този въпрос, но не в един и същи час. Ако той най-първо разреши този въпрос, всичките му работи на Земята ще се уредят добре.

Тази вечер вие научихте нещо ново, което ще ви смущава. Например като ставате сутрин, ако сте неразположени, ще кажете: „Днес не можах да възприема моята светлина, затова не съм добре.“ Значи отсега вече ще има още нещо, което ще ви смущава. Знаете ли

на какво мяза вашето положение? Вие сте дали някому обещание да се срещнете днес, в еди-колко си часа, но сте забравили това и през целия ден си вършите другите работи. Като се приберете вечерта, вие си спомняте за обещанието, което сте дали, но вече е късно, не може да го изпълните и започвате да съжалявате. По същия начин вие често ще забравяте за момента, в който иде вашата Светлина, ще го пропускате, но знайте, че ако държите мисълта си спокойна и тиха, вие винаги ще може да възприемате тази Светлина. Щом я възприемете, вие ще бъдете радостни и весели. Дойде ли Радостта у вас, благодарете, че сте могли да я възприемете. Тази Светлина ще придаде нещо към вашето умствено и духовно развитие.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

ЗАКОНЪТ НА ВНУШЕНИЕТО

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Размишление

Прочетоха се работите върху темата „Най-любимото число за мен“.

Какво подразбират в математиката под думата *единица*?

Отговор: *Единицата се взема като единица мярка за измерване на нещата. Тя нито ги увеличава, нито ги намалява.*

Значи единицата е мярка, а сама по себе си е несъизмерима. Ако имате 1 + 1 + 1 + 1 = 4, какво означава четворката в дадения случай? Четворката е резултат, който показва, че единицата е взета като мярка четири пъти. В какво седи красотата на този резултат?

Да допуснем, че имаме едно житно зърно. То представлява единицата, която сама по себе си е несъизмерима. Ако първия път посеем това житно зърно в добра почва, втория – в още по-добра, третия път – в още по-добра, и най-после четвъртия път – в най-добра, какъв ще бъде резултатът при това четирикратно посяване на житното зърно? – То ще се подобрява все повече и повече. Може ли да се изчисли с колко ще се увеличава житното зърно при всяко ново посаждане?

Отговор: *Може да се изчисли.*

Обаче ние казваме, че единицата нито се умножава, нито се намалява. Тогава продължава ли се единицата? Увеличението подразбира продължение. Представете си, че имате една ока вълна, която трябва да изпредете. Ако я изпредете по-дебело, конецът ще

бъде по-къс; ако я изпредете по-тънко, конецът ще бъде по-дълъг. Значи вълненият конец може да се продължи или скъси, без да се измени тежината му – зависи от това, как ще се употребят силите на единицата. Да знае човек как да използва за всеки даден момент силите, които са вложени в единицата, това представлява един важен вътрешен закон. Какво представлява числото две?

Отговор: *В математиката числата се разглеждат чисто количествено. Числото две е известно количество, което показва, че единицата е взета два пъти. То може да се вземе като квадрат на единицата.*

Има много положения, от които се разглеждат числата. Ако приемем, че единицата е едно разумно, съвършено същество, то само по себе си ще заема различни положения. Всички положения, които влизат в неговото съдържание, може да означим с различни числа. И тъй, във физическия свят единицата е мярка за нещата. Питам: коя е единицата мярка в Умствения свят, с която се познава дали известна мисъл или идея е права? Коя е единицата мярка за човешката интелигентност и за човешката разумност? Известно е, че числата в математиката биват рационални и ирационални, т.е. съизмерими и несъизмерими. И тогава, от чисто философско гледище, ние казваме: еди-кой си човек е ирационален, т.е. несъизмерим, неразумен, несъвместим. Но има друго твърдение, според което ирационалните числа за Земята са рационални за един по-възвишен свят. В такъв случай несъизмеримите числа, несъизмеримите идеи от по-възвишения свят са мярка за съизмеримите числа и идеи на Земята. Всяка идея, която е несъизмерима, непостижима, е единица мярка за измерване на всички други идеи. Значи първичната несъизмерима идея е мярка за всички други идеи.

По този начин именно се обяснява как човек сам може да прави разлика между две свои състояния на радост и на скръб. Когато

изпитвате някакво състояние на радост или на скръб, трябва ли да дойде при вас някой професор да ви учи какво е радост и какво – скръб? – Не, вие сами знаете какво е радост и какво е скръб. Ако скърбите, може ли някой да ви убеждава, че това, което чувствате, не е скръб? Той може да ви говори само за това, че резултатите на скръбта са добри, но в дадения случай скръбното състояние за вас е много реално. В окултната психология или в психологията на живота също тъй имате и двете състояния: състояние на скръб и състояние на радост. Едното състояние е положително – *А*, и с него се мерят другите състояния – то се взема като единица мярка. Второто състояние – *Б*, то е състоянието на скръб, отрицателно състояние. Тия две състояния се сменят едно с друго: след радостното състояние неизбежно ще дойде състоянието на скръб и обратно – след скръбното състояние ще дойде радостно състояние. Тази смяна в състоянията се забелязва и в Природата: след състоянието *А* иде състоянието *Б*; и след състоянието *Б* иде състоянието *А*. Тия смени означават състоянията на човешкия Дух. Такива са законите на Природата. Състоянието *А* представлява пролетта на живота и тогава човек се радва, защото има добри условия отвън; състоянието *Б* представлява зимата на живота и тогава човек скърби, защото външните условия са неблагоприятни: той няма дърва, няма средства за прехрана и т.н.

Питам: по колко време траят скръбните и радостните състояния в живота на човека? Ако състоянието *А* трае една минута, и състоянието *Б* ще трае една минута; или ако състоянието *Б* трае две минути, и състоянието *А* ще трае две минути. Понякога се случва едно малко изключение между тези две състояния. Например състоянието *А* може да трае една минута, а състоянието *Б* – две минути. Значи при трайността на тия състояния имаме следните възможни случаи: 1:1; 1:2; 2:2 и 2:1. Това са само външни условия, това

са само фази на живота. Коя е мярката, с която се измерват тия състояния? Как се определя радостта и скръбта? В радостта и в скръбта има една микроскопическа частица от материята, която може да се измери само в трансцедменталния свят. С особени везни се измерва каква милионна част от грама съставляват скърбите и радостите в живота.

Ще ви дам един пример, от който да си съставите идея каква е тази малка част от материята, която причинява скърбите и радостите. В едно шише с вместимост един килограм туряте чиста вода и само една капка червена боя, която силно се разрежда; от тази разредена течност изваждате една капка и я поставяте в друго шише от един килограм вместимост, пълно с чиста вода; от второто шише вземате пак една капка течност и я поставяте в трето шише, пълно с един килограм чиста вода. По този начин продължавате да пренасяте от разредената течност в други шишета, около тридесет на брой, пълни с чиста вода. В хомеопатията се казва, че след тридесетото разреждане на една капка от известен разтвор всяка капка от последния, дадена на някой болен, може да го излекува. Можете ли да изчислите каква част от материята се съдържа в последната вода след тридесетото разреждане на капката, като се знае, че всяка капка съдържа една стотна част материя от милиграма?

Отговор: *Като се извади една капка от първото шише, тя ще съдържа 1/1 000 000 част от първичната материя, а след тридесетото деление капката ще съдържа* $1/1\,000\,000^{30}$.

При това доказано е, че колкото е по-разреден известен разтвор, толкова по-ефикасно действа. Такова малко число, т.е. такава малка част от материята, представляват радостите и скърбите в живота на човека. Но макар и да е микроскопическа тази част от материята, тя моментално внася промяна в психиката на човека.

Казвам: малките, микроскопическите идеи в живота са по-силни, отколкото великите. Този, който започва с малките работи, винаги има по-добри резултати от онзи, който започва с големите, с великите работи. Забележете: всички ония, които започват с големи работи, свършват в живота с фалит; тия пък, които започват с малки работи, винаги успяват. По същия начин действа и Природата: тя започва с микроскопическото и постепенно го увеличава. Така е расла Земята, така израстват и растенията. Ето защо всички ще се стремите не само да мислите така, но и да прилагате този велик закон в живота си, да си служите с него.

Ще ви задам следния въпрос: може ли да се обичат числата?

Отговор: *Известна симпатия се поражда към дадено число, но защо и как става това, не знаем.*

Може ли да се обичат скъпоценните камъни?

Отговор: *Може. Те са хубави и привличат погледа.*

Може ли да се яви някъде светлина, ако няма условия, поле, дето да се проектира тази светлина? Ще се спрем на този въпрос от чисто физическо гледище. Ако имате един апарат – кинематограф, но платно нямате, ще могат ли да се проектират картините? – Няма да могат. Има ли нещо в скъпоценния камък, върху което могат да се проектират идеите? Например вие се радвате на един скъпоценен камък, носите го на ръката си, защото е спомен от баща ви или майка ви. Обаче ако бяхте сам в света, този скъпоценен камък нямаше да ви радва. В този случай хлябът, който ядете, и водата, която пиете, нямаше да ви радват. Сега вие ядете и пиете все заради някого – за майка си и за баща си например, защото те искат вие да растете. Това показва, че всички хора са под закона на внушението. Майка ви е яла и пила, и вие ядете и пиете по закона на внушението и не можете да избегнете това. Ако майка ви не беше яла и пила, и вие нямаше да ядете и пиете. Всичко това става по закона на внушението. Всички

неща се предават по внушение. Някой ще каже: „Какво ще стане с нас, ако не ядем и не пием?“ Не е въпросът в това, но аз искам да ви наведа на мисълта, че идеите, чувствата и действията на човека се предават и възприемат чрез внушение. Ако на една идея, зачената в нас, внушим да не яде и пие, тя ще умре. Както майката може да внушава на своята дъщеря или на своя син, така и вие можете да внушавате на вашите идеи. Щом у вас се зароди една идея и я храните, т.е. давате ѝ да яде и да пие, тя ще се развива, ще дава плод и ще ви слуша. Всеки човек трябва да слуша!

И тъй, ще размишлявате върху внушението. Често някои хора казват: „Аз ям, защото искам.“ Не, вие не сте свободни в това, нямате свободна воля. Всички ядат по внушение. И когато внушението се изтощи съвършено, в човека се изгубва желанието за ядене и той казва: „Нищо не искам да ям!“ Значи намали ли се силата на внушението, човек се изтощава и апетитът му постепенно отслабва и се намалява. Даже и продължителността на човешкия живот на Земята се определя от закона на внушението. От майката зависи колко години да живее детето ѝ. Колкото години е определила на детето си да живее, толкова и ще живее. Ако майката каже, че иска нейното дете да живее петдесет-шестдесет години на Земята, то не може повече да живее. Това е крайният предел за неговия живот на Земята. Някоя майка казва: „Нека моят син поживее до шестдесет години, че да бъда и аз жива да си го погледам и да му се порадвам.“ Никоя майка не определя да поживее синът ѝ до сто и двадесет години. Тя намира, че това е премного, няма нужда от толкова дълъг живот на Земята. Най-много определя до сто години и там спира. Затова хората сега живеят малко на Земята.

Продължителността на живота зависи от самия човек. Някои хора, като слизат от Невидимия свят, сами си внушават колко време трябва да живеят на Земята. Защо си внушават? – Защото, като

дойдат на Земята, те забравят колко трябва да живеят. Всеки живее толкова години, колкото той сам си е определил. Този въпрос е свързан с ред още въпроси и подробности, но основният закон е, че много от нашите навици се дължат на внушението. Следователно време е вече човечеството да мине от фазата на внушението във фазата на вдъхновението. Вдъхновението е Божествен закон. То изразява Божествения живот. При закона на внушението може да се яви някой човек с по-силно внушение от твоето и да ти въздейства или пък да неутрализира твоето внушение. Вдъхновението обаче е нещо по-високо от внушението. Никой не може да въздейства на вдъхновението – то е постоянно и винаги расте. На онези хора, които си внушават, животът им е непостоянен и променчив; на тия пък, които се вдъхновяват, животът име е постоянен. Такива хора могат да учат без усилия. Внушението е човешки метод. Когато искаш да учиш, ти трябва да си внушаваш, че можеш да учиш, докато най-после придобиеш това, което желаеш. Това е все още придобивка чрез насилие. Дойдете ли до закона на вдъхновението, там започва истинският живот, чрез който може да се създаде вашият характер. Почне ли човек да работи със закона на вдъхновението, той навлиза в една нова област – в областта на хармонията.

Мнозина от вас си внушават да постигнат различни неща, но не успяват, нямат резултати от своите опити. Например лягате вечерно време и си внушавате да станете рано, но се успивате. Защо нямате резултат? – Това се дължи на неразбиране на природните закони, на неправилно съгласуване с природните течения. Ако искате да се ползвате от окултната хигиена, трябва да спазвате следното правило: искате ли да ставате сутрин рано, лягайте си вечерно време в девет или десет часа. Ако си лягате в единадесет часа вечер или в дванадесет, или в един часа след полунощ, вие не може да спите спокойно и няма да можете да се ползвате от праната в Природата.

Защо? – Защото преди вас са легнали да спят много птици, кокошки, млекопитаещи животни, деца и по-възрастни хора, които използват праната в атмосферата и за вас остава по-малко, или по-право недостатъчно количество. Съвременните аристократи, които си лягат много късно и заспиват късно, едва към три или четири часа сутринта, по което време се събуждат много животни, хора, наближава изгряването на Слънцето и в атмосферата се набира повече прана, те заспиват към четири часа сутринта и спят до десет часа преди обед. Щом знаете това, спазвайте правилото: дойде ли девет или десет часа вечер, лягайте си, за да може организмът ви да погълне тази прана, която е останала още свободна във въздуха. Разбира се, понякога може да се случат изключения от това правило, но аз виждам, че много от вас са турили изключенията като правило, а това не трябва да бъде така. Искате ли да учите, ставайте сутрин в три или четири часа. Какво говори „Високият идеал“? – Да хванете най-голямата си слабост и да воювате с нея. Само така ще се прояви силата ви.

Казвам: всички недъзи, които имате, са богати условия да се прояви силата ви. Те представляват кривата посока, по която е тръгнала водата във вашия живот. Затова ще хванете тази вода и ще я впрегнете в колелото на вашата воденица да мели брашно, да върши работа. При изключения няма да се смущавате, ще си легнете и в единадесет часа, и в дванадесет часа, в колкото ви се налага. Ще знаете, че умният човек се нуждае от по-малко сън, а глупавият – от повече. Умният човек употребява по-малко време за учене; глупавият употребява много време. Паметливият ученик, като прочете веднъж урока си, той го е запомнил вече; ученикът, който има слаба памет, много пъти трябва да чете урока си, да иждивява по три-четири часа, и скоро го забравя. Щом човек има недъзи, ще знае, че е станало отбиване на енергията от правилния ѝ вървеж, поради което, чрез

закона на внушението, трябва да я върне в правия ѝ път. Не е лесна работа, наистина, да се бори човек със своите недъзи! Не е лесно да изправяш един наклон в твоя живот, даден от родителите ти. Да изправиш работата на баща си и на майка си, това е най-трудната работа, която ти предстои в живота. Но изправиш ли веднъж тази погрешка, ти си гениален човек в своята воля и устойчивост. Ако не можеш да изправиш погрешката си, това показва, че си крайно слаб човек.

Сега аз забелязвам у всинца ви една вътрешна нерешителност: не можете да приложите окултната наука. Допуснете, че в известна част на почвата има един извор, който не може да си пробие път навън, не може да извира. Какво показва това?

Отговор: *Че почвата е рохкава.*

Може ли да наречем извор това, което не изтича навън?

Отговор: *Не може.*

Де отива водата на този извор?

Отговор: *Потъва надолу в Земята.*

Питам: какво нещо е мисълта? – Извор. Де тече вашият извор, вашата мисъл? Де е водата му?

Отговор: *И тя потъва някъде дълбоко в почвата.*

Не, освен че не потъва, но никъде не се явява. Това, което вие считате за мисъл, не е тази мисъл, за която аз ви говоря. Вашата мисъл се намира в твърдо състояние, както водата, която замръзва на някои места във вид на сняг и лед. Щом започнат снеговете и ледовете да се топят, изворите протичат; събуди ли се съзнанието у човека, изворите трябва да протекат, мисълта трябва да си пробие път!

Друго положение: ако някой извор е грамаден, но е потънал някъде дълбоко в Земята, и хората го уловят и впрегнат да кара

колелото на някоя воденица, трябва ли той да се обезсърчава от тази работа?

Отговор: *Не трябва да се обезсърчава.*

Тази вода в движението си може да върти и сто воденични камъка. Този извор губи ли нещо от себе си? Той ще даде нещо от себе си, но и ще придобие нещо – едновременно дава и взема. Понякога вие се боите да не би вашата мисъл, като излезе на повърхността, да се изгуби. Не, има една естествена мисъл, която вие трябва да пуснете да тече. Тя е Божествената мисъл, която вие трябва да обработвате, да ѝ пробивате пътя да си тече. Обаче има и една специфична мисъл, която е за вас. Не смесвайте вашата мисъл с Божествената мисъл. Когато дойдете до Божествената мисъл, вие ще я пуснете свободно да върви. Дайте ход на Божествената мисъл! Някои могат да ви кажат, че сте глупави, неразумни хора и т.н. Не обръщайте внимание на хорските приказки! Човек, който обръща внимание на всички кучета, които го лаят, той никога няма да стигне на мястото, дето отива. Ако той рече да се спира и да се запитва защо кучетата лаят, защо магаретата реват, защо свините грухтят, защо петлите кукуригат, какво ще излезе от неговото пътуване? Човек трябва да си каже: „Кучетата нека лаят, магаретата нека реват, свините нека грухтят, петлите нека кукуригат – аз ще си вървя в пътя, ще си отивам по работа." Това е Божественото у човека. Пък щом се дойде специално до човешката мисъл, тя тече в тесен кръг. Там човек може да обръща внимание на всичко, което става около него. Дойдете ли до Божествената, до Първичната мисъл, дайте ѝ ход. Божествената мисъл винаги трябва да протича през съзнанието на човека. Щом Божественото се проявява нормално и правилно, и човешкото ще се развива правилно; и обратно, щом Божественото не се развива правилно, и човешкото няма да се развива правилно.

И тъй, вие трябва да имате една велика Божествена идея в себе си, която трябва да разбирате много добре. Вие не трябва да разправяте тази идея на света – тя е само за вас. От нея вие ще черпите своята сила и мощ. Що се отнася до вашите специални мисли, тях може да поверявате на вашите приятели, на този, на онзи, и те ще ви се радват. Казвам: Божествената мисъл за всеки даден случай е единица мярка, с която се определят човешките мисли. На друг език казано: Божествената мисъл е Първичната мисъл, която е вложена в душата на всеки едного. Едно нещо трябва да имате предвид: да се пазите от внушенията, от влиянията на света. Влиянията на външния свят могат да ви се отразят така, че да попречат на правилното ви развитие. Сегашният свят си служи много с внушението. То се употребява като хипнотическа сила. Влезете ли в света, ще срещнете само внушения, правила, закони, ограничения и т.н. Пазете се от тази мрежа на света, за да не спрете развитието на Божественото в себе си.

Представете си, че някой ваш приятел настоява да направите нещо за него. Ако кажете, че не можете да го направите, вие губите. Ако идеята му не е права и кажете, че ще я изпълните за него, пак губите. Как трябва да постъпите като окултни ученици?

Отговор: *Ако идеята му е Божествена, ще му услужим.*

Ще му кажете: „Аз съм готов да направя всичко, което е добро." Никой не може да те задължава да направиш това, което не е добро. Например някой ти каже да хвъркаш във въздуха. Как ще направиш това? – Невъзможно е. Птица не си, криле нямаш да хвърчиш. Каже ли ти обаче да ходиш по земята – това е възможно да го направиш. Каже ли ти да влезеш във водата да живееш – и това е невъзможно за тебе. Какъв отговор трябва да дадете на тия две желания от страна на вашия приятел?

Отговор: *Ще му кажем той пръв да ни покаже как се хвърчи във въздуха и как се живее във водата.*

За следния път искам от вас най-разумен отговор на тия два въпроса. Не се изисква голяма философия за това. Ако ви дойде на ума някой хубав отговор, добре; ако не дойде никаква мисъл в ума ви, оставете въпроса без разрешение. Не можете ли да решите някоя задача, не я започвайте даже. Според окултните закони не се позволява да почнеш една работа и да я оставиш наполовина недовършена. Започнеш ли една задача, реши я докрай. Не можеш ли да я разрешиш, ще кажеш: „Не съм готов още за тази задача." Когато бъдеш готов, ще я започнеш. Ще видим идния път колко души от вас са готови с отговора на въпроса как може да се хвърчи във въздуха и как може да се живее във водата.

Сега аз ще ви помогна в отговора на тия въпроси, за да не се смущавате. Ако ви кажа да влезете в някоя гостна стая с вашия кон и с вашата каруца, ще можете ли да направите това? Ако разбирате буквално, вие не можете да влезете по този начин в никоя стая. Но въпросът не седи в буквалното разрешение. Вие ще влезете с коня и с каруцата си в двора: коня ще оставите в дама, каруцата – под стряхата, а вие сам свободно ще влезете в стаята.

Реплика: *Значи човек може да хвърчи във въздуха с мисълта си, но не и със своето физическо тяло.*

Да хвърчиш с мисълта си, това реално нещо ли е? Ако ви кажа да се качите с мисълта си над някой голям облак и да видите какво има там, ще можете ли да направите това? Или ако ви кажа да отидете мислено на Мусала да проверите какво е времето там и да се върнете да ми кажете, ще можете ли да направите това? Ако можете да ми дадете точни сведения, значи действително сте били на Мусала и вашето летене с мисълта е реално. Не можете ли да ми отговорите точно какво е времето на Мусала, хвъркането с мисълта не е реално

нещо. Действително човек може да лети с мисълта си над облаците, но за това се изискват редица упражнения и вътрешна подготовка. Индусите са изучавали този закон; те са правили много опити с мисълта си. Западните народи още не са изучили това изкуство – да хвъркат с мисълта си. То не е недостъпно за човека, но работа се изисква в това направление, изисква се концентриране на мисълта.

Имайте предвид следното правило: всички мисли и чувства, които са недостъпни за вашия ум и сърце, оставяйте навън, не ги приемайте в себе си, докато не ги проверите. Всяка мисъл и всяко чувство, които не са проверени от ума и сърцето на човека, внасят смущение в него. Затова пазете вътрешното спокойствие на вашия ум и на вашето сърце.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

ВЛИЯНИЕ НА ВЪТРЕШНАТА СВЕТЛИНА

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Размишление

Прочете се резюме върху темата „Най-обичното ми число“.

Прочетоха се работите върху темата „Най-важната идея за мен в дадения случай“.

Как обясняват съвременните физици процеса на зрението? Как се получава образът в окото?

Отговор: *При първото пречупване на светлината, която иде от предмета, образът е в обратно положение. При второто пречупване на светлината образът е в право положение.*

Защо образът е в обратно положение, това е тайна на самия нерв. Значи при получаване на образи в окото стават две пречупвания на светлината. Второто пречупване се извършва от самия нерв. Ясновидците схващат няколко пречупвания на светлината. За да се получи образът в окото, светлината минава през две лещи: когато светлината мине през първата леща, тя се пречупва и образът се получава в обърнат вид, затова тази леща може да се нарече неразумна; когато светлината мине през втората леща, тя се пречупва и образът е в право положение, затова тази леща може да се нарече разумна.

При осветляването на някой предмет вие схващате главно неговата външна форма. Понякога светлината така се отразява върху предмета, че вие схващате от него и един вътрешен отпечатък.

Реплика: *Това нещо е вече вън от физическия закон, то е нещо психическо.*

Туй се дължи на вътрешното зрение на човека. По този начин именно се вижда формата на етерния двойник у човека. Щом етерният двойник на човека има форма, това показва, че съществува астрална светлина, чрез която се възприемат формите и образите на тела или предмети, които с физическото зрение не се виждат.

Въпрос: *Физическите очи вземат ли участие при виждане на предмети от Астралния свят?*

В човешкото око има една мрежа на ретината, чрез която се възприемат само образи от физическия свят. Зад ретината на окото има друга мрежица, която възприема образи от Астралния свят. Тя вибрира на по-чувствителните вълни от астралната светлина. Зад астралната мрежица пък има друга мрежица, която възприема образи от Умствения свят. Следователно всяка една от тия три мрежици възприема специални лъчи от разните светове. Например астралните и умствените лъчи на светлината минават и през първата мрежица, дето впечатленията от физическия свят се приемат, но не се спират там. Какви усилия е направил човекът, докато е успял да сформира първата мрежица на своето око!

Реплика: *Това прилича на безжичния телеграф. В пространството например циркулират много електрически вълни, обаче тия, които излизат от даден център, се възприемат само от съответен на него център, като преминават през други центрове, без най-малко докосване до тях.*

Забелязано е, че колкото повече се навлиза в Духовния свят, предметите стават по-малки, формите им се намаляват. Значи формите от висшите светове имат това свойство, че могат бързо да се разширяват и смаляват. Във физическия свят например човек мъчно може да разшири своята форма. Този процес тук става много бавно.

Та когато се говори за възпитанието на чувствата, подразбираме, че правилните чувства са причина за правилното сформиране на мрежите в окото. Колкото по-добре са сформирани тези мрежици, толкова по-добре ще се схващат лъчите на светлината от по-горните светове. Ако чувствата у човека са дисхармонични, тези мрежици не могат да се сформират. Засега е проучена само външната част на окото. Има известни части от окото, които още не са проучени. И мозъкът още не е добре проучен.

Реплика: *В ретината на окото има седем мрежици, функцията на които още не е известна.*

Тези мрежици засега се намират в едно пасивно състояние; те трябва да се турят в контакт със светлината, за да могат да функционират. Ако не турите две лещи във фокусно разстояние, те не могат да действат. Това показва, че живите лещи трябва постоянно да се нагласяват. Такова нагласяване трябва да съществува и между хората. Често вие казвате, че човекът е сам в света. Никой човек не е сам. Вземете например някой професор, който преподава на студентите си. На пръв поглед прави впечатление, че той се разговаря сам. Не, той се разговаря със студентите си по особен начин, като им преподава. Те, след като го слушат дълго време, започват да го разбират. Професорът се разговаря със студентите си външно, а те с него – вътрешно. Ако студентът е способен, досетлив, той се разговаря с професора си и след като професорът слезе от своята катедра; ако студентът е неспособен и не разбира професора си, остава сам за дълго време.

Ето защо и мрежиците, или трансформаторите в окото на човека, трябва да се турят във фокусно разстояние, или да се турят в действие, за да могат да възприемат специалната за тях светлина. Във физиката има ред явления, които не могат да се обяснят с известните досега физически закони, затова те остават необяснени. Обаче природен

закон е този, който може да обясни всички явления, които влизат в неговата област. Има ли едно явление, което даден закон не може да обясни, той вече се отнася към правилата. В това отношение съвременните учени хора имат само правила, те още нямат закони. Законите трябва да обясняват всички явления, които влизат в тяхната област, и да докажат отношенията, които съществуват между тия явления. Природата има свои правила и закони, на които нашите мисли, чувства и действия трябва да се подчиняват. Ето защо чувствата, мислите и действията ни трябва да бъдат хармонични. Някой казва: „Защо чувствата ни трябва да бъдат хармонични?“ – За да виждате добре. „Защо мислите ни трябва да са хармонични?“ – За да слушате добре.

И в ухото на човека има също такива пластинки, мрежици за възприемане на различните видове слухови вълни. И в това отношение се изисква проучване на ухото и на слуха. Същото нещо се забелязва и в обонянието, и във вкуса на човека, т.е. в неговия нос и език. Във всеки човек, който иска да говори на един жив, изящен език, трябва да са развити висшите центрове на говора. Също тъй у него трябва да е развито чувството на схващане и различаване на най-тънките и деликатни звукови вълни. Всяка дума, разгледана от духовно гледище, има свои специфични краски. Например думата *любов*, произнесена с най-малък брой вибрации, произвежда червен цвят. Това не е любов, но форма на едно животинско чувство. Произнесе ли се думата *любов* във висш смисъл, с по-голям брой вибрации, тя произвежда бял цвят. Висшата Любов, която има висши трептения, произвежда в душата на човека бяла, мека светлина. Цветът на Любовта е абсолютно бял. Цветът на Истината е необикновено светъл. Този цвят е непоносим за сегашния физически свят.

Какво приложение има сега за вас знанието за тия цветове и за трептенията, които се произвеждат от думите при изговарянето им? Вие трябва да се стремите към висши трептения, към висши движения, защото от вашите добри чувства, мисли и действия зависи не само здравословното състояние на вашия организъм, но от тях зависи и вашето бъдещо развитие. Човек трябва да се стреми всячески да коригира своите чувства и мисли. Злото не е в това, че през вас е минало някое горчиво чувство или някоя горчива мисъл. Обаче те не трябва да се задържат за дълго време у вас. Те могат да дойдат, да преминат през вас, но ако не ги задържите, няма да ви причинят никаква вреда. Задържите ли ги в себе си, те ще ви разрушат. Влезе ли в сърцето ви някакво горчиво чувство, или в ума ви някаква горчива мисъл, спрете се пред тях, изследвайте ги като учен човек и ги изхвърлете навън. По този начин вие трябва сами да се самовъзпитавате.

И тъй, вие трябва да си служите със светлината, да изучавате нейните свойства и закони, понеже тя е жива и оказва благотворно действие върху човека. Съвременните хора още не могат да си представят, че светлината е жива. Ние живеем в живата светлина, а тази, за която говорят физиците, представлява подсъзнанието на живата светлина. В съзнанието на светлината по отношение на вас има същите фази, каквито и във вашето съзнание: фаза на подсъзнание, на самосъзнание и на свръхсъзнание. Вие трябва да изучавате влиянията на светлината. Разгледайте например влиянията на светлината върху кой и да е плод. В първо време плодът е стипчив и кисел, съдържа повече киселини. Като узрее, той става сладък. Значи светлината със своето влияние е в състояние да превърне киселинността и стипчивостта в сладчина. Питам: кой е причината за това превръщане – светлината или самият плод?

Отговор: *Понеже всеки плод не става сладък, значи в плода се крият известни способности да става сладък, но това превръщане става само в присъствието на светлината. Други учени приемат, че светлината заедно с някои ензими, взети в минимални количества, са причина за превръщането на вкуса у плода.*

Вкусът на плода зависи от клетките, които го съставляват. Някога ще се спра върху един биологичен закон, за да видите как клетките са се диференцирали. Някой път в плодовете се среща едно нехармонично съчетание, вследствие на което някои плодове са дребни и кисели. Например има круши, на които плодовете са едри и сладки, а на други плодовете са дребни, кисели и стипчиви. Как обясняват ботаниците това нещо?

Отговор: *То се обяснява донякъде със светлината, която, като минава през различни среди, образува различни енергии, които действат върху плодовете по различен начин. Изобщо забелязано е, че плодове, които са расли на сянка, са кисели.*

Както растенията, така и животните са минали през разни стадии на развитие. При всички тия условия те са придобили известни навици, които са запазили и до днес. Изучавали ли сте какво влияние оказват планетите върху плодовете? Изучавали ли сте например под влиянието на кои планети се намират сладките, горчивите, киселите или стипчивите плодове? Всички тия плодове се намират под влиянието на различни планети. Това съставлява една отвлечена област за изучаване. Така има известни научни теории или идеи, които представляват недосегаеми кули. Малцина са смелите хора в света, които биха могли да се качват на тия високи кули, защото те не са от по хиляда метра височина, но понякога достигат и до няколко хиляди метра височина. Като се говори за възвишени идеи в света, на някои хора се забъркват умовете. Те казват:

„Докажете ни това!“ Всеки човек обича да се качва на по-ниски места, но на високи места малцина се качват.

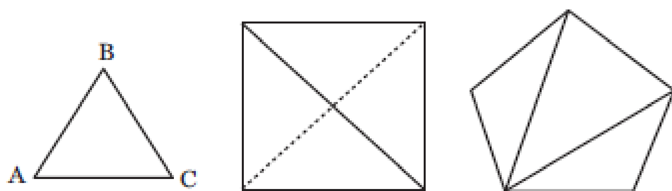

Фиг. 1

На чертежа *(Фигура 1)* имате триъгълника *ABC*, четириъгълник и петоъгълник. Какво представлява триъгълникът в Природата? – Той представлява съзнателният живот на човека, т.е. пътят на душата в Божествения свят. Четириъгълникът означава слизането на душата в материалния свят, дето изучава законите на развитието. Квадратът е място на борба. Тук човешката душа се намира на два полюса. Ако в квадрата се прекара един диагонал, получават се два триъгълника с обща основа. Квадратът означава още и семейството: бащата, майката, синът и дъщерята *(Б. М. С. Д.)*. Той представлява завършена форма на дома, на семейството.

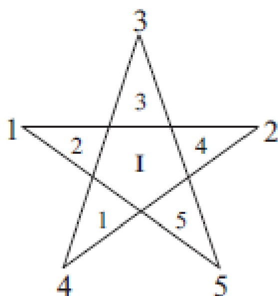

Фиг. 2

Петоъгълникът представлява правилата, законите и методите, по които едно общество може да се ръководи. Ако с един от върховете му съединим всичките останали върхове на петоъгълника, получават се

три триъгълника. В пентаграма има пет малки триъгълника и един петоъгълник в средата, обърнат с върха надолу. Там човек всякога ще се намери в противоречие с Божественото в себе си. Законът е такъв. Вие едновременно не можете да бъдете в хармония и с Божествения, и с физическия свят. Ако сте в хармония с физическия свят, ще бъдете в противоречие с Божествения свят; ако сте в хармония с Божествения свят, ще бъдете в противоречие с физическия свят. Да бъдете едновременно в хармония и с двата свята, това е невъзможно. Това не е абсолютно невъзможно, но при сегашните условия, в които се намира човек, е невъзможно. Защо е невъзможно? – Защото в човека има едновременно две течения: едното течение отива надолу – към Земята, а другото течение отива нагоре – към Слънцето. Всички философи, мъдреци и Учители на човечеството твърдят, че човек едновременно не може да угоди и на физическия, и на Божествения свят. Щом искаш да угодиш на Божествения свят, ще обърнеш пентаграма с върха нагоре; искаш ли да угодиш на физическия свят, ще обърнеш пентаграма с върха надолу. Триъгълникът *(3)* с върха нагоре представлява Божествения свят, а двата триъгълника надолу *(1 и 5)* представляват физическия свят. Ако обърнеш Божествения свят надолу, а физическия свят нагоре, тогава ти ще бъдеш справедлив спрямо света, но несправедлив спрямо вътрешния закон, и ще изпаднеш в противоречие с Божествения свят в себе си. Тия два принципа са в самия човек. Някои искат да изхвърлят петоъгълника от себе си. Това не може да стане по никой начин.

Ако се разгледа шестоъгълника, и в него има преплетени триъгълници, но той се отнася до макрокосмоса, докато пентаграмът се отнася до човешкия живот. Само в пентаграма вие може да намерите правилния израз на вашия индивидуален живот към вас и към обществото, както и различните начини, по които трябва да постъпвате във всеки даден случай. Лицето, с което още имате някакви

отношения, ще поставите на върха, горе, в числото 3. Върховете на пентаграма ще се движат тъй, че целият пентаграм ще бъде в постоянно движение. Най-първо ви предстои да намерите де е поставено лицето, с което ще имате известни отношения – дали в точка 1, 2, 3, 4 или 5 на пентаграма. Числата по върховете показват положителните или отрицателните принципи, които действат в човека за всеки даден момент. И тогава спрямо този човек вие ще действате с добродетели, съответни на това място. Ако този човек се намира на мястото при числото 2, вие ще действате спрямо него с Мъдрост, а не с доброта. Той има знания и затова оттам ще започнете с него. Ако този човек се намира при числото 1, върху него трябва да се действа с Любовта, да се смекчи сърцето му, защото единицата е най-силният, най-суровият принцип, който трябва да се смекчи. Ако някой човек се намира при тройката, ще му се въздейства чрез Истината, защото той обича Свободата. Когато някой човек се намира при четворката, ще му се въздейства с Доброто. Ако се намира при петорката, ще му се въздейства с Правдата, с правото.

Следователно с всеки човек ще се постъпва специално, според това, на коя страна в пентаграма се намира той. По същия начин ще действате и спрямо себе си, защото всякога не сте на едно и също място в пентаграма. Някога се намирате при числото 1, друг път – при 2, после при 3 и т.н. При това числото 3 не е всякога връх на пентаграма. Някой път числото 1 става главен център, друг път – числото 2, или 4, или 5 и т.н. Съобразно това движение и вие трябва да нареждате отношенията си спрямо хората. Че това е така, ние виждаме от отношенията ни например към малките деца. Докато детето е малко, вие му давате бонбончета, милвате го по главата, по лицето, но като порасне, като стане ученик в гимназията или студент в университета, отношенията ви към него се изменят като към възрастен човек. Това показва, че неговият пентаграм се е завъртял.

Тъй щото вашите чувства, вашите отношения както към самия вас, така и към другите хора, постоянно се изменят.

Значи центровете 1, 2, 3, 4 и 5 в пентаграма постоянно се движат, менят местата си. Щом известен център се измени по отношение на Слънцето, образува се дъгообразно движение, а не движение по права линия. Обаче докато новият център се сформира и заеме своето положение, в съзнанието ви ще станат известни пертурбации. Докато тази дъга се движи, т.е. докато измине ъгъл, равен на 72 градуса (360:5=72), вие ще усещате тия пертурбации. Някога тази смяна ще бъде във възходяща, а някога – в низходяща степен; ще зависи от това, в каква посока се движите – нагоре към Слънцето или надолу към Земята. Ако посоката ви е надолу към Земята, значи движението става във вътрешния петоъгълник, обърнат с върха надолу – *Фигура 2, (1);* ако посоката е нагоре към Слънцето, значи движението става по върховете на пентаграма, чийто връх е обърнат нагоре. Щом силите дойдат в нормалното си положение, започва ново движение, нова пертурбация и т.н. Това са движения на прилив и отлив, които стават периодически.

Пентаграмът представлява велики, разумни течения в Живата Природа – течения на светлината, които индусите наричат *прана.* Те ги наричат още *движения на праната* или *течения на Живота.* Това са пет велики центрове, в които стават велики процеси. Те представляват пет положителни и пет отрицателни сили. Възходящите или положителните се намират по върховете на петоъгълника, обърнат с върха си нагоре, а низходящите, т.е. отрицателните, се намират във вътрешния петоъгълник, обърнат с върха надолу – *Фигура 2, (1).* Аз бих желал още тази вечер всеки от вас да определи на коя страна или на кой връх от пентаграма се намира в дадения момент, според както са наредени числата по върховете. Това отношение не е абсолютно, то е само една фаза в живота ви за

дадения случай. Ще определите мястото си в пентаграма, според както се чувствате сега, през време на лекцията.

Ще ви дам и друго определение на числата по върховете на пентаграма. Числото 1 представлява Божествената страна. Оттам движението върви към върха 2, дето е човекът. От върха 2 движението отива към върха 4 – повторно отиване към Бога, но вече конкретно проявен в обществото. От върха 4 движението отива към върха 3. Тройката е неутрално число, което показва отношение към самия себе си. Числото 3 е домът, отношението на човека към неговите приятели, към неговите близки, но не и към народа или към външните хора. Най-после движението слиза към числото 5. Тия центрове имат и други обяснения. Например числото 1 представлява общия принцип, с който човек започва. В числото 2 се включват методите, с които човек трябва да работи. Във всеки метод обаче има ред изключения, на които човек се натъква. И другите числа имат свои обяснения, които ще ви дам друг път.

Фиг. 3

Ако разгледате Пентаграма *(Фигура 3),* ще забележите, че е вписан в един кръг, който ученикът трябва да извърви. В кръга са означени образите на няколко предмета: сабя, чаша, книга, светилник и тояга или жезъл. Сабята показва, че всеки човек иска да бъде силен, но силният човек понякога може да извърши и някакво престъпление.

След силата ученикът пристъпва към чашата с горчивото съдържание, което той трябва да изпие. Като изпие горчивото съдържание в чашата, той минава към книгата, която трябва да чете и изучава. За да чете от тази книга, светилник му трябва. Светилникът представлява човешкият разум, който му показва какво е написано в книгата на Природата. Най-после ще му се покаже законът – тоягата или жезълът. Природата му дава своята тояга и казва: „Чети в моята жива книга и знай, че всичките твои стремежи трябва да бъдат обърнати към Бога!“ При това сабята трябва да бъде в хоризонтално положение, а не нагоре; тоягата трябва да бъде изправена нагоре, към Бога, което показва стремеж към Бога. След това иде ново положение за ученика – да влезе през вратата на Добродетелта, отдето ще започне посвещението му. Най-после идат ред други стадии в неговия път. Всичките добродетели представляват пътя, през който човешката душа трябва да мине.

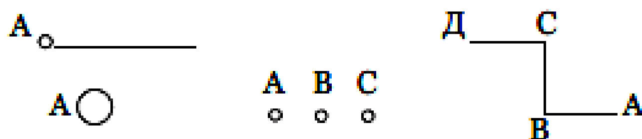

Фиг. 4

Сега да вземем например една точка *A (Фигура 4)*. В колко посоки може да се движи тя в пространството? – Тя може да се движи по права и по крива линия. Вземете след това три точки *A, B, C*. Какви ще бъдат техните движения? Ако точката *A* се движи по посока на точката *B*, другите точки не ще могат да вървят в нейната посока по простата причина, че ще се намерят в противоречие помежду си. Две точки не могат да се движат едновременно в една и съща посока. Ето защо втората точка *B* ще се движи в перпендикулярна посока по отношение на движението на първата точка *A*. Значи точката *B* ще се движи нагоре към *C*, което дава широчина. Третата точка *C* не може

да се движи нито по посока на първата точка *А* – по права линия, нито по посока на втората точка *В* – по плоскост, но ще се движи перпендикулярно на плоскостта, а именно в посока *СД*. И тъй, тези три точки образуват тяло. Те се движат едновременно в три различни посоки.

По този начин вие имате физическия, астралния и умствения живот на човека. Физическият живот се движи по права линия, астралният живот се движи в плоскост, а умственият живот се движи перпендикулярно на плоскостта, а именно в кубова посока. Така се образува счупената линия *АВСД*. Всяка точка от тази линия представлява центрове, върхове, сили. Тия върхове означават известни влияния отвън и отвътре, които въздействат върху движението, като го отклоняват в една или друга посока. Тия върхове се разглеждат още като различни среди, които пречупват движението.

Допуснете, че вие имате една благородна идея – искате да станете музикант. До двадесет и първата си годишна възраст вие поддържате това желание, но като се убедите, че то е невъзможно за вас, отказвате се от желанието си и ставате търговец. Значи като не се реализира желанието да станете музикант, то слиза надолу. Това показва, че желанието ви не е било оформено. Обаче всеки човек трябва да знае какво може да стане от него. Друг човек пък желае да стане земеделец или търговец, но като не успява в това си желание, в него се заражда идеята да проповядва – той взема точно обратна посока на движение. Следователно вашите желания определят посоката на движението ви.

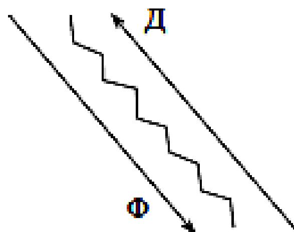

Фиг. 5

Духовният човек винаги трябва да се движи нагоре, в посока *Д*, а физическият човек трябва да се движи в обратна посока – надолу – *Ф (Фигура 5)*. В такъв случай по посоката на движението е лесно да се определи какъв е човекът. Щом човек знае какво е състоянието му в даден случай, той може да определи какво ще бъде неговото състояние в следния момент. Например ако днес сте били крайно весели, утре ще имате точно обратното разположение на духа; ако днес имате една възвишена мисъл и вярвате, че ще разрешите всички задачи в света, утре ще имате точно обратното състояние. Обаче това са фиктивни положения, не са естествени. Някой път човек мисли, че е много силен, че всичко може да направи, а друг път мисли, че е слаб, че нищо не може да направи. Това са две лъжливи състояния, които ние наричаме състояния на проекции.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

УСПОРЕДНИТЕ ПЪТИЩА

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Размишление

Прочете се резюме от темите „Най-важните идеи на учениците от класа“.

За следния път ще пишете върху темата (№22) *Ролята на положителните и отрицателните сили.*

Какво трябва да се разбира под думите *отричане*, *отрицателни сили*?

Как превеждате думите *анод* и *катод?*

Отговор: *Те са названия на електрическите полюси. Анод и катод са гръцки думи. Анод означава горе, а катод – долу.*

Сега да оставим значението на тези думи, но да разгледаме от чисто материално гледище какво представлява движението.

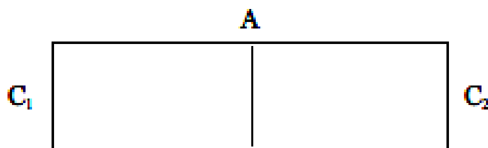

Фиг. 1

Ако вземете една плоскост C_1C_2, може ли да има движение в нея? – Вън от нея може да има движение, но в самата плоскост движение не може да има, защото всичките ѝ сили се намират в равновесие. Какво трябва да стане с нея, за да има движение? – Трябва да се измени положението на полюсите C_1 и C_2, за да се образува движение към екватора *A*. Вие може да мислите, че Северният полюс е на

единия край на земната ос, а Южният полюс – на другия край. Не, всяка частичка от материята, колкото малка и да е, има свой северен и свой южен полюс, и тези полюси се допират един до друг в екватора на самата частичка. Връзката между двата полюса е криволинейна – тя е меридианът. Тази връзка е наклонена към полюсите и по нея силите са уравновесени. В Природата няма абсолютно хоризонтална плоскост, но всякога има поне един малък наклон, за да става движение.

Някога хората искат да имат спокойно състояние, никой да не ги смущава, те искат да бъдат уравновесени, да бъдат меридиан. Това състояние е приятно, но за малко време, а после става непоносимо. Затова, за да има движение, всякога трябва да става преместване на полюсите. Тогава енергията ще се съсредоточава в екватора. Питам: де е екваторът на човешкото тяло? – При слънчевия възел, под лъжичката. В животните екваторът се намира под стомашния мозък (от гръбначния стълб до опашката) и затова у животните тази част е най-активна. Нека всеки от вас да определи точно де е неговият екватор. Той е в най-подвижната част у човека – в кръста. Екваторът у човека се мести постоянно. Само в идеалния човек той има точно определено място. Когато човек е уравновесен, мястото на неговия екватор е постоянно. В такъв човек има пълна хармония между неговия ум, неговото сърце и неговата воля. Всички мъчнотии за него са само стимул за работа. Той смята мъчнотиите в живота си за привилегии.

Следователно движение може да има само при наклон. Ако горната част на някоя плоскост се издигне и образува върхове и долини, през тази плоскост могат да минат реки и да я направят плодоносна. Без това плоскостта бива пуста, мяза на пустинята Сахара. Върхът е мястото, дето хората почиват. Те се изморяват, докато стигнат до него. Когато човек почива, това показва, че е минал

през мъчнотии. Мъчнотиите – това са високите върхове, а високите върхове винаги са подбудителните причини в живота на човека. Буквата *М* в думата *мъчение* се състои от два върха, между които се намира екваторът. Тук всичките енергии се сливат в центъра. Какво показват двете успоредни линии в буквата *М*? – Те представляват границите на едно разумно същество. Само разумните същества се движат по успоредни линии, а всички други същества се движат по линии, които не са успоредни. Следователно дето има успоредни линии в света, там работи някоя висша интелигентност. Само две разумни същества могат да вървят успоредно. Ако двама души вървят успоредно, те са разумни; ако пътищата им се пресичат, те не са разумни. Пресечените линии не показват движение на разумни същества, а движение на обикновени хора. Щом две линии се пресичат, това показва, че две същества се сливат и образуват едно същество. Пеперудата независима ли е от гъсеницата? Две разумни същества ли са те? – Не. Гъсеницата и пеперудата се сливат и образуват едно същество, обаче стремежите им са различни. В гъсеницата има две същества. Едното от тях работи в материалния свят – то е коренът на нейния живот. Като свърши своята работа, то образува кривата линия – *а*; след него започва да работи второто същество, като образува втората крива линия – *б*. Това видоизменение на успоредните линии показва, че става трансформиране на енергиите. Двете същества в гъсеницата се сливат и образуват пеперудата.

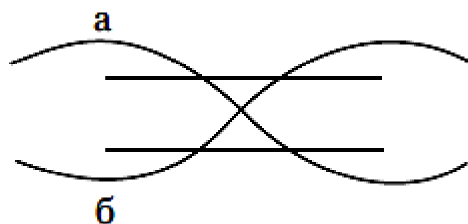

Фиг. 2

Същото нещо става и в Природата: щом двама души дойдат в стълкновение, образува се едно същество, между тях става пресичане. Вие трябва да спазвате този закон. Ако две ваши желания се кръстосат, те изгубват силата си и остава само едно желание. Обаче за да може да работите, непременно трябва да имате две желания, които да вървят успоредно. Скръбта и радостта са двете желания, необходими за живота ви. Вие не искате да скърбите, но скръбта всякога показва, че сте изгубили нещо. Следователно тя е един от методите на Природата, чрез който ще намерите изгубеното. Ако ти нямаш скръб, не можеш да намериш изгубеното и никога няма да имаш радост. Скръбта е висок планински връх, от който се стича вода за оплодяване на низините. Тя става причина да се прояви животът в плоскостта, който ще донесе радост и веселие.

И тъй, скръбта, която слиза отгоре, носи радостта. Така трябва да схващате скръбта. Тя не е мъчение, а метод на Природата, чрез който може да се намери радостта. Радостта пък е цел, към която трябва да се стремим. Следователно скръбта и радостта са тясно свързани, те не съществуват поотделно в Природата. Това е правилното схващане за радостта и скръбта. Всяка изгубена радост носи скръб, чрез която пък се намира радостта. Скръбта напомня на човека, че е изгубил нещо, и му посочва де е то. Ако се намираш в трудно положение, скръбта ще ти помогне да излезеш оттам. Като имаш скръб, ти ще работиш, ще търсиш, докато намериш загубеното, т.е. с търсене човек всичко

намира. Ти ще намериш загубеното само при голяма вътрешна скръб – това е истинската скръб. Аз не говоря за скръбта, която вие имате от преувеличаване на нещата. Вие може да турите под микроскоп едно малко същество и да го увеличите много пъти, но всъщност това не е неговата естествена големина; това същество под микроскоп е голямо, но отвън е невидимо – това не е скръб. Вие не трябва да имате външна скръб, но дълбока вътрешна скръб. За скръбта ние съдим по ефекта, който тя произвежда в нас.

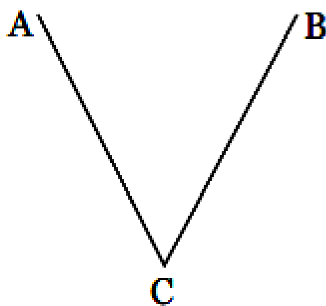

Фиг. 3

Какво нещо са успоредните линии? В Природата има ли успоредни линии? – Има. Може да се върви само по успоредни линии. Вие трябва да определите какви линии описвате, като вървите с някого. Когато две успоредни линии се пресичат от трета, какво се образува? То значи: какво ще се образува, ако пътят, който изминават две разумни същества, се пресече от трето разумно същество? – Ще се образуват осем ъгли. Едни от тези ъгли са кръстосани, други – съответни. И едните, и другите са равни помежду си. Какво показват те?

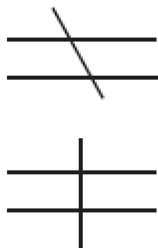

Фиг. 4

Питам: успоредните линии пресичат ли се? – Те се пресичат в безкрайността. Ако точката *C* е образ на безкрайността, тогава правите линии *AC* и *BC*, които се пресичат в точка *C*, ще бъдат успоредни. Следователно третата линия, която пресича двете успоредни, също така е успоредна с тях. Тя се представя такава в тесаракта, но при третото измерение ние я виждаме като пресечна линия. Тези разсъждения са вън от обикновените. Ако една линия пресича две успоредни, какво ще стане във физическия свят? Представете си, че тези две успоредни линии са брегове на някоя река, която тече. Те очертават бреговете ѝ, които представляват разумни същества. Третата линия представлява моста, през който се преминава реката. Мостът, като разумно същество, представлява връзка между бреговете, които започват да мислят. Щом трета линия пресича две успоредни, това показва, че тези две разумни същества мислят правилно. Тогава, ако искам да изразя, че трима души живеят правилно, хармонично помежду си, ще напиша две успоредни линии, пресечени с една трета. – Този знак показва, че тези хора разумно разрешават всички задачи. И в музиката имаме подобен знак, който се казва диез – знак за повишение на тоновете. Когато се изследват геологически някои пластове, пресечени с трети, това показва, че тук са работили разумни същества и са оставили своя знак. Геологът трябва да открие това сам и да го знае. Такива сечения има и по

ръцете на човека. С тях се занимава хиромантията. Те говорят за разумна работа.

И тъй, всяка пертурбация, всяко препятствие, всяко изменение в живота на когото и да е – това е една малка придобивка на жива енергия. Така трябва да схващате нещата. Всяко малко изменение означава, че вие вървите по една възходяща линия. Този род разсъждения са необходими за всички хора по следните съображения. В човешкия живот често стават наводнения и насипи: някой път бреговете на вашия живот на известни места се подронват, други места се насипват, а често стават и срутвания. Тъй че, без да искате, течението се подпушва. Понякога стават толкова големи подпушвания, че се явява песимизъм у вас или извратени мисли, които отклоняват правилния път на мисълта. Затова вие трябва с вяра да отклонявате изопачените мисли, които идват до вас, защото те могат да изменят посоката на живота ви. Ето защо вие трябва да се домогнете до разумния начин на мислене. Мисълта ви трябва да е будна и силна! Тъй че трябва ви вяра и правилен начин на мислене. Вярата държи съзнанието будно, а правата мисъл – ясно. Вие трябва постоянно да се насърчавате, защото сегашните условия носят тъй наречените *обезсърчителни вълни.* И в сънното, и в будното състояние на човека към него пристигат мисли, които повече го спъват, отколкото да го подтикват към добро – това са само привидни спънки.

Казвам: най-първо вие трябва да се стремите да образувате в себе си успоредни линии, т.е. линиите на разумността. Всички трябва да се стремите към разумност. Разумността трябва да бъде цел в живота ви! Не казвайте, че ще бъдете разумни, но постъпвайте разумно.

Сега ще ви дам една доста трудна задача. В разстояние на една седмица, като вървите из улиците и някой беден ви поиска пари, бръкнете в джоба си и колкото пари имате, дайте му ги! Да допуснем,

че имате сто лева в джоба си – всичките ще дадете и ще останете без пет пари. Трудна задача! Ето как ще поставя задачата ви: през тази седмица всеки от вас ще носи в джоба си по сто лева, докато срещне някой беден, който ще иска помощ. Вие ще му ги дадете изведнъж; няма да се колебаете, нито ще избягвате просяците. Пък ако никой не ви поиска помощ, парите ще останат за вас. Ако ви поискат помощ още първия ден, ще дадете стоте лева и с това задачата ви е разрешена; не успеете ли първия ден, ще носите парите до края на седмицата. Когато учителят задава задачи, грижи ли се учениците откъде ще вземат тетрадки, пера и мастило? Като дадете парите на просяка, който е определен за вас, ще го попитате за името му и де живее. Този, на когото трябва да дадете парите, няма да седи на земята, но ще стане прав и така ще ви посрещне. Той е човекът, на когото Невидимият свят е пошепнал, че вие имате такава задача и го изпращат да му дадете тия сто лева. Той е определен от Невидимия свят. Ако искате, може да направите опита още през тази седмица. Ако пък сте заети, може да го отложите за идната седмица. Парите ще носите в десния си джоб, а когато ги давате, ще бръкнете с лявата ръка и с нея ще ги подадете. Всички хора носят парите си в левия джоб, а бъркат с дясната си ръка; вие ще направите обратно: ще извадите парите с лявата ръка от десния си джоб. Вие няма да търсите просяка: той сам ще ви намери, сам ще дойде при вас – той е ваш познат.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

ПРОЯВЛЕНИЯТА НА УМА

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Размишление

Прочетоха се работите върху темата „Ролята на положителните и отрицателните сили в Природата“.

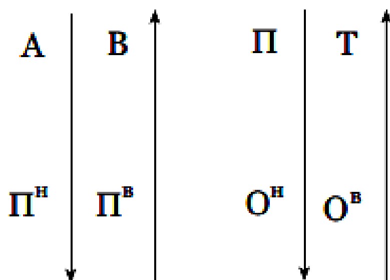

Фиг. 1

За да имате ясна представа за силите, които действат в човека, аз ще ги представя графически, посредством прави линии. Положителните и отрицателните сили биват два вида: положителни сили в низходяща степен *($П^нА$)* и положителни сили във възходяща степен *($П^вВ$);* отрицателни сили в низходяща степен *($О^нП$)* и отрицателни сили във възходяща степен *($О^вТ$).* Силите, които имат възходящо направление, всякога творят; силите, които имат низходящо направление, понеже се движат в гъста материя, всякога разрушават.

Сега ще ви дам друго разпределение на силите в човешкия ум. Според живота на човека и дейността на неговия ум различаваме естествен, природен, разумен, морален, личен и индивидуален ум. Естественият ум се занимава с прости факти. Природният ум е творчески, събирателен. Неговото място е в средата на челото.

Разумът в човека е висшето проявление на умствените му сили. Моралните сили на ума се изразяват в моралния живот на човека. Личните и индивидуалните сили на ума се изразяват в личния и индивидуалния живот на човека.

При естествения живот човек не чувства никакви страдания, никакви нещастия – нищо не може да го засегне. Той е дете на Природата: тъй дребно, тъй малко, че може да минава през всичките дупки на Природата, без тя да го улови. Естественият ум е приготовление за природния. При природния живот човек започва да твори, да събира и Природата вече започва да му иска сметка за всичко сторено. Вследствие на това клетките в организъма се събират в общества и започват да функционират съзнателно. Това се дължи на женския елемент, на женския принцип в Природата, който събира и действа, проявява се от вътре на вън. В природния ум се намира подсъзнанието на човека. На трето място иде разумният живот, в който влиза самосъзнанието на човека. Моралният живот на човека се отнася към една морална област, дето той е свързан със същества, които по развитието си седят по-високо от сегашните хора. Дойдете ли до индивидуалния живот на човека, трябва да подразбирате това състояние, когато човек иска да се прояви като самостоятелно същество, което търси своето щастие, своето благо. В моралния живот човек има общение не само със съществото, при което живее, но и с цялата Разумна Природа.

Щом дойдете до личния живот на човека, той вече се проявява в обществото като личност. Направете един опит – да видите ще можете ли да различите в себе си своя естествен ум. За да познаете това ваше състояние, трябва да се освободите от всяка грижа: трябва да си представите, че сте едно малко дете, или още повече, една малка буболечица, божа кравица, и че се движите с нейното съзнание, с нейното разбиране за живота, с нейните нужди. Ще можете ли да се

смалите така? Ще кажете, че не можете. Питам: ако едно възвишено същество, или един ангел, който е завършил своята еволюция, идва да ви ръководи, той не е ли една малка божа кравица? Както виждате, този ангел, това възвишено същество, се смалява. Ето защо и вие трябва да направите този съзнателен опит: да влезете в положението на божата кравица най-много за пет минути. Най-добър момент за опита е времето, когато мислите за големи, за велики работи. Наблюдавайте тогава какво може да направите, ако сте в съзнанието на тази малка божа кравица. Защо е нужен този опит? – Защото всеки човек, който не може да слезе в положението на една божа кравица, той не ще може да се качи и в положението на един ангел. Когато у вас се заражда желание да слизате надолу, вие изучавате вече великия закон на инволюцията; след това вие ще бъдете готови да се качвате нагоре и да изучавате великия закон на еволюцията. Вие не трябва да забравяте тези два процеса на развитие, през които е минал човекът. Инволюционният процес помага на еволюционния процес във вашето развитие. Вие постоянно трябва да помните тия два процеса, които стават у вас. Когато искате да превърнете едно неприятно чувство в приятно, искате например да превърнете злобата или омразата в положително чувство, вие трябва да слезете във вашия естествен ум или във вашия индивидуален живот. Само при такова състояние ще може да трансформирате събралата се отрицателна енергия у вас. Такива са законите на Висшата Разумна Природа.

И тъй, вие вече сте минали първия етап на вашия ум, т.е. минали сте през естествения ум. Сега сте в природния, в творческия ум, дето са складирани всички ваши възпоменания, мисли и желания на миналото. В разумния живот изобщо преобладават кривите линии. Те се виждат ясно по челото на разумния човек. По него се забелязват много изпъкналости.

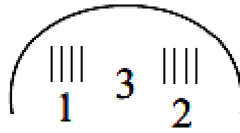

Фиг. 2

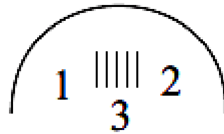

Фиг. 3

На тия хора, у които е развит природният ум, предната част на челото им – *Фигура 2 (3),* понякога е вдлъбната, а някой път е издадена – *Фигура 3 (3).* Вдлъбнатината произтича от това, че двете страни на мозъка *(1, 2)* са повече развити – *Фигура 2;* понякога става обратното: челото в средата е много издадено *(3),* а двете му страни *(1, 2)* са вдлъбнати – *Фигура 3.* Такива хора са много паметливи: те могат да учат добре история, добри историци са, хубаво помнят събитията и датите им.

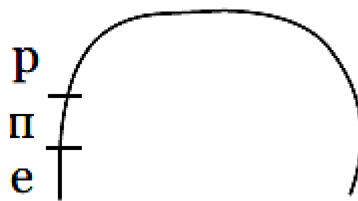

Фиг. 4

Ако се раздели челото на три части, долната част представлява естествения ум *(е)*, средната – природния ум *(п)*, а горната – разума *(р).* Вдлъбнатината на челото у всички хора не е точно в средата. Хората, у които челото е вдлъбнато в средата, спадат към категорията

на отрицателните типове във възходяща степен на природния ум. В тях работи творческият ум. Те имат логика, но като разсъждават, ползват се от опитността, която са добили. На хора, у които естественият ум е силно развит, средната част на челото им именно е силно издадена навън. Те са от положителните типове, които, като се съберат с хора от първата категория, стават много активни – те вадят ножа си и навсякъде си пробиват път. Това са две състояния, необходими за Природата. На дадена височина в Природата всякога отговаря и дадена низина. Това, което срещаме в Природата, има отражение в целия човек, а специално и в неговия череп. В това отношение именно хората взаимно се допълват.

И сега, като се изучават гънките в мозъка на човека, забелязва се, че те не са еднакви у всички хора. При подробно изучаване на човешкия мозък ясно се вижда голямото различие в нагъването на мозъчното вещество у различните хора. Малко естественици днес изучават човешкия мозък тъй, както трябва. Освен това, нужно е частично изучаване на челата на хората. За интелигентността на човека например не се съди от целия мозък, а само от неговото чело, или по-право – от съответния център, който заема определено място и част на челото. За да се достави необходимата материя за създаване органа на правата мисъл, от човека се изисква нормален, природосъобразен живот. Само така човек ще стане добър проводник на чистата природна мисъл. Ето защо съвременните хора трябва да развиват, да обработват своя мозък. Когато се разработва човешкият мозък, в първо време се забелязва набиране на известна енергия, която прави човека нервен, привидно недоволен от живота. Това стягане, това ограничение, което и вие изпитвате, създава у вас подтик да вървите нагоре. Сега вие искате да се разширявате. Не, вие имате достатъчно разширение – сега ви е нужно движение нагоре. Нагоре трябва да се движите! Движението ви нагоре ще се отрази и

върху вашето чело. То ще почне да се развива правилно, т.е. гънките на мозъка ще почнат да се разработват.

Казвам: вие трябва да наблюдавате кога се намирате в естествено състояние на вашия ум, кога действа природният ум, кога – разумът, и кога – моралните сили на мозъка. Понякога всички качества или сили на ума се проявяват едновременно. Такива хора се наричат нормални. За да бъде човек нормален, необходими са тия шест елемента на ума. Тази е нормата, с която ние мерим постъпките на хората. Когато естественият ум, природният ум, разумът, моралните сили, личният ум и индивидуалният ум у човека функционират правилно, ние имаме правилно или нормално развит човек в умствено отношение. Щом едно от тия качества липсва у някой човек, ние имаме вече отклонение от нормата.

Разумната Природа разполага с ред начини и методи, когато иска да изправи хората, когато иска да посочи грешките им. Например, ако ти направиш една малка погрешка в естествения ум, тя ще ти напомни само, леко ще те накаже, като ти изпрати слаба хрема. Ако грешката ти е в природния ум, тя ще ти изпрати треска, придружена със силна температура. Ако грешката ти е в разума, тя ще ти изпрати болестта коремен тиф или петнист тиф. Колкото по-нагоре се качваш и грешиш, толкова и болестите, които Природата ти изпраща, са по-лоши. Ако грешиш при моралните чувства, ще страдаш от такава ужасна неврастения, каквато медицината не познава. Ако грешиш в личните чувства, много ще се дразниш. Тогава Сатурн ще има влияние върху тебе и ти ще виждаш само обратните, отрицателните черти на живота. И най-после, ако грешиш в индивидуалния си живот, няма да постигнеш нищо от това, което желаеш.

И така, всеки човек, който иска да успява в живота си, трябва да има тия шест ключа на ума, понеже те са свързани с известен род

сили, необходими за неговото развитие. За да бъде човек морален, трябва да има тия сили, организирани в себе си. За да бъде човек разумен, трябва да има тия сили, организирани в себе си. За да прояви човек правилно природния си ум, трябва да има тия сили, организирани в себе си. Такива хора се отличават с едно естествено благоразумие. Те имат добра обноска спрямо всички хора и винаги са любезни. Хора, у които е добре развит естественият ум, те се проявяват като деца: те наблюдават нещата отгоре, повърхностно, не отиват много надълбоко. Такива хора разсъждават плитко, но не са глупави.

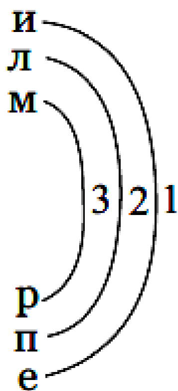

Фиг. 5

Направете един опит за известно време, да проверите в себе си какви чувства изживявате, и ги определете към коя категория умствени сили се отнасят. Тревожите се нещо например. Вижте към коя категория спадат вашите тревоги.

Отговор: *Към личните чувства.*

Когато се засегнат личните ви чувства, ще се лекувате с природния си ум *(1)*; когато се засегнат индивидуалните ви чувства, ще се лекувате с естествения си ум *(2)*; когато се засегнат моралните ви чувства, ще се лекувате с разума *(3)*. Проявите на ума са свързани

две по две помежду си. Като се знае това нещо, то може да се използва като начин за правилно трансформиране на енергиите у човека.

Забележете: в много от животните, у кучетата например, личните чувства са силно развити. И когато някое куче иска да подчертае своето достойнство, то завива опашката си на колело. Това показва, че то е доволно от себе си. Обаче хванете ли опашката му, то веднага се озъбва, показва, че е недоволно. Защо прави така? – Понеже чрез гръбначния му стълб става силно изтичане на енергия. Това изтичане на енергията започва от главата, минава през гръбначния стълб и отива към центъра на Земята. Така става с всички млекопитаещи. Следователно при всяко побутване на животните ние ги подпушваме, при което в тях се образува едно болезнено, неприятно състояние. Този процес става и с човека, само че подпушването у него се произвежда в носа. У кучето става в опашката, а у човека – в носа. И затова българите често казват за някого: „Надул нос!“ Щом се подпушите и енергията ви се събере на върха на носа, как ще се лекувате? Има един психически начин за лекуване. Щом се подпушиш или си недоволен от нещо, хвани носа си и кажи: „Няма нищо!“ Не се ли отпушиш, пак хвани носа си от горе до долу с ръката три-четири пъти, изговори гласно името си и кажи: „Няма нищо!“ Можеш да хванеш носа и с двете си ръце. По този начин ти ще утихнеш. Та казвам: направете този опит, когато сте в раздразнено състояние, да видите дали законът ще проработи. Това е опит за лесно трансформиране на енергиите. Другояче може да се мине цяла седмица, докато силите ви се уравновесят. Когато течението на силите у човека става правилно, нормално, човек чувства в себе си лекота, радостно чувство, като че от гърба му се е снел някакъв товар.

Добре е, ако учителите в училищата практикуват този метод върху своите ученици. Когато някое дете в училището се раздразни, нека учителят поглади леко носа му и каже: „Няма нищо!“ Този метод има отлично възпитателно въздействие върху децата. Той представлява начин за отпушване на пътищата, през които тече енергията. Направите ли един малък масаж на носа си, и енергията протича. Ако някой от вас е подпушен, като се върне у дома си, нека направи този опит. Защо трябва да масажирате носа си? – Понеже носът е един връх на човешкото лице, на който понякога се събира излишно количество електричество и магнетизъм, които го подпушват. Когато излишните енергии се събират в мозъка, артериалната и венозната система се подпушват, много венозна кръв се събира в слепоочната област и пулсът започва да бие усилено. Когато имате такова подпушване, ще вземете малко квас и от вечерта ще го наложите на слепите си очи. На сутринта ще бъдете вече в нормално състояние – подпушването се е трансформирало. Опасни са подпушванията в гърдите, защото те произвеждат охтика. Подпушването в стомаха предизвиква неправилно храносмилане. Само пълните хора страдат от коремоболие. Те имат излишна енергия, която трябва да се отнеме. На слабите хора, когато се подпушат, трябва да се предаде енергия – те страдат от недоимък на енергия. Значи сухият човек може да отнема енергия от пълния. Онзи човек, на когото мозъкът е подпушен, трябва да се лекува от някой дебел, пълен човек със здрав, светъл мозък, за да му предаде енергия. Ако при него отиде някой хилав, сух човек с болен мозък, той ще стане двойно по-хилав.

На онези от вас, които се готвят за лекари, бих препоръчал да спазват следните правила при лекуването: ако вие сте пълен и лекувате някой сух, болен човек, като лекар сте на място, ще можете да го излекувате; но ако и болният е пълен като вас, вие не ще можете

да го излекувате, затова трябва да вземете със себе си някой ваш другар – здрав, но слаб по натура. Той ще ви придружава като асистент, ще вземе дясната или лявата ръка на болния, ще я подържи малко и така ще му помогне. Правете опити, за да се убедите в истинността на тази теория. Ако някой пълен човек страда от коремоболие, нека повика един свой близък познат – слаб, но здрав човек, и го помоли да тури дясната си ръка на слънчевия му възел, да я подържи така пет-десет минути, и коремоболието ще изчезне. Пък ако някой сух човек страда от главоболие, нека намери някой пълен, здрав човек, и го помоли да подържи челото му при слепите очи с едната или с двете си ръце, и главоболието ще изчезне. По този начин хората могат взаимно да си помагат.

Казвам: Природата обича енергиите ѝ да вървят правилно. Между Земята и човека винаги трябва да става правилна обмяна. Освен между Земята и човека, обмяна трябва да става и между Слънцето и човека. Човек всякога трябва да спазва връзката си с центъра на Земята и с центъра на Слънцето. Между Духовния свят и човека също тъй трябва да има правилна обмяна на енергиите. Човек може да влезе в Духовния свят само след като се изчисти от излишъка на своите енергии. Те не са нужни за неговото развитие. Когато човек има някакъв дефект в своя разум, той ще бъде тесногръд; може да бъде морален човек, но ще е фанатик, какъвто е бил апостол Павел преди обръщането си в християнството. Апостол Павел бил философ човек, но тесногръд, и затова преследвал всички, които не вярвали и не разбирали Божественото, както той го разбирал. След възприемане на Христовото учение той поправил погрешката си. Обаче много хора и до днес подражават на апостол Павел, който казва: „Всичко считам за измет, за да позная Христа.“ То значи: всичко считам за измет, за да позная Любовта.

Каква е разликата между личния и индивидуалния живот? – Когато човек се индивидуализира, т.е. живее индивидуален живот, той навлиза вътре в себе си, мисли за себе си. Личният живот има отношение повече към външните хора. Такъв човек се спира повече върху това, какво мислят другите хора за него. Човек със силно развит личен живот, като напише една книга, ще мисли какво ще кажат критиците за него. Изчезне ли обществото пред такъв човек, и личният живот изчезва. Индивидуалният живот е по-дълбок от личния. При личния живот човек търси доброто мнение, приятелството на цялото общество, не се задоволява с един приятел. Такъв човек почти няма приятели. Хора, които базират живота си върху личния ум, не могат да завързват приятелство. Те могат да правят познанство, но не и приятелство. Само човекът на индивидуалния живот може да завързва приятелство и да задържа приятелите си. Ако индивидуалният, личният и моралният живот са правилно развити у човека, може да става дума за приятели и приятелство. Ако индивидуалният ум у човека е нормално развит, тогава и личният, и моралният ум ще бъдат нормално развити – те са свързани помежду си. Ако личният живот на човека е силно развит, главата му отзад на темето е висока. Ако моралният живот на човека е силно развит, темето на главата отгоре е високо издигнато. При личния живот семейните чувства са слабо развити. Такъв човек води чергарски живот, няма свой дом. У него е силно развит стремежът към пътешествия, обаче от скитничество човек малко се учи.

При естествения живот челото на човека или е вдлъбнато навътре, или е издадено навън. Хора, у които челото е вдлъбнато навътре, са като деца: те нямат външни наблюдения, но интуитивно, вътрешно схващат нещата. Наблюдателността у човека се образува, след като се развие природният ум. Тогава естествените чувства имат по-добри изрази. Някои смесват природния с естествения ум и казват:

„Този човек има отличен природен ум.“ Всъщност те подразбират неговия естествен ум. Ако природният ум е нормално развит в някой човек, той е досетлив. У художниците и у музикантите природният ум е силно развит, защото музиката спада в областта на природния ум. Математиката пък спада в областта на естествения ум. Следователно онзи, който иска да бъде математик, същевременно трябва да бъде и музикант. Ако той не е музикант, не може да бъде и математик. Математиката представлява корените на музиката. Естественият ум започва от математиката и върху нея се гради музиката. Значи тя е основа. Върху музиката се гради разумният живот. Върху разумния живот се гради въображението – област, на която трябва да се даде ново име. Аз я наричам гениалността у човека. Някои смесват гениалността у човека с творчеството. Не, у гениалния човек няма творчество в този смисъл, какъвто съвременните хора разбират. Гениалният човек изразява само онова, което Живата, Разумната Природа е създала, сътворила. Той е огледало на тази Природа. Въображението, гениалността у човека е почвата, върху която се създават най-хубавите, най-красивите неща в живота. Когато умът на човека е силно развит в тази насока, забелязват се вълни, които се отразяват по цялото му тяло и оставят известни оттенъци. Това са все течения, които идват от Живата Природа, минават през ума на човека, през гръбначния му стълб и слизат надолу. В човека постоянно циркулират два вида течения: от горе на долу и от долу на горе. Ако хората не подпушваха теченията на силите в Природата, досега щяха да бъдат избавени от много злини. В съвременните народи, в съвременното човечество тия сили са подпушени и като следствие от това се явяват войните.

Та казвам: никога не се стремете към унищожение. Нищо в Природата не може да се унищожи. И в живота нищо не трябва да се унищожава, но само да се трансформира. Не се противопоставяйте

срещу проявленията на Природата. Няма по-интелигентно, по-умно същество от Природата! При това тя ограничава съществата. Вие не можете да я подчините, но тя ще ви се наложи, тя ще ви ограничи. Същият закон се отнася и до човека. При всичката негова интелигентност и той трябва да си наложи известни ограничения, и то по съвсем други закони. Никой не може да седи над Природата. Тя налага ограничения на всички същества не от зла воля, но по необходимост. Те са в реда на нещата. От тия ограничения зависи и вашето правилно развитие. Защо става това, има ред причини. Вие трябва да вложите всичкото си доверие в Разумната Природа, в нейния ум, в нейния промисъл. Мислите ли, че в Природата няма разум, всички разумни същества, които влизат в нея, колективно ще се опълчат срещу вас и ще ви въздействат, докато се поправите. Това не върши самата Природа, но законите и силите в нея, срещу които вие реагирате. Вие искате да ги подчините на себе си, но тя ви казва, че слабият трябва да се смирява.

Нищо в Природата не може да се унищожи! В теософската литература често се цитира изречението: „Убий всяко желание в себе си!“ Това е неправилен превод на едно от индуските изречения, който говори за неразбиране на окултизма. В индуската литература мисълта е съвсем другояче поставена. Няма защо човек да убива желанията си. Апостол Павел в посланията си употребява почти същите думи: „Да умъртвим тялото си.“ Аз вземам думата *умъртвяване* в смисъл на трансформиране на енергията. Ние трябва да смекчаваме, да намаляваме силната деятелност на експулсивната енергия, а не да я унищожаваме. Така постъпваме и когато искаме да намалим силното течение на водата, която завлича и унищожава всичко, каквото срещне на пътя си – ние изменяме наклона ѝ – да стане по-малък, за да се ползват всички от нейните блага. По същия закон, ако насочите силна струя вода върху цветята на една градина,

вие ще ги изкорените. За да се намали нейната енергия, вие трябва да турите на пътя едно препятствие. Искате ли да дадете силен напор на водата, махнете наклона ѝ, премахнете препятствието от пътя ѝ и всички капчици ще се съберат в кръг, ще стане силно изтичане на водата.

Следователно, когато искате да измените вашия живот, ще увеличавате или намалявате наклона, а според това ще се увеличава или намалява струята на вашата енергия. Вие можете или да разпръснете своята енергия в много капчици, или да я съберете в една силна струя. Преди да измените наклона на енергията си, ще трябва да се спрете, да обмислите добре как да постъпите. Често казвате: „Аз не мога да търпя това безчестие!" – и започвате да се гневите, да негодувате. Това показва, че сте събрали всички капки в една силна струя. Какво трябва да направите, за да се освободите от гнева? – Разпръснете тази струя – тя е излишна. В случая тя само ще ви повреди, ще загубите мира си. Преди всичко това ваше състояние е хипнотическо. Отвън никой не може да направи човека безчестен! Ако той мисли за себе си, че е такъв, то е друг въпрос, но ако той не е безчестен, целият свят може да говори за него, каквото иска, той няма да стане такъв. Ако аз сам не се съдя, никой не може да ме съди! Съденето подразбира да осветлиш съзнанието на някого, за да изправи погрешките си. Такъв е законът. Ако вие искате да съдите някого, трябва да седите поне три пръста по-високо от него, и тогава ще можете да го съдите. Може да ме съди само онзи, който седи по-високо от мене. Само великият художник учител може да даде мнението си за някоя хубава картина, но начинаещият ученик няма право да дава мнението си. Затова нека не ви смущава мнението на другите. Вие ги изслушвайте, но не отбивайте струята на вашата енергия от своя път.

Всеки човек има едно мнение за себе си, по-близо или по-далече от Истината. Някога ти мислиш, че си даровит човек. Вярно е това, но щом си даровит, постарай се да напишеш едно малко стихотворение – за себе си само, без да го изнасяш пред другите. След два-три дена пак го прочети и виж дали ти причинява радост: ако ти причинява радост, ти си даровит човек. Четеш ли го и на другите хора, те да го харесат – хубавото ще изчезне. Който те слуша да четеш своето малко стихотворение, ще каже: „Колко е глупаво!“ Той те измерва с други майстори и си мисли: „Колко по-хубави стихотворения от това съм чел!“ Така е, но като твоето стихотворение именно той не е чел. Колкото и да е глупаво това стихотворение, то е unicum и като него няма друго; то е нещо особено, друг не може да каже същото нещо, макар и глупаво. И в глупавото стихотворение има философия. Вие имате особена представа за сегашните гениални хора. Сегашните гениални хора един ден ще минават за прости хора, а сегашните прости хора ще станат за в бъдеще гениални хора. Това може да се докаже с факти. Същото нещо виждаме и в самата Природа, затова не се обезсърчавайте, вървете напред!

Някои хора, като правят погрешки, виждат им се „квадратни глупости“. Щом техните погрешки са „квадратни глупости“, това е добро, защото върху тях може да се съгради цяла философия. Питам: Разумността, Мъдростта могат ли да бъдат квадратна глупост? – Не, разумността не може да бъде квадратна, но глупостта може да бъде квадратна. Чули ли сте да казват за някой човек, че говори квадратни умности? Има ли такова изречение? – Не. Само за простите хора обаче казват така. Както виждате, простите хора прилагат математиката много добре. За тях се казва, че говорят „квадратни глупости“. Но и глупостите са относителни неща.

Каква е разликата между глупавия и умния човек? Единствената разлика седи в следното: глупавият не съзнава, че е глупав; умният

или съзнава, че е глупав, или съзнава, че е умен. Ако запитам най-глупавия човек какво има на Слънцето, той ще ми отговори, че не знае. Ако запитам най-умния какво има на Слънцето, той ще каже: „Господ знае това." Този човек е умен, защото знае, че ако той не може да отговори на този въпрос, Господ ще отговори. Право е, че Господ знае, а обикновеният човек още не знае. Ако запитат умния човек колко заплата получава, той ще каже: „Моята заплата, заедно с тази на председателя, е десет хиляди лева." Ако зададете на глупавия същия въпрос, той ще каже: „Моята заплата е шестдесет лева месечно." Първият мисли, че като прибави парите на председателя към своите, това ще го повдигне пред очите на другите хора. Глупавият отговаря направо на въпроса, без да мисли. Глупавият отговаря бързо, без да мисли. Умният, преди да отговаря, мисли. Една българска пословица казва: „Два пъти мери, веднъж крой!" Аз казвам: два пъти обмисли, веднъж кажи. Така постъпва разумният човек.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

СМЯНА НА СЪСТОЯНИЯТА

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Прочете се резюме от темите „Ролята на положителните и отрицателните сили в Природата“.

За следния път ще пишете върху темата *Произход на песимизма*(№23).

След нея ще пишете върху темата *Обезсърчение на младите* (№24). Как мислите, от какво се обезсърчават младите? Старият човек се обезсърчава, когато забележи, че силите му го напускат, изоставят го. Питам тогава: защо и младият човек, който е в разцвета на силите си, се обезсърчава? Помислете добре върху този въпрос и тогава пишете.

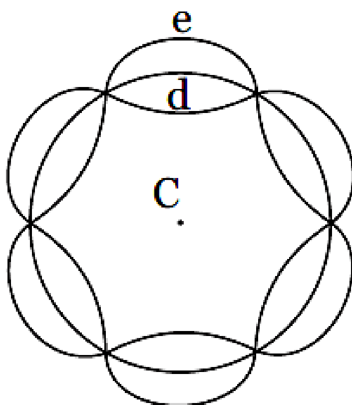

Фиг. 1

На *Фигура 1* имате кръга *C*. Около него се движат други два кръга *d* и *e*, но при движението си техните окръжности ту се огъват навътре, ту изпъкват навън. Как може да се обясни огъването и изпъкването на

тия две окръжности? Ако въпросът се отнася до механическите процеси в Природата, те лесно се обясняват; що се отнася до процесите, които стават в човешкия организъм, те са сложни, трудно обясними. Обаче трябва да се знае следното нещо: както природните процеси, така и тия, които стават в човешкия организъм, имат един и същ произход.

Да допуснем, че някое същество, някой човек например се намира в едно Божествено състояние. Това негово състояние е равно, навсякъде е гладко и може да се изобрази с формата на един кръг – *C*. Такъв човек има мир, спокойствие, идеен живот, стремеж към Бога. Не се минава много време и този човек се отклонява от Бога, изгубва своя стремеж към идеен живот и състоянието му вече се изменя. В него стават пертурбации вследствие на зародилите се чувства на злоба, омраза, завист и т.н. Тия пертурбации са причина за огъването и изпъкването на окръжностите *d* и *e*. Каквото и да се говори на такъв човек, той е все на противоположно мнение. До вчера е намирал, че светът е хармоничен, че между хората има любов, а днес отказва това. Кои са дълбоките причини, които са заставили този човек да говори и да мисли вече по такъв начин? – Това се дължи на пертурбациите, които стават в неговото сърце.

И сега, за да се уверите в истинността на това твърдение, вие може да направите един малък психологически опит. Дайте например една хубава ябълка на някое дете и след малко я вземете от него. Какво става в сърцето на това дете? – Когато му давате ябълката, то се радва, но щом я вземете назад, в сърцето му става една пертурбация и гледате – това дете вече не е разположено. Трябва ли да стават такива пертурбации в сърцето на когото и да е? Ако детето беше разумно, щеше да каже: „Тази ябълка не беше моя. Еди-кой си господин ми я даде и аз се радвам за това. После той си я взе – и за това трябва да му благодаря, няма защо да се наскърбявам.“ Такива

състояния се срещат и у възрастните хора. Понякога на човека се отнемат някои неща, за които той може да е съзнавал, а може и да не е съзнавал, че не са негови, и той започва да страда, става недоволен, неразположен. Разумният живот седи в това именно: винаги да съзнавате, че когато ви се отнема една ябълка, тя не е била ваша, и да не се смущавате.

Ще ви дам още един пример. Някой млад поет напише едно стихотворение от три-четири куплета и се радва, пази го, крие го в себе си. Обаче един ден той го изпраща в някоя редакция да се напечата и там то потъва нейде в коша на захвърлените писма и изчезва. Този поет е вече неразположен, недоволен. Защо? – Отнеха му радостта. Какво може да възпее един млад поет?

Отговор: *Любовта.*

Той виждал ли е Любовта? Не я е виждал, но все пак нещо го подтиква да пише. Тъй както гладът ни кара да ядем, жаждата – да пием, нуждата от сън – да спим, така и нещо ни подтиква да пишем, да четем и да учим. Ние не сме абсолютно свободни. Например дойде сънното състояние върху вас, налегне ви сън и вие заспивате. Преди да дойде сънят, вие казвате: „Никой не може да ме застави да направя това или онова – аз съм свободен човек." Дойде ли обаче сънят, вие не можете да му се противопоставите, лягате на леглото си и спите шест-седем часа. Сънното състояние у човека е резултат на неговите чувства, а не на мислите му. Чувствата приспиват човека. И когато паметта и мисълта на хората отслабват, чувствата са причина за това. Когато чувствата идват отвън, те са силен стимул за човешката мисъл, но когато идват отвътре, те спират мисълта на човека и той става на каша, всичко в него се разслабва. Забележете: у всички хора, които са слабоумни, чувствата вземат надмощие. Те са причина за слабостта в ума, за слабата памет на човека. Волята на такива хора се проявява под влиянието на чувствата. При това положение чувствата завличат

волята много далече, там, дето човек не е искал да отива. Новата психология казва, че чувствата са независими от волята.

Ще ви задам въпроса: на какво се дължи свободата? Или: кой човек може да бъде свободен? – Свободата почива на един естествен закон. За да разберете какъв е този закон, ще ви представя следната аналогия. Ще уподобя човека на мехур, пълен с въздух. Ако на този мехур се закачи едно парче желязо с тежест сто килограма, какво ще стане с този мехур? Свободен ли е сега този мехур да се движи във въздуха като по-рано? – Не, той ще потъне надолу, ще падне. И сега този мехур като съзнателно същество мисли, разсъждава, казва: „Аз съм свободен, нищо не ме засяга, нищо не може да ме свали долу." Питам: защо сега слизаш надолу? – Не мога, някаква тежест е закачена на мен, нещо ме тегли надолу. Казвам: тежестта, която тегли човека надолу – това са неговите желания. И затова, щом човек се освободи от желанията, които го теглят надолу, той излиза на повърхността, както мехурът, пълен с въздух. Докато умът на човека работи, той е свободен; дойдат ли желанията у човека, той става роб на тия свои желания: не може вече правилно да мисли, изгубва всякаква свобода. Човек може да бъде свободен само при една чиста, права мисъл. Значи свободната воля се проявява в най-рядката среда. Ако затворите един светилник в дебела, желязна обвивка, ще може ли той да прояви светлината си навън? – Не може. Естественият закон, при който човек може да добие свободата си, е законът на правата, на чистата мисъл.

Казвам: хората не трябва да се спъват от своите човешки чувства. И те съставляват една велика сила, чиито качества трябва да познавате. Човешките чувства не са постоянни, те не траят дълго време. Щом попаднете под влиянието на някое човешко чувство, то може да ви владее час, два, може да ви владее ден, два, три или повече, а някога по няколко месеца или една година, и след това ще

ви напусне. Напусне ли ви, вие сте вече свободен. В това време вашият ум работи правилно и вие извличате една опитност от чувството, което беше ви завладяло. След това ще попаднете на друго чувство, което непременно ще бъде по-възвишено от първото. Чувствата трябва да бъдат в хармония с мислите. Не са ли в хармония, вземат ли надмощие над мислите у човека, той не може да мисли право. След това мислите в този човек ще вземат надмощие и той постоянно ще се намира в неустойчиви състояния. И тъй, трябва да знаете, че чувствата всякога заробват човека. За да се освободи човек от това робство, той трябва съзнателно да работи върху себе си. Чувствата представляват енергия, събрана от хиляди години в Природата. У кого ще попаднат тия енергии – за това Природата не се интересува. Важното е тия енергии да се пласират някъде и да се използват разумно. Когато някой човек попадне под влиянието на един или на друг род от тези енергии, Природата ги туря на гърба му и казва: „Днес ти ще използваш тия енергии, докато намеря друг, на когото да ги стоваря.“ С това Природата прави ред опити, от които и вие се учите. Има ли нещо лошо в тия опити? Трябва ли да се сърдите на Природата за това? Колкото и да се сърдите, тя не обръща внимание. Има ли нещо лошо, ако майката даде една ябълка на своето дете и после я вземе назад? „На детето му става мъчно“, казвате вие. Това не значи нищо. Ние сме децата, на които Природата дава нещо, което обичаме, и после го взема назад.

Скръбта у човека се дължи на това, че му вземат предмета, който обича; радостта пък се дължи на това, че му дават нещо, което обича. Например вие имате малко, пет-шест-годишно братче, което е мъдро и много интелигентно. Вие му се радвате, обичате го. Един ден обаче Природата го взема. Това ви създава големи страдания, голяма скръб и запитвате: „Защо трябваше да ни дадат това дете, щом си замина тъй скоро?“ – Това дете трябваше да дойде на Земята и скоро след

това да си замине, за да можете вие чрез страданията си за него да се повдигнете в по-висок свят. Като мислите за него, вие се качвате на по-високо стъпало, отивате там, дето е то.

Казвам: който не иска да потъва в дълбочините на морето, ще държи желанията си вън от себе си, без да се свързва с тях, и така ще ги разглежда. Ако някой завърже на крака ви една торбичка със сто килограма злато и ви пусне в морето, от тежестта вие ще потънете на дъното. Знаят ли хората, че на крака ви има закачена торбичка със сто килограма злато, десет водолази ще се спуснат да ви търсят из морето, да вземат торбичката със злато, а вас да спасят. Вземат ли златото, вие ще бъдете свободен и като мехур ще излезете на повърхността на водата. Тия ваши желания са външни, положителни, и се намират вън от кръга *C (Фигура 1),* а вътрешните желания са отрицателни, негативни, и се намират в кръга *C*. Негативните желания произвеждат недоволство в човека или от самия него, или от окръжаващата среда, и затова той не може да работи. За да се освободи от недоволството и за да придобие подтик, сила да работи, той трябва да премине в положителните желания, дето ще може да се развива. При недоволството човек потъва в гъста материя, дето и желанията му се усилват повече. Сами по себе си обаче отрицателните желания се сменят с положителни, защото и те излизат извън Божествения кръг *C* и се превръщат в положителни. Затова човек трябва да учи търпението. Дойде ли ви някое тежко състояние на гняв, недоволство или друго нещо, въоръжете се с търпение. Няма да минат пет-десет-петнадесет-двадесет минути или най-много половин час, и вашето състояние ще се смени. Недоволният човек със своето нетърпение иска да измени вътрешния ред в Природата, вследствие на което тя го улавя и го поставя вътре в кръга, в по-ограничителни условия. Този кръг тогава става по-широк, с повече отрицателни желания. Опита ли се човек и втори път да

реагира срещу Разумната Природа, тя го туря пак в кръга *С,* който става още по-голям. Ето защо човек трябва да се научи да търпи, за да може недоволството само по себе си да се смени с доволство. Вие мислите, че ако не се борите, отрицателните ви състояния ще траят цял живот. – Не, както положителните, тъй и отрицателните състояния у човека се сменят, не траят дълго време.

Сега, като минавате през допирните точки на идеалния кръг *С,* по този начин вие ще изучите и законите, по които се движи този кръг. С такива кръгове *(е* и *d)* се обясняват и законите на музиката. Тия преплетени кръгове в музиката обясняват издигането и понижаването на тоновете. Значи с тия кръгове човек едновременно ще изучава както идейните чувства, така и понижаването и издигането на тоновете.

Казвам: от младите сега се изисква търпение, а не индиферентност. Младият не трябва да се смущава, но да е уверен, че всички състояния у човека могат лесно да се сменят. Вие можете математически да изчислите след колко време точно едно лошо състояние ще се смени в добро. Колкото по-интензивно е страданието, недоволството и съмнението у човека, толкова по-скоро то ще се смени. Казват за някого: „Този човек има голяма вяра." Наскоро обаче той изпада в безверие. Значи той има вярвания, а не вяра. И затова колкото повече и по-интензивни вярвания има човек, толкова по-скоро ще изпадне в безверие. На всички съвременни хора е необходима абсолютна, положителна вяра, защото минават през фазата на постоянните смени. У младите хора страданията са по-кратковременни, защото радостта взема надмощие у тях. Затова младите хора бързо и лесно се лекуват. Често у старите хора вътрешните кръгове траят по-дълго време. Понякога те изкуствено създават тия кръгове, понеже желанията им са силни. Ако се случи някой стар човек да е свободен от негативни чувства, той се пренася в

своите положителни чувства на миналото и с тях живее. Положителните чувства на младите са насочени към бъдещето. От това не се ползват нито младите, нито старите. Закон е: положителните и отрицателните чувства трябва да присъстват едновременно в живота на човека. Животът на човека представлява кръг, по окръжността на който се преплитат положителни и отрицателни чувства и желания *(Фигура 1)*.

Човек може да изчисли математически колко време ще трае известно негово желание, като вземе предвид известни данни, а именно: дължината на двата диаметъра на повърхността на лоба, широчината и височината на челото, дължината на носа и широчината на брадата. Понеже формата на главата у човека постоянно се мени, съобразно с това се менят трайността и интензивността на желанията. Като казвам, че формата на главата се мени, подразбирам, че това става през разните фази на живота. Който се занимава с френология, както и с изучаване на черепа на човека, ще забележи, че в тия места от черепа, дето мисълта се проявява най-активно, там костта е най-тънка. Интензивният живот на човека обаче не се проявява всякога в една и съща област на черепа. Това показва, че деятелността на човешката мисъл се сменя през разните фази на човешкия живот. Например, ако някой човек е разрушителен, главата при ушите му е широка. Такъв човек, като се разгневи, не се успокоява лесно. Ако главата на някой човек е дълга, а при ушите е тясна, той не се гневи много и гневът му скоро минава. Желанията на човека са динамически сили, скрити в неговото подсъзнание, които след време се изразяват като чувство или като мисъл. Всяко желание трябва да се впрегне на работа. Затова, като ви дойдат някои страдания или радости, наблюдавайте се спокойно и се самоизучавайте!

Един стар свещеник, около шестдесет-шестдесет и пет годишен, ми разправяше следната своя опитност: „В първите години на живота си аз не обичах страданията и по всякакъв начин се стараех да ги избягвам. Обаче каквото и да правех, ставаше точно обратното: страданията все повече и повече се увеличаваха. Най-после аз си казах: слушай, приятелю, какво си видял ти, че бягаш от страданията? Отсега нататък ще дойдат истинските страдания! Приготви се да ги приемеш с радост и да ги носиш мъжки! От този момент аз обикнах страданията, но те взеха да се отдалечават от мене. Докато ги избягвах, те ме преследваха; щом престанах да ги избягвам, те ме напуснаха." Питам: какво лошо има в това, да страда човек? Какво лошо има в това, че някой ви казал някоя обидна дума? Защо трябва да страдате от това? Или защо трябва да се радвате, когато някой каже, че много ви обича, че е готов да даде живота си за вас? Кое е по-реално в тия два случая: обидните думи, които ви е казал някой – че ви мрази, или пък думите на този, който казва, че ви обича? И в двата случая вие чувате само думи. Едно е важно за вас, че при тия случаи вие проверявате следния важен закон за уравновесяване на енергиите в Природата: когато някой ви мрази, Разумната Природа ще изпрати друг, който ви обича; и обратно: когато някой ви обича, Разумната Природа ще изпрати друг, който ви мрази. Каже ли ви някой, че ви мрази, кажете си: „Аз се радвам за това, защото сега ще дойде този, който ме обича." Каже ли ви някой, че ви обича, ще знаете, че след малко непременно ще дойде този, който ви мрази. Същото нещо се отнася и до другите области на живота и науката. Например някой поет напише едно хубаво, идейно стихотворение, което всички харесват. Второто стихотворение непременно ще бъде лошо, без идея, което само опетнява ума на този поет, без да му придава нещо.

Сега от всичко казано дотук у вас трябва да остане един основен закон, с който да противодействате на отрицателните желания и

чувства, които се зараждат у вас. Не е достатъчно само да им противодействате, но трябва да издържате на тях; не е достатъчно само да издържате, но вашата мисъл трябва да расте и да се развива; при това не трябва само мисълта ви да се развива, но и душата ви да се разширява, а Духът ви да укрепва – само така ще имате прояви на истински човек. Мнозина казват: „Ние сме млади още – като остареем, тогава ще мислим за тия работи.“ – Не, ако вие не поумнеете като млади, и като стари няма да поумнеете. Който е умен като млад, и като стар ще бъде умен. Тогава човек се намира на положителната страна в своя живот. Ако някой човек е глупав като млад, и на старини ще бъде глупав. Той се намира на негативната страна в своя живот.

Често младите обичат да отлагат нещата. Например дойде ви някоя добра мисъл, да направите нещо, и вие казвате: „Това нещо не мога да го направя сега.“ Питам: на какво основание се надяваш да го направиш друг път? – „Не зная, така мисля.“ – Тогава мисли, че сега ще можеш да го направиш, и се заеми с тази работа. Когато казвате, че нещо е невъзможно, това подразбира, че вие искате да го направите съвършено, и то изведнъж, а това именно е невъзможно. Например възможно ли е за човека да изживее наведнъж всички свои състояния от детинството си до стогодишната си възраст? – Това нещо е невъзможно. Колкото и да си го представяте като допустимо, според сегашните закони на Космоса то е невъзможно. Това е въпрос на времето. Засега на всинца ви предстои да изучавате закона за смяна на вашите състояния, а един ден, като станете вещи, учени хора, ще можете изведнъж да се освобождавате от отрицателните състояния. Сега ще се освобождавате от тия състояния чрез търпение. И тъй, засега ще се научите да свързвате отрицателните форми с положителните. Дойде ли ви някое нещастие, веднага го свържете с противоположното нему – щастието.

Казвам: кръгът *C (Фигура 1)* представлява общия живот на човека, а малките кръгчета по окръжността му представляват хармоничните и нехармоничните или положителните и отрицателните състояния, през които човек минава в живота си. Важна мисъл от тази лекция за вас е мисълта за търпението. Ще търпите, докато известно отрицателно състояние се смени по един естествен начин. През това време може да плачете, да скърбите, да ви подлагат на унижения – всичко издръжте и си кажете: „За добро е това. Днес аз страдам, скърбя, но друг някой се радва. Сега аз съм дежурен, на пост съм поставен – да дигам с рамото си игото на човечеството. Утре ще се сменя, друг ще поеме тази работа." Ако можете съзнателно да си наложите търпение, това показва, че сте ученици на Новото учение. Търпението е жизненият елексир на душата. То не може да се постигне лесно. Жертви, воля се изисква за това! Търпението е вътрешно качество на човешката душа, което ние наричаме *будна мисъл*, или *будност на съзнанието*. Никой не може да изкара търпеливия човек от неговото положение, защото той се намира на един възел, дето силите са в равновесие. Сам човекът може да наруши това свое състояние – никой друг. За да не наруши своето равновесие, той постоянно трябва да се държи на повърхността на водата, да не потъва надолу. Всички съвременни хора имат тази опитност: да потъват във водата и отново да изплуват. Колко пъти те са потъвали и изплували на повърхността на водата! Ако човек не преминава от нехармоничните в хармоничните състояния на своята душа, каквото знание и да има, ще го загуби: ако е музикант, ще изгуби изкуството си; ако е художник, ще изгуби тази дарба. Дойде ли човек до своите хармонични чувства и желания, той ще бъде доволен от всичко, което му се дава. И тогава мислите и чувствата му ще се развиват правилно и той ще живее в закона на Свободата.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

ПРЕХОДНИ СЪСТОЯНИЯ НА СЪЗНАНИЕТО

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

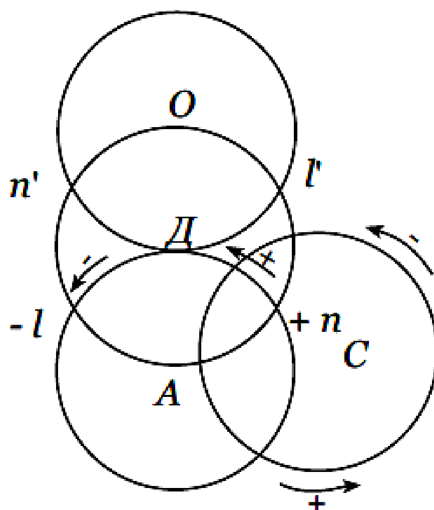

Фиг. 1

На *Фигура 1* имате един кръг *А*. Този кръг представлява едно положително същество, което е разширило съзнанието си до известна степен. Ако това същество влезе във връзка с друго същество, например със съществото *Д,* което представлява друг кръг, тогава кръгът *Д* ще пресече кръга *А* в две точки на неговата периферия, а именно в точките *–l* и *+n.* Какво ще бъде качеството на енергиите, които ще протичат през точките *l* и *n?* – Енергията, която ще протече през точката *l,* ще бъде отрицателна и низходяща, а енергията, която ще протече през точката *n,* ще бъде положителна или възходяща – затова отбелязваме точките с буквите *–l* и *+n.*

Ако съществото, което представлява кръга *А*, влезе във връзка с друго същество, изразено чрез кръга *С*, ще стане смяна на енергиите:

положителните енергии ще станат отрицателни, а отрицателните ще станат положителни. Ако кръгът *C* се свърже с друг кръг, енергиите пак ще се сменят и т.н. Сега важният въпрос е как става тази смяна на енергиите. Всички сте наблюдавали в себе си тази смяна на енергиите, но не знаете коя е причината за това нещо. Например ставате сутрин с едно положително желание: чувствате се силен, смел и решителен, лесно решавате всички въпроси – каквото кажете, направите го, съзнанието ви се разширява, стреми се към безкрайността. Обаче следобед става смяна на вашите енергии, вие минавате в негативно състояние и казвате: „Нищо няма да излезе от тази работа." Съзнанието ви започва да се смалява. Сутринта енергията ви се е движила от ляво към дясно, по посока $+n$ – възходящо състояние, качване нагоре. Следобед енергията ви се е движила от дясно към ляво, по посока $-l$ – низходящо състояние, слизане. Колкото повече съзнанието се разширява, толкова повече и връзките му се увеличават. Тогава кръгът *A* ще влезе във връзка и с кръга *O*, с който ще се пресече в точките l^1 и n^1. Тия кръгове нямат нищо общо помежду си. Техните центрове се намират все по периферията на другите кръгове. Например центровете на кръговете *A, Д, O, C* са все на периферии. В такъв случай, когато в математиката говорим за кръг, в който има стремеж да увеличава радиуса си до безкрайност, центърът на този кръг ще се намира навсякъде. С такъв кръг именно си представяме развитието на човешкото съзнание.

И тъй, общият Център, през който минава Животът, се намира навсякъде. Засега ние знаем само живота на периферията, а какво представлява същинският Живот в Центъра, това не знаем. Туй е велика тайна в Природата. Защо? – Защото Центърът на кръга, който представлява общия, целокупния Живот като център на безкрайно голям кръг, се намира навсякъде. Това показва, че човешкото съзнание може да се разширява и после по обратен път да се смалява.

Сутрин съзнанието се разширява, вечер се смалява като мех. И музиката се дължи на подобно разширение и свиване или смаляване. Човек пее и свири, когато се разширява. Престане ли разширяването, престава музиката, заглъхва песента. Щом гайдата се свие, и свиренето не се чува.

Какво показва пеенето и свиренето? – Докато човек пее и свири, енергиите у него са положителни и възходящи; престане ли да пее и да свири, енергиите преминават в отрицателни и низходящи. В такъв човек се събират разрушителни енергии и той изпада в един свят на безпорядък и дисхармония. Този свят е свят на неразумност. Ето защо всички окултни школи препоръчват пеенето и свиренето като средства за тониране, за излизане от известно дисхармонично или отрицателно състояние. Изпаднете ли в някое низходящо състояние, постарайте се, макар и по изкуствен начин, да си създадете разположение за пеене или свирене. По естествен начин може да пее и да свири само този човек, който има някакъв висок идеал в своята душа. Този човек пее за своето отечество, за светли бъднини, за ангелите, за Бога – за всичко велико и красиво в света. Няма ли някакъв идеал в душата си или някаква идея в ума си, той не може да пее.

Окултният ученик, като пее и свири, той е проникнат от някаква идея. Някои хора започват да пеят, вдъхновяват се, но изведнъж дойде съмнението и те казват: „Защо ли ще пеем? Какво ще придобием с тази песен?“ – и престават да пеят. Песента е говор на душата. Не преставайте да пеете! Какво означава например тонът *la*? – Той е основният тон на Живота. Дойдете ли до въпроса какво нещо е Животът, вземете тона *la* и пейте. Кажете си: „Сега ще размишлявам върху Живота.“ След това вземете тона *si*. Какво означава този тон?

Отговор: *Астролозите го свързват с планетата Меркурий.*

Значи той представлява природният ум на човека. Това са хора с търговски наклонности, които често изпадат в песимизъм. Дойде ли човек до това положение, трябва да мине от тона *si* към тона *la*, т.е. към живота. В такъв случай човек трябва или да слезе един тон надолу, да дойде в тона *la,* или да се качи много нагоре, да вземе *la* в една гама по-високо. Когато се отива от по-ниските към по-високите тонове, има едно качване, отиване нагоре, възходящо движение, което определя Духовния живот; когато се слиза от по-високите към по-ниските тонове, има едно слизане надолу, низходящо движение, което определя материалния живот – живота на корените.

Казвам: всеки човек, който разрешава някоя задача от материален характер, непременно трябва да слезе долу. Растението например, за да мине в по-горно състояние, трябва да се зарови в земята, да премине известни пертурбации и тогава да излезе на повърхността. Тонът *si* сам по себе си е миньорен, затова, докато дойде до тона *la*, който е много по-горен, ще мине през редица страдания. И тонът *la* от своя страна няма да спре на своето място, но ще мине през *si* и ще дойде в *do*, което значи, че вибрациите на живота ще се видоизменят в по-високи, ще се повдигнат.

Музиката може да се употреби за трансформиране на различните състояния у човека. Например ако някой човек е много активен, за смяна на своето състояние той ще употреби миньорната гама; ако пък е чрезмерно пасивен, той ще си послужи с мажорната гама. Изобщо пеете ли, свирите ли, трябва да имате идея защо правите това. Това не значи, че ще станете музиканти или че ще използвате музиката като професия, но вие трябва да имате идея: да знаете защо ви е музиката и да я използвате като разумна проява в Природата. Някои ще кажат: „Музиката е човешко изобретение, тя не съществува в Природата." Питам: ако това е вярно, тогава славеят де се е учил да пее? В коя музикална школа на света славеят е

следвал пеене? Ще кажете: „Малкото славейче се е учило от своите родители.“ – Добре. Ами те как и де са учили? Кой е учил първия славей да пее? – В Природата има известен шум, известни звуци, предизвикани от бученето на вятъра, от плискането на морските вълни, от течението на водата в реките и т.н. Понякога в тия звуци, в този шум има хармония, понякога той е дисхармоничен. Приятна музика, приятна хармония има в шумоленето на листата по дърветата, леко разлюлявани от вятъра! Приятна музика се образува и от течението на водите, които се удрят в камъчетата! Хармонично е шумоленето на водата в планинските извори! Всеки сам може да си произведе такава музика. Изберете си една вадичка с бистра, чиста вода, турете в нея няколко камъчета от различна големина, съчетайте ги в особен ред, така че водата, като минава покрай тях, да се създават хармонични звуци. Човек трябва да знае как да съчетава тоновете, за да създава от тях музика. Мнозина считат тия прояви на Природата за случайни, неразумни.

Питам: как се познава разумният живот? Кръговете *А, Д (Фигура 1)* показват, че в тях живеят разумни същества. Понеже пространството *ln* е непроходимо, тия същества като разумни са турили над него мост, за да могат да минават от единия бряг на другия. Значи те имат помежду си пътни съобщения. Какво показва това? – Че те са разумни същества. Щом влезете в една страна и видите, че тамошните жители са направили мостове на реките, това показва, че те са разумни. Нямат ли мостове, те не са разумни същества.

Въпрос: *Ангелите нуждаят ли се от мостове?*

Цялото Небе е свързано с мостове и ангелите вървят по тях. Какво представляват всъщност крилата на ангелите? – Мостове. Когато някой ангел иска да мине през непроходима местност, той простира крилата си вместо мост и минава по него. Техните крила

представляват прекрасни мостове. Тъй щото, когато между две разумни същества има пътни съобщения, това показва, че те са разумни.

Сега всички съвременни хора трябва да работят, за да образуват помежду си мостове. Днес всички пътища, всички съобщения и мостове между хората са прекъснати. Вследствие на това те се намират в едно колебливо, в едно преходно състояние. Сега напредналите Същества строят мостове за съобщение на физическия с Духовния свят. Могат ли хората да си служат с тия мостове, много от въпросите, които днес ги смущават, ще се изяснят. Например някой човек възприема една идея от Разумната Природа и желае да я реализира, да я прокара в обществото. Ако мостовете между физическия и Духовния свят са възстановени, хората от това общество ще разгледат тази идея, ще я проучат добре и ако е навременна, те ще я приложат без никакъв спор помежду си.

Моята задача е да ви обърна вниманието и на въпроса за храненето. Често мнозина запитват: „Добре ли е да имаме обща кухня, или всеки сам да се храни?“ Казвам: разумните хора се хранят заедно, братски, а неразумните хора се хранят поотделно, единично. При решаване на разните въпроси хората трябва да се ръководят от Живата Разумна Природа – както постъпва тя, така трябва и те да постъпват. Например човешкият организъм е сбор от милиарди клетки, които живеят заедно и се подчиняват на един общ господар. Всички имат общ стомах, обща кухня, и затова всички заедно се хранят. Десет милиарда същества се нареждат около общата трапеза, започват да се хранят братски и всички заедно вземат участие в общата работа. Какво ще стане с организма, ако всяка клетка започне сама да си приготвя храна? – Ще се внесе разцепление в общия организъм. Правата идея изисква да се стремите към общност. Трудът е общ само между разумните същества. Ще кажете: „В този случай

индивидуалността ще изчезне, ще се загуби.“ – Не, разумният човек и в общата работа ще запази своята индивидуалност, защото той ще заеме точно това място, което Бог му е определил. Всеки човек трябва да възприеме тази идея и да я развие и разработи в себе си. Желателно е всички млади братя и сестри, като дохождат в София, да разискват върху този въпрос, всички да вземат участие в кухнята. Само при общата работа хората изглаждат известни недоразумения, грапавини помежду си, а от друга страна се опознават по-добре. Общият живот е Божествен живот. Общата работа е работа за Бога.

Мнозина се питат: „Как се изразява Божественият живот?“ – Чрез Разумността. Да бъдеш разумен, значи да бъдеш благороден и отстъпчив. Разумният живот изисква взаимни отстъпки: единият отстъпва и другият отстъпва. Например имаме една торба с пари. Поставяме тази торба пред някой разумен човек, той я погледне, замине си и казва: „Сега не ми трябват пари“; мине друг разумен човек покрай нея, казва същото; мине трети разумен човек – и той я отминава: всички си отстъпват взаимно. Дойде ли четвърти, комуто са нужни пари, бръква в торбата, взема нужната сума и оставя торбата на мястото. Друг път този човек минава покрай торбата, отваря я, оставя в нея известно количество злато и си заминава. Така постъпват разумните хора. Мине ли някой неразумен човек покрай торбата, веднага се спира, замисля се и казва: „Будали са тия, които са оставили тази торба с парите насред пътя. Я да я задигна аз!“ Задига я той и я използва само за себе си. Това е култура на кражбата. Торбата е само един образ, с който искаме да изразим отношенията, които съществуват в разумния свят.

Някой ще запита: „Как трябва да постъпя, ако намеря една торба с пари на пътя си?“ Вие не трябва да постъпвате като онзи беден човек, който отишъл при един богат да му иска пари назаем. Той отива един ден при богаташа и му казва: „Моля ти се, услужи ми,

имам нужда от пари!“ Богаташът му дава ключа и казва: „Вземи ключа, отключи касата, извади колкото пари ти са нужни, и като си услужиш, върни тия пари на мястото им.“ Бедният човек взема ключа, отваря касата и изважда нужната сума. Колкото пъти му потрябвали пари, той вадил от касата, но нищо не внасял. Отива тогава при богатия човек и му казва: „Вземи ключа от касата, парите се свършиха, нищо не остана в нея.“ Това показва, че ти само си вземал, а нищо не си турял – така не може да има пари в касата. Ако искате да имате пари в касата, едновременно трябва да вадите и да туряте в нея нещо. Каква идея може да имате, ако всички искате само да вземате, а нищо да не влагате? Всеки трябва да взема толкова, колкото внася – в това седи разумният живот. Някой взема хиляда лева да си услужи. След това той трябва да върне тия хиляда лева на мястото им. Тъй щото всеки сам ще води своя тефтер, без да става нужда да дохожда инспектор да ревизира сметките му. Природата държи точна сметка за всички приходи и разходи.

Казвам: каквото и да прави човек, в края на краищата ще се натъкне на важния въпрос как да уреди живота си. Като отговор на този въпрос Природата представя една малка програма, а именно взаимната жертва. То значи у всички хора да има желание взаимно да си помагат, като при това тази взаимопомощ да започне от този, който най-много се нуждае. Взаимната жертва – това е Божественият път, към който човек трябва да се стреми. Когато хората се стремят към взаимна отстъпчивост, взаимна жертва и солидарност, навсякъде в живота ще има прогрес – и в науката, и в изкуствата. Ако някой човек е с положителен темперамент n, трябва да дружи с такъв, който има отрицателен темперамент l, за да могат силите и на двамата взаимно да се балансират. Като се съберат тия двама души заедно, ще могат добре да работят: n е господар, който дава, а l е слуга, който работи. Какво ще се получи в резултат? – От тази вълна ще се получи

вече готов плат. Този плат ще го купи някой човек с положителен характер. Защо не може да го купи човек с отрицателен характер? – Защото отрицателните хора сами си приготвят платовете, но не ги купуват, нито ги прилагат в живота си. Когато човек има някое отрицателно състояние, той изпитва в себе си една приятност, че може да работи, без да издава това свое състояние навън. Положителните натури пък проявяват своето чувство навън.

Окултният ученик трябва да разбира и прилага живата математика в живота си, колкото трудна и да е тя. Той трябва да прави редица опити в това направление. Иска ли човек да изправи някоя своя погрешка, или да трансформира едно свое неразположение, той трябва, преди всичко, да разбира своите вътрешни състояния. Когато изпаднете в някое песимистично настроение, трябва да знаете, че пътищата към направлението, по което се движите, са прекъснати – поставена ви е някаква пречка, някакво препятствие. Скръбта, страданията, мъчнотиите, обезсърченията в живота на човека показват, че по посоката на неговото движение са поставени спънки, които прекъсват съобщенията. Този човек няма отворен път. Какво трябва да направи този човек, за да отвори пътя си? – Има два начина, по които той ще може да си направи мост. Представете си, че този човек е купил един килограм чисто дървено масло, което иска да занесе на своя приятел. Но преди да е успял да му го занесе, той получава от своя приятел едно оскърбително писмо. Този човек се спира сега и се замисля какво да направи с маслото. Две възможности има: или да хвърли шишето с маслото на земята, или да го задържи за себе си. Коя от двете постъпки е за предпочитане? Ако той хвърли шишето с маслото на земята и го строши, това подразбира: „За да може да съществува между нас двамата приятелство, ти трябва да слезеш на Земята, да научиш законите на смирението.“ Ако пък задържи

шишето с маслото за себе си, с това той иска да каже на своя приятел: „Ти не заслужаваш това масло. И да ти го дам, не можеш да го използваш, както трябва. Затова аз ще задържа маслото за себе си, понеже се надявам да изправя тази погрешка.“ Как ще изправи погрешката? – От маслото, което задържи за себе си, този човек ще приготви едно вкусно, богато ядене, и ще покани своя приятел на обед. Той, като дойде, ще си хапне добре, ще се задоволи и ще съзнае погрешката си. Ще каже: „Приятелю, извини ме, че ти написах такова оскърбително писмо. Аз бях на крив път.“ По този начин работата ще се оправи и двамата приятели ще бъдат радостни и весели. А това не е нищо друго, освен поставяне на мост между тези двама приятели. Мостът възстановява техните отношения. От чисто практическо гледище за предпочитане е шишето с маслото да остане у вас, отколкото да го хвърляте на земята. Затова казвам на всинца ви: не трошете шишетата си!

С какво се отличават младите хора, младото поколение? – То търси лесния път. Младите искат да постигнат своите идеали изведнъж. Например ако някой млад се заеме да свири едно трудно класическо парче, той иска изведнъж да го изсвири, без много труд и усилия. Но представете си, че Природата изисква от този млад човек сам да си направи инструмента, сам да си създаде музикалната пиеса и най-после сам да я изсвири. Колко време, каква дълбока концентрирана мисъл се изисква от този човек, за да може той да създаде инструмента, да композира пиесата и след това да я изсвири! Всеки човек може да стане учен, това е въпрос на времето само, но за това се изисква усилена деятелност, без колебание и страх.

Сега, ако искате да проверите истинността на всичко, казано дотук, трябва да направите поне един опит, но без подозрение, без съмнение. Изключите ли съмнението и подозрението от ума си, на сто опита ще имате само едно изключение. Ако човек има вяра, той

ще може само за един месец, вместо за цяла година, да разреши и проучи и най-сложните математически задачи. Мнозина мислят, че ученето е трудна работа. Ученето е трудно само тогава, когато в ума на човека има малко Светлина. Причината, дето някои хора не могат да учат, седи в това, че те не мислят право, не разсъждават добре. Следователно те имат малко Светлина в ума си. Който има много Светлина, той учи лесно, добре. Светлината усилва енергията на мозъчните клетки. Умът на човека се нуждае от повече вътрешна светлина. Тази вътрешна светлина се добива само чрез вярата. Съмнението, подозрението загасват вътрешната светлина. Например решиш някоя задача, но се усъмниш нещо: веднага спираш задачата, не знаеш накъде да вървиш – в ума и в съзнанието ти настава мрак и заблуждение. След време отново се вдъхновиш, придобиваш вяра и започваш да работиш нататък. Така работиш четири-пет години върху задачата и най-после я свършваш. Дойде твоят професор, учен и способен човек, преглежда задачата ти и намира една малка погрешка в десетичните числа. Нищожна, малка е погрешката, но трябва да се поправи. Питам: тази малка погрешка изменя ли вашето естество? Прави ли ви морално по-лоши, отколкото сте били по-рано? – Не. Ако обаче направите тази грешка в живота си, тя ще се отрази зле върху характера ви. Ако дадете пари на някоя вдовица и към определената сума прибавите една стотна част от стотинката, какво ще спечели вдовицата от този малък придатък? – Нищо няма да спечели. Но имате ли такава малка част от енергията на някоя разумна природна сила, тя ще има грамаден ефект и с нея ще можете да дигнете Земята нагоре в пространството. Що се отнася до парите, стотинката не играе някаква важна роля, но ако стомилионната част от стотинката представлява някаква силова линия на Живота, тя ще има грамаден ефект.

Следователно малките подтици, които имате в живота си, изразени в мисли, чувства, желания, знания, са все такива силови линии с грамаден ефект в своите действия. Често казвате: „Тия неща са малки, нищожни.“ Казвам: в малките, в дребните, в нищожните неща седи величието на човека. Щастието на човека иде от момента, когато той започва да обръща внимание на малките силови величини в живота си. Например яви се у вас малкото желание да ставате сутрин рано и да размишлявате, но като се събудите сутринта, поогледате се наоколо, усещате, че в стаята ви е студено, и веднага отлагате желанието си за друг път. Казвам: щом е дошло това благородно желание у вас, не отлагайте, изпълнете го веднага. Станете рано, измийте се, облечете се и започнете молитвата си. Изпълните ли това малко желание, от този момент ще започне и вашето повдигане. Ако отложите или напълно отблъснете това желание, от този момент ще се зародят всичките ви нещастия. Когато човек се моли, трябва да бъде прав, бодър. Никога не се молете седнали. Когато здравият човек се моли на Бога, неговото естествено положение е да бъде изправен на краката си: главата му да бъде свързана с центъра на Слънцето, а краката му – с центъра на Земята. Ако някой лежи на гърба си и иска да се моли, няма да може – ще го нападнат кошмарни състояния, защото земните енергии подпушват гръбначния му стълб. Когато поставят човека с лице към земята и го бият отгоре, той може да се моли добре, защото пак се намира в зависимост от Слънцето.

Казвам: най-важно за всички е да се свързвате с положителните сили в живота. Съмнението, подозрението и ред отрицателни състояния могат да дойдат у вас, но вие не се стремете да ги изкоренявате. Оставете реката да си тече, не правете бентове по нея! По същия начин не се стремете да изкоренявате злото, което също като реката е едно течение. По-лесно е човек да вземе няколко греди,

да ги тури като мост над реката и да мине по тях, отколкото да мине с колата си под бента на реката. Съвременните хора са подпушили днес много реки, направили са бентове, но какво са спечелили от това? – Редица нещастия. Отсега нататък мостове трябва да се правят, а не бентове. Никой не може да подпушва, да спира силите на Природата. Върху тях трябва да се поставят мостове, разумни съобщения. Двете течения – *l* и *+n*, положителното и отрицателното, трябва да бъдат в ръцете на човешкия разум: той трябва да ги владее. Когато едно разумно същество от Духовния свят иска да премине от едно състояние в друго, хваща двете дръжки – на положителната и отрицателната сила, които веднага взаимно се унищожават, и то се качва нагоре в пространството; като смени състоянието си, оставя тия две дръжки. По този начин всички хора могат да трансформират състоянията си. Хванете ли с вяра положителното и отрицателното в живота си, вие ще преминете от другата страна на реката като по мост. Постъпвате ли така, няма да има мъчнотия в живота ви, която да може да ви спъне. Всички мъчнотии могат да се преодолеят с вяра.

Често казват за някого: „Този човек е много груб." За друг някого казват: „Този човек е много благороден, деликатен в отношенията си." Коя е причината за това различие? Защо единият е груб, а другият – мек, деликатен? – Това се дължи на материята, от която са създадени техните тела. Материята, от която е направено човешкото тяло, е разнообразна. Колкото един човек е по-груб, толкова по-голям брой от неговите клетки са от низш животински произход; колкото човек е по-мек, по-деликатен, толкова по-голям брой от неговите клетки са от по-висок органически произход.

И тъй, сега от младите се изисква нова, положителна вяра. В какво седи тази вяра? – Вяра без съмнения! Съмнението да седи отвън, вярата – отвътре! Страхът – отвън, Любовта – отвътре! Глупостта – отвън, Мъдростта – отвътре!

Сега ще ви представя няколко положения за размишление. Представете си, че вие сте слуга при един горд, честолюбив и своенравен господар, но имате силно желание да учите. Как ще изкажете своето желание пред господаря си, за да се съгласи той да му работите и същевременно да ви издържа в училището?

Второто положение: вие сте беден човек, търсите някаква служба, но нямате от никого препоръка. Отивате при някой господар, искате да ви назначи на работа. Как трябва да се представите пред него, да изявите своята работоспособност?

Третото положение: вие сте болен човек. Преглеждат ви няколко лекари и всички констатират, че страдате от тежка, неизлечима болест. Въпреки всичко това у вас има силно, непреодолимо желание да живеете, да бъдете здрави. Какво трябва да направите?

Отговор: *Да се обърнем към Бога.*

Да, с обръщането си към Бога човек ще може да разреши всички задачи, всички мъчнотии в своя живот.

Упражнение: Всички прави! Движение на ръцете нагоре, после – надолу, след това – в кръг. При тия движения ще произнасяте бавно следното изречение: *Доброта и смирение всичко решават в света.* Като кажете думата *доброта*, ръцете горе, при *смирение* – ръцете долу; при *всичко решават в света* – ръцете в кръг. След това бавно се изнасят напред и после се спускат надолу.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

УЧТИВИЯТ ЧОВЕК

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Прочетоха се работите върху темата „Произход на песимизма“.

Песимизмът има две отрицателни качества по същество. Кои са тия качества?

Отговори: *Липса на вяра. Гордите хора са песимисти.*

Песимистът е наблюдателен човек. Той, като гледа на мрачната, отрицателната страна на живота, неговият ум е буден именно в това отношение. Слабата страна на песимиста седи в това, че той се поддава на чужда воля – това нещо тормози неговата психика. Будност на ума към отрицателното и несамостоятелна воля са двете качества на песимиста. Вследствие на тия две качества той е в постоянна борба. Коя е чуждата воля, която оказва давление върху него и го тормози? – Природата. Защо? – Понеже той постоянно критикува Природата. По този начин именно той влиза в стълкновение с нея. Той иска да бъде абсолютно свободен и да ѝ се налага, да ѝ стане господар. Природата обаче му показва, че той не е и не може да бъде свободен човек. Как му показва това? – Като го мачка, обвързва и с това го прави така зависим, както и тя е зависима. Природата е много интелигентна, тя дава възможност на всички хора, а специално и на песимистите, да мислят. Който се опита да влезе в борба, в стълкновение с Природата, да иска да стане абсолютно свободен, абсолютно независим човек, той непременно ще стане песимист. Да иска човек Абсолютна свобода, Абсолютна независимост, подразбира той да бъде абсолютно мъдър и силен.

Свобода без Абсолютна Мъдрост и сила е невъзможно нещо. Такава свобода е немислима.

Първата буква на думата *песимизъм*, буквата *П,* е съставена от три прави линии. Буквата *П* представлява бременен човек с идеи. Двете успоредни линии показват, че песимистът има буден ум и стремеж. Напречната, перпендикулярната линия показва, че неговият ум среща спънки, препятствия в своя път. Тези препятствия са чуждата воля, пред която неговата воля, неговата деятелност спират. Тогава той започва да мисли какво да прави, как да излезе от това положение. Вследствие на това у него става раздвояване на съзнанието, образува се буквата *Е* – втората буква на думата *песимизъм.* Буквата *Е* представлява раздвоен кръг – закон на размножение. Законът на размножението показва, че някой човек се е намерил в затруднение и се стреми да излезе от това положение. Например някой човек има всичко три-четири килограма ечемик, а отглежда много пиленца и кокошки. Какво ще прави тогава? – Ще се намери в голямо затруднение, ще търси начин как да премахне това препятствие, да увеличи количеството на храната. Многото желания у човека говорят, че той се намира в закона на размножението. Той трябва да има достатъчно храна, за да поддържа своите желания. Буквата *С* – третата буква на думата *песимизъм,* означава закон на промените. Човекът на промените е като този, когото го боли корем, и затова се обръща ту на едната, ту на другата страна. Може ли обаче да се излекува един човек, който постоянно се върти? Четвъртата буква *И* от думата *песимизъм* е съставена от две успоредни линии, съединени с трета. Тази буква показва посоката, по която се движи песимистът. При такава посока той правилно може да разреши своята задача. Когато двете успоредни линии се продължат, те ще образуват в пространството криви линии в две противоположни посоки. Песимистът е човек, който в сравнение с оптимиста се намира в по-

висок стадий на развитие. Песимистът представлява растение, докато оптимистът представлява минерал. Песимистът има завързали плодове, но още неузрели, и затова се бои да не би ветровете да ги обрулят.

Сега ще разгледаме значението на думата *оптимизъм* – optimismus. Буквата *О* представлява един затворен кръг. Буквата *П* представлява бременен човек, затворен в себе си, готов за работа, готов за живота. Оптимистът се намира при по-благоприятни условия, отколкото песимистът. Носът на песимиста е тънък и завит надолу. Малко хора биват истински песимисти. Тия, които минават за песимисти, само играят такава роля на сцената: те са песимисти при известни настроения. Обаче ако човек дълго време играе тази роля, той може да придобие чертите на песимиста. У песимиста преобладава венозната кръв, а у оптимиста – артериалната кръв. Следователно, ако у песимиста се измени съставът на кръвта, изменя се и състоянието му. Щом се увеличи артериалната кръв у човека, изменя се и състоянието му – той става оптимист. Песимистът е много страхлив човек – той се плаши от бъдещето, от всеки поглед на хората. Той е голям безверник, но същевременно е суеверен: вярва във вторника като ден на несполуки, в петъка като ден на щастие и в ред други неща.

Ще ви задам следния въпрос: кое е характерното качество на разумния, на съзнателния живот? – В съзнателния живот има един важен закон, който гласи: за всяка енергия, затворена в каква и да е форма, има определено време за развитие. На това основание всеки човек трябва да използва енергиите, които са вложени в неговия организъм, в съответното за тях време. Не отлагайте техния период на развитие. Всяко отлагане внася дисхармония в правилното развитие на човешкия ум и на човешкото сърце. А всяка дисхармония нарушава единството както в отделния човек, така и между всички

хора изобщо. Единството се нарушава тогава, когато съществата, на които Природата е дала неограничена Свобода, не развиват силите, които имат в себе си. Тия същества, като не работят, те стават положителни, а когато стават положителни, ражда се дисхармония. Например всички хора искат да бъдат свободни: да бъдат свободни подразбира да бъдат активни, да бъдат активни подразбира да знаят посоката на своето движение. И наистина, човек трябва да бъде активен, но във възходяща и положителна насока.

Представете си, че правата линия представлява почвата, на която изниква животът с всички свои желания. Същевременно тази права линия представлява и съзнанието – неговата деятелност и посока. То може да се определи като мисъл, като стремеж, като желание или като волеви акт. В такъв случай всяко желание, всяка мисъл, които искате да постигнете, непременно трябва да ги посадите в почвата, за да изникнат. Почвата на мислите и желанията е от една страна животът, а от друга страна – човешкото тяло. Тъй посадени желанията и мислите на човека, те могат да растат и да се развиват, да пускат корени и клони, листа и цветове, докато най-после дадат и своите плодове. Истинските желания и мисли трябва да бъдат във връзка с правилното развитие на човешкото тяло. Например, ако човек не знае как да движи ръцете си, ще има съвсем други резултати от тия, които би имал, ако знаеше да движи ръцете си правилно. Някой казва: „Аз мога да движа ръцете си на всички посоки.“ Питам: знаеш ли да движиш ръцете си правилно, хармонично? Например можете ли да движите лъка на цигулката, дето ви падне по дъската? – Не. Има точно определено място, дето трябва да се движи лъкът: по кои струни, как да се движи и т.н. Като гледате отворите, отдушниците на цигулката, смеете се, намирате ги смешни, намирате, че не са на място поставени. Казвам: често и вашите отдушници не са по-добри от тия на цигулката. Значи още при построяването на някой

инструмент човек трябва да прилага известни познания и закони. Например точно определено е през коя част на цигулката трябва да минава лъкът, за да произвежда хубави, чисти тонове.

Същото нещо се отнася и до проявяването на човешката мисъл, на човешките чувства и човешката воля. За правилната мисъл, за правилното чувство и за правилното действие на човека има определени закони, на които те трябва да се подчиняват. Често у вас се зарежда някое желание, искате да го реализирате и то така силно ви стимулира, че вие не можете да си намерите покой, искате веднага да пристъпите към реализирането му. Казвам: не бързайте да го реализирате веднага. Спрете се малко, отложете неговото реализиране за ден, два, и когато всичко у вас утихне, започнете да го реализирате бавно и постепенно. Само така човек ще може от своите желания да съгради нещо постоянно и устойчиво.

По същия начин ще постъпвате и с вашите мисли. Дойде ви някоя мисъл да направите нещо – не бързайте веднага да я реализирате. Обмислете работата добре, вижте дали тя ще има влияние върху съграждането на вашия ум, на вашия живот, и ако се убедите, че тя ще ви ползва, пристъпете към нейното реализиране. Работете тихо и спокойно! Някой казва: „Аз не мога да работя тихо и спокойно, аз съм бърз по естество.“ Казвам: когато Природата ни дава изобилно своята енергия, тя изисква от нас да бъдем активни, бързи, за да оползотворим всичката ѝ енергия. Понякога обаче Природата пести своята енергия. Тя дава по малко енергия и изисква от съществата, които са свързани с нея, да бъдат внимателни, да пестят енергията, която е вложена в техния организъм.

И тъй, причината за песимистичните състояния, които се зараждат у младите и у старите хора, се дължи главно на неразумното използване на енергията на техния организъм, вследствие на което настава преждевременно изтощение на силите им. Например някой

човек дава галаобяд на своите приятели и по този случай изхарчва всичките си средства. След това за цяла седмица той остава без пари и гладува. При това положение той изпада в песимизъм. Друг някой младеж, който следва в странство, получава от баща си пари за цял месец и той веднага отива на пазар и си купува ред нужни и ненужни вещи: пръстен, мушама, връзка, колан, билет за концерт, за театър и т.н. След два-три дена се оглежда натук-натам, няма пари в джоба си. Какво да прави цял месец без пари? Току виж, този млад човек изпадне в песимистично настроение. Питам: защо беше нужна мушамата на този човек? Казвате: „Все щеше да стане нужда да отиде на екскурзия." – Защо му беше нужен пръстен? – „Е, след четири-пет години все ще му дотрябва пръстен." – Не, и без пръстен може. Сега срещам млади хора, които ходят гологлави. Казват, че това било хигиенично. По едно време някои млади ходеха и боси. Добра идея е тази, но тя не можа да си пробие път.

Казвам: по витрините на Природата има много неща за продан. Между тия неща има отлични мисли, отлични чувства за продан, но питам: мислите ли, че всички тия неща, които може да си купите, заслужават да бъдат купени. Всички вещи по витрините на Природата не са еднакво ценни. Много от тях, красиви на външен вид, примамливи за очите, не заслужават парите си и не трябва да се купуват. Представете си, че двама млади селяни, богати момчета, тръгват за София да правят покупки. Единият от тях се спира пред някой земеделски магазин, купува семена от круши, ябълки, череши и други овощни дървета и си отива в селото. Вторият гледа по витрините на един, на друг магазин, докато най-после влиза в няколко от по-хубавите магазини и си купува шапка, връзка, мушама, бели обувки, лачени обувки, пръстен, часовник и т.н. След това и той си отива в селото. Питам: в края на краищата кой от двамата млади селяни е използвал по-добре парите си? – Разбира се, че този, който е

накупил семената. Така и в Природата има много механични мисли и желания, подобни на тия лачени и бели обувки, пръстени, часовници и тем подобни. Например някой млад поет написва някое стихотворение, предлага го на този, на онзи да го четат, иска всички да се произнесат за него, че е гениално. Каква гениалност има в това стихотворение? То е подобно на лачените обувки, които са хубави, докато са нови и лъскави. Щом прогледат, всичката им красота изчезва. По същия начин и много от идеите на младите и на старите прогледат и те стават песимисти и се отчайват от живота.

Казвам: едно ценно качество, което липсва у младите, е взаимното почитание и уважение, което произтича дълбоко от душата. Ако търсите външна учтивост, външно уважение, това ще срещнете донякъде у младите, но то е повърхностно качество, което скоро изчезва. Срещнете ли един човек, който има дълбоко уважение към другите, всички ще го считат за слаб човек и ще се качат на главата му. Учтивият човек, който уважава и почита хората, преди всичко е кротък, внимателен, зачита времето на другите, не го отнема без работа, не го запълва с празни приказки. Щом отиде при някой човек да поговори с него, той внимателно го запитва: „Моля ви се, можете ли да ми дадете пет минути от вашето време, да поговоря малко с вас?“ И като получи разрешение да поговори, той влиза вътре, казва какво му е нужно, и точно след пет минути си излиза. Човек трябва да цени както своето време, така и времето на другите хора. Даже и при брата си да отиде, той ще иска позволение да говори с него пет минути; ако не е свършил работата си, ще иска още пет минути позволение; ако му трябват още пет минути, пак ще поиска, докато свърши работата си, но никога няма да злоупотреби с времето на своите близки.

Второто качество на учтивия човек е да изслушва другите хора така, както изслушва себе си. Дойде ли някой при такъв човек да

сподели с него своята идея, той веднага ще влезе в неговото положение, и от това гледище го изслушва. Ако говорителят е учтив, и той ще влезе в положението на този, който го изслушва, и няма да злоупотреби с неговото време. Човекът, който е лишен от учтивост, като ви срещне един път, ще гледа напълно да ви използва. Той е глупав човек, не взема предвид, че ще стане нужда да ви срещне и втори, и трети път. Учтивият, разумният човек обаче, като ви срещне един път, той знае, че ще ви срещне и втори, и трети път, затова гледа да запазите добро мнение за него, както и той за вас. Всеки човек трябва да има добро мнение за другите, защото в това именно се крият хубави образи, които пречистват ума на човека. За възпитанието на човешкия ум, на човешкото сърце и на човешката воля са необходими красиви, хармонични образи. Който иска да се повдигне, трябва да предизвика в ума си един добър, умен и силен човек. Такъв човек създава красиви, хармонични образи, а тези образи дават стимул за дейност, стимул към доброто и великото в света.

Третото качество на учтивия човек е, че той се абстрахира от себе си. За мярка на нещата той не взема себе си, но ги разглежда обективно, защото силите, които се проявяват в човешкия характер, са вън от него – те са в самата Природа. Силите, които са дадени на човека, представляват капитал, с който той още не борави напълно. Малка част от хората са засегнали съществените неща в своя живот. Например развил ли е човек в себе си чувството на самообладание? Може ли той при всички неуспехи в живота да запази присъствието на духа си, като че нищо не е станало? Какво прави студентът, като се яви на някакъв изпит в университета и пропадне на този изпит? – Много от сегашните студенти изгубват присъствието на духа си. Обаче тия неуспехи са уроци, дадени от Живата Природа. Ако вие вървите в съгласие със законите на Живата Природа, тя ще просвети

ума ви и така ще усили паметта ви, че никой професор не ще може да ви скъса. Не вървите ли в съгласие със законите на Живата Природа, паметта ви ще бъде слаба и много пъти ще ви излага – няма да ви бъде в помощ. Учтивият човек живее в хармония с Природата и нему тя помага. Красиво е, когато Природата се интересува от студента и ученика и му помага при всички изпити.

Един американски проповедник ми разправяше следната своя опитност в това отношение. Той работил усилено цяла седмица върху проповедта, която щял да държи в църквата, но в деня, когато трябвало да държи тази проповед, потърсил в джобовете си бележките, обаче останал изненадан, когато не ги намерил – забравил ги вкъщи. Качва се на амвона, мъчи се да си припомни нещо върху проповедта – не може. Иска да си припомни заглавието на проповедта – не може. Чуди се какво да прави. Намислил по едно време да каже на слушателите си, че не е разположен, та ще отложи проповедта си за следната неделя. Обаче тъкмо в това време вратата на църквата се отваря и влиза един човек. С влизането на този човек изведнъж умът на проповедника се просветлява, цялата проповед се възстановява и той започва да говори, като че ли чете. Питам: каква връзка има между влизането на този човек в църквата и проповедта на проповедника? – Този човек се явява като допълнителна личност, изпратена от Невидимия свят да помогне на проповедника. С явяването си този човек донася Светлината, която беше необходима за проповедника. Следователно, ако искате да ви помогне даже и онзи човек, който е на противоположния полюс на живота, трябва да бъдете в хармония със законите на Разумната Природа. Този човек, макар и отдалече, ще стане отражение на вашите идеи и ще ви помогне. Прекъсне ли човек връзката си с Разумната Природа, съзнанието му потъмнява, той забравя всичко и остава сам в света.

Ето защо човек трябва да се стреми да бъде под влиянието на Разумната Природа, да усеща, че нейното присъствие е близо до него.

И тъй, за да се уверите във всичко, което ви се говори, трябва да правите малки, микроскопически опити. Например, когато забравите някоя идея, която е минала през ума ви, направете опит да се свържете с Живата Природа и по този начин да възобновите тази идея в ума си. През това време наблюдавайте часовника си – за колко време ще си спомните забравената идея. Този опит може да ви отнеме една, две и повече минути, един, два или двадесет и четири часа – това нищо не значи. Времето ще покаже какви препятствия съществуват между вас и Живата Природа. Затова именно всеки човек трябва да се стреми да премахне ненужните противоречия, които се явяват в ума и сърцето му. Има известни противоречия, които са в реда на нещата, а има такива, които човек сам си създава. Често някой човек казва: „Аз не искам да зная за никого.“ Питам: коя е причината за това нещо?

Отговор: *Навярно за този човек хората представляват в някои отношения пречки, от които той иска да се освободи.*

Идеята, че човек трябва да се освободи от пречките, е права, но има нещо неправилно в тази мисъл. Ще ви обясня с един пример де се крие неправилността на тази идея. Представете си, че вие сте седнали да се занимавате, учите нещо, но в двора си имате кочина, дето отглеждате прасе, което един ден ще продадете, за да можете от парите му да се поддържате. Обаче това прасе постоянно квичи в кочината и ви пречи да се занимавате. Какво трябва да направите? – Два начина има, по които вие ще можете да се освободите от тази пречка. Първият начин е да се концентрирате силно, да забравите околната обстановка и да си учите. Вторият начин е да пуснете прасето на свобода – да се разхожда из двора, да не квичи. Кой от двата начина е по-добър: да пуснете прасето на свобода или вие да се

концентрирате, а прасето да остане в кочината и да квичи? Ако го държите в кочината, вие ще бъдете по-спокойни, няма опасност да се загуби; ако го пуснете на свобода, ще ви безпокои мисълта, че то може да се загуби. Питам: оправдателно ли е положението студент да държи прасе в кочината си?

Да се върнем към въпроса за учтивостта. Каква роля играе учтивостта в обществото? Братята и сестрите в семействата учтиви ли са едни спрямо други? В какво трябва да се превърне учтивостта?

Отговор: *В искреност.*

Ами искреността в какво трябва да се превърне?

Отговор: *В любов.*

Не, много стъпала трябва да се преминат, докато се стигне до Любовта. През колко стъпала трябва да се премине, за да се дойде от учтивостта до Любовта? Как се създава Любовта? Например срещате някой човек и веднага го обиквате, считате го за близка вам душа. Защо го обикнахте? – Причината не е маловажна. Тя се крие някъде в далечното минало. Може би този човек някога се е пожертвал за вас, за вашето повдигане. Може би днешното ви благосъстояние се дължи на него. Днес, като го срещате, вие изпитвате голяма благодарност към него за всичко това, което той е направил за вас. Този човек, от своя страна, нищо не иска от вас. Той е безкористен, радва се на положението, в което ви среща днес. Следователно онзи, който ни обича, той всякога ни се радва. Не можете да обичате човека, който не ви се радва. Човекът, който ви се радва, той има не само добро мнение за вас, но той носи и най-хубавите, най-красивите образи за вас в душата си. При омразата пък е точно обратното. Човекът, който ви мрази, той не ви се радва и няма добро мнение за вас. Неговата душа е пълна с най-лоши образи, с най-лоши мисли за вас. И тогава вие трябва да правите големи усилия, за да преодолеете всички тия отрицателни сили, които той отправя към вас.

Казвам: учениците на Окултната школа трябва да бъдат идеалисти, души с висок идеал, за да могат да създадат отлични, красиви образи и отношения помежду си. Всеки човек трябва да има нещо красиво в себе си, за което хората да го обичат. Още повече: всеки човек трябва да има нещо красиво в своята душа, за което и Бог да го обича. За какво може Бог да обича човека? За какво може професорът да обича своя студент? – За неговите способности, за обичта му към науката и за вниманието му към предмета на неговия професор, както и към него самия. Когато обаче някой студент е невнимателен към предмета на някого от своите професори, той не го учи и професорът се отнася към този студент с пренебрежение и го къса на изпитите. На същото основание, когато някой човек се стреми с всичката си душа да бъде носител на Божията Любов, Мъдрост и Истина, и Бог е крайно внимателен към него.

И тъй, колко степени има от учтивостта до Любовта? Аз не говоря за такава любов, каквато много от съвременните хора разбират, но говоря за Любовта като сила, като принцип, от който произтича Животът. Някои казват: „Нали професорът, учителят трябва да се занимава и със слабите студенти и ученици?“ – Със слабите, с неспособните студенти и ученици трябва да се занимават добродетелните хора, а не и умните. Умният, ученият професор няма време да се занимава с неспособните ученици. Често някои студенти и ученици имат известни дефекти в умствено отношение, затова, колкото и да учат, те учени хора няма да станат – ще станат обикновени хора. Такъв човек не може да бъде студент на някой гениален професор. Преди години при мене дойде един учител от Разград и ми каза: „Аз имам силно желание да следвам по музика. Ще си купя една цигулка и ще започна да се уча.“ Казвам му: „Ти не можеш да станеш музикант. Природата не те е надарила с такива дарби.“ – „Ами какво може да излезе от мене?“ – ме запита той. – „Ти

можеш да бъдеш добър земеделец.“ И наистина той се предаде на тази работа и успяваше добре. Изобщо Природата иска да постави човека в правия път – всеки да се заеме с такава работа, за каквато е надарен. Музиката не е призвание за всички. Колко души от тия, които се предават на музиката, са излезли добри композитори или творци музиканти? Ако е въпрос да се създаде една проста, обикновена композиция, това мнозина могат да направят, но що се отнася до нещо велико – малцина са такива музиканти. Значи Природата е задържала великите длъжности за малцина хора. За всеки век тя има всичко десет високи длъжности за великите хора. Трябва да се явят двама гениални хора, за да се роди един светия в света, а за да се създадат условия за един велик Учител, трябва да се родят десет светии.

Ето защо всички трябва да работите усърдно в сегашния си живот, за да си създадете благоприятни условия за бъдещето. Да допуснем, че вие излизате вън от стаята си, за да наблюдавате звездите по небето. След като наблюдавате по този начин небето месец-два, астроном ще станете ли? – Няма да станете астроном, но все пак ще придобиете нещо ново. Наблюденията, които правите по небето, ще внесат някакви неопределени идеи, които след време обаче ще се уяснят. Значи дълго време трябва да се наблюдава и изучава небето, за да се разбере какво носи то за човека. Някои казват: „От толкова години изучаваме новите идеи и още не сме ги изучили напълно.“ Казвам: много години, много векове още има да ги изучавате, докато ги изучите и разберете напълно. От толкова години насам съвременните учени изучават небето, но още не знаят дали има живот на Слънцето, на Марс, на Венера и на другите планети. Те знаят какви елементи има на тия планети или каква светлина имат те, но какъв е техният органически състав, какви организми живеят там – това още не е известно.

Питам ви: каква идея ви занимава сега? Какво каза Диоген[9] на Александър Велики, който го запита: „Какво искаш да направя за тебе?“ Диоген му отговори: „Не ми засенчвай светлината, която не можеш да ми дадеш.“ Същото е и с вас. Когато се намирате пред някоя велика идея, Александър Велики не седи ли пред вашата бъчва и не ви ли засенчва Слънцето? Ако у някой човек се яви силно желание да стане знаменит актьор, трябва ли той да се занимава с тази идея? Не, тази идея е Александър Велики, който седи пред неговата бъчва и му засенчва светлината на Слънцето. Оставете Слънцето свободно да ви огрява. Или трябва ли да ви занимава идеята да станете голям пехливанин, та на когото се натъкнете, да го победите? С великите идеи трябва да се занимавате само през свободното си време. Преди петнадесет-шестнадесет години един български учител тръгва за Америка, но спира в Париж за известно време, докато научи френски език, който му бил необходим за Америка. Обаче, за да изкара прехраната си, той се настанил в една евангелска църква на служба, заел се да управлява ръчката на органа, за да може да свири. Един ден, като движел така ръчката на органа, замислил се за своите велики планове в Америка и забравил да движи ръчката на органа, вследствие на което той спрял да свири. Веднага органистът отива зад органа, побутва го и му казва: „Или ще движиш ръчката, или ще те уволним! Какво се забравяш?“ Сега Природата е турила в ръката на всеки човек по една такава ръчка и докато свири органът, никой няма право да мисли за нищо друго, освен за работата си. Пусне ли ръчката, и органът спира. Престане ли свиренето, всеки може да мисли, каквото иска. Значи, докато създавате характера си, вие трябва да мислите само за тази ръчка; съградите ли характера си, ще се освободите от движението на тази ръчка и вече свободно може да мислите, за каквото искате. За какво може да мисли ученикът, който свири пред своя учител? – Само за упражненията си, които от

ден на ден стават все по-сложни и по-сложни. Щом свърши необходимите упражнения, той може вече да си позволи да свири, каквото иска. Той може да си позволи всякакви волности. Великите работи в света са волности, с които могат да се занимават само гениалните умове. Обикновените умове обаче се занимават с обикновени, с елементарни упражнения.

И тъй, през тази година всички трябва да придобиете качеството на взаимно уважение и почитание един към друг. Учтивостта, уважението е вътрешно, морално качество на човека. Който уважава хората, уважава и себе си. И който уважава себе си, уважава и хората. Това правило трябва да поставите като основа в живота си. Стреми ли се човек към това правило, той се намира в правия път на общото развитие на Живота.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

СВОБОДНИ ДВИЖЕНИЯ

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

Прочете се резюме от работите върху темата „Произход на песимизма“.

Прочетоха се работите върху темата „Защо младите се обезсърчават?“

Кои енергии се наричат свободни? Има ли свободни енергии в Природата?

Отговор: *Според съвременното естествознание свободни енергии не съществуват.*

В такъв случай какво представлява свободната воля? Какво подразбираме, когато някой човек каже, че има свободна воля?

Отговор: *Човек е свободен само в избора си.*

Отде произлиза коренът на думата *воля*?

Отговор: *От латинския глагол „волло“, който значи „искам“. Волята подразбира искане.*

В българския език думите *вир, извирам* имат същия корен, какъвто и думата *воля.* Коренът на думата *воля* означава подтик на съзнателния живот, т.е. свободен подтик на живота. Само в разумния живот има свободен подтик. В този живот човек може да се проявява свободно, т.е. по всички правилни начини на разумните действия. Свободата не подразбира отрицателни, произволни действия. Това не е свобода, това е ограничение.

Вие, младите, как разбирате свободната воля? От ваше гледище отде започва проявата на свободната воля? Каква свобода иска младият човек? Представете си, че вие сте дете, което иска да бъде свободно.

Какво ще иска това дете от баща си и от майка си? Или представете си, че вие сте ученици в гимназията. Какво бихте искали от учителите си, за да бъдете свободни? Вие ще искате повече свободно време, малко упражнения, малко занятия, и ще се радвате на тази свобода. Ако учителите наредят програмата съобразно свободата, която учениците желаят, все ще има нещо в програмата, от което те ще останат недоволни. Ако оставят учениците сами да си нареждат програмата, тя ще бъде относително добра, а не в идеалния смисъл на думата. Много от учениците казват: „Понеже програмата се прави повече от стари, от възрастни хора, затова има доста дефекти." Ако пък програмата се прави само от млади хора, също тъй ще има известни дефекти, само че в друго отношение. Възрастните застават на едно становище, а младите – на друго становище – точно противоположно на първото. Възрастните хора забравят своите младини и работят само въз основа на своята опитност. Те казват: „Ние имаме житейска опитност, много неща сме преживели и опитали." Някой човек е на сто и двадесет години, мисли се за много умен. Това не показва, че този човек е много умен. Той може да е стар и пак да е първокласен глупец. И младият човек прави глупости, но когато старият направи някаква глупост, тя е първокласна глупост. Каква глупост например може да направи старият човек?

Отговор: *Да се влюби например. Косата му побеляла напълно, а той влюбен.*

В бялата коса няма ли любов? Права е идеята ви, че е смешно да видите стар човек влюбен, но в какво седи смешното положение? Старият човек с побелялата глава представлява зима, а през зимата човек не може да ходи с тънки дрехи. Зимата не може да даде на човека тия блага, които лятото му дава. Смешно е да се говори, че благата, свойствени на лятото, могат да се използват и през зимата. Какво иска да каже човек, когато изнася идеята, че старият не бива да

се влюбва? – Това подразбира, че старият не трябва да иска нищо от онзи, когото обича. Неговата любов трябва да бъде съвършено безкористна. Смешното положение, в което изпада старият човек, когато се влюбва, седи в това, че въпреки всичката опитност, която той има, все пак е користолюбив, иска да се заплати за любовта му. Тогава кое е най-мъдрото нещо, което старият може да направи?

Отговор: *Да насърчава и да помага на младите в доброто.*

Как ще определите само с няколко думи съществените различия между младия и стария човек?

Отговор: *Старият човек има житейска опитност и мъдрост. Младият няма житейска опитност, но е силен, разполага с много енергия.*

Старият човек е много чувствителен. Когато той говори, гласът му трепери. Той е особено чувствителен към услугите, които му правят, и благодари за всяка услуга, за всяко внимание, отправено към него. Ако някое дете му услужи или помогне в нещо, той излива душата си от благодарност. Тази именно черта на стария човек – благодарност и признателност – го прави любим на всички. Той мяза на дете. Характерната черта на младия човек, на детето, е неговата услужливост. Ако две малки деца си играят и стане нужда да се помогне на по-малкото от тях, по-голямото веднага ще му се притече в услуга. Ако по-голямото дете е тригодишно, а по-малкото – на една година, по-големичкото ще вземе малкото на ръце и ще го носи. Дойде ли някое по-голямо и от двете, то ще им услужва. Когато някое дете може да услужва, то не се пита трябва ли да услужи на по-малките, на по-слабите от себе си. То веднага се заема за услуги. Ето защо старият човек, когато се нуждае от услуга, винаги се обръща към децата. Той знае, че те са готови на услуга и вършат това с любов и разположение. Всеки човек трябва да запази тази черта през целия си живот.

Да се услужва – това е велик подтик в живота на човека. Услугата е проява на Божественото в човека. Докато човек има подтик да помага, да услужва, Божественото начало работи в него. И когато човек е признателен и за най-малката услуга, която му се прави, това е също тъй Божествено проявление. Да услужваш – това значи да имаш връзка с началото на живота, а да бъдеш благодарен и признателен за услугите, които ти се правят, това значи да имаш връзка с края на живота. Като се съединят тия две връзки, човек постига най-важното в своя живот – служене на Бога. Ето защо човек трябва да бъде готов за услуги и да е признателен за услугите, които му правят. Всеки човек, млад или стар, трябва да има тия качества.

За следния път ще пишете върху темата *Ролята на водорода, кислорода, азота и въглерода в Природата (тема №25).* Имате четири начина за разработване на тази тема, но вие ще пишете, както знаете. Кое е важното свойство на водорода? – Той гори, но не поддържа горенето. При горенето си дава вода. Значи той е носител на влагата, съдържа в себе си магнетизъм. Водородът е най-лекият от всички газове.

Кое е най-важното свойство на кислорода? – Той поддържа горенето, но сам не гори. Кислородът е носител на Живота, на топлината. Кое е най-важното свойство на азота? – Той не гори, нито поддържа горенето. По този начин, с присъствието си във въздуха, той укротява буйното действие на кислорода. Азотът действа благотворно върху нервната система. Въглеродът е най-важният елемент, който взема участие в строежа на организмите. Той е твърдо вещество. В такъв случай, в алхимически смисъл, водорода ще свържете с водата; кислорода – с огъня, със светлината; азота – с въздуха, а въглерода – с почвата.

Вие, младите, трябва да създадете в себе си една алхимическа лаборатория, за да трансформирате в нея своите излишни енергии.

Понякога младите съдържат в себе си в излишък един от тия елементи, а понякога имат недоимък от един от тия елементи. Например, когато кръвообращението на човека не става правилно, въглеродът се натрупва в кръвта във вид на въглероден двуокис и я прави нечиста. Когато електрическата и магнетичната енергия не текат правилно в човешкия организъм, тогава в нервната система се натрупва излишък от азот, вследствие на което става подпушване в организма. Това подпушване предизвиква задушаване, затрудняване функциите на дихателната система, и човек често заспива.

Когато се говори за свободни движения, подразбираме механически процеси. Те се извършват под давлението на някаква външна воля. В първо време свободните движения са механически, неорганизирани, но впоследствие те могат да се оформят, да се организират, да се превърнат в разумни движения. Тия неща стават и в човешкия организъм, затова човек трябва да знае закона за трансформиране на енергиите. При изучаването на окултната химия човек трябва да научи метода за примиряване на силите. Щом стане подпушване на известни канали, трябва да се намери начинът да се отпушат.

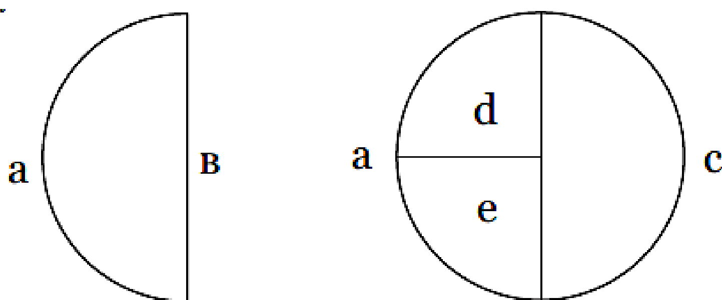

Фиг. 1

За изяснение на тази идея ще ви дам следния пример. Вие имате майка и баща, които много обичате. При това вие сте богати и

желаете да отидете в странство да учите. Обаче родителите ви ви обичат много и не искат да се разделят с вас. Вие започвате да се борите: от една страна скърбите за родителите си, от друга страна желанието ви да учите в странство е много силно. По едно време решавате да избягате, но понеже сте морален човек, спирате се пред това решение. Първото решение образува движението *а*. После се спирате, образувате движението *в*. Значи става спиране на първото движение – процесът се прекратява. Това показва, че реализирането на вашето желание зависи от други някои фактори, и то именно от два фактора – *d* и *e*: бащата *(d)* и майката *(e)*. Първата половина за реализирането на вашето желание зависеше само от вас. Следователно човек трябва да изучи закона, който уравновесява или определя отношенията му с майката и с бащата. Той трябва да дойде с тях в споразумение, за да може да реализира своите идеи.

И тъй, за да се приложи този закон, човек трябва да знае, че не е сам в живота. Каквато мисъл и да му дойде в главата, той трябва да помни, че е във връзка с Живата Природа. Например, когато някой човек иска да свърши една работа, той трябва да има предвид, че не е единственият фактор за свършването на тази работа. Той сам може да направи само един полукръг – полукръга *а*: проявява един жест, но цялата работа не може да я свърши. Сам човек не може да опише целия кръг. Значи в първия момент той ще се прояви, ще опише половината кръг, след което веднага ще се спре – ще дойде разсъдъкът, който ще го постави в колебание: да предприеме ли дадено решение, или не. После се намесват други два фактора – майката и бащата, които представляват разумността. Щом се проявят и те, образуват втората половина на кръга, т.е. образуват полукръга *с*. Както виждате, описването на окръжността представлява проекции, които вие трябва да изучавате и изчислявате. В левия полукръг се ражда деятелност, замисъл, а в десния полукръг нещата се реализират.

Привидно изглежда, като че дясното полушарие представлява запас от енергии, които постепенно се неутрализират. Всъщност обаче в дясното полушарие се решават разумните неща, а от лявото полушарие се отправят навън енергии за реализиране на разумните решения. Най-първо дадено движение, дадена енергия се проявява вън от човека и после се прекратява; след това този човек се заема с уреждане на отношенията си към живота, към Разумната Природа; после той започва да мисли, докато най-после реализира своите решения, като тръгва в пътя на своите идеали.

В Природата има два разумни пътя, по които човек може да реализира своите идеали: единият път е праволинеен, а другият – криволинеен. При правия път времето се съкращава, а енергията се изразходва; при криволинейния път времето се изразходва, а енергията се пести. Силният човек избира правия път, по който пести време, а изразходва енергия; слабият човек избира криволинейния път, по който изразходва време, а пести енергия. Младите хора обикновено бързат. Казвам: който е силен, нека бърза; който е слаб, бавно да върви, да пести енергията си. Някой казва: „Бързам много, притеснен съм, искам по-скоро да свърша работата си." – Ти си избрал правия път, но щом се притесняваш, слаб си. Силният човек не знае какво е притеснение. Той върши работата си тихо, спокойно, с голяма приятност. Силният човек усеща удоволствие, приятност, като вдигне един чувал от сто килограма тежест на гърба си. Обаче ако слабият се опита да вдигне този тежък товар на гърба си, веднага започва да се притеснява. Следователно, когато започнете една работа, при която духът ви се притеснява, това не показва, че не можете да свършите тази работа, но че методът, който сте избрали за свършването ѝ, не е прав. Вие сте избрали праволинейния метод, а трябвало е да изберете криволинейния. С това Природата иска да ви каже: „Слабият не трябва да върви в праволинейния път, а трябва да

криволичи в пътя си.“ Значи слабият човек трябва да пести енергията си, а силният човек трябва да пести времето си. И двете неща са еднакво важни: и енергията, и времето.

Въпрос: *Ако човек не се е изпитал, може ли предварително да познае дали е силен, или слаб?*

Може. Човек има едно вътрешно чувство в себе си, чрез което за всеки даден случай може да познае какъв метод трябва да употреби. Когато говорим за реализиране на желанията, трябва да се знае кои желания трябва да се реализират и кои не трябва. Има желания, които човек непременно трябва да реализира – това са неговите първични желания на душата, вложени от самото начало на неговия живот. След тях идват второстепенни, третостепенни и още редица незначителни желания, които последни трябва да чакат своето реализиране. Ако човек реализира на пръв план своите първични желания, и животът му ще върви в своя естествен път. Такъв човек е свободен, не се дразни, има разположение на духа и силите в неговия организъм са уравновесени. Понякога човек е недоволен, когато не може да постигне някое свое желание. Не, преди всичко той трябва да знае необходимо ли е да се реализира това негово желание, или не е необходимо.

Първото нещо: човек трябва да определи в себе си дали е необходимо да реализира известна мисъл, известно чувство или известна постъпка. Щом се определи в това отношение, после ще види по кой от двата начина ще трябва да ги реализира: по праволинейния път – пътя на силния човек, или по криволинейния път – пътя на слабия човек. Постъпвате ли така, нещата винаги ще стават правилно и вие ще имате много помощници в живота си. Разумната Природа ще ви изпрати в помощ от Невидимия свят приятели, които ви обичат. Тия помощници се наричат *ангели*, *служебни духове*, които се притичват в услуга, в помощ на всеки човек,

който постъпва разумно. Който реализира своите първични желания, всякога получава помощ. Виждате ли, че някой човек успява да постигне своите желания, ще знаете, че той се е заел да реализира своите първични желания, затова и Невидимият свят му помага. Човек трябва да бъде добър и умен, за да му помагат и приятелите. Закон е: възвишеният Невидим свят помага само на добрите и на умните хора в света. Защо им се помага? – Защото и те скоро ще станат работници, за да помагат на по-малките от тях. Всеки иска да има помощници, да му помагат, но и той от своя страна трябва да помага на по-слабите от себе си. Който иска да му помагат, и той трябва да помага!

Когато говорим за свободни движения, за свободни действия, ние подразбираме свобода в тяхното започване и завършване. Например човек иска да изкаже една идея. Най-първо той трябва да е решил дълбоко в себе си може ли да изкаже тази идея, или не може. Реши ли веднъж, че трябва да я изкаже, да не се спира, да не се подпушва – нека я изкаже свободно, естествено, тъй както тя живее в него. Някой ще възрази: „Отде ще знаем как да я изкажем?“ – Да оставим този въпрос настрана. Когато една идея живее дълбоко в душата на човека, той ще намери начин как да я изкаже – и то по най-естествен, най-правилен начин. Два метода има за изказване на нещата: праволинеен и криволинеен. Като наблюдавате проявите на децата, у тях има такива свободни движения. Който не разбира закона за свободните движения, той се дразни, когато наблюдава проявленията на децата. По същия начин и мухите се проявяват свободно, независимо. Тъкмо вие се занимавате с някой сериозен въпрос, четете нещо, току изведнъж една муха кацне нейде по лицето ви. Вие се дразните, сърдите се, но тя с това иска да каже, че ви обича. Обич е това, няма нищо лошо в мухата.

И тъй, между учениците на Окултната школа се препоръчват естествени постъпки, естествена обхода. Всичко изкуствено да се отбягва! На всеки език има издадена книга за добрата обхода, за добрите отношения и доброто поведение на хората едни спрямо други: как трябва човек да говори, как да се държи, какво поведение да има между близки и външни лица и т.н. Трябва да се спазват ред правила за благоприличие, за етикеция между хората. Наблюдавайте дипломата: още като влиза в някой салон, започва да се кланя надясно-наляво, да се ръкува вежливо, да се разговаря с всички. Като го наблюдавате, мислите, че този човек храни пълно уважение към всички тия хора. Той е фин, деликатен, внимателен към другите хора, но всичко това е външно, не е вътрешно. Естественият човек обаче външно не е тъй фин, не е тъй деликатен, но затова вътрешно той е мек, учтив, благ. Понякога естественият човек изглежда външно груб, но това е само привидно отношение.

В естествения човек няма нищо пресилено. Той постъпва естествено, с етикеция, която отговаря на неговото естество. Всеки трябва да се стреми към тази естествена етикеция, да бъде самобитен, да не подражава на другите. Например някой човек ви направи един поклон, но така естествено, че никой не може да го имитира. Самобитната постъпка не може да се повтаря, нито да се имитира, защото излиза изкуствена. Всяка изкуствена постъпка или всяко изкуствено отношение отблъсква. Когато някой човек е роден музикант, музиката у него е самобитна. Този пък, който е изучавал музиката, той не може да подражава на музиката на първия. Първият музикант, роден с музика в душата си, носи това качество в самото си естество. Ако пък човек добива музикалността в душата си чрез свирене, чрез упражнение на някой инструмент, той трябва дълго време да работи, да се упражнява, докато това качество стане плът и кръв на неговото естество, та да може естествено да го изнася и

прилага в живота си. Ето защо най-първо човек трябва да започне да работи със самобитните си качества, които са вродени в него, с малките си таланти, и по този начин да разработва по-големите си дарби, за които се изисква усилена работа, труд и постоянство.

И тъй, за да изучите и приложите в живота си новата философия, която ви се преподава, трябва да бъдете свободни хора и отворени души. Може ли човек, на когото ръцете са вързани, да учи, да бъде свободен? – Не може. За да може човек да разрешава мъчнотиите на своя живот, той трябва да бъде свободен в морално отношение. Когато човек пожелае да постигне нещо, веднага пред него се изпречва една мъчнотия и той казва: „Това нещо е непостижимо за мене." Един учен човек казва на едно малко дете: „Можеш ли да носиш Земята на гърба си?" – „Мога." – „Как ще можеш? Ти си толкова малко дете!" – „Ще видиш, че мога." То отива в града, купува си едно кълбо от картон, което има форма на Земята, туря го на гърба си и отива при учения, като му казва: „Какво е това на гърба ми? – Земята. Значи, както виждате, аз мога да нося Земята на гърба си." Ученият човек се учудва от думите на това умно дете и му казва: „Щом можеш да носиш Земята на гърба си, ти можеш да разрешаваш и други важни научни въпроси." Следователно, когато някой човек каже, че нещо е непостижимо за него, той трябва да постъпи като детето, което носи на гърба си Земята от картон, и ще види, че непостижимото за него става постижимо. Обаче от този човек се изисква умение, правилен начин на постъпване.

Мнозина казват за някого: „Този човек е учен, знае много неща." Казвам: от сто години насам във Френската академия на науките са постъпили деветдесет и девет теории за създаването на света и всички първоначално са бивали приети, а отпосле са отхвърляни и замествани с по-нови, с по-верни. Питам: щом този човек е учен, знае много неща, нека каже коя от всички тия теории е вярна, най-близка

до Истината. На времето си всяка теория е била меродавна, вярна, но постепенно с напредване на науката във всяка теория се явяват факти, които тя вече не може да обясни, и постепенно се замества с нова теория, по-вярна, по-близка до Истината. Затова, когато се казва за някой човек, че е учен, той не е в пълния смисъл на думата учен човек. В този смисъл всеки човек може да бъде учен. Великите Учители и адептите знаят същността на нещата, но те не изнасят теории. Ако попитате един велик Учител какво има на Слънцето, той, макар и да знае какво има там, няма да разправя, но ще ви каже: „Аз ходих на Слънцето и проверих всичко. Ако не ми вярвате, мога да ви разкажа как се отива дотам, та сами да проверите нещата.“ Наистина за такова пътешествие се изисква дълго време, но щом въпросът се отнася до науката, това нищо не значи.

Като отидете на Слънцето, сами ще проверите има ли там живот, или няма. Ако там има живот, ще видите какви същества живеят на него, и т.н. За това се изисква само време, концентриране на мисълта и силна воля, която да преодолява трудностите и мъчнотиите. Мнозина не се интересуват от въпроса, има ли живи същества на Слънцето, или няма, защото те не са в състояние да използват енергията на тия същества. Когато се пробуди висшето съзнание на тия хора и те дойдат в контакт с разумните същества на Слънцето, тогава ще могат да използват всичко хубаво от тях, ще се ползват от тяхната енергия и ще я прилагат разумно в живота си. Ще кажете: „Не е дошло още времето за това.“ – За някои е дошло, за някои не е дошло. Тия, за които времето е дошло, нека да се свържат със съществата на Слънцето и да се ползват от тяхната култура!

И тъй, ще знаете следното нещо: скръбта иде от Земята, а радостта – от Слънцето. Истината се ражда на Небето, а Доброто – на Земята. Щом скърбите, ще знаете, че земните енергии имат преобладаващо влияние върху вашия живот. Скръбта и страданията

не унищожават човека, но внасят в него доброта, понеже Природата работи и чрез земните енергии. Важно е за човека да се справи с тия енергии и да ги използва за свое добро. Чрез страданията и радостите човек изучава закона за трансформиране на енергиите.

Сега какво ще ми отговорите, ако запитам всеки едного от вас какво желае да направят съкласниците му за него?

Отговор: *Да го обичат, да му услужват. Да му направят някое добро, когато той се намира в нужда.*

Ще ви приведа един пример за добро, направено по един красив начин. Един студент имал добър приятел, но много беден момък. Вижда го веднъж в студен зимен ден със скъсани обувки. Отива той на пазара, купува едни нови обувки и търси начин как да му ги даде, без да го изложи, за да не накърни чувствата му. Обикаля около дома му, когато той не е вкъщи, и забелязва, че прозорецът на неговата стая е отворен. Набързо написва с изменен почерк следната бележка: „Тези обувки са твои. Ако ги вземеш, ще направиш голямо удоволствие на този, който ги подарява." Хвърля кутията с обувките и избягва. В каквото отношение и да се прави добро, трябва да е така изнесено, че да се щадят човешките чувства, т.е. да не се унижава човешкото достойнство. Добре е, когато прозорецът в стаята на приятеля ви е отворен. Ами какво ще правите, ако прозорецът на стаята е затворен? – Досетливият човек трябва да намери начин и при това положение да направи доброто, което е намислил.

Ще ви дам още един пример за добро дело. Един студент среща приятеля си много обезсърчен, дори отчаян, готов на крайни постъпки. Той отива в дома си и веднага написва на приятеля си едно прочувствено, сърдечно и насърчително писмо, като му обяснява смисъла на страданията, благата, които те носят на човека, и т.н. Изпраща писмото до приятеля си и му отправя добри мисли и пожелания. Приятелят му прочита внимателно писмото и

състоянието му веднага се изменя. Той се замисля върху писмото и напълно се съгласява със съветите, дадени от другаря му. Писмото било тъй умно, тъй убедително написано, че всичко, което приложил от него, дало добри резултати. По този начин той излязъл от трудното положение, в което се намирал, и благодарил на приятеля си. Както виждате, това е един хубав подарък от приятел.

Казвам: като ученици на великата Окултна школа желая на всички да бъдете автори на такова писмо до някой ваш отчаян и обезсърчен приятел, с което да го насърчите и да го извадите от затрудненото положение, в което е изпаднал.

Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.

ПИСМЕНИ ТЕМИ

1. Новите схващания на ученика

Тема №1: „Отношение между психология, логика и етика“

3. Възпитателната сила на страданията

Тема №2: „Първата отличителна черта на мисълта“

„Една от основните черти на младия“

4. Условия, лежащи в триъгълника

Тема №3: „Основните мисли на първата лекция от тази година“

6. Светлина и знание. Музика

Тема №4: „Основните мисли от втората тазгодишна лекция“

7. Съсредоточение

Теми №5: „Разлика между подсъзнателните, съзнателните и самосъзнателните действия“

„Хармоничните черти на подсъзнателните, съзнателните и самосъзнателните действия“

„Отношението на растенията, животните и човека в техните движения“

Тема №6: „Защо Природата е създала благоуханието у цветята?“ или „Каква роля играе благоуханието у цветята?“

8. Великата погрешка

Тема №7: „Ролята на свръхсъзнанието“

9. Що е единица. Числа и действия

Тема №8: „Предназначението на гръбначния стълб в човешкия организъм“

10. Божественото буталце

Тема №9: „Защо човек се ражда и умира?“

11. Закон за внушение и закон за равновесие

Тема №10: „Произход на съзнателните и подсъзнателните движения у човека“

12. Направление на енергиите

Тема №11: „Какво зная аз?“

Тема №12: „Трите стълба на знанието“

14. Двете възможности

Тема №13: „Най-важната буква в азбуката“

15. Изпитите на ученика. Житното зърно

Тема №14: „Разлика между фантазия и въображение“

16. Чудните предположения

Тема №15: „Кое е първото растение, което се е появило на Земята?“

18. Високите места и чистият въздух

Тема №16: „Кой е най-мекият и най-коравият уд в човека?“

19. Най-важното

Тема №17: „Най-важният мускул в човешкия организъм“

20. Честността

Тема №18: „Отличителните черти на отривистата реч“

21. Равностранният триъгълник

Тема №19: Всеки ученик да напише едно писмо за Специалния и едно за Общия клас в кой и да е град от провинцията.

23. Слънчевите трансформатори

Тема №20: „Най-обичаното от нас число“

Тема №21: „Най-важната идея за мен“

26. Успоредните пътища

Тема №22: „Ролята на положителните и отрицателните сили“

28. Смяна на състоянията

Тема №23: „Произход на песимизма“

Тема №24: „Обезсърчение на младите“

31. Свободни движения

Тема №25: „Ролята на водорода, кислорода, азота и въглерода в Природата“

УПРАЖНЕНИЯ И ОПИТИ

1. Новите схващания на ученика

– Опит със забиване на игла в ръката.

– Опит за контролиране на мислите ни.

– Три правила за приложение при работа с ума, сърцето и волята.

4. Условия, лежащи в триъгълника

– Опит за лекуване чрез внушение.

5. Ролята на противоречията. Влияние на планетите

– Задача учениците да се наредят хармонично според астрологичните съответствия.

– Учениците да нарисуват чертежа на орбитите на планетите в цветове.

– Упражнение да се обхванат мислено с ръце всичките планети.

6. Светлина и знание. Музика

– Опит сутрин, на обед и вечер да се произнася думата *вдъхновение*.

7. Съсредоточение

– Задача да се наместят десет геометрически фигури така, че да се образува човек.

11. Закон за внушение и закон за равновесие

– Упражнение за самовнушение.

– Задача да си изберем по една дума за всеки ден от седмицата и да я повтаряме сутрин, на обед и вечер по сто пъти.

12. Направление на енергиите

– Упражнения:

– Умствен начин за уякчаване на волята.

– Умствени опити за надделяване над страха.

– Опит за справяне с гнева.

– Упражнения с движение на ръцете и с формули.

– Упражнение с ръцете и с отправяне на мисълта нагоре.

14. Двете възможности

– Опит да се заповядва на космите на главата.

15. Изпитите на ученика. Житното зърно

– Опит да се получи слънчевия спектър чрез стъклени призми.

– Житен режим за учениците със слаб стомах и със слаби гърди.

Опит с жито: да се прехвърля от едната ръка в другата.

16. Чудните предположения

– Задача да се разглеждат десет житни зърна, за да се придобие идея за житото.

17. Новото възпитание и самовъзпитание

– Упражнение да отбелязваме през нощта колко пъти се обръщаме в леглото.

19. Най-важното

– Задача всеки да си измисли ново име по определени правила, което само той ще си знае.

20. Честността

– Опит за четири седмици за прилагане на честността, справедливостта, интелигентността и благородството.

– Упражнение за изправяне на гръбнака.

21. Равностранният триъгълник

– Задача да се наблюдава небето през нощта и да се търси кои звезди образуват равностранен триъгълник.

22. Вдлъбната и изпъкнала леща

– Метод за справяне с излишната енергия чрез физическа работа.

23. Слънчевите трансформатори

– Задача учениците да преброят колко косми има на главата.

– Опит за лекуване чрез насочване на мисълта към Слънцето.

24. Законът на внушението

– Задача да се отговори на въпроса как може да се хвърчи във въздуха и как може да се живее във водата.

25. Влиянието на вътрешната светлина

– Учениците да определят мястото си в Пентаграма.

26. Успоредните пътища

– Задача да дадем 100 лева на някой бедняк, ако ни ги поиска.

27. Проявленията на ума

– Опит за лекуване при подпушване с хващане на носа.

– Опит да влезем в положението, в съзнанието на една божа кравица.

29. Преходни състояния на съзнанието

– Задача да се размишлява върху три житейски положения и да се реши как трябва да се постъпи.

– Упражнение с движение на ръцете и с формула.

ФОРМУЛИ И УТВЪРЖДЕНИЯ

1. Новите схващания на ученика

– Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

– Тя постоянно ни весели!

2. Природа и геометрия

– Любовта ражда Доброто.

– Доброто носи за нас Живот, Светлина и Свобода.

5. Ролята на противоречията. Влияние на планетите

– „Всичко, каквото Бог е вложил във Вселената, благото, което е определил за нас, да дойде и да се реализира в нашата душа!“

11. Закон за внушение и закон за равновесие

– „Аз няма да се боря със себе си, но ще бъда в хармония със себе си; аз няма да бъда в противоречие с Природата, но ще бъда в хармония с Природата; аз няма да бъда в противоречие с Бога, но ще бъда в хармония с Бога.“

12. Направление на енергиите

– „Аз мога да направя всичко, което моят ум ми продиктува.“

– „Аз мога да направя всичко, което моето сърце ми продиктува.“

19. Най-важното

– „Доброта, Истина, Красота – това е Любовта.“

29. Преходни състояния на съзнанието

– „Доброта и смирение всичко решават в света.“

Пета година
1925 – 1926

ВРЕМЕ И СИЛА

Мотото за тази година ще бъде:

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Коя беше последната лекция от миналата година? (За свободните движения.)

Кои движения са свободни? (Разумните движения.) Да, свободните движения подразбират разумност. Конят може да се движи свободно, но когато прескача от един плет на друг, това не е свобода. За птичката може да се каже, че има свобода в движенията си. Защо? Понеже в нейните движения има разумност. Свободните движения подразбират и по-висока култура. Според закона на еволюцията в стълбата на животинското царство най-високо стъпало заемат млекопитаещите. Обаче птиците имат по-стар произход от конете. Рибите пък са по-стари от птиците. Науката поддържа, че птиците са произлезли от рибите. Последните се движат в по-гъста, а птиците – в по-рядка среда. При това рибите са безгласни, те нямат орган на гласа, на звука. Културата на рибите е много ниска. Всички престъпления във водата стават безгласно. Животът във водата е цял ад. Там рибите се гълтат цели едни други без следи от престъпления и никоя от тях няма възможност да каже някому нещо, да се оплаче.

Птиците пък имат по-висока култура от рибите, защото в тях има разумност. В какво се забелязва разумността, както и по-високата култура у птиците? В тях има музика, движения из въздуха, виене на гнезда, които неща се подчиняват на известни закони. Движението на хората из въздуха с аероплани се основава на същите закони, на които се подчиняват и птиците. Освен това птиците са разрешили отношенията между половете по-разумно даже и от съвременните

хора, които го разрешават като млекопитаещите. На съвременните хора са нужни още хиляди години, докато разрешат този въпрос по човешки. И действително първото падане е станало между млекопитаещите. Оттам започва падането на човека. Като говоря за птиците, не подразбирам да се вземат като образ, но като символ на по-висока култура в света, която ще се яви за в бъдеще и в човешкия род. Днес в хората се забелязва вече стремеж да се приближат към птиците.

Питам, според вас на какво се дължат външните противоречия в живота? Вземете следния прост пример. Двама родни братя се обичат, разбират се, живеят си добре. След известно време между тях се явява спор за някакви материални блага, които те получават в наследство от баща си. Коя е дълбоката причина да се зароди между тия братя несъгласие, спор? Отде води началото си този спор? Нали тия братя се обичаха? Нали се разбираха помежду си? Във физиката има един закон за промяна на телата от топлината и от студа. – Този закон гласи: всички тела от топлината се разширяват и отиват нагоре, а от студа се свиват, сгъстяват и падат надолу. Природата си служи с този закон всякога, когато ѝ потрябва. Щом пожелае да превърне някое течно тяло във въздухообразно, тя го нагрява и така го препраща в пространството нагоре. Щом пожелае да превърне въздухообразното тяло в течно, тя го охлажда и то слиза на земята във вид на течност. И в човешкия организъм има и въздухообразни, и течни, и твърди тела, но понякога става накопление на тия вещества, което се отразява по един или друг начин върху човека. Обаче разумната природа не позволява да се престъпват законите ѝ, т.е. тя не търпи никакви житници, никакви хамбари в тялото на човека. Всеки ден човек има право да взима от нейните складове само толкова, колкото му е нужно за деня. За другия ден – добър е Господ! Той пак ще даде. Но вследствие отдалечаването на човека от разумните закони на

природата у него се заражда желание да се осигури, и той всеки ден живее с мисълта да трупа, да събира колкото може повече. Това негово желание се предава и на самите клетки, в които постепенно става отлагане, натрупване на излишни, неоползотворени от организма, материали. Този човек започва да надебелява, да затлъстява и впоследствие в него се зараждат различни болести. Ето защо най-първо човек трябва да се заеме с разрешаване на прости явления, на малки величини, а после да прибегне до решаване на сложни явления, на големи величини. Сложните явления, големите величини, създават натрупвания в човешкия организъм. И тъй, за да се яви възвишена мисъл у човека, той трябва да насочи своя поглед нагоре. То значи – той трябва да превърне твърдите вещества в себе си в течни, течните във въздухообразни, и така да обърне погледа си нагоре. Отгоре ще дойде помощта му. Не мислете, че човек сам може да създаде в себе си възвишени и светли мисли. Никой сам не създава своите мисли! За да попадне някоя светла мисъл във вашия ум, преди всичко тя е минала през ред същества по-възвишени и по-благородни от вас. Ако вие ѝ дадете благоприятни условия за развитие, тя ще ви подигне. Същевременно вашите мисли отиват надолу към същества, по-нискостоящи от вас. Значи в природата става прекръстосване на мислите. Висшите същества влияят на човека, но и човек им влияе. Човек влияе на по-нискостоящите от себе си, но и те му влияят. Затова, когато изучавате живота си, трябва да разграничавате мислите, да разбирате кои мисли идат отдолу и кои отгоре, за да знаете как да ги обработвате.

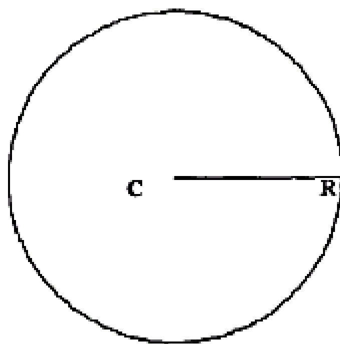

Фиг. 1

Това е една окръжност. Как дефинират окръжността в геометрията? (Окръжността е крива линия, на която всички точки са еднакво отдалечени от една постоянна точка, наречена център – C. Пространството, което е заградено от окръжността, се нарича кръг.) Ние ще дадем друго определение за кръга. Кръгът представлява всички реални възможности, които се съдържат в разумния живот. Всеки кръг има свои граници. Тогава какво трябва да направи човек, като дойде до крайните предели на кръга, който в дадения случай представлява неговия живот? Той трябва да премине от един кръг в друг. Значи всеки кръг е скачен с редица други кръгове. Центърът C представлява друга една реалност, към която човек трябва да се върне. Какво е значението на радиуса в кръга? (Радиусът е единственият елемент, който определя големината на кръга. Окръжностите се различават по радиусите.) Кривите линии в природата са признаци, по които се съди, че тя събира енергия и материя. Тия линии наричаме събирателни. Когато природата иска да твори, тя си служи с прави линии. Всеки радиус, като дойде до своя краен предел, той се връща назад в кръга. Защо? Понеже зад този предел той среща известно съпротивление, което не му позволява да отиде по-нататък. Значи окръжността, кривата линия, показва докъде се простират

възможностите на радиуса. Възможностите на правата линия са в творчеството. Като се свърши творчеството, започва се вътрешната обработка на материята и на енергията. Тъй се създава кръгът.

По този начин вие ще знаете пътя, по който се развиват вашите мисли и желания. Най-първо в човека се зараждат известни мисли, желания и проекти, които, щом стигнат крайния предел на своите възможности, образуват един кръг, в който се започва обработването им. От всички тия мисли, желания и проекти в човека се образува една обща идея, която го тласка в дадена посока. Помнете, че проявите на живота не са отделни. Всяка постъпка на човека се обуславя от някое разумно същество. Никой не може да каже, че е творец на своята съдба. Казва се, че всеки е носител на творчество, на творчески сили в себе си, но всички разумни прояви се обуславят от разумни същества. Може ли да се определи колко радиуси могат да се прекарат в една окръжност? (Казва се, че в окръжността могат да се прекарат безкрайно число радиуси, но се говори само за един радиус, който е в движение, защото, като минава през окръжността, същевременно той минава през всичките радиуси.)

Питам, кои са причините за образуването на квадрата? (Причина за образуването на кривата линия се взима някоя централна сила, а квадратът се образува от движението на една отсечка.) Когато единият край на радиуса се движи, а другият остава неподвижен, образува се кръгът, а когато се движат двата края на радиуса, образува се квадратът. Квадратът включва в себе си възможностите на правата линия. Правата линия представлява отношения между две разумни същества. Най-късият път на съобщение между две разумни същества е правата линия. Двама души могат да се запознаят само по пътя на правата линия. Квадратът представлява условията, при които приятелството на тия двама души може да се съгради. Ако човек не разбира тия отношения, той ще изкриви, ще развали квадрата, и по

този начин ще дойде до вътрешно противоречие. Всички противоречия в живота се съдържат в квадрата. Той е рационално число, а кръгът е ирационално число. Той е част от едно спирално сечение, което пък е сечение от друга една фигура. Кръгът, квадратът, кубът са части от тесаракта.

Защо при създаване на очите природата си е послужила с кръга, а не с квадрата? (Понеже окото се движи радиално, гледа на всички посоки.) Действително окото е създадено по образа на слънчевата система. Който иска да изучава света, трябва да изучава и човешкото око. Квадратът се забелязва в кожата на хората. Значи в противодействията на физическия свят в кожата се образуват множество квадратчета. Различните фигури, с които си служи геометрията, това е най-красивият, най-мистичният език, чрез който природата говори на разумните същества. Когато у човека се зароди известен дух на припряност или на нервност, той вече престава да се движи в кръг и влиза в квадрата. Тогава как ще излезе той от противоречията, в които е попаднал?

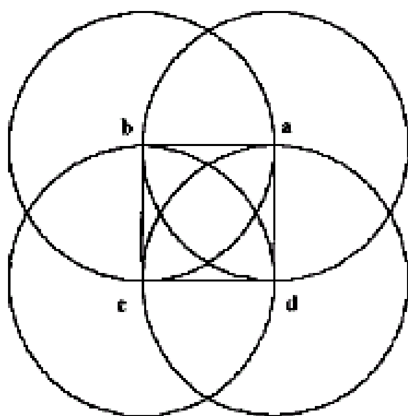

Фиг. 2

Сега ще начертаем един квадрат и от върховете му А, Б, С, Д, които ще вземем за центрове на окръжности, ще опишем четири окръжности. Какво ще се образува в квадрата? (Една четиристенна фигура, заградена с дъги, и четири тристенни фигури, също тъй заградени с дъги.)

За да се разбере тази фигура и да се приложи в живота, ще направя малко отклонение в мисълта си. Какво става с житното зърно, когато попадне в почвата? За да излезе на повърхността на земята, с него стават ред промени – химически и физически. На пръв поглед се вижда, че то се разпуква, при което изгубва своята външна форма.

Вътрешната фигура показва пътя, начина, по който човек може да излезе от противоречията, от безизходното положение, в което се намира. Значи, както житното зърно трябва да измени външната форма, за да излезе на повърхността на земята, така и човекът, който се намира в живота на квадрата, трябва да измени своята форма, за да излезе от своите ограничителни условия. Това излизане наричат „закон на самоотричане“. И затова, когато искаш да минеш в по-рядка среда, трябва да се откажеш от по-гъстата, в която се намираш. Ако искаш да придобиеш някоя по-възвишена идея, трябва да се откажеш от друга, по-обикновена, стара идея, която те е държала до това време вързан в земята. Много от идеите на съвременните хора са във връзка със земята, т.е. с по-груба материя. Тия идеи са потребни на човека дотогава, докато той живее на земята, но щом пожелае да се изкачи в един по-висок свят, той трябва да се откаже, да се освободи от формите на тия идеи.

Както виждате, всичко е в приложението, формите на нещата трябва да оживеят във вас, за да може да ги разбирате и изучавате. Например у вас се заражда едно желание. Това желание може да бъде приятно, може да бъде и неприятно и да ви дразни. За вас не е достатъчно само да знаете, че това желание е приятно или неприятно,

но трябва да знаете точно де именно се зараждат хубавите желания и де – лошите. Ще кажете: „Мястото на желанията е в главата.“ Така е, всичко излиза от главата, но на кое място именно? Желанията не се зараждат в цялата глава. Всяко желание си има своя определена област в мозъка, отдето то произлиза. Човек не може да владее себе си, докато не знае в коя част на неговия мозък се зарежда дадено желание. Например де е мястото на милосърдието? Чувството на милосърдието е там, дето е и религиозното чувство на човека, а именно в горната част на главата. Когато искате да проверите мястото на милосърдието на главата у човека, направете следния опит. Повикайте двама души, в които това чувство е добре развито. Единият от тях да постави трите си пръста върху горната част на главата на другия, дето е религиозното чувство, и веднага ще почувства тока на милосърдието или чувството на приятелство. В съзнанието пък ще се яви малка светлинка.

И тъй, при възпитанието на децата трябва да се има предвид начинът, по който са централизирани силите в живата природа, защото по същия начин са централизирани и силите в човешкия мозък. Мозъкът, от своя страна, изпраща своите сили по цялото тяло. Преодоляващите чувства у човека хвърлят съответен отпечатък върху целия строеж на организма. Например хора, които са крайни идеалисти, имат фини, тънки чувства. Ако идеализмът у тях води началото си от ред поколения, ръцете им са изтънчени, деликатни. Това показва, че изтичането и втичането на енергията от техния организъм става леко, без съпротивление. Ръцете на материалистите не са тъй деликатни, нежни. Който не разбира тия неща, като наблюдава и едните, и другите хора, ще каже, че това е игра на природата. Не, това са течения в природата, които имат своя разумна причина. Всеки пръст на човешката ръка е една област, през която изтича известна енергия. През всеки пръст минават две течения:

едното тече в горната част на пръста и излиза навън, а другото тече в долната част на пръста. То иде от корените на пръстите и влиза във всеки пръст поотделно. Често у някои хора се преплитат няколко течения. По-напредналите хора, у които чувствата са по-добре развити, имат и по-силни възприятия. Те възприемат по-лесно тия течения.

Да допуснем, че в някой човек липсва чувството на милосърдие. Как ще го добие той? Такъв човек трябва да дружи повече с хора филантропи, человеколюбиви, които са готови да се жертват за доброто на другите хора. Или пък той трябва да чете такива книги, в които да среща примери от хора със силно развито чувство на милосърдие. Освен това човек, у когото липсва това чувство, добре е всеки ден около десет, двайсет минути най-много, да поставя ръката си върху центъра на милосърдието, за да приижда към него известно количество енергия. В продължение на една-две години този човек може да развие в себе си това чувство. Чувствата се подхранват с енергия. Съществуват два вида чувства: едните са нисши, животински, а другите са възвишени, благородни чувства. Например дружите известно време с някой човек, но после се разделяте и казвате: „Съжалявам, че се сдружих с този човек." Защо? Защото в тази дружба вие сте подхранвали користолюбиви чувства, очаквали сте нещо и като не сте го постигнали, разочаровали сте се. При такива чувства човек усеща някакво стягане в слънчевия възел, което е признак, че той е попаднал в пътя на животните. Дойдеш ли в този път, спри се, размисли добре, и се върни назад. Не е достатъчно човек само да слуша или да чете какво говорят другите, но има един практически, опитен, начин, по който той може да се учи. Който иска да се учи и да напредва в живота, той трябва да си избира такива другари, които природата е щедро надарила. Тия хора са родени при благоприятни условия.

Човек може да добие някои благородни, възвишени чувства от растенията и от животните. Например милосърдието е развито и у някои растения и животни. По тази причина именно човек още от най-стари времена е бил овчар, водил е овцете на паша. Овцете развиват смирение в човешкия характер. Те го учат още и на самопожертвуване. Волът пък учи човека на търпение. Петелът заставя човека да мисли. Например някой човек е много замислен, иска да реши известен въпрос, но не може. Веднага неговият петел излиза насреща му и започва да кукурига. С това той иска да каже на господаря си: „Попей малко! Тази работа не става с много мислене." Господарят казва: „Огън гори на главата ми!" „Не се безпокой! Щом аз ти кукуригам, работите ще се наредят добре." Когато някой човек заболее и в това време петелът се спре пред прага на къщата му и започне да кукурига, това показва, че този човек ще оздравее. Кукуригането внася приятност, лекота в душата на човека. Той е символ, с който природата си служи, когато иска да изрази нещо. Между кукуригането на петела и състоянието на човека има известна връзка. Когато човек е тъжен, скърбен, нека носи в джоба си по малко царевица или жито, та като чуе, че някой петел изкукурига, веднага да му подхвърли няколко зрънца и да благодари, че е изкукуригал. Това показва, че скръбта му ще се превърне в радост.

Сега, ако някой слуша отвън с какво се занимаваме, ще каже: „Върху какви глупави работи разискват тия хора." Привидно е така, но ако изучавате работите на някои учени, ще видите, че и там има привидно глупави неща. Например някой учен изучава микробите и намира, че особен род микроби имат сто и двайсет стомаха. Каква важност представлява този въпрос? Ако проследим внимателно този факт, ще видим, че той говори много нещо. От него ученият вади заключението, че този род микроби живеят при много

неблагоприятни условия. Действително микробите изобщо живеят при неблагоприятни условия.

Питам, вашите петли кукуригат ли? Забелязали ли сте вие при какви случаи петлите кукуригат? (Забелязано е, че когато петлите престават да кукуригат, случва се някакво нещастие. Когато кокошките се качват на високо да пеят, за добро е. Когато пеят на ниско място, това не е за добро. Всички тия неща са символи, с които природата си служи като прояви на разумен живот, като пътища на съобщения. Това показва, че и животните имат известна разумност, която се намира в по-висок свят от физическия. И наистина често животните интуитивно схващат нещата по-добре от хората. Това показва, че интуицията у тях е по-силно развита, отколкото у някои съвременни хора. Казвам, работете съзнателно върху развитието на вашата интуиция!

Сега ще ви задам няколко въпроса. Какво ще стане с някое семе, ако се посади в почвата по-дълбоко, отколкото е нужно за него? (Или няма да израсне, или ще закъснее с израстването, понеже всеки род семе има определена дълбочина, на която то трябва да се посажда.) Оттук вадим следната аналогия – когато човек се обезсърчи или започне да става песимист, да се отчайва, това показва, че той навлиза в по-гъста материя от тази, в която е бил по-рано. Всички негови желания са заровени дълбоко в тази гъста материя и като не може да ги реализира, той се обезсърчава и започва да страда.

Какво ще стане с някое семе, ако се посади много плитко в почвата? (Ако почвата е малко влажна и торна, има възможност да израсне семето. Ако почвата е камениста, семето не може да израсне.) Това е вярно по отношение нашия живот. Когато нашите идеи не срещат някакво съпротивление на пътя си, те не могат да израснат. Това подразбира живот без страдания. Страданията са естествени съпротивления, при които животът може да расте и да се развива

правилно. Скърбите, страданията са най-дълбокият слой от почната, в който са посадени костилките на плодовете. След време те израстват от тази почва. Който не може да използва скърбите и страданията в своя живот, в него нищо не може да израсте. Затова всеки човек ще понесе толкова скърби и страдания, колкото природата му е определила. Радостта е най-малкото съпротивление, при което животът може да се прояви. Значи вие срещате на пътя си две съпротивления: най-голямо съпротивление, когато корените не могат да вървят надолу безпрепятствено, но първо трябва да си пробият път и после да се развиват правилно; съпротивлението е най-малко, когато коренчетата намират свободен път надолу в земята.

В кой случай семето иждивява повече енергия: когато коренчетата си пробиват път надолу в земята или когато стъблото покълва над повърхността на земята? Коренчетата иждивяват повече енергия, за да си пробият път надолу в земята. В това отношение растенията са по-добри техници, естественици и химици от самите хора. Те отделят от себе си разни киселини, с които си пробиват път даже и в канарите. Ако човек се остави свободно, с пълно доверие, на своята интуиция, той ще има по-добри резултати в живота си, отколкото, ако действа изключително по своя разум. Ако някой човек е болен и се остави на своята интуиция, т.е. на разумните закони, които ръководят целия му организъм, той ще се излекува в скоро време. Оставете се свободно, без страх, на своята интуиция, т.е. на Божественото в себе си, и ще видите какви резултати ще получите. Интуицията у човека е неговият разумен баща, на чийто гръб той може да се качва без страх, без тревога. Този кон ще го занесе, дето трябва. Всички сте виждали какво правят малките деца с баща си. Като се върне той от работа, едно по едно децата се качват на гърба му да ги носи. По същия начин и вие понякога се качвате на своя кон,

карате донякъде, докато го изморите добре, без да свършите някаква работа.

Да допуснем, че някой от вас излиза на сцената, но го освиркват. Като се върнете дома си, вие сте неразположени, цяла нощ не можете да спите, въртите се на една, на друга страна, докато най-после изморите тялото си и заспите. Какво от това, че ви освиркали? Ако нямахте уши да чуете, че ви освиркват, щяхте ли да се обидите? Нямаше да се обидите. Какво трябва да направите тогава? Да си признаете, че не сте играли добре и заслужавате да ви освиркват. Кажете: „Много добре направиха тия хора, че ме освиркаха." Щом си кажете така, веднага ще ви олекне. Едва сте се примирили, натъквате се на друго противоречие: „Защо трябваше да ме освиркват? Нима толкова лошо играх?" Казвам, две противоречия в живота не раждат една добродетел. Две положителни рационални числа раждат едно отрицателно число. Единицата е положително число. Тогава 1 + 1=2. Двойката е отрицателно число. Следователно тия две положителни числа можем само да ги съберем, за да получим отрицателно число, но по никой начин не можем да ги умножаваме. Например 1 x 1 = 1.

Обаче има и друг един закон: като съберем две отрицателни числа, получаваме едно положително. Например 2+2=4. Числото 4 е положително. Като умножим две отрицателни числа, пак получаваме едно положително: 2x2=4. Следователно, ако искаме да получим положителен резултат, трябва да работим с две отрицателни числа. Какво означава 2+2=4 или 2x2=4? Като се съберат или умножат двама меки хора, дават числото 4. Ако съберете числото 2 и числото 4, получавате 6. Какво представлява шесторката? Тя е неутрално число, неутрална зона. Значи, докато дойдете до неутралната зона в живота, т.е. до състояние на примирение, най-първо ще минете през голяма вътрешна борба в себе си. Да кажем, че вие искате да извършите един преврат в себе си. В първо време вие сте активен, борите се. Значи

събирате положителните енергии в себе си, докато получите от тях едно отрицателно число и се примирите. Казвате: „Има време, ще се постигне това нещо“, и започвате да мислите. Числото 4 е число на мисълта. В процеса на мисленето превръщате положителните числа в отрицателни и отново започвате да действате.

И тъй, за всеки човек е важно да знае в коя област на мозъка действат единиците, в коя – двойките, в коя – тройките и т.н. Човек не може да работи със силите на своя мозък както му попадне. Положителните енергии трябва да се превърнат в отрицателни. Всеки, който може да превърне една положителна енергия в отрицателна, той разумно пести силите си. Представете си, че две братчета, които са положителни в себе си, спорят за две ябълки: кое от двете да вземе по-голямата ябълка. Ябълките са от различна големина. Как трябва да се разреши въпросът? (Да разделят двете ябълки на половина и всяко дете да вземе половината и от едната, и от другата ябълка.) Както виждате, тук трябва да се приложи законът за превръщане на положителните енергии в отрицателни. Случва се някога, че мисълта, чувствата, волята на човека са положителни, а той иска нещо непостижимо. Какво трябва да направи този човек в дадения случай? Да кажем, че този човек е беден студент, идеалист, но пожелава в продължение на една седмица да получи десет милиона лева, които ще употреби за някаква велика идея, възникнала в главата му. Какво трябва да направи, за да не претърпи крах или някакво падение в себе си? Като дойде краят на седмицата и не получи парите, въпросът е решен вече, но какво трябва да се направи, преди да е дошъл този момент? (Нека си представи, че ги е получил и се отказва от тях. Или нека си помисли, че сега е получил само една малка част от парите, каквато той има на разположение в себе си, а останалата част ще получи впоследствие.) Индусите са правили ред опити за усилване на волята си и са получили добри резултати. Например един индус може

да разреже някъде ръката си и после със силата на волята да не допусне да падне капка кръв, нито пък да усети най-малка болка. Чрез волята си той анестезира порязаното място и затова не усеща никаква болка. Обаче според законите на живата природа, когато успеем да избегнем дадено страдание, след известно време това страдание пак дохожда до нас, само че на друго място и в друга форма.

Казвам, всеки ще понесе страданията, които природата е определила за него. Ако е слаб, ще му се дават по-малко, но в продължение на повече време. Ако е силен, ще му се дават повече страдания наведнъж, при което ще се употреби по-малко време. Например юнакът може да вдигне сто килограма товар на гърба си и в продължение на един час да го занесе на определено място. Слабият ще раздели същия товар на части и ще го пренася цял ден. Следователно слабите ще иждивяват време, ще пестят енергия. Силните хора ще иждивяват енергия, ще пестят време. Казано е в Писанието: „Силните ще носят слабите." В това отношение индусите са направили грешка. Когато са били силни, те са товарили слабите, вследствие на което са изгубили способността си да ръководят другите хора и се спрели в своето развитие. Днес други хора, които работят правилно, разумно, идат да заместят индусите и да довършат тяхната работа. Сега и бялата раса започва да работи по малко в това направление. За да не губи силите и способностите си, човек трябва да бъде изправен във всички свои мисли, чувства и действия. Както виждате, лесно е да се напише 1 + 1=2, 2+2=4. Обаче това са два закона, които имат приложение в живота. Действието 1 + 1=2 представлява превръщане на положителните сили в отрицателни. То е закон на силата, който работи сега. Днес силните хора работят. Действието 2+2=4 или 2х2=4 представлява превръщане на отрицателните сили в положителни. То е закон на времето, в което работят слабите хора.

Кое е по-силно в човека – умът или сърцето? Как си обяснявате следните положения? Обичате някое лице. В този случай умът скроява хиляди добри мисли за любимия ви. Значи умът става слуга на сърцето. Друг път мразите някое лице. Умът пак започва да измисля хиляди лоши работи за това лице. И тук умът се явява в услуга на сърцето. Кой е по-силен сега – умът или сърцето? (Сърцето.) Обаче това са прояви на животинския, нисшия ум в човека.

Човек има четири сърца: нисше, или животинско, висше, или човешко, ангелско и Божествено сърце. Той има и четири ума: нисш, или животински, висш, или човешки, ангелски и Божествен ум. Човек трябва да благодари, че има толкова сърца и умове. Това, което животинското сърце не може да направи, човешкото сърце ще го направи. Това, което човешкото сърце не може да направи, ангелското ще го направи. Това, което ангелското сърце не може да направи, Божественото ще го направи. Същото се отнася и до ума на човека. Четирите сърца се преплитат взаимно и образуват две сърца. Затова именно се казва в Битието: „Човек е направен по образ и подобие Божие.“

Сега ще ви дам едно правило като за деца, но и възрастните хора могат да си служат с него. Когато дойдете до някое противоречие, до една невъзможност в живота си, кажете: „За Бога всичко е възможно. Аз живея в Бога и с Неговата Мъдрост всичко мога да постигна.“ Поставите ли тази мисъл в ума си, Бог, Който живее във вас, веднага започва да действа. Който е в съгласие с Бога, Той работи с него. Бог работи заедно с нас, за да се прояви. Вие може да проверите това правило, този закон, всякога, когато се намерите в безизходно положение.

Да допуснем, че се намирате някъде в пустинята, изложени на явна смърт – отникъде помощ не идва. Какво трябва да правите? Обърнете се към Бога с пълна вяра и надежда, че за Него всичко е

възможно и след това очаквайте резултат. Няма да се мине дълго време, и вие ще проверите този закон, ще видите, че Бог се проявява и в пустинята.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Първа лекция на Младежкия окултен клас, 15 ноември 1925 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

НАЙ-МАЛКОТО ИЖДИВЯВАНЕ И НАЙ-МАЛКОТО СЪПРОТИВЛЕНИЕ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Четирима души от вас нека се заемат с разработване на следните четири теми. 1. Най-новото в музиката. 2. Най-новото в математиката. 3. Най-новото във философията. 4. Най-новото в живота.

Всички общо пък пишете върху любимия за вас предмет. Значи първата тема ще бъде свободна.

В природата съществува един велик закон, според който тя извършва всички свои работи при най-малко иждивяване, изхарчване на енергия. Тя обича икономията. Вземете например средата, в която земята се движи. Тя е много рядка среда. Ако земята би се движила в среда, гъста като водата, тя би изразходвала при движението си грамадно количество енергия.

Оттук може да приложите в живота си следните правила. Всякога взимайте предвид различните природни течения и сили, които се отличават по своята интензивност. Всякога взимайте предвид и гъстотата на веществата, с които ще си служите. Следователно, ако подпушите известно ваше желание, енергията на това желание се сгъстява и ви заставя да се движите в по-гъста среда. Това ще ви накара да правите по-големи усилия, за да си пробиете път в тази гъста материя. При големите усилия човек изразходва повече енергия и бързо изтощава своя организъм. За да може човек да се подигне, да заживее в по-рядка среда и да извършва всичките си работи при най-малко съпротивление, той трябва да води добър живот. Защо трябва

да живеем добре? В доброто седи икономията на природата. Всички методи, чрез които човек може да работи за своето подигане, се крият в доброто.

Всяка мисъл, всяко желание може да се реализира по много начини, но разумният човек избира този начин, при който се изразходва най-малко енергия. Допуснете, че вие пожелавате една круша, но за да я придобиете, жертвате целия си живот. Питам, тази круша заслужава ли такава жертва? Друг пример, допуснете, че вие имате силно желание да изучите съвременната философия с всички нейни подробности и затова жертвате всички свои идеали. Питам, оправдават ли се всички жертви за философията, ако не можете да я приложите в живота си? Природата казва: „Всяко дърво трябва да даде плод.“ Ако някое дърво не даде плод, усилията, които прави то, нямат никакъв смисъл.

Казвам, като ученици на Великата окултна школа вие трябва да работите чрез доброто. Ако си служите с доброто като метод за работа, вие ще иждивявате най-малко енергия, а ще придобивате най-добри резултати. Най-първо човек трябва да изучава себе си, своя живот, с всички свои тежки и добри разположения. Животът трябва да се изучава научно, да се правят опити и наблюдения върху всички явления вън и вътре в него. Например някой изживява едно тягостно състояние на духа. Не е достатъчно само да се констатира това състояние, но трябва да се потърси неговият произход. Тягостното състояние на духа показва, че човек се движи в гъста среда и среща големи бури и съпротивления в живота си. Външният свят не забелязва това състояние, защото този човек не се намира в една и съща среда с другите хора. Гъстата среда в духовно отношение представлява корените на живота. Представете си, че вие сте в параход, който се движи по замръзнало море, но той е толкова здрав, че непрекъснато чупи леда пред себе си, и така си пробива път. Какво

ще стане с този параход, ако ледът постепенно става все по-дебел? Ще стигне ли той благополучно до определеното пристанище? Този параход ще се разбие. Тогава какво трябва да правите в окултно отношение при подобен случай? Най-първо трябва да напуснете гъстата среда.

Казвате, как да напуснем гъстата среда? Затова има разни методи. Такива примери срещаме в органическия свят. Когато средата, в която са живели някога рибите, е станала гъста за тях, те са започнали усилено да мислят как да излязат от нея, по какъв начин да се приспособят към друга, по-рядка среда. И най-после след дългогодишно размишление, те са намерили начин да излязат от водата, при което се превърнали на птици. По-умните риби колективно решили да излязат от водата и да се превърнат в птици. Аз взимам този пример като най-подходен за илюстрация, но има още ред примери, които подкрепят моята мисъл, а именно: много начини има, чрез които човек може да мине от по-гъста в по-рядка среда.

В духовно отношение сегашният човек се намира във фазата на растенията. Ако за дълго време ще остане в тази гъста материя, дето плътта и духът са в постоянна борба, той ще загине. Както рибите излязоха от водата и станаха птици, така и човек трябва да излезе от гъстата среда, в която живее, да си подаде главата навън. Според окултната наука излизането на човека от гъстата материя е предвестник на шестата раса. Когато шестата раса дойде на земята, тя няма да живее при условията, в които е живяла бялата раса. По същия начин и бялата раса не е живяла при условията на четвъртата раса. Расите представляват състояния на материята. Съществата от четвъртата раса се ръководеха повече от своите желания и затова бяха потопени в среда, по-гъста от тази, в която се намират днес съществата на петата раса. По-напредналите същества от четвъртата

раса, които работиха усилено върху своя интелект, влязоха в петата раса. Днес обаче и тази среда им става гъста, затова тия същества се стремят да влязат в по-рядка среда.

Всички хора, които се стремят да влязат в шестата раса, трябва да изучават вътрешните методи, чрез които ще постигнат своите стремежи. Всеки човек трябва да се стреми да извършва своята умствена и сърдечна работа при най-малкото съпротивление. Кога ще срещне най-малко съпротивление? Когато се качи на високо място и оттам разглежда цялата обстановка. Тя ще му покаже как трябва да действа. Представете си, че вие сте се качили на скала всред морето, висока два-три метра, и оттам искате да се хвърлите, да се окажете във водата. Щом сте се качили на тази височина, разгледайте наоколо да няма някой човек, който се къпе в морето. Ще кажете: „Какво от това, ако има човек в морето?“ Има опасност да не скочите на гърба му. Убедите ли се, че няма наблизо човек, съблечете дрехите си и се хвърлете в морето. Ами, ако се удавя? Ако не знаете да плавате, не се хвърляйте в морето. Следователно, когато искате да свършите някоя работа в морето на живота, погледнете от височината, на която се намирате, дали няма някой човек или друго някакво препятствие на пътя ви. Ако има някакво препятствие, не се хвърляйте изведнъж на работа, но започнете тази работа от друго място, дето няма такова препятствие. Който спазва това правило, ще се избави от ред неприятности и страдания в живота. Какво правят повечето съвременни хора? Съблекат си дрехите, и хайде във водата. Много от страданията в живота се дължат на това, че всички хора бързат, те искат всичко да стане изведнъж. Не, който иска да влезе в морето, първо ще се качи на скалата и отвисоко ще направи едно щателно наблюдение на цялата обстановка вън и вътре в него. Ще види дали няма големи камъни или вълни в морето, после ще разгледа какво е неговото вътрешно разположение. И най-после, като се убеди, че

няма големи съпротивления, ще съблече дрехите си и ще се хвърли в морето. Разумен човек е този, който предприема работа при най-малко съпротивление.

Питам, защо се къпят хората? За да очистят тялото си. Да се къпе човек, това не е удоволствие, но необходимост, наложена от нуждата на организма да отвори порите на кожата си, чрез които дишането и храненето става правилно. При това във водата трябва да се седи най-много пет, петнайсет минути, не повече. Който иска де седи повече време във водата, риба да стане, както е бил по-рано. Някой иска да стои дълго време във водата. Питам го, след като седя толкова време във водата, когато беше риба, какво особено придоби? Нищо. Тогава беше напълно безгласен. За да проговориш, трябваше да излезеш от водата. Да живееш дълго време във водата, значи да се връщаш към старото. Животът, който сега се заражда във водата, се изразява в нови форми. Причината, задето ние днес се къпем, се дължи на необходимостта да бъдем във връзка с тия нови форми. Как мислите, днешната вода същата ли е, каквато беше преди години, когато вие като риби излязохте от нея? Не е същата. Морето, от което излязохте едно време, същото ли е и днес? Не е същото. Мойсей казва: „И направи Бог твърдта, и различи водата, която беше под твърдта, от водата, която беше над твърдта.“ Това показва, че горе в пространството има едно голямо море. Между водата на това море и водата на земята има постоянно течение. Вода та на земята, както и на материята, от която е направена тя, не са същите, каквито са били по-рано. Ако това не беше така, светът отдавна би изчезнал. Всичката материя на земята е нова.

Христос казва: „Ново вино в нови мехове.“ И наистина, ако новото вино не се налее в нови мехове, има опасност старите да се пръснат. Те не могат да издържат на напора на силите, които се развиват и новото вино. Пред такава опасност се намира днес и

цялото човечество. Защо умират хората? Защото формите им са стари и не могат да издържат на новите сили, които се развиват в новата материя. Старите форми трябва да се изчистят, да се освободят от всички стари мисли, чувства и желания, защото влязат ли в тях новите сили, ще ги пръснат. Тогава всички усилия на хората ще отидат напразно. Някой ще каже: „Природата трябва да се съобрази с нашите недъзи." Това са глупави разсъждения. Природата не се занимава с недъзи. Мислите ли, че земята ще измени своя път, ако някой се изпречи пред нея? Не, тя пътя си за никого няма да измени и всеки, който се опита да излезе срещу нея, ще бъде стъпкан. Природата е много разумна в своите постижения.

В Америка има бързи влакове, които не спират на малки гари. Когато искат да предадат пощата на тия тренове, турят писмата в големи торби, та като мине тренът, закачва торбите с особени куки и продължава своя път без спирки. С такива куки разполага и природата. И ако някой се опита да се изпречи на пътя ѝ, тя го закача на една от тия куки и продължава на пътя си. Да му мисли този, който излиза срещу природата. И сега казвам, време е вече всички хора да се замислят върху новото, което иде в света. Който иска нови идеи, трябва да си приготви и нови, пластични форми за новия живот, та като влезе новото в тях, разумно да се използва.

Мнозина ще кажат: „Това не се отнася за нас." Не, за вас е всичко това. Сегашните хора трябва да свършат една велика работа. Вашата работа не може да се предостави на следното поколение. За него е предвидена друга работа. Вие, съвременните хора, знаете ли след колко време ще се върнете отново на земята? Има възвишени същества, ангели, които правят изчисления. Те знаят след колко време всеки човек ще се върне на земята. Тези възвишени същества работят със законите на висшата математика, наречена трансцендентална. Те са изчислили колко атома има земята, каква е тяхната скорост, каква

обмяна става между горното и долното море. Изобщо те изучават устройството на вселената от гледището на тази висша математика.

За следния път ще пишете върху темата „Еволюция на елементите“. Оттук се вижда, че не само човекът, но и елементите еволюират. Ще помислите малко по този въпрос, без да считате, че ще го разрешите. Ще мислите както мислят съвременните философи. Често философът мисли върху някой предмет, без да има предвид неговите качества. Какъв може да бъде този предмет, без да притежава известни качества? Значи философът има способността да разглежда предметите като отвлечени понятия. Той говори за „даденото“. Отде е дошло това „дадено“? Да допуснем, че съзнанието на човека е празно, нищо няма в него. Тогава как се зараждат идеите в съзнанието, ако това, което съществува извън него, предизвиква мисълта за даденото? Те казват: „То съществува.“ Питам, какво ще кажете, ако зад това дадено има друго дадено, което ни пречи да разрешим кое от двете е първичното дадено?

На тези философски разсъждения може да се възрази по следния начин. Представете си, че вие носите на гърба си чувал, в който има едно шило, та който мине покрай него, набожда се. Вие казвате: „Тук имаме дадено.“ Кое е даденото? Шилото. Да, но зад шилото стоя аз и мушкам хората. Какво ще кажете, ако шилото е вашият език? Зад езика се намира мислещият човек. В този случай даденото е един орган, зад който стои друго дадено – човекът.

Друг пример. Питам, цигулката съдържа ли в себе си тоновете? Тя не съдържа тоновете, но в нея се включват възможности за проявление на тонове. Човекът, т.е. разумното в света, произвежда тоновете. Изобщо всеки предмет съдържа в себе си възможности за проява на човешката интелигентност.

И тъй, всички ще се стремите към най-малките иждивявания. Някой казва: „От мене няма да излезе нищо.“ Как дойде до това

заключение? Значи ти си бил голям математик, щом можа така лесно да провериш този факт. Какви факти имаш за това? „Тъй мисля.“ Не, данни трябват. Човек няма право да казва за себе си, че от него нищо няма да излезе. Бог е дал всекиму ум, сърце и воля да го направят човек. Веднъж Бог казал, че от вас човек ще стане и ангелите пресметнали това, как можете вие сами да вадите заключение, че от вас нищо не може да излезе? Това не е права мисъл. Когато човек говори нещо, той трябва да е проверил фактите да бъдат истинни и положителни. Някои неща могат да бъдат верни, но не истинни. Например вярно е, когато някой каже, че от него човек няма да стане, но не е истинно. Имате една празна стомна и казвате: „Тази стомна не струва нищо.“ Това е вярно само за случая, но не е истинно. След време тази стомна може да се напълни с нещо. Тогава стомната има цена. Най-после казвате: „Аз и Божественото всичко можем да направим.“ Като кажете така, вие ще избегнете една катастрофа. Отивате при морето, оглеждате се да няма някакво препятствие, и тогава влизате в него. Кажете ли, че от вас човек няма да стане, това подразбира, че отивате при морето, хвърляте се изведнъж във водата и се натъквате на препятствия.

В света съществува една особена философия, която е оплела много хора в мрежата си. Нишките на нейната мярка са нишки на кармата. Човек трябва да има тънък, остър ум, за да може да избегне от мрежата на тази философия. Тя прави живота несносен, поради което всички дарби и способности в човека се заглушават.

Говори се в Писанието за един болен, който чакал 38 години, за да влезе в къпалнята да се излекува. Голямо търпение е имал той. Тройката в числото 38 представлява Божественият човек, осморката – Божествената майка, която съдържа всички велики условия на живота. Тройката и осморката, съединени заедно, показват, че от човека може да стане всичко. И тогава Божественият Учител, Който е определен за

вас, ще дойде и ще ви настави. Докато дойде този момент, човек трябва да чака. Де? В света, в къпалнята. После трябва да отиде в храма да се помоли. Там ще чуе следните думи: „Не греши повече! Право мисли, право чувствай, право действай! Само така Бог ще те благослови.“

И тъй, правете всичко с най-малкото съпротивление и с най-малкото иждивяване на енергия. Или с други думи казано, изявявайте вашите мисли, желания и действия при най-голяма хармония! Това нека бъде за вас идеал, към който трябва да се стремите.

Не се плашете от състоянията, в които често изпадате. Те са преходни неща. Стомната ви сега може да е празна, но тя лесно се пълни. Нещата стават лесно за онзи, който знае.

Упражнение.

1. Ръцете пред гърдите с дланите надолу, върховете на средните пръсти допрени.

2. Десният крак добре изопнат, бавно се изнася напред.

3. Ръцете се движат в полукръг, настрана и назад.

4. Клякане долу на земята, ръцете се движат в полукръг напред, след което се връщат в първото си положение пред гърдите.

5. Ръцете се движат в полукръг назад с бавно издигане.

6. Ръцете описват кръг надолу със слабо приклякване и се изнасят напред, докато се върнат в първото си положение пред гърдите.

Същото упражнение се повтаря с изнасяне левия крак напред, три пъти напред и три пъти назад.

Ако държите крака си разслабен, няма да имате никакъв контакт със силите на природата. Ето защо кракът винаги трябва да бъде опнат, с израз на воля. Ако издигнете ръката си нагоре и не я изопнете, вие няма да имате контакт със слънцето. Ще стъпвате стройно, за да бъдете във връзка с теченията, които идат отляво и

отдясно на вас. Всяко упражнение е добре използвано само тогава, когато имате контакт с живите сили на природата, със силите на земята и със силите на слънцето.

Ще правите това упражнение в продължение на десет деня, всяка сутрин по шест пъти.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Втора лекция на Младежкия окултен клас, 22 ноември 1925 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ТРИТЕ СЪСТОЯНИЯ S, R И T[10]

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Чете се резюмето от темата „Значението на O, H, N и C за живота“.

Четоха се четирите теми, зададени на четирима братя: 1. Най-новото в музиката. 2. Най-новото във философията. 3. Най-новото в математиката. 4. Най-новото в живота.

20.12 часа

Допуснете, че вие сте учител и искате да осмислите единицата пред малките деца ученици. Тоест да направите тази единица жива. Как ще го направите? В природата има известна градация, има елементи, които се означават все с единици. Ако започнете с неорганичната материя, с органичната, дойдете до подсъзнателната, съзнателната, самосъзнателната и свръх-съзнателната, и във всички тези области вие турите единицата, ще си приличат ли тези единици? Значи туряте един скъпоценен камък, после туряте едно житно зърно, туряте една малка буболечица, някой бръмбар. Кой е най-умният бръмбар? Тема: „Кой е най-умният бръмбар?“ После рибите, бръмбарите, птиците, млекопитаещите – това число вече се увеличава, единицата минава през всички свои фази. Затова в окултната наука, когато употребяват едно число от тези, които имаме

[10] Тази лекция е по пълни стенографски записки.

сега, те турят известен символ, който показва, че единицата е в прогреса на своето проявяване. И всеки един от вас е една единица в прогреса.

Знаете ли вие какъв е вашият коефициент? Това са все задачи, които сега разрешавате. И когато човек се домогне до нещо съществено, той добие една малка радост. Неговото висше съзнание, или разумният дух, съзнава, когато добие една малка истина. Щом добиеш едно малко знание, става едно разширение на това съзнание. Истинската наука седи в разширението на това съзнание. Понякога има едно привидно разширение на съзнанието, то се дължи на един прилив и отлив в умствения свят. И много хора мислят, че са учени само защото имат един прилив в съзнанието, и на старини те оглупяват, отричат онова, което са поддържали на младини. Някои на младини са били безбожници, а в старини – вярват. Но и двете положения се дължат на един прилив. Някои хора на старини стават безбожници, това се дължи на един отлив. Някои млади започват с отлив, свършват с прилив.

Когато съзнанието прогресивно върви и се разширява, без да се намалява, когато човек добие това състояние, озарява се с една вътрешна светлина – мисълта му става ясна, после става едно опресняване на неговите чувства. Той започне да разбира своя личен живот.

Мнозина от вас може да мислите, че вие сте се освободили от вашия личен живот. Да се освободи човек от личния си живот? Даже индусите, които проповядват тази философия – философията е много вярна, то е толкова мъчно, колкото негърът може да се освободи от своята чернота – така човек може да се освободи от своята личност. Единственото нещо, това е да осъзнаеш, че си черен. Това е вече крачка напред. И да осъзнаеш, че тази чернота е нещо, наложено

отвън. Нещо свойствено само на материята. Известен род материя, която се е вдълбала в съзнанието и произвежда тези сенки.

Сега всички тези съвременни хора извършват прекрасна работа: философи, математици, естественици – те със своите малки мотички работят върху човешкия мозък. И виждаш го, един учен човек 50-60 години разработва една малка област от човешкия мозък, един сантиметър плоскост, мотичката му е колкото върха на една игла. Работи и посажда новите идеи.

Как се предава съвременната мисъл? Ние казваме, в човека има мисъл. Задавали ли сте си въпроса, как се предава мисълта от един човек в други и къде се зарежда, на кое място? Например попитайте съвременните психолози къде е мисълта на човека. Там са смътни. Те казват, човек има чувствителност. Не могат да определят мястото. Сега даже спорят за тези центрове, отричат ги. Те съзнават, че има известни центрове, но не могат да ги определят. В окултната наука – там философията е сложна, имаме работа с четири тела, които функционират едновременно. Ние едва можем да се справим с физическото, а там са астралното, после причинното. И тези тела едва сега се организират. Така както нашето тяло е организирано – има области, където се развива мисълта. И всеки от вас може да направи един опит. Ако той развие своята чувствителност на върха на пръстите, тук се развиват едни малки папили, тях трябва да ги пази човек. Ако се допрете например до известна част на главата – в България съм срещнал само един човек с такъв развит орган – съзнание на неговата справедливост. Човек, който е идеално справедлив. На това място, щом бутнах, бяла светлина се яви на главата му. Тази светлина показва, че има накопление на светлина вътре. Идеите органически растат.

Когато се срещнете с един добър човек, той е като един проводник. Ако живееш с глупави хора, в които няма набрана тази

енергия, не може да се пробуди в душата ти никакъв интелектуален стремеж. Умните хора трябва да се събират, тази светлина се предава. Въздействат си един на други. В този свят функционира само единицата. А двойката, това е дроб вече от единицата. Числото три, това е само един резултат. Всъщност число три няма. То съществува като един резултат на единицата. Две-те съществува като форма, наричат го отражение на единицата. А три-те е един резултат, едно отражение на едно и на две.

Сега нека да разберем смисъла, нека вземем човека. Кое считаме най-реално в човека? Ще кажете – душата му, нали? Но пътищата, за да се види душата има ли път, виждали ли сте някой път душата? Някой път вие сте я видели, но у вас съзнанието не е било будно. Сега за ума, за интелекта – по-лесно може да го проследите.

Щом работите с математиката, вече за ума това е резултатът, може да видите тази интелектуална сила да се проявява. Тогава според вас нали човекът е неговата душа. Душата му, външното облекло – това е съзнанието. Там, където има съзнание, винаги ще се забележи една светлина. И някой път ще забележите, човек образува една елипса светла. Приятна е тази светлина. И даже в тази елипса, в горната част, където сега се проектира нашият мозък, тази елипса е малко по-светла. А у по-напредналите души в центъра тази елипса е по-светла, а у най-напредналите светлината навсякъде е еднаква. Това подразбира едно същество от друга категория, разумно същество, с което не можем да правим никакъв компромис. Пред него ти се усещащ страхлив, ако имаш нещо нечисто в себе си. Като се отстрани, ти се усещаш разположен, щом се отмахне, ще усетиш приятност, понеже това е същество, което няма никакви задни цели. Същество, което във всеки случай може да ви помогне.

Та ще работите. Трябва да се заемете да работите над себе си, да дойдете до облагородяване, да може да схващате вашите чувства. Не

критически. Ако критически се отнасяте към вашите чувства, може да се осакатите. Ако критически се отнасяте към вашата мисъл, може да я осакатите. Човекът трябва да има едно решето – да пресява. Едно желание ще турите на една страна, друго – на друга, докато намерите само онези желания. Понеже представлявате клетки на един велик организъм, във вас са складирани не само вашите желания, но и желанията на милиарди същества. И от този склад трябва да изберете онова, което е полезно заради вас. Тогава няма защо да си губите времето, ще изберете в дадения случай най-необходимото. Така е и за мислите.

Във всички неща има едно пресищане. Ако една-две години само пеете, ще дойде пресищане и ще престанете. „Не искам да пея." Всички трябва да се пазите от пресищане. Постоянно трябва да има едно разнообразие – едно разнообразие в енергиите на живота. Музиката сама по себе си – и в музиката има едно разнообразие, и в математиката има едно разнообразие. Съвременните математици страдат от еднообразие. Искат да сведат математиката само към онова видимото. Те са забелязали, че в математиката има нещо, което не могат да си обяснят, но си правят оглушки. И сега го откриват наново. Казват, че по-рано не са знаели. Как да не са знаели? В по-раншните времена е имало математици, които са изчислявали с такава точност – до една милионна част от секундата, какви ще бъдат хората в двадесети век. Какъв ръст, големина ще имат, колко хора ще бъдат с черни очи от тях, колко със сини, какви ще бъдат мислите им, идеите им, общественият строй, всичко това – с математически данни.

Така че, ако влезете в една окултна школа, ще видите картини, начертани преди петдесет, шестдесет, сто хиляди години. Тези хора са изчислили, и сега съответстват на сегашните. Тези хора са знаели. Тези, които не знаят, казват – ще го видиш изведнъж. Виждането е знание. Ти може да гледаш, но да виждаш, трябва да разбираш

отношенията на нещата, които съществуват. Или както казват философите, съзнанието на един по-напреднал човек може да обхване другите съзнания. Но същевременно едно съзнание, което прониква другите съзнания, то се пази да не спъва другите. Понеже, ако това съзнание, което прониква другите съзнания, внесе най-малката дисхармония, кармически се обвързва. Ако видите един човек, че се моли и не можете да си изтълкувате какво прави, кажете: „Какво се е изправил?“, опетнявате се. В дадения случай трябва веднага да схванете какво прави и да не си създадете един крив образ в съзнанието.

И липсата на съвременното възпитание седи, че учители и ученици са в една дисхармония. Учителят, като погледне ученика, състави си едно понятие, един епитет си тури. И някои ученици, като погледнат учителя си, също направят едно криво заключение, и веднага започне дисхармония – и в това отношение опорочава се науката. И какъв резултат се добива? Например за какво се приложи сега математиката – да помогне пътищата, съобщенията, градежите, но същевременно много е помогнала дългобойните оръдия с точните си изчисления. Науката на химиците – разните отрови, задушливи газове, взривове, същевременно науката за отоплението, осветлението, горенето и т.н., самата наука, като дойде да се приложи във възпитанието, не се е приложила.

Може някой път да направим един малък опит. Да допуснем, някой от вас не разбира математика, не му сече акълът. Ще изкараме двама души най-силни, в които тази светлина се е набрала, те ще си турят ръцете в тази област и като ги подържат, ще му зададем една задача, и той ще реши задачата. Ще проработи умът му. Ще му дойде на ум как да реши задачата. Този е същият закон и за набожността на хората. Хората си предават. Някои хора не са набожни, то се предава по мода. Едно временно настроение религиозно – това не е

набожност. Ще работите върху това, ще се отличавате. Индусите отличават три състояния:

S – sattwa

R – radjas

T – thamas

Едното наричат състояние S (sattwa), или равносилно в нас на истината, но думата „истина“ не съдържа всичко на sattwa – когато съзнанието е свободно от всякаква користолюбива цел, но в самата душа има любов към самата истина. Любов за самата любов. Абсолютно безкористие. Когато човек така е проникнат, в съзнанието му има една светлина. Този човек усеща една светлина в сърцето си, в ума си. Той се усеща тих и спокоен. Най-трудните задачи лесно решава. Всички тези неща – завист и др., са несъвместими за него.

Radjas – деятелни хора в културата, волеви хора. Ние най-малко хора имаме от sattwa, светиите са били, но има много светии от църквата, които са от radjas. В R вече се явява активност, явява се добрина, но същевременно, щом не се оцени неговата добрина, зарежда се едно чувство на отмъщение, злоба. За всяко нещо, което направи, той иска да се запише неговото име някъде. Да обърне някъде най-малко внимание. Има известна тъмнина в съзнанието вътре.

Тези хора S употребяват сладки храни. А тези на R употребяват киселичко, лютичко и те всички са изобщо все месоядци. Те са от radjas, у тях S няма. Човек, който яде месо, завист има в душата му. Ама не сега да се отречете, той трябва да се роди вегетарианец. Някой казва – вегетарианец, какъв вегетарианец, баща ти, майка ти са вълци. Как от този вълк може да се роди агне. То е както кучето, което се отказва пред господаря си, като няма месо – яде хлебец. Човек трябва да се роди вегетарианец, абсолютно да го не съблазнява месото. Ако погледне вече месото и му се прияде, то е вече една съблазън и

опетняване в съзнанието. Много дълбока философия е това, как се е заразил човек.

Thamas – щом дойдем до тези хора, те са полу-хора. Те обичат да ядат каквото и да е. У тях е свойствен мързелът. Те не обичат да работят, не обичат да мислят, не обичат да се учат. И аз ги наричам кучета – орела, котката. Thamas е това. Тази кокона, която, като дойде до вратата, ще седне, ще си изчисти краката да покаже на господаря си, че не е окаляна, ще помърка, ще се поглади: „Как си господарю?" Но щом хване една мишка, с червата, с козината глътне я.

Ще избягвате най-първо... Някой казва: „То и с немити ръце може да се яде." В съзнанието вътре трябва да се създаде чистотата навсякъде. Някой казва: „Няма време." Измий се. Хлябът окалян – изстържи го, не яж. Нищо повече. Дадат ви хляб окалян, три дена не сте яли, три положения има. Ако се откажеш – S. Ако го остържеш – R. Ако кажеш: „Може и ока лян", вие сте T. Нищо повече.

Човек трябва да се съгради. Да се съгради човек, това е една от най-великите философии. Да съгради човек себе си – той е съграден, но ние изучаваме сега строението на нашето естество. Изучаваме нашата мисъл. Това е било задача на древните философи. Сега изучавате своята мисъл, а в другата раса ще изучавате своите желания от друго становище, на инволюцията. После ще влезете да изучавате своята душа, този благороден порив, и ще знаем в света как да приложим закона на любовта. Ще бъдете не критици, но умни деца, които изучават естеството, така както себе си. Тогава ще дойдем до новата естествена наука – математиката, музиката, всички тези отрасли идват на помощ.

Понякога се отнасяме критически към науката. В света има една друга наука. Аз съм против лъжливите преводи. Това не е хубаво описано. Вие сте предали качества на едно същество, които не съществуват у него. Един естественик трябва да влезе в съзнанието на

един бръмбар. Той трябва да знае този бръмбар, като си прави гнездо или нещо, да влезе в неговото съзнание. Този бръмбар мисли. Онези оси, които правят гнездата си от кал пет-шест сантиметра дълги, хванат един паяк, но не го умъртвява, парализира го така с жилото си, знае колко да натисне, после втори, трети. Приготвя храна за личинката, да се запази прясна, да не се развали. Отлични хирурзи са те. В тези оси има съзнание. Види някой тарантул, започва да се върти около него, омагьосва го, жилне го.

Като влезнем в духовния живот, тези процеси, които стават – обикновените процеси на вашия живот, които нарушават хармонията – неразположен сте, духом отпаднали, не искате да говорите с никого, животът ви е обезсмислен. – Защо? – Понякога причината е даже толкова смешна, даже няма никаква причина. Но съществуват тези положения. Те произтичат от тези лъжливи схващания на нещата. Вие трябва да знаете тези три категории, къде сте. Какво положение? Щом знаете, ще знаете вече да функционирате с материята и с тези същества около вас.

Никой не живее за себе си. Най-първо всички същества си влияят едно друго. Щом си легнете вечерно време, хората, с които живеете – съзнателно или несъзнателно става обмяна. Давате и вземате. Станете сутрин бодър, весел – спечелили сте нещо. Понякога станете сутрин, неразположен сте – изгубили сте нещо. Нищо повече. Ходите, търсите, бори се вашето съзнание, вземе си го пак назад – дойде у вас това успокояване.

Аз не искам да дам направление на ума ви да станете еднообразни в някое направление. Например да се събуди във вас по-голям критицизъм, критични да станете. Доколкото виждам класа, у всички ви, като се пробуждате, същевременно ставате много критични. Индивидуализирате се. Вие сте всички в R. Тук S почти не зная. На това колко души туряте? (Учителят посочва sattwa.) Щом се

зароди едно желание на немарливост, леност – ще работите винаги. Винаги човек трябва да работи физически. Ученикът трябва да работи умерено. Той не трябва да прахосва своята енергия. Пред него има три рода сили. Божествени, които изискват съзерцание. След като свърши тази работа, ще дойде до активността, т.е. неговите чувства. Най-после ще дойде до физическия свят. Ще слезе във физическия свят, но трябва да бъде много буден. Съзнанието му трябва да бъде много будно. Понякога сте задължени да вършите работи, които са свързани с оцапване. Това е този вътрешният синтез. Той е единственият метод, който трябва да приложите в даден момент.

Ще ви дам едно обяснение. Всякога, когато във вашата мисъл или вашето съзнание има едно разширение, един полет нагоре, тези сатвически енергии работят. Когато искате нещо да вкусите, например плод вземате от някое дърво, имате силите на R, които действат по права линия. А когато сте така индиферентни, каквото и да е, видите на пътя някой плод, вземете го и започнете – вече действат силите на T. Някои деца обичат да ядат гнили плодове, пръст, те са силите thamas, атавистически действат. Понякога хора, които са били чисти, дойде един период на нечистотия, оставят се. Иска той да умира, това е идеята, и тя е права. Той иска да се освободи, но избрал един крив начин. Не е единственият начин на освобождение чрез смъртта. Да умреш, но как. Ами ако умреш, че живееш и носиш това покварено съзнание, че носиш тази черна кожа? Ако умреш, че се освободиш от кожата, това е добре.

Ще работите върху науката. Тази философия трябва да ви даде полет. Новото в математиката, в науката, в живота, трябва да внесе това разширение в съзнанието, активност и после да ви даде предпазни мерки да се пазите от лошите навици на вашето минало съществуване. Така бих желал винаги да бъдете бодри и весели, всички да бъдете замислени, но съзнанието ви да бъде бодро и весело

вътрешно. Защото разумната Вселена сама по себе си в своята целокупност, това е велика радост.

Като се приближавате до Божествения свят, навсякъде лъха тази интелигентност, изблик на знание, музика, философия, отворени са тези души. Щом започнете да се приближавате до физическия свят, настъпва това ограничение, студенина, всеки се свил в своята черупка. Всички сте сега в най-големия студ, и толкова голям е този студ, че ледът от големия студ е започнал да се троши. Като се увеличава силата на студа, тези тела започват да стават хрупкави. Един камък при 150 градуса студ ще започне да се руши. Един камък при колко градуса ще се топи? При 2000 градуса, към 35 000 градуса се изпарява вече.

Известни наши чувства, страстите при висока температура се изпаряват. Някой път и студът е послужил за поквара. Някой път в алхимията, в окултната наука е хубаво, адептите са го употребявали. Те минават бързо и рязко от едно състояние към друго. Но те са много майстори. Но обикновените ученици трябва да се пазят от големия студ и от голямата топлина, за него не са. Той трябва да оперира с топлина, при която глината му не се топи, и трябва да работи при онзи студ, при който камъните му не се рушат – при обикновения студ и обикновената топлина, при която животът правилно функционира.

Това са практически правила, които някои от нас може да приложите в миниатюра. Да направите един малък опит във вашето съзнание. Вярвам, ще даде добри резултати.

„*Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!*“

Тайна молитва

Трета лекция на Младежкия окултен клас, 29-ти ноември 1925 г., неделя, 19.30, часа, София – Изгрев

КАКВО ПРИЛОЖЕНИЕ ИМА ЧИСЛОТО ДВЕ[11]

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Зададени теми: 1. Еволюция на елементите. 2. Най-умният бръмбар. 3. Какво мислят птиците.

Приблизително ще пишете какво мислят птиците.

Какви бяха основните положения в миналата лекция? (За трите състояния sattwa, radjas и thamas.) Кое е състоянието на sattwa? (Състояние S е състояние на абсолютно безкористие и истина.) А състоянието radjas? (Деятелност, енергия, активност.) Тази на thamas? (Закон на инертност, която в тяхното естество се проявява като леност.) Изобщо, когато започне да настава това състояние, тогава хората обичат да ядат развалени плодове, вмирисано месо, вмирисано сирене, обувките – съдрани, дрехите, каквото да е. „За мен е безразлично“ – казва той. За него не остава никаква свещена идея и мисъл. Като че е завършил, казва, нищо не струва. Изобщо тези хора не мислят.

Разбира се, като знаете тези състояния, ще знаете всеки ден къде се намирате. Разумната природа използва тези състояния. Тези сили ги използва. Но човек още не се е научил да ги използва. Например вземете най-спокойния човек, който има състоянието sattwa – разположен е, говори за братство, равенство, ехе – възвишени работи. Обаче, ако този човек даде десет хиляди лева на някого, и той не иска да му ги върне, веднага той слиза до състоянието radjas – активност.

[11] Тази лекция е по пълни стенографски записки.

Най-първо чака да му ги върне, но после казва, трябва да му кажеш да бъде по-честен. И като дойде да го морализира, изгубва вече равновесие, започва да говори: Той е безчестен, излъга ме – и всичкото му състояние отиде. Можете ли да определите кога започва това първо състояние, най-хубавото, Божественото състояние, на истината? В коя възраст? По естество така, кога съответства това състояние? То е изобщо детинската възраст. Има един процес – като стане към трийсет години, той нож вади, активен е, стане, radjas има. А в старо време той е вече на почивка. Той е thamas. Старите хора от всичко са недоволни. Човек трябва да се приготви да не изпада в тези смешни състояния.

Можете ли да убедите хората в онова, в което не вярвате? Например ще ви разправя един анекдот, който е верен като факт, обаче в своите подробности може да има нещо невярно. Във Варненско, някой си Нойчо, човек със силно въображение, и всякога той си мислел, че е богат. А той е обикновен човек, няма никакво богатство. Където отиде, той все разправя, че има чифлици, слуги, хамбари пълни, толкова овце – разправя той и всички го мислят за богат, пък той няма нищо. Отива една вечер в кръчмата – насъбрали се, насядали селяните, пълно. Започва да им разправя той къде имало пари, заровени в земята, еди на кое място скрито съкровище, и хората повярват, вдигат мотиките и отиват. Остава той сам в кръчмата. Като излизат другите, повярвал си и той сам и си казва: „Да не би пък наистина да намерят пари." Взема и той мотиката и отива след тях, та ако намерят, да каже: „Нали аз ви казах" и да вземе и той дял с тях.

Към коя категория ще спадне такъв човек, който казва, че всичко има, а нищо няма. Защото има друга категория, които казват, че нищо нямат, а всичко имат. За това именно човек трябва да премине всички тези състояния, докато е в света, в широкия свят. Аз го наричам, да преминеш калното поле с вехтите дрехи. И когато

дойдеш до планинския подем, където е всичко зелено, там няма никаква кал. Облечи се с хубавите си планински дрехи. Да няма никаква кал по тях. Ние казваме, че не трябва да живеем по светски. Ако ти минаваш през полето, и тогава валят дъждове, почвата – глинеста, можете ли да минете, без да се окаляте?

Сега според вас в какво седи онова вътрешно доволство на човека? Например с малките деца се случва често, ще декламира детето, и цяла нощ си приготвя стихотворението. В какво седи приятното? Кое е, което го радва – самото стихотворение, което ще декламира, сцената, на която ще излезе, или хората, които ще го чуят? (Най-приятно е самото приготовление, значи може да се изкаже детето.)

Значи в него има известен стремеж, който трябва да се прояви по един или друг начин. Вътрешен стремеж. Според вас причините на горенето кои са? Може ли едно тяло да гори, ако няма въздух, може ли да се образува горене? Тогава направете едно сравнение. Ако духането, това е процес на мислене, а горенето – това са чувствата, това е проявяване на живота.

Животът се проявява. Живот без мисъл може ли да се прояви? Ние живеем, понеже Бог е мислил преди нас. Следователно сега каквото преживяваме, това е един израз на Божията мисъл. Това са изводи само. Някой ще каже: „Защо аз така живея?“ – Защото така е мислил Господ. „Ама защо зле живея?“ – Защото зле си разбрал Божествената мисъл. „Защо добре живея?“ – Защото добре си я разбрал. Нищо повече. Няма никакво изключение. Ама ти ще кажеш: „Аз не съм направен както другите хора.“ Там е твоето заблуждение. Когато хората казват, че той е като хората, какво мисли в ума си? Като какво е направен? „Ама, казва, аз не съм направен като обикновените хора.“ Какво мисли той, каква форма можем да му дадем? (Два случая

има: ако се мисли по-ниско от хората или ако се мисли по-високо.) Да, много е право.

Да ви приведа едно сравнение. Някой човек казва: „Аз съм много слаб, не съм физически. Да дойде силният.“ Физически силният при работа той може да вдига чувалите. – Защо казва, че е слаб? – Да не вдига чувалите. А щом дойде до яденето, ще изпъкне. „Това ядене аз го разбирам.“ Я му дай една чорба, която не е сготвена добре. Ще каже: „Слушай, тази работа аз много добре я разбирам.“ Как така чорбата разбира добре, а другите работи не разбира?

Та кога хората понякога се показват смирени, казват: Аз не съм като хората – подразбират, че нямат тези условия. Като че при изключителни условия той с поставен. Възможно е, има такива състояния, това са все минуси, отрицателни числа: -1, -2, -3, -4, -5, -6... -9, -10. Повече не може да има. (Като се съберат минусите, ще се получи +.)

Знаете ли какъв плюс ще получи, след като мине този кръг, той ще стане активен и положителен. Той не може да отиде по-далеч от -10. Защото винаги в природата едно активно състояние се слива с едно пасивно, и обратното – едно активно се сменя с едно пасивно. Става едно променение. Математически можем да знаем след всяко едно състояние какво ще бъде следващото. Има и други междинни състояния. Две състояния активни не можеш да имаш последователно. Вие може да направите опит. Да кажем, декламираш едно стихотворение на сцената, ръкопляскат ви. Втори път ако излезеш, няма да имаш същото състояние. Вие ще имате един отлив. Това може да го забележите, ако отидете в Америка, една културна страна, всички американски проповедници минават по този закон и са се намерили в чудо, не знаят как да се лекуват.

Виден проповедник държи беседа, приготвя се, приготвя се, въодушевява се, доволен е от себе си. Следващата неделя върне се

недоволен от себе си. Крайно недоволен: думите не са вървели, идеите някак – една вътрешна спънка, хората му се виждат, че са странни. Иска да свърши, иска да поправи някак работата, а все повече ги заплита. Като изкара най-после някак, излезне из задните врати да го не срещне никой, и ще му вземе няколко дена – вторник, сряда, докато тези наранявания започнат да заздравяват.

Питам, защо се явява такова състояние? Можете ли да си дадете един отчет? Например вие го претърпявате често. Някой път се зароди една идея, така в науката да изнамерите нещо, така се въодушевявате, аз това ще направя, аз онова. Периодически върви ден, два, три, един месец, два или година, дойде обратният процес. Започне да се намалява. Ти казваш, тази работа няма да я бъде. Втората година напуснеш, но третата година започнеш: „На мен ми дойде нова идея." Пак вървиш, вървиш, минава една година в прилив, една година в отлив. Това е закон на човешкото развитие. Това са състояния на животните. Трябва да го знаете. Приливи и отливи са състояния на животните. На едно царство по-ниско, щом дойдете дотам, вие сте под влияние на същества, на които материята бързо се трансформира.

Следователно трябва да бъдете бързи, да използвате условията. Аз мога да ви предскажа как ще се изменя вашето състояние. Ако имате един барометър, аз ще ви кажа как ще се измени вашето състояние. Денят е много хубав, вие сте се облекли хубаво – с шапка, лачени чепичета, най-хубавите дрехи. Аз зная, че след два часа ще има такъв проливен дъжд, че той ще се върне като пеперуда. Аз казвам, след три часа в този приятел ще има един отлив, той няма да бъде в духа си. – Е, как го знаеш? – Ще видите. Това са външни условия, които изменят живота. Настроението винаги се дължи на външни физически условия. Този сняг, ако го не знаем, може да ни изненада и да промени нашето настроение. Настроението се дължи

на чисто физически условия или промяна вътре в природата на силите, които действат извън нас и които ни обуславят.

Мнозина искат да се борят. Ние можем против студа. Може човек и против вятъра, ще се бориш и против вятъра. Но колко? Един, два, три, четири, пет, десет часа най-много, но ще паднеш някъде на земята, и всичко ще се свърши. Тогава ще имате вашия барометър. Всеки от вас има един отличен барометър. Десет милиона струва този барометър. Той отбелязва всички положения. Винаги ще ви подскаже кога да започнете работа.

Понякога искате да започнете нещо, но дълбоко някъде в душата той ви казва: Не тръгвай, ще има буря, сняг един метър, земетресение. – Ама, казваш, земетресение, вятър, кал, не ме е страх. – А-а, герой. Но като излезеш герой, паднеш някъде, върнеш се, кажеш: „Аз изгубих.“ Какво е загубил? Изгубил си, защото си се борил с голямата мечка. Тази мечка змия е и е много, много опасна. С нея са се борили само светиите, които са прекарали един живот. Понякога я хващат за врата за известно време, подържат я, и я пуснат. В това отношение трябва да се вслушвате във вашия барометър. Аз го наричам това състояние дълбоко.

Не търсете философията. Понякога това състояние идва като един дълбок подтик да извършите нещо – и в ума, и в сърцето няма никакво противоречие. А понякога като глас нещо ви говори тихо, приятно – пак слушайте. А понякога, като ще работите нещо, вие се намирате в една светлина, като че виждате всичко какво ще стане – тръгнете. На този барометър винаги трябва да вярвате – и стари, и млади трябва да се водите. И нещастията ще бъдат по-малко. На това трябва да се учите.

Какво казва Соломон: много знание изтощава човека. Да кажем, знаете да изваждате корените на всички числа. Какво ще се ползвате от тези корени. Ама че то има приложение изваждането на корени.

Вие изваждали ли сте корените на злото? Какъв е коренът на злото? Какъв е квадратният корен? (Корен квадратен от две.) Коренът на 10 колко е? (Три, и остава.) Тогава как са произлезли, как е произлязло 6? Нали всяко число, казват, 6 съдържа шест единици. Но как се събраха тези единици? Нали ще кажете – така! Да се обясним. Шест съдържа шест единици. Вие ще кажете 6 = 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1, за да се образува шест. Има известна еволюция на това число 6. Защото в природата числото 2 е излязло при една голяма борба. Затова то е пасивно. Такава борба е станала в света, когато се е родило две-те вътре в космоса. Тогава са се образували огньове, тогава са се разделили светове, тогава са паднали ангелите. Две-те започва с творчество, а същевременно и с падение на известни, падение по нашему. Само двама души, когато се съберат, могат да се карат. Две страни. Десет души все ще се разделят на две партии, ще се бият. Трима души могат ли да се бият? Трима души един против друг не могат да се бият. Турците имат една поговорка: „Уран – урана“, т.е. двама, след явяването на тези двама.

Щом кажем две, то трябва да произведе. Всяко едно число, то означава един творчески процес в природата. Като кажа две, значи се заражда как светът се е създал, ангелите са падали, едни са слезнали, други са останали. Има смисъл тогава. Ще каже някой: „Обичаш ли две-те?“ Обичам го, понеже светът се е създал. Ще каже някой: „Има падане.“ Едни са паднали, а други са останали, това е поляризиране. При всяко творчество трябва да се дадат нови жертви. Ако тези същества падат, за да се създаде светът, те ще имат една опитност. По-добре да се създаде това раздвоение и осмисляне, отколкото светът да е мъртъв. Този закон се прилага и в нас. Понякога, за да бъде създадена някоя идея във вас, вие сте един, умът ви не работи. За да създадете нещо, вие се разделите, ще дадете нещо от себе си, и ще спечелите. Вие казвате: „И питата цяла, и стомахът сит.“ Питата

трябва да пострада, за да бъде добре на стомаха. Следователно ще приложите този закон.

Какво приложение има числото 2? И в нас има. Всяка една нова идея, всяка една нова мисъл – числото 2 трябва да се намеси. И тогава, щом ви дойдат всички изпитания, вие ще се радвате, че числото 2 се е родило, и вие го разбирате. Засега хората разбират само числото 2. Разбират го, понеже страдат. Като страдат, това е числото 2. На числото 2 обратният процес кой е? Кое е равносилно на двете – четирите. След две се е родило четири по закона на еволюцията. Три-те се е родило после. Вие мислите първо едно, после две, после три. Не е. Най-първо се проявява двете, после се проявява четирите, а после трите – светът се оформя и самоопределя се. Взема една разумна насока. Това означава 4. Това число още не го разбират, то сега влиза в света, и ще го разберем. Сега разбираме 2, и ще минем в 4 – и започваме да разбираме вече четирите. След това ще минем към три-те. Три спада вече към Божествения свят. Четири е човешко число. Вие казвате: След две-те – три-те. От човешкото Божественото не се ражда. Когато изучавате Кабала например, геометрически човешкото и Божественото – то образува дома. Появяването на числото 5. Искам да ви оставя идеята за числото 2. То ще роди една нова мисъл. И винаги, когато дойде числото 2, ще знаете, че то носи нещо хубаво. Може да започне зле. Но винаги то носи нещо хубаво.

Упражнение. Винаги, когато искате да имате контакт, ще изтегнете всички мускули. Когато видите, че мускулите са станали яки, това е вече контакт. Какви бяха резултатите от първо упражнение, нали десет дена изминаха?

Първо упражнение. Изнасяне десния крак напред, ръцете отстрани, отпред пред гърдите, дланите надолу, пръстите изопнати едни срещу други с върховете си; широк полукръг настрани хоризонтално, ръцете изопнати. Полукръгове напред, приклякане –

ръцете идват в първото положение пред гърдите. Ставане с широк полукръг настрани, ръцете хоризонтално, силно изопнати настрана. След това левият крак напред, повтаря се същото: три пъти напред, три назад.

Второ упражнение. Ръцете силно изопнати настрани, хоризонтално с дланите надолу. Трептения на дланите. Отначало леко, засилва се, засилва, най-силно, постепенно отслабва. Няколко пъти се повтаря.

Трето упражнение. Лявата ръка изопната настрана. Дясната ръка с широк полукръг отпред отива над нея и от върха на пръстите ѝ бавно, съсредоточено, леко минава над нея по цялата ѝ дължина до рамото, пред гърдите, под брадата, бавно се изопва настрани. Лявата прави сега широк полукръг отпред, прави същото над дясната. Три пъти едната и три пъти другата. Ръцете силно се обтягат през време на упражнението. Мисълта силно концентрирана към върха на пръстите.

Четвърто упражнение. Ръцете изопнати настрани. Поемаме въздух колкото може. Задържаме. Бавно спускаме ръцете настрани, надолу с прекъсвания, издишваме бавно, съсредоточено, четем до двайсет. До колко може да издържите?

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Четвърта лекция на Младежкия окултен клас, 6-ти декември 1925 г., неделя, 19.00 часа, София – Изгрев

ЖИВИТЕ СИМВОЛИ В ПРИРОДАТА[12]

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Продължи се четенето на темите „Най-любимата ми тема“.

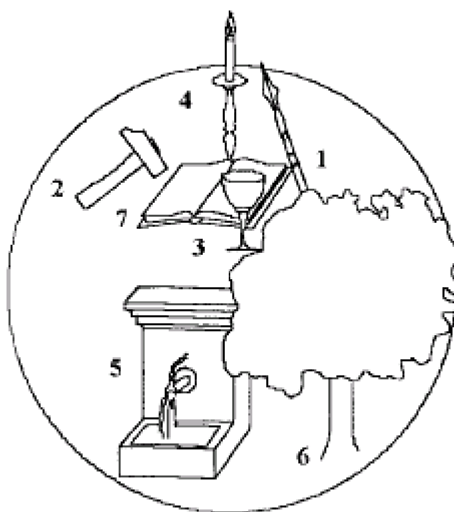

Фиг. 1

Кой знае да рисува добре? (*Излиза сестра Цветана.*) Нарисувай едно копие. Нарисувай един чук. Нарисувай чаша за пиене на вода. Нарисувай светилник със свещ. Нарисувай чешма (*извор*) с каменна курна. Нарисувай плодно дърво. Нарисувай книга. Направи ги сега с числа.

19.45 часа

[12] Тази лекция е по пълни стенографски записки.

Копието – 1, чукът – 2, чашата – 3, светилникът – 4, чешмата – 5, плодното дърво – 6, книгата – 7. Сега вие, астролозите, ги наместете. В кои планети могат да се наместят? Копието – на Марс, чукът – и той е Марс. (*Не, той е на съдбата – Сатурн.*) Хермес в гръцката митология е в близки отношения с Марс. Копието е направено за биене. Чукът е направен за строеж. Чукът е направен да троши камъни, може случайно да попадне и по главата на някой човек, но то случайно. Къде ще го турите? Светилника къде може да го турите? Чука, знайте, много мъчно може да го наместим. Противоречие голямо. Той две неща изпълнява. Значи има две служби той. Сега да дойдем до чашата, къде можем да я наместим? (*Луната – празни се и се пълни.*) А плодното дърво, ябълката – Венера. Книгата? (Свещта ние можем да я представим на Слънцето.) Да. (*А книгата – на Меркурий.*) Да. Чукът? С какво воюва Юпитер? (*Той мята стрели.*) Значи служи си той със стрели.

Да допуснем, че вие имате едно желание. Числото две, да кажем, което е нито стрела, то ще е чук, желанието вътре. Как ще се справите с туй желание? Вие трябва да го класифицирате към някоя категория. Например и чукът, и стрелата едновременно се управляват от ръката, но центровете, събудени в мозъка, при чука са други. Други центрове действат. И при стрелата са други. Следователно не действат едни и същи центрове. При отваряне на книгата – също, при светилника, при чашата, при чешмата – не са същите центрове.

Сега този чук къде ще го намерите в човешкия характер? Къде е човешкият чук? (*Юмрукът.*) Копието? (*Езикът.*) Светилникът? (*Мозъкът.*) А чашата? (*Сърцето.*) Чешмата? (*Сърцето.*) Че то е един начин на учене. Символистка в природата. Щом се намерите в дадена местност – да се ориентирате, да знаете какво положение да вземете в природата, да се нагласите спрямо всички нейни течения. Защото, ако

чашата не я турите на мястото ѝ, ще се образува едно криво течение. Ако тази чешма вие не можете да я турите на мястото, ще се измени вашата мисъл, ще стане една дифлексия.

Сега например онези от вас, които изучават астрология, този закон трябва да спазвате спрямо звездите. Като погледнеш небето, изпъкват всевъзможни фигури: триъгълник, някой път петоъгълник, някой път квадрат. Веднага трябва да се ориентирате на какво съответства тази фигура, а може да има уподобление на някое животно, на някое копие.

Задава се сега въпросът, каква е била целта на природата, когато тя е създала ябълките. Каква идея тя е вложила в ябълката. Разбира се, в нищо няма да бъдете виновни, понеже тя е една далечна идея, над която в миналото някога природата е работила. Сега човек трябва да се стреми да разкрие какво се крие в тази форма. Тъй както аз наредих тези символи, има известен план, известно съчетание. Значи най-първо, за да върнете своята свобода, вие трябва да имате копие. Трябва да знаете как да го употребявате. Но след като извоювате своята свобода, вие трябва да имате един чук, да знаете как да градите, да се оградите наоколо. Туй показва онази алхимическа сила, с която вие може да се справите, да наместите нещата на мястото. Тоест чукът е сила, която има да борави с неорганически и полуорганически вещества. А копието – с него вие ще боравите против живот, по-нисш от вашия, за да се браните.

Питам сега, вие вашето копие можете ли да го употребявате против въшките? Защо например българинът взема въшката между двата си нокъта? Вследствие на това единият нокът е наковалнята, пък другият – чукът. Значи какво иска българинът да каже? Той казва на въшката тъй: ти не трябва да бъдеш паразитно същество, а трябва да вършиш някаква работа. Той разваля тази форма, спитява я, за да се освободите от едно паразитно състояние – философията е там. Туй

паразитно състояние в себе си ще му дадете само едно измерение. Туй измерение да няма никаква дебелина. На паразитното състояние не трябва да му давате никаква възможност да расте у вас – туй значи, българинът, като приложи този закон. Ще я смачкаш. Един паразитен навик или една мисъл в себе си – ще я смачкаш, няма да я унищожиш, но да не ѝ даваш възможност втори път да расте. Да си остане тъй, както си е.

Защо едно паразитно състояние трябва да се избягва? Понеже паразитизмът, тези течения, които влизат в човешката душа, опорочават благородните чувства и способности в човека – спират всеки прогрес, щом се зароди каквото и да е желание да се ползвате от някого. Най-първо човек трябва да постави своите способности и чувства да работи: туй, което природата е дала на човека, трябва да го тури всичко в действие. И след туй ще дойдеш в съприкосновение с други разумни същества и ще кажат: дайте ход на тази енергия. Когато свърша една работа и дойда в контакт с други, вече могат да ми услужват. Тогаз услугата е разменяне, понеже между моята работа, която съм свършил, и тази работа, в която той ще ми помогне, има едно съответно съчетание.

Учените хора от една професия идват във връзка. Един химик идва във връзка с друг химик, и двамата работят, разменят мисли, помагат си един друг. Тъй е с астрономите, математиците, всички работят и всеки може да подпомогне, тъй е и в духовния живот. Същият закон трябва да спазвате. Тогава ще дойде една обмяна: едновременно, да кажем, седем души сте, ако ви дам едно копие, веднага ще се роди един спор на кого да се падне. Трябва да хвърляте жребий. Но ако на едного дам светилника, на другиго – чука, на третия – чашата, на другия – книгата, копието, ще ли има спор?

Следователно в дадения случай, ако имаш една идея, която не можеш да разрешиш, някой държи копието, ти ще хванеш чука.

Когато някой държи книгата, ще хванеш светилника. Онзи с копието, като е воювал, ще дойде да помага. Между чашата и чешмата има ли съответствие? Единият отваря чучура, другият с чашата налива. И двамата могат да си помагат.

Остава сега ябълката. В туй съответствие ще се стремите да опознавате човешките души. Например вие страдате, често имате някое неразположение на духа. Не можете да разрешите трудното положение, в което се намирате, но същевременно тези трудни задачи в живота у всички хора ги има. Тогава едновременно с мъчнотиите, които претърпявате, трябва да влизате в мъчнотиите на всички хора, да участвате. Човек, като разрешава своите мъчнотии, едновременно с тях разрешава мъчнотиите и на другите.

Тъй и в науката е същият закон. Понеже има едно съответствие. И в науката, щом влезнете, и във всяка една област вие влизате вече във връзка с всички онези хора, които действат в тази посока. И като работите самостойно, вие във вашите допирни точки ще си помагате. Само при такова едно разбиране може да се роди вътрешното хармонично разбиране на великия закон, който съществува в органическия свят. И само по този начин човек може да пази енергиите си, да ги не изразходва напразно.

Сегашните хора изгубват своите енергии. Защо? Те копие нямат. Ама един човек, който не знае как да употребява езика си, има ли копие? Сега някой казва: „Аз имам копие." Ако вие имате едно перо, с което не можете да пишете, перо ли е то? Ако имате копие, с което не можете да воювате, копие ли е това? Чук, с който не можете да трошите камъни, чук ли е това? Ако имате свещ, с която не може да си светите, свещ ли е това? Или книга, от която нищо не може да научите, книга ли е? Това е сега аналогия, това са символи. Ще приложите. Ако вие имате сега едно състояние, което мяза на книга, ако ти си една отворена книга, и хората нищо не могат да четат,

книга ли си? Не си. Тя е някоя халваджийска книга, в която само халва може да се увива.

Добре, ако вие сега сте светилник, и не светите. Ама аз имам ум, мога да мисля. И ако с вашия ум сте мислили двайсет години, и нищо не сте намислили, питам, какъв е вашият ум? И ако след двайсет години сте свършили един факултет, два факултета, нямате нищо, само преговаряте чуждите работи, питам, гори ли вашият светилник? Не, в природата всеки човек, който има ум, той си има специална работа и всеки един ум в природата е произлязъл да роди нещо ново. Не се стремете да родите нещо, както другите искат. Вие ще родите нещо специално, което ще ви радва. То ще бъде само за вас. Вие може да бъдете гениален само за себе си. Не и за хората. А гениалността, която хората признават, не се знае доколко е гениалност. Не се знае доколко хората могат да оценят дали някой човек е гениален. Как определят сегашните хора гениалността? В какво седи геният? Че той всичко твори, нали? (*Смята се, че геният е нещо вродено.*) Кой от вас знае гръцки? (*Гениус – раждане. Оттам произлиза „инженер“.*) Гений – който постоянно ражда. Геният ражда, а инженерът обвива нещата, опакова ги.

У всички ви трябва да се заражда едно желание, през празното време да се занимавате със символите на живата природа. Тези са едни съчетания, както съм ги извадил от живата природа. Ще се занимавате със символите на живата природа. Тези символи ще внесат винаги една нова струя в ума ви, ще ви дават обнова. Например вземете някой път – лекари лекуват някой болен, не дават никаква свещ да има, без светлина при нервните болести изобщо. А за някои случаи светлината е потребна за лекуване. При някои случаи, при известни болни лекарите забраняват да се отваря книга. Казват, не трябва да чете. А има болести, които могат да се лекуват чрез книгите. Има болести, които могат да се лекуват с чука, има

болести, които могат да се лекуват с копие. Онзи болният човек е в едно пасивно състояние и ако в него ти можеш чрез копието да произведеш едно стряскване, понеже болните хора се съсредоточават, но като покажеш копието, този човек да се забрави, че е болен, този човек може да стане от леглото и да оздравее.

Живата природа е създала всички свои символи, с които лекува хората. Апатичният човек, ако някой път изгубите смисъла в живота, че нищо не ви радва, нищо не ви интересува, ако ви заведат в някое планинско място, където скалите са отвесни – имат най-страшно положение, и ви поставят на някоя канара между чукари, веднага вие ще се стимулирате, ще почнете да мислите тъй хубаво, че като слезнете от тези два върха, ще се върнете при другарите си обновен. Защо? Вие сте се занимавали с разрешаване на една велика задача, как да слезнете от високия чукар долу. Питам, ако вие употребявате копието, тази енергия каква е? Когато онзи противник иска да порази своя противник, нагоре ли отива или надолу слиза? Надолу. Изобщо с изключение на свещника – само нейният пламък отива нагоре, всички други, изобщо чешмата, техните действия са все обратни.

Тази вечер, ако туй е подарък, кое бихте си избрали? Защото копието може да го направите перо. В какво може да еволюира копието – в перо. То е живо копие, значи може да еволюира. Чукът в какво може да еволюира. Еволюция има във всички тези символи, може да се видоизменят. Туй в мъртвите копия не може да се измени, но в живите копия може. Значи военният може да стане учен, с копието си може да пише. А зидарят с чука си какво може да стане? В какво може да еволюира този чук? (*Скулптор.*) А чашата на какво може да се обърне? Ще ги оставим неразрешени, вие да ги разрешите.

Сега кой е най-силният символ от всичките според вас? Най-изразителният кой е? (*Светилникът, книгата.*) Книгата още в какво може да еволюира тя? Нали в книгата се записват нещата. Човешката

памет, това е книгата, в която се вписва. Книгата може да се превърне на памет. Значи, когато човешкият ум мисли, неговата мисъл може да се запечата върху книгата, върху паметта, а пък с копието може да воюваш, а може и да напишеш, то е перото. С копието на тази книга може да напишеш. А в този случай ябълката каква роля изпълнява? Тя придава жизнени енергии. Тогава чешмата, това е мастилото. А чашата, това е мастилницата, в която топваме и пишем на книгата. Те са хубави ребуси. Ще започнете с такива изкуствени, но със символите, които съществуват, ще ги превърнете. (*Една тема може да се направи от тях.*) Кой от вас би направил една тема? Само с чука е малко мъчно. Имате шест известни, остават две неизвестни. Направете един малък разказ. (*Георги Радев и сестра Гена.*) Най-приятно число е две, понеже, като се бият двама, показва, че е нещо реално. Не е фиктивно, понеже и единият налага, и другият налага. Това са все символи, криво разбрани символи. Когато хората се бият, това са символи. Един ден хората ще дойдат до едно споразумение, да знаят, че и без бой може. Може да се превърне боят в нещо по-красиво. Сега в съвременната наука ще създадете онези красиви символи, трябва да има нещо силно, което да стимулира човека. Трябва човек да има идеал, който да не се засяга, светът да не може да повлияе. Тези извори трябва да бъдат толкова високо и толкова дълбоки, никога да не се размъщат. Отвън може, като мине границите на извора, да се размъти. Но вътре изворът трябва да бъде чист. При това свещите ви трябва да бъдат такива, че никой да не може да ги изгаси. Щом се изгася свещта, слаба е тя, обикновената свещ се изгася. Значи обикновената мисъл всеки може да изгаси. Необикновената мисъл не се изгася.

Добре, кое е сега първо чукът? Нали е човешката ръка. Ръката е чукът, тогава вашият чук никога не трябва да ходи в чужди хора. Живият чук в природата назаем не се дава. Той може да помага на

другите хора. Чукът е символ на човешката воля. Щом имаме чука, това е волята на човека. Имаме числото две, това е човешката воля. Както виждате този чук, тъй както е направен, той става буквата „а“. „А“ е символ на онази първоначална творческа сила, с която човек започва. Желанието да се проявява. Всяко едно желание, то е вечно, произтича от един разумен принцип. Тъй щото имаме човешкия език, словото. Като се каже словото, чукът дойде да работи. Значи стрелата заповядва, езикът заповядва на чука, на ръката. Тогава по категория кой символ е най-близко до ябълката – чешмата. Подир чешмата? (*Чашата, светилникът.*) Сестра Цветка, можете ли да съпоставите тези символи в един кръг, да ги турите хармонично? Да видим как ще ги разпределите като художничка. Да кажем, направиш една декорация, как ще ги туриш вътре в кръга? Да бъде приятно, всеки, като ги види, да го привлече да купи картината. Тъй ще си представите, че изнасяте туй на изложба, за да се хареса. Ще ни представите една жива картина, ние ще се произнесем. Вие си ги запомнете тези чукове, цяла седмица ще мислите за тях.

Мен ми трябват седем седмици по една лекция да държа върху копието, чука и т.н. – аз не искам толкова. Тази работа е за вас. Това са все ред сили в природата, които работят. Копието е сила, чукът, чашата, светилникът, всички. Това са символи, форми, начини, чрез които живата природа работи. На пръв поглед, ще каже човек, колко е просто – чук, чаша, просто. Като почне да вниква, да свързва, тези символи оживеят. Да ги съчетае в себе си, че тези сили са у него самия – веднага ще се отвори един широк свят. Картината, ако стане сполучлива, може да се направи хубаво, да се закачи. Чешмата може да се направи хубаво. Виждали ли сте български чешми? Стари български чешми. Идейни са те. Те не са толкова хубави, но са идейни.

Сега аз ви правя по един подарък на всички ви – и копие ви давам, и чук, и свещ, и всичко. На всекиго давам но един комплект, и всеки ще си тури комплекта вътре в куфарчето. Ще си вземете комплекта и ще си идете дома. Ще работите с тези инструменти. За една седмица вие ги отваряйте и ги разглеждайте тези символи и вижте какви идеи, нови съчетания ще ви хрумват. Всеки ден като ги отваряте, какво съчетание, фантастични идеи ще ви хрумнат, каквото и да бъде – запишете го. Защото някой път, като напишете нещо, първоначално вижда ви се гениално. След един месец виждате го по-просто. След година – съвсем просто. А някой път, обратното. Напишеш, мислиш го съвсем просто, отворите го след една седмица – вижда ви се, че то не било тъй просто. Колкото време минава, това нещо става още по-красиво.

Човек не може веднага да оцени хубавите неща. Хубавите неща само времето оценява. Колкото повече минава време, някои стават по-ценни, а някои се обезценяват. Сега тия са от скъпоценните, които минават времето. Тези чукове ще ги турите в ред и порядък. Сега ще забележите, ще намерите – тези символи съответстват на известни състояния на човешката душа.

Тайна молитва

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Пета лекция, на Младежкия окултен клас, 13 декември 1925 г., неделя, 19.30 часа, София – Изгрев

ЖИВИТЕ СИМВОЛИ КАТО МЕТОДИ ЗА РАБОТА[13]

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Ще се спрем сега върху стрелата. Харесва ли ви картината? Идеята предадена ли е? (На черната дъска е изложена една цветна картина на символите от сестра Цветана Щилянова.) Вие можете да си представите тази идея и по друг начин. То е ред за разсъждение. Представете си, че вие имате копие. Най-първо, при това копие седи войник, седи и се радва той, че е намерил оръжие, с което да се брани. Представете си тази идея, тогава пък минава онзи, намира чука. Този човек иска да гради някоя къща, ходил е, търсил е чука. Войникът носи копието, той ще мисли начина какво да прави с това копие. После ще влезнем в техните размишления вътре. Радва се, че е намерил това копие и го държи. Един от вас е намерил чука, мисли да гради къща. Допуснете, минавате, имате една чаша. С нея може да гребете вода от един извор. Представете си, че това е една малка кофа, с която можете да си извадите вода от кладенеца, като я спуснете и извадите. Значи едно движение надолу и едно нагоре. Две движения има вече в ума ви. Ще тълкувате тези движения. Най-после спирате се при свещта. Представете си, слънцето залязва и намирате този светилник запален. Взимате го вие и се радвате, че слънцето, което вече залязва – имате с какво да се ръководите. Туй е естественото приложение, което дава цена на светилника.

---

[13] Тази лекция е по пълни стенографски записки.

Чешмата. Вие сте пътник жаден, намирате тази чешма, няма ли да седнете при нея – гледате водата и се радвате. Вие сте гладен. Намирате ябълката, спирате се, гледате най-първо има ли плод, няма ли. Ако има плод – внася радост във вас. Едно дърво може да ви причини радост само ако има плод. Ако торбата ви е пълна с хляб, ще се радвате на сянката му.

Книгата. Тя представлява най-важното, което човек може да търси. Тези символи може да ги съчетаете как? Кой е най-естественият начин? Вие може да дадете много съчетания, и всички може да са прави. Може по разни начини. То само ще определи вашето състояние, но кой символ с кой се хармонизира? Свещта с книгата. Чашата с чешмата. Светилникът с книгата. Ябълката с чешмата. Следователно вие ще ги разпределите, както те си хармонират. Тогава ябълката ще турите близо до чешмата. А копието и чука къде ще турите? Тогава символистично може да направите, може да турите едно човешко сърце пронизано – войникът, сърцето и копието.

Чукът – ще направите онзи зидар, който гради къща, къща ще направите там, а при това ще направите двама, които чакат да се съгради къщата, че да живеят. Кълвачът кълве тук-там по дърветата, търси червеи, а косът като намери дупката, направи си от нея къщата. Кълвачът разрешава въпроса за прехраната, а косът разрешава жилищната криза, влиза вътре, сондира, казва – хубаво. Можем да направим къща, чук при къщата, зидарят и двама – майка, която седи със своето дете или деца, или ученици, гради се училище и те чакат – различно може да представите идеята.

След това при чешмата може да представите един уморен пътник. Но хармонично, къде трябва да поставите светилника? На най-високото място, понеже той осветява. След светилника чешмата трябва да се постави отляво, понеже отъждествява чувствата, също и

чашата и ябълката. Отдясно какво трябва да се постави – книгата. Чукът при краката. Кой от вас знае да рисува, да видим как ще ги наредите? (Излиза брат Георги Томалевски.)

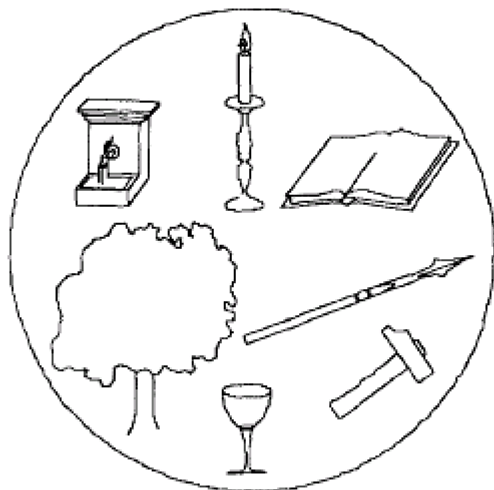

Фиг. 1

Сега къде може да ги поставите тези символи на човешкото лице? Светилника къде може да го поставите? Аз имам един проект – как биха могли да се съчетаят тези символи. Един път, в далечината в тоя път – една чешма, един човек приближава до чешмата със светилник в ръка, подпрян на копието и с чук на пояса. На чешмата – чаша, над чешмата – плодоносно дърво. А звездното небе представя отворената книга, която след това ще чете (брат Цветан Стайков.)

В символистиката важи с коя ръка човекът ще държи копието – с дясната или лявата, чука, книгата, ябълката. Писанието казва: „Светилник на нозете ми с Твоето Слово." То е разумното в човека. Светлината е необходима за физическия живот на човека. Чешмата е една необходимост. На какво е символ водата? (На живота.) Ако пийте вода от някой бистър извор вечерно време (насън), показва, че ще научите нещо ново. Ако вечерно време вие намерите някое копие и го

носите някъде, показва, че ще придобиете в будния живот сила. Чука ако сънувате, изкуство ще придобиете. Ако държите празна чаша, надеждите ви празни ще останат. Ако сте при някое плодно дърво и ядете от плода му, в будния живот ще имате обратната опитност. Ако ядете плодове насън, в будно състояние ще имате неприятност.

Най-хубавите неща на земята в сънно състояние имат точно обратните резултати. Тоест, насън ако видите онова, което е най-хубаво, то на физическото поле ще имате обратни резултати. Ако ви дават пари насън, много лоши работи ще има, казани за вас. Понеже парите дрънкат. Ако въшки ви лазят, пари ще ви дават. Туй показва, че въшката е емблема на службата на парите. Както въшката е паразитна, тъй и парата е паразитна. Ако в невидимия свят светилникът е запален, вие вървите и светилникът е запален пред вас, добър признак е. Ако влезнете в стаята, че изгасне светилникът – един лош признак е. Тъй щото идеите, които изведнъж загасват, а други идеи веднага светват – то е светилникът.

Тогава чашата е свързана с всички онези процеси само за чистене. Когато човек иска морално и физически да се чисти, трябва да употребява метода на чашата. Като вземете най-първо чашата, какво я правите? Измивате я отвътре и отвън. След това почерпвате вода и пиете с нея. Същият метод ще употребите. Ще се почистите като чашата. Някъде искаш да бъдеш, да кажем, усещаш се усамотен, хората нямат уважение, изгубил си приятели, нищо не върви. Ще употребиш метода на чашата. При сухата чешма хората отиват ли? Има някои чешми, които текат само кога вали дъжд. Не. Постоянни извори. Хубавият извор трябва да дава нещо. Същият метод. Вие трябва да извирате постоянно и безкористно. Непременно вашият живот ще се поправи. Онзи, който върви по положителната страна на живота, не трябва да очаква резултати. Трябва да гледа само

положителната страна. А в положителния живот всякога има резултати. Те ще дойдат.

Най-първо човек трябва да започне с методите на копието. Само силният може да употребява копието. Само силният може да употребява копието и само силният може да употребява чука. Чашата и децата може да употребяват. Той е метод и за децата. Книгата пак е за възрастните. На дървото и малкото дете може да се покачи и откъсне, при чешмата и малките птички могат да идат, буболечиците. Едно състояние – близко до материалния свят – с него трябва да започнете. Свещта е опасна. С нея трябва да бъдете внимателни. На едно дете, ако му дадете свещника и кибрита, ще запали свещта денем и ще я изгори, без да мисли, че ще му трябва нощем. Светилникът е за възрастните. Книгата и чукът е за възрастните. Чашата е за човека, който трябва да се поправи. За начинаещи – трябва да употребяват метода на чашата. Ябълката е за децата, чешмата, и тя е за децата.

Можем да кажем, че ябълките се отнасят до физическия човек. Първо, човек е започнал живота си с чешмата. След това се е явила ябълката, то е вече организираният живот, жизнените сили, които са се появили в организма. След това се явява чашата като едно преходно състояние – желанията на човека, неизпълнените му желания, разочарованията. Затова чашата е отворена отгоре. Всичкото лошо в чашата седи там. Чашата – каквото вземете, трябва да го изпиете, не може да седи. В момента може да си служите с нея. Чашата показва, че каквото намислиш да правиш, ще го правиш в момента. Отложиш ли го, ти ще имаш процес – тази чаша ще се строши, а строшаването показва, че може да пострадаш.

Тези символи, които ви дадох, те са методи за работа. Всеки разумен човек може с тях да борави. Копието показва, че противникът, с който имаш да воюваш, той е умен и трябва да

вземеш всички предпазни мерки. Да не се осланяш. Да се приготвиш добре. Чукът не е страшен, но трябва да знаеш да го употребяваш. Този, който не знае, може да го носи цял живот само да тежи.

Някой свършил гимназия, университет, не знае защо е свършил. Попитат го, защо свърши? Не зная. Той знанията на гимназията не може да използва и знанията на университета не може да използва. А в живота нещата трябва да се използват в този смисъл, че всяко нещо трябва да се тури на работа. Колкото то и да е малко, човек трябва да работи. Представете си ползата от едно копие, то е толкова остро. Може да го употребите, с него може да пробиете едно нагноясало място и да изтече всичката гной. Значи в разумния живот може да ви послужи. Видите – някой ваш приятел има някой цирей. Ще мушнете не здравото място, онова място, което е нагноило, и то толкова, че да може гнойта да изтече навън и вашият приятел ще ви благодари, че сте го освободили. Това е до онези от вас, които са критици. То е да знаете как да употребявате копието си, а чука къде може да го употребявате разумно.

Кой от вас вече знае добре френски. Да напише едно изречение. (Брат Г. Радев написва изречението.) Dieu est l`amoure. С туй изречение чукът има ли връзка? Има, точно връзка има. Този човек няма къде да живее. Ето един чук, с който може да съгради къща. Казва, Бог е Любов. Значи, вярвайте в любовта. С едно магическо чукване любовта съгражда една къща, казва: „Влез тук, живей, не бой се.“ Питам сега, написаното тук съвпадение ли е? Какво е? Вие как наричате тези съвпадения?

(Учителят подава един канап.) Подайте го по права линия до края. Колко е дължината му? (Обаждат се мнозина, един пише на черната дъска: 8 м, 7.30 м, 15 м, 7.5 м, 8.5 м, 7 м, 10 м, 9 м, 11 м. Измерваме, оказва се 7.25 – 7.30.) Приближава се. Да направим сега един триъгълник. Едната страна знаем. Другата страна колко е дълга?

(8 м, 6 м, 7.3 м, 6.5 м, 7.4 м, 7.9 м. Измерена дойде 7.05 м.) Останалата страна колко е? (6.5 м, 5 м, 6 м, 5.5 м, 5.8 м, 5.2 м, 6.8 м. Измерваме: 5.40 м.) Приближава до 5.5 м с 0.10 м. Тогава приближенията са 5:5:10. Едно отношение направете сега. Триъгълникът е един символ на Духа. Най-възвишеното у човека. Триъгълникът с емблема на Духа, на съзнателния живот.

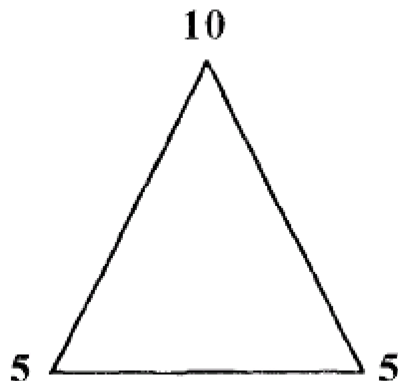

Фиг. 2

Пет показва, че ако някой път правите отклонения вътре в живота си, то е по причина. Неточностите произтичат от волята и от чувствата ви, а не от ума ви. Когато чувствата се намесят в каквато и да е работа, те спъват човека. Където се намесят чувствата, човек почва да се колебае. Може да е близо до истината, но щом дойдат чувствата, понеже чувствата представляват една по-гъста среда, пречупванията са по-силни, намалява умът. Ако наблюдавате предмет от една по-гъста среда в по-рядка, ще го видите ли на мястото? Или ако го наблюдавате от по-рядка среда в по-гъста, как ще го видите? Сега може да приложите закона, какво е отклонението. Всеки един от вас трябва да знае в каква среда живее. Къде мислите според вас средата е най-гъста? Числото 10 е положително число. В положителните числа средата, която е по-активна, по-гъста ли е? По-

рядка е всякога. Разбира се, тези числа 5 и 5, 2 пъти по 5 имат смисъл само когато животът е разумен. Тогава този закон работи. Щом животът не е разумен, тези отношения не работят. Ако на разумния човек му представите този триъгълник, той веднага ще съобрази, веднага ще се ориентира, той ще чете като една написана книга – разумно, какво означава. Той ще знае, че сме правили измервания на този триъгълник. Ще знае колко души ученици и какво сме разговаряли, ще знае колко души са казвали там, той ще ги знае. Малки работи са това, но той ще ги знае. А който може да знае такива нищожни работи, ако тях може да знае, колко повече важните работи ще знае още по-добре. (Как може да знае?)

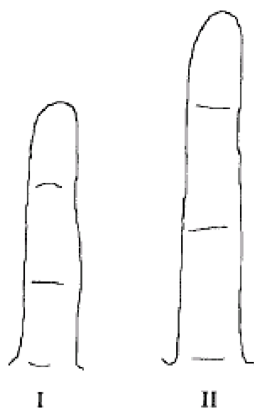

Фиг. 3

Вземете един хиромант, как ще може да знае, аз няма да обяснявам този закон, но да вземем хиромантията. В дадения случай ние можем да си послужим. Допуснете, това е пръст. Той е дълъг седем сантиметра показалецът. Допуснете, че двама души са на една и съща възраст. Допуснете, че този човек е на трийсет и три години. На първия показалецът е от 7 сантиметра, а на втория – 12 сантиметра. Какво заключение ще направите по пръстите? (За

височината.) Височината им е еднаква, ръцете еднакво дълги. Само пръстите се различават, на единия са по-дълги.

Какво заключение ще направите? Единият е човек на фактите. На дробните. А онзи с късите пръсти никакви факти не го интересуват, той работи общо. Между числото 7 и 12 в дадения случай има известно отношение 7:12. Резултатите са неизвестни, x:y. Да кажем, 12 е резултат на y. Разбира се, хиромантите са дошли до тези заключения от наблюдение. Те знаят най-после как е сформиран пръстът. Изобщо всички хора с дълги пръсти са хора на фактите. А онзи с късите пръсти казва горе-долу, пет-десет метра. И много от астрономите са с къси пръсти. И когато определят разстоянието до слънцето, изчисляват приблизително. Един, два милиона – нищо! И действително те са прави, някой път слънцето е по-близо до земята, друг път по-далеч. Някой път сме два милиона километра далеч от слънцето и в своя път слънцето опира до нас, от чисто тяхно гледище трябва да има промеждутък. Да не би слънцето да се сблъска с нас. Това не са точни изчисления. Обаче има методи в окултната наука, с които точно определяме колко е далеч слънцето. Онези окултни учители имат съвсем друга задача и не им е да поправят хората. Оставят ги да се занимават, понеже хората, които правят погрешките, сами трябва да ги изправят.

Числото 5 е число на чувствата. То има добри страни, има и лоши страни. Може ли 5 да го съкратите? На какво? А 10 на какво може да го съкратите – на 2 и на 5. А 10 съкратено на 10 дава единица. Пет делено на себе си дава 1. Всички числа, които се делят на себе си, дават единица. Единицата от това гледище всякога показва произхода на нещата. Тя е абсолютна мярка, с която човек трябва да мери нещата. Единицата, в такъв случай, означава разумното. Ако той е разумен, с единицата има мярка, с която може да мери вече. Като прилага единицата, той ще придобие знанието. А в дадения случай

сегашните учени хора си служат с 0, то е условие. Единицата, тази абсолютна мярка с нулата (10) показва при условията, при които се намира, какво може да извърши. Тук са положителните творчески условия. Но ако турите пред 5 нула (0), ще имате същите резултати.

Някой път трябва да се подберат някои числа, да се обясни как известни числа могат да ни покажат резултатите за някои събития. Вие не сте правили измервания, да видите колко са дълги пръстите ви. Колко е дълъг носът, веждите и да видите отношението в сантиметри, каква е разликата. Вие не знаете какво число има вашият нос. И ако носът ви може в разстояние на десет години да нарасне с половин милиметър, направили сте голям прогрес в умствено отношение. Сега, мислите ли, че когато се построява едно живо същество, че неговият нос има четири сантиметра или пет, или шест сантиметра. Това число случайно ли е?

Онези, които се занимават в другите светове с човека, имат една по-точна наука. Те знаят, че той има вежди, знаят колко косъма имат веждите му и дължината на всеки косъм колко е. Знаят и колко косми имаш на главата, колко пъти си ги стригал и по колко. Знаят колко косъма имаш по тялото и по колко е дълъг всеки. По космите те четат. А за нас туй не важи. За тях важи, откак човек се е родил, докато умре, колко е порастнал косъмът му, те знаят вече. Ако тези неща разправяте на един човек, който не е запознат, той ще каже, много надалеч сте отишли. Защото наистина абсолютно никаква връзка няма. То са само такива предположения, или разкази от „Хиляда и една нощ“.

Човек трябва да има грамадна вяра. Да вярва. Сегашните хора са много суеверни. Кажете на някой човек това, което той желае, той ще ви повярва. Идете, кажете на някой човек, който има критически ум, еди на кое място има пари, той ще повярва. От близко, което засяга живота му, той ще повярва. Аз зная – във Варненската гимназия има

един ден, когато учениците обичат да се надлъгват. Имаше един учител по гръцки, много строг. Казват му: „Пощальонът ви търси, една много важна телеграма.“ Той става, напуска класа, търси, праща, няма никаква поща. Влиза в учителската стая, учителите се смеят – кой как го излъгали учениците. Защо учителят не се сеща. Защото му е толкоз близко до ума, че не допуска друго. При това учителите не се обиждат, днес е ден, когато учениците изпитват учителите си колко са умни. Един ден им се позволява. Само този ден имат.

Такива шеги си позволяват и американските ученици и позволяват си със своите професори и учители. В един от видните университети преди двайсет – двайсет и пет години в щата Масачузетс отива бащата на един студент да види как се учи син му. Спира той своя файтон с едно конче, отива при ректора. Обаче в туй време студентите излизат, отвързват колелетата и целия файтон качват на покрива на зданието заедно с коня и нагласяват колата. И седи като паметник. Слиза председателят, гледа конете му и чуди се как е възкръснала колата му на покрива. После взема, почва да се моли на студентите, най-после плаща им да снемат колата отгоре. Обаче студентите не се спират, един ден те изнасят кравата на този председател на третия етаж на зданието горе. Как са я изнесли?! Три дена седяла кравата горе. Как да я снемат? Трябва да се развалят стълбите. Най-после студентите си предлагат услугите, та му снемат кравата долу.

Питам сега, кое е онова, което подбужда? Не е злоба, то е шега, такава доста духовита, която понякога учениците употребяват. Такива шеги стават и в живота. Но може да се наблюдават нещата. Трябва да се правят много точни изчисления. Човек от числата може приблизително – на земята абсолютно не може да се изчисли, – може да се направят известни изчисления.

Упражнение. Поставя се дясната ръка на лявото рамо. Изнася се десният крак напред изопнат – бавно, съсредоточено спущане на ляво коляно и бавно издигане. След това лявата ръка на дясното рамо, левият крак напред – спущане (коленичене) и издигане.

Туй е сега волево упражнение. Концентриране на ума, да контролира малките частици. Имате някой път неприятност, неразположени сте духом. Туй упражнение е хубаво. В тези движения да присъства съзнанието. Десет дена ще правите упражнението. Три пъти вечер преди лягане.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Шеста лекция, на Младежкия окултен клас, 20 декември 1925 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ПЪЛНЕНЕ И ПРАЗНЕНЕ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“ Размишление

Прочете се резюмето от темата „Най-любимата ми тема“. Четоха се темите „Еволюция на елементите“.

Зададени теми: „Най-умният бръмбар“, „За какво мислят птичките“.

След тях ще пишете Тема 5: „Най-полезното растение“.

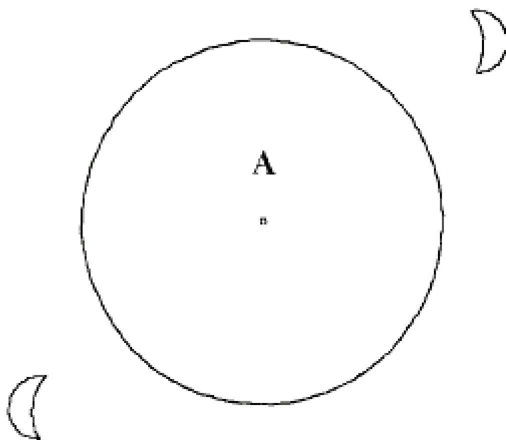

Фиг. 1

Допуснете, че кръгът, това са възможности на един разумен живот. Що е кръгът? Кръгът представя хармоничните възможности на разумния живот. Тогава в тези възможности какво влияние упражняват планетите? Само малко ще засегна този въпрос. Това са възможности на целия космос, понеже човек е един малък свят. Какво означава този знак? Луна, която се празни, и луна, която се пълни. В тези два случая месечината ще упражнява противоположни влияния. Ако вие сте посели боб или любеници, когато месечината се пълни, тя

спира растенето на дините, не действа благотворно. Затуй е хубаво за вашите дини, когато ги сеете, месецът да бъде в разсип, защото отразената светлина, която месецът изпраща, тази светлина, която идва от месеца, действа отрицателно върху растежа на растенията. Този е същият закон, когато органически искаме да растем, да се поправи нашето здраве. Ако болният човек вечерно време гледа повече месечината когато се пълни, не действа тъй благотворно. Затова лекарите затварят, да не прониква светлина, но коя светлина? Светлината на месечината. А тези лекари казват по някой път да не прониква слънчевата светлина. Разбира се, това са специални схващания.

Когато човек се ражда, зависи какви са неговите отношения, степента на неговото развитие, как ще му подейства известна месечина. Ако искате вашите идеи да растат, месецът ви трябва да бъде в разсип. Ако искате вашите добродетели да растат, месечината трябва да е в пълнене. Следователно, когато месечината се пълни, действа благотворно на духовните хора, които искат духовно да растат. Сега няма да се спирам да ви обяснявам защо. Такива влияния има и Венера, по същия начин и тя се пълни и се разпада. Тогава и Юпитер, и той празни ли се и се пълни – фази и той има. Марс и той има. (Венера как се отразява?)

Венера действа върху чувствата, нейните влияния са върху сърцето. Когато зреят вашите чувства, по същия закон Венера трябва да е в разсип, когато растат вашите чувства. А когато посаждате вашите идеи, месецът трябва да е в пълнолуние, когато посаждате нещата. Сега туй съчетание, този хороскоп, този път, по който върви земята, в него се отразява влиянието па планетите. Те са живи и разумни отношения, които съществуват, изразени в този алегоричен смисъл. Ние не искаме сега да разкриваме тайната. Под името Венера, под името Меркурий, Слънцето се крият съвсем други истини, които

сега не могат да се разкрият на сегашния свят. Обаче те седят като символи и казват – влиянието на месечината, влиянието на Меркурий.

И действително виждаме – месечината упражнява доста силно влияние върху чувствителните натури и всеки чувствителен човек при новолуние се чувства по-раздразнен, неспокоен, а щом почне да се празни – успокоява се. Да допуснем, вие сте под едно такова влияние. Намирате се в едно безпокойно състояние, как ще си помогнете? Опитвали ли сте се да се освободите от едно неприязнено състояние? Това е излишна енергия, която трябва да изпратите извън тялото, нея не може да я употребите. Тази енергия може да е в мозъка ви, стягане в главата може да усещате. Или стягане в дихателната система или в стомаха усещате някаква тежест.

Сега аз ви говоря, понеже спадате към културните хора. Искате да живеете разумен живот и да може да обосновете вашия живот за бъдеще разумно. То ще възпитавате вашата воля. Ще ограничавате вашите желания. Ще видите известни желания, които имате – трябва ли да ги реализирате, или трябва да ги спрете. Известна мисъл може да имате. Всяка мисъл, която минава през вашия ум, да знаете трябва ли тази мисъл да я реализирате, или не. За вас ли е тази мисъл, или не. тогава – поговорката: „Всичко, което хвърка, не се яде." Не всички мисли, които минават през човешкия ум, трябва да се реализират. И не всички желания, които засягат човешкото сърце, трябва да се реализират. Понеже, ако биха се реализирали всичките, би било най-голямото нещастие. Някой път е красиво. Нереализираните идеи причиняват по-голяма радост.

Сега ще ви приведа един пример. Вие сте тръгнали на път и знаете, че ще минавате една голяма река през мост и не знаете, че гредите на моста са изгнили. Пресрещне ви един човек и ви каже: „Не минавайте през моста, че гредите му са изгнили." Вие се радвате, че

няма да минете по моста. Вие имате предвид, че ако бихте минали през този гнил мост, щяхте да намерите дъното на реката. Вие не съжалявате, че се спира пътят ви. Вие се радвате, че вашето желание да минете на срещния бряг не се е реализирало. Значи няма възможност.

Друг пример. Вие знаете, че през тази река ще минете. Но знаете, че няма никакъв мост и вече сте се упражнявали в плуване и знаете – като идете на реката, ще си съблечете дрехите и ще преплувате, но доста трудно е, мислите: „Дали ще мога да преплувам?“ Но среща ви човекът и казва: „На тази река има построен мост.“ Вие пак се зарадвате. В първия случай защо се зарадвахте? Че спасихте живота си. Във втория случай вие се зарадвахте, че вашата идея се реализира, ще минете лесно на другия бряг.

В живота това е вярно. Някой път мястото, по което ще минете, гредите му са чурук. Не минавайте! Нищо, спрете се: една, две, три, десет години. Не минавайте. По-добре е десет години да прекарате в живот, отколкото десет години в смърт.

Друг пример. Допуснете, дойте някой, че ви предложи да започнете някоя сделка и ви казва, че в една година отгоре ние ще спечелим най-малко 200 хиляди лева. Въодушевите се и предприемете, но освен че не спечелите, заборчлеете 200 хиляди лева. Колко години при нормален живот трябва да печелите, за да го изплатите? Ако сте чиновник и може да отделяте по 3 хиляди лева на месец, колко години ще ви вземе? Седем години. Печалба ли е това? Седем години трябва да изплащате, и при това 200 хиляди лева са изгубени. Ако имате едно желание, което искате да реализирате, ако туй желание ви коства двеста хиляди лева и седем години терзания, философия ли е това? Ама хората казват, трябва да живеем. Как? Седем години терзания и двеста хиляди борч? Седем години радост и

двеста хиляди печалба, това разбирам. Това е растеж. Двеста хиляди лева, това е плод, това е разумното. Следователно при всяка една нова фаза аз наричам – казах ви тази сутрин, че правя път – това е прикосновение с реалността. Някой път може да се направи една картина, графически да се определи съприкосновението със самата тази реалност.

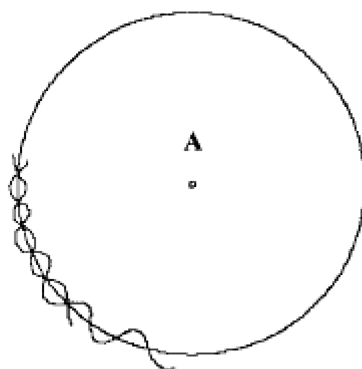

Фиг. 2

Всяко едно възходящо желание у човека всяка една права мисъл, която може да се реализира, вие трябва да бъдете в съприкосновение с реалността. Не започвайте работа, в която нямате вяра. Щом се колебаеш – започни онова, в което имаш пълна вяра и нямаш никакво съмнение. Има една вътрешна вяра в човека, която не зависи от неговото разположение. Едно вътрешно чувстване. Отвън всичко е противоречиво, но дълбоко в душата нещо подсказва, започни! По-дълбоко от това чувство няма. И ако направите опит, в подшепването на това чувство изключение няма. Някой път това чувство не говори, тогава умът идва: „Туй ще бъде, онова ще стане, казва, ще станеш виден списател, такава книга ще напишеш, такова разпространение ще има.“ Но като напишете книгата, никакво разпространение няма. Не само не са я отбелязали, но и критиката ще ви нареже тъй, че втори път няма да помислите да пишете.

Светът е пълен с критици. Най-големият критик кой е? Знаете ли? Луцифер. По-голям критик от него няма. А той е вещ във всичко. Напишеш нещо, нахвърля се. В науката е вещ, в религията, в музиката, в живота на младите, познава всички потънкости. Всякъде знае накъде да бутне. И той, като дойде някой път, в която къща влезне – прах и пепел се повдига. Често пъти и между вас го виждам – като влезне, вие почвате да се ритате. Казвате: „Аз имам особено мнение.“ „И аз имам особено мнение.“ Казвам, критикът Луцифер е влезнал. Какво мислите, никакво мнение няма. Единият казва: „Ако посея боба в април, по-добър ще стане.“ „Ама, казва другият, ако го посеем в март – по-добър ще стане.“

Казвам, братя, направете опит. Ти го посей в април, ти – в март. Ще направите два опита. Но да се спорите дали в април, или в март, то е безполезно. Не трябва да бъдем дребнави. „Ама ти знаеш ли какво мнение имам? В април трябва да се сее бобът.“ Други ще каже: „В март трябва да се сее.“ Трябва да направите опит. Един ще го посее в март, друг в април – ще видим кой е по-вкусен. Ще кажем – и в април, и в март се сее. Тогава според сегашните наши земеделци житото може да се сее кога? От Димитровден го сеят до декември – по-после зимница не става. Чак в пролетта го сеят пак – летница.

А в законите на природата всякога сеят. Астрологически в кои знаци идват хората през годината? Във всички знакове. Но през всички знакове, които идват, животът им еднакво ли е успешен? Право е, че бобът не расте еднакво. Ако някой дойде в декември при едно съчетание, когато луната се пълни – бобът няма да расте добре. От чисто астрологическо гледище аз го разглеждам така.

Във въображението на този човек има нещо изчовъркано. Този човек всякога ще си представя нещата тъй, както не са. Срещне някой, казва, ама той е гениален човек, той има дарба, свири хубаво, като него не е слушал. Е, хубаво, не се минава една-две години, казва, аз

съм се лъгал, той не бил толкова способен. Месечината е в обратното положение, на разсип. Питам, кои са подтиците, когато хвалим някой човек? Нали разправят онази поговорка за лисицата, която казва на петела: „Ти си много красив.“ Защо го хвали? За сиренето. Тази басня е казана само наполовина. След като изяла сиренето, лисицата казала на петела: „Ти разбиране нямаш, философия нямаш.“ Петелът казал: „За втори път ще си помисля.“ На другата година, като минавала лисицата, хвалила пак петела, но той изял първо сиренето. „Много си поумнял“ – казала лисицата. „Е, много добре ми предаде урока.“ И тъй, като дойде да ви хвали някой, ние ще изядем сиренето, но ако искаме много да получим един урок, ще му пуснем сиренето и той ще ни каже: „Голяма будала си ти!“ „Ще имам в съображение урока, който ни предаде.“ Кои са побужденията на лисицата да каже на петела, че е много будала? Глупава ли е толкова и може ли да го каже лисицата?

Всички тези поговорки, които съществуват, тези примери, това е израз само на всички онези промени, които стават в човешката душа. Тънки промени, някой път на неудоволствие – често усещате неразположение. Някой път се съмнявате в постижението на нашия идеал. Някой път се заражда желание да се учите. Някой път казвате, толкова наука ми стига. Казвам ти, още нищо не си научил. Питам сега, ако този петел имаше двайсет килограма сирене горе на клона, гази лисица би ли била в състояние да изяде сиренето? Лисицата казва на петела: „Много си глупав, че много малко сирене си имал и като изкукурига, изядох сиренето, не остана за тебе. Бъди умен, втори път като дойда, повече сирене да имаш, да остане и за тебе, и за мене.“ Това е вече продължение на баснята. То е примирение на нещата.

Благото, каквито и да бъдат нашите подтици, от благото, което ние искаме да реализираме, от туй благо да остане и за другите хора,

за да няма противоречие вътре в живота. Този закон съществува между ума и сърцето. Аз го превеждам. Вземам сега месеца при изпразване и при пълнене – означава две състояния на човека. Едното състояние – на ума му, а другото състояние – на неговото сърце. Следователно умът и сърцето не могат да бъдат в едно и също състояние. Когато сърцето се изпразва, умът се пълни, а когато умът се изпразва, сърцето се пълни. Туй е закон. Същевременно празненето на сърцето се компенсира, става пълнене на ума. А с изпразване на ума се компенсира сърцето, а през това време умът си почива, набира нови енергии. Сега не трябва да тълкувате, изпразва се умът. Този ум, който се изпразва в друго едно отношение, той чрез сърцето набира нови енергии да се прояви в ново направление. Този закон е верен. При появата на всяка една нова култура става един упадък. На какво? Явява се умствен упадък, те го наричат морален упадък. Не е морален упадък. Културните хора започва да не ги интересува науката, а ги интересува само широкия живот, удоволствието, значи сърцето се пълни. А с появата на всяка една нова култура в света, започва умът да се пълни, а сърцето се празни. Тогава се явяват малки страдания и несгоди, но ние се радваме, че сме придобили новите идеи. За всяка една нова идея ние трябва да жертваме нещо. Една малка жертва от чувствата. Не всички желания в дадения случай могат да се реализират и не се стремете да ги реализирате. Реализирайте само онова, което е възможно. Жизнените въпроси тогава вътре в живота ви може правилно да ги разрешавате, няма да влезнете в противоречие със себе си.

Вие сега се занимавате с науката. Науката за вас да не ви бъде една спънка, но стимул. Ако се занимавате с духовен живот, той да ви бъде един стимул, един подтик. Всичко, към което се стремите, да ви бъде един подтик, да имате една широка душа, която надлъж и нашир схваща нещата. Само по този начин вашият ум може да стане

– какъв? Какво прави умът, нали твори? А сърцето какво прави? Творчеството на какво се дължи? Кой твори – сърцето или умът? Сърцето само свързва хората. Когато някой човек иска да го вържат, то е да послуша сърцето си. Сърцето има много юлари. То има много юлари в своите складове. Ще те върже, нищо повече. Аз вземам тази връзка тъй общо, но да те върже умен човек. А като те върже глупав, знаеш ли какво нещо е? (Значи сърцето се явява като едно зло?) Не е зло. Но това е работа. Щом поискаш помощта на сърцето, то казва, най-първо да те вържа, аз трябва да те подкова, а ти обичаш да риташ. И тогава ще ти удари петалата хубаво. (Никак ли не трябва да се слуша сърцето?) Отлична работа ти ще извършиш, отлична работа, почвата е само камениста, трябва да ти подкове налчета. Сърцето винаги свързва – обаче онова, разумното сърце, върже с ключ по-лесно. Като хванеш крайчеца, а има едни възли, че и онзи, който ги е вързал, и той не може да ги развърже. То си има добрата страна. Човек трябва да бъде разумен. Човек, който слуша сърцето си, той се връзва. Онзи, който слуша ума си, той се развързва. И тъй, слушаш сърцето – връзваш се, слушаш ума си – развързваш се. Следователно, щом и двамата слушаш, ще знаеш как да се връзваш и развързваш. Когато умът и сърцето работят в съгласие, ти се връзваш и развързваш. Едновременно ще слушате и сърцето си, и ума си – да знаете как да се връзвате и развързвате. И то е хубавото в живота. Има положения, когато човек трябва да бъде вързан. Свързването значи съприкосновение с реалността. Но да не бъде тази допирна точка едно залепване. Щом се залепиш, ще се обели кожата. Като малки деца карали ли са ви да близнете желязо, когато е много студено? Вас езикът ви обелвал ли се е? До какви изводи дойдохте? (Човек трябва да слуша и ума, и сърцето си и да знае как да се връзва и как да се отвързва, за да има равновесие.)

Ще преведа този символистичен език, какво значи да бъдеш свързан. Значи да бъдеш едно растение, посято в земята. Ако не се свържеш ти със земята, никога не можеш да растеш. Обаче, щом станеш едно животно на четири крака, ти ще се развържеш от земята. Растенията са свързани, живеят по сърце. Животните са развързани, живеят по ум. Аз не взимам сегашните животни. А животът в своето движение – освобождава се.

За да можете да изразите известна ваша идея, непременно трябва да се свържете. Ако не се свържете в университета четири години, може ли да научите нещо? След четири години ще се развържете, ще излезете навън. Но всякога връзката трябва да бъде разумна, да знаеш защо се връзваш и да знаеш после защо се развързваш. Защото има едно развързване глупаво. Често децата обичат да развързват яйцата, обичат ги и ги развързват. Питам, какво се ползват яйцата, като ги освободите от черупките? Следователно онзи, който иска да ти помогне в дадения случай, ако те освободи като едно яйце, какво струва тази свобода? Свободата трябва да бъде по един органически начин, както растенето на плодовете. Растенето, това е закон на освобождение. А свързването е закон на развиване. Защото развиването в своята пълнота е едно освобождение на духа от неговите връзки в миналото.

Следователно еволюцията е освобождение на човешкия дух от неговите връзки в миналото. Затова трябва да се развива. Да се освободи и като се освободи, втори път като слиза, ще помисли по кой начин, как да се свърже. Пак да се навие на нещо – човек без приключение не може. Даже един ангел, като поседи милиони години, стане му мъчно, и търси някое приключение. Ама че и най-щастливите хора търсят приключения. Баща ти, майка ти, брат ти като писано яйце те гледат, но дойде ти един ден идеята да странстваш. Навсякъде странстваш, а после казваш: „Защо не си седях

аз вкъщи?“ И почнеш любезни писма: „Милички ми татко, аз направих много голяма грешка, като излязох от къщи, моля да погледнеш много снизходително към погрешката ми, да ми пратиш малко парици. За бъдеще ще бъда много послушен, ще ви питам всякога, когато излизам.“

Упражнения.

Първо упражнение. Изправени стройно. Ръцете пред гърдите една срещу друга с длани надолу. Десният крак напред изопнат, стъпваме в широки полукръгове, разтваряме ръцете настрани, приклякваме бавно, обратно движение на ръцете, леко докосваме с коляното пода, ръцете пред гърдите. Бавно издигане, ръцете разтваряме пак в широк кръг настрани. Повтаряме това и с левия крак. Три пъти с левия и три пъти с десния.

Второ упражнение. Изправени, краката прибрани. Ръцете пред гърдите, обърнати с върховете на пръстите една срещу друга, дланите надолу. Дясната в полукръг настрана, прибира се. После лявата. Няколко пъти се повтаря. Двете ръце едновременно настрана, леко трептение на дланите, усилва се, бурно, утихва. Три пъти се повтаря.

Трето упражнение. Ръцете пред гърдите (горното положение). Разтваряне настрани, безшумно духване с уста. Прибират се ръцете, вдишване, разтварят се е духване. Три пъти.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Седма лекция на Младежкия окултен клас, 27 декември 1925 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ДЕСЕТТЕ ДУМИ (Графология)

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Прочете се резюмето от темата „Еволюция на елементите“. Прочете се темата „Най-умният бръмбар“.

Някои от вас, които обичат да пишат, да излязат да напишат десет думи. Всеки по една, но тъй, естествено, както си пише. (Излязоха десет души и написаха подред думите.)

1. Начало 2. Истина 3. Виделина 4. Правда 5. Проникване 6. Вдъхновение 7. Майка 8. Красота 9. Дух 10. Безконечност

По какво се отличават тези думи? Защо не са написани еднакво? Сега как ще обясните? Вземете първата дума: „Н“ е отделно, а другите четири букви са съединени. Случайно ли е, или не? Следващият има всички букви свързани, когато третият има три букви разделени, а другите са свързани. После как е в числото 5? „Про“ е разделено от „никновение“. Сега отгадайте защо първият постави „начало“? Каква е подбудителната причина. Ще разсъждавате много, естествено,

обективно. Ако отидете при някой човек земеделец, който произвежда само жито, че му искате нещо, нали ще ви даде жито. Ако отидете при някой, който изкарва само царевица, нали ще ви даде царевица? Тъй че всеки според занятието си ще ви даде. Питам сега, вие като производители – това са произведения на вашия живот – може ли да отгадаете каква е мисълта, която произведе началото?

Вторият пише: „Истина." За да има начало, нали някой работи, трябва да има условия, път, простор. За да има начало, трябва да има свободни ръце, трябва да има работници, които да градят. Значи истината в дадения случай това са условията, работниците, които могат да съградят или да изпълнят това начало. Но за да се гради висшето, какво трябва? Трябва да има виделина, после – правда. На тези работници трябва да се плаща навреме. Думата „проникване" каква връзка има? Да кажем, сеете нещо, трябва да проникне. Но ако им се даде на тези работници да сеят и не проникне, каква работа би била тя? Значи, като садите, всичко редовно трябва да проникне. После „вдъхновение". Онези, които работят с вдъхновение, трябва да работят. Да работят за кого? Както майката работи без користолюбие, да влагат в сърцето си и после да виждат красивата страна на своята работа, после да има сила и дух в него, да може да победи, и безконечност – като че работи тази работа за безконечност.

Десет души дадоха основните точки на една лекция. То са елементите на една цяла лекция. Може да се развие една цяла тема. „Начало", много хубаво. Всяка работа трябва да има начало. Началото е човешката глава. Щом като има глава, началото започва. Къде е истината? Истината в човешкото лице се изразява в очите. Истината в обикновения живот се изразява в свободата, която можем да дадем на другите. В човешкото тяло къде бихме ги турили – началото, истината, виделината и т.н.?

Защо онези думи не са написани еднакво? Защо се различават? Нали вие сте учили правилото как да пишете? Краснопис всички сте учили. Според вас коя дума по законите на краснописа е най-добре написана?

Да допуснем, някой пише тъй, пък други , други пише или . Защо някой пише „д"-то нагоре, друг надолу? Например „Н"-то е отделено, според правилата написано ли е както трябва? Според законите на краснописа как го пишете? Забележете, че тези букви са взети от стари йероглифически, те са символистични. Тази черта – това е течение – само между две разумни същества може да се прояви мисъл. Или само между два бряга може да потече река. Туй показва възможностите да се появи едно течение.

В дадения случай „а"-то – това е растение, нали това е семенце? Туй семенце пуска най-първо коренче надолу, после израства нагоре. За да има каквото и да е начало, трябва да има условия, при които туй начало може да се прояви. В дадения случай началото това са закони. То е пак един символ, йероглифически, който показва с какво почва органическият живот. С растенето, нали? Тогава каква роля играе „л"-то и „о"-то?

Този ъгъл колко градуса е! От 30 градуса. В астрологията какъв аспект представлява? Хармоничен. А същевременно сега може да ви се вижда малко пресилено, туй е закон на противодействие, тези две линии. Значи любовта произвежда закон, който противодейства на всички нисши прояви на човешкото естество. Да любиш, значи да въздействаш на себе си или да въздействаш на

всички свои лоши пориви. Тъй е, когато пентаграмата е обърната с върха надолу – противодействие на небето. Обърната нагоре – в съгласие с небето. И в дадения случай „л“ – любовта започва на български, не можем да любим, докато не противодействаме. Или с други думи, казано на съвременен език, в любовта се изисква жертва, ще противодействате, от вас трябва да излезе нещо.

Появява се друг един въпрос? Пет – „л"-то, противодействието се явява пето поред от началото. Едно съвпадение. Началото показва в своята пета степен, че се появява човешката интелигентност. Тогава ние имаме през колко основни стадии е минал човек: 1. през растенията, 2 през рибите, 3. през птиците, 4. през млекопитаещите, 5. човек.

Ще се спрем върху проявата на човешкия характер. Първото, ще забележите – буквите са хубаво написани. „Н“ – тъй както е написана първата дума, показна едно разположение, душевно спокойствие и с добро разположение на душата. Тъй както са поставени буквите, показват едно душевно разположение. Вторият, който писа, показва, че в него има промени. Той не е от спокойните натури, но малко нервозен, сприхав. Не е до неговото съзнание, а органическа проява. Сега „виделината“ показва самонадеяност, самоувереност. Тъй както е написана, показва в характера самоувереност. А „правдата“ – практичен е този, който го е написал, той предпочита един заек в кошарата, отколкото два в гората. Петият – „проникване“. Какво впечатление ни прави по външната форма? (Деликатност.) Самата дума, както е написана, показва едно преодоляващо влияние на мекота и черти, които той е наследил по женска линия. Този, който написа „вдъхновение“, в него има повече въображение и красота. „Майка“, който написа, в него жест има, щедър е, като има. „Красота“ – познат е със света, казва, много нашироко няма да се простираш, пестелив е много. „Дух“, който написа, той пише много хубаво, само

всякога оставя работата си в някои отношения недовършена. Този, който пише „безконечност“, той не е разточителен.

Често вие може да си въздействате чрез писание. Някои недъзи, които има у вас, може да ги поправите чрез писането. Писането е един начин за самовъзпитание. Като метод хубаво е по някой път човек да седи и пише, да се учи на търпение. Онези, които нямат търпение и бързат, може да развиват търпение и чувство на красота. Има известни черти, които съответстват. (На българския характер ли се дължи, че на всички българи писмото е много различно, а на другите нации – почти еднакво?) И в тях има много голямо разнообразие.

Онези, които изучават графологията, обръщат внимание, в тях някои турят на „т чертата (t) по-горе или по-долу. В български е важно кога пишат „о“. Когато „о"-то отгоре е отворено, тези хора са искрени. На тях и построението на пръстите съответства. В едно отношение има една добра страна, но в друго отношение по някой път показва нещо, което трябва да задържа в себе си. Някой задържа повече, отколкото трябва, други казва повече, отколкото трябва – две противоположности.

Законите, които така се отразяват върху почерка, отразяват се и върху човешките черти. В изкуството се отразяват, в говора, навсякъде. (Какво значение има дали са отделени първите букви?) Можем да кажем, първата буква, както е отделена, иска да каже – всяко нещо, което започва, да има един план, да бъде сигурен, да има една определена идея. Затуй отделя „Н"-то (Начало.) Работа, с която започва. Ако вие бихте писали с печатарски букви писмо, тогава характерът ви би ли се познал? По какво бихте познали у някой дали

има изкуство музикалност? „Начало“, „вдъхновение“, „виделина“ донякъде си приличат, има някои общи черти. Това значи има изкуство, приличат си – стремеж към изкуството, каквото и да е. „Начало“ има един малък стремеж към изкуството, проявява се.

„Истината“, който писа. Сега например в нея „и“, после „с“ го прави по-малко, понеже това показва промените. Тя иска по възможност да ограничи известни промени, които стават, та на „т“ той е закон на промените в материалния свят, туря по-голям устой. Един вътрешен стремеж бързите промени, които стават в нея, да може да ги овладее. Тя може да го прави по-голямо. Напишете още сега всеки по едно предложение, че да влизат в него всичките думи по ред, както са написани, да има смисъл. Глаголи може да си турите каквито искате. (Десет души прочетоха своите предложения, повечето бяха доста сполучливи. „В началото на всяка работа трябва да има истина, виделина и правда, за да проникне вдъхновението, както в майката красотата, която носи духа на безконечността.")

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Осма лекция, на Младежкия окултен клас, 3 януари 1926 г., неделя, 19.30 часа, София – Изгрев

ДЕЙСТВИЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Прочете се резюмето от темата „Най-умният бръмбар“. Четоха се темите „За какво мислят птиците“.

Темата за следующия път „Най-полезното растение“.

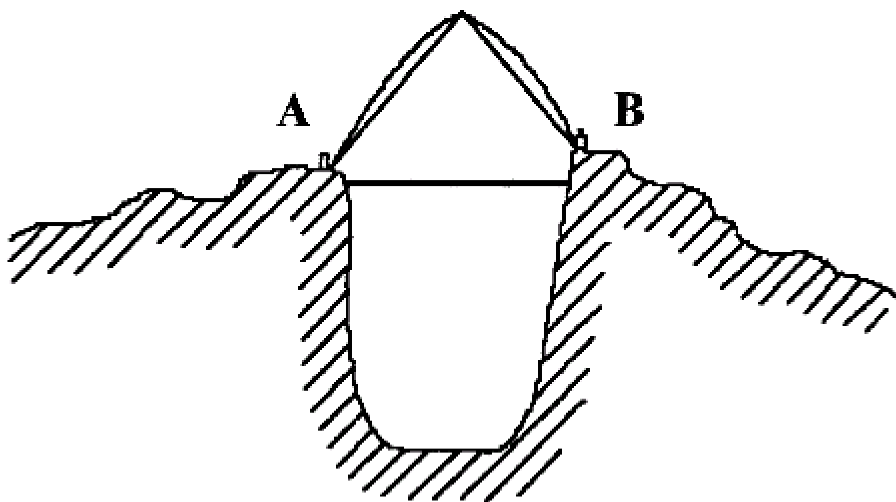

Фиг. 1

Представете си, че две разумни същества се намират на два бряга. Туй разстояние между тях е цял километър и отдолу има вода, и тази вода е бързотечна. Тези две същества трябва да се срещнат. Какво трябва да правят? (Мост) Ако това място е по-тясно и могат да го прекрачат, ще мислят ли за мост?

Следователно малките мъчнотии ние ги прескачаме. Ако човек дойде до някоя рекичка, прескача я, не мисли да туря мост, а щом

дойде до някоя голяма река, туря мост. Не е ли това един дефект в човешкия характер? Да допуснем, че реката е много бързотечна и широка и вие дойдете. Най-обективното в дадения случай кое е? Да се върнете назад, да търсите други някой път, да заобикаляте. Нищо повече. Всеки трябва да се върне назад. Туй показва, че и двамата са избрали един лош път. И А, и В са избрали крив път. Двама лоши хора са те, които мислят да извършат едно престъпление. Туй е място на престъпление. Да ги съединим с мост, значи да извършим престъпление. И всички сегашни хора са майстори да правят престъпления. За да бъдете добри, трябва да минете отгоре, трябва да има някой планински връх.

Сега този закон вътре в живота действа. Когато дълго време човек не може да постигне едно свое желание, почне да се образува такава долина вътре в него. Почнат да потъват очите му. Щом човек е разочарован в едно, второ, трето, четвърто, в него се зарежда една лоша мисъл. Природата не се церемони. Развалянето на тези мостове, тези празнини зависят все от лошите желания. Лошите желания развалят. Всяка една лоша мисъл, която може да се всади във вашия ум, в дадена област тя може да парализира вашите клетки. Лошите мисли парализират известни мозъчни центрове. И енергиите на мозъка тогава вървят по обратен път.

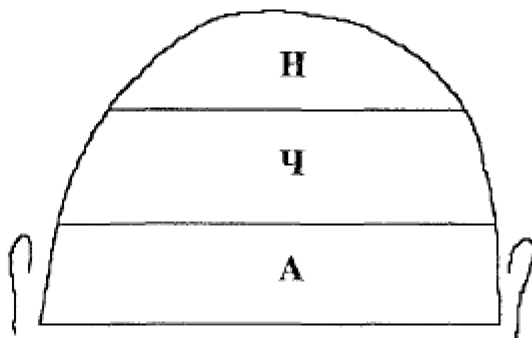

Фиг. 2

Ако това вземем да представлява човешката глава, тука „Н“ е небето, тука е човешкият живот „Ч“. А тука „А“ е адът. Адът е при ушите. Щом вие противодействате на вашите морални сили, тези клетки престават да работят и тази енергия слиза долу в „А“. Такъв човек ще прояви най-лошия характер. Следователно на всяко едно добро желание, което се подбужда в човешката душа, трябва да му се даде място. Трябва да се даде простор на клетките на човешкия мозък, да могат да работят. Изобщо трябва да пазите туй правило. Не реагирайте върху вашите добри желания. Всякога реагирайте върху вашите лоши желания. Против вашите лоши склонности реагирайте, защото тази енергия на тези ваши лоши желания ще премине.

И злото, и доброто са енергии, които действат в природата. Щом се запознаете с доброто, ще се запознаете и със злото. Понеже сега човек е поставен на полюса на доброто, той трябва да прояви доброто, неговото желание трябва да е само да прояви доброто. Тъй може да имаме една нова култура. Тъй може да се развивате правилно. У едни хора умът е осакатен, чувствата болни и всичко добро, а са останали само тези животински инстинкти на „А“. Те стават или пехливани – да се борят по игрищата, или имат лошия навик да седят все из кръчмите и да пият, изобщо с празни работи се занимават.

Красотата на един човек е в неговата мисъл. В птиците има чувство за хубавото, чувството за цветовете е развито, разбират. От чисто френологическо гледище центърът за красивото е развит, центърът за музиката у някои от тях, наблюдателността, после много са страхливи. Страхът са развили до съвършенство. При най-малкия шум избягват. Геройство няма у тях. Само когато дойде да защитят малките си, показват геройство.

От вас има ли някой поет, да каже три думи, но намясто, хубави думи. Едната да започва с „д", другата – с „о" и третата – с „ч" и да ги свърже тези три думи? (Духът обича чистотата.) Сега изпейте ги. Чистотата, разбираме моралната чистота, чистотата в мисълта. Духът обича чистота. Е, може ли тогава „Дух обичен и чист", можем ли да дадем още по-хармонична постройка на това предложение.

Дух о – би – чен и чист.

Дух о – би

Дух, Дух, Дух, Дух, Дух, Дух, Дух, Дух.
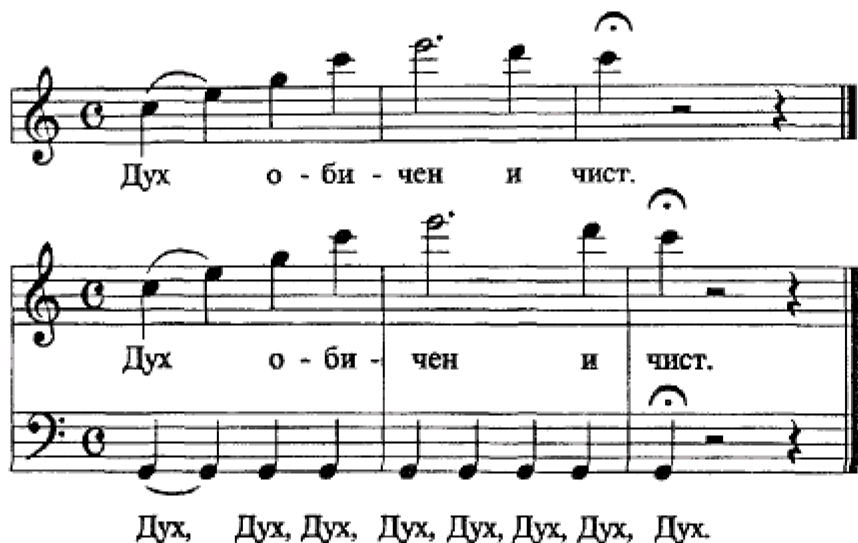
Тъй както е тази мелодия, показва, че Духът е нещо далечно, идеализираме го. (Учителят приглася на горната мелодия с баса – Дух, Дух...) Сега Духът идва по-близко, как ще го схванете? При известни условия музиката трябва да се употребява, за да се трансформира човешката енергия. Някъде има – не може, но някъде може. Там, където може да се трансформира, спрете се и направете едно музикално упражнение, за да прекарате своята енергия. Понеже има един център, на който се е спряла – прекарайте. Вие, като си турите – някой от вас казват, аз не съм музикален. Музикални сте. Само че в едни музиката е вътре, в потенциално състояние, а в други – в кинетическо. Ако не се проявявате музикално, не може да потиснете музикалното чувство у вас. Чрез стремежа си към музиката може да се даде подтик, стремеж на тези, които се проявяват. Има певици и свирци, които дължат своя талант на други индивиди, които сега не се проявяват, но са талантливи. Те внасят тази енергия. Ако тези лица ги напуснат, те изгубват таланта си. Тъй е с много писатели, всички поети, въобще трябва да има някой, който да ги

вдъхновява. Планината ли ще бъде, цветята ли ще бъдат, реката ли ще бъде, отечеството ли – но зад всичко това седи нещо по-далечно.

Зад човека седи най-после Бог. И зад човешкия дух има нещо по-далечно. Поетът всякога се разочарова от живота и отлита към небето, но той се спира до човешкия живот, до тази последна форма, която е понятна за него. Красивите форми, това са носители на красивите идеи. Щом се разрушат формите, никаква обективна или субективна мисъл не може да се създаде. Всяка обективна или субективна мисъл има зародиш в известна Божествена форма, която съществува. Има неща в нас, които могат да се разрушат, но има неща, които ще останат. Всъщност нищо не се разрушава, трансформира се само.

Станете сега, наредете се на кръг. (Всички ученици се нареждат в кръг. Учителят подава края на един канап, който бързо минава от ръка в ръка и развива от едно кълбо, докато канапът обиколи всички и всеки задържа по малко, колкото ширината на гърдите.)

1. Дясната ръка косо напред, а лявата надолу, колкото позволява канапът. (Всички държат с двете ръце канапа.) Ритмично клякане, при което дясната ръка се спуща до земята, клякането се ускорява.

2. Двете ръце нагоре. Бързо, но ритмично клякане, при което и двете ръце пак се спущат до земята.

3. Дясната ръка напред, ръцете нагоре. Бързо ритмично клякане, както горе.

(Общо весело разположение, смях и оживление.)

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Девета лекция, на Младежкия окултен клас, 10 януари 1926 г., неделя, 20 часа, София – Изгрев

ИЗВАЖДАНЕТО

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Чете се резюме на темата „За какво мислят птиците“. Четоха се темите: „Най-полезното растение“.

Тема за идния път: „Най-силната гласна и най-меката съгласна между буквите“.

Тук вие имате едно предметно обучение. Прекарайте всичките букви, спрете се върху тях. Не бързайте да философствате. Ще се спрете на гласните – тук вече философия, както при житното зърно, няма да има. Ще се спрете, ще видите как ще подействат. От ваше гледище какво казват гласните? Не какво казват другите, а вие как намирате, като произнасяте.

Десет души кандидати ми трябват, пет братя и пет сестри. Първият от братята да напише едно число и да видим какво ще му приложи. Увеличете това число чрез събиране и отгоре турете една буква. Да видим каква буква ще турите. (Един брат написва, излиза една сестра.)

5+3 = а 10 – 2 = ж

9 – 4 = о 7 . 3 = п

2 . 4 = к 5 : 2 = н

8 : 2 = д 4 + 4 = л

9 + 2 = б 1 – 2 = в

Ще турите едно число, ще извадите от него и пак една буква. Сега едно число, което да умножите. (Един брат написва.) Една сестра

– едно число, което да разделите. После един брат – със събиране. Една сестра да напише с изваждане и т.н. Десет.

Сега какво можете да извадите от това упражнение? Това е една задача, нали? (Най-много се повтаря числото две.) После кое се повтаря след него? Може ли някой да излезне да ги нареди? (Един брат написва числата според това, кое най-много се повтаря.)

2-6 пъти

4-4 пъти

3-2 пъти

5-2 пъти

9-2 пъти

7-2 пъти

8-1 път

10-1 път

Какво още можем да извлечем? (Резултатът на четири от тези действия дава 8. 5+3=8; 2 . 4 = 8; 10 − 2 = 8; 4 + 4 = 8. Числото две е все отляво, само един път – отдясно. Липсват числата 1 и 6. От тези букви какво можете да направите? Колко думи може да извадите със съдържание? Най-първо поне една дума със съдържание. (Вода, лодка, кола, плава, кожа, болка, вложа, влакно...) От всичко това извадете едно изречение. (Един брат написва: „Обикнете дълбоката красота на проявената жива любов в Бога. Амин.“ Но той е вземал само буквите като начални и е образувал думите.)

От числата какво може да извадите? Забелязали ли сте кои числа какво влияние имат в различните дни и часове? В дадения случай трите, тъй както е написано, то е процес на размножение. Спира се процесът на размножението. Този процес се обръща вътрешно. 5+3 означава – от Невидимия свят ви казват, че вие трябва да почнете да растете отвътре, а не отвън, със събирането. Изваждането 9 − 4 − четири, то е число положително, щом дойдете да разрешите един

въпрос, ще бъдете тъй смели, че веднага да разрешите кармата си. Като дойдете до числото 9, веднага перото, плаща! Ще си плащате. 9 – 4 значи да ликвидирате всичките си сметки, без да ви мръдне окото.

Второто 2 . 4 – едното е пасивно число, другото положително, умножават се. Значи двете в дадения случай означава онзи Божествен принцип, 4 е пак Божествено число, дадено, ще умножавате нещата, ще имате числото 8. Когато работите за една истина, не очаквайте бързи резултати, понеже ще получите числото 8. Числото 8, това е дългият процес на вечността. Когато боравите с истината, да нямате предвид тези материални дребнави работи, а с жест, тъй. Трябва да имате търпение. Тогава имате 8 : 2 – показва същия закон. Тук процесът е обърнат. 8 : 2 значи процеса на вечността, тоя дълъг процес, можем да се ползваме от него, да делим, да даваме само когато работим по първия начин. Този е окултният урок, който можем да извлечем.

В първите пет числа туй е принципално, другите числа се изменят, полека влизат, настъпват в материалния свят. Първите числа може да ги вземете като правила. Ще събирате 5 с 3, 4, то е знак на Юпитера. Според астрологията 9 към кои числа спада? Коя планета управлява числото 9? Луната. А 5? (Меркурий.) Може да ги извадите.

Ще ви дам една задача. Между плодните дървета направете едно изследване, колко листчета има в цвета. Например цветът на черешата, на ябълката, после тиквата, сливата, крушата. (Цветовете им са построени по типа „пет“, т.е. имат 5 чашелистчета и 5 венчелистчета.) Можете ли да се досетите защо имат 5, а не 6 листчета? (Плодове на петата раса.) Възможно е. Може ли за идния път да прегледате в астрологията към кои растения спада любеницата, пъпешът, ябълката, кои планети ги управляват. Например за бъдеще вие трябва да проучите житото, понеже идва от Венера. Кое има по-голямо влияние върху житото – дали Венера, или друга някоя

планета. Хубаво е да се запознаете, понеже, когато искате да си въздействате, искате някоя планета да ви упражни по-благоприятно влияние, ще употребявате съответстващите плодове. Вие не сте опитвали какво влияние упражняват черешите. (Този опит правихме веднъж, да изядем половин килограм череши.) Спомняте ли си какво влияние упражняват черешите? (Преснота, веселие.) При възпитанието на децата и при възпитанието на човешкия характер човек трябва да знае как да употребява плодните дървета. Не постоянно, но през известно време. Когато той иска да си въздейства разумно съобразно със законите на природата.

Някои правила могат да ви се дадат, но западните хора имат един критически ум, ще почнат да философстват, и всичко се разваля. На западния човек трябва да му се даде един опит, дълго време да работи, сам да дойде до заключение, понеже той минава през гъстата материя, трябва да пъпли от долу на горе и като излезне на високия връх, той цени колко енергия е изразходил и ще си даде сметка дали трябва втори път да слиза и още веднъж да качи върха. Когато източните народи за слизането много са майстори, а за качването имат мързел. Индусите толкова години не са се качили на Хималаите, а англичаните сега се опитват да се изкачат. Има известни правила в окултната наука, които не търпят. Правилото е такова, човек има право да разсъждава само след като направи опит. Върху резултатите ще разсъждаваш. Имаш ли резултати, ще разсъждаваш, нямаш ли резултати, ще мълчиш. Ще мълчиш, тъй както пилето в яйцето. Пилето, докато е в яйцето, ще мълчи, като излезне из яйцето, може да се произнася за света. Докато човек се намира в стеснителни условия, трябва да насочи ума си навътре, докато благоприятните условия отвън му помогнат да се премахнат тези ограничения. Тези ограничения не са едно зло. Стеснителните условия в живота не са едно ограничение, но ако ги оставим да мине повече време, отколкото

трябва, яйцето ще се развали в черупката. След една-две години яйцето изгубва своята сила. Тогава имаме един вътрешен закон, който определя възможностите на нашите желания, нашите мисли, нашите действия – в какъв период могат да се изпълнят. Просрочим ли, ние изгубваме възможностите. Затова в някои отношения не трябва да се бърза. Преди време, докато не е снесено яйцето, не може да се мъти, а като се снесе, не може да се остави дълго. Тъй е за всички семенца, за всички плодове. Този закон можем да го отнесем вътрешно.

Когато човек се домогне до една мисъл, която е в хармония с природата, веднага в него се забелязва един процес на разширение. Щом е човек съгласен с природата, усеща една вътрешна лекота. А някой път, когато сам работи, среща мъчнотии. Разбира се, това са само упражнения. Когато няма работа, няма с какво да се занимавате, когато не знаете какво да правите, може да си правите наблюдения.

Сега например забележете онези тънки наблюдения, които могат да ви доведат до суеверие. Движението в „А“ започва откъде, отляво или вдясно? Вляво, после надолу, нагоре, свършва вдясно. „0"-то започва наляво, свършва нагоре. „К"-то свършва надолу вдясно. „Ж“ – пак вдясно. „П"-то – пак вдясно. „Н"-то – пак вдясно. „Л"-то – вдясно. „В"-то – вляво и нагоре. „В"-то – заключавате, значи има у вас една опасност, на десет неща в девет вървите по правия път, а като дойдете до заключението – кръшнете вляво. Всички вдясно, едно изключение има „В"-то. Онзи, който го е писал, тоя не е мислил за това, но се издаде. Туй „В“ според законите, направете една пермутация, че да се избавите от този закон, ще го турите в началото или в средата. Първо място не може да му дадете, защото то е при събирането, а вие ще направите тази погрешка не при събирането, а при изваждането. Следователно ще му дадете второ място. Значи, когато изваждате, има опасност да кръшнете. 7 – 2, двете – женски принцип е той, слава,

величие, богатство, залъгалки са те, привидни неща са те, които могат да ви оплетат. Седем е силно число – знание, сила, число, което всичко може да направи, човек, който е свършил. Две – това са усилията да си уреди работата, казва: „Ще ударя наляво да угодя на хората.“ А за да угодиш на хората, трябва да идеш с тях заедно. Щом изваждате, ще се пазите. Ще се пазите в изваждането си. Когато търсим погрешките на хората, изваждане е и когато търсим своите погрешки, пак изваждане е. И към себе си трябва да бъдете много справедливи, нито да намалявате, нито да увеличавате погрешките си. Да я теглите на везните, да бъдете безпристрастни. При такъв един навик може да се създаде една трезва мисъл, един постоянен характер, или силите на природата ще действат по-хармонично, по-уравновесено.

Да направим сега едно упражнение!

Наредете се всички в кръг един до други. 1. Ръцете назад изопнати силно. 2. Десният крак изопнат, изнасяме напред. 3. Приклякане. 4. Ръцете напред хоризонтално, бързо, изведнъж назад, пак напред, назад и т.н. много пъти. Всички мигновено, ритмично. Повтаря се същото с левия крак напред. Изправяме се, левият крак остава напред, ръцете напред хоризонтално, бързо назад! Напред, повтаря се много пъти. Прибира се кракът, ръцете настрана, полукръг напред пред гърдите, дланите надолу, върховете на пръстите едни срещу други. Ръцете описват широки полукръгове настрана, надолу.

Повтаря се упражнението, прави, с десния крак напред и удари с ръцете отпред назад, и обратно. Много пъти – отначало по-бавно, после – по-бързо, ритмично.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Десета лекция, на Младежкия окултен клас, 17 януари 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ГЛАСНИТЕ И СЪГЛАСНИТЕ БУКВИ

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Прочете се резюме на темата „Най-полезното растение“. Десет души прочетоха темите си върху „Най-силната гласна и най-меката съгласна“.

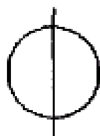

Фиг. 1

Фиг. 2

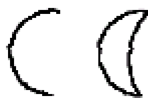

Фиг. 3

Фиг. 4

Желая всички да бъдете свободни, понеже това са пробни упражнения. Вие не сте ангажирани, това са опити. Това е едно упражнение, затова искам да бъдете свободни. Напишете буквите х, у,

з. В математиката вие ги вземате фигуративно като известни числа. Защо x се взема да означава неизвестното? (Това е едно условие, първите букви в азбуката се вземат за известни величини, а последните – неизвестни.) Аз наричам това едно случайно съвпадение на x. X е неизвестно, понеже ние не можем да си обясним как се е разделил кръгът и как се е обърнал. И искам да обясним този процес в природата, как е възможно да се обърне. Кои са силите, които са разделили кръга и образували x. Има известна сила, която е обърнала, разтворила кръга. В житното зърно вие имате същия закон.

В „У“ имате един символ, който означава човека. Тук човекът е обърнат с главата надолу. V според латинската буква, а той трябва да се пише така. Сега ние не можем да си представим как се е обърнал У, човекът, как е станало да се обърне главата на човека надолу, както при растенията – защо главите им трябва да бъдат в земята?

След това идва другата неизвестна, З. З – кръгът е разделен за размножение. Ние пак искаме да знаем къде е границата на разделението. Три букви – съвпадение. Някой път идеята се определя от самия знак, който е фигуративен. Да дойдем до буквите. Вие считате „а“ за най-силен знак. От десетте души кои гласни посочиха за най-силни? „А“, „о“, „и“. Може би друг някой да каже „у“, има ли някой? Вероятност за „у“? Има. Има един природен език, еднакъв за всички народи – ах: и англичани, и немци, българи, турци – ах. После ох, oh.

За най-меките съгласни на кои се спряхте? „Х“, „м“, „л“, „с“. Как може да докажете, че известна буква е мека? (С оглед на това, какво съпротивление срещаме, когато я произнасяме.) Вземете „м“. Ма, мо, ми, му – кои са по-меки? (Ми.) И значи смекчава. „М"-то ли смекчава „и"-то, или обратно? Ако „м"-то смекчава, тогава: ам, ом, им, ум – им, тогава кое на кое придава някои качества? Някой път гласните придават, някой път съгласните. ("И"-то смекчава „м"-то в два случая,

но във втория случай „м"-то втвърдява малко „и"-то.) Ще обърнете внимание при съгласните кои органи вземат участие? Вие трябва да изучавате съгласните по вътрешното напрежение. Къде е тази мекота? Нещо спира „м"-то. „Х"-то е в ларинкса. При „л"-то има едно препятствие, езикът взема участие, „с"-то – има го при змиите. Един предпазителен знак. Гъските и те съскат, някои го вземат „ш". Не е „ш". Змията казва – има опасност. Тука има пропаст, ще паднеш. „Ш" означава един знак от астралния свят. „Л" – той е човекът, който се е спрял някъде. Откъде е дошло наум някои животни да употребяват знака му? „М"-то е символистична буква, взета от старите езици. Тя означава субстанциалното състояние на материята и понеже е в потенциално състояние – тиха е. „Мама" – това, от което сме направени. Това, което ни е дало форма, и това, което се проявява в нас, това значи „мама" – нали два пъти се повтаря. Англичаните, които обичат да съкращават думите, казват само „ма". У българите употребяват „мо". При какви случаи? „Кажи му мо."

Какво означават съгласните? Аз ви зададох тази тема с цел да може да се употребяват гласните и съгласните букви като един метод за възпитание. Известно неразположение може да премахнете чрез гласните, а друго чрез съгласните. Допуснете, имате някаква несполука, студент сте, скъсали са ви. Връщате се неразположен, с гласните или със съгласните ще се лекувате? По кой начин ще си въздействате? (Със съгласните.) Вие сте чували – подобно с подобно се лекува, някой път и с контраст се лекува. Повече подобно с подобно се лекува. Ако има рана, произлязла от замръзване, пак със студена вода ще я лекувате. Ако турите топла вода, ще ѝ навредите. На изгорено няма да турите сняг. Ще турите масло. Маслото задържа топлината. Изгореното показва, че на организма му е придадена повече енергия, отколкото той издържа. Ще турите масло. Маслото поглъща тази топлина в себе си и облекчава организма. При

изстиване организмът пак не е изгубил нещо, той само е възприел друг род енергия, която не е в хармония с него. И тази енергия не може да я трансформира. По кой начин трансформират тази енергия? Простите хора вземат сняг и търкат, та снегът като се превърне във вода, тази вода да изтегли.

Представете си сега този студент, който се явява на изпит или със своята дисертация за докторат и е пропаднал. Можете ли да си го представите? Ако той иска да се лекува, с гласните ли, или със съгласните трябва да си въздейства, каква поза ще вземе? Какво е вашето мнение? Като се върне, каква поза ще вземе? (Зависи от темперамента.) Като дойде в стаята си, какво ще прави? Най-напред ще седне тъй, отпусне главата си. Защо сяда, психологически казва: „Насадиха ме." И седне на стола. „Право ли е да ме насадят? Туй насадяване не е заради мен." Като поседи пет минути на стола, той стане и казва: „Аз на този... Имат ли право... Те ме скъсаха... Не, не, не, онзи професор, той иска да ме насади." Седне и казва: „Не е право." Той усеща, че на стола са го турили преди време. „Аз тази материя съм я проучил, несправедливо е това нещо." И започва да ходи назад-напред из стаята, маха с ръце, свие юмрук, казва: „Хм..." След това усеща, че това няма да го бъде и започва да мисли. „Втори път ще се приготвя, ама няма да ме скъсат." И тогава седне, най-първо главата му беше надолу, после, като седне, вземе една поза свободна и казва: „Втори път... хм." Издържи ли вече изпита, разхожда се по друг начин.

Това са психологически моменти на неговия живот. При това страдание, което има, ако не направи тези движения, той ще се пукне. „Не, не, не." Дойде му една светла идея. „Втори път! Ще уча, ще издържа изпита, че тогава... Ха..." Седне на стола, тогава е доволен, издигне главата си нагоре. Всичкият този вътрешен процес все трябва да се изрази символистично. Някой път ви скъсат, то е нарочно, вие

трябва да минете през известни фази. Това е един изпит, и да видим как ще разрешите въпроса. Някой ще каже: „Е, седнал този!“ Не е, ще наблюдавате, седнал този, седнал той, цяла една буря минава в неговата душа. И ако не разберете тази душа, може да се пръсне, ако не издържи, може да се пукне сърцето. Докторската теза, тя е опасна.

Ще се върнем към гласните и съгласните букви, ще ги вземем като методи. Може да направите известни опити. Ще направите сега първия опит. Да кажем, едно тъжно чувство някой път минава. Неразположение всеки един човек е имал, във всеки един живот те идват периодично. На деня по няколко пъти идват. Употребявайте сега най-първо съгласните и започнете с една, втора, трета, четвърта и т.н. и вижте при коя буква състоянието ви ще се измени. Тогава – спрете се. Щом вашето състояние се измени, спрете. Ако употребите съгласните, минете към гласните и ако вашето състояние се измени, запишете си буквата. Ако и това не помага, употребявайте ги двойни – гласни и съгласни, и вижте при кои от тях ще се измени вашето състояние.

Това е един психологически опит, ще имате търпение. Ще употребявате поне половин час. Ако някой от вас няма такава скръб, ще намерите един свой приятел, с него ще направите опита. Това ще направите вечерно време, когато свършвате – между 9 и 10 часа. Това упражнение с буквите ще имате за десет дена подред, по половин час само. Десет дена – пет часа. Ще се произнесете, ще наблюдавате езика си, ще произнасяте и ще наблюдавате тези вътрешни вълни.

„М"-то – това е подпушване на известна енергия. Като кажете „м“ – спирате известна енергия, а „а“ – давате вече ход. Гласните, те отварят, а „м"-то – затваря, и тази енергия е под твоя контрол. А при гласните, ти я пускаш да се проявява. Когато някой срещне някого, когото не очаква, веднага казва „а“. Понякога, когато искате да реагирате върху някои свои чувства, ще употребявате тези букви,

само някои от тях, най-важните съгласни, които имате там – 10-15. Тях ги представят като спирки на известни енергии вътре във вашия организъм. При това тези букви могат да ви помогнат и в друго отношение. Да кажем, развивате вие някоя тема, не ви идват мисли. Станете, започнете с „а", тихо произнасяйте „о", „и", „у", произнасяйте тихо и някои меки букви, съединете тези слогове, и няма да мине дълго, все ще ви хрумне някоя малка идея. Всеки един от вас в живота си ще има достатъчно случаи да опита.

Който е измислил тези букви, аз ги наричам хубави сечива, с които опитният може да работи отлично. Например вие казвате: „Ох." В слога има самото разрешение. Защо казваш „Ох"? Показва – ти си се отдалечил от онзи правилния път, който природата е поставила, излязъл си от онзи естествен кръг. „Ох" показва по кой начин да се върнеш назад. Тогава ще знаеш на какво е равен x. В математиката какво значи x? (Един кръг е направил едно движение в безкрайността и се е върнал.) Тогава ще се върнеш по обратния път. Когато някой човек се изгуби някъде, ще продължава ли пътя си, или ще се върне назад. По този безконечен път ще се върнеш пак назад. Щом направиш една грешка, ще се върнеш пак по обратния път. Една грешка се изправя – като я прекараш два пъти през ума си. Най-първо, като си я правил, то е приятно. Втори път ще я изповядаш, ще я знаят и другите. Направил си някоя грешка в тайна, а законът е такъв, че трябва да излезе наяве. Другояче няма лекуване. Да кажем, разгневил си се и забиеш един нож в ръката си. Хората ще те питат защо ти е вързана ръката? Може да кажеш истината, но може и да скриеш. Ако кажеш истината, раната ще премине, ако не кажеш истината, тази рана ще те преследва. Ако кажеш: „Направих една голяма глупост" и разправиш, ще започнат хората да те морализират, че тебе толкова ли ти стига умът, толкова ли си глупав, ние те мислехме за по-умен. Ти ще се свиваш, ще мълчиш, ще трябва да

понесеш всичко това. Ще кажеш: „Много ви благодаря! Да имах тази светлина, не бих го направил. Аз бих желал да имам тази светлина в себе си."

Трябва смелост в живота, когато се изправят грешките. Но винаги хората са страхливи. Когато правим това, ние няма да го правим заради хората, но заради онова дълбоко вътрешно убеждение, заради един принцип, когото ние изповядваме. Най-първото нещо в класа – да се образува морален устой. Устой не само в един случай, при всички случаи с малки изключения. Да кажем, на 100 – 10 изключения. Но когато на 100 имаме 60 изключения? Колко изключения, колко вероятности допуска математиката на сто случаи за грешка?

Да кажем, някой ученик има нужда от пари, а има сто каси пред него. Каква вероятност има в коя каса да бръкне? Сега допуснете следното. Имате неизвестната х. Тя е една грешка извършена. Да кажем, този х е извършил, това „г" е извършило тази грешка при глад, а друг иска да си купи книга „к", а друг иска да даде милостиня „м". Къде ще бъде желанието най-силно? Този х тогава можем да го определим. Тогава на сто случаи, колко изключения ще има? Колко допускат най-много на 100? 90. Значи х може да се определи. При глада х знаем на колко е равен, допуснахме на 90.X=90. Този х иска книга, на колко ще бъде равен? X=50. А за милостиня? X = 10. Тук при глада индивидът е вече в тази гъста материя, в него моралните чувства не работят. В тъмнината е той. А към книгата предполагаме материята, в която живеем, е по-рядка, има разумни хора, които ще му помагат. При глада има най-неблагоприятни условия, следователно ще направи повече грешки.

Сега друг закон, който може да извлечете. Как можем да избегнем глада? Чрез какво можем да избегнем глада? Трябва да наблюдавате болните хора. Когато човек е боледувал цяла година, че

не е ял и когато прояде. Аз зная един само такъв пример, и той е за една жена, дъщеря на един български чорбаджия. Цяла година я тресло, станала само кожа и кости. Като я напуснала треската, баща ѝ заклал цял един вол и тя го изяла, не изведнъж, но направили го на суджуци, пастърма и др. Такъв апетит – никой не е ял, само тя. Единственият пример, който аз зная. Значи в дадения случай колкото въздействието е било силно, толкова и реакцията ще бъде силна. Та именно от тази страна човек на себе си не трябва да реагира. Никога човек не трябва да реагира на известни пориви на душата си, които ще произведат този глад. Спирачките трябва да бъдат плавни. Ще употребявате меките букви така плавно, по възможност най-малките търкания да се образуват.

Когато човек действа разумно, трябва да се спре и да обсъжда добре законите на природата. Сега вие срещате тези мъчнотии в живота и ако не изучавате законите, ако постъпвате, както обикновените хора постъпват, ще имате обикновената опитност и резултатите ще бъдат пак същите. Колкото спечелиш, толкова и ще изгубиш. И колкото научиш, толкова ще изгубиш. Щом работите по този разумен закон, винаги във всеки един живот трябва да остане едно изобилие, нещо съществено на човешката душа да носи в себе си като една придобивка в себе си – това е хубаво и красиво.

Вие не сте правили още опит, че като направите вечер отчет на живота си, вие се усещате, че сте придобили нещо, нещо много малко, светът да го не вижда, но ти да си доволен. Всеки един ден все трябва да има една микроскопическа придобивка. И ако така си отдавате всяка вечер, преди да си легнете, 10-15 минути и си правите отчет какво сте направили целия ден – вашия плюс и вашия минус, загубите, речено-казано – и най-после да остане една малка придобивка. Едно зрънце може да е, но е ценно.

По този начин може да развивате правилно характера си. По този начин природата може да ви разкрие съкровищата си. Щом имате морален стабилитет, ще отвори касите си. Ще ви има доверието. Някога и други се добират до касите ѝ, но за такива тя има такъв камшик. Вие сте живели, живели, живели, ако ще живеете, както са живели в миналото – не! Ще живеете сега разумно. Ще имате резултатите, които ще отличават вашия живот. Те могат да бъдат микроскопични, може да не бъдете някой виден списател, държавник, оратор, може така да си заминете от този свят, никой да не знае за вас. Но за в бъдеще природата ще вложи нещо хубаво и красиво, което ще бъде радост за вашата душа, на небето ще бъдете известен, казано на религиозен език, на земята неизвестен, но горе, в невидимия свят, известен.

Станете да направим едно упражнение.

1. Ръцете настрана.

2. Дясната ръка – широк полукръг, отпред отива над лявата.

3. Бавно я прокарваме над нея по цялата ѝ дължина, като се произнася високо звукът „а“. Ръката минава пред гърдите хоризонтално, отива пак надясно. После лявата повтаря същото над дясната, пак се произнася „а“. Същото и с другите букви: „о“, „м“, „л“. После с произнасяне на група от по две букви: „ао“, „мл“. Ръката, докато преминава от върха на пръстите досред гърдите, произнася се едната буква „а“. Оттам, докато се разтвори, другата буква „о“. Така и с „м“, „л“.

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Единадесета лекция на Младежкия окултен клас, 24-ти януари, 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ПРОСТИТЕ ЗАДАЧИ В МАТЕМАТИКАТА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Кои бяха основните положения на миналата лекция? (Значението на гласните и съгласните букви и влиянието им за трансформиране на състоянието.) Хубаво, тогава какво съотношение може да има между звуковете и идеите на човека? Например слушате – цигулар произвежда звукове. Може ли да се произведе какъв да е звукът, без да мислим, че зад този звук седи една интелигентна сила? В природата законът е такъв – и най-малкото движение в света, това е един признак на живота.

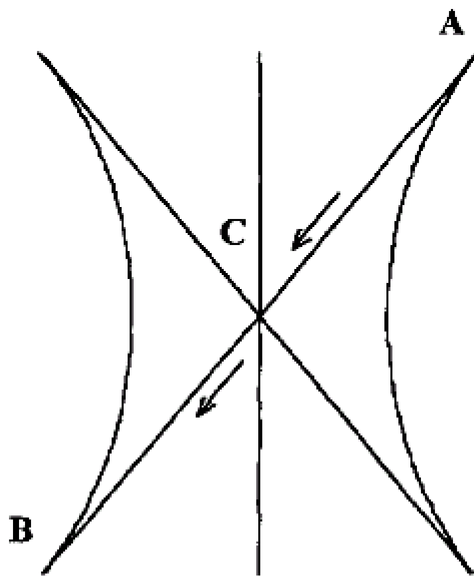

Фиг. 1

Напишете буквата „ж“, но хубаво. Защо другите две линии (диагоналите) са по-дълги? Значи първото ограничение – това е кръгът. Следователно в кръга има само четири важни точки. Но понеже тези точки се движат, всяка една точка на кръга става важна. Това са точките на живота, двете са отрицателни (магнетични), а двете положителни (електрични.) Геометрически тази същата идея можем да я изразим с „ж“. Сега според същия закон да допуснем – това са действащи сили. Първата сила действа от А

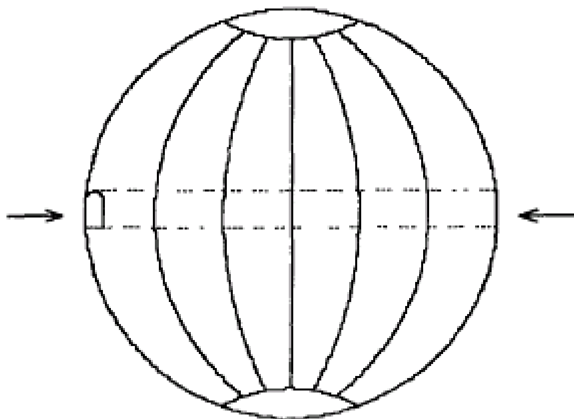

Фиг. 2

към С (центъра). Тук – С, падането ще бъде най-голямо и от С към В – от С ще започне слабо, а при В ще бъде по-силно. В С падането ще бъде най-силно. Могат ли да пробият тунел през центъра на земята?

Едно същество, което влиза към центъра на земята, не може да влезне със своето физическо тяло, но може със своето астрално тяло. Този закон е верен психологически. От А към центъра всякога има известни страдания. Този закон е верен, ще го проверявате. Когато започне известна мъчнотия, тя е един кръг. Ти не можеш да се справиш с нея, докато не влезнеш в центъра. Щом влезнеш в центъра, ти ще минеш в противоположната посока, ще имаш възлизане

нагоре, ще имаш най-малките съпротивления. Всичката опасност е до центъра. Ако можеш да влезнеш безопасно до центъра, навън можеш да излезнеш. Никога не трябва да се хвърляш, при падането към центъра ти ще бъдеш като парашут. Като слизаш към центъра на земята, ще разпериш крилата си. Тези крила, то значи твоят ум, ще имаш присъствие.

От чисто окултно гледище при най-големите мъчнотии, които те очакват, ако умът ти е буден, ти постепенно ще слизаш, и нищо не е в състояние да те повреди, или казано – ако държиш връзката с Бога, ти ще преодолееш всички мъчнотии. Това първите християни са го знаели. И те са поддържали тази връзка чрез постоянна молитва. И учените хора, и те тъй разрешават въпросите. Всеки един учен човек има известна основна идея, за която се държи постоянно, и от нея изхожда и се връща. Чрез нея разрешава всички задачи. За да решиш една задача, колко положения трябва да имаш най-малко? За да почнеш, трябва да имаш две положения най-малко. Да кажем, основното положение „a“. „A“ може да се превърне на „b“. Туй превръщане може да стане тъй, чрез плюс може да стане и чрез минус. Превръщането, или скритата енергия на „a“, може да се изрази или по закона на съпротивлението, или чрез живота. По единия начин ±a=a (като махнем на + вертикалната черта) ще се образува равенство.

Когато вие примирите плюс и минус, образува се равенство. А щом се образува равенство, има една разумна причина, която работи по всички направления. И в математиката, като работите, плюс и минус ще трябва да ги превърнете, да имате едно равенство, т.е. да намерите един метод, чрез който да работите. Щом добиете равенство, имате всички методи за разумния живот. Туй не е в знаците, а в превръщането. Да кажем: a + b, a − b. Ако ги съберем, ще получим 2a. Ако извадим, ще получим 2b.

Сега представете си, че „а“ е една ябълчена семка, „b“ на какво ще бъде равно? (Да кажем, почвата.) Тогава туй семенце казва така: повдигаме на квадрат a^2+b^2. Ако „а“ е една механична сила, ще се движи в плоскост, но понеже е една жива сила, не може да се движи в плоскост. Защото плоскостта е едно сечение на друга една фигура от по-висш свят. Следователно, какво ще бъде? „А“ е почнало да расте – „a^2“ Колко пъти се е увеличило „а“? „А“ пъти. Тогава b^2, почвата, какво е станало с нея $a^2 + b^2$, $a^2 - b^2$? Тогава да допуснем, че $a - b$ пак е ябълчено семенце, какво означава? (Коренчетата, нали семето, като израства, пуска коренчета.) Да, право разсъждавате. Трябва да разсъждавате много тънко. Математиката, тъй както е сега, там се изразява само положението на физическите сили, но висшата математика засега – и висши процеси от друг един свят. Във висшата математика – и математиците вече го осъзнават, то са вече отношения само на живи същества, толкова бързо променливи – и трябва да се изчисляват.

Ако вие посеете тази ябълка в една малка саксийка, претеглете я, да кажем, че тя е един килограм и като посеете семката, везните ви са толкова чувствителни, претегляте колко ще тежи – един грам. След пет години, като расте семенцето, колко ще тежи тази саксия? Дървото вече е отделено от пръстта, ще се увеличи ли тази пръст? Тя ще има същата тежест. Тъй че земята обеднява в друго отношение. Обеднява почвата откъм своята потенциална сила. Няма потенциална сила, която да се превърне в кинетически. Почвата е обедняла, следователно растението няма материал, с който да работи, и неговите процеси се спират. Както една жена, която няма вълна да преде – седи, не работи. Или вие може да сте като поет добър, но лист нямате, мастило, перо нямате – седите вкъщи и само мислите, условия нямате.

Сега аз искам да насоча ума ви да разбере тези най-елементарни алгебрически положения. После в аритметиката трябва да имате едно основно схващане. Туй ще ви даде една нова основа и във висшата математика ще хвъркате, леко ще се движите. Инак има опасност да ви мръдне умът. Понеже вие няма да можете да се ориентирате, и ще влезнете в противоречие. Например тук, на физическото поле, вървите като по твърда почва, но нагазите до едно място, почвата почва да се колебае, става тресавище, почва да се губи отдолу. Запример в математиката може да се дойде до положения извън физическия свят, да не виждате нещата, а при това математически трябва да се допусне, че съществуват. Вие казвате – извън този свят няма други свят, а математиката казва – има четвърто измерение. Накъде му е посоката на това измерение? Па и не само четвърто, а и пето, шесто и т.н., дойдете в противоречие. Трябва да се разбере туй елементарно положение, че в природата съществуват много възможности, и вие знаете само няколко.

Запример вашият живот може да се изрази по много начини. Днешният начин, както сега се изразява, той е от положението на вчерашния ден. А днешният ден, както го изживяхте, той представлява условия за следующия ден. Всеки един ден създава следующия. Сега във вас може да се роди възражението, ама как е възможно? Тъй е, нищо повече. Но това твърдение да се докаже математически. Е, хубаво, ние сега можем да ви докажем, че а + Ь и а – Ь са две величини, равни една на друга. Ако почна да ви доказвам, ще се объркат всичките ви понятия. Това не е само забавление, но ще видите съществуват ли такива положения в природата.

Ако $а^2$ – аз обяснявам само положението на тази задача, ако $а^2$ е една житница, един хамбар, а „b“ – почвата, вие изваждате житото и го посявате в „b“. Тогава второто положение вие ще имате най-първо, хамбарът ще се изпразни (-). Всичката енергия ще иде в b, а $а^2$

показва, че това жито е порасло и узряло, вземато е от нивата (+). Следователно подразбира един положителен процес. Питам тогава, това жито можете ли да го съберете в същия хамбар? Житото, което е излезнало (-а), като го турите в „а“, може ли да го събере? „А"-то в дадения случай, то е един процес.

Като кажа минус, аз вземам минус в положителен смисъл, във възходяща степен. Имаме „±“, но вие работите с тези величини само в една плоскост по права линия. Казвам, има и друго положение, което трябва да се вземе предвид, има плюс в нисходяща степен и минус в нисходяща степен, има плюс във възходяща и минус във възходяща степен. Казвам плюс – ако е във възходяща степен, материята се увеличава, но същевременно тя става негодна за организиране. Образува се вътрешно по-голямо гниене. Следователно в дадения случай материята трябва да се разреди. А този закон съществува в природата. Когато почвата се вцепенява, сгъстява, защо идва дъждът? Как ще изразите математически дъжда? Какъв знак ще турите за слънчевите лъчи, влагата, водата, алгебрически как ще го изразите? Значи ще трябва да вземе участие и времето „t“. Щом турите времето, то става процес. (За да може да се работи в дадения случай, всичко трябва да се превърне в еднородни величини, които да се сумират в еднородни енергии.)

Тези са задачи, върху които ще работите. Алгебрата ще внесете в себе си вътре. Вашето тяло е почвата, вашият мозък. Имате известни идеи, това са семките. Намирате се в известно затруднение. Затрудненията всякога произтичат от факта, че всякога имате повече семки, отколкото почва. Посяли сте толкова много семки, че те не растат, няма храна за всички. Затова ще държите правилото – в определено време определена идея се развива. Две идеи не могат да се развиват едновременно. В дадения случай само една основна идея ще имаш. Последователно ще вървят, и то между тях ще има интервал, и

всякога, щом се наруши този закон, ражда се една вътрешна мъчнотия, а тя показва, че ти си постъпил несъобразно със закона на живата природа.

Вие не се радвайте, че някой път ви върви напред. Вие може да сте онова житно зърно, посято на камениста почва. Може да се зарадвате, но може условията ви да са както тръните. Следователно трябва да вземете тръните предвид и трябва да вземете предвид каменистата почва. Три условия има там: на пътя, трънето и камъкът. Ще проучите кои са тези пътища, където идеите пропадат. Трънете, където растат, почвата е хубава и отлично жито дава, но трънете да се премахнат. Но на каменистата почва, където жито не може да расте? Хубави камъни има, за зидария стават. Умният човек няма да сади там жито, но ще направи кариера, ще вади камъни и ще създаде за себе си същите блага – онзи човек, който разбира живота.

Сега вие разсъждавате тъй, както всички. Всички казват така: „Ние искаме туй, което сега ни интересува.“ Тази идея добре е поставена. Туй, което сега ме интересува, то е най-важното в дадения случай. Но туй, което е важно заради мен, не трябва да създаде нещастие после, то трябва да създаде нашето благо и ако то създава вашето благо, вие вървите по един естествен път на живата природа.

Ще ви приведа един малък анекдот. Някой си рибар хвърлил своята въдица във водата, забил едно колче и я завързал с тънък конец. Една учена рибка, като разглеждала наоколо, разглеждала, размишлявала, най-после казва да опита. Като рекла да глътне, закачило се за гърлото ѝ и почнала да скача наоколо. Минавал по това време оттам един пътник, видял я и я попитал: „Какво правиш?“ „Играя на хоро, но не мога да се откача, туй е радиусът на кръга, в който се движа. Искам да опитам, но не ме пуска сега.“ „Какво има у тебе?“ „Нещо се закачи за гърлото ми.“ Питам, какво щеше да стане с тази рибка, ако беше я видял този, който тури въдицата?

Преждевременно щеше да я изнесе в друг един свят, човешкия свят, и тя щеше да се намери в един тиган печена. Ала този, който се разговарял с нея, бил един мъдрец. Той казал: „Ела по-близо до мен и втори път да не опитваш радиусите на този кръг.“ Отворил устата ѝ и извадил хапката. „На всички рибки разкажи да знаят, те не са дошли до туй положение да разглеждат радиусите на кръга.“

Има известни мисли и желания, на които не им е дошло още времето. „Ама не мога ли да ги опитам?“ Ще опиташ, но ще обикаляш наоколо. А щом дойде този рибар, какво ще бъде положението ти? Този мъдрец, това е тази жива интуитивна сила във всекиго един от вас. Минава и казва: „Какво правите?“ „Изучаваме радиуса на кръга.“ Когато вържете един камък на края на една връв и въртите, тази връв в своето движение е радиусът. Това е радиусът, с който се образува един кръг. Известни желания, известни мисли може да се опитват, когато дойдете до степен, където може да ги използвате, да бъдете господар на положението. Да бъдете толкова разумни, че да можете да използвате да превръщате енергиите от едно състояние в друго.

Добре, сега да кажем a^2 и b^2. „А“ – това е човешкият ум, +b – това е човешкото сърце. Какъв резултат може да има? (Възможностите на ума + възможностите на сърцето = възможностите на човешката воля. $a^2+b^2= c^2$.) Значи силите на сърцето и на ума се вливат и дават един приток вътре във вас. Тогава на какво можем да уподобим човешката воля? В дадения случай може да направим такова едно сравнение: „а“ – означава водата, а „b“ – въздуха, „c“ са резултатите. Например въздухът и водата като работят, произвежда се известен резултат. Резултатът „с“ е значи волята. Значи желанието и мисълта ще въздейства. Волята без желание и без мисъл не може да се прояви. А това са елементите. Един волев акт се определя от онези мисли, от онези желания, които в дадения случай го придружават. Тогава ще си поставите закона – каквото мисии човек, такъв и става. И щом

мисълта ви е положителна, възходяща, тя ще произведе съответните резултати. Всякога ще гледате най-добрите ви желания да бъдат реални. Всяко едно добро желание трябва да има един определен, много ясен образ. Мисълта, и тя трябва да има образ. Идеалните мисли трябва да имат образи. Тогава волята може да се увеличи. Преобладаващите образи вътре в ума, те въздействат върху човека. Образът, който по-силно се проявява у човека, той всякога завладява. Например най-кроткият от вас, ако му вкарам мисълта, че еди-кой си негов брат, той му е неприятел и че му препятства в живота, да има образа за препятствие, веднага той ще има известно отвращение от него. Този образ му е повлиял и щом го види, почне да трепери.

Например види змия. Този човек, кавалер, не се бои от нищо, а има една слабост, че се бои от една форма на змията. Кое е, което го е уплашило тук? Да кажем, че е отровна, пепелянка. А има хора, които бягат и от мишка – един малък образ. Не се изисква много. Във Варна имаше една жена Хранова, плуваше като сом навътре в морето, по един-два километра отиваше. Обаче тази, която беше готова да се бие с всякого, щом видеше пиявица в шише макар, избягваше, не можеше да издържи. Като ѝ покажат пиявицата, всичкото ѝ геройство изчезва.

Много образи има, които могат да ви обърнат в бягство. Ние трябва да знаем кои образи ни действат негативно, парализират в нас всяко действие, всяко чувство, всяка мисъл – онова възвишеното и благородното и казва: „Аз вече живота не искам да живея.“ Тогава на този образ, да кажем, страх те е от змия, какъв образ ще внесеш, за да се възстанови твоето равновесие? Аз употребявам змията, това е минус. Как може да го оправите? С плюс, нищо повече. А туй значи тази змия трябва да я разпънеш. Ще разпънеш страха. Е, как ще го разпънеш?

В свещените книги се казва така: „Любовта изпъжда вън всеки страх.“ Вярата изпъжда вън всяко суеверие. Вярата внася светлина.

Тази светлина ще дойде по известен път. Ние трябва да знаем пътищата на светлината. Светлината върви по определен път. Да допуснем едно правило, най-обикновеното явление, което съществува в живота – това е яденето. Замисляли ли сте се за всеки ден с какво трябва да се храните? В понеделник с какво, във вторник, в сряда... вие ще кажете веднага: „Ние с тези работи не се занимаваме." Но тя е една алгебрична задача проста, но като разрешите тази задача, след нея ще дойде друга. Допуснете сега с яденето. След яденето друга обикновена работа в живота е спането. В колко часа трябва да си лягате и в колко да ставате? Изучавали ли сте законите на живата природа – тя е определила. Например кокошките много правилно си лягат. Кокошката си ляга преди слънце. Имат едно правило – сутрин много рано се събуждат. Събуждат се преди изгрева на слънцето всякога. Всеки един от вас знае ли в колко часа да си ляга? Ама, казвате, времето изисква, условията такива. Никакви условия, това е суеверие у вас, у всички ви. Това не са никакви условия. Ако моят ум тъй е тониран и сърцето ми, имам да разрешавам известна задача математическа, изисква се само един час. С един бегъл поглед вътре в един час ще бъда готов. А други дълго ще размишлява. А сега вие колко пъти трябва да четете, за да научите? Защо? Защото умът не е тониран. Онези клетки не са в хармония. Тъкмо речете да работите, дойде млечната киселина, въздейства на пирамидалните клетки, и те издърпат своите крачка – и вие престанете да работите, заспивате, пробуждате се, заспивате... умора има.

Затуй умът ви трябва да бъде свеж. В природата няма обезсърчение. Тя не е като нас. Понякога ние искаме да заставим природата, казваме: „Ама ти не знаеш ли, че ние страдаме." Даже искаме да я заставим и тя да плаче. А природата казва: „Когато ти плачеш, на моите деца са изврели два извора от очичките, колко го обичам това дете, че извори има и много са красиви." Когато сълзите

престанат, казва: „Туй дете е много умно, държи водата под ключ, отваря и затваря, когато му трябва.“ Казва: „Научи се да мисли.“

Такива са разсъжденията на природата. Допуснете сега най-лошото – ти казваш, че си се отчаял и отиваш да се хвърлиш. Природата казва: „Моето дете е отишло да хвърка преждевременно.“ Казвам сега, вие трябва да се научите да мислите. Условията трябва да бъдат разумни. Казвате: „Аз трябва много да уча.“ Не, малко трябва да учите, много малко. Сега лошото е, че много учим. Малко да учиш, но много да спечелиш. А сега много учим, малко печелим. Тоест малка придобивка имаме ние. Вземете в анатомията, когато изучават лекарите онези кости, ръбовете им, колко мускули, как минават вените, артериите, има такива подробности, но този лекар щеше да се избави от тези мъчнотии – той добре знае, като пипне тези издутости. Допуснете, че този лекар би развил ясновидство. Къде е двама лекари – единият пипа, другият вижда. А сега с рентгенов апарат гледат. Ако лекарят имаше туй чувство, щеше да се избави от този ненужен багаж.

Има някои неща, които са ненужни. Но са нужни само при сегашните условия. Като казвам, ние трябва много да учим, значи намираме се при неблагоприятни условия. Човек, който много учи, намира се при много неблагоприятни условия. Аз вземам думата „много учене“ – четене на книги. Четете всичко и най-после, като си дадете отчет, какво сте научили? По-добре един час учене – аз турям три часа с любов. Със сърцето си, с ума си, с волята си – любовно. Три часа като учиш, дойде вече, почнеш друга работа. Сега с три часа не може да се надвие.

Сега да приложите туй правило, всички вие ще пропаднете. Сега трябва да се учи, много трябва да се учи. Може да измените тези условия за бъдеще. В историята има такъв пример: тридесет и пет хиляди думи му прочели, и той ги изказал напред и назад. Два пъти

ги повторил. Ако вие имате такава памет – трябва да се стремите към спестяване. Много учене, ние изхарчваме излишна енергия, а природата достатъчно време има, но енергия достатъчно няма. Тя не позволява да се хаби нейната енергия. Страданията излизат от излишното изхарчване на живата енергия в природата. Тя е в изобилие, но никой няма право да я прахосва. Живата природа не обича абсолютно никакво прахосване на нейните енергии и който се опита да ги прахосва, страданията идват като наказание.

Затуй сега трябва да живеете хармонично, да развивате ума си и сърцето си, да турите тези хармонични мисли. Има неща, които може да ги придобиете, да можете да спестявате своята енергия. То е печалбата. Тогава няма да остареете преждевременно.

До крайния предел на живота трябва да спазвате вашата бодрост и като дойдете да преминете периода от земята в другия свят, да бъдете тъй бодри, като човек, който сега се ражда. И няма да се страхувате от външните условия. Нека дойдат, ако има бури. Няма какво да се случи. Ако бури има, ако дъждове падат, те ще извършат своя процес, но вие трябва да мислите добре, да чувствате добре и да действате добре.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Дванадесета лекция, на Младежкия окултен клас, 31 януари 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

РЕАЛНОТО В ЖИВОТА

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Тема „За какво мисля сега?“ Всякога е сега.

Защо го е страх човека да каже какво мисли сега? Първо, ако каже, ще се урони неговият престиж. Може това, което каже или което мисли, да не е разумно. Второ, може да му е поверена някоя чужда тайна, която не може да издаде. Той не е длъжен да казва всичко, каквото минава през човешкия ум. Понеже човешкият ум е една станция, през която минават телеграми през всички области за човечеството и небето. Той като служещ при станцията няма право да издава тайна. Това, което се отнася до вас, може да го кажете, а другото е държавна тайна. Тайна на природата – ние не можем да изневерим, понеже, ако изневерим, ще заключат ключовете на станцията.

Кое е по-хубаво – да кажеш, което си направил или което не си направил? Което си направил! Защото, което си направил, то е станало, но това, което не си направил, тогава какво ще кажеш? Тогава каква е вероятността, че ще го направиш? Каква е вероятността на това, което си направил, и на това, което не си направил? Което е станало вече – и там може да преувеличиш нещо, пък може и да го смалиш. Каква е вероятността тогава да изнесеш фактите така, както са? За да изнесеш един факт, трябва да го изнесеш в неговата основна черта. Например питам, коя е основната черта, по която се отличава вашият приятел? Три основни черти може да има: по ум какъв е, по сърце и по воля. Как ще кажете? Ако кажете, че той има светъл ум,

това е много общо казано. Има ли някой тук светъл ум? Ако кажете, че той е гениален? Ще кажете онази черта, която го отличава. Как ще кажете сега, коя е най-хубавата черта на вашия приятел в дадения случай, по ум ако го цените? Ще кажете – той е поет, пише много хубави стихове, схваща много добре живота, после – музикант е, свири много хубаво. Художник е, рисува добре – каквото каже – прави го, досега не съм видял изключение. Аз вземам идейно – общо приятел.

Съмнението в живота – с него започват всички животни. Всички животни започват с отрицателната страна на живота, понеже те са живяли при най-лошите условия и в тях се е създал такъв страх, че те навсякъде виждат само опасност – от най-малките буболечици до човека. Това е закон. Всички ги е страх, всяко едно животно, вземете например рибите – страхливи са, в тях страхът е развит – при най-малкото помръдване рибата избягва. Вземете мушичките, даже и най-силните от животните все се страхуват. И човек в себе си носи това животинско чувство на страха. Страхът в този смисъл в животните не е една слабост, означава много лошите условия, при които са живели. Как няма да бягате, който и да е от вас, ако види някоя мечка, няма ли да се качи на дървото или ако е при вратата на къщата – веднага ще затвори и ще се качи най-малко на втория етаж и ще погледне през прозореца. Човек има това чувство, и то е потребно. Всеки един човек при известни условия все му трепва нервната система, но се въздържа. Колкото смел и решителен да е човек, все трепва сърцето му, но той не казва, че го е страх, все има малко страх, микроскопичен.

Нали знаете приказката за безстрашния? Той не знаел какво нещо е страх. Тръгнал по света – дано намери нещо, от което да се уплаши, че да опита какво нещо е страхът. Пътувал по морета, вълни го тласкали, по планини се качил, със зверове, с мечки и с лъвове се

борил, със змии, навсякъде ходил, в гробища седял, с духове се борил и казвал: „Какво нещо е това страхът, няма го по света, аз не го познавам.“ Един ден, като си извадил торбичката да яде, излязла една мишка, и той се уплашил. Казал: „Разбрах какво нещо е страхът.“ Значи не са големите работи, които могат да уплашат човека – една малка мишка. Как бихте изтълкували онази българска поговорка: „Малкото камъче прекатурва колата“? Може би онзи, който е създал тази поговорка, да е имал предвид чисто психологически момент. Малкото камъче, само една дума е в състояние да прекатури колата. Една дума да каже някой по ваш адрес, веднага се измени настроението ви. Колата ви се прекатури. Това малкото камъче, тази дума значи, камъчето, може да означава една мощна мисъл. Ако това камъче е една бомба, която може да се пръсне под краката ви, няма ли да прекатури колата? Онези мъдрите хора, когато са казвали „малките камъчета“, ако се вземе буквално, малкото камъче не може да прекатури колата.

Ще ви попитам кой е най-важният въпрос за днес? Защо Менделеев тури златото в първа категория? Каква е валенцията на златото? (I и III.) Тогава разликата между оловото и калая каква е? По какво се отличават? (Различават се главно по атомното си тегло и за това и другите им свойства се различават.) Значи по закона на еволюцията по интелигентност атомите на златото седят по-високо, еволюирали са повече. Има известни категории в златото. Онова злато, което е минало през кристалите и което е минало през растенията, онова злато, което е минало през хората, тези атоми – това са все степени на тяхното развитие. Това злато, което влиза в по-благородните форми, развило се е повече.

Така че, зависи какво злато влиза във вас, откъде идва във вашата кръв. Има много категории злато. Всеки атом на златото непременно трябва да мине през тези четири царства и следствие на

това, известно злато, когато влезе вътре, произвежда хармония, друго – дисхармония. Понеже то е устойчиво, все таки носи някои от качествата на живота – добри или лоши. Златото, като носи някои лоши качества, на някои животни носи и добри. Така че и едното, и другото носи. Умният от златото ще извади хубавите работи, а лошите ще остави настрана. (Например какво лошо може да донесе златото?)

Дисхармонията образува закона на алчността, да го направиш като един идеал, да имаш всичката вяра в него, да кажеш – без злато не може, без пари не може, да се вътлпи тази идея така, че с клинове не можеш да я отстраниш. Действителното упражнява известно влияние на мястото си и потребно е в организма. И всеки от вас все трябва да има някоя златна монета, да я прекарва през ръцете си и някой път известни енергии може да притегли. Сегашните пари на книга, които имате, те нямат мощ тъй като ги глади човек, те издребняват хората. Ако имате една златна монета, ще стане фетиш във вас. Златото е потребно някой път. В кръвта си човек все трябва да има малко злато. (Досега от химиците не е намерено злато в кръвта, но намерени са други метали в много малки количества.) То е толкова фино, понеже влиза във висшите прояви на човешкия живот, във висшия живот съставя едно градиво, затова химиците не могат да го намерят. Не е в нисшите процеси. (Може би е в друго състояние.) Да. Понеже златото, така както е сгрупирано, то е концентриране на известни енергии в природата. И онзи, който разбира алхимическия закон, трябва това злато да го разтвори и извади тази скрита енергия, и да я употреби за своя организъм.

Хората обичат златото, те имат право, но те не могат да използват енергиите, които то има. Ползват се само от услугата, която им прави златото. Човек, като работи върху своя си характер, трябва да преобрази своите схващания, да мисли така, както живата природа

е създала законите, той няма какво да влиза в противоречията, които съществуват в съвременното човечество. Вие трябва да се пазите, когато говорите за преобразувания на съвременното човечество. Когато се охлузи вашата ръка, няма какво да се страхувате, ще я превържете, ще намажете, няма какво да се безпокоите, ще засъхне, ще се образува една кора, няма да я чоплите, под нея ще се образува нова кожа. Превържете го, природата работи, и непременно ще падне, ще остане кожата ви свободна. Ако вие се чоплите с един ваш недъг, вие ще образувате язва. Превържете го, погледнете го, кажете – ще оздравея.

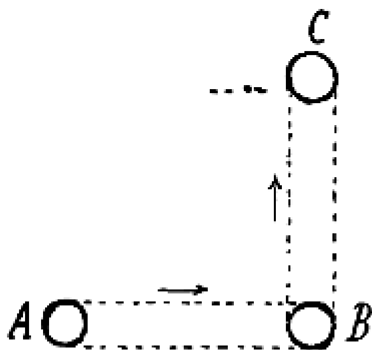

Фиг. 1

Против вашите недъзи не се борете, а развивайте онези нормални състояния на живата природа, която работи. Давайте подтик на живота, а разумният живот, каквито недъзи да имате, той ще ги изправи. Недъзите на живота, те не са създадени от вас. Те са предипотопна работа. Един недъг е дошъл, той ще се яви в една форма, в друга, в трета. Но винаги един недъг трябва да се изпъди. По този начин вие ще имате един естествен метод за себекултура. Човек е едно живо същество и все ще попадне в някои противоречия, понеже живее между хората.

Напишете един малък кръг А. Този кръг в каква посока може да се движи, най-естествената посока? Ако запази своя радиус, той би могъл да се движи в посока надясно. Отбележете с друг един кръг. Това движение каква друга посока може да вземе? (Може да се движи нагоре.) Да кажем второто му движение може да бъде нагоре.

За да може да се трансформира една мисъл в един човек, колко елемента са необходими? Коя мисъл можете да трансформирате от едно състояние в друго? Лошата мисъл можете ли да я трансформирате в добра? Може да я заместим. Има ли у човека лоши чувства? Нали зависи от онези стимули? Ако поставя един въглен върху кожата ви, какво впечатление ще ви произведе? (Неприятно.) Ако ви капна една капчица студена вода? Какво чувство ще придобиете? Добре тогава, пускам в окото ви един мек светъл лъч на някоя светлина, какво чувство ще произведе във вас? Приятно чувство. Значи в първия случай външният стимул какъв е? Чувствата не може да бъдат лоши.

Следователно, когато кажем – известна мисъл е лоша, подразбираме външният стимул върху ума е подействал, поводът, стимулът ще се отмести. Например, ако една малка прашинка влезе в окото ви, ще причини едно безпокойство, но горе в пространството може да образува един център на една водна капка. Значи прашинката в човешкото око не е на мястото си, но в пространството горе, където може да образува една водна капка – за растенията тя е полезна. Следователно, когато у вас дойде прашец, той не е попаднал случайно, но вие сте го привлекли.

Някои мисли вие ги привличате. По същия закон има известни мисли, които за вас са лоши, но същевременно в живата природа те са потребни. Ако лошите мисли, които се образуват в природата, не са потребни, не би ги допуснала. Щом ги произвежда, потребни са за нея. Допуснете, че баща ви е химик, има лаборатория с всевъзможни

шишета и разни киселини и ви е казал – няма да бутате. Един ден и вие искате да бъдете химик, бутнете тази киселина, какво ще стане с вас? Ако близнете с езика си, ще се отровите, ще боледувате. Баща ви зло ли ви е мислил? Не. Вие трябваше да слушате, да не бутате. Ако искате да бутате, с него ще отидете да ви покаже свойствата на тези елементи, как трябва да се справите. Всяка мисъл, като дойде, трябва обективно да я схванете, да видите от кой род спада и да знаете нейните свойства и качества, проучете я.

Колко елемента са потребни за една добра мисъл? Мисълта трябва да се движи около един център, който е постоянен. Да има движение. Нашата Земя се движи около Слънцето и нашата мисъл трябва да има един център постоянен, около който да градира – другояче не можем да мислим ние. Дали мисълта може да се образува, ако не съществуват два полюса? Тя съществува в потенциално състояние, но не може да се прояви без полюси. Вземете живота в сегашното му състояние. Съзнанието на земята винаги будно ли е? Осем часа най-малко ние се намираме в спящо състояние. Каквото става на земята, то не е хроникирано. То е хроникирано по съвсем други начин, но не чрез нашето будно съзнание. И тогава, колко знаем ние? Един ден човек ще бъде буден на земята. И горе като замине, ще бъде буден. Така че всичко, каквото става, той ще го знае. А сега понеже природата го е лишила от това знание, ако тя би му отворила очите, ще се ужаси от положението, в което се намира. Когато приближи до някое опасно място, потъмнее, и той нищо не вижда. Щом дойде до място красиво, светне пак. Тъмните зони показват, че местата, през които минаваме, са опасни.

Всеки един от вас се движи по един кръг, който отива и до ада, и до небето, и нагребва – и отгоре взема, и отдолу взема. Отгоре донася бистра вода, а отдолу изважда кал. Как ще си обясните, че сте така добри като някой ангел, а някой път се разгневите, хората – те са

такива, те са всички лоши? И тогава в кого вярвате? Щом човек в никого не вярва, значи и в себе си не вярва. Той се съмнява. И в себе си човек може да се съмнява. И да се съмнява в себе си, много е естествено да се съмнява в дадения случай. Няма право да се съмнява през целия си живот. Този урок не мога да го науча сега. Тази къща не може да я съгради. Разбира само един момент, но не и целокупния ви живот. За бъдеще може да може.

Представете си, че от три дена пътувате, засъхнало ви гърлото. Коя ще бъде най-приятната мисъл? Водата. Дойде някой, че ви каже: „На десет крачки оттук има отличен извор и дърва има, ще стоплим и ще пием." На всички ви ще светнат лицата, ще се зарадвате. Тук не може да има особено мнение. Всички ще кажете: „Ооо, вода!" Веднага ще се зарадвате и в дадения случай ние казваме – ще вземем това реалното в живота, това, от което имаме нужда. Тя е най-важната мисъл. А след това ще дойдем до особеното мнение. След като си пием водицата, хапнем, тогава ще си изберем място, тук или там – всеки при своето особено мнение. Тогава като си седнете, всички ще се разположите и всички сте при особено мнение. Има ли нещо лошо? Не. Има едно общо мнение – водата. При особено мнение може да бъдете само тогава, когато се задоволи едно основно желание във вас, което природата е наложила, и след водата ще си изберем място, можем да свирим, да пеем, ще си изберем място при особено мнение.

Кое е най-важното за астронома? За живия човек кое му е най-потребно? Според вас кои са най-важните елементи, от които човек се нуждае? (Това са четирите основни елемента: земята, водата, въздухът и огънят.) Питам тогава, защо, като имате всички тези елементи, вие пак сте недоволни от живота? Това е философията, да бъде човек доволен в незадоволените си желания. Кое е по-хубаво – човек, когато му се изпълнят всички желания, или – на колко желания трябва да се изпълни едно? (На десет – едно.) Съгласни ли сте, вярно

ли е? Правили ли сте някой път наблюдения, колко от това, което сте мечтали, е станало? Например желанието ви да израснете е станало, но толкова, колкото сте искали ли е? Искали сте да станете много умен, станали ли сте, колкото сте искали, има ли смисъл да се обезсърчавате, че не сте станали толкова умен, колкото сте искали, или толкова красив, или толкова силен?

Ще ви приведа един пример. Представете си, че имате една ръка само с един пръст. Какъв цигулар може да бъдете? Пак ще свирите нещо. Вие изисквате в дадения случай много работи, когато органи нямате още. Вие искате велики работи, но пет пръста трябват, не един пръст. И ако излезете да се конкурирате с един, който има пет пръста, и ти, който имаш един пръст? Ще кажете, съдбата е такава, надарила го е природата. Не, но ти си направил една грешка, че не са израснали пръстите. Пръстите, това са сили, проявени сили, разумни сили, тези пръсти, докато са израснали, съзнателният човек работил – колко милиона години той е плакал за тези пръсти? Колко сълзи той е пролял? Колко сте плакали само докато пръстите ви израснат, докато дойдете до това положение.

Има една теория на един учен – малко е смешна, то е алегория. Той казва – в природата възможностите за човешкото развитие седят в разните форми, те са изложени в една витрина всички форми, човек още не знае каква форма да вземе. Там има форми на буболечици, на птици, на пеперуди, все дрешки красиви, той още не знае външното съдържание, душата ходи и си избира, облича един костюм, втори, трети. Докато влезе в един костюм, започне да рита, тогава – какъвто костюм си е избрала, такава и става. От избора ви зависи. Каквато дреха сте си избрали в невидимия свят, такъв ставате. Следващия път ще бъдете внимателни, при избора – каквато мисъл изберете – законът е верен. Каквато мисъл възприемете, тя ще упражни известно влияние върху вас. Вие не можете да избегнете последствията. Затова

формата, която ще изберете, винаги трябва да бъде най-красивата, най-идейната, в която вашият дух, вашата душа, ум и сърце може да се проявят, при най-добрите условия.

Аз ви приведох тази сутрин за този ангел на светлината, за едно малко учудване – как са се изгубили букви от свещената книга... (Виж примера от беседа 7 – II, 1926 г.) Той не е подозирал, че е направил някаква грешка. Той е един интересен разказ, аз взех само някои елементи от този мит. (Следва митът.) Този ангел не може да разбере защо първия път, като слезе на земята, хората го оттласкват, избягват, а той има всичкото вътрешно желание да им помага, и защо при второто му слизане като царска дъщеря – всички му се кланят. Това са тези, които са го гонили тогава и сега са се преродили и му се кланят, благодарят му за доброто, което им е направил, той пак не може да разбере връзката. Той се само учуди, че в свещената книга липсвали някои букви, той допуска само едно малко съмнение в ума си и после с толкова страдания трябваше да го изправи.

Всеки един от вас, щом допусне едно противоречие и се усъмни, във всички ви има тази слабост, че вие се усъмнявате в Божествения принцип, щом видите свещената книга, усъмните се. Едно учудване, как е възможно този човек да греши. Как е възможно този човек – да се изгубят няколко букви, защо той не е внимавал. Същата задача в друга една форма. Първият ангел, като нито най-малко не е бил невнимателен, заинтересувал се да узнае причините тази душа какво я е подбудило да се моли. Любовта ѝ била толкова силна, че тя извадила тези семенца, и те отишли да я утешат. Но ангелът пък остава неутешен.

Има важна развязка в живота, тази развязка ще дойде в далечното бъдеще, тази развязка не е така лесна. Всички трябва да се стегнете в една трезва мисъл. Този живот, който сега имате, да го използвате. Там е всичката философия. Онези ваши предположения,

че такъв и такъв може да бъдете – в книгата на природата е писано за вас нещо много по-хубаво, отколкото даже вие си въобразявате. Вие сега ще се задоволите с много малко. Може би в книгата на природата да е писано, да ви се даде по един билет свободен, да направите по една екскурзия до Слънцето, Юпитер, Луната – без багаж. Вечерно време, когато човек заспи, в сънно състояние къде отива? Пътува, ходи през гори и планини, по море пътувате, нали има такива сънища. Учите някъде, завършвате, изпити давате.

Трябва да си внушите трезва мисъл. Законът на любовта трябва да вземе надмощие у вас. Някой път трябва да ви дам някои примери, ясни тъй, да изпъкне един практически метод за работа. Между другото трябва да имате един метод за работа, при обикновената работа, която имате, да имате един практически метод. Вие от класа трябва да направите връзка с всички други ученици в другите градове. Всеки от вас поне по няколко писма да пише в месеца. Къде трябва да се сипва водата? Ще ви задам една задача, един нов начин за писане и нов начин за отговаряне. Може би следващата неделя.

За следващия път всеки един от вас да напише по десет най-важни въпроса, които са важни за вас, не философски, които нямат никакво отношение, но важни в дадения случай.

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Тринадесета лекция на Младежкия окултен клас

7-ми февруари, 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

МИКРОСКОПИЧЕСКИТЕ ДОБРИНИ

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Прочетоха десет души темите си „Какво мисля сега“.

За следващия път пишете на една свободна тема и друга тема: „Най-важният метод, как да се накара човек правилно да мисли“.

Ако всички хора биха били събрани, както са събрани малките камъчета в една голяма скала, какво ще научат? Какво биха научили неподвижни – да седят просто в спокойствие? Живот без страдания и без радости, това са камъни, които седят вътре в скалата в спокойствие. Такова състояние е временно, то не може да бъде едно постоянно състояние. После друго положение, вие искате винаги да бъдете радостни, нали? Но да бъде радостен човек, това значи жив да бъде опечен. Представете си, че слънцето пече отгоре ви непрекъснато, нито капка вода. Представете си сто, двеста, триста години слънцето пече и никакъв облак да няма, какво ще бъде състоянието ви? Значи вие искате да бъдете радостен. Но ако се яви едно малко облаче и капне малко дъждец, какво лошо има. Щом дойде скръбта в живота ви, това е едно малко облаче, което носи влага, за да се осмисли животът. Защото другояче, ако светлината би гряла живота така, както хората искат, човек би се стопил. Пък и другото положение – ако целият ви живот е покрит само с мъгли и облаци. Те са две крайности. Следователно трябва да се сменят – малко дъждец, ясно облачно време. Всякога, щом се намирате в едно несносно положение, ще ви дам един практически метод как да сменяте едно свое състояние, най-лошото състояние.

Представете си, че сте бедняк, три дена гладувате, дрехите ви, обувките ви скъсани, седнете, та започнете да си представяте, че сте цар, че имате държава, войници, министри, представете си, че имате и мантия, каквото ви липсва, създайте го в ума си, и веднага ще се измени състоянието ви. Най-малкото, знаете ли какво ще стане, ще киснете да се смеете. Значи ще се излекувате. В това положение мрачното състояние, то е дошло като един неканен гост отвън. Минали сте по някоя улица, попаднали сте в някое течение. Както един по-силен човек може да те върже и да ви бие, да ви налага гърба и да усещате болки, така и една силна мисъл по пътя може да влезе в ума ви и да направи цяла една пертурбация.

Следователно седнете да мислите, че сте цар. И действително, човек е един цар. Така вие, като не можете да мислите така, най-после невидимият свят ви създава работа. Разправяше ми един приятел: „Казват ми, когато си в мъчнотия, иди се моли. Там е работата, че като ми дойде една мъчнотия, не ми идва на ум да се моля. Тази мисъл като че трябва да ми я напомни някой.“ И действително трябва някой да напомни. Някои от вас, които са скръбни, помислете, и действително човек все в живота си някога е бил цар. Бил е някога цар детрониран и сега е прост един слуга. Най-малкото – играл е някога на театър и е бил цар.

Разбира се, вие се приготвяте за една работа – как ще иждивите живота си. Ако някой от вас стане чиновник и през целия си живот пише само протоколи в някое съдилище или станете учители и заучавате само онези педагогически методи или ги преповтаряте, преповтаряте, това не носи радост в живота, но новото, което можете да внесете между обикновените работи в живота. Много работи обикновени ще имате. Между обикновените работи ще внесете Божественото, и то как?

Дойде ти някоя нищожна безкористна мисъл, тази мисъл, колкото и да е малка, тя образува величието на човешкия характер за бъдеще в неговите съществувания, в другия свят тези мисли са, които определят характера. Обикновените неща не оставят дълбоки следи, но човек, който в големите си занимания е имал време да направи едно добро, едно малко добро, толкова нищожно, този човек е с характер. Затова най-малките, микроскопическите добрини, те са условия, които служат за вашето повдигане и не си щадете времето. Дойде ти някой път на ума да идеш на Витоша, че там ще ти дойде една светла идея. Стани и тръгни. Ще научиш една мисъл в пътя, ще те срещне някой човек, ще видиш някое животно, ще ти обърне внимание някое растение, ще ти направи впечатление реката. В пътя ще ти се даде някой урок. В тези условия ти ще схванеш величието на живота. Много от неприятностите на живота могат да се обяснят по този начин. Ако тръгнете бос в планинско място, където камъните са остри, и ви се изранят краката, кой е виновен – вие или природата? Е, казвате, тези камъни са много остри. Защо говорите за острите камъни, грешката е в нас, значи трябва да се съоръжим. Ние трябва да предвидим, че естеството на камъните е такова, че ще ни разранят краката. И животните, които с хиляди години са знаяли – мечките са си направили от козина на краката. Какви са съображенията на коня, че си е направил копита? Птиците по друг начин са разрешили въпроса. Имали са практически съображения.

Сега и вие ще развиете в себе си онези способности, с които може да си спомагате. Отрицателните неща в живота – да се роди в ума ми едно обезсърчение, съмнение, всички отрицателни идеи – там не се показва човекът, това е нанадолнище. Ограничете вие кое да е животно, вола, мечката, и в тях има обезсърчение, но най-после се примиряват. У човека има една черта, че онова, което човек твори – доброто, което може да направи, само то отличава човека. Да се

обезсърчиш, не се изисква голям талант. Да се съмняваш, в това голям талант не се изисква, да хвърлиш някое шише, да го счупиш, и там не се изисква голям талант. Те са от лесните изкуства.

Но това, което носи добро за човека, изисква се едно мощно усилие на човешкия дух, усилия – не се старайте, когато дойде едно ограничение веднага да скъсате. Най-първо се опитайте полека, така, постепенно. Ако цял един ден направите едно постоянно напрежение, може да скъсате това въже, но ако речете така един, два пъти изведнъж, и не можете, ще се образува един навик. Така се покварява умът, така се покварява разумът, вие искате с един замах да разрешите всичко. При сегашните условия не може. Ако вие искате с очите си всичко да виждате, не може.

Има друг един орган, с който може да виждате и отпред, и отзад еднакво. С този орган може да виждате и през дуварите. Като си насочите погледа, веднага ще видите кой какво върши. Сега у вас се зарежда един страх: „Тогава, ако това стане сега?“ Но само високо благородните хора могат да придобият това чувство. (Те няма да злоупотребят с тази способност.) Има с какво да се занимавате. Например всяка вечер вие се спрете, преди да си легнете, след като сте учили дълго време, направете си едно дълбоко размишление. Помислете защо сте дошли на земята, този живот какъв смисъл има. Животът, който го имаме, трябва мисъл, понеже постоянно трябва да приидват енергиите за живота. Животът трябва да подкрепя от нещо. Всяка вечер оставете се свободни, дълбоко размислете и пожелайте това хубавото, великото, мощното в живота ви, то ще дойде.

Има някои въпроси, които не можете да разрешите в размишление. Чакайте, на втората, на третата вечер – така, като постоянствате, постепенно ще проникне във вашия ум, в душата ви една светлина. И този въпрос, който ви занимава, ще се изясни. Или невидимият свят ще ви постави във връзка с такива личности, които

могат да ви помогнат. Ще се явят и учители, които ще ви упътят. В света има един закон на взаимодействие. През колкото повече хора минава Божествената енергия, без да се развали този ритмус, толкова Божествената мисъл е по-права. Затова се изискват чисти души. Тогава ще имаме култура много по-висока, много по-красива.

Сега някои хора развалят Божественото и след това не може да се предава, изгубва се Божественият ритмус. Една мисъл трябва да бъде ритмична. Защо ще се обезсърчавате? Ама аз не съм даровит. Ама ти си по-даровит, отколкото хиляда вола. Че не си даровит, означава, че ти не си направил усилия още да развиеш своите способности. Всички ще работите. Трябва да бъдете мощни сега вътрешно, духом. Работете, и ще опитате силата си, когато дойдат изкушенията, тези вътрешни мъчнотии – тогава трябва да се прояви вашият характер. Да опитате силата си, да видите колко сте мощни. Защото всички вас, докато ви носят на ръце, не се знае колко сте мощни. И в програмата си турете едно правило – уповавайте само на краката си. Няма да туряте в програмата си железници, файтони, те са неща извънредни. Те може да дойдат. Първото нещо, аз трябва да разчитам винаги на своите крака. Вечерно време може да стана посред нощ, когато поискам, мога да стана и да тръгна, а по тарифата на железниците аз трябва да я чакам по нейния кеф. Понякога може да има крушение. Или конете да се подплашат. Вие виждали ли сте обръщане на каруца?

Първото нещо, не търсете лекия живот. Най-мъчния живот – спартански, пък ако дойде... Като отивате някъде в гората, не си представяй, че ще имаш някое меко легло на пух. Представете си на дъските, така както птиците, това е най-естественото положение. Щом отидеш в гората, гледай да си направиш едно меко легло. Ако си умен човек, ще намериш мъх, ще си направиш хубаво легло, така си правят птиците. Пък ако си някой от тези хора глупавите, те затварят в

затвор другите хора, ще те заставят да спиш на камък. Някой казва, ама на дъски ли ще спя? Кой спи на дъски? Аз желая всички вие да спите на чамови дъски. Направете си едно легло за изправление, само от чам, бор. Борът ще ви придаде този духовен импулс. Този импулс да бъдете Божествени. А пък вие какво правите? Турите дюшеци, юргани, перушина, какво става? Приличате на гъските. Турите вълна, приличате на овцете. Казвам, едно легло, не винаги, но да имате. Някоя вечер направите една грешка. Снемете юрганите, турете тогава само боровите дъски, ще си кажеш: „Слушай, ти ще се научиш да спиш на дъски, без възглавница, да приемеш този импулс, да бъдеш мощен." Да си представите как е живял този бор в гората, къде е победил, и да бъдеш като него. Никакви покривки, с дрехите, така както си.

Това е един красив метод. Те са методи, които трябва да ги приложите. Не постоянно, но една промяна, да се покаже, че във вас има един силен импулс. И ако излезете да проповядвате новото учение, на много места ще спите на такива дъски. Боровите дъски доста са умекчили човешкия характер. Това не е нещо случайно. Дъбът, аз не ви препоръчвам дъбови, понеже той е материалист и буковите не ви препоръчвам, но боровите дъски, хубавите борови дъски. Здравословен е борът, има нещо приятно. Тези неща са приятни. Понякога е хубаво човек да бъде спартанец. Изнеженият живот е хубав в някои отношения, но много голямата изнеженост природата я наказва. Тя не обича изнежеността. Изнежеността, тя винаги развращава. Мекотата тя обича, мекотата е свойство на човешкия Дух.

Сега вие разглеждате вашите десет въпроса. Защо човек се е отделил от Бог? Защото главата му станала дебела. Еднообразието в живота отдалечава човека от Бог. Еднообразието ражда недоволството. У всички ви се ражда едно желание или изобщо у

хората се ражда едно желание да бъдат почитани, то е право. Свойствено е. Това е едно чувство вътре у човека. Това чувство трябва да се подхранва отвътре. Да допуснем, че вие искате да развиете в себе си едно чувство или на милосърдие, или така религиозно духовно чувство, любов към Бог – трябва да избирате такива хора, които имат това чувство силно развито, да дружите с тях. Ако в тяхно присъствие усещате една атмосфера свободна – добре, отивайте, но ако ви стяга, не стойте. Ако учите математика при един учител и вашият ум се помрачава, не стойте там. Този човек, като ви предава, трябва да се усещате свободни, да ви придаде един вътрешен импулс за работа, да хвърли една светлина в ума ви. Това, което искате да ви се предаде, свободно да го възприемете.

Светът е пълен с обич, само че сега обичта е дълбоко, че трябва със сонди... Течения има, само трябва да знаете как да намерите обичта. Вие мислите, че само хората може да ви обичат. Кое е това у човека, което люби? С кое люби човек? Със сърцето си човек може ли да люби? Като започне да люби, неговото сърце започне да се вълнува и започва да го боли сърцето. Ако много започне да обича, стомахът, и той започва да се бунтува, казва: „Аз не искам да работя вече.“ Ако много люби, мозъкът, и той започва да се отказва: „И аз не искам да работя.“ Тогава?

Следователно трябва да намерите кое е онова, човека което люби. Вие нямате право да заставяте вашия организъм да води един неестествен живот. Вие трябва да съгласувате вашите желания с желанията на онези живи същества, на онези душички, които са вътре във вас. Да не си съставят едно мнение и да кажат: Нашият господар е много жесток, и най-после да направят една генерална стачка, и той да умре. Вие сте господари, не можете да реагирате върху себе си. Кое е онова, което люби? Ще попитам всички, готови

ли сте да любите еди-кого си? Не само ти, всички трябва да са съгласни.

Това, което хората наричат любов, това е едно удоволствие временно: хайде да си попийнем малко винце. Това са временни състояния. Когато говорим за любов, разбираме човека в неговата целокупност, в онова първично проявление, или аз го наричам: да може да се разговаря с живата природа, с всички разумни същества, да дава и като се върне, усеща се радостен и богат. Разширение има, той е готов на всички жертви, смел и решителен. Щом няма тези правилни връзки, ражда се обезсърчението.

Ще търсите в себе си кое е онова, което люби. На кое място е? Локализирали ли сте го? Има една любов, която ограничава човека. Има една любов, която стеснява ума на човека. Има една любов, която сгърчва краката на човека, не му се ходи, седи само и фантазира. Те са разни състояния. Когато ние говорим за любовта, човек става подвижен, пъргав, умен, изправен е той във всичките си постъпки. Любовта, това е онова естествено състояние на човешката душа. Това значи душата да бъде у дома си, така както рибата живее във водата. Това е онова естествено състояние, при което животът може правилно да се развива. Това е схващание. И следователно усилията на цялото човечество е да се върне към това първоначално състояние, което е изгубило. И то ще се достигне, някои са го достигнали, някои са още на път, но един ден всички ще дойдете до това естествено състояние.

После друга една черта, всички трябва да се стремите да схващате, да се разбирате и да бъдете много внимателни в онези малки прояви. Има една деликатност. Когато някой има някоя мъчнотия, да знаете как да му помогнете. Мнозина от вас сте безучастни. Безучастни, знаете ли на какво приличате? Минавате по пътя, някое дете хванало някоя птичка, идете, на това дете кажете: „Момченце, колко искаш за това птиченце? Един, два лева?“ Влезте в

положението на тази птичка. Като заминете, пуснете я. Не мислите ли, че когато човек попадне в някое страдание, той не е попаднал в ръцете на някои малки деца, в тази клопка? Аз мисля, няма някой от вас, който да не е хващан в такъв капан. И благодарение от невидимия свят някой път сте били хванати в някой по-голям капан и ще дойде някое възвишено същество, ще ви извади и ще ви пусне – и вие ще се почувствате свободни, но не мислите, че някое същество ви е извадило.

Колко пъти мислите: „Ще отида да се хвърля от някоя канара или ще се самоубия.“ Дойде едно същество от невидимия свят, казва: „Не го мъчи!“ Пусне те, и ти усещаш едно вътрешно прояснение, казваш: „Много хубаво стана, че аз не направих това нещо.“ Този, който ви освободи, казва: „Е, хубаво, още веднъж не влизай в този капан.“ Та веднъж, два, три, много пъти. Има помощници в света. По същия начин и когато трябва да работите. Човек, който помага, и на него помагат.

Помагайте и не бойте се – тайно в душата си, между другите работи. Да правите добро в света, то няма да ви вземе времето да направите едно добро, даже и една минута не отнема. Така подготвени, вие ще бъдете в състояние това новото, което идва в науката, изкуството, поезията, литературата, в целокупния живот, по този начин ще може да разберете живота и да се ориентирате при сегашните условия, те са необходими.

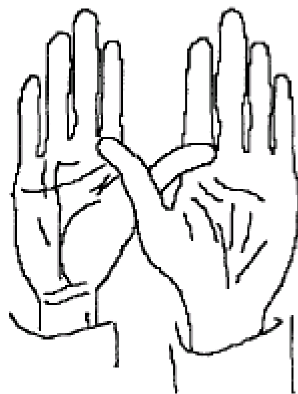

(1)

Фиг. 1

Упражнения.

1. Ръцете горе, дланите обърнати напред, палците преплетени. Ръцете се разделят, описват широк полукръг назад със силно изпъване, напред с приклякане, загребване, изправяне, ръцете идват пред гърдите с длани надолу и пръстите едни срещу други.

2. Прави, ръцете спуснати. Десният крак вдясно и дясната ръка вдясно (първо кракът, после ръката), концентрирано. Вниманието минава от крака в ръката. Същото се повтаря с левия крак и ръка.

3. Силно ритмично движение на ръцете в кръг: нагоре, назад (тялото силно се изопва), надолу с приклякане, загребване, нагоре. Повтаря се от всички едновременно, много пъти, с ускоряване и намаляване. Ритмично.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Четиринадесета лекция на Младежкия окултен клас, 14-ти февруари, 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

КРАСИВОТО ЛИЦЕ (ИЗРАЗИТЕЛНОТО ЛИЦЕ)

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Кратко размишление

Чете се резюме на темата „Десет най-важни въпроси“ и на темата „Какво мисля сега“. Пет души прочетоха темите си „Върху една свободна тема“.

Всички вие сте изучавали най-вече естествените науки. Изучавали сте чисто положителни науки. Каква е тази фигура? Трапец. А тази какво представлява?

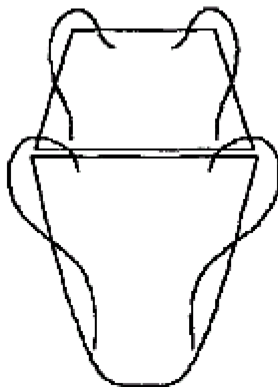

Фиг. 1

Обърнат трапец. Кривите линии? В органическия свят всяка една промяна в едно или друго направление има своя смисъл. Представете си, че горният трапец представя главата на един китаец, защото челото на китайците прилича на трапец. Долната част показва, че природният ум е силно развит. Горната крива линия показва челото на европееца, бялата раса. Тази линия може да расте, щом започне да

се увеличава горната част на този трапец – това показва условия в самия организъм да противодейства на най-малките препятствия. Зараждат се известни сили, които противодействат. А слизането на тази линия навътре, това вече се отразява на стомашната система. Щом тази част под скулите се вдаде навътре, започне да хлътва, от чисто органическо гледище стомашната система е повредена, не работи. Затова хора, на които мускулите на лицето хлътват, стомашната им система започва да отслабва. Затова трябва да вземат известни мерки.

Щом се повлече вашата стомашна система, непременно идва едно песимистично състояние на ума ви. И то по простата причина, понеже храносмилането не става правилно, остават повече въгливи вещества, утайки, кръвта не е чиста, остава повече желязо, повече чужди полуорганически вещества и по закона на утайките започват да се напластяват около ставите, зарежда се едно анормално състояние. Затова първото нещо – ще гледате чрез силата на вашия ум да изправите вашето лице. Ако се оглеждате, гледайте да държите мускулите на вашето лице под контрол. Да бъде то така изразително, щото всички ваши духовни прояви да се изразяват на лицето. Да не бъдете като една маска. Щом изгубите тази подвижност на лицето, у вас има едно анормално състояние. Седите така, със спокойно лице, а има такава дълбочина, живот, изражение, движение. А някой седи така (отпуснат). Така ще мислите. Ще правите тези движения, няма да се отпускате. Ще си турите, пази да имаш съзнанието си върху своята мускулна система, защото всеки един мускул е създаден от една разумна сила. И ако той се атрофира в теб, тази сила вече не действа.

Всички мускули, артерии, всяка една вена, всеки един нерв, той си има своето предназначение. Той е образуван от известна разумна сила и ако този нерв изгуби своята функция в каквото и да е направление, изгубва се вътрешната хармония на живота. Той не е

току-така създаден, той се е простврял по закона на онова разумното протичане. Вие не трябва да се спирате – това да го няма, онова да го няма. Има неща, които не трябва да ги има, а има неща, които трябва да ги има. Например може да ви излезе гуша, не трябва да я има. Когато лицето ви хлътне, това състояние не трябва да го има. Вие чрез волята си трябва да повикате всички сили на природата. Природата не иска да има скелети. И онези камъни тя ги е облякла с много лишеи и мъх.

Хубавите неща, които имате, ще гледате да ги не изгубите. Първото нещо, ще гледате мускулите на лицето си. Старайте се да направите вашето лице изразително. Така като седите, да имате в лицето си известни черти, които да се не менят, но около тях всичко трябва да се движи. Когато всеки може да чете по вашето лице, вие сте една хубаво написана книга. Един френолог, като идвали при него мнозина, попипвал главите им и за всеки казвал по нещо хубаво, най-после дошъл при него един, попипал го. „За вас нищо не мога да кажа.“ „Защо?“ „Много ситно е написано.“ (А това значи, че нищо няма.)

Човешкото лице трябва да бъде една книга. И като мина и прочета, да съм радостен, че съм прочел един лист много хубав. Лицето ви не да пази едно и също изражение. Вие се радвайте, че се е изменило лицето ви. Това да не ви стряска. Вие имайте предвид, че във вас има живот. Промяната – тя е живот. Според тази наука, лицето трябва да бъде израз на човешката душа. И в този смисъл наричам красиви лица, те дават един силен импулс за работа, за наука, за изкуства, и всичкият песимизъм изчезва. Красивото лице, изразителното лице всеки може да го има. (Когато е разкривено лицето от страдание, красиво ли е?) Ще му разясним, че страданията са най-голямото благо, ще му разясним, ще му напълним главата, не ще се мине и една-две години, ще се изправи лицето му.

Аз ви навеждам към тези живи линии. Тези са положителни черти (горните от чертежа), увеличава се силата, но с отрицателни действия. (Когато се разширява горната част на лицето около очите.) Изобщо, когато се стеснява тази част (долу) – долната част на този трапец, колкото повече се стеснява, толкова умът става по-подвижен, но после дойде до едно положение, че изгуби своето равновесие. Понеже, щом дойде един конус, този конус трябва да се движи, за да седи в равновесие, трябва да се върти бързо.

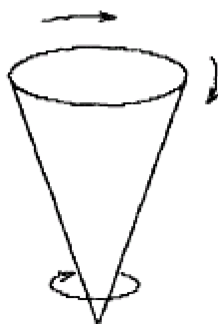

Фиг. 2

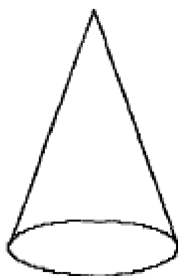

Фиг. 3

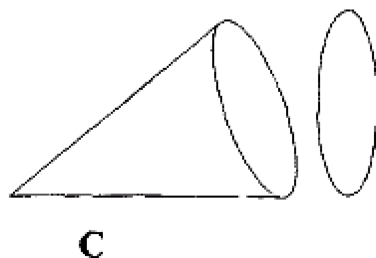

Фиг. 4

Само при едно силно движение може този конус да седи на тази остра точка. Щом се спре движението, ще се търкули и ще се обърне обратно. Ако аз ви представя тези два конуса и ви кажа – разрешете тази задача? Ако са в движение? Значи конусът В е, който е изгубил своето равновесие, своята сила. Това означава и следното. Ако вземем за челото такъв един конус, при А показва един много добър ум. А конусът В означава едно животно, рога са му израсли, копита са се развили на краката му. Следователно в тези двата конуса можете едновременно да ги турите. Искате да знаете – да кажем пишете два конуса на някого, ето една цяла телеграма. Една шифровка, по един естествен начин да се разговаряте. Ще кажете, движението се е спряло, моят ум не работи. Добре. Ако този конус го направим така, С – това значи към падане.

Всички тези символи съществуват. Ще дойде да изучавате природата по този начин. Може да изучавате планинските пластове в геологията и ако разбирате закона на символите, с които природата си служи, може да отгатнете през каква епоха какви са били силите – отвън или отвътре са действали, за да се изкривят тези пластове. И някои учени хора, които дълго време са работили, са се домогнали до това. Така като мислят, мислят пет, десет, двайсет години, като концентрират своя ум, станат ясновидци, дойде им тази идея. Това,

което учените хора казват, че се досещат, това показва, че техният ум е доловил тези символи в природата. Ум се изисква.

Задача. Да създадете у себе си по възможност за в бъдеще едно красиво, изразително лице. Това, което имате сега е хубаво, доста хубаво, но може да бъде още по-хубаво, изразително да бъде. Може да бъде още по-красиво. Ето една задача, която възнаграждава човека. Всички други задачи вън от това, всяко нещо, което човек не може да вземе със себе си, то е временно, но всичко онова, което остава като едно качество на неговия дух, то е реално. Сега вие не трябва да се обезсърчавате. Тези неща не се постигат изведнъж. През празното време няма какво да мислите. Когато дойдат големите или малките дяволи да ви изкушават, турете ги да учат. Задайте му на един дявол една задача, отлично ги разрешават те. Накарайте го да разреши задачата на конусите. Да видиш какъв мекичък става. Но вие ще кажете, защо е така?

Ще ви разправя един анекдот. В един двор един от богатите англичани държал две кози и една маймуна. Тези кози, като се връщали вечерно време от гората, маймуната ги посрещала, скачала на тях и изчиствала козината им от циганските тръни. Ала когато нямало какво да чисти, маймуната се качи на тях и почне да им тегли брадите, козите почнат да врякат. Като няма тръни, какво да чисти, дяволът се качи на гърба ти и започне да тегли. Всички дяволи, които изтезават хората, това е от нямане какво да правят. Мнозина за дяволите имат едно криво понятие, те не са толкова лоши, както ги мислят. Те не са толкова добри, но не са и толкова лоши. Ние ги правим по-лоши, отколкото са. А от наша страна това е несправедливо. Ние не можем да съдим. Само тяхното влияние, което упражняват, е лошо понякога, но от нямане с какво да се занимават.

Ще се стремите да си създадете една идея, да разрешите някои задачи, които са по силата ви. Един висок идеал ще си създадете

между обикновените задачи, които разрешавате, да имате една особена задача извън тях. При каквото положение и да си – има една вътрешна задача, и не се обезсърчавай заради нея. И да я разрешиш. В този смисъл всички вие, препоръчвам ви, всеки да си има едно огледалце и да седне, когато е неразположен, мрачен, да направи една маневра пет, десет минути, да измените лицето си и да отбележите онези основни черти.

Да кажем, тъжен сте, недоволен, отбележете на книга в какво седи промяната на вашето лице. Понякога цветът на лицето стане по-тъмен, понякога очите потъмнеят, погледът стане мрачен, понякога устните или побелеят, или станат червени. Трябва да знаете смисъла, това е израз. Защо устните ви са такива или онакива? Защо лицето ви побледнява или става дълго? Защо хлътват бузите ви? Ще кажете, имали сте голяма скръб. Не е там причината. Защо има наследствени болестни състояния и човек, без да ги е създал, те периодично идват. Всеки един човек е подложен на промени. Животните пролетно време изпусталяват, а после започват да се поправят.

Искам да се образува във вас един навик да държите мозъка си в движение. Да упражнявате мозъка си, понеже, когато ти искаш да измениш лицето си, ще упражняваш мозъка си. Аз искам да изучавате вашия мозък посредством лицето си. За да знаеш какви промени са настанали в мозъка, ще видиш в лицето си. Аз искам да изучавате вашето лице, така както астрономите изучават небето. Вие се оглеждате, искате да бъдете красиви. Това е хубаво, но да има човек лице изразително, пластично, красиво, да изразява неговата душа, да се вижда разширение на идеята, един свят красив и хубав – светлина.

Аз бих желал у вас да се образуват новите типове. В България да се образува един нов тип. Един окултен ученик трябва да се отличава – „Лице има в него.“ Всеки да усеща, че вашият мозък е такъв мощен, подвижен, вашите идеи се предават. И с лицето си да говорите. Човек

на своето лице трябва да гледа, както един стопанин на къщата си. Ще я поогледа да не би да се е поохлузила някъде, мазилката да не е паднала. Ще се заинтересува човек от своето състояние. Именно трябва да се създаде не този песимистически дух. Хубавото в човека трябва да се изрази в неговата глава, в неговия мозък, в неговото лице, в неговите ръце, в неговото тяло, най-после в неговото слово, неговата мисъл, неговото чувство, да се изрази в неговата воля, да се изрази в душата му – най-после в неговия дух. Това са степени на човешкото развитие от видимия към невидимия свят. Какво разбрахте? (Да създадете едно изразително пластично лице, което да изразява душата.)

Има друга една опасност в хората, които вървят в духовния път – понякога се зарежда една отрицателна идея. Вътрешният човек е хубав, но ако не външна, вътрешна красота трябва да имате. В себе си трябва да имате един обект или образ – или външен, или вътрешен, да го виждате или да знаете. Виждането, то е физическото, вие може да задържите своя образ в своето съзнание. Ако той може да задържи своя образ в своето съзнание, това е една сила, която държи човешкия дух в здравословно състояние. Ще ви задам един урок. Втори път, като дойдете, някой от вас да носи облик на благородство, на милосърдие, друг да носи израз на разумност, че е зает с една велика и благородна идея. Трети да носи образа на един реформатор. Четвърти да носи лицето на един учен човек, който се занимава с малките буболечици, но знае да влиза в тяхното положение. Изберете си като задача всеки един от вас. Ще бъдете свободни, не се стеснявайте. В това отношение искам да действате свободно, доколко ще постигнете. Едно малко занятие. Ще отделяте всеки ден най-малко десет-петнайсет минути или сутрин, или обед, или вечер за това упражнение, за седем дена по петнайсет минути – сто и пет минути. За сто и пет минути човек може да отиде до слънцето. (Като актьори

ли трябва да правим упражнението?) То първо трябва да станете актьори.

Най-първо ще създадете тези мисли. Най-първо ще дадете изход на тези мисли. Постарайте се малко. Какъв е обликът на един човек, който е милосърден? Представете си, че вие се намирате при една вдовица, една, която е работила, трудила се е и се връща – децата ѝ гладни. Представете си, влизате в нейния дом, какво чувство ще се зароди? Ще изпитате едно дълбоко състрадание. Ако имате огледало... Искате да ѝ помогнете, ще кажете така – лицето – бъркате, ако нямате нищо, ще излезете, ще отидете някъде, ще вземете в заем хляб, това-онова и след като благодарите, ще се роди друг един облик, едно състояние на вътрешно веселие, задоволство, че сте извършили една благородна служба. Представете си и този учен човек, как той се занимава с тези бръмбарчета, или този философ, или този реформатор.

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Петнадесета лекция на Младежкия окултен клас, 21-ви февруари, 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

СТРАДАНИЕ, ТЪРПЕНИЕ, ОПИТНОСТ, ЗНАНИЕ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Прочете се резюме от „Една свободна тема“. Чете се темата „Как да се накарат хората правилно да мислят“.

Тема за идния път. Изберете по една дума и пред нея ще турите едно число, едно число свободно, съществително или глагол, или друго по закона на интуицията, да видим какво съчетание може да излезне от всичките думи. По реда на числата ще наредим думите.

Кой е най-важният въпрос за днес? Сега кой час сме? След осем часа кой господства? *(Слънцето трябва вече да започва своето влияние.)*

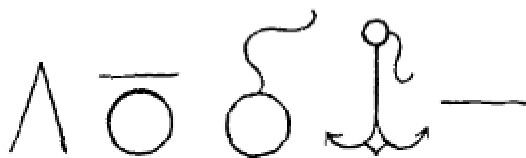

Фиг. 1

Този ъгъл какво означава? Колко градуса? 30 градуса. Значи известно пространство е ограничено. Откъде идва проекцията на този ъгъл? Този ъгъл как се проектира? *(От центъра.)* Значи в тази сила, която действа, този ъгъл има самоопределение. Какво пространство трябва да заеме. Любовта като сила в своето проявление заема известно пространство. Тя е топлина [символ]. Туй означава почвата, това е семето, което е поставено в почвата, следователно това [символ] са лъчите, които слизат върху този зародиш. [символ 3] показва посоката – накъде трябва да излезне. Следователно „в“ – то е разпукване.

Тук в любовта е означен целият процес. Когато този процес стане в душата, тогава човек може да почувства силата на тази дума любов. Трябва да почувства онази светлина, която слиза отгоре, и онези благородни чувства, всички семена, заровени в душата почват да никнат, импулс имаш значи, и най-после тази почва. Тръгнал си ти значи, работата е завършена. То е човек, който мисли вече, глава има той, разсъждава разумно. Кръстът е закон на страдание, а котвата е закон на мислене, а любовта е сила, която дава подтик, тя е светлината отгоре. Любовта носи светлина в себе си, това са лъчи.

Следователно трябва да се разреши думата. Тогава, щом се проговори „любов“, ще разбирате колко неща? Светлина, растене на всичко онова благородно, дава плод, една разумна мисъл – котвата. Докато човек разбира тъй любовта, животът е правилен, никакви страдания не може да има. Щом престане тъй да мисли, щом напише само така „любов“, страданията идват вече на гърба му. Затуй, когато се изговаря, окултно да изговориш веднаж „любов“, постарай се да почувстваш какво съдържа.

Всяка една дума си има своя сила, да извадите соковете на тази дума. Ако тя е обезсоляла, турете друга дума, благост, обич. Толкова пъти ви преподавам тази наука, турете тази дума: обич, живот, знание, наредете си ред думи и вижте какво действие ще произведе всяка една дума върху вас. Или някой иска да учи музика, тури думите да видиш как ще даде подтик. Или не можеш да разрешиш някоя задача, или си при известно състояние възбудено, тури думите: търпение, разумност, мисъл, правда, труд, постоянство.

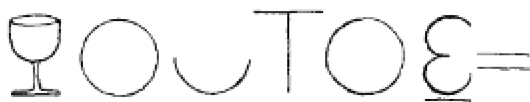

Фиг. 2

Какво има в постоянството? Човек, който постоянства, иска да пие или вода, или да яде хляб. И животните са много постоянни, изгониш го двайсет пъти от нивата, то пак си влезне вътре. Някое дете изгониш го от градината, щом замине пъдаринът – веднага. Тази чаша означава човешката уста. Това – човешкото гърло. Защото най-постоянни са устата. Каквото турите, постоянстват. Туй е гърлото [символ]. Каквото турите вътре, тук са устата, а тук е складът на туй постоянство, ключът [символ], а тук – паницата, с която той обича да яде. А тук неговата масичка, на която може да тури яденето. За всяка една дума сега вас може да ви се видят малко смешни тези заключения. Да кажем, аз кажа така [символ 6] – напиша десет точки. Ако тези точки ги съединя една до друга, ще направя една права линия. Добре. Ако аз сега взема, че направя тъй: тези хиляди линии ги туря една до друга, какво ще направя? Плоскост. Ако хиляди такива плоскости ги туря една на друга, ще направя куб. Тъй че от безсъдържателни неща – една точка, да направите линия, плоскост от тях, куб.

Всяка една дума, това е един резултат. Първоначално думите не са били тъй дълги. Най-първо те са били едносложни, по един слог са имали. После двусложни, трисложни, постепенно са се развивали с развиване на човешките органи, на неговите мозъчни центрове, отпосле думите са станали многосложни. Най-първо човек е говорел, речта му е била кратка – с, и, а, у… този природния говор. После със слизането на човешкото съзнание на физическо поле, когато съзнанието си е създало тези органи, докато е направило своите органи, докато направи своя инструмент, докато човек организира своя гортан, организира дробовете и говори тази по-сложна реч. Отпосле е дошла речта. Когато стане заболяване на човешкия мозък, най-първо изгубва съществителните имена, след това се изгубват глаголите, след това прилагателните, най-после съюзите. Съюзите

остават, и когато човек почне пак да оздравява, по същия начин почват да се проявяват. Значи съществителните са от най-нов произход, на повърхността на мозъка. Щом се засегне горе повърхността на мозъка, съществителните изчезват, остават глаголите. Щом заболее мозъкът, изличават се и глаголите, остават прилагателните, най-после съюзите. Докато у българите се образува постоянство. Често казват постоянство, без да разбират дълбокия смисъл на постоянството. Има ли хора постоянни сега?

Например вие постоянни ли сте? Постоянен човек е този, който деветдесет и девет пъти като го изхукаш, на стотния път пак ще дойде. Постоянен човек се казва този, който, като предприеме една работа, никога не се връща. Да постоянстваш един-два пъти, туй не е постоянство. Това е опит за постоянство. Да постоянстваш, значи да постигнеш нещо. Идеята е тази. *(По какво се отличава постоянството от нахалството?)* Постоянният човек е умен, а нахалният – глупав. Нахалният например ще вземе някой кол, отива да заплаши някого, излезне онзи с пушка и му тегли куршума, ще го търкули на земята. Постоянният човек, той е осмислил работата добре, той е умен човек, ще избере начин разумно. В постоянството всякога разбираме един разумен акт. В нахалството разумът не взема участие. Нахалните хора са безсъвестни. В постоянните хора има съвест. Нахалният човек иска набързо, изведнъж да свърши. На постоянния човек му взема дълго време. Ако човек развие тази дума постоянство… За това идват мъчнотиите в света. Мъчнотиите учат човека на постоянство.

Например боли ви коремът, захванете из къщи да се разхождате, въртите се насам-нататък – постоянство. Вие още като ви хване болест, след един-два часа веднага викате вашите приятели, уплашите се. Най-първо отрицателната страна на живота, да издържате страданията. Отивате да помогнете на някой ваш приятел,

лекувате го по един начин, по втори, по трети – постоянство, докато ти можеш да му помогнеш. И всеки един от вас може да помогне. Ако седнете при някого, който е заболял, и ако вие концентрирате ума си, кажете – ще оздравя, ще оздравя на себе си, след като кажете хиляда пъти, той ще стане. Деветстотин деветдесет и девет пъти като кажете: „Ще оздравя." Заболи те зъб, направи един опит. Как ще се уверите в силата на едно окултно знание? Ще кажете тъй: „Ще оздравя...". Може, като кажете десет пъти, и да премине, но вие, като кажете деветдесет и девет пъти, ще се откажете. Не можете да постоянствате. Я, казва, да го наложим с квас, това са послешни работи.

Всяка болест има възпитателно значение. Болестта продължава живота. Онзи, който от детинство е боледувал, по-мъчно умира. А онзи, който не е боледувал, хване го болест и го поваля. Клетките се каляват в страданията. Ако вие от младини не страдате, в стари години, като ви дойде едно страдание, ще свършите. А като страдате, и да дойде страданието, вие вече сте калени, юнаци, тогава може да издържате. Трябва да дойдат страданията, те са едно упражнение. При това при страданията има и чисто едно обновително състояние. След всяко едно страдание прониква една нова мисъл. И всички учени хора, всички велики хора, всички учители, техните велики мисли се раждат при големи страдания. Работите, работите, работите, искате вече да захвърлите тази работа, мислите, че няма да свършите – изведнъж тази мисъл проблесне. Никои работи не идват наготово. Ако ви дойде някой път мъчнотия, не мислете сега – такъв е законът. Колкото повече идват тези препятствия, считайте ги, че са за ваше добро. Има някой път изключения, когато ние си създаваме сами ненужни страдания. То е друг въпрос.

Тогава изтълкувайте ми вие търпението какво означава? Как схващате вие търпението от ваше гледище? Страданието ражда търпението. Търпението създава условия за опитността, опитността

вече носи знание със себе си. Значи свързани са. Страдание, търпение, опитност, знание. Някой казва, аз много страдам. Търпението дойде ли? Няма го. Това са промеждутъчни състояния *(при припадък, изгубване на съзнанието)*, те са чисто прекъсване на съзнанието, тогава има промеждутъчни сили, тогава се появява ненормално състояние на човека. Следователно съзнанието така върви: ___|___|___|___|___|, прекъсване на съзнанието.

Най-първо човек трябва да се учи да има будно съзнание. Струва ви се някой път като че сте паднали от кошница, нещо те уплаши, като че ще изгубиш съзнание. Да се не уплашиш! Щом се уплашиш, твоят двойник излезне от тялото. В такъв случай може да се прекара ръката през гръбначния стълб, да се образува тази връзка в нервната система – три-четири пъти тези движения, духне се отпред и отзад. Когато заспива човек, пак се прекъсва съзнанието, но туй се дължи и на пирамидалните клетки в мозъка – те си имат крачка, когато мисълта е хармонична, крачката им се допират едно до друго. Щом се уморим, в мозъка почне да се образува тази млечна киселина, тези крачка почнат да се оттеглят, и ние чувстваме заспиване *(сънливост)*, а туй е прекъсване на съзнанието. Затова човек трябва да дойде да държи под контрол тези клетки. Инак човек става мързелив, своенравен, почват те да си мислят тъй, както си искат.

Много болестни състояния у човека се дължат на независимостта на клетките. Някои клетки в стомаха имат склонност да живеят самостоятелно и почнат да градят самостоятелно някакъв тумор, почват да събират всички сокове, направят един тумор – анархисти, те са клетки, които са вземали надмощие и са тръгнали в един крив път. Съсредоточете ума си и ги убедете, като почнеш да им говориш на тези младите клетки, ще почне да спада туморът. Всеки от вас може да прави тези опити, но се изисква голямо концентриране. Тогава можете да турите ръцете си, ден, два, двайсет и един ден.

Някой от вас може да го направи по-лесно, други по-трудно, но всички имат еднакво тази сила.

Аз пратих двама приятели веднъж да лекуват по този начин – на едного се схваща вратът, а на другия се схвана гърбът. Те го напускат и ми казват: „Не можем да го лекуваме." Аз разбрах от това, че той е по-силен. Неговата мисъл е толкова интензивна, тяхната мисъл е излязла по-слаба, той им е внушил своето болестно състояние. Понеже болестта идва горе от мозъка, единият почувства във врата, другият в гърба, и се отказват. Когато човек отива да лекува, трябва да бъде положителен. Да не се страхуваш. Уплашиш ли се от известна болест, ще дойде тя при тебе. При лекуването има друго едно положение. Ако по този начин искаш да помагаш, ще почувстваш болката на болния. Ангелът ти не трябва да бъде слаб, туй е отражение само на болката.

Някой път прекарвате мрачно състояние на духа. Минали сте някъде, попаднали сте под влияние на такъв някой болен човек, на когото мозъкът е в болезнено състояние. Веднага ще намериш тази мисъл, ще кажеш – туй състояние не е мое. Много болести в света има органически, пък много болести са натрапени на хората по закона на внушението. Ще гледате да се пазите. Законът на внушението работи много силно. Тези караници между хората, съмнението, лошите мисли, всички неразположения от съвсем друг произход са. Те идат по закона на внушението. Във всяка една школа трябва да възпитавате ума си. Като дойде една мисъл, да бъдете смели, да я проследите откъде идва.

Търпението. Значи търпението е преходна стадия за добиване на опитност. Опитността е едно състояние, за да може да дойде знанието, а знанието е необходимо за самия живот. Тъй че най-първо трябва да дойдат страданията, или противоречивите условия в живота, или според мен един неорганизиран свят.

Търпението – почнал си да правиш своята пещ, опитността, направил си пещта.

Най-първо аз определям така страданието, това е един необработен материал, иска ти да го изработиш. Търпението, почнал си да правиш своята пещ, градиш в опитността, която имаш, съградено е. В знанието – резултатите от това градене, ползата, знанието. Когато дойде думата търпение, втората дума? Страдание, търпение, опитност, познание. А с познанието идва обратният процес, идват всички благоприятни условия за живот. За света съществува едно повторение на нещата, исторически, от двайсет и две години. Започва тъй.

Фиг. 3

Най-първо има едно положение нагоре – добро, по-добро, най-добро. После идва обратният закон – надолу, страданията – зло, по-зло, най-зло. Дойде ли най-зло, един промеждутък идва – добро, по-добро, най-добро. Ако си разумен, туй повторение на силите ще бъде хармонично. Тази година каквото ви се случи, след двайсет и две години ще се повтори. Ако тази година вие сте се запознали с някой приятел, когото много обичате, след двайсет и две години ще се запознаете с друг приятел, пак ще се случи същото – същите думи ще има, пак приблизително едно такова подобие. Или да кажем, сега сте наследили едно малко наследство от някого, след двайсет и две години пак ще се случи същата вариация. Ако сега ви се е случила някоя неприятност, след двайсет и две години пак ще дойде някой злина. Някой започва с добър, по-добър... Някой пък започва обратно

– зло, по-зло, най-зло и после добро, по-добро, най-добро. Този период не е абсолютен. Всеки двайсет и две години преповторение става на някои от психологическите събития, има си своите вътрешни органически причини в самата природа. Това са приливи и отливи. Ще се учите да наблюдавате живота, вие сте го живяли много пъти, а сегашният живот трябва да бъде като един резултат на миналите ваши съществувания. Туй да го оформите, през свободното си време може да работите по-разумно.

Сега друга една работа. Има някои приятели в провинцията, които са станали по-меланхолични, вие младите можете ли да ги вземете да ги спомните? По едно писмо да ги спомните. Като една окултна задача – поне в седмицата да напишете по едно писмо. Туй ще бъде хубаво. Едно писмо десет, петнайсет, двайсет реда. Ще бъде една хубава идея. Хем за тях, хем за вас. Има много работи, които може да пишете. На младите, пък някой път и на старите. Хубаво е някой път да си спомните за по-бедните. Вие като си спомните за по-бедните, Господ ще си спомни за вас.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Шестнадесета лекция, на Младежкия окултен клас, 28 февруари 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ДУХОВНА МЕКОТА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Чете се резюме от темата: „Как да се накарат хората правилно да мислят“. Чете се темата „Една дума и едно число“. Наредиха се в три редици числата, като се отбеляза кое число колко пъти се повтаря.

I	II	III
1 – IX	2 – II	3 – VI
4 – III	5 – IV	6 – IV
7 – XI	8 – IV	9 – III
10 – IV	11 – I	12 – XI
13 – III	14 – II	15 – 0
16 – X	17 – I	18 – I
19 – 0	20 – I	21 – II
22 – 0	23 – 0	24 – I
37 – I	38 – I	
33=6	16=7	28=*10*

Да видим в коя категория повече числа има. В първа – 33, във втора – 16, в трета – 28. Ако тъй излиза, във вас мекота няма. Онзи принцип, който съзижда, го няма. Тогава вие имате принципа, който руши. Тъй идейна връзка няма. След като се съберат – 33, едно неутрално число. То е само резултат. В първата категория има начукан пясък. Силата ви е начукала пясък. II – това е творческият принцип, който трябва да направи блокове, тук са майсторите. Тези числа I категория дават материал, а II съграждат. В дадения случай всички числа, които изказахте, показват, че вас ви трябва именно

този творчески принцип, който съгражда. Когато човек има много идеи в ума си и не може да ги приложи, липсва му този творчески принцип, който съгражда нещата, борчески принцип е той, който съгражда. Един начин ражда нещата, но принципът, който отглежда нещата, него го няма. Вие ще посеете, а вашите работи ще приличат на онова зърно, което паднало между тръните и което паднало между камъните, понеже онзи принцип, който отглежда нещата, не работи у вас. Понеже това изчисление направихме много набързо, може да има някоя погрешка. Трябва да се направи точно.

Числото едно, то е положително. Идеите се групират. Положителните идеи се групират с числата заедно. Числото едно има вибрации на творчество и като кажеш „аз“ (1), отделяш се от всички хора и може да влезнеш в спор с всички. Искаш да бъдеш офицер, генерал, да учиш, дойде още един с тебе, иска да вземе твоето място, и започне спор. Две единици като се съберат на едно място, започва спор. Защо? И двете числа са положителни. Те са живи числа и искат да заемат едно и също пространство. Борбата в света произтича всякога, когато две разумни същества искат да заемат същото пространство – една нива, която искат двама да сеят, ражда се спор, но ако има този творчески принцип, морал, аз го наричам магнетичен, те споделят, той е разумният принцип в света, който разделя нещата. Ако работи само първият принцип, тогава няма морал, то е неустойчивост. (Как да я придобием тази мекота?)

Няма какво да я придобиете, тя е вътре у вас. Вие трябва да я проявите. Когато нивата е разорана и слънцето я пече, в самите буци има мекота. След като падне дъжд, всмукват влагата и стават меки. А разчупете камъните, като падне дъжд, ще поемат ли влага? Не, камъните им трябва огън, после влага. За буците трябва влага, а за камъните – огън. Ако имате едно желание, което е камък, ще го турите в пещта по всички правила и ще му налеете вода отгоре.

Възможностите за мекотата са у вас. Изгубването на влагата в кой да е живот образува тази твърдост. Когато личните чувства вземат надмощие у човека, когато неговото теме стане по-високо, тук отзад дяволът се е качил. Туй е едно анормално развитие на личните чувства.

Фиг. 1

Следователно туй състояние, за да може да го балансираме, по същия закон и отпред ще повдигнете. На три места трябва да стане промяната – отзад, отпред и на челото. Ако се развива само на едно място, ражда се дисхармония. Тези центрове (х) привличат всичката кръв, следователно там, където кръвта нахлува повече, органите са по-активни. А в дадения случай тези личните чувства се развиват анормално. Тази енергия трябва да се пласира разумно. Разбира се, с тези чувства и другите чувства се развиват анормално. Личните и самосъхранителните и егоистичните чувства като се съберат, образува се у човека тази коравина, жестокосърдечие, отмъстителност, злопаметство.

Човек трябва да изучава своето естество. Как са разположени силите. Защото привлича известни сили, които не му са потребни.

Знаете от физиката – водата, която е тъй мека, ако на тази вода ѝ дадем един наклон, тя става лоша; ако ѝ се даде силен наклон, всичко може да изкопае и завлече – ако количеството и наклонът е голям. Ако един човек със силна мисъл даде наклон на мисълта си в лошо направление, всичко, каквото се намира там, може да помете.

Под думата мекота ние разбираме тези моралните и обществени чувства. Те дават мекота на човека. Човек съзнава, че и окръжаващите около него същества имат право да живеят, да участват в същите блага, в които той участва. Вие ще разглеждате човека нито като добър, нито като лош. Но той може да бъде и добър, и лош. Онзи момент, когато той решава да бъде добър или лош, той е извън времето и пространството, но резултатите на злото и доброто се проявяват във времето и пространството, а причините, от които се заражда доброто или злото, са извън времето и пространството. До едно време си бил с добро разположение и изведнъж настане една промяна в тебе. Не можеш да определиш времето, когато е настанала промяната. Съзнанието не е било достатъчно будно, за да схване онзи момент, когато е станала тази промяна. Ако моето съзнание е толкова бодро, бдително, виждам, че вие носите една губерка, с която искате тъй да ме мушнете. Аз ви виждам, вие се приближавате и аз имам една пластинка желязна, турям я под дрехата, вие мушнете, зарадвате се, и аз се зарадвам.

Съзнанието трябва да бъде будно, да вижда в дадения случай откъде идва неприятелят. Това значи да турите шлема, както казва Павел. Във всички случаи да се пазиш от разжежените стрели на дявола. Будно трябва да бъде съзнанието. Идва някой, иска да ти говори: „Ти знаеш ли какво мнение имам за теб?“ Слушай, казвам аз, ела да идем на гостилница да се гостим. И след като го гостиш, кажи, извинявай, имам малко работа. Не любопитствай да знаеш мнението му за себе си. Ще чуеш нещо много лошо, което скъпо ще ти струва.

Втори път като го срещнеш, пак го гости. Туй е един практически метод. Морала трябва да го приложим. Трябва да бъдем умни. Туй не е отстъпване от нашите идеи. Прилагане на нашите идеи. В повечето случаи хората имат лошо мнение за нас. Не мислете, че ако вие имате двама или трима приятели, които ви хвалят, че всички хора тъй мислят. То са лични впечатления. Някой човек мине, не го познаваш, но казваш, този човек не ми харесва, случи се нещо, не ти харесва. Срещнеш друг, казваш, този човек, нрави ми се. Но с нищо той не е доказал това. Може след време да измениш своето мнение.

За да имаме добро мнение за обществото, нашето съзнание трябва да бъде толкова будно, че ти трябва да знаеш да угодиш на всички. А то е най-мъчното изкуство. Цяла една наука има в окултизма, упражнявате я – да знаеш как да угаждаш на хората. Тогава трябва да заприличаш на един хамелеон, да се мениш. Човешкото естество е сложно. Когато ние говорим за човека, имайте предвид, че сегашното ваше състояние, сегашният ваш склад на мисли, чувства, волеви действия се обуславя от вашите минали съществувания. Сегашният ваш живот е един резултат. Следователно този резултат по никой начин не можете да избегнете. По кой начин може да се измени? Ще направите един прелом в своята мисъл. Ще почнете да мислите по друг начин, да живеете по друг начин. И за бъдеще този новият живот ще измени условията на миналото. Затуй трябва да направите един прелом в мисълта си. Не можете ли да направите прелом в мисълта си, животът ви ще тече по същия начин. Може да морализирате по който искате начин.

Например на човек, който се сърди, не може да го морализираш. Знаете ли какво нещо е сръдлив човек, докачлив човек? Да го похвалиш – лошо, да го нахраниш – недоволен, каквото да му направиш, всякога остава все недоволен. Как ще му угодиш? Как угаждате на себе си? В човека има две същества. „Как, казва,

погрешката ми не е много голяма.“ Той е хубав метод. „Погрешката ми не е много голяма.“ Но трябва да изправиш тази погрешка.

Казвам, сега ще се стремите този мекия принцип, който съгражда, да го предизвикате в себе си. Да го извикате по един много естествен начин. Пък от вас, който има мекота и който няма, сега може да направи опит. Да ви туря по двама да седите по пет минути, ти не можеш да го търпиш. Силите действат. Ако се чувстваш стеснен, силите ще са положителни и между тях трябва да дойде един мек елемент да трансформира енергиите. Върху възпитанието на човека мъчно е да се говори. Ако на един човек му изнесеш силните негови погрешки, в него идва едно обезсърчение, едно озлобление, а най-после, след време – едно разкаяние. Най-добрият начин в света от всички методи, които аз съм употребявал – човек да бъде сляп за погрешките на хората. Да се помолиш, да му пожелаеш, без да му кажеш нещо. То е най-добрият метод. Той изисква дълго време. А той нека да вземе пример от теб. А този метод, да му кажеш, носи много неприятности. Той е бърз. Казва някой, да ти кажа моето мнение за теб. Какво ще си казваш мнението? Аз себе си най-добре познавам. Аз за себе си имам най-лошото мнение, но и най-доброто мнение. Ти за мен, колкото лошо мога аз да кажа, ти не можеш го каза и колкото добро мога да кажа, ти не можеш го каза.

Туй правило всеки от вас като ученик може да го приложи. Съзнанието ви трябва да бъде будно. По такъв начин щом мислите, лесно се превръщат енергиите. Обезсърчение, обществено мнение – не, обществото и хората не може да кажат толкова лошо, колкото аз може да кажа. „Да кажат хората добро за нас.“ Хората и обществото за мен не могат да кажат по-добро, отколкото аз мога да кажа. А туй ще рече, каквото Бог мисли за мен, туй е най-важно. Лошото, което може да кажа за себе си, аз подразбирам сянката в света, която мога да хвърля. Ако съм една планина като Хималаите, каква сянка може да

хвърля? Да му мисли, който е след мене. Ако е пред мен, откъдето слънцето изгрява, той ще бъде на южните склонове и ще се пече. Ако е на северните склонове, той да му мисли. Туй разбирам лошото мнение. Добър човек на южните склонове, лош – на северните. Добър на източните, лош на западните. Тези неща се примиряват от северните склонове, човек трябва да бъде на върха на планината, и от западните склонове той трябва да бъде на върха. Нищо повече Другите – на източните и южните склонове, те са свободни, но онези от западните и северните склонове трябва да направят всичкото усилие да се качат на върха. И кой човек трябва да прави усилие да бъде добър? Който е на север и който е на запад. Сега всички учени хора къде живеят? (На запад и на север)

Учените хора, хората на мисълта, трябва да живеят по най-високите върхове. А хората на чувствата трябва да живеят в големите обширни долини. Туй правило е едно много трудно правило, то е идейно правило. Мъчно може да го приложите. Мисли за себе си тъй – да бъда справедлив. Щом направиш най-малката погрешка, веднага да я определиш точно и като направиш едно добро, правилно да го оценяваш. Будно съзнание трябва. Трябва да имате този мекия принцип, а тази мекота не се добива отвън, вие я имате в себе си.

Ако искате да добиете мекота, ще идете при някои болен човек, но който знае да плаче, да плаче музикално. Ако сте с кораво сърце, след като ви поплаче, ще придобиете мекота. Има някой хора, като плачат, дразнят ни, а някои като плачат, събуждат умиление, внасят известна мекота в нас. Всяко едно живо същество, с което идваме в съприкосновение, всякога между живите същества има обмяна. Даваме и вземаме Всички хора, с които идваме в съприкосновение от близко и далеч – и влияем, и ни влияят. Никой не може да се избави от външни влияния. Тези влияния взаимно се контролират, взаимно

се регулират, а при това великият закон на Божественото съзнание регулира нещата.

Когато ние говорим за свободата, подразбираме да идем в хармонично съприкосновение с окръжаващата среда. Хармонично да действа върху нас. Сега не трябва да бъдете страхливи. Страхът привлича негативните сили – щом човек се страхува, става негативен. А щом е безстрашен, привлича положителните. Но по някой път положителните сили могат да причинят на ученика толкова нещастие, колкото и отрицателните. Положителен, да кажем, бил си се с някого, наранил си го, турят те в затвора. А други от страх извърши някое престъпление – и той в затвора. И тогава знаете ли на кого ще замязате? Пуснали един дребен крадец при затворниците – все убийци и големи крадци. Питат го: „Защо те затвориха?“ „Откраднах пет лева.“ Метнали му един бой: „Марш от нас, ти такъв вагабонтин, да те затворят за пет лева.“

През целия си живот човек трябва да се стреми да добие тази духовна мекота А в света тя се изразява с разумност или благ характер. Много думи има, които означават тази придобита мекота.

Задача. Ако в четири хамбара имате по десет кила жито и всичкото жито посеем, какво остава в хамбарите? Празни ли са хамбарите? Празни са, но идната година ще се напълнят. В дадения момент са празни. Туй показва, че житото е на нивата. Тогава десет кила с колко ще се увеличи? Всяко кило по десет кила – сто кила. Следователно четири нули са равни на четиристотин кила. Допуснете, че това е едно яйце.

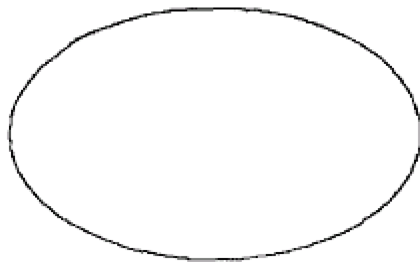

Фиг. 2

Може ли само да се излюпи? Изисква се разумна квачка, слънцето и човек трябва да помогне, за да се излюпи.

Квачката – едно, храната, слънцето, твойта нула ще се превърне, ще стане единица, ще излезе пилето. Когато кажем нула, разбираме известни условия, които сами по себе си не може да се развалят, то е нула. Четири разумни елемента трябва да дойдат, за да изведат силите, които се намират в туй състояние. Нулата какво число съставя? Тези числа имат смисъл само когато се влезне в духовния свят, в психологията на човека. Тогава имат приложение. Ако имаш едно колело с една помпа, завъртиш веднъж – една нула, тази помпа действа. Завъртиш два пъти, три пъти, на четвъртия път водата излезне. Когато завъртиш четири пъти колелото – туй е реалното число. Ако завъртиш два пъти, вода няма, три пъти, на четвъртия път водата излезне.

Следователно, когато едно имагинерно число се поумножи само на себе си четири пъти, значи четири пъти го завъртим, стане реално. Значи с тези въображаеми числа математикът работи тъй, както с положителните. Само че те са от друг един свят. Тяхното приложение е друго.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Седемнадесета лекция, на Младежкия окултен клас, 7 март 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ТРИТЕ СЪЗНАНИЯ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Чете се резюме на темата „Число и дума“.

Ако излезна на черната дъска и напиша, че имам 10 000 лева, туй число придава ли ви някаква стойност? Може да кажа, имам 10 000 лева. Кои идеи са положителни? Например напишете на дъската: „Аз повдигам ръката си.“ и „Аз повдигам планината.“ Коя от двете идеи е съществена? Коя от двете може да докажем? Може да повдигнете ръката си, но планината може ли да повдигнете? Да кажем, може ли да докажете квадратурата на кръга? То мяза на втората идея, тя е планината. Значи не може да докажете. Но 42 (четири в квадрат) може да повдигнете. Каква е разликата между онези идеи, които са възможни и които са невъзможни? „Аз повдигам ръката си.“ „Аз повдигам планината.“ Тази идея е вярна.

У човека има три съзнания. По отношение първата идея на съзнанието – 1. физическото съзнание е то. физическото съзнание 1 за втората идея не е вярно. За второто съзнание, съзнанието на един ангел, е в състояние да повдигне планината. Тъй както онзи машинист, който е на машината, туй, което сам не може да повдигне с ръката, посредством своята машина може. Ангелът може да повдигне планината. Тогава третото положение – аз повдигам земята, туй е Божествено съзнание. Божественото съзнание може да повдигне земята. Неща невъзможни за физическото съзнание са възможни за духовното. Има три прояви на съзнание.

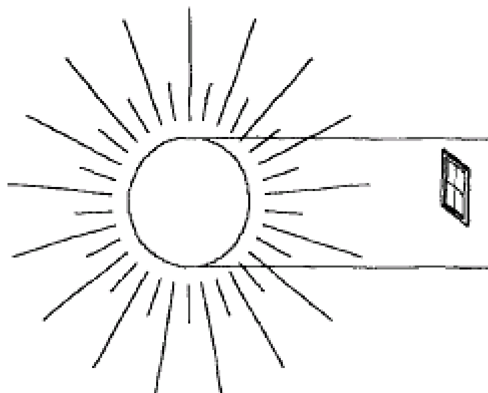

Фиг. 1

Сега, когато ние говорим за съзнанието, ние подразбираме – да кажем, слънцето като един извор на светлина – тук имаме едно малко прозорче, през което влизат лъчите. Колко лъчи от слънцето може да минат през този прозорец? Можем ли да кажем, че всички лъчи на слънцето може да минат през този прозорец? Невъзможно е. Но лъчите на това слънце през пространство, голямо колкото реалния диск на слънцето – могат.

В дадения случай имаме три категории мисли в човека. В първото, физическото съзнание, имаме идеи, които са възможни. Има мисли, които изглеждат невъзможни. Ако се повдигнем на втора една степен, те са възможни. Казва Христос, ако кажете на тази планина повдигни се и хвърли се в морето, и ще се хвърли. Ние можем да кажем, че движението на земята може да се обясни и по друг начин, като едно разумно движение. Земята е един параход, който пътува в пространството и отива по някакво предназначение. След няколко милиона години ще достигне първата станция, където ще остави ред пасажери. На много места в пространството ще остави пасажери, които имат билети. Това от гледището на първото съзнание са само хипотези, тази идея е смътна за него по закона на асоциациите: как

параходът оставя пътници на някое пристанище, а то разбира, че онези напреднали същества на земята, на които съзнанието е вече израснало, щом дойде известно прекръстосване, пристанища има такива. Тези души излизат из орбитата на земята и влизат в други орбити на движение. Често трябва да правите опити със себе си кое съзнание във вас функционира.

Например, когато на някой човек му се втълпи идеята, че много знае, нека отвори една книга от висшата математика, да се постарае да разреши тези задачи, да не си прави илюзии, някоя трудна задача от химията или музиката. Човек трябва да се дисциплинира, да може да излиза от своята орбита. Ако може да разрешава мъчните задачи в математиката и да свири мъчните парчета, той има положителни идеи. Отвлечените идеи често завладяват човека. Например, когато кажем, че един човек може да вдигне планината – може, при съвсем други условия да дигне, не при физическите. За бъдеще например в медицината ще има такива уреди, когато някой човек получи някой удар, влезне някое парче желязо, няма да се прави операция, турят уреда – просто този инструмент като една фунийка до главата. Като работи десет минути, всичко онова желязо, което е в главата, ще излезне. Или има подуване, тумор, като се тури тази тръбица, всичката тази нечиста кръв ще излезне навън. Всичко това ще дойде. Ще се впрегнат други род сили, с които човек ще си служи.

Сега ние можем да се самозаблуждаваме. Правили ли сте опит, някои хора имат брадавици, горят ги, но не могат да оздравеят. Взема той малко сол, завърти наоколо, на другия ден брадавицата я няма, изчезва. (У народа открадват солта.) Значи не всеки може да го прави. Има известни хора, които имат тази специфична сила за лекуване, те са родени лекари. Известна материя, ако се набира на известно място – подуването, което става по ръцете, то зависи от клетките. Тези клетки са вземали крива насока, която не е в хармония със законите

на общия организъм. Следователно тези клетки пак по същия закон разумно трябва да се турят в същата посока, ако дойде една сила, тази енергия, която се проявява в клетките, може пак да се повърне в съгласие и тези подувания изчезват.

Например има едно състояние на мозъка – хората чувстват, че главата им става голяма. Как го обяснява медицината? (Набиране вода във вътрешността.) Понеже тази вода като се набира, хората чувстват състоянието на водата. Тази вода [чрез] прикосновение придава своите вибрации на мозъка и ти чувстваш, че мозъкът се разширява, но туй е едно странично впечатление, което иде отвън, излишна е тази вода. Той не се нуждае от вода. В тази свещена стая само светлината трябва да прониква. В предната част на мозъка, в туй висшето съзнание, сега се формират тънки нишки на нервната система, които се употребяват, за да се прояви туй висшето съзнание у човека. В човека се създават нови органи. Целият човешки мозък се преустройва.

Сега коя мисъл вас ви интересува тази вечер? (Как да упражняваме търпението.) Има една най-важна мисъл за днес, всички други са допълнение. Кога е студено зимно време в стаята, какво правите? (Печка, огън.) Допуснете, има дърва и печка, но няма кибрит. С какво ще запалите? В търпението се изискват три качества. Човек трябва да има здраво тяло, трябва да има здрав ум, при това трябва да има и здрава воля. Здраво тяло значи добре организирано. Тяло, в което няма никакви мазнини, никакви излишъци. Всичко, което съществува в тялото, това са все клетки бодри. Здраво тяло – когато съществува абсолютна хармония между всички клетки – както на мозъка, белите дробове, стомаха. При всяко едно желание усещаш радост, искаш да се проявиш, да мислиш, искаш да действаш, във всяко едно направление усещаш се бодър, радостен. Туй е едно нормално състояние. Щом някога си неразположен в една посока, не

си нормален или искаш да ходиш, но не ти се чете – не си нормален. Или ходи ти се, чете ти се, а някъде искаш да проявиш милосърдие – не го проявяваш – не си нормален.

Нормалният човек всичко върши с приятност. Той никога не се ангажира с излишна работа. Какво се изисква от мен? От мен не изискват невъзможното, да нося света на плещите си. Какво се изисква от вас? Даже и да учите, не се изисква. Вие сами си го налагате. То е по закона на свободата. Щом кажем наука, разбираме съзнателния човек. Вие сами доброволно ще си наложите и във вас ще има желание да се учите. А щом не ви се учи, ще имате един обикновен живот, анормален живот.

Всяка сутрин като станете, ще опитате тялото си здраво ли е. Най-първо направете едно упражнение, клекнете и станете. Ще клекнете надолу, ще поздравите земята, ще се вдигнете нагоре, ще благодарите на небето и ще започнеш работата си. Коя е първата работа – да си умиеш очите. Напишете една тема – откъде е останал обичаят да си мият хората очите? Миенето го има и у котките. Котката и тя се мие. Тогава в нормалното здраво тяло всички клетки трябва да бъдат млади. Стари клетки да няма. Под думата млад разбираме този Божествен Дух. Щом в една клетка у човека се роди едно желание, всички клетки са толкова чисти, че възприемат туй желание и с радост започват работа. Човек трябва да бъде много умен да се не пресилва. Не се пресилвайте. Туй дето казват: „Аз много уча." Сегашният живот ни заставя да учим. В медицината има много неща, които няма да трябват, но медикът е заставен да учи. Хубаво е за упражнение.

Най-първо трябва да се учат съществените, основните неща в природата. Тя обича същественото. Едно от качествата на търпеливия човек – търпеливият човек винаги е радостен, че е търпелив. Когато ти му сложиш товара на гърба, щом му турите товара, остави го там,

където трябва, и е доволен, че го е пренесъл. Да допуснем, че някой ви каже такава една обида: „Сатана!“ Нали тази дума е страшна. Да кажем, някой каже: „Син на Сатана.“ Сатана има ли син? SAT – значи проявен. Как ще примириш? Сатана има ли син? То е криво вземато значението на тази дума. САТ-АН. SAT – Божествената сила, която в света се проявява. Тогава може да примирите и думата – САТ-АМАН. Тези две „а“ означават мястото, откъдето и доброто, и злото излизат навън. В живота има две течения: първото – мислещата сила, после формата. А щом дойде човек да се прояви, ражда се злото, но ражда се и доброто. Двете – зло и добро, едновременно са проява на самия живот. Ако кажем на някого, че той е сатана, на сатана става ли? Сатанаил, като паднал отгоре, отнели му „ил“, станал сатана.

Христос казва: „Видях сатана, като падна.“ Трябва да се намери корена на тази дума. Думите Сатана, Христос, Кришна, те са все синоними, те са прояви на Бога. Кришна, „к“ – станало у българите Христос. Англичаните турят „ch“, българите са вземали в началото „х“, „h“ у българите е обърнато „у“. Как този „h“ стана „у“? Латините изтриват опашката, образуват „u“ – „ю“. Как е дошла тази реформа, дали е произволна, или има някои закони? После как се превърна например в латинската „n“ – „н“ и „n“ – „п“ – в латинската имаме обратното. После как са се заменили „m“ с „м“? Как е станало, че тези знаци имат обратно значение? Кои са били съображенията? Те ги наричат тези, разумните случайни съвпадения.

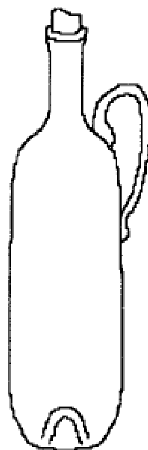

10 кг

Фиг. 2

Когато ние говорим за възможното и за невъзможното, трябва един тънък психологически анализ. Нарисувайте една дамаджана, която събира до десет килограма. Ще говорим сега върху тази дамаджана, ще я вземем за предметно обучение. Всеки един от вас може да има тази дамаджана. Празна може да я вдигнете, и с вода може да я вдигнете. Но ако тази дамаджана е пълна със злато? Може ли да я вдигнете? (Ще тегне около сто и деветдесет килограма.) Известни идеи при даден случай са възможни, при друг не са възможни. Дамаджаната празна всеки може от вас. Щом я напълним със злато, тогава вие ще се озадачите. Тъй както ви схващам, предполагам до петдесет, шестдесет, осемдесет килограма може да вдигнете. Има друга сега мъчнотия. Допуснете сега, че тази дамаджана вие трябва да я купите. Ако този, който ви е продал дамаджаната, каже – напълни ми я с вода, излей ми водата и я вземи. Но ако каже – давам дамаджаната, но напълни ми я със злато и ми го

дай и вземи дамаджаната? Колцина от вас ще го направят. Първото условие, но второто условие?

Следователно в природата има известни идеи – за да се постигнат, изисква се много голяма жертва. Жертва се изисква. Трябва да дадете в разменна монета жертва. Какъв друг урок може да се извади от тази дамаджана? С тази тънката ръчка вие може ли да вдигнете златото? Не може. Значи дамаджаната не е направена за злато, а за вода. За такива материали, на които силата не е по-голяма от силата на сцеплението, което ръчката има в себе си. Вие, като тази дамаджана, какво е вашето предназначение? Видяхме, дамаджаната не е за злато, – за вода или някоя друга течност. Все таки десетина златни или стотина – може да турите.

Упражнение (21 часа.) 1. Ръцете пред гърдите, една срещу друга, дланите надолу, върховете допрени надолу, нагоре, полукръг настрани с клякане, леко допират пред краката (ръцете). Нагоре с бавно издигане, издигане на ръцете по средната линия на тялото – нагоре, настрана, надолу с клякане, повтаря се три пъти.

2. Надолу, обратно движение настрана, полукръгове настрана, нагоре, надолу по средната линия, пак полукръгове настрана, нагоре, няколко пъти. Горе ръцете, след това дясната ръка – полукръг надолу, клякане, загриба нагоре при другата ръка, допира се. Същото се повтаря и с другата ръка. (Докато едната описва кръгове надолу, другата стои вдигната нагоре.) Сменят се ръцете няколко пъти.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Осемнадесета лекция, на Младежкия окултен клас, 14 март 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ЖИВАТА РЕЧ

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Тема: „Жабата като символ“.

На класа ще обърна едно внимание. Напишете едно изречение от три, четири или пет думи. (Една сестра написва „Само истината води към живота“.) Колко от думите на това предложение са положителни и колко отрицателни? Коя дума е положителна? (Живот.) Животът носи страдания. (Води.) Тази дума ограничава. Това предложение, както е така, то е един костелив орех. Вие само ще си играете с него. За да можете да извадите силата от това предложение, трябва да знаете закона на превръщането и трябва да знаете как да съпоставяте думите. Вие започвате с една дума „само“. Значи разнищване. А пък знанието иска да тъчеш. Това е сегашният език.

Тогава защо като станете сутрин, това предложение не го повтаряте, а само при такива специални случаи? Защо сутрин или когато сте в страдание, не го повтаряте? В природата как е? Като стана сутрин и съм гладен, хвана хляба, давам му един отличен прием. Казвам, той е дошъл навреме. Хвана го, поздравя се с него. „Аз се много радвам, че ме посети, твоите думи са толкова сладки, че само няколко като ми кажеш, ще бъда весел и радостен.“ Като ми проговори хлебецът, аз се освежавам, вземам перото и напиша най-хубавите думи.

За да има едно предложение смисъл, всяка една дума трябва да я преживееш. Ако кажа аз така, животът носи истината. Животът е живот, той не може да бъде и човешки. Туриш ли ти Божия живот и

човешкия живот, ти имаш една дума неопределена. Под думата Божия живот винаги трябва да разбираме съзнателния, разумния живот, когато животът взема онова висше направление във възходяща степен. От нямане на думи имаме едно определение – Божия живот, но не че Божият придава нещо на живота. Но и това предложение, което аз написах, и то не е пълно. Ами ако кажа така, жива истина. Истината може ли да бъде жива? Това са разсъждения. Не мислете, че аз искам – вие си дръжте езика. Това е един нов начин за разсъждение. Искам само да ви наведа на един нов метод да съпоставяте нещата. Човек може да говори красноречиво, поетически може да говори, музикално може да говори. Поетическото говорене, музикалното говорене има един дефект: „О, водице красива, моя дружке в живота.“ Поезия, но това не изразява една истина. Водата не може да бъде дружка, понеже тя с мен не ходи. Като хвана водата, или я турям в шише, или в бокал. Не я вземам да се разговарям. Е, вие казвате: „Ох, милички, много те обичам.“ Че то не е вярно това в дадения случай – „много ви обичам“. И някой път се засрамите, казвате: Много казах. И усещаш едно стеснение, като че те осъжда нещо. Защото живата природа у нас не обича лъжата. Щом кажеш нещо, което не е вярно, усещаш едно стеснение.

Под думата обичам... думата обичам съдържа три акта, едновременно три качества: съзнателна мисъл, съзнателно чувство и съзнателно действие. Има ли ги тези качества, това е обич. Съзнателна мисъл може да има само разумният човек. Това е значи предложението, сега да се обясни. Само когато моята мисъл стане съзнателна, само когато моите чувства станат съзнателни, моите действия – съзнателни, истината води към живота. И това още не е пълно. Между всички думи в предложението има празнина. И човек, онзи, който дойде да се занимава с живата реч, всички тези празнини трябва да ги запълни. Това е скритата истина. Обикновеният говор на

хората е само за масите. Ученикът, като запълни тези празнини, ще има друго разбиране. Защото в тази дума „с“ означава влиянието на месеца. „С“, то е закон на изменението.

Какво означава този знак? „А"-то, то е едно семенце, което трябва да се посее в земята – първият принцип в живата реч. А „м“ означава условия, материя, от която това семенце ще вземе сокове, за да израсне. Твоята мисъл, за да оживее, трябва да почерпи от „м“. „М“ е знак на материята – първичната материя, от която живите същества черпят своите сокове. „0"-то означава всички възможности, които това семенце в дадения случай може да използва. Всичко това трябва да изпъкне в моето съзнание, като кажа „само“. Едно дете слуша tres bien, какво означава? Или very good, какво означава това, или Вехашамаим, или Махар Бену? Език е това, трябва да се знае вътрешният смисъл на нещата.

Казвам сега, коя е най-подходящата форма, която при всички условия може да произнесеш? Колкото едно предложение е по-сложно, то става по-непонятно. Като изучавате символистиката, „N“, „И“ – едното „н“, другото „и“. Единият начин е на отричане на реалността, а другият – потвърждаване на реалността. „Н“ – това е пак един символ, това е закон на примирение. Когато между две линии теглите друга една линия, па съедините, това е закон как да се справите с известни противоречия в живота. Всеки от вас може да напише „Н“, но в живота си между две мъчнотии може ли да напише „Н“? Тогава има един жив език. След тези две мъчнотии, като напишеш едно живо „Н“, може да ги примириш, да напишеш едно цяло изречение, направено от живи, подвижни букви.

Представете си, че вие имате да давате 10 000 лева и ви осъждат за десет години в затвор, ако не ги платите, седите, нямате нито стотинка. Пред вас седи затворът. 10 000 лева, затвор десет години – тази мисъл върви и ви тегне. И дойде някой и ви каже – има 10 000. Какво ще стане на вашето лице? Веднага затворът ще се стопи като сняг, десет години ще се смъкнат, и вие ще се усетите извън затвора, свободен и лицето ви ще светне. Значи само: „Има десет хиляди!“ Може да не е граматически, по правилата, граматично не е написано: „Има десет хиляди.“ За дадения случай това е една смислена реч. Сега вие може да кажете – вашият почетен приятел, високоблагороден, който, като се научил за вашето велико нещастие, че сте били осъдени на десет години, имал благородството да изрази своя жест, дошъл лично и т.н., и т.н. Това ще го изкажете, нали? И то може, и то е право, официалното е, онова е съкращение. Казвам психологическия момент: има 10 000! А че вашият приятел, високоблагороден, това са второстепенни неща, те са от интимен характер. В дадения случай вие се нуждаете: „Има десет хиляди.“ Това е смислена реч. Станал е един психологически момент.

В школата, в която сте, учението, което вие държите, животът ви трябва да бъде така, че всяка истина, като дойде във вас, да дава живот, живот, живот. Истината е живот. Станеш някоя сутрин, осъден си на десет години – ха, има десет хиляди! Божественото ще заговори у вас, няма какво да се смущавате. Само истината. Коя истина? Истината, това е един атрибут на Бог. Истината, тя е неотделима от Бог. Истината сама по себе си не съществува. И когато казваме истина, ние подразбираме атрибут на Бог, Който съществува. Истината е един израз на Неговото величие. И когато Той иска да се изрази, изразява се в тази форма на истината. Любовта е друг атрибут на Бог, мъдростта е трети. Веднага, щом като кажеш истината, ще схванеш разумното, ще схванеш Бог, че в Него живееш, имаш

известни отношения. И целият разумен живот трябва да затрепти в тебе, и ти трябва да чуваш в себе си тези дълбоки вълни, които пристигат – и твоята мисъл се понася тихо и спокойно. Бурното море утихна, ти като произнесеш „само истината“.

Сега думата „води“ от какво произлиза? Кой е филолог? (От желание, искам.) Сега основната мисъл схванахте ли? Как може още да се напише това предложение? „Води към истината само животът.“ „Към живота води истината.“ Много пермутации могат да се направят. Както и да турите „към“. Англичаните имат „come“, „към“ значи „ела“. Значи като кажеш „към“, българинът ще разбере някаква посока, а англичанинът – ела. Но почти и двата имат едно значение. Следователно първото условие – поне всеки ден, за десет дена, ще си направите един опит да имате една определена мисъл. Сутрин или обед, или вечер, с която да направите опита. Напишете си едно изречение, че като го произнесете, да произведе във вас един малък ефект. Ако произведе този ефект, правилно сте го написали. Ако скоро му се насищате, значи не толкова хубаво сте го написали. В истината „ти“ е важният слог, а в живот – „во“. Като кажа думата „ти“, като произнеса слога „во“, „во“ = „во“, ще видите какво влияние ще окаже. Всяка една дума си има един силен слог – „ти-во“. Тогава „ти-ва“ ще стане „отива“. „Т“ – този знак е силен. Той показва, че има едно препятствие отгоре, отпосле. „Т“ е станал котва, или една сила, която се стреми от центъра на земята към слънцето. Тази сила, която е отдолу, може да се изрази така.

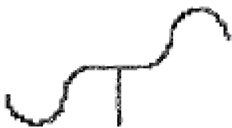

Следователно от едната страна ще се направи един планински връх, а от другата – една долина. Значи силите са във възходяща степен.

А има нисходяща степен – силите, които текат от слънцето към центъра на земята. Тогава имаме „и“, то е едно нескончаемо движение, проява. „И"-то значи – истината се нарича това, което е нескончаемо в своите прояви. „т“ – и след „И“ следва анак, който показва, че това е вярно, защото „с"-то в дадения случай показва промяна. Тези промени не само са нескончаеми, но са винаги. „Т"-то показва – и после пак се повтаря „и"-то. „Н“ – в тези промени всички противоречия се разрешават и „а“ – всички зародиши, вложени в човешката душа, израстват и зреят, и плод дават. „Т“ и „й“ се повтарят – показва една истина, която е непобедима.

Във вас трябва да се отвори един прозорец на умовете ви, за да има какво да се занимавате, да учите. Не мислете, че сте дошли до една граница, че няма какво да учите. У всички ви трябва да дойде схващането, че има какво да учите в живота. Ще засегнете по-възвишени области на този живот. В английски истината започва с „Т“. Във френски – с „V“. Това са характеристики на всеки народ. В българите с „И“, с нескончаемото. Англичаните завършват с „Т“, със същественото, с големите противоречия, с върховете и с долините. Българинът започва с проявлението. И всичките му работи съответстват. Той започва работите, но не ги довършва, когато в англичаните това го няма. Той започне – и свърши. Българинът започва с „И"-то – характерна черта. Французинът започва с „V“, той малко особено разбира тази истина. Той приема истината, но все като козела – „V“ – рогат. Този знак, той е взет от старите езици. Славяните са го взели и са направили „Л“ – стремеж към Бог. А латинската раса са го взели и са го направили стремеж към земята – „V“. И като вземем французите, моралния стабилитет го няма. Смел е французинът в нападение, но и като бяга – издръжливост нямат.

На латински как е? Verita. Англичаните имат verity – изменена е малко думата. В китайски, в санскритски всички тези езици според своето развитие, буквите са все символи, които съответстват донякъде на вътрешното умствено развитие на народа. Това е случайност, съответствие. Азбуката показва каква е културата на един народ. В немски как е? Wahrcheit. „W“ – и там истината е свързана с материята, с гъстата материя. Българинът как започва истината, с „И“. „И"-то е като чаша, казва: „Ако сипеш нещо, и аз ще ти дам, ако не сипеш, и аз не ще ти дам нищо.“ Във всяко едно предложение, като го пишете, трябва да има една положителна дума най-малкото, един слог съществен, на който да базирате мисълта си. За да бъде речта ви жива, един слог или една дума трябва да бъде. Разбира се, този начин не е за външния свят, той е аналитичен и за външния свят съвсем не е, те ще се спънат. За външния свят е живата реч: благородния, високопочтения и т.н.

При сегашното развитие на човечеството всички науки, които се изучават, все имат известно практическо приложение. Например изучаването на зоологията или ботаниката. Всички имат известно приложение, затова ни интересуват. Даже математическите науки, и те имат приложение, смятането, геометрията. Всички науки, които имат приложение в живота, хората обичат да ги изучават. Значи всяка една наука има пряко отношение към нашия физически живот, към духовния, а има науки, които имат отношение към Божественото. Да знаеш истината.

Допуснете, имаме един химик, който в своята реторта може да прави цели чудеса. Да кажем, съществуват известни зародиши, които преди хиляди и милиони години са съществували на земята, понеже е имало условия. Погубили са тогава условията да се развиват и сега седят в почиващо, латентно състояние. Един адепт, който разбира законите, може да подготви материята, в която зародишите са се

развивали, и той може да възкреси стария живот. Има зародиши във вас, които чакат едно бъдещо развитие, ако сега може да дадеш условия, сега може да се развива. Това, което може да започне да се развива след десет години, сега може да му дадеш условия. Науката има за цел да се дадат тези благоприятни условия, при които потребните сили за ума, чувствата и волята да дойдат навреме. Волята по-точно трябва да се подхранва, постоянно трябва да се упражнява, човешките чувства постоянно трябва да се подхранват и трябва да знаем как. И мисълта, и тя трябва да се подхранва, и на нея трябва материал.

Има една положителна наука, с която може да освежавате вашите чувства, да освежавате вашата мисъл и вашата воля. Това е една наука, с която може да въздействате. Мнозина от вас ще се срещнат с ред несгоди, обезсърчения, падане духом. Тези мъчнотии и препятствия са общи и за най-висшите същества. Но има една наука, която води към освобождение. Истината ще ви направи свободни! Подразбира се тази велика наука, която ще ни въведе в Царството Божие. Само разумният човек може да бъде свободен, който разбира Божиите закони. Вън от това свобода не може да има, отношения никакви не може да съществуват между хората.

Следователно онзи от вас, който иска да стане музикант, ще изучава законите, ще привлече тези музикални сили. Да свириш Бетховен, Моцарт, то е както едно дете да заучи Вазов да го декламира. Има нещо по-хубаво, ти сам да можеш нещо да напишеш. Ти имаш едно музикално чувство, на което трябва да доставиш храна. Или занимаваш се с някоя друга наука, поет си или художник, или лекар – в каквото и да е направление трябва да привлечеш онези сили, които са необходими. Поетът трябва да знае как да привлече тези сили. Лекарят трябва да знае да привлече тези сили. И набожен не може да бъде, който не знае да привлече тези Божествени сили.

„Той има ангелска душа“ – този, който може да привлече ангелските сили.

Във всички области на науката, където искате да прогресирате, трябва да привлечете тези сили. И в химията, и в алхимията може да правите опити. Може да правите опити в кръвта. Колцина от вас сте запознати с тази наука, може да правите опити със сърцето, опасно е. По-добре да не бутате сърцето си. Най-първо ще поставите една база на един характер смел и благороден. Науката ще ви бъде потребна не само тук, на земята, но и като минете оттатък през гроба, пак ще ви трябва. Като минавате през най-големите мъчнотии.

Упражнение.

1. Ръцете нагоре с дланите обърнати напред.

2. Бавно съсредоточено клякане, ръцете остават издигнати нагоре.

3. Ръцете правят полукръг надолу до краката.

4. Издигане ръцете отстрани, горе, запазва се положението – клекнали.

5. Издигане на тялото, като същевременно ръцете в полукръг се спускат долу.

Повтаря се упражнението няколко пъти.

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Деветнадесета лекция на Младежкия окултен клас, 21-ви март, 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ДОБРО И СВОБОДА

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Чете се темата „Жабата като символ“.

Тема за следния път „Произход на десетичната система“.

Ако съберете две еднакви числа: 2+2=4, тези числа равни ли са по количество? Равни са. Но представете си, че те са два коня. Тогава събираме – два коня могат ли да бъдат равни? В какво отношение може да ги сравните. (Ако кажем „две конски сили“.) Следователно имаме градация на числата. Можем да кажем двама души, но единият е химик, а другият – естественик. Тогава еднакви ли са? (Ние събираме родовете, а не видовете в дадения случай.) Сега всъщност какво трябва да разбираме под думата „двойка“? Те казват с двойка. Често хората събират. Има едно особено събиране, двойка правят от едни неестествени числа. Събират мъж и жена. Мъж и жена може ли да се събират? Тогава? (В природата имаме естествена двойка, магнита – двата полюса.) Двойката е цел. Движението става в двойката. Същевременно се казва два коня, двойката означава – има и друго специфично значение, означава една сила, която има две проявления. Но те не са отделни, когато двата коня са отделни.

Да допуснем, някой казва: „Аз имам две идеи или имам една идея.“ В какъв смисъл трябва да разбираме „той има една идея“? С тази идея може ли да работи? А също когато казваме: „Той е човек с две идеи“, вземаме го в лош смисъл. Ако кажем двоеумен човек – с два ума, считаме го за лош. Двоеумен човек е непостоянен човек във всичките си пътища. Следователно в числата някой път двете може да

се вземе в смисъл на раздвояване, двоеумен, двойствен. Защо тогава е опасно човек да има две идеи? (Ако има две идеи, които се движат успоредно, опасно ли е?) Не е опасно. В растенията има една вътрешна борба. Раздвояване има и в човека, и в животните, и в растенията. Лошото разположение, което човек има, това е раздвояване. Лошото разположение това са корените, доброто разположение отива нагоре. Лошото настроение това е растителното царство, то е вече в борба с една по-гъста среда.

Но всички вие трябва да се справите с един много важен въпрос, и той е следният. Някой път вие започвате като българи и свършвате като българи. А българите започват горещо и в края на краищата не свършват работа. Когато англичаните започват добре работата си, и добре я свършват. Точен е той. Даде обещание, той е точен навреме. Англичанинът, той идва на времето си. Ако поръчаш книга, той е точен. Аз имам един приятел англичанин, от пет-шест години всяка година ми пише: „Господине, един шилинг има на ваше разположение." Толкова години аз не съм му отговорил, той го държи в сметката. Българинът не би си направил труд – и десет да има да дава, не иска да знае.

Ще се стремите в класа да имате английски характер. Да започвате като англичани и да свършвате като англичани. У българина има нещо английско, но не е разработено. У шопа – неговата упоритост. Шопът например не е възприемчив твърде. И англичанинът не е възприемчив. Най-първо електрическото осветление се въведе в Америка, а в Лондон още си служеха с газово осветление. Англичаните не бързат, те пращат своите хора да проучат, и после всички го приемат, но като възприемат нещо, най-хубаво го направят. Шопът не възприема нищо. Нещо по-горе от англичанина седи.

Вие изучавате в геометрията кубовете. Направете пет-шест кубчета отделни. Да допуснем, че седем кубчета са наредени едно до друго. Ако преместите в дадения случай седмия куб, трябва и другите кубове да изменят местата си, ако са свързани. Тогава, ако се премести шестият куб, какво положение ще вземат другите кубове? Ако преместите куба вляво, да кажем? Това е един метод за развиване на ясновидство. Трябва да имате около двайсет и пет кубчета, стените им са разно украсени. Ще направите един да е централен. Като преместите единия куб вляво или дясно, да знаете всички останали какво положение ще заемат. Това е да се разработи въображението. Има една такава система от кубове на Хинтена. Геометрията в това отношение ще ви помогне. Всеки един от вас трябва да проучвате неговата система.

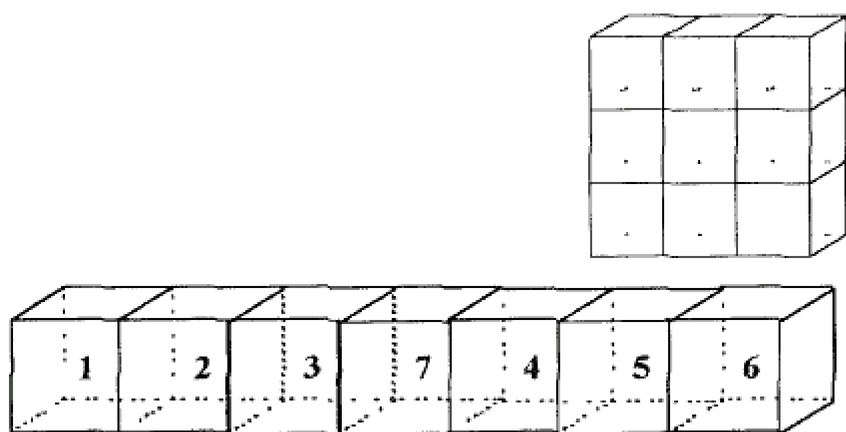

Фиг. 1

Някой ден вие имате известно разположение или неразположение на духа. Как ще определите вашето разположение или неразположение. Всякога, щом почувствате известна радост или известна скръб, вашето положение се е изменило. Радостта и скръбта показват промени в съзнанието. Но същевременно и мястото, в което

вие седите в пространството не е същото. Изменили сте го. И същевременно, ако скръбта преодолява, вие сте влезли във връзка със същества, които са дисхармонични с вас, на които вибрациите не хармонират с вашите, и те въздействат върху вас. Състоянията, които прекарвате са винаги колективни, просто сте скръбен, тъжен, гневен, недоволен – това недоволство не е една индивидуална черта у вас. Тя е колективна. Вие изразявате една обща идея.

Сега понякога това ще засегне вашата личност. Ще кажете, аз съм сам човек, свободен. Допуснете петдесет и два клавиша на пианото – те са турени в известна система, допуснете, че всеки клавиш има съзнание. На земята не може да бъдете, но в невидимия свят има живи органи, които мислят. Представете си, на това пиано дойде един виртуоз и свири и така си поставя ръцете, че всички клавиши са в хармония. Клавишите са доволни. Но дойде някое дете и започне да си играе, те какво ще помислят тогава? „Нещо между нас няма хармония.“ Индивидуално всеки тон е на мястото си, няма грешка, но това дете като започне да бута, всички клавиши така си разбъркват вибрациите, че се поражда просто един шум.

Това става и в човешката мисъл – някой път се намеси такова едно дете във вашия ум, започне да играе отгоре. Често, знаете ли, вас деца ви управляват. Сега ако имаше между вас някой ясновидец, щяхте да забележите – понякога около главата на някого се сформират десет, двайсет други около неговия двойник и си играят с вас. И след като си поиграят с вас дълго време, казват: „Стига това представление“, заминат си. За тях е едно забавление, но за вас е едно страдание. Ако веднъж стане в живота ви, разбирам, но ако в седмицата идват по два-три пъти и играят тези деца, какво ще бъде вашето положение.

Най-първо ще определите къде вашата мисъл, вашето чувство са индивидуални, вие да сте фактори на състоянието си, и че вашето

състояние се дължи на вашата воля. Например някой път не можете да се въздържате, кипнете. Че вие не сте господари. Ама, казва, аз трябва да се проявя. Нима, когато бутнете един клавиш, клавишът се проявява? Не, проявявам се аз. Някой по-умен от мен ще съди доколко аз съм умен. Пианото ще определи моя характер, но същевременно и в единия, и в другия случай ще определи степента на моята интелигентност. По-висшите същества, като гледат вашето разположение, виждат кой свири на пианото ви, кой свири на вашия мозък, на вашите чувства. Някой път не си разположен, те се учат. Някой път се заканяте: Аз тази, аз тъй ще я нарежа… това е безобразие, безхарактерност… безидейност.

Питам сега, това произтича ли от една вътрешна идея? Ами не е ли същото, ако аз дойда с едно ножче и ви бодна в ръката, вие ходите, оплаквате се. Тази идея ваша ли е? Тя се дължи на моето ножче. Може ли вие да се хвалите с това, че някой ви бутнал и направил един разрез върху ръката ви? Затова човек може да бъде самостоен само в доброто. Човек е самостоен само в проявление на доброто. Понеже само в доброто има свобода. В злото абсолютно никаква свобода няма. Всеки един недъг, всеки един недостатък, който човек проявява, никаква свобода не крие. Само в доброто седи свободата.

Следователно, когато ние извършим каквато и да е добра постъпка, ние сме свободни. Свободата се добива в правене на добро. Това е един от хубавите методи. И за уякване на ума – пак е същото. Да кажем, двама ученици се занимават в гимназията, единият е по-способен. Ако той седне и пожертва част от своето време да изясни на другия урока, това е едно добро. Той, като предава материята, обяснява я на другаря си, ще разбере урока си по-добре. Ако се откаже, той не е свободен. Но не всякога да се занимава някой с вас. Ще гледате, ако той желае да му помогнете, помогнете му. Но ако иска да си играе, да изпитва вашите знания, ще бъдете резки, ще му кажете:

„Нямам време сега, идете търсете друг майстор.“ Понеже сте млади в живота, има какво да работите.

Под думата „младост“ разбирам новото в света, Божественото. Дотогава, докато във вас владее Божественото, всеки може да ви обича. Обичта зависи от Божествените неща. Онези растения, където почвата е девствена, растат и се развиват много добре. А почвата, на която са посяти много растения, тя е бедна, стара почва.

Най-първо ще определите има ли у вас Божественост. Казахте ли тази сутрин, като станахте, каква беше вашата идея? Всеки един от вас трябва да има идеи. Като стане сутрин, трябва да има най-малко една идея. Хубаво е понякога, поне веднъж в седмицата, като станеш, да отбележиш една основна идея. Да има разнообразие. Еднообразието е остаряване. В живота на всички ви трябва да личи разнообразието. У Бога няма два момента еднакви. И това е красотата на Божествения живот. По това познаваме Божественото. Разнообразие и изобилие. Щом дойдем до границите на човешкия свят, имаме еднообразие и оскъдност. По това се отличават човешките състояния. Ще се пазите. Щом дойде еднообразието и оскъдността, това е областта на човешкото. Веднага трябва да минете в Божественото.

Материализмът, това е човешката страна. Идеализмът, това е Божественото. Материализмът, това е еднообразие. Материалистът си има една норма – като каже „материя и сила“, всичко разрешава. И като каже „човек като умре, всичко ще свърши“ – по-просто от това има ли? И като тури малката клетка, тази малка клетка станала човек, от единия край до другия, всичко бързо става. Еднообразие е това. Това се дължи на онези хора, които не обичат да мислят, те обичат еднообразието. Например мързеливият човек, който не обича да се движи, казва – да имам една гега, така да го привлека, да го взема. Защо да не стане, да прекрачи десет, двадесет крачки, да прекрачи да

го вземе. Той мисли, че е открил някой нов свят. Всяка сутрин, като станете, ще мислите върху една основна идея. Тогава всички през тази седмица ще размишлявате върху „Разнообразието и изобилието в природата“. То внася красота и сила, светли мисли, бъдеще, в човека дава подтик за новите идеи.

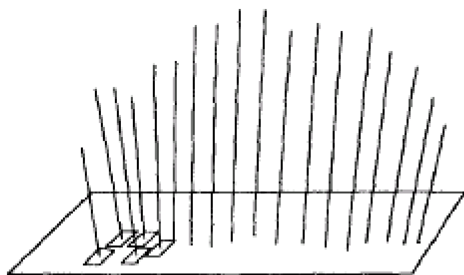

Фиг. 2

Цяло знание има скрито вътре в съвременната геометрия. Всичко трябва да оживее. Представете си, че това са живи сили. Какво ще бъде тяхното действие върху тази плоскост? Какъв ще бъде резултатът, математически може да се изчисли. (В съвременната математика изчисляват, наричат го силов поток, има особени формули, с които може да се изчисли, ако се знае естеството на силите.) Допуснете, че това е една нива. Тези са новопришълци, идват всеки на тази нива. Какво ще има в този поток? Тези са разумни същества. Тогава – ето всеки ще определи най-първо своето място, района, в който той може да действа, и след като слиза тази енергия, става отражение. В това отражение ще се роди едно стълкновение, и това стълкновение ще се определи на тези, които идват перпендикулярно. Там ще бъде съпротивлението най-голямо. Когато много хора са насочени в една област или една сфера, ако пространството, което искат да заемат, е по-малко, непременно ще се роди спор между тях. Често спор се явява в човешкия мозък, понеже има напластени много милиарди клетки, понякога има спор между човешките клетки. Най-ужасното нещо,

когато се зарежда спор между клетките на мозъка, тогава се зараждат болестите на мозъка. Човек трябва да се научи да задоволява клетките на ума си. Всички може да ги задоволявате, това е най-голямото изкуство.

Някой път вие мислите да оправите света, вие имате толкова поданици. Постарайте се да задоволите всяка една клетка в своя ум. Ако ти не можеш да задоволиш клетките на своя ум, в света твоите отношения ще бъдат същите. Ако със себе си не знаеш как да се справиш, как ще се справиш с външния свят? Всеки един човек, той е цяло едно общество. Външните ни отношения се определят от вътрешните отношения, които имаме към себе си. При възпитанието на окултната наука, при сегашната стадия, има опасност външният свят да ви отвлече и да търсите спасение, вашето щастие във външния свят. И външният свят ще ви даде известни работи, но тъй както е светът организиран, ще вземе всичко от вас и в края на краищата нищо няма да ви даде.

Ако вие сте един професор по естествените науки и преподавате петдесет-шестдесет години, какво ще ви даде науката? Даже и вашите ученици в края на краищата няма да ви разбират. През тези петдесет години науката е прогресирала, а вие предавате все едно и също. След тези петдесет години, като излезете от университета като пенсионер, вие ще си излезете с едно разочарование, недоволство. Ще ви остане една пенсия три-четири хиляди лева, с това ще ви залъгват, докато дойде смъртта и ви задигне в другия свят. Какъв смисъл има в тези петдесет години да разправяте за буболечките или всяка година да разрязвате жабите. Първата година дойдат студенти, разправите им за кръвообращението на жабите, на бръмбарите, втората година също, а третата? Питам, в това разправяне, в това кръвообращение какъв е смисълът в нас? Ние знаем това кръвообращение, какъв е вътрешният смисъл, с какво е свързано кръвообращението, артериалната система,

венозната система, връзките по-нататък, не да се спирате на едно място.

Когато човек намери истинската наука, онзи простор, след като се пенсионира, да бъде обновен, да бъде радостен. Когато някой алхимик остарявал, имали са голяма реторта. Старият алхимик повика всички свои ученици – най-добрите, онези, на които той разчита. Влиза в ретортата, туря всички елементи, и те ще пазят ретортата. Около девет месеца ще пазят своя професор и след това професорът излиза от ретортата с нови сили.

Питам, ако вашият професор повика пет-шест ученици да пазите тази реторта? И вие полюбопитствате да видите какво прави той в ретортата, ще развалите процеса. Какво страхопочитание, какво велико търпение се изисква да го видите, че постоянно се стопява в ретортата и след това ще дойде новият професор и ще ви разправи за своите състояния. Вие ще кажете – тези неща са неразрешени. Това е новата наука. За бъдеще, когато станете много учени, по този начин вие ще се обновявате в ретортата, вътре и вашите ученици. Знаете ли след колко време? Без разлика колко ще вземе. Тя е една светла идея.

Сега ние ще направим друг един опит. По същия начин има интелигентни клетки в нашия мозък, ние можем да им говорим, ще ги привлечем, и те могат да обновят силата на нашия мозък. Тези клетки са безсмъртни, те разбират законите по-добре, отколкото ние, колективните хора. Понякога те имат свои схващания, дават и свое мнение и казват на стария господар: „Господарю, много зле отивате, зле ще свършите. За нас не, ние ще се освободим, но за вас.“ Това го казват закон на внушението. Та затова някой път трябва да се спирате върху себе си. Това значи да предизвикаме доброто в нас, онези мощни клетки, да предизвикаме тяхната мощна морална сила, да ви дойдат на помощ – в това седи законът на самообладанието.

Аз бих ви препоръчал закона на самообладанието. Ако взема един от вас и му туря една маска, без да го знаете, и го доведа в класа и ви кажа: „Нанесете му разни обиди!“, той ще се смее под маската. Но ако го въведа без маска, може ли да издържа тези хули? Затова по някой път ние сме длъжни да се маскираме, за да можем да издържаме. Сега аз вземам думата „маскиране“ в добрия смисъл. Да си турите една маска, която отбива всички тези влияния, които могат да се хвърлят върху човешкия ум, върху тези нежните чувства.

Хубавите чувства и хубавите мисли на човека могат да се покварят, ние трябва да се пазим, човек може да се огради.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесета лекция на Младежкия окултен клас, 28-ми март, 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ТРАНСФОРМИРАНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Чете се резюме на темата „Жабата като символ“.

Четоха се темите „Произход на десетичната система“.

Откъде е турила природата сто крака на стоножката? Как ѝ е дошло наум да си направи сто крака? У паяците колко чифта крака има? (Четири чифта.) Десетичната система съществува в природата. Вземете например химиците, които правят разлагане. Известни елементи се съединяват по известен брой. Каква е химическата теория за съединение на елементите? Кой човек е по-учен – който знае да брои до десет или до двадесет? До двадесет. Коя система е по-права – седмичната или десетичната? Десетичната. Кабалистите имат десетичната система. Десетичната система се преповтаря. Има една промеждутъчна система, вече влиза в друг един свят, например с мерките, с които ние си служим, не може да се измерва всичко. И числата, с които ние си служим, не можем всичко да измерим. Тогава числата не са пълни. Кръгът е един органичен свят, триъгълникът – също органичен свят, мерки – само при известни условия можем да си служим. Петоъгълникът, шестоъгълникът – също. Трябва да знаем съчетанието какво е, триъгълникът си има свой произход, също и кръгът.

Знанието седи да се стремим към първичните образи. Има една първична геометрия, която съществува, аз я наричам идейна, извън времето и пространството. Сегашната геометрия и математика са преводи, нагодени към условията, при които сега живеем, при които

сега материята се развива. Сега вземете в съвременната химия, нали, ако един елемент го турите в ред съединения, в края на краищата той ще изгуби своята сила. Да кажем, един въглероден атом, ако го прекарате в ред химически съединения, прекарате го от едно царство в друго. Най-първо е, да кажем, в неорганическата материя, после влиза в растенията, после влиза в човека, какво ще бъде състоянието му? (Според сегашната химия няма да се промени, понеже можем и обратно да го върнем.)

Тогава как ще определите на какво се дължи у нас остаряването? (Обясняват го със сложните съединения, които образува тялото.) Да кажем, те казват, че ако клетките са безсмъртни, един ден се разделят, и тогава общият организъм умира. Когато се създава един организъм, образува се една монада, която е център на всички тези клетки, образува се една вътрешна връзка и когато се скъса тази връзка между монадата и нейните помощници, това наричаме смърт. Разваля се съдружието. Но кои са причините, за да се развали това съдружие? Сега, разбира се, един въглероден елемент може да прогресира и регресира, както един човек. Той може да придобие и да изгуби своята сила. Като изгуби своята сила, той стане инертен. Не можеш да го заставиш да влезе в никакво съединение. Където го туриш, той е индиферентен.

И следователно всички онези елементи, които са изгубили своята първична сила, образуват само наслоявания. Може да минат векове, докато отново придобие силата си. Всеки един елемент може да изгуби своята първична сила, може и да я придобие. Има елементи, които се съединяват само при известни условия. При едни атрофирани органи клетките са изгубили своята сила. Няма това взаимодействие – не че нямат достатъчно сила тези органи. Ако дълго време поддържаме едно и също състояние, винаги има опасност. Някой път вие изпадате в едно мрачно състояние, но

същевременно то е поляризиране – има две идеи, в мъката, през която минавате, дълбоко се крие една надежда. Аз съм болен, но аз си казвам: „Е, ще оздравея.“ Има тази надежда вътре, има една борба. Но има такива състояния, където у този човек няма никаква надежда, и той свършва. Казва, с мен всичко е свършено вече. Докато у човека има известно желание, което е раздвоено (има две желания едновременно), докато тази двойственост съществува, човек се движи. Но когато остане само една основна мисъл (не в този смисъл основна), а отрицателна основна мисъл, тогава е свършено с него.

Може ли, да кажем, земята да я поставите на върха на една игла, на една обикновена игла, с която вие шиете? Възможно ли е? Същата идея може да си турите и във вас, ако пробиете с една тънка игла една малка дупка, можете ли изчисли за колко милиона години може да изтече великият океан? Вие може да изчислите, но казвам, в коя посока ще го турите да тече? Къде ще прехвърлите тази вода? Може ли да го прехвърлите в друга някоя посока? Не може. Когато един континент се повдига, друг потъва. Когато един се ражда, друг умира. Скачените съдове или тези колела, които гребат водата – едната когато се пълни, друга горе се празни. От една страна, се пълни, от друга, се празни. Въпросът – още за десетичната система. Природата си има една система, с която си брои нещата. Преди човека са предшествали други разумни същества, които са го научили, и тази десетична система е предадена от предците на човечеството.

Кога човек е дошъл на земята? Човек е дошъл от друг свят и първите учители са предали тази система и са се върнали назад. Всичко, което е написано от тях, това учим сега. Всички правила и закони, които сега се изучават в науката, те са предадени, те са написани. Сегашните учени хора само превеждат. Един учен човек, той ще мисли двадесет години, казва, измислих нещо. А той като мисли, мисли, мисли, мозъкът стане способен и по закона на

телепатията възприеме – тези учените хора му внушат, казват му. Мисълта, да кажем, как е произлязъл един бръмбар. Двадесет години е трябвало да мисли, за да направи една връзка и да му съобщят. Така е и с астрономията. Когато ние мислим, свързваме се с интелигентни центрове във Вселената. Ако ние направим такава връзка, ще настане една нова епоха в културата. Ще може да добивате направо познания, в каквото да е направление – поезия, музика, литература. Египтяните, онези, които са посвещавали в храмовете, туряли са ги в катафалки, привеждали са ги в магнетически сън, извеждали са ги в пространството, да видят как е устроен светът. Да те изпратят в пространството, да видиш как е създаден светът и да се върнеш, и да помниш, това е висока култура. Дълбоки познания са имали египтяните.

Пред сегашните хора стои едно бъдеще още по-велико. Ние няма да повторим онова, което египтяните са вършили, нещо по-велико идва, нещо по-хубаво. Най-първо човек трябва да напусне обикновения живот, дребнавия. Аз казвам, трябва да се напусне живота на бръмбазъняците. Аз гледам тези бръмбазъняци, седи пред дупката си, мина, той се крие, казва: „Тази опасност мина." Втори път, пак се крие. Някога се заинтересувам от неговия живот, бутна със сламка в дупката, той изскочи. Той си прави разсъждения за сламката. Започне да си мисли по кой начин тази сламка се е създала, аз може да му разправя, понеже аз виждам, но той не може да разбере как сламката е влязла в дупката му. Не е ли същото, когато една нова идея влезе в твоя ум, не е ли сламката, която е влязла? Тя не е свойствена на вашия ум. Влязла ви една идея на съмнение, тя не е свойствена на вашата душа, тя е една сламка в душата ти, и ти изскочиш. Това разумно същество казва, дошло е време да излезеш от дупката. Бръмбазъняк няма да бъдеш. Ами какво? Птица.

Те са отлични мисли, това е здравото мислене. Ние сега се смеем на бръмбазъняците, но в ежедневния живот нашите постъпки са точно като на бръмбазъняците. Някой път той е тъй нерешителен, тъй двоеумен, както бръмбазъняка. Пък като човек той трябва да има строго определени идеи – да не го е страх. Не да бъде без страх, но като има страха, той да има един юлар на страха и както мечкарят води мечката си, да си носи тъпана. Страха ще го извадиш, ще го поразиграеш. Лошото не е там, че има страх, но този страх да си има юлара. Гневът и той не е лош, но трябва да си имаш юлар, да го поразиграваш. А сега наместо човек да разиграва гнева, гневът разиграва човека. За в бъдеще много неща има, с които естествените науки ще се занимават. Кои са причините, как растенията се разклоняват? Например, когато ябълката поникне, как започва разклонението, колко клончета започват отдолу. (Двата семедела. След това още два на кръст и вървят симетрично, постепенно се разклоняват.) Сега откъде се съпоставят тези две клончета в ядката? Тези двете възможности, тези разклонения откъде се появиха? Оттам започваме, а има известна култура, която е направила този план. Има целия план за приготвяне на растението.

Десетичната система, това е начин на живеене, метод за живеене. И като проучвате в кабалата сефиротите, първият сефирот как е името му? Кетер – корона. Евреите в това са специалисти. Еврейска наука е тя. Вие (към един брат) можете ли да ни разправите нещо по сефиротите, можете ли да ни разправите нещо за кабалата? (Брат Елиазер прави кратко изложение на кабалата, книгите Битие и Зохар.) Мъдростта като не я разбрали хората, образували магьосничеството, или аз го наричам мъдро забавление наместо мъдро учене.

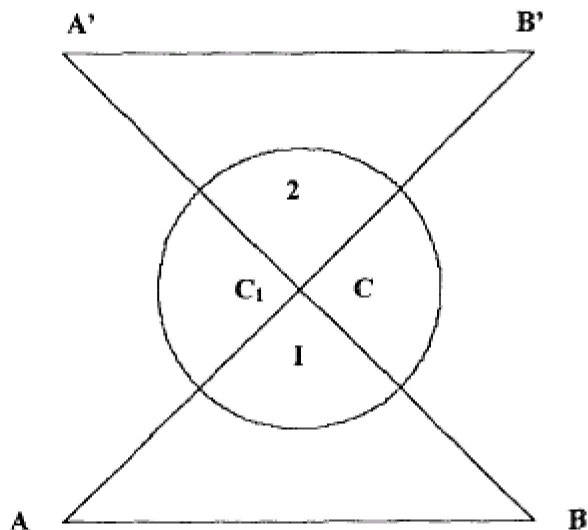

Фиг. 1

Тук имате триъгълници, то са все енергии. Да кажем това (I) е материалистичното положение на човека. При един правилен живот физическите енергии трябва правилно да се трансформират в духовния свят. Това съществува в растенията – енергиите от корените се трансформират в клоните и енергиите от клоните се трансформират в корените. Когато кажем, че трябва да живеем духовен живот, не разбирайте един едностранчив – този живот трябва да бъде един пълен живот и за корените, и за клоните, и за цвета.

Сегашните религиозни хора, като кажат „духовен живот", разбират само горе – и следствие на това настава израждането. Израждането е едно анормално състояние на живота, енергиите не се трансформират правилно. При слизането на човека, на духа от духовния свят, трябва да знаете как да трансформирате енергиите и във физическия живот, и при качването – обратния закон. Най-първо трябва да научите да трансформирате енергиите надолу към земята. При възлизането трябва да научите обратния закон – да трансформирате енергиите от земята към слънцето. В тези двата

процеса седят условията за истинския смисъл на вътрешния живот. Красивият живот е там.

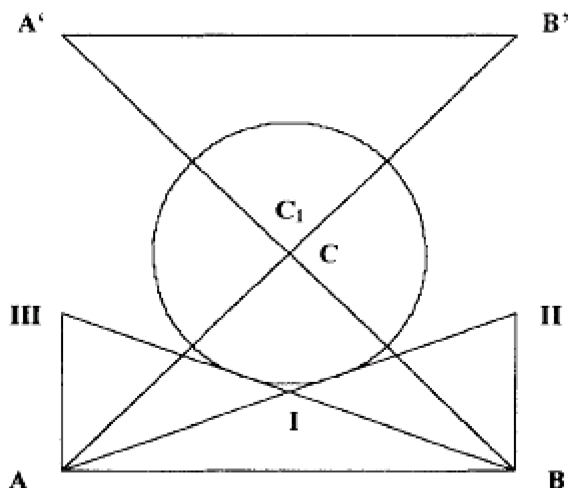

Фиг. 2

В средата има още един триъгълник. Така аз го означавам с този кръг. Има понякога известни желания у човека, които трябва да се трансформират. Само по един начин могат да се трансформират. Ако вие не ги трансформирате правилно и ако те са долу във физическия ви живот, ще образуват едно болестно състояние на физическото ви тяло. Ако тази енергия е в духовния ви живот и не я трансформирате правилно във физическия ви живот, ще образува заболяване на чувствата ви, на душевните ви състояния.

Изисква се да изучавате и физиологията, и анатомията и на астралното тяло – физиологията и анатомията и законите, по които енергиите се трансформират. Всички съвременни болести се дължат на това неразбиране да се трансформират енергиите. Има ред данни и факти, които още не искаме да изнесем – при сегашното състояние на хората те няма да принесат полза, както и много открития като аеропланите и други послужиха за разрушение. Може за в бъдеще да

се използват за добро. Значи хората трябва да бъдат морални. И в съвременната наука, и в изкуството, във всички изкуства – пак същото. Вземете в рисуването. Рисуваш един човек, трябва да имаш идея. Тези фотографи, които фотографират хората, вършат голяма пакост, изкарат те, приличаш на арапин, това е толкова смешно. Това, казват, е портретът на Толстой. Хъм.... Щом видя образа на Толстой, аз вземам какво е неговото чело, носът му какъв е, после веждите, ширината на брадата, фигурата. Донякъде тези външни очертания, вече имаме една груба фигура на Толстой – математически трябва да работите, да си строите. Щом видите образа на Толстой, не се спирайте на външната краска. Най-първо вземете носът какъв е, ушите, веждите, започнете да работите математически – дойдете да разберете какво нещо е бил Толстой. Най-първо как е мислил, какво е било състоянието на неговите чувства, на неговото сърце, и волята му каква е. Ама, казва, някой прилича на учен човек. Че кой не прилича от вас? Някой от вас прилича на Гьоте, друг на Платон, на Сократ и т.н., това са уподобявания.

Сега ще дойдете до здравата мисъл. Ние изведнъж общи заключения не правим. Казват, понеже човек имал десет пръста, оттам излязла десетичната система. Правя следователно възражение, ами стоножката, осмокракият паяк? В природата, както ние я схващаме, тя е разумна, много системи има. Ние си служим с една система, но по-напредналите същества имат друга система, но тези системи не са в противоречие, съотношения има. Едно дете се научи да брои до три, върне се, разправи на майка си: едно, две, три, неговата система е три. Друго дете се научило до шест, седем, осем, девет – и аз вярвам, че вие вече до милиард смятате. Но до милион никой от вас не е чел. Но колцина от вас са чели до сто хиляди. Правили ли сте опит да четете до един милион? (Кой ще си губи времето?) Но ако вие прочетете един милион житни зрънца, ще

разберете какво нещо е милионът. Практически ще разберете какво нещо е милионът. Ако аз напиша това число в реалност, колко дена ще ми вземе? Представете си този триъгълник (долния). Това е човекът.

Представете си в този триъгълник (I) – това е човекът, който иска да трансформира физическата енергия. Допуснете, че стомашната система е по-силно развита и ако неговите нужди са големи, мислите ли, че този човек може да бъде морален?

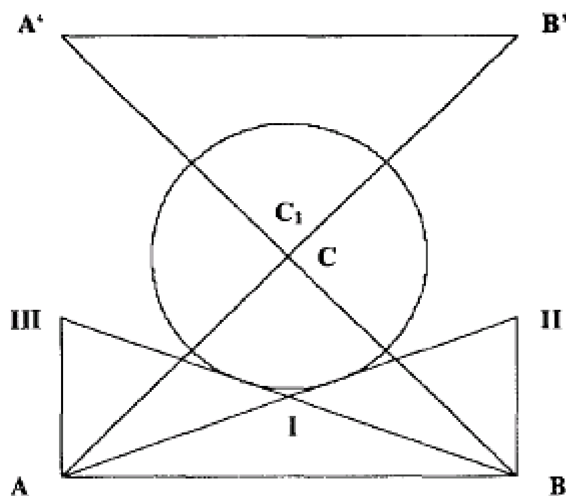

Фиг. 1

Щом дойде до стомаха, мъчно ще може да трансформира той своите физически енергии в духовния свят. Представете си, че другият триъгълник (II) – имате умствения свят. Той е тщеславен, това са набрани енергии, засяга се неговият индивидуален живот. Той иска тук, на земята, да стане знаменит човек. Как ще се трансформира неговата енергия? Преди години имаше в Сливен млада мома, идва при мен и ми казва: „Искам да се оженя еди за кого си, че макар и две години да го водя." Каквото желаеше, това и стана. След година ги

срещам, тя го напуска. „Аман, казва, да знаех, не се оженвах за него.“ Тя го напуска и бяга.

Питам сега, това разбиране ли е на живота? Това е напластяване на известни енергии, които разумно трябва да се трансформират в духовния свят, обмяната трябва да бъде правилна. За в бъдеще при възпитанието всеки трябва да знае в неговото естество – той е същество и материално, и същество духовно, значи същество, което е слязло от небето към земята – това значи материално. Имало е проекция отгоре надолу. С мисия е дошло. Това същество е дошло, като е дошло до земята, до крайните предели, иска да се върне назад. Така че, ти не можеш да се върнеш, ще слезеш и ще се качваш, и при двата процеса трябва да има правилна обмяна.

Казвам, материалния живот разбирам само между слизането и качването – енергиите трябва да са правилно разпределени. Материалният живот без духовния няма смисъл. И духовният без материалния няма смисъл – така е за земята. Духовният човек без тяло какво ще прави на земята? И най-силният човек без духа какво ще направи? Пък и най-силният човек с тяло, но без ум, без дух, какво ще направи? Аз казвам така, сложете на най-умния човек глава като на мравката, какво ще направи с тази глава? Вас трябва да ви поставят силни контрасти, за да видите колко е смешно.

Човек трябва да бъде духовен, трябва да бъде и материален, но трябва да има равнодействие. Това са само процеси в природата. Това са условия за правилния живот. После ще започнем да живеем. Материалното и духовното, това са само условия за правилния живот. После ще започнем да живеем. Материалното и духовното, това са само условия за онзи живот, към който се стремим, така наречения идеен живот. Не е въпросът да отричаме материалния живот и няма какво да отричаме духовния живот – смяна има между.

Станете сега!

21.10 часа

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Двадесет и първа лекция на Младежкия окултен клас, 4-ти април, 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

МАЛКОТО СЪПРОТИВЛЕНИЕ

Размишление

Чете се резюме на темата „Произход на десетичната система“.

Теми за следния път: „Произход на синия цвят на окото“. Мислете върху биологическия произход на този свят. Втора тема: „Защо природата е турила по няколко чифта очи на някои насекоми, а на други – по-малко? Защо човек има само две очи.“ Тази тема е доста трудна, но хубавите неща изобщо са трудни. Хубавите работи идат отдалеч, а лошите – отблизо. Докато са далеч един от други, хората са добри приятели. Щом се сближат, те се скарват и изгубват приятелството си. Въпреки това всички хора искат да бъдат близки, да са близо едни до други. В природата нещата са близо и далеч в зависимост от бързината, с която се движат. Когато предметите се виждат ясно с просто око, те са близо. Когато не се виждат ясно с просто око, те са далеч. За да видим най-отдалечените тела, ние си служим с телескопи. Като стане въпрос за човешкия дух, трябва да знаете, че той не заема никакво пространство, както материалните тела. Обаче къде може да се локализира той? Мислете върху този въпрос. Той е интересен и заслужава да се мисли върху него. Като говорим за човека, трябва да знаем кои са неговите отличителни качества. Човек се отличава по способността си да говори и да мисли. Колкото по-ясно се изказва човек, толкова по-умен е той. По какво се познава певецът? По пеенето си. Колкото по-хубаво пее, толкова по-добър певец е той.

Трета тема: „Качествата на идеалния човек“. Вземете тази тема за първа и пишете най-напред върху нея. Колко центъра има окръжността? Един. На същото основание и идеалният човек има

само един център. Той не може да има нито два центъра, нито повече от два. Идеалният човек е едноцентров, а не двуцентров. От една пръскалка излизат много капчици вода, но това не показва, че пръскалките са много. Една е пръскалката, от която излизат хиляди капчици. В това отношение умът представя една пръскалка, от която излизат много мисли. Някои от дупчиците на тази пръскалка са запушени, но след време те ще се отпушат, и капчици вода ще започнат да излизат през тях. На научен език това подразбира: много от човешките способности не са развити, но след време те ще се развият, и човешкият ум ще се прояви във всичката си пълнота. Развиването на човешките способности представя биологически процес, който се е извършвал и извършва от най-ранни времена дори и до днес. Има известни центрове в човешкия мозък, които са още в зачатъчно състояние. Някога и те ще се развият. Когато всички центрове на човешкия мозък са добре развити, лицето на човека започва да свети. Всяка негова мисъл и всяко негово чувство произвеждат светлина, която замества външната светлина. Този човек не се нуждае от никаква лампа. Гневът пък произвежда топлина в човека. В бъдеще тази топлина може да се използва за сваряване на някакво ядене. Щом видите, че някой човек се разсърди, веднага ще турите тенджерка с някакво ядене върху него. Както природата използва всички енергии разумно, така и човек трябва да постъпва. Щом използвате топлината, която се образува при гнева, с нея заедно гневът изчезва. Висшите същества се радват на човешкия живот, на всички негови прояви. Всяка проява на хората не е нищо друго освен извор на енергия. Разумните същества използват тази енергия на място. Те я впрягат на работа. Изобщо всяка енергия, която човек развива в себе си, е на място, ако разумно се използва. Не се ли използва на място, тя е вредна. Като знаят това, разумните същества са будни. Те използват всяка свободна енергия. По този начин те

помагат и на себе си, и на цялото човечество. И тъй, за да може човек да се справя с всички свои енергии в себе си – били те положителни или отрицателни, той трябва да изучава закона на концентрирането. Когато е концентриран, съсредоточен в себе си, човек може да управлява своя страх, т.е. той може да го контролира. Не може ли човек да контролира своя страх, страхът ще му стане господар. Да контролира човек енергиите, които минават през него, това значи разумно да ги използва. Като изучава закона на концентрирането, човек трябва да прави опит, да съсредоточава погледа си върху някой предмет, без да мигне с очите си. Правете този опит, като започнете от една минута, и постепенно увеличавайте. Той помага за усилване на очите. Когато правите опит, съзнанието ви трябва да бъде съсредоточено. През това време не се позволява никакво разсейване на мисълта, нито на съзнанието. За усилване на очите добре е да излизате вечер в бурни, тъмни нощи и да прекарвате вън на открито около един час. Този опит трябва да правят онези, на които очите са слаби. По този начин очите се напрягат и към тях приижда повече кръв. Добре е също така тези хора да минават през тунели, дълги два-три километра. Природата използва и тъмнината за създаване на хубави, ценни работи. Природата върши най-хубавите, най-ценните си работи в тайно, от никого несмущавана. Тя е поставила мозъка в затворена кутия – черепа. С това тя е целила да запази мозъка от външни повреди. Както чувствителната плоча при фотографията се пази в специална касетка от влиянието на светлината, така и мозъкът е поставен в специална кутия, за да се пази от повреди. Всяка външна повреда пречи на образите, които трябва да се отпечатват върху него.

Като ученици вие трябва да изучавате самообладанието. Когато работите върху самообладанието, добре е понякога да ви изненада някой, да видите как ще се справите. Представете си, че вие се разговаряте с някой ваш приятел и в това време дойде някой зад гърба

ви и ви удари с една тенекия. Понеже вие не сте очаквали тази изненада, веднага трепвате. Ето защо, когато говори, човек трябва да вземе във внимание всичко, което може да му се случи. Като говори, човек някога така се увлича, че като му се случи нещо, което не е очаквал, цялата нервна система му се разтърсва. Той цял се разтреперва от страх. Човек трябва така да се владее, че да не трепва. При всички изненади той трябва да бъде тих и спокоен. В това отношение англичаните правят големи усилия. Някои от тях отиват в Индия и се излагат на места, дето има много зверове, като се стараят чрез концентриране на ума да останат неповредени. Наистина, когато умът на човека е силно концентриран, никакъв звяр не може да го нападне. Звярът минава и заминава покрай него, без да го докосне. Голямо самообладание се изисква за това. Докато умът на човека е концентриран, докато никакво съмнение не е влязло в него, и най-опасният звяр ще мине покрай него, без да го засегне. Влезе ли най-малкото съмнение в ума му, той е изложен вече на големи атаки.

Един американски мисионер разправял своята опитност между диваците човекоядци. Той отишъл между тях да им проповядва, но те го заобиколили с намерение да го опекат и изядат. Той така силно концентрирал мисълта си, че успял да ги респектира. Те обикаляли около него, движели се, но не посмели да го докоснат. Той се върнал в Америка неповреден. След като прекарал двадесет години между тях, той успял да обърне целия остров към християнството. Това значи самообладание. Това значи присъствие на духа.

Самообладанието е качество на духа. Придобие ли самообладание, човек е постигнал много нещо. За да дойде до самообладанието, този мисионер е прекарал големи кризи. В природата съществува следният закон. Когато човек прекара няколко големи кризи в живота си, най-после той придобива голяма светлина, чрез която издържа на големи изпитания и мъчнотии. Който не се е

калил, той не може да издържа на големи изпитания и изненади и става жертва на тях. В един от романите на Сенкевич се разправя за някой си Хилон, който предавал християните на гонение. Като предал всички християни, и той пострадал. По този начин неговото съзнание се пробудило, и той сам приел християнството. Той се проявил като голям герой. Как се обяснява неговото обръщане към Христа? За да се обърне към Христа, това се дължи на ония християни, които пострадали от него. След смъртта си те влезли в Хилона и го превзели.

И тъй самообладанието е потребно за човека. То се придобива чрез работа, чрез усилие. Днес страданията на хората идат точно навреме и на място. Чрез тях те придобиват самообладание. В бъдеще, когато страданията няма да представят метод за развитие, човек ще дава милиони, за да се удостои с едно страдание. Тогава всяко страдание ще бъде благо за човека. Благата, които невидимият свят днес ви дава, вие не ги цените. Един ден ще ги оцените, но няма да ги имате. Когато разумно понесе страданията и изпитанията си, човек се повдига в съзнанието си. Той знае вече колко е силен и какво може да направи. Представете си, че едного от вас поставят на изпит, да видят има ли самообладание. Как ще го изпитат? В момента, когато той се разговори с приятеля си, покрай него ще минат десет души и всеки от тях ще забие иглата си в ръката му. Първият ще я забие един милиметър, вторият два милиметра и т.н. до десет милиметра. Ако той продължи разговора си тихо и спокойно, без никакво трепване и промяна на лицето, това показва, че има самообладание. Колко души могат да издържат на този изпит? Нито един. Обаче този изпит е възможен. Който се е тренирал, той може да го издържи, но за това се изисква голямо самообладание.

Един офицер разправяше един случай от войната, дето за пръв път в живота си видял проявено самообладание. Един войник бил

ранен в ръката и трябвало да му се направи голям разрез. Лекарите му казали, че за да се направи операцията, трябва да го упоят. Войникът прострял ръката си пред лекаря и казал: „Заповядайте, режете." Лекарят погледнал войника и спокойно пристъпил към операцията. Като свършил работата си, войникът го запитал: „Свършихте ли вече?" След това той взел фуражката си, благодарил на лекаря и отишъл в своята част. През време на операцията нито един мускул не трепнал на лицето на войника. Той гледал как лекарят реже, като че не се отнасяло до него. Той прекарал голяма операция без никаква упойка. Това значи самообладание.

Човек трябва да се упражнява – така да кали волята си, така да засили организма си, че каквото и да му дойде, да не чувства никаква болка. Той трябва да развие такова самообладание, което да преодолява на всички болки.

Питам, кое е най-същественото в дадения момент според вас? Някои ще кажат, че най-същественото за човека е да има вяра, да има будно съзнание, да има любов към Бога и към ближния си. Всичко това е съществено за човека, но правили ли сте опит да можете с ръка само да начертаете една правилна окръжност? Ако можете да начертаете с ръка една правилна окръжност, това показва, че имате вярно око, което може правилно да мери. Човек може да чертае окръжности не само на физическия свят, но и на астралния и на умствения. По какво се отличават тия окръжности една от друга?

Представете си, че върху бяла хартия поставяте върха на един добре изострен молив. Какво ще се образува от докосване върха на молива до хартията? Точка. Колко измерения има точката? Нито едно. Ако гледате един кръг отдалеч, той се вижда много малък. Колкото повече се отдалечавате от кръга, толкова повече той намалява. Най-после кръгът може да се смали толкова много, че да се превърне в точка. Точката съществува ли на физическия свят? Не

съществува. Точката се проявява само в известни силови линии. Дето се проявяват две сили, там всякога се образува точка. Тъй както е поставено далеч от земята, слънцето изглежда много малко. Правили ли сте изчисления да видите колко пъти слънцето е по-малко от естествената му големина?

Като ученици препоръчва ви се да работите за придобиване на самообладание. Чрез самообладание човек асимилира излишната енергия на своя организъм по вътрешен път и я впряга на работа. Неврастеникът обаче не може да асимилира тази излишна енергия в себе си, вследствие на което тя се разпръсква, изтича навън. Неврастенията се дължи на пропуквания в нервната система, отдето нервната енергия изтича навън. Понякога човек става неврастеник от страх. Страхът също предизвиква пропуквания в нервната система, което причинява изтичане на нервна енергия. За да се освободи от неврастенията, човек трябва да спре изтичанията на нервната енергия. Ако някой се е уплашил от змия и от уплаха е станал неврастеник, той ще се излекува пак със змия. По какъв начин? Първо ще му се даде да пипне умряла змия. Щом придобие малко смелост, ще го заставят да пипне заспала змия зимно време. Като привикне и на това, той няма вече да се страхува от змия. Следователно това, от което се е уплашил, ще му послужи като лекарство. От змия се е разболял, със змия ще се излекува.

Друг случай. Ученик влиза в гостилница, поръчва да му донесат ядене. Нахранва се добре и бърка в джоба си да извади пари да плати обяда си. Обаче оказва се, че няма пет пари в джоба си. Той се стресва силно и заболява от неврастения. За да се излекува, друг някой, който знае причината за неговото заболяване, трябва да го заведе два-три пъти на гостилница, когато е сигурен, че пак няма пари. По този начин той ще го постави в същото положение, пак да се стресне по нямане на пари. Това стряскане ще стане причина да изкорени

болестта му, която някога се е причинила от подобно стряскане. Затова е казано в поговорката „Клин клин избива“. Щом целта е постигната, този човек, който се е наел с лекуване на болния, ще плати на гостилничаря вместо него. Значи една и съща причина поражда два различни ефекта.

За потвърждаване на последната мисъл ще приведа следния пример. Двама младоженци пътували с трен от един град до друг. В пътуването им се случило нещастие, – два трена се сблъскали. От голямото сътресение, младоженикът се побъркал, заради което веднага бил отведен в болница. Той прекарал в една болница цели шестнадесет години. Един ден той успял да избяга от болницата и направо отишъл на гарата, качил се в един вагон и потеглил за някъде, без да знае къде отива. И този път се случило същото нещастие, каквото преди шестнадесет години, – два трена се сблъскали. От голямото сътресение, което болният втори път преживял, умът му се наместил, и той оздравял. Той дошъл на себе си и се върнал у дома си.

На какво се дължи полудяването на хората? Много причини има за полудяване на хората, но в дадения случай то се обяснява така. При първото сблъскване на треновете двойникът на младоженека излязъл вън от него и се преплел с този на неговата възлюбена. При това положение и той, и тя се измъчвали, страдали, но не могли да си помогнат. При второто сблъскване на треновете вследствие на сътресението, което болният преживял, станало разплитане на двойниците, и той оздравял. Следователно, когато между двойниците на двама души става преплитане, и двамата се мъчат – единият се мъчи, че не може да се разплете, а другият се мъчи, че не може да се освободи от влиянието на първия. Щом се разплетат, и двамата благодарят, че са се освободили. Когато хората са близо, между тях става сблъскване. Щом се сблъскат, двойниците им могат да се

преплетат, при което единият от тях може да се умопобърка. Когато е сам, човек никога не може да полудее, но като мисли за някого, често стават катастрофи. Ето защо, когато човек тръгне на път между много хора, той трябва да мисли само за Бога. Върви ли обаче пеш, и то сам, без хора, тогава той е свободен да мисли каквото иска.

Веднъж дошъл на земята, човек трябва да знае, че каквото и да се случи в живота му, всичко е строго определено според разумните закони на природата. Възвишените същества, които ръководят човешката еволюция, познават добре законите и постъпват съобразно с тях. Че някой прекарал десет години в лудница, това не е важно. За тях е от значение той да научи урока си. Ако го е научил, те са доволни от него, ако не го е научил, той може да прекара още двадесет години в лудница. Те не гледат на живота като обикновени хора. Ако някой е научил закона на живота, те веднага прекратяват зададената задача, като му дават нова.

Не е ли научил още урока си, те му оставят същия урок, макар и за двадесет години още. Че някой се молил по три пъти на ден, че се молил двадесет години наред, това нищо не значи. Той пак може да не получи никакъв отговор от Бога.

Апостол Яков казва: „Постоянно се молете!“ Това значи – постоянно се молете, за да изпълните великия принцип на живота – Божията любов. Щом приложите тази любов в живота си, вие ще се домогнете до щастието, което е в самите вас. Щастието на човека е заключено в самия него, а външният свят, хората, представят условия за постигане на щастието.

Сега всичко, каквото ви говорих, представя странични мисли. За вас е важно да работите за развиване на самообладание. Всички трябва да имате такова самообладание, че и с тъпан да бият на ушите ви, да не се стряскате. Който се самовладее, той не се страхува от нищо. Мнозина се страхуват от пчели. Този, който е придобил

самообладание, пчели не го жилят. Те жилят всеки, който не може да се самовладее.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесет и втора лекция на Младежкия окултен клас 11 април 1926 г., неделя, 19 часа София – Изгрев

КАЧЕСТВАТА НА ЗДРАВИЯ ЧОВЕК

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Четоха се темите „Едно от качествата на идеалния човек“.

Нека вземем тема за разискване тази вечер „Качествата на здравия човек“. По какво се отличава здравият човек от болния? При всички обяснения ще имате положителните и отрицателните качества на здравото и болезнено състояние. Има две обяснения. Първото обяснение – че болният човек не яде, а здравият яде повече. Болният няма апетит. Но някой път и апетитът на здравия човек – и това е едно болезнено състояние. Българите казват: „Когато ядеш, да ти пращи стомахът.“ Всякога здравият човек се отличава по следното нещо. Щом яде, има пълна хармония в стомаха му, не се образува никаква тежест. Щом яде, намира се в приятно разположение на духа и стомахът му е нормален. Здравият човек никога не преяжда, всякога ще остави място за двайсет хапки, всякога свършва, преди да е преял. Един природен инстинкт има. А щом преяде човек, има едно болестно състояние. Щом започне да преяжда човек, клони към ненормално състояние – апетитът е възбуден повече, туря повече храна, отколкото стомахът в дадения случай може да смели. После в здравия човек има пълен ритмус в него и от дишане и приятно е да слушаш онзи здравия човек как диша. Няма никакво хъркане, никакво запушване на носа или стягане на дробовете. При това здравият човек не знае какво нещо е главоболие. Мозъкът му с тъй свеж, той може да работи без голямо напъване. Ние говорим за нормално здравия човек.

Сега приложението – да знаете качествата на здравия човек какво приложение може да има. Кой от вас по този начин е здрав? Всички сте здрави вие. Вие сте всички здрави, но имате зародиши на болести, може някой след година, две, три, четири, някой след няколко месеца, някой след няколко седмици, такива малки болести може да имате. Ще ви дам един признак да изучаване, да знаете кога сте в болестно и кога в здраво състояние. То е само за вас. Само за себе си ще го имате. Щом почнат да се появяват бели петна на ноктите – на лявата имат едно значение, на дясната друго, то е един симптом на едно болестно състояние. Българите смятат – късмет. Какъв ти късмет. Късмет на изгубените пари. Туй всякога показва едно пресилено състояние на нервната система, което води към заболяване. В такъв случай ще гледате туй напрежение да го измените, да внесете някоя хубава идея и да се премахнат тези петна. Ноктите ви да бъдат чисти. Тези петна се явяват някой път при големи душевни сътресения. Те са предупредителни знаци. Те не са нещо лошо – който разбира тези симптоми, ще вземе мерки. Има други симптоми. На охтичавите има на ноктите отбелязано, има симптоми, по които може да се определи в коя фаза са, колко ще живеят. Ако ви се каже един симптом за охтиката, вие ще я създадете у вас.

Само на вас казвам. Тези петна, те са ветропоказатели. Щом се появяват тези петна на ноктите, показват, че скоро ще се яви буря у вас и вие трябва да вземете мерки. Ще претърпите някоя криза, ще станете нервен, упорит, не може да ви се угоди, казвате: „Не съм разположен духом.“ Не духом не си разположен, но в нервната система има натрупана излишна нервна енергия, която трябва да се освободи. Тъй ще клякаш с левия, с десния крак, докато се освободи. Славяните играят от зор казачок, другояче ще се пръснат, от зор играят. Те са песимисти, това е едно качество вътре. Затуй играят.

Българите играят на ръченица. Някой път вие употребявате свиването или изтягането. Ако тази енергия се приема повече отгоре, приемете я, а излишната трябва да я дадете.

После като ученици – сега ви давам този метод – винаги когато ходите на екскурзия, не сядайте на какво да е място, научно е тъй, не от суеверие. Тези южните места, които са обърнати към слънцето, светлината пада под особен ъгъл. Северните склонове и южните склонове – там се намират две различни енергии. Повече заболяват хората, които сядат да си почиват на северните склонове. Където и да сте, избирайте южните склонове, които много хубаво да са огрети от слънцето. И после, като се спирате, гледайте мястото, на което спрете, да ви е приятно, да чувствате едно разположение. Като седнете на земята, не се захласвайте, съзнанието ви да бъде будно. Защото всички болестни състояния се явяват в прекъсване на съзнанието. Съмнението е прекъсване на съзнанието. Или съзнанието трябва съвършено да бъде прекъснато, или съвсем будно. Хора има, които не мислят, те не заболяват. Или съвършено трябва да бъде съзнанието ви будно, или съвсем трябва да се абстрахирате. Природата не търпи средно състояние – едното или другото. Когато съзнанието е будно, ти си на бойното поле, чакаш неприятеля. Когато рече да те нападне, ти всякога можеш да го отблъснеш.

Сега може да направите опит (в април или май) доколко съзнанието ви е концентрирано. Излезнете навън и се постарайте да прочетете някоя книга, да видите доколко сте в състояние да се противопоставите на външните влияния – съзнанието ви будно ли е, или се разсейва. Колцина от вас, ако дойдете на една разходка, бихте написали едно стихотворение или бихте решили някоя математическа задача, или от геометрията. При сегашните условия човек трябва да го затвориш в някоя стая, да го заставиш да учи. И колкото стаята е по-проста, никакви украшения, по-добре учи. Който

иска добре да учи, стаята му трябва да бъде най-просто мебелирана, най-скромна обстановка – един стол, една бедничка соба, маса, шише с вода, книга, стените бели. Най-хубаво се учи, идеално се учи, щом погледнеш, няма какво да те отвлече, а щом имаш някоя картина, погледнеш натам, разсейваш се. И за музикантите е тъй, и за когото и да е. Някой от вас се считате нещастни, че стаята ви не е хубаво мебелирана. Може да е хубаво мебелирана, но не може да учите. То е за тези, които искат да учат. Ексцентричност да няма. Простота, но в тази простота да има известна красота.

Каква е разликата между тези две дроби?

$$\frac{1}{2} \qquad \frac{2}{10\,000\,000}$$

От чисто материалистично гледище кои частици са по-дребни! Десет-милионните! Защо са по-дребни? Коя е причината, която е заставила хората да делят нещата? Например делите сто лева за трима души, остава ви единица, след това и нея ще разделите на стотинки. Защо хората се занимават с дребните работи? Например остават петдесет стотинки, искаш да делиш лева, защо не оставиш петдесет стотинки, а искаш да ги вземеш. Ако имаме едно цяло число, да кажем един килограм жито, ако житото е едро и хубаво, то има 16 000 зрънца. Една шестнайсет хилядна част ли е от килото? (Като величина, да.) Но туй едното една шестнайсет хилядна съдържа всички зрънца в себе си. Имате една мисъл, трябва да знаете цяло число ли е тя, или дроб? Когато дойдете да изучавате психологическите закони на тази наука, която сега изучавате, дробта, този знаменател отдолу 16 000, колко години се изисква на едно семенце, за да даде 16 000 зрънца? Следователно 16 000 е по-силно по време от числото едно. Допуснете сега колко зърна дава едно житно зрънце за година? Значи за това зрънце се изискват две години, за да

се увеличи колкото 16 000 зрънца. Има закон, годината от триста шейсет и пет дена – всеки един ден представя условия за всяко едно житно зърно. Тези две години по триста шейсет и пет дена – седемстотин и трийсет дена, всеки един ден е допринесъл нещо за тези хиляди зрънца.

Следователно, ако вие искате да реализирате една ваша мисъл след две години, ще вземете в съображение всеки един ден. Той ще упражни известно влияние – и не само това, но и всеки един час вътре в деня, и той ще упражни влияние. И като вземете туй съчетание в природата, ще бъдете в много близко общение с нейните закони.

Сега някой разрешава изведнъж. Вий искате да наложите на природата. Туй, казва, тъй да стане! Да кажем, искате да отидете във Варна. Колко пари ви трябват? Четиристотин лева, но нямате, отивате при един приятел, той няма, при друг – той има само петдесет лева, дава ви ги, колко време ще ви вземе, докато съберете парите, колко енергии ще изхабиш. Ще трябва да разправяш на всякого защо ви трябват пари, после ще обещаеш, че ще ги върнеш, а после я изпълниш, я не. Но ако не изпълниш, втори път, като идеш, вратата ще бъде затворена.

Природата обича във вземането и даването да се балансират нейните сили. Каквото тури от едната страна, ще дойде и от другата. Всякога има едно преливане вътре. Сега този закон навсякъде действа, във всички разумни същества действа. Запример вий искате да станете знаменит поет. Знаете ли колко ще платите? После искате да станете знаменит музикант, но знаете ли колко плаща знаменитият виртуоз? Вие ще платите толкова скъпо, че кървава пот ще потече от вас. Някой казва: „Да мога да свиря.“ Ама да свириш, у вас ще се увеличи чувствителността, вие ще чувствате неразположението на публиката – и тъй ще го почувствате, че казвате: „И хиляди да ми

дадат, не излизам.“ Усещате неразположението на публиката. Казват, този иска да ни занимава с тези работи. Той го чувства това вътре, той не е от тези базиргяни, излиза с голяма мъка. Ще минат ден, два, три, седмица, докато се съвземе и почне да изправи погрешката. Великите неща в света всеки иска да ги придобие – ще платите съответстващата цена. Даром няма, не се дава. Ще платиш десетократно. Един прост цигулар евтино ще плати, но онзи, гениалният цигулар, десет пъти повече ще плати.

Затуй аз говоря за страданията. Природата оценява гениалните хора според страданията, които могат да носят. И ако някой определя гения по друг начин, нищо не разбира. Гениален човек е, който може да носи страдания. При най-големите мъчнотии и страдания, които среща в живота, той ги изнася, неговият ум, неговите гърди, казва: „Турете, още турете.“ И най-после хората, като няма какво да турят, казват: „Хайде, върви си.“ Туй е вътрешният смисъл на живота. Другояче вие ще се заблудите. Вие мислите, че страданията са едно пренебрежение в природата и че само глупавите хора страдат. Само гениалното дете, чистият, гениалният, възвишеният, разумният човек, само той може да страда. Аз давам на страданието неговото разумно изяснение. Затуй, щом дойдат страданията, ще кажете – да покажа своята гениалност, че и в мене има гениалност. А вие тогава какво казвате: „Защо се родих, защо да живея“, мъчите се. Това не е никакво обяснение на живота. Щом един човек иска да тури своите страдания на гърба на другите, той не е гениален човек. Това е един закон. Вие искате да придобиете някои качества – ще използвате този метод. Този е правилният път. Има и други методи, но този е един от най-добрите методи при сегашните условия. Не да се дразните.

Трябва да знаете, че бурите в живота ще дойдат. Те засягат всички хора. Но туй ще помнете – само гениалните хора страдат. Може да ви съблазнява думата гениален. Тогава – само високо

организираните хора могат да страдат. Страданието е един добър признак за организиране на нервната система. Такъв високо организиран човек не може да се умопобърка. Не смесвайте умопобъркването, изгубване на самообладание, те са анормални състояния. Високо организираният човек никога не изгубва присъствие на духа си. Онзи, който страда, има в него мекота и благородство, по туй се отличава. Онзи, който се ожесточава, вий питайте всички психиатри, които се занимават с лудите, колко са лукави, хитри и толкова находчиви, че всякога могат да те изненадат, всякога са готови да се разправят с побой. Туй състояние се дължи на отминалото. То не е отсега. Хора, които полудяват, това се дължи на далечни причини в техните минали съществувания. То само сега се изразява. Аз ще ви дам едно такова обяснение. Да кажем, на сто километра валял силен дъжд, минава се ден, два, а тук придойде реката, завлече къщите. Идете горе, реката си е нормална, но този дъжд отдавна е паднал там. Тези болестни състояния, които сега хората претърпяват, те не са отсега. Сега само повод се дава. Мислите ли вий – онова снесеното, мирното яйце, което седи, тези качества на орела или на змията сега се образуват? Те са образувани далеч в миналото. Само на туй яйце като се дадат условия, проявяват се неговите качества. Тъй и у човека, всяка една негова мисъл, всяко едно негово чувство си има далечен произход.

Само гениалните хора, високо организираните хора могат да страдат. Аз бих желал вие да страдате, а не да се мъчите. Който се мъчи, гризе дъските. Тези хапещите мухи защо хапят? На острието на хоботите им се набира електричество, хоботите им ги дразнят. Тяхната вековна опитност ги е научила, че човек е добър проводник на електричеството, и по този начин, като хапят, оставят енергиите си в кръвта му, и тям е приятно. А когато времето се оправя, не хапят. И вие сега, когато времето се разваля, на върха на езика се събира

енергия, по същия закон. И в такъв случай направете следния опит (ако вашето съзнание е будно). Като се набере туй електричество на устата ви, вие почнете да хапете с езика си. Спрете се, направете упражнението.

Дясната ръка нагоре изопната, лявата надолу, клякане бавно и със сила, концентрирано. Казваш: „Ти готов ли си да говориш още?“ Повториш упражнението. Лявата ръка нагоре, дясната надолу (пусната), пак произнасяш: „Ти готов...“ Три пъти като клекнеш, ще ти мине. По-добре е да говориш на себе си, отколкото да се караш на срещния. Тъй ще клекнете, пак ще му кажете: „Имам си упражнение, набира се електричество на края на езика ми, искам да направя опит дали може да премине електричеството през ръката ми и крака ми в земята, надолу.“ Той ще каже: „Как, на езика ли се набира енергия, кажи и на мене, и аз да го направя.“ Лековерен е. Даже учени хора, професори и лекари, каквото му кажеш, едно разположение има в него, готов е да вярва, и то е хубаво. В природата се балансира, той е държал едно отрицателно качество, болестта идва, за да въдвори естественото състояние на човека – и идва лековерието. Затуй безверниците могат да бъдат лековерни. Но един вярващ не може да бъде лековерен. Крайните състояния се сменят. Когато някога се набира електричество на устата ви, това не е лошо, но кажете: „Сериозна работа имам сега. Професорът казва, че между туй електричество и моите думи, които ще изговоря, има съответствие.“ Тогава изведнъж направете упражнението. Част от тази енергия като произнесеш думите „Ти ще говориш ли още?“, ще се асимилира, част от тази енергия ще се препрати в земята. Като произнесеш, ще дойде едно успокоение, ще се яви една трезва мисъл вътре в ума ви. Ще видим от целия клас онези доброволци, които са набрали електричество до следующата седмица, до в неделя вечер. Десет души

искам да направят опита, ако им дойде електричество в езика, направете този опит, да видим дали е сполучлив, или не.

Това са методи за възпитание на децата и на вашите приятели. Те са методи, които дават отлични резултати. Има някои хора, на които, ако поверите някое упражнение, ще си намерите бела на главата. Не на всички хора могат да се дадат едни и същи упражнения. (Коляното ще опре до земята, три пъти като направите упражнението, стига.) То е по-хубаво, отколкото да ти турят инжекция за сърцето или да ти отворят някой абсцес – с малко може да се освободите. Сега на езика ви се събира често електричество. По някой път се събира и на носа. Много лошо е, когато се събере на носа, да го не бутнеш – повече се събира на пръстите. Затова и при здрависването разните хора различно се здрависват. Най-първо ще вземем за езика.

Упражнението. 1. Лявата ръка – изопната надолу, дясната – право нагоре, при туй тежестта на тялото остава на левия крак (освобождава се десният). Спущане на коляно (лявото коляно опира до земята) със сила, съсредоточено, бавно, волево, вдигане.

2. Лявата ръка нагоре, освобождава се левият крак, същото.

Упражнението се прави три пъти.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесет и трета лекция, на Младежкия окултен клас, 18 април 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

СЪЗНАТЕЛНА РАБОТА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Чете се темата „Произход на втория кръг на окото“ от някои братя естественици.

Упражнение. Всеки от вас да си избере една идея, върху която да се съсредоточи за пет минути.

Има известни хора, които започват писмата си много едро, щедро, а към края завършват с дребно писмо. А някои обратното, започват с дребни, завършват с едри букви. Забележете, някой път седнете да пишете писмо, най-първо много сте внимателни, после към края забързате. Като се разгледа писмото ви, не е тъй хубаво написано от единия край до другия. На какво отдавате вий, на нямане на време? *(Не е.)* Някои от вас сте изучавали графология. Изобщо едрите букви показват естествена щедрост. Тогава в случая започва щедро, а свършва с пестене към края. После някои от вас започват тъй – надолу изкривяват реда, а други – отдолу нагоре.

Защо един по-нагоре, а друг надолу? Всякога ще забележите – когато човек почне да става меланхоличен, неговите редове почват да вървят надолу. У животните има следното. Ако изпъдите един заек от едно място, той, като ходи, ходи, пак ще се върне на същото място. Той не може да бяга по права линия. Той ходи, направи една крива линия, и пак дойде, откъдето е тръгнал. И човек, като се изгуби, да се не плаши, пак ще се върне на мястото, откъдето е започнал. Като вървите, има едно естествено движение, ще се върнете в същата точка и оттам трябва наново да се ориентирате. Разбира се, тук има ред

психологически причини, има и физиологически. Щом хората почнат да стават меланхолични, да се обезсърчават, почват да пишат писмата надолу, после буквите са тънки, а онзи, който е здрав, има едно устойчиво движение на ръката.

Най-първо сутрин, като станете, направете една права линия, за да видите какво е състоянието ви. Трябва да се направи упражнението, ако искате да придобиете нещо. Вземете една книга, напишете десет, петнайсет, двайсет линии, по линиите ще познаете какво е положението. Природата обича работа. Съзнателна работа. Това е една съзнателна работа. Седнеш, пишеш успоредни. Втори път ще ви дам една задача. Ще напишете сто прави линии, ще пишете тъй, свободно, по 1/2 сантиметра да има една от друга.

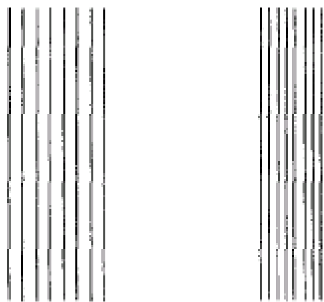

Фиг. 1

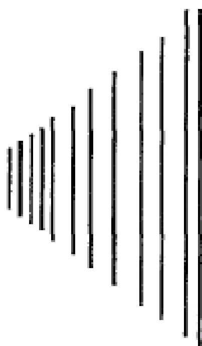

Фиг. 2

Сега разпределете сто линии за всеки ден, ще започнете от утре до следующата неделя – по двайсет таблици за всеки ден, ще отбележите линиите за всеки ден – понеделник, вторник, сряда и т.н. Няма да бързате, ще седнете, ще се концентрирате. Най-първо една минута концентриране, ще концентрирате ума си, след туй ще турите съзнателно ръката си тъй, от горе на долу. Не е важна погрешката, която може да се направи. Въпросът е за себе си да констатирате закона. Всяка една линия упражнява известно психическо влияние, тези отвесни линии.

Аз искам да се научите да се концентрирате. Да кажем, имате едно състояние – крайно сте неразположен. Ако напишете сто линии на лист, вашето неразположение ще се махне. Защото туй неразположение веднага, като проектирате тази енергия, ще я прекарате в земята, туй неразположение веднага ще премине. Имате неразположение, турете волята си. Успоредните линии са признак на разумност. Като пазите тази дистанция, упражнявате закона за разумния живот.

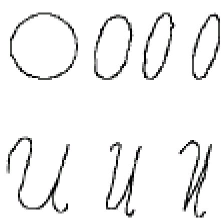

Фиг. 3

Добре, вземете да направим такова едно упражнение. Това е „и“ и това е „и“. Човек, на когото писмото е ъглесто, станал е нервен, буквите му са заострени и ако човек не обърне внимание, след пет-шест години, ако води един настойчив живот, не концентрира ума си, ще почне да се заостря носът му като на сокол. И такъв човек е крайно

подозрителен и нетърпелив. Да имаш остър ум, но не и остър нос. В природата този закон съществува вътре.

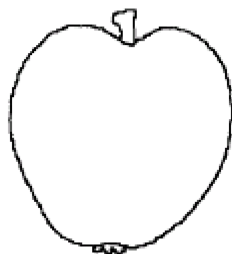

Фиг. 4

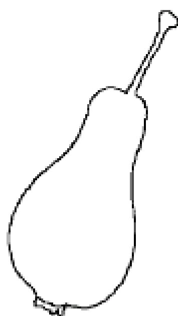

Фиг. 5

Ако това е ябълка, дървото ще съответства точно на плода, тъй дървото ще бъде подобно. Ако плодът е дълъг, дървото ще съответства. Следователно по плода може да познаете кое да е дърво какво е то – дали е валчесто, или продълговато. Продълговатите плодове са по-интелигентни. Тези валчестите плодове, към кой темперамент спадат? *(Сангвиничния.)*

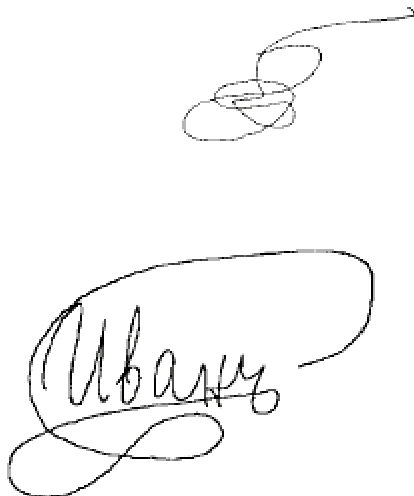

Фиг. 6

Някои започват тъй, не дописват края на своя подпис. А някои, като се подпишат, правят тъй. Колкото е по-прост подписът, толкова по-хубаво. Зависи от способностите на човека. Някои хора, които имат силно въображение или чувство на хубавото и красивото, винаги ще турят някоя заврънкулка. Забележете, този започва от дясно на ляво, пак на дясно – този човек, който се подписва, развито е повече сърцето. Идеален е той, но не е умът, който ръководи, но някаква си интуиция вътре, и умът е в едно състояние прогресивно, обещаване за бъдеще. Има импулс, стремеж. Той може да го е направил туй несъзнателно.

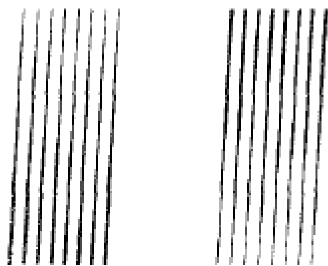

Фиг. 7

Фиг. 8

Какво означава туй в графологията? Започва меко, свършва твърдо. Това са волеви, активни хора. А други започва твърдо, а свършва меко. Ще ви дам друг един психологически опит. Да кажем, някой от вас не може да се занимава да учи, почнете да рисувате круша. Но круши, които са крушообразни, длъгнести.

Допуснете, че вие сте неразположен, всеки от вас трябва да има някоя книга, седнете и се постарайте да нарисувате особена круша от тези крушообразни, а същевременно опитайте се да нарисувате веднъж и дървото, и ще забележите каква промяна ще настане във вас. Щом почнеш да мислиш за крушата, свързваш се с този плод, и при това от плодовете идва едно успокояване.

На човек всякога му трябва едно вътрешно успокояване. Затуй всякога трябва да сме в контакт с живата природа. Под плод разбирам

живите сокове, които функционират в тази форма. Когато рисувате тази круша, ще подразбирате, че тя е едно хубаво, здраво дърво. В ума си ще държите следната идея. Тъй, крушата е идеална, няма никакви сухи клони. Плодовете да са малко, но хубаво развити. Нарисувайте един, два, три пъти… Туй донякъде служи за урегулиране на тези течения. Допуснете, че искате да развиете някое чувство на хубавото, красивото. Вземете тогава, нарисувайте ябълка, тези от хубавите ябълки или някои цветя, роза, карамфил, но не да ги рисувате с черно мастило, но ще имате цветни моливи. Може човек да рисува със своето въображение, без да употребява ръката си, но в този случай въображението е толкова силно, че цветът изпъкне жив с всичките си краски. Или крушата, може да не я напишете на дъска. Постарайте се някой път да си представите една хубава круша, такава, жълта.

Природата обича разнообразие, т.е. всички центрове на човешкия мозък трябва да се турят в действие, да се разработят. Цялата повърхност на мозъка трябва да се намира в постоянно движение. И в един човек, който е нормален, жизнените сокове трябва да функционират правилно по кората на мозъка. Някой път става натрупване на енергиите – и тези хора заболяват, натрупват се чужди органически вещества, които спъват кръвообращението, нахлува повече кръв в човешкия мозък, не може да се оттегли, става парализация на мозъчните центрове и се парализира или крак, или ръка. Човек трябва да се научи най-първо да има страх само отвън, т.е. да знае закона, че нищо без причина не може да стане. Някой път се уплаши, че може да се парализира. Човек не може да се парализира без причина. За да се парализира, трябва да има нарушение на някой Божествен закон. Само тъй може да се парализира човек. Ако човек живее по този начин, неговото развитие ще върви нормално. Човек няма да остарява предивременно. Тоест, остаряването показва, че

хората стават бездеятелни, нямат деятелност в себе си. Всякога, когато изстинете, правете упражнението.

1. Прави, ръцете спуснати свободно надолу. 2. Ръцете повдигаме отпред на тялото *(пръстите едни срещу други и дланите към тялото)*, като дойдат до гърдите, описваме кръгове встрани: надолу, пръстите се посрещат, издигане пак ръцете по средната линия. Повтаряме това много пъти.

При описване кръгове встрани – същевременно повдигаме настрана десния крак, при вторите кръгове левия. Десния, левия и т.н.

Обратно на първото упражнение. Ръцете описват кръгове настрани, срещат се на гърдите – надолу, кръгове настрани и т.н. При всяко описване с ръцете кръг повдигаме десния, после при второто движение левия. Десния, левия и т.н.

Забележете как действат двете упражнения. Първото действа по-добре, разведрява. Това упражнение е хубаво за стопляне зимно време.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесет и четвърта лекция, на Младежкия окултен клас, 25 април 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ВЛИЯНИЕ НА ЦВЕТОВЕТЕ

[Лекцията е препечатана от Жива реч, лекции от Учителя на Младежкия окултен клас, година V (1925 – 1926), т. III, стр. 75, София, 1937 г. – бел. изд.]

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Чете се темата „Защо насекомите имат много очи?“ Чете се резюме на темите „Произход на синия цвят на окото“ и „Качества на идеалния човек“.

Какво е имала предвид природата, когато е създавала очите? Къде се получава образът на предметите в окото? В жълтото петно на ретината. Изучавайте влиянието на цветовете върху очите. Правете опити с различни цветове, да видите какво е влиянието на всеки цвят поотделно. Например първия ден наблюдавайте влиянието на червения цвят, втория ден – на портокаловия цвят и т.н. Същевременно добре е да проследите влиянието на различните цветове през различните часове на деня. Сутрин – от четири-пет часа около изгрев слънце; от седем-осем след изгрев слънце; около обяд – от единайсет-дванайсет, и след обяд от четири-пет часа. Добре е за тази цел да си служите със стъклена призма. Такава призма, която разлага слънчевите лъчи, съществува и в човешкия мозък. Който е развил в себе си тази призма, той може да се лекува с нея. Ако гърлото ви боли, вие можете да отправите към него портокаловия цвят. След известно време вие ще почувствате поне малко подобряване. Човек може да се ползва не само от цветовете на

спектъра, но и от неговите светлинни лъчи. Ако мозъчната призма на някой човек не е развита, той може да се лекува със стъклена. Пък и да е развита донякъде, за предпочитане е да се ползва от стъклената призма, защото мозъчната изисква по-голямо напрежение на мозъка, по-голямо концентриране на мисълта.

Който не разбира законите, при които може да си служи с тази призма, той ще се почувства зле. Защо? Защото само в някои мозъчни центрове нахлува повече кръв, а в други не става никаква промяна. Това нееднакво разпределяне на кръв в мозъчните центрове се отразява болезнено върху целия организъм. Забелязано е, че при лекуване на мозъка, вместо да се подобряват, мнозина заболяват повече, вследствие прииждане на кръв само в някои центрове за сметка на други, в които не прииждa никак кръв. Когато мисли, човек никога не трябва да се безпокои. Всяка мисъл, която безпокои човека, ограничава чувствата му и пречи на неговото кръвообращение. Който много се безпокои, той лесно заболява, лесно може да се парализира. Когато изгуби богатството си, човек лесно се парализира. И свещеници, и учени, и лекари се парализират все по причина на ограничаване на чувствата.

И тъй, преди да е заболял още, човек може да се лекува с цветните лъчи. Седемте цвята представят седем разумни свята, които изпращат на земята по един цветен лъч. Седемте цвята пък представляват слънчевия спектър. Колкото по-силен е цветът, толкова по-близо е до нас светът, който изпраща този цвят. От цветовете на дъгата можем да познаем към коя област се движим. Колкото повече се отдалечаваме от един свят, толкова повече и цветът на този свят отслабва. Колкото повече се приближаваме към даден свят, толкова и неговият цвят става по-силен. Кой цвят преобладава на земята? Зеленият цвят. Всички същества на земята са потопени в зеления цвят. Същевременно ние сме свързани с всички планети и слънца,

които са и съществата, които ги населяват. Светещата раса обаче представя същества, които са творчески. Те творят, съграждат вселената. За нашето зрение те са невидими. В бъдеще, когато зрението на хората се развие, те ще виждат светлината, която светещата раса носи със себе си. Те ще виждат светлината и на онези звезди, които днес не виждат. Животните например не виждат звездите. Те даже не повдигат главите си да погледнат нагоре. Понякога кучето лае на луната. Защо? Защото вижда нещо. Забелязано е, че кучето никога не лае на неодушевени предмети. Щом лае на луната, това показва, че за него тя е одушевен предмет. В това отношение кучето се проявява като ясновидец. То вижда нещо, което човек не вижда.

И тъй, започнете ли да изучавате цветовете, например червения цвят, изучавайте го не само като впечатление, но като символ, който ви се изпраща от един разумен свят, да го разгадаете. Съществата, които изпращат живот на земята, изпращат червения цвят именно като символ на живот. И червеният цвят, от своя страна, е съставен от седем цвята с различна интензивност на вибриране и с различен брой вибрации. Човек с добре развито око може да различава седем краски на червения цвят и разумно да се ползва от тях. Тези краски са негативни и трябва да се превърнат в положителни. Те представят написана книга, която трябва да се разгадае. Не се ли разгадае, тя остава като старина, от която малцина могат да се ползват. Който може да раздели седемте краски на червения цвят една от друга и да използва всяка от тях според нейните качества, той ще се почувства напълно ободрен. Червената светлина се препоръчва за малокръвни. Ако могат правилно да възприемат праната на червения цвят, те ще я препратят към клетките на своя организъм и ще се обновят.

Хората могат да се ползват от цветните лъчи за лекуване. За да дойде до известни резултати, човек трябва да прави много опити.

Направи ли само един опит, той лесно може да изпадне в съмнение. Когато се лекува, човек трябва да е уверен в метода, който прилага. Само по този начин той може да очаква положителни резултати. Несполучливите опити представят спирачки в живота на човека. Те внасят в него съмнение, което не допринася. Когато страдате от главоболие, очеболие, ревматизъм или друга някаква болест, правете опити с цветните лъчи, да видите как ще се отразят върху организма ви. Всеки сам трябва да дойде до положителни резултати, да види какво действие ще му окажат. Много начини има, по които човек може да се лекува, но лекуването с цветни лъчи е един от най-евтините. Колкото и да е евтин този начин, човек все трябва да плати нещо. Ако доброволно не иска да плаща, природата насила ще го застави да плати. Природата иска да научи човека да се жертва. Тя иска да научи човека на щедрост. Ако той не иска доброволно да упражнява щедростта, природата ще го застави насила да бъде щедър. Как? Чрез болести.

Срещате един горд, надменен човек, който се крие от хората, защото счита, че не е като тях. Той се мисли за нещо особено. Природата не търпи такива прояви. За нея всички хора представят един общ организъм. Тя ще застави този човек да признае всички хора около себе си и да им благодари за всичко, в което те могат да му услужат. Природата ще му изпрати някаква болест и ще го тури на легло. Като дойде лекар да го лекува, на първо място ще му препоръча мляко от здрава крава. Какво ще прави този човек? Ще прати слугите си да търсят млекар или овчар, който има здрави, доброкачествени крави. Като намерят такъв човек, ще му платят скъпо само за да се ползват от млякото на неговите крави. Щом оздравее, гордият ще потърси овчаря и ще му благодари. Така само той ще разбере, че не може да се изолира от хората.

Всеки човек е на мястото си и може да ви бъде полезен тогава, когато най-малко се надявате. Няма нещо отрицателно в човека, за което природата да не го е наказала. И за най-малката лъжа природата наказва. Някой обича да полъгва, но иска да се изправи, да се освободи от този недъг. Какво прави природата тогава? Щом този човек си позволи да излъже, веднага езикът му се изприщва. Щом престане да лъже, пришките изчезват. Причината за всички язвички в стомаха се крие все в лъжата. Лъжата изменя химическия състав на кръвта и на тъканта на организма. Как се обяснява тази промяна в организма? Със страха. Като излъже, човек започва да се страхува, а този страх произвежда свиване на кръвоносните съдове, както и на тъканите. Страхливият започва да става подозрителен, във всичко се съмнява. Страхът влияе върху човешките мисли, чувства и действия. Подозрителният не вижда нещата, както трябва, вследствие на което изважда криви заключения за тях.

Изобщо природата обича естествените неща, естествените мисли, чувства и действия. Тя не обича да поставяме прегради на това, което отначало е наредила. Дойдем ли до наредбите и законите на природата, ние трябва свещено да ги пазим. Никой няма право да пристъпва нейните прегради. Например аурата на човека е естествена преграда. Щом е така, никой няма право да влиза без позволение в аурата на кого и да е. Дойде ли някой човек при вас, той трябва да седи петдесет-седемдесет сантиметра на разстояние. Наруши ли това разстояние, приближи ли се много до вас, той създава дисхармония в отношенията. Тази дисхармония се дължи на неправилна обмяна между енергиите на двамата. Който е чувствителен, той възприема тази неправилност в обмяната и започва да страда. Когато учителят говори на учениците си, те се натрупват около него, приближават главите си един до друг, но тук не става неправилна обмяна. Тук няма опасност от никакво стълкновение между тях. Защо? Защото мисълта

на всички е съсредоточена към един общ предмет. Обаче ако двама души с две противоречиви мисли се приближават един до друг на разстояние, по-малко от петдесет сантиметра, те се стълкновяват. Аурите им се преплитат и между тях става неправилна обмяна. Щом почувстват такава дисхармония, те веднага се отдалечават.

Не престъпвайте онази свещена преграда, която природата е поставила. И тъй, който влезе в областта на разумната природа, той трябва да пристъпи към нея със свещен трепет и с благоговение. Не съм ли свободен да се движа според законите и наредбите на моя трен? Не, влезеш ли в пътищата на природата, ще спазваш нейните закони. Тя не обича да преграждате пътищата ѝ, да поставяте нови прегради. Като не спазват законите на разумната природа, хората се стълкновяват едни с други, ожесточават се помежду си и в края на краищата казват: „Човек за човека е вълк.“ Каква философия има в тази мисъл? За добрия човек обаче не е така. Той не казва, че човек за човека е вълк. Напротив, той се ползва от силата на вълка. Динамичен е вълкът. Забелязано е, че в козината на вълка не се въдят никакви паразити.

И тъй учете се сами да се лекувате. Който е развил чрезмерна чувствителност в себе си или страда от неврастения, нека използва синия цвят на светлината. Всяка сутрин да прави обливания със сините лъчи на светлината върху главата, гърдите и стомаха си. Изобщо добре е човек да отправя сини, жълти или портокалови лъчи към онези органи на тялото си, в които чувства излишна енергия. Понякога на някои места в организма на човека става известно подпушване, което създава анормални състояния. Той трябва да облива тялото си със сини и жълти лъчи на светлината. Човек може да приема тези лъчи от слънцето. Първоначално той ще си служи със стъклена призма. С помощта на тази призма човек може да получи слънчевия спектър на стената. Като получи спектъра, той трябва да

съсредоточи вниманието си към синия цвят и да се опита да го възприеме в себе си. След това нека затвори очите си, да види може ли същият цвят да се отпечата в мозъка му. Като прави тези упражнения, той ще може, когато пожелае, да произведе синия, жълтия или кой и да е цвят в мозъка си и да се лекува.

Когато правите тези опити, в първо време ще настане в съзнанието ви голяма тъмнина. След известно време върху мозъка ви като върху екран ще блесне малка светлинка, както се зазорява на хоризонта. Тази светлина постепенно ще се увеличава, докато се засили толкова, че може да лекува. Правете този опит по няколко пъти на ден, докато придобиете резултат. Вие можете да използвате цветните лъчи направо от слънцето, но трябва да знаете под какъв ъгъл да отправяте погледа си. Започнете ли да гледате направо в слънцето, вие ще възприемете такива лъчи, които ще ви се отразят вредно. Когато слънчевата светлина е силна, вие трябва да я приемете през клепачите си. Тогава тя става приятна и действа лековито върху човека. Най-лековити са слънчевите лъчи сутрин от осем-девет часа. Към обяд лъчите са много силни и не действат добре върху човешкия организъм. Ранните слънчеви лъчи действат особено добре върху анемични хора.

Днес всички хора говорят за светлината, но ако ги поставят на изпит, едва ли ще могат да докажат нейното влияние върху човека. Това е въпрос на концентриране, на наблюдение. Човек трябва да прави ред опити. Всеки ден през различни часове на деня той трябва да се излага на слънце, докато мозъкът му привикне на действието на слънчевите лъчи. Хората не познават още какво нещо е слънцето. Те познават донякъде само физическата страна на слънцето. За да не се влюбват в слънцето, Мойсей е забранявал на еврейския народ да се кланя на слънцето. Когато отношенията на хората към слънцето станат съзнателни, когато привикнат на неговите лъчи и могат

разумно да ги използват, тогава слънцето ще им покаже истинската красота, която крие в себе си.

Като правите опити за изучаване влиянието на цветните лъчи върху мозъка си, стремете се направо да възприемете слънчевите лъчи. Ако опитът ви излезе сполучлив, след като сте гледали десет секунди право в слънцето, затворете очите си и вижте какво ще се яви пред вас. След известно време в хоризонта на зрението ви ще се яви малка светла точка, която представя слънцето. Тази точка започва да се движи бързо – ту слиза надолу, ту се качва нагоре, като постепенно се отдалечава и става по-светла, докато приеме човешки образ. Образът става все по-светъл, но постоянно се отдалечава и намалява пак до малка светла точка. В това време се спуща една завеса, която отделя физическия от духовния свят и пред вас настава голяма тъмнина. На другия ден ще повторите опита. Ако опитът излезе сполучлив, пред вашето зрение ще се яви светлата точка, която ще се превърне в човешки образ, и после като светла точка отново ще се скрие. Понякога месеци наред можете да правите опита и всякога да излиза несполучлив. Светлият образ се явява само тогава, когато човек се намира при добро и подигнато състояние на духа. Който може да види този светъл образ пред себе си само за един момент, той така се ободрява и развеселява, че с дни се намира под негово влияние. Той се намира в положението на Наполеон, когато виждал своята звезда. Когато виждал своята звезда, Наполеон лесно решавал задачите си. Щом изгубвал звездата си, той изпадал в мрак и съмнение.

И тъй, когато около човека се явяват светли точки, които се движат с голяма бързина, това показва, че той преживява нещо приятно. Ако между светлите точки има и черни, това предсказва на човека някакво болезнено състояние. Щом светлите точки изчезнат, а останат само черните, човек заболява вече. Черните точки се виждат и

с отворени очи, а светлите – само при затворени очи. Светлите точки не са нищо друго освен електрически светлинки, малки резервоари на енергия. Цялото пространство е пълно с електричество. Светлите точки, които виждаме в пространството, са резултат на обмяната, която става между материята и електрическата енергия. Светлите точици, които са много ярки, имат материален или полуматериален характер, когато цветните се отнасят към област, вън от материалния свят. Те не съществуват в пространството, нито могат да се видят с просто око или с микроскоп. Обаче те съществуват в субективното схващане на човека.

Следователно, за да се домогне до тия знания, човек трябва да работи върху себе си, да се подигне. В пътя на своето повдигане, в пътя на придобиване на положителни знания човек се натъква на ред препятствия. Природата е турила на пътя на човека много прегради – големи и малки, с които той сам трябва да се справя. На всеки, който иска да мине през тези прегради, природата задава въпроса: „Готов ли си да минеш тези прегради?“ Ако си готов, мини през тях. Ако не си готов, върни се назад. Дойдете ли до една от свещените прегради на природата, спрете се и се запитайте: „Готов ли съм да мина през тази преграда, или не?“ Не е забранено да минавате през тези прегради, но първо трябва да изпитвате силите си, и после да ги минавате. Докато не познавате силите си, не правете никакви опити.

Сега направете едно просто наблюдение върху себе си само за пет минути, по три пъти на ден – сутрин, преди обяд и вечер, да видите какво влияние ще окажат върху вас всички цветни лъчи на дъгата, като започнете от червения и дойдете до виолетовия. При това следете какви цветове произвежда изговарянето на думите любов, мъдрост, истина и др. Любовта трябва да произведе червен цвят, мъдростта – жълт, истината – син. Ако при изговаряне на тия думи пред вас не изпъкнат техните цветове, това показва, че вие сте

изгубили първичния език, на който тия думи са били изговаряни. Всяка дума, при изговарянето на която не се произвежда съответстващ цвят, не е естествена, не е първична дума. В нея е вложен някакъв чужд елемент, от който тя трябва да се освободи. Казват за някого, че лицето му е пожълтяло, станал е като светия, придобил е голяма мъдрост. Когато лицето или тялото на човека пожълтява, това показва, че умствената му енергия се е отбила от своя път и е слязла на физическия свят.

Следователно умът на човека трябва да зрее, да пожълтява, а не тялото му. Тялото не се нуждае от жълт цвят. Всяка дума, всеки цвят трябва да бъде на своето място. Не са ли на мястото си, те не произвеждат нужния ефект.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесет и пета лекция, на Младежкия окултен клас, 2 май 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

МЯСТО НА ДОБРОДЕТЕЛИТЕ

[Лекцията е препечатана от Жива реч, лекции от Учителя на Младежкия окултен клас, година V (1925 – 1926), т. III, стр. 89, София, 1937 г. – бел. изд.]

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Как бихте представили символически доброто? Във вид на плод. Любовта? Във вид на сърце. Значи сърцето е място, дето постоянно стават втичания и изтичания. На какво можете да уподобите истината? На запалена свещ или на пламък. Мъдростта? На един добре узрял плод.

За следния път направете опит да поставите всички добродетели – любов, мъдрост, истина, правда, добродетел, милосърдие, кротост, въздържание, търпение, на съответното място в човешкото тяло. Ще видите на какво можете да уподобите добродетелите.

Като разглеждате плодовете в природата – ябълката и крушата например, виждате, че те се различават по форма, по цвят, по вкус и т.н. Какви причини са създали това различие – външни или вътрешни? Ако изследвате соковете на ябълката и на крушата, ще видите, че в химическо отношение те се различават едни от други. Образуването на соковете е умствен процес. Значи ябълката и крушата се различават и в умствено отношение. Изобщо, дето се извършва химически процес, там има разумен живот. Горната част на крушата обикновено е заострена, а ябълката е валчеста. Има ябълки, на които горната или долната част понякога е заострена, но изобщо

ябълката е валчеста. Обаче от формата на ябълката или на крушата не може да се съди за направлението на соковете – дали текат надолу, или нагоре.

Като изучавате естествените науки, можете да се спрете върху следния въпрос. Защо листата на тополата не окапват всяка есен по един и същ начин? Който е наблюдавал това явление, той е забелязал, че някоя есен листата на тополата окапват първо горе и в средата, а по-късно, към края на есента – в долната част. Друга есен се забелязва точно обратното, първо окапват долните листа, а после горните. Някога пък окапват средните листа, а после останалите. По това явление съдят за зимата, кога ще бъде най-студена – в началото, в средата или в края. Това показва, че дървото е чувствително и може да предскаже кога ще бъде най-студена зимата – в началото, в средата или в края си.

Учените са наблюдавали следното явление в живота на растенията. Като посадят едно дърво при някой сипей, изложен на слънце, след време от корените на това дърво започват да излизат клончета. Това се дължи на особен род спящи пъпки при корените, които при дадени условия могат да се развиват в клончета, а при други – в стъбла. Този закон се отнася и до човека. Например, ако на човека се отнемат духовните елементи и се заместят с материалистически, той ще се превърне в корен, т.е. ще стане материалист. В него ще се развие симпатичната нервна система за сметка на умствената. Това е забелязано в българите. Срещате някой селянин сух, слаб като чироз. След време селяните го избират за кмет на селото. Какво става с този човек? Не се минава много време, година или две най-много, той надебелява, развива благоутробие и всякаква сухота изчезва. На какво се дължи това надебеляване? На развиване на симпатичната нервна система. В симпатичната нервна система се крият корените на живота. Щом се дадат условия на корените да се

развият, човек надебелява. Отнемете ли богатствата на човека, той започва да мисли и отслабва. Слабият, сухият човек повече мисли, а пълният повече чувства. Философите, критиците са повече слаби, сухи хора. Те мислят много.

Значи, ако човек се постави при благоприятни условия за развиване на своя ум, той ще има добре развито тяло. В това отношение светлите идеи играят роля на невидимо слънце. Те упражняват влияние върху развитието на мозъчната система. Те внасят повече светлина в ума, а с това подобряват културата не само на отделния човек, но и на цял народ. Този народ минава за идеен. Когато един народ стане безидеен, това показва, че му са дадени добри условия за развиване на корените на неговия живот, т.е. на симпатичната нервна система. Този народ става материалист и в него се развива съответна култура.

Ако отидете в Америка, ще видите, че в американците е силно развита мозъчната система, вследствие на което те са повече сухи, слаби хора. Обаче как ще си обясните факта, че между американците, именно които са много енергичен и здрав народ, има толкова много неврастеници, колкото в никой друг народ? Това явление може да се обясни като някаква предпазителна мярка отстрана на разумната природа. Понеже американците са склонни към материализъм, затова симпатичната нервна система в тях постоянно се атакува, да не би мозъчната енергия да слезе долу, в стомаха, и да благоприятства за развиване на материализма. По този изкуствен начин природата тонира нервната система на американците. Американецът изпива по една-две чаши горещо кафе, и веднага след това изяжда една голяма порция ледено. Така той разваля зъбите си, разстройва стомашната си система. Това е крив начин на хранене, но за да го предпази от материализма, от чрезмерно развиване на симпатичната нервна система, природата го е оставила да живее временно с това

заблуждение. Днес американците усилено работят именно в това направление, как да се освободят от неврастенията.

Не само американците имат страдания, но всички съвременни хора са изложени на страдания. Всички хора търсят начин да се освободят от страданията. Те не подозират, че страданията са благо за тях. Ако съвременните хора не страдаха, те щяха да бъдат крайни материалисти и в това отношение между тях и млекопитаещите почти нямаше да има разлика. Каква култура можете да очаквате от човек, който има хамбари с жито, пълни складове с вина, с храни и т.н.? Този човек не мисли за нищо друго освен за ядене и за пиене. Какъв смисъл има такъв живот? За материалиста по-добър живот от този няма. На другата страна на живота пък срещате един сух, слаб човек, който по цял ден чете и размишлява. Той яде сух хлебец, но и на това е доволен. Понякога и той мечтае за богат живот, но не само, че не му се дава, но му се взима и това, което има. Ако му се даде това, което иска, той ще се превърне на корен, ще стане голям материалист. Разумната природа му казва: Понеже богатият е взел всички материални блага и се е превърнал на корен, за теб остават духовните и умствените блага. Ти трябва да се превърнеш на клон. Той ще живее в корените на живота, а ти – в клонете.

Това са крайности в живота, с които природата си служи в редки случаи за разрешаване на известни въпроси. Обаче разумният живот не живее в крайности. Той уравновесява енергиите, които текат в корените и в клоните на неговия организъм. Щом соковете в неговия организъм текат правилно, той се развива нормално. Щом става въпрос за страдания, човек трябва да различава кои са необходими и кои ненужни. Има страдания в живота, през които човек неизбежно трябва да мине. Те са предвидени от самата природа. Разумните страдания представят необходимата тежест в параход или в лодка, когато плуват по водите на моретата или океаните. За да може една

лодка или един параход да плува по водата, на дъното си той непременно трябва да има известна тежест. Тежестта уравновесява движението на парахода. Без тежест параходът не може да се държи в равновесие. Следователно страданията не са нищо друго освен тежест, т.е. баласт, който държи в равновесие силите на човешкия организъм. Ако тежестта е необходима, за да държи парахода в равновесие, това не значи, че той трябва да се претовари. Всеки параход трябва да се товари само толкова, колкото може да издържа. Така натоварен, параходът ще пътува от пристанище на пристанище, ще стоваря една стока и ще товари друга. Когато параходът не се движи на повърхнината на водата, а само до известна степен е потънал във водата, това показва, че той е много натоварен. Щом стигне до пристанището и се разтовари, той олеква и плува по повърхността на водата.

Същото може да се каже и за човека. Има моменти в живота на човека, когато той се чувства много натоварен. Той казва: „Големи страдания имам.“ Какво трябва да направи тогава? Да отиде на пристанището, да се разтовари малко, докато му олекне. Обаче влезе ли в бурното море, той веднага трябва да се натовари, да пази равновесие всред бурите на живота.

Сега кои страдания наричате големи? Ако няма къща, служба или нещо материално, човек не може да каже, че има големи страдания. Човек е богат не само когато има материални приходи, но и когато може да диша и издиша. Какво по-голямо богатство или какъв по-голям приход може да иска човек от дишането и издишането. Който може да диша правилно, да мисли правилно и да яде правилно, той е придобил големи блага в живота. Той има условия човек да стане. Не диша ли правилно, не яде ли правилно и не мисли ли правилно, той няма условия човек да стане. Ако младото поколение работи в това направление – да диша, да мисли и да яде

правилно, то ще разполага с един плюс в бъдещето си. Не работи ли, в бъдещия живот то ще носи ред минуси. Минусите се пишат с чертички, които в българския език наричат тирета. Има писатели, които много си служат с тирета. Тези тирета не са нищо друго освен минуси в техния живот. Минусите в живота на човека говорят за един неразумно прекаран живот. Някои писатели, учени хора си служат с многоточие. Многоточието означава недоизказани мисли. Някой започва да пише: „Аз... мога...“ Какво може този човек? Ако е умен, той от всичко се учи. Който не е умен, чрез многоточието той изказва известно съмнение. Всъщност какво означават недоизказаните работи? Какво означава многоточието? Който си служи с многоточие, той е многоцентров човек. Какво можете да очаквате от човек, който има много центрове?

Сегашният живот на хората не е нищо друго освен непрекъсната верига от изпити. Днес всички хора държат матура. Някои казват: „Как ли ще преживеем?“ Няма какво да мислите за преживяването си. Вие държите матура. Следователно или ще издържите матурата, или ще ви скъсат. Ако ви скъсат, ще умрете, а това показва, че имате душа. Ако издържите, ще оживеете, а това показва, че имате дух. С други думи казано, смъртта настъпва като резултат на анормалните чувства в човека. Когато чувствата в човека взимат връх над мислите, той преждевременно умира. Когато човек мисли само за ядене и за пиене, когато преяжда, той преждевременно умира. Ако човек живее разумно, той може да достигне сто-сто и двайсет годишна възраст.

Изкуство е човек да издържа на външни противодействия, на външни мъчнотии и изпитания. Например срещате един радостен, весел човек. Ако му кажете, че е профан, голям невежа, той веднага се изменя. Тези думи го спъват. Какво означава думата профан? Англичаните употребяват думата профейн в смисъл на светски човек, на когото не може да се разчита. Думата невежа пък означава

незнаещ човек. Човек трябва да дойде до такова положение, че каквито и колкото обидни думи да му кажат, така да ги приеме, като че не се отнасят до него. Отивате при един човек и му казвате, че е заразен от туберкулоза. Той веднага побледнява, уплашва се и започва да плаче. Какво страшно има в тия думи? Той не знае ли, че рано или късно все трябва да умре? Поне да си поживее човек. Какво ще създаде, ако живее по-дълго време на земята? Все ще създаде нещо. Ето четири години вече как изучавате окултната наука. Какво особено създадохте? Някой от вас казва: „Да стана министър в България. Аз зная какво ще направя.“ И това е възможно. Всеки може да стане министър, но важно е какво ще направи като министър. Ако някой негов приятел го посети, той ще му каже да дойде друг път. Докато няма власт, човек много обещава, но щом получи власт, той се повлиява от окръжаващата среда и постъпва по друг начин. Човек трябва да бъде доблестен, разумен, да знае как да постъпва.

Представете си, че един богат, но добър господар дава всеки ден на слугата си по един килограм хляб и десет лева да ги носи на една бедна вдовица. Слугата занася хляба, но парите задържа за себе си. Господарят се интересува за положението на бедната вдовица и често пита слугата си за нея. Слугата казва, че бедната вдовица е добре. Накрая на годината положението на слугата се подобрява, но това на вдовицата се влошава. Ако господарят провери как слугата е изпълнил възложената му от него работа, какво ще излезе? Какво е придобил със задържане на парите за себе си? Не само, че нищо не е придобил, но много неща е изгубил. Краят на нещата е важен, а не началото.

При създаване на човека има един момент, когато той напълно се оформява. Този момент е най-важен. Той е моментът, когато се завършва създаването на дихателната система. В този момент ангел слиза от небето, драсва клечка кибрит и запалва огъня, животът на

човека се проявява. До този момент всички системи в човека са приготвени, чакат само запалване на клечицата кибрит, за да се прояви деятелността на дихателната система. В този момент детето излиза от утробата на майка си и заплаква. Плачът се придружава с първата вдишка. Детето започва вече да диша и да издиша. Докато е в утробата на майка си, детето се мъчи. Щом излезе вън от утробата, то започва да плаче. Плачът показва, че свещта е запалена.

Следователно ще знаете, че реализирането на дадена добродетел е свързано с големи мъчнотии. Всяка добродетел представя един организъм, който постепенно расте и се развива, докато се прояви дихателната система. Щом дихателната система се прояви, човек ражда една идея, която започва да свети. Светлината ѝ показва, че тя е вече запалена, т.е. родена. Да родиш една добродетел, т.е. да я проявиш, това показва, че връзката между човешката душа и Бога е правилна. Също така и връзката между мислите, чувствата и действията на човека е правилна. И тогава, който среща препятствия в живота си, той трябва да знае, че причината на това не седи в неговата съдба, но в неговата неразумност. Съдбата, както и разумната природа, са всякога добре разположени към всички живи същества по лицето на земята.

Съвременните хора обичат да си помагат, но не знаят как. Когато дават пари на бедна, но честолюбива жена, тя се обижда. Как да ѝ помогнат, без да я обидят? Те виждат, че всеки човек има свои характерни черти, които трябва да познават, да знаят как да се отнасят с него. Така трябва да му се помогне, че да не се засегне достойнството му. Според мене правилният начин на даване на парична помощ на хората седи в следното. Ти, който помагаш, трябва да имаш една каса, пълна със злато. Ако искаш да помогнеш на някого, ще му пратиш по пощата ключа от касата си с бележка да вземе ключа, да отвори касата, която се намира на еди-коя си улица и

еди-кой си номер на къщата, да вземе колкото пари му са нужни и да върне ключа на определения номер. Когато се улесни, след година или повече, той трябва да върне парите назад. По този начин много хора ще могат да се ползват от касата, без да се накърни тяхното честолюбие. Рекат ли само да взимат, без да връщат, в скоро време касата ще се изпразни. Мнозина казват, че благата са общи за всички и очакват на другите хора от тях да получават, а те нищо да не дават. Това не е естествено положение.

Правилно, нормално положение е, когато всички взимат и дават. Това е правилна обмяна между хората. Който мисли само да взима, без да дава, той пакости сам на себе си. Той проектира тази мисъл в пространството и по този начин заразява хората с нея. Обаче, ако дава и съзнава, че трябва да се дава, той проектира тази положителна мисъл в пространството и помага за развиване на щедростта между хората. Ако хората само взимат пари от касата, а нищо не дават, в скоро време касата ще се изпразни.

Това е материалната страна на въпроса за взаимопомощ между хората. При днешните условия на отношения хората са изработили доста добри методи за взаимоподпомагане. При това всеки помага според онова, което е изработил в себе си, според своя характер. Методите, с които светът си служи, са доста добри. Много примери има из живота, които определят характера на човека. Един беден човек проси от двама души. Първият от тях е религиозен, вярващ човек. Вторият не вярва в Бога. И двамата обаче са богати. Първият не дава помощ на сиромаха, а вторият дава. Просякът се обръща към последния и го пита: „Господине, кога да върна парите?“ „Когато можеш.“ Какво показва това? Това показва, че веруюто не определя характера на човека. Има светски хора безверници, които са по-щедри, по-благородни от вярващите. Значи в човека живеят два Бога – външен и вътрешен. Вътрешният Бог създава естествени

отношения между хората. Естествените отношения между хората имат за основа любовта, истината. Дойде ли някой при вас да иска нещо, нито той мисли да ви излъже, нито вие него. Обаче има и изкуствени отношения между хората, които трябва да се избягват. Отива един човек при друг и мисли, че той няма да се отнесе добре с него. Ако той вярва, че Бог живее в човека, този човек ще се отнесе към него така, както Бог постъпва.

И тъй смисълът на живота седи във взаимопомощ, във взаимно помагане. Законът за взаимопомощта гласи: никаква връзка не може да съществува между хората, докато те не са проникнати от силно желание взаимно да си помагат. Между клетките на организмите съществува едно сплотяване с цел взаимно да си помагат. В това взаимно помагане се заключва благото на целия организъм. Когато клетките се индивидуализират и всяка от тях започва да мисли и да живее за себе си, настава смърт за целия организъм. Щом организмът умре, те се разпръсват из пространството. След време те започват да тъжат едни за други, отново се събират и заживяват задружно. Законът за взаимопомощта трябва да съществува във всички общества. Те трябва да съставят един общ житен клас, да имат желание да си помагат взаимно по мисъл, по чувства и материално.

Сега, като говоря за доброто, нека напишем тази дума на няколко езика:

добро (на български)

good (на английски)

gut (на немски)

bien (на френски)

bona (на италиански)

Каква е разликата в доброто на различните народи? Когато българинът пише думата „добро“, той иска да каже, че всяко нещо в живота трябва да има корени (д), но трябва да има и клони (б). Когато

узрее, плодът трябва да се хване с ръка (р) и да се изяде. Буквата „р“ е силна. Тя показва, че българинът иска да придобие доброто чрез насилие. Тази буква препятства на българина в доброто. В думата „радост“ буквата „а“ смекчава силата на буквата „р“. В думата „good“ се вижда разумността, интелигентността на англичанина. Той казва: „Всяко растене трябва да започва от корените.“ Когато плодът узрее, аз ще имам грижа да го поставя в хамбара. Българинът казва, че растенето трябва да започва от клоните. В това седи психологическото различие между българина и англичанина. Българинът вярва в щастието, а англичанинът в работата. Времето е пари. Като работи, човек може да печели.

Да се върнем към въпроса за страданията. Несгодите, страданията представят малък баласт в самия живот, който внася стимул в човека. За да уякне, човешкият дух се нуждае от външни препятствия. Чрез външни препятствия или изненади хората могат и да се лекуват. Например българите лекуват треската чрез уплаха. Върви един трескав човек по пътя, трепери от студ, тресе го. В това време от някой прозорец изливат върху него един котел студена вода. Болният се стряска и веднага оздравява, треската го напуща. Хората са възприели този метод от природата. Например за да освободи човека от едно зло, природата му изпраща друго зло, по-голямо от първото. Като се намери в това положение, човек веднага се примирява с живота. И тогава той казва: „Ела зло, че без тебе е по-зле.“ Не е въпрос по този начин да се лекува човек, нито по този начин да се справя с мъчнотиите в живота. Човек трябва да има една основна идея в живота си, която от нищо да не се разколебава. Тя трябва да бъде канара в неговия живот.

Сега на всички ви препоръчвам следното. Всеки от вас да си избере някакво изкуство или занаят, но да го усвои в съвършенство. При всички случаи в живота си той трябва да разчита на това

изкуство. Започнете да изучавате различни занаяти, обущарство, шивачество, плетачество, градинарство и т.н. Други пък нека изучават лечебните свойства на билките. Също така изучавайте признаците, по които да познавате промяната на времето, кога ще вали дъжд или не. Като научите тази част от метеорологията, тръгнете по селата да улеснявате селяните. Ще им кажете дали зимата ще бъде студена, или не, какво сено трябва да употребяват за овцете си и т.н. Изобщо вие трябва да имате такъв занаят или такова изкуство, с което да си пробивате път навсякъде.

Упражнението, което ви дадох миналата седмица за цветовете на светлината, ще го продължите още една седмица. Всеки ден ще изучавате по един цвят от спектъра. Следете кои цветове през кои часове на деня преобладават. Това е работа за вас. Червеният цвят например действа върху аурата на човека, прави го активен. Портокаловият цвят действа върху личния живот на човека, прави го голям индивидуалист. Жълтият цвят дава простор и успокояване на ума. Колкото повече навлизате в тъмните цветове, например тъмносиния, вие усещате тъга, скръб в душата си. Светлите цветове – ясносиният, ясножълтият, действат успокоително върху нервната система. Синият цвят е среда за духовния живот на човека. Зеленият цвят регулира магнетичните и електрическите течения в човешкия организъм. Той е свързан с растенето. Който иска да расте и здрав да бъде, той трябва да се свързва със зеления цвят. Виолетовият цвят има отношение към волята на човека.

Като изучавате влиянието на цветовете, започнете по следния начин. Понеделник – червения цвят, вторник – портокаловия, сряда – жълтия, четвъртък – зеления, петък – ясносиния, събота – тъмносиния, неделя – виолетовия.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесет и шеста лекция, на Младежкия окултен клас, 9 май 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ЗДРАВО МИСЛЕНЕ[14]

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Чете се темата „Мястото на добродетелите в човешкото тяло“. Чете се резюме на темата „Защо природата е турила на някои насекоми много очи“.

Кой въпрос ви интересува днес?

Нарисувайте една круша, дърво с един плод.

Какво предпочитате вие – да ядете круши или да ги садите? Обаче може ли човек да яде круши, преди да ги е сял? Посаждането винаги предшества яденето. Това показва, че реализирането на желанията е в зависимост от много неща, от известни закони. Според тези закони много от човешките желания остават непостижими. Един от тези закони гласи: човек не може да постигне дадено желание, преди да го е посадил. Въз основа на същия закон човек не може да бъде добър, преди да е посял нещо в себе си. Доброто не е нищо друго освен любов, изразена на физическия свят. Понеже любовта не съществува на физическия свят, затова доброто се явява като нещо материализирано. Когато любовта слиза от Божествения на физическия свят, тя се превръща в добродетел. Когато слиза в ангелския свят, любовта се изявява като интелигентност, като мъдрост или като знание. Следователно човек не може да яде, докато не е работил. Ако някой минава покрай една плодна градина, в която

[14] Лекцията е препечатана от Жива реч, лекции от Учителя на Младежкия окултен клас, година V (1925 – 1926), т. III, стр. 107, София, 1937 г. – бел. изд.

нищо не е сял, той няма право да яде от плодовете на тази градина. Щом нищо не е сял, той няма право да яде. Художник рисува една картина, но докато не я свърши, не дава да се гледа. Имате ли право вие да я гледате, преди той да я изложил? Нямате право. Когато художникът изложи картината си, всеки има право да я гледа.

Следователно, когато искаш да вкусиш от плодовете на някоя чужда градина, ти трябва да се сприятелиш с този, който е садил дърветата. И тогава яденето на всеки плод, който той ще ти даде, ще бъде благословение за тебе. Значи човек няма право да яде круши или друг някакъв плод без позволение. Че е така, можете да си отговорите на въпроса, може ли пеперуда да яде круши, може ли микробът да пие мляко. Това показва, че яденето представя цял процес. Не е безразлично каква храна употребява човек. Той трябва да яде само такава храна, която може да го ползва. Каква полза може да донесе известна храна, ако тя само мине и замине през организма, без да остави нещо?

Ето защо човек сам трябва да ограничава ума си от известни мисли, сърцето си – от известни желания, които носят отрова в себе си. Има неща, от които човек временно поне може да се откаже. Човек не може да мисли всичко, каквото му дойде на ума. Какво ще стане с вас, ако в стаята, в която седите, внеса едно шише с отровен газ? Достатъчно е да помиришете този газ, за да избягате всички навън. Не избягате ли, нещастие ви чака. Като знаете това, вие трябва да правите избор в своите мисли и желания. При самовъзпитанието на човека се препоръчва да държи в ума си здрави, положителни мисли. Кои мисли са здрави? Здрава мисъл е тази, която носи мир за душата и светлина за духа. Здравата мисъл трябва да произвежда такава реакция в човека, която да внася разширяване на съзнанието. Ако човек е неразположен, здравата, добрата мисъл трябва да измени състоянието му в добро.

Представете си, че една майка изпраща детето си за вода, но то отказва да изпълни молбата ѝ. Тогава майка му казва: „Иванчо, помисли малко, да видиш добре ли постъпваш, като не слушаш.“ Детето се замисля и след малко взима стомната и отива за вода. Последната мисъл, която изменя решението му и превръща непослушанието в послушание, е добра, здрава мисъл. Някой студент иска да свърши университет, но няма средства. В обезсърчението си той казва: „Няма да уча повече.“ Обаче един от професорите го извиква и му казва: „Знаеш ли, че ти се дават условия да продължиш университета? Един благодетелен човек предлага една стипендия от три хиляди лева месечно за някой беден студент. Академическият съвет решава да даде тази помощ на тебе.“ Студентът се зарадва и казва: „Сега ще уча.“ Коя е добрата мисъл в този случай? Добрата мисъл е тази, която се явява в главата на професора, в решението на академическия съвет и в главата на самия студент, защото и на трите места тя съдейства за превръщане на една невъзможност във възможност.

Какво още може да произведе добрата мисъл? Представете си, че срещате един млад, но знаменит лекар, който лекува болните много успешно. На младия лекар може да се даде следния съвет. Никога да не говори на болния за болестта му. Щом пипне пулса му, както и да го намира, лекарят трябва да се изпълни с вяра и надежда в Бога, че болният ще оздравее. Тази положителна мисъл на лекаря ще се предаде и на болния. Щом болният се ободри и обнадежди, оздравяването му е сигурно. В такъв случай, ако болният е трескав, лекарят не трябва да му предписва петдесет сантиграма хинин, каквато е дозата за възрастния, но да го лекува по хомеопатически начин. Тъй щото, когато лекарите и ближните на болния успеят да събудят вярата и надеждата на болния, лекуването му е сигурно.

Това е един положителен и сигурен метод за лекуване. Лекарят трябва да знае, че болестите не са нищо друго освен резултат на натрупване на излишна енергия, излишни вещества в организма. Щом се освободи от излишната енергия, както и от излишните вещества в организма си, болният оздравява напълно. Дето се натрупват излишни енергии, излишни вещества, там се събират бацили, които са причина на различни болести. Дето има богатства, там винаги има крадци. Значи бацилите не са нищо друго освен крадци и разбойници, които влизат в човешкия организъм да крадат и убиват. Като знаят това, лекарите ги затварят в малки шишенца и приготовляват от тях серуми против различни болести. С тези серуми те правят инжекции на болните и ги лекуват. Лекуването чрез инжекции е борба между апаши и апаши, крадци с крадци. В тази борба те едни други се унищожават. Щом борбата се свърши в ущърб на крадците, болният започва да оздравява. Грижата за болния вече се свежда към възстановяване на нормалното състояние на неговия организъм.

И тъй болестите на съвременните хора се дължат на подпушване на енергиите в организма им. За да се освободят от това подпушване, те се нуждаят от вяра. Вярата е средство за урегулиране на подпушените енергии в човека. Понеже съвременните хора страдат от безверие, те могат да се лекуват с вяра. Когато човек заболее, първо трябва да констатира в себе си болен ли е, или минава някакво психическо състояние, което временно се отразява върху организма като болезнено състояние. Най-опасното положение за човека е, когато вярва, че е болен, без да има някаква болест, или когато мисли, че е здрав, а всъщност е болен. Ето защо човек трябва положително да знае болен ли е, или здрав. Той трябва да знае има ли капитал в касата си, или няма.

Болен човек е онзи, който има излишна енергия в себе си. Когато енергиите на човешкия организъм имат стремеж към центъра на земята, той заболява. За да се излекува, тия енергии трябва да се обърнат към центъра на слънцето. Единственият метод за лекуване на различните болести се заключава в превръщане на енергиите на човека от низходящи във възходящи, т.е. да се измени посоката на движението им от центъра на земята към центъра на слънцето. Болестите биват физически и сърдечни, без да имат органически произход. Те се дължат на натрупване на излишни енергии в организма. Тези болести са на нервна почва. Обаче има и органически болести, които крият своя произход някъде далеч, в миналото на човека.

Когато някоя болест се загнезди в астралното тяло на човека, тя постепенно минава в мисълта му, а оттам – и във физическото тяло. За да се излекува човек, тази болест трябва да се махне от мисълта му. Когато образът на болестта изчезне от мисълта на човека, едновременно с това тя изчезва и от физическото тяло. Много от болестите на физическото тяло се явяват като последствие на някакви заболявания в астралния и в умствения свят на човека. Едно горчиво чувство, една противоречива мисъл причиняват физически болести. Щом се махне причината на болестта, и самата болест изчезва.

Мнозина страдат от главоболие, от очеболие и се лекуват със студени компреси. Аз препоръчвам топли компреси вместо студени. Когато страдате от главоболие или очеболие, турете на слепите си очи квас, прясно приготвен. Мястото намажете с малко зехтин и отгоре турете кваса. Дръжте го на слепите очи десет-четиринадесет часа. Това можете да правите от три пет пъти седмично според степента на болката. Квасът действа магнетично, затова го препоръчвам не само при обикновено главоболие, но и при менингит.

Когато някое дете заболее от менингит, обръснете добре главата му, пригответе пресен квас и го поставете на горната част на главата и на слепите очи. Като турите няколко пъти наред квас на главата, детето ще оздравее. Изобщо ледът не трябва да се употребява при никакви случаи на възпаление. Щом имате някакво възпаление, служете си всякога с топли компреси, а не със студени. Студени компреси могат да се турят само на пълнокръвни хора. Квасът, млечният компрес са добри специалитети, които трябва да се предпочитат пред студените компреси. Когато лекувате някого, през всичкото време трябва да сте в молитва, да сте свързани с Бога. Само по този начин лекуването ще бъде успешно.

И тъй човек не може да яде круши, докато не ги е садил. Може ли човек да мисли, преди да е обичал? Мисълта ли е дошла по-рано, или любовта? Това значи кокошката ли е излязла по-рано, или яйцето? Божията любов предшества мисълта на човека. Човек мисли само когато е обичан. Да мисли човек, това значи да се ползва от Божията любов. Когато учи, човек разбира, че наистина Божията любов действа на физическия свят. Напредналият в ученето съзнава, че светът е създаден за него да го изучава. С други думи казано, човек е дошъл на земята да я изучава. Следователно, докато хората не изучат земята добре, те не могат да се освободят от нейните прегръдки. До това време те се намират в положението на онзи млад турчин, който се разговарял с баща си за уловения от него разбойник. Той казал: „Татко, хванах един разбойник.“ „Доведи го при мене.“ „Не мога.“ „Защо?“ „Защото не ме пуща.“ Както виждам, положението на съвременните хора по отношение на земята е същото, каквото е положението на младия турчин към разбойника. Всички мислят, че са хванали земята, но когато пожелаят да се мръднат малко, виждат, че тя не ги пуща.

Сега пред всички хора седи една велика задача за разрешаване. Човек може да живее, както разбира, но той трябва да реши задачата си, и то разумно. Ако решите задачата си, както обикновените хора я решават, ще се намерите в положението на човек, който постоянно влиза и излиза, без да придобива нещо. Например някой взима билет за концерт. Отива на концерта, но се връща, отложил се. Втори път пак отива, отложил се. Така се отлага концертът ден за ден, докато най-после му върнат парите. Защо? Певецът се разболял.

Представете си, че на един богат американец дойде идеята да завещае пет милиона долари на някой беден студент. Ако се окаже, че този беден студент е някой от вас, за какво ще употребите тези пари? Сега всички се радвате, като че действително сте станали наследници на тази голяма сума. Всеки от вас си мисли, че може да е той. Всъщност никой не е наследник. И да не станете наследник на този голям богаташ, все ще ви бъде приятно да се говори по този въпрос.

Един турчин отишъл в Цариград по работа. Като се върнал оттам, ходжата го запитал: „Какво ново има в Цариград?“ „Последната новина е за тебе. Там се говори, че ще те направят шейх-юл-ислям.“ „Не говори такива работи.“ След няколко деня ходжата срещнал същия турчин и му казал: „Я разправи пак какво се говори в Цариград за мене.“ Ходжата знае, че това не е вярно, но все му се иска да чуе нещо приятно за себе си. Сега и вие знаете, че няма да получите пет милиона долари, но ви е приятно да слушате. Мисълта за петте милиона долари весели всички. Един познат разправял, че ако спечели милион, щял да купи два автомобила – единия щял да подари на братството, а другия – за себе си. Това показва, че парите са сила, която действа на човека. Под влияние на мисълта за забогатяване човек става весел. Възможно ли е да дойде на ума на някой американец да направи някого от вас наследник? В дадения случай е невъзможно, но същевременно е вероятно. От къде знаете,

може би още тази вечер някой американец да изпрати на някого от вас пет милиона долари. Ако вие сте чувствителни, с помощта на лескова пръчица ще можете да познаете къде има заровени пари на Балканския полуостров.

Големи богатства има заровени в земята. Някои от тях са останали още от турско и от римско време. С помощта на лескова пръчица човек може да открие местата, дето има заровено злато, но той трябва да работи върху себе си. Когато развие нужната чувствителност и без тази пръчица той ще може да открива богатства в земята. При това положение той носи пръчицата в себе си като вътрешна сила. Много време се изисква, докато човек развие тази сила в себе си, но и като я развие, той трябва да знае как да я контролира. Не я ли контролира, тя ще се превърне в болезненост.

Що се отнася до печелене на пари, това е лесна работа. Мислено или в действителност, всеки човек може да бъде богат. Понеже мисълта за богатството повдига духа на човека, добре е, когато не е разположен, да си представи, че е получил голямо богатство отнякъде и с част от получените пари си е направил голям палат, цял изработен от мрамор, с красиви градини и шадравани в тях като в приказките „Хиляда и една нощ“. Като прави такива упражнения в мисълта си, във въображението си, човек сменя неразположението си в разположение. Ще кажете, че това е глупаво нещо. Защо? Защото било празна работа. Значи да мисли и да си представя човек светли и красиви картини, било глупава работа, а да си представя мрачни картини, не е глупаво. Започва някой да си представя, че ще се разболее, че ще осиромашее и пада духом. Според мене това именно е глупава работа. Защо трябва да си представяте такива работи, когато човек не е създаден нито болен, нито сиромах? Че се е разболял или че е осиромашал, причината за това е той сам. Мързеливият се разболява.

Докато човек е буден, докато е активен и поддържа деятелността на своите клетки, човек не може нито да боледува, нито да осиромашава. Потенциално човек е богат, а кинетически – сиромах. Какво трябва да направи, за да подобри положението си? Той трябва да превърне потенциалната си енергия в кинетическа. Въображението в човека е сила, която може да му помогне в това превръщане. Някой иска да стане музикант. Нека си представи, че има хубава скъпа цигулка и всеки ден свири по пет-шест часа. След това излиза на сцената и започва да свири като виден музикант. По този начин мисълта му ще слезе на физическия свят и ще започне да влияе върху музикалното му чувство. Друг пък иска да стане виден писател или лекар. И това може да постигне, като си представи, че пише велики работи или че лекува болести, за които съвременната медицина се оказва безпомощна.

Съвременните хора не успяват в живота си, понеже се спират само върху едната страна на живота – отрицателната, мрачната. Животът има две страни – положителна и отрицателна. За да има ясна представа за нещата, човек трябва да гледа на тях от две страни. Така работи и природата. И тя си служи с рай и ад. Кой живее в рая? Работникът, трудещият, способният човек. Кой живее в ада? Мързеливият. Ако мързеливият започне да работи, той влиза в рая. Ако работният престане да работи, той слиза в ада. Работният всякога се радва, а мързеливият страда, скърби.

Следователно, когато се радва, човек работи, когато скърби, той е станал мързелив. Между работата и труда има известна разлика. Работата е Божествено нещо, а трудът не. Казано е, че човек се мъчи, ангелът се труди, а Бог работи. Хората често се обезсърчават и казват: „За кого ще пея, за кого ще пиша, за кого ще живея?“ За себе си. Пей за себе си, пиши за себе, живей за себе си. Заболи ли те глава, сам се лекувай. Стани лекар на себе си. Щом можеш да правиш всичко за

себе си, ти ще можеш да правиш същото и за другите. Когато се лекува, човек от нищо не трябва да се страхува. Казано е в Писанието: „Страхливите няма да влязат в Царството Божие.“ Силната мисъл изпъжда всякакъв страх. Човек със силна мисъл може да влезе при болни от чума, от холера и да излезе здрав и читав. От страх човек може да заболее без никакви бацили.

Един човек срещнал на пътя си чумата. Той я запитал къде отива. Чумата му казала, че отива в Багдад. „Колко души ще вземеш?“ „Хиляда.“ На връщане от Багдад чумата срещнала същия човек. Той веднага я запитал: „Свърши ли работата си?“ „Свърших.“ „Колко души взе?“ „Двайсет хиляди.“ „Нали каза, че ще вземеш само хиляда?“ „Аз взех хиляда души, а деветнайсет хиляди умряха от страх.“ Какво показва този пример? Че от двайсет страдания само едно е дадено от природата, а деветнайсет – от човека, от неговия страх. Наистина страхът причинява ред болести, страдания, мъчнотии. Значи една двайсета от страданията на човека са дадени от природата, а деветнайсет двайсети – от самия човек. Както виждате, дробите имат приложение в живота главно в процеса на растенето. Издънките на дърветата – разклоняването им, не са нищо друго освен дроби, получени при раздробяване на цялото. Единицата е цялото, а клонете и корените са дробните части.

В Божествения живот обаче няма дроби. Там всички числа са цели. Дето има страдания, там има дроби. Страданията са от хората, а не от Бога. Бог дава условия на човека да учи, но ако не може правилно да използва тия условия, той страда. Да живеем, това е дадено от Бога. Да умираме, това е от хората. Да сме здрави, това е от Бога. Да сме болни, това е от хората. Отрицателните неща са от хората, а положителните от Бога. Обаче Бог превръща всичко отрицателно в положително, в добро. Той превръща сиромашията в богатство, невежеството в знание. Ако искате да бъдете силни, да не

се спъвате в живота си, дръжте в ума си положителни мисли за Бога. Желанието на Бога е да бъдем здрави, умни, силни. Не мислите ли така, каквото и да спечелите, ще го загубите. Ако сте здрави, ще изгубите богатството си.

Сега, ако някой ви обещае пет милиона лева, как ще се справите с тях? Преди още да сте ги получили, вие веднага ще им намерите място. И в края на краищата ще си кажете – който е обещавал, той ще има грижата да ги достави. Ще кажете като Настрадин Ходжа, че който е оставил деветдесет и девет лири, ще остави още една. Един ден Настрадин Ходжа минавал през един мост и понеже имал нужда от сто лири, въздъхнал дълбоко и казал: „Ако някой ми даде сега деветдесет и девет лири, няма да ги взема, щом не са сто.“ Чул го един богат турчин и на другия ден, преди да мине Настрадин Ходжа през моста, той му оставил деветдесет и девет лири и се скрил, да види какво ще прави. Като видял парите, Настрадин Ходжа ги взел, преброил ги и продължил пътя си. Турчинът го настигнал и го запитал: „Колко лири намери?“ „Деветдесет и девет.“ „Нали каза, че ако не са сто лири, няма да ги вземеш?“ „Аз зная, че който е оставил деветдесет и девет лири, той ще даде още една.“

Сега и вас питам, готови ли сте да вземете петте милиона, които американецът се готви да изпрати на някого от вас? Можете ли да се справите с тях? И вие като Настрадин Ходжа ще кажете, че веднъж провидението е намислило да ви облагодетелства, то знае, че вие ще можете правилно да използвате тази сума. Петте милиона представят дарбите и способностите, които Бог е вложил в човека.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесет и седма лекция, на Младежкия окултен клас, 16 май 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

СКЛОННОСТИ И РАЗНООБРАЗИЕ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Какво се разбира днес под думата „желание“? За мене е важно да зная вашето схващане, а не това на философите. В български език думата „желание“ започва с буквата „ж“, знак за материално състояние. Във формата на тази буква се изразяват две противоположни движения, които трябва да се постигнат. Значи, за да се реализира едно желание, трябва да има две течения в противоположни посоки, които някога ще се срещнат. Тези две движения се забелязват в растенията, корените се движат надолу, към центъра на земята, а клонете – нагоре, към центъра на слънцето. Корените на растенията вървят надолу, но същевременно се местят, търсят влажни места. Това показва, че и растенията се движат, не седят на едно и също място. Обаче това става много бавно. Трябва да минат стотици години, за да се види, че някое растение се е мръднало малко.

Всичко в живота е в движение. Посоката на движението е в зависимост от теченията, които го предизвикват. Не само растенията, планините и горите се движат, но и цели материци. Забелязано е, че източните брегове на Европа отиват към Азия, снишават се. Такива движения стават и на човешкото лице, благодарение на което и то се мени. Ако наблюдава челото, лицето си, човек ще забележи, че в продължение само на десет – петнадесет години те са претърпели известни промени, които се дължат на планински течения в мозъка. Различните мозъчни центрове представят планински върхове, отдето

идат топли и студени течения. Ако мислите на човека не са хармонични, те правят лицето му несиметрично. Като се вгледате в лицето на човека, ще забележите, че то не е съвсем симетрично – едната страна на лицето е по-красива от другата.

Изобщо каквито движения стават във външната природа, такива стават и в мозъка. В гънките и възвишенията на мозъка стават движения, размествания, в резултат на които в различните възрасти на човека се явяват различни идеи. Тази е причината, задето срещаме в живота хора с различни идеи, философи, музиканти, поети, писатели. Някой се занимава с философия, но след години в него става известен прелом, и той се предава на поезия, на литература. Благодарение на разместванията, които стават в мозъка, човек се стреми към разнообразие. Той не трябва да бъде едностранчив в своите идеи. Понеже човек е сложно същество, той трябва да се проявява във всички посоки. Еднообразните мисли и чувства в човека създават ред страдания. Добре е умът на човека да бъде насочен в една посока, но когато кръвта се съсредоточава само в един център, явява се разслабване на нервната система. Ето защо от време на време мисълта на човека трябва да се пренася от един център към друг. С други думи казано, мисълта на човека трябва да бъде разнообразна. Мисълта на идейния човек е разнообразна. Какво означава думата „идеен“? Какво означава думата „идея“? Тази дума е гръцка и означава образ. Всички първични образи на феноменалния свят наричаме идеи. Когато една идея се материализира, тя става идол на човека.

Какви са качествата на идейния човек? Поетът е идеалист, идеен човек. Кой човек наричаме поет? Думата „поет“ е славянска. Тя произлиза от глагола поя, пея. Поетът може да пее, да говори хармонично. Едно от качествата на идейния човек е безкористието. Той свири, пее, без да очаква нещо. Има ли пари, или не, това не го

интересува. Ако няма пари, ходи със стари, избелели дрехи, без да се смущава. В облеклото си той е скромен. Облича се с вкус, но никога с модерни, с цепнати дрехи като фрак и др., той не е фанатик в идеите си. Мисълта му е права, но щом разбере, че друг някой носи някаква възвишена идея, той всякога е готов да отстъпи. Идейният човек различава Божествените мисли от човешките и всякога им дава предимство над последните. Материалистът пък цени времето си и за всяко нещо иска да му се плати.

Един американец се хваща на бас с един свой другар за петстотин английски лири, че може да влезе при един американски милиардер и да се разговаря с него. Защо се е хванал на този бас? За да докаже, че въпреки скъпото време на американеца, той ще успее да влезе в кантората му и да се разговаря с него. Американецът отива при милиардера, подава му картичката си и казва: „Искам да поговоря малко с вас.“ „Не мога, времето ми е скъпо. Всяка моя минута струва петдесет английски лири.“ „Аз ще ви дам сто.“ „Кажете тогава какво искате да ви услужа?“ „Извинете ме, исках само да ви видя. Хванах се на бас с един мой приятел, че мога да ви видя и да се разговоря с вас. Ето, заповядайте петстотин английски лири.“ Милиардерът взел парите, задържал за себе си сто лири и му върнал останалите четиристотин лири. Това значи материалист човек. Дотук е дошъл той в своето развитие. Този човек не е работил върху себе си, да развие своя идеализъм.

За да бъде идеалист, човек трябва да е работил ред поколения в тази област. Можете ли да си представите какъв щеше да бъде светът, ако всички хора бъдат идеалисти? Ако хората бяха само идеалисти, нямаше да има никакви тренове, нито параходи, нито къщи като сегашните. Хората щяха да живеят в прости шатри, нямаше да имат никакви съобщения. Съвременната култура се дължи на

материалистите, на хората с много желания. Идеалистът пък няма много желания. Той обича да мечтае.

Какво означава думата „мечтание“? В български език тази дума започва с буквата „м“, която означава, че идеалистът е мъртъв за желанията. Те не го вълнуват. Мечтателят търси идеалния път. Той се качва по високите върхове и слиза в долините. Той търси простор и разширение, но не знае къде ще го намери. Простор има в материално, в духовно и в умствено отношение. Това означава буквата „е“. Буквата „ч“ пък представя закон за оформяване на идеите. В буквата „т“ се крият условия за побеждаване на мъчнотиите, които човек среща в живота си на физическия, в умствения или в духовния свят.

Често българинът употребява израза „тюх-бре“. Това значи – как така да не ми е дошло на ума това нещо? Как да не съм видял буквата „т“? Буквата „а“ означава закон на еволюцията. Буквите „м“ и „а“ имат един и същ произход, само че „м“ означава смърт, ограничение, а буквата „а“ – излизане от мъчнотиите на живота, т.е. мисъл, разширяване, освобождаване. Дотук думата „мечтател“ означава човек, който е минал през няколко етапа. После той дохожда до положение да примирява противоположностите в живота. Най-после дохождаме до буквата „и“, закон за побеждаване на мъчнотиите. Буквата „и“ е съставена от две линии, които означават радиуси на една вътрешна деятелност. Някои пишат буквата „и“ още и чертичка с точка – i. Точката означава център на тази деятелност.

Следователно, когато определяме понятието „идеалист“, трябва да намерим такава дума, която да не включва никакво противоречие в себе си. Ако си послужим с думата безкористен, и тя не съдържа истинското понятие. Ако кажем, че идеалистът е човек без желания, и това не го определя. Той има желания, но не такива, каквито материалистът има. Между духовния човек и идеалиста има известна

разлика – идеалистът представя външната страна на нещата, а духовният – вътрешната. Има три категории идеалисти. Първо, идеалист, който представя човека в неговите външни прояви. Второ, духовен човек, той представя съдържанието на човека. Трето, Божествен човек, неговият вътрешен произход, смисълът на човека.

Мнозина си задават въпроса, трябва ли човек да има желания? В индуската философия е казано: „Убий всяко желание в себе си." Това се отнася до специални случаи, до ученици, които влизат в известни области на живата природа с цел да ги изучават. При такива случаи човек трябва да отхвърли известни области желания, т.е. да се отрече от тях. Тъй щото, когато се казва, че човек не трябва да има желания, това подразбира специални състояния, в които той се намира. В едно отношение желанията на човека са импулс, а в друго – спънка, ограничаване.

В една басня за магарето се разправя следното. Първоначално магарето било малко животно, като катеричка. То скачало, играло си на свобода, но никой не му обръщал внимание. Като виждало другите животни големи, внушителни, то започнало да се моли на Бога да му даде по-голям ръст и силен глас, та отдалеч да го чуват. Най-после молбата му се изпълнила. Магарето придобило по-голям ръст и силен глас. Отначало хората му се учудвали, но после започнали да се подиграват на силния му рев и на големите му уши и започнали да го впрягат на работа да носи вода. Като се видяло в това положение, то казало на всички: „Бъдете доволни от формата и положението, което ви е дадено. Ако искате голям ръст и силен глас, хората ще започнат да ви се подиграват и да ви карат да им носите вода."

За петела пък се разправя точно обратното. Той имал голям ръст, но не бил доволен от него. И той често се молел на Господа: „Господи, дай ми малък ръст, да не работя много, лесно да изкарвам прехраната си. Ако ръстът ми е по-малък, ще употребявам малко храна, няма да

се грижа много за нея и по този начин ще се занимавам повече с пение.“ Бог задоволил молбата и на петела. Ето защо, когато магарето реве, петелът пее. Петелът е скромен, той се задоволява с малко храна.

Какво заключение можете да извадите от тези басни? Човек трябва да разбира законите на разумната природа. Ако не ги разбира, той всякога ще бъде недоволен, вследствие на което известни положения ще го спъват, ще му служат като спирачки. Човек се нуждае от спирачки в живота си, но трябва да знае къде и кога да ги употребява. И младият, и старият се нуждаят от спирачки. Знаете ли сега кое е отличителното качество на младия? Младият сам си служи, а същевременно служи и на другите. Старият пък очаква да му служат. Младият има много енергия, но той не трябва да мяза на гайда. Когато гайдарджията надуе гайдата, тя започва да свири. Щом я пусне, гайдата се изпразва и не издава никакъв звук. Ако младият е в положението на надута гайда и мисли, че всичко може да направи, той е на крив път. Щом гайдата се изпразни, и възможностите на този млад човек изчезват. Младият не трябва да бъде гайда, да очаква гайдарджията да го пълни. Ако овцата би могла да пее и да свири като гайдата, нямаше да дерат кожата ѝ. Тя щеше да ходи между хората и щеше да им пее и свири. Те нямаше да се нуждаят от гайда.

Докато е млад, човек има условия да бъде идеен. Щом остарее, той изгубва всичко. Той става вече безидеен и се разочарова от живота. Защо старият се разочарова? Понеже източниците на неговия живот отслабват. При това положение старият е заставен да умре, да измени формата си и след време да започне отново – да се научи, че и като слиза и като се качва, съзнанието му трябва да бъде будно. Ако давате внимание на думите на хората, вие лесно можете да остареете. Ще мине някой покрай вас и ще ви каже, че сте прост, глупав човек. Друг ще мине и ще ви каже, че от вас човек не може да стане. Подадете ли се на тези думи, вие ще изгубите и това, което имате. Не,

вие трябва да знаете, че сте разумни хора и като такива можете да постигнете всичко, каквото желаете.

И тъй какъв трябва да бъде идейният човек? Той трябва да се отличава с устойчивост. Той трябва непрекъснато да държи в ума си идеята за Бога. Откак се роди до деня на заминаването си, тази идея трябва да бъде непреривна. Няма сила в света, която може да премахне идеята за Бога от съзнанието на човека. Идеята за Бога трябва да живее в човека като извор на неговия живот. Който умира, той е изгубил тази идея. Идеята за Бога не е нищо друго освен връзка на човешката душа с Бога. При всички условия на живота тайно в душата си човек трябва да пази тази връзка, защото от нея зависи успехът на неговия живот. Следователно при каквито условия и да се намира, човек трябва да пази тази вътрешна връзка. За да пази тази връзка непреривна, той не трябва да се съмнява. Съмнението неизменно ще дойде, но човек трябва да се изпита, да види доколко може да издържа. Човек трябва да се пази от отрицателните качества, защото те изсушават източниците на живота. Те спъват еволюцията на човека, не му дават възможност да реализира своите желания.

Като се говори за съмнението, ние имаме предвид онова съмнение, което разклаща основите на вярата. Не е въпрос за съмнението, което като птица прехвръква над главата на човека и отминава. Тук става въпрос за онова съмнение, което като птица кацва върху главата на човека и прави гнездото си там. Това съмнение може да се загнезди в главите на хората като паразит и да смуче соковете на техния живот. Съмнението е духовен паразит, който по никой начин не трябва да се допуща да влиза в човешката глава. Намерите ли един паразит в главата си, не му прощавайте. Вземете щипци, както учените правят с животните при опитите си, и го турете в спирт да се спиртоса. Едно време египтяните са запазвали своите мумии чрез спиртосване. Паразитите са човешки изобретения.

Следователно като човешки изобретения, хората имат право да ги убиват. Те са изиграли вече своята роля.

Съмнението може да се уподоби на октопод, който се забива в краката на човека и го държи между щипците си. Това са опитвали всички моряци и за да се освободят от неговите щипци, те си служат с ножчета. Морякът изважда ножчето си и прерязва щипците на октопода. Едно от двете трябва да стане – или октоподът да умре, или кракът на моряка да остане между щипците на октопода. Следователно, когато влезе в света, човек трябва да има на разположение едно малко ножче, с което да прерязва щипците на октоподите, които сграбчват крака му и не позволяват на свободното му движение.

Всеки човек трябва да има една основна идея, с която може да си служи при всички мъчнотии и опасности в живота си. Ако вие сте идеалист, но един октопод може да сграбчи крака ви и да ви задържи във водата, никакъв идеалист не сте. Идейният човек трябва да има ножче, с което да прерязва щипците на мъчнотиите и противодействията. Вън от водата той не си служи с ножчето. Обаче щом влезе във водата, той е първият, който се противопоставя на злото. Всички маги от най-стари времена са носили със себе си такива ножчета с две острила – едното острие представя тяхното сърце, а другото – техния ум. Достатъчно е идейният човек само да извади това ножче от джоба си, за да може моментално да подчини външните условия на своята воля. Той никога не се обезсърчава. Че три деня гладувал, че нямал обуща на краката си, че хората го хокали, той всичко побеждава заради идеята, която носи в себе си.

Сега, като мислите по този начин, вие образувате около себе си лека, приятна атмосфера, която може да ви помага. Идейният човек привлича положителните течения на живота и се ползва разумно от тях. Той привлича идеите на всички добри хора към себе си и лесно

се справя с мъчнотиите си. Всички идейни хора взаимно си помагат. Те представят сила, която никой в света не е в състояние да победи.

Като наблюдавам съвременните хора, виждам, че те имат идеи, но не могат да се ползват от тях. Каква идея е тази, която не може да помогне на човека в критичните моменти на живота му? Един адвокат пътувал от Търново за Севлиево и носил със себе си пари. За да не го нападне някой, той взел два револвера в джоба си. По едно време срещу него излизат разбойници, набиват го добре, обират го, вземат парите му и го питат: „Защо носиш тия револвери със себе си?“ „За зор заман.“ По-голям зор заман от този какъв може да бъде? Той носи револвери, с които да се защитава, а в случая, когато бил нападнат, не могъл да ги приложи. Не, имате ли една основна идея, ще я приложите във всички критически моменти на своя живот. Когато срещнете апаш или разбойник в гората и ви каже: „Горе ръцете!“, вие веднага ще извадите ножа си, т.е. вашата основна идея, и ще се защитавате.

Съвременните хора се страхуват и затова, като им каже някой „Горе ръцете“, те веднага дигат ръцете си и се оставят да ги оберат. Когато пътувате вечер или през деня през някоя гора или в града, пазете следното правило: дръжте съзнанието си будно! Вървете смело и без страх, като че всичко виждате. Най-малкото разсейване от ваша страна прави лошите хора, апашите и разбойниците смели и те моментално започват да бъркат в джобовете ви. В това отношение те са добри психолози. Щом забележат, че съзнанието на човека е будно, те стоят далеч от него. Разсее ли се малко, те веднага стават смели, приближават се при него и го обират.

Като ученици от вас се иска будно съзнание. Само така ще можете да преодолеете изпитанията и мъчнотиите в своя живот.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Двадесет и осма лекция на Младежкия окултен клас, 28 май 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

ОКУЛТНИ ЕЛЕМЕНТАРНИ ПОЗНАНИЯ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Размишление

Едно, две, три, четири, пет, шест, седем, осем, девет. Това са елементи, характерни елементи. Всички тези числа, тези елементи имат известни съотношения. Сега представете си – това са само характери. Но представете си всички, това са живи същества, които слизат по инволюционен начин, висши същества с идея, знания. Това са йерархии на висши същества, които слизат от невидимия свят да се въплътят в материалния свят. Значи първите се наричат с числото 1, които слизат първо на земята. Втората йерархия – 2, 3, 4 и т.н., и всяка една йерархия си има специални качества. Законът е такъв, че единицата (1) колкото повече слиза в материалния свят, се смалява. Най-първо губи от своята интелигентност, губи от своята сила, губи от своя обем, смалява се, смалява се тази единица, докато се смали дотолкова, че се обърне в една точка. Образува центъра на геометричния кръг на видимата геометрия. Следователно всеки от вас, който казва „аз съм човек“, ти трябва да можеш да се смалиш, да станеш един център на един кръг, на един специален живот, значи. Или казано в друг смисъл, да имаш онова съзнание да трансформираш енергията си от едно високо състояние в едно по-ниско състояние. Или от един по-обширен кръг в по-тесен кръг да реализираш своето знание.

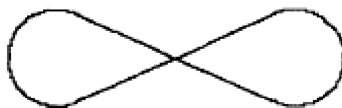

Фиг. 1

Втората йерархия (2), която слиза, слиза да помогне на единицата (1). Защото единицата не е в състояние да се повдигне, тя се е обърнала на един център. Втората йерархия слиза да посочи пътя на единицата да се развива. Следователно числото 2, това е път за развитие. Човек, който иска да знае пътя на неговия живот, трябва да разбира числото 2. Следователно в числото 2 ще се поляризира. Най-първо имаме светлината. В числото 1 нямаме никаква светлина, сянка няма, външна светлина, не може да виждате нищо, всичко е вътре в съзнанието. С появяването на числото 2 имаме два центъра. Тогава почва борбата. 2, това е път на 8, 8=2[3]. Значи двете в три измерения. Образува се осем пъти. Следователно сега 8, енергията на тези разумни същества, има специални качества. В тях са по-сложни качествата. Това са отвлечени работи. Силата на всяка една единица зависи да бъде скачена с известна среда. В природата съществува една абсолютна среда, абсолютно разумна среда, с която единицата трябва да бъде съединена. Всяко едно разумно същество трябва да бъде скачено по кой да е начин: по съзнателен, подсъзнателен, самосъзнателен или свръхсъзнателен – по кой да е начин трябва да бъде съединено с тази абсолютна разумна среда. Туй се отнася и до вас. Вие сте окултни ученици и да не сте такива, вие сте живи същества, трябва да разбирате закона. Дали сте в школата, или вън от нея, целият свят, всички буболечици научават този закон. Толкова повече вие. Трябва някой път да ви изведа да наблюдавате бръмбарите, имат те едно специално движение, но не само търсене на храна, но като геометрици правят известни движения,

последователност има в неговите постъпки. Туй малкото същество ходи, слиза, последователност има в постъпките му.

Там, където има последователност, има известна разумност – дали в самото същество, или отвън, разумност има. Вие трябва да сте скачени с известна разумна среда. Не какво са ви казали за Господа, да кажете – аз вярвам в Господа. Вярването е вземато отвън, назаем. Нещата, които са собственост на човека или когато той е скачен със средата, не се вземат отвън, а идват отвътре. Същественото в живота – има известни идеи, които трябва да дойдат отвътре, а други, които трябва да дойдат отвън. Следователно тази единица е този първи център. Туй са възможности, вътрешни идеи.

Следователно всеки един човек извън себе си има осем възможности, вие засега имате 8 възможности извън вас. Трябва да бъдете вие скачени с вашата разумна среда. Допуснете, вие искате да направите вашето тяло да бъде силно. При развиване на тялото дихателната система играе най-важна роля. Най-мощното нещо у човека, това е дихателната система. Спрете ли нея, всеки живот на физическото поле спира. Тогава, каквото е дишането в полето на духовния свят, такова е чувстването. И мисленето е дишане. Мислене, чувстване, дишане – те са синоними. Някой казва: „Защо аз трябва да чувствам?“ Да дишаш. „Защо трябва да мисля?“ Да дишаш. Тъй както дишането е необходимо, тъй и нормалното чувстване. Когато дишането е анормално, и чувстването ще бъде анормално. Като дишате, да се не чува нищо, не да хърка гърлото ти. Да се не чува нищо. „Спи като дете – тихо.“ Ще се учите на това. Вие може да развивате в себе си правилното дишане. Всеки един, като се спре, не да му пищи носът. Не, това не е правилното дишане. Дишането трябва да става ритмично, едва да се чува.

Здравият човек трябва да има правилна дихателна система. Най-първо дишайте тихо. Характерът ви се обуславя, или дишането ще

определи какви са вашите чувства и какви са вашите мисли. Един човек, който не може да диша правилно – не може да мисли правилно, не може да чувства правилно, не може да постъпва правилно. Туй трябва да го знаете. Туй дишане, което сега имате, то е един продукт на вашия разумен живот на миналите векове. Или на съвременен език казано – научно, на ред поколения, които са живели преди вас. А може да кажем – ред съществувания сте съществували и сте изработили. Следователно при сегашното си живеене може да измените дишането. Въздишането в дробовете има един начин – по-нататък, когато сте готови, може да ви дам един начин да изследвате вашите дробове, но до туй положение докато дойдете, трябва да имате една вътрешна вяра.

Когато аз ви говоря за някои предмети и вие дойдете да ги обсъждате дали са правилни, или не, вие сте на кривия път. Туй, което ще ви кажа, моментално може да знаете. Цялата истина ще бъде събрана в една ябълка. Един плод, който го изядете, може да знаете доброкачествен ли е, или не. Всяка една истина, която ви се представя, съдържа своите качества. Не търсете вашата сила вън от вас. Тези възможности, те ще се проявят. А то ще стане, когато се превърнете на една точка. Христос казва – ако не станете малки деца, ако не станете една точка, един център на една окръжност, вашият живот ще остане недоразвит. Най-първо ще се съсредоточите в себе си и след това ще се свържете със средата и ще се появи един тласък на вашия растеж. Каквото положение да вземате в света, каквато форма, най-първо може да вземете или вляво, или вдясно. Може да завземете или северния полюс, или южния.

Какво представлява северният полюс? Положителните енергии. Южният полюс представлява по-меките енергии. Следователно животът там не е тъй изобилен. От южния полюс към северния има движение. Тези полюси – мъжът и жената – това са полюси на човека.

И всеки един човек в себе си има тези два принципа. Ако вие като окултни ученици казвате – те, мъжете са такива, опорочавате себе си. Защото едновременно вашата лява страна (да кажем, жена сте) е женска, дясната е мъжка. Следователно вий унижавате дясната си половина. Човек трябва да зачита целокупността на човешкия живот. Когато дойде да изучавате тези два принципа, ще считате тези меките енергии се намират в лявото полушарие, силните – в дясното полушарие на вашето тяло и на вашия мозък. С тази абсолютна среда трябва да бъдете свързани. След туй трябва да имате една близка цел. Една близка идея. Ето какво подразбирам – близка идея.

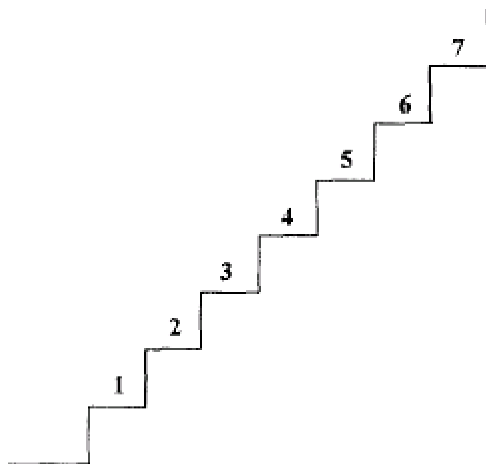

Фиг. 2

Тук горе е вашият възвишен идеал. Долу сте в началото на живота, започвате живота, можете ли изведнъж да прекрачите горе. Първото стъпало – най-близката идея, която трябва да имате. Първото стъпало, първата крачка в живота. Следователно вие вземали ли сте първата крачка? Когато човек не е вземал стъпалата последователно, щом прескочите едно стъпало, следующите две се повдигаш, и вий ще се намерите пред една пропаст. Всякога пропастта показва, че сте

прескочили стъпало. Ще се върнете пак назад и ще вземете тези стъпала на живата природа, няма да пропуснете нищо, нито една йота. Щом пропуснете, ще се намерите пред пропаст. И колкото да се молите, нищо няма да направите. Трябва да се върнете, да преустроите вашия живот.

Сега казвате – да стана певец, актьорка, чиновник. Ако вие ще изгубите вашето положение, питам, какъв смисъл има. Туй, което придобием, трябва да сме в състояние да го държим винаги, но и не само нашето да държим, но последователно да се движим нагоре. Нашите идеали трябва да растат. Вие първата стъпка вземали ли сте? Опасявам се някои от вас да са вземали 2, 3, 4, 5... още стъпки нагоре.

Питам ви сега, всеки един от вас има ли очертание на живота си? Аз както ви виждам, мнозина от вас са прескочили, някои от вас са вземали четвъртата стъпка. Например някой ученик като вземе да свири, прескочи – в четвърта позиция свири, а втора не знае. Последователно не върви. В природата има един той естествен път, че нищо не можеш да прескочиш, всички неща са скачени. Ако вървиш по естествения път – нещата са лесни. Аз ви наблюдавам тази вечер, като пеете. Няма какво да се маха толкова, ще оставите всеки един естествено да се прояви. Учителят (диригентът) колкото и да маха: „Ама ти не разбираш ли!“ – нищо няма да научите. Туй махане на такта вътре в музиката има съвсем друго значение. Когато например диригентът вземе вляво, това са магнетични течения, после надясно – положителните, нагоре – положителните, надолу – магнетичните. Значи магнетичен такт наляво, надясно – електрически. Нагоре – електрически, надолу – магнетически. Аз гледам някой дирижира – бух, надолу? Тъй леко, казвам, тази работа ще я уредим. (Широк полукръг навътре.) Ако движението е наляво – омекчава (движение с двете ръце наляво, плавно, красиво). После надясно (движение), усилва енергиите. Окултният диригент трябва да разбира. Като

дирижира, ще улесни музикалните течения. В природата има една музика, която е разумна. Като кажеш тъй... трябва да концентрираш ума си и всички тези певци в природата ще дойдат. Пък ние ако искаме тепърва да събудим музиката в хората, то е изгубена работа.

Някой цигулар започва отдолу, но то е силен такт. Вие трябва да знаете как да оперирате с вашата музика. Аз например бих ви дал едно упражнение. Да си вземете едно огледалце. Ще ви дам едно магнетично упражнение. Най-първо ще намерите в какво седи външната форма на добродетелта. Как си представяте добрия човек. Той във всичките си постъпки е тъй пластичен и разумен – в движенията му, в обходата му ще намериш, че всичките му постъпки са съвършени. Приятно ти е да гледаш и всичко си готов да вземеш от него. Ще вземеш този образец и ще се постараеш да го повториш – всичко, каквото си видял. Опитът ще седи в следното. През седмицата бъдеш възбуден (онзи, който ще прави опита), ще вземеш огледалото, ще гледаш, и тогава, възбуден си, някоя идея, гневен си – ще вземеш огледалото, може да теглиш едната ръка наляво – наблюдавай в огледалото.

Ще се считате като един професор, който наблюдава своите ученици. Вие ще предизвикате разумното. Смеете ли се на себе си, пазете се, сериозен е опитът. Щом като махнеш този пръст, палеца, Божествения свят, показалецът – света на ангелите, на правдата (средния), на науката, на практичните работи (малкия), а цялата ръка – мъдростта в себе си. На всички тези сили казваш – елате сега на помощ! Всички тези отгоре ще заговаряш, вътре в музиката ще дойде нещо светло, приятно, ще почувствате една светлинка малка, ще ти стане приятно, ще се уталожиш, ще дойдат светлите мисли и въпросът, който те смущава ще се разреши. После ще се спреш малко, няма да бързаш, ще дирижираш този оркестър. Отгоре, тъй ще правите, широки, плавни махания с дясната ръка. Музикантът

прилага един закон, всякога когато ние вървим. Често пъти да дадем такт. У мен например дясната ръка е един отличен капелмайстор. На всяка работа кракът е един диригент. Ние не тръгваме с левия крак, а с десния. Десният крак напред – войник, който иска да се бие. А щом дойдем до левия крак – ти вече разсъждаваш. Щом искаш да разсъждаваш, тури левия крак за разсъждение. Щом искаш да бъдеш силен – десният крак напред. Ще предизвикваш в природата известни сили. Ако тури левия крак и лявата ръка, други сили ще предизвика.

Сега вие с вашето знание знаете ли какво правите. Правите да ви бият преди време. Има такива малки деца, които ходят по вратите, където има звънец – дрън… дрън… дрън, но има вратар, който варди и като хване туй дете, набий го. Природата не обича бутане. Ти може да бутнеш, но природата все ще те хване и коригира. „Но тя е нежна." След като те е коригирала няколко пъти, ще те подрътне. Може да направите опит. Може да направим опити. Ще ви дам някои упражнения – резултати трябва да имате. Теоретичната страна вече я имате, и то ви е даже един товар. Сега от знанието ще трябва да се разтоварите, да снемете от знанието. Първият ще бъде пред огледалото. Пет минути упражнение за вас. Такива упражнения имат и певците, музикантите имат упражнения и ако не ги правят, какво ще научат. Вие ще кажете – туй стъргане на музикантите. Три месеца все do, re, mi, fa, sol, три месеца само туй, за да може да се научи да свири хубаво.

Сега и вие в тази окултна наука трябва да правите упражненията правилно и направиш ли една погрешка или се засмейте, ще си наложите наказание – две минути ще си наложите наказание, левият крак ще вдигнете, ще извадите часовник. После пак правите упражнението, ако не можете да го направите – три минути. Ако има погрешка, ще я изправите. Ще считате тази работа сериозна. Някой

обича хубавото, красивото, но и в него има музикална хармония и съответствие.

Най-първо ще учите закона да превърнете единицата в точка. Или значи на математически език – да се измени положението на единицата. Нали това е единицата 1 [символ]. Ако тази единица я обърнем, ще стане точка. Точката не е нищо друго освен изменено положение на единицата. А кръгът, това са безбройните видоизменения на единицата. Що е точка? Единица, която е изменила своето положение. А кръгът, това са безброй видоизменения на единицата. Първият опит. Разумно свързване със средата, да познаете, че има една основа, върху която е положен животът ви. Щом е така, вий ще почувствате, че във вас има една нова присадка, или една нова енергия ще влезне. Само тогава животът ви разумно ще се измени. От средата зависи. Ако не измените вашата среда, и вашият живот няма да се измени. И когато хората говорят за покаяние, разбираме средата.

Първият закон е смаление на единицата. Ще направите един опит – първото смаление. Ако вие се намирахте в древността, вашият учител щеше да ви каже да вземете положението на първичното, най-дребното същество. Но едва ли бихте вие намерили път да се върнете обратно. Аз ви казвам, първия такт – дясната ръка, един полукръг нагоре и вляво. Ние започваме с разумното. На себе си ще казвате, на вас казвам – то е един магнетичен такт. В музиката да знаете защо трябва да се дирижира – за да дойдат музикалните магнетични течения. Този диригент дава подтик, всички се радват, пеят, отпушили са се всички музикални влияния.

И в тази школа искаме да отпушим, за да дойде нещо във вас. Където и да идете, вий ще минете през известни мъчнотии. От мъчнотии в живота не може да избегнете. Не търсете лесния път. Разумното, най-разумния, най-добрия път ще намерите. Най-добрия

път, това е разумният път. Имате едно желание, но ще го постигнете по разумния път, тъй ще го търсите. А нямате ли този разумния път, въздържайте се, понеже ще имате такива нещастия – с векове ще ви вземе да изправите една ваша погрешка. Да се въздържате от неразумния си път. А що е подтик, стремеж – то е път на разумния живот. Като казвам „Стреми се!", подразбирам, че имаш разумния път. „Въздържай се!", значи ти още не си намерил разумния път. Сега казвам, вие ще се стремите напред!

Забелязвам у вас много голямо индивидуализиране, няма тази сплотеност, уважение един към друг няма. Някой като върви, аз го виждам, казва: „Той не знае толкова, колко мене." Ще тръгнеш и ще знаеш с кой крак да вървиш. И в цялото ходене енергията не трябва да се иждивява. Знаете ли, ако държите ръцете постоянно отзад, какво значи, или в джобовете? Като тръгнеш, трябва да знаеш как да поставиш ръцете си в джобовете си. Като е в джобовете, ръката си върху гърдите. Казвате: „Боли ме сърцето." Турете дясната ръка, турете левия крак, концентрирайте се, ще видиш какво ще стане. Направете един опит.

Тялото, това е богатството, което вие имате, и трябва да знаете как да владеете вашето тяло. Всичкото изкуство е там. Ако вие не можете да владеете вашето тяло – то е разумно, всички тези слуги да познаят, че сте един разумен господар. Когато дойде да изпълним Волята Божия, пред нищо не трябва да се спираме. Хората правят по-големи глупости. Ако дойде някой: „Какво правиш?" „Търся пари!" В алегоричен смисъл вярно е. Ние търсим богатство, заровено вътре в мене, аз го търся. И като го намериш, виж къде е намерено – надолу, вдясно. И като намериш туй богатство, ще го употребиш разумно.

Упражнение.

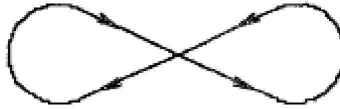

Фиг. 3

Дясната ръка отпред плавно описва знака, широко, поставя се на лявата страна на гърдите. В туй положение произнасяме формулата:

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Забележка.

През време на упражнението представяме си най-красивия, идейния образ, който сме виждали, стараем се да вземем същото изражение. Движението се повтаря няколко пъти с дясната, после с лявата ръка.

Двадесет и девета лекция, на Младежкия окултен клас, 30 май 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

МУЗИКАЛНО УПРАЖНЕНИЕ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Дясната ръка на лявата страна на гърдите.

Размишление (прави)

Чете се резюме на темата „Мястото на добродетелите“.

Трябва да имате един правилен възглед за живота. Животът, това е едно цяло само по себе си. Младост и старост. Младостта е началото, старостта е краят на един завършен кръг. Младостта съответства на инволюцията до 33 години. Слизане надолу. От 33 години започва еволюцията нагоре при сегашните условия. Инволюция значи шестото число, 33 години инволюция, други 33 години еволюция, колко правят – 66 при сегашните условия.

Днес ще имаме едно музикално упражнение. Напишете с печатни букви:

МИСЛИ! ПРАВО МИСЛИ.

СВЕЩЕНИ МИСЛИ ЗА ЖИВОТА ТИ КРЕПИ.

Силата е там – щом крепиш една свещена мисъл, и тя ще те крепи. Щом не я крепиш, падането идва. Сега да турнем една мелодия. Много мелодии могат да се турят. Ще бъдете свободни при пеенето. Всяко едно правило се движи в границите на свободата. Като кажете: „Мисли!“, вашата мисъл трябва да присъства, не нещо много сериозно, но най-малко за туй, за което пеете, да мислите. Вие не се смущавайте, то е закон. Каквото е пеенето, такова е и мисленето. Мислите не се раждат съвършени. Тоест сами по себе си са съвършени, но по време и пространство изисква се време, за да се

проявят. Една мисъл, като кажа, че не е съвършена, разбирам, че не се е развила.

Тази мелодия – изисква се време, за да я развием. И ако човек не се смущава... *(Учителят пее мелодия за думите: „Мисли, право мисли!“ Всички вземат участие. Постепенно се оформя една мелодия по-сполучлива.)*

Като се намирате в едно песимистично състояние, пейте бързо, ритмично, тези мисли поправят. *(Пее се и втората част: „Свещени мисли за живота ти крепи!“ – много пъти. Изпява се упражнението. Всички прави, дясната ръка на лявата страна на гърдите, после втори път, лявата ръка на дясната страна на гърдите.)*

Как чувствате, при първия или при втория случай по-лесно се пее? *(Изпя се упражнението, придружено с движения.)*

„Мисли!“ Издигаме двете ръце отпред, право надолу до гърдите.

„Право мисли!“ Ръцете настрани хоризонтално.

„Свещени мисли за живота ти крепи.“ *(При всяка дума ръцете правят подем нагоре, вълнообразно според ритмуса.)*

Упражнението се изпява от всички с движенията няколко пъти.

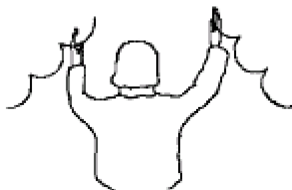

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

Тридесета лекция, на Младежкия окултен клас, 6 юни 1926 г., неделя, 19 часа, София – Изгрев

КОГАТО СТРАДАНИЯТА ПРОИЗТИЧАТ

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Кратко размишление. (Дясната ръка на лявата страна на гърдите.)

Коя е най-важната задача за днес? Кой час имаме сега, коя планета господства? Значи имаме 20-ия час. (Сега започва влиянието на слънцето.) Кои бяха основните мисли на миналата лекция?

Правили ли сте наблюдения някога кои предмети ви влияят най-вече. Сутрин, като станете, кои предмети правят най-силно впечатление на вашия ум. Съзнанието трябва да се възпитава, така както окото на един художник. Да кажем, има човек дарбата да рисува. Да кажем, ако рисува той носа.

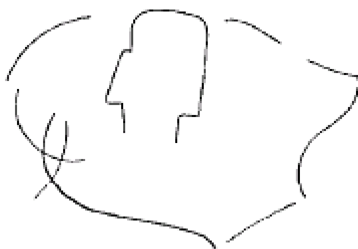

Фиг. 1

Прилича ли на нещо? Какво могат да образуват тези линии. Човек копира живата природа. Трябва да видите онези образци, които съществуват, да може да ги копирате в своето съзнание. Известни идеи много ясно се представят в ума ви, мислите, като седнете, ще бъдете един неизточаем извор. А като седнете да пишете, не текат мислите, така както вие искате. Напишете едно предложение, заличете го, пак ходите, ходите, напишете второ – същото.

Съзнанието не е още така будно, силно, за да задържи истинските образи. Трябва да се упражнява човешкото съзнание. Щом се заличи образът от вашия ум, идеята изчезва сама по себе си. Както при морския бряг, когато дойде вълната, заличи всичко. Вие мислите, че всичко знаете, но дойде една такава вълна на някоя друга мисъл, и не можете да намерите нито помен от предидущото. Конкретно абстрактно не можете да мислите, не само вие – най-видните философи, който и да е, отвлеченото все трябва да има някаква форма.

Например вие говорите за красивото, това идеално красивото съществува, във вас имате идеал. Но срещали ли сте вие идеално красивото в света? Един идеално красив човек, който да отговаря на вашия идеал? Вие в ума си рисувате този идеален човек, но ако ви накара някой да го нарисувате, не можете. Тогава хората ги сравняваме с този вътрешния, идеално красивия, човек. Този образ съществува в съзнанието ви. Откъде се е появил? По кое време? Не помните. И после не всички еднакво схващате. У всички ви центърът за хубавото, красивото не е еднакво добре развит. У някои от вас този център е много слаб. Красотата – това е известно разумно проявление на живота. Ако погледнете едно музикално съчинение, в нотите има известна красота. Ако един музикант седне, може да напише едно съчинение, да гледа да образува красиви фигури с нотите, красиво съчетание. Той може да произведе външна красота. Има ли нещо музикално тук? При необикновената музика едно гениално съчинение се произвежда.

Трябва да има едно падане, контраст трябва да има, за да бъде чувството у вас устойчиво. Това чувство трябва да има някой висок връх, по-висок от Хималаите, и вие да бъдете в подножието на тази планина. Тогава това чувство е устойчиво. Ако се намирате в равнина, и вашите чувства са като нея, вашите чувства ще бъдат неустойчиви.

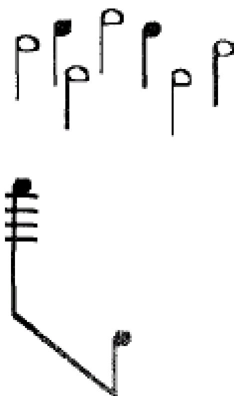

Фиг. 2

Такива хора са хора на настроението. Те са като една пустиня и като дойде вътре, и премества пясъците от място на място. Настроението, това е една пустиня от пясък. Чувствата аз уподобявам на един оазис, поле, обраснало с трева, появяват се малки буболечици. А когато вие вече говорите за обич, подразбираме долина и такива върхове. А щом говорим за идеалното, разбираме високи върхове – красиви, и съответстваща долина. Това е вече идеално.

При сегашните условия от силните контрасти ще видите какъв е животът ви. Някой път ще изпаднете в големи изпитания, ще видите дали тези изпитания произтичат от вашето естество и ако произтичат, трябва да запалите една голяма свещ, да благодарите на Господ. Това показва, че вие сте силна натура. Но ако това страдание произтича от това, че страдате заради други, не е от вашето естество, може само да съжалявате. Тогава то не е толкова голямо и може да запалите една малка свещица.

Най-първо ще знаете страданията ви произтичат ли от вашето естество. Ако страданията произтичат от вашето естество и ако радостите произтичат от вашето естество, трябва да се радвате. Това са два полюса. То са все едно и също нещо. Страданията, това са

нереализирани радости. Може би вътре няма, но те са вътре във вашето естество, и пак ще ги реализирате. Някои студенти са ги късали 4-5 пъти, но в тези скъсани ученици се кали волята, той си каже – аз ще издържа, в моето естество има нещо по-благородно, аз ще го проявя.

Друга илюзия. Да не мислите, че страданията, които ще ви дойдат, са несъвместими с вашия ум или вашата воля. Те точно отговарят на силите ви. Каквото и изпитание да ви се даде – и радостите, и скърбите, те точно съответстват на онзи стадий на вашето развитие, не мислете, че те не са навреме.

Сега допуснете, имате такова изкуство, което се занимава с негативната страна на живота. Вземете изкуството медицина. Тя е една наука, аз я намирам отрицателна. Наука, която изучава само болестните състояния на организма. Един лекар, който се е специализирал, какво печели, като попита един болен, втори, трети, целият му ум се е напълнил с такива дисхармонични образи. След като практикува 10 години този лекар, какво е спечелил? Един окултен ученик не трябва да разрешава този въпрос като външните хора, като обикновените лекари – той съвършено ще се загуби. В такъв случай такава една професия е цяло наказание. Вземете друга професия, адвокатството. Този извършил престъпление, други, трети, извъртане на закона, криене, ще иска да го оправдае. Лекарят попипа пулса на болния, вижда, че няма да оздравее, но пипа пулса, у него има желание по този или онзи начин да спаси живота му. Какво печели лекарят? Свещеникът, и той се занимава с друга една негативна страна на живота. Той обръща грешните, и той има патологически случаи. Обръща един, ама не може да го обърне към Бог. И лекарят лекува, и не може да го излекува. Това са все болезнени състояния. Ако проповедникът може да обърне някого към Бог, да го свърже с Бог, той е спечелил – в този случай неговото реноме се

повдига. И ако лекарят лекува някого, и той трябва да има тази подбудителна причина, да създаде нещо красиво в болния. Да покаже на болния защо той страда.

Например сега лекарите и свещениците нямат време да се занимават с хората, 5-10 минути ще се спре, ще си отиде. Ако лекарят остане при един болен един час, този лекар ще му се скъса шапката, обувките, както този доктор В., казват му: „Защо не лекуваш болните?“ „Аз имам идея да оправя света.“ Тогава според вас кое занятие е най-положително? Съдията, и той има едно негативно изкуство, и той се занимава с болни хора. За учителя – и той е грънчар, той има работа с неоформена пръст. За учителя има друга опасност – здравите хора да направи болни. В отрицателните изкуства стремежът е да направим хората здрави. А тези, които имат положително изкуство, в тях има опасност, че може здравите хора да направят болни.

Допуснете, че вие сте учител. Вътре в живата природа умножението не става по механичен начин. Ако един химик прави умножение, химикът може да умножава, елементите сами се умножават, сами се делят, събират, изваждат се. Тези процеси стават, не е химикът, който прави, той сам дава директива, а молекулите се съединяват по един начин, по друг – във всеки химически процес стават четирите действия едновременно. Да кажем, химикът събира основа и киселина, след това се произвежда сол. Сега от тази сол?(Солта с друга сол може да стане взаимодействие.) При какви условия може да се умножава. Умножението става, когато се образува правилно едно съединение. Да кажем, правите съединение между кислорода и водорода. Отделните атоми като се съединяват, образува се течност, умножава се водата. В безпределното пространство отгоре съществува едно състояние, където H и O (водородът и кислородът) се намират в друго едно състояние, едно свободно състояние. И когато

тази вода тука изгуби своята жизненост, тези елементи слизат отгоре, за да обновят океана. Това обновяване става постоянно. От слънцето има грамадно електрическо течение, което върви от север към юг и се движи по цялата повърхност на земята. Това течение е, което върти земята около нейната ос. Това течение, като минава през океана, то е, което обновява водата и следователно тази вода, която е изгубила жизнените си сокове, задига я и отива към слънцето. Има едно постоянно прииждаане на този девствен кислород (O) и водород (H), който обновява водата.

Забелязва се, че от някое време водата на земята намалява. Горе остава повече вода, долу – по-малко. (Правилно ли е?) Не е правилно. Всички окултисти поддържат, че има три източника на живота, които са запушени сега. (Как да се отпушат.) Няма да се отпушват. Запушени са те, затова водата се намалява. И животът се намалява. Има известно отношение между водата и тези промени, които стават в земята, стават и в човешкото тяло, понеже голяма част от тази вода образува тялото. Това, което става в океана, става и в човешкото тяло. Много пъти хората боледуват от нямане на влага в организма. Влагата в организма образува топлината. Щом сте студени, показва малко влага, и обратното.

При сегашното състояние хората трябва да се научат как да живеят добре, за да образуват около себе си една такава здравословна струя. Защото това течение, което идва от слънцето, е едно разумно течение. Ако живееш добре, ще привлечеш това течение около себе си. Щом го привлечеш, ще заприличаш на оазис, и ще ти върви всичко. Природата – разумен ли си, гледа с добро око на тебе, не си ли разумен, тъпче те безпощадно. Живата природа всякога се стреми да събуди хората. И страданията не са нищо друго освен събуждане на съзнанието. Тези хора са опиянени от предметите на външния свят. Някой казва – има известна идея, която ме занимава. Следете във

вашето съзнание каква е идеята, която ви занимава. Не, тя е една глупава мисъл. Седите и си казвате: „Как ще прекарам аз живота си?“ Какво подразбирате? Този въпрос буболечиците са го разрешили. Ще го прекарате или като риба, или като птица, ще го прекарате просто като някое дърво, млекопитаещо или най-после ще го прекарате като един обикновен човек, или като разумен човек. Не е въпросът да се прекара животът. Така не разсъждавайте, животът не трябва да се прекара.

В песента, която ви дадох (Мисли, право мисли!), има думата „крепи“. Какво означава думата „крепи“? Една мисъл може ли да се крепи? (Мисълта може да крепи човека.) Крепят се неща, които са от физически характер. Това е външната страна на живота. Крепи се тялото. Или в какво отношение можем да употребим думата „крепи“? (Болният има нужда да се крепи, детето има нужда да се крепи.) Когато известна идея свещена се слага да се крепи отвън, думата „крепи“, „крепене“ подразбира условия, за да могат тези идеи да се проявят. „Свещени мисли ти крепи.“ Показва, че тези идеи не са укрепнали и трябва да се подхранват отвън, да се поддържа животът. Онези, които не разбират живота, казват „подхранвай“. В думата „подхранвай“ имате друго значение. Тя е дума, която има отношение към душевния, сърдечния живот. Крепи – той употребява волята, ръцете. Подхранва – то е на чувствата. Казваме „подхранва илюзии“. Илюзиите могат ли да се подхранват? Може.

Каква беше основната мисъл? Откъде произтичат страданията – от нашето естество или отвън? Красиво е всяко разумно проявление на живота. Вие имате красивата идея, имате една мярка за красотата във вас, с която мерите нещата. Щом имате тази идея, имате разумност, тя е смешна, но разбирате тази идея. И така настроението съществува, понеже човек действа едновременно със своя ум и своето сърце, и своята душа, пътува. Знаете ли кога вие се обезсърчавате?

Често правите екскурзии, естеството на човека е нещо обширно и когато ние посещаваме нашето естество, ще дойдем до някоя пустиня. Тогава идва лошото настроение. Казвате: „Ние нищо не сме. Нищо не струва моят живот.“ Тази пустиня ще я заобиколиш, ще кажеш: „Тя принадлежи на мене.“ До нея трябва да има някой океан, море, ще кажеш: „Каква грамадна работа ми предстои.“ Можеш да я превърнеш в море. А вие като погледнете – аз съм бил пустинята! Не! Ще работите върху себе си! После, дойдеш до някой планински връх, забатачиш в скалите, казваш: „Какво е това, аз съм бил само скали, от мен нищо не става.“ Не, ти пази тези скали, благодари! Скалите, това е гръбнакът, оттам протича всичката енергия.

Най-после влезеш в полето, една малка градинка (обикновения живот), зарадваш се, имаш разнообразни условия да се прояви индивидуалният ти живот. Индивидуалният живот, това е едно микроскопично проявление на човешкото естество. Така, като гледате по-широко на живота, няма да се обезсърчавате. Идва някой, казва: „Замота ми се главата.“ Казвам: „В пустинята си. Мини Сахара с автомобил, бързо мини, не с камили.“ Или качил си се на висок връх, стават бури, или зимно време – снегове към 10-15 метра. Не е лесно да правиш екскурзии зимно време, трябва да имаш всички приспособления.

И в живота е така, казват: То е лесна работа. Не, приятелю, изискват се много приготовления за живота. За една екскурзия необходимо е хубаво палто, шапка, здрави зимни дрехи. Тук, в София, преди време един гимназист ми разправяше своята опитност. Завършил и идва да го назначат. Никъде не намира служба. Взема най-после от един приятел 150 лева, купил си едно точило, закача дипломата си на него и започва да точи ножове. След три месеца изкарва пари и си плаща точилото. Това е характер. Той сега отдавна е хвърлил това точило, това е един добър признак. Той казва: „Това

точило ще ми спаси положението. Пък аз не съм прост човек, завършил съм гимназия, мен не ме е срам.“ Преди 10-15 години беше много да си завършил гимназия. То е много нещо, а сега, докато не си завършил университет, нищо не знаеш. В Америка има толкова много титли, докторати, че е нещо обикновено. Ако кажете „Em-di“, това е вече много, ходил е в Европа, върнал се е, мнението му е меродавно.

Човек трябва да бъде смел, да се приготви и да си пробие път в живота. В живота има планински върхове, реки ще минете, мислите ли, че мостове са направени – много от тези реки са без мостове. По планинските върхове с автомобил няма да ходите, малки пътечки има. През пустинята ще минете. Така седи животът – дали ще ви е страх, или не, ще ви прекарат през там по който и да е начин. А щом ще минете, ще се вържете отсега, ще бъдете смели и решителни, тази е похвалната страна – в живота не се обезсърчавайте. Знаете ли защо богатите синове се обезсърчават повече от сиромашките синове? Богатият син, докато баща му праща 5-10 години хиляди левове, като спре бащата, не знае какво да прави. А онзи бедняга сам с труд си изкарва, и той минава по-лесно, извоюва, закалил се е.

Казвам, тогава богатият син е положил повече надежда в баща си, отколкото трябва. Това е хубаво, че баща му е богат, но той трябва да има предвид, че баща му може да замине и той ще остане сам и ако го изкараш лице с лице с мъчнотиите, да е в състояние да се справи. И най-богатият син трябва да има едно изкуство, да знае да изкарва с честен труд прехраната си. Този труд е, докато се качиш на планинския връх. Трудът е, докато минаваш пустинята, мъчно е в пустинята – и гърлото ти ще засъхне, но на 3-4 дена в пустинята има оазис, изворчета, море, планински връх и като дойдеш до него, има замък – ще те поканят на гости, ще те угостят, и ще се върнеш пак.

В ума си не трябва да държите изключително само мъчнотиите, това е крайност. Кажете, това може да ми се случи. Това е хубаво, философи може да станете, не да мислите, че само хубавото може да ви се случи. Не, това са крайности. Човек трябва да бъде смел, решителен и разумен в живота и да знае, че едните и другите са все негови спътници. Дойде ли настроението, ще кажеш – минавам през пустинята. Дойде ли полето, тук растат моите чувства. Може би има да цъфтят в полето магарешко тръни, няма да му се сърдиш, нека расте. Ама в мен има едно некрасиво чувство, остави го да си расте. Защо ходиш да го буташ. Едно некрасиво чувство има ли право да расте в нас? На десет красиви чувства едно некрасиво чувство трябва да расте. На десет богати ученици един беден ученик трябва да мине. Такъв трябва да бъде законът.

Този x^2(хикс на квадрат) какво означава? Какво означава х да го повишиш в квадрат? Това е усилване на неговата сила, разширение. Щом кажем х2(хикс на квадрат), това показва едно разширение на нашата деятелност, пространството в нас се е разширило, силите, с които разполагаме, се уголемяват. Трета, четвърта степен показват, че условията, при които живеем, колкото и малко да се увеличават, това е един грамаден процес.

Понякога, когато вие се обезсърчите, как лекувате вашето обезсърчение? Ще ви помогна да разрешите този въпрос. Да допуснем, че вашият брат, баща ви, майка ви все са ви давали златни подаръци, бисери, нанизи, часовници, пръстени, кесии злато. Намерите се в затруднено положение, няколко години не ви е писал баща ви, бутнете в сандъка, намерите ги, казвате: „Не мога ли да ги превърна, аз да ги използвам?“ В какво? В пари. Питам, някой, който се е обезсърчил, няма ли някой златни неща, които може да превърне. Ако вие сте съобразителен, имате това научно проникновение, може да садите това растение, от което се образува рициновото масло,

продадете го на някой лекар, ще си изкарате разноските. Казваш: „Какво ще работя?“ – Ще обработваш рициново масло. Друг казва: „Какво ще правя?“ – Ще сееш фъстъци. Друг казва: „Е, обезсърчих се, какво ще правя?“ – Ще сееш жито, царевица, плодни дървета.

Много от изкуствата има, като за една година може да имате резултати. Във всичките си мъчнотии трябва да мислите какво може да направите сега. Представете си, намирате се в безизходно положение и трябва да намерите какъв занаят да начените, да може в дадения случай умно да изберете едно изкуство – така подходящо и навременно. Един чиновник, уволнен, като нямало какво, започнал да прави мекици, присъединява се и жена му и правят ги хубави, по 100-150 лева на ден си докарва. Ето едно изкуство за една година. След една година може да научите друго изкуство.

Кое е по-хубаво, да правите мекици или да се отчайвате? Разбира се, да правите мекици. Ако ви предложа от всички изкуства, които съществуват сега, кое ще си изберете? Най-видната, най-благородната професия, коя е тя? (Доктор – смях.) Аз бих препоръчал на класа да направи един опит. Той е следният. Мнозина от вас се оплакват, че нямат работа. Сега ще съберете малко пари, ще накарате някой да започне да прави мекици, представител да бъде на класа, след като се прехрани, спечели пари или тури в касата, ще се сменяте, ще си предавате това изкуство. Някой брат, някоя сестра, така ще дойдете в контакт с хората. Хубаво е да правите опити. После друго изкуство, сега малко череши, да направите опит. Продаването на плодове, череши, това е хубаво. В една малка количка за един опит, да опитате хората. Един месец е достатъчно да правите своите наблюдения. Като продавате, тогава ще добиете една опитност, която сега нямате. Вие сега казвате: „Този череши продава.“ Опитайте това изкуство, какво нещо е да продаваш череши. „Ама, ще кажете, аз не искам да продавам.“ Как така не искаш да продаваш, а знаеш да вземаш. Някой

опитва да проси. Тогава, ако не обичаш да продаваш, не обичай и да вземаш. А вземането, ти отслужваш някому, това е само една услуга. Може да му кажеш: „Колко оценяваш тези череши, взел съм ги толкова, колко ще ми дадеш?“ Най-първо, може ти да поставиш цената и второ, може вие да оставите те да турят цената. И в единия, и в другия случай вие ще фалирате.

Но само при един случай няма да фалирате – ако всеки, който дойде, го посрещнете любезно, поразговорите, ще се пълни продавничката ви. Но ако кажете: „Ако искаш да вземаш – вземай, знаеш ли, аз съм завършил университет.“ Аз ви казвам, едва ли в един месец ще имате един клиент. Смирение трябва. Ще му дадеш и през деня, който мине, да остане една идея, че като се върне дома, ще каже: „Срещнах един млад момък, тъй весел, продаде ми череши, пак ще отида при него.“ Може вие да започнете някое изкуство, не за постоянно, да станете бакалин, един малък опит на вашия клас направете с череши, с мекици, двама-трима души. Но не като вземете всичко, че после да го изядете, не. Вие може да го направите, аз зная – между вас има много смели. Кое е по-хубаво, да чукате камъни ли, или да продавате череши и да продавате мекици? Всички занятия имат възпитателен характер.

Когато човек придобие това, което му липсва, той трябва да промени професията си. Ученикът в цялото свое съществуване, като вземе, трябва да мине през всички професии. От най-ниското стъпало до най-високото. Не трябва да седите на едно стъпало. През всички стъпала, колкото и да са малки, не прескачайте. Да не се срамувате, като дойдете на долното стъпало. Вие може да си създадете някои свободни занятия. Онези, които са на работа, могат да създадат такава временна работа на някой, който няма. Пък като се разменяте 5-6 души, ще си почивате. Това само като един проект. През зимата – мекиците, сега през лятото – плодове. Мнозина от вас се оплакват:

„Имаме колонисти на Изгрев, няма кой да им носи хляб.“ Те мислят да си хванат някои хора от света да им носят хляб и зарзават. Сега някой от вас може да каже: „Ние ще ви донесем.“

Човек на своите си не може да слугува, на чужди трябва да слугува. Казвам, мекици отвън, само да изучите света, своите вие ги знаете. Всички професии, за да се изучи външният свят, характерът на хората. Основната идея, която трябва да остане в ума ви – мъчнотиите произтичат ли от вашето естество, или не? И радостите, и скърбите. Като станете сутрин, да знаете кой предмет занимава ума ви. За една седмица, като станете сутрин, забележете каква реална идея изпъква. Някои близки предмети, които са занимавали ума ви, дошли са така произволно като добри гости. Отбележете 10-15 души – ще си кажете своята опитност. В понеделник, като са станали, каква е била първата мисъл, която е дошла? Например един казва: „Да има една чаша чай да изпия.“ Друг му минава мисълта: „Да ида на баня.“ Трети: „Да имам някоя хубава шапка.“ И т.н. Интересно е кои идеи най-първо ще ви занимават. Кои идеи изпъкват в ума ви? Щом се събудите – първата идея! Първата мисъл, която прониква, отбележете я. Тя не произтича от вас, като гостенка идва в ума ви. Събуждате се сутрин, слушате: „Мляко, мляко... хлебаро, хлебаро!“ Това е първата идея. Или дете се е разплакало, или стряскаш се от сън, два котарака се карат или чуваш птичка пее – кое е, което прониква за пръв път в съзнанието ви, ще го отбележите. Това е един символ.

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Тридесет и първа лекция на Младежкия окултен клас, 13-ти юни, 1926 г., неделя, 19.00 часа, София – Изгрев

НОВИТЕ ТИПОВЕ

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!“

Размишление

Желая от всички ви да извадите основните принципи или положения, за които сме говорили през цялата година. Това ще ви бъде задача през ваканцията – от всички лекции основната мисъл, и после върху тези принципи има ли нещо, което може да се приложи. Ще направите изводи.

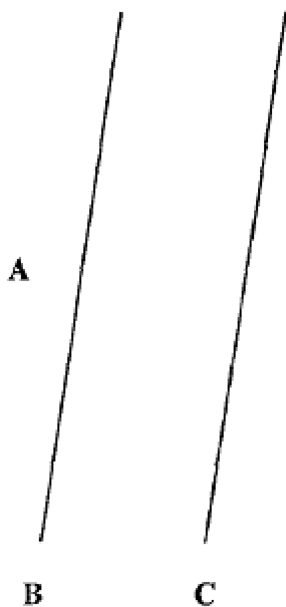

Фиг. 1

Сега временно ние ще преустановим лекциите, за да започне приложение върху онова, което се е говорило. За изяснение,

допуснете тука – имате една малка река, живее в нея една разумна рибка, какви ще бъдат нейните възгледи?

Да кажем, между В и С има сто метра широчина, какво понятие ще има тази рибка за външния свят? Тя ще отива от единия бряг до другия, и пак назад. Сега вие може да разглеждате окултната наука, всичко, което аз съм говорил, като тази рибка между двата бряга. Ще каже някой: „Ама да се самоотречем.“ Да се самоотречеш, значи да излезеш извън водата. Ала щом излезе вън от водата, ако не е научила основния закон на живота, какво я очаква? Страдание. Страданието е импулс, който подтиква съзнанието, пробужда съзнанието. Страданието е Божествен остен, който пробужда всички спящи същества.

Ако вие разбирате, съзнанието ви е пълно с такива посторонни образи, които го сковават. Например седите, почесвате си главата и казвате: „Да завърша училище, да завърша университет“, после: „Да бъда министър“, после: „Да имам един автомобил.“ Е, завърши, стана министър, имаш автомобил, хубави неща са, но изводът какъв е? Посееш растение, изниква, виждаш – цъфнало, но плод не завързва. Човешкият живот има плод. Кой е първият плод на човешкия живот? (Една добродетел.) Коя е първата добродетел? (Послушанието!) Е, то, послушанието, после идва. Някой от вас ще каже: „Аз не съм способен.“ Какво подразбира? Вълкът способен ли е? Вълкът аз го наричам нехранимайко – да удушиш една овца. Ама казваш – овцата била кротка, а ще я натисне насила. Нито една овца не е дошла доброволно да каже – острижете ме, или млякото си да даде. Все насила ѝ вземат. В какво седи добротата на овцата? Вън от това, което се оценява руното, вълната на овцата става проводник на магнетични сили. Онова, което ползва хората, не е вълната, а онова, което излиза от вълната. От влакната на вълната излиза една мощна сила, която е потребна на човека.

Следователно – да имаш силата на вълка, без да си вълк, да имаш добротата на овцата, без да си овца. Да обясня, имате, да кажем, една спермацетна свещ. Какво може да ви служи сама по себе си? Къща може ли да си съградите? Кого може да задоволите? Какво може да направите с една хубава бяла свещ, без да я запалвате? Обаче ако я запалите, светлината, която излиза от нея, може да ви ползва. Откъде идва тази светлина? Спермацетът в дадения случай е само условие, да се прояви светлината. Светлината от спермацета, тя е, която е потребна, на нея можем да четем в тъмна нощ, може да ни покаже пътя, да ни избави от големи нещастия и пакости. И аз ви казвам, мозъкът ви трябва да се запали и гори. Да имате енергиите на вашия мозък. А по някой път вие го изгасяте. Страхът изгасва свещта. (Безверието изгася свещта!)

Сега тези работи ги вземете обективно, те не са само ваши. Вие сте наследили черти, които са общи на цялото човечество, и има да се борите, да изучавате себе си разумно. Вие представяте богат материал за изучаване. Вие още не сте проучили какво е сърцето ви. Вие още не сте изучили вашия живот, че какъв богат материал – да се прострете 5-10 хиляди години назад, да видите какъв е животът ви и как сте оживели. Сега всичко това е покрито с мрак и тъмнина. Сега казвате: „Аз живея.“ Така както една рибка живее между двата бряга на реката.

Първото нещо, с което ще се посрещнете в бъдеще или когато и да е, това са вашите съществувания. И тогава, като проучите вашите съществувания, ще забележите тези закони на еволюцията и инволюцията, ще видите. Ще видите как са били преплетени разните ви съществувания, ще видите защо някои неща са били сложени по един начин, други – по друг. Ще видите известни способности и чувства кога и как са се развили. Че това е наука. Сега седите и си казвате: „Аз не зная!“ Чакайте! Взели сте един лотариен билет и

чакате. Не искате да вземете мотиката. Тя ще ви принесе голяма печалба. При мен идва един младеж, иска да служи на Бога. „Двадесет години търся аз пари, миналата година един километър ров изкопах.“ Двадесет години е работил, копал е земята. Питам го: „Колко пари си намерил!"– „Две хиляди рубли.“ – „Е, казвам, ако от двадесет години би посял едно лозе от шестдесет декара, твойто имане щеше да бъде най-малко 5-6000 лева златни.“ Казва: „Кажи ми сега къде да намеря.“ Казвам: „И да зная, няма да ти кажа.“ Разправи ми той един сън. Като мислил все за имане, молил се, молил се, идва най-после при него един ходжа и му казва: „Ти толкова време се моли, аз ще ти покажа едно място, където има много пари, върви след мене.“ Но не щеш ли, тъкмо пристигат до мястото и ходжата ще му показва парите, идва един негов съсед, на когото имал да дава 2000 лева, и го задължава да му даде парите и докато се разправяли, събудил се.

И в живота е така. Дойде една велика идея, дойде да те поведе към една велика посока – човек да станеш, идва една малка мъчнотия в света, задържа те. Малките мъчнотии в живота стават причина да загубите вашето богатство. Ти може да се молиш, но този съсед пак ще дойде, ще ти иска парите. Ти трябва да си платиш парите по-рано – та ходжата щеше да ти покаже къде са парите, това е един факт. Защо се явява неговият съсед в самия момент – остава една загадка.

Питам тогава, може ли човек, без да страда, да има страдания? Може ли да се радва, без да има радости? (Не може.) Тогава, щом има страдания, защо иска да не страда? Това е съвременно възпитание. Съвременните хора имат едно фалшиво схващане за живота, за благото. Понеже нещата не стават така, както те искат, това е едно страдание заради тях. Всякога като велик закон е: всяко едно страдание подтиква човешкото съзнание. И в страданието човек има една малка придобивка. Няма страдание в живота, което да не е внесло една малка придобивка в човешкото съзнание и всичкия

прогрес, който сега има човечеството, се дължи все на неговите страдания. Това е един естествен закон. Път, по който човекът върви. Аз не говоря за случайните страдания, в страданието има идея.

Да страдаш без идея, това е глупаво нещо. Един мъченик, един учен човек, баща, майка, приятел, може да има страдание. Страдания, в които няма идея, това не са страдания. Когато казвам, че страданията трябва да ги понасяме, разбирам идейните страдания. А безидейните страдания остават за ваша сметка. Казва: „Много страдах!“ – За идея ли? – „Не, направих една глупост.“ – Ще плащаш на кръчмаря. Както този с ходжата. Ще си платиш дълга.

Първото, всички лекции – колко лекции имате тази година (Тридесет и две.) – за идната седмица (след ваканцията) ще извадите кой каквото е запомнил. Бележки нали имате. Общо, само основните положения на всяка една лекция. Две или три положения от лекцията. Те са главните. Толкова методи съм ви препоръчвал, колко от тях сте прилагали. Например неразположен си някога, да си туриш гърба при някое голямо дърво. Колцина от вас са привили този опит – някое дебело дърво? Според вас кои дървета действат най-хубаво? (Борът.) Брястът за разположението на духа действа най-хубаво. Тази светлина, която минава през тези листи, е незаменима. Когато някой път някой от вас е неразположен духом, тъй отпадне, нека се разходи десетина пъти по тази алея (брястовата), ще му мине. Отлично действа светлината на бряста. И формата на листата е красива, те са остри, а пък борът, той е шило. Това, което излиза от бора, то е само неговият нектар. Под него никаква трева не расте. При бора трябва да бъдем в будно състояние. От нектара излиза известна жизнена енергия, тя е, която ползва. Трябва да имаш същото разположение на бора. Тоест, ако идейно си повдигнат към Бог, борът помага. Но ако не си повдигнат идейно, борът не помага. Материалистите не обичат да се изкачват при боровете. От боровата гора те бягат. Питам,

мечките живеят ли в боровите гори? Не сте правили изследвания при какви места прави мечката своите жилища? (При елхови дървета. В клековете се среща.)

Как може човек да изучава своите състояния? Най-първо ще седне така, спокойно. Виждали ли сте как учените правят своите изследвания. Когато дойде някой професор по геология, как започва своите изследвания? Как се домогва до онези големи събития на земята, кой им ги казва? Намира някои измрели мидички, таралежи, вкаменени дървета, но какво право има да заключва той от това вкаменено дърво, че това било епоха, няма някои живи сили. А пък геологията може да се изучава от живите растения много по-добре, отколкото от вкаменелости. Но това е един метод за бъдеще. А засега този е хубав. Трябва значи, ако един геолог е мислил дълго време и е дошъл до известни заключения за миналото, по същия начин ще мислите, ще мислите, докато най-после ви хрумне една мисъл. Няма изключително да се занимава човек само с това, да се отдаде на тези размишления.

Вие не сте правили опит, да кажем, когато имате свободно време, не знаете какво да правите, наместо да прекарвате времето безполезно. Някой път, като ви хване скука, нищо не искате да правите, хванете си показалеца с вашата дясна ръка и наблюдавайте какво едно малко променение ще настане в съзнанието ви. Това е един научен метод, после – средния, безименния... после и на другата ръка. След това казвате така, хващате с палеца и средния пръст на лявата ръка – хващам, пускам, хващам, пускам. (Теглим подред всички пръсти.) Когато ноктите започнат да се скъсяват, това е един признак на нервност. Човек става нервен, нетърпелив. Всички хора с къси нокти са сприхави, когато хора с дълги, хубаво оформени нокти, показват интелигентност. Широките нокти показват устойчивост, смелост, решителност. А тесните показват един човек, който не иска

да се бори с външните условия. Всеки човек според характера си – ноктите му показват. Човек, като му погледнеш ноктите, ще видиш колко е смел и решителен. Гледам някой, ноктите му малки, казва: „Ще търпя.“ – Ще търпиш, на ноктите ти е означено, че нямаш търпение. Някой казва: „Ще отида до Витоша.“ Пък аз виждам, че той е страхлив. Ноктите показват, че няма да отиде – когато на някого крайкожието на ноктите е неравно, разхвърлено е очертанието. (Ноктите на моралните хора са добре сложени.) А вие постоянно го чоплите. С това не се подобрява работата. Отвътре да го чоплиш, а не отвън.

Ти ще измениш характера си отвътре, а така, както е сега, пръстите ти показват, че са разхвърляни мислите ти. Ноктите на моралните хора са добре сложени. Когато човек започне да загрубява, неговият палец започва да се скъсява и става топчест. А когато се развива човешката воля, развива се правилно първата фаланга. Не само това, но ако човек живее дълго време, този мощен живот, преди той да е дошъл още, цялата окръжаваща среда ще бъде хармонична, съобразна с неговото естество, и той няма да среща противодействие. Човек трябва да е работил с хиляди години, цялата среда да му съдейства. А вие сте дошли, нито сте орали, нито сте копали, казвате: „Лоши са условията ни.“ Казвам, ще се стегнете да работите. Сега, ако ви кажа в миналото прераждане какво сте правили, учители ли бяхте, земледелци ли бяхте, ще кажете: „Не зная. Е, сега какъв трябва да бъда?“ Някой бил учител, иска – земеделец. Кой е по-горе, учителят ли, или земеделецът? Там е груба работата и земеделието поглъща голяма част от енергиите на тялото. Неговият ум не може да бъде така свободен. А при учителя, който не работи, се натрупва толкова излишна енергия, че се образуват миазми, заболява от охтика. Учителят го е страх от праха, който учениците вдигат.

Аз, като стана един учител, ще отворя всички прозорци от единия край до другия, да има проветрение и в стаята ще направя един самовар; двадесет ученици ще имам малки деца в класа, по една чаша топла вода: проветрение ще има и няма да изстине никой. Пък и аз ще бъда свободен. То не може сега, не могат да си го представяш, но то може да стане. Трябва дълго време да разправяш на инспекторите за здравословните причини, които седят в тази чаша топла вода.

Правили ли сте опит да спите на силно течение, без да се простудите? Сега ще започнете от физическата страна, която е свързана с умствения живот, и ще имате една определена мярка. В някои отношения може тялото да набира повече енергия, отколкото ти трябва, в някои отношения може да дадеш повече, отколкото трябва – и двете са крайности. Ще приемаш толкова, колкото ти трябва, и няма да даваш повече, отколкото трябва. Мнозина от вас се отварят, цъфнат, и не завържат.

Природата обича ред и порядък. Ще даваш толкова, колкото трябва, ще вземаш толкова, колкото трябва. Според този закон, за да образувате вашия характер, най-мъчното нещо, което може да направи човек, то е следното: някой ви е обидил, вие ще кажете: „Той трябва да говори с мен разумно, той не трябва да ме обижда." Вземете друго положение. Някой те обиди, и замине за Америка, не можеш да го хванеш. Какъв метод ще избереш? Наказание не помага, тогава? Ще намериш един човек и ще постъпиш с него така, както би искал той да постъпи с тебе. Ще ти мине. Обиден си. Отиди, с другите постъпи така, както искаш да постъпят с тебе. Ще го питаш: „Ти доволен ли си от мен? Моето поведение, от мене доволен ли си?" Но кой от вас може да го направи. И тогава ти можеш, този от Америка може да го извикаш да се върне пак назад.

Най-мъчният урок в света е да дадеш един пример, когато си раздразнен. Като дойде някои при теб, не да кажеш: „Махни се!“, а да кажеш: „Какво обичате, аз съм на ваше разположение.“ Обидил те някой, срещнеш един човек, превива се под тежка кошница, вземи му кошницата, услужи му. Кажи: „Аз се радвам, че мога да ви услужа.“ А ти ще кажеш: „Как, обидил ме, а аз да нося!?“ Ще се върнеш, кошницата, кажи: „В света е така, човек все трябва да скърби и аз съм носил тези страдания, и сега ги нося, но то ще се оправи.“ Той ще погледне, оставиш му коша, казваш: „Друг път пак аз съм на ваше разположение.“ Веднага ще проникне онзи морален принцип у този човек. Може никога да го не срещнеш, ти ще получиш един урок, който никой не може ти предаде. Но докато го направиш, е въпрос.

Вие ще кажете, той, Учителят, така казва, но я да го направи сам. Ако аз постъпя така, аз ще се ползвам, вие какво ще се ползвате? Ако аз ям, то е заради мене. Но и вие трябва да ядете. Онова, което вие може да приложите в живота си, то важи за вас, не това механично приложение, но онова идейно приложение. Някой път направете този опит. Когато сте най-скръбни, не знаете какво да правите, направете една услуга на някого, но да е будно съзнанието ви. Приложете го, както аз съм казал сега, може да го направите и денем или в мрачно време, че да не ви видят хората, може и на обед, когато, когато и да е, направете го. Представете си, че вие сте един студент, който току-що е завършил, и ви среща вашият професор, когато носите коша на един просяк. Какво ще каже професорът? „Онзи, мръднала му е дъската, на един циганин носи един кош.“ Затова ще избереш мрачна нощ и ще се ретушираш (дегизираш) малко, никой да не те познае. Когато правиш този опит, да не те знаят хората.

Желая всеки един от вас да развие онези специфични качества, които се крият. Като активен, да станете разумен, без да давите овцете, и да бъдете овца – но една разумна овца, която сама ти донася

млякото и сама го издоява. Може ли овцата сама да издои млякото в буквален смисъл? Не може, но в преносен смисъл може. Окултното знание да бъде само един плюс към знанието, което светът притежава.

Следващия път ще имате едно събрание за половин час мълчание, може и да си четете някоя хубава книга избрана или нещо хубаво, ще седнете тук половин час мълчание, нито дума. Така влезеш, седнеш на мястото си, тишина половин час, кой, като завърши, ще си излезе, ще замине, нищо няма да каже, нито дума, може само да се поздравите, и няма да говорите и като излезете, ще заминете, и пак нито дума. През деня може да говорите, колкото искате, но дойде ли седем и половина-осем часа неделя вечер – нито дума. Човек е разрешил всичко в света и гледа онази велика хармония, която съществува.

Седя при един болен, той плаче, казва: „Не ме ли съжаляваш?“ Аз го гледам. Казва: „Не ме съжаляваш.“ Аз седя спокойно, размишлявам, три пъти като духна, ще стане, болестта ще си замине. Дойде някой просяк, аз размишлявам, три пъти като духна – дойде някой, тури му в ръцете. Ама не да ви видят. Аз отвътре духна. Да стане това, което казвам. Вътре, в мълчанието, има тази положителна страна, будно съзнание, човек е доволен. Човек може да направи един красив опит. Сега тези опити ще ги правите, понеже ще срещнете мъчнотии. Да кажем, някой от вас събира абонамент за някой вестник – има хора, които от десетина години не плащат абонамента си. Ще се спреш, духнеш един, два, три пъти, той извади, дава парите. Той е банкер, има пари, ала не дава. Това е едно изкуство, направете го.

Красивото в живота, това са мъчнотиите, това са разумни препятствия, за да опитат твоята интелигентност. Колкото препятствията са по-големи в пътя ти, толкова си заобиколен с една разумна среда. Допуснете, преди години припкали сте по някое поле,

нямало е никакъв товар. Сега, след двадесет години, навсякъде – тук се натъкнете, там се натъкнете на ред препятствия. Значи тук има разумни същества, ще заобикаляш, има определени пътища. Препятствията в живота показват, че сме се натъкнали на разумна среда, на разумни условия. Няма да скачаш като кон, ще постъпваш съобразно с тази среда. Щом сте в такава една разумна среда, има условия за вас да се проявите, има условия да добиете нещо. Ако влезете в някое село населено, гладни може ли да умрете? Не може, но в пустинята – там няма никакви препятствия, може навсякъде да ходите, но гладен може да умрете. Значи при мъчнотиите човек гладен не може да умре.

Сега аз говоря за това разумното. Пред вас третирам страданията, които са поставени от Бог, те са едно благо. Когато Бог обича някого, поставя му мъчнотии на пътя. Ама че то е много естествено. Може ли вие да направите един кораб, а да го не натоварите със стока? Може ли вие да направите някоя каруца, и да не турите нещо в нея? Може ли да имате торба, и да не турите нещо в нея? Да имате кесия, и да не турите нещо в нея? Може ли да имате инструмент, и да не свирите върху него. Че това търкане на лъка върху тези струни, какво страдание е то? „Какво иска от нас?“

Затова трябва да бъдете разумни, ще работите. Ако вие, хората, пеете и свирите, по-малко мъчнотии ще имате. Има някои по-висши същества, ти си една струна на Божествения инструмент. Започне ангелът отгоре с лъка, казваш: „Трепери ми сърцето, боли ме.“ Той свири, и ти ще пееш, така ще се въодушевяваш. Щом престане концертът, ще дойде едно успокояване. В небето говорят само за страдащите хора, а за онези, които се радват, нито помен не става за тях. Писанието казва: „Онези вече са приели своята радост на земята, а онези, скърбящите, които са приели страданията долу, заради тях мислят, да им дадат някое благо.“ Това е една положителна

философия. Може да правите малки опити, да се закали характерът ви, не да бъдете посредствени. Аз искам от вас да бъдете нови типове.

Тази вечер срещам една госпожица, студентка, мисля да е от четвърти семестър, с червена шапка, ходи така, напето, с достойнство, на шапката – и козирка, тропа с краката, казва: „Аз живея за България." Червената шапка отгоре я въодушевява. Тя за една обикновена идея казва така. Похвалвам я. Приятно впечатление прави, с идея върви, така грациозна, идея има. Сега и вие ще турите вашия каскет. Така ще кажете: „И аз имам идея." Ще бъдете идейни, така че, като излезете, да знаят хората, че във вас има идея. Винаги, когато срещнете един идеен човек, усещате, че има пълнота в него. А като го срещнете без идея, усещате една черупка като на охлюв.

Искате ли вие да бъдете пълен? И всеки един от вас може да бъде пълен. Не само да говорите, всичко може да се направи. Желая да бъдете нови типове. Нови типове! Нищо повече! Тези типове може да се създадат.

„Верен, истинен, чист и благ винаги бъди!"

Тридесет и втора лекция на Младежкия окултен клас, 27-ми юни, 1926 г., неделя, 19.00 часа, София – Изгрев

На 20-ти юни, 1926 г., лекция не е държана. – бел. изд.

Шеста година
1926 – 1927

ПОСОКА И РАСТЕНЕ

VI година (1926-1927), Първа лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 26.IX.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Теми:

1. *Ролята на поезията, музиката и религията в света*
2. *Най-важната работа след яденето*
3. *Най-малкият подтик в света*

През тази година желая вие да проявите по-голямо творчество. Творчество в даден кръг, а не да преобразите света. Сега, да допуснем, у вас се заражда известна идея – искате да създадете нещо, но срещате големи мъчнотии. Как ще се справите на първо време? Вземете например как се справя едно дърво, семето: посажда се и започва животът. Как се справя семето? – Най-първо като инженерите оправя своята посока: „Паднало съм тук: и да викам – няма да ме чуят, да роптая – безполезно е, да се съмнявам в себе си – безрезултатно е.“ И започва да мисли това семе, определя посоката на своето движение. Има два изхода: нагоре и надолу. И се запретва на работа, повиква своя гений, своя ум – и започва. Най-първо – надолу; после нагоре – започва работа.

Сега често слушам, че някои от вас казват: „Ама аз не зная какво да правя.“ Чудна работа – растенията знаят какво да правят, а той не знае! Надолу и нагоре! Като го попиташ растението, ще ти каже на

човешки език: надолу и нагоре. В две посоки се движат, в две измерения – значи работа е това. Вас като ви питат, вие какво ще правите – и вие сте едно семе, паднало в земята, заровен сте и вие; откъде сте дошли и как, не знаете. Нито един от вас не знае по кой път е дошъл. Какво ще правите сега? Мислите ли сега, че ако дойде при семето някоя буболечка и си предлага услугите да го пренесе на по-удобно място, и почне през дупки да го носи, мислите ли, че ще му направи някоя услуга?

Сега съвременните хора, като се посеят, търсят дупки – тази дупка, онази дупка. Търсят по-благоприятни условия. Там, където си попаднал, разреши този въпрос – накъде трябва да се движиш. Вие сте ученици, посадени сте: като ученици какво трябва да правите? – Да учите книги – не, но да се учите – това е растежът в растенията. Какво трябва да научи ученикът сега? Вземете пак растението. Растението не взема предвид кой го е посял, кой го е поставил в земята, но растението си задава задача да намери Слънцето, да използва енергиите на Слънцето, да използва светлината, топлината, да използва и влагата, то изучава елементите на почвата, изучава живота на самата Земя, живота на Слънцето, и ни най-малко не разисква философията на човека. Какви са били намеренията на човека, който го е посял, растението не пита. Сега няма ли вие да направите погрешка, ако баща ви ви е пратил на училище, а вие искате да вникнете в намеренията му защо ви е пратил на училище? Не разисквайте този въпрос.

Много философи разрешават въпроса защо е дошъл човек на Земята. Този въпрос нито сега ще се разреши, нито след хиляди години. Той ще се разреши, когато хората завършат своето развитие на Земята. Рибата, докато е във водата, не може да знае, че е риба. Когато излезе из водата, тогава може да знае, че е риба. И сегашният човек, понеже живее още във физическа форма, като животно живее.

Като почнат животните да мислят като хора, ще излязат из това животинско състояние, ще погледнат и ще съзнаят себе си като хора. Веднага сегашните нрави и обичаи съвсем ще се изменят.

Всеки един от вас със своето съзнание трябва да излезе от средата, в която живее. От една неблагоприятна среда всеки от вас може да излезе. Една неблагоприятна среда – тя е в неговия ум! Така много маниаци има: става сутрин, мисли, че ще го убият някъде, ходи – и тази форма седи в ума му. Ако във вашия ум влезе известна идея, че някой ви възпрепятства, вие се спъвате. Вие отхвърлете всичко това! Ще кажете на себе си: „Няма никакви спънки!“ Вие сте чудни. Вържете едно дърво с едно въже. Това въже може ли да държи дървото? До колко години може да го държи? Малкото дърво като го вържеш, какво ще стане с въжето? – В края на краищата дървото ще скъса въжето. И не само това – има растения, които, ако ги вържеш с желязна тел, те разбират от химия: постепенно почнат да разлагат тази тел – ще я скъсат и тя не може да се вдълбае в тях.

Онези лоши условия, в които вие сте поставени… Има сили, положени във вашия ум, за да преодолеете мъчнотиите, които ви заобикалят, но когато като растенията познавате почвата, когато познавате топлината, светлината и влагата – условия, при които растението расте и познава посоката на растенето надолу и нагоре. Вие ще приложите това правило в живота. При сегашните условия трябва да бъдете герои, за да изпъплите. При един човек, който побеждава известни мъчнотии – това са условия отгоре. Това са условия отгоре, това е едно наслояване, затрупване отгоре – за да излезеш над тях. И всякога, когато човек надделее над мъчнотиите, той се усеща силен.

Сега има някои смешни поговорки. Един млад студент се отчаял, че е неспособен, и казвал: „Не ми остава нищо друго, освен да се удавя.“ Тръгнал, но като дошъл до реката, казал си: „Няма ли някой да

ми каже да не се давя?“ Обръща се надясно, наляво – той иска да не се дави и иска сега един да потвърди неговото желание. На вас сега трябва само да ви каже някой да не се давите. Това е вярно: много пъти ние седим край реката и се давим. Психологически много пъти се дави човек. Някой път човек каже: „Тя се свърши вече, работата.“ Но после се обърне и казва: „Няма ли някой да ми каже начин да изпъпля из тези мъчнотии!“ И като му кажеш, просветне лицето му. Казва: „Аз ще плувам сега.“

Аз бих желал някои от класа да изберат някои видни писатели, поети, учени хора, които може да се четат. От окултно гледище вие трябва да знаете, че всеки учен човек влага в съчинението си негативната страна на учението си. Всяка една философия има две лица. Например вземете една песимистична философия: това е завистта на живота, това е старината. Шопенхауер казва: „Животът няма смисъл – един стар човек, едно сухо дърво трябва да се изкорени.“ Но законът е верен – на мястото на изкорененото трябва да се посади новото. При сегашните младежи има едно безразборно четене на писатели, което психологически им се отразява зле. Например вземете съвременните писатели, някой романист – той развива до известна степен само чувствата. Когато превърнеш целия свят само на една астрална каша... Всички романисти боравят само с мамалига – астрална каша на чувствата я наричам аз. В тези романи няма нищо съществено. Най-първо онзи герой, какъвто ни го представя писателят – не е герой, фиктивен герой е той. Този герой, който виждате сега, утре заради героинята ще убие някого. Че какво геройство е това? –Без да го убиеш трябва – да го стиснеш тъй малко за гръцмуля. Това е едно тяхно схващане, това е завист. Представете си: минавате през някоя местност, където вързлуват разбойници, ала всички те са заспали – вземаш им пушките, оръжието, занасяш го

някъде. Те стават, но нямат оръжие. Какво ще правят? Я ми кажете, какво биха направили с мен?

През тази година трябва да създадете нещо по-хубаво. Да кажем, вие четете някой път, изучавате астрология и знаете съдбата на някой човек каква е, а вашата съдба не знаете. Разказват, във Варненско още в турско време, преди Освобождението, се явява една гадателка циганка, която гадаела с един голям охлюв, океански. Хората с хиляди се събирали около нея. Не се минава много, след десетина дена, тръгнала тя да пътува нанякъде, из пътя нападат я и я обират. Тя от охлюва не могла да разбере, че ще я оберат. Ако един човек се учи като студент, учен човек стане, и най-големият обирач – смъртта – го обере, а той не може да предвиди, какъв учен е той? „Ама – казва някой – като идем в другия свят.“ Че откъде знаеш, че ще имаш условия? Това не е съмнение, но откъде знаеш? Ако не можеш да използваш условията на Земята, как ще използваш другите условия? Ти не си готов. Толстой загатва за смъртта, и аз съм съгласен – човек трябва да има смъртта като един стимул. Трябва да знае, че този разбойник ще го срещне, че той ще има разправия с него. Задачата му е, като срещне смъртта, да може да се разправи с нея. Смъртта като го нагълта, той да не може да се смели в стомаха ѝ и тя да го изплюе навън. Както китът изплю Йона. Три дена той се моли вътре и китът го изхвърли навън. Мислите ли, че един човек, който е заровен жив в гроба и се моли, усърдно се моли, мислите ли, че ще остане вътре? Е-хей! Гробът ще се разпука. Не е този човек за това място. Ще идеш да работиш!

Сега желая през тази година да направите една скица, един план, и аз ще ви дам известни упътвания за една по-плодотворна и приятна работа – между другото. Всички трябва да се наредите в класа съобразно със законите на небесните тела. Другояче не може да живеете в хармония. Всеки един от вас трябва да дойде на мястото си.

Ако си някъде някоя земя или някое слънце, или сателит, ще си вземеш мястото. Всеки ще определи мястото си. В дадения случай един свят ще управляваш – ще развиваш онова, което е вложено вътре. Това е един самостоятелен свят. Никой не може да те извади от твоята орбита.

Мнозина от вас се страхуват, че ще им повлияе някой. Никой не може да ти повлияе. А и да ти влияе – какво лошо има в това? И Месецът влияе, и Земята, и Слънцето влияе. Вие не поставяйте влиянието като една спънка. „Влияе ми – казва – със своята мисъл.“ – И ти му влияй! Ти не си мъртъв, ти си жив човек. Вие свързвате влиянието с това, че той те владее. Какво ще те владее – Земята владее ли Месеца? Слънцето денем изпраща своята светлина и я осветява. Какво дава Земята на Слънцето, че я осветява? Слънцето влияе, но с това влияние ѝ изпраща нещо. Питам тогава: Земята влияе ли на Слънцето? – Влияе. Вие трябва да благодарите на това влияние. Влиянието – това е свещен закон. Когато хората взаимно си влияят, духовете отгоре, ангелите – всеки е на своето място. Влиянието е един свещен закон. Аз искам да избия от ума ви един клин. Казвате за някого: „Влияе ми от толкова години, аз не искам да бъда под негово влияние.“ – Ами под кое? – „Под Божието.“ Че Господ влияе най-напред чрез Слънцето. После, ако искате да сформирате своето тяло, ще искате чрез Земята да сложите корените. Бихте ли могли да станете голямо дърво, ако нямате твърда почва? – Влиянието използвайте. Влиянието е едни свещен закон. Няма нищо лошо във влиянието. Някой казва: „Аз да съм по-далече от него.“ – Ти си на такова разстояние, на колкото ти е определено. Нито си по-далече, нито си по-близко.

Един ден, когато изучавате вие динамиката на човешкото тяло, трябва да знаете, че има известни атоми, които са дошли от слънцето Сириус – те са свързани със Сириус – това са известни материи, едно

течение. Представете си, че някой човек иска да ви вземе, да ви откъсне. Той най-първо има едно голямо слънце против себе си. Интелигентните същества на Сириус, на които интелигентността е по-голяма, отколкото на тези от Слънчевата система, те ще се застъпят. Значи това зависи от вас. Колкото повече благородна материя има във вашето тяло, толкова животът ви седи на една по-висока степен. Материята е, която обуславя живота. Животът се проявява чрез тази материя. Затова, когато вашето съзнание почне да се оформя, започвате да мислите за разните звезди. Защото със създаването на звездите е вложено по нещо, нужно за сегашния живот, и когато използвате всичко, което Космосът е вложил в тези всички слънца, то човек ще бъде почти съвършен. Сега сте на Земята – ще използвате влиянието на Луната, на Слънцето, на планетите в Слънчевата система, а също и влиянието на звездите. И те упражняват влияние върху нашето съзнание, но хората едва се досещат за това; даже за някои планети едва се досещат. Например какво влияние упражнява Сатурн?

Отговор: *Лошо влияние.*

Ама защо? Защото хората се борят със Сатурн. Сатурн казва: „Слушай, ти трябва да бъдеш справедлив. Ти като не искаш да слушаш...“ А ти му казваш: „Аз твоя съвет не искам, аз сам ще си устроя съдбата.“ – „Слушай, ще ти пати главата.“ – „Аз не искам да зная.“ – „Ще видиш.“ Тогава хората казват: „Знаеш ли, той е при лоши условия, под влиянието на Сатурн е.“ Явява се Юпитер, казва ти: „Ти си на Земята, на тебе ти трябва култура, трябва да мислиш, благороден, доблестен, щедър, великодушен трябва да бъдеш.“ Ти му казваш: „Не е твоя работа.“ Изваждаш ножа – ще се разправяш. Но Юпитер казва: „Знаеш ли, ти ще повдигнеш една война, но можеш ли да я отстоиш?“ Често ние, малките хора на Земята, не трябва да водим никаква война. „Не се противи на злото.“ А какво нещо е злото? –

Това са всички онези същества, които работят в света без закон. Следователно не се противете на съществата без закон, защото няма за какво да ги съдите. Те ще бъдат безпощадни. В този смисъл злото – това са същества, които творят. Този човек троши камъни в планината с динамит: не минавай през неговата кариера, остави го да чупи камъните, пък ти си върви по своя път. Някой казва: „Това е съдбата.“ – Не се противи на своята съдба. По-далечко малко стой – изучавай законите на съдбата, ако има някакъв закон.

Разбира се, някои от тези въпроси вие ще ги срещнете в живота си може би след 10, след 1000 години, а някои може да използвате сега. Вие сте млади, живели сте много пъти на Земята, но сега наскоро трябва да разрешите някои въпроси. Някой казва: „Като остареем.“ – Като остареете, нищо не може да разрешите. На младини човек може да извърши повече, отколкото на старини. Младият трябва да работи, а старият – да се разкайва. Ако вие ме питате каква е службата на старите хора – тя е разкаяние. А каква е службата на младите хора? – Работа. Но когато младият седне и почне да се разкайва, той остарява. Погрешките ще изправяш, мъчнотиите ще преодоляваш, няма да се разкайваш, няма да се обезверяваш. „Ще работя задачата, която ми е дадена. Ще я разреша. Никакви мъчнотии няма да ме спрат.“ – Това е доблест, това значи да имаш Юпитер: „Ще разреша тази задача – дадена дума!“

На Земята в човешкия живот има гении – това са гении на Юпитер. Те са същества, общество от същества, които са завършили своето развитие, и те представляват Юпитер и ни влияят. Те ще те срещнат и ще ти кажат: „Ти не слушаш.“ Същества има и на Сатурн тук, на Земята, завършили своето развитие. Те ще те срещнат, ще ти кажат: „Слушай! Ти трябва да бъдеш справедлив.“ Има и на Меркурий, на Венера, на Месечината – те са все същества, цели групи същества. Те ще те срещнат на пътя, ще ти кажат: „Слушай, ние сме

минали по този път, ще ти дадем нашите упътвания.“ Искаш да бъдеш благороден човек, искаш да бъдеш философ – по еди-кой си начин ще ти разправят. Или искаш да имаш злато – друго ще ти разправят. Тогава ще те свържат с Юпитер, със Сатурн. Юпитер в дадения случай е банката. Онези, които са на Сатурн, ще кажат: „Ще отидеш в банката на Сатурн, на Месеца ще идеш, на Слънцето ще идеш.“ Ако можеш да обикаляш, където искаш, да вземаш, каквото ти трябва, какъв ще бъдеш? – Ученик ще бъдеш! Това е ученикът, който ходи по планетите. Няма да изучаваш на Земята астрология, каква съдба ще имаш – това не е голяма наука.

Тогава носи един човек една стомна. Ще минава през пустинята. Казва: „Каква ще бъде моята съдба?“ Ако стомната ти е здрава, гърлото ти няма да засъхне, но ако счупиш своята стомна, много ще страдаш. Ти вървиш в живота, изгубиш вярата си в Бога. Аз казвам: ще побелее главата ти, и не само ще побелее, но и ще оглупее; и не само ще оглупее, но и ще оголее, ще стане на прах и на дим – нищо няма да остане. Какво означава тази стомна? – Ще изгубиш вярата в Бога. Да вярваш в Бога – това е вечно начало. Да растеш, да се развиваш – това е зенитът, смисълът на живота. А да се обезвериш – това е западане. Никаква култура няма в това, нищо няма. В умовете ви може да изпъкне отрицателна идея – това не е зло. Провидението може да ви представи един човек, който е обезверен. Това е факт, няма какво да съжалявате. Неговата глава е оголена във вътрешен смисъл – отвътре е оголял, няма никакъв стремеж.

Първото нещо: човек трябва да има Бога в сърцето си, да усеща в ума си светлина, в сърцето си – Неговата топлина. Това е достатъчно! Тогава той може да има едно правило: „Понеже аз мисля, Господ мисли за мен. Понеже аз чувствам, и Господ чувства и ме обича.“ Това е факт.

Сега, през тази година на вас ви трябва творчество. Следващия път съставете един проект какво трябва да се твори и как трябва да се твори през тази година. Законът е такъв, че каквото намислите, ще го направите – не да го направи друг заради вас. „Аз – казва – да го намисля, а ти ще го направиш.“ – Не – каквото намисля, ще го направя. Може да ми приведете пример за музикант, който не знае да свири, но съчинява. Онзи, който съчинява, той трябва да знае да свири онова, което сам е написал. Първо, каквато идея се проектира във вашия ум, вие ще я реализирате в малък размер – и тогава тази идея ще я пуснете и други да я опитат – свещена идея е тя. Тогава ще сложите едно правило в живота си: човек, който зачита своите идеи, той зачита идеите и на другите хора. Това е свещеното правило. Всички идеи в света имат един произход, произтичат от един и същи източник.

Сложете палеца на пулса си! Бройте всички!

Уточнение: *Учителя гледа часовника си 1 минута.*

Стига. Колко удара преброихте? Кое е най-високото число?

Отговор на сестра Дафинка: 107.

Обаждат се и други: *63, 93, 86...* и т.н.

Упражнение: Лявата ръка се поставя на лявото рамо, извита така, че върхът на пръстите се допира до рамото (Фиг. 1). Дясната ръка е извита над върха на главата, но не се докосва до нея. Изнасяме дясната ръка настрани хоризонтално, пак я прибираме (*повтаря се три пъти*). После правим същото упражнение, но дясната ръка е на дясното рамо, лявата – над главата. След това ръцете са настрани, после – пред гърдите, пръстите са едни срещу други. Задържаме това положение, концентрираме се. След това изнасяме ръцете настрани и пак отпред (*три пъти*). Правим леко духване (*три пъти*). Какво разположение имате при това упражнение? Мъчно може да се определи.

Фиг. 1

Вие правите всевъзможни движения. Имат ли тези движения някакво значение? В подсъзнанието на човека се набира известна излишна енергия. Когато с дясната ръка кажем така (*настрани*), тя е като проводник, а с движението на лявата ръка някоя част на тялото получава недоимък – ръцете придават енергия. Тези токове постоянно се менят. Някой път с дясната предаваме, някой път – с лявата. Затова са тези движения. Има известни движения, които са разумни, има движения, които са дисхармонични. Така например цигулката дълго време отнема, докато ти се научиш да правиш хармонични движения с лъка. На художника дълго време му отнема, докато придобие хармонични движения на четката. Или онзи, който мисли, дълго време трябва да прави своите упражнения. Когато човек мисли, стават известни конвулсии. Ако вие разглеждате човешкия мозък, когато човек мисли, там много ясни танцувания стават. Колкото мисълта е по-интензивна, това издигане е по-високо и става бързо спадане, което е постоянно. Затова именно мозъкът е стегнат в тази коруба. Ако пробиете дупка в нея и почнете да мислите, мозъкът може да излезе до една педя, като някой рог. Като спре мисълта, той ще се прибере. Движение навсякъде има. Щом има живот, има движение. Затова не трябва да се страхувате. Страхът произвежда дисхармонични конвулсии на мозъка, на сърцето, на белите дробове.

Ще обуздаеш страха. Уплашиш се, искаш да хукнеш да бягаш. Спри се – предизвикай вярата! Закон има в света: не може да ти се случи нищо. Ако наблюдаваш някоя опасност, поотмести се, наблюдавай я, но никога не бягай. „Ама – някой казва – как да не бягам?“ Представи си, че си в един кораб, паднеш във водата – къде ще бягаш? Ще ходите разумно, само ще направите крачките си по-големи, но няма да хукнете да бягате. Бягането е дисхармонично. Следователно и движенията на мозъка ще бъдат дисхармонични. Всички емоции, които човек преживява, те произвеждат такива дисхармонични свивания на мускулите и човешката мисъл се покварява, покваряват се човешките чувства.

Човешкото лице представлява една морфология отвън на всичкия онзи бит на миналите култури – изчезнали култури, които са оставили отпечатък върху него. Хиляди култури: на кристалното царство, на рибите, на мекотелите, на птиците, на млекопитаещите – всички тези култури са оставили този отпечатък, после идва културата на човешките раси, и те са оставили отпечатък, а същевременно с това е действала и културата на ангелите отгоре. Посрещане има между тях. И сега ги има и онези влияния на бъдещата култура, която сега идва. Че това, което сега преживявате: страха, отчаянието – не се плашете – то е стара култура. Сега, като дойде страхът, ще се молиш. Като вярваш в Бога, смъртта ще мине и ще замине, както Мойсей казва: „Ще поставите кръвта на агнето – като дойде ангелът пред този знак, ще отмине дома ви, няма да направи поражение.“ Това е разумният принцип.

Сега, ако ви говоря повече, ще се преситите, и тогава, като излезете, няма да разберете тези работи. Хубавото – разбраното и неразбраното, като се съберат, какво ще стане? – Каша. Тогава, щом е нещо неразбрано, прибавете брашно, за да стане като тесто – може да направите хляб, та да може да разполагате. Това значи творчество. Ще

твориш, докато извадиш нещо – и да си доволен. От тази каша да можеш да направиш нещо. Представете си, че направите циментова каша и си сложите крака – опитвате силата на тази каша. Какво ще стане? Мнозина от вас си направят циментова каша и си сложат вътре главата. Казват: „Замая ми се свят. Вързан съм.“ Ама така е. Цимент има ли – главата дръж навън и крака – навън! Друго сложи вътре в кашата! Това е то – истинската философия на живота. Щом някой направи някоя циментова каша и ти каже: „Я си сложи крака, да направим един отпечатък“ – нека прави отпечатък на умрелите, но на един жив човек...

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ОБЛАГОРОДЯВАНЕ НА СЪРЦЕТО

VI година (1926-1927), Втора лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 3.X. 1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Брат Боев чете резюме на основните мисли и идеи от лекциите на изминалата година.

Четоха се темите „Ролята на поезията, музиката и религията“.

Защо някои тела горят и изгарят, а някои горят и не изгарят? Отговорете си на този въпрос. Аз питам: защо дългият път не се изхожда? Представете си, че има един път до Алфа Центауриус и друг път – до Варна. За колко милиона години ще изходите първия път?

Отговор: *Може би ние сме малки.*

Сега питам: защо едни хора са големи, други – малки? Само малките неща се движат. Колкото едно тяло е по-голямо, толкова движението е по-слабо, и най-голямото тяло никак не се движи. Най-бързо се движат най-малките тела. Земята движи ли се?

Отговор: *Движи се.*

Защо казват: „Земята се обръща около себе си, а се движи около Слънцето?“ Защо не казваме, че тя се движи около себе си, а казваме, че се обръща около себе си? „Движи се около себе си“ може ли да се каже? – Върти се около себе си, върти се около Слънцето.

Отговор: *В науката се казва: „Върти се около себе си, обикаля около Слънцето.“*

Когато колелото се движи, какво прави? – Мели брашно. А когато момъкът обикаля, какво прави? Има някоя красива мома – обикаля той около някоя къща. Вие вземете и съпоставете тези неща. Резултатите не са едни и същи. И в двата случая се казва „върти се." Въртележките се въртят, а този момък обикаля – обикаля някъде. И когато човек обикаля около университета, това какво показва? – Че не учи много. Вземете в българския език думата *обикаля*, имате *о* – условия, но условията може ли да обикалят? Съществува направление – *б.* И едва накрая се намира съзнанието на човека – *и.* В дадения случай това е човек, който търси само условията на живота и този човек обикаля: той иска да живее, няма нещо идейно в него. И когато се създават думите във всеки един народ – *обикаля* значи върти се около някого, не само обикаля, но сегиз-тогиз търси и удобен случай.

Да дойдем на въпроса. Защо някои тела горят и не изгарят, а някои изгарят? Ако запалите една малка лампа и има в нея малък приток на масло, щеше ли тя да изгори? – Постоянно ще гори. Щом изгаря, няма никакъв приток, има само изтичане. Известни тела, на които енергията е влята, имат изтичане – те изгарят, свършват се. В тела, в които няма нито вливане, нито изливане, може ли да има горене? – Не може. Значи телата изгарят и изгарянето значи, че няма прилив на енергия. Защо остарява човек? – Няма прилив на енергии. Подмладява се защо? – Защото има прилив на енергии от Природата. Ако човек спазва тези два процеса: на вливане и на изливане, ще намери този закон на подмладяването, на вечното живеене. Колкото се прелива, толкова се излива. Добре, друго: практично ли е, ако имаш една лампа, да я угасяш с вода – една обикновена газова лампа? Умно ли е? Кое е най-умното? – Да я духнете. Питам тогава: защо лампата, като я духнете, угасва, а огънят, като го духате, се разпалва? Психологически отговорите са много лесни. Пламък, който изгасва,

той е кратковременен. Тела, които имат пълно горене, никога не може да ги изгасите. Никакво духане не е в състояние да изгаси едно тяло.

Туй е вярно и в друго отношение – има известни идеи, които изгасват от най-малкото духване. Например ти вярваш в Бога. Обаче четеш някой автор и казваш: „пфу!“ И изгасва твоята идея. Това е една слаба идея. Ти казваш: „Имах една лампичка, но като я изнесох на вятъра, той я изгаси, духна я.“ Тъй свети една слаба мушичка. Това е мисъл на мухите. Идеи, които се изгасват, са слаби – горенето не е пълно в тях. А в онези тела, които нямат нито вливане, нито изливане, няма никакво горене – мъртви хора са те. В тях само се произвежда процесът на разлагане. Какво е приложението на това в новата психология. Да допуснем, във вас се заражда едно чувство на страх. С какво може да се излекува страхът? Представете си, един ваш приятел е дошъл на гости по важна работа и трябва да се върне в дома си в 9 часа. Вие сте на полето, дошла е една мечка и е седнала пред прага. Какво трябва да направите вие? Вашият приятел в 9 часа ще може ли да си иде? Какво трябва да правите с тази мечка? Страхът и мечката са едно и също нещо, те са синоними. Страхът значи, че мечката е отвън. Хубаво, какво ще правите с тази мечка? Когато имате един професор много учен и сприхав, и ти трепериш – скъсва те. Тази мечка те е изплашила, в 9 часа не можеш да си идеш у дома. Давам ви един ребус: ако някой не може да иде в дома си в 9 часа, аз ще изтълкувам това тъй: професорът е скъсал ученика. Нищо повече.

Сега слушайте: един българин тръгва към Солун да учи занаят. Придружили го из пътя цигани и те му дали да носи един тъпан. Обаче циганите се изплашили нещо и избягали, а той влязъл с тъпана да пренощува в една воденица. И като го било страх, качил се горе на гредите. През нощта идва една мечка. Той взема, заудря тъпана, мечката се изправя и почва да играе. Обаче като играла, призори минавали грънчари, мечката излязла, изплашила камилите,

те хукнали, изпочупили грънците. Камиларите го хващат, казват: „Твоята мечка изпочупи грънците.“ Завеждат го в града пред кадията. Пита го той: „Вярно ли е, което казват тези грънчари?“ – „Вярно е, аз във воденицата учех мечката си, но моята мечка избяга. Аз с мечката си се прехранвам. Нека, моля, да ми върнат мечката, и аз ще им платя грънците.“ Щом има мечка, ще имаш тъпан. А що значи да биеш тъпан? – Значи да мислиш. Ще разсъждавате! Втори път ще засегна този въпрос – психологически на мечката как може да се въздейства. Но този страх – това е едно особено състояние у човека, едно мечо състояние аз го наричам, на физическото поле. Каквото кажеш – противното става у тебе. Кажеш: „Ще завърша училище“ – няма да го завършиш. Казваш: „Ще ида някъде“ – няма да идеш. После казваш: „Няма да ида“, а отидеш. По този закон всички велики хора са се въздигнали, когато вече са се отчайвали, като са казвали: „Тази работа няма да я бъде“ – тогава се съвземат и се повдигат. И най-мързеливите ученици от училището са ставали най-способни, а даровитите после са пропадали. Та не се радвайте, не мислете, че ако някой ден сте много силен... Нали има такива случаи – напишеш си речта: „Тъй ще кажа, инак ще кажа“ – какво ли не; дойдеш отвън – нито буква не можеш да кажеш. Не става, каквото си планирал. Не мислете, че както вие сте си планирали, тъй ще си живеете. Някой си планира: „Аз, като стана учител...“ – намисли по всички педагогически правила. Но и по тях няма да стане – ще говори по съвсем други правила, па и учениците, както си ги представя, и те няма да бъдат такива.

Значи в Природата има един Божествен закон, който регулира нещата, на който закон нашето съзнание трябва да се подчини. Съзнанието засега у човека не е будно. Например вземете във всички култури – на растенията: когато растенията преди милиони години са преминавали в една култура, у тях е било идеал да растат нависоко –

това е било техният идеал и най-високото дърво е било най-интелигентното, най-разумното. Следователно те са изучавали понятията за дължините. Но като дошла културата на животните, у тях се заражда желанието да бъдат силни, да бъдат мускулести – и те са развили своята сила. Когато е дошла културата на птиците... Дърветата създадоха идеята за височината, животните – за силата, а те, птиците, създадоха идеята за красивото, за дрехите, за хубавото – модата излезе от птиците. Те направиха най-хубавите дрехи. Обаче, като се роди човекът, той казва: „Дърветата създадоха идеята за високото, животните – за силата, птиците – за красотата." Човекът обърна внимание на своето лице, у човека се роди идеята за красотата на лицето. Всяка птица или животно, обърнете внимание – котката ще си погледне ноктите, птиците – перата, но никога – лицето. Ако покажете на някоя котка огледало, тя не обича да се оглежда, защото няма какво да оглежда.

Значи първи хората създадоха идеята за образа, за лицето: веждите, носа, очите – всичко да е красиво. А всички други неща – за височина, за ръст, за сила, останаха на последен план. Всякога човек иска да бъде красив. Това е идеал сега. Първата култура у човека е за лицето. Във втората култура у човека се появи понятието за ума. Той почва да се стреми да отделя вече челото от лицето. Човек почва да вижда вече, че в челото трябва да има нещо, което да го отличава. Почва да обръща внимание на своето чело, на своята разумност. Тази е западната култура, която започва да залязва. А новата култура, която идва в света сега, ще обърне внимание на сърцето – на красивото сърце. Човекът високия ръст е опитал, своите мускули е опитал, своето лице, своя ум е опитал – сега идва развитието на сърцето. При сегашните условия всички наши усилия трябва да насочим към сърцето – към облагородяването му. Това трябва да бъде един стремеж, един стимул. И там ще намерите новите методи за

живеене и новите начини за работа. На човек, на когото умът е буден – неговата интелигентност се показва чрез очите, той има един поглед бистър, ясен. А сърцето се показва чрез цялото лице. На човек, на когото сърцето е будно за бъдещата култура – неговото лице ще светне и той ще има нещо приятно, магнетично, което излиза от него. Това е приятно: да гледаш цялото лице и неговата форма. Туй, което излиза от лицето – него обичаш. В старата култура ти обичаше само неговата форма, а в новата култура обичаш туй, което излиза от него – туй живото, благородното, живия човек, който постоянно се проявява. Туй се нарича вливане или изтичане – или проява на неговото сърце.

Следователно, като станете сутрин, ще се изправите и ще кажете: „Ние преживяхме културата на високия ръст на растенията." Изправете се, проточете ръцете и краката си и кажете: „Преживяхме културата на животните, на силата." След туй ще се погледнете в огледалото, ще видите лицето си и ще кажете: „Лицето ни е красиво: втората култура – на ума – и туй опитахме." Ще погледнете очите си – изразителни са. Туй показва, че в нас има интелигентност: „И туй опитахме." Нали казват: „Изразителни очи има той." Нима очите на една змия не са изразителни, на една мечка, на едно куче – изразителни са те. Но засега най-красивото в света – това е цялото лице, това е сърцето на човека. Всички тези неща – и височина, сила и красота, и ум – това са сили, които са ангажирани в лицето: това е човекът. Затуй културата на бъдещето ще бъде култура на сърцето, култура на братството в най-проста форма – побратимяване. Тогава в новата култура ще има нов начин и за разяснение, и за разбиране, и за живот.

Какво нещо е Любовта от гледището на новата култура? От гледището на старата култура любовта започва с радост и свършва с плач. Сега аз вземам първия човек – той започна с радостта в

райската градина, а после, като ги изпъдиха, дълго време те се връщаха там, плакаха пред райската градина. Оттам научихме ние плача. Казаха им: „Ще работите.“

Въпрос: *Защо не са им простили?*

Защото не издържаха първия изпит, който в рая им дадоха. Представете си, че жената поиска от змията плода на дървото. Това са два символа. Дървото е идея на първата култура – на растенията. Те поискаха да бъдат високи. И змията, която се увива около туй дърво – това е силата. Значи жената поиска да бъде висока и да бъде силна. Е, какво може да се добие и с височината, и със силата? Следователно пратиха ги навън да опитат какво може да се добие с дългите рала и със силните волове. И тогава кое е дългото рало? – Дървото го впрегнаха, понеже дърветата поискаха тази култура, впрегнаха и воловете. Казва Господ: „Вие си избрахте вашата култура, вие избрахте дървото и животното за ваш идеал. Опитайте го.“ Казват: „Ралото храни цял свят.“ Вярна ли е тази поговорка? За българския ум и за всички е вярна, но това е изопачаване на една идея. Някой път ще ви разясня, че тази мотика и туй рало не хранят никакъв свят. Мотиката заравя хората, а ралото разкъсва хората. Когато хората почнаха да орат, те започнаха да се разкъсват, да се бият, да умират. А самата идея, че ралото и мотиката хранят целия свят – това не е вярно. Вярно е в туй отношение, че растенията хранят хората – помагат си взаимно.

Ще ви дам едно упражнение за през седмицата. То е следното: за седем дена през тази седмица ще наблюдавате:

— в понеделник – Месеца: може да наблюдавате последната или първата фаза. И първата мисъл, която влезе в ума ви, запишете я, каквато и да е тя – първата идея;

— във вторник ще потърсите Марс – ще отбележите и какво е времето, може да е облачно. Ще си отбележите пак първата мисъл, която ви е дошла след виждането на Марс;

— в сряда ще потърсите Меркурий. Да видим колцина от вас ще може да го видят. Ще гледате каква мисъл ще ви дойде;

— в четвъртък – Юпитер;

— в петък – Венера;

— в събота – Сатурн;

— в неделя – Слънцето, като изгрява.

Ще наблюдавате времето какво е и ще си отбележите ветровито ли е, облачно ли е, или ясно. Наблюдения ще правите. Идната седмица ще говорим върху вашите наблюдения. Ще се ползвате от онези, които знаят. Някои ще срещнат големи мъчнотии, защото не знаят къде е Меркурий. Това са неща като в „Хиляда и една нощ“. Но има някои от вас, които са добре запознати с тях. Някоя вечер може да излезете на Изгрева. Може целият клас да излезете, когато има хубави вечери – онези, които имат туй силно желание, силен ламтеж и любов към науката.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ВНУШЕНИЕТО

VI година (1926-1927), Трета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 10.X.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Чете се резюме на темите „Ролята на поезията, музиката и религията“. Прочетоха се темите „Най-важната работа след яденето“.

Сега какви са вашите наблюдения от опита, който имахте върху звездите? Луната никой не я видя – беше облачно. Марс? В сряда Меркурий никой не го видя. Кой от вас видя Юпитер? И каква хубава мисъл му дойде? А Венера, Сатурн? Ами Слънцето? Изобщо всички занятия са от характер да предизвикат ред енергии във вас – четенето на темите, наблюденията, яденето, моленето. Три области, три свята има във вас и всякога трябва да се предизвикат известни енергии в ума; не само в ума, но и в сърцето. И Природата си служи с много методи. Мнозина от вас по някой път ходите, като че никаква идея няма в ума ви. Така сте в едно полуспящо състояние – така само си мечтаете. Когато човек мечтае, къде се намира? Астралният свят реален ли е? – Астралният свят е толкова реален, колкото са реални у нас представите. Той е един свят само на представи. Преживяване на минали съществувания – това е астралният свят. Аз уподобявам астралния свят на живота на рибите. Когато дърветата са се освободили от това ограничено състояние, извадили са главите си от земята, влезли са във водата, почнали са да ходят без къща и са

казали: „На нас не ни трябва никакво строение, ние трябва да бъдем свободни.“ В астралния свят всички същества няма да строят къщи – те са като рибите. И дълго време не може да се живее в този свят.

Сега според вас кога известна идея е реална? Ние сега няма да определяме Абсолютната Истина. Ако някой би ви запитал кога известна идея е реална, какво ще отговорите?

Отговори: *Която е най-трайна. Която дава импулс за работа. Която е вечна. Която внася в нас светлина.*

Вие трябва да използвате положението.

Сегашната култура се занимава изключително с човешкия мозък, с развиването на мозъка, на неговите гънки, центрове, способности – това е събиране на енергии за бъдеща една култура. Защо? Един професор, който е иждивил 40-50 години и е придобил знание, след като умре, какво е придобил за себе си? Този професор, след като се яви в някое друго прераждане, според закона той пак започва наново. Мнозина от вас сте били много видни професори, имали сте по няколко доктората, титли, били сте знаменити математици, физици, а сега сте обикновени хора.

Представете си, че имате една гумена играчка, направена от ластик. Представете си, че този ластик има такова свойство – да се разширява, да взема милиони километри, като го надуваш, отвътре да се разшири. Представете си сега тази малка точица и всички хора, поставени като малки точици – нали ще съставят едно ядро? Добре, ако дойде едно голямо същество и почне да надува този мехур, какво ще стане с тези същества? Ще се отдалечават, ще се отдалечават. Тези същества на повърхността на тази гума как щяха да си обяснят това отдалечаване? По какъв научен начин щяха да си обяснят това явление? Например в съвременната наука вие може да извадите психологически закон за себе си. Ако аз бих ви задал една задача…

Каква опитност бихте извадили? Как жените изчистват кирливите ризи?

Отговор: *С топла вода и сапун.*

Превърнете сега това: водата на какво ще превърнете? Чистата дреха е един резултат на водата, сапуна и огъня. Мнозина от вас как ще се очисти ризата знаете, но за себе си какъв метод ще имате да се очистите? Представете си, че животът в света тече така, както водата. Животът постоянно в нас се влива, ние съзнаваме, че в нас нещо влиза, влива се и изтича, минава и заминава – има едно постоянно движение. Не може точно да се определи, но това е животът: чувстваме радости и скърби – това е течение. Някой път впечатленията са ясни, някой път предметите са ясни, някой път са неопределени. Някой път се чувствате свежи, млади, енергични; друг път вие се чувствате слаби. Защо? Някой път вие се чувствате свежи – намерили сте някой приятел, който да ви слуша, дал ви е внимание. Или така е с някой професор пред студенти, които го слушат с интерес, но сложете го при някои заспали слушатели – той няма да има това разположение. Значи обмяна става: дал е и са му дали – има един съзнателен живот.

Първият закон е: щом станете, всеки един от вас трябва да отвори крановете на живота, не всички кранове. Тогава, както ви казах тази сутрин – във вашето подсъзнание сутрин и вечер – вечер, когато си лягате, понеже сте в едно пасивно състояние, ще кажете: „Желая да имам това и това“ – но така ще го оставите, ще го посадите. Всяка една мисъл може да посадите в своето подсъзнание. Не да го пожелаеш, не казвай: „Аз го искам непременно“, но кажи: „Бих желал да го имам“ – посади го в подсъзнанието и го забрави. Няма да се мине месец-два, година – то ще изпъкне. Сутрин, като станете, като погледнете на вашето подсъзнание, кажете: „Аз се радвам, че виждам моето подсъзнание“ – трябва да се зарадвате. И пак ще вложите нещо

– какво ще вложите сутрин? Тогава ще кажете: „Това, което вложих, то ще израсне, то ще бъде някога“ – и пак го забравете. Тогава започни с твоето съзнание. Всичките ни безпокойства започват със съзнанието. Ти съзнаваш някой път своите преимущества, някой път съзнаваш своите слабости. Един ученик, един студент съзнава, че другите са по-способни, и това почва да го нервира: съзнава, че има по-богати, по-силни.

Питам: как определяме ние силата на хората? – По тяхната издръжливост. Допуснете, че един човек е толкова издръжлив, тялото му е толкова еластично: един го бие, друг го бие, най-после се умори и другият, а гърбът му не усеща. Той седи – онзи. Сега кой от двамата е по-силен? В психологическия свят съществува такова едно положение. От един човек, който издържа страданията в света, и от един, който строи къщи и мостове – този, който издържа страданията, е по-силен от този, който строи мостове. Питам сега: от римско време колко мостове има в България останали? От всичката египетска култура са останали само паметници, грамадни сгради, пирамидите са останали. Какво се крие в тези пирамиди, кой разбира? Има нещо скрито в пирамидите.

Природата на всеки един от вас е дала път – и методи и начини тя е вложила. Ако вие бихте изучавали тази дълбока наука – сега няма да ви разправям: само като станеш сутрин, като си погледнеш ръката, ти ще намериш един метод, един начин да работиш, ще знаеш каква работа да започнеш днес.

Въпрос: *Всеки ден различна ли е ръката?*

Разбира се. Ако вие измервате вашите пръсти, ще видите, че се менят – става постоянно един прилив и отлив на ръката ви. Тази ръка за какво е дадена? – За работа. Че това е великото – работата е нещо разумно. Вие не сте си давали труд да извадите вашата ръка пред лицето си, сега да видите какво може да почувствате. Какво се крие в

нея? Вие я извадите и я скриете, пъхнете я в джоба или отзад и пак гледате насам-нататък. Разсъждавайте! Тук, върху ръката, ще се спреш, ще хванеш пръстите. Ще хванеш първия пръст, ще го поразгледаш, ще минеш всички пръсти на лявата и на дясната ръка и веднага ще се промени твоето състояние. Веднага ще придобиеш известно вдъхновение. Писанието казва, че всички хора Господ ги държи написани на ръката Си. Господ, като погледне ръката Си, вижда, че някой има нужда. Питам: ако Господ има написани хората на ръката Си, като погледне, знае какво трябва да се прави. Вие, като погледнете вашата ръка, какво ще прочетете? Като погледнете ръката си, трябва да видите какво има написано: всяка сутрин има нещо ново написано на ръката ви. Има нещо постоянно, което сте написали, но има и нещо, което се пише и се отписва. То не се изтрива, но това са листа. Мислили ли сте какви са ръцете на математиците? По какво се отличават математиците – математически ръце имат.

В един окултен клас със закона на внушението ще си служите като с един метод. Не прилагате ли закона на внушението, ще ви се случат работи нежелателни. Постепенно, не изведнъж, може да усилвате вашата памет, вашите способности. Мързелив си, сутрин не искаш да станеш, обръщаш се на една, на друга страна: може да си казваш, че си завършил своята еволюция – човек сам ще си определи какво трябва да работи.

Една птица например може ли да копае? – Птиците не копаят, но прозореца пробиват. Къртът какво прави? – Цял ден ходи той, рови. Видях на Витоша кърт – голям куп е направил. Как я изхвърля тази пръст – половин метър има. Наблюдавали ли сте къртът как изхвърля пръстта? Вие ще кажете, че не трябва да се занимавате с кърта. Това е закон на внушение – този кърт, като стане сутрин, казва: „Трябва да работя.“ Пчелата сутрин си внушава – сутрин, щом лъхне този дъх на цветята, веднага. Животните всички си служат с внушението. Те

внушението го знаят. Вземете котките – и те си внушават. Една котка, за да внуши на друга, най-първо ще направи едно движение, ще се обтегне: ще направи една крива линия, когато иска да внушава, че някой е герой (Фиг. 1). А другата, която се подчинява, тя казва така, огъва се (Фиг. 2). И тогава тая котка ще подвие опашката си отзад и ще клекне, а другата ще вдигне опашката си нагоре и ще мине така около нея и малко така, на лявата страна ще наведе главата си, ще я погледне накриво, после от другата страна така ще мине, пак ще повдигне опашката си. Съзнателно ли е това движение, или не? Това го има и при хората. Във всички ви го има – то е един навик. Че какво има, ако аз кажа така: спри се тих и спокоен, наблюдавай, за това не се изисква много време. На камерата колко време ѝ се изисква да наблюдава? За една секунда – и се свърши.

Фиг. 1

Фиг. 2

Сега, ако вие развивате вашето съзнание, щом видите един човек, нека се отпечата този образ, а няма сега да го фиксирате. А вие сега ще наблюдавате дълго време човека, ще се наведете – това са състояния още на млекопитаещите. В това няма култура. Всички тези състояния ние трябва да ги владеем. Когато ходи така например човек, някой казва: „Някой от вас като върви, като си удря краката, изстъргали са се крачолите му. Гащите му там са все съдрани.“

Въпрос: *Какво показва това?*

Този човек, който си дере отвътре гащите, много е стиснат: все е прибран в себе си, не може да върви прав – страх го е да си разкрачи краката, да върви така, паралелно.

Сега казвам изводите. Например изучавате физика: не само нейното приложение – как се строят къщи, но тази физика има приложение в психологическия свят. Изучавате химия, но химията има приложение вътре в чувствата, има приложение вътре и в ума. Например ви запитат: „Маслото по-леко ли е от водата?" – Дървеното масло по-леко е. Какво е атомното му тегло? Питам тогава: водните капки по-леки ли са от въздуха? – По-тежки са. Как тогава облаците стоят горе? След време може да изучавате вътрешното движение, което става в йоните и молекулите – те имат обратни движения. Когато атомите се движат в едно направление, молекулите се движат в обратното – има две противоположни течения. Водните капки се увличат от течението на електричеството. Кръвообращението вътре в човешкия организъм става не от сърцето, а от това електричество. В света има едно живо електричество, което пулсира. Дотогава, докато сърцето е в това течение, то се свива постоянно; излезе ли от това течение, веднага спира. Съпротивлението в артериите и вените е грамадно: откъде ще придобие сърцето тази енергия – да кара кръвта? Това са течения. Здравословността на вашето сърце зависи от вашия мозък – в какво състояние имате електричеството там. И после, от стомашния мозък, който е свързан с магнетизма – от това ще зависи сърцето ви какво ще бъде.

Какви положения трябва да има? – Ума си не трябва да го поставяте в известни противоречия. Ще се пазите: трябва да имате известна положителна идея, с която мислите ви да се урегулират. Ще дойдат отвън противоречията. Да допуснем сега следния опит: допуснете, че някой от вас е попаднал в ръцете на разбойници. Кой

метод ще употребите вие, за да се освободите? Един ще се моли. Но ако вие разбирате законите, ще си служите с внушението: когато спят тези разбойници, или трябва да ги приспите всички, или да им внушите те да ви пуснат. Трябва да създадете в тях едно сънно състояние, да спят, и вие като си заминете, да се събудят. Или чрез закона на внушението да ви пуснат, или, най-после, като не може и с единия, и с другия начин, да платите, за да ви пуснат. То е пак внушение – като платите 5-10 000 лева, пак ще ви пуснат. Зная следния пример: минават през едно място търговци и други хора, спират ги разбойници и ги обират. Минава един добър човек, хващат го, казват му: „Ти си добър човек, на ти 25 лева – върви си." Разбойниците съзнават, че този човек носи нещо в себе си, и казват: „Добър човек е. А от тези можем да вземем нещо, тях можем да ги обираме, но на теб данък плащаме."

Сега, в Школата трябва не само да добивате знание. Ако вие добивате само знание, това може да ви даде простор, ширина, но ако имате една широка земя, ненасадена с плодни дървета, а там няма извори, туй ще бъде само една пустиня, която вдига само пясък – такова е знанието, ако няма своето приложение в живота. Всякога трябва да учите. Отсега и докато си заминете, на 120 години като сте, така, над книгата, ще стоите като някой млад. На 120 години като си, пак решаваш великите задачи на Живота. Сега, като гледам, някои от вас още отсега сте остарели. Погледнете се, казвате: „Стар съм!" Старостта е една илюзия на живота. Лежиш 3-4 месеца, не можеш да станеш – остарял си; счупят ти краката – остарял си. Оздравява ти кракът – здрав си. И мозъкът някой път е остарял: стои, не може да мисли. По някой път се спират тези токове на мисълта, когато човек прекарва силни пертурбации – аз го наричам демагнетизиране. Когато води малко нередовен живот, човек престава да мисли, разсейва се.

Първото нещо: вие сте дошли на Земята, значи имате известна мисия. Капитала, който ви е даден, трябва не само да го заровите в земята, но да припечелите нещо. Да стане човек добър – това е един плюс в капитала, който ни е даден в живота. Всеки един от вас трябва да има желание да се прояви в каквото и да е направление: или с мотиката, или с перото си, или да измисли нещо, или с музиката. В каквото и да е направление, все трябва приложение, известно усилие – това е една работа, която трябва да се извърши. Не е работа това, което отвън сме изработили, но онова, което сме придобили. Аз наричам работа това, което човек придобие в себе си. Не е важно колко книги е прочел. Ако десет пъти си прочел Библията и ти дойде една малка неприятност и не можеш да я издържиш, Библията ще те ползва ли? Като ти дойде едно нещастие, ти ще цитираш един стих, втори, трети, шести – всяка една книга си има своя смисъл.

Добре, ако два елемента се съединяват, образуват водата – водородът и кислородът. Но водата съдържа и един трети елемент – това, което химиците не познават. Това е, което отличава водата – тази вода не мяза нито на водорода, нито на кислорода. Защо именно и двата елемента в газообразно състояние поддържат горенето и горят, а като се съединят, не горят? Има трети един елемент – той е водата. Водата тогава е символ на живота. Тогава колко елемента влизат в живота? Кои са елементите на живота? Два елемента са, кои са те? – Огънят и водата. Тогава това изречение казва така: „Ако се не родите от вода и Дух.“ Духът е силата, огънят – животът с това започва. В органическия свят присъствието на живота с какво се отличава? – Забелязва се в него известна мекота. Там, където има живот, има мекота. Направете едно наблюдение, влезте в едно общество, където има съзнание, където хората живеят – ще забележите една вътрешна мекота. Някой път може да направите опит с вашите приятели – забелязва се една мекота там, където

животът е по-изобилен. А там, където животът е по-малко, забелязва се всякога една студенина – хладина. Казват, че тези хора малко живот имат. Животът всякога носи нещо приятно сам по себе си. Животът е израз на Божественото дотолкова, доколкото ние разтворим душата си. С Божественото се проявява животът.

Сега въпросът е: ще си служим с внушението. Вие, вместо да внушавате на себе си, старaете се да внушавате на другите. Вие сте способни да внушите на другите да направят много работи, но на себе си не можете да внушите. Някой казва: „Не се обиждай, не се докачай, ти ще издържиш изпита си." Хубаво, но онзи, който насърчава, като дойде в същото положение, не се сеща сам да си внуши. Това е хубаво, когато имаш един добър приятел, който да ти внуши. Но когато нямаш кой да ти внуши, трябва да можеш и сам да си свършиш работата. Ще си служиш със закона на внушението за доброто. В целия свят внушението навсякъде го употребяват – и военните, и разбойниците, и котките, и мечките – всички животни употребяват внушението. Сега, ако те го употребяват, ще го употребявате и вие, ще учите: може да го употребявате за лекуване, за подкрепяне на вашата памет; във време на скръб, на страдание, ще си внушавате. Ще ви дадем ред формули. Аз не искам да ви ги дам, защото някои ще ви станат известна спънка. Може да ви се дадат известни формули и по тях ще си създадете други. Или да ви се дадат известни принципи, които може да ги прилагате. Това е едно оръжие, че вие сте сега в ада. Хора, които живеят за себе си, те живеят в ада.

Аз тази сутрин говорих за съзнание и подсъзнание – те са за един земен живот. А когато дойдете до самосъзнанието и свръхсъзнанието – това е вече Небето. После ще се занимавате с тях: ще съедините тези два живота и ще определите посоката на сегашния живот – как трябва да се движите, в какво направление. Всички имате условия за работа: да опитате един Божествен закон, да добиете онази

самоувереност, както един химик, който прави своите опити в лабораторията. Не само един опит, но 99 опита направи, за да бъдеш уверен сто на сто.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ДВАТА МЕТОДА. ЛЮБОВТА И ВЯРАТА

VI година (1926-1927), Четвърта лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 17.X.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Прочете се резюме на темата „Най-важната работа след яденето“.

Четоха се темите „Най-малкият подтик“.

Защо подтикът е най-слаб? От какво произтича слабият подтик? Слаб или малък? По какво се различават малко дете и слабо дете? Какво подразбираме под думите *малко дете* и *слабо дете*?

Отговор: *Малко значи на ръст, а слабо – слаботелесно.*

Най-малкият подтик – това значи по ръст. Е, кой е най-малкият ръст?

Отговор: *Бездействието.*

Бездействие няма в света, защото когато човек мисли, че бездейства, все пак той действа. Някой казва: „Аз не работя.“ А желае да яде. Той казва: „Аз не се интересувам от него.“ При това той се интересува за нещо. Него го е страх да не му стане нещо. Сега, представете си един живот без противоречия. Тогава какво е съответствието между малкия ръст и малкия подтик и големия ръст и големия подтик? Голям човек значи голям ръст, малък човек – малък ръст. Малкият подтик има всички възможности да стане голям подтик: това е по отношение на времето и пространството, понеже

той расте, има условия да стане голям. Малък, защо е подтикът малък? – Природата си служи с малките подтици, понеже са икономични: най-малко сили, най-малко материал се хаби, при това резултатите са отлични. При великите подтици се иждивява голяма сила. Представете си в Природата две разумни сили. Любовта е една разумна сила, която се проявява, и вярата е една разумна сила. В дадения случай едно разумно същество си служи с Любовта, друго – с вярата. Кое е по-силно?

Отговор: *Това, което си служи с Любовта.*

Как ще го докажете?

Отговор: *Защото Любовта включва и вярата.*

Но това е само твърдение. Някой може да каже, че майката включва детето. Докажи това. Защото, ако майката включва детето, как е възможно туй дете да излезе вън от майката? Едно време, когато рибите излезли от водата, казали: „Не искаме вече във водата да живеем, не искаме да си спомняме за нея. Стига ни робството, защото нито език имаме, нито книжнина." Водата им казала: „Без мен жадни ще ходите, все пак ще имате нужда от мен, все ще трябва да ви се накваси гърлото." Сега, по някой път, като живеете в Любовта и като се освободите от нея, казвате: „Любов ли?" Любовта е била среда за вас. Любовта, като водата, изглежда, че дава всичко, дава най-добрите условия за живот. Храната е разтворена във водата, къща няма да имаш, всичко ти е достатъчно – ще си спиш някъде, ще си разпериш крилцата. Рибите спят ли? – Спят, разбира се. Но какво е рибешкото спане? Имате ли възпоминание от рибешкото спане?

Когато се говори за Любовта, трябва да разбирате новите схващания. В културата ще минете Любовта като вода. Но като любите, да се не удавите. Като хвърчите в Любовта, да не паднете. Това е култура! Като живееш в огъня на Любовта – да не изгориш. Като ходиш в светлината на Любовта – да не почернееш. И когато ти

се разкрива Любовта с всичката красота, която има в себе си – да се не съблазниш. Разбрахте ли? Това е начин за разсъждение, за разбиране. Не само да говорим за Любовта. Любовта е една сила – трябва да можем да я трансформираме в даден случай. Защото тя е една космична сила, в някои отношения тя изпълва пространството. Това е великото – туй, което движи целия Космос.

Някой казва: „Не искам да работя." – Ще работиш и оттатък ще минеш. „Не искам да мисля." – Ще мислиш! „Не искам да чувствам." – Ще чувстваш и оттатък ще минеш. Всичко се движи, цялото пространство: Слънцето се движи, а този, малкият пигмей, не иска. Казва: „Не искам да се помръдна." – Ще се движиш и оттатък ще минеш. Казва: „Накъде се движат звездите? Аз ще се движа не по техния път, а по своя път." Всеки човек се движи в своя си път, той си има определена посока. За да бъдете свободни, трябва да имате определена цел, към която да се стремите. Пак се движете в своя си кръг – вие не може да го напуснете. Някои го наричат омагьосан. Не е омагьосан той, разумният кръг. Омагьосан става, когато искате да излезете вън от него. Защото във всички други живеения ти можеш да бъдеш професор, цар. Смее се някой, казва: „Аз съм цар." – Как? – „Играх една вечер на сцената и оттогава съм цар." Насън някой път човек става цар. Ако човек се роди като цар в някой дом и ако сънува, че е цар вечер, все едно ли е? Съществените идеи са онези, които може да се реализират в даден случай. В един момент може да реализирате само една мисъл. Не реализирайте много от тях. В даден момент може да реализирате каква да е мисъл, какво да е желание. Но щом има няколко желания, няколко мисли, няколко действия, те ще произведат обратни резултати – действие с действие. Във физиката имате следното: две противоположни сили се взаимно унищожават. При две противоположни желания – унищожават се техните действия.

Един човек обича, друг вярва. По какво се отличават двамата души? – Единият работи по закона на Вярата, другият – по закона на Любовта. Да кажем, двамата са изобретатели. Единият казва: „Аз вярвам в своето изобретение – ще го изнамеря.“ А другият казва: „Аз любя своето изобретение – и аз ще го изнамеря.“ По какво се отличават двамата? Може ли да вярвате в слабия човек? Допуснете, че аз направя мост от ръжени сламки и направя друг от греди. Вашата вяра по кой мост ще ви прекара? През гредите, нали? Вярата всякога разбира разумност. Може да вярваш само в разумния човек, а разумният човек е силният човек. Любовта идва на заден план във вярата. Когато говорим за Любовта, подразбираме един обратен процес. Любовта всякога се проявява към най-слабите. Вярата е към силните – ти не можеш да вярваш в слабите. А Любовта е към слабите и немощните. В стремежите на Любовта влиза слабото. Любовният стремеж е към крайно слабото – то те интересува повече. Допуснете, че имате едно малко агънце на Земята, имате и един старовремски мамут. Кого ще обичате повече: малкото агънце или мамута? – Агънцето.

Сега да проследим процеса на Любовта и на вярата. Ако отидете в някой голям град и имате една малка колиба и една голяма кула, законът на вярата къде ще ви тури? – На кулата, защото вярата иска всичко да види. Човек, който обича да си служи с вярата, той обича грандиозните работи. Вярата започва с великите работи. Любовта започва с малките работи. Оттам започва тя – с най-малкия подтик. Аз говоря психологически, за вътрешните процеси, които стават в човешката душа; навън от човека както стават нещата, те са непонятни, те са предположения, вероятност. Например, ако тук пусна една голяма змия, бихте ли я обичали такава: боа, 7-8 метра, толкова дебела? Но ако тази змия беше умна и разумна, по закона на вярата вие може да я направите мост от едната страна на реката до

другата – тя може да се вцепи. Следователно големите мъчнотии в света се побеждават със закона на Вярата. При малките мъчнотии с Любовта ще си служите. Мнозина от вас бъркат – искат с Любовта да премахнат големите мъчнотии. Не отмахвайте големите мъчнотии със закона на Любовта, това е невъзможно. Да допуснем, имате един длъжник, който ви дължи 100 000 лева. По закона на Любовта ето как трябва да започнете: най-първо ще идете, ще задраскате една нула. След един месец – останалите 10000 лева: походиш, погледаш, казваш: „Много е туй“, и пак задраскваш една нула. След туй ще походиш и пак задраскваш една нула. Намалява Любовта нещата, за да ги обикне. И като останат 10 лева, казваш: „Ти 10 лева можеш ли да дадеш?“ – „Не мога.“ – „Един лев можеш ли да дадеш, за семето поне?“ А вярата ако е, изведнъж ще каже: „Задрасках го.“ Ала вярата не казва – тя не задрасква. Затуй мъдрият човек никога не извинява, каквото и да му говориш. „Коремът ме болеше, баща ми...“ – „Зная – казва учителят, – баща ти, но този урок трябва да се научи.“ Той действа вече с Мъдростта, с вярата. Ако действа със закона на Любовта, ще каже: „Хайде, ще те прекарам тъй.“ При възпитанието на себе си вие някой път туряте Любовта, за да изгладите големите си погрешки. Като турите Мъдростта, вярата, тя казва: „Не, не, ти трябва да научиш тази работа.“ Когато казвам: трябва да победите нещата, подразбирам закона на Вярата. Мъдростта отпосле идва.

И тези, големите борци, българските пехливани и американските, те започват със закона на Любовта. Най-първо се упражняват, и как? – Като се упражнява, упражнява, намери по-слаб от себе си, надвие го – научи се. После – по-силен, по-силен: по закона на Любовта, от малкото. Като добие вяра, излезе и се боксира с първия вече – това е законът на Вярата. По същия закон вие започнете с най-малкия си неприятел. Любовта като започне, няма изключения. Намери една малка погрешка, боксирай я. Като набиеш

погрешката, тя ще поплаче. Ти ще ѝ кажеш: „Няма нищо, аз исках само малко да те поуплаша.“ Ще намериш втора, ще я понабиеш, пак ще я утешиш: „Аз исках само да те опитам.“ Не искам да изкоренявате вашите погрешки – не, не я изкоренявай, извади я, че я насади някъде надалече! Ще кажеш: „Извини, че те извадих от двора, но това е хубаво за теб.“ Любовта тъй казва.

Сега превръщайте – тези мъчнотии ще ги срещнете в света. Да кажем, имате едно мрачно настроение: някой път хване ви гняв, сърдите се, захванете тъй – заканвате се. Е, хубаво, това е един метод. Окуражавате се – какво ви помага? Ти, ако искаш да се окуражиш, иди при туй, от което най-много те е страх. Някой го е страх от жаба. Ти не вдигай тояга – това е голяма работа, то е за един маг. Ти казваш: „Мен ме е страх от жабата, а аз искам да се боря с еди-кой си пехливанин.“ – Не, ще започнеш от жабата. Кажи: „Ще се боря с жабата.“ Почни сега тъй: приближиш се, бутнеш я, дръпнеш се, бутнеш я, докато най-после я пипнеш – добиеш кураж.

Уточнение: *Учителя прави движения като на страхлив човек, който преодолява страха и отвращението, за да се доближи до жабата.*

Някой го е страх от някое бръмбарче. Дребни работи са това, но тези малки бръмбарчета колко пъти ни спъват. Някой път, като бръмне туй бръмбарче... Пуснал ти някой някоя мисъл: „Чакат те детективи“ – че туй е един бръмбар. Хвани го, тури го на ръката си – няма какво да те е страх. Щом дойдеш да не те е страх от паяк, от змия, от вълк, от мечка, ще дойдеш до страха от някоя болест. Едни от хрема, някои от охтика много ги е страх, особено учителите. „Болят ме – казва – гърдите, охтичасал съм“ – Няма никаква охтика, прах е това. А тези болести – какво са тези болки? – Това е един барометър. Вземете една болка: когато ви болят ставите, ще забележите – краката ви болят, лактите ви болят, раменете, гърбът – туй означава

всевъзможните дигания и падания на барометъра. Някой път се явят, някой път намалеят болките. Тъй щото ще знаете какво ще бъде времето по вашето тяло – ще имате един прекрасен барометър: да знаете 1, 2, 3, 4, 5 месеца какво ще бъде времето. Или най-първо намирате се в едно напрежение, а не знаете причините. Това е атмосферното електричество, което прави давление върху мозъка. Веднага ще гледаш да се освободиш от него, да го прекараш. Някой път те заболи коремът – това е излишен набран магнетизъм от атмосферата: ще гледаш да се освободиш от него и след туй ще пристъпиш да се лекуваш окултно. Всеки от вас е акумулатор. Човек събира всички енергии на Природата – те през него минават. Като изучавате съвременната физика, може да приложите законите на физиката, на химията, законите на биологията, на физиологията. Всички закони, които съществуват, може да ги приложите.

Сега една вечер, не тази вечер, ще искам да разгневим двама от вас: ще накарам да ги разгневите и ще направим един опит веднага туй разгневяване да изчезне, за 5-10 минути да мине във весело разположение и да видите смените на енергиите. Смяна на енергиите! Сега някой казва, че не иска да се влияе. Как? – Ще се влияеш и оттатък ще минеш. Най-смешното нещо: чел някой някоя книга и казва: „Имам известни теории." „Ама – казва – аз съм учен човек." Какъв учен човек си, като те е страх: вечерно време като ходи, на четири му са очите от страх. „Но аз обичам да ходя благородно, обичам да се обличам добре." – Аз зная, хората ти влияят – това не е едно твое подбуждане, теб те е страх от хората. Намерете една ваша мисъл, оригинална – аз не казвам сега да се съблечете голи. Не да намериш чуждото – то е един чужд капитал – то е хубаво, ние сме се ползвали от него, но трябва да намерим припечеленото, нашето, собственото, което да го обработим. Ние имаме наследствени черти, индивидуалност. Правите нещо – това е наследствена черта. Аз

виждам онова куче – то е вирнало опашката си, казва: „Аз нищо не давам.“ Щом се уплаши, казва тъй – повлича я. Ние се намираме в едно комично положение. Ако тебе най-малките неща те стряскат, каква разлика има между едно четириного и един човек? Като срещна едно куче, ще кажа: „Вдигни си опашката!“ Туй куче хубаво разрешава въпроса – нагоре е опашката му; и защо си завива опашката? Когато вземете нещо, нали тъй си подвивате ръката? Това куче с опашката казва: „Не знаеш ли, че аз на целия свят заповядвам?“ Но щом се уплашиш, пущаш. (фиг. 4.1)

Фиг. 1

Човек, като се ражда, е едно куче с опашка завита; като умира, пуща опашката. Роденият човек е живото куче, умрелият човек е страхливото куче. Роденият човек е живото куче, което казва: „Трябва да знаеш, че аз много неща разбирам.“ А умрелият човек – това е страхливото куче: опашката му е завита надолу, чисти му са ръцете – няма за какво да се държи. Психологически този факт е верен. Най-после казвате: „Нищо не ме интересува.“ Значи вие сте един мъртъв човек – нямате вече желания. Е, за какво трябва да се държите? Не, не, разрешението на въпроса не е да убиете всяко желание. И ако теософите бяха казали това, онзи, който го е писал, не е казал: „Не убивай“ – това е един крив превод. Остави всяко желание в себе си и се занимавай само с едно в даден случай. Защото желанието да бъдеш

съвършен е първото желание. Не е ли желание, мисъл ли е то? В мисълта само ще имаш подтик да се повдигнеш. Казват: чиста мисъл! Аз казвам: чисто желание! Чистото желание е толкова силно, колкото и чистата мисъл. Но желанието и мисълта вървят в две противоположни посоки. Нечистата мисъл е толкова силна, колкото нечистото желание. Те са полюси. Казвам: в дадения случай бъди с едно желание. Искаш да бъдеш съвършен. Защо? – Защото в този стремеж към съвършенство всички желания може да се хармонизират. Законът на съвършенството има условия, начини, методи да хармонизира всички противоречиви желания в света. Висшите Същества над нас – разбирам висшите Същества, които обгръщат нашето съзнание – те го проникват: в тяхното съзнание живеем тъй, както в светлината. Каквото и да направим на Земята, каквото и противоречиво действие да направим, силата, която излиза от това желание, те я използват. Нашите мисли и нашите желания са като малки извори, които те използват, както ние – дърветата и изворите. Енергиите, които излизат от нашите мисли и желания, те ги използват. Дали ти ще се гневиш, или ще мислиш добро или зло, това Същество мисли най-първо: енергията, която ще излезе из твоята мисъл, електричеството – то използва тази енергия за себе си.

Та като казвам, че в Бога няма противоречие, значи че какъвто и живот да имам – няма противоречие за Него. Бог се застъпва за нашето право, Той казва: „Туй, което ти правиш, не е добре за твоето развитие.“ От наше гледище е тъй – това се отнася само до мен, понеже грехът спира моето развитие, временно може би. Но по отношение на Космоса, Вселената – те няма да почувстват. Ала по отношение на мен грехът е едно спъване вътре в развоя ми. Човек трябва да бъде последователен. Аз искам да ви представя нещо тъй, както си е. Ще каже някой: „Не, такива комични работи аз не правя.“ Не съм срещнал тук, на Земята, човек, който да не прави комични

работи. Най-първо, като се секне човек, по-комично нещо има ли? Секне се. Че това е комично. После, професорът ходи, обърка задачите някъде, почеше се, ходи, дращи, жестикулира: той се пече – че това е комично нещо. Той като си тури този пръст на главата, добие енергия – с пръста си, с волята си се подтикне. Неговият пръст е една активна сила – като се почеше, той мисли вече, този човек. Има някои професори – ако не се почешат, не могат да мислят. Има някой човек – ако не си тури пръста на челото, не може да си припомни нещо, което, да кажем, е забравил. Много смешно е туй.

Хармоничен живот аз наричам този, когато нашите действия съответстват с действията на Природата. Туй наричам хармония. Когато аз свивам веждите си, това трябва да съответства със свиване в Природата. Когато моите действия съответстват с ония в Природата, моите движения са в хармония с Космоса. А някой, като си размаха ръцете: „Хей, добре дошъл!“, има ли нещо лошо в туй? – Няма нищо лошо. Трябва да бъдем свободни в своите действия. Сега другите ще морализират: „Аз – казва – го мисля, че е нещо, пък той е малко шашав.“ Питам: онзи, който вземе от тебе 1000 лева и не ги върне, какъв е? И той ще каже: „Аз по някой път обичам да забравям.“ Преди да е взел парите, никак не забравя.

Сега, като ученици и ученички в Окултната школа, ще гледате да си изградите характер. Не изведнъж, не! Някой иска да стане много благочестив – създайте си мисълта вътре: „Искам да бъда милосърден.“ Постарай се, иди в дома на някоя бедна вдовица, виж децата – ще се предизвикат тези красиви чувства. Искаш да развиеш въображението си. Каква разлика има между въображението и волята? Че вашето въображение може да ви спре в много от вашите предприятия. Ето едно практическо приложение как действат въображението и волята. Поставете една дъска на земята от 5 метра: по нея вие може да работите, да се движите, да преминавате. Но

поставете дъската високо във въздуха. Ако ви накарат да минете сега, ще кажете: „Аз не минавам.“ – Нямате воля, вашето въображение ви действа, че вие ще паднете. Но ако имате воля, вие ще се качите и ще минете при същата основа. „Аз – казва – не мога да го направя.“ – Въображението ви работи, волята не действа. Щом мъчнотиите са върху почвата, върху вашия терен, където действате – минавате. Но щом се вдигнат горе, на 10-15 метра, казвате: „Не минавам по тази дъска!“ – и ти не вървиш смело. Е, какво е това? – Въображението, че ще минеш и ще се убиеш. Е, хубаво, тази дъска не е ли известна мъчнотия, която вие сте прекарали? Седиш някоя вечер в стаята си, отчаял си се, трепериш – цяла нощ минаваш по дъската.

Съществуват тези мъчнотии – те трябва да се разрешат, но естествено да се разрешат. Ама ще кажете: „Аз ще бъда търпелив.“ – Това е празна работа – може да го казваш, колкото искаш. Тогава ще намериш един човек, който страда повече от теб. Ако искаш да лекуваш страха си, ще намериш един по-страхлив от тебе. Например теб те е страх от жаба. Намери някой, който го е страх от малко бръмбарче. Ще кажеш: „Ти си бил от мен по-страхлив.“ Ако искаш да се лекуваш от страха си, намери по-страхлив от теб – пред него ти ще си с орден. Намери някой, който го е страх от жабата. Намери и един човек, който не го е страх от жабата. „Я – кажи, – как я буташ тази жаба?“ Ти сега идеш до него, насърчаваш се по положителен път. После, има поверие, че жабата пръска сокове, че се образуват брадавици по ръката – има такива жаби. Психологически, като вземете известни недъзи, трябва да знаете как да се лекувате. Бръмбарите, жабите, змиите, паяците – всичко това са методи, чрез които ние можем да се лекуваме. Ако искате да учите търпението, пуснете вкъщи един паяк да си прави мрежата и всяка сутрин го наблюдавайте. Отлично търпение има паякът: седи ден, два, три, седмица – нищо не хваща; премести се, ходи, казва: „Ще даде

Господ.“ А като усети, че ще има вятър и ще му скъса мрежата, ще отиде, ще удвои конците – и ще седи той в спокойствие. Ето един начин. И ти си направил мрежа, но нещо не може да стане тъй, както искаш – кажи като този паяк. Ако туй, малкото същество, седи седмица и чака – колко повече можеш ти? Това е най-малкият подтик. Искаш да бъдеш трудолюбив – вземи мравката: голяма глава има тя, философ е. Вземи и виж: каква подвижност и какво постоянство има! Веднъж изтърве, два, три, пет, десет, петдесет, сто пъти, но пренася през планини. Ако една мравка може да победи мъчнотиите, аз колкото нея не мога ли?

Искаш да научиш закона на чистотата, реда и порядъка – вземи една пчела, иди при кошера, наблюдавай, тури си ухото, слушай гласа на пчелите, но не ги закачай. Чистотата ще учиш, но при чистотата трябва да знаеш, че чистите хора са много сприхави – там, където вървят, да се не изпречваш на пътя им: веднага картечен огън дават, хич не мислят. За да бъдем чисти, значи всички грешни мисли, желания трябва да са вън от пътя ни. На всяко лошо желание – сложи жилото вътре, бодни го. Пчелата казва: „Настрани, на пътя на движението ми не стой!“ Следователно нашите желания са живи, ще ги жилиш: „На пътя ми не стой!“ Щом не мога да мисля право, пътят ми е запречен. По този начин ако вървите, тъй животът ви ще стане много изкуствен. Искате да станете учител, след 20-30 години да се пенсионирате – кажете: „Празни работи.“ Започнете да разправяте едно време какво било: „Едно време какъв бях, учениците, учителите...“ Владиката, и той разправя едно време как се обличал с епатрахил. Всички хора разправят – и все за миналото. Какъв смисъл има това? Хубавото е всякога да внася нещо човек. Този старец цигулар както на млади години да свири. И като млад, и като стар – да свири, докато дойде време да остави цигулката, да замине за онзи свят. И като я погледне, да се усмихне и да каже: „Бих желал да се

върна пак при моята хубава цигулчица." Да каже: „Много съжалявам, че те оставям, но след време пак ще се върна."

Тъй ще дойде новият импулс за живот – в тези опити трябва да имате едно правилно разнообразие. Еднообразието донася набиране на положителни енергии и животът става неинтересен. В разнообразието седи красотата, а в принципа на единството, в стремежа към Бога седи силата. Човек трябва да има един център. Когато се стремим, имаме този стремеж и във всичко виждаме смисъл – тогава ще станем красиви. Схващате ли, че всичко се стреми към една посока, към един център, ще добиете сила. Щом вярвате, че във всичко, което виждате, действа един принцип – красота е това. Вярвате ли, че всички неща, които виждате, се стремят към една посока, ще добиете сила. И тъй, като вярвате, пак ще дойдат обезсърчения, съмнения, страсти: ще ги опитате, но ще се ползвате от техните сили. Една страст като дойде, трябва да се ползвате от силата ѝ. Във всяка опитност, добра или лоша, в най-лошия смисъл, в най-лошото, което може да ви сполети, има един прекрасен урок, който може да послужи за вашето повдигане. Тъй седи фактът.

Коя е основната мисъл сега?

Отговор: *Методът на Вярата и методът на Любовта.*

Любовта е все с малките, тя все заглажда: ще те вземе от пътя тъй, за ухото, но пак ще позаглади работата, ще се извини – тя не може да направи пакост, но ще ви постисне малко. Мислите ли, че онзи, който ви обича, не ще ви разтърси малко? Ако онзи, който ви обича, минава малко замислен и не ви забележи, за вас е цяло събитие – ще кажете: „Не ми обръща внимание." Той, като се видите, ще се извини: „Бях много замислен, майка ми е болна – нищо не виждах." Та когато обичаш някого, ти ще имаш толкова наранявания, че главата ти ще побелее. В Любовта има друга една опасност: че малките неща много пъти се увеличават – едно нищо нещо –

направиш го цял един подвиг. И после, като обърнеш другата страна на тръбата, ще го видиш прекалено малко. В Любовта има преувеличение. Казва някой: „Хей, той е ангел, серафим, той е човек даровит, аз като него не съм виждал – това е талант!“ Но утре, щом не говори Любовта, знаеш ли какво има? Щом ти казват: „Талант!“, радваш се, но като дойде вярата, да те разтърси... Туй е самият живот, не са лоши неща. Животът при сегашните условия така се развива. Като се върнеш вечер, ще кажеш на себе си тъй: „Прекалих го малко, той не е толкова голям талант.“ Пък някой път има и друго нещо: казваш тъй на някого, за да се радва. Не, не, човек трябва да бъде искрен. Аз, като слушам един талантлив човек, след като ми свири, той ме пита: „Как ме намираш?“ – „Сега едно парче си изсвирил, не мога да се произнеса.“ Аз ще постъпя педагогически. Вземе някой, напише една черта, пита ме: „Какво мислиш?“ – „Какво ще мисля, това е само една линия.“ Казвам: какво ще мисля, един ъгъл е това. „Е – казвам, – още не мисля нищо.“ Той трябва да нарисува цялата картина, че да я видя (Фиг. 2).

Фиг. 1

Свири ми някой едно парче, казват: „Талант!“ – Е, чакай де, той трябва да свири. У всички ни има това: даже и когато човек се самоунижава, той се унижава пред другите, за да кажат: „Не е толкова без талант, де.“ Това са психологически моменти. А пък правото е, като свиря аз „Цвете красно“, да го харесам най-първо аз. Всеки ще

обича туй, което човек сам обича. Аз го харесвам – и другите хора ще го харесат. Божественото у тебе говори ли, казва ли, че е хубаво, всички хора ще кажат, че е хубаво. Но търсиш ли други да ти кажат, че е хубаво, тогава има едно противоречие. А в туй противоречие има нещо хубаво – изглаждане е то. Художникът какво прави, когато рисува? – Смекчава. Ще дойда аз, ще ви бутна оттук-оттам – ще смекча работите. Значи мъчнотиите, туй бутане – това са страданията. И после – сенки са това вътре в живота. Та на вас ви нарисуват две линии: дойде някой художник, затрие линиите, та слее всичко. Линиите, това са граници. Турците казват: „Циганинът обича резките линии." Казват, че децата обичат резките краски. Някои хора, на които съзнанието не е развито, обичат резките бои – значи идат големите страдания; а у онези, напредналите души – у тях идат деликатните тонове. Тогава има два метода: вярата, която започва с великото, и Любовта, която започва с малкото.

Трябва да видите как действа и въображението в живота, за да се пазите, трябва да видите къде действа волята. Аз ви привеждам опит. Един мой приятел, окултист, много знае, смел човек е. Веднъж го заведох на варненския вълнолом. Като го качих на стената, почна да пъпли. „Не мога – казва, – страх ме е. По-нататък не може, ще ми стане нещо." Широк е вълноломът, може да има повече от 8 метра ширина, няма опасност. Ето го въображението. Трябва воля. Ще си наложиш воля. Тук има една лекарка (да не мислите, че тези неща, които ви привеждам, са хиперболи, за да ви докажа, че нещата са вероятни) – тя е една видна лекарка, позната, но страда от едно въображение. Някой път ѝ дойде едно състоянието: уплаши се, че ще падне – ще легне на пътя, ще лежи, ще лежи, ще лази – и после ще стане, ще тръгне. Страх я е, че ще падне. Един път излиза из къщи: на едно място ляга, на друго, после отива до една аптека – докато се

увери, че няма да падне. И сега не ляга вече на пътя. Болезнено въображение е това.

Та казвам: човек трябва сам да дойде до това. Не можеш да действаш механически, защото ще си причиниш друга, по-голяма болка, но само чрез закона на Вярата. Някой обича много да плаче. С плача е лошо, но без плача е десет пъти по-лошо. Със скръбта е лошо, но без скръбта е десет пъти по-лошо. В живота е тъй. Без скръб е десет пъти по-лошо, само че на тази скръб трябва да се трансформира енергията в радост – във възходяща степен.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ЗОРАТА

VI година (1926-1927), Пета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 24.X.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Тема: „Обяснете думата „щастие“ – какво подразбирате под думата „щастие“?

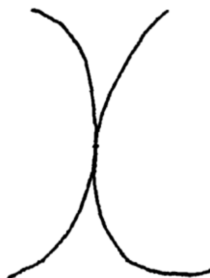

Фиг. 1

Ако две живи точки дойдат в съприкосновение, какво се образува? Ако две тела се съединят, какво се образува? (Фиг. 1) Допуснете, че две тела се движат успоредно в пространството. Да допуснем туй, което рядко става: две тела, които се движат успоредно, после се допират – две небесни тела. Това е много елементарна работа. Да допуснем, че това е пътят, по който се движи едното тяло, а другото се движи по този път – имат една допирна точка. Представете си, че тези тела си имат свои центрове. Те ще си въздействат – това е един психологически закон. Често и вие имате такива допирни точки. Често аз говоря за науката. Всяка една теория, която няма

психологическо приложение, не е вярна. За да проверите вярна ли е науката, вижте има ли вътрешно приложение. Всяка теория, която няма психологическо приложение, не е вярна. Науката за смятането има приложение, науката за пеенето има приложение в живота, науката за готвенето има приложение. Каквото и да говорим за яденето, приятно е, когато ни сготвят. Но науката е, която казва как да съчетаем тези елементи –да сготвим. После, науките зоология, анатомия, все имат приложение в живота. Кога ни е полезна анатомията? – Когато си счупи някой крака, той знае как са устроени костите. Полезна е тази наука. Има известни науки, които се прилагат при болестното състояние на човека, други – при здравословното. Хигиената за болните хора ли е, или за здравите? – Болните избавя от страдания, като им показва как да живеят, а здравите предпазва. За здравите е предпазител, а за болните – избавител.

Та казвам: тези са допирните точки. Законът е такъв, че две тела – еднородни, с еднакви енергии, никога не могат да се допрат. Това не може да стане в Природата. Един черен ангел и един бял ангел никога не могат да живеят заедно. Те са еднакво активни. И между ангелите има борба за обсебване на материалния свят. И едните искат да господаруват над хората, и другите. Човек е бойно поле между тези разумни същества. И всеки си има известни теории, но те не са ваши. Тези същества ви влияят. Вие казвате: „Аз имам убеждение.“ – Никакво убеждение нямате вие, но някой ви се е качил на гърба. Никакъв професор не си. Вие играете ролята на Дон Кихот или на Санчо Панса. Всички идеалисти са донкихотовци, всички материалисти – санчопансовци. Идеалист ли си – с воденици ще се бориш. Но Санчо Панса не го ли вдигаха и него на чергата? Чудни са някои, като искат да ни убедят, че материалистите са по-умни. Не. Колкото е умен Дон Кихот, толкова е умен и Санчо Панса. Идеалисти и материалисти – това са две крайности. Идеализмът не е още

смисълът на целия живот – една идея трябва да се разбере. Не само човек да има идеи. Всичките идеали са станали все от идеи. „Аз – казва – имам някакъв идеал.“ В какво седи идеалът?

Двама души, които имат еднакви стремежи, никога не могат да имат допирни точки. Те са разнородни и вследствие на това се явяват всички конфликти в света. Понеже тази сила на разнородност служи за поляризиране, тя тласка телата в пространството, пази дистанция. Инак всичко би се събрало в една хомогенна маса. Има си това своето приложение в света. Някой път туй раздвояване става, когато отвън имаме спор със света. Но някой път идваме в спор със себе си. С кого ще се бориш, ако не харесваш себе си? До вчера мислеше, че си гениален човек, а сега намираш недъзи в себе си. Кой е този, който вижда у теб тези недъзи? А след време казваш: „Какви способности имам!“ Че как ги намираш тези способности? Днес приемаш, утре отричаш. Като се съберат тези разнородни енергии вътре в човека, произвеждат цял един дисонанс. Например и лявата, и дясната – и двете страни станат положителни, и човек, като не знае да се справи, полудява. Ако вмъкнете в човека две отрицателни идеи, еднакво силни, човек полудява. Той не може да се справи с тях. Те ще направят разрив на теченията вътре, неговите жизнени сокове ще се отбият и такъв човек ще остане като една празна кратуна; или, на философски език казано, у неговия двойник, разумния двойник, чрез който функционират разумните сили, прекъсне се туй течение и остане само животното – яде, пие: човек не мисли вече – той е отвън. Туй се подкрепя от факта: когато човек спи, не трябва да го стреснете изведнъж, че неговият разумен двойник излиза от тялото си и той ходи вън. При силно сътресение жичката, с която е свързан, може да се преплете в пространството с други двойници и като не знае как да се отплете... Затова ти ще се доближиш леко до него, ще кажеш:

„Иванчо!“ И тази е причината за много полудявания. Тъй, на бойното поле стреснат ли го изведнъж – гледаш, войникът играе, не го е страх.

Сега ще се пазите, че някой път може да стане разрив. Някой казва, че е от много знание. Не – и двете страни като станат еднакво положителни. Затуй винаги мекота трябва. Щом станеш много остър в лявата част, ще положиш мекота в другата. Ако си турите ръцете тъй – отгоре над главата на един здрав човек, ще забележите едно течение топло и едно студено. А щом човек е неуравновесен, чувствате само топло. Щом си неразположен, повикай един твой приятел да сложи ръката си отгоре – на половин метър над главата – и тези течения ще се регулират. Щом си неразположен, челото ти е топло; щом се урегулират тези течения, топлината се махне – тогава лицето добива един здрав, естествен цвят. Като изучавате някои науки: физика или математика, или анатомия – има някои науки, които може да ви направят или съвършено положителни, или и двете ви страни да бъдат отрицателни, пасивни – все същите резултати ще имате. Затуй сега ще ви дам някой начин. Ще си поставите ръцете отгоре тъй, над главата, после – настрани, пред устата духаме, после както паси отстрани. И забележете – тъй като правите, ще ви олекне ли. Наблюдавайте се. Защото, ако правите тези опити и положението ви се влоши... Не е тъй лесна работа. Най-първо ще приложиш своята мисъл. Силите в Природата не могат да действат, ако умът ти не е концентриран в опита, който правиш. Всяко едно упражнение, в което умът участва, е сполучливо. Щом се усъмниш, не действа.

Например отиваш да лекуваш един човек. Ще ви приведа един пример. На един евангелски проповедник, след като държал една жива проповед, идва му едно внушение: „Иди на улицата, там има един сляп човек и му кажи: „В името на Господа Исуса Христа, прогледай!“ След събрание излиза той на улицата, вижда слепия, изправя се пред него, но тъкмо да каже това, помислил си: „Ами ако

не прогледа?“ Мислил, мислил и си заминал. Вие искате да приложите известна идея, но се спирате: „Ами ако не прогледа?“ Питам ви тогава: в света кой учен човек, като е казал, та е прогледал някой? – Съмнение има. Ще се стремите да изпъждате съмнението от душата си. Няма по-страшно нещо от съмнението в положителния живот. И съмнението ще дойде: то е една сила, която действа, тя има своя произход – била е някога полезна за човека, но сега не е. Дойде ли съмнението, ще направите малки опити може ли да не се съмнявате. Концентрирай ума си (ръцете над главата, пръстите едни срещу други, паси отстрани надолу) – пред устата ще духнете. Концентрирай ума си, извикай в съзнанието си всички разумни хора, които са здрави и действат по цялото земно кълбо. Ще кажеш в дадения случай: „Аз мисля както всички тези хора.“ Духни 2-3 пъти. Като се съединиш с тяхното съзнание, веднага ще ти стане леко, ще почнеш да работиш. След туй направи друго съединение – ако си един материалист и не вярваш в другия свят, може да вярваш в съзнанието на другите хора, че е будно. Как ще се свържеш? Казваш: „Вярвам в този приятел, че ме обича.“ По кой начин провери, че те обича? – „Ама по неговото разположение.“ Нещо видимо има ли? – Няма. Но има едно вътрешно самочувствие – туй самочувствие само определя, то е вярно. То е вътрешната интуиция, един вътрешен закон, чрез който се определя. И когато ние дойдем в присъствието на един човек, който ни обича, чувстваме светлина. Той става за нас като слънце. Нещо се влива от него. Не излиза ли светлина, неговата любов е проблематична. Вливане трябва да има всякога – и от едната, и от другата страна – и там, където тези течения, тези линии идват в съприкосновение, тук започват отношенията между хората (Фиг. 2).

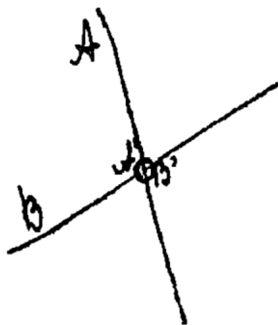

Фиг. 2

Едното същество е *A*, другото същество е *B* – туй е пътят, по който се движат. Техните отношения започнат в центъра на пресичането. Следователно тези същества стават A^1 и B^1. В центъра те стават полюси и почват да живеят в една система.

Ще правите своите наблюдения и своите опити – там, докъдето достигнете, но преди всичко ще гледате да обуздаете съмнението вътре. То е червей на нещата, то носи всички нещастия. Отвън има едно съмнение на ума – то ще дойде, не може да го избегнете, оставете го него. Но има едно съмнение вътре, което разяжда живота, и когато то дойде, човек ще извърши едно голямо престъпление: или ще се убие, или ще полудее. Туй съмнение е една дяволска примка, примка на Черната ложа, нищо повече.

Та казвам: тези две същества, като се срещнат в допирната точка, ще се спрат и всяко ще поеме своя си път. Тези неща са верни по отношение на Духовния свят. Да допуснем, че двете същества се срещат в центъра *C* (фиг. 5.3).

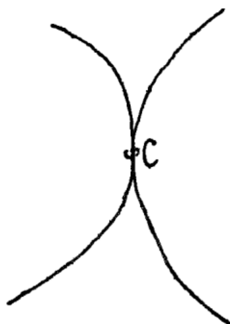

Фиг. 3

Да допуснем, че едното същество остава на Земята, другото заминава в Духовния свят. Отношенията се изменят. След колко години те (фиг. 5.3) пак ще се срещнат?

Уточнение: *Лампите потъмняват.*

Какво става с електричеството, мислите ли, че туй е един ритъм на електричеството, или това става в зависимост от нашата мисъл? Тези съчетания в Природата, тези срещи – това е красивото в живота. Представи си, че ти се движиш в пространството, без да срещаш някого. Какъв смисъл ще има животът ти? Красивото е, че срещнеш едного, другиго, срещнеш се с другите души, разговаряш, обмените, каквото всяка душа носи – това е красивото в живота. И след като се срещнете, си заминете. Срещнете се с други души, с трети: четеш една книга – обмяна с живите сили, с красивото, което всяка една душа носи – и всички души тогава са свързани, че образуват едно цяло в себе си.

Сега, да кажем, вие се срещате, имате допирни точки – е, кой какво трябва да предаде от себе си? Какво трябва да предаде музикантът? Какво трябва да прави музикантът? Представете си, че имате един ваш приятел, който с отличие е завършил на Запад пеене – връща се, посещава ви. Какво ще направи най-първо? – Ще пее. Вие ще бъдете най-хубавата публика. Ако ви обича, той ще седне и ще ви

изпее нещо и вие ще се чувствате добре. Ако е поет, върне се – каквото е написал най-хубаво, ще го прочете, ще го извади от джоба си – или от лявата страна, или от дясната, след туй пак ще го прибере. И вие ще кажете: „Моля, дайте ми тия стихове, да ги имам за спомен." Всеки човек все трябва да има нещо, да предаде нещо на другите. И нещастието седи само в това, когато ние само вземаме и нищо не даваме. Защото да вземаш, а да не даваш – ти вече си взел прерогатива на едно божество. Като че животът на всички хора трябва да се влее вътре в моя живот. Че това е един прерогатив само на Божеството, на едно велико същество!

В туй отношение, за тези противоречия, които произтичат, какво приложение може да има астрологията? Допуснете, че сте учител и в програмата е предвидено да кажете нещо по астрономия на децата – да я представите в най-възпитателен вид. За Слънцето какво ще им кажете? Аз например, ако бих преподавал астрономия, щях да измисля една такава приказка: ще им кажа, че Слънцето, Земята, големите звезди, са били една голяма фамилия, но понеже не живеели добре, майката турила най-голямото братче в средата, а накарала другите братчета да се въртят около него. Ще кажа на децата: „Ако не живеете добре, майка ви ще ви тури и вие да се въртите."Питам: тази теория вярна ли е? Децата ще кажат: „Слънцето е най-големият брат" – те ще го считат това за цяла истина. Ама истина ли е това? Че има известна истина – има. Ама че майката е турила Слънцето, този, големия брат, на мястото – това не са научни твърдения, това е въображение. За ума всичко е възможно. Туй, което е възможно за ума, за реалния живот не е възможно. Допуснете, че на вас искам да ви говоря, вие сте все студенти – тогава какво трябва да ви кажа за Слънцето, за тези планети? На вас ще кажа, че Слънцето е пълно с такива жизнени енергии, и всеки, който може да използва тази грамадна енергия, може да стане отличен човек. После ще ви говоря

за Венера – тя какви енергии има. Ще ви заинтересувам. Слънцето грамаден резервоар на енергии ли е? Че е един проводник на енергии – вярно е, че е резервоар – това е въпрос, научен въпрос. Някой иска да каже, че човешкият мозък е резервоар – не, той е проводник само. И целокупно, всички човешки мозъци по Земята – това са проводници на умствената енергия. Туй са философски въпроси, които за в бъдеще има да развивате.

Слънцето може да ви бъде полезно. Кога може да ви бъде полезно Слънцето на вас? Ако вие може да използвате енергиите на Слънцето половин час преди изгрев, и ако целия ден се печете – това е равносилно. Има едно друго положение: ако се печете на слънчевата енергия половин час преди да е изгряло Слънцето, това действа по-силно върху вашата психология. Даже при най-мрачно състояние, излезте призори и се концентрирайте как избликват тези лъчи. Усеща се този импулс на тези вълни – и става постоянно разширение. Това е, което внася жизнената сила. И онези от вас, които са анемични, нямат идеи, не са жизнени – сутрин половин час да излизат преди изгрев слънце – и после, като се върнеш, занимавай се със своята работа. Но онези, които се занимават, не трябва да се върнат и да живеят пак обикновен живот. Туй, което складират, те ще го използват за добро. По този начин зората ще внесе във вас онези енергии, които никоя сила не е в състояние да ви даде. Затуй псалмопевецът казва: „На ранина, Господи, ще Те потърся.“ Когато изгрее Слънцето, то е с образ. Ала тази светлина, която е без образ, е по-силна от онази, която е с образ. И в знанието е същият закон. Когато знанието добие своя обект, изгубва своята сила. Нека обектът бъде като тил. В света Бог е прикрит: Той седи като тил, никога не изпъква отпред. Той не ни ограничава, ние Го търсим и навсякъде, зад всички наши стремежи, зад всички наши идеи, има един слаб подтик, подтикване. Спреш се и нещо каже: „Вземи още една крачка,

още малко напред“ – мисъл, още една мисъл, втора, трета, четвърта – не помага; едно, друго, второ, трето. Има един слаб импулс, толкова нежен – постоянно те подтиква – туй е Божественото вътре, но То никога не те ограничава. Седи този импулс, изгуби се после – и туй, което е изработил, оставя те да мислиш, че е твое, никога не казва: „Аз го направих.“ Ти се радваш, четеш поезията – Господ седи, слуша, радва ти се. Ти казваш: „Написах нещо много хубаво, слушай тези строфи, туй, което написах.“ – „Хубаво, много хубаво – казва Господ, – изпълни сега този закон, който ти написа.“

Пазете се от друго едно заблуждение: една идея не може да я слушате два пъти, само веднъж можете да я слушате. Туй, дето казват, че идеите вие сте ги слушали, това са само образи. Един човек само веднъж може да го фотографираш; после може да го префотографирате, ала това са все отпечатъци на този образец, но живия човек само веднъж може да го видите. И ако можете да останете на туй равнище, където е той, всякога този, живият човек, този, безсмъртният човек, никога няма да залезе от вашия хоризонт. Но ако не можете да се задържите и слезете в гъстата материя, той ще залезе за вас и тогава ще имате само една бледа представа за него. Нали казвате: „Това беше блянът на моя живот. Всичко беше блян, а сега, при тази груба действителност, при грубия живот, всичко е изгубено.“ Нали тъй декламирате вие? Няма нищо изгубено – всичко е спечелено. Загуба в света е, когато човек вземе повече, отколкото трябва, и му го вземат. Туй го наричат загуба. Загубата в света е велика припечалба. Да превъзмогнеш съмнението в себе си! „Ама – ще ми кажеш – това са празни работи.“ Това е вярно за разумния живот. Това е вярно за онези хора, на които съзнанието е будно.

Кажете ми сега какво разбрахте! Кажи, Олга! Нали жената, като излезе от Адам, стана професор. *О*-то значи условията. *Л*-то – стремеж

нагоре. *Г* показва една кука, може да закачиш и отдолу, *а* показва, че можеш да използваш всички условия. Я кажи сега!

Отговор: *Нищо не зная.*

Въпрос: *Искам да питам: тия души, като се срещнат в своето движение, не се ли спират?*

Те само се допират и всяка си върви по своя път. Стремят се те да се допрат, погледнат се и пак се отдалечат: и тази заплаче, и онази заплаче. Този закон е верен в психологическия живот. Две наши идеи, те си вървят по своя път, срещнат се и после се разделят. Ние усещаме известна скръб, че нашите идеи не са се реализирали – те не са останали на едно място да си помогнат. Тези души се срещат, предават си те нещо. Това е най-хубавото. Такива сближения стават. Някога нашата Земя е дошла в такова сближение с една тъмна планета в пространството, много стара баба, и тогава е станало грехопадението, всичката жизнена енергия на Земята е изчезнала. Сега нашата Земя ще дойде в бъдеще в съприкосновение с друга една планета, светла – тогава хората ще възкръснат.

Въпрос: *Кога ще бъде това?*

Скоро ще бъде това.

Въпрос: *В наше време?*

Във ваше. Тази планета носи името *А*. Светла планета е тя. *А* – която носи новата епоха. Онези от вас, които имате будно съзнание, ще я видите, но за онези, които спите – тя ще мине и ще замине – няма да я видите. Има тела, които се виждат, има тела, които не се виждат. Но настава на Земята един период хубав. За добрите хора е отличен.

Въпрос: *Как да проверим, че нашето съзнание не е заспало?*

Тогава напишете една тема: „Разлика между будното и спящото съзнание“.

Една хубава тема ще бъде. Съвременната наука трябва да стане плът и кръв. Всичко онова, което е вярно в науката, трябва да се внесе в човешкия живот, да се реализира. За всеки един от вас това, което може да реализира, то е едно наследство, то е едно благо – дотолкова, доколкото може да го реализирате, да го приложите вътре.

Да направим едно малко упражнение: Ръцете напред, успоредно, палецът и средният пръст се допират с върховете си, образуват колело. Отхвърляме със сила средния пръст напред – и с двете ръце едновременно. Какво е вашето самочувствие? Самочувствието произтича от онова концентриране на ума. Двата пръста, средният и големият (и на двете ръце) са допрени пред устата: слабо духане, изнасяне ръцете напред и отваряне на пръстите бавно. Повтаря се няколко пъти. Имате двата пръста, средния и големия – на какво съответстват астрологически?

Отговор: *На Сатурн и Венера.*

Когато се образува такъв един кръг между големия пръст (палеца) и Сатурновия пръст, какво означава този кръг? Нали този кръг е с две части: половината – на палеца, другата половина – на средния пръст. Всякога, когато искате да си въздействате, да бъдете справедлив и съвестен, хванете средния пръст. Свещениците, както благославят, са изгубили туй: те са хванали безименния пръст и горе двата пръста стърчат – рогата на козела. Тези противоречия – на дявола са те. Това не е правилно. Туй е противоречие: *V*. А туй е единство: да вдигнат само показалеца. Туй противоречие сега и у учениците в училището не е правилно – както вдигат ръка с двата си пръста. Тъй трябва да каже ученикът: цялата длан да е отворена. Може така да се поздравявате, като се срещате: ръката се изнася напред нагоре, отворена, с красиво движение. Сега как трябва да го направи човек, че да бъде красиво?

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПЪТ КЪМ СВОБОДА

VI година (1926-1927), Шеста лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 31.X. 1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Чете се темата „Какво представлява щастието?“

За следния път всеки да донесе по сто житни зрънца, от най-хубавите.

Всяка наука има свое приложение, което има отношение както към хората, така и към всички живи същества. Следователно то може да бъде свързано с общия живот. Същевременно това приложение може да се отнася до задоволяване на някаква специална нужда на човека.

Вие всички сте изучавали геометрия, знаете какво представлява ъгълът. Ако начертаете ъгъл с върха нагоре, това показва, че той се движи нагоре, като клин, на който предстои да извърши някаква работа. Ако някоя река срещне на пътя си един голям клин, тя ще се раздвои. В случая клинът представлява известно съпротивление за реката. Първоначално съпротивлението е голямо, но колкото отива по-надолу, то се намалява, докато съвършено изчезне. Какво представлява клинът в човешкия живот? Той може да се вземе като препятствие. Представете си, че в ума на някой човек се роди известна идея, за реализирането на която обаче има големи препятствия. Независимо от това тази идея все ще излезе от главата на човека. Срещне ли препятствия, той не трябва да се обезсърчава, защото

препятствията не са вечни. Те постепенно се намаляват, докато един ден съвсем изчезнат. Обезсърчи ли се от препятствието, човек се раздвоява. Всяко раздвояване на човешкото съзнание причинява главоболие. Това е неизбежен процес, както е неизбежно за работника, който усилено работи, да придобие пришки на ръцете си. Следователно, колкото деликатна да е една мисъл, тя не може да не произведе известни търкания. Тези търкания са резултат на препятствията, които среща на пътя си. Всички съпротивления в света вървят по пътя на четириъгълника, специално на квадрата. Същевременно квадратът е път, по който човек може да изправи погрешките си.

Като се намерят пред известно съпротивление, съвременните хора започват да философстват защо не могат да се освободят от съпротивленията в живота и от реакцията, която те причиняват. Който не разбира този закон, той изгубва разположението си и чака само някой да го предизвика, за да избухне. За такъв човек казват, че е разпасал пояса си. Дойде ли до това състояние, без да се подпушва, човек трябва да завърже пояса си, т.е. да прояви самообладание. Може ли да направи това, той ще почувства в себе си изблик на голяма сила. Приложи ли самообладанието си, човек е асимилирал силата на съпротивлението в себе си, вследствие на което е удвоил своята вътрешна сила. Дойде ли в човека една мрачна мисъл, че не му се живее, той трябва да гледа на тази мисъл като на препятствие в своя живот. Той не трябва да се съгласи с нея, но да я приеме като гостенка, която ще го посети за малко и пак ще си отиде. Той трябва да я приеме учтиво, да я запита за близките ѝ, да покани и тях на гости. Колкото да е слаб физически, щом не допуща отрицателни мисли в себе си, човек лесно може да ги носи на гърба си. Човек неизбежно ще мине по пътя на мъчнотиите, на отрицателното в живота, но трябва да носи в себе си мисълта, че може да се справи с тях.

И тъй, знанието, което получавате, трябва да го прилагате както във физическия, така и в психическия си живот. Обезсърчите ли се, насърчавайте се мислено. Пазете се от обезсърчения, които могат да бъдат резултат на крайно индивидуализиране, в което човек често изпада. Когато живее само за себе си, човек става краен индивидуалист. За да излезе от своя индивидуализъм, той трябва да мисли и за другите, не само за себе си. Като живее само за себе си, човек подхранва ония мозъчни центрове, които се намират на задната част на главата. Там се намира и центърът на честолюбието. За да излезе от егоизма си, човек трябва да развива центъра на милосърдието. Егоизмът се уравновесява с милосърдието. Само милосърдието е в състояние да въздейства на човешкия егоизъм. Колкото и да е гениален, човек неизбежно ще мине през двата полюса на живота: егоизъм и милосърдие. Това е неизбежен закон за всички хора. Разликата между хората се заключава в това, че обикновеният човек трябва да прочете много книги, за да научи това, което гениалният научава само от една книга.

Като ученици вие трябва да спазвате следния закон: внасяйте в ума си само положителни мисли, като същевременно избягвате многото желания. Ако имате много желания, дръжте ги в себе си за подсоляване, като импулс на живота ни. Между многото желания човек някога иска да стане цар или княз, да управлява цял народ, да заповядва, а той сам да бъде свободен. Добре е човек да бъде свободен, но за да бъде абсолютно свободен, той трябва да притежава известни качества. За да бъде свободен на физическия свят, човек трябва да има правилни отношения към окръжаващите. За да бъде свободен в Духовния свят, човек трябва да бъде добър, да носи велик морал в сърцето си. За да бъде свободен в Умствения свят, човек трябва да бъде философ, да има права мисъл. Каквото и да казвате на добрия човек, както и да го виждате, той ще ви изслуша внимателно и ще

каже: „Прав си, имам този недостатък, но ще го изправя.“ Той знае, че нечистотиите и слабостите на човека се намират по краищата на неговия живот, а не в центъра. Затова именно за него всичко, което става в живота, е добро. Следователно като съберете царя, добрия човек и философа на едно място, вие образувате един триъгълник. Царят образува основата на триъгълника, а добрият човек и философът – останалите страни на триъгълника.

През тази година ви давам задачата да бъдете царе, добри хора и философи, и то първокласни. Срещнете ли някой ваш брат, който се е обезсърчил, изпратете една добра мисъл към свръхсъзнанието му и продължете пътя си. От свръхсъзнанието му тази мисъл ще слезе в подсъзнанието, после – в самосъзнанието, и най-после – в съзнанието. Като мине през четирите съзнания на човека, тя ще остави нещо от себе си, което ще го ободри. След известно време скръбта, която е причинила обезсърчението му, ще изчезне. Опасно е, когато някоя незаконородена мисъл влезе в ума на човека и му се натрапи. Като знаете това, вие трябва да държите съзнанието си будно, да не се поддавате на такива мисли. Запазите ли съзнанието си будно, Невидимият свят ще ви изпрати такива мисли, които ще изпъдят натрапените. Така у вас ще се създаде нова мисъл, която ще ви доведе до нови разбирания за живота, за Природата. Така вие ще се научите как да си помагате. Новите разбирания ще ви доведат до нови методи за работа.

Следователно да бъдеш цар – това значи да работиш на физическия свят, да придобиеш красиво и здраво тяло. Да бъдеш добър човек – това значи да имаш добре организирано сърце. Сърцето представлява мястото, дето се втичат и отдето изтичат изворите на живота. Да бъдеш философ – това значи да имаш добре организиран мозък. Като работите върху себе си, за да развивате тия неща, вие трябва да се пазите от еднообразието на живота. Като

изучавате различните отрасли на науката, изучавайте и различните изкуства и занаяти. Всеки от вас трябва да има по една специалност, на която да разчита във всички времена и при всички условия.

Всяка окултна школа има предвид да постави знанията на човека на практическа основа. Тя има за цел да даде на ученика такива знания, с които той може да си помага в трудни моменти на живота. Няма ли такива знания, той на всяка крачка ще се спъва. Материалните работи представляват голяма спънка за човека. Освен това окултната школа има предвид да даде на учениците поне елементарни знания за лекуване. Колкото повече знания има ученикът, толкова по-свободен става. Щом е свободен, той може лесно да изказва идеите си, да им дава възможност да се реализират. Няма идея, която да не може да се реализира. Това е въпрос само на време. Ако в настоящето не може да се реализира, в далечното или близкото бъдеще непременно ще се реализира. Колкото по-спокоен е човек, толкова по-лесно може да реализира идеите си. Изпратете идеята в подсъзнанието и оставете я там да расте и да се развива. Идеите, като растенията, като живите същества, растат и се развиват. Например дойде ли до идеята, че трябва да люби Бога, човек се натъква на големи противоречия. Тези противоречия именно са ценни. Те представляват допирни точки на Божествената Любов. Това, което човек счита за непостижимо, представлява именно допирни точки на Божествената Любов, Мъдрост и Истина. Когато човек дойде до една невъзможност за постигане на нещата, тази невъзможност наричаме граница на великия закон, който реализира нещата. Тъй щото, дойде ли до безизходен път в живота си, човек дохожда вече до границата на Божественото в света. Тази граница именно показва, че човек ще излезе благополучно от трудностите на своя живот.

Мнозина запитват: „Може ли Любовта да се прояви без съпротивление?“ – Това е невъзможно. Защо? – Защото няма две

същества в света, които, като се обичат, да са напълно задоволени. Само Бог може да бъде задоволен, да има всичко на разположение, затова Той представлява идеал за всички хора. От това гледище в света има две същества, едното от тях е абсолютно съвършено – Бог, а другото е абсолютно несъвършено – човек. Между тези две същества има разбиране. Слабото, несъвършеното същество, винаги разбира силното, съвършеното. И обратно, съвършеният, разумният винаги разбира слабия, несъвършения. Под думата *слаб, несъвършен* разбираме човек, който има съзнание, но няма условия.

И тъй, всяка наука трябва да има свое практическо приложение. Например анатомията и физиологията разполагат с методи, които се отнасят до строежа и правилните функции на човешкото тяло; психологията разполага с методи, които човек може да приложи в своя живот. Значи каквото науката може да направи, и човек може да го направи. Англичанинът казва: „Каквото обикновените хора могат да направят, и аз мога да го направя. Каквото великите хора са направили в миналото и каквото днес правят, и аз мога да го направя.“ Това е въпрос само на време. Каквато добра мисъл или добро желание се роди във вас, вложете го в подсъзнанието си и го оставете там, докато му дойде времето. Животът съдържа всички възможности. Първо вложи мисълта в подсъзнанието си и после разсъждавай може ли да се реализира тази мисъл, или не. Тук ще видиш закона на вероятностите. Има неща, които без любов по никой начин не стават. Например без любов човек не може да стане поет. Обаче, след като се разочарова в любовта, поетът става философ. Значи човек първо се влюбва, а после се разочарова и става философ. Кога става човек добродетелен? – Когато изгуби смисъла на философията, когато фалира в собствената си философия. Щом се разочарова в добродетелта, човек намира Бога. Това е закон. Като изгуби поезията си, човек намира философията. Като изгуби

философията, той намира добродетелта. Като изгуби добродетелта, той намира Бога. Човек преживява тия загуби и печалби всеки ден: сутрин той е поет, към обед – философ, вечер – добродетелен, а през нощта намира Бога. Всъщност човек не може да изгуби нито поезията, нито философията, нито добродетелта. Това става само привидно. Човек не може да изгуби това, което е вложено в него, но той трябва да го развива, да упования на него.

Ето защо казвам: ако мислиш да пътуваш, не мисли за никакво превозно средство, но разчитай на здравите си крака. Ако искаш да разрешиш известен въпрос, не търси никаква книга, но уповавай на ума си. Ако искаш да бъдеш богат, не се надявай на баба си или на прадядо си. Надявай се на идейното, на Божественото в себе си. Като спазва тия положения, човек се чувства млад, свободен във всички свои прояви.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПРИДОБИВАНЕ НА ТЪРПЕНИЕ

VI година (1926-1927), Седма лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 7.XI.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Чете се резюме на темата: „Какво представлява щастието?“
За следния път пишете върху темата: „Какво мисля аз“.

Често слушате да се казва, че човек трябва да е търпелив. Кога човек става нетърпелив? Кога става индиферентен? В каква възраст човек е най-нетърпелив? Най-нетърпеливи са децата. Щом му се обещае нещо и не го получи на определеното време, детето става нетърпеливо. Изобщо, няма ли ясна представа за времето и за пространството, човек става нетърпелив. Няма ли ясна представа за идеята, която иска да постигне, човек става неспокоен и нетърпелив. Когато ученикът иска по-скоро да свърши училище, също така става нетърпелив.

Сега ще ви дам един метод за работа върху търпението. Всеки от вас да вземе хиляда житни зрънца. Ако при известен случай проявите нетърпение, започнете да броите житните зрънца. Първо ще преброите до десет. Ако нетърпението ви изчезне, ще спрете броенето на зрънцата. Десетте зрънца ще турите настрана. Ако нетърпението ви продължава още, ще броите до сто зрънца. Ако и при това положение сте още нетърпеливи, ще продължавате да броите зрънцата, докато напълно се успокоите. Ще си отбележите при колко

житни зрънца сте възстановили търпението си. Този опит ще правите в продължение на десет дена. Колкото пъти проявите нетърпение през тия десет дена, толкова пъти ще броите житните зрънца. Броенето на зрънцата ще бъде бавно, спокойно, с пълно съзнание за опита, който правите. По този начин вие ще възпитавате търпението си. Колкото повече зрънца сте преброили през тия десет дена, толкова повече сте работили върху себе си. Като броите зрънцата, проявявайте почит към всяко от тях. Те са живи същества и всяко зрънце ще ви предаде нещо от себе си. Те ще ви заставят да мислите. Вие сте проверили този закон по отношение на приятелите си. Когато се разговаряте с някой свой приятел, в ума ви дохождат светли мисли. В негово присъствие вие се чувствате разположени. Щом се отдели от вас, разположението ви изчезва, като че става някакво изпразване в ума и в сърцето ви. Следователно, като мисли за вас, всяко добро същество внася в ума ви някаква светла идея.

Като ученици вие трябва да знаете, че Природата има крайно отвращение към ленивите хора. За да ги накара да работят, тя им е създала ред несгоди. Природата обича прилежните, трудолюбивите хора. Тя иска от човека постоянство. Даде ли му някаква работа, тя не иска да я свърши скоро. Той може да работи върху дадена задача с векове, но тя иска от него постоянство, работа. Спре ли работата си, каже ли, че тази задача не заслужава внимание, по отношение на този човек Природата прилага вече специфичен метод. За ленивите хора тя има особена школа.

Изобщо Природата не търпи никакъв песимизъм, никакво обезсърчаване, никаква омраза, завист, никакви болести. Природата не търпи нищо отрицателно. За да изправи тия неща, тя изпраща на хората страдания и мъчнотии. Като страдат, те започват да мислят и постепенно дохождат до положителното в живота. Мощни, велики сили работят върху човешкото съзнание с цел да подобрят

положението му. Не е въпрос да се залъгва човек. Всеки може да залъже детето, но временно само. Вие можете да го носите, да му пеете, но щом огладнее, никакво залъгване не се приема. То плаче, настоява да му се даде храна. Щом се нахрани, и плачът престава. Ако детето не може да се залъгва, колко повече възрастният човек не може. Съзнанието на човека трябва да се просвети! Природата, т.е. естеството на човека, трябва да се превъзпита. Това са трудни процеси, но Живата Разумна Природа върши именно такива работи. Човек е заровен до шия в гъстата материя, само главата му е отвън. И той постепенно трябва да излиза от тази материя. Първо трябва да извади ръцете си, да прояви по-високо съзнание. Най-после той трябва да извади и краката си, да стъпи над гъстата материя и да почне да се носи над нея, както опитният плувец се носи над водата. Това са опитали мнозина, особено неврастениците. Някой неврастеник казва, че потъва, губи се. Щом излезе от това положение, той казва, че се издига. Това не е илюзия, но духовно потъване и издигане.

Не е страшно потъването, защото, като потъне, човек може и да се издигне, но той трябва да пази присъствие на духа. Това са условия, при които човек може да развива вярата си. Като развива вярата си, той прилага своите способности и сили. Държи ли съзнанието си будно, пази ли присъствието на духа си, човек може да се справи с най-големите мъчнотии и страдания. Това виждаме в индусите. Като държат съзнанието си будно, те минават пред най-опасни и свирепи зверове, без те да ги засегнат. Изгубят ли присъствието на духа си, зверовете ги нападат. Много англичани отиват в Индия, за да изучават методите, които индусите практикуват. След това те излизат срещу най-опасни змии и зверове, за да видят доколко могат да държат съзнанието си будно. Има ред закони, които регулират човешкото съзнание. Човек трябва да

изучава тия закони и да ги прилага. Не ги ли прилага, той се излага на ред опасности. Човек трябва съзнателно да изучава законите на вярата, за да се справя с мъчнотиите в живота. Всяка наука, всеки занаят има специфични закони, които трябва да се изучават. Например, когато каменарят дига и слага чука си върху камъните, той знае законите, по които трябва да става дигането и слагането. Приложи ли само сила без умение, той скоро се уморява. Всеки несполучлив удар произвежда обратни резултати.

Следователно всеки несполучлив удар в живота на човека предизвиква обратни процеси в неговия организъм. Нетърпението представлява такъв несполучлив удар. Неестествените и ненавременни желания в човека също така представляват несполучливи удари. Като се натъква на такива удари, най-после човек дохожда до пълно обезсмисляне на живота. Разбира ли обаче законите на живота, при каквото положение да се намери, човек знае как да се справи. И като го повдигат, и като го понижават, той знае кое е вярно и кое не е. В човека има една точна цигулка, с която проверява нещата. Ние наричаме тази цигулка „доброто, разумното сърце“. Ние го наричаме още интуиция, или Божествено начало в човека. То никога не лъже. Неговите тонове са чисти, ясни, абсолютно верни. Искате ли да разберете дали известно положение е вярно, или не, отнесете се до вашето добро сърце като към отличен съветник. Неговите врати са всякога отворени за онзи, който искрено се интересува за нещо. Доброто сърце разрешава и най-трудните въпроси. През каквито мъчнотии и страдания да минава човек, в края на краищата Божественото ще победи. В човека Божественото побеждава, а човешкото остава победено. Това е закон, в който няма никакво изключение.

Като ученици вие трябва да правите различни опити и наблюдения върху себе си: върху разположението си, върху своя

стремеж. Ценно е да знае човек какво влияние имат върху него времето, числата, месеците, дните. Интересно е в течение на една година да отбелязвате какво влияние оказват различните числа, дните на седмицата и месеците върху разположението ви, върху импулсите на душата ви. Добре е тази година да изпълните тази задача, да видите до какви положителни резултати ще се домогнете. Често отрицателните мисли и страдания предизвикват в човешкия мозък особено горене, в резултат на което се образува някаква пепел. Освободи ли се от тази пепел, човек изпитва особено изпразване в главата си. Когато се натъква на положителни мисли и на радости, човек изпитва особено пълнене в главата си, което се причинява пак от някаква специална материя.

И тъй, колкото малка величина да представлява човек в съзнателния живот, в Битието той минава за някаква единица, която е полезна. Всеки човек трябва да държи тази идея в ума си. Обезсърчи ли се, отчае ли се от живота, той трябва да знае, че представлява, макар и микроскопическа, величина, но полезна и необходима в Целокупния живот. И до най-голямо отчаяние да дойде, човек трябва да каже в себе си: „Ще се подобри положението ми." Следователно, дойдете ли до еднообразието в живота, което действа приспивателно, започнете да си внушавате такива мисли, които да внесат известно разнообразие. По-добре е вие сами да си внушавате и сами да си влияете, отколкото други да ви внушават и влияят. Човек може да си служи с внушението за укрепване на своето здраве, за развиване на своите способности, за усилване на паметта си и т.н. При каквито условия да се намирате, дръжте в ума си положителната мисъл, че все пак можете да намерите благоприятна почва за работа. – „Ама какво да правим с болестите?" – Болести не съществуват. В света съществуват болезнени състояния, но не и болести. Болезнените състояния са резултат на специфични отрицателни психически

състояния, през които човек минава. Тъй щото, когато човек преживява тежко психическо състояние, то се отразява върху известен уд вън или вътре на организма му. Този орган изгубва връзка със съзнанието на човека, вследствие на което ние казваме, че той заболява.

Цялото тяло на човека, отвън и отвътре, е обвито с особена материя, наречена матрикс. Когато матриксът е здрав, човек се чувства добре разположен, здрав и силен. Щом стане някакво пропукване на матрикса, в организма на човека се извършват ред химически процеси, които се отразяват болезнено върху него. Докато човек поддържа в живота си неестествени мисли, чувства и постъпки, неговият матрикс всякога може да се пропука. Иска ли да бъде здрав, човек трябва да поддържа физическа, сърдечна и умствена чистота в живота си.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПОГЛЕД И ДВИЖЕНИЯ

VI година (1926-1927), Осма школна лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 14.XI.1926 г., неделя, 7 ч. вечерта, София

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Прочетоха се темите „Какво мисля аз“.

За следващия път – тема № 8: ще нарисувате едно от цветята, кой каквото цвете си избере, и по едно плодно дърво, кой каквото си иска. Да видим кой какво ще нарисува: едно любимо цвете и едно плодно дърво, с молив, и ще кажете кое е отличителното в устройството на карамфилчето или на розата, или на което си изберете. Един малък опит ще ви бъде това, не се изисква да бъдете непременно художник.

Запалете всичките лампи. Електричеството има туй свойство, че прави обратни движения, извърта нещата.

Сега истинската философия на живота седи в следното: да знае човек във всеки даден случай как да даде израз на ония мисли и чувства, които са най-важни. В даден момент много мисли могат да интересуват човека, но гениалността на човешкия дух седи в това – да избере най-важната мисъл и най-важното чувство. В това трябва да се самовъзпитавате. Силата седи там у всички учени хора, поети, философи, музиканти и др., че всеки един може да си направи избор. Например, ако на целия клас ви дадат една задача: да занесете един самун хляб на някоя вдовица, мислите ли, че всички по един и същи начин ще дадете хляба? Можете ли да дадете сега един образец: кой ще бъде най-красивият начин, че като се даде хлябът, тази вдовица да бъде доволна – като приеме хляба, да ѝ остане една свещена идея и

никога да не забрави този жест, да се вижда, че вашето присъствие за малко е останало епохално в живота ѝ. И през целия си живот тя да каже: „Веднъж ми дадоха един хляб, но никога няма да го забравя!“ Така се случва и когато декламира някой някое поетическо творение: никога не можете да го забравите, така се запечатва в ума ви; а някой път слушате декламация, но нищо не остава в ума ви, съвсем се заличава от паметта ви.

С., разправи сега нещо за окото! Пише ли нещо в окото на човека?

Отговор: *Открай време, а и сега, се употребяват изразите: „Погледни ме в очите и ще зная дали ми говориш истината“, или: „Ти ме лъжеш, по очите те познавам“, или: „Не можеш да скриеш, на очите ти пише“... и т.н. Това не са чужди и странни изрази за нас и никой не се чуди на тези изрази като на една невъзможност. И тъй – всичко пише на окото. Целият човек се намира в окото. Животът на всеки отделен орган, до най-малкия, е отразен в окото. И то по следния начин: окото, т.е. ирисът, е разделен на три големи кръга, взето от попилата навън – I, II и III кръг. (Фиг. 1)*

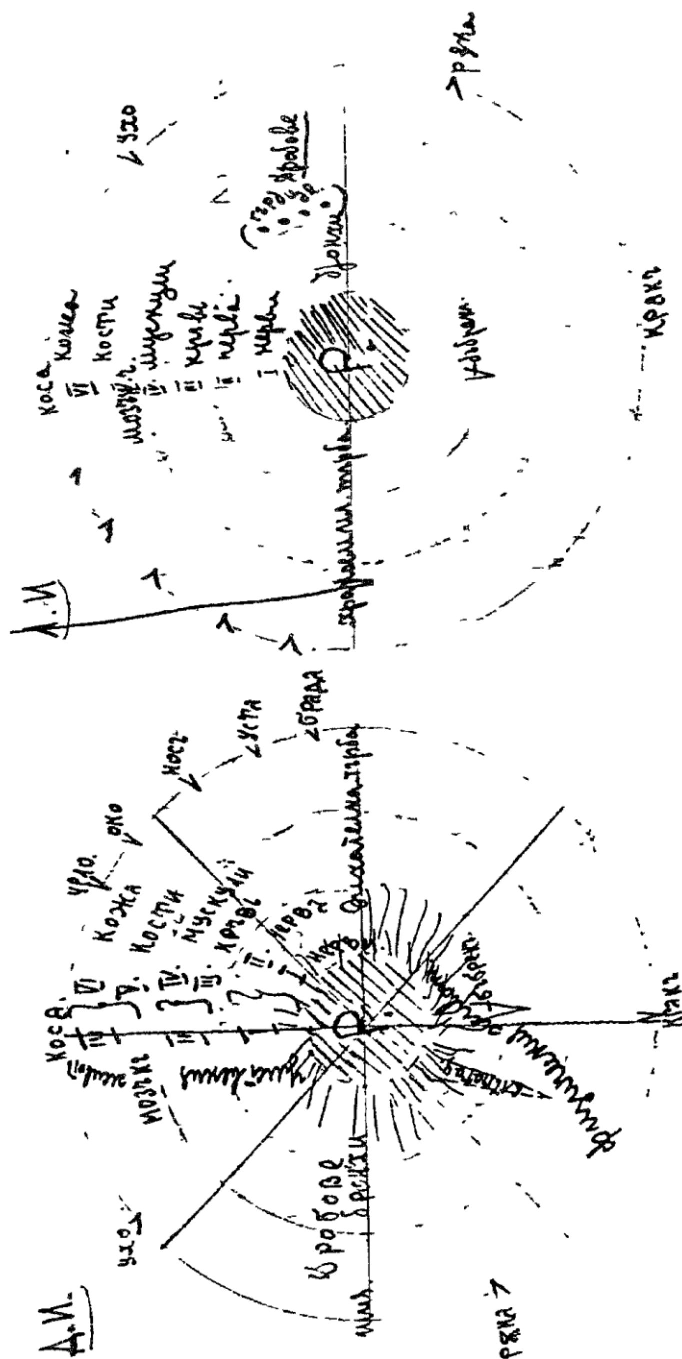

Фиг. 1

Десният ирис съдържа всички органи, които се намират в дясната половина на човешкия организъм, а левият – в лявата половина. Така сляпото черво е в десния ирис, сърцето – в левия ирис; и другите органи и части, които са по едно, са в съответния ирис. За забелязване е, че няма ирис без знака на сляпото черво (Д) – това показва, че този уд е крайно необходим, и задача на лекарите е да открият службата му. Изрязването на сляпото черво произвежда пропукване на ириса.

Първият голям кръг е място на нервите, той показва чувствителността на душевния живот и е място за червата и стомаха. Той е разделен на два по-малки кръга – I, II; I са нервите, II – червата. Забележим е с просто око във вид на безброй, безброй ресни. Вторият голям кръг е също разделен на два по-малки кръга: III и IV представляват втората трета от ириса; вътрешният кръг обхваща и вътрешните органи – сърце (ляв ирис), бъбреци, дробове, дишане, език, гръклян, дихателна, храносмилателна тръба, или общо казано, областта, която обхваща централната деятелност на вътрешните органи, двигателната и моторната. Третият малък кръг – кръвоносната система и сърцето; и четвъртият малък кръг – мускулите. Третият голям кръг – V и VI малки кръгове – съдържа кости и кожа, още и мозъка и половите органи. Петият кръг са костите, а VI кръг е цялата външност на човека: коса, чело, нос, очи, уста, брада, шия, ръка, ухо, крак и т.н. В III голям кръг се проектира нашият живот навън.

Туй деление е кръгово, а има и още едно друго деление – радиално: там ирисът е разделен на 16 равни части. По окото може да се определи точно диагнозата за състоянието на човека без погрешка, защото в точ е определено мястото на органа. Ето защо лекарите, ако искат да не грешат в своята диагноза, трябва най-първо да се справят с очите на човека.

Това е само в две-три думи разпределението на човека в ириса на окото. А има и учение за цветовете в очите – има само три вида очи: сини, кафяви, сиви; има учение за знаците, учение за блясъка на окото, което е много важно. Животът на човека седи в блясъка на окото – където е блясъкът, там интензивността на човека е най-голяма. Блясъкът иде не от светлината отвън, а от светлината отвътре на човека. И затова блясъкът на окото постоянно се мени според състоянието на човека, и това може всеки да наблюдава с едно огледалце – един жив барометър е окото за самия човек. И накрая, има изложено учение за болестите, като са дадени и съответни правила за запазване от болести. Преди да се яви болестта, на съответното място се явява един знак като мъгла – той е предвестник, че трябва да се пази човек и именно от какво. И за в бъдеще лекарите трябва да познават окото, за да лекуват не болни вече хора, а да запазят здравите от заболяване, както говори нашият Учител. Такава медицина признава Той и тя е истинската медицина, медицина за здравите и силните – никога да не дойдат до изтощаване и изхабяване на организъма, както е при болните вече. В окото е скрита великата книга на Природата за човека.

Може някои от вас да се позанимаете повече с човешкото око – онези, които са силни; не изучавайте патологическата страна, само нормалната. Тогава кой е най-красивият орган у човека? Какво говорят поетите? Кой орган възпяват те най-вече? Не само това, не само човешкия живот сега на Земята, но в окото един ден ще учите цялата ваша история. Като вземете окото и го разгънете, ще знаете всичкото ваше минало от векове, всичката история на вашия живот е там написана. Там са написани рецепти и правила как да се справи човек с мъчнотиите на живота. Например, когато човек иска да излъже, той веднага изменя фокуса на погледа си, почне да гледа към земята. И ако искаш да си въздействаш, гледай нагоре. А почнеш ли

да гледаш нагоре, непременно ще кажеш истината. Гледаш ли надолу, лъжата иде вече. Право гледай, нагоре гледай, към звездите, към небето. Не бързай да кажеш нещо, повдигни очите си нагоре, помисли малко – ще бъдеш по-близо до Истината. А често вие, като се намирате в бързо положение, наведете погледа си надолу. И всички, които замислят нещо лошо, гледат надолу. И турците казват: „Който на земята гледа, душата изгаря." И ако вие имате един приятел и му разправяте нещо, а той все гледа в земята, иска да каже: „Ти си говори, колкото искаш, аз си зная моето." Не, той трябва да те погледне в очите. Именно така се образуват хубавите навици.

Тъй щото, изучавайте кой е най-добрият начин – като станеш сутрин, как трябва да погледнеш: нагоре, направо или надолу? Наблюдавали ли сте малките деца как стават? Детето, като стане сутрин, и си вдигне задницата най-напред и ревне. Като стане, така си вдигне задницата, че си наведе главата и почва да плаче. А онова дете, което тъй си вдигне направо лицето и погледне нагоре, то не плаче. А някои деца имат едно своеобразно ставане. На ставането някой път се дължи, дето се изменят всички тия течения. И това, дето се изменя настроението ви, се дължи на някои анормални движения. Някой казва: „Аз мога да ходя, както искам." – Не можеш да ходиш, както искаш. В Природата всяко едно движение е съпроводено с известна промяна в психическия живот на човека. Щом направиш известно движение, мисълта ти ще се измени. Ти вървиш и размишляваш върху някой въпрос, но направиш едно криво движение – и мисълта, и тя си отиде; търсиш я после, но няма я тази мисъл вече.

Тогава според вас кое е най-хубавото ходене? Някои хора, като ходят, си въртят краката и го считат туй за нещо особено. Но какво е съвпрегнато в такова едно движение? Най-хубавото движение е: краката трябва да бъдат успоредни, не да се удрят краката един о друг.

Който успоредно ходи, спестява енергията си и това движение придава едно разположение на духа. При това човек да не блъска много задния ток на краката си, понеже тогава става едно сътресение в гръбначния стълб. А сега мнозина от вас блъскате краката си. Забележете хода у котката. Тя стъпва на пръстите си и спестява енергията си, и после, тя не допира петата. Тъй и вие ще стъпвате: на пръстите и после на петата – и съзнанието ви да присъства. Много важно е: ще се научите да ходите правилно и тогава вашето настроение ще бъде нормално. Сега някои ходят с много къси крачки и бързо-бързо – те са с дребни мисли. А други – с големи идеи, ходят бавно и се клатят насам-натам. Така са ходили старите чорбаджии. Други правят едри крачки. Има хора, като вървят, приятно ти става. Когато виждаме, че някои хора вървят правилно, пластично, приятно ни е. Приятно е да гледаш нещо красиво, идейно вътре. А друг, като го гледаш, у тебе се зарежда отвращение или пък страх. Например виждали ли сте как ходи мечка? Страшно е. То във всичките науки все си има крайности. Но трябва да обръщате внимание на движението си. Има едни непроизволни движения. А от произволните движения трябва да се пазите, защото някой път ги правите, без да си имат място; поне движенията трябва да произтичат от подсъзнанието на човека. Има движения, които са необходими. Всяко едно движение е пласиране на енергията. Движенията са функции. Махане на ръцете – изпращаме енергията в Природата. Като се набере излишна енергия и не можем да я употребим в организма си, ние я пласираме в Природата чрез разни движения. Някой път си турим ръката горе –отнемаме от тази енергия. С движенията ние или отнемаме от енергията си, или придаваме.

Сега мнозина от вас имате едно неразположение, но опитвали ли сте се да промените едно ваше неразположение с известен род движения? В индуската философия има цяла наука за движенията.

Разбира се, индусите отиват в голяма крайност, но има едно естествено състояние на движенията, с които човек може да измени своето състояние. Даже в Природата има един начин за лекуване чрез движения. Ако оставите един болен сам на себе си, той ще се обърне на едната страна, на другата, ще скъси единия крак, че после другия: прави гимнастика на леглото. Две-три седмици като прави такива движения, той ще оздравее. Някои спират болния да не се движи. Оставете го свободен. Събудете в него съответстваща мисъл – ще му мине. Сега сте слезли много долу. Аз ви говоря за движенията, понеже сте в една гъста материя, та трябва да владеете тази материя. Вашият ум се движи в една гъста материя, т.е. силите, през които минавате, са толкова силни, че се образува повече топлина, отколкото ви трябва. Например челото ви по някой път има повече топлина, отколкото му трябва, и това се дължи на туй анормално състояние, през което органически минавате. Тогава ще смените енергията си. Ето ви една задача.

Вие сега седите, искате да бъдете щастливи. И казва един за щастието: „Аз –казва – като съм гладен, ще посадя една ябълка, и като роди тя, ще си я пазя и ще ям – и ще бъда доволен." Обаче една вечер той заспал под ябълката и на сутринта – ябълката обрана. Питам: той чрез ябълката постигна ли целта си? – Ябълките отишли. И казвам: ако известни ваши идеи, които имате и ги подхранвате, ако в главния момент, когато те трябва да ви помогнат, те изчезнат, каква полза тогава? Под съществена идея разбирам само това, което не може да ви се вземе. Всичко преходно – то е даром, не е ваше. Но туй, което остава при вас при всичките условия на живота ви – това са силите, мислите или идеите, с които вие може да работите.

Е, сега с темата на този приятел, с вашата мекичарница, вие може да направите така, че цяла София да идва и да си взема от вас мекици. Ето, аз ще ви дам план как да ви стане мекичарницата. Вие

ще си представите, че 100, 200, 500 души идат и тичат към мекиците ви. И всеки ден така ще си представите в ума. Така вие ще напълните цялото пространство с мющерии. Но ще ги месите много хубаво, че кой как мине, като му замирише така хубаво, вие може да похарчите 1000 мекици на ден. Значи на месец – 3000 лв. Ами за 6 месеца? Ще направите едно шконто 50% и после – разноски. Но най-първо ще вярвате. Направете един опит, това е хубаво. Колко души започвате съдружието? Това са хубави неща – те са малки опити, с които трябва да свикнете. За някои от вас са необходими, но не всички да станете мекичари. Защото в един клас двама-трима души трябва да има мекичари. По възможност ще започнете с най-малкото. Това е едно хубаво начинание. Онези от вас, у които се зароди тази идея, продължавайте. А другите ще бъдат само съчувственици.

Да направим едно упражнение: С ръцете бавни и плавни кръгови движения и клякане надолу. Няколко пъти.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

8 ч. вечерта

ОСВОБОЖДАВАНЕ

VI година (1926-1927), Девета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 21.XI.1926 г.

В Природата има един закон и той е следният: Живата Природа не търпи натрупвания на излишни материали. И следователно енергията може да се складира, но не да се натрупа. Ако вашият мозък например събере повече енергия, вие трябва да имате един резервоар, в който да я складирате. Някой път вие имате излишни мисли и излишни чувствания. Те са вторични. Всеки от вас трябва да има основни мисли. Основните мисли са, които са излезли първоначално от чистата Природа, от Божествения Източник. А после са се явили натрупвания на ред други вторични мисли и чувства. Те не представляват капитал. Те са заети назаем неща, които всякога могат да ви се отнемат. Някой път мислите, че имате някоя идея, после търсите я – няма я. Чужда идея е тя. Основната идея, която носите в себе си, никой не може да я вземе. Тя не може да се помрачи. Преди всичко ще се пазите от натрупвания, за да имате тази пластичност. Понякога, като млади, у вас се явяват следните мисли: например как ще прекарате живота след 20 години. А вашият живот: как ще го прекарате след 20 години, може да се определи днес – по закона на вероятностите. Аз ще ви дам един ден в годината, от който може да се определи как ще прекарате след 20 години живота си: ако един ден се оставите в пасивно състояние, очистите ума и сърцето си от мисли и чувства и се оставите на този вътрешен импулс – но да не стане пропукване на съзнанието. Например онова чувство на страх – страхът с личното чувство на честолюбието раждат омразата. Първо у човека има едно чувство – той иска да придобие нещо. Това е

положително чувство. След това идва страхът – едно негативно чувство. То постоянно ти казва, че има някаква опасност. То противодейства. След това идва личното у човека. Тези три елемента като се съберат и не могат да намерят една устойчивост, ражда се омразата. Образува се едно вътрешно горене – тука, в симпатичната нервна система. Като че е турена една пила. И тук го усещате, на слънчевия възел, постоянно. Казвате: „Обръща ми се коремът." Тогава ще противодействате на страха. С какво? – Ще усилите надеждата, ще усилите вярата, ще усилите способността за разсъждение от причина към последствие. Като внесеш тези три способности, ще привлечеш тази излишна енергия напред и ще я трансформираш. Някои от вас искат да бъдат силни по мисъл. В какво седи силната мисъл? – Силната мисъл седи в това – да може да прониква, където я пратите, да няма преграда за нея. Да прониква във всичко. Мисъл, която може всеки да спре, не е силна.

И после, в какво седи търпението на човека? Природата постоянно ни възпитава. В света нас ни възпитават по един негативен начин. Този негативен начин Питагор, който е учил 20 години в Египет и 10 години във Вавилон, го е знаел. Знаете ли през какви дисциплини е минал? Той е единственият, когото египтяните са допуснали в школата. Такова недоверие са имали те към гърците – за неустойчивост на характера и лековерие. Много години е трябвало да дреме. И после Питагор, когато е приемел свои ученици, поставял ги е на изпит, да ги подиграват – окачвали са им всички епитети, които учениците са можели да намерят. Цяла една година са ги подигравали. Ако могат да издържат, ще влязат като слушатели. Така е правил Питагор.

Сега хората в целия свят са станали питагорейци. Сега вестниците почнат по ваш адрес – всичко могат да кажат. Искат да ви изпитат дали можете да станете окултни ученици, или не. Ще ви

кажат: „Завеяни сте. Логика нямате. Мисъл нямате.“ Ще ви кажат, че сте млади и трябва да си поживеете. Като остареете, какво ще ви даде светът? Ако едно учение е само за старите, това не е учение. Защото учението и на младия, и на стария е една стъпка на целия живот. Няма разлика. То е различно само по степен. За детето, което събира 1 и 1, цяла философия е това. Учените казват: едно и едно на квадрат. По-висша степен е туй. После ще турите други форми. А просто детето ще събере 1 и 1. Какво иска да каже? На това дете ще му разправяте, че двама души, като се съберат на едно място, ще има противоречие в живота. И за да може да живеят приятелски, събирането трябва да изправи всичките противоречия. А това противоречие, този плюс (+), трябва да се завърти (Фиг. 1).

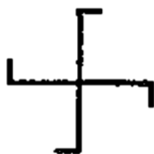

Фиг. 1

Как? – Всяка една мъчнотия трябва да я завъртите. Мъчнотиите – това са плюсове в живота. Ще ги накарате да се движат. В какво седи движението? Ето в какво седи движението: от тази мъчнотия, може от нея по някакъв начин да се освободите чрез един логически начин. Допуснете, че имате една идея загнездена в ума си – искате да пооткраднете. Нямате пари, оттук-оттам ще бръкнете, най-после казвате: „Каквото ще да става! Аз ще бръкна.“ Това е мъчнотията вътре. Борите се, страдате. Има нещо, мъчи ви. Това е един плюс между две единици. Защо иска човек да краде? – Първото нещо, с което започнаха хората, това е кражбата. Откраднаха една ябълка – без позволение. Това е първото изкуство, което жената научи. В света

първото нещо – това е кражбата, вземането без позволение. Вторият акт – това е лъжата. Те са двата недъга, с които трябва да започнете. Първо, всеки е склонен да взема нещо без позволение. Намериш си приятел, трябват ти пари – намираш на масата му: ще ги преброиш, ще ги прегледаш, казваш: „Мога да ги открадна тези пари. Но аз съм господар. Аз съм човекът, който може да владее себе си." Ти благодари на тази мисъл, че ти е дошла на ума. Тя ще те изпита. Ще се покаже какъв човек си. Или ще се повдигнеш, или ще паднеш. И в единия, и в другия случай – като паднеш, ще научиш закона на децата. Едно дете, като падне, какво прави? – Като не идва никой да го вдигне, то става. Никой като не ти помага, най-после ще станеш.

Тези излишни мисли и желания, които имате, ще ги очистите. И ще останат във вас положителните. Ще се създаде във вас един характер. Благото, което вие търсите, ще дойде по един много естествен път. За това благо трябва да се образува една нова канализация, да не би, като дойде благото, да се пропукат кюнците и то да изтече. Влезте в едно общество – най-първо ще ви похвалят. Но знайте, че след похвалата може да има и обратното. Знайте: като напишете един разказ, може да го напишете много хубаво. Но втори път като пишете, може да нямате такова разположение и да напишете един разказ, с който да ви осмеят. Много видни поети, учители, учени са пострадвали така. Тази възможност от какво произтича? – Учителите са пожелали нещо. Натрупване има в неговата мисъл. Поетът или учителят, или ученият, трябва да се научат най-първо да бъдат себе си... Като напишете една поема, идете при един приятел и му кажете: „Изпратиха ми тука нещо, да го прегледам." Най-после вие, когато пишете нещо, знаете ли, че сте вие, които сте писали това? – Не. – Какво сте писали? Колко поети, които са били даровити, след време са оставали празни стомни! Възможно е ти, във всички твои съществувания, ти да си писал. Останали са тези натрупани

мисли и сега в един живот се проявяват. И след това твоят гений те озари. После, като те остави, станеш един обикновен човек. Божественият живот върви по друг един начин – непрекъснат. Божественото в човека върви винаги по една възходяща степен. Никога не трябва да се обезсърчавате, да кажете: „От мен това или онова няма да стане.“ Човек, който върви по Божествения път, на всичко трябва да се радва. Трябва да чете поетите и да се радва. Ще дойде време и за неговата поезия. Ще дойде време и за неговата песен. Допуснете, в този клас колко души сте? – Сто. Каква вероятност има да станете професори? Най-първо, някои от вас не са родени за професори. Колко души са родени за художници? Колко – за музиканти? Някои са родени чисто за физически живот. Някои са родени за духовен. Някои – за умствен. Има известна пропорция.

И така, излишните мисли образуват едно стягане у човека. Някой път ще изгубите вдъхновението си, ще се обезсърчите. Най-първо се зарежда едно силно желание да изпъкне човек. И като срещне първата мъчнотия той, обезсърчава се. В живота онзи, който носи по-малък товар, има по-голям шанс да успее, отколкото онзи, който носи голяма раница. Голямата раница показва лакомия, желание у човека да се осигури. Пък ако нищо не носи, това показва, че той тогава проси. Нито големият товар, нито малкият са добри. – Просията защо съществува в света? – За да смири човека. Тези просяци не са издържали своите изпитания. Турят ги да ходят от къща на къща, да просят. Тогава каква роля играят крадците? Че какво по-голямо безчестие от това – да ходи да краде човек, да го затварят, да го бият? След като го бият десет пъти, той ще разбере какво нещо е кражбата. Кражбата произтича от неестествени желания. Кражба съществува и в поезията, и в музиката, и във философията. Градация има в нея. Има майки крадци. Че онези две майки, които отишли при Соломон – и едната казва: „Детето е мое“, и другата казва: „Детето е

мое.“ И после, колко мъдър е бил Соломон!… Истинската майка поиска детето да остане живо. Когато вие двама се състезавате за едно място, казвате: „Аз не отстъпвам мястото“, и другият не отстъпва. На кого се пада това място? – На онзи, който отстъпи – като втората майка. Само за да не го умъртви. Щом дойде омразата, детето умира. Щом двама души се скарат, и любовта изчезва. За да не изчезне любовта, тя казва: „Ето това дете.“

Разбира се, има голяма трудност в сегашния живот да се самовъзпитава човек. Прогресът, който той може да направи в своя характер, не може да стане с един замах. Човек трябва да определя малко време, но постоянно да се занимава. Денем по 5, по 10 минути, по половин час в съзерцание. В каквото и да е настроение. Да се отдели в една свещена мисъл, да си има свещената стая. Свещена стая да има! Може да е болен, може да има най-черни мисли: да се отдели, каквото и да му е. След това пак да отиде на работа. Орач ли е, слуга ли е, музикант ли е – това не ни унижава.

Всеки може да бъде музикант. По-хубава музика от красивия живот има ли? По-хубава музика от хармоничната мисъл има ли?! По-хубава музика от онези, красивите чувства, има ли? Чували ли сте вие какво нещо са красивите чувства? Кой музикант може да преведе музиката си? А своите чувства? – Не, това е толкова смешно, когато някой път музикантът иска да представи чувствата си. Чувствата в човека никога не са бурни. Изразяват, че животът е бурна страст. Че какво са тези страсти? Ако измерим една страст, колко силна е тя? Тази енергия от твоята страст дали ще уплаши една муха? Ако турите един тел и прекарате този ток на своята страст, мухата едва ще усети. Ще поиграе на това отгоре. И най-силния от вас, който има тази страст, съблечете го гол, турете тулумбата върху него и за 5 минути той ще изстине. Това са афектации на живота. Казва някой: „В мене има такава буря! Страшно нещо! Пее страшно.“ – Ти си мислиш, че е

страшно. Това е един малък ветрец, който е разклатил шумата. Казваш: „Гори сърцето ми.“ Казвам: „Какво може да свариш на това гориво отгоре?“

Един ден тази енергия в бъдещата култура ще се впрегне. И тук сега, като ви разправям тази лекция, ще има един контакт: ще загасим всички лампи и по светлината ще познаете кой какви чувства има, ще видите кой какво мисли. И колкото по-интензивна е, толкова по-приятна ще бъде светлината. Ще си приказваме и с тази енергия, която изтича, ще осветяваме целия салон. Така че, един ден ние няма да се оплакваме. Като мислиш, ти ще имаш своя контакт. Ще работиш на масата си и лампата ти ще гори. След като престанеш да мислиш, ти ще заспиш – ще угасне лампата ти. Станеш сутрин – пак тръгнеш. Вечер пак туриш контакта – свети. Онези хора, които са развили това чувство на ясновидство, те виждат. Не само виждат, но имат свещ. Има някой, който, като е чист, носи светлина. Ще се стремите към тази вътрешна чистота. Не тъй, обикновено, да станете чист и свят, както вие го разбирате. Човек трябва да се примири с противоречията на живота, като магаре. „Който ме товари, обича господаря ми! Значи аз се радвам на това. И който ме разтоварва, обича мен – помага на мене.“ Все ще се намери някой да обича господаря и някой – да обича магарето. Нищо повече! Някой път господарят товари и разтоварва. Когато го товари, обича себе си; когато го разтоварва, обича магарето.

Това магаре всеки човек го има вътре в себе си. У българина е много силно магарето. И българинът трябва да следва това правило на магарето. Не зная дали има някой народ, твърд като българина. Инатът излиза от твърдостта. Вследствие на това твърдостта у българина въздейства много върху неговия ум. Той като каже: „Не искам“ – свършено е. У англичаните твърдостта е свързана с личните чувства. Те имат достойнство. Твърдостта е едно чувство потребно. Кога? – Твърдостта е потребна при издържане на идеите, които човек

носи в света. Подкрепа на идеите трябва. Френологически тя е поставена отгоре, между двата центъра: тук отзад, да балансира съвестта. От една страна да дава стабилност на човешкото знание, а от друга страна – да дава стабилност на личните чувства. Но когато твърдост има и в личните чувства на човека, те съставят мощта в неговия характер.

Излишните мисли, непотребните мисли ги изхвърлете из живота. В дадения случай гледайте да реализирате мислите си. Тези мисли, тези чувства, които имате, да ги реализирате в близко бъдеще. Има мисли, които могат да се реализират в близко бъдеще, има други – след 5, 10, 20, след 30 години. Туй е периодът. После започват други – когато може да се реализират след 40, 50, 60 години. Но до тридесетата година вие не можете ли да сформирате вашия характер, вие ще се върнете, ще живеете само с вашето минало. „Аз едно време, като бях в университета, така учих еди-коя си теория." Няма какво да изучавате старите теории. Новите теории трябва да се учат сега.

Най-първо, правили ли сте опит с червения цвят – какво влияние упражнява върху вас? Вие казвате: „Червената светлина толкова билиона трептения има." Хубаво е това число, но какво влияние упражнява червената светлина? Някои от вас не обичат червения цвят, но все пак в стаята си всеки трябва да има поне един косъм червен. Ако не го обича, обезателно един косъм да има, увиснал някъде. Червеният цвят съществува в Природата. Ако го няма, няма да бъдете в съгласие с Природата. Второ: трябва да имате един портокален косъм. И тогава, пред кои от тези косми ще се спрете: червения или портокаления – но непременно трябва да имате тези цветове. И как ще се самовъзпитавате? После, и в джоба си ще носите червен, портокален, син косъм – и ако всеки ден имате тези косми, за да ги гледате, ще си създадете един устойчив характер, много поетичен. Ще ги носите – те и в Природата съществуват. Някой казва: „Аз обичам

само един цвят.“ – Не. Всички ще обичате: може цветя, може конци – вземете един естествен цвят. Ще си имате един конец, който не избелява. Ако имате такива камъчета, скъпоценни камъчета – още по-хубаво. Направете един опит: вземете седем +влакна от коприна, от цветовете. Може да намерите такива копринени цветове. По едно влакно или по две, или по три. Ще си ги имате, ще си ги турите в едно тефтерче – за цяла година да ги гледате. Да видите какъв резултат ще произведат. Ще го отваряте, ще ги поглеждате. Намерите се някой път неразположен духом – ще извадите тефтерчето, ще ги погледнете, ще кажете: „Това съществува в Природата.“ Какъв е смисълът на тези цветове? Ще ви дам всеки един цвят на какво съответства. Ще ви преведа този език на цветовете. Той е много красив език. Сега аз искам да ви дам тези неща, с които може да си помогнете в живота. Всяка една помощ е едно пособие. Природата има пособия. Вие искате за се ползвате от тях.

В живота на всеки един човек има три неща. Душата, за да се прояви на Земята, трябва да има добре организирано тяло. Това показва качеството на душата. Тялото, за да може правилно да се развива, трябва топлина. А тази топлина произлиза от чувствата. Човек, който няма нормални чувства, той не може да има топлина на тялото си. Постоянно ще му изстиват пръстите. Ще правите опити. Изправете чувствата си – веднага ще започнат да се стоплят краищата на вашите пръсти. Мисълта ви за да бъде свежа и ясна, трябва да имате светлина. А светлината се ражда от човешката мисъл.

Светлината в Природата е признак на интелигентност. Колкото интелигентността е по-силна, толкова светлината е по-ярка и по-мека. Било е време на Слънчевата система, на Земята, когато е нямало никаква интелигентност. Мрак е имало и Дух Божий се е носел отвън. Той не е бил вътре. И после, когато Бог каза: „Да бъде Светлина!“, светлината излезе отвътре – от душата, от Духа. Мисълта се прояви.

Така е и със Слънцето. Слънцето е най-интелигентно засега. На Земята интелигентност има отвътре. Отвън няма интелигентност – много глупава е тя. Докато Слънцето е еднакво интелигентно и отвън, и отвътре. Някой казва: „Аз имам идея.“ Но дадат му да я напише – не може. Казва: „Ама разбирам от изкуство, мога да рисувам.“ Дадат му – не може. Чувствата и стремежите могат да бъдат вътрешни. Същинската интелигентност на човека седи и отвън, и отвътре. Човек трябва да бъде като Слънцето. Затова ние вземаме Слънцето като символ на една интелигентност: както е вътре, така – и отвън.

Сега например тези учени хора, които съществуват на Земята, които са се трудили в науката, кой ги е заставил? Някои са посветили живота си на химията, допринесли са за тази наука. Кой ги е заставил за това? Тези души са слезли да помагат на човечеството. Онези, които са работили в математиката и са я развили, кой ги е заставил? Тези процеси, които стават на Земята, те са и извън нашата Земя. Висшата математика се изучава в Духовния свят. А тук, на Земята, се правят малки опити. Земята е опитно поле. Има трудни задачи: даде се на един математик да изчисли математически при какви условия един голям грешник трябва да се постави, че да даде един добър резултат, като му се дадат свободни условия. Кой математик може да изчисли това сега? Тук едва някой хиромант може да го намери – не само да гадае, но така, точно. Човек кога ще си замине за другия свят – това е определено точно. Сега се страхуват хората. Ще оставите смъртта. Смъртта е нещо случайно в живота, инцидентно. Да умира човек е много случайно. Да живее, да живее – това е Божествено.

Според вас кои мисли ги считат излишни в живота? Да допуснем, някой от вас иска да стане виден поет, да заинтересува всички хора. Какво ще допринесе на света? Допуснете, че той взема живота на младите хора в най-красива форма, па и на старите хора, па и на свещениците. Да допуснем, че аз съм красив. Опише някой

всичките ми качества. След като ме опише, какво ми предава той? „Ама – казва – като тебе добър човек няма.“ Какво ми допринася с това? „Ама – казва – ти си лош човек.“ Ако аз съм лош, какво ми отнема? Че съм лош – това го зная. Че съм добър – и това го зная. Преди ти още да кажеш, аз всичко го зная. Какво може да ми помогне човекът? Какво може да ми помогне поетът? Този поет трябва да дойде при мене и да ми каже: „Аз написах нещо за тебе. Искам да ти прочета нещо, колко аз съм добър.“ За себе си пише… Гледа дали ще ми допадне. И пише той: „Вечер две вдовици…“ – поезия е това в живота – „…и там ме срещнаха – пише – двама млади, та ме наложиха хубаво… Върнах се вкъщи и се разкаях.“ Казвам сега: този втори начин, че са го наложили, той е механически. Той вече разсъждава. Първият начин е морален. Никой не го е бил. Не е лошо, че е поздравил. Ама има друг, който казва: „Как смееш ти да поздравяваш?“ Етикеции има в света.

Във философията си разсъждаваш за причините и последствията, как е създаден светът. Та кой може да знае как е създаден светът? Как ще знаеш ти Господ какво си е мислил? Ти бил ли си с Него? Как ще откриеш кои са причините, които са Го заставили да създаде света? Философията не е защо е създаден светът, а каква полза може да ни принесе светът. Ако той изяснява, така е по-близо. А защо е създаден светът? – Винаги това подразбира: какво ние може да вземем от този свят. Това са задачи, които всякога ще останат незавършени. Сега и хиляди години да се запитвате защо е създаден светът… Хубаво е да се занимавате с това. Аз го наричам много тежък камък за упражнение. Този камък всички философи са го вдигали и никой не го е вдигнал. И няма да го вдигнат. Казват, че някога този камък може да се вдигне. Питам тогава: може ли вие да претеглите Земята на везни? Учените хора сега изчисляват, че Земята тежала толкова. Но това е само предположение. Колко е тежка тя? Това са хубави

изчисления. В Природата се знае колко точно тежи Земята. Точно е определена енергията на Земята, но ние, хората на Земята, ние не можем да турим Земята на везни, да я претеглим. Така, конкретно да я претеглим.

При това човек може ли да претегли себе си: какво може да стане от него? Това е невъзможно. Вероятности има винаги. При гениалните хора например едно гениално чело има известна гениална линия на челото. Няма ли я някой тази линия, той не може да бъде един човек талантлив. Всеки един ученик си носи своята диплома – докъде е достигнал. Като не съм гениален, няма какво да се смущавам. До този клас съм достигнал – ще уча занапред. Срещна един гениален човек – радвам се. Срещна един художник – каквато и дарба да има, радвам се, че той умее. Нищо в света не е произволно. Дават се условия и на всеки човек се помага да придобие нещо. Тези заложби, ако вие вървите напред, ще се развиват. А другояче, ненужните желания ще осакатят вашите заложби.

Сега какъв беше опитът, който ще направите? Окултните закони, щом се обясняват много, те не работят. Онзи, който е готов, щом се обясни принципът, той ще тръгне. Окултният принцип в мълчанието работи повече, отколкото в говоренето. Щом много ви разправям, те се парализират. В окултните закони за една работа се говори, след като я свършат. Свършат я, тогава говорят за нея. А изпитанията, които имате в живота – това са задачи, които ви са дадени в това съществуване. Всички мъчнотии, които сега срещате, те са задачи: в кои науки може да работите, в коя наука може да постигнете по-големи постижения. Това са все задачи.

Някой казва: „Хубаво е да бъде човек лекар.“ Много трудна професия е да си лекар. Най-недоволните хора са болните. Всичко очакват от лекаря. Като лекар като отидеш сега да прегледаш един болен, да кажеш: „Този болен, аз не мога да го лекувам.“ Като го

бутнеш зад ушите, ако тези кости са издадени – лекувай го, ще оздравее. Ако има брада широка и малко е издадена долната част – лекувай го. Като си учител, ще намериш ученици, които може да те разбират. Или ще намериш най-способните ученици и на тях ще преподаваш, или ще намериш най-големите калпазани. Ще вземеш тогава метода на калпазанството. Тези методи ще вземеш, ще работиш и ще имаш резултат. Но ако събереш тези, които нищо не разбират, и онези, които много разбират, ще направиш една каша. Сега вие тук в класа сте като онези български музиканти: нали има такива музикални китки за „Цвете красно“, за това-онова. Такива китки да ги нямаме. Вие сте събрани тука по онзи, великия закон. Вие се допълвате и всеки трябва да намери мястото си. Вие като сте тука, в България, може да бъдете във връзка с всички мисли, може да бъдете във връзка с чувствата си, може да приемате импулси. Нима мислите, че от Великия, от Тихия океан, не падат ли капки тука? Аз да ви заведа: тук, в България, има извори, на които водата е от Великия Тих океан; има на други – от Индийския, от Атлантическия, от Средиземно море, от Черно море. От всички извори има тук, в България. Знаете ли тези извори откъде са?

За в бъдеще има да учите важни въпроси. На Земята има складирани известни енергии, всяка местност там е място, където енергия е складирана. На Балканския полуостров има складирана грамадна енергия от памтивека. И понеже тази енергия не е използвана от жителите, местностите започнали да се рушат и Балканският полуостров постоянно се слягa. Такъв е законът: ако не дойдат разумни хора да използват тази енергия, тя ще се трансформира. Тогава защо трябва да потъне Балканският полуостров? – На него му трябва вода. На тази енергия ѝ трябва проводник. Тогава ще отиде културата към Русия, нагоре. Ще се изправи оста на Земята. Така е правила Природата. Понеже Великият

Тих океан много вода има, там ще излезе друг континент. Там ще се дифузира енергията, ще се уравновеси, ще стане едно балансиране. Природата обича онези течения на силите. Тя не обича никакво подпушване.

Щом се роди една отрицателна мисъл, търсете с ума си да я използвате. Понякога пък вие сте сухи, сухота има. Ще погледнете – ръцете ви са сухи и груби. Пък на някои от вас ръцете са много влажни. Трябва ви малко топлинка, тази влага да се изпари. А на някои ви трябва мир, спокойствие. Вие постоянно сте неспокоен, като някой заек. Вода ви трябва. На кои трябва вода? – На сухите хора. На влажните хора трябва топлина. А на пепелявите и прашни трябва им тишина и мир. Да се не вдига прах. Аз бих ви превел този закон. На онези от вас, които имат кестеняви очи, трябва им топлина; на онези от вас, които имат сини очи, трябва им влага, вода – топла вода. Да пият 5-6 чаши вряла вода, щом ръцете им изстинат. А онези, които имат кестеняви очи, да си измиват краката с топла вода и слабините с топла вода – като едно външно средство. Във всички стари школи са употребявали баните. За човек с кестеняви очи – топли бани, с температура както на тялото – да е около 39 до 40 градуса, 41 градуса е отлична вода. А онзи, който има тези, сивите очи, той не трябва да се плаши, трябва да бъде винаги спокоен. Трябва да бъде работлив, да има един малък занаят, една малка работа, че да бъде мирен. Не му трябва да се занимава с велики въпроси, но да се занимава тихо и спокойно. Затова е дошъл той в света. Зелени очи няма. Черни очи няма, те са тъмнокафяви. Хората с черни очи са малко материалисти. За да станат кестеняви очите им, трябва да се вземе малко от парите им.

Според мислите и желанията на човека очите могат да се изменят. Има случаи, когато очите се изменят. Кафявите очи, сините, черните, Природата ги е турила като символи – да покаже кой от

какво се нуждае. Онзи, който има кафяви очи, любвеобилен е, нуждае се от топлина. Той лесно се вплита. Онзи, който има сини очи, той е идеалист, в облаците хвърка. И на Христос турят сини очи. Някои Го рисуват с кафяви очи. Възможно е да е имал идеално сини очи. Ако е имал сини очи, много е право, че той е изваждал рибата от водата. Онези с кафявите очи риба не трябва да ядат. Ако са месоядци, може да ядат агнешко. На човек с кафяви очи – агнешко месо. Човек със сини очи – риба да яде. Ако са хора от света. Тогава за плодоядците ще видим астрологически какво съответства. Някои плодове приличат на рибите. Към кои зодии спадат рибите? Към кои – плодовете? Някой път може да се занимаем с каква храна трябва да се храним. Всички не може да се хранят с една и съща храна. Трябва да има разнообразие.

Сега коя е основната идея?

Отговор: *Да няма излишни мисли, чувства и желания.*

Излишните мисли и желания много мъчно се изпъждат. Колкото въздуха може да изпъдите из стаята си, толкова – една излишна мисъл. Но вие може да направите проветряване, да внесете чист въздух. Той ще ги изгони. Трябва да се внесат ценни мисли, ценни чувства. А законът за противоречието, защо някои мисли и някои чувства са влезли в ума ви? – С този закон не се занимавайте. Вземайте това за вашата възраст, което може да приложите. Това, което сега може да приложите, приложете го. Има нещо, което за в бъдеще ще ви трябва.

РАЗЛИЧАВАНЕ

VI година (1926-1927), Десета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 28.XI.1926 г.

Тема: „Произход на разнообразието в Природата“

Да излезе един и да напише четири реда: нещо хубаво, от него или от други.

Уточнение: *Н. Каишев написва: „Между приятели не се гледа кой има право, а кой може да отстъпи.“*

Сега туй изречение съдържа ли само една основна идея, или има две такива? Ако човек отстъпва при доброто – добре, но ако човек отстъпва при злото? Туй правило важи само за светии. Само светията може да го изпълни, защото само той може да отстъпи. Да отстъпи може само този, който никога не отстъпва, а за този, който отстъпва постоянно, това не е жертва.

Някой от вас да изкаже най-силното изречение, което той има – което той по някой път употребява като чук.

Отговор на Олга: *Огледалцето на Учителя е много страшно.*

Това правило е пак за светии.

Някой да излезе да напише най-меката дума на своя речник.

Тема: „Най-красивата критика“

Туй, което вие знаете от науката, служете си с него като със средство.

Направете за 10 дена следното упражнение, след като се пробудите. След като се пробудите, ще отбележите каква мисъл имате в ума си, след това отбележете какво е състоянието ви – весел ли сте, или тъжен, радостен или скръбен. Отбележете часа, в който се

пробуждате. След първия сън, като заспите и се пробудите, ще отбележите какво е вашето състояние. Отбележете какво е времето. Отбележете след това на улицата, в която живеете, имало ли е шум; отбележете лаенето на кучетата, пеенето на петлите; и пеенето на хората, ако има такова, отбележете. За 10 дена направете тези наблюдения и се опитайте да отгадаете на какво се дължи дадено състояние: дали може да намерите връзка на дадено състояние с предишния ден или с живота ви отпреди една седмица, и прочие. Сънят, който сънувате, е като разяснение на дадено състояние. Затова отбелязвайте и съня, който сте имали преди пробуждането. Вие не сте правили наблюдения на какво се дължат мрачните настроения. Мрачните настроения се предават от човек на човек. Няма по-лошо нещо от това, да спят в една стая хора, на които мислите и желанията са в дисонанс. Човек, когато спи, излиза от тялото си, и затова други трябва да го пазят. Ако човек се моли да го пазят, от Невидимия свят ще изпратят да го пазят и тогаз той ще има добро състояние сутрин, а в обратен случай ще му липсва нещо, защото нещо е взето от вас.

Всеки човек трябва да изпълни това, което е обещал. Изпълнявате ли това, което сте обещали, животът ви ще се развива правилно. Първото нещо: лошите състояния на човека всякога идват от неизпълнение на задълженията, които ви се дават в съзнанието. За да можете да си помагате, трябва да имате една вяра, която не се колебае. Например има известни състояния – като отчаяние: кога се ражда отчаянието? При какви условия?

Отговор: *При изгубване смисъла на живота се раждат най-големи противоречия.*

Търговецът, като изгуби парите си, има шанс да се отчае. При известни загуби човек се отчайва. Ако може да изясните правилно един психологически факт – например отчаянието – той веднага ще изчезне. В света съществува една вътрешна възможност. Никое

отчаяние в света не е пълно. Щом отчаянието е пълно, човек ще изгуби съзнание. Щом си се отчаял, в самото отчаяние има една възможност да се излезе от това положение – все има една надежда. И ако тази малка надежда, тази мисъл, се е проектирала и се е предала някому, който е тръгнал на път, тогаз двамата като се срещнат, човек ще помогне на отчаяния: той като види, че на другия торбата е пълна, отчаянието му ще изчезне. На какво се дължи едно мрачно настроение на човека? – Когато срещнете някого, който е по-способен от вас, и не го обичате, това ще породи у вас едно мрачно настроение. Щом го обичате, това ще породи едно приятно настроение.

Всеки ден поставяйте вашите състояния на една красива критика. Някой път обезсърчението не е ваше. Също така можете да преживеете и един момент на очарование, което не е ваше, а на някой друг: радвате се, без да знаете защо. От десет обезсърчения трябва да можете да извадите една пропорция – колко от тях са ваши. Младите хора се обезсърчават повече, но и повече се насърчават. У старите е обратно. В опита за десетте дена трябва да видите какво е отношението между вашите мрачни настроения и вашите добри настроения. Ще определите точно времето: часа и минутата на дадено състояние. По този начин някои от вас ще се домогнат до един основен закон, който регулира настроенията и състоянията на човека.

За да регулира човек неприятните настроения, най-първо не трябва да яде много късно и не трябва да яде храна, която не му е по вкуса. Човек трябва да яде най-малко 3-4 часа преди лягане. И когато си ляга да спи, да не ляга с мрачни впечатления от през деня. Когато човек не обръща внимание на анормалните състояния, те се превръщат в болезнени. Голямата чувствителност е добро условие за лошите настроения, затова човек трябва да работи над себе си, да контролира чувствителността си, за да може да се изолира от лошите влияния. Трябва да се учите на съзерцание. При съзерцанието ще

виждате всичко за добро, на всичко ще намирате красивата страна. Така ще съзерцавате красотата и хармонията в света, които стоят зад привидното противоречие. При съзерцанието човек се учи да вижда красивото в живота. Каквото и да правят хората в този свят, всичко е за добро. Така ще гледате при съзерцанието. А като слезете при хората, ще гледате даден факт какъв е, дали е добър, или е лош, но в края на краищата всичко е за добро. При съзерцанието ще гледате тялото да е в право положение. Може да седнете на земята, а не да сте прави.

Отговор: *Но по кой начин да съзерцаваме?*

Като започнете да съзерцавате, ще ви дойдат обезпокоителни мисли. В съзерцанието изгряват нови идеи, но тогаз не се занимавайте с тях. Кажете им да почакат. Зад всяка мисъл и желание има едно разумно същество и те знаят да чакат, докато им кажете. Всички стремежи на душата са изпълними, но за всеки си има време. Та казвам: скърбите ще дойдат, те не са само една необходимост, но и една възможност. В този стадий на еволюцията всички ще минете през страданията – някои повече, други – по-малко, но всички ще минете. При опита, при един хармоничен случай, ще имате пет добри настроения и пет – лоши. След като се събуди човек и стане, да прочете нещо хубаво и да съзерцава.

Ще бъдете верни на обещанието, което имате в себе си. Това е най-добрият метод за самовъзпитание.

ВЕЖДИТЕ. ПУЛСЪТ. ДИШАНЕТО

VI година (1926-1927), Единадесета школна лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 5.XII.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Четоха се темите „Произход на разнообразието“.

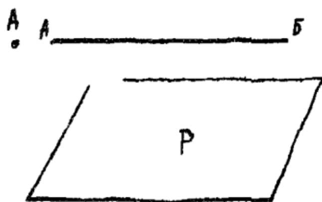

Фиг. 1

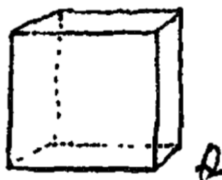

Фиг. 2

Да излезе някой от вас, който чертае хубаво! Поставете една точка! (Фиг. 1) Има ли разнообразие в тази точка? Подвижете тази точка! Разнообразие ли е това? Това са възможности, посока само. Под думата *разнообразие* какво трябва да разбираме? – С разни образи. Подвижете тази права линия! Подвижете я в друга посока!

Може ли по този начин да се движи правата? (Фиг. 2) Добре тогава, ако точката се движи, линията може ли да бъде образ на точката?

Отговор: *Нейната следа в пространството ще бъде образ на движението на точката.*

Ако правата линия се движи перпендикулярно на себе си, плоскостта може ли да бъде образ на линия – образ на движение? Сега самата плоскост ако се подвижи? Кубът може ли да бъде образ? (Фиг. 2) Кубът има шест страни. По какво се отличават четирите страни?

Отговор: *Ако вземем една точка в пространството, различно са ориентирани спрямо нея.*

Кубът сам по себе си не е единна самостойна единица. Кубът не е система. Ако линията е граница на плоскостта, тогава плоскостта какво е спрямо куба?

Отговор: *Граница.*

Също и кубът, и той е една граница. Следователно той се обуславя от нещо. Да допуснем, че отвътре вие осветлявате, стопляте един куб. Имате една соба и го стопляте – всички лица на този куб ще дадат ли еднакво лъчеизпускане?

Отговор: *Ще дадат.*

Допуснете, че вие поставяте в пространството един куб да се огрява от Слънцето. Всички стени ще бъдат ли еднакво огрени? – Не. Следователно същият закон съществува и по отношение на живота. Частите на нашето тяло нееднакво се ползват от всички блага. Тогава каква е идеята – от какво е произлязъл кръгът?

Отговор: *Да кажем, че имаме една права линия – ако се закрепи в една от своите точки, а се подвижи в другата до първото си положение, ще опише кръг. Има движение на радиус.*

Вземете – онзи, който е изучавал алгебра – рационални и ирационални числа, и обяснете точно какво значат: рационално и

ирационално. Буквално туй какво значи? – Разумно. Това няма смисъл, числата не могат да бъдат разумни.

Отговор: *Математиците са го нарекли така от друго гледище: дали може да се извлече точен корен.*

Тогава ние можем да кажем друго: рационални са всички числа, които ние можем да разберем. Числа, които не можем да разберем точно, са ирационални. Ирационалните числа не спадат към нашия свят, към физическия. Рационалните числа се измерват с една определена мярка, която ние знаем – значи можем да извадим корен от тях. Каква идея е вложена в думата *корен* на математически език? Математиците как го определят – според тяхното съзнание?

Отговор: *Квадратен корен значи да намериш друго число, което, като се умножи на себе си, да даде първото.*

Значи основното число, което е образувало квадрата, се нарича корен. По-долу от корена вие не може да слезете. Тогава какъв е квадратният или кубичният корен на човека?

Въпрос: *Кажете кое е числото на човека – ще изчислим.*

Числото 5 е човекът.

Отговор: *Ирационално число.*

Числото 1 – това е Бог – абсолютното число. Числото 5 – това е човекът. То няма никакъв корен. На физическото поле то е без корен и това е лошо. Зло има у него, без корен е! Единицата има ли корен?

Отговор: *Всички корени от нея дават все единица.*

А 5 х 5 какво дава? Равно е на 25.

Отговор: *Дава числа, които окончават все на 5.*

В живите числа... Живи числа са органическите числа, ако вземете една рационална мярка. Ако имате един точен пергел, с който да измерите ширината на вашия нос с една точност до $^{1}/_{10}$ мм... Възможностите на вашата деятелност в практическия живот ще се определят от ширината на вашия нос. Не разбирам тази ширина да е

от натрупването на излишни органически вещества в носа – това не влиза в сметката. Тогава ще вземете под съображение ноздрите: колкото дупките са по-широки, тези хора са по-деятелни. Тази ширина, това число, да кажем, то е 3 или 4 см – най-голямото измерване, което имам. Тези хора са извънредно активни. Ако носът е широк и ноздрите са тесни, има натрупване. Казвам: ако отверстията са широки, числото 4 показва енергия на чувствата. В този човек има жест – като захване една работа... Всички учени хора имат такъв нос: те като се захванат, – 10-20 години работят – любов имат към работата; а философите нямат: носовете им са сплескани. Материалът им е готов, набран, те само го цедят. Аз наричам философите банкери: на тази страна – капитала, на онази – готов материал. А ученият човек, който е изследвал нещо 20-30 години, той по 5 пари, по 10 събира оттук-оттам. На учените хора носовете си мязат. Естественикът, който изследва – той е предан на Природата, любител е на Природата – той е като дете. Няма в него един ограничен ум, а широк, широк... А на философите – техните носове се различават. Има нюанси по тази ширина. После, дължината на носа се отличава.

Фиг. 3

После, разните учени хора какво направление вземат – често и от веждите се съди за това. Каквито са веждите на учения, такава ще бъде и неговата философия. Веждите определят качеството на неговата философия – материалист или идеалист е. Не че веждите са най-важни, но това е едно число, което показва тези неща. Допуснете,

че това е човек (Фиг. 3), и допуснете, че този човек ние го направим тъй, както египтяните. Допуснете сега, че тази е линията на веждите и тя върви тъй, надолу, от основата на носа. Този човек в своето схващане е материалист. Неговата тенденция (Фиг. 3), както и да мисли, е на материалист. Отблизо схваща нещата, реалист е той. Той може да говори за философия, за това, за онова, за отвлечени работи, но в ума му седи една идея, която е близка. Той работи с рационални числа. Този негов свят, за който той говори, е... той е свят на мравките. Той няма такива грандиозни идеи. Този човек – с извити нагоре вежди, е идеалист, но той е дете: преувеличава нещата, направя ги фантасмагории. Като те срещне, той ще те направи ангел, но като ти намери погрешки... Най-после имате умерените хора – по средата. Те са хората, които мислят, те казват: „Да обмислим нещата." Този тип не е още идеален тип на веждите, но той е среден между реалиста и идеалиста. Рядко ще срещнете човек с красиви вежди. Има красиви вежди, отлично направени. Приятно е човек да намери красиви вежди – и по форма, и по съдържание. После – важна е посоката, в която се движат веждите, как са съпоставени космите. Тези вежди са поставени откъде? – Поставени са от човешкия дух. Каква е сега целта на веждите? – Веждите са един трансформатор, акумулатор на праната и на светлинната енергия, а тези косми, клепките, разбиват светлината, която влиза в очите – те помагат. Затуй човек, когато иска по-малко светлина, свие веждите си, защото казва: „Толкова светлина ако влезе в ума ми, няма да мога да размишлявам." Защото многото светлина нарушава хармонията.

Ние сме свикнали да казват, че само денем се вижда. Вземете бухала. Нощно време той вижда тъй, както вие денем. Бухалът е емблема на учените хора. Когато искат да кажат, че някой човек е философ, турят му за емблема бухала. Защото и при най-малката светлина вечерно време този бухал може да лети и да намира най-

малките птички между дърветата. Следователно бухалът живее при най-икономичните условия. Той не изисква голяма светлина. Неговите очи тъй са построени, че в тъмнината той събира светлината. Хубаво е човек да има туй качество на бухала, на очите на бухала, (но не и навика на бухала) – на този, умния бухал: вечерно време, в тъмнината на нощта като ходиш, да знаеш да събираш светлината, че да ти е светъл пътят. Често, когато се намирате в мъчнотии, трябва да повикате бухала. Той не се спира, той си хвърка, а денем, като изгрее Слънцето, той си почива. А вечерта казва на хората: „Учете се на ум и разум като мен.“ Аз ви препоръчвам, като се намерите в най-големи мъчнотии, да кажете: „Аз ще имам смелостта на бухала.“ Кажете само: „Ще имам смелостта на неговото разбиране за Природата.“ В този смисъл ако вземете бухала, това веднага ще внесе у вас едно насърчение – че при най-големите затруднения вашият път може да бъде ясен, както е ясен за бухала.

Може ли човек да измени тези линии на веждите? – Може. Но той трябва да направи най-първо ред усилия – микроскопически. Той трябва да видоизмени своите чувства. Той трябва да се научи на законите на ѝсетите – ѝсетите във вас трябва най-първо да бъдат правилни. Защото има известни ѝсети, които са лъжливи. Например, ако аз взема ръката ви и поставя на нея пръстите си или няколко предмета, да можете да знаете колко са предметите, изведнъж които ви допират. Правили ли сте опит? Сега тези опити ги правят съвременните психолози. Някой път тези ѝсети са слаби, не можем да различим колко предмета се приближават. Трябва да добиете този навик на ѝсетите – да имате правилни ѝсети. След туй, вашите чувства трябва да бъдат нормални, защото и чувствата си имат едно отклонение, и ѝсетите имат отклонение. Един усет може да бъде отклонен на 10°, на 20°, на 30°, на 40°, на 50°, може и на 120° – има големи отклонения – тогава стават цели пертурбации. Може да има

отклонение на чувствата, може да има отклонение на човешката мисъл. Усетите трябва да бъдат правилни и чувствата трябва да бъдат правилни, нормални трябва да бъдат. Това е едно усилие на човешкия ум, на човешката мисъл. В повседневния живот, като живее и работи, във всички професии, всеки един човек трябва да знае доколко неговите ѝсети са правилни. Например аз наричам усет това: като виждам един предмет, да зная топъл ли е, или студен. Тъй, като си поставите пръстите, добива се едно чувстване вече.

Може да направите следния опит. Когато човек е в едно анормално, възбудено състояние, ако си поставите ръката над неговата глава, ще забележите, че от цялата глава излиза топлина. Туй е едно болестно състояние. Ако вземете да прекарате ръцете си от горе на долу (с паси отстрани) четири-пет пъти и ги изтръсвате, няма да мине много време, ще забележите: от десния лоб почва да лъха хлад, а от лявата половина – топлина. Туй е нормалното състояние. Отдясно излиза електричество, а отляво – магнетизъм. Някои от вас, но трябва да бъдат много чисти – може да възобновяват нормалното състояние на главата. Забъркана ви е главата някога, но дойде един ваш брат, който е много чист, прекара 4-5 пъти ръцете си – почувствате една лекота. Чистите мисли и желания служат като добър проводник да се регулират живите сили.

Вие сте влезнали в една област, където работят живите сили, а те са разумни – трябва да имате усет. И ако нямате усет, вие може да се опарите, ако вашите чувства... По същия закон може да претърпите цял един крах в живота: може и във вашата философия, и там да претърпите крах. Какво ще се яви, ако във вашите ѝсети се срещне едно подпушване? – На физическия свят, когато едно тяло веднага го спрете, явява се топлина. Ако се въздейства на чувствата, какво ще се яви, когато върху чувствата се реагира? Какво проявление ще имаме?

Отговор: *Гняв, недоволство.*

При гнева вече умът работи. Ще се яви страдание. То се явява най-първо. А щом става спиране на мисълта, ражда се гневът, мъката. При човек, който се мъчи, проявява се умът. И когато се мъчиш, ти не можеш да лекуваш мъката със сърцето си. Тя се дължи на ума. Ти не можеш да лекуваш скърбите, страданията с ума – те се лекуват със сърцето. Туй сърце за да не страда, ще го отпушиш. Как става отпушването на сърцето? Аз искам да стане по закона за аналогиите: от видимото – към невидимото, от рационалното – към ирационалното. Каква е функцията на сърцето? Туй сърце физическо, което имаме, то има връзка с друго сърце на човека – аналогии има. Туй сърце изпраща кръвта по цялото тяло, цялото тяло храни, праща му храна. Защото всички клетки са закрепени и сърцето трябва да им праща храна – има клетки, които носят храната. Има един нерв отгоре, който направлява сърцето, зависи по колко пъти трябва да бие сега сърцето.

Отговор: *72 пъти в минута.*

Добре, ако сега вие чрез този нерв на сърцето, който се нарича *cardiale*, въздействате и намалите биенето на сърцето, какво ще стане, какво ще се появи?

Отговор: *Апатия, меланхолия.*

Добре, тогава чрез страха или чрез известна уплаха този нерв веднага престава да контролира сърцето и то почва да бие 100, 120, 150, 160 пъти – какво се ражда сега?

Отговор: *Активност.*

Не, тогава има опасност, в тези бързи движения става изхабяване на сърцето, то може да се изхаби. Значи Природата е избрала нормално биене – трябва да видите дали тези биения са ритмични. След като бие 72 пъти, трябва да видите дали биенето на пулса е било ритмично, или не. Всичко в света пулсира по един закон общ. Нашето сърце трябва да бие ритмично, тъй както бие сърцето на Космоса.

Всеки един човек трябва да знае, че Космосът има свое сърце. В нашата Слънчева система сърцето е Слънцето. Твоето сърце, туй ритмично движение на кръвта – то съответства с онези вълни, които ритмично излизат от Слънцето. Математически съотношения трябва да има в ритмуса. Ще казваш в себе си, ще си внушаваш: „Аз искам моето сърце да бъде ритмично, тъй да пулсира, както пулсира Слънцето“ – така имаш вече една мощна идея, с която можеш да си внушиш. „Аз искам моето сърце тъй да пулсира, както Слънцето пулсира“ – и туй Слънце няма да го схващате тъй, физически.

Може да направите един опит за 10 дена: всеки ден по три пъти – сутрин, обед и вечер, преди да си легнете, тъй да си кажете: „Аз искам моето сърце да бъде ритмично, тъй да пулсира, както Слънцето, и да изпраща своята енергия тъй правилно, както Слънцето я изпраща.“

Всички правила, всяка една наука има своето приложение. Онзи материал, който имате, трябва да го проучвате. Това са правила, които постоянно трябва да ги прилагате.

Друго едно практическо правило: с биенето на сърцето трябва да бъде правилно и дишането ви. При мнозина от вас, забелязал съм: вие не дишате правилно, не доизкарвате всичкия въздух. Оставяте част от въздуха в дробовете и си пакостите. Правилното дишане е такова: ще изкарате всичкия този въздух, който се намира в бронхите; в тези малки мехурчета, алвеолите, се намира въздух – чрез вашата воля ще изкарате всичкия този въздух и после, когато ще приемете нов, да става обнова. Ако не го изпъждате този въздух, образува се наслояване в клетките на дробовете и тогава се явява едно вътрешно наслояване. Ако някой път трябва да се обновява въздухът, ще приемете през едната ноздра и ще издишате чрез другата. Изобщо, след като приемете въздуха, ще го прекарате чрез устата, ще свиете устните си, ще го изкарате с духане полека, да се свие коремът ви, и

ще се образува един напор отвътре на дробовете. Ако по този начин вие всички дишате, няма да страдате от кашлица. Три-четири пъти на ден ще правите: поемате веднъж въздуха, после – навън. Ако дишането е правилно, веднага ще усетите едно затопляне вътре, към слънчевия възел. Туй показва, че се е образувала известна реакция.

Тези упражнения са необходими, понеже, като работите дълго време, като се занимавате с умствен труд, като сте се вдали в известна мисъл, намалява дишането – трябва да станете, ако искате и утре да работите тъй добре. Ние мислим, че сега като сме здрави... Но трябва да се поддържа туй здраве, за да бъдат мислите, чувствата и ѝсетите нормални, естествени. Тогава ще дишате тъй, ще изпъждате всичкия нечист въздух. Аз бих ви препоръчал малко масурче от житна цев – през нея да издишате, че да даде едно известно усилие в дишането. Мнозина от вас имат много тесни гърди. Вие, ако станете на 30-40 години, не можете издържа. Най-първо всички трябва да пазите дихателната си система, не трябва да се поддавате на стари навици. По този начин ще пазите и ума си. Като ви отнеме цяла една минута да издишате, че най-после да залепне коремът ти, ще се освободите мнозина от вашите неканени мисли, ще придобиете една свежа мисъл. Всякога излизайте на чист въздух 3-4 пъти на ден. Когато ги правите тези упражнения, да сте сами, не да ви гледат. Тези упражнения са красиви, когато човек е сам – да няма друг да те контролира. Всички изобщо трябва да дишате дълбоко. Само по този начин може да се образува хармония. Хармония без правилно биене на сърцето, без добро дишане на дробовете не може да има. Щом не дишаш правилно и щом сърцето не бие правилно, всякога ще имаш едно раздразнително състояние. Някой път, като се приближи някой, не можеш да го търпиш. Влиянията на всички хора не са еднакви. А човек трябва да бъде един проводник, да може да се справи с

енергиите на хората. Тогава за 10 дена ще вземете упражнението с дишането.

Понеже за следния път ще имаме *тема* за най-красивата критика, нека някой напише някое стихотворение или някоя малка теза философска, но много малка. И тъй, да припомним: *най-красивата критика.* Нека, които напишат, да турят тук темите си, без да се знае кои са. После, ако може да издържи, нека каже името си. Най-красивата критика: значи идеалните хора правят красивото. Най-хубавата критика! Но като критикувате, и ние ще ви окритикуваме.

Колко основни практически мисли има в днешната лекция?

Отговор: *За дишането, за пулса и за сърцето.*

Първата е за веждите, после – за пулса и за дишането. Числата и веждите спадат към ирационалните неща. Човек е повече ирационално число, отколкото рационално. Общият път на кавказката раса е завършен и е доста правилен. По-правилен не може да бъде, но той има известни възможности, които ще дойдат в Шестата раса. Трябва да ви представя известни типове между монголската, черната и бялата раса. Най-красивият тип е на бялата раса, но в него има известни дефекти, т.е. има възможности, които за в бъдеще ще се развият.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

МАЛКИТЕ МЪЧНОТИИ

VI година (1926-1927), Дванадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 12.XII.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Четоха се темите „Най-красивата критика“.

Има постъпили някои работи, на които трябва да се направи критика – най-красива. От какво произтича думата *критика*?

Отговор: „*Критика“ значи воювам.*

Откъде идва коренът? Българите имат корена *крея* – едва се държи; после – *крия*, после – *кртя* – нещо, което не е на мястото си.

Отговор: *После – „кръст“.*

В критиката има и създаване. Критикът същевременно събаря и гради. Ако изнася само лошата страна, той не е критик. Критикът има нещо като хирурга – не само да разделиш, но после да присадиш. Да направиш отлична операция, да лекуваш: едновременно да изрежеш гнилото, но да остане здравото. Например сега се прави операция с нож. Но всеки един от вас може да си направи операция без нож – една подутина от стомаха може да я извадиш и да накараш да се подуе ръката ти. Да ѝ посочиш мястото. Да кажем, усещате едно трескаво състояние. Това е известна излишна материя: може да концентрирате вашия ум в известна посока и да я съберете всичката в един малък цирей – на най-безопасното място, с най-малки разходи. Според медицината къде е това място?

Отговор: *Само на главата са опасни.*

Тогава дълбоко ще пожелаеш да излезе болката някъде. Човек, който не е готов да пожертва една част от тялото си, той ще страда навсякъде. Все трябва една болка да се изрази някъде. Ако не може чрез жлезите, чрез порите, най-после тя ще си избере сама място и щом си избере, вие няма да бъдете свободен. Нали често на очите излизат тези малки пъпчици, *ечемиче* го казват хората. Излизат после на клепача – за предпочитане е там, отколкото да излезе в окото. Навсякъде може да излязат циреите, само в мозъка да не става това – там са най-опасни. В стомаха може да се лекуват. Най-лесно се лекуват в стомаха.

Сега за критиката. Каква е задачата на критиката? Защо трябва да се критикува някой? Този приятел, който изнесе реферата, ще може по-добре да го критикувате.

Уточнение: *Беше представена за критика скица на един реферат от един брат.*

Някои от вас да изнесете един малък реферат с критика.

Реплики: *Братът, който предлага скица на тезата си, най-добре е той да прочете реферат и тогава да се критикува. На пръв поглед изглежда малко изкуствено съпоставянето на евангелистите с тези народи. После, в Рим се намират още петдесет евангелия, сега се явява въпрос защо са избрали само четири.*

Христос толкова е говорил, много работи е казал, но много малко са написани. Па и другите евангелия са едно преповторение, с малка разлика. Сега може да си изнесете съображенията защо са приели само четири евангелия, а другите са отхвърлили.

Отговор: *На един от вселенските събори тогава направили проверка на тези евангелия, които се намирали в Александрийската библиотека, и са намерили някои от тях като едни и същи с четирите, другите са противоречали на четирите – така са останали само четири.*

Когато турският главнокомандващ Омар е превземал Александрия, какво е казал? – „Ако книгите в Александрийската библиотека са както в Корана – изгорете ги, защото си имаме Корана. Ако не са, то пак ги изгорете, защото противоречат на Корана.“

Реплика: *Йоан действително казва, че много е говорил Христос. Книгите на Новия Завет едва около 80-а година са били събрани.*

Фиг. 1

Защо от тези две чаши (Фиг. 1) едната е по-голяма, другата – по-малка? В някои случаи вие бихте избрали малката чаша, в други – голямата. Ако искам за вас вино да налея, ще изберете голямата, ако искам вино за другите от вас, ще изберете малката чаша. Когато някой вас иска да ви почерпи, непременно трябва да е с големичка чаша. И в критиката зависи – има два вида критици. Едни критици приличат на сланата – като падне отгоре, ще те опари за година. Има такива, които приличат на росата – като падне отгоре ти, усещаш се доволен. Има разлика.

Въпрос: *От какво зависи да критикуват като сланата или като росата – злонамерено ли е, или така му идва?*

Приятно му е. Онзи, който ще критикува, трябва да бъде много праведен човек. Той трябва да има много правилен череп. На когото главата е сбутана – такава критика да я нямаме. Критикът трябва да е чист, правилен, с всички достойнства. Трябва да разбира нещата: какво ще критикува или поезията, когато не разбира от поезия; или музиката, когато не разбира от музика; или философията, когато не

разбира от философия? Трябва да разбирам предмета, върху който ще се произнасям – и да го разбирам така основно, че да дам насока.

Фиг. 2

Например представете си Фигура 2 – какво бихте разрешили сега в тази фигура?

Отговор: *Тръба, нищо няма.*

Зависи в дадения случай как са съпоставени нещата. Представете си знака ∞. Какъв извод може да направите? За да се образуват тези двете линии и този кръг, това тяло в покой ли е? Как се образуват кръговете в пространството? Нали чрез движение. Кои са причините, че от този кръг са излезли тези двете линии? Какво може да предположите? Път ли е? Разбира се, така е, когато се приложи живата геометрия. Представете си, че понякога очите може да бъдат по-големи, по-раздалечени или по-близко до носа. Кои са причините, когато очите стават по-големи?

Отговор: *Голяма алчност – големи очи.*

Донякъде с това се обяснява откъде се е зародила алчността. Защо алчността да образува големи очи? – Понеже в предметите, които човек е искал да обсеби, той се е взирал, възприемал е повече светлина и следователно светлината му е въздействала да разтвори очите си. Тогава как ще определите как се зараждат връзките между хората? Някои хора имат симпатия. На какво се дължи симпатията? Как започва? Кога се заражда?

Отговор: *На известно разбиране на душите.*

Не. Към някой човек ти си разположен.

Отговор: *Ако са химични елементи, лесно е – има сродство.*

Сродство – да! После, вземете също червения цвят – после той се намалява, минава в розов, розовият в какво ще мине? – В портокален.

Отговор: *Зависи от числото на трептенията.*

Кои са причините, че рибите са станали студенокръвни? Нали казваме, че само при топлината човек може да се развива? Как разрешават съвременните естественици въпроса – това е друга работа, но рибите са се намерили при най-неблагоприятни условия, където горивото е било скъпо, и за да добият топливо, им е струвало грамадни усилия. Те са решили с най-малката топлина и осветление да живеят, най-икономично. Следователно те са се лишили от топлината. С най-малката топлина живеят. Намират ли се условия за топлина във водата? В едно отношение рибите са развили известна култура и за в бъдеще хората трябва да се ползват от рибите. Човек по отношение на материалния живот трябва да бъде като рибата. Че отлично: те са идейни, къщи не строят и железници, никаква фабрикация, никакви дрехи – където си закъснеят, там си спят на водата отгоре. Един идеален живот имат рибите. Отлично живеят, чистота идеална – като вървят, порите им са изчистени. Говорим за онези, които живеят в океана. Рибите, които живеят в реките – техният живот е малко по-друг. Когато рибите са излезли от водата, техният живот се е видоизменил – изменили са се в птици. Коя е добрата страна у рибите? Една отличителна черта у рибите?

Отговор: *Мълчанието.*

Между рибите има ли радост, съмнение, безверие, има ли туй между тях? Трябва да се проучват рибите – култура имат те. Онези, които живеят в дълбочините, си имат такива малки електрически лампички: те ги носят на носа си, за да намерят своята храна. Дали те ги турят тези лампички, или някой друг им ги туря? Това е една фаза. Аз искам да изучавате рибите не отделно от човека. Културата на рибите – тя е култура на човешкия дух. Когато е минавал през

културата на рибите, човек е правил тези лампички в морето вътре. Човешкият дух е работил. Слизането и качването на човека – разните животни, които сега съществуват – това е път, през който човешката душа е минала. Това са само фази. Човек е живял, неговата душа е живяла и между птиците. Той е създал птиците, без да е птица; създал е рибите, без да е риба; създал е животните, без да е животно; създал е човека, без да е човек. Там имате *MEN* – *Менелай* – същество, което мисли. *Елена* какво значи? – Славната, светлата, великолепната. *Херкулес* значи голям. Това са все думи санскритски. *Ин* – взели са го от китайците, у гърците е станало *Йония*. *Ин* значи великото в Природата.

Там е хубавата страна, когато нещо се изучава. Има хубава страна в рибите. Понякога е хубаво, когато си много разгорещен, да се върнеш пак в морето, да поживееш с рибите, за да се възстанови полека равновесието, да изчезне топлината. А щом изстинеш, ще се качиш при птиците, ще вземеш положението на една птица: между орлите, между птиците ще поживееш.

Човек може някой път да прави своите наблюдения и така да изменя своите състояния. Хубаво е някой път да мислите за някой кон, за вола, за змията, за паяка. Не се бойте: всички животни, когато човек отправи ума си към тях, те като форми са свързани с по-висши същества. Сега тук, на Земята, конете и млекопитаещите са същества, от които за в бъдеще ще излезнат гениални същества. Вие не може да се смеете на един вол, защото той е в зачатъчно състояние. При други условия този кон, когото си възседнал сега, може да има отлична философия, по-велика от тази на Кант. Един ваш вол, който го впрягаш, за в бъдеще може да бъде един поет, по-велик от Омир. Една птица сега из двора ходи, но може да излезе нещо велико от нея – поетеса такава. Коя е сега най-великата поетеса в чужбина? Чели ли сте за някоя велика поетеса? Именно в новата култура човек трябва да

има широки възгледи. Той, като държи старото, в новото ще се приспособява.

Аз искам да правите опити върху себе си, за да имате и други опитности. Забележете: всички естественици, които се занимават с буболечиците, започват да приличат на тях. Или занимава се някой с рибите – започва да прилича на тях. Ако той специално избере някое животно, започва да прилича на него. И вземете българските овчари, които пасат говедата – те започват да приличат на тях. Хубаво е понякога за 10, 15, 20 минути да се спреш върху говедата. За толкова време има храна за теб, но ако се спреш по-дълго време? Например една котка може да те интересува със своето мъркане, но щом усвоиш всичките тези движения, започва еднообразие. Но има у котката известни черти, които човек трябва да възприеме. Котката има една похвална черта: щом пипа нещо отвън, ще се спре, ще си изближе краката, ще си направи тоалета. После, вземете у птиците: ще вземат, ще си прекарат всички перца, ще направят дрешката си. Чак след това петелът ще изкукурига. Казва: „Оправи си работите, след това пей." Котката казва: „Като отиваш на гости, изчисти краката си, за да бъдеш добре приет, и после помъркай" – тя преде така, като че вретено се върти. Като влезе, мърка. Казвам: „Ще предеш хубаво."

Сега това са заключения, но има нещо красиво в котката. После, тя има много самостоятелни черти – ти ще я нахраниш, но ако преминеш правилата, на които тя се е подчинявала, показва ноктите си: „Господине, аз съм влязла в дома ти, но ако ме лишиш от свободата, аз имам и нокти." Кучето не е такова. После – те много помнят. Има едно коте на Изгрева – много бяга. Един ден влиза в стаята: оставила някоя сестра баница – задига я; влиза и на другия ден – задига кашкавал. Казвам: „Хубаво, ти или аз – все едно." Сега котето седи до вратата, казвам му: „Няма баница, няма и кашкавал." Седи то и не бяга. Казва: „Отвори вратата, да видя дали няма нещо в стаята" –

то много помни. Целия ден седи и пази, казва: „Баница няма ли? Кашкавал няма ли?“ Друг път не се спира. Щом аз вляза, то седи при вратата, помни баницата: „Отлична беше баницата.“ Помни. Как се възпитава котката? По-напред я викам, говоря ѝ сладко, медено – не идва, но щом вкуси от баницата, от кашкавала, чудо се произведе в нея. Ние можем да философстваме, но ако една баница и малко кашкавал могат да преобразят навика на една котка – не е малко.

Трябва да внесем нещо реално в нашия живот. Внесете нещо съществено в ума си – не само отвлечени неща, но реално нещо. Изучавайте другите, изучавайте човешките типове. Хубаво е човек да се срещне с добри поети, писатели, художници. Четете техните биографии. Избягвайте онези песимисти. Има хора, които гледат само онази, намръщената страна – те са хора на настроението. Пазете се от тях. Ако си зле настроен, не влизай в дома на приятеля си. Когато си добре разположен – да! После, когато идвате в клас, вашите разположения ги оставете отвън. Казва някой: „Аз съм неразположен.“ Че какво има, какво е станало в света? Ще турим една книга отвън: който е неразположен, да се разпише, да каже защо е неразположен, и веднага ние ще изпратим една комисия, за да се махне неговото неразположение. Трябва да платим за неговото неразположение. Трябва да знаем причината защо е неразположен. Щом е неразположен, какво ще учи той вътре? Знаете ли на какво ще прилича един човек с неразположение? – На онзи певец в една православна църква, който цяла нощ пил с другарите си и като започнала службата, заспал и започнал да вика: „Наздраве!“ И свещеникът му казва: „Това в никакъв канон го няма – криво четеш.“

Съзнанието ви, като критици, трябва да бъде будно. Влезеш някъде, в клас отиваш – ще призовеш своето съзнание, за да станеш господар. Защо аз съм недоволен? Светът си е свят. Слънцето грее. Земята следва своята орбита. Хората се раждат, има толкова щастливи

хора, ангелите се радват отгоре – какво има аз да съм недоволен? Няма никаква причина. Това са само фиктивни работи. Смешна работа – както в онази българска поговорка, където дъщерята, мома, сънувала, че се е оженила, че ѝ се е родило дете и че е умряло детето – и почнала да плаче. Като разправила на майката сутринта, и двете почнали да плачат. Идва бащата: „Какво е станало?“ – „Детето на дъщерята умряло.“ – „Че кога се е оженила? Такива глупави хора не съм виждал. Ако не намеря по-глупави хора от вас, няма да се върна.“ Тръгнал да скита. Минава през едно село: един си ушил нови гащи, потури, но не знае как да ги обуе. Дал ги на жената да ги държи, а той се качил на покрива, за да скочи в тях. „Стой – казал бащата, – какво ще правиш? Аз ще те науча как да ги обуеш, но ще ми дадеш ли гащите си?“ – „Ще ти ги дам, само ме научи.“ – Взел гащите и тръгнал. В друго село вижда едно теле: завряло си главата в една делва, заклещило се, не може да я извади. Решили селяните да му отсекат главата, че да го извадят от делвата. – „Аз ще ви покажа как да излезе главата, но ще ми дадете ли телето?“ Счупил делвата, взел телето. В друго село гледа: всички сватбари плачат. Булката била около два метра висока, че главата ѝ била половин метър по-висока от вратата: дошла до вратата, иска така да мине – не може да я вкарат. Пък законът бил такъв: ако не влезе, най-голямо нещастие ще се случи. „Аз – казал – ще ви кажа как, но ще ми дадете ли наниза на булката?“ Той се качил на гърба ѝ, тя се навела и влязла.

Сега, в живота няма да плачеш за онова дете, което ти си видял насън, че е умряло. Че когато някое теле си е турило главата в делвата, няма да я режеш. Онази булка, която е висока, ще се наведе малко. Морални правила са тези неща в народа: имаме страдания, малки страдания в света, но тези страдания са по силите ни, ние можем да се справим с тях.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ИЗПИТИТЕ. ДУХОВНА ВРЪЗКА И ПОМАГАНЕ

VI година (1926-1927), Тринадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 19.XII.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Да съпоставим две личности. Първата личност – буквата *А* – младеж на 20 години. Втората – *В* – младеж на 22 години. *А* е роден в месец март, 22-ри, в 6 ч. сутринта, 42 минути и 5 секунди, сряда. *В* е роден на 22 декември, 12 ч. в полунощ, в петък. Между тези две лица кои са допирните точки и кои са отликите? Могат ли да бъдат двамата приятели? (Фиг. 1)

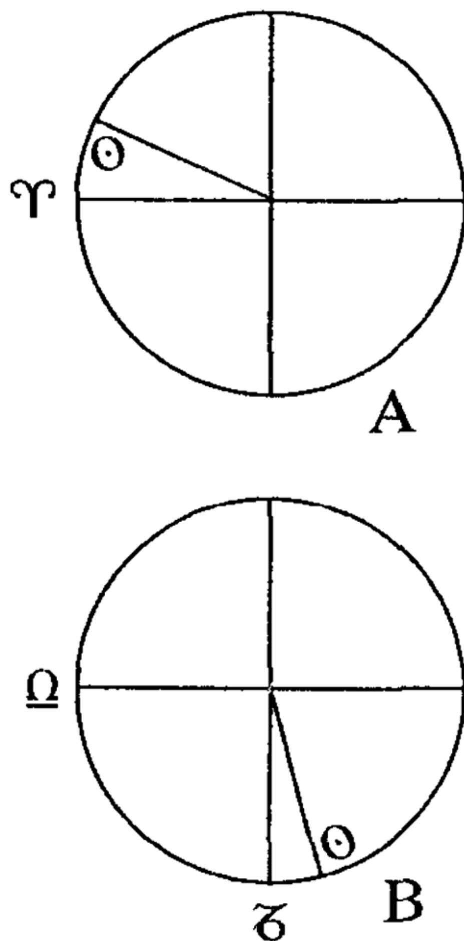

Фиг. 1

(От астрологично гледище в хороскопа на първия Слънцето минава в знака на Овена и е вече изгряло. Другият, понеже е роден в полунощ, на зимното слънцестоене, долу, тук, е знакът на Козирог. А е роден в 1906 г., а В – в 1904 г. За дните, дали е сряда и петък, трябва да се направи проверка. В момента на раждането на В изгрява знакът на Везни, а в четвъртия дом долу, в надир, е минавало Слънцето. Тогава имаме, че асцендентните знакове на тези двама души ще бъдат противоположни и Слънцето на единия и Слънцето на другия ще се

намират в квадратура. ☉□☉· Квадратурата е аспектът, който показва, че двете планети се намират на една четвърт от кръга. В астрологията се смята за дисхармоничен аспект от втора степен, понеже опозицията (☉—☉) се смята за най-лют аспект. Понеже аспектът е между Слънцето, ще бъде по-скоро творчески – брат Г. М.[15]*)*

---

[15] Георги Марков родом в Лом – студент по математика и физика, масивен и мастит по природа, с дълги руси коси, овално голямо чело, на което центърът на интуицията блестеше, романтик по природа и краен идеалист. Една от дисциплините която изучаваше Георги в университета беше астрономията. Чрез него аз имах на разположение редица трудове по астрономия и разговорите, които имах непрекъснато с него и с Учителя, събудиха в мене дълбок интерес към тайнствения свят на Небето. Георги Марков беше много популярен в братството. Същото бе и в университетските среди. Ходеше с брада, дълги коси и беше интересен образ. Той имаше големи планове, бе с широко сърце, не беше скъперник и раздаваше парите на нуждаещите се. Имаше пари понеже беше богатски син. Винаги беше отзивчив към всички, да помага било с парични средства, било със съвети. Раздаваше се, разтваряше се към всички. Един човек, който беше символ на алтруизъм, на една широта без всякакви външни постановки на религиозност. Напротив, в него преобладаваха социалните чувства, братските чувства. Той беше непрекъснато като изразител на този живот. Понякога като раздаваше списанието „Новия живот" в университета, напълнеше кошницата с гевреци. Даваше по един геврек и по един брой от списанието безплатно. А на времето геврека не беше без пари. И с един геврек бедния студент можеше да изкара един ден без да яде друго. Георги беше много оригинален като месианец, който се сливаше с тази идея за служение към човека, към брата, към оскърбления. Той беше надарен. Пишеше стихове и проза. Винаги говореше за бисерите на океана и на живота и за слънчевите деви. Беше разнообразен и поетичен, и научен, и социален. От неговата поезия има само в списание „Новия живот“.

Георги Марков си замина към 1930 г. Последният му разговор с Учителя беше много интересен. Аз стоях вън. Той влезна при Учителя много натъжен, угрижен и потиснат. Той беше болен от туберкулоза и болестта беше напреднала. Той продължи да разговаря с Учителя няколко часа, а през това време аз го чаках. Когато излезна от стаята на Учителя лицето му сияеше. Само туй можа да ми каже, когато ми даде часовника си за спомен: „Учителят ми каза да отида в Лом. Моят живот вече е в своят край. Затуй аз си заминавам.“ Тръгна си внезапно. Дори аз не можах да го изпратя. Беше толкова екзалтиран и вдъхновен. Учителят го беше закачил за

6 е число на илюзиите. Общият сбор на годината на *А* колко е? (1906 = 16 = 7). 16 – това е едно число на големи противоречия. 16 означава изхвърляне на злото от висшите светове надолу, събаряне на кулите на дявола. А щом се съборят кулите, имаме числото 7 – Божественият принцип. Числото 16 у всеки човек трябва да се събори. Резултатите на туй число са такива: да кажем, един търговец е запалил своите длъжници, оттук-оттам ги обира. Най-после той фалира, остане беден и иска да се отрови, да се убие. Най-после стане смирен, набожен, казва: „Да бъде Волята Божия!" Числото 15 например е започване на едно зло. (1+5 = 6). 6 е число на илюзии; 16 значи, че резултатите са вече добри. Числото 5 – туй е число кабалистическо. На 22 март щом е роден – пак има голямо противоречие. На 22 март има големи промени на теченията и вътре в Природата – рядко ще се случи времето да е хубаво на тази дата.

Следователно, ако започвате една работа, напълно може да се определи работата ти каква е, като знаеш тези закони. Започваш да изучаваш някой предмет – от деня на започването може да знаеш какво съпротивление, какво противоречие ще срещнеш. Вие трябва да изучавате астрология. Когато искате музика да изучавате, ще изберете не коя да е година, кой да е ден. Ще чакаш, ще избереш най-благоприятната година, най-благоприятния месец, най-благоприятния ден и час. Тези закони трябва да ги знаете, ако искате да успеете. Пък ако така ходите, ако така набарвате нещата, ще се опарите. Казва някой: „Всички дни са еднакви."

един друг свят, за онзи Космически живот, за който мечтаеше. След една-две седмици той си замина от този свят и на Изгрева получихме неговият некролог от близките му.

Какво създаде Господ в първия ден? В първия ден на твоя живот ще се яви една велика борба. Ще се отдели светлината – значи ще се определи твоята орбита, ще се определи твоята земя. Във втория ден какво създаде Бог? Проучете какво в първия ден, във втория... В шестия ден – в петък, е създаден човекът. Слабата страна на човека е Венера – тя го подмами. Втория път кога трябва да бъде създаден духовният човек? Кой е най-добрият ден? Неделя – на Слънцето ден. Ако в теб се роди една идея в петък, една мисъл в петък, ще вземеш туй предвид – няма да се плашиш, но ще вземеш предвид съответните препятствия. Ще каже някой: „Суеверие." – Няма никакво суеверие тук. Продължете да видим, брат Г. Радев. Има ли някои хармонични съвпадения между двамата?

Отговор: *Трябва да се знаят и другите планети. Общо Слънцето в Овен означава импулсивна натура, деятелна. Натура, която има стремеж бързо, импулсивно да прояви нещата. А когато имаме Слънце в Козирог, както при В, той по обмисля нещата – бавно, с такт, с дипломация; докато първият, А, вади ножа, пряко постъпва. Затова в този смисъл не могат да се хармонират.*

Ако вземем месеца, първата му буква: *М* – това е смърт, разочарование. Във втория месец: *Д* – това е закон за равновесие. Март – всичко се изменя и променя.

Въпрос: *В края на краищата как ще свърши този в март?*

Много добре, но ще има няколко белега на главата. Този в декември ще бъде повече материалист, ще се държи за материалното, за идейните работи няма да се грижи.

Напишете следните изречения: *Истината носи свобода за разумните. Любовта носи живот за благите.* Тези изречения за 10 дена по 10 пъти на ден ще ги произнасяте: 3 пъти сутрин, 3 пъти на обед и 4 пъти вечер, към 10 ч. Сутрин – щом станете от леглото, ама съзнателно. Тогава мислено ще си приложите и туй: „Истината носи

свобода за разумните. Аз съм един от тях.“ Ще оставите в подсъзнанието и в свръхсъзнанието мисълта да работи. Т.е. по стремеж ще разбирате: не че сте разумен, но имате стремеж да бъдете разумен. Защото ако поставите мисълта, че сте разумен, ще изпаднете в една погрешка. През тези 10 дена ще отбелязвате главните, отличителните черти на вашата опитност – най-отличителните черти на преживяванията си.

При сегашните идеи вашите схващания, които имате в ума си, колко хиляди години са внушавани, внушавани, внушавани! Казва някой: „Аз трябва да бъда човек“ – ама толкова неопределено! Когато аз кажа: „Трябва да бъда човек“, „Човещина трябва да има“, каква е разликата? „Аз трябва да бъда човек.“ – „Човещина трябва да има.“

Отговор: *Човек – значи да бъда разумно същество.*

Да бъда човек, значи като дам дума, трябва да устоя на думата си. Казваш: „В 6 часа ще дойда, думата ми е това!“ – трябва да дойда. Макар светът да се обърне надолу, пак трябва да бъда там. И затуй човек трябва да бъде много внимателен, когато обещава. Ще се спрете, ще кажете точно: „в 6 може ли, или в 7.“ Ако не може, ще кажете: „Не може!“ Вие кажете положително. Но щом кажете положително, каквото и да е, трябва да вземете всичко предвид. Например аз бих желал тука като дойдете, всички да бъдете точно навреме. Това е красиво. Не че е грях някакъв, но тука понякога нижете се като синци. Точно навреме – като в университета. Всеки на мястото си навреме, Да няма закъснения. Например студентите в Америка имат един добър навик. Преди почване на занятия студентите от всички факултети се събират в една обща аудитория, излиза един от професорите, чете нещо из Библията, казват една молитва и всички студенти си отиват по аудиториите. Туй е като традиция, няма норма. „Ама – казва някой – не съм ли свободен?“ Това не е свобода. Свобода наричам, който сам направи нещо. Когато аз отида и направя едно

добро – това е свобода. Когато аз отивам да уча музика, това е свобода; когато науча нещо по памет, когато се заема да отида на разходка до Витоша, това е свобода. А когато остана вкъщи, не се занимавам с нищо, а само си въртя палците, това е робство.

Всеки един човек във всичко трябва да бъде последователен. Невидимият свят не се налага, но в края на краищата, когато човек мине през тези трите велики свята… Аз ви давам сега тези формули, после ще ви дам и за Мъдростта. Тя е по-взискателна. Истината и Любовта са по-снизходителни, но Мъдростта е взискателна. И в думата *истина,* като измените малко ударението, става *изстина.* Но хубаво е, ако човек изстине, ако пожарът изстине у някои хора. Да се образува топлина, не да се образува пожар. В топлината горещина няма, и пожар няма. Топлината никога не може да изстива. Изстиват само горещите неща. В топлината изстиване няма – тя може да се прекрати, но прекратяването не е в нея изстиване. В тази топлина, за която аз говоря, температурата е еднаква. И който има тази топлина, той има един характер уравновесен. Щом имаш топлината на живота, ще усещаш всякога едно разположение в ума и сърцето, разположение на приятност в своите действия. Но ако в тази топлина има горение, тогава се раждат противоречивите състояния. Зараждa се една борба вътре в самия човек: една мисъл идва, друга – сменят се. А самата борба не е нещо лошо. Като се бори човек, той уяква. С някого трябва да се бори човек и ако не си се борил, иди при някое дърво, хвани го, побори се. Вие идете, правите един опит при някое дърво – тъй голямо – 40-50-годишно: хванете се с него, поборите се, но не с желание да го победите, но да се борите: „Да докажа, че мога да се боря с тебе.“ След като излезнете от тази борба, ще почувствате в себе си едно приятно чувство. Защото туй дърво, голямото, ще се усмихне малко на теб – тъй, както някой старец се усмихне на някое дете, което се е качило на гърба на дядо си. Потупа го той по рамото и

казва: „Браво!“ И детето се радва, а като се върне при майка си, казва: „Дядо ме потупа!“

Когато човек минава през важни изпити на живота, никой не може да му помогне. Има такива състояния в човешката душа, за които външният свят е сляп. Ти си изолиран, никой не може да ти помогне – ти сам ще си носиш тежкия кръст, няма кой да ти влезне в положението. Ако вие се оплаквате пред съвременния свят, ще бъдете тъй, както ако говедарят се оплаква на говедата си, че му е влязъл трън в крака. Как ще ти помогне едно говедо? Има състояния, които сам трябва да си лекуваш. Може да ви помогне само един, който е минал през тези мъчнотии. Той може да ви упъти. Казва: „Аз съм минал през тези положения.“ Неизбежни са – сам животът ги изисква.

Ще дойде борба във вас, гняв, ярост, но трябва да излезе топлина. Гняв, който не образува топлина, не е гняв – в този смисъл има една педагогика, която казва: „Не се гневи!“ – Не е така. „Не се гневи“ подразбира дразненето. Гневът е нещо, което показва, че ти се бориш с нещо съществено, виждаш някоя неправда. Някой си голям юнак хванал някого, че го налага. Ще идеш, ще го хванеш: „Господине, какво искаш от него? Ти си човек, какво искаш?“ – „Ама той ми дължи 100 лева.“ – „На ти стотях лева, да не се биеш.“ А другия ще потупаш: „Слушай, когато имаш да даваш, ще си платиш или ще се извиниш.“ Ето един човек, който разрешава въпроса. И турците са имали много добро правосъдие. Викат Иван: „Имаш ли да му даваш?“ – „Имам.“ – „Плати му веднага!“ Кадията веднага издава решение: ако не плати – 10-25 тояги: налагат го и веднага плаща. А сега българските съдилища ще го разтакат, разтакат, че ще плати повече. В Новопазарско, разправяше ми един чехларин, отворил си сергията, но един селянин задигнал едни хубави чехли. „Що ми трябваше да го давам под съд! Набий го, вземи си чехлите – казва. – Въртят ме вече

4-5 години, похарчих повече, не мога да се отърва – адвокати, дознания, че как е откраднал...“ Задигнал ти някой човек чехлите – не го давай под съд. Ако можеш, набий го. Разбира се, онзи ще го набиеш, но по кой начин? – Не да му счупиш ръката, а подразбирам друго: може човек да развие своята мисъл, да бъде толкова силна – ако някой се готви да бие някого, да можеш ти да му въздействаш и да престане. Виждал съм: някой тъкмо вдигнал дърво да бие, мине жена, вдигне си ръцете и казва: „Чакай!“ Тази жена много умно постъпва. Тя като вдигне ръце, от нейните лапи излиза нещо. Всичката онази набрала се енергия в него тя я изтегля. Той, като я погледне, казва: „Заради тебе няма да го бия.“

Трябва да се въздейства вътрешно, разумно трябва да се въздейства. Ръцете са една от великите емблеми. И често, когато вие много пъти сте обезсърчени, че вие сте учени хора, а не можете нещо да разбирате, сте отпуснали ръце, главата ви е увесена. Ръцете горе! Представи си, че се бори някой с тебе. В себе си направи си вътре в стаята така: вдигни си ръцете нагоре, вземи една поза, друга, трета, четвърта – веднага туй настроение ще изчезне. Ами защо седи някой, седи, вземе револвера, тури го, снеме го, тури го, снеме го – това са глупави работи. Ще вземе някоя чашата, ще тури хинина. Казва: „Колко съм млада сега да умирам!“ – Не ти трябва никаква чаша. Вземи една чаша топла вода и пий: две, три, четири чаши. Пък като ти дойде мисъл за револвера, вземи един масур. Ще излезе малко смешно. Ако някой е ясновидец, ще види, че това е някой ваш дядо, който някога е умрял, или някой ваш близък приятел в другия свят, който ти казва: „Що ти трябва да живееш?“ Пък ти вземи един масур, направи му малко смешка. После с чашата топла вода ще му дадеш един урок, а после – масур; дай му един урок и ще почне да мисли. Хората са играчка сега на такива неразумни същества. Пълен е светът с такива и трябва да се освободите от тях. Сега е времето, когато човек

трябва да воюва. Сега всички се излагате: ще знаете къде са вашите мъчнотии. Някой път чувстваш, като че не си ти. Друго някое същество е влезнало в тебе. Трябва да знаеш, че ти си човек, който страда, и трябва да знаеш защо страдаш. Нищо повече! Тъй!

В думата *истина* кой е най-силният слог? Тук, както са ги поставили в български, след *и* идва *с* – това е форма на промените, които стават в живота. *С* – това е Месецът. *И* – това е начало на живота. *И* всякога подразбира, че в теб се е родила една мисъл. В българския език *и* има туй свойство, както в еврейския има *йод*-ът: то твори – то е начало на една работа. *Т* е препятствие в живота. Второто *и*, след него – е друго едно начало. Ще трябва да се справяте с мъчнотиите, които се създават от този звук *т-т-т-т*. Къде е спънат езикът? Горе – при активността. Тази, долната челюст у животните, като те хване, с горните зъби хапе. Съскането после ще дойде. Ако ти не можеш да победиш, непременно ще дойде едно вътрешно съскане. Само когато дойде *и*, ще победиш. *Ти* – кое лице е *ти*? – Второ лице: ти, от тебе. Когато дойде *ти*, второто лице, ти ще имаш победа. Ти не можеш да победиш, докато не дойде *и*-то, второто начало – то е Божественото вече. *Си ти*: значи какво ще стане тогава? *Си ти*: тези двата слога образуват *сити* – а ситият човек е извършил вече някоя работа. Той е вече сит. Силният слог в думата *истина* е *ти* – той е слогът. В *ис* имате *и*-то: в началото ще дойде една промяна. Но *т* вече ще даде една насока – туй, разумното, второто начало. Работиш за някого ти. *Ти* е живият идеал, за който човек може да живее.

Много от буквите на латинската азбука са заети от йероглифите. Някои от българските букви ги има и в еврейски – тъй, както са турени: א – *алеф*. Българите турят у или h, англичаните казват *ейч*, немците – *хаш*, българите имат за него *у*, обърнато в противоположен смисъл; и съдържанието като ч има едно значение, като h – друго.

Тук ч е като цвят цъфнал, а h – завързал. Латинците са узрели сега. А славяните едва сега почват да цъфтят. Тези букви са обърнати. Един ден, с времето, и в техния език ще се изменят буквите. Българите например искат да се освободят от своя „Ъ“ „Ь“ „Ѣ“ „Ж“, но те останаха.

Това са упражнения необходими. Един художник най-първо ще направи скица на една своя картина, след туй ще почне със сенките. Онзи истински художник, когато полага чергата на сенките, знае, че трябва да са отмерени, трябва да има едно преливане на дебелите и тънки сенки. Какво показва една тънка сянка или една дебела сянка? – Ако сянката расте на запад или ако расте на изток, какво ще заключите от сянката?

Отговор: *Ако расте на изток, Слънцето е на залез.*

Тъй. Туй, естественото Слънце, има отношение с друго едно слънце, което се намира в човешката душа, в човешкия мозък. Човек си има своето вътрешно слънце и то си има своята специфична топлина. Някой път човек на туй вътрешно слънце не може да възприеме топлината. Отвън е топло, а вътре му е хладно. Чувства – изгубил е онази топлина на живота. Чувства, че известна топлина му липсва, изгубил е онези възвишени, благородни чувства на живота. Студено му е, усеща безверие, едно настроение спрямо всички: не може да види добро в никого, на всички хора гледа с презрение, не ги познава, странни му се виждат. И той се вижда като едно божество, на което неговите създания не му се покланят. Може ли статуите на един скулптор – те да му се покланят? Могат ли? Но една жива идея, на която ти си спомогнал да живее в теб, всякога може да ти се притече на помощ. На колкото идеи ти си дал живот, на колкото чувства ти си дал живот, всички тези идеи, чувства, един ден ще ти дойдат на помощ, ще ти помагат. Чувството – то е животът на едно разумно

същество, което е живяло вътре в тебе, и то е тясно свързано с тебе, то няма да те забрави.

Когато вие говорите за любовта, как я разбирате? Вие говорите за любовта и казвате: „Аз обичам някого." Когато говорим за Любовта, ще разбираме, че Бог е идвал в нас. Може за 1 минута, за 5, за 10 минути аз да съм почувствал любов към някого – този момент е свещен. Аз съм го почувствал за момент – това е присъствието на Бога в мен. Той си е напуснал Своето жилище. Господ много рядко го напуска. Ти се радвай, ако си почувствал тази Любов! И ако ти си я почувствал, в самата Вечност тя ще ти дойде на помощ. И в най-мрачните часове на живота ти Господ ще дойде. Ако само за 5 минути те посети, ти имаш голям капитал. Вярвай в петте минути! Но изгубиш ли вярата, ще дойдат най-големите нещастия. Даже една секунда е достатъчна, за да почувстваш този свещен трепет. Туй е великата Истина в живота. Може да е това любов към науката, към изкуството, към музиката – всички неща в света са живи. Музиката – тя не е нещо механическо, това е живот. И изкуството – самата му идея, тя е жива. И някой в теб казва: „Работи, работи!" – някой настоява. Работиш върху математиката, някой настоява: „Работи!" Мъртви числа са тези, но ти намираш известно удоволствие – това е любов. Работиш с някого, не си сам. Никой в света не живее сам, не мислете така. Казва някой: „Аз съм самичък." Човек е едно колективно същество и той трябва да го знае това. И там е хубавото – че е колективно същество. И ще дойдат неговите съжители, помощници, ще му кажат: „Еди-на кое си място в математиката виж" – ще му покажат. И като свършите работа, ще се радвате всички, доволни сте. Ти се разговаряш тъй, всички от теб са доволни.

Само тъй можем да бъдем герои в света, тъй трябва да мислим. Това е истинският път на един ученик, който иска да мисли здраво. Другояче ако мислиш – вятър те вее на бяла кобила. Не че е лошо да

язди човек на бяла кобила. По някой път забелязвам у вас една дряхлост. Вие седите и мислите за бъдещето. За бъдещето не мислете – бъдещето е велико. Всеки, който е роден, който е облечен в плът и кръв, трябва да се радва, че е дошъл на Земята. Нищо повече! Пък като си погледнеш кундурите, като видиш, че са прогледали, позасмей се, благодари, че са прогледали обущата ти: „Дано Господ ме благослови, че и аз да прогледам, както обущата си." Палтото също – на лактите: „Дано и аз да прогледам" – кажи чисто по философски, по Сократовски. Всеки, който ви види, да знае, че отвън сте сиромаси, но отвътре сте жизнерадостни. Може да ви скъсат десет пъти на изпита, кажете: „Ще се поправи тази работа." Тази сутрин какво казах: два пъти като го скъсат човек, третия път като влезе той вътре – всички професори... Под *скъсан* аз разбирам това: ти отиваш със съзнание, молил си се, работил си, учил си. Скъсат те първия път. Аз говоря за съзнателния студент. Онези, които ги късат, те си го заслужават. Втория път – пак. Третия път Господ казва: „Аз ще дойда сега." Като се изправи, всички професори станат, казват: „Този е учил." Турят 6. Шест! Защото, ако не тури 6, професорът ще изчезне. Защото, когато дойде Божественото, човек става гениален. Имаше една книга за онзи гениален човек, на когото паметта е развита: прочетат му 35 000 думи веднъж и всички думи ги изказва, и после – отзад напред. Само от едно четене. Питам: ако вземеш ти анатомия, ще те скъса ли професорът? Ако вземеш математика, всички тези формули, къде ще те скъса?

Въпрос: *Възможна ли е такава памет?*

Като дойде Господ на третия път – ще бъде. Ти ще му доведеш на онзи професор от деветдесет и девет кладенеца вода. Той ще ти признае това. А слаба ли ти е паметта, слаб ли ти е разсъдъкът, като те погледне, професорът казва: „Единица!"

Въпрос: *Значи ако ученикът има слаба памет, и Господ не може да му помогне?*

Отслабването на паметта се дължи на дисхармоничните чувства, които съществуват у човека. Всеки един може да оправи своята памет, щом хармонизира своите чувства. Имаш ли дисхармонични чувства, непременно ще отслабне паметта ти. Разсеяност чувстваш: да кажем, баща ти не ти е пратил пари, три дена не си ял, после, на гостилничаря имаш да му даваш. Седиш, учиш по философия или математика, но всичко веднага изхвръква: не си ял, 1500 лева изпъкнат, объркат ума ти. Щом дойдат парите, щом платите на гостилничаря, дойде ви разположение, може да се концентрирате. Или скарал си се с някоя своя приятелка, която много обичаш, тъй, от детинство. Седнеш да четеш – тя се изправи в ума ти. Ще идеш да уредиш работите си със своята приятелка. Твоята приятелка трябва да учи и тя с теб. Не учи ли тя с теб – ти ще учиш, тя ще бие тъпана.

Хармоничните чувства трябва да ги придобиете. Човек изработва и може да усили своята памет.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ЖИВОТ, СИЛА, ИНТЕЛИГЕНТНОСТ

VI година (1926-1927), Четиринадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 26.XII.1926 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

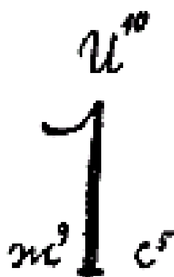

Фиг. 1

Да излезе някой на дъската! Напишете някоя голяма единица, най-малко половин метър! Турете сега на тази единица *Ж* отляво! То представлява Живота. Единицата – това е човекът. Ако на тази единица приложите живот, къде ще се отрази влиянието на живота у човека? Изобщо къде се отразява животът? Ако имате изобилен живот, къде ще се отрази? Къде трябва да го търсим живота?

Отговор: *В погледа.*

В погледа не може.

Отговор: *В главата, защото животът ражда Мъдростта.*

Не е така. Турете отдясно *С*. Това значи да се приложи сила. Къде ще се покаже силата у човека? Приложете 9 единици живот и 5 единици сила! Турете отгоре на тази единица интелигентност – 10!

Къде сега ще се прояви интелигентността? – В главата. Силата – в гърдите, в ръцете, в краката; а животът ще се прояви в стомаха. Мястото на живота е стомахът, там ще търсите живота. Основа на живота е стомахът. И русите са прави, като казват: „Вот мой живот.“ Ние казваме *стомах*. Тя не е българска дума. Англичаните казват *stomach*, а имате думата *belly* за корем. При всяка една сила животът ще окаже едно влияние – натрупване само на материалите. Човека животът ще го превърне на едно буре, ако няма кой да организира живота. Животът има стремеж да изглади нещата, да ги направи валчести, да ги изглади от всички мъчнотии. У всички хора има желание да избягнат мъчнотиите, защото животът не обича мъчнотии. „Дотегнаха ми вече тия мъчнотии“ – това е обикновеният живот, който действа, който няма съзнание: теб ти се иска без препятствие да е. Но понеже се явяват в живота онези сили, които противодействат, животът вика на помощ силата, мускулната сила – това е вече органическият живот, дето се явява топлината. Образува се горение в стомаха, разлагането там почва, а топлината се ражда в мозъка. А когато в мозъка се появи горение, хората заболяват. Горението трябва да става в стомаха – топленето на храната, а топлината трябва да е горе, в мозъка. Човешката интелигентност ще се прояви в неговата глава.

Каква роля играе интелигентността? Силата сама по себе си не може да премахне всички мъчнотии – идва на помощ интелигентността. Животът със силата и интелигентността какво съставят – среда ли са, условия ли са, какво представляват у човека? Ние сега говорим за обикновения живот, ние още не говорим за онзи, съвършения живот, а за обикновения живот, тъй както сега се проявява на Земята – какво влияние оказва. Ще знаете: когато искате да живеете един охолен живот – това е животът, който го иска у вас – и този живот влияе на задната част на мозъка. Силата има място

вътре в мозъка – тя действа странично, над ушите. А интелигентната страна на човека действа на предната част на главата и на горната. А когато говорим за ума, в ума влиза и животът, и силата, и интелигентността. Те съставят вече качествата на ума. *ОМ* значи всичко. *ОМ* са всички качества за развитие – оттам е взета думата *ум*. *УМ – ОМ* – там е коренът. Когато човек иска животът му да бъде охолен, мисли със задната част на главата. Когато иска да бъде смел, действа със страничната част на главата си. За да разреши въпроса, трябва да действа с цялата глава: и отзад, и отпред, и от двете страни, и после – с тая отгоре. Ще знаете: някой път вие сте разгневени, чрезмерно възбудени. Някой път трябва да се възбудите – ако нямате препятствия в живота си, страничната част на главата ви ще остане недоразвита, ненормална ще остане, плоска: страхът ще бъде много развит. Затуй главата ви трябва полека да се развие. Тези центрове, те се наричат центрове на силата, на волевата сила – и те са съединени с дихателната система. Има и друга крайност: тези центрове могат да бъдат много силно развити – тогава се проявява разрушителност у човека – иска да убие, да бие, за да покаже, че е нещо.

После, има и друга сила, която се явява и изменя живота: силата и човешката интелигентност. Това са личните чувства. Ако към живота поставите *ч* – честолюбието, самоуважението, как ще се прояви животът? Този човек, ако той има самоуважение, в живота си ще бъде изящен, трапезата му ще е богата, на яденето ще обръща голямо внимание, като седне – ще бъде като някой цар. Тъй ще бъде. Следователно, щом влезете в една къща и видите, че яденето е много пищно, животът ѝ е 9 и честолюбието – в 5-а степен. Той мисли, че като яде, ще стане нещо. И действително яденето помага.

Сега какво е предназначението на личните чувства. Личните чувства се явяват на най-нисшата степен на живота. Личните чувства съществуват у всички животни. Вземете например пчелата. Поставете

се пред кошера. Царицата чувства, че някой спира работниците ѝ, и издава разпореждане: „Идете кажете на този господин да се отстрани от пътя!“ Тогава ще излезе една пчела и ще те удари по главата. Ако не вземеш под внимание това, втора ще дойде. На третия път ще те жилне: „Ти трябва да знаеш, че царицата даде разпореждане.“ Нищо повече – не изпълниш ли тази заповед, ще има гонене. Туй произтича от честолюбието: ред и порядък има тука. „Ние отиваме на работа, трябва да си доставим храна, какво си седнал на пътя ни!“ Честолюбие има и у по-нисшите животни. Кое е човешкото честолюбие? В животните качеството на честолюбие се отличава. Едно животно винаги се хвали със своята сила. Туй е качеството на животинското честолюбие. Кокошката, ако е квачка, като види някой вол, разпери се – ще го клъвне, казва: „Трябва да знаеш, че аз съм голяма, няма да ме смущаваш.“ Ако е змия – ще се увие, ще се изправи. Или ако е някое куче – ще му настръхне козината; и котка ако е – също. И после, котките имат един символ – съскат. И когато каже тази дума, кучето се връща. Казва: „Внимавай!“

Качество на животинското самоуважение е силата. Тогава качеството на човешкото самоуважение какво трябва да бъде? – Интелигентността – разумен трябва да бъде човек. На какво отгоре? Че имам сила – много добре, но тази сила трябва да бъде интелигентна, разумна сила: „Върху моята разумност мога да имам самоуважение. Мога да се гордея със своята разумност.“ В този смисъл трябва да бъде човек горделив. В английски имат думата *горделив* – *proud*; така те казват и на рана, която е заболяла – плът, която не се поддава на никакво лекуване – *proud flesh.* Това същевременно значи и *язва.* Англичанинът казва: „Аз се гордея, че съм англичанин.“ Но същевременно те имат и думата *honest* – значи *чист.* Думата *proud* и *горделив* са едно. Значи трябва да бъде човек честен, със своята честност трябва да се гордее човек.

Този анализ човек трябва да прави в своето естество, да знае откъде идват онези внушения. Искаме да живеем охолно – животът ни действа. Трябва да знаем възможностите на този живот, на органическия живот. Явява се у нас желанието да бъдем силни – и то е необходимо: силата развива гърдите ни. Най-после се явява интелигентността, която е необходима да развие главата ни. А след туй – след живота, силата и човешката интелигентност, дават се условия да се прояви човешкият дух, да се прояви истинският Човек. Той ще овладее цялото си тяло: да можеш ти да владееш тялото си, всичките си органи – тъй да ги владееш, че да бъдат напълно под контрола на твоята воля. Например кой от вас, като простре ръката си, може да я вдърви тъй, че като тури 50 кг, да не трепне? По някой път е необходимо – някои от вас сте слаби, нали, страдате от някоя болест – има един вид упражнения умствени, с които можете да въздействате върху ума си.

Представете си следващото упражнение: десният крак напред, леко навеждане към земята; мислено хващате един килограм и го повдигате. Правите друго движение, навеждате се пак и мислено вдигате 10 кг, после – 15 кг, 20, 30, 40, 50; и ако вие за три месеца правите опита, може да развиете вашата мускулна сила – тогава 50 кг ще ги вдигнете леко. Да я няма тази хилавост. Да кажем, някой път сте недоволен, светът ви е крив – седни да видиш колко можеш да вдигнеш! Помъчи се да вдигнеш 10 кг, не изведнъж 100! 10, 15, 20, 15 – и като се концентрирате, ще видите каква топлина ще дойде в мускулите ви. Умът ви действа най-първо в стомаха, след това – върху центровете на задната част на мозъка, след това ще подейства странично, ще подейства и отпред, и отгоре – и тогава имате един кръг на деятелност.

Сега някой път вие искате да добиете сили, без да се упражнявате. Природата дава своите богатства на всички, които са

приложили законите ѝ. Вземете един лекар – той трябва да изучава 6 години болестите. Ако ние трябва да изучаваме 6 години болестните състояния на човека, колко години трябва да посветим, за да изучим здравословното състояние на човека? Защото я има и другата страна – ако знаете каква е нормата на човешкия организъм, тогава отклоненията от тази норма ще ни дадат болестните състояния. Ние ще знаем къде е отклонението: в стомаха, в бъбреците или в черния дроб, или в някоя от жлезите, или в дробовете, или в мозъка – ще знаете отклонението. Затуй първото нещо е: трябва всички да се стремите към едно вътрешно нормално схващане, и като дойде изпитание в живота, трябва да знаете къде се крият причините. И ако тези причини не са във вас, ще ги търсите отвън; ако и там не ги намерите, ще ги търсите във вашето минало – това е кармата ви – и ще разгадаете какво ви предстои.

Е, мислено колко килограма може да вдигнете? Аз зная как ще го направите. Вие ще кажете тъй: „Клекнете, изведнъж вдигнете 100 кг." Концентриране – всички трябва да се стремите към това. Аз забелязвам у вас много слабо концентриране. Всякога трябва да имате контакт. Вие, като ходите, вдигате си крака страхливо нагоре. В ходенето вие не трябва да изразходвате вашите енергии. Стъпване – веднага правите контакт, и след това ще отслабите този ток, да отслабне. Опъване ще има. Всички да владеете мускулите си и най-първо ще се научите да стъпвате на пръстите си. Вие, както стъпвате на петите си, затуй именно мнозина сте нервни. Най-първо ще се научите да ходите тъй: първо на пръсти, после на петата. Това е разумното ходене. Трябва да се научите от котката. За човек, който не е свикнал, това му се вижда малко смешно.

После, ако направим сега един опит с целия клас: да ви дам половин километър да направите една права линия, можете ли да я направите, сега, по снега? Трябва един ден да излезете на полето: ще

ви завържем очите, за да видим кой от вас може да върви право, да опише права линия. Ще му отвържем после очите, да погледне назад – как е вървял. Никога не е потребно да върви човек по права линия. Всички животни и човекът изобщо, не само българите, всички вървят така: , правят едно завиване и туй зависи някой път от сърцето. Някой път ние отиваме ту към лявата, ту към дясната страна. Има едно преливане от ляво в дясно. Туй е тъй: ако се загубим в някоя местност, завръщаме се, правим един кръг. Ходиш, ходиш, гледаш – на същото място си дошъл. Този закон е верен и по отношение на човешката мисъл: мислиш, мислиш – дойдеш пак до същото заключение. Някой път мислиш, че си намерил някоя велика идея. Обръщаш, обръщаш – пак старата идея. Затуй в този път, в който вървите, трябва да имате един вътрешен учител. Трябва да се събуди Божественото. Туй го съзнават и животните – групово ходят, помагат си. А човек, който тръгва в света, трябва да бъде разумен.

Колкото за концентрирането, аз бих ви препоръчал изучаването на алгебрата. Едно добро средство за концентриране е математиката. Сега вие всички мислите, че сте свършили със събирането. Не сте го изучавали. В цялата математика събирането, изваждането, умножаването, делението никога не се свършва. Това са процеси на самия живот. На какво може да уподобите събирането? – Събиране има в живота: той като дойде, всичко събира – трупа, трупа, събира. И ако не дойде друга една сила, за да регулира туй натрупване, раждат се болезнените състояния. Това е живот. Що е храненето? – То е животът. Казва: „Ще дадеш тук!“ Но този материал трябва да се разпредели, да се превърне в мускули. После – да се превърне в една здрава нервна система, и през тази нервна система трябва да протичат тези жизнени сили в Природата. Яденето трябва да бъде разумно. Туй натрупване на материята... Защо съвременните хора употребяват хляба? Без хляб не може ли? Българинът много хляб яде.

Германците ядат много картофи – понеже много месо ядат, картофите неутрализират месото. А българинът по-малко месо яде, затуй яде хляб. Хлябът повече топлина образува. Следователно трябва да развивате концентриране. Представете си сега, че имате едно състояние: изстиват ви краката. Какво средство ще употребите?

Отговор: *Гореща вода.*

Нямате гореща вода.

Отговор: *Ще бягаме.*

Да бягате!?

Отговор: *С ума си можем да си стоплим краката.*

Някои хора изстиват повече, някои – по-малко. Изстиването се дължи на прости органични причини. На които кръвта е нечиста, по-лесно изстиват, на които е чиста – по-малко. На които кръвта е чиста, имат повече магнетизъм. На които не е чиста, имат повече електричество. И следователно електричеството всякога изстудява. На онзи, който се гневи и се сърди, кръвта му не е чиста: той е придобил повече електричество, динамическа сила. Електричеството топи, гори – ще внесеш магнетизъм малко, или другояче казано – топлина трябва да се внесе.

Въпрос: *Как ще се внесе тази топлина?*

Как да ви я представя тази топлина? Трябва да ви намеря някой случай да ви покажа каква е естествената топлина на човека. Има някои хора, като им пипнете ръцете, те не са горещи, но от тях излиза една топлина. Щом пипнете ръката на такъв един човек, усещате: излиза една приятност. Не е мека ръката му, не е суха, не е влажна, не е гореща, а същевременно чувстваш: нещо приятно и пълно с живот излиза. Зимно време спрете се при някой просяк, който е седнал по турски: седи тих и спокоен, като някой факир седи, седи той и благославя хората. Този човек има топлина. Спрете се при него и помислете. Един хубав урок е това – самообладание има той: седи

човекът, придобил го е той – няма страх от студа. Божествената топлина не знае какво нещо е страх. Човекът, който има туй състояние, е като човек, който отива в странство, но има всичките чекове, приятелите го чакат – от какво ще се бои? Но ако отиваш за странство, а едва имаш пари за път, не познаваш никого, никакъв адрес нямаш – страхуваш се, смутен е умът ти. Първото е горение у теб, а второто е да имаш една приятна топлина. Ти казваш: „Имам един приятел, джобът ми е осигурен.“ Аз говоря за истинския джоб, за онова съкровище на сърцето, което като наследи човек, усеща, че е осигурен. Да имаш един добър приятел, значи да имаш топлинка. Да имаш един добър баща – това е топлинка. Да имаш един добър брат, една добра майка – топлинка е. Да имаш едно общество възвишено, благородно – това е топлинка, топлина има вътре.

Сега основната мисъл тази вечер коя е?

Отговор: *Съсредоточаването.*

В какво да се съсредоточим? Вземете състоянието на слона: ако вие слона го доведете до един мост, на който гредите не са здрави, той, като дойде, поставя крака си и определя това нещо. По никой начин не можете да го заставите да мине – той знае, чувства, че не могат да го удържат гредите. В този случай слонът е ясновидец – чувства с бутването на крака. Но ако поставите мишките там – ще минат. И те знаят, че мястото издържа. Обаче ако поставите един плъх в един кораб и този кораб предстои да потъне, плъхът ще избяга на сушата. Откъде знае той, че ще потъне корабът? – Животните имат силна, развита чувствителност, чувстват.

Първо, вие ще възстановите онази вътрешна нормална чувствителност, която сте имали някога. Във възпитанието на човешкия характер искаме да възстановим онова по-ниско природно състояние, което човек е имал преди хиляди години. Да се възстанови тя има възможност. А тези препятствия, които сега съществуват, вие

може да ги превърнете в упражнения за вашата воля, в една задача за вашия ум. Защото, имайте предвид, че като разрешавате вашата задача, вие влизате като елемент на един по-висш живот. Няма какво да се смущавате от мъчнотиите на живота.

Един малък опит може да направите, за да опитате този, великия закон: $a + b = c$. Разрешавате тази, малката задача, нали? Да кажем, това е вашият живот. Но тази задача, която вие решавате, влиза като елемент в друга една задача. Ако туй представлява един кръг на вашето съзнание, този кръг влиза в друг един кръг, в който влизат повече елементи, и то, понеже съзнанието ви е будно, то взема участие. И тази задача вие трябва да я решите, за да решите по-висшата задача. Има известни разумни същества, които няма да слязат на Земята да я решат: вашата задача вие трябва да я решите. След като решим нашата задача, те ще поемат по-нататък работата, ще кажат: „Вие си починете!" Не сме ние, които разрешаваме крайната цел на живота. Ние ще приготвим елементите на живота, елементите на разумността, а те ще организират тази разумност. Те ще ни научат. Върху известна задача вие сте работили, мислили сте ден, два, три, четири, десет дена – и най-после блесне нещо във вашето съзнание. Защо? – Туй, висшето съзнание, след като ти си мислил, казва: „Така и така седи работата."

Допуснете, че вие сте $a + b$: двама се събирате, за да отидете в странство. C е този приятел. Една много проста задача: a (Иван) + b (Драган) = c. Туй равенство – то е този, богатият, техният приятел, когото те търсят в странство. Всичката им надежда е турена в този c – ще го турим B, Василчо. Допуснете, отиват в Лондон, голям град от 8 милиона жители, търсят Василчо: $a + b = c$ – туй равенство за да се реализира, трябва да го намерят. Равенството тогава ще стане. Търсят го сега, ходят, питат – няма го. Тогава идва неизвестното. Тези двамата са Иван и Драган, Василчо го няма, Василчо е неизвестното –

x. Как да се намери този *x*? Василчо знае ли, че го търсят? Те казват: „Ние ще отидем да го изненадаме.“ Изгубят се – той става *x*. Питам тогава: *x* на какво е равно? Тези двамата трябва да се концентрират, да предизвикат висшето съзнание на *x*. Този $x = 0$, значи той е в едно пасивно състояние, той е готов да възприеме техните мисли. Той ще поседи, ще помисли. Те ще концентрират своята мисъл: „Ние дойдохме в Лондон, молим да дойдете на еди-кое си място, защото работата ни е спукана.“ Най-после в тях иде една мисъл, те изгубват вярата, казват си на български: „Нашата работа е спукана, но поне, като сме дошли, да видим Лондон!“ Тръгват и като замаяни ходят. Но понеже те са изпратили тази мисъл, туй състояние работи, този *x*, и той ходи – и по едно време току се срещнат. $X = 10$ – дòйде. Единицата показва, че задачата е решена. Ама докато се реши, изпотяване става – *a* и *b* докато решат живата задача.

В живата математика много елементи влизат. В обикновената математика влизат малко елементи. А тук има ред елементи, които трябва да се вземат предвид. Един християнин дълго време се е молил. Някои светии по 20 години са се молили, за да разрешат някоя задача. Онзи, ученият професор, 20 години е хлопал – някой път и той си хване главата: ходи, ходи, ходи, смята – най-после разреши задачата. Всички велики хора са все с големи мъчнотии... Това не са мъчнотии – това е закон: докато този *x*, който търсиш на какво е равен, го намериш и ти даде условията. Вие искате да станете в света велики. Но туй е и желанието на онези, които ви обичат. Има някое същество в Невидимия свят, което желае да бъдеш велик – то е *x*. *C* си ти. Имате някоя задача. Тръгвате, докато стане туй срещане: тогава той ви поведе и вече работата се свърши.

Вие сте дошли на Земята и казвате: „Как ще прекарам този живот?“ – Вие търсите вашето *c*. В Лондон си, търсиш работа, ходиш, казваш: „Тази работа няма да я бъде“ – *c*-то го няма. Казваш: „Аз съм

човек, завършил съм.“ Онзи учен българин, нищо, че четири факултета си завършил: ще си повдигне раменатa, няма да те приеме изведнъж – българин си, не си англичанин. Може би се иска да търпиш 2-3 години: ще си пробиеш път, но тъй, изведнъж... На сватба който ходи, изведнъж медена пита няма да му дадат. Младата булка раздава на малките деца медена пита. В живота тези деца отвън трябва дълго време да подсмърчат, докато им се даде медената пита. Тази булка, и тя си има свои правила – да чакат. И като излезе тя, всяко дете ще вземе и ще си занесе – и ще си разправят, че булката им е дала медена пита. Сега, в този смисъл аз наричам съдбата на човека тази булка: докато ти даде медената пита, ти ще подсмърчаш пред нейните врата – тя ще ти даде всичките задачи. Всеки един от вас трябва да знае, че в Невидимия свят имате някой ваш приятел, който се интересува за вашия прогрес – едно висше Същество, което се интересува за вашия прогрес. Дали вие го знаете, или не, то се интересува от вас; и ако вие вървите правилно по пътя, то ще ви изкара по него. То няма да ти даде цялата пита; и като ти я даде, трябва да бъдеш благодарен. Не си ли доволен от малкото, ще изгубиш и многото. Малко дава – това е животът.

Сега какви са резултатите от упражнението, което имате?

Отговор: *Още няма 10 дена.*

Първите упражнения какви са? Според вас кой е най-важният въпрос, който човек трябва да разреши за следващата година, която имаме? Кой е най-важният въпрос, който трябва да се разреши? Например знанието е приятно – да знае човек много; но знанието носи и страдание. Който много знае, много и тегли. Турците, и те имат същата поговорка, те казват: „Сок bilen, сок секer.“ – „Който много знае, много страда.“ Ние всички искаме да знаем. Заплатата на многото знание е страданието. Туй трябва да го знаете. Туй ни най-малко не трябва да ви доведе до обратното заключение – че знанието

не е потребно. Потребно е. Трябва да знаем, че всяко ценно нещо все ще ни ангажира с известна отговорност. Страданията произтичат от отговорността, която ни се възлага.

Как бихте обяснили следния факт: имате нужда от 10 хиляди лева. Отивате при един господин, който ви ги е обещал. Даде ви парите, излезете, зарадвате се, но насред пътя върне ви, каже: „Направих една малка погрешка.“ Вземе си парите и казва: „Ще ме извините, трябват ми сега, не мога да Ви ги дам.“ Какво ще ви остане? – Ще се примирите: ех, няма какво да се прави, негови са парите, няма какво да ви е мъчно. Представете си сега следния случай: отивате при този господин, дава ви 10 000 лева, но ви срещат апаши и ви обират. Каква ще бъде разликата в първия случай и във втория? – Във втория случай ще имате по-големи страдания. Във втория случай ще кажеш: „Защо бях толкова глупав, да ми ги вземат?“ – по-големи страдания ще имаш. Следователно законът е такъв: страданията, изпратени от Бога, по-лесно се носят, отколкото страданията, които хората ни причиняват. Защо този приятел, който ти даде парите, те върна, че си взе парите от теб? – Той е ясновидец – той знае, че ти ще страдаш. Пък ти, като си взел парите от другото място, от онзи: оставя ти ги той, но ти вземат парите. Питам: кой е направил добре? Ти отиваш при първия познат, даде ти 10 хиляди, но вижда: ще ти ги вземат. Връща те, взема си ги. Отиваш при другия – той ти дава 10 хиляди, но на пътя те обират. Кой ти причини по-голямо страдание: който ти даде парите и си ги взе, или който ти ги даде? Кой ти направи добро? Първия съдиш ти – този, който ти направи добро. А във втория случай ти съдиш себе си, казваш: „Той е човек, ама аз съм будала.“ – Съдиш себе си. Вторият – и той не ти е мислил злото, той не се е интересувал от твоето бъдеще. А първият се интересува от твоето бъдеще, казва: „Ти сега не трябва да носиш никакви пари в себе си.“

В туй отношение Провидението не ни дава 10 хиляди лева, но ни оставя без пари – и ти си ходиш. Тогава ние протестираме: мъчнотии, сиромашия, страдания имаме – не е дошло време да ни дадат. Ама на някои са дали – я виж, тях ще ги оберат. В практическия живот ние предпочитаме да ни дадат пари и да ни оберат, отколкото да ни дадат пари и да ни ги вземат назад. А някой се занимава с това, след като го оберат: ходи с години, търси тези разбойници, занимава се с тях.

Сега съществената задача, която трябва да разрешите за идната година, каква е?

6 000 000 000 000 000 000 000

740 000 000 000 000 000 000

Колко е долното число? – 740 квадрилиона. А първото е 6 квинтилиона. Горното – това е тежестта на Земята, а долното – тежестта на Месеца. Пресметнете с колко коли може да се пренесе Месецът на Земята. После намерете тези коли колко дълга линия ще образуват.

Въпрос: *Къде ще се пренесе Луната?*

В Слънцето. Представете си каква грамадна работа е това. Толкова тона на едно място! Каква енергия е складирана! И Месецът е 81 пъти по-лек от Земята. Да се пренесе материята на Месеца от едно място на друго е трудна задача. Има живи сили в Природата, дето пренасянето на тази материя ще стане по много лесен начин.

Интересно е, че човек, когато се намира в някоя мъчнотия, той не смята, а напусне всяка работа, не се интересува от нищо. Човешките чувства вземат участие и престава всяка интелектуална работа. Щом сърцето се ангажира в каквото и да е направление – вече умът е активен, има условия да работи. В туй отношение, за да се поддържа топлината на сърцето, идеята за Бога трябва да бъде постоянна. Бог трябва да бъде една жива идея вътре, един извор, за който човек трябва да се държи. В каквото и направление да работим – професор,

учен, лекар – тази идея трябва да бъде основна; каквато работа и да има човек, няма да му пречи, тя ще му помогне. Една свещена идея, за която той малко трябва да говори, но върху нея трябва да гради всичко.

Сега учените хора как претеглиха Месеца? Те имат няколко метода. Те са намерили теглото на Месеца чрез приливите, които стават на Земята – оттам са определили тежестта на Месеца.

Друга една задача: колко е тежестта на Месеца, какво влияние упражнява той върху Земята при своето обръщане? Простият човек не подозира това, а ученият човек от един прилив прави своите изчисления: ще претегли Месеца колко е – едно тяло на такова и такова разстояние. Прозорливост има в човека, там е интелигентността му – тела, които са далече от Земята, той може да ги претегли. Аз не зная какви са тези везни на учените хора, но доста са такива – не може човек да си представи и да схване какво нещо е, колко мъчно е да се схване туй грамадно число, то е даже непонятно – един милиард или един билион. Хиляда милиарда са един билион, хиляда трилиона са един квадрилион. Представете си, че на вас Господ ви даде една задача: да пренесете Месеца с кола. Ще се намерите в чудо – да ви накара да пренесете Месеца от едно място на друго. После, може да правите наблюдения: Месецът упражнява известно влияние и върху кръвообращението. Някой от вас следил ли е, когато се пълни Месецът и когато се празни, кога по-приятно се чувствате? Наблюдавали ли сте? Когато е в съчетание със Слънцето, тогава е хубаво, но когато е в съчетание с Марс, тогава той изтегля всичко. При изпразването действа по-хубаво...

Сега тази, последната стара година, вие я изпратихте. Идната неделя ще имате новата година. Сега на тази година какво ще ѝ пожелаем? – Вие ще я молите да пази архивите добре, да не позволява на когото и да е да чете какво е направено през тази

година. Ще помолите годината, която заминава: „Да пазите нашата биография, да не я загубите някъде, че има написани и хубави работи.“ А пък за новата година, онези, които ще бъдат от вас – ще я посрещнем. Обаче от вас остава да видите какво ще поискате, как ще наредите да я посрещнем новата година. Как искате да изпратим старата година и да посрещнем новата: на театър ли да сте, на концерт или на някое угощение, или да си почивате, или да си четете някоя хубава книга? Понеже и другият клас има думата в сряда, ще видим как те ще изпращат старата година.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

МАЛКАТА МИСИЯ

Година VI (1926-1927), Петнадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 2.I.1927 г, неделя

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Напишете точка, линия, квадрат и куб.

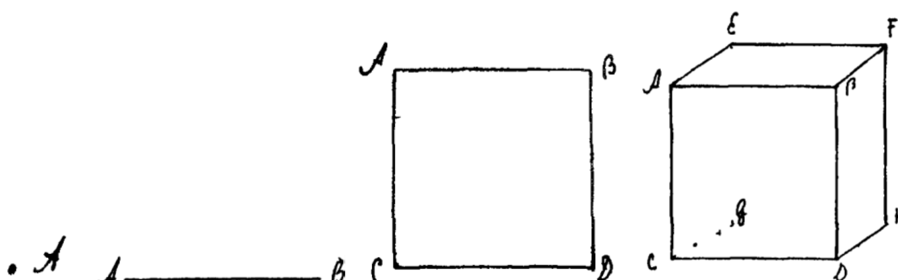

Фиг. 1

В сегашната геометрия туй изразява положението на физическия свят, там, където сме ние, докъдето нашето съзнание е достигнало, още несъвършено. Точката изразява един живот извънфизически. Точката е първото съприкосновение на един живот извънфизически – съприкосновение на Духа с материята. Следователно това е първото движение на Духа, когато той слиза, инволюира. Разумното прави правата линия. Е, какви ще бъдат понятията на едно такова същество? Съществуват души, които имат понятие само за едно измерение. Значи отношенията им са прости. Само едно отношение имат – имат само едно същество в ума си. Две същества образуват правата линия. Само две същества могат да образуват права линия. Следователно, когато в ума си имаш само една идея, към която се стремиш, това е

правата линия. И ако искаш някой път да се освободиш, правата линия е закон да се освободиш от чрезмерните тревоги. Значи ще се върнеш към правата линия – ще имаш само една идея в ума.

Например искаш да бъдеш учен човек, без да ти влиза в ума, че ще си знаменит, че това, че онова. Ти искаш да бъдеш само учен човек, но щом туриш още няколко души учени хора в ума си, ще се получи един силен контраст, ще се образува квадратът. Квадратът е един живот на две измерения, той е едно жидко вещество. Вода е той. Следователно в този квадрат никакъв морал няма. Хора, които имат две измерения, нямат никакъв морал, па нямат и никакви страдания. Ти можеш да го кълцаш – каквото и да го правиш, като го туриш – той няма страдания. Например във водата рибите страдат, но водата страда ли? Най-голямото страдание засега съществува във водата: с милиони риби се гълтат, изчезват. Следователно, ако във вашите идеи вие живеете в едно водно състояние, когато имате повече влага, отколкото ви трябва, вие ставате студенокръвен. Когато станеш със студено сърце, ти живееш във водата; и когато казваш: „Аз не мога да любя“, ти си риба. В Духовния свят ти си някой голям сом или кефал. Тогава какво трябва да направи човек? Едно преходно състояние от квадрата, от водата – това е въздухообразното състояние. Рибата трябва да стане птица само за да се произведе топлина в организма.

Въпрос: *Може ли човек съвсем да не обича?*

Ще схващате нещата научно. Когато някой каже, че не може да обича – в света необичане не съществува, това е една илюзия. Обичта съществува. „Аз не мога да любя“ – това е лъжа, това значи, че не са ти дадени условия – ти си едно семе в хамбара. Трябва да те турят в земята, за да можеш да любиш, да обичаш някого, но в себе си имаш условия да обичаш. Като ти турят малко пръст отгоре, ще обикнеш всички. И затуй, страданията в живота щом дойдат, това е едно растително състояние. Растенията се показват. Когато страдате,

човекът не страда – страда растението, защото с главата надолу вие сте заровен в живота и следователно имате едно диаметрално противоположно движение на вашето естество: главата ви не е там, където трябва да бъде. Следователно, щом страдате, вие преживявате вашето инволюционно движение и тогава страданието казва: „Този квадрат ще го превърнеш, ще образуваш куба, и тогава ще намериш математически начин, по който да изправиш главата си." Тогава страданията ще изчезнат. Всеки един човек, който страда, в дадения случай той е с главата надолу заровен, растение е той, и туй растение трябва да стане едно живо разумно същество. Туй, което съществува в растителното царство, то съществува и в психеята, в душата. Научно обяснено, страданието значи това: моето естествено движение, силите в мен, са обърнати – значи трябва да изменя центъра на движението, посоката на силите. А всеки човек, който иска да измени центъра на своето движение, той трябва да бъде много смел.

Някой казва: „Аз не мога да изменя живота си." – Можеш. Нима на човека е съдено да бъде само риба или само птица – някоя гарга, или някое млекопитаещо, да си маха само опашката? Или човек да бъде някоя маймуна в гората, да се катери по дърветата, или да ходи модно, с цилиндър, с фрак, с черни ръкавици, модно тъй облечен? И като дойде, веднага извади картичката си от джоба: професор, доктор, I'n di-di... Това е едно състояние на хората – да се показват; това го има и у цветята, има го у растенията, има го у животните. Едно цвете какви краски си туря: „От какво произхождение съм аз!" Някои от птиците, даже млекопитаещите, как хубаво са се окичили – казват: „Не сме от простите, ние сме от високо произхождение, не ме гледай, че ходя на четири крака, ние имаме знание." Обаче щом дойдем до човека – човекът е кубът. В едно измерение са растенията, в две – животните, в три – човекът. Следователно правата линия показва растенията. Растенията – това са граница на животинския живот.

Животните не могат да съществуват без растенията. Растенията съставят основата на животинското царство и на рибите – и там има тревопасни риби. Онези, които изучават зоология, казват, че няма. Има риби, които се хранят само с растения. И там се делят на два класа: тревопасни и месоядни.

Растителното царство съставя основа за животинското царство, а растителното и животинското царство съставят основа за човека. Линиите са граници на квадрата, а квадратите са страни на куба. При построяване на тялото му всички животни имат представители вътре. Има клетки, които приличат на мечки – тъй, точно мечи вид имат. Всички животни ги има в клетките, и на тези клетки им трябват такива вещества и по необходимост трябва да им ги доставиш – за да се поддържа животът на мечите клетки, по необходимост те те заставят да ядеш месо: или заек, или гъска, или овца. Когато влезем в разумния живот, ще видите откъде овцата е вземала тези елементи – и няма да причинявате вреда на овцата, а направо ще извадите тези вещества оттам, откъдето овцата ги е вземала. Овцата има специален начин за приемане на храната. Има известни месни храни, които са лечебни, но костват много. Имате например някой човек, който е на умиране – ако вземете едно агне, заколите го, одерете го и болния го завиете с кожата тъй, както е, веднага човекът ще се спаси, но агнето ще отиде. Туй са методи, които са употребявали в миналото. И българите даже ги употребяват: когато някой е на умиране, заколят един овен и го завият с кожата – и човекът оздравява. Обаче ние, като дойдем до разумния свят, тези методи на жестокост можем да ги избегнем съобразно законите на Живата Природа. Ще дойдем до един друг свят, до друго едно измерение – на четвъртото измерение. Каква ще бъде фигурата на четвъртото измерение? – Тесеракта – ограничен с осем куба.

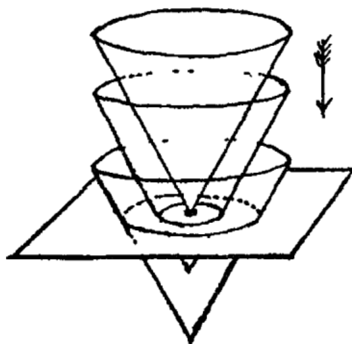

Фиг. 2

Във второто измерение в съзнанието ще съществува дължина и ширина. Ако в тази плоскост (Фиг. 2) прекараме постепенно един конус, какво ще се образува? Най-напред – една точка, после – концентрични кръгове, които се разширяват. Какво понятие ще си образува за този конус едно същество, на което съзнанието се движи в тази плоскост? – Че това са все кръгове. То няма да разбере, че между тези кръгове има някаква вътрешна връзка, то ще ги счита като отделни, самостоятелни кръгове. Туй е външната страна на физическия свят. Когато говорим за куба, това е чисто физическата страна на Духовния свят – един по-възвишен свят, в който сега влиза човешкото съзнание. Той си има вътрешна страна. Например доброто. Как ще определите вие доброто, идеята за доброто? Да обичаш някого – на физически език значи да го стоплиш. Любовта означава предаване на топлина: и всякога, когато обичаш някого, ти чувстваш увеличаване на топлината. Щом се приближиш към един човек, към когото чувствата ти са разположени, ако измериш, става едно разширение, увеличение на топлината, ще има едно минимално разширение. Любовта внася разширение. В добротата има друго – задоволяване на един известен вътрешен глад, тя задоволява. Туй, което те задоволява – това е доброта. А под думата *истина* винаги

подразбираме: ограничен си, нямаш простор, нямаш подтик, умът ти не работи. Дойде едно същество по закона на Истината, даде ти подтик, усетиш се свободен, усетиш простор, казваш: „Мога да се уча.“ Питам: откъде започна топлината, тази топлина откъде започва? – Тя започва от главата. В човека истинското сърце не е вляво. Човек има две сърца. Истинското сърце на човека е под лъжичката. И за там казваш някога: „Мръдна ми нещо“, а туй сърце е свързано с другото. Истинското сърце – то е под лъжичката отдолу. И туй сърце е свързано със задната част на мозъка; после – с разумността на човека; свързано е и с неговите морални чувства.

Моралните чувства на човека са от скорошен произход, от 5000-6000 години. Адам нямаше такива, нито Ева – иначе нямаше да сгрешат. В този смисъл как разбираме ние думите „морал нямаха“? Ако ви накарам да нарисувате Адам, как ще го нарисувате? – В него чувствителността алегорически или символически е представена с това, че Бог е прекарал пред него всички животни. Имал е буден ум Адам, познавал е своята чувствителност, но по отношение на външния свят е бил невеж – той не е разбирал какво отношение са имали тези предмети спрямо него. Той е бил като едно дете. А след съгрешаването – тогава се ражда у човека самосъзнанието. И го изпъждат, напуска рая – това е раждане на самосъзнанието. Човек трябва още веднъж да се роди, за да се изправи. И този закон съществува. Най-първо нали се излюпи червеят? Адам най-първо стана червей. И Писанието казва: „Яков е червей Божий.“ Той ходи насам-нататък, прави пакост. Второто положение: от опитността, която ще добие, ще направи пашкул – неговата мисъл от 8000 години приготвя веществото, за да си направи пашкул: ще влезе вътре, ще стане пеперуда, няма да е вредителен. И когато казвам, че трябва да изменим нашето естество, значи вече има условия за това: ще направиш пашкул, ще влезеш вътре и ще кротуваш; и като влезеш

вътре – нито помен от този свят – ще забравиш колко листа си изял, вземане-даване. И новата философия е такава: след като си сформираш крилцата, краката и се нашариш хубаво, ще направиш едно малко отверстие и ще хвръкнеш.

И туй може да стане у човека. Ако четете за живота на Буда, на Христа, на апостол Павел – мога да ви посоча ред хора, в които космичното съзнание се е родило. Те изведнъж усещат един изблик, те са без страх, напущат майка и баща, от нищо не ги е страх. Да го режеш на такива парченца – не чувства. И казват за тези светии: „Режат го и нито *ох* казва.“ На един човек, който има космично съзнание, ти не можеш да му причиниш болка. Да му ударят 8000 удара и да седи прав – че какъв гръб има той? Ако той като вас би страдал, все да лее сълзи, той би се стопил. И най-после турят му един кръст. Не е бил Той от слабите. Че Христос е бил силен – и Той го носи кръста и го хвърли: „Детински работи са тези. Ако ще Ме ковете, ковете Ме!“ Нищо. И при това някои не виждат смелостта Му. И като Го заковаваха на кръста, Той не седна да плаче там, а се обърна към един от учениците да говори... Говори тихо и спокойно от кръста. И знаете ли какви гвоздеи бяха – и на краката забити, в тази част закован да седиш и оттам да се разправяш. Не свързаха краката Му с въжета. Само един човек, на когото съзнанието е космическо, седи Той, в Него има воля, над страданието отгоре е, не могат да го засегнат. Следователно претърпява една борба морална, вътрешна, вижда, че един седи, и казва: „Илѝ! Илѝ! Ламà савахтанѝ!?“ Докато в човека не се роди Божественото... Трябва да дойде туй съзнание. Човек става смел и може да се освободи от това робство, което сега съществува. И ще дойде туй ново просветление и човекът ще гледа на живота и на науката от друго гледище. И всички велики хора са имали туй космическо съзнание, или са били близо до него. Вие ще се стремите към туй състояние. Най-първо трябва да издържате

страданията. Ако искате да издържате страданията, ще турите в себе си повече вода. Защото тези хора, търпеливите, имат повече вода, а онези, холериците, те са сприхави – по-големи страдания изпитват. В тях има повече въздух, повече гориво, повече горение – значи вода им трябва. В нервните повече електричество има.

Три неща са необходими на човека: нормална топлина на мозъка – главата никога не трябва да бъде гореща, трябва да бъде топла. Стане ли гореща, това е едно болезнено състояние. После, всякога, като пипнеш организма, трябва да усетиш една влага, една малка мазнина, която е много приятна – тя е като едно предохранително средство против зарази и против болести. Когато тя изчезне и кожата стане груба, суха, трябва да се стремите да възстановите влагата. За онези, които никога не се мият, лошо е, но и за онези, които много се мият, пак е лошо – такива сапуни има, които съдържат много сода. Вода може да употребявате. Кое средство намирате като най-хубаво за изчистване на кожата?

Отговор: *Трици, царевично брашно, топла вода. Според д-р Мадаус се препоръчва миене със сапун от теменуга.*

Идеята ми е през тази година да направите една вътрешна връзка. Всеки един от вас да мисли върху един важен въпрос – че той има известна малка мисия в този свят. Колкото и да е малка, и най-малката си мисия, щом я извършите, това е достатъчно. И всички онези възвишени мисли и желания, които се повдигат, не ги пречупвайте. Оставете ги. Не се противопоставяйте. Никога не казвайте: „Това не е за мен.“ Давайте простор на всички добри желания и мисли. Ние сами се спъваме, като казваме: „Аз това не мога да направя, онова не мога да направя.“ Ние си реагираме все в обратния път. Например, ако вие четете книги за живота на някои велики хора и желаете да минете през техния път, ще мязате на Дон Кихот. В света, ако речете да живеете като апостол Павел, да тръгнете

и да проповядвате като него, вие не можете да имате тези резултати – други са условията сега. Следователно от апостол Павел ще вземете характерната черта – той е смел, настойчив в идеите, които е поддържал. При това е разумен и съобразителен. Като отива в Атина, на Ареопага, какво казва? – „Мъже атиняни, аз, като се разхождах из вашия град, по многото храмове видях, че сте религиозни хора. Намерих един храм, посветен на незнайния Бог. Този Бог, Когото не знаете, аз ви проповядвам." Хваща ги той и започва своята реч. Ето един умен човек, това значи да се приспособи разумно човек. В този случай апостол Павел може да ви бъде един пример.

Петър в какво може да ви бъде пример? Аз го харесвам – той, като направи погрешка, има доблестта да плаче и да се разкае. Той е готов, изважда ножа, но после обръща гръб и бяга. Той казва: „Щом не можеш да победиш, бягай." После отива при Учителя си да види какво може да се направи. Иска да направи нещо. После, като гледа, казва: „Нашата работа е свършена, тук нищо не може да се направи." Като вижда онези римляни с броните, треперят му гащите. Идва онази слугиня и той се уплашва. Обаче, когато пропя петелът, в него проработи съзнанието: „Петре, къде отидоха думите ти? Какво ти каза Учителя?" – „Преди да пропее петелът, три пъти ще се отречеш." Излезе вън и плака. До този момент той имаше упование в себе си. Казва на Учителя си: „Трябва да знаеш, че аз съм камък – всички тези може да избягат, но на мен може да разчиташ, аз..." А след туй идва плакането – в него разкаянието дойде, и оттам насетне апостол Петър само веднъж го виждаме – когато Павел го изобличи. Доблестна черта има, каза: „Прав е този човек. Този Павел много хубаво ми говори, аз благодаря, че сега един разумен човек ми говори." Значи съзнанието е важно. Хубава черта е това. Смели и разумни да сме като Павел и смирени като Петър. Трябва да се изправят погрешките.

Сега – за апостол Йоан, какво можем да вземем от него. Една хубава черта има в Йоан – че като го хванаха, той остави дрехите си и гол избяга. Всичко съблече и каза: „Що да оставам аз да се отричам – и дрехи, и всичко оставям“ – и си замина, и после не се върна да види. Той разбира, че в живота трябва да се отрече човек от всичко. В реда на нещата е да се отрече човек от всичко. И казват някои: „Онзи ученик остави дрехата си и избяга.“ От Йоан трябва да извадим чертата, закона на самопожертването – да се откаже човек от всички материални удобства, удоволствия, да се постави в света тъй, че от каквото и да е положение да е доволен. Където и да си, дали те приемат, или не – навсякъде да си доволен. Това е Йоан. А Петър е туй – като направиш една погрешка, да седнеш да поплачеш малко. И после, доста буден ум има – като чуеш петела, петелът да те накара да плачеш. Вие пред един петел можете ли да плачете? Защо Христос обичаше Йоан? Кои бяха отличителните черти, заради които го обичаше? За да обичаш някого, трябва да има някоя отличителна черта. При какви условия се ражда Любовта?

Отговор: *Когато си бил малък, слабичък.*

Вземете за втория път: това е доста хубав предмет – проблясъкът към Любовта. Туй, което ние завързваме. Кои са подбудителните причини, за да обича човек някого? Размишление трябва. От ваше гледище кои са били причините? – Те не са били тогавашни само причини – има връзки и от миналото. Тази истина не е тъй проста. После, Йоан беше най-младият от тях. После, това, което е било преобладаваща черта на Йоан, не е бил неговият ум – това е било неговото сърце. В Йоан има друга една хубава черта: той е имал любов към Учителя си и е бил готов да извърши всичко заради Него. Неговото Евангелие е проникнато с идеи и той е писал неща, които другите не са писали. Другите евангелисти са писали притчи, поговорки, които се отнасят до външния, физическия живот, а Йоан е

писал по-дълбоко – туй, което засяга мистиката, душата, сърцето, ума. Вземете думите: „Освети ги чрез Твоята истина“ или „Аз и Отец едно сме“, или онзи разговор между учениците – забелязва се една чистота, задушевност, абсолютно се вижда, че по никой начин не е искал да изкористи Учителя си. Затуй той е живял доста дълго време и си е заминал от естествена смърт, или не е умрял, но е заминал като Илия – с колесница. Йоан е бил посветен, а посветен човек масло не го гори.

Реплика: *Според едно предание Йоан е бил хвърлен в горещо масло и нищо не му е станало.*

Павел е бил обезглавен, всички апостоли са си отишли мъченически. Сега за вас, ако искате да бъдете ученици на Новото учение, трябва да бъдете вътрешно смели, после, да имате смирение, чистота, Любов – туй са морални сили у човека. Светът е едно училище, в което всички се учат. Светът сам по себе си ще се промени, няма какво ние да го променяме. Хората ще се променят сами по себе си. Страданията, които ви идват – това е положението на растенията. Ще изучавате законите, ще се обърнете към Бога. Щом дойдат страдания, обърни се към Бога – ще престанат страданията ти. Туй значи да се обърнеш към Бога, да обърнеш лицето си към Бога. Или, казано на съвременен научен език, това значи да действаш едновременно с три велики сили: Любовта, която внася топлина, дава всички материали, с които можеш да работиш; Мъдростта – методите и силите, с които умът може да работи; Истината – простор и широта, външните условия, с които може да извършиш всичко онова, което желаеш. Човек, който има тези три принципа, той всякога може да сполучи. Може да има ограничения, страдания може да има, но той всякога ще победи. Всякога всеки един от вас трябва да се държи за тях: Любовта поддържа равномерна топлина; Мъдростта поддържа равномерна светлина или светлина без сенки – меката светлина, която

внася един вечен импулс; и Истината, която всякога ще дава мир, широчина и свобода – ти си готов да направиш добрина на когото и да е, без разлика.

Сега сте млади, гледайте да не ви лъже дяволът, че като остареете, ще намерите Бога. Сега дяволът иска да му дадете всичкото си богатство, а после, като нямате нищо, ще каже: „Аз от празни хора не се нуждая.“ Защо трябва да работим на дявола? От млади хора се нуждае Господ – да внесат силите си в Неговото царство. Ние на дявола му благодарим за всички лекции, които ни е предал – всичко сме научили. Ако е за любов, той ни е дал всички разочарования – те са все от него. Знаете ли каква е тактиката на дявола? Ще ви приведа един пример, да го държите жив в ума си. Има една голяма компания в Америка, в Чикаго – те продават с милиони килограми месо, и в Европа изпращат. Навъдили им се много плъхове, такива големи, че могат да се борят и с кучета, и изяждат месото на компанията. Какво да ги правят? Най-после направили един много голям джобур и от периферията спускат до центъра дъска, турена на пружина, и оттам окачат един бел с пастърма. Който се допре до тази дъска, като дойде до края и се изправи да хапне пастърма – пружината и – вътре в джобура. Като влязат вътре, един други се изяждат плъховете.

Та ние сме благодарни за този джобур. Колцина от вас са изпадали!? Ще идеш по този път за пастърмата и ще влезеш вътре. От тази философия на джобура не се нуждаем: не искаме нито пастърмата, нито джобура. Ако има някое друго знание да дойде, готови сме да го слушаме, но джобурът не ни трябва.

Смели ще бъдете всички: светът ще ви опита. Като дойде разколебаването, веднага ще дойде принципът да работите, да имате една опитност, да израснете вътре във вас. Като направиш една постъпка – сам от себе си да си доволен. Да кажеш: „Много съм доволен, че тъй постъпих.“ Не хората да са доволни от нас. Но

първото нещо е: аз трябва да бъда доволен от себе си, че съм постъпил право.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

ПРЕДСТАВА ЗА ТРИТЕ СВЯТА

VI година (1926-1927), Шестнадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 09.01.1927 г.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Всеки от вас трябва да има ясна представа за физическия, за Духовния и за Божествения свят. Човек има три разумни допирни точки с Битието. Четирите точки на големия квадрат *DECB* (Фиг. 1) – този квадрат е външна проекция, външна страна на човешкия живот. Движението на телата определя измерението. Правата линия има възможност да се движи в две посоки, квадратът – в четири посоки, а кубът – в шестнадесет.

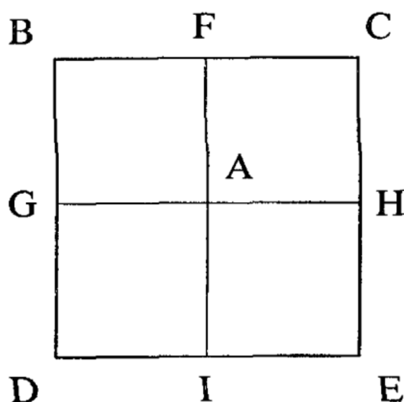

Фиг. 1

Физическият свят има една допирна точка. Когато човек се занимава само със себе си, този човек е на физическото поле. Щом иска да има един другар, той е вече в Духовния свят. Квадратът *DECB* представлява физическия свят. Физическият свят е подобен на

Божествения, физическият свят е отражение на Божествения, а Духовният е връзка между тези два свята. Горните квадрати са с положителна енергия, а долните квадрати са с отрицателна енергия (Фиг. 1). Срещу една положителна сила лежи една отрицателна сила.

Винаги съществува вътрешна връзка между добрите и лошите хора. Защото има активни добри хора и активни лоши хора; има и пасивни добри хора и пасивни лоши хора. Ако искате да станете изведнъж съвършени, вие се лъжете. Ще правите грешки. Грешките са една необходимост в живота. Всякога в живота трябва да има големи контрасти. И ако четете биографиите на великите хора, ще видите, че те са живели всред най-големи противоречия. Щом човек слезе на физическия свят и не знае посоката към Божествения свят, в него веднага се зараждат най-големите противоречия. Истинското знание е знание на законите и принципите, а не на образите и формите. Щом знаем принципите, ще можем да произведем образите от миналото.

Кривата линия винаги показва едно пасивно състояние. (Фиг. 2) Как бихте го изтълкували този символ? – Чрез положителния принцип енергиите минават в цвета и той се разцъфтява.

Фиг. 1

Всяка вечер, като завършите деня, правете равносметка; и винаги да имате един малък плюс.

Хиромантията ни дава сведения за волевата страна на нашия живот, физиогномиката ще ни покаже положителните страни на

нашия характер, френологията ще ни покаже качеството и количеството на положителните и отрицателните енергии, които функционират в нашия организъм. А астрологията между другото ще ни покаже какви опасности и препятствия ни предстоят на пътя и може да ни научи да се предпазваме от тях. Когато има празнини между пръстите и през тях прониква светлина, това показва, че стомахът е слаб. Този човек е станал много духовен и затова са изтънели пръстите му.

Окултната наука, която се е развивала през всичките векове, е създала най-големите горделивци и най-голямата чувствителност. А това е една опасност. И ангелите, преди да паднат, са били в Школата, и тогава са паднали. И те създадоха този свят, след като паднаха. И ние сега сме заплетени в тази каша на Божественото и на злото. Вяра, вяра ви трябва. Всяка работа започва с вяра. Всяка една окултна наука се отличава не със знание, не със сила, а със закона на вярата.

Втория път напишете едно малко резюме от лекцията. Всяка лекция е важна дотолкова, доколкото може да се приложи.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

СПРАВЯНЕ С МЪЧНОТИИТЕ

Година VI (1926-1927), Седемнадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 23.01.1927 г., неделя

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

От трите свята: физически, Духовен и Божествен – двата свята, физическият и Духовният, са в допир с Божествения. Така че винаги може да се държи тази връзка с Божествения свят.

Ученикът винаги трябва да наблюдава Природата. Наблюдавайте я и когато сте в понижено състояние. Наблюдавайте какви символи ще ви срещнат. Ако видите цвят отворен, той е един хубав символ. Ако намери цвете с наведена чашка, ученикът трябва да се постарае да повдигне състоянието си. Нещата никога не стават така, както ние си ги мислим. По-добре е да не ги нареждаме и да ги оставим така, както те ще се наредят. Ученикът трябва да има абсолютна вяра в Божественото. Отличителната черта на ученика – това е вярата в Бог. Какво Бог може да направи – това не влиза като задача на ученика. Ученикът трябва да се спре на това, какво той може да направи. Вечер, като си лягате, направете един малък разчет на всичко, каквото сте прекарали през деня. Също и сутрин, като ставате, прекарайте в общи черти това, каквото имате предвид да направите. И вечер ще видите какво сте реализирали.

Ученикът, за да може да учи, трябва да има разположение към знанието, което ще му се даде. Ако ученикът живее нормално във физическия свят, ще има правилен, добре развит стомах. Ако в Духовния свят се подвизава добре, ще има правилни гърди. А ако живее в Божествения свят – ще има разумна глава. Противоречията в

света ученикът не трябва да ги разрешава. Те са, които идват отвън. И всяка спънка, която идва отвън, тя не трябва да пречи на ученика да върши своя план към Бог. Малцина от вас имат известни познания. В света има един обикновен живот и той е общ за всички. Общност има между растенията и животните. Всички имат една обща основа, до известно място те вървят заедно, и постепенно става едно раздвояване, докато всяко едно живо същество остава на известно поле на своето разбиране. Първоначално всички тръгват заедно, но всеки си остава на своето положение. Този закон работи и между хората. Всички, като се родят, тръгват в една посока, но същевременно между тях ще се зародят известни различия. Бог работи в разнообразието. А човек се стреми към еднообразието. Онзи, който търси разнообразие в живота, попада в грешки. Вие не трябва да търсите разнообразие, а еднообразието е за вас. Тогава, ако искате разнообразието, ще влезете в Божествения живот. Тогава ще имате всичкото разнообразие. Какъв разнообразен живот може да живее един заек, един затворник или един слуга? Вие като студент казвате: „Ама аз трябва да имам разнообразие.“ Това състояние е изключително. То не е за вас. Колко на сто, колко на милион са това – изключителни случаи са те. И човек, като иска изключителните случаи, има голямата претенция, че е от висок произход.

Едно и две по какво се отличават?

Отговор: *Може да ги различим по известни математически свойства, които имат. Ако приложим известни операции, ще ги различим. Едно по какво се отличава? Едно, умножено на себе си, е равно пак на себе си. 1 по 1 е равно пак на 1. И 1, делено на 1, пак е 1. А 2 по 2 е равно на 4. 2 плюс 2 е равно на 4. Никои други числа нямат това свойство.*

Сложим ли 1 пред 2, става 12; ако турите единицата подир 2-те, получавате 21. В този случай 2-те колко пъти увеличава единицата?

Отговор: *Така, както е турено в 21, 2-те е от порядъка на десетиците.*

Но представете си, че това са хора. Едното е син, а двете е дъщеря. Представете си, че щом кажете така – 12, тук братът 1 се ражда по-напред, а сестрата е втора. А щом кажете 21, сестрата се ражда първа, следователно сестрата е по-голяма. Това е отношение. Ако тези числа са поставени в идеите, в чувствата, те вече не са прости числа. Така когато говорим, разбираме числата, които работят вътре. Те са живите числа. Или имате 12 зодии – 6 положителни и 6 отрицателни. Тогава имаме плюс и минус. В дадения случай, както са поставени, коя от тези две сестри ще бъде по-способна, първата или втората? Кой брат ще бъде по-способен? Забележете закона – щом преведете философски равенството, общият сбор е 3, обаче едното число е минус, а другото е плюс. 1 плюс 2 е равно на 3.

Реплика: *Може да смятаме, че първият брат е при по-благоприятни условия.*

2 плюс 1 равно на 3 – те ще бъдат по-енергични. В първия случай единицата ще върви по мъжка линия, във втората редица двамата братя ще вървят по женска линия. В първата редица двете ще вървят по женска линия, във втората – по мъжка линия. Имате тогава плюс минус, плюс минус.

Реплика: *То е все едно, когато някоя планета попадне в отрицателна зодия.*

Чувствата могат да бъдат положителни и негативни. Ако има някой големи желания – положителен е, но не може да прояви своето чувство. Има голямо разнообразие на чувствата. Някой е положителен и активен. Понякога човек може да е положителен, без да е активен. Той желае много, ден и нощ работи умът му, но той не предприема нищо: седи и чака благоприятно време. А друг не му мисли много: той прави всички опити, но никога не е сядал да обмисли един здрав

план, ама криво-ляво го направи и после му мине меракът. Вие всички имате този навик. Ако ви хрумне идеята да имате една синя дреха или модна шапка, или чорапи, или обувки – това са идеи отпреди хиляди години. И тогава сте имали обувки, шапка, дрехи. Птиците и те имат обувки. Да не мислите, че краката им са голи? – На всеки пръст птиците си имат специфична обувка и тази обувка постоянно се смъква и нова се туря. Те са първостепенни дами. Ако ги сравните с нашите обувки – шушони ли се казват? Това не е лошо – и човек се стреми към красивото, към красивите неща. Стремете се към красивото, но в красивото винаги има неудобства. Обувки имаш, но виж как е направен кракът ти – тази мода, която той има, носи я! Дрехите, обувките трябва да съвпадат с модата на тялото, да съвпадат с мускулите на тялото. Тези модни дрехи, този фасон има дефекти. Когато вървите, движението на дрехите трябва да става ритмично. А сега пътувате, но става едно движение на дрехата дисхармонично. И като се движите така няколко дена, ставате раздразнителен. Вълнообразно движение на дрехата трябва да има. На някой в шапката му няма хармония, обувките му го стягат някъде, мазол ще му направят – и най-после ще придобие един умствен дефект. Да си направиш обувки така, че да си доволен от обувките си! Щом имаш малко недоволство, хвърли я тази обувка! Класически дрехи са тези, на които движението на тялото се предава.

После, в сядането си например или когато мисли, или когато говори – човек трябва да се научи как да се държи. Как трябва да седне най-първо човек? На столовете като седите, как трябва да седите? Искам сега сами да се коригирате. От неправилното сядане се зараждат много дефекти. Това не е грях. Много недъзи в ред поколения се раждат от неправилното сядане. Някой върви например: така си носи главата – криви я на една страна. Или някой се е навел надолу, друг някой я вдига нагоре. Има си причини: „Ама – казва –

такъв ми е навикът.“ Коя е причината? Навикът е празна работа. Или някой от вас минава и изведнъж бутне нещо. Откъде е този навик? – Много дълбоки причини има. Не всякога може да бутате. Тази китка, при дадени случаи, ако вие я бутнете, може да ви причини цяло нещастие. А в други случаи може да я бутнете. Това е съчетание на известни условия. Ако бутнете този молив, ще се съберат известни енергии: вие може да сте в такова състояние, че се изисква едно малко възпламеняване, за да се наруши равновесието. Вие ходите, търсите нещо, но веднага ще ви се случи някое нещастие.

Във всички предмети в света – те са поставени в една област – се натрупват енергии. Този молив, както сте го подострили – на острата му страна ще се съберат положителни енергии, на тъпата – отрицателни енергии. Питам сега: вие защо избрахте този, черния цвят, отгоре с тази червена обстановка? – Донесоха ти я, значи. Това е един чужд избор, който ти се туря, и ти ходиш, носиш чуждия избор. Следователно с тази кутия ти носиш влияния, които не са твои. После, при шиенето на дрехи най-първо трябва да се освободите от влиянията. Трябва да ти направи дрехи онзи, на когото трептенията като шивач вървят в същата гама, както твоите. Ако този човек е имал други трептения, тези дрехи не могат да ти причинят никакво добро. В Природата птиците, които с хиляди години са живели, са дошли до това заключение: сами да си правят дрехите. Хората още не са дошли до това изкуство. За да се избави от голямо нещастие, птицата сама си прави дрехите. Шивач, бояджия – всичко на гърба ѝ става отгоре.

Същият закон е и за четенето на книги. Например някой не може да чете всички автори. В живота си трябва да започнете с известен автор. И всякога в науката, било по математика, било по естествознание, всички не могат да избират един и същ автор. Той може да е много способен, този автор. Онзи автор, който е писал в същата гама с тебе – като избереш него, ще ти помогне. Така повече

ще разбереш. Сега ред книги се четат безразборно. И вследствие на това резултатите са малки. И тази наука, която сега се придобива, повече придава една голяма чувствителност, несъобразност, и в хората сегашната наука е произвела повече тщеславие, гордост, морална нестабилност. Защото науката е създала повече нужди, повече желания. А на онзи, който има повече нужди, трябват му повече средства. И тогава казват: „Трябват средства сега." А средствата трябва да се увеличават съобразно с неговите чувства. Не развивайте чрезмерно вашата чувствителност. Желанията не ги развивайте. Законът на желанията трябва да върви съобразно с умственото развитие. Големите желания трябва да съответстват на най-висшето духовно и умствено развитие. Човек, който има големи желания в света, той трябва да бъде морално стабилен.

Сега вие, като влезете в света, ще кажете: „Какво хората добиват в света?" Светът е една велика школа, а и някои от светските хора – те са духовни. Те са добили тази мъдрост чрез много опит, чрез много несполуки. Те са се домогнали до известни правила, които прилагат в живота. Разправят, че доктор Гал, като изучавал френологията, срещнал един стар германец или славянин, който му казал: „Ще ти кажа кой петел е най-голям борец и ти винаги ще печелиш. Ще ти покажа мястото защо този петел е непобедим." Това пък послужило на Гал да открие центъра на разрушителността и смелостта. Такива са петлите, на които главата при ушите е силно развита.

Има известни признаци, и всеки един от вас носи такива вложени признаци, по които трябва да знае това, което започва в света, може ли да го свърши. Не започвайте работи, които не можете да свършите. Започнете винаги работа, която може да свършите. Правилото, за да заякне волята, е такова: постепенно усилвай! Човек трябва да започне с малките величини. А сега с големите започвате вие. Човек иска да бъде първокласен музикант. Научете една малка

песен – „Цвете мило, цвете красно“. Не сте за музикант. Или художник си: виж какво можеш да направиш. Започни с техниката, намери онова, силното, с което можеш да работиш, и тури силата си там. А другите неща тури в запас – да се упражнява умът. Те за в бъдеще ще ти служат. Животът има широк смисъл – онова, което сега седи заложено у човека, за в бъдеще ще се развие. Ще имате широк замах. В този живот има нещо важно дадено, което може да постигнете. Специфична работа имате: тя е много малка и тази работа е на Невидимия свят. Вие не живеете за сегашния свят. Вашето име няма да бъде записано в златната книга на света. На колко хора имената са записани досега със златни букви? На колко души – на Буда, Хермес, Кришна, ап. Павел, Лао Дзъ, Конфуций, Мойсей, Авраам, Даниил, на всички пророци, изобщо на първостепенни хора – в света се събират около 1000 души, на които имената може да се отбележат със златни букви. Около 1000 души има, на които имената може да се запишат със сребърни букви. А вашите с какво да ги запишем?

Тука, на Земята, така седи записана работата ви. Но в самия живот, когато човек работи като душа в един свят, там другояче се отбелязва вашата зодия. Този, истинският реален свят – той трябва да ви вдъхновява, оттам трябва да черпите сили за живота на Земята. Малките работи на този живот тогава могат да се осмислят. Че да седиш цял ден с игла – изисква се голямо търпение. Или един лекар да ходи при болни по цял ден – няма по-голямо нещастие. Болните хора са големи егоисти. Все чакат нещо да им донесе някой. Трябва да дойде лекарят, трябва да бъде внимателен, и като си замине, болният казва: „Той не ме прегледа внимателно, пулса не ми попипа.“ И ако иска един лекар да бъде добър, той не трябва да бърза, трябва да поседи поне половин час при болния. Да каже: „Как си, твоето лице ми се вижда по-добре, подобрение има.“ Някой ще каже: „Не го

лъжи!“ Че ти, като му кажеш: „Ти си болен“, пак го лъжеш. Болест не съществува в света. Или пипне пулса лекарят и казва: „Ти скоро ще умреш.“ Че животът не зависи от пулса. Пулсът може да спре – и животът пак може да се поправи. Пулсът може да спре – и съзнанието пак е будно. Някои хора имат тази опитност. Къде е истината? – Всякога трябва да работят всички в съобразност с разумните закони на Природата. Ще кажеш на човека: „Добре вървиш.“ Или най-после ще му кажеш: „Аз чета, че скоро ще те повикат у дома да си идеш, затова прибирай си багажа – за този свят не ти трябва. И скоро ще дойде колесницата. Не искат да те оставят повече тук на пансион. Условията не са благоприятни.“ Ще кажат: „Не го плаши така!“ – Ще му кажа истината. Но онзи, който ще каже това, трябва да разбира, трябва да бъде умен човек.

Въпрос: *Но ако това събуди реакция в него и той оздравее?*

Още по-хубаво. Човек в душата си трябва да бъде правдив. Няма по-хубаво нещо в дадения случай, като се спреш, да кажеш Истината и да си доволен от себе си, че си казал Истината – нито повече, нито по-малко. Болните хора стават чрезмерно чувствителни и те знаят окръжаващите какво мислят. Няма скрито-покрито, точно знаят. Ти му кажи истината. Човек не е осъден да умре. Такова нещо никъде не пише. Но може да си замине. Умирането значи да те изпъдят от училището, а да си заминеш –поне го нямаш срама: заминеш, и като добиеш средства, пак може да продължиш. А в първия случай – изпъждат те.

Трябва да съгласувате сегашния си органически живот, сегашния обществен живот, с онова ваше вътрешно разбиране. Едновременно ще живеете два различни живота. Всички хора все живеят един двойствен живот. Всеки един човек има един затворен живот – онова, което мисли, което чувства, към което аспирира. Той не може да разправи на хората какво мисли, има си своите свещени желания,

своите свещени идеи, към които се стреми. Има известна вероятност – онези желания и мисли, които могат да се реализират на физическото поле, трябва да бъдат с положителни знаци. Не само знаците да бъдат положителни, но и времето, и всички условия трябва да бъдат положителни, т.е. благоприятни. Да кажем, този, младият момък, той трябва да се роди във време благоприятно, да няма война, когато цялото общество клони към изкуство, музика, мир и спокойствие, границите на тази държава да са хубаво определени, а съседите ѝ – мирни. Значи за него има условия. Но ако се роди в размирни времена, турят го 10 години да се бие – ще стане ли учен човек? Следователно в този случай съдбата му от външните условия зависи до известна степен. При това зависи и от условията на майката и бащата – те какво разположение са имали. Защото в сина си майката може да увеличи стремежите му, тя може да му даде един силен наклон или може да ги подпуши. В този случай, да кажем, у един син, ако майката му даде известен стремеж към музиката, а бащата вложи у него една склонност към ядене, в сина ще има известен апетит, ще обича да попийва малко – какво ще имате в този музикант? Майката се проявява в музиката, а бащата – в яденето и пиенето. Тогава ще започне една борба между бащата и майката в сина. Какъв резултат се добива? Казват: „Трябва да се добият средства да живеем." – Животът не седи в яденето. Яденето спада към друга категория. Разумният човек винаги ще има достатъчно храна. Яденето е един духовен процес. Само духовно човек може да яде.

Всички ще се стремите да се освободите от старите навици на баща си, на майка си, на дядо си. Някой е неразположен, а никаква причина няма този ден. Пита се коя е причината. Има някой виновен, но кой е? Хвани онзи, виновния, трябва да го намериш – той е някъде. Вие ще кажете, че са виновни сегашните условия, но това е само един малък повод отвън. А причината трябва да я търсите дълбоко в

душата си. Който достигне до дъното на своите недъзи, той може да ги поправи. А щом ги поправи, ще добие мир – ще добие една вътрешна сила, стабилност на своя характер, една самоувереност, че той може да се бори с мъчнотиите на живота. С изучаване на окултните науки, като се разширява умът, може да се създаде една вътрешна мъчнотия от многото идеи, че да се изгуби предназначението на живота. Трябва да впрегнете този живот в една духовна работа. Всеки ден трябва умът ви да бъде зает с една свещена идея. Никога не оставяйте ума си да ходи да фантазира с отрицателни фантазии.

Какво нещо е отрицателната фантазия? Кажете ми една отрицателна фантазия. Аз да ви я представя. Заражда се в главата ви мисъл да бъдете най-знаменит актьор и да играете най-знаменита роля – на Шекспировия Хамлет, и после всички вестници да викат: „Ура! Бис!“ Питам сега: ако вие сте този актьор, какво ще направите, че бисът да се повтори, какво ще имате в живота си вътре? Това е една фантазия неплодотворна. А друг живее зле, в една бедна колиба, при една бедна вдовица, приказва ѝ, отваря книгата. На онзи му ръкопляскат, а този седи, учи я и тя казва: „Господи, благодаря Ти!“ – Кой е по-благотворен? – Вторият – той е събудил една душа, която вярва. А за онзи, на когото ръкопляскат, като си замине, казват: „Той е отличен човек.“ Как той да е отличен човек!? – „Аз – казва той – само тъпана бия.“ Турците имат през Рамазана едни тъпанджии, които бият тъпана: „Който от вас не е ял, да стане да яде, че денят ще дойде!“ Каква разлика има между онзи тъпанджия и актьора? Това е тщеславие. Нека да има стремеж към слава, но той да събуди връзката между твоята душа и душите на хората. Може да се образува и такава една връзка: вземаш едно шкембе и имаш 40-50 котки – всички ще се размяукат. Всеки ден ти им носиш ядене. Питам сега: каква връзка се образува между котките и този, разумния човек? Това може и най-

простият слуга да го направи. Представете си, че той е един професор. Какво ще придобие? Друг е въпросът, ако събере деца, че ги учи и ги събуди – тогава образува връзка с душите на тези деца. Това е слава вече.

Стремежът към славата трябва да бъде разумен. И този трябва да бъде стремежът на всички ви. Ние искаме някой път да се афектираме. Външните условия някой път ни увличат. Към похвалите изобщо са чувствителни всички. Похвалите чувстват и ябълките, и животните. Котката също е много чувствителна и много срамежлива и може да се обиди. Страшно се обижда, ако ѝ кажеш: „Не ти е хубава дрехата." Може да се обиди, направете опит. Това са обикновени прояви в живота. Някога те са съществували като един стимул, но човек в своя развой, в своята еволюция, ги е надраснал, той ги е оставил за ненапредналите същества. Човек не трябва да ги презира, но трябва да ги превръща в духовни причини. Той трябва да се стреми към слава – но важно е кой ще го похвали.

Ще се върнем към числата едно и две. Вие ако сте една единица, вие искате да се родите. Представете си, че втори път трябва да се раждате – какво ще си изберете? Всеки от вас ще каже: „Каквото Господ даде." Но вашият бъдещ живот ще се определя от вашето желание. Това, което най-много желаеш, това ще бъдеш в следващото съществуване. Ред съществувания се определят от това, каквото човек е желал. Силните желания определят бъдещото съществуване на човека. Разумните същества, които разпределят живота, винаги вземат силните желания и ги турят да се реализират. Обличат човешката душа и тя започва да реализира своите желания. Някои души защо не успяват? – Понеже те не възприемат добре. Зароди се едно желание. Щом ще слизате на Земята, представи ви се една програма на последното ваше съществуване. Казват ви: „Това можете ли да го изпълните?" – „Можем." Но като дойдете, забравите го.

Съставите си нов план и влизате в противоречие с вашата програма. Тогава си заминавате преждевременно. Бъдете верни на програмата, която сте подписали горе. Някой казва: „Аз се родих да страдам.“ – Не се е родил човек да страда. Страданието после ще дойде.

Всеки от вас ще намери онзи силен проблясък в живота. Между другата си работа, която работите, намерете вашата първична програма. Ще търсите, ще мислите: „Защо дойдох аз на Земята?“ И като проблесне един ден тази идея, ще добиете най-голямата радост. Ще дойде едно малко припомняне – и тогава всичко наоколо ще оживее. Постепенно работете: колкото може сега да се постигне. Сега мислите ли, че в този век, в който живеете, може да бъдете щастливи? Каква е вероятността за щастието? – Хората не могат да бъдат щастливи. Щастието не е цвете, което вирее в сегашния физически живот. То е идеал на бъдещето. Само някой път човек може да види своите придобивки в бъдеще. Както Мойсей видя влизането на избрания народ в Ханаан, така и човекът може да види какво ще бъде щастието за него. Той ще влезе в това щастие – приготвен е пътят. Не че не може да влезе – но нужно е голямо самообладание, най-голямото самообладание, най-голямото самоотричане, най-голямата Любов, най-голямата Мъдрост, най-големият стремеж към свобода, най-голямата справедливост. Вътре човек да бъде толкова съвестен, че всеки един момент да е претеглен в ума ви, че да няма почти никаква външна грубост. А при сегашните условия има много грубост. Някои много се индивидуализират. Всички сте станали все със знаковете + + + и се заражда едно оттласкване на физическото поле. Двама сангвиници на едно място не могат да живеят. Двама неврастеници – също не могат. Положителен с отрицателен темперамент трябва да живеят. Астрологически кой темперамент с кой съвпада?

Отговор: *Сангвиничният темперамент – с флегматичния.*

Сангвиничният е въздухообразен, флегматичният е воден. Холеричният – той е въглерод, а нервният – много кислород има в него. Когато говорим за водорода, за водата, разбираме елементи. Според това схващане от водорода и кислорода не се образува вода. Защото, ако водата се образува от водорода и кислорода, трябва да прилича на тях. Обаче при съединението на кислорода и водорода те стават проводник за проява на водата като елемент. Една сила има във водата. Кислородът и водородът в това отношение стават само проводник, за да се прояви тя. Така въглеродът е носител на по-голямо сцепление, на тази твърдост. Водата е добър проводник на електричеството, на магнетизма, на па̀рите. А излишъкът на водород и кислород образува гниене – туй е охлаждането. А пък когато има недоимък на вода, на този елемент, тогава се образува сухота – един вид кожата става суха. Егоизма ще го премахнете, ще събудите милосърдието – с него този елемент на водата ще дойде. Чувствата ви ще омекнат. Меки чувства да имате. От какво произтича тази мекота? Как станаха меки или корави чувствата ви? Това не е само фигура на езика, дума по дума е така. Когато човек е мек, той има известни мускули на лицето меки, такива – отзивчиви. А когато човек е твърд, чертите му стават остри, резки, твърди. Казват някои: „Трябва да бъдем положителни, да отрежем.“ Мислите ли, че онзи, който реже главите на хората, е положителен човек? – Страхлив е той. Герой наричам онзи, който отвързва противника си, па му даде ножа и каже: „Ха сега!“ Аз наричам това герой. Другият държи ножа, пусне го на земята и казва: „Не.“ Да пуснеш противника си и да му дадеш ножа – това е юначество.

Следователно герой е онзи, който може да посрещне мъчнотиите. Казваш на мъчнотията: „Ха сега!“, даваш ѝ ножа – тя, като те погледне, пусне го. Навсякъде, където и да си, най-нисшите същества, които са разумни, като видят такова геройство, пускат ножа

си. И даже за Христос всички тези нисши духове се отказаха – едва тука, на Земята, се намериха няколко души глупци, които да Го разпънат. И после се намери един за 30 сребърника да Го предаде – но той отиде и се обеси. Къде са онези войници, които разпънаха Христос? Знаете ли къде са? Писанието казва: „И онези, които Го прободоха, ще Го видят и ще заплачат в края на века." Казвам: ако е за геройство – това е геройството. Това трябва да поставите в живота като мярка – тази е смелостта. Така трябва да мислите, за да може да преодолявате в живота всички мъчнотии. Всички хора искат да бъдат смели – няма никой човек, който да не желае. Ала това става според степента на тяхното развитие, според външните условия. Но като имате добри желания, все ги отлагате – отлагате за по-добри времена. Но онзи, който прилага добрите желания, той успява и расте.

Какви бяха последните ваши упражнения?

Отговор: *Сутрин и на обяд – по 3 пъти, вечер – по 4 пъти упражнението – да повтаряме мислите: „Истината носи свобода за разумния. Любовта носи живот за благите."*

Вземете за една седмица следното упражнение: ще вземете Евангелието на Йоан. Като станете сутрин, ще го отворите свободно и веднага ще си турите на едно място пръста – и на който стих попаднете, ще си кажете така: „Това да се реализира в моя живот!" Някои от вас, които могат, да направят упражненията, за да се ползвате от тях. Всички неща в света стават чрез упражнения. Където и да сте, какъвто и да сте, все ви трябват известни физически упражнения. Всяка духовна идея си има физически израз на Земята; колкото и да е малък той, вие трябва да го употребявате. Една ваша мисъл вие може да я предадете чрез говор, чрез писмо, чрез реч или чрез ума си. Но за да я предадете чрез ума си, той трябва да бъде много силен. Значи три начина има.

Сега спрете се, прочетете тази мисъл, вижте дали можете да я възприемете, тази мисъл допада ли ви. Това, което ви се падне, разбирате ли го? Пожелайте то да се реализира – за вас и за окръжаващите. Ще си отбележите на колко стихове сте попаднали, ще отбележите и вашето разположение: положително ли е било, или отрицателно. Хубаво е да прави човек самонаблюдения. Това ще покаже състоянието на вашето естество, състоянието на окръжаващата среда и въздействието на окръжаващата среда – положително или отрицателно е. Вие сте по-възрастни, не сте малки деца. Само по този начин човек може да се самовъзпитава. В други окултни школи има усилени упражнения, които правят. Без упражнения нищо не може да се постигне. Мислите ли, че онзи шивач може да стане шивач, ако не шие? Или онзи цигулар, или онзи ученик? Винаги упражнението е едно от условията. Не да стане човек роб на упражненията, а 1 час, 2 часа – колкото може: това зависи от неговата интензивност.

Всяка една мисъл, щом една мисъл е мощна, тя си има обратните действия. И ако дойдат обратните действия, нека ви радват. Това е признак, че тази мисъл е започнала да работи. Щом порасне една психическа мисъл, тя ще причини действие и противодействие. Нека това да ви радва. Крадците се събират около богатите. А щом си сиромах, никой няма да се занимава с теб. Ако искаш да не те безпокоят крадците, стани беден човек. Ще кажете: „Защо Господ създаде крадците?“ – Не, крадците ги създадоха богатите хора. Ако те бяха умни, щяха да дават често угощения на крадците. После, богатите трябва да им дават по един малък подарък. Това е начин за възпитание. По този начин ще ги накарат да се откажат да крадат. Сега, докато ги държат затворени, нали ги хранят – по-скъпо им струват. Някой казва: „Ще ги научим на леност.“ Тази леност сега е по-голяма.

Сега за апашите във вас ще приложите това – в седмицата един банкет ще им дадете. Всеки човек си има апаши в себе си, и то от разни категории. Ще ги повикате, ще им дадете на тях едно угощение – на тези, хромите, клосните – ще ги повикате на угощение. Ясна ли е мисълта? Сега неясното е какво търсят тези апаши у вас. Апашите – те са все с голямо мнение за себе си, те не са прости хора. Това е отклонение от правия път – отклонение от правото разбиране на живота. Те търсят лесния път – нищо повече. Вие ще им покажете, че лесният път е Божият път. Понякога нали си казвате така: „Това с търпение не става – човек трябва да се прояви малко. То да бъдеш милостив, кротък – не става." Да се проявиш – но разумно да се проявиш! Аз наричам проявление това – на онзи противник да му дадеш ножа. Вързания човек да го биеш и малтретираш – това не е геройство.

По този начин ще си представяте мъчнотиите и в ума си ще си представяте, че ги преодолявате. Това е метод в окултните школи, който дава добри резултати. Има и други методи, но тези са най-безопасните, най-евтините.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

СЛЪНЦЕТО

VI година (1926-1927), Осемнадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 30.01.1927 г., неделя

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление

Постъпила е една теза за критика: „Евангелията на Матей, Марко, Лука и Йоан; характерното за четиримата евангелисти и четирите Евангелия, отношението им към народите тогава и сега.“

Вие, за да разбирате Евангелията, трябва да работите с неизвестните числа. Онези важни слова, които Христос е говорил, са пропуснати; от това, което е написано, по този математически закон трябва да намерите неизвестното – какво е говорил Христос. Как наричате онези естественици, които по една костица може да построят, да опишат цялото животно?

Отговор: *Палеонтолози.*

Следователно, като вземете начина, по който Матей е писал, от него може да построите пропуснатото – от дадените думи. Той е писал на гръцки. Винаги, когато се изучава мистичната страна на Духовния свят, човек трябва да работи все с неизвестни числа. Сега кой е главният обект в Евангелията? Христос представлява една душа, връзка. Животът на Христос – това е целокупността на ред съществувания почти на всички онези напреднали души. Може да вземете Христос като историческа личност, но Христос със сегашните хора има ли връзка? Някои от сегашните хора, които живеят, били ли са преродени във времето на Христос? На един италианец му казал

един ясновидец, че той е бил онзи офицер, който бил при кръста на Христос, и той ме пита вярно ли е това. Казвам му: „Забравил ли си?“ За един мистик е важен животът, който човек е преминал. Защото дълбоката наука седи в това – да изучим формите, през които сме минали. Ако един естественик изучава малките клетки или протоплазмата, той изучава себе си. Когато изучава насекомите, растенията, кристалите, всички тези форми, през които човек е минал, човек се връща и по един научен начин изучава своето минало, формите, които той е създал. И според навиците, които той е оставил... Във всяко едно животно той е оставил известни свои навици. Затова за в бъдеще тази целокупност на науката от цялото царство на Живата Природа ще извади живота на човешката душа. Всеки идва да види пътя, по който е минал.

Какво нещо е науката? В съвременната наука аз бих ви препоръчал да изучавате наследствеността. Тя е една отлична наука, която може да ви ползва. Онези клетки, които не са изгубили първичния живот, могат всеки един орган да го възстановят; и колкото се отдалечават от този, първичния живот, те забравят този закон. В утробата на майката тези клетки създават тази ръка. Защо, като се роди човекът, не могат да я създадат? Някои учени хора ще кажат, че тези клетки са се диференцирали, но не е, не е така – те са изгубили този навик, изгубили са своето знание. Клетките на сегашния човек не са така учени, казано на един простичък език, както едно време. Човек е станал по-умен, а клетките са станали по-глупави. И нашето тяло е по-глупаво, отколкото преди години. Вследствие на тази глупост явява се противоречие между душата и тялото – и това наричат плът. Това съответства на отклонението на Земята от правия път. Днес Земята не върви по правия път, в който е вървяла преди милиони години. Сега учените изброяват около деветнадесет колебания на Земята. Какво означават тези колебания? –

Това прилича на един пиян човек, който се люлее по улиците, не върви по една линия, но обикаля – показва, че пътят, по който върви, е опасен. Например Земята като се върти, оста прави люлеения. – Защо? Че тя пътува в една идеална среда, кое я кара да се клати?

Отговор: *Обясняват това с въздействието на Луната.*

Луната ни най-малко не влияе. Луната как ще въздейства на Земята – тя е 90 пъти по-малка. Тогава защо Слънцето, което е 1 500 000 пъти по-голямо, и Месечината, която е 90 пъти по-малка, защо тази Месечина вдига водата близо на 60 крака, докато Слънцето със своята големина не може да предизвика такъв прилив. Как ще обяснят учените това?

Отговор: *Разстоянието до Слънцето е много голямо.*

Не е. Съществува следното окултно твърдение: между Земята и Слънцето има една тъмна планета, която е невидима. Тя е тъмна, понеже не дава никакво отражение. Тя не може да се види. В противовес на тази планета се е създала Луната, за да спаси човечеството на Земята. Вследствие на грехопадението човечеството със своята мисъл е дошло в района на тази планета. Следователно тези приливи, които постоянно стават, се дължат на нея. Но тя разбърква и мозъците на хората – това става по причина на Луната. И учените хора не могат да мислят правилно, и религиозните хора не могат да мислят. „Той – казват – е маниак.“ Но всичкото маниачество го образува Луната. Представете си, в известно положение Луната прави един прилив на кръвта вътре в мозъка. Щом дойде този прилив на кръвта, трябва да знаете как да употребите тази енергия: тя нахлува и много хора се повреждат.

Най-първото нещо при възпитанието е, че човек трябва да се справи с Луната. А Луната съответства със своето религиозно духовно вярване. Всички онези хора, които приличат на Луната, са големи догматици, крайни материалисти, те обичат външното, те са

скържави. А онези на Слънцето са крайно щедри, жизнерадостни. Човекът на Луната – той ще ти проповядва за спасението, но ще те остави гладен да умреш. Хората на Луната са без живот или техният живот е елементарен. Аз не зная как астролозите са турили Луната. Тя не трябваше да бъде в зодиака вътре, погрешно са я турили. Като не знаеха кого да турят, туриха Луната. Това не е астрология. Луната трябва да се извади – не е планета, тя е един сателит. Тогава защо да не турим и сателитите на Юпитер? Онези, които изучават дълбоко Природата, когато говорят за планетите, разбират това: в пространството, през което сега пътуваме, има известни течения, които се отличават по своята гъстота и своята енергия. Например, когато говорим за Марс, подразбираме тези течения, които обикалят и проникват цялата Земя, правят едно обръщане и винаги предразполагат хората, действат на ушните области, в страничните части на главата, събуждат чувствата на самосъхранение. Марс е юнак, за самосъхранение е готов да извърши всички престъпления. А Луната за едно свое удоволствие може да продаде баща си и майка си. За една дреха ги продава – това е едно лунно състояние. Вземете например едно дете, което цял ден плаче за една шапка.

Някой път у нас се ражда желание – ние искаме да бъдем учени хора. Учението не се придобива механически. Способността да знаете вие я имате в себе си, а за съчетанието на тези условия отвън ти си като един художник: четката и боите имате, но съчетанието художникът трябва да даде. Знанието механически не може да дойде. Във всички отрасли схващат живота механически. Когато човек схваща духовно нещата, ще има растене у него, той ще стане благороден. Най-първо всеки от вас трябва да започне със стремежите на Слънцето – не с другите планети. Всеки един от вас, който иска да има една здрава основа, трябва да започне с вибрациите на Слънцето. Основният тон е Слънцето. Щом започне Слънцето да действа, има

разширение в ума и сърцето, ражда се истинският живот, идейният живот. И истинските хора на науката, на изкуството, на музиката, на всичко, са хората на Слънцето. Ще ми говорят за Юпитер – това са онези хора, които обичат да се показват: той няма никаква идея, а се хвали с чуждия капитал. Той е юпитерианец, хубаво. През всички тези планети, човек трябва да мине през тях. В Юпитер ще обработи външната страна на нещата. В Юпитер се развиват личните качества на човека, достойнството. Това, което отделя човешкото *Аз* – това е Юпитер. Аз ви препоръчвам: ще се държите за Слънцето, но не така, както вие виждате Слънцето, не за това Слънце, което изгрява и залязва.

Въпрос: *Какво ще ни кажете за Синята планета?*

Когато дойде и се намести на мястото на Луната, тогава ще говорим за нея. Някои окултисти казват, че тя е влязла в Слънчевата система, невидима е, и тези пертурбации, които сега стават, на нея се дължат. Нейните енергии ще погълнат Луната, ще я преустроят. Това са теории, каквито говорят окултистите. Един ден, когато тя дойде, ще се измени Луната: ще има синкав, много приятен цвят, и ще бъде малко по-голяма. На нея ще има живот и тя няма да обикаля, както сега, но ще се върти наоколо – и на Земята ще се създадат условия за една по-възвишена култура. Казват, че това в скоро време ще се случи.

Периодът за развиването на сегашната, Шестата подраса, е голям – 210 хиляди години трябват. Шестата раса за да се яви, за да се усъвършенства – докато дойде тя, 210 000 години трябват. И в този период ще се яви тази планета. В Шестата подраса ще се яви тази планета. Някой път аз ще ви кажа името ѝ, как я кръщават. Може да се яви след 10, след 100, след 1000 или след 10 000, може след 210 000 години. За окултистите тези работи са близки – те с милиони работят. В Природата има два метода, с които тя си служи. Има 18

милиона години, откакто човек се е явил в сегашната си форма. Този период е минал, за да се образува сегашната форма, а след като се зачене човек, ембрионално той минава този период за 9 месеца. Така че 210 000 години могат да се съкратят в един къс период. Значи трябва да назрее тази, Шестата раса. Трябва да се създаде един нов континент. Природата не бърза. Преустройство ще има на цялата Земя: оста ще се изправи, климатически ще имаме най-хубавите условия, ще се измени конструкцията на човешкия мозък, общо ще се измени устройството на ръцете, на краката – те ще вземат най-хубавата форма. И между хората ще се появи идеята за братство, всички хора ще живеят в мир и съгласие. Това са идеали, за които трябва да се чака – докато дойдат, много кръв ще изтече.

Интересно е да разглеждате пертурбациите: в живота на всеки един човек има пертурбации. Често вие минавате през това – както край Земята има една черна планета, така и във вашия живот има един черен гений, когото ти не виждаш; и когато със своите мисли минаваш край него, той ще произведе в тебе пертурбации. Най-ужасните мисли и чувства ще те връхлетят, може да те отклонят от пътя. И после човек мре! Големи страдания ще имаш, но може да дойдеш под влияние на един друг брат – той пак ще те въведе в правия път. В този век всички ще бъдете преведени през тези пертурбации. Те са механически – вие не трябва да се плашите, когато дойдат. Така, както корабът се навежда наляво и надясно, но не може да се обърне – той така е направен. Онзи, който го е направил, знае това. Корабът така е направен, че вълните не могат да го обърнат. И човек така е създаден в света. Вие трябва да вярвате в едно – човешката душа е всесилна и нищо отвън не може да я отклони от нейния прав път. Да я отклони може, но тя пак ще се върне, тъй както една каучукова топка – вие може да я ударите, но тя от силата пак ще отскочи.

При сегашното развитие у всички ви се заражда един вътрешен страх, една вътрешна несигурност. Седите и всички се намирате в една мъгла – като патки в мъгла. „Ние завършихме училище, какво ще правим? След това какво ще дойде?“ – Това е механическо разсъждение. Откакто е започнала бялата раса, вие не сте имали още условия да живеете, както трябва. Всеки един от вас е минал през страдания, страдания, страдания. Във вас има ламтежи, копнежи, но ви трябват условия. Искате да бъдете художник, но нямате условия, среда; искате да бъдете музикант – инструмент нямате; или да сте поет – няма такава мека среда сега, кой ще ви разбере? Или искате да бъдете учен. Ако изнесете една нова теория какво нещо е материята, силата, как се е създал светът, всички ще въстанат против вас. И всички Велики учители на човечеството, които знаят това, мълчат. Казват: „Нека тези деца се занимават със своите теории, те са хубави.“ В XVIII век Френската академия на науките е разгледала около 80-90 теории – те са все достоверни. Това са гимнастики на ума. Това са степени, фази, през които трябва да мине умът, за да се упражнява. Аз не наричам една теория лъжлива. Онова, малкото дете, което пише буквата криво, то не лъже: то се стреми да я напише, но не може. Така че, каквато и да е теорията, тя съдържа известна истина; не лъже, но това не е същинската Истината. Пък и не е необходимо при сегашните условия да знаем цялата Истина. Как е създаден светът – не е необходимо да знаем. Как мислите вие сега: от клетката ли излезе човекът? Произвела се е в клетката една видима форма – в тази плазма. Какво е заключението на сегашните естественици, как се е образувала плазмата, после – тези ядра? – Ядрата – това са онзи, мъжкият принцип; плазмата – това е женският принцип. А туй, което се дели – това е мъжкият принцип, който се оплодява вътре.

И ако вземете: според закона на наследствеността например най-първо се роди едно дете мъжко, второто е от женски род, третото – от

мъжки, четвъртото – от женски – редуват се. Но има и друг закон: има две женски, след това един брат, след това две сестри, един брат. Има и друг закон: раждат се три сестри, ражда се един брат, пак три сестри, пак един брат. Някъде законът е така: на седем братя ражда се една сестра. А при Яков – дванадесет сина и една дъщеря. Това какво показва – че у еврейския народ този, грубият елемент, преобладава. Такъв един народ не може да бъде носител на Христовото учение. Тези дванадесет мъже – те не могат да приемат Христовото учение, да се пожертват. Много слаб беше законът на Любовта – няма никаква Любов у тях. Те са тип на крайния егоизъм, хора егоисти. И всеки един от вас, който има дванадесет сина – той е евреин. Обратното може да бъде пак нещастие – да имаш дванадесет сестри и един брат. Правилният закон е: един брат, една сестра. Трябваше Яков да има дванадесет сина и дванадесет дъщери. И преданието казва, че Адам имал четиридесет сина и четиридесет дъщери. Там законът е правилен.

Реплика: *Лошото е, че законът не се направлява по желание.*

Това са предания. Четиридесет – това е строгият закон. Адам започна с едно число, с един закон, с един от най-строгите закони в Природата. Той започна със Сатурн, четиридесет – това е Сатурн. Влезеш ли в ръцете на този бог, колкото кожи имаш, всичко ще обере. Безпощаден е той. Сега този закон може да го приложите. Този закон, който е верен в органическия свят, ще го пренесете по отношение на вашата мисъл. Например трябва да различавате: една ваша мисъл може да бъде от мъжки характер – положителна е тя, носи нещо благородно, възвишено, носи светлина. А, разбира се, една мисъл, която върви по женска линия, девица е тя – тя носи Любов в себе си. По тези мисли ще съдите на каква степен на развитие сте. Две от положителен характер – две от отрицателен, или какви са? Пак е този закон. Например вие казвате така: „Аз ще завърша естествени науки“

– и започвате: учите една-две години, казвате: „Тези естествени науки – това не е наука.“ Отивате философия да следвате. Следвате една-две години, казвате: „Философията – това са брътвежи, губене на време.“ Отивате по математика – учите две години, казвате: „Хайде по музика!“ – Това е губене на време. Не мислете, че изкуството може да го придобиете в университета. Университетът е едно условие. Вие, като дойдете в съприкосновение с онези, видните професори, те ви предадат този импулс, тази сила: те носят това знание със себе си – не официалното знание, не – там има сила. Официалните професори ще ви цитират този, онзи. „Е – казваш, – господин професоре, кое е вярно?“ – „Е – казва, – Вие си направете заключението.“ Той не може да се произнесе. Но онзи, гениалният професор – той носи своето знание от миналото, той не става сега професор. Зад него стоят хиляди поколения, затова той знае.

Много учени хора има на Запад, които имат свои специални теории, но те не ги изнасят. Тя за него е толкова свещена, че той не иска да я изнесе. За да я изнесе, той ще влезе в стълкновение, ще изхаби силите си. Той се радва, че има една теория, която прилага и има резултати. Ако аз имам една теория да преустройвам своя мозък, ако имам едно знание да подмладявам своя организъм, и го държа така, за себе си, и мога да живея, колкото искам, и да си замина, когато искам – не е ли това наука? Ако аз имам едно знание, с което преодолявам всички противодействащи сили, които могат да се явят... Защото онова, което противодейства – това са разумни сили. Няма механични сили. Студът – това са противодействия на разумни същества. Топлината – това са пак разумни същества. Земята, твърдите вещества, се дължат на съвсем други интелигентни същества, които специално се занимават с твърдите вещества. Водата не е образувана тук, на Земята. Тя е образувана някъде: „Каза Господ

да се образува водата.“ Тази вода си има специалност. Кои духове са вътре във водата?

Отговор: *Ундините.*

Казвам: от тези четири елемента вие трябва да изучите най-първо твърдата материя. Да изучите и водата, за да излезете от тази вода: да не ви управлява водата, но вие да я управлявате. После, да излезете от въздуха: да не ви управлява той, а вие – него. Докато ние дишаме въздуха, ние сме риби в него. Каква наука можем да имаме? – Ще имаме знанието на рибите, които имат малки фенерчета и са безгласни. И в нас постоянно стават такива пертурбации и ние във въздуха не можем правилно да мислим. Това, което мислим на младини, отричаме в старостта. Кое е вярно? – И едното е невярно, и другото не е вярно. Това, което мислех на младини, вярно е и на старини. Това е истинско знание. Има поети, писали са нещо на 20-25 години, а някои са писали на 60 години – като сравня, и двете са еднакво красиви. Мислите ли, че знанието идва на младини или на старини? – Не. Душата го носи. Само че при известна възраст създават се по-добри условия. При сегашното съчетание на живота 33 години дават най-добрите съчетания да се прояви човек или като учен човек, или като поет, или като музикант. Това е общо правило, но има и изключения. Има и друг закон. Когато Мойсей прояви своята гениалност, беше на 80 години – на 80 години беше, когато отиде и изведе еврейския народ. Четиридесет години той пасува – той се учи. Така че не трябва да се обезсърчавате. Чакайте – вие не сте дошли до възрастта на Мойсей. На 33 години ако не сте – на 60, на 80, до 120 има възможност.

Това не е само за една утеха – трябва да имате вяра в Живата Природа. В пътя, по който вървите в този си живот, имате специална една мисия определена – и ако вие не се заблуждавате от света, ще създадете нещо. Учете се от учените хора, от всяка наука вземете

всичко, каквото може да вземете, но не преяждайте – вземайте това, което можете да асимилирате. Ако четете, четете, и главата ви се напълни... Много учени хора пропадат, като се набере толкова материал в главата им – престават да мислят. По малко трябва. Един учен човек малкото ще разработва. Осемдесет години като живее, ако всеки ден употребява по три часа за една здрава мисъл, той ще събере много знания. Пък ако чете, всяка една мисъл трябва да извиква нова мисъл. Всяка една мисъл трябва да внесе във вас и едно припомняне. Ами че вие ще си спомните едно прераждане в Египет, пирамидите. Някъде там, в Индия, в някой храм сте минали второ посвещение – ще си спомните някои биологически закони. Този закон на спомнянето – той е красивият. Христос казва: „Този, Духът на Истината – Духът, Който ръководи цялото човечество, Той ще ви припомни от памтивека всичко, т.е., откогато човечеството е влязло в този закон."

Вие още не сте млади. В моите очи за млад човек считам онзи човек, в когото Божественото се е събудило: във всичко вярва, макар че не е дете той – вярва и разбира. Нима мен трябва да ме учат да разбирам онзи музикант? Аз като чуя, разбирам вече този тон – и веднага мога да изпея тона, мога да го издам. Това е вродено вътре в мен. Следователно младият човек винаги трябва да бъде млад. Човек никога не трябва да остарява. Не си туряйте в ума, че ще остареете... Казват: „Ние като остареем" – това е най-глупавото нещо. Не е мъчно, който иска – да остарее, да съгреши. Който иска да бъде млад, т.е. да добие наука, знание – той трябва да върви по правия път.

Ще турите за основа Слънцето – дълго време ще мислите какво са топлината и светлината на Слънцето. Когато човек дойде под влиянието на Слънцето, има такава широка душа, че той се радва на всичко. Всичко използва и неговият ум работи. И после, Слънцето е един от великите фактори, за да се възстанови онова, нормалното

здраве, което хората трябва да имат. Днес аз ви говорих, че младите трябва да се пазите – не каквито сте сега. Аз като ви говоря, може да кажете така: „Ама аз не съм на правия път.“ Някой от черните гении на тази, черната планета, те е отклонил. Нищо, ще се върнете, ще призовете Божественото и ще се върнете пак по правия път. Сега ни трябват хора, младежи, с тези идеи: да се не отклоняват. Хора ни трябват по целия свят, младежи, които да имат идеал, да са като диамант, да бъдат готови на всички жертви. Не да страдат, не е въпросът за страдание, но да бъдат готови, да бъдат носители на Божественото, носители на тази наука. Тогава не трябва да се боите, че може да дойдат страданията. Те отминаха – толкова милиони християни измряха на арената, и с каква самоотверженост! Пък като вземете епохата на Лемур, на Атлантис – те страдаха много, но придобиха знание в тези страдания. Не е въпросът само да придобиете знание, за да поправите живота си временно на Земята. Ако вървите по този, истинския път, вие ще придобиете много повече, отколкото сте очаквали. Защото вашето желание да се повдигнете – това е желание на вековете. Като дойдат условията – да проявите хубавото, гениалното във вас. Всеки от вас ще бъде един извор, от който трябва да излезе едно благословение – така трябва да гледате.

С отклонението на Земята има една голяма пертурбация вътре в нервната система на сегашната култура. Няма какво да ви привеждам данни. Трябва да се върнем към онова, нормалното състояние. Божествените сили, мисли и желания в нас, така да трептят, че да усещаме вътре един мир в душата си. Поставени при най-лошите условия, душевно да бъдем весели – няма по-хубаво нещо от това. Мисля, един от английските романисти, Чарлз Дикенс, е имал един такъв характер: толкова заборчлял, че като се събрали неговите кредитори, всички искат, а той им казал весел и засмян: „Почакайте

малко, сега нямам, ще ви се издължа, когато имам“ – и бил така весел. Всеки от вас трябва да бъде като Чарлз Дикенс. Като го турят натясно, да каже: „Дайте ми време, тази работа ще я уредя, ще се свърши.“ Все ще дойдете до положението на някой от тези, великите хора. Изучавайте и благоприятните, и лошите условия. Геройството на човека седи в това – да бъде силен в мъчнотиите на живота.

Забелязвам, че първия път, когато започнахте да пишете темите си, много хубаво пишехте. Оттам, с времето, вие започнахте да пишете така, както дойде – не мислите вече. Това стана нещо обикновено. Дойдохте, и като че колкото беше набрано у вас, изказахте го, и сега казвате: „Повече от това какво ще кажем?“ Първите ви теми са отлични, трябва да ги пазите. Тия отсега, отскоро – трябва да се турят в едно гърне, за да се стоплят – дълго време трябва да се варят. Например аз помня: един от учениците чете преди години нещо много хубаво. Това показва свобода на Духа. Трябва свобода на Духа. Трябва да пазите в Школата това – да бъдете всички свободни. Да си въздействате, но да не си противодействате. Защото противодействието ражда неприятна реакция, противодействието не води към добро. От класа в София по този начин ще се създаде едно ядро. Не трябва да се обезсърчавате. Вие трябва да имате смелостта на онзи китайски мъдрец – при него ходил един просяк четиридесет години наред да проси и той все щедро му давал. Но явил се и друг един конкурент, казал: „Само той ли може да бъде щедър“ – и той отворил едно заведение за благодеяние. Но като ходил една година наред просякът при него, той викнал: „Все ти ли ще идваш при мен? Друг да дойде!“ Просякът му казал: „Другият четиридесет години ме посреща, ти не можеш да се мериш с онзи – малка ти е силата.“

И вие сега, още първата година, казвате: „Е, стига, Господи, тези страдания!“ Чакайте де, кажете така, след като ги носите четиридесет години, като Мойсей. Страданията точно са определени – колкото са

потребни за развитието на нашата душа. Не мислете, че те са случайни. За разумния човек всичко е разумно определено. Та вие се радвайте на това. Аз не говоря сега за страданията, които вие може да си произведете изкуствено – ако вземете нож и си прободете ръката. Не. Вие турите най-добрите си усилия, но случи се нещо непредвидено. Не се плашете от противодействията в живота, които ви идват. Като ви казвам да не се плашите – значи вие ще се плашите, без да се уплашвате; ще се обезсърчавате, без да се обезсърчавате. Много писатели има: той след като е писал, дойде друг, критик, по-добър – след като го нареже, той хвърли перото, казва: „Няма да пиша вече“ – и плаче, плаче. След една година пак вземе перото, но не ходи вече при онзи критик. Що му трябва: защо ще ходите при този критик, та да ви нареже като един хирург, да ви прави операция? Вие издайте с псевдоним една малка книга, та между простите хора, без да ви знаят името, ще имате най-добрата критика. Не си туряйте името: „Новият поет сега Ив. Михайлов...“ След това този критик ще се яви, ще ви надяла. Турете си някой псевдоним, не си казвайте името: да не знаят името ви, инкогнито да сте, щом искате да знаете какво ще говорят хората. Този брат, който си тури портрета върху новите научни теории, идва онзи ден: цял куп писма получил, заканвания, с всички епитети – и той си ги носи като светиня, изважда ги, чете ги, смее се, казва: „Има за какво да пиша аз.“ Ако бях аз, щях да ги изгоря в печката. Хубаво е човек, докато не е готов за война, да не обявява война, та да го бият и да плаща контрибуции.

Всички сте пълни с енергии, имате желания. Ще постъпвате разумно. Изучавайте себе си. Не изгубвайте вашите стремежи – каквито идеали имате, не ги отхвърляйте, работете за тях. Може да работите каквото и да е, но всичко да подкрепя този, твоя идеал. Ще работиш за идеята си. Може да станеш обущар временно заради

идеята си, слуга някъде заради идеята си. За идеята всички тези жертви ще се правят. Главната ви цел, всичките ви усилия ще бъдат да се реализират идеите ви. Щом ги реализирате, вашата душа ще се повдигне.

Ще имаме хора на новата култура – те ще се отличават с постоянство. Не към тези, сегашните идеи, но към онези, свещените идеи. Откакто сте родени, вие носите тези идеи в душата си; и трябва да бъде човек честен, никога да не изневери на тези идеи, с които е роден. Имате ли тези идеи, сформира ли се вашият характер, сформира ли се вашето сърце, след като то се сформира, ще дойде вашата душа, вашият дух. Трябва да се родите като дете. Аз-ът се ражда, като дойдат духът и душата. Душата ще бъде майка, Духът ще бъде ваш баща. А вие съзнавате, че живеете на Земята – и ще бъдете дете. Имате един баща и една майка, които носят всички тези благородни качества – ще приличате на тях. Тази е идеята. Сега, като казваш: „Душата ми“ – душата, това е майката вътре в теб.

Малко размишление

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

МЕКИ И ТВЪРДИ ВЕЩЕСТВА

VI година (1926-1927), Деветнадесета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 6.11.1927 г., неделя

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Наредете се на един кръг.

Уточнение: *Приятелите почват да разместват столовете и да ги обръщат един върху друг.*

Знаете ли какво показва това, когато обърнете столовете с краката нагоре? – Туй значи, че в света обръщате нещата надолу с главата. Динамически сили се образуват тъй, както обръщате, и тогава те ще развалят всичката работа.

Психическо упражнение: всички са наредени в кръг един до друг. Ръцете са допрени с дланите на съседите – лявата длан е нагоре, дясната е надолу. Дясната ръка издигаме нагоре, десния крак издаваме напред – клякане, издигане – бавно, съсредоточено. Волята да прониква съзнанието. Връща се кракът, ръцете правят контакт. Повтаря се същото и с левия крак. При клякането ръката остава горе.

Уточнение: *Всички образуват два кръга, понеже не се хващаме на един.*

Едновременно изнасяме няколко пъти ръцете всички, докато постигнем да става това едновременно. След като се достигне това, почва упражнението – първо с десния крак, после с левия. След това изнасяме двете ръце напред. Няколко пъти ги изнасяме всички, за да се достигне това хармонично и едновременно. Дланите са под прав ъгъл, с ръката – като че подпирате нещо.

В органическия свят има един закон на противодействие. В света съществува едно силно противодействие. С него е започнал светът и с него ще свърши. Имате площ, да кажем, имате известни семенца посети. Тази почва е твърда. По кой начин сполучиха тези, нежните семенца, да израснат над тази, коравата почва? Вярно е, че тя пуща влага. Но всяко стъбълце е център, динамичен център на електричество. Влагата служи само като добър проводник на електричеството. А чрез електричеството туй, нежното стъбълце, си разтваря път.

По същия закон: кое е мекото в живота? – Водата. Мекотата разбира тази течност. Някой път се чувствате нервен, сух – това показва, че имате малко влага. Тази влага трябва да дойде от океана. Теченията – въздушните – това е вашата мисъл. Трябва вашата мисъл да заработи. Това е раздвижване, буря. Тази буря ще донесе влага, ще дойде този, мекият елемент, ще проникне в почвата, след туй ще дойдат електричеството и магнетизмът, ще почнат да работят и вашите меки стъбълца ще излезнат из тази, гъстата материя. Тогава ще дойдете до идеалното състояние, при което можете да растете. Ако главата ви е заровена като тези стъбълца в земята, какво може да измислите? Луковата глава какво може да измисли? – Клоните е измислила. Дошла е 10-15 см и си казва тази лукова глава: „До центъра на Земята не може да се достигне“ – и изменя решението си. Движението не е само в една посока. Най-първо ще привлечете влагата. Това е мекота. Аз не говоря за мекотата на кашата, на тинята – тази мекота, в която човек се удавя. Как може да наречете вие водата – мека ли е? Тинята е отрицателна страна на мекотата. В тази кал вътре нищо не може да расте. Във водата все таки може да живеят рибите, но в една такава мекота на калта – там почти всичко гние. Отрицателна страна е това. Когато някой каже, че не обича мекотата, разбира тази кал. Защото на калта не е свойствено да бъде мека.

Мекотата е свойствена само на човешката душа. Това е едно от великите качества на душата. Само душата може да бъде мека и пластична. Мекотата – това е във физическия свят. Когато говорим за Астралния свят, когато говорим за нежност на чувствата, подразбира се същото: тя съдържа мекота и тази пластичност. Само тези, меките неща, може да се обичат. Можете ли вие да обичате един студен камък или едно парче лед, да го прегърнете и да го милвате? – Не можете. Сега този е първият начин. Някой път нямате разположение да учите, нямате никакъв импулс да работите. Защото всяко растение, за да почне работа, трябва да има мекота, влага трябва да има. Но тази влага ако е мека – това показва малко топлинка вътре. Мекотата винаги подразбира влага и скрита топлина. А скритата топлина е вече носител на условия за самия живот. Не трябва целият човек да се превърне на мекота – в дадения случай известна постъпка трябва да бъде мека. Когато ние изгубим мекотата, тогава се образуват психичните набраздявания: чувства разни като недоволство, вкиснете се. Вкисването от какво произтича? Химиците как го определят? Водата ферментира ли? – Ферментират само твърдите вещества, органическите. Следователно ферментирането е признак, че у нас има повече твърди вещества, отколкото ни трябват. Следователно вие ще ги извадите. Ще оставите толкова, колкото ви е потребно.

Твърдите вещества в нас се означават с костите. Меките се обозначават с мускулите. А течните – с кръвта. Динамичните сили чрез нервната система се уподобяват. Всички, завършили гимназия и университет, трябва да имат едно положително знание. Вие трябва да знаете да се разговаряте с вашите клетки, с вашите мускули. Един мускул е едно общество от много интелигентни същества. Пръстът – организиран е той от клетки, те са едно общество, и ако направите някой път нещо недобро, тези клетки се бунтуват. И какво става – усещате болка. Не мислете, че можете да правите, каквото си искате.

Вие може да правите, каквото искате, но и клетките си имат свой морал – не както нашия. Но щом престъпите техния морал, веднага ще усетите едно неразположение, което е дисхармония с Небето, след това – едно органическо неразположение. Те казват: „Нашият господар не мисли за нашето добро, следователно и ние не можем да мислим за неговото добро.“ Ако цял ден работите и не защитавате ръцете, това е една крайност. Казва някой, че трябва да бъдат ръцете меки – тогава ще работите малко, ще почивате малко, ще се молите по малко, ще ядете по малко. Всички тези малки неща като се съберат… Ако този кръг (Фиг. 1) го разделя на 1000-2000 частици, те са малки, но всички, събрани наедно, съставят едно цяло.

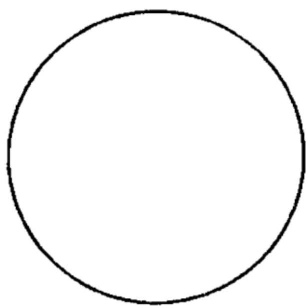

Фиг. 1

Взаимообразността на нашите клетки образува едно цяло в организма: кореспонденти си имат те, вестници, предават си новините. После, научни експедиции правят. Математици имат, събират се на лекции. После, имат си лаборатории, правят химически анализи, реторти си имат. Вие ще бъдете учудени, ако влезете в клетките, в техните химически лаборатории. Като седне онзи „професор клетка“ да работи, той е професор отличен, с четири дипломи, и той държи изпити в Невидимия свят – и дошъл сега, станал слуга на един „учен невежа“, който не разбира. Те го учат. Като казвам *прост* – в нас ние не сме се диференцирали, само външно познаваме света, но вътрешното устройство на света… Ние познаваме

живота отчасти. Че какво сте научили от живота? Вие живота на растенията, на насекомите, на рибите, на млекопитаещите, на разните общества на човечеството познавате ли? Всичко туй може ли да изпъкне в нашето съзнание, да познаем какво е състоянието на това същество? Съзнание има – то страда. Туй е само негативната страна, но животът не седи там. Корените на едно растение – това е адът. Стъблото и клонищата – това е раят. Който живее в клоните, той е в рая. Тъй че раят и адът са свързани взаимно, имат допирна точка. Адът е безплоден, но тези клетки – от тях зависи.

Някои от вас може да изгубят своята памет. Защо? – Защото те са дали на други едни клетки надмощие – отзад, тук, на задната част на черепа. Там има известни общества, които могат да погълнат цялата енергия, да отвлекат онези умствени енергии, потребни за паметта, и човек става разсеян. Ако умът погълне всички енергии, човек става твърд в своите чувства, груб. Така нищо не се постига. Следователно ще разпределите всички енергии вътре в мозъка си – като един господар: в своите бели дробове, в стомаха... На стомаха да не гледаш като на торба, която ще се унищожи – не, туй са разумни души. Ще се помолиш и те ще те слушат. Ще говориш на клетките на стомаха, на дробовете, на сърцето, и най-после ще дойдеш до мозъка – с него ще свършиш. И след като свършиш, туй ще бъде един прием, суетня – тогава ще започнеш своята работа отвън. Вие сега седите и казвате: „Колко съм аз нещастен!“ – Е, в какво седи твоето нещастие? – „Аз – казва – не мога да завърша изпитите си.“ – Е, голямо нещастие! Време има, ще ги завършите. Колко време ще ти отнеме? Ако концентрираш ума си, за един ден ще вземеш изпита, ако си разсеян – за една година. Ако още се разсееш, и за 10 години пак не можеш да си вземеш изпита.

Има същества, разумни същества на Небето, които знаят на нашата Земя растенията – всички видове, знаят колко животни има,

колко хора, колко камъни. Всичко на Земята, тъй, като ги попиташ – подробно знаят всичко онова, което е важно. Той е учен човек – като отвори всички тези листа... Вие сега, като се отвори вашият ум, от повърхността на Земята какво знаете? Колко вида риби има, не знаете. Колко пластове има в Земята, не знаете. Колко течения има вътре в Природата, не знаете. Не че не знаете, но тъй – предполагате си. Но тъй, да знаеш едно течение, да знаеш колко вида течения има... Това са течения, в които трябва да потопиш ума си. Когато влезете в една окултна наука, за да развиете вашия ум, ще ви дадат известни методи, за да се повдигнете. Няколко хиляди течения има в един милиметър – тъй ти ще се повдигнеш с една хилядна от милиметъра и веднага ще ти проблесне нещо, ще стане твоята памет силна. Или искате да развиете поезията, или музиката, или каквото и да е изкуство – има си известни течения за това. Ще бутнете известен бутон, ще се повдигнете и вашите клетки ще получат тази енергия.

Ние сега чакаме Господ да погледне благосклонно на нас. Това е вярно – Той е погледнал тъй благосклонно, че светът е вече нареден. Човек е един космос, създаден от живи интелигентни души, които са дошли да работят за него, и на туй общество той трябва да гледа със свещен трепет. Не да кажеш: „Един ден аз ще се схумя, от мен нищо няма да остане“ – това е глупаво схващане. Туй е един свят от разумни души и на тези души няма да кажеш тъй, та да ги обезсърчиш: „От вас нищо няма да остане.“ Господарят казва, че от тях нищо няма да излезе! Че къде е писано? Онова погрешно мислене вие ще си го турите в старата торба. Това е механическо схващане. Мислите, че дарбите ще дойдат отвън. Дарбите, силите у човека са в тези клетки. Ако почнеш да им говориш на техния език, всяка една дарба ще се прояви. Изисква се само време. Всички науки в света се дължат на тези клетки. С тези клетки са свързани разумни същества от Невидимия свят у нас. Тези клетки са разумни центрове. От

Невидимия свят, когато искат например да говорят на нашия разсъдък, трябва да съсредоточат известна енергия в известна част на нашия организъм... например в сърцето, когато искат да говорят за Любовта – в лявата страна на сърцето. Отзад има друго сърце, под лъжичката – друго, и отпред, на челото отгоре – е най-хубавото сърце на човека.

Тези работи ги пазете за вас. Вие можете да направите малък опит. Най-първо ще считате, че всичко у вас е разумно. Ако мислите, че у вас всичко е неразумно, няма защо да правите опит. Защото на този молив, колкото и да му казваш: „Вдигни се оттука“, той няма да се вдигне. Но ако туй вещество го прекарате през живите клетки – едно живо вещество – те ще се вдигнат. Ако човек не обръща внимание на този истински възглед, той ще се превърне на едно сухо дърво, ще се превърне на едно твърдо вещество, ще изгуби своята пластичност, движението, въздуха, своята топлина –и най-после ще остане една мъртва кост. Това е философията, която можете да приложите, която трябва да ви ползва в живота. Каква е вашата опитност, кои предмети вие сте учили по-хубаво – нали онези, които обичате? Следователно знанието, което ви е потребно, туй знание е свързано с известни разумни души. То има отношение към разумните същества. Искате да бъдете поет, да допуснем. Не е лошо – това е една благородна идея. За кого – за душите ще пишете. За себе си няма какво да пишете. Но за да напиша за това, искам да се проявя за тези души вън. Следователно тези души трябва аз да ги повдигна в ума си и да напиша най-хубавото за тях. Но ако аз пиша, за да ме прославят – това е кривото. Славата не седи в хората, славата ще дойде от друго място. Славата на един юнак в кого седи – в самия него или отвън? – В самия него. Ако аз мога да вдигна цялата Земя на ръката си, къде ще седи славата ми? Представете си, вдигнете Земята на ръката си и кажете на тези хора: „Вие ще ме слушате ли?“ И

подхвърляте Земята като топка. Туй ще се отрази на тези хора – океанът ще се разбълника: „Ще ме слушате ли?“ – „Ще слушаме.“ Погладя Земята – и всичко стане в ред и порядък.

Често Господ държи Земята в ръката Си и казва: „Ще слушате ли?“ – Подхвърли ви. Вие не трябва да се противите. Право е казал Христос: „Не противи се злому.“ Това е негативен път. Вие, и без да ви се каже, си го употребявате. Но казвам: действайте по закона, не се противете! Вие вървите в новия път – не хабете силите си да се борите с ниското си естество, да го обуздаете. Вие го оставете то да си расте. Израсне някой трън вън от градината ви – минете там, погледате го. Какво има в това, че той е израснал отвън – живот има вътре в него. Не мислете, че тези тръни в живота не са потребни. Тогава питам ви: вие сте млад, защо дойдоха всички тези противоположности в света – ужасни противоположности? Една противоположност – това е една възможност – каквато и да е тя. И следователно колкото повече противоположности имате, толкова повече възможности имате – и обратно. Тогава кое е по-хубаво? Защото всички тези велики хора в света са хора на големите противоположности. Следователно ние от тях черпим. Че Христос беше човек на големите противоположности. Всички пророци – историята на всички тези велики хора показва, че все са били хора на големи противоположности. Не че целият им живот е бил само страдания... Ще схващате това тъй – щом дойде една голяма противоположност, ще кажете: „Тази противоположност е една възможност.“ Възможното значи един път, един начин, един метод, в който ще добиете нещо ново, макар да не го знаете. Тази противоположност вие я смекчавате – ако не се тури тъй, вие ще се отвлечете в едно противоположно течение.

Да ви приведа един пример. Представете си, завършвате гимназия, абитуриент сте, но по математика малко куцате, по

геометрия, по химия – и ухитрявате се вие: под ръкава си, под ръката си написвате най-важните формули. Напишете ги, но не може да предвидите: случи се, че онзи, който ви изпитва, вашият учител, е прозорлив и находчив – заинтересува се от вашата ръка, иска да я види и веднага казва: „Стига!“ – скъса ви. Казвате: „Стана едно нещастие, аз бях много глупав.“ Какво се изисква сега, как ще поправите вашата погрешка? Аз ви навеждам на един факт. Как ще поправите тази погрешка? – Ще идеш при професора тъй, прямо – като му разправиш, той веднага... Ето един начин този учител да види, че в теб има доблест. Няма да се извиняваш, няма да се осъждаш, но ще изнесеш всички факти. Той веднага ще признае добродетелта ти. Ще стане едно сближение. И може би след години, като те срещне, ще се усмихне и ще каже: „Ние се познаваме, откога? Откогато видях ръката ти.“ Питам сега: не е ли по-красиво да надникне той, да види ръката ти, или да го излъжеш? Кое е по-хубаво? А ти казваш: „Аз бях пръв ученик“ – пръв, но под ръката.

Провидението се отличава с това: то всякога обича, където имаме слабости, там ще надникне. Ще види и нищо не казва. Ще види, че има нещо написано, и ще каже: „Тъй ли? Че каква е тази формула?“ И той, професорът, ще си ги препише тези задачи и ще почне да размишлява за твоята психология – защо именно тези задачи, а не други. В друг ръкав той ще намери други задачи и ще се чуди защо един едни задачи не е могъл да научи, а друг – други. Кои са причините? Вземете такава една задача: дадат ви едно уравнение с три неизвестни. Георги Марков, ти си математик, тази работа с три неизвестни как се започва? Първото неизвестно как се разкрива?

Отговор: *Три уравнения трябва да имаме, за да се реши. Тогава едното неизвестно се изключва, остават две уравнения с две неизвестни – има много начини, но най-малко три уравнения трябват.*

Допуснете сега, че съставяте едно уравнение, да кажем, такова: имате такава една валчеста ябълка, а дървото е неизвестно. Искаме да знаем какво е дървото: високо ли е, или късо. От плода искаме да узнаем. Как ще направите туй уравнение сега? Плода го имаме. После имаме второто уравнение – имаме крушата, от продълговатите, големите. Да намерим какво е дървото на крушата. Третото – намерим един човешки череп – от него веднага трябва да намерим какъв е човекът, да възстановим неговото лице, очи, уста, нос, строен ли е бил. Всичко това – само от неговата глава. Има си методи, начини. Защото, ако погледнете в задната част на черепа, може да видите дали неговите очи са били черни, или сини: ако задната част на главата му е била дебела, неговите очи са били сини; ако задната част е тънка в известни области, неговите очи са били черни – от горещите типове е бил. А щом има черни очи, има черни коси, има и черна брада. После, искате да знаете бил ли е той умен, или не. Ще видите предната част: дебела ли е костта и в кои области. Ако цялата предна част на черепа е тънка и като запалите една свещ, вътре се вижда светлината – този човек е бил интелектуален. Ако костта е дебела – неговият умствен живот е бил слаб. Следователно ще кажем, че този човек не е живял в една интелектуална среда, не е бил професор. Ако в него тези центрове на физиката, химията или музиката са силно развити, ще възстановите дали е бил музикант, поет или учен. Всичко това може да се определи. Изисква се много голямо и тънко наблюдение. Ако човек посвети 20-30 години за изучаване на човешкия череп, ще се домогне до чудесата да чете по него. Например в астрологията къде се отбелязват теченията на Марс?

Отговор: *Около ушите.*

После, те създават квадратна форма на лицето обикновено. Същевременно – и на черепа. Какъв е цветът на марсианците? – Значи червеният цвят. Тези хора, които имат червения цвят на

физическото поле, нямат червен цвят в Астралния свят. Ако на физическото поле имат червен цвят, в астралния имат черен. Те са хора безчувствени. Един човек, който може да те убие, какво чувство може да има – той е жесток човек. Има черен цвят. И ако той стане цвят на целия организъм, човек се огрубява. Да ви говоря на материалистически език – човек е създаден от седем материи: червена, портокалена, зелена, жълта, ясносиня, тъмносиня, виолетова. И всякога, когато се изгуби пропорцията от тези материи – може да преведете туй – това са и сили. Законът е все същият. Щом у човека преобладава повече червената материя, явява се туй, възбуденото течение – марсовото, но не е този Марс там, горе. Марс в този случай е само един символ в Слънчевата система. Два полюса си има той: един Марс има, който се вижда, и друг, който не се вижда. Този, който не се вижда, е по-опасен. Туй, което не се вижда, е опасно, но туй, което се вижда, е по-добро.

Но ние се отвлякохме. Да се върнем към темата. Най-първо ще мислите за себе си. Ти си едно общество от разумни души – нищо повече. Като станеш сутрин, ще накараш всички тези души да мислят. Или ти ще влезеш в хармония с тях, или те – с теб: едно от двете трябва да стане. Да се моли човек, значи всички те да имат този стремеж. Хармония трябва да има в целия човешки организъм. Молитвата – това е едно велико състояние, за да дойде човек в разумна връзка с всички разумни същества, които са завършили своята еволюция. Това е молитва! Да седиш при нозете на Бога, да слушаш онова поучение: как е създал света, че ще ти говори чрез Духът Си, да те учи – какво по-хубаво от това? Той ще ти даде знание за другите светове, за Слънчевата система, за Невидимия свят. Ще ти даде знание, което по друг начин с хиляди години не можеш да научиш. Сега тук вие искате сами да идете при Господа, при висшите души. Не може, колективно ще идете. Какво каза Христос на онази

жена, като я намери при кладенеца: „Иди повикай мъжа си!“ Казва Му: „Нямам мъж.“ – „Петима мъже си имала, а и този, който имаш сега, и той не ти е законен.“ „Иди повикай мъжа си!“ Кое е в теб разумното? Казва: „Нямам, Господи, няма го мъжа ми.“ Няма го. Иди повикай мъжа – значи иди повикай разумното в себе си.

Сега схващате ли мисълта? Често, когато разсъждавате, могат да се повдигнат малки съмнения, недоразумения – какво мислят учените хора. Те си имат специални изучавания: външната страна на клетките на човешкия организъм изучават. Но костите, какво са костите? Важни са онези клетки, които ги създават; и когато тези клетки ги напуснат, костите се разлагат. За мускулите важни са онези клетки, които ги създадоха. Като си отидат те, разлагат се мускулите. Онези клетки, които живеят с мускулите, те си отиват с човека заедно. И когато втори път той се върне, те скоро пак създават неговите мускули. Той си има всички архитекти – все учени хора. Човек, каквото поиска, всичко го има в себе си. Той е като един цар: казва да дойдат учените, химиците, най-учените астрономи – за небето да му говорят, за онзи свят на учените философи. Е, той е цар и те ще му дадат съвет. Като вземе предвид туй, което те му казват, и той ще даде своето съгласие, своето вето. Ще каже: „Съгласен съм“ – и тръгва по правия път. Тогава, щом има такова съгласие, ще почувства радост, ще стане весел. Когато има съгласие у човека вътре между неговата душа и тези души, никой не може да му отнеме радостта. Да се съберат всички дяволи на ада – не могат. Това е тъй невъзможно, както да искаш да размътят някой океан. Една локва може да се размъти, но океан – не. На онзи, който тъй мисли, никаква философия не може да му размъти ума. Но на онзи, който не мисли тъй, всеки може да размъти ума му.

Вие сте млади. Аз ви показвам един велик закон, върху който е положен животът – инак ще си блъскате главата и пак ще дойдете до

туй заключение. С мъчението нищо не се постига, с труденето нищо не се постига – постига се нещо, ако човек е разумен. Но нито мъчението, нито трудът, нито работата могат да постигнат нещо – пред тях трябва да има едно разумно, Божествено разбиране. И тогава турете тази енергия и да си не иждивявате времето напразно. Сега ще ви попитам като онзи гръцки свещеник: „Разбрахте ли ме?“ По някой път ние сме на мястото на този поп. Някой път казваме, че знаем, някой път – че не знаем. Какво се крие зад тази пословица? Защо свещеникът пита: „Благословени, знаете ли какво ще ви кажа?“ Помислете малко, това е един ребус. Помислете върху думите на този свещеник за следващия път. Дайте ми една малка психологическа разгадка – тъй, да ги разясните. Това е неизвестно: знаете, че той им е говорил, имал е да им каже нещо. Защо той избягва да им го каже? На този ребус няколко души дайте едно разяснение. Да видим какво заключение ще извадите. Сега някой от вас тъй ще си каже.

Уточнение: *Учителя си хваща дланите на кръст.*

Някой поклати пръстите си, някой допира върха на пръстите си, вдига показалеца си – всевъзможни движения има. Мислите ли, че те са безсмислени? Когато човек си тури пръста зад ушите и пусне ръката си, какво иска да каже? – „Когато трябваше да слушам, не слушах, но сега видиш ли?“ Зад ухото се намира този център на издръжливостта. Казва човекът: „Закъсахме, но има надежда“ – той търси помощ да изправи погрешката си. Всеки прави движения: той не мисли, но първоначално всички тези движения са разумни. Цяла наука е имало в древността за това. Тя е изгубена. Всички тези движения: играенето на окото, почесването – чрез тях хората са гадаели. Цяла наука е имало. Сега е изчезнала.

Ще се върнем назад. Първото нещо: за 20 дена наред, като станете сутрин, ще си помислите, че вие сте едно същество, направено от разумни души. И ще си зададете въпроса какво трябва

да се прави. Първа задача: извикайте всички тези души във вас, които образуват вашия организъм. У вас ще се зароди съмнението: „Дали те ще ни чуят?“ – Това не е въпрос. Чуването е един въпрос външен. Психологически вашето съзнание ще се повдигне на една степен по-високо. То ще подготви почвата за едно по-правилно разбиране на вътрешния ви духовен живот. След време това все ще окаже известно влияние. Да ви приведа един факт. Най-първо Бог казва: „Да направим човека.“ Значи съветва се Той. И всички тези разумни Същества решават от какво да го направят: един човек да направят от кал. И следователно тази пръст, тази пепел е трябвало да се събере и да се направи една каша, едно тесто – и да се направи човека. Това е физическата страна на човека. И след това – вторият процес е вдъхването. Духна в него Бог и той става жива душа. Туй, което се вдъхва в него, то е другата част от неговото естество. Най-първо Бог е мислил за човека горе. После от множество частици го направи – тези частици пак са събрани – и тури дихание вътре – и човек става жива душа. Най-първо ще помислите какво Господ е помислил за нас, като ни е създавал. След това – как ни е направил; и след туй – за диханието, което е внесъл. Като дойде радостта у човека, мирът и радостта – това е Божественото дихание. Добиеш ли радост, значи Бог вече вдъхва в тебе. Някои хора са мъртви, нямат никаква радост – ходят, учат, четат, но нямат никаква радост. Но като дойде Божественото дихание, тази радост – всичко вече има смисъл. Бог! Има едно същество, една душа, която може да обича... След туй започва друго заблуждение. Пак ще се върнем към света на заблужденията, на формите. Много пъти човек трябва да претърпи големи противоположности – докато дойде у човека Божественото.

Псалмопевецът казва: „Божият образ между хиляди образи като Го видя, отличава се между всички.“ И гласа Му като чуеш, навсякъде се отличава Неговият глас. Божият глас е най-мекият глас. По мекота,

по израз – Той като проговори, всичко става. Когато Господ слезе някой път и проговори на ада, знаете ли какво става? – Той като проговори, образува се страшен студ и всички духове, които мислят да правят зло, почват да треперят, тракат зъбите им, забравят да правят зло и почват всички да се молят, на колене да се молят. Ако вие не разбирате Божия закон, като дойде туй, мекото начало във вас, ако не разбирате закона, ще се образува такъв голям студ, ще скачате тъй от земята, ще усещате един силен контраст. В студа горението е вътре –вътрешно горение има. Вътрешно горение, без да изгаря. Туй, което е най-малко, най-нежно в душата, което произвежда радост – това е туй, Божественото начало. То е най-хубавият глас – и който го е чул веднъж, никога не го забравя. Даже когато сте някъде и някой ви проговори с тази мекота – никога не я забравяте. През целия си живот вече ние помним тези думи. Затуй ще се стремите и вие да бъдете меки и добри.

Добродетелта в света е плод на тази Божествена мекота. Истината и Доброто са външни страни на живота. Външният живот – това е разнообразието в света. Мъдростта и Любовта – това са неща за Небето горе, скритото вътре. А Истината и Добродетелта – това е нещо, което сега можем да реализираме. Когато говорим за Добродетелта, разбираме да можем да реализираме Доброто в света, а това има предвид туй общество – то да има мир. Тази душа е придружена със своите дружки. Те толкова я обичат, че са слезнали с милиони: придружават я, прислужват ѝ. Любов е това! И после, като замине тя нагоре, отидат си с нея. Те толкова я обичат, че са се унижили, служат ѝ и нищо не искат от нея – искат само тя да върви по Божествения път. Или, на ваш език казано, да го преведа: когато вие кажете: „Да има някой да ме обича!“ – Тези души, които слизат на Земята, готови са да се пожертват за тая душа, но тя да ги обича. Те са готови всички жертви да дадат, само тя да ги обича. Те изискват

нейната обич – това е едно Божествено начало. Доколкото съществува тази любов между тези души в клетките и тази душа, която е слезнала – от това зависи гениалността на човека. Човек ще бъде господарят. Затуй трябва да се образува тази вътрешна хармония между тези души, за да може да се проявят дарбите и силите. Другояче каквито и педагогически правила да следвате, ще имате само частични резултати. На онези, които сте дошли до малко по-дълбоко разбиране на живота, аз не ви казвам неща неприложими, а методи, които изискват 5-10 минути на ден. Неразположени сте някога – помислете за клетките си, и веднага ще се разсее тъгата ви. Затуй ви го давам. Това е един алхимически метод за превръщане на противоположните за вашето растене сили.

Класът може да има следващия път една закуска – само от варени топли картофи. Школата ще бъде едно предметно учение за картофките, за варените картошки. Ще насядате, ще похапнете, ще се разговаряте. Топли, топли ще бъдат!

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

СВЯТОТО МЯСТО

VI година (1926-1927), Двадесета школна лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 13.II.1927 г., неделя, 7.25 ч. вечерта.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Уточнение: *Най-напред е вечерята – обща, на учениците от класа с Учителя: картошки със сол. Всичко е готово.*

Яденето към кой род от науката спада?

Отговор: *Към физиологията.*

Тази вечер вие ще се храните научно чрез езика. Каквото можете да вземете чрез езика си, то ще бъде за главата и сърцето ви. Тази вечер вие ще видите как ще почувствате, че иде енергия чрез езика в мозъка, и после – в сърцето. Сега трябва да бъдете крайно свободни, да не би нещо да ви смути да възприемете духовната енергия чрез храната. Като децата ще бъдете, като разумните деца. Туй е правилото за тази вечер. Сега донесете картошките – те ще ви предадат първия урок. Те ще ви предават каква философия има у тях. Първият акт на Природата започва с яденето. Първото пробуждане на съзнанието започва с ядене. Като се вземе съзнанието като единица, щом човек започне да яде, то вече и съзнанието е будно. Като сдъвчете хубаво храната, ще приемете и повече енергия в ума и сърцето. Раздайте сега картошките, ще видим колко картошки може да изяде всеки един.

Уточнение: *Раздават се картофите: на всеки по 5, и малко сол. В 7.30 ч. вечерята започва.*

Запалете всички лампи в салона.

Уточнение: *В 8 ч. се свърши вечерята.*

Преди да се чете нещо, изпейте *Давай, давай.*

Уточнение: *Б.Б. чете нещо върху приказката от миналата лекция: Един свещеник казал веднъж на слушателите си: „Знаете ли какво ще ви кажа?“ – „Не знаем“, отговорили те. Тогава той казал: „Щом не знаете, няма защо да ви го казвам.“ Друг път той пак попитал слушателите си същото, но те отговорили: „Знаем.“ Тогава той им отговорил: „Щом знаете, няма защо да ви го казвам.“*

Слушателят е човекът, а свещеникът е Бог. Когато човек каже, че не знае, свещеникът не говори, защото в слушателя не се е събудил духовен глад. При втория случай свещеникът пак не казал нищо, защото слушателят отива с пълна торба и няма какво да му се даде. Заключението е: човек, като отива при Бога, трябва да отиде празен и с глад. Г.М., прочетете Вие нещо.

Въпрос: *Прав ли да стана, или да седя?*

На Вас както е най-добре – по пълна свобода. Ако прав се усещате свободен – прав, ако седнал сте свободен – седнал четете.

Уточнение: *Г.М. чете седнал за красотата, поезията и музиката – че и двете са слезли от звездите.*

Уточнение: *Г.Т. чете три псалома. Първи псалом: „Хлябът наш насъщний. Не искай заплата за твоята любов.“ Втори псалом: „Младост.“ Трети псалом: „Юнак. Господи, юнаци ни направи!“*

Реплика на Р.Г.: *Това са три малки притчи.*

Реплика на П.Т-а върху зададената от Учителя приказка за свещеника и слушателите: *В туй „знаем“ и „не знаем“ не се крие копнеж у слушателите, че те искат да узнаят нещо. Това е едно фалшиво докарване на учениците пред учителите им.*

Уточнение: *8.20 ч. вечерта е. Учителя започва лекцията:*

Има три положения, които са неблагоприятни: да паднеш на пътя, да паднеш в тръницата и да паднеш на камениста почва отгоре.

Това са неблагоприятните условия за живота. И после, има три зърна, които паднаха на добрата почва. Едното даде 30 зърна, другото – 60, а третото – 100 зърна. Това са благоприятните условия. Там, дето има условия, има растеж. Условията се дават само за красивите души. Ако светът съществува, той съществува само за красотата. Туй е външният израз на света, тъй както е наредено. А красотата се дава на кого?

Отговор: *На добрия човек.*

Не, на любещия човек. Който не люби, той не може да бъде красив. Красотата е израз на Любовта. И всякога, когато човек люби, става красив. Когато говорите за красотата, ще знаете едно – красота без Любов не съществува в света. Тя съществува, но само в ума на художниците, ала тя е мъртвата красота. А добротата дава само цена на човешките постъпки. Добрият човек е добре дошъл навсякъде. Човекът на Любовта е опасен човек – него не го приемат. Знаете ли защо? – Хора, които любят, са опасни в света. Опасни са, ви казвам – това е един факт. Сега, като казвам така – това е един парадоксален факт в света. Но красотата произтича от Любовта. Други фактори има, това не е само едно предчувствие на Любовта. Другото положение за красотата е както Г.Т. засегна в трите псалома. И те са хубави. Той първо засегна въпроса за хляба. Хлябът е потребен за хората, за да бъде тялото яко. Вторият псалом, второто положение – за младия. Младият значи е човек с възприемчив ум, той е начало на живота, начало на Божественото проявление. И най-сетне, третото положение – младият трябва да бъде юнак. Юначество трябва! Значи хляб, младост и юначество трябва. Защото, който яде и е стар, той не заслужава хляба. И който, като яде, остарява, той не разбира живота. Остаряват хората, когато ядат и не разбират силата на хляба. И право е. Когато човек почва да остарява, стомахът му взема малко храна: днес – малко, утре – също. И казва: „Не работи стомахът ми.“ А младият? – Вие знаете това.

Сега, туй е вярно и в умствено отношение. Същият закон е и там. Щом човек почне да не се интересува от нищо и казва: „Мен това не ми трябва, онова не ми трябва“, той клони вече към старост. Защото има старост физическа, на тялото, има старост на чувствата. Остарява тялото, но по-опасна е старостта на сърцето. А още по-опасна е старостта на ума. Като дойдат тия три състояния на остаряване, няма по-опасно нещо от това. Затова, като дойде старостта на тялото, гледайте да сте млади по сърце и ум. Всякога човешкият ум трябва да се стреми към незнайното и към Любовта.

Сега за примера на свещеника ще ви кажа друго сравнение. Попитало Слънцето една пъстра райска птица: „Знаеш ли защо аз изгрях?“ Тя казала: „Да покажеш моите хубави дрешки, които нося на гърба си.“ Но Слънцето казало на райската птица: „Аз довечера, като си свърша работата, ще те запитам още един въпрос.“ Като залязло, Слънцето попитало пак птицата: „Защо сега залязвам? Защо стана мрак?“ – „За да ида да си почина“ – казала птицата. Питам: отговорила ли е тази птица право на Слънцето? Че то е същият въпрос, ако ви попитам защо Слънцето изгрява. Вземете туй като символ, като една разумна проява – защо изгрява Слънцето? Ако под перата на тази птица вие разбирате всичката разумна деятелност на човешката душа, защото тия цветове, това е една изложба, какво усилие има в това, да се направят тия пера? Един естественик може да изучава перата чисто физиологически. Но на перата на гърба на една райска птица има написани сума ти хубави работи, толкова разумни неща има написани там. Природата е вложила много нещо в тия пера. Защо Природата е нашарила райската птица с най-хубавите дрехи, а другите птици не е облякла така хубаво? – Има си това свой произход. Провидението казва така: „Ако ставаш сутрин рано и Слънцето не те завари в кревата си да спиш, а си буден и се молиш, и вечерно време си почиваш, както трябва, Природата казва: „Ще имаш

дрехи като райската птица.“ Но ако те завари Слънцето да спиш в леглото си и после се потриваш, не искаш да работиш – тогава какви дрехи ще имаш?“ Хубавото и красивото седи в усилието на душата. Всичките птици трябва да се изучават по цветовете, които имат на перата си. И ако се изучава естествената история така, тя си има свое приложение на самовъзпитание. И трябва да се изучават птиците според цветовете на перата си. И животните, когато се изучават, пак според техните цветове трябва да се изучават – какви цветове преобладават. И после – тяхната външна форма каква е. Ако искаме да изучим Природата по този закон, трябва да изучим растенията и цветята.

Сега, ако искате да бъдете млади, ако искате да имате хляб, трябва да работите. Ако искате да бъдете млади, сутрин рано трябва да ставате. Когато дойде майка ви и ви пришепне само да станете, ще станете веднага. Нали когато дойде майката при люлката на детето, то трябва да стане. Тя като му покаже своето биберонче, и то става веднага. А юнак ще бъде човек, щом Слънцето залезе. Щом Слънцето залезе, той трябва да бъде юнак. Юнакът денем не се показва, защото денем всички са юнаци. Юначество се показва вечерно време. Вечерно време трябва да ходиш тъй, както денем – това е юнак. Който иска да знае дали е юнак, или не, нека вечерно време да мине през една гора, без да се спъне о някое дърво. А щом се сблъска в няколко дървета, той не е юнак – има нещо, което го тревожи. Ако искате да знаете млади ли сте, влезте в света, и ако се зароди у вас известна малка ревност, вие не сте млади. Младостта се отличава с едно Божествено качество: в младостта няма ревност. Като ида при един извор, аз се радвам, че всички пият от извора. Ако пък завиждам – това показва, че изворът е малък. Следователно той не е извор на младостта. Изворът на младостта се отличава с едно крайно изобилие. И онова недоволство у вас – това е старата култура. А при новото схващане на

нещата ще се стремите сърцето ви да бъде доволно – това ще донесе красотата и младостта.

Друг път пак може да имаме такава една вечеря, и тогава пак двама или трима нека напишат по нещо. Но искам нещо оригинално: да излезе от вас, от сърцето ви. Или ако пишете нещо от някой писател или философ, прочетете туй, което на вас ви приляга, което вие сте преживели.

Уточнение: *9.25 ч. вечерта е.*

Изпейте сега една хубава песен. Най-любимата ви песен.

Уточнение: *Учениците пеят „В начало бе Словото“.*

Предметите, които избрахте за четене тази вечер, бяха хубаво подбрани – ще мислите върху тях. Има ли някой да зададе някой въпрос, който го интересува? Върху притчата на Г.Р. – какво е искала да каже тази малка мушица, която е кацнала на този стих отгоре: „Аз съм във всичко. Аз във всичко пребъдвам.“ И този философ взел и я щовъкнал с пръста си.

Реплика: *Понеже този философ, като чел тази книга, се спрял именно на този стих. Тази мушица е искала да му покаже едно малко присъствие на Бога и в нейната малка формица: „Аз прониквам във всичко.“ А той не е можал да намери това, Живото, Великото, в това малко същество, което Бог му е пратил за доказателство на тази идея: „Аз прониквам във всичко!“*

Въобще мухите представляват като символ същество, което не мисли. Тя кацне на носа ти, без да те пита, и ти я къшнеш с пръста си. Тогава, ако у тебе дойде една мисъл, която тъй кацне върху ти и ти я къшнеш с пръста си, питам: ти разбра ли защо тази мисъл е кацнала отгоре ти? Например ти четеш философията – това е една отлична наука, чрез нея хората могат да се подобрят – и изведнъж ти дойде една посторонна мисъл: „Там нейде си има една бедна вдовица, която

иска хляб.“ Ти къшнеш тази мисъл пред твоята философия. Но ти, като идеш при бедната вдовица, ще научиш нещо от нея.

Физическата храна е емблема за друг глад, по-страшен от физическия. Защото има глад умствен, има глад и сърдечен. Например някой от вас е отпаднал, той е недоволен от всичко. Аз зная причините. Нахрани го хубаво – веднага стане весел. Дойде някой – умствено е обезсърчен: нахрани го, веднага ще стане весел. Глад е това. Нахрани хората, и противоречие няма да има в света. Нахрани човека, дай му подтик да може умът му да работи, и той няма да се смущава. Когато стомахът работи, тялото е здраво. Когато сърцето работи, душата е здрава. Когато умът мисли, работи добре, тогава духът е здрав, духът се проявява добре – тогава има приготвена енергия. Защото умът приготовлява храна за човешкия дух. А сърцето приготовлява храна за душата, тя да се прояви. Сега някои от вас сте недоволни, физически сте разстроени. Можем да ви нахраним с картошки, не е мъчно – ще ви мине. Но някой не е доволен от това, казва: „Не искам аз картошки – сърцето ми е студено.“ Е, как ще го нахраните вие? Аз ще ви представя един пример. Да кажем, на една ученичка баща ѝ е болен – на легло, на умиране е. А нейното бъдеще зависи от бащата. Тя е натъжена. Как ще я развеселиш? – Ще идеш у дома ѝ и ще дадеш лекарства за бащата. Тази скръб веднага ще се махне от нея и тя ще се развесели.

Заплитания има в света и трябва да се разплетете по един правилен начин. Аз наричам дисхармонията в света една необходимост. Често в окултната наука знаят за всичките тия караници и неразбирания между хората, но те са необходими. Това са сплетни, а сега трябва да знаете да отвивате вашите жички. Има много двойници, преплетени във вашите нишки, и следователно не че този, който е преплетен, иска да те безпокои, но завързан е някъде и трябва да извадиш неговия двойник из твоя и така да се освободиш.

Заплитания има – целият свят представлява една заплетена работа и трябва да се спре човек, да помисли по кой начин да се разплете. Начин за възпитание е това. Вие някой път правили ли сте опит как може правилно да се разплетете? Някой казва за някого: „Този човек е трън в плътта ми. Много ме безпокои. Като го видя, нищо не ми е направил, но не мога да го търпя.“ Ако този съсед би седял на няколко километра далече от вас, би ли ви смущавал? Пък сега казвате: „Как са го пратили до мене да седи? Пък и като му слушам кучетата да лаят, и те ме безпокоят. И воловете му като мучат, и туй ме дразни. Всичко от него ме безпокои.“ Много е странно преплитането. Сега отплитане ви трябва. Затуй по някой път е необходимо човек да остави друг да го отплете. Ако можеш сам – добре, но ако не можеш – остави да те отплетат.

Отплитането е както растенето. Ако в едно дете се събуди преждевременно неговата душа и то почне да мисли за своето растене, то се спъва и не расте вече. Има деца, които искат много да растат. Ден след ден то бележи колко е израснало. Минават се година, две: туй дете ще се стопи – не расте. Щом престане да мисли за ръста си, веднага почне да расте. А от този род е и умственото развитие на човека: той трябва да обича да има знание, да се стреми, без да го свързва това с растежа на своя ум. Почнеш ли да мислиш за растенето на своя ум, непременно ще се спънеш. За знание да придобиете – да, за това ще мислите, но да развиете ума си с това – за туй няма да мислите. За своето умствено растене нищо няма да мислиш. После, същият закон е верен и за сърцето. Като почнеш да мериш любовта си, тя пресъхва. Не се спирай да определиш каква е любовта ти. Защото, без да я ограничаваш, тя се развива много по-добре; ограничиш ли любовта, тя не расте вече. После, същият закон е верен, ако искате да знаете кой колко ви обича и съдите по това, заради любовта, колко сте израснали. И себе си ще спънете, и който ви обича

– и него ще спънете. Това е закон: не мислете кой колко ви обича. Защото, ако искате да узнаете колко ви обича някой, тук има вече едно малко користолюбие. Това е търговска работа: искате да знаете какъв е капиталът му. Това са базиргянски работи. Прояви любовта си и вярвай, че това е Бог, Който се проявява. По-нататък не разбутвай: това е един свещен олтар – Любовта. И когато идеш при този Олтар, едно правило ще държиш. Свещеник, който принася жертва на олтара, има право да бута огъня. А ти не бутай с дилафа свещения огън на Олтара – ще си създадеш едно нещастие. Само Свещеникът, само Учителя може да бута. Вие ще кажете: „Защо да не го бутаме?“ Хубаво, ако влезете в една лаборатория и не знаете елементите, какво ще правите там? Ще седите мирно и няма да бутате нищо. Този огън е толкова свещен, че най-малкото побутване може да произведе една дисхармония. А дисхармонията ще произведе страдание и скръб. Често хората страдат от това, че бутат преждевременно свещения огън на Олтара. Чакай като дойде този, който принася жертвите. Това е символическо: вие ще чакате, за да видите как ще пристъпи той; и като научите туй изкуство, тогава и вие постъпете така. Тогава имате позволение и вие да постъпите по същия начин.

Сега най-първо вие искате да знаете колко сте учен. После – любовта ви каква е. Но първото е любовта ви каква е. Според мене… аз не правя различие. Една росна капка, която може да падне в моята чиста чаша, и големият извор, имат еднаква цена. Една росна капка представлява част от Божествения свят и ако вие разбирате закона, ако вие вярвате в нея, тя може веднага да расте и да се увеличи. Ти само щом си съсредоточиш своята мисъл, веднага тя ще напълни твоята чаша – и после от тази чаша можете да напълните хиляди други чаши; и като кажеш *стига*, тя ще спре. А вие тази малка росна капка не я считате за нищо. В Божествения свят работите не седят тъй. Искам да ви наведа на следното: една Божествена мисъл, колкото и да

е малка, която е дошла във вас, ако вие вярвате и вложите любов в нея – веднага тази мисъл ще напълни ума ви, сърцето ви, и ще ви е радостно. На другия ден се разколебаете – пак всичко се изпразни, изворът пресъхне: един закон е това – и вие пак сте жаден. И туй не трябва да ви безпокои. Малкото – то може да се напълни и може да се изпразни. От онова, малкото, което е хубаво у вас, ако вие вярвате в него, веднага чашата ви ще се напълни и ще имате всичките Божествени блага. И външните хора, като дойдат при вас, всички ви разбират. Пък ще дойде друг ден: никой не те познава. Някой ден ще ви намерят някой кусур: там, в книгата си, някоя запетайка не си турил на мястото ѝ, или местоимението не е хубаво, или глаголът не е верен, или еди-как си си постъпил, каквото си казал, не било вярно. А когато дойде Божественото, тогава ще намерите само хубавото.

Ще знаете едно: у всеки един човек хубавото преобладава. Злото у хората е по-малко в сравнение с красивото. И е хубаво да обработвате хубавите работи. Ще вярвате повече. Вяра в Бога най-първо, после – вяра в себе си и в ближните си. Аз наричам ближните – това е физическото поле. Под *аз* се разбира Духовният свят. А Божественото – това е Бог. С ближните – значи във физическия свят си. И това е необходимо. *Аз*-ът е една връзка между физическото и Божественото, и Бога. Това е един закон, който съществува в живота. Та по отношение на ближните ние сме на физическото поле. Човек без своите ближни не може да расте. „Влизането на човешкото" или „между ближните" – това са синоними. Една необходимост е това. Както те са необходими за вас, така и вие сте необходими за другите. Вие съставяте едно условие за другите. Някои от вас съставят условия за развиване на другите. Другият е негов ближен на физическото поле – той ще му помогне, без него той ще се спъне. Тогава, щом се качите в Божествения свят, там има едно отделно висше *Аз*, което

представлява една необходимост, една връзка между отделните същества, както между ближните на Земята.

Та засега ще схващате така ближните – като условия за вашето развитие. Вие сте като вътрешна връзка, а Бог е великата Цел, към която вие трябва да се стремите, или Изворът, отгдето иде всичко разумно в света. Тъй като схващате целокупността, ще ви е ясно всичко, което става. Ако ви дойдат някои други мисли за обяснение на тази идея, приемете ги. Всичко, което може да улесни вашия възглед по въпроса и разбирането ви и да разшири вашето сърце – то е все от Божествен произход, откъдето и да е то: и каквото са писали пророците преди хиляди години, и каквото сега говорят разумните хора, учените хора, каквото и вие говорите. Може би след векове и вие ще бъдете учени хора, може би сте били някога, но сте забравили. Може и вие да сте писали това, но сте забравили. Ако ви се падне едно ваше изречение сега, много ще ви хареса, но вие не знаете откъде е. И ако ви кажа: „Вие сте го писали преди хиляда години“, на вас ще ви бъде приятно. Казвам ви: преди 3000 години туй изречение е излязло от вас. Да живее една мисъл 3000 години – значи тя е силна. И тогава ще кажете, че благодарение на тази мисъл, че е дошла сега на Земята, пътят ви е отворен. Ако тази мисъл не беше тъй силна, всичките ви пътища на Земята ще бъдат затворени. И всичките условия, които сега имате, се дължат само на това ваше изречение. Затуй всяка една светла мисъл, която имате, пуснете я в пространството – тя за в бъдеще ще ви отвори пътя, пред вас ще върви; хиляди години ще минат, тя ще ви отваря пътя за вашия прогрес, тя ще бъде носителка на вашето щастие, като един пророк ще върви тя напред и ще се грижи за вашето бъдеще.

Сега аз правя следния извод: понеже сега сте на Земята, казвайте всякога по едно хубаво изречение или мисъл, за да живеете добре. И сегашният ви живот се дължи на такива мисли, които преди векове

сте казвали. За това в моя ум две мнения няма. Всеки един от вас е изкарал едно хубаво изречение. Питам ви сега: срещнали ли сте някъде тия свои изречения? – Оставили сте ги в някоя книга, но те ще дойдат. И това е красивото.

Я изпейте сега *Сине Мой*!

ТРИТЕ ЗРЪНЦА

VI година (1926-1927), Двадесет и първа лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 20.II.1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Фиг. 1

Имате три точки (Фиг. 1): *а* представлява едно пясъчно зрънце – кристал, *в* означава едно житно зърно, *с* означава един зародиш на едно млекопитаещо. Сега, ако на тези трите тела притурите единица калории топлина, какви резултати ще се получат в трите единици? На пясъка ако приложите единица топлина, ще се разшири само, ще се сгрее – нищо друго няма да стане. Ако я притурите на житното зърно, може да му се даде един импулс за растене. А този зародиш на млекопитаещото ще се зачене. Защо в първия случай топлината в този кристал ще произведе само разширение?

Отговор: *Защото е неорганична материя, няма условия за друго вътрешно растене. Съвременната наука смята, че на молекулите на телата се придава повече сила – тази енергия увеличава разстоянието между тези молекули. Движението на частиците се увеличава.*

В зародиша и семето тази единица топлина, която се прибавя, ще произведе по-сложни резултати. Следователно, когато вие говорите за трите вида математика в органическия, или психическия

свят, когато боравим с физика на физическото поле, имате отмерени величини. Щом влезете в органическия свят, има вече едно видоизменение. И ако вие постъпвате в органическия свят, както във физическия, почвате да усещате едно вътрешно ограничение. И често у хората идва вече склероза. Тя се появява от едно механизиране на организма. Организмът изгубва своята пластичност. Ти седиш, недоволен си от живота – туй недоволство вдървява организма.

Защо трябва да изучавате окултната наука? – Трябва да я свържете с вашия организъм. Вие трябва да изучавате окултната наука, доколкото тя може да съгради във вас мощно, силно тяло, да преорганизира вашите чувства, да създаде един мозък, една здрава нервна система. Учениците, които следват този курс – за тях туй е задача. След туй трябва приложение в обществото. Ако вие не знаете да я приложите в себе си, как ще я приложите вън? Вън е още по-трудно. Най-първо – една задача. Някой от вас е недоволен. Недоволството може да дойде по един незнаен начин. Даже най-разположения от вас, ако го убодете с една губерка, цял въпрос ще стане. Туй мушване може да бъде от причина външна: или загуба на пари, или баща му умрял – причини има всевъзможни. Пък може да дойде една малка губерка, да произведе същия резултат на недоволство. Питам: защо тази губерка произведе туй недоволство у човека? Аз ви казвам: ако един човек, който ви обича тъй, както обича себе си, ако той ви мушне с тази губерка, освен че няма да ви причини недоволство, но ще ви причини една радост. Но ако един човек не ви обича, и най-голяма услуга да ви направи, ще ви достави една неприятност. На какво се дължи туй недоволство?

Туй са факти. Аз не искам да ги разрешавам. В света съществуват три вида тайни: физически – тях можем да ги разгадаем, да ги обясним напълно. Втория вид можем 75% да разкрием – те са от Духовния свят. А Божествените тайни винаги са покрити, никога не

се разгадават. Когато идеш при извора, има една част на извора, която е неразкрита. Това е там, откъдето идват водите на този извор, от пластовете. Ти не можеш да разкопаеш пластовете – ако ги разкопаеш, ще го развалиш. Но там, където извира, може да измериш водата му, неговата форма, интензивността и качеството на водата, колко вода извира в секунда – можеш да направиш много опити. Туй е духовното проявление на извора. Сега идва физическото. Това е дължината на извора до морето. Тук вече качеството на водата няма първоначалната чистота. Той ще има само дължина. Питам: изворът, който извира, мяза ли на Божественото? Реката, която излиза от духовното, мяза ли на духовното? – Има някакво подобие. Може ли от реката да съдите какъв ще бъде изворът? Има малко наподобяване.

Трябва да се изучава вътрешната връзка. Божествените неща всякога ще бъдат прости. Туй, Божественото във вас, дръжте го всякога закрито. Речете ли да го разкриете, ще го развалите. Някои от вас искат да покажат: „Ето какво съм аз!“ Този въпрос те така не го разрешават. Никой досега не е разрешил този въпрос. „Ама аз съм душа, аз съм Его.“ – Това са думи, не го разрешавайте. „Аз чувствам, действам, воля имам, играя, пея, ям, ходя из небето, връщам се, всичко правя. Какво съм аз?“ – Това съм аз. „Ама има нещо повече!“ – Аз, който ходя, съм в движение, но движението не съм аз. Аз, който мисля, правя своята мисъл, но не съм в мисълта вътре. Божественото не го засягайте! Някой път се обезсърчавате от простия факт: често искате да разкриете целия си живот: „Вижте, ето ме какъв съм!“ Че цялата Слънчева система не е достатъчна да направите едно изложение какво сте вие. Онзи, който ще дойде, ще има и достатъчно средства да направи туй посещение: онези от вас, които мислят. Туй са философски мисли. Всеки един от вас трябва да има закона на смирението: това е закон за консервиране на енергиите. Смиреният – той чака, той не се безпокои, той с най-малката енергия извършва

най-добрата работа. Защо му трябва смирение на човек? – За да може с най-малка енергия, при най-бедните условия, да извърши най-добрата работа. Това има своето приложение. Някъде, да кажем, седят хората, мислят, че си прост, че не си учен – ти си мълчиш, проучваш ги. И ако можеш да се повдигнеш вътрешно, движението на твоя ум да стане толкова силно, че да проникне вътре в техните мисли, те ще изменят своето настроение.

Да се върнем към мисълта си. Тази топлина, да кажем, е от живота. Пясъкът ще я възприеме като едно механично действие, затова той се е само разширил. На физическото поле пясъкът какво е? Ако вземем единица топлина, това е, на един човек, да кажем, на него му се пада един милион наследство. Той изведнъж само ще се разшири – ще си направи къща, ще каже: „Има сега да се живее.“ – Това е пясък вече. Втората единица органически живот е, че ще направи фабрика, ще иска хората да работят с него. Този милион ще го тури в действие. Обаче ако вложите топлината в чисто органическия живот: той е човек, който ще занимава хората с вътрешния смисъл на живота. Следователно тази единица топлина, съзнателно турена в трите свята, ще извърши три различни резултата. И ако Божествената топлинна енергия влиза в тялото, ще произведе някой път само едно оживяване: ставате сутрин и мислите, че всичко можете да направите. Ако тази единица жива топлина е проникнала във вашето сърце, вие ще станете с обновени чувства, вие ще искате да направите нещо. Ако проникне във вашата мисъл, веднага ще се яви желание да пишете – ще се яви една нова мисъл. В тялото – оживяване, в чувствата – въодушевление, а в ума ви светлина се произвежда. Тази същата топлина във вашия организъм ще произведе три различни резултата. Не мислете, че тази енергия, когато тялото ви е здраво, се различава от онази, която е в сърцето. Тя най-първо е засегнала вашия физически живот. Като не е намерила

отглас – минала е в сърцето, и като не е намерила и там отглас, засегнала е ума. После ще засегне по-висшите области на живота. И след туй тази енергия ще се върне към своя източник. Тази енергия – и тя ще вземе от вас нещо: всички недъзи, недоволство, скърби. Ще ги занесе там, в Божествения свят – там си имат реторти и ще я превърнат в нещо красиво. Този живот, който ни се струва безсмислен, за Божествения свят има смисъл.

Приложението на тази велика наука трябва да ви бъде едно ръководство и спомагало в живота ви и спомагало в сегашната ви наука: да ви научи как трябва да употребявате сегашното си знание. След като минете в друг свят, в друго едно състояние, туй, което вие не сте преживели, туй, което вашата душа не е преживяла –всичко туй ще отлети като листата и у вас ще остане само вашето. И вие ще се намерите за много обикновен човек, а тук може да сте първокласен философ. Има една книжка от д-р Миркович за духа на Виктор Юго – колко знаменит бил тук, на Земята, а там бил много обикновен. Той сам говори за себе си. Защото мащабът в другия свят е друг.

Сега, при тези условия, благоприятните, при които се намирате, аз искам във вас да има юначество. Някой път бих ви препоръчал да идете да видите онези хора, които се занимават с революции, с бунтове. Да видите какво въодушевление имат тези хора, оттам да се насърчите. Вие седите с тези велики идеи, казвате: „Тази работа няма да я бъде.“ А онези македонстващи се наострили: този умрял, онзи умрял, но не им мига окото. Ето една хубава черта. Отлична черта! Именно вие лошите хора не ги изпъждайте съвършено от ума си. Вие дръжте връзка с тях. Но не се свързвайте, понеже по някой път ще намерите добър прием, добър урок и добри познания, даже някой път те може да ви дадат и помощ. Съвременната култура страда от един голям недъг – избиването на млекопитаещите, пък те представляват резервоар на органическия човешки живот. Следователно, като се

избиват, обеднява животът, хората стават нервни, изгубват се жизнените сили за развитието, за растенето им. Щом се изтребват млекопитаещите, тази енергия се разпръсква в пространството. Ние пряко съобщение с Природата нямаме, за да черпим тази енергия.

Писанието казва: „Не се свързвайте със света." Но то подразбира илюзиите на света. Ходиш край някоя витрина: виждаш хубави обуща – не прави връзка с обущата! Гледаш шапки, пасти, милинки – не прави тези връзки! След това четете във вестника, че еди-кой си виден виртуоз ще свири – трепне ти сърцето: „Защо аз да не съм там?" Не се свързвай! Защо ще ходиш да си губиш времето? Радвай се, че е дошъл. И като минеш край витрината, радвай се, че този човек има дрехите. Ако бих имал пари, бих доставил на този човек едно малко удоволствие. Не че ти да се зарадваш. Пък като минеш край витрината, ще кажеш мислено: „Бих желал да ти доставя удоволствие – но нямам пари, пък ти не даваш на вересия." Ето философия! Тогава ще имаш свеж и бодър ум – няма да правите като Настрадин Ходжа, та да ви бият. Няма да седите под крушата отдолу – да чакате отгоре да падне. Ще работите, разумно ще работите. Ще имате едно трезво разбиране за живота. Ще примирите физическия, Духовния и Божествения свят, за да вървят паралелно. Тези светове са свързани един с друг. Пък каквито чувства имате, каквито мисли имате, изучавайте ги! Има един закон: всяко едно желание в света е определено кога да дойде. То си има своето време. Има желания в живота, да кажем у едно дете кога се заражда съзнанието?

Отговор: *На 4-5 години.*

Има желания на петата година, на шестата, на седмата, деветата, десетата – до 120-ата година разпределени са желанията ви. Не вземайте желанията, които са за 80-ата година, да ви се случат на 30-ата година. Пък не правете и другата погрешка – желанията на 30-ата година да ви се случат на 80-ата година. Оставете всяко едно желание,

всяка една мисъл точно на поставеното време – това е красотата на Божествения живот. Ако тъй разсъждавате, ще се отличавате с един особен организъм, ще се отличавате с един особен мозък, с една особена пластичност на душата. Тогава ще може да носите мъчнотиите. Една задача има и тя е следната. Как мислите вие, как може да се образува между вас една връзка: не фамилиарна, не интимна, а да турите идеята, която тази сутрин аз лансирам: братството като основа – оттам почнете да градите нагоре. Братство и приятелство!

Втората фаза. Да допуснем, имате една сестра, която на вас ви е чужда в братството. Вие не сте родени от една майка, от един баща. Тя е чужда за вас – трябва да можете да я посрещнете със същото чувство, както един брат посреща сестра си. И да може такава една сестра тъй да го посрещне, както посреща брат си. А сега, първото нещо: у вас ще се роди една свенливост. Хубаво, аз я уважавам. Но в свенливостта ще се роди едно чувство изопачено, едно чувство атавистическо, което опорочава човека –ще се роди една лоша мисъл. Най-първо някои от вас ще помислят: „Тази сестра, тя ме обикаля“, но тя може да ви завърти ума. Или това е един брат, но той може да ви завърти ума. Ученици, щом влезе у вас тази мисъл, става една каша. Това са неща вън от вашия живот – тези мисли ще дойдат, вие не сте отговорни за тях: „Какво имам общо аз, че някой в райската градина ял и пил, съгрешил, а от неговия данък турили на мен?“ Писанието казва: въздава се престъплението на бащата и на чадата до четвъртия род. А в Езекиил и на по-просветените пророци казва: „Който яде киселец, неговите зъби ще станат скомени.“ Двояк е законът. Значи, който пипа огъня, той ще се изгори. По закона за наследствеността, ако бащата изгори ръката си и се ожени, този недъг ще се пренесе ли у сина му?

Отговор: *Няма.*

Бащата ще си носи последствието на своята изгорена ръка, а синът няма да участва в изгарянето. Синът може да го носи само тогава, където е вземал участие с бащата, понеже те са групови души. Ако бащата, когато е правил нещо, и синът е участвал, има дял и в добродетелите. И тъй, ако бащата е ял киселец без съдействието на сина, неговите зъби ще оскоменеят. Не се плашете сега от влиянията. Не се плашете, че може да се повлияете. Че, ако е за влияние, всяка вечер вие се поставяте на най-опасни влияния. Щом заспите, вие се поставяте под влиянието на целия свят и какви ли не глупости ви идват. Но вън от това има същества, братя и сестри, които се интересуват от вашия успех, те се грижат за телата ви. И благодарете, че щом оставите телата си, те ви пазят. И ако те не ви пазят, вие като се върнете, ще намерите къщата си ограбена. Тази идея ще я пазите за себе си.

Искам да укрепнете. Божественото няма да го разкривате. Щом дойдете до Божественото, питате: „Ама Вие вярвате ли в Господа?“ – За този въпрос аз съм много прост. Нещо за съвременната наука, за астрология, хиромантия – за всичко ми говорете, но за Бога – не, ще ми се замотае умът. Той е далечен път – спрете го там. Пък сега, току изведнъж: „Ама вярвате ли в Бога?“ – Вие изведнъж изтеглите ножа. Искате всичко да разкриете. Или по някой път спрете се и мълчете. Хермес – когато неговите ученици го запитали какво е грехът, какъв е произходът на злото, той само си стиснал устата. Вие да сте, веднага ще разрешите въпроса. Хермес, който е секретар на боговете! И вие всички за някои неща трябва да затваряте устата си – ще стиснете устните си. Понеже, ако отворите устата си, ще се напълнят с нещо много лошо. Сега аз бих ви обяснил: аз не искам у вас да създам идеята за Бога. Мислете вътре, чувствайте – но тъй нека остане – като свещено чувство. Нека да има един свят, незасегнат от окръжаващата среда. Да има нещо, на което вие да се осланяте, да имате място,

където може да си починете. Това е красивото! С красивото ще развивате и Божественото у вас. Него ще пазите.

Сега задайте един от най-умните въпроси: за физическия свят. Най-умния въпрос, който съвременната наука се мъчи да разреши. Не физически въпрос, но въпрос, който засяга живота в три посоки. Ако не можете сега да го оформите, може на следващото събрание – безразлично е.

Въпрос: *По какъв начин душата, която е нещо нематериално, може да докара в движение тялото на човека? В каква връзка се намира душата с тялото, за да може да се прояви животът, който е нещо нематериално?*

Те считат, че душата е полудуховна и полуматериална... Тогава какво са разбирали старите пророци? Те казват, че Бог изпълва всичко. Значи пространство има, щом го изпълня. Ако живеем и се движим вътре в Него – ние нали се движим? В идеята за времето и пространството съвременните философи са засегнали само физическата част, само физическата част на времето и пространството.

Реплика: *Повечето философи не приемат днес субстанциалността на душата. Щом се приеме субстанциалността на душата – разрешават я чрез дуалистичното схващане.*

Тогава как разрешават философите въпроса?

Отговор: *Тези философи, които приемат субстанциалността на душата, вземат нещо полуматериално, полудуховно – нещо средно, което свързва абсолютното с материалното: по този начин се мъчат да обединят субстанциалния свят с материалния и свеждат всичко до един монотеизъм – например Спиноза.*

Уточнение: *Приятелите цитират мнението на Бергсон по този въпрос.*

Мисля, че има един френски писател, Сабатие (Sabatie). Той поддържа, че материята – това са спящи духове и будни духове: че будните духове, които влияят на материята, се мъчат да разбудят спящите духове. Този сложен въпрос се опростява малко. Състоянието на спящите духове съставя материята. Те са негови изводи. Когато човек е в едно спящо състояние, безучастен, той е материален. Но душата изобщо има форма. И когато говорим ние за Космичната Душа, тя включва всички слънца. Те са нейни клетки, тя ги прониква, в нея те се движат. Всеки един атом или всеки един йон – те се проникват от тази Космична Душа. И следователно тя с тях може да манипулира, както иска. За душата да бъде материална е тъй лесно. Дали е материална, или духовна, или Божествена – и трите състояния са еднакви. Душата е материална, когато няма никакво съзнание пробудено в съществата, в които Космичната Душа работи. Когато всички същества спят, всичко е материално. Първото същество, което се пробужда в тази Космична Душа – разните йерархии – това е вече духовната страна. Тези пробудени същества стават духовни съзнания, вземат участие в нейната работа. Когато един ден всичко се одухотвори, всичко ще стане съзнание, тогава материя няма да има. Това е само извод. Тъй ли ще бъде, или не – аз правя само един извод. Туй още не е моят извод, а от теорията на Сабатие – ако туй може да хвърли светлина върху тази идея.

А пък този въпрос за душата – аз бих желал всеки един от вас да си го разреши по своему. Вие изучавате общите теории за душата: те всички са хубави, но дръжте се близо до вашите понятия за душата! Всеки от вас си има едно схващане за душата – дръжте го като една ядка, никога не го заменяйте с една философска система, защото вие имате едно схващане, добито от дългия ваш живот; то е много ценно, философски не можете да го изкажете, но то е много ценно. Че когато Христос каза: „Скръбна е душата Ми до смърт“, какво е подразбирал?

Или българинът казва: „Боли ме душата“ – но разбира, че тялото го боли, тялото разбира той. Удари те някой, казваш: „Няма да го забравя“, но зарасне ръката ти – забравиш. Това е физическа болка. Но има болки духовни: болката не е физическа, ръката ти не е счупена, а минават 5–10–20 години – не можеш да я забравиш. Тези вътрешни болки са по-опасни. Това са състояния на човешката душа. Спомняте си за един от американските психолози, Браун. Един ден, като дефинирал пред студентите какво нещо е *аз*-ът, смесва се с учениците и не знае какво е той: той ли е, или не е той. Забравил той ли говори, или някой друг говори вътре в него. Не може да се познае. Психологически като гледал, питал се: „Дали съм вчерашният Браун, или не съм аз?“ „Ако аз се меня всеки ден – пита се той, – идеите, които днес имам, не са вчерашните.“ Учениците седят и чакат, а той разрешава един въпрос. Той е толкова искрен, изнася го това като един научен факт – как човек може да се обърка.

После, в туй отношение може да изучавате френологията. Аз бих ви препоръчал едно хубаво съчинение. От френологично гледище философията може да стане по-ясна, отколкото сега. Философите обясняват всичко с три елемента: вземат мисълта, волята и чувствата като проява. Например интелигентността на човека – това е група от способности. После чувствата – и те се групират. После волевите проявления: това са други философски центрове – и те се групират.

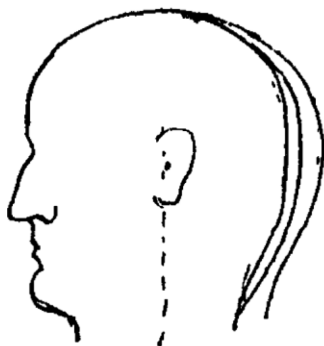

Фиг. 2

Фиг. 3

Например вземете в човека – ако спуснем перпендикуляр на човешката глава през ушите (Фиг. 2). Допуснете, че тук е ухото – тази е задната му част. Следователно колкото тези дъги на задната част са по-изпъкнали, има по-голяма чувствителност. Ако човек има една хубава глава, може да се определи френологически дали неговите чувства са постоянни, или не. Може да се определи на процент какво ще изпълни от това, което обещава. Едва ли ще се намери някой, който да изпълни 75%. Защо не изпълнява всичко? – Защото няма достатъчно енергия – това се обуславя от един чисто физически закон. Да кажем, имате тази крива линия (Фиг. 3). В тези, кривите линии, къде силата е по-голяма? Да кажем, това са гранати – силата, която е изхвърлила тези гранати. Този същият закон е и с човешкото чело. Колкото повече се отдалечават тези линии, толкова силата е по-постоянна. Вследствие на това тези гънки на мозъка – по-интензивни, по-интелигентни – изискват по-голяма площ, за да се развие тяхната действеност; вследствие на това в едно малко пространство се образуват гънки. Гънките – това е плоскостта, в която трябва да се прояви мисълта, където човешката мисъл трябва да работи. И когато за в бъдеще се изучава мозъкът... Ако разгледате мозъка на един човек: клетките, построението им – ще намерите грамадна разлика. Клетките на един морален човек се различават от клетките на един престъпник и от клетките на един обикновен човек. Ако вземете

моралните клетки, или чувствените, навсякъде ще намерите едно различие. Обикновеният живот е наложил своя отпечатък. Питам: вие розовото масло може ли да го турите в една обикновена българска стомна? И след колко време ще го намерите там? Ще го турите в един съсъд.

От човека се изисква един отличен мозък. Трябва да се стремите да пресъздадете вашия мозък – че за едно ново съществуване, за второ, трето – този мозък, той ще дойде с вас. Тази материя, която вие ще развиете, ще се одухотвори. Втори път като дойдете на Земята, тя ще се привлече. Туй, което е ваше, никой не може да го вземе. Подобие има в привличането. Тази материя може да е по Слънцето някъде, но когато дойдете да се въплътите на Земята, тези частици от всички звезди ще дойдат, ще се съберат и ще създадат организма ви. Че то е цяла една мистерия, влиянието на звездите. За да ни влияят, те са ни дали нещо. Щом дадеш, имаш влияние. Щом не даваш, не може да имаш влияние. Това е закон вътре в Природата: даваш и вземаш – обмяна има. В туй отношение ще бъдете безстрашни. Не главоломно да кажеш: „Аз всичко мога да направя.“ Има нещо, което не можеш да направиш.

Ще ви приведа този анекдот. Среща един млад човек един стар дядо на 100 години, качил се на магарето, и казва: „Дядо, да говорим за философия.“ Дядото казва: „Всичко мога да направя, всичко мога да разреша.“ – „Е, дядо, да говорим за една работа, която няма да стане.“ – „Как, синко, всичко може да стане.“ – „Я слез, дядо, от магарето, аз да се кача.“ – „А, синко, това не може да стане.“ Среща дядото младия, качен на магарето: „Синко, хайде да говорим за една работа, която може да стане. Слез, синко, от магарето, да се кача аз.“ – „Заповядай, дядо.“ Качва се старецът. Значи за младия всичко е възможно. А за стария всичко е възможно, но от магарето не може да слезне. Вие ще се запитате млади ли сте, или стари. Ако можете да слезнете от

магарето, въпросът е разрешен. Ако не... Туй магаре ще го приложите в живота. В живота ще го вземете като един символ и с него ще си разрешите въпроса. Дойдете до един въпрос, на кръстопът сте – ще кажете: „Аз старецът ли съм, на магарето отгоре, или младият?“ Ти разрешаваш въпроса, казваш тъй: „Защо аз трябва да страдам! До гуша ми дойдоха страданията. Съдбата няма ли да каже за мен някоя хубава дума?“ Но вие не знаете как страдат другите хора. Аз страдам, но има хора, които хиляди пъти повече страдат от мен. Имам очи, здрави ръце, крака, книги имам – недоволен съм. А там има един човек сляп, глух – той благодари на Бога. Кой от двама ни седи по-високо? Провидението казва: „Със своето недоволство ти ще намериш неговото място.“ А на този казва: „Ти ако търпиш, един ден ще бъдеш като него.“ Моето положение ще вземе той. Следователно ще се разменим.

Сега аз не искам да се образува у вас доволство, но съзнателно да дойдете до едно разрешение на един въпрос. Аз искам да страдате, а не страданията ви да се прекратят. По същия закон не да изгорите, но да се стремите да се превърнете на вода, че да почнете да поливате градините. Не трябва да се унищожат нашите желания – всяко желание може да се изпълни, но не като лед, а като онази, хубавата бистра водица, която може да полива растенията.

Основната мисъл коя е? – Труден е въпросът. Какво нещо е душата, вие знаете. Тогава ще кажете: „Защо трябва да го учим?“ – Туй, което знае човек, него учи. Туй, което не знае, него не учи. Действително, само туй, което знаем, то ни интересува. Него обичаме всякога да ни го казват хората. Не е ли същото в живота? – Туй, което ние знаем в живота, искаме да го видим във всичко. За този живот искаме всичко да ни говори от единия край до другия. Ние всички говорим само за живота – в него е смисълът. За живота чувствата имат смисъл. Законите, добродетелта, всички тези работи –

проявената страна е това. С това аз не казвам, че Любовта се обуславя от живота, но в проявения живот са всички тези добродетели. Засега нашето съзнание е достигнало до живота. Този живот – той има един елемент – тази чувственост: той ще се елиминира. Аз говоря за живота в един по-специфичен смисъл. Различава се животът на едно растение и на човека. Следователно човешкият живот е създал човешката глава, мозъка, съобразно с неговата пълнота: формите на живота са създадени според техния живот. Вие може да ги приведете в една философска система. Тази същата терминология може да се приведе и в други научни термини. Във всяка философска система трябва да има нещо, което е нам понятно и разбрано. Вие правили ли сте опит някой път да влезете 5 минути да живеете в една круша, да почувствате нейното състояние? Но това само един адепт може да го направи. Или да опитате състоянието на един вълк, на една овца, на един вол – да влезете в неговото положение. Вие ще се учудите какъв широк свят ще се разкрие. Туй животно, щом влезете в него, вземете малко от товара му – с други очи ще погледне към вас. Енергиите имат друго отношение – ще се свържете с него. После, опасността е, че ако не знаете как да се развържете, може да останете в тази област. Затуй казвам за слабите: не се свързвайте с грешните! А силните трябва да се свързват, да помагат. За известно време, тъй, докато станат силни.

Може да концентрирате мисълта си. Може да направите сега първия опит. Направете следния опит: целият клас да концентрира ума си. Изберете си десет хубави книги или на английски, или на френски, направете следния опит: концентрирайте се, пожелайте тези книги да ви ги изпратят от странство – ето един опит. Може да ви отнеме месец-два, година-две – десет години ви давам. Повече от 10 години няма да иде. Защото 10 години като минат, все ще се намери някой, който да ви ги изпрати. Ще ги отбележите, че те са окултни и

мистични книги. После, разделете се на групи. Да кажем, някой път ви трябват средства, пари: закъсали сте сега със списанието си и се чудите откъде да извадите пари. Че къде са окултните ви сили? Ако вие, младите, едно списание не може да го прокарате, къде ви са силите? И там се опитва вашата воля. Ще проявите интерес всички. Ако е идейно списание, какво да е? – „Житно зърно". Хубаво, щом е житно зърно, тогава всички ще орете, ще сеете, ще жънете – различно, кой колкото може. Вие не сте се научили: за някои неща трябва да чакате 5, 10, 15, 20 години. Вие не сте се научили да чакате. Сила и мощ има в това. Първо за списанието, после – за издаването на лекциите.

Има един закон, вашето списание може да следва този окултен закон: всяко списание, когато се издава... нали сте астролози, направете му хороскопа! Най-после, вие сте ученици на една окултна школа – направете хороскопа! Кои планети му съдействат, кои му противодействат в годината, деня и минутата, когато се роди, когато го кръстихте. Направете му хороскопа и ще видите ще живее ли, или не. Има англичани търговци – отиват при един астролог и плащат 5-10 лири, казват: „Ще започна такава и такава работа, ще успеем ли, или не?" Човекът му взема 10 лири – тази работа няма да успее. Той седи, после дойде пак. Ще издавате списание – отивате при врачките, само че учени врачки са те.

Въпрос: *А лотария?*

Аз ви давам един съвет: да не правите лотария. Това са методи на света, които са опетнени. Лотария, просене на пари да няма у вас – тогава посредствени хора ще станете. Според мен никаква лотария, никакво просене на пари от този, от онзи. Турците имат една поговорка – в една работа трябва да има няколко души, които да се заинтересуват. Трябва да има един, който да е заинтересуван дълбоко от работата. В списанието ви трябва да има един фактор – като

зародиш. Кой е душата? Аз не съм я видял още. Житното зърно на пътя ли е паднало, защо трябваше да бъде озобано? Да не е в тръните? Ако израсне и повехне – на камениста почва е. Пък ако узрее и даде плод... Това са само възможности. Резултатите ще покажат къде е. Ако се заглуши – в тръните е. Ако повехнат корените – на камениста почва е. Ако даде плод – все таки плод трябва да имате. Едно списание, да кажем списанието на вашия брат Марков, погребаха го. Изскочи „Житно зърно“. Идеята трябва да върви сега. „Нов живот“ или „Житно зърно“? И аз мисля, понеже в „Нов живот“ *Н* е закон на противоречие, следователно „Нов живот“ ще срещне противоречия. Списанието на Марков имаше чисто духовни препятствия, а вашето – материални работи. Неговото списание пострада от несъчувствие отвън, а на вас мнозина ви съчувстват, но нямате масло да го намажете, пари няма. Следователно неговите мъчнотии бяха по-големи.

За вас сега, цял един клас – физическите мъчнотии може да ги преодолеете. Че вие се съберете, целият клас, насочете вашата мисъл върху тези ваши абонати, пратете им по една мисъл, когато те спят, кажете им: „Братя, вие се въодушевявате – пратете вашия абонамент, иначе ще умре списанието.“ Тъй вие ще работите и парите ще дойдат. Направете един опит. Извадете целия поменик: колкото абонати имате, които не са платили. Тогава онези от вас, на които работи умът, направете един опит. Ще седнете вечерно време, ще проследите къщата, когато те спят – ще концентрирате вашата мисъл по братски, ще им кажете. Ще видите дали има резултат. Все ще останат 25% да не си платят – ще ги извадите, туй се нарича сгурия. Даром ще иде на тях. А другото ще дойде всичко. Ще имате една интензивна и практична мисъл. Ако мисълта ви е насочена, ще я възприемат, парите ще дойдат – пък като дойдат парите, ще се

въодушевите и може да напишете нещо по-хубаво. Е, колко пари ви трябват още?

Отговор: *Около 6200 лв.*

Списанието ви е като едно предметно учение: вие трябва да го прекарате, за да уякчите вашата воля. Започнахте една работа, трябва да я доизкарате. Не да я свършите, аз не искам да я свършвате. Да успява списанието! Как мислите, какъв е вашият проект?

Отговор: *Мислим да пишем по едно писмо.*

Вие, като напишете писмото, ще идете при някой човек тъй, неофициално, ще му го прочетете; и щом той извади пари и каже: „Аз искам да се заинтересувам, да се абонирам“ – и извади и плати – тогава пратете писмото. В списанието трябва да бъдете толкова искрени, че този човек, като възприеме вашето писмо, да почувства, че трябва да помогне. Трябва да възприеме мислите ви, идеята ви. „Житно зърно“ трябва да го прокарате вие. Там се опитва вашата воля, разумната ви воля, вашият ум и вашето сърце. Като идея, като един опит трябва да го вземете само.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

ЗДРАВИ ВРЪЗКИ

VI година (1926-1927), Двадесет и втора лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 27.11.1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Прочетоха се някои бележки от миналата лекция.

Как се привързва човек? Интересно е вашето мнение. На какво се дължи привързването? Значи, ако може да се привърже, може и да се развърже, нали?

Нека вземем в музиката седемте основни тона. Защо между някои тонове не може да се образува хармония, не може да се образува акорд? На какво се дължи това? Музикалната теория как обяснява това? Между кои тонове има една добра хармония?

Отговор: *Тези, които се намират в интервал терца, например do-mi-sol.*

Значи при сегашните условия в Природата е несъвместима пълната хармония с устройството на Вселената. Необходимо е едно малко разногласие. Между кои тонове съществува този дисонанс? Във всяка една гама.

Отговор: *Този интервал секунда do-re например. Повечето музиканти смятат увеличената кварта fa-si като дисонанс.*

Нека се доближим до поетите, които вървят паралелно с музикантите. По какво се отличават например тези, гениалните

поети? – Не само по своите идеи. То и простите хора изказват идеи, но гениалните поети имат и строеж.

Реплика: *Имат жив, картинен, прост език и богат вътрешен живот.*

Не сте изучавали как да превеждате звуковете – словесните звукове да ги преведете в музикални тонове. Например звука *т* да го направите музикален. Съгласните букви какво носят в себе си? Аз ги наричам спънатите звукове – *п*, *д* нямат простор, съгласната буква се мъчи, гласната като че ѝ дава простор да се разшири. Съгласните букви ги наричат още неми букви. Значи съгласните букви правят немите, гласните ги карат да проговорят, те добиват израз.

Аз искам да ви наведа на онази мисъл: всяко едно неразположение се дължи на такава малка причина, че ако вие бихте я знаели, на този философ или поет бихте се смели презглава. Тези, големите хора, са малки деца и те се обиждат. Или не го поздравил някой, или турил някое местоимение не на място, или някоя дума изпуснал – и за тази дума направи цял източен въпрос. Нали знаете онзи анекдот. Като се запознавали, германецът казал: „Я, фон“, българинът казал: „Аз съм Трифон.“ Като идете в Англия, те са за своята титла – ще кажат *мис*, *господин* или *сър*. Ако каже *мис* – госпожица е. Ако каже *лейди* – значи е от благородните. За онзи, който би се осмелил да тури думата не на място – прави се източен въпрос. Въпросът е сега какво е липсвало.

Разбира се, светът си върви по своите обикновени пътища. Това са наклонени плоскости, по които човешкият живот върви. Всеки един човек има една наклонена площ: ти не можеш да си помогнеш, да проявиш известен характер, плъзгаш се. На един събор на мисионерите в България двама души, видни мисионери, които проповядват Христовата любов, се скарват за нищо и никакво, че трябвало другите да ги примиряват 2-3 дена. Не е въпросът в

скарването, но какво става вътре в човешкото съзнание. Сега ще извадите друг закон: че всеки един човек има вещества, които може да се възпламенят. Те са вън от вашата воля. Вашият противник – това е запасът на вашите енергии, и вашите неприятели може да се домогнат до вашия запас на тези запалителни вещества и да направят цяло избухване. Хвърлят някоя малка бомба и направят цяло запалване. Запаси са това за време на война. С известни думи или известни мимики лицето помръдне, може с помръдването на устата да се произведе цяла една вълна, която, като удари твоя противник, да го изкара из релсите. Или с мръдването на окото дадеш такова направление на мисълта му. Или със свиването на очите, или с отварянето на устата – вие всички наблюдавате това.

Трябва да разбирате вътрешната психология и да прилагате тази психология във вашия ежедневен живот, за да може да се самовъзпитавате. Виждам, някой върви из пътя, удари се о камък, грабне камъка и го захвърли – той сега не се усеща да вземе камъка и да му каже: „Ще ме извиниш“, а го хвърля. Какво прилага той на своя характер? Удариш си крака – спри се, не бързай, има важна причина за това. Погледни камъка, вземи го, тури го на мястото. Туй е характер – на един поет, на един скулптор, на един учен човек, на един философ. Вие знаете тези анекдоти, че може би под този камък да се крие едно голямо съкровище за вас. И ако вие се помъчите този камък да го вдигнете, ще намерите съкровището отдолу. Мен ми разправя един мой познат как човек трябва да бъде внимателен: „Чета една философска книга аз и си турям бележка. Виждам един ден – един турил един плик вътре. Мен ме догневя – кой е бутал книгата?!“ При това той е турил вътре този плик. „Вземам този плик, смачквам го и го хвърлям в печката, но мина ми през ума: чакай да видя плика! Отварям, виждам една голяма банкнота.“ Изведнъж неговото мнение се изменя. „Не е турил 100, 200, 300, 900 – колко е турил?“ Тогава се

замисля: „Виж каква глупава работа щях да направя!“ Този човек е искал да обърне вниманието му. Турил е там парите, казва: „Употребете тези пари, както обичате“, нищо повече. Не си турил и името. Ако у вас честолюбието е развито, ще търсите този човек да му върнете парите. Това са човешки понятия. На онзи – неговите схващания са такива. Но в другия се явява желание да разкъса плика, мисли, че някой си е играл. След това лицето му взема една поза весела. Най-първо стане сериозен, но след като види, че са 900, поусмихне се.

Вие трябва да свързвате малките факти. Клетките ако сами по себе си се изучават, в тях няма никаква наука. Клетките, докато те са носители на съзнателен живот, са проводници. Мен ме интересува една крушка, доколкото е носителка на светлината. Клетките – те са лампи, доколкото те са носители на съзнателен живот. Съзнателен живот имат и естественикът, и ученият човек, и физиката, и геометрията. Има известни ваши задачи, които може да разрешите само по известни прави линии. Неразположен сте например – вземете да разрешавате задачи с прави линии само. Например изчислявате с каква скорост се движи светлината, след колко милиона години един лъч, излязъл от Слънцето, ще се върне обратно пак в Слънцето. Пак ще се върне назад.

Въпрос: *Бързината на връщането ще бъде ли равна на бързината на движението?*

Да, с една малка придобивка. Следователно този закон ще го приложите. Туй, което е вярно за светлината, вярно е и за вашата мисъл. Вашите мисли, които сега изпращате в пространството, един ден – или в този живот, или в някой друг живот – те ще ви намерят. Защото вие сте една определена величина, един определен център, една малка вселена, която е записана. Има една малка хумореска от Волтер. Същества от Сириус дошли да посетят Земята. Като търсили

Земята между другите планети, едва могли да я намерят. В туй време една френска експедиция правела своите изследвания. Туй същество от Сириус хванало с два пръста кораба, поставило го на дланта си... и останало учудено, че могло да разговаря с това микроскопическо същество, с учения французин, което било разумно. Експедицията отивала за Северния полюс.

Сега ще свеждате нещата като ученици. Целия живот вие не може да го сведете, но има известни явления, които могат да ви помогнат на вътрешните ваши състояния – затуй четенето на хубави книги, размишленията, науките, всички изобщо науки, които днес съществуват, като се изучават, те принасят известна полза. Систематически ако те се изучават, педагогически човек може да се възпитава. Например някой от вас може да се възпитава с поезия, друг – с музика, трети – с рисуване. Най-първо ще започнете с най-възвишеното изкуство, докато дойдете до физическия свят, дойдете до мотиката и ралото, и най-после с последното изкуство – почивката. Седнете под някоя круша, заспите там, и след като се събудите, усещате едно обновяване. Питам: по какво се отличават видните поети? Според вас кой е най-знаменитият съвременен поет в Европа? Тук, между вас, има доста поети. Или кой е най-видният философ сега в Европа? Кой е най-видният композитор? Кой е най-видният лекар? Най-ученият човек кой е днес?

Въпрос: *В какво отношение?*

В математиката например. Малките върхове имат цена в големите. Малките неща съществуват благодарение на големите. Благодарение на малките неща ние се забавляваме. Например някой седнал и цял ден пише. С какви малки работи той се занимава! Китайците пишат от горе на долу, евреите – обратно. Малките неща – това са приятни забавления. После, забелязали ли сте: при писането някои хора изяждат постоянно по някоя буква. Някой не дописва

думата. Като дойде до *ъ* – той изчезва. Разбира се, в тази, писмената реч, философите имат думата, а не дописването. Какъв смисъл имат *а*, *б*, *и*? *А* – това значи, че умният човек, който расте, всякога намира истината. А стенографски? Вие сте накрая на една епоха, от която трябва да се ползвате. Трябва да намерите достатъчно енергия и опитност, за да можете да си служите с новите форми. Няма да се мине много време, за в бъдеще науката ще вземе друга посока. Онези, които не са готови за новите форми, те ще се върнат към старото. Такъв е законът. А който е готов за новото, той ще еволюира. Е, Методи, напиши нещо важно. Напиши едно изречение. Нали изучавате философията.

Уточнение: *Написват се изреченията „Цялата Вселена почива на вярата. Силният човек не търси обект да вярва, а той сам е изтъкан от вяра.“*

Как го разбирате вие? Сега какво разбирате вие: дали Методи говори за цялата Вселена на звездите, или говори за своята вселена?

Отговор: *За своята вселена.*

Вярно е, цялата Вселена... Как тълкувате вие думата *Вселена*? – Значи туй, което се вселява. Цялото, което се вселява, почива на вярата. Понеже туй, което се вселява в нас, има вяра, затова е влезнало. Всичките звезди, като са се вселили, образували са Вселената. Вселените от звезди влезнали да живеят, у кого? – У някого. Пространството, в което звездите живеят, е живо. Сега кой го е „изтъкал“? Той ли се е изтъкал? *Изтъкан* какво подразбира?

Отговор: *Иска да каже, че той не е с предразсъдък, да търси обект вън от себе си, а е живо въплъщение на тази вяра.*

Изтъкан е много материализирано. Ти като поет ако си бил мислил – тук *изтъкан* е много материалистично. *Въплъщение* е друго. Какво друго може да се тури? Сега превърнете тази формула в строго научна. Георги, я превърни туй в една научна форма – това е права

мисъл. Това е съзнанието – вярата е закон на съзнанието. Значи съзнанието намира опорна точка във вярата. Всеки знае, че щом някой се въодушевява от вас, вие може да говорите, но щом не се въодушевява, сковавате се. Ако той вярва, че можете да говорите, говорете. Ако той вярва, че той може да пее, той пее. Няма поет, докато няма среда – известна среда. Условия трябва да има: това са съзнанията на живите хора. Един учен човек, след като е изнамерил известни теории, той няма вяра в себе си. Той ще намери други учени да потвърдят теориите му и като намери двама, окуражава се. Той сам като твърди, няма сила в себе си. И всеки един от вас, каквото напише, той ще намери един свой приятел, ще иде и ще му го прочете. И ако неговият приятел каже, че е хубаво, тури го в джоба и се върне с едно съзнание, че е хубаво. Но трябва да имаш един приятел, едно разумно същество, което мисли като теб, и той да ти даде една правилна преценка на твоите мисли. Затуй е хубаво и в науката да имаш един, на когото да разчиташ. Не да те хвали, а тъй – да направи една истинска преценка.

Въпрос: *Може ли цялото изречение да се изрази с тези Ваши думи: „Съзнанието почива на вярата“?*

Например ако преобърнем изречението така и кажем: „В целокупното съзнание Вселената почива“ – Вселената не може да почива. Почива в преносен смисъл. Почива човек, който е работил, но Вселената не е свършила своята работа – може ли да почива? Колко значения има думата *почива*? Двоен смисъл има: установен седи и положен. При какви условия се ражда вярата или вярването? Кога изпъква, кога се ражда? Кой е първият подтик, който извиква нашата вяра?

Отговори: *Многократното повторение. Божията Любов спрямо някоя душа.*

Вземете това: когато ние обичаме някой човек, някой път го преценяваме и след туй, не се мине дълго време, направим си второ заключение. И първите са преувеличени, и вторите са намалени – трябва да ги съберем и да вземем средното. Представете си един гениален човек, дипломат, който ви играе, или друг, който е обикновен човек. Питам: с кого трябва да имаш работа – с гениалния или с обикновения? Един обикновен човек гениален може да стане, но гениалният човек обикновен може ли да стане? В Природата съществува един закон: същества, които са завършили своето развитие, не може да паднат. Защо? Много естествено: те са имали своите падения и са излезли от тях – значи преодолели са ги. Значи те не могат да паднат, защото са минали по своя път. Човек, който е завършил своето развитие, той не може да падне, а само онзи, който не го е завършил. Пък има същества, които не са слизали тука: съвършени са те, чисти. За тях при слизането падането е възможно. Който е завършил своето развитие – за него падането е изключено. Но за онзи, който не го е завършил, падането е възможно. Тогава, като казвам: „Възможно е всеки да падне“, разбирам: за всички онези същества, които слизат по закона на инволюцията, не е изключена възможността за падане. Но всички онези същества, които възлизат нагоре по закона на еволюцията и завършват своето развитие – за тях падането е изключено.

Този закон може да го приложите и частично. Една ваша опитност не може втори път да се преповтори. Вие няма какво да се плашите от миналото. Ако веднъж ви е плюла мечката, няма какво да се плашите втори път да ви плюе. Веднъж като ви плюе мечка, всички други мечки няма да ви плюят. Да те плюе мечка – това е нещо изключително. Колко души има в България, които мечка ги е плюла? Той най-малко ще боледува три месеца от страх. Ако искате да знаете психологически, на мечката очите са много близо до носа. После, в

сравнение с носа са малки. Следователно тя възприема малко впечатления, но много ги задържа дълбоко. Тя интензивно обича, но и много мрази. Когато те обикне мечка – да се радваш, но когато те мрази – да се пазиш. Когато мечка е плюла някого, тя се отдава един вид на съзерцание. Всякога, когато се нарушат чувствата, тогава се заражда туй желание да плюеш, да си покажеш негодуванието, че някой е попречил на хубавото ти разположение. Защо ще се плашиш? Мечката е страхлива. Как бяга тя, от кон повече бяга. Всички животни изобщо от човека се страхуват. Страхът е за тях закон. Някои от тях изразяват страха си, някои от тях чувстват страха, но у повече изпъкват и други чувства – показват се смели и решителни. Но изобщо, като закон, всички животни и птици са страхливи и ако човек срещне мечка или вълк, или тигър, или бик, ако държи очите си съсредоточени, няма да посмеят да го нападнат. Страхът у тях действа като един закон.

Сега този закон ще го прилагате. Някой път вие се уплашвате. Туй, което се плаши у вас е – има такъв един център, който ви туря във връзка с животните. Щом се уплашите, вие сте във връзка с животните. Гневите се – вие сте във връзка пак с тях. Под думата *животни* разбирам специфично тях, не разбирам общия живот, който минава през животните – тази мощна сила, която се проявява.

Какъв резултат имате от опита с клетките? Може ли някой да си каже опитността? За 20 дена направихте ли го тъй, както трябва?

Отговор: *Една малка опитност имам: два пъти се случи, бях много разсеян, не можех да работя. Тогава усилено се концентрирах с тази мисъл, извиках тези клетки на помощ, клетките на разсъдливостта, и забелязах едно силно повишение. Имах резултат.*

Колективно същество е човекът. И той има много помощници, за да му вървят работите. Орачът оре, но милиони червеи орат земята по-рано от него. Милиони мушици спомагат за оплождането на

дърветата и цветята. Слънцето, ветровете също помагат. Те казват: „Той е изорал, но трудът, който той е положил, е микроскопически." Хиляди и милиони същества, разумни същества, са работили. Каквато и да е философска мисъл – преди вас хиляди същества са мислили по нея. Като дойдат от Невидимия свят, те работят заедно с вас, помагат ви. Съберат се около вас: един ви каже своята мисъл, друг ще ви я докара до известно място. Някой проблем разисквате – голямо количество разумни същества ви помага, за да го разрешите. За някой камък трябват няколко души, за да го вдигнат. Една мъчна задача с една глава не може да се разреши. Например от времето на Платон и Аристотел въпросът за душата разрешен ли е? – Не е. Това е един важен въпрос. После, въпросът за човешкия ум – и той не е разрешен. В туй отношение индусите имат по-правилни схващания за ума. Но те имат схващания само за облеклото на ума – за органите, чрез които умът функционира. Има спор дали умът е сила, или принцип. Някои приемат, че е сила, други – че е принцип. В някои отношения философията им е права. Ако се пренесем още по-напред – има други теории, които дават чисто инволюционно гледище, по-правилно схващане за ума. Според тях умът е облечен в свое тяло. Само когато се развие умственото тяло, органите на ума, тогава той може да функционира.

Сега, ако се даде една тема... Каква тема можем да изберем за следващия път? Една любима тема, върху която всички бихте могли да пишете. Можете ли вие да си припомните първата играчка във вашето детинство, която са ви донесли, първата играчка, която ви е оставила най-дълбоко впечатление.

Тема*: Първата играчка от детинството*

Да видим кой какво ще напише. Да видим докъде се простира вашата памет. Припомнете си нещо, което ви е обърнало внимание,

някой предмет или дрешка, или шапка, или чепиче, или конче, или ябълка, или круша, или каквото и да е, откъдето може да започвате: туй във вашето детинство, което отбелязва една епоха.

Предното упражнение какво беше, преди тези 20 дена? Да ви кажа упражнение за 10 дена – всеки ден да премествате по един камък. Не тук, из града, но някъде. Тъй, като вървите по пътя, ще намерите камъчето, което трябва да преместите. Не тъй – всяко камъче. Ще го преместите и първата мисъл, която ви мине, ще я отбележите с някакъв знак. Сега ще правите наблюдения: някой път ще се случи, че камъкът, който трябва да преместите, може да е от дясната ви страна, а може да се случи и от лявата. Някой от вас ще каже: „Какво от това, че съм преместил един камък?" Но при един камък, преместен от вашата ръка, вие сте имали най-добрите мисли. И ако някой, който е отчаян и е искал да се самоубие, стъпи на вашия камък – той ще възприеме вашата мисъл, ще тури револвера в джоба и ще се върне вкъщи радостен. Този камък ще го спаси.

Въпрос: *Един брат пита дали насред пътя да туря камъка.*

Настрани. Тези, отчаяните хора, те посред пътя не вървят – все отстрани, все отляво или все отдясно. Те не вървят по общото течение. Отчаяните хора са крайно индивидуализирани, затова и страдат. Те се чувстват в дадения случай като изолирани, те са дошли до крайния предел на своята деятелност. На тях им трябва едно малко свиване, едно малко прибиране навътре. Всички органи са отишли на повърхността и следователно в този случай се губи по-голяма енергия. Недоимък на енергия има. След това този камък мен не ме интересува – камъните, които ще ги местите по пътищата. След това ще преместите във вашия живот по едно ваше твърдо желание вдясно или вляво, което спъва другите. И след туй една ваша твърда мисъл – и нея ще преместите, за да бъде задачата пълна. Сега, ако се случи сутрин да преместите камъчето, значи желанията ви са във

възходяща степен. Ако се случи следобед, са в низходяща. Задачата е откато изгрее Слънцето, докато залезе. След като залезе, няма вече какво да местите камъните – тогава те не се местят. Със самата идея, с тези, малките идеи: да премести човек един камък, да го тури на правото място – той гради в себе си. Това е един малък импулс. То е както на платното: ти нарисуваш един малък лист, но хиляди такива желания имат сцепление. При сегашния живот младите разрушават най-хубавите идеали. Вие вървите по пътя, искате да преместите нещо. Има на пътя някоя пръчка турена – казвате: „Тази работа не е моя." От Невидимия свят казват: „Вземи тази пръчка, премести я! Ти си човекът, който трябва да я премести." Ако ти преместиш тази пръчка, ти в себе си преместваш един голям недъг. По същия закон това ти дава стимул. Затуй как човек мисли, как действа – в малките работи той трябва да бъде прецизен. Като при англичаните. Минава някой студент, вижда някоя малка книжка: той ще я вземе, ще я тури. И видите, по пътищата листа няма. Или плод няма да видите разхвърлян. Те го вземат и го оставят, те го вземат и го оставят. Тъй че пътят е чист. Това е възпитание. И студенти, и студентки тъй постъпват. Пък тук, ако тръгнете в България, ще намерите толкова книжки по пътя, че трябва да дойдат англичаните. Ако дойдат англичаните, 10 години да управляват – не можете да намерите книжка по пътя.

Казвам: тези упражнения трябва да ги правите, понеже вие ще дойдете в стълкновение с външния свят и трябва да имате една опорна точка. Това са идеи, това са методи за възпитание и може да ги приложите където и да е. Ще имате техните добри резултати. Ако сте един учител на малките деца, с тези малки премествания на камъчета, с чистене на извори, на листа, може да вдъхнете на тези малки деца най-хубавите идеи, да ги направите способни да мислят. Сега животът, както вие го живеете – това е вече старото възпитание.

Някой път сте доволен, някой път не сте доволен. И прави сте. За в бъдеще трябва да се възпитавате по друг начин.

В моята стая има две стомни, и двете изпускат вода. Подложих им, обаче подливат на дъските. Дойде ми наум, че трябва да им купя две панички. Хубави са стомните, но трябва да туря панички. Какво ще ходя да критикувам грънчаря, че не е опекъл тези стомни хубаво – толкова е можал. Аз съм по-умен – ще направя две панички, ще ги туря отдолу. Всеки от вас има по две стомни, които пускат вода. Умът е една стомна и сърцето е една стомна – пущат по нещо. Някой път гледаш: изпуснали нещо – излязло навън, иди да го търсиш. Един ден идва в стаята ми един, който се занимава, виждам – учен човек е. „Замръзнало е отвън – казва, – пукнала се е стомната.“ Не е – благодарение на тези пори, че водата е излязла навън през порите, напорът се е намалил. Ако беше корава, щеше да се пукне. Ето философията на българина – той казва: „Здрава стомна не се прави, понеже се пука при замръзване.“ Сега вие, като живеете в света, често ще направи човек погрешка. Окръжаващите се насърчават от него. А като не прави погрешки... У добрия човек и погрешките му за добро действат, и добродетелите му. Не се обезсърчавайте. Има грешки на добрите хора, има и добродетели на добрите хора. Пък има добродетели на лошите хора, има и грешки на лошите хора. Те се различават.

Представете си: един човек, един хлебар ви меси хляб – брашното хубаво, водата хубава, но той е болен, заразен. Той е имал всичкото добро желание. Този хляб същият ли е, ако е месен от този, здравия? Ама, ще кажете, как може човек да бъде лош и да прави добро? В Духовния свят не е възможно, но на физическото поле всичко е възможно. Добрият човек каквото и да прави – и лошо да прави, е добър, и добро да прави, е добър. А лошият човек и добро да прави, е лош, и лошо да прави, пак е лош. Трябва да бъдете всички

добри. А знаете ли защо трябва да бъдете добри? – Понеже Доброто е основа на целия живот. Всички разумни Същества са свързани с Доброто. Който вярва в този, великия закон, той е едно разумно същество – има възможност за това. Любовта в живота има основа, откъдето може да започне.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

МИСЛЕТЕ ЗА СЛЪНЦЕТО!

VI година (1926-1927), Двадесет и трета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 6.03.1927 г., неделя

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Неколцина четат темите си „Първата ми играчка“.

Тема: „Първата ви учителка или учител във вашите спомени, първото, каквото помните от училище.“ Да видим доколко можете да си възпроизведете техните имена, дали ги помните.

Колко от вас са се занимавали с астрономия в университета? Как обяснява съвременната астрономия движението на кометите?

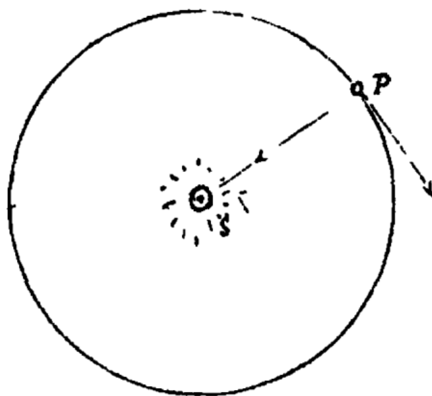

Фиг. 1

Отговор: Брат Томалевски обяснява Фигура 1: *S е Слънцето; нека имаме една планета P – Земята, да кажем. Тя е подложена на*

действието на две сили: силата на инерцията, която, ако действа сама, би изхвърлила Земята в пространството. Втората сила е притеглянето на Слънцето, която би я завлякла в центъра на Слънцето. Когато едно тяло се намира под действието на две сили, то отива по една трета сила; по правилото на паралелограма я намираме: това е равнодействащата – диагоналът на паралелограма. Тази сила всеки един миг действа и планетата описва една окръжност, т.е. тя не описва затворена крива, понеже и Слънцето се движи, а спирала. Само Слънцето в своето действие като че прави малки тласъци. Кометите извършват други пътища, не ми е ясно защо техните орбити са такива. Защо след известен период едни се завръщат пак, а други не се завръщат. В този интервал, когато кометите се намират в Слънчевата система, подчиняват се на закона за гравитацията.

Тогава какъв извод можем да направим по закона за уподоблението? Движението на планетите – добре. Венера упражнява известно влияние върху чувствата, нали? Сега може ли да се определи колко са тези многоъгълници?

Отговор: *Това е една графична система, чисто начертателна. Този многоъгълник е с безкрайно малки стени, защото тази планета всеки миг е подложена на тези двете сили.*

Хубавата страна на астрономията е, че тя упражнява известно влияние върху известни области на мозъка. Всички съвременни науки, като се изучават, със своята енергия упражняват известно влияние. Например вие изучавате астрономията – какво може да придобие от нея човек. Съвременната астрономия обяснява ли разпределението на планетите? Кои са причините за това?

Отговор: *Според Кант-Лаплас разпределили са се в този порядък, но не може да се определи защо Юпитер има такава голяма маса. Интересно е, че разстоянието на планетите до Слънцето се*

подчинява на един много прост закон. Ако напишем числата: 0 – 3 – 6 – 12 – 24 – 48, ако към всяко прибавим по 4: 4 – 7 – 10 – 16 – 28 – 52, и ако от новополучените всяко разделим на 10, ще имаме: 0,4 – 0,7 – 1 – 1,6 – 2,8 – 5,2. Тогава, като вземем за единица (1) разстоянието на Земята до Слънцето, това на Меркурий е 0,4; на Венера – 0,7; на Земята – 1; на Марс– 1,6, и т.н. Този порядък показва, че в своето разпределение планетите се подчиняват на известен закон.

Обикновените мисли в света заравят ценните работи. Така, когато в някой град или в някоя култура престанат хората да живеят, прахът постепенно ги затрупва. Този прах образува наслоявания. И човечеството има образуван толкова прах – много неща са затрупани: това го наричат грях. Хората се интересуват за това, което не е важно. Малко хора ще намерите, които се интересуват от астрономия. Само близките работи, куклите, още интересуват хората. Една восъчна кукла интересува повече хората. В една ранна възраст една восъчна кукла струва повече, отколкото най-учената книга. Или едно малко конче струва повече.

Ако се разгледа човешкият мозък така, както сега е устроен, ще си съставим едно ясно понятие за устройството на Вселената. Например не са изучавани още мозъците: трябва да се изучат мозъците на астрономите, клетките им какви са – в тях има една специфичност. Онзи, който е роден за астроном, има специфичност на клетките в известна област. После, трябва да се изучават мозъците на химици, физици, богослови: има нещо, което ги отличава. Всеки човек си има вътрешни стремления, специфични. После, самите химици – те се отличават по подробностите: някои схващат философската страна, някои – практичната. Как се боядисва – един бояджия нали е химик? Ученик е той. Астрономията, като една възпитателна наука, за в бъдеще вие трябва да я изучавате. Тези петна, които се получават в Слънцето, те се появяват и у човека в

неговия слънчев възел, в неговия черен дроб се появяват тези петна на Слънцето. Едно съответствие има в явленията в Природата – това, което става в Слънцето, става и в някои по-напреднали натури – онези, които са под влиянието на Слънцето. На онези пък, които са под влиянието на Луната, тя упражнява известно влияние върху техните мозъци. Пълненето на Луната, празненето веднага действат върху съграждането на човешкия ум. Сега вземете това: когато има на Слънцето повече петна, на Земята има повече влага. Тази влага се обуславя от тях – тези петна изпращат повече магнетизъм и повече електричество. А когато се намаляват тези петна, идват неплодородни години, става суша.

Много хора боледуват по причина на липсата на влага – не на водата, но понеже водата е един добър проводник на електричеството и магнетизма. Водата е един от най-добрите проводници на електричеството и магнетизма. Най-първо, като ученици, трябва да държите в изправност тялото си. Тялото е разумно. Силите, които действат в тялото, са разумни. Тези сили, които действат във вас, те са подчинени на друг един закон. Те са разумни сили, които ви служат по същия закон. Представете си, вие сте едно малко своенравно царско дете и имате един учен доктор, учени слуги, и вие им заповядвате – царски син сте. Правите капризи и те трябва да се подчиняват. Но трябва да знаете, че това е до време, защото всички тези хора са ви подчинени, докато баща ви е жив; като изгуби баща ви влиянието си, вие пред техните очи няма да имате това влияние. По същия закон силите, които действат във вас, също и вашите способности – вие имате известни способности, които знаят повече, отколкото вие знаете. Те са ваши слуги. И ако вие сте неразумни и не знаете как да се обхождате с тях, един ден ще изгубите вашето влияние. Така човек обеднява. Човешкият организъм може да обеднее, може и да забогатее. Затова човек не трябва да се тревожи. Ние

разбираме – не трябва да се създават мъчнотии и неприятности на онези разумни сили, които работят за нашето добро.

Например казва се някой път, че човек не трябва да яде много. Че ако яде много, той ще приведе всичката своя мозъчна енергия за стомаха. Мозъкът е един акумулатор на електричество и магнетизъм. Тъкмо се свърши работата, мозъкът събира енергия, дойде вторият обяд – той погълне енергията. Съвременната наука не е определила какво трябва да бъде разстоянието между един обяд и друг. Вие трябва да направите опит: всеки един от вас да види кога трябва да яде – 12 часа не е най-точното време, когато трябва да ядете. Ако ядете по-малко, ще употребявате по-малко мозъчна енергия, ще бъде по-здравословно състоянието ви. Трябва да имате един запас вътре в мозъка си. От чисто хигиенично гледище, в това отношение класът трябва да приложи упражненията, които ви са дадени. Те имат за задача да направите един малък опит между другите работи, които имате сега, понеже вие имате да се справите с вашите стари навици. Може би ви трябват най-малко още хиляда години, за да се справите със себе си. Така като казвам: след хиляда години, но вие отсега трябва да започнете, защото колкото по-късно започнете, толкова по-трудно ще бъде. И ако закъснеете, ще изгубите условията на тази вълна, която ви е подела, и после, даже да имате желание да се развивате, няма да имате условия. А запас от енергии може да имате, добри идеи може да имате.

Христос е казал на едно място: „Аз трябва да работя, дорде е ден, защото идва нощ, когато никой не може да работи.“ Тогава ще се пренесете в Астралния свят и там вашите работи напълно ще се обуславят от работата на Земята. Ако на Земята работата ви не е свършена, не може да имате една плодотворна работа в Духовния свят – ще преглеждате само вашите сметки. Пък ако сте работили добре на физическия свят, ще започнете една много приятна, благотворна

работа – това, което наричат блаженство. Ще има един вид преливане на енергиите от едно състояние в друго. Затова всеки ден, като станете сутрин, ще започвате с физическите желания. Всяко едно желание ще го трансформирате – ще произведете неговата духовна сила. След ядене какво трябва да прави човек? Сега след ядене човек отива на работа, след работа се умори, спи, стане, яде, пак работи, пак спи – в това няма никаква духовност. Тук работата става почти в неговото подсъзнание. Правили ли сте наблюдения колко часа употребявате за духовна работа? Имате ли статистика? Някой път вие искате да знаете как е създаден светът. Много лесно може да ви обясня, но няма да го разберете. Но аз ще ви разправя за друг един закон (Фиг. 2).

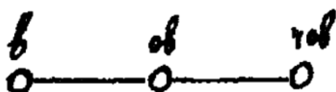

Фиг. 2

Представете си, че това *ов* представлява една овца. Представете си, че тук имате един човек. Между тази овца и човека има един радиус, който ги свързва – влияние, връзка. От другата страна имате един вълк. Питам сега: ако на вълка му се даде влияние върху овцата, какво ще направи? – Той ще унищожи този център. Вълкът ще остане сам. Ако тази овца дойде под влиянието на човека (той е вегетарианец), тази овца ще се размножава, а той ще употребява само нейната вълна. От чисто физиологическо гледище при влиянието на човека овцата ще се увеличава, при влиянието на вълка ще се смали и съвсем ще изчезне. Във всеки един човек има едновременно тези двете сили, които действат. Това е закон на творчество в света. Ако вие не можете да постъпите като човек, непременно ще постъпите като вълк. И ако се откажете да постъпите като вълк, вие непременно ще постъпите като човек. Вие не можете да бъдете неутрален в света.

Следователно, ако във вас се увеличава вашият ум, под какво влияние сте? – Под влиянието на Духовния свят. Ако вашата интелигентност се намалява, вие сте под влиянието на по-нисши същества от вас. Във физическия свят има един закон: ако съберете две тела от течност, едното – с 0 градуса температура, другото – със 100 градуса, ще имате общо 50 градуса температура.

В това отношение при възпитанието вие трябва да започнете със самовъзпитанието като нещо, отделно от вас. Човек може да възпитава себе си: възпитание на своето естество. Значи той е господар и може да възпита естеството си. В него се намират всички възможности. Направете един малък опит: да кажем, яде ви се бюрек, така, трепери ви коремът, треперите за баница – вземете назаем отнякъде 5-10 лв., наядете се. Така нищо не сте свършили. Това е слабост. Но хубаво е, като вземете баницата, да повикате друг да я изяде – той да яде, вие да гледате. Хубаво е, когато у вас се зароди това, да треперите, за да се самовъзпитате. В Природата има една естествена норма: тя е доволна, радва се, когато ние ядем. Когато яденето става по любов, това треперене го няма, не се образува лакомия. По закона на Любовта, като седнеш да ядеш, готов си на всички хора да дадеш от това, което ядеш. Ти не гледаш само за себе си. Може да ядеш спокойно, колкото искаш – и цяла тава да изядеш, няма опасност. Но когато това чувство е в теб, ти повикай друг да изяде баницата и благодари, че се е намерил някой да изяде баницата. Това е един малък опит – да гледаш баницата. Да видим колко от вас могат да бъдат доволни, когато другият изяде баницата. Понякога имате силно желание, трепери ви сърцето за хубави лачени обувки, от камилска кожа, лъскави – вие ще работите, 400-500 лв. ви трябват. Треперите да ги турите, да се похвалите някъде. Хубаво е, отлично е, но не е по любов. Следователно купете обувките, повикайте друг и му дайте той да ги носи!

Разграничение има на чувствата. Има известни чувства в човека, които трябва да се възпитават, а има известни чувства, които трябва да се задоволят. Трябва да знаем кога трябва да задоволим себе си. Има една естествена норма за това. Всяко естествено желание трябва да го задоволим – то дава подтик, то е трезво желание. Гениалните хора са много трезви хора – в ядене, в спане – те си знаят времето, те не са глупави хора. Вечерно време, когато всички спят, те решават задачите си. Когато всички спят, той за 2 часа свършва толкова, колкото всичките други. Денем много мъчно се работи. Как мислите се работи от 10 до 12 ч. или от 2 до 4 ч. – то е неудобно. Към 11 ч. коремът ти започне да трепери. Учителят, който е в клас, не може вече да преподава. Щом мине 12 ч., той вече е уморен. Колко часа може да бъде учителят да преподава – един и половина – два часа той може да преподава хубаво. Всичките ученици поглъщат от учителя. След два часа той прилича на една изпразнена бутилка. Има ученици, които дават на учителя си, а има и някои, които вземат само – те са като паразити, седят и го критикуват.

Реплика: *В първия случай става обмяна.*

Има ученици, които са отворени, всичко дават и обмяната става постоянно: там може да се преподава 2, 3, 4 часа. Но те са изключения. Аз наблюдавам често в класа този закон за учителите, обмяната на мислите: мислите, които аз ви давам, не ги използвате – някои от вас сте користолюбиви, затваряте се в себе си. Но затварянето не е наука. Да затвориш една бутилка – това не значи, че е добродетелна. Незатворените неща – те са красиви. Затваряш семето в хамбар. Кое семе е по-хубаво – затвореното или отвореното? Коя круша? – Отворени сърца, отворени умове трябват. Човек не трябва да бъде затворен – това са изключения. Болният човек трябва да се затваря, но здравият човек трябва да бъде отворен. Не изведнъж, но постепенно трябва да даде. Трябва да има правилна обмяна – всяко знание, което

можете, да го получите, за да ви бъде това знание полезно. Четете една книга: намерете същественото, което на вас ви допада – и трябва да се вдълбочите в себе си и да бъдете благодарни на онези ваши разумни приятели, които са ви насочили да се спрете на него. Ако благодарите, тези неща ще внесат десет пъти повече знание, отколкото ако вие сте прочели цялата книга. Но ако вие не благодарите, тогава няма да имате нищо. Сега вие седите в клас и казвате: „Това са отвлечени работи, в живота ни трябват обувки, дрехи, хляб, къща – старини имаме." Това са хубави работи, те ще дойдат. Но ако вървите по този път, и младините ще уредите добре, и старините ще уредите добре: обувки, всичко ще имате. Човек трябва да има един спокоен дух вътрешно. Отвън човек се вълнува, но дълбоко в душата трябва да има спокойствие, дълбоко спокойствие. И при най-големите изпитания да знае в себе си, че въпросът ще се разреши.

Сега Слънчевата система как е създадена? Щом вие сте разтревожени, мислете за Слънцето. Мислете за Слънцето – как то изпраща своята енергия. В Слънцето има една постоянна обмяна – дава и взема, пулсира. Вие не сте правили опит да дойдете в съприкосновение със Слънцето. Ако си изложите ръката за половин час и мислите за Слънцето, ще видите каква обмяна ще има за вашия организъм. Правили ли сте опити да се печете на Слънцето, когато сте неразположен; и когато сте разположен – пак: да видите какво влияние упражнява? Когато човек е неразположен, всичката енергия отива да уравни вашето неразположение. Разваля се духовното ви разположение. Всички земеделци, които постоянно орат, те възприемат само грубите слънчеви енергии. Българинът сложи този калпак от кожи, а така огрубява човек, и казва: „Изпече ме това слънце." Затова човек трябва да има една шапка за към обяд, направена от многоъгълници, че като пада светлината, да се разбива.

Аз бих препоръчал такава от тюлбен, от коприна, на малки квадратчета, че като минава светлината, и върху тялото действа вътре.

Като ученици на окултна школа на вас ви е потребно здравето. Нали ви приведох онзи пример: кой от вас, ако биха му направили операция, може така да си даде ръката, че да не каже *ох!*, да издържи? Трябват упражнения. Ама че някои от вас търпят повече. Някой човек, като му запушат устата – може да го бият, без да вика, и ако го обтегнете, той може да не прави никакви конвулсии, пък ще изпитва големи страдания. Вие в университета правили ли сте наблюдения върху себе си, когато сте изучавали физика, математика, астрономия, естествени науки, ботаника, кои предмети във вас са произвеждали най-приятно впечатление?

Трябват импулс и тласък за постигане на каквото и да е ваше желание. Всяко желание, за да се постигне, трябва да направите ред уравнения – отношения има в тях. Например имате едно желание: вътре във вас става цял един разговор – дойде ви една мисъл, втора, трета, по един начин, после планирате ден, два, три – става цяла работа, математическа работа. Често вашите учители са ви туряли единица заради един ваш поглед. Учителят може да тури на някой ученик единица, като стане, когато го погледне. Той те извика по име, ти го погледнеш лошо, той те скъса, ще ти зададе мъчен въпрос. Забелязали ли сте: когато знаете предмета, ставате с едно вътрешно разположение? Когато те повикат, приятно ти е, казваш: „Много ми е приятно, че ме повика.“ Като имаш това състояние, учителят е много щедър. Като те погледне, туря ти шесторка, казва: „Хайде, от мен.“

Ще се стремите, докато не приложите този окултен закон. Той е най-мъчният закон. Той е най-мъчният закон за приложение – не в неговите общи черти, но в неговите детайли. Много пъти човек побеждава големите мъчнотии, а в малките се спъне. Често се случи някое голямо куче да те лае – нищо, нито му обръщаш внимание, но

дойде едно малко кученце: *джаф-джаф-джаф!* – ти не можеш да го търпиш, хвърлиш камък. Голямото търпиш, но това, малкото джудже, не можеш да го търпиш. Пък ти еднакво трябва да търпиш. И човек малките мъчнотии много по-мъчно понася.

Сега трябва да се справите с тези, малките мъчнотии във вашия живот. Сега ще се справите с една от най-големите мъчнотии – ще мислите вече за вечерята. Картофите вече увряха. Заговезни е.

10,15 ч.

ЩАСТИЕТО

VI година (1926-1927), Двадесет и четвърта лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 13.III.1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Чете се темата „Първият ми учител и споменът за него“.

Основните точки на миналата лекция помните ли ги? Някой от вас занимавал ли се е със закона на статистиката?

Вземете една тема да пишете: „Причини на индивидуалните погрешки“. Защо човек греши? Ще правите разлика между грешка и грях.

Вие сега сте още в младите години. Като достигнете до известна възраст, ще бъде мъчно да се учите. Има един основен закон, който гласи така: човек трябва да стимулира всичките си клетки, всяка деятелност, т.е. всяка една клетка трябва добре да функционира. И всяка клетка си има своя специфична работа, а група от клетки съставят малък мускул или орган и той също си има свое специфично предназначение. Чрезмерните желания стимулират някои клетки и те се изтощават преждевременно, а други се изморяват и вследствие на това се явява един дисонанс в живота. Лошите настроения се раждат от един дисонанс на задните центрове на мозъка. Лошите разположения се раждат не от човешкия ум, а от желанията, от чувствата, от чрезмерните желания. Има един закон: в човешката душа са вместени хиляди желания и някои от тях вие искате сега да

ги реализирате, а те са определени за след хиляда години. И вследствие на това, като нямате условия, вие се наказвате. Едно желание, за да се реализира в дадения случай, трябва да има условия.

Сега вашето съзнание будно ли е? Знаете ли какво нещо е да има човек условия? Направете едно малко наблюдение с малките деца. Обърнете вниманието на кое да е малко дете, което иска да порасне: цяла една година го наблюдавайте и ще видите, че туй дете с милиметър няма да порасне. Отклонете вниманието му, да не мисли за растенето си, и следната година то ще порасне. Този закон ще го приложите. Той действа и в психическия свят. Има известни желания, колкото и да ги желаеш, остават непостижими. Ти не можеш да ги реализираш. Защо са непостижими? Да ви кажа. Представете си: едно голямо куче държи един голям бут месо и дойде едно малко бараче пред него. Този бут е в устата на това, голямото куче – каква възможност има за туй кученце да вземе бута? Има само една вероятност: че туй куче, като се наяде, ще остави другото месо и кученцето ще вземе туй, малкото парченце, и ще се задоволи. В света, в който живеете, има 1 милиард и 600 милиона конкуренти. Значи законът е такъв. Ти искаш да те обичат. *А* – туй е стремежът. За него има 1 милиард и 600 милиона конкуренти. Каква е възможността вие да добиете това? – 1/1 600 000 000-на е. Ако един човек се занимава с търговия и не знае да манипулира с капитала, ще го изгуби, ще каже: „Защо ми трябваше да се занимавам с търговия?“

Най-първо, това е едно упражнение на мозъчната и нервната система. Трябва да се приготви умът ви за работа. И както тази сутрин ви загатвах, може да знаете, че сте станали твърд и постоянен, когато дойдат и скръб, и радост: да ги считате еднакво приятни. Да ги считате като гости вън от вас. Ако сте военен, направите погрешка и полковникът ви наказва бос да минете през града да носите вода – нали ще го направите това? Ако не, ще има наказание. Колцина от

вас сега биха го направили това по добро желание? Щом е полковникът със закона зад гърба ви, ще минете, щом го няма... Идеалът – той е полковникът. Идеалът – има нещо, което ни подтиква напред. По някой път вътрешно трябва да правите опити за себе си. Опит не такъв, изкуствен, но опит, за да опитате вътрешната си сила – почива ли вашата воля на една здрава основа, и да знаете истината, до която вие сте дорасли, и какво можете да направите.

В живота има известни задачи, които ви са дадени. Как ще ги постигнете? Например според вас, за да си проправите път в обществото, кои методи ще употребите? Ще ви задам следната задача. Представете си, че ви задават задачата като човек да преминете през една неприятелска линия – тъй, войник до войник. Но непременно трябва да минете. Ако не може да минете, туй ще ви кости живота. По кой начин може да минете? Кой метод ще изберете? Може да минете като птица и, второ – може да минете като къртове? Значи трябва да знаеш изкуството да си образуваш криле и да прехвръкнеш, или да се превърнеш на един къртк – туй, което сега военните правят. Знаете ли изкуството как да станете на къртове? Този символ как ще го изтълкувате?

Отговор: *Да може човек да лъже.*

Не, никаква лъжа! Защо – пробиеш една дупка под неприятеля, за да минеш... Един милиард и 600 милиона след колко години може да се реализира?

Отговор: *Трябва да се знае периодът на реализирането на едно желание.*

Десет години. Но всеки ден имаме 1 милиард и 600 милиона случаи да се реализират на ден.

Реплика: *Значи за всекиго съществуват възможности.*

Всеки ден! Но за да се реализира, туй благо е разбъркано – ти може да вземеш чуждо благо. Да кажем, твоите условия за

реализиране се намират в Африка. Докато дойде туй желание, колко време ще отнеме? Всеки ден има един случай да се реализира едно твое желание, но условията не са поставени там, където живееш. Това е една сложна задача. Затуй за в бъдеще, когато цялото човечество по земното кълбо се организира психологически, ще настане тази хармония, защото тогава условията ще се трансформират чрез мисълта, телепатически. Твоите условия са в Америка, да кажем – тогава чрез радиото веднага ще ти се отговори. На други, от Англия, условията са тук – възлагат на теб: ще става размяна, и то веднага. А сега за едно твое желание години ще минат, докато намериш правия път.

Всичкото щастие не е в България и всичкото щастие не е нито в Англия, нито в Америка. Ако би било така, американците не биха ходили в Германия да дирят своето щастие, англичаните – в Индия. Щастието на един народ не се намира само в почвата – тези условия се намират и вън. При това щастието на човека не се намира и на Земята – не че не се намира, но част от тези условия само са тук. Част от тия условия се намират в Слънцето и във Венера, в Марс, Юпитер и в другите звезди. Това е една сложна задача. И когато се качите там, съвършеният човек ще разбира законите и ще знае къде се намира. Известни елементи на моето щастие се намират на Слънцето: аз трябва да съм дорасъл до тази степен – да телеграфирам на моя приятел: „Моля, условията – известни елементи, които ми са необходими – да ми се изпратят.“ Затуй в религията, като се обръщат към Бога, молят се на Бога Той да ги реализира, а Бог – това са всички възможности на Живия Космос, на туй единство. Затуй в окултната наука човек ще изучава условията за развиването на човешкия ум – условията за всяко едно желание, за всяка една мисъл. Под думите *мисъл* и *желание* разбирам онова от възходяща степен, което съгражда съзнанието на човека или егото на човека.

Ще ви дам едно упражнение. Ще го правите цяла седмица, сутрин и вечер по 10 пъти. Ще наблюдавате какви резултати ще се произведат в ръката ви или в целия организъм.

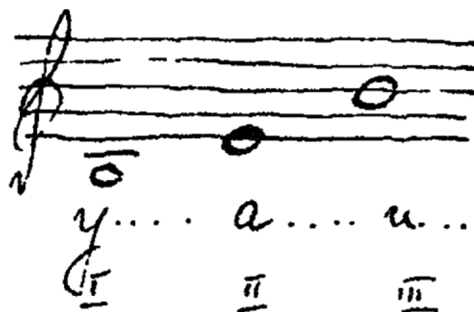

Фиг. 1

Ръката се разделя на три части: I – от рамото до лакътя; II – от лакътя до китката; и III – от китката до върха на пръстите. С лявата ръка теглим пас върху дясната от началото (рамото) и докато минаваме първата част, пеем *у-у-у*, през втората – *а-а-а*, през третата – *и-и-и*, и то в акорда от Фигура 1.

У (I част) – е упражнение за волята, за физическия свят.

А (II част).– упражнение за сърцето, за чувствата – за Духовния свят.

И (III част) – упражнение за ума – за Божествения свят.

Ще спазите тоновете.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

ДВЕТЕ СТРАНИ

VI година (1926-1927), Двадесет и пета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 20.III.1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Следния път ще имате една задача: ще си изберете една звезда и ще ѝ кажете името. Коя звезда, в кое съзвездие, от коя величина – I, II, III, до VI величина. Ще се оставите според вдъхновението си, като наблюдавате ясното небе. Да видим кой на каква звезда ще попадне. После, наблюдавайте звездата, която ще изберете – в каква фигура влиза с околните звезди: триъгълник, квадрат или каква друга фигура ще образуват. Те образуват известни фигури, а тези фигури са центрове на известни влияния.

Можете ли да ми кажете кой философски въпрос спъва хората? Всеки човек разрешава един философски въпрос. Някой път той може да го спъва. Трябва ли човек да разрешава всички въпроси? Например, ако вие запитате така: „Защо човек живее?“, колко отговора могат да се дадат? Защо човек живее? Някой може да каже: „Човек живее, за да се мъчи.“ Друг ще каже: „Човек живее, за да яде“, „Човек живее, за да се учи.“ Всевъзможни отговори ще има. Но кой е правилният отговор? Сега въпросът е живеете ли вие. Може ли да докажете, че живеете?

Отговор: *Мисля, следователно съществувам.*

Вие живеете, но дали живеете – това е друг въпрос. Защото и камъкът съществува – но дали живее? Ако човек живее в този висок

смисъл, както се разбира, съзнанието в него остава непрекъснато. Никой не може да го лиши от съзнанието. Живее онзи човек, на когото съзнанието не може да бъде прекъснато. А не живее онзи, на когото съзнанието се прекъсва. Той само мисли, че живее, а всъщност не живее. Ще изучавате методите, които Природата е вложила около вас. Ако вие искате да имате едно знание, което почива на здрава основа, трябва да се ползвате от простите методи на Природата.

Сега някой казва: „Аз трябва да бъда свободен." Сега да оставим философската страна. Какво нещо е свободата – един дълбок въпрос е това. Но моят първи пръст кога е свободен? – Докато се държи за ръката. Но тази свобода трябва да има ограничения. Свобода туй се казва – връзка да има, вътрешна. В живота има два вида свобода. Моят пръст може да бъде свободен от своята длъжност, за да не се мъчи – но ще престане да живее. Например, ако пипам огъня, той ще почувства известна болка. Тази болка според физиолозите не е в пръста, а вътре в мозъка. Следователно, ако отрежете пръста, той ще престане да страда. Сега кое е по-хубавото в света: да бъде човек свободен или да бъде ограничен? – Свободен всякога подразбира задължение. Свободен е човек да върши нещо. Следователно свободен е в едно отношение, ограничен – в друго отношение. Свободен си да се учиш, но все таки ще седиш вечер, ще се ограничиш. Свободен си да ядеш, но все таки ще се ограничиш. Какво подразбират философите под думата *абсолютна свобода*? Човек има ли пълна свобода, какво казват философите?

Отговор: *Има две мнения: едните я отричат, другите я приемат. Приема се, че свободата на човека зависи от условията. После, има фатализъм.*

И двете страни са прави. Има ли свобода, няма ли свобода – това е като въпроса за сферата: че сферата отвън е изпъкнала, а отвътре – вдлъбната. Едновременно е и корубеста, и вдлъбната. Ако две

същества изучават сферата: едното е вътре, другото – отвън, какви мнения ще имат? Човек и има, и няма свобода. Кога няма свобода? Когато няма какво да прави. *С* – това е закон на промяна. Свободата подразбира промяна, стремеж в известна посока, промяна на разумната посока. Ако вървиш в дадена посока, която Природата ти е определила, в правия път – свободен си. Или, казано с други думи – постигнал си онзи вътрешен смисъл, знанието, което човек си е поставил за цел.

Сега например, ако вие срещнете себе си след 10 000 години, ще можете ли да се познаете? – Много мъчно е човек да познае себе си. Например някой път вървиш из пътя и чувстваш, като че ще паднеш: не си господар, почваш да губиш своята мисъл. В София има една лекарка: на път като върви, дойде в туй състояние – изгуби вяра, че може да се държи на краката си и легне на пътя, лежи, докато мине туй състояние и се възвърне самоувереността ѝ, че може да ходи. Как ще обясните това? – Например туй състояние: човек изгуби своята смелост. Един български офицер в Бургас, във времето на д-р Миркович, като чел неговата „Нова светлина“, тъй живо били описани духовете, че той излизал препасан с пушка и жена му го пазела. Страх го е да излезе. От какво го е страх? Шашка носи той, при това го е страх. От кого – от духовете.

Аз съм ви привеждал онзи пример: един от най-способните българи, когото познавам, който много говори, като някой извор – реч като държи, думите се леят – в Америка излязъл да говори на един амвон. Имало в публиката една жена с черни очила. Като го погледнала, той забравил всичко. Седял, седял и слезнал: изгубил всичко, нито една дума не може да каже.

Вие имате една задача – самовъзпитанието. Най-трудният въпрос сега е законът за самовъзпитанието на човешката чувствителност. И действително, хубаво е човек да се намери в една

хармонична среда, няма по-хубаво от това. Тя въздейства нормално върху чувствата му, върху способностите му. Когато се намери пък в една дисхармонична среда, всякога могат да го извадят от неговите релси. В туй отношение светът практически е разрешил въпроса. Там, където има поет или музикант, насърчават го. Казват: „Много хубаво е писал." Хубаво е насърчението. Например написал си, да кажем, един псалом – описваш едно цветенце. Прочетеш го веднъж, два, пет, десет пъти – като го четеш, трябва да останеш ти доволен. По-голям критик от самия човек няма. И ако искате да знаете дали е хубаво, вие го прочетете веднъж – и щом сте доволни тъй, като критик – и като сте доволни, прочетете го и на другите. Ти не си останал доволен от себе си, че чакай дали другите ще го одобрят. Одобриш ли го, напиши го от 10 до 100 пъти: то ще върви хиляди години, всички хора ще го четат.

Допуснете, че направите една голяма погрешка и ви осъдят на смъртно наказание. Оставят ви само една възможност, дават ви само едно условие: да направите едно описание на кокичето така, че всички хора да го харесат. Ако го харесат, ще ви простят прегрешението. Ако не, ще ви обесят. Как само ще пишете – знаете ли каква поезия! Най-малко десет пъти на ден ще се молите. И аз казвам: онзи, който тъй би писал, ще има едно отлично описание. Аз бих желал да ви осъдят малко на обесване, за да ви накарат да пишете хубаво. Един човек, който пише хубаво, не могат да го обесят; който говори сладко – и него. Обесват само онези, които не знаят да пишат, не знаят да говорят. Па и смъртта – и тя се страхува от онези хора, които знаят да говорят. Тя ги души, но те възкръсват – не умират.

Да допуснем, че имате три единици от разни категории. Едната – житно зърно; втората единица – заек; третата – човек: *1ж, 1з, 1ч.* Тези трите единици по какво се отличават?

Отговор: *По съзнанието си; физически – по формата си; и по възможностите си.*

Между първата и втората единица коя ще принесе по-голяма полза?

Отговор: *Житното зърно.*

Заекът нали седи на по-висока степен на развитие, защо той не помогне? Че той е помогнал на света: всичкото разумно благо в света заекът го е донесъл и всичката светска мъдрост заекът е внесъл. Дето светът е умен – той е умен от страх. И науката, и всичко туй го пишат все от страх. Един вътрешен страх има, който заставя хората да работят. Сега има изключения, но аз говоря за света изобщо. Има хора, които мязат на житното зърно. А самият човек – какво е принесъл в света той – тази единица.

Напишете една единица, която да представлява жълтата раса. Втора единица – да представлява черната раса. Трета единица – червената, и четвърта – бялата. По какво се отличава жълтата раса? – Жълтата раса се отличава по своя обективен ум, по своя предметен ум. Черната раса се отличава по своето въображение, по развиването на чувствата. Червената раса – със своята активност: занимава се с геометрия, математика. Бялата раса се отличава с това, че тя тегли нещата, има теглилка – и затуй, откак е дошла, все тегли нещата, Слънцето, звездите. Бялата раса има разумност. Жълтите хора са идейни. Източните народи – те са разположени; жълтият човек седи под крушата и цял ден – кеф. Белият обаче, той е разумен, но идеи няма той... Бялата раса систематизира качествата на живота... Шестата раса, която ще дойде, ще образува един вътрешен синтез. Разбира се, ние оставяме лемурийската раса. Да ви не спъва това, че са четири расите. Лемурийците остават. Щом човек е обективен – той има нещо от жълтата раса. Щом е човек на чувствата, на въображението, на фантазията – от черната раса е. Щом е активен, войнствен, е от

червената. При белите, дето сега са войнствени – това от червените е дошло: войнствените хора са издръжливи. А белите всичко теглят с везни, правят измервания.

У човека къде можем да поставим жълтата раса? – Те са крайно консервативни. Ние можем да ги наричаме религиозни фанатици. Тези състояния, през които човек е минал, се повтарят: човек прежълтява в един живот. Всички състояния, през които е минал, някой път съзнателно, някой път несъзнателно, се повтарят. Да не ви е чудно, ако някой път изпадате в някои особени състояния, в противоречия – това се дължи на вашето минало развитие. То е само една фаза от живота. Някой път се заражда у вас едно желание да хванете някого, да го разкъсате. Вие преживявате състоянието на един лъв, на един тигър, на мечка, които все късат. И се чудите: толкова сте били кротък, а сега откъде се явява това? Значи от съзнанието е – то е вътре. И когато говоря да се чистят нашите мисли и желания – то е от всички тези мисли и желания. Защото и вълкът има хубави черти, и мечката, и лъвът. Лъвът е крайно признателен. На един лъв направи добро – той не те забравя. Нали сте чели тази приказка за признателността на лъва? Слонът е признателен. Някои черти имат дълбок психологически произход: не е произходът от самите животни, а още по-далече отива. В лъва има особено достойнство. Една хубава черта има: той, като скочи, ако не хване жертвата си, не я гони повече. Лъвът мяза на турчина: „От мен да мине“.

В нивата на един турски бей, който я насял с жито, се народили толкова много лалугери, че всичкото жито изяли. Вдига турчинът чифтето – всички лалугери се изправят, нагоре вдигат ръце. „А – казва, – признавате ме за господар!“ Снема чифтето и се връща назад. Някой път една малка погрешка в живота ви – тя е един лалугер; ти ще вдигнеш чифтето и: „Хайде, от мен да мине!“ Една малка погрешка, едно зло мяза на един лалугер, дошъл в нивата ти – де да

знай той? У тези лалугери откога се образува този навик – да се повдигат нагоре? И после, като те видят, ще се скрият в дупката. Аз наблюдавам: има в нашето място щурци, те не се крият. Например, като се приближиш, щурецът със задницата си влиза като философ, оттегля се като млада булка – като види някой старец, само поклон му прави. Докато в лалугера – той, като дойдеш, веднага се скрие, обърне задницата си. А щурецът ти прави почит с лицето. Хубаво! Туй поведение на лалугера и у хората съществува. Някой има да дава пари на някого – той се разгневи, обърне гръб, казва: „Аз нито пет пари не давам." Питам: този човек самият работил ли е? – Не, той е лалугер: ако той би се повдигнал на краката си, щеше да му прости онзи. А другият там – той е щурецът: той обръща лице, казва: „Господине, почакай ме малко, сега нямам, като имам, ще ти дам. И после – казва – ще ти попея малко." Разрешава се просто въпросът.

В Природата трябва да се изучава характерът на животните. Може да придобиете нещо от навиците им, да поправите много свои погрешки, при това да придобиете някои добри черти. Цялото животинско царство не е нищо друго, и растителното царство също – това е човекът, разложен на своите части. Съзнанието на човека е разложено в цялата Природа: в растенията, в камъните, в животните, в рибите, в реката, във въздуха – навсякъде. Следователно да изучавате Природата, значи да изучавате състоянията на своята душа. Туй е философията, великото в живота. Туй е само за Земята, пък като речете да изучавате небето – то е за в бъдеще. В туй отношение всички науки имат цена. В туй отношение да ни дадат всичкото знание, което има – това е колективен труд на цялото човечество. Тези гениални хора, които седят отзад, подбутват човечеството – и сегашната наука е за тях.

Не се стремете да измените вашия характер! Характерът трябва да се очисти, да се облагороди. Сприхав си – бъди сприхав, нищо

повече, ама справедлив сприхав. После, малко явàш си – нека да бъдеш, не се старай да станеш сприхав. Кой какъвто е, да си бъде на своето място. Разнообразието – това е една красота в живота. Пък ако си бързорек – и него не изменяй, и то е хубаво. Трябват и бързореки. Или някой никак не говори. Той мяза на една затворена курна – малко вода има. Бързорекият обилно вода има. Олга, защо се смееш?

Отговор на Олга: *Сега казвате да си бъда такава, каквато съм си, ама някой път се карате.*

В сряда аз ви се карах, че не сте такива, каквито сте си, а искате да станете други. Резултатът е да върви всеки на своето място. Ако заекът вземе, че си тури човешка форма, тури си цилиндър, ръкавици, ще стане ли той човек? Пак си е заек – като притупа нещо, хукне. В живота нека всеки има тези качества – те са хубави. Ако си страхлив – хубаво: ще се научиш да бъдеш благоразумен. Ако си сприхав, ще си вършиш работата. Сприхав – разбирам един кон, който си върши работата – не го бий него. Мен ми разправяха за един кон във Варненско, наричал се е Колаксас. Бил конят на Атанас Черибашията в Николаевка. Взел го той като много слабо конче, но много умен кон станал. Когато Черибашията го няма в хармана – върви бавно, рита. Щом види Черибашията, като се засили, като го види отдалече – диканята наоколо бяга. Питам, сега: кое е това, което го заставя да бяга, като види Черибашията? – Конят има обич вече. Те двамата са се обичали.

Един закон има в света: Любовта винаги боготвори. Имаме в историята египтяните – те боготворят Апис. Любовта се познава по това, че когато любиш нещо, трябва да го боготвориш. Не го ли боготвориш, твоята любов не е пълна. Следователно, ако ти имаш известна идея в себе си и не я боготвориш, тя не е идея. Идеята, която имаш за основното в живота си, трябва да я боготвориш. Ако човек боготвори един Апис, змия, заек – човек трябва да има една свещена

идея – защо да не я боготвори? Когато любиш, трябва да боготвориш нещата. Ако любиш, ще те любят. Не може да ви обичат, докато не обичате. Ако ние обичаме Бога, считаме Го за нещо идеално, понеже Той обича. Бог ни боготвори, всичко жертва заради нас. И ако някой път ни наказва… Той не ни наказва, Той никого не връща от кривия път – Той иска да ни направи като Себе Си. Човек има в света едно велико предназначение. Идеята за Бога трябва да бъде в него една свещена идея. Тя е идеята, която дава мощ на съвременната наука, на всичко в човека. Това е идеята за Бога.

И тъй, с колко качества се отличава Любовта? Как определяте вие Любовта? И всеки един от вас се срамува, като му кажат, че е написал едно любовно писмо. Сега как трябва да започне едно любовно писмо?

Отговор: *Скъпи и обични.*

Обичният не може да бъде скъп.

Отговор: *Безценен.*

Нито скъп, нито безценен. Много е мъчно да се назове онзи, когото обичаш. Най-трудното нещо е да назовеш туй, което обичаш. Не можеш да му намериш името. Ние чувстваме, че като го кажем, идеята се понижава. Ние всички съжаляваме, че нашите любовни писма не са написани тъй, както трябва. Всичкото нещастие е там. И се тюхкаш, тюхкаш, все съжаляваш, и после се срамуваш, че не си го написал тъй, както трябва. Но знаете ли кога човек може да напише най-хубавото любовно писмо? Я ми кажете, според вас. Аз засягам този въпрос принципиално, аз говоря за Любовта тъй, както е в Природата, както се изявява. Човек все ще дойде един ден до това, да напише едно любовно писмо. Като идете при вратата на Небето, най-първо ще ви дадат една хартия, ще се яви един ангел, ще ти даде едно златно перо, ще те накара да напишеш едно любовно писмо. Ако го напишеш – хубаво. Ако не го напишеш, ще те върнат назад. Туй е

цяла истина. Все ще намериш някого в рая да му напишеш едно любовно писмо – като чете писмото в рая, да го одобри и да каже: „Пуснете го, той може да живее при нас.“

Ще бъде много хубаво да образуваме сега един клас, най-първо от трима, и да приемате само който може да напише едно любовно писмо. Сега, в този клас, ще ви дадем една матура: да напишете първото любовно писмо. То ще бъде матурата – след туй писмо може да приемете вече една малка диплома. Ако ви е срам да го четем, няма да го четем – в плик да е, няма да се отваря. И после, като го четем, да се не срамувате. Сега ще се приготвите за матурата. Ще почнете да събирате материал.

Въпрос: *До кого ще се отнася писмото?*

Вие сега пригответе писмото, материала.

Въпрос: *Може ли без обект?*

Едно любовно писмо сега ще напишете. Сега представете си следното в алегоричен смисъл. Представете си, че онзи, когото вие обичате, Провидението го е превърнало на едно кокиче. Вие ще пратите писмото на кокичето. Пък той не може да стане като вас. Като четете писмото на кокичето, той ще ви слуша, ще въздиша. Вие ще се радвате, а кокичето ще въздиша. Защото може да пишете само някому, който може да ви слуша, без да прави никакви забележки. Писмото е любовно: като го четете някому, той не трябва да направи никаква забележка, абсолютно никаква критика. Като го чете, туй трябва да бъде един авторитет. Върху едно любовно писмо не може да се критикува. Ще го четете като Евангелие.

Аз съм ви привеждал този пример: един български студент тъкмо мислел да се самоубива в една от колегиите. „Мисля – казва – да си поживея поне малко.“ Ляга на кревата и мисли каква смърт да избере. В туй време слуша – в съседната стая някой пее: „Където и да ходиш, аз все за тебе мисля.“ Тези думи като ги чул, всякаква мисъл

за убийство изчезнала. Нали е хубаво за любовно писмо? – „Където и да ходиш, за тебе мисля.“ Една песен е тя, обикновена песен.

Този закон е верен: където и да ходиш на Земята, каквото и да правиш: падане, ставане, погрешки – има Един, Който всякога мисли за нас. Това е хубавото.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

ПЛАНЕТНИ ВЛИЯНИЯ

Година VI (1926-1927), Двадесет и шеста лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 27.III.1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Чете се резюме на темата „Причини на индивидуалните погрешки“.

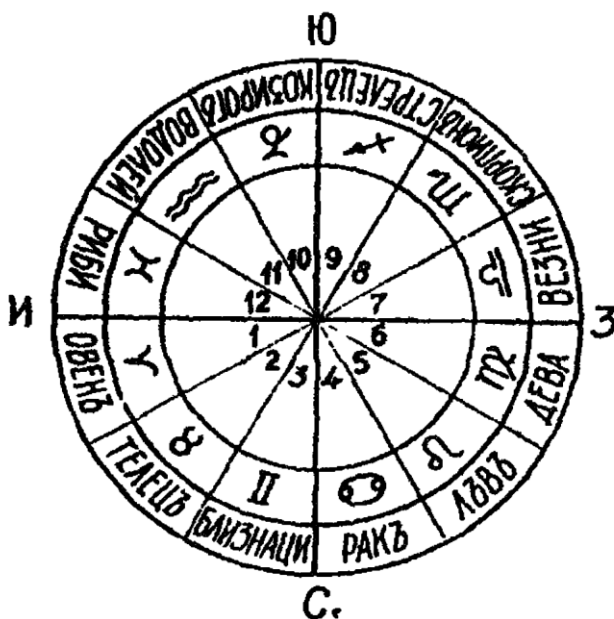

Фиг. 1

Зодиакът, който виждате на Фиг. 1, представлява пътя на физическото развитие на човека. Кръгът, който изразява зодиака, е в постоянно движение. През всеки 25 000 години кръгът прави пълно

обръщане. Значи след 25 000 години ще го видите на същото място, на което е днес. В сегашната епоха равноденствената точка е в областта на съзвездието Водолей.

Като ученици вие трябва да се занимавате с външния свят, да изучавате и Земята, и небето. Изучаването на небето помага за развиването на човешкия ум. Изобщо външният свят оказва влияние върху подсъзнанието, съзнанието, самосъзнането и свръхсъзнанието на човека. Някои считат, че астрологията е отвлечена наука, вследствие на което изучаването ѝ няма никакво практическо приложение. От астрологическо гледище какво влияние имат звездите върху човека?

Отговор: *Влиянието на неподвижните звезди не е конкретизирано.*

Сегашните астролози изучават влиянието само на ония неподвижни звезди, които са близо до зодиака. Зодиакалният кръг е разделен на 12 равни части, наречени домове. Всеки дом е свързан с определено зодиакално съзвездие. Следователно всеки дом служи като резервоар, в който се влива ако не всичката, то поне част от енергията на звездите от съзвездието, с което е свързан този дом. В който дом влиза човек, под негово влияние се намира. За да разберете влиянието на звездите, вие трябва да изучавате тяхното естество. Например какво е влиянието на Овена? – Овенът оказва влияние върху главата, мозъка, лицето, в умствено отношение дава активна мисъл. Той дава холеричен темперамент, който е активен, деятелен.

Задачата на човека се заключава в това: да се хармонизира, да влезе в правилно отношение с всички звезди. Човек не възприема правилно енергията на видимия Космос. Сега енергиите, които човек възприема, са струпани само в известни области. Вследствие на това туй натрупване причинява сегашното неспокойствие на човешкия дух. Някой път човек всичко има и пак е недоволен. От какво

произтича недоволството – натрупване има на излишни енергии. Всякога, даже най-прекрасните енергии, ако се натрупат, ще причинят едно тягостно състояние. Астрологията е една наука, която ще ви покаже кога да започвате известно предприятие. Например искате да прогресирате в науката – кое ще бъде първото стъпало в зодиака?

Отговор: *Астролозите смятат за научни или индивидуални знакове въздушните: Близнаци, Везни и Водолей. Учени, художници, философи – 75% от тях се раждат или в Близнаци, или във Везни, или в Овен, и същевременно в Скорпион и Дева – тези пет знака са най-вече застъпени. Три знака са въздушни, три – водни, три – земни, три – огнени.*

Огнените към кои спадат?

Отговор: *Това са хора активни, волеви натури.*

Трябва да има вещи хора по астрологията, които да показват пътя на онези, които са изгубили пътя си. Много хора в света не могат да успеят, понеже са изгубили пътя си. Нали сте изучавали разните плодове – някои хора имат обич към известни плодове, понеже растенията спадат под влиянието на планетите. Черешата към коя категория спада, какво влияние има?

Отговор: *На Венера.*

По какво се отличават формите, на които Венера влияе?

Отговор: *Имат розов цвят или червен, форма – кръгла.*

Ябълките?

Отговор: *Също спадат под влиянието на Скорпион и Венера.*

Всички растения съдържат разни енергии, на които планетите са носители. А планетите са свързани със звездите извън зодиака. Когато искате да измените във философско отношение вашия характер, трябва да употребявате известна храна – или череши, или сливи, или портокали, или лимони. Чрез плодовете човек може да си

въздейства. При това – и чрез четене на някои писатели. Трябва да разделите и писателите. Например романите на Жул Верн към кои спадат? Виктор Юго, Сент-Ив, Кант, Лаплас, Толстой?

Отговор: *Виктор Юго – към Слънцето и Юпитер.*

При едно четене трябва да систематизирате всички писатели съобразно с астрологията и в разните възрасти човек да ги избира. За в бъдеще храната ще бъде съобразно с развитието – всеки ден ще имаш определена храна. Днес ти е определена храна от Венера, утре – от Меркурий: всеки ден ще гледаш. На втория ден пак ще започнеш. Ще избираш авторите по същия начин – в понеделник, във вторник, в сряда, в четвъртък. Ще изберем няколко автори и ще направим един малък опит. После, ако дойдем до духовната наука, до астрологическите закони… Например за страха коя планета влияе?

Отговор: *Сатурн.*

Зависи.

Отговор: *Луната, Меркурий.*

А за омразата?

Отговор: *Марс.*

Влюбването?

Отговор: *Венера.*

Сега аз не говоря за Любовта. Влюбването аз го наричам любов от захар – захарна любов го наричам, която се разтопява. Чувствата, влюбването не е едно качество на душата. Влюбването – това е една красива дреха, тъй, за Великден. Дрехата я облечеш, после пак я съблечеш. Това не е едно постоянно качество, а преходно състояние. Когато едно преходно състояние у вас изчезне, не съжалявайте – то е едно детинско състояние. Загубата я считаме ние като една вътрешна промяна, за да дойдат онези истински качества у човека. Кое считате вие за едно съществено качество? Дето казват – човек да има характер. По какво се определя човешкият характер? Първо:

характерът се определя от това, да устояваш на думата си. И никога човек да не обещава онова, което не може да направи. Обещавайте, което можете да направите. Преди да обещаете, обмислете хубаво. После, човекът с характер, каквато и погрешка да направи, той я изправя, той никога не я оставя. Каквато и да е погрешката, той я изправя. Може да му вземе цял живот – но ще я изправи. Не съжалява, но я изправя. Па и доброто, което има в себе си, харàктерният човек го проявява. Той може да направи опущения, всеки един човек може да направи опущения, но ги изправя. Съвършеният човек, и той ще направи опущения.

Питам ви сега: ако срещнете една отровна змия, какво бихте направили?

Отговор: *Трябва да я убиете или да ѝ извадите зъбите.*

Всякога един недъг, който се явява в нас – това е образът на едно предпотопно животно. Недъзите, това са предпотопни същества, които се проявяват в характера. Мяркат се някакви образи: животински състояния, които се проявяват и не можем да ги задоволим. Има предпотопни желания, които сега се проявяват, но такава храна за тях няма – условия няма. Не можем да ги храним. И се проявява това желание – докато умре, то те измъчва. На туй желание трябва да намериш съответстващо желание при сегашните условия, за да пренесеш върху него неговата енергия. Например вземете мравката – на какво от предпотопните животни прилича? Гущерът – на какво? Следователно, ако имате едно желание ненаситно – да имате всичко – това е едно от тези предпотопни животни: динозаври, ихтиозаври, игуанодони и др. – то не може да живее сега. Например желание имате да се прославите, че всички за вас да говорят. Това е невъзможно. Даже и боговете, и те не могат това. Вие имате едно желание цял свят да говори за вас. То е допустимо, но не може да се реализира. За най-видните писатели, за Виктор Юго – хотентотите

какво знаят за него? За Бетовен – че какво знаят за него? – Знаят културните хора. Тези културни хора, те важат за нас. Но тези културни хора, и те нямат еднакво мнение за Бетовен. Онези, които боготворят Бетовен, те са 1000-2000, не са повече. А онези музикални гении, те не са се изявили – тези, които са писали чрез Бетовен – тези гении, цели общества са те, не са казали последната си дума. Те ще дойдат пак. Днес празнуват празника на Бетовен – туй е компанията на Бетовен. Те не знаят кой е председател на тези гении. Според този закон те ще дойдат, ще се проявят и ще създадат нещо по-хубаво, по-гениално. Няма условия сега още Бетовен. Той съществува сега, но той е обикновен музикант. И той не се съзнава – композира такива, малки работи, малко знае да свири.

Реплика: *Преродил се е той.*

Вас ви се вижда, че е чудно. Вземете един философ – като дете на 1-2 години той не може да бъде гениален, няма възможност да бъде гениален. В него геният спи. Трябва да има разумност. Организмът не е в състояние да издържи туй напрежение. Гениалност разбирам, когато нервната система е готова, когато силите са готови. Всички сили трябва да се приготвят от по-рано...

Вие сте изучавали хиляди години небето. Всеки ден може да си избирате по една звезда и да се влюбвате в звездите. Някои от вас се влюбват и се разлюбват. И когато говорите и пишете писма на една звезда, тя ще ви погледне, ще ви се усмихне. А някой път няма да ви приеме – ще си тури воал: някой ден небето е облачно. Тя е като онази мома, която не си показва лицето на влюбения. Когато звездите ви се показват, достатъчно е – в туй се облагородява душата на човека. Аз не искам да направя Любовта нещо прозаично. Любовта е най-възвишената: това е човекът и единственото, благородното, което повдига човека. Човек е Любов. А за да разбереш Любовта, трябва да разбереш проявения свят. За да разбереш Любовта, трябва да

разбереш най-първо качествата на всички души – всичките да ги знаеш по име. Тогава може да говориш за Любовта. Колко такива души вие познавате? Също и вас познават ли ви? Някой път ви считат гениални, някой път – не. Някой път казват: „Аз мисля, че този момък е талантлив“, а след време – обратното.

На всички ви трябва сила. Някои от вас сте в духовно отношение анемични. Вашата анемия произтича от непостигнати желания. Щом във вашата градина не могат да виреят тропически растения, сейте такива, които виреят в умерения пояс. На вас ви е мъчно, че нямате портокали. Сейте ябълки, карамфили, не сейте тропически растения. Не е хубаво да сееш цветя и да увяхват. Сега ще преведете: имайте желания, които да устояват – не да увяхват. Имайте едно желание, което може да устои на всички изпитания в живота. Да допуснем сега: характерът ви по какво се отличава – като имаш един приятел, да не се съмняваш в него. Нищо повече. Това е характер. Съблазниш ли него, и себе си ще съблазниш. Щом се съмняваш в него, и той ще се усъмни в теб. Следователно вие един други се разрушавате.

Вие някой път се смеете на себе си, казвате: „Едно време, като бях малко детенце, правил съм много глупави работи.“ Глупавият в младини е глупав и в старини. Ако детето е глупаво в началото, и в най-цветуща възраст е все глупаво. Умното дете отначало е умно. Наблюдавайте малките деца. Може да правят детински работи, но те са красиви неща. Детето прави известни постъпки, например някой път нареди камъчета, кукли, стане учителка, почне да ги учи. Ще кажете: „Колко глупаво!“ – Не е, идеално е. Учи ги тези кукли, поред ги туря, наказва ги. Какво лошо има в туй? Къде е глупавото? Ами когато един търговец събере сто свине и почне да ги възпитава? Кой по-високо седи: туй дете или онзи свинар? Онзи ще продаде свинете – кой от двамата по характер седи по-високо? – Детето. Вие ще кажете: „Това са глупави, детински работи – с кукли се занимава.“ –

Не е. Във всяка една кукла има известна идея. Туй дете не е тъй глупаво. Това е представено тъй: то иска да бъдат куклите живи. То казва тъй: „Ако аз съм едно божество, ще направя тези кукли живи." То знае, че не може да ги направи, понеже не е могло да ги направи. Да не мислите, че детето е било глупаво – то предполага, че са живи куклите. Толстой разправя за една своя опитност. Когато се пробудило неговото съзнание, когато го повивали като дете, усетил се, че го стегнали с такъв въркозун, и той се възмутил: как да го вържат, че да не си маха свободно ръцете! И след това казва, че туй чувство е изчезнало, но все помнел туй чувство на възмущение като дете, че са го вързали. И после човек се примири, казва: „Ще търпя, докато израсна, да ми снемат този повой, да бъда свободен." Туй е хубаво.

Много пъти вашите идеи, окръжаващата среда, вашите приятели, бащи, майки, ви завързват с повой. С негодувание приемате това. Но понеже вие растете, след време ще ви освободят. Вие ще чакате времето, докато ви освободят, и тогава ще се проявите. Ще чакате благоприятното време и в дадения случай ще работите най-малките работи. С кукли ако си играете, по всички правила трябва да си играете. И може да се нареди за всяка година с какво да се занимава детето. Цяла програма може да има за вас – кой на колкото години е, да му кажем с какво трябва да се занимава. Вие турите в програмата четене. И казвате: „Остаряхме, станахме възрастни." – Кой е възрастен? Възрастен човек е този, който може да хване колелото на живота и да го завърти един път. Туй колело е толкова голямо – като го завъртите цялото колело, вие ще обиколите Вселената един път. Туй, голямото колело, за един ден не се завърта, и за една година, и за 10 години, но трябват ви най-малко 120 години, за да го завъртите един път при сегашните условия. Колелото на

живота се движи медленно и не се старайте да усилите движението на това колело, понеже обратните резултати на туй движение са лоши.

Сега, в туй отношение ще изучавате астрологията: ще видите кой кога е роден, кои планети имат влияние върху него – не абсолютно, но оказват влияние. Влиянията – това са възможности. Вие не считайте влиянията в лош смисъл – това са възможности, чрез които можете да черпите известни енергии. Да кажем, страхлив сте – потребно ви е влиянието на Марс. За разсъдливост – потребно е влиянието на Меркурий. За мекота – от Венера. Трябва ви въображение – от Месечината. Това са елементи, с които трябва да смекчавате условията на живота. После, трябва ви живот, енергия, радост, веселие – ще внесете енергията на Слънцето. Ще се събирате, ще се групирате. Класът може да състави цяла една система. Няколко системи може да се образуват – в зодии ще се групирате, и после ще се групирате кой към коя планета спада: марсианци, Венерини типове, типове на Слънцето – тогава всички ще си оказвате влияние. Това е една наука, която ще внесе малко светлинка в живота ви. След като преминете тази фаза на вашето духовно детинство, вие ще дойдете в друга област на Духовния живот. Ще ви се дадат по-големи възможности, по-голяма свобода, отколкото може да имате сега. Повече средства ще ви се дадат. Но при сегашните средства, които имате, трябва да постъпвате разумно. Смехът към коя планета спада?

Отговор: *Към Венера.*

У себе си човек има право да запази само едно недоволство. Знаете ли кое е? – Недоволството, че не сте можали да приложите известни добродетели в дадения случай. Всякога да сте недоволни, че през деня не сте приложили известни добродетели. Недоволството да бъде само подтик за прилагане на известни добродетели. Добродетелите – качества за вашето развитие, са тясно свързани с живота ви, от тях зависи вашето бъдеще. А от другите неща бъдете

всякога доволни. От всичко да бъдете доволни, само едно недоволство е достатъчно. А нека да има хиляди доволства. Трябва да сте доволни от всичко. Мнозина от вас са недоволни от положението си в живота – бихте ли желали вие сега с някой африкански главатар да си размените положението? Може да ви пратим в Африка. Питам ви сега: бихте ли си разменили вие положението с положението на една царица в някой кошер? С каква абсолютна преданост и послушание и с какво усърдие работи тя! Хубава, красива черта има – тя не мисли за външните несгоди на света. Вие работете, като че всичко имате в света. И тъй, нека пчелите ви бъдат едно насърчение. Мравките, дърветата – всичко да ви бъде насърчение.

Според астрологията откъде произлиза анемията, кои планети ѝ влияят?

Отговор: *Като разглеждат жизнения проблем, смятат за мъжа, че физическата му сила се предава от Слънцето. Ако Слънцето получава лош аспект от Сатурн, жизнената сила е по-слаба и човек може да страда от малокръвие. А за жените това е Луната – ако се намира в дисхармоничен аспект с Марс или Сатурн.*

Луната е свързана с религията, с формите на живота. Под думата *Луна* ще разбирате религията. Всяка една жена е силна, докато е религиозна, а човек е силен, докато той е духовен, справедлив. Жената трябва да бъде религиозна, а мъжът – духовен. Това е само един аспект. Това е едно временно състояние. За анемичните от вас, които са обезсърчени, какво разбрахте, как ще се лекувате? Кажи, Олга!

Сладките плодове, киселите, лютите – кои към кои планети спадат? Сладките – към Венера. Киселите – към Меркурий. Лютите – към Марс. На три категории може да разделим планетите. Сладките и киселите – те произвеждат изобщо реакция, а другите действат лечебно. Понеже българинът е Сатурнов тип, много пиперки обича.

Англичанинът е марсианец – сладки и кисели храни обича. Българинът обича кисело и люто, а сладко не обича. Всяка една възраст си има своите храни. Това е въпрос, който тепърва трябва да проучвате. Следващия път може ли да дадете една таблица за тези плодове, които имаме в България – кои към кои влияния спадат?

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

СКРИТИ СИЛИ

VI година (1926–1927), Двадесет и седма лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 3.IV. 1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

В Истината е скрит животът!

Кои са основните положения на миналата лекция?

Може да направите следния опит. Ако някои от вас имат обикновена треска, обикновено за треска колко хинин вземате? – 30 сантиграма. Вие вземете 25 сантиграма мислено. Идете в аптеката, вземете хинин и вижте какъв резултат ще даде. Да видите това може ли да произведе същия резултат, както действителният елемент.

Реплика: *Мисълта трябва да бъде много силна.*

Не много силна – само трябва да бъде концентрирана. Този опит ще направите, за да покажете доколко вашата воля може да се владее. Вие ще придобиете една самоувереност. Много положения може да се твърдят за елементите, без човек да е направил опит. Например сега, ако аз взема един лимон и почна да го режа пред вас, нали ще ви потекат лигите? Защо от лимона? Ако взема ябълка, ако я режа пред вас, няма нищо, но лимон щом почна да режа, най-малко слюнки ще се наберат в устата ви. В живота, в празното си време, човек трябва да се учи да контролира елементите. Има една задача при възпитанието на човека – да организира елементите. Има известни елементи в неговото естество, които са неорганизирани. Човек трябва да ги организира. В нашия организъм има достатъчно хинин, за да излекува той треската. Организмът има своята аптека. Ако вие

концентрирате вашата мисъл, онези, лечебните клетки, вътрешните лекари специалисти, щом вземете хинина, ако мисълта ви е силна, тези клетки, които се занимават с лечението, те ще извършат този процес. Разумни същества са туй, малки душички, много разумни са те. А често с отрицателната мисъл се прекъсва мисълта ни – ти вярваш, а после казваш: „Може да не е така." – С това се прекъсва мисълта и вследствие на това вашата мисъл в света не се реализира. Много мисли и желания са останали нереализирани. И когато мисълта е слаба, желанията не се реализират – и обратно.

Аз забелязвам: има животни, които разбират този закон. Имам две котки, които със своята мисъл ме извикват вън. Седи едната котка, концентрира мисълта си, казва, че е гладна, и казва какво ѝ се яде. Ще дойде – има особен начин за това: тъй, като мине, ще се поглади – располага те. Минава някой беден човек – ти не си разположен да отчупиш и да дадеш на този бедняк, а минава котката, поглади се – отваря се сърцето ти, готов си да дадеш половината от хапката си. Как ще си обясните този акт? –В котката има непрекъснатост. Хубаво е човек, на когото концентрацията на ума е слаба, да я гледа – тя ще му предаде сила за концентриране. Тя е отличен адепт за концентриране. Седи някой път два часа пред дупката на някоя мишка и гледаш: мишката излиза из своята дупка – измича я. Три-четири дена може да седи пред дупката всеки ден, докато хване тази мишка. Това е концентриране.

Великите задачи в света изискват голяма концентрация. Вземете известни математически проблеми – каква голяма концентрация изискват! Седиш съвсем оплетен: тъй, като погледнеш тази формула, тези елементи представляват цял един хаос – и мислиш. И като от изневиделица тази задача почне да се разяснява, разнищва се естествено, и най-после дойдеш до известно положение – проблесне ти основната мисъл, която разрешава тази задача. Гледаш: задачата е

трудна – може да мине ден, два, три, може цял месец – колко време седи математикът и не може да я разреши: трудна е, много елементи има, такива, неизвестни елементи. А вие искате веднага да постигнете едно ваше желание – то е така преплетено. Това е възможно, но трябва да знаете начина, пътя, по който трябва да минете.

Например имате едно обикновено състояние, неразположение – тъй, човек усеща нещо в слънчевия възел свито, или тупане в слепите очи: неразположено, нервно ви е, вие ви се свят – туй е едно анормално състояние. Питам: как ще измените състоянието си? Как го изменяте вие? Има един начин в Природата: ще страдаш, ще минат един, два, три дни – ще мине колелото. Някой път може да мине цяла седмица, цял месец в едно болезнено състояние. Но като се наберат ред такива състояния, те разслабват нервната система, разслабват деятелността на мозъчните центрове. Тогава човек не е концентриран и слабо учи. Болките изобщо имат за цел да се концентрира човек. Няма по-силен стимул за концентриране от болката. Болестите са един начин за концентриране. Боли те кракът – забравиш всичко, все в крака си мислиш. Опасността тук е друга: концентрираш се върху този крак, но той тъй може да влезе в ума ти, че тази болест, наместо да я излекуваш, ще я засилиш. Като мислиш дълго върху болестта си, ще дойдеш до убеждението, че този крак е неизлечим. Сега откъде идва туй второ положение? – Това е една несамоувереност в законите на Природата. Кракът на човека – той не може да остане хром по никой начин – това е изключение. Само когато човек ще извърши едно голямо престъпление, за да се избави душата му, тогава казва Христос: „Отрежете уда“, отколкото цялото ти тяло да остане здраво, а да изгубиш Божественото и възвишеното в себе си.

Сега често казват, че когато двама души станат положителни, отблъскват се – но кога става това?

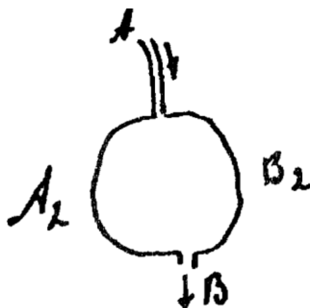

Фиг. 1

(Фиг. 1) Тези са две лица: A_2, B_2. Представете си, че от горната част идва известна енергия. Ако долу отворът е свободен, имате свободно движение. Този свят не се проявява, той е целокупен в себе си, но ако вие затворите изхода на тази енергия, а отгоре този напор продължава, какво ще стане? – Тези двете личности, A_2 и B_2, ще почнат да се отдалечават. Когато хората се отдалечават, енергиите отвътре действат. Тези, двамата господа, които се отдалечават, имат един общ знаменател – напора. Енергията е отвътре. И двамата имат едно и също желание. Изменете сега това, турете две желания в двамата – веднага ще измените тяхното състояние. А да турите две желания, значи да ги отдалечите. Ти може да подпушиш себе си и да се яви същото. Не само отвън с приятелите си можеш да се отдалечиш, но съмняваш се някой път в идеите, които имаш. Раздвоява се мозъкът: лявото полушарие мисли по един начин, дясното – по друг начин. Решаваш в един момент да извършиш нещо, а в друг момент решаваш обратното – решаваш, решаваш и идеята остава нереализирана. Всяка идея трябва не само да постъпи в човека, но трябва да има място, където да може да се реализира. Нашите идеи трябва да се реализират във външния свят.

При сегашното състояние душата на човека не живее в тялото. Тя чрез личността има съприкосновение с него. Личността е, която

живее, а идеите на личността са ограничени. Идеите на човешката душа са онова, за което той копнее – усеща, че нещо му липсва. Неговата душа не е дошла да се всели напълно и той усеща, че му липсва нещо. В личността се явява някой път амбиция, но тя не знае как да я постигне. Туй раздвоение, което често чувствате, се дължи на това, че вашата личност не е скачена с вашата душа. Или личността ви трябва да почне да се интересува от душата ви. Тогава тя ще даде друга насока на живота ви. Когато душата дойде да живее с личността, тогава се ражда гениалността. Човек не се ражда гений. Душата отпосле идва. Как мислите, ражда ли се човек гений? В какво седи гениалността? Геният не се създава, а се ражда. Създаването е механически процес, а раждането – органически. Кой го ражда?

Отговор: *Идва със своите способности от друг някой мир.*

Между личността и душата има второ състояние, което се нарича индивидуалност. Геният крайно се индивидуализира. Човек, на когото личността е силно развита, на физическия свят взема повече ширина. Индивидуалността скачва личността, временния живот, с Вечността. Чрез личността човек иска да реализира известни свои идеи – може да е музика или поезия, но за себе си. Ако би можал само, би писал поезия. Гений – това е едно състояние на неговия ум, когато всичките му сили са в положително развитие и той може да се прояви във всяко едно направление. Като при обикновени условия той не усеща никакви лични мъчнотии – може да бъде изразител на една велика идея вътре и да я изнесе. В българския език на думата *гений* са дали специфичен характер. На гръцки какво значи *генезис*?

Отговор: *Произход.*

Туй, откъдето може да започват нещата. Гениалният прави нещата достъпни на окръжаващите. Всеки от вас в известен случай може да бъде гениален. Вие сте гениални, без да можете да проявите вашия гений. Допуснете сега, че има един човек, който е завършил

своето образование, докторат има, а друг е завършил, но няма тази титла. И двамата пишат еднакво хубаво, но на кого ще се уважи съчинението повече при сегашните условия на живота.

Отговор: *На този, който има диплома.*

Защо така? И Природата дава дипломи. Нейните дипломи са красиви. На гениалния човек организмът му е изтъкан от една фина материя. Нервната му система е един добър проводник, в нея няма натрупани никакви излишни вещества. Мозъкът му ако се разгледа под микроскоп, клетките му имат особена форма. Крачката на пирамидалните клетки се различават. Много голямо различие има. Някой ще каже, че гениалните хора са били грозни. Но тази грозота – това са сенки. Една планина в известен случай е грозна, когато хвърля сенки. Щом я огрява Слънцето, красива е планината. Някой път някой гледа гениалните хора, когато Слънцето залязва, и ги намира грозни. Не са грозни. Гениалният човек не може да бъде грозен. Някой смесва някои особени специфични таланти, но талантът не е гениалност. Гениалността – това е целокупността на всичките му таланти. В сто години се раждат няколко гениални хора, в хиляда години се явяват няколко светии, а в две хиляди години се ражда един Учител. Геният е тяло на светията, а светията е облекло на Учителя. А Учителя е проявление на Бога.

Геният – той е още на физическото поле. И затуй всякога казват, че гениите имали много такива особености у тях, някои специфични слабости. Преди 20-30 години младежите, когато изучаваха гениалните хора в гимназиите, за Шекспир казваха, че имал такъв недостатък – и намираха тази слабост в себе си. После казват за някого: „Мяза на Шекспир, мяза на Байрон.“ Почват да изучават такива гении – после те станат такива едни, отрицателни гении. И действително всички гении си имат по една слаба черта. Вземете Толстой – макар и гениален, той имаше една слабост: ходил няколко

пъти в гората да се самоубие и ... мисли, мисли – и най-после, като не може да намери дърво... Мисли да се самоубие, защото няма смисъл в живота. И най-после от сенките на гората, от тези сенки между дърветата – от тях разбрал смисъла на живота. Казва: „Моето положение прилича на злия разбойник, за когото нямало дърво, на което да се обеси." Тогава Толстой казва: „Само един разбойник може да бъде разпънат. Първият разбойник беше разпънат и нямаше какво да прави, казваше на Христа: „Помни ме в царството Си!" И аз съм един жив разбойник, но не мога да се убия. Трябва само да работя и да направя всичко, каквото може, докато и аз чуя гласа на Бога. Че и аз мога да влезна в Царството Божие." Сега и вие, ако някога търсите някое дърво... Геният всякога ще търси едно дърво. В гениалния човек личните чувства са много силно развити: той е като кон – прах не дава да падне върху него. Ако се осмелиш да му кажеш за някоя погрешка, втори път няма да те срещне. Той не че не знае погрешките си. Той само като те погледне, само от лицето ти ще познае всичко – не му казвай, че не струва; той, като го прочете, ще забележи какво не му достига и ще изправи погрешката си. Толстой, който е бил умен, много свои произведения е чел на децата. Той казва: „Ако тези могат да ме разберат, тогава другите нямат извинение."

Сега първото състояние – трябва ви самообладание. Поставете в ума си идеята така. Щом си разтревожен, ще си кажеш, че ти живееш в един свят, където има пълна хармония, и около теб има разумни същества, които са разрешили този въпрос, който ти не можеш да разрешиш, и тези разумни същества, ако ти си разумен, те са готови да ти помогнат, да ти услужат. „Ама как?" Например баща ти е богат, обича те, но ти си го обидил и той седи отдалече. Години не ти върви работата: сиромашия е, ти чакаш да ти пратят нещо баща ти и майка ти, но те са умни. Какво се иска от теб? – Просто да идеш да си признаеш погрешката. Само една дума ще кажеш на него – и

сиромашията, и недоволството – всичко тъй ще се махне. А вие ще кажете: „Аз съм глупав човек, Господ ме е създал тъй.“ – Това е една обида. Самото положение не е вярно. Или ще кажете: „Аз съм лош човек.“ – Това не е вярно. Че постъпваш лошо – вярно е; че известни задачи в живота не можеш да разрешиш – и то е вярно. Но тази задача е възможно да я разрешиш – и това е вярно.

Стремете се всички, докато сте млади, да не губите своята мекота. Гледайте да не се ожесточавате, да усещате в слънчевия възел една мекота, пластичност. Мекота както онази, хубавата изворна вода. Мекота да има, пластичност, че откъдето минават, да изчистват, да освежават. Мекотата у човека има свойства на течност – мекота трябва. Често умът страда от сухота, влага няма той. Някои умове са много сухи. И действително, ако влагата изчезне, ще почне да се топи тялото ви – и всички мазнини. С много мазнини работата не върви, но когато изчезнат съвсем мазнините, пак е лошо. Малко мазнини ще имаш, колкото колелата да намазваш. Маслото и водата в организма трябва да бъдат в такова количество, че да се задържа топлината на тялото. Ще пазите едно правило: никога предната част на тялото да се не сгорещява – всякога да бъде студена. Туй е едно от правилата. Да е гладко челото. Тук, долу, като се пипнеш към слънчевия възел, там да усещаш топлинка. После, ръцете ви всякога трябва да имат една топлина. Студените ръце са един лош признак. Студените пръсти на краката са лош признак. Възстановявайте топлината на краката: прекарайте оттам ума си, прекарайте кръвта, докато се стоплят пръстите ви. Съответните центрове във вашия мозък ще почнат да работят. Прекарайте кръвта през пръстите. Това са малки опити, когато няма с какво да се занимавате.

Сега много работи може да знаете за планетите, за Слънцето, а при това не знаете как да прекарате кръвта в пръстите си. Ако не можеш кръвта да я прекараш в първия си пръст, ти приятелство с

Юпитер не можеш да имаш; ако през средния не можеш – със Сатурн приятелство не можеш да имаш; ако през безименния не можеш да я прекараш – със Слънцето не можеш да имаш; ако през малкия не можеш да я прекараш, с Меркурий приятелство не можеш да имаш; ако през палеца не можеш да я прекараш, с Божествения свят не можеш да имаш. Може да имаш мисъл, но връзка, действителна връзка няма да имаш. Има една известна приятна топлина – ще направите някой път опит. Има една топлина в тялото: като бутате пръста, той не е студен отвън, а като се държи, усещаш, че от този пръст излиза топлина. И като го пипаш, не е сух, но има една малка приятна влага. Някои ръце са влажни. Голямата влага не е нормална. Голямата влага – това е хубаво, но то е един лечебен процес. Ръцете отдолу не трябва да бъдат влажни.

Това са хигиенични условия, които трябва да спазвате. Не зная от вас колцина са боледували от главоболие. Главоболието всякога гледайте да го избягвате. Щом дойде главоболие, на слепите очи – квас. Често в окултната наука има и други методи за лекуване на главоболието. Щом имаш главоболие, представи си пред себе си един съвършено здрав човек, който няма никакъв недъг: на 33 години, без дефект, със свеж ум, свежо сърце – мисли за него, докато тази енергия от него мине в тебе, въображаемо. Ще намерите тези, здравите хора в света. От тях ще вземате. Всеки един здрав човек ще ти даде един метод. Аз ви привеждам пример – с каквито човек дружи, такъв става. Мнозина са ми разправяли: с човек, за когото мислиш… ако се свържеш с някои хора, ти ще придобиеш техните навици. И доброто, и злото минават. Ако мислиш за здрав човек, тези енергии на здравето ще протекат и у тебе. Затуй колкото се може мислете за хармонични хора. Не си туряйте в ума някого, с когото сте се скарали. Мислете за някого, когото обичате: не с тази обикновена любов, която имате – има една естествена любов. Обичайте хубавите неща, които

Природата е създала. Добрите хора в света ние ги обичаме. Те са образец и по телосложение, и по сърце, и по ум – носители са на Божествения живот, на Божествените енергии, през тях Живата Природа се проявява. Може това да е някой лекар, професор – навсякъде, където мине, благословение носи. Навсякъде ги има такива. Има ги и в София. Иначе София не би могла да съществува – най-малко десет души има от тях.

В окултната наука има една опасност, тя седи в следното: окултният ученик се заема да разрешава велики задачи и като не може, обезсърчава се. Започнете с малките тежести и в мислите. Ако искате да развивате вашата физическа сила, има ред гимнастически упражнения. Може с ума си, без да вдигате някоя тежест, може да развиете вашата сила да вдигате големи тежести – направо почнете с 2, 3, 5, 10, 20, 30 кг – тъй, мислено ще ги турите на ръката си, ще направите един опит доколко вашите мускули са силни. Мислено може да направите едно упражнение, тъй че да се изпотите. Като вдигнеш тъй мислено сто килограма с едната си ръка, да почне да излиза топло от челото ти, от тялото ти. Какво концентриране трябва! Някой път, когато развивате някоя мисъл, трябва да усетите една малка приятна топлинка да ви обвие – и умът ви почне да мисли. Защото в дадения случай, когато човек се хармонизира, почне да мисли интензивно, всички, които вървят по тази линия на неговата мисъл, концентрират мисълта си и той стане фокус. Защото всяка една гениална мисъл не е единична. За това е нужен закон на смирението.

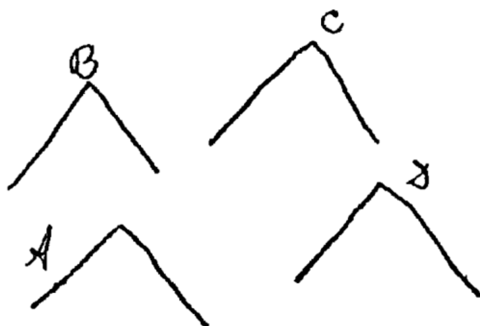

Фиг. 2

Да кажем, това са тези върхове: *А, В, С, Д* (Фиг. 2). Дотогава, докато сте един самостоятелен връх, вие не можете да бъдете гениален човек. Вие трябва да образувате една долина около себе си. Тогава всички енергии ще се стекат там, вие ще бъдете фокус – от всички посоки ще се стича към вас. Затуй, когато се говори за смирение – само гениалният човек, само светията, само Учителя може да бъде смирен. Той трябва да стане една долина, в която Божествената енергия може да се прояви. Всички тези хора са гениални, но в дадения случай те са върхове, където са съсредоточени. И когато могат да се проявят, те се радват. Друг ден, ако друг стане долина, ще изпращат енергията си в друга посока.

Гениалните хора си помагат – по този закон се събират в колегиите, в гимназиите. Някой път учениците се обичат, хармонизират се, стават един другиму стимул. Човек, ако е сам, по-мъчно учи. Когато живее с другите хармонично, явява се у него голям импулс. Съберат се другарите му: разправят, разправят – предметът му стане ясен. Силата на сдружението е там. Трябва да се разбират тези закони на мисълта. Тогава всички вие нормално ще се развиете. Това не е един закон, който насила може да се наложи. Това е един чисто вътрешен, душевен закон. Щом го изпълниш, тази енергия ще дойде от центъра.

Часът е 9.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!
В Истината е скрит животът!

ОБРАЗИ НА РЕАЛНОСТТА

VI година (1926-1927), Двадесет и осма лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 10.IV.1927г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Може ли някой от вас да излезе на дъската и да напише една мисъл в стихове? Не само стихоплетство, а стихотворна мисъл.

Уточнение: *Излиза Паша и написва:*

Бог самичък ме посея

и поля ме, да раста.

Какво разбирате под туй „Бог самичък ме посея и поля ме, да раста“?

Отговор: *Схващам го като процес, който се отнася до душата.*

Каква е разликата между *посява* и *насажда*?

Отговор: *Семената се сеят, а растенията се насаждат. Посяването предшества насаждането.*

При сегашните условия, при които живеем, ако се възстанови мисълта, че едно семе живее, че има съзнание – това е друго. Едно съзнание може да внесе една тягостна мисъл. Седиш например на един камък: мислиш, че той има съзнание, и мислиш, че ще го натиснеш. Ходиш по тревата: мислиш, че има съзнание, и почнеш да се огрешаваш. Като казваш: „Всичко има съзнание“, трябва да знаеш, че има и тела, в които няма съзнание. На тях имаме право да ходим отгоре – те са без съзнание. Едно безсъзнателно същество, като седнеш отгоре му, усеща голяма приятност. Ако не седнеш, то усеща голяма скръб и страдание. Това е контраст в Природата. А на съзнателното същество, като седиш отгоре му, твоето съзнание му

придава нещо и то се усеща в нещастие. Съзнателните същества не обичат да ги ограничават.

Тогава как ще разберете вие идеята *без съзнание*? Животът в този смисъл не е диференциран. Болките всякога идват, когато човек се отдели, индивидуализира се: в него се образува личността, той има желания, известни мисли – тогава той се усеща така – ограничен. При сегашния живот всеки един човек мяза на една напълнена бомба: малко се изисква, и веднага се запали и избухва. Тъй, както се възпитават, хората достигат до едно състояние – в науката го наричат разслабване на мозъчната система: нервите не могат да издържат, не са достатъчно калени – има голям наплив на енергия, която минава и разслабва нервната система. Тогава се образува едно индиферентно състояние. Индиферентен е човек – на външния свят не реагира. Нищо не го интересува, сам е недоволен от себе си, и той не знае защо. Ако го хвалят – лошо, ако не го хвалят – пак лошо: от всичко, каквото му говорят, той е недоволен. Толкова години сте следвали университет, но вие не сте изучавали признаците на недоволството. Какъв е цветът на недоволството? Например, когато човек е завистлив или подозрителен, или отмъстителен, той разни цветове има. Как познавате например, че някой човек мрази? Какви са признаците на омразата? Има хора, които мразят и хич не почернява лицето им. Има някои, на които лицето почервенява, като ви мразят. Има една физиогномия – трябва да проучите признаците на омразата. После, трябва да знае човек признаците на братството, но не в подробности. В подробностите има друга една опасност. Лекарят, където ходи, само болести вижда. Това е едностранчиво развитие на човека и на психологията на лекарите. Те вървят по един анормален път. Лекарят трябва да знае в какво седи здравето. Той казва: „Този човек е анормален.“ Коя е нормата за здравия човек? Ако е яденето – най-хубаво яде прасето. „Ама – казва – той е индиферентен.“

Индиферентността не е един признак за здравето. Болните хора са индиферентни.

Здравият човек се интересува от всичко в живота. В него всички чувства, волеви действия, са нормално развити, той диша живот – енергия. Той не се безпокои. Когато срещне едно препятствие в живота, усеща голямо удоволствие, тъй както един юнак, който среща един противник, с когото се бори; тъй, както математиците – те са смели хора: като им зададеш една задача, казват: „Дай ми сложна задача." Това значи юнак. Насреща му седи трудна задача, ама той се бори – безстрашлив е. А онзи, страхливият – на него му треперят краката. „А – казва, – няма да може." Хване се за главата. Има хора, които рисуват, и казват: „Тази картина не мога да я нарисувам." А някой веднага вземе и я нарисува – той е здрав човек. В него има едно знание, той усеща приятност в мъчнотиите. Усещате ли приятност в мъчнотиите, вие сте здрав. Това е моя диагноза. Усещаш ли неприятност, когато не си щастлив, ти си болен човек. Това как ще го тълкувате?

Представете си, че Слънцето е едно разумно същество, с което може да се разговаряте. Допуснете сега тъй, както нещата са в 1001 нощ: излизаш сутрин, когато небето е ясно, разговаряш със Слънцето, но един ден облаците закрият Слънцето и то не се показва. Вие веднага създадете във вас една мисъл, че Слънцето има нещо против вас. Право ли ще бъде заключението ви? При един от видните американски професори идва една вечер един от студентите му, но той така свил лицето си, че студентът, като си отишъл, казал си: „Професорът е неразположен, почти ме изпъди от стаята си." И какво се оказва – голям цирей се бил набрал на професора на врата. А студентът си мисли, че спрямо него е била тази строгост.

Всички тези понятия, които хората сега имат за добро разположение и за лошо разположение, са неправилна диагноза. Ще

имате едно право схващане. Най-първо, какъв е признакът на едно здравословно състояние? – Погледът ви трябва да бъде ясен, чист. Очите не трябва тъй да играят – играене да няма. Малко само тъй да се движат. Има едно движение на окото, както при Слънцето – медленно, периодически. То не трябва да бъде заковано на едно място. Вие, ако гледате някой китаец, не можете да забележите никакво мръдване на окото или на мускул. Просто мислите, че имате една статуя. Но в китаеца има едно тънко наблюдение, обективният му ум е толкова силно развит, в погледа му има една ирония. В китаеца съзнанието е будно. Там, където някой път става прекъсване на европейското съзнание, съзнанието на китаеца се пробужда. Следователно ти не можеш да видиш един китаец да се усмихне, защото той ще се усмихне там, където твоето съзнание ще се прекъсне. Щом твоето съзнание се пробуди, той е пак статуя. Китаецът не обича да хаби енергия: те са в едно спящо, почиващо състояние. Те обичат удоволствието. Има един писател, който уподобява китайците на прасета – физиогномически. И действително, много умни са те. Преди двадесетина години са имали спор с русите: идва руската флота – почти да отворят война в Далечния изток. Китайският адмирал отива на посещение на руския и му казва: „Твоят господар и моят господар са се скарали – нима ние ще бъдем толкова глупави, та да се избиваме? Тъй, с халосни патрони ще стреляме, няма да бием на месо. После ще се оттеглим. И ще пишем, че едно страшно сражение имаше между руската и китайската флота.“ Това е практическо схващане. Китайците са преминали този стадий на развитие – този европейски национализъм са го преживели преди хиляди години. Има ли да яде, китаецът е доволен, с малко се задоволява, но и когато намери – видели ли сте как яде? – С две клечки яде ориз, но цяла редица непрекъснато – в устата му. Но когато

намерят много, тези, техните мандарини – нашите турци са нищо пред китайците.

Искам да ви покажа какво е човешкото съзнание. И бялата раса е минала през туй състояние, но тя е излязла на по-висока степен на развитие. Не трябва сега връщане назад. И връщането има признаци от чисто физиологическо гледище и френологически: челото почне да се навежда назад, двете челюсти се издават навън, брадата полягва, долните зъби се оттеглят, очите изпъкват навън, носът се скъсява – изражда се лицето. И обратният процес става, когато човек почне да се развива: челото излиза напред, челюстите се оттеглят назад, тежестта на мозъка отива отзад. И тази линия (от ухото до основата на носа) трябва да се удължи. Този ъгъл, който се образува там, у всички не е еднакъв. У бялата раса има повече възможности за развитие: Камперовият ъгъл е 82 градуса, рядко 90 градуса. Например коя мисъл вас ви интересува най-вече? Ама ваша мисъл. Защото има мисъл, която може да се натрапи отвън. Трябва да правите различие между разните състояния. Например настроението какво нещо е? – От гледището на новата психология настроението – това е едно по-нисше състояние, по-нисше съзнание, което ви владее. Група същества или на физическото поле, или от Астралния свят, са дошли при вас, под влияние на тяхното съзнание сте. Следователно веднага се мени състоянието ви. Ту се усещате разположен, ту неразположен, ту сте въодушевен, ту обезсърчен. Вие може да отделите едно съзнание от себе си. Туй съзнание може да го отделите: виждате, че то е външно. Даже дебелината на туй настроение ще усетите. Някое настроение е по-тънко, някое е по-дебело – то може да се измери с милиметри.

Фиг. 1

Да кажем, туй е носът, нали? (Фиг. 1) Но отгоре на челото има друг още един триъгълник. Вие него не го забелязвате – между двете ваши вежди. Когато кажем човек да разсъждава, разбираме да обърне своята мисъл не надолу, към земните работи, а към онези, космичните прояви и закони. У някои той едва може да се забележи, но у някои може да се види. Тук, на гърдите – и тук има друг един триъгълник – дихателната система. При правилното движение този триъгълник съвпада със слънчевия възел – при съзнателното дишане. Под съзнателно дишане се разбира, когато човек е спокоен, когато човек е уверен, че в света има разумен закон, не фаталистичен. Върху него ще градиш щастието си. Щастието е това, което най-лесно се добива. Когото и да е от вас, за една секунда мога да го направя щастлив. Например седите, нямате пет пари в джоба си, казват ви, че 100 000 лева ви завещават. Това е външната страна на щастието, това е само физическата му страна. Второто положение: някой може да ви направи щастлив – показва ви, че той има доверие във вас. Да намерите едно лице, което, каквато щете погрешка да направите, всякога то да има доверие във вас – това е другото щастие.

Погледнеш някого: той те погледне тъй – на изкос, не те гледа тъй – прямо. Ще се изправиш перпендикулярно, от центъра на Слънцето до центъра на Земята – тогава ще дадеш поглед чисто

хоризонтален, без никакво отклонение нито надолу, нито нагоре. Гледаш тъй, като че широко схващаш, поглеждаш с всичкото доверие като човек. Този, разумният човек, не гледа изпитателно. Когато гледаме човека, ние гледаме творението на Бога, душата му. В душата няма дефекти. Например у онзи учен човек, когато разглежда някоя микроба, пробужда се съзнанието му – той вижда всичките възможности, скрити в тази микроба. Туй го интересува – как може тя да се развие в бъдеще. После, трябва да определиш колко време трябва да го гледаш. Колко секунди – това математически е определено. Добрият поглед колко време трае, колко секунди? Вие не сте правили опит, но това е определено.

Ти трябва да видиш човека. Щом като го видиш, ти не ще махнеш погледа си от него – ти минаваш вече напред. Твоето съзнание се повдига в четвърта степен. Добрият поглед е в трета степен. Щом е в четвърта степен, вече имаш друго съзнание. Има някои добри хора: той обърне мигачите си надолу, но очите му са обърнати нагоре. Той те погледне и после почне да разсъждава. След този поглед той се отдалечи. Тогава пък вие ще имате какво да наблюдавате. Ако вие погледнете в един човек тъй, по този начин, щом си отдалечите погледа, в неговото лице вие ще се отпечатате. Може туй да трае една секунда, някой път – половина, или няколко терци – 10 или 15: нещо мине като светкавица. Виждате нещо хубаво, красиво, но това не е той – това сте вие, който се отразявате. Затуй, когато съзнанието на някой човек е будно, той схваща, че когато ти се отразяваш на неговото лице, ако лицето ти е грозно, ще почувства той едно оттласкване, антипатия; но ако образът ти е хубав, той ще те обикне. Да не мислите, че всякога можете да гледате човека: трябва да има светлина в Духовния свят, или на съвременен научен език казано – условия.

Сега тези правила може да ги прилагате, когато нямате с какво да се занимавате. Именно в кризите трябва да прилагате тези правила. Защо двама души не се гледат едновременно? Единият само гледа, а другият представлява платно, изображение. Това е закон вътре в Природата.

Фиг. 1

Какво подразбират, когато се изчислява квадратурата на кръга? Ако вие завъртите един квадрат около неговата ос, какво ще получите? (Фиг. 2.) Ако го завъртите около неговия център? – Кръг. Допуснете сега, че това е една плоскост. Имаме в съзнанието един илюзорен свят, или мечтан. Може ли върху този свят да построите реален свят? – Може. Ако тези линии са живи, тези същества, които се движат в тази плоскост – ако вие в тях възбудите друго едно движение, в друга една посока, те ще образуват триизмерен свят, и следователно туй, което е било илюзия, ще стане реалност. Тогава според съвременната философия каква е формата на безкрайното пространство? Има ли тя форма? – Щом се мисли за какъвто и да е край, за каквато и да е форма, това е едно ограничено пространство. Реалните неща в света – те са безгранични и без форма. Безграничните неща са реалните неща. Представете си една форма, една човешка форма, ако се яви в съзнанието ви за една милионна част от секундата, какво ще стане? Ако се появява и изчезва – значи всякога може да се създаде и всякога може да изчезва. Допуснете едно същество, което съзнава своята форма, а няма форма. Само в себе си

то има форма, а отвън не се проявява с форма. Тогава къде е формата. Туй, безграничното, безконечното – това са толкова високи измерения, че който попадне там, оттам няма да се върне. Вечното не е от четири измерения, не е от пет, шест, седем – не е. Измеренията са непонятни.

Вие схващали ли сте някой път какъв е вашият истински образ? Туй, което сте – туй не е още вашият духовен образ. Туй, което сте отвън, не сте още вие. Казват, че външността показва човека. Онзи физиогномист ясновидец – той вижда друго едно тяло, в което се чете. Тук го вижда, но не е този тук – и след туй се изгубва. Интересно е туй състояние – някой мисли, че може да чете по лицето на човека. Това е една илюзия. Ти трябва да намериш една примка, откъдето да можеш да я разгатнеш, но трябва да имаш тази чувствителност. Аз, когато правех своите изследвания с Кортеза, най-силната ясновидка – в обикновено състояние тя не вижда, но като влезе в своята стая, като се изправи пред иконите, разгатва нещата. Намери се тя в един нов свят. И казва: „Аз познавам хората по очите. От окото почвам да чета живота." Като схване този първи лъч, чете. Върху гроба на някои от починалите трябва да има някой близък и тогава ще прочете всичко. Има същества живи – тя ги познава, познава вибрациите им; и този, умрелият, седи при гроба вързан, не е заминал още – разговаря се тя с него. Тя вижда умрелите там, на гроба – чакат да възкръснат. Човек, който иска да вижда мъртвите, трябва да бъде много силен, понеже те имат други трептения: ще се роди едно състояние на страх. Затуй, като го погледнеш, ще мислиш, че той е жив. Мислиш ли, че той е мъртъв, веднага неговото съзнание ще дойде. Не трябва смъртта да играе някаква роля.

Хубаво е да правите упражнения психически – за заякване, да няма отъпяване на нервната система. Но като увеличавате вашата чувствителност, трябва да разбирате законите, да самовладеете

чувствителността си. Другояче в чувствителността ще се роди празнота, която е още по-ужасна, отколкото самата чувствителност.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

СПРАВЯНЕ

VI година (1926-1927), Двадесет и девета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 17.IV. 1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

В Истината е скрит животът!

Четоха се свободните научни теми.

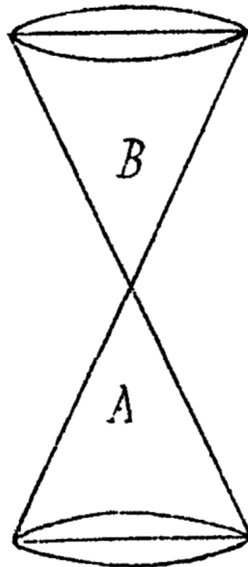

Фиг. 1

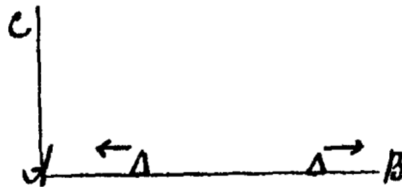

Фиг. 2

Представете си сега, че в един конус има множество разумни същества, с които вие трябва да влезете в контакт. Ония същества, които се намират в основата на конуса *A* (Фиг. 1), имат широко съзнание, вследствие на което гледат на живота и на явленията в него с широк замах. Колкото по-горе отиват, съзнанието на съществата в конуса става все по-тясно, докато стигне точката, дето е върхът на конуса. Колкото по-тясно става съзнанието на съществата, толкова по-мъчно се разбирате с тях. Дойдете ли до ония, които се намират на върха на конуса, вие казвате, че това са тесногръди хора, с които не можете да влезете в никакво разбирателство. Върхът на конуса представлява крайната точка, до която съзнанието на съществата може да се стесни. Щом дойде до това състояние, съзнанието минава в друг конус, обърнат с върха надолу. Колкото по-нагоре се качват съществата в конуса *B*, толкова повече съзнанието им се разширява. Най-после, когато съзнанието дойде до правата, която представлява диаметъра на конуса, там има най-голямо разбирателство. Добре, тогава в каква посока тези същества трябва да се движат, за да не влизат в стълкновение?

Отговор: *Ако се движат в една посока.*

Хармонично – едно подир друго. Аз това го наричам праволинеен свят. Втората посока е, за да се избегнат противоречията – понеже тук има една възможност, която не е известна за тези две същества. Следователно, за да се избегне противоречието, едно от тези същества трябва да намери новата посока на движение (Фиг. 2).

Следователно, щом дойде до точката *A*, туй същество *A*, което тръгва в посоката *C*, ще бъде ли вече видно за посоката *A*? Туй същество е минало в едно ново направление. То не е умряло. Следователно второто същество от голяма скръб ще мине в същото движение. Всякога две същества трябва да се движат в две противоположни посоки или едно подир друго. Всяко едно трябва да

се движи в една нова посока. И затуй има такава идея: за всеки, който живее в триизмерно пространство, има едно същество, което го ръководи от четириизмерното пространство. Ние не го виждаме, не знаем формата му. Всеки един от вас има ръководство на едно същество от четириизмерното пространство. В четвъртото измерение идеите са несъизмерими. Идеята, която е незавършена, принадлежи вече на един по-висок свят. Ако някой път вие се оплаквате, че не можете да реализирате вашите идеи, вие не искайте това, защото те принадлежат към един по-висок свят. Как ще реализирате безсмъртието на Земята? Или как ще изкажете Любовта си на Земята? Вие може да говорите с известни знаци, думи, може да пишете стихотворения или каквото и да е, но на Земята, при тези условия, Любовта не може да се изрази, понеже принадлежи към един възвишен, Божествен свят: тя едва започва с четвъртото измерение – пето, шесто и нагоре, до онези безкрайни измерения.

Идеите седят винаги отворени. Например хиперболата принадлежи към един род идеи, които не може да се завършат на физическото поле – тя е отворен кръг. Вас това ви плаши, ама според моята идея туй е красивото в тази хипербола: че вашата идея има безброй възможности. Идея, която има такъв характер, е безсмъртна идея. А онази, която има един завършен кръг, тя е смъртна идея – тя може да се компрометира. Малките идеи, малките мисли лесно могат да се реализират. Един обяд, който ви струва десетина лева, всякога можете да дадете. Но да създадете окото на един човек!? – И вие се ангажирате, като един учен човек – колко време се изисква за това? Може ли да се създаде окото? Разбира се, то не е направено от триизмерна материя. Това е материя толкова чувствителна, че може да задържа вибрациите на слънчевите лъчи. В един ден не може и в един живот не може да се създаде.

Христос казва на едно място: „Ако окото ти те съблазнява...“ Той казва: „Ако твоето вълче око те съблазнява, извади го, не ти трябва – нека ти остане човешкото око.“ Човек има много очи: той има очите на мухите, на паяците... – и когато те се отварят и с тях погледне на света, той има чрезмерни желания. Само ще забележите: вълкът, като ходи, все надолу гледа. Онези хора, у които се е събудил вълчият поглед, те винаги гледат към земята, надолу. Силите, които действат в човешките очи, произвеждат известно свиване. Например какви линии образува учудването? Човек, който се учудва, в какво положение поставя очите си? После, вземете ревността – едно чувство, от което целият органически свят страда. Подозрението – всяко същество има подозрение – към кое измерение спада? Ревността е двуизмерна, с две измерения. Ревнивият човек – той има само две измерения. За ревнивия човек някои съвпадения са подозрителни. Знаете примера за онзи, който имал навика да мига с едното си око. Попада в едно общество – вижда една дама с мъжа си. Става мъжът и казва: „Господине, аз Ви обявявам дуел. Защо намигвате на жена ми?“ – „Господине – казва първият, – аз страдам от един недъг, който ми причинява много голямо нещастие, и трябва да туря нещо на лявото си око, да го затуля.“ Онзи, който има ревност, ще повярва ли? Ще каже: „Иска да ме излъже.“ Или седите при някой в дадения случай: вие се усмихнете и погледът ви попада по права линия, но онзи схваща, че вие правите ишарет, че вие се смеете. Това е двуизмерно.

По какво се познава, че две същества имат едно и също съзнание? Например у двама души по какво се познава, че и двамата имат едно и също желание? За ясновидеца всяко едно желание си има своя цвят. Ако вие имате едно възвишено и благородно чувство в себе си, ако чувството ви е от духовен характер, на физическото поле то ще има един прекрасен нежен розов цвят, ако е и в двама ви. Ако туй

чувство се прояви в своя груб характер, този цвят ще бъде по-тъмен. Цветовете показват степента на проявеното чувство.

За да не греши човек в своите заключения, той трябва да вижда. Правили ли сте наблюдения колко от вашите предположения могат в дадения случай да бъдат верни? Математиците могат да изчислят при дадени условия утре какво ще бъде вашето състояние. Допуснете, че вие сте един беден студент и ви казвам: „Утре имате среща с един господин." Аз зная, че този господин е богат, обича да помага, честолюбив е. И аз ви казвам: „Утре ще бъдете в едно щастливо положение." Обаче вас ви вземат за войник: виждам наборната комисия, утре ще се отвори война – и казвам: „Вашето положение скоро ще бъде лошо." Щом ви турят при тези условия, вашето положение ще се измени.

Но има един закон – човек предчувства онова, което ще му се случи. Не само за ден-два – даже за месец и година може да предчувства. Има в живота един такъв закон. Имате едно безпокойно чувство на повърхността на вашето съзнание. А вътре – едно спокойствие. Това показва, че ще дойде едно занятие, с което ще се занимавате: първоначално ще имате неприятности, а после ще имате много добри резултати. А друг вид проява: чувствате приятност на повърхността, а вътре дълбоко чувствате горчивина. Туй показва, че ще започнете много добре, но в края на краищата туй предприятие ще ви излезе горчиво и ще съжалявате през целия си живот. Как ще обясните туй вътрешно състояние? – Туй е законът на кармата – причина и последствие. Туй нещо вече е станало, вие сте го създали в миналото и сега резултатът идва – вие ще видите последиците на онова, което сте създали в миналото. Много от вашите душевни състояния вие ги изпитвате от миналото. А има състояния, които сега ги създавате. Затуй трябва да бъдете внимателни. Искате да направите една работа, спрете се – помислете може ли да я

направите? Съмнявате се – защо се съмнявате? Какви са основанията ви, защо се съмнявате? – Научно обяснете съмнението, кой е поводът. Зад всяко съмнение седи една велика Истина.

Сега например може да ви запитам така: светът без дявола може ли? – Не може. Дяволът показва, че в света има свобода. Злото показва свобода. Злото е израз на свободата. Само в празното пространство могат да се създават новите светове. Свободата и празното пространство – това са синоними. Под празно пространство един разбира, че нищо няма, но това е възможност да можеш да се проявиш. Щом направите една погрешка, схванете идеята, че сте свободни. Само че грехът, който сте направили – това е възел: скъсайте този възел, понеже ще ви ограничи. Като направите едно добро, ще усилите тази връзка, понеже доброто спада към друго едно измерение. В доброто измеренията се увеличават, ти навлизаш във все по-широк и по-широк свят, а в злото е обратното. Ангелите, като направят погрешка, слизат в човешкия свят: това е слизане надолу, докато дойдат до двуизмерния свят, докато дойдат до точката и станат неподвижни. Най-мощните духове, като се спрат, те се поправят – изчезне всичката енергия на злото. Всичкото зло е до точката. Влезнат ли в точката, всичко се ликвидира.

Всяка една наука е силна в своето приложение. Сега, ако вие знаете езика на ноктите, вие щяхте да се изпоплашите. Ако някой знае, че след три месеца ще има сърдечен удар, има и други признаци, които показват, че той може да го отклони. Или някой знак показва, че след шест месеца ще заболеете, но същевременно е написан на ноктите и начинът, по който може да се отстрани туй заболяване. Всичко е написано на ноктите. Като вземете човешкия нокът, може да четете целия характер на човека: устройството на физическото тяло, бита на неговите чувства и самостоятелността на

неговите мисли, на каква степен са. Всичкото туй знание ще дойде, ще стане ваше достояние, но трябва да знаете да владеете себе си.

Някой иска в света да не греши. Ралото, което разорава земята, ще направи много грешки, но нищо – стига да изоре земята. Перото, което пише по книгата, ще направи много грехове, но нищо – стига да напише хубави неща. Онзи нож, който реже книгите, ще направи много грехове, може някой път и да пореже, но нищо – стига да реже хубаво. Разумният човек се учи. Само трябва да съжалява, че не е използвал някои случаи. Само при недъзите се развива съзнанието на хората. Направиш някоя голяма погрешка – тогава почнеш да мислиш. Дотогава ти седиш в едно латентно състояние, мислиш си, че си съвършен. Като направиш тази погрешка, дойде ти друга идея. Не че няма и друг път. Има път на съвършенство без грях. Но той е за друга еволюция. Много пътища има в Природата. Но от многото пътища и този е добър. Някои от вас искате да бъдете учени. – Защо? Някои от вас искате да бъдете красиви. – Защо? Някои от вас искате да бъдете силни. – Защо? Задайте си въпроса – задайте го и отговорете. Всичко е хубаво, но човек трябва да знае неговото приложение в живота. Разумният човек трябва да знае приложението. Ако ти, като станеш богат човек, се отвори твоето сърце и почнеш да мислиш за другите, с които си свързан, и човешкото богатство потече като благословение – това е хубаво. Но ако се свиеш като охлюв... Ако, като на учен човек, туй знание потече, е хубаво, но ако се свиеш и само за себе си го използваш – това е същото положение.

После, вие като млади някой път усещате се много раздразнени. Като минават някои хора, усещате ги като бомби от категорията отровни газове. Някой ден вие се разгневявате – този гняв трябва да знаете дали е произлязъл от самите вас, дали сте господари на гнева, или това е едно чуждо състояние. Давали ли сте си отчет: раздразнен си, казваш: „Да ме не бутате, не искам да срещам никого.“ Очите ти се

свият, чакат да стане нещо наоколо. Някой ден всичкото си красноречие на езика употребиш да изнесеш всички недъзи на хората. Изхарчиш тази енергия – започнеш друго да говориш, започнеш да проповядваш друго едно учение. Но друг се запалва, той се разгневява сега. В дадения случай гневът е една енергия, която не е използвана, която се стреми към физическия свят и следователно трябва да ѝ отворите път. Най-хубавото нещо, когато дойде гневът, е една лопата, бел, и да имаш градина: половин час да поработиш – да се лекувате. Аз считам копането и орането начин за лекуване. Хората трябва да орат и да копаят само когато се гневят. А щом са в най-хубаво разположение на духа, да пишат поезия. Музикантите, само когато са в най-хубаво настроение, тогава да седнат да пишат музика. Да не опорочиш цигулката си, перото си. А когато си гневен, вземи лопатата. Гладстон по един час е режел дърва. Как няма да реже дърва! Искал е да прекара известен закон в Камарата, а онези консерватори... Вземе си триона, но той е духовен човек – после вземе Библията: почете, тогава отиде в Камарата. В Школата, за да ви възпитаме, трябва да имаме една градина с белове, после – работилница с рендета, после – друга, за трошене на камъни. Това е една категория, гневът – да видите как той се възпитава. Има си начини за това.

Тези идеи са хубави, но трябва приложение. Природата има своите приложения. За съмнението има начин за лекуване, за подозрението, за малодушието. Това не са болести. Аз ги наричам болести, когато се развият органически вече в тялото. А другите са все състояния и именно докато са състояния, трябва да се стремите да държите ума си. Който от вас има градина – 10 минути с лопатата, да тури крака си, ама съзнателно – тъй, не оставяйте нещата незавършени. Не цялата ви работа, но работата ви, специфичната ви работа трябва да бъде всякога добре завършена. Една основна мисъл

през деня да е – но завършена. Това е четириизмерният вътрешен свят.

Идния път, ако аз дойда тука на лекция, тогава всеки един от вас да направи по един анализ на I, II, III и IV измерение. Един малък опит. С една линийка може да пишете, с една плоскост може да мажете, а с един куб какво може да направите? – Може да пукнете главата на един човек. Ще се стремите към трансформиране на енергиите. Някой път се набират достатъчно енергии, понеже живеете в един свят, който се намира в едно анормално състояние. Сегашната култура е като една бременна жена, която е на раждане, и хората са крайно нервни. И вследствие на това всеки един от вас, в туй раждане на Новото човечество – всички ще почувствате, че става нещо. Защото, когато някой ще ражда, всички вкъщи са в тревога. Целият свят сега е в тревога. Докато се роди новото, всички ще бъдем в тревога. Всеки един от вас казва: „Какво ще бъда за в бъдеще, как ще уредя живота си?“ Този живот разбира не сегашния наш обикновен живот, но бъдещия, идейния живот, който се обуславя от сегашното ви разбиране на живота.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!
В Истината е скрит животът!

ВЕЛИКДЕНСКИЯТ ПОДАРЪК

VI година (1926-1927), Тридесета школна лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 24.IV.1927 г., неделя (Великден), 6.30 ч. вечерта

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Как най-добре може да се отпразнува един великденски празник? Кой е най-добрият начин за отпразнуване на великденския празник? Колко години има, откак имаме вече лекции?

Отговор: *Шест години.*

В тия шест години колко важни работи са казани!? Когато подарят някому някоя бисерна огърлица, каква е задачата на огърлицата? – Да се тури на шията. Когато се даде някому пръстен за подарък, каква е задачата на пръстена? – Да се тури на пръста. – На часовника? – Да се тури в джоба, да показва времето. Книга като подарят? Всичко, което човек има, трябва да го тури в действие, в приложение. Сега често се употребява думата *вкисване.* Чувствата на човека могат да се вкиснат. Мислите могат ли да се вкиснат? – Не могат, само чувствата се вкисват. Сега вие сте млади, с вас могат да се правят по-големи реформи. Ако вие не започнете с реформи и не се свържете с Живата Природа и не вървите според нейните закони, вие ще имате същите резултати, както и старите. Трябва да започнете от тялото си. Например знаете ли какво нещо е набирането на пикочната киселина в човешкия организъм, или какво нещо е тъй нареченото слабо дишане? После, знаете ли на какво се дължи онази

вътрешна инертност, онзи мързел у човека? Има един свещен мързел у всички хора – той почти е проникнал навсякъде в организма. Хората го наричат свещена почивка или свещен покой: да няма мъчнотии, да няма страдания – човек иска да е тих и спокоен, да се намира в бездействие.

И тъй, на вас, младите, ще кажа: за да бъдете смели и здрави, трябва да използвате утринния въздух и слънчевите лъчи. Защото утре, като заболее човек, той може да вика десет или двайсет лекари, но положението му няма да се подобри. Ще се минат година, две или три, и той ще изгуби способността да се учи и да бъде сръчен. Болестите разрушават организма. Всички лекари са турени да пазят болестите, но не са успели. Животът на човека трябва да се измени изцяло. Аз забелязвам по вашите лица, по строежа на кръвоносните ви съдове, една неправилност. Не само между вас, но и между всички сегашни поколения забелязвам същата анормалност. Млади хора, на 22 години, а има едно преждевременно остаряване. А това преждевременно остаряване произтича от натрупването на известни киселини и отрови в организма, после – и на набиране на вар. Старият човек умира от прах. Тази вар у човека се втвърдява все повече и повече и образува склерозата: артериите му се втвърдяват, вените, мозъкът му се втвърди и не може да мисли, дробовете му се втвърдят и най-после, като се втвърди целият организъм, той си замине за другия свят. Старите хора казват: „На нас не ни трябва много да мислим.“ Човек, който така казва, той има склероза. „Ама трябва да ядем всичко, каквото намерим.“ – Храната в такъв случай е само един приток за ускоряване на тези болезнени състояния. За да яде човек правилно, в яденето трябва да взема участие целият човек: и умът му, и сърцето му, и волята му, и всяка една отделна клетка на организма – всичко у човека трябва да вземе участие в този процес на храненето.

После, Живата Природа е направила къщата на човека много разумно, тя е турила милиарди прозорци, през които да прониква праната и жизнената енергия, за да се обновява постоянно организмът на човека. Тези прозорци трябва да бъдат винаги чисти и отворени, а не задръстени. Натрупването на прах и нечистотии става не само в кожата, но и във вътрешните органи, чрез набиране на киселини и отрови. И ако във вас няма една такава трезва мисъл, казвам ви: почва туй вътрешно подпушване на клетките, на порите, а оттам идат и всичките болезнени състояния на организма и неразположенията на духа. Та първото нещо сега е: трябва да се отворят порите на тялото ви. А тия пори се отварят чрез водата. Най-първо ще научите магическото свойство на водата. Без вода не може да има никаква култура. Например вие как употребявате водата? Както вашите деди и прадеди? Сега вие, младите, знаете ли по колко вода трябва да употребите на ден? – Трябва да употребявате водата, понеже тя е един добър проводник на магнетизма.

И когато изучавате темпераментите, ще забележите, че у нервните хора кожата започва да става суха. В сухите хора стават бързи изпарения, вследствие на което тази влага на организма изчезва. Има една естествена влага в организма, която е съществена – тя спомага вътре в тялото да не стават силни изпарения. При силните изпарения се ражда този, сухият темперамент: човек става нервен, неспокоен, не може да спи спокойно и не може да мисли спокойно. Затова ще употребявате водата. При това водата, която трябва да остане във вашия организъм, тя трябва да бъде най-чистата вода. Има известни мускули, известни части на тялото, които трябва да бъдат абсолютно чисти. Човек трябва да бъде чист, за да може тази вода да се филтрира. Вътрешната влага трябва постоянно да се филтрира в организма, т.е. това филтриране на водата става в човешкото тяло. Ако туй филтриране става неправилно, тогава всичките нечистотии

от храната, която употребявате, проникват в кръвта – или във водно състояние, или в газообразно състояние. Тия газове минават през тъканите и порите на целия организъм, после почват да се сгъстяват и образуват известни втвърдявания. Ето защо е необходима водата, за да изхвърли тия нечистотии.

Сега, за да се освободите от тия мисли, от симптомите на болестите, ще мислите за благотворното влияние на водата в организма. И няма какво да ви разправям за болезнените състояния – аз не обичам да говоря за това, защото в такива случаи тия симптоми на болестите ще се запечатат във вашия ум и вие, където ходите, ще мислите само за болестите. Но казвам сега на вас: през този сезон, от Великден нататък, всяка сутрин обезателно трябва да излизате горе, на Изгрева, и да иждивявате най-малко 1 час или 2 часа в дълбоко дишане, в приемане на вода и в хранене на най-добрите мисли. Ако искате да бъдете здрави и силни, туй ще правите всеки ден; и като се върнете у дома, ще започнете една сериозна работа – ще учите. Но непременно всички ще го направите.

Фиг. 1

Фиг. 2

Учете се да дишате правилно, широко и дълбоко. Гледам: мнозина от вас не дишате правилно. Знаете ли какво значи правилно дишане? Така може да се представи ходът на правилното дишане (Фиг. 1), а ако вие дишате бързо и неравномерно, е така (Фиг. 2).

Уточнение: *Учителя диша според чертежа, с тия бързи и къси неправилни люлеения на поетия въздух.*

Като ви гледам да дишате така, някой път аз мисля, че миришете нещо, пък после виждам – вие дишате.

Уточнение: *Чува се смях.*

Трябва да дишате дълбоко, да давате ритмичен ход на въздуха да влиза в дробовете. Сега аз няма да ви препоръчвам разни упражнения за дишане. Например индусите имат известни начини за дишане – за такова дишане европейците на Запад не са готови, защото се образува един силен стимул. Но всеки един от вас може да диша дълбоко. Научете се да бъдете господари, да управлявате своето дишане, да бъде то равномерно и плавно. Някой път ще усетите във вас, като че има нещо да ви противодейства, като речете да дишате. Постепенно туй ще се премахне, докато вие придобиете такова дишане, че да дадете свобода на дробовете си да възприемат толкова въздух, колкото е необходимо. За да бъде дишането пълно, трябва да се отворят всичките ви пори, а това ще стане чрез водата. Затова ви казвам: потребна е водата. Дишането не трябва да става само с дробовете, но и с всичкото ви тяло, с кожата. Ето защо ще се старaете порите ви да бъдат отворени, отпушени. Когато човек диша с дробовете си и през кожата с всяка една клетка, той е здрав човек. И сега, по новите наблюдения в науката (според ирисовата диагноза) се казва, че всички болести започват оттам, че порите на човека са запушени. Може да се случи – в известна област порите да са задръстени, и тогава съответните органи заболяват. С тези нечистотии се подпушват и каналите на гръбначния стълб. Тогава какво ще се случи?

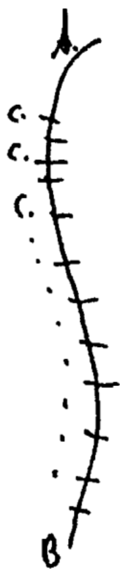

Фиг. 3

Например да кажем, тук, между *A* и *B* (Фиг. 3), се намират известни каналчета – *C*; щом се подпушат тия каналчета в гръбначния стълб, жизнеността на човека се губи. Защото живата енергия, която трябва да освежи организма, тя идва през гръбначния стълб. Мозъкът в гръбначния стълб има това свойство – да поглъща праната, или жизнената енергия, от въздуха, и да я предава на целия организъм. Вие знаете това как става, в естествената история вие сте учили как става преминаването на едно течение в друго в растенията – чрез осмоза, всмукване. По какво се отличава осмозата в Природата? Има един мощен процес, който дава, който твори, и друг процес, който приема тия, външните енергии. Или аз казвам: има известен род енергии, които текат отвън към центъра на всяка една клетка; и други енергии има, които излизат от центъра на клетката навън и там, дето се срещнат тия енергии, се образува тази деятелност на живота. Щом туй вътрешно течение се подпуши, тогава се образуват тия болезнени състояния: нервност, съмнение, подозрение. Най-първо

става подпушване на енергиите, после става подпушване на кръвообращението или в артериалната, или във венозната система. В артериите няма достатъчно чиста кръв за храна, във венозната система пък става подпушване изцяло на вените, та нечистотиите, наместо да се изхвърлят навънка, остават вътре в кръвта.

И сега у млади хора, на 25 години, и у тях има голямо натрупване на нечистотии в организма. Това натрупване не е на органическата жива материя, но това са слоеве, мазнини, непотребни полуорганически вещества, които при най-малките условия дават възможност за явяване на разни микроби, които да навлязат в кръвта, и тъй се явяват разни болести. Затуй вие ще се попипате зад ушите – тази пълнота трябва да изчезне. После, гуша нито един от вас не трябва да има. Тази част на костта зад ушите трябва да се вижда, да не е изпълнена с мазнини. Всички трябва да се предадете на един спартански режим. Ама ще работите върху тялото си, за да бъдете здрави и силни. Ако вие като окултни ученици не можете да дадете един образец на света, какво ни струва на нас окултната наука?

В хороскопа на един човек кои са най-благоприятните месеци за неговото лечение? Въобще за лечение кое време е най-благоприятно? – Най-благоприятното време за лечение е сега. Нищо повече! Всеки един ден от април струва 10 милиона лева злато за вас. Или туй, което можете да вземете през тези дни, никъде не можете да го вземете – в никоя друга аптека не се намира. Ами че вие сега вода газите, жадни ходите. Вие сега за един месец от горе можете да наберете толкова енергия, че да станете толкова свежи, жизнерадостни, пълни с идеи, че където ходите, да носите нещо. Където влезете, да ви чакат хората, да кажат: „Този човек носи нещо свежо със себе си." Пък вие сега сте скържави. А тази магнетична енергия като че заразява хората – всички искат да бъдат свежи, бодри, здрави. Сега, като стоите, някои ви мислят, че сте някой философ замислен. Какъв ти философ: той се

чеше с треска, няма нито пет пари, пък казват – философ бил. Ама ако е философ, той трябва да бъде богат човек. Онзи философ, истинският, той не е хилав. Не всички философи са такива. Ако вземете древните философи, па и някои от сегашните, ако вземете техния образ – отличен строеж имат те! Пък някои от сегашните философи, не се лъжете, това не са философи.

И после, във всички ви трябва да се роди едно желание за работа, за приложение на тия методи. Сега, когато излизате сред Природата, вие седите тъй, отпуснати, вземате едно пасивно положение, и като вървите, пак ходите отпуснато. Така не бива. Трябва да се научите да ходите с будно съзнание. Трябва да приложите сега тия методи. После, съзнанието ви да взема във всичко участие. Ораторът, като говори например, какво прави? – Прави разни движения. Ами че с това той предава нещо от себе си навън. Това е един контакт. Ако е слаб, малодушен, и не прави тези движения, не може да има никакво влияние.

Сега вие искате да бъдете смели, решителни, пък сте хилави, клекави. Ще знаете едно: Природата въобще не обича хилави хора. Знаеш ли защо не ги обича? – Понеже тя е сложила богата трапеза и когато едно нейно дете не обича да се ползва от храната ѝ, тя има за него особено мнение – че то не е от много умните деца. И мнозина сега, такива, като се съберете на едно място, образува се едно натегнато състояние. Че как няма да се образува такова натегнато състояние? Че ако всеки един от вас е такъв един център на жизненост и здраве и има такова богато разположение, то ще се образува едно такова общо течение, един общ подтик, ток между всички. А сега, ако на някого му се покажат неговите болезнени състояния, той изведнъж ще се уплаши. Не, ние ще почнем от здравата страна. Ами разтупването на сърцето – това показва натрупване на млечна и пикочна киселина и още – натрупване на

отровни газове. И тогава вътрешната природа на човека, или вътрешният живот на сърцето, казва: „Слушай, вода ти трябва! Трябва да филтрираш тия газове, киселини и отрови“ – и тъй, хубаво те разтърси.

А хората казват: „Сърцебиене има.“ Хм, сърцебиене имате или неспокоен сте, не можете да спите: стани, стопли вода, изпий една чаша, две, три, четири, пет чаши вряла вода, и като се изпотиш, вземи една суха кърпа и направи едно търкане – тъй, хубаво, по цялото тяло: по ръцете нагоре, а по тялото надолу. Тъй, хубаво ще се масажирате, ще се облечете и веднага пак ще изпиете половин или една чаша вряла вода. Може да капнете 10 капки от лимон, за да се възстанови топлината ви. Направете този опит, да видите какво ще бъде вашето състояние. Ще го направите не веднъж, не два пъти, не всеки ден, а най-малко два пъти през седмицата. През този сезон трябва да го правите. Сега е най-добре, през това време. Нали искате да се чистите? По този начин ще се отворят всичките пори на тялото ви, ще се подобри кръвообращението ви и ще дойде едно прииждане на праната във вас.

Това е първото, след туй седнете тихо и спокойно и започнете дишането. Концентрирайте мисълта си нагоре и започнете да приемате тия магнетични течения от пространството. Може изведнъж да нямате успех в опита, но след като постоянствате веднъж, дваж, триж, месец, два, три да дишате и да пиете гореща вода, веднага ще се усетите освежен. И тогава, като идете при окръжаващия свят – да носите нещо от новата енергия. При живеене между сегашните хора хората си предават своите влияния. Човек трябва да излиза навън и да диша чистия въздух. И всякога, когато ви остане празно време, половин час ли било, или един час, използвайте туй време за дишане. Можете ли отнякъде да си вземете най-хубавата вода, да не ви мързи: може да е на 10 километра далече – да не ви мързи, но идете и

вземете си 1 килограм и пийте най-хубавата вода. Вие сега, като ходите на Витоша, защо всеки да не носи оттам по една манерка чиста вода? Вие си тръгвате и няма нито един да вземе половин или 1 килограм чиста вода от Витоша. Вие сега, като се връщате, гледам – замахате си тъй ръцете... Не, ще си носите вода оттам. Всеки един може да си вземе един килограм вода. Вие сега ще кажете: „Кой ще я носи?“ Ама да си носиш един килограм вода от Витоша – това е смисъл вече, идея има.

Учениците от Индия правят ред такива упражнения и те са здрави, те се подчиняват постоянно на Природата. Най-първо, вие трябва да усвоите външната Природа. Аз искам всички да усвоите поне отчасти законите ѝ, за да знаете какво да правите. Не да чакате болестта да дойде със своята кавалерия или артилерия – тогава по-мъчно ще бъде. Докато тя е далече, вие трябва да вземете всичките мерки. В света болест не съществува въобще, съществуват само болезнени състояния. Тия болезнени състояния произвеждат органически заболявания в известни органи, които не могат да функционират правилно, и вследствие на това се натрупват излишъци на една отровна материя, която прави пакост. На съвременните хора и на цялото човечество от памтивека задачата е да се освободят от своите натрупвания и нечистотии. И затова са препоръчвали старите чистотата и миенето.

Сега на вас, младите, казвам: ще пиете 4-5 чаши вряла вода, докато се изпотите хубаво. После, трябва да имате една гъба или една кърпа и с топла вода ще се измиете от потта. За да се измиете, не е необходимо да идете на баня – вкъщи, всеки в стаята си може да направи една обтривка на тялото си. Ако вие направите два пъти през седмицата най-малко това упражнение с обтривките, вие ще усетите, че това лято ще придобиете голяма свежест. И за идущата година ще бъдете по-свежи и бодри и по-весели. Туй ще го правите като един

наряд. Аз да ви дам този наряд: два пъти през седмицата изчистване на тялото. Ще правите тези обтривки, ако не на цялото тяло, на половината. И след туй ще вземете една суха кърпа и ще изчистите тази влага хубаво. Ще изпиете една чаша топла вода с десет капки от лимон и веднага ще усетите една приятна топлина. Ще се облечете хубаво и ще бъдете разположен да работите. Туй ще го направите за 10 седмици: от 25.IV, понеделник, втория ден на Великден, до 4.VII, понеделник. След 10 седмици ще видим какви резултати ще има. След 10 седмици ще видим каква е разликата между онези, които са изпълнили този наряд, и тези, които не са го направили. Туй ще се прави или сутрин, или вечер. В топлата вода това е хубавото, че няма опасност да се простудите. И ако ви стане студено, няма да се простудите, не се плашете. Там, дето играе топлата вода и има движение, по никой начин човек не може да се простуди. За обтривките може да използвате или топла вода, или слънчева вода, все едно е, но ще избягвате студената вода. Задачата, нарядът, може да се направи или сутрин до 10 часа (и до 12 часа става) – не ви препоръчвам в 2 часа да направите тази баня, тогава са други енергиите във въздуха; или вечер, и то или преди да залезе Слънцето, или преди да си легнете, към 10 часа вечерта. През деня, кой когато има условия за тези фрикции, тогава ще ги прави.

После ще се съберете – вие трябва да излизате там горе, на Изгрева, сутрин, и да си правите там упражненията – гимнастиките. Вие, младите, ще дадете пример – от кого ще чакате? През тия 10 седмици всяка сутрин, след изгрев слънце – едно определено време ще установите – ще се наредите, няма да се чакате, и ще си правите упражненията (гимнастиките) всички заедно. После всеки един от вас отделно може да си прави своите упражнения, които ви дадох. Вдишките ще правите най-малко 1 час – 1 и половина часа, за да можете да наваксате енергия за през зимата. И тогава, за следващата

зима да видим какво ще бъде състоянието ви. Помнете едно: никакъв мързел! Сутрин, като ставате, няма да казвате: „Спи ми се.“ Това е леност. Тогава, като изпълните този наряд 10 седмици, като правите тия упражнения, ще се яви едно изтъняване. Именно това е хубавото. Аз искам да изтънеете. Това да не ви плаши. То ще бъде едно изтъняване, едно оформяне на тялото ви, и ще бъдете бодри и здрави. Този наряд ще трае до 4.VII. и след два месеца и половина ще видите цветът на лицето ви какъв ще бъде.

После, друго ще ви дам – духовната страна на упражнението: през тия два месеца и половина за никакви болни хора няма да мислите. Ще мислите, че живеете в един свят, дето няма болни хора, дето няма болести. Тъй ще се старaете да мислите. Болест може да има някъде, но това е само една утайка. И действително, цялата Природа диша живот и свежест – ние нея ще приемаме. Слънцето е пълно с живот, който изпраща на Земята. И не само на Земята. Ако вземете, голямата част от океана диша – и там има складирана енергия на живот. Само в някои области, дето хората живеят, има такива центрове на застояли състояния. И трябва да се избавите от тази застояла енергия или от това състояние на застоялост. Например, ако вземете тия упражнения да ги правите правилно, както ви казах, те ще ви помогнат да се избавите от туй състояние и да пречистите тялото си. Ще правите тези упражнения, докато това стане във вас един навик, ако не… Разбрахте сега, нали? Какво разбрахте за задачата?

Уточнение: *С. накъсо повтори задачата.*

Непременно човек трябва да има разположение на духа, за да стане обмяната между него и живите същества наоколо правилно. Как се познава например здравето? Като се срещнат двама здрави хора, става правилна обмяна на живите вещества. И такива хора веднага се сприятеляват. Човек, който обича, той е здрав човек. И щом дойде

едно състояние, че не можете да обичате, ще знаете – това е едно болезнено състояние, макар че още не е органическа болест. У човека постоянно трябва да има едно разширение. За да обичаш, трябва да има разширение на душата. Разбирам да обичате не специфично едного, но всичко живо – като го погледнете, да ви е приятно. Може да е тревичка, мушичка, цветенце, листче, някое животно, някой кон – като го видите, да го обикнете като едно живо същество. Някоя птичка било, хвръкне покрай вас – всичко туй да произведе във вас едно приятно впечатление, едно чувство на обич. Птичката може да си замине, но тази обич, която сте изпратили към нея, тя я ползва, станало е вече една обмяна. И животните познават обичта. Трябва да се образува една обмяна на обич и с тях.

Сега разбрахте: тия двата месеца нито един от вас няма да търси да го обичат. Свещено правило е това, ще го пазите! Никой няма да търси да го обичат, но всеки ще търси да обича и като обича, да се радва, че е проявил нещо. Няма да правите въпрос за другите. Туй е хубавото и мощното. Всеки може да го направи. Всеки може да обича. Ама че аз, като ида да посрещна Слънцето, няма да си затворя очите, да чакам Слънцето да ме гледа – не, ще си отворя очите, аз първо да го видя. Аз като си държа отворени очите, това показва, че обичам Слънцето. Пък ако моите очи са затворени, трябва да си съставя понятие, че Слънцето ме гледа – чакам значи то да ме обича. Вие сега казвате: „Няма кой да ни обича." Аз казвам: вие сте от ония хора, които не обичат. Такова правило в Природата няма. Законът е такъв, Господ казва: „Да възлюбиш!" – Стани положителен. И всички хора, които обичат, са положителни във възходяща степен. Да любиш – значи да бъдеш като Бога. Законът на Любовта е такъв: като Бога ще бъдеш! Бог взема инициатива във всичко. Трябва да искаш в света да възлюбиш Бога и да ти вървят всичките работи. Тогава непременно ще употребиш същите качества както Бога. Ще се стремиш да обичаш

и да си доволен, че проявяваш туй свещено правило. Туй е едно свещено правило на човека – да обича. Туй е първото правило. Няма по-хубаво правило от това, да обичаш. Или вие казвате: „Обичам, пък той не ме обича.“

Реплика на О.С.: *Една мишка!*

И тя е влязла отвънка в Школата. Сега тези са елементарните правила, които ще приложите. Ще направим първия опит с вас. Ще пристъпим към него с вас. Туй е достатъчно сега. Тогава онези от вас, които се занимавате с астрология, направете един хороскоп на днешния ден, да видим какъв ще бъде резултатът, колцина ще направите опита. Времето е ясно, има ли облаци? Да излезе един да види какво е времето и небето.

Реплика на О.С. и Г.Р.: *Няколко облака има на небето и малко ветровито е.*

Това е хубаво, значи с ума трябва да работите. Сега ще направите хороскопа на тази лекция. 24.IV.1927 г., неделя вечерта, по моя часовник – 7.21 ч. Вие ще си направите изчисленията. Сега разбрахте.

Реплика на П.Т.: *Хубав подарък ни дадохте. Благодарим.*

Подарък за Великден. Ще го приложите. Като влезете в света, да се отличавате и да имате един метод, с който веднага да можете да помагате комуто и да е. Една ваша опитност ще бъде това, която ще можете да употребите навсякъде, за вашите приятели.

Станете тогава да направим едно упражнение за дишане.

1. Ръцете отдолу, напред, нагоре в кръг – вдишване; след това надолу отстрани – издишване (*3 пъти*).

2. Изнасяне на десния крак напред, същото – с клякане при издишването (*3 пъти*). Същото – с изнасяне на левия крак напред (*3 пъти*).

3. Сега ще направим дишането с думата *вдихание*, с мелодия (*3 пъти*).

Сега ви поздравявам с тия упражнения и утре пак ще се видим на екскурзията.

Уточнение: *От всички страни се чуват гласове: „Благодарим, благодарим.“*

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

7.30 ч. вечерта

КООРДИНАЦИЯ НА СИЛИТЕ

VI година (1926-1927)
Тридесет и първа лекция на Младежкия окултен клас,
държана от Учителя в София на 8.V.1927 г.
Само светлият път на Мъдростта води към Истината!
Размишление

Всички сте изучавали математика. Това е координация на силите. Туй е една от най-сложните системи – да си координиран. Аз вземам думата *координиране* за разумните сили в живота. Кръговете – това са възможности. Всеки един кръг представлява една форма, която известни разумни сили са координирали (Фиг. 1).

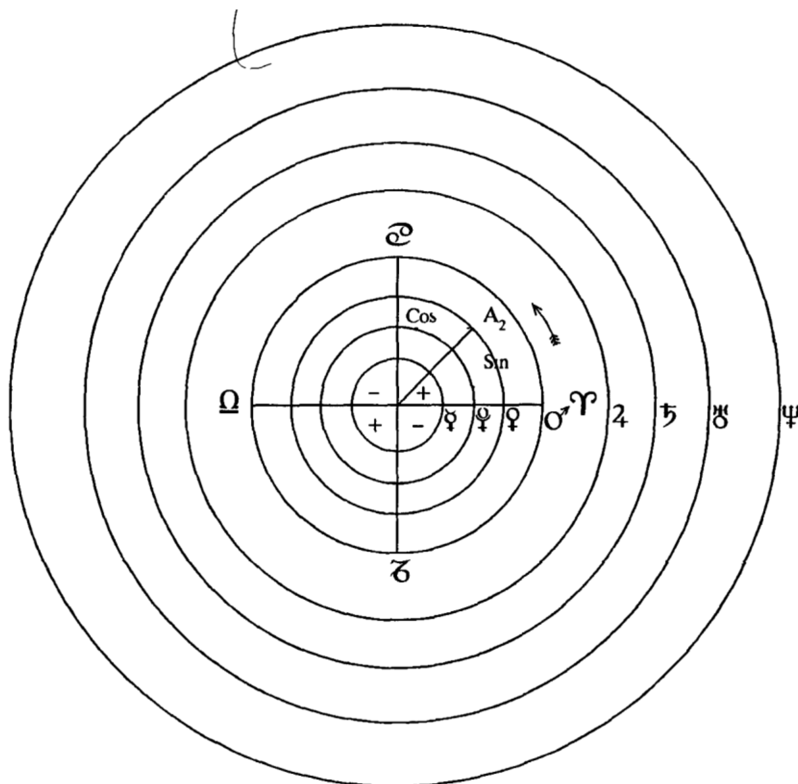

Фиг. 1

Следващият кръг е разделен на две равни части. Едното – положително полушарие, другото – отрицателно. После, и всяко едно полушарие има два знака (+ и –). Къде е положителната страна в малкия кръг, къде е пролетта, къде може да е Меркурий положителен?

Отговор: *Дясната част на кръга е + (плюс).*

Ако разделим кръга на четири части, тогава имаме това: дясната част е положителна. Ако вземем горната част – пролет и лято: горната е положителна, долната – отрицателна. Това е философията на живота. Когато Слънцето е отделяло всички тези възможности, всички тези планети – при какви условия са създадени? Нептун – когато Слънцето е създало Нептун, какви са били условията? Когато

Слънцето е създало Земята, условията едни и същи ли са били? Значи различават се. Тук са условията, при които се е образувала Слънчевата система. Тази слънчева система, тези кръгове съществуват и в човешкото тяло. Има известна част от материята, има известни атоми, които трептят с трептенията, които има Нептун. Всяка една планета упражнява известно влияние върху органите на човека. Например Марс върху кои органи действа най-много специално?

Отговор: *Управлява цялата глава, понеже Овен се намира под неговото господство.*

При сегашното състояние на човека Марс е във възходящо движение. Той не е на зенита си. Коя друга планета има силно влияние, освен Марс? – Венера.

Сега в координиране на органите съществува следният закон: за да се прояви силата на един орган, всички други органи трябва да въздържат своята сила. Ако искаш да усилиш окото си, непременно трябва да спреш малко вниманието от ухото си. Ако едновременно гледаш и слушаш, зрението не може да бъде силно. Някой път пък, ако искаш да слушаш по-добре, ще затвориш очите си. Окото ще изпрати енергията в ухото. Затуй хората сега замижват, когато искат да чуват по-добре. Туй е координиране на органите, взаимно подпомагане. Когато искаш да се концентрираш вътрешно, тогава окото и ухото престават да гледат и да слушат отвън – те се координират вътрешно. Когато този вътрешен орган на съзнанието изпълни своето предназначение, той се координира с тях – изпрати енергиите си навън и окото се отваря.

При вашето самовъзпитание всеки ден ще се наблюдавате: кои органи у вас не се координират. Например някой ходи тъй: клати се – това не е дефект. Туй е едно падане през ред други съществувания. Това изкривяване на органите показва, че нямат никаква

координация. По този начин човек, без да иска, ще извърши известно престъпление. Или той си ходи, казва си тъй – с пръста си маха: „Псст!“ Или вземе някоя броеница, или някой върти бастуна си, но тъй лошо, че ако бях учител по фехтовка, щях да го набия. Едно време маймуните, като се повдигаха, носеха своите бастуни. А като станаха хора, като маги взеха да ги носят, като пръчици – тъй, под ръкавите. Аз говоря принципно. Аз ви казвам: не носете никакви бастуни, никакви тояги. Ако носиш една тояга, да е както един овчар – кривака си. Даже и на екскурзия аз бих желал да ходите без тояги. Даже и аз ще хвърля бастуна. С бастун се отвлича вниманието ви. И всички велики философи, всички посветени в древността са ходили без бастуни. Бастун ако ще носите, трябва да го носите съзнателно. Ако искате да развиете волевата страна на вашия характер, носете бастун. Но щом развиете своята сила, хвърлете бастуна.

В живота, като ученици на една окултна школа, не трябва да внасяте никакви посторонни идеи, които да ви отвлекат от същинската идея. Сегашните бастуни знаете ли кой ги въведе в света? Не са лоши, те са един добър признак, но като махнеш със своя бастун, ти трябва да знаеш, че бастуна, който го имаш, трябва да го пазиш. Счупи ли се бастунът ти, туй влияе върху твоята воля, ти губиш силата си. Всяко нещо, което носиш в ръката си, ти трябва да го пазиш – изгубиш ли го, ти губиш от силата си. Трябва да имате един бастун толкова гъвкав, да го пазите да го не счупите. Не искам да паднете в суеверие, да идете в другата крайност. Туй е координиране на вашата мисъл. За да имате един бастун, вие имате обич към него. Но никога не носете един бастун по модата. Преди години имаше мода в гимназиите да носят учениците очила и тъй те си даваха вид, че са някои професори. Мода – понеже някои учители носеха очила. След туй дойде друга една мода: всички ученици носеха дълги коси, защото философите носеха такива коси. Вдигна се

дълга разправия между ученици и директори. Заставиха учениците да си отрежат косите. Подражанието не е идея. Когато човек има известна свещена идея, трябва да знае предназначението ѝ какво е.

Като дойдете до тази система на координиране, трябва да знаете как са поставени планетите. Всяка една планета е поставена в даден момент в някоя част на тялото и трябва да знаете в живото тяло къде се намира Марс, къде се намира Сатурн, Меркурий, Венера и т.н. Планетите се местят в тялото. Вие ще разбирате тяхното състояние, или присъствието на известни планети, от мислите, които се намират в ума ви в даден момент. Необходимо е например да се яви Марс, понеже ще направи главата ви малко по-обла. Необходимо е например да се яви Сатурн, да упражни влияние върху главата ви, понеже ще я направи малко продълговата. Необходимо е да упражни влияние Юпитер – той ще даде височина на главата. Влиянието на Юпитер върви по радиуса на координатните сили. А влиянието на Марс и Сатурн върви по синус и косинус. Ако влиянието на Марс се увеличава, на Сатурн се намалява, и обратно. Там, където философията престава, започва войната. Когато искаш да се биеш с някого, много мислене не трябва. Англичаните, които са много практични, щом срещнат някого, който ги е обидил, казват: „Господине!“ – едно-две, едно-две – набият се, шапките им паднат, ръкуват се после: „Квит сме вече.“ Няма съд, няма обида. И двамата се набият. Много добре, това е английска черта. И в Америка е тъй. У славяните къде може да има Сатурн своето влияние? – Българинът е отмъстителен. Години минават и българинът държи една зла мисъл – и му търси времето да си отмъсти по един начин. Туй е влиянието на Сатурн – и се вкисва човек. Когато влиянието на Сатурн дълго време се е упражнявало, човек става сух – очите са изпити, носът е сух, тънък, вратът е тънък, вените изпъкват, устните стават черни, човек изгубва своите чувства и всичко отрицава. Той е крайно

интелектуален тип, отрича чувствата, а при това този тип, който отрича чувствата, има стремеж към чувствата.

В живота всички трябва да започнете с влиянието на Слънцето. Туй влияние може да съвпада със слънчевия възел и със симпатичната нервна система – и тя трябва да се координира с мозъчната система. Когато се увеличава влиянието на симпатичната нервна система, престава деятелността на ума. А щом симпатичната система се координира с мозъчната, тогава се усилва деятелността на мозъка. Затуй трябва да има преливане между тях: на симпатичната нервна система, свързана с чувствата, и на мозъчната, свързана с мисълта. Между едната и другата трябва да има пълна координация. Щом има такова координиране, тогава може да има координация между костната и мускулната система. Например в ходенето: всички ученици бих желал да се отличавате – да имате едно пластично ходене. Като ходите, вашите движения да бъдат в координация с движението на Природата – и тогава се добива красотата. Някой човек, като върви, харесвате го, понеже пластично върви и така по-малко енергия се изразходва – като се върнете у дома си, усещате се освежен. Зародила се е някоя нова идея в теб, а вървиш дисхармонично: връщаш се у дома недоволен и губиш повече от силата си, понеже не си в координация с Природата.

Първото нещо: ще се стремите да се координирате. Какво струва 5-10 минути, половин час, за да обърнете внимание как ходите? Направете един опит. Извадете часовника, тъй щото крачките ви да бъдат отмерени. Да не прегрешавате нито с половин секунда. Да кажем тъй: една крачка вземате за 2 секунди, а друга – за 3 секунди, за другите няма никакво координиране. Крачките ви трябва да бъдат отмерени. Сега в ходенето се явява някой път известна дисхармония. След като ходите половин час, заражда се един закон, измените гамата на вървежа си. Ако сте дълбоко замислени и решавате някой

велик въпрос, вземате големи, широки крачки. Всички философи вземат много големи крачки.

Уточнение: *Учителя ходи бавно, но прави големи крачки.*

Ако някой иска да спечели, той ходи тъй: ситно-ситно-ситно – каквато му идеята, такива му и крачките. Щом върви с дребни крачки, той няма никаква идея в себе си. Ако искате да бъдете велики в характера си, трябва да правите големи крачки. Ако ходиш дребно, ти не можеш да развиеш характера си. Следователно някой път, като излезеш из гората, вземи позата – направи едно движение тъй: широка-широка крачка. Трябва едно механическо въздействие, но то не е само механическо въздействие. При сегашните условия вие не трябва да бъдете изпити, но аз не искам да бъдете и пълни, а да има у вас развита мускулна система и лицето ви да бъде пластично. Който погледне, да види, че идея имате. Очите ви не трябва да са изпъкнали като на бухал, нито хлътнали, но който ви погледне, в погледа ви да има нещо – не изпитателно, но гледането ви да има интензивност. Може да ви погледна за $^{1}/_{10}$ от секундата, но погледът ми може да е толкова интензивен, че дълго време след това вие още ще усещате, че ви гледам. Ако някой дълго време те гледа, за да те хипнотизира или ти да го хипнотизираш, това не е правилно. Той може да те погледне малко и след туй да си отдели погледа – впечатлението от погледа ще остане, то е много силно – тогава вече мисълта е насочена към тебе. Когато насочвате своята мисъл, гледайте за вас тази мисъл да бъде хармонична. Понеже каквото е отношението ви към хората, такова ще бъде и тяхното отношение към вас. Аз желая вие, като ученици, да виждате погрешките, без да имате този циничен характер. Погрешката да я считате като един факт в света, без да ѝ давате личен характер. Допуснете, някой от вас пада в някой трап и се окалва – какъв характер ще му дадете? Представете си, някой върви покрай

някоя телена мрежа и палтото му се скъса – какъв характер ще му дадете? Върви и палтото се развява.

Казвам: в тази система ако живеете, най-първо трябва да се роди във вас идеята за координиране. Като ученици трябва да почнете да се координирате. Където може, вие да помагате – след време ще дойдат на вас да ви помагат. Взаимно трябва да си помагате умствено и сърдечно. А тъй, както сега се развивате, както сега вървите, вие вървите по пътя на вашето минало – връщане има.

Да допуснем сега, че синусът (*sin*) у вас се увеличава – какво представлява този радиус в дадения случай? Аз го наричам този радиус *насока на съзнанието.* Синусът показва усилване на съзнанието. Косинусът (*cos*) показва резултат – което е резултат. И когато този косинус се слее с оста на кръга, плодът е узрял, растението е завършило своя процес, следователно започва другият склон – пролетта. Втората част на кръга – това е вече законът на старостта. И в старостта пак имаме координиране. Ако се координира, човек ще се подмлади, ако не – ще изгуби съотношението на силите си. В старини не се координират хората и всички стари хора почти са под влиянието на Сатурн, а Сатурн засега е в низходяща степен. Той е минал своите младини, той се намира в противоположното полушарие на човешкия живот. При него трябва да отивате само в крайна нужда, за съвет. Но как трябва да прекарате своите младини – не Сатурн, не него ще питате. Ако искаш да знаеш как трябва да прекараш своите младини, иди при Венера, богинята на любовта. Ако искаш да знаеш как трябва да прекараш своя живот, иди при Меркурий. Той е младият секретар на боговете. Пък ако искаш да знаеш дълбоката философия на миналия живот, иди при Сатурн. При Сатурн по-рядко трябва да се ходи. Засега ще се пазите. Тези, крайните планети – Сатурн, Уран и Нептун, изобщо според мен върху младите упражняват едно отрицателно влияние. Не че туй

влияние е лошо, но в младите няма онези органи съградени – като дойде влиянието на Сатурн, усилва се деятелността, и като не могат да развият духовна деятелност, те употребяват духовните си сили за физически нужди и тъй се огрубяват. Ако на тези сили не можеш да им дадеш онзи израз на духовност, непременно ще се огрубиш.

Колко часа трябва да работи човек? Щом работи много, огрубяват се ръцете. Някой път не трябва да жертвате кожата си. Аз не съм и за онези, които никак не работят. Така пак се огрубява човек, понеже става много впечатлителен, епикуреец става, удоволствия търси. Но и когато много работи, той съвсем огрубява, изгубва своята деликатност на ръката и като те пипне, ти ще я чувстваш като ръката на един труп. Тя изгубва онази деликатност на чувствата, не може да схване онези деликатни вибрации. Ако ние дойдем като окултни ученици – ако идеш да копаеш на една нива, трябва да имаш една мотичка много лека и пръстта, където си сял царевица или дини, трябва да бъде много рохка и лекичко да копаеш. Леките упражнения – те са в Природата, а онези, грешниците, нека се занимават със своите чукове, със своите мотики. Няма никаква философия в това. Да чукаш камъни, няма никаква философия. А и да седиш целия ден и в писането пак да се безпокоиш – казвам, това пак е чукане. Ако имаш вдъхновение, пиши; ако не, ще си намериш някаква друга работа. Не оставайте никога празни. Ако не можеш да пишеш, научи един занаят. Някой от вас ходи със скъсани обуща – научи един занаят, да си закърпиш обущата. Щом един Толстой научи занаята обущарство... Набий клечки на обущата си – това е хубаво. Всеки един от вас трябва да знае да си зашие дрехите в дадения случай.

Ще се научите на самостоятелен живот. Първо, за да бъдете самостоятелни, трябва туй, от което имате нужда, да знаете да си го правите сами. Туй трябва да бъде ваш идеал. Не че дрехите си трябва да ги шиете сами, но по някой път... Вървите по пътя, скъсат ви се

обущата – какво ще правите? Ти на път отиваш, като екскурзиант ще имаш едно шило, едно малко чукче, клечки, конец – ще ги туриш в раницата; имаш една кръпка, ще го носиш това. После, някой от вас ще си носи едно парче плат, игла, конец – ако се съдере нещо, ще го закърпи. Казвам: това са от малките работи – в тях трябва да се координираме. Как, по кой начин? Светът не трябва да се механизира. Ние трябва да се координираме с Природата. Аз искам да ви насоча да се координирате с Природата. В Природата съществува един живот, разумен живот. Ако вие се координирате с нея и я обикнете, тя има методи, разумни методи – за един ден ще ви научи толкова, колкото за двадесет години ще научите при някой професор. Но ако не се координирате с нея, ако не я обикнете, може да минат няколко прераждания – нищо няма да научите. Природата – и тя си има характер. Когато те обича – учи те; когато не те обича, тя не ти предава: седи тя, чака, докато се пробуди съзнанието ти.

Сега вие ще изучавате астрологията. Къде се проявява сега Сатурн у човека?

Отговор: *Той управлява костната система и кожата. Лицето, слухът и ушите се намират под влиянието на Сатурн. Други, Парацелзус например, смятат, че Марс управлява жлъчката, и даже казват, че движението на жлъчката съвпада с движението на Марс.*

Какво разположение трябва да имат планетите, за да бъде един хороскоп хармоничен? Къде трябва да бъдат поставени планетите Венера, Марс, Меркурий и др.

Отговор: *Има разлика между хелиоцентричната и геоцентричната астрология. Първата засяга психологическия живот, а втората – физиологическия. Според хелиоцентричната астрология има един вътрешен живот и той не зависи от онова влияние, което дава знакът. Тя, планетата, има и второстепенно влияние, но се управлява и от положението, което дава едно второ влияние на*

самата планета. Но то е по-друго, вътрешно, психологическо. Затова например може да имаме случай, където някой аспект, дисхармоничен от геоцентрично гледище, координиран от хелиоцентрично гледище, може да излезе добър.

И двете тези системи може да ги хармонизирате, понеже същевременно и Слънцето, и то си има свой зодиак. Меркурий, Венера, Земята също си имат зодиаци. Ако искате да имате правилно понятие, трябва тези седем зодиака да ги имате едновременно в ума си.

Всяка една енергия, която не е използвана в младини, има обратно движение в старини. Ако известно желание не е постигнато в младини, ще се породи в старини, и тогава има обратно движение. Затуй желанията трябва в младини да се постигнат, а на старини да имаме техните плодове. Защото няма по-опасно от това, желанията да се появят на старини. Ако в младини не реализираш своите желания, тогава те на старини ще се зародят. Имаш, да кажем, едно желание да учиш – понеже тогава не може да се реализира, ще се зароди едно недоволство; туй недоволство ще спъне човека за бъдещото му прераждане. Затуй в младини всички условия, които ви се дават, знанието, което може да придобиете, всички онези възвишени и благородни чувства, които може да развиете, развийте ги, за да не дойдат тези желания да ви безпокоят на старини и да ви мъчат. Най-първо човек ще прекара целия си живот в желания, без да ги реализира; и на старини ще ги прекара в друг живот и ще се измъчва, че това не е постигнал, че онова не е постигнал; докато дойде от Невидимия свят едно по-напреднало същество – такива има – и ги кредитира, и той започне наново живота си. И ако туй прераждане не ставаше, хората биха претърпели един адски живот: да седиш със съзнанието си и между живите хора да ходиш – и да нямаш органи да се проявиш. Никой не обръща внимание на теб: и от хората си

забравен, и от Небето си забравен – и ти сам се занимаваш с голото съзнание. Вие имали ли сте тази опитност в пустинята? Представете си, турят ви в Централна Африка да живеете десет дена. Вие не видите нито мушичка, нито тревка – какво ще бъде състоянието ви?

Това са крайни идеи. Не че тези планети упражняват такова влияние. Венера сама по себе си не ви влияе, но има вещества във вашия организъм, които са подчинени на трептенията на Венера. Тези вещества, ако вие не можете да се координирате, ще ви причинят вреда. Има други, които се подчиняват на трептенията на Сатурн – те ще ви причинят вреда, ако не знаете законите. Допуснете: седите, неразположен сте, с една мрачна идея сте. Казвате: „За мен никой не се грижи." Питам сега: кога се е родила тази идея във вашия ум? Как е възможно – вчера седите радостен, весел, а сега седите мрачен, как е възможно? Такъв бърз преход – има ли някоя истина в това?

Туй е вярно по отношение на целия свят. Вие сте влезли във връзка с разумни същества, на които животът не е хармоничен. Радвайте се, че имате една опитност – тя не е ваша опитност. Някой път може да изпитате едно такова горчиво чувство – то не е ваше. Някой път може да се чувствате тъй – някой дядо 80-годишен влезе във вас, но това не сте вие. Някой ваш дядо или прадядо, умрял преди стотина години или прекарал 200 години в пространството, е научил за вас, че сте в България, в Школата, и казва: „Знаеш ли, дядовото, толкова години как са прекарани, я ме кредитирай, ти си богат!" И той ти предаде своето настроение – и ти се чувстваш като дядо, откъсват се краката ти. Търси този дядо! Ще му кажеш: „Слушай, дядо, ти млад трябва да станеш. Ще ти дам един съвет – ще забравиш, че 200 години си седял в пространството. Нищо повече." – „Е, какво ще правя?" – „Тури само една свещена идея, че си готов да изпълниш

Волята Божия – и ще се подмладиш. Какво ще ми разправяш за твоите двеста години и за всичката тази философия!“

Сега, когато ние разискваме хороскопите, трябва да забравим всички лоши аспекти на живота си. Един лош аспект – това е едно дисхармонично състояние. Ние сами се поставяме в тези аспекти. Едновременно, когато човек се ражда, той има три хороскопа. Има един физически хороскоп, където са турени най-добрите условия за неговото физическо развитие; един духовен, където са турени най-добрите условия за развиване на неговите чувства; и трети хороскоп, където са поставени най-добрите условия за развитие на неговия ум. Щом влезете в света, той може да ви накара да злоупотребите с тези ваши условия. Само богатите хора могат да злоупотребяват. Бедните не могат да злоупотребяват. Човек, който има очи, може да греши; който няма очи, не може. Който има ръце, той може да греши. Ако вие нямате никакви чувства, ако сте едно малко семенце, затворено в някой камък, какъв грях ще направите?

Сега от миналото вие преживявате вашия минал живот, пък трябва да живеете и настоящия. Вие сте във връзка със сегашния свят, който преживява своя минал живот. В света ти трябва да познаваш хората. Как трябва да постъпиш със силния човек? Много лесна философия – когато някоя мечка идва насреща ти и може да се нахвърли върху теб, а до теб има голяма скала, качи се на скалата, па наблюдавай оттам мечката. Какво ти коства да се качиш на скалата? Качи се горе на дървото.

Въпрос: *Ако ни срещне на равно поле?*

Питам ви сега: кой от вас го е срещала някоя мечка на равно поле? Едва е имало само някои ловци, които ги е срещала в гората, но те, ловците, са ходили подир мечката. Но досега в полето да срещне някого мечка – не зная. После, ще учите закона – ако вие знаете закона за координиране на органите на кое и да е животно, може да

отклоните неговия поглед отдалече, да не ви срещне. В закона на координирането вие ще избегнете известни неприятности, които може да ви се случат. Трябва да избегнете неприятностите. Например ще се срещнете някой ден в пътя с някого, с когото може да се скарате. В координирането ти ще избегнеш тази среща – или десет минути ще минеш по-рано, или десет минути ще минеш по-късно. Координиране е това вече, тази система.

Астрологията е една наука много отвлечена. Според мен тя е философия, която мъчно се разбира. Но ако вие искате да изучавате астрологията, вие я оставете за най-после. Засега започнете да изучавате координацията на вашите мускули на лицето. Започнете да изучавате вашите мускули на носа, на челото, после изучавайте вашата брада. Както виждам брадите на някои от вас – хей, че вие с брадите си отдавна сте фалирали! Вие имате сили, които не сте турили в обработване. Върху вашата воля никак не сте работили. Ако вие тука не можете да имате влияние върху вашата брада, отвън никакво влияние не можете да имате. Отвън всеки човек упражнява своята воля. Ти ще му внушиш, но и той ще ти внуши. Ако две еднакви сили си противодействат, те се унищожават.

Веднъж Буда заспал в една китна ливада. Дошъл един змей, увил се около него, щял да го удуши. Тогава Буда, като се видял в гънките на змея, почнал да се смалява: станал толкова малък, че се изхлъзнал от тези гънки на змея – тъй се освободил. Хубаво, ако змията ви е обвила, какво ще правите – ще искате да се увеличите ли? – Не, ще се смалите. Да минеш – туй е философията на живота. Що е нещастие? – Змията ви е хванала. Там, където има едно ограничение, змията те е хванала. Смалявай се. Знаеш ли какво е смаляване? – Започнете маневра, така: „Туй не ми трябва, онова не ми трябва“ – от всичко се откажете: да остане в теб само Божественото съзнание, с което ти си дошъл на Земята. Ти, като се изхлузнеш от гънките на змията, отново

пак създай своята форма. Твоите идеи не са изгубени, пак ги създай: ти ще излъжеш змията само. Например ти искаш тази година да завършиш училище, но змията те е вързала: пари нямаш, дрехи нямаш. Какво ще правиш – змията те е вързала. Ако нямаш условия тази година – другата; ако не – тогава по-идната.

Сега аз говоря за изключенията на живота. Не казвам, че който от вас има условия, не трябва да завърши. Имаш ли условия, не отлагай – навреме завърши, а щом нямаш условия – отложи. Ще чакаш, докато благоприятни условия дойдат – това е изключение. Аз говоря сега за изключенията – с тях как да се справите. Те може да дойдат, понеже сте в края на века. Може да дойдат 5-10 изключения, но ще знаете как да се справяте, защото едно изключение може да ви спре на пътя ви – да ви въздейства. Ако вашият нос почне да се спитява, носа вие трябва да вземете под внимание. Или ако носът ви почне да става по-широк, отколкото трябва – пак няма координиране. Вие още не знаете колко трябва да бъде широк вашият нос според сегашната ви височина. И после, ако вашите уста почнат да стават по-тънки, но и ако стават много дебели – това са две крайности. Всякога, тъй както са устроени лицето, бърните – в това има математическо съотношение. Чрез устата вие приемате онези фини впечатления на Живата Природа. Ако нямате туй поле, да възприемате тези вибрации... Пък ако е много широка устата, ще станете епикуреец. Пък ако са много тънки устните, вие ще се лишите от тези фини чувства. Много пъти се оплаквате от едно апатично състояние – знаете ли на какво се дължи това? В туй апатично състояние се забелязва едно движение на тези две крила на ноздрите, дисхармония има между тези две течения в носа: между разумното течение – ума, и сърцето няма хармония. Тези, малките органи, оставят едно неприятно впечатление вътре в човешкия мозък.

Имайте предвид, че всяка една мисъл има свой мирис: усещате я вие, ухание си има тя. И не само че човек схваща мисълта, но ако някой човек не те обича – и това си има свой мирис. Тогава какъв ще бъде резултатът, щом се координирате? – Добър. Щом координирате всички мускули и всички органи, първият признак е – ще усетите да излиза от тялото ви една приятна миризма. Правили ли сте наблюдение, че тялото ви навсякъде не мирише еднакво? Щом се координират системите ви, органите ви, ще усетите да излиза една приятна миризма от тях. Затуй ви дадох туй упражнение с топлата вода и фрикциите – не през целия си живот да го правите, а за десет седмици само – за координиране. След туй ще турите други – за контраст.

Всички трябва да бъдете смели. Ще бъдете искрени, ще се стараете погледът ви да бъде устойчив. Не така, както когато очите играят. Едно бързо движение на очите има – туй движение не е хубаво. Но и пък да бъдете като маска – също не. Очите ви трябва да имат едно пластично движение. Забележете как се движат очите ви – туй е едно самонаблюдение. Ако вие вашите очи не ги наблюдавате, кой ще ви гледа? Ако вие сами не наблюдавате очите си, кой ще ги наблюдава? Ако вие сами не наблюдавате вашата мисъл, кой ще я наблюдава? Един човек, като направи нещо, трябва да бъде доволен сам. И като гледа очите си, да е доволен. На туй твое доволство ще бъде доволно и Небето. После, като си погледнете носа, трябва да бъдете доволен. Тези физически дефекти ще се стараете да ги премахнете. Какъвто и дефект да имате, ще турите волята си да го премахнете. Може да ви вземе месец, два, година, десет години – и като го премахнете, ще имате съзнанието, че сте волеви човек.

Аз желая, като срещна един ученик, да мяза тъй, на мъж. Аз ще ви дам един път образец какво трябва да бъде мъжкото лице. Като те срещна, тъй, трябва благородното да излиза от очите ти, от лицето, да

има една черта постоянна, пък лицето постоянно да се движи – пъргаво, тъй, живот да кипи. Пък и този брат, като го срещна, тъй, да има принципа на Правдата. Няма по-низко нещо за мъжа от това – да лъже. За жената по как да е, но за мъжа... На мъжа да бъде малко груб е простено, но на жената да бъде груба не е простено. Мъжът да бъде несправедлив – това трябва да бъде изключение в него. „Мъж съм аз: лъжа – никога!" А у жената – никаква грубост! Тя трябва да има такова благородно сърце, отзивчиво – по това се отличава. Жена е само тази, която никога не се обижда. Аз наричам жена тази, която никога не се обижда. Аз употребявам тази дума – *обиждане*, в много хубав смисъл. Ти не можеш да размътиш океана. Разбирам жената да бъде като едно езеро дълбоко, че какъвто камък да хвърлят, тя да си е бистра. А мъжът трябва да бъде като една планина, че каквито и бомби да хвърлят отгоре му – той да си е все същият. Каквито бомби да хвърлят отгоре му, той да е като онези непоколебими скали – да не се чупи.

Сега аз да ви кажа как се влияем в координацията. Мъжът ако обича лъжата, жената се е научила от него; пък ако жената не е благородна, мъжът е научил грубостта от жената. Мъжът не е родил грубостта. Благородството, търпението е свойствено на жената и мъжът учи търпението от жената. Мъжът трябва по женска линия тези неща да ги получи от майка си. Откъде трябва да дойдат сега някои добродетели? Аз говоря сега за Космичната Жена, за Девата – от нея идва туй търпение. Или, казано на наш език – то идва от областта на Божествената Любов.

Сега не да посветите на това цялото си време, а само празното си време, но у всички трябва да се зароди желанието да бъдете красиви. Все за красотата говорите, но дайте ми един пример какъв трябва да бъде красивият човек. Като се срещнете, как се поздравявате? Като видите един свой брат, ще се спрете – искаш да му дадеш почитание:

ще се спреш, ще го поздравиш, той като си тръгне, тогава ще тръгнеш и ти. А не да му кимнеш тъй, набързо – това го прави светът. Ако искате да се координирате, това е вече едно упражнение и не е тъй лесна работа да се справиш някой път. Ако го правите съзнателно, ще усетите един прилив, една благородна черта. После, срещнете някого замислен, скръбен – не търсете лошата страна на това. Някой човек е скръбен – търсете истинските причини на неговата скръб в дадения случай, отгадайте не привидните причини: че той е изгубил 1000 лева, това е привидно – по-далечна е причината. Открийте истинската причина. Неговата тъга, тя е по-далечна. Той ще каже, че е далече от дома си – не е и това причината.

Това са упражнения, които трябва да правите. Най-първо се научете всички да имате един спокоен поглед. Като се гледате, да ви харесва погледът ви. Гледайте се 10-15 секунди, ако не се харесате, турете огледалото настрана. Разхождайте се 10-15 минути, пак се наблюдавайте. Не се безпокойте. Докато един ден забележите нещо хубаво в погледа си. И тогава забележете какви мисли и чувства действат във вас, с какви хора сте се срещнали, каква е средата около вас.

Аз съм за всичките естествени прояви. Ако плачеш, ще плачеш, както трябва. Има един плач – тъй, отдълбоко да излиза. И когато ще скърбиш, тъй да се разклати душата ти, до дъното, че да е скръб. Всички неща тъй да бъдат, като на герои. Когато ще страдаш, да има за какво да страдаш. Пък и когато ще учиш нещо, туй да е равно на ума ви. Че ако искате да ви обичат, вие казвате: „Тази идея не е за мен." Ти искаш да те обичат – искаш най-многото в света. Щом искаш да те обичат, ти си герой, който може да върши всичко в света. Тогава, каквато работа ти дадат, трябва да я свършиш. Пък ако се откажеш, трябва да се откажеш от Любовта. Нищо повече! В Природата тъй седи законът, щом искаш да те обичат. Че ти искаш

туй, което боговете искат, ти искаш туй, което ангелите, архангелите искат – най-многото искаш ти. Най-големите претенции имаш ти. Ти си един мошеник, пък казваш: „Никой не се грижи за мен.“ Ти искаш Бог да напусне работата Си, да мисли за тебе, да се спре Той в Космоса. Ееее, слушайте!

Веднъж на Брама, великия Бог в света, Му подарили едно яйце – целия този Космос в едно яйце. Брама взел, измътил това яйце, образувал сегашния свят. Благодарение на този подарък станал този Космос. Питам: ако Господ ви даде един подарък, какво ще правите сега? Трябва да бъдете в сила да го турите в работа. Не че Бог не е в сила. Но ние не сме в сила: идеите, които Бог ни даде...

Това са ред разсъждения. Аз правя сега във вас само разкъртвания. Около вас има ледове, обвити сте в твърда стена – турете сега оттук-оттам, оставете да се разкърти всичко това. Закоравели сте с известни заблуждения и казвате: „Това не мога да направя, онова не мога да направя.“ Великите работи в света стават най-лесно, а лошите работи в света стават най-мъчно. И следователно, ако най-мъчните работи досега сме ги направили, какво ни остава сега да направим? – Най-леките. Какво ще кажете, като излезете в света, какъв идеал ще дадете? Как ще определите окултната наука, или как ще определите вашия идеал, или как ще убедите някого, че действително пътят, по който вървите, е по-добър, отколкото неговия път?

Допуснете, че вие имате туй знание на един маг. На този, който не вярва, ще му кажете: „Елате с мен на една разходка.“ Завеждате го на планината, махнете с ръка, отклонявате неговото съзнание, въвеждате го в една пещера, показвате му всички тези богатства, скъпоценни камъни. Казваш: „Искаш ли да имаш всички тези работи? Вярваш ли?“ Той пипа, пипа, пипа, след туй пак махнеш с ръка и на другия ден го питаш: „Какво видя там?“ Какво ще каже този

светски човек? Той ще каже: „Че видях нещата – видях, но как влязох и как излязох оттам, не зная.“ Света няма какво да го убеждавате, няма и какво да отричате. Ние ще държим онези методи, които съществуват в Природата. Цветята имат ли език, с който да ни говорят? Онзи карамфил, като усетиш неговото благоухание, отиваш при него, отдаваш му всичкото почитание. Ако в нас има туй ухание, което светът иска, те ще дойдат. Вие ще се нагърбите с онези възвишени идеи – с всичко онова, което е възвишено и хубаво във вас. Да мязате на един извор, който извира, на едно цвете, което е разцъфнало, на едно дърво, което е отрупано със зрели плодове; да мязате на една статуя завършена, да мязате на един храм, на когото всичките свещеници служат с певците му – и хората ще дойдат. Към това трябва да се стремите. Не трябва да бъдете сухи чешми, нито сухи дървета.

Сега някои от вас може да попитат, искат да знаят своето минало. Аз рядко се спирам на това – за мен в миналото на човечеството няма голяма красота. Но виждам красотата в настоящето и в бъдещето – с туй оправдавам нещата. А в миналите неща тъй, както сега виждам хората, от онова състояние, когато човешкият дух е слязъл в материята вътре – човек трябва да бъде гениален, за да може да изтърпи онези големи противоречия, на които човек е подложен. Но като гледам настоящето и бъдещето, оправдавам тези противоречия. Да се връщаш назад – миналото, това е жертвата, която сме дали. Бъдещето оправдава настоящите страдания. Сега трябва да се приготвите за бъдещето. Ако живеете, както в миналото, няма смисъл.

Никой астролог досега не е проверил, че Марс упражнява такова влияние. Туй е факт, че упражнява, но не е истина. Истина е само ако този астролог може да отиде до Марс и да се върне. Може да кажат, че Слънцето упражнява влияние. Енергията от него – туй е един факт, но

не е истина. Ние още не знаем дали Слънцето упражнява туй влияние. Съвременните окултисти намират, че в мозъка има известен център, в неговия етерен двойник – той събира тази енергия от пространството и когато тази вътрешна енергия на мозъка се координира с енергията, която идва отвън, човек усеща топлина в себе си. Пък ако тази енергия не се координира, той казва: „Тъмно ми е." Има 25-30 градуса топлина, а той казва: „На мен ми е студено." Питам: защо в неговото тяло я няма тази топлина? – Неговите трептения не са координирани с тези в Природата.

В нашата душа има известни органи, които трябва да координираме правилно. Затуй се изисква да координираме ние слънчевия възел със слънчевите енергии. Тогава трябва да координираме своя черен дроб със Сатурн; после трябва да координираме своя мозък с черния дроб, да координираме задната част на главата с Венера, долната част на мозъка – с Меркурий. Когато човек наблюдава, той е меркурианец. Тъй, наблюдава хората, ходи, не като онези, които ги дебнат, но интересува се от всичко – той е меркурианец. И като ги види, казва: „Какво правите? Туй какво е? Много са хубави тези неща, щастлив си, че ги имаш." Туй е още детинското състояние. А Сатурн като дойде, той гледа тъй, философски – ще извади някое философско заключение. Питам: кое е по-хубавото състояние? Седят например вашите моливи, аз минавам: ще каже някой, че не трябва да им обърна внимание. Но аз сядам до вас – трябва ми нещо да напиша и ще ви кажа: „Моля, може ли да ми услужите с един молив?" Казвам: от тези, малките постъпки, ще дойдете до благоприличието. Аз ви казвам: „Може ли да разгледам вашите моливи?" Знаете ли защо питам? – Зачитане е това, понеже този, на когото принадлежат моливите, е турил в тях част от своята чувствителност. Като ги мръднете, ще произведете малко сътресение.

Но като кажете: „Моля, може ли да ги прегледам?“, той вече се координира.

Не само това, но и на вас, когато си говорите в клас, същото ви препоръчвам. Вие не си говорите хармонично. Спрете се – и думите, които ще кажете, да си хармонират, в ума си да имате една свещена идея, да имате нещо определено, без да визирате някого в ума си. Ще говорите принципиално. Най-първо, всички трябва да се научите, в клас и където и да се срещнете, и в поздрава си между братя и сестри – да си имате доверие. Като ходите, да спазвате известно самоуважение. Вие ходите двама, а целият невидим свят гледа на вас. Когато вие любите, цялото Небе гледа на вас. Бог насочва Своя поглед: вие проявявате любовта си – вие сте едно видно лице, вие извършвате един от най-видните актове на вашето съществуване – и всички ви наблюдават. Когато проявявате любовта си, това е един свещен акт. От този акт ще зависи как вие ще се повдигнете – не пред окръжаващите, а пред онези, невидимите очи, които ви наблюдават. Като се върнеш у дома, усещаш се радостен и весел, сърцето ти се е разширило, умът ти е повдигнат – и дойдат новите идеи вътре. И тогава казваме тъй, фигуративно: „Бог простря ръцете Си и ви благослови.“

Аз не говоря за обикновената любов, но за Любовта, която има за обект Истината. Когато говоря за Любовта на Истината, това трябва да бъде един свещен акт. Дойдеш ли до там, в твоя ум, в твоето сърце – всичките тези противоречия в света трябва да ги примириш: пред лицето на всички онези, които са завършили своето развитие, пред Бога, Който те гледа. От този момент зависи твоето бъдеще. И само заради най-малката гримаса, която би направил и която се провери от тях – свършено е. Няма по-страшно нещо от Любовта на Истината. Щом нямаш Истината, никой не може да те обича. Любовта – това е един свещен акт за всички ви – свещен, общ. Дойдеш ли ти да

боравиш с Любовта, цялото Небе е отворено и всички се радват като един човек. Когато видят, че ти обичаш, всички от Невидимия свят те похвалват. Когато те видят, че не обичаш, всички обръщат гръб и те забравят. А щом ти обърнат гръб, ти се усещаш малък, по-малък и от най-малката буболечица, без никаква идея, без стимул, отпаднал духом.

Давам ви тези идеи, за да ви избавя от онази връзка. Мнозина от вас имат дяволски въжета още. Мнозина от вас искате да бъдете свободни, без въжета. Вие сега стъпите една стъпка: вързани сте, ходите като някоя коза. Не – свободен да си, тъй, като птица да ходиш, сам да се връщаш. Аз наричам това свобода. Желая всички тъй да се научите, тъй да мислите. Аз ще ви кажа: във вас има прогрес, но аз не искам вие да се спирате. Туй, което сте постигнали, още е малко в сравнение с онова, което има да постигнете. Един други ще се координирате, и с това ще се координирате с Живата Природа, с това ще се координирате с всички добри хора по света – млади хора, които работят в тази посока. Щом се координирате, тези сили отвсякъде ще потекат.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

СВЕТЛИЯТ КРЪГ

VI година (1926-1927), Тридесет и втора лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 15.V.1927 г., неделя

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Тя постоянно ни весели.

Кой е правият път за самовъзпитание?

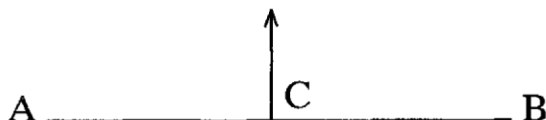

Фиг. 1

В тази линия *AB* (Фиг. 1) има препятствие някъде, например в точката *C*. Представете си, че се движите по тази права линия с едноизмерно съзнание. Тогаз как ще преодолеете препятствието *C*? Това същество, което се движи по правата *AB*, като дойде препятствието *C*, трябва да се повдигне, значи да отиде във второто измерение. Като срещнем препятствие в живота, понеже в мислите се срещат известни съпротивления, трябва да се повдигнат мислите. Да допуснем, че някой е още в идеалния живот – живот, за който страданията са чужди. Човек в идеалния живот всичко, каквото поиска, го има. Той не знае лишения, болести в черния дроб и прочие. Но всичкият този, идеалният живот, има отражение при слизане в реалния живот. И без това отражение животът не може да се зароди.

Представете си следното: вие мислите, че сте богати. Всеки един от вас може да е идейно богат и може да си въобрази, каквото иска. Кой от вас не може да бъде богат идейно, кой от вас не може да бъде цар идейно? Той може да си помисли, че е богат, че е цар, но когато дойдеш да реализираш тази идея, ще срещнеш съпротивление, понеже всички желаят да бъдат царе, а на физическото поле няма възможност. В идейния свят има всички възможности, а в материалния свят няма всички възможности. Следователно, когато ние кажем, че е потребна вечността, то тя е потребна за материалния свят. Т.е. за това, което в идейния свят става за момент, за него в материалния свят трябват милиарди години, за да се реализира. Препятствията в живота произтичат от факта, че в материалния свят при сегашните условия това, което вие желаете, не може да се реализира веднага – нямате ги сега тези възможности. Затова ще дойдете много пъти на Земята. Да допуснем, че един първичен човек се ражда в растителното царство. Растенията са само една фаза на човешкия дух. Животните са друга фаза. Сегашното човечество не е последната фаза – то е още една преходна фаза. От тези фази на живота има милиарди форми, които съставляват красотата на този живот.

Как може да реализирате идеите, които имате в себе си? Например вие искате, да кажем, да имате една копринена дреха, а пък живеете в една страна, дето не знаят как да обработват коприната; искате ябълки, жито и прочие – но в тая страна не може да имате лесно и ябълки. Често пъти вие искате да ви дадат другите хора това, което те нямат. Това от тях още не е опитано. Идейно схващате как да бъдете милостиви, а като речете да го приложите, не знаете как. Например един човек иска от вас дрехи, пари или храна. Как ще му услужите, за да е той доволен? В дадения случай, в дадения момент ти можеш да бъдеш любезен само с едного. С всички не можеш да

бъдеш любезен в дадения момент. Един учител няма възможност в един университет да бъде любезен с всички в даден момент. Законът е: ако ти не можеш да обичаш едного, ти не можеш да обичаш и другите.

Вие не се стремете да реализирате най-малките идеи. Формата на един лист и неговото състояние зависи от състоянието на цялото растение. Когато цялото растение е с добър сок, то всички листа ще бъдат добре. Ако дървото се стреми да подобри само един лист, то ще се обърка. Затова започнете с основната идея: да възлюбите живота! Някои хора правят усилие да станат добри. Да се стреми човек да придобие живота –това той не може. Животът не е нещо, което можеш да придобиеш. Щом слезем в реалния свят, при слизането в нас се заражда един импулс да придобиваме нещата тъй, както ги придобиваме горе. Горе веднага ги придобиваш, но тук трябва да чакаш. И затова се намираш в противоречие. Тогаз ще измениш своето съзнание, ще намалиш бързината на съзнанието си. Или, казано на съвременен материален език, ще намалиш движението си. Ще се ограничиш с икономичността. Всеки един житен клас представлява химическа лаборатория на много работници за изработване на житни зърна. И колко много трябва да се иждиви, за да се образува една мисъл във вашата душа и да се реализира!

Да допуснем, че си българин, но си живял като лемуриец, като атлантец, като французин, англичанин, русин, грък, турчин, китаец и пр. Когато искаш да изразиш една своя идея, всички тия народи имат думата, понеже ти си свързан с тях. Общият закон е: всеки един писател пише, задраска, пише, задраска, а когато пише някой път без погрешки, това е изключение. Цялото ваше минало ви влияе. Вие освен това възприемате и много други влияния отвън. Някой път сте скръбен. Като станете, неразположен сте. Има изменение на мозъчните ви центрове. Сънувате, че ви гонят разбойници – Сатурн е

пратил своите стражари. Събуждате се с влиянието на Сатурн. На другата вечер сънувате, че сте в някой храм и там виждате някои жреци. Това е влиянието на Юпитер. Третата вечер сънувате хубава природа: небе, звезди, слънце – мечтаете. Това е влиянието на Луната. Въображението е коренът на идеите. Луната се счита като майка на религиите. Или сънувате, че си правите венци, късате цветя и пр. Това е влиянието на Венера. Или пък събуждате се и сте настроени да се борите. Това е Марс. Ще вземете от енергиите на Марс толкова, колкото ви трябва. За да вземете, колкото ви трябва, то веднага ще затворите крана в нужния момент. Най-напред ще се спреш при Марс и ще кажеш: „Колко ми трябва от тази енергия?“ Веднага ще я привлечеш към челото отпред. Вземи потребното количество в дадения случай. С други думи, в дадения случай вземи само една основна мисъл – тогаз в тебе ще заработят и други центрове. И няма да се мине половин час, твоето войнствено настроение ще се замени с миролюбиво състояние. Ще се сменят енергиите на мозъка. Така ще се справиш със своите състояния, когато сутринта се събудиш с желание да се бориш.

Та през деня ще минете не само едно състояние, но може да минете десетки състояния – и те ще окажат своите влияния. Енергиите на Марс са около ушите, енергиите на Сатурн са отпред на челото – мястото на разсъдъка. Някои от вас сте тип на Сатурн. Часовете на Сатурн не съвпадат с другите часове. Тъй че вие имате влияния от всички планети, от целия Космос. Тъй че красивите състояния в живота не ги създавате вие. Те са една благодат. Да не мислите, че вие създавате красивите си състояния! Когато те дойдат, пазете ги! Ако Слънцето не изгрява, какво състояние може да имате? Или ако няма нито едно живо същество, какво ще бъде вашето настроение?

Всяка идея, която се изразява в идейния свят, трябва да се реализира във физическия свят. Във вашия живот трябва да имате една основа, която да е неизменна. Това *AB* на фигурата в началото е основа в дадения случай. Вашата основа трябва да е неизменна. Ако подпушите вашата енергия в основата си, какво ще стане с основата? Ако се пропука тази основа, какво ще стане с вас? Какво може да постигнете? Ето какво разбираме под пропукване: да допуснем, че имате два възгледа за живота. Тогаз вашият живот не може да има постижение. Не трябва да имате две идеи за живота. Например вземете едно просто чувство. Да кажем, че имате стремеж да се нахраните. По колко начина може да се нахраните? – Само по един начин. Тази храна трябва да я възприемете чрез устата си. През друго място не може да я приемете. Ангелите приемат храната през порите си. Храненето през порите става у нас несъзнателно. Например порите всмукват праната от въздуха.

Могат да се постигнат вашите идеи, и то не със съзнание или самосъзнание, но или чрез подсъзнанието, или чрез свръхсъзнанието. Има два начина. Например искаш да си припомниш нещо. Помисли известно време за него и го остави. И след това то ти се съобщава. Има един разумен закон, който действа в случая. Има една плочка, на която е написана тая идея, която искаш да си припомниш. Но ти със своето самосъзнание си изместил тази плоча. Остави на своето подсъзнание и свръхсъзнание да намерят плочката. Остави свободно съзнанието си да работи! Това е закон – трябва да го приложите отлично в Духовния свят и във всеки друг свят. Имаш една идея. Начертай я в съзнанието си. И като се мине известно време, дойде ти вдъхновение – и тогаз запали лампата и пиши! Прекрати ли се вдъхновението, престани. Дойде ти пак вдъхновение, ти в това време копаеш – остави копаенето и пиши! Турците казват: „Капка по капка

– вир става.“ Значи днес една малка идея, утре една малка идея – и всичко това остава в нас като склад на нашия живот.

Ако се занимавате с живота на всички велики хора, ще видите, че те са минали през такава строга дисциплина, през такива страдания, каквито вие даже не подозирате. Чели ли сте за живота на Толстой? Чели ли сте романа „Възкресение“ от Толстой? Каква е идеята на тоя роман? По кой начин трябва да възкръсне човек? – Трябва да поправи всичкото свое минало.

При своето самовъзпитание човек трябва да добие чистота! Няма по-хубаво нещо на Земята от чистотата! Да бъдеш изчистен тук, на Земята, това значи да живееш в рая. Чистотата е нещо, към което трябва да се стремите. Чистотата трябва да изучавате като един закон. Това е хигиената в живота. Желанието има своята тежест. Не увеличавайте желанията си! Не вярвайте на своите чувства! Не залъгвайте чувствата си! Например гладен си. Не залъгвай глада си, като туриш едно бонбонче в устата си, за да не си гладен. Този начин на самовъзпитание, новият начин за самовъзпитание, трябва да ви стане естествен. Вие трябва да се домогнете до него. Следователно трябва да имате една основа. Не трябва да имате две разбирания за живота. Трябва да имате само едно разбиране! Науката носи светлина за ума. Добрият живот носи топлина за сърцето. Има една вътрешна топлина. При самовъзпитанието влиза и следното: когато чуеш нещо да ти се чете, ще кажеш: „Това нещо струва, само че тая идея не е още довършена.“ Не казвай: „Това нищо не струва!“ Всичките форми, които сега съществуват в Природата, са начини за трансформиране на човешките енергии. Известни птици със своите форми, известни растения със своите форми могат да трансформират вашите енергии. Някои звезди, изворите могат да трансформират вашите енергии. После, някои автори може да си изберете, които да трансформират

вашите енергии. За същата цел може да си изберете някои художници, някои музиканти и прочие.

Следното ще държите като първо правило в живота си: отдавайте на всеки човек толкова право в дадения случай, колкото и на себе си. Ни повече, ни по-малко! Идейно това се спазва, но реално не се спазва. Например умният господар, ако дойде слугата при него, ще постъпи с него по това правило. В педагогиката казваш на детето то да ти разправя. И ако ти го разбереш добре, то после ще влезе в твоето състояние, ще те разбере. Да се организира едно общество, това е най-трудно, понеже обществото не е само един механически сбор – това е проникване на множество интереси. Има обществени интереси, умствени интереси, духовни и пр. Мнозина от вас в умствено отношение сте се подпушили. Трябва да работите в това направление. Мнозина от вас имате интерес към някое изкуство. Трябва да изработите нещо. Някои от вас се интересуват от алхимията, от въпроса за еликсира на живота. Някои от вас се занимавате с качествата на щастливите числа. Всеки ден си има щастливи числа. Ние ги наричаме щастливите моменти в живота. Например слизаш от трамвая и отиваш на гарата, и точно тренът ще тръгне – тъкмо навреме си отишъл. Или пък отидеш – и тъкмо тренът тръгне вече. Трябва да се образува във вас вяра. Има един велик закон: трябва да намерим съотношението на идейния свят с реалния свят. Това е закон за хармонизиране на двата свята.

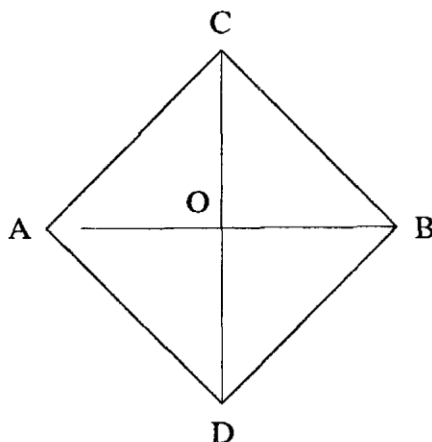

Фиг. 1

Да начертаем на дъската един квадрат (фиг. 32.2). С този квадрат трябва да вършите всичките работи. Къде е най-голямата мъчнотия в квадрата? Квадратът е реалният свят, а кръгът е идейният свят. В тази рисунка на квадрата имате една и съща основа – *AB*. Но тази основа в единия триъгълник – *ABC*, произвежда едни резултати, а пък в другия триъгълник – *ABD*, произвежда други резултати. *D* е свързан с центъра на Земята, а пък *C* е свързан с центъра на Слънцето. Има две течения в човека. И вън от човешкото тяло те образуват един кръг. Има течение от главата към краката и от краката към главата. И затова се казва: каквато е главата, такъв е и целият човек. Затова човек трябва да мисли дълго време, за да стане здрав. Човек така образува един кръг около себе си, и този кръг очиства цялото тяло – и човек е чист и здрав! Когато човек образува този кръг, той може да пише. Той може да има много постижения. Човек отлага, отлага да пише, но когато се образува този кръг, той пише. Всички трябва да направите около себе си този, светлия кръг!

Уточнение: *Учителя показва с ръка, че този светъл кръг върви напред и назад около тялото.*

Тогаз ще бъдете и защитени от всичките бури на живота! В астрологията ще извикате на помощ влиянията на всички планети.

Няколко души да напишат една нова форма, която в българския език 200-300 години не е казвана! Намерете корени отнякъде и създайте нещо, например създайте една нова дума!

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!
Тя постоянно ни весели.

СЕДМИЯТ КРЪГ НА ЖИВОТА

VI година (1926-1927), Тридесет и трета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя в София на 22.V.1927г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Размишление

Ще ви задам една задача: ще се разделите на групи, ще разпределите всичките книги на Библията, ще проучите характерите, които се срещат в тях. Например коя е характерната черта на Авраам – той излезе из бащиния си дом – туй е послушание. И Авраам ходи в страни непознати. Ходи в Египет да се учи. Ходи и се връща: Абра-Хам. Какво мислите, откъде почерпи Авраам този идеал – от гледището на сегашната култура? При сегашните условия казваме: „Нашите условия са много трудни, ние едва можем да издържаме." Питам: в онези тъмни времена откъде почерпи Авраам тази сила?

В човешкия живот има един движещ се кръг – той е седмият кръг на живота. Шест кръга има на живота, които не се движат, а седмият е постоянно в движение. И човек, който схване движението на седмия кръг... И в окото е същият закон: в окото има шест кръга, но за да познаеш окото – онзи, който не може да види седмия кръг, той нищо не може да изучи от окото. Да не мислите, че всеки може да изучава окото? Така е и във физиогномията – трябва да изучавате чертите, които се движат. Има известни подвижни черти на лицето – те са, които дават характера. Не са костите, които определят човека. Една кост, тя не определя силата на човека. Постоянното изменение на вашите устни, на вашето лице, на вашите очи – това показва характера – това, което се движи. Тогава от една мъртва мумия какво

ще изучаваш? Казват: „Гениална статуя – той е схванал една основна черта, някоя добродетел.“ – Никаква добродетел няма. Това става дотолкова, доколкото скулпторът е турил в статуята известна идея. Всеки един автор, като работи дълго време, туря своята мисъл в камъка вътре, за да го направи ценен. Затова именно трябва да четете хубавите книги, да мислите хубаво, да направите тялото си, ръцете си, челото си ценни – такива. Трябва да мислите – това е цяла философия.

Само по този разумен начин може човек да се повдигне. Не че сега ще създадете своя организъм – ще трансформирате набраните енергии. У вас има толкова енергия излишна, че не знаете какво да я правите. Вие приличате на майка, на която детето е умряло и млякото ѝ е напращяло и тя чувства болки. То трябва да се издои. Трябва да се трансформира и ако това не стане, ще се създадат страдания, страдания, страдания вътре. Ще се създадат болести, от хубавото ще излезе лошото.

Сега именно ще схванете у вас този, живия кръг, този, седмия кръг. Дойде ли една хубава мисъл, дръжте я. Реализирайте я. А вие изпуснете тази, хубавата мисъл, кажете: „Не е за мен“ – и ви се наложи следващата, която е от долен свят. С хубавата идея ще работиш, а с лошата ще се мъчиш, ще се трудиш. Вземете германския император – не мислете, че не е умен, той имаше знание. Откакто са го изпратили в Холандия, той реже дървета. Шест хиляди дървета е нарязал от мъка, за да трансформира енергията, иначе щеше полудее. Реже целия ден, какво ще прави? Той се отдалечи от своя народ, а като божество го считаха всички германци.

Сега ще разбирате основния закон. Вие не сте поставени при по-лоши условия, отколкото Авраам беше поставен – относително. И кога може да се реализира известна мисъл? Понякога вие държите тази практика на света – очаквате като от една лотария, че ще

спечелите. А то може да излезе, а може и да не излезе – не чакайте! Едно правило: един приятел ти обещае да дойде навреме: в 5 часа, в 7 часа – не го чакай, щом дойде време, тръгни. Така се създава характер в света. Защото в отлагането има чисто психологически причини, които ви спъват. Има някои същества заинтересовани, които ви спъват, за да използват вашите енергии. Това е духовен вампиризъм – спъват ви, за да използват вашите енергии. Някой път дойде ти хубава, светла идея, а те кажат: „Не му е времето.“ Ти се спреш – погълнат енергията ти. Ти направи един опит – може да не сполучи, но този опит това ще бъде едно благословение. Не се плаши, че не можеш да постигнеш нещо: направи опит – един, два, три, четири, пет опита – по този начин ще държиш обезсърчението отвън. Отвън личността нека се обезсърчава, колкото иска, индивидът нека се колебае, колкото иска, но душата като дойде – тя е тиха, неизменна като океана, като небето отгоре! Нали искате да носите една нова култура в света – как ще я носите? Ако отидете сега в Америка, цели окултни школи има с ред правила: какви ли не упражнения правят, много продължават и много малко резултати имат. Приготвят се те. Постоянство, постоянство има в тях. Че не може да сполучите, това не е грях. Трябва да имате постоянството на мравката.

В своето бягане Мохамед, обезсърчил се в своето учение, мислел да се отрече от него. Влязъл в една пещера, навел глава, замислил се. Гледа една мравка, която носела един висок товар на едно стръмно място. Той броил: 99 пъти се качвала и падала, на стотния път успяла. Той си казал: „Ако мравката има такова постоянство...“ Той последвал нейния път и успял. Умният човек може да използва много малка подбудителна причина. Тази мравка никога не е мислила за Мохамед. Умният човек вижда тук една отлична черта на постоянство.

Сега, разбира се, няма да се ограничите в една посока. Каквото ви дойде, всичко, каквото се случи с човека, все работи за неговото

добро. Кога? – Когато спазва Божиите закони. Не е въпрос само човек да придобие известна философия. Много философи изгубват своята философия на стари години, много поети изгубват своя талант, много музиканти. Питам: защо им е тази музика? – Не! С поезията си трябва да умре човек, с философията си, с музиката си да умре човек. И аз харесвам в това отношение живота на Калвин. Идея е имал той. На умиране, като дошли да го причестят, казал: „Няма нужда, и без кардинали ще ида на Небето.“ Ето една хубава черта на постоянство. „Не се нуждая никой да ме изповядва, нито между Бог и мен да има някого.“ Това е човек, който умира с убеждението си. Отличен човек е той. Нали сте чели за живота на Калвин? Той е бил малко ексцентричен. Но една хубава черта е това.

Уточнение: *Раздадоха се номерата за Писанието – за упражнението.*

Ще ви дам едно упътване. Когато изучавате псалмите, изучавайте най-важните от тях. За вас са нужни тези псалми, които са най-важни. При какви условия Давид ги е писал, как се очертава характерът на Давид? Така, като минете отгоре, с един птичи поглед, да схванете основното във всеки псалом: неговия характер, неговите стремежи и разбирания. Там е неговата красота. За онези от вас, които са изучавали Исайя, кои глави са най-важни? От ваше гледище вие как схващате, обективно. После, какво може да изучите за характера на Исайя, как ви се вижда да го охарактеризирате? Каква е разликата между Исайя, Еремия, Езекиил и между малките пророци? После, от посланията на апостол Павел, от разните условия, при които е бил поставен, можете ли да извадите какъв е бил неговият характер? Най-първо Павел е бил много голям оптимист, но след като са го били пет пъти, казва: „Братя, с много големи страдания се влиза в Царството Божие.“ После се оплаква от беди, от болести, и най-после, дошъл до едно вътрешно състояние и казва: „Кой не се е

разколебавал, че и аз да се не разколебая?“ Но това са временни състояния. Но Павел има една основна черта, той казва: „Пътя опазих, вярата опазих, сега ми остава венецът на живота.“ Ще схващате основните черти, не подробностите. После, от псалмите ще схващате най-важните изречения, основните идеи, които минават през всички псалми, или най-важната идея, която минава през пророчеството на Исайя или през посланията на Павел...

После, някой път ще направите опит кои тонове ви влияят най-добре: целите тонове или полутоновете. Може да направите опит, когато се взема *до* в четири такта, после – $^1/_2$, $^1/_4$, $^1/_8$, все в кратки интервали – какво влияние упражнява известен тон. От ваше гледище, когато се произнесе известна дума, например думата *любов*, и вземете един тон висок, къде трептенията са повече – във високия тон или в думата *любов*? Колко трептения има в думата *любов*? Може да достигнете известни трептения, където музиката може да се превърне в говорима реч. Може да се дойде дотам, че онзи майстор, който свири на цигулка, като свири, да може да говори цигулката.

Вие още не сте се учили на закона на красноречието: да произнесеш една дума – думата *наука,* или *любов*, или *истина*, или каквато и да е. Изберете си една дума, произнасяйте я, докато вие станете доволен от тази дума. Сега може да ви кажа, че не знаете да говорите български. Аз съм присъствал на речите на професори и прависти, но това не е говорене. Когато един професор е запознат с науката добре, не теоретически само, но и на опит, думи има в неговата реч – има една самоувереност, последователен е той, много не говори.

В експерименталната наука трябва да впрегнем математиката, не само да работим с числа – след много числа изкараш една нула. Аз ще ви кажа за задачата на тази нула, какво означава – това са условията, при които твоята идея може да се разрасте. То не е нула

това. Нулата, това е една единица в отрицателен смисъл, в магнетичен смисъл. Това показва какви са условията, при които в пасивно състояние една идея може да се реализира. Всички идеи се реализират под нулата. Тогава какво ще кажете? Представете си, че това е почвата. Искате да реализирате растенето на едно зърно. Нали тук *AB* е нулата. Под нулата ще го посеете. Всички идеи са под нулата – това е почвата. Щом дойдат страданието, препятствия известни, тук е вашата идея: като влезе една идея там, тя е по-силна. Всяка една идея, посадена в мозъка, тя има живот, както едно житно зърно. Ти посади идеята в мозъка си вътре и не я бъркай – вие само ще поливате вашата идея. Тя ще порасне като една ябълкова семка или като зърното; да не ви смущава, че е малка като просо – не е така. Тук е животът, който се проявява като просо, животът, който се проявява като ябълка. Животът не е казал последната си дума. След това, щом мине тази фаза – това е първата фаза, на растенията – след това ще почнат идеите да се реализират над нулата. Под нулата – това са растенията. Нашият живот сега се реализира във въздуха например.

Има известни идеи, които сега се реализират във въздуха. Пък ще дойде време, когато известни идеи ще започнат да живеят в една по-рядка среда – в светлината, други – в топлината, в електричеството, в магнетизма. Сега, ако нямаме въздух... Известни идеи не може да се реализират без въздух. Известни идеи без вода не може да се реализират. Вие не сте изучавали живота на поетите. Аз забелязвам: при известни поети – има английски, от старовременните и сегашните – човек, като е пил вода, пише едно, като е пил ликьор, пише друго. И аз мога да ви кажа за един поет какво е пил той, като е писал поезията си – чай ли е пил, или друго. Например има известна фаза, когато поетът е вземал сладко: той е възбуден, има известно странично влияние на някой сладкиш – упражнил е той известно влияние върху поета и то се е отразило в поезията вътре. След това,

на обяд яденето не е било сготвено и той е турил известна строфа, която показва, че яденето не е било сготвено. Ще кажат: „Поезията е велика", а като погледнеш – и чаят е вътре, и кухнята е вътре, а казват: „Поезия!" И след това в някои поети виждаш – той е писал, когато се е молил самичък, в уединение. Чета, след това казвам: „Това е поезия!" Виждам го отнесен в онази, чистата мисъл, и като го четеш, разширява се душата ти. Ние всички сме подложени на тези влияния, ние не можем да се избавим от външните влияния. Това не може да ви обезсърчава. И най-великите хора, и поетите – всички все се повлияват.

Че Христос, като влезе в храма, какво имаше да Го смущава, че продават? Но като хвана един камшик – и маси, и всичко претури. Защо го направи това? Как, знаем ли интимната причина каква е? – Това са влияния отвън, те го предизвикаха. В душата Му се появи едно възмущение: в тези хора няма чувство на святост, обърнали са всичко на пазар. „Вън търговците! Имате право из целия град да продавате, навсякъде сте опетнили, и тука ли? Стига вече!" Изводът е, че у вас има едно свещено място. Не опетнявайте това, малкото място – сърцето. Навсякъде да е опетнено тялото, храмът там – нека да е чисто сърцето ви. Поне това, малкото място – сърцето, да е чисто. Микроскопическо дори да е, колкото един лешник, това място да е чисто. Това, свещеното място – то е човекът. Една малка стаичка трябва да си имате. Навсякъде, в целия град търгувайте – но да си имате едно местенце, така, място свещено. Какво бихте казали вие днес?

Един виден адепт, който бил запознат с магията, имал си той жезъл, кръгове, чаша. Идва му на гости друг един маг, той го завежда в светилището си, където никого досега не е въвеждал. И какво става? Онзи му открадва чашата и жезъла. Кой е виновен? – Той не трябваше да отваря храма си. Няма какво да се показваш, този храм е

за теб. Няма какво да отваряш сърцето си, да го показваш на хората. Човешкото сърце нека седи затворено. През него трябва да мине животът. И ако иска някой да познае моето сърце, само по един начин може: ще стане на чиста кръв и тогава само може да мине. Ще влезеш в стомаха, ще те сдъвча – тогава ще минеш през сърцето, през дробовете: ще станеш червен. Ще разбирате това духовно. Както казва Христос: „Ако не ядете..." Това е закон. Аз ви говоря като на млади. Старите хора какво ги очаква?

Въпрос: *Нали и ние ще остареем?*

Ако остареете като старите, ще остареете. Сега трябва да покажете друго. Трябва да се борим с миналите поколения. Може би ред поколения трябва да се борим – десет, петнадесет, двадесет, за да реагираме срещу една лъжлива идея. Това не е за обезсърчение. Злобата, омразата – това са наследствени черти, придобити отпосле. Старостта отпосле е придобита. Та сега, по обратния път на развитието, постепенно трябва да реагираме. Може в един живот да не постигнем това – може в един, два, три, в четири. В този живот все пак ще постигнем нещо. И в този живот можем да постигнем нещо. В Писанието се казва: „Почина си и заспа, умря стар и сит от дни, прибра се при отците си."

Упражнения трябват. У някои от вас стомашната система произвежда грамадна енергия. Някои от вас живеете в стомашната система. Пък някои живеят в белите си дробове, трети – в главата. Всичко това трябва да се хармонизира. Няма какво да се смущавате. И когато дойдат енергиите на стомаха – едно сгъстено състояние е това, едно страдание. Не мислете, че само за вас е страданието, то е общо за всички. Колкото човек е по-повдигнат – толкова по-големи страдания има. Само че на страхливия човек във физическото поле като му дойдат страданията, главата му за една нощ ще побелее, а духовните

хора издържат. Не мислете, че не страдат, но те съзнават, че трябва да минат този път.

И в сегашната наука, в тези науки, които имате, се упражняват вашият мозък, чувствата; а известна храна упражнява стомаха. Въздухът преди хиляди години е бил в едно състояние, сега е в друго състояние. Сегашната светлина на Слънцето не е такава, каквато е била преди хиляди години. Животът сега не е такъв, какъвто е бил преди хиляди години. Ние трябва да използваме тези промени. Животът на Земята и условията на Земята са се изменили. Вие трябва да използвате миналото, но не мислете за него. „Ама аз щях да бъда виден човек." Да кажем, вас ви познава цял един народ, но утре целият този народ изчезне – кой ще ви познава? Нима едно време нямаше видни шимпанзета – къде останаха те? Нима нямаше видни млекопитаещи: навсякъде из горите всяваха страх и трепет – кой ги помни сега? Изучават ги някои. Дървета имаше грамадни. Дърветата са много тщеславни – завземат грамадно пространство, за да блеснат. Цветята са малко по-скромни. Но тези, големите дървета... това е за полза, не е лошо. Култура са създали те.

Понякога, по закона на атавизма, ние минаваме живота на растенията в миналите векове, събужда се у нас това чувство, но то да не ви обезсърчава. Тогава ще изучавате живота си. Казвате: „Да имаме знание." Колкото повече човек знае, толкова повече страда. Да кажем, някой от вас има ясновидство, може да види тайните мисли на хората. Какво ще ви ползва това? – Че ти в ясновидството ще видиш най-първо, че ти си непостоянен. Ще видите лошото у себе си. Сега вие не се виждате и мислите, че сте много добри. Хубаво е да мислите. Но да не ви се отварят очите преждевременно. По-добре е да започнете с положителната философия, да виждате доброто в хората. А като станете адепт, тогава ви се позволява да виждате и лошото. Щом мислиш за слабостите, ти се заразяваш. За доброто мисли! Тази

е философията сега. После ще дойде една фаза, когато ще изучавате недъзите на хората, но това е още далече. Нали ви дадох един пример: един учител накарал своя ученик да чука сол и му казал да мисли за всичко, само не и за носорога. А той през цялото време само за носорога мислел. Например вие седите, четете, а някой ваш приятел ви е казал една дума – това е все в ума ви: „Ама неговото обръщение не е хубаво.“ Пак седите, пак това: „Той за мен така да говори!“ После тупнете с крака си: „Аз ще му кажа!“ Кажете му и пак не става работата. Неразбиране е това. Не че е лошо – това е един приятен разговор. Но казвам: може да се избиете тъй с един ваш приятел.

Аз да ви дам едно правило: носете си една кутия локум. Не ви посрещне някой добре – извадете кутията: „Заповядайте един локум, една чаша вода. Много Ви обичам. Аз бих желал и друг път така да ме посрещнете.“ Не се подиграваш: това е една философия и за теб, и за него. И вашият приятел се изсмее. Но колко е мъчно да го направи човек. Ти го изваждаш локума от джоба, но като речеш да го направиш, ще кажеш: „Не ми подобава, това не е искрено.“ – Не, не, ти го направи! Ти като мошеник му дай локума. Ти като станеш като праведник, няма какво да му даваш локум. Всяка една сестра – носете кутията. Това са хубави правила за младите. Кажете: „А, сестро, Вие сте говорили много хубави работи за мен, аз Ви благодаря за препоръката.“ Нали е красиво!? После, ако разполагате с повече средства, на онзи, който ви е „препоръчал“, говорил е нехубави работи за вас – една хубава кърпа ленена или коприна направете подарък, с особено внимание, с известен стих. Хубава работа е туй за възпитание – да надделее човек над някои свои чувства. Пък като го направиш, като ти мине, ще усетиш една вътрешна радост – едно вътрешно самоодобрение, че постъпката ти е права.

И тогава ето какво ще стане – тогава носът ви тук, при основата, ще започне да се разширява. Когато идеите на хората започнат да стават дребнави, основата на носа започва да се стеснява. Тук трябва да расте носът. Тази основа трябва да съответства на долната, симетрия трябва. Можете всички да турите здрава основа. Може – от вас зависи. И когато започне носът да изтънява, не е хубаво. Когато носът започне да става остър като на някой орел, тези хора стават критици, недоволници. Това са правила, не че от носа зависи. Носът е израз на тези идеи: там те се складират, те се складират върху устата, върху веждите. Какво означават веждите? – Веждите са предел на духовния и физическия свят. Граница са те между Божествения и човешкия свят. Следователно складират се в дебелите вежди и в тънките – зависи каква е границата.

Упражнение:

Като ученици на велика Школа вие трябва да се изучавате, да знаете какви сили и способности криете в себе си.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

ХАРМОНИЧНИ ПОЛОЖЕНИЯ

VI година (1926-1927), Тридесет и четвърта лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 29. V. 1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Сестра Паша чете своята работа върху книгата от Библията, която ѝ се падна: „Пророк Софония“.

Може да учите Библията по един научен начин. В зоологията защо се изучават животните? В *Съдии* интересно е при какви условия се явяват някои съдии. Защо този период се нарича период на съдиите, епоха на съдиите? Първо имаме *Битие* – туй, което става, начало. После – *Изход*, туй, което излиза. Трябват преходи. После – *Левит*: после трябва да има кой да служи на този, който ходи, да го ръководи. След ходенето –*Числа*: значи за колко дена ще проходи. След това – *Второзаконие*: законът трябва да се приложи. Исус Навин вече се явява, той спада към героите. Той се учи от Мойсей. След героите е епохата на съдиите. След *Съдии* – *Рут*, царският институт, почва да се приготвя институтът. Значи жената влиза в ролята си. Влизат жените, почват да упражняват влияние. Отвън, едно течение от света влиза в избраните – приготвят се условия да се яви еврейският цар. После идва коя книга? Например кой говори за Соломон? Той е един отличен характер. Соломон съставя историята, след Давид той е цветът, най-високото положение на културата. И тогава започва упадъкът. Краят на еврейската мъдрост завършва със Соломон. Пророците носят вече друга култура – говорят за бъдещето. Понеже остава само една еврейска цивилизация, те вече пренасят своята деятелност към другите народи. Пророкуват за далечното

бъдеще, за една нова култура, която ще настъпи в света. Всеки един човек има *Битие*, после има *Изход*, *Числа*, има *Второзаконие*, има и *Левит*. Религиозното чувство започва с формалната, с външната страна. Външната страна – това е човешкият закон, формите. Човек е привързан към формите, към физическата страна.

Как мислите: ако сега дойде Соломон, ще бъде един виден професор, запознат с физиката. Той е снемал огън от небето, после с химията е бил много добре запознат. По отношение на морала е имал много свободен морал, понеже се е опитвал да разгадае каква връзка съществува между мъжа и жената. Искал е да изучи сърцето на жената. Там се е оплел. После е искал да изучи сърцето на жената. Соломон живее между хората, и сега ги учи на своето учение. Цялата съвременна култура, почти по-голяма част от нея, е все със Соломон още. Като дух в сегашната култура живее неговото разбиране, вътрешното разбиране, психическото, кабалистично разбиране. Той иска да проучи пасивния принцип. Той иска да проучи онзи творчески принцип вътре в Природата – но оплел се е той. Той е събрал най-видните жени в своето време. Действително, придобил е голяма мъдрост – но вследствие на това е изгубил нещо от своя характер, не е можал да издържи. Не само Соломон, но и по-напреднали от Соломон, като слязоха на Земята, и те имаха същата участ като Соломон. И не само Соломон, но и първият човек, Адам, не този „по образ и подобие“ – той, първият Адам, остана, не падна; но вторият Адам, който имаше диханието, той не можа да издържи. Видна култура беше културата на Адам.

Допуснете – по някой път ние искаме да имаме съобщение с Невидимия свят. Вие не можете да си представите туй, което човек не вижда, какво представлява. Представете си сегашния културен свят: имаме тази вечер съобщение, всички грамофони са отворени – каква

какофония ще имаме. Не само музикални концерти ще чуем, но и кабарета: какво става в Лондон, Париж, Берлин, в Япония, Индия.

Човек е за една висока духовна култура... Мнозина от вас искат да се развият чувствата им, да бъдат във връзка с Невидимия свят, но опасността е в това – преди човек да образува връзка с Невидимия свят, да влезе в тази висша култура. Има едно средно състояние, преходно състояние, където седи всичката опасност, и който не може да издържи... Когато децата влязат във вашата къща, а вие имате орехи, мед – изкушения за тях, те не могат да не развържат гърнетата и да опитат. Те могат да дадат всичките обещания, но деца са. И хората, като влязат в окултното учение, като деца са. Туй прегрешение на хората е много естествено. Затуй човек трябва да бъде с един твърд характер. Вие си съставяте едно мнение, че стопанинът е скържав. Там е заблуждението. Ние бързаме. Адам не чака да се роди Ева, пожела я, преждевременно дойде тя. На седмия месец се роди Ева, не чака деветия. Вследствие на това дойде падането. Този е законът.

Някой път ние бързаме. Нашите идеи някой път се раждат преждевременно. Туй имаме и у евреите: те прибързаха. Забележете това в характера на Мойсей. Мойсей прибърза и туй се отрази върху целия му живот. Защо той не можа да влезе в Ханаанската земя? Най-първо, след като придоби всичкото свое знание в Египет, той се опита по един начин да спаси евреите и не сполучи. Вследствие на това избяга. И той се отказа от плана си. Той прибърза и затова трябваше да седи четиридесет години. След това, когато дойде същинското време, се отказа. Като дойде ангелът, той отказа: „Аз не съм човек красноречив." Но откъде му дойде туй пелтечене? Откато уби той онзи египтянин, гъгнив стана. Той е адепт – като знаеше всички закони, той извърши едно престъпление, което не беше простено на

един член от Бялото Братство. И тъй му стана недъгът. Най-после изпращат брата му. Туй бързане на Мойсей се отрази върху него.

В сегашните времена пак същият закон действа. Туй е закон лично, индивидуално за вас. Каквато и да е идея, свещена мисъл за вас или за вашия индивид, или за вашето духовно повдигане – всяко нещо си има своето определено време. Туй трябва да се спазва. Как ще бързаш? Трябва да има хора, които да те слушат. Искаш да напишеш някоя теория – няма човек, който да те разбере – те са още деца. Ще чакаш. Ти можеш да я напишеш, но твоята теория ще чака, докато тези деца станат възрастни, та да я четат. Не мислете, че хората са възрастни. На четиридесет години е, но по ум е дете.

В бързането има друга една опасност. Бързането винаги се дължи на известни силни желания. С тях човек остарява преждевременно. При остаряването умът изгубва своята сила и човек не може да мисли. Щом човек престане да мисли, той е остарял. Докато мисли човек, той е млад. Престане ли да мисли, той почне да остарява, в него се явява само един атавистичен процес: че краката му отслабват, че стомахът му отслабва; той почва да бъде внимателен, той става като дете. В млади години е необходимо да се създаде един навик – като четете Библията, има неща, които не ви са потребни: изчисленията, родовете. За да четете родовете в Библията, трябва да учите изчисленията. Име по име, тъй да ги прочитате хубаво. Много пъти ще оставяте Библията настрана и ще се разхождате. Туй показва какъв ум е еврейският – на статистика. Тяхната статистика мяза на *Секретната доктрина* – малко теософи има, които са я прочели. Тя е мъчна за четене, както еврейската статистика – цитати, цитати, цитати. Голямо търпение се иска. Такава книга може да я четете, за да образувате търпение. Това е разхвърлян материал: трябва да бъдете един архитект, да съберете този материал. Такава книга е и Библията, и тя е разхвърляна. Туй е външната страна на човешкия живот.

Всеки един човек, от единия полюс до другия, има такава мисъл: „Соломон има толкова жени и толкова наложници – те го отдалечават от неговия възвишен идеал.“ Има мисли и идеи – като фараоновата дъщеря. Някоя идея те завладее, отклони те от правия път. Главната идея е: многоженството започва с грехопадението. Човек трябва да има само една идея, а всички други идеи… Едно Слънце има и около него всички планети се въртят. Тъй е създадена сега Вселената. Всеки един трябва да има една свещена идея. Външно падане и вътрешно падане – това са сегашните причини за социалното положение. Те търсят причините му.

Вие готови ли сте да понесете хулите, гоненията? – Страх ви е. Колцина от вас, ако ви подложат на един изпит, както старите християни, колко от вас ще издържат? Мнозина ще издържат, но и мнозина ще пропаднат. Пък може би някои от вас са минали този изпит. Трябва човек да има една строго определена идея, не като догматик – но идея. В *Съдии* интересно е, че всички имат връзка с Невидимия свят. Всички тези съдии, пророци, които са имали връзка с Божествената култура, при тях са идвали братя от Невидимия свят, или от реалния свят (този свят те го наричат *невидим*, аз го наричам *чисто реалния свят*) – те са слизали да се разговарят. Допуснете, че при вас е дошъл някой от тези братя – знаете ли какво ще му говорите? Как ще го посрещнете? Какъв е сегашният заведен ред в университета: като дойде професорът за пръв път, ставате на крака, посрещате го. След това той вече държи лекцията си.

Сега ще направя тази мисъл малко по-ясна. Като ви дойде на гости един учен англичанин и нямате преводчик, какво се изисква от вас? – Да знаете английски език. Ако той ви посети, вие трябва да знаете английски език. Това ще бъде почит за гостенина. Ако дойде един от една по-висша култура, ние трябва да знаем неговия език. Това ще бъде почит. А когато ние идем в този по-висш свят, те

говорят на нашия език. Един българин като иде в Невидимия свят – ангелите знаят български език – тъй, чистия, неопетнен, в неговата първична чистота български език. Нали сте имали туй положение – някой път сънувате, че някой ви говори на чужд език, но го разбирате. Французки ви говори, но разбирате; думите не разбирате, но съдържанието на думите разбирате и може да преведете речта, която ви говори.

Пътуване... в живота не бързайте да пътувате, не трябва да се пресилвате. Изхарчването на голяма физическа енергия има своите лоши последствия. Има едно умерено пътуване, при което става една пълна обмяна. Този закон трябва да се приложи и в живота. Трябва да се обнадеждавате всякога. Там, в *Съдии*, може да се обнадеждите. Идват съдии: втори, трети род не се женят, живеят един добър живот – дойде им избавител. Прегрешенията в живота носят лошите условия. Тези, които са закъснели, с голям жар са вървели. Импулсът е бил в тях много силен. Бързат сега да влязат и да усвоят материала. Закъснява човек, когато влезе в един клас и не е изучавал материала. Закъснял и изостанал е. Бързането какъв резултат може да даде? Обратното: закъснението е следствие на бързането. Защото всеки, който бърза, се успива, после и закъснява. Разбира се, общото развитие на цялото човечество изисква един дълъг период, в който ще вземате участие. Дълго време се изисква още, докато човечеството дойде до онази просвета. Тогава и вие ще я получите – каквото и да направите, колкото и да успеете, вие ще чакате. Павел, след като е учил толкова време, казва: „Ние, живите, няма да изпреварим мъртвите.“ Трябва всеки да работи.

Сега има три неща, от които трябва да се пазите. Във вас често се зараждат атавистичните мисли на миналото, на вашето минало съществуване: атавистични мисли на народа, в който живеете, атавистични мисли на човечеството. Те са слоеве, течения, в които

човек може да попадне и може да се спъне. Това не са ваши мисли. Най-първо ще се занимавате с онова, собственото, което вие сте създали в себе си, пък като забогатееете, после се занимавайте с чуждите. Мнозина от вас се обезсърчават. Туй обезсърчение не е ваше. Например идеята: „Как ще прекарам аз живота си, на старини кой ще ме гледа?“, тя е чужда идея. Преди вас тази мисъл от памтивека хиляди хора е преследвала – все същата мисъл. Как ще прекарате? – Всеки знае как ще прекара. Най-първо ще поседиш 4-5 дена гладен, ще ти отслабнат краката и ще умреш. Ще кажат: „Тук умря един гладен човек“, но нещастие ли е това? На друго място имаш богат човек, и той живял и умрял по същото време. Единият умрял гладен, а другият – сит. Каква разлика има? Този, гладният, има своето последствие в друг един живот. А другият умира от преяждане.

Законът какъв е? Онзи, който живее правилно, от глад не може да умре. От глад човек никога не може да умре. От преяждане човек умира по същата причина. Аз определям хора, които умират от преяждане, тъй: често в тяхната стомашна система се набират некултурни същества и като се бият за онези магнетични сили, отнемат соковете от този човек и той умира преждевременно. Той яде, но те вземат силата му. Най-първо, като ядеш, ще знаеш за себе си ли ядеш, или за хората ядеш. Вие имали ли сте туй състояние – тъкмо си се наял хубаво, дойдат да ти предлагат и ти ядеш? Ял си кисело мляко, не се минава много, идват да ти носят череши, след туй – чесън, след малко – сутляш, след туй идва някой, сварил сливи – и ти все ядеш. Най-после какво става? Туй са все подбуждения, туй са все чужди желания. А ти ще разпределиш храната така: черешите – в понеделник, чесъна – във вторник, сливите – в сряда. Тъй ще ги разпределите, че всичко да е навреме. Такава една програма трябва да

си създадете, положителна програма. В света няма никаква положителна програма.

Донесли на един православен свещеник една кошница от 12 кг грозде, той бил на 60-70 години. „Какъв дявол – казва – цяла нощ ме държа да ям грозде.“ Казва: „Чета всички молитви, легна си, да спя не мога – кошницата седи пред мен. Като изядох всичкото грозде, чак тогава си легнах да спя.“ Той си признава: „Накараха ме тези дяволи – донесоха една кошница.“ Най-първо трябва човек да се научи на онова пълно вътрешно въздържание.

Сега вие, като се срещнете: някой е замислен от вас, ала вие го оставите. Но трябва да знаете да си помагате един на друг. Помагането в какво седи? Вие имате изобилно. Да кажем, че някой гладува, пък някой има повече. Как разрешавате вие въпроса? Според Божественото учение, ако ти имаш хляб, ще дадеш от този, който ти остане. Днешният хляб за утре не трябва да остане. Колцина биха изпълнили това? Днес мисли ти за днешния ден – за утре имаш пълна надежда, че ще се уредят работите. Пък ако не дойде хлябът този ден, Божественият ден не мяза на човешкия. В класа ще ви дам за един месец да живеете според правилата на Новото учение. Законът, той не е труден, той е един много лесен закон. Аз ще ви дам туй, което аз съм опитвал. Отличен резултат има. За да се убедите, че в света има нещо разумно. И като се остави човек на него, много разумно работи. Този закон ще ви се изяви според степента на вашето съзнание и тогава ще придобиете самоувереност, по-голяма, отколкото сега имате.

Проучвайте характерите. С какво са се е отличавали Давид, Исайя, ако може да извадите същественото в тях кое е. Исайя – неговият тип какъв е бил? Изобщо във всички еврейски пророци има един войнствен дух, те не са страхливи. Издръжливи са били. Достойнство трябва – така рече Господ. Само един Слънчев тип има –

този на Елисей. Еремия, него като го туриха вътре в един голям кладенец, зарича се вече да не говори, става Сатурнов тип. После си казва, че се е запалило Словото Божие, ще го изгори отвътре. После много се оплаква, махна намира на Господа: „Застанал си – казва – напреде ми като мечка – плашиш ме." После направи той една погрешка, излъга се някъде. Казва: „Господи, излъгах, излъгах, излъгах." Мъчи се. После в плача Еремиев съединява и Божественото, и национализма, и своите страдания. Казва: „Господи, побеля ми главата, откак почнах да Ти служа."

Щом един пророк плаче, колко повече – вие! По някой път и вие, ако плачете, и вие кажете: „И ние сме един пророк." Най-усърдна молитва е произнесъл пророк Йона. Тъй усърдно се е молил, че китът го изхвърли, не можа да го търпи. После и той се оплаква, казва: „Аз знаех, че си много милостив и благоутробен, аз ще проповядвам на тези хора, ще Те помолят, ще ги простиш и ще ме оставиш като един лъжлив пророк, за резил – затова бягам." Господ му показа, че любовта му е малка. Щом повяхна тиквата, каза: „Ти ми я взе! Не стига, че ме лиши от пророчеството, ами и тиквата ми взе." Господ му каза: „Ти за една тиква жалиш, която за една нощ порасна, Аз да не пожаля ли тези хора?" Той има едно чистосърдечие изразено. Йона е един отличен характер.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

ТРЕНИРАНЕ

VI година (1926-1927), Тридесет и пета лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 5.VI.1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

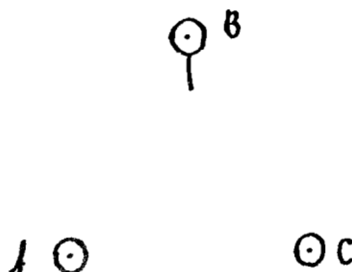

Фиг. 1

Предположете, че това са три основни възможности (Фиг. 1) – не въображаеми, но възможности в живота. Откъде трябва да започнете? Природата откъде започва движението? – Отдолу. Това е ляво. От ляво към дясно е движението. Има три основни метода, които вие трябва да упражнявате. Най-първо, *A* представлява тренирането на тялото. Методите за трениране на тялото в съвременната цивилизация, в съвременния учен свят, в съвременното общество, са тези – правят гимнастически упражнения. Но това е повече едно механическо трениране. С упражнение на тялото могат да се постигнат някакви действителни резултати. Някои от вас трябва да започнат с трениране на тялото си. Вие не можете да започнете с трениране на сърцето си, защото има известни методи как да

постъпвате със сърцето си. Най-първо трябва да знаеш как да упражняваш сърцето си; и не само сърцето, но и всички органи, пряко свързани със сърдечната система. Най-после, трябва да упражнявате ума си, да познавате законите, чрез които може да въздействате на вашия мозък. Трябва да знаете откъде да започнете. Да се борави с човешкия мозък е най-трудно. Най-първо ще започнем с тялото.

Представете си, това е главата на човека, туй е гръбначният стълб. Енергията, която минава през гръбначния стълб, се спира в малкия мозък. Тази енергия не минава в предната част на мозъка, става едно подпушване. Щом се спре енергията в малкия мозък, ако вие не знаете да работите, ще се родят най-лошите работи. От малкия мозък енергията може да потече странично, в долната част на мозъка, където има една плоскост – тогава ще се зародят разрушителните инстинкти. Ти трябва да разбираш закона, да прекараш кръвта отпред, в челото. Трябва да облее кръвта мозъка ви. А тази кръв не може да премине в мозъка ви, ако не знаете законите, по които се движат живото електричество и живият магнетизъм – тази прана, с която индусите оперират.

От вас някои може да започнат с тренирането на тялото. С тази наука може да се занимаете, с науката на йогите. Трениране на тялото, трениране на сърцето, трениране на ума, или възпитание. Когато аз говоря, трябва да ви разделя на три категории. Едни от вас трябва да започнат с трениране на тялото – с упражнения за тялото; други – на сърцето; трети – на ума. И след време ще видим резултатите на тези три процеса. Ще направим един опит. Ще съединим тези трите процеса. Ако можем да образуваме тези три течения, ние ще ги съединим и ще направим един опит, за да видим какви резултати ще се добият. Ако тренирането на тялото е правилно, ще имаме изобилие – известна енергия, която може да се употреби за добро. Ако тренирането на сърцето е правилно, ще има едно

изобилие на сърдечните, на чувствените енергии, които пак за добро може да се употребят. И ако възпитанието на мозъка е правилно, пак ще има едно изобилие.

Между вас има едно сънно състояние. Когато хората навлезнат в тази област на духовния живот, ако не започнат с тялото – правилно да го тренират, те почват да заспиват. Едно тягостно състояние почва да се набира в мозъка. И понеже не сте будни във физическото поле, трябва да се пренесете в Астралния свят. Но като не разбирате законите на Астралния свят, почвате да се скитате навън и не можете да намерите астралното училище. Като се събудите, казвате: „Нищо не разбрах." Най-първо тялото ви трябва да бъде тренирано. Да не ви е страх от страданията. Трябва да бъдете с едно присъствие на съзнанието. Той, страхът, ще дойде, но ти му въздействай с волята си, върви напред. В онзи човек, когото не го е страх, може да се образува един трепет в него, но той равномерно върви, няма да се спира. Но като върви, неговият слух и чувстването му ще бъдат тъй силни, че той може да знае има ли в пътя някое препятствие, или не. Туй тялото ви може да го знае. Трябва да се тренира тялото: при страха да не се пресичат краката или да не отслабва сърцето. Пулса на сърцето да може да го държите да бие редовно.

Кой от вас иска да започне с трениране за десет дена? В топлото време няма да се тренирате. Вие сте виждали тези, които се тренират в тичане. Един метод от старите времена е останал. Той развива дихателната система. Най-първо трябва да подобрите дихателната система – дълго време да издържате. Онези от вас, които се тренират физически, до Изгрева, до онова място, ще излезете с две стомни, за да се запъхтите. Най-първо ще се запъхтите, но постепенно плавно ще излезете и с тези двете стомни няма да усещате никакво задъхване, а една приятност. Това е за развиване на дихателната система. Стомните няма да бъдат големи, а малки: един килограм в

едната ръка, друг – в другата; после – по две кила, после – по 3, 4, 5, до 10 кг в едната и 10 – в другата. Не трябва да отслабнат мускулите – може да се образува обратната реакция. Може само с по 1 кг за 10 дена да се яви резултатът. Трябват ред години, за да се тренират дробовете хармонично по този начин. После ще дойде другото трениране, докато дихателната система дойде под вашето ръководство, да бъде в равновесие с тези закони. Най-първо ще слезете веднъж, втория ден ще слезете два пъти, третия ден – три пъти, и т.н.: шест, седем... Ще разделите времето: сутрин, вечер, по обяд, може и посред нощ. Но посред нощ е уморително. Може да си изберете и друго място. Може да си изберете Витоша. Може да си изберете кое да е място – свободно. И доброволно наложете волята си. Ала аз съм забелязал: ако ви оставя на вашата воля, нищо няма да направите. Аз съм решил за ваше добро да ви заставя. Не, аз ще взема да ви натопя вътре във водата. Ти си се накалял – ще те натопя във водата. След като се окъпеш и изчистиш в тази вода, ще почувстваш една приятност. Ние не искаме тези, яките мускули – мускулите трябва да бъдат пластични, меки. В даден момент, като приложите мускулите, тези мускули трябва да стават меки и яки. В даден случай да бъдат толкова меки, а в даден случай – толкова яки, че и желязото да разкъсат.

Аз бих желал някои от вас тъй да се тренират, че като срещнат някой и каже: „Ех, религиозни хора!“, ти като го хванеш, да го вдигнеш нагоре, тъй. Аз не искам да идете в другата крайност. Не може да си представите един ангел слаб, хилав! Тялото е един израз на човешката интелигентност. Когато тялото е напълно разумно подчинено на човешката воля, тогава човек е здрав. Но не трябва да мислим ние да турим силата си в тялото, а тялото трябва да изразява един орган на волята, на ума, на сърцето. Някои от вас, които са тренирани тъй, може да започнат с трениране на сърцето, на дихателната система. А с мозъчната е още по-трудно. Нужно е да се

правят малки опити, защото може да нахлуете в една област, в която има някои лоши последствия. Но с тренирането на тялото няма никаква опасност. Които искат от вас, да го направят доброволно, а другите ще ги насилим. Копаенето, работенето на нивата – то е само за трансформиране на енергиите, излишно даване. А тренирането на тялото – то е вече в съприкосновение с всички разумни сили в Природата, съзнателно и несъзнателно. Най-първо, като се тренира тялото, трябва да понасяш и умствените, и сърдечните процеси, без да се тревожиш. Тялото ти е едно, а ти работѝ. Ще употребявате свободното си време, ще бъдете много изправни. Никаква философия! Няма да кажете, че сте на особено мнение. Щом дойдете до науката и имате особено мнение – направете опит.

При трениране на тялото, ако ние започнем със сърцето и ума, веднага ще се събуди едно противодействие. В Природата има противодействия, сгъстяване на условията, сгъстяване на електричеството и магнетизма, и може да се образува едно противодействие. Най-първо човека го обхване една леност. Ако речеш утре в 5 часа да захванеш да се упражняваш, ще те обхване леност. Ще почнеш да отлагаш. Друг път не си отлагал. Или ще получиш разстройство на стомаха, или ревматизъм и други – когато речеш да се тренираш, ще дойдат всички тези противодействия. За онзи, който иска да се тренира, ще дойдат тези противодействия. Но те трябва чрез труд и постоянство да се премахнат и постепенно пътят ще се отвори. Не че чрез трениране на тялото всичко може да се постигне, но една трета от живота на Земята се регулира правилно, щом се тренират правилно тялото, дихателната система, храносмилателната система, мускулите. Човек добива изобилие на живот и способност да се занимава повече. А туй е желателно.

Ако искате, можем да изберем десет души от вас да се тренират физически най-малко за един месец. Може да направите това по

закона на свободата, според насилието на Любовта, Мъдростта и Истината. Колкото Любовта позволява – толкова насилие; и колкото Истината и Мъдростта позволяват. Телата ви на вас не са тренирани. Най-първо искам всички тези гърбове, изкълчвания на една, на друга страна… Ще имате всички една поза: една много малка кривина трябва да има тук, горе на гръбнака, друга – на кръста, и там не трябва да бъде кривината голяма. После, знаете ли сега методи за изправяне на гръбначния стълб? – На стената. Американците имат такива уреди. Ще ви посочим някои методи за изправяне. Отвесен трябва да бъде гръбначният стълб, с едно малко отклонение. Трениране на тялото – разбрахте за един месец какво може да се постигне. Някои от вас са доста тренирани. Но някои, както ги гледам, не ми харесват. После вратът се измерва колко да бъде дебел, после – кръстът, ръката; всичко това трябва да се тренира, че да се докара онази норма. Според вас колко трябва да бъдат дебели ръцете ви – тази идеална мярка колко е приблизително? За един месец няма да я постигнете, но ако може да се приближите до нея, значи законът е верен – туй е една малка тренировка.

Много от недъзите ви при сегашния живот се дължат на тялото. Тялото носи останките на всички тези животи, на минали съществувания носи останки в себе си – ще се учудите на известни свои прояви. Всеки от вас може да се обсеби: да се прояви у вас едно желание, старо желание, което може да е отпреди 100 000-200 000 години. Минават студенти – туй беше в Търново – абитуриенти: всички почнаха да мучат като биволи, други почнаха да лаят. Защо е така, сега как ще си го обясните? Аз се спрях при тези ученици, казвам им: „Нещо от Дарвиновата теория знаете ли? Как е произлязъл човекът?“ Поразговорихме се малко за Дарвиновата теория.

Ако има някое недоволство, разумно ще го поставите. Нали сте ученици? Да зададете някой въпрос! Това е атавизъм. Аз зная сега

причините и лесно мога да ги отстраня. В дадения случай можех да мина от друго място. Но като предизвикам туй атавистично чувство, същевременно ще се създаде един прецедент за говорене. У вас често се явява едно чувство на упорство. Човек казва: „Няма да го правя това“ – не че неговата воля сега участва. „Няма да го правя това“ – но положението мяза като на Настрадин Ходжа, който нямал пари. Като минавал през чаршията, казал: „Сто жълтици да намеря, ще ги взема, но ако са деветдесет и девет, няма да ги взема.“ Чува го един търговец и за да го изпита, подхвърлил му деветдесет и девет жълтици. Ходжата ги прибрал и рекъл: „Онзи, който даде деветдесет и девет, ще даде и едната.“ Тук вече умът работи в него. Той опитва нещата. – „Няма да ги взема.“ Той подразбира: „Ако не ги сложите на земята, няма да ги взема.“

Всичките учени хора, най-видните хора, са работили. Гладстон всеки ден по един-два часа е рязал дърва. Всички тези велики хора са имали по някое физическо упражнение – това е трениране на тялото. Гладстон, щом се върнел от парламента, имал сила веднага да заспи. Кой от вас има тъй тренирано тяло – като си легне, веднага да заспи? Някои от вас се въртят половин час, 1 час, 2 часа. Туй не е тренирано тяло. Тогава станете, вземете топла вода или студена, намокрете тялото, краката, не премахвайте влагата, и си легнете. Ще се образува едно затопляне и ще се унесете в приятна дрямка. Веднага ще потекат магнетизмът и електричеството. Туй е трениране на тялото. Но пот ако имате, ще я отстраните. Това е едно хубаво упражнение. Който се поти, това е един правилен начин за чистене. Човек, който се поти, е здрав. Има болезнено потене, но здравите хора се потят. Когато човек се поти и бързо диша, това е болезнено състояние. Но когато се поти и плавно диша, всички пори се отварят – да дишаш чрез цялото си тяло, това е изкуство. При трениране на тялото трябва да се научите да дишате чрез цялото си тяло. Не само чрез дробовете си – чрез

всички клетки може да дишате. Ще усилите дишането на тялото си. Туй е един сложен процес. С хиляди поколения индуси са практикували този метод. Този метод за европейците е опасен, понеже, като се набере тази енергия, европейците не знаят какво да я правят – и едно добро ще роди едно зло.

Първото нещо: някои от вас се нервират, лесно се дразнят – трениране на тялото се изисква. Често между вас няма взаимно уважение и почитание? Защо? – Вашето почитание се движи на физическото поле. Ако дойде един снажен, левент юнак, веднага ще го уважавате. Но ако дойде един хилав, колкото и да е учен, не може да го уважавате. Трябва да бъдете пълни със сила. Имате ли тази сила, окръжаващата среда, като черпи от вас, ще ви има уважение. Уважението е един естествен процес. Трябва да имаш нещо, да почерпиш от Природата. Външният свят сега какъвто е, всички имат един метод – те черпят. Като влезеш в света, ще почнат да ти приписват известни епитети. Щом почне един твой приятел да те дразни, той вече черпи от тебе. Туй е дразненето. А най-способните ученици в света може ли да ги дразните? – Не. Той дойде: събрали се около него – на този ще разправи, на всички разправя – разположен е той, дава от себе си. Тези ученици, според моите наблюдения, имат много правилно развити глави. Те са много правилно развити: имат едно съчетание на тялото, имат една естествена тренировка. В тях цялото им тяло диша. Имат едно вътрешно благородство.

Няма сега всички да станете тъй – с хлътнали лица, почернели, с хлътнали очи. Това е било едновремешното светийство. Това е един метод. Светиите изобщо не са с хлътнали очи. Светиите са хора изобилни. Един светия, тези адепти – те са снизходителни, те са толкова любвеобилни. Знаят погрешките на хората, но никога не обръщат внимание. Като те видят да правиш погрешка, те няма да ти забележат. А един отшелник – той може да те хване, да ти държи една

проповед и може да ти приведе всички стихове от Свещеното писание. Нали Виктор Юго говори за епископ Мириел: как посреща той Жан Валжан, който му е взел свещниците. И в живота на Епиктет има един хубав пример. Той имал един хубав златен светилник – срещнал един, който му взел златния светилник, оттеглил се назад и казал: „Голямо зло направих, че изкуших хората“ – и си купил един от пръст. Макар един Епиктет във времето на Христа да е бил езичник, но много хубави неща има в него.

Най-първо, щом не можете да спите, вие как възстановявате вашия сън? Аз наричам трениране на тялото това – като си вън, легнеш и си покриваш главата, като си кажеш: „Ще спя“ – и веднага идва една сладка дрямка. Тренировка на тялото е това. Младият човек лесно може да го направи. Старият човек двайсет пъти ще го обърка. И в него ще се появят всички тези атавистични чувства, че е остарял и вижда особени видения. Връща се той назад. Като няма какво да го стимулира напред, връща се назад. Не преживявай как си следвал в гимназията. Говорете повече за бъдещето. Какво ще се връщаш назад, в първи клас какво е било? Ще го повториш веднъж, дваж, а за бъдещето нямаш никакъв идеал. За бъдещето говорете. Ще гледате да си съставите един идеален живот, какъвто искате да постигнете.

Имате едно желание – ще работите математически. По колко начина може да се постигне то? Искате да бъдете учен човек – в какво отношение? Или искате да бъдете щастлив – в какво отношение? Щастлив всеки може да бъде. Нали на вас аз съм обяснявал какво нещо е щастието? – това е човешката ръка: . А най-първо щастливият човек трябва да бъде човек на вярата. – това е носът, той трябва да бъде човек умен. – това е закон на промените, влиянието на Месечината. , това е човешкото сърце, където ще вложим всичкото си богатство. При всички условия трябва да има

къде да вложим тези богатства. Т – това е закон на Земята: средата, в която живеем – да знаем с какви сили да работим. И – това е начало на нещата, изворът. Това е един египетски йероглиф. Тъй са изписвали египтяните началото на нещата, извора. Възможността на извора е такава – той може да се повдигне толкова високо, тази сила може да се повдигне до туй ниво, до главата, откъдето да извира. Възможността седи за нас според слизането и качването нагоре. Следователно, когато правим известни упражнения, можем да ги правим по закона на Щ – свиването на тези мускули тогава върви по един правилен начин. Туй свиване трябва да бъде според силата, дадена от вашия мозък. Никога не вдигайте ръката повече, отколкото е в началото. Затуй човек не трябва да мисли много високо за себе си. Той трябва да бъде скромен. И всеки ден да прилага по едно малко желание, с малки величини да се занимава. Е – това е закон за придобиване на енергия. Щастието съдържа вярата, ума, въображението (Месеца), чувствата, *Т* – чисто физическия свят, твърдата материя, *И* – произволните сили, които действат, жидките сили, теченията им. Трябва да манипулираш с твърдата почва, с водата, с въздуха и светлината. Това е закон за произвеждането на този общ процес – *щастието* на български.

Ако дойдете на английски – според темперамента на англосаксонската раса, там е по-друго. Туй е за славяните. Англичаните не търсят своето щастие по пътя на славяните и не може да го търсят там. h – ч = r. Защо англичанинът в латинския *h* е взел и е обърнал ч(r) надолу, а славянинът го е турил нагоре? Англосаксът е цъфнал и завързал, той няма какво да чака. А славянинът не е цъфнал, той чака да се разцъфне. После, как имате у

тях? *Р* у славяните е *П* у латинската раса. В еврейския какво означава тази буква: ח (*хет*)? Туй са форми, те са сили кабалистично. *Хепинес* [*happiness*] – щастие. *Хепи мен* [*happy man*] – щастлив човек. *Блесинг* [*blessing*] – благославяне. Коренът: *кау* [*cow*] – крава. *Уотър* [*water*] – вода.

Сега тези символи, някои от тях, са взети от човешкото тяло. Много от тези букви символистически са взети от тялото и според дължината си имат свой смисъл. При сегашното ваше развитие, ако ви се разправя, че смисълът на азбуката е взет от тялото, ще изпаднете в друга една погрешка. Всички букви почти са взети от тялото. Например едно *А* – измервали ли сте при писането какъв е ъгълът на разширението на *А*? Направете едно измерване. В туй отношение малко от анатомия трябва да разбирате: от дължината на костите, на дългите кости, от построението на мускулите; и после – трябва да различавате организмът доброкачествен ли е, средно качество ли е, или лошо качество. Как се определя чувствителността? – От кожата. Гладкостта и мекотата на кожата определят често чувствителността. Колкото ръката ви е по-халтава, отпусната, толкова енергията е по-слаба. Колкото ръката е по-яка – тогава зависи тази якост каква е. Има една якост, която се придобива от волята. Някои ръце са яки и сухи, нямат никаква влага и топлина – само яки са те. Значи, за да се придобие една пластичност на ръката, тя трябва да има якост, мекота, и при това ръката трябва да има една малка топлина и една малка влага, да не е съвсем суха. Туй значи една яка ръка, а същевременно и мека. И да не е студена.

Щом почнат да ви изстиват пръстите, това показва, че кръвообращението не е правилно, електричеството. Ще се отърквате с вода за отваряне на порите, ще правите обтривки с ленен плат, печене на слънце, ще пиете вода. Ако пиете студена вода, може да я пиете, но за всяка чаша трябва по един километър ходене, та да се образува

топлина, тази вода да се проектира навън от тялото, докато дойдете до едно нормално състояние. Като пиете водата, да усещате една приятност. Аз ви казвам опит, който може да направите. Който иска, да се тренира. Ще си носите един термос, една българска бъклица, закачена с ремък. Аз ги харесвам тези бъклици, много са хубави, плоски, събират килограм – до два килограма.

А за онези от вас, които искат да тренират чувствата си – нещо по-специално. Има опасност за човека при развиване на окултните науки. Например това, че човек може да влезе да живее в по-ниска форма. Това е едно свещено верую. А казват, че той може да влезе в куче, в магаре. Това е крива посока – човек не може да влезе да живее в магарето или в кучето. Като душа не можеш да влезеш. При магарето може, но в магарето вътре не може. После, те дават крива посока, казват: „Той ще се прероди в магаре.“ – Това е немислимо.

Туй знание трябва да го държите за себе си. Това е окултно знание, то не е за прости хора. Има същества напреднали, които, като са обезплътени, носи ги въздухът навсякъде. И за тези същества, отрадно е за тях да намерят приют във формата на едно животно – намират се в затруднение да манипулират с мозъка на едно животно. Знаете ли какво нещо е да се обезплъти една душа? – Носи се из пространството. Тези гръмотевици, тези бури, които минават, предизвикват ужасно нещастие. Те считат за голямо щастие да се скрият в някоя мравя, в животно, в паяк. Да се скрият от Гнева Божий, както го наричат. За да влезеш в някое животно, ти трябва да разбираш тази форма. Щом влезеш във формата на едно млекопитаещо, като един машинист трябва да знаеш да управляваш колелото.

Човек не може да бъде естественик, той може да се занимава с естествени науки – в този смисъл той е естественик. В широк смисъл всеки е естественик. Той е, казват, физиолог. Когато се занимава човек

специфично с известна наука (например анатомията показва костите), той групира известен род сили около себе си: мускулите, клетките, мозъка, сърцето; групира разни сили от Природата, които съвременната наука определя с електричество и магнетизъм и по сродство – защото има много сили неизвестни. Например ако някой от вас следващия път се случи да го боли глава – вие как лекувате главоболието?

Реплика: *Олга я боли глава.*

На Вас къде ви е болката? Това е малко от напрежение. Това не е лошо, то е от напрежение – главата Ви иска да се разшири.

Упражнение: Гамата се пее с движение на ръцете. Ръцете напред, десният крак напред... – първото от общите упражнения.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

ТИПОВЕ И ОБРАЗИ

VI година (1926-1927), Тридесет и шеста лекция на Младежкия окултен клас,

държана от Учителя в София на 12.VI.1927 г.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Йона какъв тип е? Към кои типове спада?

Отговор: *Изтълкувано на еврейски, „Йона" значи гълъб, под знака на Венера спада.*

Такъв скоро се обезсърчава.

Реплика: *Луната изглежда, че му е повлияла.*

Луната се поглъща, изчезва. А Соломон?

Отговор: *Към Меркурий, Юпитер, Венера.*

Венера в кой аспект? Много силен е той в Соломон.

Отговор: *Може би с Марс да е имала силна конфигурация.*

Баща му е юпитерианец. От майка си той го е наследил. Той е роден от Уриевата жена. После, той е човек, който може да мени своите възгледи. Не се придържа толкова о онези постановления Мойсееви, но се вдаде в научни изследвания. Венера – с кого? Кои са любовниците на Венера?

Отговор: *Все мъжествени хора, които имат здраво телосложение, особено военни хора, истински мъже и Аполонови типове.*

После, много неща е събрал той в *Притчите*, в *Песен на песните*, в *Еклисиаст*. *Песен на песните*, тъй както е написана, какви черти издава в неговия характер? Ако разгледате неговото лирическо произведение, към кой тип ще го приведете?

Отговор: *Към Венера и Луната.*

Даже религиозните хора забраняват да се чете *Песен на песните*. На мнозина, които са чели *Песен на песните*, мръднала им е дъската. Трябва да е много напреднал човек, за да я чете.

Реплика: *Тя е една от най-хубавите книги на Стария Завет.*

Забележете, той събира *Притчите*, после – *Еклисиаст* и *Песен на песните*. Има и други книги, които минават за негови. Но по какво се отличават *Притчите*? Какъв тип трябва да бъде онзи, който пише притчи? В *Притчите* се явява тщеславието на Соломон. Имаме едно съвпадение – Толстой е събрал много изречения в *Пътят на живота*. Чрез *Притчите* Соломон, като съзнава своите погрешки... Той е написал *Притчите*, та като ги четат хората, да изправят своите погрешки. Те са притчи, чрез които човек може да изправи своите погрешки. А в *Еклисиаст*?

Отговор: *Проявява се като стар сатурнианец мъдрец.*

Йоан към кои типове спада?

Отговор: *Слънчев тип с Венера, на Венера в една възходяща гама, с добър аспект.*

Сегашният час на коя планета спада?

Уточнение: *Близо 9 часа е – 21 часа нощно време.*

В осем и половина часа коя планета имаме?

Отговор: *Венерин час трябва да е.*

Ако ви представя един избор... Например бих ви представил първо билет за най-хубавото представление или билет за някой концерт, или билет за галаобяд, или билет за екскурзия в странство. Кой от тези билети ще изберете? Трябва да имате предвид, че окултните познания са кондензирани. Трябва да разбирате алхимия и някой път трябва да ги размивате. На всяко окултно знание трябва да му дадете по няколко килограма вода. Ако не разбирате тази наука – да размивате окултните познания, няма да може да ги използвате. Трябва да знаете употреблението на водата. Ще ви дам една задача да

се лекувате по някой път с няколко капки – да лекувате известни психически недъзи. Някой не може да търпи, или някой има съмнение, или някой обича – ще му кажа колко капки вода му трябват, за да видите какво влияние упражняват капките на водата. Ама навреме ще ги пиете. Питам сега: дали водата ще упражни влияние, или внушението, или времето? Три фактора има. Времето, това са условия, и онзи, който ви е дал тези капки, той ще бъде като една подбудителна причина. Щом се събирате, за да добиете познания, каква е целта на знанието? Знанието трябва да влиза като един елемент за усилване на живота, то да осмисли живота. Красота е това. В знанието се събужда човешкото самосъзнание. Само по този начин може да се осмислят всички стремежи на човека...

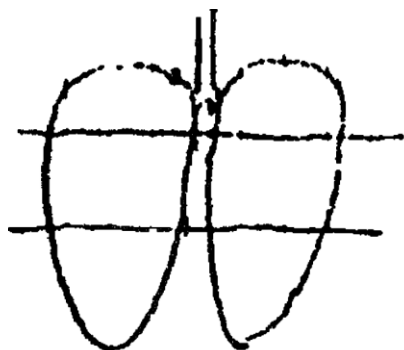

Фиг. 1

Сега не сте проучвали отношенията на белите дробове и стомаха – по какво се отличават? Когато се пълни само горната част на дробовете, психически какво положение добива човек? Всички онези хора – нервни, нетърпеливи, имат горно дишане, дишане само с върховете на дробовете и кратко дишане (Фиг. 1). А онези, търпеливите, издръжливите хора, имат дълбоко дишане. При тях няма никакво повдигане на рамената. Туй сега едно съвпадение ли е, или един закон? Трябва да знаете, че търпеливият човек е свързан с

абдоминалното дишане. С дълбокото дишане друго едно течение се образува вътре в организма. Когато се пълнят долу крилата на дробовете, когато се пълнят всички алвеоли с въздух, те упражняват едно специфично влияние, магнетично влияние. Човек когато диша с целите си дробове, тези малки станции на дихателните органи когато се напълнят с въздух, предават своята прана на клетките. Или, специфично, тези около 10 милиона клетки, които се намират в дробовете, те трябва да дишат.

Когато искате да бъдете търпеливи, непременно трябва да дишате дълбоко. Всички трябва да се научите да дишате с крайниците на вашите дробове. Може ли някой от вас да покаже едно абдоминално дишане? Трябва да има едно силно напрежение на диафрагмата. Например тези, дълбоките мислители, когато искат да изразят една дълбока мисъл, приемат дълбоко въздух и дълго време не дишат, не дишат бързо. След като той е мислил, мислил, минава една минута, дълго време задържа. Затуй, когато се намерите в трудно положение, вдъхвайте повече въздух! Понеже ако Бог изпълва всичкото пространство със Своя Дух, колко повече го изпълва въздухът! Колкото повече въздух приемате, толкова повече прана приемате и толкова повече идеи ще влезнат във вас. Може да кажете, че идеите се зараждат, че се посаждат в мозъка, но се оплодяват чрез белите дробове. Ако чрез вашето дишане вие не можете да приемете тази жизнена енергия и да изпратите тази чиста кръв, тези идеи във вашия ум няма да се зародят; или може да се зародят, но няма да израстат.

Не е достатъчна само чистата кръв, но в кръвта плюс трябва да има. При всяко едно дишане правете наблюдения каква мисъл се заражда. И ако напишете една теза, когато не сте дишали дълбоко, и когато кръвообращението стане дълбоко и правилно, пак ви се зададе друга теза, ще намерите голяма разлика. Всеки от вас трябва да има

един малък албум, за да направи една теза. Тезата може да бъде само от четири реда. Може да напишете цяла една теза с едно зрънце – развиването на една теза, това е вече въпрос на време. Най-първо, трябва да се посеят сега във вас, в този живот, най-великите идеи. Посейте ги! Това може да стане. Не е въпросът за развиването им. Бременната душа с велики идеи – тя предчувства какво може да бъде нейното бъдеще. Сега, в края на века, по някой път отвън във вас идва едно желание, вие искате да се изживеете. Започнете живота! Имайте великата идея как трябва да се живее! Удоволствието не е живот. В живота има подбудителна причина: каквато и да е, тя е непрекъсната. Да кажем, сънувате някой сън, толкова приятен. В съня сте преживели нещо, но този сън ви причинява много по-голяма радост и импулс, отколкото будният живот. Защо? – Намеренията ви са били по-чисти.

Най-малко по три минути в клас трябва да се учите. Според мен пет минути за молитва са достатъчни. Англичаните две минути определиха след войната, за да отправят ума си към Бога. На наряда ако се спреш, за две минути можеш да изпееш всичкия наряд. Ако пътуваш с биволска кола до Варна – нарядът си е на мястото. Аз не съм против наряда. Интензивност трябва – концентриране трябва в мисълта. Може един наряд да стане еднообразен, тогава той става един дълг – гледате само да го изкарате. Не го правите от приятност, но искате да се освободите от него като от нещо, което ви е вързало. Тъй, да се освободиш, не да си свободен. За две минути можеш и Добрата молитва, и всички песни да изпееш в душата си. Две минути, но като идеш, не трябва да гледаш никъде: за две минути абсолютно да забравиш и света, и всичко – туй наричам наряд. Ако цял английски народ може за две минути да спре всичко – и телеграфи, и телефони – и кой където е, спряха работата си за две минути. Че ако две минути спреш и накараш всички тези готвачи в парахода – у всички за две минути да настане онази вътрешна тишина и в мозъка,

и в дробовете! Ще поемеш въздух и две минути ще го задържиш. А ти ще се молиш на няколко пъти, ще издъхнеш въздуха...

Вие не сте направили една молитва: да поемете въздух и в туй съзерцание не да мислите за дишането, че ще се задушите. Самовъзпитание е това. Ако не две минути – една минута. Най-първо започнете молитвата с 10 секунди, но ще спрете всичко; после – 20-30 секунди, докато дойдеш до две минути. Англичаните дойдоха до две минути и онези финансисти изчисляват за две минути колко загуба имат – колко милиона. Хубаво е във всеки един момент човек да има една известна идея, за която всеки ден да отдели две минути. Но те да бъдат свещени минути – сутрин или на обяд, но тези минути да бъдат паметни в живота. Да останат паметни!

Сега другото положение: мнозина чакат в напреднала възраст да се поправят. Сега да ви кажа философията, за да разсъждавате правилно – що е в напреднала възраст! Ето какво уподобление ще ви дам. Представете си: от една наклонена плоскост една кола я пускат надолу. Питам ви: в този устрем на тази кола вие може ли да я поправите? Казвате: „Оставете я, в стари години, като се спре в полето, ако не излезе из релсите, ще я поправя." Туй значи в стари години – като слезеш в полето. Но ако речеш да пътуваш, пак трябва да те изкачат горе, на хълма.

Фиг. 2

Нормалният живот – той е като слънчевата светлина: ту слиза, ту се качва. Светлината върви тъй, като на чертежа (Фиг. 2). От един бряг ще се спуснеш, по най-малкото съпротивление ще минеш през долината. Щом се спираш в долината, има някаква повреда. А щом се движиш отгоре, без да се спираш, нямаш никакъв контрол. Ако човек се движи на младини без контрол, в него съзнание няма. Пък ако на

старини оставя да се поправя, ние знаем неговото минало: той нищо не придобива. Казват: „Поумнял е.“ – Не е поумнял, но изправя погрешките на онзи, безконтролния живот. Старецът нищо не поправя.

Туй не се отнася до вас, аз не казвам, че вашите спирачки са развалени. Туй е обяснение на един вътрешен принцип на живота. Допуснете: качили сте се в един трен по невнимание, машинистът е пиян и не се сеща да тури спирачките, тренът пътува с голяма бързина. Кой е виновен? Вие съжалявате, че сте се качили на този трен, поверили сте съдбата си на този, глупавия машинист. Вие не сте отговорни, но трябва да се молите на Бога или на машиниста да тури спирачките или тренът да не излезе от релсите – и втори път да не влизате в този вагон. Често пъти в живота имате такава опитност.

Имате ли някакво упражнение? Онова за 10 дена, с тренирането? Като се направи чешмичката, тогава ще започнете туй трениране. Мнозина от вас трябва да научите едно от магнетичните свойства на водата, едно от елементарните свойства на водата. Мнозина артисти, когато искат да представят някои любовни работи, хранят се с овче месо – и много сполучливо излиза. В стълкновение ще дойдете сега. Ако нямате любов и дойдете до някоя любовна драма, непременно яжте овче месо. Преведете! Аз ви говоря тъй: в растителното царство има овци. Кои от плодовете са овци? И ние ще ядем овче месо. Ще намерите от растенията кои спадат към кокошките, пуйките, гъските – вегетариански – в растенията. Тези, сегашните животни, някога са били растения. Към кои типове спадат овците? Под кои типове ги считат?

Отговор: *Те са под знака на Водолей, на Венера, на Слънцето.*

Ние трябва да преведем това. Най-първо трябва да пристъпим към един коренен опит при хляба. От този хляб, както сега се храните, нищо не може да се постигне. Трябва да вземете или вие сами да си

обработите, или от някой добър човек да си вземете жито и сами да си направите хляб. Десет, петнадесет, двадесет дена да се храните с този хляб. Индусите, когато правят своя опит, те употребяват ориз. Около 100 г ориз употребяват. Но тук, при нашите зони, където вие живеете, ще употребявате жито: да е смляно от 2-3 дена – като се мине една седмица, наново трябва да се смели, съвсем прясно да е. Аз не съм за многото варене на житото. Ако дълго време се вари житото, пак се изгубва туй свойство; и ако добре не се мели, пак се изгубва едно от главните свойства на житото. В старо време евреите са имали свой хромел, млели са го на булгур – тогава по-хубаво се запазва.

Казвам: ако се направи такъв един опит, тогава ще изберете – има през деня един ритъм на енергиите, които идват от Слънцето. Различават се по степен тези енергии и този ритъм носи всички елементи, които влизат в устройството на човешкото тяло, на човешките чувства, на човешката мисъл. Трябва да знаете силите, които идат. Да кажем, сутрин трябва да ги знаете според вашето устройство – ти в специфичен час ще идеш да си донесеш вода, друг ще иде в определен час да събере дърва, друг ще замеси брашното. И ако туй брашно се приготви тъй, и ако водата се донесе тъй и хлябът се опече добре, имате един хляб магически приготвен: ще го пазите, той става свещен хляб. Разбира се, туй през цялата година не може да стане. Може да се направи такъв един опит за 10, 15, 20 дена, до един месец – това е достатъчно. Но той може да компенсира за другите 11 месеца. А едно разумно общество може и 2-3 месеца да прави опита. За онези малодушни хора има друга опасност: да станат формалисти, да се придържат в буквата на закона, щом им кажеш: „В еди-кой си час…“ Но трябва да знаете, че часовете се местят. Той ще запомни времето, но часовете се местят; и дните, и те се местят. И ако вие пресметнете математически – в сегашния календар от 8000 години казват, че в първия петък е създаден човекът. Преди него не е имало

петък. По-напред шестия ден не го е имало; когато е направен човекът, шестият ден тогава се е образувал. Човекът е образувал шестия ден. А седмият ден – той е на Господа. Седмия ден не го знаем какъв е. Шестия ден ние го опитваме сега какъв е – ние го знаем. Животът, който живеем – това е шестият ден – ние го виждаме какъв е. Но седмият ден е ден на почивка – за в бъдеще ще го учим.

Коя е главната мисъл за тази вечер, която може да приложите? – Аз искам във всяка една лекция да има две минути. От вас, от Специалния клас, не изисквам цял час, но две минути. Защото една минута не може. За две минути – тъй цялата лекция да мине. За да направите едно добро, колко време се изисква? Да спрете, да отворите кесията си и да дадете милостиня колко време се изисква? Да посрещнете един ваш приятел – 10 години не сте го виждали – колко време се изисква да го поздравите? Казват: „Дванадесет часа.“ – Две минути! Две минути – това е голямо преживяване: то е толкова интензивно, че който е минал през него, казва: „Цял час приказват“, пък то е само две минути. И действително, във всяко едно занимание – и тази вечер – едва ли във всяка една лекция има такива две минути. Аз говоря само две минути! Аз говоря много минути, но на една публика две минути ако говоря, тя ще ме разбере. Хубаво е две минути човек да има. Като влезеш някъде, в театър или на концерт, две минути като го слушаш – това е достатъчно. Ти и себе си ще ползваш, и доста. Ако е някой музикант, тези две минути той ще ги почувства и веднага ще насочи погледа си към тебе – и за две минути по-хубаво ще свири. Ако аз дам някому, на когото и да е от вас, ако му дам само две минути – да съсредоточа мисълта си към него, той може да напише гениални работи. Две минути са достатъчно. Туй значи да помагаш – за две минути да го подкрепиш.

Нали знаете онзи пример за една знаменита певица, която била под влиянието на един мъж, в когото музикалността е била силно

развита, но нямал глас? Намира той една певица, в която музикалното чувство го няма, но хубав гортан има, и той влага своите чувства в нея и тя става най-добрата певица. Но друг някой се влюбва в нея и понеже вижда, че този господин постоянно я придружава, от ревност го застрелва. Веднага всичкият талант на певицата изчезва.

Тези две минути ни трябват. Когато ние говорим за един приятел, подразбираме приятел, който може да ни даде през деня две минути. Неговото присъствие – то те повдига. Да мислиш за някого само заради доброто, което е у него, тъй да го повдигнеш – никаква негова погрешка да не държиш, тъй, както Господ ни държи. Господ не всякога ни държи. Той по-малко време ни държи. Колкото и да си болен, щом помисли Той за тебе – веднага се разшири душата ти. Туй е хубавото, красивото. Затуй по две минути се спирайте. Две минути да го държиш човек в ума си, за да го повдигнеш – правиш полза и на себе си. Само на едного да направиш това, е достатъчно. Едно добро, направено за две минути, струва повече, отколкото хиляди добрини, направени през деня. Като се върнеш през деня, да знаеш, че две минути са прекарани да направиш едно добро; 365 дена по две минути колко дена правят през годината? –Правят близо половин ден. Значи тази година, ако ние сме прекарали от сутринта до зенита тъй, без да проникне нито една лукава мисъл, ни желание в нашата душа, то значи годината е завършена хубаво. Половин ден е цената на годината.

Сега ние ще направим този опит за по-дълго време по две минути. Този опит ще го правите в едно и също време. Ще бъдете свързани с всички. Когато човек служи, той трябва да бъде свързан психически с всички онези хора, на които съзнанието е пробудено. Туй е само за онези от вас, които са свободни. Това не става по закона на насилието. За какво ще мислите? За какво мислят англичаните? Вие се позаинтересувайте тези две минути за какво ги употребяват

англичаните. За какво искате да ги употребим? Казвам: ще ми дойдете на един обяд у мен за две минути. Специфично трябва да се определи за какво ще се използват: ако е за обяд – за обяд; ако е за четене, за разговор, за писане или какво – да знаем.

В окултния закон най-първо започваме с яденето и после свършваме всички тези работи. Ще ядем най-първо. Туй е самовъзпитание, трениране, затуй не трябва да се безпокоите. Тези работи няма да станат в един ден. След като работите десет години над себе си по две минути на ден, вие ще имате пет дена. За десет години, за да създадете характер, тези пет дена, те са важни. Туй е размиване на една окултна идея. Има окултни идеи, които не може да се възприемат. И даже почнеш да се плашиш от нея. „Ама – казва – да се откажа от себе си, да не ходя на театър." Или да се молиш: цял ден може ли да се молиш? Това е изопачаване на онзи, същинския живот. От двете минути, които трябва да употребиш, които стават център на живота – оттам всичко ще се регулира, всичко последователно. Ще се качиш на Небето и ще усетиш всичката радост горе. После ще слезеш през животните, растенията, минералите, ще слезеш до ада. Ще дойдеш до долу, там, където е Луцифер – при всички страдания. След туй ще се издигнеш до Небето, пак ще се измиеш, ще си отдъхнеш за две минути, ще го направиш, ще въздъхнеш, ще кажеш: „Велик е животът." Това е търпение – да издържиш там, долу. Господ го е запушил, той дири път и като не може, иска да пръсне котела. Господ го държи там. Докато намериш своя път, ще излезеш из тази дупка, която е определена вътре.

Когато турят едно яйце да се мъти, коя част на яйцето пробива пилето? И всички пилета не пробиват яйцето. Един много хубав опит е това. Не на едно и също място пробиват тези пиленца. Тъй също, за да излезеш, ти трябва да си пробиеш място в тази черупка. А в психическия живот всеки от вас е обвит в една черупка. Вие сте хора,

но трябва да се измътите. Вие сега усещате стеснение. След като пробиете яйцето и се измътите, вие ще се усетите свободен. Но тази свобода, тя ще се придобие след време. Сега трябва да се пробуди съзнанието. Като се излюпи, той ще бъде съвършен човек. Тези са посторонни работи. Вие дълго време ще седите в яйцето. Аз ви насърчавам. Колко дена седи квачката на яйцата? – 22. За десет години това са 5 дена, за 20 години са 10 дена, за 40 години са 20 дена. След 48 години ще се излюпите – по две минути като работите. Какъв труд е това! И какво постоянство! И какво постоянство трябва да имате! И действително, този период е верен. Светиите, които са отивали в горите, те са живели там 40-50 години, и последните години от живота си те ги посвещават на това. Там, в гората, 48 години седи той, докато се излюпи. В туй отношение и вие не трябва да се обезсърчавате. След 48 години! Сега на колко сте?

Тъй, трябва малко да се събуди вашата мисъл. Има много интересни неща в живота. Живата Природа е една много разумна майка. В нея няма никакво своенравие, всичко тя е наредила много хубаво. Когато научим нейния език, ние ще хванем пътищата ѝ и животът ни ще стане по-сносен. Ще изучавате този език на Природата в себе си.

Всяка сутрин две минути ще посвещавате на това!

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

ТРИ ПОСОКИ

Година VI (1926-1927), Тридесет и седма лекция на Младежкия окултен клас, държана от Учителя на 19.VI.1927 г., неделя

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Каква е ползата от математиката в живота? Представете си, че сте гладен. По кой начин ще разрешите въпроса за глада, с коя наука? – Като вземете глада в неговата същина – като една сила, която се проявява. Гладът е сила, която заставя хората да работят. Ако не беше гладът, не зная какъв би бил съвременният свят и дали светът би могъл да прогресира без глада и без жаждата. Това са сили, които подтикват хората по закона за необходимостта. Те са като онзи учител, който влиза с тоягата си в класа. От вас има ли някой да е ял бой на фаланга или на гръб? Попитайте някои от по-възрастните – Дядо Благо, той ще ви каже.

Действително Природата първоначално е постъпвала по един начин, но сега е изменила някои свои методи съобразно с хората. Във всяка една епоха и в известна възраст тя употребява разни методи. Може да ви даде една майка и един баща, в пълна възраст да ви носят на ръце. Слуги, слугини – каквото заповядате, слушат ви. Но дойде едно нещастие: умрат майка ви, баща ви, приятелите ви, и ви изхвърлят, че всички почнат да ви хукат. Има една реална страна в живота. Понякога път ви липсва, памет, или вниманието ви е разсеяно. Вие, младите, все сте студенти, от какво произтича разсеяността?

Отговори: *Тази вечер има едно успиване. От горещината е.*

Не е от горещината, горещината е една второстепенна причина. Например стомахът ти е разстроен – ядеш баница и заспиваш. Баницата е второстепенна причина. Когато имаш стомашно разстройство, трябва ли да ядеш баница?

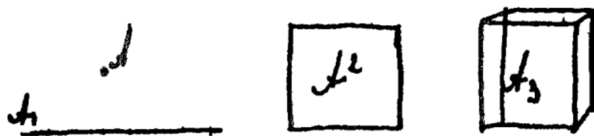

Фиг. 1

Сега аз вземам точката *А* и линията *А*, и квадрата A_2, и куба A_3 (Фиг. 1). Какво тълкуване сега може да им дадете? Разбира се, ако вие боравите с една малка точка от злато или с линия, или с квадрат, или с куб – златото по какво ще се отличава? – По своята тежест. Допуснете, че едно същество – точката *А*, представлява същество в зачатие, непроявено: това същество живее в себе си, не заема никакво пространство, няма никаква форма, но съдържа в себе си известна енергия. Вие имате мисли, които не са проявени. Те съществуват някъде в съзнанието. Ако вашата идея или това съзнателно същество вземат известно направление в една посока – проявяват се.

Първото проявление какво е? – Правата линия. Казвате вие, че правата линия е най-късото разстояние между две точки или правата линия е връзка между две разумни същества, най-късото разстояние между две разумни същества. Две същества, след като се запознаят, какъв живот може да водят? Както двама млади, които се запознават от два противоположни края и се разхождат по алеите, разправят за Кант, за този, за онзи, разхождат се, разхождат се, разправят – все по права линия. Вие питате защо се разхождат там – един слуша, другият разправя, разправя, после другият казва: „Слушай моето мнение!"; понякога и двамата се съгласяват. Питам: след като са се движили по права линия, какво са разрешили? Къде е сега разрешението на въпроса?

Сега ще ви дам разрешението в преносен смисъл. Двамата решават да изучат един занаят и си направят един стан. Единият стане горно кросно, другият – долно, насновават платното и започват да се обаждат – единият отгоре, другият отдолу. Единият се навива, другият се развива. Най-първо единият нищо не съдържа, но взема от другия капитала у себе си. И понеже горният остава без капитал, турят му прът на долното кросно, за да не избяга. Тогава той казва: „Аз ще вложа своя си капитал“, но за да не злоупотреби, турят на горното кросно една ръчка – и двамата се обуславят. Тогава дойде совалката. И платното започне от едното кросно да се развива и влиза в другото – това е квадратът. Тези двамата хора, след като са се запознали, изучават изкуството да тъкат платно. Какво представлява кубът? – Двамата развиват платното или го продават, или направят дреха и се обличат и тръгват да се покажат на хората.

Сега представете си, че вашите желания се намират в първото положение – *А*. Вие намерите един знаменит автор по астрология – той чувства идеите вътре. Започвате с него. Второто положение – той става вече гадател: дойде при него някой, направи му хороскоп. Или имате хиромант, или френолог, който изучава главата и казва: „Плати сега!“ Най-после той става виден автор: след като е изследвал хиляди глави, става учен, капацитет, издава книга, става A_3 – виден човек.

Основен закон е: всеки един човек трябва да намери противоположното на себе си. Този закон важи и на физическото поле, и в Умствения свят. Винаги, щом намериш една идея, ще намериш и противоположната, за да се разберат тези две идеи или тези две чувства. Съпоставяйте и вие чувствата си, за да няма това подобие – всякога може да се самовъзпитавате. Противоположното на тебе е, което може да се реализира, защото в дадения случай в Природата има един велик закон, той е следният: ти можеш или да даваш, или да вземаш. Когато даваш, ти си в едно състояние, когато

вземаш, ти си в друго състояние. Следователно през целия си живот ти не можеш да вземаш. В Природата има едно съотношение: ако в един момент вземаш, във втория момент ще даваш – става смяна на състоянията. Когато известни идеи не са реализирани, тогава образуват вътрешно смущение в човека. Всяка идея, която не е реализирана по своя прав път, тя смущава човека. Всяка идея, която влезе в човека, трябва да се реализира по прав път.

Сега с тази формула вие може да спазвате един основен закон, той е следният: за това, което искаш да постигнеш, трябва да си съставиш една ясна форма. Един пример: допуснете, вие сте земеделец, имате малко ниви, 10 декара земя, а имате нужда да придобиете повече житце. По кой начин вие ще направите вашите ниви да дадат изобилен плод? – Първо, да ги наторите. А някой път и наторяването не помага. Случи се суха година или град ги убие. Вие може да ги наторите с всички учени изобретения, но дойде град или наводнение. Хората в този свят употребяват първия начин – трябва да се изоре, да се натори хубаво нивата, да се посее добре. Земеделецът там спира, но един човек, който се занимава с окултната наука, той, след като е изорал добре, ще си представи класовете, но така – пълни, едри, да имат по 150-200 зърна вътре. И ако той проектира тази мисъл в Природата, житото му ще роди много големи класове.

Този закон може да го приложите не само в земеделието – може в науката, в математиката. Ще си представиш, че си велик математик, ще си представиш, че решаваш всички задачи – един ден, два ще си представяш. Колко души са идвали, аз съм им препоръчвал този закон – изключение няма. Преди 15 години една ученичка дойде при мене – музиката в нея беше толкова слабо развита, че два основни тона не можеше да вземе правилно. Казва: „Искам да пея.“ Казвам ѝ този метод и че една-две години трябва да се упражнява по същия начин. Работи законът. Непременно трябва да има едно постоянство –

това, което искаш да постигнеш, ще го конкретизираш така определено, че да познае Природата, че ти искаш. Определено, точно – това значи човек, който работи по известни идеи. Обущарят иска да те опита – ще ти покаже един модел, втори, трети, докато кажеш: „Този модел искам!“

Така, както ние ядем хляба, той е безидеен хляб. За да бъде идеен, ние трябва да си го мелим с песни, да го замесим с песни, да го печем с песни. Да видите какъв ще бъде сладък хлябът. И онзи, който ще го меси, трябва да бъде най-големият здравеняк. Здрав трябва да бъде, за да вложи нещо в хляба. Понеже сега всички вие имате мъчнотии, някои от вас са неразположени. Неразположение имат и животните. Във вас не трябва ли да има поне такава досетливост, каквато забелязах в Търново между едно старо куче и едно младо. Едното – голямо, рунтаво старо куче, зло, завистливо, може да смъкне на десет кучета кожата, а другото кученце – малко, със заострена муцунка, интелигентно, дяволито много. Хвърлят една кост с месце, малкото се затича, взе костта. Голямото изведнъж идва. Малкото, като го видя, постави костта пред него и започна да го милва: „Не, не – казва – аз ти го нося.“ То погледна, погледна кучето – и отърва кожата си. Казвам: браво! Ако на едно малко куче му стига умът да освободи кожата си от такава мъчнотия, колко повече – на един човек, който минава за интелигентен! Това кученце, ако се беше опитало да вземе костта, голямото щеше да смъкне кожата му. „Тази кост не е за мен, тя е точно за вас.“

Сега как ще приложите това? Съдбата, това е голямото куче – каквото тя ти е наложила, не се противи! Донеси костта и кажи така. Колкото и да е лоша съдбата, като ѝ донесеш костта и кажеш: „Каквото наказание определиш, аз ще го приема“, няма да бъдеш излъган. Но бориш ли се със съдбата си, непременно кожата ти ще бъде съдрана. Да ви кажа сега как. Има мнозина, които бързат в

Америка, искат много бързо да завършат. Но след като са учили в отделенията, в гимназия, в университет, където има специални науки, пресилят се. След като човек се е пресилил, става едно разслабване на мозъка. Няма да се пресилваш, не бързай – време не туряй за постигане на знанието си! Целия живот посвети за постигане на знанието си! Не да туриш 5-10 години – това значи да се осакатиш. Целия си живот тури за постигане на известна своя идея! А същевременно пак ще турите един период. Тази кост като носиш, ще я оставиш на съдбата си: „Аз бих желал за 7 години да завърша, но както обичаш." Съществува един велик закон, който постоянно ни подшепва разумното в света. Този закон действа, той е Божествен. Казва: „Не бързай!" Някъде казва: „Побързай!" Някъде казва: „Спри!" Някъде казва: „Отвори спирачките!" Искате да учите вечерно време – този закон казва: „Легни да си починеш, утре в четири часа, рано, всичко ще се уреди."

Уточнение: *Влиза един чужд човек. Изяснява се идеята му – влязъл е там, където не трябва.*

Това е закон за повдигане на ума. Винаги ще си представяш нещата в положителен смисъл. Искаш да се подобри паметта ти – ще вложиш известно изречение в ума си, ще държиш тази идея, докато тя се реализира. И ако постоянстваш, непременно желанието ти ще се реализира и то ще се реализира по начин, по който Живата Природа е определила. Затова постоянство е необходимо за реализирането на идеите. Без постоянство нищо не се постига. Окултната наука е наука за приложението. Естествените науки – това е събиране на факти, на материали. Окултната наука – това са методите, физиологичните процеси. Вие сте изучавали анатомия – физическите процеси, в които сега влиза съзнанието. Мъчнотиите, които може да срещнете, ни най-малко не може да ви смущават. И не разрешавайте изведнъж всички въпроси. Най-мъчните въпроси оставете за най-после. Законите даже

на Земята са такива, че когато станете пълновъзрастен, тогава ви се дава наследството. Преди това го управлява настойник. И в Природата е така. Човечеството не е пълновъзрастно. Затова под този закон е още то – не може да прави, каквото си иска. Един ден, когато стане пълновъзрастно, няма да има опекун – тогава може да разрешава въпроса по друг начин. Сега сте под закона на необходимостта и се стремите към закона на свободата. Евангелистите пеят: „Ние сме вече свободни от закона." Но дойде гладът – хич не е свободен. Дойдат болести – не е свободен от всички тези несгоди на живота. Но съвършеният е вече господар на положението.

Сега ще започнете с точката *А* – непроявената. Например, ако би ви се задала една задача, каква задача бихте изпълнили с правата линия, ако бих ви задал такава задача: „Отношенията на правата линия към живота"? Всички хора правят изобщо грешка, че в разрешаването на известни задачи не вървят по права линия... Когато аз задавам известен въпрос, задавам го по права линия, и онзи, който трябва да ми отговори, ще ми отговори по права линия. Например следния въпрос: допуснете, вие искате да отидете на една екскурзия. Имате един ваш приятел, казвате: „Утре ще обичате ли да дойдете с мен на Витоша?" Питате прямо. Той ви казва: „Ще дойда." Това е по права линия. Обаче него го мързи малко, но няма да ви каже направо. Ще намери някой претекст, че имал важна работа, ще ви заблуди. Това не е права линия. Права е – да кажеш истината. Ще питате по права линия и ще приемате отговор по права линия. Питаш някого: „Ти ще завършиш ли скоро училище?" – „Какво те интересува?" Туй не е въпрос от правата линия. „Ти скоро ще приемеш ли наследство от баща си?" – права линия ли е? – Не е. Заинтересован си.

Сега приложението е в самите вас. Вие ще си задавате въпроса по права линия – разумно – и разумно ще си отговаряте. Където не може разумно да се отговаря, ще оставите този въпрос настрана.

Разбира се, вие вземате буквалния смисъл. Ако така започнем да говорим, по права линия, всички препятствия, които съществуват на Земята, ще се развалят. Колцина от вашите приятели, които имате сега, ако попаднете след 20 години в нужда, биха ви помогнали? Нали казвате да не се развалят отношенията ви. Това, което наричат хората доброта, съществува в света. Това са всички онези хора, които са вървели по тази права линия – винаги животът им се е слагал по-хармонично. Това е едно желание, което трябва да изпълните в себе си. Винаги трябва да имате едно желание вътре: разумно да задавате въпроси и разумно да отговаряте, и разумно да ви се отговаря.

Защо Природата отговаря? И тя има своя програма – тази програма Природата я изпълнява. Програмата не е направена от Природата. Тя върви по тази Божествена програма. Например ако от учителя по химия изискват да преподава по висша математика, ще преподава ли? – Не, не е в програмата. Вложените идеи във вас – това е Божествената програма на вашия живот, и като реализираме тази програма – това ще бъде осъществяване на Божествената програма. Програмата, тази, правата, ние ще я изложим пред Природата и тя ще ни помогне, ще ни покаже пътя, начина, по който нещо може да се реализира. Човек непременно трябва да вярва, че онова, което е вложено в него, е постижимо. Вие само да не искате златни къщи във въздуха – всичко друго е възможно. Може ли да си построите златни къщи във въздуха? – Може. Тези цепелини с кабини, със стаи... Но това е за съвършените хора – да стоят във въздуха. Основната идея, която трябва да залегне в ума ви, е тази: всяка идея, вложена във вас, може да се постигне в този живот. Христос е турил закона така: „Всичко, каквото попросите с вяра, ще ви бъде.“ – Всичко онова, което искате.

Въпрос: *По какво можем да познаем кои идеи са вложени в нас?*

Американците плащат на един френолог един долар и той ще ви попипа главата и ще ви каже какво може да стане от вас. Може да идеш при някой хиромант или астролог, или при графолог – това все са науки, които упътват човека какви вродени идеи има. Даже в Англия употребяват астрологията. Някой търговец от някое голямо предприятие отиде при един астролог, но който разбира своята наука, плаща 20-30 лири, казва му: „Ще сполучи ли това предприятие?“ Казва му астрологът: „Ако предприемете тази работа, ще загубите.“ Ходи два-три пъти търговецът, казва му астрологът: „Предприеми тази работа, ще сполучиш.“ Англичаните са много практични: вземе някой лотариен билет – астрологът ще му каже не само ще спечели ли, но и колко. Тук, между вас, има астролози, но още не могат да определят всичко – само определят местата, където се намират планетите, имат ли, или нямат съвпадения. Астрологът трябва да носи нещо в себе си, трябва да има един ключ, който да носи в себе си. Астрологът трябва да предвижда.

При мен идва един богат господин от Пловдив. Между другото, като се разговаряхме, казва ми: „Приготвил съм материали да строя една голяма къща. Какво ще кажеш?“ – „Мен не ме интересува, ти си свободен.“ – „Но – казва – кажи ми!“ Казвам му: „Не трябва да строиш къщата си. Не трябва да строиш по никой начин.“ Започна войната в 1914 година, той дойде при мен: „Защо не ми каза тогава? Няма работници.“ Това значи неблагоприятни условия. И къщата я завърши след войната. Друга една госпожа, в Търново беше, иска да си построи къща. „Не – казвам – недей си строй къща!“ Дойде земетресението – къщата се събори.

Един астролог ще предвиди дали ще стане земетресение в човешкия живот, или война ще дойде. Всички тези неща хубаво е човек да ги знае, за да се предпази. Но тези работи може да се кажат на разумния само. Един френолог изследва главата на един богаташ.

„Какво ще ми кажеш?“ – „Нищо не мога да ти кажа, много ситно е написано, не може да се чете.“ Има неща, които не може да се кажат. Даже някои натури, които са слаби, каквото и да им се случи – ако им се каже истината, че ще дойде нещо много добро, те ще станат лениви. Това е една опасност. Когато изучавате хиромантията, френологията, те трябва да бъдат като едно възпитателно средство. Някой път няколко души астролози трябва да има. Някой врачува с хвърляне на боб. Не че го е хвърлил – това е един повод.

Ето на какво се дължи законът: у човека има едно чувство на досетливост. Всички събития, които има да се случат в живота на човека, лоши или добри, имат отражение в неговия мозък, в съзнанието му. Отиваш при някоя гледачка на кафе – насочи тя ума си и твоите мисли, това, което има да стане у теб, се отпечатва по браздите. Един астролог или един хиромант, като пипне ръката ти... Защото ти, като му даваш ръката си или като пишеш, ти влагаш своята идея вътре. По четенето на това писмо, без да ти построява хороскопа, ако е от тези психометри, пак може... Трябва да има един от вас психометър толкова чувствителен, че да кажем, някоя вещ от Африка е донесена – като я тури на челото си, веднага да опише историята ѝ. Всеки човек носи своето бъдеще, скрито в съзнанието си. И даже вие може да знаете вашето бъдеще. Щом човек има нещо хубаво да го очаква, той има една малка светлинка – това насърчава. Чете той тези мисли. Трябва да изучавате своите възможности. Бъдещето на човека зависи от възможностите, които са вложени в него. Колкото по-големи са възможностите му, толкова по-светло е неговото бъдеще.

Често се говори за миналото, настоящето и бъдещето. Това са три момента в човешкия живот, скрити в съзнанието му. За да проникне в тези моменти, човек трябва да изучава окултните науки. Чрез тях той се запознава със силите и възможностите, които са

вложени в него. Чрез окултните науки човек може да се предпази от някои нещастия и неприятности в живота. Чрез тези науки той познава себе си. Казано е: „Познай себе си!“ Към това познаване се стреми всеки човек. Това е една от задачите на неговия живот.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

Речник

Акламирам: Одобрявам, поздравявам с шумни възгласи, с въодушевление.

Алегро (муз.): Означение за темпо – бързо, весело; музикална пиеса или част от циклично произведение със същия характер.

Алеф, а: Име на първата буква в азбуката на староеврейския език.

Аншлус /нем./: Насилствено присъединяване на чужда територия; анексия.

Арахангел вж Архангел

Аржан конте /фр./: Преброени, разчетени пари.

Архангел / гр./: Един от първите ангели

Ауфтакт (муз.): Непълен такт; немски термин, който означава слаба част от такта (съставена от една или повече нотни стойности), която предхожда силното време на следващия пълен такт.

Афоресам /нгр./: Отлъчвам от църквата; отлъчвам от дадена среда; проклинам

Баданосвам: Измазвам с постна боя, с вар; варосвам.

Базиргян /пер.-тур./: Занаячия, търговец, търгаш.

Батал /ар./: Изоставен, запустял; развален, негоден

Билник: вж Бинлик

Бинлик /тур./: Стъклен съд с вместимост 1000 драма, т.е. около 3 литра; дамаджана, билник

Бламирам: Изказвам недоверие и свалям от изборна длъжност.

Букаи /тур./: Окови за кон или затворник.

Варда, вардала: Стража; място където пази стража

Гем /тур./: Юзда.

Гном /нем./: Земен дух в образа на джудже, който живее дълбоко в земята и пази нейните съкровища.

Груха, в (с. Драганово, Търновско): Горещина, жега, пек; [горещ, кипящ]

Гуркам: Потапям нещо цяло във вода; гмуркам.

Гьоз-бояджилък /тур./: Хитрец, шмекер, измамник.

Гьотерица, гьотурица /тур./: По споразумение, всички заедно; направо през просото.

Давия /ар.-тур./: Дело пред съда

Дам /тур./: Обор за едър добитък.

Дервиш /перс./: Мохамедански монах; дървен сарашки инструмент, с който се извяват ремъци.

Дерменджия /тур./: Воденичар.

Джигер /перс./: Бял или черен дроб

Дилаф /гр./: Щипци за хващане на огън; маша.

Дискус /гр./: Кръгъл съд на ниска поставка, на която се освещава и начупва св. хляб; също такъв съд, който служи за туряне и раздаване нафора или събиране помощи от християните в църквата; събиране помощ по такъв начин.

Дисонанс /фр./: Неблагозвучие; несъгласие, разногласие.

Дръндар: Лице, което се занимава с разбиване на памук, ярина, вълна.

Дряхлост: Немощ, отпадналост.

Дубар, дубари /перс./: Измама, хитрост

Дълнал, задълнал: Задълбочил.

Енервирам /гр.-фр., остар./: Нервирам, дразня.

Епитимия /гр./: Църковно наказание.

Епитрахил /гр./: Архиерейска и свещеническа тясна и дълга одежда, която при служба се слага на шията.

Живиница: Рани от болест на жлезите, които стават най-често по шията; заушка и др.

Жидкост /рус./: Течност.

Жидкост /рус./: Течност.

Забъкал, забъквам: Тъпча, навирам, пъхам; забъркал; смесвам, приготвям с бъркане.

Ибрик /пер.-тур./: Глинен или меден съд за поливане вода при миене.

Иждивява: Изразходва, харчи.

Изполица: Договор за наем на обработваема земя, при който плодовете от земята се поделят между собственика на земята и този, който я обработва.

Изчофила, изчофилено: Наперя, [натруфя], наперено, [натруфено]

Интервал (муз.): Отношението между височините на два тона. По-ниския тон се нарича основен, а по-високия – горен. Интервал, чиито тонове се изпълняват последователно е мелодичен, а чиито тонове се изпълняват едновременно – хармоничен. Според броя на степените включени между основния и горния тон, интервалът се наименува прима (1), секунда (2), терца (3), кварта (4), квинта (5), секста (6), септима (7) октава (8).

Истукан: Нещо изправено, издялано, излято, на което се кланят, идол, кумир; нещо неподвижно, безсмислено, стои без да разбира.

Ихтибара /ар.-тур./: Почит, чест, уважение.

Каденца /лат., ит./: Хармоничен или методичен завършек на музикална пиеса, която разчленява музикалното

построение и спомага за цялостното му изграждане; вмъкнат откъс към края на музикално произведение, с което се дава възможност на изпълнителя да покаже техниката си, изпълнява се без съпровод; отбелязване почивка в музикално произведение.

Калимавка /гр./: Черна, цилиндрична шапка на православен свещеник или калугер.

Капела /ит./: Мъжка или женска шапка с периферия.

Каравана (диал.): Разлат, обикновен меден съд с две дръжки.

Кашавар /рус./: Готвач на войници, работници и др.

Кварта /лат./: вж Интервал.

Квинта вж Интервал

Керата: Негодник, проклетник

Кешки /тур./: По-добре би било да...; камо да...; дано.

Кираджия: Превозвач на стоки срещу заплащане; наемател, квартирант.

Ком ил фо /фр./: Както трябва.

Корсет /фр./: Широк колан от плат от ластична материя или с металически пръчици, който пристяга талията.

Куркой: Птица мисирка, пуяк, фиток.

Курна /ар./: Вид каменно или циментово корито под чешма в баня, откъдето се гребе вода за миене.

Кутурица: Изцяло, вкупом, грубо.

Кърчаг: Пръстен съд за вода и др.; стомна.

Кюлаф /пер.-тур./: Фуниевидна шапка; изигравам, мамя.

Лествица вж Лестница

Лестница, лествица /рус./: Стълба, стълбица.

Масал, и /тур./: Любопитна и весела историйка; анекдот.

Матихар (Врачанско): Махам, клатя увисналите си крака.

Матусала вж Метосала

Махана /тур./: Недостатък, кусур.

Махмуз /ар./: Шпора.

Меджидия /тур./: Стара, сребърна турска монета на стойност 20 гроша.

Ментор: Съветник, наставник, ръководител.

Метосала: Син на Енох, дядо на Ной, живял 969 г. (Битие 5:27)

Миситин /тур./: Посредник.

Модерато (муз.): Означение за темпо – умерено.

Мурафет /ар.–тур./: Умение, майсторство, изкуство.

Мющерия /ар.-тур./: Редовен купувач у някой търговец, клиент.

Навождам: Навеждам, наклонявам.

Нахохорил: Наперил, наежил.

Небулоза: Прилично на облак светлинно петно на небето, състоящо се от звездни „вселени“ или от газови облаци около звездно ядро; мъглявина.

Нона /лат./: 9 степен на диатоническата гама; разстоянието между 1-та и 9-та степен.

Обход: Поведение на човек към някого или към нещо; обхождане, отнасяне.

Овде-онде: Тук-там, сегиз-тогиз.

Октава вж Интервал

Олабелир /тур./: Така да бъде.

Оланджак /тур./: Тъй да се каже, един вид.

Омбрела /остар./: Чадър.

Опретен: Да се заловя, да подхвана.

Опретен: Спретнат, пъргав.

Орезил: Правя някого резил; компрометирам.

Орталок, орталък /тур./: Множество хора; тълпа, общество.

Оскудявам: Изпадам в немотия, засиромашавам, осиромашавам.

Паспал /гр./: Брашнен прах в мелница, полепен по околните предмети.

Пермутация /нем./: Разместване, смяна.

Пертурбация /лат./: Смущение, разстройство на определен ред.

Пещемал /пер.–тур./: Къса престилка за покриване на част от тялото в баня.

Пилюла /фр./: Лекарство с различни примеси във вид на кръгло или овално топче, удобно за поглъщане.

Пиростия /нгр./: Железен триножник, върху който се поставят съдове при готвене на открит огън; саджак.

Прима вж Интервал

Пуздер, пуздра: Съвсем мършаво месо.

Пънкавя (диал.): Напъвам се, мъча се

Рабош: Разцепено на две дръвче, по което режат сметки, вместо да ги пишат на тефтер.

Размъшта: Размества.

Ретора /рус./: Лабораторен стъклен съд с кълбовидно тяло и дълга, извита встрани шийка; вертикален съд или канална пещ, в която се извършва овъгляването при суха дестилация на дървесина.

Салеп: Полско и планинско цвете с грудки по корена – перуника, гороцвет; гъсто, лепкаво питие, приготвено от подземните грудки на това растение.

Сбутан: Направен как да е; смачкан от някои страни.

Секста вж Интервал

Секунда вж Интервал

Септима вж Интервал

Скръжав, скържав: Скъперник.

Слог /рус./: Сричка; Стих

Стяжание /рус./: Имот, богатство.

Схумиш: Разпада се от гниене; скапва се.

Тагарджик: Кожена торба.

Тангента /лат./: Допряна до окръжност права киния; допирателна

Терца: вж Интервал.

Токмак /тур./: Чук за хаванче, за дръндаранилък и др.

Трели /ит.-рус./ (муз.): Украса на песен с бързо и преливно повтаряне на някои тонове

Тулум /тур./: Одрана като торба животинска кожа, в която държат сирене, масло, катран и др.

Турнел, турнюр /фр./: Малка възглавничка, която жените носели отзад под роклите си, за да им предават елегантност.

Търгат, търгам: Дърпам, тегля; тръгвам.

Тържик вж Тагарджик

Ундецими /лат./: Интервал, който е сбор от октави и кварта и съдържа 11 степени.

Физхармоника вж Фисхармоника.

Филон /сргр./: Одежда без ръкави на православен свещеник, която се облича върху другите одежди при литургия.

Фисхармоника/гр./: Пневматичен музикален инструмент; устна хармоника, с клавиши за една ръка, физхармоника вж Хармониум

Хардал: Синап.

Хардалия (остар.): Вино, пресечено със синап, та останало безалкохолно.

Харосал /нгр./: Виждам добро, преуспявам.

Хата: Грешка, погрешка, престъпка; пагуба, поквара, развала; премеждие, беда, пакост.

Хафиор вж Хафиф.

Хафиф /арт.-тур./: Слаб, оскъден.

Чукундур: Кръмно червено цвекло.

Чутура /рум./: Дълбок, дървен съд за чукане на сол, жито и др.; глава, кратуна.

Шарлан, шарлаган /перс./: Орехово, сусамово или друго растително масло, но не зехтин.

Шашкънин /тур./: Забъркан, смахнат, глупав.

Шепотник: Клюкар.

Шикан, и /фр./: Умишлено създавани извъртания, мъчнотии и неприятности, главно в учреждения, канцелария, съдебен процес и др.

Шиканира: Правя шикани; преча, извъртам в съдебен процес.

Щерна: Помещение за задържане на дъждовна или друга вода; водоем, цистерна.

Юдол /стар./: Мъчителен свят.

Юлар /тур./: Водило на оглавник; оглавник.

Ячмяк вж Яшмак

Яшмак, Яшмаци /тур./: Покривало за главата и лицето на жена у мохамеданите; було.

A, a – Буквено име на тона „ла“

B, b – Буквено име на тона „си-бемол“

C, c – Буквено име на тона „до“

D, d – Буквено име на тона „ре“

E, e – Буквено име на тона „ми“

F, f – Буквено име на тона „фа“

G, g – Буквено име на тона „сол“

H, h – Буквено име на тона „си“

Теми за домашна работа

МОК, I-ва година (1922)

1. Най-разумният метод за работа?
2. Превод на думите: река, дърво, планина, вълк, лисица, жаба, муха, комар?
3. Място на волята в живота?
4. Произход на белия цвят?
5. Отличителните черти на доброто и злото?
6. Всеки да напише само по една различна дума.
7. Мястото на красотата в природата?
8. Приложението на кармата в живота?
9. Какво значи да даваш и какво значи да вземаш?
10. Защо трябва да обичаме и защо трябва да ни обичат?
11. Предназначението на сърцето?
12. Скъпоценните камъни?
13. Най-силната добродетел на ученика?
14. Най-силната черта на светлината?
15. Службата на човешкия палец?
16. Високи и ниски хора и отличителните им черти?
17. Предназначението на човешкото сърце?
18. Значението на човешкото око?

МОК, II-ра година (1922–1923)

1. Отличителните черти на живота?
2. Разлика между душа и дух?
3. Направете списък на 50 положителни и 50 отрицателни думи?
4. Предназначението на дихателната система?
5. Елементи на човешката реч.
6. Самоопределение в живота?
7. Признаци на човешко съзнание проявено в най-високата си форма?
8. Отличителни черти на човешкото тяло?
9. Произходът на юмрука?
10. Разлика между гордост и тщеславие?
11. Регулиране на силите в човека?
12. Предназначение на слънцето, луната и звездите?
13. Първата мисъл, която се е родила в човешкия ум?
14. Ползата от реките, моретата и океаните?
15. Произход на огъня?
16. Ползата от съня?
17. Разлика между съзнание и самосъзнание?
18. Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание?
19. На какво са емблема пепелта и варта?
20. Отличителните черти на силната воля?
21. Полза и вреда от киселините?
22. Разлика между мъдрост и знание?
23. Метод за правилно дишане?
24. Влияние на силните и слабите думи?
25. Произход на силата и материята?
26. Произход на човешката душа.
27. Принцип ли е умът или не?

МОК, III-та година (1923–1924)

1. Произход на яйцето и кокошката?
2. Произход на колелото?
3. Отличителните черти на пчелата?
4. Ролята на червените и белите кръвни телца?
5. Отличителните черти на кротостта и въздържанието?
6. Напишете седем думи със съответните им цветове?
7. Отличителните черти на смелостта и твърдостта?
8. Разлика между философските възгледи на Платон и Аристотел?
9. Разлика между страх и съвест?
10. Ползата от богатството и сиромашията?
11. Основната мисъл на личния ви живот?
12. Разлика между нравствения и духовния човек.
13. Отличителни черти на мита и баснята?
14. Произход на нравствеността?
15. Разлика между прилежание и трудолюбие?
16. Разлика между икономия и пестеливост?
17. Ползата от въображението?
18. Произход на глаголните форми?
19. Основните елементи в геометрията?
20. Отношение между моралните чувства и умствените способности?
21. Отличителните качества на моралния човек?
22. Възможности на човешката душата?
23. Целите на съвременната наука?
24. Приспособление на човешката душа?
25. Най-добрият метод за самонаблюдение?

26. Най-малката любов, която можем да приложим в ежедневния си живот?
27. Разлика и прилика в характерите и философията на Августин и Толстой?
28. Отличителни черти на човешкия дух, човешката душа и човешкото тяло?
29. Кой е най-добрият начин за запознаване?

МОК, IV-та година (1924–1925)

1. Отношение между психология, логика и етика?
2. Коя е съществената отличителна черта между човека и животните?
3. Каква е разликата между положителния и отрицателния полюс, между мъжкия и женския принцип?
4. Първата отличителна черта на мисълта?
5. Една от основните черти на младия?
6. Основните мисли на 1-та лекция от тази година?
7. Основните мисли на 2-та лекция от тази година?
8. Разлика между подсъзнателните, съзнателните и самосъзнателните действия?
9. Хармоничните черти на подсъзнателните, съзнателните и самосъзнателните действия?
10. Отношението на растенията, животните и човека в техните движения?
11. Ролята на свръхсъзнанието?
12. Защо благоухаят цветята?
13. Предназначенията на гръбначния стълб в човешкия организъм
14. Защо човек се ражда и умира?

15. Произход на съзнателните и подсъзнателните движения у човека
16. Какво зная аз?
17. Трите стълба на знанието?
18. Най-важната буква в азбуката?
19. Разлика между фантазия и въображение?
20. Кое е най-първото растение, което се е появило на земята?
21. Кой е най-мекият и най-коравият уд у човека?
22. Най-важният мускул в човешкият организъм?
23. Отличителните черти на отривистата реч?
24. Всеки да напише едно писмо до специалния клас и едно до общия клас в който и да е град в България.
25. Най-обичното за мен число?
26. Най-важната идея за мен в дадения случай?
27. Най-важните идеи на учениците от класа?
28. Ролята на положителните и отрицателните сили?
29. Произход на песимизма?
30. Обезсърчение на младите?
31. Ролята на водорода, кислорода, азота и въглерода в Природата?

МОК, V-та година (1925–1926)

Четирима души да се заемат с разработването на следните четири теми:

1. Най-новото в музиката?
2. Най-новото в математиката?
3. Най-новото в философията?
4. Най-новото в живота?

Една обща тема за всички:

5. Любимият ми предмет [от сферата на науката, изкуството, културата]? Свободна тема.
6. Еволюция на елементите?
7. Кой е най-умият бръмбар?
8. Какво мислят птиците?
9. Най-полезното растение?
10. Най-силната гласна и най-меката съгласна в българската азбука?
11. За какво мисля сега?
12. Свободна тема.
13. Най-важният метод как да се накара човек правилно да мисли?
14. Десет най-важни въпроси?
15. Изберете по една дума (съществително или глагол или нещо друго по закона на интуицията) и пред нея ще турите по едно свободно число.
16. Жабата като символ?
17. Произход на десетичната система?
18. Разнообразието и изобилието в природата?
19. Качествата на идеалния човек?
20. Произход на синия цвят на окото. Какъв е биологическия произход на този цвят?
21. Защо природата е турила по няколко чифта очи на някои насекоми, а на други – по-малко? Защо човек има само две очи?
22. Произход на втория кръг на окото?
23. Мястото на добродетелите в човешкото тяло?

МОК, VI-та година (1926–1927)

Три теми:

1. Ролята на поезията, музиката и религията в живота?
2. Най-важната работа след яденето?
3. Най-малкият подтик в живота?
4. Обяснение на думата щастие, какво представлява то?
5. Разликата между будното и спящото съзнание?
6. Какво мисля аз?
7. Ще нарисувате по едно от цветята и по едно плодно дърво.
8. Произход на разнообразието в природата?
9. Най-красивата критика?
10. Характерното за четиримата евангелисти Матей, Марко, Лука и Йоан в техните евангелия и отношението им към народите тогава и сега?
11. Първата играчка от детинство?
12. Първата учителка или учител, първият спомен от училище?
13. Причини на индивидуалните погрешки?
14. Таблица на плодовете в България – под какви планетни влияния попадат?
15. Свободна научна тема?
16. Ще се разделите на групи и ще разпределите всички книги на Библията. Ще проучите характерите, които се срещат.